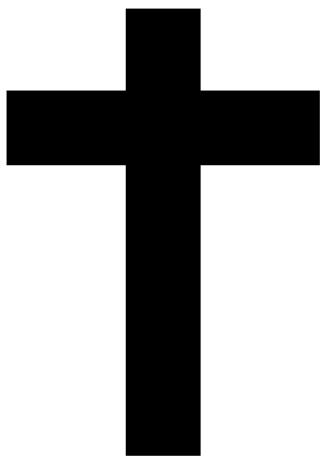

Tĩrtũm kapẽr ã kagà
nyw

New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

Tĩrtũm kapēr ã kagà nyw

New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f

Contents

Matêwre	1
Makre	68
Rukre	106
Juãw	175
Atre	224
Rômãn	282
Wam Korĩt	316
Sikũn Korĩt	346
Karatas	365
Epes	377
Pĩripos	388
Korosẽ	395
Wam Tesarõn	402
Sikũn Tesarõn	408
Wam Ximotre	412
Sikũn Ximotre	421
Xitre	427
Piremõ	431
Eprêw	433
Xiakre	456
Wam Pêtre	464
Sikũn Pêtre	473
Wam Juãw	478
Sikũn Juãw	485
Hapuhã Juãw	486
Jutre	487
Apokarip	490

Matêwre

Matêwre kot tanhmã Jesus kot amnhî nhîpêx to ho pa hã kagã

Matêwre na pre kagãja nhîpêx. Kêp Jesus nhÿ hã hkrajê jahkre xwÿnh na pre. Nê kêp lÿjaew. Hixi hô pê na Rewi. Tã na pre mē pamã kagãja nhîpêx nê kamã Jesus kot pika hwÿr wrÿk nê kator nê tanhmã ri amnhî nhîpêx to ho pa hã harê nê hã kagã. Nê kêp mē panhõ pahihtî mex o mex ã harê nê hã kagã. ã na pre Matêwre mē pamã Jesus jarê nê hã kagã anê.

Apraãw kanrêhã hkra nê htãmnhwÿjê nhÿxi

Rukre 3.23-38

¹ Amnepê m Jesus Kris kormã pika hwÿr wrÿk kêt ri hkukamã higêtjê nhÿxi na jajaja. Wÿj ri higêtjê hô nhÿxi na pre kêp Tawi. Nê Tawi xwÿj ri higêt nhÿxi pê na pre Apraãw.

² Nê Apraãw kra na pre kêp Ijak.

Nê Ijak kra na pre kêp Jako.

³ Nê Jako hkra na pre kêp Juta mē htõjaja.

³ Nê Juta hkra na pre wa kêp Pere nê Jera. Nê Pere mē Jera wa katorxã na pre kêp Tama.

Nê Pere hkra na pre kêp Erõ.

Nê Erõ hkra na pre kêp Ari.

⁴ Nê Ari hkra na pre kêp Amînatap.

Nê Amînatap kra na pre kêp Nasõ.

Nê Nasõ hkra na pre kêp Samõ.

⁵ Nê Samõ hkra na pre kêp Poas.

Nê Poas katorxã na pre kêp Raap.

Nê Poas kra na pre kêp Opex.

Nê Opex katorxã na pre kêp Rutre.

Nê Opex kra na pre kêp Jese.

⁶ Nê Jese hkra na pre kêp Pahihti Tawija.

Nê Tawi hkra na pre kêp Sarumãw.

Sarumãw katorxãja Uristi hprõ na pre.

Tã nhÿm pre Uristi ty nhÿm Tawija hãmri mÿrpê Uristi hprõ ho hprõ nê kamã hkra. Nhÿm wa hkraja kêp Sarumãw.

⁷ Nê Sarumãw kra na pre kêp Ropã.

Nê Ropã hkra na pre kêp Apiasti.

Nê Apiasti kra na pre kêp Asti.

⁸ Nê Asti hkra na pre kêp Josapa.

Nê Josapa hkra na pre kêp Jorã.

Nê Jorã hkra na pre kêp Ojis.

⁹ Nê Ojis kra na pre kêp Jotã.

Nê Jotã hkra na pre kêp Akaj.

Nê Akaj kra na pre kêp Ejekis.

¹⁰ Nê Ejekis kra na pre kêp Manase.

Nê Manase hkra na pre kêp Amõ.

Nê Amõ hkra na pre kêp Josis.

¹¹⁻¹² Nê Josis kra na pre kêp Jekonîs mē htõjaja.

Kormã mē htÿr ri na pre Papirõn nhõ xwÿnhjaja kot mē hkurê kaxãr kaxyw mē hwÿr hprõt nê mē unê. Ijaew piitã unênh pa nê ma akupÿm mē õ pyka hwÿr mē ho hapêx nhÿm mē hpãnhã Papirõn kamã pa ho pa. Jakamã nhÿm Josis mē hkra Jekonîs mē htõjaja mē hipêêxã pyrà nê Papirõn kamã pa ho pa.

Nê Jekonîs kra na pre kêp Saraxi.

Nê Saraxi hkra na pre kêp Joropape.

¹³ Nê Joropape hkra na pre kêp Apiux.

Nê Apiux kra na pre kêp Eriakî.

Nê Eriakî hkra na pre kêp Ajo.

¹⁴ Nê Ajo hkra na pre kêp Satok.

Nê Satok kra na pre kêp Akî.

Nê Akî hkra na pre kêp Eriux.

¹⁵ Nê Eriux kra na pre kêp Eresa.

Nê Eresa hkra na pre kêp Matã.

Nê Matã hkra na pre kêp Jako.

¹⁶ Nê Jako hkra na pre kêp Juje.

Nê Juje hprõ na pre kêp Marir.

Nê Marir Kra na pre kêp Jesus.

Mê kot kãm: "Tÿrtÿm kot mē pakaxyw ãm xwÿnh" anhÿr xwÿnhnta na pre.

¹⁷ Nhÿm Apraãw kanrêhã axte axpên kanrêhã mē ãptãr nywjaja Tawija wÿr kêp 14. Nê Tawi nhÿrõ pê Papirõn hwÿr mē hapêx kêt ri axpên kanrêhã mē ãptãr nywjaja mãânên kêp 14. Nê ra Papirõn kamã mē pa nhÿrõ pê axpên kanrêhã Jesus pê Tÿrtÿm kot mē pakaxyw ãm xwÿnhnta wÿr mãânên kêp 14. ã na pre Jesus Kris xwÿj ri higêtjê nhÿxi anê.

Jesus Kris kator

Rukre 1.26-38, 2.1-7

¹⁸ Tã ã mē hixi jarênh kot anhÿr kanrêhã na pre ã Jesus Kris kator anê. Nhÿm pre kormã Jujeja Marir o hprõ kaxyw. Nom kormã ho hprõ hkêt ri nhÿm htujarõ. Kormã hkukrit tã nhÿm Tÿrtÿm Karõ tanhmã ho nhÿm htujarõ. ¹⁹ Hãmri nhÿm Jujeja harênh ma nê tee ri hamaxpêr nê htÿx nhãm mēhõ kot kêp htu hã hkamnhÿx. Juje kot tãm amnhî nhîpêx nê tãm hamaxpêr jakamã tee ri kot ho hprõ hkukamã hamaxpêr. Nê hamaxpêr o:

—Na pa mãn ixte htute hã. Nhãm mēhõ ra kot ã hipêx anhÿr kênã. Na kot paj ho ixprõ hkêt nê. Nom kot paj ixkwÿjê mã ã kot amnhî nhîpêx anhÿr o amnhÿrit kêt nê. Kot paj anê nhÿm mē kuma nê ho kapêr punuj nhÿm amnhî kamã hpjjaãm tÿx nê. Ja pymaj kot paj ixkatãt kôt hkaga kurê kumrêx. Nom ixkwÿjê hkã ã hkaga. Anê.

²⁰ Nê ã hamaxpêr anhÿrja o ra gõr nê nõ. Nhÿm Tÿrtÿm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê hô hwÿr wrÿ nê hwÿr axàn kurî xa. Hãmri nê kãm:

—Pa Juje? E ot pa awÿr tē. Kwa tee ri Marir o aprõ hkukamã ajamaxpêr punuj kêt

nê. Māmri ho aprô. Mêhō kot apê tanhmā ho hkêt. Tirtūm Karō na pre ā hipêx anê. Jakamā kwa tee ri ajamaxpêr kêt nê māmri ho aprô nê war apa. ²¹ Koja hkrare kato nê myre nê hprêk. Hāmri nê mê kot hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja mê kot amnhî tomnuj piitā pê mê utār pa. Jakamā koja kato ka wa hā hixi mê nhūm kêp Jejus. Anê.

Nhūm pre ā Tirtūm kapêr o mê wrÿk xwÿnhja kām kapêr anê. Ijaew kapêr kām Jejus jarênhja te kêp “Tirtūm kêp mê papytār xwÿnh” anhÿr pyrāk. Jakamā nhūm Tirtūm kapêr o mê wrÿk xwÿnhja Juje ôt kām ā kām Marir jarênh anê. ²²⁻²³ Nom kormā ā kām kapêr anhÿr xwÿj ri na pre ra Tirtūm nhÿ hā kapêr xwÿnhjê hōja kukamā tanhmā harênh to nê hā kagā. Nê hā kagā ho:

E mê inhma nê inhma rÿx nê ho apa. Koja nhÿrmā pyka jā kamā mêhō kormā hkukrit tā htujarō. Nê hkrare kato nê myre. Nhūm mê omu nê hā hixi mê nhūm kêp Emanuew. Anê.

Ijaew kapêr kām “Emanuew” jarênhja te kêp “Ota ra Tirtūm mê pahkôt pa ho pa” anhÿr jarênhja pyrāk. Jakamā nhūm pre Tirtūm nhÿ hā kapêr xwÿnhja Jejus kukamā ā harênh anê nê hā kagā.

²⁴ Jakamā nhūm Tirtūm kapêr o mê wrÿk xwÿnhja Juje mê kō kapêr par mê nhūm hkrākato. Hāmri nê kot kām ujarênh xā hkôt Marir o hprō. ²⁵ Nom kormā tanhmā ho hkêt nê ri o pa rāhā nhūm hkrareja kato. Hāmri nhūm wa hā hixi mê nhūm kêp Jejus nê määnên kêp Emanuew.

2

Kanhêti ho studa xwÿnhjê jarênh

¹ Nhūm pre Jejus Perêj kamā kato. Pika pê Jutej kamā. Pahi Eroxx kormā kot Jutej nhō xwÿnhjê ho amnhîptār o pa ri nhūm ô pika kamā kato. Hāmri nhūm Tirtūmja kaxkwa kamā Kra kator jarênh xā hā kanhêti raxta ô nhō nhūm pika hō kamā kanhêti ho studa xwÿnhjaja omu. Kanhêtiija pumu nê hkînh nê axpên mā:

–Kwa ga mê kanhêti raxti mÿj pumu. Mān ra Ijaew nhō pahi nywta kato nhūm kanhêti mÿj kêp ho amnhîrÿt xā hā ajêt. Kwa pu mê ma hapêr o mô nê nhÿri tokyx omu nā.

Anê hāmri nê amnhî to pikuprōnh pa nê ma hapêr o pa. Ma myt gjêx xā hwÿr hapêr o pa hā apkati sohtō nê. Hāmri nê ra Ijaew nhō pika hwÿr pōj nê krÿ pê Jerujarê hwÿr hapêr o mô. Pahi Eroxx nhō krÿja wÿr nhūm mê hapêr o mô hāmri nê kamā pōj nê mê hkrare nywta ā krÿ nhō xwÿnhjê kukjêr o mô ² nê mê kām:

–Pa? Ot pa mê apê Ijaew nhō pahi nywreta pumunh kaxyw mô. Ham kator xwÿnhja. Mê inhō pika kamā na pa prem

kaxkwa hkrax rūm kot ho amnhîrÿt xā hā kanhêti raxta pumu. Hāmri nê nhÿri pahi nywre pumunh nê kutā mê ixkōn krā ho ixtêm nê ixkrÿ nê kām mex o mex ā harênh kaxyw nêtānh mê inhō krÿ rūm hapêr o mô. Kwa mê inhmā harê. Nhÿri na? Na pa mê inhmā omunh prām tÿx kumrêx.

Anhÿr o hā mê hkukjêr o môr jakamā nhūm mê piitā pahi nywja jarênh ma nê axpên mā harênh o hprôt. ³ Nhūm pahi Eroxxja harênh ma nê tee ri amnhî kukamā hamaxpêr. Pahi nyw kot mê ho amnhîptār ā hkamnhîx nhūm jā kêp omnuj tÿx nê. Nhūm krÿ nhō xwÿnhjaja ā hamaxpêr anhÿr ā omu nê tee ri amnhî kukamā hamaxpêr o ra kām ma nê. ⁴ Hāmri nhūm pahi Eroxxja amnhî wÿr hkwyjê hā karō. Mê ô patre krāhtūmjaja nê Tirtūm kapêr tūm o mê ahkre ho mê pa xwÿnhjaja nhūm amnhî wÿr mê hā karō nê Tirtūm kot nhÿrmā mê hwÿr mēnh mā xwÿnhja ā mê hkukjêr kaxyw. Nê mê kām:

–E Tirtūm kot nhÿrmā mê pahwÿr mēnh mā xwÿnhja ā na pa mê akukjêr kaxyw mê ato akuprō. Kwa mê atō inhmā harê. Koja nhÿrmā kator kaxyw nê nhÿri koja we kato? Xā jar mê panhō krÿ kamā nā? Xā nhÿri krÿ hō kamā? Anê.

⁵ Hāmri nhūm mê kuma nê kām:

–Nā mê panhō pika pê Jutej kamā koja xep kato. Krÿ pê Perêj kamā. Na pre Tirtūm nhÿ hā kapêr o mê pa xwÿnhja ra hkukamā mê panhîgêtjê mā tanhmā harênh to nê hā kagā. Nê hā kagā ho:

⁶ Pa Perêj nhō xwÿnhjaja? E mê anhō krÿ grire htā kamā koja nhÿrmā mê panhō Pahi Maatiija kato. Koja mê pahpê Ijaewjê piitā mê pahto amnhîptār mex o pa. Jakamā mê anhō krÿ grire htā koja Ijaew piitā axpên mā mex ā harênh o pa.

Ā na pre Tirtūm kot mê pahwÿr mēnh mā xwÿnhja kukamā mê kām harê nê hā kagā anê. Anê.

⁷ Hāmri nhūm pahi Eroxx tee ri ā harênh anhÿrja ma hāmri nê amnhî wÿr mê kot hā āhkukjêr o môr xwÿnhjê hā karō. Nom nhÿri Ijaew kax ā. Hāmri nhūm mê ma hwÿr mra nê agjê nhūm mê omu nê pahi nywta ā mê hkukja nê mê kām:

–E mê aprÿ hā inhmā pahi kator nywta jarê. Tanhmā na pre ra mê ate kanhêti pumunh ā mytwrÿ kute? Xā ham na ka prem omu nā amnepê mā? E mê aprÿ hā tanhmā inhmā harênh to. Anê.

Hāmri nhūm mê ihōja kām:

–Nā na ra hā amgrā axkrut kaxyw. Na pa prem omu hāmri nê inhnojarê nê man ixpa ho ixpa ry rax nê mê awÿr pōj. Anê.

⁸ Nhūm mê kuma nê mê kām:

–Tÿ. Nom jar amrakati. Perêj kamā na xep kato. E mê māmri ma hwÿr mô nê kamā hapêr. Hāmri nê nhÿri omu nê akupÿn ixwÿr

mō nê inhmā harē. Pa ijaxwýja ma hwýr mō nê omu nê mē apyrà nê kām mex o mex ā harē. Ijaxwýja inhmā omunh prām týx kumrēx. Anē.

Nom hêx rom ā ri mē kām kapēr anē. Kot nhýri harēnh mar nê hā āmnēnh nhūm mē kot hpīr kaxyw nhūm hêx rom ā kām omunh prām týx ā amnhī jarēnh anē. ⁹⁻¹⁰ Jakamā nhūm mē kuma hāmri nê kato nê ma Perēj wýr mōr kurē kumrēx. Hāmri nê kormā mē ō pika kamā mē pa ri kanhêti ho studa xwýnhta nhūm mē axte amnhī kukamā omu nê hkīnh nê. Nhūm ma Perēj wýr mē hkukamā mō nhūm mē omunh pē ma hkôt pa rāhā hwýr pōj. Nhūm kanhêtiya pahi nywre nhōrkwý mýri ajēt. ¹¹ Jakamā nhūm mē ma hkôt mra nê ixkreja wýr pōj nê kapem xa. Hāmri nê mē kām kapēr nê mē hwýr agjē nê Jejus mē katorxāja wa omu. Hāmri nê Jejus kutā hkôn krā ho hkrī hpa nê kām kapēr nê kām:

—Pa Xugitre. Hêxta waa nê. Nā amex o amex. Kot kaj nhýrmā axāptār hāmri nê apē mē inhō Pahi Maati. Nā ām hāmri na pa mē apumu nê ixkīnh nê. Anē.

Hāmri nê ahpýnhā kām hkīnh xā gō. Kām ōr kwý gō nê kām mēhkuxwa xā hkwy gō nê kām te kot rāmre kuxware pyrāk pē mīraja nhūm mē kām hkwy gō. Mē hkīnh xā hā kāxpore xohtō nhūm kām ōr pa. ¹² Hāmri nê ra akupým Jerujarē kamā pahi Erox wýr nojarēt. Nhūm kamāt nhūm mē gōr nê hikwý hāmri nê ra amýti. Nhūm Tirtūm mē hpimtir kām mē kām kapēr nê mē kām:

—Pa? E mē inhma. Kēr ka mē akupým pahi Erox wýr amrar nê kām mē hkrata jarēnh kēt nê. Ām kwarī ho kwarī. Nē kēr ka mē pry hō hā mān ma mē anhō pika hwýr akupým apa ho apa.

Anhýr o mē kām kapēr jakamā nhūm apkati nhūm mē kānhmā hkrī hāmri nê Tirtūm kot mē kām hā karō xā hkôt ma akupým mē ō pika hwýr pa kurē kumrēx nê akupým pahi Erox wýr mē hkrata jarēnh kēt nê.

Juje mē hprō wa kot Erox pymaj ma Jejus o mōr

Apokarip 12.1-6, 12.13-18

¹³ Tā nhūm kanhêti ho studa xwýnhjaja ma akupým hapēx hāmri nhūm Tirtūm axte Marir mjēn Juje hwýr kapēr o mē wrýk xwýnhjē hō mē. Nhūm kē axte hpimtir kām hwýr wrý nê kām kapēr nê kām:

—Pa Juje. E kwa kānhmā nhý. Na ra pahi Eroxa aprō pē hkrata ā amýné. Koja tokyx pōristi hkwyjaja mē anhō krī hwýr pōj nê war apē hpīr kaxyw ri hapēr. Jakamā kwa wa tokyx akato nê ma pika pē Ejit wýr amōr kurē kumrēx. Nē Ejit kamā apa rāhā pa nhýrmā akupým amnē war amē. E kwa tokyx. Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm kuma nê kānhmā nhý nê Marir mra nê war amnhī to akuprō nê ra nojarēt. Hāmri nê krīja pē Jejus o kato nê ma o mōr kurē kumrēx. Wa mōr ryy nê hāmri nê Ejit wýr pōj nê kamā pa ho pa.

¹⁵⁻²⁰ Rôm nhūm pahi Erox tee ri amnhī wýr kanhêti ho studa xwýnhjē kamā hamak o pa nom nhūm mē akupým hwýr mē hkrata nê. Jakamā nhūm mē kamā gryk nê hamaxpēr o:

—Tk. Kwa nā. Nā mē ām inhmā hêx nê akupým ixwýr mē hkrata nê nhýri inhmā pahi nywta jarēnh kēt nê. Nā kwār mē māmri ā inhīpēx anē. Mē kot ixpē ho hpimxuure kaxyw ā. Nā kot paj mē kēp kupi nhūm mē rī amnhī pumu. Nā xep prem kanhêti kot harēnh xāja pumunh ā ra hā amgrā pyxi nê hkôt mytwrý kēp 6. Jakamā mān mē hkrata ra hā amgrā axkrut kaxyw. Nā na pa ra ijamaxpēr. Kot paj Perēj kamā mē hkrata myjaja ra mē hā amgrā axkrut xwýnhjaja nê kormā mē hā amgrā axkrut kēt xwýnhjaja piitā mē himex pa. Jao ra mē kamā pahi nywta pī. Nā ixte hpīr mā kēnā. Koja hprēk nē ixpānhā Ijaew o amnhīptār kēt nê.

Anhýr o hamaxpēr hāmri nê amnhī wýr ō pōristi hkwyjē hā karō nē mē kām mē hkratē hā amýné nē mē kām:

—E kēr ka mē ma Perēj wýr mra nê kamā mē kēp mē hkrata myrejaja ra mē hā amgrā axkrut xwýnhjē nhūmex pa. Nē kormā mē hā amgrā axkrut kēt xwýnhjaja mē hkrata mē himex par kumrēx. Nē Perēj pu hā ri krī hkrare hkôt mē hkrata ri ajapōj nē ā mē himex par anē. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma mē hwýr mē hkrata kurē kumrēx. Hāmri nê Perēj wýr pōj nê mē kēp mē hkrata myre piitā mē himex pa. Jakamā nhūm mē katorxā nē mē hipēxāja tea tee ri mē hkrata htyk xwýnhjē pumu nē hkaprī htýx nē mýr rūnh nē. Nom na pre Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnh finat Jeremistija ra amnepēm ā mē kot amnhī nhīpēx anhýrja kukamā mē panhīgētjē mā mē harē nē hā kagā. Na pre mē kām Ijaew kurē xwýnhjē pynēnh nē ma mē ō pika hwýr mē ho hapēx par kaxyw. Hāmri nhūm mē panā Rrakewja te ra kot tee ri ja hā mē omunh nē tanhmā amnhī nhīpēx to pyrāk nhūm Jeremistija tanhmā Ijaewjē jarēnh to nē hā kagā. Nē hā kagā ho:

Amnepēm Perēj kamā na pre mē panā Rrakewja hpījagri ho nōrja ā ra htyk kaxyw nē tee ri hkrata kator mā xwýnhta kukamā hamaxpēr nē mýr o nō. Nhūm hkwyjaja tee ri akupým tam hamaxpēr kaxyw kām kapēr. Tā jarāhā Rrakew kanrēhā hkrata nē htāmnhwý nijaja ra urāk nē tee ri mē hkrare ho hamak xāj mýr o pa. Mē kot mē kēp utār nē mē himex par jakamā

nhûm mē tee ri mē ho hamak xàj mÿr o pa. Anê.
 Nhûm pre finat Jeremîsja mē hkukamā ā mē harê nē mē hā kagā anê. Tā ra jarāhā mēni piitā Rrakew pyrā nē hkrajê o hamak xàj mÿr o pa.

Wa kot akupÿm wa ô pika hwÿr Jejus o môr

Juāw 7.41-42

Tā nhûm mytwrÿ grêre nē hapêx nhûm pahi Erox ty. Jakamā nhûm kamāt nhûm Jujeja gôr nē nô. Nê kê ô t kām axte amÿti. Nhûm Tirtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhja axte hwÿr wrÿ nē kām:

–Pa Juje? E na ra Marir pê hkra pîr mā xwÿnhja ty. Jakamā kwa wa māmri ma akupÿm mô. Ma akupÿm mē apê Ijaewjê nhô pika hwÿr axāmnhix aprô mē hkrata wa o mô.

Anhÿr o kām kapêr. Na pre ra amnepê m Tirtûm nhÿ hā kapêr o mē pa xwÿnhjê hōja ja kukamā mē panhîgê tjê mā ja jarê nē hā kagā. Nê hā kagā kot: “Ixpê Tirtûm kot paj nhÿrmā Ejit rûm ma akupÿm ô pika hwÿr ixkrata wa mē kumê.” Anhÿr o kot hkukamā harênh nē hā kagā.

²¹ Jakamā nhûm Tirtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhja ā Juje mā karô anê hāmri nhûm kuma nē ma akupÿm wa o mô. Ma akupÿm mē ô pika hwÿr wa o mô.

²² Tā ra akupÿm hpôx kaxyw htêp o mô. Hāmri nē pahi Erox kra Akêrawja ra hipêxā mÿr pê kot Jutej kamā mē ho amnhîptār hā harênh ma. Hāmri nē tee ri mē amnhî kukamā hamaxpêr nē kām mē hwÿr wa o môr pyma nē.

Tā nhûm kamāt nhûm Juje ra gôr nē nô nê kê axte amÿti. Nhûm kê axte Tirtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhja hwÿr wrÿ nē akupÿm ô pika hkwyê pê Jutej wÿr môr nē wa mē hkure nē kām:

–Pa Juje? E kêr ka Jutej wÿr wa mē amôr kê t nê. Pānhā nhām mē anhô pika hō hwÿr mân mô nē kamā ri apa.

Anê nhûm kuma nē hpānhā wa mē ma mē ô pika hkwyê pê Garirej wÿr wa mē juk nē ma mô. ²³ Nê kamā pōj nē krî pê Najare hwÿr mô nē kamā amnhîm ôrkwÿ nhîpêx nē kamā wa mē pa ho pa. Nhûm pre ra amnepê m Tirtûm nhÿ hā kapêr o mē pa xwÿnhjê hōja ra ā mē kot amnhî nhîpêx anhÿrja kukamā mē panhîgê tjê mā mē harê nē hā kagā. Nê hā kagā kot:

Tirtûm kot mē pahwÿr mēnh mā xwÿnhja koja kêp Najare nhô xwÿnh. Anê.

3

Juāw Paxis kot Tirtûm kapêr jarênh o pa Makre 1.1-6; Rukre 3.1-14; Juāw 1.19-23

¹ Nhûm pre Juāw Paxisja ā amnhî nhîpêx anê. Nê pika pê Jutej kamā mē kām Tirtûm

kapêr jarênh o pa. No ām krîm pa hkê t nê. Ām mē hpu hā krî pê amÿm ri kapôt ā ri mē kām Tirtûm kapêr jarênh o pa. ²⁻³ Tirtûm nhÿ hā kapêr o pa xwÿnh finat Ijais ra kot Juāw kukamā mē panhîgê tjê mā tanhmā harênh to nē hā kagā xā hkôt. Na pre hkukamā hā kagā ho:

Koja nhÿrmā mēhō mōn pōj. Kapôt ā mōn pōj nē mē kām tanhmā mēmoj tā karô hto ho ri pa. Nê mē kām: “Koja Tirtûm tokyx mē pahwÿr mē panhō Pahihtija mē nhûm wrÿ nhûm mē piitā omu. Jakamā kwa mē tokyx kutêp tām amnhî nhîpêx o ri apa. Te mē kot mēhō kutêp pry ho mexta pyrā nē amnhî nhî ho tām amnhî nhîpêx nē tām ajamaxpêr mex o ri apa. Kêr ka mē Pahihti kutêp ā amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa.” Anhÿr o koja mē kām ujarênh o pa. Anê.

Na pre finat Ijaisja Juāw Paxis kukamā ā mē kām harênh anê nē hā kagā. Tā nhûm hā kagā xāja kôt nhûm Juāw Paxisja mōn pōj. Hāmri nē Ijais kot hkukamā harênh xā hkôt kapôt ā ri mē kām ujarênh o pa nhûm mē kām mar prām xwÿnhja ma hwÿr mra. Nhûm mē kām kapêr nē mē kām:

–E koja Tirtûm tokyx kot mē pakaxyw ām xwÿnhja o amnhîrit. Jakamā kwa mē tokyx kutêp amā amnhî tomnuj kaga hprām xāj tām amnhî nhîpêx o pa.

Anhÿr o Jejus kutêp mē kām kapêr o pa.

⁴ Juāw Paxisja hikāxpore hkê t jakamā na pre ê mex kê t nê pa. Ām mēmo mry pê kamer kî ho amnhîm ê nhîpêx nē hagjê nē hā pa. Nê mēmo mry hkâ ho amnhî pre nê ri pa. Nê mēo mex kur kê t nê ām krit ku nē menh ôr o ri pa.

⁵ Jakamā nhûm kapôt ā ri mē kām Tirtûm kapêr jarênh o pa nhûm mē kot mar kaxyw ma hwÿr mra. Pika pê Jutej kamā ri mē pa xwÿnhja. Nê Jutej kamā krî pê Jerujarê nhô xwÿnhja. Nê pyhti pê Jotāw mÿri mē pa xwÿnhja. Nhûm prem piitā harênh ma nê kot mar kaxyw ma hwÿr mra. ⁶ Hāmri nē kapêr ma nê Tirtûm noo mā mē kot amnhî tomnuj xwÿnh ā kām amnhî jarê. Mē kot amnhî tomnuj kaga nē tam amnhî nhîpêx o pa hprām xāj ā kām amnhî jarênh anê. Nhûm Tirtûm kaxkwa kamā hkrî htā mē kuma nē amnhî katut kôt mē kot amnhî tomnuj rēnh pa nē axte kām hamaxpêr kê t nê. Jakamā nhûm pre Juāw Paxisja Tirtûm mā gôx kām mē hkrā kumrār pa. Pyhti pê Jotāw kamā mē hkrā kumrā.

⁷ Tā nhûm Parijew mē Satusew nhô xwÿnhja määnēn mē hkôt ma Juāw Paxis wÿr mra. Mē urāk nē mē kêp Ijaew jakamā haxwÿja Juāw Paxis kot mē hkrā kumrār kaxyw ma hwÿr mra. No ām hkwyê hkînhā mē kot amnhî tomnuj kaga hprām xāj kām

amnhî jarênh kêt nê. Âm amnhî krâ hkôt hkwyjê hkôt hwÿr mra nê amnhî to kuma. Nom nhûm Juâw Paxisja ra hprî hâ â mê hamaxpêr anhÿrja kôt mê omunh mex nê. Jakamâ mê kâm:

—Tk kwa nâ. Kormâ mê ate amnhî tomnuj pix o ri apa kênâ. Xà kot paj mê ate amnhî tomnuj o apa râhâ mê akrâ kumrâ nhûm Tîrtûm ja hâ mê apumu nhûm ja kâm mex nê? Nâ koja já kâm mex kêt nê. Koja ja mÿrapê nhÿrmâ tanhmâ mê atomnuj tÿx to ka mê tee ri umaj apimxur prâm kaprÿ. ⁸ Na htem amnhî tomnuj kaga nê tãm amnhî nhîpêx nê tam axpêñ nhîpêx. Jakamâ e kwa mê â amnhî nhîpêx o apa anê pa ri kormâ mê akrâ kumrâ. ⁹ Na ka htem atÿx ri ajamaxpêr o: “Mê ixpê finat Apraâw kanrêhâ htâmnhwÿ kwÿ na pa mê. Jakamâ koja Tîrtûm ja hâ mê ixpumu hãmri nê mê ixte amnhî tomnuj o ixpa tâ nhûm ja hâ tanhmâ mê ixto hkêt nê. Koja mê ixto mex nê.” Anhÿr o atÿx ri amnhî kukamâ ajamaxpêr. Nom ja kot anhÿr kêt. Mê apê Apraâw kanrêhâ htâmnhwÿ htâ mê ate urâk nê tãm amnhî nhîpêxre hâ. Kot kaj mê apê htâmnhwÿ htâ amnhî tomnuj o ri apa hãmri nê Tîrtûm noo mâ te mê apê pikap kêñre nhîkwÿ pix pyrâk. ¹⁰ Na ra Tîrtûm mê ate amnhî tomnuj mÿrapê tanhmâ mê ato kaxyw. Te ho mêhò nhò mêmo hpâr ô hkêt nhûm kot tee ri omunh nê krâhyr nê kuwy kamâ mênh nê ho kaxâr par pyrâk o koja mê anhîpêx. Jao amnhî nê kuwy hwÿr mê arê ka mê kamâ amnhî xâ htÿx kamâ ajamak râhâ ho ri apa. Anê.

Nhûm pre â Juâw Paxisja Parijew mê Satusew nhò xwÿnhjê mê kapêr anê. ¹¹ Hãmri nê hpânâ axte mê kot mar kaxyw hwÿr mê mrrar xwÿnhjê mâ kapêr nê mê kâm:

—E ra mê ate amnhî tomnuj kaga xwÿnhjaja. Na pa Tîrtûm mâ mê akrâ kumrâ kaxyw gô pix o mê akrâ kumrâ. Nom koja tokyx ixpânâ Tîrtûm kot mê pakaxyw âm mâ xwÿnhta tãm mê pahwÿr pôj. àhpumunh tÿx o kot ijakrenh par jakamâ na pa hte âm kukwak ri ixpa nê amnhî tâ hâ ixpijaâm o ri ixpa. Koja mê awÿr Tîrtûm Karô rê nhûm mê akarô mâ agjê. Ka mê ÿ hâ tam amnhî nhîpêx o ri apa. Nom kormâ mê kot tãm amnhî nhîpêx kêt xwÿnhjaja koja Tîrtûm kot mê pahwÿr mênh xwÿnhja ja hâ mê omu nê mê hipêx o te kuwy kot mêmoj to kaxâr par pyrâk o mê hipêx.

¹² —Na htem pur kâm harôj nhîkê nê ho grâ nê hpânâ kahtwÿ. Nê kahuk pa hãmri nê hkapî nhûm kôk apê nê prÿhkâ ho htor pa. Nhûm mê hpânâ hy ho pa nê ixkre kamâ gôj kâm unhwÿ. Ja pyrâ nê koja tokyx Tîrtûmja mê piitâ mê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa hâ mê omunh xâ hkôt mê ho axkjê. Jakamâ mê kot tãm amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjaja koja ma amnhî wÿr mê

ho api nhûm mê kuri mex râhâ nê pa ho pa. No mê kot amnhî tomnuj râhâ ho mê pa xwÿnhjaja koja jajê hkînhâ tanhmâ mê homnuj to. Nhûm mê ma kuwy raxja wÿr pa nê kamâ amnhî xâ htÿx kamâ hamak râhâ nê pa ho pa.

Anhÿr o mê kâm kapêr.

*Juâw Paxis kot Jejus krâ kumrâ
Makre 1.9-11; Rukre 3.21-22; Juâw 1.32-*

34

¹³ Tâ nhûm Jejus pika pê Garirej rûm kato nê ma Juâw Paxis wÿr mô. Juâw kot pyhti pê Jotâw kamâ hkrâ kumrâ kaxyw ma hwÿr mô. Hãmri nê omu nê kâm:

—Pa. E ot pa awÿr amnhî to têt. Ate mê kuxwar ixkrâ kumrâ kaxyw. Anê.

¹⁴ Hãmri nhûm tee ri kuma nê kâm:

—Kwa nâ. Aa ate amnhî tomnure hâ kot pa kêt ri akrâ kumrâ. Nâ ka kot kaj ixkrâ kumrâ. Anê.

¹⁵ Hãmri nhûm kâm:

—Kwa nâ. Mãmri ixkrâ kumrâ Juâw Paxis. Tîrtûm kâm ja prâm kênâ kot ka kêt ri axtem nê ixkaga. Kot puj mê Tîrtûm kâm hprâm xâ hkôt tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri papa. Anê.

Hãmri nhûm kuma nê kâm:

—Tôe. Nâ kot paj akrâ kumrâ. Anê.

¹⁶ Hãmri nê pyhti hwÿr o wrÿ nê kamâ hkrâ kumrâ. Hãmri nê wa akupÿm api nê gô mÿ ri âm râhâ nhûm kaxkwa axkjê. Hãmri nhûm kurûm Tîrtûm Karôja Jejus wÿr te tuuti pyrâ nê ahpâr mâ hwÿr wrÿk o têt nê ikre hâ xa. Nhûm Jejus arî amnhî wÿr wrÿk o htêm kâm omunh o xa. ¹⁷ Hãmri nhûm Tîrtûm kaxkwa rûm kâm kapêr nê kâm:

Pa? E apê ixkra mex na ka. Âm hãmri na ka hte ixkanrêhâ â amnhî nhîpêx mex anê. Inhmâ ajapê kamâ na ka ri apa ho apa. Anê.

4

Satanasti tee kot amnhî tâ Jejus kamâ hamak

Makre 1.12-13; Rukre 4.1-13; mãânên Eprêw 2.18, 4.15

¹ Tâ nhûm Jejus Tîrtûm Karô nhÿ hâ ma kapôt â ri pa. Satanasti kot amnhî tâ kamâ hamak kaxyw nhûm ma kapôt â ri pa. ² Ri pa hâ apkati xohtô nê. Ra hâ arîgro pê 40. Nê kormâ apkur kêt jakamâ ra kâm prâm tÿx kumrêx nê ri pa. ³ Hãmri nhûm Satanastija nhÿhÿnh hwÿr têt nê hêx rom kâm kapêr nê kâm:

—Pa. E kwa mân ka ra amâ prâm tÿx nê nâ? Nom xep apê Tîrtûm Kra jakamâ apê mêmoj hihtÿx kêt. Tîrtûm pyrâ nê axâhpumunh o axâhpumunh kênâ. Jakamâ kwa kên nhîkwÿ mÿj mâ anê kê amâ pâwti hâ amnhî jahkre ka aku nê tokyx ho amnhî xihtÿx. E kwa tokyx kâm akapêr. Anê.

⁴ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tk. Nà kot paj amar xà hkòt ā ri amnhī nhīpêx anhÿr kêt nē. Koja Tirtūm kām inhmā mēmoj nhōr prām nē inhmā mēmoj gō pa rī kormā kukrē. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Na htem mē apkur xà pix kukwak ri htūr nē pa hkêt nē. Na htem määnēn Tirtūm kapēr ma nē hkòt amnhī nhīpêx nē htūr nē pa. Anē.

—Ā kapēr ā kagā kamā kot harēnh kot anhÿr jakamā kot paj akapēr kòt ri ā amnhī nhīpêx anhÿr kêt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anē.

⁵ Hāmri nhūm Satanastija tee ri kuma hāmri nē hpānhā ma Jerujarē hwÿr o mō. Nē Tirtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre hprék nhīmōk wÿr ho api nē kÿxpē hatur xà hā ām nhūm xa. Hāmri nē amnhī parpē kēn rūnh nhīkwÿ xwÿnhja pumunh o xa nhūm Satanasti kām:

⁶ —E apē Tirtūm Kra jakamā kwa ja rūm ahpār mā ajarī nē ma tē nē pikap tēm. Koja Anhīpēexāja apumunh mex nē ka tanhmā amnhī to hkêt nē. Kapēr ā kagā htūm kot harēnh kot:

Tirtūm koja kapēr o wÿk xwÿnh kwÿjē mā ajarē ka ajarī nē ahpār mā tē nhūm mē kÿx pē amÿ nhūm mēmoj akā hyr kêt nē. Anē.

—Ā kapēr ā kagā htūm kot ajarēnh anhÿr jakamā e tokyx ajarī. Anē.

⁷ Hāmri nhūm Jejus kuma nē kām:

—Tk kot paj ri ate inhmā karō xàja kòt ā amnhī nhīpêx anhÿr kêt nē. Koja Tirtūm tām inhmā ijarī hā karō pa rī mar xà hkòt ijarī. No kot pa ri amar xà hkòt ijarī hkêt nē. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot: Kēr ka mē amnhī krā hkòt amnhī tā ixkamā ajamak kaxyw inhīxi jarēnh kòt tanhmā amnhī nhīpêx to hkêt nē. Anē.

—Ā kot ja nē kapēr kot anhÿr jakamā kwarī ho kwarī. Kot paj ri amar xà hkòt ijarī hkêt kumrēx. Tirtūm tām kot inhmā ā ixte amnhī nhīpêx anhÿr ā karōre hā. Anē.

⁸ Hāmri nhūm Satanasti tee ri kuma nē hpānhā ma nhÿri kēn prēeti hwÿr o tē nē hīmōk ā axte o xa. Hāmri nē kām pika piitā ahkre hpa. Nē mē hikukrēx piitā nhūm kām ahkre ho xa. Kāxpore nē mēmoj mex piitā nhūm kām ahkre nhūm Jejus piitā omunh o xa. ⁹ Hāmri nhūm kē Satanasti axte kām:

—E mām ka kam ri mēmoj mex mÿj piitā omunh pa. Piitā inhō na. Nom kot kaj ixkutā tēm nē inhmā inhmex o inhmex ā ijarē pa ama nē amā piitā ōr pa. Ka kam mēmoj piitā ho anhō nē ho amnhīptār o apa. Jakamā e kwa tokyx. Anē.

¹⁰ Hāmri nhūm kuma nē axte kām kapēr nē kām:

—Tk kwa ma nhÿhÿm tē Satanasti. Kot paj ri amā amex o amex ā ajarēnh kêt kumrēx. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja nē kapēr kām hihtÿx kēnā. Kapēr kot:

Kēr ka mē ixkapēr pix ma nē ixkutā pix mā akōnkrā ho akrī nē inhmā inhmex o inhmex ā ijarē. Kēr ka mē ā amnhī nhīpêx anhÿr o ri apa.

—Anhÿr o kot hā karō jakamā kot paj amā amex o amex ā ajarēnh kêt kumrēx. Anē.

¹¹ Hāmri nhūm tee ri amnhī tā kuma hāmri nē ma tē. Tee ri kām kapēr kapÿja ā amnhī pumu hāmri nē hkaga nē ma tē. Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o mē wÿk xwÿnhjaja Jejus wÿr wÿr nē tanhmā ho mex to nē kām ō nhūm kukrē nē akupÿm hihtÿx.

Jejus kot Garirej kamā kapēr o pa

Makre 1.14-15; Rukre 4.14-15

¹² Tā nhūm Juāw Paxisja mēmoj tā pahi Eroxo mā akir nhūm amnhī tā kuma nē gryk xāj haxā nhūm hkrī ho hkrī. Hāmri nhūm Jejusja harēnh ma nē ma akupÿm Garirej kamā krī pē Najare hwÿr ma akupÿm tē.

¹³ Hāmri nē ra pōj nom kamā ri pa hkêt nē. Nē hpānhā kurūm kato nē ma krī pē Kapanau hwÿr tē. Gō rax pē Garirej mÿri na pre. Pika hkwy pē Jepurō mē Natari wa mē kamā na pre nhūm Jejus ma hwÿr tē. Hāmri nē kamā pa. ¹⁴ Nhūm ra amnepēm Tirtūm nhÿ hā kapēr jarēnh o mē pa xwÿnh finat Ijaisja Jejus kukamā ra mē panhīgētjē mā ā kot amnhī nhīpêx anhÿr ā harē nē hā kagā. Jejus kot ā mē hwÿr mōr anhÿria kukamā nhūm pre harē nē hā kagā. ¹⁵ Pika hkwy kamā mē pa xwÿnhjaja nhūm pre mē hkukamā mē harēnh mex nē. Nē pika pē Garirej kamā mē pa xwÿnhjaja nhūm pre määnēn mē hkukamā mē harē. Nē pyhti pē Jotāw mē gō xujanār wa hkaēx kām pika piitā kamā mē pa xwÿnhjaja. Nē krī pē Garirej kamā mē kēp Ijaew kêt xwÿnhjaja nhūm pre määnēn mē harē. Ā na pre finat Ijaisja mē hkukamā Tirtūm nhÿ hā mē piitā mē harē nē hā kagā anē. Jejus kot ma mē hwÿr mōrja kukamā nhūm ra hprī hā harē nē hā kagā. Nē hā kagāja o:

¹⁶ E. Kot paj mē amā mēmoj mex jarē ka mē inhma. Mē ate Tirtūm pumunh kêt jakamā te mē ate kamāt kō kamā ri apa pyrāk. Tā koja Tirtūm mē amā amnhī to amnhīrit ka mē hpānhā te mē ate hirā kamā ri apa pyrāk o amnhī nhīpêx nē ra hkòt amnhī xunhwÿ.

Anhÿr o mē hkukamā mē harē nē hā kagā. ¹⁷ Tā nhūm ra kot hkukamā mē kām ujarēnh xà hkòt nhūm Jejusja mē hwÿr mō nē mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkòt pa. Nē mē kām tanhmā amnhī jarēnh to ho pa. Nom kormā hprī hā mē kām amnhī jarēnh

kêt nê. Te ho nhâm mêhō jarênh pyrāk o mē kām amnhî jarê nê mē kām:

—E na ra Tirtûmja kot mē akaxyw âm xwÿnhhta mē nhûm mē awÿr wrÿ. Jakamā kwa mē tokyx tee ri ate amnhî tomnuj ā amnhî pumu nê ā ate amnhî nhîpêx anhÿr kaga nê hpānhā Tirtûm kôt mân amnhî nhîpêx o ri apa.

Anhÿr o mē kām kapêr o pa pê mē ahkre ho ri nê hkôt pa.

Jejus kot amnhî wÿr tep pynênh xwÿnhjê hwÿr

Makre 1.16-20; Rukre 5.1-11

¹⁸ Tā nhûm Jejus ma gō rax pê Garirej mÿ ri pa nê gōx kām ja wa omu. Sîmāw Pêtre mē htō Andreja nhûm wa gōx kām kryhti rênho o wa xa. Hāmri nhûm Jejus wa hwÿr tē nê wa omu nê amnhî kôt wa kuwÿ nê wa kām:

¹⁹ —Pa. E kwa ma ixkôt mân war apa. Kot paj tanhmā war ajahkre hto ka wa ma mē kām ijarênh o ri apa. Mē kot war amar nê ra ixkôt amnhî xunhwÿr kaxyw. Anê.

²⁰ Hāmri nhûm wa kuma nê kryhti re nê wa ma hkôt htêm kurê kumrêx. ²¹ Hāmri nhûm mē ma nhâm axte mō nê ra jajê hwÿr kato. Jepetew mē hkra Xiakre mē Juāwja nhûm wa mē hwÿr kato. Nhûm mē ô pâr kām kryhti ho mex o wa mē nhÿ. Hāmri nhûm mē hwÿr mra nhûm Jejus amnhî kôt ja wa kuwÿ nê wa kām:

—Pa Xiakre mē Juāw. E wa ma ixkôt mân wa apa. Anê.

²² Hāmri nhûm wa kuma nê hipêêxā mā amnhî jarê nê ma hkôt pa ho pa kurê kumrêx.

Jejus kot tanhmā amnhî nhîpêx to Rukre 6.17-19

²³ Tā nhûm Jejus Garirej kamā Ijaew mā Tirtûm kapêr jarênh o pa. Na pre hte Tirtûm kapêr o mē ahkre xā hā ixkre hwÿr agjê nê kamā mē kām Tirtûm kapêr jarênh o hkrî nê mē kām:

—E mē tee ri ate amnhî tomnuj ā amnhî pumu nê hpānhā Tirtûm kôt mân amnhî nhîpêx o ri apa. Kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anê nhûm ja hā mē apumu nê mē ato hkra kurê kumrêx. Anê.

Hāmri nê akupÿm mē kām mē ā xwÿnhjê ho mex. Ahpÿnhā tanhmā mē ā kute xwÿnhjaja nhûm akupÿm mē ho mex o pa. ²⁴ Jakamā nhûm mē piitā pikaja kamā ri expên mā harênh o hprôt. Nê pika pê Sir kôt määnên ma ri expên mā harênh o hprôt. Nhûm mē piitā harênh ma nê ma hwÿr mē ā xwÿnhjê ho mra. Ahpÿnhā ri tanhmā mē ā kute xwÿnhjaja. Mē ā htÿx xwÿnhjaja. Nê mē i kamā mē htyk xwÿnhjaja. Nê mē hkrā pipānh xwÿnhjaja. Nê mēkarômnu ti kot Sattanasti nhÿ hā tanhmā ri mē ho xwÿnhjaja. Nhûm prem mē hamÿ nê ma Jejus wÿr mē o mra nhûm mē omu nê akupÿm mē ho mex

pa. ²⁵ Jakamā nhûm mē ohtō nê ma hkôt pa. Krî pê Garirej rûm nê Tekap rûm nê Jerujarê rûm nê pika pê Jutej rûm. Nê pyhti pê Jotāw nhîkjê rûm mē pa xwÿnhjaja. Nhûm mē ā ohtō nê ma Jejus kôt omunh o pa anê.

5

Jejus kot tanhmā mē ahkre hto Rukre 6.20-23

¹ Nhûm Jejus amnhî kôt ri mē kot omunh o mē pa xwÿnhjê pumu hāmri nê mē ahkre kaxyw ma tē nê hixê ā api nê himôk ā nhÿ. Hāmri nhûm mē ma hkôt mra nê pu hā hkrî pa. ² Hāmri nhûm mē ahkre nê mē kām:

³ E mē inhma. Kot kaj mē atō amnhî ajamaxpêr to nê ajamaxpêr o: “Koja Tirtûm inhîhkō hā pa hkêt pa ixtÿx ri tanhmā amnhî tomnuj to ho ri ixpa rāhā ho ri ixpa.” Anhÿr o ajamaxpêr. Hāmri nhûm Tirtûm ā ajamaxpêr anhÿr ā apumu nhûm ja kām mex nê. Hāmri nhûm apê hkra hā ato mex nê atānopxar o akôt pa ho pa ka ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁴ Nê kot ka mē atō tanhmā amnhî tomnuj to. Hāmri nê tee ri ja hā amnhî pumu nê apijaam nê akapri nê. Nê akapri xāj amÿr o nhÿ. Amÿr rax nê. Hāmri nhûm Tirtûm ja hā apumu nhûm ja kām mex nê. Jakamā nhûm anê akapri hta nê ato mex nê ka ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁵ Nê kot ka mē atō agryk tokyx anhÿr kêt nê. Nê kritpê m amnhî tā amā mē hkapri ho ri apa. Hāmri nhûm Tirtûm ja hā apumu nhûm ja kām mex nê. Hāmri nhûm ato mex nê ka ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁶ Nê kot ka mē atō amā Tirtûm kām hprām xā hkôt amnhî nhîpêx o ri apa hprām nê. Nhûm amnhî tā apumu nhûm ja kām mex nê. Hāmri nhûm ato mex nê tanhmā akra hto ka hkôt pix mā amnhî nhîpêx o ri apa. Jao ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁷ Nê mē kamā mē axukapri ho ri apa xwÿnhjaja na hte Tirtûm ja hā mē apumu nhûm ja kām mex nê. Jakamā na hte mē hā mē apÿrā nê mē akamā ukapri ho pa. Jao mē ato mex nê ka mē ajamakêtkati nê axāmnhîx akînh nê ri apa.

⁸ Nê kot ka mē atō ā ajamaxpêr anê nê ajamaxpêr o: “Nā kot paj âm Tirtûm kapêr kôt pix mā ri amnhî nhîpêx o ri ixpa. Âm ja pix na inhma hprām.” Anhÿr o ajamaxpêr. Hāmri nhûm

Tirtûm amnhî tâ mê apumu nê mê ato mex nê. Ka mê ajamakêtkati nê axâmnhîx akînh nê ri apa. Nê nhÿrmâ Tirtûm wÿr api nê kuri amex râhâ apa ho apa.

⁹ Nê kot ka mê atô mêhõ wa kot axpên kutâ amnhî xâm xwÿnhhta axpên tâ wa omu nê wa kot tanhmâ axpên nhîpêx tota nê tanhmâ wa kâm akapêr to nê akupÿm tâm wa âm. Hâmri nhûm Tirtûm ja hâ apumu nhûm ja kâm mex nê. Nê apê hkra hâ ajarê ka ajamakêtkati nê axâmnhîx akînh nê ri apa.

¹⁰ Nê koja mêhõ mê ate Tirtûm kapêr mar xâ hkôt amnhî nhîpêx o apa hâ mê apumu nê hâ tanhmâ mê anhîpêx kati hto. Tâ nom koja Tirtûm arî mê ato mex nê. Mê apê hkra jakamâ mê kot tanhmâ mê anhîpêx hto htâ ka mê ajamakêtkati nê axâmnhîx akînh nê ri apa.

¹¹⁻¹² —Kwâr mê māmri ixtâ mê ato kapêr rÿ mê ato hêx rÿ tanhmâ ri mê atomnuj to. Kwâr mê māmri â mê anhîpêx anê. Nom kêr ka mê arî amnhî kaxyw inhmâ ajamaxpêr tÿx râhâ pê ajamakêtkati nê axâmnhîx akînh nê ri apa. Kwâr mê māmri ixtâ â mê anhîpêx anê nê mê amex kêt â mê ajarê. Amnepê m na prem â Tirtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnhjê nhîpêx anê. Jakamâ koja mê urâk nê â mê anhîpêx anê. Hâmri nhûm Tirtûm ja hâ mê apumu nê amnhîm mê amex â mê ajarê. Hâmri nê nhÿrmâ kaxkwa kamâ wa inhõ krî kamâ mê ato mex nê. Jakamâ kêr ka mê â amnhî kukamâ ajamaxpêr anhÿr pê māmri akînh nê ajamakêtkati nê axâmnhîx ri apa. Kwâr mê māmri â wa ixtâ mê anhîpêx anê. Anê.

Jejus krajaja te kot kaxwa mê kanê hpôk wa urâk

Makre 9.49-50; Rukre 13.34-35

¹³ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nê mê ate ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja te mê ate kaxwa pyrâk. Kaxwaja mê apkur xâ ho ânh mâ mex. No koja mêhõ tên kamâ pika hkwy mê nê ho ahkâ. Hâmri tanhmâ kot wem ho nê akupÿm ho mex? Nâ koja akupÿm mex kêt nê. Âm mê kot hkapîr pix kaxyw koja mex. Ja pyrâ nê kot ka mê atô ate inhmâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho apa hâ amnhî jarênh tâ gaa nê rî amâ ixkôt amnhî nhîpêx prâm kêt nê. Hâmri nê ra te apê kaxwa mê pika pihkârta pyrâk. Kwa mê ixujarênh ma nê kâm ajamaxpêr tÿx râhâ ho ri apa.

¹⁴⁻¹⁶ —Nê te mê ate kanê hpôk pyrâk. Nê te mê ate hixêt prêk nhîmôk â krî xâm pyrâk. Kojâ krîja hixêt prêeti nhîmôk â xa nhûm mê piitâ omu. Nê kanêja. Xâ na htem kanê hpôk

nê poti ho hpro? Nâ na htem hpôk nê kÿx pê mêmoj nhîmôk â unhwÿ nhûm mê piitâ mê kâm hirâ nhûm mê hirâ kamâ mêmoj pumunh mex nê. Ja pyrâ nê kot kaj mê tâm amnhî nhîpêx o ri apa nhûm mê piitâ ja hâ mê apumunh kôt ra kaxkwa kamâ Tirtûm mex â harênh o pa. Anê.

Jejus kot tanhmâ Mojes kapêr jarênh to Rukre 16.16-17

¹⁷ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nê amnepê m Mojes kot Tirtûm nhÿ hâ Ijaewjê mâ tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to hâ mê kâm karôja. Nê amnepê m Tirtûm nhÿ hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjê kapêrja. Ixte mê kapêr o ijapêx kaxyw na pa pre mê awÿr ixwÿrk kêt nê. Jakamâ kwa mê ri â axpên mâ ijarênh anhÿr kêt nê. Kêt ixprî hâ ixte mê amâ mê kapêr jarênh nhûm mê ate mar mex kaxyw na pa pre kaxkwa rûm mê awÿr wÿrÿ.

¹⁸ —Tirtûm kapêr â kagâ htûm kot mêmoj jarênhja. Kojâ ujarênh xâ hkôt mêmoj tanhmâ amnhî to hpar mê nhûm rî kormâ kaxkwa mê pika wa hapêx pa nhûm kapêr â kagâja määnen hapêx. Nom nhûm Tirtûm kapêr koja mêmoja pyrâ nê aa hapêx kêt nê. Kojâ râhâ ho râhâ nê aa ihkjê ho tanhmâ mênh to hkêt nê. Âm hāmri na pa â mê amâ harênh anê.

¹⁹ —Nê kot ka mê atô Tirtûm kapêr o pixire nê hirôp xa. Hâmri nê ra amnhî pyrâ nê anhîo mâ ja hâ amÿnê. Apyrâ nê kot hirôp âm kaxyw ka kâm hâ amÿnê. Kot kaj â amnhî nhîpêx anê hāmri nê apê Tirtûm kra hkêt â amnhî to amnhîrît. Nom kot ka kêt mê tâm amnhî nhîpêx o ri apa. Nê amnhî pyrâ nê tâm mê kot amnhî nhîpêx kaxyw mê kâm akapêr o ri apa hāmri nhûm Tirtûm ja hâ apumu nê ato hkra nê ato mex nê.

²⁰ —No Parijew nhõ xwÿnhjaja nê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre ho mê pa xwÿnhjaja. Mê kot Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex â amnhî jarênh tâ no âm hkôt â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Jakamâ kot kaj mê hkôt amnhî nhîpêx o ri apa hāmri nê mê urâk nê nhÿrmâ Tirtûm mê wa inhõ krî kamâ apa hkêt nê. Anê.

Mê gryk o mê pa xwÿnhjê jarênh

Rukre 12.58-59; määnen Rômân 12.19; Epes 4.26; Wam Ximotre 2.8; Xiakre 1.19-20

²¹ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nê amnepê m na prem mê panhîgêjtê mâ Tirtûm kapêr kwÿ jarênh o pa nê mê kâm: Kêr ka mê axpên par kêt nê. Kot kaj mê mêhõx pî nhûm mê ja mÿrapê atomnuj nê. Nê ma mê anhõ pahihiti hwÿr ato tê nhûm mÿrapê tanhmâ ato rÿ hkôt apî. Anê.

Âm hāmri na prem mē kām ja jarē. ²² Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kot kaj mē mēmoj tā anhiō kamā agryk. Hāmri nhūm Tirtūm tee ri ja hā apumu nhūm ja kām mex kêt nē. Jakamā kot mē anhō pahihiti tanhmā ja hā mē ato japêr hā koja ja mex nē. Rỳ kot kaj mē tanhmā mēhō japrỳ hto. Ho hagrō rỳ ho rop. Mýrapê kop apu akwỳ kot apynēnh nē anhō pahihiti hwỳr ato htēm nē lhkram ajaxàr ronhỳx ja inhmā mex nē. Rỳ kot kaj mē tanhmā anhiō mā akapêr punuj to nē kām: “Tk. Ate ho warēhti hā. Te apê hagrō pyrāk kēnā.” Anhỳr o kām akapêr. Tā kop apu Tirtūm ra ā akapêr anhỳrja mýrapê mē kot amnhī xā htỳx kamā hamak tūm xāta wỳr amēnh ronhỳx ja inhmā mex nē. Ja pumaj kwa kēr ka mē ā axpēn mā akapêr anhỳr kêt nē. Kêt mē axpēn mā tām akapêr pix o ri axpēn kôt apa.

²³ –Nē kēr ka mē tanhmā ate anhiō nhīpêx hto kamā Tirtūm mā mex o mex ā harēnh kêt nē. Kēr ka mē kām amnhī jarēnh o akrī hāmri nē ra mēhō kot mēmoj tā akamā gryk xwỳnh mā ajamaxpêr japêr. ²⁴ Hāmri nē akato nē ma hwỳr atēm kurē kumrêx nē wa tām axpēn mā akapêr nē tām akupỳm axpēn xām. Hāmri nē rī kormā ma akupỳm tē nē Tirtūm mā amnhī jarēnh jatur xām amē nē kām mex o mex ā harē. Kēr ka mē ā amnhī nhīpêx anhỳr o ri apa.

²⁵⁻²⁶ –Na htem tanhmā axpēn nhīpêx to hāmri nē kot tanhmā war axpēn to xwỳnhjê hōja ma ô pahi hwỳr tē nē kām tanhmā kot ho xwỳnhnta jarēnh kaxyw nojarê. Hāmri nhūm ra kamā gryk xwỳnhnta kot pahi mā harēnh kaxyw nojarê ā harēnh ma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpêr nē ma hwỳr tē nē wa akupỳm tām axpēn xām. Na htem ā amnhī nhīpêx anē. Pahi kot wa harēnh mar nē tanhmā axpēn tā wa ho pymaj na htem ā amnhī nhīpêx anē nē tokyx tām akupỳm axpēn xunhwỳ. No koja mē anhỳr kêt nhūm pahija wa harēnh ma nē wa kot tanhmā axpēn to xwỳnhnta ô jaxā nhūm tee ri kām kator prām. Hāmri nē tanhmā amnhī to nē ra amnhī pānhā kām amnhīrer pa nhūm pahihitja rī kormā pōristi mā anē nhūm kām ure nhūm kato. Ja pyrā nē kēr ka mē Tirtūm tanhmā kot mē anhiōpêx to pymaj tokyx mē ate amnhī tomnuj kaga nē hkôt amnhī nhīpêx rāhā ho ri apa. Anē.

Tanhmā mē pahte mē pahprōjê nhīpêx to Matêwre 19.3-9; Makre 9.43-47, 10.2-9; määñen Rukre 16.18

²⁷ Nhūm Jejus arī mē kām kapêr nē mē kām:

–Nē na pre finat Mojesja mē panhīgêjtjê mā Tirtūm kapêr tūm kwỳ jarē nē mē kām: “Kēr ka mē amnhī prō pix tănopxar o ri apa. No mē kuhpa hā nhām mēhō o amnhīkati

ho ri apa hkêt nē.” Anē. Âm hāmri na pre mē kām ja hā karō. ²⁸ Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kot kaj mē nhām mēhō pumu nē amā ho amnhīkati hprām nē ajamaxpêr. Jao te ra ate ho amnhīkati pyrāk o amnhī nhīpêx. Kormā ate ho amnhīkati hkêt tā ra hkukamā ajamaxpêr jakamā te ra ate ho amnhīkati pyrāk o amnhī nhīpêx. ²⁹ ā mē hamaxpêr punuj anhỳr xwỳnhjaja koja mē nhỳrmā ma mē kot amnhī xā htỳx kamā hamak tūm xāta wỳr ma mra nē kamā pa rāhā ho pa. Jakamā kēr ka mē nhām mēhō pumu nē amā hkīnh japêr hāmri nē te ate ano kaxār nē mēnh nē axte ate omunh kêt pyrāk o amnhī nhīpêx. Jao hkàx ā rīt nē ma nhỳhým atēm kurē kumrêx.

³⁰ –Nē kot kaj mē anhiōkra ho tanhmā amnhī tomnuj to kaxyw. Hāmri nē tee ri ja hā amnhī pumu nē te ate amnhī nhīhkra krāhyr nē mēnh pyrāk o amnhī nhīpêx nē tanhmā amnhī tomnuj to hkêt nē. Mē lhkra ho mē kot tanhmā amnhī tomnuj to ho mē pa xwỳnhjaja koja mē nhỳrmā ma mē kot amnhī xā htỳx kamā hamak tūm xāta wỳr ma mra nē kamā pa rāhā ho pa. Anē.

Mē pahte axpēn kaga hkêt

³¹ Nhūm Jejus arī mē kām kapêr nē mē kām:

–Nē na pre finat Mojes mē panhīgêjtjê mā Tirtūm kapêr tūm kwỳ jarē nē mē kām: “Kot kaj mē atō aprō kaga kaxyw hāmri nē ate hkaga hā amnhī jarēnh ā kagā nhīpêx nē kām agō nē rī kormā hkaga.” Anē. Âm hāmri na pre ā mē kām Tirtūm kapêr tūm jarēnh anē. ³² Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Kēr ka mē atỳx ri amā hprām xā hkôt aprō kaga hkêt nē. Nom koja aprō akuhpa hā nhām mēhō ho amnhīkati ka harēnh ma hāmri nē amā ja hā hkaga hprām nē māmri kam nē hkaga. Ja tanhmā kute hkêt. Nom koja ā amnhī nhīpêx anhỳr kêt tā ka amnhī krā hkôt hkaga. Hāmri nhūm mēhō apānhā ho hprō nē o pa. Hāmri nē ra kot apê aprō ho amnhīkati ho pa pyrāk o hipêx. Nē nija haxwỳja. Te arī kêp aprō htā akuhpa hā nhām myja o amnhīkati o pa pyrāk o amnhī nhīpêx. Anē.

Tām mē pakapêr ā Jejus kot mē pamā karō

Xiakre 5.12

³³ Nhūm Jejus arī mē kām kapêr nē mē kām:

–Nē na pre finat Mojes mē panhīgêjtjê nē pahpāmjê mā Tirtūm kapêr tūm jarēnh o: “Kēr ka mē Tirtūm mā mēmoj to anhỳr ā amnhī jarē hāmri nē amnhī jarēnh xā hkôt kām tanhmā amnhī nhīpêx to. Nom kēr ka mē atỳx ri kām tanhmā amnhī jarēnh to ho amnhī to axêx kêt nē. Âm akatāt kôt mē

ate amnhî jarênh to xà hkôt kâm tanhmâ mêmoy to.” Anê. Âm hâMRI na pre mē kām ja jarē. ³⁴ Tā kot paj ixprî hā mē amā tanhmâ harênh to ka mē inhma. Kêr ka mēhō mā tanhmâ amnhî jarênh to. Tirtūm mā pix mā amnhî jarênh kêt nhām mēhō mā määnēn tanhmâ amnhî jarênh to. Nē akatāt kôt kām amnhî jarē. Na ka htem mē kot mē axêx kêt kôt mē apumunh kaxyw mêmoy nhîxi jarênh kôt amnhî jarē. Nom kêr ka mē axte ā mēmo nhîxi hā amnhî jarênh anhÿr kêt nē. Mêmoy tā amnhî jarē nē akatāt kôt amnhî jarênh kurē kumrêx. No mē kot axêx kêt kôt apumunh kaxyw mêmoy nhîxi hkôt amnhî jarênh kêt nē. Tanhmân kaxkwa nhîxi jarênh kôt mêmoy tā amnhî jarênh kêt nē. Kaxkwa kêp Tirtūm krî xā maati kēnā kot ka kêt mē axtem nē atÿx ri amnhî kaxyw hixi jarē. ³⁵ Rÿ mē kot axêx kêt kôt apumunh kaxyw pika nhîxi jarênh kêt nē. Pika kêp Tirtūm par xām xā kēnā kot ka kêt mē atÿx ri amnhî kaxyw tanhmâ hixi jarênh to. Nē krî pē Jerujarēja määnēn kêr ka mē ri amnhî kaxyw tanhmâ hixi jarênh to hkêt nē. Koja nhÿrmā Tirtūm mē awÿr Jerujarē hwÿr ixpē pahî maati hā inhmē pa kamā mē ato amnhÿtār o ixkrî. Jakamā kêr ka mē ri atÿx amnhî kaxyw tanhmâ hixi jarênh to ho ri apa hkêt nē.

³⁶ Nē kêr ka mē kot axêx kêt kôt apumunh kaxyw mē ri tanhmâ amnhî krā hkî jarênh to hkêt nē. Kot kaj mē anē nē am tanhmâ hā harênh to kaprÿ. Xà kot kaj mē ajamaxpēr pix o tanhmâ amnhî krā hkî hto? Nà kot kaj mē ho anhÿr kêt nē. Jakamā mē ri atÿx tanhmâ harênh to hkêt nē.

Nē mē atÿx ri mēmo nhîxi jarênh kôt mêmoy tā amnhî jarênh o apa hkêt nē. ³⁷ Âm akatāt kôt tām amnhî jarênh kurē kumrêx. Jao mē kām: “Tÿ. Nà kot paj ho anē.” Anhÿr o mêmoy tanhmâ ho. Rÿ mē kām: “Nà kot paj ho anhÿr kêt nē.” Anhÿr o mêmoy tanhmâ ho hkêt nē. Âm akatāt kôt tanhmâ mêmoy tā amnhî jarênh to xà hkôt ho anhÿr kurē kumrêx. Mē kot Satanasti hkôt amnhî nhÿpêx o mē pa xwÿnh pixjaja na htem hêx rom mêmoy nhîxi jarênh kôt tanhmâ amnhî jarênh to ho pa. Anê.

Mē pahte tanhmâ axpēn nhÿpêx to hā Jesus kot mē pamā karō

Rukre 6.27-30, 23.34; määnēn Atre 7.60; Rōmān 12.14

³⁸ Nhūm Jesusja arî mē kām kapēr nē mē kām:

—Na prem amnepēm mē panhîgêjtê mā Tirtūm kapēr tūm jarênh o: “Koja mēhō apē ano katōk nē hkapa hā koja mē anhō pahija atā mā ho anē nē kêp no kapa. Rÿ koja mēhō apē axwa hō hkwÿr hā koja atā mā ho anē nē atā kêp wa hō hkwÿr.” Anhÿr o mē kām hā karō. Âm hâMRI na prem ā ja jarênh anē.

³⁹ Tā kot paj ixprî hā mē amā tanhmâ ja jarênh to ka mē inhma. Koja mēhō tanhmâ mē anhÿpêx to ka mē am amnhî tā omu nē tanhmâ amnhî tā ho hkêt nē. Koja anhÿnep akura ka am omu nē tanhmâ amnhî tā ho hkêt nē. Te ate kām ihkêk hpēr nhūm kot ihkêjê kamā hkuranh pyrāk o amnhî nhÿpêx nhūm ja amā mex nē. No amnhî tā tanhmâ ho hkêt nē.

⁴⁰ —Nē koja mēhō anhînôhkā hā awÿr nhūm mē anhō pahija amā anē ka māmri kām agō nē tanhmâ hā kām nē hkêt nē. Te ate hkôt kry pē kām anhînôhkā hpakā ry jagjênh xwÿnhnta nhōr pyrāk o amnhî nhÿpêx. Nom kêr ka mē kamā agryk kamā kām ōr kêt nē.

⁴¹ —Nē koja mēhō ate kām jênh tur nē hkôt ho amōr ryy kaxyw amā kapēr ka māmri kām ho anē. Nē kot amā nhÿri hā karō xaja wÿr o pōj nom kamā kām ōr kêt nē. Kām ho hakrenh ryy nē rî kormā akupÿm kām agō.

⁴² —Nē koja mēhō ō mêmoy kêt nē awÿr tē nē mêmoy tā awÿr ka māmri kām agō. Rÿ nhūm awÿr tē nē apē mêmoy to ipresta kaxyw ka māmri kām ho ipresta. Kêr ka mē ā axpēn nhÿpêx anhÿr o ri apa. Anê.

Mē pamā axpēn kînh ā Jesus kot mē pamā karō

Rukre 6.32-36; määnēn Rōmān 12.14

⁴³ Nhūm Jesus arî mē kām kapēr nē mē kām:

—Nē na prem amnhî krā hkôt axtem nē tanhmâ mē panhîgêjtê mā mêmoy jarênh to nē mē kām: “Kêr ka mē amā mē akrāmnhwÿjê pix kînh nē tanhmâ mē ho mex to. No kêt mē kot tanhmâ mē ato xwÿnhjaja kêr ka mē māmri mē kamā axāhkurē ho ri apa.” Anhÿr o mē kām karō. ⁴⁴ Nom pa kot paj mē amā Tirtūm kot tanhmâ ja hā karō hto hā harē ka mē inhma. Kêr ka mē kot tanhmâ ri mē atomnuj to xwÿnhjaja amnhî tā tanhmâ mē ho hkêt nē. Âm tanhmâ mē ho mex to pix hkukamā mān ajamaxpēr. Nē mē ho Tirtūm wÿr pix kukamā mān ajamaxpēr. ⁴⁵ Na hte ā kaxkwa kamā Mēpahpām Tirtūmja amnhî nhÿpêx anhÿr o pa. Mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjaja nē mē kot amnhî to mex xwÿnhjaja nhūm hte mē ho hpimraātā mē ho mex o axpēn pyrāk. Jao hamē wa hwÿr na rē nē hamē wa hwÿr myytî rē nhūm hamē wa kām hirā ho pa. Jakamā kêr ka mē urāk nē mē piitā mē hipêx o axpēn pyrāk. Mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjê mē mē kot amnhî to mex xwÿnhjê mē ho apimraātā mē ho mex o axpēn pyrāk.

⁴⁶ —Nē xat kaj mē amā mē piitā mē ho mex prām kêt nē am mē kot mē ato mex xwÿnh pixjaja ka mē amā mē ho mex prām nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nhūm ja kām mex nē nā? Nà koja kām mex kêt nē. Koja mēhō ato mex kêt tā kêr ka am amnhî rom ho mex nē.

Nhũm Tirtũm ja hã apumu nẽ amnhĩm amex ã ajarẽ. Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja na htem ãm mẽ kot mẽ ho mex xwýnh pixjaja nhũm mẽ amnhĩ swar mẽ ho mex. No tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpẽx xwýnhjaja na htem mẽ piitã mẽ ho mex o axpẽn pyrãk. Mẽ kot tãm amnhĩ nhĩpẽx xwýnhjaja nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja nhũm mẽ ho hpimràatã mẽ ho mex o axpẽn pyrãk.

⁴⁷ –Nẽ na hte mẽ hkwýjaja ãm amnhĩ kwýjẽ pix mã kapër mex o pa. Nom mẽ piitã tãm mẽ hipẽx kêt nẽ. Nom kër ka mẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anhýr kêt nẽ. Kër ka mẽ kurom mẽ piitã tãm mẽ hipẽx o axpẽn pyrãk. Mẽ akwýjẽ mẽ mẽ akwý hkêt xwýnhjaja ka mẽ hipẽx o axpẽn pyrãk. Nẽ tãm mẽ kãm akapër o axpẽn pyrãk. ⁴⁸ Kaxkwa kamã Mẽpahpãm Tirtũm pyrã nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjẽ mẽ mẽ kot amnhĩ to mex xwýnhjaja mẽ ho apimràatã mẽ ho mex o axpẽn pyrãk. Na hte ã Tirtũmja mẽ panhipẽx anẽ. Anẽ.

6

Mẽ pahte mẽ kęp amrakati xwýnhjẽ ho mex rãhã hã mẽ pamã karõ

¹⁻² Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapër nẽ mẽ kãm:

–Nẽ na htem mẽ piitã hkwýjẽ noo mã tanhmã mẽ kęp amrakati xwýnhjẽ ho mex to. Nom kãm mẽ hkaprĩ kamã tanhmã mẽ ho mex to hkêt nẽ. ãm hkwýjaja kot ja hã mẽ omunh nẽ mẽ mex ã mẽ harẽnh pix kaxyw na htem krĩ hkõt ri mẽ kęp amrakati xwýnh piitã mẽ ho mex o pa. Nẽ mẽ pikuprõnh xã hã ixkre kamã kuhẽ nẽ tanhmã mẽ ho mex to. Mẽ hkwýjaja kot ja hã mẽ omunh nẽ amnhĩm mẽ mex ã mẽ ho harẽnh kênã. Jakamã kwa kër ka mẽ ho mẽ urãk kêt nẽ. Nẽ tanhmã mẽhõ ho mex to kaxyw nẽ akwýjẽ no kuhpa hã mẽ hkãx ã tanhmã mẽ ho mex to. No kot kaj mẽ noo mã tanhmã mẽ ho mex to. Mẽ kot hã apumunh nẽ ato jarkrar kaxyw tanhmã mẽ ho mex to nhũm kaxkwa kamã Mẽpahpãmja ja hã apumu nẽ mẽ hã tanhmã ato mex to hkêt nẽ. Kõja ãm hã apumu.

³ –Ja pymaj kër ka mẽ mẽ kęp amrakati xwýnhjẽ mã mẽmoj nhõr kaxyw hãmri nẽ mẽ piitã mẽ no hkãx ã tanhmã mẽ ho mex to. Hãmri nẽ nhãm ri ja hã mẽ kãm amnhĩ to jarkrar kêt nẽ. Aprõ mã rý akrãjẽ mã rý akrãmnhwý mã hã amnhĩ jarẽnh kêt nẽ. ⁴ Kot kaj mẽ no hkãx ã tanhmã ho mex to no nhũm Tirtũm tapxipix apumunh o nhý. Hãmri nẽ ja hã ato mex rax nẽ ka amex nẽ apa. Anẽ.

Tanhmã mẽ pahte Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh to hã mẽ pamã karõ

Rukre 11.1-13, 18.9-14

⁵ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapër nẽ mẽ kãm:

–Nẽ mããnen ja. Na htem hakwa pix o amnhĩ mex ã amnhĩ jarẽnh xwýnhjaja Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ mẽ kot Tirtũm kapër o mẽ ahkre xã hã ixkreja wýr agjẽ. Nẽ mẽ piitã mẽ noo mã kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to. Rý gãp kuhẽ nẽ mẽ piitã mẽ noo mã kãm amnhĩ jarẽ. Tã mẽmo kaxyw na htem mẽ noo mã Tirtũm mã amnhĩ jarẽ? Nã ãm mẽ kot ja hã mẽ omunh nẽ mẽ mex ã mẽ ho jarkrar pix kaxyw. Nẽ mẽ harẽnh o: “E mũjti pumu. Na hte apkati mẽ ã Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh anẽ. Kot amnhĩ to mex xwýnh mãn.” Anhýr ã harẽnh kaxyw. Tã ra mẽ piitã mẽ kot ja hã omunh nẽ amnhĩm mex ã ho jarkrar jakamã kõja Tirtũm axte ja hã tanhmã ho mex to hkêt nẽ. Ra pika ja kamã mẽ kot mẽ omunh nẽ mẽ mex ã mẽ harẽnh kênã. ⁶ No mẽ kajaja. Kër ka mẽ urãk nẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anhýr kêt nẽ. ãm Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ akwýjẽ no hkãx ã hitom wýr agjẽ nẽ hitom kãm ahte kãm amnhĩ jarẽ. Hãmri nhũm Tirtũm tapxipix ja hã mẽ apumu. Mẽ amã amnhĩ to amnhĩrit kêt tã mẽ apumu. Hãmri nẽ mẽ ato mex nẽ.

⁷ –Nẽ mẽ kęp Tirtũm kra hkêt xwýnhjaja na htem sãnti mã amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ xatã kãm amnhĩ jarẽ. Nẽ xatã kãx pẽẽ kãm amnhĩ jarẽ. Nẽ hamaxpër o: “Kot paj xatã sãnti mã amnhĩ jarẽ nhũm inhmar japër.” Anhýr o hamaxpër jakamã xatã kãm amnhĩ jarẽ. No ãm htýx ã hamaxpër anhýr kaprý. ⁸ Jakamã kwa kër ka mẽ ho mẽ urãk kêt nẽ. Tirtũm ra kot mẽ ate mẽmoj tã hwýr xãta ra ja kukamã kot omunh mex kênã kot ka kêt mẽ xatã hã hwýr o akuhẽ.

⁹ –Nẽ kër ka mẽ kãm amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ amnhĩ krã hkõt tanhmã kãm amnhĩ jarẽnh to rý kãm amnhĩ jarẽnh o:

Pa Mẽinhĩpẽxã maati pẽ kaxkwa kamã ri apa xwýnh? Amex o amex Tirtũm.

¹⁰ Apẽ mẽ ijamãr mex xwýnh maati na ka.

Na hte kaxkwa kamã mẽ kot ri amã tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho mẽ pa xwýnhjaja akõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o ri pa. Tã ijaxwýja inhãm mẽ urãk nẽ akõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o ri ixpa hprãm.

¹¹ Nẽ kwa jarãhã mẽ inhãm mẽmoj gõ pa mẽ akukwak ri ho apku.

¹² Na pa hte tõhã amnhĩ tomnuj nẽ Tirtũm. Nom mẽ kot tanhmã ixtomnuj to xwýnhjaja na pa hte ãm mẽ omu nẽ amnhĩ tã tanhmã mẽ ho hkêt nẽ. Nẽ ja ho ijamakẽtkati nẽ axte kãm ijamaxpër kêt nẽ. ã ixte amnhĩ nhĩpẽx anhýr jakamã kwa ja hã ixpumu nẽ ixpyrà nẽ ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to hã ixpumu nẽ hã tanhmã ixto hkêt

nê. Ām ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kām ajamaxpêr kêt nê.

¹³ Nê kot paj nhÿrmã tanhmã amnhÿ tomnuj to kaxyw ka ja hã ixpumu nê ixte ā amnhÿ nhÿpêx anhÿrja nê ixto htÿx nê pa tanhmã amnhÿ tomnuj to hkêt nê. Ām mēmoj punuj pē ixpytār rāhã ho apa Tirtūm. Tã ām ja pix na hapêx. Anê.

–E kēr ka mē ā Tirtūm mā amnhÿ jarēnh anê. Anê.

¹⁴ –Nê koja mēhō tanhmã anhÿpêx to htã ka ho ajamakêtkati nê axte kām ajamaxpêr pix o ri apa hkêt nê. Hã koja kaxkwa kamã Mēpahpām maatiija ja hã apumu nê apyrã nê tanhmã ate amnhÿ tomnuj to ho hamakêtkati nê axte kām hamaxpêr kêt nê. ¹⁵ Nom kot kaj mē ā amnhÿ nhÿpêx anhÿr kêt nê. Nê tanhmã mē kot mē atota ā anohtÿx rāhã ho apa hāmri nhūm Mēpahpām maatiija mē apyrã nê mē ate tanhmã amnhÿ tomnuj to ho hamakêtkati hkêt nê. Ām hã nohtÿx rāhã ho pa ho pa. Anê.

Tanhmã mē pahte Tirtūm mā mex o mex ā harēnh to

Rukre 18.11-12

¹⁶ Nhūm Jejus arÿ mē kām kapêr nê mē kām:

–Nê mē kot amnhÿ to jarkrar xwÿnhjaja na htem Tirtūm mā amnhÿ jarēnh kaxyw hāmri nê tōhã ho apkur kêt rāhã kām amnhÿ jarēnh jakamã hkuk kaprÿ nê hkwyjê hkôt pa. Tã mo kaxyw na htem ā mē noo mā amnhÿ nhÿpêx anê? ām mē apkur kêt rāhã Tirtūm mā amnhÿ jarēnh ā mē omunh pix kaxyw. Tã ra jar pika ja kamã mē kot ja hã mē omunh jakamã koja Tirtūm nhÿrmã ja hã tanhmã mē ho mex to hkêt nê. Jakamã kwa kēr ka mē ho mē urāk kêt nê. ¹⁷ Kēr ka mē tōhã Tirtūm mā amnhÿ jarēnh ryy kaxyw axāpkur kaga hāmri nê amnhÿ krã kahō nê amnhÿ jaxwÿr mux nê akuk kÿnh nê ri akwyjê hkôt apa. ¹⁸ Hāmri nê nhÿri mē hkàx ā ahte kām amnhÿ jarē nê kām mex o mex ā harē. Kot kaj mē ā mē hkàx ā amnhÿ nhÿpêx anê nhūm mē akwÿjaja mē axāpkur kaga hã mē apumunh kêt nê. Nhūm Tirtūm pix ja hã mē apumu. Hāmri nê nhÿrmã ja hã mē ato mex nê. Anê.

Kaxkwa kamã mēmoj mex

Rukre 12.33-34; määnēn Sikūn Ximotre 4.8; Wam Pêtre 1.4; Eprēw 10.34

¹⁹ Nhūm Jejus arÿ mē kām kapêr nê mē kām:

–Nê määnēn ja. Kēr ka mē jar pika ja kamã akukrêx rûnh o apa hkêt nê. Kêt jar mē hikukrêx koja kripēm mex kêt nê. Kot kaj mē ho akuprō nhūm amnhōre apē homnu rÿ paratre apē homnu. Nê kàx o mē akukrêx nhūm haxwÿja apē omnu rÿ nhūm mēhō apē hkwyj ho ahkÿ. ²⁰ Jakamã kēr ka

mē akukrêx rûnh o apa hkêt nê. Kaxkwa kamã Tirtūm kot mē akutêp mē akukrêx o pikuprōnhja na kêt mex kumrêx o jar mē hikukrêx jakrenh par. Jakamã kēr ka mē amã nhÿrmã kaxkwa kamã akukrêx mex prām xāj tām mē piitã tām mē hipêx nê mē ho mex o ri apa. Nê mē kamã axukapri nê. Nê Tirtūm kôt ri amnhÿ nhÿpêx mex nê. Hāmri nhūm ā mē ate amnhÿ nhÿpêx anhÿr ā mē apumu nê mē akutêp mē amã mēmoj mex kwÿ jaxwÿ. Kaxkwa kamã mo amnhōre nê mo paratre? Nê kamã mo mē ahkÿnh xwÿnh? ām kamã amrakati kumrêx. ²¹ Kot kaj mē jar akukrêx rûnh hāmri nê ām tanhmã apē homnu hto pix kukamã ajamaxpêr. Nom kot kaj mē apē Tirtūm kra hã kaxkwa kamã akukrêx mā ajamaxpêr rāhã ho ra akÿnh nê ri apa.

²² –Nê kot kaj mē ixkapêr ma nê ixkôt amnhÿ nhÿpêx hāmri nê tām amnhÿ nhÿpêx. Nê tām axpēn hipêx. Jao te hirã kamã arÿt mex pyrāk o amnhÿ nhÿpêx. ²³ No koja mēhō ixkapêr ma nê ām kuma nê ixkwÿm ri amnhÿ nhÿpêx o pa. Hāmri nê te kamãt kō kamã mēhō rÿt mex kêt kot amnhÿ nhÿpêx pyrāk o amnhÿ nhÿpêx. E kēr ka mē ā amnhÿ nhÿpêx anhÿr pymaj ixkapêr ma nê kām ajamaxpêr tÿx rāhã ho ri apa.

²⁴ –Nê kot kaj apyxi nê anhō patrāw hamêxkrut hāmri nê arÿgo pyxi hã hamē wa kām axāpēnh o amÿkry hkêt nê. Kot kaj anê nê hō gryk ā ihō kaga. Ja pyrã nê kot kaj mē jar akāxpore nê akukrêx pix mā ajamaxpêr nê amã hapē ho akwyjê pē ho anhōxy ho ri apa. Nê gryk ā Tirtūm kām hprām xã hkôt tanhmã ho mē ho mex to hkêt nê. Jakamã kwa kēr ka mē Tirtūm pix mā mǎn ajamaxpêr rāhã nê. Jao akāxpore nê akukrêx pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Anê.

Mē pahte tee ri amnhÿ kukamã paja-maxpêr kêt ā mē pamã karō

Rukre 12.22-31; määnēn Piripos 4.6; Wam Pêtre 5.7

²⁵ Nhūm Jejus arÿ mē kām kapêr nê mē kām:

–E. Kwa kēr ka mē tee ri mēmoj tã amnhÿ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Tanhmã axāpkur xã rÿ axē ka mē tee ri hkukamã ajamaxpêr kêt nê. Mēmoj piitã hkukamã tee ri ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Tirtūmja āhpumunh tÿx o āhpumunh tÿx xwÿnh na. Na pre āhpumunh tÿx o mē anhÿpêx ka mē kukwak ri atÿr nê apa. Jakamã xã kot mē amã mē anhō ho pa kaxyw āhpumunh kêt? Nã ja kaxyw āhpumunh tÿx kēnã. Kēp mē anhÿpêx xwÿnh jakamã määnēn kēp mē amã mē anhō xwÿnh. Nê kēp mē amã mē axē nhōr xwÿnh.

²⁶ –Mǎn ka htem kuwēnhre pumu. Na hte tee ri amnhÿ xāpkur xã hkukamã hamaxpêr

o hkaprî nê ri pa hkêt nê. Mê anhîpêêxâ maati tãm na hte kãm ô ho pa. Tã kãm mê ajapê htÿx o kot kuwênhre jakrenh jakamã koja uråk nê mê amã mê anhô rãhã ho pa.

²⁷ —Nê xà kot kaj mê kritpêem atîr prãm xaj ja pix kukamã ajamaxpêr rãhã nê ra ajamaxpêr kôt kritpêem atîr nê apa? Nã kot kaj mê anhÿr kêt nê.

²⁸ —Mãn ka htem akunî kamã pixôrà pumu. Na hte tee ri tanhmã kute hkukamã hamaxpêr o ra hkaprî nê harir kêt nê. ²⁹ Tã nom muxre nê harir ka mê omu. Te ho amnepêem pahihtî Sarumãw xê mex pyrãk nom mex o hakre. ³⁰ Pixôràreja koja mêmo arîgro hã htîr nê mux nê harir tã mêmo arîgro hã ra grã pa nê hapêx. Kêp pixôrà pix nê hapêx tokyx anhÿr tã nhũm Tirtũm ho mex nê nhũm mux nê harir. No mê kajaja na hte mê ato mex o pixôrà ho mexta jakre. Jakamã kwa mêmo kaxyw kot ka kêt mê tee ri amnhî xê hkukamã ajamaxpêr o ri akaprî nê apa? Kot kaj mê ã ajamaxpêr anhÿr jao kormã amnhî kaxyw Tirtũm mã ajamaxpêr tÿx kêt nê.

³¹ —Kwa mê tee ri axãpkur xã hkukamã ajamaxpêr o ri akaprî hkêt nê. Nê tee ri amnhî kukamã tanhmã ajamaxpêr to ho ri akaprî hkêt nê. ³² Mê kot Tirtũm kôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja na htem ã ri hamaxpêr anhÿr o pa. Tã nom kër ka mê ho mê uråk kêt nê. Tirtũm ra kot mê panhõ mêmoj kêt kôt mê pahpumunh mex kênã. ³³ Jakamã kër ka mê hkôt ri tanhmã amnhî nhîpêx to rãhã ho ri apa. Nê amã ja pix tânopxar prãm. Hãmri nhũm Tirtũm amnhî tã mê apumu nê apkati mê mê amã mêmoj nhõr o pa.

³⁴ —Jakamã kwa kër ka mê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o akaprî nê apa hkêt nê. Tirtũm kot apkati mê mê pajamãr mex jakamã kër ka mê jarãhã amnhî kukamã apkati mê ajamaxpêr kêt nê. Kê apkati mân. ãm jarãhã pix mã mân mê ate tanhmã amnhî nhîpêx tota kukamã ajamaxpêr. Tirtũm kot mê pahpumunh mex o pa rãhã kênã. Anê.

7

Mê pahte axpên to pakapêr punuj kêt ã kot mê pamã karõ

Rukre 6.37-38, 6.41-42; mãânên Rõmãn 2.1-3; Wam Korît 4.5; Xiakre 4.11-12

¹ Nhũm Jejus arî mê kãm kapêr nê mê kãm:

—Nê kër ka mê atÿx ri amnhî krã hkôt tanhmã akwÿjê hõ kot amnhî tomnuj to hã harênh kêt nê. Kot kaj mê ã harênh anê nhũm Tirtũm ja hã mê apumu nê mê kajaja ã mê ajarênh anê. ² Na hte tanhmã mê pahte axpên nhîpêx to hã mê pahpumunh kôt tanhmã mê panhîpêx to. ³⁻⁵ Jakamã kwa kër ka mê mêhõ kot tanhmã amnhî tomnuj

to hã omu hãmri nê hã kãm kapêr tokyx anhÿr kêt nê. Akumrêx ate tanhmã amnhî tomnuj to hã amnhî pumu nê hkaga hãmri nê ri kormã ate mêmoj tã omunh xwÿnhnta wÿr tê nê hã tanhmã kãm akapêr to. Kêr ka mê ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa.

—Nê xã koja mê akwÿjê hõ tanhmã amnhî tomnuj to grire. Ka ate amnhî tomnuj tÿx o hakrenh tã ã kot amnhî nhîpêx anhÿr ã omu nê hã kãm akir nhũm amã ja mex nê nã? Nã koja amã ja mex kêt nê. Kot ka akumrêx ate tanhmã amnhî tomnuj tota kaga hãmri nê ri kormã anhîõ tanhmã kot amnhî tomnuj to gireta nê kãm akapêr nhũm ja amã mex nê.

⁶ —Nê xã na htem mê apkur xã mex jamÿ nê rop mã kurê? Nã na htem anhÿr kêt nê. Ja pyrã nê kër ka mê kot Tirtũm kaga xwÿnhjê mã kapêr jarênh o ri apa hkêt nê. Anê.

Mê pahte mêmoj to presija hã amnhî to Tirtũm wÿr

Makre 11.24; Rukre 11.5-13; Juãw 14.13-14; mãânên Wam Tesarõn 5.17; Xiakre 1.5-8, 4.1-3

⁷⁻¹¹ Nhũm Jejus arî mê kãm kapêr nê mê kãm:

—Nê xã kot we akraja kãm prãm nê tep ã awÿ ka axtem nê kagã hõ py nê kãm agõ? Rÿ nhũm krãhyre gre hã awÿ ka axtem nê makre hõ py nê kãm agõ? Nã na ka htem ã mê hipêx anhÿr kêt. Na ka htem kot mêmoj tã mê awÿr xã hkôt kãm mêmoj gõ. Mê ate amnhî tomnuj tã na ka htem akrajê ho mex o ri apa. Tã kaxkwa kamã Tirtũnja na hte mê ato mex o mê ate mê akrajê ho mex jakrenh. Kãm mê ajapê htÿx kôt na hte mê amã mêmoj mex nhõr o pa. Jakamã kot ka mê mêmoj tã awÿ nhũm mê ama nê mê ate mêmoj tã hwÿr xãta kôt amã kugõ. ãm xatã mê ate hã axãhwÿr o ri apaja nhũm mê amã hprãm xwÿnhnta gõ. ãm mêmoj tã hwÿr rãhã ho ri apa nhũm mê ama nê mê amã mêmoj tanhmã hipêx to. Te ho mêhõ kãm tep xãnh nê teprênhxã hpyr nê xatã gõx kãm rênh o ãm pyrã nê xatã mêmoj tã awÿ. Hãmri nhũm mê ama nê mê amã hprãm xwÿnhnta gõ. Te tep kanhêr xwÿnhnta jatã kot tep kanhêr pyrãk. Jao mê amã mêmoj prãm xwÿnhnta gõ.

¹² —Nê mê piitã mê kot tãm mê anhîpêxja na mê amã hprãm. Tã kër ka mê amnhî pyrã nê tãm mê piitã mê hipêx o ri apa. Mê kot tãm mê anhîpêx kêt tã kër ka mê axãmnhîx mê kêp anhõxÿ hkêt nê tãm mê hipêx. Kot kaj mê ã axpên nhîpêx anê nê finat Mojes mê Tirtũm nhÿ hã mê kapêr o mê pa xwÿnhjê xujarênh xã hkôt axpên nhîpêx mex o ri apa. Anê.

Pry pijakrut jarênh

Rukre 13.24; mãânên Piripos 3.19-21

¹³⁻¹⁴ Nhũm Jejus arî mê kãm kapêr nê mê kãm:

—Tirtûm kapêrja mê kêp hihtÿx jakamâ na htem ohtô nê hkôt amnhî xunhwÿr kêt nê. Na htem âm hpÿnhre nê hkôt amnhî xunhwÿr nê hkôt amnhî nhîpêx. Jakamâ te Tirtûm nhô krî hwÿr pry grireta â hpÿnhre nê pa pyrâk. No nhûm Satanasti hkôt mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja na htem Satanasti kôt pix mâ tanhmâ amnhî tomnuj to hprâm. Mê kâm mex jakamâ nhûm mê amnhî nhîpêx o te pry krepak rax â axpên kôt mê ohtô nê pa pyrâk o amnhî nhîpêx. Axtem kuwy hwÿr pry krepakja nôr tâ nhûm mê htÿx kuwyja wÿr amnhî to pa. Jakamâ Tirtûm kapêrja mê apê hihtÿx tâ kêr ka mê mâmri hkôt amnhî xunhwÿ. Jao Tirtûm nhô krî hwÿr pry grireta â mân apa. Anê.

Mê kot amnhî to hêx xwÿnhjê jarênh

Rukre 6.43-44; määnên Xiakre 3.9-12; Wam Juâw 3.10, 4.4-6

¹⁵ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—E kwa mê o kora. Mê akwÿjaja kot kêp Tirtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnh â amnhî jarênh tâ na htem ja hâ amnhî to hêx. Nhûm htem kâm mê kapêr mar prâm nê. Te mê kapêr mex pyrâk tâ no nhûm htem âm mê kâm amnhî to hêx pix o ri mê hkôt pa. Mê kot mar nê axtem nê Tirtûm kapêr kwÿm tanhmâ amnhî nhîpêx to kaxyw nhûm htem hêx rom tanhmâ mê kâm kapêr to. Jakamâ kwa mê o kora. Mê axkâm ajamak rom nê amnhî nê mê omunh mex nê. ¹⁶ Kêr ka aprî hâ mê piitâ mê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê omu nê ri kormâ tanhmâ mê harênh to. Mê hamaxpêr punuj xwÿnhjaja kêp Tirtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnh kêt. No koja mê tãm hamaxpêr nê tãm amnhî nhîpêx ka ja hâ mê omu nê mê kêp Tirtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnh â mê omunh kurê kumrêx. Na htem hprî hâ mê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa hâ mê omu nê ri kormâ tanhmâ mê harênh to. ¹⁷ Na htem hamaxpêr punuj hãmri nê hkôt tanhmâ amnhî tomnuj to. Nom koja mêhō hamaxpêr mex nê hãmri nê hkôt tãm amnhî nhîpêx mex o pa. ¹⁸ Na htem tanhmâ hamaxpêr to xâ hkôt tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa.

¹⁹ —Nê koja mêhō ô pî hpâr ô hkêt japêr nhûm tee ri omu hãmri nê krâhta nê kuwym kumê. Ja pyrâ nê koja mêhō tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa nhûm Tirtûm tee ri ja hâ omu hãmri nê â kot amnhî nhîpêx anhÿr o paja mÿrapê kuwy hwÿr kumê. ²⁰ Jakamâ kot kaj mê tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to ho pa hâ akwÿjê pumu nê ra aprî hâ tanhmâ mê kute hâ mê omunh kurê kumrêx. Mê kêp Tirtûm nhÿ hâ kapêr xwÿnh â mê omu rÿ mê kêp hkwÿm ri kapêr xwÿnh â mê omu. Anê.

Mê kot Tirtûm nhô krî hwÿr gjêx mâ xwÿnhjê jarênh

Rukre 13.25-27; määnên Sikûn Korî 13.5; Wam Juâw 2.3-6

²¹⁻²³ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Nê Inhîpêxâ Tirtûm mê wa inhô krîja wÿr koja mê piitâ gjêx kêt nê. Âm mê kot kapêr kôt amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnh pixjaja koja mê nhÿrmâ ma hwÿr agjê. Na hte mê hkwÿjaja ixto “Pahihti” anhÿr â ijarênh tâ no âm ixkôt ri amnhî nhîpêx kêt nê. Jakamâ koja mê nhÿrmâ wa inhô krî hwÿr âpir kêt nê. Kot paj nhÿrmâ mê piitâ mê htÿr ri tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to ho pa hâ mê omunh xâ hkôt tanhmâ mê harênh to. Mê mex â mê hkwÿjê jarê nê mê kot amnhî tomnuj â mê hkwÿjê jarê. Hãmri nhûm mê hkwÿ kot ixkôt amnhî nhîpêx o pa hkêt xwÿnhjaja kuwyta wÿr ma pa pymaj tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr hãmri nê tanhmâ inhmâ amnhî jarênh to nê inhmâ: “Kwa Jejus. Xâ ate ixpumunh kêt? Na pa pre amnepê m ixtÿr ri pikap ixpare ri anhÿ hâ aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax nê. Nê ixkwÿjê nê mêkarōmnuti jano nê mê kâm akapêr jarênh o ri ixpa. Kwa xâ ate ja hâ ixpumunh kêt?” Anhÿr o inhmâ amnhî jarê.

—Nom mê htÿr ri â mê kot amnhî nhîpêx anhÿr o pa htâ ixkapêr kôt amnhî nhîpêx kêt jakamâ kot paj mê kuma nê âm mê kuma nê amnhî nê mê hano nê mê kâm: “Tk kwa mê ma mra. Mê apê ixkwÿ hkêt. Mê ate ixkôt amnhî nhîpêx o apare hâ. Âm mê ate amnhî tomnuj xwÿnh na ka mê. E mê ma kuwy hwÿr amrar kurê kumrêx.” Anhÿr o kot paj amnhî nê mê hano. Hãmri nhûm mê kot ixkôt amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnh pixjaja ma Tirtûm mê wa inhô krî hwÿr gjêx pa. Anê.

Ixkre pijakrut jarênh

Rukre 6.46-49; määnên Xiakre 1.22-25; Wam Juâw 2.3-6

²⁴ Nhûm Jejus arî mê kâm kapêr nê mê kâm:

—E kot paj mê amâ awjarê ka mê ixujarênh ma. Nâ mê kot ixkapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjaja te mê kot ixujarênh ja pyrâk. Mê kot amnhî nhîpêx o te mêhō kot amnhî kukamâ hamaxpêr mex nê aptÿx kâm amnhîm òrkwÿ nhîpêxja pyrâk. ²⁵ Kojja mêhō aptÿx kâm amnhîm hîpêx nhûm mêmo arîgro hâ na wrÿk rax nê gō htâm rax nê hanhi no nhûm arî âm tÿx nê xa. Tâ kot kaj mê ixkôt amnhî nhîpêx o ri apa hâ kot kaj mê te ixkre ja pyrâk. Jao amex nê ajamakêtkati nê ri apa. Te ho gō htâm kot ixkre janhîr nhûm arî âm tÿxta pyrâk.

²⁶⁻²⁷ —No mê kot ixkapêr mar nê âm mar xwÿnhjaja. Te mê kot mêhō kot amnhî

kukamâ hamaxpêr mex kêt nê htÿx môr nê gô myri gyw rerek kârn amnhîm ôrkwÿ nhîpêx pyrâk. Kojâ mêmo arîgro hâ ôrkwÿ hâ kôk xâpêr tÿx nê na wrÿk rax nê. Nê gô htâm nê hanhî nê kêp grânh pa. Jakamâ kojâ mêhō ixkôt amnhî nhîpêx kêt nê te kot â kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhnta pyrâk. Jakamâ kwa mê ixkapêr mar tÿx nê hkôt amnhî nhîpêx râhâ ho ri apa. Te mêhō aptÿx kârn ôrkwÿ xârn xwÿnhnta pyrâk. Anê.

²⁸ Nhûm pre Jejusja â mê kârn ujarêrn ry anê nhûm mê amnhî jaêr pê kot tanhmâ mê ahkre htoja mar o hkrî. ²⁹ Hâmri nê xapêrn mâ harêrn o:

—Hêxta waa nê. Âm hâmri na â mê pamâ kapêr anê. âhpumunh tÿx kôt na hte âm hâmri tanhmâ mê pamâ ujarêrn to. Pêr âm Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjê kurom âhpumunh tÿx kumrêx. Anê.

8

*Kà nhy hkro xâpêr o pa xwÿnh jarêrn
Makre 1.40-45; Rukre 5.12-16*

¹ Tâ nhûm Jejus mê kârn kapêr pa hâmri nê hixêr prêeta rûm akupÿn wrÿ nê ma tê nhûm mê ohtô nê ma hkôt mra. ² Hâmri nhûm mêhō my hkâ nhy hkro xâpêr o pa xwÿnhja omu nê hwÿr tê. Hâmri nê kutâ hkônkrâ ho têm nê hipô nê nhÿ nê amnhî to kuwÿ nê kârn:

—Pa Pahihti. E ot pa awÿr amnhî to tê. Akupÿm ate mê ixto mex kaxyw axâhpumunh tÿx jakamâ kot ka amâ akupÿm ixto mex prâm nê mâmrî ixto mex. Anê.

³ Hâmri nhûm Jejus kuma nê hkâ punuti hâ îhkra xi. Amnhî kamâ kahak kêt nê hâ îhkra xi nê kârn:

—Nâ kot paj ato mex. E akupÿm akâ mex. Anê.

Hâmri nhûm hkâ akupÿm mex kurê kumrêx. ⁴ Hâmri nhûm Jejus kârn:

—E kêr ka amnhî tã mê kârn tanhmâ ijarêrn to hkêt râhâ ma patre hwÿr tê kê akupÿm akâ mex â apumu. Hâmri ka hpânhâ amnepêrn finat Mojes kot mê ate akupÿm amex â Tirtûm mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ karôta ka kârn ho anê. Kê mê piitâ akupÿm akâ mex â apumu. Anê.

*Pôristi krâhtûm mâ âpêrn xwÿnh jarêrn
Rukre 7.1-10*

⁵ Tâ nhûm Jejus ma krî pê Kapanau hwÿr mô. Hâmri nê hwÿr pøj nhûm Rôm nhô xwÿnh pê pôristi krâhtûmja omu nê hwÿr tê. Kêp Ijaew kêt tã hwÿr tê. Na pre kârn âpêrn xwÿnh kêp â htÿx nê nô nhûm omu nê tee ri hkukamâ hamaxpêr. Hâmri nê Jejus ra ô krî hwÿr hpôx â omu nê hwÿr tê nê kârn harê nê kârn:

⁶ —Pa Jejus? E ot pa awÿr tê. Inhmâ âpêrn xwÿnhja na ixpê â htÿx nê. Ra î kamâ htyk pa nê nô. O mÿj inhôrkwÿ kamâ nô. Anê.

⁷ Nhûm Jejus kuma nê kârn:

—Tÿ? Tôe. Nâ pa ma akôt tê nê akupÿm amâ ho mex. Anê.

⁸⁻⁹ Hâmri nhûm tee ri kuma nê kârn:

—Kwa akînhâ ixpê Ijaew kêt jakamâ ixte amnhî kuk â ixpijaam. Âm ja rûm mân akapêr pix o akupÿm inhmâ ho mex nâ? Ixpê mê hkrâhtûm na pa hte inhô pôristi mâ mêmoj tã karô nhûm mê inhmar xâ hkôt inhmâ mêmoj tanhmâ ho. Na pa hte mê kârn: “E mê ma mra nê â amnhî nhîpêx anê.” Anê nhûm htem inhma nê ma mrrar kurê kumrêx. Ry pa mê kârn: “E mê amnê ixwÿr mra nê â amnhî nhîpêx anê.” Anê nhûm mê inhma nê ixwÿr mra. No kêt ixrom axâhpumunh tÿx kôt na ka hte mê âja mâ akapêr nhûm ama nê mê kêp hapôx nê ma mrrar kurê kumrêx. Jakamâ kwa âm ja rûm akapêr pix o akupÿm inhmâ ho mex nâ? Anê.

¹⁰ Hâmri nhûm Jejus amnhî jaêr pê kot kârn â kapêr anhÿrta ma nê hkînh nê. Hâmri nê hâ hkôt ri mê môr xwÿnhjê mâ kârn:

—Kwa xâ na ka mêmyja kapêr ma? Mê pahkînh â kêp Ijaew kêt tã mê arom amnhî kaxyw inhmâ hamaxpêr tÿx nê. Aa mê atô urâk nê â amnhî kaxyw inhmâ ajamaxpêr tÿx anhÿr kêt tã nhûm mê arom kârn âpêrn xwÿnh kaxyw â inhmâ hamaxpêr tÿx anê.

¹¹ Nâ kojâ nhÿrmâ mê hkwyjaja kêp Ijaew kêt tã ohtô nê pika piitâ kurûm ma Tirtûm mê wa inhô krî hwÿr api nê hwÿr agjê. Nê wa ixkuri wa inhô krî kamâ Ijaew pâr krax pê Apraaw nê Ijak nê Jako mê pimrâatâ pa ho pa. Mê kêp Ijaew kêt tã mê îhkô hâ apkr mex o hkrî nhûm Tirtûm mê ho mex rax o pa. ¹² No pêr mê apê Ijaew kwÿjaja kot kaj mê hkôt hwÿr agjêx kêt nê. Tirtûm kârn hwÿr mê agjêx prâm tã ka mê atem nê hkaga. Jakamâ kot kaj mê ma kamât kô xihtÿx rax wÿr ajapêx nê mê kêp awry rax nê mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâta kamâ apa ho apa. Hâmri nê tee ri mê ixwÿr agjêx prâm kaprÿ nê akapri xâj mur nê amnhî kamâ agryk tÿx nê. No âm tee ri amnhî kamâ agryk kaprÿ. Mê ate Tirtûm kapêr kaga nê hkôt amnhî xunhwÿr kêt jakamâ kot kaj mê nhÿrmâ â amnhî nhîpêx anê. Anê.

¹³ Nhûm pre â Jejusja mê kârn kapêr anê. Hâmri nê pôristi krâhtûmta mâ kârn:

—E mâmrî ma akupÿm tê nê amâ âpêrn xwÿnhnta pumu. Ra ate kaxyw inhmâ ajamaxpêr tÿx jakamâ na pa ra akupÿm amâ ho mex. E akupÿm tê nê omu.

Anhÿr o kârn kapêr ôrn nhûm ra akupÿm kârn mex kurê kumrêx.

*Jejus kot ahpÿnhâ mê â xwÿnhjê ho mex
Makre 1.29-31; Rukre 4.38-41*

¹⁴ Tâ nhûm Jejus ma Simaw Pêtre nhôrkwÿ hwÿr tê nê hwÿr axâ. Nhûm Simaw Pêtre xupânhgêx ra â nê hkâ kagro htÿx nê nô.

¹⁵ Hāmri nhūm Jejus hwÿr axà nè omu nè ìhkra hà kupy nhūm hkà hakry nè akupÿm hihtÿx kurè kumrèx. Jakamā kànhmā nhÿ nè mè kām mèò hà àpènh o ri mra.

¹⁶ Tā nhūm ra awjakry. Ra kamàtre ho mò nhūm mè piitā Jejus wÿr mè à xwÿnhjè ho mra. Nè mèkaròmnuti kot mè hwÿr gjèx xwÿnhjaja nhūm mè hwÿr mè o mra. Hāmri nhūm mè omu nè akupÿm mè piitā mè ho mex. Mè à xwÿnhjè ho mex nè mè hkwyjè nè mèkaròmnuti jano. Àm kapèr pix o mè nè mè hano nhūm mè kèp hapój nè ma hapèx.

¹⁷ Na pre ra Tirtūm nhÿ hà kapèr xwÿnh finat Ijaisja à amnhì nhÿpèx anhÿrja kukamā amnepèm mè kām harènh o:

Tirtūm kot mè pahwÿr mèn̄h mā xwÿnhja koja nhÿrmā wrÿ nè mè panè mè paxà piitā rēnh pa nè akupÿm mè pahto mex pa. Anè.

Na pre à finat Ijaisja Jejus kukamā harènh anè. Tā nhūm wrÿ nè kot harènh xà hkòt à amnhì nhÿpèx anhÿr o pa.

Wa kām Jejus kòt amnhì xām prām xwÿnh wa harènh

Rukre 9.57-62

¹⁸ Tā nhūm Jejus amnhì pu hà rīt nè tee ri hwÿr mè mrar xwÿnhjè pumu hāmri nè hkòt mè pa ho mè pa xwÿnhjè mā kām:

—E ma pu mè pàr mā agjè nè ma xarmā mò. Anè.

¹⁹ Hāmri nhūm mè nojarèt rôm nhūm Tirtūm kapèr tūm o mè ahkre xwÿnhjè hō Jejus wÿr tē nè kām:

—Pa mè ijahkre xwÿnh? E pa ma akòt ri ixpa ho ixpa nà. Anè.

²⁰ Hāmri nhūm kuma nè kām:

—Ko ka mā. Kam nè ri ma ixkòt ri apa. Nom kèr ka inhmar kumrèx. Xore na hte pika hkre kamā hikwÿ. Nè kuwènhre pí nhīmòk à hikwÿ. No pa ixpè Tirtūm kot mè awÿr inhmèn̄h xwÿnh tā nry hkīnhā inhòrkwÿ hkèt. Na pa hte amarì nhām krī hwÿr ixpa nè nhām hō hwÿr ixpa. Tā xà kot ka ixpyrà nè à amnhì nhÿpèx anhÿr o ri apa nà? Anè.

²¹ Hāmri nhūm pānhā hōja hwÿr tē. Ra mè kot hkòt amnhì xunhwÿr xwÿnhjè hōja hwÿr tē nè kām:

—Pa Pahihti. E pa amā amnhì jarè ka inhma. Kot paj ma akòt ixpa ho ixpa no àm kormā. Kojā nhÿrmā inhÿpèxà tanhmā amnhì to nè ty mán. Pa haxà hāmri nè ri kormā ma akòt ixpa ho ixpa. Anè.

²² Hāmri nhūm kuma nè kām:

—Kwa na ri à ajamaxpèr anhÿr kèt nè. Ma ixkòt apa ho apa kure kumrèx. Kè mèmoj inhnè ano kupy rÿ apè àmnàr kèt nè. Kwār mè htír tūm nè mè pa hkèt mā xwÿnhjaja mán axwakre kamā amā anhÿpèxà jamār o pa nè haxà. Anè.

Jejus kot kòk o pinhkrènh jarènh

Makre 4.35-41; Rukre 8.22-25

²³ Tā nhūm mè ra xarmā nojarèt nhūm Jejus mè hkòt mè pa ho mè pa xwÿnhjaja pàr wÿr agjè hāmri nè himò raxja à ma xarmā mò. ²⁴ Hāmri nhūm Jejus ra òtxwa nè ra gòr nè nò. Puh nhūm naja hkoko ho mò nè kòk xàpèr tÿx kumrèx. Nhūm gò kànhmā harì nè axpèn tak tÿx nè. Xatà axpèn tak nè pàr kre kamā axkapì nhūm ra àr o mò. Hāmri nhūm mè tee ri omu nè kām ma htÿx kumrèx. Nè tee ri amnhì nhÿpèx. No nhūm Jejusja htÿx gòr nè nò. ²⁵ Hāmri nhūm mè hwÿr hpròt nè kumra nè kām:

—Kwa Pahihti. Kot puj mè jarāhā pahtyk pa. Kwa tokyx kànhmā nhÿ nè ri tanhmā amnhì nhÿpèx to wehe. Anè.

²⁶ Hāmri nhūm hkrākato nè kànhmā nhÿ nè kòk mā kapèr nè kām:

—E kwa hāmri anhÿkrè. Anè.

Puh nhūm hpinhkrènh pa nhūm gōja tām nòr kurè kumrèx. Hāmri nhūm Jejusja hkòt mè pa ho mè pa xwÿnhjè hwÿr apkjè nè mè kām:

—Héxta waa nè. Kwa pèr àm kormā te mè ate amnhì kaxyw Tirtūm mè wa inhmā ajamaxpèr tÿx kèt pyrāk. Hā na ka mè amā ma xàj tee ri amnhì kukamā ajamaxpèr. Anè.

²⁷ Hāmri nhūm mè amnhì jaèr pè à kot amnhì nhÿpèx anhÿrja à omu nè tee ri hamaxpèr nè axpèn pumunh pè omunh o kuhè. Hāmri nè axpèn mā:

—Kokÿÿ. Pèr Jejus kèp mè panhìò hkèt. Mè pahtò kot pu we te kot amnhì nhÿpèx pyrā nè kòk mā pakapèr nhūm hpinhkrènh kurè kumrèx? Nà Jejusja mè pakurom àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Anè.

Jejus kot wa nè mèkaròmnuti janor

Makre 5.1-20; Rukre 8.26-39

²⁸ Tā nhūm mè ra himò rax pè Garirejja à rè nè pika pè Geras wÿr pój nè kamā mò. Hāmri nhūm ra mèhò myja wa hamèxkrut nè mè kutā tē. Ra mèkaròmnuti kot kamè wa hwÿr gjèx xwÿnhja wa. Mèkaròmnuti xohtò kot tanhmā wa ho jakamā nhūm wa oprè htÿx nè hihtÿx rax nè wa pa. Jakamā nhūm mè piitā kām wa uma nè amnhì nè mè htykjè jagjènh xà hà kèn kre kaèx kām wa kumè nhūm wa kamā pa ho pa. Jakamā nhūm wa Jejus kutā tē nè amnhì wÿr omu hāmri nè amnhì nè tanhmā kām kapèr to. Nom mèkaròmnuti nhÿ hà àmra kamā kām kapèr nè kām:

²⁹ —Pa Tirtūm Kra Jejus? Mo kaxyw na ka mè ixwÿr tē? Kwa tanhmā mè ixto hkèt nè. Ate tanhmā mè ixtomnu hto hà arìgrota kormā katoore hà. Anè.

³⁰ Nhūm ra krī nhò xwÿnhjè hkrit ha-grò ohtò nè ri mè hpum pa. ³¹ Nhūm

mêkarômnuti mê omu hāmri nê amnhî to Jejus wÿr nê kām:

—Kwa kot ka jahti wa nê mê ijapôx japêr nê mê kot amnhî xâ htÿx kamā hamak tûm xâta wÿr mê ixrênh kêt nê. Hagrô hkwÿ mÿj wÿr măn mê ixrê pa mê hpānhā hwÿr măn haggê nà? Anê.

³² Hāmri nhûm mê kuma nê mê kām:

—Tôe mê tām mê hwÿr măn mra. Anê.

Hāmri nhûm mê kuma nê myta wa kêp hapôj nê hagrô hwÿr mra kurê kumrêx nê hpānhā kām gjêx pa. Hāmri nhûm hagrôta mêkarômnuti pymaj amÿra nê ma hprôt nê himô hā hixêt prêk ã axpum rôrôk nê gôx kām mrô nê pikaprâr pa. ³³ Hāmri nhûm hagrô jamâr o ri mê pa xwÿnhjaja tee ri omu hāmri nê ma akupÿm krîm hprôt nê mê kām awjarê. Nê myta wa akupÿm tām hkrâ hā harênh o hprôt. ³⁴ Hāmri nhûm krî nhô xwÿnhjaja tee ri mê hkrit jarênh ma nê ma piitâ Jejus wÿr mra nê hkaxpa. Hāmri nê amnhî nê kām:

—E kwa mê ma amrar kurê kumrêx. Anê.

Hāmri nhûm mê kuma nê awjanâ nê ma akupÿm pan rê.

9

î kamā htyk xwÿnh jarênh

Makre 2.1-12; Rukre 5.17-26; Juâw 10.37-

38

¹ Nhûm Jejus mê hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja awjanâ nê ma akupÿm pâr wÿr mra nê gjêx pa nê akupÿm xarmâ rê nê akupÿm Jejus nhô krî hwÿr mô. ² Hāmri nê hwÿr pôj nhûm krî nhô xwÿnh kwÿjaja mê omu nê î kamā htyk xwÿnhja mÿ nê Jejus wÿr o tē. Nôr xâ kamâ nôr rāhā nhûm mê hā hije nê kumÿ nê hwÿr o tē. Hāmri nhûm amnhî tām mê omu. Ra mê kot hkrâmnhwÿta kaxyw kām hamaxpêr tÿx ã mê omu nê î kamā htyk xwÿnhhta mâ kapêr nê kām:

—Pa? Kwa tee ri amnhî kukamā ajamaxpêr kêt nê. Na pa ra apê tanhmâ ate amnhî tomnuj to ho ijapêx pa. Kot paj axte kām ijamaxpêr kêt nê. Anê.

³ Hāmri nhûm Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjaja tee ri ã kot kām kapêr anhÿrja ã kuma nê axpên mâ:

—Tk. Kwa mêhō myti mÿj kêp Tirtûm kêt tã te ri kot amnhî nhîpêx pyrâk ã amnhî nhîpêx. Tirtûm pix na kot mê nê mê kot amnhî tomnuj o hapêx xwÿnh. Anê.

⁴ Hāmri nhûm Jejus amnhî tām mê kuma nê mê kām:

—Kwa mê ã ajamaxpêr anhÿr kêt nê. ⁵ Ixte mê nê mê kot amnhî tomnuj o ijapêx par ã amnhî jarênh tām mê ate ja kôt ixpumunh kêt jakamâ na ka mê ja kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Nom kot paj mê anoo mâ akupÿm î kamā htyk xwÿnhhta o mex ka mê apiitâ hā ixpumu hāmri nê ixkôt ajamaxpêr kurê

kumrêx. Ixpê Tirtûm kot mê awÿr inhmênh xwÿnhhta na pa. Ixte mê anê mê ate amnhî tomnuj rênh kaxyw na pre mê awÿr inhmê pa mê awÿr wrÿ. ⁶ Tã mê ate ja hā ixpumunh kaxyw kot paj mê anoo mâ ja ho mex.

Anhÿr o mê kām amnhî jarê hāmri nê î kamā htyk xwÿnhhta mâ kām:

—E kânhmâ xa nê anôr xâta py nê ma akupÿm anhôrkwÿ hwÿr tē. Anê.

⁷ Puh nhûm kânhmâ ãm kurê kumrêx nê nôr xâ py nê mê noo mâ kato nê ma akupÿm ôrkwÿ hwÿr tē. ⁸ Hāmri nhûm mê piitâ no hapôx rûnh nê omunh o kuhê nê kamâ no puma htÿx nê. Nê tee ri omu nê axpên mâ:

—Kokÿÿ. Kwa aa mê pahte ã mêhō kot amnhî nhîpêx anhÿr ã omunh kêt tã jarāhā ja pumu.

Anhÿr o Jejus jarê hāmri nê ÿ hā Tirtûm mâ mex o mex ã harê.

Jejus kot amnhî kôt Matêwre hwÿr

Makre 2.13-17; Rukre 5.27-32

⁹ Tã nhûm Jejus mê kêp kato nê hkôt mê pa xwÿnhjê mê nhûm mê ma mô. Hāmri nê pa ixpê Matêwre ixpumu. Ixte Rôm kām mê ho amnhîptâr xwÿnh mâ krî nhô xwÿnhjê pê kâxpore hkwÿ jamÿnh xwÿnh na pa pre. Nom mê kot ho tewên kryre htã ixte amnhîm hkwÿ ho ixârik prām xâj na pa pre hte mê kām ho rûnh nê harê. Jakamâ nhûm mê piitâ kām ixkînh kêt nê. Tã pa pre mê kêp kâxpore jamÿnh xâ hā ixkre kamâ mê kêp hamÿnh o nhÿ nhûm Jejus mê hkwÿjaja ijānh mra nê ixpumu nê amnhî kôt ixwÿ nê inhmâ:

—Pa? E axâpênhta kaga nê hpānhā amnê mê ixkôt măn tē nê ixkôt măn ri apa ho apa. Anê.

Hāmri pa kuma nê ixâpênhta kaga nê ma hkôt tē. Nê hpānhā hkôt ixpa ho ixpa.

¹⁰ Hāmri nê mêmo arîgro hā amnhî nhôrkwÿ hwÿr Jejus nê hkôt mê pa ho pa xwÿnhjaja mê ixkrâmnhwÿ hkwÿjê hwÿ. Nhûm mê piitâ mra nê inhôrkwÿ hwÿr agjê nê ixkutâ apkur o hkrî. Nê ixpyrâ nê Rôm nhô pahi mâ mê kêp kâxpore hkwÿ jamÿnh xwÿnh kwÿ haxwÿja ixwÿr mra nê mê ixkutâ apkur o hkrî. ¹¹ Hāmri nhûm Parijew nhô xwÿnhjaja mra nê inhôrkwÿ kapem mê ixâpkur ã mê ixpumu. Nê tee ri mê ixkaêx ã Jejus pumu hāmri nê hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê hwÿr agjê nê mê ixtâ mê kām akir nê mê kām:

—Kwa mê kot jajê kutâ apkur kêt tã mê akrâhtûmja axtem nê mê kutâ apkur o nhÿ. Kwa nâ mê kot amnhî tomnuj xwÿnh kênâ. Jejus kot amnhî to mex ronhÿx mê kutâ apkur kêt nê. Anê.

¹² Hāmri nhûm Jejus amnhî tã ã mê kapêr anhÿrja ma nê mê kām:

—Tk. Nâ ixte tām mê unhwÿr kaxyw na pa mê kutâ ixâpkur o nhÿ. Xâ na hte têtôja

mê mex xwýnhjê hwýr mra nê mê hkane? Nâ ãm mê à xwýnhjê pix wýr na hte mra nê tanhmã mê hkane hto. Ra mê ate ja pumunh mex. Tã ja pyrà nê na pa pre mê kot amnhî to mex xwýnhjê hwýr ixwýrkê kêt nê. Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê pix wýr na pa pre wrý. Ixte tãm mê unhwýr kaxyw mê hwýr wrý nê ã jajê kutã ixãpkur o inhýr anê. ¹³ Ga mê ma mra nê Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ja jarênhja kamã harê nê ama. Harênh kot:

Na ka htem inhmã tanhmã amnhî jarênh to kaxyw hãmri nê inhmã mêmoj gô nê tanhmã ixto mex to. Nom kër ka mê ãm ja pix ho anhýr kêt nê. Mê mããnen mê piitã tanhmã mê ho mex to ho ri apa. Anê.

– Æ Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh kot anhýr. Tã ja pyrà nê na pa pre mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê hwýr wrý nê mê kamã ixukapri ho ixpa. Mê kot amnhî tomnuj kaga nê hpãnhã tãm amnhî nhîpêx kaxyw na pa pre ã mê hwýr ixwýrkê anê. Tã ka mê ri atýx amnhî krã hkôt ã ixto akapêr anê. Anê.

*Mê kot mêmoj tã Jesus kukjêr
Makre 2.18-20; Rukre 5.33-35*

¹⁴ Tã nhûm Juãw Paxis kôt mê pa xwýnhjaja Jesus wýr mra nê mêmoj tã hkukja nê kãm:

– Pa? E ot pa mê awýr mra. Kwa mê inhmã mêmoj jarê. Na pa htem tãhã Parijew nhô xwýnhjê pyrà nê ixãpkur kêt kãm Tirtûm mã amnhî jarê. Tã nom akôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja na htem amnhîx apkur o pa kamã kãm amnhî jarênh o pa. Kwa mo na htem mê ixpyrà nê tãhã apkur kêt kamã kãm amnhî jarênh kêt nê? Anê.

¹⁵ Hãmri nhûm mê kuma nê mê kãm:

– Nã mo kaxyw kot kêt mê apkur kêt rãhã kãm amnhî jarê? Mê hkapriêrê hã. Mê kot ixkôt pa ho pa hã amnhî pumunh jakamã na htem hkînh nê ixkôt pa. Kormã ixte mê kamã ixpa kênã kot kêt mê apkur kêt rãhã Tirtûm mã tanhmã amnhî jarênh to. Xã na htem hkrãmnhwý hã hkînh kaxyw hã akuprô nê hkapri nê apkur kêt o kamãt nê mýr o hkrî? Nã na htem anhýr kêt nê. Na htem hã akuprô nê hkînh nê hã apkur rûnh nê. Ja pyrà nê na hte ixkôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja ixkôt kormã amnhîx hkînh nê apkati mê apkur o pa. Nom koja mê kãm ixkurê xwýnhjaja nhýrmã tanhmã ixto hãmri nhûm mê hkapri htýx nê rî kormã tãhã apkur kêt rãhã Tirtûm mã amnhî jarê. Anê.

*Mê pahte Jesus kôt amnhî nhîpêx
Makre 2.21-22; Rukre 5.36-39*

¹⁶ Nhûm Jesus mê piitã mê kãm kapêr nê mê kãm:

– Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja ra mê kot amnhî nhîpêx tûm o amnhî pyràk

jakamã na htem tanhmã mê kot amnhî nhîpêx nyw tota kaga. ¹⁷ Tã ixte amnhî nhîpêx nywja te kot mê ate amnhî nhîpêx tûm pyràk kêt jakamã na ka htem ixkapêr ma nê ãm ama. Kwa mê inhma nê mê ate amnhî nhîpêx tûmja gryk ã ixkaga hkêt nê. Anê.

*Mê hkra htyk nê mêhõ ni kamrõ wa
harênh*

Makre 5.21-43; Rukre 8.40-56

¹⁸ Nhûm pre ã Jesus mê kãm kapêr anhýr o xa. Rôm nhûm mêo pahihija tã nê mar o xa. Hãmri nê hamaxpêr o:

– Kokýy. Jejusja ãm hãmri kêp pahi maati kumrêx. Hã na ri ã kapêr mex anê. E pa hwýr tã nê ixkrare ho kuwý. Anê.

Hãmri nê hwýr tã nê kutã hkônkrã ho nhý nê kãm:

– Pa akupým mê ixto mex xwýnhjê? E ot pa awýr tã. Kwa ma ixkôt tã nê inhmã ixkra nire pumu nê tanhmã inhmã ho kê akupým inhmã htír. Na ham ixpê ty pa kaxyw amã ijamaxpêr nê man awýr tã. Anê.

¹⁹ Hãmri nhûm kuma nê kãm:

– Tôe. Nã kot paj ma akôt tã. Anê.

Hãmri nê ma hkôt tã. Mê ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mê pa mê ma hkôt mô. ²⁰⁻²¹ Nhûm mêhõ ni kamrõ rãhã ho pa xwýnhja ma mê ixkôt tã. Na pre hte hkamrõ hkryre rãhã ho pa hã amgrã pê 12 nê tee ri kãm amnhî mex prãm o pa. Jakamã Jesus jarênh ma nê amnhî kaxyw kãm hamaxpêr kurê kumrêx nê hamaxpêr o:

– Ma pa kop ma hwýr tã nê kêp ê nhîrê pix kupênh tã akupým inhmex japêr. Anê.

Hãmri nê ma mê ohtôjê kaêx kôt hwýr tã. Nê katut kôt tã nê kêp ê nhîrê kupê. ²² Hãmri nhûm Jesus ho hakêx nê amnhî tã omu nê kãm:

– Pa? Kwa tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kêt nê. Ate amnhî kaxyw inhmã ajamaxpêr týx jakamã na ka ra akupým amex. E mãmri ajamakêtkati nê ri apa. Anê.

Hãmri nhûm akupým mex nê hkînh týx nê ma akupým tã. ²³ Hãmri pa mê ma htyk xwýnh nhîpêxã hkôt mra nê ôrkwý hwýr agjê nê mê pikuprõnh xwýnhjê pumu. Nhûm mê ra mê hã htu rax nê. Nê omýj ri kapri xaj pifti kakõr o hkrî nê omýj ri mur. Kãx pê mur nê amnhî tak o hkrî. ²⁴ Hãmri nhûm Jesus mê hwýr axã nê mê omu. Nê ra kot my hkrata htyk ã omunh tã kuri mê mýr o mê hkrî xwýnhjê mã kapêr nê mê kãm ãm ôt nê nõr ã harê nê mê kãm:

– Pa? Kwa mon ka mê ri akapri nê amýr o akri? E mê ma mra. Na wa hkrata wa kêp htyk kêt nê. Na ãm gõr nê nõ. Anê.

Hãmri nhûm mê kot ra htyk ã omunh mex jakamã kuma nê ãm kuma. Nhûm mê hkwyja axtem nê ri axpên mã hã hpêr o pikênh o hkrî. ²⁵ Hãmri nhûm kapôt

mã mẽ hano nhũm mẽ hapôj nê kapôt ã kuhê. Hãmri nhũm Jejusja htyk xwýnhnta wýr axà nê hpa hã kupy nê kãnhmã ãm nhũm akupým htír nê kãnhmã ãm kurê kumrêx. ²⁶ Hãmri nhũm mẽ piitã akupým htír kãm omu nê ma ri krí piitã hkôt ri mẽ kãm harênh o hprôt.

*Wa nohkre xwýnh wa harênh
Matêwre 20.29-34*

²⁷ Tã nhũm Jejus kato nê ma tẽ. Pa mẽ hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja ma hkôt mō. Hãmri nhũm wa myja wa hamêxkrut. Hamẽ wa nohkre xwýnh wa Jejus jarênh ma nê hã ajêt nê hkôt rôrôk o mō. Nê xatã amnhĩ to hwýr o hkôt rôrôk o mō nê kãm:

—Pa Jejus? E Tirtũm kot mẽ ixkaxyw axãm jakamã kwa wa xpumu nê wa ixkamã axukapri kêt wehe. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm wa kuma nê wa hkukamã nhýri ixkrem axà nhũm wa hkôt axà nê xa nhũm wa omu nê wa kãm:

—Pa? E xan ka wa ra amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr týx nê nã? Anê.

Hãmri nhũm wa kãm:

—Tý. Wa ixte amnhĩ kaxyw amã ijaxmaxpêr týx kênã. Anê.

²⁹ Hãmri nhũm wa kuma nê hamẽ wa no hã lhkra xi nê wa kãm:

—Tõe. Nã war ate tanhmã amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr to xà hkôt kot paj war anhípêx. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm wa akupým rít mex kurê kumrêx. Hãmri nê akupým kato nê ma htẽm kaxyw nhũm wa kãm:

—E kêr ka wa nhãm mẽ kãm ixte war ato mex ã ijarênh kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ.

³¹ Anhýr tã no nhũm wa kuma nê ãm kuma nê wa ma tẽ nê krí pu hã mẽ piitã mẽ kãm ri war amnhĩ tã harênh o mra.

Kapêr kêt xwýnh jarênh

³² Tã nhũm Jejus wa axte nhýhým mẽ ixto mō. Hãmri nhũm mẽhō my mẽkarõmnuti kot hwýr ãr nê tanhmã ho nhũm kapêr kêt nê pa xwýnhja nhũm mẽ Jejus wýr o tẽ. ³³ Hãmri nhũm omu nê nê mẽkarõmnuti jano nê kãm:

—E kêp akato nê ma tẽ. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kurũm kato nhũm akupým kapêr mex kurê kumrêx. Hãmri nhũm mẽ kot hã omunh xwýnhjaja tee ri kot mẽkarõmnuti janor ã omu nê kamã no puma nê. Nê axpên mã:

—Kokýy. Aa mẽ pahte ã mẽhō kot anhýr pumunh kêt kumrêx tã na pu mẽ jarãhã ja pumu. Anê.

³⁴ Nom nhũm mẽ hkwy pẽ Parijew nhō xwýnhjaja axtem nê hã mẽ kãm kapêr o:

—Tk. Kot amnhĩ krã hkôt mẽ hanor kêt kênã. Mẽkarõmnuti nhō pahĩ nhý hã kot mẽ nê mẽ hanor kênã. Anê.

Jejus kêp mẽ pakamã ukapri xwýnh

Makre 6.34; Rukre 10.2-3; Juãw 4.35

³⁵ Tã nhũm Jejusja krí ho ohtō nê hkôt ri mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o pa. Pa mẽ hkôt ixpa. Na pre hte nhýri krí hwýr pøj nê mẽ kot Tirtũm kapêr o mẽ ahkre xã hã ixkre hwýr mra nê hwýr agjê nê mẽ pikuprõnh xwýnhjê jahkre. Nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Tirtũm kãm mẽ apiitã mẽ ato hkra hprãm. Jakamã kwa mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga hprãm xaj hkôt amnhĩ xunhwý nê kapêr kôt amnhĩ nhípêx. Jao amnhĩ nhípêx nyw o amnhĩ nhípêx o ri apa.

Anhýr o mẽ kãm kapêr. Hãmri nê ahpyñhã ri tanhmã mẽ ã kute xwýnhjê ho mex. Nhũm mẽ ohtō nê hkôt mar o pa. ³⁶ Hãmri nhũm mẽ omu nê mẽ kãm mẽ hkapri nê. Na prem tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o pa jao ra hkapri nê. Nhũm Jejus ja hã mẽ omu nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Na mẽ mex kêt nê pa. Te mẽ kêp ówêhti jamãr xwýnh kêt kot amnhĩ nhípêx pyrãk o htýx ri pa. Mẽhō koja kãm mẽ hkapri nê tanhmã mẽ ho mex to ho pa? Anê.

Hãmri nê mẽ kamã ukapri nê. ³⁷ Hãmri nê mẽ hã mẽ ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mã kapêr nê mẽ inhmã:

—Nã na mẽ kormã ohtō rax nê Tirtũm kapêr mar kêt nê. No ãm kormã mẽ ate mẽ kãm kapêr jarênh o apa kaxyw mẽ agrêre. Te pur rax kãm ra harõj kamrêk par nê ãm tã no ãm kaxyw hikênh xwýnhjaja grêre pyrãk. ³⁸ Jakamã kwa mẽ ho Tirtũm wýr kê axte mẽ kaxyw mẽ akwýjê rê kê mẽ apyrã nê ma mẽ hkôt ri mẽ kãm kapêr jarênh o pa. Anê.

10

Jejus kot mẽ ho 12 nê mẽ rênh

Makre 3.13-19; Rukre 6.12-16

¹⁻⁴ Tã nhũm Jejusja hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwýnhjê ho 12 nê mẽ ixrê. Mẽ ixte ma krí piitã hwýr inhmra nê ý hã mẽ ahkre nê tanhmã mẽ ã kute xwýnhjê ho mex o ixpa kaxyw. Nê ý hã mẽ nê mẽkarõmnuti janor o ixpa kaxyw nhũm mẽ ixrê. Na pre mẽ ixto 12 nê mẽ ixrê. ã mẽ inhĩxi kot anhýr.

Pêtre kumrêx na pre kuta. Hixi hõ pẽ Simãw.

Nê hkôt htō Andreja ta.

Nê hkôt Jepetew kra Xiakreja ta.

Nê hkôt Xiakre htō Juãwja ta.

Nê hkôt Firiptija ta.

Nê hkôt Patoromewja ta.

Nê hkôt Tomasja ta.

Nê hkôt pa ixpê Matêwre nhũm pre mẽ hkôt ixta.

Ixpê pahĩ nhý hã kãm mẽ kêp ixu-jamýnh xwýnh tã nhũm pre jajê hkôt ixta.

Nê ixkôt Apew kra Xiakre hõja ta.

Nê hkôt Tatewja ta.

Nê hkôt Simâw Jeroxja ta.

Nê hkôt Jut Kariotja ta.

Kormâ kot mê kâm Jejus kurê xwýnhjê nhîhkram ôr mã nhùm Jejus kot amnhî kukamâ omunh mex tâ mê hkôt amnhî kaxyw kuta.

Ã mê ixte ý hã mê ahkre o i xpa kaxyw mê ixrênh xwýnhjê nhîxi kot anhÿr.

Jejus kot mê kêp 12jê mã mê âpênh ã karô Makre 6.7-13; Rukre 9.1-6, 10.1-12, 10.14; mãânêh Atre 13.50-51, 18.6

⁵ Hâmri nhùm Jejus mê ixrênh pa nê ma mê hwÿr mê ixrênh kaxyw tanhmã mê inhmã kapêr to nê mê inhmã:

—E. Kêr ka mê ma mê piitã mê kâm ri ijarênh o apa. No ãm kormã mê kêp Ijaew kêt xwýnhjê nhô pika hwÿr apa hkêt nê. Rÿ mê kêp Samar nhô krî hwÿr ka mê apa hkêt nê. ⁶ ãm mê pahpê Ijaew nhô krî kôt pix mã mân ri apa. Mê kot tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o pa jakamã te mê kêp ôwêhti pikunor nê htÿx ri mex kêt nê pa pyrâk. ⁷ Jakamã kêr ka mê ma mê hwÿr apa nê ã mê hkôt ri mê kâm akapêr o apa anê nê mê kâm: “E kot kaj mê ate amnhî tomnuj kaga nê Tirtûm kôt amnhî xunhwÿ hãmri nhùm amnhî tâ mê apumu nê mê ato hkra. Jakamã e kwa mê tokyx hkôt amnhî xunhwÿ.” Anê. Kêr ka mê ã mê kâm akapêr anhÿr o ri mê hkôt apa. ⁸ Hâmri nê akupÿm mê ã xwýnhjê ho mex o ri apa. Nê mê htyk xwýnhjaja ka mê akupÿm mê ho hÿr o ri apa. Nê mê hkânhy rûnh xwýnhjaja ka mê akupÿm mê ho mex o ri apa. Nê mê kamã mêkarômnuti xwýnhjaja ka mê nê mê hano. E kêr ka mê ã inhÿ hã mê ho mex o ri apa anê. Na pa amarî tanhmã mê ato ka mê inhmã amnhîrer kêt tâ ra mê ate tanhmã mê ho mex to mã tãm. Tã kêr ka mê amnhî xwar amarî ri mê ho mex o ri mê hkôt apa. No ri mê ho mex pãnhã kãxpore hã axãhwÿr kêt nê.

⁹⁻¹⁰ —Nê kêr ka mê ma mê hwÿr apa kaxyw anojarêt hãmri nê amnhî kôt akukrêx rûnh o apa hkêt nê. ãm anhÿ kamã mê hwÿr apa. Nê akãxpore ho rax nê ho apa hkêt nê. Rÿ akawã kamã axê hkwyÿ rÿ aparkã hõ xâr nê ho amôr kêt nê. Rÿ kô ho py nê ri ho apa hkêt nê. ãm anhô mrykã pix jamÿ nê ma ho apa. Kêr kê mê ate Tirtûm kapêr o mê ahkre nê mê ho mex xwýnhjaja mãn amnhî pãnhã mê amã mê axãpkur xã gô ka mê kutã axãpkur o ri mê hkôt apa.

¹¹ —Nê kêr ka mê nhÿri krî hwÿr ajapôj nê kamã mêhõ kot amnhî to mex xwýnhjê japêr. Nê ra omu hãmri nê kuri mãn pøj nê hkôt apikamênh tãmtã kurûm akupÿm ajapôj nê ma nhãm krî hõ hwÿr mra.

¹² —Nê kêr ka mê mêhõ nhôrkwyÿ hwÿr pøj nê mê kâm: “E ot pa mê awÿr mô. Nã koja Tirtûmja mê ato mex nê.” Anhÿr o mê kâm akapêr. ¹³ Koja mê ama nê amnhî wÿr awÿ

ka mê amnhî tâ mê omu nê mê kâm: “E koja Tirtûm mê ato mex nê ka mê ajamakêtkati nê ri axãmnhîx apa.” Anhÿr o mê kâm akapêr. No koja mê amnhî nhôrkwyÿ nê mê akurê nhùm Tirtûm ja hã mê omu nê mê ho mex kêt nê.

¹⁴ —Nê koja nhÿri krî hõ kamã mê akaga nê akapêr mar kêt japêr. Ka mê tee ri amnhî tâ mê kamã ama hãmri nê tokyx mê kurûm ajapôj nê ma akupÿm apa. Nê akupÿm anojarêt nê mê noo mã akuhê nê amnhî par ã awjagrô kapî nê ma apa. Mê kot Tirtûm kaga hã amnhî pumunh kaxyw ka mê ã mê noo mã amnhî nhîpêx anê. Hãmri nê ma nhÿyom hpãnhã apa. ¹⁵ Koja nhÿrmã Tirtûm mê kot amnhî tomnuj mÿrapê tanhmã mê ho. Na pre ã Sotô mê Komo nhô xwýnhjê nhîpêx anê. Na prem amnhî tomnuj tÿx nê nhùm Tirtûm tee ri ja hã mê omu nê tanhmã hã mê homnuj tÿx to. Tã jar mê kâm ixkapêr mar prãm kêt nê mê kot ixkaga xwýnhjaja koja ja hã mê omu nê kot Sotô mê Komo nhô xwýnhjê nhîpêx o mê hipêx. No ãm tanhmã mê ho htÿx o mê hakre. Anê.

Nhùm pre Jejus ã mê inhmã mê ixãpênh ã karô anê.

Jejus kot mê kêp 12jê hkukamã mê harênh Makre 13.9-13; Rukre 12.11-12, mãânêh Rukre 21.12-17; Wam Pêtre 3.13-17, 4.12-19; Rukre 6.40; Juãw 15.20; Rukre 12.2-9

¹⁶ Nhùm Jejus arî kot mê ixrênh xwýnhjê mã kapêr nê mê inhmã:

—E kot paj ma mê hwÿr mê arê. Ma mê ate Tirtûm kapêr o mê ahkre ho ri mê hkôt apa kaxyw. Jakamã kot kaj mê te ôwêhti kot mry xoprê hwÿr amnhî to mrar nhùm kot hkwyÿ hpar pyrâk o amnhî nhîpêx. Koja mê hkwyÿjaja mê ate mê ahkre ma nhùm ja mê kêp omnuj nê nhùm mê hã tanhmã mê anhîpêx to. Tã nom kêr ka mê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê amã mê uma hkêt nê.

¹⁷ —E kwa mê o kora. Kêr ka mê ma mê hwÿr mra nê amnhî nê mê htãnopxar o ri apa. Koja mê hkwyÿjaja mê akapêr ma nê kêp mê aprãm nôkati. Nê mê apynê nê ma mê utâr xwýnhjê hwÿr mê ato mra nê mê kâm tanhmã mê ato hêx to. Hãmri nhùm mê mar xã hkôt mê atak. Tirtûm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre kamã koja mê ã mê anhîpêx anê.

¹⁸ —Nê koja mê ixtã tanhmã mê ato kaxyw mê apynê nê ma mê ô pahi hwÿr mê ato mra nê tanhmã kâm mê ato hêx to. Nom kwâr mê mamrî ã mê anhîpêx anê. Koja mê ato anê ka mê kutã akrî nê mê kâm Tirtûm kapêr jarê. Ijaewjê mã nê mê kêp Ijaew kêt xwýnhjê mã.

¹⁹ —Nê koja mê ma mê ô pahi hwÿr mê ato mra nê ã mê anhîpêx anê nom kêr ka mê tee ri tanhmã mê kâm amnhî jarênh to hkukamã ajamaxpêr kêt nê. Koja Tirtûm

Karô tãm tanhmã mê akrã hto ka mê ô ri mê kãm akapêr mex nê. ²⁰Nê kot kaj mê amnhĩ krã hkôt ri mê kãm akapêr kêt nê. Tĩrtũm Karô nhỹ hã kot kaj mê ô ri mê kãm tanhmã akujarênh to.

²¹⁻²²—Nê koja mê hkwyjaja ixtã mê akamã gryk nê. Nê mê atã ãmnhênh pix o pa. Nê mê kot mê apar kaxyw mê akwyjê hã amỹnê. Koja mê anhĩpêexã hkwyjaja mê apê mê hkra hã amỹnê. Nhũm mê akra hkwyjaja mê apê mê hipêexã hã amỹnê. Nhũm mê atõ hkwyjaja mê apê mê htõ hã amỹnê. Nhũm mê akatorxãjaja mê atã amỹnê. Hãmri nhũm mê apa. No ãm kwãr mê mãmri ã mê anhĩpêx anê. Á mê kot mê anhĩpêx anhỹr tã kêr ka mê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr pê ixkaga hkêt nê. Mê ãm amnhĩ to htỹx rãhã ty. Hãmri nê akaxwỹnhja ma Tĩrtũm mê wa inhõ krĩ hwỹr axãpir kurê kumrêx nê wa ixkuri akupỹm amex nê atĩr tũm nê apa ho apa.

²³—Nê koja mê nhỹri krĩ hkwy kamã ixtã tanhmã mê anhĩpêx hto ka mê mãmri mê kurũm ajapõj nê ma nhỹhỹm krĩ hõ hwỹr apa. Nê hpãnhã kamã mê kãm ri ijarênh o mê hkôt apa. Kot kaj mê kormã Ijaewjê nhõ krĩ piitã hwỹr apa hkêt ri pa akupỹn mê awỹr wrỹ. Kwa kêr ka mê ixkapêr mã ajamaxpêr tỹx rãhã ri apa.

²⁴⁻²⁵—Mê ate ixkõt apa ho apa xwỹnh na ka mê. No pa na ixpê mê ajahkre xwỹnh. Jakamã koja mê kot tanhmã inhĩpêx to ho mããnhênh mê anhĩpêx. Koja mê nhỹrmã tanhmã inhĩpêx to nê mã ixkõt mê ato anê nê. Mê pahte amnhĩ nhĩpêxja kot axpên pyrãk. Jakamã koja mê ixpê Satanasti hã ijarê nê mããnhênh tanhmã mê ajarênh punuj to ho pa. Mê pahte amnhĩ nhĩpêxja kot axpên pyrãk jakamã koja mê panhĩpêx o axpên pyrãk.

²⁶—Tã nom kêr ka mê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr pê amã mê uma ho apa hkêt nê. Na htem piitã axpên pê tanhmã hamaxpêr punuj to ho hpimxur o pa nom tee ri ho pimxur prãm kaprỹ. Koja nhỹrmã mê hamaxpêr piitã amnhĩrit pa. Nê mêmõj piitã ra hpimxur mex tã koja nhỹrmã amnhĩrit par kumrêx.

²⁷—Nê koja nhỹrmã mê piitã ixte amnhĩ nhĩpêx kõt ixpumu. Na pa ra mê hkãx ã mê amã ixujarênh rax nê. Tã kêr ka mê ma mê piitã mê kãm harênh o ri apa. Nê ra ixte mê hkãx ã ahte ixte mê amã mêmõj jarênhhta ka mê hpãnhã ma mê kãm harênh o ri apa kê mê apyrã nê harênh ma.

²⁸—E kêr ka mê amã mê kot tanhmã mê ato mã xwỹnhjê puma ho apa hkêt nê. Mê kot mê apar mã tã koja mê ãm mê akrãhkã pix pa nom tanhmã mê akaxwỹnh to hkêt nê. Tĩrtũmja tapxipix na hte mê hkrãhkã nê mê hkaxwỹnh mê ho pimrããtã kot amnhĩ xã htỹx kamã hamak tũm xãta wỹr mê rênh pununh. Tã kot hwỹr mê arênh pymaj kêr

ka mê amã kapêr kwỹm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to puma ho ri apa.

²⁹⁻³¹—Nê Tĩrtũm kot mê pahto hapêx par pumunh tã mããnhênh kot mê pajamãr mex. Mãn ka htem kuwênhre pumu. Na hte Tĩrtũm kuwênhre jamãr mex o pa. Mê piitã mê kot ãm omunh tã nom nhũm Tĩrtũm mê kurom hamãr mex pê mê htãnopxar rãhã ho pa. Tã kãm mê pajapê htỹx o kot kuwênhre jakrenh jakamã kwa mê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o ri akapri nê apa hkêt nê. Koja Tĩrtũm mê pahãnopxar rãhã ho pa. Kot mê panhĩ piitã omunh par. Nê ahpỹnhã tanhmã mê pahkrã hkĩ kute hkôt mê pahpumunh par. Tã kot mê pahãnopxar rãhã jakamã mo kaxyw kot kaj kêt mê ri amã mê uma ho apa? Anê.

Mê pahte Jesus kõt amnhĩ xunhwỹr rỹ mê pahte hkaga jarênh

³²Nhũm Jesus arĩ kot mê hwỹr mê ixrênh xwỹnhjê mã kapêr nê mê inhmã:

—E kwa mê mãmri akwyjê mã mê apê ixkwỹ hã amnhĩ jarênh o ri apa nê amã mê uma xãj tee ri amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Kot kaj mê kãm ra ate ixkõt amnhĩ xunhwỹr ã amnhĩ jarê. Pa ja hã mê apumu hãmri nê mê apyrã nê kaxkwa kamã Inhĩpêexã mã ra ate ixkõt amnhĩ xunhwỹr ã mê ajarê. ³³Nom kot kaj mê kot ixtã tanhmã mê ato pymaj apê ixkwỹ hã amnhĩ jarênh kêt nê. Pa ja hã mê apumu hãmri nê nhỹrmã amnhĩ xwar Inhĩpêexã mã mê apê ixkwỹ hkêt ã mê ajarê. Jakamã kwa mê mãmri mê kãm apê ixkwỹ hã amnhĩ jarênh o ri mê hkôt apa kê mê ama nê amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpêr japêr. Anê.

Mê kãm Jesus ã hkwyjê kurê xwỹnhjaja Makre 8.34-35; Rukre 9.24, mããnhê Rukre 12.51-53, 14.26-27; Apokarip 12.11

³⁴Nhũm Jesus arĩ kot mê hwỹr mê ixrênh xwỹnhjê mã kapêr nê mê inhmã:

—Ra mê awỹr ixwryk tã koja mê piitã ixkukwak ri hamakêtkati nê ãmnhĩx ri pa hkêt nê. Kormã. Koja mê akwyjaja ixkapêr ma nê mê apyrã nê amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpêr. Nhũm mê akwyjaja axtem nê kuma nê ãm kuma. Hãmri nê ixtã tanhmã mê atomuj to ho pa ka mê amnhĩ xã htỹx kamã ajamak o ri apa.

³⁵—Koja mê akrajaja ixtã mê apê mê hipêexã nê mê katorxã kutã amnhĩ xunhwỹ. Nhũm mê wỹjjaja ixtã mê umregêxjê kutã amnhĩ xunhwỹ.

³⁶—Koja mê ã mê akwyjaja ixtã mê akutã amnhĩ xunhwỹr anê. Mê anhõrkwy kamã mê akukwak ri pa htã ixtã mê akutã amnhĩ xunhwỹ.

³⁷—Nê mê amã mê anhĩpêexã nê mê akatorxã japêê. Nê mê amã mê akrajê japêê. Tã nom kot kaj mê gryk ã ixkõt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa hkêt hãmri nê apê ixkwỹ mã

tâm kêt. ³⁸ Rÿ nhùm mē nhÿrmã ixtã mē apar kaxyw ka mē tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê mē kot mē apar pymaj ixkaga hã kot kaj apê ixkwÿ mã tâm kêt nê. ³⁹ Koja mē nhÿrmã ixpî pa mē anê ty. Tã mē ate ixkôt amnhî nhîpêx o apa xwÿnhjaja. Koja mē ixpyrà nê ixtã mē apar mã tâ kwa kêr ka mē amã atyk pymaj ixkaga hkêt nê. Kwâr mē mãmri tanhmã ixtã mē ato. Kot kaj mē nhÿrmã Tirtûm mē wa ixri axte amnhî xã kamã ajamak kêt nê atîr tûm nê amex rãhã apa ho apa. Nom kot kaj mē jar amã amex nê apa hprãm xaj ixkaga hãmri nê nhÿrmã wa ixri atîr tûm nê apa ho apa hkêt nê. Anê.

Mê kot Jejus krajê ho mex xwÿnhjê jarênh
Matêwre 25.34-40; Makre 9.41; Juãw 13.20

⁴⁰ Nhùm Jejus arî kot mē hwÿr mē ixrênh xwÿnhjê mã kapêr nê mē inhmã:

—E koja mēhõ nhÿri mē apumu nê mē apê ixkra hã tanhmã mē ato mex to nê te pa kot ixto mex pyrãk. Nê kot kaj mē tanhmã pa ixto mex to nê te Tirtûm o mex pyrãk.

⁴¹ —Nê kot ka mē nhÿri Tirtûm nhÿ hã mē kãm kapêr jarênh xwÿnhjê hõ tanhmã ho mex to nhùm Tirtûm hã apumu nê nhÿrmã hã ato mex nê. Rÿ ka mē mēhõ kot Tirtûm kôt amnhî nhîpêx xwÿnhjê hõ pumu nê tanhmã ho mex to. Nhùm Tirtûm hã apumu nê mãânên hã ato mex nê. Te ate mēhõ ho mexta pyrã nê mãânên ato mex nê. ⁴² Nhùm mēhõ nhÿri mē kot ixkôt kormã amnhî xãm nyw nê kormã àhpumunh tohtuj anhÿr xwÿnhjê hõ pumu. Nê kãm kôr ã omu nê hamaxpêr o: “Kwa Jejus kôt ri pa xwÿnh mÿj kãm kôr. Kormã kot Jejus kôt amnhî xãm tÿx kêt tâ kêp hkwyÿ. E kot paj kãm gô hkwy kê ho ixkô.” Anê hãmri nê kãm hkwy nhùm ho ixkô. Hãmri nhùm Tirtûm hã omu nhùm kot kãm gô pix nhõr nhùm kot ho hkôm tâ nhùm ja hã ho mex rax nê. Anê.

Nhùm pre ã Jejus kot mē hwÿr mē ixrênh xwÿnhjê mã kapêr ry rax anê. Mê ixpê 12jê mã ã kapêr anê.

11

Juãw Paxis kot Jejus jarênh mar

Rukre 7.18-23, 7.5, mãânên Rukre 4.16-21

¹ Tã nhùm Jejus ra kot mē hwÿr mē ixrênh xwÿnhjê mã kapêr pa hãmri nê kato nê ma krî pu hã krî hkwyÿê hkôt ri pa. Nê mē kãm Tirtûm kapêr jarênh o ri mē hkôt pa.

² Nhùm Juãw Paxisja arî kêp prês nê mē hagjênh xã kamã hkrî. Nhùm pre hte hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja hwÿr mra nê kãm Jejus kot tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa hã harê. Hãmri nhùm harênh ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nê hkôt mē pa xwÿnh wa ho axkrut nê wa kuta ³ nê hwÿr wa kumê nê wa kãm:

—Kwa wa ma Jejus wÿr tē nē hkukja nē kãm: “Xã ka na pre Tirtûm mē ixwÿr amê nã? Xã kormã axtem mēhõ na pa mē ri hamãr o ri ixpa?” Anhÿr o hkukja hãmri nê tanhmã kot amnhî jarênh to hã ama nê man akupÿn ixwÿr tē nē inhmã harê. Anê.

⁴ Hãmri nhùm wa kuma nê ma hwÿr tē. Nhùm Jejus kormã tanhmã mē ã kute xwÿnhjê ho mex o xa. Mē nohkre xwÿnhjaja nhùm akupÿm mē ho mex. Nê mēkarômnuti kot mē hwÿr gjêx xwÿnhjaja nhùm mē nê mē hanor o ãm rãhã nhùm Juãw kôt wa pa xwÿnhta wa hwÿr tēn pôi. Nê kormã mē hã omunh o wa xa. Hãmri nê kãm Juãw Paxis kapêr jarê nhùm wa kuma nê wa kãm:

—Tÿ. Nã ãm hãmri na ja hã ijarê. Ixpê mē ate ixkamã ajamak o apa xwÿnhta na pa. Na ka wa kam ã ixte amnhî nhîpêx anhÿr ã ixpumu. Jakamã wa ma akupÿm tē nē aprî hã kãm ijarê. ⁵ Na pa hte akupÿm mē nohkre xwÿnhjê ho mex. Nê mē hkãnhj xwÿnhjaja pa akupÿm mē hkã ho mex. Nê mē hyk o mē pa xwÿnhjaja pa akupÿm mē hte ho mex. Nê mē htyk xwÿnhjaja pa akupÿm mē ho mē htîr. Nê mē kêp amrakati nê ri mē pa xwÿnhjaja pa mē kãm mēhoj mex jarênh o ri mē hkôt ixpa. ã na pa hte mē hipêx anhÿr o ri ixpa. Jakamã e wa ma akupÿm Juãw wÿr tē nê ã kãm ijarênh anê. ⁶ Kê ijarênh ma nê ixkôt hamaxpêr tÿx nê tee ri ixkukamã hamaxpêr kêt nê. Koja ã amnhî nhîpêx anê nê hamakêtkati nê ri pa. E wa tokyx ma akupÿm tē nê kãm ã ijarênh anê. Anê.

Jejus kot tanhmã Juãw Paxis jarênh to
Rukre 7.24-35

⁷⁻⁹ Nhùm pre ã Jejus Juãw Paxis kôt wa pa ho wa pa xwÿnhja wa kãm amnhî jarênh anê nê akupÿm hwÿr wa kumê nhùm wa ma akupÿm hwÿr tē. Hãmri nhùm Jejus mē kot mar o kuhê xwÿnhjê mã tanhmã Juãw Paxisja jarênh to nê mē kãm:

—Na ka pre htem kapôt ã Juãw Paxis mar kaxyw ma hwÿr mra. Nom ê mex ã omunh kaxyw rÿ hpiaãm kãm tanhmã kapêr to hã mar kaxyw na ka prem hwÿr amrar kêt nê. Tirtûm nhÿ hã kapêr o pa jakamã na ka prem ate mar kaxyw ma hwÿr mra. Tirtûm nhÿ hã ixkukamã ijarênh o pa xwÿnh na. Ixpê Tirtûm kot mē akaxyw ixãm xwÿnh ã na hte ijarênh o pa. Nê hprî hã tanhmã mē amã ijarênh to. Jakamã kapêrja mex o kot wam Tirtûm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjê kapêr piitã hakrenh par. ¹⁰ Tirtûm kapêr ã kagã htum kot Juãw kukamã tanhmã harênh to nê harênh kot:

Kot paj Ixkra hkukamã ma mē hwÿr harênh xwÿnhja mē nhùm ma ri kutêp mē kãm harênh o pa. Mē kot mar nê kutêp tâm amnhî nhîpêx o pa kaxyw.

—Anhÿr o Tirtûm Juãw Paxis kukamã harê nhùm prem hã kagã. Tã nhùm ixkukamã mē

awÿr kumê. ¹¹ Juâw Paxisja na mex kumrêx. Na pre hprî hâ ixkukamâ tanhmâ ijarênh to ho pa. Tâ nom ixkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê hkînhâ na pre ixkôt pa ho pa hkêt nê. Jakamâ ixkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja kot ixkôt hprî hâ ixkapêr mar o pa jakamâ na mê mex o mê kot Juâw Paxisja jakrenh. Anê.

¹²⁻¹³ —Na pre finat Mojes kumrêx mê kâm Tîrtûm kapêr kwÿ hâ kagâ. Tâ nhûm hpânhâ Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnhjaja Mojes mÿr pê hkwy hâ kagâ. Nhûm prem kamâ harê nê kuma nê hkôt amnhî nhîpêx o pa. Hâmri nhûm Juâw Paxisja mê mÿrpê kato nê tâm Tîrtûm kapêr o mê ahkre ho ri pa. Tâ pa hpânhâ ho mê ajahkre ho ri mê akôt ixpa nhûm mê ohtô nê inhma nê ixkôt amnhî xunhwÿ nê kâm ixkapêr kôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri pa hprâm nê.

¹⁴ —Amnepê m na pre Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnhjaja mêhõja kukamâ tanhmâ harênh to ho pa. Nê mê kâm harênh o: “Koja nhÿrmâ mêhõ te Eris kot amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx nê mê awÿr mô. Nê mê amâ Tîrtûm kot mê awÿr mênh mâ xwÿnhja jarênh o pa ka mê ama.” Anhÿr o mê kâm mêhõ jarê. Tâ kot paj mê amâ kot hkukamâ harênh xwÿnhnta nhÿxi jarê ka mê inhma. Nâ Juâw Paxisja kukamâ na prem â harênh anhÿr o pa.

¹⁵ —E kot pa mê amâ mê piitâ htÿx ri tanhmâ mê hamaxpêr to ho mê pa hâ mê amâ mê harê ka mê harênh ma. ¹⁶ Te mêhprîre kot amnhî nhîpêx pyrâk o na htem amnhî nhîpêx. Mêhprîrejaja na htem mê ôrkwy kapem mêmoj to amnhikati nê tee ri hkwyjê kot amnhî nhîpêx pumu nê mê kâm: ¹⁷ Kwa na pa mê amâ gre htâ ka mê ixkutâ anhökrepôx kêt nê. Pa mê ja hâ mê apumu nê hpânhâ mê amâ mê htyk jarê htâ ka mê akapri nê amÿr kêt nê. Kwa mê ri â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Anê.

—Mêhprîjaja na htem â expên mâ kapêr anê. Tâ te mê ate mê urâk. Tîrtûm kot mê awÿr ÿ hâ kapêr jarênh xwÿnhjê rênh tâ ka mê te mêhprîre kot amnhî nhîpêx pyrâ nê mê ama nê âm mê ama nê mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê.

¹⁸ —Juâw Paxis na pre mê awÿr mô nê ixkînhâ apkur mex o ri pa hkêt nê. Nê ixkînh â wîhti ho hkôm kêt nê. Ka mê ja hâ omu nê hkaga nê atÿx ri Satanasti nhÿ hâ tanhmâ kot amnhî nhîpêx to hâ hkamnhîx. Hâmri nê mêhprîre kot amnhî nhîpêxta pyrâ nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê.

¹⁹ Tâ hâ mri pa hpânhâ mê awÿr mô nê Juâw Paxis rom apkati mê ixâpkur mex o ri mê akôt ixpa. Nê kurom mê akutâ wîhti hkwy ho ixkôm o ri ixpa. Tâ ka mê ja hâ ixpumu nê atÿx ri ixâpkur rûnh nê ixpîpânh o ri ixpa hâ ixkamnhîx nê â expên mâ

ixto akapêr anê. Nê mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê hkôt ri ixpa xwÿnh â expên mâ ijarê. Á na ka htem expên mâ ijarênh anê. Jao te mê ate Juâw Paxis nhîpêx pyrâ nê ixkaga nê ixkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Na hte â htÿx ri tanhmâ mê hamaxpêr to ho mê pa xwÿnhjaja amnhî nhîpêx anê. No tâm ri mê hamaxpêr xwÿnhjaja na htem ahpÿnhâ wa ixte amnhî nhîpêx â wa ixpumu nê expên mâ wa ijarênh o: “Nâ ahpÿnhâ wa kot amnhî nhîpêx tâ no âm hamê Tîrtûm nhÿ hâ kapêr mex o pa. E pu mê wa urâk nê Tîrtûm kôt amnhî xunhwÿ.” Anhÿr o expên mâ wa ijarê. Anê.

Mê kot Tîrtûm kôt mê hamaxpêr kêt xwÿnhjê jarênh
Rukre 10.13-15

²⁰ Na pre hte Jejus krî piitâ hkôt pa nê krî nhô xwÿnhjê mâ kapêr nê mê kot amnhî tomnuj â mê kâm kapêr. Koraji mê Pese nhô xwÿnhjê kumrêx mâ kapêr nê mê kâm:

²¹⁻²² —E mê inhma. Amnepê m krî pê Sitô mê Xir wa kamâ mê pa xwÿnhjaja na prem tanhmâ amnhî tomnuj tÿx to ho pa nhûm Tîrtûm tee ri ja hâ mê omu nê mê kot amnhî tomnujta â tanhmâ mê ho. Tâ kwa mê o kora Koraji mê Pesêj nhô xwÿnhjaja. Ra ixte mê amâ aa mê ate mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax tâ ka mê omu nê âm omu nê amnhî tomnuj kaga hkêt nê. Arî tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri apa. Mÿrapê kot kaj mê amex kêt nê. Kop apu Sitô rÿ Xir kamâ mân ixte mê kâm aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri ixpa ronhÿx mê omu nê mê arom amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr tÿx kurê kumrêx. Nê tee ri kot tanhmâ kot amnhî tomnuj to hâ amnhî pumu nê hkapri nê hkaga hpa. No mê kajaja na pa hte tee ri mê amâ aa mê ate mêmoj punuj kêt kwÿ ho anhÿr o ixpa kaprÿ. Ka mê ja hâ ixpumu nê âm ixpumu nê amnhî tomnuj kaga hkêt nê. Jakamâ koja nhÿrmâ Tîrtûm tanhmâ mê atomnuj tÿx to. Nê tanhmâ Sitô mê Xir wa kamâ mê pa xwÿnhjê jarênh to nhûm mê kot amnhî tomnuj mÿrapê amnhî xâ htÿx kamâ hamak râhâ ho pa. No mê kajaja mê ate amnhî tomnuj tÿx o mê hakrenh jakamâ koja Tîrtûm mê hkînhâ mê atomnuj tÿx kumrêx. Ka mê amnhî xâ htÿx kamâ ajamak râhâ ho ri apa kâm ga. Anê.

²³⁻²⁴ Nhûm pre â Jejus mê kâm kapêr anê. Nê hpânhâ Kapanau nhô xwÿnhjê mâ kapêr nê mê kâm:

—No mê apê Kapanau nhô xwÿnhjaja. Kot kaj mê ajaxwÿja mê urâk nê amex kêt nê. Ra ixte mê amâ aa mê ate mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax nhûm mê ate hâ ixpumunh tâ amnhî tomnuj kaga hkêt tâ Tîrtûm mê wa inhô krî hwÿr akrâ. No âm hwÿr akrâ kaprÿ. Kot kaj mê atô hwÿr axâpir kêt nê. Kop apu Sotô nhô xwÿnhjaja

mãn kot ã ixte amnhî nhîpêx anhÿr ã ix-pumunh ronhÿx mē ra kot amnhî tomnuj kaga nē ixkôt amnhî xunhwÿr kurê kumrêx. No mē kajaja na ka mē ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē. Jakamã kot kaj mē nhÿrmã ma kuwy maatita wÿr ajapêx pa kãm ga. Anē.

*Jejus kot ô Papaj mã amnhî jarênh
Rukre 10.21-22*

²⁵⁻²⁶ Tã nhũm Jejus Tirtũm mã amnhî jarē nē kãm:

–Pa Papaj? Nã apē mē inhō Pahi Maati na ka. Pikap ri mē pa xwÿnhjaja nē kaxkwa kamã mē pa xwÿnhjaja apē mē xpiitã mē inhō Pahi Maati na ka. ãm hãmri na ka hte amnhî nhîpêx mex o ri apa. Na ka hte mē ãhpumunh tÿx ã mē kot amnhî to jarkrar xwÿnhjē mã axãhpumunh tÿx o amnhîrit kêt nē. ãm mē ãhpumunh kêt ã mē kot amnhî jarênh xwÿnhjē pix mã na ka hte axãhpumunh tÿx o amnhîrit nhũm mē tapxipixjaja ja hã apumu. Nã ãm hãmri. ãm hãmri na ka hte amã hprãm xã hkôt ã mē piitã mē hipêx anhÿr o ri apa Papaj. Jakamã mē kot amnhî to hkrye xwÿnh pix-jaja na htem hprî hã ate amnhî nhîpêx kôt apumunh o pa. Anē.

Nhũm pre ã Jejus Tirtũm mã amnhî jarênh anē. ²⁷ Hãmri nē hpãnhã mē kot mar o kuhē xwÿnhjē mã kapêr nē mē kãm:

–Nã na pre ra Inhîpêxãja inhîhkra kamã mēmoj piitã hagjênh pa. Ixte kãm ho amnhîptãr o ipxa kaxyw. Jakamã tapxipix na kot ixpê Kra hã ixpumunh par. No jar pika ja kamã mē pa xwÿnhjaja na mē kot ja hã ixpumunh kêt. Nē paxpix na ixte Inhîpêxã kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã omunh par. Jakamã na pa hte ã amnhî nhîpêx o ri ipxa anē nē inhmã hprãm xã hkôt mē hkwyjē mã ho amnhîrit o ri ipxa. Jakamã nhũm mē ixpyrã nē Inhîpêxã kot tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa hkôt omu.

²⁸⁻³⁰ –Nē tee ri amnhî kukamã mē ajamaxpêr o ri apa xwÿnhjaja te mē ate mēmoj pytî rax tur nē ahte ho apa pyrãk. Kwa mē ixkôt amnhî xunhwÿr nē ixte amnhî nhîpêx ã ixpumu. Ixte mē akamã ixukapri xwÿnh na pa. Na pa hte mē akuta inhnojarêr rãhã ho ipxa. Jakamã kot kaj mē ixkôt amnhî xunhwÿr pa te ixte mē anē mēmoj pytî ho ixwÿrk pyrãk o mē anhîpêx nē tãm mē axunhwÿr ka mē tãm ajamaxpêr nē tãm amnhî nhîpêx o ri apa. Mo kaxyw koja ixkôt mē kot amnhî nhîpêx o pa xwÿnhjaja tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o pa? Nã na htem ixkamnãr rom hamakêtkati nē ãmnhîx ri pa ho pa. Anē.

12

*Jejus kêp arîgromnu hpãm
Makre 2.23-28; Rukre 6.1-5*

¹ Tã nhũm Ijaew nhō arîgromnu pē sapja kato. Hãmri nhũm Jejus mē hkôt ri mē ipxa

ho mē ipxa xwÿnhjē mē pa mē ma mē hpur kôt ri nhÿhÿm ri ipxa. Hãmri nē ra mē inhmã prãm nē mēmo hy te kot harōj pyrãk xwÿnhjaja kwÿr rē nē kugrã nē ma Jejus kôt hkanhar o mō. Mē ixpê Ijaew na pa htem expên pur kãm ã amnhî nhîpêx anhÿr o ipxa. ² Hãmri nhũm mē ixkwÿr pē Parijew nhō xwÿnhjaja kãm mēmoj tã Jejus o kapêr prãm jakamã ã mē ixte amnhî nhîpêx anhÿr ã mē ixpumu nē mē ixtã Jejus kujêr kurê kumrêx nē kãm:

–Kwa Tirtũm kapêr tũm kot mē panhō arîgromnu hã mē pahte mē hpur kãm mēmoj nhîkênh nē mē pahkurê htã nhũm ri akôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja axtem nē ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri akôt pa. Mēmo hyta rē nē akôt hkanhar o pa. Kwa mē kãm anē kē mē ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē. Na htem arîgromnu hã mēmoj tã ãpênh kêt kênã. Anē.

³⁻⁴ Hãmri nhũm mē kuma nē hprî hã mē kãm Tirtũm kapêr jarē nē mē kãm:

–Tk. Xãn ka htem Tirtũm kapêr ã kaga htũm kot pahi Tawi kot tanhmã amnhî nhîpêx tota kamã harênh nē mar kêt nē? Na pre hkôt ri mē pa xwÿnhjē mē nhũm mē prãm xãj Tirtũm mã amnhî jarênh xã hã ixkre hwÿr agjê. Hãmri nhũm mē ô patre maatija mē kãm prãm tÿx ã mē omu nē kãm mē hkapri nē mē kãm mēmoj gō. Mē kot Tirtũm noo mã pãwti jaxwÿr xwÿnhnta gō nhũm mē kuku. Tirtũm kapêr ã kaga htũm kot ja nē mē hkurê htã nhũm mē kãm prãm tÿx ã mē omu nē mē kamã ukapri xãj mē kãm kugō. ãm mē ô patre pix kot ja hkur kaxyw tã nhũm mē kãm kugō nhũm mē kuku. Tã nom nhũm Tirtũm ja hã mē omu nhũm ja kêp omnuj kêt nē. Kot mē kamã ukapri nē mē kãm ôr ã omu nhũm ja kãm mex nē.

⁵ –Mē panhō arîgromnu htã na hte patre-jaja arî hã Tirtũm mã amnhî jarênh xã hã ixkre kamã ãpênh o pa. Tirtũm kapêr ã kaga htũm kôt na htem arîgromnu htã nhũm mē arî hã apē nhũm Tirtũm pē jamnuj kêt nē. Kumã mē ãpênh xwÿnh kênã. ⁶ ãm hãmri na pa mē amã ja jarē. Tirtũm mã amnhî jarênh xã hã ixkreta mex tã nom ixpê Tirtũm Kra jakamã inhmex o ixte ixkreta jakrenh. ⁷ Tirtũm kapêr ã kaga htũm kot ja harênh kot: Kêr ka mē inhmã amnhî jarênh kaxyw nē ãm inhmã mēmoj nhōr pix pē inhmã amnhî jarênh kêt nē. Mē mãânēn mē kamã axukapri o ri apa pē inhmã amnhî jarē. Ja na kêt inhmã hprãm.

–Ã harênh kot anhÿr. Tã mē ate aprî hã ja mar ronhÿx ka mē ixkôt mē pa xwÿnhjē kot mēmo hy rēnh nē hkanhar o mōr ã mē omu nē ri tanhmã mē ho akapêr to hkêt nē. ãm mē kãm prãm ã mē omu nē mē kamã axukapri nē.

⁸ –Kêt pa na pre Tirtũm mē akaxyw ixãm nē mē awÿr inhmē. Jakamã papxipix na

pa hte arîgromnu hã tanhmã mê kot amnhî nhîpêx to hã mê kãm karõ. Kwa mê jajê pumu nê mê kamã axukapri kêt wehe. Kwâr mê mãmri mêmo hyta rê nê hkanhar o ixxõt mô. Anê.

*Îhkra grã xwýnh jarênh
Makre 3.1-6; Rukre 6.6-11*

⁹ Nhũm pre ã Jejus Parijew nhõ xwýnhjê mã kapêr anê hãmri nê Tirtũm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre hwýr tẽ nê axã. ¹⁰ Nhũm Parijew nhõ xwýnhjaja tanhmã ho kapêr to kaxyw htãnopxar o kuhê. Jakamã nhũm ixkre kamã mēhõ my Îhkra grã xwýnhjaja mê pikuprõnh xwýnhjê nhĩhkõ hã nhỹ nhũm Parijew nhõ xwýnhjaja omu nê axpẽn mã:

—Kwa pu mê jar pakuhê nê Jejus kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã omu. Xã koja arîgromnu hã mũiti ho mex nã? Koja ho anê nê Tirtũm kapêr tũm kuhpa hã amnhî nhîpêx. E pu mê kop xa nê hã omu. Anê.

Hãmri nê hã Jejus kukja nê kãm:

—E mê inhmã mêmoj jarê. Xã na htem arîgromnu hã akupým mê ho mex nhũm Tirtũm kãm ja mex nê nã? Anê.

¹¹ Hãmri nhũm mê hamaxpêr kõt mê omunh mex nê mê kãm:

—Kwa tanhmã na htem arîgromnu hã amnhî nhîpêx to ho pa wehe? Xã koja we mê akrit õwêhti ahkrehti kamã tẽm ka omu nê ãm omu nê arîgro mex jamãr pẽ ho axãpir kêt nê? Nã kot kaj mê tee ri omu nê ho axãpir kurê kumrêx. ¹² Arîgromnu hã mê ho mexja ja mex kênã. Tirtũm mã mê pahpê panhija na mê pamex o mê hkrit jakrenh jakamã kêr pu mê tee arîgromnu htã pu mê hã tanhmã axpẽn to mex to ho papa. Ja na Tirtũm kãm hprãm.

Anhýr o mê kãm kapêr. ¹³ Hãmri nê hpãnhã myta mã:

—E anhĩhkra katãt. Anê.

Hãmri nhũm Îhkra katãt nê mex kurê kumrêx. ¹⁴ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjaja tee ri ja hã omu nê Jejus kamã gryk nê. Arîgromnu pẽ sap ã kot ho mex jakamã nhũm mê kamã gryk týt nê. Hãmri nê ma mra nê hapõj nê hã axpẽn kukjêr o kuhê nê axpẽn mã:

—Kwa ã kot amnhî nhîpêx anhýrja mýrapê tanhmã kot puj wem ho? ã kapêr anhýrja o te mê papamjaja mê pahte hkĩnhã mê kamã paxukapri kêt pyrãk ã mê pajarê. Koja mê pahkwýjaja kuma hãmri nê mê pahte amnhî nhîpêx kaga nê amnhî kaxyw hkõt pix mã hamaxpêr. Kwa tanhmã kot puj wem ja nê ho?

Anhýr o axpẽn kukjêr o kuhê.

Jejus kêp Tirtũm kot mê pahwýr mēnh xwýnh ã harēnh

Makre 3.7-12

¹⁵ Hãmri nhũm Jejus amnhî tã Parijew nhõ xwýnhjê jamaxpêr kõt mê omu hãmri nê mê

kêp kato nê hpãnhã ma nhỹhým kri hõ hwýr ma tẽ. Nhũm mê ohtõ nê omu nê ma hkõt mra nhũm mê omu nê akupým mê kãm mê ã xwýnh piitã ho mex. ¹⁶ Hãmri nê mê kãm:

—E na pa akupým mê ato mex. Nom kêr ka mê amnhî tã ixto axãmra ho ri apa hkõt nê. Ixpê Tirtũm Kra hã mê kãm ijarênh kêt nê. ãm kwarĩ kumrêx.

Anhýr o mê kãm kapêr. ¹⁷ Na pre ra amnepẽm Tirtũm nhỹ hã kapêr xwýnh finat Ijaisja Jejus kukamã mê kãm tanhmã harênh to nê hã kagã. Te Tirtũm tãm kapêr pyrãk o harê nê hã kagã. Nê hã kagã ho:

¹⁸ Ota ixxõt amnhî nhîpêx o pa xwýnhnta xa.

Pa na pa amnhî kaxyw ãm. Inhmã hapêê. Na pa hte tanhmã kot amnhî nhîpêx to ho pa hã omu nê ixkĩnh týt nê. Kot paj hwýr amnhî karõ mê nhũm hwýr axã nhũm ma ý hã pika piitã hkõt mê piitã mê kãm ijarênh o ri mê hkõt pa. Mê kot hprĩ hã ixte tanhmã amnhî nhîpêx to nê tanhmã ijamaxpêr to hã ixpumunh kaxyw.

¹⁹ Nom koja ri amnhî to ãmra o pa hkõt nê. Rý kãm amnhî to rax prãm o mê kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa hkõt nê.

²⁰ ãm kapêr xukapri pix o koja mê hirerek xwýnhjê mã kapêr o pa. Nê mê kot tee ri amnhî nhîpêx ã amnhî pumunh xwýnhjê kamã ukapri o pa. Nê mê kot htýt ri amnhî nhîpêx o mê pa xwýnhjê kutã nojarêt rãhã ho pa jakamã nhũm mê hpãnhã tãm amnhî nhîpêx o pa. Koja ã amnhî nhîpêx anhýr o ri mê hkõt pa rãhã ra akupým mêmoj piitã tãm haxwýr pa.

²¹ ã kot amnhî nhîpêx anhýr o pa jakamã koja pika piitã hkõt mê pa xwýnh kwýjaja kukwak ri amnhî kaxyw Tirtũm kõt hamaxpêr nê hkõt amnhî xunhwýr pa.

Na pre ã finat Ijaisja Tirtũm nhỹ hã kormã Jejus wrýk nê kator kêt ri tanhmã kot amnhî nhîpêx to ho pa hkukamã harênh nê hã kagã anê. Tã nhũm mê hwýr wrý nê ã mê hkõt amnhî nhîpêx anhýr o pa.

Jejus mê mêkarõmnuti wa harēnh

Makre 3.20-30; Rukre 11.14-23, 11.31-32, 12.10

²² Tã nhũm prem Jejus wýr mēhõ myja o mō. Mêkarõmnuti kot hwýr ãr nê ho nohkre nê ho kapêr kêt xwýnhnta nhũm mê hwýr o mō. Hãmri nhũm omu nê nê mêkarõmnuti jano nê akupým ho mex kurê kumrêx nhũm akupým rít mex nê akupým kapêr mex nê. ²³ Hãmri nhũm mê amnhî jaêr pẽ omu nê kamã no pyrna nê hã axpẽn kukjêr o:

—Kokýý. Jejus na hte ãm mê ho mex o mê ho mex o pa. Mãn kêp Tirtũm kot mê pahwýr mēnh mã xwýnhnta na nã? ã na hte ã amnhî

nhîpêx anhÿr o pa. Mãn kêp pahi finat Tawi kanrêhâ tâmnhwÿta na nâ? Anê.

²⁴ Nom nhÿm Parijew nhô xwÿnhjaja â Jejus kot amnhî nhîpêx anhÿr â omu nê kêp mêkarômnuti hkwy hâ hkamnhÿx. Jakamâ mê kot hâ axpêr kukjêr â mê kuma nê mê kãm:

—Tk pêr hinhu nhîkôoti nhÿ hâ na hte mê nê amnhî kwÿjê japôx o pa. Anê.

Hinhu nhîkôoti nhÿ hâ pê Satanasti nhÿm prem â Satanasti nhÿ hâ Jejus kot amnhî nhîpêx â hkamnhÿx anê. ²⁵ Nhÿm ra mê hamaxpêr kôt mê omunh mex jakamâ mê kãm:

—Kwa mê inhma mê ate ixpê Satanasti hkwy hâ ixkamnhÿx xwÿnhjaja. Koja pika nhô xwÿnhjaja axpên kutâ amnhî xunhwÿ nê axpu hãmri nê angrâ nê ma ahpÿnhâ ri pa. Hãmri nê amnhî krâ hkôt ri tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Jakamâ nhÿm mê ô pahija mê hamâr kêt nê. Nê koja krî nhô xwÿnhjaja. Rÿ mê kot axpên to hkwy xwÿnhjaja mêmoj tâ axpên kãm gryk nê axpên kutâ amnhî xunhwÿ. Hãmri nê ahpÿnhâ awry hâ pa nhÿm mê ô pahija tee ri kãm mê hamâr prâm kaprÿ. Mo mê hkwyjaja kot ri mê hamâr o pa? No koja pahija tâm amnhî nê amnhî kwÿjê janor kêt nê. ²⁶ Tâ ja pyrà nê ixte Satanasti nhÿ hâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri ixpa ronhÿx pa ri mê nê amnhî kwÿjê janor kêt nê.

²⁷ —No mê akwÿjaja? Xâ Satanasti nhÿ hâ na htem mê nê mêkarômnuti japôx o pa? Kêp apu pa ixte ÿ hâ mê nê amnhî kwÿjê japôx ronhÿx mê akwÿjaja ixpyrà nê ÿ hâ mê nê amnhî kwÿjê japôx o pa. Nâ Tirtÿm nhÿ hâ mê ixte mê nê mê hapôx o ipxa kênâ. Jakamâ mê ate â ijarênh anhÿrja mex kêt. ²⁸ Tirtÿm Karô nhÿ hâ ixte mê nê mê hapôx jakamâ kwa mê ja hâ ixpumu nê ixte mê ato amnhîptâr kaxyw Tirtÿm kot mê awÿr inhmênh kôt ixpumu kêt wehe. Pa na ka htem ijamâr o apa.

²⁹ —Satanastija ahpumunh tÿx jakamâ na htem tee ri kêp hkôt mê kot amnhî xunhwÿ xwÿnhjê pytâr kaxyw nhÿm mê nê mê omunh mex nê. Tâ nom ixâhpumunh tÿx o ixte Satanasti jakrenh par jakamâ na pa hte kêp mê utâ nhÿm mê hpânâ ixkôt ri amnhî nhîpêx.

³⁰ —Ra mê amâ ixkapêr mar prâm tâ nom kormâ ixkôt amnhî xunhwÿr kêt nê. Kwa wem ma amnhî to amôr gri nê tokyx ixkôt amnhî xunhwÿ kêt wehe. Kot kaj mê anhÿr kêt hãmri nê mê apê ixkutâ amnhî xunhwÿr xwÿnh pyràk o amnhî nhîpêx.

³¹⁻³² —Nê koja mêhō ixkapêr ma nê kãm ixprâm kêt nhÿm Tirtÿm ixtâ omu nom tokyx tanhmâ ixtâ ho hkêt nê. Koja kormâ amnhî tâ hamâ. Karô kot axte kãm ijarênh o amnhîrit nhÿm jatâ kot mar nê kãm ixprâm nê ixkôt amnhî xâm prâm xâj nhÿm kormâ

amnhî tâ hamâ. Nom koja Karô xatâ mê kãm tanhmâ ixto amnhîrit to htâ nhÿm mê kuma nê âm kuma nê te mê kêp amnhî jamak pro pyràk. Jao ra Karô hâ hpÿjaam kêt o amnhî nhîpêx. Mÿrapê koja Tirtÿm nhÿrmâ amnhî xwar te kêp amnhî jamak pro pyràk o mê hipêx nhÿm mê tee kãm amnhî kaprî kaprÿ. Hãmri nê amnhî xâ htÿx kamâ hamak o pa xâta wÿr ma pa nê kamâ pa râhâ nê pa ho pa. Anê.

Mê pajamaxpêr xâ hkôt tanhmâ ri mê pakapêr to

Rukre 6.43-45

³³ Nhÿm Jejus arî Parijew nhô xwÿnhjê mã kapêr nê mê kãm:

—Nê kot kaj mê atô anhô mêmo par nhÿm amâ ô mex nê. Ô rax nê. Ka omu nê akÿnh nê amnhÿm mex â harê. No koja apê ô hkêt ka tee ri omu nê mex kêt â harê. Na htem â amnhÿm mêmo xô hpâr pumunh kôt tanhmâ kute hâ harênh anê. Ja pyrà nê na htem tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to hâ mê omunh kôt tanhmâ mê harênh to. Mê kot amnhî tomnuj xwÿnh â mê harê rÿ mê kot amnhî to mex xwÿnh â mê harê.

³⁴⁻³⁵ —Nê koja mêhō hamaxpêr mex nê hãmri nê kapêr mex o pa. Nom koja hamaxpêr punuj nê kapêr punuj pix o pa. Nê htÿx ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa. Na htem ahpÿnhâ amnhî jamaxpêr xâ hkôt tanhmâ kapêr to ho pa. No mê kajaja na ka htem kagâ xoprê jamaxpêr pyràk o ajamaxpêr punuj pix o ri apa. Jao akapêr punuj nê. No tâm ajamaxpêr o tâm akapêr o ri apa hkêt nê. Na htem tanhmâ hamaxpêr to xâ hkôt tanhmâ ri kapêr to ho pa. ³⁶⁻³⁷ Koja nhÿrmâ Tirtÿm mê piitâ tanhmâ mê kapêr to hâ mê mar xâ hkôt tanhmâ mê harênh to. Jakamâ mê akapêr mex o mê apa xwÿnhjaja koja mê amex â mê ajarê. Nom mê atÿx ri akapêr punuj o mê apa xwÿnhjaja koja mê amex kêt â mê ajarê. Hãmri nê mê akapêr punuj o apaja mÿrapê mê atomnuj tÿx nê. Anê.

Jejus kot Jôhti jarênh

Makre 8.11-12; Rukre 11.29-32

³⁸ Hãmri nhÿm Tirtÿm kapêr tÿm o mê ahkre xwÿnh mê Parijew nhô xwÿnh kwÿjaja mêmoj tâ Jejus wÿ nê kãm:

—Kwa Pahihti. Mê inhmâ aa mê ixte mêmoj pumunh kêt ô ho anê. Kot paj mê omu hãmri nê Tirtÿm kot mê ixwÿr amênh â apumunh kurê kumrêx. Jakamâ e mê inhmâ mêmoj to anê nâ. Anê.

³⁹ Hãmri nhÿm mê kuma nê mê kãm:

—Tk. Pêr âm mê ajamaxpêr punuj pix o na ka htem apa. Ixpê Tirtÿm kot mê awÿr inhmênh xwÿnh tâ mê ate ja hâ ixpumunh kêt. Nê mê ate ja hâ axpên mã ijarênh kêt tâ ixte mê amâ aa mêmoj pumunh kêt ô ho anhÿr kaxyw hâ ixwÿ. Nâ pa mê amâ ho

anhÿr kêt nê. Kormã. Âm amnepêm Jôhti kot tanhmã amnhî nhîpêx toja pix kot paj mê amã harê.

40 –Tirtûm nhÿ hã kapêr xwÿnh Jôhtija amnepêm na pre tep rax kumrêxa hÿr rãhã kukrê. Nhûm ôxãhkre kamã hÿr nê hkrî hã apkati axkrunêpxi hãmri nê hÿr rãhã ôxãhkre rûm kato. Tã ixpê Tirtûm kot mê awÿr inhmênh xwÿnh kot paj nhÿrmã kên kre kamã ixtyk nê inhnôr â apkati axkrunêpxi. Jôhti hkînhã ixtyk kumrêx nê inhnôr â apkati axkrunêpxi hãmri nhûm Tirtûm akupÿm ixto ixÿr.

41 –Nê koja nhÿrmã Tirtûm akupÿm mê htyk nê mê hikwÿ xwÿnh piitã akupÿm mê ho hÿr hãmri nhûm mê piitã Inhîpêêxã mê wa ixkutã hkrî pa wa tanhmã mê harênh to. Tirtûm mê wa ixkuri mê hÿr tûm nê mê pa ho mê pa mã xwÿnhjê hã mê hkwyjê jarê nê wa ixkuri mê pa ho mê pa hkêt xwÿnhjê jarê. Mê piitã â ahpÿnhã mê harênh anê. Amarî mê pa xwÿnhjaja nê mê ô pahijaja. Jakamã nhûm Nîniwe nhô xwÿnhjaja tanhmã wa inhmã mê ajarênh to. Jôhti kot mê hwÿr môr nê mê kãm Tirtûm kapêr jarênh o pa xwÿnhjaja nhûm mê tanhmã wa inhmã mê ajarênh to nê wa inhmã: “Na pre Jôhtija man mê inhô krî hwÿr mô nê mê inhmã akapêr jarênh o ri mê ixkôt pa. Pa prem kuma nê mê ixte amnhî tomnuj kaga nê akôt amnhî xunhwÿr kurê kumrêx Tirtûm. No or war akutã mê hkrî xwÿnh kwÿ ata mê na pre Akra Jejus tãm mê hwÿr mô nê mê kãm kapêr o ri mê hkôt pa nhûm prem mar tã mê ixkînhã mê kot amnhî tomnuj kaga nê hkôt amnhî xunhwÿr kêt nê. Mê ixkurom mê kot Akra mar tã amnhî kaxyw kãm hamaxpêr kêt nê.” Anhÿr o koja mê wa inhmã mê ajarê ka mê tee ri mê ama nê ra mê amã ma nê. Nom âm mê amã ma kaprÿ.

42 –Nê sur kãm mê ô pahi nitita koja mê hpãnhã tanhmã wa inhmã mê ajarênh to nê wa inhmã: “Na pa pre inhmã pahi Sarumãw kot war anhÿ hã âhpumunh tÿx â harênh ma hãmri nê inhmã mar prãm xaj ma awry hã ô pika hwÿr mô nê omu nê kapêr ma. Hãmri nê ma akupÿm inhô pika hwÿr mô nê ixkwÿjê mã âhpumunh tÿx â harênh o ri ixpa. Tã Akra Jejus na kot âhpumunh tÿx o pahi Sarumãw jakrenh tã or war akutã mê hkrî xwÿnh kwÿ ata mê. Mê kot kapêr mar tã ixkînhã kãm mar prãm kêt. Na prem kuma nê âm kuma.” Anhÿr o koja wa inhmã mê ajarê. Hãmri nê ja hã mê amã akir ka mê tee ri mar o akrî nê amnhî kamã agryk o akrî. Nom âm amnhî kamã agryk kaprÿ. Anê.

Mêkarômnuti kot tanhmã mêhõ hto hã harênh

Rukre 11.24-26

43 Nhûm Jejus arî Parijew nhô xwÿnhjê mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjê mã kapêr nê mê kãm:

–Te mê ate ixte mêhõ nê mêkarômnuti japôx xwÿnhnta pyrãk. Nhûm te kêp kator nê ma htêm pyrãk. Nê nhÿri amgrã kamã ri pa pyrãk. Koja ja kêp omnuj nhûm tee ri kamã nhÿri hkôt xã japêr o pa. Nom tee ri hapêr o pa kaprÿ. 44 Hãmri nê tanhmã amnhî kukamã hamaxpêr to nê hamaxpêr o: “E kot paj ma akupÿm mê kot nê ixkator xwÿnhnta wÿr tê nê axã nê kamã mânri ixpa.” 45 Anhÿr o hamaxpêr hãmri nê ma akupÿm hwÿr tê. Nom kormã akupÿm hwÿr âr kêt ri nhûm kamã amrakati nê ri pa. Jakamã nhûm akupÿm hwÿr axã. Nom ahte hwÿr âr kêt nê. Amnhî kôt hkwyjê ho 7 nê hwÿr mê ho gjêx pa. Mê kêp 7jaja nê wamta mê nhûm mê piitã hwÿr gjêx pa. No mê kêp 7jaja na omnuj tÿx o kot wamta jakrenh jakamã nhûm mê kot hwÿr gjêx xwÿnhnta mê ÿ hã ra amnhî tomnuj tÿx nê oprê htÿx o pa. Wam pyxire kot hwÿr ârta nhÿ hã nhûm amnhî tomnuj o ri pa nom kawax pê oprê. Tã nhûm ra axte hwÿr mê ohtô nê gjêxta nhÿ hã hãmri oprê htÿx kumrêx. Ja pyrã nê kot kaj mê tokyx ixkôt amnhî xunhwÿr kêt nê hãmri nê amnhî tomnuj tÿx pix o ri apa. Anê.

Jejus kot tanhmã hkwyjê jarênh to hã harênh

46 Nhûm Jejus arî mê ahkre ho nhÿ. Rôm nhûm katorxã nê htôjaja nhÿhÿnh hwÿr môn pôj. Nom kormã hwÿr gjêx kêt nê. Mê kot hã htu rax jakamã nhûm mê tee ri hwÿr gjêx kaxyw kormã kapôt â hã mê omunh o kuhê. 47 Hãmri nhûm mêhõja kapôt â mê omu nê kot Jejus mã mê harê nê kãm:

–Kwa Pahihti. Ota akatorxã mê atôjaja awÿr môn pôj nê tee âr kaxyw. O mÿj nê kapôt â kuhê. Anê.

48-50 Hãmri nhûm kuma nê kãm:

–Tôe. Nã kot pa ixkato nê mê omu. Inhmã mê hapêe. Nom kot kaj mê atô Tirtûm kapêr ma nê hkôt amnhî xãm nê hkôt amnhî nhîpêx. Hã kot kaj te apê ixtô rÿ ixkatorxã pyrãk o pu mê axpên nhîpêx o ri papa. Pa inhmã ixkatorxã nê ixtôjê japê pyrã nê mãânên inhmã mê ajapê nê. Anê.

13

Mêmo hy hkre xwÿnh jarênh

Matêwre 13.18-23; Makre 4.1-9; Rukre 8.4-8

¹ Hãmri nhûm Jejus mê kãm kapêr pa nê ixkre rûm kato nê ma himô rax wÿr tê nê gô mÿri mê kãm ujarênh kaxyw nhÿ. Pa mê ixpê hkôt mê ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma hkôt mra. ²⁻³ Hãmri nê gôta wÿr pôj nê mÿri ixkrî. Nhûm mê Jejus â htu rax nê nhûm tee ri mê omunh o nhÿ. Hãmri nê hamaxpêr nê kãnhmã xa nê tê nê pãr krem axã nê pãr kre

kamâ mûtüm awry rüm mē ahkre ho nhÿ nhüm mē piitâ omunh nē mar mex o hkrī. Nhüm mē kām ujarēnh o mē ahkre ho nhÿ. Nom mē kām tām ujarēnh kēt nē. Mē kot Tirtüm kapēr mar nē tanhmā hkôt amnhī nhīpēx to ho paja nhüm hā kuxi nē mē kām harēnh o nhÿ nhüm mē amgrā kamā kÿx pē mar o hkrī. Nhüm mē kām:

⁴—E mē inhma. Koja mēhō ma pur mā mō nē pur kām mēmo hy ho ukapēr o ri pa. Nom nhüm hy piitâ amex kām rōrōk kēt nē. Koja hkwyjaja ahpÿnhā nhÿri rōrōk. Kwÿ aptÿx kām rōrōk nhüm kuwēnhre omu nē hwÿr mra nē hkrēr pa.

⁵—Nē koja kēn kām hkwy rōrōk nē ra higrōt kutā nojarēt nē higrōt pa. Nom nhüm kamā aptÿx nē kēp pika hkryre. ⁶Jakamā nhüm higrōt nhüm hā myt apha nē arīgro htÿx mē nhüm grā pa. Harē hkryre jakamā grā pa.

⁷—Nē koja mrōnhī kamā hkwy rōrōk nē higrōt tā no nhüm utĳa kēp amÿtā nhüm ô hkēt nē.

⁸—No kēt hirā kamā pika mex kām rōrōk xwÿnhja hirā kamā rōrōk jakamā higrōt mex nē piitā ô rūnh nē. Kamā ô hkwy kēp 30 nē kamā hkwy kēp 60 nē kamā hkwy kēp 100. Ā mē ujarēnh kot anhÿr. ⁹Kwa kēr ka mē ixujarēnhja ma nē kām ajamaxpēr tÿx rāhā ho apa. Anē.

Mēmo kaxyw Jejus kot mē ujarēnh o mē ahkre

Makre 4.10-25; Rukre 8.9-15

¹⁰Hāmri pa mē ixpē Jejus kōt mē ixpa ho ixpa xwÿnhjaja Jejus kot mē kām ā ujarēnh anhÿrja ā kuma nē tee ri hkukamā ijamaxpēr. Hāmri nē hā hkukja nē kām:

—Kwa axujarēnhta na pa mē ixprī hā hkōt mēmoj pumunh kēt nē. Mon ka hte ām mē ujarēnh pix o mē ahkre? Anē.

¹¹Hāmri nhüm mē inhma:

—Tōe. Nā kot paj mē amā harē. Tirtüm kām mē ate aprī hā mar prām jakamā kot paj ixprī hā mē amā harē. Mē kot amnhī tomnuj kaga nhüm Tirtüm kot ja hā mē omunh nē mē ho hkra. Ja na pa harē. No mūjjaja mē akīnhā kām ja mar prām kēt jakamā na htem ixujarēnhja ma nē ām kuma nē htÿx ri pa.

¹²—No kēt mē kajaja na ka mē ixkōt ri apa ho apa. Nē xatā ixkapēr mar o apa jakamā na ka mē aprī hā ixkapēr ma. Tā mē ate ixkōt amnhī nhīpēx o apa jakamā na pa tanhmā mē akrā hto ka mē aprī hā mar mex o mō. No mē kot ixkapēr mar nē ām mar xwÿnhjaja na mē akīnhā inhmar tÿx kēt nē. Jakamā nhüm Tirtüm tanhmā mē hkrā hto nhüm mē hā no hkēt tokyx anē htÿx ri pa.

¹³“Ixte mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr rax tā nhüm mē omu nē ām omu. Nē ixte amnhī nhīpēxja nhüm mē kām hkīnh kēt nē.

Nē mē kot ixkapēr mar tā ām inhma nē kām hprī hā inhmar prām kēt nē.”

—Jakamā na pa hte ā mē kām mēmoj te ho tām pyrā nē harē no ām hā haxwÿ nē mē kām ixujarēnh anē.

¹⁴⁻¹⁵—Na pre ra Tirtüm nhÿ hā kapēr o pa xwÿnh Jjaisja amnepēm mē hkukamā tanhmā mē harēnh to nē hā kagā. Mē kot inhmar nē ām inhmar xwÿnhjē jarē nē tanhmā mē hkukamā mē harēnh to nē mē harēnh o:

Koja mē ujarēnh mex mar pymaj amnhī jamak pro nē amnhī no hpro nē hkōt hamaxpēr kēt nē. Jakamā koja mē kām mē kot amnhī nhīpēx mex prām kēt nē harēnhja ma nē ām kuma. Nē omu nē ām omu. Mē kām hprām kēt jakamā koja mē ā amnhī nhīpēx anē. Ā mē kot amnhī nhīpēx anhÿr kēt ronhÿx mē ra Tirtüm kapēr ma nē hkōt amnhī xunhwÿ. Hāmri nhüm amnhī tā mē omu nē mē nē mē kot amnhī tomnuj rēnh pa. Hāmri nhüm mē hkōt amnhī nhīpēx mex nē kapēr mar mex o pa. Tā no nhüm mē Ā amnhī nhīpēx anhÿr kēt nē. Anē.

—Ā Jjaisja mē hkukamā mē harē nē mē hā kagā anē.

¹⁶—No kēt mē kajaja na ka htem ano ho ixte tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa hā ixpumunh o ixkōt apa. Nē mē ajamak o ixkapēr mar o ri ixkōt apa. ¹⁷Amnepēm mē akukamā pahijaja nē Tirtüm nhÿ hā mē kām kapēr o ri mē pa xwÿnhjaja na prem kām ixpumunh prām tÿx o pa. Nē mē kām ixkapēr mar prām tÿx o pa. No ām mē akīnhā ixpumunh nē ixkapēr mar kēt rāhā htyk pa. Kormā ixwrÿk nē jar ixkator kēt jakamā na prem arī htÿr nē pa ri ixpumunh kēt rāhā ra htyk pa. Ām mē kapxipixjaja na ka mē mÿr pē ixte amnhī nhīpēx ā ixpumunh nē ixkapēr mar o ixkōt apa. Tā mē kurom mē ate ano ho ixpumunh nē ajamak o ixkapēr mar o ixkōt apa jakamā kwa mē ja hā amnhī pumu nē tām amnhī nhīpēx o ri apa pē akīnh nē ri apa. Anē.

Nhüm pre ā Jejus mē ixpē hkōt ixpa ho ixpa xwÿnhjē mā kapēr anē.

Jejus kot hprī hā mēmo hy jarēnh

Makre 4.13-20; Rukre 8.11-15

¹⁸Hāmri nhüm Jejus mē ixpē hkōt ixpa ho ixpa xwÿnhjē mā hprī hā mē ujarēnhta jarē nē mē inhma:

—E kot paj ixprī hā mē amā mēmo hy ho ukapēr xwÿnh ā ixujarēnhta jarē ka mē inhma. Nā mēmo hyta te kēp Tirtüm kapēr pyrāk. Nē ahpÿnhā mēmo hy rōrōk ā pikata te kēp mē apē panhī ahpÿnhā mē ate Tirtüm kapēr mar nē ahpÿnhā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx tota pyrāk. ¹⁹Jakamā mē kot mar xwÿnh kwÿjaja te mē kot aptÿx kām

hy rôrok nhùm kuwênh kot hwÿr mra nê hkrêr par xwÿnhnta pyrâk. Jao Tirtûm kapêr ma no nhùm Satanasti te kuwênh kot hy krêr parta pyrâ nê mē kot mar nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr pymaj hāmri ra tanhmā kapêrja nê mē hkrā hto. Jakamā nhùm mē kuma nom ho hamakêtkati tokyx anê nê axte kām hamaxpêr kêt nê pa.

²⁰ –Nê mē kot mar xwÿnh kwÿjaja te mē kot kênre kamā hy hkwy rôrok nê higrôt nê grā par tokyx anhÿr xwÿnhnta pyrâk. Jao Tirtûm kapêr ma nê hkân nê. Nê kām mar prām nê. ²¹ Tā nhùm mēhō Tirtûm nê tanhmā mē kām kapêr to nhùm mē kuma nê Tirtûm kaga. Te mēmo hy higrôt nom ra grā par tokyx anhÿrta pyrâk.

²² –Nê mē kot mar xwÿnh kwÿjaja te mrônhi kamā hy hkwy rôrok nê higrôt nhùm mrônhi kot kêp amnar xwÿnhnta pyrâk. Jao mē kām Tirtûm kapêr mar prām tā māânên kām mē hikukrêx rûnh nê mē hikâxpore rûnh prām. Hāmri nê am ja pix kukamā hamaxpêr o pa. Nê ja gryk ā axte Tirtûm kapêr mā hamaxpêr nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê.

²³ –Nê mē kot mar xwÿnh kwÿjaja te hirā kamā pika mex kām hy hkwy rôrok nê higrôt nê ô rûnhnta pyrâk. Jao ixkapêr ma nê amnhî krā him hagjênh tÿx nê. Nê ixkôt ri amnhî nhîpêx mex rāhā ho pa. Jakamā te mēmo hy ô rûnh nê ô mex pyrâk o amnhî nhîpêx. E ā ixujarênhja kot anhÿr. Anê.

Harôj kaäkre jarênh

Matêwre 13.36-43; Makre 4.26-29

²⁴ Nhùm Jejus axte mē kot mar o hkrî xwÿnhjê mā awjarê nom hprî hā mē kām ujarênh kêt nê. Axte mē kām mēmoj tā kuxi nê awjarê nê mē kām:

–Nā nhÿrmā Tirtûm mē kot kormā hÿri ri tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa hā mē omunh xā hkôt ahpÿnhā tanhmā mē harênh toja te mē ujarênh ja pyrâk. Koja mēhō harôj y mex o ukapêr kaxyw ma hpur mā mō. Hāmri nê hkre hpa nê ma akupÿm mō. ²⁵ Tā nhùm kamāt nhùm ra gōr nê nō. Hāmri nhùm kām hkurê xwÿnhja ma kêp ihpur wÿr tē nê harôj mexta nhîpy axtem nê kêp harôj kaäkre hkre. Harôj kaäkreja te kot harôj mex pyrâk nom mē kot hkur kêt. Tā nhùm kêp harôj y mex nhîpy hkre hpa hāmri nê ma akupÿm tē.

²⁶ –Tā nhùm hamê higrôt nê anhîpê ô. ²⁷ Nhùm kām mē âpênh xwÿnhjaja tee ri harôj mex kaêx ā harôj kaäkreta pumu nê hpur nhō dōn wÿr tē nê kām harê nê kām: “Kwa ate harôj mex pix kre htā pēr hkaêx ā harôj kaäkre māânên kato. Kwa tanhmā na pre amnhî to nê hkaêx ā kato?” Anê. ²⁸ Hāmri nhùm tee ri mē kuma nê mē kām: “Nā mēhō kām ixkurê xwÿnh na pre ā inhîpêx anê.” Anê hāmri nhùm kām mē âpênh xwÿnhnta

kām: “Kwa xā kot paj mē tokyx ma hwÿr mra nê nê harênh pa nê kure nā?” Anê. ²⁹ Nhùm mē kām: “Nā kot kaj mē anê nê harôj mexta mē ho apimrāātā ixpê harênh pa. ³⁰ Kwār māmri harôj mex mē hpimrāātā ô hpa mân. Ka mē ri ma hwÿr mra nê harôj kaäkre kumrêx jarênh pa nê axpên tā harê ho ê nê ma o mra nê hpök. Hāmri nê ri kormā hpānhā harôj mex jakā nê ho akuprō nê ô ho mra nê ixkre kamā haxwÿ.” Anê. Ā mē ujarênh kot anhÿr.

Anhÿr o mē kām kapêr.

Jejus te kot mēmo hy hkryre pyrâk ā harênh

Makre 4.30-32; Rukre 13.18-19

³¹⁻³² Hāmri nhùm Jejus arî mē kām amnhî tā kuxi nê ujarênh o nhÿ. Nê tanhmā mē kām amnhî tā ujarênh to nê mē kām:

–Nā Tirtûm kot mē awÿr ixte mē ato amnhîptar kaxyw inhmênh ā ijarênhja. Te ixte mēmo hy pixire nhùm mē kot hkre nhùm higrôt pyrâk. Koja gaa nê hprêk. Hāmri nê hpa angrā nhùm kuwênhre hwÿr mra nê hōptî kamā amnhîm haê nhîpêx nê kamā hikwÿ. Tā kot paj nhÿrmā mēmo hy jarênhnta pyrâ nê ixpxyi htā pika piitā hkôt mē ho amnhîptā nê mē omunh mex rāhā ho ixpa. Anê.

Jejus te kot pāwti kaxkrit xā pyrâk ā harênh

Rukre 13.20-21

³³ Nhùm Jejus arî mē kām amnhî tā kuxi nê ujarênh o nhÿ nê mē kām:

–E kot pa hpānhā mē amā tanhmā pāwti kaxkrit xā jarênh to ka mē inhma. Na hte mēnijaja pāwti nhîpêx kaxyw hāmri nê kaxkrit xā hkwy ho grire nê kupy nê trik xôm mē ho ahkâ. Hāmri nê ho pāwti nhîpêx. Kaxkrit xāja grire htā pāwti piitā ho kaxkrit mex nê. Tā ja pyrâ nê ixpxyi htā koja mē nhÿrmā pika piitā hkôt ixkôt amnhî nhîpêx mex o pa.

Anhÿr o mē kām amnhî jarê.

Jejus kot mē ujarênh pix kām mē ahkre hā harênh

Makre 4.33-34

³⁴ Na pre ā Jejusja mē ujarênh o mē ahkre ho pa anê. Ām mē ujarênh pix o mē ahkre ho pa. Te tām ujarênh pyrâk no am mēmoj tā haxwÿ rÿ amnhî tā haxwÿ nê mē kām tanhmā amnhî jarênh to. ³⁵ ā kot mē ahkre ho pa anhÿr kukamā na pre ra amnepêm Tirtûm nhÿ hā kapêr o mē pa xwÿnhjê hōja harê nê hā kaga. Te Jejus tām tanhmā amnhî jarênh to pyrâk o hukkamā harê nê hā kaga nê hā kaga ho:

Kot paj mē kām ixujarênh pix kām mē ahkre ho ri ixpa. Mēmoj te ho tām pyrâ nê harê nom mēmoj tā haxwÿ nê tanhmā mē kām ixujarênh to. Nê aa mē kot

mêmoj mar kêt xwÿnh kwÿ kot paj mê
kâm harê kê mê kuma. Anê.

*Jejus kot hprî hâ harôj kaàkre jarênh
Matêwre 13.24-30, 13.47-50*

³⁶ Tâ nhùm Jejus mê kâm ujarênh pa nê mê
kure nê ma tèn ixkrem axâ. Hâmri pa mê
ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma hkôt
mra nê ixkrem agjê. Hâmri nê harôj kaàkre
hâ ujarênhnta â hkukja nê kâm:

—Kwa aprî hâ mê inhmâ harôj kaàkre
jarênhnta jarê nâ. Na pa mê kormâ ixprî hâ
mar mex kêt nê. Anê.

³⁷ Hâmri nhùm mê inhmâ:

—Tôe pa ixprî hâ mê amâ harê. Ām paa.

Ixpê Tirtûm kot mê awÿr inhmênh xwÿnh
te ixte mêmo hy mex o ukapêr xwÿnhnta
pyrâk.

³⁸ Nê purta te kêp pika piitâ pyrâk.

Nê harôj mexta te ra mê ate ixkôt amnhî
xunhwÿr nê ixkôt amnhî nhîpêx o apa
xwÿnhjê pyrâk.

Nê harôj kaàkreta te mê kot Satanasti hkôt
amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjê pyrâk.

³⁹ Nê kot harôj kaàkre hkre xwÿnhnta te
Satanasti pyrâk.

Nê harôj jakâr xâ hâ arîgrota te Tirtûm kot
ahpÿnhâ tanhmâ mê harênh to xâ hâ
arîgrota pyrâk.

Nê mê kot harôj jakâr xwÿnhjaja te Tirtûm
kapêr o wrÿk xwÿnhjê pyrâk.

⁴⁰ Mê ujarênhja kamâ na prem harôj kaàkre
kumrêx jarê nê hâ hpôk jarê. Ja pyrâ nê
koja nhÿrmâ Tirtûm kot ahpÿnhâ tanhmâ mê
harênh to xâ hâ arîgrota â hâmi rî mê kot
amnhî tomnuj o mê pa xwÿnhjê nhîpêx anê.

⁴¹ —Kot paj nhÿrmâ kâm mê piitâ mê ho
amnhîptâr kaxyw hâmi rî nê kapêr o mê wrÿk
xwÿnhjê mâ anê nhùm mê ma mran wrÿ nê
mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê pix o akuprô.
Nê mê kot nhâm mê hkwyjê kot mê urâk nê
tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa kaxyw mê
kâm anhÿr xwÿnhjaja nhùm mê määnên mê
ho akuprô. ⁴² Hâmri nê mê ho pikuprônh pa
nê te mê kot harôj kaàkreta nhîpêx pyrâ nê
kuwy kamâ mê rênh pa. Hâmri nhùm mê
kamâ amnhî xâ htÿx kamâ hamak râhâ nê
pa ho pa. Nê amnhî xâ htÿx â maj tee ri mÿr
râhâ ho pa. Nê tee ri amnhî xâ hâ maj amnhî
nham o axpên kamnhar tÿx kaprÿ.

⁴³ —No ixkôt mê kot amnhî nhîpêx
xwÿnhjaja koja mê mê kurom mex kumrêx
nê pa. Kot paj mê ho mex rax nê nhùm mê
mex râhâ nê pa ho pa. Tirtûm kot kormâ
pika nyw nhîpêx mâ xwÿnhnta kamâ nhùm
mê mex kumrêx nê pa ho pa. E kêr ka mê
ixujarênhja ma nê kâm ajamaxpêr tÿx râhâ
ho apa. Anê.

*Mê hikukrêx mex o hpimxur jarênh
Piripos 3.7*

⁴⁴ Nhùm Jejus arî mê ixpiitâ mê inhmâ
tanhmâ ujarênh to. Nom hprî hâ ujarênh

kêt nê. Kê axte mêmoj tâ kuxi nê mê inhmâ
tanhmâ ujarênh to nê mê inhmâ:

—Mê ate ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja
te mê apê mê hikukrêx mex â pika japrôr
xwÿnhnta pyrâk. Koja mêhō mê hikukrêx
mex jamÿ nê o tē nê nhÿri amnhîm ho
amûxu. Kaxyw kakwÿ nê kamâ hagjê nê
hity hpa nê ma akupÿm tē. Hâmri nhùm
jââ nhùm mêhō tēn kâm kato. Hâ pikata
kakwÿ nê kâm kato nê omu nê hkînh nê.
Nê hamaxpêr o: “E pa ma tē nê inhōrkwÿ
kamâ ixkukrêx piitâ ho wēnê hpa nê hpānhâ
kâxpore jamÿ nê ho amnhîm mê hikukrêx
mex â pika japrô nê amnhîm mêmoj mexta
o ixârîk pa.” Anhÿr o hamaxpêr nê akupÿm
hity hpa nê ma akupÿm tē. Hâmri nê mêmoj
mexta gryk â ô mêmoj piitâ ho wēnê hpa.
Hikukrêx nê ôrkwÿ nhùm piitâ ho wēnê
hpa. Hâmri nê hpānhâ kâxpore jamÿ nê ma
o tē nê amnhîm pikata japrô. Hâmri nê
ma akupÿm hwÿr tē nê kamâ mê hikukrêx
mexta kwrynh pa nê ho ô kumrêx.

—Tâ te mê ate mêhō kot â amnhî nhîpêx
anhÿr xwÿnhnta pyrâk. Na ka mê urâk nê in-
hgryk â amnhî tomnuj kaga hpa nê hpānhâ
ixkôt amnhî nhîpêx. Te mêhō kot mêmo
mê hikukrêx mex gryk â hikukrêx tûm piitâ
kaga hpar nê mê hikukrêx mex o hpimxur
xâ hâ pikata japrôr pyrâk. Anê.

Mêhō kot kēn jaxênh japrôr jarênh

⁴⁵ Nhùm Jejus arî mê inhmâ awjarê nê mê
inhmâ:

—Nê ja. Na htem kâm hkînh nê
hamakêtkati nê ri hpa hprâm xâj Tirtûm kôt
amnhî xunhwÿr nê hkôt ri amnhî nhîpêx
râhâ ho pa. Te mêhō my kâm kēn jaxênh mex
prâm nê ma ri hapêr o pa xwÿnhnta pyrâk.

⁴⁶ Nê ra nhÿri omu nê ma tē nê prês â mê
hkukja. Nhùm mê kâm hâ ho ohtô nê harê
nhùm ma akupÿm tē nê kâm ho ô hprâm
xâj hikukrêx piitâ ho wēnê hpa. Hâmri nê
kâxpore jamÿ nê o tē nê amnhîm ho haprô.
Kēn jaxênh mexta pix gryk â hikukrêx piitâ
ho wēnê hpa nê hpānhâ ho amnhîm haprô.

—Tâ ja pyrâ nê na ka htem amex nê aja-
makêtkati nê axâmnhîx ri apa hprâm xâj
ixkôt amnhî xunhwÿr nê ixkôt pix mâ amnhî
nhîpêx o apa. Anê.

Kryhti jarênh

Matêwre 13.24-30, 13.36-43

⁴⁷⁻⁴⁸ Nhùm Jejus arî mê inhmâ awjarê nê
mê inhmâ:

—E Tirtûm kot nhÿrmâ tanhmâ mê harênh
to xâ hâ arîgro kot paj ixprî hâ tanhmâ
mê amâ harênh to. Te ho mêmyjaja kot
himô kamâ kryhti rênh pyrâk. Koja mê
gôx kâm kumê nê akupÿm ho api nhùm
kamâ tep ohtô nê. Nhùm omu nê kÿx pé
amgrâ kamâ hkapi nê ahpÿnhâ ri tanhmâ
kamâ kute kawrà. Nê kamâ mex kawrà
nê kawâ kamâ kugjê nê mê kot hkur kêtja

nhùm nhâm kurê. ⁴⁹Ja pyrà nè Tirtùm kot ahpñhã ri tanhmã ri kot amnhî nhîpêx to hã mê omunh xã hkôt tanhmã mê hipêx to kaxyw arîgrota ã ã mê hipêx anê. Koja kapêr o mê wryk xwýnhjaja mê kot hkôt amnhî xunhwýr xwýnhjê nè mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwýnhjê kawrà hpa. ⁵⁰Nê te mê kot tep mex nè tep punu kawrà nè nhâm rênhta pyràk o mê hipêx nè ma kuwy hwýr mê o mra nè kamã mê kurê. Nhùm mê tee ri amnhî xã htýx ã maj amýra nè tee ri amnhî nhîpêx kaprý. Anê.

Nhùm pre ã Jesusja axte mê ixpê hkôt mê ixpa ho mê ixpa xwýnhjê mã ujarênh anê. ⁵¹Hãmri nè mê inhmã:

—E xãn ka mê atã aprî hã ixujarênhta ma nã?

Anê pa mê kãm:

—Tý. Nã na pa mê atã ixprî hã mar mex nè. Anê.

⁵²Hãmri nhùm mê inhmã:

—Tôe. Nã ãm hãmri. Na ka xep mê ra ixte mê ahkre nywta mar mex nè. Nê mê akwýjaja mãânên Tirtùm kapêr tùm mar mex nè. Te mê apê mêhõ apkur xã rax pyrà nè ma ho mê piitã mê hipêx o ri mê hkôt paja pyràk. Ja pyrà nè kër ka mê ma mê piitã mê hkôt Tirtùm mê wa ixkapêr o mê ahkre ho ri mê hkôt apa. Anê.

Najare nhõ xwýnhjaja kot Jesus kaga hã mê harênh

Makre 6.1-6; Rukre 4.16-30; Juãw 1.11

⁵³ã Jesus mê inhmã ujarênh par anê. ⁵⁴Hãmri nè ma akupým Najare hwýr mô nè Tirtùm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre hwýr tê nè axã nè mê ahkre ho nhý. Nhùm mê amnhî jaer pê tanhmã kot mê ahkre hto hã kuma nè tee ri hkukamã hamaxpêr nè axpên mã:

—Tk. Kwa kêp mê panhîõ htã tanhmã kot we amnhî to nè ã ahpumunh týx kôt mê pamã kapêr anê nè ri mê kãm aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o pa? ⁵⁵⁻⁵⁶Na pre mê panoo mã hprêk nhùm mê pahte pahprî hã hkwyjê pumunh. Kêp pî kuprãr xwýnh Juje mê hprõ Marir wa hkraa. Nê kêp Xiakre nè Juje nè Simãw nè jut mê htõõ. Nê htõxjaja jar mê pakamã pa nhùm mê pahte mê piitã mê omunh mex kênã kot kêt we mê kurom ã ahpumunh týx anê. Anê.

⁵⁷Hãmri nè kamã gryk nè hkaga. Hãmri nhùm tee ri amnhî tã mê omu nè mê kãm:

—Nã Tirtùm nhý hã kapêr jarênh o mê pa xwýnhjaja na htem krî hkwy kamã kãm mê mar prãm nè. Nom õ krî kamã mê kot karãre rùm hprêk kãm omunh xwýnhjaja na htem kuma nè ãm kuma. Anê.

⁵⁸Tã mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt jakamã nhùm tee ri mê kãm aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwý ho anhýr rax prãm. No ãm mê kãm mêmoj to grêre nè ho anê.

14

*Mê kot Juãw Paxis pîr ã mê harênh
Makre 6.14-29; Rukre 9.7-9*

¹Tã nhùm pika pê Garirej kamã mêõ pahiti Erox Jesus jarênh ma ²nê tee ri hkukamã hamaxpêr nè hã õ pôristi mã kapêr nè mê kãm:

—Kwa pêr Juãw Paxis na nã? Ra ixte hã ixãmnênh nhùm mê kot hpîr tã mãn tanhmã amnhî to nè akupým htîr. Nã pêr tãm kênã. Jakamã na hte aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o pa. Anê.

³⁻⁵Na pre ra Erox htõ pê hprõptãn ho hprõ. Tõ arî htîr tã nhùm axtem nè kêp utã nè ho hprõ. Hãmri nhùm Juãw Paxisja harênh ma nè hã kãm akir nè kãm:

—Kwa Eroxis kêp atõ hprõ kênã na ka kêt axtem nè kêp utã nè ho aprõ. Kwa ja omnuj týx o omnuj týx. Anê.

Hãmri nhùm amnhî tã kuma nè kamã gryk nè kot hpîr kaxyw. Tã nom nhùm Ijaew kot axpên mã kêp Tirtùm nhý hã kapêr jarênh xwýnh ã harênh jakamã nhùm mê umaj hpîr kêt nè. ãm ho prés nè haxã nhùm hkrî ho hkrî.

⁶Tã nhùm jãã nhùm Erox kator ã arîgro kato nhùm mê hã akuprõ nè hã hkînh. Hãmri nhùm hprõ nyw kra niti mê hwýr axã nè ahte mê hipòk ri mê kãm gre. Mê kot omunh nè kamã hkurê kaxyw nhùm mê noo mã hpjiaãm kêt nè mê kãm grer o xa. Hãmri nhùm pahi Erox omu nhùm ja kãm mex nè nhùm hkînh nè kamã nopyma nè. ⁷Hãmri nè kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ã mê inhmã amnhî nhîpêx anê. Jakamã kwa mãmri mêmoj tã ixwý. Amã mêmoj prãm xã hkôt hã ixwý kot paj amã kugõ. ãm hãmri na pa amã anê. E mêmoj na amã hprãm? Anê.

⁸Hãmri nhùm kuma nè kãm:

—Ma Juãw Paxis krã na pa inhmã hprãm. Inhmã hkrã krãhta nè pasiiti kamã axã nè ixwýr o tê nè inhmã agõ. Anê.

Ra katorã kot kaxyw kãm karõ jakamã nhùm ã hã hwýr anê. ⁹Hãmri nhùm Eroxja tee ri kuma nhùm ja kêp omnuj nè. Nom ra mê pikuprõnh rax xwýnhjê nhîpòk ri mê noo mã kot kãm: “E mãmri amã mêmoj prãm xã hkôt hã ixwý pa amã kugõ.” Anhýr jakamã kãm kot kêt nè hprãm kêt nè. Hãmri nè Juãw Paxis wýr õ pôristi hkwy rê ¹⁰nhùm mê ma mê hagjênh xata wýr mra nè unê nè mut krãhta. ¹¹Hãmri nè hkrã mý nè pasiiti kamã kuxã nè ma akupým nita wýr o tê nè kãm kugõ nhùm kumý nè ma katorxã hwýr o tê nè kãm kugõ.

¹²Hãmri nhùm Juãw Paxis kôt mê pa xwýnhjaja tee ri mê kot hpîr ã harênh ma nè ma hwýr mra nè kumý nè ma o mõn haxã. Hãmri nè ma Jesus wýr mra nè kãm harê.

Jejus kot mē ho ohtō nē mē kām mē ō hā harēnh

Makre 6.30-44; Rukre 9.10-17; Juāw 6.1-14

¹³ Hāmri nhūm Jejus Juāw Paxis jarēnh ma nē hkaprī nē. Nē ma himō nhīkjē hwýr kapôt ā mōr kaxyw pàr krem axā nē ma mō. Pa mē hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja ma hkôt mra. Hāmri nhūm krī hwýr kamā mē pa xwýnhjaja harēnh ma nē ohtō nē ma mē inhīkrep pikap mra. Nē ra amnhī to wa nē mē inhmōr xāja wýr pōj nē mē ixkutēp hkrī.

¹⁴ Jakamā pa mē mō nē mē hwýr pōj nē mē omu. Hāmri nhūm Jejus mē omu nē kām mē hkaprī nē mē kām mē ā xwýnhjē ho mex pa.

¹⁵ Tā nhūm ra myt ār kaxyw pa mē hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja tee ri mē omu nē Jejus wýr mra nē kām:
—Kwa na ra amýkry htýx nē. Amnhī nē mē hano kê mē ma nhýri krī hwýr hwýr mra nē tokyx amnhīm mēmoj japrō nē kuku. Mo jar mē apkur xā hā mēō? Jar akunī pix kēnā. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm mē inhma nē mē inhmā:

—Nā kot paj mē hanor kēt nē. Mē kajaja kot kaj mē kām ō nhūm mē apku. Anē.

¹⁷⁻²¹ No nhūm mē ohtō rax kumrēx. Mēmyjaja kēp 5.000. Nē kaxyw mē hprō nē mē hkrajaja. Jakamā nhūm Jejus ā mē inhmā kapēr anē pa mē tee ri mē hkukamā ijamaxpēr nē kām:

—Kwa nā mē panhōja raxti hā. Mē panhō pāwti kēp sīk pix. Nē kaxyw tep grāja pi-jakrutte kēnā kot kēt mē piitā mē hipēx. Nā xā kot paj mē ma mra nē nhýri mē kām mē mēmoj japrō nhūm mē kuku? Anē.

Hāmri nhūm mē inhma:

—Nā pu mē kām mēmoj japrōr kēt nē. Kot puj mē kām mē panhōta o anhrā. E mē kām anē kê mē ahpýnhā ri hije nē hkrī hpa. Anē.

Hāmri pa mē kuma nē mē kām anē nhūm mē piitā hkrī hpa. Hāmri nhūm Jejus pāwti mē tepja jamý nē kaxkwa hwýr rīt nē ho Tirtūm wý nē kām:

—Pa Papaj? Nā apē mē inhmā mē inhō ho apa xwýnh jakamā amex o amex. Anē.

Hāmri nē mē kām ho hkrý hpa nē hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjē mā kugō pa mē ō ri ho mē hipēx pa. Nhūm mē piitā apkur o hkrī. Mēōja grire htā nhūm Jejus tanhmā mē kām ho rax to nhūm mē ohtō rax kumrēx tā piitā kuku nē ho ōhy htu hpa nhūm arī mēō jakrēx prā. Hāmri pa mē akupým hakrēx o akuprō nē ho kawā ho 12 nē ho nýt pa.

Jejus kot gō krāhkā hā ām nē htēm ā harēnh

Makre 6.45-52; Juāw 6.15-21

²²⁻²³ Tā nhūm Jejus mē ixpē hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjē mā anē pa mē akupým pàr mā agjē nē ma xarmā hkukamā mō. Hāmri nhūm mē kot mar o kuhē xwýnhjē jano

nhūm mē ma akupým hapēx. Hāmri nhūm Jejus kot Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw ahte tē nē hixēt ā api nē himōk ā kām amnhī jarēnh o nhý.

Gaa nhūm ra kamāt nhūm arī ahte hixēt nhīmōk ā nhý.

²⁴ Rôm pa mē pàr kām mē inhmōr xwýnhjaja kormā himō nhīpōk ri mō. Pu nhūm kōk xāpēr týx mē ixkaxpa. Nē gō axpēn tak týx nē pa mē tee ri rrēmti ho gō rēnh nhīpēx nē tee ri axpēn pumu.

²⁵ Tā nhūm krāhyre ká nhūm Jejus man mē ixkōt gō krāhkā hā xan tē ²⁶ pa mē amnhī wýr omu. No nhūm kormā hirā mex kēt jakamā pa mē ixprī hā omunh mex kēt nē. Hāmri nē tee ri omu nē mēkarō hā hkamnhix nē umaj ixāmra rax nē. ²⁷ Hāmri nhūm mē inhmā kapēr nē mē inhma:

—Tk. Kwa mē amā ma hkēt nē. Pa na pa mē akōt tē. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm Simāw Pētre kuma nē kām:

—Kwa xā ka na ka tē? Tōe apē mē inhō Pahihti jakamā kwa amnhī wýr ixwýr pa apyrā nē gō krāhkā hā xa nē awýr tē nā? Anē.

²⁹ Hāmri nhūm kām:

—Tōe mamrī amnē ixwýr tē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē pàr rūm kato nē hwýr tē. Urāk nē gō krāhkā hā hwýr tē.

³⁰ Hāmri nē kormā htēp o htēm mē kōk xāpērta kamā ama nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr pē ra ar o mō. Hāmri nē àmra kamā Jejus mā amnhī to akir nē kām:

—Kwa tokyx ixto api Pahihti. Anē.

³¹ Hāmri nhūm hpa hā kupy nē ho àpir kuré kumrēx nē kām:

—Kwa pēr ām kormā ate amnhī kaxyw inhma ajamaxpēr týx kēt. Mon ka we ixkamnr rom māmri man ixwýr atēmre hkēt nē? Anē.

³² Hāmri nhūm wa akupým mē ixwýr tē nē wa axā. Hāmri nhūm kōk katāt kōt pinhkrēnh pa nhūm gō tām nōr kuré kumrēx. ³³ Hāmri pa mē Jejus kot ā amnhī nhīpēx anhyrja ā omu hāmri nē kām mex o mex ā harē nē kām:

—Kwa ām hāmri na hte amnhī pē Tirtūm Kra hā amnhī jarē. Nā apē Kra kēnā. Anē.

Jenējare kamā Jejus kot akupým mē ho mex ā harēnh

Makre 6.53-56

³⁴ Tā pa mē ra himō hā rē nē Jenējare hwýr pōj. ³⁵ Hāmri nē ma kapē hā ri ixpa. Hāmri nhūm pika nhō xwýnh kwýjaja Jejus pumu nē mē piitā mē kām harēnh o hprōt nē ahpýnhā hwýr nhýhýnh mē ā xwýnhjē hā karō. Nhūm mē man mē ixwýr mē o mra ³⁶ nē mē ho Jejus wý nē kām:

—Pa? Kwa kê mē ā xwýnhjaja akupým mex kaxyw apē axē kupē nā? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Tôe. Kwâr mê māmri nran hkupê. Anê.

Hāmri nhûm mê kuma nê axpên pânâ hwÿr mra nê kêp ê pix kupênh tâ ra akupÿm mex nê ma akupÿm mra.

15

Parijew nhô xwÿnh mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjê jarênh

Makre 7.1-13

¹ Tâ nhûm Parijew nhô xwÿnh mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre ho mê pa xwÿnhjaja Jerujarê rûm ma Jejus wÿr mra. Na htem mê ixkukamâ mê inhîgêjtê pyrà nê apkur kaxyw nê amnhî nhîhkra kuhônñ ryy nê. Amnhî nhîhkra htyk pix kuhônñ nê hkrî hkêt nê ãm amnhî nhîhkra kuhônñ japjêê nê. Nê ô prat kuhônñ japjêê nê kormâ apkur kaxyw hkrî. Tirtûm kot ja hâ mê omunh nê mê mex ã mê harênh ã amnhî kamnhîx jakamâ na pre ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Jakamâ nhûm mê ma Jejus wÿr mra. ² Hāmri nê omu nê kām:

—Pa Jejus? E kwa mê inhmâ mêmoj jarê. Amnepêm mê panhîgêjtaja na prem apkur kaxyw nê amnhî nhîhkra kuhônñ japjê nê ri kormâ apku. Tâ pa htem arî ijaxwÿja ã amnhî nhîpêx anê. No akôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja na htem mê ipxyrà nê ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Kwa mo na htem amnhî nhîhkra tyk kuhônñ tokyx anê nê hkrî nê apku? Anê.

³ Hāmri nhûm mê kuma nê mê kām:

—Tk. Na ka htem ãm mê panhîgêjtê hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o apa no Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê. ⁴ Tirtûm na pre mêmoj tâ mê pamâ karô ho:

Kêr ka mê anhîpêêxâ nê mê akatorxâ wa hâ apijaam nê mê ho ajuta rãhâ ho ri apa. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê tanhmâ mê kãm akapêr punuj to ho ri apa. Hâ koja mê akwÿjaja ja mÿrapê mê apa. Anê.

—Na pre ã Tirtûmja mê pamâ karô anê. ⁵ No mê kajaja na ka htem ã akwÿjê mâ karô anhÿr kêt nê. ãm kapêrja kwÿm na ka htem mê kãm karô nê mê kām:

Kot kaj mê mêmo arîgro hâ akâxpore japêr nom kêr ka mê ho tanhmâ akatorxâ rÿ anhîpêêxâ ho ajuta hto kaxyw wa kãm hkwy nhôr kêt nê. ãm ho ate wa ho ajuta hkêt ã wa kãm amnhî jarê hāmri nê Tirtûm mê amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwÿr o tê nê mê ixte tanhmâ ixkreta ho mex to kaxyw mê inhmâ agô. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anê nhûm Tirtûm ja hâ mê apumu nhûm ja kãm mex nê. Kêr ka mê ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa.

—Anhÿr o na ka htem mê kãm karô ho ri apa. ⁶ Nom Tirtûm kapêr tûm kot ã ja jarênh anhÿr kêt. ãm amnhî krâ hkôt na ka htem

ã mê kãm karô punuj o ri apa anê. Te mê akapêrja mex o kot Tirtûm kapêr jakrenñ pyràk. ⁷ Mê ate Tirtûm kôt amnhî nhîpêx ã amnhî jarênh tâ ãm amnhî to axêx nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Na pre Tirtûm amnepêm mê akukamâ tanhmâ mê ajarênh to. Nhûm ÿ hâ mê kãm kapêr jarênh xwÿnh Ijaisja ô ri mê kãm mê ajarê nê hâ kagâ. Te Tirtûm tãm kot mê ajarênh pyràk. ⁸ Na pre mê akukamâ mê ajarênh o:

Mê kãm ixkînñ ã mê kot amnhî jarênh tâ mê kãm ixkînñ kêt. Na htem kãm ixprãm ã amnhî jarênh kaprÿ.

⁹ Mê kot ixkuhpa hâ amnhî krâ hkôt mêmoj tâ hkwyjê mâ karô ho pa jakamâ na htem kot ixkôt amnhî nhîpêx o pa hâ amnhî jarênh kaprÿ. Anê.

—Na pre ã Ijaisja Tirtûm nhÿ hâ mê akukamâ mê ajarê nê mê atâ kagâ anê. Anê.

Nhûm pre ã Jejus Parijew nhô xwÿnhjê mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjê mâ kapêr anê.

Mêmoj kot mê pahomnu hâ harênh

Makre 7.14-23

¹⁰ Tâ nhûm Jejus amnhî wÿr mê kot mar o kuhê xwÿnhjê hwÿ nê axte mê kãm kapêr nê mê kām:

—E mê inhma nê inhmar tÿx nê. ¹¹ Na hte Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjaja amnhî krâ hkôt mê ate amnhî nhîhkra kuhônñ japjê hâ mê amâ karô ho pa. Nê amnhî krâ hkôt mê axâpkur xâ hâ tanhmâ mê amâ karô hto ho pa. Tirtûm kot ja hâ mê apumunh kôt mê amex ã mê ajarênh kaxyw ã mêmoj tâ mê amâ karô anê. Nom na hte Tirtûm tanhmâ mê kot amnhî nhîhkra kuhônñ to hâ mê omunh xâ hkôt tanhmâ mê harênh to hkêt nê. Rÿ mê axâpkur xâ pumunh kôt mê mex ã mê ajarênh kêt nê. Ja tanhmâ kãm kute hkêt. Na hte ã mê kot amnhî nhîpêx anhÿr ã mê omunh xâ hkôt mê mex ã mê harênh rÿ mê mex kêt ã mê harênh kêt nê. Na hte mêmoj kur ã mê omu nê ãm mê omu nê hâ tanhmâ mê harênh to hkêt nê. ãm mê kapêr punuj rÿ mê kapêr mex ã mê mar kôt pix mâ na hte tanhmâ mê harênh to. Anê.

¹² Nhûm pre ã Jejus mê kãm kapêr anê pa mê hkôt mê ixpa ho mê ixpa xwÿnhjaja kuma hāmri nê hwÿr mra nê kām:

—Kwa na ka ã mê kãm akapêr anê nhûm Parijew nhô xwÿnhjaja tee ri ama nhûm ja mê kêp omnuj nê. Anê.

¹³⁻¹⁴ Hāmri nhûm mê inhma nê tanhmâ mê inhmâ Parijew nhô xwÿnhjê jarênh to nê hprî hâ mê hkukamâ mê harênh o:

—Tk. Kwâr māmri mê kêp omnuj. Mê kot Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre ho pa htâ na htem hkôt amnhî nhîpêx kêt. Jakamâ te mê nohkre xwÿnh kot amnhî nhîpêx pyràk. Kojja mêhō nohkre htâ amnhî kôt

nhÿhÿm nohkre hõ ho mõ hãmri nê wa kot wam pry pumunh kêt nê htÿx mõ hãmri nê nhÿri ahkrehti kamã tẽm. Tã Parijew nhõ xwÿnhjaja te kot wam htẽm xwÿnhnta pyrãk nhũm mẽ kot mẽ mar xwÿnhjaja te kot wam htẽm xwÿnh kõt hõ htẽnta pyrãk. Jakamã Parijew nhõ xwÿnhjaja mẽ kot mẽ mar o pa xwÿnhjê mẽ koja mẽ hpimràatã nhÿrmã te ahkrehti kamã rõrõk par pyrãk o amnhÿ nhÿpẽx nê mex kêt nê pa ho pa. Koja kaxkwa kamã inhõ Papaj nhÿrmã amnhÿ nê mẽ hanor pa.

–Inhõ Papaj te kęp mẽmo hy hkre ho pa xwÿnhnta pyrãk. Na htem mẽmo hy hkre nhũm higrõt hapõj nê higrõt mex nê. Hãmri nhũm mẽ hwÿr mra nê omu nê nê mẽmoj nhÿgrõt punuj jarẽ nê kurẽ. Ja pyrã nê koja nhÿrmã inhõ Papaj amnhÿ nê Parijew nhõ xwÿnhjê janor pa nhũm mẽ mex kêt nê pa ho pa. Jakamã kwa kêt ka mẽ hkõt ri amnhÿ nhÿpẽx kêt nê. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ ixte hkõt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã hprÿ hã Parijew nhõ xwÿnhjê hkukamã ã mẽ harẽnh anẽ pa mẽ mar o ixkrÿ. ¹⁵ Hãmri nhũm Simãw Pẽtre tee ri Tirtũm kot mẽ apkur xã hã mẽ omunh xã hkõt tanhmã mẽ harẽnh to hkõt ã harẽnh ma. Nẽ ãm tanhmã mẽ kapẽr to pix ã mẽ mar kõt tanhmã mẽ harẽnh toja ma hãmri nê hã Jejus kukja nê kãm:

–Kwa mon ka ri ã ja jarẽnh anẽ Pahihti? Anẽ.

¹⁶ Hãmri nhũm kuma nê hprÿ hã mẽ inhmã awjarẽ nê mẽ inhmã:

–Kwa xãn ka mẽ kormã aprÿ hã ja mar kêt nê? ¹⁷ E pa ixprÿ hã mẽ amã harẽ ka mẽ inhma. Nã na htem mẽmoj ku nhũm hte mẽ hkrã hi hwÿr gjẽx kêt nê. Na hte mẽ õhy pix wÿr agjẽ nê gaa nê nhãm hapõj nê hapẽx. Na htem mẽ apkur xãja ku nê ÿ hã tanhmã amnhÿ tomnu hto hkõt nê. Jakamã na hte Tirtũm ja hã mẽ omunh xã hkõt tanhmã mẽ harẽnh to hkõt nê. ¹⁸ ãm mẽ hkrã kamã mẽ hamaxpẽr punuj pix nhÿ hã mẽ kot tanhmã amnhÿ tomnuj to jakamã na hte Tirtũm mẽ hamaxpẽr ã mẽ omunh xã hkõt tanhmã mẽ harẽnh to. ¹⁹ Koja mẽhõ tanhmã hamaxpẽr punuj to nê ra hkõt amnhÿ tomnuj pix o pa. Na htem nhãm mẽ hpar o pa nê mẽ kęp ahkÿ nê amnhÿ to hẽx nê mẽ hakwa kamã nhãm axpẽn mã mẽ hixi jarẽnh o pa. Nẽ nhãm mẽ kęp mẽ hprõ ho amnhÿkati nê mẽ hkuprÿ hwÿr mra nê mẽ ho amnhÿkati. Nẽ tanhmã ri axpẽn tomnuj to ho pa. ²⁰ Mẽ hamaxpẽr punuj nhÿ hã na htem ã amnhÿ nhÿpẽx anhÿr o pa. No na hte Tirtũm mẽ kot amnhÿ nhÿhkra kuhõnh jappjẽ hkõt ã mẽ omunh xã hkõt mẽ kot amnhÿ to mex xwÿnh ã mẽ harẽnh kêt nê. Ja tanhmã kãm kute hkõt. Anẽ.

Jejus kot Ijaew kêt xwÿnh ni kamã ukaprÿ hã harẽnh

Makre 7.24-30

²¹ Tã nhũm Jejus mẽ inhmã kapẽr pa hãmri nê mẽ inhmã anẽ pa mẽ ma hkõt mõ. Ma Xir mẽ Sitõja wa pu hã ri ixpa. ²² Nhũm mẽhõ nija omu nê hwÿr tẽ. Mẽ ixkÿnhã kęp Ijaew kêt tã hwÿr tẽ. Kanaã nhõ xwÿnh na pre. Tã Jejus wÿr tẽ nê kãm:

–Ka Pahihti Jejus? Apẽ Tirtũm kot mẽ ixwÿr amẽnh xwÿnh jakamã xẽ ixujarẽnh ma nê ixkamã axukaprÿ hkõt wehe. Na mẽkarõmnutija tanhmã ixpẽ ixkra ho nhũm ixpẽ omnuj tÿx kumrẽx. Anẽ.

²³ Hãmri nhũm Jejus kuma nê ãm kuma nê kãm tanhmã nê hkõt nê. Jakamã pa mẽ ixpẽ hkõt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja kãm:

–Kwa hano kẽ ma akupÿm tẽẽ ri. Na ãm ri mẽ pahkõt xatã hkrata jarẽnh pix o ri pa. Anẽ.

²⁴ Nom nhũm kot amnhÿ tã kamã hamak kaxyw tanhmã mẽ inhmã hã kapẽr to nê mẽ inhmã:

–Nã ãm Ijaewjẽ pix wÿr na pre Tirtũm inhmẽ. Te mẽ kęp õwẽhti pikunor pyrãk o na htem htÿx ri amnhÿ nhÿpẽx o pa. Jakamã ãm mẽ hwÿr pix mã na pre inhmẽ. Na kormã inhmã tanhmã nhãm mẽ hkwÿjẽ jarẽnh to hkõt nê. Anẽ.

²⁵ Hãmri nhũm nitita tee ri amnhÿ tã kuma nê hwÿr tẽ nê kutã hkõnkrã ho htẽm nê nhÿ nê kãm:

–Xẽ ma we ixkamã axukaprÿ hkõt wehe. Anẽ.

²⁶ Hãmri nhũm kãm:

–Nã kormã. Na pre Tirtũm mẽ kęp Ijaewjẽ pix wÿr inhmẽ. Jakamã na pa kormã nhãm tanhmã mẽ akwÿjẽ ho mex to hkõt nê. Anẽ.

²⁷ Hãmri nhũm kãm:

–Ma ãm hãmri na ka akapẽr. Nom ixpẽ Ijaew kêt tã mẽ kuxwar ãm ixto mex grire kêt wehe. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

–Nã ãm hãmri na ka ã akra kaxyw inhmã ajamaxpẽr tÿx anẽ. Jakamã kot paj nê mẽkarõmnutita jano. Koja axte tanhmã apẽ ho hkõt kumrẽx.

Anhÿr o kãm kapẽrja rôm nhũm hkraja akupÿm mex kurẽ kumrẽx.

Jejus kot mẽ ã xwÿnhjê ho ohtõ nê mẽ ho mex ã harẽnh

Makre 7.31-37

²⁹ Tã nhũm Jejus mẽ inhmã anẽ pa mẽ ixrohã krÿja pẽ ixkato nê ma himõ rax pẽ Garirej wÿr mõ. Nẽ nhÿri gõ mÿri hixèt wÿr mõ nê hã api nê ixkrÿ. ³⁰ Hãmri nhũm mẽ ohtõ nê ma mẽ ixkõt mra. Nẽ mẽ ã xwÿnhjaja nhũm mẽ hamÿ nê Jejus wÿr mẽ o mra. Na prem ohtõ rax kumrẽx. Ra ri mẽ pa hkõt xwÿnhjaja nê mẽ nohkre xwÿnhjaja nê mẽ hyk o mẽ pa xwÿnhjaja. Nẽ mẽ kapẽr kêt

xwýnhjaja nê ahpýnhã ri tanhmã mê à kute xwýnhjaja nhùm mê hamý nê ma Jejus wýr mê o mra nê kutã mê haxwý. Hãmri nhùm mê omu nê ahpýnhã akupým mê ho mex pa. ³¹Jakamã na pre mê kapêr kêt xwýnhjaja akupým kapêr mex nê. Nê ri mê pa hkêt xwýnhjaja akupým mrar mex nê. Nê mê hyk o mê pa xwýnhjaja akupým tãm ri mra. Nê mê nohkre xwýnhjaja akupým rít mex nê. Æ ahpýnhã akupým mex par anê. Hãmri nhùm mê kot hwýr mê hamýnh nê Jejus wýr mê o mrar xwýnhjaja amnhí jaêr pê akupým mê mê ã mê omu nê mê kamã no pyma nê hkính nê. Hãmri nê Tirtùm mã mex o mex ã harê nê axpên mã harênh o:

—Nã ãm hãmri mê panhõ Tirtùmja ãm mex o mex. Anê.

Jejus kot mê ho 4.000 nê mê kãm mê ô hã harênh

Makre 8.1-10

³²Tã nhùm Jejus mê ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja amnhí wýr mê ixwý nê mê ixkôt mê mrar xwýnhjê jahkre nê mê inhmã:

—E. Ka mê rí kam jajê pumu. Na pa ra inhmã mê hkaprí nê. Na mê pahkôt ri pa hã apkati axkrunêpxi nhùm ra mê kêp mêõja hapêx pa. Kojã mê apkur kêt rãhã ma akupým mê ô krí hwýr pa hãmri nê pry hã hiroi nê rôrök o pa. Mê ô krí hwýr awryy. Anê.

³³Nhùm pre ã mê inhmã mê harênh anê pa mê tee ri kuma hãmri nê kãm:

—Kwa nom nhýri kot pu mê kãm mêmoj japró nhùm mê tokyx kuku? Ja kapôt pix kênã. Nê mê ohtõ griiã. Anê.

³⁴Hãmri nhùm mê inhmã:

—No mê panhõ pãwita? Tanhmã na arí kute nê hikwý? Anê.

Hãmri pa mê kãm:

—Nã ãm kêp 7 pix. Nê kaxyw tep kwý no ãm grêre. Kot mê ho dare kaxyw ã. Anê.

³⁵Hãmri nhùm mê inhma nê mê ixkôt mê mrar xwýnhjê mã anê nhùm mê hkrí pa.

³⁶Hãmri nhùm pãwti mê tep grêreta jamý nê ho Tirtùm wý nê kãm:

—Pa Papaj. Nã apê mê inhmã mê inhõ ho apa xwýnh jakamã amex o amex. Æm amex kumrêx. Anê.

Hãmri nê mê kãm mêmojta o hkry hpa nê mê inhmã kugõ pa mê ô ri ho xa nê ho mê hipêx pa. ³⁷⁻³⁸Hãmri nhùm mê piitã apku nê õhy htu hpa. Nhùm prem mêmyjaja kêp 4.000 nê kaxyw mênijaja nê mêhpríjaja. Mê ohtõ rax kumrêx tã nhùm Jejus mêõ ho mê hipêx pa. Hãmri pa mê hakrêx o akupró nê ho kawã ho 7 nê ho nyt. ³⁹Hãmri nhùm Jejus ma akupým mê ô krí hwýr mê hano pa mê pãr krem agjê hãmri nê ma ijaxwýja mô. Ma pika pê Makatã hwýr mô.

16

Parijew nhõ xwýnh kwý kot aa mê kot mêmoj pumunh kêt ô ho anhýr ã Jejus wýr ã mê harênh

¹Tã pa mê ra hwýr pøj nhùm Parijew mê Satusew nhõ xwýnhjaja Jejus pumu nê hwýr mra. Nê hêx rom kot kamã hamak kaxyw hwýr mra nê kãm:

—Pa Jejus? E kwa mê inhmã aa mê ixte mêmoj pumunh kêt ô ho anê nã? Pa mê ate ho anhýr ã apumu nê Tirtùm kot mê ixwýr amênh ã akôt ijamaxpêr kurê kumrêx. E kwa tokyx. Anê.

²⁻³Hãmri nhùm mê kuma nê mê kãm:

—Tk. Nã kot paj mê amã ho anhýr kêt nê. Mê ate hã ixpumunh nê ixkôt ajamaxpêre kaxyw ã. Na ka htem kaxkwa kamã kakrã pumu nê axpên mã na wrýk ã harê. Nê kaxkwa mex pumu nê axpên mã amgrã hã harê. Tã ixte tanhmã mê amã mêmoj nhípêx to hã ixpumu nom Tirtùm kot mê awýr inhmênh xwýnh ã ixkôt ajamaxpêr kêt nê. ⁴ãm mê ajamaxpêr punuj pix o na ka htem ri ajamaxpêr o apa. Ixpê Tirtùm kot mê awýr inhmênh xwýnh tã ka mê ja hã ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Tã mê ate aa mêmoj pumunh kêt kwý ixte mê amã ho anhýr kaxyw ka mê inhmã hã karõ. Nã kot paj mê amã ho anhýr kêt nê. Kormã. Kot paj ãm nhýrmã te amnepêm Jõhti kot amnhí nhípêx pyrãk o amnhí nhípêx. E ja pix kot paj mê amã harê. Nom kot paj mê amã aa mê ate mêmoj pumunh kêt ô ho anhýr kêt nê. Anê.

Nhùm pre ã Jejus mê kãm kapêr anê hãmri pa mê ixrohã mê kêp ixkato nê ma ixpa.

Jejus kot hkôt mê pa xwýnhjê jahkre hã harênh

Makre 8.14-21

⁵Tã pa mê Jejus mê ixrohã ma mô nê pãr mã agjê nê ma xarmã akupým ré nê hikjê hã mô. Hãmri nê tee ri mê ixãpkur xã japêr nê axpên mã:

—Kwa na pu mê panhõ pãwti ho paja-makêtkati nê kure. Anê.

⁶Hãmri nhùm Jejus mê inhma nê tanhmã mê inhmã Parijew mê Satusew nhõ xwýnhjê jarênh to. Nom pãwti hã kuxi nê mê inhmã mê harê nê mê inhmã:

—Kwa mê o kora. Kêr ka mê Parijew mê Satusew nhõ xwýnhjê mê kêp pãw kaxkrit xã hkwy hpyr kêt nê. Anê.

⁷Hãmri pa mê tee ri kuma nê ixprí hã mar mex kêt nê. Nê arí kapêrta ã axpên kukjêr o hkôt mô nê axpên mã:

—Kwa mê pahte mê panhõ pãwti rer jakamã mân mê pahte mê ô pãw kaxkrit xã kwý hpyr nê mê pahkurê nã? Anê.

⁸Hãmri nhùm mê inhma nê mê inhmã:

—Hêxta waa nê. Mon ka mê ãm axpên mã mê panhõ pãwti hkêt pix jarênh o mô?

Pêr kormã mê ate amnhî kaxyw inhmã aja-maxpêr tÿx kêt. ⁹ Jãã ixte mê anoo mã pâwti kêp 5 pix tâ nhûm ixte ho mê kêp 5.000tajê nhîpêx par. Nhûm mê kot hkur nê ho ôhy htu hpar nhûm mê ate mêô jakrêx o apikuprôn h par nê ho kawã ho 12 nê ho hipu. ¹⁰ Nê ham pâwti kêp 7 o mê kêp 4.000 nhîpêx par nhûm mê kot hkur nê ho ôhy htu hpar nhûm mê ate mêô jakrêx o apikuprôn h rajxa. ¹¹ Ra ixte mê anoo mã ja ho anhÿr o axkrut tâ ka mê ra hã ano hkêt nê arî axpên mã mê paxâpkur xã pix jarênh o ixkôt mô. Nã mê paxâpkur xãja na pa harênh kêt nê. Parijew mê Satusew nhô xwÿnhjê nhô pâwti kaxkrut xã pix na pa hã kuxi nê mê amã tanhmã harênh to. Anê.

¹² Nhûm pre ã mê inhmã kapêr anê hãmri pa mê atã kuma nê kãm:

—Nã na pa xep mê hãmri tâ ama. Xep mê ixte Parijew mê Satusew nhô xwÿnhjê kapêr kôt amnhî nhîpêx nê na ka mê ixkurê nê ã mê harênh anê. Anê.

Jejus kot amnhî tâ hkôt mê pa xwÿnhjê kukjêr ã harênh

Makre 8.27-30; Rukre 9.18-21

¹³ Tã pa mê axte Jejus kôt mô nê pika pê Sejurej Pîripox kamã kormã mô nhûm Jejus amnhî tâ mê ixkukja nê mê inhmã:

—E mê inhmã mêmoj jarê. Tanhmã na hte mê akwÿjaja axpên mã ijarênh to wehe? Anê.

¹⁴ Hãmri pa mê kãm:

—Nã na htem ahpÿnhã tanhmã ajarênh to. Na hte kamã mê hkwÿjaja ajarênh o finat Juãw Paxis ã ajarê. Nhûm kamã mê hkwÿjaja ato finat Eris ã ajarê nhûm mê hkwÿjaja tôhã apê Tîrtûm nhÿ hã akapêr o apa xwÿnhjê hõ akupÿm atîr ã ajarê. Nê tôhã finat Jeremîstija rÿ axtem hõ hã ajarê. Á na htem ahpÿnhã axpên mã ajarênh anê. Anê.

¹⁵ Hãmri nhûm mê inhma nê mê inhmã:

—No mê kajaja? Xpê mêhõ hã na ka htem axpên mã ijarê? Anê.

¹⁶ Hãmri nhûm Simãw Pêtre kãm:

—Nã apê Tîrtûm kot mê ixkaxyw axãm nê mê ixwÿr amênh xwÿnh na ka. Nê apê mê xpiitã mê inhõ Pahi Maati na ka. Á na pa htem axpên mã ajarênh anê. Anê.

¹⁷ Hãmri nhûm kuma nê kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ã ijarênh anê Simãw Pêtre. Nom amnhî krã hkôt na ka ã ijarênh anhÿr kêt nê. Tîrtûm tãm kot amã ixto amnhîrit xã hkôt na ka ã ijarênh anê. ¹⁸ Nã akumrêx na ka ã ijarênh anê. Tã koja mê apyrã nê nhÿrmã mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja ma hkwÿjê mã ja hã ijarênh o ri kîrî piitã hkôt pa. Hãmri nhûm mê hkwÿjaja mê kuma nê mê apyrã nê ixkôt amnhî xunhwÿ. Hãmri nhûm mê kêp ixprãm nôkati xwÿnhjaja tee ri tanhmã mê kot ijarênh toja ma nê ã ijarênh anhÿrja nê mê

kãm kapêr tâ nom ho hkapyrÿ. Á koja ixkôt mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja mê kãm ijarênh o pa anê. Jao te mê apê kên nhûm ixte mê ato amnhîm inhôrkwÿ nhîpêx pyrak. Tã akumrêx ate ã ijarênh kot anhÿr jakamã kot paj te ixte akumrêx amÿnh nê ato ixtêm nê inhôrkwÿ nhîpêx kaxyw amnhîm akumrêx axãm pyrak o anhîpêx Simãw Pêtre.

¹⁹ —E kêr ka ma inhÿ hã tanhmã mê piitã mê kãm ijarênh to ho ri apa. Mê kot hprî hã amar kaxyw. Kojã mê hkwÿjaja ama nê amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwÿ. Ka ja hã mê omu nê mê kãm: “E ra mê ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr jakamã kot ka mê nhÿrmã ty nê ma kaxkwa hwÿr api nê Tîrtûm mê wa kuri amex kumrêx nê atîr tûm nê apa ho apa.” Anhÿr o mê kãm ijarênh to ho ri apa. No mê kot akapêr mar nê ãm mar nê ixkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ka mê kãm: “No mê kajaja mê ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt jakamã kot kaj mê nhÿrmã Tîrtûm mê Krata wa kuri atîr tûm nê apa ho apa hkêt nê.” Anhÿr o ã inhÿ hã mê kãm akapêr anhÿr o ri mê hkôt apa. Jao te ate kaxkwa hwÿr saf pyr nê Tîrtûm kraje mã kahê xã rên h nê Tîrtûm kra hkêt xwÿnhjê pê kahê pyrak o amnhî nhîpêx o apa. Anê.

Nhûm pre ã Jejus Simãw Pêtre mã kapêr anê. ²⁰ Hãmri nê hpãnhã mê xpiitã mê inhmã kapêr nê mê inhmã:

—E. Kwa kêr ka mê kormã mê piitã mê kãm Tîrtûm kot mê awÿr inhmênh ã mê kãm ijarênh o ri apa hkêt nê. Kormã. Anê.

Jejus kot amnhî kukamã amnhî jarênh ã harênh

Makre 8.31-33; Rukre 9.22

²¹ Hãmri nhûm Jejus hprî hã amnhî kukamã tanhmã mê inhmã amnhî jarênh to nê mê inhã:

—Nã mê kajaja mê ate aprî hã ixpumunh mex. No mê pahkwÿjaja kãm hprî hã ijarênh mar nê ixpumunh prãm kêt. Ijaew krãhtûmjaja nê Tîrtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjaja nê patre krãhtûmjaja. Mê kãm hprî hã ixpumunh nê kãm ixkapêr mar prãm kêt jakamã kot paj tokyx mã Jerujarê hwÿr mô nhûm mê kamã ixpynê nê ixtak rax nê ixpl. Nom kot paj itxtyk ã apkati axkrunêpxi nhûm Tîrtûm akupÿm ixto ixtîr. Anê.

²² Hãmri nhûm Simãw Pêtre tee ri kot ã mê kãm amnhî jarênh anhÿrja ã kuma nê hwÿr tẽ nê hpa hã kupy nê mê ixpê ho kato nê mê ixkãx ã o xa. Nê ã kot amnhî jarênh anhÿrja nê kãm kapêr nê kãm:

—Kwa nã Pahiiti. Ri ã amnhî jarênh anhÿr kêt nê. Mo kot kêt mê ri axtem nê ã anhîpêx anê? Anê.

²³ Hãmri nhûm kuma nê hwÿr apkjê nê omu nê kãm:

—Tk. Te apê Satanasti kapêr pyrâk o na ka â inhmâ akapêr anê. Kôt kaj â akapêr anê hâMRI nê ixkôt apa hkêt nê. Tîrtûm kâM hprâm xâ hkôt na â mê kot inhîpêx anhÿr kaxyw kênâ. Tâ ka Tîrtûm jamaxpêr o ajamaxpêr kêt nê amnhî jamaxpêr o â inhmâ akapêr anê. Te apê ixpê axâmnâr xwÿnh pyrâk o amnhî nhîpêx. Anê.

Jejus krajaja kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê harênh

Makre 8.34-9.1; Rukre 9.23-27; Juâw 12.24-26; määnên Rômân 15.1; Wam Korî 10.23-24; Karatas 5.24; Piripos 2.4; Wam Pêtre 4.1; Apokarip 2.10, 12.11

²⁴ Nhûm pre â Jejus Simâw Pêtre mâ kapêr anê hâMRI nê hpânâ mê ixpê hkôt ixpa ho ixpa xwÿnh piitâ mê inhmâ kapêr nê mê inhmâ:

—E kot kaj mê ixkôt amnhî xunhwÿr â amnhî jarê hâMRI nê määnên amnhî jarênh o: “Jejus kêp inhô Pahihti jakamâ kot paj kapêr kôt pix mâ amnhî nhîpêx râhâ ho ri ixpa. Kwâr ixkwÿjaja tanhmâ hâ inhîpêx hto.” Anhÿr o amnhî jarê.

²⁵ —Koja mê ixtâ mê atôx pî rÿ tanhmâ mê atô hto ka ty. Tâ nom koja akaxwÿnh ma ixwÿr âpir kurê kumrêx. HâMRI ka ixkuri atîr tûm nê amex râhâ nê apa ho apa. Nom kot kaj mê jar atîr prâm xâj ixkaga hâMRI nê inhô krî hwÿr axâpir kêt nê.

²⁶ —Nê koja mêhō hikukrêx rax gryk â Tîrtûm kaga. Tâ nhÿrmâ ty hâMRI nê amnhî kôt hikukrêx ô hpyr nê o môr kêt nê. Kojâ tee ri kuwy hwÿr môr pymaj amnhî nê hikukrêx rax o amnhî pânâ amnhîrer prâm kaprÿ. Tanhmâ koja amnhî to nê Tîrtûm mâ amnhîre nê ma ô krî hwÿr api? Kojâ â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê.

²⁷ —Nê ixpê Tîrtûm kot mê awÿr inhmênh xwÿnh kot paj nhÿrmâ kaxkwa rûm akupÿn mê awÿr wrÿ nhûm Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjaja man ixkôt wrÿ. HâMRI pa inhô Papaj nhÿ hâ ixte mê piitâ tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to hâ mê omunh xâ hkôt ahpÿnhâ tanhmâ mê harênh to. ²⁸ âm hâMRI na pa â mê amâ amnhî jarênh anê. Kot paj nhÿrmâ akupÿn ixte mê ato amnhîptâr kaxyw man mê awÿr wrÿ. Tâ kot kaj mê akwÿjaja akupÿn ixwrÿyta kukamâ tokyx ixte tanhmâ ixte amnhî nhîpêx to hâ ixpumu. Anê.

17

Jejus kot hixêt prêk nhûmôk â hirâ kamâ âm â harênh

Makre 9.2-13; Rukre 9.28-36; määnên Siktûm Pêtre 1.16-18

¹ Tâ nhûm semânja hapêx nhûm Jejus ma nhÿri hixêt prêk wÿr mô. Nê kaxyw Simâw Pêtre nê Xiakre nê Xiakre htô Juâwja nhûm ma amnhî kôt wa mê o mô. Nhûm wa mê mô

nê hixêt prêk â api nê himôk â kuhê. ² HâMRI nhûm Jejus xep ra axtem nê xa. Axtem hkuk nhîrâ htÿx nê xa. Te myyti nhîrâ htÿx pyrâk. Nê ê haka htÿx kumrêx. ³ HâMRI nhûm xep ja wa kaxkwa rûm hwÿr wrÿ nê kuri kâM kapêr o xa. Mojes mê Erisja wa nhûm hwÿr wrÿ nê kuri xa. Tîrtûm amnepêM amnhî wÿr wa ho âpir tâ wa akupÿn wrÿ nê Jejus mâ kapêr o xa. ⁴ HâMRI nhûm Jejus kôt mê môr xwÿnhjaja wa mê omu nhûm Simâw Pêtre tanhmâ hamaxpêr to nê Jejus wÿr tē nê kâM:

—Kwa Pahihti. Nâ âm hâMRI na pu mê amnê mô. Kwa pu mê kritpêM jar axkamê nê tokyx panojarê kêt nê. Pa mê amâ pô nhîrônho o axkrunêpxi nê hipêx. Amâ hō nhîpêx nê Mojes mâ hō nhîpêx nê Eris mâ hō nhîpêx ka mê kamâ akrî. E kwa pa mê amâ ho anê nâ?

Anhÿr o kâM kapêr. Nom amnhî krâ hkôt â kapêr anê. ⁵ HâMRI nê kormâ â kâM kapêr anhÿr rôm nhûm ra kakrâ jaka htÿxja wrÿ nê wa mê hkunor pa nhûm wa mê kamâ kuhê. Nhûm kakrâ kamâ Tîrtûm mê kâM kapêr nê mê kâM:

—E ota Ixkra xa. Inhmâ hapê ho inhmâ hapê. E kër ka mê kapêr mar tÿx râhâ ho ri apa. Anê.

⁶ HâMRI nhûm mê tee ri kuma nê kâM ma htÿx nê umaj pikap rôrôk nê htu myrêpê hikwÿ. ⁷ HâMRI nhûm Jejus mê hwÿr tē nê mê hâ ihkra jaxwÿ nê mê kâM:

—E mê kânhmâ akuhê nê amâ ma hkêt nê. Anê.

⁸ HâMRI nhûm mê kuma nê kânhmâ rît nê Jejus pix pumu nhûm ahte xa nhûm kuri wa âm xwÿnhhta wa ra ma akupÿm api. ⁹ HâMRI nhûm mê kormâ akupÿm hixêt nhûmôk rûm mê ixwÿr wrÿk o mô nhûm Jejus mê kâM:

—E kër ka mê ham ate mêmoj pumunh xwÿnhhta kormâ nhâm mê kâM harênh kêt nê. Kot paj nhÿrmâ ty nê akupÿm itîr ka mê rî kormâ mê kâM ja hâ ijarênh o ri apa. Anê.

¹⁰ HâMRI nhûm mê kormâ akupÿn mê ixwÿr wrÿk o mô nhûm mê Jejus mâ:

—Kwa mê inhmâ mêmoj jarê. Na htem Tîrtûm kapêr tûm o mê ijahkre xwÿnhjaja mê inhmâ: “Eris kumrêx koja Tîrtûm mê pahwÿr kumê nhûm Krisja kormâ hapu hâ wrÿ.” Anê. Na htem â mê inhmâ war ajarênh anê. Tâ ka ra wrÿ nom kormâ akukamâ Erisja wrÿk kêt. Anê.

¹¹ HâMRI nhûm mê kâM:

—Nâ âm hâMRI na prem â wa ijarênh anê. Na pre ra ixkukamâ te Eris kot amnhî nhîpêx pyrâk xwÿnhhta tē nê ixkutêp mê kâM ijarênh o pa. ¹² Tâ nom nhûm mê ja hâ omunh kêt nê. Na prem axtem nê kâM hprâm xâ hkôt tanhmâ hipêx to nê kupî. Tâ koja mê nhÿrmâ â hipêx anhÿr pyrâk o inhîpêx. Anê.

¹³ HâMRI nhûm mê ra hprî hâ kuma nê axpên mâ:

—Kwa Juâw Paxis pimrààta na ã më pamã harênh anê. Tapxipix na pre te Eris kot amnhî nhîpêx pyrãk o amnhî nhîpêx o pa. Tã tãm na më pamã harê. Anê.

Jejus kot mëhõ hkra në mëkarõmnuti kator ã harênh

Makre 9.14-29; Rukre 9.37-43

¹⁴ Tã nhũm më ra akupÿm ahpar mã man më ixwÿr hpõx o mõ nhũm më ohtõ rax në Jejus kutêp kuhê. Hãmri nhũm mëhõ myja më omu në më kutã tê në më hkaxpa në Jejus kutã hkõn krã ho tẽm në nhÿ në hkra ho kuwÿ në kãm:

¹⁵ —Pa Jejus. Kwa inhmã ixkra kamã axukapri në. Na hte mëkarõmnutija xatã tanhmã ixpê ho nhũm hte ÿ hã mra në rõrõk në tõhã kuwy kamã rõrõk në tõhã gõx kãm mran mrõ në ixpê homnuj tÿx në. ¹⁶ Tã pa akõt më pa ho më pa xwÿnhjê hwÿr o tẽ nom nhũm më kot inhmã ho mex kaxyw tee ri tanhmã ho hkapyrÿ. Kwa xã kot kaj akupÿm inhmã ho mex nã? Anê.

¹⁷ Hãmri nhũm kuma në më ixte hkõt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã kapêr në më inhmã:

—Hêxta waa në. Ra më ate ixte Tirtũm nhÿ hã më ho mex ã xpumunh o ixkõt apa ryy htã kormã ixpyrã në ã më hipêx anhÿr kêt në. Nã kormã më kaxyw Tirtũm kõt më ajamaxpêr tÿx kêt jakamã na ka më tee më ho mex kaxyw. Anê.

Hãmri në myta mã kãm:

—E amnê ixwÿr akrata o tẽ pa omu. Anê.

¹⁸ Hãmri nhũm kuma në hwÿr o tẽ nhũm omu në në mëkarõmnutija kator nhũm akupÿm mex kurê kumrêx. ¹⁹ Hãmri pa më ixte Jejus kõt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ja hã omu më hkãx ã amnhî tã hukujja në kãm:

—Kwa na pa më axwakre kamã tee ri në hanor prãm kaprÿ. Kwa mon pa më apyrã në në hanor nhũm kator në ma htẽm kêt në? Anê.

²⁰⁻²¹ Hãmri nhũm më inhmã:

—Nã kormã më ate më kaxyw Tirtũm kõt ajamaxpêr tÿx kêt. Nom kot ka më kaxyw hkõt ajamaxpêr tÿx hãmri në hkõt amnhî nhîpêx kukwak ri mëmoj tã awÿ nhũm më ama në më ate mëmoj tã axãhwÿr xã hkõt më amã tanhmã mëmoj nhîpêx to. Te më ate pÿ hpâr mÿj mã akapêr në kãm: “Kwa amnhî jarê në ma tẽ në gõ xujanãr kãm mãn mrõ.” Anhÿr nhũm kot amar në amar xã hkõt ã amnhî nhîpêx anhÿr kurê kumrêx pyrãk. Ja pyrã në kot kaj më amnhî kaxyw Tirtũm kõt ajamaxpêr tÿx kukwak ri mëmoj tã awÿ nhũm më ama në më amã mëmoj tanhmã ho rÿ më amã mëmoj gõ. Anê.

Jejus kot htyk kukamã amnhî jarênh ã harênh

Makre 9.30-32; Rukre 9.43-45

²²⁻²³ Tã hãmri pa më Jejus kõt ma mõ në nhÿri pika pê Garirej kamã kormã ixpa.

Hãmri nhũm Jejus axte amnhî kukamã më inhmã tanhmã htyk ã amnhî jarênh to në më inhmã:

—Nã koja më tokyx më kãm ixtã amÿnê nhũm më ixpÿ. Mẽ kot ixpÿr tã kot paj ixtyk ã apkati axkrunêpxi nhũm Tirtũm akupÿm ixtõ ixtÿr. Anê.

Hãmri pa më tee ri ã kot amnhî jarênh anhÿrja ã kuma në ixkapri htyx kumrêx.

Jejus kot Tirtũm nhõrkwÿ hwÿr ãr

Rõmãn 13.5-7; Wam Korit 10.32-11.1

²⁴ Tã pa më Jejus kõt ma mõ në ra Kapanau hwÿr põj. Hãmri nhũm më kot Tirtũm mã amnhî jarênh xã hã ixkre ho mex kaxyw më kêp kãxpore hkwy jamÿnh xwÿnhjaja më xpumu në më ixwÿr mra në Simãw Pêtre mã kãm:

—Pa. Kwa xã na hte më ajahkre xwÿnhja më pahpê hkwyjê pyrã në Tirtũm mã amnhî jarênh xã hã ixkre ho mex kaxyw kãxpore hkwy nhõr kêt në nã? Anê.

²⁵ Hãmri nhũm më kuma në më kãm:

—Tÿ kot më kãm õr o pa kênã. Anê.

Hãmri në ma më ixkõt tê në më ixkõt mëhõ nhõrkwÿ hwÿr axã. Hãmri në kot Jejus mã më harênh mã tã nhũm ra hamaxpêr ã omu në kumrêx kãm kapêr në kãm:

—Kwa inhmã mëmoj jarê Simãw Pêtre. Xã na hte pahi hkrajaja õ papaj mã kãxpore hkwy nhõr o pa nã? Xã na hte ãm hkra hkõt xwÿnh pixjaja kãm hkwy nhõr o pa? Anê.

²⁶ Hãmri nhũm kuma në kãm:

—Nã më kêp hkra hkõt xwÿnh pixjaja na hte kãm õr o pa. Anê.

Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Tÿ. Nã ãm hãmri na ka ja jarê. Na hte pahi hkrajaja õ papaj mã kãxpore nhõr kêt në. Mẽ kêp hkra kênã. Tã ixpê Tirtũm Kra jakamã mo kaxyw kot pa kêt õrkwÿ hwÿr inhjê kaxyw kãm kãxpore hkwy gõ?

²⁷ Tã nom kot paj õr kêt nhũm kãxpore hkwy jamÿnh xwÿnhjaja tee ri ja hã xpumu në axpên mã ixte amnhî tomnuj xwÿnh ã ijarê. Jakamã e ma gõnhmã tê në tep õ kanhê. Hãmri në ho api në apy në hakwa jakjê në kamã kãxpore htÿxre pumu. Nẽ apy në man o tẽ në pahpãnhã kãxpore jamÿnh xwÿnhnta mã agõ. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Simãw Pêtre mã karõ anê nhũm kuma në ma hwÿr tẽ në kot kãm karõ xã hkõt ã amnhî nhîpêx anê.

18

Mẽ kot amnhî to rũnh xwÿnhjê jarênh

Makre 9.33-37; Rukre 9.46-48; mããñen Piripos 2.3-7; Wam Pêtre 3.4, 5.5-6

¹ Tã më ixte Jejus kõt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja amnhî kukamã ijamaxpêr në amnhî tã Jejus kukja në kãm:

—Kwa më inhmã mëmoj jarê Pahihti. Nhÿrmã më ixpê pahi në anhÿkõ hã më ho

amnhîptâr o ri ixpata ã më ixtô kot paj we më ho amnhîptâr rax o ixkwÿjê jakre? Anê.

² Hâmri nhûm më inhma në amnhî wÿr mëhprîre hô mã hpa ho apê nhûm hwÿr tê në më ixkuri xa. ³ Hâmri nhûm Jêus omu në hã më inhma:

—E më inhma. Kêr ka më apê pahi pyrâk o tanhmã amnhî jarênh to ho ri apa hkêt në. Æm te amarî ri më apa pyrâk o amnhî nhîpêx. Te mëhprîre kot amnhî nhîpêx pyrâk. Kot kaj më ã amnhî nhîpêx anhÿr o apa hkêt hãmri në nhÿrmã inhîhkô hã më ho amnhîptâr kêt në. ⁴ Jakamã kot kaj më amã nhÿrmã inhîhkô hã më ho amnhîptâr o apa hprâm. Hã kot kaj më te mëhprîre kot amnhî nhîpêx pyrâ në amã amnhî to rûnh prâm kêt në apa.

⁵ —Nê kêr ka më apê pahi kot amnhî nhîpêx pyrâk o tanhmã amnhî jarênh to ho apa hkêt në. Æm te amarî ri më apa pyrâk o amnhî nhîpêx. Jao nhÿri mëhprîjê hô pumu në kamã axukaprî në kãm mëmoj tanhmã ho rÿ kãm mëmoj gô. Hãmri në te pa ate tanhmã ixto mex to pyrâk o amnhî nhîpêx. Kot kaj më ã amnhî nhîpêx anhÿr o apa hãmri nhûm Tîrtûm ja hã më apumu në më ate amnhî to rûnh kêt tâ më ate amnhî to rûnh xwÿnh ã më ajarê. E kot kaj më amã amnhî to rûnh prâm hã kot kaj më ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Anê.

Mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê hkukamã më harênh

⁶ Nhûm Jêus arî më inhma mëhprî jarê në më inhma:

—Nê mëhprîre na htem amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr o pa. Tã koja mëhõ inhnê tanhmã më kãm kapêr to. Mê kot tanhmã amnhî tomnuj to hprâm xaj tanhmã më kãm kapêr to ho pa. Hãmri nhûm më kuma në më kapêr xa hkôt tanhmã amnhî tomnuj to. Hã koja Tîrtûm ja hã omu hãmri në kot inhnê tanhmã kãm kapêr to xwÿnhnta pumu në homnuj tÿx në. Te më kot mëhõ pynênh në mut ã kêr pytî hô nhôr në ma o htêm në gô xupÿm kãm mënh pyrâk o hipêx. Te ho ja pyrâk no ãm homnuj tÿx o hakre.

⁷ —Nê koja mëhõ inhnê tanhmã më kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê hô mã kapêr to. Kot tanhmã amnhî tomnuj to hprâm xaj tanhmã kãm kapêr to. Hãmri nhûm kuma në mar xa hkôt ixkapêr kwÿm tanhmã amnhî tomnuj to. Tã koja Tîrtûmja ja hã omu në mãânên kot inhnê kêp ãmnâr xwÿnhnta pumu në ã inhnê kãm kapêr anhÿrja mÿrapê homnuj tÿx kumrêx.

⁸⁻⁹ —E kwa më okora. Kot kaj më anhîhkra ho tanhmã amnhî tomnuj to rÿ apar o tanhmã amnhî tomnuj to. Hã kêr ka më axte ã amnhî nhîpêx anhÿr pymaj te më ate amnhî pê krâhyr në mënh pyrâk o amnhî

nhîpêx në axte ã amnhî tomnuj anhÿr kêt në. Rÿ ka më ano ho mëmoj punuj pumu. Hã kêr ka kãm ajamaxpêr pix o apa pymaj te më ate amnhî pê ano katôk në kaxâr në mënh pyrâk o amnhî nhîpêx në nhãm arî kurê kumrêx. Kêr ka më ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Hãmri në nhÿrmã ty në ma Tîrtûm nhô krî hwÿr api. No kot ka më arî akutã ano në arî akutã apar në arî akutã anhîhkra rãhã ri apa htã ho amnhî tomnuj o apa. Hãmri në nhÿrmã ty në ate amnhî tomnuj mÿrapê ma më kot amnhî xa htÿx kamã hamak tûm xa hwÿr ma mô.

¹⁰⁻¹¹ —Nê kêr ka më mëhprîrejê kamã axukaprî rãhã ho apa. Na hte kaxkwa kamã Tîrtûm kapêr o më wrÿk xwÿnh kwÿjaja Tîrtûm mã më hamãr mex o pa. Tã koja mëhõ tanhmã kêp hô hto nhûm më hã omu në ma tê në Tîrtûm mã harênh kurê kumrêx. Anê.

ôwêhti pikunor jarênh

Rukre 15.3-7

¹² Nhûm Jêus arî më inhma kapêr në më inhma:

—E pa më amã awjarê ka më ixujarênh ma. Nã koja mëhõ moy hkrit ôwêhti xohtô në. Nê apkati më ma hamãr o pa. Hãmri nhûm pyxire në tanhmã amnhî to në kêp akunok. Kwÿ kaga në ma nhÿhÿm ahte tê në kêp akunok. Hãmri nhûm mytita ma akupÿm o môr kaxyw hkwy ho pikuprônho pa hãmri në tee ri hkwy kaêx ã pikunor xwÿnhnta japêr nom nhÿri omunh kêt në. Hãmri në tee ri hkukamã hamaxpêr në ma hkwy ho mô në nhÿri kure. Kutêp apkur kaxyw nhÿri kure hãmri në ma akupÿm pikunor xwÿnhnta japêr o tê. ¹³ Hãmri në hapêr ryy në nhÿri hwÿr kato në omu në hkînh në. Hãmri në kutu në ma akupÿm o tê. Na hte pikunor kêt xwÿnhjê nhÿ hã hkînh tã pikunor xwÿnhnta mã kato në hkînh tÿx në. Krit xohtô htã nom ãm kãm ho pixi në ho hpikunor prâm kêt. Æ më ujarênh kot anhÿr. ¹⁴ Ja pyrâ në Tîrtûm kãm mëhõ pyxi në nhÿrmã ma kuwy wÿr môr prâm kêt kumrêx. Më piitã më kot hkôt amnhî xunhwÿrja na kãm hprâm. Anê.

Jêus kôt më pahtojê hô kot më pahtomnuj jarênh

¹⁵ Nhûm Jêus arî më inhma kapêr në më inhma:

—Nê ja. Kaja ixkôt më atô rÿ më atôx tanhmã atomnuj to. Hã kêr ka ma hwÿr tê në kot tanhmã anhîpêx to hã amnhî tã kãm akapêr. Nom kêr ka më nhãm mëhõ mã harênh kêt në. Æm tanhmã kot ato xwÿnhnta pix wÿr tê në kumê war xapên mã akapêr në war xapên ma. Nhûm ama në akupÿm tãm anhîpêx hã kêr ka akupÿm te ixkôt kêp atô rÿ atôx pyrâk o ka wa xapên nhîpêx në axte jam ajamaxpêr kêt në. ¹⁶ Nom koja ama në ãm ama rÿ tanhmã ato hkêt ã amnhî jarênh

javêr. Hâ kêr ka ma akupÿm tē nē akupÿm amnhî kôt Kris kôt atō rÿ atōx o axkrut rÿ mē ho axkrunēpxi nē amnhî kôt hwÿr mē o mra kê mē axpēn tā war ama. Amnepēm Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh o:

Kêr ka mē atō tanhmā axpēn nhîpēx to. Hāmri nē hā axpēn mā akapēr kaxyw nē amnhî kôt akwÿjē ho axkrut rÿ ho axkrunēpxi nē akupÿm hwÿr mē o mra kê mē axpēn tā war ama. Anē.

—Ā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot anhÿr. ¹⁷ Jakamā kêr ka mē amnhî kôt akupÿm kot tanhmā ato xwÿnhnta wÿr mē o mra kê mē atā kuma. Hāmri nhūm arî mē kām kot tanhmā ato hkēt ā amnhî jarē ka tee ri amnhî tā omu nē ikrēsti hwÿr tē nē Kris kwÿ hā mē pikuprōnh xwÿnhjē mā harē. Kē mē ama hāmri nē ja hā axte kot tanhmā ato xwÿnhnta mā kapēr. Nhūm mē mar kêt nē arî kot tanhmā ato hkēt ā amnhî jarē ka mē amnhî nē hanor kurē kumrēx. Hāmri nē te kēp Kris kôt mē atō rÿ mē atōx kêt pyrāk o hipēx.

¹⁸ —Nē koja mēhō ixkôt amnhî xām nē Inhîpēxā Tirtūm kôt ri amnhî nhîpēx o pa. Ka mē ja hā omu nē inhÿ hā tanhmā kām akapēr to nē kām: “E ra ate Jesus kôt amnhî xām jakamā kot kaj nhÿrmā Tirtūm mē wa kuri amex kumrēx nē atîr tūm nē apa ho apa.” Anhÿr o kām akapēr. Nom mē kot ixkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ka mē ā mē kām akapēr anhÿr kêt nē. Ām inhÿ hā mē kām: “No mē kajaja mē ate Jesus kôt amnhî xunhwÿr kêt jakamā kot kaj mē Tirtūm mē Krata wa kuri atîr tūm nē amex nē apa hkēt nē.” Anē. Kêr ka mē inhÿ hā ā ahpÿnhā tanhmā mē kām akapēr to ho apa anē.

¹⁹⁻²⁰ —Nē kot kaj mē Tirtūm mā amnhî jarēnh kaxyw te axkrutre rÿ axkrunēpxire htā axpēn wÿr akuprō nom mē kapxipixjaja apikuprōnh kêt nē. Kot paj mē akaēx ā mē anhîhkō hā mē amar o xa. Mē ate ano ho ixpumunh kêt tā pa wa mē anhîhkō hā mē amar o xa. Jakamā kot kaj mē axpēn wÿr akuprō nē mēmoj tā Tirtūm wÿ nhūm kaxkwa kamā ja hā mē ama. Nē mē ate hā axāhwÿr xwÿnhnta nhūm mē amā tanhmā ho. Kêr ka mē ā ixkamnār rom axāmnhîx amnhî to Inhîpēxā hwÿr anē. Anē.

Nhūm pre ā Jesus mē inhmā kapēr anē.

Mē pahte tanhmā axpēn nhîpēx to hā mē pamā karō

Matêwre 6.14-15; Rukre 17.3-4; määnēn Epes 4.32; Korosē 3.13

²¹ Tā nhūm Simāw Pêtre Jesus wÿr tē nē mēmoj tā hkukja nē kām:

—Kwa inhmā mēmoj jarē Pahihti. Xā koja akôt ixto rÿ ixtox tanhmā inhîpēx to pa amnhî tā omu nē ām omu nē amnhî tā tanhmā ho hkēt nē. Nhūm axte tanhmā ixto nē axte tanhmā ixto ho 6 tā pa ām amnhî tā

omu nē amnhî tā tanhmā ho hkēt nē. Ām ho ijamakētkati nē axte kām ijamaxpēr kêt nē. Ā amnhî tā hipēx anhÿr o 7 nhūm ja amā mex nē nā? Anē.

²² Hāmri nhūm kām:

—Nā kot kaj ā amnhî tā hipēx anhÿr o 7 pix kêt nē. Kojā mēhō xatā tanhmā ato rāhā nē ka amnhî tā omu nē ajaxwÿjaja amnhî tā xatā tanhmā ho hkēt nē. Ām amnhî tā omu nē ām omu nē tām hipēx rāhā ho ri apa. Māmri ho anhÿr o apa rāhā nē aa jam anhÿrer kêt nē.

²³ —E kot paj ixprî hā mē amā tanhmā ja jarēnh to ka mē inhma. Tirtūm na hte xatā mē ate tanhmā amnhî tomnuj to hā mē apumu nē mē anē rēnh o pa. Te kot pahi kot ā hkwÿjē nhîpēx anhÿr pyrāk. Kojā mē ō pahija kām mē āpēnh xwÿnhjaja kot kēp kâxpore ho ĩpresta hā mē omunh kaxyw nhÿ. ²⁴ Hāmri nhūm mē hwÿr ja ho tē nē kutā ām. Ra kot kēp hikâxpore ho ĩpresta rax xwÿnhja. ²⁵ Tā no ām aa akupÿm kām ōr kêt nē ra kēp ho hapēx pa. Hāmri nhūm pahija tee ri amnhî tā omu nē hkwÿjē mā hā amÿnē nē mē kām: “E. Mē ma o tē nē hprō nē hkrajaja nē ōrkwÿ nē hikukrēx mērohā ho wēnē hpa nē hpānhā kâxpore py nē man inhmā o tē. Kot ixpē ixkâxpore ho ĩpresta nē akupÿm inhmā ōr kêt mÿrapē.” Anē.

²⁶ —Hāmri nhūm kot ho ĩpresta xwÿnhnta tee ri amnhî tā kuma nē kutā hkōnkrā ho nhÿ nē amnhî to hwÿr kām hihtÿx nē kām: “Kwa nā ri ixto anhÿr kêt nē pahihtî. Ixkamā axukapri nē hkēt wehe. Nā kot paj akupÿm amā kugō kām ga.” Anē.

²⁷ —Hāmri nhūm amnhî tā kuma nē kām hkapri nē. Hāmri nē kām: “Tōe. Nā kot paj ā anhîpēx anhÿr kêt nē. Kot paj anhō kôt kaxōnh pa nē kumē ka māmri ma ajamakētkati nē axāmnhîx apa.” Anē. ²⁸ Nhūm ā kām kapēr anē nhūm kuma nē hkînh nē. Hāmri nē ma tē nē kato nē ixkre kapem pōristi hō pumu. Na pre ra kēp kâxpore hkwy ho grire nē ho ĩpresta nhūm kato nē omu. Hāmri nē hwÿr tē nē amnhî kînhā ōkre hā kumÿ nē kām: “Kwa tokyx akupÿm ate ixpē kâxpore ho ĩpresta pānhā inhmā agō.” Anē.

²⁹ Hāmri nhūm tee ri amnhî tā omu nē ra ham kot pahi kutā amnhî nhîpēxta pyrā nē kutā hkōnkrā ho nhÿ nē kām: “Kwa nā. Kwa ri ixto anhÿr kêt nē. Nā kot paj hpānhā amā kugō. Kwa ixkamā axukapri nē hkēt wehe.” ³⁰ Anhÿr tā nom nhūm kuma nē ām kuma nē hā amÿnē. Hā hkwÿjē mā amÿnē nē mē kām: “E mē ma jahti ho tē nē haxā. Kojā kot ixpē kâxpore ho ĩpresta pānhā inhmā kugō nē ri kormā kato nē ri amnhî pumu.” Anē. Hāmri nhūm mē kuma nē ma o tē nē haxā.

³¹ —Hāmri nhūm hkwyjaja tee ri mar o kuhē nhūm mē kēp ja omnuj nē nhūm mē pahi hwÿr agjē nē kām harē. ³² Hāmri nhūm tee ri harēnh ma nē kamā gryk tÿx nē

akupÿm amnhî wÿr hã karô nhûm akupÿm hwÿr axà nhûm kãm: “Tk. Kwa na ka pre amnhî tomnuj tÿx nê. Ate amnhî to ixwÿr nhûm inhmã akapri nê ixte anhô kôt kaxônh nê mênh tâ³³ ka amnhî kînã anhîôta kamã axukapri hkêt nê ri ã hipêx anê.” Anê.³⁴ Hãmri nê kamã gryk nê hã ô pôristi mã amÿnê nhûm mē ma o tē nē haxà. Mē kot mē hagjēnh xà hã ixkre kamã apkati mē tanhmã mē kot hipêx to kaxyw nhûm mē kãm hã amÿnê. Tanhmã mē kot hipêx to rãhã nhûm kot akupÿm kãxpore raxta nhôr par nê rî kormã kator kaxyw nhûm mē ma o tēn haxà. ã mē ujarēnh kot anhÿr. Anê.

³⁵ Nhûm pre ã Jejus mē ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã kapêr anê. Hãmri nê mē inhmã:

–Ja pyrà nê koja ixkôt mē atô rÿ mē atôx tanhmã mē atomnuj to ka mē amnhî tâ omu nê ãm omu nê ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kãm ajamaxpêr kêt nê. Te pahi kot mēhō nhô kôt kaxônh par nê axte kãm hamaxpêr kêêta pyrãk. No kot kaj mē ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nhûm kaxkwa kamã inhô Papaj ja hã mē apumu nê te ho pahi tee ri kot amnhî tomnuj xwÿnhnta kot amnhî nhîpêx ã omunh nê hã ãmnēnh nhûm mē kot apkati mē tanhmã omnuj tota pyrãk o mē anhîpêx. Anê.

19

Jejus kot mē pahte axpên kaga nê mē pahkurê

Matêwre 5.31-32; Makre 10.1-12; Rukre 16.18; mãânēn Wam Korit 7.10-16

¹ Tã nhûm Jejus mē inhmã kapêr pa nê mē inhmã anê pa mē ixrohã Garirej rûm ixkato nê pyhti pē Jotãw hã rē nê hpãnhã ihkjê hã ri ixpa. Pika pē Jutej kamã. ² Hãmri nhûm mē ohtô nê Jejus pumu nê man mē ixwÿr mra nhûm mē omu nê mē kãm akupÿm mē ã xwÿnhjê ho mex. ³ Hãmri nhûm Parijew nhô xwÿnh kwÿjaja hwÿr mra. Hêx rom kot kamã hamak nê tanhmã ho kapêr punuj to kaxyw hwÿr mra nê kãm:

–Pa? Kwa mē inhmã mēmoj jarê. Tanhmã na pre amnepê m finat Mojesja mē pahte mē pahprô kaga hã mē panhîgêjtjê mã karô hto? Xà kot mē pahprô pahkwÿm ri tanhmã amnhî nhîpêx to pu mē hkaga nhûm ja Tirtûm mã mex nê nã? Anê.

⁴ Hãmri nhûm mē kãm:

–Nã na ka mē aprî hã Mojes kot tanhmã ja jarēnh to mar mex kêt nê. Ja kot anhÿr kêt. Amnepê m mēmoj piitã hkrax kãm na pre Tirtûm my nê nija wa hipêx. Axpên kaxyw wa hipêx. ⁵ Hãmri nê wa hkukamã tanhmã wa kot amnhî nhîpêx to hã wa harê nê wa harēnh o:

Koja mēmyjaja hprô kaxyw hãmri nê gryk ã katorxã mē hipêxã wa hkaga nê ãm

hprô kôt pix mã pa ho pa. Te wa tipxi nê ri wa pa pyrãk o amnhî nhîpêx. Anê.

–Na pre ã Mojes Tirtûm nhÿ hã mē kãm ja jarēnh anê. ⁶ Jakamã koja te wa tipxi nê ri wa pa pyrãk o axpên nhîpêx o pa. Tirtûm tãm kot axpên mã wa ôr kênã kot kêt wa axtem nê ri htÿx ri hamaxpêr nê axpên kaga. Anê.

⁷ Hãmri nhûm mē kuma nê kãm:

–Tÿ. Nom finat Mojes na pre mē pakukamã mē panhîgêjtjê mã ã ja hã karô anê nê mē kãm:

Kot kaj mē aprô kaga kaxyw hãmri nê ra kêp aprô hkêt ã hã kaga nhîpêx nê kãm agô nê amnhî nê hano kē ma tē.

–Anhÿr o na pre mē kãm hã karô. Tã ka na ka mē ixte axpên kaga hkêt ã mē inhmã karô. Anê.

⁸ Hãmri nhûm mē kuma nê mē kãm:

–Tÿ no ãm mē kãm Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx prãm kêt jakamã na pre ã mē kãm ja jarēnh anê. No amnepê m mēmoj piitã hkrax kãm na prem ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa hkêt nê. ⁹ Jakamã kêr ka mē aprô kaga hkêt nê apa. Kot kaj mē hkaga nê hpãnhã nhãm mēhō ho aprô nhûm Tirtûm noo mã te ate wam aprô kamã nhãm aprô nyw o amnhîkati pyrãk. Tirtûm pē ja omnuj tÿx nê. Rÿ koja mēhō hprô kaga ka hpãnhã ho aprô nhûm Tirtûm noo mã te ate wam mjên pē ho amnhîkati pyrãk. Ja mãânēn Tirtûm pē omnuj tÿx nê. Anê.

Nhûm pre ã Parijew nhô xwÿnhjê mã kapêr anê. ¹⁰ Hãmri pa mē ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ã kapêr anhÿrja ã kuma nê kãm:

–Xà na hte mē mjên ra kãm mē hprô hkîn h kêt tâ hkaga hkêt nê arî hkôt pa ho pa nhûm hte Tirtûm mã ja mex nê nã? Jakamã kwa xà kot paj mē nhÿrmã ixprô kaga pymaj ixprô hkêt kumrêx nê ixpa ho ixpa nhûm ja mē inhmã mex nê nã? Anê.

¹¹ Hãmri nhûm mē inhmã:

–Nã ãm hãmri na ka mē ja jarê. No mē ate harēnhja na mē piitã mē kãm mex kêt. Kojã Tirtûm tãm amã aprô hkêt ã ajarê ka rî aprô hkêt nê ahte ajamakêtkati nê ri apa. ¹² Na htem piitã hprô nê pa hkêt nê.

Na hte kamã tanhmã mē kute xwÿnhjaja kormã hprîre ri tanhmã kute mÿrapê kãm hprô hprãm kêt nê pa.

Nê kamã tanhmã mē ho mÿrapê nhûm mē hkurê hkêt nê hprô hkêt nê pa.

Nê kamã mē kãm Tirtûm mã tanhmã amnhî to ho pa pix prãm xãj kãm hprô hprãm kêt nê pa.

Tã kot kaj mē jajê pyrà nê ã amnhî nhîpêx anhÿr prãm nê rî kam nê aprô hkêt nê apa. Anê.

Jejus kot amnhî nê mêhprîjê janor kêt â harênh

Makre 10.13-16; Rukre 18.15-17

¹³ Tâ nhûm Ijaew kwýjaja Jejus pumu nê hwýr mê hkrarejê jamý nê mê o mra. Kot mê hâ ìhkra jaxwýr nê mê ho Tirtûm wýr kaxyw hwýr mê o mra. Hâmri pa mê ixte hkôt ipxa ho ipxa xwýnhjaja tee ri mê omu nê tanhmâ nê mê kâm ixkapêr to nê mê kâm:

–Tk. Mo kaxyw na ka mê Jejus wýr mê o mra? Kormâ mê raxre kênâ. Kwa mê ma akupým mê o mra nâ? Anê.

¹⁴ Hâmri nhûm Jejus mê inhma nê mê inhmâ:

–Kwa nâ mê ri inhnê mêhprîjê kurê hkêt nê. Kwâr mê mâmrî ixwýr mê o mra. Anê.

Hâmri nê amnhî wýr mê mê kâm hpa ho apê nhûm mê hwýr mê o mra nhûm mê kuri kuhê nhûm mê omu nê mê hâ mê inhmâ:

–E mê jarejê pumu. Na htem hamakêtkati nê hkînh nê ri pa. Nê mê kâm amnhî to rûnh prâm kêt nê. Tâ Tirtûm kôt mê kot amnhî nhîpêx o mê pa xwýnhjaja te mê kot jajê pyrâk nê kâm amnhî to rûnh prâm kêt nê pa. Anê.

¹⁵ Hâmri nê mê hâ ìhkra jaxwýr nê mê ho Tirtûm wýr hâmri nê mê inhmâ anê pa mê ma axte mê kurûm mô.

Kâxpore rûnh xwýnh jarênh

Makre 10.17-22; Rukre 18.18-23; mâânêh Rômân 3.19-20; Wam Ximotre 6.6; Xiakre 2.10

¹⁶ Tâ nhûm Ijaew ôja Jejus wýr tê nê kâm:

–Pa mê ijahkre xwýnh? Kwa inhmâ mêmoj jarê. Tanhmâ kot pa nhýrmâ Tirtûm ri ixîr tûm nê ipxa ho ipxa kaxyw amnhî nhîpêx to wehe? Anê.

¹⁷ Hâmri nhûm kâm:

–Tk. Ra Tirtûm kot nhýrmâ mê atîr tûm nê apa kaxyw mêmoj tâ mê amâ karô nhûm ate mar mex kênâ kot ka kêt ri axte ja hâ ixkukja. Nâ Tirtûmja mex o mex jakamâ kot kaj amâ kuri atîr tûm nê apa hprâm hâ kot kaj kapêr kôt amnhî nhîpêx no ri apa. Anê.

¹⁸ Hâmri nhûm kâm:

–No nhý kapêr kôt kot paj amnhî nhîpêx o ri ipxa wehe? Anê.

Hâmri nhûm kâm:

–Na pre mê amâ mêmoj tâ karô ho:

Kêr ka mê xpên par kêt nê.

Nê nhâm mê hprô ho amnhîkati hkêt nê.

Nê mê kêp axâhkînh kêt nê.

Nê tanhmâ mê ho axêx to hkêt nê.

¹⁹ Nê anhîpêxâ mê akatorxâ wa hâ api-jamê nê wa ho mex pé wa kutâ anojarêt o ri apa.

Nê amâ akwýjê hâ ma ho te ka amâ amnhî tâ ma pyrâk o mê hipêx. Jao tãm mê hipêx o ri apa.

E kot kaj amâ nhýrmâ Tirtûm kuri atîr tûm nê apa hprâm hâ kêt ka â amnhî nhîpêx anhýr o ri apa. Anê.

²⁰ Hâmri nhûm kuma nê kâm:

–Ku nhûm. Ra â ixte amnhî nhîpêx anhýr o ri ipxa kênâ. Nom te kormâ ixîr tûm nê ipxa kaxyw ixte tãm kêt pyrâk. Kwa axte inhmâ mêmoj jarê nâ? Anê.

²¹ Hâmri nhûm kâm:

–Nâ kormâ mêmoj pyxi nê arîk. Na ka amâ akukrêx rax prâm týx o amâ Tirtûm prâm jakre. Jakamâ ma akupým tê nê akukrêx rax o wênê hpa nê hpânhâ kâxpore jamý nê ma mê kêp amrakati xwýnhjê mâ ôr pa. Hâmri nê rî akupýn ixwýr tê nê rî ixkôt apa ho apa. Anê.

²² Hâmri nhûm kuma nê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr. Kâm hikukrêx rax japê nê kâm kamâ ìhkra karo hprâm kêt nê. Hâmri nê tee ri Jejus kot â kâm hâ karô anhýrja ma nhûm ja kêp omnuj nê nhûm ma akupým htêm kurê kumrêx. ²³ Hâmri nhûm Jejus tee ri omu nê mê inhmâ:

–Hêxta waa nê. Koja mê hikukrêx rûnh xwýnhjaja ohtô nê kâm mê hikukrêx japê xâj Tirtûm mê wa ixri htîr tûm nê pa ho pa hkêt nê. Wa ixte amnhî nhîpêxja mê kêp hihtýx. ²⁴ Mê kâm hikukrêx rûnh mâ ìhkra karo hprâm kêt rãhâ tee ri kâm Tirtûm kôt amnhî nhîpêx prâm kaprý. Te ho mêhó kot menh kagó hâ hkre nê kâm kagó katôk prâm kêt rãhâ kâm guhkrax kâm ar prâm kaprýta pyrâk. Anê.

Nhûm pre â Jejus mê inhmâ kapêr anê.

²⁵ Hâmri pa mê kuma nê tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr nê kâm:

–Kwa mê ixpiitâ mê inhmâ mê ixkukrêx japê kênâ. Jakamâ xâ kot paj mê ixpiitâ nhýrmâ war ari ixîr tûm nê ipxa ho ipxa hkêt nê nâ? Anê.

²⁶ Hâmri nhûm mê inhmâ:

–Nâ kot kaj mê amnhî krã hkôt mê amâ mê akukrêx japêja mã anhûrer kêt nê. Âm Tirtûm pix na hte ja kaxyw tanhmâ mê akrã hto ka mê amâ akukrêx japê hkêt nê. Jao ra mê apê Tirtûm mê wa ixri atîr tûm nê mê apa ho mê apa mã xwýnh. Anê.

²⁷ Hâmri nhûm Simâw Pêtre kâm:

–Kwa no we mê pajaja Pahihti? Na pa prem agryk â mêmoj piitâ hkaga hpa nê akôt ipxa ho ipxa. Jakamâ kot paj mê nhýrmâ war ari ixîr tûm nê ipxa ho ipxa nâ? Anê.

²⁸ Hâmri nhûm kuma nê mê ixpiitâ mê inhmâ:

–Tý. Kot paj nhýrmâ mêmoj piitâ ho nyw pa hâmri nê ixte mê ho amnhîptâr o ixkrî xâ maati kamâ nhý nê mê piitâ mê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê omunh xâ hkôt tanhmâ mê harênh to. Tâ mê kajaja mê ate ixkôt apa ho apa xwýnhjaja kot kaj mê inhmâ Ijaew kot amnhî nhîpêx â mê omunh xâ hkôt ahpýnhâ tanhmâ inhmâ mê harênh

to. Mē mex ā mē harē rý mē mex kêt ā mē harē. Kot kaj mē ā inhmā mē harēnh anē. Ām hāmri na pa mē amā ixkapēr anē.

²⁹ –Nē ka mē atō inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw akwýjé re nē ma inhmā mēmoj to anhýr o ri apa. Tanhmān anhōrkwý rý atō rý atōx re. Rý aprō nē akrajé re. Rý akatorxā mē anhīpēxā war are. Rý akukrēx piitā rer pa hāmri nē ma mē piitā mē kām ixkapēr o mē ahkre ho ri mē hkót apa. Hā kot paj mē apumu nē mē ato mex rax nē. Hāmri ka mē ma mē hkót apa nē mē kām ixkapēr jarēnh o apa nhūm mē kot mē amar xwýnh kwýjaja mē ama nē kām mē akính nē. Nē ra mē ate akwýjé rer par tā mē tāmjaja te mē apē mē hkra rý mē htō rý mē htōx pyrāk o mē anhīpēx nē mē ato mex o pa. Hāmri ka mē nhýrmā ty nē ma Tirtūm mē wa inhō krī hwýr api nē wa ixkuri amex kumrēx nē atūr tūm nē apa ho apa. ³⁰ Nom kwa kēr ka mē amnhī tā ja ma nē amnhī to rūnh xwýnh ā amnhī kamnhix kêt nē. Jar mē kot amnhī to rūnh ā amnhī to jarkrar xwýnhjaja koja mē nhýrmā amnhī to hkryre hā amnhī pumu. No jar mē kot amnhī to hkryre xwýnh ā amnhī jarēnh xwýnhjaja koja mē nhýrmā amnhī to rūnh ā amnhī pumu. Anē.

20

Jejus kot nhýrmā hkrajé ho mex ā harēnh Rōmān 9.14-16

¹ Nhūm Jejus arī mē ixte hkót ixpa ho ixpa xwýnhjé mā awjarē nē mē inhmā:

–Nē kot paj nhýrmā tanhmā mē ato mex to. Te ixpē hpur nhō dōn kot amnhī nhīpēx pyrāk o mē anhīpēx. Koja pur nhō dōnja ihpur kām mēmo xō ra hkā hpa nhūm omu hāmri nē kaxyw mē àpēnh xwýnhjé japēr kaxyw ma gām tē. Nē gáp xa nē mē kām akír nhūm mē hā akuprō. ² Hāmri nhūm mē kām: “E. Kot kaj mē jarāhā inhmā ixpur kām apē. Kot kaj mē inhmā axàpēnh o amýkry pa hpānhā mē kot apkati pixi hā mē àpēnh pānhā mē kām amnhīrer xāja kót mē amā amnhīre.” Anē hāmri nhūm mē kuma nē kām: “Tōe. Nā kot paj mē amā apē.” Anē nhūm pur wýr mē kurē nhūm mē ma kām àpēnh mā mra.

³ –Tā nhūm arī kýx mā myt tē nhūm pur nhō dōn akupým gām tē nhūm mē hkwýja arī kuhē. ⁴ Nhūm tee ri mē omu nē mē kām: “Kwa mon ka mē axàpēnh kêt nē arī akuhē? E. Mē ma wamtajé hkót mra nē inhmā apē pa hpānhā mē amā amnhīrer mex nē.” Anē. ⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē ma mē hkót mra. Tā nhūm ra myt kaxkwa nhīpōk ri ajēt nhūm hpur nhō dōnja mā hkwýjé ho anē nē. Ké axte mē hkót jajé jano nhūm mē ma mē hkót mra. Tā nhūm ra myt ahpanh grire nhūm

ma akupým kēwe gām tē nē mā mē ho anē nē axte mē hkót jajé rē.

⁶ –Tā nhūm ra myt grire nhūm ma akupým kēwe gām tē nē jajé pumu nhūm kē wem arī gáp kuhē. Hāmri nhūm tee ri mē omu nē mē kām: “Kwa mon ka mē axàpēnh kêt nē atýx gáp akuhē ho akuhē?” Anē. ⁷ Hāmri nhūm mē kām: “Nā mēhō kot mē inhmā mē ixàpēnh ā karōre hā.” Anē. Hāmri nhūm mē kām: “Tōe. Mē ma mē hkót ixpur wýr mra nē inhmā mān apē.” Anē hāmri nhūm mē kuma nē ma hkwýjé hkót mra.

⁸ –Tā nhūm ra kamāt. Hāmri nhūm hpur nhō dōnja kām àpēnh xwýnhjé krāhtūm wýr tē nē kām: “E. Ma mē hwýr tē nē mē kām anē kē mē àpēnh kaga nē man akót mra ka inhmā mē kām amnhīre. Nom kēr ka hapu hā mē mōr xwýnhjé kumrēx mā amnhīre nē wam mē mōr xwýnhjé ho hapu nē mē kām amnhīre.” Anē. Hāmri nhūm kām: “Tōe. Nā kot paj mē ho anē.” Anē. ⁹ Hāmri nē ā mē kām amnhīre anē. Hapu hā mē mra xwýnhjé kumrēx mā amnhīre. Te mē kot kwýhtā àpēnh o amýkry pyrāk o nhūm hpānhā mē kām amnhīre. ¹⁰ Hāmri nhūm wam mē mra xwýnhjaja ja hā mē omu nē hkīnh nē. Hāmri nē htýx hamaxpēr o: “Nā kot paj xep kàxpore jamýnh rax o mē hakre. Ixàpēnh rax o ixte mē hakrenh kēnā.” Anhýr tā no nhūm mē piitā mē kām amnhīrer o axpēn pyrāk. Ra pur nhō dōn kot kām hā karō xā hkót. ¹¹ Hāmri nhūm mē hamý nē tee ri hkre kamā omu nē we ra hpur nhō dōnja kamā grya nē. ¹² Hāmri nē hwýr mra nē kām: “Kwa jajaja na mē amā àpēnh o ore pyxi nē. No kêt mē pajaja na pa mē kwýhtā ixàpēnh rax o kamāt. Arīgro htýx kām ixàpēnh o ixām o ixtā kamāt tā ka pēr ām mē inhmā amnhīrer o axpēn pyrāk. Kwa na ka mē ixtomnuj nē.” Anē. ¹³ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām: “Tk. Nā na pa mē atomnuj kêt nē. Nā pa kwýhtā tanhmā mē amā amnhīrer to xā jarē ka mē inhma nhūm ja mē amā mex nē ka mē ma hwýr axàpēnh mā mra. ¹⁴ Kwa mē akàxpore jamý nē ma mra. Ām pa inhmā hprām xā hkót na pa ā mē amā amnhīrer anē. ¹⁵ Ixkàxpore jakamā kot paj nhām inhmā mēhō mā ōr prām xā hkót kām kugō. Tā ka mē ā mē hā ixkamā agrya anē. E mē akàxporeja mý nē ma mra.” Anē. Nhūm ā hpur nhō dōn mē kām kapēr anē. Ā mē ujarēnh kot anhýr. Anē.

¹⁶ Nhūm pre ā Jejus mē inhmā ujarēnh anē nē mē inhmā:

–Ja pyrā nē wam mē ate ixkót amnhī xunhwýr xwýnhjaja nē hapu hā mē kot kormā ixkót amnhī xunhwýr mā xwýnhjaja kot paj nhýrmā mē apiitā mē ato mex kumrēx o axpēn pyrāk. Anē.

Jejus kot htyk kukamā amnhī jarēnh Makre 10.32-34; Rukre 18.31-34

¹⁷ Tã nhũm Jejus mē inhmã anē pa mē ixrohã ma Jerujarē hwÿr mō. Mē ohtôjê hkôt mō. Hãmri nhũm Jejus mē ixpê 12jê mã anē nē mē ixkwÿjê hkãx ã mē inhmã kapêr kaxyw ahte hapu hã mē ixto mō. ¹⁸ Hãmri nē mē inhmã amnhĩ kukamã tanhmã amnhĩ jarēnh to nē mē inhmã:

–E na pu mē ra Jerujarē hwÿr mō. Kamã koja mē pahkwÿjaja inhĩpêx katĩ nē. Koja mē patre krãhtũmjê mē Mojes kapêr o mē ahkre xwÿnhjê nhĩhkram ijaxã nhũm mē kot ixpĩr kaxyw ixtã amÿnê. ¹⁹ Koja mē kãm ixkurê xwÿnhjaja ixpynê nē Rôm nhõ xwÿnhjê nhõ pōristijê hwÿr ixto tē nē mē kãm tanhmã ixto hêx to. Hãmri nē kãm kuma nē mē mar xã hkôt tanhmã inhĩpêx to. Nhũm mē hkwyjaja ixtã hpêr o axkê nē ixtã akunha nhũm mē hkwyjaja ixto kapêr punuj nē tanhmã ijapry hto nē ixtak. Hãmri nē ma ixto tē nē pĩ kahpa hã inhõ nē ixpĩ. ã koja mē inhĩpêx anē. Nom kot paj ixtyk ã ixtã apkati axkrunêpxi nhũm Tirtũm akupÿm ixto ixtũr. Anē.

Xiakre mē Juãw wa katorxã kot wa ho Jejus wÿr ã harēnh

Makre 10.35-45; mããnēn Rõmãn 12.3, 12.10, 12.16; Epes 4.2; Piriṗos 2.3-8; Xiakre 4.6; Wam Pêtre 5.3

²⁰ Tã nhũm Jepetew prõja amnhĩ kôt Jejus wÿr hkra Xiakre mē Juãwja wa o tē. Kot wa ho Jejus wÿr kaxyw hwÿr wa o tē. Mē ixpyrã nē wa kot Jejus kôt pa ho pa xwÿnhjê hõ na pre wa nhũm wa katorxãja Jejus wÿr wa o tē. Hãmri nē kutã hkõnkrã ho tēm nē nhÿ ²¹ nhũm kãm:

–Pa mo na? Anē.

Hãmri nhũm kãm:

–Ma ixkrata na pa ixte wa ho awÿr kaxyw awÿr wa o tē. Xê kot kaj nhÿrmã ate mē piitã mē ho amnhĩptãr kaxyw nhÿ nhũm ixkrata wa akutã anhĩjê nē wa kēp anhõ kōwenatõ nē akutã anhĩjê nē wa ato nhÿ. Ja prãm xãj na pa ã wa ho awÿr anē. Anē.

²² Hãmri nhũm kuma nē Xiakre mē Juãw wa omu nē wa kãm:

–Nã na war akatorxãja htÿx ã war ato ixwÿr anē. Koja mē tokyx ixpĩ kot paj amnhĩ xã htÿx kãm ijamak kãm ty. Tã xã koja mē ixpyrã nē ã war anhĩpêx anē ka wa ixpyrã nē amnhĩ xã htÿx kamã ajamak rax kãm ty nã? Anē.

Hãmri nhũm wa kãm:

–Tÿ. Nã kot pa wa ijaxwÿja anē nē apyrã nē amnhĩ xã htÿx kãm ijamak kãm ty. Anē.

²³ Hãmri nhũm wa kãm:

–Nã ãm hãmri na ka wa amnhĩ jarê. War ate ixpyrã nē ixkõt amnhĩ xã htÿx kãm ajamak kãm atyk mã kēnã. Tã nom war akatorxã kot war ato ixwÿrta ã kot paj tanhmã war amã nē hkêt nē. Kêt inhõ Papaj tãm koja ixkaxyw mēhõ japêr nhũm inhĩhkõ hã nhÿ.

No pa kot paj amnhĩ kaxyw mēhõ jarēnh kêt nē.

Anhÿr o wa kãm kapêr. ²⁴ Hãmri pa mē ixte wa urãk nē Jejus kôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja wa katorxã kot ã wa ho Jejus wÿr anhÿrja ã kuma nē wa kamã inhgryk nē. Hãmri nē axpēn mã ixkapêr o:

–Tk. Nã koja Juãw mē Xiakre wa nhÿrmã kēp õ kōwenatõ nē mē pahto amnhĩptãr kêt kumrêx. Anē.

²⁵ Nhũm Jejus mē inhma nē amnhĩ wÿr mē ixpiitã mē inhmã hpa ho apê nē mē inhmã:

–E mē amnê ixwÿr axkamê pa mē amã awjarê mãn. Anē.

Hãmri pa mē hwÿr axkamê nhũm mē inhmã:

–E mē inhma. Na hte Ijaew kêt xwÿnhjê nhõ pahijaja ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri pa nē amarĩ hkrĩ xã kamã hkrĩ ho hkrĩ. ãhpumunh tÿx jakamã amarĩ ixkre hkre jakry kamã hkrĩ ho hkrĩ nē kãm mē ãpēnh xwÿnhjê pix mã mēmo mē ãpēnh ã karõ. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o hkrĩ. Nē mē kot mex ã harēnh kaxyw tanhmã mē ho mex to ho pa. ²⁶⁻²⁷ Tã no mē kajaja. Kêr ka mē ho mē urãk kêt nē. ãm te amarĩ ri mē apa pyrãk o axpēn nhĩpêx o ri apa. Nē te mē apê mē kãm axãpēnh xwÿnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o ri mē hkôt apa. No kêr ka mē ho amnhĩptãr mã ajamaxpêr o ri apa hkêt nē. ²⁸ Mē ate mēmoj tã pa ixkutã anojarêr ho apa kaxyw na pa pre mē awÿr ixwÿryk kêt nē. Ixte amarĩ mēmoj to mē kamjaja mē akutã inhnojarêr o ixpa kaxyw na pa pre mē awÿr wrÿ. Nē mē ate ixkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê nē ixtyk kaxyw na pa pre wrÿ. Anē.

Jejus kot no hkre xwÿnh wa ho mex ã harēnh

Matêwre 9.27-31; Makre 10.46-52; Rukre 18.35-43

²⁹ Tã pa mē Jejus kôt kormã Jerujarê hwÿr ra Jeriko htêp o mō. Hãmri nē kurũm ixkaton mō nhũm mē ohtõ nē mē ixkõt mra. ³⁰ Nhũm pry nhĩhkjê hã no hkre xwÿnh wa inhwÿr o hkrĩ xwÿnhja wa amnhĩ wÿr mē inhmrar mar o nhÿ. Mē ohtõ nē Jejus kôt mē mrar xwÿnhjê mrar ma nē mē kãm:

–Kwa mo na? Mēmoj wÿr na ka mē axohtõ nē mra? Anē.

Hãmri nhũm mē wa kãm:

–Nã Jejus pē Najare nhõ xwÿnhhta kôt na pa mē mra. Anē.

Hãmri nhũm wa mē kuma hãmri nē kãx pē Jejus mã kapêr nē kãm:

–Pa Pahiiti? E apê mē inhõ Pahiiti mex na ka. Te apê amnepēm anhĩgêt pahiiti Tawita pyrãk. Jakamã kwa wa ixkamã axukapri nē akupÿm wa ixto mex. Anē.

³¹ Hãmri nhũm Jejus kôt mē mör xwÿnhjaja wa kuma nē wa kãm:

–Tk. Kwa war akapêr kêt nē nhÿ nã. Anē.

Tä no nhũm wa äm më kuma nê xatã amnhĩ to kuwý. Kãx pë amnhĩ to kuwý.
³² HãMRI nhũm JeJus wa kuma nê xa nê wa omu nê wa kãm:

—Pa mo na? Tanhmã kot pa wa ato? Anë.

³³ HãMRI nhũm wa kãm:

—Nã akupým wa inhmã wa ixrĩt mex prãm. Anë.

³⁴ HãMRI nhũm kãm wa hkaprĩ nê wa no htok nhũm wa akupým rĩt mex kurê kumrëx. HãMRI nê rĩt mex ä amnhĩ pumu nê hkĩnh tÿx nê ma JeJus kôt hkwyjê hkôt mõ.

21

JeJus kot Jerujarê hwýr àr ä harënh

Makre 11.1-11; Rukre 19.28-40; Juãw 12.12-19

¹ Tä nhũm JeJus kormã Jerujarê hwýr kormã mõ. Pa më hkôt mõ nê ra Petake hwýr ixãhtëp o mõ. Hixët pë Oriwëhti kahti ri na pre krĩja xa. Jakamã pa më wa hwýr ixãhtëp o mõ nhũm JeJus më ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê wa ho axkrut nê amnhĩ kukamã wa kumê. ² Nê wa kãm:

—E wa ma krĩ mÿj wýr më ixkukamã wa tē. Nê wa hwýr axã nê nhýri jumënre më hkra wa kãm ê nê wa äm xwýnh wa omu hãMRI nê kãm ê xã hpôt nê man akupýn amnê hamê wa o tē. ³ Koja mëhõ ja hã war apumu nê hã tanhmã war amã kapër to ka wa kãm ä ijarënh anë nê kãm: “Nã më panhõ Pahihti na hã karõ pa wa hwýr tē.” Anhýr o wa kãm ijarê. HãMRI nhũm war ama nê war amã õr kurê kumrëx. E wa ma hwýr tē. Anë.

⁴ Tĩrtũm kapër ä kagã htũm ra kot ja kukamã harënh. Na pre ra Tĩrtũm nhý hã kapër xwýnhjê hõ ja jarê nê hã kagã ho:

⁵ Pa Jerujarê nhõ xwýnhjaja. Kwa më tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpër ho amã ma hkêt nê. Ota më anhõ pahi nywta ra jumënre hã nhý nê xã hwýr hpõx o tē. Te kot amnhĩ to grire xwýnh pyrãk o amnhĩ nhĩpëx nê tē.

⁶ Anhýr o kot hkukamã harënh jakamã nhũm JeJus amnhĩ kukamã ja wa kumê hãMRI nhũm wa ma hwýr htëm kurê kumrëx.

⁷ Nê krĩta wýr pój nhũm JeJus kot wa kãm harënh xã hkôt nhũm wa jumënreta pumu. HãMRI nê hamê wa kãm ê xã hpôt nê ma JeJus wýr wa o tē. HãMRI nê kaxyw amnhĩ xê hkwy hkwrý nê kãm ho jumënre nywta kó kahty. Nê kãm ho htÿx nê o xa nhũm JeJus hã nhý nê hã mõ. ⁸ Kormã Jerujarê hwýr hixët ä äpir o mõ. Nhũm më kot omunh o kuhê xwýnhjaja hkĩnh nê ma hkukamã pry ho mex kaxyw amnhĩ xê hkwyptyr ho mõ. Nê põ hkwy jakã nê utyr o mõ. ⁹ Nhũm më hkwyjaja JeJus kukamã mra nhũm më hkwyjaja hapu hã hkôt mra. Nê piitã kãx pë Tĩrtũm mex o mex ä harënh o hkôt mõ nê harënh o:

Ota Tĩrtũm kot më pahwýr mënh xwýnhhta ra pój. Äm hãMRI na më pahwýr wrý. Ja na mex kumrëx. Këp më panhõ Pahihti mex na. Äm hãMRI na pre Tĩrtũm më pahwýr kumê. Tĩrtũm mex kumrëx. Äm mex o mex.

Anhýr o JeJus kot Jerujarê hwýr harënh o mõ. Kot më ho amnhĩptãr kurê kumrëx ä hkamnhix jakamã hkĩnh nê hkôt ä harënh anhýr o mõ. ¹⁰ HãMRI nhũm krĩ nhõ xwýnhjaja tee ri më kuma nê axpën mã:

—Kwa mëhõ na we hpõx o mõ nhũm më ä hkôt harënh anhýr o mõ? Anë.

¹¹ HãMRI nhũm JeJus kôt më mrrar xwýnhjaja më kuma nê më kãm:

—Nã Tĩrtũm nhý hã kapër jarënh xwýnh pë JeJus na. Këp Garirej kamã krĩ pë Najare nhõ xwýnhhta na. Anë.

JeJus kot Tĩrtũm nhõrkwý hwýr àr ä harënh

Makre 11.15-19; Rukre 19.45-48; Juãw 2.13-22

¹²⁻¹³ Tä hãMRI nhũm JeJus Jerujarê wýr axã nê jumënre rũm wrý nê ma Tĩrtũm mã amnhĩ jarënh xã hã ixkre hwýr tē nê axã. HãMRI nê tee ri më kot tanhmã ixkre kamã amnhĩ nhĩpëx to hã më omunh o xa. Nhũm më axtem nê mõx nê õwëhti nê tuuti ho wënë ho kuhê. Më kot haprõr nê Tĩrtũm mã amnhĩ jarënh kaxyw kãm hpar nê õr kaxyw më kãm ho wënë ho kuhê. Nom axtem nê më kãm hã ohtõ rax kãm më kãm ho wënë. HãMRI nhũm JeJus më hwýr axã nê tee ri më omu nhũm ja këp omnuj tÿx kumrëx. HãMRI nhũm më hwýr tē nê më kot kãxpore ho pinhpanh xwýnhjê pë më õ mësti rënh pa. Nê më kot tuuti ho wënë xwýnhjê pë hkrĩ xã hkujate nê rënh pa. HãMRI nê më kãm:

—Tk. Kwa Tĩrtũm kapër ä kagã htũm kot ixkreja jarënh kot:

Inhõrkwýja äm më ate inhmã amnhĩ jarënh xã hã ixkre pix kaxyw na.

Anhýr o kot harënh tã ka më axtem nê kamã ä amnhĩ nhĩpëx anë. E kwa më ajapõx tokyx anë. Anë.

HãMRI nê më kator pa nhũm më ma hapëx.

¹⁴ HãMRI nhũm më no hkre xwýnhjaja nê më hyk o më pa xwýnhjaja mra nê agjê nê JeJus kutã kuhê nhũm më omu nê akupým më ho mex. ¹⁵⁻¹⁶ HãMRI nhũm mëhprĩ hkwyjaja hwýr mra nê kuri kãm mex o mex ä gre nê kãm gre o:

Amex kumrëx Pahihti.

Tĩrtũm na pre më ixwýr amë.

Kot kaj te anhigët Tawi pyrã nê më ixto amnhĩptãr o apa.

Anhýr o kãm gre o kuhê. HãMRI nhũm patre krãhtũm më Tĩrtũm kapër tũm o më ahkre ho më pa xwýnhjaja tee ri ä më gre anhýr ä më kuma. Nê tee ri JeJus kot më no hkre xwýnhjê më më hyk o më pa xwýnhjê ho

mex ã omunh o kuhê nê gryk nê Jejus wÿr tê nê kãm:

—Kwa na mêhprîjaja mê grer kãm ã ajarênh anê ka mê mar kêt nê? Mê grerja mexti hã. Anê.

Hãmri nhùm mê kãm:

—Tÿ ixte mê mar kênã. Tirtûm kãm hprãm xã hkôt na mê ã inhmã inhmex o inhmex ã ixtã grer anê. Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ã mê hkukamã harênh kot anhÿr. Mê harênh kot:

Koja mêhprîjaja Pahihti mã mex o mex ã grer o kuhê.

Anhÿr o kot mê hkukamã harênh kênã. Tã mãn ka mê kormã kamã harênh kêt jakamã na ka mê ja jarênh mar kêt nê. Kwãr mê mãmri ã inhmex ã grer anê.

¹⁷ Anhÿr o mê kãm kapêr hãmri nê mê inhmã anê pa mê ixkreta rûm ijapôj nê ma akupÿm Petãn wÿr mra nê kamã amnhîm hikra.

Jejus kot mêmo hpar mã kapêr ã harênh Makre 11.12-14; mãânên Xiakre 1.6

¹⁸ Tã nhùm kwÿhtã nhùm Jejus kãnhmã nhÿ nê mê inhmã anê pa mê ixrohã ma akupÿm Jerujarê hwÿr mra. Hãmri nê kor-mã mō nhùm Jejus pry kahti ri ra kãm prãm nê. ¹⁹ Hãmri nê mêmo pî pê fikêhti jarênhja pumu nê kot ô hkwy rênh nê hkrêr kaxyw hwÿr mât. Hãmri nê tee ri ô japêr nhùm ô hkêt nê ãm hô hpix harir. Hãmri nhùm tee ri omu nê kãm:

—E kot kaj axte axô hkêt kumrêx.

Anhÿrja o nhùm grã par kurê kumrêx. ²⁰ Hãmri pa mê ixte hkêt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja omu nê Jejus mã:

—Kokÿÿ. Kwa tanhmã na we amnhî nhîpêx to nê grã kurê kumrêx? Anê.

²¹ Nhùm mê inhmã:

—Nã kot kaj mê ixpyrã nê fikêhti kot tanhmã amnhî nhîpêx to kaxyw Tirtûm mã ajamaxpêr tÿx nê nhùm amã hprãm xã hkôt amã tanhmã hipêx to. Nom kêr ka mê ajamaxpêr kati ho tee ri hkukamã ajamaxpêr kêt nê. ãm kaxyw Tirtûm kôt ajamaxpêr tÿx nê nhùm mê amã tanhmã mêmoj nhîpêx to. ãm hãmri na pa mê amã ja jarê. No ãm ja pix kêt. Kot kaj mê mãânên hixêti mÿj mã akapêr nê kãm: “E anhÿr xãta rûm akato nê ma tê nê gô rax kãm mrô.” Anê nhùm amar xã hkôt ã amnhî nhîpêx anê.

²² —Nê kot kaj mê mêmoj tã Tirtûm wÿ nê kaxyw kãm ajamaxpêr tÿx kãm hã awÿ nhùm amã mêmoj prãm xwÿnhnta gô. Anê.

Mêhō nhÿ hã Jejus kot mê ahkre hã harênh

Makre 11.27-33; Rukre 20.1-8

²³ Nhùm arîgro hō hã nhùm Jejus kêwe axte Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkreja wÿr axã nê kamã mê ahkre ho nhÿ. Mê kãm tanhmã mê kot amnhî nhîpêx to nê

nhÿrmã Tirtûm mê wa kuri htîr tûm nê pa kaxyw tanhmã mê kãm kapêr to ho nhÿ. Hãmri nhùm Ijaew krãhtûmjê mê mê ô patre krãhtûmjaja hãmri hwÿr mra nê hêx rom mêmoj tã hkukja nê kãm:

—Kwa mê inhmã amnhî jarê. Mêhō nhÿ hã na ka hte ã amnhî nhîpêx anhÿr o apa? Na ka hte akupÿm mê ho mex o apa nê tanhmã mê ahkre hto ho apa. Xã amnhî krã hkôt na ka hte ã amnhî nhîpêx anê nã? Anê.

²⁴ Hãmri nhùm mê kãm:

—Nã kot pa ixkumrêx mêmoj tã mê akukja. Ka mê inhma nê tanhmã inhmã harênh to pa rî kormã mê amã amnhî jarê. ²⁵⁻²⁶ Finat Juãw Paxis ã kot paj mê akukja. Mêhō nhÿ hã na pre hte mê hkrã kumrãr o pa? Xã amnhî krã hkôt nã? Xã Tirtûm nhÿ hã? E mê atō inhmã ja jarê. Anê.

Hãmri nhùm mê kuma nê tee ri kot tanhmã kutã kãm harênh to hkukamã hamaxpêr pê axpên pumunh o kuhê nê axpên mã:

—Kwa tanhmã kot puj wem kãm ja jarênh to? Or mê kot mar o kuhê xwÿnhjaja na htem kêp Tirtûm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnh ã harê. Tã kot puj mê kãm kot amnhî krã hkôt kot mê hkrã kumrãr ã harê nhùm mê tee ri mê pama nê mê pakamã gryk tÿx nê. Nê mê paxêx rom ã mê pahte kãm pakapêr anhÿr ã mê pahpumu nê kên o mê pahtak o mê panhîmex. No kot puj mê kãm Tirtûm nhÿ hã kot mê hkrã kumrãr ã harê hãmri nhùm mê pamã: “Kwa ã kot anhÿr kênã na ka prem kapêr ma nê hkôt ajamaxpêr kêt nê?” Anê. Jakamã kot puj mê ja pymaj tanhmã kãm harênh to hkêt nê. Kot puj mê ãm kãm aa te mê pahte ja jarênh mar kêt pyrãk o harê. Anê.

Mê kot tanhmã Jejus mã nê nhùm kot ta pãnhã tanhmã mê kãm nê pymaj nhùm mê tee ri kãm tanhmã nê hprãm kaprÿ o kuhê. ²⁷ Hãmri nê kãm:

—Konên. Mê ixte mêhō nhÿ hã kapêr o pa hã omunhre hã. Anê.

Hãmri nhùm mê kuma nê mê kãm:

—Tk. Tôe kot pa xep ijaxwÿja mê amã tanhmã amnhî jarênh to hkêt nê. Ijaxwÿja ixte mêhō nhÿ hã ã ixte amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa hã amnhî pumunhre hã. Anê.

Mêhō my mê hkra wa pijakrut ã wa harênh

Matêwre 7.21-23; Rukre 7.29-30

²⁸ Hãmri nhùm Jejus axte Ijaew krãhtûmjê mê mê ô patre krãhtûmjê mã kapêr nê mêmoj tã kuxi nê tanhmã mê kãm ujarênh to nê mê kãm:

—E pa mê amã awjarê ka mê inhma. Koja mêhō hkra my hamêxkrut. Hãmri nê hkra kot waja mã tanhmã kapêr to nê kãm: “E kêr ka jarãhã ma tê nê inhmã pur kãm apê.” Anê. ²⁹ Hãmri nhùm kuma nê pur mã htêm

kaga nê hitôt nê. Tãã no ãm hã ahtũmre nê tanhmã hamaxpêr to hãmri nê ma hwÿr tẽ nê kamã àpênh o xa. ³⁰ Hãmri nhũm wa hipêêxàja hpãnhã hkra kot hapu hwÿr tẽ nê mã kãm kapêr anê nê kãm: “E kër ka ajaxwÿja atõ hkõt tẽ nê wa inhmã apê.” Anê nhũm kuma nê kãm: “Tõe. Nã kot paj ma tẽ.” Anhÿr tã no ãm hõta kÿnhã htêm kêt nê.

³¹ —Jakamã e. Nhÿ hkra na pre hipêêxà kapêr ma nê hkõt amnhĩ nhĩpêx nê kapêr nhĩrõp ãm kêt nê? Xà kot waja nã? Xà kot haputa? E mêtõ tanhmã inhmã wa harênh to. Anê.

Hãmri nhũm mêtõ kuma nê kãm:

—Nã kot wata. Kot wata na hitôt tã tanhmã hamaxpêr to nê ma tẽ nê kãm apê. Anê.

Hãmri nhũm mêtõ kãm:

—Tÿ ãm hãmri na ka harê. No mêtõ kajaja te mêtõ ate hkra kot haputa kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Mêtõ ate Tirtũm kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx o apa hã amnhĩ jarênh tã hkwyòm ri amnhĩ nhĩpêx o apa. Te mêtõ ate kot hapu kot hipêêxã mã àpênh ã amnhĩ jarênh tã kãm àpênh kêeta pyrãk. No kêt mêtõ kot amnhĩ tomnuj o mêtõ pa xwÿnh kwÿjaja na mêtõ arom Tirtũm kapêr ma nê hkõt amnhĩ nhĩpêx. Jao ra tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã mêtõ arom ma kaxkwa hwÿr pa kaxyw ra tãm nê. ãm hãmri na pa mêtõ amã ixkapêr. ³² Na ka mêtõ finat Juãw Paxis ã ixkukja. Juãw Paxisja na pre hte mêtõ ate tãm amnhĩ nhĩpêx ã mêtõ amã karõ ho pa. Tã no ka mêtõ ãm ama nê ãm ama nê aa kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nom mêtõ kot amnhĩ tomnuj o mêtõ pa xwÿnh kwÿjaja mêtõ arom kuma nê Tirtũm kõt amnhĩ nhĩpêx. Ka mêtõ ja hã mêtõ omu nê ãm mêtõ omu nê mêtõ urãk nê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Anê.

*Mê àpênh punu xwÿnhjê jarênh
Makre 12.1-12; Rukre 20.9-18*

³³ Nhũm Jejus arĩ Ijaew krãhtũmjê mêtõ mêtõ õ patre krãhtũmjê mã kapêr. Nê mêtõ kot tanhmã hipêx to hkukamã mêtõ kãm tanhmã amnhĩ jarênh to. No ãm amnhĩ tã kuxi nê mêtõ kãm awjarê nê mêtõ kãm:

—Koja mêtõ mêtõ kot kãm pur kãm àpênh kaxyw hkwyjê mã karõ nhũm mêtõ ma hwÿr mra nê kamã mêtõ hy hkre nê hkre pa. Hãmri nhũm hpur nhõ dõn nhÿhÿm nojarêt nê kãm mêtõ àpênh xwÿnhjê mã tanhmã hpur jarênh to nê mêtõ kãm: “E or ixpur nõ. Kê kamã mêtõj kã hpa ka mêtõ mãmri kamã axujamÿnh pa nê ho axkjê. Nê ixkutêp inhmã inhõ jaxwÿ nê mãmri anhõ tanhmã ho hprãm xã hkõt tanhmã ho.”

—Anhÿr o mêtõ kãm kapêr hãmri nê ma nhÿhÿm mêtõ. ³⁴ Tã nhũm ra pur kãm mêtõj hkã pa nom nhũm hpur nhõ dõn arĩ krĩ hõ kamã hã ujahkre ho ri pa htã kuri kãm àpênh xwÿnhjê ho axkrunêpxi nê akupÿm

mêtõ hwÿr mêtõ kurê. Mêtõ kot mêtõ kãm hkwy nhõr nhũm mêtõ ma kot kãm o mör kaxyw nhũm ma mêtõ hwÿr mêtõ kurê. ³⁵ Nhũm mêtõ ma hwÿr mêtõ. Mõõ nê ra hwÿr pøj nhũm mêtõ amnhĩ wÿr mêtõ omu nê axtem nê mêtõ homnuj nê. Nê mêtõ nê ja tak nê ja pi nê hõja nhũm mêtõ kên o htak hãmri nê amnhĩ nê wa hano nhũm wa ma akupÿm ÿ kamã mêtõ. ³⁶ Hãmri nhũm mêtõ õ patrãwja tee ri wa omu nê hamaxpêr o: “Kwa nã na mêtõ ixpê inhmã mêtõ àpênh xwÿnhjê homnuj tÿx nê. Nã kot paj axte mêtõ hwÿr mêtõ hkwyjê rê. Nom hpãnhã mêtõ ho ohtõ nê mêtõ kurê. Kê mêtõ ohtõ nê mêtõ hwÿr mêtõ nê tã inhmã inhõ hkwy jamÿ nê man ixwÿr o mêtõ.”

—Anhÿr o hamaxpêr hãmri nê mêtõ hwÿr jajê rê nhũm mêtõ ma akupÿm mêtõ hwÿr mêtõ. Nhũm mêtõ amnhĩ wÿr mêtõ ohtõ hã nê mã mêtõ ho anê nê mêtõ hipêx kati nê nhũm mêtõ ÿ kamã ma õ patrãwja wÿr akupÿm mêtõ. ³⁷ Hãmri nhũm tee ri mêtõ omu nê hamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Tanhmã kot paj amnhĩ nhĩpêx to? Nã kot paj pêr mêtõ hwÿr ixkraja mãn mêtõ. Inhmã hapê htÿx tã kot paj mêtõ hwÿr kumê kê ma mêtõ hwÿr mêtõ. Hãmri nhũm mêtõ kêp ixkra hã omu nê tanhmã ixpê ho hkêt nê. Nê tã inhmã kãm inhõja kwÿ gõ.” Anê.

—Hãmri nê mêtõ hwÿr kumê nhũm ma mêtõ. ³⁸ Tã hãmri ra mêtõ hwÿr hpõx o mêtõ nhũm mêtõ amÿm amnhĩ wÿr omu nê kêp hkra hã omu nê axtem nê hã axpên mã amÿnê nê axpên mã: “E onêj hpur nhõ dõn krata tẽ. Koja nhÿrmã õ papaj mÿr pê amnhĩm hpur ã pykata pytã nê ho õ. Jakamã kwa pu mêtõ hpir kurê kumrêx nê kêp hpur ho arik nê ho panhõ. E tokyj pu mêtõ kupi ri.” Anê.

³⁹ —Hãmri nhũm ra tẽ nê mêtõ hwÿr pøj nhũm mêtõ unê nê hpur nê ho kato nê mã ho anê nê kupi. ã mêtõ ujarênh kot anhÿr. Anê.

⁴⁰ Nhũm pre ã Jejus mêtõ kãm ujarênh anê. Hãmri nê hã mêtõ hkukja nê mêtõ kãm:

—E koja pur nhõ dõnja hkra jarênh ma hãmri nê tãm mêtõ hwÿr mêtõ hãmri nê tanhmã mêtõ hipêx to wehe? Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm mêtõ kãm:

—Nã koja ma akupÿm mêtõ hwÿr mêtõ hãmri nê mêtõ homnuj tÿx nê mêtõ himex pa. Hãmri nê hpãnhã nhãm hpur ã mêtõjê rê nhũm mêtõ tã katãt kõt kãm àpênh o pa. Anê.

⁴² Hãmri nhũm Jejus mêtõ kãm:

—Tÿ ãm hãmri na ka ã mêtõ harênh anê. Kot mêtõ ho anhÿr mã tãm kênã. Mãn ka prem ra Tirtũm kapêr ã kaga htũm kot tanhmã ja jarênh toja ma? Harênh kot:

Mêtõ kot kên o amnhĩm õrkwÿ nhĩpêx kaxyw nê kên maati pumu nê htÿx omnuj ã hkamnhix nê hkagata. Mêtõ kot hkaga htã nhũm Tirtũm mêtõ kurom mex o kot kên piitã hakrenh par ã omunh kurê kumrêx. Tirtũm kot kên maati mex ã harênh xwÿnhnta mêtõ pamã mex o mex.

Ã Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh kot anhÿr. ⁴³ Ja pyrà nè na pre ra Tirtûm amnhî kaxyw mê apê Ijaew xunhwÿ. Mê apê hkra nè hkôt mê ate amnhî nhîpêx kaxyw amnhî kaxyw mê axunhwÿ. Tã ka mê axtem nè hkaga. Te mê kot kêñ maati pumunh nè mex kêt ã hkamnhîx nè hkagata pyràk. Jakamã koja mê apãnhã Ijaew kêt xwÿnh kwÿjê xunhwÿ nhûm mê arom hkôt amnhî nhîpêx mex o pa. Jao ra mê kêp hkra nè. Anê.

⁴⁴ Nhûm pre ã Jejus mê kãm te kêp kêñ maati pyràk o mê kãm amnhî jarênh anê. Hãmri nè axte amnhî tã kuxi nè mê kãm axte kêñ jarênh pyràk ã amnhî jarê nè mê kãm:

—Nà kot kaj mê atõ ixkaga hãmri nè te mêhõ htÿx htêm nè kêñ pumunh kêt nè hã htêk nè tèm pyràk o amnhî nhîpêx. Jao ixkutã amnhî xãm. Rÿ ka tanhmã aja-maxpêr to nè ixkaga nhûm te kêñ maati kot anhîpy tèm nè axõm par pyràk o anhîpêx ka mê amex kêt kumrêx. Anê.

⁴⁵ Nhûm pre ã mê kãm ujarênh kãm mê harênh anê. Hãmri nhûm patre krãhtûmjê mê Parijew nhõ xwÿnhjaja tee ri amnhî tã kuma ⁴⁶ nhûm ja mê kêp omnuj tÿx jakamã nhûm mê kãm unênh nè haxãr pãm nè. No mê ãm amnhî tã kãm mê kot mar o kuhê xwÿnhjê puma nè. Mê kurom Jejus kêp Tirtûm nhÿ hã kapêr xwÿnh ã hkamnhîx jakamã nhûm mê kãm mê uma nè. Hãmri nè kormã tanhmã ho hkêt nè.

22

Pahi kot hkra hprõ kaxyw hkwyjê hwÿr ã harênh

Rukre 14.15-24; mãânên Wam Korît 6.9-11; Epes 5.5-6; Apokarip 19.7-8

¹⁻² Tã nhûm Jejus axte mê kãm awjarê. Ijaew kot Tirtûm kaga hã mê kãm hã kuxi nè awjarê nè mê kãm:

—E pa mê amã ahpÿnhã mê kot Tirtûm kapêr mar nè tanhmã amnhî nhîpêx to xwÿnhjê jarê ka mê inhma. Te mê kot pahiti kot hkra hprõ kaxyw nhûm kot amnhî wÿr hkwyjê hwÿr nhûm mê kot harênh mar nè ahpÿnhã tanhmã amnhî nhîpêx to xwÿnhjaja kot amnhî nhîpêx pyràk. Koja pahihtija hkra hã hkînh nè hã apkur mex kaxyw amnhî wÿr hkwyjê hã karõ. ³ Hãmri nhûm kãm mê ãpênh xwÿnhjaja ra kot amnhî wÿr mê hã karõ xwÿnhjê hwÿr mra nè mê kãm nojarêt nhûm mê kuma nè ãm mê kuma nè axtem nè mê kêp hitõt nè. Hãmri nhûm mê tee ri mê kuma nè akupÿm tã nè pahiti mã mê harê.

⁴—Hãmri nhûm tee ri amnhî tã mê harênh ma nè hpãnhã mê hwÿr axtem kãm ãpênh xwÿnh kwÿjê rê nhûm mê ma mê hwÿr mra nè mê kãm: “Pa. E kwa mê tokyx. Na ra pahiti mê akutêp mêõ nhîpêx pa. Na mê môx kwÿ hpa nè ho ãr mex nè. Nê mê akutêp mêmoj nhîpêx par jakamã e kwa mê

tokyx nã.” Anê. ⁵ ã mê kãm kapêr anhÿr tã nhûm mê kuma nè ãm mê kuma nè ma ahpÿnhã nhÿhÿm mra. Nhûm ja ma ãpênh mã mra nhûm ja ma ihpur kãm ãpênh mã ma tã nhûm ja ma nhÿhÿm mêmo to wênê ho tã. ⁶ Nhûm mê hkwyjaja mê kãm ujarênh xwÿnhjê pynê nè mê htak o mê kupa.

⁷—Hãmri nhûm pahihtija mê harênh ma nè ãhkurê nè. Hãmri nè mê hwÿr pòristi hkwy rê nhûm mê ma mê hwÿr mra nè mê unê nè mê kupa nè mê õ krî hã hpøk pa. ⁸ Hãmri nhûm pahiti kãm mê ãpênh xwÿnh kwÿjê mã kãm: “Kwa ra ixte mê kutêp mêõ mex kwÿ xunhwÿr tã nhûm mê ixwÿr mrar kêt nè. Ixtÿ ho mê mex ã mê hkamnhîx nè amnhî wÿr mê hã karõ no mê mex kêt. Mê kot mê ixkutã apkur mã tãm kêt. ⁹ E kwa mê ma krî hkôt axtem mê hkwyjê japêr o mra. Nê nhÿri mêhõ pumu nè kãm awjarê kã man ixwÿr tã nè ixkra hã hkînh nè mê ixkutã apku. Mê ã mê kãm axujarênh o amrar anê.” Anê.

¹⁰—Hãmri nhûm mê kuma nè ma mê hapêr o mra nè mê piitã mê kãm anhÿr o mra. Nhûm mê kuma nè wam tajê rom ma mê hkôt mrar kurê kumrêx. Mê kot amnhî to mex xwÿnhjaja nè mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjaja hãmri piitã ma mê hkôt mra. Hãmri nè ixkreja wÿr mra nè hwÿr gjêx kaxyw nhûm mê kãm mê ê mex gõ nhûm mê hagjê hãmri nè kormã mê apkur xã hã ixkre hwÿr agjê nè ho nÿt pa. ¹¹ Hãmri nhûm pahihtija mê hwÿr axã nè mê piitã mê omu. Nhûm ja pixi nè axtem nè hkwyjê hkînhã mê kot kãm ê mex nhõrja jaxãr kêt rãhã axã nè apkur o nhÿ. ¹² Hãmri nhûm tee ri ja hã omu nè hwÿr tã nè kãm: “Pa. Tk. Kwa na htem ixkrem gjêx kaxyw nè mê kot mê kãm mê ê mex nhõr jagjê nè rî kormã hwÿr agjê nè apku. Tã mon ka akwyjê hkînhã haxãr kaga? Kwa na htem ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nè.” Anhÿr o kãm kapêr nom nhûm kuma nè ãm kuma nè tanhmã kutã kãm nè hkêt nè. ãm htÿx apkur o nhÿ. ¹³ Jakamã nhûm tee ri omu hãmri nè hã mê kot kãm ãpênh xwÿnhjê mã amÿnê nè mê kãm: “E mê hwÿr tã nè unê nè hpa nè hte hpre nè ma o tã nè kamãt kô kamã amê. Kê tee ri mur nè amnhî xã htÿx kamã hamak o amnhî nham o axpên kamnhar tÿx kaprÿ ho nõ nè rî amnhî pumu.” Anê. Hãmri nhûm mê kãm nè kãm ho anê. ã mê ujarênh kot anhÿr. Anê.

¹⁴ Nhûm pre Jejus ã mê kãm ujarênh anê hãmri nè mê kãm:

—Nà Tirtûm kot pahitita pyrà nè amnhî wÿr mê ho ohtõ nè mê hwÿr tã na hte mê piitã hkôt amnhî xunhwÿr kêt nè. Jakamã na hte ãm mê ho grêre nè amnhî wÿr mê ho api. Anê.

Parijew nhõ xwÿnh kot Jejus kamã

hamak â mê harênh

Makre 12.13-17; Rukre 20.20-26; määnên Rômân 12.1, 13.7

¹⁵⁻¹⁶ Tã nhùm Parijew nhõ xwýnhjaja â Jejus kot mê kãm ujarênh anhÿrja ma hãmri nê kurûm kato nê tanhmã hkukamã axpên mã hã àmnên to. Hãmri nê hwÿr mê hkwyjê mê Eroxo kôt mê pa xwýnh kwýjê rê. Hêx rom mê kot mêmoj tã hkukjêr kaxyw hwÿr mê kurê nhùm mê ma hwÿr mra nê omu nê kãm:

—Kwa Jejus. Nã àm hãmri na ka hte Tirtùm kapêr o mê ahkre mex o ri apa nê mê kamã akahak o apa hkêt nê. Mê kot tanhmã ato kapêr punuj to htã ka aprî hã mê ahkre mex o ri apa. ¹⁷ E kwa mê inhmã mêmoj jarê. Rôm nhõ pahiti kot mê pahpê Ijaew mê pahte kãm kãxpore hkwy nhõr â mê pamã karõta. Kwa xã ja amã mex nã? Xã kot pu mê kãm hkwy gõ? Nã xã kot pu mê kãm õr kêt nê? E kwa mê inhmã tanhmã ja jarênh to. Anê.

¹⁸ Nhùm prem â hêx rom àhkukjêr anhÿr tã no nhùm ra mê hamaxpêr â mê omu nê mê kãm:

—Tk. Kwa mon ka mê â axêx rom ja hã ixkukjêr anê? ¹⁹⁻²⁰ E mê atõ inhmã kãxpore htÿxre hõ gõ pa omu. Anê.

Hãmri nhùm mê kãm ja gõ nhùm kupy nê kãnhmã mê kãm kupê nê mê kãm:

—E mêhõ nhÿxi nê mêhõ karõ na ja hã? Anê.

²¹ Hãmri nhùm mê kãm:

—Pahi Sesti karõ nê hixi na hã. Anê.

Hãmri nhùm mê kuma nê mê kãm:

—Tÿ. Tõ kêr ka mê mãmri kãm hkwy nhõr o apa. Hã hkarõ nê hã hixi. Tãm kot hipêx xwýnh jakamã õ na. No mê kajaja na pre Tirtùm mê anhÿpêx nhùm mê apê õ jakamã kwa kêr ka mê kapêr kôt pix mã ri amnhÿ nhÿpêx o ri apa. Anê.

²² Hãmri nhùm mê amnhÿ jaêr pê â kot kãxpore jarênh anhÿrja ma nê axte kãm tanhmã nê hkêt nê. Hãmri nê akryk omu hãmri nê ma akupÿm mra.

Akupÿm mê htÿr â mê harênh

Makre 12.18-27; Rukre 20.27-40; Juãw 5.21, 6.39-40; määnên Wam Korî 6.14, 15.12-28; Wam Tesarõn 4.13-18

²³ Tã nhùm Satusew nhõ xwýnh kwýjaja mê kot akupÿm mê htÿr kêt â mê hkamnhÿx kêt xwýnhjaja na pre mê. Na pre htem mê htyk nê mê hapêx kumrêx â mê hkamnhÿx jakamã axpên mã tanhmã Jejus jarênh to nê axpên mã:

—E kwa pu mê hwÿr mra nê mêmoj xihtÿx â hkukja. Kê mê pama nê tee ri tanhmã mê pamã kapêr to hkukamã hamaxpêr kaprÿ. Kê mê piitã ja hã omu nê àhpumunh kêt â omunh kurê kumrêx. E tokyx pu mê hwÿr.

Anhÿr jakamã Parijew nhõ xwýnhjê pyrà nê hêx rom ma hwÿr mra nê hkukja nê kãm:

²⁴ —Pa Jejus? Kwa mê inhmã mêmoj jarê. Na pre finat Mojesja Tirtùm nhÿ hã â mê panhÿgêjtê mã karõ anê. Mê hkra hkêt rãhã mê pa nê mê htyk xwýnhjaja nhùm mê harênh o:

Koja mêhõ hprõ nê kamã hkra hkêt rãhã pan ty. Hã koja hkôt htõja hpãnhã hprõ ho hprõ nê kamã hkra. Hãmri nhùm kato nê te kêp htõ htyk xwýnhnta hkra pyràk. Anê.

Å na pre Mojesja Tirtùm nhÿ hã mê kãm karõ anê. ²⁵ Jakamã kwa ga mê ixujarênh ma. Koja mê kot axpên to htõ xwýnhjaja kêp 7. Nhùm kot waja hãmri hprõ nê wa pa nhùm kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhùm hkôt htõja hpãnhã ho hprõ ²⁶ nê wa axpên to pa. Nhùm määnên kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhùm htõ hõta haxwÿja hpãnhã tãm o hprõ nê we wa axpên to pa grire nhùm haxwÿja kamã hkra hkêt rãhã ty. Hãmri nhùm htõ hkwyjaja ni pyxi nê axpên pãnhã ho hprõ hpa no mêhõ kamã hkra hkêt rãhã htyk pa. ²⁷ Hãmri nhùm mê hprõta mê hkôt amnhÿ to hitep nê ty. ²⁸ Tã Tirtùm kot akupÿm nhÿrmã mê ho htÿr ronhÿx nhÿ nhÿx kêp nija mjên kumrêx? Ra piitã kot ho hprõ kêñã. E mê inhmã ja jarê. Anê.

²⁹⁻³⁰ Hãmri nhùm Jejus mê kuma nê mê kãm:

—Nã kaxkwa kamã mê kot amnhÿ nhÿpêxa axtem na. Mê htÿr ri mê kot Tirtùm kôt amnhÿ xunhwÿr xwýnhjaja na htem ty hãmri nê Tirtùm nhõ krî kamã axte kãm hprõ hprãm kêt nê pa. Jakamã hprõ hkêt nê pa. Rÿ ni japêr nê mjên kêt nê pa. Nom ri kãm mjên rÿ hprõ hprãm kêt nê pa. Hãmri nê Tirtùm kapêr o mê wrÿk xwýnhjê pyrà nê axte htyk kêt nê. Àm htÿr tùm rãhã nê pa ho pa. Pêr mê ate Tirtùm kapêr â kagã htùm mar mex kêt jakamã na ka mê â ja hã ixkukjêr anê. Tirtùm àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx jakamã kumã mê ate mêmoj tã ixkukjêr xwýnhnta na tanhmã kêp kute hkêt. Ra ja kukamã àhpumunh tÿx kêñã.

³¹⁻³² —Nom mê ate akupÿm mê htÿr kêt â mê hkamnhÿxja kot paj ixprî hã mê amã harê. Amnepêm na pre Tirtùm pi hpõkja kamã tanhmã Mojes mã kapêr to. Mãn ra mê ate mar. Na pre kãm:

Ixpê Apraãw nhõ Tirtùm na pa. Nê määnên ixpê Apraãw kra Ijak mê htãmnhwÿ Jako wa õ Tirtùm na pa.

Anhÿr o Mojes mã amnhÿ jarê nhùm kuma nê hã kagã. Kêp apu arî mê htyk rãhã nhÿx pre â mê harênh anhÿr kêt nê. Nhÿx pre mê harênh o: “Amnepêm Apraãw nê hkra nê htãmnhwÿ mê htÿr ri ixpê mê õ Tirtùm na pa pre.” Anhÿr o nhÿx pre mê harê. Nom na pre â amnhÿ jarênh anhÿr kêt nê. Mê pamã te Apraãwja mê htyk nê mê hapêx pyràk. Nom nhùm prem ra Tirtùm ri ra akupÿm htÿr

nê mex nê pa ho pa. Tã ka htem Tirtûm kapêr kwým ri akupým mê htír kêt ã mê harênh o apa.

Anhÿr o Satusew nhô xwýnhjê mã kapêr. ³³Hãmri nhûm mê kot mar o kuhê xwýnhjaja amnhî jaer pê kot mê ahkreja ma.

Tirtûm kapêr maati jarênh

Matêwre 10.37; Makre 12.28-34; Rukre 10.25-28; mãânêh Wam Juãw 5.3

³⁴Tã nhûm Parijew nhô xwýnhjaja Satusew nhô xwýnhjê jarênh ma. Mê kot tee ri kãm hamaxpêr o Jerus jakrenh prãm kaprÿ hã mê harênhja ma hãmri nê expên wÿr akuprô nê Jesus wÿr mra. Kot mê urák nê hêx rom àhkukjêr nê hamaxpêr o hakrenh kaxyw hwÿr mra. ³⁵Hôja kêp Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre o mê pa xwýnh jakamã hêx rom kamã hamak kaxyw kãm kapêr nê kãm:

³⁶—Kwa Jesus. Ot pa mê awÿr mra. Kwa mê inhmã mêmoj jarê. Na pre Tirtûm ahpÿnhã mêmoj to 10 nê hã mê pamã karô. Mê pahte hkôt amnhî nhîpêx kaxyw hã mê pamã karô. Tã nhÿ kapêr na mex o kot hkwy jakrenh wehe? Anê.

³⁷Hãmri nhûm kuma nê mê kãm:

—Nã kot mê pamã hã karô kot:

Kêr ka mê anhi piitã ho amã Tirtûm kînh tÿx o apa. Mê amã hkînh tÿx o mêmoj piitã hakrenh par o apa.

³⁸E Tirtûm kot mê pamã hã karô ja na mex o piitã hakrenh par. ³⁹Nê hkôt ja:

Kêr ka mê amã akwÿjê hã ma ho te ka amã amnhî tã ma pyrãk. Jao ra tãm mê hipêx.

⁴⁰ã Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot mê pamã hã karô kot anhÿr. ã mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr o papaja na Tirtûm kãm hprãm tÿx kumrêx. Kot kaj mê ja wa hkôt amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa nê mãânêh ra Tirtûm kot mê pamã mêmoj tã karô xwýnh piitã hkôt amnhî nhîpêx. Ja na pre Mojes mê Tirtûm nhÿ hã kapêr xwýnhjaja amnepêh Tirtûm nhÿ hã mê panhîgêjtê mã hã karô ho pa. Anê.

Jesus kot amnhî tã mê hkukjêr ã harênh

Makre 12.35-37; Rukre 20.41-44; mãânêh Rômãn 1.3-4

⁴¹Nhûm Parijew nhô xwýnhjaja arî Jesus mar o kuhê nhûm amnhî tã tanhmã mê hkukjêr to. Nom te nhãm mêhõ hã mê hkukjêr pyrãk o mê hkukja nê mê kãm:

⁴²—E mê inhmã mêmoj jarê. Tanhmã na ka htem expên mã Tirtûm kot mê akaxyw ãm mã xwýnhja jarênh to? Kêp mêhõ kanrêhã htãmnhwÿ koja wehe? Anê.

Hãmri nhûm mê kãm:

—Nã koja kato nê kêp pahi finat Tawi kanrêhã htãmnhwÿ koja.

⁴³Anê nhûm Jesus mê kuma nê mê kãm:

—Tÿ. ãm hãmri na ka mê harê. No mo na htem expên mã kêp pahi Tawi hkanrêhã

htãmnhwÿ pix ã harê nê mãânêh kêp ò pahihiti hã harênh kêt nê? Tawi na pre Tirtûm Karô nhÿ hã tanhmã harênh to nê harênh o:

⁴⁴Na pre Tirtûm inhô Pahihiti mã ã kapêr anê nê kãm: “E amnê ixwÿr tê nê inhîhkô hã nhÿ nê inhmã mê ho amnhîptãr o akri. Kot paj mê kot kãm akurê xwýnh piitã mê unênh pa nê awÿr mê o mra nê anhîhkram mê haxãr pa.” Anhÿr o pre kãm kapêr.

⁴⁵ã Tawija Tirtûm kot Kris mã kapêr jarênh nê kêp ò pahi hã kagã anê. Mê kajaja na ka htem ãm kêp Tawi tãmnhwÿ pix ã expên mã harênh o ri apa. No kêt Tawija na pre kêp ò Pahihiti hã harênh o pa. Anê.

⁴⁶Hãmri nhûm mê kuma nê tee ri kot tanhmã kutã kãm kapêr to hkukamã hamaxpêr nê axte mêmoj tã hkukjêr kêt nê. Tanhmã kot mê amnhî to nê hamaxpêr o hakre? Na prem tee ri kãm hamaxpêr o hakrenh prãm kaprÿ. Jesus mêmoj piitã hkukamã àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx.

23

Jesus kot tanhmã Parijew nhô xwýnhjê jarênh to

Makre 12.38-40; Rukre 11.43-46, 20.45-47

¹Tã nhûm Jesus mê ixte hkôt ixpa ho ixpa xwýnhjê mê mê kot mar o kuhê xwýnhjê mã kapêr nê mê inhmã tanhmã Parijew nhô xwýnhjê mê Mojes kapêr o mê ahkre xwýnhjê jarênh to nê mê inhmã:

²—Nã Parijew nhô xwýnhjê mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjaja na htem hprî hã Tirtûm kapêr ã kagã htûm mar mex nê. ³Jakamã kêr ka mê mar tÿx nê mê kot ho mê ajahkre kôt amnhî nhîpêx. No mê kot amnhî nhîpêxja kêr ka mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê kot Tirtûm kapêr tûm o mê ajahkre htã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. ⁴Te mê kot mêhõ kot mê katut ã mê kãm mê jênh pytî janhõr tã no ãm mê kuxwar hkwy htur kêt kot amnhî nhîpêx pyrãk o na htem amnhî nhîpêx o pa. Jao mê amã mêmoj tã karô nê mê amã: “E kêr ka mê ã amnhî nhîpêx anê nê ã amnhî nhîpêx anê.” Anhÿr pix o mê amã kapêr o pa. Nom mê tãnjaja amnhî kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê.

⁵—Na htem hkwyjê kot mê omunh nê mê kot amnhî to mex ã mê harênh kaxyw mê noo mã tanhmã amnhî nhîpêx to. Nê mê mê noo mã mê ê mex pix kãm pa. Nê amnhîm Tirtûm kapêr ã kagã htûm kwÿ hã kagã nê amnhî nhôkrã hã hanhõ nê amnhî pa hã hanhõ nê hã pa. Mê kot hã nohtÿx rãhã hã mê hkamnhîx kaxyw nhûm htem ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Nê mê kãm mê piitã mê kot amnhîm mê rûnh ã mê harênh o paja nhûm htem kãm hprãm.

6—Nê mê pahpê Ijaewjê nhô Tirtûm kapêr o mê ahkre xà hã ixkre kamã mê kot amnhî to rûnh xwýnhjê hkrî xà mex pix kamã kãm hkrî hprãm. Nê mêmoj tâ mê apkur xà mex â arîgro hã nhûm htem ma mê apkur xà hã ixkre hwýr akuprô nhûm mê kot amnhî to rûnh xwýnhjê hkrî xà mex pix kamã kãm hkrî hprãm. ⁷ Nê nhÿri pry hã mra nhûm mê kot mê omunh nê mê kêp mê ahkre xwýnh maati hã mê hã hpijaãm kãm tanhmã mê kãm kapêr mex toja nhûm htem kãm hprãm. Á na hte Parijew nhô xwýnh mê Tirtûm kapêr tûm o mê ajahkre xwýnhjaja hêx rom mê anoo mã amnhî nhîpêx anhÿr o pa.

⁸⁻¹⁰—No mê kajaja. Kêr ka mê ho mê urák kêt nê. Kê mê axpên mã mê ajarênh o: “Pahi Maati” anhÿr o mê ajarênh kêt nê. Rÿ mê ajarênh o: “mê ijahkre xwýnh maati” anhÿr o axpên mã mê ajarênh hkêt nê. Kêt paxipix na pre Tirtûm mê akaxyw ixãm jakamã paxipix na ixpê mê anhô Pahi Maati. Nê paxipix na ixpê mê ajahkre xwýnh maati. No mê kajaja ixkôt mê apê axpên to atôx nê atô na ka mê.

—Nê kêr ka mê ri axpên jarênh o: “Mêpahpãm” anhÿr kêt nê. Kêt kaxkwa kamã na Mêpahpãmja.

¹¹⁻¹²—Nê kot ka mê amnhî to rax prãm xàj tanhmã amnhî to jarkrar to ho apa htã no nhûm akwýjaja ama nê ãm ana nê akôt hamaxpêr kêt nê. No kot kaj mê piitã mê kutã tanhmã anojarêt to ho apa nhûm mê amnhî tâ mê apumu nê axpên mã mê amex ã mê ajarê. Jakamã kot kaj mê amã mê piitã mê kot mê amex ã mê ajarênh prãm hãmri nê ri mê piitã mê kãm tanhmã amnhî nhîpêx to pê mê kutã anojarêt rãhã ho ri apa. Anê.

Jejus kot mê hkwýjê mã kapêr tÿx â harênh

Markre 12.40; Rukre 11.39-52, 20.45-47

¹³⁻¹⁴ Tã nhûm Jejus hpãnhã Parijew nhô xwýnh mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre ho mê pa xwýnhjê mã kapêr. Nê mê kãm kapêr kãm hihtÿx nê mê kãm:

—E mê apê Parijew nhô xwýnh mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjaja. E mê inhãma. Kot kaj mê amex kêt nê. Mê apê mê no kupyw xwýnh na ka mê. Nê mê amã Tirtûm kôt amnhî nhîpêx prãm kêt. Nê nhÿrmã atyk nê mê amã ô krî hwýr axãpir prãm kêt. Nê akwýjaja kot hwýr ãpir pymaj na ka htem akwýjê nê tanhmã mê kãm axêx to ho apa. Mê kot mê apyrã nê Tirtûm kapêr kwým amnhî nhîpêx prãm xàj na ka htem amnhî mê tanhmã mê kãm axêx to ho ri apa. Jao te mê ate mê kêp Tirtûm nhô krî hwýr kahêxã kahê htÿx pyrãk o apa.

¹⁵—Nê mê akwýjaja kot mê akôt amnhî xunhwýr nê mê akôt amnhî nhîpêx prãm xàj na ka htem ma awry hã nhÿhÿm tanhmã

mê kãm ri axujarênh to ho ri apa. Jakamã nhûm mêhõ mê ama nê mê akôt amnhî xãm hãmri nê ra amnhî tomnuj tÿx o mê ajakre. Jakamã koja mê nhÿrmã mê apyrã nê ma mê kot amnhî xã htÿx kamã hamak tûm xãta wýr pa. Jakamã kwa mê o kora. Kot kaj mê amex kêt nê.

¹⁶—Hêxta waa nê. Mê apê Parijew nhô xwýnhjê mê mê apê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjaja kot kaj mê amex kêt kumrêx. Na ka htem mê kêp mê hikãxpore jamýnh prãm xàj atÿx ri tanhmã mê ahkre hto ho apa nê mê kãm: “Kot kaj mê ãm hãmri mêmoj tâ amnhî jarênh kaxyw hãmri nê Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre nhÿxi jarênh kôt mêhõ mã amnhî jarê nhûm ama nê hamaxpêr o: ‘Ko. Apu ãm hãmri na inhãma amnhî jarê rÿ ko na apu ãm amnhî to hêx.’ Anhÿr o hamaxpêr. Nom kot kaj mê ixkreta ho mex kaxyw mê kãm kãxpore hkwý gô hãmri nê ate mê kãm ôr xãta jarênh kôt ãm hãmri mêmoj tâ mêhõ mã amnhî jarê. Hãmri nhûm ama nê hamaxpêr o: ‘Nã ãm hãmri na ã inhãma amnhî jarênh anê. Kot ixkre ho mex kaxyw kãxpore hkwý nhôr kôt ã amnhî jarênh anê. Jakamã na amnhî to hêx kêt nê.’” Anhÿr o hamaxpêr. Na ka htem ã mê ahkre ho apa anê. ¹⁷ Nom mê ate mê ahkreta mex kêt. Pêr mê ajamaxpêr mexti hã. Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkreta mex o ixkre ho mex kaxyw kãxpore nhôrta jakrenh. Tã ka htem axtem nê mê kot kãm kãxpore nhôrta mex o ixkre jakrenh ã harê. No mê pahte ãm hãmri mêmoj tâ amnhî jarênh nê aa paxêx kêt rãhã ho papaja na Tirtûm kãm hprãm.

¹⁸—Nê na ka htem mê kêp mê hikukrêx jamýnh prãm xàj ã atÿx ri mê ahkre anê nê mê kãm: “Kot kaj mê ãm hãmri mêmoj tâ amnhî jarênh kaxyw nê Tirtûm mã mêmoj nhôr xã hã mêstija jarênh kôt mêhõ mã tanhmã amnhî jarênh to. Hãmri nhûm mê ama nê hamaxpêr o: ‘Nã ãm hãmri na inhãma amnhî jarê rÿ ko na apu ãm inhãma amnhî to hêx.’ Anhÿr o hamaxpêr. Nom kot kaj mê Tirtûm mã mêmoj nhôr xã hã mêstija ã kãm mêmoj xi. Hãmri nê ra mê ate kãm ôr xãta jarênh kôt ãm hãmri mêmoj tâ mêhõ mã amnhî jarê. Hãmri nhûm ama nê hamaxpêr o: ‘Nã ãm hãmri na ã inhãma amnhî jarênh anê. Kot Tirtûm mã mêmoj nhôr ã amnhî jarênh kôt kot amnhî jarênh anhÿr jakamã na amnhî to hêx kêt nê.’ Anhÿr o hamaxpêr.” Anê. Na ka htem ã mê ahkre anê. ¹⁹ Mê ajamaxpêr kêt xwýnh na ka mê. Tirtûm mã mêmoj nhôr xã hã mêstija na mex o mê kot hã kãm mêmoj nhôrta jakrenh. Tã na ka htem axtem nê mê kot hã kãm mêmoj nhôrta mex o mêsti jakrenh ã harê. ²⁰ Nom Tirtûm mã mêsti mê mê kot hã kãm mêmoj nhôrta te kot axpên pyrãk jakamã kot kaj mê mêstija jarênh kôt mêmoj tâ amnhî jarê nê mããnhê

mê ate hã Tirtûm mã mêmoj xirja jarênh kôt amnhî jarê. Hamê wa kot axpên pyrâk jakamã hamê wa harênh pê amnhî to axêx kêt nê. Jakamã kêr ka mê mêmoj tâ amnhî jarênh kaxyw nê hamê wa harênh kôt âm hãmri mêmoj tâ amnhî jarê nê ho axêx kêt nê. ²¹ Tã kot kaj mê âm hãmri amnhî jarênh â mêmoj tâ amnhî jarênh kaxyw nê Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre hkôt hã amnhî jarê nê mãânên Tirtûm kêp ixkre hpãm kôt hã amnhî jarê. Jakamã kêr ka mê hamê wa harênh pê amnhî to axêx kêt nê.

²² —Nê kot kaj mê âm hãmri amnhî jarênh â mêmoj tâ amnhî jarênh kaxyw nê kaxkwa jarênh kôt amnhî jarênhja o mãânên kaxyw kaxkwa kamã Tirtûm krî xã maati hkôt amnhî jarê. Nê mãânên Tirtûm kôt amnhî jarê. Jakamã kwa hamê wa harênh pê amnhî to axêx kêt nê.

²³ —Hêxta waa nê. Mê apê Parijew nhô xwýnh mê mê apê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjaja kot kaj mê amex kêt nê. Mê ate mê no kupyrr xwýnh na ka mê. Na ka htem Tirtûm kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê âm hkwy kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri apa. Na ka htem âm kapêr o hpýnhre nê hkôt amnhî nhîpêx â amnhî pumu nê ate amnhî to mex xwýnh â amnhî jarênh o apa. No Tirtûm kãm hprãm xã piitã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê ate tâm kê hipêx nê mê ho mex nê mê kamã axukapri hã kot mê amã karôja. Nê mê amã Tirtûm kînh â kapêr kôt amnhî nhîpêx hã karôja ra mê ate mar tâ hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê ate kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx ronhýx ja mê amã mex o mex. ²⁴ Mê ate âm kapêr o hpýnh nê hkôt amnhî nhîpêx jakamã te mê ate atýx ri tanhmã axâpkur to ho mê akri pyrâk. Jao te mê axâpkur xã hã mêô kamã pure pumunh nê nê hanhir nê rênh tâ mãânên kamã kên rax pumunh tâ nê hanhir nê rênh kêt rãhã hkur pyrâk. Jao Tirtûm kapêr o hpýnhre nê hkôt amnhî nhîpêx no piitã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Pêr mê ajamaxpêr kêt tâ na ka htem atýx mê ahkre ho ri apa.

²⁵ —Hêxta waa nê. Mê apê Parijew nhô xwýnh mê mê apê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjaja kot kaj mê amex kêt nê. Mê ate mê no kupyrr xwýnh na ka mê. Nã mê apê Parijew nhô xwýnhjaja te mê ate mê kot apkur kaxyw prat kre kuhôn punuj tâ mex â harênh nê kamã apkur pyrâk o na ka mê. Jao âm mê akrãhkã rûm pix mã mê amex. Nê mê noo mã te mê amex pyrâk no mê anhôxãhkre kaxwýnh kãm mê ajamaxpêrja mex kêt. Mê akapêr prãm nê mê axãhkurê nê mê anhôxyý. ²⁶ Mê ajamaxpêr mex kêt kênã. Kwa kêr ka mê tâm ajamaxpêr o tâm akwýjê nhîpêx o ri apa. Nê axãmnhîx ri mê kêp amrakati xwýnhjê mã mêmoj nhôr o ri apa. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anê nhûm Tirtûm ja hã mê apumu nê amnhîm mê amex â mê

ajarê. No na ka htem amã mê amnhî to mex prãm xãj âm tee ri amnhî kuhôn hapjê kapry.

²⁷ —Hêxta waa nê. Mê apê Parijew nhô xwýnhjê mê mê apê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre ho mê apa xwýnhjaja kot kaj mê amex kêt nê. Te mê ate mê htykjê jagjênh xã pyrâk. Na htem mê hagjênh xã ho mex o pa nom kamã mê hi nê ahpunuj pix. ²⁸ Ja pyrã nê â mê ate amnhî nhîpêx anhýr. Kapôt rûm mê anhîja na mex. Te mê ate mê ho mex o apa pyrâk o na ka htem amnhî nhîpêx nhûm mê âm akrãhkã pix pumu nom âm mê akrã hi kaxwýnh kãm mê ajamaxpêr punuj rãhã hã mê apumunh kêt nê. Mê ate tanhmã mê no kupyrr to pix kukamã ajamaxpêr jakamã te mê ate mê htykjê jagjênh xã pyrâk.

²⁹⁻³⁰ —Hêxta waa nê. Mê apê Parijew nhô xwýnh mê mê apê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwýnhjaja kot kaj mê amex kêt nê. Mê ate mê no kupyrr xwýnh na ka mê. Na ka htem ma mê hã pika hwýr apa nê Tirtûm nhý hã kapêr o mê pa xwýnhjê hã pika ho mex. Nê mê kot amnhî to mex xwýnhjê hã pika ho mex. Nê axpên mã mê harênh o: "Hêxta waa nê. Na pre amnepêp mê pakukamã mê panhîgêtjaja Tirtûm nhý hã mê kãm kapêr xwýnhjê homnuj nê mê kupa. No kêt mê papajaja mê kamã ri papa ronhýx pu prem mê urãk nê â mê hipêx anhýr kêt nê." Anhýr o axpên mã mê hkapri ho ri apa. ³¹⁻³² Nom âm amnhî to axêx. Mê ate â amnhî nhîpêx anhýr o apa kênã. Â mê ate amnhî nhîpêx anhýr jao ra apê mê hkanrêhã mê hkra kumrêx â amnhî to amnhîrit mex o apa. ³³ Te mê ate kagã xoprê kot mê hkamnhar nê mê homnuj týx pyrâk jakamã koja Tirtûm nhýrmã ma mê kot amnhî xã htýx kamã hamak tûm xãta wýr mê ajano ka mê ma hwýr ajapêx. Hãmri nê tee ri amã ajapóx prãm kapry nê ri amnhî pumu.

³⁴ —Kot paj nhýrmã ma mê awýr inhý hã ixkapêr jarênh o mê pa xwýnh kwýr rê. Nê inhý hã mê ahpununh xwýnh kwýr rê. Nê ixkapêr o mê ahkre xwýnh kwýr rê. Nom kot kaj mê âm mê kapêr ma nê apê mê hprãm nôkati nê tanhmã mê homnuj týx to ho apa. Nê ixpê mê hkwyjê hpar o apa. Jao pi kahpa hã mê hanhór o mê hkwyjê hpa. Nhûm mê hkwyjêjaja Tirtûm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre kamã mê ahkre ho hkrî ka mê omu nê mê unê nê ixkreja kamã mê htak. Hãmri nhûm mê apymaj nhãm ahpýnhã krî hkwyjê hwýr hprôt nê mra. Â kot kaj mê inhý hã ixkapêr jarênh xwýnhjê nhîpêx anhýr o apa. ³⁵⁻³⁶ Na prem ra mê himex rax nê. Amnepêp panhî kator krax rûm Atãw kra Apewta na pre Tirtûm nhý hã kapêr o pa nhûm htôja kãm mar prãm kêt nê kupi. Tã nhûm Tirtûm axte mê hwýr ý hã kapêr o mê pa xwýnh kwýjê rê nhûm prem mã mê

ho anê nê mê hkwýjê nhîmex. Nhûm pre xatâ mê hwyr mê hkwýjê rê nhûm mê xatâ mê kupa. Apew rûm Parakis kra Jakaris wýr na prem mê himex rûnh nê. Hâmri nhûm prem Tirtûm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ Jakarisja pí. Tâ mê kajaja mê ate mê urâk nê mê amâ Tirtûm kapêr mar prâm kêt nê mê urâk nê amâ Tirtûm nhý hâ kapêr xwýnhjê nhîmex prâm nê. Á mê ate mê anhîgêjtjê pyrâ nê mê hipêx anhýr mýrapê koja Tirtûm mê apê mê hkanrêhâ mê hkra nê mê htâmnhwýjaja mê ato hpimràâtâ tanhmâ mê ato htýx to ka mê amnhî xâ htýx kamâ ajamak râhâ ho ri apa. Anê.

Jejus kâm Jerujarê nhô xwýnhjê japê htýx â harênh

Rukre 13.34-35; mãânên Rômân 11.25-27

³⁷ Hâmri nhûm Jejus te ra kot Jerujarê nhô xwýnhjê pumunh nê mê kâm kapêr pyrâk o tanhmâ kapêr to ho xa. Nê mê kâm:

—Hêxta waa nê Jerujarê nhô xwýnhjaja. Tirtûm kot xatâ mê awýr ý hâ kapêr jarênh xwýnhjê rênh nhûm mê kot mê akôt mê amâ kapêr jarênh o pa htâ ka mê kapêr mar kêt kumrêx. Nê axtem nê kên o na pa inhmâ mê himex o apa. Á na ka htem amnhî tomnuj o apa anê. Tâ nom arî inhmâ mê ajamâr o ri xpa hprâm. Te ho krâhyre kot nore hpro nê ho hikwý pyrâk o na pa inhmâ mê anhîpêx prâm nê. Nom mê amâ ixprâm nôkati nê mê ate ixkaga kumrêx. ³⁸ Mýrapê koja Tirtûm mê anhô krî jamâr kêt nê. ³⁹ Kot paj tokyx ty nê mê apiitâ mê are nê ma akupým api ka mê axte ixpumunh kêt nê. Ám akupým ixwryk xâ hâ arîgrota pix â koja mê akwýjaja mê amýrpê krî ja kamâ ixpôx â ixpumu. Hâmri nê mê akurom ixpumu nê hkînh týx nê. Nê tâ ixkôt amnhî xunhwýr kurê kumrêx. Hâmri nê axpên mã ijarênh o: Ota Tirtûm kot mê pahwýr mênh xwýnhhta wrý. Nâ ám hâmri na mê pahwýr wrý. Ja mex o mex.

Koja mê â axpên mã ijarênh anê. Anê.

24

Jejus kot mê pakukamâ mêmoj jarênh Makre 13.1-13; Rukre 21.5-19; mãânên Wam Ximotre 4.1-3; Sikûn Ximotre 3.1-9; Apokarip 6.1-17

¹ Tâ nhûm Jejus Tirtûm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre rûm kato nê ma tê. Pa mê ixte hkôt ixpa ho xpa xwýnhjaja kormâ ixkreja pumunh o ixkuhê nê kâm harê nê kâm:

—Kwa Pahihti. Hêxta waa nê. Ixkreja ám mex kumrêx. Anê.

Hâmri nhûm mê inhmâ:

² —Tý mex nom koja nhýrmâ mê kâm Tirtûm kurê xwýnhjaja grânh pa. Koja arî kên ô axkrutre nê axpên mýnh nê nôr kêt nê. Koja piitâ anhrâ nê ahpýnhâ ri hikwý. Anê.

³ Hâmri pa mê kuma nê tee ri hkukamâ ijamaxpêr. Hâmri nhûm Jejus ma tê nê hixêt pê Oriwêhti hâ api nê hâ nhý pa mê ma hkôt mra nê mê kot â ixkre nhîpêx anhýrta â hkukaja nê kâm:

—Kwa â ám hâmri koja mê â ixkreta nhîpêx anê? Kwa mê inhmâ aprî hâ harê. Xâ koja mê nhýrmâ ho anê nâ? Xâ koja mê tokyx ho anê? Nê akupým nê ixwýr awryk nhûm mêmoj piitâ hapêxja. Kwa mêmo koja we wýj ri tanhmâ amnhî nhîpêx to wehe? Anê.

⁴ Hâmri nhûm mê inhmâ hprî hâ tanhmâ mêmoj kot amnhî nhîpêx to hkukamâ ujarênh o nhý nê mê inhmâ:

—Nâ nhýrmâ mêmoj piitâ hapêx kaxyw tanhmâ amnhî nhîpêx toja kumrêx kot paj mê amâ harê ka mê inhma. Nâ koja mê ohtô nê mê awýr mra nê hêx rom te pa ixte amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx o mê akôt pa. ⁵ Nê mê amâ amnhî jarênh o: “E Tirtûm na pre mê awýr inhmê. Ixpê kaxkwa rûm ixwryk xwýnhhta na pa.” Anhýr o mê akôt mê amâ amnhî to hêx o pa. Jao ohtô nê mê nokupyri o pa.

⁶ —Nê koja mê nhýri awry hâ axpên par o pa nê mê atâ axpên par o pa. Nom kêr ka mê harênh ma nê ri tokyx mêmoj piitâ hapêx â hkamnhîx kêt nê. Kormâ mêmoj piitâ hapêx xâ hâ arîgroja kormâ. ⁷ Koja mêmoj piitâ hapêx kaxyw nhûm ahpýnhâ ri pika piitâ hkôt mê pa xwýnhjaja pika hô nhô xwýnhjê kutâ kuhê nê pijapu ho kuhê. Jao ra axpên par o pa. Hâmri nhûm nhýri pika hkwý httertet týx kumrêx. Nê mê hpur kâm mêôja hapêx nhûm mê kâm prâm týx nê pa. Jakamâ nhûm mê ohtô nê prâm xây axkaprâ. ⁸ Nom ja kormâ mêmoj hapêx kaxyw krax pix na. Te ho mênijê hô hpijagri kaxyw nê kormâ kawax pê ôhy xâ pyrâk.

⁹ —Nê koja mê piitâ ixkôt mê akamâ gryk nê kâm mê akurê htýx o pa. Nê mê awýr mra nê ixtâ mê apynê nê mê atomnuj týx nê mê apa. ¹⁰ Jakamâ koja mê kot ixkôt amnhî xunhwýr xwýnh kwýjaja mê umaj tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr hâmri nê ixkaga. Nê ixkôt mê kâm axpên tâ amýnê nê axpên kâm gryk o pa. ¹¹ Nhûm nhýri mê hkwýjaja Tirtûm nhý hâ kapêr jarênh xwýnh â amnhî to hêx o pa. Jao mê ohtô nê mê nokupyri o pa. ¹² Koja mê â amnhî nhîpêx anhýrja o ra piitâ kâm axpên kamâ ukapri hkôt o pa. ¹³ Koja mê â ixtâ mê atomnuj o pa anê. Tâ nom kêr ka mê amnhî to htýx nê ixkaga hkêt nê. Mê kot mê apar tâ ka mê kaxkwa kamâ akupým atir kurê kumrêx.

¹⁴ —Nê kot kaj mê apê ixkwýjaja ma krî piitâ hkôt Tirtûm kapêr o mê ahkre ho apa. Mê kot amnhî tomnuj kaga nê ixkôt amnhî xunhwýr nhûm Tirtûm kot ja hâ mê omunh nê mê ho hkra hâ mê kâm harênh o ri mê piitâ mê hkôt apa. Kot kaj mê piitâ mê kâm

ijarênh pa pa rî kormã akupÿn mẽ awÿr wrÿ. Anê.

Mê pahomnuj tÿx xwÿnh maati hã harênh

Makre 13.14-23; Rukre 21.20-24; mãânêh Sikün Tesarôn 2.3-4

¹⁵ Nhũm Jejus arî mẽmoj kukamã mẽ inhmã kapêr nê mẽ inhmã:

—Amnepêh Tirtũm nhÿ hã kapêr xwÿnh finat Tãnêwja na pre tanhmã mẽ atomnuj tÿx xwÿnh maati ja jarênh to. Tã koja nhÿrmã ra kot harênh xã hkôt axtem nê Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hwÿr axã nê Tirtũm xãm xã kamã xa. Ka mẽ ja hã omu hãmri nê mẽ kot krĩ grãnh par ã hkamnhix kurê kumrêx. ¹⁶ Koja ã amnhĩ nhĩpêx anê ka mẽ amÿm amnhĩ wÿr mẽ omu hãmri nê ajapój nê ma aprõt nê amrar kurê kumrêx. Mẽ apê jar pika pê Jutej kamã mẽ apa xwÿnhjaja kaj mẽ omu hãmri nê mẽ kot mẽ apar pymaj aprõt nê ma amrar kurê kumrêx. ¹⁷ Rÿ ka mẽ anhörkwÿ hkrãmnênh o akrĩ japêr nê amÿm amnhĩ wÿr mẽ omu nê akukrêx wÿr axãr nê hõ hpyr mã ajamaxpêr kêt nê. ãm wrÿ nê aprõt nê ma atêh kurê kumrêx. ¹⁸ Rÿ ka mẽ apur kãm axãpênh o apa japêr nê amÿm mẽ omu hãmri nê akupÿm anhörkwÿ hwÿr axê jamÿnh kaxyw atêh kêt nê. ãm mẽ umaj aprõt nê ma atêh kurê kumrêx.

¹⁹ —No mẽ htujarõ nê mẽ hkra karàre xwÿnhjaja koja mẽ kêp mẽmoj omnuj tÿx nê. Tanhmã kot mẽ amnhĩ to nê mẽ umaj hprõt tÿx? Nã pika ja kamã koja mẽ mex kêt o mex kêt. Mẽ kot amnhĩ tomnuj mÿrapê koja Tirtũm tanhmã mẽ homnuj tÿx to.

²⁰ —Nê kwa kêr ka mẽ amnhĩ to Tirtũm wÿ kê ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr xã hã arĩgroja na wrÿk pê ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Rÿ mẽ hkôt xã hã arĩgro pê sap ã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê.

²¹ —Nê ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã arĩgroja ã koja mẽ piitã amnhĩ xã htÿx kãm hamak tÿx kumrêx. Amnepêh Tirtũm kot pika ho kator krax rũm amnê mẽ pa xwÿnhjaja kormã aa kot ã amnhĩ xã htÿx kamã hamak anhÿr kêt tã arĩgroja ã koja mẽ amnhĩ xã htÿx kumrêx kamã ama. Hãmri nê axte pika ja kamã ã amnhĩ xã htÿx kumrêx kamã hamak anhÿr kêt nê. ²² Kop apu Tirtũm kot mẽ kot amnhĩ xã htÿx kamã hamak xã hã arĩgro hkwy ho gri hkêt ronhÿx ka mẽ apiitã apikaprãr pa. Ja pymaj koja mẽ amã ho gri. Kot ra amnhĩ kaxyw mẽ arênh xwÿnhjê japê xaj mẽ amã ho gri.

²³⁻²⁴ —Tã ã mẽmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr jakamã koja mẽmojaja tanhmã mẽ amã ixto hêx to nê mẽ amã: “Ota ra Kris akupÿn wrÿ. Kwa mẽ hwÿr mra nê omu.” Anê. Rÿ mẽ amã: “Krisja krĩ mũj kamã na raa. Kwa mẽ ma hwÿr mra nê omu.” Anhÿr o mẽ amã ixto

hêx o pa. Rÿ mẽ awÿr mra nê mẽ amã amnhĩ to hêx nê mẽ amã: “E. Ot pa ixpê Kris ã mẽ awÿr wrÿ. Tirtũm na mẽ awÿr inhmê pa wrÿ.” Anê. Rÿ mẽ amã: “E ixpê Tirtũm nhÿ hã ixkapêr xwÿnh na pa mẽ awÿr mōn pōj.” Anhÿr o mẽ amã amnhĩ to hêx. Hãmri nê mẽ anokupÿr kaxyw mẽ amã aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o pa. Tirtũm kot amnhĩ kôt mẽ arênh xwÿnhjaja kãm mẽ ate ja hã mẽ omunh nê mẽ gryk ã ixkaga hprãm xaj koja mẽ ã mẽ anoo mã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa. Nom ãm ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaprÿ ka mẽ ixkaga hkêt nê.

²⁵ —E kwa mẽ inhar tÿx nê. Na pa ra ixprĩ hã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja kukamã ã mẽ amã mẽmoj jarênh anê. Tã kêr ka mẽ amnhĩ nê ã mẽ kot amnhĩ to hêx anhÿr o mẽ pa xwÿnhjê pumunh mex o apa nê axkãm ajamak rom. ²⁶ Rÿ koja mẽ tanhmã mẽ amã ixto hêx to nê mẽ amã: “Ota Tirtũm kot mẽ pahwÿr mẽnh xwÿnhnta kapõt ã mōn pōj. E mẽ tokyx ma hwÿr mra nê omu.” Anhÿr o mẽ amã ijarê ka mẽ ama nê ãm mẽ ama nê hwÿr amrar kêt nê. Rÿ nhũm mẽ amã: “Ota hitom kãm xa. E mẽ mamrĩ hwÿr agjê nê omu.” Anê no ka mẽ ãm mẽ ama nê ãm mẽ ama nê hwÿr agjêx kêt nê. ²⁷ Kot paj nhÿrmã akupÿn mẽ awÿr ixwrÿk kaxyw hãmri nê ixpimxur kãm ixwrÿk kêt nê. Koja pika piitã hkôt mẽ pa xwÿnhjaja anhĩpê ixwrÿk kãm ixpumu. Te mẽ piitã anhĩpê mẽ kot na haxênh pumunh pyrãk o kot kaj mẽ anhĩpê apiitã ixpumu. ²⁸ Te nhÿri mẽmoj kro nê nõr nhũm nhõhnti kot omunh nê hã htor nê hpinhpanh nhũm mẽ piitã hã omunh pyrãk o kot paj amnhĩ nhĩpêx. Anê.

Jejus akupÿn wrÿk xwÿj ri mẽmoj kukamã harênh

Makre 13.24-31; Rukre 21.25-33; mãânêh Wam Tesarôn 4.16-17

²⁹ Nhũm Jejus arî mẽ ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mã kapêr nê mẽ inhmã:

—Nê kot paj akupÿn mẽ awÿr inhnorjarêt nhũm rĩ Tirtũm kaxkwa kamã tanhmã mẽmoj nhĩpêx to. Kapêr ã kagã htũm kot tanhmã ja kukamã harênh to nê harênh kot: Koja Tirtũm kaxkwa ho ãk nhũm kanhêti piitã rōrōk pa nhũm myyti ahtyk nhũm mytwrÿre urãk nê axte hpōk kêt nê. Anê.

³⁰ Koja ã mẽmoj amnhĩ nhĩpêx anhÿr pa hãmri pa kaxkwa hã mẽ amã mẽmoj nhõ. Hãmri nhũm pika piitã hkôt ri mẽ pa xwÿnhjaja piitã omu nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê mÿr rax kumrêx. No mẽ kajaja kot kaj mẽ omu hãmri nê akupÿn mẽ awÿr ixwrÿk nê mẽ ato amnhĩptãr mã ajamaxpêr kurê kumrêx. Kot paj kakrã kamã hirã htÿx kãm akupÿn ixihtÿx kãm mẽ awÿr wrÿ. ³¹ Hãmri nê Tirtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnh maati mã anê nhũm pifti

kakô hāmri nhūm hkwyjaja kuma nē ma mē awyr pika piitā hkôt anhrā nē ma mra nē inhmā mē ato akuprō. Ixte amnhī kaxyw mē axunhwyr xwýnhjē o akuprō nē man akupýn ixwýr mē ato hapêx. Anē.

*Jejus kot mēmo pàr o eĵep jarēnh
Makre 13.28-31; Rukre 21.29-33*

³² Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—E ka mē pī hpār mūj pumu. Na hte mēmo mytwyr hā rā nhūm mē omu nē ô hkukamā hamaxpēr kurē kumrēx. ³³ Ja pyrā nē koja ā ixte mēmoj jarēnh anhýr xwýnhja amnhī nhīpêx par mē ka mē omu nē akupýn mē awyr ixwýr mā ajamaxpēr kurē kumrēx. Kot paj te ra mē anhōrkwyj kapem ixām pyrāk o amnhī nhīpêx. ³⁴ Nom akupýn ixwýr kêt ri koja ā mē kot mēmoj kot amnhī nhīpêx anhýr pumunh xwýnhjaja kormā piitā htyk kêt ri pa akupýn wry.

³⁵ —Nē koja nhýrmā pika nē kaxkwa wa hapêx pa. Tā no ām ixkapērja koja wa urāk nē aa hapêx kêt nē. Koja ām rāhā ho rāhā. Kot paj aa ihkjē ho tanhmā mēnh to hkêt nē. Anē.

*Mē pahte akupýn Jejus wryk xā hā arīgro
pumunh kêt ā mē pajarēnh*

*Makre 13.32-37; Rukre 12.37, 17.26-30,
17.34-36; māānēn Wam Tesarōn 5.2*

³⁶ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Nē ixte akupýn mē awyr ixwýr xā hā arīgroja mē ate omunh kêt. Nē kaxkwa kamā Tirtūm kapēr o mē wryk xwýnhjaja haxwýja kot ja pumunh kêt. Nē ijaxwýja ixpē Tirtūm Kra htā ixte ja hā amnhī pumunh kêt. Ām inhō Papaj pix na kot ja pumunh.

³⁷ —Nē kot paj nhýrmā man akupýn mē awyr wry. Akupýn mē awyr ixwýr xā hā arīgrota ā koja mē htyx ri amnhī tomnuj o pa. Te amnepēm Noehti kormā hūr ri mē pa xwýnhjaja kot htyx ri amnhī tomnuj o pata pyrāk. ³⁸ Na pre htem amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr kêt nē. Ām jar mē kot amnhī nhīpêx pix kukamā hamaxpēr kôt pix mā amnhī nhīpêx o pa. Rōm nhūm Noehti ja gō htām pymaj pàr rax nhīpêxta mā axā. ³⁹ Nhūm mē ja hā omu nē ām omu nē tanhmā ri amnhī kukamā hamaxpēr to hkêt nē. Hāmri nhūm naja mē haēr pē wry nē wryk rax o mē hanhri pa. Tā akupýn ixwýr xā hā arīgroja ā koja mē htyx ri ā amnhī nhīpêx anhýr o paja o pa mē haēr pē naja pyrā nē akupýn wry.

⁴⁰ —E kot paj mē amā nhýrmā akupýn ixwýr nē tanhmā mē anhīpêx to hā amnhī jarē. Te kot ja pyrāk. Koja mēmyjē hō wa hamēxkrut nē hpur kām àpēnh o xa. Nhūm hōja ra ixkôt amnhī xām nhūm hōja ixkôt amnhī xām kêt japēr. Hāmri pa amnhī wýr

ra kot ixkôt amnhī xām xwýnhnta o api nhūm kot ixkôt amnhī xām kêt xwýnhnta hpur kām ahte arī xa. Hāmri nē tee ri hkrāmnhwý japēr rīt o xa. ⁴¹ Rý nhūm mēnijē wa hamēxkrut nē harōj kahuk o xa. Nhūm hōja ra ixkôt amnhī xām nhūm hōja ixkôt amnhī xām kêt japēr. Hāmri pa amnhī wýr kot ixkôt amnhī xām xwýnhnta ho api nhūm kot ixkôt amnhī xām kêt xwýnhnta tee ri hkrāmnhwý japēr rīt o xa hāmri nē hamaxpēr rax kumrēx. Kot paj nhýrmā akupýn wry nē ā mē anhīpêx anē. ⁴² Tā mē ate akupýn ixpōx xā hā arīgro pumunh kêt jakamā kwa kēr ka mē ijamār rāhā ho ri apa. ⁴³ Na htem htyx ri nhýri tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa nhūm mē kēp àhkīnh xwýnh mē ōrkwy hwyj agjē nē mē kēp ahkī. ⁴⁴ Tā mē ate akupýn ixwýr xā hā arīgro pumunh kêt jakamā kwa kēr ka mē ixwakre kamā te mē apē mē ōrkwy nhō dōn kot amnhī nhīpêx pyrā nē atýx ri tanhmā amnhī tomnuj to ho apa hkêt nē. Ixkutēp axkām ajamak rom nē ri apa. Jao tām ixkutēp amnhī nhīpêx rāhā ho ri apa. Anē.

*Mē kām mē àpēnh mex xwýnhjē jarēnh
Rukre 12.41-48*

⁴⁵ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—E koja mē kām àpēnh xwýnhjē hō àpēnh mex o pa hāmri nhūm ô patrāw àpēnh ā omu hāmri nē ma nhýhým mōr kaxyw nē ihkram mēmoj piitā haxār pa nē kām: “E kēr ka ixwakre kamā inhmā inhōrkwyj tānopxar mex nē. Nē inhmā mē àpēnh xwýnhjē mā mē apkur xā nhōr o apa.” Anhýr o kām mēmoj tā karō hāmri nē kato nē ma nhýhým mō. ⁴⁶ Hāmri nhūm kot kām àpēnh mex xwýnhnta wakre kamā kām àpēnh mex o pa. Jakamā nhūm ô patrāw akupýn hpōx o mō nhūm amnhī wýr harēnh ma nē hkīnh nē. Nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o kām uma hkêt nē. Kot wakre kamā kutēp kām àpēnh mex jakamā tee ri tanhmā amnhī kukamā hamaxpēr to hkêt nē. ⁴⁷ Jakamā nhūm ô patrāwja akupýn pōj nē kot kām àpēnh mex ā omu nē hkīnh nē. Hāmri nē kot kām ô mēmoj piitā hamār o pa kaxyw ihkram haxār pa. ⁴⁸ No koja axtem nē wakre kamā kām àpēnh mex kêt japēr. Nē hamaxpēr o: “Tk. Nā koja tokyx akupýn mōr kêt nē.” Anhýr o hkamnhīx. ⁴⁹ Hāmri nē wakre kamā kām mē àpēnh xwýnhjē htak nē pipānh pix o pa. Nē kām kagōxyhti xānh xwýnhjē kôt pix mā pa. ⁵⁰ Hāmri nhūm ô patrāwja haēr pē akupýn pōj nē tee ri ja hā omu. ⁵¹ Hāmri nē kamā gryk týx nē tanhmā homnuj htyx to nē kām mē àpēnh punuj xwýnhjē mē mē ho hpimrāatā amnhī nē mē kator pa. Hāmri nē mē kot kapēr kwým amnhī nhīpêx xwýnhjē mē mē ho hpimrāatā tanhmā mē homnuj to nē amnhī nē mē kator. Hāmri nhūm wýr

tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr nê mur nê tee ri amnhî nhîpêx. Tâ kêr ka mê ixwakre kamâ ho mê urâk kêt nê. Mê kurom ixwakre kamâ ixkapêr kôt amnhî nhîpêx mex râhâ ho ri apa. Anê.

25

Kormâ mê mjên kêt xwýnhjê ho 10 nê mê harênh

Wam Tesarôn 5.1-3

¹ Nhûm Jejus arî mê inhmâ kapêr nê mê inhmâ:

—Nê mê ate Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx o mê apa xwýnhjaja kêr ka mê akupÿn amnhî wÿr ixkâm ajamak rom nê ri apa. Nom mê kêp Tîrtûm prâm nôkati xwýnhjaja koja mê akînhâ âm htÿx tanhmâ amnhî to pix kukamâ hamaxpêr o pa. Te kormâ mê mjên kêt xwýnhjaja kot amnhî nhîpêxta pyrâk. E pa mê amâ tanhmâ mê harênh to ka mê inhma. Koja kormâ mê mjên kêt xwýnhjê kêp 10jaja ma hkrâmnhwÿ mjên mâ xwýnh kutâ pry hâ mra. Amnhî kôt kanê jamÿ nê o mra nê kutêp pry nhîkrep hkrî. ²⁻⁴ Nhûm mê kêp 5jaja hkwyjê rom amnhî kukamâ hamaxpêr mex nê kanê kaxyw amnhî kôt orti hkwy ho mô. No nhûm mê kêp 5 nê mê hkînhâ âm htÿx kanê pix jamÿ nê o mra. ⁵ Hâmri nê mê mjên mâ xwýnhja kutêp axpên mâ kapêr o hkrî. Nhûm tokyx htêm kêt nhûm mê kutêp hkrî nê gaa nê ra ôtxwa nê gaa nê hikwÿ nê ra ôt pa.

⁶—Tâ nhûm kôt â kamât hâmri nhûm mjên mâ xwýnhja hpôx o tê. Hâmri nhûm kot hkukamâ harênh xwýnhja mê ôt o mê hikwÿ xwýnhjê mâ amÿra nê mê kâm: “Kwa mê hâmri. Ota mjên mâ xwýnhja tê. Mê tokyx kânhmâ akrî pu mê kutâ mra.” Anê. ⁷ Hâmri nhûm mê hkrâ hapôj nê kanê hpök. ⁸ Nom nhûm mê hkwyjê hkînhâ ô kanê kaxyw orti ho pa hkêt xwýnhjaja ra mê kêp mê kanêja hkapyrÿ hpa nhûm mê tee ri kot hpök kaxyw. Hâmri nê orti hkwy hâ hkwyjê hwÿ nê mê kâm: “Xê mê inhmâ orti ho inhô kanê go.” Anê. ⁹ Nom nhûm mê kêp nê nê mê kâm: “Ma mê inhô kanê kamâ orti grire kênâ kot pa kêt mê amâ ho go. Xê mê tokyx ma mra nê nhÿri amnhîm hkwy japrô mê.” Anê. ¹⁰ Hâmri nhûm mê tee ri mê kuma nê ma amnhîm hkwy japrôr mâ ma mra.

—Rôm nhûm mjên mâ xwýnhja mê hânhtê nhûm kanê kamâ arî mê orti xwýnhjaja omu nê hâ jêt kurê kumrêx. Hâmri nê ma hkôt mônh mê pikuprônha xâ hâ ixkreja wÿr wa hâ hkînh nê apkur kaxyw gjêx pa nhûm mê hâ kahê. Mê gjêx xâ hâ oreja ra hwÿr hpôx jakamâ nhûm mê hâ kahê.

¹¹—Tâ nhûm ma mê kot orti japrôr mâ mrar xwýnhjaja hâmri amnhî to hapu nê mra nê tee ri mê hâ hakwakre kupê nê htatak nê tee ri mê kâm akir nê mê kâm: “Xê mê

inhmâ kahê xâ mê pa mê awÿr agjê.” Anê. ¹² Hâmri nhûm hprô mâ xwýnhja mê kuma nê mê kâm: “Tk. Nâ ixte mê apumunhre hâ kot pa kêt mê amâ kahê xâ mê. Kwa mê ma akupÿm mra.” Anê. Â mê ujarênh kot anhÿr. Anê.

¹³ Nhûm pre â Jejus mê inhmâ ujarênh anê. Hâmri nê mê inhmâ:

—E kêr ka mê te kot amnhî kôt orti hkwy ho môr xwýnhjaja kot amnhî nhîpêx pyrâk. Mê ate akupÿn ixwÿrÿ xâ hâ arîgro pumunh kêt jakamâ kêr ka mê apkati mê ixkamâ ajamak râhâ ho apa. Anê.

Mê kâm mê âpênh xwýnhjê jarênh

Rukre 19.11-27

¹⁴ Nhûm Jejus arî mê inhmâ kapêr nê mê inhmâ:

—E kêr ka mê ixwakre kamâ inhmâ tanhmâ amnhî nhîpêx mex to ho ri apa pa hpânhâ mê amâ amnhîrer mex nê. Mê ate tanhmâ inhmâ amnhî nhîpêx to ho apa xâ hkôt kot paj mê amâ amnhîre. Te mêhê my kot kâm mê âpênh xwýnhjê nhîpêx pyrâk. Koja nhÿhÿm nojarêt nê kâm mê âpênh xwýnhjê mâ hikukrêx piitâ hkaga hpa. Ôrkwy nê hpur nê hkrî. Âm mêmoj piitâ mê kot wakre kamâ kâm hamâr o pa kaxyw mê kâm hkaga hpa. ¹⁵ Hâmri nê ahpÿnhâ mê kâm kâxpore hkwy gô. Mê kot kutêp kâm tanhmâ ho rûnh to kaxyw ahpÿnhâ mê kâm ôr pa. Kot kâxpore pumunh mex xwýnhja mâ nhûm ho 5.000 nê kugô. Nê kot hkôt kax pê omunh xwýnhja mâ nhûm ho 2.000 nê kugô. Nê kormâ kot omunh tÿx kêt xwýnhja mâ nhûm âm ho 1.000 pix nê kugô. Hâmri nê mê kâm amnhî jarê nê ma nhÿhÿm mô. ¹⁶ Hâmri nhûm kot ho 5.000 nê hamÿnh xwýnhja kâxporeta py nê ma o môr kurê kumrêx nê tanhmâ ho âpênh to ho môr kâm ra hipy axte ho 5.000 nê kumê. ¹⁷ Nhûm kot ho 2.000 nê hamÿnh xwýnhja mâânênh tanhmâ ho âpênh to ho môr kamâ ra hipy axte ho 2.000 nê kumê. ¹⁸ Nom nhûm kot ho 1.000 pix nê hpyr xwýnhja wa hkînh â axtem nê ma o tê nê kâm kakwÿ nê kamâ haxâ nê hitÿ hpa nê ma akupÿm tê.

¹⁹—Tâ nhûm mê ô patrâwja akupÿn mônh pôj nê mê kâm: “E mê amnê ixwÿr mra nê ixte mê amâ kâxpore ho ixpigrânh xwýnhja jarê. Tanhmâ na ka prem ixkutêp inhmâ hipêx to?” Anê. ²⁰ Hâmri nhûm kot ho 5.000 nê hpyr xwýnhja kumrêx hwÿr tê nê kâm: “E ota akâxporeta. Ate inhmâ ho 5.000 pix nê ôr tâ pa amâ ho rax nê amâ hipy axte ho 5.000 nê kumê nhûm ho axkamur nê ra ho 10.000. Tâ ota.” Anhÿr o kâm kapêr hâmri nê kâm kugô ²¹ nhûm amnhîm hamÿ nê omu nê hkînh nê. Hâmri nê kâm: “Nâ âm hâmri na ka inhmâ ho anê. Ixte amâ ho 5.000 pix nê ôr tâ ka ra inhmâ ho rax jakamâ kot kaj apê inhmâ mê âpênh xwýnhjê hkrâhtum. E

amnê ixwÿr axà pu mē apku nē pahkīnh.” Anē.

²² —Hāmri nhūm hpānhā kot ho 2.000 nē hpyr xwÿnhnta hwÿr tē nē ō patrāwta mā kām: “E ota akāxporeta. Ate inhmā ho 2.000 pix nē ōr tā pa amā ho rax nē amā hipy axte ho 2.000 nē kumē. Tā ota.” Anē.

²³ Hāmri nhūm kuma nē amnhīm hamÿ nē omu nē hkīnh nē. Hāmri nē kām: “Nā ām hāmri na ka ā inhmā ho rax anē. Ixte amā ho 2.000 pix nē ōr tā ka inhmā ho rax jakamā kot kaj apē inhmā mē āpēnh xwÿnhjē hkrāhtūm. E amnē ajaxwÿja ixwÿr axà pu mē apku nē pahkīnh.” Anē.

²⁴ —Tā nhūm kot ho 1.000 pix nē hpyr xwÿnhnta hapu hā wa hkôt tē. Hāmri nē ō patrāw mā tanhmā kapēr to nē kām: “Nā ra ixte apumunh tūm. Pēr axāhkurē pix kām na ka hte apa. Nē amā akāxpore ho rax nē anhō ho rax pix kukamā ajamaxpēr o ri apa. Nom mē pajaja mē ixāpēnh rax pix kukwak ri na ka hte akāxpore rax nē apa. ²⁵ Jakamā na pa inhmā apyma nē. Nē akāxporeta py nē ma o tē nē kaxyw kre nē kamā haxā. Tā ka akupÿn mōn pōj pa ajarēnh ma hāmri nē hkapa nē man akupÿn amā o tē. Tā ota anhō 1.000ta.” Anē. ²⁶⁻²⁷ Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām: “Tk. Kwa amā ixpyma nē ate ixpumunh mex anhÿr tā na ka ixte amā kāxpore nhōrta pyr nē ma ho atēm. Nē mē kot mē kēp kāxpore jamÿnh o kuhē xā kamā mē kām ōr nhūm mē ixkutēp tanhmā inhmā ho rax to hkēt nē? Pēr ām amā kaga nē ate amnhī tomnu pix o ri apa xwÿnh.” Anē. ²⁸⁻³⁰ Hāmri nē kēp kāxporeta py nē nhām jam kugō nē kām: “E amÿ nē o tē nē kot inhmā ho 10.000 nē ōr xwÿnhnta mā agō. Hāmri nē jahti pynē nē ma o tē nē kamāt kō kamā amē. Apēnh mexti hā. Koja tee amÿra nē amnhī xā htÿx kamā hamak xāj tee ri amnhī nham o axpēn kamnhar tÿx kaprÿ nē rī amnhī pumu.” Anhÿr o kām kapēr nhūm kuma nē hpa hā kupy nē ma o tē. Hāmri nhūm mē ō patrāwja mē āpēnh xwÿnhjē mā kām: “E mē ate ixwakre kamā mē axāpēnh mex xwÿnhjaja kot paj ā mē ato mex rax anē ka mē akīnh nē. Nom mē kot inhmā mē āpēnh mex kēt xwÿnhjaja kot paj mē kēp mēō mēmojta jamÿ nē nhām mēhōm kugō nhūm hkaprī nē.” Anē. Ā mē ujarēnh kot anhÿr. Anē.

Jejus kot nhÿrmā mē piitā tanhmā mē harēnh to hā harēnh

Matêwre 13.35-43, 13.47-50; mādānēn Apokarīp 20.11-15

³¹ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Nē kot paj nhÿrmā akupÿn mē awÿr wrÿ nhūm Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnh piitā man ixkōt wrÿ. Kot paj wrÿ nē ixpē pahī maati hā ixkrī xā maati kamā inhmex nē

nhÿ. ³²⁻³³ Hāmri nē Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjē mā anē nhūm mē ma krī piitā hkôt mē apiitā mē ato pikuprōnh pa nē akupÿn ixwÿr mē ato hapēx. Pa mē apumu nē tanhmā mē axunhwÿr to. Te ōwēhti jamār o pa xwÿnh kot ōwēhti kaēx ā motre pumunh nē nhām nē motre xunhwÿr parta pyrāk. ³⁴ Hāmri nē ixupōk rūm mē ate ixkōt amnhī xunhwÿr xwÿnhjē mā ixkapēr nē mē amā: “E mē kajaja kot kaj mē amex kumrēx nē ri apa ho apa. Amnepēm kormā mēmoj piitā hkēt ri na pa pre Inhīpēxā mē wa mē akukamā tanhmā ijamaxpēr to nē mē amā mēmoj mex xunhwÿr rūnh nē. ³⁵ Tā ka prem ajapōj hāmri nē ixkōt amnhī xunhwÿr nē tanhmā ixto mex to ho ri apa.

Na pa pre inhmā prām nē ixpa ka prem ixpumu nē ixkamā axukapri nē inhmā mēmoj gō pa kuku.

Nē na pa pre inhmā kōr nē ixpa ka prem ja hā ixpumu nē inhmā gō pa ho ixkō nē akupÿm ixihÿtÿx.

Nē aa mē ate ixpumunh kēt tā ka prem nhÿri ixpumu nē amnhī nhōrkwÿ hwÿr ixwÿ.

³⁶ Nē na pa pre ixē pynajti nē ri ixpa ka prem ja hā ixpumu nē inhmā axē gō pa haxā nē ri hā ixpa.

Nē na pa pre ixā nē inhīkwÿ ka prem ixwÿr mra nē ixkane nē tanhmā ixto mex to pa akupÿm inhmex.

Nhūm prem ijaxā pa mē hagjēnh xā kamā ixkrī ka prem ixwÿr mra nē tanhmā ixto mex to.

Ā mē ate ixto mex anhÿr o ri apa jakamā nhūm inhō Papajja ixtā mē apumu. Tā koja ixtā mē ato mex rax nē.” Anē.

³⁷ —Kot paj ā mē ate tām amnhī nhīpēx xwÿnhjē mā ixkapēr anē. Hāmri ka mē tee ri inhma nē amnhī tā ixkukja nē inhmā: “Kwa xā mē pajaja na pa prem ā ato mex anē? Nā mē ixte ā anhīpēx anhÿr kām amnhī pumunh kēt tā na ka ā mē ijarēnh anē. Kwa nhÿri na ka pre amā prām nē apa pa prem apumu nē amā mēmoj gō ka aku? Nē nhÿri na ka pre amā kōr nē apa pa prem amā gō hkwy ka ho ixkō? ³⁸ Nē nhÿri na pa prem apumu nē amnhī nhōrkwÿ hwÿr awÿ? Rÿ ka pre axē pynajti nē apa pa prem amā inhīnōhkā gō ka hagjē? ³⁹ Nē nhÿri na ka pre axā nē anhīkwÿ pa prem apumu nē akane? Nē nhÿri na prem ajaxā pa mē hagjēnh xāja wÿr mra nē kamā tanhmā ato mex to? Nā mē pa hkēt.” Anhÿr o amnhī tā ixkukja. ⁴⁰ Hāmri pa mē amā: “Nā mē kēp amrakati xwÿnhjaja na pre htem pa pyrāk. Tā ka prem mē kamā axukapri hā tanhmā mē kutā anojarēt to ho ri apa jao te pa tanhmā ixto mex to ho apa pyrāk. Ām hāmri na ka prem ā mē ho mex anhÿr o ri apa.” Anē. Kot paj ā mē ate amnhī to mex xwÿnhjē mā ixkapēr anē.

⁴¹ –Hâmri nê hpânâ apke rûm mē kot ixkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjê mǎ tanhmǎ ixkapêr to nê mē kām: “No mē kajaja kot paj ixupôk rûm mē unhwÿr xwÿnhjtâjê hkînâ mē ato mex kêt nê. Amnepêr na pre Tirtûmja Satanasti mē mē kot tanhmǎ kām amnhî nhîpêx to ho mē pa xwÿnhjê mē mē ho hpimràatǎ mē kaxyw kuwy rax kumrêxja nhîpêx. Mē kot amnhî tomnuj tÿx mÿrapê nhÿrmǎ kamǎ amnhî xǎ htÿx kamǎ hamak rǎhǎ nê pa ho pa kaxyw. Tǎ kot kaj mē ajaxwÿja ma mē hkôt hwÿr ajapêx. Mē apê Satanasti hkôt mē ate amnhî nhîpêx o apa xwÿnh jakamǎ kot kaj mē urǎn ma hwÿr ajapêx pa. ⁴² Aa mē ate tanhmǎ ixto mex to hkêt. Na ka pre htem inhmǎ prǎm nê ixpa hǎ ixpumu nom inhmǎ mēmoj nhôr kêt nê. Nê inhmǎ kôr nê ixpa hǎ ixpumu nom inhmǎ gô hkwy hkêt nê. ⁴³ Nê nhÿri ahte ixpa hǎ ixpumu nom amnhî nhôrkwÿ hwÿr ixwÿr kêt nê. Nê ixê pynajre nê ixpa hǎ ixpumu nom inhmǎ axê nhôr kêt nê. Nê ixǎ nê inhîkwÿ hǎ ixpumu nom ixkane hkêt nê. Nê mē kot ijaxǎr nhûm arî ixkrî hǎ ixpumu nom ixwÿr amrar nê tanhmǎ ixto mex to hkêt nê. Á mē ate inhîpêx anhÿr o apa jakamǎ e mē ma kuwy hwÿr apa kurê kumrêx.” Anê. Kot paj á mē kām ixkapêr anê. ⁴⁴ Hâmri nhûm mē tee ri inhma nê amnhî tǎ ixkukja nê inhmǎ: “Kwa nǎ á mē ijarênh anhÿr kêt nê. Aa mē ixte á anhîpêx anhÿyre hǎ. Nhÿri na pa prem tanhmǎ akute hǎ apumu? Nǎ aa mē ixte nhÿri á ate amnhî nhîpêx anhÿr á apumunhre hǎ.” Anê.

⁴⁵ –Koja mē á inhmǎ amnhî tǎ aprǎr anhÿr kaprÿ. Kot paj mē kām: “Nǎ na ka pre htem mē kêp amrakati xwÿnhjê pumu nê ám mē omunh o ri ana nê mē kamǎ axukapri hkêt nê. Á mē hipêx anhÿr jao te pa á inhîpêx anhÿr pyrǎk. Jakamǎ kwa mē tokyx ma kuwy hwÿr ajapêx kurê kumrêx.” Anê. Kot paj á kuwy hwÿr mē hanor anê. ⁴⁶ Hâmri nê hwÿr mē rênh pa nhûm mē ma hwÿr hapêx nê kamǎ amnhî xǎ htÿx kām hamak rǎhǎ nê pa ho pa nê aa kator kêt kumrêx. No kêt mē ate tǎm amnhî nhîpêx o mē apa xwÿnhjaja kot kaj mē kurom ma Tirtûm mē wa inhô krî hwÿr api nê kamǎ amex nê atir tûm nê apa ho pa. Kot paj á ahpÿnhǎ mē apiitǎ mē anhîpêx anê. Anê.

Nhûm pre á Jejus akupÿn wrÿk á amnhî kukamǎ mē inhmǎ ujarênh anê. Hâmri nê mē inhmǎ ujarênh pa.

26

*Mê kot Jejus á ámnênh á amnhî jarênh
Makre 14.1-2; Rukre 22.1-2; Juǎw 11.45-*

53

¹ Tǎ nhûm Jejus mē ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê mǎ ujarênh pa nê mē inhmǎ:

² –E kot puj mē axte pahǎtǎ apkati axkrut hâmri nhûm arÿgro pê Pas kato. Jakamǎ koja mē piitǎ amnepêr Tirtûm kot Ejit nhô xwÿnhjê pê mē pakukamǎ mē panhîgêjtê kator mǎ hamaxpêr nê hǎ hkîn kaxyw Jerujarê hwÿr akuprô. Kamǎ koja mē ixpynê nê pi kahpa hǎ inhô nê ixpi. Koj mē tokyx á inhîpêx anê. Anê.

Nhûm pre á amnhî kukamǎ mē inhmǎ amnhî jarênh anê. ³ Rôm nhûm Jerujarê kamǎ patre krâhtûmjê mē Ijaew pigêjtaja patre maati Kajpasja nhôrkwÿ kamǎ axpênh wÿr akuprô. ⁴⁻⁵ Ra mē kām Jejus pir prǎm tǎ mē kām mē kot hkôt kapêr mar o pa xwÿnhjê pyma nê. Hâmri nê tee ri hamaxpêr nê axpênh mǎ:

–Hêxta waa nê. Tanhmǎ kot puj wem ho nê kupÿr? Kot puj mē pahkîn kām tanhmǎ ho nhûm mē hkîn xwÿnhjaja hǎ mē pakamǎ gryk tÿx nê. Pu mē hǎ axpu nê hǎ tanhmǎ axpênh to. Jakamǎ kwa pu mē kormǎ tanhmǎ ho hkêt nê.

Anhÿr o axpênh ma.

*Mêhô ni kot Jejus krǎ gregrer á harênh
Makre 14.3-9; Rukre 7.36-50; Juǎw 12.1-8*

⁶ Tǎ nhûm Jejus kormǎ krî pê Petǎn kamǎ Simǎw nhôrkwÿ kamǎ apkur o nhÿ. Simǎwja na pre hkǎ kro xapêr tÿx o pa nhûm Jejus ra arÿgro hô hǎ akupÿm hkǎ ho mex. Hâmri nê akupÿm ô krî hwÿr pôj nê ôrkwy hwÿr tê nê kuri apkur o nhÿ. ⁷ Hâmri nhûm mêhô nija hpôx á omu nê hamaxpêr nê:

–Ma koja pêr Jejusja pa hǎ apkati grêre hâmri nê ty. An pa ma hwÿr tê nê mēhkuxwa xǎ ho hkuxwa.

Anê hâmri nê kên jaka ho kǎx kām mēhkuxwa xǎja nhûm kumÿ nê ma hwÿr o tê. Hâmri nê ho hkrǎ gregrer nê hǎ hkapir pa nê ho hkuxwa hpa. Mēhkuxwa xǎ hǎ kǎxpore xohtô rax tǎ nhûm á hǎ hkapir par anê. ⁸ Hâmri pa mē ixte Jejus kôt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja tee ri á kot hipêx anhÿr á omu nê axpênh mǎ:

–Tk. Kwa na hǎ mēhkuxwa xǎta kapir pa. ⁹ Kop apu ma kot o htêm nê ho wênê nê hpânâ kǎxpore ho rax kumrêx nê hamÿnh nê ho mē kêp amrakati xwÿnhjê nhîpêx par o nhÿx ja kām mex nê. Kwa mo na we á amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê? Anê.

¹⁰ Hâmri nhûm Jejus amnhî tǎ mē inhma nê mē inhmǎ:

–Kwa kot ixto mex kaxyw kênǎ na ka mē axtem nê ixtǎ kām akir. ¹¹ Mē kêp amrakati xwÿnhjaja koja mē arî mē akôt pa rǎhǎ nê. Ka mē amǎ mēmo arÿgro hǎ tanhmǎ mē ho ajuta hto hprǎm nê tanhmǎ mē ho ajuta hto nê mē kām mēmoj gô. No pa kot paj ri mē akôt ixpa ka mē ixto mex ry ho apa hkêt nê. Kot paj tokyx mē apiitǎ mē are. ¹² Ixtyk nhûm mē kot ijaxǎr kukamǎ na á ixkuxwa anê. Ám hâmri na á inhîpêx anê. ¹³ Ám hâmri

na pa mē amā kot ā inhîpêx anhÿrja jarê. Koja mē krî piitâ hkôt axpên mâ ijarênh â kagâ kamâ ijarênh o pa nê kamâ nija kot ā inhîpêx anhÿr kamâ harê nê kuma. Anê.

*Jut Kariot kot mē kām Jejus ā àmnênh
Makre 14.10-11; Rukre 22.3-6*

¹⁴ Tâ nhùm Jut Kariotja. Kêp mē ixpê Jejus kôt ixpa ho ixpa xwÿnhjê pê 12 hō htâ ra tanhmâ hamaxpêr to nê axtem nê Satanasti nhÿ hâ ma patre krâhtümjê hwÿr tē nê tanhmâ Jejus o mē mar to nê mē kām:

¹⁵ —E ot pa mē amâ Jejus jarênh o tē. Xa kot paj mē amâ hâ amÿnê ka mē hpânhâ inhmâ amnhÿre nâ? Anê.

Hâmri nhùm mē kuma nê hkîn nê. Hâmri nê kām:

—Nâ kot paj mē amâ amnhÿre.

Anê hāmri nê kām kâxpore ho 30 nê ôr kurê kumrêx nhùm hamÿ nê hkîn nê kato nê ma tē. ¹⁶ Hâmri nê mē kām Jejus pynênh kaxyw tânopxar o ri hkôt ri pa. Mē kot mar o ri pa xwÿnhjê hkâx â unênh nê ma mē hwÿr o htêm kaxyw.

*Jejus kot hkôt mē pa xwÿnhjê kutâ apkur
Makre 14.12-21; Rukre 22.7-13; Juâw
13.21-30*

¹⁷ Tâ nhùm mē hkîn pê Pasja kato. Amnepê mormâ Ejit kām mē pa ri na pre mē inhîgêttjaja ôwêhti hkrare hkwy hpa nê ho anê nê kuku. Tîrtüm kot ja hâ mē omunh nê Ejit nhô xwÿnhjê nê mē kator kaxyw nhùm prem â amnhî nhîpêx anê. Tâ mē ixpê mē hkanrêhâ mē htâmnhwÿjaja na pa htem arî amgrâ mē arîgro pê Pasja â axpên wÿr akuprô nê jam ijamaxpêr pê mē urâk nê ôwêhti hkrare hkwy pa nê pâwti kaxkritê kêt kâm kuku. Jakamâ pa mē ixte Jejus kôt ixpa ho ixpa xwÿnhja wa axkrut nê Jejus wÿr tē nê amnhî tâ hkukja nê kām:

—Kwa nhÿri kot paj we wa tē nê mē akutêp Pas â mē panhō hâ apê? Anê.

¹⁸ Hâmri nhùm wa kām:

—Nâ wa māmri ma Jerujarêja wÿr wa tē. Nê krîm axâ nê mēhō myti pumunh kurê kumrêx nê kām: “E Jejus na wa inhmê pa wa awÿr tē. Na awÿr hpêr mēnh o: ‘E na pa ra inhnojarêt. Jakamâ nhÿri kot paj we ixkôt ri mē pa ho mē pa xwÿnhjê mē Pas â axpên kutâ apku?’ Anhÿr o awÿr hpêr mē.” Anê. E wa â kām akapêr anê kê war ama nê war amâ ôrkwy nhîmök â ixkre rax ô jahkre. Kamâ ra kaxyw mē paxâpkur xâ hâ mēmoj piitââ. Ka wa omu hāmri nê māmri mē ixkutêp kamâ mēmoj tâ apê. Anê.

¹⁹ Hâmri nhùm wa kuma nê ma Jerujarê hwÿr tē. Nê hwÿr axâ hāmri nê ra kot wa kām mēmoj jarênh xâ hkôt mēmoj piitâ omu hāmri nê mē ixkutêp mēhō hâ âpênh o wa xa.

²⁰ Tâ nhùm kamât pa mē Jejusja kôt ixkreta wÿr ixpôx pa nê hwÿr agjê nê ixâpkur kaxyw ixkrî. Mē ixte Jejus kôt ixpa

ho ixpa xwÿnhjê pê 12jaja pa mē ixpiitâ Jejus kutâ ixâpkur o ixkrî. ²¹ Hâmri nhùm Jejus tanhmâ mē inhîô jarênh to nê mē inhmâ:

—E pa mē amâ mēmoj jarê ka mē inhma. Kot kaj mē atō mē kām ixkurê xwÿnhjê nhîhkray ijaxâ. Anê.

²² Hâmri pa mē tee ri kuma nê ixkapri htÿx nê. Hâmri nê axpên pânâ amnhî tâ hkukja nê kām:

—Kwa xâ pa? Nâ pa hkêt. Kot paj â anhîpêx anhÿr kêt kumrêx Pahihti.

Anhÿr o axpên pânâ kām amnhî tâ aprâ.

²³ Hâmri nhùm mē inhmâ:

—Nâ âm hāmri na pa mē amâ ixkapêr. Mē ate ixkutâ guhkrax kām anhô pâwti ho mry kagô nhek o akri xwÿnhjê hō kot kaj mē kām ixtâ amÿnê. ²⁴ Tîrtüm kapêr â kagâ htüm ra kot ixkukamâ harênh xâ hkôt koja mē tanhmâ ixto rax nê ixpi. Nom kot mē kām ixtâ àmnênh mâ xwÿnhnta hêxta waa nê. Â kot amnhî nhîpêx anhÿrja mÿrapê koja amnhî xâ htÿx kām hamak rax kumrêx. Kop apu aa ô māmâj nhôxâ hkre rüm kator kêt ronhÿx ja kām mex nê. Anê.

²⁵ Hâmri nhùm Jut Kariot kot mē kām hâ àmnênh mâ xwÿnhnta hāmri amnhî tâ kuma nê kām:

—Kwa xâ we pa Jejus? Xâ pa kot paj â anhîpêx anê? Kwa nâ pa hkêt. Anê.

Hâmri nhùm kām:

—Tÿ. Ka â ate inhîpêx anhÿr mâ kênâ. Anê.

*Jejus kot amnhî kamrô pikapîr kukamâ
harênh*

*Makre 14.22-26; Rukre 22.14-23; määnêh
Wam Korî 11.23-26*

²⁶ Tâ nhùm Jejus pâwti hō py nê Tîrtüm mâ harê nê mē inhmâ ho hkry nê ho mē inhîpêx pa nê mē inhmâ:

—E na pa â mē amâ pâwti ho hkry nê mē amâ ôr anê. Ja pyrâ nê koja mē â inhîpêx anê nê te ixto hkry hpar pyrâk o inhîpêx pa amnhî xâ htÿx kamâ ijamak kām ty. Nom mē anê kot paj ty. E mē māmri aku.

Anhÿr o mē inhmâ amnhî jarê pa mē kuma nê kot mē inhmâ ho hkry xwÿnhja ku. ²⁷⁻²⁸ Hâmri nhùm hpânhâ kop py nê mâ ho anê nê Tîrtüm mâ harê nê mē inhmâ kugô nê mē inhmâ:

—Mê kot ixpîr xâ hâ arîgroja â koja ixkamrô axkapî. Nom koja mē amarî ixpîr nhùm amarî ixkamrô hpikapîr kêt nê. Âm paa. Pa kot paj mē anê mē îhkram amnhî jaxâ nhùm mē â inhîpêx anê nê ixpi. Koja ixkamrô axkapî nhùm Tîrtüm omu nê ixkukwak ri mē ate ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê nê mē ate amnhî tomnuj piitâ te amnhî katut kôt rênh par pyrâk o hipêx nê mē ato hkra. Ra amnepê mē kot â amnhî jarênh anhÿr xâ hkôt. Jakamâ e mē ixkamrô pikapîr mâ ajamaxpêr pê wîhti ho akôm o axpên nhîpêx. ²⁹ Âm hāmri na pa

ã mē amā amnhī jarēnh anē. Kot paj axte wīhti ho ixkōm kêt rāhā nhūm nhŷrmā inhō Papaj akupŷn mē awŷr inhmē. Hāmri pu mē akupŷn ixwŷrŷk xā hā arġrota ā pahkīnh rax kumrēx. No ām axtem tanhmā hā pahkīnh to. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē inhmā amnhī jarēnh anē. Pa mē axpēn pānhā kopta py nē wīta kwŷ ho ixkō. ³⁰ Hāmri nē mē xpiitā ho ixkōm pa nē Tirtūm mā mex ā gre. Hāmri nē ijapōj nē hixēt prēk pē Oriwēhti hwŷr ma mra.

Jejus kot Simāw Pētre mā kapēr ā harēnh Makre 14.27-31; Rukre 22.31-34; Juāw 13.36-38

³¹ Tā nhūm Jejus tanhmā mē ixte hkōt ixpa ho ixpa xwŷnhjē jarēnh to nē mē inhmā:

—E Tirtūm kapēr ā kagā htūmta kot tanhmā mē akukamā mē ajarēnh to nē mē ajarēnh kot:

Kot paj ōwēhti jamār o pa xwŷnhja pī hāmri nhūm ōwēhti hpigrānh pa nē ma angrā nē ri mra.

Anhŷr o kot mē ajarēnh. Te ho mē apē ōwēhti pyrā nē ā mē ajarēnh anē. Tā kamāt ja kamā koja mē tanhmā inhīpēx to ka mē ixtā mē omu nē mē umaj ōwēhti pyrā nē apiitā ixkaga hpa nē ma aprōt nē mra. ³² Nē mē kot ixpīr tā kot paj akupŷm ixtīr. Hāmri nē ma akupŷm mē akukamā pika pē Garirej wŷr mō. Kamā kot puj mē axte axpēn pumu. Anē.

³³ Hāmri nhūm Simāw Pētre tee ri tanhmā mē kot amnhī nhīpēx to hkukamā amnhī jarēnhja ma nē hkaprī nē kām:

—Tk. Nā kot paj ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē Pahihti. Koja pahkwŷja akaga japēr no pa kot paj aa akaga hkēt nē. Kot paj akōt ixpa rāhā nē. Anē.

³⁴ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Nā ra ixte akukamā ixāhpumunh mex. Koja apkati hkōt krāhyre hkār kēt ri ka ra mē umaj ate ixkōt apa hkēt ā mē kām amnhī tā axāprār o axkrunēpxi kām ga. Kwa jam ajamaxpēr tŷx nē. Anē.

³⁵ Hāmri nhūm tee ri kuma nē axte kām:

—Kwa nā. Mē kot ajaxār nē apīr tā kot paj arī akōt ri ixpa nhūm mē pahto amŷrā nē tanhmā panhīpēx to. Nā kot paj aa akaga hkēt nē.

Anhŷr o kām amnhī jarē. Pa mē ijaxwŷja ā kām amnhī jarēnh anē.

Jejus kot Tirtūm mā amnhī jarēnh Makre 14.32-42; Rukre 22.39-46

³⁶ Tā nhūm Jejus mē inhmā anē pa mē ma nhŷri mē kot kām “Gesēm” anhŷr xwŷnhja wŷr mra. Hāmri nhūm mē inhmā:

—E mē jar ixkutēp akrī. Pa ma mūtūm tē nē Tirtūm mā amnhī jarē mān. Anē.

³⁷ Hāmri nē mē ixkwŷjē ho axkrunēpxi nē amnhī kōt mē kuwŷ. Simāw Pētre nē

Jepetew kra pijakrut pē Xiakre nē Juāwja wa nhūm amnhī kōt mē kuwŷ nhūm mē ma hkōt mra. Hāmri nhūm Jejus tee ri mē kot tanhmā hipēx tota kukamā hamaxpēr o hkaprī nē amnhī kamā kahak tŷx nē. ³⁸ Hāmri nē mē kām:

—Hēxta waa nē. Na pa tee ri amnhī xā htŷx kamā ijamakja kukamā ijamaxpēr nē amnhī kamā ixkahak tŷx o ra ixkaprī nē. Te ixkaprī kot ixpīr o mōr pyrāk. Jakamā e mē jar anohtŷx nē ixto Tirtūm wŷr o akrī kē tanhmā ixto pa mē kot tanhmā ixtoja kutā ixihtŷx nē. Anē.

³⁹ Hāmri nē mē kurūm htēm greire nē Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw htu mŷr pē tēm nē pikap nō nē kām:

—Kwa Papaj. Hēxta waa nē. Inhmā amnhī xā htŷx kām ijamak prām kēt kumrēx. Na pa tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr nē amnhī kamā ixkahak tŷx nē. Jakamā kot kaj amā inhne ja ho ajapēx prām nē māmrī inhne ho ajapēx nhūm mē kām ixkurē xwŷnhja tanhmā ixto hkēt nē. Rŷ ko. Kot kaj amā mē kot tanhmā ixto hprām kē mē māmrī tanhmā inhīpēx to. Nom pam inhmā hprām xā hkōt kēt. Anē.

⁴⁰ Hāmri nē kānhmā xa nē akupŷm Simāw Pētreja mē hwŷr tē nē tee ri mē omu nhūm mē ra ōt pa nē hikwŷ. Nhūm mē omu nē Simāw Pētre mā kām:

—Kwa Simāw Pētre. E mē hāmri akrā hapōj. Kwa wem anohtŷx greire ⁴¹ nē ixkutēp amnhī to Inhō Papaj wŷr o akrī kē mē ixkōt tanhmā mē ato htā ka mē amā mē axj ixkaga hkēt nē arī mē kutā amnhī to htŷx nē akuhē. Ā mē amā mē ate amnhī nhīpēx anhŷr prām nom kormā mē amā maa.

⁴² Anhŷr o kām kapēr hāmri nē akupŷm tē nē axte Tirtūm mā amnhī jarē nē kām:

—Kwa Papaj. Nā inhmā amnhī xā htŷx kām ijamak prām kēt. Na pa amnhī kukamā ijamaxpēr nē amnhī kamā ixkahak tŷx kumrēx. Jakamā kot kaj amā inhne ja ho ajapēx prām nē māmrī inhne ho ajapēx kē mē kām ixkurē xwŷnhja tanhmā ixto hkēt nē. Nom ko. Kot kaj amā mē kot tanhmā ixto hprām kē mē māmrī tanhmā inhīpēx to. Nom pam inhmā ja prām xā hkōt kēt. Anē.

⁴³ Hāmri nē kānhmā xa nē Simāw Pētreja mē hwŷr akupŷm tē. Nē mē omu nhūm kē mē axte gōr nē hikwŷ. Ra mē ōtxwa htŷx nē axte gōr nē hikwŷ. Nhūm Jejus tē nē tee ri mē omunh o xa ⁴⁴ nom axte tanhmā mē kām nē hkēt nē. Ām awjanā nē akupŷm tē nē kē wam kot Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hkōt axte kām amnhī jarē. ⁴⁵⁻⁴⁶ Hāmri nē akupŷm mē hwŷr tē nē mē kām:

—Kwa xān ka mē arī gōr nē anhīkwŷ? E mē tokyx akrā hapōj. Na mē ra mē kot ixwŷr mrar nē ixpynēnh mā. Koja mē tokyx ixkutā mē kot amnhī xunhwŷr xwŷnhja mē kām ixtā amŷnē. Ota ra kot ixtā mē kām ānnēnh

xwýnhhta tē. E mē tokyx kànhmā akrī pu mē kutā mra. Anē.

Mē kot Jejus pynēnh ā harēnh

Makre 14.43-50; Rukre 22.47-53; Juāw 18.2-11

⁴⁷ Nhūm Jejus mē kām kapēr o ām rāhā nhūm Jut Kariot pē mē inhīōja hwýr tē. Nē amnhī kōt mē ohtō nē hwýr mē o tē nhūm mē wapohti nē kō jamý nē hkōt o mra. Patre krāhtūm mē Ijaew krāhtūmjaja kot Jejus wýr mē rēnh xwýnhjaja nhūm mē man hkōt Jejus wýr mra. ⁴⁸ Na pre ra Jut Kariot amnhī kukamā mē kām amnhī jarēnh o:

—Kot paj ixkumrēx hwýr tē ka mē ixkōt hapu hā mra. Kot paj hwýr tē nē kām ixkapēr nē kahti hkōt kumý. Ka mē hā ixpumu nē hwýr mra nē unēnh kurē kumrēx. Ixte kahti hkōt mýnh xwýnhhta kot kaj mē unē. Anē.

⁴⁹ Hāmri nē Jejus wýr tē nē kām:

—Pa Jejus? Xān ka kormā anhōt kēt nē xa? Anē nē kahti hkōt kumý. ⁵⁰ Hāmri nhūm amnhī tā omu nē kām:

—Kwa Jut. Ate tanhmā ixto kaxyw mā xwýnh jakamā e kam nē māmri tanhmā ixto. Anē.

Hāmri nhūm Jut kōt mē mra xwýnhjaja Jut kot kahti hkōt mýnh ā omu nē hwýr mra nē unēnh kurē kumrēx. ⁵¹ Hāmri nhūm mē inhīōja tee ri ja hā mē omu nē ō wapo kapa nē patre maati mā āpēnh xwýnh kot mē hkōt htēm xwýnhhta mā ho apē. Nē kot ho hkrā nhīpōnh mā tā kuhpaw nē upōk rūm hamak nhīkjē pix krāhta. ⁵² Hāmri nhūm Jejus omu nē nē kām kapēr nē kām:

—Kwa akupým awapota hkām haxā nē amarī xa. Na htem wapo ho mē oprē ho pa nhūm mē amnhī xwar wapo ho mē kupa. ⁵³ Xā kot paj amnhī to Tirtūm wý nhūm ām inhma nē tanhmā jajē pē ixpytār to hkēt nē? Nā kot paj amnhī to kuwý nhūm ixwýr kapēr o mē wrýk xwýnhjē rēnh kurē kumrēx nhūm mē ohtō rax kumrēx nē wrý nē mē kēp ixpytā. ⁵⁴ Nom kot paj ā amnhī to hwýr anhýr kēt nē. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot amnepēm ixkukamā ā mē kot inhīpēx anhýr ā mē harēnh jakamā kwār mē māmri Tirtūm kām hprām xā hkōt ā inhīpēx anē. Anē.

⁵⁵ Hāmri nē hpānhā mē kot unēnh xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—Kwa na pa pre apkati mē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā mē kām ixujarēnh o ixpa. Ka prem tokyx ixpynēnh kēt tā jarāhā te ixte amnhī tommuj xwýnh pyrāk o inhīpēx nē ixwýr wapohti nē kō hā akapēn nē ixwýr tē. ⁵⁶ Tā nom ra Tirtūm kapēr ā kagā htūm kamā Tirtūm nhý hā mē kapēr xwýnh kot mē akukamā mē ajarēnh nē mē atā kagā xā hkōt na ka mē ri ā inhīpēx anē. Anē.

Nhūm pre ā Jejusja amnhī tā mē kām kapēr anē. Hāmri pa mē ixte hkōt ixpa ho ixpa xwýnhjaja mē omu nē tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr nē mē umaj ixprōt nē anghrā nē ma inhmrar kurē kumrēx.

Mē kot patre maati hwýr Jejus o mōr ā harēnh

Makre 14.53-65; Rukre 22.54-55, 22.63-71; Juāw 18.12-14, 18.19-24

⁵⁷ Nhūm pre Ijaew krāhtūmjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjaja ra patre maati Kajpas nhōrkwý hwýr akuprō nē Jejus kutēp hkrī. Hāmri nhūm mē kot unēnh xwýnhjaja ma mē hwýr o tē. ⁵⁸ Hāmri nē mē hwýr ho axā nē hkōt gjēx pa. Nhūm Simāw Pētre mē hkōt hapu hā mē htānopxar o tē nē kītare hwýr axā nē pōristi nhīhkō hā nhý. Hāmri nē tee ri Jejus kukamā hamaxpēr o nhý nē hamaxpēr o:

—Kwa tanhmā koja mē ixpē mē inhō Pahiti nhīpēx to? E pa jar amým tanhmā mē kot hipēx to hā mē omunh o nhý. Anē.

⁵⁹ Hāmri nhūm patre krāhtūmjē mē juis-tijaja kām Jejus pīr prām týx nē. Jakamā na prem Ijaew wa ho hamēxkrut nē axpēn kōt tanhmā mē kām ho hēx to nhūm mē kot hā wa mar nē ra hpīr kaxyw mē pikuprōnh xwýnhjē kapi. ⁶⁰ Jakamā nhūm prem axpēn pānhā mē hwýr mra nē tanhmā ho hēx to. Nom axpēn kōt harēnh kēt nē. Ām ahpýnhā tanhmā ri harēnh to nom wahō wa axkrut nē axpēn kōt harēnh kēt nē. Jakamā nhūm mē tee ri hā mē kuma.

Tā nhūm ja wa mē hwýr tē nē axpēn kōt harē nē mē kām:

⁶¹ —Nā na pre tanhmā Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre jarēnh to nē harēnh o: “Kot paj nhýrmā inhmā ixkreja grānh par prām nē kugrā hāmri nē ām ixtā apkati axkrunēpxi pix nē akupým hipēx pa. Ja kaxyw ixāhpumunh týx.” Anhýr o na amnhī jarē pa wa kuma.

⁶² Anhýr o mē kām ho hēx. Hāmri nhūm patre maatija wa kuma nē kànhmā xa nē Jejus mā kapēr nē kām:

—Kwa xā ām hāmri na wa ā ajarēnh anē nā? Xān ka pē ā amnhī jarēnh anē? E mē inhmā tanhmā amnhī jarēnh to. Anē.

⁶³ Nom nhūm amarī mē kām xa nē mē kām tanhmā nē hkēt nē. Hāmri nhūm patre maatija tee ri omu nē axte kām kapēr nē kām:

—Kwa aprī hā mē inhmā tanhmā amnhī jarēnh to. Tirtūm noo mā amā ixkapēr jakamā kēr ka akatāt kōt mē inhmā amnhī jarē nē amnhī to axēx kēt nē. Xā apē Tirtūm Kra? Xā ka na pre Tirtūm mē ixkaxyw axām? Kwa akatāt kōt mē inhmā amnhī jarē. Anē.

⁶⁴ Hāmri nhūm tā hprī hā mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—Tÿ. Nà ãm hãmri na ka ã ijarênh anê. Ixpê Tirtûm kot mê akaxyw ixâm xwÿnhnta na pa. Na pre mê awÿr inhmê pa mê awÿr wrÿ. Tã kot paj nhÿrmã axte kaxkwa rûm amnê akupÿn kakrã kamã mê awÿr wrÿ. Hãmri nê Tirtûm xâhpumunh o âhpumunh xwÿnhnta nhÿhkô hã nhÿ hãmri nê pam tanhmã mê ajarênh to ka mê amnhÿ tã ixpumu nê inhma. Anê.

⁶⁵ Hãmri nhûm patre maatija tee ri ã kot amnhÿ jarênh anhÿr ã kuma nê kamã gryk tÿx nê. Hãmri nê gryk xâj kêp patre maati hã é kapa nê hkaxônh pa nê kumê nê hkwyjê mã kãm:

—Tk. Kwa mo kaxyw kot puj mê axte ri tanhmã kot amnhÿ tomnuj to hã harênh xwÿnh ô japêr? Tãm kot amnhÿ pê Tirtûm Kra hã amnhÿ jarênh ã amnhÿ to hêx nhûm mê pahte mar kênã. ⁶⁶ Jakamã e kwa tanhmã kot puj mê hipêx to? Anê.

Hãmri nhûm mê kãm:

—Nà ã kot amnhÿ jarênh anhÿr mÿrapê koja ty. Ra htyk mã tãm kênã. Anê.

⁶⁷ Hãmri nê tanhmã hipêx kati hto. Mê hkwyjaja hkuk kuhtô nê ïhkra ho htak nhûm mê hkwyjaja ïhkra hpo ho htak nê hã hpêr o axkê nê kãm:

⁶⁸ —E apê Tirtûm Kra hã ate amnhÿ jarênh jakamã mân urak nê axâhpumunh tÿx. Jakamã e mê kot atak xwÿnhnta nhÿxi jarê pa mê ama. Anê.

Simãw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêr ã amnhÿ jarênh

Makre 14.66-72; Rukre 22.56-62; Juãw 18.15-18, 18.25-27

⁶⁹ Rôm nhûm Simãw Pêtre arÿ kÿtare kamã nhÿ. Hãmri nhûm mê kãm âpênh xwÿnh nitita omu nê hprÿ hã omunh kurê kumrêx. Hãmri nê kãm:

—Xê pêr apê Jejus kôt mê pa xwÿnhjê hô na ka. Anê.

⁷⁰ Hãmri nhûm tee ri amnhÿ tã kuma nê kãm mê uma xâj mê kãm amnhÿ tã aprã nê kãm:

—Tk. Kokÿ. Ixte mêhõ my ata pumunhre hã. Anê.

⁷¹ Hãmri nê mê umaj kãnhmã xa nê tã nê kÿtare hwÿr hakwakrem ahte mê hkãx ã xa. Tã nhûm hpãnhã hõja omu nê hã mê kãm:

—Xê ma pêr ãm hãmri na mê harê. Kêp Jejus kôt ri mê pa xwÿnhjê hô na pêr. Anê.

⁷² Hãmri nhûm amnhÿ tã kuma nê kãm:

—Tk. Nà mê ri ã amnhÿ krã hkôt ri ixto axêx anhÿr kêt nê. Ixte aa mêhõta pumunh kêt kumrêx. Anê.

⁷³ Tã nhûm mê hkwyjaja hwÿr mra nê kãm kapêr nhûm tanhmã mê kãm kapêr to nhûm mê kuma nê kãm:

—Kwa pêr ãm hãmri na mê ajarê. Apê Jejus kwÿ na ka. War akapêr kot axpên pyrãk kênã. Anê.

⁷⁴ Hãmri nhûm tee ri mê kãm mê kãm amnhÿ tã aprãr kãm hihtÿx nê mê kãm:

—Kwa nã. Na pa Tirtûm noo mã mê amã amnhÿ jarê. Kot paj amnhÿ to ixêx japêr nhûm inhma nê hã tanhmã ixto. Na urak ixpê Garirej nhõ xwÿnhre hã. Ixte mêhõ mÿj pumunh kêt kumrêx tã ka mê xatã axpên kôt ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnh ã ixkamnhÿx o xa.

Anhÿrja o ra mê kãm amnhÿ tã aprãr o axkrunêpxi nhûm krãhyre hkâr kurê kumrêx. ⁷⁵ Hãmri nhûm Simãw Pêtre kuma nê ra Jejus kot hkukamã krãhyre hkâr kêt ri kot hã amnhÿ aprãr o axkrunêpxi hã harênhnta mã hamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nê kãnhmã hakry hpar o tã nê hkaprÿ htÿx kumrêx nê kÿtare pê kato nê tã nê awry hã xa nê mÿr rax nê.

27

Mê kot pahшти Pirat wÿr Jejus o htêm ã mê harênh

Makre 15.1; Rukre 23.1-2; Juãw 18.28-32

¹ Tã nhûm ra myt kator o môr mê nhûm mê hkrãhtÿmjê mê patre krãhtÿmjaja axpên wÿr pikuprõnh pa. Hãmri nê Jejus ã axpên mar o hkrÿ nê axpên mã:

—Nà kot puj mê hã amÿnê kê mê kupÿ. Kêp Tirtûm Kra hã kot amnhÿ jarênh o amnhÿ to hêx kênã. Anê.

² Hãmri nê mêõ pôristijê mã anê nhûm mê hpa hpre hpa nê ma pahшти Pirat wÿr o tã. Pirat kêp Rôm nhõ pahшти nhÿ hã mê ixpê Ijaewjê ho amnhÿptãr jakamã nhûm mê ma hwÿr o tã nê ïhkram haxã.

Jut Kariot kot amnhÿ pÿr ã harênh
Atre 1.15-19

³ Rôm nhûm Jut Kariot tee ri mê kot Jejus pÿr kaxyw mê harênh ma nê hkaprÿ nê. Ra kot mê kãm hã ãmnênh tã mê kot hpÿr kaxyw ã mê harênh ma nê tee ri amnhÿ kukamã hamaxpêr o hkaprÿ htÿx nê. Hãmri nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Mo na pa pre ri axtem nê ã amnhÿ nhÿpêx anê? Nã na pa pre amnhÿ tomnuj tÿx kumrêx. Anê.

Hãmri nê ra mê kot kãm kãxpore ho 30 nê orta jamÿ nê ma akupÿm patre krãhtÿmjê mê Ijaew pigêtêj hwÿr o tã. Hãmri nê mê kot Tirtûm mã amnhÿ jarênh xã hã ixkreja wÿr mê hwÿr axã ⁴ nê nhÿri mê omu nê mê hwÿr tã nê mê kãm:

—E ota mê akãxporeta. Na pa ã mê amã Jejus ã ixãmnênh anhÿrja o amnhÿ tomnuj tÿx nê. Kot tãm amnhÿ nhÿpêx o pa htã pa axtem nê ã mê amã hã ixãmnênh anê. Jakamã e mÿ. Mê akupÿm akãxporeta jamÿ. Kot paj amnhÿm hamÿnh kêt nê. Anê.

Hãmri nhûm mê tee ri kuma nê kãm:

—Kokÿ. Nom ka na ka pre mê ixwÿr tã nê ho mê inhmar kênã. Anê.

⁵⁻⁷ Hämri nhüm tee ri mē kuma hāmri nē pikap kăxpore rēnh pa nē ma tē nē kato. Hāmri nē hkaprī htýx kumrēx nē hamaxpēr o:

—Kwa tanhmā kot pa we amnhī to? Nà kot paj amnhī pī. Anē.

Hāmri nē krī pē kato nē ma mē kot pika kakwýnh nē ho amnhīm poti nhípēx xā hā pika hwýr tē hāmri nē amnhī mut mā ē nē ho amnhī pī. Hāmri nhüm patre krăhtümjaja harēnh ma nē tee ri kot kăxpore rēnhhta kawrà nē hā axpēn kukja nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot puj wem ja ho? Jut kot mē pamā Jejus ā àmnēnh nhüm mē pahte hprī xā hā kăxpore na. Jakamā kot puj mē ho Tirtüm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre ho mex kēt nē. Finat Mojes kot ja nē mē panhīgētjē kurē jakamā na htem mē hpar xā hā kăxpore ho ixkreta ho mex kēt nē. Jakamā kwa tanhmā kot puj mē ho? Anē.

Hāmri nhüm ja mē kām:

—E na pa ra ijamaxpēr. Pu mē ho Jut kot amnhī pīr xā hā pikata japrō hāmri nē kamā jar mē kēp mē pahkwý hkēt htyk xwýnhjē jagjēnh o papa. Anē.

Hāmri nhüm mē kuma nhüm ja mē kām mex nē. Jakamā nhüm arīgro hō hā nhüm mē ma hwýr mra nē haprō. ⁸ Hāmri nē hā hixi mē nhüm kēp “mē hkamrō pikapīr xā kamā pika”. Mē kot Jejus pīr xā hā kăxpore ho haprōr jakamā nhüm prem ā hā hixi mēnh anē. Nhüm htem arī axpēn mā ā hixi jarēnh anhýr o pa. ⁹⁻¹⁰ Nhüm pre ra amnepēm Tirtüm nhý hā kapēr o pa xwýnh finat Jeremīsti mē hkukamā hprī hā ja jarē nē hā kagā. Nē hā kagā o:

Koja Ijaew nhō patrejaja mēhō kot mē kām mēhō my hā àmnēnh pānhā kām kăxpore ho 30 nē ōr xwýnhja jamý. Hāmri nē ma o tē nē nhýri mē kot amnhīm pika kakwýnh nē ho poti nhípēx o pa xā hā pika hkwy japrō. Ra Tirtüm kot inhmā mē harēnh xā hkōt koja mē ā amnhī nhípēx anē. Anē.

ā finat Jeremīsti kot Tirtüm nhý hā mē hkukamā mē harēnh nē hā kagā anhýr xāja kōt nhüm prem ā amnhī nhípēx anē.

Pahihti Pirat kot Jejus kukjēr ā harēnh

Makre 15.2-5; Rukre 23.3-5; Juāw 18.33-38

¹¹ Rōm nhüm mē pahihti Pirat wýr Jejus o tē nē hwýr ho axā nē kutā ām nhüm xa nhüm Piratja omu nē kām:

—E. Kwa inhmā amnhī jarē. Xā apē Ijaew nhō pahi na ka nā? Xā ka na htem amnhī wýr ajamār o pa? Anē.

Hāmri nhüm kām:

—Tý. Nā ām hāmri na ka ijarē. Anē.

¹² Hāmri nhüm mē hkrăhtümjē mē patre krăhtümjaja pahihti Pirat mā tanhmā ho kapēr punuj to. Nhüm amnhī tā mē kuma

nom tanhmā kām amnhī tā àprār to hkēt nē. ¹³ Jakamā nhüm pahihti Pirat tee ri ja hā omu nē kām:

—Kwa xā na ka ā mē kot ato kapēr anhýrja mar kēt nē nā?

¹⁴ Anhýr tā nom nhüm Jejus akryk xa nē axte tanhmā kām nē hkēt nē. Hāmri nhüm Pirat tee ri kot ā amnhī nhípēx anhýr ā omu nē hamaxpēr o:

—Koký. Mē kot ho kapēr punuj tā nhüm ām mē kuma nē te kām nē uma hkēt pyrā nē tanhmā inhmā amnhī tā àprār to hkēt nē. Anē.

Pirat kot Jejus pīr kaxyw hā àmnēnh ā harēnh

Makre 15.6-15; Rukre 23.13-26; Juāw 18.39-19.16

¹⁵⁻²¹ Tā nhüm Pirat kormā mē kot axpēn mar xā hā ixkre kamā ýr rāhā nhüm hprōja hwýr hpēr mē nē kām:

—Xē tanhmā mē kām Jejusja ā axāmnēnh to hkēt nē. Na pa kamāt ja kamā hkōt amýti nē tee ri hkukamā ijamaxpēr. Kot amnhī to mex xwýnh na. Aa tanhmā kot amnhī tomnuj to hkēt jakamā xē tanhmā mē kām hā axāmnēnh to hkēt nē. Kwarī. Anē.

Hāmri nhüm Piratja kuma nē hamaxpēr o:

—Nā ixte Ijaew krăhtümjē pumunh tūm. Ijaew kwýjaja kām Jejus kīnh nhüm mē hkrăhtümjaja kot mē hā Jejus kamā gryk nē. Jakamā ixte tanhmā mē kām hā ixāmnēnh to kaxyw na mē ā ixwýr o htēm anē. Anē.

Na htem Pas nhō arīgrota hapōx mē nhüm pre htem Ijaew o amnhīptār xwýnhja mē kām mē hagjēnh xā kamā hkrī xwýnhjē ho hpýnh nē mē hapōj. Mē kām hprām xā hkōt nhüm mē kām mē hapōj nhüm mē akupým kapōt ā hamakētkati nē amnhīx pa. Jakamā nhüm ra mē hagjēnh xā kamā mēhō my pē Parapasja hkrī. Na pre tanhmā amnhī tomnuj to nhüm mē mýrapē unē nē haxā. Jakamā nhüm Ijaewjaja mē ho amnhīptār xwýnh Pirat wýr akuprō nē kuhē nhüm mē kām:

—E kot paj jarāhā mē amā mē hagjēnh xā kamā mē hkrī xwýnhjē hō mā inhüre kē àmnhīx kato nē ri pa. Nhý kot paj mē amā kām inhüre? Xā Parapas nā? Xā mē akwy kot amnhīm ho mē anhō pahihti Jejus pē Tirtüm kot mē akaxyw ām xwýnhhta kot paj mē amā kām inhüre? Nhý wehe? E mē inhmā nhý jarē. Anē.

Pirat na pre mē inhō patre krăhtümjē pumunh mex nē. Ijaew kām Jejus kapēr mar prām týx ā nhüm mē hā kamā gryk týx nē hwýr o mrarja kōt nhüm mē omunh mex nē. Jakamā ā hā mē hkukjēr anē. Hāmri nhüm mēhpigēt mē patre krăhtümjaja kuma hāmri nē mē pikuprōnh nē mē kuhē xwýnhjē mā kām:

–Kwa mê kām anê kê mê pamā Parapas mā mǎn ure nê māmri Jejus Kris pī. E kwa mê tokyx kām anê kê Parapas mā ure. Anê.

Hāmri nhūm mê mē kuma nê pahihiti Pirat mā kām:

–Nā mê inhmā Parapas mā mǎn anhūre. Anê.

²² Hāmri nhūm tee ri mê kuma nê mê kām:

–Kwa no mê ate Jejus pê Tirtūm kot mê akaxyw ām xwýnh ā harēnh xwýnhhta? Tanhmā kot paj hipêx to? Anê.

Hāmri nhūm mê kām:

–Apī ri. Tokyx pī kahpa hā anhô kê ty. Anê.

²³ Hāmri nhūm tee ri mê kuma nê mê kām:

–Tk. Kwa nā. Tanhmā kot amnhī tomnuj tore hā kot pa kêt ri pī kahpa kunhō nhūm ty. Anê.

Hāmri nhūm mê xatā āmra kamā kām:

–Kwa pī kahpa hā mǎn anhô kê ty. Kwa tokyx ā mê inhmā hipêx anê. Anê.

²⁴ Hāmri nhūm tee ri ja nê tanhmā mê kām kapôt mǎr to no nhūm mê mar kêt nê. Nhūm tee ri mê āmra mar o xa. Hāmri nê kām Jejus pīr prām kêt jakamā amnhūm gō hkwy janhi nê mê piitā mê noo mā amnhī nhīhkra kuhōnh o xa. Mê kot hā omunh xā hkôt kam hpir prām kêt ā omunh kaxyw. Hāmri nê mê kām:

–E na pa mê anoo mā ā amnhī nhīhkra kuhōnh anê ka mê ja hā ixpumu. Nā inhmā hpir prām kêt. Tanhmā kot amnhī tomnuj tore hā. Mê kaxipixjaja mê amā hpir hprām jakamā mê kam nê tanhmā ho. No pa kot paj tanhmā ho hkêt nê. Ām kwarī ho kwarī. Anê.

²⁵ Hāmri nhūm mê kuma nê kām:

–Tôe. Nā ām hāmri. Kot paj mê pamjaja amnhī tā htykja nhô. Nê mê ixkra nê mê ixtānnhwýjê mê amnhī to ixpimràātā amnhī tā kunhō. Kê Tirtūm kām tanhmā hā mê ixtō hto hprām nê mamri tanhmā hā mê ixtō hto. Anê.

²⁶ Hāmri nhūm mê kuma nê mê kām hprām xā hkôt mê kām Jejus ā amýnê nê mê kām Parapas mā ure. Ra Parapas kot pahi Pirat pê ô pôristi kutā amnhī xām nê kêp hōxpírja mýrapê nhūm mê kot unēnh nê haxār tā Ijaew kām hprām xā hkôt akupým kām ure. Hāmri nê ô pôristijê mā anê nhūm mê Jejus tak. Nê htak rax nê hāmri nhūm Pirat mê kām hā amýnê nhūm mê kot pī kahpa hā nhô o hpir kaxyw ma o tē.

Pôristi kot Jejus ā hpēr o pikēnh ā harēnh Makre 15.16-20; Juāw 19.2-3

²⁷ Tā nhūm pôristijaja mê kot pī kahpa hā Jejus nhôr kaxyw ma o tē nê pahihiti Pirat nhôrkwy kamā ixkre hō hwýr ho axā. Nhūm pôristi ohtô nê hwýr akuprô nê hā pēr o pikēnh kaxyw axpēn mā:

–E kwa tokyj pu mê kām pahi xē jaxā ri. Kêp pahi hā kot amnhī jarēnh kēnā. Anê.

²⁸ Hāmri nê kêp ê kapa nê hpānhā kêp pahi hā mê ê kamrêk mexja py nê kām haxā. ²⁹ Nê kām pahi hā mê ahkā nhīpêx nê hkrām haxā. Nom axtem akunī kamā mēmo mrô nhī te kot ronh kanêre pyrāk xwýnhja nhūm mê hikāx nê hkrām haxā. Nê kām pahi hā kō gō nhūm kupy nê o xa. Hāmri nhūm mê ho anhýr pa nê kutā hkôn krā ho rôrôk nê hkrī hpa nê hā pēr o pikēnh kamā kām:

–E ām hāmri. Apē Ijaew nhô pahi punuti na ka. Anê.

³⁰ Hāmri nê kànhmā kuhê nê hkuk kuhtô nê kêp kō pytā nê xatā ho hkrāx pê htak. Nhūm prem ā pēr o pikēnh kām hipêx anê.

³¹ Hāmri nê kêp pahi hā ê kapa nê akupým kām ê jaxā nê mê kot pī kahpa hā nhôr kaxyw ho kato nê ma o tē.

Pôristi kot pī kahpa hā Jejus nhôr ā harēnh Makre 15.22-32; Rukre 23.27-43; Juāw 19.17-25

³² Nhūm pôristijaja Jejus o kato nê ma kapôt mǎr o tē. Nê kām pī kahpa pytija gō nhūm kumý nê mê hkôt o hkwy. Nom ra hiro týx nê nhūm mê tee ri ja hā omu nê mēhō kot ho ajuta kaxyw mê kot omunh xwýnhjê kapi ho xa. Hāmri nê Sirēn nhô xwýnh Simāw ká htyk pumu nê unê nê kām kot Jejus o ajuta kaxyw hā karô nhūm hwýr tē nê kêp pī kahpata mý nê hkôt kām kumý nê o tē. ³³ Hāmri nhūm mê kēn nhixêt te kot mê hkrā hi pyrāk xwýnhhta wýr mê o pój. Mê kapēr kām na prem hixêtja jarēnh o: “Korkot.” No mê pakapēr kām Korkot jarēnhja kêp “mê hkrā hi xā” nhūm mê ma hwýr Jejus o pój. ³⁴ Hāmri nê mê kot pī kahpa hā nhôr kaxyw nhūm ā htýx kumrêx kamā hamak pymaj kām mēmo mê hkanexāja gō. Wihiti mê mēmo mry ma xā ho pihkār nhūm mê kām hkwy gō. Nom nhūm hkaki nê mê kot amnhī xā htýx kamā hamak kêt xā hā omunh kurê kumrêx nê hkaga. Nhūm mê tee ri ja hā omu hāmri nê kêp ê kapa nê kumê nê pī kahpa hā kuxi nê prek o ihkra nê hpar o htýx pa. Hāmri nê kànhmā pī jarī nê ahkre kamā ām nê ho htýx nhūm kýxpê ajêt. ³⁵ Hāmri nhūm pôristi hkwyjaja axpēn mā ê hkwy ho pigrānh kaxyw hā kēnre ho jōka. ³⁶ Hāmri nê ho anhýr pa nê pikap Jejus jamār o hkrī.

³⁷ Na htem mê hpar kaxyw nê tanhmā mê kot amnhī tomnuj to hā kagā nê mê mýri pī kahpa hā hanhō. Jakamā na prem tapti hō py nê tanhmā Jejus ā kagā hto nê hā kagā ho:

IJAEW NHÔ PAHI NA JA

HIXI PÊ JEJUS

Hāmri nê hwýr ho api nê mýri kunhō. Ā Jejus kot amnhī jarēnh anhýrja mýrapê na prem kupī.

³⁸ Hāmri nhūm mê hpānhā wa āhkīnh xwýnh wa ho axkrut nê mǎānēn pī kahpa

hã wa kunhõ. Nê akutã ho Jejus nhîjê nhũm war ajêt.

³⁹ Tã nhũm pry hã mē mrar xwýnhjaja Jejus pumu nê hã hpêr o pikênh o mra nê kãm:

⁴⁰—Kwa ka na ka pre ate Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre grãnh par nê atã apkati axkrunêpxi nê akupým hipêx par ã amnhĩ jarê. Nê apê Tirtũm Kra hã amnhĩ jarê. Nê axãhpumunh o axãhpumunh jakamã e kwa amnhĩ kapa nê wrý pa mē ja hã apumu. Kwa tokyx. Anê.

⁴¹ Nê patre krãhtũmjê mē Tirtũm kapêr tũm o mē ahkre o mē pa xwýnh mē mē hkrãhtũmjaja piitã hwýr mra nê hã hpêr o axkê. ⁴² Nê axpên mã harênh o:

—E jahti na xep pre mē kamã ukapri ho pa nê tanhmã mē ho ajuta hto ho pa. Tã nom tãm tanhmã amnhĩ to nê wrýk kêt nê. Kwa pu mē arĩ pakuhê nê kot amnhĩ kaxãr nê wrýk kãm omu. Koja wrý pu mē omu nê kêp mē panhõ pahihiti hã hkõt pajamaxpêr kurê kumrêx. E tokyx wrý Jejus. Pa mē awrýk kãm apumu. Nã kot kaj awrýk rax nê. ⁴³ Na hte amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr o pa. Nê kêp Kra hã amnhĩ jarênh o pa. Jakamã e. Kê Tirtũm tãm hwýr tē nê kêp Kra hã akupým mē pahpê utã. Anê.

⁴⁴ Hãmri nhũm wa kot akutã hijê nê jêt xwýnhnta wa haxwýja mē mar xã hkõt mã ho kapêr anê.

*Jejus tyk ã harênh
Makre 15.33-41; Rukre 23.44-49; Juãw
19.28-30; mããnênr Eprêw 10.19-20*

⁴⁵ Tã nhũm kaxkwa nhĩpõk ri myt ýr mē nhũm te kamãt pyrãk nhũm kamãt kô rax kumrêx. Jao hã awry mē nhũm ra akupým myt katêr o mō. ⁴⁶ Hãmri nhũm Jejus kapêr kãm hihtýx nê ãmra htýx kãm Tirtũm mã kapêr nê kãm:

—Inhõ Tirtũm inhõ Tirtũm. Kwa mon ka ixkaga? Anê.

Nom kapêr kamã kãm kapêr o:

—Eri Eri. Rãmã sapatani. Anê.

⁴⁷ Hãmri nhũm mē kot mar xwýnhjaja kot Eri jarênh ã kuma nê htýx ho finat Eris mã kapêr ã hkamnhix. ⁴⁸ Nhũm Jejus par pē guhkrax kãm wihiti punure xa. Jakamã nhũm mē ã kapêr anhyr ã kuma nhũm mēhõ kãm hkapri nê. Hãmri nê mēmo rerek py nê o tē nê kaxyw pi rytija py nê ho hkanhwý. Nê akupýn o tē nê ho wihiti nhek nê Jejus kot hkaõr kaxyw kãm kupê. ⁴⁹ Hãmri nhũm hkwyjaja tee ri ja hã omu nê nê kãm kapêr nê kãm:

—Tk. Kwa nhãm xa. Pu mē kop Eris jamã mãn. Koja hwýr tē nê ho wrýk japêr. Anê.

⁵⁰ Hãmri nhũm kamãt kô mē nhũm Jejus ra htyk kaxyw nê axte ãmra htýx nê hãmri nê ty. ⁵¹ Tykja kôt nhũm Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre kamã hakwakre hã kupêxêja

kýj rũm ahpar mã axkjê nê amnhĩ kahê xã mēnh kurê kumrêx. Utĩ rax tã axkjê nê amnhĩ kahê xã mē. Te Jejus htyk o te kot mē pahte hkõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê mã Tirtũm wýr pry jakwa kre kahê xã mēnh pyrãk o ã amnhĩ nhĩpêx anê. Nhũm pika htertet týx kumrêx o kēn rũnh kwý ohtõ nê hkrakrak pa. ⁵² Hãmri nhũm mē htyk ã pika kamã mē htykjê nhõrkwy ho ohtõ nê mē hã axkjê nhũm mē hkwy xwýnhjaja akupým htĩr nê hapõj nê kuhê. Na prem kormã htyk kêt ri amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr. Tã nhũm Jejus ty nhũm mē ohtõ nê akupým htĩr nê hapõj nê kuhê. ⁵³ Kormã nhỹhým mrar kêt nê. Arĩ mē hã pika nhĩpy Jejus akupým htĩr ã hamãr o kuhê. Tã nhũm Jejus apkati hõ hã akupým htĩr ã arĩgrota ã nhũm mē ri kormã ma Jerujarê hwýr mra nê hwýr agjê nhũm mē ohtõ nê akupým mē htĩr ã mē omu.

⁵⁴ Nhũm kormã Jejus htyk o mõrta ã nhũm põristi krãhtũm mē põristi hkwyjaja hãmri hparpê hamãr o kuhê nê htyk kãm omu. Nê pika htertet kamã ama nê mēmoj kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx toja pumu nê tee ri hamaxpêr nê kãm ma htýx kumrêx. Hãmri nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Pêr ãm hãmri na pre htyk xwýnhnta amnhĩ jarê. Kêp Tirtũm Kra kênã. Tã pu mē amarĩ pahkýx kupi. Anê.

⁵⁵⁻⁵⁶ Nhũm pre mēnijaja ohtõ nê amým Jejus tyk kãm omunh o kuhê. Marir Matarênr nê Xiakre mē juje wa katorxã Marir nê Xiakre hõ mē Juãw wa katorxãja nhũm mē kormã htyk kãm omunh o kuhê. Na prem Garirej rũm hkõt tanhmã ho ajuta hto ho hkõt Jerujarê wýr mō.

*Mê kot Jejus jaxãr ã harênh
Makre 15.42-47; Rukre 23.50-56; Juãw
19.38-42*

⁵⁷ Tã nhũm ra myt grire nhũm kri pē Ari-matej rũm hikãxpore rax xwýnh pē jujeja tē. Nom axtem juje hõ na pre. Ra kot Jejus kôt amnhĩ xãm jakamã kãm ho wrýk nê haxãr prãm nê. ⁵⁸ Hãmri nê ma pahi Pirat wýr tē nê i hã kuwý nê kãm:

—E ot pa awýr tē. Kwa inhmã htyk xwýnhnta gõ pa ma o tē nê haxã nã? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kãm harê nhũm ma o tē nê haxã. ⁵⁹ Kaxyw kupêxê mex õ py nê ho hkupu pa ⁶⁰ nê ma o tē nê õ kēn kre kamã haxã. Na pre htyk kukamã kēn kre kakwý nhũm mē kot kormã kamã mēhõ jaxãr kêt tã kamã na pre Jejus jaxã. Hãmri nê hã kēn rax õ xãm nê ho hitom nê ma akupým tē. ⁶¹ Nhũm Marir Matarênr mē Marir oja wa kēn kreta kapem omunh o wa nhý.

*Põristi kot kēn kre jamãr o kuhê ã harênh
62 Tã nhũm apkati nhũm mē inhõ arĩgromnu pē sap kato. Hãmri nhũm Parijew*

nhô xwÿnhjê mê patre krâhtÿmjaja ma pahi Pirat wÿr mra nê kâm:

⁶³ —Kwa pahihti. Nà amnhî to hêx o pa xwÿnhnta na pre kormâ htîr nê pa ri tanhmâ amnhî jarênh to ho pa. Nê nhÿrmâ ty nê htÿk â apkati axkrunêpxi pix nê akupÿm htîr â amnhî jarê. ⁶⁴ Jakamâ kwa hwÿr anhô pôristi hkwy rê kê mê ma hwÿr mra nê hamâr mex o apkati axkrunêpxi. Kot ka anhÿr kêt nhÿm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja ma hwÿr mra nê ho ahkî nê ma o mra nê nhÿri haxâ nê mê piitâ mê kâm ra akupÿm htîr â harênh o hêx o pa. Te tãm kot amnhî kukamâ amnhî jarênh pyrâk. Nom mê kot axte â harênh anhÿrja koja omnuj tÿx o tãm kot â amnhî jarênh anhÿrja jakre. Anê.

⁶⁵ Hâmri nhÿm mê kuma nê mê kâm:
—Tôe. Nà koja mê ho anê. E mê ma hwÿr amnhî kôt pôristi hkwy ho mra kê mê hakwakre kahê xâ jamâr mex o kuhê. Anê.

⁶⁶ Hâmri nhÿm mê kuma nê ma hwÿr mra nê hakwakre hâ kên raxta o htÿx pa. Nê mêhō kot omunh nê kahê mênh pymaj menh ê ho hkukô. Hâmri nê ho anhÿr pa nê pôristi mâ kâm:

—E Kêr ka mê jar kuri hamâr mex o akuhê. Kê mêhō tê nê tanhmâ ho hkêt nê. Anê.

28

Jeus akupÿm htîr â harênh

Makre 16.1-8; Rukre 24.1-12; Juâw 20.1-10

¹ Tã nhÿm apkati nhÿm tômik. Hâmri nhÿm Marir Matarênh mê Marir ôja kwÿhtâ kânhmâ nhÿ nê ma akupÿm kên kreta wÿr wa tê. ² Puh nhÿm pika httert tÿx nê nhÿm Tirtÿm kapêr o mê wrÿk xwÿnhja kên kre wÿr wrÿ nê nhâm hakwakre nê kên raxta mê nê hâ nhÿ. ³ Hirâ htÿx kâm nhÿ. Te na jaxênh pyrâk. Nê ê haka htÿx kumrêx. ⁴ Nhÿm pôristijaja tee ri omu nê kâm ma htÿx nê httert nê umaj pikap rôrôk pa nê te htÿk pyrâ nê hikwy. ⁵ Hâmri nhÿm wa nita kên kre hwÿr pôj nê tee ri Tirtÿm kapêr o mê wrÿk xwÿnhnta pumu. Nhÿm wa kâm:

—Kwa wa amâ ma hkêt nê. War ate Jeus pumunh kaxyw na ka wa tê. Mê kot pî kahpa hâ nhôr xwÿnhnta. ⁶ Nom jar amrakati. Na ra akupÿm htîr nê kato nê ma tê. E wa kam nê amnê axâ nê nôr xâ kaprÿ pumu. Anê.

Hâmri nhÿm wa kuma nê tee ri kên kre kamâ Jeus japêr nhÿm kamâ amrakati. ⁷ Hâmri nhÿm Tirtÿm kapêr o wrÿk xwÿnhnta wa kâm:

—E wa tokyx ma akupÿm tê nê hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mâ harê. Koja ma Jeus mê akukamâ akupÿm Garirej wÿr mô. Garirej kamâ kot kaj mê axte axpên pumu. Ra kot mê amâ amnhî jarênh xâ hkôt. E kwa wa tokyx ma akupÿm mê hwÿr tê. Anê.

⁸ Hâmri nhÿm wa kuma nê ma akupÿm hprôt nê htêm kurê kumrêx. Kâm ma htâ hkîn nê. Nê ma Jeus kôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mâ ujarênh kaxyw ma mê hwÿr hprôt nê wa tê. ⁹ Pu nhÿm ra Jeus tãm wa kutâ tê nê wa hkaxpa. Hâmri nê wa haêr pê wa kâm kapêr nê wa kâm:

—Pa? Nhÿhÿm na ka wa tê? Anê.

Hâmri nhÿm wa omu nê hkîn tÿx kumrêx nê hwÿr hprôt nê hpar pê hkôn krâ ho têm nê akutâ hpar â kumÿ nê kâm mex o mex â harê nê kâm:

—Hêxta gâa nê. Ma amex kumrêx. Amex o amex. Anê.

¹⁰ Hâmri nhÿm wa kâm:

—E war amâ ma hkêt nê. Mamrî ma tê nê ixkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mâ ijarê kê mê ma Garirej wÿr mra. Kamâ kot paj mê axte axpên pumu. Anê.

Pôristi kot kâxpore hprâm xaj Jeus o hêx â harênh

¹¹ Rôm nhÿm pôristi hkwyjaja akupÿm tãm hkrâ hâmri nê ma kên kreta rÿm akupÿm krîm mra. Hâmri nê patre krâhtÿmjê hwÿr mra nê mê kâm ujarênh pa. ¹² Hâmri nhÿm mê tee ri mê kuma nê mêhpigêtjê ho akuprô nê mê hâ axpên mar o hkrî. Hâmri nê axpên mar pa nê pôristi mâ amnhÿrer rax nê mê kâm:

¹³ —E mê amnhîm kâxpore jamÿ nê ma ri â mê kâm amnhî jarênh anhÿr o apa. Nom kêr ka mê kâm amnhî to axêx nê mê kâm: “Na pa prem kên kre kapem ixtÿx gôr nê inhikwy nhÿm Jeus kôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja mra nê mê ixpê î ho ahkî nê ma o mra.” Anhÿr o mê kâm amnhî to axêx o apa. Mê ixte kâxpore ho mê amâ amnhÿrta pânâ. ¹⁴ Koja pahihti Piratja mê anhôt â mê ajarênh ma nê hâ tanhmâ mê ato kaxyw hâ kot paj mê axy pê tanhmâ kâm ixkapêr to nhÿm tanhmâ mê ato hkêt nê. Jakamâ e. Mê tee ri amnhî kukamâ ajamxpêr kêt nê. Mê mämri ma mra nê â mê kâm axujarênh anhÿr o ri apa. Anê.

¹⁵ Hâmri nhÿm mê kuma nê mê kot amnhî to hêxta pânâ kâxpore jamÿ nê ma mê mar xâ hkôt mê piitâ mê kâm Jeus kôt mê pa xwÿnhjê ho hêx o pa. Tã na htem arî jarâhâ Ijaewjaja â axpên mâ mê harênh anhÿr râhâ ho pa.

Jeus kot hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mâ mê âpênh â karô

Makre 16.14-18; Rukre 24.36-49; Juâw 20.19-23; Atre 1.6-8

¹⁶ Tã pa mê ixte Jeus kôt ixpa ho ixpa xwÿnhnta pê 11jaja hâmri akupÿm Jeus htîr â harênh ma hâmri nê ma Garirej wÿr mra. Nhÿri Jeus kot mê inhmâ mêmo hixêt prêk jarênhja wÿr.

¹⁷ Nê ra hwÿr ixpôx o mrar mê Jeus pumu. Tã nom nhÿm mê ixkwÿjaja tee ri

omu nê htỳx ho nhām mēhō hā hkamnhīx.
No kêt mē pajaja na pa prem ixprī hā
omunh kurê kumrēx nê ixkīnh tỳx nê. Nê
ixkīnh nê hwỳr ixprōt nê kām:

—Pa Jejus? Hêxta waa nê. Amex o amex.
Anê.

¹⁸ Hāmri nhūm mē inhmā:

—E na pre Tirtūm ā inhmā kapēr anê nê
inhmā: “E kêt ka amnhī nhỹ hā mēmoj piitā
tanhmā ho ho apa. Kaxkwa kamā nê pika
kamā. Mamrī nhỹhỹm amnhī krā hkôt amā
tanhmā amnhī to hprām xā hkôt tanhmā
amnhī nhĩpêx to ho ri apa.” Anê. Na pre mē
akaxyw ā inhmā kapēr anê.

¹⁹ —Jakamā e. Kêt ka mē ma pika piitā
hkôt ri mē kām ijarēnh o ri apa. Kê mē ixte
mē nê tanhmā amnhī nhĩpêx to hā ijarēnh
ma hāmri nê ixkôt amnhī xunhwý nê ixkôt
ri amnhī nhĩpêx o pa. Nê kêt ka mē ja hā
mē omu nê Tirtūm mē wa inhmā mē hkrā
kumrā. Wa ixkarō nhỹ hā mē hkrā kumrā.
Mē kot wa inhỹ hā pix mā tanhmā amnhī
nhĩpêx to ho pa kaxyw.

²⁰ —Nê mē kām anê kê mē ixkapēr piitā
hkôt amnhī nhĩpêx rāhā ho pa. E kêt ka mē
ma mē kām ā ijarēnh anhyr o ri mē hkôt apa.
Kot paj mē anhīhkō hā ri ixpa rāhā nhūm
nhỹrmā pikaja hapêx o hapêx. Anê.

Na pre ā Jejus mē inhmā mē ixápēnh ā
karō anê.

Matêwre kot Jejus jarēnh nê hā kagàja ja
kôt na hapêx.

Makre Makre kot tanhmã Jesus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagã

Juãw Makre na pre kagãja nhĩpêx. Na pre hte ma hkwyjê hkôt mê kãm Jesus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagã o ri pa. Na pre ra Simãw Pêtreja hprĩ hã Tirtũm kapêr o ahkre nhũm kuma nê mar tỳx nê. Hãmri nê mê pamã tanhmã Jesus ã kagã hto. Simãw Pêtre xó ri tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã kagã. Jesus kêp Tirtũm Kra hã hihtỳx o hihtỳx nê ãhpumunh o ãhpumunh ã nhũm pre harê nê hã kagã. Nê kêp mê pakutã nojarêt xwỳnh ã harê nê hã kagã. Á Juãw Makreja mê pamã Jesus jarê nê hã kagã anê.

Matêwre 3.1-10; Rukre 3.1-9; Juãw 1.6-8, 1.19-23

¹ Pa Kris kôt ixkrãmnhwỳjaja. E kot paj mê amã tanhmã Jesus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagã ka mê kamã harê nê ama. Kêp Tirtũm Kra na. Tãm na pre mê pakaxyw ãm nê mê pahwỳr kumê. Tã tãm kot mê pahwỳr wrỳk nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho paja kot paj mê amã ixprĩ hã harê nê hã kagã ka mê kamã harê nê ama.

Juãw Paxis kot Jesus kukamã harênh

² Kormã Jesus mê pahwỳr wrỳk xwỳj ri na pre Tirtũm nhỹ hã kapêr o pa xwỳnhjê hõ pê Ijaisja kukamã tanhmã harênh to nê hã kagã. Nê Jesus kukamã harênh o mör xwỳnh Juãw Paxisja nhũm pre mããnen hkukamã tanhmã harênh to nê hã kagã. Te Tirtũm tãm hamaxpêr pyrãk o harê nê harênh o:

E kot paj Ixkra hkukamã ma mê hwỳr kot harênh xwỳnhjê hõmê kê ma kutêp mê kãm harênh o ri pa. Kê mê kuma nê kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx mex o pa.

³ Koja kukamã harênh xwỳnhja ma kapôt ã ri hwỳr mê mrar xwỳnhjê mã harênh o ri pa. Nê kỳx pê mê kãm kapêr nê mê kãm: “E mê inhma. Kojã Tirtũm tokyx mê pahwỳr mê panhõ Pahihti mê nhũm wrỳ pu mê pahpiitã omu. Jakamã kwa mê tokyx kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx. Te ho mê kot mêhõ kutêp pry ho mex pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Nom pry kumrêx o mex kêt nê. ãm amnhĩ nhĩ ho tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm axpên nhĩpêx. Pahihtita kutêp. Mê pahte amnhĩ nhĩpêx tũmja te kot pry nhĩnur nê krã hakỳx nê pry juk nhũm mê tee ri kot kãm hã mrar mex prãm kaprỳ pyrãk. Jakamã kot kaj mê Pahihti nyw kutêp ate amnhĩ tomnuj kaga nê tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm axpên nhĩpêx. Hãmri nê te mê kot pry nhĩnur o mex nê ho katãt nhũm ra katãt mux nê nõr pyrãk

o amnhĩ nhĩpêx. E kwa kêr ka mê ã kutêp amnhĩ nhĩpêx anê.” Anhỳr o koja mê kãm harênh o pa. Anê.

Na pre ã Tirtũm Juãw Paxis kukamã harênh anê nhũm ý hã kapêr xwỳnh pê Ijaisja mê pamã hã kagã.

⁴ Tã ra kot harênh xã hkôt nhũm Juãw Paxisja tẽ. Hãmri nê kapôt ã ri mê kãm Tirtũm kapêr jarênh o pa nê mê kãm:

–Kwa mê tokyx amnhĩ tomnuj kaga nê tãm ri amnhĩ nhĩpêx. Kê Tirtũm ja hã mê apumu nê mê anê mê ate amnhĩ tomnuj rênh pa nê mê ato hkra. Pa mê piitã mê kot ra mê apê hkra hã mê apumunh kaxyw mê akra kumrã. Anê.

⁵ Hãmri nhũm mê ohtõ nê kot kapêr mar kaxyw ma nhỹhỳnh hwỳr kapôt mã mra. Pyka pê Jutej rũm nê Jutej kamã krĩ pê Jeru-jarê rũm nhũm mê ohtõ nê hwỳr mra. Hãmri nê nhỹri omu nê kãm:

–E ixte amnhĩ tomnuj kaga hprãm xãj na pa awỳr amnhĩ to tẽ. Na pa hte amnhĩ tomnuj pix o ri ipxa. Tã tee ri ja hã amnhĩ pumu nê ixkaprĩ nê. Hãmri nê ra inhã amnhĩ tomnuj kaga nê tãm amnhĩ nhĩpêx prãm nê.

Anhỹr ã amnhĩ jarê. Hãmri nhũm Tirtũmja kaxkwa kamã hkrĩ htã mê kuma nê amnhĩ katut kôt mê kot amnhĩ tomnuj piitã rênh pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. Jakamã nhũm Juãw Paxis gõx kãm mê hkrã kumrã. Pyhti pê Jotãw kamã. ⁶ Juãw Paxisja hikãxpore hkêt jakamã na pre ê mex kêt nê pa. ãm mêmõ mry pê kamer kĩ ho amnhĩn ê nhĩpêx nê hagjê nê hã pa. Nê mêmõ mry hkã ho amnhĩ pre nê ri pa. Nê mêõ mex kur kêt nê ãm krit ku nê menh õr o ri pa. ⁷ Hãmri nê mê kãm tanhmã Jesus jarênh to ho pa nê mê kãm:

–E mê inhma. Kojã tokyx Tirtũm kot mê pakaxyw ãm xwỳnhhta mê pahwỳr wrỳ. Ah-pumunh tỳx o kot ijakrenh jakamã na pa hte ãm kukwak ri ipxa nê amnhĩ tã hã ixpijaãm rãhã ho ri ipxa. Te ixkrãm ã ixpijaãm o amnhĩ nhĩpêx pyrãk. ⁸ Na pa hte gõ pix o Tirtũm mã mê akra kumrã o ri ipxa. Nom mê pahwỳr wrỳk mã xwỳnhja kojã mê awỳr Tirtũm Karõ rê nhũm mê akaxwỳnh mã agjê. Ka mê ý hã tãm ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Anê.

*Juãw Paxis kot Jesus krã kumrã ã harênh
Matêwre 3.13-17; Rukre 3.21-22; Juãw
1.32-34*

⁹ Tã nhũm Jesusja tãm Juãw Paxis wỳr tẽ. Garirej kamã krĩ pê Najare rũm ma hwỳr tẽn pøj. Hãmri nhũm Juãwja hkrã hkumrã. Pyhti pê Jotãw kamã hkrã kumrã. ¹⁰ Hãmri nê wa gõj rũm api nê mỳr ri kaxkwa pumunh o xa. Nhũm kaxkwa axkjê nhũm kurũm Tirtũm Karõ te tuuti pyrã nê Jesus wỳr wrỳk o tẽ nê ãkre hã xa nhũm amnhĩ tã omunh o

xa. ¹¹ Hāmri nhūm Tirtūm kaxkwa rūm kām kapēr nē kām:

E apē Ixkra mex na ka. Ām hāmri na ka hte ixkanrēhā amnhī nhīpēx mex o apa. Inhmā ajapē kamā na ka ri apa ho apa. Anē.

Jejus kot Satanasti kaga hā harēnh

Matēwre 4.1-11; Rukre 4.1-13; māānēn Eprēw 2.18, 4.15

¹² Tā nhūm Tirtūm Karōja ma kapôt mā Jejus o mō ¹³ nhūm kapôt ā mry xoprē kaēx ā ri mrar o hā arīgro pē 40. Hāmri nhūm Satanasti omu nē ma hwyr tē nē ri hkôt pa. Kapôt ā ri hkôt hēx rom tanhmā kām kapēr to nhūm kot mar nē hkôt amnhī xām prām xāj ma hkôt pa. Nom nhūm Jejus hkaga kumrēx nhūm tee ri ho anhūr kaprē nē ma akupym tē. Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o mē wryk xwynthjaja Jejus wyr wry nē tanhmā ho mex to.

Jejus kot Tirtūm mā āpēnh krax ā harēnh

Matēwre 4.12-17; Rukre 4.14-15

¹⁴ Nhūm pre ra mē ixpē Ijaew o amnhīptār xwynth pē Eroxa Juāw Paxis kot mēmoj tā kām ākjēr mýrapē nhūm pre ra unē nē haxā. Tā kot haxār jakānh pē nhūm Jejus ma akupym pyka pē Garirej wyr mō nē kamā mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Nē Tirtūm kot mē hwyr mēnh ā amnhī jarēnh o pa. Nom te nhām mēhō jarēnh pyrāk o amnhī jarē ¹⁵ nē mē kām:

—E na Tirtūm kām mē ato hkra hprām nē. Jakamā na ra kot mē awyr ām xwynthta mē nhūm mē awyr wry. Kwa mē tokyx kapērja ma nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr. Hāmri nē ate amnhī tomnuj kaga nē Tirtūm kôt mān amnhī nhīpēx o ri apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm amnhī tā mē apumu nē mē ato hkra. Anē.

Jejus kot amnhī kôt tep pynēnh xwynth wa hwyr ā harēnh

Matēwre 4.18-22; Rukre 5.1-11

¹⁶ Tā nhūm Jejus ma Garirej kamā gō rax pē Garirej mýri mō. Hāmri nē Simāw mē htō Andreja wa hwyr kato nē wa omu. Wa kot tep pynēnh xwynth jakamā na pre wa gōx kām kryhti rēnh o xa nhūm Jejus wa hānh tē nē wa omu. ¹⁷ Hāmri nē amnhī kôt wa kuwý nē wa kām:

—E war amnē ixkôt tē nē ixkôt mān apa. War apē tep kanhēr rax o ri apa xwynth tā kēr ka war axāpēnhta kaga nē hpānhā ixkôt apa ho apa. Kot paj tanhmā war akrā hto ka wa tep pynēnh pānhā ma ri mē hkôt mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa. Mē ohtō nē mē kot war amar nē Tirtūm kôt amnhī xunhwyr kaxyw. Jao kot kaj te war ate tep kanhēr rax nē Tirtūm mā ōr pyrāk o amnhī nhīpēx.

Anhūr o wa kām kapēr. ¹⁸ Hāmri nhūm wa kuma nē kryhti kaga nē ma hkôt pa ho pa

kurē kumrēx. ¹⁹ Hāmri nē mē gō mýri mō nē Jepetew kra Xiakre mē htō Juāw wa hwyr kato nē wa omu. Nhūm wa kormā hipēēxā nhīhkō hā pār kām kryhti ho mex o wa nhý nhūm Jejus wa mē hwyr kato nē wa omu nē amnhī kôt wa kuwý. ²⁰ Hāmri nhūm wa kuma nē ma hkôt pa ho pa. Pār kre kamā mē kām āpēnh xwynthjē ri hipēēxā re nē ma Jejus kôt pa ho pa.

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti janor ā harēnh

Rukre 4.31-37

²¹ Hāmri nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwynthjaja ma krī pē Kapanau hwyr mō hāmri nē hwyr pōj. Hāmri nhūm mē ixpē Ijaewjē nhō arīgromnu pē sap kato nhūm Jejus ma Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwyr tē nē hwyr axā. Hāmri nē kamā mē kot Tirtūm kapēr mar kaxyw axpēn wyr mē pikuprōnh xwynthjē jahkre ho nhý. ²² Nē mē ahkre mex nhūm mē kuma nē tee ri hamaxpēr nē axpēn mā:

—Hēxta waa nē. Pēr ām hāmri na ā mē pamā mēmoj jarēnh anē. Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwynthjē rom āhpumunh týx kôt na hprī hā mē pajahkre mex nē. Anē.

²³ Hāmri nhūm mēhō myja mē hwyr axā. Na pre ra mēkarōmnuti hwyr axā nhūm ý hā amnhī tomnuj o pa. Hāmri nē mē hwyr axā nē Jejus pumu nē kām kapēr. Nom tām kapēr kēt nē. Mēkarōmnuti nhý hā kām kapēr. Kax pē kām kapēr nē kām:

²⁴ —Pa Jejus? Kwa tanhmā mē ixto hkēt nē. Ixte apumunh mex. Apē Najare nhō xwynth tā māānēn apē Tirtūm kot mē ixwyr amēnh xwynth maati na ka. Tirtūm rūm na ka pre mē ixwyr wry. Kwa xā kot kaj mē ixto ajapēx nā? Anē.

²⁵ Hāmri nhūm kām:

—Tk. Kwa anhīkrē nē myta kurūm akator kurē kumrēx. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm kuma nē āmra htýx kām myja o āk týx nē kēp kato nē ma tē nhūm akupym mex. ²⁷ Hāmri nhūm mē piitā omu nē kamā no puma nē. Hāmri nē xatā axpēn mā harēnh o pa nē axpēn mā:

—Kokýý. Jejus na pre āhpumunh týx kôt mēkarōmnuti jano nhūm kuma nē mē kurūm hapōx kurē kumrēx. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm Garirej kamā mē piitā ri axpēn mā harēnh o pa.

Jejus kot akupym Simāw xupānhgēx o mex ā harēnh

Matēwre 8.14-15; Rukre 4.38-39

²⁹ Tā nhūm Jejus Xiakre mē Juāw mērohā Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre rūm kato nē ma Simāw mē Andre wa ōrkwý hwyr mō. ³⁰ Hāmri nē mē hwyr agjē. Nhūm Simāw xupānhgēxja ra ā nē hkā kagro htýx nē nō nhūm Jejus mē hwyr axā nhūm mē kām harē. ³¹ Hāmri nhūm mē kuma nē hwyr axā

nē omu nē hpa hā hā kupy nē kànhmā ŷr nhūm hkā hakry nē akupŷm mex kurē kumrēx. Hāmri nē kànhmā xa nē tē nē mē kām mēmoj nhūpēx nhūm mē hkur o hkrī.

Jejus kot akupŷm mē hkwyjē ho mex ā harēnh

Matēwre 8.16-17; Rukre 4.40-41

³²⁻³³ Tā nhūm myt axā nhūm mē ohtō nē Simāw mē Andre wa ōrkwŷ hwŷr mra nē hakwakrem Jejus ā akuprō. Nē amnhī kōt mē ā xwŷnhjē ho mra. Nē mēkarōmnuti kot mē hwŷr gŷēx xwŷnhjaja nhūm mē hwŷr mē o mra. ³⁴ Hāmri nhūm Jejus mē omu nē akupŷm ahpŷnhā mē piitā mē ho mex pa. Nē mēkarōmnutija nhūm mē kurūm mē hapōj. Mēkarōmnuti kot kēp Tirtūm Kra hā omunh tā no nhūm kapēr nē mē hkurē nē mē hano nhūm mē kapēr kēt rāhā mē kurūm hapōj nē ma mra.

Jejus kot Tirtūm mā amnhī jarēnh ā harēnh

Rukre 4.42-44

³⁵ Tā nhūm apkati nhūm kormā myt kator kēt ri nhūm Jejus kànhmā nhŷ nē tē nē kato. Hāmri nē ma kapōt ā ahte nhŷhŷm tē nē nhŷri Tirtūm mā amnhī jarēnh o nhŷ.

³⁶ Hāmri nhūm Simāw Pētre mē hkwyjajaja hkrā hapōj nē tee ri ixkre kamā hapēr. Hāmri nē hapōj nē ma hpri jakop o mō. ³⁷ Hāmri nē hwŷr kato nē omu nē kām:

–Pa. Kwa na mē piitā tee ri ajapēr. Anē.

³⁸ Hāmri nhūm mē kām:

–Tō ma pu mē mō. Nom kot puj mē akupŷm mē hwŷr pamōr kēt nē. Kot puj mē hpānhā nhām krī hkwy hkōt mān ri pajapōj. Pa kamā mē kām Tirtūm kapēr jarē mān. Ja kaxyw na pre mē awŷr inhmē. Krī piitā hkōt mē pa xwŷnhjaja kot kapēr mar kaxyw. Anē.

³⁹ Hāmri nē mē ma axte Garirej kamā krī hkwy hkōt pa. Nē krī piitā hkōt Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre kamā mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Nē mē kurūm mēkarōmnuti japōx o pa.

Jejus kot akupŷm mēhō hkāmnu ho mex ā harēnh

Matēwre 8.1-4; Rukre 5.12-16

⁴⁰ Tā nhūm mēhō hkā hkro xāpēr tŷx xwŷnhjaja Jejus wŷr tē. Hāmri nē hā hpijaam kaxyw kutā hkōnkrā ho tēm nē nhŷ nē kām:

–Pa Pahihtī. E ot pa awŷr amnhī to tē. Akupŷm ate mē ixto mex kaxyw axāhpumunh tŷx jakamā kot ka akupŷm amā ixto mex prām nē māmri akupŷm ixto mex. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm kuma nē kamā ukapri nē hā ihkra xi nē kām:

–Nā kot paj ato mex. E akupŷm akā mex.

⁴² Anhŷrja kōt nhūm akupŷm hkā mex kurē kumrēx. ⁴³⁻⁴⁴ Hāmri nhūm Jejus kām kapēr kām hihtŷx nē hano nē kām:

–E kēr ka amnhī tā akwyjē mā tanhmā ijarēnh to hkēt rāhā ma patre hwŷr tē kē akupŷm akā mex ā apumu. Hāmri ka amnepēm Mojes kot mē ate akupŷm mē amex ā Tirtūm mā tanhmā amnhī nhūpēx to hā karō xwŷnhhta ka kām ho anē. Kē mē piitā akupŷm akā mex ā apumu. Anē.

⁴⁵ Hāmri nhūm kuma nē ma tē. Nom axtem nē ma mē piitā mē kām amnhī jarēnh o ri mra. Jejus kot kām karō xā kuhpa hā ma mē kām amnhī jarēnh o ri mra. Jakamā nhūm mē kuma nē piitā nhŷhŷnh Jejus wŷr mra. Mē ohtō rax kumrēx nē hwŷr mra nhūm tee ri mē noo mā nhŷri krīm pa mā. Hāmri nē ām krī pu hā ri pa htā nom nhūm mē arī ohtō nē hwŷr mra.

2

Jejus kot akupŷm ī kamā htyk xwŷnh o mex ā harēnh

Matēwre 9.1-8; Rukre 5.17-26; Juāw 10.37-

38

¹ Tā nhūm Jejus hā apkati grēre nē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mērohā ma akupŷm Kapanaū wŷr mō. Hāmri nē hwŷr pōj nhūm mē piitā nhŷri mēhō nhōrkwŷ kamā hpōx kōt harēnh ma nē hā akuprō. ² Ra hā pikuprōnh rax nē ixkre nhūtom pa. Nhūm mē hkwyjajaja kapōt ā kuhē nhūm Jejus Tirtūm kapēr o mē ahkre ho nhŷ. ³ Hāmri nhūm mēmyjajaja kēp kwat nē ī kamā htyk xwŷnhjaja mŷ nē Jejus kot ho mex kaxyw hwŷr o tē. ⁴ Hāmri nē tee ri hā mē pikuprōnh rax xwŷnhjē pumu nē nhŷhŷnh kot hwŷr o ar kaxyw tee ri amnhī kukamā ho ukapi ho pa. Hāmri nē hamaxpēr nē ixkre nhūmōk po hwŷr ho api nē himōk kwŷ grā nē hkōt ī kamā htyk xwŷnhhta nōr xā mērohā hkōt Jejus wŷr haxā. ⁵ Hāmri nhūm mē kot kaxyw kām hamaxpēr tŷx ā mē omu nē ī kamā htyk xwŷnhhta mā kapēr nē kām:

–Pa? Kwa tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Na pa ra anē ate amnhī tomnuj piitā ho ijapēx. Kot paj axte kām ijamaxpēr kēt nē. Anē.

⁶ Hāmri nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhjaja tee ri ā kapēr anhŷrja ā kuma nē hamaxpēr o:

⁷ –Tk. Kwa pēr mēhō myti mŷj kēp Tirtūm kēt tā te kapēr pyrāk o amnhī nhūpēx nē mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapēx ā amnhī jarē. Tirtūm pix kot mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapēx kēnā. Anē.

⁸ Nom nhūm Jejus mē hamaxpēr kōt mē omunh mex nē. Mē kot Tirtūm pix kot mē nē mē kot amnhī tomnuj rēnh nē akupŷm mē ā xwŷnhjē ho mex kōt mē hamaxpērja nhūm mē omunh mex nē mē kām:

–Kwa mē ā ajamaxpēr anhŷr kēt nē. ⁹ Ixte mē nē mē kot amnhī tomnuj o ijapēx par ā amnhī jarēnh tā mē ate mē ano ho ja

kôt ixpumunh kêt jakamā na ka htem ja hā ixkôt ajamaxpēr kêt nē. Nom kot paj mē anoo mā akupŷm myja o mex. Ka mē ja hā ixpumu hāmri nē ixkôt ajamaxpēr kurē kumrēx. ¹⁰ Ixpē Tirtūm kot mē awŷr inhmēnh xwŷnh na pa. Ixte mē anē mē ate amnhī tomnuj rēnh kaxyw na pre mē awŷr inhmē pa wrŷ. Tā mē ate ja kôt ixpumunh kaxyw kot paj mē anoo mā mytija ho mex.

¹¹ Anhŷr o mē kām kapēr hāmri nē ī kamā htyk xwŷnhnta mā kapēr nē kām:

—E kānhmā xa nē anōr xā mŷ nē ma akupŷm anhōrkwŷ hwŷr tē. Anē.

¹² Hāmri nhūm kuma nē kānhmā ām kurē kumrēx. Hāmri nē akupŷm mex ā amnhī pumu nē hkīnh tŷx nē nōr xā mŷ nē mē noo mā kato nē ma akupŷm ōrkwŷ hwŷr tē. Hāmri nhūm mē kot omunh xwŷnhjaja amnhī jaēr pē omu nē no hapōx kaxyw nē hkôt omunh o kuhē nē kamā no puma htŷx nē. Nē tee ri omu nē axpēn mā:

—Hēxta waa nē. Aa mē pahte ā mēhō kot amnhī nhīpēx anhŷr ā omunh kêt kumrēx tā jarāhā ja pumu. Nā Tirtūmja ām mex o mex. Anē.

*Jeus kot amnhī wŷr Rewi hwŷr ā harēnh
Matēwre 9.9-13; Rukre 5.27-32*

¹³ Hāmri nhūm Jeus mē ma mra nē akupŷm gō rax pē Garirej wŷr mra nē gō mŷ ri pa. Hāmri nhūm mē piitā omu nē hwŷr mra nē hā akuprō nhūm Tirtūm kapēr o mē ahkre ho nhŷ. ¹⁴ Hāmri nē mē kure nē axte hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mērohā ma axte mra nē nhŷri Apew kra Rewija pumu. Rōm kām mē ō pahihiti mā amnhī kwŷjē pē kăxpore hkwy jamŷnh xwŷnh na pre. Jakamā nhūm āpēnh o nhŷ nhūm Jeus hānh tē nē omu nē amnhī kôt kuwŷ nē kām:

—Pa? E kwa axāpēnhnta kaga nē hpānhā amnē mē ixkôt mān ri apa ho apa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē āpēnh kaga nē ma hkôt mō nē hkôt pa ho pa.

¹⁵ Hāmri nhūm mēmo arīgro hā nhūm Rewi nhō mē apkur xā hā mēo rax nē. Jakamā nhūm amnhī nhōrkwŷ hwŷr hkrāmnhwŷjaja nē Jeus mē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē hwŷ. Hāmri nhūm mē ma hkôt mra nē ōrkwŷ hwŷr agjē nē kuri apkur o hkrī. Nē māānēn mē kēp Rōm nhō pahī mā mē kēp kăxpore hkwy jamŷnh xwŷnh kwŷ nē mē ohtō nē mē kutā apkur o hkrī. ¹⁶ Hāmri nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnh kwŷ pē Parijew nhō xwŷnhjaja mra nē mē apkur ā mē omu. Nē tee ri mē hkaēx ā Jeus pumu nē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē hwŷr agjē nē hā mē kām akir nē mē kām:

—Kwa na htem mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē kutā apkur kêt tā ka mē Jeus mē apimrāātā axtem nē mē kutā axāpkur o akrī. Mē ate amnhī to mex ronhŷx ka mē kutā axāpkur kêt nē. Anē.

¹⁷ Hāmri nhūm Jeus amnhī tā mē kapēr ma nē mē kām:

—Tk. Ixte tām mē unhwŷr kaxyw ixte mē kutā ixāpkur o inhŷr kēnā. Xā na hte tōtō mē mex xwŷnhjē hwŷr mra nē mē hkane? Nā na hte ām mē ā xwŷnhjē pix kane ho pa. Ra mē ate ja pumunh mex. Ja pyrā nē na pa pre mē kot amnhī to mex xwŷnhjē hwŷr ixwŷrŷk kêt nē. Ām mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē pix wŷr na pa pre wrŷ. Ixte tām mē unhwŷr kaxyw mē hwŷr wrŷ nē jājē kutā ixāpkur o nhŷ. Mē ate amnhī tomnuj mā anhŷr nē hpānhā tām amnhī nhīpēx o apa kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ nē mē akamā ixukapri ho ri mē akôt ixpa. Tā ka mē atŷx ā ixte mē kutā ixāpkur anhŷrja ā ixto akapēr anē. Anē.

*Mē kot Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw
mēo kaga hā mē harēnh*

Matēwre 9.14-17; Rukre 5.33-39

¹⁸ Juāw Paxis kôt mē pa xwŷnhjē mē Parijew nhō xwŷnhjaja na prem tōhā Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw nē apkur kêt rāhā kamā kām amnhī jarē. Nom nhūm Jeus kôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja na prem kām amnhī jarēnh prām nē apkur kām amnhīx kām amnhī jarēnh o pa. Jakamā nhūm Ijaew kwŷjaja tee ri ja hā mē omu nē Jeus wŷr mra nē mē hā hkukja nē kām:

—Pa? Kwa aprī hā mē inhmā mēmoj jarē. Na hte Parijew nhō xwŷnhjē mē Juāw Paxis kôt mē pa xwŷnhjaja tōhā Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw nē apkur kêt rāhā kām amnhī jarē. No akôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja na htem āmnhīx apkur o pa kamā kām amnhī jarēnh o pa. Kwa mo na htem mē urāk nē tōhā apkur kêt rāhā kām amnhī jarēnh kêt nē? Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm Jeus mē kām:

—Tk. Mo kaxyw kot mē ā amnhī nhīpēx anē? Mē hkapri hkēt kēnā. Mē kot ixkôt pa ho pa hā amnhī pumunh jakamā na htem hkīnh nē pa. Kormā ixte mē hkôt ixpa kēnā kot kêt mē Tirtūm mā kapēr kaxyw nē ho apkur kêt kamā kām amnhī jarē. Xā na htem hkrāmnhwŷ hā hkīnh kaxyw hā akuprō nē hkapri nē apkur kêt nē mŷr o hkrī? Nā na htem hā akuprō nē hkīnh nē apkur rūnh nē. Ja pyrā nē na hte ixkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja ixkôt kormā āmnhīx hkīnh nē apkati mē apkur kām kām amnhī jarēnh o pa. ²⁰ Nom koja mē kām ixkurē xwŷnhjaja nhŷrmā tanhmā ixto hāmri nhūm mē ri kormā hkapri htŷx kām ho apkur kêt rāhā Tirtūm mā amnhī jarē. Anē.

Nhūm pre ā Jeus mē kām hkôt ri mē pa ho mē pa xwŷnhjē jarēnh anē hāmri nē axte mē kām kapēr nē mē kām:

²¹⁻²² —Mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjaja mē kot amnhī nhīpēx tūm o amnhī pyrāk jakamā na htem mē kot amnhī nhīpēx nyw kaga. Tā ixte amnhī nhīpēx nywja te kot

mê ate amnhî nhîpêx tûm pyràk kêt jakamã na ka htem inhma nê ãm inhma. Kwa mê inhma nê mê ate amnhî nhîpêx tûm gryk ã ixkaga hkêt nê. Anê.

Jejus kêp arîgromnu hpãm ã kot amnhî jarênh

Matêwre 12.1-8; Rukre 6.1-5

²³ Tã nhûm mê ixpê Ijaew nhô arîgromnu pê sap kato nhûm Jejus mê hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja ma nhýhým mô. Ma mê hpur kahti hkôt nhýhým mô nhûm hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja ra kãm prãm nê. Hãmri nê prãm xäj purta kamã amnhîm mêmo hy te kot harôj pyràk xwýnhhta kwý rê nê ma Jejus kôt hkanhar o mô. Mê ixpê Ijaewjaja na pa htem axpên pur kãm ixpa nê ã amnhî nhîpêx anê. ²⁴ Hãmri nhûm Parijew nhô xwýnhjaja mê hkôt mra nê tee ri ja hã mê omu nê Jejus wýr mra nê mê hã kãm akir nê kãm:

–Kwa jarãhã sap tã akôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja mêmo hy hkwy rê nê akôt hkanhar o pa. Tirtûm kapêr ã kaga htûm kot mê panhõ arîgromnu hã mê pahte mêmoj nhîkênh nê mê pahkurê kênã. Kwa mê kãm anê kê mê ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Anê.

²⁵⁻²⁶ Hãmri nhûm Jejus mê kuma nê hprî hã mê kãm Tirtûm kapêr tûm jarê nê mê kãm:

–Kwa xàn ka mê kormã Tirtûm kapêr ã kaga htûm kamã pahi Tawi kot tanhmã amnhî nhîpêx to kamã harênh nê mar kêt nê? Kormã Apiatar kêp patre maati ri na pre Tawi hkôt ri mê pa xwýnhjê mê prãm xäj Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre hwýr agjê. Hãmri nhûm Apiatar mê kãm prãm týx ã mê omu nê mê kamã ukaprî nê mê kãm mêmoj gô. Mê kot Tirtûm noo mã päwti jaxwýr xwýnhhta nhûm mê kãm kugô nhûm mê kuku. Tirtûm kapêr ã kaga htûm kot ja nê mê kurê htã nhûm mê kãm prãm týx ã mê omu nê mê kamã ukaprî xäj mê kãm kugô. Patre pix kot ja hkur kaxyw tã nhûm mê kãm kugô nhûm mê kuku. Tã nom nhûm Tirtûm ja hã mê omu nhûm ja kêp omnuj kêt nê. Patre kot mê kamã ukaprî nê mê kãm ôr nhûm ja hã omu nhûm ja kãm mex nê. Anê.

Hãmri nê mê kãm:

²⁷ –Na pre Tirtûm panhî kumrêx o kato nê kormã mê hkôkôt nê Tirtûm mã hamaxpêr o hkrî kaxyw arîgromnu ho kato. No na pre arîgromnu kumrêx o kato nê hpãnhã kaxyw panhî ho kator kêt nê. ²⁸ Tã pa na pre Tirtûm mê akaxyw ixãm nê mê awýr inhmê. Jakamã papxpix na pa hte arîgromnu hã tanhmã mê kot amnhî nhîpêx to hã mê kãm karô ho ri ixpa. Jakamã kwãr mê mãmri mêmoja rê nê ixkôt hkanhar o mô. Anê.

3

Jejus kot akupým ðhkra grã xwýnh o mex ã harênh

Matêwre 12.9-14; Rukre 6.6-11

¹ Tã nhûm mê ixpê Ijaewjê nhô arîgromnu pê sapja axte kato. Hãmri nhûm Jejus Tirtûm kapêr o mê ahkre xã hã ixkreja wýr tê nê axã nê kamã Tirtûm kapêr o mê ahkre ho nhý. Nhûm mêhõ my ðhkra grã xwýnhja mê ðhkô hã mar o nhý. ² Nhûm Parijew nhô xwýnhjaja kãm mê hkrãhtûmjê mã Jejus o kapêr prãm jakamã htãnopxar o kuhê nê axpên mã:

–E kwa pu mê jar pakuhê nê kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã omu. Xã koja jarãhã ðhkra grã xwýnh müj o mex nã? Jarãhã arîgromnu kênã kot kêt kãm ðhkra ho mex. Koja ho anê nê ra Tirtûm kapêr tûm nhîrôp xa. E pu mê xa nê hã omu. Anê.

³ Hãmri nhûm Jejus ðhkra grã xwýnhhta pumu nê kãm:

–Pa? E kãnhmã xa nê amnê ixwýr tê. Anê.

Hãmri nhûm kãnhmã xa nê hwýr tê nê mê piitã mê noo mã xa. ⁴ Hãmri nhûm Jejus mê kot omunh o hkrî xwýnhjê hwýr rit nê arîgromnu hã tanhmã mê kot amnhî nhîpêx to hã mê hkukja nê mê kãm:

–E mê inhma. Tanhmã na htem arîgromnu hã axpên nhîpêx to wehe? Xã kot ka mê arîgromnu hã axã htýx nê amex prãm xäj ma mêhõ hwýr amnhî to tê nhûm apumu nê apkatim arîgro mex jamãr pê akane hkêt ka ty nhûm ja amã mex nê? Rý nhûm apumu nê tanhmã atomnuj to nê akupým amnhî nê ajano nhûm ja amã mex nê? Nã koja ã anhîpêx anê nhûm ja amã mex kêt nê. E mê inhmã mêmoj jarê. Tanhmã na pre finat Mojesja Tirtûm nhý hã arîgromnu hã mê pahte axpên nhîpêx ã mê pamã karô hto? Xã kot puj mê hã axpên kãm paxukaprî rý hã mê pamã axpên kurê ho papa? Xã kot puj mê hã mêmoj punuj pê mê utã rý kot puj mê ãm arîgro mex pix ã mê utãr kaxyw arîgro mex jamã? E mê atõ inhmã ja jarê. Anê.

Ra kot hprî hã mê hamaxpêr ã mê omunh mex nê ã hêx rom mê hkukjêr anê. Nom nhûm mêhõ tanhmã kutã kãm nê hkêt nê. Mê ãm piitã akryk mar pê omunh o hkrî. Mê kot tanhmã kãm nê nhûm ta pãnhã tanhmã mê kãm nê pymaj nhûm mê tee ri kãm tanhmã nê hprãm nom akryk mar o hkrî. ⁵ Hãmri nhûm Jejus tee ri mê ukaprî hkêt ã mê omu nê hkaprî nê mê kamã gryk nê. Hãmri nê ðhkra grã xwýnhja mã kãm:

–Tk. Mê kot tanhmã inhmã ujarênh tore hã. E anhîhkra katãt. Anê.

Hãmri nhûm ðhkra katãt nê akupým mex kurê kumrêx. ⁶ Hãmri nhûm Parijew nhô xwýnhjaja tee ri ã Jejus kapêr anhýrja ã kuma nê kot sap ã akupým myta o mex ã omu nê kamã gryk týx nê. Nê hapôj nê ma pahi Erox

kôt mē pa xwýnhjê hwýr mra nē mē kām harēn nē tanhmā hā xapēn kukjēr to nē xapēn mā:

—Kwa tanhmā kot puj mē ho? Na ā kapēr anhýra o mē pahto kapēr punuj nē. Te hkínhā mē papamjaja mē kamā paxukapri hkēt pyrāk ā mē pajarē. Kojā mē pahkwýjaja kuma hāmri nē mē pahte amnhī nhīpēx kaga nē amnhī kaxyw hkôt pix mā hamaxpēr o pa. Ja pymaj kwa tanhmā kot puj mē ho? Anē.

Mē ohtō nē kot Jejus kapēr mar kaxyw hwýr mra ā mē harēnh

Matēwre 4.23-25; Rukre 6.17-19

⁷⁻⁸ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mērohā ma akupým gō rax wýr mō nhūm mē ohtō nē omu nē ma hkôt mra. Pyka pē Garirej mē Jutej wa kurūm nē krī pē Jerujarē rūm nē pyka pē Itumēj rūm nē pyhti pē Jotāw nhīkjē hā krī hkwy rūm nē krī hkwy pē Xir mē Sitō wa pu hā krī hkwy rūm ohtō nē ma hwýr mra. Na prem ra harēnh ma nē nhýhým mōr ā omu nē xapēn mā harēnh o:

—E kwa tokyj pu mē ma hwýr mē ā xwýnhjê o mō kē akupým mē ho mex. Anē.

Hāmri nē hwýr mē o mra nē hā pikuprōnh rax nē. ⁹⁻¹⁰ Hāmri nhūm Jejus akupým mē ā xwýnhjê ho mex. Gō mýri xa nē tanhmā mē ho mex to. Jakamā nhūm mē axte ohtō nē hwýr mra nē piitā kot htok nē akupým mex kaxyw hwýr xapēn nhīgā. Hāmri nhūm tee ri amnhī wýr mē omu nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mā:

—Kwa mē ma mra nē amnē kanōre jēt mýj kjēnh o tē nē jar inhmā anhō. Kē mē ixtā xapēn nhīgānh o ijanēnh japēr pa hwýr axā nē amým mē ho hpýnh nē akupým mē ho mex. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma mra nē kām ja o tē nē kunhō. ¹¹ Na pre mēkarōmnuti hkwyja mē hkwyjē hwýr agjē. Jakamā nhūm mē Jejus pumu nē mēkarōmnuti nhý hā kēp Tirtūm Kra hā omunh kurē kumrēx. Hāmri nē hā hpijaam kaxyw kutā hkōnkrā ho hkrī nē mēkarōmnuti nhý hā kām kapēr nē kām:

—Kwa apē Tirtūm Kra na ka. Anē.

¹² Hāmri nhūm tee ri amnhī tā mē kuma. Kām mēkarōmnuti ā kot harēnh anhýr prām kēt nē. Ām mē piitā mē kot kapēr mar nē kot amnhī nhīpēx ā omunh pē kēp Tirtūm Kra hā omunhja na kām hprām. Jakamā nhūm mēkarōmnuti ā harēnh anē nhūm ja nē mē kām kapēr nē mē kām:

—Tk kwa nā kēr ka mē tanhmā ijarēnh to hkēt nē. Anē.

Jejus kot amnhī kaxyw mē kēp 12 rēnh ā harēnh

Matēwre 10.1-4; Rukre 6.12-16

¹³ Tā nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê kwjē mā kām:

—E pu mē ma mō nē krāhakýx mýj ā api. Anē.

Hāmri nē mē ma hwýr mō nē hā api ¹⁴ nhūm Jejus amnhī kaxyw mē ho 12 nē mē kurē. Mē kot ma ý hā Tirtūm kapēr o mē ahkre ¹⁵ nē ý hā mē nē mēkarōmnuti janor o pa kaxyw. ¹⁶ ā mē hixi kot anhýr.

Na pre ja kēp Simāw no nhūm Jejus hpānhā hā hixi hō mē nhūm hpānhā māānēn kēp Pētre.

¹⁷ Nē hkôt Jēpetew kra Xiakre mē htō Juāwja wa kuta.

Hāmri nē kot Simāw nhīpēx pyrā nē wa hā hixi hō mē nhūm wa hpānhā māānēn kēp Poanes. Wa kot amnhī prēprēk jakamā nhūm ā wa hā hixi mēnh anē.

¹⁸ Nē hō pē Andreja ta.

Nē hkôt Andre htō Firiptija ta.

Nē hkôt Patoromewja ta.

Nē hkôt Matēwreja ta.

Nē hkôt Tomasja ta.

Nē hkôt Arpēw kra Xiakreja ta.

Nē hkôt Tatewja ta.

Nē hkôt Simāw ōja ta.

Simāwja na pre kām mē ixpē Ijaewjē nhō pika pē Ijaewkính týx nē. Jakamā na pre kām nhām pika hō nhō pah kot mē ho amnhīptār prām kēt nē pa.

¹⁹ Nē hkôt Jut Kariotja ta.

Kormā kot mē kām Jejus kurē xwýnhjê nhīhkram ōr mā nhūm Jejus kot amnhī kukamā omunh mex tā mē hkôt amnhī kaxyw kuta.

Ā mē kot ý hā mē ahkre o pa kaxyw mē rēnh xwýnhjê nhīxi kot anhýr.

Jejus mē mēkarōmnuti wa harēnh

Matēwre 12.22-32; Rukre 11.14-23, 12.10; Juāw 10.19-21

²⁰ Hāmri nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê kwjē rēnh pa nē ma amnhī kôt mēhō nhōrkwý hwýr mē o mō. Na prem apkur kēt ry rax nē ra kām prām týx nē nhūm ma mē apkur kaxyw amnhī kôt mē o mō. Hāmri nhūm axte mē ā xwýnhjaja mē omu nē Jejus wýr pikuprōnh rax nhūm mē tokyx apkur kēt nē. ²¹ Hāmri nhūm Jejus katorxā nē htōjaja tee ri mē apkur kēt ā mē harēnh ma nē xapēn mā:

—Kwa mǎn ām ra tanhmā hkrā amnhī to nā? Hā na mē kot omunh kaxyw hā hpikuprōnh rax jakamā nhūm kormā apkur kēt nē. E tokyx pu mē ma hwýr mra nē omu nē mē kēp utā nē akupýn amnhī kôt o mō. Anē.

²² Rōm nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjaja Jerujarē rūm Jejus wýr mōn pōj. Hāmri nē tanhmā ho kapēr punuj to. Kēp mēkarōmnuti hkwy hā hkamnhīx jakamā harēnh o:

—Tk pēr hinhu nhīkōōti nhī hā na hte mē nē amnhī kwjōjē japōx o pa. Anē.

Hinhu nhīkōōti nhīxi hō pē Satanasti nhūm prem ŷ hā Jejus kot amnhī nhīpēx o pa hā hkamnhīx. ²³ Hāmri nhūm amnhī tā mē omu nē amnhī wūr mē kām hpa ho apē nē mē kām amnhī jarē. Nom amnhī tā kuxi nē mē kām mēmoj jarē nē mē kām:

—Kwa mē inhma mē ate ixpē Satanasti hkwy hā ixkamnhīx xwŷnhjaja. Xā na hte Satanasti mē nē amnhī kwjōjē janor o pa? Nā na hte ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē. ²⁴ Na hte pika nhō xwŷnhjaja axpēn kutā amnhī xunhwūr nē axpu hāmri nē anhrā nē ma ahpŷnhā ri pa nē amnhī krā hkōt ri tanhmā amnhī to ho ri pa. Jakamā nhūm mē ō pahija mē hamār o pa hkēt nē. ²⁵ Nē krī nhō xwŷnhjaja haxwŷja. Mē kot axpēn to hkwy xwŷnhjaja koja mēmoj tā axpēn kām gryk nē axpēn kutā amnhī xunhwūr hāmri nē anhrā nē ahpŷnhā pa hāmri nhūm mē ō pahi tee ri kām mē hamār o pa hprām. Mo hkwyjaja kot kēt ri mē hamār o pa? Nom tām kot amnhī nē mē hanoore hā. Mē tāmjaja na prem axpēn kām gryk nē anhrā nē ahpŷnhā pa. ²⁶ Tā ja pyrā nē ixte Satanasti nhī hā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa ronhŷx pa ri mē kurŷm amnhī kwjōjē japōx o ri ixpa hkēt nē. Mēkarōmnutijaja kēp Satanasti hkwy kēnā. Koja Satanasti ixte mē kurŷm mē hapōx kaxyw tanhmā inhma nē hkēt nē. ²⁷ Ahpūmūnh tŷx jakamā na hte mē kot hkōt amnhī xunhwūr xwŷnhjē pūmūnh tŷx o pa nhūm mēhō tee ri kēp mē utār kaxyw. Tā ixāhpūmūnh tŷx o ixte hakrenh jakamā ixte kēp mē utārja inhma tanhmā kute hkēt. Na pa hte kēp mē utā nhūm mē hpānhā ixkōt amnhī nhīpēx o pa nhūm Satanasti tee ri mē hā ixpūmūnh o pa kaprŷ.

²⁸ —Ām hāmri na pa mē amā ixkapēr. Kot kaj mē tanhmā amnhī tomnuj to ho apa. Nē amnhī tomnuj tŷx kumrēx rāhā ho apa. Rŷ tanhmā akapēr punuj to ho apa. Rŷ tanhmā Tirtūm o akapēr punuj to ho apa. Tā tee ri ja hā amnhī pūmu nē akapri nē ā ate amnhī nhīpēx anhŷrja kaga nē Tirtūm kōt amnhī xunhwūr. Hāmri nhūm amnhī tā mē apūmu nē amnhī katut kōt mē ate amnhī tomnuj nē mē akapēr punuj rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Koja ho hapēx par kumrēx. ²⁹ Nom koja Tirtūm Karō xatā mē amā ixto amnhīrit tā ka mē ama nē ām ama nē te kēp amnhī jamak pro pyrāk o amnhī nhīpēx. Jao Tirtūm Karō hā apijaam kēt ā amnhī to amnhīrit. Ja mŷrapē koja Tirtūm nhŷrmā amnhī xwar te mē apē amnhī jamak pro pyrāk o mē anhīpēx ka mē tee ri kām amnhī kapri kaprŷ. Hāmri nē mē kot amnhī xā htŷx kamā hamak o pa htūm xā wūr ma apa nē kamā apa rāhā apa ho apa. Anē.

³⁰ Mē kot Satanasti nhī hā mē nē mēkarōmnuti janor o pa hā hkamnhīx jakamā nhūm pre Jejus ā mē kām kapēr anē.

Jejus katorxā mē htōjē jarēnh
Matēwre 12.46-50; Rukre 8.19-21;
māānēn Eprēw 2.11-12

³¹ Rōm nhūm Jejus katorxā mē htōjaja hwūr mra no ām kormā hwūr gjēx kēt nē. Mē kot hā htū rax jakamā nhūm mē tee ri hwūr gjēx kaxyw kormā kapōt ā kuhē. Hāmri nē mē kot mar o kuhē xwŷnhjē hō mā kapēr nē kām:

—Kwa ma tēn Jejus mā mē ijarē kē mē ixwūr kato. Anē.

³² Rōm nhūm ixkre kamā mē hkrī xwŷnhjaja mē omu nē Jejus mā mē harē nē kām:

—Kwa Pahihti. Ota akatorxā mē atōjaja awūr mra nē pōj nē tee ri awūr gjēx mā nē kormā kapōt ā kuhē nē atā karō. Anē.

³³⁻³⁵ Hāmri nhūm mē koma nē mē kām:

—Tōe pa ixkato nē mē omu. Inhma mē hapēē. Nom kot kaj mē atō Tirtūm kapēr ma nē hkōt amnhī xām nē hkōt amnhī nhīpēx. Hā kot kaj te apē ixtō rŷ ixkatorxā kot amnhī nhīpēx pyrāk o pu mē axpēn nhīpēx. Pa te inhma mē hapē pyrā nē inhma mē ajapē nē. Anē.

4

Mēmo hy hkre xwŷnh jarēnh
Matēwre 13.1-9; Rukre 8.4-8

¹ Tā nhūm Jejus axte gō jakāx ā mē ahkre ho nhŷ. Hāmri nhūm mē axte hā htū rax jakamā nhūm tee ri mē omu hāmri nē pār krem axā nē gōx kām amŷm mē ahkre ho nhŷ. Nhūm mē piitā kŷxpē omūnh nē mar mex o kuhē. ² Hāmri nhūm mē ahkre ho nhŷ. Nom mē ujarēnh pix kām mē ahkre. Mē kot Tirtūm kapēr mar nē tanhmā hkōt amnhī nhīpēx to ho paja nhūm hā kuxi nē mē kām hā ujarēnh o nhŷ nē mē kām:

³ —E mē inhma. Koja mēhō ma pur mā mō nē pur kām mēmo hy ho ukapēr o pa nom nhūm hy piitā amex kām rōrōk kēt nē. Koja ahpŷnhā rōrōk. ⁴ Koja hkwy aptŷx kām rōrōk nhūm kuwēnhre omu nē hwūr mra nē hkrēr pa. ⁵⁻⁶ Nē koja kēn kām hkwy rōrōk hāmri nē higrōt kutā nojarēt nē higrōt pa. Nom nhūm kamā aptŷx nē kamā kēp pika hkryre jakamā nhūm higrōt nhūm hā mŷ aha nē arŷro htŷx mē nhūm grā pa. Harē hkryre jakamā grā pa. ⁷ Nē koja hkwy mrōnhī kamā rōrōk nē higrōt tā no nhūm utŷja kēp amŷtā nhūm ō hkēt nē.

⁸ —No koja hirā kamā pika mex kām hkwy rōrōk. Hāmri nē hirā kamā rōrōk jakamā higrōt mex nē piitā ō rax nē. Kamā ō hkwy kēp 30 nē kamā hkwy kēp 60 nē kamā hkwy kēp 100. Ā mē ujarēnh kot anhŷr. ⁹ Kwa mē

ama nê kãm ajamxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Anê.

*Jejus kot hprî hã mêmõ hy jarênh
Matêwre 13.10-23; Rukre 8.9-15*

¹⁰ Hãmri nhũm mê Jejus xujarênh mar pa nê anhrã nê ma akupÿm mra nhũm hkôt mê pa ho pa xwÿnh pê 12 mê hkwyjaja pix Jejus ri arîk. Hãmri nê ujarênhã ã hkukja nê kãm:

—Kwa mon ka hte ã mê kãm axujarênh anê Pahihti? Na pa mê ixprî hã amar mex kêt nê. Anê.

¹¹⁻¹² Hãmri nhũm mê kãm:

—Nã kot paj ixprî hã mê amã harê. Tirtũm kãm mê ate aprî hã mar prãm jakamã kot paj ixprî hã tanhmã mê amã harênh to. Nã mê kot amnhî tomnu kaga nhũm Tirtũm kot ja hã mê omunh xã hkôt mê ho hkra hã harênhja na pa hte mê kãm harê. No mÿjjaja mê akînhã mê kãm mar prãm kêt jakamã na pa hte mê kãm mêmõj tã haxwÿ nê awjarê nhũm mê ãm ixujarênh pix ma.

Na htem kuma nê ãm kuma nê htÿx ri hã pa.

No kêp apu mê kãm hprî hã mar prãm ronhÿx mê ra hprî hã kuma nê Tirtũm kôt amnhî xunhwÿ nhũm amnhî tã mê omu nê mê kot amnhî tomnuj o hapêx. Nom mê kãm mar prãm kêt. Anê.

¹³ Tã mê ate aprî hã ixujarênhja mar mex kêt jakamã tanhmã kot kaj mê amnhî to nê ixujarênh piitã ama? E kot paj ixprî hã mê amã mêmõ hyta jarê ka mê inhma.

¹⁴ —Nã mêmõ hyta te kêp Tirtũm kapêr pyrãk. Nê ahpÿnhã rôrök xã hã pikata te kêp ahpÿnhã mê kot Tirtũm kapêr mar xwÿnhjê kot mar nê ahpÿnhã tanhmã amnhî nhîpêx to pyrãk. ¹⁵ Jakamã mê kot mar xwÿnh kwÿjaja hte kot aptÿx kãm hkwy rôrök nhũm kuwênh kot hwÿr mrar nê hkrêr par xwÿnhã pyrãk. Jakamã na htem Tirtũm kapêr ma nom nhũm Satanasti te kuwênh kot hy hkrêr parta pyrãk o mê hipêx. Nê mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr pymaj tanhmã nê mê hkrã hto. Jakamã nhũm mê Tirtũm kapêr ma nom ho hamakêtkati tokyx anê nê axte kãm hamaxpêr kêt nê.

¹⁶ —Nê mê kot mar xwÿnh kwÿjaja te kot kênre kamã hkwy rôrök nê higrôt nhũm te hã myt alpa nhũm grã par tokyx anhÿr xwÿnhã pyrãk. Na htem Tirtũm kapêr ma nê hkînh nê. Nê kãm mar prãm nê. Te hy higrôt tokyx anhÿrta pyrãk. ¹⁷ Tã nhũm mêmõ tã nê Tirtũm nê tanhmã mê kãm kapêr to nhũm mê kuma nê hkaga. Rÿ nhũm mê Tirtũm ã tanhmã mê homnuj to nhũm mê tee ri amnhî tã mê omu nê hkaga. Te mêmõ hy higrôt nê grã par tokyx anhÿrta pyrãk.

¹⁸ —Nê mê kot mar xwÿnh kwÿjaja te kot mrônhi kamã hkwy rôrök nê higrôt nhũm

mrônhi kot kêp ãmnãr xwÿnhã pyrãk. Nê mê kãm Tirtũm kapêr mar prãm nê. ¹⁹ Nom mãânên kãm hikukrêx rax nê hikãxpore rax prãm jakamã ãm ja pix kukamã hamaxpêr o ri pa. Jao ra gryk ã axte Tirtũm kapêr mã hamaxpêr nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Te mrônhi kot higrôt pê ãmnãr nhũm ô hkêeta pyrãk.

²⁰ —No mê kot mar xwÿnh kwÿjaja te hirã kamã pika mex kãm hy hkwy rôrök nê higrôt nê ô raxta pyrãk. Na htem ixkapêr ma nê amnhî krã him hagjênh tÿx nê. Nê ixkôt ri amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri pa. Te mêmõ hy hkra kamã ô hkwyjaja kêp 30 nê kamã kêp 60 nê kamã kêp 100ta pyrã nê Tirtũm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho pa. E ã ixujarênhja kot anhÿr. Anê.

Kanê hpimxur ã harênh

Rukre 8.16-18, 8.24-25; Matêwre 13.10-15, 25.14-30

²¹ Nhũm Jejus arî hkôt mê pa ho pa xwÿnhjê jahkre nê mê kãm:

—Xã na htem kanê hpök nê poti ho hpro rÿ hitom kãm par krak ri unhwÿ? Nã na htem hpök hãmri nê kÿx pê mêmõj nhîmök ã unhwÿ. ²² Ja pyrã nê mê piitã kot hkwyjê pê tanhmã hamaxpêr punuj to ho hpimxur prãm tã tee ri kot ho hpimxur prãm kaprÿ. Koja nhÿrmã mê hamaxpêr piitã amnhî to amnhîrit pa. Nê mêmõj piitã ra hpimxur mex tã koja nhÿrmã amnhî to amnhîrit pa. Te mê kot kanê hpök nê kÿx pê unhwÿr nhũm amnhîrit mex pyrãk. Ja pyrã nê na pa hte Tirtũm kapêr o ri ixpimxur o ixpa hkêt nê. Na pa hte ixprî hã mê amã harênh mex o ixpa. ²³ Kwa mê ixujarênhja ma nê kãm ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mê kãm kapêr anê. ²⁴ Hãmri nê mê kãm:

—Nê kër ka mê axpên kãm axukaprî ho ri tanhmã axpên to mex to ho ri apa. Kêr kê Tirtũm ja hã mê apumu nê mê apyrã nê mê akamã ukaprî pê mê ato mex o pa. ²⁵ Koja mêmõ inhã tanhmã amnhî nhîpêx mex to pa ja hã omu nê kot inhã ãpênh mexta pãnhã ho mex nê. No koja inhã ãpênh mex kêt pa ja hã omu nê hã ho mex kêt nê.

—Nê koja mêmõ kãm ixkapêr mar prãm nom kormã hprî hã mar mex kêt tã arî mar o pa nê gaa nê mar tÿx o mō. No koja kuma nê ãm kuma hãmri nê gaa nê hã no hkêt. Anê.

Pur kãm mêmõ hy hkre xwÿnh jarênh

Matêwre 13.24-30

²⁶ Nhũm Jejus arî hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê jahkre ho nhÿ nê mê kãm:

—E pa mê amã tanhmã mê kot ixkapêr mar tÿx xwÿnhjê jarênh to ka mê inhma. Koja mêmõ ixkapêr mar tÿx nê ra hkôt ri amnhî nhîpêx o pa. Hãmri nê hamaxpêr nyw o hamaxpêr o pa nê amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o pa. Te mê hpur kãm mêmõ

kot mēmo hy hkre xwýnh kot amnhī nhīpēx pyrāk. Na hte hyja kre ho pa. ²⁷ Hāmri nē hkre hpa nē kamāt mē ōt o hikwý nē arīgro mē mēmoj tā àpēnh o pa. Rāhā nhūm mēmo hyja arī hikwý ho hikwý hkēt nē. Koja amnhī nhīpēx ō ho amnhī nhīpēx nē higrōt kato nē hprēk. Kre xwýnh kot tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā omunh kēt tā nhūm kām hprēk.

²⁸ –Na hte hpōm hapōx o pa nē higrōt o pyka kahte. Hāmri nē hprēk nē hō axpōt nē gaa nē hpānhā ō. Hāmri nē hkamrēk pa nē xa. ²⁹ Hāmri nē mē kot hikēnh mā mex nē nhūm kot hkre xwýnh ta omu nē amnhīm hamýnh pa. Tā mē kot ixkapēr mar mex xwýnhaja te mēmo hy ra higrōt kator nē hprēk nē hō pipōt nē ō xwýnh ta pyrāk. Nē urāk nē amnhī nhīpēx ō ho amnhī nhīpēx o pa. Anē.

Jejus te kot mēmo hy pyrāk ā kot amnhī jarēnh

Matēwre 13.31-32; Rukre 13.18-19

³⁰⁻³² Nhūm Jejus arī mē ahkre ho nhý nē mē kām:

–Tirtūm kot mē awýr ixte mē ato amnhīptār kaxyw inh mēnh ā ijarēnhja. Te ixte mēmo hy pixire pyrāk. Koja mēhō mēmo hy hō pixire nē hkre nhūm ra higrōt. Nē gaa nē hprēk. Hāmri nē hpa anhgrā nhūm kuwēnhre hwýr mra nē hōptī kamā amnhīm haē nhīpēx. Mēmo hyta griere htā nhūm hkre nhūm higrōt nē ā amnhī nhīpēx anē. Tā kot paj nhýmā urā nē ixpyxi htā kot paj pika piitā hkōt mē ho amnhīptā nē mē omunh mex rāhā ho ri ixpa. Anē.

Ā na pre Jejusja hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā amnhī tā kuxi nē ujarēnh anē. ³³ Mē kām ujarēnh kām mē ahkre ho pa. Te nhām mēmoj jarēnh pyrā nē amnhī tā haxwý nē harē. Mē kot tanhmā mar to hā mē omunh xā hkōt tanhmā mē kām ujarēnh to. ³⁴ Na pre ām ujarēnh pix kām mē kām kapēr mar prām kēt xwýnhjē mā amnhī jarēnh rāhā ho pa. No mē kot hkōt pa ho pa xwýnhjē mā nhūm hprī hā ujarēnh jarē nhūm mēhprī hā mar mex nē.

Jejus kot kōk o pinhkrēnh ā harēnh

Matēwre 8.23-27; Rukre 8.22-25

³⁵ Tā nhūm amýkry nhūm Jejus arī pār kre kamā nhý. Hāmri nē hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām: “E pu mē ma xarmā mō.” ³⁶ Anē hāmri nē mē kot mar o hkrī xwýnhjē re nē pār mā agjē nē ma xarmā mō. Garirej rūm kato nē ma xarmā pika hō hwýr mō. Nhūm pār kwýja ma mē hkōt mō. ³⁷⁻³⁸ Nhūm Jejus ra ōtxwa nē tē nē pār kre kamā hkrā japar xā hā hkrā xi nē ra ōt týx nē nō. Nhūm kōk àpēr týx nē nhūm gō kànhmā harī nē axpēn tak. Ra ri xatā axpēn tak nē pār kre kamā axkapī nhūm ra mē kēp ār o mō. Hāmri nhūm mē tee ri amnhī nhīpēx

nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē Jejus wýr hprōt nē kumra nē kām:

–Kwa kànhmā nhý Pahihti. Kot puj mē jarāhā pahtyk pa. Anē.

³⁹ Hāmri nhūm hkrākato nē kànhmā nhý nē kōk mē gōta pumu nē wa kām kapēr o:

–E kwa wa anhīkrē. Anē.

Hāmri nhūm gō mē kōk hpinhkrēnh kurē kumrēx.

⁴⁰ Hāmri nhūm Jejus hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām:

–Héxta waa nē. Kormā mē ate amnhī kaxyw Tirtūm mē wa inh mā ajamaxpēr týx kēt. Hā na ka mē ri amā ma nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē ā kot amnhī nhīpēx anhýr ā omu nē tee ri axpēn pumunh pē omunh o kuhē. Hāmri nē axpēn mā:

–Kokýý. Jejus kēp mē panhīō hkēt. Mē pahtō kot pu te kot amnhī nhīpēx pyrā nē kōk mā pakapēr nhūm anhīkrē? Nā mē pakurom àhpumunh týx o àhpumunh týx. Anē.

5

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti janor ā jarēnh

Matēwre 8.28-33; Rukre 8.26-34

¹ Tā nhūm Jejus mē hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mērohā mō nē xarmā Geras wýr pōj. ²⁻⁴ Hāmri nē pār rūm hapōj nhūm mēhō myja Jejus pumu nē hwýr tē. Mēkarōmnuti kot hwýr ār nhūm ý hā oprē htýx kumrēx. Hāmri nē hkwyjē hkāx ā kapōt ā mē hā pika kamā ri hkēnh nē pa ho pa. Nhūm mē xatā kāk o hte hpre nē hpa hpre htā ho nhūm kurē. ⁵ Nē kamāt kām nē arīgro hā āmra htýx o mrrar pē kēn o amnhī tak o mra. Mē hā pyka kamā nē kapōt ā hixēt ā amnhī tak týx rāhā ho mra. ⁶ Tā amým Jejus pumu nē hwýr hprōt nē hā hpjjaam kaxyw kutā hkōn krā ho tēm nē hparpē nhý. ⁷⁻⁸ Hāmri nhūm omu nē nē mēkarōmnuti mā kapēr nē kām:

–Kwa kurūm akato nē ma tē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē tanhmā myta o nhūm tām mēkarōmnuti nhý hā Jejus mā kapēr nē āmra kamā kām:

–Pa Tirtūm Kra Jejus? Mo kaxyw na ka ixwýr tē? Kwa tanhmā ixto hkēt nē nā?

⁹⁻¹⁰ Anē nhūm kām:

–Tanhmā na anhīxi te? Anē.

Nhūm kām:

–Nā ixpē Mēohtōhti. Mēkarōmnuti ohtō nē kot ixwýr gjēx jakamā na htem ā inhīxi jarēnh anē. Kwa nē mē ijanor kēt nē nā? Anē.

¹¹⁻¹² Hāmri nhūm mēkarōmnuti tām amnhī to kuwý nē kām:

–Kwa kēr ka jahti nē mē ijapōx japēr nē mē kot amnhī xā htýx kamā hamak o mē pa htūm xāta wýr mē ixrēnh kēt nē. Hagrō

hwýr mûj wýr mǎn mē ixrē pa mē hpānhā hwýr mǎn hǎgǎjē? Anē.

¹³ Hāmri nhūm mē kām:

—Tōe. Mē tām hwýr mra. Anē.

Hāmri nhūm mēmyta pē hapōx pa nē ma hagrō hwýr mrar kurē kumrēx nē mē kām gǎjēx pa nhūm myja akupým tām hkrā. No nhūm hagrōja mēkarōmnuti pymaj amyra nē axkakhūm nē hprōt nē himō hā krā hixēt ā axpum rōrōk nē gōx kām mrō nē hpikaprār pa. Ohtō rax kumrēx. Kēp 2.000 tā hpikaprār pa. ¹⁴ Hāmri nhūm hagrō jamār o ri mē pa xwýnhjaja tee ri ja hā omu nē ma mē ō patrāw wýr akupým mē piitā mē kām harēnh o hprōt nē mra. Hāmri nē mē kām ujarēnh pa. ¹⁵⁻¹⁶ Nhūm mē tee ri mē kuma nē ma Jejus wýr mra nē hkaxpa nē kuri myta pumu. Nhūm ra akupým tām hkrā nē ē kamā tām amnhī nhīpēx nē nhý. Nhūm mē kot hā omunh xwýnhjaja mē kām ujarēnh pa nhūm mē kuma nē myta pumu hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o kām Jejus puma nē. ¹⁷ Hāmri nē amnhī nē kām kapēr nē kām:

—Kwa mēmo kaxyw na ka mē ixwýr rē? Mē ma akupým amrar tokyx anē. Anē.

¹⁸ Hāmri nhūm mē kuma nē mē akupým pār wýr agǎjē nhūm akupým mex xwýnhhta tee ri ja hā mē omu nē mē hkōt hkrā. ¹⁹ No nhūm Jejus kām:

—Nā kot kaj mē ixkōt amōr kēt nē. Ma akupým anhō krī hwýr mǎn tē nē mē kām Tirtūm kot akupým ato mex ā amnhī jarēnh o ri mē hkōt apa. Anē.

²⁰ Hāmri nhūm kuma nē ma akupým tē. Hāmri nē ō pyka pē Tekap kām mē kām Jejus kot tanhmā ho mex to hā harēnh ri mē hkōt pa nhūm mē amnhī jāer pē kuma nē tee ri hkukamā hamaxpēr.

Jejus kot akupým mēhō ho mex nē akupým mēhō ho htír ā harēnh

Matēwre 9.18-26; Rukre 8.40-56

²¹ Tā nhūm Jejus mē hkōt mē pa ho pa xwýnhjē mērohā akupým xarmā mō nē rē. Hāmri nē pār nhō nē api nē gō myri kuhē nhūm pika nhō xwýnhjaja Jejus pumu nē hā pikuprōnh rax nē. ²²⁻²³ Hāmri nhūm mēhō my pē Jajtija hwýr tē nē kutā hkōnkrā ho htēm nē nhý. Kēp Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre jamār xwýnh maati na pre. Nhūm hkra nija kēp ā htýx nē htyk kaxyw nē nō. Kormā nyw. Kormā hā amgrā pē 12 pix tā ra kēp htyk kaxyw. Hāmri nhūm Jajtija tee ri hkukamā hamaxpēr nē ma Jejus wýr tē nē hpar pē hkōn krā ho tēm nē ho hwýr kām hihtýx nē kām:

—Pa akupým mē ixto mex xwýnh maati. E awýr na pa tē. Na ra ixkra ixpē htyk kaxyw. Pa tee ri omu nē kaxyw amā ijamaxpēr nē awýr tē. Jakamā kwa ma ixkōt inhōrkwý

hwýr tē nē inhmā omu nē hā anhīhkra xi nē akupým inhmā ho mex. Anē.

²⁴ Hāmri nhūm kuma nē ma hkōt tē. Nhūm mē ohtō nē expēn nhīgānh nē expēn kujahēk o wa hkōt mra. ²⁵ Nhūm mēhō nija haxwýja wa hkōt tē. Na pre hte hkamrō hkryre rāhā ho pa hā ra hā amgrā kēp 12. ²⁶ Nē tōtō mā amnhīrer rax nē nhūm mē tee ri kot ho mex kaxyw nom xatā hkane kaprý. Hāmri nhūm ra hikāxpore kēp hapēx nhūm arī ām rāhā nē pa. ²⁷⁻²⁸ Hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē Jejus jarēnh ma nē hamaxpēr o:

—Ma kot paj ma hwýr tē nē kēp ē pix kupēnh tā akupým inhmex japēr. Ma kot paj ho anē.

Anhýr o hamaxpēr hāmri nē ma mē hkōt hwýr htēm kurē kumrēx. Nhūm mē ohtō raxja kaēx ā mē hkōt hwýr tē. Hāmri nē katut kōt kēp ē nhīrē kupē. ²⁹ ām ē pix kupēnh tā akupým mex ā amnhī pumunh kurē kumrēx. ³⁰ Hāmri nhūm Jejus kot kēp ē kupēnh ā amnhī tā omu nē hēx rom xa nē mē ho hakēx nē amnhī tā mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa mē atō na ka ri amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr týx pē ixpē ixē kupē? Anē.

Hāmri nhūm mē piitā kuma nē tee ri axpēn pumu nē kām amnhī tā aprā. ³¹ Hāmri nhūm mē mē pa ho pa xwýnhjaja kām:

—Mē kot apē amnār griā kot ka kēt ri mēhō kot apē hkupēnh xwýnh ā ri mē hkukja. Kwa mǎn ām mēhō amarī apē hkupē. Anē.

³² Hāmri nhūm mē kām:

—Nā na amarī ixpē hkupēnh kēt nē. Na amnhī kaxyw inhmā hamaxpēr týx pē ixpē hkupē. Tā na ixāhpumunh týx xā ho akupým mex. Nom ra ixte mēhō kot ixpē hkupēnh xwýnhhta pumunh jakamā na pa ixēx rom ā amnhī tā ri mē hkukjēr anē. E kwa mē atō inhmā amnhī jarē. Anē.

³³ Hāmri nhūm nija kuma nē tee ri kēp kot amnhī to hpimxur prām. Hāmri nē hpijaam nē hwýr htetet o tē nē kutā hkōn krā ho tēm nē nhý nē kām amnhī jarē nē kām:

—Ma pa na pa inhmā inhmex prām xāj apē axē kupē. Tā na pa akupým inhmex. Anē.

³⁴ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tý. Nā ate amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr týx kōt ā ate amnhī nhīpēx anhýr jakamā na ka akupým amex. Kot kaj axte akamrō rāhā ho ri apa hkēt nē. E māmri ajamakētkati nē ma akupým anhōrkwý hwýr tē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hkīnh nē ma akupým tē.

³⁵ Rōm nhūm Jajtī mā mē āpēnh xwýnhjaja ōrkwý rūm ma ō patrāw kutā mra nē wa hkaxpa nē Jajtī mā kām:

—Kwa na ra akra apē ty. Mo kaxyw kot ka kēt amnhī kōt Jejus o mō? Kwār māmri ma akupým awjanā nē tē. Anē.

³⁶ Hāmri nhūm Jejus mē kuma nē Jajti mā kām:

—Kwa tee ri akra hkukamā ajamaxpēr kêt nē. Ām kaxyw inhmā mān ajamaxpēr t̄yx rāhā nē. Anē.

³⁷⁻⁴⁰ Hāmri nhūm mē axte mō nē mē ōrkw̄y hw̄yr pōj nē mē omu. Nhūm mē ra hā htu rax nē m̄yr o hkrī. Hāmri nhūm Jejus mē hw̄yr axā nē mē omu nē kot mē hkra htyk kumrēx ā omunh tā mē kām:

—Kwa mē hāmri am̄yr kêt nē. Na nireta htyk kêt nē. Na ām gōr nē nō. Anē.

Hāmri nhūm mē kot ra htyk ā omunh mex jakamā kuma nē ām kuma nē axtem nē ri axpēn mā hā hpēr o axkē. Hāmri nhūm Jejus mē hanor pa nē hitom kām htyk xw̄ynh w̄yr ār kaxyw nē amnhī kôt Juāw nē Xiakre nē Simāw Pētre nē kaxyw htyk xw̄ynh katorxā nē hipēexā pix amnhī kôt mē ho axā. ⁴¹ Hāmri nē htyk xw̄ynhta w̄yr tē nē hpa hā kupy nē kām kapēr nē kām:

—Pa? E kwa kānhmā nh̄y. Anē.

Nom amnhī kapēr kām harē nē kām:

—Tarit kūm. Anē.

⁴² Hāmri nhūm kānhmā ŷr kurē kumrēx nē kānhmā xa nē ri mra. Na pre ra hprék nē ty. Na ra hā amgrā kēp 12 tā ty nhūm Jejus akup̄ym ho h̄tir nē kānhmā ŷr nhūm kānhmā xa nē ri mra. ⁴³ Hāmri nhūm kuri omunh xw̄ynhjaja amnhī jaēr pē omu nē kamā no pyma nē hk̄nh t̄yx kumrēx. Hāmri nhūm Jejus katorxā mē hipēexāja wa kām:

—E mān ra kām prām nē. Wa tokyx kām mēmoj japēr kē kukrē. Nom kēr ka wa inhmar kumrēx. Kēr ka wa akup̄ym ixte ho h̄tir ā ri mē kām ijarēnh o ri apa hkēt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anē.

6

Najare nhō xw̄ynhjaja kot Jejus kaga hā mē harēnh

Matēwre 13.53-58; Rukre 4.16-30; Juāw 1.11

¹ Tā nhūm Jejus ma ō krī pē Najare hw̄yr ma akup̄ym mō nhūm hkôt mē pa ho mē pa xw̄ynhjaja ma hkôt mō. ² Hāmri nē hw̄yr pōj. Nhūm mē ō arīgromnu pē sap kator jakamā nhūm Jejus ma Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hw̄yr tē. Hāmri nē kamā mē ahkre ho nh̄y nhūm mē amnhī jaēr pē kapēr mex ā kuma nē tee ri axpēn pumunh pē hamaxpēr o hkrī. Jejus kēp mē hkwȳ hā hkamnhix nom nhūm mē kurom āhpumunh t̄yx nē kapēr mex jakamā nhūm mē kuma nē tee ri hamaxpēr o hkrī. Hāmri nē axpēn mā:

³—Kwa kēp mē panhīō htā tanhmā kot we amnhī to nē ā āhpumunh t̄yx kôt mē pamā kapēr anē nē ri mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kêt kw̄y ho anh̄yr o pa? Mē panoo mā na pre hprék. Kēp pī kuprār xw̄ynh Juje mē hprō Marir wa hkra na. Nē htō Xiakre

nē Juje nē Simāw nē Jutja ra mē pahte mē kēp htō hā omunh mex. Nē htōxjaja jar mē pakamā pa nhūm mē pahte mē omunh mex kēnā kot kêt we mē kurom ā āhpumunh t̄yx anē. Anē.

Anh̄yr o axpēn mā harē. Hāmri nē kamā gryk nē hkaga ⁴⁻⁶ nhūm tee ri amnhī tā mē omu nē hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Mē kām amnhī kaxyw ixkôt hamaxpēr prām kêt kumrēx. Anē.

Hāmri nē mē kām:

—Nā Tirtūm nh̄y hā kapēr jarēnh o mē pa xw̄ynhjaja na htem krī hkwȳ kamā kām mē mar prām nē. Nom ō krī kamā mē kot karāre rūm hprék o mōr kām omunh xw̄ynhjaja na htem kuma nē ām kuma. Anē.

Hāmri nhūm mē kot amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kêt jakamā nhūm tee ri mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kêt kw̄y ho anh̄yr rax prām kapr̄y. Nē ām mē ā xw̄ynh̄jē ho grēre nē mē hā ĩhkra jaxw̄y nē akup̄ym mē ho mex. Hāmri nē mē kurūm kato nē ma krī hkwȳ hkôt ri Tirtūm kapēr o mē ahkre ho pa.

Jejus kot mēmoj tā mē kēp 12jē mā karō hā harēnh

Matēwre 10.5-15; Rukre 9.1-6, 10.1-12; mātānēn Atre 13.50-51, 18.6

⁷ Tā nhūm Jejus amnhī w̄yr mē kot ŷ hā mē ahkre ho pa xw̄ynh pē 12jē hw̄y. Ra kot amnhī kaxyw mē rēnh xw̄ynhtaja nhūm amnhī w̄yr mē kuw̄y. Hāmri nē axpēn kaxyw mē ho axkrut nē mē kurē nē mē kām mē āpēnh ā karō nē ma mē hkwȳjē hw̄yr mē kurē. Nē mē kām:

—E kēr ka mē ma mē pahkw̄yē hw̄yr mra nē inh̄y hā Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa. Nē mē kurūm mēkarōmnuti japōx o ri mē hkôt apa. ⁸⁻⁹ Nom kēr ka mē amnhī kôt akukrēx rax nē ri apa hkēt nē. Nē kawā htu nē ho ri apa hkēt nē. Nē amnhī kôt axāpkur xā ho ri apa hkēt nē. R̄y akāxpore rax nē ri ho apa hkēt nē. Ām mē anhō kamis nē mē apar kà ho pixire nē agjē nē ri hā apa. Nē mē amnhī kaxpar xā hā mē anhō kō pix o apa. Mē ā anh̄y kamā mē hkôt ri apa anē.

¹⁰—Nē kēr ka mē nh̄yri krī hō hw̄yr pōj. Nē apōx xā kamā mēhō nhōrkw̄y kamā hkôt ri apikamēnh tāmtā kurūm akup̄ym ajapōj nē ma hpānhā nhām krī hō hw̄yr apa. Nom at̄yx ri nhām mē hw̄yr amrar nē nhām mē hw̄yr amrar kêt nē.

¹¹—Nē koja mē nh̄yri mē akapēr kaga ka mē tee ri amnhī tā mē kamā ama hāmri nē tokyx mē kurūm ajapōj nē ma apa. Nē anojarēt nē mē noo mē akuhē nē amnhī par ā awjagrō kapī. Mē kot Tirtūm kaga hā amnhī pumunh nhūm kot amnhī pyrā nē mē hkaga hā omunh kaxyw ka mē ā mē noo mā amnhī nh̄ipēx anē. Hāmri nē hpānhā ma nh̄yh̄ym apa.

¹² Anhÿr o mē kām mē àpēnh ā karō. Nhūm mē kuma nē hapōj nē ma mē hkwyjē hkōt pa. Ma krī piitā hkōt Tīrtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt pa nē mē kām:

—E kwa mē tokyx amā ate amnhī tomnuj kaga hprām xāj Tīrtūm kōt mān amnhī xunhwÿ. Anē.

¹³ Hāmri nē mē nē mēkarōmnuti jano. Nē akupÿm mē à xwÿnhjē ho mex kaxyw mēmo htwÿm o mē hkrā gregrer nē Jejus nhÿ hā akupÿm mē ho mex.

*Mē kot Juāw Paxis pīr ā mē harēnh
Matēwre 14.1-12; Rukre 9.7-9*

¹⁴ Tā nhūm mē piitā Jejus jarēnh ma nē expēn mā tanhmā harēnh to ho pa. Nom ahpÿnhā tanhmā harēnh to. Na prem kamā harēnh o:

—Nā Juāw Paxis pimràata na. Pēr akupÿm hÿir jakamā na hte ā mē kot aa mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr o pa. Anē.

¹⁵ Nē kamā axtem harēnh o:

—Nā tām kēt. Pēr finat Eris na. Anē.

Nē kamā axtem harēnh o:

—Nā tām kēt. Pēr Tīrtūm nhÿ hā kapēr jarēnh xwÿnhjē hō na. Te kot amnepē mā mē kot Tīrtūm nhÿ hā tanhmā amnhī nhÿpēx to xwÿnhjē kot amnhī nhÿpēx pyrāk o kot amnhī nhÿpēx kēnā.

Anhÿr o ahpÿnhā harē. ¹⁶ Hāmri nhūm Ijaew o amnhīptār xwÿnh pē Erox āxipasja mē kot à harēnh anhÿr ā mē kuma nē Juāw Paxis mā hamaxpēr kurē kumrēx. Hāmri nē mē kām:

—Nā pēr Juāw Paxista na. Ixte mē kām hā ixāmnēnh nhūm mē kot inhmā mut krāhyr xwÿnhnta mān ra tanhmā amnhī to nē akupÿm hÿir. Anē.

¹⁷⁻²⁰ Na pre ra pahi Erox āxipasja htō Pirip pē hprō Eroxis pytā nē ho hprō nhūm hkra niti mē wa hwÿr aha. Hāmri nhūm Juāw Paxisja tee ri ja hā pahihiti Erox āxipasja pumu nē hā kām akir nē kām:

—Tk. Kwa Tīrtūm kēp ja omnuj. Ra kot ja nē mē pahkurē htā ka axtem nē ā amnhī nhÿpēx anē.

Anhÿr jakamā nhūm hprō Eroxisja amnhī tā kuma nē kamā gryk tÿx nē. Nē kām hpīr prām nē. No nhūm pahi Erox āxipas kām hpīr prām kēt nē. Juāw Paxis kot Tīrtūm kōt amnhī nhÿpēx nhūm kot hā omunh mex jakamā kām hpīr prām kēt nē. Juāw na pre hte xatā kām Tīrtūm kapēr jarēnh o pa. Nhūm pahihiti Erox āxipasja kormā hpīr hā mar mex kēt tā hā hpijaām nē kām mar prām nē. Nom nhūm hprō kām hpīr prām jakamā nhūm kēp mē kām hā amÿnē nhūm mē ma o tē nē haxā nhūm mex nē mē hagjēnh xā kamā hkrī ho krī.

²¹⁻²⁴ Tā nhūm jāā nhūm pahi Erox āxipas kator ā arīgro kato nhūm mē piitā hwÿr mra nē hā akuprō nē hā hkīnh nē hā apkur o

hkrī. Ō kōwenatōjaja nē hkrāmnhwÿjaja nē krī hkwy kamā mēō pahijaja nhūm mē ohtō nē hā akuprō nē hā hkīnh. Hāmri nhūm hprō Eroxis kra nitija mē hwÿr axā nē mē kām gre. Mē kot omunh nē kamā hkurē pix kaxyw mē noo mā hpijaām kēt nē ā mē kām gregr anē. Hāmri nhūm pahi Erox omu nhūm ja kām mex nē nhūm mē piitā hkīnh nē kamā nopyma nē. Nē gregr kām hpijaām kēt nē tanhmā mē kām gregr to nhūm mē omu nē kamā no pyma nē. Hāmri nhūm pahi Erox āxipasja kām:

—Nā ām hāmri. Na ka mē inhmā agrer mex nē. Jakamā kwa māmri mēmoj tā ixwÿ. Amā mēmoj prām xā hkōt inhmā mēmoj jarē pa amā kugō. Ām hāmri na pa amā amnhī jarē. Na pa Tīrtūm noo mā ā amā amnhī jarēnh anē. Ka mamri ixkukrēx mex kwÿ hā ixwÿ pu axpēn mā ho axkjē. E mēmo na amā hprām? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē ma katorxā hwÿr tē nē kām harē nē kām:

—Xē mēmoj tā kot paj we kuwÿ? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hamaxpēr o:

—Ma ām hāmri koja mē tā jarāh inhmā Juāw Paxis pī. Anē.

Hāmri nē hkrata mā kām:

—Ma Juāw Paxis krā hā kot kaj awÿ kē mē amā kugō ka man ixwÿr o tē. Anē.

²⁵ Hāmri nhūm kuma nē akupÿm pahi hwÿr axā nē kām:

—Ma Juāw Paxis krā kot kaj inhmā agō. Pasiiti kamā axā nē inhmā agō pa ma amnhīm o ixtēm kurē kumrēx. Ām ja pix na inhmā hprām. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm tee ri kuma nē hkapri nē. Nē hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Inhmā hpīr prām kēt. Nom ra ixte ixkutā mē hkrī xwÿnhjē noo mā inhmā kām mēmoj prām xwÿnh nhōr ā amnhī jarēnh nhūm ixte kām ōr ā amnhī jarēnh nhūm mē piitā mē kot inhmar jakamā tanhmā kot pa we amnhī to nē kēp nē? Nā pa nē hkēt nē. Anē.

²⁷ Hāmri nē ō pōristijē mā kām:

—E mē ma Juāw Paxis wÿr mra nē mut krāhta nē pasiiti kamā hkrā xā nē akupÿn o tē nē kām agō. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma mē hagjēnh xā hwÿr mra nē Juāw wÿr axā hāmri nē mut krāhta. ²⁸ Hāmri nē pasiiti kamā hkrā xā nē akupÿm o tē nē kot hā hwÿr xwÿnh mā kugō nhūm kumÿ nē ma katorxā hwÿr o tē nē kām kugō.

²⁹ Hāmri nhūm Juāw Paxis kōt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja tee ri harēnh ma nē hkapri htÿx nē. Hāmri nē pahi Erox āxipas wÿr mra nē ĩ hā kuwÿ nhūm mē kām kugō nhūm mē kumÿ nē ma o mra nē kēn kre kamā haxā.

Jejus kot mẽ ho 5.000 nẽ mẽ kãm õ hã harẽnh

Matêwre 14.13-21; Rukre 9.10-17; Juãw 6.1-14

³⁰ Tã hãmri nhũm mẽ kot Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỹnhjaja akupỹn Jejus wỹr mõn pøj nẽ kãm amnhĩ jarẽ. Tanhmã mẽ kot mẽ ahkre hto ho pa nẽ tanhmã mẽ ho mex to ho pa hã kãm amnhĩ jarẽnh pa.

³¹ Tã nhũm mẽ piitã axpẽn pãnhã kot Jejus mar kaxyw mẽ hwỹr mra nhũm mẽ kormã apkur kêt nẽ. Jakamã nhũm Jejus hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjê mã:

–E ma pu mẽ awrã kaprỹ hwỹr mõ nẽ nhỹri pahkrĩ nẽ pakókõt nẽ apku.

³² Anẽ hãmri nhũm mẽ góx kãm kanõre wỹr agjê nẽ ma ahte xarmã awrã kaprỹ hwỹr mõ. ³³ Nhũm krĩ hkwy nhõ xwỹnhjaja mẽ omu hãmri nẽ nhỹhm mẽ mõr xã hã mẽ omunh kurẽ kumrẽx. Hãmri nẽ krĩ hkwy rũm ma mẽ ihkrep mra nẽ mẽ kãm amnhĩ to wa nẽ pøj nẽ mẽ kutêp hkrĩ. ³⁴ Hãmri nhũm mẽ mõ nẽ mẽ hwỹr pøj nẽ kre kura nẽ kanõre nhõ. Hãmri nhũm Jejus mẽ hwỹr api nẽ mẽ omu nẽ hamaxpêr o:

–Hêxta waa nẽ. Na mẽ omnu nẽ pa. Te mẽ kêp õwêhti jamãr xwỹnhjê kêt nẽ htỹx ri pa xwỹnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Mẽhõ kot mẽ kamã ukaprĩ nẽ tanhmã mẽ ho mex to ho pa? Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ kamã ukaprĩ nẽ xa nẽ Tirtũm kapêr o mẽ ahkre rax nẽ.

³⁵⁻³⁶ Tã nhũm myt ar kaxyw nhũm hkõt mẽ kot pa ho pa xwỹnhjaja hwỹr mra nẽ kãm:

–Kwa hãmri na ra amỹkry htỹx nẽ. Mẽ hano kê mẽ ma nhỹri krĩ hkwy hwỹr mra nẽ tokyx amnhĩm mẽmoj japrõ nẽ kuku nẽ hikwỹ nẽ gõr. Mo jar kapõt ã mẽ apkur xã? Anẽ.

³⁷ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

–Kwa nã mẽ kamjaja mẽ kãm mẽmoj gõ kê mẽ kuku. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ tee ri hamaxpêr nẽ kãm:

–Kwa mo mẽ kaxyw mẽ pakãxpore rax? Kot pu mẽ pakãxpore ho 200 nẽ ho mẽ kãm mẽmoj japrõr tã nom nhũm mẽ ãm ho hkryre nẽ kuku nẽ ho õhy htu hkêt nẽ. Mẽ ohtõ rax kumrẽx kênã. Anẽ.

³⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

–Nã kot puj mẽ kãm mẽmoj japrõr kêt nẽ. No mẽ panhõ pãwita? Tanhmã na arĩ kute? E mẽ atõ tẽ nẽ omu nẽ akupỹn tẽ nẽ inhmã harẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm ja ma tẽ nẽ omu nẽ akupỹn tẽ nẽ kãm:

–Nã pãwiti ãm kêp 5 pix. Nẽ kaxyw tep ãm pijakrutre. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ mẽ kãm:

–Tõe. Mẽ kãm anẽ kê mẽ ahpỹnhã ri hije nẽ hkrĩ. Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm mẽ piitã ahpỹnhã kêp 50 nẽ hije nẽ hkrĩ hpa.

⁴¹ Nhũm Jejus pãwiti mẽ tepta jamỹ nẽ kãnhmã kaxkwa hwỹr rĩt nẽ Tirtũm mã kupê nẽ kãm harẽ nẽ kãm:

–Pa Papaj? Nã ka na apê mẽ inhmã mẽ inhõ ho apa xwỹnh jakamã amex o amex. Anẽ.

Hãmri nẽ mẽ kãm ho hkry hpa nẽ hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjê mã kugõ nhũm mẽ õ ri ho mra nẽ ho mẽ hipêx pa. Pãwiti mẽ tepta nhũm mẽ ho mẽ hipêx pa. ⁴²⁻⁴⁴ Nhũm mẽ piitã apkur mex nẽ. Mẽõja mẽ kêp grire htã nhũm Jejus tanhmã mẽ kãm ho rax to nhũm mẽ ohtõ rax tã piitã kuku nẽ ho õhy htu hpa. Mẽmyjaja kêp 5.000 nẽ kaxyw mẽ hprõ nẽ mẽ hkrajaja nhũm mẽõja ho mẽ hipêx pa nhũm arĩ hakrêx prã. Jakamã nhũm Jejus kõt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjaja akupỹm hakrêx o pikuprõnh pa nẽ ho kawã o 12 nẽ ho nyt.

Jejus kot gõ krãhkã hã htẽm ã harẽnh

Matêwre 14.22-33; Juãw 6.15-21

⁴⁵⁻⁴⁶ Tã nhũm Jejus hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjê mã kãm:

–E mẽ kanõre mã axã nẽ ma akupỹm ixkukamã krĩ pẽ Petsêj wỹr rẽ. Pa jajê jano hãmri nẽ ma tẽ nẽ nhỹri Tirtũm mã amnhĩ jarẽ nẽ rĩ ma mẽ akõt tẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kanõre mã gjêx pa nẽ ma mõ nhũm Jejus mẽ kot mar xwỹnhjê janor pa nẽ ma hixêt prêk ã api nẽ Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh pa.

⁴⁷ Tã nhũm kamãt nhũm arĩ ahte kỹxpê nhỹ. Nhũm hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỹnhjaja kormã kanõre kamã mõ. ⁴⁸ Hãmri nhũm Jejus amỹm mẽ omu nhũm kók ra mẽ kutã ãpêr tỹx kumrẽx nhũm mẽ tee ri amnhĩ nhĩpêx nẽ tee ri rrẽmti ho gõ rênh nhĩpêx o hkrĩ.

Tã nhũm ra krãhyre kã nhũm Jejus Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh pa nẽ kãnhmã xa nẽ ma mẽ hkõt tẽ. Nom kanõre kamã nhũm kêt nẽ gõ krãhkã hã xa nẽ mẽ hwỹr hpar o tẽ. ⁴⁹⁻⁵⁰ Hãmri nẽ mẽ hwỹr kato nẽ mẽ kamã hamak kaxyw hêx rom kot mẽ hakrenh mã. Nhũm mẽ amnhĩ wỹr omu nẽ mẽkarõ hã hkamnhĩx nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ umaj httertet nẽ ãmra rax nẽ. Hãmri nhũm mẽ kãm:

–Tk. Kwa mẽ amã mã hkêt nẽ. Pa na pa mẽ akõt tẽ. Anẽ.

⁵¹ Hãmri nẽ mẽ hwỹr kanõre hkrem axã nhũm kók xãpêr tỹxta hapêx. Hãmri nhũm mẽ Jejus kamã no pyma nẽ tee ri hamaxpêr nẽ axpẽn mã:

–Kokỹy. Tanhmã na we amnhĩ to nẽ gõ krãhkã hã hpar o man mẽ pahkõt tẽ mẽ pahwỹr ar mẽ nhũm kók hapêx par kurẽ kumrẽx. Anẽ.

Hãmri nẽ tee ri kot ã amnhĩ nhĩpêx anhyrja kukamã hamaxpêr o hkrĩ. ⁵² Kormã mẽ kot hprĩ hã Jejus tanhmã kute hã omunh

kêt jakamã. Tirtûm pyrà nè àhpumunh o àhpumunh ã omunh mex kêt jakamã tee ri pãwti grêre ho mê hipêx par nè gô krãhkã hã htêm nè kôk o pinhkrênh ã omu nè tee ri ã kot amnhî nhîpêx anhÿrja kukamã hamaxpêr.

Kenêjare kamã Jesus kot akupÿm mê ho mex ã harênh

Matêwre 14.34-36

⁵³Tã nhûm mê xarmã rê nè krî pè Jenêjare hwÿr pøj. Hãmri nè kanôre nhô ⁵⁴nè apî nè kuhê nhûm krî nhô xwÿnhjaja Jesus pumunh kurê kumrêx nè expên mã:

—Kwa pêr Jejusta na mō. Nã tãm kênã. Anê.

⁵⁵Hãmri nè hkînh nè ma kape hã mê ã xwÿnhjê hkôt mrar kurê kumrêx nè mê harir xã rãhã mê hamÿ nè akupÿm Jesus wÿr mê o mra. Nhÿri hpôx xã kamã omu nè hwÿr mê o mra.

⁵⁶Na pre htem ã Jesus nhîpêx anê. Jakamã nhûm hte ma nhÿhÿm mra. Krî rûnh kôt mra nè krî hkryre hkôt mra nhûm mê omu nè hwÿr mê ã xwÿnhjê ho mra nè mê ho kuwÿ nè kãm:

—Pa? Kwa kê jajaja akupÿm mex kaxyw apê axê pix kupê nã? Anê.

Hãmri nhûm mê kãm:

—Tôe. Nã kwãr mê mãmri hkupê. Anê.

Hãmri nè mê kot kêp ê kupênh xwÿnh piitã akupÿm mex pa.

7

Mê higêt hkôt mê kot amnhî nhîpêx xwÿnhjê jarênh

Matêwre 5.21-48, 15.1-20

¹⁻⁴Tã nhûm Mojes kapêr o mê ahkre o mê pa xwÿnh kwÿjaja Jerujarê rûm Jejus wÿr mō. Hãmri nè hã akuprō nè hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê kot amnhî nhîpêx ã mê omunh o kuhê. Ijaew na prem mê hkukamã mê higêtjê kapêr kôt ri tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Jakamã mê urak nè apkur kaxyw nè xatã amnhî nhîhkra kuhōnh jappê nè rî kormã apku. No mê amnhî nhîhkra grã pix kuhōnh nè hkrî nè apkur kêt nè. Kuhōnh jappê nè kormã hkrî nè apku. Tirtûm kot ja hã mê omunh nè amnhîm mê mex ã mê harênh ã amnhî kamnhîx jakamã na prem ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Nê nhÿri amnhîm mêo hkwy japrō nè akupÿm ôrkwy hwÿr o mra nè haxwy nè mê higêt pyrà nè wÿr jappê rûnh kumrêx nè rî kormã apku. Nê mê urak nè poti nè gój nè papêre hkre kahōnh jappê rûnh nè rî kormã kamã ô nhîpêx. Mê higêt pyrà nè ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Tirtûm kot ja hã mê omunh nè amnhîm mê mex ã mê harênh prãm xàj. Nom nhûm Jejus kôt mê pa xwÿnhjaja na prem ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nè. Na prem apkur kaxyw nè katãt kôt amnhî nhîhkra

kuhō nè àmnhîx apkur o hkrî. Jakamã nhûm Parijew nhô xwÿnh mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre xwÿnhjaja tee ri ã mê kot amnhî nhîpêx anhÿr ã mê omu nè mê hã Jejus kukja nè kãm:

⁵—Pa Jejus? Kwa mê inhmã mêmoj jarê. Amnepê mê panhîgêtjaja na pre htem apkur kaxyw nè amnhî nhîhkra kuhōnh jappê rûnh kumrêx nè arî kormã hkrînh apku. Jakamã na pa htem mê urak nè ã amnhî nhîpêx anê. No akôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja na htem ho mê ixpyrà kêt nè. Kwa mo na htem ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nè? Anê.

⁶Hãmri nhûm mê kuma nè mê kãm amnepê Tirtûm nhÿ hã kapêr xwÿnh pè Ijais kapêr jarê nè mê kãm:

—Nã ãm hãmri na pre finat Ijaisja amnepê tanhmã mê ajarênh to. Te Tirtûm tãm kapêr pyràk o mê ajarê nè mê ajarênh o:

Mê kãm ixkînh ã amnhî jarênh tã mê kãm ixkînh kêt. Na htem ãm kãm ixprãm ã amnhî jarênh kaprÿ.

⁷Mê kot ixkapêr kuhpa hã amnhî krã hkôt mêmoj tã hkwyjê mã karō ho pa jakamã na htem ãm kot ixkôt amnhî nhîpêx ã amnhî jarênh kaprÿ. Anê.

Ã na pre mê ajarênh anê. ⁸⁻⁹ãm hãmri na pre mê ajarê. Na ka htem mê panhîgêt kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o apaja gryk ã ra Tirtûm kapêr kaga hpa. Te mê akapêr mex o kot Tirtûm kapêr jakrenh pyràk. ¹⁰Na pre finat Mojes Tirtûm nhÿ hã mêmoj tã mê pamã karō ho:

Ker ka mê anhîpêxã nè mê akatorxã wa hã apijaãm o ri apa. Jao wa kutã anojarêr rãhã nè. Nom kot kaj mê ho mex hkêt nè tanhmã mê kãm akapêr punuj to hãmri nhûm mê akwÿjaja ja mÿrapê mê apa. Anê.

Na pre ã finat Mojesja Tirtûm nhÿ hã mê pamã karō anê. ¹¹No mê kajaja na ka mê axtem nè tanhmã akwÿjê mã ja hã karō hto nè mê kãm: “Kot kaj mê mêmo arîgro hã akãxpore hkwy nom anhîpêxã ho ajuta kaxyw kãm hkwy nhōr kêt nè. ãm wa kãm ate ho ajuta kêt ã amnhî jarê hãmri nè Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre hwÿr mãn o tẽ nè mê ixte ixkre ho mex kaxyw mê inhmã agō. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anê nhûm Tirtûm ja hã mê apumu nhûm ja kãm mex nè. E kêr ka mê ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa.” Anhÿr o na ka htem akwÿjê mã karō. ¹²Jao mê kot mê hipêxã nè mê katorxã ho ajuta nè mê hkurê. ¹³Te mê amã mê panhîgêt kapêr mex o kot Tirtûm kapêr jakrenh pyràk o na ka htem amnhî nhîpêx. Jao te Tirtûm kapêr mex kêt pyràk o hipêx nè mar kêt nè apa. ã na ka htem Tirtûm kapêr kuhpa hã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Anê.

Mē pajamaxpēr punuj kôt mē pahomnu hā harēnh

Matêwre 15.10-20

¹⁴ Tā nhūm Jejus Parijew nhō xwýnhjê mē hkwyjê mā kapēr pa hāmri nē amnhī wýr ra mē kot mar o kuhê xwýnhjê mā hpa ho apê nē mē kām:

—E pa mē amā mēmoj jarê ka mē inhma nē inhmar mex nē. ¹⁵⁻¹⁶ Na hte Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjaja amnhī krā hkôt mē ate amnhī nhīhkra kuhōnh japjê hā mē amā karō ho pa. Nē amnhī krā hkôt mē axāpkur xa hā tanhmā mē amā karō hto ho pa. Mē ate ā amnhī nhīpêx anhyr nhūm Tirtūm kot ja hā mē apumunh kôt amnhīm mē amex ā mē ajarēnh kaxyw nhūm htem ā mēmoj tā mē amā karō anē. Nom na hte Tirtūm tanhmā mē panhīhkra kuhōnh to hā mē pahpumu nē ām hā mē pa hpumu. Nē mēmo mē paxāpkur xa hā mē pahpumu nē ām hā mē pahpumu. Ja kām tanhmā kute hkêt. Na hte ja hā mē omunh xa hkôt amnhīm mē mex ā mē harēnh rý mē mex kêt ā mē harēnh kêt nē. Rý mē hakwa ho mēmoj kur ā mē omunh xa hkôt tanhmā mē harēnh to hkêt nē. Ām mē hakwa ho tanhmā kapēr to pix ā mē mar kôt na hte tanhmā mē harēnh to.

Anhyr o mē kām kapēr. ¹⁷ Hāmri nē mē kot mar o kuhê xwýnhjê re nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mē mē amnhīm hikranh xa hā ixkre hwýr agjê. Hāmri nhūm hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja tee ri Jejus kot tanhmā mē hakwa jarēnh to hā kuma nē hā hukujja nē kām:

—Kwa mon ka ri mē inhmā ā ja jarēnh anē? Anē.

¹⁸ Hāmri nhūm mē kām:

—Kwa xān ka mē kormā aprī hā ja mar mex kêt nē? E pa ixprī hā mē amā harê ka mē inhma. Nā mē apkur xa na hte mē hkrā hi kamā mē hamaxpēr wýr gjêx kêt nē. ¹⁹ Na hte ām mē ōhy pix wýr agjê nē gaa nē nhām hapôj nē hapêx. Na htem mē apkur xa nhý hā tanhmā amnhī tomnu to hkêt nē. Jakamā na hte Tirtūm mē apkur xa hā mē omunh xa hkôt tanhmā mē harēnh to hkêt nē. Anē.

Nhūm pre ā mē kām kapēr anhyr o mē paxāpkur xa piitā mex ā harê. Jakamā na hte Tirtūm krajaja amnhīx mēmoj piitā hkur o pa nē kām mēmoj kur pyma hkêt nē. Jakamā nhūm Jejus ā mē kām kapēr anē nē mē kām:

²⁰ —Mē hkrā hi kamā mē hamaxpēr punuj pix nhý hā na htem tanhmā amnhī tomnuj to. Jakamā na hte Tirtūm tanhmā mē hamaxpēr to ho pa hā mē omunh xa hkôt tanhmā mē harēnh to. Nom mē kot mēmoj kur ā mē omunh xa hkôt rý mē ihkra kuhōnh japjê hā mē omunh xa hkôt tanhmā mē harēnh to hkêt nē. Ja tanhmā kēp kute hkêt. ²¹⁻²² Nom koja mēhō hamaxpēr punuj nē ra hkôt tanhmā amnhī tomnuj to.

Jao axpēn kamā hpijaam kêt nē.

Rý mēhōx pī rý mē kēp ahkī.

Rý mē kēp mē hprō rý mēhkuprý ho amnhīkati.

Rý ri axpēn pē ōxy.

Rý tanhmā hkwyjê homnuj to.

Rý tanhmā mē ho kapēr punuj to.

Rý hēx rom mē no kupyri o ri pa.

Rý mēmoj tā amnhī to jarkrar o pa.

Rý axpēn kukrēx pumu nē kām ho ō hprām xāj hā ō xwýnhhta kamā gryk.

Rý htýx ri tanhmā amnhī nhīpêx to.

Mē hamaxpēr punuj jakamā na htem ā ri amnhī nhīpêx anhyr o pa. ²³ Tā ā mē kot amnhī nhīpêx anhyr ā mē omunh xa hkôt na hte Tirtūm mē kot amnhī tomnuj xwýnh hā mē harê. Anē.

Mēhō kot hkra kaxyw Jejus mā hamaxpēr ā harēnh

Matêwre 5.21-28

²⁴ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja nhýhým nojarêt hāmri nē krī rūm hapôj nē ma krī pē Xir pu hā ri pa. Hāmri nhūm Jejus hkwyjê mē:

—E kwa pu mē tokyx ixkre mūj wýr mō mē kuri pōj nē kamā amnhīm hikra. Pu mē pahpōx tokyx anē kē krī nhō xwýnhjaja mē pahpōx ā mē pahpumunh kêt nē.

Anhyr tā nom nhūm mē piitā mē harēnh ma nē mē hā akuprō. ²⁵⁻²⁶ Nhūm mēhō ni haxwýja Jejus hpōx ā harēnh ma nē ma hwýr tē. Nom kēp Ijaew kêt axtem Gres nhō xwýnh na pre. Pika pē Sir kamā krī mē kot kām “Wēnis” anhyr xwýnh kamā na pre kato. Nhūm pre mēkarōmnuti kēp hkra ni mā axā. Hāmri nhūm ō māmāj tee ri omu nē ra Jejus hpōx ā harēnh ma nē ma hwýr tē. Hāmri nē hwýr axā nē hparpê hkōnkrā ho htēm nē nhý nē kām:

—Xē Pahīnti. Inhām ixkra nē mēkarōmnuti jano kē ma tē kē akupým inhām mex. Anē.

²⁷ Hāmri nhūm kām:

—Nā kormā. Na pre Tirtūm taxy kormā Ijaewjê pix wýr inhmē. Jakamā na pa kormā nhām mē akwýjê hō tanhmā mē ato mex to hkêt nē. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm tee ri amnhī tā kuma nē kām:

—Ma ām hāmri na ka ja jarê. Ixpê Ijaew kêt tā nom mē kuxwar we ixto mex grire kêt wehe. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm kām:

—Nā ām hāmri na ka ā akra kaxyw inhām ajamaxpēr týx anē. Jakamā kot paj nē mēkarōmnutita jano. Kojja axte tanhmā apê ho hkêt nē. E ma akupým hwýr tē nē omu. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm kuma nē ma akupým ōrkwý hwýr tē nē omu. Nhūm ra mēkarōmnutija kēp kato nē ma tē nhūm akupým tām hkrā nē hkīnh nē par kām hkōkôt o nō.

*Hamak kro nê kapêr krok xwÿnh jarênh
Matêwre 15.29-31*

³¹ Tã nhÿm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja krî pē Xir rÿm hapôj nē akupÿm gô rax pē Garirej wÿr ma mra. Pyka pē Sitô jakre nē mō nē pyka pē Tekap jakre. ³² Hāmri nē kormã hpôx o mōr rôm nhÿm mē amnhî wÿr Jejus pumu nē hwÿr mēhō myja o tē. Kapêr krok nē umar kêt xwÿnhhta nhÿm mē wÿr o tē nē kām:

—Pa? Ot pa mē awÿr ixkrãmnhwÿta o tē. Kwa hã anhîhkra xi kē akupÿm mē inhmã mex. Anê.

³³ Hāmri nhÿm omu nē hpa hã kupy nē mē kēp o kato nē nhÿri mē hkãx ã o xa. Nē akutã hamak kre kupê nē argôx mē nē ho ôhto htok. ³⁴ Hāmri nē kaxkwa hwÿr rît nē htyk xã mēnh tÿx nē kãm kapêr. Mē pakapêr kãm kãm: “E ajamak katêr nē anhôhto kaxkrit.” Anê. Nom kapêr kãm kãm: “Epata.” Anê. ³⁵ Hāmri nhÿm hamak katêr nē ôhto kaxkrit kurê kumrêx nē tãm kapêr nē tãm ama. ³⁶⁻³⁷ Hāmri nhÿm mē kot omunh xwÿnhjaja amnhî jaêr pē Jejus kot ho mex ã omu nē kamã no pyma nē. Hāmri nhÿm mē kãm:

—Kwa kêr ka mē akwÿjê mã ja hã ijarênh kêt nê.

Anhÿr tã no nhÿm mē kuma nē ãm kuma nē ma mē piitã mē kãm harênh o ri hprôt nē mē kãm:

—Kwa Jejus na mex o mex. Na hte mē ho mex o pa nhÿm mē umar kêt xwÿnhjaja akupÿm tãm ama nhÿm mē kapêr kêt xwÿnhjaja akupÿm tãm kapêr. ãm hāmri na hte ã mē hipêx anhÿr o pa. Nã ãm mex o mex. Anê.

8

*Jejus kot mē ho 4.000 nē mē kãm mē ô hã
harênh*

Matêwre 15.32-39

¹⁻² Tã nhÿm arîgro hō hã nhÿm mē ohtô nē nhÿri kapôt ã Jejus ã htu rax nē kot mē ahkre mar o kuhê hã apkati axkrunêpxi. Nhÿm mē apkur xã hã mēôja ra mē kēp hapêx. Hāmri nhÿm Jejus ja hã mē omu hāmri nē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mã akir nē mē kãm hpa ho apê nē mē kãm:

—E mē amnê ixwÿr mra nē ixkapêr ma. Anê.

Nhÿm mē hwÿr mra nē kuhê nhÿm mē kãm:

—Kwa na pa inhmã mē kot inhmar o kuhê xwÿnhjê kaprî nê. Na mē ra mē pahkôt ri pa hã apkati axkrunêpxi nhÿm mē apkur xã hã mēôja mē kēp hapêx. ³ Mē ô krî hwÿr awry jakamã koja mē mēmoj kur kêt rãhã ma akupÿm pa hāmri nē pry hã hîrot nê rôrôk o pa. Hāmri pa inhmã mē hkaprî nê. Anê

⁴ Hāmri nhÿm mē kuma nē axte tee ri hamaxpêr nē kãm:

—Kwa nã nhÿhÿnh kot puj kêt mē kãm mēmoj to mra? Jar ãm kapôt pix kênã. Anê.

Hāmri nhÿm mē kãm:

⁵ —Nã tanhmã na mē anhô pãwtija kute? Anê.

Nhÿm mē kãm:

—ãm kēp 7 pix. Nê kaxyw tep kwÿ no ãm grêre. Anê.

⁶ Hāmri nhÿm mē kuma nē mē kot mar o kuhê xwÿnhjê mã anê nhÿm mē kuma nê hkrî pa. Hāmri nhÿm pãwti jamÿ nē ho Tirtÿm wÿr nē kãm:

—Pa Papaj. Nã ka na apê mē inhmã mē inhô ho apa xwÿnh. Jakamã amex o amex. ãm amex kumrêx. Anê.

Hāmri nê mē kãm ho hkry pa nê hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mã kugô nhÿm mē ho mē hipêx pa. ⁷ Nhÿm hpãnhã tepta py nē mã ho anê nê ho Tirtÿm wÿ. Hāmri nê hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mã kugô nhÿm mē mã ho anê nē hamÿ nê ho mē hipêx pa. ⁸⁻⁹ Hāmri nhÿm mē ohtô rax kumrêx tã piitã apku nê ôhy htu pa. Mēmyjaja kēp 4.000 nē kaxyw mē hprôjaja nê mē hkrajaja. Tã nhÿm Jejus mē apkur xãja o mē hipêx pa. Nhÿm hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja hakrêx o akuprô nê ho kawã ho 7 nê ho nÿt. Hāmri nhÿm Jejus ma akupÿm mē ô krî hwÿr mē kot mar xwÿnhjê jano nhÿm mē ma akupÿm hapêx. ¹⁰ Hāmri nhÿm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mē ro hã kanôre hkrem agjê nê mē hkwyÿm ma Tamanut wÿr mō.

*Parijew nhô xwÿnh kwÿ kot mēmoj tã Je-
jus kamã hamak ã mē harênh*

Matêwre 12.38-42, 16.1-4; Rukre 12.54-59

¹¹ Tã nhÿm mē Tamanut wÿr pôj nhÿm Parijew nhô xwÿnh kwÿjaja Jejus pumu nē ma hwÿr mra nē mēmoj tã kuwÿ nē kãm:

—Pa. Ot pa mē awÿr mra. Kwa mē inhmã aa mē ixte mēmoj pumunh kêt ô ho anê. Pa mē ja hã apumu nê Tirtÿm kot mē ixwÿr amênh ã akôt ijamaxpêr kurê kumrêx. E tokyx. Anê.

Kot tee ri mē kãm mēmoj to anhÿr kaxyw nê ho anhÿr kêt nhÿm mē kot hã omunh nê ma hkwyÿjê mã ho kapêr punuj kaxyw nhÿm mē ã hêx rom kãm kapêr anê. ¹² Nhÿm ra kãm mē kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt kãm ã kapêr anhÿr mar kaga nê. Hāmri nê tee ri amnhî tã mē hamaxpêr ã mē omu nê htyk xã mēnh tÿx nē mē kãm:

—Hêxta waa nê. Mē ajamaxpêr punuj pix o na ka htem ri ajamaxpêr o apa. Ixpê Tirtÿm kot mē awÿr inhmênh xwÿnh tã ka mē ja hã ikkôt ajamaxpêr kêt nê. Nã mo kaxyw kot pa kêt mē amã mēmoj to anê? Kot paj ho anê ka mē omu nê ãm omu nê ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Nã kot paj mē amã mēmoj to anhÿr kêt nê. Anê.

¹³ Hāmri nē mē kure nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mērohã ma mra nē akupým kanôre hkrem agjê nē ma xarmã mō.

Jejus kôt mē pa xwýnhjaja kot hprī hã omunh kêt ã mē harēnh

Matêwre 16.5-12; mããñēn Makre 6.52

¹⁴ Tã nhũm mē kormã kanôre kamã xarmã mōr rôm nhũm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja tee ri mē apkur xã japêr nē xapên mã:

–Kwa hêxta waa nē. Na pu mē panhō pãwti re nē amnhĩ kôt o pamōr kêt nē. Nē ãm pixire nē o mō. Anē.

¹⁵ Hāmri nhũm Jejus tee ri mē kuma nē tanhmã hã mē kãm kapêr to. Nom mēmoj tã kuxi nē mē kãm awjarê nē mē kãm:

–Kwa oko kêr ka mē amnhĩ nē Parijew nhō xwýnh mē Pahi Eroxo nhō pãw kaxkrit xã pumunh mex nē. Anē.

¹⁶ Hāmri nhũm mē kuma nē tee ri kapêrja kukamã hamaxpêr pē hã xapên kujjêr o hkri nē xapên mã:

–Kwa mo na ri ã mē pamã pãw kaxkrit xã jarēnh anê? Mãn mē panhō pãwti hkêt ã mē pahpumu hã na ri ã harēnh anê nã? Anē.

¹⁷ Hāmri nhũm Jejus mē kapêr ã mē kuma nē mē kãm:

–Kwa mon ka wem ãm xatã xapên mã mē panhō pãwti hkêt jarēnh pix o mō? Xãn pa hte mē apyrã nē tee ri mē paxãpkur xã hkêt kukamã ijamaxpêr o ixpa? Nã inhmã ja tanhmã kute hkêt. ¹⁸ Ra mē ano ho mē ate ixpumunh mex tã kormã aprĩ hã tanhmã ixlute hã ixpumunh mex kêt. Nē mē ajamak o ixkapêr mar mex tã aprĩ hã mar tÿx kêt. Kwa wem ixte amnhĩ nhĩpêx mã ajamaxpêr tÿx nē. E mē inhmã mēmoj jarê. ¹⁹ Jãã ixte mē kêp 5.000 mã pãwti kêp 5 nhĩrēnta. Tanhmã na ka prem hakrêx o akuprô nē ho kawã ho nÿt to? E mē atô inhmã harê. Anē

Hāmri nhũm ja kãm: “Na pa prem ho kawã ho 12 nē ho nÿt.” Anē. ²⁰ Nhũm kuma nē mē kãm:

–Tÿ na pre hakrêx ã kawã kêp 12. Tã ham ixte mē kêp 4.000 mã pãwti kêp 7 nhĩrēnta. Tanhmã na ka prem hakrêx ho akuprô nē ho kawã ho nÿt to? Anē.

Nhũm ja kãm: “Na pa prem ho 7.” Anē. ²¹ Hāmri nhũm kuma nē mē kãm:

–Tÿ ra ixte mē anoo mã ã ja ho anhÿr o axkrut tã ka mē ra hã ano hkêt nē arĩ xapên mã mē panhō pãwti hkêt pix jarēnh o ixkôt mō. Kormã mē ate ixãhpumunh tÿx ã ixpumunh kêt. Anē.

Jejus kot akupým nohkre xwýnh o mex ã harēnh

Juãw 9.1-7

²² Tã nhũm mē ma krĩ pē Pesêj wÿr mō nē ra hwÿr pōj. Hāmri nhũm krĩ nhō xwýnh kwÿjaja mē omu nē Jejus wÿr mēhō myja o

tê. Ra nohkre nē rĩt kêt nē pa xwýnhja nhũm mē hpa hã kupyn hwÿr o tê. Hāmri nē ho kuwÿ nē kãm:

–Pa Pahihti? Ot pa mē awÿr ja ho tê. Kwa hã anhĩkra xi nē akupým mē inhmã no ho mex. Anē.

²³ Hāmri nhũm mē kuma nē nohkre xwýnhja pumu nē hpa hã kupy nē o tê nē krĩ pē ho kato nē nhÿri mē hkãx ã o xa. Hāmri nē no hã argôx mē nē hã ĩkra xi nē kãm:

–E mãn ka mēmoj pumu nã? Anē.

²⁴ Hāmri nhũm kuma nē hkrãkato nē ri rĩt hãmri nē kãm:

–Tÿ na pa mēmoj pumu. Nom ixprĩ hã omunh mex kêt nē. Te mēmo pĩ hpãr kwÿ ri mrar pyrãk. Anē.

²⁵ Hāmri nhũm axte no hã ĩkra xi nhũm tã rĩt mex nē. Ri hprĩ hã mēmoj piitã omunh mex nē. ²⁶ Hãmri nhũm Jejus akupým ôrkwÿ hwÿr kumê nē kãm:

–E kêr ka kape hã ri amrar kêt nē. ãm ma ma akupým anhôrkwÿ hwÿr atēm kurê kumrêx. Anē.

Jejus kot amnhĩ tã hkôt mē pa xwýnhjê kujjêr ã harēnh

Matêwre 16.13-20; Rukre 9.18-21

²⁷ Tã hãmri nhũm Jejus ma hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mē mē ma mō. Ma krĩ pē Sejarej Piripos pu hã krĩ hkwy hkôt mō. Nē kormã pry hã mō nhũm Jejus amnhĩ tã hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê kujja nē mē kãm:

–Kwa mē inhmã mēmoj jarê. Tanhmã na htem ahpÿnhã ri xapên mã ijarēnh to wehe? Anē.

²⁸ Hāmri nhũm mē kãm:

–Nã na htem ahpÿnhã tanhmã ajarēnh to. Na hte kamã mē hkwyjaja xapên mã ato finat Juãw Paxis ã ajarê. Nē kamã mē hkwyjaja ato finat Eris ã ajarê nē mē hkwyjaja apê Tirtũm nhÿ hã kapêr o pa xwýnh ra htyk xwýnhjê hō hã ajarê. ã na htem ahpÿnhã xapên mã ajarēnh anhÿr o pa. Anē.

²⁹ Hāmri nhũm mē kuma nē mē kãm:

–No we mē kajaja? Ixpê mēhō hã na ka htem xapên mã ijarê? Anē.

Hāmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

–Nã mē pajaja na pa htem apê Tirtũm kot mē ixkaxyw axãm nē mē ixwÿr amēnh xwýnh ã ajarê. Nē apê mē ixpiitã mē inhō Pahi Maati hã ajarê. ã na pa htem xapên mã ajarēnh anē. Anē.

³⁰ Hāmri nhũm kuma nē mē kãm:

–Nã ãm hãmri na ka htem ã ijarēnh anē. ã ixte anhÿr. Kwa nom kwa kêr ka mē inhma. Kêr ka mē kormã ã akwÿjê mã ijarēnh anhÿr kêt nē. Anē.

Jejus kot amnhĩ kukamã amnhĩ jarēnh ã harēnh

Matêwre 16.21-23; Rukre 9.22

³¹ Tã nhũm Jejus amnhĩ kukamã hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjẽ mã tanhmã amnhĩ jarẽnh to nõ mẽ kãm:

—Nã ra mẽ ate Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ixãm ã ixpumunh mex. No mẽ pahkwýjaja kãm ja hã ijarẽnh mar nõ ixpumunh prãm kêt. Ijaew krãhtũmjẽ mẽ Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre o mẽ pa xwýnhjẽ mẽ patre krãhtũmjaja na mẽ kãm ja hã ixpumunh prãm kêt. Jakamã koja mẽ nhýrmã ixpynẽ nõ ixtak rax nõ ixpĩ. Nom kot paj ixtyk ã ixtã apkati axkrunẽpxi hãmri nhũm Tĩrtũm akupým ixto ixtĩr. Anẽ.

³² Hãmri nhũm mẽ kot hpĩr ã amnhĩ jarẽnh ma nõ tee ri hkukamã hamaxpẽr. Hãmri nhũm Simãw Pẽtreja hwýr tẽ nõ hkwyjẽ pẽ ho kato nõ mẽ hkãx ã o xa nõ kãm:

—Kwa na Pahihti. Koja Tĩrtũm anẽ mẽ omunh mex nõ nhũm mẽ ã anhĩpẽx anhýr kêt nõ. Kwa ri ã kapẽr anhýr kêt nõ. Anẽ.

³³ Hãmri nhũm kuma nõ hwýr apkjẽ nõ pu hã hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjẽ piitã omu. Hãmri nõ mẽ hamak mã Simãw Pẽtre mã kapẽr nõ kãm:

—Tk. Kwa na ka ã inhmã akapẽr anhýrja o te Satanasti nhý hã akapẽr pyrãk. Tĩrtũm nhý hã na ka ã inhmã akapẽr anhýr kêt nõ. Æm jar mẽ kãm Tĩrtũm kapẽr mar prãm kêt xwýnhjẽ jamaxpẽr o na ka ajamaxpẽr nõ ã inhmã akapẽr anẽ. No Tĩrtũm jamaxpẽr o ajamaxpẽr kêt nõ. Anẽ.

Jejus krajaja tanhmã kot amnhĩ nhĩpẽx hto hã mẽ harẽnh

Matẽwre 6.24-28; Rukre 9.23-27; Juãw 12.24-26; mããnẽn Apokarip 2.10, 12.11

³⁴ Tã nhũm Jejus amnhĩ wýr mẽ kot mar o kuhẽ xwýnhjẽ mẽ hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjẽ mã anẽ nhũm mẽ hwýr axkamẽ nõ kuhẽ. Hãmri nhũm tanhmã mẽ ahkre hto nõ mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Kot kaj mẽ ixkõt amnhĩ xunhwýr ã amnhĩ jarẽ hã kot kaj mẽ mããnẽn amnhĩ jarẽnh o: “Jejus kęp inhõ Pahihti jakamã kot paj ãm kapẽr kõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx rãhã ho ri ixpa. Kwãr ixkwýjaja tanhmã hã inhĩpẽx to pa arĩ hkõt amnhĩ nhĩpẽx rãhã ho ixpa.” Anhýr o amnhĩ jarẽ.

³⁵ —Koja mẽ ixtã mẽ atõx pĩ rý ixtã tanhmã mẽ ato ka ty. Ate tanhmã ijarẽnh to ho apa hã nhũm mẽ apĩ. Tã nom koja akaxwýnh ma inhõ krĩ hwýr ãpir kurẽ kumrẽx nõ kamã atĩr tũm nõ amex rãhã nõ apa ho apa. Nom kot kaj mẽ jar atĩr prãm xã ixkaga hãmri nõ hwýr axãpir kêt nõ.

³⁶⁻³⁷ —Nẽ koja mẽhõ hikukrẽx gryk ã Tĩrtũm kaga. Hãmri nõ nhýrmã ty nõ ý kamã kuwy hwýr ma mẽ nõ amnhĩ kõt kukrẽx õ hpýr nõ o mõi kêt nõ. Koja tee ri kuwy hwýr mõi pymaj amnhĩ nõ hikukrẽx rax o amnhĩ pãnhã amnhĩrer prãm kaprý. Tanhmã koja

amnhĩ to nõ Tĩrtũm mã amnhĩre nõ ma õ krĩ hwýr api? Koja ã amnhĩ nhĩpẽx anhýr kêt nõ.

³⁸ —Nẽ koja mẽhõ ixte mẽ ahkre hã inhma nhũm ja kęp omnuj japẽr. Nhũm kot mẽ kãm ixprãm nõkati xwýnhjẽ hkõt pa gryk ã ixkaga. Hã kot paj nhýrmã mẽ ato amnhĩptãr kaxyw akupýn wrý nõ amnhĩ swar kot ixkaga xwýnhjẽ kaga. Æm hãmri na pa mẽ amã ja hã amnhĩ jarẽ. Kot paj nhýrmã inhõ Papaj nhý hã ixte mẽ ho amnhĩptãr kaxyw akupýn wrý nhũm kapẽr o mẽ wrýk xwýnhjaja man ixkõt wrý. Pa mẽ wrý hãmri nõ ra mẽ kot ixkaga xwýnhjaja pa amnhĩ pyrã nõ amnhĩ swar mẽ hkaga hpa. Anẽ.

9

¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapẽr nõ mẽ kãm:

—Æm hãmri na pa mẽ amã amnhĩ jarẽ. Kot paj nhýrmã akupýn ixte mẽ ato amnhĩptãr kaxyw mẽ awýr wrý kãm ga. Tã kot kaj mẽ akwýjaja kormã atĩr ri ja kukamã tanhmã ixte amnhĩ nhĩpẽx to hã ixpumu. Anẽ.

Jejus hirã htýx kãm ãm ã harẽnh

Matẽwre 17.1-9; Rukre 9.28-36; mããnẽn Sikũn Pẽtre 1.16-18

² Tã nhũm arĩgro kęp 6 nõ hapẽx nhũm Jejus ma nhýri hixõt prẽk wýr tẽ. Nẽ Simãw Pẽtre nõ Xiakre nõ Juãwja nhũm ma amnhĩ kõt wa mẽ o mõi. Nhũm wa mẽ ahte mẽ nõ hixõt prẽk ã api nõ himõk ã kuhẽ. Hãmri nhũm Jejus axtem nõ xa. ³ Ra ã haka htýx kumrẽx nõ xa. ⁴ Hãmri nhũm ja wa kaxkwa rũm hwýr wrý nõ kuri kãm kapẽr. Finat Mojes mẽ finat Erisja wa wrý nõ kuri kãm kapẽr o xa. Tĩrtũm amnepẽm amnhĩ wýr wa ho ãpir tã nhũm wa akupýn wrý nõ kãm kapẽr. ⁵⁻⁶ Nhũm wa mẽ mex kumrẽx nõ hirã htýx kãm kuhẽ nhũm Jejus kõt mẽ mõi xwýnhjaja wa mẽ omu nõ mẽ kamã no pyma nõ. Nẽ tee ri mẽ kãm tanhmã kapẽr to hkukamã hamaxpẽr. Hãmri nhũm Simãw Pẽtre hamaxpẽr nõ Jejus mã kãm:

—Kwa Pahihti. Nã ãm hãmri na pu mẽ amnẽ mẽ. Kwa pu mẽ kritpẽm jar axkamẽ nõ tokyx panojarõt kêt nõ. Pa mẽ amã põi nhĩrõnh o axkrunẽpxi nõ hipẽx. Amã nõ Mojes mã nõ Eris mã hõ nhĩpẽx ka mẽ kamã akrĩ. Kwa xãt pa mẽ amã ho anẽ nõ? Anẽ.

⁷ Hãmri nhũm kakrã jaka htýx wrý nõ wa mẽ hkunor pa nhũm wa mẽ kamã kuhẽ. Hãmri nhũm kakrã kamã Tĩrtũm mẽ kãm kapẽr nõ mẽ kãm:

—Ota Ixkra xa. Inhmã hapẽ ho inhmã hapẽ. Kẽr ka mẽ kapẽr mar týx rãhã ho ri apa. Anẽ.

⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nõ amnhĩ pu hã rĩt nhũm ãm Jejus pix mẽ kuri xa nhũm Mojes mẽ Erisja wa ra ma akupým api nhũm mẽ ãm Jejus pix pumu.

⁹ Hāmri nhūm mē ma akupŷm hkwyjē hwŷr wrŷk o mō nhūm Jejus mē kām:

—Kwa kēr ka mē ham mē ate mēmoj pumunh xwŷnhhta kormā nhām mē kām harēnh kēt nē. Koja mē mēmo arīgro hā xipī hāmri nhūm Tirtūm akupŷm ixto ixtīr ka mē rī kormā mē kām ja hā ijarēnh o ri apa.

¹⁰ Anē hāmri nhūm mē kuma nē mē kām harēnh kēt nē. Am xapēn mā pix mā harē nē kot akupŷm htīr ā amnhī jarēnhja ā xapēn kukjēr o pa nē xapēn mā:

—Kwa mo na ri ā akupŷm htīr ā amnhī jarēnh anē? Tanhmā kot we amnhī to nē htyk tā akupŷm htīr? Anē.

Hāmri nē tee ri hkukamā hamaxpēr o hkōt pa.

*Juāw Paxis te kot Eris pyrāk ā harēnh
Matēwre 11.13-15, 17.10-13*

¹¹ Hāmri nhūm mē kormā ahpār mā wrŷk o mōr mē nhūm Jejus kōt mē mōr xwŷnhjaja mēmoj tā hkukja nē kām:

—Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Na hte Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhjaja mē inhmā: “Eris kumrēx koja Tirtūm mē pahwŷr kumē nhūm Krisja hapu hā wrŷ.” Anē. Na htem ā mē inhmā war ajarēnh anē. Tā ka na ka ri wrŷ nom nhūm kormā Erisja akukamā wrŷk kēt nē. Anē.

¹²⁻¹³ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā am hāmri na htem mē amā ā ja jarēnh anē. Na pre ra ixkukamā te kot Eris kot amnhī nhīpēx pyrāk xwŷnhhta tē nē ixkutēp mē kām ijarēnh o pa. Nom mē kot ixkukamā ijarēnh xwŷnh ā omunh kēt jakamā na prem axtem nē kām tanhmā hipēx to hprām xā hkōt tanhmā hipēx kati hton kupī. Tā koja mē ā hipēx anhŷr pyrā nē mā ixto anē nē inhīpēx kati nē tokyx mē kām ixprām kēt xwŷnhjaja ixpynē nē xipī pa amnhī xā htŷx kamā ijamak kām ty. Tirtūm kapēr ā kaga htūm kot wa ijamē wa ixkukamā wa ijarēnh xā hkōt. Anē.

*Jejus kot mēhō hkra nē mēkarōmnuti janor
ā harēnh*

Matēwre 17.14-21; Rukre 9.37-43

¹⁴ Hāmri nhūm Jejus nē Simāw Pētre nē Xiakre nē Juāwja mē akupŷm hkwyjē hwŷr hpōx o mra nē amnhī kukamā hkwyjē pumu nhūm mē ohtō nē mē hā akuprō nē mē kām kapēr. Nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwŷnhjaja mēmoj tā mē hkukjēr o kuhē. ¹⁵ Jakamā nhūm Jejus mē hwŷr hpōx o tē nhūm mē pikuprōnh xwŷnhjaja amnhī wŷr omu nē hkīnh nē. Hāmri nē kutā hprōt nē kām:

—Pa. Nā am hāmri na ka akupŷn mē ixwŷr tē. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm mē kām:

—Kwa mēmoj tā na ka mē xapēn mā axākjēr o akuhē? Anē.

¹⁷⁻¹⁸ Hāmri nhūm mēhō myja kām:

—Nā ixkra hā na pa mē xapēn mā ixkapēr. Na pre mēkarōmnuti ixpē hwŷr axā nē tanhmā ixpē ho nhūm kapēr kēt nē pa. Nhūm hte xatā tanhmā ixpē ho nhūm pykap amnhī rē nē hakwa jamrō ho hikwŷ. Hāmri nē ā htŷx kamā ama nē amnhī nham o xapēn kamnhar tŷx kumrēx pē htŷx pa nē hikwŷ nē ixpē omnuj tŷx nē. Na hte ā mēkarōmnuti nhŷ hā amnhī nhīpēx anhŷr o pa. Jakamā na pa ate inhmā ho mex kaxyw man o tē nē tee ri ajapēr. Hāmri nē ho akōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē hwŷr nhūm mē kot inhmā ho mex kaxyw tee ri tanhmā ho hkapyr. Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm Jejus kuma nē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā kām:

—Hēxta waa nē. Ra mē ate Tirtūm nhŷ hā ixte mē ho mex ā ixpumunh ryy htā ixpyrā nē ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē. Mān ka mē kormā kaxyw Tirtūm kōt ajamaxpēr tŷx kēt nē. E amnē ixwŷr akra ho tē pa omu. Anē.

²⁰ Hāmri nhūm mē hwŷr o tē nhūm mēkarōmnuti Jejus pumu nē tanhmā hkrata o htŷx to nhūm pykap tēm nē hakwa jamrō nē amnhī rēnh o nō. ²¹ Nhūm Jejus omu nē hipēxā mā:

—Kwa tanhmā na ra kot amnhī nhīpēx ā mytwrŷr kute? Anē.

Nhūm kām:

—Nā hprīre rūm na hte ā amnhī nhīpēx anhŷr o pa. ²² Na hte mēkarōmnuti xatā ixpē hprīr kaxyw kuwy kamā kurē nē gōx kām kurē. Kwa kot ka ate ho mex kukamā axāhpumunh japēr nē wa ixkamā axukapri nē akupŷm inhmā ho mex. Anē.

²³ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Xān ka tee ri ixte ho mex kaxyw ixkukamā ajamaxpēr? Nā ixte mēmoj piitā ho anhŷr kaxyw ixāhpumunh tŷx kēnā. Kot ka mē atō mēmoj tā amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr tŷx hā kot paj amā ho anē. Anē.

²⁴ Hāmri nhūm kuma nē kām hkra mex prām tŷx xāj kapēr tŷx nē kām:

—Nā na pa amnhī kaxyw akōt ijamaxpēr. Nom kot kaj tanhmā ixkrā hto pa akōt ijamaxpēr tŷx rāhā ho ri ixpa Pahihti. Anē.

²⁵ Rōm nhūm mē ohtō rax nē hwŷr kormā mra nhūm Jejus amnhī wŷr mē omu hāmri nē mēkarōmnuti mā kapēr kurē kumrēx. Nē kām kapēr kām hihtŷx nē kām:

—Pa mēkarōmnuti. E apē mē ho mē kapēr kēt nē mē umar kēt o apa xwŷnh ā pa amā ixkapēr ka inhma. Kēr ka mē hkrata ho akato nē ma amōr o mō nē axte tanhmā ho hkēt nē. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm tee ri kot kām karōja ma nē gryk xāj xatā amŷra nē mē hkrata o htŷx kumrēx nhūm httert tŷx o nō. Hāmri nhūm kēp kato nē ma tē nhūm te htyk pyrā nē nō nhūm mē tee ri omu nē ra htyk ā hkamnhīx. ²⁷ Hāmri nhūm Jejus hpa hā kupy nē kānhmā

ām nhūm akupŷm mex nē kànhmā xa nē ri mra. Nē tām kapēr o mra nē umar mex nē.

²⁸ Tā nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mērohā ma akupŷm amnhīm hikranh xā hā ixkreja wŷr mra nē hwŷr agjē nē hkrī. Hāmri nhūm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja amnhī tā hkukja nē kām:

—Kwa mē inhmā mēmoj jarē Pahihiti. Na pa mē tee ri axwakre kamā mē hkrata nē mēkarōmnuti janor kaprŷ. Kwa mon pa mē apyrā nē ja ho anhŷr mex kēt nē? Anē.

²⁹ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā axtem na mēkarōmnuti ja. Na htem mē nānor tokyx anhŷr kēt nē. Na htem ho Tirtūm wŷr tŷx nē rī kormā hano. Anē.

*Jejus kot htyk kukamā amnhī jarēnh
Matēwre 17.22-23; Rukre 9.44-45*

³⁰⁻³¹ Tā nhūm Jejus mē hkôt ri mē pa ho pa xwŷnhjē mē krīja rūm hapōj nē ma nhām mō. Nē ma pyka pē Garirej kahti hkôt mō. Nom mē piitā mē hkāx ā mō. Jejus kormā kot amnhī tā tanhmā hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē jahkre hto ho pa jakamā kām mē hkāx ā mē o pa hprām nē. Hāmri nē amnhī kukamā mē kām tanhmā amnhī jarēnh to nē mē kām:

—E kot paj mē amā tanhmā amnhī jarēnh to ka mē inhma nē inhmar tŷx nē. Koja mē kām ixprām kēt xwŷnhjaja tokyx mē kām ixtā amŷnē nhūm mē ixpī. Kot paj ixtyk ā ixtā apkati axkrunēpxi hāmri nhūm Tirtūm akupŷm ixto ixtŷr. Kwa kēr ka mē ja ma nē hā anohtŷx nē ho apa. Anē.

³² Hāmri nhūm mē tee ri ā kot amnhī jarēnh anhŷrja ma nē axpēn mā:

—Kwa mo na ri ā mē pamā amnhī jarēnh anē? Nā kēp mē panhō Pahi Maati hā kot amnhī jarēnh kēnā kot kēt mēhō kupī.

Anhŷr o axpēn mā harēnh o hkôt mō. Hāmri nē ā kot amnhī jarēnh anhŷr mar prām kēt jakamā hprī hā tanhmā hkukjēr to hkēt nē. Ām akryk hkôt mar o mō.

*Mē kot amnhī to rūnh xwŷnh jarēnh
Matēwre 18.1-5; Rukre 9.46-48*

³³⁻³⁴ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwŷnhjaja kormā ma krī pē Kapanau hwŷr mō nhūm hkôt mē pa ho mē pa xwŷnh pē 12jaja tanhmā amnhī kukamā hamaxpēr to hāmri nē axpēn mā:

—Kwa mē pahō kot puj we nhŷr mā pahpē pahī nē mē ho amnhīptār rax o ri pahkwŷjē jakre?

Anhŷr o axpēn kukjēr o Jejus kôt mō. Nē axpēn mā: “Nā pa.” Nhūm mē hkwyŷjaja: “Nā kēt pa.” Anhŷr o hkôt mō. Hāmri nhūm Jejus mē mar o mō. Hāmri nhūm mē mō nē nhŷri amnhīm hikranh xā hā ixkre hwŷr pōj nē hwŷr agjē nhūm mē kām:

—Kwa mēmoj tā na ka mē pry hā amnhī jarēnh o mō? Anē.

Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē hpijaam nē. Nē kām tanhmā amnhī jarēnh to hkēt nē. ³⁵ Jakamā nhūm Jejus nhŷ nē mē kām anē nhūm mē kuri hkrī pa nhūm mē kot mē kām mē ho amnhīptār rax prāmta ā mē kām kapēr nē mē kām:

—E mē inhma. Ka mē atō amā mē ho amnhīptār rax prām. Hā kēr ka te apē mē piitā mē kām amarī axāpēnh xwŷnh pyrāk o amnhī nhīpēx o mē hkôt apa. Jao mēmoj to mē kutā anojarēt rāhā nē. Anē.

³⁶ Hāmri nē amnhī wŷr mēhprīre hō mā hpa ho apē nhūm hwŷr tē nhūm kumŷ nē o nhŷ nē hā mē kām kapēr nē mē kām:

³⁷ —E mē inhma. Kēr ka mē apē pahi pyrāk o tanhmā amnhī jarēnh to ho ri apa hkēt nē. Ām te amarī ri mē apa pyrāk o amnhī nhīpēx o ri apa. Jao nhŷri mēhprīre hō pumu nē kamā axukapri nē kām mēmoj tanhmā ho rŷ kām mēmoj gō. Hāmri nē ā amnhī nhīpēx anhŷr o te pa ate tanhmā ixto mex to pyrāk o amnhī nhīpēx. Nē kot ka mē atō pa tanhmā ixto mex to nē te ate Tirtūm o mex pyrāk o amnhī nhīpēx. E kēr ka mē amā amnhī to rūnh prām nē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa. Anē.

³⁸ Hāmri nhūm Juāw nhŷhŷnh tēn mē hwŷr axā nē Jejus mā:

—Kwa Pahihiti. O mŷj mēhō kēp mē pahkwŷ hkēt tā anhŷ hā mē nē mēkarōmnuti janor o pa. Pa mē tee ri ja hā omu nē kēp mē pahkwŷ hkēt jakamā pa mē ā kot amnhī nhīpēx anhŷrja nē kām ixkapēr. Anē.

³⁹⁻⁴⁰ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Kwa nā nē tanhmā kām nē hkēt nē. Koja mēhō inhŷ hā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwŷ ho anē hāmri nē kēp mē panhīō nē ri mē pahkwŷm tanhmā mē ahkre hto ho pa hkēt nē. Ra mē pahkōt kot amnhī nhīpēx mā kēnā. Jakamā kwa mē ja nē tanhmā kām nē hkēt nē. Kwār māmrī ā amnhī nhīpēx anē. Ja mex kēnā.

⁴¹ —Koja mēhō nhŷri mē atō amā kōr ā apumu nē hamaxpēr o: “Kwa Jejus kôt ri pa xwŷnh mŷj kām kōr. E pa kām gō hkwyŷ kē ho ixkō.” Anhŷr o hamaxpēr nē apē ixkwŷ hā amā gō hkwyŷ ka ho ixkō. Nhūm ām kot amā gō pix nhōr nhūm ate ho akōm tā nhūm Tirtūm atā omu nē ho mex rax nē. Anē.

*Mē pahte amnhī tomnuj pymaj tanhmā
amnhī nhīpēx to hā mē pajarēnh
Matēwre 18.6-9; Rukre 17.1-2*

⁴² Nhūm Jejus arī hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā kapēr nē mē kām:

—Nē mē kot ixkōt amnhī xunhwŷr tohtuj anhŷr xwŷnhjaja. Koja mēhō ma mē hwŷr tē nē inhne mē kām kapēr. Mē kot mē mar nē tanhmā amnhī tomnuj to hprām xāj hēx rom mē kām kapēr nhūm mē mar xā hkôt tanhmā amnhī tomnuj to. Hā koja Tirtūm ja hā omu nē kot inhne tanhmā kām nē

xwýnhhta pumu nê homnuj tỳx nê. Te mê kot mēhō pynēnh nê mut ā kēn pyttī hō nhōr nê ma o htēm nê gō xupỳm rax kām mēnh pyrāk o hipēx. Te ho ja pyrāk no ām homnuj tỳx o hakre.

⁴³⁻⁴⁷ —E kwa mē o kora. Kot kaj mē anhīhkra rỳ apar o tanhmā amnhī tomnuj to. Hā kēr ka mē axte ā amnhī nhīpēx anhỳr pymaj te ate amnhī pē anhīhkra rỳ apar krāhyr nē mēnh pyrāk o amnhī nhīpēx nê axte ā amnhī tomnuj anhỳr kēt nê. Rỳ ka mē ano ho mēmoj punuj pumu. Hāmri nē kām ajamaxpēr PIX o apa pymaj te ate amnhī pē ano katōk nē mēnh pyrāk o amnhī nhīpēx nē nhām arīt kurē kumrēx. Kēr ka mē ā amnhī nhīpēx o apa rāhā nê. Hāmri nē nhỳrmā ty nē ma Tirtūm mē wa inhō krī hwỳr api. No kot ka mē arī akutā ano nē arī akutā apar nē arī akutā anhīhkra rāhā ri mra rā tōhā tanhmā ho amnhī tomnuj to. Hāmri nē nhỳrmā ty nē ma mē kot amnhī xā htỳx kamā hamak tūm xā pē kuwy maaita wỳr ma apa.

⁴⁸ Kuwyja kamā na htem mē kot amnhī tomnuj mỳrapē amnhī xā htỳx kamā hamak rāhā ho pa ho pa hāmri nē aa hapōx kēt nê.

⁴⁹ ā koja mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwýnh piitā amnhī nhīpēx anhỳr rāhā nē pa ho pa. ⁵⁰ Jakamā kwa kēr ka mē axpēn to mex rāhā ho ri apa. Nom axpēn kām agryk nē tanhmā axpēn nhīpēx to ho ri apa hkēt nê. Anē.

Nhūm pre ā Jejus hkōt ri mē pa ho mē pa xwýnhjē jahkre anē.

10

Mē pahte axpēn kaga nē Jejus kot mē pahkurē

Matēwre 5.31-32, 19.1-12; Rukre 16.18; māānēn Wam Korīt 7.10-16

¹ Tā nhūm Jejus mē hkōt mē pa ho pa xwýnh mērohā ma pyka pē Jutej wỳr mō. Hāmri nē pyhti pē Jotāw ā rē nē hpānhā ma xarmā mō. Nhūm mē axte mē hā akuprō nhūm kē Jejus axte mē ahkre ho xa. ² Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnh kwỳjaja hwỳr mra. Mē kot hēx rom kamā hamak nē mar nē tanhmā ho kapēr punuj to kaxyw hwỳr mra nē kām:

—Pa. Ot pa mē mēmoj tā akukjēr kaxyw awỳr mra. Kwa tanhmā na pre amnepēm finat Mojesja mē pahte mē pahprō kaga hā mē panhīgētjē mā karō hto? Xā koja mē pahprō mē pakapēr hkwỳm tanhmā amnhī nhīpēx to pu mē mỳrapē hkaga nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nhūm ja kām mex nē nā? Anē.

³ Hāmri nhūm mē kām:

—Tanhmā na pre Mojes Tirtūm nhỳ hā ja hā mē amā karō hto? Anē.

⁴ Nhūm mē kām:

—Nā na pre harēnh o:

Kēr ka mē aprō kaga kaxyw hāmri nē ate hkaga hā amnhī jarēnh ā kaga nē kām agō nē ri kormā hkaga. Anē.

Na pre ā mē inhmā ja hā karō anē. Anē.

⁵ Hāmri nhūm mē kām:

—Tỳ nom mē kām Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx prām kēt jakamā na pre ā mē kām ja jarēnh anē. ⁶ Amnepēm mēmoj piitā hkrax kām na prem axpēn kaga hkēt nē. Na pre Tirtūm wam myja nhīpēx nē hpānhā kām hprō nhīpēx. Axpēn kaxyw wa hipēx. ⁷ Jakamā na hte mēmyjaja hprō kaxyw nē gryk ā katorxā nē hipēxā wa hkaga nē ām hprō kōt PIX mā ho pa. ⁸ Te wa tipxi nē ri wa pa pyrāk o axpēn nhīpēx o pa. ⁹ Tirtūm tām kot axpēn mā wa ōr kēnā kot kēt mēhō wa kot axpēn kaga kaxyw tanhmā wa hipēx to rỳ tanhmā wa kām kapēr to. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām kapēr anē. ¹⁰ Hāmri nē hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mē akupỳm ixkrem agjē nhūm mē kām:

—Kwa aprī hā mē inhmā mē kot axpēn kaga hā mē harēnhhta jarē pa mē ixprī hā kuma nā. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

¹¹ —Nā kot kaj mē aprō kaga nē hpānhā nhām mēhō ho aprō nhūm Tirtūm noo mā te ate wam aprō kamā nhām aprō nyw o amnhīkati pyrāk. Tirtūm pē ja omnuj tỳx nē. Rỳ koja mēhō hprō kaga ka hpānhā ho aprō nhūm Tirtūm noo mā te ate wam mjēn pē ho amnhīkati pyrāk. Ja māānēn Tirtūm pē omnuj tỳx nē.

¹² —Nē mēnijaja. Koja mēhō ni ra mjēn kaga nē hpānhā nhām mēhō ho mjēn. Ja mex kēt. Mjēn krax kēp mjēn kumrēx kēnā kot kēt hkaga nē hpānhā nhām hō ho mjēn. Koja anē nhūm Tirtūm noo mā te kot wam mjēn kamā nhām hō ho amnhīkati pyrāk nhūm Tirtūm pē ja omnuj tỳx nē. Anē.

Jejus kot amnhī nē mēhprījē janor kēt ā harēnh

Matēwre 19.13-15; Rukre 18.15-17

¹³ Tā nhūm Ijaew kwỳjaja Jejus wỳr mē hkrařejē jamy nē mē o mra. Kot mē hā ihkra jaxwỳr nē mē ho Tirtūm wỳr kaxyw hwỳr mē o mra. Hāmri nhūm hkōt mē pa ho pa xwýnhjaja tee ri ja hā mē omu nē mē kām:

—Kwa mo kaxyw na ka mē Jejus wỳr mē o mra? Kormā mē rākre kēnā. Mē ma akupỳm mē o mra nā? Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm Jejus ja hā mē kuma nē mē kām:

—Kwa nā kwār mē māmri ixwỳr mē o mra. Mē ri inhne mēhprījē kurē hkēt nē. Anē.

Hāmri nē mē kām hpa ho apē nhūm mē hwỳr mē o mra nhūm mē kuri kuhē. Hāmri nhūm mē hā hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām:

—E më jarejê pumu. Na htem hamakêtkati nê hkînh nê ri pare. Mê kâm amnhî to rûnh prâm kêt nê ri pare. Tã Tirtûm kôt mê kot amnhî nhîpêx o ri mê pa xwýnhjaja na htem mê urák nê kâm amnhî to rûnh prâm kêt nê ri pa.

¹⁵ —Na hte jarejaja hipêêxà nê katorxà wa kapêr ma nê wa hkôt ri amnhî nhîpêx o ri pare. Tã ixpê Tirtûm kot mê awýr inhmênh xwýnh na pa. Kot ka mê amã ixkôt amnhî xunhwýr prâm hã kot kaj mê jarejê kot amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx. Jao ixkapêr ma nê ixkôt ri amnhî nhîpêx mex o ri apa. Anê.

¹⁶ HãMRI nê mēhprîrejê jamý nê mē hã ìhkra jaxwý nê mē ho Tirtûm wý nê kām:

—Pa Papaj. E kêr ka jarejê ho mex rãhã nê kê mê mex nê pa. Anê.

Hikãxpore rax xwýnh jarênh

Matêwre 19.16-22; Rukre 18.18-23; mãânên Wam Ximotre 6.6-10; Xiakre 5.1-6

¹⁷ Tã nhûm Jejus mê hkôt mê pa ho pa xwýnhjaja nhýri pry hã mō nhûm Ijaew krãhtûmja omu nê hwýr tē nê mēmoj tã hkukja nê kām:

—Pa mê ijahkre xwýnh maati? E kwa inhmã mēmoj jarê. Nhýrmã Tirtûm ri ixtir tûm nê ixpa hprãm xaj mēmo kot pa we ho anhýr o ri ixpa? Ate amnhî to mex pix o ri apa xwýnh jakamã kwa inhmã tanhmã ja jarênh to. Anê.

¹⁸ HãMRI nhûm kām:

—Xà ate ixpê Tirtûm kwý hã ixpumunh kôt na ka ixte urák nê amnhî to mex xwýnh ã ijarê? Tirtûm pix na kot amnhî to mex rãhã xwýnh jakamã kot kaj ã ijarênh anê nê ixpê Tirtûm Kra hã ijarê. Jao urák nê ixte amnhî to mex xwýnh ã ijarê. Nã xãn ka ãm atýx ri amnhî krã hkôt ã ijarênh anê?

¹⁹ —Tirtûm mex o mex jakamã kot kaj amã nhýrmã kuri atír tûm nê apa hprãm hãMRI nê ra kot mēmoj tã mē amã karō xà hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Ra ate mar mex kênã. Na pre mê amã:

Kêr ka mê axãhkînh o ri apa hkêt nê.

Nê mê hpar kêt nê.

Nê tanhmã axêx kêt nê.

Nê axêx rom tanhmã mê nokupyro to hkêt nê.

Nê mê kêp mê hprō ho amnhîkati hkêt nê. Nê anhîpêxã mê akatorxã wa hã apijaãm nê wa ho mex pê wa kutã anojarêr rãhã ho ri apa.

E kot kaj amã nhýrmã Tirtûm kuri atír tûm nê apa hprãm hã kot kaj ã amnhî nhîpêx anhýr o ri apa. Anê.

²⁰ HãMRI nhûm kuma nê kām:

—Kwa ixprîre ri ra ã ixte amnhî nhîpêx anhýr o ri ixpa kênã. Nom te ixtir tûm nê ixpa kaxyw ixte kormã tãm kêt pyrâk. Anê.

²¹ HãMRI nhûm kuma nê hprî hã omu nê kām hapê nê. HãMRI nê kām:

—Nã kormã mēmoj pyxire nê arîk. Na ka amã akukrêx rax kînh týx o Tirtûm jakre. Jakamã kêr ka ma akupým anhōrkwý hwýr tē nê akukrêx rax o wēnê hpa. Nê kãxpore jamý hãMRI nê ma mê kêp amrakati xwýnhjê mã ôr o ri apa. HãMRI nê akupýn tē nê arî ri ixkôt apa ho apa. Anê.

²² HãMRI nhûm kuma nê tee ri hikukrêx rax kukamã hamaxpêr. Kām hapê jakamã kām kām ìhkra karo hprãm kêt nê. HãMRI nê tee ri Jejus kot ã kām hã karō anhýrja ma nhûm ja kām mex kêt nhûm awjanã nê hkaprî nê ma akupým tē. ²³ HãMRI nhûm Jejus tee ri omu nê hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjê mã kām:

—Hêxta waa nê. Koja mê hikukrêx rûnh xwýnhjaja ohtō nê kām mê hikukrêx japê xaj Tirtûm mê wa ixri htír tûm nê pa ho pa hkêt nê. Wa ixte amnhî nhîpêxja mê kêp hihtýx. Anê.

²⁴ HãMRI nhûm mê tee ri kapêrja ma nhûm Jejus mê hamaxpêr kôt mê omunh mex jakamã axte tanhmã mê kām harênh to nê mê kām:

—Nã Tirtûm mê wa ixte amnhî nhîpêxja na mê hikãxpore rûnh xwýnhjaja pê ja hihtýx. ²⁵ Mê kām hikukrêx rax mã ìhkra karo hprãm kêt rãhã tee kām Tirtûm kôt amnhî nhîpêx prãm kaprý. Te ho mēhō kot menh kagō hã hkre nê kām kagō katōk prãm kêt rãhã kām guhkrax kām ãr prãm kaprýta pyrâk. Anê.

²⁶ HãMRI nhûm mê kuma nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê kām:

—Kwa no mê ixpiitã mê inhmã mê ixkukrêx japê kênã. Jakamã xà kot paj mê ixpiitã nhýrmã war ari ixtir tûm nê ixpa ho ixpa hkêt nê? Anê.

²⁷ HãMRI nhûm mê kām:

—Nã kot kaj mê amnhî krã hkôt mê amã mê akukrêx japê mã anhûrer kêt nê. ãm Tirtûm pix na hte ja kaxyw tanhmã mê akrã hto ka mê amã akukrêx japê hkêt nê. Jao ra mê apê Tirtûm mê wa ixri atír tûm nê mê apa ho mê apa mã xwýnh. Anê.

²⁸ HãMRI nhûm Simãw Pêtre kām:

—Kwa Pahihtî na pa prem agryk ã mēmoj piitã hkaga hpa nê akôt ixpa ho ixpa. Jakamã xà kot paj mê nhýrmã war ari ixtir tûm nê ixpa ho ixpa kêt nê na? Anê.

²⁹ HãMRI nhûm kuma nê hkôt mê pa ho pa xwýnh piitã mê kām:

—Nã ka mê atō inhmã tanhmã amnhî to ho apa kaxyw akwýjê re nê ma inhmã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri apa. Anhōrkwý re rý atō rý atōx rý aprō nê akrajê re. Rý akatorxã nê anhîpêxã wa are. Rý akukrêx piitã rer pa hãMRI nê ma ixkapêr o mê piitã mê ahkre ho ri mê hkôt apa. ³⁰ Hã kot paj amnhî tã mê apumu nê mê ato mex rax nê. HãMRI ka mê ma mê kām ixkapêr

jarēnh o mē hkôt apa nhūm mē kot mē amar xwŷnh kwŷjaja mē ama nē kām mē akīnh nē. Nē ra mē ate akwŷjē rer par tā mē tāmjaja te mē apē mē hkra rŷ mē htō rŷ mē htōx pyrāk o mē anhŷpēx. Jao tanhmā mē ato mex to ho pa.

—Nē koja mē kām ixprām kēt xwŷnhjaja ixtā tanhmā mē atomnuj to hā ka mē nhŷrmā ma Tirtūm mē wa inhō krī hwŷr api nē wa ixkuri amex nē atŷr tūm nē apa ho apa. ³¹ Nom kēr ka mē ja hā amnhī pumunh kōt amnhī to rax xwŷnh ā amnhī to jarkrar kēt nē. Mē kot amnhī to rūnh xwŷnh ā amnhī jarēnh xwŷnhjaja koja mē nhŷrmā amnhī to rūnh kēt ā amnhī pumu. Nē mē kot amnhī to hkryre xwŷnhjaja koja mē nhŷrmā amnhī to rūnh ā amnhī pumu. Anē.

Jejus kot amnhī kukamā axte amnhī jarēnh

Matēwre 20.17-19; Rukre 18.31-34

³² Tā nhūm Jejus hkôt ri mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā kapēr pa hāmri nē ma Jeru-jarē hwŷr mē o mō. Ra kamā kām hkurē xwŷnhjaja kot hpŷr ā amnhī jarēnh tā ma hwŷr mē o mō. Jakamā nhūm mē tee ri hkukamā hamaxpēr o hkôt mō. Nhūm mē amari mē hkôt mrar xwŷnhjaja haxwŷja kām ma nē. Hāmri nhūm Jejus mē kēp 12ta o mō nē hkwŷjē hkāx ā amnhī kukamā tanhmā mē kām amnhī jarēnh to ho mō nē mē kām:

³³ —E na pu mē ra Jeru-jarē hwŷr mō. Kot puj mē hwŷr pōj nhūm mē kām ixkurē xwŷnhjaja patre krāhtūmjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhjē nhīhkram ijaxā. Hāmri nhūm mē kām Tirtūm kapēr kōt amnhī nhŷpēx prām kēt xwŷnhjaja ixpŷr kaxyw mē kām ixtā amŷnē ³⁴ nhūm mē mar xā hkôt tanhmā inhŷpēx kati hto. Nē mē hkwŷjaja ixtā hpēr o axkē nē ixtā akunha. Nē mē hkwŷjaja tanhmā ijaxŷr hto nē ixtā argōx rē nē ixtak hāmri nē ixpŷ. Koja mē ā inhŷpēx anē. Nom kot paj ixtkŷ ā ixtā apkati axkrunēpxi nhūm Tirtūm akupŷm ixto ixtŷr. Anē.

Xiakre mē Juāw wa kot amnhī to Jejus wŷr ā wa harēnh

Matēwre 20.20-28; Rukre 22.24-30; māānēn Piripos 2.3-8; Wam Pētre 5.3

³⁵ Tā nhūm Jepetew kra Xiakre mē Juāw wa tanhmā hamaxpēr to nē Jejus mā kām:

—Kwa mē ijahkre xwŷnh. Pa wa amā mēmoj jarē ka wa inhām “ŷ” anē nā? Anē.

Hāmri nhūm wa kām:

³⁶ —Ko wa mamrī inhām mēmoj jarē pa wa ama mān. Anē.

³⁷ Hāmri nhūm wa kām:

—Nā kot kaj nhŷrmā ate mē piitā mē ho amnhīptār kaxyw nhŷ pa wa akutā anhŷjē. Nē wa papxipix ixpē anhō kōwenatō nē akutā anhŷjē nē ato nhŷ. Ja na pa wa inhām hprām. Anē.

³⁸ Hāmri nhūm wa kām:

—Nā na ka wa ām atŷx ri ā amnhī to ixwŷr anē. Koja mē tokyx ixpi pa amnhī xā htŷx kamā ijamak rax nē ty. Tā xā koja mē ixpyrā nē ā war anhŷpēx anē ka wa ixpyrā nē amnhī xā htŷx kamā ajamak rax kām ty nā? Anē.

³⁹ Hāmri nhūm wa kām:

—Tŷ. Nā kot pa wa ijaxwŷja anē nē apyrā nē amnhī xā htŷx kamā ijamak kām ty. Anē.

Hāmri nhūm wa kām:

—Nā ām hāmri na ka wa ja hā amnhī jarē. War ate ixpyrā nē ixkōt amnhī xā htŷx kām ajamak kām atyk mā kēnā. ⁴⁰ Tā nom war ate amnhī to ixwŷrta ā kot paj tanhmā war amā nē hkēt nē. Inhō Papaj tām koja ja kaxyw mēhō japēr nhūm inhŷhkō hā nhŷ. No pa kot paj ri ja kaxyw mē atō rēnh kēt nē. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm wa urāk nē Jejus kōt mē pa ho mē pa xwŷnh kwŷjaja ā wa kot amnhī to hwŷr anhŷr ā wa kuma nē wa kamā gryk nē. ⁴² Jakamā nhūm Jejus mē piitā mē ho akuprō nē mē kām:

—E mē inhma. Na hte Ijaew kēt xwŷnhjē nhō pahihtijaja ā amnhī nhŷpēx anhŷr o ri pa nē amari hkrī xā kamā hkrī ho hkrī. āhpumunh jakamā amari ixkre kre jakry kamā hkrī ho hkrī nē kām mē āpēnh xwŷnhjē pix mā mēmo mē āpēnh ā karō ho hkrī. Na htem ā amnhī nhŷpēx anē. Nē mē kot amnhūm mex ā harēnh prām xaj tanhmā mē ho mex to ho pa. ⁴³⁻⁴⁵ Tā no mē kajaja kēr ka mē atō amā amnhī to rax prām hāmri nē ho mē kot amnhī nhŷpēx pyrāk kēt nē. Mē piitā mē kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Kēt paa. Mē ate inhām axāpēnh o apa kaxyw na pa pre mē awŷr ixwŷrŷk kēt nē. Ām pa ixte tanhmā mē amā amnhī nhŷpēx to ho ixpa kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ. Mē ate nhŷrmā kuwy wŷr apa pymaj mē anē ixtkŷ kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ. Jakamā kot kaj mē atō amā amnhī to rax prām hā kēr ka ixpyrā nē akwŷjē kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Hāmri nē inhām te ate amnhī to rax o amnhī nhŷpēx pyrāk o amnhī nhŷpēx. Anē.

Jejus kot akupŷm Paximew o mex ā harēnh

Matēwre 20.29-34; Rukre 18.35

⁴⁶ Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja kormā Jeru-jarē hwŷr mōr ri ra krī pē Jeriko hkōt mō. Hāmri nhūm mē ohtō nē mē hā ajēt nē mē hkôt mō. Nhūm mēhō myja pry nhŷhkrep nhŷ. Ximew kra Paximew nohkre xwŷnhja pry kamā ahwŷr o hkrī. ⁴⁷ Hāmri nhūm Jejus mē hkwŷjaja hwŷr htēp o mō nhūm amnhī wŷr mē kuma nē mē kot Jejus nhŷxi jarēnh o mōr ā kuma hāmri nē kāk pē kām kapēr nē amnhī to kuwy nē kām:

—Pa Jejus? Nà apê mē inhō Pahihti mex kumrēx na ka. Te apê amnepēm anhīgēt pahihti Tawi kot amnhī nhīpēx pyrāk. Jakamā kwa we ixkamā axukaprī nē akupŷm ixto mex kēt wehe. Ixte amnhī kaxyw akōt ijamaxpēr xwŷnh na pa. Anē.

⁴⁸ Hāmri nhūm Jejus kukamā mē mra xwŷnhjaja kuma nē kām:

—Tk. Kwa akapēr kēt nē nhŷ nà. Anē.

Tā nom nhūm ām mē kuma nē xatā amnhī to kuwŷ. Kŷx pē amnhī to kuwŷ nē axte kām:

—Kwa ixkamā axukaprī nē akupŷm ixto mex Pahihti. Anē.

⁴⁹ Hāmri nhūm Jejus kuma nē xa nē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā kām:

—E mē atō hwŷr tē nē hpa hā apy nē amnē ixwŷr o tē. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē nohkre xwŷnhhta mā kapēr nē kām:

—E tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Na atā karō. E tokyx kànhmā xa. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē hkĭnh tŷx nē. Nē kànhmā harī nē amnhī nē ō kajaati mē nē hwŷr htēm kurē kumrēx. ⁵¹ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Pa mo na? Tanhmā kot pa ato? Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Nà akupŷm inhmā ixrīt mex prām Pahihti.

⁵² Anē nhūm kām:

—Tōe. Nà ra ate amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr tŷx jakamā kot kaj akupŷm arīt mex kurē kumrēx. E māmri ma akupŷm tē. Anē.

Nhūm akupŷm rīt mex ā amnhī pumu nē hkĭnh o hkĭnh. Hāmri nē Jejus ā ajēt nē ma hkōt hkĭnh nē tē.

11

Jejus kot Jerujarē hwŷr àr ā harēnh

Matēwre 21.1-11; Rukre 10.28-40; Juāw 12.12-19

¹ Tā nhūm Jejus mē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mē kormā Jerujarē hwŷr mō. Hāmri nē krī pē Petake mē hō pē Petān wŷr ahtēp o mō. Hixēt pē Oriwēhti kahti ri na pre krīja wa xa. Jakamā nhūm Jejus hkōt mē pa ho mē pa xwŷnh wa ho axkrut nē mē amnhī kukamā wa kumē ² nē wa kām:

—E wa ma krī mŷj wŷr mē ixkukamā wa tē. Hāmri nē hwŷr pōj nē nhŷri jumēnre nyw mā ē nē ām xwŷnhhta pumu. Kormā mē kot hā hkrī hkēt kumrēx xwŷnhhta. ³ Ka wa omu nē kām ē xā hpōt nē man akupŷm ixwŷr o tē. Koja mēhō war apumu nē hā tanhmā war amā kapēr to ka wa ā kām ijarēnh anē nē kām: “Nà mē panhō Pahihti na hā karō pa wa hwŷr tē.” Anhŷr o kām ijarē. E wa ma hwŷr tē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm wa kuma nē ma hwŷr htēm kurē kumrēx nē hwŷr pōj. Nhūm Jejus kot wa kām hā karō xā hkōt jumēnre nywreta

pumu. ⁵ Hāmri nē kām ē xā hpōt o xa nhūm kuri mē kuhē xwŷnhjaja tee ri hā wa omu nē wa kām:

—Kwa mo kaxyw na ka wa kām ē xā hpōt o xa? Kwa kot ka wa mē ixpē ho ahkī nà? Anē.

⁶ Hāmri nhūm wa mē kām:

—Nà mē panhō Pahihti na wa inhmā hā karō pa wa hwŷr tē. Wa ixte ma hwŷr o ixtēm kaxyw. Anē.

Hāmri nhūm mē wa kām:

—Tŷ? Tōe wa māmri ma kām o tē. Anē.

⁷ Hāmri nhūm wa ma akupŷm Jejus wŷr o tē. Hāmri nē kaxyw amnhī xē hkwy hkwy nē kām ho hkō kahty hpa nē kām ho htŷx nē o xa nhūm Jejus hā nhŷ nē mō. ⁸ Nē kormā Jerujarē hwŷr hixēt ā àpir o mō. Nhūm mē kot omunh o kuhē xwŷnhjaja hkĭnh nē ma hkukamā pry ho mex kaxyw amnhī xē hkwy hkwy nē ho kām uty. Nhūm mē hkwyjaja nhŷri pō hkwy jakā nē o mra nē hkukamā kām uty. ⁹⁻¹⁰ Nhūm mē hixēt ā api nē ahpār mā wrŷk o mō nhūm mē piitā kax pē Tirtūm mex o mex ā harēnh o hkōt mō. Nhūm mē hkwyjaja kukamā mra nhūm mē hkwyjaja hapu hā mra nhūm prem piitā hkōt Tirtūm mex o mex ā harēnh o mō. Nē harēnh o:

E ota Tirtūm kot mē pahwŷr mēnh xwŷnhhta ra pōj. Nà ām hāmri na mē pahwŷr wrŷ. Ja mex kumrēx.

Kēp mē panhō Pahihti mex na. Koja mē panhīgēt pahi Tawi pyrā nē mē pahto amnhīptā nē mē pahto mex o pa.

Ām hāmri na Tirtūm mē pahwŷr kumē.

Tirtūm mex kumrēx. Ām mex o mex. Kukwak ri pix mā na pu htem pajamakētkati nē paxāmnhīx papa rāhā ho papa.

Anhŷr o Jejus kōt harēnh o mō. Kot mē ho amnhīptār kurē kumrēx ā hkamnhīx nē hkĭnh nē ā hkōt kapēr anhŷr o mō. ¹¹ Jao ra Jerujarē hwŷr pōj nhūm Jejus Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwŷr tēn axā. Nom nhūm ra amŷkry htŷx jakamā nhūm hwŷr axā nē ām hkre pumunh o xa hāmri nē akupŷm kato nē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnh pē 12jē mē nhūm mē ma akupŷm Petān wŷr mra.

Jejus kot pī hpār pē fikēhti mā kapēr ā harēnh

Matēwre 21.18-22

¹² Tā nhūm apkati nhūm Jejus mē hkōt mē pa ho pa xwŷnhjē mērohā Petān rūm hapōj nē ma akupŷm Jerujarē hwŷr mra. Nhūm Jejus ra kām prām nē mō. ¹³ Hāmri nē amŷm mēmo pī hpār hōptī rax pē fikēhti pumu nē hamaxpēr o:

—E pa hwŷr tē nē ō hkwy rē nē kuwō mām. Anē.

Hāmri nē hwŷr tē. Nhūm kormā ō kaxyw ō mytwrŷr kator kēt jakamā nhūm ō hkēt nē

ãm hô pix nê xa. ¹⁴ Hãmri nhũm hwÿr tē nē tee ri ô japēr nē ãm hô pix pumu. Hãmri nē tee ri omu nē kãm:

–E kot kaj axte axô hkêt kumrêx.

Anhÿr o kãm kapēr nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja hã kuma.

Jejus kot Tirtũm nhõrkwÿ hwÿr àr ã harēnh Matêwre 21.12-17; Rukre 19.45-46; Juãw 3.13-22

¹⁵⁻¹⁷ Tã nhũm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja Jerujarē hwÿr agjē nē Tirtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre hwÿr agjē. Nhũm Jejus tee ri kamã mē kuhê xwÿnhjê pumu. Nhũm mē ra ixkre kamã axtem nē môx nē ôwēhti nē tuuti ho wēnê no kuhê. Ixkre hwÿr mrar xwÿnhjaja kot haprõr nē Tirtũm mã amnhĩ jarēnh kaxyw kãm hpar nē ôr kaxyw mē kãm ho wēnê. Nom axtem nē hã ohtô rax kãm mē kãm ho wēnê nhũm mē hkwÿjjaja mē kãm mē hikãxpore ho anhĩpa. Hãmri nhũm Jejus mē hwÿr axã nē tee ri mē kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã mē omu nē mē kãm akir nē mē kãm:

–Tk. Kwa Tirtũm kapēr ã kagã htũm kot ôrkwÿ jarēnh kot:

Inhõrkwÿja ãm pika piitã hkôt mē piitã kot inhmã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre pix kaxyw na.

Anhÿr o kot harēnh tã ka mē axtem nē kamã ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o akuhê. E kwa mē ma mra nē ajapõx tokyx anê. Anê.

Nhũm pre ã mē kãm kapēr anhÿr pē mē ahkre hãmri nē ixkreja nē mē kator pa. ¹⁸ Hãmri nhũm patre krãhtũmjê mē Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre xwÿnhjaja tee ri ã mē hipêx anhÿr ã omu nē kapēr ma nē kamã gryk tÿx nē. Hãmri nē mē kot hã ãmnēnh kaxyw tanhmã axpēn mar to nē axpēn mã:

–Tk. Kwa na mē ohtô nē kãm mar prãm nē. Kojã mē anê nē gryk ã mē pahkaga nē axte mē pakapēr mar kêt nē. Kwa pu mē kupĩ ri. E tanhmã kot puj mē ho nē kupĩ? Anê.

¹⁹ Tã nhũm myt axã nhũm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwÿnhjaja Jerujarē rũm hapõj nē ma nhÿri amnhĩm hikranh kaxyw mra.

Mē pahte tanhmã mēmoj tã Tirtũm wÿr to hã mē pamã karõ

Matêwre 6.14-15, 17.20; Makre 11.13; Juãw 14.13; mããnēn Xiakre 1.6; Wam Juãw 3.22

²⁰ Tã nhũm apkati nhũm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja Jerujarē hwÿr akupÿm mra. Hãmri nē axte pĩ hpār pē fikēhtita pumu. Jejus ra kot kãm kapēr xwÿnhnta pumu nhũm ra grã pa nē xa. ²¹ Hãmri nhũm Simãw Pêtre Jejus kot tanhmã pĩ mã kapēr toja mã hamaxpēr nē hã kãm:

–Kwa mē ijahkre xwÿnh. Ga mēmoj mũj pumu. Jãã ate fikēhti mã akapēr xwÿnhnta na grã par kumrêx nē xa. Anê.

²²⁻²³ Hãmri nhũm kuma nē mē piitã mē kãm:

–Tÿ na ãm hãmri na pa mē amã ixkapēr. Kot kaj mē mēmo kaxyw Tirtũm mã ajamaxpēr tÿx pē mēmoj tã awÿ nhũm ama nē amã hprãm xã hkôt tanhmã amã hipêx to. Ka mē amnhĩ kaxyw Tirtũm mã ajamaxpēr tÿx pē hixêt mũj mã akapēr nē kãm: “E xa nē ma tē nē gô xujanãr kãm mrõ.” Anhÿr o kãm akapēr nhũm amar xã hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anê nē tēn kamã mrõ. ²⁴ Kot kaj mē mēmoj tã Tirtũm wÿ nē kaxyw ãm pix mã ajamaxpēr tÿx nē nhũm amã ho anê.

²⁵⁻²⁶ –Nē kot kaj mē Tirtũm mã amnhĩ jarēnh kaxyw nē ra mēhõ kot tanhmã ato mã ajamaxpēr. Hãmri nē ja ho ajamakêtkati kurê kumrêx nē axte kãm ajamaxpēr kêt nē. ãm mēmoj nyw pix mã ajamaxpēr o tãm amnhĩ nhĩpêx o apa. Hãmri nhũm Tirtũm kaxkwa rũm ja hã apumu nē apyrã nē ate tanhmã amnhĩ tomnuj to ho hamakêtkati nē axte kãm hamaxpēr kêt nē. Anê.

Mēhõ kapēr kôt Jejus kot mē ahkre hã mē kot hkukjêr

Matêwre 21.23-27; Rukre 20.1-8

²⁷ Nhũm mē akupÿm Jerujarē hwÿr agjē nhũm Jejus kē axte Tirtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre hwÿr axã. Nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja hkôt hwÿr mra nē hkôt agjē nē kormã kamã kuhê. Hãmri nhũm Ijaew krãhtũmjê mē mē kot Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre xwÿnh mē mē õ patre krãhtũmjaja Jejus pumu nē hwÿr mra nē hêx rom tanhmã kãm kapēr to. Na pre ra Jejus ixkreja nē mēmoj to wēnê xwÿnh mē kãxpore o mē hpinhphan xwÿnhjê jano nhũm mē tee ri ja hã omu nē kamã gryk tÿx nē. Jakamã nhũm akupÿn mē hwÿr axã nhũm mē axte omu nē hwÿr mrar kurê kumrêx ²⁸ nē kãm:

–Kwa mē inhmã amnhĩ jarē. Mēhõ nhÿ hã na ka hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa? Mēhõ na pre mē ixwÿr amē ka pre mõ? Nã xã amnhĩ krã hkôt na ka hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apahti? E kwa mē inhmã amnhĩ jarē. Anê.

²⁹ Nhũm Jejus kot tanhmã mē hamaxpēr to hkôt mē omunh mex jakamã mē kãm:

–Nã kot pa ixkumrêx mēmoj tã mē akukja. Ka mē inhmã harē pa ri kormã mē amã tanhmã amnhĩ jarēnh to. ³⁰ Finat Juãw Paxisja ã kot paj mē akukja. Mēhõ nhÿ hã na pre hte mē hkrã kumrãr o pa? Xã amnhĩ krã hkôt nã xã Tirtũm nhÿ hã? E mē atõ inhmã harē. Anê.

³¹⁻³² Hãmri nhũm mē kuma nē tee ri kot tanhmã kutã kãm harēnh to hkukamã hamaxpēr nē axpēn mã:

–Kwa tanhmã kot puj mē kãm ja jarēnh to? Mē kot mar o kuhê xwÿnhjaja na htem Juãw Paxis kēp Tirtũm nhÿ hã kapēr jarēnh xwÿnh ã axpēn mã harēnh o pa. Jakamã kot

puj mē kām kot amnhī krā hkôt mē hkrā kumrār o pa hā harē nhūm mē tee ri mē pama nē mē pakamā gryk nē. Nē mē paxêx rom ā kām mē pakapēr anhÿr ā mē pah-pumu nē kēn o mē pahtak o mē panhīmex. No kot puj mē kām Tirtūm nhÿ hā mē hkrā kumrār ā harē nhūm mē pama nē mē pamā: “Kwa ā kot anhÿr kēnā na ka prem kapēr mar tā ixkôt amnhī xunhwÿr kēt nē?” Anē. Nā kot puj pēr mē kām tanhmā harēnh to hkēt nē. Kot puj mē ām kām aa te mē pahte ja jarēnh mar kēt pyrāk o harē. Anē.

Mē kot tanhmā kām nē nhūm kot ta pānhā tanhmā mē kām nē pymaj nhūm mē tee ri tanhmā kām nē hprām kaprÿ ho kuhē.

³³ Hāmri nē Jejus mā kām:

—Konēn. Mē ixte mēhō nhÿ hā kapēr o pa hā omunhre hā. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Tōe kot pa xep ijaxwÿja mē amā tanhmā amnhī jarēnh to hkēt nē. Ijaxwÿja ixte mēhō nhÿ hā ā ixte amnhī nhīpēx anhÿr o ri ixpa hā amnhī pumunhre hā. Anē.

12

*Mē āpēnh punuj xwÿnhjē jarēnh
Matēwre 21.33-46; Rukre 20.9-18*

¹ Nhūm Jejus arī Ijaew krāhtūm mē mēō patre krāhtūm mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnhjē mā kapēr o xa. Nē mē kām mē kot tanhmā hipēx to hkukamā mē kām tanhmā amnhī jarēnh to. No ām hā kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

—Koja mēhō hpur ā hkwyjē mā karō. Mē kot kamā kām āpēnh kaxyw mē kām karō. Hāmri nhūm mē ma hwÿr mra nē kamā mēmo hy hkre nē hkre pa. Hāmri nē pu hā kahē hpa nē pur kaēx kām ixkre hprēk nhīpēx. Mē kot himōk ā mē kot kēp āhkīnh pymaj mē hapē o hkrī kaxyw. Hāmri nē hipēx pa nhūm mēō patrāwja awry hā krī hō hwÿr nojarēt nē mē kām tanhmā hpur jarēnh to nē mē kām: “E or ixpurta nō. Kē kamā mēmoj kà hpa ka mē māmrī kamā awjamÿ nē ho axkjē. Hāmri nē ixkutēp inhō jaxwÿ nē māmrī anhō tanhmā ho hprām xa hkôt tanhmā ho.”

—Anhÿr o mē kām kapēr hāmri nē ma mō.

² Tā nhūm ra pur kām mēmoj hkā pa. Nhūm hpur nhō dōn arī krī hō kamā hā ujahkre ho pa htā kuri kām āpēnh xwÿnhjē hōja nhūm akupÿm mē hwÿr kumē. Mē kot kām ō hkwy nhōr nhūm ma kot kām o mōr kaxyw ma mē hwÿr kumē nhūm ma akupÿm mē hwÿr mō. Mōō nē ra mē hwÿr pōj. ³ Hāmri nhūm mē omu nē axtem nē homnuy nē. Nē unē nē htak nē akupÿm hano nhūm ÿ kamā ma akupÿm mō. ⁴ Hāmri nhūm ō patrāwja tee ri omu nē hpānhā ja mē nhūm ma mē hwÿr mō. Mōō nē mē hwÿr pōj. Hāmri nhūm kē wem omu nē mā ho anē nē. Unē nē htak

nē hkrāx pē htak nē akupÿm hano nhūm wamta pyrā nē ma akupÿm ÿ kamā mō. ⁵ Hāmri nhūm axpēn pānhā kām mē āpēnh xwÿnh kwÿjē rē nhūm mē axpēn pānhā ma mē hwÿr pa. Ma mē hwÿr pa nē pōj nhūm mē te ho wamtajē mē hipēx pyrā nē mē hkwyjē pynē nē htak rax nē mē hano nē mē hkwyjē pa. ⁶ Nhūm mē ō patrāw mē harēnh ma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Hēxta waa nē. Tanhmā kot paj we amnhī nhīpēx to nē inhōta kwÿ jamÿ? Nā kot paj mē hwÿr ixkraja mē. Inhmā hapē htā kot paj mē hwÿr kumē kē ma mē hwÿr mō. Hāmri nhūm mē kēp ixkra hā omu nē tanhmā ixpē ho hkēt nē. Nē jatā inhmā kām inhōja kwÿ gō nhūm man ixwÿr o tē. Nā kot paj anē.”

—Anhÿr o hamaxpēr hāmri nē ma mē hwÿr hkraja mē nhūm ma mē hwÿr mō.

⁷ —Tā mē hwÿr hpōx o mō nhūm mē amÿm amnhī wÿr omu nē kēp hkra hā omunh kurē kumrēx nē hā axpēn mā amÿnē nē axpēn mā: “E. Nā onēj hpur nhō dōn krata tē. Koja nhÿrmā ō papaj mÿrpē amnhīm pur ā pyka pytā nē ho ō. Jakamā e pu mē kupī nē kēp hpur ho arīk nē ho panhō. E kwa tokyj pu mē kupī ri.” Anē.

⁸ —Rôm nhūm ra mē hwÿr hpōx o tē nē ra pōj nhūm mē unē nē pur nē ho kato nē ahkā kamā kupī. Ā mē ujarēnh kot anhÿr. Anē.

⁹ Nhūm pre ā Jejus Ijaew krāhtūmjē mā ujarēnh anē. Hāmri nē hā tanhmā mē hkukjēr to nē mē kām:

—E mē inhmā mēmoj jarē. Koja pur nhō dōnja tee ri mē kot hkra hpīr ā harēnh ma hāmri nē tām mē hwÿr mō hāmri nē tanhmā mē hipēx to wehe? Nā koja ma mē hwÿr mō nē mē himex pa hāmri nē hpānhā nhām hpurta ā mēmojjē rē. ¹⁰ Mān ka prem ra Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh ma nā? Harēnh kot:

Na prem kēn o amnhīm ōrkwy nhīpēx kaxyw hāmri nē kēn maati pumu nē htÿx omnuj ā hkamnhīx nē hkaga. Mē kot hkaga htā nom nhūm Tirtūm mē kurom mex o kot kēn piitā hakrenh par ā omunh kurē kumrēx.

¹¹ Ām hāmri na pre ā mex ā omunh anē. Anē. Ā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot harēnh kot anhÿr. Anē.

¹² Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh kām mē harēnh anē nhūm mē amnhī tā kuma. Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnh mē mē ō patre krāhtūm mē Ijaew krāhtūmjaja nhūm mē kot mē kām kēn maati kaga xwÿnhjē jarēnh o te mē tām harēnh pyrākja ma nhūm ja mē kēp omnuj nē. Jakamā nhūm mē kām unēnh nē haxār prām nē. Nom amnhī tā kām mē kot mar o kuhē xwÿnhjē puma nē. ¹³ Jakamā na prem ma mra nē hapōj hāmri nē Jejus wÿr Parijew nhō xwÿnh mē pahī

Erox kôt mē pa xwýnh kwýjê rê. Mē kot hêx rom mēmoj tâ hkukjêr nhûm kot mē mar nê tanhmâ Rôm nhô xwýnhjê nhô pahi Sesti kapêr kuhpa hâ ri tanhmâ mē kâm nê nhûm mē kot mar kaxyw. ¹⁴ Jakamâ nhûm mē ma hwýr mra nê hêx rom kâm kapêr nê kâm:

—Kwa Jejus? Nâ ãm hãmri na ka hte Tirtûm kapêr o mē ahkre mex nê. Na ka hte mē kamâ akahak o apa hkêt nê. Nê mē kot tee ri mē kot tanhmâ ato kapêr punuj to htâ ka hte arî aprî hâ mē ahkre mex o ri apa. E kwa mē inhmâ mēmoj jarê. Rôm nhô pahihiti kot mē pahpê Ijaew mē pahte kâm kâxpore hkwyê nhôr ã mē pamâ karôta. Kwa xâ ja amâ mex nâ? Xâ kot pu mē kâm kugô? Xâ kot pu mē kâm ôr kêt nê? E kwa mē inhmâ harê. Anê.

¹⁵ Nhûm prem ã hêx rom ja hâ hkukjêr anhýr tâ no nhûm Jejus mē hamaxpêr ã mē omunh mex mē mē kâm:

—Tk. Kwa mon ka mē axêx rom ja hâ ixkukja? E mē atô inhmâ kâxpore htýxre hô gô pa omu. Anê.

¹⁶ Hãmri nhûm ja kâm ja gô nhûm kupyê nê kânhmâ kupê nê mē kâm:

—E mēhô nhîxi nê mēhô karô na hâ? Anê. Anê nhûm mē kâm:

—Pahi Sesti karô nê hixi na hâ.

¹⁷ Anê nhûm mē kâm:

—Tý. Tô kêr ka mē mãmri kâm hkwyê nhôr o apa. Hâ hkarô nê hâ hixi. Tãm kot hipêx xwýnh jakamâ ô na. No mē kajaja na pre Tirtûm mē anhîpêx nhûm mē apê ô jakamâ kwa kêr ka mē kapêr kôt pix mã ri amnhî nhîpêx o ri apa. Anê.

Nhûm pre ã mē kâm kapêr anê nhûm mē piitâ mar o kuhê. Nhûm mē kot hêx rom hkukjêr xwýnhjaja amnhî jaêr pê ã kâxpore jarênh anhýrja ã kuma nê axpên mã:

—Kwa mē paxêx rom mē pahte hâ hkukjêr tâ nhûm ãm hãmri mē pakutâ mē pamâ harê. Kwa tanhmâ kot puj wem hkukjêr to nhûm pahi Sesti kapêr kwým ri mē pamâ mēmoj jarê? Anê.

Hãmri nê tee ri tanhmâ hkukjêr to hkukamâ hamaxpêr o kuhê.

Akupým mē htír xwýnhjê jarênh

Matêwre 22.23-33; Rukre 20.27-40; Juãw 6.21, 6.38-40; mãânên Wam Korit 6.14, 15.12-28; Wam Tesarôn 4.13-18

¹⁸ Tâ nhûm Satusew nhô xwýnh kwýjaja. Mē kot akupým mē htír mã hamaxpêr kêt xwýnhjaja na pre mē. Tâ mē kot mē htyk nê mē hapêx ã mē hkamnhîx jakamâ na prem axpên mã Jejus jarênh o:

—E kwa pu mē ma hwýr mra nê mēmoj xih Týx ã hkukja kê mē pama nê tee ri tanhmâ mē pamâ kapêr to hkukamâ hamaxpêr. Hãmri nhûm mē piitâ ja hâ omu nê ãhpumunh kêt ã omunh kurê kumrêx. E tokyx ma pu mē hwýr. Anê.

Hãmri nê ma hwýr mra nê Parijew nhô xwýnhjê pyrâ nê hêx rom kâm:

¹⁹ —Pa Jejus? Kwa mē inhmâ mēmoj jarê. Na pre finat Mojesja Tirtûm nhý hâ ã mē panhîgêjtê mã karô anê. Mē hkra hkêt rãhã mē pa nê mē htyk xwýnhjaja nhûm mē harênh o:

Koja mēhô hprô hãmri nê kamâ hkra hkêt rãhã pa nê ty. Hâ koja hkôt htôja hpãnhã hprô o hprô nê kamâ hkra. Hãmri nhûm kato nê te kêp htô htyk xwýnhhta hkra pyrâk. Anê.

Na pre ã Mojes Tirtûm nhý hâ ja hâ mē kâm karô anê. ²⁰ Jakamâ kwa ga mē ixujarênh ma. Koja mēmojjaja mē kot axpên to htô xwýnhjaja kêp 7. Nhûm kot waja hprô. Nê wa pa nhûm myja kormã hprô kamâ hkra hkêt rãhã ty. ²¹ Nhûm hkôt htô hõta hpãnhã hprô ho hprô nê wa axpên to pa. Nhûm haxwýja kamâ hkra hkêt rãhã ty. Nhûm hkôt htô hõta haxwýja ho hprô nê wa axpên to pa grire nhûm wamta wa urák nê kamâ hkra hkêt rãhã ty. ²² Hãmri nhûm htô hkwyýjaja piitâ nija pyxi nê axpên pãnhã ho hprô nom mēhô kamâ hkra hkêt rãhã htyk pa. Hãmri nhûm mē hprôta mē hkôt amnhî to hitep nê ty. ²³ Tâ Tirtûm kot akupým nhýrmã mē ho htír ronhýx nhý nhýx kêp nija mjên kumrêx? Ra piitâ kot ho hprô kênã. E kwa mē inhmâ ja jarê. Anê.

²⁴ Hãmri nhûm Jejus ã mē ujarênh anhýrja ma nê mē kâm:

—Tk. Nâ mē ate Tirtûm kapêr ã kagã htûm mar mex kêt. Nê mē aprî hâ tanhmâ Tirtûm kute hâ omunh kêt jakamâ na ka mē ã atýx ja hâ ixkukjêr anê. ²⁵ Kormã mē htír ri mē kot Tirtûm kôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja na htem ty hãmri nê Tirtûm nhô krí kamã axte kâm hprô hprãm kêt pa. Rý ni japêr nê kâm mjên prãm kêt nê pa. Hãmri nê Tirtûm kapêr o mē wryk xwýnhjê pyrâ nê axte htyk kêt nê. ãm htír tûm rãhã nê pa ho pa.

²⁶ —Nom mē ate akupým mē htír kêt ã mē hkamnhîxja kot paj ixprî hâ mē amã harê. Amnepêm na pre Tirtûm pî hpôk kamã tanhmâ Mojes mã kapêr to. Mãn ra mē ate mar. Na pre kâm:

Ixpê Apraãw nhô Tirtûm na pa. Nê mãânên ixpê Apraãw kra Ijak mē htãmnhwý jako wa ô Tirtûm na pa.

Anhýr o Mojes mã amnhî jarê nhûm kuma nê hâ kagã. ²⁷ Kêp apu arî mē htyk rãhã nhýx pre ã mē harênh anhýr kêt nê. Nhýx pre mē harênh o: “Amnepêm Apraãw nê hkra nê htãmnhwý mē htír ri ixpê mē ô Tirtûm na pa pre.” Anhýr o nhýx pre mē harê. Nom na pre ã amnhî jarênh anhýr kêt nê. Mē pamã te Apraãwja mē htyk nê mē hapêx pyrâk. Nom nhûm prem ra Tirtûm ri akupým htír nê mex nê pa ho pa. Tâ ka htem Tirtûm kapêr kwým ri akupým mē htír kêt ã mē harênh o apa. Anê.

Tirtūm kapēr maati jarēnh

Matêwre 10.37, 22.34-40; Rukre 10.25-27; määñen Wam Juaw 2.15, 5.3; Apokarip 2.4

²⁸ Tã nhũm Tirtūm kapēr tũm o mē ahkre xwýnhjê hõ mē hwýr tē nē mē kot axpēn mã kapēr ä mē omunh o xa. Hãmri nē Jejus kot tanhmã Satusew nhõ xwýnhjê mã kapēr mex toja ma nē kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ä mē kãm ja jarēnh anē Pahihti. Kwa inhmã mēmoj jarē. Na pre Tirtūm ahpýnhã mēmoj to 10 nē mē pamã hã karõ. Mē pahte hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri papa kaxyw hã mē pamã karõ. Tã nhý kapēr na mex o kot hkwyjê jahkrenh wehe? Anē.

²⁹ Hãmri nhũm kãm:

—Nã Tirtūm kapēr sohtõõ. Kapēr piitã hkõt mē pahte amnhĩ nhĩpêx o papaja na kãm hprãm. No pixi na mē pahte hkõt amnhĩ nhĩpêx o papaja nhũm kãm hprãm týx o kot hkwy jakrenh. Kapēr mex maati na ja. Na pre kapēr o:

E mē apē Ijaew nhõ xwýnhjaja. Ixpē mē anhõ Tirtūm ä ixixi mex na pa.

³⁰ Jakamã kêr ka mē amã ixkĩnh týx o mēmoj piitã hakrenh pa. Jao mē anhĩ piitã ho amã ixkĩnh týx kumrêx o ri apa.

³¹ Anhýr o na pre mē pamã karõ. Nē hkõt ja: Kêr ka mē nhãm mē hipêx o te ka amã amnhĩ tã ma pyrãk o mē hipêx o ri apa. Jao tãm mē hipêx rãhã ho ri apa. Anē.

E ja wa kumrêx na Tirtūm kãm mē pahte hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri papa hprãm týx nē. Anē.

³² Hãmri nhũm kuma nē kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ja jarē Mějiahkre xwýnh. Tirtūm pyxi mex kēnã. ³³ Amnepēm na pre htem kãm amnhĩ jarēnh kaxyw nē kãm mēmoj gõ nē rĩ kormã tanhmã kãm amnhĩ jarēnh to. Tã nom kot puj mē ä ate harēnhnta kõt amnhĩ nhĩpêx anhýr o papa jao mē panhĩ piitã pamã Tirtūm kĩnh. Nē mē pamã hkĩnh o mēmoj piitã hakrenh pa. Nē nhãm mē hipêx o te mē papamaja pamã amnhĩ tã ma pyrãk o mē hipêx. Jao tãm mē hipêx rãhã ho ri papa. Kot puj mē ä amnhĩ nhĩpêx anē nhũm Tirtūm kãm ja mex o mē pahte kãm mēmoj nhõrta jakre.

Anhýr o kãm kapēr. ³⁴ Hamaxpēr mex pē ä Jejus mã kapēr anē nhũm kuma nē kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ja jarē. Na ka ra mē kot Tirtūm kõt amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx nyw pumunh mex o mõ. Nã te ate tokyx hkõt amnhĩ xãm kaxyw pyrãk. Anē.

Hãmri nhũm mē kãm hkurē xwýnhjaja tee ri wa kot axpēn mã kapēr mar o kuhê nē axte kãm mēmoj tã hukjêr pyma nē. Ra tee ri mē kot hêx rom mēmoj tã hukjêr kapry jakamã axte tanhmã hukjêr to hkêt nē.

Jejus kêp pahi finat Tawi nhõ Pahihti hã harēnh

Matêwre 22.41-46; Rukre 20.41-44; määñen Rõmãn 1.3-4

³⁵ Hãmri nhũm Jejus arĩ Tirtūm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre kamã amnhĩ tã mē ahkre. Nom te nhãm mēhõ hã mē hukjêr pyrãk amnhĩ tã mē hukja nē mē kãm:

—E mē inhmã mēmoj jarē. Tirtūm kapēr tũm o mē ajakre xwýnhjaja na htem tanhmã mē amã Tirtūm kot mē akaxyw ãm mã xwýnh jarēnh to nē mē amã harēnh o: “Koja kêp pahi finat Tawi kanrêhã htãmnhwý koja.” Anhýr o kot mē amã harē. ãm kêp kanrêhã htãmnhwý pix ä mē amã harēnh o pa. No na pre pahi Tawija kêp kanrêhã htãmnhwý hã harē nē määñen kêp õ pahihti hã harē. Tã nom nhũm Tirtūm kapēr tũm o mē ajakre xwýnhjaja na htem urã nē kêp pahihti hã mē amã harēnh kêt nē. ãm kêp kanrêhã htãmnhwý pix ä harē. Kwa mo na htem Tawi pyrã nē kêp õ pahi hã harēnh kêt nē? ³⁶ Na pre Tawi tãm Tirtūm kapēr tũm kwý hã kagã nē tanhmã Tirtūm kot mē akaxyw ãm mã xwýnhnta jarēnh to. Tirtūm Karõ nhý hã tanhmã harēnh to. Tirtūm mex ä mē gres xãja kwý hã kagã nē hã kagã ho:

Tirtūm na pre inhõ Pahihti mã ä kapēr anē nē kãm: “E amnē ixwýr tē nē inhĩhkõ hã nhý nē inhmã mē ho amnhiptar o akrĩ. Kot paj mē kot kãm akurē xwýnh piitã mē unēnh pa nē awýr mē o mra nē anhĩhkram mē haxar pa.” Anhýr o pre kãm kapēr. Anē.

³⁷ —Na pre ä Tawi Tirtūm kot Kris mã kapēr jarēnh nē kêp õ pahi hã kagã anē. Tã nom Tirtūm kapēr tũm o mē ajakre xwýnhjaja na htem kêp Tawi htãmnhwý pix ä ri axpēn mã harēnh o ri pa. No kêt Tawija na pre kêp õ Pahihti hã harēnh o pa. Anē.

Nhũm pre ä Jejus mē kãm amnhĩ jarēnh anē nhũm mē mar o kuhê xwýnhjaja kuma nē hkĩnh nē. Nē kãm axte mar prãm nē.

³⁸ Hãmri nhũm arĩ mē ahkre ho nhý nē mē kãm:

—Kwa mē o kora. Kêr ka mē Tirtūm kapēr tũm o mē ahkre ho mē pa xwýnhjê kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Mē omu nē ãm mē omu nē mē kot amnhĩ nhĩpêx kõt amnhĩ nhĩpêx kêt nē. Na htem piitã mē hã hpijaam kaxyw é mex pix kãm ri pa. Nē mē kot amnhĩm mē rũnh ä mē harēnh nhũm mē kot amnhĩ jarēnh marja na htem kãm hprãm. ³⁹ Nē Tirtūm kapēr o mē ahkre xã hã ixkre kamã mē kãm amnhĩ to rũnh xwýnhjê hkrĩ xã mex pix kamã na mē kãm hkrĩ hprãm. Nē mēmoj tã mē apkur xã hã arĩgro hã ma hkwyjê hkõt mē apkur xã hã ixkre hwýr akuprõ nē kãm mē kot amnhĩ to rũnh xwýnhjê hkrĩ xã mex pix kamã hkrĩ hprãm.

⁴⁰ —Nē mē kot mē mjēn htyk xwýnhjē ho mex o pa hā amnhī jarēnh tā amnhī to hēx. Nē na htem axtem nē mē nokupyr kaxyw mē hwýr mra nē mē kām: “E ot pa awýr ato ajuta kaxyw tē. Ra amjēn apē htyk jakamā kot paj pam amā akukrēx jamār o ipa.” Anē hāmri nē mē kēp mē ōrkwý pyta nē amnhīm mē kēp mē hikukrēx piitā ho hapēx. Te tām kot mē hipēx o pa pyrāk nom tām mē hipēx kēt nē. Nē te tām amnhī nhīpēx pyrā nē Tirtūm mā amnhī jarēnh japjēē ho kuhē. Te mē kot Tirtūm mā ām hāmri amnhī jarēnh pyrāk tā hkwýjaja kot ja hā mē omunh pix kaxyw nhūm mē ā kām amnhī jarēnh anē. Mýrapē koja mē mex kēt nē. Koja Tirtūm tanhmā mē hipēx kati hto. Jakamā kwa kēr ka mē ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr o mē pa xwýnhjē kōt amnhī nhīpēx o ri apa hkēt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anē.

*Kēp mjēn htyk xwýnh jarēnh
Rukre 21.1-4*

⁴¹ Nhūm Jejus arī Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā mē omunh o xa. Na pre hte Ijaew ixkreja o mex kaxyw ixkre jamār xwýnhjē mā hikāxpore hkwý nhōr o pa. Nhūm mē hikāxpore rūnh xwýnhjaja hwýr agjē nē kāxpore gjēnh xā kamā hkwý ho rax nē hagjē nē ma akupým mra. ⁴² Tā nhūm mēhō ni pē mjēn htyk xwýnhja haxwýja hwýr axā. Kēp amrakati kumrēx. Nē hikāxpore týxre ām pijakrutre htā kāxpore rūnh xwýnhjē hpānhā ixkreta wýr tē. Nē kām Tirtūm kīnh xāj kāxpore gjēnh xā kamā hamē kumē hāmri nē kato nē ma akupým tē. ⁴³ Hāmri nhūm Jejus amým ā kot amnhī nhīpēx anhýr ā omunh o xa nhūm ja kām mex nē. Hāmri nē hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā harē nē mē kām:

—E mǎn ka mēnire htēm mǔj pumu. Na pre mjēn kēp ty nhūm kēp amrakati nē hikāxpore grjere htā amnhī pē ōr pa. Kwýjē rom kām Tirtūm kīnh xāj amnhī pē ōr pa. Apkur xā hā hikāxpore na. ⁴⁴ Kēt mē hkwýjaja na hte hikāxpore hkwý pix o mra nē gjēnh xā kamā hagjē nom arī mē hikāxpore rūnh. No nija na mē urāk nē kām hikāxpore japē hkēt nē. Nē ho ōxy hkēt nē āmnhīx piitā o tē nē ōr pa. Anē.

13

Jejus kot nhýrmā mēmoj piitā ho hapēx ā harēnh

Matēwre 24.1-14; Rukre 21.5-9, 21.17-19; māānēn Wam Ximotre 4.1; Sikūn Ximotre 3.1

¹ Tā hāmri nhūm Jejus kōt mē pa ho mē pa xwýnhjaja arī Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kaxwýnh pumunh o kuhē nē hā Jejus mā:

—Hēxta waa nē. Ixkreja mex kumrēx Pahiti. Kēn rūnh o mē kot hipēx jakamā

mex o mex. Nē mē kot ri Tirtūm mā hkīnh xā nhōr nēj haxwýja piitā mex kumrēx. Anē.

² Hāmri nhūm mē kām:

—Nā mex tā koja nhýrmā mē kām Tirtūm kurē xwýnhjaja grānh pa. Koja arī kēn axkrutre axpēn mýnh nē nōr kēt kumrēx. Koja piitā anhrā nē ahpýnhā ri hikwý.

Anhýr o mē kām kapēr. ³ Hāmri nē ixkreja rūm kato nē ma tē nē hixēt pē Oriwēhti hā api nē hā nhý. Tirtūm nhōrkwý kutā hixētja nhūm hā api nē hā nhý. Hāmri nhūm Simāw Pētre mē Xiakre mē Juāw mē Andreja ma hkōt mra. Ahte hkōt mra nē mē kot Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre grānh par ā hkukja nē kām:

⁴ —Kwa xā ām hāmri koja mē ā ixkreja nhīpēx anē? E aprī hā mē inhā harē. Xā koja mē nhýrmā kugrā nā xā koja mē tokyx ho anē? Kwa mēmo koja we wýj ri tanhmā amnhī nhīpēx to? Anē.

⁵⁻⁶ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kot paj mē amā harē. Nom nhýrmā mēmoj piitā hapēx kaxyw tanhmā amnhī nhīpēx to kumrēx kot paj mē amā harē ka mē inhna. Koja mē ohtō nē mē apē ixkwýjē hwýr mra nē hēx rom te pa ixte amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx o pa. Nē tanhmā mē amā amnhī jarēnh to nē mē amā: “E pa na pre Tirtūm mē awýr inhme. Ixpē kaxkwa rūm ixwryk xwýnhnta na pa.” Anhýr o mē akōt mē amā amnhī to hēx o pa. Nē mē amā: “E na pa mē ato amnhīptār kaxyw mē awýr wry.” Anhýr o mē amā amnhī jarē. Nom kēr ka mē ama nē ām mē ama. Mē kot amnhī to hēx xwýnh na mē. Kormā akupýn ixpōx xā hā arīgroja kormā.

⁷ —Nē koja mē nhýri awry hā axpēn par o pa. Nē mē atāā axpēn par o pa. Nom kēr ka mē harēnh na nē ri tee ri tokyx mēmoj piitā hapēx ā hkamnhīx kēt nē. Mēmoj piitā hapēx xā hā arīgroja kormā.

⁸ —Nē koja mēmoj piitā hapēx kaxyw nhūm ahpýnhā ri pika piitā hkōt mē pa xwýnh piitā pika hō nhō xwýnhjē kutā amnhī xunhwý nē axpu nē axpēn pa.

—Nē koja pika piitā hkōt tanhmā mē ā kuteja mē hamý nhūm mē amnhī xā htýx kām hamak o pa. Nhūm nhýri pika httertēt týx nē. Nē nhýhýnh pika hkwý kamā mē pa xwýnhjaja prām xāj pikaprār pa. Tā nom kormā mē kot amnhī xā htýx kām hamak xā hkrax pix na ja. Te mēnjaja pijagri kaxyw nē kormā ōhy xā hpýnh pyrāk. Koja mēmoj piitā hapēx kaxyw nē ā amnhī nhīpēx anē.

⁹ —E pa hpānhā mē kot Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre grānh par wýj ri mēmoj tanhmā kot hkukamā amnhī nhīpēx to hā hā harē. Mē ate hā ixkukjē xwýnhnta kot paj mē amā harē. Nā koja mē kām ixkurē xwýnhjaja mē awýr mra nē ixtā mē apynē nē mē atomnuj nē. Nē ma mē pikuprōnh xā hā ixkre hwýr mē ato mra nē kamā nē

kām mẽ ato kapēr punuj nē nhũm mẽ kuma nē ma mẽ ato mra nē mẽ ajagjê. Mẽ ate ixkõt apa ho apa xwýnh ã ã mẽ anhîpêx anê. Nê mẽ õ pahihiti hwýr mẽ ato mra nê mẽ kãm tanhmã mẽ ato kapēr punuj to. ¹⁰ Tã nom kwa kër ka mẽ kutã akuhê nê mãmrî tãm mẽ kãm ijarênh o akuhê. ¹¹ Nom kër ka mẽ kãm amnhî jarênh kukamã tee ri ajamaxpêr o ri amã mẽ uma hkêt nê akuhê. Rý mẽ ajamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Mẽ kot ixkukjêr ã arîgrota ã tanhmã kot pa we ri mẽ kãm amnhî jarênh to?” Anhýr o tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kêt nê. Koja Tirtũm Karõ tanhmã mẽ akra hto ka mẽ ý hã akatãt kõt tanhmã mẽ kãm amnhî jarênh to.

¹² –Nê mẽ atõ nê mẽ anhîpêexã nê mẽ akrajaja koja mẽ ixtã mẽ atã amýnê nê ma pahî hwýr mẽ ato mra nê kãm mẽ ajarê nhũm mẽ kuma nê mẽ ajagjê nê mẽ akwýjê pa. ¹³ Koja mẽ piitã ixkõt mẽ akamã gryk nê ã kãm mẽ akurê ho pa anê. Nom mẽ kot ã mẽ anhîpêx anhýr mã tã kër ka mẽ amnhî to htýx nê ixkaga hkêt nê. Mẽ kot mẽ apar tã ka mẽ kaxkwa kamã akupým atír kurê kumrêx. Hãmri nê mẽ kurom Tirtũm mẽ wa ixri atír tũm nê amex rãhã nê apa ho apa. Mẽ kot tanhmã mẽ atõ htã mẽ apê akupým kaxkwa kamã atír tũm nê apa mã xwýnh jakamã kwa tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Anê.

Mẽ pahtomnuj týx xwýnh maati hã harênh

Matêwre 24.15-28; Rukre 21.20-24; mãânên Sikũn Tesarõn 2.3-4; Apokarip 13.11-17

¹⁴⁻¹⁶ Nhũm Jejus arî mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

–Nê koja nhýrmã kot mẽ atomnuj týx kumrêx xwýnh maatija axtem nê Tirtũm mã amnhî jarênh xã hã ixkreja kamã amnhî xãm. Hãmri ka mẽ ja hã omu nê mẽ kot krî grãnh par mã ajamaxpêr kurê kumrêx. Koja ã amnhî nhîpêx anê ka mẽ amým amnhî wýr mẽ omu hãmri nê ajapõj nê ma aprõt nê amrar kurê kumrêx. Mẽ apê jar pika pê Jutej kamã mẽ apa xwýnhjaja mẽ omu hãmri nê mẽ kot mẽ apar pymaj ma aprõt nê amrar kurê kumrêx. Hixêt prêk wýr ajapõj nê aprõt nê ma mra. Nê jar Jerujarê nhõ xwýnhjaja kê mẽ umaj haxwýja hapõj nê ma hprõt nê ma mrar o mra. Nê kapõt ã ri mẽ pa xwýnhjaja kê mẽ ê jamýnh kaxyw akupým krî hwýr gjêx kêt nê. Æm ma mẽ umaj hprõt nê mrar o mrar kurê kumrêx.

¹⁷ –Nê mẽ htujarõ xwýnhjaja nê mẽ hkra karãre xwýnhjaja. Jajê pê koja mẽmoj omnui týx nê. Tanhmã kot wem amnhî to nê hprõt týx? Nã pika ja kamã koja mẽ mex kêt nê. Mẽ kot amnhî tomnui mýrapê koja Tirtũm tanhmã mẽ homnui týx to.

¹⁸⁻¹⁹ –Koja ã mẽmoj amnhî nhîpêx anê hãmri nhũm mẽ piitã amnhî xã htýx kãm hamak rũnh o pa. Tirtũm kot mẽ piitã mẽ ho kator krax rũm amnê mẽ pa xwýnhjaja na mẽ kormã ã htýx kamã hamak rũnh kêt nê. Kormã amnhî xã kamã hamak kryre. No nhýrmã mẽ hprõt xã hã arîgrota ã koja mẽ amnhî xã htýx kamã hamak rax kumrêx.

–Tã akupým ixte mẽ awýr ixwryk xã hã arîgrota ã kot pa mẽmoj punuj o ijapêx pa ka mẽ axte ã mẽmoj kot anhýr pumunh kêt nê. Nom kormã akupým ixwryk xwýj ri kot kaj mẽ amnhî xã htýx kamã ajamak o apa. Jakamã kër ka mẽ ã amnhî nhîpêx anhýrja kukamã amnhî to Tirtũm wý nê kãm: “Pa Tirtũm. Kwa kê mẽmoj ã amnhî nhîpêx anhýr kaxyw hãmri kê amgrã pê ã amnhî nhîpêx anê. Koja na pê ã amnhî nhîpêx anê nhũm omnui týx nê.” Anhýr o amnhî to awý.

²⁰ –Mẽ hprõt xã hã arîgrota ã koja Tirtũm kãm mẽ apê hkrajaja mẽ atyk par pymaj mẽ anê mẽmoj punuta ã arîgro hkwý grã nê mẽ akukamã mẽ amã ho grêre. Koja mẽ akamã ukapri xãj ã mẽ anê hipêx anê.

²¹ –Nê koja ã mẽmoj amnhî nhîpêx anhýr kaxyw hãmri nhũm mẽ hêx o mẽ pa xwýnhjaja ma mẽ awýr mra nê hêx rom tanhmã mẽ amã kapêr to nê mẽ amã: “E ota ra Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnhã põj. Kwa mẽ tokyx hwýr mra nê omu nê hkõt ri apa.” Anhýr o mẽ amã hêx. Hãmri nhũm mẽ hkwýjaja tee ri mẽ kuma nê mẽ amã: “Nã tãm kêt. Jar mẽ ixkamã na. E mẽ tokyx amnê hwýr mãn mra nê omu.” Anhýr o mẽ amã hêx o pa. Nom kër ka mẽ ama nê ãm mẽ ama nê mẽ hkõt amrar kêt nê.

²²⁻²³ –E kwa mẽ inhã. Na pa ra ixpri hã mẽmoj kot ã amnhî nhîpêx anhýrja kukamã mẽ amã tanhmã harênh to. Tã kër ka mẽ axkãm ajamak rom nê ri apa. Koja mẽ kot amnhî to hêx xwýnhjaja axpên pãnhã mẽ awýr mra nê mẽ amã kêp Tirtũm kot mẽ akaxyw ãm xwýnh ã amnhî to hêx. Nê mẽ hkwýjaja kêp Tirtũm nhý hã kapêr jarênh xwýnh ã amnhî to hêx. Hãmri nê aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o pa. Te Tirtũm nhý hã kot ho anhýr pyrãk nom hêx rom mẽ apê Tirtũm kot amnhũm mẽ arênh xwýnhjê nokupyr kaxyw ã amnhî nhîpêx anhýr o pa. Anê.

Akupým Jejus wryk xã hã arîgro jarênh
Matêwre 24.29-31; Rukre 21.25-28; mãânên Sikũn Pêtre 3.10; Apokarip 1.7, 19.11-16

²⁴⁻²⁵ Nhũm Jejus arî mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

–Tã koja mẽ kot amnhî xã htýx kamã hamak xã hã arîgrota hapêx nhũm Tirtũm ã mẽmoj nhîpêx anê.

Koja kaxkwa ho ãk týx nê nhũm myyti ahtyk. Nhũm mytwryre axte hirã hkêt nê.

Nhũm kanhêti piitã axrê nê rôrôk pa.

²⁶ Hãmri pa man akupÿn pika hwÿr wrÿ nhũm mē piitã ixwrÿk kãm ixpumu. Kakrã kamã kot paj ixihitÿx o inhîrã rax kãm akupÿn mē awÿr wrÿ. ²⁷ Hãmri nê ma krî piitã hwÿr Tirtũm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê rê nhũm mē ma mra nê amnepê m ixe amnhî kaxyw mē axunhwÿr xwÿnh piitã ho akuprô nê akupÿn ixwÿr mē ho mra. Anê.

Jejus kot mēmo pî hpâr ã ejêp jarênh

²⁸ Nhũm Jejus arî mē kãm kapêr nê mē kãm:

—E ka mē pî hpâr mÿj pumu. Na hte mēmo mytwrÿ hã rã nhũm mē omu nê ô hkukamã hamaxpêr kurê kumrêx. ²⁹ Ja pyrã nê koja mēmoj ã amnhî nhîpêx anhÿr mē ka mē akupÿn mē awÿr ixwrÿk mã ajamaxpêr kurê kumrêx. ³⁰ Koja akupÿn ixpôx kêt ri ã mē kot mēmoj kot amnhî nhîpêx anhÿr pumunh xwÿnhjaja kormã piitã htyk par kêt ri pa akupÿn mē awÿr wrÿ.

³¹ —Nê koja nhÿrmã pika nê kaxkwa wa hapêx pa. Tã no ãm ixkapêr koja wa urãk nê aa hapêx kêt nê. Koja ãm rãhã ho rãhã. Kot paj aa ihkjê ho tanhmã mēnh to hkêt nê. Anê.

Mē pahte akupÿn Jejus wrÿk xã hã arîgro pumunh kêt ã mē pajarênh

Matêwre 24.36-44; Rukre 12.37-40; mãânên Atre 1.9-11; Wam Tesarôn 5.2; Sikũn Pêtre 3

³² Nhũm Jejus arî mē kãm kapêr nê mē kãm:

—Nom akupÿn ixwrÿk xã hã arîgroja mē ate omunh kêt. Nê kaxkwa kamã Tirtũm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjaja kot ja pumunh kêt. Nê pa ixpê Tirtũm Kra htã ijaxwÿja ixe ja hã amnhî pumunh kêt. ãm Mēpahpãm maatija tapxipix kot ja pumunh.

³³ —Tã mē ate akupÿn ixwrÿk xã hã arîgro pumunh kêt jakamã kwa kër ka mē axkãm ajamak rom nê ri apa. Nê apkati mē amnhî wrÿ ijapêr arit rãhã ho ri apa.

³⁴⁻³⁵ —E pa tanhmã mē amã akupÿn ixwrÿk xã hã arîgro jarênh to ka mē inhma. Koja mēhõ nhÿhÿm nojarêt hãmri nê kãm mē ãpênh xwÿnhjê mã mē ãpênh ã karô nê ôrkwÿ jamãr xwÿnh mã tanhmã kãm karô hto. Hãmri nê ôrkwÿ kahê xã jamãr xwÿnh mã kãm: “E kër ka ixwakre kamã ijapêr arit rãhã ho ri apa.” Anê hãmri nê ma nhÿhÿm mō. Tã mē kot ijapêr rit rãhã ho mē pa xwÿnhjaja te kot ixkre kahê xã jamãr xwÿnh kot amnhî nhîpêx pyrãk. Ô patrãwja akupÿn hpôx xã hã arîgro hã omunh kêt jakamã na hte kahê xã jamãr rãhã ho pa. Koja apu axpêr kamãt nhũm akupÿn hpôx japêr. Rÿ kwÿhtyk nhũm akupÿn hpôx japêr. Tã urãk nê mē ate akupÿn ixwrÿk xã hã arîgro pumunh kêt jakamã kër ka mē

ijamãr rãhã ho ri apa. Jao ixkutêp inhmã tanhmã amnhî nhîpêx to rãhã nê. Ra ixe mē amã hã karô xã hkôt. ³⁶ Kop ixkre kahê xã jamãr xwÿnhja tee ri ô patrãw kamã ama hãmri nê ra ôtxwa nê htÿx ô t o ÿr rôm nhũm haêr pê hwÿr hpôx ronhÿx ja kêp mex kêt nê. Ja pyrã nê kër ka mē ixkutêp ixkôt amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Nom tee ri amnhî wrÿ ixkãm ama hãmri nê axte inhmã ajamaxpêr kêt pê atÿx ri tanhmã amnhî tomnuj to ho apa hkêt nê.

³⁷ —E ixe mē amã mēmoj jarênhja na pa hte ixkwÿjê piitã mē kãm harê. Jakamã kwa kër ka mē akupÿn ixwrÿk ã ijapêr arit rãhã ho ri apa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus amnhî kukamã mē kãm ujarênh anê.

14

Mē kot Jejus pîr kukamã hamaxpêr ã mē harênh

Matêwre 26.1-5; Rukre 22.1-2; Juãw 11.45-53

¹ Tã nhũm Ijaew hkînhã ã arîgro pê Pas wrÿr apkati axkrut. Pas ã na hte mē ixpê Ijaewjaja amnepê m Tirtũm kot pika pê Ejit pê mē inhîgêt nê mē ixpãmijê kator mã ijamaxpêr kaxyw axpên wrÿr akuprô nê hã ixkînh. Na pa htem arîgroja mã: “Pas” anê. Nê harênh o: “Mē pahte pãw kaxkrit kêt kur ã arîgro” anê. ² Jakamã nhũm mē inhô patre krãhtũmjê mã Tirtũm kapêr tũm o mē ahkre xwÿnhjaja kãm Jejus pîr prãm nê. Nom mē kãm hkôt kapêr mar o mē pa xwÿnhjê pyma nê. Nê tee ri hã amnhî jahkre nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Tanhmã kot puj wem ho nê kupîi? Kot puj mē pahkînh kãm tanhmã ho nhũm mē hkînh xwÿnhjaja hã mē pahpumu nê mē pakamã gryk tÿx nê. Pu mē hã axpu nê hã tanhmã axpên to. Jakamã kwa pu mē kormã tanhmã ho hkêt nê. Anê.

Mêhõ ni kot Jejus krã gregrer ã harênh

Matêwre 26.6-13; Rukre 7.36-50; Juãw 12.1-8

³ Rôm nhũm Jejus Simãw nhôrkwÿ kamã kormã apkur o nhÿ. Krî pê Petãn kamã. Simãwja na pre hkã kro xãpêr tÿx o pa nhũm Jejus akupÿn ho mex. Jakamã akupÿm ô krî hwÿr pøj nê kutã apkur o nhÿ. Hãmri nhũm mēhõ nija harênh ma nê mē hkuxwa xã hã kãx ô py nê ma hwÿr o tē. Nê mē hwÿr axã nê nhÿhÿnh kãx kahte nê mē hkuxwa xã ho hkrã gregrer pa. ⁴ Hãmri nhũm mē apkur o hkrî xwÿnhjaja tee ri ã kot amnhî nhîpêx anhÿr ã omu nê kamã gryk nê. Nê axpên mã:

—Tk. Kwa nã na hã mē hkuxwa xãta kapîr par kumrêx. ⁵ Kop apu ma o htem nê ho wênê nê hpãnhã kãxpore ho rax kumrêx nê hamÿnh nê ho mē kêp amrakati xwÿnhjê nhîpêx par nhÿx ja kãm mex nê. Mo na ri ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê?

Anê nê hã kãm akir. ⁶ Hãmri nhũm Jejus mē kuma nê mē kãm:

—Tk. Kwa mē kãm axàkjàr kêt nê. Æm hãmri na ã inhîpêx anê. ⁷ Mē kêp amrakati xwýnhjaja koja mē arî mē akôt pa rãhã nê. Ka mē amã mēmo arîgro hã mē ho ajuta hprãm nê tanhmã mē ho ajuta hto nê mē kãm mēmoj gô. No pa kot paj ri mē akôt ixpa ka mē ixto mex ry ho apa hkêt nê. Kot paj tokyx mē are. ⁸ Ixtyk nhũm mē kot ijaxàr kukamã na ã ixkrã gregrer anê. Æm hãmri na ã inhîpêx anê. ⁹ Æm hãmri na pa mē amã ja jarê. Koja mē krî piitã hkôt axpên mã ixte tanhmã mē anê amnhî nhîpêx to hã ijarênh o pa nê mãânên kot ã inhîpêx anhÿrja mãânên harênh o pa. Nhũm mē piitã kot tanhmã ixto mex to hã harênh ma. Anê.

Jut Kariot kot mē kãm Jejus ã àmnênh ã kaxyw ã harênh

Matêwre 26.14-16; Rukre 22.3-6; Juãw 13.21-30

¹⁰ Tã nhũm Jut Kariotja. Jejus kôt mē pa ho mē pa xwýnh pē 12 hõ na pre. Tã axtem nê Satanasti nhÿ hã ma patre krãhtũmjê hwÿr tē nê axtem nê tanhmã Jejus o mē mar to nê mē kãm:

—E ot pa mē amã Jejus jarênh o tē. Xà kot paj mē amã hã amÿnê ka mē hpãnhã inhmã amnhîre nã? Anê.

¹¹ Hãmri nhũm mē kuma nê hkîn nê. Hãmri nê kãm:

—Nà kot paj mē amã amnhîre. Anê.

Hãmri nhũm mē kuma nê kato nê ma tē nê Jejus pynênh kaxyw htãnopxar o hkôt ri pa.

Jejus kot ÿ hã kapêr o mē pa xwýnhjê kutã apkur ã harênh

Matêwre 26.17-19; Rukre 22.7-13

¹² Tã nhũm arîgro pē Pas kato. Amnepê m mē inhîgêtjaja na prem ôwêhti hkrare hkwy pa. Tîrtũm kot ja hã mē omunh nê Ejit kãm mē kãm mē hkurê xwýnhjê nhîhkra nê mē kator kaxyw na prem ã amnhî nhîpêx anê. Jakamã na pa htem arî mē ixpê mē hkanrêhã mē htãmnhwÿjaja Pas ã axpên wÿr akuprô nê jam ijamaxpêr pē mē urak nê ôwêhti hkrare hkwy hpa nê pãwti kaxkrit kêt kãm kuku.

Jakamã nhũm Jejus kôt mē pa ho pa xwýnh pē 12jaja Pas ã mē apkur xà hã Jejus kukja nê kãm:

—Kwa nhÿri kot paj mē akutêp Pas ã mē panhõ hã apê? Anê.

¹³ Hãmri nhũm mē kuma nê ja wa ho axkrut nê mē amnhî kukamã wa kumê nê wa kãm:

—E wa ma Jerujarê hwÿr wa tē. Nê hwÿr axã nê mēhõ myja pumunh kurê kumrêx. Nhũm amnhîm gô ru nê amnhî kre hã poti xãm nê o tē ka wa omu nê hã ajêt nê ma ôrkwÿ hwÿr hkôt tē. ¹⁴ Hãmri nê ixkre nhõ dõn pumu nê kãm: “E Jejus na wa inhmê pa

wa awÿr tē. Na awÿr pêr mênh o: ‘Nhÿri kot paj we ixkôt ri mē pa ho pa xwýnhjê mē Pas ã axpên kutã apku?’ Anhÿr o na awÿr pêr mē.”

¹⁵ —Wa ã kãm akapêr anê kē war ama nê war amã ôrkwÿ nhîmök ã ixkre rax ô jahkre. Ra kamã kaxyw mē paxãpkur xà hã mēmoj piitãã. Ka wa omu nê mãmri kamã mē ixkutêp mē panhõ hã apê. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm wa kuma nê ma hwÿr tē. Nê krîm axã nê ra kot wa kãm mēmoj jarênh xà hkôt mēmoj piitã omu nê mē kutêp mē kãm mēhõ hã apênh o wa xa.

Jejus kot mēhõ kot mē kãm hã àmnênh ã harênh

Matêwre 26.20-25; Rukre 22.21-23; Juãw 13.21-30

¹⁷ Tã nhũm kamãtre nhũm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwýnhjaja wa hkôt mō. ¹⁸ Hãmri nê kÿxpê ixkreja wÿr api nê hwÿr agjê nê apkur kaxyw hkrî hpa nê kormã apkur o hkrî nhũm Jejus mē kãm:

—E pa mē amã mēmoj jarê ka mē inhma nê amnhî krãm haxàr tÿx nê. Kot kaj mē ixkutã axãpkur o akrî xwýnhjê hõ mē kãm ixkurê xwýnhjê mã ixtã amÿnê. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm mē tee ri kuma nê hkaprî htÿx nê. Nê axpên pãnhã amnhî tã hkukja nê kãm:

—Kwa xà pa kot paj ã anhîpêx anê? Nà pa hkêt. Anê.

²⁰ Hãmri nhũm mē kãm:

—Nà mē apê 12jê hõ kot kaj ã inhîpêx anê. Mē ate ixkutã guhkrax kãm anhõ pãwti ho mry kagô nhek o akrî xwýnhjê hõ kot kaj ixtã amÿnê. ²¹ Tîrtũm kapêr ã kagã htũm kot ixkukamã harênh xà hkôt koja mē tanhmã ixto rax nê ixpî. Nom kot mē kãm ixtã àmnênh mã xwýnhta hêxta waa nê. Æ kot amnhî nhîpêx anhÿrja mÿrapê koja amnhî xà htÿx kãm hamak rax kumrêx. Kôp apu aa ô mãmjã nhõxã hkre rũm kator kêt ronhÿx ja kãm mex nê.

²² Anê nê kormã mē apkur o hkrî rô m nhũm pãwti hõ py nê ho Tîrtũm wÿ. Hãmri nê mē kãm ho hkry nê mē piitã mē kãm ôr pa nê mē kãm:

—E na pa mē amã pãwti ho hkry nê mē amã kugô. Ja pyrã nê koja mē ã inhîpêx anê nê te ixto hkry hpar pyrãk o inhîpêx pa amnhî xà htÿx kamã ijamak kãm ty. Nom mē anê kot paj ty. E mē mãmri aku. Anê.

²³⁻²⁴ Nê hpãnhã wîhti hã kop py nê mã ho anê nê Tîrtũm mã harê. Hãmri nê mē kãm kugô nê mē kãm:

—E mē kot ixpîr xà hã arîgrota ã koja ixkamrô axkapî. Nom koja mē amari ixpîr nhũm amari hpikapîr kêt nê. Æm paa. Pa kot paj mē anê mē ïhkram amnhî jaxã nhũm mē ã inhîpêx anê. Koja ixkamrô axkapî nhũm Tîrtũm omu nê ixkukwak ri mē anê mē ate amnhî tomnuj piitã amnhî katut kôt rênh

pa nê mê ato hkra. Ra amnepêm kot ja hã amnhî jarênh xà hkôt. Jakamã e. Mê axpên pãnhã ixkamrô pikapîr mã ajamaxpêr pê ixte mê amã kop kãm wîhti nhôrta o akôm o axpên nhîpêx. Anê.

Nhûm pre ã mê kãm amnhî jarênh anê nhûm mê piitã ho hkôm o axpên nhîpêx.
25 Hãmri nhûm mê kãm:

—Ăm hãmri na pa mê amã amnhî jarê. Kot paj axte wîhti ho ixkôm kêt rãhã nhÿrmã Inhô Papaj akupÿn mê awÿr inhmê. Hãmri pu mê rî kormã akupÿn ixpôx xà hã arîgrota ã pahkînh nê. Nom axtem tanhmã hã pahkînh to. Anê.

26 Nhûm pre ã mê kãm kapêr anê hãmri nhûm mê Tîrtûm mã mex o mex ã gre hãmri nê hapôx pa nê ma hixêt pê Oriwêhti hwÿr mra.

Jejus kot Simãw Pêtre hkukamã tanhmã harênh to

Matêwre 26.31-35; Rukre 22.31-34; Juãw 13.36-38

27 Tã nhûm Jejus hkôt mê pa ho pa xwÿnhjê hkukamã tanhmã mê kãm ujarênh to nê mê kãm:

—E mê inhmã. Tîrtûm kapêr ã kagã htûm kot ã mê pajarênh kot anhÿr.

Kot paj ôwêhti jamãr o pa xwÿnhja pî hãmri nhûm ôwêhti hpigrãnh pa nê ma angrã nê ri mra.

Anhÿr o te ixpê ôwêhti jamãr xwÿnh nhûm mê apê ôwêhti pyrãk ã mê pajarênh. Tã kot puj mê ã amnhî nhîpêx anê. 28 Mê kot ixpîr tã koja Tîrtûm akupÿm ixto ixtîr. Pa akupÿm ixtîr nê ma mê akukamã pika pê Garirej wÿr mō. Kamã kot puj mê axte axpên pumu. Anê.

29 Hãmri nhûm Simãw Pêtre tee ri mê amnhî tã kuma nê kãm:

—Kwa nã. Ri ã mê ijarênh anhÿr kêt nê Pahîhti. Kot paj akaga hkêt nê. Jajaja koja angrã nê hprôt nê ma mrar japêr no pa kot paj anhÿr kêt nê. Anê.

30 Hãmri nhûm kãm:

—Nã kot kaj anê Simãw Pêtre. Koja apkati hkôt krãhyre hkãr kêt ri ka ra mê umaj ate ixkôt apa hkêt ã mê kãm amnhî tã axãprãr o axkrunêpxi kãm ga. Kwa jam ajamaxpêr tÿx nê. Anê.

31 Hãmri nhûm tee ri amnhî tã kuma kãm amnhî tã aprãr kãm hihtÿx nê kãm:

—Tk. Kwa nã. Kot paj ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Koja mê tee akôt ixpîr mã tã no pa ãm aa akaga hkêt kumrêx. Kot paj akôt ixpa ho ixpa rãhã nê. Anê.

Hãmri nhûm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnh kwÿjê piitã ã kãm amnhî jarênh anê.

*Jejus kot Tîrtûm mã amnhî jarênh
Matêwre 26.36-46; Rukre 22.39-46*

32 Tã nhûm Jejus ma nhÿri mê kot kãm “Gesêm” anhÿr xwÿnhja wÿr hkôt mê pa ho pa xwÿnhjê ho mō. Hãmri nê mê kãm:

—E mê jar ixkutêp akrî. Pa ma mütûm tē nê Tîrtûm mã amnhî jarê mãn. Anê.

33 Hãmri nê amnhî kôt mê ho axkrunêpxi nê mê o mō. Simãw Pêtre mê Jejetew kra pijakrut pê Xiakre nê Juãwja nhûm amnhî kôt mê o mō. 34 Hãmri nê amnhî kukamã mê kãm hkurê xwÿnhjaja kot tanhmã hipêx tota kukamã hamaxpêr o ra amnhî kamã kahak tÿx o ra hkaprî nê. Hãmri nê hkôt mê mrar xwÿnhjê mã kãm:

—Hêxta waa nê. Na pa tee ri amnhî xà htÿx kamã ijamakja kukamã ijamaxpêr nê amnhî kamã ixkahak tÿx o ixkaprî nê. Te ra ixkaprîja kot ixpîr o mōr pyrãk. Jakamã e mê jar anohtÿx nê ixto Tîrtûm wÿr o akrî kē tanhmã ixto pa mê kot tanhmã ixtoja kutã ixihtÿx nê. Anê.

35 Hãmri nê mê kurûm htêm grire nê amnhî kamã kahak o Tîrtûm mã amnhî jarênh kaxyw htu mÿr pê htêm nê pikap nō nê kãm:

36 —Kwa Papaj. Hêxta waa nê. Inhmã amnhî xà htÿx kãm ijamak prãm kêt kumrêx. Na pa tee ri amnhî kukamã ijamaxpêr nê amnhî kamã ixkahak tÿx nê. Jakamã kot kaj amã inhnê ja ho ajapêx prãm nê mãmri ho ajapêx nhûm mê kãm ixkurê xwÿnhjaja tanhmã ixto hkêt nê. Rÿ ko. Kot kaj amã mê kot tanhmã ixto hprãm kē mê mãmri tanhmã inhîpêx to. Nom pam inhmã hprãm xà hkôt kêt.

37 Anhÿr o Tîrtûm mã amnhî jarê hãmri nê kãnhmã xa nê akupÿm Simãw Pêtreja mê hwÿr tē nê mê omu nhûm mê ra htÿx gôr nê hikwÿ. Hãmri nhûm tee ri mê omu nê Simãw Pêtre mã kãm:

—Kwa Simãw Pêtre. E mê hãmri akrã hapôj. Kwa wem anohtÿx grire nê ixkutêp amnhî to Inhô Papaj wÿr o akrî 38 kē mê ixkôt tanhmã mê ato htã ka mê amã mê uma xãj ixkaga hkêt nê arî mê kutã amnhî to htÿx nê akuhê. Æ mê amã mê ate amnhî nhîpêx anhÿr prãm nom kormã mê amã maa. Anê.

39 Hãmri nê akupÿm tē nê axte Tîrtûm mã tanhmã amnhî jarênh to.

40 Nê akupÿm mê hwÿr tē nê mê omu nhûm mê axte ôt pa nê hikwÿ. Nhûm tē nê tee ri mê omu hãmri nê tanhmã mê kãm nê hkêt nê. Ām awjanã nê ma akupÿm tē nê axte Tîrtûm mã amnhî jarê. 41-42 Hãmri nê akupÿm mê hwÿr tē nê mê kãm:

—Kwa xãn ka mê arî gôr nê anhîkwÿ? E mê tokyx akrã hapôj. Na mê ra ixwÿr mrar nê kot ixpynênh mã. Koja mê tokyx ixkutã mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja mê kãm ixtã amÿnê. Ota ra kot ixtã mê kãm ãmnênh xwÿnhnta tē. E mê tokyx kãnhmã akrî pu mê kutã mra. Anê.

Mê kot Jejus pynênh â mê harênh

Matêwre 26.47-56; Rukre 22.47-53; Juâw 18.1-11

⁴³ Nhùm Jejus kormâ mê kâm kapêr o âm rāhâ nhùm Jut Kariotja tē. Mê hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjê hō htā nhùm ra amnhî kôt mê ohtō nê Jejus wýr mê o tē nhùm mê wapohti nê kô jamý nê hkôt o mra. Patre krāhtüm mê Ijaew krāhtümjê mê Tirtüm kapêr tüm o mê ahkre xwýnhjaja ra Jut kôt mê kurê nhùm mê man hkôt Jejusja wýr mra. ⁴⁴ Na pre ra Jut Kariotja mê kâm tanhmâ amnhî jarênh to nê mê kâm:

—E kot paj nhýri mê pahte unênh mâ xwýnhhta pumu nê hwýr tē nê kahti hkôt kumý nê tanhmâ kâm ixkapêr to. Ka mê ixpumu nê hwýr tē nê unê nê ma akupým o tē.

Anê hāmri nê ma hwýr mê o tē. ⁴⁵ Nê Jejusja pumu nê hwýr tē nê kâm: “Pa mê ijahkre xwýnh.” Anê hāmri nê kahti hkôt kumý. ⁴⁶ Hāmri nhùm hkôt mê mrar xwýnhjaja omu nê Jejus wýr mra nê unênh kurê kumrêx. ⁴⁷ Hāmri nhùm Jejus kôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja tee ri ja hâ mê omu nhùm hōja ô wapo kapa nê patre maati mâ âpênh xwýnh kot mê hkôt htêmh xwýnhhta mâ wapo ho apê. Nê kot ho hkrâ nhîpônň mã tâ kuhpaw nê upók rjum hamak nhîkjê krāhta. ⁴⁸⁻⁴⁹ Hāmri nhùm Jejus amnhî tâ mê kot unênh xwýnhjê mã kâm:

—Kwa na pa pre apkati mê Tirtüm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ mê kâm ixujarênh o ipxa ka prem tokyx ipxynênh kêt nê. Tâ jarāhâ tē ixte amnhî tomnuj xwýnh pyrâ nê ixwýr wapohti nê kô hâ akapêh nê ixwýr atêmh rax nê. Nom ra mê ate tanhmâ ixto kaxyw arîgro kator jakamâ mê māmri tanhmâ amâ ixto hprâm xâ hkôt tanhmâ ixto. Tirtüm kapêr â kagâ htüm kot mê akukamâ â mê ate inhîpêx anhýr â mê ajarênh xâ hkôt. Anê.

⁵⁰ Hāmri nhùm hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja tee ri mê kot unênh â mê omu hāmri nê mê umaj Jejus kaga nê ma hprôt pa nhùm ahte mê kuri xa. ⁵¹⁻⁵² Hāmri nhùm mê ma o tē. Nhùm kormâ mêhō nyw xwýnhja tee ri ja hâ mê omu nê ma Jejus kôt tē. Nhùm mê amnhî kôt omu nê kot unênh kaxyw kahty xâ hâ kupy nhùm mê umaj mê ìhkra kamâ kahty xâja re nê ma hkênh nê hprôt nê tēn akunok.

Ijaew nhō patre maati kot Jejus kukjêr â harênh

Matêwre 26.57-68; Rukre 22.63-71; Juâw 18.12-14, 18.19-24

⁵³ Tâ nhùm mê ma mê ô patre maati nhōrkwý hwýr Jejus o tē. Hāmri nhùm patre krāhtümjê mê Ijaew krāhtümjê mê Tirtüm kapêr tüm o mê ahkre xwýnhjaja ôrkwý hwýr Jejus â akuprô. ⁵⁴ Hāmri nhùm Simâw Pêtre

mê hkôt tē nê mê hkôt patre maati nhō kítare hwýr axâ nê amým hâ mê omunh o xa. Nhùm ra pôristijaja kítare kamâ amnhîm kuto nê hâ ânunh o hkrî nhùm mê hwýr tē nê mê ìhkô hâ ânunh o nhý.

⁵⁵⁻⁵⁶ Rôm nhùm ixkre kamâ mê pikuprônň xwýnhjaja tee ri Jejus â krî nhō xwýnhjê kukja nê mê kâm:

—E mê atō na ka pre Jejus kot tanhmâ amnhî tomnuj to hâ omu? Mê atō mê inhmä harê pa mê ama nê Rôm nhō xwýnhjê nhîhkram haxâ kê mê pamâ kupi. Anê.

Hāmri nhùm mê axpên pānhâ tanhmâ harênh to. Tanhmâ kot amnhî tomnuj to hâ harênh to htā nom ri ho hêx jakamâ axpên kwým ri tanhmâ ri harênh to nhùm mê tee ri ri mê kuma nê mê kâm:

—Tk. Kwa mê axpên kwým ri tanhmâ harênh to hkêt nê. Axpên kôt mân ri tanhmâ mê inhmä harênh to. Anê.

⁵⁷ Hāmri nhùm mê hkwyjaja kānhmä kuhê nê axpên kôt tanhmâ ho hêx to nê mê kâm:

⁵⁸ —Nâ kot paj mê amâ tanhmâ kot amnhî nhîpêx to hâ harê. Na pa prem â kapêr anhýr â kuma. Na pre tanhmâ Tirtüm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkreta jarênh to nê harênh o: “Kot paj ixkreja grānh pa hāmri nê ixtâ apkati axkrunêpxi nê akupým hipêx. Nom kot paj amnhî nhîhkra ho hipêx kêt nê.” Anhýr â â amnhî jarênh anê pa mê kuma.

⁵⁹ Anhýr o harênh tâ nom axpên kôt harênh kêt nê. Arî axpên kwým ri harê. ⁶⁰ Hāmri nhùm mêô patre maati tee ri mê kot tanhmâ ho kapêr toja ma nê mê aptār tümjê noo mã kānhmä xa nê Jejus mã kâm:

—E na ka ra mê kot â ajarênh anhýrja ma. Xâ kot kaj tanhmâ mê inhmä amnhî tâ axaprâr to hkêt nê? Xâ âm hāmri na mê ajarê? E kwa mê inhmä tanhmâ amnhî jarênh to. Anê.

⁶¹ No nhùm akryk xa nê tanhmâ kām nê hkêt nê. Hāmri nhùm tee ri â kot amnhî nhîpêx anhýr â omu nê axte kām:

—Kwa mê inhmä amnhî jarê. Xâ apê Tirtüm Kra na ka? Xâ ka na apê Tirtüm kot mê ixwýr amênh xwýnh na ka? Anê.

⁶² Hāmri nhùm tâ kām amnhî jarê nê kām:

—Tý. Ixpê tâmta na pa. Ra mê ate jarāhâ tanhmâ ijarênh to kaxyw apikuprônň tâ nom kot paj nhýrmâ mê kamjaja tanhmâ mê ajarênh to ka mê amnhî tâ ixpumu. Kot kaj mê Tirtüm kot mê ato amnhîptār xâ kutâ akri hāmri pa hwýr tē nê ìhkô hâ nhý. Kakrâ kamâ kot paj hwýr tē nê ìhkô hâ nhý hāmri nê ý hâ tanhmâ mê ajarênh to ka mê amnhî tâ ixpumu. Anê.

⁶³⁻⁶⁴ Hāmri nhùm tee ri â kot amnhî jarênh anhýrja â kuma nê gryk xâj amnhî xê kaxô nê mê aptār tümjê mã kām:

—Kwa mo kaxyw kot puj mê axte ri ho tanhmâ kot amnhî tomnuj to hâ harênh xwýnhjê hō japêr? Ra tâm kot amnhî pê

Tirtüm Kra hä amnhî to hêx nhûm mē pahte pajamak o mar kēnā. E tanhmā kot puj mē ho? Anē.

Hāmri nhûm mē kām:

–Nā kot puj mē kupī. Ra htyk mā tām kēnā. E kwa tokyx pu mē ma Rôm nhô pahihî hwÿr o tē kē mē pamā hā amÿnē kē mē kupī. Anē.

⁶⁵ Hāmri nhûm mē hipêx kati rax nē. Nē hkuk kuhtō nē hpānhā no hpro nē htak nē kām:

–E mē kot atak xwÿnhjê nhîxi jarē. Apê Tirtüm Kra hä ate amnhî jarênh jakamā mân urāk nē axāhpumunh tÿx. Jakamā e mē hixi jarē. Anē.

Nhûm prem ā hipêx anē hāmri nē pôristijê nhîhkram haxā nhûm mē htak rax o kuhē.

Simāw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêt ā kot amnhî jarênh

Matêwre 26.60-75; Rukre 22.54-62; Juāw 18.15-18, 18.25-27

⁶⁶⁻⁶⁷ Rôm nhûm Simāw Pêtre arī kîtare kamā mē îhkō hā ānhunh o nhÿ. Hāmri nhûm mēō patre maati mā āpênh xwÿnh nitita mē hwÿr kato nē xa. Hāmri nē hirā kamā hprī hā Simāw Pêtre pumu nē omunh mex kurê kumrêx nē kām:

–Xê pēr apê Najare nhô xwÿnh Jejus kôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê hō na ka. Anē.

⁶⁸ Hāmri nhûm tee ri kuma nē ra kām ma nē. Nē kām amnhî tā aprā nē kām:

–Tk. Kokÿ. Ixte mēhō my ata pumunhre hā. Anē.

Hāmri nē kànhmā xa nē ma tē nē kîtare hwÿr kahē hkôt ā mē hkāx ā ahte xa nhûm krāhyre kâ. ⁶⁹ Nē gaa nhûm hpānhā mē kām āpênh xwÿnhjê hōja omu nē hā mē kām:

–Xê mā ām hāmri na harē. Kôt ri mē pa xwÿnhjê hō na pēr. Anē.

⁷⁰ Hāmri nhûm amnhî tā kuma nē kām:

–Tk. Kwa nā. Mē ri ā amnhî krā hkôt ri ixto axêx anhÿr kêt nē. Aa ixte mēhō ata pumunh kêt kumrêx. Anē.

Hāmri nhûm mē hkwÿja gaa nē kē axte hprī hā omu nē kām:

–Kwa ām hāmri na mē ajarē. Apê Jejus hkwy na ka. Ajaxwÿja apê Garirej nhô xwÿnh kēnā. Anē.

⁷¹ Hāmri nhûm tee ri mē kuma nē kām ma htÿx nē. Hāmri nē mē kām:

–Kwa nā. Na pa Tirtüm noo mā mē amā amnhî jarē. Kot paj amnhî to ixêx japêr nhûm inhma nē hā tanhmā ixto. Nā urān ixpê Garirej nhô xwÿnhre hā. Ixte mēhō mÿj pumunh kêt kumrêx tā ka mē xatā xapêr kôt ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnh ā ixkamnhîx o xa.

Anhÿr o ra mē kām amnhî tā aprār o axkrunêpxi. ⁷² Hāmri nhûm axte krāhyre kâ. Jao ra hkār o axkrut. Hāmri nhûm Simāw Pêtre kuma nē Jejus kot ra hkukamā

ā amnhî nhîpêx anhÿr ā harênhja mā hamaxpêr kurê kumrêx. Krāhyre kormā hkār o axkrut kêt ri kot mē kām amnhî tā aprār o axkrunêpxi hā harênhja mā hamaxpêr. Hāmri nē ra kànhmā hakry hpar o tē nē hkaprî htÿx kumrêx. Hāmri nē tee ri amnhî kukamā hamaxpêr nē amnhî mā:

–Hêxta waa nē. Ām hāmri na pre Jejus ijarē. Tā pa kot ijarênh xā hkôt ā amnhî nhîpêx anē. Kwa mo na pa axtem nē ā mē kām amnhî to ixêx anê?

Anē hāmri nē hkaprî xaj mÿr rax nē.

15

Pirat kot Jejus kujêr ā harênh

Matêwre 27.1-2, 27.11-14; Rukre 23.1-5; Juāw 18.28-38

¹ Tā nhûm myt kato nhûm mē axte Jejus ā axpên wÿr akuprō. Patre krāhtümjê mē Ijaew krāhtümjê mē Tirtüm kapêr tûm o mē ahkre xwÿnhjê mē Ijaew nhô juistijaja nhûm mē piitā hā akuprō. Hāmri nē pôristi mā anē nhûm mē Jejus pa hpre nhûm mē ma Rôm nhô xwÿnhjê nhô pahi Pirat wÿr o tē. Piratja na pre hte Rôm nhô xwÿnhjê nhô pahi Sesti nhÿ hā Ijaew o amnhîptār o pa nhûm prem ma hwÿr o tē. ² Hāmri nē kutā ām nē tanhmā kām harênh to nē kām:

–E ot pa mē awÿr jahti ho tē. Na hte mē inhmä hêx rûnh o pa. Mē ixte Pahihti Sesti kapêr kwÿm ri amnhî nhîpêx prām xaj tanhmā mē inhmä hêx to. Nē axtem nē mē ixte Sesti mā kaxpore hkwy nhôr kêt ā mē inhmä karō. Nē Tirtüm kot mē ixkaxyw kēp mē inhô pahi hā ām ā amnhî jarênh o pa. Na hte ā mē inhmä amnhî to hêx anhÿr o pa. Anē.

Hāmri nhûm Pirat mē kuma nē Jejus pumu nē tanhmā hkujêr to nē kām:

–E inhmä amnhî jarē. Xā ām hāmri na mē ā ajarênh anē nā? Xā apê Ijaew nhô pahi na ka? Xā ka na htem amnhî wÿr akām hamak o pa? Anē.

Hāmri nhûm kām:

–Tÿ. Nā ām hāmri na ka ā ijarênh anē. Anē.

³ Hāmri nhûm patre krāhtümjaja tanhmā kām ho kapêr to. ⁴ Nhûm mē kuma nē axte hkukja nē kām:

–Kwa na mē ā ajarênh anē ka mē ama nē ām mē ama nē inhmä tanhmā amnhî tā axāprār to hkêt nē. Anē.

⁵ Nom nhûm Jejus ām akryx xa nē tanhmā axte kām nē hkêt nē. Jakamā nhûm Pirat tee ri omunh pē hamaxpêr o nhÿ.

Pirat kot Jejus pÿr ā amñênh ā harênh

Matêwre 27.15-26; Rukre 23.13-25; Juāw 18.39-19.16

⁶ Na pre hte pahi Pirat arîgro pē Pasja ā Ijaewjaja kām hprām xā hkôt mē hagjênh xwÿnhjê ho hpÿnh nē mē kām ure.

7-10 Jakamā nhūm Ijaew kwỳjaja hwỳr mra nē kām:

—Pa. Kwa xà kot kaj jarāhā mē inhmā mē hagjēnh xwỳnhjē hō mā anhūre nā? Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē hamaxpēr o:

—E paj Jejus ā mē kuma nē kām inhūre. Mē piitā mē kām kapēr mar prām nhūm mēō patre krāhtūmjaja pix kot mē hkôt kamā gryk nē ā ixwỳr o mrar anhỳr kēnā. Anē.

Hāmri nē mē kām:

—Tỳ. Nà kot paj mē amā hōm inhūre. Kwa xà kot pa mē amā mē anhō “pahihti” jarēnhja mā inhūre nā? Anē.

¹¹ Hāmri nhūm patre krāhtūmjaja tee ri kuma nē mē kām:

—Kwa mē kām anē kē Parapas mā mǎn ure. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē Pirat mā kām:

—Nà Jejus mā anhūrer kēt nē. Parapas mā mǎn anhūre. Anē.

¹² Hāmri nhūm mē kām:

—No mē ate mē anhō pahi hā harēnh xwỳnhja? Tanhmā kot paj ho? Anē.

¹³ Hāmri nhūm mē amra kamā kām hā amỳnē nē kām:

—Kwa pī kahpa hā anhō kē ty. Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm tee ri mē kuma nē mē kām:

—Tk. Kwa nà. Tanhmā kot amnhī tomnuj tore hā kot pa ā hipēx anē.

Anhỳr tā nhūm mē xatā anhīpē kām kapēr kām hītỳx nē kām:

—Kwa pī kahpa hā mǎn anhō kē ty. Tokyx ā mē inhmā hipēx anē.

Anhỳr o kuhē. Kàx pē kām anhỳr o kuhē.

¹⁵ Nhūm tee ri mē kuma hāmri nē mē kām hprām xà hkôt mē kām Parapas mā ure. Nē pōristi hkwyjē mā Jejus ā amỳnē nē mē kām:

—Tōe. Mē mamrī hwỳr tē nē htak hāmri nē kapōt ā mē hpar xà hā pika hwỳr o tē nē pī kahpa hā anhō. Anē.

Mē kot Jejus tak ā mē harēnh

Matēwre 27.27-32; Juāw 19.2-3

¹⁶ Tā nhūm pōristijaja akupỳm ixkreja wỳr Jejus o axā nē amnhī wỳr hkwyjē hā karō nhūm mē hwỳr agjē nē Jejus ā akuprō.

¹⁷ Hāmri nē kēp pahi hā hpēr o pikēnh kaxyw kām pahi hā mē ahkà nhīpēx nē hkrām haxà. Nom axtem nē akunī kamā mēmo mrō nhī tē kot ronh kanēre pyrāk xwỳnhja nhūm mē kām hikāx nē hkrām haxà. Hāmri nē kēp ē kapa nē pahi hā mē ē kamrēk ò py nē kām haxà. ¹⁸ Hāmri nē kām:

—E apē Ijaewjē nhō pahi na ka. Anē.

¹⁹ Hāmri nē xatā axpēn pānhā hwỳr mra nē pī ho hkrāx pē htak nē hkuk kuhtō nē hā hpēr o pikēnh pē hā hpijaam pyrā nē kutā hkōn krā ho hkrī. ²⁰ Hāmri nē kēp pahi xē kapa nē akupỳm kām ē jaxà nē pī kahpa hā nhōr kaxyw ma o kato nē o tē.

²¹ Nom nhūm ra hīrot tỳx nē nhūm mē tee ri omu hāmri nē mēhō kot ho ajuta kaxyw

mē kot hkôt omunh o mōr xwỳnhjē kapi ho xa. Hāmri nē Sirēn nhō xwỳnh Simāw hkà htykreja pumu. Aresān mē Rupti wa hipēxà na pre. Nhūm htỳx hamakētcati nē mē kutā krīm tē. Hāmri nhūm mē haē nē unē nē kām Jejus o ajuta kaxyw hā karō nhūm kām pī kahpaja mỳ nē mē hkôt o tē.

Mē kot pī kahpa hā Jejus nhōr ā mē harēnh

Matēwre 27.33-44; Rukre 23.33-43; Juāw 19.17-27

²² Nhūm mē ra kēn nhīxēt te kot mē hkrā hi pyrāk xwỳnhja wỳr Jejus o pōj. Mē kot kām “Korkot” anhỳr xwỳnhja wỳr. Mē pakapēr kām na htem Korkotja jarēnh o: “Mē hkrā hi xà” anē. Jakamā nhūm mē ra hwỳr o pōj. ²³ Hāmri nē kot pī kahpa hā nhōr kaxyw wīhti hkwy ho mē mēmo mēhkanexà pē mīra ho ahkà. Kot ho kōm nē amnhī xà htỳx kām hamak kēt kaxyw hipēx nē kām kugō nom nhūm hkaga nē ho hkōm kēt nē. ²⁴⁻²⁶ Hāmri nhūm myt kaxkwa nhīpōk wỳr tē nhūm mē pī kahpata ā Jejus xi nē prek o ihkra ho htỳx nē hpar o htỳx. Nē hpānhā kaxyw kakwỳ nē kānhmā pī kahpa jarī nē kre kamā am nē hity hpa. Nhūm Jejus kỳx pē amnhī xà htỳx kumrēx kamā hamak o ajēt. Nhūm pōristi hōja tē nē tapti hō py nē hā kagà ho:

IJAEWJĒ NHŌ PAHI NA JA

Hāmri nē Jejus wỳr ho api nē mỳ ri kunhō. Hāmri nhūm hparpē pōristi hkwyja axpēn mā ē hkwy ho hpigrānh kaxyw hā kēnre ho jōka ho hkrī.

²⁷⁻²⁸ Tā nhūm mē wa kot amnhī tomnuj xwỳnh wa ho axkrut nē mā wa ho anē nē. Nē pī kahpa hā prek o wa ihkra ho htỳx nē wa hpar o htỳx hāmri nē akutā ho Jejus nhījē nhūm wa ajēt.

²⁹ Hāmri nhūm mē kot omunh mā mrar xwỳnhjaja Jejus pumu nē hā hpēr o pikēnh punuj nē hkrā ho apē nē kām:

—Kwa na ka pre ate Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre grānh par nē atā apkati axkrunēpxi nē akupỳm hipēx par ā amnhī jarēnh o apa. Nē axāhpumunh o axāhpumunh ā amnhī jarēnh o apa. ³⁰ Jakamā e kwa amnhī kapa nē wrỳ pa mē ja hā apumu. E kwa tokyx. Anē.

³¹ Nē patre krāhtūmjē mē Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwỳnhjaja piitā hwỳr mra nē hā hpēr o pikēnh o kuhē. Nē axpēn mā kapēr o:

—E jahti na xep pre mē kamā ukapri ho pa nē tanhmā mē ho ajuta hto ho pa. Tā tām tanhmā amnhī to nē wrỳk kēt nē. ³² Kwa pu mē arī pakuhē nē kot amnhī kaxār nē wrỳk kām omu. Koja wrỳ pu mē omu nē kēp mē panhō pahihti hā hkôt pajamaxpēr kurē kumrēx. E tokyx wrỳ Jejus pa mē awrỳk kām apumu. Nà kot kaj awrỳk rax nē. Anē.

Hāmri nhūm akutā wa kot hijê nê jêt xwŷnh wa haxwŷja kām kapêr punuj o ajêt.

Jejus htyk ā harēnh

Matêwre 27.45-46; Rukre 23.44-49; Juāw 19.28-30

³³ Tā nhūm ra kaxkwa nhīpōk ri myt nhŷr mē nhūm te kamāt pyrāk. Nhūm kamāt kō rax kumrēx o ra hā awry mē nhūm akupŷm myt katêr o mō. ³⁴ Hāmri nhūm Jejus āmra kamā Tirtūm mā kapêr nê kām:

—Inhō Tirtūm inhō Tirtūm. Kwa mon ka ixkaga? Anê.

Nom kapêr kām kapêr o:

—Eri Eri rāmā sapatani. Anê.

³⁵ Hāmri nhūm mē kot mar o kuhê xwŷnhaja kot Eri hā harēnh ma nê htŷx ho finat Eris mā kapêr ā hkamnhīx. ³⁶ Hāmri nhūm ja hprōt nê mēmō rereeti py nê pī ho hkanhwŷ nê o tē nê ho wīhti nhek nê Jejus wŷr o tē nê kot hkaōr kaxyw kām kupê. Hāmri nê hkwŷjê mā kām:

—E hāmri pu mē jar hkāx ā pakuhê nê Eris jamā mān. Koja kuma nê hwŷr tē nê o wrŷ nā? Anê.

³⁷ Nom nhūm Jejus ra htyk kaxyw nê āmra htŷx nê ty.

³⁸ Hāmri nhūm Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā hakwakre hā kupêxêja axkjê nê amnhī kahê xā mēnh kurê kumrēx. Utī rax tā kjŷ rŷm aħpar mā axkjê nê amnhī kahê xā mē. Te Jejus htyk o mē pahte hkōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjê mā Tirtūm wŷr pry jakwa kre kahê xā mēnh pyrāk o ā amnhī kaxōnh anê. ³⁹ Nhūm pōristi krāhtŷmjê hōja Jejus parpê kutā htyk kām omunh o xa. Hāmri nê tee ri omu nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Ām hāmri na pre hte kēp Tirtūm Kra hā amnhī jarēnh o pa. Tā pa mē amarī kupī. Anê.

⁴⁰⁻⁴¹ Rōm nhūm mēni kwŷjaja amŷm htyk kām omunh o kuhê. Na pre htem Garirej kamā Jejus mē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjê mā mē apkur xā hā āpēnh o mē hkōt pa nê mē hkōt Jerujarê hwŷr mō. Marir Matarēn nê Xiakre mē Jojes wa katorxā Marirja. Nê Sarome. Nê māānēn mēni hkwŷjaja nhūm mē amŷm Jejus htyk kām omunh o kuhê.

Mē kot Jejus jaxār ā harēnh

Matêwre 27.57-61; Rukre 23.50-56; Juāw 19.38-42

⁴² Nhūm prem arġro pē sēsta hā Jejus pī nhūm ra amŷkry htŷx nê. Sap kukamā na pre htem Ijaewjaja amnhīm apkur xā hā mēō nhīpêx pa nhūm sap kato nhūm mēmoj to anhŷr kêt nê. ⁴³ Jakamā nhūm Juje hō pē Arimatej nhō xwŷnhja. Kēp Ijaewjê nhō juisti hō na pre. Nhūm mē piitā kām hkīnh nê xpēn mā mex o mex ā harēnh o pa. Na pre Tirtūm kot mē pahwŷr Jejus mēnh kōt hamaxpêr o pa. Tā Jejus htyk ā omu hāmri nê hamaxpêr o:

—E pa ma pahī Pirat wŷr tē nê Jejus nhī hā kuwŷ. Inhmā uma htā kot paj ma hwŷr tē nê hā kuwŷ kē inhmā kugō pa ma o tē nê tokyx haxā. Kot paj ho anhŷr tokyx anhŷr kêt nhūm mē panhō arġromnu pē sapja wŷr ra myt axā hāmri pa haxār kêt nê.

Anhŷr o hamaxpêr nê ma Pirat wŷr tē nê hā kuwŷ. ⁴⁴ Hāmri nhūm amnhī jaêr pē ra htyk ā harēnh ma nê amnhī wŷr pōristi krāhtŷmjê hō hā karō nê hā hkukja nê kām:

—Kwa xā na ra Jejus ty? Anê.

Hāmri nhūm kām:

—Tŷ na ra ty. Anê.

⁴⁵ Hāmri nhūm kuma nê Juje mā kām:

—Tōe. Mamrī ma o tē nê haxā. Anê.

⁴⁶ Hāmri nhūm kuma nê akupŷm Jejus wŷr tē nê pōristi mā anê nhūm mē kām ho wrŷ. Nhūm kumŷ nê kupêxê ho hkpupu hpa nê o tē nê kēn kre kakwŷnh kām haxā. Hāmri nê kēn rax o hitom mex nê ma akupŷm krīm tē. ⁴⁷ Nhūm Marir Matarēn mē Juje katorxā Marir ōja wa ma hkōt tē nê kot haxār kām omunh o xa. Kot mē hkuxwa xā ho gregrer kêt rāhā haxār kām omu.

16

Jejus akupŷm htŷr ā harēnh

Matêwre 28.1-10; Rukre 24.1-12; Juāw 20.1-10

¹⁻² Tā nhūm apkati. Nom nhūm ra mē inhō arġromnu pē sap kator jakamā nhūm mē kormā akupŷm kēnkreta wŷr mmar kêt nê. Hāmri arġro mex jamār pē kōkōt o hkrī. Hāmri nhūm axte apkati kumhō tōmīk nhūm ra mē inhō arġromnu hapêx nhūm Marir Matarēn mē Sarome mē Xiakre katorxā Marirja mē ma akupŷm kēnkreta wŷr mra. Kormā kwŷhtāā. Kormā myt kator o mōr mē nhūm mē kānhmā hkrī hāmri nê mē kot Jejus gregrer kaxyw mē hkuxwa xā hkwŷ jamŷ nê ma hwŷr o mra. ³ Hāmri nê kormā mōr ri tee ri amnhī kukamā hamaxpêr nê xpēn mā:

—Xê gāā nê. Mēhō koja mē pamā nhām kēnkre nê hitom raxta xām pu mē Jejus wŷr agjê nê gregrer? Utī rax kumrēx kēnā. Anê.

⁴ Hāmri nê hwŷr pōj nê omu nhūm ra hitom xāja kāk ā nō nhūm mē tee ri omu. Utī rax tā ra kāk ā nō. ⁵ Hāmri nhūm mē kēnkre hwŷr agjê nê upōk rŷm mēhō nyw pumu. Nhūm ē jakajre kamā nhŷ nhūm mē amnhī jaêr pē omu nê tee ri hamaxpêr. ⁶ Hāmri nhūm mē kām:

—Kwa mē amā ma hkêt nê. Mē ate Najare nhō xwŷnh pē Jejus pumunh kaxyw na ka mē mra. Mē kot pī kākpa hā nhōr xwŷnhhta. Nom jar amrakati. Na ra Tirtūm akupŷm ho htŷr. E mē kam nê annē agjê nê ano ho nōr xā kaprŷ pumu ⁷ nê tokyx ma akupŷm mra nê hkōt mē pa ho pa xwŷnhjê mā harê. Koja ma Jejus mē akukamā akupŷm Garirej wŷr mō. Garirej kamā kot kaj mē axte xpēn

pumu. Ra kot më amā amnhī jarēnh xà hkôt. Kwa më tokyx ma akupÿm më hwÿr mra. Nē kwa kê Simāw Pêtreja harēnh mar mex nē. Anē.

⁸ Hāmri nhūm nē kuma nē awjanā nē ma akupÿm hprôt. Nē tee ri hamaxpēr nē kām ma xàj httert tÿx jakamā kormā nhām mēhō mā harēnh kêt nē.

Jejus kot Marir Matarēn wÿr kator ā harēnh

Juāw 20.11-18

⁹ Nhūm semān nyw mā àr xà hā arīgro pé tōmīkja ā nhūm Jejus akupÿm htīr. Hāmri nē Marir Matarēn kumrēx wÿr kato. Kot nē mēkarōmnuti ho ⁷ nē nē hanor xwÿnhhta kumrēx wÿr kato. ¹⁰ Hāmri nhūm akupÿm htīr kām omu nē hkīnh tÿx kumrēx. Nē ma akupÿm tē nē Jejus krāmnhwÿjē mā harē. Nhūm më hkaprī nē mÿr o hkrī nhūm më hwÿr axà nē më omu nē më kām:

¹¹ —Xē më amÿr kêt nē. Na ra Jejus akupÿm htīr nē ham ixwÿr kato pa inhno ho omu. Xē më hāmri axte amÿr kêt nē.

Anhÿr tā nom nhūm më htÿx ho amnhī krā hkôt kot ri ā harēnh anhÿr ā hkamnhīx jakamā kuma nē ām kuma.

Jejus kot hkwyjē hwÿr kator ā harēnh

Rukre 24.13-35

¹² Tā nhūm Jejus axte ja wa hwÿr kato. Kôt më pa ho pa xwÿnh wa ho axkrut nē wa hwÿr kato. Na pre wa Jerujarē rūm kato nē akupÿm wa ō krī hwÿr mōr më nhūm wa hwÿr kato. Nom axtem tanhmā amnhī nhīpēx to nē wa hwÿr kator jakamā nhūm wa tokyx hprī hā kēp Jejus ā omunh kêt nē. ¹³ Tā kēp Jejus ā omu hāmri nē akupÿm Jerujarē hwÿr mō nē hkwyjē mā harēnh kurē kumrēx. Nom nhūm më wa kuma nē ām wa kuma nē akupÿm htīr kôt hamaxpēr kêt nē.

Jejus kot hkwyjē mā mēmoj tā karō hā harēnh

Matēwre 28.18-20; Rukre 24.44-49; Juāw 20.19-23; mǎānēn Atre 1.6-8

¹⁴ Tā nhūm Jejus tā hkôt më pa ho më pa xwÿnh pé ¹¹ wÿr kato nhūm më kamā no pyma nē hkīnh tÿx nē omunh o kuhē. Hāmri nhūm më kām:

—Kwa hēxta waa nē. Marir Matarēn më akwÿta më kot akupÿm ixhtīr kām ixpumunh nē më amā ijarēnh tā ka më ama nē ām më ama. Pēr ām më akrā hihtÿx jakamā na ka më ama nē më hkôt ajamxpēr kêt nē. Anē.

¹⁵ Hāmri nē më kot tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho pa hā më kām karō nē më kām:

—E kēr ka më ma krī piitā hkôt më kām ijarēnh o ri më hkôt apa. Ixte tanhmā më nē amnhī nhīpēx toja ka më aprī hā më kām ijarēnh o ri më hkôt apa. ¹⁶ Nē më kot më akapēr mar nē amnhī kaxyw ixkôt

hamaxpēr xwÿnhjaja kēr ka më hkrā kumrā nhūm më nhÿrmā Tirtūm më wa ixri htīr tūm nē mex rāhā nē pa ho pa. No më kot amnhī kaxyw ixkôt hamaxpēr kêt xwÿnhjaja koja Tirtūm nhÿrmā amnhī nē më hano nhūm më ma kuwy hwÿr pa.

¹⁷ —Nē amnhī kaxyw ixkôt më ajamxpēr xwÿnhjaja kot kaj më inhÿ hā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Aa më kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anē nē inhÿ hā inhīxi jarēnh kôt më nē mēkarōmnuti janor o ri më hkôt apa. Nē më ate nhām më kapēr mar kêt tā inhÿ hā ho akapēr mex o apa. Mē ate mar kêt tā ra ho akapēr nhūm më kot më kapēta mar xwÿnhjaja hprī hā më amar mex nē. ¹⁸ Nē kot kaj më nhÿri atÿx kagā xopré hō hpyr tā no nhūm tanhmā më ato hkêt nē. Rÿ atÿx mēmoj to më hpar xà hkwy ho akōm tā no nhūm tanhmā më ato hkêt nē. Nē inhÿ hā më à xwÿnhjē hā më anhīkra jaxwÿ nhūm më akupÿm mex. Kot kaj më amnhī kaxyw ixkôt më ajamxpēr xwÿnhjaja ā inhÿ hā amnhī nhīpēx anhÿr o ri apa. Anē.

Jejus kot akupÿm kaxkwa hwÿr àpir ā harēnh

Rukre 24.50-53; mǎānēn Atre 1.6-11

¹⁹ Tā nhūm më panhō Pahihti Jejusja hkôt më pa ho më pa xwÿnhjē mā kapēr pa hāmri nhūm Tirtūm ma akupÿm amnhī wÿr kaxkwa hwÿr ho api. Hāmri nhūm kaxkwa kamā Tirtūm nhīhkō hā upōk rūm nhÿ. Kot īhkō hā mēmoj piitā ho amnhīptār kaxyw hkrī ho hkrī. ²⁰ Hāmri nhūm hkôt më pa ho pa xwÿnhjaja ma akupÿm àpir kām omu hāmri nē anhrā nē ma krī piitā hkôt më kām Tirtūm kapēr jarēnh o pa nhūm Pahihti Jejus më īhkō hā pa ho pa. Nhūm më ma ŷ hā hkwyjē mā aa më kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri më hkôt pa nhūm më ja hā më omu nē axpēn mā më harēnh o:

—Nā ām hāmri na më pamā Tirtūm kapēr jarēnh o pa nē ho hēx kêt nē. ŷ hā më kot aa më pahte mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o pa kēnā. Nā ām hāmri na ā më pamā kapēr jarēnh anhÿr o pa. Anē.

Ja kôt na Makre kot Jejus jarēnhja hapēx.

Rukre Rukre tanhmã Jesus kot amnhi nhîpêx to ho pa hã kagã

Rukre na pre kagãja nhîpêx. Kêp Ijaew kêt xwýnh na pre. Tã amnhi kaxyw Jesus kôt hamaxpêr. Na pre kêp tôto nê mê hkane ho pa. Nê Jesus nhý hã kapêr o pa xwýnhjê hô pê Pawreja kôt pa ho pa. Tã tanhmã hamaxpêr to nê hkrãmnhwý Teopre mã kagãja nhîpêx nê kamã tanhmã Jesus kot amnhi nhîpêx to ho pa hã harê nê hã kagã.

Nê Jesus kêp Tirtüm nhý hã kapêr o pa xwýnh ã harê. Nê mê pahpyrà nê i ho i hã harê. Nê kêp mê pakamã ukapri xwýnh ã harê. Nê kêp mê pahte amnhi tomnuj o hapêx xwýnh ã harê. Æ na pre Rukreja hkrãmnhwý Teopre mã Jesus jarê nê hã kagã anê. Nê mãânên mê pahpiitã mê pakaxyw harê nê hã kagã.

Rukre kot Teopre mã amnhi jarênh Atre 1.1-2

¹ Pa pahi Teopre. Xà amex? E ot pa awýr kagã nhîpêx nê awýr kumê. Ixte amã Jesus jarênh kaxyw. Na prem ra ohtô nê jar mê pahkôt Jesus kot amnhi nhîpêx o pa hã kagã rax nê. ² Jesus nhý hã Tirtüm kapêr jahkre ho mê pa xwýnhjaja na prem Jesus kot tanhmã amnhi nhîpêx to hkrax kãm kot amnhi nhîpêx o pa hã omunh o hkôt pa. Hãmri nê hprî hã mê inhmã harê nê hã kagã nhüm mê ohtô nê mê mar xà hkôt mê urã nê kot tanhmã amnhi nhîpêx to ho pa hã kagã. ³ Tã pa mê harênh ma nê ijamaxpêr o:

—E kot paj ijaxwýja Jesus kot amnhi nhîpêx kwý hã kagã. Nã kot paj ho anê.

Anhýr o ijamaxpêr jakamã ot pa ra ixte amã hã kagã kaxyw.

⁴ Tã kêr ka kamã harê nê ixpyrà nê ama nê aprî hã harênh mar týx nê mê kot amã harênh xwýnhjê hkôt ajamaxpêr týx o apa. Æm hãmri na prem mê amã harê. E kot paj amã hkwy hã kagã. Ixpê akrãmnhwý Rukre kot paj ixprî hã amã harê nê hã kagã.

Tirtüm kapêr o wrýk xwýnh kot Juãw Paxis jarênh

⁵ Juãw Paxis nhîpêxã finat Jakarisja kumrêx kot paj amã harê. Kêp finat Apiasti kanrêhã htãmnhwý jakamã urak nê kêp mê apê Ijaew nhô patre na pre. Pahiiti Erojja kormã kot mê anhô pika kamã mê ho amnhîptâr ri nhüm Jakaris kêp patre nê pa. Nê hprô Ijapew mê wa kêp Parãw kanrêhã htãmnhwý. ⁶ Nê wa hamê na pre Tirtüm kôt tãm amnhi nhîpêx o wa pa. Æm Tirtüm kapêr kôt pix mã ri amnhi nhîpêx rãhã ho wa pa.

⁷ Nom Ijapewja tanhmã hkra xà kute jakamã nhüm wa hkra hkêt nê wa pa rãhã wa ra hpigêx týx nê.

⁸ Jakamã nhüm Jakaris ma mê kot Tirtüm mã amnhi jarênh xà hã ixkre hwýr tê. Kwýjê pyrà nê kot Tirtüm mã tanhmã amnhi nhîpêx to kaxyw ma mê hpãnhã hwýr tê nê axã. ⁹⁻¹⁰ Hãmri nê kamã Tirtüm mã amnhi jarênh pê kãm mê hkuxwaxã ho xêt o xa. Nhüm Ijaew kwýjaja ixkreta wýr akuprô nê kapem kutêp Tirtüm mã amnhi jarênh o kuhê. ¹¹ Pu nhüm kaxkwa rüm Tirtüm kapêr o mê wrýk xwýnhja wrý nê Jakaris kutã xa. Mê hkuxwa xà ho xêt xà hã mês kunhiiti xupôk rüm xa. ¹² Hãmri nhüm amnhi jaêr pê amnhi kutã omu nê akryk omunh o xa. ¹³ Hãmri nhüm kãm:

—Pa Jakaris? Kwa tee ri ajamaxpêr o amã ma hkêt nê. Na pre Tirtüm ate akra hã hwýr o apa hã ama nê hã apumu. Jakamã koja tanhmã aprô hkra xà ho ka kamã akra. Nhüm nô nê rax nê kato nê myre. Ka wa hã hixi mê nhüm kêp Juãw. ¹⁴ Koja kato ka wa omu nê akînh týx kumrêx. Nhüm akwýjaja haxwýja ohtô nê war akra jarênh ma nê war anhý hã hkînh nê. ¹⁵ Koja kormã akra kator kêt ri nhüm Tirtüm Karôja hkarô hwýr axã. Hãmri nhüm kato nê gaa nê hprêk nê Tirtüm mã tanhmã amnhi nhîpêx to ho pa. Tirtüm kãm hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amnhi nhîpêx to ho pa. Nom kêr ka inhmar kumrêx. Kê mêmoj to wíhti ho hkôm kêt nê pa. Nê kagôxyhti ho hkôm kêt nê pa. Æm kwarî ho kwarî. ¹⁶ Koja hprêk hãmri nê mê apê Ijaew mã Tirtüm kapêr jarênh o mê hkôt pa. Nhüm mê ohtô nê kuma nê kot amnhi tomnuj kaga nê Tirtüm kôt amnhi xunhwý nê hkôt amnhi nhîpêx mex o pa.

¹⁷ —Tirtüm kot mê awýr mê apytâr xwýnh maati mênh mã xwýnh kukamã koja mê kãm harênh o pa. Te Tirtüm nhý hã kapêr jarênh xwýnh finat Eris kot amnhi nhîpêx pyràk o koja amnhi nhîpêx. Nê urak nê Tirtüm Karô nhý hã mê amã Tirtüm kapêr jarênh o mê akôt pa. Jakamã nhüm mê akwýjaja kuma hãmri nê amnhi tomnuj kaga hpa nê Tirtüm kôt pix mã amnhi nhîpêx o pa. Nê tãm mê hkrajê nhîpêx o pa. Koja mê ã akra Juãwja kôt amnhi nhîpêx anê. Jao Tirtüm kot mê awýr mênh mã xwýnhhta kutêp tãm amnhi nhîpêx o pa. Anê.

¹⁸ Nhüm pre ã Tirtüm kapêr o wrýk xwýnh Jakaris mã hkrata jarênh anê. Hãmri nhüm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa xà we Æm hãmri na ka ã inhmã ixkra jarênh anê na? Ra ixprô mê wa ijamê wa ixpigêx týx kênã kot pa kêt wa ixkra. Anê.

¹⁹ Hãmri nhüm kãm:

—Nã Æm hãmri na pa ã amã harênh anê. Ixpê Gapriew na pa ã awýr ixwrýk nê Tirtüm nhý hã amã harênh anê. Ixte Tirtüm nhîhkô hã ixkuhê xwýnhjê hô na pa. Tãm na

awyr inhmē pa awyr wrý nē ā amā akra jarēnh anē. ²⁰ Tā ate ixkōt ajamaxpēr kēt jakamā kot kaj axte axumar kēt nē akapēr kēt rāhā nhūm akra kato. Koja kato ka rī kormā akupŷm akapēr nē akupŷm ama. Ate ixkōt ajamaxpēr kēt jakamā kot kaj ā amnhī nhīpēx anē nē rī amnhī pumu. Ām hāmri na pa ā amā ixkapēr anē. Anē.

Nhūm pre ā Tirtūm kapēr o wrŷk xwŷnhja Jakaris mā kapēr anē. Jakamā nhūm tokyx ixkre rŷm kator kēt nē.

²¹ Hāmri nhūm ixkre kapem mē kuhē xwŷnhjaja tee ri kamā ama nē axpēn mā:

—Tk. Kwa mo na we ri hitom kām ho anhŷr kām unē nē tokyx kator kēt? Anē.

²² Tā nhūm akupŷm mē hwŷr kato. Nē tee ri kot mē kām kapēr kaxyw no ām ĩhkra pix o ri mē kām tanhmā ujahkre hto. Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē kot ā amnhī nhīpēx anhŷr ā omu nē tee ri hkukamā hamaxpēr nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā na we amnhī to? Mān hitom kām mēmoj tanhmā kute hā omu hā na ri ā amnhī nhīpēx anē nā? Anē.

²³ Hāmri nhūm Jakaris ixkre kamā mēmoj tā āpēnh pa hāmri nē ma akupŷm ōrkwŷ hwŷr tē.

²⁴⁻²⁵ Tā nhūm hprō ĩjapewja htujarō. Hāmri nē amnhī tujarō hā amnhī pumu nē hkīnh tŷx nē. Nē hamaxpēr o:

—Hēxta gāā nē. Ma ām hāmri na pa pre ixkra hkēt nē amnhī kamā ixpijaām o ri ixpa. Tā ra ĩtujarō. Kot paj wa axte ri amnhī kamā ixpijaām kēt nē. Ma ām hāmri na Tirtūm ā wa inhīpēx anē. Na pa wa ixkīnh tŷx kumrēx. Anē.

Nhūm pre ā hamaxpēr anē hāmri nē arī ōrkwŷ kamā hkrī ho hkrī. Aa nhŷhŷm kator nē mōr kēt rāhā hā mytwrŷ kēp 5.

Tirtūm kapēr o wrŷk xwŷnh kot Marir mā hkra jarēnh

Matēwre 1.18-21

²⁶ Tā nhūm ĩjapew ra htujarō hā mytwrŷ kēp 6 nhūm Tirtūm axte kapēr o wrŷk xwŷnh pē Gapriewja mē. Nhŷri Garirej kamā krī pē Najare hwŷr kumē nhūm ma hwŷr wrŷ. ²⁷ Mēhō pē Marir wŷr wrŷ. Nhūm ra Jue ho mjēn kaxyw. No ām kormā hkukrit rāhā ho mjēn kaxyw. Jueja Marir pyrā nē kēp pahī finat Tawi kanrēhā htāmnhwŷ na pre. ²⁸ Jakamā nhūm Gapriew Marir wŷr wrŷ nē kām:

—Pa Marir? E ot pa amā Tirtūm kapēr jarēnh kaxyw awyr wrŷ. Kot akōt pa ho pa jakamā koja ato mex rax kumrēx. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm amnhī tā kuma nē tee ri hamaxpēr nē hamaxpēr o:

—Xē mēmo na we ri ā inhmā kapēr anē? Tanhmā koja we Tirtūmja ixto mex rax to? Anē.

³⁰ Hāmri nhūm Gapriew kām:

—Kwa tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Tirtūm kām ajapēē. ³¹ Kot kaj atujarō nhūm akra kato nē myre. Ka hā hixi mē nhūm kēp Jejus. ³²⁻³³ Koja Tirtūm amā ho mex rax nē. Nē koja mē piitā mē kām kēp amnhī Kra hā ho amnhīrīt. Nē mē apē ĩjaew o amnhīptār kaxyw koja mē akaxyw ām nhūm higēt pahī Tawi pyrā nē mē ato amnhīptār o pa. Mē ate amnhī wŷr kamā ajamak o apa xwŷnhta koja. Tirtūm kām hprām xā hkōt koja mē ato amnhīptār rāhā ho pa. Anē.

³⁴ Nhūm pre ā kām kapēr anē nhūm amnhī tā kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr hāmri nē kām:

—Xē gāā nē. Tanhmā kot pa kēt we amnhī to nē ĩtujarō? Kormā ixkukrit nē mo kormā inhmjēn? Mē. Xā Jue kot ixkamā hkra hkukamā na ka ā ri inhmā axujarēnh anē? Anē.

³⁵ Hāmri nhūm kām:

—Nā koja Tirtūm Karō tām tanhmā ato ka ŷ hā tanhmā amnhī to hkēt tā atujarō. Jakamā koja akra kēp Tirtūm Kraa. ³⁶⁻³⁷ Na ra haxwŷja anā ĩjapewja htujarō. Ra hpigēx tŷx nē aa hkra hkēt nhūm hkwyŷjaja kot axpēn mā ōhy kamā hkra hkēt kumrēx ā harēnh o pa htā ra htujarō. Tirtūm kot tanhmā mē ho nhūm mē htujarō tanhmā kēp kute hkēt. Jakamā nhūm tanhmā ho nhūm mjēn tām htu nhūm ra htujarō hā mytwrŷ kēp 6. Tirtūm tām kot mēmoj piitā tanhmā ho kaxyw āhpumunh xihtŷx. Jakamā koja urāk nē mā ato anē nē ka kormā akukrit tā atujarō. Anē.

³⁸ Nhūm pre ā Gapriew Marir mā kapēr anē nhūm amnhī tā kuma nē kām:

—Ko. Kē māmri kām tanhmā ixto hprām xā hkōt māmri tanhmā inhīpēx to. Inhmā Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx prām. Kē māmri kām tanhmā ixto hprām xā hkōt tanhmā inhīpēx to.

Anē nhūm kuma nē ma akupŷm api.

Marir kot ĩjapew wŷr mōr ā harēnh
Rukre 11.27

³⁹⁻⁴⁰ Tā nhūm Marir amnhī tujarō hā amnhī pumu nē nā ĩjapew wŷr hkrā kurē kumrēx. Hāmri nē nojarēt nē ō krī rŷm kato nē ma hwŷr mō. Ma ĩjapew papxā hwŷr mō. ĩjapew nhō krīja pika pē Jutej kamā nhŷri hixēt kamā na pre. Nhūm ma hwŷr mō hāmri nē hwŷr pōj nē ĩjapew wŷr axā nē omu nē kām:

—Ka? Xā wa amex? Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—ŷ ma wa inhmex na pa wa ixpa.

Anhŷrja kōt nhūm ōhy kamā hkraja haxwŷja te kot Marir kapēr mar nē amnhī nhīpēx pyrāk o htu kamā āxōnh tŷx o nō. Hāmri nhūm ĩjapew Tirtūm Karō nhŷ hā

tanhmã Marir mã kapêr to. ⁴² Kàx pê kãm kapêr nê kãm:

—Xê gàà nê. Ra Tirtùm kot ato mex jakamã na ka akĩnh rax o mê inhni hkwýjê jakrenh pa. Anhõhy kamã akraja koja Tirtùm amã ho mex rax nê. ⁴³ Xê mon ka ã ixto mex nê ixwýr amõr anê? Apê inhõ Pahihti katorxã htã ixto mex nê ã ixwýr amõr anê. Hêxta gàà nê. ãm hãmri na ka ixwýr mõ Marir. ⁴⁴ Na ka ixwýr mõn põj nê inhmã akapêr hãmri nhùm ixtu kamã ixkrare akapêr ma nê hkĩnh xãj ixtu kamã ixkamnãr tỳx o nõ. ⁴⁵ Na ka pre Tirtùm kapêr o wrýk xwýnh kot amã kapêrja ma nê hkõt ajamaxpêr tỳx nê. Jakamã kot kaj Tirtùm nhý hã akĩnh nê ajamakêtkati nê amex nê ri apa. Anê.

Marir kot Tirtùm mã mex o mex ã grer ã harênh

Rukre 6.20-26

⁴⁶ Hãmri nhùm Marir Ijapew kot ã kãm kapêr anhýrja ma nê kãm Tirtùm mex o mex ã gre nê grer o:

Tirtùm na mex o mex.

⁴⁷ Kêp ixkaprĩ xwýnh na.

Kêp ixkaprĩ xwýnh jakamã na pa inhmex nê ixkĩnh nê ri ipxa.

⁴⁸⁻⁴⁹ Ixte amnhĩ to grire nhùm ja hã ixpumu nê ixkamã ukaprĩ nê ixto mex rax kumrêx.

Jakamã koja mê piitã axpên kanrêhã axpên mã ijarênh rãhã ho pa. Tirtùm kot tanhmã ixto mex to hã ijarênh rãhã ho pa.

Tirtùm na mex o mex nê hihtỳx o hihtỳx. Tã na ã inhĩpêx anê.

⁵⁰ Ma na hte ã amnhĩ nhĩpêx anê nê axpên kanrêhã mê kot hã hpijaam xwýnhjê pumu nê mê kutã nojarêr rãhã ho pa. Nê mê kamã ukaprĩ rãhã ho pa.

ã na hte mê hipêx mex anhýr o pa.

⁵¹ Nê hihtỳx o hihtỳx jakamã na hte mê kot amnhĩ to jarkrar o ri mê pa xwýnhjaja tanhmã mê ho nhùm mê axkaprã.

⁵² Nê pahihti hkwý kot kapêr mar nê ãm mar xwýnhjaja.

Na hte amnhĩ tã mê omu nê mê ãpênh nê mê hapõj nê mê hpãnhã mê kot amnhĩ to hkryre xwýnh kwý jagjê.

⁵³ Na hte mê kãm kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx prãm xwýnhjê ho mex o pa nhùm mê mex nê pa.

No mê kãm hprãm kêt xwýnhjaja nhùm tanhmã mê ho mex to hkêt nê.

⁵⁴⁻⁵⁵ ãm hãmri na pre amnepê mã mê panhĩgêt mã amnhĩ jarênh xã hkõt mê pahpê Apraãw rùm axpên kanrêhã hkrajaja mê pahto mex o pa.

Mê pahpê Ijaew mê pahte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa nhùm kãm mê pajapê xãj mê pahto mex rãhã ho pa.

Nê mê pakamã ukaprĩ rãhã ho pa. Anê.

Nhùm pre ã Marir Ijapew mã Tirtùm mex o mex ã grer anê. ⁵⁶ Hãmri nê ri hkõt pa hã mytwrý axkrunêpxi nê ma akupým õ krĩ hwýr mõ.

Juãw Paxis kator ã harênh

⁵⁷ Tã nhùm Ijapew hpjagri kaxyw õhy xã nhùm hkrare kato nê myre. ⁵⁸ Hãmri nhùm omu nê hkĩnh tỳx nê. Hãmri nhùm hkwýjjaja Tirtùm kot wa kamã ukaprĩ hã wa kãm wa hkra myre nhõr ã harênh ma nê wa ý hã hkĩnh nê.

⁵⁹ Tã nhùm wa hkraja ra hã arĩgro pê 8 nhùm mê hkwýjjaja kot my kwyrýt kã krãhyr kaxyw hwýr akuprõ. Tirtùm kot mê kãm hã karõ xã hkõt nhùm mê kot kãm õr ã amnhĩ to amnhĩrít kaxyw ã hipêx anhýr kaxyw. Na htem ã mê kêp Ijaew krajê piitã mê hipêx anê. Jakamã nhùm prem ã hipêx anê hãmri nê hpãnhã tanhmã kot hã hixi mênh to kaxyw ri hã axpên kukja. Hãmri nê hipêxã hkõt kot hã Jakaris mênh kaxyw. ⁶⁰ Hãmri nhùm katorxã tee ri axpên tã mê kuma nê mê kãm:

—Ma koja kêp Jakaris kêt nê. Koja kêp Juãw. Anê.

⁶¹ Hãmri nhùm mê tee ri kuma nê kãm:

—Koký. Mo jar mê pahtõ pê Juãw kot kêt ri kêp Juãw? Jar amrakati kênã kot ka kêt wa ri ã hã hixi rênh anê. Anê.

⁶² Hãmri nê hixi hã hipêxã kukja. Nom nhùm arĩ umar kêt nê kapêr kêt jakamã nhùm mê tanhmã ri kãm mê ãhkra nhĩpêx to. ⁶³ Hãmri nhùm ãhkra ho kagã hã ahwý nhùm mê kãm ja gõ nhùm kupy nê hã mê kãm hixi nhĩpêx. Nhùm mê kupy nê omu hãmri nê hixi pê Juãw kõt omu. Hãmri nê tee ri hixija kukamã hamaxpêr. ⁶⁴ Rõm nhùm Jakaris akupým ama nê kapêr mex kurê kumrêx nê Tirtùm mã mex o mex ã harênh o xa. ⁶⁵⁻⁶⁶ Hãmri nhùm mê omu nê ma mê piitã mê kãm wa hkra jarênh o ri axpên kõt hprõt. Pika pê Jutej kamã hixêr kape hã krĩ hkõt nhùm mê ri mê piitã mê kãm harênh o hprõt. Tirtùm kot wa hkra kõt tânopxar o pa nê ho mex ã harênh o hprõt. Hãmri nhùm mê kuma nê tee ri hkukamã hamaxpêr nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Tirtùm tãm na xep hte jare hkõt ri pa ho pa. Jakamã koja nhýrmã hprêk hãmri nê tanhmã koja we amnhĩ nhĩpêx to ho pa wehee? Anê.

Jakaris kot Tirtùm nhý hã kapêr ã harênh

⁶⁷ Hãmri nhùm Jakaris Tirtùm Karõ nhý hã Tirtùm mex o mex ã harênh o xa. Tirtùm kot mê kêp Ijaew o mex ã harê nê mê kãm:

⁶⁸ Hêxta waa nê. Nã Tirtúmja mex o mex. Na pre hte mê pahpãmjaja ãm hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã nhùm hte Tirtùm mê pahpê hkrajê kamã ukaprĩ nê mê pahto mex o pa.

E kwa pu mē kām mex o mex ā harēnh rāhā nē.

⁶⁹ Ra kot mē pahwýr mē pahkaprī xwýnh pē mē panhō pahíhti mēnh mā. Ja kaxyw āhpumunh xihtýx o hihtýx jakamā na pre ra mē pahwýr mēnh ā amnhī jarē.

Koja kēp amnepēm Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa xwýnh Tawija hkanrēhā htāmnhwý.

⁷⁰ Amnepēm Tirtūm nhý hā kapēr xwýnhjaja na prem mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o pa nē mē kām:

⁷¹ “Koja Tirtūm mē panē mē kām mē pahkurē xwýnhjē pumunh mex o pa.” Anē.

⁷² Tirtūm ra kot mē pahpāmjē mā amnhī jarēnh xā hkót kām mē pakamā ukaprī rāhā ho pa hprām.

Koja aa ja ho anhýr o hamakētkati hkēt nē.

⁷³⁻⁷⁵ Na pre ra mē pahpām Apraāw mā mē pakukamā ā mē pahtā amnhī jarēnh anē nē kām: “Kot paj mē anē mē kām mē akurē xwýnhjē pumunh mex nē mē ĩkra nē mē ato ixkato. Jakamā kot kaj mē amnhī kamā amā mē uma hkēt nē axāmnhīx ri ajamakētkati nē mē kamā apa. Nē kot kaj mē māmri axāmnhīx ri inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa rāhā nē. Nē ixkót amnhī nhīpēx o ri apa rāhā ty.” Anhýr o na pre Tirtūm mē pakukamā mē pahtā amnhī jarē. Anē.

Nhūm pre ā Jakaris mē kām Tirtūm kapēr jarēnh anē. Hāmri nē hkrareja mý nē o xa nē kām:

⁷⁶ —No ka Xugitre. Kot kaj aprēk hāmri nē apē Tirtūm maati nhý hā kapēr jarēnh o apa xwýnh. Jakamā kot kaj Pahíhti hkukamā mē piitā mē kām harēnh o ri mē hkót apa. Mē kot amar nē kutēp tām amnhī nhīpēx kaxyw.

⁷⁷ —Tirtūm kot mē nē mē kot amnhī tonnuj rēnh nē mē ho hkra hā harēnhja kot kaj mē hkót mē kām harēnh o ri apa.

⁷⁸ —Na hte Tirtūm mē pakamā ukaprī ho pa nē mē pakamā gryk tokyx anhýr kēt nē. Jakamā koja mē pahwýr mē pahkaprī xwýnhja mē. Kormā mē pahwýr wrýk kēt jakamā te mē pahte kamāt kō kamā tee ri mē paxāhkupēnh o ri papa xwýnh pyrāk.

—Nom koja mē pahwýr wrýkja o te ra myt kator nē mē pamā hirā nē mēmoj to amnhīrīt mex pyrāk o mē panhīpēx. Ja kaxyw koja Tirtūm mē pahwýr mē pahkaprī xwýnhja mē nhūm man mē pahwýr wrý nē mē pamā mē pahtyk pyma xwýnhjē mā Tirtūm kapēr o amnhīrīt o pa. Mē pahte mar nē ra pajamakētkati nē paxāmnhīx ri papa nē pahtyk kaxyw.

⁷⁹ —Mē kām mē htyk pyma xwýnhjaja te kamāt kō kamā ri pa pyrāk. Tā koja mē pahkaprī xwýnhja wrý hāmri nē tanhmā mē

hkrā hto nhūm mē te arīgro hā ri mē pa xwýnh kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx. Jao hamakētkati nē axte kām htyk pyma hkēt nē ri pa. Anē.

Nhūm pre ā Jakaris Tirtūm Karō nhý hā hkrare mē kapēr anē.

⁸⁰ Tā nhūm Juāwja gaa nē aptār. Nē Tirtūm kót amnhī nhīpēx o pa. Nom kormā kot Ijaew jahkre ho pa hkēt ri kapôt ā ri mē puhā pa.

Ā na pre Juāw kator nē amnhī nhīpēx anhýr o pa anē. Na pre kato nē hā mytwrý grēre hāmri nhūm Jejusja hkót kato.

2

Jejus kator ā harēnh Matēwre 1.18-25

¹⁻² Na pre ā Jejus kator anē. Nhūm pre Rōm nhō xwýnhjē nhō pahi Sesti Akusja ō pika piitā hkót mē ho kōta kaxyw. Aa kot mē ho kōta hkēt tā ra kot mē ho kōta kaxyw. Kormā pahi Sirēn haxwýja kot pika pē Sir kamā mē ho amnhīptār ri nhūm pahi Sesti Akus kot mē ho kōta kaxyw. Jakamā kām āpēnh xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—E kēr ka mē ho kōta kaxyw nē mē piitā mē hixi hā kagā hpa. Anē.

³ Hāmri nhūm mē piitā ā kot mē hipēx anhýr ā amnhī tā harēnh ma hāmri nē mē kot mē hixi hā kagā kaxyw piitā akupým papxā hwýr ma hapēx. ⁴ Nhūm pre Marir mjēn Juje haxwýja ma krī pē Perēj wrýr mō. Garirej kamā ō krī pē Najare rūm kato nē ma hwýr mō. Pika pē Jutej kamā na Perēja. Kamā na pre Juje nhīgēt Tawija kato. ⁵ Nhūm Juje kēp kanrēhā htāmnhwý jakamā na pre ma akupým hwýr mē hkwyjē hkót mō. Nē ma amnhī kót kot ho hprō mā xwýnh Marir o mō. Arī htujarō rax rāhā nhūm ma amnhī kót o mō. ⁶ Nhūm wa mōō hāmri nē hwýr pōj. Nhūm Marir hpjagri xā hā mytwrý mā ār jakamā nhūm kamāt nhūm ōhy xā. ⁷ Nom nhūm Perēj wrýr mē hpōx nyw xwýnhjaja ra ixkre piitā ho nyt pa nhūm wa tee ri hpjagri kaxyw amnhī to ukapi ho pa. Hāmri nē nhýri mōx nhōrkwy punajre hwýr axā nhūm Marir kamā hpjagri. Nhūm hkra kato nē myre. Kra kot wa na pre. Hāmri nhūm kumý nē kupēxē ho hkupu hpa nē mōx xāpkur xā hā kōsti kaprý kamā kuxi nhūm hamakētkati nē gōr nē nō.

ōwēhti jamār xwýnhjē jarēnh

⁸ Rōm nhūm ōwēhti jamār o mē pa xwýnhjaja kapôt ā ri hkrit ōwēhti jamār o pa. Nhūm ra kamāt nhūm mē hamār o hkri.

⁹ Pu nhūm kaxkwa rūm Tirtūm kapēr o wrýk xwýnhja wrý nē mē mýri ajēt. Hāmri nē tanhmā amnhī to nē mē hpuhā ho hirā rax kumrēx. Nom nhūm Tirtūm tām ā mē hipēx anē. Hāmri nhūm mē tee ri jawý Tirtūm kapēr o wrýk xwýnhja pumu nē kām ma htyk

nē akryk omunh o hkrī. ¹⁰ Hāmri nhūm mē kām:

—Pa? Kwa mē amā ixpyma hkēt nē. Ixte mē amā mēmoj mex jarēnh kaxyw na pa mē awyr wry. Kot kaj mē harēnh ma nē akīnh nē. Nom mē kapxipixjaja kaj mē akīnh kēt nē. Koja mē piitā ja jarēnh ma nē mē apyrā nē hkīnh nē pa. ¹¹ Na ra ham mē akamā ukapri xwynthta kato. Pahi Tawi nhō krī mē mē anhō krī pē Perēj kamā. Kēp mē apiitā mē anhō pahihtu na. Mē ate amnhī wyr kamā ajamak o apa xwynth pē Kris na. Tām na ham kato. ¹² E pa ixpri hā mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma. Na kato nhūm katorxā kupēxē ho kupu hpa nē kōsti kamā kuxi nhūm nō. Kwa mē tokyx ma hwyr mra nē kēp mē anhō pahihtu hā omu. Anē.

¹³ Nhūm pre ā mē kām ujarēnh anē. Hāmri nhūm hkwyjaja wamta kōt ohtōō nē mē hwyr wry nē puhā harir. Hāmri nē Tirtūm mā mex o mex ā grer o harir. ¹⁴ Nē hā grer o:

Tirtūm maati na mex o mex.

Jakamā mē kām hprām xā kōt pix mā amnhī nhīpēx o mē pa xwynthjaja koja amnhī tā mē omu nē tanhmā mē ho nhūm mē hamakētkati nē amnhīx hkīnh nē pa ho pa.

¹⁵ Anhūr o grer o harir hāmri nē ma akupym kaxkwa hwyr āpir pa nē akunok. Hāmri nhūm ōwēhti jamār xwynthjaja mē kapēr ma nē ma akupym āpir ā mē omu nē axpēn mā:

—E tokyx pu mē krīm nē Tirtūm kot mē pamā ho amnhīrit xwynthta japēr nē tokyx nhūrī omu. Kwa ma pu mē tokyx hwyr nē omu. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm mē ma hwyr mra. Hāmri nē krīm agjē nē mōx nhōrkwy wyr agjē nē mē hkrareta pumu. Nhūm kōsti kamā nō nhūm mē omu nē kuri Marir mē Juje wa omu.

¹⁷ Hāmri nē akupym hapōj nē ma mē piitā mē hkōt ri mē kām harēnh o pa. Ra Tirtūm kapēr o wryk xwynth kot mē kām harēnh xāja kōt nhūm mē ma mē kām harēnh o ri mē hkōt pa. ¹⁸ Nhūm mē amnhī jaēr pē mē kot harēnh ma nē tee ri hkrukamā hamaxpēr. ¹⁹ Nom nhūm Marir mē kot kām hkrax rūm tanhmā hkra jarēnh to xāta kukamā pix mā hamaxpēr rāhā ho pa.

²⁰ Jakamā nhūm ōwēhti jamār xwynthjaja ma akupym hkrit wyr mra. Tirtūm kapēr o wryk xwynth ra kot mē kām ujarēnh xā hkōt nhūm mē kot Jejus pumunh jakamā ma akupym hkīnh nē Tirtūm mā mex o mex ā harēnh pē hā grer o akupym mra.

*Mē kot Jejus ā hixi mēnh ā harēnh
Matēwre 1.21; Rukre 1.31*

²¹ Tā nhūm wa hkrareta ra hā arīgro pē 8 nhūm mē hwyr akuprō nē kām my kwryt kā krāhta. Na hte Ijaew mē hkra myre piitā ā

mē hipēx anē. Mē piitā mē kot Tirtūm mā ōr ā mē omunh kaxyw. Jakamā nhūm mē kām ho anē nē hpānhā hā hixi mē. Marir kormā kot ho htujarō hkēt ri Tirtūm kapēr o wryk xwynth kot hkrukamā kām hixi jarēnh xāja kōt nhūm mē hā hixi mē nhūm hixi kēp Jejus.

Mē kot Tirtūm mā Jejus nhōr pyrāk o hipēx

²²⁻²⁴ Tā nhūm Marir hpjagri ho hapēx. Jakamā nhūm Juje ma krī pē Jerujarē hwyr mē kot Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwyr amnhī kōt o mō. Na pre ra finat Mojes amnepēm Tirtūm nhūr hā mē hkrukamā mē hpāmje mā ja hā karō. Nē mē kām hā karō ho:

Koja mē aprō hpjagri. Hāmri nē hpjagri ho hapēx ka mē ma Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwyr o mra nē hpānhā Tirtūm mā mēmoj gō. Kām tutre ho gō rūr kām tuuti hō ho axkrut nē agō kē patre hamūr nē kām kupa. Kot ja hā omunh nē hpjagri xwynthta akupym mex ā harēnh kaxyw.

Anhūr o kot mē kām ja hā karō jakamā nhūm wa ma ā amnhī nhīpēx anhūr kaxyw hwyr mō. Nē amnhī kōt Jejus mūr nē o mō. Tirtūm kot mē kām ja hā karō nhūm mē kot hā kagā xā hkōt. Na pre ra finat Mojes mē kām ja jarē nē mē kām:

Kot kaj mē akra my kot wa hāmri nē te mē ate Tirtūm mā ōr kaxyw hipēx pyrāk o hipēx. Kē tām amnhī nhīpēx o pa nē ū hā tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho pa.

Anhūr jakamā nhūm wa ra Jerujarē hwyr nojarēt nē amnhī kōt Jejus mūr nē ma amnhī kōt o mō.

Simeāw kot Jejus kukamā harēnh

²⁵⁻²⁶ Rōm nhūm Jerujarē kamā Simeāwja. Tirtūm Karō nhūr hā kot tanhmā amnhī to mex to ho pa xwynth na pre. Na pre hte Tirtūm kapēr kōt pix mā tām amnhī nhīpēx o pa. Jakamā nhūm pre ra Tirtūm Karō ā kām kapēr anē nē kām:

—E inhma Simeāw. Kot kaj atūr rāhā nhūr mā Tirtūm kot mē akaxyw am mā xwynthja ka ano ho omu nē rī kormā ty.

Anhūr o kām kapēr jakamā nhūm kuma nē hkīnh nē am pix kamā hamak o pa. Mē kēp Ijaew wyr wryk nē mē ho mex mā xwynthta pix kamā hamak rāhā ho pa. ²⁷ Jakamā nhūm Jejus katorxā mē hipēxā purota wa Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkreja wyr Jejus o axā nē kormā o xa. Finat Mojes kot mē kām hā karō xā hkōt. Hāmri nhūm Tirtūm Karō mē hwyr Simeāwja mē nhūm ma mē hwyr tē nē axā. ²⁸ Hāmri nē wa hkrata pumu nē hkīnh tūr nē. Hāmri nē wa kēp kumūr nē o xa nē hā Tirtūm mā mex o mex ā harē nē kām:

29-32 Pa Pahi Maati. E ot pa ixte amā tanhmā amnhī nhīpêx to ho ixpa xwýnh ā amnhī jarê.

Nā ām hāmri na ka pre ā inhmā jare hkukamā harênh anê. Tā ate inhmā harênh xā hkôt pa ra inhno ho omu. Kêp mē ixkamā ukapří xwýnh ā omu. Nê kêp ate mē ixwýr mēnh xwýnh ā omu.

Nā koja te arīgro hā myt hirā nê mēmoj piitā ho amnhīrit mex pyrāk o koja mē inhīpêx o pa. Jakamā koja hprêk hāmri nê ma Ijaew kêt xwýnhjê mā apê Tirtüm ā akapêr o amnhīrit o pa nhüm mēhprī hā jarênh ma. Nê mē ixpê Ijaew kot paj mē ijaxwýja kuma nê hā ixpijaam o ri ixpa.

Jakamā kot paj ixāmnhīx ri tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri ixpa nê ixāmnhīx ty. Ra ixte inhno ho ate inhmā harênh xwýnhhta pumunh kênā. Anê.

³³ Nhüm pre ā Simeāw Jejus jarênh anê. Nhüm katorxā mē hipéexā purota wa amnhī jaer pē kot ā harênh anhýrja mar o xa. ³⁴⁻³⁵ Hāmri nhüm Simeāw wa ho Tirtüm wý nê kām:

—E Tirtüm. Kêr ka ja wa ho mex nê. Wa ho mex o wa ho mex rāhā ho apa. Anê.

Hāmri nê Marir mā kapêr nê kām:

—Nā ām hāmri na pre Tirtüm mē pakaxyw akrata xām. Mē pahpê Ijaew kaxyw ām. Jakamā koja hprêk nê ma Tirtüm kapêr o mē piitā mē ahkre ho ri mē hkôt pa. Nhüm mē kuma hāmri nê ahpýnhā tanhmā hamaxpêr to xā hkôt tanhmā hipêx to. Jakamā nhüm mē hkwýjaja kuma nê hkôt amnhī xunhýj nê hkôt amnhī nhīpêx o pa. Jao tām hipêx o pa. No nhüm mē hkwýjaja kuma nê axtem nê kām hkīnh kêt nê. Hāmri nê tanhmā hipêx to. Jakamā kot kaj tee ri ja hā mē omu nê akapří htýx nê. Te mē kot wapo ho akanhwýr nê akamā ho kaxkep nhüm apê omnuj týx pyrāk o kot kaj amnhī kamā ama nê mē omu. Anê.

*ānti kot Jejus pumunh ā harênh
Wam Ximotre 5.5*

³⁶⁻³⁸ Rôm nhüm mēhō ni pē āntija mē hwýr axā nê Jejus pumu. Āntija Panuew kra na pre. Nê Ase hkwy na pre. Ni htā kêp Tirtüm nhý hā kapêr jarênh o pa xwýnh. Na pre ra mjên no ām kormā mjên nê pa hā amgrā pē 7 pix nhüm pre kêp ty. Hāmri nhüm axte mjên kêt nê pa rāhā ra hpigêx týx nê. Ra hā amgrā pē 84. Na pre hte Tirtüm mā amnhī jarênh xā hā ixkre hwýr pa nê kām amnhī jarênh rāhā ho pa. Nê kot kām amnhī jarênh kaxyw nê apkur kêt rāhā kām amnhī jarê. Nê arīgro hā hwýr pa nê kamāt kām hwýr pa. Ā na pre hte amnhī nhīpêx anhýr rāhā ho pa anê. Jakamā mē hwýr axā nê Jejus pumu nê

hkīnh nê. Hāmri nê hā Tirtüm mā mex o mex ā harê nê kām:

—Hêxta gāā nê Tirtüm. Ām hāmri na ka mē ixwýr Jejus mē. Ma amex o amex. Anê.

Hāmri nê Ijaew kot amnhī wýr mē kamā ukapří xwýnh kamā hamak xwýnhjê mā ra Jejus kator ā harênh o ri mē hkôt pa.

*Marir mē Juje wa kot akupým Najare
hwýr mōr ā wa harênh*

Matêwre 2.19-23

³⁹ Tā nhüm Marir mē Juje wa Tirtüm kapêr ā kagā htüm kôt Tirtüm mā amnhī jarênh xā hā ixkre kamā tanhmā amnhī nhīpêx to hpa hāmri nê kato nê ma akupým mō. Ma Garirej kamā ō krī pē Najare hwýr wa ma akupým mō.

⁴⁰ Tā nhüm wa hkrata ra wa kām hprêkre ho mō. Nê mex nê āhpumunh týx nê. Tirtüm kot tãnopxar nê mēmoj to kutā nojarêt rāhā ho pa jakamā nhüm mex nê hkīnh nê pa.

*Marir mē Juje wa kot tee ri Jejus japêr ā
wa harênh*

Rukre 4.22

⁴¹ Nhüm pre hte Marir mē Juje wa amgrā mē hkwyjê hkôt ma Jerujarê hwýr pa. Mē kot arīgro pē Pas ā hkīnh kaxyw. Pas ā na hte mē kêp Ijaew amnepêm Tirtüm kot pika pē Ejit rüm mē hpāmje katorja mā hamaxpêr kaxyw axpên wýr akuprō nê hā hkīnh. Jakamā nhüm wa ma mē hkôt hā hkīnh kaxyw Jerujarê hwýr hkwyjê hkôt mō.

⁴² Nhüm ra Jejus hprêk o mō. Ra hā amgrā pē 12 jakamā nhüm wa ma amnhī kôt o mō. ⁴³⁻⁴⁴ Tā nhüm mē hkīnh pa hāmri nê akupým nojarêt nhüm Marir mē Juje wa ma hkwyjê hkôt akupým mō. Nhüm Jejus Jerujarê kamā ahte arīk nê akupým wa hkôt mōr kêt nê. Nhüm wa htýx wam ma hkwyjê hkôt htêm ā hkamnhīx jakamā wa hapêr kêt nê. Hāmri nê wa hapu hā hamakêtkati nê mē hkôt mōr o mōr ā ra hā kamāt. Hāmri nê mē kot amnhīm hikranh xāja wýr mē hkôt pōj nê tee ri mē hkaêx ā hkra japêr o ri mra nom omunh kêt nê. ⁴⁵ Jakamā nhüm apkati nhüm wa awjanā nê ma akupým Jerujarê hwýr mō nê kamā hapêr o ri pa. ⁴⁶ Nom tokyx kām kator kêt nê. Mē hkaêx ā tee ri hapêr o pa hā apkati axkrut. Nê nō nhüm apkati nhüm wa tā Tirtüm mā amnhī jarênh xā hā ixkreja wýr hapêr o mō nê hwýr axā. Hāmri nê omunh kurê kumrêx. Nhüm arī mē kot Tirtüm kapêr tùm o mē ahkre xwýnhjê mar o mē kutā nhý. Nê mēmoj tā ri mē hkukja nê tanhmā mē kām ujarênh to. ⁴⁷ Nhüm mē kot mar xwýnhjaja tee ri kapêr ā kuma nê āhpumunh týx ā omu hāmri nê akryk mar o hkrī. ⁴⁸ Hāmri nhüm Marir mē Juje mē hwýr axā nê mē kuri wa hkraja pumunh kurê kumrêx. Hāmri nhüm katorxāja hwýr tē nê kām:

—Xê Jejus. Mon ka axtem nê ã ri amnhî nhîpêx anê nê akupÿm wa ixkôt amôr kêt nê? Na pa wa mô nê mē pahkwÿjê hkôt pôj nê tee ri mē hkaêx ã ajapêr nê tee ri akukamã ijamaxpêr. Anê.

⁴⁹ Hâmri nhûm amnhî tâ wa kuma nê wa kãm:

—Tÿ. Nom Inhîpêxã nhôrkwÿ kamã ixârîk kênã na ka wa tee ri ixkukamã ajamaxpêr nê ijapêr o ri apa. Anê.

⁵⁰ Hâmri nhûm wa kuma nê ã kot amnhî jarênh anhÿrja kukamã tee ri hamaxpêr.

⁵¹ Hâmri nê mē ma akupÿm mô nê Najare hwÿr pôj nê kamã pa. Nhûm pre Jejus wa kapêr kôt ri amnhî nhîpêx rãhã ho pa. Hâmri nhûm katorxãja hkrax rûm mē kot kãm tanhmã hkra kot amnhî nhîpêx to hkukamã harênhja pix kukamã hamaxpêr rãhã ho pa.

⁵² Gaa nhûm Jejus ra ãptâr o mô. Nê àhpumunh tÿx nê. Nhûm mē piitã ã kot amnhî nhîpêx anhÿr ã omu nê kãm hkînh nê. Nhûm Tîrtûm haxwÿja kãm hapê nê.

3

Juãw Paxis kot Tîrtûm kapêr jarênh o pa hã harênh

Matêwre 3.1-10; Makre 1.1-8; Juãw 1.19-28

¹⁻² Tã nhûm kormã pahihti Tipeja mē ho amnhîptâr o pa. Na pre ra mē ho amnhîptâr ã amgrã pê 15. Nhûm Pôn Piratja pahihti Xipe mã pika pê Ijaew nhô xwÿnhjê ho amnhîptã. Nhûm Eroxja kãm pika pê Garirej nhô xwÿnhjê ho amnhîptã. Nhûm Erox tô Firipja kãm pika pê Iturej nê hõ pê Takonît wa kamã mē pa xwÿnhjê ho amnhîptã. Nhûm Risãnja kãm pika pê Apirêñ kamã mē ho amnhîptã. Nhûm Anas mē Kajpasja wa kêp Ijaew nhô patre maati.

Rôm nhûm Jejus mē Jakaris kra Juãwja wa ra hamê anhîpê ãptâr. Jakamã nhûm Tîrtûm tanhmã Juãw mã kapêr to. Kormã kapôt ã ri pa ri nhûm kãm kapêr nê kãm tanhmã kot amnhî nhîpêx to ho pa hã kãm karô nê kãm:

—Pa Juãw. E inhma. Kêr ka ma mē kãm ixkapêr jarênh rãhã ho ri apa. Anê.

³ Hâmri nhûm kuma nê ma ri mē kãm kapêr jarênh o pa. Pyhti pê Jotãw mÿri mē piitã mē kãm harênh o ri pa nê hpãnhã ihkjê hã ri mē pa xwÿnhjê mã harênh o ri pa. Nê mē kãm:

—E kwa mē tokyx amã amnhî tomnuj kaga hprãm xaj tâm ri amnhî nhîpêx. Kê Tîrtûm ja hã mē apumu nê mē anê mē ate amnhî tomnuj o hapêx pa. Pa mē piitã mē kot mē apê Tîrtûm kra hã mē apumunh kaxyw mē akrã kumrã.

Anhÿr o mē kãm kapêr o ri pa. ⁴⁻⁵ Na pre ra amnepê mē hkukamã Tîrtûm nhÿ hã kapêr o pa xwÿnh Ijais ra Juãw kukamã

kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã harê nê hã kagã. Nê hã kagã ho:

Koja nhÿrmã mēhõ môn pôj. Kapôt ã môn pôj nê mē kãm ujarênh o ri pa. Nê mē kãm ujarênh o: “E mē inhma. Koja Tîrtûm tokyx mē pahwÿr mē panhõ pahihti mē nhûm wrÿ nhûm mē piitã omu. Jakamã kwa mē tokyx kutêp tâm amnhî nhîpêx o apa. Te ho mē kot mēhõ kutêp pry ho mex pyrãk o amnhî nhîpêx. Jao tâm amnhî nhîpêx. Nê tâm axpên nhîpêx. Pahihti kutêp. Mē pahte amnhî nhîpêx te kot pry nhînur pyrãk nhûm mē tee ri kot kãm hã mrar mex prãm kaprÿ pyrãk. Hinur nê krã hakÿx nê pry juk pyrãk o na mē pahte amnhî nhîpêxja. Jakamã kot kaj mē ate amnhî tomnuj kaga nê tâm amnhî nhîpêx. Nê tâm axpên nhîpêx. Hâmri nê te mē kot pry nhînur o mex nê ho katãt nhûm katãt muux nê nôr pyrãk o kot kaj mē amnhî nhîpêx. Pahihti nywta kutêp. Kwa kër ka mē ã amnhî nhîpêx anê.

⁶ Kot kaj mē anê nhûm mē ohtô nê ja hã mē apumu hãmri nê mē apyrã Tîrtûm kot mē ho hkra kaxyw amnhî to kuwÿ.” Anhÿr o mē kãm ujarênh o pa. Anê.

Nhûm pre ã finat Ijaisja Juãw Paxis kukamã mē kãm ujarênh anhÿr o pa. ⁷ Jakamã nhûm ãptâr nê Ijais kot ra hkukamã harênh xã hkôt ma Tîrtûm kapêr o mē ahkre ho pa. Nhûm prem kuma hãmri nê kot mē hkrã kumrãr kaxyw hwÿr amnhî to mra. Nhûm mē omu nê tanhmã mē ahkre hto. Nê mē kãm kapêr kãm hihtÿx nê mē kãm:

—Tk. Kwa kormã. Mē ate amnhî tomnuj pix o ri apa xwÿnh kênã. Xã kot paj mē ate amnhî tomnuj rãhã mē akrã kumrã nhûm Tîrtûm ja hã mē apumu nhûm ja kãm mex nã? Nã koja ja kãm mex kêt nê. Koja ja mÿrapê nhÿrmã tanhmã mē anhîpêx to ka mē tee ri umaj apimxur prãm kaprÿ.

⁸ —Na htem amnhî tomnuj kaga nê hpãnhã tâm amnhî nhîpêx. Nê tâm ri axpên nhîpêx. Jakamã e kwa mē ã amnhî nhîpêx anhÿr o apa. No na ka htem atÿx ri ajamaxpêr o: “Mê ixpê finat Apraãw kanrêhã htãmnhwÿ jakamã koja Tîrtûm ja hã mē ixpumu hãmri nê mē ixte amnhî tomnuj mÿrapê tanhmã mē ixto hkêt nê. Koja ãm mē ixto mex rãhã nê.” Anhÿr o atÿx ri amnhî kukamã ajamaxpêr o apa. Nom ja kot anhÿr kêt. Mē apê Apraãw kanrêhã htãmnhwÿ htã urãk nê tâm amnhî nhîpêx o apare hã. Kot ka mē apê kanrêhã htãmnhwÿ htã amnhî tomnuj o ri apa hãmri nê Tîrtûm noo mã te mē apê pikap kênre nhîkwÿ pix pyrãk.

⁹ —Na ra Tîrtûm kot mē ate amnhî tomnuj mÿrapê tanhmã mē ato kaxyw. Koja mē anhîpêx o te mēhõ nhô mēmoj par ó hkêt nhûm kot tee ri omunh hãmri nê krãhyr nê

kuwy kamā mēnh nē ho xēt par pyrāk o mē anhīpēx. Jao amnhī nē kuwy hwūr mē arēnh pa ka mē kamā amnhī xā htýx kamā ajamak rāhā ho ri apa. Anē.

Nhūm pre ā Juāw Paxisja mē kām kapēr anē. ¹⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē kām:

—Kwa xō wehe? Xā koja ā mē inhīpēx anē? Kwa tanhmā kot paj mē kot ā mē inhīpēx anhūr pymaj amnhī nhīpēx to wehe? Anē.

¹¹ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kēr ka mē axpēn kām axukapri ho ri apa. Nē mē kēp amrakati xwýnhjē mā amnhī kutā mēmoj nhōr o ri apa. Nē mē anhīnōhkā axkrut nē mēhō hinōkā hkēt xwýnhjē mā ho pyxi nē agō nē pyxi nē ho arīk. Nē mē axāpkur xā ho anhōxy ho apa hkēt nē. Ām axāmnhīx ri mē kēp amrakati xwýnhjē mā amnhī kutā mē kām mēmoj to hkryre nē agō. E kēr ka mē ā xpēn nhīpēx anhūr o ri apa. Anē.

¹² Hāmri nhūm Rōm kām mē ō pahihti mā mē piitā mē kēp kàxpore hkwy jamýnh xwýnhjaja mē urāk nē hwūr mra. Kot mē urāk nē mē hkrā kumrār kaxyw hwūr mra nē kām:

—No we mē pajaja? Tanhmā kot paj wem amnhī nhīpēx to? Anē.

¹³ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā mē kajaja kēr ka mē Rōm nhō pahi kot mē amā mē ate mē kēp kàxpore hkwy jamýnh jarēnh xā hkōt pix mā hamýnh o ri apa. No mē atýx ri amnhī krā hkōt amnhīm hkwy jamýnh prām xāj mē kām hkre kamā ho rūnh nē mē kām harēnh o ri apa hkēt nē. Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm hpānhā pōristi hkwyjaja hwūr mra nē kām:

—Kwa no we mē pajaja? Tanhmā kot paj wem ri amnhī nhīpēx to ho ixpa? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kēr ka mē anhō pahihti kot mē axāpēnh pānhā mē amā kàxpore nhōrta pix jamý nē ajamakētkati nē axāmnhīx ri ho amnhīm axujaprōr o ri apa. No mē akwyjaja kām apyma nē mē amā kàxpore nhōr prām xāj ri mē kām tanhmā amnhī pyma hto ho ri apa hkēt nē. E kēr ka mē ā amnhī nhīpēx anhūr o ri apa. Anē.

Juāw Paxis kot tanhmā Jeus jarēnh to hā harēnh

Matēwre 3.11-12; Makre 1.7-8; Juāw 1.19-28; määnēn Atre 19.4

¹⁵ Nhūm pre ā Juāw Paxisja mē kām kapēr anē. Nhūm mē kuma nē htýx kēp Tirtūm kot mē pakaxyw ām mā xwýnhā ā hkamnhīx.

¹⁶ Hāmri nhūm amnhī tā ā mē hamaxpēr anhūr ā mē omu hāmri nē mē kām amnhī tā aprā nē mē kām:

—Nā pa hkēt. Na pa hte ām Tirtūm mā gō pix o mē hkrā kumrār o ri ixpa. No koja

tokyx ixpānhā Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnhā tā mē pahwūr pōj. āhpumunhtýx o kot ijakrenh jakamā na pa hte ām kukwak ri ixpa nē hā ixpijaam o ri ixpa. Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnhā koja mē awūr Karō rē nhūm mē akaxwýnh mā agjē ka mē ý hā tā m ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Nom kormā mē kot tā m amnhī nhīpēx hkēt xwýnhjaja koja ja hā mē omu hāmri nē mē hipēx o te kuwy kot mēmoj to kaxār par pyrāk o mē hipēx.

¹⁷ —Na htem pur kām harōj nhīkē nē ho grā nē hpānhā kahtwý. Nē kahuk pa hāmri nē hkapī nhūm kōk apē nē pryhka ho htor nē ho hapēx pa. Nhūm mē hy ho pa nē ixkre kamā gōj kām unhwý. Ja pyrā nē koja tokyx Tirtūm mē piitā mē kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā mē omunh xā hkōt mē ho axkjē. Mē kot tā m amnhī nhīpēx o mē pa xwýnhjaja koja ma amnhī wūr mē ho api nhūm mē kuri mex nē hkīnh rāhā nē pa ho pa. No mē kot amnhī tomnuj xwýnhjaja koja mē hkīnhā tanhmā mē hipēx to nhūm mē ma kuwy raxja wūr pa nē kamā amnhī xā htýx kamā hamak rāhā nē pa ho pa. Anē.

¹⁸ Nhūm pre ā Juāw Paxis Tirtūm kapēr o mē ahkre anhūr o pa.

Juāw Paxis kot Jeus krā kumrār ā harēnh Matēwre 3.13-17; Makre 1.9-11

¹⁹ Tā nhūm Ijaew nhō pahi Eroxo ra htō hprō pē Eroxis pyta nē ho hprō nhūm Juāw Paxisja harēnh ma nē ma hwūr tē nē hā kām akir. No ām ja pix ā kām ākjēr kēt nē. Määnēn tanhmā kot amnhī tomnuj týx to ho pa hā kām akir. ²⁰ Nhūm amnhī tā kuma nē kamā gryk týx nē amnhī tā mē kām hā amýné nhūm prem unē nē haxā. Jao amnhī tomnuj týx nē. ²¹ Nom kormā mē kot haxār kēt ri nhūm Juāw Paxis Ijaew kwýjē krā kumrār o xa. Rōm nhūm Jeusja hāmri tā m nhýhýnh hwūr tē nē kot hkrā kumrār kaxyw kām anē nhūm kuma nē hkrā kumrā. Hāmri nhūm Jeus gōj rūm api nē kormā gō mý ri Tirtūm mā amnhī jarēnh o xa. ²² Pu nhūm kaxkwa axkjē nhūm kurūm Tirtūm Karō te tuuti pyrā nē hwūr wrýk o tē nē ikre hā xa. Hāmri nhūm kaxkwa rūm Tirtūm kām kapēr nē kām:

Pa? E apē Ixkra mex na ka. Ām hāmri na ka hte ixkanrēhā amnhī nhīpēx o apa. Inhmā ajapē kamā na ka ri apa ho apa. Anē.

Jeus kukamā higēt nē hpāmjē nhīxi hā harēnh

Matēwre 1.1-17

²³ Tā nhūm Jeus Tirtūm mā kapēr o mē ahkre ho pa hkrax. Na pre ra hā amgrā pē 30 hāmri nē kām ho hkrax.

E kot paj hpānhā amā Jeus kukamā hpāmjē nhīxi jarē Teopre. Ijaewjaja na prem htýx ho juje kēp Jeus nhīpēxā

kumrêx ã hkamnhix nom kêp hipêêxà kumrêx kêt ãm kêp hipêêxà puro na pre.

Jejus kêp Eri htãmnhwý na pre.

²⁴ Nê Eri kêp Matat kra na pre.

Nê Matat kêp Rewi hkra na pre.

Nê Rewi kêp Mewki hkra na pre.

Nê Mewki kêp Jãnaj kra na pre.

Nê Jãnaj kêp axtem Juje hõ hkra na pre.

²⁵ Nê Juje kêp Matatis kra na pre.

Nê Matatis kêp Amõs kra na pre.

Nê Amõs kêp Naũ hkra na pre.

Nê Naũ kêp Eri hkra na pre.

Nê Eri kêp Nakai hkra na pre.

²⁶ Nê Nakai kêp Mate hkra na pre.

Nê Mate kêp axtem Matatis õ hkra na pre.

Nê Matatis kêp Semeĩ hkra na pre.

Nê Semeĩ kêp Juje hõ hkra na pre.

Nê Juje kêp Jotre hkra na pre.

²⁷ Nê Jotre kêp Joanãn kra na pre.

Nê Joanãn kêp Rej kra na pre.

Nê Rej kêp Joropape hkra na pre.

Nê Joropape kêp Saraxi kra na pre.

Nê Saraxi kêp Neri hkra na pre.

²⁸ Nê Neri kêp axtem Mewki hõ hkra na pre.

Nê Mewki kêp Axi hkra na pre.

Nê Axi kêp Kojã hkra na pre.

Nê Kojã kêp Ematã hkra na pre.

Nê Ematã kêp Erti hkra na pre.

²⁹ Nê Erti kêp Jojue hkra na pre.

Nê Jojue kêp Eries kra na pre.

Nê Eries kêp Jorĩ hkra na pre.

Nê Jorĩ kêp Matat hkra na pre.

Nê Matat kêp axtem Rewi hõ hkra na pre.

³⁰ Nê Rewi kêp Simeãw kra na pre.

Nê Simeãw kêp Juta hkra na pre.

Nê Juta kêp axtem Juje hõ hkra na pre.

Nê Juje kêp Janã hkra na pre.

Nê Janã kêp Eriakĩ hkra na pre.

³¹ Nê Eriakĩ kêp Merea hkra na pre.

Nê Merea kêp Mena hkra na pre.

Nê Mena kêp Matata hkra na pre.

Nê Matata kêp Natã hkra na pre.

Nê Natã kêp Tawi hkra na pre.

³² Nê Tawi kêp Jese hkra na pre.

Nê Jese kêp Opex kra na pre.

Nê Opex kêp Poas kra na pre.

Nê Poas kêp Sarã hkra na pre.

Nê Sarã kêp Nasõ hkra na pre.

³³ Nê Nasõ kêp Amĩnatap kra na pre.

Nê Amĩnatap kêp Amĩ hkra na pre.

Nê Amĩ kêp Ari hkra na pre.

Nê Ari kêp Erõ hkra na pre.

Nê Erõ kêp Pere hkra na pre.

Nê Pere kêp Juta hkra na pre.

³⁴ Nê Juta kêp Jako hkra na pre.

Nê Jako kêp Ijak kra na pre.

Nê Ijak kêp Apraãw kra na pre.

Nê Apraãw kêp Tera hkra na pre.

Nê Tera kêp Nako hkra na pre.

³⁵ Nê Nako kêp Jeruk kra na pre.

Nê Jeruk kêp Rakau hkra na pre.

Nê Rakau kêp Parek kra na pre.

Nê Parek kêp Epti hkra na pre.

Nê Epti kêp axtem Sara hõ hkra na pre.

³⁶ Nê Sara kêp Kajná hkra na pre.

Nê Kajná kêp Apaxat kra na pre.

Nê Apaxat kêp Sere hkra na pre.

Nê Sere kêp Noehti hkra na pre.

Nê Noehti kêp Ramek kra na pre.

³⁷ Nê Ramek kêp Metujarẽ hkra na pre.

Nê Metujarẽ kêp Enok kra na pre.

Nê Enok kêp Jarate hkra na pre.

Nê Jarate kêp Marerer kra na pre.

Nê Marerer kêp axtem Kajná hõ hkra na pre.

Nê Kajná kêp Enos kra na pre.

³⁸ Nê Enos kêp Set kra na pre.

Nê Set kêp Atãw kra na pre.

Nê Atãw kêp Tirtũm kra na pre. Tirtũm kot wam my pê Atãwja pika ho hipêx jakamã te kêp hkra pyrãk.

Ã Jejus kukamã hpãmje nhixi kot anhÿr.

4

Satanasti kot amnhĩ tã Jejus kamã hamak ã harẽnh

Matẽwre 4.1-11, 16.23; Makre 1.12-13, 8.33; mããnen Eprẽw 2.18, 4.15

¹ Tã nhũm Jejus pyhti pê Jotãw rũm akupým ma mõ. Hãmri nê Tirtũm Karõ nhý hã mẽmoj kutã amnhĩ to htýx nê. Jakamã nhũm nhýhým ma kapõt wýr o mõ ² nhũm Satanasti omu nê ma hwýr tẽ nê ri hkõt pa. Kapõt ã ri hkõt hêx rom tanhmã kãm nê ho pa. Kot mar nê Tirtũm kapẽr nhĩrõp ãm prãm xãj ma hkõt tanhmã kãm kapẽr to ho pa. Hãmri nê hkõt pa o hã arĩgro pê 40 nhũm Jejus kormã apkur kêt o hã arĩgro pê 40 nê hapêx nhũm ra kãm prãm týx nê. ³ Hãmri nhũm Satanasti kãm:

–Kwa mãn ka ra amã prãm týx kumrêx nã? Nom xep apê Tirtũm Kra jakamã mẽmoj tanhmã apê kute hkêt. Kwa kãn nhĩkwý mũj mã anê kê amã pãwti hã amnhĩ jahkre ka aku nê tokyx ho amnhĩ xihýtýx. E kwa tokyx kãm anê. Anê.

⁴ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

–Tk. Nã kot paj akapẽr mar xã hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nê. Kojã Tirtũm kãm inhmã mẽmoj nhõr prãm nê inhmã mẽmoj gõ pa arĩ kormã kukrẽ. Kapẽr ã kagã htũm kot ja jarẽnh kot:

Na htem mẽ apkur xã pix kukwak ri htĩr nê pa hkêt nê. Na htem mããnen Tirtũm kapẽr mar xã hkõt tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa ho htĩr nê mex nê pa. Anê.

Ã kapẽr ã kagã kot ja jarẽnh kot anhÿr jakamã kot paj amar xã hkõt ã ri amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

⁵ Nhùm pre ã Jejus Satanasti mã kapêr anê nhùm tee ri kuma hãmri nê hpãnhã ma nhÿhÿm o mô nê nhÿri kýx pê mêmoj præeti nhÿmök ã o xa. Hãmri nê kãm pika piitã ahkre ho xa. Nê kãm mê hikukrêx piitã ahkre. Kãxpore nê mêmoj piitã nhùm kãm ahkre hpa nhùm anhÿpê omunh o xa.

⁶ Hãmri nhùm Satanasti kãm:

—E mãn ka kam ri mêmoj mÿj piitã omu. Piitã inhõ na. Inhmã na pre Tirtùm piitã òr pa. Kot paj inhmã mêhõ mã òr prãm nê kãm kugõ. ⁷ Tã amã kot paj kugõ. Jakamã e. Kwa tokyx ixkutã tèm nê inhmã inhmex o inhmex ã ijarê pa ama nê ri amã piitã òr pa. E tokyx. Anê.

⁸ Hãmri nhùm kuma nê kãm:

—Tk. Kot paj amã amex o amex ã ajarênh kêt kumrêx. Âm kwarĩ ho kwarĩ. Amexiti hã. Tirtùm kapêr ã kagã htùm kot ja nê kapêr kãm hihtÿx kênã. Kapêr kot:

Kêr ka mê ixkapêr pix ma. Nê ixkutã pix mã mãn akõnkra ho akrĩ nê inhmã inhmex o inhmex ã ijarênh o ri apa. Kêr ka mê ã amnhĩ nhÿpêx anhÿr o ri apa.

Anhÿr o kot harênh jakamã kot paj ri amã amex o amex ã ajarênh kêt nê Satanasti. Anê.

⁹ Nhùm pre ã Jejus amnhĩ nê kãm kapêr anê. Hãmri nhùm tee ri kuma nê hpãnhã ma krĩ pê Jerujarê hwÿr o mô. Nê mê kot Tirtùm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre hprêk nhÿmök wÿr ho api nê kýxpê hatur xã hã âm nhùm xa. Nhùm amnhĩ parpê kên rÿnh nhÿkwÿ pumunh o xa. Hãmri nhùm Satanasti kãm:

—E apê Tirtùm Kra jakamã kwa ja rÿm ahpar mã ajarĩ nê ma tê nê pikap tèm. Koa Anhÿpêxã apumunh mex nê ka tanhmã amnhĩ to hkêt nê. ¹⁰⁻¹¹ Kapêr ã kagã htùm kot ja jarênh kot:

Tirtùm koja kapêr o wÿrk xwÿnh mã ajarê ka ajarĩ nê ahpar mã tê nhùm mê kýx pê amÿ nhùm mêmoj akã hyr kêt nê.

Ã kapêr ã kagã kamã ajarênh kot anhÿr jakamã e tokyx ajarĩ nê ma tèn pikap ahto. Anê.

¹² Hãmri nhùm kuma nê kê axte amnhĩ tã kãm kapêr nê kãm:

—Tk. Kwa nã. Kot pa ri amar xã hkõt ã amnhĩ nhÿpêx anhÿr kêt nê. Koa Tirtùm tãm inhmã ijarĩ hã karõ pa ri mar xã hkõt ijarĩ no kot pa ri amar xã hkõt ijarĩ hkêt nê. Tirtùm kapêr ã kagã htùm kot ja jarênh kot:

Kêr ka mê amnhĩ krã hkõt amnhĩ tã ixkamã ajamak kaxyw inhÿi jarênh kôt tanhmã amnhĩ nhÿpêx to hkêt nê.

Ã ja nê kapêr kot anhÿr jakamã âm kwarĩ ho kwarĩ. Kot paj ri amar xã hkõt ã amnhĩ nhÿpêx anhÿr kêt nê. Tãm kot inhmã ijarĩ hã karõre hã. Anê.

¹³ Nhùm pre ã Jejus Satanasti mã kapêr anê hãmri nhùm tee ri mêmoj piitã ho mar kaprÿ hãmri nê hkaga nê ma nhÿhÿm tê. Hãmri nê kot nhÿrmã axte hwÿr htêm nê kot mêmoj punuj o mar kaxyw kormã amnhÿm hamãr o ri pa.

Jejus kot Tirtùm kapêr o mê ahkre ho hkrax ã harênh

Matêwre 4.12-17; Makre 4.14-15

¹⁴ Tã nhùm Jejus ma akupÿm Garirej wÿr mô. Nê Tirtùm Karõ nhÿ hã ãhpumunh tÿx nê hkwyjê mã kapêr jarênh o ri pa. Nhùm mê kuma nê piitã pikaja kamã axpên mã tanhmã harênh to. ¹⁵ Na pre hte mê kot Tirtùm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre hwÿr agjê nê kamã mê ahkre ho hkrĩ. Nhùm mê piitã kuma nê kãm mar prãm nê. Hãmri nê axpên mã mex ã harênh o ri pa.

Najare kamã mê kot Jejus kaga hã mê harênh

Matêwre 13.53-58; Makre 6.1-6; Juãw 1.11

¹⁶ Tã nhùm Jejus ma akupÿm krĩ kamã ãptãr xãja wÿr ma mô. Najare hwÿr. Hãmri nê kamã pøj.

Nhùm Ijaew nhõ arÿgromnu pê sap kato nhùm Jejus ma mê hkõt Tirtùm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre hwÿr tê. Hãmri nê hwÿr axã nê mê kuri nhÿ. Hãmri nê kamã mê kãm Tirtùm kapêr ã kagã htùm kamã harênh kaxyw kãnhmã xa ¹⁷ nhùm mê omu nê kãm ja gõ. Finat Ijais pê Tirtùm nhÿ hã kapêr xwÿnh kot Tirtùm kapêr kwÿ hã kagãja nhùm mê kãm kugõ. Hãmri nhùm kupy nê kamã kormã Tirtùm kot tanhmã mêmoj jarênh to hõ japêr o xa. Nê kãm kato hãmri nê mê kãm kamã harê. Nom amnhĩ tã kamã mê kãm harênh o xa nê mê kãm:

¹⁸ Na pre ra Tirtùm Karõja ixto ixãhpumunh tÿx nê mê kêp amrakati xwÿnhjê hwÿr inhmê pa ra mô. Ixte mê kãm mêmoj mex jarênh o ixpa kaxyw. Nê Satanasti kot amnhĩ kôt mê unhwÿr xwÿnhjê hwÿr nhùm pre mãânên inhmê. Ixte mê nê Satanasti japõx o ixpa kaxyw. Nê mê kot hprĩ hã Tirtùm kapêr mar kêt xwÿnhjê hwÿr nhùm pre mãânên inhmê. Ixprĩ hã ixte mê kãm kapêr jarênh o ri mê hkõt ixpa kaxyw. Nê mê kot amnhĩ tomnuj o mê pa xwÿnhjê hwÿr nhùm pre mãânên inhmê. Ixte mê nê kêt kot amnhĩ tomnuj rênh pa nhùm mê hamakêtkati nê ãmnhÿx ri pa kaxyw. Á na pre Tirtùm jajê piitã hwÿr inhmên anê pa ra man mõn pøj.

¹⁹ Nê amgrã ja kêp Tirtùm kot mê ato mex xã hã amgrãja nhùm ixte mê amã harênh o ixpa kaxyw na pre inhmê pa mõn pøj. Anê.

20 Nhũm pre ã Jejus Tirtũm kapēr ã kagã htũm kamã mẽ kãm amnhĩ jarēnh anē. Hãmri nē akupỹm mẽ kãm kagãja gõ nē ho mẽ ahkre kaxyw akupỹm nhỹ nhũm mẽ p-itã omunh pē mar o hkrĩ. 21 Hãmri nhũm mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarēnh to nē mẽ kãm:

—E ra Ijais kot ã ixkukamã ijarēnh anhỹr xã hkõt na pa mẽ awỹr wrỹ nē mẽ anoo mã ã amnhĩ nhĩpēx anhỹr o hkrax. Anē.

22 Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaēr pē ã kot amnhĩ jarēnh anhỹr ã kuma. Nē tee ri kuma nē axpēn pumunh pē hamaxpēr o hkrĩ. Jejus mẽ kurom ãhpumunh tỹx nē kapēr mex tã nhũm mẽ ãm kēp amnhĩ kwỹ pix ã hkamnhĩx kãm hihtỹx nē. Hãmri nē axpēn mã:

—Tk. Kwa kēp Juje hkra pix kēnã koja we ri ã amnhĩ jarēnh anē. Anē.

23 Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nē mẽ kãm:

—Nã na ka mẽ ixte amnhĩ jarēnh ma nom ixkõt ajamaxpēr kēt nē. Jakamã axpēn mã ijarēnh o: “Tk. Kēp mẽ pahkaprĩ xwỹnh ro nhỹx jar mẽ panhõ krĩ kamã aa mẽ pahte mẽmoj pumunh kēt kwỹ tanhmã mẽ pamã hipēx to pu mẽ hã omu. Te ra kot krĩ pē Kapanau kamã mẽ kãm mẽmoj kwỹ ho anhỹrta pyrãk. Pu mẽ omu nē hkõt pajamaxpēr kurē kumrēx.” Anhỹr o ri axpēn mã ijarē. 24 Koja nhãm krĩ hõ kamã mẽhõ kēp Tirtũm kapēr jarēnh xwỹnh ã amnhĩ jarē ã mẽ harēnh ma nē amã ma hwỹr amrar nē mar prãm nē. No kēt jar mẽ panhõ krĩ kamã ixpē mẽ anhĩõ hã ã amnhĩ jarēnh anē ka mẽ amã inhmar prãm kēt nē.

25 —Kwa mẽ inhma. Amnepēm kormã finat Eris htĩr ri na pre mẽ hã na wrỹk kēt ry rax nē. Jao hã amgrã axkrunēpxi nē hkõt mytwrỹ pē 6. Nhũm mẽ õ hkēt nē pa. Ra mẽ kēp mẽmoj grã pa nē hapēx nhũm mẽ kãm prãm tỹx kumrēx nē pa. Nhũm mẽ kēp mẽ mjēn tyk xwỹnhjaja kãm prãm xaj hirot o pa. 26 Tã nom Tirtũm mẽ ho mex kaxyw mẽ hwỹr Eris mẽnh kēt nē. Erisja mẽ urãk nē kēp Ijaew tã nhũm Tirtũm kot mẽ ho ajuta kaxyw mẽ hwỹr mẽnh kēt nē. Mē kot amnhĩ kaxyw Tirtũm kõt hamaxpēr kēt jakamã nhũm mẽ hwỹr mẽnh kēt nē. Axtem Ijaew kēt xwỹnhjē hõ hwỹr na pre kumē. Nhãm Sitõ kamã krĩ pē Sarep kamã mjēn htyk xwỹnhnta wỹr. Tokyx kot tanhmã ho mex to kaxyw. Jakamã nhũm ma hwỹr mō nē tanhmã kãm kapēr to nhũm kuma nē amnhĩ kaxyw Tirtũm kõt hamaxpēr kurē kumrēx.

27 —Nē finat Eriasti haxwỹja. Eris pyrã nē kēp Tirtũm nhỹ hã kapēr o pa xwỹnh tã amnhĩ kwỹ pē Ijaew tanhmã mẽ ho ajuta hto hkēt nē. Na prem ohtõ nē hkã nhy nē hkro xãpēr o pa. Jao ra omnuj tỹx nē. Tã nhũm Tirtũm kot akupỹm mẽ ho mex kaxyw mẽ hwỹr Eriasti mẽnh kēt nē. Amnhĩ kaxyw

mē kot hkõt hamaxpēere hã. Æm Sir nhõ xwỹnh Namãja pix na pre Tirtũm Eriasti mã anē nhũm akupỹm ho mex. Kēp Ijaew kēt tã nhũm akupỹm ho mex. Tã ja pyrã nē na pa ãm mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpēr pix xwỹnhjē mã tanhmã amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixpa. No mẽ ate amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpēr kēt xwỹnhjē mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpēx to hkēt nē. Anē.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarēnh anē.

28 Hãmri nhũm mẽ kuma nē kamã gryk tỹx nē axpēn mã hã amỹnē nē axpēn mã:

—Tk. Kwa pu mẽ ixkre nē kator nē ma o tē nē kupĩ ri. Anē.

29 Hãmri nē kaxyw kãnhmã kuhē hpa nē hwỹr hprõt nē unē. Mē kot ma o htēm nē hixēt prēk jatur xã hã hkujaek nhũm ahpar mã tēn htēm nē htyk kaxyw. Mē õ krĩja hixēt prēk nhĩmõk ã na pre. Jakamã nhũm prem unē nē hatur xãta wỹr o tē. 30 Tã nom nhũm tanhmã amnhĩ nhĩpēx to nē mẽ kēp akunok nē hpãnhã nhãm ma tē nhũm mẽ tee ri hapēr nom nhỹri omunh kēt nē.

Jejus kot mẽhõ nē mẽkarõmnuti kator ã harēnh

Makre 1.21-28

31 Tã nhũm Jejus ma akupỹm Garirej kamã krĩ pē Kapanau hwỹr mō. Nhũm mẽ õ arĩgromnu pē sap kato nhũm ma mẽ kot Tirtũm kapēr o mẽ ahkre xã hã ixkre hwỹr tē nē mẽ ahkre ho nhỹ. 32 Hãmri nhũm mẽ kot mar o hkrĩ xwỹnhjaja kuma nē kãm mar prãm nē. Nē axpēn mã:

—Hēxta waa nē. Æm hãmri na ã mẽ pamã kapēr anē. Æhpumunh tỹx xã hkõt na hte ãm hãmri mẽ pamã avjarē. Anē.

33 Nhũm mẽhõ myja mẽ ãhkõ hã haxwỹja mar o nhỹ. Mēkarõmnuti na pre ra hwỹr axã nhũm ý hã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Hãmri nē mẽ ãhkõ hã Jejus mar o nhỹ nē ra ãmra kamã tanhmã kãm kapēr to. Nom nhũm tãm kãm kapēr kēt ãm kamã mẽkarõmnutija kãm kapēr. 34 Nē kãm:

—Pa? Jejus pē Najare nhõ xwỹnh? Nã ate mẽ ixto ajapēx par kaxyw na ka mẽ ixwỹr mō. Ra ixte apumunh mex kēnã. Apē Tirtũm kot mẽ ixwỹr amēnh xwỹnh maaita na ka. Jakamã kwa tanhmã kot kaj mẽ ixto? Mo kaxyw na ka pre mẽ ixwỹr mō? Anē.

35 Hãmri nhũm kuma nē mẽkarõmnuti kot kãm ã kapēr anhỹr ã omunh kurē kumrēx. Jakamã kutã kãm kapēr nē kãm:

—Tk. Kwa anhĩkrē nē kēp akato. Anē.

Hãmri nhũm kuma nē myta o pika kura nē kēp kato nē ma tē. Æm ho pika kuranh pix nhũm nõ. Hãmri nē akupỹm kãnhmã nhỹ nē akupỹm mex. 36 Hãmri nhũm mẽ piitã omu nē kamã no pyrna nē. Hãmri nē axpēn mã:

—Kokỹỹ. Na hte Jejus amnhĩ krã hkõt ãhpumunh tỹx xã hkõt mẽkarõmnuti mã kapēr

nē mē hano nhūm htem kuma nē mē kēp hapōx kurē kumrēx. Anē.

³⁷ Hāmri nhūm mē mēō pika kamā piitā ri axpēn mā harēnh o pa.

Jejus kot Simāw Pētre xupānhgēx o mex ā harēnh

Matēwre 8.14-15; Makre 1.29-31

³⁸ Tā nhūm Jejus Tirtūm kapēr o mē ahkre xāja rūm kato nē ma Simāw Pētre nhōrkwý hwýr tē. Nē mē hwýr axā nhūm Simāw Pētre omu nē kām upānhgēx tanhmā kute hā harē nē kām:

—Kwa Pahihti. Tē nē inhmā ixupānhgēx pumu. Na hkā kagro htýx nē amnhī to àpēr o nō. Kwa tēn inhmā omu. Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tōe. Nā kot paj amā omu. Anē.

³⁹ Hāmri nē hwýr tēn kuri xa nē kām:

—Pa? E kwa akā hakry. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hkā hakry nē akupým hihtýx kurē kumrēx. Hāmri nē kànhmā nhý nē mē kām mēō hā àpēnh o ri mra.

Jejus kot mē ho ohtō nē mē ho mex ā harēnh

Matēwre 8.16-17; Makre 1.32-34

⁴⁰ Tā nhūm ra amýkry htýx mē nhūm mē Jejus wýr ahpýnhā ri mē à xwýnhjē ho mra. Nhūm amnhī wýr mē omu hāmri nē mē piitā ri mē hā ihkra jaxwý nē akupým mē ho mex pa. ⁴¹ Nhūm ra mēkarōmnuti mē hkwyjē hwýr agjē nhūm mē kurūm mē hano nhūm mē tee ri amnhī tā omu nē mē kēp hapōx kurē kumrēx. Hāmri nē mē kēp hapōx kaxyw nē àmra kamā kām kapēr nē kām:

—Kwa tanhmā kot pa wem amnhī nē ato? Héxta waa nē. Apē Tirtūm Kra hā axàhpumunh týx kēnā.

Anhýr o kām kapēr. Ām hāmri na prem ā harēnh anē. Kēp Tirtūm kot mē pakaxyw àm xwýnh kēnā. No nhūm Ijaew nhō pahijaja kot mē kapēr mar nē kēp mēkarōmnuti hkwy hā hkamnhix pymaj nhūm Jejus amnhī nē mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa mē ri ā ijarēnh anhýr kēt nē.

Anhýr o mē kām kapēr hāmri nē mē hano nhūm mē hapōj nē ma mra.

Mēmo kaxyw Tirtūm kot mē pahwýr Jejus mēnh ā harēnh

Makre 1.35-39

⁴² Tā nhūm apkati nē myt kator grire nhūm Jejus kot Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw kànhmā nhý nē kato nē ma nhýhým kapót mā tē. Hāmri nhūm krī nhō xwýnhjaja hkrā hapōj nē tee ri hapēr nē ma hkót hpri jakop o mō. Nē nhýri hwýr kato nē omu hāmri nē ma nhýhým mōr nē kurē nē kām:

—Kwa Jejus. Kēr ka tokyx ma nhýhým amōr kēt nē. Kritpēm mē ixkōt axkamē mán. Anē.

⁴³ Hāmri nhūm mē kuma nē amnhī tā mē kām:

—Nā kot paj kritpēm mē akōt ixpikamēnh kēt nē. Kot paj ma krī piitā hkōt ri Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt ixpa. Tirtūm kot tanhmā mē ho hkra hto hā harēnhja kot paj mē hkōt ri mē kām harēnh o ri ixpa. Ja kaxyw na pre Tirtūm mē awýr inhmē. Anē.

⁴⁴ Nhūm pre ā mē kām amnhī jarēnh anē. Hāmri nē mē kēp kato nē ma Ijaew nhō pika piitā hkōt Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri pa. Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre kamā mē piitā ho mē ahkre ho ri pa.

5

Jejus kot amnhī kōt mē hkwyjē hwýr ā harēnh

Matēwre 4.18-22; Makre 1.16-20

¹ Tā nhūm Jejus ma gō raxpē Jenējare hwýr mō. Hāmri nē hwýr pōj nē gō myri Tirtūm kapēr o mē ahkre ho xa nhūm mē ohtō nē pu hā mar o kuhē. Nē kot hprī hā mar nē hkōt omunh kaxyw hā axpēn nhīgānh o kuhē. ² Hāmri nhūm tee ri amnhī tā mē omu nē amnhī pu hā hakēx nē rīt nē gōx kām pàr kaprý hamēxkrut nē jētja wa omu. Nhūm ō dōn wa gōx kām kryhti kuhōnh o xa. Nhūm pàr hamē hkaprý nē ajēt nhūm Jejus omu. ³ Hāmri nē hwýr tē nē hōm axā nē ō dōn pé Simāwja mā anē nhūm hkōt axā nē kii mē kēp pàrja amým kunhō nhūm ajēt. Hāmri nhūm pàr kre rūm amým mē ahkre ho nhý nhūm mē piitā omu nē mar mex o kuhē.

⁴ Tā nhūm mē ahkre hpa nē Simāw mā kām:

—E gō xupým wýr anhō pàr o axkamē nē axte anhō kryhti mē nē ho amnhīm tep kwýmnē. Anē.

⁵ Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām:

—Kwa na pa mē ra kamāt kām tee rēnh o apkati nē ho hōmnēnh kēt tā ma ri inhmā anē. Nom kot paj amar xā hkōt kop kumē. Anē.

⁶ Hāmri nē upým wýr pàr o axkamē nē htō Andre mē wa axte kryhti mē. Nē àm mēnh tipxi htā ho tep pynēnh rax kumrēx. Jakamā nhūm kryhtija ra pikaxōnh kaxyw. ⁷ Hāmri nhūm wa tee ri ho anē nē amnhī wýr pàr ō ho mra xwýnhnta wa kām akir. Jepetew kra Juāw mē Xiakreja wa nhūm wa amnhī wýr wa kām akir nhūm wa hwýr pàr ō ho tē hāmri nē mē kryhti hā hije nē pàr wýr ho api. Hāmri nē pàrta hamē tep o ho nýt pa nē hamē ho hipu mex nē. Jao nhýx gōnh mā wa axā. ⁸⁻¹⁰ Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pé tep sohtō raxta pumu nē kamā no pyma nē. Hāmri nhūm Simāwja Jejus kutā hkōn krā ho tēm nē hipō nē nhý nē hā hpijaam kamā kām kapēr nē kām:

—Kwa Pahihti. Kii tamū axkamē. Akīnhā ixte amnhī tomnuj týx xwýnh na pa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē àm kuma nē kām:

—Kwa nà tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpër kêt nê. Kot kaj jarãhã hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx o apa. Na ka ra tep pynênh rûnh o apa. Tã kot kaj ja kaga nê hpãnhã ma ri mê hkôt Tirtûm kapêr o mê ahkre ho ri apa. Koja mê ohtô nê ama nê Tirtûm kôt amnhĩ xunhwý nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã kot kaj te ate tep pynênh rûnh nê Tirtûm mã òr pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o apa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Simãw mã kapêr anê.
 11 Hãmri nhũm mê gô jakãx ã pãr janhõr tỳx nê kamã hikukrêx piitã hkaga hpa nê ma Jejus kôt pa ho pa.

Jejus kot hkã nhy kro tỳx xwýnh o mex ã harênh

Matêwre 8.1-4; Makre 1.40-45

12 Tã nhũm Jejus ma krĩ hõ hwýr mõ. Hãmri nhũm mêhõ my hkã nhy hkro htỳx xwýnhja omu nê hwýr tẽ nê hã hpiaaãm kaxyw kutã hkõnkrã ho nhý nê kãm:

—Pa Pahihti. E ot pa awýr amnhĩ to tẽ. Kwa akupým ate mê ixto mex kaxyw axãhpumunh tỳx jakamã kot ka akupým amã ixto mex prãm nê mãmri akupým ixto mex. Anê.

13 Hãmri nhũm kuma nê hkã punuti hã ìhkra xi. Amnhĩ kamã kahak kêt nê hã ìhkra xi nê kãm:

—Nà kot paj ato mex. E akupým akã mex kurê kumrêx.

Anhýrja kôt hãmri nhũm hkãja akupým mex pa. 14 Hãmri nhũm Jejus kãm:

—E kër ka amnhĩ tã akwýjê mã tanhmã ijarênh to hkêt rãhã ma patre hwýr tẽ kè akupým akã mex ã apumu. Hãmri ka amnepem Mojes kot mê ate akupým amex ã Tirtûm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã karõta ka kãm ho anê. Kè mê mê piitã akupým akã mex ã apumu. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Tõe. Nà kot paj anê. Anê.

Hãmri nê ma hwýr htêm kurê kumrêx.

15 Hãmri nhũm mê piitã axpên mã Jejus jarênh o ri hprõt nhũm mê kot kapêr mar kaxyw ma hwýr mra. Nê mê ã xwýnhjaja nhũm kot mê ho mex kaxyw nhũm mê hwýr amnhĩ to mra. 16 Jakamã nhũm pre hte Jejus tõhã mê kêp hapõj nê ahte ma kapõt ã Tirtûm mã amnhĩ jarênh kaxyw mra. Nê kãm amnhĩ jarênh pa hãmri nê ma akupým mê hwýr mra.

Jejus kot ã kamã htyk xwýnh o mex ã harênh

Matêwre 9.1-8; Makre 2.1-12; Juãw 10.37-38

17 Tã nhũm Jejus ma Tirtûm kapêr o Ijaew jahkre ho pa. Jakamã nhýri mêhõ nhõrkwý kamã ho mê ahkre ho xa nhũm Parijew nhõ xwýnhjê mê Tirtûm kapêr tũm o mê ahkre ho mê pa xwýnhjaja kot mar kaxyw ma hwýr mra. Na pre ra Garirej rũm mê hkwýjaja ma

hwýr mra. Nê pika pê Jutej rũm mê hkwy haxwýja ma hwýr mra. Nê krĩ pê Jerujarê rũm. Á na prem ohtô nê krĩ piitã kurũm kot mar kaxyw hwýr akuprõ nhũm mê ahkre anê. Nê Tirtûm kot ho ãhpumunh tỳx jakamã nhũm ý hã akupým mê ã xwýnhjê ho mex.

18 Hãmri nhũm hkwyjaja ã kamã htyk xwýnhjê mý nê Jejus wýr o tẽ. Nõr xã kamã nõr rãhã nhũm mê hã hije nê hwýr o tẽ. Hãmri nê tee ri kot hwýr ho ãr kaxyw ri mê hkupu ho pa.

19 Nom nhũm mê ra ãxkre ho nýt rax jakamã nhũm mê tee ri amnhĩ kukamã ho ukapi ho ri pa. Hãmri nê ra hamaxpêr nê ãxkre nhĩmõk po hwýr ho api nê ãxkre nhĩmõk kwý grã nê hkôt ã kamã htyk xwýnhnta jaxã. Nõr xã kamã nõr rãhã Jejus wýr haxã nê mê hipõk ri ho wrý nê kutã kuxi nhũm nõ. 20 Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mê kot kaxyw kãm hamaxpêr tỳx ã mê omunh mex nê. Hãmri nê ã kamã htyk xwýnhnta mã kapêr nê kãm:

—Pa? E na pa ra anê tanhmã ate amnhĩ tomnuj to ho apaja o ijarênh pa. Kot paj axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Anê.

21 Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjê mê Tirtûm kapêr tũm o mê ahkre ho mê pa xwýnhjaja tee ri kot ã kãm kapêr anhýrja ã kuma nê axpên mã:

—Tk. Kwa kêp Tirtûm kêt tã te ri kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o ri mê nê mê kot amnhĩ tomnuj o hapêx ã amnhĩ jarênh o kuhê. Tirtûm pix na kot mê nê mê kot amnhĩ tomnuj o hapêx xwýnhjê kênã. Anê.

22 Nhũm mê ã axpên mã Jejus jarênh anê nhũm amnhĩ tã mê kuma nê mê hamaxpêr kôt mê omunh mex nê. Jakamã mê kãm:

—Kwa mê ã ajamaxpêr anhýr kêt nê.

23 Ixte mê nê mê kot amnhĩ tomnuj o ijarênh par ã amnhĩ jarênh tã mê ate ja kôt ãxpumunh kêt jakamã na ka mê ãxkõt ajamaxpêr kêt nê. Nom kot paj mê anoo mã akupým ã kamã htyk xwýnhnta o mex ka mê apiitã ja hã ãxpumu hãmri nê ãxkõt ajamaxpêr kurê kumrêx. 24 Ixpê Tirtûm kot mê awýr inhmênh xwýnhnta na pa. Ixte mê anê mê ate amnhĩ tomnuj rênh kaxyw na pre mê awýr inhmê pa mê awýr wrý. Tã mê ate ja kôt ãxpumunh kaxyw kot paj mê anoo mã myja o mex. Anê.

Hãmri nê hpãnhã ã kamã htyk xwýnhnta mã kapêr nê kãm:

—E kãnhmã xa nê anõr xã py nê ma akupým anhõrkwý hwýr tẽ. Anê.

25 Nhũm kãnhmã ãm kurê kumrêx. Hãmri nê amnhĩ pumu nê hkñh tỳx nê nõr xã py nê mê noo mã kato nê akupým òrkwý hwýr ma Tirtûm mã mex o mex ã harênh o tẽ.

26 Hãmri nhũm mê amnhĩ jaêr pê omu. Nê no hapõx kaxyw hkôt omunh o kuhê nê kamã no pyma nê. Nê tee ri omu hãmri nê axpên mã:

—Kokÿÿ. Aa më pahte ã mëhõ kot amnhî nhîpêx anhÿr ã omunh kêt tâ na pu më jarãhã ja pumu. Anê.

Hãmri nê Tirtûm mã mex o mex ã harênh o kuhê.

Jejus kot amnhî kôt Rewi hwÿr ã harênh Matêwre 9.9-13; Makre 2.15-17; Rukre 15.1-2

²⁷ Tã nhûm Jejus ma hkõt më pa ho më pa xwÿnhjê mërohã ma nhÿhÿm mô. Hãmri nê nhÿri Rewi pumu. Rewi nhÿxi hõ pè na Matêwre. Rôm kãm më õ pahihiti mã amnhî kwÿjê pè kãxpore hkwy jamÿnh xwÿnh na pre. Jakamã nhûm ujamÿnh xã hã ixkre kamã më kèp hkwy jamÿnh o nhÿ nhûm Jejus më hkõt më pa o më pa xwÿnhjaja hãnh mra. Hãmri nhûm Jejus ãpênh ã omu nê amnhî kôt kuwÿy nê kãm:

—Pa? E kwa axãpênhhta kaga nê hpãnhã amnê më ixkõt mãn tẽ. Nê ixkõt mãn ri apa ho apa. Anê.

²⁸ Hãmri nhûm kuma nê ãpênh kaga hpa nê ma hkõt mô nê hkõt pa ho pa.

²⁹ Hãmri nhûm mëmo arîgro hã nhûm Rewi nhõ më apkur xã hã mëo rax nê. Jakamã nhûm amnhî nhõrkwy hwÿr hkrãmnhwÿjaja nê Jejus më hkõt më pa ho më pa xwÿnhjê hwÿ. Mẽ kot kutã apkur kaxyw nhûm amnhî kôt më kuwÿy nhûm më ma hkõt mra nê õrkwy hwÿr agjê nê apkur o hkrî. Nê më kèp Rôm nhõ pahi mã më kèp kãxpore hkwy jamÿnh xwÿnh kwÿjaja nê më ohtõ nê hwÿr akuprõ nê axpênh kutã apkur o hkrî. ³⁰ Hãmri nhûm Parijew nhõ xwÿnhjê më Tirtûm kapêr tûm o më ahkre ho më pa xwÿnh kwÿjaja mra nê më apkur ã më omu nê tee ri më hkaêx ã Jejus pumu hãmri nê Jejus kôt më pa ho më pa xwÿnhjê hwÿr agjê nê hã më kãm akir nê më kãm:

—Kwa më kot amnhî tomnuj ho më pa xwÿnhjê kutã më apkur kêt tâ ka më apytãr xwÿnhja më apimràatã axtem nê më kutã axãpkur o akrî. Kwa më ate amnhî to mex ronhÿx ka më kutã axãpkur kêt nê. Anê.

³¹ Hãmri nhûm Jejus amnhî tâ më kapêr ã më kuma nê më kãm:

—Tk. Nã ixte tãm më unhwÿr kaxyw na pa më kutã ixãpkur o nhÿ. Xã na hte tõtõja më mex xwÿnhjê hwÿr mra nê më hkane? Nã ãm më ã xwÿnhjê pix wÿr na htem mra. Ra më ate ja pumunh mex kênã. Ja pyrã nê na pa pre më kot amnhî to mex xwÿnhjê hwÿr ixwÿryk kêt nê. Mẽ kot amnhî tomnuj xwÿnhjê pix wÿr na pa pre wrÿ. Ixte tãm më unhwÿr kaxyw na pa pre më hwÿr wrÿ nê ã jajê kutã ixãpkur o inhÿr anê. ³² ãm më kot amnhî tomnuj xwÿnhjê hwÿr na pa pre wrÿ nê më kamã ixukapri ho ri ixpa. Mẽ kot amnhî tomnuj mã urer nê hpãnhã tãm amnhî nhîpêx o pa kaxyw na pa pre më

hwÿr wrÿ. Tã ka më atÿx ã ri më ixto akapêr anê. Anê.

Mẽ hpãmjaja kot amnhî nhîpêx gryk ã Jejus kaga hã më harênh Matêwre 9.14-17; Makre 2.18-22

³³ Tã nhûm Ijaew kwÿjaja Jejus wÿr mra nê kãm:

—Pa? E ot pa më awÿr mra. Kwa aprî hã më inhmã mëmoj jarê. Na hte Parijew nhõ xwÿnhjê më Juãw kôt më pa xwÿnhjaja tõtã Tirtûm mã amnhî jarênh kaxyw nê apkur kêt rãhã kãm amnhî jarê. No akõt më pa ho më pa xwÿnhjaja na htem ãmnhix apkur o pa kamã kãm amnhî jarê. Kwa mo na htem më urãk nê tõtã apkur kêt ri kãm amnhî jarênh hkêt nê? Anê.

³⁴ Hãmri nhûm më kuma nê më kãm:

—Tk. Nã mo kaxyw koja më apkur kêt rãhã kãm amnhî jarê? Mẽ hkapri hkêt kênã. Mẽ kot ixkõt pa ho pa hã amnhî pumunh jakamã hkÿnh nê pa. Kormã ixte më kamã ixpa kênã kot kêt më Tirtûm mã amnhî jarênh kaxyw nê apkur kêt rãhã kãm amnhî jarê. Xã na htem hkrãmnhwÿ hã hkÿnh kaxyw hã akuprõ nê hkapri nê apkur kêt nê mÿr o hkrî? Na htem hã akuprõ nê hkÿnh nê hã apkur rÿnh nê. Ja pyrã nê na hte ixkõt më pa ho më pa xwÿnhjaja ixkõt kormã ãmnhix ri hkÿnh nê apkati më apkur o pa. ³⁵ Nom koja më kãm ixkurê xwÿnhjaja nhÿrmã tanhmã ixto hãmri nhûm më rî kormã ixtã hkapri htÿx kãm apkur kêt ri tanhmã amnhî nhîpêx to. Anê.

³⁶ Nhûm pre ã Jejus më kãm hkõt ri më pa ho më pa xwÿnhjê jarênh anê hãmri nê më kãm:

—Nã më kot amnhî tomnuj xwÿnhjaja më kot amnhî nhîpêx tûm o amnhî pyrãk jakamã na htem më kot amnhî nhîpêx nyw kaga. ³⁷⁻³⁹ Ixte amnhî nhîpêx nywja te kot më ate amnhî nhîpêx tûm pyrãk kêt jakamã ka htem inhma nê ãm inhma. Kwa më ixkapêr ma nê më ate amnhî nhîpêx tûm gryk ã ixkaga hkêt nê. Anê.

6

Jejus kèp arîgromnu hpãm ã harênh Matêwre 12.1-8; Makre 2.23-28

¹ Tã nhûm Ijaew nhõ arîgromnu pè sapja axte kato. Hãmri nhûm Jejus më hkõt ri më pa ho më pa xwÿnhjê më ma më hpur kôt ri nhÿhÿm ri pa. Hãmri nhûm hkõt më pa ho më pa xwÿnhjaja ra kãm prãm nê mra hãmri nê prãm xãj mëmo hy te kot harój pyrãk xwÿnhhta kwÿr rê nê kugrà nê ma Jejus kôt hkanhta o mô. Ijaew kot amnhî nhîpêx xã hkõt. ² Hãmri nhûm Parijew nhõ xwÿnhjaja kãm mëmoj tã Jejus o kapêr prãm jakamã ã më kot amnhî nhîpêx anhÿr ã më omu nê më hã Jejus kukjêr kurê kumrêx nê kãm:

—Kwa Tirtûm kapêr tûm kot mê panhõ arîgromnu hã mê pahte mê pahpur kãm mêmõj nhîkênh nè mê pahkuré htã nhûm ri akõt mê pa ho mê pa xwýnhjaja axtem nè mêmõ hyta kwý rê nè akõt hkanhar o mô. Kwa mê kãm anê kê mê ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nè. Na htem arîgromnu hã ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nè. Anê.

³⁻⁴ Hãmri nhûm Jejus mê kuma nè hprî hã mê kãm Tirtûm kapêr tûm jarê nè mê kãm:

—Kwa xã na ka mê Tirtûm kapêr ã kagã htûm kamã pahi Tawi kot tanhmã amnhî nhîpêx tota kamã harênh nè mar kêt nè? Na pre Tawija hkõt ri mê pa xwýnhjê mê nhûm mê prãm xãj Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre wýr agjê nhûm patre maattija mê kãm prãm týx ã mê omu nè mê kãm mêmõj gõ. Mê kot Tirtûm noo mã päwti jaxwýr xwýnhnta nhûm mê kãm kugõ nhûm mê kuku. Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ja nè mê kuré htã nhûm mê kãm prãm týx ã mê omu nè mê kamã ukapri xãj mê kãm kugõ. Patre pix kot ja kur kaxyw tã nhûm mê kãm kugõ nhûm mê kuku. Tã nhûm Tirtûm ja hã mê omu nhûm ja kêp omnuj kêt nè. Kot mê kamã ukapri nè mê kãm ör nhûm mê hã omu nhûm ja kãm mex nè. ⁵ Tã pa na pre Tirtûm mê akaxyw ixãm nè mê awýr inhmênh jakamã papxipix na pa hte arîgromnu hã tanhmã mê kot amnhî nhîpêx to hã mê kãm karõ ho ri ixpa. Ixpê arîgromnu hpãm na pa. Anê.

Jejus kot ihkra grã xwýnh o mex ã harênh Matêwre 12.9-14; Makre 3.1-6

⁶ Tã nhûm Ijaew nhõ arîgromnu pê sapja axte kato. Hãmri nhûm Jejus Tirtûm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre hwýr tẽ nè axã nè Tirtûm kapêr o mê ahkre ho nhý. Nhûm mêmõ myja upõk rûm ihkra grã xwýnhja mê ihkõ hã mar o nhý. ⁷ Nhûm Parijew nhõ xwýnhjê mê Tirtûm kapêr tûm o mê ahkre ho mê pa xwýnhjaja mê kãm mê hkrãhtûmjê mã Jejus o kapêr prãm xãj htãnopxar o kuhê. Nê ihkra grã xwýnhnta pumu nè hã axpên mã:

—Kwa pu mê jar pakuhê nè Jejus tanhmã kot amnhî nhîpêx to hã omu. Xã koja jarãhã mûjti ho mex nã? Jarãhã arîgromnu kênã kot kêt kãm ihkra ho mex. Koja anê nè Tirtûm kapêr kwým ri amnhî nhîpêx. E pu mê kop pakuhê nè hã omu. Anê.

⁸ Nhûm Jejus ra kot mê hamaxpêr kõt mê omunh mex jakamã amnhî wýr myta mã hpa ho apê nè kãm:

—Pa? E kãnhmã xa nè amnê ixwýr tẽ. Anê.

Hãmri nhûm kuma nè kãnhmã xa nè hwýr tẽ. ⁹ Hãmri nhûm Jejus amnhî pu hã ri mê ho hakêx nè mê kot mar o hkrî xwýnhjê pumu nè mê kãm:

—E mê inhmã mêmõj jarê. Tanhmã na htem arîgromnu hã axpên nhîpêx to ho pa wehe? Xã kot ka arîgromnu hã axã htýx nè

nõ hãmri nè amnhî mex prãm xã ma mêmõ hwýr amnhî to tẽ. Hãmri nhûm ãm apumu nè apkatim arîgro mex jamãr pê akane hkêt ka ty nhûm ja amã mex nè nã? Rý nhûm tanhmã atomnuj to nè akupým amnhî nè ajano nhûm ja amã mex nè nã? Nã koja ã anhîpêx anê nhûm ja amã mex kêt nè. Na ka htem ã amnhî nhîpêx anhýr o apa hkêt nè. E mê inhmã mêmõj jarê. Tanhmã na pre finat Mojesja Tirtûm nhý hã mê pamã arîgromnu hã mê pahte axpên nhîpêx ã karõ hto? Xã kot puj mê axpên kãm paxukapri ho papa nã? Kot puj mê pamã axpên kuré ho papa? Xã kot puj mê hã mêmõj punuj pê axpên pytã nã? Xã kot puj mê hã axpên pytãr pymaj arîgro mex jamã? E mê atõ inhmã ja jarê. Anê.

Nhûm pre ã mê hkukjêr anê. ¹⁰ Mê hamaxpêr ã mê omunh mex pê ã mê hkukjêr anhýr o xa. Nom nhûm arî mêmõ tanhmã kutã kãm nè hkêt nè. ãm akryk mar pê omunh o hkrî. Mê kot tanhmã kãm nè nhûm ta pãnhã tanhmã kot mê kãm nè pymaj nhûm mê tee ri kãm tanhmã nè hprãm nom akryk mar o hkrî. Hãmri nhûm Jejus tee ri mê omu hãmri nè myta mã kãm:

—Tk. Mê kot tanhmã inhmã kapêr tore hã. E anhîhkra katãt. Anê.

Hãmri nhûm ihkra katãt nè akupým mex kuré kumrêx. ¹¹ Hãmri nhûm mê kãm Jejus kuré xwýnhjaja tee ri ja hã omu nè kamã gryk týx nè. Arîgromnu hã kot ho mex jakamã nhûm mê kamã gryk týx nè. Nê hã axpên kukjêr o kuhê nè axpên mã:

—Kwa ã kot amnhî nhîpêx anhýr myrapê tanhmã kot puj wem ho? Na ã kapêr anhýrja o tanhmã mê pahto kapêr punuj to. Te mê papamjaja mê pahte hkînhã pahkwýjê kamã paxukapri hkêt pyrak ã mê pajarê. Koja mê pahkwýjê kuma hãmri nè mê pahte amnhî nhîpêx kaga nè amnhî kaxyw ãm hkõt pix mã hamaxpêr o pa. Jakamã kwa tanhmã kot puj mê ja nè ho? Anê.

Jejus kot amnhî kaxyw mê ho 12 nè mê rênh ã harênh

Matêwre 10.1-4; Makre 3.13-19

¹² Tã nhûm arîgro hõ hã nhûm Jejus ma kot Tirtûm mã amnhî jarênh kaxyw ma hixêt prêk wýr tẽ nè hã api. Hãmri nè kãm amnhî jarênh o apkatî.

¹³ Tã nhûm kwýhtã nhûm amnhî kõt kot ri mê o pa xwýnhjê hwý nè amnhî kaxyw mê ho 12 nè mê kuré. Nê mê kãm:

—E mê kajaja kot paj ma mê pahkwýjê hwýr mê arê ka mê ma inhý hã Tirtûm kapêr o mê ahkre ho ri mê hkõt apa. Kot kaj mê apê inhý hã mê ahkre ho apa xwýnh. Anê.

¹⁴ Kot amnhî kaxyw mê rênh xwýnhjê nhîxi na jajaja:

Simãw kumrêx na pre kuta nè axte hã hixi mê nhûm kêp Pêtre.

Nē Simāw Pêtre hkôt htō Andreja ta.

Nē hkôt Xiakre hta.

Nē hkôt Juāw ta.

Nē hkôt Firiptija ta.

Nē hkôt Patoromewa ta.

¹⁵ Nē hkôt Matêwreja ta.

Nē hkôt Tomasja ta.

Nē hkôt Apew kra axtem Xiakre hōja ta.

Nē hkôt Simāw Jeroxja ta.

¹⁶ Nē hkôt Xiakre hō hkra Jutja ta.

Nē hkôt Jut Kariot ta.

Jut Kariotja na pre kormā kot mē kām

Jejus kurē xwýnhjē nhīhkram ōr mā.

Nhūm kot amnhī kukamā omunh

mex tā mē hkôt amnhī kaxyw kuta.

Ā mē kot Jejus nhī hā mē ahkre o pa kaxyw
mē rēnh xwýnhjē nhīxi kot anhÿr.

Jejus xāpēnh ā harēnh

Matêwre 4.23-25

¹⁷ Tā nhūm Jejus akupÿm ŷ hā mē ahkre
ho pa xwýnhjē mē hāmri hixēt prēēta kurūm
wry nē nhÿri hinur kām kuhē. Hāmri
nhūm nhÿhÿnh mē kot mar mā xwýnhjaja hā
akuprō. Kōt mē pa ho mē pa xwýnh kwýjaja
nē nhÿhÿnh krī hkwy rūm mē hkwyjaja. Pika
pē Jutej kurūm mē hkwyjaja. Nē krī pē
Jerujarē kurūm mē hkwyjaja. Nē gō mÿ
ri Xir mē Sitōja wa kamā mē pa xwýnh
kwýjaja. Ām ahpÿnhā ri nhÿhÿnh krī hkwy
rūm mē kot mar mā xwýnhjaja hā pikuprōnh
rax nē. ¹⁸⁻¹⁹ Mē kot kapēr mar nhūm kot
akupÿm mē ho mex kaxyw nhūm prem ma
hwÿr amnhī to pa. Mē hkwyjaja tanhmā
ri ā kute. Nhūm mē hkwyjaja mēkarōmnuti
kot mē hwÿr gjēx xwýnhjaja nhūm mē piitā
ma hwÿr amnhī to pa. Na prem ra amnhī
kaxyw kām hamaxpēr o:

—E pa ma hwÿr tē nē ām hkupēnh pix tā
akupÿm inh mex japēr. Anē.

Hāmri nē ma hwÿr mra nhūm mē omu nē
Tirtūm xāhpumunh tÿx o akupÿm mē ho mex
pa.

*Jejus kot hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē
jahkre hā harēnh*

Matêwre 5.1-12

²⁰ Tā nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa
xwýnhjē jahkre nē mē kām:

E kot kaj mē atō amnhī kaxyw tanhmā
inhmā ajamaxpēr to nē ajamaxpēr o:
“Nā ixkukrēx rax kēt tā na hte Tirtūm
ixkōt pa ho pa. Koja ixkōt pa hkēt pa
ixtÿx ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri
ixpa rāhā nē. Tirtūmja mex kumrēx o
kot mē hikukrēx raxta jakrenh par.”
Anhÿr o ajamaxpēr. Hāmri nhūm
Tirtūm ā ajamaxpēr anhÿr ā apumu
nhūm ja kām mex nē. Hāmri nhūm
apē hkra hā ato mex nē atānopxar o
akōt pa ka ajamakētkati nē akīnh nē
axāmnhīx ri apa.

²¹ Nē kot kaj mē atō amā Tirtūm kām hprām
xā hkôt tanhmā amnhī nhīpēx to ho
ri apa hprām tÿx nē. Nhūm amnhī tā
apumu nhūm ja kām mex nē nhūm
ato mex nē. Nē tanhmā ato ka hkôt
pix mā amnhī to mex o ri apa nē
ajamakētkati nē akīnh nē axāmnhīx ri
apa.

Nē kot kaj mē tanhmā amnhī tomnuj to.
Hāmri nē tee ri ja hā amnhī pumu
nē ajamaxpēr. Nē apijaām nē akapri
xāj amÿr o nhÿ. Amÿr rax nē. Hāmri
nhūm Tirtūm ja hā apumu nhūm ja
kām mex nē. Jakamā nhūm anē
akapri hta nē ato mex nē. Ka aja-
makētkati nē akīnh nē axāmnhīx ri
apa.

²²⁻²³ Nē kwār mē māmri ixtā tanhmā mē ato
kapēr punuj to nē tanhmā mē ato hēx
to nē tanhmā ri mē atomnuj to ho pa.
Kwār mē māmri ā mē anhīpēx anhÿr
o pa. Ka mē ām inh mā pix mā aja-
maxpēr rāhā ho apa pē ajamakētkati
nē axāmnhīx ri apa. Kwār mē māmri
ā mē anhīpēx anē nē mē amex kēt ā
mē ajarēnh o pa. Amnepēm na pre
Tirtūm nhÿ hā kapēr xwýnhjaja nhūm
prem ā mē hipēx anē. Jakamā koja
mē urāk nē ā mē anhīpēx anhÿr o
pa. Nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē
amnhūm mē amex ā mē ajarē. Hāmri
nē nhÿrmā kaxkwa kamā wa inhō krī
kamā mē ato mex rax nē. Ka mē akīnh
nē ajamakētkati nē axāmnhīx ri apa.
Jakamā kwār mē māmri pika jakamā
ā ixtā mē anhīpēx anē. Anē.

*Jejus kot arī mē kot mar xwýnhjē jahkre
hā harēnh*

Xiakre 5.1-5

²⁴ Nhūm Jejus nhām hkôt mē pa ho mē pa
xwýnhjē nhīhkō hā mē kot Tirtūm kōt amnhī
nhīpēx o pa hkēt xwýnhjē hwÿr apkjē. Nē
mē omu nē tanhmā mē kām kapēr to. Mē
hikukrēx rūnh xwýnhjē kumrēx mā kapēr
nē mē kām:

E kwa mē o kora mē akukrēx rūnh
xwýnhjaja. Na ka htem ām akukrēx
rūnh pix mā ajamaxpēr o ri apa nē
gryk ā Tirtūm mā ajamaxpēr o apa
hkēt nē. Jao mē amā kapēr mar
prām kēt nē. Nē ām akukrēx rūnh mā
ajamaxpēr pē akīnh nē ri apikunhar o
ri apa. Tā kot ka mē nhÿrmā ty hāmri
nhūm akīnh xāja apē hapēx.

²⁵ Nē mē amā Tirtūm kōt ri amnhī nhīpēx
prām kēt xwýnhjaja. Kot kaj mē
nhÿrmā akapri htÿx kām tee ri amnhī
to hwÿr kaprÿ kām ga. Koja mē amar
kēt nē.

Nē mē atÿx ri mē ate tanhmā amnhī tomnuj
to hkukamā ajamaxpēr nē apikunhar

pê amnhî tomnuj o apa xwýnhjaja. Kot kaj mê nhýrmã ä mê ate amnhî nhîpêx anhýrja mýrapê mê kot amnhî xã htýx kamã hamak o pa htüm xã hwýr ma apa. Hãmri nê kamã akapri xãj amýr rãhã ho ri apa. Jakamã kwa mê o kora mê amã Tirtüm prãm kêt xwýnhjaja. Kêr ka mê ixkapêr ma nê axkãm ajamak rom nê ri apa.

²⁶ Amnepêm mê pakukamã mê pa xwýnhjaja na prem Tirtüm kapêr o hkwyjê jahkre ho pa. Nom axtem nê hkwym ri tanhmã mê kãm ho hêx to nhüm mê kuma nhüm ja mê kãm mex nê nhüm mê amnhîm mê mex ä mê harê. No ãm mê mex kêt. Tã mê kajaja. Mê kot mê urãk nê axpên mã mê amex ä mê ajarênh tã Tirtüm mê mê amex kêt. Jakamã kot kaj mê amex kêt nê. Anê.

Mê kãm mê pahkurê xwýnhjê jarênh

Matêwre 5.38-48; Rukre 23.34; mãânêh Atre 7.60; Römãn 12.14

²⁷ Hãmri nhüm Jejus hpãnhã mê piitã mê ahkre nê mê kãm:

—E mê ate inhmar xwýnhjaja. Kêr ka mê kot mê atomnuj xwýnhjaja amnhî tã tanhmã mê ho hkêt nê. ãm mê ho mex pix o ri apa hkukamã mãn ajamaxpêr.

²⁸ —Nê mê kot mê ato kapêr punuj xwýnhjaja. Kêr ka mê amnhî xwar amnhî tã tanhmã mê ho akapêr punuj to hkêt nê. ãm tãm mê kãm akapêr pê mê kãm akapêr mex o ri apa. Nê mê kot tanhmã ri mê ato ho pa xwýnhjaja ka mê ho mex pix o ri apa. Nê mê ho Tirtüm wýr pix kukamã mãn ajamaxpêr.

²⁹ —Nê koja mêhõ anhînep akura ka ãm omu nê tanhmã amnhî tã ho hkêt nê. Te ate kãm ihkjê pêr nhüm kot ihkjê kamã akuranh pyrãk o amnhî nhîpêx nhüm ja amã mex nê. No kêr ka mê amnhî tã tanhmã mê ho hkêt nê.

—Nê koja mêhõ apê anhînhõkã py ka tanhmã hã kãm nê hkêt nê. Kwãr mãmrî apê kupy. Ka mãânêh te ate kry pê anhînhõkã hpakã ry jagjênh xwýnhnta anhînhõkã hkôt kãm ôr pyrãk o hipêx. Nom kamã agryk kãm kãm ôr kêt nê.

³⁰ —Nê koja mêhõ kêp amrakati kumrêx nê awýr tã nê mêmoj tã awý. Ka anhõ mêmoj japêr nê mãmrî kãm mêmoj gõ. Kêp anhõxy hkêt kamã kãm mêmoj gõ. Rý koja mêhõ apê mêmoj to ahkî ka axãhkurê hkêt nê. Nê tanhmã hã ho hkêt nê. ³¹ Mê piitã mê kot tãm mê anhîpêxja na mê amã hprãm. Tã kêr ka mê amnhî pyrã nê tãm mê piitã mê hipêx o ri apa. Mê kot tãm mê anhîpêx kêt tã kêr ka mê axãmnhîx ri anhõxy hkêt nê tãm mê hipêx o ri apa.

³² —Nom kot kaj mê amã mê piitã mê ho mex o apa hprãm kêt japêr. Nê ãm mê kot mê ato mex xwýnhjê pix ka mê amã mê ho

mex prãm. Xã koja Tirtüm ja hã mê apumu nhüm ja kãm mex nê? Nã koja kãm mex kêt nê. Koja mêhõ mê ato mex kêt tã ka mê amnhî rom ho mex nê nhüm Tirtüm ja hã mê apumu hãmri nê mê amex ä mê ajarê. Mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwýnhjaja na htem ãm mê kot mê ho mex xwýnhjê pixjaja nhüm htem amnhî xwar mê ho mex o pa. No tãm mê kot amnhî nhîpêx o mê pa xwýnhjaja na htem mê piitã mê ho mex o pa. Mê kot tãm amnhî nhîpêx xwýnhjaja nê mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja nhüm mê ho hpimràatã mê ho mex o axpên pyrãk o pa.

³³⁻³⁶ —Nê mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja na htem ãm mê kot mê ho mex xwýnhjê pixjaja nhüm htem amnhî xwar mê ho mex o pa. No mê kajaja. Kêr ka mê mãmrî mê piitã mê kamã axukapri pix nê. Jao axãmnhîx ri mê piitã mê kãm mêmoj nhõr o ri apa. Nhüm Tirtüm ja hã mê apumu nê ja hã mê ato mex nê.

—Jakamã kêr ka mê amarî mê kãm akurê xwýnhjê ho mex nê. Nê mê kamã axukapri nê. Nê mê piitã mê kãm mêmoj nhõr o ri apa. Kê nhýrmã Tirtüm maati mê hã mê amã mêmoj nhõr rax nê. Nê mê ate kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx xwýnhjê ä mê ajarê. Tirtüm na hte mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê kamã ukapri ho pa. Jakamã kêr ka mê urãk nê ä mê hipêx anhýr o ri apa. E kêr ka mê ä axpên nhîpêx anhýr rãhã nê. Anê.

Mê pahte axpên to pakapêr punuj kêt ä mê pamã karõ

Matêwre 7.1-5; mãânêh Römãn 2.1-3, 14.1; Wam Korît 4.5; Xiakre 4.11-12

³⁷ Nhüm Jejus arî mê ahkre nê mê kãm:

—Nê kêr ka mê atýx ri amnhî krã hkôt tanhmã mê kot amnhî tomnuj to hã tanhmã axpên jarênh to ho ri apa hkêt nê. Kêr kê Tirtüm mê apyrã nê ä mê ajarênh anhýr kêt nê.

—Nê kêr ka mê tanhmã mêhõ kot ra atomnuj tota mã ajamaxpêr rãhã hkêt nê. ãm ho ajamakêtkati tokyx anê nê axte kãm ajamaxpêr kêt nê. Kêr kê Tirtüm ja hã mê apumu nê mê apyrã nê axte tanhmã mê ate amnhî tomnuj to mã hamaxpêr kêt nê.

³⁸ —Nê kêr ka mê axpên kamã axukapri pê tanhmã axpên to mex to ho ri apa. Kêr kê Tirtüm ja hã mê apumu nê mê apyrã nê mê akamã ukapri pê tanhmã mê ato mex to ho pa. Na hte mê pahte axpên kamã paxukapri hã mê pahpumunh xã hkôt tanhmã mê pakamã ukapri to.

³⁹ —Nom kêr ka mê atýx ri tanhmã axpên to akapêr to hkêt nê. Mê ate aprî hã axpên jamaxpêr kôt axpên pumunhre hã. Jakamã kot kaj mê atýx ri mêhõ ho akapêr punuj hãmri nê te mê nohkre xwýnhjê hõ kot mêmoj pumunh kêt tã te kot no ho omunh nê tanhmã harênh to pyrãk o amnhî nhîpêx.

7

40 Tirtũmja tapxipix na kot mē pajamaxpēr kōt mē pahpumunh par. Mē axāhpumunh t̄yx o mē pahthe hakrenh kēt jakamā kwa kēr ka mē am h̄kōt pix mā amnhī nh̄ip̄ex o ri apa. Kot kaj mē ā amnhī nh̄ip̄ex anē hāmri nē gaa nē urāk nē mē piitā mē kamā axukapri pix o ri apa. 41-42 Jao mēhō kot tanhmā amnhī tomnuj to hā omu hāmri nē tanhmā hā kām nē tokyx anh̄yr kēt nē. Akumr̄ex ate tanhmā amnhī tomnuj to hā amnhī pumu nē hkaga hāmri nē rī kormā mēhōta hw̄yr tē nē kot tanhmā amnhī tomnuj to hā kām akapēr to. Anē.

Mē pajamaxpēr xā h̄kōt mē pakapēr ā mē pajarēnh

Matēwre 7.16-20, 12.33-37

43-45 Nhũm Jejus arī mē ahkre nē mē kām:

—Nē koja mēmo pī hpār mex nē ó mex nē. Nom koja p̄ar punuj hāmri nē ómnuj nē.

—Nē na htem mēmo xó pumu nē h̄kōt tanhmā p̄ar kute hā omu. No na htem rārāj pumu nē kēp akunī kamā mrōnhī xó hā hkamnh̄ix kēt nē. Na htem mēmo x̄y hpār pumu nē ó xānhre hā hkamnh̄ix kēt nē. Ja pyrā nē koja mēhō hamaxpēr punuj nē m̄āānēn hakwa ho kapēr punuj pix nē. Nē ht̄yx tanhmā amnhī tomnuj to ho ri pa. Nom koja hamaxpēr mex nē hāmri nē m̄āānēn hakwa ho kapēr mex o pa. Na htem ahp̄ynhā amnhī jamaxpēr xā h̄kōt tanhmā hakwa ho kapēr to ho ri pa. Anē.

Ixkre pijakrut jarēnh

Matēwre 7.24-27; m̄āānēn Xiakre 1.22-25;

Wam Juāw 2.3-6

46 Nhũm Jejus arī mē h̄kōt mē pa ho pa xw̄ynh̄jē jahkre ho nh̄y nē mē kām:

—Nē kot kaj mē ixpē mē amhō pahihiti hā ijarē hā kot kaj mē ixkapēr kōt amnhī nh̄ip̄ex rāhā ho ri apa.

47 —E pa mē amā ixprī hā mē kot ixkōt amnhī nh̄ip̄ex xw̄ynh̄jē kot amnhī nh̄ip̄ex jarē ka mē aprī hā inhma. 48 Mē kot amnhī nh̄ip̄exja te mēhō hamaxpēr mex pē apt̄yx kām amnhīm ōrkw̄y nh̄ip̄ex pyrāk. Koja apt̄yx kām ōrkw̄y nh̄ip̄ex nhũm mēmo arīgro hā na wr̄yk rax nē. Nē gō htām rax nē hanhi nom nhũm arī am̄ t̄yx nē xa. Tā kot kaj mē ixkōt amnhī nh̄ip̄ex ā kot kaj mē te ixkre jarēnhja pyrāk. Jao amex nē ajamakētkati nē ri apa. Te gō htām kot ixkre janh̄ir tā nhũm am̄ t̄yxta pyrāk. 49 Nom koja mēhō hamaxpēr mex kēt nē ht̄yx mō nē gō m̄yri gyw rerek kām amnhīm ōrkw̄y nh̄ip̄ex. Hāmri nhũm mēmo arīgro hā na wr̄yk rax nē. Nē hā gō htām rax nē ōrkw̄y janhi nē kēp grānh pa. Tā koja mēhō ixkōt amnhī nh̄ip̄ex kēt nē te ho mēhō kot gō m̄yri gyw rerek kām ixkre nh̄ip̄exta pyrāk. Jao mex kēt nē pa. Jakamā kwa mē ixkapēr mar t̄yx nē te gō htām kot ixkre janh̄ir nē grānh parta pyrāk o amnhī nh̄ip̄ex o apa h̄kēt nē. Anē.

Jejus kot mēhō mā āpēnh xw̄ynh o mex ā harēnh

Matēwre 8.5-13

¹ Tā nhũm Jejus mē kām ujarēnh pa hāmri nē ma akup̄ym Kapanāu hw̄yr mō. ² Nē mōō nē ra hw̄yr pōj. Nhũm krī kamā pōristi krāht̄um mā āpēnh xw̄ynhja à ht̄yx nē nō. Ra htyk kaxyw nē nō nhũm ō patrāw tee ri omu nē kām hapē jakamā tee ri hkukamā hamaxpēr o hkapri nē. ³ Hāmri nē Jejus pōx à harēnh ma nē hw̄yr Ijaew pigēt kw̄yjē rē nē mē kām:

—Kwa mē ma Jejus w̄yr mra nē kām ijarē kē tokyx man ixw̄yr tē nē inh̄mā āpēnh xw̄ynhta o mex. Anē.

⁴⁻⁵ Hāmri nhũm mē kuma nē ma hw̄yr mra nē omu nē kām:

—Pa. Na pōristi krāht̄um na aw̄yr mē inh̄mē pa mē mra. Mē pahkīnhā kēp Ijaew kēt tā kām mē pahkīnh nē. Tām na pre mē inhō krī kamā mē inh̄mā Tirt̄um kapēr o mē ahkre xā hā ixkreja nh̄ip̄ex. Tā na kām āpēnh xw̄ynhta kēp à ht̄yx nē nō nhũm apōx hā ajarēnh ma nē man aw̄yr mē inh̄mē. Kwa ma hw̄yr tē nē kām ho mex nā? Anē.

⁶ Hāmri nhũm mē kuma nē mē kām:

—Tōe. Ma pu mē hw̄yr. Anē.

Hāmri nē ma mē h̄kōt tē. Hāmri nē kormā ōrkw̄y htēp o htēm mē nhũm axte kutā hkrāmnhw̄y hkwȳ rē nhũm mē ma kutā mra. Hāmri nē mra nē mē hkaxpa nē Jejus pumu nē kām:

—Pa? Kwa na pōristi krāht̄umta ā aw̄yr karō anē. Nē mē inh̄mā: “E kēr ka mē mra nē nh̄yri Jejus kaxpa nē kām awjarē kē am̄ ata rūm kapēr pix o inh̄mā à xw̄ynhta o mex. Kīnh ā ixpē Ijaew kēt jakamā ixte amnhī kuk ā ixpijaam̄ t̄yx. Jakamā kot paj pam hw̄yr ixtēm kēt nē. Kwa kām anē kē ata rūm kapēr pix o inh̄mā akup̄ym ho mex. ⁷⁻⁸ Ixpē mē hkrāht̄um jakamā na pa hte inhō pōristi mā mēmoj tā karō nhũm mē inhmar xā h̄kōt inh̄mā mēmoj tanhmā hip̄ex to. Na pa hte mē kām: ‘E mē ma mra nē ā amnhī nh̄ip̄ex anē.’ Anē nhũm mē inhma nē ma mrar kurē kumr̄ex. R̄y pa mē kām: ‘E mē amnē ixw̄yr mra nē ā amnhī nh̄ip̄ex anē.’ Anē nhũm mē inhma nē ixw̄yr mra. No kēt Jejus na hte ixrom tanhmā mē à kuteja mā kapēr nhũm kuma nē mē kēp hapōj nē ma mrar kurē kumr̄ex. Jakamā koja ata rūm kapēr pix o inh̄mā ho mex.” Anh̄yr o aw̄yr karō. Jakamā na pa mē akutā mra nē akaxpa nē ā amā kapēr jarēnh anē. Anē.

⁹ Hāmri nhũm Jejus amnhī jaēr pē mē kapēr ma nē hkīnh nē. Hāmri nē h̄kōt mē kot mar o pa xw̄ynh̄jē mā kām:

—Kwa xā na ka mē ā kot ixw̄yr karō xw̄ynh jamaxpēr anh̄yrta ā ama? Mē pahkīnhā kēp Ijaew kēt tā mē arom amnhī kaxyw inh̄mā

hamaxpêr tÿx nê. Aa mē atō urāk nē ate amnhî kaxyw ā inhmā ajamaxpêr tÿx anhÿr kêt tā nhûm mē arom kām āpênh xwÿnh kaxyw inhmā hamaxpêr tÿx nê. Anê.

¹⁰ Nhûm pre ā mē kām kapêr anê hāmri nhûm pōristi krāhtûm krāmhwhÿjaja kuma nê awjanā nê ma akupÿm hkrāhtûm nhōrkwÿja wÿr mra. Nhûm ra Jejus kām āpênh xwÿnhata akupÿm ho mex nhûm mex nê ri mra. Hāmri nhûm mē akupÿm pōj nê akupÿm mex ā omu.

Jejus kot akupÿm mēhō hkra ho htîr ā harênh

Juāw 11.1-46

¹¹ Tā nhûm Jejus ma krî pē Naï hwÿr hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjē mērohā mō nhûm mē ohtō nê mē hkôt mra. ¹² Nhûm mē ra Naï hwÿr hpōx o mō. Nê hwÿr agjē. Axpêr kām agjē nê mō nhûm kēp mjēn htyk xwÿnhja mē kutā tē. Nhûm hkra myja ham kēp ty. Kra pyxi htā kēp ty nhûm mē kasāw kamā kuxā nê kumÿ nê kot haxār kaxyw o mō nhûm katorxā mē hkôt mÿr o mō. Nhûm krî nhō xwÿnh kwÿjaja ma hkôt mō. Piitā hkaprî nê hkôt mÿr o mō. ¹³ Tā nhûm Jejus mē hkwÿja mē mō nê mē hkaxpa nê katorxā mÿr ā omu nhûm Jejus kām hkaprî nê. Hāmri nê xa nê kām:

–Pa? Kwa amÿr kêt nê. Anê.

¹⁴ Hāmri nê kasāwta wÿr tē nê hā ïhkra xi nhûm mē kot mÿnh xwÿnhjaja omu nê amarî kām o xa. Hāmri nhûm htyk xwÿnhata mā kapêr nê kām:

–E kwa kånhmā nhÿ. Anê.

¹⁵ Pu nhûm kånhmā ÿr kurê kumrêx. Nê kapêr o nhÿ. Hāmri nhûm Jejus nita mā kām: –E ota akrata. Na akupÿm amā htîr. Anê.

Hāmri nhûm akupÿm htîr ā omu nê hkînh tÿx kumrêx. ¹⁶ Hāmri nhûm mē kot omunh xwÿnhjaja amnhî jaêr pē akupÿm hkra htîr kām omu nê ÿ hā haxwÿja hkînh nê. Nê Tirtûm mā mex o mex ā harê nê axpēn mā:

–Kwa ām hāmri na Tirtûm ā mē panhîpêx anê nê mē pahwÿr ÿ hā kapêr jarênh xwÿnhata mē nhûm mē pahwÿr mō. Tirtûm mē pakamā ukaprî jakamā na ā mē panhîpêx anê. Nā ām hāmri na ā mē panhîpêx anê. Anê.

¹⁷ Hāmri nê piitā ma pikaja rûm mē kām harênh o hprôt nhûm mē piitā harênh ma.

Juāw Paxis tee ri Jejus kukamā hamaxpêr ā harênh

Matêwre 11.2-6, 11.22; Rukre 4.16-21

¹⁸ Rôm nhûm Juāw Paxisja kēp prês nê hkrî nhûm hte hkôt mē pa xwÿnhjaja hwÿr mra nê kām Jejus kot tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa hā harê. Hāmri nhûm harênh ma nê tee ri hkukamā hamaxpêr. Hāmri nê hkôt mē pa xwÿnh wa ho axkrut nê wa kuta ¹⁹ nê Jejus wÿr wa kumê nê wa kām:

–Kwa wa ma hwÿr tē nê hkukja. Nê kām: “Xā ka na pre Tirtûm mē ixwÿr amē nā? Nā xā kormā axtem hō na pa mē kormā amnhî wÿr hamār o ri ixpa?” Anê. E wa ma hwÿr tē nê ā hkukjêr anê nê tanhmā kot amnhî jarênh to hā ama hāmri nê man akupÿn tē nê inhmā harê. Anê.

²⁰⁻²¹ Hāmri nhûm wa kuma nê ma hwÿr tē. Nhûm Jejus kormā mē ho mex o xa. Mē nohkre xwÿnhjaja nhûm akupÿm mē no ho mex. Nê mēkarōmnuti kot mē hwÿr gjêx xwÿnhjaja nhûm mē nê mē hapōx o ām rāhā nhûm wa ra hwÿr tē nê kormā hā mē omunh o xa. Hāmri nê kām Juāw Paxis kapêr jarê. ²² Hāmri nhûm wa kuma nê wa kām:

–Tÿ. Nā ām hāmri na ja hā ijarê. Ixpê mē ate ixkamā ajamak o apa xwÿnhata na pa. Jakamā e. Wa kam nê tanhmā ixte amnhî nhîpêx to hā ixpumu hāmri nê ma akupÿm hwÿr tē nê aprî hā kām ijarê. Mē nohkre xwÿnhjaja na pa akupÿm mē no ho mex. Nê mē hkānhÿ xwÿnhjaja pa akupÿm mē hkā ho mex. Nê mē hÿk o mē pa xwÿnhjaja pa akupÿm mē ho mex. Nê mē htyk xwÿnhjaja pa akupÿm mē ho htîr. Nê mē kēp amrakati nê ri mē pa xwÿnhjê mā mēmoj mex jarênh o ri ixpa. Na pa hte ā mē ho mex o ri mē hkôt ixpa anê. Jakamā e kwa wa ma akupÿm hwÿr tē nê ā kām ijarênh anê. ²³ Kê ijarênh ma nê arî amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr tÿx rāhā nê. Koja ā amnhî nhîpêx anê nê hamakêtkati nê ri pa. Nê tee ri ijarênh kukamā hamaxpêr kêt nê. E wa tokyx ma akupÿm hwÿr tē nê ā kām ijarênh anê. Anê.

Jejus kot Juāw Paxis mex ā harênh

Matêwre 11.7-19

²⁴⁻²⁵ Nhûm pre ā Jejus wa kām amnhî jarênh anê nhûm wa kuma nê ma akupÿm Juāw Paxis wÿr tē. Hāmri nhûm Jejus mē kot mar o kuhê xwÿnhjê mā tanhmā Juāw Paxis jarênh to nê mē kām:

–Na ka prem kapôt ā mar kaxyw ma hwÿr mra. Nom ê mex ā omunh kaxyw rÿ hpijaam kām tanhmā kapêr to hā mar kaxyw hwÿr amrar kêt nê. ²⁶ Kêp Tirtûm nhÿ hā kapêr xwÿnh jakamā na ka prem mar kaxyw ma hwÿr mra. Tirtûm nhÿ hā kot ixkukamā ijarênh o pa xwÿnh na. Ixpê Tirtûm kot mē akaxyw ixām xwÿnh ā na pre mē amā ijarênh o pa. Nê hprî hā tanhmā mē amā ijarênh to. Jakamā na kapêr mex o kot wam Tirtûm nhÿ hā kapêr jarênh o mē pa xwÿnhjê kapêr jakrenh. ²⁷ Tirtûm kapêr ā kagā htûm kot Juāw kukamā tanhmā harênh to nê harênh kot:

Kot paj Ixkra hkukamā ma mē hwÿr harênh o pa xwÿnh mē kê ma ri hkukamā mē kām harênh o ri pa. Kê mē kuma nê kutêp tām amnhî nhîpêx.

Anhÿr o Tirtûm Juāw Paxis kukamā harê nhûm mē hā kagā. Tā nhûm mē awÿr kumê.

28 Juāwja mex kumrēx. Na pre hprī hā ixxukamā tanhmā ijarēnh to ho pa. Nom ixxkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē hkīnhā ixxkōt pa ho pa hkēt ām ixxukamā ijarēnh o pa. Jakamā ixxkōt mē pa ho mē pa xwýnhjaja na mex o kot Juāw Paxisja jakrenh. Mē kot ixxkōt hprī hā inhmar o pa jakamā mē mex o kot hakrenh. Anē.

29 Nhūm pre ā Jejus mē kām Juāw Paxis jarēnh anē. Mē kot Juāw mar o kuhē xwýnh kwýjaja na pre htem tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Tā Juāw kot mē kām Tirtūm kapēr jarēnh ma nē axpēn mā Tirtūm mex ā harē. Nē axpēn mā:

—Nā ām hāmri. Tirtūm kapēr na mex kumrēx. Anē.

Hāmri nē amnhī tomnuj kaga nē Tirtūm kōt amnhī xunhwý. Jakamā nhūm Juāw Paxis Tirtūm mā mē hkrā kumrā.

30 No nhūm Parijew nhō xwýnhjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwýnhjaja jajē hkīnhā Juāw Paxis kaga kumrēx. Jakamā nhūm mē hkrā kumrār kēt nē. Mē kot Tirtūm kapēr kaga jakamā na pre htem Jejus kapēr ma nē ām kuma. 31 Hāmri nhūm Jejus mē kām:

—E pa mē amā mē piitā htýx ri hamaxpēr ā tanhmā mē harēnh to ka mē kot amnhī nhīpēx ā mē harēnh ma. 32 Te mē kot mēhprīre kot amnhī nhīpēx pyrāk. Mēhprīrejaja na htem ōrkwý kapem hije nē mēmoj to amnhīkati ho hkrī. Nē tee ri hkwyjē kot amnhī nhīpēx pumu nē mē kām: Kwa na pa mē amā gre htā ka mē ixxkutā anhōkrepōx kēt nē. Pa mē ja hā mē apumu nē hpānhā mē amā mē htyk jarē htā ka mē akapri nē amýr kēt nē. Kwa mē ri ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē.

Anhýr o axpēn mā kapēr. Tā te mē ate mē urāk. Tirtūm kot mē awýr ý hā kapēr xwýnhjē rēnh tā ka mē te mēhprīre kot amnhī nhīpēxta pyrā nē mē ama ām mē ama nē mē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē.

33 —Juāw Paxis na pre mē awýr mō nē ixyprā nē apkur mex o ri pa hkēt nē. Nē ixyprā nē wíhti ho hkōm kēt nē pa. Tā ka mē ja hā omu nē hkaga nē atýx ri Satanasti nhý hā kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā hkamnhix nē ri harēnh o ri apa. Hāmri nē mēhprīre kot amnhī nhīpēx pyrā nē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. 34 Tā pa Juāw pānhā mē awýr mō. Nē kurom apkati mē ixāpkur mex o ri ixa. Nē kurom wíhti hkwy ho ixxkōm o ri ixa. Ka mē ja hā ixpumu nē atýx ri ixāpkur rūnh nē ixipānh o ri ixa hā ixxkamnhix nē ā xpēn mā ixto akapēr anhýr o ri apa. Nē mē kot amnhī tomnuj xwýnhjē hkōt ri ixa hā xpēn mā ijarēnh o ri apa. Á na ka htem axpēn mā ijarēnh anē. Jao te mē ate Juāw Paxis nhīpēx pyrā nē ixxkaga nē ixxkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Na

hte ā htýx ri tanhmā mē hamaxpēr to ho mē pa xwýnhjaja amnhī nhīpēx anhýr o ri pa.

35 —No tām ri mē hamaxpēr o mē pa xwýnhjaja na htem ahpýnhā Juāw mē wa ixte amnhī nhīpēx ā wa ixpumu nē axpēn mā wa ijarēnh o: “Nā ahpýnhā wa kot amnhī nhīpēx tā wa hamē ām hāmri Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh mex o pa. E pu mē wa urāk nē Tirtūm kōt amnhī xunhwý.” Anhýr o axpēn mā wa ijarēnh o pa. Anē.

Parijew nhō xwýnh pē Simāwre jarēnh Matēwre 26.6-13; Makre 14.3-9; Juāw 12.1-8

36 Tā nhūm Parijew nhō xwýnh pē Simāwreja amnhī nhōrkwy hwýr Jejus mē hkōt mē pa ho pa xwýnhjē mē kuwý. Mē kot kutā apkur kaxyw amnhī wýr mē kuwý nhūm mē ōrkwý hwýr mra nē mē hwýr agjē nē apkur kaxyw hkrī. 37 Hāmri nhūm mēhō nija mē hwýr axā. Na pre hte amnhī tomnuj pix o pa. Hāmri nē Jejus ō krī hwýr hpōx nē Simāwre nhōrkwy kamā apkur ā harēnh ma nē ma hwýr tē. Mē hkuxwaxā hā ā py nē ma hwýr o tē. 38 Hāmri nē hwýr axā nē Jejus pumu nē hwýr tē nē pum xa. Nē tee ri tanhmā kot amnhī tomnuj to ho paja mā hamaxpēr nē hpijaam nē hkapri nē mýr o xa. Hāmri nē Jejus kutā hkōn krā ho tēm nē nhý nē no kagō ho hpar go. Hāmri nē amnhī krā kī ho hpar grā nē kupā hāmri nē hpānhā mē hkuxwa xā ho kuxwa. Kām hkīnh xā ā hipēx anē. 39 Hāmri nhūm Simāwre tee ri ja hā omu nē hamaxpēr o:

—Tk. Kwa jahti kot amnhī tomnuj pix o pa xwýnh tā mē ixwýr axā nē ā Jejus nhīpēx anē nhūm amnhī nē hanor kēt nē. Kēp ām hāmri Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o pa xwýnh ronhýx ja hā omu nē amnhī nē hanor kurē kumrēx. Anē.

40 Hāmri nhūm Jejus amnhī tā hamaxpēr ā omu nē hēx rom kām kapēr nē kām:

—E Simāwre. Pa amā awjarē ka inhma. Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tōe. Mex. Māmri inhmā awjarē pa ama. Anē.

41 Hāmri nhūm kām:

—Nā koja mēhō my wa hamēxkrut. Nhūm hōja mēhō pē kāxpore ho rax kumrēx nē ho ipresta. Nhūm hōja ām kēp ho grire nē ho ipresta. Hāmri nē wa hamē kāxpore ho hapēx pa. 42 Hāmri nē akupým kot kēp ho ipresta xwýnhnta mā hpānhā ōr kaxyw tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Ra kot ho hapēx par jakamā tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Tā nhūm kot wa kām ho ipresta xwýnhnta wa hwýr tē nē wa kām: “Kwa wa tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Na pa ra war ate ixto tewēn ā kagāta kaxōnh pa nhūm ja hapēx. Kot paj axte kām ijamaxpēr kēt nē. Jakamā wa māmri ajamakētkati nē

axàmnhix ri apa." Anhÿr o wa kãm kapër. Æ më ujarënh kot anhÿr. Anë.

Nhùm pre ã Jejus Simãwre mã ujarënh anë. Hãmri nê hã hkukja nê kãm:

–E nhÿ myja koja we kãm ho tewën xwÿnhta kÿnh tÿx nê wehe? Anë.

⁴³ Hãmri nhùm kãm:

–Nã kot kÿp ho rax nê ho ïpresta xwÿnhta koja kãm hkÿnh tÿx o hõta jakre. Anë.

Hãmri nhùm kãm:

–Tÿ. Nã ãm hãmri na ka ã harënh anë. ⁴⁴ Tã mãn ka ni kot ã inhÿpëx anhÿr xwÿnhta pumu. Na ka amnhÿ nhõrkwÿ hwÿr ixwÿ pa axã nom ka inhmã gõ hkwy pa ho amnhÿ par kuhõnh kêt nê. Tã nhùm nija arom ã inhÿpëx anë nê no kagõ ho ixpar kuhõ nê amnhÿ krã ki ho grã ho nhÿ.

⁴⁵ –Nê anhõrkwÿ hwÿr ixãrta ã ka ixkahti hkõt inhmÿnh nê ixpãr kêt nê. Tã kêt nija arom xatã ixpar pãr o nhÿ. ⁴⁶ Nê ate orti ho ixkrã gregrer kêt tã nhùm arom më hkuxwaxã ho ixpar kuxwa ho nhÿ. Mëhkukwaxã hã kãxpore xohtõ htã nhùm ãmnhÿx ho ixpar kuxwa ho nhÿ. ⁴⁷ ãm hãmri na pa amã ja jarë. Nija kot amnhÿ tomnuj tÿx tã pa ra nê kot amnhÿ tomnuj o ijapëx pa. Ra kot amnhÿ tomnuj tÿx xwÿnh ã amnhÿ pumunh jakamã na amnhÿ kaxyw inhmã hamaxpër pë kãm ixkÿnh nê ã inhÿpëx anë. No ka na ka hte urãk nê amnhÿ tomnuj tÿx o apa htã urãk nê tee ri ja hã amnhÿ pumunh kêt nê. Tã nita kÿnhã ate amnhÿ tomnuj kaga hkêt jakamã na ka ãm amã ixkÿnh grire. Anë.

Nhùm pre ã Jejus Simãwre mã kapër anë. ⁴⁸⁻⁵⁰ Hãmri nê nija mã kapër nê kãm:

–E kãnhmã xa. Ra ate amnhÿ kaxyw inhmã ajamaxpër jakamã na pa ra ate amnhÿ tomnuj piitã amnhÿ katut kõt rënh pa. Kot paj axte kãm ijamaxpër kêt nê. Jakamã mãmri ma ajamakëtkati nê axàmnhÿx anhõrkwÿ hwÿr tã. Anë.

Hãmri nhùm më kot axpën kutã apkur xwÿnhjaja tee ri kot kãm kapër anhÿrja ã kuma nhùm ja më kãm mex kêt nê. Jakamã nhùm më ri axpën mã harënh o:

–Tk. Kwa mēhõ na hte ri kot Tirtùm kot amnhÿ nhÿpëx pyrãk o amnhÿ nhÿpëx nê më kot amnhÿ tomnuj o hapëx ã amnhÿ jarënh o we ri pahti? Anë.

8

Mënjë hkwy kot Jejus kõt pa hã më harënh

Makre 15.40-41, 16.9

¹ Tã nhùm Jejus ma më piitã më kãm Tirtùm kapër o më ahkre ho ri më hkõt pa. Kri rûnh kamã nê kri hkryre kamã. Më kot amnhÿ tomnuj kaga nê Tirtùm kõt amnhÿ xunhwÿr nhùm kot amnhÿ tã më omunh nê më ho hkra kaxyw nhùm ri më hkõt më kãm harënh o pa. Nhùm ÿ hã më ahkre ho më pa

xwÿnh pë 12jaja ma hkõt ri pa. ² Nê mëni hkwyjaja. Na pre ra Jejus më hkwyjê nê mëkarõmnuti japõj. Nê më hkwyjaja tanhmã më ã kute xwÿnhjaja nhùm akupÿm më ho mex. Xwÿnhjaja nhùm prem haxwÿja ma hkõt ri pa. Hõ pë na pre Marir Matarënh nhùm pre ra Jejus nê mëkarõmnuti ho 7 nê hapõj. ³ Nê Joanã. Joanã mjën Kujahiti na pre kÿp pahihiti Eroxo mã më ãpënh xwÿnhjê krãhtùm. Nê Sujãnre. Nê kaxyw mënjê ohtõ nê Jejus kõt tanhmã më ho ajuta hto ho më hkõt pa. Jao më hikãxpore ho mëmoj japrõ nê ho më kãm më õ nhÿpëx o ri më hkõt pa.

Mëmo hy hkre xwÿnh

Matëwre 13.1-9; Makre 4.1-9

⁴ Tã nhùm më ra kri piitã rûm Jejus wÿr akuprõ. Jakamã nhùm më ohtõ rax kumrëx nhùm Jejus më kãm ujarënh o nhÿ. No ãm hprÿ hã ujarënh kêt nê. Më kot Tirtùm kapër mar nê tanhmã hkõt amnhÿ nhÿpëx to nhùm hã kuxi nê më kãm hã ujarënh o nhÿ. ⁵ Nê më kãm:

–E më inhma. Koja mēhõ ma pur mã mõ nê pur kãm mëmo hy ho ukapër o ri pa. Nom nhùm piitã amex kãm rõrõk kêt nê. Kwÿ ahpÿnhã nhÿri rõrõk. Hãmri nhùm hkwy aptÿx kãm rõrõk nhùm kuwënhre omu nê hwÿr mra nê hkrër pa.

⁶ –Nê kën kãm hy hkwy rõrõk nê higrõt kutã nojarët nê higrõt pa. No nhùm kamã aptÿx nê kamã kÿp pika hkryre jakamã nhùm higrõt nhùm hã myt ahpa nê arÿgro htÿx më nhùm grã pa. Kamã kën nhùm amgo mex kêt jakamã nhùm grã pa.

⁷ –Nê mrõnhÿ kamã rõrõk xwÿnhja haxwÿja higrõt tã no nhùm utÿ kÿp amÿtã nhùm õ hkët nê.

⁸ –No hirã kamã pika mex kãm rõrõk xwÿnhja. Hãmri hirã kamã rõrõk nê higrõt mex nê piitã õ rax nê. Piitã kamã õ kÿp 100. Æ më ujarënh kot anhÿr. E kwa më ixujarënh ma nê kãm ajamaxpër tÿx rãhã ho ri apa. Anë.

⁹ Nhùm pre ã Jejus më kãm ujarënh anë. Hãmri nhùm hkõt më pa ho më pa xwÿnhjaja kuma nê tee ri hkukamã hamaxpër nê kãm:

–Kwa na pa më ixprÿ hã axujarënh kõt mëmoj pumunh kêt nê. Aprÿ hã më inhmã tanhmã harënh to pa më ixprÿ hã kuma nã? Anë.

¹⁰ Hãmri nhùm më kãm:

–Tõe. Nã kot paj më amã harë. Tirtùm kãm më ate aprÿ hã mar prãm jakamã kot paj ixprÿ hã më amã harë. Më kot amnhÿ tomnuj kaga nhùm Tirtùm kot ja hã më omunh nê më ho hkra. Ja na pa harë.

–No müjjaja na më akÿnhã kãm mar prãm nõkati. Jakamã na htem ixujarënh ma nê ãm kuma nê htÿx ri pa. Anë.

Jejus kot prÿ hã mëmo hy jarënh

Matëwre 13.18-23; Makre 4.13-20

¹¹ Hāmri nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā:

—E kot paj ixprī hā mē amā mēmo hy ho ukapēr ā mē ujarēnhta jarē ka mē inhma.

—Nā mēmo hyta te kēp Tirtūm kapēr pyrāk. Nē ahpýnhā hy rōrōk ā pikata te kēp ahpýnhā mē kot Tirtūm kapēr mar xwýnhjē kot amnhī nhīpēx pyrāk. ¹² Mē kot mar xwýnh kwýjaja te kot aptýx kām hy rōrōk nhūm kuwēnh kot hwýr mrar nē hkrēr par xwýnhta pyrāk. Jao Tirtūm kapēr ma nhūm Satanasti te kuwēnh kot hy hkrēr parta pyrā nē mē kot amnhī kaxyw Tirtūm kapēr kōt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwýr pymaj tanhmā nē mē hkrā hto. Jakamā nhūm mē kapēr ma nom ho hamakētcati tokyx anē nē axte kām hamaxpēr nē hkôt amnhī nhīpēx kēt nē.

¹³ —Nē mē kot mar xwýnh kwýjaja te kot kēnre kamā hkwy rōrōk nē higrōt nē grā par tokyx anhýr xwýnhta pyrāk. Jao Tirtūm kapēr ma nē hkīnh nē. Nē kām mar prām nē. Tā nhūm mēhō tē nē Tirtūm nē tanhmā kām kapēr to nhūm mē kuma nē Tirtūm kaga. Te mēmo hy higrōt nē grā par tokyx anhýrta pyrāk.

¹⁴ —Nē mē kot mar xwýnh kwýjaja te kot mrōnhī kamā hkwy rōrōk nē higrōt nhūm mrōnhī kot kēp āmnār xwýnhta pyrāk. Jao kām Tirtūm kapēr mar prām nē. No ām määnēn kām hikukrēx rax nē hikāxpore rax prām xāj ām ja pix mā hamaxpēr o pa. Nē gaa nē ra gryk ā axte Tirtūm kapēr mā hamaxpēr nē hkôt amnhī nhīpēx kēt nē.

¹⁵ —Nē mē kot mar xwýnh kwýjaja te hirā kamā pika mex kām hy hkwy rōrōk nē higrōt nē ô raxta pyrāk. Nē ixkapēr ma nē amnhī krā him hagjēnh týx nē ixkōt ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri pa. Jakamā te ra mēmo hy hkreta ô rax mex pyrāk. E. Ā ixujarēnh kot anhýr. Anē.

*Kanē mē guhkrax wa harēnh
Makre 4.21-25*

¹⁶ Nhūm Jejus arī mē kām ujarēnh o nhý nē mē kām:

—E mē inhma. Xà na htem kanē hpók hāmri nē guhkrax o hpro rý par krak ri unhwý? Nā na htem ā hipēx anhýr kēt nē. Na htem hpók nē kxýpē kuhē xā kamā unhwý nhūm hirā mex o kuhē. Nhūm htem ixkrem agjē nē hirā kamā mēmoj pumunh mex nē. Ja pyrā nē na pa hte mē ate inhmar týx kaxyw ixprī hā mē amā awjarē. ¹⁷ Kormā mē ate mēmoj pumunh nē aprī hā mar kēt tā kot kaj mē tokyx aprī hā omu nē ama. Te mēmoj kot mē apē hpimxur pyrāk tā koja tokyx mē amā amnhī to amnhīrit ka mē aprī hā omunh pa. Te mē ate kanē hpók kām aprī hā mēmoj pumunh mexta pyrāk. ¹⁸ Jakamā kēr ka mē ixkapēr mar týx nē hkôt ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Jao ixkapēr piitā mar týx nē. Nom kot ka mē mar týx kēt nē

hā ano hkēt pa nē axte kām ajamaxpēr o apa hkēt nē. Anē.

Jejus kot tanhmā katorxā mē htōjē jarēnh to hā harēnh

Matēwre 12.46-50; Makre 3.31-35; määnēn Eprēw 2.11-12

¹⁹ Nhūm Jejus arī mē ahkre ho nhý. Rōm nhūm katorxā nē htōjaja nhýhýnh hwýr mōn pōj. No nhūm mē kot mē hā htu rax jakamā nhūm mē tee ri hwýr gjēx kaxyw nē kormā kapōt ā kuhē. ²⁰ Hāmri nhūm mēhōja mē omu nē Jejus mā mē harē nē kām:

—Kwa Pahihti. Ota ra akatorxā mē atōjaja awýr pōj nē tee ri awýr gjēx mā. O mūj mē kormā kapōt ā kuhē. Anē.

²¹ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tōe pa ixkato nē mē omu. Inhmā mē hapēē. Nom kot kaj mē atō Tirtūm kapēr ma nē hkôt amnhī xām nē hkôt amnhī nhīpēx. Hā kot kaj te apē ixtō rý ixkatorxā kot amnhī nhīpēx pyrāk o pu mē axpēn nhīpēx. Pa te inhmā mē hapē pyrā nē inhmā mē ajapē nē. Anē.

*Jejus kot kōk mā kapēr ā harēnh
Matēwre 8.23-27; Makre 4.35-41*

²² Tā nhūm apkati hō hā nhūm Jejus himō rax ā rēr kaxyw nojarēt nē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām:

—E kot puj mē jarāhā ma xarmā mō. Anē.

Hāmri nē mē pār mā gjēx pa nē ma xarmā mō. Garirej rūm kato nē ma xarmā pika hō hwýr kormā mō. ²³ Nhūm ra Jejus otxwa nē pār kre kamā gōr nē nō. Pu nhūm kōk āpēr týx nē nhūm gō axpēn tak týx nē kànhmā harī. Nē pār kre kamā pikapir rax nhūm pāta mē kām ar o mō nhūm mē tee ri amnhī nhīpēx. No nhūm Jejus arī htýx gōr nē nō. ²⁴ Hāmri nhūm mē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē kumra nē kām:

—Kwa Pahihti kànhmā nhý. Kot puj mē jarāhā pahtyk pa. Anē.

Hāmri nhūm kànhmā nhý nē kōk mā kapēr nē kām:

—E. Kwa hāmri anhīkrē. Anē.

Hāmri nhūm hpinhkrēnh par mē nhūm gō tām nōr kurē kumrēx. ²⁵ Hāmri nhūm Jejus hkwyjē hwýr apkjē nē mē kām:

—Kwa kormā te mē ate amnhī kaxyw Tirtūm mē wa inhmā ajamaxpēr týx kēt pyrāk. Anē.

Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pé kot ā amnhī nhīpēx anhýr ā omu nē no hawēnh rūnh nē tee ri axpēn pumunh pé hamaxpēr o kuhē nē axpēn mā:

—Kokýy. Jejus kēp mē panhīō hkēt. Mē pahtō kot pu we te kot amnhī nhīpēx pyrā nē we kōk mā pakapēr nhūm we pama anhīkrē? Nā Jejus mē parom āhpumunh týx o āhpumunh týx. Jakamā na ā anē. Anē.

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti kator ā harēnh

Matēwre 8.28-34; Makre 5.1-20

²⁶ Tā nhūm mē ra himō nhīhkjē hā krī pē Geras wūr rē. Himō nhīkjē hā na pre pika pē Garirej. Nē Garirej nhīkjē hā na Gerasja. Jakamā nhūm mē ra hwūr rē. ²⁷⁻²⁹ Hāmri nē pār kre rūm hapōj nē api nē mra nhūm mēhō myja mē kutā tē. Na pre ra hwūr mēkarōmnuti hkwy agjē nhūm mē ŷ hā oprē ht̄yx nē hkēnh nē ri mra. Nē ōrkwy kamā hkrī hkēt nē. Ām ri kapōt ā pa ho pa. Mē htykjē hā pika kamā kēn kre kaēx kōt ri pa. Na pre ra krī nhō xw̄ynhjaja xatā tee ri unē nē hkaxpre. Tee ri kāk o ri hkaxpre htā no nhūm amnhī nē rēnh pa. Nhūm mēkarōmnutija tanhmā hkrā hto nhūm kapōt pix ā ri mra. Jakamā nhūm Jejus mē pār rūm hapōj nē api nhūm mē omu nē mē kutā tē nē Jejus kaxpa. Nhūm amnhī wūr omu nē nē tanhmā mēkarōmnuti mā kapēr to. Hāmri nhūm my xoprēja hwūr tē nē kutā hkōn krā ho tēm nē nh̄y. Hāmri nē kāxpēē amnhī tā kām kapēr. Nom tām kapēr kēt nē. Mēkarōmnuti nh̄y hā kām kapēr nē kām:

–Pa Tirtūm Kra Jejus? Kwa mo kaxyw na ka mē ixwūr tē? Kwa tanhmā nē ixto hkēt nē. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm mē kām:

–Kwa tanhmā na mē anhīxi kute? Anē.

Nhūm mē kām:

–Nā mē ixpē Mēohtōhti. Anē.

Mēkarōmnuti ra kot hwūr ohtō nē gjēx jakamā na prem ā kām amnhī nhīxi jarēnh anē. ³¹⁻³² Hāmri nē Jejus mā:

–Kwa jahti nē mē ijpōj nē mē kot amnhī xā ht̄yx kamā hamak tūm xā hwūr mē ixrēnh kēt nē. Hagrō hkwy m̄j wūr m̄n mē ixrē pa mē hpānhā hwūr m̄n hagjē nā? Anē.

Hagrōja kii mē kēp am̄m hixēt ā ri apkur o pa nhūm mē ā Jejus mā mē hwūr amnhī to hwūr anē. Hāmri nhūm mē kām:

–Tōe. Tō mē tām hwūr m̄n mra. Anē.

³³ Hāmri nhūm mē kuma nē myta pē hapōj nē ma hagrōja wūr m̄rur kurē kumrēx nē mē kām gjēx pa. Hāmri nhūm myja akup̄ym tām hkrā. No nhūm hagrōja mēkarōmnuti pymaj am̄yra nē axkakhūm nē hprōt nē himō hā krā hixēt ā axpum rōrōk nē gōx kām mrō nē pikaprār pa. ³⁴ Hāmri nhūm hagrō jamār xw̄ynhjaja tee ri omu hāmri nē ma mē ō patrāv wūr akup̄ym mē piitā mē kām harēnh o hprōt nē mra. ³⁵⁻³⁶ Nhūm mē tee ri mē kuma hāmri nē ma kot Jejus pumunh mā hwūr mra nē hkaxpa. Nē kuri myta pumu nhūm ra akup̄ym tām hkrā nē tām amnhī nh̄ipēx nē ē kamā mex nē nh̄y. Nhūm mē kot hā omunh xw̄ynhjaja mē kām ujarēnh pa. Nhūm mē kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o ra kām ma nē. ³⁷⁻³⁹ Hāmri nē amnhī nē Jejus mā kapēr nē kām:

–E kwa mē tokyj ma akup̄ym amrar kurē kumrēx. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē awjanā nē ma akup̄ym pār wūr mra nē agjē. Nhūm akup̄ym mex xw̄ynhta mē hkōt hkrā nom nhūm Jejus kām:

–Nā kot kaj mē ixkōt amōr kēt nē. Ma akup̄ym anhō krī hwūr m̄n tē nē Tirtūm kot tanhmā akup̄ym ato mex to hā mē kām amnhī jarēnh o ri mē hkōt apa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē ma akup̄ym krīm tē nē ri mē kām Jejus kot tanhmā ho mex to hā harēnh ri mē hkōt pa.

Jejus kot wa ho axkrut nē wa ho mex ā harēnh

Matēwre 9.18-26; Makre 5.21-43

⁴⁰ Tā nhūm Jejus mē ma akup̄ym xarmā mō nē rē nē mē kutēp mē pikuprōnh xw̄ynhjē pumu. Nhūm mē ra amnhī wūr mē omu nē mē kutēp gō jakāx ā pikuprōnh rax nē. Jakamā nhūm mē mē hwūr pōj nhūm mē amnhī wūr Jejus pumu nē hkīnh nē. ⁴¹⁻⁴² Hāmri nhūm Jajti ma hwūr tē. Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre jamār xw̄ynh na pre. Nhūm pre hkra ni pyxire. Hā amgrā pē 12. Tā ra kēp ā ht̄yx nē htyk kaxyw nē nō. Hāmri nhūm hipēēxaja tee ri omu hāmri nē Jejus wūr tē nē kutā hkōnkrā ho tēm nē nh̄y nē ho kuw̄y nē kām:

–Pa akup̄ym mē ixto mex xw̄ynh maati. E awūr na pa tē. Na ra ixkra ixpē htyk kaxyw. Pa tee ri omu nē kaxyw amā ijamaxpēr nē awūr tē. Kwa ma ixkōt inhōrkwy hwūr tē nē inhmā omu nē tokyx inhmā ho mex nā? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē ma hkōt tē. Nhūm mē ohtō nē wa hkōt pry hā mra nē axpēn nh̄gā nē axpēn kujahēk o hkōt mra. ⁴³ Hāmri nhūm mēhō nija haxw̄yja wa hkōt tē. Na pre hte hkamrō hkryre rāhā ho pa hā ra amgrā kēp 12. Nhūm tōtō tee ri kot ho mex kaxyw hkane kapr̄y ho pa. ⁴⁴ Jakamā nhūm tee ri amnhī kukamā hamaxpēr hāmri nē Jejus jarēnh ma nē ma mē hkōt hwūr htēm kurē kumrēx. Nom nhūm mē ohtō rax nē hkōt mōr jakamā nhūm mē hkaēx kōt hwūr tē nē hkatut kōt kēp ē nh̄rē kupē. Hāmri nē ām kēp ē pix kupēnh tā akup̄ym mex. ⁴⁵ Hāmri nhūm Jejus kot kēp ē kupēnh ā amnhī tā omunh tā hēx rom mē ho hakēx nē mē omu nē mē kām:

–Kwa mē atō na ka ri amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr t̄yx pē ixpē ixē kupē? Anē.

Hāmri nhūm mē piitā tee ri axpēn pumu nē kām amnhī tā aprā. Hāmri nhūm Simāv Pētre kām:

–Mē kot apē amnār griā kot ka kēt ri mēhō kot apē hkupēnh xw̄ynh ā ri mē hkukja. Kwa m̄n ām mēhō amarī apē hkupē. Anē.

⁴⁶ Hāmri nhūm kām:

—Nà mēhōja amarī hkupēnh kēt nē. Na amnhī kaxyw inhmā hamaxpēr t̄yx pē ixpē hkupē. Tā ixāhpumunh t̄yx xāja kót na akup̄ym mex. Nom ixte mēhō kot ixpē hkupēnh xw̄ynhja pumunh jakamā na pa ixēx rom ā amnhī tā ri mē hkukjēr anē. Kwa mē atō inhmā amnhī jarē. Anē.

⁴⁷ Hāmri nhūm mēhō nita kuma nē tee ri kēp kot amnhī to hpimxur prām kapr̄y. Hāmri nē hpijaam kām hw̄yr htetot o tē nē kutā hkōn krā ho tēm nē nh̄y nē kām amnhī jarē nē kām:

—Ma pa na pa inhmā inhmex prām xāj apē axē kupē. Tā na pa akup̄ym inhmex. Anē.

⁴⁸ Hāmri nhūm Jejus kuma nē kām:

—Tōe. Nà ra ate amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr t̄yx kót ate ā amnhī nh̄ipēx anh̄yr jakamā na ka akup̄ym amex. E māmr̄i ajamakētcati nē ma akup̄ym tē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hkīnh nē ma akup̄ym tē. ⁴⁹ Rōm nhūm Jajti mā àpēnh xw̄ynhjē hō ōrkw̄y rūm ma ō patrāw kutā tē nē wa hkaxpa nē Jajti mā kām:

—Kwa na ra apē akra ty. Jakamā mo kaxyw kot ka kēt amnhī kót hw̄yr Jejus o mō? Kwār māmr̄i ma akup̄ym tē. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhūm Jejus kuma nē Jajti mā kām:

—Kwa tee ri akra hkukamā ajamaxpēr kēt nē. Kaxyw inhmā mǎn ajamaxpēr t̄yx nē. Koja te ra apē htyk tā koja akup̄ym amā ht̄ir. Anē.

⁵¹⁻⁵³ Hāmri nhūm mē mō nē ōrkw̄y hw̄yr pōj nē hw̄yr axā nē mē omu nhūm mē ra htyk xw̄ynhta ā htu rax nē. Nē omūj ri mur. Hāmri nhūm Jejus mē hw̄yr axā nē mē m̄yr ā mē omu nē mē kām:

—Kwa mē hāmri am̄yr kēt nē. Na nireta mē apē htyk kēt na ām gōr nē nō. Anē.

Hāmri nhūm ra mē kot htyk ā omunh mex jakamā kuma nē ām kuma nē axtem nē ri xapēn mā hā hpēr o axkē. Hāmri nhūm Jejus htyk xw̄ynhta w̄yr hitom w̄yr ār kaxyw nē amnhī kót Juāw nē Xiakre nē Pētre nē kaxyw htyk xw̄ynhta katorxā nē hipēēxāja. Jajē pix na pre amnhī kót mē ho agjē. ⁵⁴ Hāmri nē htyk xw̄ynhta w̄yr tē nē hpa hā kupy nē kām:

—Pa? Kwa tokyx kànhmā nh̄y. Anē.

⁵⁵ Hāmri nhūm akup̄ym ht̄ir nē kànhmā ȳr kurē kumrēx. Hāmri nhūm Jejus mē kām:

—E kwa mē tokyx kām mēmoj japēr kē kukrē. Mǎn ra kām prām nē. Anē.

⁵⁶ Hāmri nhūm katorxā mē hipēēxā wa amnhī jaēr pē akup̄ym ht̄ir kām omu nē kamā no pyma ho hkīnh t̄yx nē. Hāmri nhūm Jejus wa kām:

—E wa inhma. Kēr ka wa akup̄ym ixte war amā ho ht̄ir ā ri mē kām ijarēnh o ri apa hkēt nē. Ām kwarī ho kwarī. Anē.

9

Jejus kot mē ho 12 nē ahp̄ynhā mē rēnh ā harēnh

Matēwre 10.1, 10.5-15; Makre 6.7-13; Rukre 10.1-12; mǎānēn Atre 13.49-50, 18.6

¹⁻² Tā nhūm Jejus hkót mē pa ho mē pa xw̄ynh pē 12jē mā kapēr nē mē kām:

—E mē amnē ixw̄yr mra nē ixkapēr ma. Na pa ra mē amā ixāhpumunh t̄yx xā hkwȳ gō. Jakamā kēr ka mē inh̄y hā ma ri akw̄jē hkót tanhmā mē ho mex to ho ri mē hkót apa. Mē ā xw̄ynhjē ho mex o ri mē hkót apa. Nē mē hkwȳjē nē mēkarōmnuti japōj. Nē mē piitā mē kām anē kē mē tokyx Tirtūm kót amnhī xunhw̄y kē mē ho hkra. ³ Nom kēr ka mē amnhī kót akukrēx ho ohtō nē ri ho apa hkēt nē. Nē kawā htur nē ho apa hkēt nē. Nē amnhī kót axāpkur xā hā anhō ho apa hkēt nē. R̄y akāxpore rax nē ho apa hkēt nē. Ām mē anhō kamīs ho pixi nē haxā nē ri hā apa. Nē anh̄y kamā ā ri mē hkót apa anē. Kē mē kot mē akapēr mar xw̄ynhjaja tām mǎn mē amā mē anhō ho pa.

⁴ —Nē kēr ka mē nh̄yri krī hō hw̄yr pōj nē apōx xā kamā mēhō nh̄ōrkw̄y kamā hkót ri apikamēnh tāmtā kurūm akup̄ym ajapōj nē ma hpānh nhām krī hō hw̄yr apa. Nom at̄yx ri nhām mē hw̄yr amrar nē nhām mē hw̄yr amrar kēt nē.

⁵ —Nē koja mē nh̄yri mē akapēr kaga ka mē amnhī tā mē kamā ama nē tokyx mē kurūm ajapōj nē ma nhām apa. Nē anojarēt nē mē noo mā akuhē nē amnhī par ā aw-jagrō kapī. Mē kot Tirtūm kaga hā amnhī pumunh nhūm Tirtūm kot amnhī pyrā nē mē hkaga hā mē kot omunh kaxyw ka mē ā mē noo mā amnhī nh̄ipēx anē. Hāmri nē ma hpānhā krī hō hw̄yr apa. Anē.

⁶ Nhūm pre ā Jejus mē kām mē àpēnh ā karō anē. Nhūm mē kuma hāmri nē hapōj nē ma mē hkót pa. Ma krī piitā hkót akup̄ym mē ā xw̄ynhjē ho mex nē Tirtūm kapēr o tanhmā mē ahkre hto ho ri mē hkót pa.

Pahi Erox tee ri kot Jejus kukamā hamaxpēr ā harēnh

Matēwre 14.1-12; Makre 6.14-29

⁷⁻⁸ Hāmri nhūm pika pē Garirej kamā mē piitā Jejus jarēnh ma nē ahp̄ynhā ri tanhmā xapēn mā harēnh to. Mē hkwȳjaja kēp finat Juāw Paxis akup̄ym ht̄ir ā ri harē. Nhūm mē hkwȳjaja amnepēm mē hkukamā Tirtūm nh̄y hā kapēr jarēnh xw̄ynhjē hō ra akup̄ym ht̄ir ā harē. Nhūm mē hkwȳjaja kēp finat Eris ā xapēn mā harē. Jakamā nhūm pahīhti Eroxa mē kot ahp̄ynhā tanhmā ri harēnh toja ma nē tee ri hkukamā hamaxpēr. ⁹ Nē hamaxpēr o:

—Kwa mēhō na hte we ri ā amnhī nh̄ipēx anh̄yr o pa wehe? Nā finat Juāw Paxis kēt. Ra ixte amnepēm hā ixāmēnh nhūm mē kot

inhmã mut krähr nê hpîr kênã. Kwa mēhō na hte we ri ā amnhī nhîpêx anê?

Anhÿr o hamaxpêr hāmri nê kām omunh prām nê.

Jejus kot mē ho ohtō nê mē kām mē ô hã harênh

Matêwre 14.13-21; Makre 6.30-44; Juãw 6.1-14

¹⁰ Tã nhũm Jejus nhÿ hã kapêr o mē pa xwÿnhjaja akupÿn hwÿr mran pōj nê mē kot ri tanhmã amnhī nhîpêx to ho pa hã kām amnhī jarê. Hāmri nhũm mē kuma nê ma krî pê Pesêj wÿr kormã mē o mô. ¹¹ Hāmri nhũm krî hkwy nhō xwÿnhjaja ra ma mē mōr ā mē harênh ma nê ohtō nê ma mē hkôt mra nê nhÿri mē hkôt pōj. Nhũm Jejus amnhī kôt mē omu hāmri nê tanhmã mē ho mex to ho xa. Kôt mē ā nê mē pa xwÿnhjaja nhũm akupÿm mē ho mex. Hāmri nê Tirtũm kapêr o mē ahkre nê mē kām:

–E kot kaj mē atō amã amnhī tomnuj kaga hprãm xaj Tirtũm kôt amnhī xãm nhũm amnhī tã apumu nê ato hkra. Hāmri ka ajamakêtkati nê amex nê axãmnhix ri apa.

Anhÿr o mē kām kapêr pê mē ahkre ho xa.

¹² Tã nhũm myt ar kaxyw nhũm Jejus nhÿ hã mē ahkre ho mē pa xwÿnh pê 12jaja hwÿr mra nê kām:

–Kwa na ra kamãt o mô. Mē hano kê mē amnhī to krî hō japêr nê tokyx amnhim mēmoj japrô nê kuku nê hikwÿ nê gôr. Mo mē panhō? ãm jar kapôt pix kênã. Anê.

¹³⁻¹⁴ Hāmri nhũm mē kuma nê mē kām:

–Kwa ka mē kamjaja mē kām mēmoj gô kê mē kuku. Anê.

Nhũm mē ohtō rax nê mē hkôt mra. Mēmyjaja kêp 5.000 nê kaxyw mē hprô nê mē hkrajaja. Jakamã nhũm mē kêp 12jaja Jejus kot ā mē kām kapêr anhÿrja ma nê tee ri mē hkukamã hamaxpêr nê kām:

–Kwa na mo mē panhō rax? Mē panhō pãwti kêp sîk nê kaxyw tep grã axkruttre kênã kot kêt we mē piitã mē hipêx pa. Xã kot paj mē ma mra nê nhÿri mē kām mē apkur xã japrô nhũm mē kuku? Anê.

Hāmri nhũm mē kām:

–Nã pu mē kām mēmoj japrôr kêt nê. Mē panhōta kot puj mē kām ho anhrã. E mē kām anê kê mē ahpÿnhã ri hije nê hkrî nê apku. Anê.

¹⁵ Hāmri nhũm mē kuma nê mē kām anê nhũm mē piitã hkrî pa. ¹⁶ Hāmri nhũm Jejus pãwti mē tepta jamÿ nê kãnhmã kaxkwa hwÿr rît nê kãnhmã kupê nê Tirtũm mã harê nê kām:

–Pa Papaj? Apê mē inhmã mē inhō xwÿnh jakamã amex o amex. Anê.

Hāmri nê mē kām ho hkry hpa nê hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mã kugô nhũm mē ô ri ho xa nê ho mē hipêx par kumrêx. ¹⁷ Nhũm mē piitã apkur mex o hkrî. Mēôja mē kêp

grire htã nhũm Jejus tanhmã mē kãm ho rax to nhũm mē ohtō rax tã piitã kuku nê ho ôhy htu hpa. Nhũm arî mēô jakrêx prã nhũm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja akupÿm hakrêx o pikuprônha pa nê ho kawã ho 12 nê ho nÿt pa.

Jejus kot amnhī tã hkôt mē pa xwÿnhjê kukjêr ã harênh

Matêwre 16.13-19; Makre 8.27-29

¹⁸ Tã nhũm arîgro hō hã nhũm Jejus nhÿri ahte Tirtũm mã amnhī jarênh o nhÿ nhũm hkôt ri mē pa ho mē pa xwÿnhjaja ma hwÿr mra. Hāmri nhũm amnhī wÿr mē omu nê amnhī tã tanhmã mē hkukjêr to nê mē kãm:

–Kwa mē inhmã mēmoj jarê. Tanhmã na htem ahpÿnhã axpên mã ijarênh to wehe? Anê.

¹⁹ Hāmri nhũm mē kãm:

–Nã na htem ahpÿnhã tanhmã ajarênh to. Na hte kamã mē hkwyjaja ato finat Juãw Paxis ā ajarê. Nhũm kamã mē hkwyjaja ato finat Eris ā ajarê nhũm mē hkwyjaja tōhã apê Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjê hō ra akupÿm htîr ã ajarê. ã na htem ahpÿnhã ajarênh anê. Anê.

²⁰ Hāmri nhũm mē kuma nê mē kãm:

–No mē kajaja? Ixpê mēhō hã na ka htem ixkamnhix? Anê.

Hāmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

–Nã mē pajaja na pa htem apê Tirtũm kot mē ixkaxyw axãm nê mē ixwÿr amênh xwÿnh ã ajarê. Nê apê mē ixpiitã mē inhō Pahi Maati hã ajarê. ã na pa htem ajarênh anê. Anê.

²¹ Hāmri nhũm kuma nê mē kãm:

–Tÿ. Nã ãm hāmri na ka htem ã ijarênh anê. ã ixte anhÿr kênã. Nom kêr ka mē inhmar kumrêx. Kêr ka mē kormã ã akwÿjê mã ijarênh anhÿr o ri apa hkêt nê. Anê.

Jejus kot amnhī kukamã amnhī jarênh

Matêwre 16.21; Makre 8.31-33

²² Nhũm Jejus arî hkôt mē pa ho pa xwÿnhjê mã kapêr nê hprî hã tanhmã mē kãm amnhī jarênh to nê mē kãm:

–Nã ãm hāmri na Simãw Pêtre ijarê. Mē kajaja ra mē ate ja hã ixpumunh mex. No mē pahkwÿjaja na mē akînhã mē kãm ja hã ijarênh mar nê ja hã ixpumunh prãm kêt. Ijaew pigêtjaja nê Tirtũm kapêr tũm o mē ahkre o mē pa xwÿnhjaja nê patre krãhtũmjaja mē kãm ja hã ixpumunh prãm kêt. Jakamã koja mē nhÿrmã ixpynê nê ixtak rax nê. Hāmri nê ixpi. Nom kot paj ixtyk ã apkati axkrunêpxi nhũm Tirtũm akupÿm ixtô ixtîr. Anê.

Jejus krajaja tanhmã kot amnhī nhîpêx to hã mē harênh

Matêwre 10.31, 16.24-28; Makre 8.34-9.1; Rukre 14.25-33; Juãw 12.24-26; mããnh

Karatas 5.24; Piripos 2.4; Wam Pêtre 4.1-2; Apokarip 2.10-12

²³ Nhũm pre ã Jejus amnhĩ kukamã hkõt mē pa ho mē pa xwýnhjē mã amnhĩ jarēnh anē hãmri nē hpãnhã mē kot mar o kuhē xwýnh piitã mē kãm kapēr nē mē kãm:

—E kot ka mē atō ate ixkõt amnhĩ xãm ã amnhĩ jarē hãmri nē määñēn ã amnhĩ jarēnh anē nē amnhĩ jarēnh o: “Jejus kēp inhō Pahihti jakamã kot paj kapēr kõt pix mã amnhĩ nhĩpēx rãhã ho ri ixpa. Kwār ixkwýjaja tanhmã hã inhĩpēx to.” Anhýr o apkati mē ã amnhĩ jarēnh anē.

²⁴ —Koja mē ixtã mē atōx pĩ rý tanhmã mē atō hto ka ty. Tã koja akaxwýnh ma inhō krĩ mex wýr ãpir kurē kumrēx. Hãmri nē kamã atír tũm nē amex rãhã apa ho apa. Nom kot kaj mē jar atír prãm xã ixkaga hãmri nē hwýr axãpir kēt nē.

²⁵ —Nē koja mēhō hikukrēx rax gryk ã Tirtũm kaga. Hã koja nhýrmã ty nē ý kamã kuwy hwýr ma mō nē amnhĩ kõt hikukrēx õ hpyr nē o mór kēt nē. Koja tee ri kuwy hwýr mór pymaj amnhĩ nē hikukrēx rax o amnhĩ pãnhã amnhĩrer prãm kaprý.

²⁶ —Nē koja mēhō ixte mē ahkre hã inhma nhũm ja kēp omnuj nhũm ixkaga japēr. Hã kot paj nhýrmã akupýn mē ato amnhĩptār kaxyw akupýn wrý nē amnhĩ xwar kot ixkaga xwýnhhta kaga. ãm hãmri na pa ã mē amã amnhĩ jarēnh anē. Kot paj nhýrmã man akupýn inhō Papaj nhý hã ixte mē ho amnhĩptār kaxyw akupýn wrý. Nhũm kapēr o mē wrýk xwýnhjaja man ixkõt wrý. Pa mē wrý hãmri nē mē kot ixkaga xwýnhjaja pa amnhĩ pyrã nē mē hkaga. ²⁷ ãm hãmri na pa ã mē amã amnhĩ jarēnh anē. Kot paj nhýrmã akupýn ixte mē ato amnhĩptār kaxyw mē awýr wrý. Tã kot kaj mē akwýjaja kormã atír ri ja kukamã tanhmã ixte amnhĩ nhĩpēx to hã ixpumu. Anē.

Jejus kot kēn prēk nhĩmõk ã hirã kamã ãm ã harēnh

Matēwre 17.1-8; Makre 9.2-8; määñēn Sikũm Pêtre 1.16-18

²⁸ Tã nhũm semãnja hapēx nhũm Jejus Simãw Pêtre nē Xiakre nē Juãw wa mē kãm kapēr nē mē kãm:

—E pu mē ma hixēt prēk mýj wýr mō nē hwýr api nē himõk ã Tirtũm mã amnhĩ jarē. Anē.

Hãmri nē ma amnhĩ kõt hwýr mē o mō nē hwýr mē ho api. ²⁹⁻³² Hãmri nhũm Jejus Tirtũm mã amnhĩ jarēnh o xa. Nom nhũm hkõt hixēt wýr mē mór xwýnhjaja õtxwa htýx nē ra gõr nē hikwý. Pu nhũm Jejus axtem hkuk nē xa. Nē é haka htýx nē xa. Hãmri nhũm ja wa kaxkwa rũm wrý nē kuri kãm kapēr o xa. Finat Mojes mē finat Erisja wa kuri kãm kapēr o xa. Na pre ra amnepēm Tirtũm amnhĩ wýr wa ho api. Tã nhũm wa

ra akupýn wrý nē Jejus mã kapēr o xa. Mē hpmirãatã hirã htýx kãm axpēm mã kapēr o kuhē. Jejus kormã krĩpē Jerujarē kapem mē kot hpír kēt ri nhũm wa mē axpēm mã htýk kukamã harēnh o kuhē. Nhũm wa kãm:

—Nã Tirtũm jamaxpēr xã hkõt kot kaj ã amnhĩ nhĩpēx anē.

Anhýr o Jejus tyk kukamã kãm hamaxpēr o hihtýx o wa xa.

Rõm nhũm mē õt xwýnhjaja hkrã hapõj nē tee ri Jejus pumu. Nhũm mex kumrēx nē hirã htýx kãm xa nhũm mē omu nē kuri wa ãm xwýnhhta wa omu. ³³ Hãmri nhũm Mojes mē Eris wa ra akupým nojarēt nhũm Simãw Pêtre tee ri ja hã wa omu nē Jejus mã kãm:

—Kwa Pahihti. Nã ãm hãmri na pu mē amnē mō. Kwa pu mē kritpēm jar axkamē nē tokyx panojarēt kēt nē. Pa mē amã pô nhĩrõnh o axkrunēpxi nē hipēx. Amã hõ nhĩpēx nē Mojes mã hõ nhĩpēx nē Eris mã hõ nhĩpēx ka mē kamã akri. E kwa pa mē amã ho anē nã? Anē.

Nhũm amnhĩ krã hkõt ã kãm kapēr anē. ³⁴ Hãmri nē kormã kãm kapēr rõm nhũm kakrã jaka týxja wrý nē mē hkunor nhũm wa mē kamã kuhē. Hãmri nhũm Simãw Pêtre mē Juãw mē Xiakreja mē tee ri kakrã kot amnhĩ nhĩpēx ã omu nē kãm ma nē. ³⁵ Hãmri nhũm kakrã kamã Tirtũm mē kãm kapēr nē mē kãm:

—E ota Ixkra xa. Mē ate kamã ajamak o apa xwýnhhta na. Inhmã hapēē. Kér ka mē ãm tapxipix kapēr mar týx o ri apa. Anē.

³⁶ Hãmri nhũm mē kuma nē kãnhmã rĩt nē ãm Jejus pix pumu nhũm ahte xa. Nhũm kuri wa ãm xwýnhhta wa ra ma akupým api nhũm mē Jejus pix pumu.

Mē tapxipixjaja na prem ã Jejus kot amnhĩ nhĩpēx anhýr ã omu nom taxy kormã nhãm hkwýjē mã harēnh kēt nē. ãm axpēm pix mã harēnh pē hkukamã hamaxpēr o ri Jejus kõt pa.

Jejus kot mēhō nē mēkarõmnuti janor ã harēnh

Matēwre 17.14-21; Makre 9.14-29

³⁷ Tã nhũm apkati nhũm mē ma akupým ahparmã hkwýjē hwýr wrýk o mō. Nē mē hwýr hpõx o mō nhũm mē ra mē kutēp pikuprõnh rax nē kuhē. ³⁸ Hãmri nhũm mēhõ myja amnhĩ wýr mē omu nē mē kutã tē nē mē hkaxpa nē Jejus pumu nē kãm:

—Pa Jejus. Kwa ixkamã axukapri nē inhmã ixkra ho mex. ãm ixpē pyxire. ³⁹ Na hte mēkarõmnuti xatã ixpē tanhmã ho nhũm ý hã amýra nē mra nē rõrõk nē hakwa jamrõ ho hikwý nhũm tokyx kãm urer kēt nē. Nhũm ra ixpē homnuj týx nē. ⁴⁰ Hãmri pa akõt mē pa ho mē pa xwýnhjē hwýr o tē nhũm mē kot inhmã ho mex kaxyw tee ri tanhmã ho hkaprý. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm kuma nē hkôt mē pa ho pa xwýnhjē mā kām:

—Héxta waa nē. Na ka mē ra ixte Tirtūm nhý hā mē ho mex ā ixpumunh o ixkôt apa ryy tā kormā ixpyrà nē ā mē hipēx anhýr kêt nē. Mān ka mē kormā mē kaxyw Tirtūm kôt ajamaxpēr týx kêt nē. Anē.

Hāmri nē myta mā kām:

—E amnē ixwýr akra ho tē pa inhno ho omu. Anē.

⁴² Hāmri nhūm hwýr o tē nhūm mēkarōmnuti axte kēp ho pika kura nhūm amýra nē tēm nē nō. Hāmri nhūm Jejus omu nē nē mēkarōmnuti kator nhūm akupým mex nē kànhamā nhý. Hāmri nhūm akupým hipēxā mā kugō. ⁴³ Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē Jejus kot ā hipēx anhýrja ā omu nē ri axpēn mā harēnh o:

—Kokýý. Héxta waa nē. Pēr ām Tirtūmja ām āhpumunh o āhpumunh. Anē.

Jejus kot htyk kukamā amnhī jarēnh

Matéwre 17.22-23; Makre 9.30-32

⁴⁴ Hāmri nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kām:

—E kot paj mē amā tanhmā amnhī jarēnh to ka mē inhmar týx nē. Na pa pre mē ate aa mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ixpa pix kaxyw mē awýr ixwryk kêt nē. Koja mē tokyx mē kām ixtā amýnē nhūm mē ixpī. E kwa kēr ka mē ja ma nē hā anohtýx nē ho apa. Anē.

⁴⁵ Hāmri nhūm mē tee ri kot ā amnhī jarēnh anhýrja ma nē axpēn mā:

—Kwa mo na pēr ri ā amnhī jarēnh anē? Kēp mē panhō Pahi Maati hā kot amnhī jarēnh kēnā kot kêt mēhō kupi.

Anhýr o axpēn mā ri harēnh o kuhē. Hāmri nē mē kām ā kot amnhī jarēnh anhýrja mar prām kêt jakamā hprī hā tanhmā hā hkukjēr to hkêt nē. Ām akryk mar o kuhē.

Mē kot amnhī to rūnh xwýnhjē jarēnh

Matéwre 18.1-5; Makre 9.33-37; Rukre 22.24-27; määnēn Piripos 2.3-9; Wam Pêtre 5.5

⁴⁶ Tā nhūm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja tanhmā amnhī kukamā hamaxpēr to hāmri nē axpēn mā:

—Kwa mē pahtō kot puj we nhýrmā pahpē pahi nē mē ho amnhīptār rax o pahkwý jakre? Anē.

Hāmri nē ja hā axpēn kukjēr o Jejus kôt mō nē axpēn mā: “Nā pa.” Nhūm mē hkwyja: “Nā kêt pa.” Anhýr o hkôt mō. ⁴⁷ Hāmri nhūm Jejus mē kuma nē mē hamaxpēr kôt mē omu. Hāmri nē xa nē amnhī wýr mēhprjē mā hpa ho apē nhūm hwýr tē nē kuri xa. ⁴⁸ Hāmri nhūm Jejus hkôt mē pa ho pa xwýnhjē mā tanhmā harēnh to nē mē kām:

—E mē inhma. Kēr ka mē apē pahi pyràk o tanhmā amnhī jarēnh to ho ri apa hkêt nē.

Ām te amarī ri mē apa pyràk o amnhī nhīpēx o ri apa. Jao nhýri mēhprjē hō pumu nē kamā axukapri ho kām mēmoj tanhmā ho rý kām mēmoj gō. Hāmri nē te pa ate tanhmā ixto mex to pyràk o amnhī nhīpēx. Nē kot ka mē atō pa tanhmā ixto mex to nē te ate Tirtūm tanhmā ho mex to pyràk o amnhī nhīpēx. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē mē ate amnhī to rūnh kêt tā nhūm tām mē ate amnhī to rūnh xwýnh ā mē ajarē. E kot kaj mē amā amnhī to rūnh prām nē ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa. Anē.

Mēhō kot Jejus nhý hā tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh

Makre 9.38-41

⁴⁹ Hāmri nhūm Jejus kôt mē pa ho pa xwýnhjē hō pē Juāwja nhýhýnh hwýr hpōx o tē nē kām:

—Kwa Pahihti. O mýj mēhō kēp mē pahkwý hkêt tā anhīxi jarēnh kôt mē nē mēkarōmnuti janor o pa. Pa mē tee ri kot ā amnhī nhīpēx anhýr ā omu nē nē kām ixkapēr. Kēp mē pahkwý hkêt kēnā kot kêt ā mē hanor anhýr o pa. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Kwa nā ja nē tanhmā kām nē hkêt nē. Koja mēhō mē pahkwým ri tanhmā mē ahkre hto hkêt nē hāmri nē kēp mē panhīōō. Ra mē pahkôt kot amnhī nhīpēx o pa mā kēnā. Jakamā kwa mē ja nē tanhmā kām akapēr to hkêt nē. Kwār māmri ā amnhī nhīpēx anhýr o ri pa. Ja mex kēnā. Anē.

Samar nhō xwýnhjaja kot Jejus kaga hā mē harēnh

Atre 8.14-15

⁵¹ Hāmri nhūm Jejus akupým kaxkwa hwýr āpir kaxyw ra hwýr apkati grēre ho mōr jakamā nhūm hamaxpēr o:

—E pa ma akupým Jerujarē hwýr mō. Nā kot paj anē. Mē kot kamā tanhmā ixto mā tā kot paj ma akupým mē hwýr mō. Anē.

⁵² Hāmri nē amnhī kukamā mē hkwyjē rē nhūm mē ma mē hkukamā Samar nhō krī kamā nhýri mē kot amnhīm hikranh xā japēr o mō. ⁵³ Nom nhūm Samar nhō xwýnhjaja kēp Jerujarē nhō xwýnhjē hprām nōkati jakamā Jerujarē hwýr mōr ā mē harēnh ma nē mē kamā gryk nē nē Jejus mā: —Kwa Pahihti. Nā na mē axtem nē amnhī nē mē pahkurē. Jakamā e kwa pu mē kaxkwa rüm mē hipy kuwy hpōk kwý rē kē mē hkaxār pa nā? Anē.

⁵⁴ Hāmri nhūm wa kuma nē wa kām:

—Tk. Kwa nā wa ajamaxpērja mex kêt. Pu mē ā ri mē hipēx anhýr kêt nē. Koja Tirtūm kām ja ho anhýr prām nē ri tām tanhmā

mê ho. No mê papajaja pu mê ri mê kamã pagryk xâj tanhmã mê hipêx to hkêt nê. Pu mê ã mê hipêx anê nê ra amnhî tomnuj tÿx nê. Kwa wa ri ã ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Anê.

⁵⁶ Hâmri nê mê ma Samar rûm hapôj nê hpânãhã nhâm krî hõ hwÿr pa.

Mê hkwyjaja kãm Jejus kôt pa hprãm ã mê harênh

Matêwre 8.18-22

⁵⁷ Tã nhûm Jejus mê kormã môr ri nhûm mêhõja hwÿr tê nê kãm:

—Pa Jejus? E kot paj ma akôt ixpa ho ixpa. Anê.

⁵⁸ Hâmri nhûm kuma nê kãm:

—Ko ka mã. Kam nê rî ma ixkôt ri apa ho apa. Nom kêr ka inhmar kumrêx nê rî kormã ixkôt apa. Na hte xore pika hkre kamã hikwÿ xà. Nê kuwênhre pî nhîmök ã hikwÿ xà. No pa na Tirtûm kot mê awÿr inhmênh xwÿnh tã jajê hkînhã inhörkwÿ hkêt. Na pa hte ãm nhâm krî hõ hwÿr ixpa nê nhâm ixpa. Tã xà kot kaj ixpyrà nê ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa nà? Anê.

⁵⁹ Nhûm pre ã kãm kapêr anê hãmri nê nhâm mêhõja wÿr apkjê nê kãm:

—Pa? No ka? Xà kot ka ma ixkôt apa ho apa nà? Anê.

Hâmri nhûm kãm:

—Tÿ no ãm kormã. Koja nhÿrmã inhîpêxãja tanhmã amnhî to nê ty mân. Pa haxã hãmri nê rî kormã ma akôt ixpa ho ixpa. Anê.

⁶⁰ Hâmri nhûm Jejus kuma nê kãm:

—Kwa na ri ã ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Ma ixkôt apa ho apa kurê kumrêx. Kê mêmôj ano kupyr rÿ inhñê apê amnàr kêt nê. Kwâr mê hÿr tûm nê mê pa hkêt mã xwÿnhjaja mân axwakre kamã amã anhîpêxã jamâr o pa nhûm nhÿrmã ty kê mê amã haxã. Ka mãmri ma Tirtûm kapêr o mê ahkre ho ri mê hkôt apa. Kê mê ama nê mê hkwyjaja hkôt amnhî xunhwÿ nhûm mê ho hkra. Anê.

⁶¹ Nhûm pre ã kãm kapêr anê hãmri nhûm nhâm mêhõ myja haxwÿja hwÿr tê nê kãm:

—E. Pa kot pa ma akôt ri ixpa ho ixpa. Nom kormã. Pa ma akupÿm tê nê ixkwÿjê mã amnhî jarê nê tanhmã amnhî to hpa mân. Hâmri nê mêmô arîgro hã rî kormã ma akôt ixpa ho ixpa. Anê.

⁶² Hâmri nhûm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa nà. Kot kaj ã ajamaxpêr anê hãmri nê ixkôt apa htã te amnhî katut kôt arît rãhã ho ri apa pyrãk o amnhî nhîpêx. Kwa ã ajamaxpêr anhÿr kêt nê ma ixkôt apa kurê kumrêx. Anê.

10

Jejus kot mê hwÿr mê kêp 72 rênh ã harênh Matêwre 10.1, 10.5-15; Makre 6.7-13; Rukre 9.1-6, 9.10-11; mãânê Atre 13.50-51, 18.6

¹ Tã nhûm Jejus axte amnhî kaxyw mê ho 72 nê mê kurê. Hâmri nê mê ho axkrut kapênh nê ma nhÿhÿm krî hkwy hkôt amnhî kukamã mê kurê. Mê kot mê hkôt ri Tirtûm kapêr o mê ahkre ho pa kaxyw. ² Hâmri nê mê kãm:

—Na mê ohtô rax nê kormã Tirtûm kapêr mar kêt nê. No ãm kormã mê ate mê kãm harênh o apa kaxyw mê agrêre. Te pur kãm harôj kamrêk pa nê ãm tã no ãm kaxyw hikênh xwÿnh grêre pyrãk. Jakamã kwa mê ho Tirtûm wÿr kê axte mê kaxyw mê hkwyjê rê.

³ —E kot paj ma mê hwÿr mê arê. Ma mê hkôt mê ate Tirtûm kapêr o mê ahkre ho ri apa kaxyw. Jakamã kot kaj mê te ate ôwêhti kot mry xoprê hwÿr amnhî to mrrar nhûm kot hkwy hpar pyrãk o amnhî nhîpêx. Koja mê hkwyjaja mê ate mê ahkre ma nhûm ja mê kêp omnuj nê nhûm mê hã tanhmã mê anhîpêx to. Tã kêr ka mê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê amã mê uma hkêt nê.

⁴ —Nê kêr ka mê hwÿr anojarêt nê amnhî kôt amrykã rÿ akawã rÿ aparkã hõ ho apa hkêt nê. ãm anhÿ kamã ma mê hwÿr apa. Nê mê hwÿr mra nhûm mê nhÿri pry hã mê atô kaxpa nê amã kapêr o xa ka wa axpên mã akapêr ry hkêt nê. Anojarêt kãm kãm akapêr krãre nê mê hakre nê ma krîm apa.

⁵ —Nê kêr ka mê hwÿr pøj nê nhÿri mê ôrkwÿ hwÿr agjê nê mê kãm: “Xà kot paj mê ato Tirtûm wÿr kê mê ato mex nê ka mê ajamakêtkati nê ri apa?” Anê. ⁶ Hâmri nhûm mê ama nhûm ja mê kãm mex japêr nhûm mê hkînh nê amã: “ÿ kam nê mãmri mê ixto awÿ.” Anê. Hâmri ka mê ama nê tanhmã mê ho Tirtûm wÿr to. No koja mê apê ja kaga ka mê ho hwÿr kêt nê.

⁷ —Nê kêr ka mê nhÿri mê ôrkwÿ kamã mê hwÿr pøj hãmri nê mê hkôt ri apikamênh tãmtã nê akupÿm mê kurûm ajapôj nê ma hpãnhã krî hõ hwÿr apa. Nê mê axãmnhîx mê kuri axãpkur o ri apa. Mêmôj to akôm o ri apa. Ra mê ate mê ho mex pê mê kãm Tirtûm kapêr o mê ahkre ho apa kênã. Jakamã kwâr mê mãmri amnhî pãnhã mê amã mê axãpkur xã gô ka mê kuri mê apku.

⁸ —Nê kêr ka mê nhÿri mê hwÿr pøj nhûm mê ato mex nê. Nê mê amã mêmô mê apkur xã gô ka mê mãmri axãmnhîx aku. Aa kormã mê ate mêmôjta kur kêt tã mãmri ajamakêtkati nê aku. No tee ri amnhî kukamã tanhmã ajamaxpêr to hkêt nê.

⁹ —Nê kêr ka mê ã mê kãm akapêr anê nê mê kãm: “Tirtûm kãm mê ato hkra hprãm.

Na hte amnhī wýr mē awýr.” Anē hāmri nē akupým mē kām mē à xwýnhjē ho mex. Á kot kaj mē mē kām amnhī nhípēx anhýr o ri mē hkót apa.

¹⁰—Nē kēr ka mē nhýri mē hwýr pój nhúm mē am mē apumu nē amnhī nhōrkwý hwýr mē awýr kēt japēr. Hāmri ka mē tee ri amnhī tā mē omu hāmri nē ra ma nhām apa kaxyw. ¹¹Hāmri nē anojarēt nē mē kām: “E mē inhma. Tirtúm kot mē pahwýr mēnh xwýnhnta na mē awýr wa inhmē pa wa mē awýr mō. Wa ixte Tirtúm kapēr o mē ajahkre kaxyw. Kām mē ato hkra hprām nhúm wa ixte mē amā harēnh kaxyw na pa pre wa ā mē awýr inhmōr anē. Tā ka mē harēnh ma nē wa ixkaga. Jakamā kot paj wa jar mē anhō krī kamā amnhī par ká hā awjagrō kapī. Mē ate Tirtúm kaga hā amnhī pumunh nhúm Tirtúm kot amnhī pyrā nē mē akaga hā mē ate omunh kaxyw kot paj wa mē anoo mā ā amnhī par ká hā awjagrō kapīr anē. Kot kaj mē nhýrmā tee ri ā amnhī nhípēx anhýrja mā ajamaxpēr nē akapří htýx kumrēx kām ga. Am hāmri na pa wa mē amā ja jarē.” Anhýr o mē kām akapēr nē mē kēp ajapój nē ma hpānhā nhām krī hō hwýr apa kurē kumrēx.

¹²—Koja nhýrmā Tirtúm mē kot amnhī tomnuj mýrapē tanhmā mē ho. Na pre ra ā krī pé Sotō nhō xwýnhjē nhípēx anē. Na prem amnhī tomnuj týx o pa nhúm Tirtúm tanhmā mē kot amnhī tomnuj týx ā tanhmā mē ho. Tā jar mē kot kām ixkapēr mar prām kēt nē mē kot ixkaga xwýnhjaja. Koja Tirtúm ixtā mē omu nē kot Sotō nhō xwýnhjē nhípēx pyrāk o mē hipēx nom tanhmā mē ho htýx o mē hakre.

—E kēr ka mē ma krī hkwy hkót apa nē ā mē kām akapēr anhýr o ri apa. Anē.

Mē kot Tirtúm kót hamaxpēr kēt xwýnhjē jarēnh

Matéwre 11.20-24

¹³⁻¹⁴Tā nhúm Jejus krī hkwy nhō xwýnhjē mā kapēr o xa nē mē kot amnhī tomnuj ā mē kām akir. Krī pé Korajī mē Pesēj nhō xwýnhjē kumrēx mā kapēr nē mē kām:

—E mē inhma. Amnepēm krī pé Sitō mē Xir wa kamā mē pa xwýnhjaja na prem tanhmā amnhī tomnuj týx to ho pa nhúm Tirtúm mē omu nē hā mē homnuj týx nē. Tā kwa mē o kora Korajī mē Pesēj wa kamā mē apa xwýnhjaja. Ra ixte mē amā mē ate mēmoj pumunh kēt o anhýr rax o ixpa htā ka mē omu nē arī amnhī tomnuj o ri apa nē tokyx amnhī tomnuj kaga hkēt nē. Jakamā kot kaj mē amex kēt nē. Kop apu Sitō rý Xir kamā mán ixte mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwý ho anhýr o ri ixpa ronhýx mē omu nē mē arom amnhī kaxyw ixkót hamaxpēr kurē kumrēx. Nē tee ri tanhmā amnhī tomnuj to ho pa hā amnhī pumu nē

hkapří nē ā amnhī nhípēx anhýr kaga hpa. No mē kajaja na pa tee ri mē amā tanhmā amnhī nhípēx to ho ri ixpa kaprý. Ka mē ja hā ixpumu nē am ixpumu nē amnhī tomnuj kaga hkēt nē. Tā koja nhýrmā Tirtúm mē piitā mē kot amnhī tomnuj mýrapē tanhmā mē hipēx to. Hāmri nē tanhmā Sitō mē Xir wa kamā mē pa xwýnhjē jarēnh to nhúm mē kot amnhī tomnuj mýrapē amnhī xā htýx kamā hamak o ri pa. No mē kajaja mē ate amnhī tomnuj týx o mē hakrenh jakamā koja Tirtúm mē hkínhā mē atomnuj týx o mē atomnuj týx. Ka mē amnhī xā htýx kamā ajamak rāhā ho ri apa ho apa. Anē.

¹⁵Nhúm pre ā Jejus mē kām kapēr anē. Hāmri nē hpānhā Kapanaū nhō xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—No mē apē Kapanaū nhō xwýnhjaja. Kot kaj mē ajaxwýja mē amex kēt nē. Mē ate amnhī tomnuj kagare pyrā nē Tirtúm nhō krī hwýr akra ho apa. Nom kot kaj mē atō hwýr axápír kēt nē. Kot kaj mē ma kuwy maati hwýr ajapēx pa kām ga.

¹⁶Anhýr o mē kām kapēr hāmri nē hpānhā hkót mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—Kot kaj mē Tirtúm kapēr o mē ahkre ho ri apa nhúm mēhō ama nē akapēr kót amnhī nhípēx. Hā koja te pa kot ixkót amnhī nhípēx pyrāk o amnhī nhípēx. No koja amar kēt nē akaga hāmri nē te pa kot inhmar kēt nē ixkaga pyrāk o amnhī nhípēx. Jao māānēn Tirtúm kaga.

Anē hāmri nhúm mē kuma hāmri nē anghra nē axkrut kapēn nē ma ahpýnhā krī hkót anghra.

Mē hkính nē ri mē pa xwýnhjē jarēnh

Apokarip 3.5

¹⁷Tā nhúm mē kēp 72jaja krī hkwy rúm akupýn Jejus wýr pój. Piitā hkính nē hpóx pa. Hāmri nē kām:

—Kwa Pahihti. Na pa prem anhý hā mē nē mēkarōmnuti japōx rax nē. Na pa prem mē nē mē hano nhúm mē am mē kurúm hapōx kurē kumrēx. Anē.

¹⁸Hāmri nhúm mē kuma nē mē kām:

—Tōe. Ixāhpumunh týx o ixte Satanasti jakrenh jakamā na ka htem inhý hā mē hano nhúm mē tee ri mē akutā hihtýx prām. Hāmri nē te na haxēnh prēprék pyrāk o amnhī nhípēx nē mē kurúm hapōx kurē kumrēx pa ja hā mē omu. ¹⁹⁻²⁰Mēkarōmnuti te kot kagā xoprē rý te kot makre pyrāk. Tā ra ixte mē amā ixāhpumunh týx xā hkwy nhōr jakamā na ka prem mē kām akapēr nhúm mē tee ri akutā tanhmā amnhī týx to hprām. Tā koja Satanasti tee ri mē ate nhýrmā Tirtúm mē wa ixri atír tūm nē apa pymaj tanhmā mē ano kupyrt to kaprý. Ra Tirtúm kot ō kagā kamā mē atír tūm nē mē apa kaxyw mē anhíxi hā kagā kēnā.

Jakamā kwa mẽ jam ajamaxpēr o akĩnh nē ajamakēt̄kati nē ri apa. No kēt mẽkarōmnuti kot mẽ akapēr mar nē mẽ kurūm hapōxta ā mẽ omunh xā hkōt pix mā akĩnh nē ri apa hkēt nē. Anē.

Jejus kĩnh kām kot Hipêêxā mā amnhĩ jarēnh

Matêwre 11.25-27

²¹ Tā nhūm Tirtūm Karō tanhmā Jejus to nhūm ŷ hā hkĩnh nē xa. Hāmri nē Tirtūm mā kapēr nē kām:

—Pa Papaj? Nā apē mẽ ixpiitā mẽ inhō Pahi Maati na ka. Pikap ri mẽ pa xwýnhjaja nē kaxkwa kamā mẽ pa xwýnhjaja apē mẽ ixpiitā mẽ inhō Pahi Maati na ka. Ām hāmri na ka hte amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Na ka hte mẽ àhpumunh tỳx ā mẽ kot amnhĩ jarēnh xwýnhjē mā axàhpumunh tỳx o amnhĩrīt kēt nē. Ām mẽ àhpumunh kēt ā mẽ kot amnhĩ jarēnh xwýnhjē pix mā na ka hte ja ho amnhĩrīt nhūm mẽ tapxipixjaja ja hā apumu. Ām hāmri na ka hte amā hprām xā hkōt ā mẽ piitā mẽ hipêx anhýr o ri apa. Jakamā mẽ kot amnhĩ to hkryre xwýnh pixjaja na htem ate amnhĩ nhĩpêx ā apumunh o pa.

²² —Na ka pre inhĩkra kamā mẽmoj piitā haxār pa. Ixte ho amnhĩptār o ri ixpa kaxyw. Jakamā kapxipix na ka hte ixpē akra hā ixpumunh par. No jar ri mẽ pa xwýnhjaja na mẽ kot ja hā ixpumunh kēt. Nē mãânēn papxipix na ixte ate tanhmā amnhĩ nhĩpêx to hā apumunh par. Jakamā na pa hte ā amnhĩ nhĩpêx anē nē inhmā hprām xā hkōt mẽ hkwyjē mā ato amnhĩrīt o ri ixpa nhūm mẽ ixpyrā nē ate tanhmā amnhĩ nhĩpêx to ho apa hkōt apumu. Anē.

Jejus kōt mẽ pa xwýnhjaja kot hkōt omunh o pa hā mẽ harēnh

Matêwre 13.16-17

²³⁻²⁴ Nhūm pre Jejus ā Tirtūm mā amnhĩ jarēnh anē hāmri nē hpānhā hkōt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjē mā kapēr nē mẽ kām:

—E na ka htem ixkōt mẽ ano ho ixte tanhmā amnhĩ nhĩpêx to hā ixpumunh o ri apa. Nē mẽ ajamak o ixkapēr mar o ri ixkōt apa. No amnepēm mẽ akukamā pahijaja nē Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o ri mẽ pa xwýnhjaja kām ixpumunh prām tỳx o pa htā mẽ akĩnhā ixpumunh kēt rāhā htyk pa. Kormā ixwrýk nē jar ixkator kēt jakamā na prem ixpumunh kēt rāhā ty. Nē mẽ kām ixkapēr mar prām tā mẽ akĩnhā ixkapēr mar kēt nē. Ām mẽ kapxipixjaja na ka mẽ mýr pē ixte amnhĩ nhĩpêx ā ixpumunh nē ixkapēr mar o ixkōt apa. Tā mẽ kurom mẽ ate ano ho ixpumunh nē ajamak o ixkapēr mar jakamā kwa mẽ ja hā amnhĩ pumu nē tām amnhĩ nhĩpêx o akĩnh nē ri apa. Anē.

Samar nhō xwýnh jarēnh

Matêwre 22.34-40; Makre 12.28-34; mãânēn Wam Juāw 3.17-18

²⁵ Tā nhūm Tirtūm kapēr tūm o mẽ ahkre o mẽ pa xwýnhjaja Jejus wýr tē nē hêx rom kot kamā hamak kaxyw kām:

—Pa? E kwa inhmā mẽmoj jarē. Tanhmā kot paj we nhýrmā Tirtūm ri ixtír tūm nē ixpa kaxyw amnhĩ nhĩpêx to wehe? Anē.

²⁶ Hāmri nhūm kām:

—Tanhmā na ka hte Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot mẽ htír tūm nē pa hā kagā kamā harēnh nē mar to? Anē.

²⁷ Hāmri nhūm kām:

—Nā harēnh kot:

Kēr ka mẽ anhĩ piitā ho amā Tirtūm kĩnh o ri apa. Mē amā hkĩnh tỳx o mẽmoj piitā hakrenh par o ri apa.

Nē kēr ka mẽ amā mẽ piitā hā ma ho te ka amā amnhĩ tā ma pyrāk o mẽ hipêx o ri apa. Jao tām mẽ hipêx o ri apa. Anē.

Ā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kamā ja jarēnh kot anhýr. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm Jejus kuma nē kām:

—Tý. Nā ām hāmri na ka harē. Kot kaj ā mẽ hipêx anhýr o ri apa nē nhýrmā Tirtūm mẽ wa ixri atír tūm nē apa ho apa. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm kuma nom kām mẽ piitā mẽ ho mex prām kēt nē. Ām amnhĩ kwý pixjaja nhūm kām mẽ ho mex o pa hprām. Jakamā hêx rom kām:

—Kwa no mẽmojaja kot pa we ri ā mẽ hipêx anhýr o ri ixpa? Xā mẽ pahkwý pē Ijaew pixjaja nā? Anē.

³⁰ Hāmri nhūm kuma nē tanhmā kām ujarēnh to. Nom hā kuxi nē kām awjarē nē kām:

—E pa amā awjarē ka inhma. Koja Ijaew nhō xwýnhjaja ma Jerujarē rüm Jeriko hwýr ahpar mā ma mō. Mōō nhūm ra mẽ ahkĩnh xwýnhjaja kutā mra. Hāmri nē pry kahtí ri hwýr kato nē unē nē htak rax nē. Nē kēp ē hkwrýnh pa nē ma kurūm hprōt nē mra nē akunok nhūm mẽ kot htak o hkā rēnh rāhā ra htyk kaxyw nē nō. ³¹ Hāmri nhūm patreja tē nē omu. No ām omunh o hānh tē nē hkupu nē ma tē. Urāk nē kēp Ijaew tā ām omu nē tanhmā ho ajuta hto hkēt nē hānh omunh o tē nē hkupu nē ma tē. ³² Hāmri nhūm patre ho ajuta xwýnhjaja mãânēn tē. Nē patre pyrā nē omu nē ām omu nē hkupu nē ma tē. Urāk nē kēp Ijaew tā omu nē ām omu nē hkupu nē ma tē.

³³ —Tā nhūm Samar nhō xwýnhjaja mãânēn mō. Samar nhō xwýnhjē mẽ Ijaew na prem kām axpēn kĩnh kēt tā nhūm mō nē omu nē kamā ukaprí nē. Kēp Ijaew ā omunh tā tee ri omu nē kamā ukaprí nē. ³⁴ Hāmri nē hwýr tē nē omu nē kām mẽ kot htak o hkā rēnh xā kane nē kām hkupu pa. Hāmri nē kānhmā ām nē hkrit jumēnre hā kumē nē ma nhýri

mê kot amnhîm hikranh xà hã ixkre hwÿr o mô nê hwÿr o pøj. Hãmri nê omunh mex o apkati. ³⁵ Hãmri nê akupÿm nojarêt nê kãxpore hkwy jamÿ nê o tẽ nê kot mê kãm ô xwÿnhja mã kugô nê kãm: “E kot paj hãmri ma mô. Ota ixkãxporeta. Kêr ka inhmã à xwÿnhnta tânopxar mex nê. Nê inhmã omunh mex kê akupÿm mex. Koja kãxporeja apê grire hã kot paj nhÿrmã akupÿn mô nê axte hkôt amã hkwy gô.” Anhÿr o kãm kapêr nê ma akupÿm mô. Á mê ujarênh kot anhÿr. Anê.

³⁶ Nhũm pre ã Jejus kãm ujarênh anê. Hãmri nê kãm:

–E nhÿ na pre kãm mê kot htak xwÿnhnta kaprî ho te tãm kãm amnhî tã ma pyrãk wehe? Anê.

Hãmri nhũm Tirtũm kapêr tũm o mê ahkre xwÿnhnta kãm:

–Nã kot kamã ukaprî xwÿnhnta na pre omu nê kamã ukaprî nê ho mex o te tãm kãm amnhî tã ma pyrãk o hipêx. Anê.

³⁷ Hãmri nhũm Jejus kãm:

–Tÿ. Nã ãm hãmri na ka harê. Urãk nê kêp Ijaew kêt tã kamã ukaprî nê ho mex nê. Tã kêr ka urãk nê ã mê piitã mê hipêx anhÿr o ri apa. Urãk nê mê kêp akwy hkêt tã mê kamã axukaprî ho ri apa. Anê.

Jejus kot Matre mê Marir wa hwÿr môr ã harênh

Rukre 12.29-31

³⁸ Tã nhũm Jejus krî rũm kato hãmri nê hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mê mê ma nhãm krî hõ hwÿr mô. Môô nê hwÿr pøj. Hãmri nhũm Matre mê omu nê amnhî nhõrkwy hwÿr mê kuwÿ nhũm mê ma hwÿr mô nê õrkwy hwÿr pøj. ³⁹ Hãmri nhũm Jejus mê ahkre ho nhÿ nhũm Matre htõx Marirja arî hpar pê mar o nhÿ. ⁴⁰ Hãmri nhũm Matre mê hwÿr axã nê omu. Nê tee ri ãpênh rax kukamã hamaxpêr nê Jejus wÿr tẽ nê kãm:

–Xê ma Pahihtî. Kormã ixãpênh rax tã nhũm Marir ixto ajuta hkêt nê. Ám akapêr pix mar gryk ã ixkôt htêm nê ixto ajuta hkêt nê. Pa ahte mê panhõ hã ixãpênh o xa. Xã amã ja mex? Xê kãm anê kê tokyx ixkôt tẽ pa wa hã axkrut nê mê panhõ hã ixãpênh tokyx anê. Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

–Kwa Matre. Na ka ãm mê panhõ pix kukamã ri ajamãxpêr nê gryk ã tee ri amnhî nhÿpêx. ⁴² Ám hãmri na Marir kãm ixkapêr mar prãm nê. Jakamã kot paj ri amnhî nê akôt hanor kêt nê. Anê.

11

Mê pahte tanhmã Tirtũm mã amnhî jarênh to hã mê pamã karõ

Matêwre 6.9-13, 7.7-11

¹ Tã nhũm apkati hõ hã nhũm Jejus nhÿri Tirtũm mã amnhî jarênh o nhÿ. Nê kãm

amnhî jarênh pa nhũm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja kot kãm amnhî jarênh ã omu nê hwÿr mra nê kãm:

–Kwa Pahihtî. Amnhî pyrã nê mê ixte Tirtũm mã amnhî jarênh kaxyw tanhmã mê ijahkre hto. Kêr pa mê apyrã nê tanhmã kãm amnhî jarênh to ho ri ixpa. Na pre finat Juãw Paxisja hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mã ja jahkre nhũm mê kuma nê tãm kãm amnhî jarê. E kwa mê inhmã tanhmã ja jahkre hto nã? Anê.

² Hãmri nhũm mê kãm:

–Tõe. Nã kêr ka mê kãm amnhî jarênh kaxyw nê mãmrî amnhî krã hkôt tanhmã kãm amnhî jarênh to. Rÿ kãm amnhî jarênh o:

Pa Mëinhîpêêxã maati? Nã amex o amex Tirtũm.

Apê mê ijamãr mex xwÿnh maati na ka.

³ Nê kwa kêr ka apkati mê mê inhmã mêmo gô pa mê akukwak ri ho ixãpkur o ri ixpa.

⁴ Nê na pa hte tõhã amnhî tomnuj nê Tirtũm. Nom mê kot tanhmã ixtomnuj to xwÿnhjaja na pa hte ãm mê omu nê amnhî tã tanhmã mê ho hkêt nê. Nê ja ho ijamakêtkati kurê kumrêx. Á na pa hte amnhî nhÿpêx anhÿr o ri ixpa.

Jakamã kwa kêr ka ja hã ixpumu nê ixpyrã nê ixte tanhmã amnhî tomnuj to hã ixpumu nê hã tanhmã ixto hkêt nê. Ám ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kãm ajamãxpêr kêt nê.

Nê kot paj tanhmã amnhî tomnuj to kaxyw japêr ka ja hã ixpumu nê ixte ã amnhî nhÿpêx anhÿrja nê ixto htÿx nê pa ja ho anhÿr kêt nê.

E ãm ja pix na hapêx. Anê.

E kêr ka mê ã Tirtũm mã amnhî jarênh anhÿr o ri apa. Anê.

Mê pahte amnhî to Tirtũm wÿr rãhã hã mê pamã karõ

Matêwre 7.7, 15.21-28; Makre 11.24; Rukre 18.1-8; Juãw 14.13-14; mãânênh Rõmãnh 12.12; Epes 6.18; Wam Tesarõn 5.17-18

⁵⁻⁶ Nhũm Jejus arî hkôt mê pa ho pa xwÿnhjê jahkre ho nhÿ nê mê kãm:

–Nê ja. Koja mê akrãmnhwÿjê hõ. Nhũm kôt ã kamãt nhũm nhÿhÿnh awÿr mõn pøj. Ka anhõ mêmoj kêt hãmri nê anhÿjuk ri akrãmnhwÿ hwÿr tẽ. Hãmri nhũm ra amnhî tã kahê nê nõ. Ka tee ri omu hãmri nê hakwa krem xa nê kãm akapêr nê kãm: “Pa ixkrãmnhwÿ. Na ka mê ra gõr? Kwa kãnhmã nhÿ nê inhmã anhõ mêmoj japêr. Na ra ham ixkrãmnhwÿta mõn pøj. Nê kãm prãm tÿx nê mô nom kaxyw inhõ hkêt. Kwa kãnhmã nhÿ nê inhmã anhõ mêmoj japêr nê inhmã hkwy pa ma o tẽ kê kukrê. Ám inhõ hkêt kumrêx. Ám hãmri na pa amã amnhî jarê. Kwa tokyj kãnhmã nhÿ nê inhmã mêmoj

japêr nà?” Anhÿr o kām akapêr. ⁷ Hāmri nhūm ama nom kām kànhmā ÿr prām kêt nê. Nê amā: “Tk. Nà ra mē ixte amnhî tã kahê hpar nê inhîkwÿ kênâ kot pa kêt kànhmā nhÿ nê amā mēmoj japêr.” Anê. ⁸ Ka tee ri ama nê xatã kām: “Kwa ã inhîpêx anhÿr kêt nê ixkrãmnhwÿ. Kwa tokyx.” Anhÿr o xa. Nê xatã kām anojarêt o xa. Hāmri nhūm ra kām amar kaga hāmri nê tã kànhmā nhÿ nê amā ate ho presija xwÿnhnta gô. No ãm kêp akrãmnhwÿ hã ate hã axãhwÿr tipxi hã amā ôr kêt nê. ãm xatã ate ho presija htÿx xwÿnhnta mã hamaxpêr nê tã kànhmā nhÿ nê amā kugô. ã mē ujarênh kot anhÿr.

⁹⁻¹⁰ –Tã kêr ka mē ja pyrà nê amnhî to Tÿrtūm wÿr rãhã ho ri apa nhūm ama nê ate mēmoj tã hwÿrta amā kugô. ãm xatã ate hã axãhwÿr o ri apa nhūm amā kugô. ãm mēmoj to hwÿr rãhã ho ri apa nhūm ama hāmri nê amā mēmoj tanhmã hipêx to. Te ho mēhō kām tep xành nê gôx kām xatã tep rênh xã rênh o ãm pyrà nê xatã mēmoj tã hwÿr o ri apa. Hāmri nhūm ama nê amā hprãm xwÿnhnta gô. Te ho tep kanhêr xwÿnhnta tã kot tep ô kanhêr pyràk o anhîpêx nê amā mēmoj prãm xwÿnhnta gô. Anê.

Tÿrtūm kot hkrajê mã mēmoj mex nhôr ã harênh

Makre 7.9-11

¹¹ Nhūm Jejus arî hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê jahkre nê mē kām:

–Nê xã koja akra kām tep xành nê hã awÿ ka ama nê axtem nê kām kagã xoprê hō py nê agô? ¹² Rÿ nhūm krãhyre gre hã awÿ ka axtem nê kām makre hō py nê agô? Nã na ka htem ã akrajê nhîpêx anhÿr kêt nê. Nã na ka htem mē kot mēmoj tã ãhwÿr xã hkôt kām mēmoj gô. ¹³ Mē kamjaja mē ate amnhî tomnuj o ri apa htã ka htem akrajê ho mex o ri apa. Tã kaxkwa kamã Tÿrtūmjaja na hte mē pahto mex o mē ate mē akrajê ho mexta jakrenh. Kām mē pajapê htÿx kôt na hte mē pamã mēmoj mex nhôr o pa. Nê mãânên amnhî Karôja na hte mē pamã kugô. Jakamã kot kaj mē atô Karô hã awÿ nhūm ama nê awÿr kumê nhūm wÿr nê akarô mã axã. ã na hte Tÿrtūm kām mē pajapê xãj mē pamã mēmoj mex nhôr o pa anê. Anê.

Jejus mē Satanasti wa harênh

Matêwre 12.22-32; Makre 3.20-30

¹⁴ Tã nhūm Jejus nhÿri axte mēhō nê mēkarômnuti kator. Na pre ra mēkarômnuti tanhmã ho nhūm kapêr kêt nê pa. Hāmri nhūm Jejus omu nê nê kator nhūm akupÿm kapêr mex nê. Nhūm mē piitã amnhî jaêr pē omu nê no hawênh rûnh nê omunh o kuhê. ¹⁵ Nom nhūm mē hkwÿjaja Jejus kot ã hipêx anhÿr ã omu nê htÿx ho kêp mēkarômnuti hkwÿ hã hkamnhîx nê xepên mã harênh o:

–Tk pêr hinhu nhîkôoti nhÿ hã na hte mē nê amnhî kwÿjê japôx o pa. Anê.

Hinhu nhîkôoti nhÿi hō pē Satanasti nhūm prem Satanasti nhÿ hã Jejus kot ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa hã hkamnhîx. ¹⁶ Jakamã nhūm mē hkwÿjaja hwÿr mra nê kām:

–Kwa mē inhmã aa mē ixte mēmoj pumunh kêt ô ho anê. Pa mē omu nê ate Tÿrtūm nhÿ hã tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa hã apumunh kurê kumrêx. Anê.

Nom hêx rom mē kot kamã hamak kaxyw ã kām kapêr anê. ¹⁷ Nhūm ra Jejus mē hamaxpêr kôt mē omunh mex jakamã mē kapêr ma nê mē kām:

–Kwa mē inhma mē ate ixpê Satanasti hkwÿ hã ixkamnhîx xwÿnhnta. Koja pika nhô xwÿnhnta axpên kutã amnhî xunhwÿ nê axpu hāmri nê anhgrã nê ma ahpÿnhã ri pa. Hāmri nê amnhî krã hkôt ri tanhmã amnhî to ho ri pa. Jakamã nhūm mē ô pahi mē hamãr o pa hkêt nê. Rÿ koja krî nhô xwÿnhnta. Mē kot axpên to hkwÿ xwÿnhnta mēmoj tã axpên kām gryk nê axpên kutã amnhî xunhwÿ hāmri nê axpên pē anhgrã nê ahpÿnhã pa hāmri nhūm mē ô pahi tee ri kām mē hamãr o pa hprãm. Mo ô krî kamã mē hkwÿ kot ri mē hamãr o pa? No na pre mē ô pahi tãm amnhî nê mē hanor kêt nê.

¹⁸ –Tã ja pyrà nê ixte Satanasti nhÿ hã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa ronhÿx pa mē nê amnhî kwÿjê janor o ri ixpa hkêt nê. Nhÿx Satanasti ixte mē nê mē hanor kaxyw tanhmã inhma nê hkêt nê.

¹⁹ –No kêt mē akwÿjaja? Xã Satanasti nhÿ hã na htem mē nê mē hapôx o pa nã? Kêp apu pa ixte ÿ hã mē nê mē hapôx ronhÿx mē akwÿjaja ixpyrà nê ÿ hã mē nê mē hapôx o pa. Nã Tÿrtūm nhÿ hã mē ixte mē nê mē hapôx o mē ixpa kênã. Jakamã ã mē ate ijarênh anhÿr o apaja mex kêt. ²⁰ Tÿrtūm Karô nhÿ hã ixte mē nê mē hapôx o ri ixpa kênã. Jakamã kwa mē ja hã ixpumu mē Tÿrtūm kot ixte mē ato amnhîptar kaxyw mē awÿr inhmênh kôt ixpumunh kurê kumrêx kêt wehe. Pa na ka htem ixkamã ajamak o apa.

²¹⁻²² –Satanastija ãhpumunh tÿx jakamã na htem tee ri kêp mē kot hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhnta pytãr kaxyw nhūm mē nê mē omunh mex nê. Nom ixãhpumunh tÿx o ixte Satanasti jakrenh jakamã pa na pa hte kêp mē utã nhūm mē hpãnhã ixkôt ri amnhî nhîpêx.

²³ –Mē amã ixkapêr mar prãm tã na ka mē kormã ixkôt amnhî xunhwÿr kêt nê. Kwa wem ma amnhî to amôr gri nê tokyx ixkôt amnhî xunhwÿr kêt wehe. Kot kaj mē anhÿr kêt nê hāmri nê te mē ate ixkutã amnhî xunhwÿr xwÿnhnta pyràk o amnhî nhîpêx. ²⁴ Mē ate ixkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhnta te mē ate mēhō nê mēkarômnuti japôx xwÿnh

pyràk. Nhùm te kèp kator nê ma mō nê nhÿri amgrà kamà ri pa. Nhùm ja kèp omnuj nhùm tee ri kamà nhÿri hkòkòt xà japêr o pa. Nom tee ri hapêr o pa nê hamaxpêr o: “E kot paj ma akupÿm mē kot nê ixkator xwÿnhã wÿr tē nê hwÿr axà nê hkòt mǎn ixpa.” Anê. ²⁵ Hāmri nê ma akupÿm hwÿr tē. Nom kormã akupÿm hwÿr àr kêt ri nhùm kamã amrakati nê pa. ²⁶ Jakamã nhùm ma akupÿm hwÿr tēn axà. Nom ahte àr kêt nê. Ra amnhĩ kòt amnhĩ kwÿjê ho 7 nê hwÿr mē ho agjê. Nê hwÿr gjêx pa. Mē kèp 7jaja nê wamta mē nhùm mē piitã hwÿr gjêx pa. No mē kèp 7jaja omnuj tÿx o kot wamta jakrenh jakamã nhùm mē kot hwÿr gjêx xwÿnhã mē ÿ hã amnhĩ tomnuj tÿx o pa. Oprê htÿx nê. Wam pyxire nê kot hwÿr àr nhÿ hã amnhĩ tomnuj o ri pa nom ãm kawax pé oprê. Tã axte hwÿr mē ohtō nê gjêxta nhÿ hã oprê htÿx kumrêx. Ja pyrà nê kot kaj mē tokyx ixkòt amnhĩ xunhwÿr kêt nê hāmri nê ãm amnhĩ tomnuj tÿx pix o ri apa. Anê.

Mê hkĩnh nê mē pa xwÿnhjê jarênh
Rukre 8.19-21

²⁷ Nhùm pre ã Jejus mē ahkre anê nhùm mēhō nija kuma nê kām:

—Hêxta gǎa nê. Mǎn akatorxã ã ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr o apa hã apumu nê hkĩnh nê. Anê.

²⁸ Hāmri nhùm kām:

—Tÿ. Nã kot anhÿr kênã. Nom kot ka mē atō Tirtùm kapêr ma nê hkòt amnhĩ nhĩpêx hāmri nê akĩnh rax o ixkatorxã kot ixpumunh nê hkĩnhã jakre. Anê.

Jejus kot tanhmã Jõhti jarênh to
Matêwre 12.38-42; Makre 8.12

²⁹ Tã nhùm mē ohtō nê Jejus ã akuprō nê mēmoj tã kuwÿ nê kām:

—Pa. Kwa mē inhmã aa mē ixte mēmoj pumunh kêt ô ho anê pa mē omu. Anê.

Hāmri nhùm mē kuma nê mē kām:

—Tk. Kwa mē ajamaxpêr punuj pix o na ka htem ri ajamaxpêr o apa. Ixpê Tirtùm kot mē awÿr inhmênh xwÿnh tã ka mē ja hã ixkòt ajamaxpêr kêt nê. Tã mē ate aa mēmoj pumunh kêt kwÿ ixte mē amã ho anhÿr kaxyw hã inhmã karô. Nã kot paj kormã mē amã ho anhÿr kêt nê. Kot paj nhÿrmã te amnepêm finat Jõhti kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx ka mē hã ijarênh ma nê kormã ja hã ixpumu. ³⁰ Tirtùm nhÿ hã kapêr xwÿnh pê Jõhtija amnepêm na pre tep rax kukrê. Tã nom nhùm htÿr rǎhã ôxǎhkre rùm kato nhùm mē omu nê Tirtùm kot mē hwÿr mēnh ã omu. Tã kot paj nhÿrmã Jõhti pyrà nê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nhùm mē ja hã ixpumu nê Tirtùm kot mē awÿr inhmênh xwÿnh ã ixpumunh kurê kumrêx.

³¹ —Nê koja nhÿrmã Tirtùm akupÿm mē htyk nê mē hikwÿ xwÿnh piitã akupÿm mē ho htÿr hāmri nhùm mē piitã Inhĩpêxã mē

wa ixkutã hkrĩ. Pa wa mē piitã tanhmã mē harênh to. Tirtùm mē wa ixkuri mē htÿr tùm nê mē pa ho mē pa mǎ xwÿnh ã mē hkwyjê jarê. Nê wa ixkuri mē pa ho mē pa hkêt xwÿnhjê jarê. Mē piitã ã mē harênh anê. Amari mē pa xwÿnhjaja nê mē ô pahijaja. Hāmri nhùm sur kām mē ô pahi niti Tirtùm mǎ tanhmã amnhĩ jarênh to hāmri nê hpǎnhã tanhmã mē ajarênh to nê kām mē ajarênh o: “Na pa pre inhmã pahi Sarumǎw kot anhÿ hã àhpumunh tÿx ã harênh ma hāmri nê inhmã mar prǎm xǎj ma awry hã ô pika hwÿr ixpa nê omu nê kapêr ma. Hāmri nê ma akupÿm inhō pika hwÿr ixpa nê ixkwÿjê mǎ àhpumunh tÿx ã harênh o ixpa. Tã Akra Jejus na àhpumunh tÿx o pahi Sarumǎw jakrenh tã or war akutã mē hkrĩ xwÿnh kwÿ mÿj na prem kapêr ma no ãm ixkĩnhã kām mar prǎm kêt nê. Na prem kuma nê ãm kuma.” Anhÿr o wa inhmã mē ajarê. Hāmri nê ja hã mē amã akir ka mē tee ri mar o akri nê amnhĩ kamã agryk o akri.

³² —Hāmri nhùm hpǎnhã Ninĩwe nhō xwÿnhjaja wa inhmã tanhmã amnhĩ jarênh to. Jõhti kot mē hwÿr mōr nê mē kām Tirtùm kapêr jarênh o pa xwÿnhjaja nhùm mē tanhmã wa inhmã amnhĩ jarênh to. Hāmri nê pahi nita pyrà nê wa inhmã tanhmã mē ajarênh to nê wa inhmã: “Na pre Jõhti man mē inhō krĩ hwÿr mō nê mē inhmã akapêr jarênh o ri mē ixkòt pa. Pa prem kuma nê mē ixte amnhĩ tomnuj kaga nê akòt amnhĩ xunhwÿr kurê kumrêx Tirtùm. Nom or war akutã mē hkrĩ xwÿnh kwÿ mÿj na pre Akra Jejus tã mē hwÿr mō nê mē kām kapêr o ri mē hkòt pa nhùm prem kuma no ãm mē ixkĩnhã amnhĩ tomnuj kaga nê hkòt amnhĩ xunhwÿr kêt nê. Mē kot Akra mar tã amnhĩ kaxyw kām hamaxpêr kêt nê.” Anhÿr o koja mē wa inhmã mē ajarê ka mē tee ri mē ama nê amnhĩ kamã agryk tÿx nê. Jakamã e kwa ixte mē amã ã ixkapêr anhÿrja ma nê kām ajamaxpêr tÿx rǎhã ho ri apa. Anê.

Mê pajamaxpêr mex te kot kanê hpòk
mex pyràk ã harênh

Matêwre 5.15, 6.22-23

³³ Nhùm Jejus arĩ mē ahkre ho nhÿ nê mē kām:

—Xà na htem kanê hpòk nê poti ho hpro? Nã na htem ho anhÿr kêt nê. Na htem hpòk nê kÿx pé mēmoj nhĩmòk ã unhwÿ nhùm mē piitã mē kām hirã mex nhùm htem ixkrem agjê nê hirã kamã mēmoj pumunh mex o mra. ³⁴ Ja pyrà nê kot ka mē atō ixkapêr ma nê ixkòt amnhĩ nhĩpêx nê tã mē amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nê tã mē hipêx o ri apa. Jao te hirã kamã mē rĩt mex xwÿnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Nom koja mēhō inhma nê ãm inhma nê ixkwÿm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Jao te kamãt kô kamã mē rĩt mex

kêt xwýnhjaja kot htýx amnhî nhîpêx o pa pyrâk o amnhî nhîpêx.

³⁵ –E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr pymaj ixkapêr ma nê kâm ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. ³⁶ Kot kaj mê ixkapêr ma nê ixkôt amnhî nhîpêx. Hãmri nê te mê ate kanê hpòk mex nhîrã kamã ri apa pyrâk o amnhî nhîpêx. Jao aprî hã ixkapêr ma nê aprî hã ixte tanhmã amnhî nhîpêx to hã ixpumunh mex nê. Anê.

Jejus kot tanhmã Parijew nhô xwýnhjê jarênh to

Matêwre 23.25-26

³⁷ Tã nhùm Jejus ra mê ahkre pa. Hãmri nhùm Parijew nhô xwýnhjê hwÿr tê nê kâm: –Pa. E kwa ma ixkôt tê nê mê ixkutã apku. Anê.

Hãmri nhùm kuma nê kâm:

–Tôe. Nã kot paj ma akôt tê. Anê

Hãmri nê ma hkôt tê nê òrkwÿ hwÿr axã nê apkur kaxyw mê ìhkô hã nhÿ. ³⁸ No âm mê hkukamã mê hpãmjê pyrã nê amnhî nhîhkra kuhõnh ryy hkêt nê. Âm amnhî nhîhkra htyk pix kuhõnh tokyx anê nê nhÿ. Nê ò prat kuhõnh ryy hkêt rãhã apkur kaxyw nhÿ. Jakamã nhùm kot amnhî kôt hwÿr xwýnhhta tee ri ja hã omu nê hamaxpêr o:

–Tk. Kwa na hte mê ixte amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx mex kêt nê.

³⁹ Anê nhùm Jejus amnhî tã hamaxpêr â omu nê kâm:

–Nã mê apê Parijew nhô xwýnhjaja te mê ate mê kot apkur kaxyw prat kre kuhõnh punuj tã mex â harênh pyrâk o amnhî nhîpêx. Nê âm mê akrã hkã rùm pix mã na mê amex. Nê mê noo mã te mê amex pyrâk no âm mê anhôxãhkre kaxwýnh kâm mê ajamaxpêr mex kêt. Âm mê akapêr prãm. Nê mê axãhkurêe. Nê mê anhôxyÿ. ⁴⁰ Mê ate atÿx ri amnhî nhîpêx o ri mê apa xwýnh kênã. Kwa kêr ka mê âm akrãhkã pix rùm amex nê ri apa hkêt nê. Mê mãânênh anhôxãhkre kaxwýnh kâm ajamaxpêr mex o ri apa. Nê tãm mê piitã mê hipêx o ri apa. ⁴¹ Kêr ka mê tãm ajamaxpêr o tãm mê hipêx o ri apa. Nê axãmnhix ri mê kêp amrakati xwýnhjê mã mêmoj nhô o ri apa. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anê hãmri nhùm Tirtùm ja hã mê apumu nê amnhîm mê amex â mê ajarê. No na ka htem mê amã mê amnhî to mex prãm xãj tee ri amnhî kuhõnh japjê kaprÿ. Anê.

Jejus kot Parijew nhô xwýnhjaja mex kêt kukamã mê harênh

Matêwre 23.4, 23.7, 23.13-24, 23.27-38; Makre 12.38-39

⁴² Nhùm Jejus arî Parijew nhô xwýnhjê jahkre nê mê kâm:

–Kwa mê okora Parijew nhô xwýnhjaja. Kot kaj mê amex kêt nê. Na ka htem Tirtùm kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx o apa hkêt

nê âm hkwy kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri apa. Nê âm kapêr o hpÿnhre nê hkôt amnhî nhîpêx hãmri nê hã amnhî pumu nê ate amnhî to mex xwýnh â amnhî to jarkrar o ri apa. Nom Tirtùm kâm hprãm xa piitã hkôt amnhî nhîpêx hkêt nê. Mê ate tãm mê piitã mê hipêx o ri apa hã kot mê amã karôja. Nê mê amã Tirtùm kînh â kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri apa hã karôja mê ate mar mex tã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Mê ate kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx ronhÿx ja mê amã mex kumrêx.

⁴³ –Kwa mê o kora. Mê piitã mê kot amnhîm mê ate amnhî to rûnh xwýnh â amnhîm mê ajarênhja na mê amã hprãm. Nê mê piitã mê kot amnhîm mê apê mê ahkre mex xwýnh maati hã mê ajarênhja na mê amã hprãm.

⁴⁴ –Kwa mê o kora. Kot ka mê amex kêt nê. Mê kot mê akapêr mar nê mê akôt amnhî nhîpêx xwýnhjaja te mê kot htýx ri mê hã pika nhîmòk â ri mê pa xwýnh kot amnhî nhîpêx pyrâk. Jao mê ate amnhî to mex â amnhî kamnhix nom mê ate amnhî to mex kêt. Te mê kot pika mex â hkamnhix nê htýx ri mê hã pika nhîmòk â ri mê pata pyrâk o na htem amnhî nhîpêx. Anê.

Nhùm pre â Jejus Parijew nhô xwýnhjê mã mê kot amnhî nhîpêx jarênh anê.

Jejus kot Tirtùm kapêr tùm o mê ahkre xwýnhjê mã kapêr

Matêwre 23.1-4, 23.13, 23.29-36

⁴⁵ Hãmri nhùm Tirtùm kapêr tùm o mê ahkre ho pa xwýnhja kuma nê kãnhmã xa nê kâm:

–Kwa na ka â Parijew nhô xwýnhjê jarênh punuj anhÿr jao mãânênh â mê paja jarênh anê nã? Mê ixte amnhî nhîpêxja âm tipxi kênã. Anê.

⁴⁶ Hãmri nhùm kâm:

–Tÿ. Mãânênh mê kajaja. Kwa o kora mê apê Tirtùm kapêr tùm o mê ahkre xwýnhjaja. Kot kaj mê urãk nê amex kêt nê. Na ka htem mê kãm mêmoj tã karô ho ri apa nê mê kãm: “E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anê nê â amnhî nhîpêx anê.” Anhÿr tã no âm mê kajaja amnhî kapêrja kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Te mê ate mêhò kot mê katut â mê kãm mê jênh pyÿ janhôr tã mê ho ajuta nê hkwy htur kêeta pyrâk o na ka htem amnhî nhîpêx o ri apa.

⁴⁷⁻⁴⁹ –Na pre Tirtùm amnepêm mê pahpãmjê hkukamã tanhmã mê harênh to. àhpumunh tÿx xã hkôt tanhmã mê hkukamã mê harênh to nê mê harênh o: “Kot paj ma mê hwÿr inhÿ hã ixkapêr jarênh xwýnhjê rê. Nom koja mê omu nê âm mê omu nê kêp mê hprãm nôkati nê tanhmã mê hipêx to ho pa. Nê ixpê mê hkwyjê hpar o pa. Á koja mê inhÿ hã ixkapêr jarênh xwýnhjê nhîpêx anê.” Anhÿr o mê hkukamã mê harê. Tã â

mē harēnh anhūr xā hkôt nhūm prem ā mē hipēx anē nē mē hkwyjē hpa nē mē hkwyjē pynē nē mē hāgjē.

—Amnepēm mē akukamā mē kot ā mē hipēx anhūr nhūm mē ate mē ano ho ja hā mē omunh kēt tā ka htem arī mē hā pika ho mex o ri apa. Te mē amā mē hapē nē mē ho ajamak pyrā nē mē hā pika ho mex o ri apa. Nom mē amā mē hapē hā ho mex hkēt nē. Ām ra mē htyk nē hapēx nē mē amā Tirtūm kapēr jarēnh o pa hkētja ā na ka htem akīnh nē ā axēx rom mē hā pika ho mex anhūr o ri apa.

⁵⁰⁻⁵¹ —Na prem Tirtūm nhū hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjē nhīmex rax nē. Amnepēm panhī kator krax rūm finat Atāw kra finat Apewja na pre Tirtūm nhū hā kapēr o pa nhūm htō kām mar prām kēt nē kupī. Tā nhūm Tirtūm axte mē hwūr ŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnh kwýjē rē nhūm prem mā mē ho anē nē mē hkwyjē nhīmex. Nhūm pre xatā mē hwūr mē hkwyjē rē nhūm mē xatā mē kupa. Ā Apew rūm finat Jakaris wūr na prem mē himex rax anē. Nē hpānhā Jakarisja nhūm prem Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā kupī. Tā ka mē ajaxwýja amā Tirtūm kapēr mar prām kēt nē mē urāk nē amā ŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjē nhīmex prām. Tā ā mē pahpāmjē mē ato hpimrāatā mē ate mē hipēx anhūrja mýrapē koja Tirtūm ja hā mē apē mē hkanrēhā mē htāmnhwýjaja tanhmā mē ato htýx to ka mē amnhī xā htýx kamā ajamak o ri apa rāhā nē kām ga.

⁵² —Jakamā kwa mē o kora mē apē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjaja. Mē ajaxwýja na ka htem Parijew nhō xwýnhjē pyrā nē Tirtūm kapēr o mē ahkre ho apa. Nē aprī hā mar mex tā no ām amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī nhīpēx kēt nē. Hāmri nē mē kot mē amar o pa xwýnhjē mā atýx ri tanhmā mē ahkre hto nhūm htem mē ama nē mē apyrā nē amnhī kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr nē hkôt amnhī nhīpēx kēt nē. Mē kām hprī hā kapēr mar mex prām tā mē amar xā hkôt mē ate amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx o pa. Nom mē kajaja na ka htem mē kām mē hamaxpēr mex nhōr kētja mýrapē nhūm htem ā amnhī nhīpēx anhūr o pa. Jakamā kwa mē o kora kot kaj mē amex kēt nē. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām kapēr anē. ⁵³⁻⁵⁴ Hāmri nē kato nē ma tē. Nhūm Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwýnhjē mē Parijew nhō xwýnhjaja hāmri kot tanhmā mē kām kapēr toja ma nē kamā gryk týx nē. Jakamā ma hkôt mra. Hēx rom mēmoj tā hkukjēr o hkôt mra. Nē hā hkukjēr kām hihtýx o hkôt mra. Kot tanhmā mē kām ujarēnh to nhūm mē kot mar nē ra hā āmnēnh kaxyw ma hkôt āhkukjēr o mra.

12

Mē pahte Tirtūm pē mē pajamaxpēr punuj o pahpimxur kēt

Matēwre 10.26-33

¹⁻³ Tā nhūm mē Jejus ā htu rax kumrēx nē hā axpēn nhīgānh o kuhē. No nhūm kormā mē kām tanhmā kapēr to hkēt nē. Ām kormā hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē kumrēx mā kapēr nē mē kām:

—Mē piitā kām amnhī kwýjē pē hamaxpēr punuj o hpimxur hprām tā koja nhýrmā mē hamaxpēr piitā amnhīrīt pa. Nē mēmoj piitā ra hpimxur mex tā koja nhýrmā piitā amnhīrīt pa. Nē mē kot kamāt kō kamā hpimxur pē mēmoj jarēnh tā koja mē piitā nhýrmā kot mēmoj jarēnhā ma. Nē mē kot hitom kām kawax pē axpēn mā mēmoj punuj jarēnh tā koja nhýrmā mē piitā mēmoj jarēnhā ma. Jakamā kwa kēr ka mē tanhmā Parijew nhō xwýnhjaja kot amnhī nhīpēx to ho pa hā mē omu nē ām mē omu nē mē hkôt amnhī nhīpēx kēt nē. Te mē kot tām amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx tā no ām tām amnhī nhīpēx o pa hkēt. Na htem ām htýx ri tanhmā amnhī to hēx to ho pa. Tā kēr ka mē urāk nē ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē. Anē.

Mē pahte pahkwýjē pumaj Tirtūm kaga hkēt ā mē pamā karō

Matēwre 10.28-31

⁴ Nhūm Jejus arī hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—E ixkrāmnhwýjaja. Kēr ka mē amā akwýjē puma rý nhām mē hkwyjē puma ho ri apa hkēt nē. Koja mē apar tā ām mē anhī pix pa nom tanhmā mē akarō hto hkēt nē. ⁵ Tirtūmja tapxipix na hte mē ī nē mē hkarō ho hpimrāatā mē kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xā hwūr mē kurē. Tā kēr ka mē ja pumaj Tirtūm kapēr kwým tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho apa hkēt nē.

⁶⁻⁷ —Nē Tirtūm kot mē pahto hapēx par pumunh tā māānēn kot mē pajamār pumunh mex. Mān ka htem kuwēnhre pumu. Na hte Tirtūm hamār mex o pa. Mē piitā mē kot ām kuwēnhre pumunh o pa htā nhūm Tirtūm mē kurom hamār mex o pa. Nē htānopxar rāhā ho pa. Nom kām mē pajapē htýx o kuwēnhre jakrenh jakamā kwa mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o ri akapri nē apa hkēt nē. Koja Tirtūm mē pahānopxar rāhā ho pa. Ra kot tanhmā mē pakute hā mē pahpumunh par. Nē ahpýnhā tanhmā mē pahkrā hkī kute hkôt mē pahpumunh par. Tā kot mē pahānopxar rāhā jakamā mo kaxyw kot kaj kēt mē ri amā mēhō puma ho ri apa?

⁸ —Jakamā kwa mē māmri mē kām mē apē ixkra hā amnhī jarēnh o ri apa nē amā mē uma xāj tee ri amnhī nhīpēx o ri apa hkēt nē. Kot ka mē kām ra mē ate ixkōt amnhī xunhwūr ā amnhī jarē. Pa ja hā mē apumu

hāmri nē mē apyrā nē kaxkwa kamā Tirtūm kapēr o mē wryk xwýnhjē mā ra mē ate ixkôt amnhī xunhwýr ā mē ajarē. ⁹ Nom kot ka mē kot ixtā tanhmā mē ato pymaj apē ixkwý hā amnhī jarēnh kēt japēr. Pa ja hā mē apumu hāmri nē nhýrmā amnhī xwar mē kām mē apē ixkwý hkēt ā mē ajarē. Jakamā kwa mē māmri mē kām apē ixkwý hā amnhī jarēnh o ri mē hkôt apa kē mē ama nē tanhmā inhmā hamaxpēr to. ¹⁰ Koja mē ama nē ām ama nē kām ixprām kēt japēr. Hāmri nhūm Tirtūm ixtā mē omu nom tokyx ixtā tanhmā mē ho hkēt nē. Koja kormā amnhī tā mē hamār o pa. Karō kot axte mē kām ijarēnh o amnhīrit nhūm mē hkwyjaja kot mar nē kām ixprām nē ixkôt amnhī xunhwýr kaxyw nhūm kormā amnhī tā mē hamār o pa. Nom koja Karō xatā mē kām ixto amnhīrit tā nhūm mē kuma nē ām kuma nē te mē kot kēp amnhī jamak pro pyrāk o amnhī nhīpēx o pa. Jao Karō hā hpiaaam kēt myrapē koja Tirtūm nhýrmā amnhī xwar te kot mē kēp amnhī jamak pro pyrāk o mē hipēx nhūm mē tee kām amnhī kapri kapry. Hāmri nē amnhī xā htýx kamā hamak tūm xata wýr ma pa nē kamā pa ho pa. Jakamā kwa mē māmri mē kām mē apē ixkra hā amnhī jarēnh o ri mē hkôt apa nē tanhmā mē kām ijarēnh to ho ri apa. ¹¹ Koja mē ama nē kām mē amar prām kēt japēr hāmri nē ixtā mē apynē nē tanhmā mē anhīpēx to kaxyw. Nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwýr mē ato mrrar japēr. Rý mē ō pahi hwýr mē ato mrrar nē tanhmā kām mē ato hēx to. Nom kēr ka mē mē kām amnhī jarēnh kaxyw nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o amā mē uma kēt nē. ¹² Koja Tirtūm Karō ja kaxyw mē amā mē ajamaxpēr mex gō hāmri ka mē ō ri mē kām amnhī jarē. Jakamā kwa mē tee ri mē kām amnhī jarēnh kukamā ajamaxpēr o ri mē amā mē uma ho apa hkēt nē. Anē.

Mē hikukrēx rūnh pix kukamā hamaxpēr xwýnhjē jarēnh

Wam Ximotre 6.9-10; Xiakre 4.13-17, 5.1-6

¹³ Nhūm Jejus arī mē ahkre o xa nhūm mē mar o kuhē. Rōm nhūm mēhō myja hwýr tē nē kām kapēr nē kām:

—Pa? Kwa ot pa awýr amā mēmoj jarēnh mā tē. Na pre inhīpēxā ty nhūm ixtō ixrom amnhīm ō mēmoj piitā ho arīk pa. Ō pika nē hkrit nē hikukrēx nē ām mēmoj piitā ho arīk par kumrēx. Kwa ma ixkôt tē nē kām anē pa wa amnhīm ho axkjē nā? Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm kām nē kām:

—Tk. Koký. Na pa pre mē amā mē mēmoj to ixpikjēr kaxyw mē awýr ixwryk kēt nē. Anē.

¹⁵ Hāmri nē mē kot mar o kuhē xwýnh piitā mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa kēr ka mē amā anhō mēmoj rūnh prām o ri apa hkēt nē. Na htem mēmoj rūnh kukwak ri Tirtūm wýr apir kēt nē. Mēmojta kēp pika pix nhō xwýnh na.

¹⁶ Anhýr o mē kām kapēr hāmri nē mē kām awjarē. Mē hkukrēx rax ā kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

—Nā koja mēhō ō mēmoj rax nē. Nē hpur kām ō rax nē. No ām ō jaxwýr xā hā ixkre kēp grire. ¹⁷ Hāmri nhūm tee ri hpur kām ō rax kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Kwa tanhmā kot pa amnhī to nē ja piitā nhýri haxwý wehe? Inhmā amari mē kēp amrakati xwýnhjē mā hkwy nhōr prām kēt. Kot paj ām amnhīm piitā ir pa nē kritpēm hkur o ipa. Nom ixpē haxwýr xā hā ixkreja ixpē grire.” Anē.

¹⁸ —Hāmri nē hamaxpēr o: “Nā na pa ra ijamaxpēr. Kot paj ixkre grireta grā nē hpānhā rax ō nhīpēx. Hāmri nē ixpur kām inhōta jamý nē kamā ir pa. Nē ixāpēnh xā hā ixkukrēx piitā kamā haxwýr pa. Nā kot paj ho anē.” Anē.

¹⁹ —Hāmri nē ra ixkreja grānh pa nē hpānhā rax ō nhīpēx. Nē hipēx pa hāmri nē kamā hpur kām ōta xir pa. Nē āpēnh xā hā hikukrēx piitā kamā unhwý. Hāmri nē omu nē hkīnh nē. Nē hamaxpēr o: “Nā hāmri. Kot paj tokyx axte mēmoj tā ixāpēnh kēt nē. Ra inhō rax kumrēx kēnā. Kot paj kritpēm ho ixāpkur mex o ipa. Nā ām hāmri na pa amnhī kukamā ijamaxpēr mex pé ixkre rax nhīpēx.” Anē. ²⁰ Tā nhūm Tirtūm tee ri ā kot amnhī nhīpēx anhýr ā omu nhūm ja kām mex kēt nē. Hāmri nhūm hā kām kapēr nē kām: “Nā na ka atýx ri anhō rax mē akukrēx rax o apikuprōnh kapry. Na ka ām amnhī pix kukamā ajamaxpēr o apa pé ā amnhī nhīpēx anē. Nom kot kaj kamāt ja kamā ty nē anhý kamā ma mō nē amnhī kōt anhō mēmoj rax ō ho amōr kēt nē. Koja hpānhā mēhō amýr pé ho amnhīptār pa ka ri amnhī pumu.” Anē. Nhūm ā Tirtūm kām kapēr anē. Ā mē ujarēnh kot anhýr.

²¹ —Mē kot amnhī nhō nē amnhī kukamā pix mā hamaxpēr o mē pa xwýnhjaja na htem myja pyrā nē Tirtūm mā hamaxpēr o pa hkēt nē. Jakamā koja mē nhýrmā ty hāmri nē hkukrēx pix kukamā hamaxpēr nē amnhī mā pix mā hamaxpēr o paja myrapē Tirtūm mē wa ixri htír tūm nē mex nē pa ho pa hkēt nē. Mē kot amnhī nhō pix kukamā hamaxpēr xwýnhjaja nē amnhī kukamā pix mā mē hamaxpēr xwýnhjaja nē mē kamā ukapri hkēt xwýnhjaja mē ō mēmoj rūnh tā koja mē nhýrmā ty hāmri nē amnhī kōt hō ho pixi nē o mōr kēt nē. Koja mē mēmoj piitā rer pa nē ma ý kamā ma mō. Jakamā kwa kēr ka mē jajē pyrā nē anhō mēmoj to anhōxy ho ri apa hkēt nē. Anē.

Mē pahte tee ri amnhī kukamā paja-maxpēr kêt ā mē pamā karō

Matêwre 6.25-34; määnēn Wam Pêtre 1.3-9

²² Tā nhūm Jejus hpānhā tanhmā hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê jahkre hto nē mē kām: —Kwa kêt ka mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o ri apa hkêt nē. Amnhī xàpkur xà rý axê ka mē tee ri hukukamā ajamaxpēr kêt nē. Nē mē ām mēmoj piitā hukukamā tee ri ajamaxpēr kêt nē. ²³ Tirtūm àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx xwýnh na. Na pre àhpumunh tỳx o mē anhīpêx ka mē kukwak ri atír nē apa. Tā xà kot mē amā mē anhō ho pa hukukamā àhpumunh kêt? Nà ja kukamā àhpumunh xihtỳx kênā. Kêp mē anhīpêx xwýnh jakamā määnēn kêp mē amā mē anhō ho pa xwýnh. Nē kêp mē amā mē axê nhōr o pa xwýnh.

²⁴ —Mān ka htem kuwēnhre pumu. Na hte tee ri amnhī xàpkur xà hukukamā hamaxpēr o hkaprī nē ri pa hkêt nē. Na hte Tirtūm tām kot kām ô ho pa. Tā kām mē pajapê htỳx o kuwēnhre jakrenh jakamā koja urāk nē mē pamā mē panhō mex o pa rāhā nē. ²⁵⁻²⁶ Jakamā kwa kêt ka mē mēmo arīgro hā axàpkur xà hkryre pumu nē ate amnhī pē hkrēr par nē amā prām o akaprī nē apa hukukamā tee ri ajamaxpēr kêt nē. Ām Tirtūm kamnār rom axāmnhīx anhō hkryreta ku nē akīnh kām tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri apa. Xà kot ka anhō mry grire pumu nē akaprīre nhūm ra tanhmā amā amnhī to rax to? Na htem ām tee ri mēmo hukukamā hamaxpēr o hkaprī nē pa kaprý. Jakamā kêt ka mē ā ri ajamaxpēr anhýr o akaprī nē apa hkêt nē.

²⁷ —Mān ka htem akunī kamā pixōrāre pumu. Na hte tee ri tanhmā amnhī kute hukukamā hamaxpēr o hkaprī nē harir kêt tā muxre nē harir ka mē omu. Te ho amnepēm finat pahīhti Sarumāw xê mex pyrāk nom ām mex o kot hakrenh.

²⁸ —Pixōrāreja arīgro ja hā htír nē muxre nē harir tē koja mēmo arīgro hā grā pa nē hapêx. Kêp pixōrā pix nē hapêx tokyx anhýr tā na hte Tirtūm ho mex nē nhūm mux nē harir. Nom mē pajaja na hte mē pahto mex o pixōrāre ho mexja jakrenh. Jakamā kwa mēmo kaxyw kot ka mē tee ri amnhī xê hukukamā ajamaxpēr o akaprī nē apa? Nà kot kaj mē anē nē amnhī kaxyw Tirtūm mā ajamaxpēr tỳx kêt nē.

²⁹ —Kwa mē tee ri amnhī xàpkur xà hukukamā ajamaxpēr rāhā o ri akaprī nē apa hkêt nē. Nē mē tee ri amnhī kukamā tanhmā ajamaxpēr to ho ri akaprī nē apa hkêt nē. ³⁰ Mē kot Tirtūm kôt amnhī xunhwýr kêt xwýnhjaja na htem ā ri hamaxpēr anhýr o hkaprī nē pa. Tā kêt ka mē ho mē urāk kêt nē. Tirtūm kot mē panhō mēmoj kêt kôt mē pahpumunh mex kênā. ³¹ Jakamā

kêt ka mē ām hkôt ri amnhī nhīpêx rāhā nē. Nē amā ja pix kukamā ajamaxpēr o ri apa hprām. Hāmri nhūm amnhī tā mē apumu hāmri nē apkati mē tām mē amā mēmoj nhōr o pa. Anē.

Kaxkwa kamā mē pakukrêx rax jarēnh

Matêwre 6.19-21; määnēn Sikūn Ximotre 4.8; Eprêw 10.34; Wam Pêtre 1.4

³² Nhūm Jejus arī mē kām kapêr nē mē kām:

—E mē ate ixkôt amnhī xunhwýr xwýnhjaja. Ra Tirtūm kot mē ato hkra jakamā kwa mē axāmnhīx hkamnār rom ri tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri apa. Na hte mē apê hkra hā mē apumu nē hkīnh nē. Koja nhýrmā kaxkwa kamā ô krī hwýr mē ato api ka mē kamā wa ixkuri amex nē atír tūm nē apa ho apa. Ja na mex o kot jar pika ja kôt mē ô mēmoj rūnh nē pa xwýnhnta jakrenh. ³³ Jakamā kêt ka mē axāmnhīx ri akukrêx kwý ho wēnē nē hpānhā kàxpore jamý nē mē kêp amrakati xwýnhjê mā ho apigrānh o ri mē hkôt apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpêx anē hāmri nē kaxkwa kamā akukrêx rax nē. Mo kaxkwa kamā mē àhkīnh xwýnh koja mē apê ho ahkí? Nē kamā mo amnhōre kot mē apê homnu? Kaxkwa kamā ja amrakati kumrêx. Jakamā Tirtūm kot mē amā mē akukrêx nhōr mā xwýnhnta koja aa apê omnuj nē hapêx kêt kumrêx. ³⁴ Kot kaj mē jar pika ja kamā akukrêx rax hāmri nē tanhmā apê omnu hto pix kukamā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Nom kot kaj mē apê Tirtūm kra hā kot kaj mē jar akukrêx rax kêt tā kaxkwa kamā akukrêx pix kukamā ajamaxpēr rāhā ho ra akīnh nē ri apa. Anē.

Mē pahte Jejus kutêp tanhmā amnhī nhīpêx to hā mē pamā karō

Matêwre 24.42-43; Makre 13.32-37; Rukre 21.34-36; määnēn Wam Tesarōn 5.4-8

³⁵ Nhūm pre Jejus arī mē ahkre nē mē kām:

—E na pa pre ra mē apê ixkôt mē apa ho apa xwýnhjê mā tanhmā amnhī kukamā amnhī jarēnh to. Ixtyk nē akupým ixtír nē ma akupým ixàpir hāmri nē mēmo arīgro hā akupým mē awýr ixwrykja na pa pre ra mē amā ja hā amnhī jarē. Tā kwa kêt ka mē ixwakre kamā ixte mē amā ā amnhī jarēnh anhýrja mā ajamaxpēr tỳx pē ixkôt amnhī nhīpêx rāhā ho ri apa.

³⁶⁻³⁸ —Te mē ô patrāw mā mē àpēnh mex xwýnhjaja kot amnhī nhīpêx pyrāk o amnhī nhīpêx o ri apa. Koja mē ô patrāw ma mē kot axpēn mā wa rer mā xwýnh pumunh mā ma nhýhým tē. Hāmri nhūm kām mē àpēnh xwýnhjaja arī kutêp ôrkwý kamā hkrī. Axkām hamak rom nē kutêp hkrī. Akupým htēm nhūm mē kot amnhī wýr mar nē kām

kahé xà mēnh tokyx anhÿr kaxyw arĭ kutēp ōt kēt nē hkŕĭ. Kōt ā kamāt nhūm akupÿn hpōx o htēm rÿ arĭgro hwÿr hpōx o htēm nhūm mē kot amnhĭ wÿr mar nē kām kahé xà mēnh tokyx anhÿr kaxyw kutēp ōt kēt nē hkŕĭ. Akupÿn hpōx ā omunh hāmri nē tokyx apkur kaxyw kām ō nhĭpēx kaxyw. Kēr kē akupÿn pōj nē ā mē kot amnhĭ nhĭpēx anhÿr ā mē omu nē hkĭnh nē. Tā kēr ka mē āpēnh xwÿnhjtjē pyrā nē ixwakre kamā inhmā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Jao ixkamā ajamak o apa ho ixkōt amnhĭ nhĭpēx mex rāhā nē. No kot paj akupÿn mē awÿr wrÿ hāmri ka mē āpēnh xwÿnhjtjē pyrā nē inhmā tēmoj nhōr kēt nē. Kēt pa kot paj mē ō patrāwta kuroom mē amā mēmoj mex gō.

³⁹—Na htem mē kēp āhkĭnh pymaj amnhĭ nhōrkwÿ jamār rāhā ho pa. ⁴⁰Ja pyrā nē mē ate akupÿn ixwrÿk xà hā arĭgro pumunh kēt jakamā kēr ka mē ōrkwÿ nhō dōnta pyrā nē ixkutēp axkām ajamak rom rāhā nē ri apa. Jao tām amnhĭ nhĭpēx rāhā nē. Anē.

Mē ō patrāw mā mē āpēnh mex xwÿnhjtjē jarēnh

Matēwre 24.45

⁴¹Nhūm pre ā Jejus hkōt mē pa ho pa xwÿnhjtjē jahkre anē. Hāmri nhūm Simāw Pētre kuma nē kām:

—Kwa Pahihti. Xān ka mē piitā mē kām ā akapēr anē nā? Xā ām mē papxipixjē mā? Anē.

⁴²Hāmri nhūm kām:

—Nā ām ixwakre kamā mē ate ixkōt tanhmā inhmā amnhĭ nhĭpēx to ho mē apa xwÿnh piitā mē amā na pa ā ixkapēr anē. Koja mē āpēnh xwÿnhjtjē hō ō patrāw mā āpēnh mex o pa nhūm amnhĭ tā omu nē ma nhÿhÿm mōr kaxyw nē ĩhkram mēmoj piitā haxār pa. Hāmri nē kām: “E kēr ka ixwakre kamā inhmā inhōrkwÿ htānopxa. Nē mē āpēnh xwÿnhjtjē mā ō mex kē mē apkur mex o pa.” Anē. Koja ā kām mēmoj tā karō anē hāmri nē kato nē ma nhÿhÿm mō. ⁴³Hāmri nhūm kām āpēnh mex xwÿnhhta wakre kamā kām āpēnh mex o pa. Jakamā nhūm ō patrāw akupÿn hpōx o mō nhūm amnhĭ wÿr harēnh ma nē hkĭnh nē. Nē mēmoj tā amnhĭ tā kamā kahak kēt nē. Rÿ tee ri wakre kamā kām āpēnh punuj ā amnhĭ pumu nē tee amnhĭ kukamā hamaxpēr kēt nē. Kot wakre kamā kutēp āpēnh mex jakamā akupÿn hpōx ā harēnh ma nē hkĭnh nē.

⁴⁴—Jakamā nhūm ō patrāwja akupÿn pōj nē kot kām āpēnh mex ā omu nē haxwÿja hkĭnh nē. Hāmri nē kot kām hamār o pa kaxyw kām mēmoj piitā ĩhkram haxār pa. ⁴⁵Nom koja kām āpēnh xwÿnhhta axtem nē wakre kamā kām āpēnh mex kēt nē. Nē tokyx akupÿn mōr kēt ā hkamnhix nē wakre kamā kām mē āpēnh xwÿnhjtjē htak nē pipānh pix nē mē kām gō xānh xwÿnhjtjē kōt pix mā

pa japēr. ⁴⁶Hāmri nhūm ō patrāw haēr pē akupÿn pōj nē tee ri ā amnhĭ nhĭpēx anhÿr ā omu. Hāmri nē gryk tÿx nē tanhmā homnuj to. Hāmri nē kām mē āpēnh punuj xwÿnhjtjē mē mē ho pimrāātā amnhĭ nē mē hanor pa. Tā kēr ka mē ixwakre kamā ho mē urāk kēt nē. Mē kurom ixkapēr kōt tām amnhĭ nhĭpēx mex rāhā ho ri apa.

⁴⁷⁻⁴⁸—Nē koja mēhō kormā Tĭrtūm kapēr mar kēt nē htÿx ri tanhmā amnhĭ tomnuj to ho pa. Hā koja Tĭrtūm ja hā omu nē nhÿrmā kot amnhĭ tomnuj o pata mÿrapē tanhmā ho nhūm amnhĭ xà htÿx kamā hamak tūm xà kamā pa. Nom akrānhmā amnhĭ xà kamā hamak o pa. Aa kot Tĭrtūm kapēr mar kēt jakamā koja ām akrānhmā amnhĭ xà kamā hamak o pa. Nom koja mēhō kapēr mar mex tā ām kuma nē hkōt amnhĭ nhĭpēx kēt nē. Nē xatā hirōp kuhē nē tanhmā amnhĭ tomnuj to. Hā koja Tĭrtūm tee ri ja hā omu nē nhÿrmā tanhmā homnuj tÿx to. Hāmri nhūm wamtajē pyrā nē amnhĭ xà htÿx kamā hamak tūm xāta kamā pa ho pa nom mē kĭnhā amnhĭ xà htÿx kamā hamak rāhā ho pa. Anē.

Jejus kot nhÿrmā mē kot amnhĭ tomnuj xà ho hapēx ā harēnh

Matēwre 10.34-36

⁴⁹Nhūm Jejus arĭ hkōt mē pa ho mē pa xwÿnhjtjē jahkre nē mē kām:

—Nā ixte mē omnu xà piitā ho ijpāpēx par nē mē kot tanhmā amnhĭ tomnuj to piitā ho ijpāpēx par kaxyw na pa pre wrÿ. Tā ra ixte piitā ho ijpāpēx par o inhmōr ronhÿx ja inhmā mex kumrēx. Nom kormā. ⁵⁰Kot paj amnhĭ xà htÿx kām ijamak rax o mē kot amnhĭ tomnuj o ijpāpēx o hkrax. Hāmri nē nhÿrmā ho ijpāpēx pa. Na pa ra ixtÿk kaxyw ixte amnhĭ kà xà kamā ijamak kukamā ijamaxpēr o ra amnhĭ kamā ixkahak nē ri ixa. Tā kot paj ja ho ijpāpēx pa nē ixkĭnh tÿx kumrēx. Anē.

Mē kot Jejus ā axpēn kutā amnhĭ xunhwÿr ā mē harēnh

Matēwre 10.21, 10.34-35

⁵¹Nhūm Jejus arĭ mē ahkre nē mē kām:

—Nē ra mē awÿr ixwrÿk tā koja mē piitā ixkukwak ri hamakētkati nē āmnhĭx ri pa hkēt nē. Kormā. Koja mē akwÿjaja ixkapēr ma nē mē apyrā nē amnhĭ kaxyw ixkōt hamaxpēr. No nhūm mē akwÿjaja mē akĭnhā kuma nē ām kuma. Hāmri nē ixtā tanhmā mē anhĭpēx to ka mē ixpyrā nē amnhĭ xà htÿx kamā ajamak o ri apa.

⁵²—Nē koja tanhmān ixkre pyxi kamā mēmojaja ohtōn pa. Nhūm war axkrutere nē ixkōt amnhĭ xunhwÿy nhūm mē axkrunēpxi nē ixkwÿm ri amnhĭ nhĭpēx nē ixkutā amnhĭ xunhwÿy. ⁵³Nhūm mē hipēxā hkra my mē wa ixtā axpēn kutā amnhĭ xunhwÿy. Nhūm mē katorxā hkra ni mē wa ixtā axpēn kutā

amnhî xunhwÿ. Nhÿm mē wÿj umregêx mē wa haxwÿja ixtā axpēn kutā amnhî xunhwÿ. Kojā mē ā ixtā axpēn nhîpêx anhÿr o pa. Anê.

Mē pahte amnhî tomnuj kaga nê Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx ā mē pamā karô

Matêwre 5.25-26, 16.2-4

⁵⁴ Nhÿm Jejus hpānhā mē kot hkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjê mā kapêr nê mē kām:

–Kwa mē inhma mē ate ixkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja. Na htem kaxkwa kamā na htyk rax pumu nê na wrÿk mā hamaxpêr kurê kumrêx. Hāmri nhÿm na wrÿ. ⁵⁵ Nê amgrā pê kôk krihkritija nhÿm htem kuma nê arîgro htÿx mā hamaxpêr kurê kumrêx. Hāmri nhÿm arîgro htÿx nê. ⁵⁶⁻⁵⁷ ā na ka htem aprî hā mēmoj pumunh kôt mēmoj kukamā ajamaxpêr mex o ri apa anê. Nom nhÿm Tîrtûmja mē ate tanhmā amnhî tomnuj to mÿrapê tanhmā mē ato kaxyw nhÿm mē ate ja hā amnhî pumunh tā tokyx amnhî tomnuj kaga hkêt nê.

⁵⁸⁻⁵⁹ –Na htem tanhmā axpēn tomnuj to. Hāmri nhÿm kot tanhmā war axpēn to xwÿnhta pahi hwÿr htēm nê kām tanhmā kot ho xwÿnhta jarēnh kaxyw. Hāmri nhÿm kamā gryk xwÿnhta kot pahi mā harēnh kaxyw ā harēnh ma nê hāmri tokyx hwÿr tē nê wa tām akupÿm axpēn xām. Na htem ā amnhî nhîpêx anê. Pahi kot ja mar nê tanhmā mē ho pymaj na htem ā amnhî nhîpêx anê nê tokyx akupÿm tām axpēn xunhwÿ. No kojā mē ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê nhÿm pahija mē harēnh ma hāmri nê tanhmā kot hō ho xwÿnhta pynê nê haxā nhÿm tee kām kator prām o hkrî kaprÿ. Hāmri nê tanhmā amnhî to nê amnhî pānhā kām amnhî rer pa nhÿm pahihtija kormā mē kām anê nhÿm mē kām ure nhÿm kato. Ja pyrā nê kêr ka mē Tîrtûm tanhmā kot mē anhîpêx to pymaj tokyx mē ate amnhî tomnuj kaga nê hkôt amnhî nhîpêx rāhā ho ri apa. Anê.

13

¹ Tā nhÿm axtem mē hkwÿjaja Jejus wÿr mra nê kām:

–Pa? Kwa xān ka ra Garirej nhô xwÿnh kwÿjê jarēnh ma nā? Na xep prem Jerujarê hwÿr mra nê ham mē kot Tîrtûm mā amnhî jarēnh xā hā ixkre kamā kām amnhî jarēnh kaxyw kormā kām mry hpar o kuhê nhÿm xep pahihî Piratja mē harēnh ma nê mē hā amÿnê nhÿm mē ma mē hwÿr mra nê mē himex pa. Kwa mān mē kot amnhî tomnuj tÿx o mē pajakrenh ā na prem mē himex nā? Anê.

²⁻³ Hāmri nhÿm mē kām:

–Nā mē kot amnhî tomnuj tÿx mÿrapê mē kot mē himex kêt. Mē apiitā mē ate amnhî tomnuj o axpēn pyrāk kēnā. Tā kot ka mē

amnhî tomnuj kaga nê Tîrtûm kôt amnhî xunhwÿr kêt hā kot ka mē nhÿrmā ty hāmri nê ô krî hwÿr axāpir kêt nê. ⁴ No Jerujarê kamā ixkre prêkja mē kot kām “Siroe” anhÿr xwÿnhta mē ho 18 nê mē hipy htem nê mē himex par xwÿnhjaja. Xā mē kot amnhî tomnuj tÿx mÿrapê na prem ty? Xā mē kot amnhî tomnuj tÿx o Jerujarê kamā arî mē htîr xwÿnhjê jakrenh? ⁵ Nā kot anhÿr kêt. Mē apiitā mē ate amnhî tomnuj o axpēn pyrāk. Jakamā kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anhÿr kaga nê Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx kêt nê hāmri nê mē urāk nê nhÿrmā ty hāmri nê Tîrtûm nhô krî hwÿr axāpir kêt nê. Jakamā kwa mē ixkapêr ma nê kām ajamaxpêr tÿx rāhā ho ri apa. Anê.

Tîrtûm kot mē pakamā gryk tokyx anhÿr kêt ā harēnh

Rômān 2.4; Sikûn Pêtre 3.8-9

⁶ Tā nhÿm Jejus kê axte tanhmā mē ahkre hto. Nê Tîrtûm kot tanhmā mē panhîpêx to hā kuxi nê mē kām avjarê nê mē kām:

–Kojā hpur nhô dōn mēmo pâr kre nhÿm ra hprêk mex nê ô mē tām nê. Tā aa ô hkêt ā ra hā amgrā axkrunêpxi. ⁷ Hāmri nhÿm kot hkre xwÿnhja tee ri omu nê kām âpēnh xwÿnh wÿr tē nê kām: “E kwa ma tē nê mēmo pâr mÿj krāhta nê amē. Mexti hā. Ra ô hkêt ā amgrā axkrunêpxi kēnā. Kojā pēr aa ô hkêt nê. Mo kaxyw kot kêt ô hkêt tā ô mex xwÿnh kaêx ā mē kêp âmnâr o kuhê? E hwÿr tē nê krāhta nê amē.” Anê. ⁸⁻⁹ Hāmri nhÿm tee ri kot kām hā karôja ma nê kām: “Kwa nā kormā. Pa kop ixāmnhîx pâr krax ā mēmo japôk kwÿj xapî nê kop hamā mān. Kê axte hā amgrā pyxi nê hapêx nê ô hkêt pa kormā krāhta nê kumê. Kojā amgrā ja kamā amā ô japêr ka omu nê akînh nê.” Anê. Ā mē ujarēnh kot anhÿr. Anê.

Nhÿm Jejus ā mē kām ujarēnh anê. Mē kot amnhî tomnuj tÿx o pa htā nhÿm Tîrtûm kot pur nhô dōn mā âpēnh xwÿnhta pyrā nê mē kamā gryk tokyx anhÿr kêt ā nhÿm ā hā kuxi nê mē kām ujarēnh anê.

Jejus kot arîgromnu hā mēhō ho mex ā harēnh

Rukre 14.1-6; Juāw 5.16-17

¹⁰ Tā nhÿm mē ô arîgromnu pē sap kato nhÿm Jejus Ijaew pikuprōnh xā hā ixkre hwÿr axā nê kamā Tîrtûm kapêr o mē ahkre ho nhÿ. ¹¹ Nhÿm kamā mēhō ni hikôt rāhā nê pa xwÿnhja nhÿ. Na pre ra amnepēm mēkarōmnuti tanhmā ho nhÿm katāt nê ri mrar kêt kumrêx. Ām hikôt rāhā nê ri pa hā ra hā amgrā pê 18. ¹²⁻¹³ Hāmri nhÿm Jejus omu nê amnhî wÿr kām hpa ho apê nhÿm hwÿr tē nhÿm hā îhkra xi nê kām:

–E na ka ra akupÿm amex.

Anê nhÿm akupÿm katāt nê mex kurê kumrêx. Hāmri nê amnhî pumu nê hkînh tÿx nê Tîrtûm mā mex o mex ā harēnh o

xa. ¹⁴ Nom nhũm mẽ pikuprõnh xà hà ixkre jamār xwýnh maatija tee ri ja hà omu hāmri nē Jejus kamā gryk tỳx nē. Mē õ arĩgromnu hà akupỳm kot ho mex jakamā nhũm kamā gryk tỳx nē. Hāmri nē mẽ pikuprõnh xwýnhjẽ mã kām:

—Tk. Kwa semān ā mẽ àpēnh xà hà arĩgro xohtõ. Kẽp 6. Kot kaj mẽ māmri tòmĩk nē sikũn nē tēs nē kwata nē kĩa nē sēsta ja ā ka mẽ apē rỳ māmri Jejus wỳr amnhĩ to mra kē akupỳm tanhmā mẽ ato mex to. No sap ā kwarĩ. Sap kẹp mẽ pahpẽ Ijaew nhõ arĩgromnu kēnā. Na pu htem hà paxápēnh kėt nē. Jakamā arĩgro ja hà kot akupỳm mẽ ato mexja mex kėt. Anē.

¹⁵ Hāmri nhũm Jejus kuma nē kām:

—Kwa xà mẽ kajaja na ka htem sap ā axápēnh kėt nē apa? Nà mẽ ate hà axápēnh kēnā. Xān ka htem sap ā akrit kawar nē akrit mỗx ma mẽ ho apa nē mẽ hkom kėt nē? Nà na ka htem ma mẽ ho apa nhũm htem ixkõ. Mot ka kėt mẽ ri axtem nē mẽ kot sap ā tanhmā amnhĩ toja nē mẽ kām akapēr?

¹⁶ Ixte ni ho mex xwýnhnta mẽ pahpyrà nē kẹp finat Apraaw kagrõt nyw õ na. Nhũm pre Satanasti te kot kām ẽ nē ri o pa pyràk o hipèx jakamā nhũm ỹ hà hikõt nē ri paja ā ra hà amgrā kẹp 18. Tā pa nē te ixte Satanasti ho ixkrihkrit nē ixte kẹp utār pyràk o hipèx nē akupỳm ho mex. Mo kot pa kėt ri omu nē ām omu nē arĩgromnu hà ho mex kėt nē? Nà ixte arĩgro piitā hà akupỳm mẽ ho mex o ixpa xwýnh kēnā. Anē.

¹⁷ Hāmri nhũm mẽ kot kām kapēr mar prām kėt xwýnhjaja kuma nē kamā gryk nē. Te ho mēhprĩjẽ mã mẽ hamaxpēr nhõr pyràk o mẽ hipèx pyràk jakamā nhũm mẽ amnhĩ tã kuma nē kamā gryk nē. No nhũm mẽ kot ra ā amnhĩ nhĩpèx anhỳr o pa hà omunh xwýnhjaja ja hà omu nē kām hkĩnh nē.

Jejus te kot mẽmo hy pyràk ā harēnh

Matẽwre 13.31-33; Makre 4.30-32

¹⁸⁻¹⁹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nē tanhmā mẽ kām amnhĩ tã ujarēnh to nē mẽ kām:

—Nē Tĩrtũm kot mẽ awỳr ixte mẽ ato amnhĩptār kaxyw inhmēnh ā ijarēnhja. Te ixte mẽmo hy pixire pyràk. Na htem hkre nhũm higrõt. Nē gaa nē rĩ hprèk. Hāmri nē pa angrā nhũm kuwēnhre hwỳr mra nē hõ pytĩ kamā amnhĩm haẽ nhĩpèx. Tã kot paj nhỹrmā mẽmo hy jarēnhnta pyrà nē ixpĩxtĩ htã kot paj pika piitā hkõt mẽ ho amnhĩptã nē mẽ omunh mex rãhã ho ri ixpa. Anē.

Jejus te kot pãwti kaxkrit xà pyràk ā harēnh

Matẽwre 13.33-35

²⁰⁻²¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ho xa. Nom hprĩ hà amnhĩ jarēnh kėt nē. Ām amnhĩ tã kuxi nē mẽ kām awjarẽ nē mẽ kām:

—E kot pa hpānhã tanhmā mẽ amã pãwti kaxkrit xà jarēnh to. Kojã mēnjĩ hõ ām

hwỳ ho gre nē kupy nē kaxyw mẽmo xõm kām kumẽ nē ho pihkār pa nē ho pãwti nhĩpèx. Nhũm kaxkrit xaja gre hta pãwti piitā ho kaxkrit mex nē. Ja pyrà nē kot paj ixpyxi htã kaja mẽ nhỹrmā pika piitā hkõt ixkõt amnhĩ nhĩpèx mex o pa. Anē.

Nhũm pre ā Jejus mẽ kām amnhĩ tã pãw kaxkrit xaja xi nē harēnh anē.

Kaxkwa hwỳr hakwa kre kahẽ xà jarēnh
Matẽwre 7.13-14, 7.21-23; Juaw 10.7-10

²² Tã nhũm Jejus arĩ krĩ pẽ Jerujarẽ hwỳr krĩ hkõt ri mẽ ahkre ho mẽ hkõt ri pa. ²³ Hāmri nhũm mẽhõ myja hwỳr tẽ nē mẽmoj tã hkũkja nē kām:

—Pa. Kwa inhmā mẽmoj jarẽ. Xà kaja mẽ ohtõ nē nhỹrmā Tĩrtũm ri htĩr tũm nē papa ho nà kaja mẽ grẽre? Anē.

²⁴ Hāmri nhũm kuma nē mẽ kot mar o kuhẽ xwýnh piitā kām:

—Nà mẽ kot Tĩrtũm kõt amnhĩ xunhwỳr xwýnhjẽ pix kaja mẽ õ krĩ hwỳr agjẽ. Wỳr mẽ gjèx xaja ām pixii nom kaja mẽ ohtõ nē kām hkõt wỳr gjèx prām kėt nē. Na htem te hwỳr mẽ gjèx xà hõ japẽ o pa pyràk. Nom pa na te ixpẽ hwỳr mẽ gjèx xà pixita pyràk. Jakamā kwa kēr ka mẽ tokyx ixkõt amnhĩ xunhwỳr tỳx nē ixkõt ri amnhĩ nhĩpèx o ri apa. Na htem ohtõ nē kām ixkõt amnhĩ xunhwỳr prām kėt nē. Ixte amnhĩ nhĩpèxja mẽ kẹp hihtỳx jakamā nhũm htem ixkaga.

²⁵ —Tã kaja mẽ nhỹrmā ty nē tee ri kām Tĩrtũm wỳr gjèx prām kaprỹ. Kot paj te mẽ kẹp kahẽ pyràk o mẽ hipèx nhũm mẽ kapõt ā kuhẽ nē tee ri amnhĩ tã ixpumu nē inhmā: “Kwa mẽ inhmā kahẽ xà mẽ pa mẽ awỳr agjẽ Pahihti.” Anē. Hāmri pa mẽ kām: “Nà ixte mẽ apumunhre hà kot pa kėt ri mẽ amã kurẽ.” Anē.

²⁶ —Hāmri nhũm mẽ tee ri inhma nē inhmā: “Kwa nà ra ate mẽ ixpumunh mex kēnā. Na ka pre mẽ inhõ krĩ kamā mẽ ijahkre ho ri apa nē mẽ ixkutā axàpkur o ri apa.” Anē. ²⁷ Hāmri pa mẽ kām: “Tk. Ixte mẽ akutā ixàpkur tã mẽ ate ixkõt amnhĩ xunhwỳrẽ hà. Jakamā e mẽ ma mra. Mẽ ate amnhĩ tomnuj pix o mẽ apa xwýnh jakamā kot kaj mẽ ixwỳr agjèx kėt nē.” Anē. Kot paj ā mẽ kām ixkapēr anē.

²⁸ —Hāmri nhũm mẽ amỳm ri mẽ inhmex ā mẽ ixpumunh o kuhẽ. Kaxkwa kamā mẽ ixkĩnh nē ri mẽ inhmex nē ixpa hà amỳm mẽ ixpumunh o kuhẽ. Apraaw nē Ijak nē Jako nē Tĩrtũm kapēr jarēnh o mẽ pa xwýnh piitā nhũm mẽ amỳm mẽ ixkĩnh nē mẽ ixàpkur mex ā mẽ ixpumunh o kuhẽ. Hāmri nē tee ri mẽ ixwỳr kām gjèx prām kaprỹ nē hkaprĩ nē mur nē amnhĩ krã hki jarẽ nē amnhĩ kã nhẽ nē amnhĩ kamā gryk tỳx nē. No ām tee ri amnhĩ kamā gryk kaprỹ. Ā kaja mẽ amnhĩ nhĩpèx anē. ²⁹ Nom Tĩrtũm kõt mẽ kot amnhĩ xunhwỳr xwýnhjaja kaja mẽ

kurom pika piitā kurūm axpēn wýr akuprō nē Tirtūm wýr agjē nē kuri hkīnh nē apkur mex o hkrī. Mē akwýjaja nē pika piitā kurūm hohtō rax nē axpēn wýr akuprō nē hwýr agjē nē kuri apkur mex nē hkīnh nē pa ho pa.

³⁰ –Mē apē Ijaewjaja mē amā Ijaew kēt xwýnhjē hprām nōkati htā koja mē hkwyjaja mē akwýjē rom Tirtūm ri axpēn wýr akuprō nē hkīnh nē axpēn kutā apkur mex o hkrī. Jakamā kwa kot kaj mē urāk nē amā Tirtūm mē wa ixwýr agjēx prām hā kot kaj mē ixkōt amnhī xunhwý nē ixkapēr kōt amnhī nhīpēx mex o ri apa. Anē.

Jejus kām Jerujarē nhō xwýnhjē japē hā harēnh

Matēwre 23.37-39

³¹ Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnh kwýjaja Jejus wýr mra nē kām:

–Pa. E ot pa mē awýr mra. Kwa kēr ka ma Jerujarē hwýr amōr kēt nē. Na ra mē hkīnh wýr pahi Eroxja pōj nē kot tanhmā ato kaxyw atā amnhī jarē pa mē kuma. Jakamā kwa mē hwýr amōr kēt nē. Nhām krī hō hwýr mān mō. Anē.

³² Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

–Tk. Nā kot pa umaj nhām krī hō hwýr inhmōr kēt nē. Kot paj ma mē hkwyjē nē mēkarōmnuti japōx pē mē hkwyjē ho mex o ma hwýr mō. Pahi Eroxja pōj nē kot tanhmā ato kaxyw. E mē māmri ma akupým hwýr mra nē ā kām ixkapēr jarēnh anē. No kot paj umaj nhýhým ixprōt nē ixtēm nē kēp ixpimxur kēt nē. Ra ixte ō krī hwýr inhojarēt kēnā. Anē.

³³ Hāmri nē mē kot mar xwýnhjē mā amnhī jarē nē mē kām:

–Kot paj tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa rāhā Jerujarē hwýr mōn pōj nē kamā ty. Kamā na htem mē kot Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh xwýnhjē nhīmex. Tā hwýr kot paj mō. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē. ³⁴ Hāmri nē te ra kot Jerujarē nhō xwýnhjē pumunh o ām nē mē kām kapēr pyrāk o kapēr nē mē kām:

–Hēxta waa nē mē apē Jerujarē nhō xwýnhjaja. Tirtūmja xatā mē awýr ý hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjē rēnh tā ka mē kapēr mar kēt nē. Nē axtem nē kēn o mē htak o mē hūmex o apa. Na ka htem ā amnhī tomnuj o apa anē. Tā arī inhmā mē ajamār o ri ixpa hprām. Te ho krāhyre kot nore hpro nē ho hikwý pyrāk o na pa inhmā mē anhīpēx prām tā ka mē apē ixprām nōkati nē ixkaga. ³⁵ Mýrapē koja Tirtūm mē anhō krī jamār kēt nē. Kot paj tokyx ty nē mē apiitā mē are nē ma akupým api ka mē axte ixpumunh kēt nē. Ām akupým ixwryk xā hā arīgrota pix ā koja mē akwýjaja mē amýr pē krī ja hwýr ixwryk kām ixpumu. Hāmri nē mē akurom

ixpumu nē hkīnh týx nē. Nē tā ixkōt amnhī xunhwý nē axpēn mā ijarēnh o:

E ota Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnhnta pōj. Nā ām hāmri na mē pahwýr wrý. Na mex kumrēx. Anē.

14

Jejus kot axte arīgromnu hā mēhō ho mex ā harēnh

Rukre 13.10-17

¹ Tā nhūm sap nhūm Jejus ma Parijew nhō xwýnhjē krāhtūm kutā apkur kaxyw ōrkwý hwýr tē. Hāmri nhūm mē wa hā htu rax nē Jejus apkur ā tānopxar o kuhē. Mē kot amnhī nhīpēx kwým ri tanhmā amnhī nhīpēx to nhūm mē kot hā omunh nē ra hā āmnēnh kaxyw nhūm mē kuri htānopxar o kuhē. ² Nhūm ixkreja kamā mēhō my hte hikot xwýnh mē kuri xa. ³ Hāmri nhūm Jejus omu nē hā Parijew nhō xwýnhjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjē kukja nē mē kām:

–Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Jarāhā na mē panhō arīgromnu pē sap. Tanhmā na pre finat Mojesja Tirtūm nhý hā mē pahte sap ā tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō hto? Xā kot puj mē akupým mē ho mex nā? Kot puj mē ām mē omu nē akupým mē ho mex kēt nē? E mē atō inhmā ja jarē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē tanhmā kutā kām nē hkēt nē. Ām akryk mar o kuhē. Mē kot tanhmā kām nē nhūm kot ta pānhā mē kām tanhmā nē pymaj nhūm mē akryk mar o kuhē nē tanhmā kutā kām nē hkēt nē. Hāmri nhūm tee ri mē omu hāmri nē myja ā ihkra xi nē akupým ho mex. Hāmri nē hano nhūm ma akupým mex nē hkīnh nē ma tē. ⁵ Hāmri nhūm Jejus mē kām:

–E mē inhma. Xā koja mē akra sap ā mē apē ahkrehti xupým kām tēm ka mē ām omu nē arīgro mex jamār pē tokyx ho axāpir kēt nē? Nā kot kaj mē ho axāpir kurē kumrēx. Rý koja akrit mōx gyw mā axā xāt ka mē omu nē ām omu nē arīgro mex jamār pē tokyx hkaxār kēt nē? Nā kot kaj mē hkaxār kurē kumrēx. Na htem sap ā tanhmā mē ho mex to ho pa. Mē panhō arīgromnu htā pu htem hā tanhmā mē ho mex to. Jakamā na pa ā hā myta ho mex kurē kumrēx anē nē ri arīgro mex jamār kēt nē. Anē.

⁶ Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē nhūm mē kuma nom kutā kām mēmoj jarēnh kēt nē. Ra kot akupým ho mex jakamā nhūm mē tanhmā hā kām nē hkēt nē kuhē.

Mē pahte amnhī to hkryre hā mē pajarēnh

Matēwre 23.6-14; Rukre 6.32-36; määnēn Xiakre 4.10; Wam Pētre 5.5-6

⁷ Hāmri nhūm mē apkur kaxyw mē hkrī xā hā hkrī hpa. Nhūm mē hkwyjaja hkwyjē pē

amnhĩ to wa nē mē hkrĩ xà mex kām hkrĩ hpa. Hāmri nhũm Jejus ja hā mē omunh o xa nē axte mē kām mēmoj jarē. No ām mēmoj tā kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

⁸—Nà koja mē axpēn mā mēhō rer kaxyw nē amnhĩ w̄yr mē atā karō. Mē ate kutā axàpkur kaxyw. Hāmri kēr ka mē hw̄yr mra nē axàpkur kaxyw nē kupĩp kām akrĩ kurē kumrēx. No kot kaj mē kēp amnhĩ to wa nē mē hkrĩ xà mex pytā nē hā akrĩ nhũm ra kot amnhĩ to rax xw̄ynh̄jē hōja hapu hā mē akōt tēn axā. ⁹ Hāmri nhũm ixkre nhō dōnja kot amnhĩ w̄yr mē aw̄yr xw̄ynhta mē hkrĩ xà mexta ā mē aw̄y nē mē amā: “Kwa mē atō kånhmā xa nē kām mē hkrĩ xà kaprā.” Anē. Hāmri ka nhām xa nē kām anh̄r xāta gō. Hāmri nē apijaam kām hpānhā kupĩp kām nh̄y. ¹⁰ Ja pymaj kēr ka mē kupĩp kām akrĩ kurē kumrēx. Kē ixkre nhō dōnja tee ri ja hā mē apumu nē mē amā: “Tk. Kwa ixkrāmnhw̄yjaja. Mē kupĩp kām akrĩ hkēt nē. Kwa mē mra nē jar mē hkrĩ xà mex ā mān akrĩ.” Anē hāmri nhũm ja mē amā mex nē. Nhũm mē piitā kot mē ato mex ā mē atā omu ka mē ajaxw̄yja amnhĩ tā omu nē akĩnh nē ajamakētcati nē akrĩ.

¹¹—Nē koja mēhō te amnhĩ to rax o hkwȳjē jakrenh pyrāk o amnhĩ nh̄ipēx o ri pa hāmri nhũm Tirtũm ja hā omu nē tanhmā hā ho. Hāmri nhũm ra amnhĩ to grire hā amnhĩ pumunh o ri pa nē rĩ amnhĩ pumu. Nom koja mēhō amnhĩ to rax o hkwȳjē jakrenh pyrāk o amnhĩ nh̄ipēx o ri pa hkēt nhũm Tirtũm ja hā omu hāmri nē tām amnhĩm kot amnhĩ to rax xw̄ynh̄ ā harē. Anē.

Mē pahte mē kēp amrakati xw̄ynh̄jē ho mex ā mē pamā karō

¹² Nhũm pre ā Jejus mē ahkre anē hāmri nē hpānhā mē apkur xà hā ixkre nhō dōnja mā kapēr nē kām:

—Nà na ka hte amnhĩ w̄yr akwȳjē pix w̄y. Atōjē hw̄y nē akrāmnhw̄yjē hw̄y. Nē mē hikāxpore rūnh xw̄ynh̄jē hw̄y. Nom nh̄yrmā mē kot amnhĩ zwar amnhĩ nhōrkw̄y hw̄yr aw̄yr pix kaxyw na ka hte ā amnhĩ w̄yr mē hw̄yr anē. ¹³ No kēt amnhĩ w̄yr mē no kre xw̄ynh̄jē mān w̄y. Nē mē hyk o mē pa xw̄ynh̄jē mān w̄y. Nē mē hkrā pipānh puro xw̄ynh̄jē mān w̄y. Nē mē hpigēx t̄yx xw̄ynh̄jē mān w̄y. Kēr ka amnhĩ w̄yr jajē mān w̄y kē mē aw̄yr mra nē akutā apku. ¹⁴ Mo mē kot amnhĩ zwar aw̄yr kaxyw mē ō mēmoj? Mē kēp amrakati. Tā kot kaj māmri amnhĩ w̄yr mē aw̄y nhũm Tirtũm mē hā apumu hāmri nē nh̄yrmā kot akup̄ym mē ho ht̄ir xà hā ar̄igrota ā mē hā amā mēmoj mex gō nē ato mex nē. Hāmri ka akĩnh nē. Anē.

Tirtũm kutā mē paxàpkur xà maati jarēnh Matēwre 8.11, 25.1-10, 26.29; mādānēn Apokarip 19.9

¹⁵ Hāmri nhũm mē apkur kaxyw hkrĩ pa nhũm Jejus nh̄ihkō hā mē apkur o mē kr̄i xw̄ynh̄jē hōja tanhmā Jejus mā kapēr to nē kām:

—Hēxta waa nē. Kot puj mē nh̄yrmā Tirtũm nhō kr̄i hw̄yr api nē kutā paxàpkur o pahkr̄i nē pahk̄inh t̄yx kumrēx. Anē.

¹⁶ Hāmri nhũm kuma nē kē axte mē ahkre. Mē kot Tirtũm kutā apkur kaxyw kot amnhĩ w̄yr mē hw̄yrta ā nhũm mē ahkre. No ām hā kuxi nē tanhmā mē kām ujarēnh to nē mē kām:

—Koja mēhō amnhĩ w̄yr mē ho ohtō nē mē kot kutā mē apkur mex kaxyw mē kuw̄y. ¹⁷ Hāmri nē mē hw̄yr kām àpēnh xw̄ynh̄ mē nē kām: “E ma tē nē mē kām awjarē kē mē tokyx mra pa mē apku.” Anē. ¹⁸ Hāmri nhũm kuma nē ma mē hw̄yr mē kām ujarēnh o tē. Hāmri nē wanta mā anē nhũm kuma hāmri nē hitōt nē kām: “Nà kot paj hw̄yr ixtēm kēt nē. Na pa ham amnhĩm pika hkwȳjē japrō. Jakamā kot paj ma hw̄yr tē nē ixpr̄i hā omu mān. Kwa kēr ka kām ijarē kē ixte tanhmā hā nē xà hkōt ā ixte amnhĩ nh̄ipēx anh̄yrja mā hamaxpēr kēt nē.” Anē.

¹⁹—Hāmri nhũm kuma nē hpānhā nhām ja w̄yr tē nē kām awjarē nhũm kuma nē haxw̄yja hitōt nē kām: “Nà kot paj hw̄yr ixtēm kēt nē. Na pa ham amnhĩm mōx o 10 nē haprō. Jakamā kot paj ma hw̄yr tē nē ixpr̄i hā ri omu mān. Kwa kēr ka kām ijarē kē tee ri tanhmā hamaxpēr to hkēt nē. Ixte tanhmā hā nē xà hkōt ā ixte amnhĩ nh̄ipēx anh̄yr kēt.” Anē.

²⁰—Hāmri nhũm kuma nē hpānhā ma ihōta w̄yr tē nē kām awjarē nhũm kuma nē haxw̄yja hitōt nē kām: “Nà kot pa hw̄yr ixtēm kēt nē. Na pa kormā ham ixprō. Kormā ixprō nyw nē inhmā rer prām kēt jakamā kot paj ma hw̄yr ixtēm kēt nē.” Anē.

²¹—Hāmri nhũm kām àpēnh xw̄ynhta tee ri mē kuma nē awjanā nē ma akup̄ym tē. Kot ma mē hw̄yr mēnh xw̄ynhta w̄yr ma akup̄ym tē nē kām mē harē. Hāmri nhũm tee ri mē harēnh ma nē mē kamā gryk nē. Hāmri nē hpānhā mē kēp amrakati xw̄ynh̄jē hw̄yr kām àpēnh xw̄ynhta mē. Mē hkrā pipānh puro xw̄ynh̄jē hw̄yr kumē. Nē mē hpigēx t̄yx xw̄ynh̄jē hw̄yr kumē. Nē mē hirot nē àpēnh hkēt xw̄ynh̄jē hw̄yr kumē nhũm ma mē kām ujarēnh o tē. Hāmri nē amnhĩ kōt mē kuw̄y nhũm mē kuma nē wantajē rom hkōt m̄rar kurē kumrēx. Hāmri nē agjē nē apkur kaxyw mē hkrĩ xà kamā hkrĩ hpa. ²² Hāmri nhũm kām àpēnh xw̄ynh̄ja ō patrāw w̄yr tē nē kām mē harē nē kām: “E ate mē hā karō xāta kōt na mē ra hkrĩ hpa htā ar̄i mē hkrĩ xà hkwȳjē hkapyr.” Anē.

²³ —Hāmri nhūm kuma nē kām: “Hēxta waa nē. Kēt ām mē hkrī xāta hipu mex ronh̄x pa omu nē ixkīnh nē. No ām kormā piitā hipu hkēt. Kwa ma krī pu hā ri mē hapēr o mra. Nē nh̄ri mē hkwyjē pumu nē mē haprō nē man amnhī kōt mē o mra kē mē hkrīxā ho hipu hpa. ²⁴ No kēt wam ixte amnhī w̄yr mē hw̄yr xw̄ynhtaja. Mē hitōt xw̄ynhaja kot paj axte amnhī w̄yr mē hw̄yr kēt nē.” Anē. Ā mē ujarēnh kot anh̄yr. Na hte ā Tirtūm amnhī w̄yr mē piitā mē hw̄yr anē. Anē.

Mē pamā Jejus kīnh t̄yx ā mē pamā karō

Matēwre 10.37-38; Makre 8.34; Rukre 9.23-25; Juāw 12.26

²⁵ Tā nhūm Jejus mē ōrkw̄ rūm kato nē kormā Jerujarē hw̄yr mō nhūm mē hohtō rax nē hkōt mō. Hāmri nhūm Jejus xa nē mē ho hakē nē mē omu nē mē kām:

²⁶ —E kot ka mē atō amā ixkōt amnhī xām prām nē ā amnhī nh̄ipēx anē. Nē amā atō nē atōx nē anh̄ipēxā nē akatorxā japē ht̄yx tā kēr ka amā ixkīnh t̄yx o wa mē hakrenh pa. Nē amā aprō nē akrajē japē ht̄yx tā kēr ka amā ixkīnh t̄yx o wa mē piitā mē hakrenh pa. Nē amā ixkīnh t̄yx o amā amnhī japē jakre. Kēr ka mē atō ixkōt amnhī xām kaxyw nē ā amnhī nh̄ipēx anē.

²⁷ —Koja mē ixpī pa mē anē ty. Tā mē ate ixkōt amnhī nh̄ipēx o mē apa xw̄ynhaja. Kōja mē ixtā mē apar mā tā kēr ka mē amā ixkīnh t̄yx o mē umaj ixkaga hkēt nē. Kwār mē māmri tanhmā ixtā mē ato. Kot kaj mē nh̄yrmā Tirtūm mē wa ixri axte amnhī xā kamā ajamak kēt nē at̄ir tūm nē amex rāhā apa ho apa. Nom kot kaj mē ixkīnhā jar pika ja kamā amā amex nē apa hprām xāj ixkaga hāmri nē nh̄yrmā wa ixri at̄ir tūm nē apa hkēt nē. Anē.

Mē pahte amnhī kukamā pajamaxpēr mex ā mē pamā karō

²⁸ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa kēr ka mē ixkōt amnhī xunhw̄yr kaxyw nē amnhī kukamā ajamaxpēr mex nē. Na htem amnhīm ōrkw̄ rūnh nh̄ipēx kaxyw hāmri nē hkukamā hamaxpēr mex nē. Nē kaxyw krax mā kuhē xā hkukamā hamaxpēr. Nē kaxyw k̄yx pē kām hikw̄y xāja kukamā hamaxpēr. Nē ōkwaēja kukamā hamaxpēr. Nē hā pōja kukamā hamaxpēr. Ā na htem amnhīm ōrkw̄ rūnh nh̄ipēx kaxyw hkukamā hamaxpēr mex anē. ²⁹ Nom kot kaj mē hkukamā ajamaxpēr mex kēt nē ām kaxyw pī ho grēre nē hakā. R̄y ra hā axāpēnh rax kurē ra amā ho anh̄yr kaga nē hkaga hpa nē hatur xām mēnh kēt nē. Hāmri nhūm mē hkwyjaja hānh mra nē omu nē atā hpēr o axkē. ³⁰ Nē axpēn mā ri ajarēnh o: “E ga mē ixkre m̄j pumu. Na pre hipēx xw̄ynhja hkurē kām kaga nē hipēx par kēt nē.” Anh̄yr

o axpēn mā ajarē. Ja pyrà nē kēr ka mē ixkōt amnhī xunhw̄yr kaxyw nē amnhī kukamā ajamaxpēr mex nē. Nē ajamaxpēr o: “Nā mē kot Jejus ā tanhmā ixto ht̄yx tā kot paj hkaga hkēt nē. Kot paj hkōt amnhī nh̄ipēx rāhā ho ri ixpa.” Anh̄yr o amnhī kukamā ajamaxpēr. Hāmri nē rī kormā ixkōt amnhī xām. No kot ka mē umaj ixkaga hkukamā ajamaxpēr hāmri nē ixkōt amnhī xām kēt kurē kumrēx.

³¹ —Nē koja krī hō kamā pahihiti nhō pōristi xohtō nē. Nē kutā nhām krī hō kamā pahihiti nhō pōristija grēre. Tā nhūm wa hpijapu kaxyw nhūm krī hō rūm pahihiti nhō pōristi xohtōja mē grēreta w̄yr mra. Hāmri nhūm kutā krī hō kamā mē ō pōristi grēre nhō pahi nh̄y nē tee ri mē amnhī kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Kwa koja apu krī hō rūm pōristi xohtō raxja nhūm inhō pōristi grēreja mē axpēn kutā kuhē nē axpu nhūm mē inh̄nē mē himex. Nā inhō pōristi grēre kēnā.” Anh̄yr o hamaxpēr.

³² —Hāmri nē pahi hōta w̄yr ō kōwenatō mē. Kormā krī hō rūm mē hohtōtaja mē htēp kēt nhūm mē kutā kumē nhūm ma mē kutā tē. Hāmri nē awry hā mē hkaxpa nē mē ō pahihiti mā kām: “Ā na mē inhō pahihiti akutā inh̄mē pa tē. Na inh̄mā: ‘Ma tē nē mē kām awjarē. Kot puj pēr mē papijapu hkēt nē. Kwārī. Kot puj mē tām axpēn xunhw̄yr.’ Anh̄yr o kapēr nē mē akutā inh̄mē pa tē.” ā mē ujarēnh kot anh̄yr. Ja pyrà nē na htem mēmoj kukamā hamaxpēr mex nē rī kormā tanhmā amnhī nh̄ipēx to.

³³ —Tā kēr ka mē atō amā ixkōt amnhī xām prām hāmri nē pahita pyrà nē amnhī kukamā ajamaxpēr t̄yx nē rī kormā tanhmā amnhī nh̄ipēx to. Kēr ka ate inh̄mā tanhmā amnhī nh̄ipēx to ho apa kaxyw hāmri nē inh̄gryk ā te ate amā amnhī japē hkēt pyràk o mēmoj piitā mā anh̄hka karo pyràk o amnhī nh̄ipēx. Hāmri nē rī kormā ixkōt amnhī xām. ³⁴⁻³⁵ No kot kaj mē amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē at̄yx ri ixkōt amnhī xunhw̄yr japēr. Hāmri nē mēmo ar̄igro hā mē kot ixtā tanhmā mē ato xw̄ynh̄jē pymaj ra ixkaga mā. Hā kot kaj mē te mē ate kaxwa punu pyràk o amnhī nh̄ipēx. Kaxwaja mē apkur xā kamā mex. Na htem amnhīm ho ō xānh nē kuku. Nom koja mēhō kamā pika hkwy mē nē ho ahkā hāmri tanhmā kot mē ho nē akup̄ym ho mex? ām mē kot hkap̄ir pix kaxyw koja mex. Ja pyrà nē kot ka mē atō ate inh̄mā tanhmā amnhī nh̄ipēx to ho apa hā amnhī jarēnh tā gaa nē amā ixkōt amnhī nh̄ipēx prām nōkati. Hāmri nē ra te ate kaxwa punu kap̄ir mā tāmta pyràk. E kwa mē mēmoj tā ix-ujarēnhja ma nē mē urāk nē amnhī kukamā ajamaxpēr mex nē. Anē.

*ôwêhti pikunor jarênh**Matêwre 18.12-14*

¹ Tã nhũm mē kot pahihti mã hkwyjé pē kãxpore hkwy jamýnh xwýnhjé mē mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja Jejus kapēr mar kaxyw hwýr mra. ² Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjé mē mē kot Tirtũm kapēr tũm o mē ahkre xwýnhjaja mē mã Jejus pumu. Hãmri nē kē wem axte axpēn mã tanhmã ho kapēr punuj to nē axpēn mã:

—Tk. Kwa na hte mũjti axtem nē mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja amnhĩ wýr mē kuwý nē tōhã mē kutã apku. Kwa mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhj kēnã kot kēt mē kutã apkur o pa. Anē.

³ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mē kuma nē tanhmã mē kãm kapēr to. Nom hpri mã mē kãm kapēr kēt nē. Kē ãm amnhĩ tã kuxi nē mē kãm ôwêhti pikunor jarē nē mē kãm:

⁴ —Koja mēhõ õ ôwêhti xohtõ nē. Nē ma nhýri hamãr o pa. Hãmri nhũm pyxire nē hkwy kaga nē ma nhýhým ahte tē nē akunok. Hãmri nhũm õ dõnja ma kot akupým piitã o mõr kaxyw hkwy ho pikuprõnh pa hãmri nē tee ri hkwy kaēx ã pikunor xwýnhja japēr. Hãmri nē ma hkwy ho mõ nē nhýri kure. Kot nhýri kutēp apkur o ri pa kaxyw kure hãmri nē ma akupým pikunor xwýnhja japēr o tē. Hãmri nē hapēr ryy nē nhýri hwýr kato. ⁵ Nē omu nē hkĩnh týx nē. Hãmri nē amnhĩ kre mã kumē nē ma akupým hkwy hwýr o tē. ⁶ Hãmri nē mē ãhkõ mã kumē nē hkĩnh nē hkrãmnhwýjé ho akuprõ nē õrkwy htã mē õrkwy xwýnhjé ho akuprõ nē mē kãm: “Kwa na pre íxpé íxkriita õ akunok. Pa pre hapēr kãm íxihtýx nē kãm íxkato nē omu nē íxkĩnh nē. Jakamã kwa wem mããnēn inhý mã akĩnh.” Anē.

—Ã mē ujarēnh kot anhyr. ⁷ Ja pyrã nē koja mē kot amnhĩ tomnuj týx xwýnhjé hõ tee ri amnhĩ pumu nē kot amnhĩ tomnuj kaga nē Tirtũm kõt amnhĩ xãm. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mē piitã ja mã omu nē hkĩnh týx nē. Te ho my kot ôwêhti hpikunor xwýnhj mã kator nē hkĩnh týxta pyrãk. Na hte Tirtũm tãm mē kot amnhĩ nhĩpēx o mē pa xwýnhjé pumu nē hkĩnh nē. Tã koja mēhõ kot amnhĩ tomnuj týx tã ã amnhĩ nhĩpēx anhýrja kaga nē Tirtũm kõt amnhĩ xãm hãmri nhũm amnhĩ tã omu nē hkĩnh týx nē. Jakamã na pa hte mē akurõm ã mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjé hkõt Tirtũm kapēr o mē ahkre rãhã ho ri íxpa. Anē.

Nhũm pre ã Jejus mē kot tanhmã ho kapēr punuj to xwýnhjé mã amnhĩ jarēnh anē.

Kãxpore pikunor jarênh

⁸ Nhũm Jejus arĩ mē kãm awjarē nē mē kãm:

—Nē ja. Koja mēhõ ni hikãxpore kēp 10. ãpēnh o arĩgro pē 10 pãnhã kãxpore kēp 10. Tã ho pyxi nē ho akunok. Hãmri nē tee ri hapēr

nē hkapri nē. Hãmri nē kanē hpõk nē hitom kapõnh pē hpri mã hapēr o ri pa nē kãm kato. ⁹ Hãmri nē kupy nē hkĩnh nē hkrãmnhwýjé ho akuprõ nē õrkwy htã mē õrkwy xwýnhjé ho akuprõ nē mē kãm amnhĩ jarē nē mē kãm: “Xē na pre íxpé íxkãxpore hõta akunok pa tee ri hapēr tã akupým kãm íxkato nē kupy nē íxkĩnh nē. Jakamã xē wem inhý mã mããnēn akĩnh.” ã mē ujarēnh kot anhyr.

¹⁰ —Ja pyrã nē koja mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjé hõ pyxire nē amnhĩ tomnuj kaga nē íxkõt amnhĩ xãm. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mē piitã ja mã omu nē hkĩnh nē. Te mēhõ ni kot kãxpore pikunor xwýnhj mã kator nē hkĩnhja pyrãk. Anē.

Mē hkra pikunor jarênh

¹¹ Nhũm Jejus arĩ mē ahkre ho xa. Tirtũm kãm mē piitã mē hapē htýx ã mē ahkre ho xa. No kē ãm mã kuxi nē kē we tanhmã mē kãm ujarēnh to nē mē kãm:

—Nē koja mēhõ hkra my wa axkrut. ¹² Hãmri nhũm kot hapu õ papaj wýr tē nē kãm: “E papaj. Ot pa awýr tē. Kot kaj nhýrmã ty pa wa amýr pē akukrēx o íxarĩ. Jakamã e kwa tokyx atir ri amnhĩ kamã wa inhũm ho axkjé pa inhõ ho amnhĩptãr kurē kumrēx mã?” Anē. Hãmri nhũm kuma nē wa kãm hikukrēx o axkjé. Kot wa mã hkwy gõ nē kot hapu mã hkwy gõ. ¹³ Hãmri nhũm kot haputa ãm ri hipéexã hkõt pa hkrãre hãmri nē kot kãm hikukrēx nhõr jamýnh pa nē ma nhýhým o mõ nē ho wēnē hpa. Hãmri nē hpãnhã kãxpore jamý nē ma nhýhým mõ. Nhýhým awry mã pika hõ hwýr mã mõ. Mõõ hãmri nē krĩ hõ kamã htýx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Hãmri nē gaa nē ra mē hkuprýjé mã kãxpore ho hapēx pa. Nē kagõxyhti mã ho hapēx pa. Nē gaa hãmri nē hikãxpore hkēt nē ri pa.

¹⁴ —Rõm nhũm pikaja kamã mē mã na wýrk kēt ry rax nē. Nē gaa nhũm mē hpur kãm mē kēp mē apkur xã mã mēõja hapēx pa. Jakamã nhũm mē hkra kot haputa kēp amrakati nē kãm prãm týx nē ri pa. Hãmri nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr. ¹⁵ Hãmri nē amnhĩ to krĩ nhõ xwýnhjé mar o ri pa. Kot mē kãm tanhmã ãpēnh to nē hpãnhã apkur kaxyw. Hãmri nhũm mēhõ kot kãm hkrit hagrõ jamãr kaxyw mã kumē nhũm mã hwýr tē nē kãm hamãr o pa. Nom kot kãm hamãr o pata pãnhã ãm kãm mēmõj nhõr kryre nhũm arĩ kãm prãm týx kumrēx.

¹⁶ Nē tee ri kot hagrõ kutã õta kur prãm nē tee ri omunh o pa. ¹⁷ —Nē gaa hãmri nē tanhmã hamaxpēr to. Nē tee ri kot tanhmã amnhĩ tomnuj toja ã amnhĩ pumu nē hamaxpēr o: “Hēxta waã nē. Mãm mũtar inhõ krĩ kamã inhõ papaj mã mē ãpēnh xwýnhjaja íxrom apkur mex o pa. ãpkur mex nē nhũm mēõ jakrēx prãr rũnh tã pa jar mē hkĩnhã prãm xãj ra íxtyk o mõ. ¹⁸ Nã kot paj

ma akupŷm mō. Hāmri nē inhō papaj pumu nē ā kām amnhī jarēnh anē nē kām: “Kwa Papaj. Na pa pre ixpē akra hā amnhī tomnuj tŷx kumrēx nhūm ja apē omnuj nē. Nhūm Tirtūm pē ja omnuj nē.¹⁹ Jakamā na pa ixpē akra hā amā amnhī jarēnh ā ixpijaam nē. Ixte tām kēt kumrēx. Jakamā kwa xà kot pa amā mēmoj tā ixàpēnh o ri ixpa ka hpānhā inhmā inhō pa apku nā?” Anhŷr o kot pa kām amnhī jarē. Nà kot paj anē.”

²⁰ —Anhŷr o amnhī kukamā hamaxpēr hāmri nē ma akupŷm mō. Mōō nē ra hpōx o mō. Nē kormā amŷm mōr ri nhūm ō papaj hwŷr rīt nē omu nē amnhī kra hā omneh kurē kumrēx nē hkīnh nē ma kutā hprōt nē tē. Omu nē kām hkaprīnē. Nē hwŷr hprōt nē hkaxpa nē kahti hkōt kumŷ. ²¹ Hāmri nhūm kām amnhī jarē nē kām: “Kwa papaj. Na pa pre amnhī tomnuj nē nhūm ja apē omnuj nē. Nē Tirtūm pē ja omnuj nē. Jakamā ixte ixpē akra hā amā amnhī jarēnh ā ixpijaam. Ixte tām kēt kumrēx.” Anē. ²² Nom kormā kām amnhī jarēnh par kēt ri nhūm hipēēxā kām mē àpēnh xwŷnhjē mā akir nē mē kām: “E kwa mē atō ma tē nē kām ē mex ō py nē akupŷn ixkrata wŷr ho aprōt nē kām haxā. Nē hpar kà nē ĩhkra kamā kàx nē amnē kām hamŷ nē ho aprōt. ²³ Nē akupŷm aprōt nē mōx kra htŷm mexta ō pumu nē unē nē apī. Nē mē ho anē pu mē ixkra hā pahkīnh nē apku. E mē amnhī prēprēk nē tokŷx ā amnhī nhīpēx anē. ²⁴ Na pre ma ixpē mōr o te ixpē htŷk pyrāk. Tā akupŷn mō nē ixwŷr pōj nē te akupŷm inhmā hŷr pyrāk. Jakamā e mē tokŷj.” Anhŷr jakamā nhūm mē hā mōx kra pī nē ho anē nē hkīnh nē hā apkur o hkrī.

²⁵ —Rōm nhūm hkra kot wata kormā pur kām htŷx àpēnh o xa. àpēnh o àm tā akupŷn hpōx o tē. Hāmri nē amnhī kukamā mē kot ri mēmoj tatak nē mē greer ma. ²⁶ Hāmri nē tee ri hamaxpēr o tē nē ōrkwŷ hwŷr pōj nē kormā kapem xa nē mē hā mē àpēnh xwŷnhjē hō kukja nē kām: “Kwa mēmoj tā na ka wem ā akīnh rax anē?” ²⁷ Anē nhūm kām: “Nā mēhō hkēt. Atō na akupŷn pōj nhūm anhipēēxā omu nē hkīnh tŷx nē. Nē mē inhmā anē pa mē hā mōx kra htŷm mexja pī nē hā ho anē nē hā ixkīnh nē hkur o ixkrī.” Anē. ²⁸ Hāmri nhūm tee ri htō jarēnh ma nē gryk tŷx nē. Hāmri nē gryk xāj kapem huk punuj o mē omunh o xa nē mē hwŷr àr kēt nē. Hāmri nhūm hipēēxāja tee ri omu nē hwŷr kato nē tee ri kot mē hwŷr ho àr kaxŷy ho anhŷr kapŷr. ²⁹ Hāmri nhūm kām: “Tk. Kwa na pa hte amā ixàpēnh rūnh rāhā ho ri ixpa hā ra ixtā amgrā xohtō nē. Nē aa akapēr nhīrōp tanhmā ixām to hkēt. Tā ka hte ixpumunh nē akīnh nē ixtā mēmoj tōx pīr kēt nē. ³⁰ Tā nhūm akra kot haputa apē akukrēx kwŷ jamŷnh pa nē ma o mō nē axtem nē mē hkupŷjē mā ōr par tā akupŷn mō nē pōj. Ka omu nē akīnh nē hā mōx kra

twŷmta pī. Nà kot paj mē awŷr ixàr kēt nē.” Anē.

—Hāmri nē gryk tŷx nē xa. ³¹ Hāmri nhūm ō papaj tee ri kuma nē kām: “Kwa nà ri ā akapēr anhŷr kēt nē. Inhmā ajapē kēnā. Na ka hte ixkōt apa ho apa rāhā nē. Nē ixkukrēx piitā kēp anhōō. ³² No atōja na pre te ixpē htŷk pyrāk tā arī hŷr. Nē te pikunor pyrāk tā te ra akupŷm kator pyrāk jakamā na pa omu nē ixkīnh nē. Nē inhmā hapē ho te määnēn inhmā ajapē pyrāk.” Anē.

—Ā mē ujarēnh kot anhŷr. Ja pyrā nē koja mēhō te kot amnhī tomnuj tŷx o ri pa htā amnhī kaxŷw Tirtūm mā hamaxpēr nē amnhī to kuwŷ nē hkōt amnhī xām. Hāmri nhūm amnhī tā omu nē hkīnh nē. Nē kām hprām nē. No mē kajaja. Mē apē Parijew nhō xwŷnhjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnhjaja. Na ka htem mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjaja kot Tirtūm kapēr mar o kuhē hā mē omu nē Tirtūm kīnhā akīnh kēt nē. Nē te hkra kot wata jamaxpēr pyrāk o ajamaxpēr nē tee ri ja hā mē omu nē mē kamā agryk nē. Nē mē amā mē hprām nōkati. Anē.

16

Mē panhōxy nē Jesus kot mē pamā karō

¹ Tā nhūm kē Jesus axte hkōt ri mē pa ho mē pa xwŷnhjē jahkre. No àm mēmoj tā kuxi nē mē kām tanhmā ujarēnh to nē mē kām:

—Nà koja mēhō hikàxpore rax xwŷnhja kām àpēnh xwŷnhjē mā mēmoj to wēnh ho pa kaxŷw àm. No nhūm kām ho mex kēt nē. Axtem nē kēp amarī mē kām mēmoj to fiat par o mō. Hāmri nhūm ra mēhō kot ā amnhī nhīpēx anhŷr ā omu nē ma ō patrāw wŷr tē nē kām harē. ² Hāmri nhūm tee ri harēnh ma nē amnhī wŷr hā karō. Hāmri nhūm hwŷr tē nē axā nhūm kām: “Pa. Kwa xa àm hāmri na mē inhmā ajarē? Kwa nā mon ka ri axtem nē ā ixpē inhō mēmoj nhīpēx anē? E inhmā ate mē kām ho fiat par xwŷnhjē nhīxi hā kagā nē inhmā agō hāmri nē ma tē. Kot ka axte inhmā axàpēnh kēt nē rī amnhī pumu.” Anē.

³ —Hāmri nhūm kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Hétxa waa nē. Tanhmā kot paj amnhī to? Ixi-htŷxre hā kot pa mēhō mā pur ā apē. Nom inhmā amarī ri ixāhwŷr o ri ixpa hprām kēt. Ixte amnhī kuk ā ixpijaam.” Anē. ⁴ Hāmri nē tanhmā amnhī kukamā hamaxpēr to nē hamaxpēr o: “Nà kot paj amnhī wŷr ixte mē kām ho fiat xwŷnhjē hā karō. Nē mē kām mē ō kōōta ahpar mā hkamē kē mē àm inhō patrāw mā hkŷw pix gō. Kēr kē mē amnhī tā ixpumu nē kām ixkīnh nē. Hāmri nē inhō patrāw kot ixkaga hā ixtā harēnh ma nē ixkamā ukapŷr japēr. Hāmri nē amnhī wŷr ixwŷy pa ahpŷnhā mē kutā ixàpkur o ri

ixpa nhūm prām ixpīr kēt nē. Nā kot paj anē.” Anē.

⁵ Hāmri nē amnhī wýr mē hā karō nhūm mē hwýr mra. Nhūm mē omu nē ja mā kām: “E tanhmā na ka pre inhō patrāw pē mēmoji to fiat to? E inhmā harē.” Anē. ⁶ Hāmri nhūm kām: “Na pa pre kēp orti hā à ho 100 nē ho fiat. Ota hā kagāta. Tā pa kormā kām amnhīrer kēt nē.” Anē nhūm kuma nē kām: “Tōe ka inhma. Kot paj amā anhō kōt o gri ka ām kām ho 50 pix nē agō pa ixte anhō kōt ho ijapēx par pyrāk o anhīpēx.” Anē. ⁷ Hāmri nē hpānhā nhām ja mā kām: “No ka. Tanhmā na ka pre kēp mēmoji to fiat to?” Anē nhūm kām: “Na pa pre kēp pāy hā xak o 1.000 nē ho fiat. Tā pa kormā hpānhā kām amnhīrer kēt nē.” Anē nhūm kām: “Tōe. Kot paj hāmri amā anhō kōt o gri ka ām kām ho 800 pix nē agō pa ixte anhō kōt ho ijapēx par pyrāk o anhīpēx.” Anē. Nhūm ā mē hipēx anē. Hāmri nē hamaxpēr o: “E. Na pa mē kām mē ō kōt o hkry pa. Koja mē amnhī tā kām ixkīnh japēr.” Anē.

⁸—Hāmri nhūm ō patrāwja ā kot mē hipēx anhýr ā harēnh ma nē kām: “Tk. Kwa ate pa ixkumā ajamaxpēr nē inhmā mēmoji to anhýr mex kēt tā ka amnhī kukamā ajamaxpēr mex pē ā mē hipēx mex anē.” Anē. Ā mē ujarēnh kot anhýr. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh anē. Hāmri nē mē kām:

—Tā ja pyrā nē na hte mē kot Tirtūm kōt amnhī xunhwýr kēt xwýnhjaja ām amnhī pix kukamā hamaxpēr mex o pa. Jao amnhī kaxyw pix mā mē piitā tanhmā mē ho mex to ho pa. Mē kot amnhī tā mē omunh nē mē kām mē hkīnh nē amnhī xwar tanhmā mē ho mex to kaxyw nhūm htem ā amnhī nhīpēx anhýr o pa. Tā mē ate ixkōt amnhī xunhwýr xwýnhjaja. Tirtūm kot tanhmā mē ate amnhī kwýjé ho mex to hā amnhīm mē ajarēnh kaxyw kēr ka mē amnhī mē mē piitā mē hkukamā ajamaxpēr mex nē. Pē tanhmā mē ho mex to ho ri apa. Ā mē ate amnhī nhīpēx anhýrja na mex. Nom kormā mē ate ā amnhī nhīpēx anhýr kēt.

⁹—Hēxta waa nē. Mon ka htem mē urāk nē ā xapēn to mex anhýr kēt nē? Kwa mē àpēnh xwýnhnta kot amnhī nhīpēx pyrā nē tanhmā xapēn to mex to o ri apa hkēt wehe. Jao akukrēx nē akāxpore ho anhōxy hkēt nē. Kēr ka nhýrmā ty nē Tirtūm wýr api nhūm ja hā mē ato mex rax nē. Te ho kot ō patrāw mā àpēnh xwýnhnta kot tanhmā mē ho mex to xwýnhjé hwýr mrar nhūm mē kot amnhī xwar tanhmā ho mex tota pyrāk.

¹⁰⁻¹¹—Na hte Tirtūm tanhmā mē pakute hā mē pahpumunh mex nē. Koja mē amā mēmoji gō ka mē kām hprām xā hkōt ho anhōxy hkēt nhūm ja hā mē apumu nē axte mē amā mēmoji gō. Nom hpānhā mē amā ōr

rax o wamta jakre nē kugō. Nom kot ka mē ri mēmoji o anhōxy ho ri apa nhūm tee ri ja hā mē apumu nē axte mē amā mēmoji nhōr kēt nē. Koja mē amā mēmoji gō ka mē ho anhōxy ho ri apa nhūm ja kēp homnuj nē.

¹²—Nē kot kaj mē jar Tirtūm kot mē amā mēmoji nhōr xwýnhja ho anhōxy ho ri apa. Hā koja nhýrmā kaxkwa kamā mē amā mēmoji mex nhōr kēt nē.

¹³—Nē kot kaj apyxi nē anhō patrāw hamēxkrut nē arigro pyxi hā hamē wa kām axāpēnh o amykyr hkēt nē. Kot kaj anē nē hō gryk ā hō kaga. Ja pyrā nē kot kaj mē jar pika ja kamā akāxpore nē akukrēx pix kukamā ajamaxpēr o ri apa hā kot kaj mē amā hapē htýx nē mē kēp ho anhōxy ho ri apa. Nē akukrēx rax gryk ā Tirtūm kām hprām xā hkōt akukrēx o tanhmā xapēn to ajuta hto ho ri apa hkēt nē. Ja pymaj kwa kēr ka mē ām Tirtūm pix mā mān ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Jao te akukrēx nē akāxpore mā axāmnhīx ri anhīhkra karo ho ri apa pyrāk. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē ahkre anē. ¹⁴ Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnhjaja mar o kuhē. Na prem ra mē hikāxpore rax gryk ā Jejus kaga. Jakamā ā kot mē kām kāxpore jarēnh anhýrja ma nhūm ja mē kēp omnuj nē nhūm mē hā hpēr o pikēnh o kuhē. ¹⁵ Hāmri nhūm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Nā na ka htem te mē ate tām mē kot amnhī nhīpēx xwýnh pyrāk o amnhī nhīpēx nom ri mē kām amnhī to axēx o ri apa. No nhūm Tirtūmja kot tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to nē tanhmā mē ajamaxpēr to hkōt mē apumunh par. Nē hprī hā mē anhōxy hā mē apumu. Te mē ate tām amnhī nhīpēx pyrāk nom mē anhōxy kamā na ka htem apa. Mēmoji te mex pyrāk nhūm htem omu nē mex ā hkamnhīx. No nhūm Tirtūm āhpumunh týx xā hkōt hprī hā mēmoji pumu nhūm kēp omnuj nē. Mē akurom omnuj ā omunh kurē kumrēx. Na hte hprī hā mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumu. Anē.

Tirtūm kapēr aa hapēx kēt ā harēnh Matēwre 5.17-18

¹⁶ Nhūm Jejus arī mē ahkre nē mē kām:

—Nē na pre finat Mojesja kumrēx mē kām Tirtūm kapēr kwý hā kagā. Tā nhūm hpānhā Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh xwýnh kwýjaja māānēn mē kām hkwy hā kagā. Nhūm prem kuma nē mē hkōt amnhī nhīpēx o ri pa. Tā nhūm finat Juāw Paxisja mē hpānhā kato nē Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri pa. Tā pa hpānhā ho mē ajahkre ho ri ixpa nhūm mē ohtō nē ixkōt amnhī xunhwý nē kām ixkapēr kōt pix mā amnhī nhīpēx o ri pa hprām nē.

¹⁷—Tirtūm kapēr tūmja mex o mex. Koja aa hapēx kēt nē. Koja nhýrmā kaxkwa nē pika wa hapēx pa no nhūm Tirtūm kapēr

tümja aa hapêx kêt nê. Koja rãhã ho rãhã nê aa ihkjê ho mênh kêt nê. Anê.

Mê pahte axpên kaga hkêt ã mê pamã karô

Matêwre 5.31-32, 19.9-12; Makre 10.2-12

¹⁸ Nhũm Jejus arĩ mê ahkre nê mê kãm:

—Nê kër ka mê aprô kaga hkêt nê apa. Kot kaj mê hkaga nê hpãnhã nhãm hõ ho aprô nhũm Tirtũm noo mã te ate wam aprô kamã nhãm ho amnhĩkati pyrãk. Nhũm ja kèp omnuj nê. Rỳ ka ra mēhõ kot hprô kaga xwỳnhta ka hpãnhã ho aprô. Nhũm Tirtũm noo mã te ate wam mjên pè ho amnhĩkati pyrãk. Nhũm Tirtũm pè ja omnuj nê. Anê.

Hikãxpore rax xwỳnh mê kèp amrakati xwỳnh wa harēnh

Rukre 6.20-26

¹⁹ Nhũm Jejus arĩ mê ahkre kamã mê kãm awjarê nê mê kãm:

—Koja mēhõ kãxpore rax xwỳnh ê mex pix kãm ri pa. Nê apkati mê apkur mex o pa. ²⁰ Nhũm amrakati xwỳnh pè Rajareja hkà nhyre nê arĩ pry kamã àhwỳr o hkrĩ. Nhũm htem hamỳ nê ma o pa nê hikãxpore rax xwỳnh nhòkwỳ jakwakrem haxwỳ. ²¹ Nhũm ô jakrêx kwỳ hkrēr prãm xaj hakwa krem àhwỳr o hkrĩ. Nhũm rop hwỳr mra nê hkà nhy kunhwnỳnh o kuhê.

²² —Tã nhũm Rajare ty nhũm Tirtũm kapēr o mê wrỳk xwỳnhjaja hwỳr wrỳ nê ma akupỳm kaxkwa hwỳr hkarô ho mō nê ho api. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mê pahpãm Apraãw nhũkhô hã hkĩnh nê apkur mex o hkrĩ.

—Tã nhũm hikãxpore rax xwỳnhhta määnēn hkôt ty. Nhũm hkwỳjaja hã akuprô nê hã mur nê ma o tē nê haxã. ²³ Hãmri nhũm hkarô ma mê kot amnhĩ xã htỳx kamã hamak tũm xã pè kuwy maatita wỳr ma mō. Nê kamã amnhĩ xã htỳx kãm hamak rãhã ho pa. Hãmri nê amnhĩ xã hã maj kãnhmã rīt nê kaxkwa kamã Apraãw pumu. Nhũm Rajare ra kuri mex nê nhỹ. ²⁴ Hãmri nhũm tee ri wa omu nê Apraãw mã akapēr nê kãm: “Kwa Apraãw. Kwa we ixkamã axukapri nê ixwỳr Rajare mê kē ixwỳr tē nē ihkrakrã ho gō htok nē ho inhōhto jakry. Na pa kuwy kamã amnhĩ xã htỳx kãm ijamak tỳx kumrêx.” Anê. ²⁵ Hãmri nhũm kuma nê kãm: “Tk. Nã kot pa awỳr mēnh kêt nē. Nã ka pre atĩr ri amex nē akĩnh nē ri apa. No nhũm Rajare akĩnhã hkã nhy rax nē amnhĩ xã htỳx kãm hamak rãhã ho ri pa. Tã ra jar inhĩkhô hã hkĩnh nē pa. Ka pre kurom amex nē apa htã kot kaj hpãnhã amnhĩ xã htỳx kãm ajamak rãhã ho ri apa. ²⁶ Nē pahkaēx kãm ahkaprỳ griã. Jakamã nhỹhỹnh kot kêt awỳr rē? Ka ajaxwỳja nhỹhỹnh kot ka kêt mê ixwỳr rē?” Anê.

²⁷ —Nhũm ã kãm kapēr anê nhũm tee ri kuma nê kãm: “Kwa tō ma inhō krĩ hwỳr

mãn amê kē ma ixkwỳjê hwỳr wrỳ. ²⁸ O mũj arĩ inhō krĩ kamã ixto kèp 5 nē arĩ htĩr nē pa. Kē wa mê kãm awjarê kē mê amnē kuwy hwỳr pa pymaj tokyx amnhĩ tomnuj kaga nē Tirtũm kôt mãn amnhĩ xunhwỳ nē hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa.” Anê.

²⁹ —Hãmri nhũm Apraãw kãm: “Nã pa mê hwỳr mēnh kêt nē. Ra mê kuri Tirtũm kapēr jarēnh xwỳnhjê mê Mojes kot Tirtũm kapēr ã kaga kēnã. Kē mê kamã harē nē ja ma nē ri tãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.” Anê. ³⁰ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm: “Kwa nã. Koja mê kagãja mar kêt nē. No kêt Rajare na pre ra htỳk tã akupỳm htĩr jakamã koja mê hwỳr wrỳ nē mê kãm awjarê nhũm mê akupỳm htĩr ã omu nē kapēr ma hãmri nē amnhĩ tomnuj kaga kurê kumrêx. Kwa nã ã ri anhyr kêt nē mê hwỳr amē hēxta waa nē.” Anê.

³¹ —No nhũm kãm: “Nã koja mê Tirtũm kapēr ã kaga mar kêt ã koja mê määnēn Rajare tyk nē akupỳm htĩr nē mê hwỳr wrỳk nē kot mê kãm tanhmã ujarēnh to hã mar kêt nē. Jakamã kwarĩ pa mê hwỳr mēnh kêt nē. Kot paj ho anê nē ãm ixte mê hwỳr mēnh kaprỳ pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.” Anê. ã mê ujarēnh kot anhyr. Anê.

17

Mê kot Jejus nê mê no kupyr ã mê harēnh Matêwre 18.6; Makre 9.42; määnēn Rômãn 1.32; Sikũn Pētre 2.1, 2.18

¹⁻² Tã nhũm Jejus hkôt mê pa ho mê pa xwỳnhjê jahkre ho nhỹ nē mê kãm:

—E kot paj mê kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr tohtuj anhyr xwỳnhjê jarê ka mê inhma. Nã koja mēhõ mê hwỳr tē nē inhnē mê kãm kapēr. Mê kot mê mar nē amnhĩ tomnuj prãm xaj tanhmã mê kãm kapēr to. Hãmri nhũm mê mar xã hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hã koja Tirtũm ja hã omu nē kot inhnē tanhmã kãm nē xwỳnhhta pumu nē ja hã homnuj tỳx nē. Te mê kot mēhõ pynēnh nē mut ã kēn pyti hõ nhōr nē ma o htēm nē gō rax kãm mēnh pyrãk o koja hipêx. Te ho ja pyrãk no ãm homnuj tỳx o ja jakre. Jakamã kwa mê ixkapēr ma nē kãm ajamxpēr tỳx rãhã ho ri apa. Anê.

Mê pahte amnhĩ tã tanhmã mēhõ hto hkêt ã mê pamã karô

Matêwre 18.21; Makre 11.25-26; määnēn Epes 4.32; Korosê 3.13

³ Nhũm Jejus arĩ mê ahkre nê mê kãm:

—Nê koja ixkôt atōjê hõ tanhmã atomnuj to. Ka amnhĩ tã omu hãmri nē ma hwỳr tē nē ja hã kãm akapēr nē kãm: “Kwa mon ka axtem nē ri ã inhĩpêx anē ixto? Kwa nã ri ã inhĩpêx anhyr kêt nē.” Anê hãmri nhũm amnhĩ tã ama nē amã: “Nã na pa tee ri ixte tanhmã atota ã amnhĩ pumu nē ixkapri nē. Nã kot paj axte ã ri anhyr kêt nē.”

Kwa kêr ka axte tanhmâ ja mâ ajamaxpêr to hkêt nê. Te ate amnhî katut kôt mênh pyrâk o hipêx pu akupÿm tâm axpên nhîpêx o papa." Anê. Koja â amâ kapêr anê ka amnhî tâ ama hâMRI nê axte tanhmâ kot atoja mâ ajamaxpêr kêt nê.

⁴—Koja arîgro pyxi hâ xatâ tanhmâ atom-nuj to japêr. HâMRI nê xatâ tee ri ja hâ amnhî pumu nê awÿr mra nê xatâ amnhî tâ amâ kapêr nê amâ: "Pa ot pa awÿr tē. Na pa ra ixkaprî nê. Kwa ixte â anhîpêx anhÿrja pumu nê am omu. Kot paj axte hkêt nê." Anhÿr o xatâ amâ kapêr. Nê ra axte tanhmâ atomnuj to nê kê axte awÿr tē nê â amnhî tâ amâ kapêr anê. Nom kêr ka ama nê kamâ agryk kêt nê. Am xatâ kâm: "Nâ kot puj anê nê akupÿm tâm axpên nhîpêx. Kot paj axte tanhmâ ate ixtota mâ ijamaxpêr kêt nê. Kot puj ja ho pajapêx nê tâm axpên nhîpêx o akupÿm papa." Anhÿr o kêr ka mē xatâ axpên nhîpêx anhÿr rāhâ ho ri apa nê aa jam anhÿrer kêt nê. Anê.

Mē pahte mēmoj tā Tirtūm wÿr hā mē pa-jarēnh

Matēwre 17.20-21, 21.21-22; Makre 11.23

⁵Tā nhūm Jejus nhÿ hā mē ahkre ho mē pa xwÿnhjaja hâMRI kām:

—Kwa Pahihti. Tanhmâ mē ixto pa mē amnhî kaxyw Tirtūm kôt ijamaxpêr tÿx rāhâ ho ri ixpa. Anê.

⁶HâMRI nhūm mē kām:

—Nâ ra mē ate amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr jakamâ na ra amnhî tâ mē apumu. Jakamâ mē ate hkôt amnhî nhîpêx kukwak ri na ka htem mēmoj tâ awÿ nhūm mē ate mēmoj tâ hwÿr hâ hkôt mē amâ tanhmâ mēmoj nhîpêx to. Te mē ate pî hpār mÿj mā akapêr nê kām: "E amnhî jarē nê ma tē nê gô xujanār kām mān mrō." Anê nhūm kot amar nê amar xâ hkôt â kot amnhî nhîpêx anhÿrta pyrâk. Ja pyrâ nê kot kaj mē ate Tirtūm kôt amnhî nhîpêx o apa kukwak ri mēmoj tâ awÿ nhūm mē ama nê mē amâ mēmoj tanhmâ ho. Rÿ mē amâ mēmoj gô. Anê.

Te mē pahpê Tirtūm mā paxâpênh xwÿnh pyrâk

⁷Nhūm Jejus arî mē ahkre nê mē kām:

—Nê ja. Kot kaj mē amâ mē âpênh xwÿnh kwÿjaja nhūm hō amâ mēmoj tâ âpênh o pa ê ho anhÿr pa. HâMRI tanhmâ kot kaj kām akapêr to wehe? Xâ kot kaj kām: "E hâMRI axâpênhhta kaga nê tē nê nhÿ nê apku." Anhÿr o kām akapêr? ⁸Nâ kot kaj kām anhÿr kêt nê. Kot kaj kām: "E kwa tokyx tē nê hpānhâ inhmâ inhō hâ apê. Kot pa ixâpkur pa ka ixpānhâ nhÿ nê apku." Anhÿr kām akapêr. Kêp amâ âpênh xwÿnh jakamâ ka â kām akapêr anê. ⁹Ja pyrâ nê kot puj mē Tirtūm kot mē pamâ mēmoj tâ karō xâ hkôt tanhmâ kām amnhî nhîpêx to ho ri papa.

Mē ô patrâwta pyrâ nê kot tanhmâ mē pamâ karō hto xâ hkôt pu mē amnhî nhîpêx.

—Xâ na htem mē ô patrâw mē mēmoj tâ âpênh pa hâMRI nê hkwyjê mē amnhî to jarkrar o ri pa nê mē kām: "E ka mē ixpumu. Na pa hte inhō patrâw mē ixâpênh mex o mē hakre ka mē ja hâ ixpumu. Hêxta waa nê. Mon pa hte ri axtem â amnhî nhîpêx anê?" Anhÿr o xâ kot kaj mē kām amnhî to jarkrar o ri apa? Nâ na ka htem â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê.

¹⁰—Tâ pa hte mē ô patrâwta pyrâ nê tanhmâ mē amâ mēmoj tâ karō hto ho ixpa. Jakamâ kêr ka mē inhma nê ixte mē amâ mēmoj tâ karō xâ hkôt tanhmâ inhmâ amnhî nhîpêx to ho ri apa. HâMRI nê hâ amnhî to jarkrar pê amnhî jarēnh o: "Am hâMRI na pa â Jejus mē amnhî nhîpêx anê. Hêxta waa nê. Ixpê Jejus mē tanhmâ ixte amnhî nhîpêx to mex xwÿnh na pa." Anhÿr o amnhî to jarkrar kêt nê. Kêt am amnhî jarēnh o: "Nâ ixte kām tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ixpa xwÿnh pix na pa. Na hte mēmoj tâ inhma karō pa kuma nê ÿ hâ tanhmâ kām amnhî nhîpêx to." Anhÿr o amnhî jarēnh o ri apa. No ri amnhî krâ hkôt atÿx tanhmâ amnhî to jarkrar to ho ri apa hkêt nê. Anê.

Jejus kot mē ho 10 nê akupÿm mē ho mex â harēnh

Matēwre 8.1-4

¹¹Tā nhūm Jejus arî Garirej rūm pika pē Samar hkâx â Jerujarē hwÿr kormâ mō. ¹²Nê nhÿri krî hō htêp o mōr mē nhūm krî pu hâ ri mē pa xwÿnhjaja kêp 10 nê kutâ mra. Mē hkânhy hkro htÿx xwÿnhjaja kutâ mra nê hkaxpa nê amÿm kuhê nê omu. ¹³HâMRI nê kām:

—Pa Pahihti. Kwa mē ixpumu nê mē ixkamâ axukaprî nê tanhmâ mē ixto mex to. Anê.

¹⁴HâMRI nhūm mē kām:

—Tôe. Nâ kot paj mē ato mex. E mē māmri awjanâ nê ma akupÿm mē anhō patrejê hwÿr mra kê mē akupÿm mē akâ mex â mē apumu. Anê.

HâMRI nhūm mē kuma nê kapêr mar xâ hkôt awjanâ. Kâ nhy rāhâ awjanâ nê ma akupÿm patre hwÿr mra. Nê kormâ akupÿm hwÿr pry hâ mrar rāhâ piitâ hkâ mex pa. ¹⁵HâMRI nhūm am pyxi nê hkwyjê rom awjanâ nê akupÿm Jejus wÿr Tirtūm mē mex o mex â harēnh o hwÿr tē. ¹⁶HâMRI nê Jejus kaxpa nê kutâ hkōnkrâ ho tēm nê nhÿ nê amnhî tâ kām kot ho mex â kām amnhî jarē. Kwÿjê hkînhâ kêp Ijaew kêt axtem kêp Samar nhō xwÿnh tâ mē kurom akupÿn hwÿr tē nê kām mex o mex â harē. ¹⁷⁻¹⁹HâMRI nhūm amnhî tâ kuma nê kām:

—No mē akwÿjaja? Ixte mē ato 10 nê mē ato mex tâ ka am kapxipix awjanâ nê

akupÿn ixwÿr tē. Akwÿjē hkĭnhā apē Ijaew kēt tā akupÿm amnhĭ mex ā amnhĭ pumu hāmri nē mē kurom awjanā nē Tĭrtūm mā mex o mex ā harēnh o ixwÿr tē. Hēxta waa nē. Mo na hte ixkwÿjaja apyrā nē amnhĭ kaxyw ixkōt hamaxpēr kēt nē? E kānhmā xa nē māmri ma ajamakētkati nē akĭnh nē ma akupÿm tē. Anē.

Jejus akupÿn wrÿk xā hā arĭgro jarēnh

Matēwre 24.23-24, 24.37-44; Makre 13.32-37; mǎānēn Wam Tesarōn 5.2-8; Sikūn Pētre 3.3-10

²⁰⁻²¹ Tā nhūm Parijew nhō xwÿnh kwÿjaja Jejus wÿr mra nē omu nē kām:

—Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Xā koja apu Tĭrtūm tokyx kot mē pahwÿr mēnh mā xwÿnhnta mē nhūm mē pahwÿr wrÿ nē mē pahto amnhĭptār kurē kumrēx nā kormā? Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām amnhĭ jarē. Te ho nhām mēhō jarēnh pyrā nē mē kām:

—Nā ra kot mē ho amnhĭptār o pa kēnā. Nom nhÿri hkrĭ xā kamā mē ho amnhĭptār o hkrĭ hkēt nē. Na htem amnhĭ kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhĭ xunhwÿ hāmri nhūm kēp mē ō pahihtī hā mē ho amnhĭptār o pa. Nē mē kām mē hamaxpēr mex gō nhūm htem hkōt ri hamaxpēr mex o pa. Anē.

²² Hāmri nē hpānhā hkōt mē pa ho mē pa xwÿnhjē mā kapēr. Mē kot nhÿrmā tee ri kamā hamak o pa hā mē kām kapēr nē mē kām:

—Kot kaj mē nhÿrmā tee ri amā tokyx akupÿn ixwrÿk nē ixte mē ato amnhĭptār prām xāj tee ri inhmā anojarēt kaprÿ ho ri apa. Nē axpēn mā ri ijarēnh o: “Hēxta waa nē. Mo na we Pahihtī tokyx akupÿn mē pahwÿr wrÿk kēt nē?” Anhÿr o inhmā anojarēt o ri apa pē ixkamā ajamak rāhā ho apa.

²³ —Nē koja mē ra akupÿn ixwrÿk ā tanhmā mē amā ixto hēx to ho pa. Nhÿri ixkuhē nhūm mē kot ixpumunh ā mē amā ixto hēx o pa. Nom kēr ka mē ama nē am mē ama. ²⁴ Kot paj nhÿrmā akupÿn mē awÿr ixwrÿk kaxyw nhūm mē pika piitā hkōt akupÿn ixwrÿk kām anhĭpē ixpumu. Te mē piitā mē kot anhĭpē na jaxēnh pumunh pyrāk o kot kaj mē apiitā ixpumu. ²⁵ Nom kormā jar pika ja kamā ixpa ri koja mē ohtō nē ixkaga pa amnhĭ xā htÿx kamā ijamak kām ty. Hāmri nē mēmo arĭgro hā ma akupÿm kaxkwa hwÿr api. Hāmri nē nhÿrmā akupÿm mē awÿr wrÿ.

²⁶ —Nā kot paj nhÿrmā man akupÿn mē awÿr wrÿ. Akupÿn ixwrÿk xā hā arĭgrota ā koja jar pika ja kamā mē pa xwÿnhjaja htÿx ri tanhmā amnhĭ tomnuj to ho pa. Te amnepēm finat Noehtī htĭr ri mē kot htÿx ri

tanhmā amnhĭ tomnuj to ho pa pyrāk o koja mē amnhĭ nhĭpēx o pa. ²⁷ Na prem amnhĭ kaxyw Tĭrtūm mā hamaxpēr o pa hkēt nē. Nē am jar pika ja kamā mē kot amnhĭ nhĭpēx pix kukamā hamaxpēr o ri paja o am kōt pix mā tanhmā ri amnhĭ nhĭpēx to ho pa. Rōm nhūm Noehtī gō htām pymaj pār raxja nhĭpēx nē kām axā. Nhūm prem hā omu nē am omunh o pa nē tanhmā ri amnhĭ kukamā hamaxpēr to hkēt nē. Tā nhūm nata mē haēr pē wrÿ. Hāmri nē wrÿk rax o ra pika piitā hanhi nhūm mē piitā pikaprār pa.

²⁸ —Akupÿn ixwrÿk xā hā arĭgrota ā koja mē mǎānēn te amnepēm Sotō nhō xwÿnhjaja kot htÿx ri tanhmā amnhĭ tomnuj to pyrāk o amnhĭ nhĭpēx. Finat Rohti kormā htĭr ri mē kot htÿx ri tanhmā amnhĭ tomnuj to ho pata pyrāk o koja mē amnhĭ nhĭpēx. Na pre hte Sotō nhō xwÿnhjaja am pika ja kamā mē kot amnhĭ nhĭpēx pix kukamā hamaxpēr o ri pa. Nē am kōt pix mā ri amnhĭ nhĭpēx o pa. Nē htÿx ri amnhĭ xāpkur xā pix kukamā hamaxpēr. Nē mē hpur kām ri āpēnh pix kukamā hamaxpēr. Nē ri amnhĭ xujaprōr pix kukamā hamaxpēr nē axpēn mā mēmoj to wēnē pix kukamā hamaxpēr. Nē amnhĭm ōrkwÿ nhĭpēx pix kukamā hamaxpēr. Ā na prem pika ja kamā mē kot amnhĭ nhĭpēx pix kukamā hamaxpēr o ri pa anhÿrja o amnhĭ kaxyw Tĭrtūm mā hamaxpēr o pa hkēt nē.

²⁹ —Tā nhūm Rohti mē ō krĭ rŭm kator mē nhūm Tĭrtūm krĭ nhō xwÿnhjaja kot amnhĭ tomnuj tÿx o paja mÿrapē mē himex pa. Jao kaxkwa rŭm mē hipy mēmo hpōk kwÿ rē nhūm mē hkaxār pa. ³⁰ Tā akupÿn mē awÿr ixwrÿkja mē koja mē te Rohti nhō krĭ kamā mē kot amnhĭ nhĭpēx pyrā nē htÿx ri amnhĭ tomnuj pix o pa.

³¹ —Nē akupÿn ixwrÿyāta ā ka mē anhōrkwÿ nhĭmōk ā hkrāmnēnh o akri japēr nē akupÿn ixwrÿk kām ixpumu. Hāmri nē akukrēx wÿr axār nē hō hpyr mē ajamaxpēr kēt nē. Rÿ ka mē apur kām axāpēnh o akuhē japēr nē akupÿn ixwrÿk kām ixpumu. Hāmri nē akupÿm anhōrkwÿ hwÿr atēm mā ajamaxpēr kēt nē. Mo kaxyw kot ka kēt hwÿr tē? Kēt am inhmā mē ajapē hā akupÿn mē awÿr ixwrÿk mā ajamaxpēr o akĭnh nē ixpumunh o akuhē.

³² —Nē kēr ka mē Rohti prō kot tanhmā amnhĭ nhĭpēx toja mā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Na pre Tĭrtūm kapēr nhĭrōp xa nē amnhĭ katut kōt Sotōta wÿr rĭt hāmri nē ā amnhĭ nhĭpēx anhÿrja mÿrapē htyk kurē kumrēx. Tā kēr ka mē ho urāk nē amā akukrēx rax japē xāj ixkōt amōr kaxyw anhĭtōt kēt nē.

³³ —Nē kwa kēr ka mē jar pika ja kamā tanhmā mē ate amnhĭ nhĭpēx to pix kukamā ajamaxpēr o ri apa hkēt nē. Nē mē akukrēx rax pix kukamā ajamaxpēr kēt nē. Kojā nhÿrmā ja piitā mē apē hapēx pa. Mē ate

kām anhūhkra karo hpar pyrāk o piitā hipēx hāmri nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē hpānhā nhỹrmā mē amā mēmoj mex nhōr rax nē.

³⁴—Nē kot paj kamāt kām akupŷn ixwryk japēr nhūm nhỹri mēhō ra ixkōt amnhī xām xwŷnh mē mēhō kot ixkōt amnhī xām kēt xwŷnh wa par kām nōr japēr. Hāmri pa amnhī wŷr ra ixkōt kot amnhī xām xwŷnhnta o api nhūm kot ixkōt amnhī xām kēt xwŷnhnta arī gōr nē nō. ³⁵ Rŷ pa arīgro hā akupŷn ixwryk japēr nhūm mēnijē hō wa hamēxkrut nē harōj kahuk o am japēr. Hāmri pa ra kot ixkōt amnhī xām xwŷnhja ho api nhūm kot ixkōt amnhī xām kēt xwŷnhja ahte arī harōj kahuk o xa. Hāmri nē hamaxpēr mex kēt kumrēx o xa. ³⁶ Rŷ koja mēmyjē hō wa axkrut nē hpur kām apēnh o am japēr. Pu pa amnhī wŷr kot ixkōt amnhī xām xwŷnhnta o api nhūm kot ixkōt amnhī xām kēt xwŷnhnta pur kām ahte arī apēnh o xa. Hāmri nē tee ri hkrāmnhwŷ hukamā hamaxpēr o xa. Anē.

Nhūm pre ā Jejus hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā amnhī jarēnh anē. ³⁷ Hāmri nhūm mē kuma nē kām:

—Kwa nhỹri koja mēmoj ā amnhī nhīpēx anē? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Nā koja nhỹri mēmoja ā amnhī nhīpēx anē ka mē omunh kurē kumrēx. Te nhỹri mēmoj kro nē nōr nhūm nhōnhti kot omunh nē hā htor nē hpinhīpanh nhūm mē kot hā omunh kurē kumrēxta pyrāk. Anē.

18

Mē pahte Tirtūm mā amnhī jarēnh rāhā ho papa hā mē pamā karō

Rukre 11.5-8; määnēn Wam Tesarōn 5.17

¹ Tā nhūm Jejus hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjē mā mēmoj tā karō. Mē kot tanhmā Tirtūm mā amnhī jarēnh to hā mē kām karō. Mē kot xatā kām amnhī jarēnh o pa nē amnhī kaxyw kām hamaxpēr rāhā ho pa kaxyw. No am hā kuxi nē tanhmā mē kām hā ujarēnh to nē mē kām:

²—Koja nhỹri krī hō kamā juistija kām Tirtūm prām nōkati. Nē määnēn kām amnhī kwjē hprām nōkati htā kēp juistā nē tanhmā mē kām kapēr to ho hkrī. ³ Jakamā nhūm mēhō ni pé mjēn htyk xwŷnh. Nhūm hte mēhō xatā tanhmā kēp ō mēmoj to ho pa. Hāmri nhūm tee ri amnhī tā omu nē xatā juistita wŷr mra nē kām harē nē kām: “Xē gāā nē. Na hte pahkwjē hōja ixtomnuj rāhā ho pa. Xē ixtā tanhmā kām akapēr to kē tām inhīpēx.” Anē. Nē xatā hwŷr mra nē amnhī to kuwŷ nē xatā hwŷr mra nē amnhī to kuwŷ. ⁴⁻⁵ No nhūm kuma nē am kuma. Kām hkwyjē ho ajuta hprām kēt jakamā am kuma. Tā nhūm xatā hwŷr mra. Gaa nhūm rī kām mar kaga nē. Hāmri nē hamaxpēr o:

“Tk. Hēxta waa nē. Jahti na hte xatā ixwŷr mra nē tanhmā inhmā amnhī jarēnh to. Nē am xatā ixwŷr mra. Nā na pa ra inhmā mar kagyk nē. E pa tokyx tanhmā nē kot tanhmā ho xwŷnhnta mā ixkapēr to. Inhmā Tirtūm pyma kamā rŷ inhmā ixkwjē kaprī kamā pa tanhmā nē kām nē hkēt tā kot pa anhŷr kēt nhūm amnhī tā inhmā harēnh pix nē pa ra mar kurē ixkrā tātāk nē.” Anhŷr o hamaxpēr. Ā mē ujarēnh kot anhŷr.

⁶—Juisti tām hamaxpēr kēt tā nhūm nija xatā hwŷr mrar nē amnhī to hwŷr jakamā nhūm jatā tanhmā ho ajuta hto. ⁷⁻⁸ No kēt Tirtūmja. Xān ka htem mēmoj tā awŷ nhūm juisti punutita pyrā nē mē ama nē am mē ama? Nā koja ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē. Kot ka mēmoj tā kām amnhī jarēnh nhūm ama nē tanhmā amā mēmoj to rŷ tanhmā amā amnhī nhīpēx to. Juistita rom mē pakamā ukaprī xwŷnh na. Tā kot paj nhỹrmā akupŷn wŷr nē mē apumu ka mē ari amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr mex pé kām amnhī jarēnh rāhā ho ri apa pa ja hā mē apumu nē ixkŷnh tŷx nē. Ja na inhmā hprām. Anē.

Tanhmā mē kot Tirtūm mā amnhī jarēnh to hā mē harēnh

Matēwre 6.5-8; määnēn Wam Pētre 5.5-6

⁹ Tā nhūm Jejus mē kot amnhī to mex o hkwyjē jakrenh ā amnhī to jarkrar o ri mē pa xwŷnhjē pumu nē tanhmā mē kām kapēr to. Nom mē kot amnhī to jarkrarta ā kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

¹⁰—Koja mēhō wa hamēxkrut nē Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw wa tē. Ja kēp Parijew nhō xwŷnh nhūm hōja kēp mē ō pahi mā hkwyjē pé kǎxpore hkwy jamŷnh xwŷnh. Nhūm wa Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwŷr wa tēn axā. ¹¹⁻¹² Hāmri nhūm Parijew nhō xwŷnhnta kumrēx tē nē nhỹri mē piitā mē noo mā Tirtūm mā amnhī jarē. Nē amnhī to jarkrar pé kām amnhī jarēnh o: “Pa Tirtūm. E ra ate ixpumunh mex. Na pa hte amnhī to mex pix o ri ixpa. Ra ate ja hā ixpumunh mex. Na pa hte kǎxpore hkwy jamŷnh xwŷnh nēj rom tām amnhī nhīpēx. Nē semān piitā hā ixǎpkur kēt rāhā amā amnhī jarēnh rāhā ho ixtā apkati axkrut. Nom ja pix kēt. Na pa hte määnēn ixǎpēnh pānhā kǎxpore jamŷ nē mē kot amā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa xwŷnhjē mā hkwy nhōr o ixpa. Nē na pa hte ri ixǎkhŷnh o ri ixpa hkēt nē. Nē nhām mē kēp mē hprō ho amnhīkati ho ri ixpa hkēt nē. Na pa hte mē piitā mē kurom tām amnhī nhīpēx ā amnhī pumu nē ixkŷnh tŷx kumrēx. Hēxta waa nē. Mon pa hte ri ā amnhī to mex o ixpa anē?” Anhŷr o Tirtūm mā amnhī to jarkrar pé kām amnhī jarēnh o xa.

¹³—Hāmri nhūm hpānhā mē kēp kǎxpore hkwy jamŷnh xwŷnhnta haxwŷja Tirtūm mā amnhī jarē. No am Parijew nhō xwŷnhnta

rom ki hkwyjê pê awry nê ahte hipô nê kâm amnhî jarê. Nê kâm amnhî jarênh pê amnhî tak nê mur nê kâm: "Kwa Tirtûm. Na pa hte amnhî tomnuj tÿx o ri ipxa. Nê ixtÿx ri amâ prâm xa kuhpa hã tanhmã amnhî nhîpêx to. Na pa tee ri ja hã amnhî pumu nê ixkaprî htÿx nê. Â inhmã amnhî nhîpêx anhÿr o ri ipxa hprâm kêt tâ pa hte â amnhî nhîpêx anhÿr o ri ipxa. Kwa xa kot ka ixkamã axukaprî nê amnhî katut kôt ixte amnhî tomnuj rênh pa Tirtûm?" Anhÿr o kâm amnhî jarê.

¹⁴—Hãmri nhûm Tirtûm hamê wa kot kâm amnhî jarênh ma no ãm wamta ma nê ãm kuma. No kêt hkôt hõja ma hãmri nê kot kâm amnhî tâ àhwÿr xa hkôt amnhî katut kôt kot amnhî tomnuj rênh pa nê ho hkra. Jakamã nhûm mex nê hkînh nê pa. Ra tãm hkrã hãmri nê hkînh nê ma htêm kurê kumrêx. Â mê ujarênh kot anhÿr. Âm hãmri na pa mê amã ja jarê. Kojã mêhõ Parijew nhõ xwÿnhnta pyrã nê kot amnhî to mex xwÿnh ã amnhî kamnhix hãmri nê Tirtûm kot amnhî katut kôt kot amnhî tomnuj rênh kaxyw amnhî to hwÿr kêt nê. Kojã ãm kâm amnhî to jarkrar pix nê. Jakamã kojã Tirtûm te kot mar nê ãm mar pyrãk o hipêx. No kojã mêhõ kot kãxpore hkwy jamÿnh xwÿnhnta pyrã nê tee ri tanhmã amnhî tomnuj to hã amnhî pumu nê hkaprî nê. Hãmri nê amnhî to Tirtûm wÿ nhûm kuma nê tanhmã ho mex to. Anê.

Jejus kot amnhî wÿr mêhprêrejê hwÿr ã harênh

Matêwre 19.13-15; Makre 10.13-16

¹⁵ Tã nhûm Jejus mê hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja arî pry hã Jerujarê hwÿr mõ nhûm Ijaew kwÿjaja mê omu nê mê hkrare jamÿ nê Jejus wÿr mê o mra. Kot mê hã ðhkra jaxwÿr nê mê ho Tirtûm wÿr kaxyw. Hãmri nhûm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja tee ri ja hã mê omu nê nê mê kâm kapêr nê mê kâm:

—Tk. Kwa mê ma akupÿm mê akrata o mra na? Mo kaxyw na ka mê Jejus wÿr mê o mra? Kormã mê ràxre kênã. Anê.

¹⁶ Hãmri nhûm amnhî tâ mê kuma nê mê kâm:

—Tk. Kwa na mê ri inhnê mêhprjê kurê hkêt nê. Kwãr mê mãmri ixwÿr mê o mra. Anê.

Hãmri nê amnhî wÿr mê kâm hpa ho apê nhûm mê hwÿr mê o mra nhûm mê kuri kuhê. Hãmri nhûm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê mã kâm:

—E mê jareja mê omu. Na htem hamakêtkati nê hkînh nê ri pare. Nê kâm amnhî to rûnh prâm kêt nê ri pa. Tã Tirtûm kôt mê kot amnhî nhîpêx xwÿnhjaja na htem mê urak nê kâm amnhî to rûnh prâm kêt nê ri pa.

¹⁷—Jarejaja na htem hipêêxã nê katorxã wa kapêr ma nê wa hkôt ri amnhî nhîpêx mex o ri pa. Tã xipê Tirtûm kot mê awÿr inhmênh xwÿnh kot ka mê amã ixkôt amnhî xunhwÿr prâm. Hã kot kaj mê te ho jarejê kot amnhî nhîpêx pyrãk o amnhî nhîpêx. Jao ixkapêr ma nê ixkôt ri tanhmã amnhî nhîpêx mex to ho ri apa. Anê.

Kãxpore rax xwÿnh jarênh

Matêwre 19.16-30; Makre 10.17-31; mãânênh Wam Ximotre 6.6

¹⁸ Tã nhûm Ijaew nhõ hõja Jejus wÿr tẽ nê kâm kapêr nê kâm:

—Pa? Mê ijahkre xwÿnh maati? Kwa inhmã mêmoj jarê. Tanhmã kot pa we nhÿrmã Tirtûm ri ixtÿr tûm nê ipxa kaxyw amnhî nhîpêx mex to ho ri ipxa wehe? Anê.

¹⁹ Hãmri nhûm kâm:

—Xã ate xipê Tirtûm kwÿ hã ixpumunh kôt na ka ixte urak nê amnhî to mex xwÿnh ã ijarê? Tirtûm pix na kot amnhî to mex rãhã xwÿnh jakamã kot kaj ã ijarênh anhÿr jao xipê Kra hã ijarê. Nê urak nê ixte amnhî to mex xwÿnh ã ijarê. Nã xãn ka ãm atÿx ri amnhî krã hkôt ã ijarênh anê?

²⁰—Tirtûmja mex o mex xwÿnh jakamã kot kaj amã nhÿrmã kuri atÿr tûm nê apa hprâm hãmri nê ra kot mêmoj tâ mê amã karõ xa hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Ra ate mar mex kênã. Na pre mê amã:

Kêr ka mê axpên pê axãhkînh hkêt nê.

Nê mê axpên par kêt nê.

Nê mê axpên to axêx o ri apa hkêt nê.

Nê mê axpên pê aprõ ho amnhîkati hkêt nê.

Nê mê anhîpêêxã mê akatorxã wa hã api-jaãm pê wa kutã anojarêtx pix o ri apa. E kot kaj amã nhÿrmã Tirtûm kuri atÿr tûm nê apa hprâm hã kêr ka ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Anê.

²¹ Nhûm pre ã Jejus kâm kapêr anê nhûm kuma nê kâm:

—Kwa ixprîre ri ra ã ixte amnhî nhîpêx anhÿr o ri ipxa kênã. Nom ixte ixtÿr tûm nê ipxa kaxyw kormã ixte tãm kêt pyrãk. Anê.

²² Hãmri nhûm Jejus kâm:

—Nã kormã mêmoj pyxire nê arîk. Na ka amã akukrêx rax japê htÿx o Tirtûm jakre. Jakamã kêr ka ma akupÿm tẽ nê akukrêx o wênê hpa nê hpãnhã kãxpore jamÿ hãmri nê ma mê kêp amrakati xwÿnhjê mã õr pa. Hãmri nê ri akupÿn ixwÿr tẽ nê ixkôt apa ho apa. Anê.

²³ Hãmri nhûm kuma nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr. Kâm kukrêx rax japê nê kâm ðhkra karo hprâm kêt nê. Jakamã tee ri Jejus kot ã kâm hã karõ anhÿrja ma nê awjanã nê ma akupÿm tẽ. ²⁴ Hãmri nhûm tee ri ja hã omu nê hã mê kot mar xwÿnhjê mã kapêr nê mê kâm:

—Héxta waa nē. Koja mē hikukrēx rūnh xwŷnhjaja ohtō nē kām mē hikukrēx japē xà Tirtūm mē wa ixri htūr tūm nē pa ho papa hkēt nē. Wa ixte amnhī nhīpēxja mē kēp hihtyx. ²⁵ Na htem kām hikukrēx rax mā ĩhkra karo hprām kēt rāhā tee ri kām Tirtūm kōt amnhī nhīpēx prām kaprŷ. Te ho mēhō kot menh kagō hā hkre nē kām kagō katōk prām kēt rāhā kām guhkrax kām ār prām kaprŷta pyrāk. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām kapēr anē. ²⁶ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē kām:

—Kwa nom mē xipiitā mē inhmā mē ixkukrēx japē kēnā. Jakamā xà kot paj mē xipiitā nhŷrmā war ari ixtūr tūm nē ipxa ho ipxa hkēt nē nā? Anē.

²⁷ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kot kaj mē amnhī krā hkōt mē amā mē akukrēx japēja mā anhūrer kēt nē. Tirtūm pix na hte ā mē kot amnhī nhīpēx anhŷr kaxyw tanhmā mē ĩhkrā hto nhūm mē kām mē hikukrēx japē htŷx kēt nē. Jao mē kēp Tirtūm mē wa ixri htūr tūm nē mē pa ho pa mā xwŷnh. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm Simāw Pētre kām:

—Kwa Pahihti no mē pajaja? Na pa prem agryk ā mēmoj piitā hkaga hpa nē akōt ipxa ho ipxa. Jakamā kot paj mē nhŷrmā war ari ixtūr tūm nē ipxa ho ipxa nā? Anē.

²⁹ Hāmri nhūm kām:

—Tŷ. Nā ka mē atō inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw akwŷjē re nē ma inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Anhōrkwŷ re rŷ atō rŷ atōx rŷ aprō nē akrājē re. Rŷ akatorxā nē anhīpēēxā war are. Rŷ akukrēx piitā rer pa hāmri nē ma ixkapēr o mē piitā mē ahkre ho ri mē hkōt apa. ³⁰ Hā kot paj ja hā mē apumu nē mē ato mex rax nē. Hāmri ka mē ma nhŷhŷm apa nē nhŷri mē kām ixkapēr jarēnh o ri mē hkōt apa nhūm mē kot mē amar xwŷnh kwŷjaja mē ama nē ra kām mē akūnh nē. Nē ra mē ate akwŷjē rer par tā nhūm mē tāmjaja te mē apē mē ĩkra rŷ mē htō rŷ mē htōx pyrāk o mē anhīpēx nē tanhmā mē ato mex to ho pa. Hāmri ka mē nhŷrmā ty nē mā Tirtūm mē wa inhō krī hwŷr api hāmri nē wa ixkuri amex kumrēx nē atūr tūm nē apa ho apa. Anē.

Nhūm pre ā Jejus Simāw Pētre mē hkwŷjē mā kapēr anē.

Jejus kot axte htyk kukamā amnhī jarēnh Matēwre 20.17-19; Makre 10.32-34

³¹ Tā nhūm Jejus mē kot ŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwŷnh pē 12jaja mē hkwŷjē pē mē ho kato. Nē nhŷri mē hkāx ā mē o xa nē tanhmā mē kām amnhī jarēnh to nē mē kām:

—Amnepēm Tirtūm nhŷ hā kapēr jarēnh xwŷnhjaja na prem ixkukamā tanhmā mē kot inhīpēx to hā ĩjarē nē ixtā kagā. Tā pu mē ra Jerujarē hwŷr mō. Kamā koja mē tanhmā

ixto rax nē. Ra mē kot ixkukamā ĩjarēnh nē ixtā kagā xà hkōt koja mē ixto anē. ³²⁻³³ Koja mē kām ixkurē xwŷnhjaja ixpynē nē Rōm nhō xwŷnhjē nhō pōristi hwŷr ixto tē nē mē kām ixto hēx nhūm mē kuma nē mē mar xà hkōt tanhmā inhīpēx to. Nē mē hkwŷjaja ixtā hpēr o axkē nē akunha. Nē mē hkwŷjaja ixto kapēr punuj nē ĩjaprŷ nē ixtā argōx rē nē ixtak. Hāmri nē ixpi. Ā koja mē inhīpēx anē. Nom kot paj ām ixtyx ā apkati axkrunēpxi nhūm Tirtūmja akupŷm ixto ixtūr. Anē.

³⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri htyk nē akupŷm htūrja kukamā hamaxpēr no ām hpri hā hkōt hamaxpēr kēt nē.

Jejus kot no hkre xwŷnh o mex ā harēnh Matēwre 20.29-34; Makre 10.46-52

³⁵ Tā nhūm Jejus mē kormā Jerujarē hwŷr Jerikoja tēp o mō. Hāmri nhūm pry nhīhkjē hā no hkre xwŷnhjaja āhwŷr o nhŷ. ³⁶ Hāmri nē amnhī wŷr mē mrar ma. Mē ohtōō nē Jejus kōt mē mrar xwŷnhjē mrar ma nē mē kām:

—Kwa mēmo ri? Mēmoj wŷr na ka mē axohtō nē mra? Anē.

³⁷ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā Jejus pē Najare nhō xwŷnh kōt na pa mē mō. Anē.

³⁸ Hāmri nhūm mē kuma nē kàx pē Jejus mā kapēr nē kām:

—Pa Jejus? Apē mē inhō Pahihti mex na ka. Te apē amnepēm anhīgēt pahihti Tawi kot amnhī nhīpēx pyrāk. Jakamā kwa ixkamā axukapri nē akupŷm ixto mex kēt wehe. Ixte amnhī kaxyw akōt ĩjamaxpēr xwŷnhjē hō na pa. Anē.

³⁹ Hāmri nhūm Jejus kukamā mē mrar xwŷnhjaja tee ri kuma nē kām:

—Tk. Kwa akapēr kēt nē nhŷ nā. Anē.

Tā no nhūm ām mē kuma nē xatā amnhī to hwŷr o nhŷ. Kàx pē kām kapēr o nhŷ. ⁴⁰ Hāmri nhūm Jejus kuma nē xa nē amnhī wŷr hā karō nhūm mē hpa hā kupy nē hwŷr o tē nhūm kām:

⁴¹ —Pa mo na? Tanhmā kot pa ato? Anē.

Nhūm kām:

—Nā akupŷm inhmā ixrīt mex prām. Anē.

⁴² Hāmri nhūm kām:

—Tōe. Nā ra ate amnhī kaxyw inhmā ĩjamaxpēr tŷx jakamā kot kaj akupŷm ri rīt. Anē.

⁴³ Hāmri nhūm akupŷm rīt mex kurē kumrēx nē ja hā amnhī pumu nē hkīnh tŷx nē. Hāmri nē mā Jejus kōt Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o mē hkōt tē. Hāmri nhūm mē kot hā omunh xwŷnhjaja haxwŷja Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o Jejus kōt mō.

19

Jakew kām Jejus pumunh prām ā harēnh Rukre 3.8, 3.12-13

¹ Tā nhūm Jejus arī Jerujarē hwŷr mō nē Jeriko hwŷr pōj. Hāmri nē krī kahti

hkôt pry hã mō. ² Nhũm mē ra hkôt htu rax nē hkôt omunh o mō. Jakamã nhũm Jakew pē Rōm nhō pahĩ mā kwýjê pē kàxpore hkwy jamýnh xwýnhjê krãhtũm xwýnhja. Na pre hikàxpore rax nē. ³ Tã haxwýja kãm Jejus pumunh prãm nē. Nom ãm hakoiti nē hprĩhti jakamã tee ri kot omunh kaxyw amnhĩ nhĩpêx nhũm mē kēp ãmnãr rax nē. ⁴ Hãmri nhũm ra hamaxpēr nē ma kukamã hprõt nē tē nē nhýri pry mýri pĩ xãm pumu nē hã api nē kutêp ajêt. Hãmri nhũm Jejus mō nē hapa. ⁵ Nē kãnhmã rĩt nē omu nē kãm:

—Pa Jakew. E kwa tokyx tēn wrý pa ma akõt anhõrkwy hwýr tē nē ari amnhũm hikra. Anē.

⁶ Hãmri nhũm kuma nē hkĩnh nē. Nē wrýk kurē kumrêx nē ma amnhĩ kôt nē o tē. ⁷ Hãmri nhũm mē kot omunh o kuhê xwýnhjaja tee ri ja hã omu nhũm ja mē kēp omnuj nē nhũm mē axpēn mã harēnh o:

—Tk. Kwa nã. Jakew kot amnhĩ tomnuj xwýnh tã nhũm Jejus ma hkôt tē nē kuri pōj. Anē.

⁸ Hãmri nhũm wa õrkwy hwýr axã nē nhý nhũm Jakew Jejus mã amnhĩ jarēnh o:

—E. Nã ra ixte pahĩhti mã kàxpore jamýnh xwýnhnta na pa pre hte ho prēs jakre nē amnhĩn hamýnh rax nē. Tã kot paj akupým mē kãm õr pa. Na pa pre hte mē hkwyjê pē ho 10 nē hamý. Tã kot paj hipy ho 40 nē kurē nē akupým mē kãm ho ixpigrãnh pa. Á kot paj mē hipêx anē. Nē ixkàxpore jakrêx kot paj ho axkjê nē mē kēp amrakati xwýnhjê mã ho ixpigrãnh pa. Anē.

⁹ Hãmri nhũm kuma nhũm ja kãm mex nē. Jakamã nhũm kãm:

—Nã ãm hãmri. Ate pahkukamã panhĩgêt Apraãw pyrã nē jarãhã ate amnhĩ tomnuj kaga jakamã na ra jarãhã anhõrkwy hwýr mē mex xã axã. Koja Tĩrtũm jarãhã amnhĩ katut kôt ate amnhĩ tomnuj rēnh pa nē axte kãm hamaxpēr kêt nē. ¹⁰⁻¹¹ Mē ate amnhĩ tomnuj xwýnhjê hwýr na pre Tĩrtũm inhmē pa wrý. Te nhýri mē apikunor nhũm ixte mē ajapēr o ipxa kaxyw Tĩrtũm kot mē awýr inhmēnh nhũm ixwrýk nē nhýri ixte mē ajapēr o ipxa nē mē amã ixkator nē ixkĩnh nē ma akupým hwýr mē ato inhmõrta pyrãk. Anē.

Mē pahte Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to

Matêwre 25.14-30

Hãmri nhũm mē ohtõ nē Jejus mar o hkõt Jerujarê hwýr mra. Na prem htýx tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã hkamnhĩx o hkõt mō nē axpēn mã:

—E ma pu mē hkõt. Koja Jerujarê hwýr pōj hãmri nē kēp mē pahpê Ijaew nhō pahĩ nē mē pahto amnhĩptãr kurē kumrêx. E kwa ma pu mē hkõt. Anē.

¹² Nhũm Jejus mē hamaxpēr kôt mē omunh mex nē. Jakamã kot mē piitã mē ho amnhĩptãr xã hã arĩgro hã mē kãm amnhĩ jarēnh kaxyw. Kormã Jerujarê hwýr ahtêp kêt ri mē kãm amnhĩ jarēnh kaxyw. Nom hprĩ hã mē kãm hã amnhĩ jarēnh kêt nē. ãm amnhĩ tã kuxi nē mē kãm awjarê nē mē kãm:

—Koja nhýri krĩ hõ kamã mēhõ myja. Kot amnhĩ to rax o hkwyjê jakrenh xwýnhja. Nē krĩ hõ kamã krĩ piitã hkõt pahĩ nhō pahĩhtija hãmri harēnh ma nē amnhĩ wýr kuwý. Kot ma hwýr mõr nhũm õ krĩ kamã nē mããnen krĩ hkwy kamã kēp mē õ pahĩ kaxyw kot ãm kaxyw nhũm hwýr nojarê. ¹³ Hãmri nē amnhĩ wýr kãm mē ãpēnh xwýnhjê ho 10 nē tanhmã mē hã karõ hto. Nhũm mē hwýr mra nhũm mē kãm amnhĩ jarê nē mē piitã mē kãm kàxpore hkwy gõ. Ahpýnhã mē kãm hpýnh nē kugõ nē mē kãm: “E ota ixkàxpore hkwyta. Kot kaj mē ixkutêp tanhmã ri inhmã ho rax to. Kêr pa mēmo arĩgro hã akupým mō kê ra ixahã inhmã ho ohtõ nē pa hamý.” Anhýr o mē kãm kapêr hãmri nē ma mō. ¹⁴ Hãmri nhũm õ krĩ nhō xwýnhjaja ra kēp mē õ pahĩ kaxyw harēnh ma nhũm ja mē kēp omnuj nē. Nē mē kãm hkĩnh kêt jakamã ma krĩ hõ kamã kot mē kaxyw ãm xwýnhnta wýr hkwy rē nhũm mē ma hwýr mra nē hwýr pōj. Hãmri nē kot mē kaxyw ãm mã xwýnhnta pumu nē kãm: “Pa. E ot pa mē awýr mra. Kwa na ka xep ra mē ixkaxyw mē inhĩõja xãm kaxyw. Kwa nã mē inhmã jahti hkĩnhiti hã. Kwa mē ixkaxyw ãm kêt nē nã?” Anhýr o kãm kapêr.

¹⁵ —Tã no nhũm ãm mē kuma nē ãm mē kuma nhũm mē awjanã nē mã akupým mra. Hãmri nhũm pahija mē kaxyw mē kãm hkĩnh kêt xwýnhnta xãm nhũm ma akupým õ krĩ hwýr mō. Mõõ nē ra pōj hãmri nē amnhĩ wýr kãm mē ãpēnh xwýnhjê hã karõ nē mē kãm: “E no ixte mē amã kàxpore nhõr xwýnhnta? Tanhmã na ka prem ixkutêp inhmã ho rax to? E mē inhmã agõ pa omu.” Anē.

¹⁶ —Hãmri nhũm wamta kãm: “Ota akàxpore ate inhmã õr xwýnhnta. Na ka pre inhmã ho pyxi nē agõ pa kupy nē ho mēmo hy hkwy japrõ nē hkre. Nhũm õ pa mē kãm ho wēnê ho ri ipxa nē hpãnhã kàxpore jamý nē hipy amã kurē nhũm ra kēp 10. Ota. E amý.” Anē.

¹⁷ —Hãmri nhũm kuma nē hkĩnh nē. Hãmri nē kãm: “Nã ãm hãmri na ka ã inhmã ho rax anē. Ixte amã ho pyxi nē õr tã ka pre inhmã hamãr mex nē nhũm kãnhmã axkamê nē ra kēp 10. Tã ra ixpê krĩ hkwy kamã mē õ pahĩ jakamã kot ka inhmã krĩ ho 10 nē inhmã hamãr o ri apa. Jakamã kwa mãmrĩ amnhĩm kàxporeta o arĩk.” Anē.

¹⁸ —Hãmri nhũm hpãnhã hõja hwýr tē nē kãm: “E ota akàxporeta. Na pa pre ho mēmo hy hkwy japrõ nē hkre nhũm õ pa mē kãm ho wēnê nē hpãnhã kàxpore jamý nē hipy

amã kurê nhũm ra kêp 5. Tã ota. E amý:" Anê. ¹⁹ Hãmri nhũm kuma nê kãm: "Nã ãm hãmri. Hãmri na ka ã inhmã ho rax anê. Jakamã kot kaj hpãnhã inhmã krí ho 5 nê ho amnhĩptãr o apa. E mãmrĩ amnhĩm kãxporeta o arĩk." Anê.

²⁰⁻²¹ —Hãmri nhũm hpãnhã hkõt hõta tẽ. Nom hkwyjẽ hkĩnhã õ patrãw mã tanhmã kãxpore ho rax to hkõt nê. ãm tanhmã hamaxpẽr punuj to nê htýx ri kot kêp ho õxy nê amnhĩm piitã hamýnh par nê akupým kãm hkwy nhõr kêt ã hkamnhĩx. Jakamã tanhmã kãm ho rax to hkõt nê. ãm hkupu nê o tẽ nê nhýri kutêp kuxi. Hãmri nhũm õ patrãw amnhĩ wýr hã karõ nhũm hwýr tẽ nê amnhĩ nê kãm kapẽr punuj nê kãm: "Tk. Ota akãxporeta. Ixte amã tanhmã ho rax tore hã. Ixte amã ho rax ronhýx ka amnhĩm piitã hamýnh pa nê akupým inhmã hkwy nhõr kêt nê. Rý ixte tanhmã apẽ homnuj to ronhýx ka hã inhmã akir. Jakamã na pa tanhmã amã ho rax to hkõt nê. ãm hkupu nê o tẽ nê ho amũxu nhũm arĩ akutêp hikwý. Tã ota." Anhýr o amnhĩ nê õ patrãw mã kapẽr punuj nê. ²²⁻²³ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma. Kot amnhĩ to mex xwýnh nê kãm mẽ ãpẽnh xwýnhjẽ ho mex o pa xwýnh tã ã kãm ãpẽnh xwýnh kot kãm kapẽr anhýrja ma nê amnhĩ tã kamã gryk nê. Hãmri nê kãm: "Tk. Kwa xã ã ixte amnhĩ nhĩpẽx anhýr? Nã ixte ã amnhĩ nhĩpẽx anhýr kêt. ã ixte amnhĩ nhĩpẽx anhýr nhũm amã ixpuma ronhýx ka pre amã ixpuma xãj ixkãxporeta py nê ixwakre kamã amnhĩ krã hkõt tanhmã inhmã ho rax to. Tã nhýx pa pre ra akupým awýr tẽ nê hamý. Nã na ka ã ijarẽnh anhýr o axẽx nê amnhĩ krã hkõt tanhmã inhmã ho rax to hkõt nê. Mýrapẽ kot paj atomnuj týx nê ka ri amnhĩ pumu. Pẽr ãm ajamaxpẽr punuj."

²⁴ —Nhũm pre ã kãm kapẽr anê hãmri nê mẽ kot mar o kuhẽ xwýnhjẽ mã kãm: "E mẽ atõ kêp kãxpore py nê wam kot ho 10 nê hamýnh xwýnhnta mã agõ." Anê. ²⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nhũm ja mẽ kêp omnuj nhũm mẽ kãm: "Kwa nã ra hikãxpore rax kẽnã. Ra ate kãm ho 10 nê õr kẽnã." Anê. ²⁶ Hãmri nhũm mẽ kãm: "õý nom tãã. Mãmrĩ kãm agõ. Kojã mẽhõ inhmã ãpẽnh mex pa amnhĩ tã omu nê kot inhmã ãpẽnh mexta pãnhã ho mex nê. No kojã inhmã ãpẽnh mex kêt nê pa tee ri ja hã omu nê ho mex kêt nê. E mãmrĩ kãm agõ." Anê. ²⁷ Hãmri nê hpãnhã mẽ kãm: "E hpãnhã mẽ kãm ixprãm nõkati xwýnhjaja. Ixte mẽ ho amnhĩptãr mã tã mẽ kãm ixprãm nõkati xwýnhjaja. Mẽ ma mẽ hwýr mra nê mẽ ho akuprõ nê akupým amnẽ ixwýr mẽ o mra nê inhnoo mã mẽ himex pa." Anê. ã mẽ ujarẽnh kot anhýr. Anê.

Nhũm pre Jejus ã mẽ kãm ujarẽnh anê. Te tãm kêp patrãwta pyrã nê ã amnhĩ jarẽnh anê. Mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho pa

hã mẽ omunh xã hkõt tanhmã mẽ hipêx to hã amnhĩ jarẽ.

Jejus kot Jerujarẽ hwýr ãr ã harẽnh
Matẽwre 12.1-11; Makre 11.1-11; Juãw
12.12-19

²⁸ Nhũm Jejus kormã Jerujarẽ hwýr mõ. ²⁹ Hãmri nê ra Petake mẽ Petãn wa htêp o mõ. Hixêt pẽ Oriwẽhti kahti ri na krí wa xa. Jakamã nhũm Jejus hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnh wa ho axkrut nê amnhĩ kukamã wa kumẽ. ³⁰ Nê wa kãm:

—E. Wa ma krí mũj wýr mẽ ixkukamã wa tẽ. Nê wa hwýr pøj nê nhýri jumẽnre nyw mã ê nê ãm ata pumu. Kormã mẽ kot hã hkri hkõt xwýnhnta. Ka wa omu nê kãm ê xã hpõt nê man akupým ixwýr o tẽ. ³¹ Nhũm mẽhõ ja hã war apumu nê hã tanhmã war amã kapẽr to ka wa kãm ã ijarẽnh anê nê kãm: "Mẽ panhõ Pahihti na hã karõ pa wa hwýr tẽ." Anhýr o wa kãm ijarẽ. E wa ma hwýr tẽ. Anê.

³² Hãmri nhũm wa kuma nê ma hwýr htẽm kurẽ kumrẽx. Nê wa krĩm pøj nhũm Jejus kot wa kãm harẽnh xã hkõt jumẽnreta pumu. ³³ Hãmri nê kãm ê xã hpõt o xa nhũm õ dõnjaja mra nê hã wa omu nê wa kãm:

—Tk. Kwa mõ kaxyw na ka wa ri mẽ ixpẽ mẽ ixkrit mã ê xã põt o wa xa? Kwa xã kot kaj wa mẽ ixpẽ ho ahkĩ nã? Anê.

³⁴ Hãmri nhũm wa mẽ kãm:

—Nã mẽ panhõ Pahihti na wa inhmã anê pa wa tẽ. Wa ixte ma akupým kutã ho inhmõr kaxyw. Anê.

Hãmri nhũm mẽ wa kuma nê wa kãm:

—Tõe. Nã wa mãmrĩ ma kãm o tẽ. Anê.

³⁵ Hãmri nhũm wa ma akupým Jejus wýr o tẽ. Hãmri nê kaxyw amnhĩ xẽ hkwy hopøj nê kãm ho hkõ kahty nê kãm ho htýx nê o xa nhũm hã nhý nê mõ. ³⁶ Kormã Jerujarẽ hwýr hixêt ã ãpir o mõ. Nhũm mẽ kot omunh o mra xwýnhjaja hkĩnh nê ma hkukamã kot pry ho mex kaxyw amnhĩ xẽ hkwyptyr o mõ. ³⁷ Hãmri nhũm mẽ hixêt ã api nê kormã ahpar mã wrýk o mõ. Hãmri nhũm Jejus kõt mẽ pa ho pa xwýnhjaja kãx pẽ Tirtũm mex o mex ã harẽnh o hkõt mõ. Ra mẽ kot hkõt pikamẽnh ry nê kot mẽ kãm aa mẽmoj pumunh kêt kwý ho anhýr rax ã omunh jakamã hkĩnh nê nê Tirtũm mex o mex ã harẽnh o hkõt mõ. ³⁸ Nê harẽnh o:

E ota Tirtũm kot mẽ pahwýr mẽnh xwýnhnta na ra pøj.

ãm hãmri na mẽ pahwýr wrý. Na mex kumrẽx.

Kêp mẽ panhõ Pahihti mex na. ãm hãmri na pre Tirtũm mẽ pahwýr kumẽ.

Tirtũmja mex kumrẽx. Mex o mex. Kukwak ri pix mã na pu htem pajamakêtcati nê paxãmnhĩx ri papa rãhã ho papa.

Anhýr o Jejus kõt harẽnh o mõ. Ra kot mẽ ho amnhĩptãr kurẽ kumrẽx ã hkamnhĩx

jakamā hkīnh nē hkôt ā kapēr o mōr anē.
³⁹ Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnhjaja
 mē hkôt mra nē tee ri mē kuma hāmri nē
 Jejus mā kām:

–Kwa Jejus. Mē kām anē kē mē anhkīrē
 nā? Anē.

⁴⁰ Hāmri nhūm mē kām:

–Tk. Nā kot paj mē kām anhyr kēt nē.
 Ā mē kapēr anhyrja na inhmā mar hprām.
 Kwār mē māmri Tirtūm mā mex o mex ā
 harēnh o ixkôt mō. Kot mē anhyr kēt nhūm
 ra pikap kēn nhīkwý xwýnhja tee ri ja hā mē
 omu hāmri nē tām tanhmā amnhī nhīpēx to
 nē mē hpānhā tām Tirtūm mā mex o mex ā
 harēnh o hikwý. Jakamā kwār mē māmri
 kapēr anē. Anē.

*Jejus tee ri kot Jerujarē hkukamā
 hamaxpēr ā harēnh*

Rukre 23.27-31

⁴¹ Nhūm mē kormā Jerujarē hwýr hpōx
 o mō. Kormā hixēt rūm ahar mā hwýr
 wrýk o mō. Hāmri nhūm Jejus amým amnhī
 hkukamā Jerujarē nhō xwýnhjē pumunh o
 mō nē mē hkukamā hamaxpēr o hkaprī nē.
 Hāmri nē hkaprī xāj mýr o mō. ⁴² Hāmri nē
 te kot mē kuri mē omunh o ri pa pē mē kām
 kapēr pyrāk o mē kām kapēr nē mē kām:

–Hēxta waa nē Jerujarē nhō xwýnhjaja.
 Kot kaj mē amex kēt nē. Mē ate amnhī
 kukamā axāhpumunh mex ronhýx ka mē
 ra mē kām mē akurē xwýnhjē pumaj ixkôt
 amnhī xunhwýr kurē kumrēx nhūm mē tee
 ri tanhmā mē ato mā. Ka mē ra ixkukwak ri
 amex nē ajamakētkati nē akīnh nē ri apa ho
 apa. ⁴³⁻⁴⁴ Tirtūm tām kot mē awýr inhmēnh
 tā ka mē amā ixprām kēt nē. Jakamā koja
 nhýrmā mē kām mē akurē xwýnhjaja mē
 awýr mra nē mē anhō krīm hipōk pa. Hāmri
 ka mē amnhī wýr mē omu nē tee ri ajapōx
 kaxyw nhūm mē awýr agjē nē mē anhīmex
 pa nē mē anhō krīja grānh pa. Nē ahpýnhā
 ri mē anhōrkwý grānh pa. Ā koja mē mēmoj
 piitā grānh par anē. Anē.

*Jejus kot Tirtūm nhōrkwý hwýr ar ā harēnh
 Matēwre 21.12-17; Makre 11.15-19; Juāw
 2.13-22*

⁴⁵⁻⁴⁶ Tā nhūm Jejus Jerujarē hwýr axā nē
 jumēnre rūm wrý hāmri nē ma Tirtūm mā
 amnhī jarēnh xā hā ixkreja wýr tē. Hāmri
 nē hwýr axā nē tee ri kamā mē pa xwýnhjē
 pumunh o xa. Nhūm mē ra axtem nē mōx
 nē ōwēhti nē tuuti ho wēnē ho kuhē. Mē
 kot haprōr nē Tirtūm mā hpar nē kām ōr pē
 kām amnhī jarēnh kaxyw mē kām ho wēnē
 ho kuhē. Nē axtem nē mē kām hā ohtō rax
 kām mē kām ho wēnē. Hāmri nhūm Jejus mē
 hwýr axā nē tee ri mē omu mē kām akir nē
 mē kām:

–Tk. Kwa nā. Tirtūm kapēr ā kagā htūm
 kot ōrkwý jarēnh kot:

Inhōrkwýja ām mē ate inhmā amnhī jarēnh
 xā hā ixkre pix kaxyw na.

Anhyr o kot harēnh tā ka mē axtem nē kamā
 ā amnhī nhīpēx anhyr o apa. E mē ajapōj nē
 ma ajapēx tokyx anē.

Anhyr o mē kām kapēr hāmri nē ixkre nē
 mē kator nhūm mē ma hapēx pa.

⁴⁷ Tā nhūm Jejus apkati mē Tirtūm mā
 amnhī jarēnh xā hā ixkreja wýr mra nē
 kamā mē ahkre ho hkrī. Hāmri nhūm mē
 ō patre krāhtūm mē Tirtūm kapēr tūm o mē
 ahkre xwýnhjē mē mē kot amnhī to rūnh
 xwýnhjaja kot mē ahkre ma nhūm ja mē
 kēp omnuj nē nhūm mē kām hpir prām nē.

⁴⁸ Nom nhūm amarī mē pa xwýnhjaja mē
 kurom kām mar prām nē akryk mar o kuhē.
 Jakamā nhūm mē tee ri ja hā mē omu nē
 tanhmā mē kot hpir to hkukamā hā xepēn
 ma.

20

*Mēhō nhý hā Jejus kot mē ahkre hā
 harēnh*

Matēwre 21.23-27; Makre 11.27-33

¹ Nhūm arīgro hō hā nhūm Jejus kē axte
 Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkreja wýr
 axā nē mē ahkre ho nhý. Tanhmā mē kot
 amnhī nhīpēx to nē nhýrmā Tirtūm mē wa
 kuri htūr tūm nē pa hā mē kām kapēr o nhý.
 Hāmri nhūm Ijaew nhō pahijē mē mē kot
 Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjē mē
 mē ō patre krāhtūmjaja hēx rom mar o kuhē.
² Hāmri nē kām:

–Kwa inhmā amnhī jarē. Mēhō nhý
 hā na ka hte ā amnhī nhīpēx anhyr o ri
 apa? Na ka hte akupým mē ho mex o apa nē
 tanhmā mē ahkre hto ho apa. Xā amnhī krā
 hkôt na ka hte ā amnhī nhīpēx anē nā? Anē.

³ Hāmri nhūm mē kām:

–Nā ixkumrēx kot paj mēmoj tā mē
 akukja. Ka mē inhma nē inhmā harē pa
 rī kormā tanhmā mē amā amnhī jarēnh to.
⁴ Finat Juāw Paxisja ā kot paj mē akukja.
 Mēhō nhý hā na pre mē hkrā kumrār o pa?
 Xā amnhī krā hkôt na xā Tirtūm nhý hā? E
 mē atō inhmā harē. Anē.

⁵⁻⁶ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri kot
 tanhmā kutā kām harēnh to hkukamā
 hamaxpēr nē xepēn mā:

–Kwa tanhmā kot puj mē kām harēnh
 to? Jar mē kot mar xwýnhjaja na htem kēp
 Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o pa xwýnh ā
 harēnh o pa. Tā kot puj mē kām kot amnhī
 krā hkôt mē hkrā kumrār o pa hā harē nhūm
 mē tee ri mē pama nē mē pakamā gryk týx
 nē. Nē mē paxēx rom mē pahte kām pakapēr
 ā mē pahpumunh kurē kumrēx nē kēn o mē
 pahtak o mē panhīmex. Nom kot puj mē kām
 Tirtūm nhý hā mē hkrā kumrār ā harē nhūm
 mē pamā kapēr o: “ā kot anhyr kēnā na ka
 prem kapēr ma nē ra ixkōt amnhī xunhwýr
 kēt nē?” Anē. Nā kot puj mē kām tanhmā

harēnh to hkēt nē. Kot puj mē ām kām aa te mē pahte ja jarēnh mar kēt pyrāk o harē. Anē.

Mē kot tanhmā kām nē nhūm kot ta pānhā tanhmā mē kām nē pymaj nhūm mē ām tee ri kām tanhmā nē hprām kaprý o kuhē.

⁷Hāmri nē kām:

—Konēn. Mē ixte mēhō nhý hā kapēr o pa hā omunhre hā. Anē.

⁸Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Tōe kot pa xep ijaxwýja mē amā tanhmā amnhī jarēnh to hkēt nē. Ijaxwýja ixte mēhō nhý hā ā ixte amnhī nhípēx anhýr o ri ixpa hā amnhī pumunhre hā. Anē.

Mē àpēnh punuj xwýnhjē jarēnh

Matéwre 21.33-46; Makre 12.1-12

⁹Nhūm Jejus arī Ijaew nhō pahijē mā kapēr. Nē mē kot tanhmā hipēx to hkukamā mē kām tanhmā amnhī jarēnh to. No ām amnhī tā kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

—Koja mēhō hpur ā hkwyjē kot kamā kām àpēnh kaxyw mē kām karō. Hāmri nhūm mē ma hwýr mra nē kamā mēmo hy hkre nē hkre pa. Hāmri nhūm ra hpur nhō dōnja nhýhým nojarēt nē kām mē àpēnh xwýnhjē mā tanhmā hpur jarēnh to nē mē kām: “E or ixpur nō. Kē kamā mēmoj hkā hpa ka mē māmri kamā axujamýnh pa nē ho axkjē. Nē ixkutēp inhō jaxwý nē māmri mē anhō tanhmā ho hprām xā hkōt tanhmā ho.” Anē.

—Nhūm ā mē kām kapēr anē hāmri nē ma nhýhým mō.

¹⁰—Tā nhūm ra hkā hpa. Nom nhūm hpur nhō dōnja kormā krī hō kamā ri hā ujahkre ho ri pa. Tā kuri kām àpēnh xwýnhjē hōja nhūm akupým mē hwýr kumē. Mē kot kām kwý nhōr nhūm mē kot kām o mōr kaxyw ma mē hwýr kumē nhūm ma mē hwýr mō. Mōō nē mē hwýr pōj nhūm mē omu nē axtem nē unē nē htak nē akupým hano nhūm ma akupým ý kamā mō. ¹¹Hāmri nē pōj nhūm o patrāwja tee ri omu nē hpānhā ja mē nhūm ma mē hwýr mō. Mōō nē mē hwýr pōj nhūm kē wem mā ho anē nē unē nē htak nē akupým hano nhūm wanta pyrā nē ma akupým ý kamā mō.

¹²—Hāmri nhūm kē axte hkōt ja mē nhūm ma mē hwýr määnen mō. Ma mē hwýr mō nē pōj nhūm mē te ho wanta ma hipēx pyrāk o hipēx nē unē nē htak rax nē amnhī nē hano nē pur nē kapót ā kumē. Hāmri nhūm ma akupým määnen ý kamā mō. ¹³Nhūm mē o patrāw tee ri mē omu nē hamaxpēr o: “Héxta waa nē. Tanhmā kot paj amnhī nhípēx to? Nā kot paj mē hwýr ixkra mām mē. Inhmā hapē htā kot paj mē hwýr kumē kē ma mē hwýr mō. Hāmri nhūm mē kēp ixkra hā omu nē tanhmā ixpē ho hkēt nē. Nē tā inhmā kām inhōja kwý gō.” Anhýr o hamaxpēr hāmri nē ma mē hwýr kumē nhūm ma mē hwýr mō.

¹⁴—Tā ra mē hwýr hpōx o mō nhūm mē amým amnhī wýr omu nē kēp hkra hā omu nē hā axpēn mā amýnē nē axpēn mā: “E onēj hpur nhō dōn krata tē. Kojā nhýrmā o papaj mýr pē amnhūm pur ā pyka pytā nē ho o. Kwa pu mē hpir kurē kumrēx nē kēp hpurja o panhō. E tokyj pu mē kupi ri.” Anē.

¹⁵—Hāmri nhūm tē nē mē hwýr pōj nhūm mē unē nē pur nē ho kato nē ma o tē nē kupi. Ā mē ujarēnh kot anhýr. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh anē nē hā tanhmā mē hkukjēr to nē mē kām:

—E koja hpur nhō dōnja hkra jarēnh ma hāmri nē tām mē hwýr mō nē tanhmā mē hipēx to wehe? ¹⁶Koja ma mē hwýr mō hāmri nē mē himex pa. Hāmri nē hpānhā hpur ā nhām mēmojjē rē nhūm mē tā kām hamār mex o pa. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh anē hāmri nhūm mē kot mar xwýnhtaja ujarēnh kamā amnhī jarēnh mar kurē kumrēx. Mē kot Tirtüm kot mē hwýr rēnh xwýnhjē kapēr mar kēt nhūm mýrapē mē kām mē hkurē xwýnhjaja kot mē kēp mē o pika pytār nē mē himex par ā amnhī jarēnh ma nhūm ja mē kēp omnuj týx nē. Hāmri nē hēx rom Jejus mā kām:

—Tk. Kwa nā nhýx pre kēt pur nhō dōnja ā mē hipēx anhýr kēt nē. Anē.

¹⁷Hāmri nhūm mē kuma nē mē omunh o xa. Nē mē omunh pē mē no kagār mā mē kām kapēr nē mē kām:

—Nā ā mē hipēx anhýr mā mē tām kēnā. Mām ka prem ra Tirtüm kapēr ā kagā htüm kot ja jarēnh ma. Harēnh kot:

Mē kot kēn o amnhūm örkwy nhípēx kaxyw nē kēn maati pumu nē htýx omnuj ā hkamnhix nē hkaga.

Mē kot hkaga htā Tirtüm mē kurom mex o kot kēn piitā hakrenh par ā omunh kurē kumrēx. Anē.

Ā Tirtüm kapēr ā kagā htüm kot mē ajarēnh te mē kot kēn maati punuj ā hkamnhix nē hkaga xwýnhjē jarēnh pyrāk o ā mē ajarēnh kot anhýr. Anē.

¹⁸Nhūm pre ā Jejus mē kām te kēp kēn maati pyrāk o mē kām amnhī jarēnh anē. Hāmri nē axte amnhī tā kuxi nē mē kām axte kēn jarēnhja pyrā nē mē kām:

—Nā kot kaj mē atō ixkaga hāmri nē te mēhō htýx htēm nē kēn pumunh kēt nē hā hték nē tēm pyrāk o amnhī nhípēx. Jao ixkutā amnhī xām. Rý ka tanhmā amnhī to nē ixkaga nhūm te kēn maati hō htēm nē kot anhīpy htēm nē axóm par pyrāk o anhīpēx ka amex kēt nē. Anē.

¹⁹Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh kām mē harēnh anē. Hāmri nhūm Tirtüm kapēr tüm o mē ahkre xwýnhjē mē mē o patre krāhtümjaja kot mē kām kēn jarēnh o te mē tām harēnh pyrākja ma nhūm ja mē kēp omnuj týx nē. Jakamā nhūm mē kām Jejus

pynênh nê haxâr prâm nê. Nom amnhî tâ kâm mê kot mar o kuhê xwÿnhjê puma nê.

*Mê kot hêx rom Jejus kukjêr â mê harênh
Matêwre 22.15-22; Makre 12.13-17;
mâânên Rômân 12.1, 13.6-7*

²⁰ Hâmri nhùm Tîrtüm kapêr tùm o mê ahkre xwÿnhjê mê mê ô patre krâhtümjaja Jejus tânopxar o kuhê. Hâmri nê ra amnhî wÿr mêmÿ hkwyî hâ karô nê mê kâm:

—E. Mê ma Jejus wÿr mra nê te mê ate hkôt amnhî xunhwÿr kaxyw pyrâk o amnhî nhîpêx nê mêmoy tâ ri hkukja. Mêmoy tâ hkukjêr rax nê. Kêr kê Rôm nhô pahi Sesti kapêr kwÿm ri tanhmâ mê amâ kapêr to ka mê ama nê man akupÿn mra nê mê inhmâ harênh kurê kumrêx. Pa mê ama nê ma hwÿr mra nê hâ unê nê ma Sesti nhÿ hâ mê pahto amnhîptâr xwÿnhnta wÿr o tê nê îlkram haxâ. Anê.

²¹ Hâmri nhùm mê kuma nê mê kâm:

—Tôe. Nâ kot paj mê anê. Anê.

Hâmri nê ma hwÿr mra nê hêx rom kâm kapêr nê kâm:

—Pa Jejus? Nâ âm hâmri na ka hte Tîrtüm kapêr o mê ahkre mex o ri apa. Na ka hte mê kamâ akahak kêt nê. Nê mê kot tee ri tanhmâ ato kapêr punuj to htâ ka aprî hâ mê ahkre mex o ri apa. ²² Kwa mê inhmâ mêmoy jarê. Rôm nhô pahihiti kot mê pahte kâm kâxpore hkwyî nhôr â mê pahpê Ijaew mâ karôta. Kwa xa we ja amâ mex nâ? Xâ kot pu mê kâm kugô nâ xâ kot pu mê kâm ôr kêt nê? E kwa mê inhmâ tanhmâ harênh to. Anê.

²³ Nhùm prem â hêx rom kâm kapêr anhÿr tâ nhùm ra mê hamaxpêr â mê omu nê mê kâm:

²⁴ —E mê atô anhô kâxpore htÿxre japêr nê inhmâ hõ gô pa omu. Anê.

Hâmri nhùm mê kâm ja gô nhùm kupy nê omu nê kânhmâ mê kâm kupê nê mê kâm:

—E mêhõ nhîxi nê mêhõ karô na ja hâ? Anê.

Hâmri nhùm mê kâm:

—Pahi Sesti karô nê hixi na hâ kênâ. Anê.

²⁵ Hâmri nhùm mê kuma nê mê kâm:

—Tÿ. Tô kêr ka mê mâmri kâm hkwyî nhôr o apa. Hâ hkarô nê hâ hixi. Tâm kot hipêx xwÿnh jakamâ ô na. No mê kajaja na pre Tîrtüm mê anhîpêx nhùm mê apê ô jakamâ kwa kêr ka mê kapêr kôt pix mâ ri amnhî nhîpêx o ri apa. Anê.

²⁶ Nhùm pre â Jejus mê kâm kapêr anê nhùm mê piitâ mar o kuhê. Nhùm mê kot hêx rom kâm kapêr mâ xwÿnhjaja amnhî jaêr pê â kot kâxpore jarênh anhÿrja ma. Hâmri nê tee ri axte mêmoy tâ hkukjêr nhùm kot pahi Sesti kwÿm ri kot tanhmâ harênh to kaxyw âm tee ri tanhmâ hkukjêr to kaprÿ. Hâmri nê axte tanhmâ kâm nê hkêt nê âm akryk omunh pê mar o kuhê.

Akupÿm mê htîr jarênh

Matêwre 22.23-33; Makre 12.18-27; Juâw 5.21, 6.39; mâânên Wam Korît 6.14, 15.12-28; Wam Tesarôn 4.13-18; Apokarip 20.4

²⁷ Tâ nhùm Satusew nhô xwÿnh kwÿjaja. Mê kot akupÿm mê htîr mâ hamaxpêr kêt jakamâ mê htyk nê mê hapêx â mê hkamnhîx. Jakamâ na prem tanhmâ axpên mâ Jejus jarênh to nê axpên mâ:

—E kwa pu mê ma hwÿr mra nê mêmoy xihtÿx â hkukja kê mê pama nê tee ri tanhmâ mê pamâ harênh to hkukamâ hamaxpêr. Hâmri nhùm mê piitâ ja hâ omu nê âhpumunh tÿx kêt â omunh kurê kumrêx. E ma pu mê hwÿr.

Anê nê ma hwÿr mra nê Parijew nhô xwÿnhjê pyrâ nê hêx rom ahkukja nê kâm:

²⁸ —Pa Jejus? Kwa mê inhmâ mêmoy jarê. Na pre finat Mojesja Tîrtüm nhÿ hâ mê panhîgêt mâ â karô anê. Mê hkra hkêt râhâ mê pa nê mê htyk xwÿnhjaja nhùm mê harênh o:

Koja mêhõ hprô nê kormâ kamâ hkra hkêt râhâ pa nê ty. Hâ koja hkôt htôja hpânhâ hprôta o hprô nê kamâ hkra. Hâmri nhùm kato nê te kêp htô htyk xwÿnhnta hkra pyrâk. Anê.

Na pre â Mojes mê kâm karô anê. ²⁹ Jakamâ kwa ga mê ixujarênh ma. Koja mê kot axpên to htô xwÿnhjaja kêp 7. Nhùm kot waja mêhõ ho hprô nê wa pa nhùm kamâ hkra hkêt râhâ ty. Nhùm hkôt htô hôtâ hpânhâ hprô ho hprô ³⁰ nê wa axpên to pa. Nhùm mâânên ty. Kamâ hkra hkêt râhâ ty.

³¹ —Nhùm htô hôtâ. Haxwÿja hpânhâ tãm o hprô nê wa axpên to pa grire nhùm haxwÿja kamâ hkra hkêt râhâ ty. Hâmri nhùm htô hkwyîjaja piitâ nija pyxi nê axpên pânâ ho hprô hpa. No âm mêhõ kamâ hkra hkêt râhâ ra htyk pa. ³² Hâmri nhùm mê hprôta mê hkôt amnhî to hapu nê ty. ³³ Tâ Tîrtüm kot akupÿm nhÿrmâ mê ho htîr ronhÿx nhÿ nhÿx kêp nija mjên kumrêx? Ra piitâ kot ho hprô kênâ. E mê inhmâ ja jarê. Anê.

³⁴ Hâmri nhùm Jejus mê kâm:

—Nâ kaxkwa kamâ mê kot amnhî nhîpêxja axtem na. Pika ja kamâ na htem pa nê âptâr nhùm mê axpên mâ mê kure. Ja mex. ³⁵ No mê kot Tîrtüm kêt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja na htem ty hâmri nê Tîrtüm nhô krî kamâ kuri axte kâm hprô hprâm kêt nê ri pa. Rÿ ni japêr nê kâm mjên prâm kêt nê ri pa. ³⁶ Hâmri nê Tîrtüm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê pyrâ nê axte htyk kêt nê. Âm htîr tùm râhâ nê pa ho pa. Tîrtüm ra akupÿm kot mê ho htîr jakamâ koja mê kêp hkra nê kuri htîr tùm nê mex nê pa ho pa nê axte kâm hprô rÿ mjên prâm kêt nê ri pa.

³⁷ —Nom mê ate akupÿm mê htîr mâ aja-maxpêr kêt â harênhja kot paj mê amâ harê. Amnepem na pre Tîrtümja pî hpôk kamâ Mojes mâ kapêr nê kâm:

Ixpê Apraãw nhõ Tirtüm na pa. Nê mãânên
ixpê Apraãw kra Ijak mē htãmnhwý
Jako wa õ Tirtüm na pa.

Anhÿr o Mojes mã amnhî jarē nhũm kuma
nē hã kagã. ³⁸ Kêp apu arî mē htyk rãhã nhÿx
pre ã mē harēnh anhÿr kêt nê. Nhÿx pre
mē harēnh o: “Amnepēm Apraãw nē hkra nē
htãmnhwý mē htír ri ixpê mē õ Tirtüm na pa
pre.” Anhÿr o nhÿx pre mē harē. Nom na
pre ã amnhî jarēnh anhÿr kêt nê. Mē pamã
te Apraãwja mē htyk nē mē hapêx pyrãk.
Nom nhũm prem ra Tirtüm ri akupÿm htír nē
mex nē pa ho pa. Tã ka htem Tirtüm kapêr
kwým ri akupÿm mē htír kêt ã mē harēnh o
apa. Anê.

³⁹ Nhũm pre ã Jejus mē kãm kapêr anê.
Hãmri nhũm Tirtüm kapêr tũm o mē ahkre
ho mē pa xwýnh kwýjaja kuma nē tee ri axte
tanhmã kãm nē hprãm kaprÿ nê kãm:

–Tÿ. Nã ãm hãmri na ka ã ja jarēnh anê.
Anê.

⁴⁰ Hãmri nhũm mē axte mēmoj tã hkukjêr
kêt nê. Tanhmã kot wem amnhî to nê
hamaxpêr o hakre? Na prem ãm tee ri kãm
hamaxpêr o hakrenh prãm kaprÿ ho kuhê.
Jesús kot mēmoj piitã hkukamã ãhpumunh
tÿx o ãhpumunh tÿx.

*Jejus kêp pahi finat Tawi nhõ Pahihti hã
kot amnhî jarēnh*

*Matêwre 22.41-46; Makre 12.35-37;
mãânên Rômãn 1.3-4*

⁴¹ Tã nhũm Jejus kãnhmã xa nê amnhî tã
tanhmã mē kot mar o kuhê xwýnhjê hkukjêr
to. Nom te nhãm mēhõ hã mē hkukjêr pyrã
nê mē kãm:

–E kwa mē inhmã mēmoj jarē. Tirtüm
kot mē akaxyw ãm mã xwýnhta ã na pa mē
akukja. Mo na htem axpên mã kêp finat
pahi Tawi kanrêhã htãmnhwý pix ã harē nê
mãânên kêp õ pahihti hã harēnh kêt nê?
⁴² Na pre Tawi Tirtüm kapêr kwý hã kagã nê
tanhmã harēnh to. Tirtüm mex ã mē grer
xãja kwý kamã harē nê hã kagã nê hã kagã
ho:

Na pre Tirtüm inhõ Pahihti mã ã kapêr anê
nê kãm: “E amnê ixwÿr tē nē inhîhkõ
hã nhÿ nē inhmã mē ho amnhîptãr o
akrî.

⁴³ Kot paj mē kot kãm akurê xwýnh piitã
mē unēnh pa nē awÿr mē o mra nê
anhîhkram mē haxãr pa.” Anhÿr o pre
kãm kapêr. Anê.

⁴⁴ Na pre ã Tawija Tirtüm kot Kris mã kapêr
jarēnh anê. Mē kajaja na ka htem ãm kêp
Tawi kanrêhã tãmnhwý pix ã ri axpên mã
harēnh o ri apa. No kêt Tawi na pre kêp õ
Pahihti hã harēnh o pa. Anê.

*Jejus kot tanhmã Tirtüm kapêr tũm o mē
ahkre xwýnhjê jarēnh to*

Matêwre 23.1-12; Makre 12.38-40

⁴⁵ Nhũm pre ã Jejus mē kãm kapêr anê
nhũm mē piitã mar o kuhê. Hãmri nhũm
hpãnhã hkõt mē pa ho mē pa xwýnhjê mã
kapêr nê mē kãm:

–Kwa mē o kora. Kêr ka mē Tirtüm kapêr
tũm o mē ahkre xwýnhjê kot amnhî nhîpêx
o amnhî nhîpêx kêt nê. ãm mē omu nê ãm
mē omu nê mē kot amnhî nhîpêx kôt amnhî
nhîpêx o ri apa hkêt nê. ⁴⁶ Na htem mē
piitã mē kot mē hã hpijaãm kaxyw mē ê mex
pix kãm ri pa. Nê mē kãm mē piitã mē kot
amnhîm mē rũnh xwýnh ã mē harēnh o mē
paja na mē kãm hprãm. Nê mē panhõ Tirtüm
kapêr o mē ahkre xã hã ixkre kamã mē kãm
amnhî to rũnh xwýnhjê hkrî xã mex pix ã
na mē kãm mē hkrî hprãm. Nê mēmoj tã mē
hkînh ã arîgro hã nhũm htem mē apkur xã
hã ixkre hwÿr akuprõ nê mē kãm mē kot
amnhî to rũnh xwýnhjê hkrî xã mex pix ã
mē kãm mē hkrî hprãm. ã na htem amnhî
nhîpêx anhÿr o pa.

⁴⁷ –Nê mē kêp mē mjên htyk xwýnhjê ho
ajuta ho pa hã amnhî jarēnh tã ãm amnhî
to hêx nê axtem nê mē nokupÿr pē mē kêp
mē hikukrêx piitã ho hapêx par o pa. Nê
mē kêp mē òrkwÿ pytã. Nê mē hêx rom te
tãm mē kot amnhî nhîpêx pyrã nê Tirtüm mã
amnhî jarēnh japjêe ho kuhê. Mÿrapê koja
mē mex kêt nê. Kojã Tirtüm tanhmã ja hã
mē hipêx to rax nê. Jakamã kwa kêr ka mē
ã mē kot amnhî nhîpêx anhÿr xwýnhjê hkõt
amnhî nhîpêx o apa hkêt nê. ãm kwarî ho
kwarî. Anê.

21

*Kêp mjên htyk xwýnh jarēnh
Makre 12.41-44*

¹ Nhũm Jejus kormã Tirtüm mã amnhî
jarēnh xã hã ixkre kamã mē omunh o xa. Na
pre hte Ijaew piitã ixkreta ho mex kaxyw
kãm mē hikãxpore hkwy nhõr o pa. Jakamã
nhũm mē hikãxpore rũnh xwýnhjaja hwÿr
agjê nê kamã kãxpore gjênh xã kamã hkwy
gjê nê ma akupÿm mra. ² Jakamã nhũm
mēhõ ni pē mjên htyk xwýnh haxwýja hwÿr
axã. Kêp amrakati kumrêx nê hikãxpore
tÿxre ãm axkrutre htã mē hpãnhã hwÿr axã.
Nê kãm Tirtüm kînh xãj hamê kamã kuxã
hãmri nê kato nê ma akupÿm tē. ³⁻⁴ Hãmri
nhũm Jejus arî omunh o xa. Kot ã amnhî
nhîpêx anhÿr ã omunh o xa nhũm ja kãm
mex nê. Hãmri nê hkõt mē pa ho pa xwýnhjê
mã harē nê mē kãm:

–E mãn ka mēnire htēm mÿj pumu. Kêp
amrakati nê hikãxpore ãm kêp grire htã
amnhî pē òr pa. Kwýjê rom kãm Tirtüm
kînh xãj amnhî pē òr par kumrêx. Apkur
xã hã hikãxpore na. Mē hkwyjaja na htem
hikãxpore hkwy ho mra nê kugjê nom arî mē
hikãxpore rax. No nhũm nire nêj mē kurom

kām hikāxpore japê hkêt nê. Nê ho ôxy hkêt nê àmnhîx piitâ Tirtûm mā ôr pa. Anê.

Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê hkukamâ mê harênh

Matêwre 24.1-2; Makre 13.1-2

⁵ Tâ hāmri nhûm Jejus kôt mê pa ho mê pa xwýnhjaja kormâ Tirtûm mā amnhî jarênh xâ hâ ixkre kaxwýnh pununh o kuhê nê axpên mā harê nê axpên mā harênh o:

—Hêxta waa nê. Ixkreja mex kumrêx. Kên rûnh o mê kot hipêx jakamâ mex o mex. Nê mê kot ri Tirtûm mā hkînh xâ nhôr nêj haxwýja piitâ mex. Anê.

Hāmri nhûm Jejus mê kuma nê mê kām:

⁶ —Nâ mex tâ koja nhýrmâ mê kām Tirtûm kurê xwýnhjaja grânh pa. Koja arî kên ô axkrute nê axpên mýnh nê nôr kêt nê. Koja piitâ angrâ nê ahpýnhâ ri hikwý. Anê.

⁷ Nhûm pre â mê kot hipêx anhýrja kukamâ mê kām mê harênh anê nhûm mê tee ri hkukamâ hamaxpêr nê kām:

—Kwa xâ koja mê â hipêx anê? Kwa mê inhmâ aprî hâ mê kot ixkre grânh parta jarê. Xâ koja mê tokyx ho anê nâ xâ kormâ? Kwa mêmo koja wýj ri tanhmâ amnhî nhîpêx to? Anê.

⁸ Hāmri nhûm mê kām:

—Nâ nhýrmâ mêmoj piitâ hapêx kaxyw tanhmâ amnhî nhîpêx to kumrêx kot paj mê amâ harê ka mê inhma. Koja mê ohtô nê mê apê ixkrajê hwýr mra nê hêx rom te pa ixte amnhî nhîpêx pyrâk o amnhî nhîpêx o pa. Nê tanhmâ mê amâ amnhî jarênh to nê amnhî jarênh o: “E mê ixpumu. Pa na pre Tirtûm mê awýr inhmê. Ixpê kaxkwa rûm ixwryk xwýnh na pa.” Anhýr o mê akôt mê amâ amnhî to hêx o pa. Hāmri nê mê amâ: “E ot pa ra mê ato amnhîptâr kaxyw mê awýr wrý.” Anhýr o amnhî jarênh o mê akôt pa. Nom kêr ka mê âm mê ama nê âm mê ama. Âm mê kot mê amâ amnhî to hêx o pa kênâ. Kormâ akupýn ixpôx xâ hâ arîgrota kormâ.

⁹ —Nê koja mê nhýri awry hâ axpên par o pa. Nê mê atââ axpên par o pa. Nom kêr ka mê harênh na nê ri tee ri tokyx mêmoj piitâ hapêx kukamâ ajamaxpêr kêt nê. Mêmoj piitâ hapêx xâ hâ arîgrota kormâ.

¹⁰ Koja mêmoj piitâ hapêx kaxyw nhûm ahpýnhâ ri pika piitâ hkôt mê pa xwýnhjaja axpên kutâ amnhî xunhwý nê pijapu nê axpên pa.

¹¹ Nê koja pika piitâ hkôt tanhmâ ahpýnhâ mê â kute mê hamý nhûm mê amnhî xâ htýx kamâ hamak o pa.

Nê koja pikaja tertet týx nê.

Nê koja mê nhýri pika hkwy kamâ prâm xâj hpikaprar pa.

Nê koja kaxkwa kamâ mêmoj tanhmâ amnhî anhîpêx to nhûm pika nhô

xwýnhjaja tee ri omu nê kām ma htýx kumrêx nê htertet o kuhê.

Koja mêmoj â amnhî nhîpêx anê pa rî kormâ akupýn mê awýr wrý nhûm mêmoj piitâ hapêx pa. Koja mêmoj â amnhî nhîpêx anê.

¹² —E Tirtûm mā amnhî jarênh xâ hâ ixkre grânh par xwýj ri mêmoj tanhmâ hkukamâ kot amnhî nhîpêx to hâ mê ate ixkukjêr xwýnhhta kot paj hpânhâ mê amâ harê ka mê inhma. Koja mê kām ixkurê xwýnhjaja mê awýr mra nê ixtâ mê apynê nê tanhmâ ixtâ mê anhîpêx to. Nê ma mê pikuprônň xâ hâ ixkreja wýr mê ato mra nê kamâ mê kām tanhmâ mê ato kapêr punuj to. Nhûm mê kuma hāmri nê ma mê ato mra nê mê ajagjê. Mê ate ixkôt apa ho apa jakamâ koja mê â mê anhîpêx anê. Nê mê ô pahihiti hwýr mê ato mra nê mê kām tanhmâ mê ato kapêr punuj to. ¹³ Tâ kêr ka mê kutâ akrî nê axâmnhîx māmri tanhmâ mê kām ijarênh to ho akrî.

¹⁴ —Nom kwa kêr ka mê kām tanhmâ amnhî jarênh to hkukamâ tee ri ajamaxpêr o ri mê amâ mê uma hkêt nê. Rý mê ajamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Tanhmâ koja we mê kot ixkukjêr â arîgrota â pa we ri mê kām ixkapêr to?” Anhýr o tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. Âm amnhî kaxyw inhmâ pix mā ajamaxpêr týx rāhā nê. ¹⁵ Tanhmâ mê kot mê anhîpêx to hâ arîgrota â kot paj tanhmâ mê akrâ hto ka mê inhý hâ tanhmâ mê kām amnhî jarênh to. Hāmri nhûm mê amnhî tâ mê ama nê axte tanhmâ mê ato kapêr to hkukamâ tee ri hamaxpêr o kuhê.

¹⁶ —Nê koja mê anhîpêxâ nê mê akatorxâ nê mê atô nê mê akrâmnhwýjaja. Nê kaxyw krî hkôt mê akwýjaja ixtâ mê atâ amýnê nê ma mê ô pahi hwýr mê ato mra nhûm mê ajagjê nê mê akwýjê pa. ¹⁷ Koja mê piitâ ixtâ mê akamâ gryk nê kām mê akurê nê. ¹⁸⁻¹⁹ Nom mê kot â mê anhîpêx anhýr mā tâ kêr ka mê amnhî to htýx nê ixkaga hkêt nê. Mê kot mê apar tâ ka mê kaxkwa kamâ akupým atîr kurê kumrêx. Hāmri nê â mê kot mê anhîpêx anhýr xwýnhjê rom Tirtûm mê wa ixri atîr tûm nê amex rāhā apa ho apa. Mê kot tanhmâ mê ato htâ mê ate kaxkwa kamâ atîr tûm nê apa mā xwýnh jakamâ kwa kêr ka mê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o ri apa hkêt nê.

²⁰ —Koja nhýrmâ nhýhýnh pôristi ohtô nê mra nê Jerujarê hwýr pój hāmri nê mê kām hipók pa nê kuhê. Ka mê ja hâ mê omu nê mê kot krîja grânh par mā ajamaxpêr kurê kumrêx. ²¹ Koja mê â amnhî nhîpêx anê ka mê amým amnhî wýr mê omu hāmri nê ajapój nê ma aprôt nê amrar kurê kumrêx. Mê apê jar pika pê Jutej kamâ mê apa xwýnhjaja ka mê omu nê mê kot mê apar pymaj ma aprôt nê amrar kurê kumrêx. Hixêt prêk wýr ajapój nê aprôt nê ma mra.

—Nē kē Jerujarē nhō xwýnhjaja mē umaj haxwýja hapōj nē ma hprōt nē ma mrar o mra.

—Nē jar kapōt ā ri mē pa xwýnhjaja kē mē akupým krī hwýr gjēx kēt nē. Ām ma mē umaj hprōt nē mrar kuré kumrēx.

²² —Mē kot amnhī tomnuj mýrapē koja Tirtūm ā mē hwýr mē kām mē hkurē xwýnhjē rēnh anē. Kapēr ā kagā htūm ra kot mē hkukamā ja jarēnh kot anhýr. Jakamā koja mē nhýrmā mē hkukamā mē harēnh xāja kōt ā mē hipēx anē.

²³ —No mē htujarō xwýnhjaja nē mē hkra karāre xwýnhjaja koja mē kēp mēmoj omnuj týt nē. Tanhmā kot mē amnhī to nē hprōt týt? Nā pika ja kamā koja mē piitā mex kēt nē. Mē kot amnhī tomnuj mýrapē koja Tirtūm ā mē hipēx anē. ²⁴ Koja mē nhýhýnh krī hō rūm mē hwýr mra nē mē unē nē mē hkamnhwýr o mē kupa. Nē mē hkwyjē pynē nē ma nhýhým ahpýnhā mē ō pika hwýr amnhī kōt mē o pa nhūm mē kamā mē hkōt pa ho pa. Koja mē kēp Ijaew kēt xwýnhjaja Jerujarē o amnhīptā nē ā mē hipēx anē. Nē kamā pa ho pa rāhā nhūm Tirtūm nhýrmā akupým nē mē kator pa. Tā koja mē nē mē kator parja o pa ra akupýn mē awýr inhnojarēt. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām mē kot Jerujarē grānh par xwýnhjē hkukamā harēnh anē.

Akupýn Jejus wrýk xwýj ri mēmoj kot tanhmā amnhī nhīpēx to

Matēwre 24.29-35; Makre 13.24-31; māānēn Sikūn Pētre 3.10; Apokarip 1.7

²⁵ Nhūm Jejus arī hkōt mē pa ho pa xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—Nē kot paj nhýrmā akupýn mē awýr inhnojarēt nhūm kaxkwa kamā kanhēti nē myyti nē mytwýre axtem tanhmā ri amnhī nhīpēx to. Nhūm gō xujanār haxwýja hkoko htýx jao axpēn tak týt nē. Hāmri nhūm pika piitā hkōt mē pa xwýnhjaja kuma nē omu nē nē kām ma htýx nē mur nē htertēt nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr.

²⁶ —Nē koja Tirtūm tanhmā kaxkwa ho āk to nhūm kanhēti piitā pikarēr pa. Hāmri nhūm pika hkōt ri mē pa xwýnhjaja omu nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o amnhī japrār pa nē hikwý. ²⁷⁻²⁸ Koja ā mēmoj amnhī nhīpēx anē ka mē ja hā omu nē akupýn mē awýr inhnojarēt mā ajamaxpēr kuré kumrēx. Hāmri nē mē kot ixkōt amnhī xunhwýr kēt xwýnhjē rom akīnh kām ijapēr arit o akuhē.

—Nā kot paj akupýn mē awýr wrý. Kakrā kamā hirā htýx kām akupýn ixihtýx kām mē awýr wrý. Hāmri ka mē apiitā pika piitā hkōt ano ho ixpumu. Kot paj ā ixwrýk anē hāmri nē mēmoj punuj piitā pē mē apytār pa. Jakamā ka mē ā mēmoj kot amnhī nhīpēx

anhýrja ā omu hāmri nē tokyx ixkōt axāpirta mā ajamaxpēr nē akīnh týt nē. Anē.

²⁹ —E ga mē pī hpār mūj pumu. ³⁰ Na hte mēmo mytwýr hā rā nhūm mē omu nē ō hkukamā hamaxpēr. ³¹ Ja pyrā nē koja ā mēmoj amnhī nhīpēx par anhýr mē ka mē omu nē akupýn mē awýr ixwrýkja mā ajamaxpēr kuré kumrēx. ³² Koja akupýn ixpōx kēt ri mē kot ā mēmoj kot amnhī nhīpēx anhýr pumunh xwýnhjaja kormā piitā htyk kēt ri pa ra akupýn wrý.

³³ —Nē koja nhýrmā pika nē kaxkwa wa hapēx pa. Tā no ām ixkapēr koja wa urāk nē aa hapēx kēt nē. Koja ām rāhā ho rāhā. Kot paj aa ihkjē ho tanhmā mēnh to hkēt nē.

³⁴⁻³⁵ —Nē kwa mē o kora. Mē axkām ajamak rom. Mē kot ixkōt amnhī xunhwýr kēt xwýnhjaja na htem kām tanhmā amnhī nhīpēx to hprām xā hkōt pix mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri pa. Jao ām amnhī xāpkur xā nē amnhī to mex xā nē kaxpore pix kukamā hamaxpēr o pa. Nē htýx ri tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Nē pipānh kām tanhmā amnhī to ho pa. Tā koja mē ā amnhī nhīpēx anhýr o pa rāhā pa ra mē haēr pē akupýn wrý nhūm mē tee ri ixpumu nē kām ma htýx kumrēx. Te tutre htýx ri harōj kajyr o pa nē rapuuti hwýr ar nhūm kot haē nē unēnh nhūm tee kām kator prām pyrāk. Koja mē ā amnhī nhīpēx anē. Nom kēr ka mē ho mē urāk kēt nē. Ām pa inhmā hprām xā hkōt pix mā tanhmā inhmā amnhī nhīpēx to rāhā ho ri apa.

³⁶ —Tā kēr ka mē ā mē kot amnhī tomnuj o pa anhýrja kōt amnhī nhīpēx o apa py-maj amnhī to Tirtūm wýr rāhā ho apa. Kē tanhmā mē ato hihtýx to ka mē ý hā ho mē urāk kēt nē. Kēr pa nhýrmā akupýn wrý ka mē ixpumu nē mē kurom amnhī kamā akahak kēt nē akīnh týt nē man ixwýr mra. Anē.

Nhūm pre ā Jejus hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē jahkre anē.

³⁷ Hāmri nē apkati mē Tirtūm mē amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā mē pikuprōnh xwýnhjē jahkre ho hkrī. Nhūm kamāt nhūm hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mē mē krī rūm hapōj nē ma hixēt prēk pē Oriwēhti hwýr mra nē kamā amnhīm hikra nē hikwý. ³⁸ Nhūm kwýhtā nhūm mē kānhmā hkrī nē ma akupým krīm mra nē ixkreja wýr agjē. Hāmri nhūm mē piitā hā akuprō nē kot mē ahkre hā mar o hkrī.

22

Mē kot Jejus ā āmnēnh ā mē harēnh
Matēwre 26.14-16; Makre 14.1-2; Juāw 11.47-57

¹ Tā nhūm Ijaew kīnhā arīgro pē Pasja āhtēp o mō. Pas ā na htem amnepēm Tirtūm kot pika pē Ejit pē mē hpāmjē kator mā hamaxpēr kaxyw xpēn wýr akuprō nē hā

hkĩnh. Na htem arĩgroja jarėnh o: "Pas" anhĩr ā harė. Nė mǎānėn harėnh o: "Mė pahte pǎw kaxkrit kėt kur ā arĩgro." Anhĩr o harė. ² Jakamǎ nhũm mė ō patre krǎhtũmjė mė Tĩrtũm kapėr tũm o mė ahkre xwĩnhjaja ra kǎm Jejus pĩr prǎm nė. No mė kǎm hkót mė kot kapėr mar xwĩnhjė pyma nė. Nė tee ri kot tanhmǎ ho hkukamǎ hamaxpėr nė axpėn mǎ:

—Hėxta waa nė. Kwa tanhmǎ kot puj wem ho nė mė kėp kupi? Kot puj mė noo mǎ tanhmǎ ho nhũm mė hǎ mė pakamǎ gryk tĩx kumrėx. Anė.

Jut Kariot kot Jejus ā āmnėn ā harėnh

Matėwre 26.14-16; Makre 14.10-11; Juǎw

13.21-30

³⁻⁴ Tǎ nhũm Jut Kariotja. Jejus nhĩ hǎ mė ahkre ho pa xwĩnh pė 12 hō na pre. Tǎ axtem nė tanhmǎ hamaxpėr to nė Satanasti nhĩ hǎ ma mė ō patre krǎhtũm mė Tĩrtũm mǎ amnhĩ jarėnh xǎ hǎ ixkre jamǎr xwĩnh krǎhtũmjė hwĩr tė. Hǎmri nė tanhmǎ Jejus o mė mar to nė mė kǎm:

—E ot pa mė amǎ Jejus jarėnh o tė. Xǎ kot paj mė amǎ hǎ amĩnė ka mė hpǎnhǎ inhmǎ amnhĩre nǎ? Anė.

⁵ Hǎmri nhũm mė kuma nė hkĩnh nė. Hǎmri nė kǎm:

—Nǎ kot paj mė amǎ amnhĩre.

⁶ Hǎmri nhũm mė kot kǎm amnhĩrer ā harėnh ma nė hkĩnh nė mė kǎm:

—Tōe. Nǎ kot paj mė amǎ ho anė. Anė.

Hǎmri nė mǎ tė nė kato. Nė Jejus pynėnh kaxyw htǎnopxar o ri hkót pa. Mė kot mar o pa xwĩnhjė hkǎx ā nhĩri unėnh nė ma mė hwĩr o htėm kaxyw.

Jejus kot y hǎ mė ahkre xwĩnhjė kutǎ apkur ā harėnh

Matėwre 26.17-25; Makre 14.12-21; Juǎw

13.21-30

⁷ Tǎ nhũm Pasja kato. Amnepėm Ijaewjė nhĩgėtjaja na prem ōwėhti hkrare hkwy hpar o pa. Tĩrtũm kot ja hǎ mė omunh nė Ejit kǎm mė kǎm mė hkurė xwĩnhjė nhĩhkra nė mė kator kaxyw nhũm prem ā amnhĩ nhĩpėx anė. Jakamǎ na htem arĩ mė kėp mė hkanrėhǎ mė htǎmnhwĩjaja arĩgro pė Pas ā axpėn wĩr akuprō nė mė kǎm hamaxpėr pė mė urǎk nė ōwėhti hkrare hkwy hpa. Hǎmri nė pǎwti kaxkrit kėt kǎm kuku. ⁸ Jakamǎ nhũm Jejus y hǎ mė ahkre ho mė pa xwĩnhjė wa ho axkrut nė mė amnhĩ kukamǎ wa kumė. Simǎw Pėtre mė Juǎwja nhũm wa mė amnhĩ kukamǎ wa kumė nė wa kǎm:

—E wa ma mė ixkukamǎ tė nė mė ixkutėp Pas ā mė panhō hǎ apė. Anė.

⁹ Hǎmri nhũm wa kuma hǎmri nė kǎm:

—Tōe. Nhĩri kot paj we wa tė nė mė akutėp hǎ apė? Anė.

¹⁰ Hǎmri nhũm wa kǎm:

—Nǎ wa mǎmri ma Jerujarė hwĩr wa tė. Nė hwĩr axǎ nė mėhō mytita pumunh kurė kumrėx. Nhũm amnhĩm gō ru nė amnhĩ kre hǎ poti xǎm nė o tė. Ka wa omu nė hǎ ajėt nė ma hkót ōrkwy hwĩr tė. ¹¹ Hǎmri nė ixkre nhō dōn pumu nė kǎm: "E jar na pa wa awĩr tė. Jejus na wa inhmė pa wa awĩr tė. Na awĩr pėr mėnh o: 'Nhĩri kot paj ixkót ri mė pa ho mė pa xwĩnhjė mė axpėn kutǎ Pas ā apku?' Anė. Nǎ ā awĩr hpėr mėnh anė." Anė.

¹² —E ā kǎm akapėr anė kė war ama nė ra war amǎ ōrkwy nhĩmōk ā ixkre rax ō jahkre. Kamǎ ra kaxyw mė paxǎpkur xǎ hǎ mėmoj piitǎ. Ka wa omu hǎmri nė mǎmri mė ixkutėp kamǎ mėmoj tǎ apė. Anė.

¹³ Hǎmri nhũm wa kuma nė ma krĩm tė. Mǎ tė nė hwĩr axǎ hǎmri nė ra kot wa kǎm mėmoj jarėnh xǎ hkót mėmoj piitǎ omu hǎmri nė mė kutėp mėō hǎ āpėnh o wa xa.

¹⁴ Tǎ nhũm myt axǎ nhũm mė wa hkót mō nė ixkreta wĩr āpir pa. Hǎmri nė apkur kaxyw hkrĩ hpa nhũm Jejus mė ĩhkō hǎ nhĩ. ¹⁵ Hǎmri nė mė kǎm tanhmǎ amnhĩ jarėnh to nė mė kǎm:

—E na pa inhmǎ Pas ā mė anhĩhkō hǎ ixǎpkur prǎm nė. Kormǎ ixte amnhĩ xǎ htĩx kǎm ijamak xwĩj ri. ¹⁶ Kwa mė inhma. Kot paj axte mė akutǎ Pas ā ixǎpkur kėt ry rax nė. Nom koja nhĩrmǎ Tĩrtũm akupĩn ixte mė ato amnhĩptǎr kaxyw inhmė hǎmri pu mė rĩ kormǎ axte arĩgro mex maatija ā pahkĩnh kǎm axpėn kutǎ paxǎpkur rax nė. Anė.

¹⁷ Nhũm ā mė kǎm amnhĩ jarėnh anė nė hpǎnhǎ wĩhti py nė o xa nė Tĩrtũm mǎ harė nė kǎm:

—Pa Papaj. Nǎ ĩm hǎmri na ka hte mė inhnė mė kǎm mė ixkre xwĩnhjė pumunh mex nė mė ĩhkra pė mė ijapōj. Amex o amex. Anė.

Hǎmri nė hpǎnhǎ hkót mė pa ho mė pa xwĩnhjė hō mǎ kugō nė kǎm:

—E mĩ. Apy nė mė axpėn pǎnhǎ hkwy ho ixkō. ¹⁸ ĩm hǎmri na pa mė amǎ amnhĩ jarė. Kot paj axte wĩhti ho ixkōm kėt rǎhǎ nhũm nhĩrmǎ Inhō Papaj akupĩn mė awĩr inhmė. Hǎmri pu mė rĩ kormǎ akupĩn ixpōx xǎ hǎ arĩgrota ā pahkĩnh rax nė. No ĩm ra axtem tanhmǎ hǎ mė pahkĩnh to. Anė.

¹⁹ Hǎmri nė hpǎnhǎ pǎwti py nė mǎ ho anė nė Tĩrtũm mǎ harė. Hǎmri nė ho hkry hpa nė mė piitǎ mė kǎm ōr pa nė mė kǎm:

—E na pa ā pǎwti ho hkry nė mė amǎ ōr anė. Koja mė ā inhĩpėx anė nė te mė kot ixto hkry hpar pyrǎk o inhĩpėx pa amnhĩ xǎ htĩx kamǎ ijamak kǎm ty. Nom mė anė kot paj ty. Jakamǎ kėr ka mė ixwakre kamǎ tōhǎ axpėn wĩr akuprō nė ixte mė ate amnhĩ tomnuj pǎnhǎ amnhĩrer kaxyw mė anė ixtykja mǎ ajamaxpėr pė akĩnh nė pǎwti hkur o akrĩ. E mė mǎmri axǎmnhĩx aku. Anė.

Nhũm pre ā mė kǎm amnhĩ jarėnh anė nhũm mė mar pė pǎwtita hkur o hkrĩ.

20 Hāmri nē ra hkur pa. Hāmri nhūm Jejus axte kopta py nē mē kām:

—Mē kot ixpīr xā hā arīgro hā koja ixkamrō axkapī. Nom koja mē amarī ixpīr nhūm ixkamrō amarī hpikapīr kēt nē. Ām paa. Pa kot paj mē anē mē ĩhkram amnhī jaxā nhūm mē ā inhīpēx anē. Kojā ixkamrō axkapī nhūm Tīrtūm omu nē ixkukwak ri mē anē mē ate amnhī tomnuj piitā te amnhī katut kōt rēnh par pyrāk o hipēx nē mē ato hkra. Amnepēm kot ja hā amnhī jarēnh xā hkōt. Jakamā e mē ixkamrō pikapīrta mā ajamaxpēr pē wĥti hkwy ho ixkō. Anē.

*Jejus ā mē kām āmnēnh xwŷnh jarēnh
Matēwre 26.21-25; Makre 14.18-21; Juāw
13.18-19*

²¹ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Nē kot mē kām ixtā āmnēnh mā xwŷnhnta na jar mē pahkaēx ā mē pakutā apkur o nhŷ. ²² Tīrtūm kām hprām xā hkōt koja mē tanhmā ixto rax nē ixpī. Nom kot mē kām ixtā āmnēnh mā xwŷnhnta hēxta waa nē. Ā kot inhīpēx anhŷrja mŷrapē koja amnhī xā htŷx kām hamak rax kumrēx. Anē.

²³ Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē. Nhūm mē kuma nē tee ri axpēn pumunh o hkrī. Hāmri nē ri axpēn kujja nē axpēn mā:

—Kwa nā mē pahō kot pu we ā ri hipēx anē? Nā pa hkēt.

Anhŷr o tee ri axpēn kujjēr o hkrī.

*Mē pamā amnhī to rūnh prām kēt ā mē
pamā karō*

*Matēwre 20.20-28; Makre 10.35-45;
māānēn Rōmān 12.3-5, 12.10, 12.16; Epes 4.2-4;
Pīrīpos 2.3-8; Xiakre 4.1-10; Wam Pētre 5.3*

²⁴ Tā nhūm Jejus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnhjaja axpēn mā tanhmā kapēr to ho hkrī nē axpēn mā:

—Kwa mē pahō kot puj wem nhŷrmā pahpē pahi nē mē ho amnhīptār rax o ri papa? Anē.

Hāmri nē mē axpēn mā: “Nā pa.” Anē nē nhānh axpēn mā: “Nā kēt paa.” Anē. Hāmri nhūm mē nētānh axpēn mā: “Nā kēt pa kēnā.” ²⁵ Anhŷr o axpēn mā kapēr o hkrī. Hāmri nhūm Jejus tee ri axpēn tā mē kuma nhūm mē ā hamaxpēr anhŷrja kēp omnuj nē nhūm mē kām tanhmā hā kapēr to nē mē kām:

—E mē inhma. Na hte Ijaew kēt xwŷnhjē nhō pahijaja ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri pa nē amarī hkrī xā kamā hkrī ho hkrī. āhpumunh tŷx jakamā na htem amarī ixkre hkre jakry kamā kām mē āpēnh xwŷnhjē mā mēmo mē āpēnh ā karō ho hkrī. Na htem ā amnhī nhīpēx anhŷr o pa. Nē mē kot amnhīm mex ā harēnh kaxyw tanhmā mē ho mex to ho pa. ²⁶⁻²⁷ Tā kēr ka mē ho mē urāk kēt nē. Kēt ām te amarī ri mē

apa xwŷnh pyrāk o axpēn nhīpēx. Ixpŷrā nē amarī mēmoj to mē kutā anojarēt rāhā ho ri apa. No mē ate mē ho amnhīptār rax kukamā ajamaxpēr kēt nē. ²⁸ Na prem axpēn mā ixto hēx nē tanhmā ixto kapēr punuj to htā ka mē ama nē ām mē ama nē arī ixkōt ri apa rāhā nē. Ām hāmri na ka htem arī ixkōt ri apa anē. ²⁹⁻³⁰ Kot paj amnhī tā mē ato mex rax nē. Na pre ra Tīrtūm nhŷrmā ixte mē ato amnhīptār o ixkrī kaxyw ixām. Tā ot pa amnhī pyrā nē mē pahkwŷ Ijaew kaxyw mē axunhwŷ ka mē nhŷrmā mē piitā mē ho amnhīptār o apa. Nē mē apē ixkrāmnhwŷ hā nhŷrmā ixkutā axāpkur o apa. Anē.

*Jejus kot Simāw Pētre mā kapēr ā harēnh
Matēwre 26.31-35; Makre 14.27-31; Juāw
13.36-38*

³¹ Tā nhūm Jejus Simāw Pētre mā kapēr nē kām:

—Kwa Simāw. Na Satanasti kām hprī hā ixtā mē apiitā mē kamā hamak prām nē. Tanhmā kot mē akrā hto nhūm mē ate mē kām ixkurē xwŷnhjē pumaj ixkaga hā kām mē akamā hamak prām tŷx nē. Jakamā ā kot mē anhīpēx anhŷr kaxyw na pre ra amnhī to Inhō Papaj ma nhūm kām: “Tōe. Kam nē māmri tanhmā mē kamā ajamak to.” Anē.

³² —Tā ate mē umaj ixkaga nē axte ate amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr kēt pymaj na pa ra ato Inhō Papaj wŷr kām ixihitŷx nē Simāw Pētre. Jakamā kēr ka mēmo arīgro hā tee ri ixkaga hā amnhī pumu hāmri nē tokyx tām akupŷm ixkōt amnhī xām tŷx nē. Kēr kē nhŷrmā akwŷjē hō tanhmā amnhī tomnuj to nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr ka ja hā omu hāmri nē kām ate tanhmā amnhī tomnuj tota jarē. Kē mē ā ate amnhī nhīpēx anhŷr ā ajarēnh ma nē apyrā nē tokyx akupŷm tām ixkōt amnhī xām tŷx kurē kumrēx. E kēr ka ā akupŷm ixkōt mē piitā mē hipēx anhŷr o ri apa Simāw Pētre. Anē.

Nhūm pre ā Simāw Pētre kot tanhmā amnhī nhīpēx to hkukamā kām ujarēnh anē.

³³ Hāmri nhūm tee ri amnhī tā kuma nē kām:

—Kwa nā Pahīhti. Kot paj ri akwŷm tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Kojā mē te ajaxā nē apī htā kot paj arī akōt ri ixpa ho ixpa nhūm mē pahō amŷrā nē tanhmā pahō. Anē.

³⁴ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Nā koja apkati hkōt krāhyre hkār kēt ri ka ra mē umaj ate ixkōt apa hkēt ā mē kām amnhī tā axāprār o axkrunēpxi kām ga. Anē.

Jejus kot hkwyjē mā mēmoj tā karō

Matēwre 10.5-15; Rukre 9.1-3

³⁵ Hāmri nhūm Jejus arī hkōt mē pa ho pa xwŷnhjē mā kapēr nē mē kām:

—E wam ixte mē hwŷr mē arēnhā ā na ka prem amnhī kōt aparkā hkwy ho apa hkēt nē. Nē kawā jamānh nē ho apa hkēt nē. Nē

mrykã jamãnh nê amnhĩ kôt ho apa hkêt nê. Æm mê anhÿ kamã mê hwÿr apa hã na pa prem mê amã karô. Tã xãn ka prem ã mê hwÿr apa anê nhũm mê amnhĩ wÿr awÿr kêt nê? Nã xã na prem amnhĩ wÿr mê awÿr? Anê.

Hãmri nhũm mê kãm:

–Tÿ na prem amnhĩ wÿr mê ixwÿ. Mê ixte amnhĩ kôt mêmôj to ixpa hkêt tã na pa prem amarĩ mê kutã ixãpkur mex o ri mê hkôt ixpa. Anê.

³⁶⁻³⁷ Hãmri nhũm mê kãm:

–Tôe. Nã mê kot mê ato mex tã nom koja mê hpãnã axtem hõ ho mê anhÿpêx. Jakamã kêr ka mê akupÿm mê kãm ijarênh o apa kaxyw anojarêt hãmri nê anhõ mrykã rÿ akawã htu nê ma amnhĩ kôt ho apa. Nê awapo. Kot kaj mê awapo hkêt japêr hãmri nê apipro xã ho wênê nê amnhĩm hõ japrô nê ma amnhĩ kôt ho apa. E kêr ka mê ã amnhĩ nhÿpêx anê.

–Nê Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot ra ixkukamã tanhmã ijarênh to nê kot ijarênh kot:

Koja mê hipêx o te mê kot amnhĩ tomnuj tÿx xwÿnh nhÿpêx pyrãk. Anê.

Æ mê kot inhÿpêx anhÿr kukamã ijarênh kot anhÿr. Tã na mê ra ã inhÿpêx anhÿr kaxyw. Anê.

³⁸ Nhũm pre ã Jejus mê kãm kapêr anê nhũm mê kuma nê kãm:

–Ota mê panhõ wapohti hamêxkrut Pahihti. Anê.

Hãmri nhũm mê kãm:

–Tôe. Nã hãmri. Mê amnhĩm axi nê ho amnhĩm mêmôj to anê. Anê.

Jejus kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh

Matêwre 26.36-46; Makre 14.32-42

³⁹ Tã nhũm Jejus kê axte krÿja rũm kato nê hixêt pê Oriwêhti hwÿr tê nê api nhũm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjaja ma hkôt mra. ⁴⁰ Hãmri nê nhÿri hixêt kahti ri hkrĩ nhũm Jejus mê kãm:

–E kwa kêr ka mê ixkutêp amnhĩ to Inhõ Papaj wÿr o akrĩ. Kê mê ixkôt tanhmã mê ato htã ka mê amã mê uma xãj ixkaga hkêt nê. Arĩ mê kutã amnhĩ to htÿx nê akuhê. Anê.

⁴¹ Hãmri nê mê kurũm htêm grire nê Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw hkôn krã ho têm nê nhÿ. ⁴² Hãmri nê kãm:

–Kwa Papaj. Nã na pa ra amnhĩ ã htÿx kukamã ijamaxpêr nê amnhĩ kamã ixkahak tÿx kumrêx. Inhmã amnhĩ xã kamã ijamak prãm kêt o ijamak prãm kêt. Jakamã kot kaj amã inhnê ho ajapêx prãm nê mãmri inhnê ho ajapêx nhũm mê kãm ixkurê xwÿnhjaja tanhmã ixto hkêt nê. Rÿ ko. Kot kaj amã mê kot tanhmã ixto hprãm hã kê mê mãmri tanhmã inhÿpêx to. Nom pam inhmã hprãm xã hkôt kêt. Anê.

Nhũm pre ã Jejus amnhĩ to Hipêêxã Tirtũm wÿr anê. ⁴³ Hãmri nhũm kuma nê hwÿr kapêr o wrÿk xwÿnhja mê nhũm hwÿr wrÿ nê kuri xa. Hãmri nê ôxãhkre kaxwÿnh kãm tanhmã ho hihtÿx to. ⁴⁴ Nhũm kê axte amnhĩ to Hipêêxã hwÿr kãm hihtÿx nê. Tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr pê amnhĩ kamã kahak tÿx kumrêx. Jao hã gô rax nê te hkamrô xãhãr pyrãk o pikap ahã. ⁴⁵ Hãmri nê kãnhmã xa nê akupÿm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê hwÿr tê nê mê omu nhũm mê ra ôt pa nê hikwÿ. Mê kot tee ri Jejus kot mê kãm amnhĩ jarênhja kukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê ôt pa nê hikwÿ. ⁴⁶ Hãmri nhũm Jejus tê nê tee ri mê omu nê mê kumra nê mê kãm:

–Kwa nã. Mê ri ã amnhĩ nhÿpêx anhÿr kêt nê. Kwa mê kãnhmã akrĩ nê amnhĩ to Inhõ Papaj wÿr kê mê ato mê axihtÿx. Hãmri nhũm mê tanhmã ixkôt mê ato ka mê inhÿ hã mê kutã amnhĩ to htÿx nê akuhê. Anê.

Mê kot Jejus pynênh ã mê harênh

Matêwre 26.47-56; Makre 14.43-50; Juãw 18.1-11

⁴⁷ Nhũm pre ã Jejus mê kãm kapêr anhÿr rôm nhũm hkôt pa ho pa xwÿnh pê Jut Kariotja amnhĩ kôt mê kot Jejus pynênh xwÿnhjê ho tê. Mê ho htêm rax nê. Hãmri nê kot Jejus kahti hkôt mÿnh kaxyw hwÿr tê ⁴⁸ nhũm amnhĩ tã omu nê kãm:

–Kwa Jut. Xã mê kahti hkôt mê hamÿnh nê mê hpãr o na htêm mê kãm mê hã amÿnê? Anê.

⁴⁹ Hãmri nhũm hkôt mê pa ho mê pa xwÿnhjê hõja tee ri mê kot amnhĩ nhÿpêx ã mê omu hãmri mê ô wapota mã hamaxpêr kurê kumrêx nê Jejus mã:

–Kwa Pahihti. Xã kot paj mê panhõ wapohti py nê ho mê panê mê hkwÿ hpa? Anê.

⁵⁰ Hãmri nhũm hõta kuma nê mê kaxyw ja kapa. Nhũm mê ô patre maati mã ãpênh xwÿnhja mê hkôt tê nhũm omu nê kãm wapo ho apê. Nê kot ho hkrã nhÿpônã mã tã kuhpaw nê ho upôk rũm hamak nhÿkjê pix krãhta. ⁵¹ Hãmri nhũm Jejus omu nê nê kãm kapêr nê kãm:

–Kwa nã ri ã amnhĩ nhÿpêx anhÿr kêt nê. Amarĩ xa. Anê.

Hãmri nê hamakja py nê akupÿm kãm hamak ã kuxi nê ho mex. ⁵²⁻⁵³ Hãmri nê mê kot unênh mã xwÿnhjê mã tanhmã kapêr to. Mê ô patre krãhtũmjê mê Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre jamãr xwÿnhjê krãhtũm mê Ijaew nhõ pahijê mê nhũm mê ho pimràatã mê kãm kapêr nê mê kãm:

–Kwa na pa pre apkati mê Tirtũm nhõrkwÿ kamã mê kãm ixkapêr o ixpa ka prem tokÿx ixpynênh kêt tã jarãhã te ixte amnhĩ tomnuj xwÿnh pyrãk o inhÿpêx nê ixwÿr wapo nê kô hã akapêr nê ixwÿr ã

atēm rax anē. No âm ra mē ate tanhmā ixto kaxyw arıgro kator kēnā. Jakamā kot kaj mē māmri tanhmā amā ixto hprām xā hkôt māmri tanhmā ixto. Satanasti nhỹ hā ā mē ate inhĩpêx anhỹr mā kēnā. Anē.

Simāw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêt ā kot amnhĩ jarēnh

Matêwre 26.69-75; Makre 14.66-72; Juāw 18.15-18, 18.25-27

⁵⁴ Tā nhũm mē Jejus pynê nē ma o tē. Ma mē ô patre maati nhôrkwỹ hwỹr o tē. Nhũm Simāw Pêtre ma hapu hā mē hkôt hā mē omunh o tē. ⁵⁵ Nhũm mē patre maati nhôrkwỹ hwỹr Jejus o axā nē hkôt gjêx pa hāmri nhũm Simāw Pêtre Kítare hwỹr axā nē mē kuri xa. Nhũm mē kítare kamā amnhĩm kuto nē hā ànhunh o hkrĩ nhũm ⁵⁶ mē ĩhkô hā ànhunh o nhỹ. Hāmri nhũm mē kām àpênh xwỹnh niti hĩrā kamā hprĩ hā omunh kuré kumrêx nē mē kām:

—Xê pēr myti ja kêp Jejus kôt mē pa ho mē pa xwỹnhjê hō na. Anē.

⁵⁷ Hāmri nhũm tee ri amnhĩ tā kuma nē kām mē uma nē mē kām amnhĩ tā aprā nē kām:

—Tk. Kokỹ. Ixte mēhō my ata pumunhrehā. Anē.

⁵⁸ Tā nhũm hpānhā mēhō myja kām:

—Kwa nā. Âm hāmri na ajarē. Apê Jejus kôt ri mē pa xwỹnhjê hō na ka.

Anē nhũm kuma nē kē axte kām:

—Kwa mē ri ā amnhĩ krā hkôt ri ixto axêx anhỹr kêt nē. Âm ixte aa mēhōta pumunh kêt kumrêx. Anē.

⁵⁹ Tā nhũm ja haxwỹja axte omu nē kām:

—Kwa âm hāmri na mē ajarē. Apê Jejus kwỹ hō na ka. Urāk nē te apê Garirej nhô xwỹnh pyrāk kēnā. Anē.

⁶⁰ Hāmri nhũm tee ri kuma nē mē kām amnhĩ tā àprār kām hihtỹx nē mē kām:

—Tk. Ixpê Garirej nhô xwỹnh kêt. Âm ixte mēhō mũj pumunh kêt kumrêx tā ka mē âm xatā hkôt ixpa ho ixpa xwỹnh ā ixkamnhĩx o akuhê.

Anhỹrja o ra mē kām amnhĩ tā aprār o axkrunêpxi mē nhũm krāhyre kà. ⁶¹ Hāmri nhũm Jejus arĩ ixkre kamā âm tā Simāw Pêtre ho hakêx nē omu. Hāmri nhũm amnhĩ tā no pumu nē kot hkukamā kām ā amnhĩ nhĩpêx anhỹr jarēnhja mā hamaxpêr kuré kumrêx. Krāhyre hkār kêt ri kot mē kām amnhĩ tā àprār o axkrunêpxi hā harēnhja mā hamaxpêr nē kànhmā hakry hpar o tē nē hkaprĩ htỹx nē. ⁶² Hāmri nē hkaprĩ xāj Kítare pē kato nē tē nē awry hā xa nē mỳr rax kumrêx.

Mē kot Jejus tak ā mē harēnh

Matêwre 26.67-68; Makre 14.65

⁶³ Hāmri nhũm mē kot Jejus pumunh o kuhê xwỹnhjaja hā hpêr o axkê nē htak o kuhê. ⁶⁴ Nē no hpro nē htak nē kām:

—E atak xwỹnh nhĩxi jarē. Apê Tirtũm Kra hā ate amnhĩ jarēnh jakamā mán urāk nē axáh pumunh tỹx. Jakamā e hixi jarē. Anē.

⁶⁵ Hāmri nē xatā haprỹ nē kām kapêr punuj nē.

Mē kot mē hkrāhtũm wỳr Jejus o htēm ā mē harēnh

Matêwre 26.57-68; Makre 14.53-65; Juāw 18.19-24

⁶⁶ Tā nhũm myt kator o mōr mē nhũm Ijaew nhô pahijê mē patre krāhtũmjê nē Tirtũm kapêr tũm o mē ahkre xwỹnhjaja axpên wỳr pikuprôn h pa. Hāmri nhũm mē ma mē hwỹr Jejus o tē. ⁶⁷⁻⁶⁸ Nhũm mē omu nē tanhmā kot amnhĩ jarēnh to hā hkukja nē kām:

—Kwa mē inhmā amnhĩ jarē. Xà ka na apê Tirtũm kot mē ixkaxyw axām xwỹnhnta? Xà ka kot kaj Rôm nhô xwỹnhjê pē mē ixpytā nē mē ixto amnhĩptār o apa? Anē.

Hāmri nhũm mē kām:

—Nà kot paj tanhmā mē amā amnhĩ jarēnh to ka mē ixkôt ajamaxpêr kêt nē. Ixte âm hāmri mē amā amnhĩ jarēnh tā ka mē inhma nē âm inhma. Nē kot pa amnhĩ xwar mēmoj tā mē akukja ka mē amnhĩ xwar inhmā tanhmā harēnh to hkêt nē. Âm mē axêx rom mē ate ā ixkukjêr anhỹr kēnā. ⁶⁹ Tā nom kot paj tokyx ma akupỹm Inhĩpêxà Tirtũm wỳr api. Hihtỹx o hihtỹx rāhā nē pa ho pa xwỹnh na. Jakamā kot paj hwỹr api nhũm amnhĩ nhĩhkô hā inhỹr pa upôk rùm mē apiitā mē ato amnhĩptār o ixkrĩ. Hāmri nē nhỹrmā paa tanhmā mē ajarēnh to. Anē.

⁷⁰ Hāmri nhũm mē tee ri kot ā amnhĩ jarēnh anhỹrja ma nē kām:

—Tk. Kwa akatāt kôt mē inhmā amnhĩ jarē nā. Xà apê Tirtũm Kra na ka? Anē.

Hāmri nhũm mē kām:

—Tỹ ixpê Kra na pa. Anē.

⁷¹ Hāmri nhũm mē tee ri ā amnhĩ jarēnh anhỹrja ā kuma nē axpên mē:

—Kwa mo kaxyw kot puj mē axte mē hkwyjê japêr nhũm mē tanhmā kot amnhĩ tomnuj to hā harê? Tām kêp Tirtũm Kra hā amnhĩ to hêx nhũm mē pahte pahpiitā mar kēnā. E kwa tokyx pu mē ma Rôm nhô pahihiti hwỹr o tē kē mē pamā hā amỹnê nē mē pamā kupĩ. Anē.

23

Mē kot pahi Pirat wỳr Jejus o htēm ā mē harēnh

Matêwre 27.1-2, 27.11-26; Makre 15.1-5; Juāw 18.28-38

¹ Tā nhũm mē Jejus o kato nē nhām Pahihiti Pirat wỳr o tē. ² Hāmri nē kutā âm nē tanhmā kām ho hêx to nē kām:

—E ot pa mē awỳr jahti ho tē. Na hte mē inhmā hêx rũnh o pa. Mē ixte Pahihiti Sesti kapêr kwỹm ri amnhĩ nhĩpêx prām xāj

tanhmã mē inhmã mēmoj tã karō hto ho pa. Nē axtem nē mē ixte Sesti mã kãxpore hkwy nhōr kêt ã mē inhmã karō. Nē Tirtūm kot mē pakaxyw kēp mē panhō pahi hã ãm xwýnh ã amnhĩ jarē. Æ na hte mē inhmã amnhĩ to hēx anhýr o pa. Anē.

³ Hãmri nhūm Pirat mē kuma nē Jejus pumu nē kãm:

–E kwa inhmã amnhĩ jarē. Xà apē Ijaew nhō pahi na ka? Xà ka na htem amnhĩ wýr akãm hamak o pa? Anē.

Hãmri nhūm kãm:

–Nã ãm hãmri na ka ã jarēnh anē. Anē.

⁴ Hãmri nhūm Pirat tanhmã hkukjēr to nē tee ri kot amnhĩ jarēnh ã kuma hãmri nē patre krãhtūmjē mã kãm:

–Kwa mēmo myrapē kot pa tanhmã mē amã hã ixãmnēnh to? Kot tanhmã amnhĩ tomnuj tore hã. Nã kot pa kãm inhũre. Anē.

⁵ Hãmri nhūm mē tee ri kuma nē kot mē kãm hã ãmnēnh prãm xaj hã kãm kapēr kãm hihtýx nē. Nē kãm:

–Kwa nã. Na pre hte pika pē Jutej kamã tanhmã mē kãm hēx to ho pa. Hãmri nhūm mē ra hã axpēn kutã amnhĩ xunhwý nē hã pijapu rūnh o pa. Tã mããñēn Garirej kamã ã amnhĩ nhípēx anhýr o hkrax nē hpãnhã amnē mē pahwýr ã amnhĩ nhípēx anhýr kaxyw mōr anē. Anē.

Mē kot Eroxo wýr Jejus o htēm ã mē harēnh Rukre 9.7-9

⁶ Hãmri nhūm Pahi Pirat mē kuma nē mē kãm:

–Kwa xà kēp Garirej nhō xwýnh na? Anē.

Hãmri nhūm mē kãm:

–Tý. Kēp Garirej nhō xwýnh kēnã.

⁷ Anē nhūm mē kãm:

–Tō mē ma pahihti Eroxo ãxipas wýr mãn o tē. Kēp Garirej nhō xwýnhjē nhō pahi na. Tã ra jar Jerujarē kamã ham pōj. No axtem ixpē Jutej kamã mē pa xwýnhjē nhō pahi jakamã kwa mē ma ò pahita wýr mãn o tē kē tãm tanhmã mē amã ho. Anē.

⁸ Hãmri nhūm mē kuma nē ma pahi Eroxo ãxipas wýr o tē. Na pre ra Eroxo ãxipasja xatã Jejus jarēnh ma nē kãm omunh prãm nē. Kãm aa kot mēmoj pumunh kēt ò ho anhýr ã omunh prãm týx jakamã nhūm mē ma hwýr o tē nhūm omu nē hkĩnh nē. ⁹ Hãmri nē tee ri mēmoj tã hkukja no nhūm akryk xa nē tanhmã kãm nē hkēt nē. ¹⁰ Hãmri nhūm mē ò patre krãhtūmjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjaja kãm ho kapēr punuj nē ho hēx kãm hihtýx nē. ¹¹ Hãmri nhūm pahi Eroxo ãxipas mē kuma hãmri nē ò pōristi mē wa kãm kapēr punuj nē hã hpēr o axkē nē tanhmã ri haprý to. Hãmri nē hã hpēr o pikēnh kãm kēp pahi hã mē é mexja py nē kãm haxã nē akupým pahi Pirat wýr kumē.

¹² Na pre Pahi Pirat mē Pahi Eroxo ãxipasja wa kãm axpēn kĩnh kēt nē. Tã hãmri nhūm

Eroxo ãxipasja tee ri Jejus kot kãm tanhmã amnhĩ jarēnh to hã mar prãm xaj tee ri hkukamã hamaxpēr hãmri nē Pirat ã hpijaãm kaxyw akupým hwýr kumē. Hãmri nhūm amnhĩ tã omu hãmri nē wa ra akupým kãm axpēn kĩnh nē. Nē akupým axpēn mã hpēr o axkē nē pikunhar o pa pē akupým axpēn to hkrãmnhwý.

Pirat kot Jejus pír ã ãmnēnh

Matēwre 27.15-26; Makre 15.6-15; Juãw 18.39-19.16; mããñēn Atre 3.13-14

¹³ Tã nhūm Pirat akupým amnhĩ wýr mē hã karō. Ijaew kwýjaja nē mē ò pahijaja nē mē ò patre krãhtūmjaja nhūm akupým amnhĩ wýr mē piitã mē hã karō. ¹⁴ Hãmri nhūm mē akupým hwýr gjēx pa nē kuhē nhūm mē kãm:

–E na ka mē ixwýr mytita o tē nē tanhmã inhmã harēnh to. Kot mē akwýjē mã tanhmã hēx to ho pa hã harē. Tã pa ra jar mē anoo mã tanhmã hkukjēr to nē tee ri kot inhmã tanhmã amnhĩ jarēnh to hã kuma. Te kot amnhĩ to mex xwýnh pyrãk. Mē ate tanhmã ho akapēr to htã nom kot anhýr kēt. Kot amnhĩ to mex xwýnh na. ¹⁵ Pahi Eroxo ra ixpyrà nē tee ri tanhmã hkukjēr to nom nhūm tanhmã kãm nē hkēt nē. Nhūm tee ri ja hã omu nē akupýn ixwýr kumē. Jakamã kwa mēmo myrapē kot paj mē amã hã amýné nhūm mē amã kupí? Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. ¹⁶ Kot paj ãm mē kãm anē kē mē htak nē kãm ure kē mãmri ma tē. Anē.

¹⁷ Arígro pē Pas ã na pre hte mē ò pahi mē kot mē ho prēs nhūm mē hkrĩ xwýnhjaja nhūm pre htem mē ho hpýnh nē mē kãm ure. Jakamã na pre ã mē kãm kapēr anē nē kot Jejus tak nē kãm urer mã. ¹⁸⁻¹⁹ Nom nhūm mē kuma nhūm ja mē kēp omnuj nē nhūm mē kãm:

–Kwa nã. Apí ri. Apí nē mē inhmã Parapas mã mãn anhũre. Anē.

Parapas na pre mē ò krĩ kamã ò pōristi mē pahi Piratja mē kutã amnhĩ xãm nē kēp ò pōristi hōxpĩ. Myrapē na prem ra haxã nhūm hkrĩ ho hkrĩ. Jakamã nhūm mē Pirat kot kãm urer kaxyw ã kãm kapēr anē. ²⁰ Nom nhūm kãm Jejus mã urer prãm jakamã axte hã mē hkukja nē mē kãm:

–Kwa nom mēmoj myrapē kot paj mē kãm hã amýné nhūm mē amã kupí?

²¹ Anhýr tã nhūm mē kuma nē ãm kuma. Nē xatã kãm:

–Kwa tokyx pí kahpa hã anhō kē ty. Anē.

²² Hãmri nhūm tee ri mē kuma nē mē kãm:

–Tk. Kwa nã. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã kot pa kēt hã kunhō nhūm ty. Nã kot paj ãm mē kãm anē kē mē htak nē kãm ure kē ma tē. Anē.

²³ Hãmri nhūm mē xatã hã kãm kapēr kãm hihtýx nē kãm:

–Kwa nã. Pí kahpa hã mãn anhō kē ty.

Anhÿr o am xatã kãx pẽ àmra kamã kãm hã amÿnẽ. ²⁴ Hãmri nhũm Pirat tee ri mẽ kuma hãmri nẽ tã mẽ kãm hprãm xã hkõt mẽ kãm ã amÿnẽ. ²⁵ Hãmri nẽ mẽ kãm Parapas mã ure. Ra kot pahi Pirat pẽ õ põristi kutã amnhĩ xãm nẽ kẽp hõx pĩr tã nhũm mẽ kãm hprãm xã hkõt akupÿm kãm ure. Hãmri nẽ mẽ ìhkram Jejus jaxã. Mẽ kãm hprãm xã hkõt ri mẽ kot tanhmã hipẽx to kaxyw.

Mẽ kot pĩ kahpa hã Jejus nhõr ã mẽ harẽnh

Matẽwre 27.31-43; Makre 15.21-32; Juãw 19.17-20, 19.27-31; mããnẽn Atre 7.59-8.1

²⁶ Tã nhũm põristijaja Jejus o kato nẽ ma kapõt mã o tẽ. Nẽ kãm õ pĩ kahpa gõ nhũm amnhĩ kaxyw kumÿ nẽ o tẽ. Nom mẽ kot htak rax kurẽ nhũm hirot tÿx nẽ nhũm mẽ ja hã omu nẽ mẽhõ kot ho ajuta kaxyw mẽ hkapi ho xa. Hãmri nẽ Sirẽn nhõ xwÿnh Simãw hkã htyk pumu. Nhũm pre htyx hamakẽtkati nẽ mẽ kutã krĩm tẽ. Hãmri nhũm mẽ haẽr pẽ unẽ nẽ kãm Jejus o ajuta kaxyw hã karõ nhũm kãm õ pĩ kahpaja mÿ nẽ mẽ hkõt o tẽ.

²⁷ Hãmri nhũm mẽ ohtõ nẽ Jerujarẽ rũm Jejus kõt mõ. Nhũm mẽni hkwyjaja omu nẽ kãm hkaprĩ xaj mÿr o hkõt mõ. ²⁸ Hãmri nhũm mẽ mÿr ã mẽ kuma nẽ mẽ ho hakẽx nẽ mẽ omu nẽ mẽ kãm:

—Kwa nã Jerujarẽ nhõ xwÿnhjaja. Mẽ amã ixkaprĩ xaj amÿr kêt nẽ. Kêt mẽ kamjaja amã amnhĩ kaprĩ xaj mãn mur. Nẽ mẽ akrajẽ kamã axukaprĩ xaj mãn mur. ²⁹ Koja mẽ nhÿrmã mẽ apẽ mẽ anhõ krĩ grãnh pa ka mẽ apunuj nẽ amnhĩ xã htyx kamã ajamak o ri apa. Nẽ tee ri mẽ akrajẽ hkukamã tanhmã ajamaxpẽr to nẽ ajamaxpẽr o: “Hẽxta gãã nẽ. Na ixkrajaja ixpẽ amnhĩ xã htyx kãm hamak o pa. Kẽp apu mẽ hkra hkõt xwÿnhjẽ pyrã nẽ ixkra hkõt nẽ ixpa ro nhÿx inhãm mex nẽ. Nhÿx pa ixkĩnh nẽ.” Anhÿr o kot kaj mẽ nhÿrmã ajamaxpẽr nom ã ajamaxpẽr anhÿr kaprÿ.

³⁰ —Nẽ kot kaj mẽ apiitã mẽmo punujta pymaj tee ri amã tokyx atyk nẽ ajapẽx par prãm kaprÿ nẽ axpẽn mã akapẽr o: “Hẽxta gãã nẽ. Kot kẽn prẽk mÿj mẽ panhĩpy rõrõk nẽ tokyx mẽ panhĩmex par ronhÿx mẽ pamã ja mex.” Anhÿr tã no am tee ri ã ajamaxpẽr anhÿr kaprÿ. ³¹ Nom kêt pa. Aa ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to hkõt tã nhũm mẽ ã inhĩpẽx anẽ. Nom mẽ ate amnhĩ tomnuj mÿrapẽ koja mẽ nhÿrmã tanhmã mẽ ato rax o ã mẽ kot inhĩpẽx anhÿrja jakrenh pa. Hẽxta waa nẽ. Na pa mẽ akukamã ijamaxpẽr nẽ ixkaprĩ htyx nẽ. Anẽ.

³² Tã nhũm mẽ ja wa ho hamẽxkrut nẽ tanhmã wa kot amnhĩ tomnuj toja mÿrapẽ Jejus kõt wa hpĩr kaxyw hkõt mããnẽn wa o tẽ. ³³ Jakamã nhũm mẽ ra kẽn nhĩxet te kot mẽ hkrã hi pyrãk xwÿnhhta wÿr mẽ o põj. Mẽ

kot kãm “mẽ hkrã hi xã” anhÿr jarẽnhja wÿr mẽ o põj. Hãmri nẽ Jejus pẽ ã kapa nẽ pĩ kahpa hã kuxi nẽ prek o ìhkra nẽ hpar o htyx pa. Hãmri nẽ kãnhmã pĩ kahpa xãm nẽ ho htyx nhũm xa. Hãmri nhũm mẽ hpãnhã wa kot amnhĩ tomnuj xwÿnhhta mã wa ho anẽ nẽ. Nẽ prek o wa ìhkra nẽ wa hpar o htyx pa hãmri nẽ akutã ho Jejus nhĩjẽ nẽ wa am nhũm wa ajêt. ³⁴ Hãmri nhũm Jejus kÿx pẽ amnhĩ xã htyx kumrẽx kamã hamak o jêt rãhã mẽ ho Tĩrtũm wÿ nẽ kãm:

—Kwa Papaj. Am ixtã jajẽ pumu. Mẽ kot mẽmoj mex pumunh kêt jakamã na mẽ ã inhĩpẽx anẽ. Jakamã am ixtã mẽ omu nẽ mẽ kamã axukaprĩ nẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm hparpẽ põristi hkwyjaja axpẽn mã ã hkwy ho pigrãnh kaxyw hã kẽnre ho jõka ho hkrĩ. ³⁵ Nhũm mẽ ohtõ rax nẽ Jejus parpẽ omunh o kuhẽ. Nhũm mẽ õ pahijaja mẽ noo mã hã hpẽr o axkẽ nẽ mẽ kãm:

—E jahti na pre te kẽp mẽ pakaprĩ xwÿnh ã amnhĩ jarẽnh o ri pa. Nẽ Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw am xwÿnh ã amnhĩ jarẽnh o ri pa. Jakamã e kwa pu mẽ xa nẽ kot amnhĩ kaxãr nẽ wrÿ kãm omu. Anẽ.

³⁶ Nhũm põristi mããnẽn tanhmã hã hpẽr o pikẽnh to. Nẽ hparpẽ kãm wĩhti punuti jahkre nẽ kãm:

—Kwa wrÿ nẽ mẽ ixkutã ja hkwy ho ixkõ nã. Anẽ.

³⁷ Hãmri nẽ kãm:

—E apẽ Ijaew nhõ pahi hã kot kaj amnhĩ kapa nẽ akupÿn wrÿ. Kwa tokyx pa mẽ ja hã apumu. Anẽ.

³⁸ Nhũm põristija tapti hõ py nẽ tanhmã hã kagã hto. Nẽ hã kagã ho:

IJAEW NHÕ PAHI NA JA

Anhÿr o hã kagã hãmri nẽ Jejus wÿr api nẽ mÿ ri kunhõ.

Wa kot Jejus nhĩjẽ nẽ wa jêt xwÿnh wa harẽnh

Matẽwre 27.44; Makre 15.32

³⁹ Hãmri nhũm wa kot ìhkõ hã jêt xwÿnhhta õ haxwÿja kãm kapẽr punuj nẽ kãm:

—Kwa kot kaj apẽ Tĩrtũm kot mẽ ixkaxyw axãm xwÿnh hã kot kaj amnhĩ kapa nẽ wrÿ. Nẽ mããnẽn amnhĩ kõt wa ixto wrÿ. Anẽ.

⁴⁰⁻⁴¹ Hãmri nhũm ihõta kuma nẽ hã kãm akir nẽ kãm:

—Tk. Kwa amarĩ ajêt. Xã amã Tĩrtũm pyma hkõt ã na ka ã kẽp Krata mã akapẽr anẽ? Nã koja kãm wrÿk prãm nẽ kot wrÿ. No pajamẽ pahte amnhĩ tomnuj mÿrapẽ koja mẽ pahpĩ. No tãm kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkõt tã nhũm mẽ amarĩ ã hipẽx anẽ.

⁴² Anhÿr o kãm kapẽr hãmri nẽ Jejus mã kãm:

—Kwa Jejus. Kẽr ka nhÿrmã mẽ ixto amnhĩptã hãmri nẽ inhãm ajamaxpẽr nẽ ixkamã axukaprĩ nẽ ixto mex nẽ. Anẽ.

⁴³ Hāmri nhūm kām:

—Nà kot kaj jarāhā ma ixkôt kaxkwa hwýr api nê hpānhā ixkuri amex nê atūr tūm nê apa ho apa. Ām hāmri na pa ā amā ixkapēr anē. Anē.

Jejus tyk ā harēnh

Matêwre 27.45-56; Makre 15.33-41; Juāw 19.28-30

⁴⁴ Tā nhūm kaxkwa nhīpōk ri myt nhýr mē nhūm te ra kamāt pyrāk nhūm kamāt kō rax kumrēx. Nē kamāt kō ho ra hā awry nē. Ja mē nhūm akupým myt katēr o mō. ⁴⁵⁻⁴⁶ Nom nhūm kormā kamāt kōta ā nhūm Jejus ra htyk kaxyw nē āmra kamā Tirtūm mā kapēr nē kām:

—E Papaj. Māmri ixkarō ho amnhīptā.

Anhýrja kōt hāmri ty. Pu nhūm Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā hakwakre hā kupēxēja axkjē nē amnhī kahē xā mēnh kurē kumrēx. Uti rax tā kōt ā axkjē nē amnhī kahē xā mē. Te Jejus htyk o kot mē pahte hkōt amnhī xunhwýr xwýnhjē mā Tirtūm wýr pry jakwa kre kahē xā mēnh pyrāk o ā amnhī nhīpēx anē. ⁴⁷⁻⁴⁹ Hāmri nhūm mē piitā mēmoj ā kot amnhī nhīpēx anhýr ā omunh o kuhē xwýnhjaja. Nē kaxyw Jejus krāmhwjaja nhūm mē amým omunh o kuhē. Nē Garirej rūm mēni kot Jejus kōt mē pa ho mē pa xwýnhjaja māānēn mē kuri amým hkaprī nē omunh o kuhē. Nhūm pōristi krāhtūmjē hōja ā mēmoj kot amnhī nhīpēx anhýr ā omu nē tee ri hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Pēr ām hāmri na pre hte tām amnhī nhīpēx o pa. Tā pa mē amarī mē mar xā hkōt ixtýx kupī. Anē.

Nhūm ā hamaxpēr anhýrja kōt Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o xa. Nhūm amarī mē kuhē xwýnhjaja māānēn mēmoj ā kot amnhī nhīpēx anhýrta pumu nē tee ri hkukamā hamaxpēr o ra kām ma htyx nē. Hāmri nē awjanā nē ma akupým krīm mrar kurē kumrēx.

Mē kot Jejus jaxār ā mē harēnh

Matêwre 27.57-61; Makre 15.42-47; Juāw 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Tā nhūm axtem Juje pē Arimatej nhō xwýnhja. Arimatejja pika pē Ijaew kamā na. Nhūm Jujeja kot amnhī to mex jakamā Tirtūm kōt amnhī nhīpēx o pa. Jakamā na pre hkwyjē rom Tirtūm kot mē pahwýr Jejus mēnh xwýnh ā omu nē hkōt hamaxpēr. Kēp Ijaew nhō pahi hō htā hkwyjē hkōt hamaxpēr kēt nē. Jakamā nhūm prem kot Jejus pīr ā amýnē nhūm tee ri harēnh ma nhūm ja kēp omnuj nē. ⁵² Jakamā nhūm Jejus ty nhūm Juje ma pahi Pirat wýr tē nē ī hā kuwý nē kām:

—Pa? E ot pa awýr tē. Kwa inhmā htyk xwýnhta gō pa ma o tē nē haxā. Anē.

⁵³ Hāmri nhūm kuma nē kām kugō nhūm ma o tē nē haxā. Kaxyw kupēxē hō py nē

ho hkupu nē ma o tē nē kēn kre kapry kamā haxā. Mē kot kormā kamā mēhō jaxār kēt nhūm mē kamā Jejus jaxā. ⁵⁴ Arīgro pē sēsta hā nhūm prem kupī nhūm myt xār o mōr mē nhūm Juje ma o tē nē haxā. Ijaew kōt xā hā arīgromnuja wýr haxā. ⁵⁵ Nhūm Garirej rūm mēni hkwy kot Jejus kōt pa xwýnhjaja ma hkōt mra nē kot haxār kām omu. Mē hkuxwaxā ho gregrer kēt rāhā haxār kām omu. ⁵⁶ Hāmri nē ma akupým krīm mra nē kaxyw mē hkuxwaxā hkwy ho anē.

Tā nhūm apkati nhūm mē ō arīgromnu pē sap kator jakamā nhūm mē kormā akupým hwýr mrar kēt nē. Hāmri arīgro mex jamār pē arī hkōkōt o hkrī.

24

Jejus akupým htír jarēnh

Matêwre 28.1-10; Makre 16.1-8; Juāw 20.1-10

¹ Tā nhūm apkati nhūm tōmīk. Hāmri nhūm mēnijaja kwýhtā kānhmā hkrī nē ma akupým kēn kreta wýr mē hkuxwaxā ho mra. ² Hāmri nē hwýr āhtēp o mra nhūm ra hakwakre kahē xā raxta kahē xā hkāx ā xa nhūm mē tee ri omu. ³ Hāmri nē kēn kre wýr agjē nē kamā tee ri Jejus japēr no nhūm kamā amrakati. ⁴ Nhūm mē tee ri axpēn pumunh pē hkukamā hamaxpēr.

Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o wryk xwýnh wa axkrut nē mē haēr pē mē hwýr kato nē wa xa. Wa ē jaka nē hirā htyx kām wa xa. ⁵ Nhūm mē tee ri wa omu nē kām wa uma htyx nē. Nē wa umaj hkōn krā ho rōrōk nē hkrī hpa. Nhūm wa mē omu nē mē kām:

—Kwa mon ka mē ri mē htykjē kamā ra akupým htír xwýnhta japēr o ri apa? ⁶ Jar amrakati. Na ra akupým htír. Kormā Garirej kamā pa ri kot mē amā amnhī jarēnh xā hkōt na ra akupým htír. Mān ka mē arī kot ā mē amā amnhī jarēnh anhýrja ā anohtýx japēr. ⁷ Mē kot unēnh nē pī kahpa hā nhōr nhūm htyk nē htyk ā apkati axkrunēpxi hāmri nē akupým htír ā kot mē amā amnhī jarēnhta mān ka mē arī hā anohtýx japēr.

⁸ Anhýr o mē kām kapēr nhūm mē kuma hāmri nē ra Jejus kot mē kām ā amnhī jarēnh anhýrja mā hamaxpēr kurē kumrēx. ⁹ Hāmri nē awjanā nē ma akupým krīm hkīnh nē mra. Nē hwýr pōj nē mē kot Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnhjē mā awjarē. Mē kēp 11 xwýnhhtajē mē kaxyw hkwyjē mā awjarē.

¹⁰ Mēni kot mē kām ujarēnh xwýnhhtajē nhīxi na pre Marir Matarēn nhūm ja kēp Joanā. Nē Xiakre katorxā Marir ōta. Nē kaxyw mēni hōja. Jakamā nhūm mē ma akupým Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnhjē hwýr mra nē mē kām awjarē. ¹¹ Nom nhūm mē kuma nē ām mē kuma nē htyx ho amnhī krā hkōt mē kot ri ā harēnh anhýr ā mē hkamnhīx nē ām mē kuma. ¹² Nhūm Simāw

Pêtre hamaxpêr hāmri nê kànhmā xa nê ma kên kreta wýr hprôt nê htêm kurê kumrêx. Hāmri nê tee ri kên kre kaprý kamunh o xa nê kamā Jesus kupu xà pix pumu nê tee ri hkukamā hamaxpêr hāmri nê ma akupým tē.

Jesus kot Emau hwýr wa mōr xwýnh wa hwýr kator ā harēnh
Makre 16.12-13

¹³ Tā nhūm ra amýkry ho mō nhūm Jesus kwýjê hō wa haméxkrut nê Jerujarē rūm kato nê ma akupým wa ō krī pē Emau hwýr wa mō. Jerujarē rūm Emau hwýr ahkrānre. ¹⁴ Jakamā nhūm wa hwýr pry hā axpēn mā tanhmā Jesus jarēnh to ho mō. Kên kre kamā mē kot haxār nhūm ra ī pikunorja nhūm wa axpēn mā harēnh o wa mō. Nê tee ri hkukamā hamaxpêr o wa mō. ¹⁵ Hāmri nhūm Jesus tām tē nê wa hā ajēt nê wa hkôt tē. ¹⁶ Nom nhūm wa hprī hā omunh kêt nê. Týx ho nhām mēhō hā hkamnhix nê wa arī axpēn mā harēnh o wa mō. ¹⁷ Hāmri nhūm Jesus hēx rom wa kām:

—Kwa mēmon ka wa axpēn mā harēnh o wa mō? Anē.

Hāmri nhūm wa hkaprī kamā kām harē. ¹⁸ Ihō pē Kroptija kām:

—Kwa xà na ka Jerujarē kamā ri apa htā kamā mē kot tanhmā amnhī nhípêx toja jarēnh mar kêt nê? Kurūm amōr kēnā na ka ri mēmoj mar kêt nê ri apa. Anē.

¹⁹ Hāmri nhūm wa kām:

—Nā amrakati ixte mēmoj maare hā. Kwa mo na wehe? Kwa war aprī hā inhmā harē pa kuma. Anē.

Hāmri nhūm wa kām:

—Nā mē kot mē ixpē tanhmā Jesus pē Najare nhō xwýnh ta kēnā. Kêp Tirtūm nhý hā kapêr jarēnh o pa xwýnh na pre. Nê Tirtūm nhý hā tanhmā amnhī nhípêx to ho pa nhūm prem piitā amnhīm mex ā harē. ²⁰ Tā nhūm mē panhō patre krāhtūmjē mē mē panhō pahijaja axtem nê mē kām hā amýnē. Mē kot pī kahpa hā nhōr nhūm htyk kaxyw mē kām hā amýnē. ²¹ Pa prem ixtýx ho kêp Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnh ā hkamnhix nê kot Rōm nhō xwýnhjē pē mē ixpytār ā hkamnhix tā nhūm prem mē ixpē kupī. Jāā na prem ā hipêx anē nê kupī. Na ra htyk ā apkati axkrunēpxi.

²²⁻²³ —Nē jarāhā kwýhtā mēni hkwýjjaja ma haxār xà hā kên kre hwýr mra nê xep tee kamā hapêr nê omunh kêt nê. Xep ām Tirtūm kapêr o wrýk xwýnhja wa ho axkrut nê wa omu nhūm wa xa. Nhūm mē kām ra akupým htír ā harē nhūm mē akupým mē ixwýr mra nê mē ijaer pē mē inhmā harē. ²⁴ Hāmri nhūm mē ixkwýjjaja ma mē hpānhā kên kreta wýr mra nhūm ra mē kot harēnh xà hkôt tee ri kamā hapêr nom nhūm kamā amrakati kumrêx. Anē.

²⁵ Hāmri nhūm Jesus amnhī tā wa kuma nê wa kām tanhmā amnhī jarēnh to nê wa kām:

—Héxta waa nê. Pêr ām mē ate mēmoj mā ajamaxpêr týx mex kêt kumrêx. Na pre ra Tirtūm nhý hā kapêr jarēnh xwýnhjaja Tirtūm kapêr ā kagā htūm kamā ā kot amnhī nhípêx anhýrja kukamā hprī hā harē nê hā kagā. Mē akukamā mē anhigétjē mā harē nê hā kagā. Tā ka mē kormā aprī hā mar týx kêt nê. ²⁶ Kêt mē anē na Tirtūm kot ām xwýnh ta ty. Tā ra akupým htír nê akupým kaxkwa hwýr àpir kaxyw. Kot mē ato amnhīptār kaxyw ra akupým hwýr àpir mā. ²⁷ Amnepēm na pre finat Mojesja tanhmā hkukamā mē anhigétjē mā harēnh to nê hā kagā. Nê hprī hā harēnh o pa. Nhūm hpānhā Tirtūm nhý hā kapêr jarēnh o mē pa xwýnhjaja ma anē nê mē kām harēnh o pa. Anē.

Nhūm pre ā Jesus wa hkôt hprī hā wa kām amnhī jarēnh anhýr o tē. Te ho nhām mēhō jarēnh pyrāk nom tām wa kām amnhī jarēnh o wa hkôt tē. No nhūm kormā wa hprī hā kēp Jesus ā omunh kêt nê.

²⁸⁻²⁹ Nhūm ā wa kām amnhī jarēnh anhýr o mōr rāhā nhūm mē ra wa ō krī hwýr hpōx o mō. Nhūm ra kamātre nhūm Jesus te kot wa rer nê nhýhým ma htēm kaxyw pyrāk o amnhī nhípêx nhūm wa tee ri omu nê kām:

—Kwa xà kot kaj wa ixre nê ma tē? Ra kamāt o mōr kēnā. Kwa ma wa ixkôt tē nê wa inhōrkwý kamā mán wa ixri pōj. Anē.

Hāmri nhūm wa kuma nê ma wa hkôt tē. ³⁰ Nê mē wa ōrkwý hwýr pōj nê hwýr agjē. Hāmri nê apkur kaxyw hkrī nhūm Jesus tām pāwti py nê Tirtūm mā harē nê hpānhā ho axkjē nê wa kām kugō. ³¹ Hāmri nhūm wa atā kēp Jesus ā omunh kurē kumrêx. Jao nhūm wa kēp akunok nhūm wa tee ýr xà kamā hapêr nhūm hkaprý mex nê xa. ³² Hāmri nhūm wa tee ri axpēn pumu nê ri hkukamā hamaxpêr nê axpēn mā:

—Héxta waa nê. Xep tām na. Tām na pahkôt mō nê pry hā hprī hā pamā Tirtūm kapêr ā kagā jarē pu hkôt pahkīnh nê mar o mō. Héxta waa nê. Xep tām na. Anē.

³³⁻³⁵ Hāmri nê wa kànhmā xa nê kato nê ujanār kurē kumrêx. Hāmri nê ma akupým Jerujarē hwýr wa hkwýjē hwýr tē. Nê mē hwýr pōj nê axā. Nhūm Jesus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh pē 11jaja ra axpēn wýr akuprō nê hkrī. Mē hkwyjē mē axpēn wýr akuprō nē axpēn mā tanhmā Jesus jarēnh to ho hkrī. Hāmri nhūm wa mē hwýr axā nhūm mē wa omu nê wa kām:

—Kwa na xep ra Jesus akupým htír nê Simāw Pêtre hwýr kato. Anē.

Hāmri nhūm wa mē kuma nê mē kām:

—Tý na akupým htír kēnā. Na pa wa ijaxwýja ham omu. Na pry hā wa ixtā ajēt nê ma wa ixkôt mō nê wa inhōrkwý kamā pōj. Hāmri pa mē ixāpkur kaxyw ixkrī nhūm

pāwti py nē Tirtūm mā harē nē ho axkjē nē wa inhmā kugō pa wa ixprī hā kēp Jēus ā omunh kurē kumrēx. Ixprī hā omunh jao nhūm wa ixpē hapēx. Anē.

Jēus kot hkwyjē piitā hwyr kator ā harēnh

Matēwre 28.16-17; Makre 16.14; Juāw 20.19-23

³⁶ Nhūm mē kormā axpēn mā Jēus jarēnh o hkrī rōm nhūm tām nhýhýnh mē hwyr axā nē xa. Mē haēr pē mē hwyr nhýhýnh axā nē mē kām:

–Pa? Xān ka mē arī akrī? Anē.

³⁷ Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē omunh jao kànhmā hakry hpar o mra. Jao hakryk kām ma htýx kām omunh o hkrī. ³⁸ Hāmri nhūm mē kām:

–Kwa mon ka mē amā ixpyma kamā tee ri ixpumunh o akrī? Kwa mē ixkarō hā ixkamnhix nē amā ixpyma hkēt nē. ³⁹ Na pa akupýn inhī ho mē awyr ixkato nē xa. Ga mē inhūkra kamā prek tatak xāja pumu. Nē ixpar kām omu. Kwa mē amā ixpyma hkēt nē. E mē māmri mra nē anhūkra ho ixkupē. Kēp apu ixkarō hpix ronhýx ka mē inhī kupēnh kēt nē. Mo mēhkarōja i? Nā na pa akupým ixtír nē inhī ho mē awyr ixkato. Anē.

⁴⁰ Hāmri nē mē kām amnhī nhūkra hpē nē mē kām amnhī par pē. ⁴¹ Tā nom nhūm mē arī akryk omunh o hkrī. Mē kot omunh nē hkīnh tā tee ri omunh o hkrī. Hāmri nhūm tee ri ja hā mē omu nē mē kām:

–E kwa mē inhmā mēmoj japēr pa kukrē. Anē.

⁴² Hāmri nhūm mē kām tep gōj kām āmta gō ⁴³ nhūm kupy nē hkur o nhý nhūm mē arī hā omunh o hkrī. Jao ra akupým htír ā omunh kurē kumrēx.

Jēus akupým nojarēt nē hkwyjē mā mēmoj tā karō

Matēwre 28.18-20; Makre 16.15-18; māānēn Atre 1.6-8

⁴⁴⁻⁴⁵ Hāmri nhūm Jēus hprī hā mē kām Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot hkukamā harēnh ā amnhī jarē nē mē kām:

–Nā kormā ixyk kēt ri na pa pre ixprī hā mē amā amnhī kukamā amnhī jarē. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot tanhmā mē kot inhīpēx to hkukamā ijarēnhja. Na pre finat Mojes Tirtūm nhý hā ixkukamā tanhmā ijarēnh to. Nē Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjaja Mojes mýr pē haxwýja ixkukamā tanhmā ijarēnh to. Nē Tirtūm mex o mex ā mē grer ā kagā xwýnhjaja haxwýja ixkukamā tanhmā ijarēnh to. Jajē piitā na prem Tirtūm kapēr ā kagā htūm kamā ixkukamā ijarē. ⁴⁶ Nē ijarēnh o:

Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnh pē Krisja koja nhýrmā ty. Nē htyk o apkati axkrunēpxi nē akupým htír.

Anhýr o mē kot ijarēnh. Tā pa ra mē kot ixkukamā ijarēnh xā hkōt ā mē anē amnhī nhīpēx anē.

⁴⁷ –No ām Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot papxixix ixkukamā ijarēnh kēt. Kamā māānēn mē kajaja tanhmā mē akukamā mē ajarēnh kute. Mē apē ixkōt amnhī xunhwyr xwýnhjaja ixwakre kamā tanhmā mē ate inhmā amnhī nhīpēx to ho apa hkukamā tanhmā mē ajarēnh kute. Nē mē ajarēnh kot:

E mē ate ixkōt amnhī xunhwyr xwýnhjaja. Kēr ka mē ma pika piitā hkōt mē kām Tirtūm kot mē awyr mēnhnta jarēnh o ri mē hkōt apa. Mē kot mē amar nē amnhī tomnuj kaga nē Tirtūm kōt amnhī xunhwyr kaxyw. Kēr kē Tirtūm ja hā mē omu nē amnhī katut kōt mē kot amnhī tomnuj rēnh pa. E kēr ka mē ma krī piitā hkōt mē kām ā ja jarēnh anhýr o ri mē hkōt apa. Krī pē Jerujarē kumrēx kām hāmri nē rī kormā pu hā krī kuhé xwýnh piitā hkōt ajapōj nē mē kām harēnh o ri apa. Anē.

Ā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot mē akukamā mē ajarēnh kot anhýr. ⁴⁸ Tā kēr ka mē ā mē kām tanhmā ijarēnh to ho ri apa anē. ⁴⁹ No ām kormā. Kēr paj ma akupým kaxkwa hwyr api hāmri nē amnhī pānhā mē awyr Tirtūm Karō rē mán. Tirtūm kot ixte amnhī nhīpēx ā ijarēnh xā hkōt kot paj amnhī pānhā mē awyr kurē. Tā kēr ka mē kormā krī ja kamā kutēp apa. Kēr kē mē awyr wrý nē mē amā agjē ka mē rī kormā anhrā nē ma ý hā mē kām ijarēnh o ri mē hkōt apa. Anē.

Jēus kot akupým kaxkwa hwyr àpir ā harēnh

Makre 16.19-20; māānēn Atre 1.9-11

⁵⁰ Tā nhūm Jēus Jerujarē rūm hkōt mē pa ho pa xwýnhjē kator nē ma krī pē Petān wýr mē o mō. Nē kormā hwyr mē o mōr ri nhýri mē o xa nē kànhmā lhkra pē nē mē ho Tirtūm wý. ⁵¹ ā mē ho hwyr anhýrja rōm nhūm Tirtūm amnhī wýr ho àpir o mō nhūm mē noo mā ma akupým tēn api. ⁵² Hāmri nhūm mē kām mex o mex ā harēnh pē ma akupým àpir kām omunh o kuhē. Nhūm ma tē nē mē kēp kakrām axā nē mē kēp akunok. Hāmri nhūm mē awjanā nē ma akupým Jerujarē hwyr hkīnh nē pa. ⁵³ Hāmri nē apkati mē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwyr agjē nē kamā Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o hkrī rāhā nē.

Tā ām ja pix ixkrāmnhwý Teopre. Ixpē Rukre na pa awyr kagāja nhīpēx nē kamā Jēus kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā harē nē hā kagā nē awyr kumē.

Juāw

Juāw kot tanhmã Jesus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagã

Juāw na pre kagãja nhĩpêx. Na pre mãânên Wam Juāw nê Sikũn Juāw nê Hapuhã Juāw nê Apokarip nhĩpêx. Juāw Paxis kêt axtem Juāw ô. Nê Jesus kôt mê pa ho mê pa xwýnhjê hô na pre. Nê ý hã mê ahkre ho pa xwýnhjê hô na pre. Nom kormã ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa hkêt ri na pre kêt tep kanhêr xwýnh. Nê kêt Jesus krãmnhwý mex na pre. Jakamã na pre kagãja nhĩpêx nê kamã Jesus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx hã harê nê hã kagã. Nê tanhmã kapêr to hã kagã.

Na pre Jesus kêt Tirtũm Kra hã harê nê hã kagã. Nê ãm pix kukwak ri Tirtũm wa kuri mê pahťir tũm nê mê papa ho mê papa hã harê nê hã kagã. Ā na pre Juāwja mê pamã Jesus jarê nê hã kagã anê.

Jesus te kot Tirtũm pyrãk ã harênh

Matêwre 1.23; Juāw 8.12, 8.58, 10.30, 20.28; mãânên Atrosê 10.36; Sikũn Korĩt 4.4; Piripos 2.6-11; Korosê 1.13-17, 2.9; Xĩtre 2.13; Eprêw 1.1-4; Wam Juāw 1.1-4, 5.20; Apokarip 1.17-18

¹ Amnepê mã kormã mêmoj kêt ri nhũm kot Tirtũm kapêr o amnhĩrit xwýnhja Tirtũm kôt pa ho pa. Te kêt urãk nê pa. Wa kot amnhĩ nhĩpêxja ãm tipxi. Nê wa ãhpumunh ãm tipxi. Nê wa hkarõ mãânên ãm tipxi. Ām wa tipxi rãhã nê pa ho pa. ² Kormã mêmoj kêt ri na pre Tirtũm kapêr o amnhĩrit xwýnhta Tirtũm kôt ri pa ho pa. ³ Nê Tirtũm nhý hã na pre mêmoj piitã hã apê nê ho kato. Jao pyka ho kato nê kaxkwa ho kato nê gõ xujanãr o kato. Nê kamã mêmoj piitã Tirtũm nhý hã ho kator pa. Kop apu mêmoj to kator kêt ronhýx mêmoj amrakati kumrêx.

⁴ Nê Tirtũm o amnhĩrit xwýnhta pix kukwak ri na hte mêmoj piitã hťir nê pa. Nê ãm pix kukwak ri na htem Tirtũm ri hťir tũm nê pa ho pa. Nê te myyti kot mê pamã mêmoj piitã hirã ho pa pu mê kukwak ri mêmoj piitã omunh mexja pyrã nê na pre hte mê pahpiitã mê pamã mê pahte amnhĩ nhĩpêx nyw nê mê pajamaxpêr nyw o amnhĩrit pu mê pahprĩ hã mar mex nê. ⁵ Ja kaxyw na pre wrý nê ri mê kãm Tirtũm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Jao mê kot amnhĩ nhĩpêx nyw jarê nhũm mê kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja tee ri kuma nê kãm mar prãm kêt nê. Nê tee ri kãm kapêr o hapêx prãm kaprý.

Juāw Paxis kumrêx kot tanhmã Jesus jarênh to hã harênh

Matêwre 3.1-3; Makre 1.1-4; Rukre 3.2-6

⁶ Tã nhũm kormã Jesus mê kãm kapêr o pa hkêt ri nhũm Juāw Paxis kumrêx

mõ nê hkukamã Tirtũm nhý hã mê kãm tanhmã harênh to ho pa. ⁷ Mê kãm mê kot amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr xwýnh pê Jesus Kris kukamã mê kãm harênh o ri mê hkôt pa. Mê kot mar nê amnhĩ kaxyw Jesus kôt hamaxpêr kaxyw. ⁸ No Juāw Paxisja na pre hte mê kãm mê kot amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr o pa hkêt nê. Na pre ãm kot mê kãm õr xwýnhta kukamã mê kãm harênh o pa. ⁹ Jakamã na pre hte mê kãm harênh o ri pa nê mê kãm harênh o:

—E ot pa mê amã mēhõ jarênh o ri ixpa. Kot mê pamã mê pahte amnhĩ nhĩpêx nyw nhõr xwýnhta. Kojã tokyx mê pakamã pøj pu mê omu. Kojã pøj nê mê piitã mê kãm Tirtũm kapêr jarênh o ri pa. Mê pahte pahprĩ hã mar mex kaxyw. Anê.

Tirtũm kot mê ho hkra hprãm xwýnhjê jarênh

Rõmãn 8.14; Karatas 3.26; Epes 1.5

¹⁰ Tã nhũm Jesus man kot mêmoj piitã ho kator xwýnhta wrý wrý nê mê hkôt ri pa. No nhũm mê kot kêt mêmoj piitã ho kator xwýnh ã omunh kêt jakamã na prem kapêr ma nê ãm kuma nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê. ¹¹ Na pre wrý nê mê pakamã ĩ ho kato. Kêt mê pahpiitã mê pahto kator xwýnh tã nhũm mê ohtõ nê omu nê ãm omu nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. ¹² Na prem ãm grêre nê kuma nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwý. Hãmri nhũm amnhĩ tã mê omu nê mê kãm:

—E nã ãm hãmri. Ra mê ate amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xunhwýr jakamã na ka mê ixkukwak ri apê Tirtũm kraa. Anê.

¹³ Na htem ã kêt Tirtũm kra hprãm xaj Jesus kôt amnhĩ xunhwýr anê. No na htem mê katorxã nhõxã hkre rũm hapõx kôt kêt Tirtũm kra hkêt nê. Rý amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kukwak ri kêt hkra hkêt nê. Ām Tirtũm tãm kot mê ho hkra pix kukwak ri na htem kêt hkra.

Jesus wrýk nê ĩ ho kator ã harênh

Matêwre 1.20; mãânên Rõmãn 1.2-4; Piripos 2.6-7; Eprêw 2.9, 4.15; Wam Juāw 4.2

¹⁴ Jakamã na pre Tirtũm o amnhĩrit xwýnhta mê pahwýr wrý nê mê pakamã ĩ ho kato nê mê pakamã pa. Kêt Tirtũm Kra hã pixi mex na pre. Nê kot amnhĩ nhĩpêxja te Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Urãk nê mex o mex. Nê urãk nê mê pakutã nojarêt xwýnh. Na pre hte katãt kôt Tirtũm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Pa prem kuma nê mex o mex ã omu.

¹⁵ Nhũm Juāw Paxis na pre hkukamã mê kãm harênh o ri pa nê mê kãm:

—E ra ixte mê amã harênh o ri ixpa xwýnhta na ra pøj. Te pa ixte wa nê ixkator pyrãk nom amnepê mã kormã ixkêt ri nhũm

hūr rāhā nē pa ho pa. Ham ī ho kator tā kēp Tirtūm Kra jakamā urāk nē rāhā ho rāhā hā pa xwŷnh na. Jakamā kot amnhī to rax o kot ijakrenh par. Anē.

¹⁶ Nē kēp mē pakutā nojarēt rāhā nē pa ho pa xwŷnh jakamā na hte mē pahto mex rāhā pu mē kukwak ri pamex nē ri papa ho papa.

¹⁷ Na pre finat Mojesja mē panhīgētjē mā Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkōt pa nē mē kām:

–Na pre Tirtūm mē pahte tām amnhī nhīpēx o papa hā mē pamā karō. Jakamā kot puj mē kot mē pamā mēmōj tā karō xā hkōt ā amnhī nhīpēx anhŷr o papa nē ra tām amnhī nhīpēx o papa. Anē.

Nhūm pre Mojesja ā mē kām kapēr o pa anē. Hāmri nhūm mē kuma no ām tee ri kām Tirtūm kōt tām amnhī nhīpēx o pa hprām kaprŷ. Jakamā nhūm hpānhā Jejus Krisja wrŷ nē mē pamā kapēr ō ho kapēr o pa nē mē pamā:

–E mē ate Tirtūm kōt amnhī nhīpēx o apa hkēt tā nhūm arī kām mē ajapē nē. Nē kām mē ato mex prām. Jakamā kot kaj mē amnhī to awŷ nhūm tanhmā mē akrā hto ka mē ra tām ri amnhī nhīpēx o apa. Ām hāmri na pa ā mē amā ja jarēnh anē.

Anhŷr o mē pamā Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Tirtūm kapēr na mex o mex.

¹⁸ Nē aa mē pahtō mē pahte pano ho Tirtūm pumunh kēt. Ām Kraja pix na kot no ho omunh. Kaxkwa kamā kuri ri pa ho pa jakamā kot omunh mex. Nē te kot Hipēxāja pyrāk jakamā na pre wrŷ nē hprī hā tanhmā kute hā mē pamā harēnh o pa. Jakamā na pu mē ra pahpiitā Tirtūm kot amnhī nhīpēx ā omu nē mar mex nē.

Juāw Paxis kot mē kām Jejus jarēnh o pa hā harēnh

Matēwre 3.1-12; Makre 1.1-8; Rukre 3.15-17; määnēn Atre 19.4

¹⁹⁻²⁸ Na pre Juāw Paxis ma hkwŷjē hkōt mē kām Jejus jarēnh o pa nhūm mē hkwŷjaja kuma nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷ. Hāmri nhūm Juāw Paxis ja hā mē omu nē Tirtūm mā mē hkrā kumrā. Pyhti pē Jotāw nhīkjē hā krī pē Petān tā ri mē hkrā kumrār o pa. Hāmri nhūm krī pē Jerujarē kamā Ijaew krāhtūmjaja harēnh ma nē ma hwŷr hkwŷjē rē. Mē kot tanhmā hkukjēr to nhūm kot mē kām tanhmā amnhī jarēnh to kaxyw. Jakamā nhūm mēō patre hkwŷjē mē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā mē ho ajuta xwŷnh kwŷjē mē Parijew nhō xwŷnh kwŷjē mē nhūm mē ma hwŷr mra. Juāw Paxis wŷr mra nē omu nē kām:

–Pa. E ot pa mē awŷr mra. Kwa mē inhmā amnhī jarē. Apē mē atō na ka we? Xā ka na apē Tirtūm kot mē ixkaxyw axām mā

xwŷnh na na ka nā? Xā ka na pa htem amnhī wŷr akamā ijamak o ixpa? Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām: “Nā pa hkēt.” Anē hāmri nhūm mē kām:

–Tō mān xep apē amnepē mā Tirtūm nhŷ hā kapēr jarēnh xwŷnh pē finat Erisja. Hā na ka tanhmā amnhī to nē akupŷm atŷr nē mē ixkōt apa nā? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

–Nā ixpē Eris kēt. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

–Tō mān xep apē finat Mojes kot mē kām harēnh o pa xwŷnh na na ka nā? Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē kē axte mē kām:

–Nā ixpē tām kēt. Anē.

Hāmri nhūm mē tee ri kot ā amnhī tā aprār anhŷrja ma nē kām:

–Kwa apē jajē hō hkēt tā na ka hte mē hkrā kumrār o ri apa. Kwa na akatāt kōt mē inhmā amnhī jarē. Pa mē ama nē ma akupŷm mra nē mē kot awŷr mē ixrēnh xwŷnhjē mā tanhmā ajarēnh to. Tanhmā na ka hte mē kām amnhī jarēnh to ho ri apa? E kwa mē inhmā amnhī jarē pa mē ama. Anē.

Hāmri nhūm tā hprī hā mē kām amnhī jarē. Amnepē mā mē hkukamā Tirtūm nhŷ hā kapēr jarēnh xwŷnh pē finat Ijais kot hkukamā tanhmā harēnh to nē hā kagā xā hkōt nhūm mē kām amnhī jarē nē mē kām:

–Tōe. Nā kot paj ixprī hā mē amā amnhī jarē ka mē inhma. Amnepēm Tirtūm kapēr jarēnh xwŷnhjē hō pē finat Ijaisja na pre hte mē kām mēhō hkukatā harēnh o ri pa. Mēhō kot mē panhō Pahihti hkukamā htēm nē kapōt ā kutēp mē kām harēnh o pa xwŷnh na nhūm pre hkukamā harēnh o ri pa. Nē mē kām harēnh o:

Koja nhŷrmā mēhōja kapōt ā mōn pōj nē mē kām tanhmā ujarēnh to ho ri pa. Nē mē kām ujarēnh o: “E mē inhma. Koja Tirtūm tokŷx mē pahwŷr mē panhō Pahihti mē nhūm wrŷ nhūm mē piitā omu. Jakamā kwa mē tokŷx kutēp tām amnhī nhīpēx o ri apa. Te ho mē kot mēhō kutēp pry ho mex pyrāk o amnhī nhīpēx o ri pa. Jao amnhī nhī ho tām amnhī nhīpēx nē tām axpēn nhīpēx o ri apa. Pahihtita kutēp.”

–Anhŷr o na pre hte finat Ijaisja kot Pahihti hkukamā harēnh o ri pa xwŷnh na kukamā harēnh anē. Tā paa. Pa na pre Ijaisja ā ixkukamā ijarēnh anhŷr o pa. Pa na pa hte ā Pahihti kutēp mē kām harēnh o ri ixpa anē. Tā ā ixte harēnh anhŷr xwŷnh na na ra mē pakamā pa ka mē kormā ja hā omunh kēt nē. Kukamā na pa hte mē piitā mē kot hkōt amnhī xunhwŷr ā mē omunh kaxyw gō pix o mē hkrā kumrār o ri mē hkōt ixpa. Nom na pre ra mē pahwŷr Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwŷnh na tām mē pahwŷr wrŷ. Āhpumunh tŷx o kot ijakrenh jakamā na pa hte ām

kukwak ri ixpa nê amnhî tâ hã xpijaam o ri ixpa. Anê.

Juãw Paxis kot mē kām Jejus jahkre hã harēnh

Matêwre 3.11; Makre 1.10; Rukre 3.22

²⁹Tã nhũm apkati nhũm Juãw Paxis amnhî wýr Jejus pumu nê mē kot mar o kuhê xwýnhjê mã ihkra ho ahkre nê mē kām:

–E. Oněj Tirtũm kot mē pakaxyw ãm xwýnhta tē. Mē pahpê Ijaew na pu htem xatã pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer kaxyw Tirtũm mã pahkrit ôwēhti hkra nyw kwý hpa nê ho amnhî pãnhã kãm amnhîrer o papa. No kêt htēm nēj koja nhýrmã kãm mē pahpiitã mē pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer pa. ³⁰Na pa pre ra mē amã harēnh o: “Te pa ixte wa nê ixkator nê ixtír nê ixpa pyrãk. Nom amnepēm kormã ixkêt ri na pre htír rãhã nê pa ho pa. Nê ì ho wrýk nê jar kator tâ kēp Tirtũm Kra jakamã urãk nê rãhã nê pa ho pa xwýnh na. Jakamã kot amnhî to rax o kot ijakrenh par.” Anhýr o pa pre mē amã harēnh o ri ixpa ka prem inhma.

³¹–Ixte mē amã ã harēnh anhýr tâ ijaxwýja kormã ixte kēp Tirtũm Kra hã omunh kêt nê ãm hkukamã Tirtũm nhý hã mē amã ã harēnh anhýr o ri ixpa. Nê hkukamã Tirtũm mã mē akrã kumrãr o ri ixpa. Tã na pa kēp Tirtũm Kra hã omu nê ã mē amã ahkre anê ka mē omu. Anê.

³²⁻³³Nhũm pre ã Juãw Paxis mē kãm Jejus jahkre anê nê mē kãm:

–Nã Tirtũm na pre ixte mē akrã kumrãr o ixpa kaxyw inhã hã karô. Tã na inhã kot mē pakaxyw ãm xwýnhta o amnhîrit nê inhã harēnh o: “Koja nhýrmã Ixkarôja mēhõ hwýr wrý nê kuri arík. Ka ja hã omu nê kēp Ixkra hã omunh kurê kumrêx. Koja amnhî xõ ri amnhî pyrã nê mē kãm Ixkarô nhõr o pa nhũm mē hkarô mã agjê.” Anhýr o inhã harê. Tã na pa ra omu. Na pre Tirtũm Karô kaxkwa rúm te tuuti pyrã nê hwýr wrýk o tē nê ìkre hã xa. ³⁴Pa ã kot hipêx anhýr ã omu nê kēp Tirtũm Kra hã omunh kurê kumrêx. Jakamã na pa ã mē amã ahkre nê mē amã harēnh anê. Anê.

Juãw Paxis kôt pa xwýnh wa kot Jejus kôt pa hã wa harēnh

Atre 19.4

³⁵Tã nhũm apkati nhũm Juãw Paxis axte Jejus pumu. Kot hkôt ri pa ho pa xwýnh mē wa nhýri xa nê omunh o xa. ³⁶Nhũm ra mē hãnh tē nhũm Juãw Paxis omu nê hkôt ri pa xwýnh wa kãm:

–E oněj Tirtũm kot mē pakaxyw ãm xwýnhta tē. Nēj koja mē pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîre. Anê.

³⁷Hãmri nhũm wa kuma nê omu nê ma hkôt tē nê hã ajêt. ³⁸Nhũm wa omu nê wa kãm: “Pa mo na?” Anê nhũm wa kot kēp mē ahkre xwýnh ã omunh jakamã kãm:

–Nã wa ixte ma akôt ixtēm nê nhýri anhõrkwý pumunh mã na pa wa akôt tē. Anê.

³⁹Hãmri nhũm wa kãm:

–Tõe. Nã wa kam nê ri mã ixkôt tē. Anê.

Hãmri nhũm wa kuma nê ma hkôt wa tē nê ôrkwý hwýr pøj nhũm ra amýkra nhũm wa hkôt axã nê kuri ýr o kamãt hãmri nê kato nê ma akupým tē. ⁴⁰Kôt htēm xwýnhjê hõta na pre kēp Andre. Simãw Pêtre htõ na pre. Nê kaxyw hõja. Wa kumã na pre Juãw Paxis Jejus jahkre nê harê nhũm wa ma hkôt tē. Tã wa ra akupým wa tē. ⁴¹Hãmri nhũm Andreja htõ Simãw wýr tē nê kãm:

–Kwa na pa wa jarãhã Tirtũm kot mē pakaxyw ãm xwýnhta pumu. Ma pu hwýr ka wa ixwar ano ho omu nã. Anê.

Ijaew kapêr kãm “Tirtũm kot mē pakaxyw ãm xwýnh” anhýrja te kot Gres kapêr kãm “Kris” anhýr jarēnh pyrãk. Ijaew na prem ã Jejus jarēnh anê nê harēnh o: “Tirtũm kot mē pakaxyw ãm xwýnh.” Anhýr o harê. ⁴²Jakamã nhũm ã Andreja htõ mã harēnh anê nê ma akupým hwýr o tē. Nê wa hwýr pøj nhũm wa omu. Wa kēp Juãw kra hã wa omu hãmri nê Simãw mã kapêr nê kãm:

–Pa Simãw. Nã apê Simãw tâ kot paj axte atã anhixi hõ mē. Kot kaj mãânēn apê Septi. Anê.

Mē pakapêr kãm Septija te kēp “kēn” jarēnh pyrãk. No Gres kapêr kãm te kēp “Pêtre” jarēnh pyrãk. No Ijaew kapêr kãm kēp “Septi.” Jakamã nhũm pre Jejus ã Simãw Pêtre hã hixi mēnh anê.

Jejus kot amnhî kôt Firipti mē Natãnaew wa hwýr ã harēnh

⁴³⁻⁴⁴Tã nhũm apkati nhũm ra Jejus pyka pē Garirej wýr nojarêt nê nhýri Firipti pumu. Firiptija Andre mē Simãw Pêtre wa urãk nê krí pē Pesěj nhõ xwýnh na pre. Jakamã nhũm Jejus nhýri omu nê amnhî kôt kuwý nê kãm:

–E kwa ma ri ixkôt apa ho apa. Anê.

⁴⁵Hãmri nhũm kuma nê ma tē nê nhýri Natãnaew pumu nhũm nhýri pí hpãr parpê nhý nhũm omu nê kãm:

–Kwa na pa jarãhã finat Mojes kot amnepēm mēhõ hã kagã xwýnhta pumu. Tirtũm kot mē pakaxyw ãm xwýnhta na. Tirtũm nhý hã kapêr jarēnh o mē pa xwýnhjaja kot hkukamã harēnh nê hã kagã xwýnhta. Kēp Najare nhõ xwýnh nê mãânēn kēp finat Juje hkra. E kwa tokyx pu hwýr ka ixkuxwar ano ho omu. Anê.

⁴⁶Hãmri nhũm tee ri kot tanhmã harēnh toja ma nê kãm:

–Tk. Koký. Najare nhõ xwýnh piitã kot amnhî to mexti hã kot kêt we hõ kēp Tirtũm kot mē pakaxyw ãm xwýnh. Anê.

Hãmri nhũm kãm:

–Kwa na ã akapēr anhÿr kêt nē. Ma ixkôt tē nē ixpyrà nē ano ho omu mǎn. Nē rī ã ri akapēr anē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē ma hkôt tē. ⁴⁷ Hāmri nhūm Jejus amnhī wÿr wa omu nē kuri mē kuhē xwÿnhjē mā Natánaew jarēnh kurē kumrēx nē harēnh o:

–E onēj Ijaew ōja mē pahwÿr hpōx o tē. Ām hāmri na hte tām amnhī nhīpēx o pa. Na hte higēt finat Jako kurom hēx rom ri tanhmā mē kām amnhī to hēx to ho pa hkôt nē. Na hte ām kapēr mex pix o ri kapēr o pa. Anē.

⁴⁸ Hāmri nhūm tee ri amnhī tā kuma nē kām:

–Kwa mēhō na pre ã amā ijarēnh anē? Aa ixte nhÿri apumunh kēt kumrēx tā ka ri ām hāmri ã ijarēnh anē. Anē.

Hāmri nhūm kām:

–Nā mēhō kot tanhmā inhmā ajarēnh to hkēt. Ām pa na pa hte inhno ho apumunh o ixpa. Kormā Firipti kot awÿr htēm nē amā ijarēnh kēt ri pa ra ixprī hā inhno ho apumu. Na ka kormā pīta parpē nhÿ pa apumu. Anē.

⁴⁹ Hāmri nhūm tee ri kot hprī hā harēnh ã amnhī tā kuma nē kām:

–Kwa mē ijahkre xwÿnh. Pēr ām hāmri apē Tirtūm Kra kumrēx jakamā na ka ã ijarēnh anē. Xep ka na mē ixte amnhī wÿr akām ijamak o ixpa xwÿnhnta na ka. Nā ka na apē mē ixpē Ijaew nhō Pahiti. Anē.

⁵⁰ Hāmri nhūm Jejus kuma nē kām:

–Nā ām hāmri na ka ixte pī hpar pē apumunh ã ajarēnhja ma nē hkôt pix mā ixpē Tirtūm Kra hā ixpumu. Tā kot kaj ja nhīrō pē axte mēmoj mex o kot ja jakrenh pumu. ⁵¹ Kōja nhÿmā kaxkwa axkjē nhūm Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjaja kurūm axpēn japa ka mē omu. Finat Jako pyrà nē mē omu. Ixte Tirtūm kot mē akaxyw ixām xwÿnh wÿr koja mē ã wrÿk nē amnhī nhīpēx anē ka ja hā mē omu. Kwa jam ajamaxpēr tÿx rāhā ho apa. Anē.

2

Jejus kot gō ho mē kām wīhti nhīpēx ã harēnh

¹ Tā nhūm apkati axkrut nē hapēx nhūm Jejus ari Garirej kamā pa. Nhūm krī pē Kanā kamā axpēn mā wahōj wa rer kaxyw nhūm Jejus katorxā ma mē hwÿr mō. ² Hāmri nhūm mē amnhī wÿr Jejus mē hkôt ri mē ixpa xwÿnhjē wÿ pa mē ijaxwÿja ma mē hwÿr mō nē ra mē hwÿr pōj. ³ Hāmri nē mē hkôt wa hā ixkīnh nē apku nē wīhti hkwy ho ixkō o ixkrī. Tā nhūm ra wīhti mē kēp hapēx nhūm Jejus katorxāja harēnh ma nē Jejus mā harē nē kām:

–Xē Jejus. Na xep ra mē kēp wīhti hapēx pa. Xāt ka tanhmā mē ho ajuta hto mē? Anē.

⁴ Hāmri nhūm kām:

–Tōe. Kwa tee ri ajamaxpēr kēt nē. Kot paj tanhmā mē kām ho. Nom kot paj kormā ixpē Tirtūm kot mē akaxyw ixām xwÿnh ã pa kormā amnhī to amnhīrit kēt nē. Anē.

⁵ Hāmri nhūm katorxā kuma nē mē kām mē ãpēnh xwÿnhjē hwÿr tē nē mē kām:

–An kōja Jejus mē awÿr tē nē tanhmā mē amā mēmoj tā karō hto ka mē ama nē kām ho anhÿr kurē kumrēx. Anē.

⁶ Nhūm mē kuri kēn o poti kēp 6 nē kuhē. Piitā umpÿm rūnh kumrēx. Kōja hō pyxi nē nÿt nē kamā gō kēp 80 rit nē hkwy kamā kēp 100 rit. Ijaew na htem apkur kaxyw nē amnhī nhīhkra kuhōnh japjē rūnh nē kormā apku. Nē apkur pa nē axte amnhī nhīhkra kuhō. Ā mē kot xatā amnhī nhīhkra kuhōnh jakamā nhūm pre htem amnhī ri ã poti rūnh kwÿ xunhwÿr anē. No nhūm ra hkapyr nē kuhē. ⁷ Hāmri nhūm Jejus tē nē omu mē ãpēnh xwÿnhjē mā kām:

–E mē ma mra nē gō ru nē ho poti kuhē mÿj piitā ho nÿt pa. Anē.

Nhūm mē kuma nē ma mra nē ho nÿt pa. ⁸ Hāmri nhūm mē kām:

–Nā hāmri. Pānhā hō kamā gō hkwy janhi nē o tē nē mē anhō patrāw mā agō kē hkwy ho ixkō nē kamā ama. Anē.

Hāmri nhūm mē mar xā hkôt kām hkwy janhi nē hwÿr o tē nē kām kugō. ⁹⁻¹⁰ Nom nhūm gōja ari kēp gō kumrēx kēt nē. Jejus kot tanhmā ho jakamā nhūm ra hpānhā kēp wīhti. Jakamā nhūm mēō patrāw wÿr hkwy ho tē nē kām kugō nhūm hkaki nē kamā ama. Nom Jejus kot gō ho hipēx ã omunh kēt nē. Ām htÿx ho wīhti kumrēx ã hkamnhīx nē mex kumrēx ã hkaki. Hāmri nē amnhī wÿr mjēn nyw xwÿnh mā hpa ho apē nhūm hwÿr tē nhūm kām:

–Kwa na htem wīhti mex o wa nē mē kām kugō hāmri nhūm mē hpenh pa nhūm mē rī kormā hkôt omnu ho hapu nē mē kām kugō. Tā ka pēr mē axtem nē wam mē kām omnu nhōr pa hāmri nē kormā mex kumrēxja o hapu nē mē kām agō. Kēt wīhti ja na mex kumrēx. Ām mex o mex. Anē.

Jejus kot gō ho hipēx ã omunh kēt jakamā nhūm ã kām kapēr anē. Ām mē ãpēnh xwÿnh pixjaja na prem ja hā omu. ¹¹ Nhūm Jejus kormā mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt o ho anhÿr kēt tā krī pē Kanā kamā ã mē kām amnhī nhīpēx anhÿr o hkrax. Jao amnhī to rax o amnhī to rax ã mē inhmā amnhī to amnhīrit. Pa mē ixpē hkôt ri ixpa xwÿnhjaja ã kot amnhī nhīpēx anhÿr ã omu hāmri nē kēp Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwÿnh ã omunh kurē kumrēx.

¹² Tā nhūm Jejus hpānhā ma krī pē Kapanau hwÿr mō. Pa mē hkôt ri ixpa xwÿnhjaja nē katorxā nē htōjaja pa mē ma ixpiitā hkôt mō. Hāmri nē hwÿr pōj nē kamā

mê hkôt ixpa hã ixtã apkati grêre nê ma hpãnhã krî hõ hwÿr ixpa.

Jejus kot Tirtûm nhõrkwÿ hwÿr ar ã harênh Matêwre 21.12-13; Makre 11.15-19; Rukre 19.45-46

¹³ Tã nhûm ra arîgro pê Pas ahtêp o mõ. Pasja ã mê ixpê Ijaew na pa htem amnepêm Tirtûm kot pika pê Ejit rûm mê inhîgêjtjê kator mã ijamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprõ nê hã ixkînh. Jakamã nhûm Jejus ma hkwyjê hkôt krî pê Jerujarê hwÿr mõ. Pa mê ixpê hkôt ri ixpa xwÿnhjaja pa mê ma hkôt ixpa. Hãmri nê hwÿr pøj ¹⁴ nê Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkre hwÿr mra nê ixkre puhã kahêja wÿr agjê. Nhûm mê kamã axtem nê mêmoj to wênê ho kuhê. Mõx o wênê nê ôwêhti ho wênê nê tutre ho wênê ho kuhê. Mê kot haprõr nê ho Tirtûm mã hkînh xã kaxyw mê kãm ho wênê. Nê kãxpore ho pinhpanh xwÿnhjaja haxwÿja mê kuri hkrî. ¹⁵ Hãmri pa mê Jejus kôt mê hwÿr agjê nê ja hã mê omu hãmri nhûm Jejus pê ja omnuj tÿx nê. Jakamã nhûm tee ri mê omu hãmri nê amnhîm mry hkã ho mê htak xã nhîpêx nê ho ixkreja nê mê piitã mê kator pa. Nê mõx nê ôwêhti nê mêmoj piitã kator pa. Nê kãxpore ho pinhpanh xwÿnhjaja nhûm mê kêp mê õ mésti rênh pa nhûm mê hikãxpore pykap rorõk pa nê anhrã nê hikwÿ. ¹⁶ Hãmri nhûm Jejus tutre ho wênê xwÿnhjê mã kãm:

—Kwa mê anhõ tutre jamÿ nê tokyx ma mra. Na htem Inhîpêxã nhõrkwÿ kamã mêmoj to wênê hkênt nê. Kêp mê ujaaprõr xã hã ixkre hkênt. E kwa mê tokyx ma mra. Anê.

Nhûm pre ã mê kãm kapêr anê nhûm mê tee ri kuma hãmri nê ma mrar kurê kumrêx. ¹⁷ Pa mê hkôt mê ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ã kot mê hipêx anhÿr ã omu hãmri nê ra Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot ã amnhî nhîpêx anhÿrja kukamã hã kagãta mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Kagã kot amnepêm Jejus kukamã te ra ã kapêr anhÿr pyrãk o harênh. Nê harênh kot:

Na pa hte Tirtûm nhõrkwÿ ho mex rãhã ho ixpa. Nhûm mêmoj punuj hwÿr axã pa omu nhûm ja inhmã mex kêt nê.

Anhÿr o kot hkukamã harênh jakamã na pa mê ã Jejus kot mê hipêx anhÿrja ã omu hãmri nê ra hkukamã hã kagãta mã ijamaxpêr kurê kumrêx.

Ijaew krãhtûmjaja kot Jejus kujjêr ã mê harênh

¹⁸ Tã nhûm Ijaew krãhtûmjaja tee ri Jejus kot ixkreja nê mê kator ã omu hãmri nê hwÿr mra nê kãm:

—Pa. Kwa mon ka ri ã Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkreja nê mê kator anê? Mêhõ na we mê ixwÿr amê ka ý hã ã mê hipêx anêhti? Nã xã Tirtûm na mê ixwÿr amê? E mê inhmã aa mê ixte mêmoj pumunh kêt õ

ho anê. Pa mê ja hã apumu hãmri nê Tirtûm kot mê ixwÿr amênh xwÿnh ã apumunh kurê kumrêx. E kwa tokyx mê inhmã ho anê. Anê.

¹⁹ Hãmri nhûm mê kuma nê mê kãm amnhî kêt. Nom amnhî tã kuxi nê mê kãm awjarê nê mê kãm:

—Nã kot paj aa mê ate mêmoj pumunh kêt õ ho pixi nê mê amã ho anê ka mê omu. Tirtûm nhõrkwÿ jaa. Kot kaj mê agrã pa ixtã apkati axkrunêpxi nê akupÿm hipêx ka mê ja hã ixpumu.

²⁰⁻²² Anhÿr o mê kãm kapêr. No ãm ixkreja jarênh kêt nê. Na pre ãm amnhî tã kuxi nê ã mê kãm kapêr anê. Mê kot hpîr nhûm htyk ã apkati axkrunêpxi nê akupÿm htîr ã mê kãm ã amnhî jarênh anê. Te mê kot Tirtûm mã amnhî jarênh xã hã ixkreja grãnh nhûm hã apkati axkrunêpxi nê akupÿm kot hipêx parta pyrãk ã hã kuxi nê ã mê kãm amnhî jarênh anê. Jakamã nhûm mêhpri hã mar mex kêt nê. ãm tee ri kuma nê kãm:

—Tk. Kwa ixkre ja na prem hipêx kaxyw nê hã amgrã sohtõ rax nê hipêx. Hã amgrã pê 46 nê hipêx par kênã kot ka kêt atã apkati axkrunêpxi pix nê akupÿm hipêx. Anê.

Mê kot hpri hã mar kêt jakamã na prem ã kãm kapêr anê. Pa mê hkôt mê ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ã mê kãm kapêr anhÿrja ã kuma nê hã inhnohtÿx rãhã ho ri ixpa. Tã nhûm mê kot Jejus pir nhûm hã apkati axkrunêpxi nê akupÿm htîr nhõ arîgrota ã pa mê kot ã amnhî jarênh anhÿrja mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Xep ãm hãmri na pre Pahihti amnhî kukamã ã amnhî jarênh anê. Mê kot hpîr nhûm htyk ã apkati axkrunêpxi nê akupÿm htîr ã amnhî kukamã amnhî jarênh mex nê. Te mê kot Tirtûm nhõrkwÿ grãnh par nhûm hã apkati axkrunêpxi nê akupÿm hipêx ã amnhî jarênh pyrãk. ãm hãmri na pre amnhî kukamã ã amnhî jarênh anê. Anê.

Jejus kot mê pajamaxpêr kôt mê pah-pumunh ã harênh

²³ Tã nhûm Jejus mê hkôt mê ixpa ho ixpa xwÿnhjaja arî Jerujarê kamã ri ixpa ho ixpa. Nhûr ra arîgro pê Pasja kato nhûm mê piitã hkînh kaxyw axpên wÿr akuprõ. Nhûm Jejus mê kãm aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mê hkôt pa. Nhûm mê omu nhûm mê hkwyjaja Tirtûm kot mê pakaxyw ãm xwÿnh ã hkôt hamaxpêr tã no ãm hkôt hamaxpêr tÿx kêt nê. ²⁴ Jakamã nhûm Jejus amnhî tã mê hamaxpêr ã mê omu nê hamaxpêr o:

—Nã mê kot ixkôt hamaxpêr kryre xwÿnhjaja koja mê hã apkati grêre nê ixto hamakêtkati nê htÿx ri pa. Anê.

²⁵ Jejus kot mê pahte pahtÿx ri amnhî tomnuj o papa hã mê pahpumunh par. Nê

paht̄yx ri pajamaxp̄er punuj o papa hā mē pahpumunh par. Jakamā na pre ā mē harēnh anē.

3

Jejus mē Nikotē wa kot axp̄en mā kap̄er ā wa harēnh

Juāw 1.12-13; māānēn Wam Pētre 1.23

¹ Tā nhūm Parijew nhō xw̄ynh̄jē ō pē Nikotē. Māānēn kēp Ijaew krāhtūmjē hō. ² Jakamā na pre Jejus jarēnh ma nē kām omunh prām nē. Hāmri nē hkwȳ pymaj kamāt kām hw̄yr tē nē omu nē kām:

—Pa mē ijahkre xw̄ynh. E ot pa aw̄yr tē. Ra mē ixte apumunh mex. Tirtūm na pre ate mē ijahkre ho apa kaxyw mē ixw̄yr amē ka mē ixw̄yr wr̄y. Mēhō koja apyrā nē aa mē inh̄mā mē kot mēmoj pumunh kēt kw̄y ho anhȳr o pa? Nā amrakati kumrēx. Kop apu Tirtūm kot mē ixw̄yr amēnh kēt ronhȳx ka ā amnh̄i nh̄ip̄ex anhȳr kēt nē. Anē.

³ Hāmri nhūm kuma nē tanhmā kām kap̄er to. No ām amnh̄i tā kuxi nē kām awjarē nē kām:

—Na htem piitā mē katorxā nhōxā hkre rūm hapōj. Tā Tirtūm kām mē piitā axte mē hapōx prām. Jakamā kot kaj mē akator o axkrut kēt nē hāmri nē nh̄yrmā Tirtūm ri at̄ir tūm nē apa ho apa hkēt nē. Ām hkrajē pix na htem kuri ht̄ir tūm nē pa ho pa. Jakamā kwa jam ajamaxp̄er t̄yx nē ri ho apa. Anē.

⁴ Hāmri nhūm Nikotēja kuma nē tee ri ā kot kām kap̄er anhȳrja kukamā hamaxp̄er nē kām:

—Kwa ra ixāpt̄ar kēnā kot pa kēt tanhmā amnh̄i to nē akup̄ym̄ ixkatorxā nhōxā hkre hw̄yr axā nē axte kurūm ixkato. Anē.

⁵⁻⁷ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Nā na hte mē hkrarejaja mē katorxā nhōxā hkre rūm kagō hkōt hapōj hāmri nē kēp katorxā mē hipēēxā wa hkwȳy. Jao wa kot amnh̄i nh̄ip̄ex kōt amnh̄i nh̄ip̄ex o pa. Ja pyrā nē ka mē atō amā apē Tirtūm kra hprām hā kot kaj amnh̄i to aw̄y nhūm wa Ixkarōja akarō mā axā hāmri ka ra apē hkraa. Te ra axte akator pyrāk o amnh̄i nh̄ip̄ex. Nē te mē hkra kot katorxā nē hipēēxā wa kot amnh̄i nh̄ip̄ex kōt amnh̄i nh̄ip̄ex o pata pyrā nē apām Tirtūm kot amnh̄i nh̄ip̄ex kōt amnh̄i nh̄ip̄ex o ri apa. Nom koja Tirtūm mē wa Ixkarōja akarō mā ār kēt nē ka apē hkra hkēt nē. Jao te axte akator kēt pyrāk o amnh̄i nh̄ip̄ex. Jakamā na pa amā te ate akator pijakrut o amnh̄i nh̄ip̄ex pyrāk o amā ā ja jarēnh anē. Kwa jam ajamaxp̄er t̄yx rāhā ho ri apa. No ama nē tee ri amnh̄i kukamā ajamaxp̄er kēt nē.

⁸ —E pa ixpr̄i hā amā ja jarē ka inh̄ma. Na hte kōk kām nh̄yhm̄ āp̄er prām xā hkōt āp̄er o pa. Pu mē kamā ama no ām pano ho nh̄yhn̄h mōr xā hkōt omunh kēt nē. Nē

nh̄yhm̄ ma mōr xā hkōt omunh kēt nē. Ja pyrā nē na hte Tirtūm mē wa Ixkarōja mē hkaxw̄ynh̄ mā agjē nē mē ho Tirtūm kra nom nhūm mēhpr̄i hā kot tanhmā mē ho hā amnh̄i tā omunh kēt nē. Anē.

⁹ Hāmri nhūm Nikotē ā Jejus kot kām kap̄er anhȳr ā kuma nē tee ri hamaxp̄er nē kām:

—Kwa na pa ixpr̄i hā amar kēt nē. Anē.

¹⁰ Hāmri nhūm kām:

—Kwa mon ka hte Tirtūm kap̄er tūm o Ijaew jahkre ho apa tā apr̄i hā ixkap̄er mar kēt nē? ¹¹ Ixte mēmoj pumunh xā hkōt ixte mē amā harēnh o ixpa htā ka mē apē Ijaew krāhtūmjaja mē amā ixkap̄er mar prām kēt nē. Ā mē ate anhȳr kumrēx. Kwa jam ajamaxp̄er t̄yx nē. ¹² Na pa ra Tirtūm kot jar tanhmā amnh̄i nh̄ip̄ex to hā harēnh o ixpa htā ka mē ām ama nē ixkōt ajamaxp̄er kēt nē. Jakamā xā kot pa hpānhā mē amā kaxkwa kamā tanhmā kot amnh̄i nh̄ip̄ex to hā harē ka mē ama nē mar t̄yx nē? Nā kot ka mē ama nē ām ama nē hkōt ajamaxp̄er kēt nē. ¹³ Mēhō na we ra ma kaxkwa hw̄yr api nē kamā mēmoj mex pumu nē man akup̄yn̄ mē aw̄yr wr̄y nē mē amā tanhmā harēnh to? Nā amrakati kumrēx. Ām paxipix ixpē Tirtūm kot mē akaxyw ixām xw̄ynh̄ na pa pre amnē kurūm mē aw̄yr wr̄y hāmri nē ixpr̄i hā mē amā tanhmā harēnh to ho ri ixpa.

¹⁴ —Amnepēm finat Mojesja kormā kapōt ā mē o pa ri na pre mē kām kax o kagā karōja nh̄ip̄ex nē k̄yxp̄e mē kām kunhō. Kagā kot mē hkamnar xw̄ynh̄jaja kot hw̄yr r̄it nē omunh nē akup̄ym̄ mex kaxyw mē kām kunhō. Tā ixpē Tirtūm kot mē akaxyw ixām xw̄ynh̄ kot paj nh̄yrmā kagā karōta pyrā nē k̄y pē p̄i kahpa hā ajēt. ¹⁵ Ka mē te mē kot kagā karō pumunh nē akup̄ym̄ mexta pyrā nē amnh̄i kaxyw inh̄mā ajamaxp̄er nē ixkōt amnh̄i xunhw̄y hāmri nē nh̄yrmā Tirtūm mē wa ixri at̄ir tūm nē amex rāhā nē apa ho apa.

¹⁶ —Tirtūm kām pika piitā hkōt mē api-itā mē ajapē ht̄yx. Nē mē ajapē xā na pre ixpē Kra hā ixpyxi hā mē aw̄yr inh̄mē. Ka mē atō amnh̄i kaxyw ixkōt ajamaxp̄er nē ixkōt amnh̄i xām. Hāmri nē nh̄yrmā atyk tā nhūm Tirtūm akup̄ym̄ ato at̄ir ka wa ixkuri at̄ir tūm nē amex rāhā nē apa ho apa. Hāmri nhūm Tirtūm aa amnh̄i nē nh̄yhm̄ amēnh kēt kumrēx. ¹⁷ No mē ate amnh̄i tomnuj m̄yrapē tanhmā ixte mē anhȳp̄e to kaxyw na pre mē aw̄yr inh̄mēnh kēt nē. Ām ixkukwak ri mē at̄ir tūm nē mē amex rāhā apa ho apa hprām xā na pre mē aw̄yr inh̄mē pa mē aw̄yr wr̄y. ¹⁸ Jakamā kot ka mē atō amnh̄i kaxyw ixpē Tirtūm Kra hā ixkōt ajamaxp̄er nē ixkōt amnh̄i xām nhūm Tirtūm ixtā apumu nē ate amnh̄i tomnuj m̄yrapē tanhmā anhȳp̄e to hkēt nē. No kēt mē kot ixkōt amnh̄i xunhw̄yr kēt xw̄ynh̄jaja

na Tirtūm ma mē kot amnhī xā htỳx kamā hamak tūm xā hwỳr mē pa mā xwỳnhjē hā mē harē. Mē kot ixkōt amnhī xunhwỳr kēt mỳrapē. Anē.

Mē kot amnhī tomnuj o hpimxur prām kaprỳ ā mē harēnh

¹⁹ Nhūm Jejus arī Nīkotē mā kapēr nē kām: —Na pre Tirtūm amnē pika hwỳr mē awỳr inhmē. Mē ate amnhī tomnuj xwỳnh ā amnhī pumunh kaxyw mē awỳr inhmē. Tā nhūm mē ohtō nē amnhī tomnuj gryk ā kām kapēr mar prām kēt nē. Jao ixkaga nē kām ixkapēr mar prām kēt nē. ²⁰ Ra ixprī hā ixte mē kot tanhmā amnhī tomnuj to ho pa hā mē omunh mex jakamā nē kām ixkapēr mar prām kēt. Nē ixte mē kot tanhmā amnhī tomnuj to ho pa hā mē harēnh pymaj ixkōt kām pa hprām hkēt nē. ²¹ No kēt mē kot ixkōt amnhī xunhwỳr xwỳnhjaja na mē kot amnhī nhīpēx o pa hā hpījaām kēt. Na htem àmnhīx ixkōt amnhī nhīpēx o pa. Jakamā koja mē piitā ja hā mē omu nē Tirtūm kot tanhmā mē hkrā hto nhūm mē ra kām hkōt pix mā amnhī nhīpēx ho pa hprām ā mē omunh kurē kumrēx. Anē.

Nhūm pre ā Jejus Nīkotēja mā kapēr anē.

Juāw Paxis kot Jejus jarēnh o pa hā harēnh Juāw 1.19-28

²² Tā pa mē ixpē Jejus kōt ri ixpa ho ixpa xwỳnhjaja Jejus kōt Jerujarē rūm ijapōj nē pika pē Jutej kwỳ kamā ixpa. Jejus nhỳ hā Tirtūm mā mē hkrā kumrār o ri mē hkōt ixpa. ²³ Nhūm finat Juāw Paxis haxwỳja mē ixpyrā nē mē hkrā kumrār o pa. Krī pē Sarī htā krī pē Enō mỳri pyhti rax jakamā nhūm pre htem hwỳr mra nhūm kamā mē hkrā kumrā. ²⁴ Kormā mē kot haxār kēt ri nhūm kamā mē hkrā kumrār o pa.

²⁵ Rōm nhūm Ijaew hōja Juāw Paxis kōt mē pa ho mē pa xwỳnhjē hwỳr tē nē Juāw Paxis kot mē hkrā kumrār ā tanhmā mē hkukjēr to nhūm mē kuma nē tee ri hā axpēn kujjēr o kuhē. ²⁶ Hāmri nē akupỳm Juāw Paxis wỳr tē nē kām:

—Kwa mē ijahkre xwỳnh. Pyhti pē Jotaw nhīkjē hā ate mēhō pumunh nē tanhmā mē inhmā harēnh to xwỳnhhta kōt mē pa ho mē pa xwỳnhjaja na xep htem apyrā nē mē hkrā kumrār o pa nhūm xep mē ra ohtō nē mē pahkaga nē mē hkōt pa. Kwa xā ja amā mex nā? Anē.

²⁷ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tỳ ja mex kēnā. Tirtūm kām hprām xā hkōt na htem mē hwỳr mra nhūm mē xpānhā mē hkrā kumrā. Nā ja mex. ²⁸ Ixpē Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwỳnh kēt. Na pa pre ra mē amā ja hā amnhī jarē ka prem inhma. Ām hkukamā na pre Tirtūm amnē inhmē pa mō nē ā jar ri ixpa anē.

²⁹ —Te ixte mē umre kot amnhī nhīpēx pyrāk. Na htem axpēn mā mē rer kaxyw

nhūm mē umreja myta wỳr tē nē hpa hā kupy nē ma ni hwỳr o tē nē axpēn mā wa kure. Hāmri nhūm hpānhā mēhōja axpēn tā wa hakre. Nhūm umreja wa kuri hkīnh nē mar o xa. Tā te ixte mē umre kot amnhī nhīpēx pyrāk jakamā koja mē ma Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwỳnhhta wỳr mra nē kapēr ma pa mē harēnh ma nē ixkīnh nē. ³⁰ Na htem mē umre hā hkīnh kēt nē. Mjēn nyw xwỳnhja ā na htem hkīnh. Tā ja pyrā nē koja mē axte ixte mē kām Jejus jarēnh mar kaxyw ixwỳr mra kēt nē. Ām hwỳr koja mē hpānhā mra nē tām mar o kuhē. Ja mex kumrēx. ³¹ Jejus kēp kaxkwa rūm amnē mē pahwỳr wryk xwỳnh jakamā kot amnhī to rax o kot mē pahpiitā mē pajakrenh par. Mē papajaja mē pahpē pika nhō xwỳnh jakamā Jejus kīnhā mē pahte mēmoj piitā omunh tohtuj anhỳr. Nē pika nhō xwỳnhjē jamaxpēr pix o pajamxpēr o ri papa.

³² —Na hte Jejus mē kām kaxkwa kamā kot mēmoj pumunh xwỳnh kwỳjē jarēnh o pa. Nē kamā kot mēmoj mar xwỳnh kwỳ jarēnh tā nhūm mē ohtō nē kuma nē ām kuma. ³³ No mē kot mar nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr xwỳnhjaja na htem kuma nē axpēn mā harēnh o: “Nā ām hāmri na ā Tirtūm kapēr jarēnh anē. Nā Tirtūm kapēr mex kumrēx.” Anhỳr o axpēn mā harē.

³⁴ —Tirtūm na pre mē pahwỳr Jejus mē nhūm amnē mē pahwỳr wry nē Tirtūm Karō nhỳ hā mē pamā kapēr jarēnh o ri mē pahkōt pa. ³⁵ Tirtūm kām Krata japē htỳx kumrēx jakamā na pre ĩhkram mēmoj piitā haxār pa nhūm urāk nē hihtỳx o hihtỳx nē mēmoj piitā ho amnhīptār o pa. ³⁶ Jakamā mē kot amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwỳr xwỳnhjaja koja mē nhỳrmā wa kuri htīr tūm nē mex rāhā nē pa ho pa. No mē kot hkaga xwỳnhjaja koja mē ā amnhī nhīpēx anhỳr kēt nē. Koja Tirtūm mē kot amnhī xā htỳx kamā hamak tūm xāta wỳr mē rēnh pa. Anē.

4

¹ Tā nhūm Parijew nhō xwỳnhjaja Jejus jarēnh ma. Nē hkōt mē pa xwỳnhjaja ohtō rax o Juāw Paxis kōt mē pa xwỳnhjē jakrenh ā mē harēnh ma. Nē Jejus kot mē hkrā kumrār rax o Juāw Paxis jakrenh ā harēnh ma. ² Nom Jejus na pre mē hkrā kumrār kēt nē. Ām mē ixte hkōt ri mē ixpa ho mē ixpa xwỳnhjaja na pa prem kām mē hkrā kumrār o ri ixpa. ³ Jakamā nhūm Jejus amnhī tā Parijew nhō xwỳnhjē jarēnh ma hāmri nē mē kēp kato nē hpānhā ma akupỳm Garirej wỳr mō pa mē ma hkōt ixpa.

Mēhō ni kot amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx ā harēnh

Juāw 7.37-39; määnēn Apokariḗ 22.1, 22.17

⁴ Tã pa mẽ mō nē kormã pyka pē Samar mã axã nē hkôt ixpa. ⁵ Hãmri nē krĩ pē Sika hwýr ixpõx o mō. Amnepêm finat jako kot hkra Juje mã pyka nhõr xwýnh tã krĩa xa pa mẽ ra hwýr ixpõx o mō. ⁶ Nē amnepêm jako kot gôm kakwýnhta wýr pøj. Nhũm ra kaxkwa nhĩpõk ri myt nhýr mẽ nhũm Jejus ra mrar ryy kurê hkēngrã nē. Hãmri nē gôm kakwýnh mý ri tēm nē hkõkõt o nhý. ⁷⁻⁸ Hãmri pa mẽ kure nē mẽ ixãpkur xã japrõr kaxyw ma krĩm ijapêx.

Rõm nhũm Samar nhõ xwýnh nija amnhĩm gô runh mã tē nhũm Jejus omu nē kãm:

–Kwa inhmã anhõ gõta kwý pa ho ixkõ. Anē.

⁹ Nhũm amnhĩ jaēr pē amnhĩ tã kuma. Ijaew na pre htem Samar nhõ xwýnhjē kutã apkur rý mẽ hkõt ri pa rý mẽ ho mjēn kēt nē. Rý mẽ kutã hkõm kēt nē. Tã nhũm Jejus ã gõ hã nija wýr anē nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nē kãm:

–Xē pēr apē Ijaew tã axtem nē ri gõ hã ixwý. Xã ate ixpē Samar nhõ xwýnh ã ixpumunh kēt? Hãn ka ri hã ixwý. Anē.

¹⁰ Hãmri nhũm kuma nē kãm amnhĩ jarē. No ãm amnhĩ tã kuxi nē kãm kapēr nē kãm:

–Nã aprĩ hã ate ixpumunh ro nhýx ka kam gõ hã ixwý pa amã hkwy. Inhõ gõ na axte mã. Tirtũm kãm amarĩ mẽ amã õr prãm. Na htem ho ixkõ hãmri nē mex nē htĩr tũm nē pa ho pa. Anē.

¹¹ Hãmri nhũm tee ri kot ã õ gõ jarēnh anhýrja ã kuma nē htýx ho gôm kakwýnh kamã gõ hã hkamnhĩx nē tee ri hkukamã hamaxpēr nē kãm:

–Xē tanhmã kot ka kēt amnhĩ to nē inhmã gõta kwý janhi? Mo kaxyw anhõ gõ janhir xã? Góm kakwýnhta upým rax kēnã kot ka kēt tanhmã amnhĩ to nē hkwy janhi. Nhýhýnh kot ka anhõ gõ jarēnh xwýnhta kwý janhi pa ho ixkõ hãmri nē xtĩr tũm nē ixpa ho ixpa? ¹² Mē inhõ gôm kakwýnhja amnepē mã mẽ panhigēt finat jako nhõ gôm kakwýnh na pre. Jako hkwyjaja na prem hkakwý nhũm kamã gõ kato nhũm pre htem hanhi nē ho hkõm o pa. Nē hkrajaja nē hkrit piitã ho hkõm o pa. Jakamã na pre mẽ ixpē hkanrēhã htãmnhwýjē mã hkaga. Tã xep axtem anhõ gõ. Mē kot ho hkõm nē htĩr tũm kaxyw na xep. Jakamã xē xã ate amnhĩ to rax o mẽ panhigēt jako jakrenh mẽ? Anē.

¹³ Hãmri nhũm Jejus kãm:

–Nã mẽ anhõ gõta na htem ho ixkõ nē arĩ kãm kõr o pa. ¹⁴ No ixte amã gõ jarēnh xwýnhta kot ka hkwy ho ixkõ hãmri nē axte amã kõr kēt kumrēx nē apa. Nhũm te akaxwýnh kãm hinore hprõt pyrãk o ka amnhĩ nhĩpēx. Hãmri nē te hinore kamã gõja aa grã hkēt pyrã nē aa ajapêx kēt kumrēx. Nhýrmã atyk tã akupým atĩr nē atĩr tũm nē amex rãhã apa ho apa. Anē.

¹⁵ Nhũm nija kuma hãmri nē kãm:

–Xõwehe? Xē tõ tokyx inhmã anhõ gõta kwý. Pa ho ixkõ nē axte inhmã kõr kēt nē ixpa. Nē axte amnē amnhĩm gõ janhir mã inhmrar kēt nē. Xē tokyx inhmã hkwy mẽ? Anē.

Týx gõ kumrēx ã hkamnhĩx nē ã hã àhwýr anē. ¹⁶ Hãmri nhũm kãm:

–Tõ ma akupým krĩm tē nē amjēn japrõ nē man akupýn ixwýr wa tē. Anē.

¹⁷ Hãmri nhũm tee ri kuma nē kãm:

–Ma mo inhmjēn? Inhmjēn kēt na pa hte ri ixpa. Anē.

Hãmri nhũm kãm:

–Tý. Nã ãm hãmri na ka ã amnhĩ jarēnh anē. ¹⁸ Na ka pre ra amjēn kēp 5. Nē my mẽ ri war apa xwýnh ata te kēp amjēn pyrãk nom kēp amjēn kumrēx kēt. Anē.

¹⁹ Hãmri nhũm amnhĩ jaēr pē kot ã kãm kapēr anhýrja ma hãmri nē kãm:

–Xē pēr aprĩ hã ate ixpumunh par pyrãk. Mãn apē Tirtũm nhý hã kapēr jarēnh o mẽ pa xwýnhjē hõ mãn ka mẽ? ²⁰ Xē inhmã mẽmoj jarē. Nhýhým kot paj wem axpēn kõt mra nē Tirtũm mã mex o mex ã harē? Amnepē mã mẽ panhigētjaja na prem hixēt mýj nhĩmõk ã api nē hã kãm amnhĩ jarē nē kãm mex o mex ã harē. No mẽ apē Ijaew na ka htem krĩ pē Jerujarē pix kãm mẽ ixte axpēn kõt mrar nē ã amnhĩ nhĩpēx anhýr ã mẽ inhmã karõ. Xã hixēt nhĩmõk ã mẽ ixte kãm amnhĩ jarēnhja xã apē omnuj mẽ? Ma xã apē omnuj kēt? Anē.

²¹ Hãmri nhũm Jejus kãm:

–Nã kot kaj mẽ nhýrmã ãm Jerujarē pix kãm rý hixēt mýj nhĩmõk pix ã axpēn wýr akupõr nē Tirtũm mã amnhĩ jarēnh kēt nē. ²² Mē apē Samar nhõ xwýnhjaja mẽ ate Tirtũm mã mex o mex ã harēnh o apa htã aprĩ hã kot amnhĩ nhĩpēx ã omunh kēt. Nē tanhmã hamaxpēr to ho pa hã omunh kēt. No mẽ ixpē Ijaew na pa mẽ arom kot tanhmã amnhĩ nhĩpēx to nē tanhmã hamaxpēr to hã omunh mex. Mē inhõ kukwak ri koja Tirtũm mẽ kot hkõt amnhĩ xunhwýr xwýnh piitã nē mẽ kot amnhĩ tonuj rēnh pa. ²³ Tã koja mẽ piitã Mēpahpãm Tirtũm mã mex o mex ã harēnh kaxyw nhýhým pa hkēt nē. Kõja mẽ nhýri pa xã kamã mẽ õpinh xã kaxwýnh kãm ã kãm amnhĩ jarēnh anhýr o pa. Ja na Tirtũm kãm hprãm. No nhýhým mrar nē nhýri kuhē xã pix kamã kãm amnhĩ jarēnhja nhũm kãm hprãm kēt nē.

²⁴ –Nē Tirtũmja mẽ pahpyrà nē ã hkēt jakamã na te kaxkwa nē pika piitã hkõt pa ho pa. Jakamã na htem nhýri pa nē õpinh xã kaxwýnh kãm amnhĩ kaxyw kãm hamaxpēr nē kãm mex o mex ã harē nhũm ra amnhĩ tã mẽ kuma. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpēx anhýrja na kãm hprãm. Anē.

²⁵ Nhūm pre ā Jejus nija mā kapēr anē nhūm kuma nē kām:

—Ma koja xep nhỹrmā Tirtūm kot mē pakaxyw ām mā xwýnh pē Krisja mē pahwýr wrý hāmri nē hprī hā mē pamā mēmoj piitā ho amnhĩrīt pu mē kuma. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm kām:

—Kwa nhūm paa. Ixte amā ixkapēr xwýnhja ixpē Kris na pa. Jakamā na pa ixprī hā amā ā ixkapēr anē. Anē.

²⁷ Nhūm pre ā kām amnhĩ jarēnh anhyrja rōm pa mē ixte hkōt ri mē ixpa ho ixpa xwýnhjaja ra ixujaprōr pa nē akupýn hwýr ixpōx o mra. Hāmri nē amnhĩ jaēr pē kot Samar nhō xwýnh nita mā kapēr ā omu nē tee ri hkukamā ijamaxpēr nom tanhmā hā hkukjēr to hkēt nē. Nija kēp Samar nhō xwýnh tā nhūm āmnhĩx kām kapēr o nhỹ. Pa mē omu nē ām omu nē tanhmā hā kām nē hkēt nē. ²⁸ Hāmri nhūm nita gōm kakwýnh mýr ri ō poti re nē ma akupým krīm tē nē hkwjýjē mā awjarē. ²⁹ Nē mē kām:

—Xē mē tokyx ma ixkōt gōm kakwýnh wýr mra nē mý ri mēhō my múj pumu. Tirtūm kot mē pahwýr mēnh mā xwýnhnta na. Aa kot nhỹri ixpumunh kēt tā kot hprī hā ixpumunh par. Ixte tanhmā amnhĩ nhĩpēx to hā ixpumunh par. Xē mē ma ixkōt mra nē ixprya nē kapēr ā ama. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē ma hkōt Jejus wýr mrrar kurē kumrēx.

³¹ Rōm pa mē ixte Jejus kōt ri ixpa ho ixpa xwýnhjaja tee ri mē ixāpkur xā ho Jejus ma nē kām:

—E ota mē panhōta. Kwa mēmoj py nē aku mǎn.

³² Anhyr tā nhūm mē inhma nē tanhmā mē inhmā amnhĩ jarēnh to. Nom amnhĩ tā kuxi nē amnhĩ jarē nē mē inhmā:

—Nā kormā. Inhōja axtem na. Mē ate inhōja pumunh kēt. Anē.

³³ Hāmri pa mē kuma nē tee ri hā axpēn kukja nē axpēn mā:

—Kwa mǎn ra mēhō mē paxwakre kamā kām mēmoj to tē nhūm kukrē nā? Anē.

³⁴ Hāmri nhūm mē inhma nē mē inhmā:

—Nā mēhō kot kēt ri inhmā mēmoj to mra pa kuku? Kot paj kot mē awýr inhmēnh xwýnhnta mā tanhmā amnhĩ nhĩpēx to hāmri nē te ra ixāpkur mex nē hā ixihtýx mex pyrāk o amnhĩ nhĩpēx. Tā kot paj ā kām amnhĩ nhĩpēx anhyr o ri ixpa rāhā ho ijapēx pa. Jao te ixāpkur rax pyrāk.

³⁵ Anhyr o mē inhmā amnhĩ jarē. Hāmri nē ra Samar nhō xwýnhjaja mē ixwýr mrrar ā mē omu nē mē inhmā tanhmā mē harēnh to nom mē hā kuxi nē mē harē nē mē harēnh o:

—Kot kaj mē axte mē atā mytwrý kēp 4 hāmri nhūm ra mē apur kām mē anhōja hamýnh mā tām nē. Nom kormā. E ka mē pahwýr mē mrrar xwýnh nēj pumu. Ra

mē kot amnhĩ kaxyw ixkōt hamaxpēr nē ixkōt amnhĩ xunhwýr mā tām jakamā te mē apur kām ra mē anhō jamýnh mā tām pyrāk. Jakamā ka mē atō ma mē hwýr mō nē mē kot amnhĩ kaxyw ixkōt hamaxpēr nē ixkōt amnhĩ xunhwýr kaxyw mē kām ijarē. Hāmri nē te ate ixpur kām inhmā inhō jamýnh xwýnh pyrāk o amnhĩ nhĩpēx.

³⁶ —Jakamā koja mēhō kumrēx mē hwýr tē nē mē kām Tirtūm kapēr jarē hāmri nē te kēp ō pahi mā hpur kām ahkre ho pa pyrāk. Nhūm mē kot mar xwýnhjaja kuma nom kormā hprī hā mar týx kēt nē. Tā kot kaj mē atō wamta kōt mē hwýr tē nē mē kot ixkōt amnhĩ xunhwýr kaxyw aprī hā mē kām ijarēnh o mē hkōt apa hāmri nē te apē mē anhō pahi mā hpur kām axujamýnh xwýnh pyrāk. Hāmri nhūm mē hkwjýjaja mē ama nē ixkōt amnhĩ xunhwýr nē ixkōt ri amnhĩ nhĩpēx o pa. Hā koja nhỹrmā mē apyrā nē Tirtūm mē wa ixri mex rāhā nē htír tūm nē pa ho pa. Ka mē amnhĩ tā mē omu nē akīnh nē apa. Te mē kot mē hpur kām ahkre xwýnhjaja nē mē kot hamýnh xwýnhjaja mēō rūnh pumunh nē hkīnhnta pyrāk.

³⁷ —Na htem tōhā ā mē pur kām mē āpēnh xwýnhjē jarēnh anē nē mē harēnh o: “Axtem mē ahkre xwýnhjaja nē axtem mē kot hamýnh xwýnhjaja.” Anē. Tā te mē ate mē ujarēnh ja pyrāk. ³⁸ Na pa pre ra ma mē hwýr mē arē. Mē ate aprī hā mē kām ijarēnh nhūm mē kot mē amar nē amnhĩ kaxyw ixkōt hamaxpēr nē ixkōt amnhĩ xunhwýr kaxyw. Nom mē kajaja na ka prem akumrēx mē hwýr amrar nē mē kām ijarēnh kēt nē. Tirtūm kapēr jarēnh o mē pa xwýnhjaja na prem kumrēx mē hwýr mra nē ixkukamā mē kām ijarēnh o ri mē hkōt pa. Te mē kot hpur kām ahkre ho pata pyrāk. Tā kot kaj mē hpānhā mē kot amnhĩ kaxyw ixkōt amnhĩ xunhwýr kaxyw aprī hā mē kām ijarēnh o apa. Jakamā te mē ate mē hpur kām mēō jamýnh xwýnh kot amnhĩ nhĩpēxta pyrāk. Anē.

Mē hkwy kot amnhĩ nhĩpēx nyw o amnhĩ nhĩpēx ā mē harēnh

Sikún Korīt 5.17; Wam Juāw 4.14

³⁹ Rōm nhūm Samar nhō xwýnh kwýjaja nija kot mē kām amnhĩ jarēnh ma hāmri nē urāk nē amnhĩ kaxyw Jejus kōt hamaxpēr. Na pre ra amnhĩ tā tanhmā mē kām Jejus jarēnh to nē mē kām harēnh o:

—Ma aa kot nhỹri ixpumunh kēt tā ra kot hprī hā ixpumunh par. Ixte tanhmā amnhĩ nhĩpēx to hā ixpumunh par.

Anhyr jakamā nhūm mē kuma nē urāk nē amnhĩ kaxyw hkōt hamaxpēr kurē kumrēx.

⁴⁰ Hāmri nē man mē ixwýr mra nē Jejus pumu nē amnhĩ wýr kuwý nē kām:

–Pa. E kwa mẽ tokyx anojarêť kêt nê. Mẽ ma mẽ ixkôt mẽ inhô krĩ hwýr mō nê mẽ ixkôť ri apa grire nê arĩ ma mō. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

–Tôe. Nà kot paj mẽ anê. Anê.

Hãmri pa mẽ ma mẽ hkôt mō nê mẽ ô krĩ kamã mẽ hkôt ri ixpa hã apkati axkrut. ⁴¹ Nhũm Jejus mẽ kãm Tirtũm kapêť jarênh o ri mẽ hkôt pa nhũm mẽ axte ohtô nê kuma nê nita pyrà nê hkôt amnhĩ xunhwý. ⁴² Hãmri nê nita wýr mra nê kãm:

–E nã ãm hãmri. Akumrêx na ka mẽ inhmã Jejus o amnhĩrĩť. Pa mẽ akôt ma hwýr mra nê mẽ pam omu nê kapêť ã kuma. Jao apyrã nê amnhĩ kaxyw hkôt ijamaxpêť nê hkôt amnhĩ xunhwý. Pêť ãm hãmri kęp pyka piitã hkôt mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer mã xwýnhta na. Anê.

Garirej nhô xwýnhjaja kot Jejus pumunh ã mẽ harênh

Matêwre 13.57

⁴³ Tã pa mẽ Jejus kôt Samar rũm ixkato nê ma pika pêť Garirej wýr mō. Kamã Jejus nhô krĩ pêť Najare htã pa mẽ hwýr inhmōť kêt nê. ⁴⁴ Nã pre ra Jejus mẽ inhmã tanhmã ô krĩ nhô xwýnhjêť jarênh to nê mẽ harênh o:

–Tirtũm nhý hã kapêť jarênh o mẽ pa xwýnhjaja na htem amnhĩ nhô krĩ kamã mẽ kãm Tirtũm kapêť jarênh o pa nhũm mẽ kuma nê ãm kuma. Jakamã kot paj Najare hwýr inhmōť kêt nê. Mẽ kãm ixkapêť mar prãmre hã.

⁴⁵ Anhýr jakamã na pa prem hwýr inhmōť kêt nê. Pãnhã nhãm krĩ hō hwýr mō nê hwýr pōj hãmri nhũm mẽ amnhĩ wýr Jejus pumu nê hkĩnh nê. Na prem ra krĩ pêť Jerujarê kamã arĩgro pêť Pas ã mẽ hkĩnh kãm tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã omu. Jakamã amnhĩ wýr omu nê hkĩnh nê.

Jejus kot mẽhō hkra ho mex ã harênh

⁴⁶ Tã pa mẽ kormã Garirej kamã ixpa nê akupým krĩ pêť Kanã hwýr mō. Kamã na pre Jejus mẽ kãm gō ho wĩhti nhĩpêx. Jakamã pa mẽ akupým mẽ hwýr mō. Nhũm mẽoť pahĩ nhô kōwenatōjê hō hkra myja kęp ã htýx nê nõ. Nom Kanã kamã hkêt axtem krĩ hō pêť Kapanauť kamã. ⁴⁷ Jakamã nhũm hipêêxãja tee ri hkra pumu hãmri nê ra Jejus kot Jutej rũm Kanã hwýr hpōx ã harênh ma nê hkra kaxyw kãm hamaxpêť nê ma hwýr mōť kurê kumrêx. Hãmri nê nhýri omu nê hwýr tẽ nê kãm kapêť kãm hihtýx nê kãm:

–Pa. E ot pa awýr tẽ. Na ra ixkra ixpêť htyk kaxyw. Kwa ixkamã axukapřĩ nê ma ixkôt mō nê akupým inhmã ho mex. Anê.

⁴⁸ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

–Kwa pêť ãm ixte mẽ amã aa mẽ ate mẽmoť pumunh kêt kwý ho anhýr ã ix-pumunh kôt pix mã na ka htem amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêť. Nom amarĩ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêť kêt nê. Anê.

⁴⁹ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

–Kwa tokyx. Kot kaj tokyx ixkôt amōť kêt koja ixpêť ty. Anê.

⁵⁰ Hãmri nhũm kãm:

–Nã koja apêť htyk kêt nê. Ra ixte akupým amã ho mex kãnã. Mãmri ma akupým mō nê tokyx omu. Na ra akupým amã mex. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kaxyw hkôt hamaxpêť kurê kumrêx nê ma akupým hwýr mō. Nê mōť o apkati. ⁵¹ Nê kormã ô krĩ hwýr hpōx o mōť ri nhũm ra kãm mẽ ãpênh xwýnhjaja kutã mra nê nhýri pry hã hkaxpa nê kãm:

–Pa. Kwa na ra akra hkã hakry nê akupým amã mex. Anê.

⁵² Hãmri nhũm mẽ kuma nê hkĩnh týx nê. Nê mẽ kãm:

–Kwa xō wehe? Mẽmoť ore hã na pre we ra hkã hakry? Anê.

Nhũm mẽ kãm:

–Nã jãã na pre kaxkwa nhĩpōť ri myt nhý nhũm hkã hakry nê akupým amã mex kurê kumrêx. Anê.

⁵³ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

–Hêxta waa nê. Kwa pêť ãm hãmri Jejus kot inhmã akupým mex ã harênh xã hã ore kamã na pre akupým inhmã mex. Nã ãm hãmri. Anê.

Hãmri nê amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêť kurê kumrêx. Nhũm ôřkwý kamã ri mẽ pa xwýnhjaja urãk nê amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêť.

⁵⁴ Nhũm Jejus ã kãm hkra ho mex anê. Na pre ra pika pêť Garirej kamã mẽ kot mẽmoť pumunh kêt ô ho anhýr o tixpi nê mẽ kãm gō pix o wĩhti nhĩpêx. Tã ra pyka pêť Jutej rũm akupým mẽ hwýr mō nê ã akupým mẽ hkrať o mex anê.

5

Jejus kot himô mýri akupým mẽhō ho mex ã harênh

Juáw 7.23, 10.30-33

¹ Tã mẽ ixpêť Ijaew mẽ ixte Tirtũm ã ixkĩnh kaxyw Jerujarê hwýr akupřoť nhũm Jejus haxwýja ma hwýr mō. Pa mẽ hkôt mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwýnhjaja ma hkôt mō. ² Jerujarê kamã na himōja hikwý. Nhýhýnh mẽ kot krĩ hwýr ôwêhti ho gěj xã htã hikwý. Himōja nhĩxi pêť na Petes. Nê pu hã mẽ ã xwýnhjêť nhĩkwý xã hã ixkre kęp 5. ³ Piitã kamã na pre hte tanhmã mẽ ã kute xwýnhjaja hikwý. Mẽ nohkre xwýnhjaja nê mẽ hýk o mẽ pa xwýnhjaja nê mẽ ĩ kamã mẽ htyk xwýnhjaja. ãm ahpýnhã tanhmã mẽ ã kute xwýnhjaja ixkre hkwýja kamã akupým mex prãm xãj hikwý. ⁴ Na pre hte Tirtũm kapêť o mẽ wrýk xwýnhja tōhã himô hwýr wrý nê gō xok. Hãmri nhũm mẽ ã xwýnhjêť hō kot amnhĩ to wa nê kumrêx hwýr wrýk nê kamã mrōť xwýnhja akupým mex. Kwýjêť rom akupým

mex kurê kumrêx. Jakamã nhũm pre hte mē à xwýnhjaja akupým mex prãm xàj gô xok jamãr o hikwý. ⁵ Jakamã nhũm mēhō myja ixkre hō kamã hikwý. Te omnuj nē arĩ hikwý hã amgrã xohtō rax nē. Ra hã amgrã kēp 38. ⁶ Jakamã nhũm Jejus mē hwýr tē nē omu. Nē hprĩ hã omu nē hamaxpēr o:

—Kwa mŭj na hte omnuj nē ri pa hkēt ā amgrã xohtō rax nē. E pa akupým ho mex.

Anhýr o hamaxpēr hãmri nē kãm:

—Pa. E kwa inhmã amnhĩ jarē. Xà amã akupým amex prãm? Anē.

⁷ Hãmri nhũm kuma nē kãm:

—Ku nhũm. Inhmã tokyx akupým inhmex prãm tỳx kumrêx kēnã. No mēhō kot tokyx inhmý nē mē kēp ixto wa nē ixkumrêx gô xok kamã inhmrōr? Na pa tee ri ixkumrêx hwýr ixtēm nē inhmã inhmrōr prãm nhũm mē xatã ixpē amnhĩ to wa nē mra nē kamã mrō. Anē.

⁸ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Tý? Tōe. E na ka akupým amex. E kãnhmã xa nē akupĩr py nē ma akupým anhōrkwý hwýr tē. Anē.

⁹ Hãmri nhũm kuma nē ra akupým mex nē kãnhmã xa nē ri mra. Nē hkĩnh tỳx nē hikupĩr py nē ma akupým ōrkwý hwýr tē. Ijaew nhō arĩgromnu pē sap ā nhũm Jejus kot akupým ho mex ¹⁰ nhũm ma akupým pry hã hikupĩr py nē o tē. Nhũm Ijaew nhō pahi hkwyja nhýhýnh mra nē tee ri kot sap ā hpyr nē o htēm ā omu nē kãm:

—Tk. Kwa mē pahpē Ijaew na pu htem mē panhō arĩgromnu hã pa xpãpēnh kēt nē. Finat Mojes kot ja nē mē pahkurē htã ka axtem nē akupĩpta py nē nhýhým o tē. Anē.

¹¹ Hãmri nhũm mē kuma nē mē kãm:

—Tý. Kot anhýr tã kot ixto mex xwýnhnta na ā inhmã kapēr anē pa mar xã hkôt kupy nē akupým inhōrkwý hwýr tē. Anē.

¹² Hãmri nhũm mē tee ri kuma nē kãm:

—Kwa mēhō na we ā ri amã karō anē? Anē.

¹³ Nhũm kormã kot Jejus nhixi mar kēt jakamã kot mē kãm ahkre kaxyw hakēx nē tee ri hkwyjē kaēx ā hapēr rĩt o xa. Nom nhũm mē ohtō nē pry hã mrar jakamã nhũm tee ri hapēr nhũm Jejus ra ma nhýhým tē.

¹⁴ Tã nhũm hã ahtũmre nhũm Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre hwýr tē nē axã nē kot ho mex xwýnhnta pumu nē kãm:

—Pa. E na ka ra akupým amex. Nom kwa kēr ka axte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri apa hkēt nē. Kot kaj axte ā amnhĩ nhĩpēx anē hãmri nē apunuj tỳx o wam ate apunujta jakre kãm ga. Anē.

¹⁵ Hãmri nhũm kuma nē ma tē nē kato. Nē ma mē ō pahijē hwýr tē nē mē kãm:

—E na pa ra kot ixto mex xwýnhnta nhĩxi ma. Xep kēp Jejus. Anē.

¹⁶ Hãmri nhũm mē hixi ma nē hã tanhmã xepēn mã ho kapēr punuj to. Mē ō arĩgromnu

hã kot mē ho mex o pa jakamã nhũm mē xepēn jakwa kamã ri hixi ho rē nē nhýri omu nē tanhmã hã kãm àkjēr to. ¹⁷ Hãmri nhũm amnhĩ tã mē kuma nē mē kãm:

—Ku nhũm. Inhĩpēexã Tĩrtũm na hte apkati mē tanhmã mē pahto mex to ho pa. Jakamã pa hte urãk nē ā mē ho mex rãhã ho ri ixpa anē nē aa mēmo arĩgro hã ja ho anhýr kaga hkēt nē.

¹⁸ Anhýr o mē kãm amnhĩ jarē nhũm mē kuma nē kamã gryk tỳx nē. Nom mē ō arĩgromnu hã kot mē ho mexja pix mýrapē kamã gryk kēt. Mããnh Tĩrtũm kēp hipēexã hã harēnhja mýrapē nhũm prem kamã gryk tỳx kumrêx nē xepēn mã:

—Tk. Kwa na ā amnhĩ jarēnh anhýr jao te kēp Tĩrtũm pyrãk ā amnhĩ jarē. E kwa pu mē kupĩ ri. Anē.

Tĩrtũm Kra kot Hipēexã nhý hã amnhĩ nhĩpē ā harēnh

Juãw 14.10-13

¹⁹ Hãmri nhũm Jejus axte mē kēp Ijaew nhō pahijē mã kapēr nē mē kãm:

—Na pa hte amnhĩ krã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixpa hkēt nē. Na pa hte Inhĩpēexã kot tanhmã amnhĩ nhĩpēx to hã omunh xã hkôt urãk nē mē ho mex o ri ixpa. Kwa mē amnhĩ krã him ja jaxã nē kãm ajamaxpēr tỳx nē ho apa.

²⁰ —Inhĩpēexãja kãm ijapēē. Na hte inhmã kot tanhmã mē ho mex to piitã ho amnhĩrĩt. Ixte omunh nē urãk nē ý hã tanhmã mē ho mex to ho ri ixpa kaxyw. Jakamã kot paj ãm akupým mē à xwýnhjē ho mex pix o ri ixpa hkēt nē. Kot paj mããnh mē kãm mēmoj mex o ja jakrenh o anhýr o ri ixpa ka mē hã ixpumu nē ixkamã ano puma ho apa.

²¹ —Nē Inhĩpēexã kot akupým mē htyk xwýnhjē ho htĩr jakamã kot paj urãk nē akupým mē htyk xwýnhjē ho htĩr o ri ixpa. Anē.

Mē htĩr tũm nē mē pa mã xwýnhjē jarēnh

Juãw 3.16-17, 3.36, 6.27, 6.40, 6.60, 10.28, 17.2-3; Rōmãn 6.23; Karatas 6.8; Xitre 1.2; Wam Juãw 2.25, 5.11-13

²² Nhũm Jejus arĩ mē kēp Ijaew nhō pahijē mã kapēr nē mē kãm:

—Koja nhýrmã Inhĩpēexãja mē htĩr tũm nē mē pa ho mē pa mã xwýnhjē jarēnh kēt nē. Ja kaxyw na pre pa ixãm. ²³ Tã mē piitã mē kot ja hã ixpumunh nē ixtã hpjiaãm o ri pa kaxyw na pre mē kaxyw ixãm. Te mē kot Inhĩpēexã hã hpjiaãm pyrã nē pa ixtã hpjiaãm o pa kaxyw. Jakamã koja mēhō ixtã hpjiaãm kēt nē hãmri nē mããnh Inhĩpēexã hã hpjiaãm kēt ā amnhĩ to amnhĩrĩt. Tãm kot mē awýr inhmēnh kēnã. ²⁴ Jakamã koja mēhō ixkapēr ma nē amnhĩ kaxyw kot mē awýr inhmēnh xwýnhnta kôt hamaxpēr nē ixkôt amnhĩ xãm. Hã koja nhýrmã htyk tã ma mē kot amnhĩ xã htỳx kamã hamak o pa

htūm xāta wýr mōr kêt nē. Koja Inhīpēēxā akupým ho htír nhūm wa ixri htír tūm nē mex kumrēx nē pa ho pa. Jakamā koja mēhō ixkōt amnhī xām hāmri nē ra kēp wa ixri htír tūm nē pa ho pa mā xwýnh. Kwa mē jam ajamaxpēr týx rāhā ho apa.

²⁵ —No mē kām ixkapēr mar prām kêt xwýnhjaja kēp Inhīpēēxā mē wa ixri mē htír tūm nē mē pa mā xwýnh kêt. Tā ixpē Tirtūm Kra jakamā koja mē ixkapēr ma nē ixkōt amnhī xunhwý. Hā kot paj amnhī tā mē omu nē mē htír tūm nē mē pa mā xwýnh ā mē harē nhūm mē amnhīx ri hkīnh nē pa ho pa. Kwa mē jam ajamaxpēr týx rāhā ho apa.

²⁶ —Nē Inhīpēēxā tām kēp mē ho mē htír xwýnh. Tā ixpē Kra jakamā na pre amnhī pyrā nē ja kaxyw ixām.

²⁷ —Ra kot mē akaxyw ixām jakamā na pre māānēn ixte tanhmā mē ajarēnh to kaxyw ixām. Wa ixri mē atír tūm nē apa ho apa mā xwýnhjē hā mē ajarēnh rý wa ixri mē atír tūm nē apa hkēt mā xwýnhjē hā mē ajarēnh kaxyw. ²⁸⁻³⁰ Jakamā kot paj nhýrmā ra mē htyk nē mē hikwý xwýnh piitā mē kām ixkapēr nhūm mē inhma. Koja mē ixkapēr ma hāmri nē akupým htír nē pika rūm hapōx pa. Hāmri nhūm mē kot kormā htír ri Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx hkēt xwýnhjaja mē kot amnhī tomnuj mýrapē ma mē kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xāta wýr ma hapēx pa. Nom nhūm mē kot amnhī to mex xwýnhjaja. Ra mē kot Tirtūm kōt amnhī nhīpēx jakamā koja mē ma Tirtūm mē wa ixwýr api nē wa ixri mex nē hkīnh rāhā htír tūm nē pa ho pa.

—Kot paj ja kaxyw tanhmā mē apiitā mē ajarēnh to. Nom kot paj amnhī krā hkēt inhmā hprām xā hkēt tanhmā mē ajarēnh to hkēt nē. Kot paj Inhīpēēxā kot mē awýr inhměnh xwýnhhta nhý hā āhpumunh týx xā hkēt tanhmā mē ajarēnh to. Jao ām hāmri mē ajarē. Kwa mē jam ajamaxpēr týx nē. No ā ixte mē amā amnhī jarēnh anhýrja ma nē tee ri ajamaxpēr kêt nē. Anē.

Mē kot Jejus kēp Tirtūm Kra hā harēnh xwýnhjē jarēnh

Juāw 8.18; Wam Juāw 5.6-8

³¹ Nhūm Jejus arī mē kēp Ijaew nhō pahijē mā kapēr nē mē kām:

—E na pa ra tanhmā mē amā amnhī jarēnh to. Nom kop ām papxipix ixte ā amnhī jarēnh anhýr ronhýx ka mē inhma nē ajamaxpēr o: “Ko. Na apu ām hāmri ā mē inhmā amnhī jarēnh anē rý apu ām amnhī to hēx.” Anhýr o ajamaxpēr. ³² Nom papxipix na pa hte ā amnhī jarēnh anhýr kêt nē. Inhīpēēxā haxwýja na hte ā jarēnh anē. Nē ām hāmri na hte tanhmā ijarēnh to ho pa. Tirtūmja hēx kêt. ³³ No mē amā pika nhō xwýnhjē pix kapēr mar prām jakamā na ka prem finat Juāw Paxisja wýr akwýjē rē nhūm mē

ma hwýr mra nē ixtā hkukja nhūm mē kām tanhmā ijarēnh to. Nē hprī hā mē kām ijarē. ³⁴ No mē apē pika nhō xwýnhjaja mē ate axpēn mā tanhmā ijarēnh toja na ixpē tanhmā kute hkēt. Koja mēhō tanhmā ixto kapēr punuj to rý tanhmā ijarēnh mex to pa amnhī jarēnh ma nē tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ixkaprī hkēt nē. Tā nom Juāw Paxis kapērja mē amā mex jakamā na pa ā mē amā harēnh anē. Ka mē ra kot tanhmā ijarēnh toja ma nē amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr nē ixkōt amnhī xunhwý nē nhýrmā ty nē ma mē kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xāta wýr apa hkēt nē.

³⁵ —Juāw Paxis na pre te kanē hpōk mex nē mēmoj to amnhīrīt mex pyrā nē mē amā Tirtūm kapēr o amnhīrīt mex o pa. Ka prem te maripōtre kot kanē hā htu pyrā nē hwýr akuprō nē mar o akuhē. Nom hkōt ajamaxpēr týx kêt nē. ³⁶ Na pre hprī hā mē amā ijarēnh o ri pa.

—Tā pa pam mē awýr wrý nē Inhīpēēxā nhý hā mē akamā aa mē ate mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri ipxa. Mē ate ja hā ixpumunh nē Inhīpēēxā tām kot mē awýr inhměnh kōt ixpumunh kaxyw.

³⁷ —Nē Inhīpēēxāja māānēn ixpē Kra hā mē amā ixto amnhīrīt. Ra mē anhōpinh xā kaxwýnh kām kot mē amā ixto amnhīrīt tā ka mē ama nē ām ama nē ixkōt ajamaxpēr kêt nē. ³⁸ Mē amā mē ate hkōt amnhī nhīpēx o apa hprām kêt. Mē ate kapēr mar týx ronhýx ka mē ixkapēr ma nē amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr kurē kumrēx. Ixpē Tirtūm kot mē awýr inhměnh xwýnh kēnā.

³⁹ —Nē Tirtūm kapēr ā kagā htūm haxwýja kot tanhmā ijarēnh to. Ka htem wa ixri atír tūm nē apa ho apa hprām xāj kamā harēnh rāhā ho ri apa. Nē kot tanhmā pa ijarēnh to htā ka mē ixkapēr ma nē amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr kêt nē. Anē.

Ijaew nhō pahijaja kot Jejus kaga hā mē harēnh

⁴⁰ Nhūm Jejus arī mē kēp Ijaew nhō pahijē mā kapēr nē mē kām:

—Nē pa na ixte Inhīpēēxā mē wa ixri ixte mē ho mē htír tūm nē mē pa mā xwýnh ā mē harēnh tā ka mē amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr kêt nē. ⁴¹ Nom mē ate inhmex ā ijarēnh kêt tā ja ixpē tanhmā kute hkēt. Ām Inhīpēēxā pix kot inhmex ā ijarēnhja na inhmā hprām. ⁴² Ra ixte mē apumunh mex. Mē amā Tirtūm kīnh kêt. ⁴³ Tām kot mē awýr inhměnh tā ka mē ixpumu nē ixkaga nē ixkōt amnhī nhīpēx kêt nē. Nom koja mēhō amnhī krā hkōt mē awýr tē nē tanhmā mē ajahkre hto ka mē ama nē hkōt amnhī nhīpēx kurē kumrēx.

⁴⁴ —Ām pika nhō xwýnh pixjaja kot mē amex ā mē ajarēnhja na mē amā hprām. No Tirtūm kot amnhīm mē amex ā mē ajarēnhja

mē amā hprām ā mē ate amnhī jarēnh tā mē amā ja prām kêt. Jakamā na ka htem ixkaga kumrēx. ⁴⁵⁻⁴⁶ Tā nom kot paj pam nhÿrmā Tirtūm mā mē apē ixkwÿ hkēt ā mē ajarēnh kêt nē. Mo kaxyw kot pa kêt ri ā kām mē ajarēnh anē? Finat Mojes tām koja ja hā kām mē ajarē. Na ka htem tanhmā ajamaxpēr to nē ajamaxpēr o: “Kot paj finat Mojes kot mē inhmā tanhmā kapēr to hkôt amnhī nhīpēx o ri i xpa hāmri nē nhÿrmā Tirtūm ri ixfir tūm nē inhmex nē i xpa ho i xpa.” Anhÿr o ajamaxpēr nom hkôt amnhī nhīpēx kêt nē. Mojes na pre hte pa ijarēnh o pa. Tā mē ate kapēr kôt amnhī nhīpēx ronhÿx ka mē amnhī kaxyw ixkôt ajamaxpēr nē ixkôt amnhī xunhwÿ. No mē ate ixkaga jakamā koja Mojes tām Tirtūm mā mē apē ixkwÿ hkēt ā mē ajarē. ⁴⁷ Mē ate Mojes kapēr kôt amnhī nhīpēx kêt jakamā kot kaj mē määnēn ixkôt amnhī nhīpēx hkēt nē. Anē.

Nhūm pre ā Jejus Ijaew nhō pahijē mā kapēr anē.

6

Jejus kot mē ho 5.000 nē mē kām mē ō hā harēnh

Matēwre 14.13-21; Makre 6.30-44; Rukre 9.10-17

¹⁻⁴ Tā nhūm ra arġgro pē Pas ahtēp o mō. Pasja ā mē ixpē Ijaewjaja na pa htem axpēn wÿr akuprō nē hā ōwēhti hkra nyw kwÿ pa nē ĩ hkur o ixkrĭ. Amnepēm Tirtūm kot pika pē Ejit rūm mē inhġētjē kator kaxyw nhūm prem nojarēt nē ā hkwy hpar nē ĩ hkur anē. Tā arġ mē ixpē mē hkanrēhā mē htāmnhwÿjaja jam ijamaxpēr pē ixkĭnh kaxyw ā amnhī nhīpēx anē. Jakamā nhūm Jejus pār krem axā nē ma himō pē Garirej ā rēr kaxyw ma xarmā mō nē rē. Himōja nhixi hō pē na Tipe nhūm hā xarmā mō nē rē. Pa mē hkôt i xpa ho i xpa xwÿnhjaja ma hkôt i xpa.

Hāmri nhūm pika nhō xwÿnh kwÿjaja Jejus ma mōr kām omu hāmri nē ma gō kape hā pikap mē inhġhkrep mra. Na pre ra Jejus mē kamā mē ā xwÿnhjē ohtō nē akupÿm mē ho mex nhūm mē axte omu hāmri nē ma mē inhġhkrep gō mÿ ri hpar o pa.

Tā pa mē xarmā rē nē pār rūm i japōj nē gō mÿ ri kÿxpē ixkrĭ hpa.

⁵ Hāmri nhūm mē inhġhkrep mē mrar xwÿnhjaja mē ixwÿr hpōx o mra nhūm Jejus amnhī wÿr mē omu nē mē inhġō pē Firipti mā kapēr nē kām:

—Kwa Firip. Mēmoj kot puj mē pahwÿr mē mōr nējē mā ho anē nhūm mē kuku? Tanhmā kot puj mē amnhī to nē nhÿri mē kām mēmoj japrō nhūm mē kuku? Anē.

⁶ Ra tām kot tanhmā mē kām ō hto hā amnhī pumunh mex tā ā mē hā Firipti kamā hamak kaxyw mē hā hkukjēr anē.

⁷ Hāmri nhūm kuma nē tee ri mē hkukamā hamaxpēr nē kām:

—Konēn. Mē ohtō rax kumrēx kēnā. Mo mē kaxyw mē pakāxpore rax? Kot pu mē pakāxpore ho 200 nē ho mē kām mēmoj japrōr tā nhūm mē ām ho hkryre nē kuku nē ho ōhy htu hkēt nē. Mē ohtō rax o mē ohtō rax kēnā. Anē.

⁸⁻⁹ Hāmri nhūm mē inhġōja kuma nē Jejus wÿr tē nē kām kapēr. Simāw Pētre htō Andreja hwÿr tē nē kām:

—E ota mēhō hkrata amnhī kôt ō hkwy ho mō. No ām grire. Na pāwti kēp 5 nē kaxyw ō tep axkrutere. No mē ohtō gri ā kot kêt mē hipēx pa. Anē.

¹⁰ Hāmri nhūm kuma nē hkôt mē i xpa ho mē i xpa xwÿnhjē mā kapēr nē mē inhmā:

—Tōe. Nā hāmri. E mē kām anē kē mē hkrĭ pa. Anē.

Hāmri pa mē kām anē nhūm mē pō kamā hkrĭ hpa. Na prem ohtō kumrēx. Mēmyjē pixjaja kēp 5.000. Nē kaxyw mē hprō nē mē hkrajaja. Na prem ohtō ho ohtō. Tā piitā hkrĭ pa. ¹¹⁻¹² Hāmri nhūm Jejus mēhō hkrata pē ō pāwti jamÿ nē o xa nē Tirtūm mā harē nē kām:

—Pa Papaj. Na ka hte mē inhmā mē inhō ho apa. Ām kapxipix amex o amex. Anē.

Hāmri nē mē inhmā pāwtija gō pa mē ō ri mē hkrĭ xwÿnhjē mā ōr o mra nē ho mē piitā mē hipēx pa. Pāwtija ām hkryre htā nhūm Jejus tanhmā ho nhūm ra ohtō rax kumrēx. Jakamā pa mē ō ri mē kām ōr o mra nē ho mē piitā mē hipēx pa. Nhūm Jejus hpānhā tep axkrutreta py nē mā ho anē nē Tirtūm mā harē hāmri nē amnhī xō ri mē inhġnh kugō pa mē mā ho anē nē. Te ho pāwti nhīpēx pyrā nē ho mē piitā mē hipēx. Hāmri pa mē ixpiitā apku nē inhōhy htu nhūm arġ mēō jakrēx kwÿ hprā. Hāmri nhūm Jejus mē inhmā:

—E kwa mē hkôt mra nē mēō jakrēx o akuprō kē omnu hkēt nē. Anē.

¹³ Hāmri pa mē kuma nē ho akuprō nē kawā o 12 nē ho nÿt. Pāwti hkryreja ām kēp 5 pix tā nhūm Jejus tanhmā ho nhūm rūnh kumrēx. Jakamā pa mē hakrēx prār o kawā ho 12 nē ho nÿt pa. ¹⁴ Hāmri nhūm mē inhġhkrep mē mōr xwÿnhjaja amnhī jaēr pē Jejus kot mē kām mēō ho rax ā omu nē ri axpēn mā harēnh o:

—Kokÿÿ. Tām mǎn pre finat Mojesja amnepēm mē panhġētjē mā harēnh o ri pa. Tā ra mē pahwÿr wÿr nā? ¹⁵ Kwa pu mē kām pakapēr kām paxihtÿx nē ma akupÿm amnhī kôt o mō nē amnhī kaxyw ām kē mē pahto amnhġtār o pa. Anē.

Hāmri nhūm Jejus amnhī tā mē kapēr ma nhūm ja kēp omnuj nē. Jakamā nhūm mē kēp kato nē ma hpānhā ahte nhÿri hixēt ō hwÿr tē.

*Jejus kot gô krâhkâ hã htêm ã harênh**Matêwre 14.22-27; Makre 6.45-52*

¹⁶ Tã nhùm ra kamãtre pa mē Jejus kôt ri ixa pa ixa xwýnhjaja ma akupým himô hwýr mra. ¹⁷ Nhùm kormã Jejus mē ixwýr akupýn htêm kêt jakamã pa mē tee ri kamã ama hãmri nē akupým pãr mã axã nē ma akupým Kapanau hwýr xarmã ixrêr o mō.

¹⁸ Pu nhùm ra kôk apêr týx nhùm gô xatã kãnhmã harĩ nē axpên wýr mra nē axpên tak týx nē. ¹⁹ Pa mē kormã gô nhípók ri mō. Nē tee ri rrêmti ho gô rênh nhípêx kaprý nom kormã ixrêr kêt nē. Nē kormã inhmôr o ixtã 5 kírom pix nē. Hãmri nhùm ra Jejus gô krâhkâ hã hpar o mē ixkôt tē. Pa mē ixprĩ hã amnhĩ wýr omunh mex kêt nē ixtýx mēkarô hã hkamnhĩx nē mē inhmã uma htýx kumrêx. ²⁰ Tã nhùm mē inhmã ixkapêr nē mē inhmã:

–Tk. Kwa mē amã ma hkêt nē. Pa na pa ma mē akôt tē. Anê.

²¹ Hãmri pa mē kapêr ma nē ixkĩnh nē. Nē amnhĩ wýr pãr kre hwýr ho api nhùm axã pa mē xarmã ixrêr kurê kumrêx nē pãr kre rúm ijapôx pa.

Mê kot Jejus japêr mra ã mē harênh

²² Tã nhùm apkati nhùm xarpê mē kot Jejus wýr mra nhùm kot mē kãm ô xwýnhjaja tee ri hapêr o pa nē axpên mã:

–Kwa nhýhým mãn pre we tēê? Na pre hkôt ri mē pa xwýnhjaja pix mē ô pãr kãm ma akupým xarmã mō nom nhùm Jejusja mē hkôt htêm kêt nē. Nã mãn kormã jar nhýhým ri mra jakamã pu mē kormã omunh kêt nē. Anê.

²³ Róm nhùm Tipe rúm pãr kwýja mē hwýr pøj. Jejus kot mē apkur xã ho Tirtúm wýr nē mē kãm ho rax xã hã pikata wýr nhùm mōn pøj. ²⁴ Hãmri nhùm mē amnhĩ wýr omu nē tee ri pãr kãm Jejus mē hkôt mē ixa ho mē ixa xwýnhjê japêr hãmri nē axpên mã:

–E kwa pu mē ma mē hkôt xarmã mō nē Kapanau kamã mē hapêr. Anê.

Hãmri nē mē kãm amnhĩ jarê nē mē ô pãr kwý hwýr agjê nē ma mē hkôt xarmã mōn rê. ²⁵ Hãmri nē ra mē ixwýr rê nē mē ixkôt pøj nē mē ixkaëx ã Jejus pumu nē hwýr mra nē kãm:

–Pa mē ijahkre xwýnh. Kwa na pa prem tee ri xarpê ajapêr hãmri nē man akôt mōn rê. Kwa tanhmã na ka pre we amnhĩ to nē man tén rê? Anê.

²⁶ Hãmri nhùm mē kãm:

–Nã mēmo kaxyw na ka wem ri ijapêr o ri ixkôt apa? Am jãã mē ate ixkutã axãpkur nē anhôhy htu jakamã na ka mē axte ixkutã axãpkur pix kaxyw ijapêr o ri apa. No ixte ã mē amã amnhĩ nhípêx anhýr ã ixpumu nē ixpê Tirtúm Kra hã ixkôt ajamaxpêr kêt nē. Kwa mē ixpê Kra hã inhmã ajamaxpêr týx nē kêt wehe. Anê.

Jejus te kêp kaxkwa rúm mē paxãpkur xã maati pyrãk ã kot amnhĩ jarênh

²⁷ Nhùm Jejus arĩ hwýr mē mra xwýnhjê mã kapêr nē mē kãm:

–Kwa kêr ka mē ri axãpkur xã pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nē. Na htem mē apkur xã kukwak ri Tirtúm mē wa ixri htír tím nē pa ho pa hkêt nē. No kot kaj mē amnhĩ kaxyw pa ixkôt ajamaxpêr nē ixkôt amnhĩ xunhwý. Hã kot kaj mē ixkukwak ri nhýrmã atír tím nē wa ixri amex nē apa ho apa. Te ixpê mē kot mē apkur xã hkur nē ý hã htír tím nē pa ho pa xwýnh pyrãk. Ja kaxyw na pre Inhípêêxã Tirtúm mē awýr papxipix inhmê pa mē awýr wrý. Anê.

²⁸ Hãmri nhùm mē kuma nē kãm:

–Kwa tanhmã kot paj wem amnhĩ nhípêx to nhùm Tirtúm hã mē ixpumu nē mē ixto mex nê? Anê.

²⁹ Hãmri nhùm mē kuma nē axte mē kãm amnhĩ jarê nē mē kãm:

–Nã kot kaj mē amnhĩ kaxyw pa Tirtúm kot mē awýr inhmênh xwýnh kôt ajamaxpêr hãmri nhùm ixtã mē apumu nē tanhmã mē akrã hto ka mē ajamakêtkati nē axãmnhĩx akĩnh nē tanhmã amnhĩ nhípêx to ho ri apa. Anê.

³⁰ Hãmri nhùm mē kuma nē kãm:

–Tôe. Kwa axte mē inhmã aa mē ixte mēmoj pumunh kêt ô ho anê. Pa mē ja hã apumu nē amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpêr kurê kumrêx. E mēmo kot ka mē inhmã ho anê? Kwa tokyx mē inhmã axte mēmoj tanhmã ho pa mē omu. ³¹ Annepê finat Mojes pyrã kot kapôt ã mē panhígêtjê ho pa ri na pre hte apkati mē mē kãm mēo mē kot kãm “manã” anhýr xwýnhnta gô nhùm pre htem hkur o pa. Tirtúm kapêr ã kagã htúm kot ja jarênh kot:

Na pre kaxkwa rúm mē hwýr mē apkur xã rê nhùm mē hkur o pa.

Anhýr o kot harênh. Tã kot kaj Mojes nē apkati mē mē inhmã mē inhô ho ri apa pa mē ja hã apumu nē ri kormã amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpêr japêr. Anê.

³² Hãmri nhùm mē kãm:

–Xã Mojes na pre hte mē kãm kaxkwa rúm mē apkur xã rênh o pa? Nã tãm kêt. Inhípêêxã na pre hte mē hwýr kurê nhùm mē hkawrã nē kuku nē kukwak ri hihtýx nē htír nē pa. Tã nhùm ra mē awýr hpãnhã pa ixpê Kra hã inhmê. Kwa mē ixkapêr ma nē amnhĩ krãm haxãr týx nê. ³³ Na pre Tirtúm inhípêx o te annepê kot mē hwýr kaxkwa rúm mē apkur xã rênhta pyrã nē amnê pika hwýr inhmê. Jakamã te ixpê kaxkwa rúm mē apkur xã maati wrýk xwýnhnta pyrãk. Mē ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr nē ixkôt amnhĩ xunhwýr hãmri nē ixkukwak ri wa ixri atír tím nē apa ho apa kaxyw. Anê.

³⁴ Nhùm pre ã Jejus mē kãm amnhĩ jarênh anê nhùm mē kuma nom hprĩ hã mar mex

kêt nê. Ām ht̄yx ho axtem mē apkur xà mex pix ā harēnh ā hkamnh̄ix nê kām:

—Kwa tô mē inhmā mē apkur xà maatita kw̄y gō pa mē apkati mē hkur o ri ixpa. Anê.
³⁵ Hāmri nh̄um mē kuma nê amnh̄i tā mē kām:

—Nà mē apkur xà kumrēxja ām paa. Te ixpē mē apkur xà maati pyrāk. Jakamā kot kaj mē atō amnh̄i kaxyw ixkōt ajamxpēr nê ixkōt amnh̄i nh̄ipēx o apa hā kot kaj mē akīnh nê apa. Te ra axàpkur nê anhōhy htu nê akīnh o ri apa pyrāk. Jao amnh̄i tā ixpumu nê akīnh nê ajamakētkati nê ri apa.

³⁶ —Ra mē ate ixpumunh mex tā kormā amnh̄i kaxyw ixkōt ajamxpēr kêt nê. Kwa mē ixkapēr ma nê amnh̄i krām haxār t̄yx nê. ³⁷ Tirtūm kot inhmā mē ōr mā xw̄ynhjaja koja mē ixpumu nê amnh̄i kaxyw ixkōt hamaxpēr mex kurē kumrēx. Ā mē kot amnh̄i nh̄ipēx anh̄yr xw̄ynhjaja kot paj aa amnh̄i nê mē hanor kêt nê.

³⁸ —Nê ixte amnh̄i krā hkōt kaxkwa rūm ixwrȳk nê inhmā hprām xā hkōt tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to ho ixpa kaxyw na pa pre ixwrȳk kêt nê. Inh̄ipēxā kot mē aw̄yr inhmēnh jakamā kām hprām xā hkōt pix mā na pa hte tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to ho ri ixpa.

³⁹ —Tā mo na hte Inh̄ipēxā kām hprām? Nā kot inhmā mē ōr mā xw̄ynh piitā nh̄yrmā wa ixkuri ht̄ir tūm nê mex nê pa ho paja na kām hprām. Jakamā nh̄yrmā akup̄ym mē ht̄ir ā arigrota ā ixte akup̄ym mē ho ht̄ir nh̄um ixte ām pixire nê ho ixpikunor kētja na kām hprām.

⁴⁰ —Tā kot ka mē atō ixpē Tirtūm Kra hā ixpumu nê amnh̄i kaxyw ixkōt ajamxpēr nê ixkōt amnh̄i xām. Hā kot kaj nh̄yrmā atyk tā pa akup̄ym mē at̄ir xā hā arigrota ā akup̄ym ato at̄ir ka wa ixkuri at̄ir tūm nê amex nê apa ho apa. Ja na Inh̄ipēxāja kām hprām. Anê.

Nh̄um pre ā Jejus mē kām amnh̄i jarēnh anê. ⁴¹ Hāmri nh̄um Ijaew nh̄o pahijaja mē kuri mar o kuhē nê tee ri kēp kaxkwa rūm mē apkur xā maati pyrāk ā amnh̄i jarēnh ma nh̄um ja mē kām mex kêt nh̄um mē kamā gryk nê. ⁴² Jakamā axpēn mā ri harēnh o:

—Tk. Kwa mo na ri ā amnh̄i jarēnh anê? Kēp mē panhiō kēnā kot kêt ri kēp kaxkwa nh̄o xw̄ynh ā amnh̄i jarē. Kēp Juje mē Marir wa hkra na. Mē pahte katorxā mē hipēxā wa omunh mex kēnā kot kêt axtem nê kēp kaxkwa nh̄o xw̄ynh ā amnh̄i jarē. Anê.

⁴³ Hāmri nh̄um amnh̄i tā mē kuma nê mē kām:

—Kwa mē ā ijarēnh anh̄yr kêt nê. ⁴⁴ Koja Inh̄ipēxā kot mē aw̄yr inhmēnh xw̄ynhta tanhmā mē hkrā hto nh̄um mē rī kormā amnh̄i tā ja hā ixpumu nê amnh̄i kaxyw ixkōt hamaxpēr. Tā ā mē kot amnh̄i nh̄ipēx anh̄yr xw̄ynhjaja koja mē nh̄yrmā htyk tā pa

akup̄ym mē ho mē ht̄ir nh̄um mē wa ixri ht̄ir tūm nê mex kumrēx nê pa ho pa.

⁴⁵ —Amnepēm Tirtūm kapēr jarēnh o mē pa xw̄ynhjaja na prem ā ja jarēnh anh̄yr o: Koja Tirtūm mē hkrā kaxw̄ynh kām tanhmā mē kām kapēr o amnh̄ir̄it to ho pa.

Anh̄yr o harēnh. Jakamā mē kot Tirtūm kapēr mar nê hkōt amnh̄i nh̄ipēx xw̄ynhjaja koja mē määnēn amnh̄i kaxyw pa ixkōt hamaxpēr nê ixkōt ri amnh̄i nh̄ipēx o pa.

⁴⁶ —Nê mē apē pika nh̄o xw̄ynhjē hō aa mē ate ixkīnhā ano ho Inh̄ipēxā pumunh kêt. Ām papxipix na ixte omunh. Kurūm na pa pre mē aw̄yr wr̄y. ⁴⁷ Tā kot ka mē atō amnh̄i kaxyw ixkōt ajamxpēr. Hā kot kaj nh̄yrmā wa ixkuri at̄ir tūm nê amex nê apa ho apa. Kwa mē jam ajamxpēr t̄yx nê.

⁴⁸ —Nê ixpē mē axàpkurxā maati jakamā pa na ixpē akup̄ym mē ho mē ht̄ir xw̄ynh. ⁴⁹ Amnepēm mē panhiōgt̄ejaja kormā kapōt ā mē pa ri mē kot “manā” anh̄yr xw̄ynhta kur o ri pata ā na prem kukwak ri ht̄ir tūm nê pa ho pa hkēt nê. Na prem ri pa nê gaa nê rī hpigēt nē htyk pa. ⁵⁰ Axtem kaxkwa rūm mē apkur xā maati jarēnh xw̄ynhta pix kukwak ri na htem nh̄yrmā htyk tā akup̄ym ht̄ir nê wa ixri ht̄ir tūm nê mex nê pa ho pa. ⁵¹ Ām paa. Pa na htem inh̄i hkwȳ hkrē hāmri nê wa ixri ht̄ir tūm nê mex nê pa ho pa. Na pa pre ra amnh̄i grōnh kōt mē aw̄yr wr̄y. Jakamā ka mē atō inh̄i hkwȳ hkrē hāmri nê nh̄yrmā atyk tā pa akup̄ym ato at̄ir ka Tirtūm mē wa ixri at̄ir tūm nê amex nê apa ho apa. Anê.

⁵² Nh̄um pre ā Jejus Ijaew mā amnh̄i jarēnh anê. No ām mē kām amnh̄i tā kuxi nê amnh̄i jarē. Jakamā nh̄um mē tee ri kuma hāmri nê tanhmā hā axpēn mā kapēr to. Mē kot hpr̄i hā mar kêt nê ām mē kot ī hkwȳ hkrērja pix jarēnh mar jakamā tee ri hamaxpēr nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot kêt we amnh̄i to nê mē pamā amnh̄i nh̄i hkwȳ gō pu mē kuku? Anê.

⁵³⁻⁵⁴ Hāmri nh̄um amnh̄i tā mē kuma nê mē kām:

—Nà mē kot inh̄i hkwȳ hkrēr nê ixkamrō hkwȳ ho hkōm xw̄ynh pixjaja koja mē nh̄yrmā Tirtūm mē wa ixri ht̄ir tūm nê pa ho pa. Ixte akup̄ym mē ho mē ht̄ir xā hā arigrota ā kot paj mē ho mē ht̄ir nh̄um mē wa ixri ht̄ir tūm nê mex nê pa ho pa. No kot kaj mē inh̄i hkwȳ hkrēr kêt nê ixkamrō hkwȳ ho akōm kêt hāmri nê wa ixri at̄ir tūm nê amex nê apa ho apa hkēt nê. Kwa mē jam ajamxpēr t̄yx rāhā nê. ⁵⁵ Kêt inh̄ija kēp mē apkur xā maati na. Nē ixkamrōja kēp mē hkōm xā maati na. Jakamā na htem inh̄i hkwȳ hkrē nē ixkamrō hkwȳ ho ixkō nē ra kēp wa ixri mē ht̄ir tūm nê mē pa ho mē pa mā xw̄ynh. ⁵⁶ Jakamā kot ka mē atō inh̄i hkwȳ hkrē nē ixkamrō hkwȳ ho ixkō. Hāmri pa amnh̄i tā apumu nē akarō

mā axà ka te apé pa pyrāk o amnhī nhīpêx o apa. ⁵⁷ Inhīpêêxà kot mē awýr inhmēnh xwýnhhta kukwak ri na pa hte ixtír tūm nē ixa ho ixa. Tā ja pyrāk nē kot kaj mē inhī hkwy hkrē hāmri nē ixkwak ri wa ixri atír tūm nē apa ho apa mā xwýnh.

⁵⁸ —Jakamā na pa ā mē amā ixpê kaxkwa rūm mē axàpkur xà maati hā amnhī jarēnh anē. Amnepēm mē panhīgētjaja na pre htem kapôt ā mēōta kur o pa hāmri nē gaa nē hpigēt nē htyk pa. No kêt pa koja mē inhī hkwy hkrē hāmri nē mē kurom wa ixri htír tūm nē mex nē pa ho pa. Anē.

⁵⁹ Nhūm pre ā Jejus mē kām amnhī jarēnh anē. Kormā Kapanāu kamā Tirtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre kamā ā mē ahkre anhýr o xa.

Mē ohtō nē mē kot Jejus kaga hā mē harēnh

Sikūn Korīt 3.6; Sikūn Pêtre 3.16

⁶⁰ Hāmri nhūm mē kot Jejus kôt mar o mē pa xwýnhjaja ohtō nē ā kapēr anhýrja ma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hā xapēn mā:

—Tk. Kwa pēr kapērja ām ri kati. Mēhō koja we kuma nē hkôt hamaxpēr nē hkamrō nē i kur o ri hkôt pa? Nā mē piūtā mē kām ja mexti hā. Anē.

⁶¹ Hāmri nhūm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Kwa xà ixkapērja mē apé omnuj? ⁶² Nā kot paj nhýrmā ma akupým kaxkwa hwýr api. Ixpê Tirtūm kot mē akaxyw ixām xwýnh ā ma akupým hwýr api. Hāmri ka mē ā ixte amnhī nhīpêx anhýr ā ixpumu nē rī kormā ixkôt amnhī xunhwýr japēr. ⁶³ Na htem mēmōj kur kukwak ri kēp Tirtūm mē wa ixri htír tūm nē pa ho pa xwýnh kêt nē. Rý amnhī krā hkôt tanhmā amnhī nhīpêx to ho kēp wa ixri htír tūm nē pa ho pa mā xwýnh kêt nē. Tirtūm mē wa Ixkarō tām na hte mē hkarō mā agjé nē mē ho Tirtūm wa ixkuri mē htír tūm nē mē pa ho mē pa mā xwýnh. Tā ý hā na pa ā mē amā ixkapēr anē. Nom kē amā amnhī tā luxi nē amnhī jarē. Tā kot kaj mē ixkapēr ma nē ixkôt amnhī nhīpêx. Hā kot kaj mē nhýrmā wa ixri atír tūm nē amex nē apa ho apa. ⁶⁴⁻⁶⁵ No mē akwýjaja na ka mē ixkapēr ma nē ām ama nē ixkôt ajamaxpēr kêt nē. Jakamā na pa ā mē amā ixkapēr anē nē mē amā: “Koja Inhīpêêxāja tanhmā mē akrā hto ka mē rī kormā amnhī tā ixpumu nē amnhī kaxyw ixkôt ajamaxpēr.” Anhýr o mē amā ixkapēr. Anē.

Nhūm ā Jejus mē kām kapēr anē. Ra kot mē hkukamā mē omunh mex. Ra kot amnhī kaxyw mē kot hkôt hamaxpēr mā xwýnhjē pumunh nē māānēn mē kamā kot mēō pahi nhīhkram haxār mā xwýnhja nhūm māānēn ra kot amnhī kukamā omunh mex. Jakamā nhūm ā mē kām kapēr anē. ⁶⁶ Hāmri nhūm

mē kot hkôt kapēr mar o mē pa xwýnh kwýjaja tee ri kuma hāmri nē hkaga nē axte hkôt pa hkêt nē. ⁶⁷ Hāmri nhūm tee ri mē kot hkaga nē ma mē mrar ā mē omu nē mē ixpê hkôt ixa ho ixa xwýnh pē 12jē mā kapēr nē mē inhmā:

—Pa? No mē kajaja. Xà kot kaj mē urāk nē ixkaga nē ma akupým mra nā? Anē.

⁶⁸ Hāmri nhūm Simāw Pêtre kām:

—Nā kot paj mē akaga hkêt nē. Kaxpixix na htem amnhī kaxyw akôt hamaxpēr jao kēp Tirtūm mē war akuri htír tūm nē pa ho pa mā xwýnh. ⁶⁹ Ka na pre Tirtūm mē ixwýr amē. Jakamā na pa mē amnhī kaxyw akôt ijamaxpēr o ri ixa. Nā kot paj mē aa akaga hkêt nē. Anē.

⁷⁰ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Nā ixte amnhī kaxyw mē apé 12jē rēnh tā na ka mē atō akwýjē hkīnhā axtem nē Satanasti hkôt amnhī xām. Anē.

⁷¹ Nhūm pre ā finat Jut Kariot kot mē inhō pahijē nhīhkram haxārja kukamā mē inhmā harēnh anē. Mē inhī ō na pre. Nē kēp Simāw Kariot kra na pre. Tā ra kot mē ihkram haxār kaxyw nhūm Jejus kot amnhī kukamā omunh jakamā ā mē inhmā harēnh anē.

7

Jejus tōjaja kot mē hkīnh wýr amnhī kôt hwýr ā mē harēnh

Matēwre 10.36, 13.57-58

¹ Tā nhūm Jejus arī Garirej kamā ri pa nē kormā akupým Jutej wýr mōr kêt nē. Jutej kamā Ijaew nhō pahijaja ra kot hā āmnēnh nhūm mē kot hpír ā harēnh jakamā nhūm mē umaj kormā hwýr mōr kêt nē.

² Tā mē ixpê Ijaew mē ixte ixkre hkryre nhīpêx nē hā ixkīnh ā arīgroja ra ahtēp o mō. Mē ixkīnhhta ā na pa pre htem ixiptā Jutej wýr xapēn wýr akuprō nē ahpýnhā ri amnhīm ixkre hkryre nhīpêx nē kamā ixkrī. ³ Jakamā nhūm Jejus tōjaja hwýr mra nē kām nojarēt nē amnhī kôt kuwý nē kām:

—E kwa tokyx pu mē pahkwýjē hkôt. Ka mē kām aa mē kot mēmōj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mē hkôt apa kē mē kām akapēr mar prām xwýnhjaja ja hā apumu. ⁴ Na ka hte jar te apimxur pyrāk o amnhī nhīpêx. E kwa tokyx ma pu mē hkôt. Anē.

⁵ Katorxā hkôt mē kēp Jejus tō htā kormā amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kêt jakamā na prem ā kām kapēr anē. ⁶ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā kormā. Kormā ixte mē kām amnhī to amnhīrīt xà hā arīgro kormā kator kêt. Jakamā kot ka mē amā mē hkôt amrar prām nē māmri ma mē hkôt mra. ⁷ Koja mē apumu nē kām mē akuré hkêt nē. Nē mē akamā gryk kêt ka mē ri tanhmā amnhī nhīpêx to ho mē hkôt apa. No pa kot paj mē hwýr mō nē mē kām mē kot amnhī tonnuj

o pa hā mē harēnh o ri mē hkôt ixpa nhūm mē tee ri amnhī tā inhma nē ixkamā gryk nē. ⁸ Jakamā mē māmrī ma mē hkôt mō. Kot paj kormā. Kormā ixte mē kām amnhī to amnhīrīt xā hā arīgroja kormā kator kēt.

⁹ Anē nhūm mē tee ri kuma hāmri nē kure nē ma mē hkwyjē hkôt Jutej wūr mō. Nhūm Jejus kormā Garirej kamā ri pa hā apkati grēre. ¹⁰ Hāmri nē kormā ma hapu hā mē hkôt mō. Pa mē hkôt ri ixpa ho ixpa xwŷnhjaja ma hkôt ixpa.

Mē kot ahpŷnhā tanhmā Jejus jarēnh to hā mē harēnh

Juāw 7.37-44, 9.22, 10.19-21, 12.42-43

¹¹ Rôm nhūm ra mē ixpē Ijaew nhō pahijaja mē hkīnhja kamā mē pikuprōnh xwŷnhjē kaēx ā Jejus japēr o ri mra. Nē hā xapēn kuljēr o mra nē xapēn mā:

—Kwa nok? Nhŷri mān we? Anē.

¹² Nhūm Ijaew piitā tanhmā xapēn mā Jejus jarēnh to ho pa. Nē kamā mē hkwyjaja harēnh o:

—Nā kot amnhī to mex o pa xwŷnh na.

Anhŷr o harēnh o pa. Nē kamā mē hkwyjaja axtem nē harē nē harēnh o:

—Tk. Kot mē no kupyw o pa xwŷnh kēnā. Anē.

¹³ Nom mē ō pahi pymaj mē piitā mē nom tanhmā harēnh to hkēt nē. Ām xapēn mā pix mā tanhmā harēnh to ho pa.

Jejus kot mē hkīnh xwŷnhjē jahkre hā harēnh

Makre 3.22; Juāw 5.16

¹⁴ Tā pa mē mē hwŷr pōj. Jejus mē pa mē hkôt ixpa ho ixpa xwŷnhjaja mē hwŷr pōj. Kormā mē hkīnhja hapēx kēt ri. Hāmri pa mē Jejus kōt Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkreja wūr mra nē agjē nhūm Jejus mē ahkre ho nhŷ. ¹⁵ Hāmri nhūm mē inhō pahijaja tee ri kot tanhmā mē ahkre hto hā kuma nē hā xapēn kukja nē xapēn mā:

—Kwa mē pahkīnhā kot Tirtūm kapēr o istuda hkēt tā ā mē ahkre anē. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Nā na pa hte amnhī krā hkôt tanhmā ri mē ajahkre hto hkēt nē. Ām kot mē awŷr inhmēnh xwŷnhhta nhŷ hā na pa hte ā mē ajahkre anhŷr o ri mē akōt ixpa. ¹⁷ Tā kot kaj mē amā Tirtūm kām hprām xā hkôt amnhī nhīpēx prām hā kot kaj mē ixte ŷ hā ixkapēr ā ixpumunh kurē kumrēx. ¹⁸ Amnhī krā hkôt mē kām kapēr o ri mē pa xwŷnhjaja na htem mē kot mē mar nē mē hā hpijaam pix kaxyw tanhmā mē kām kapēr to ho ri pa. No kēt pa na mē ate ixkapēr mar nē kot mē awŷr inhmēnh xwŷnhhta ā apijaam pix kaxyw na pa hte tanhmā mē amā ixkapēr to ho ri ixpa. Jakamā ām hāmri na pa hte mē amā ixkapēr o ri ixpa.

¹⁹—Finat Mojes na pre mē panhīgētjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa nhūm Tirtūm kot mē kām hā karō jarēnh o ri mē hkôt pa htā ka mē hkôt amnhī nhīpēx kēt nē. Tā ixte hkôt amnhī nhīpēx kēt ā ixto axēx nē mē ate ixpŷr kaxyw ixtā amnhī jarēnh ri apa. Anē.

²⁰ Hāmri nhūm mē ā Jejus kot mē kām kapēr anhŷrja ma nē hēx rom kām:

—Kwa mē ixtō na pa apŷr mā ka ri ā mē ijarēnh anē? Amrakati kēnā. Kwa mān ka akrā axpā nā? Hā na ka ā ri akapēr anē. Anē.

²¹ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā ixte mē pahkôt xā hā arīgro hā akupŷm mēhō myta ho mex jakamā na ka prem ja hā ixpumu nhūm ja mē apē omnuj nē. Nē te ixte mē pahkôt xā hā arīgro hā ixpijaam kēt xwŷnh pyrāk ā ijarē. ²² Nom na ka htem ixpyrā nē mē panhō arīgromnu hā mēmoj tā axāpēnh o ri apa. E pa mē amā mēmoj jarē ka mē inhma. Na pre finat Mojes mē pamā mē pahte mē pahkra myre pē my kwŷrīt kā jakār ā mē pamā karō. Kukamā higētjaja kot kām ja hā karō xā hkôt. Jakamā na htem mē hkra myre hapōj nē hā semān pyxi nē hapēx nhūm mē kēp mēmy hwkŷrīt kā jakā. ²³ Mē pahkôt xā hā arīgro hā hō kator tāā nhūm mē hā semān pyxi nē mē panhō arīgromnu hō hā kēp my kwŷrīt kā hkwy krāhta. Mojes kot Tirtūm nhŷ hā ja hā mē pamā karō xā hkôt. Jao mē panhō arīgromnu hā apē. Tā pa pre mē apyrā nē arīgromnu hā ixāpēnh pē akupŷm mēhō myta ho mex ka mē ja hā ixpumu nē axtem nē ixtŷr ri ixte amnhī nhīpēx o ixpa xwŷnh ā ijarē nē mē ate ixpŷr kaxyw ā amnhī jarē. ²⁴ Kwa mē amnhī krā hkôt tanhmā mē harēnh to ho ri apa hkēt nē. Ām mē kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā hē omu nē ajamaxpēr o: “Kwa xā we Tirtūm kām ja mex nā?” Anhŷr o mān kēt mē ajamaxpēr nē ri kormā tanhmā mē harēnh to. Anē.

²⁵ Hāmri nhūm Jerujarē nhō xwŷnh kwŷjaja ja hā kuma nē tee ri hkukamā hamaxpēr. Hāmri nē hā xapēn kukja nē xapēn mā:

—Kwa xā tām na mē panhō pahijaja mē kot hpŷr kaxyw hā amŷnē? ²⁶ Ota jar mē pakamā ri pa htā nhūm mē ām omu nē kām tanhmā nē hkēt nē. Mān mē ām hāmri kēp Kris ā hkamnhīx jakamā kapēr ma nē ām kuma nē kēp Kris ā tanhmā ho hkēt nē. Anē.

²⁷ Hāmri nhūm mēhōja kuma nē kām:

—Tk. Nā kēp Tirtūm kot mē pahwŷr mēnh xwŷnhre hā. Kēp Najare nhō xwŷnh kēnā. Mē pahte hipēēxā mē katorxā wa omunh mex. No kēt Tirtūm kot mē pahwŷr mēnh mā xwŷnhhta koja xep mē pahwŷr kato pu mē nhŷhŷnh htēm xā hkôt omunh kēt nē. Anē.

²⁸ Rôm nhūm Jejus arī Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkreja kamā mē ahkre ho nhŷ. Jakamā mē kot xapēn mā harēnh ā amnhī tā mē kuma nē mē kām:

—Xà mẽ ate aprī hā ixpumunh nē nhỹnhn ixtēm xà hkôt ixpumunh? Nà mẽ ate ja hā ixpumunh kêt. Na pa pre amnhĩ hkrā hkôt mẽ awȳr inhmōr kêt nē. Na pre mẽhō mẽ awȳr inhmē. Nom kot mẽ awȳr inhmēnh xwỹnhja kormā mẽ ate omunh kêt. ²⁹ Ām papxpix na ixte omunh. Kurūm ixwrȳk xwỹnh na pa. Kot mẽ awȳr inhmēnh nhūm kurūm ixwrȳk jakamā ixte xprī hā omunh par Anē.

³⁰ Hāmri nhūm mẽ hkwȳjaja tee ri ā kot amnhĩ jarēnh anhỹrja ma nē ri axpēn mā harēnh o:

—Kwa Tirtūm kot mẽ pahw̄yr mēnh ā kot amnhĩ to hēx kēnā. E kwa pu mẽ ā kot amnhĩ to hēx anhỹr ja ā unē nē haxā nà?

Anhỹr o axpēn mā hā amỹnē. Nom kormā mẽ kot unēnh nē haxār xà hā arĩgroja kormā kator kêt jakamā nhūm Tirtūmja nē mẽ omunh mex nē nhūm mẽ ām kām unēnh prām kaprỹ. ³¹ No nhūm mẽ hkwȳjaja mẽ kurok kuma nē kēp Tirtūm kot mẽ pakaxyw ām xwỹnh ā omunh kurē kumrēx nē amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpēr. Hāmri nē axpēn mā harēnh o:

—Kwa mǎn kēp Tirtūm kot mẽ pahw̄yr mēnh mā xwỹnhnta mǎn nà? Mē pahō kot pu urāk nē aa mẽ kām mẽ kot mẽmoj pumunh kêt o anhỹr rax o ri papa? Amrakatĩ kumrēx. Nà pēr tām kēnā. Anē.

Pōristi hkwȳ kot Jejus pynēnh kaxyw ā mẽ harēnh

³² Nhūm prem ā axpēn mā Jejus jarēnh anhỹr o kuhē hāmri nhūm Parijew nhō xwỹnhjaja hā mẽ kuma. Hāmri nē patre krāhtūmjē mẽ mẽ ma Jejus w̄yr mẽō pōristi hkwȳ rē nē mẽ kām:

—E mẽ ma Jejus w̄yr mra nē unē nē man akupỹn o tē. Anē.

³³ Hāmri nhūm mẽ kuma nē ma hw̄yr mra nē omu nom tokyx unēnh kêt nē. Kormā kapēr ā mar o kuhē. Nhūm Jejus arĩ mẽ kām kapēr o xa nē mẽ kām:

—Nà kot paj jar mẽ akôt ri ixpa hā mytwrȳ grēre hāmri nē ma akupỹm kot mẽ awȳr inhmēnh xwỹnhnta w̄yr api. ³⁴ Ka mẽ tee ri jar ijapēr o ri apa nom nhỹri ixpumunh kêt nē. Nē ma inhmōr xāta w̄yr kot kaj mẽ atō ma ixkôt amōr kêt nē. Anē.

³⁵ Hāmri nhūm mẽ tee ri ā kot amnhĩ jarēnh anhỹrja ma nē axpēn mā:

—Kwa nhỹhỹm koja we ma mō pu mẽ hkôt papa hkēt nē? Mǎn mẽ pahkw̄yjaja kot Gresjē kamā mẽ pa xwỹnhjē hw̄yr koja ma mō nē hpānhā mẽ hkôt mẽ ahkre ho pa nà? Hā nā ā mẽ pamā amnhĩ jarēnh anē? ³⁶ Mo na ri mẽ pahte tee ri hapēr o papa hā mẽ pajarē nē mẽ pahte hkôt pamrar kêt ā mẽ pajarē? Anē.

Tirtūm Karō te kēp gō nyw pyrāk ā harēnh Juāw 4.13-14; Apokarip 22.1, 22.17

³⁷ Tā nhūm ra mẽ hkĩnhja hapēx kaxyw hitep xà hā arĩgro maattija kato. Jakamā nhūm Jejus kǎnhmā xa nē kỹxpē mẽ hpikuprōnh xwỹnhjē mã kapēr nē mẽ kām:

—E te mẽ amā kōr o apa pyrāk xwỹnhjaja. Mē amnē ixwrȳr akuprō. Kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpēr pa tanhmā mẽ ato ka mẽ apē Tirtūm mẽ wa ixri atĩr tūm nē apa ho apa mã xwỹnh.

³⁸ —Kot kaj mẽ ja hā amnhĩ pumu hāmri nē ma mẽ kām ixkapēr jarēnh o ri mẽ hkôt apa. Te mẽ kām kōr nhūm mẽ ate mẽ kām gō hkwȳ nhūm mẽ kot ho hkōm pyrāk o mẽ hipēx o ri mẽ hkôt apa. Hāmri nhūm mẽ ama nē mẽ apyrā nē amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpēr. Pa ixte tanhmā mẽ atoja pyrā nē tanhmā mẽ ho nhūm mẽ apyrā nē kēp wa ixri htĩr tūm nē pa ho pa mã xwỹnh. Anē.

³⁹ Nhūm pre ā Jejus mẽ kām kapēr anē. No ām hā kuxi nē mẽ kām kapēr nē hprĩ hā harēnh kêt nē. Tirtūm Karō kot nhỹrmā mẽ kot amnhĩ kaxyw Jejus mã hamaxpēr xwỹnhjē karō mã gjēxja nhūm ā mẽ kām hā kuxi nē harēnh anē. No kormā akupỹm kaxkwa hw̄yr àpir nē mex o mex nē hkrĩ hkēt jakamā kormā mẽ hw̄yr Karō rēnh kêt nē.

Mē kot ahpỹnhā tanhmā Jejus jarēnh to hā mẽ harēnh

Juāw 7.11-13, 7.25, 10.19-21

⁴⁰ Hāmri nhūm mẽ kot Jejus mar o hkrĩ xwỹnhjaja ā kapēr anhỹrja ā kuma nē ahpỹnhā tanhmā harēnh to nē harēnh o:

—Kwa finat Mojes pyrā nē kēp Tirtūm nhỹ hā kapēr jarēnh o pa xwỹnh na nà? Anē.

⁴¹ Nhūm kamā mẽ hkwȳjaja mẽ kām:
—Nà Tirtūm kot mẽ pakaxyw ām xwỹnhnta na. Anē.

Nhūm kamā mẽ hkwȳjaja ja hā mẽ kuma nē mẽ kām:

—Tk. Nà kēp Garirej nhō xwỹnh kēnā kot kêt Tirtūm mẽ pakaxyw ām. ⁴² Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot kēp Garirej nhō xwỹnh ā harēnh kêt. Kēp Pahi Tawi hkanrēhā hka-grōt nyw jakamā koja urāk nē Jutej kamā krĩ pē Perēj kamā kato. Jao koja urāk nē kēp Jutej nhō xwỹnh.

Anhỹr o ri axpēn mā harē. Mē kot htỹx Jejus pika pē Garirej kamā kator ā hkamnhĩx jakamā ā axpēn mā harēnh anē. Nom pika pē Jutej kamā na pre kato. Krĩ pē Perēj kamā. Tā no nhūm mẽ hkwȳjaja ja hā mar kêt jakamā kēp Tirtūm kot mẽ pahw̄yr mēnh xwỹnh kêt ā hkamnhĩx.

⁴³ Jakamā nhūm mẽ ā ahpỹnhā axpēn mã harēnh anē. ⁴⁴ Nhūm mẽ hkwȳjaja ra kot unēnh kaxyw tā tokyx unēnh kêt nē.

Pōristi kot Jejus pynēnh kêt ā mẽ harēnh Matēwre 7.28-29

⁴⁵ Tā nhūm patre nhō pōristijaja. Mē kot Jejus pynēnh mã hw̄yr mrrar tā hāmri ā kapēr

anhýrja ā kuma nē tee ri hamaxpēr nē unēnh kēt nē. Nē awjanā nē ahte ý kamā ma akupým patre krāhtūmjē mē Parijew nhō xwýnhjē hwýr mra. Hāmri nhūm mē omu nē mē kām:

—Pa nok? Tanhmā na ka mē amnhī to nē unēnh nē ho amōr kēt nē? Anē.

⁴⁶ Hāmri nhūm mē kām:

—Nā na pa mē unēnh kēt nē. Kapēr mex kēnā. Te kot mē pakapēr pyrak kēt jakamā pa mē tee ri kapēr ā kuma nē unēnh kēt nē. Anē.

⁴⁷ Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnhjaja mē kuma nē mē kām:

—Tk. Kwa mǎn ka mē ra mē urāk nē tanhmā kot amnhī to hēx toja ma nē hkōt ajamaxpēr nā? ⁴⁸ Mē ixpē Parijew nhō xwýnhjaja nē mē pakapēr pahijaja na pa htem hkōt ijamaxpēr kēt nē. ⁴⁹ No kēt mē kot mar nē hkōt hamaxpēr xwýnhhtijaja na htem mē ixkīnhā finat Mojes kapēr mar kēt nē. Ām Jejus kapēr pix na htem kuma nē hkōt hamaxpēr. Mýrapē koja Tirtūm tanhmā mē homnuj tỳx to nhūm mē rī amnhī pumu. Anē.

*Nīkotē kot Jejus xyr pē kapēr ā harēnh
Juāw 3.1-21*

⁵⁰ Hāmri nhūm Nīkotēja mē mar o xa. Mē urāk nē kēp Parijew nhō xwýnh tā na pre ra kamāt ō hā Jejus wýr tē nē kām kapēr. Jakamā tee ri hā mē kapēr ma hāmri nē yr pē mē kām kapēr nē mē kām:

⁵¹ —Tk. Kwa kormā mē pahte pahprī hā kapēr mar nē tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā omunhre hā. Na pre finat Mojesja Tirtūm nhý hā mē panhīgētjē mā ja jarēnh o:

Kér ka mē aprī hā mē kapēr ā mē ama nē mē kot amnhī nhīpēx ā mē omu nē rī kormā tanhmā mē harēnh to.

Anhýr tā ka mē kormā aprī hā Jejus kot amnhī nhīpēx ā omunh kēt tā ra kot amnhī tomnuj xwýnh ā harē. Anē.

⁵² Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

—Tk. Kwa xā we urāk nē apē Garirej nhō xwýnh hā na ka ā yr pē akapēr anē? Xā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot Garirej nhō xwýnhjē hō kēp ý hā kapēr jarēnh o pa xwýnh ā harēnh? Nā ā kot harēnh anhýr kēt. Anē.

⁵³ Nhūm mē ā Nīkotē mā kapēr anē hāmri nē angrā nē Tirtūm nhōrkwý rūm hapōj nē ma akupým ōrkwý hwýr āhkurē ho mra.

8

*Mēhō ni kot nhām mē mjēn o amnhīkati hā
harēnh*

Xiakre 2.10-13

¹ Tā nhūm Jejus Tirtūm nhōrkwý kamā mē ahkre hpa hāmri nē kato nē ma hixēt prēk pē Oriwēhti hwýr tē. Hāmri nē hā api nē nhýri nō nē ra gōr.

² Tā nhūm apkati nē myt kator o mōr mē nhūm kánhmā nhý nē akupým wrýn nē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwýr tē. No ām kormā ixkre pu hā kahē hkre kamā nhý. Nhūm krī nhō xwýnhjaja omu nē hā htu rax nē nhūm tanhmā mē ahkre hto ho nhý. ³ Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnhjē mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwýnhjaja hwýr mēhō nija o tē. Na ra ham mēhō pē mjēn o amnhīkati ho nō nhūm mē ja hā omu nē unē nē hpa hā kupy nē ma Jejus wýr hkjēnh o mō. Hāmri nē mē kot mar o kuhē xwýnhjē kutā ām nhūm xa. ⁴ Hāmri nhūm mē Jejus mā:

—E ot pa mē awýr jahti ho tē ka omu. Na ham mēhō pē mjēn o amnhīkati ho nō. Pa mē ja hā omu nē unē nē man awýr o tē. ⁵ E tanhmā kot puj mē hipēx to? Na pre finat Mojes Tirtūm nhý hā mē panhīgētjē mā ja jarēnh o:

Koja mēnijē hō axtem nē nhām mēhō pē mjēn o amnhīkati ho nō ka mē ja hā omu nē apitā ahpýnhā kēn rūnh jamý nē ho htak o apī.

Anhýr o kot harēnh. No ka? Tanhmā kot kaj mē inhmā ja jarēnh to? Tanhmā kot paj mē hipēx to nhūm amā mex nē? E mē inhmā tanhmā mē ixte hipēx to jarē. Anē.

⁶ Nhūm mē ā hēx rom nija ā Jejus kukjēr anē. Kot mē kot hpīr nē mē kām kapēr nhūm omē kot hā mar nē mē hkrāhtūmjē hwýr mōr nē kām kot Mojes kapēr kwým ri mē ahkre hā harēnh kaxyw nhūm mē hēx rom ā hkukjēr anē. Hāmri nhūm mē kuma nē tanhmā hā mē kām nē hkēt nē. Ām htỳx hikōt nē ihkrakrā ho pyka kagā ho nhý.

⁷ Nhūm mē tee ri omu nē axte hā hkukja nhūm kánhmā xa nē mē kām:

—Tōe. Nā kot ka mē atō aa tanhmā amnhī tomnuj to hkēt kumrēx ā amnhī pumu hāmri nē kam nē rī kaxyw kēn ō py nē akumrēx ho hkura. Kē akwýjaja rī kormā akōt hkwy jamý nē ho htak. Anē.

⁸ Hāmri nē akupým hikōt nē pyka kagā ho nhý. ⁹ Hāmri nhūm mē tee ri kapērja kōt kuma hāmri nē mē kot mar o kuhē xwýnhjē rūm angrā nē ma mra. Mē pi-itā mē kot amnhī tomnuj xwýnh ā amnhī pumunh mex jakamā tee ri ā kot mē kām kapēr anhýrja ma nē angrā nē ma akupým hpýnh nē axpēn kōt mrao o xa. Mēhpigēt kumrēx nē hpānhā mē nywjaja nhūm mē hpýnh nē ma axpēn kōt mrao o ām kām hapēx. Nhūm Jejus mēnija pix wa ahte mē kot mar xwýnhjē kutā wa arīk. ¹⁰ Hāmri nhūm Jejus kánhmā xa nē nita mā kapēr nē kām:

—Pa? No mē kot ato kapēr xwýnhhta mē? Xā na mēhō kēn o akuranh kēt nē? Anē.

¹¹ Nhūm kām: “Ma amrakati.” Anē nhūm kām:

—Tôe. Nà kot paj ijaxwýja tanhmã ato hkêt nê. E mamrĩ ma akupým anhõrkwý hwýr tẽ. No ãm kêr ka axte ã amnhĩ nhĩpêx anhýr kêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

Jejus kot hprĩ hã amnhĩ jarênh

Juãw 1.4; Rõmãn 13.12-14; Epes 5.8-14; Wam Tesarõn 5.5-8

¹² Tã nhũm arĩgro hõ hã nhũm Jejus axte Tirtũm nhõrkwý hwýr tẽ nê kamã mẽ ahkre ho nhý nê mẽ kãm:

—Nà te ixpê mẽ piitã mẽ õ kanê pyrãk. Nà hte kanêja mẽ kãm hirã mex nê nhũm mẽ kamã rit mex o pa. Jao kamãt kãmã ri pa hkêt nê. Ja pyrã nê na pa hte Tirtũm kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩrit mex o ri ixpa. Kot ka mẽ atõ amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xãm hãmri nê tanhmã amnhĩ tomnuj to ho apa hkêt nê. ãm Tirtũm kãm hprãm xã kõt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Jao te ate kanê hpõk nhĩrã kamã arit mex pyrã nê apê wa ixri atĩr tũm nê apa ho apa mã xwýnh. Anê.

¹³ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjaja tee ri ã kapêr anhýr ã kuma nê kãm:

—Tk. Kapxipix na ka ã amnhĩ jarênh anê. Mẽhõ kot ã ate amnhĩ jarênh anhýrja kõt kot mẽ inhmã ajarênhre hã. Jakamã kot paj mẽ ama nê ãm ama. Anê.

¹⁴ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽhõ kot ã iarênh anhýr kêt tã no ãm hãmri na pa mẽ amã amnhĩ jarê. Ixêx kêt. Mẽ arom ixte nhýhýnh ixwýrk xã hã amnhĩ pumunh mex. Nê mẽ arom ma akupým nhýhým ixàpir xã hã amnhĩ pumunh mex. Jakamã ãm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. ¹⁵ Na ka htem amnhĩ krã hkõt tanhmã ri iarênh to. No pa na pa kormã amnhĩ xwar tanhmã mẽ ajarênh to hkêt nê. ¹⁶ Ixte tanhmã mẽ ajarênh to ronhýx pa ãm hãmri mẽ ajarê. Nhýx pa ãm papxipix amnhĩ krã hkõt tanhmã mẽ ajarênh to hkêt nê. Nhýx mããnen Inhĩpêexã pê kot mẽ awýr inhmênh xwýnhhta inhĩhkõ hã pa wa ãm hãmri axpên kõt tanhmã mẽ ajarênh to. Mẽ ate amnhĩ to mex ã mẽ ajarê rý mẽ ate amnhĩ tomnuj ã mẽ ajarê. ¹⁷ Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot ja jarênh kot:

Koja mẽhõ wa hamêxkrut nê tanhmã mẽmoj jarênh to nê ãm axpên kõt harênh o htĩpxi. Hã kot kaj mẽ wa ama nê ãm hãmri wa kot harênh kõt ajamaxpêr kurê kumrêx.

¹⁸ Anhýr o kot harênh. Tã pa ã amnhĩ jarênh anê nhũm Inhĩpêexã kot mẽ awýr inhmênh xwýnhhta mããnen ã iarênh anê. Wa ixpijakrut tã ã wa ixte axpên kõt amnhĩ jarênh anhýr jakamã kwa mẽ ixte tanhmã amnhĩ jarênh toja ma nê ixkõt ajamaxpêr kêt wehe. Anê.

¹⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê. Hãmri nhũm mẽ kãm nê kãm:

—No nhýri na we anhĩpêexã ja? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ ate Inhĩpêexã pumunhre hã. Mẽ ate aprĩ hã ixpumunh ronhýx ka mẽ mããnen aprĩ hã Inhĩpêexã pumunh mex kurê kumrêx. Nom mẽ ate ixpumunh mex kêt jakamã na ka mẽ mããnen omunh mex kêt nê. Anê.

²⁰ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anê. Arĩ Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkreja kamã mẽ ahkre ho xa. Mẽ kot kãxpore gjênh xã kuri mẽ ahkre ho xa. Nhũm mẽ kãm hkurê xwýnhjaja tee ri kot tanhmã mẽ ahkre htoja ma nê kãm unênh nê haxãr prãm nê. Nom kormã mẽ kot ã hipêx anhýr ã arĩgro kormã kator kêt jakamã nhũm Tirtũmja nê mẽ omunh mex nê nhũm mẽ ãm kãm unênh prãm kaprý.

²¹ Hãmri nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr o xa nê mẽ kãm:

—Nà kot paj nhýrmã mẽ arũm ixkato nê ma akupým api. Ka mẽ tee ri ijapêr nom nhýri ixpumunh kêt nê. Hãmri nê mẽ ate amnhĩ tomnuj o apa rãhã ty nê mẽ atõ ixwýr axàpir kêt nê. Anê.

²² Hãmri nhũm Ijaew nhõ pahijaja tee ri ã kapêr anhýrja ã kuma nê axpên mã hã hpêr o pikênh o kuhê nê axpên mã:

—Kwa mãn ra kot amnhĩ pĩr kaxyw ã na ri hkõt mẽ paxàpir kêt ã mẽ pajarênh anê nã? Anê.

²³ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Nà mẽ kajaja mẽ apê pyka nhõ xwýnh na ka mẽ. No pa na mẽ arom ixpê kaxkwa nhõ xwýnh jakamã mẽ pajamaxpêr kot axpên pyrãk kêt. ²⁴ Kot kaj mẽ ixpê kaxkwa rũm ixwýrk xwýnh ã ixpumu nê amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr nê ixkõt amnhĩ xunhwýr kêt hã kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj o apa rãhã nhýrmã atyk o mẽ kamjaja Tirtũm mã amnhĩ pãnhã amnhĩre. Anê.

²⁵ Nhũm Jejus ã mẽ inhõ pahijê hkukamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx jarênh anê nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã kuma nê kãm:

—Kwa mẽ atõ na ka we ri ã mẽ inhmã akapêr anê? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ra ixte mẽ amã amnhĩ jarênh kênã. Xãn ka mẽ kormã aprĩ hã inhmãr kêt nê?

²⁶ Kot paj nhýrmã mẽ amã mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã ho amnhĩrit pa. Na pa kot mẽ awýr inhmênh xwýnhhta pix xõ ri tanhmã mẽ amã ixkapêr to ho ri ixpa. ãm hãmri na hte tanhmã mẽmoj jarênh to. Na hte hêx kêt nê. Anê.

²⁷ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm Hipêexã kot mẽ hwýr mênh ã harênh anhýr tã no nhũm mẽ Hipêexã kêp Tirtũm ã hkõt hamaxpêr kêt nê. ²⁸ Jakamã nhũm mẽ kãm:

—Nà koja mẽ nhýrmã pĩ kahpa hã inhõ ka mẽ rĩ kormã aprĩ hã ixpê Tirtũm rũm

mē awȳr ixwrȳk xwýnh ã ixpumu. Nē ixte amnhī krā hkôt ixkapēr o ri ixpa hkēt ã ixpumu. Nē ãm Inhīpēēxā xō ri ixprī hā ixkapēr o ri ixpa hā ixpumu. ²⁹ Ixte kām hprām xā hkôt pix mǎ tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho ri ixpa jakamā na hte ixtānopxar mex o ixkôt pa ho pa. Kōja aa ixkaga hkēt nē. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm mē hkwýja kuma nē hkwȳjē rom kapēr kôt hamaxpēr ³¹ nhūm amnhī tā mē omu nē mē kām:

—Nā ãm hāmri na ka mē tā ixkôt ajamaxpēr. Tā kēr ka mē ixkôt amnhī xunhwý nē ixkapēr kôt pix mǎ ri amnhī nhīpēx mex o ri apa. Hāmri pa ja hā mē apumu nē mē apē ixkwý kumrēx ã mē ajarē. ³² ãm hāmri na pa hte ã ixkapēr anhýr o ri ixpa. Tā kot kaj mē ixkôt ri amnhī nhīpēx o ri apa hāmri nē aprī hā inhmar týx nē. Nom na hte kormā mēmoj kot amnhī tā mē ato htýx pyrāk o mē anhīpēx ka mē tee ri amnhī krā hkôt kām anhūrer prām kaprý. Tā kot kaj mē ixkôt amnhī xunhwý nē ixkôt ri amnhī nhīpēx hāmri nē Tirtūm nhý hā tām amnhī nhīpēx. Jao ý hā ate amnhī tomnuj mā anhūre. Anē.

³³ Nhūm pre ã Jejus mē kām kapēr anē hāmri nhūm mē tee ri kuma nē mē kām:

—Kwa mē ixpē mē pahpār krax finat Apraāw kanrēhā htāmnhwý kēnā. Na pre mēmoj te kot amnhī tā ho htýx pyrāk o hipēx kēt nē. Jakamā mēmo kot we mē ixpē hkanrēhā htāmnhwýjē ho htýx ka we ri ã mē ijarēnh anē? Nā amrakati kēnā. Tā kwa mon ka ã mē ijarēnh anē? Anē.

³⁴ Hāmri nhūm Jejus hprī hā mē kām awjarē nē mē kām:

—Kwa mē ixkapēr ma nē amnhī krām haxār týx nē. Nā mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwýnhjaja te mē kot amnhī tomnuj tām ri kot amnhī tā mē ho htýx pyrāk o mē hipēx. Jakamā nhūm mē urer kēt rāhā nē pa ho pa. Nē ã amnhī nhīpēx anhýr rāhā ho pa. ³⁵ Jakamā ixkīnhā mē kēp Tirtūm kwý hkēt. No pa na ixpē Tirtūm Kra jakamā māānēn ixpē hkwý na pa. ³⁶ Tā mē kajaja. Kot kaj mē ixpē Tirtūm Kra hā ixkôt amnhī xunhwý hā kot pa tanhmā mē ato ka mē ixpyrā nē apē wa ixkwýy. Hāmri nhūm mē ate amnhī tomnuj te kot mē amā urer pyrāk o mē anhīpēx ka mē ra wa ixkôt amnhī nhīpēx o ri apa. Anē.

Mē kēp Tirtūm kra hkēt xwýnhjē jarēnh

³⁷ Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Nā ãm hāmri na ka mē apē finat Apraāw kanrēhā htāmnhwý hā amnhī jarē. Nom mē apē hkanrēhā htāmnhwý htā urāk nē amnhī kaxyw Tirtūm kôt ajamaxpēr kēt nē. Jakamā na ka htem ixkapēr ma nē ãm ama nē ixkaga. Nē axtem nē ixpīr mā. Kop apu Apraāw arī mē akamā pa ronhýx ã inhīpēx anhýr kēt

nē. ³⁸ Na pa hte Inhīpēēxā hkôt pix mǎ ri amnhī nhīpēx o ri ixpa. No mē kajaja axtem nē mē ate nhām mē kapēr kôt amnhī nhīpēx jakamā na ka htem ixkīnhā Inhīpēēxā hkôt amnhī nhīpēx kēt nē. Anē.

³⁹ Hāmri nhūm mē tee ri amnhī tā kuma nē kām:

—Tk. Kwa mon ka ã mē ijarēnh anē? Mē ixte Apraāw kôt amnhī nhīpēx o ri ixpa kēnā. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Nā. Mē ate hkôt ri amnhī nhīpēx o apa ronhýx ka mē urāk nē Inhīpēēxā kapēr kôt amnhī nhīpēx. ⁴⁰ No na ka mē ra axtem nē ixpīr mā. ãm hāmri na pre Tirtūm inh mā awjarē pa ô ri tanhmā mē amā mēmoj jarēnh to ho ri ixpa htā ka mē ra axtem nē ixpīr mā. Kwa xā na pre Apraāwja ã mē hipēx anhýr o pa? Nā na pre ã mē hipēx anhýr kēt nē. ⁴¹ Mē ate hkôt amnhī nhīpēx xwýnhnta axtem na. Kēp Apraāw kēt. Nē māānēn kēp Tirtūm kēt. Anē.

Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

—Tk. Kwa nā ã mē ijarēnh anhýr kēt nē. Mē ixte Apraāw kôt amnhī nhīpēx xwýnh kēnā. Tā ka ri axtem nē ã mē ijarēnh anē. Mēhō hkôt kot pa kēt wem ri axtem amnhī nhīpēx o ri ixpa? Anē.

⁴² Hāmri nhūm mē kām:

—Nā mē ate Apraāw kôt amnhī nhīpēx ronhýx ka mē ixpumu nē urāk nē amā ixprām nē. Apraāw kot hkôt amnhī nhīpēx o pa xwýnhnta tām kot mē awȳr inh mēnh nhūm mē awȳr ixwrȳk kēnā. Na pa pre amnhī krā hkôt man mē awȳr ixwrȳk kēt nē. Tām na pre mē awȳr inh mē pa wrý. ⁴³ Kwa mon ka mē aprī hā ixkapēr mar mex kēt nē? Nā mē amā ixkôt amnhī nhīpēx prām kēt jakamā na ka mē tee ri ixkapēr ma nē aprī hā mar mex kēt nē. ⁴⁴ Mē ate hkôt amnhī nhīpēx xwýnhnta Satanasti na. Aa tām kot amnhī nhīpēx kēt kumrēx. Kēp mē hpar o pa xwýnhjē hpām maati na. Nē kēp mē kām hēx o pa xwýnhjē pām maati na. Á kot amnhī nhīpēx kot anhýr. Nē kām mē kapēr mex mar prām kēt o pa. Nē ãm hēx pix o pa jakamā kēp mē hēx xwýnhjē pām. Á kot amnhī nhīpēx anhýr xwýnh tā ka htem hkôt amnhī nhīpēx o ri apa.

⁴⁵ —Na pa hte kurom ãm hāmri ixkapēr o ri ixpa. No mē kajaja mē apē hēx nhi xwýnh maatija hkra jakamā mē amā ixkapēr mar prām kēt. ⁴⁶ Xā na ka pre mē atō ixte tanhmā amnhī tomnuj to hā ixpumu? Nā amrakati. Ixte amnhī to mex o ri ixpa xwýnh na pa. Nē tām ixkapēr o ri ixpa xwýnh tā ka mē inhma nē ãm inhma nē ixkôt ajamaxpēr kēt nē. Kwa mon ka mē ja hā ixpumunh nē ixkôt ajamaxpēr nē ixkôt amnhī xunhwýr kēt nē? ⁴⁷ Tirtūm krajaja na htem kapēr mar týx nē hkôt amnhī nhīpēx o pa. No mē apē

hkra hkēt jakamā mẽ amā kapēr mar prām kēt. Anē.

Mē kot Jejus kēp Satanasti hkwỳ hā harēnh

⁴⁸ Hāmri nhūm mẽ ã Jejus kot mẽ harēnh anhỳrja ma nē kamā gryk tỳx kumrēx. Hāmri nē kām:

–Tk. Kwa ate amnhī tomnuj o apa xwỳnhhti kēnā. Ra Satanasti hkwỳ pē mẽkarōmnuti tanhmā kot akrā hto jakamā na ka ã mẽ inhmā akapēr anē. Anē.

⁴⁹ Hāmri nhūm mẽ kām:

–Nā mẽkarōmnuti kot tanhmā ixto hkēt. Na pa hte Inhīpēxā hā xpijaam pix o ri ixpa. Tā mẽ ate ixknhā hā apijaam kēt jakamā määnēn pa ixtā apijaam kēt nē. ⁵⁰ Na pa hte amnhī krā hkōt mẽ piitā mẽ kot ixtā hpijaam prām xāj tanhmā mẽ kām ixkapēr to hkēt nē. No mẽ piitā mẽ kot ixtā hpijaam o paja na Inhīpēxā kām hprām. Tā koja nhỳrmā amnhī nē ixtā mẽ hpijaam kēt xwỳnhjaja mẽ kot amnhī xā htỳx kamā hamak tūm xàta wỳr mẽ rēnh pa.

⁵¹ –Nē kot ka mẽ atō wa ixkapēr ma nē ixkōt amnhī nhīpēx. Hā kot kaj wa ixri atūr tūm nē apa ho apa. Kwa mẽ ixkapēr ma nē amnhī krām haxār tỳx nē. Anē.

Nhūm pre ã Jejus Ijaew nhō pahijē mã kapēr anē. ⁵² Nhūm mẽ kuma nē kām:

–Kwa pēr ãm hāmri na ka hte Satanasti nhỳ hā ã mẽ hūr tūm nē mẽ pa ho pa hā mẽ harēnh anhỳr o ri axēx o ri apa. Finat Apraaw na pre ri paa nē ty. Tā mẽ kot Tirtūm nhỳ hā kapēr jarēnh o mẽ pa xwỳnhjaja na prem urāk nē ri paa nē määnēn htyk pa. Tā ka axtem nē mẽ kot akapēr kōt amnhī nhīpēx o mẽ pa xwỳnhjaja ari hūr tūm nē pa ho pa hā mẽ harē. Nā na ka ãm mẽ inhmā mẽ ho axēx o xa. ⁵³ Na pre mẽ pahpām Apraawja kot amnhī to rax tā ty nē hapēx. Nhūm mẽ kot Tirtūm nhỳ hā kapēr jarēnh xwỳnhjaja määnēn mẽ kot amnhī to rūnh tā htyk pa nē hapēx. Mē kot amnhī to rūnh tā htyk pa nē hapēx kēnā kot kēt mẽ tanhmā amnhī to nē ari hūr tūm nē pa. ãm mẽ ixte akapēr mar nē atā xpijaam pix prām xāj na ka ã mẽ inhmā mẽ hūr tūm nē pa hā mẽ harēnh anē. Nom na ka ã mẽ harēnh anhỳr kaprỳ. Kot paj mẽ ri akapēr mar kēt nē. Anē.

⁵⁴ Hāmri nhūm mẽ kuma nē mẽ kām:

–Nā na pa hte amnhī krā hkōt mẽ ate ixtā apijaam hprām xāj tanhmā mẽ amā ixkapēr to hkēt nē. Kot paj anē nē ãm ixtỳx ã amnhī nhīpēx anhỳr kaprỳ. No Inhīpēxā tām kām mẽ apiitā mẽ ate ixtā apijaam o apaja nhūm kām hprām. Mē ate Tirtūm kōt amnhī nhīpēx o apa hā amnhī to axēx xwỳnhhti tām na kām mẽ ate ixtā apijaamja nhūm kām hprām. Tā ka htem ã amnhī nhīpēx anhỳr kēt nē. Na ka htem ixkuk pumu nē axtem nē ixte Satanasti nhỳ hā mẽ amā ixēx o ri ixpa

hā ijarē. ⁵⁵ Mē ate Inhīpēxā hkōt amnhī nhīpēx ã amnhī jarēnh tā ãm amnhī to axēx o ri apa. No pa na pa hte mẽ arom ãm hāmri hkōt amnhī nhīpēx mex o ri ixpa. ⁵⁶ Amnepēm mẽ pahpār krax Apraawja na pre mẽ awỳr ixwỳk kukamā ijarēnh ma nē mẽ arom inhỳ hā hkīnh tỳx nē pa. Anē.

Nhūm pre ã Jejus mẽ kām amnhī jarēnh anē. ⁵⁷ Hāmri nhūm mẽ kuma nē tee ri kot mẽ kām tanhmā Apraaw jarēnh toja ma nē kām:

–Tk. Xà na ka pre finat Apraawja ano ho omu? Nā kormā anyw kēnā. Apraaw amnepēm htyk nē hapēx kēnā kot ka kēt kot akukamā ajarēnh mar nē hkīnh tỳx ã harē. Xān ka pre ano ho omu? Kormā akator kēt ri na pre amnepēm htyk nhūm mẽ haxār kēnā. Nā na ka ãm mẽ inhmā amnhī to axēx. Te amnepēm mẽ hkukamā apa nē ate mẽ omunh nē mẽ harēnh pyrāk. Kwa akatāt kōt mẽ inhmā awjarē. Anē.

Jejus kēp rāhā ho rāhā xwỳnh ã harēnh

⁵⁸ Hāmri nhūm Jejus mẽ kām:

–Nā ixēx kēt. ãm hāmri na pa ã mẽ amā amnhī jarēnh anē. Amnepēm kormā Apraaw kator kēt ri na pa pre ixrāhā ho ixrāhā ixpa na pa. Ixrāhā ho ixrāhā ixpa xwỳnh jakamā na pa pre hte inhno ho Apraaw pumunh mex o ri ixpa. Kwa mẽ ixkapēr ma nē amnhī krā him haxār tỳx nē. Anē.

⁵⁹ Hāmri nhūm mẽ tee ri kot ã amnhī jarēnh anhỳrja ã kuma nē kamā gryk tỳx nē. Nē axpēn mã:

–Kwa tanhmā kot we amnhī to nē amnepēm rāhā nē pa ho pa xwỳnh ã amnhī jarē? Tirtūm pix na rāhā ho rāhā pa xwỳnh. Anē.

Hāmri nē kamā gryk xāj kēn rūnh kwỳ kawrā ho ri hprōt nē kot ho htak o hpir kaxyw. Nom nhūm ra amnhī tā mẽ omu nē mẽ kēp akunok nē Tirtūm mã amnhī jarēnh xā hā ixkreja rūm kato nē ma tē.

9

Jejus kot no hkre xwỳnh o mex ã harēnh Makre 8.22-26

¹ Hāmri nhūm Jejus ma tē pa mẽ hkōt ri mẽ ixpa ho mẽ ixpa xwỳnhjaja ma hkōt mra. Hāmri nē nhỳri no hkre xwỳnh pumu. Katorxā nhōxā hkre rūm na pre no hkre nē kato. Hāmri nē ra hprēk nē hprỳ kamā àhwỳr o hkrī. ² Tā hāmri pa mẽ mra nē omu nē hā Jejus kukja nē kām:

–Kwa mẽmoj mỳrapē na pre we myti nēj no hkre nē kato? Xā tām kot tanhmā amnhī tomnuj to mỳrapē nā? Xā katorxā rỳ hipēxā kot amnhī tomnuj mỳrapē na pre ã no hkre nē kator anē? Anē.

³ Hāmri nhūm mẽ inhmā:

—Nà mèhò kot tanhmã amnhî tomnuj to mýrapê no hkre nê kator kêt. Âm Tirtúm kot ho mex nhúm mē kot ja hã omunh kaxyw na pre ã no hkren kator anê. Tã kot paj Tirtúm nhý hã no ho mex ka mē ja hã ixpumu. Na pa hte kormã jar pikap ri ixpa ri Tirtúm mã tanhmã amnhî nhípêx mex to ho ri ixpa. ⁴ Na htem arıgro hã mēmoj tã apê nhúm kamãt nhúm mē kãm ure nê ãpênh kêt nê. Ja pyrà nê na pu htem kormã pahfır ri jar pikap ri papa ri Tirtúm mã tanhmã amnhî nhípêx to ho ri papa. Tã kot puj mē nhýrmã ty hãmri nê axte jar ã amnhî nhípêx anhýr kêt nê. Jakamã kwa kër pu mē ri jar pikap ri papa ri kãm tanhmã amnhî nhípêx mex to ho ri papa. ⁵ Na pa hte ã kãm amnhî nhípêx anhýr jao te kanê hirã mex pyrà nê ixprî hã mē kãm Tirtúm kot amnhî nhípêx o amnhîrıt mex o ri ixpa. Anê.

⁶ Nhúm pre ã Jejus mē inhmã amnhî jarênh anê. Hãmri nê kot nohkre xwýnhhta no o mex kaxyw hikòt nê argòx mē nê ho gyw kwý nhípêx nê kànhmã xa nê ho no kukò. ⁷ Hãmri nê kãm:

—E ma gò gjênh xà pê Siroe hwýr tē nê kamã amnhî no kuhò. Anê.

Mē pakapêr kãm Siroeja mē kot kãm: “Nhýhým mēnh xwýnh” anhýr jarênh pyràk. Tã nhúm Jejus hwýr kumê nhúm ma hwýr tē. Hãmri nê kamã amnhî no hã gyw kuhònh pa jao rıt mex kurê kumrêx. Hãmri nê rıt mex ã amnhî pumu nê hkính týx nê ma akupým òrkwý hwýr tē. ⁸ Hãmri nhúm òrkwý kuri mē òrkwý xwýnhjaja nê mē kot pry kamã ahwýr o hkrı hã omunh xwýnhjaja amnhî jaêr pē ra rıt mex ã omu nê tee ri hã axpên kukja nê axpên mã:

—Kwa pēr pry kamã ahwýr o hkrı xwýnhhta na nà? Anê.

⁹ Hãmri nhúm kamã mē hkwyjaja mē kãm:

—Tý. Tãm na. Anê.

Nhúm kamã mē hkwyjaja mē kãm:

—Nà tãm kêt. Axtem mēhò na. Te kot uràk nom tãm kêt. Anê.

Anhýr o ri axpên mã harê. Tã nhúm tãm mē kãm amnhî jarê nê mē kãm:

—Tý pa kênã. Pa na pa pre hte inhno hkre nê ri ixpa htã ra ixrıt mex. Anê.

¹⁰ Hãmri nhúm mē tee ri kuma nê kãm:

—Kwa no tanhmã na ka we amnhî to nê ra arıt mex?

¹¹ Anê nhúm mē kãm:

—Nà mē kot kãm “Jejus” anhýr xwýnhhta na ixwýr tē nê ixkaxyw gyw kwý kagò nê ho inhno kukò. Hãmri nê mē kot gò mã: “Siroe” anhýr xwýnhhta kamã ixte amnhî no kuhònh kaxyw hwýr inhmã anê pa ma hwýr tē nê kamã amnhî no kuhò nê ixrıt mex kurê kumrêx. Anê.

¹² Hãmri nhúm mē kuma nê kãm:

—No nhýhým na ato mex xwýnhja ma tē? Anê.

Hãmri nhúm mē kãm:

—Konên. Ixte nhýhým htêm xà hkòt omunhre hã. Anê.

¹³ Hãmri nhúm mē kuma nê ma Parijew nhò xwýnhjê hwýr o mō nê mē kãm harê. ¹⁴ Nê mē kãm:

—E ot pa mē awýr jahti ho tē. Na xep Jejusja jarãhã akupým kãm no ho mex. Mē panhò arıgromnu htã nhúm hã no ho mex. Anê.

¹⁵ Hãmri nhúm mē tee ri mē kuma nê myta pumu nê kãm:

—E mē inhmã amnhî jarê. Tanhmã na ka pre we amnhî to nê anohkre nê akrı htã ra ano mex nê? Anê.

Hãmri nhúm mē kãm:

—Nà na pre Jejus gyw o inhno kukò nê inhmã anê pa gò ho amnhî no kuhò nê ixrıt kurê kumrêx. Anê.

¹⁶ Hãmri nhúm mē kuma nê tee ri Jejus ã axpên kujêr o kuhê nê axpên mã harênh o:

—Kwa mē panhò arıgromnu hã kot ho mex jakamã kêp Tirtúm rúm mē pahwýr wrýk xwýnh kêt. Âm kot amnhî tomnuj xwýnh kênã. Anê.

Nhúm mē hkwyjaja harênh o:

—Kwa nã. Kot amnhî tomnuj xwýnh ronhýx àhpumunh týx kòt no ho mex kêt nê. Anê.

¹⁷ Hãmri nê hpãnhã no mex xwýnhhta mã kãm:

—No ka? Ate kot ano ho mex xwýnh ã amnhî tã harênh jakamã mèhò hã na ka hkamnhix? Mēhò na wehe? Anê.

Hãmri nhúm mē kãm:

—Konên. Mãn kêp Tirtúm kapêr jarênh o ri mē pa xwýnh mãn. Hã na ã inhno ho mex anê. Anê.

¹⁸ Hãmri nhúm mē tee ri kuma nê axpên mã:

—Kwa pēr aa nohkre hkêt kênã. Na pre ãm amnhî to hêx o pa. E kwa pu mē amnhî wýr katorxã nê hipêêxã wa hã karò kê wa man tē nê tanhmã mē pamã harênh to. Anê.

Hãmri nê wa hã karò ¹⁹ nhúm wa mē hwýr tēn axã nhúm mē wa kãm:

—Pa. E mē inhmã mēmoj jarê. Xà we wa akrate na ãm ja nà? Xà tãm na ka hte wa nohkre nê kator ã harê? Kwa tanhmã na we amnhî to nê ra rıt mex? Anê.

²⁰ Hãmri nhúm wa mē kãm:

—Ýy wa ixkra kênã. Na pre wa ixpê nohkre nê kato. ²¹ Tã ra tanhmã amnhî to nê ra rıt mex. No wa ixte kot ho mex xwýnhhta pumunh kêt. Kwa mē tãm mãn hkukja nê ama. Ra àptàr kênã. Kê tãm mãn mē amã tanhmã amnhî jarênh to ka mē ama.

²² Anhýr o mē kãm wa hkrate jarê. No ãm wa kãm mē uma nê ã mē kãm kapêr anê nê mē kãm Jejus nhıxi jarênh kêt nê. Na pre Parijew nhò xwýnhjaja ra Jejus nê mē kãm kapêr nê mē kãm:

—Ka mē atō Tirtūm kot mē pakaxyw Jejus xām ā harē hāmri nē axte Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkreja wūr agjēx kēt kumrēx nē rī amnhī pumu.

²³ Anhūr o nē mē hkurē jakamā nhūm wa mē umaj ā mē kām hkra jarēnh anē nē kot ho mex xwýnh nhīxi jarēnh kēt nē. ²⁴ Hāmri nhūm mē axte amnhī wūr no mex xwýnhnta ā karō nē kām:

—Kwa akatāt kōt mē inhmā amnhī jarē. Ate kot ano ho mex ā harēnh xwýnhnta na kot amnhī tomnuj pix o pa xwýnh kēnā kot kēt ano ho mex. Jakamā kwa Tirtūm noo mā akatāt kōt mē inhmā amnhī jarē nē axēx kēt nē. Anē.

²⁵ Hāmri nhūm mē kām:

—Ko ixte ja hā omunh kēt. Ām ja pix na ixte omunh. Na pa pre inhno hkre nē ri ixpa htā ra ixrīt mex nē. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm mē tee ri kot amnhī jarēnhja ā kuma nē kām:

—No tanhmā na we mytita amnhī to nē amā ano ho mex? Anē.

²⁷ Hāmri nhūm tee ri axte mē kot hā hkukjēr ā mē kuma nē mē kām:

—Kwa ra ixte mē amā ām hāmri amnhī jarēnh griā. Tā ka mē inhma nē ām inhma nē arī hā ixkukja. Mān ka mē amā hkōt amnhī xunhwūr prām hā na ka mē aprī hā ixkukja nā? Mē ate kot amnhī nhīpēx ā aprī hā harēnh mar nē hkōt amnhī xunhwūr prām xāj na ka mē aprī hā amā harēnh prām nē. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kamā gryk nē. Nē hā kām akir nē kām:

—Tk. Ka na ka hte kapēr kōt amnhī nhīpēx. No kēt mē pajaja na pa htem finat Mojes kapēr kōt pix mā amnhī nhīpēx. ²⁹ Mojes mā na pre hte Tirtūm kapēr o pa. Jakamā pa htem ām hkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri ixpa. No ate kot ano ho mex ā harēnh xwýnhnta mē ixte omunh kēt. Nē mēhō nhī hā kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa xwýnhja mē ixte omunh kēt. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm tee ri mē kuma nē mē kām:

—Kwa kot inhmā inhno ho mex nhūm ra ixrīt mex tā ka mē tee ri hkukamā ajamaxpēr nē mēhō nhī hā kot ā amnhī nhīpēx anhūr o pa hā omunh kēt ā amnhī jarē. ³¹ Mē pahte Tirtūm kot amnhī nhīpēx ā omunh mex. Koja mēhō kot amnhī tomnuj xwýnh mēmoj tā kuwý nhūm kuma nē ām kuma. No kēt mē kot hkōt ri amnhī nhīpēx xwýnhja. Nē mē kot kām mex o mex ā harēnh xwýnhja na htem mēmoj tā kuwý nhūm mē kuma nē mē kām tanhmā mēmoj nhīpēx to rý mē kām mēmoj gō. ³² Tā aa mē pahte mēhō kot mē no ho mex ā harēnh mar kēt tā nhūm ā Jejus inhmā inhno ho mex anē. ³³ Kēp Tirtūm kwý hkēt ronhýx pre inhno ho mex kēt nē. Anē.

³⁴ Hāmri nhūm mē kuma hāmri nē kām:

—Tk. Kwa pēr ām akator kōt ate amnhī tomnuj o ri apa htā na ka ā mē inhmā akapēr anē. Kwa ixkreja rūm akato nē ma atēm kurē kumrēx.

Anhūr o kām kapēr hāmri nē mē amnhī nē hano nhūm kato nē ma tē.

³⁵ Tā nhūm Jejus ra mē kot amnhī nē hanor ā harēnh ma nē ma hapēr o tē nē nhūri omu. Hāmri nē amnhī tā hkukja nom te nhām mēhō hā hkukjēr pyrā nē kām:

—Pa? Xān ka ra Tirtūm kot mē awūr mēnh xwýnhnta amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr nā? Anē.

³⁶ Hāmri nhūm kormā kot no ho omunh kēt jakamā kēp Jejus ā omunh kēt nē. Na pre kormā no hkre nē ām kapēr pix ma. Tā ra akupým rīt mex nom kormā no ho omunh kēt nē. Jakamā nhūm Jejus hwūr tē nē ā kām kapēr anē nhūm omu nē kormā kēp Jejus ā omunh kēt nē kām:

—Tý kot kaj inhmā ahkre pa omu nē hkōt amnhī xām kurē kumrēx. Anē.

³⁷ Hāmri nhūm kām:

—Kwa paa. Ixte amā ixkapēr xwýnhnta pa na pa. Anē.

³⁸ Hāmri nhūm kām:

—Kwa xōwehe Pahiiti? Nā kot paj amnhī kaxyw akōt pix mā ijamaxpēr nē akōt pix mā amnhī nhīpēx o ri ixpa. Anē.

Hāmri nē kutā hkōn krā ho tēm nē nhī nē kām mex o mex ā harēnh o nhī. ³⁹ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Nā ixte mē apiitā tanhmā mē ajarēnh to kaxyw na pa pre kaxkwa rūm man mē awūr wrý. Ahpýnhā mē amā ixprām xwýnhjē jarēnh nē ahpýnhā mē kām ixprām kēt xwýnhjē jarēnh kaxyw. Mē kām ixprām kēt xwýnhja kot hprī hā Tirtūm kapēr mar mex kēt tā na htem htýx ri kot mar mex ā amnhī jarēnh o pa. Jakamā te mē nohkre xwýnhja kot amnhī nhīpēx pyrāk. Nom koja mē Tirtūm kapēr ma nē ixkōt amnhī xunhwūr japēr. Hāmri nē te ra rīt mex pyrāk o amnhī nhīpēx. Jao ra hprī hā Tirtūm kapēr mar mex o pa. Anē.

⁴⁰ Nhūm pre ā Jejus kām kapēr anē. Nhūm Parijew nhō xwýnh kwýjaja kot kuri mar o kuhē xwýnhja ā kapēr anhūr ā kuma nē amnhī tā kām:

—Kwa nā. Xā we mē pajaja na ka ā mē inhnohkre hā mē ijarēnh anē? Xā mē ixte ixprī hā Tirtūm kapēr mar mex kēt ā na ka mē ijarē nā? Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm mē kām:

—Ýý kop apu mē ate aprī hā kapēr mar mex kēt ā amnhī jarēnh ronhýx ja mē amā mex nē. Tā mē ate aprī hā mar mē ā amnhī to axēx o apa jakamā na ka mē ra amnhī tomnuj týx nē. Na hte Tirtūm ja hā mē apumu nē amnhīm mē ate amnhī tomnuj xwýnh ā mē ajarē. Anē.

10

ôwêhti jarênh

Matêwre 9.36, 12.11-12; Rukre 15.3-7

¹ Nhûm Jejus arî Ijaew mâ kapêr nê mê kâm:

—E pa mê amâ awjarê ka mê inhma nê amnhî krâ him haxâr tÿx nê ho apa. Mê hkrit ôwêhti kot paj mê amâ harê ka mê inhma. Na hte ôwêhti jamâr o pa xwÿnhjaja ôwêhti apkur kaxyw mê o pa hâMRI nhûm kamât nhûm akupÿm kahê hwÿr mê o pa. Kahê jakwakreja âm pixii. Tâ koja mêhõ kahê xâ hkôt hwÿr âr kêt nê axtem nê tē nê nhÿhÿnh kahê hâ api nê ôwêhti hwÿr âr japêr nhûm mê omu nê kot hkwy ho âhkÿnh â omunh kurê kumrêx.

² —No ôwêhti jamâr o pa xwÿnhja na hte mê kurom katât kôt kahê jakwakre rûm ôwêhti hwÿr agjê. ³ Nhûm kahê xâ jamâr xwÿnhja amnhî wÿr omu nê kâm kahê xâ rênh kurê kumrêx nhûm axâ. Na hte apkati mê ma nhÿhÿm apkur kaxyw mê o pa. Nê nojarêt nê mê kâm akir. Ahpÿnhâ tanhmâ mê hixi kute hâ mê omunh xâ hkôt mê kâm âkjêr o pa. HâMRI nhûm mê kuma nê hwÿr mra nê hâ pikuprônha pa nhûm mê ho hapôj nê ma nhÿhÿm ri mê apkur kaxyw mê o pa. ⁴ Ma mê apkur kaxyw nhÿhÿm mê o pa. Nhûm ôwêhti ra kot kapêr mar mex jakamâ ma âmnhÿx ri hkôt apkur o pa.

⁵ —Na hte hamâr o pa xwÿnh pix kapêr ma nê hkôt pa nê nhâm mêhõ hkôt ri pa hkôt nê. Kot kapêr mar kêt jakamâ tee ri kuma nê umaj axkahkûm nê hprôt nê ma mra. Na hte ôwêhti â amnhî nhîpêx anê. Anê.

Jejus te kêp ôwêhti gjênh xâ hâ hakwakre pyràk

⁶ Nhûm pre â Jejus mê kâm ujarênh anê. Nê ujarênhja kamâ amnhî kwÿjê jarê nê mâânên tãm amnhî jarê. Nom mê amnhî tâ kuxi nê mê kâm amnhî jarênh o te ho ôwêhti jarênh pyràk nhûm mê tee ri kuma nê mar mex kêt nê. ⁷ Jakamâ nhûm axte mê kâm awjarê nê mê kâm:

—E pa ixprî hâ mê amâ ixujarênhja jarê ka mê inhma. Te ixpê ôwêhti jagjênh xâ hâ hakwakre pyràk. Kwa mê ja ma nê amnhî krâ him haxâr tÿx nê. ⁸ Na pre ra ixkukamâ mê ohtõ nê te âm hâMRI mê amâ Tîrtûm kapêr jarênh pyràk o mê akôt ri pa. Nom mê amâ hêx o pa. Te mê kot ôwêhti o âhkÿnh xwÿnhnta kot amnhî nhîpêx pyràk. Nom na hte ôwêhtija âm hamâr xwÿnh pix kapêr ma nê nhâm mêhõ kapêr mar kêt nê. Ja pyrà nê mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja na htem Tîrtûm kapêr o hêx o mê pa xwÿnhjê ma nê âm mê kuma nê mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Na htem âm ixkapêr pix ma nê ixkôt pix mâ amnhî nhîpêx o pa.

⁹⁻¹⁰ —Te ixpê ôwêhti gjênh xâ hâ hakwakre pyràk. Na hte ôwêhti mêmoj punuj pymaj

kahê hwÿr agjê nê kamâ mex nê kuhê. Nê kurûm hapôj nê ma apkur o pa. Ja pyrà nê mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja koja mê ixkukwak ri hkÿnh nê mex nê hamakêtkati nê pa ho pa. Nê nhÿrmâ Tîrtûm mê wa ixri htîr tûm nê pa ho pa. Ja kaxyw na pa pre man mê awÿr pika hwÿr wrÿ.

—No ôwêhti ho âhkÿnh xwÿnhjaja na htem amnhîm ho ahkî nê kupa nê ma amnhîm o pa. Tâ mê kot Tîrtûm kapêr o hêx o mê pa xwÿnhjaja te mê kot jajaja kot amnhî nhîpêx pyràk. Anê.

Jejus te kêp ôwêhti jamâr xwÿnh pyràk Eprêw 13.20; Apokarip 7.17

¹¹ —Nê ôwêhti jamâr mex xwÿnhja koja nhÿri mêhõ kêp ôwêhti hõxpîr kaxyw hwÿr htêm â omu nê wa hâ axpu. Nhûm ho âhkÿnh mâ xwÿnhnta ôwêhti jamâr xwÿnh pî nhûm ôwêhti nê ty. Tâ ixkwÿjaja hamakêtkati nê mex nê pa kaxyw na pa pre amnhî grônha kôt mê hwÿr wrÿ. Jakamâ kot paj te ôwêhti jamâr xwÿnh kot amnhî nhîpêx pyràk o amnhî nhîpêx.

¹²⁻¹³ —Nê na htem tōhâ ôwêhti jamâr xwÿnh nhÿhÿm pa kaxyw nê mêhõ mâ amnhîre nhûm wakre kamâ kâm hkrit jamâr o pa. Kâxporê pix prâm xâj kâm hamâr o pa. Jakamâ koja nhÿhÿnh mry xoprê ra hwÿr kato nhûm amnhî wÿr omu nê umaj ôwêhti re nê ma hprôt nê tē. Kâm ôwêhti japê hkêt âm kâm htîr pix prâm xâj ôwêhti mâ hamaxpêr kêt nê rer pa nê ma tē. Nhûm mry xoprêta ôwêhti hwÿr hprôt nê hkwy pynê nhûm hkwy umaj axkahkûm nê hprôt nê ma mra. No kêt pa na te ixte ôwêhti mâ hamaxpêr kêt nê kot rer nê ma hprôt nê htêm xwÿnhnta pyràk kêt. Kot paj aa ixkwÿjê rer kêt nê. Kot paj mê hkôt ixpa ho ixpa rāhā nê.

¹⁴⁻¹⁵ —Te ixte ôwêhti jamâr xwÿnh mex pyràk jakamâ na pa hte urak nê ahpÿnhâ mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê pumunh mex o ri mê hkôt ixpa. Te mê kêp ixkrit ôwêhti pyràk nhûm te ixpê mê hamâr mex o ri mê hkôt ixpa nê aa mê rer kêt xwÿnhnta pyràk.

—Nê mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja ra mê ixte amnhî nhîpêx kôt axpên pumunh mex. Nê mê inhmâ axpên japêê. Te Inhîpêxâ mê wa inhmâ axpên japê pyràk. Tâ kot paj nhÿrmâ mê nê tanhmâ amnhî nhîpêx to.

¹⁶ —Mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja piitâ kêp Ijaew pix kêt. Koja Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja mâânên ixkapêr ma nê ixkôt amnhî xunhwÿr nê ixkôt amnhî nhîpêx. Jao ra te kêp ixkrit ôwêhti pyràk. Tâ kot paj mê ho ixpimràâ tâ mê ho tipxi nê mê hamâr o ri mê hkôt ixpa.

¹⁷ —Nê mê kot ixkôt amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjaja mê mex kaxyw na pa pre amnhî

grõnh kõt më hwýr wrý. Jakamã kot paj nhýrmã më në ty. Tã inhmã më në ixtyk puma hkët jakamã na Inhîpêêxã kãm ijapêê. Koja akupým ixto ixtîr. ¹⁸ Kop apu inhmã më në ixtyk prãm kêt ronhÿx më kãm ixkurê xwýnhjaja tee ri kãm ixpîr prãm kaprý. Nom ixte më kot ixkõt amnhî nhîpêx xwýnhjê në amnhî grõnh kõt më hwýr ixwrýk kênã. Jakamã kot paj arî më kãm amnhî grõnh kõt amnhî gô në arî më kãm xa nhùm më ixpî. Nom kot paj akupým ixtîr. Mêhõ koja tanhmã ixto në ixpîr o ixpî? Nã koja mêhõ ixpîr o ixpîr kêt në. Inhîpêêxã nhÿ hã kot paj nhýrmã ã amnhî nhîpêx anê në akupým ixtîr. Anê.

Nhùm pre ã Jejus më kãm amnhî jarênh anê. ¹⁹ Hãmri nhùm Ijaew tee ri ã kot amnhî jarênh anhÿr ã kuma në kê axte axpên kwým ri tanhmã harênh to ho kuhê. ²⁰ Nê kamã më hkwyjaja harênh o:

—Tk. Kwa më mar kêt në. Satanasti nhÿ hã na hte htÿx ri ã më pamã amnhî jarênh anhÿr o pa. Anê.

²¹ Hãmri nhùm më hkwyjaja më kuma në më kãm:

—Nã kot anhÿr kêt. Xã na htem Satanasti nhÿ hã ã kapêr mex anê në ã më no hkre xwýnhjê ho mex anê? Nã kot anhÿr kêt. Satanastija ukaprire hã. Anê.

Jjaew nhõ pahijaja kot Jejus kaga hã më harênh

Juáw 5.18, 8.59

²² Tã nhùm ra amgrã hapêx pa më ixpê Ijaew akupým krî pê Jerujarê kamã axpên wýr akuprõ. Axte më ixte më ixkînh kaxyw axpên wýr akuprõ. Amnepê më inhîgêjtaja kot akupým Tirtúm mã amnhî jarênh xã hã ixkre ho mex pa në ho Tirtúm wýr mã hamaxpêr në hã ixkînh ã arîgroja ã pa më hwýr akuprõ. ²³ Hãmri nhùm Jejus ma më ixkõt Tirtúm mã amnhî jarênh xã hã ixkreta wýr tẽ no ãm hwýr ar kêt në. ãm ixkre hpu hã kahê ã kape hã ri pa. Mê kot kãm: “Pahi finat Sarumãw pa xã” anhÿr xwýnhta kamã ri pa. ²⁴ Hãmri nhùm kê ra më inhõ pahijaja omu në hã akuprõ në hêx rom kãm kapêr në kãm:

—Kwa tokyx aprî hã më inhmã amnhî jarê. Xã apê Tirtúm Kra na ka nã? Xã ka na pre Tirtúm më ixkaxyw axãm? Kwa aprî hã më inhmã amnhî jarê pa më ama. Mon ka hte aprî hã më inhmã amnhî jarênh kêt në? Na pa më tee ri ate amnhî nhîpêx ã apumu në akukamã ijamaxpêr rûnh kumrêx o ri ixpa. Xã ãm hãmri apê Tirtúm kot më ixkaxyw axãm xwýnhta na ka? Anê.

²⁵ Hãmri nhùm më kãm:

—Tk. Ra ixte më amã amnhî jarênh sohtõ htã ka më inhma në ãm inhma. Na pa hte xatã Inhîpêêxã nhÿ hã më amã më ate aa mëmoj pumunh kêt kwý ho anhÿr o ri ixpa

ka më ja hã ixpumu në ãm ixpumu në ixkõt ajamaxpêr kêt në. ²⁶ Mê apê ixkwý hkët jakamã na ka më ixkõt ajamaxpêr kêt në. Te më apê ixkrit ôwêhti pyrãk kêt. ²⁷ Ixkwýjaja na te ho ôwêhti kot hamãr xwýnh kapêr mar në hkõt ri pata pyrã në ixkapêr ma në ixkõt amnhî nhîpêx o pa. Ixpê më ô pahihtî hã më kot ixpumunh mex jakamã na htem ixkõt amnhî nhîpêx mex o pa. Ixte ja hã më omunh mex në. ²⁸ Koja më nhýrmã htyk tã no ãm ixkukwak ri akupým htîr hãmri në Tirtúm më wa ixri htîr tùm në pa ho pa në aa hapêx kêt nhùm mêhõ ixpê më utãr kêt në. Te inhîkra hpo nhîpõk ri më hkri nhùm te më hã inhîkra pikamÿr pyrãk nhùm mëmoj tee ri ixpê tanhmã më ho hprãm kaprý. ²⁹⁻³⁰ Inhîpêêxã tãm kot inhmã më ôr kênã. Hihtÿx o kot më piitã më hakrenh par jakamã koja më inhîkra po nhîpõk ri hkri në mãânên Inhîpêêxã nhîhkra hpo nhîpõk ri hkri. Te ixpê Inhîpêêxã Tirtúm pyrãk jakamã mêhõ kot wa ixpê wa inhîhkra rûm më utã? Nã amrakati kumrêx.

Anhÿr o më kãm amnhî jarê. ³¹ Hãmri nhùm më te kêp Tirtúm pyrãk ã amnhî jarênh ã kuma në kamã gryk tÿx në. Hãmri në kot kên o htak kaxyw ra kaxyw hkwy kawrã ho ri hprõt. ³² Hãmri nhùm amnhî tã më omu në më kãm:

—Kwa ra ixte Inhîpêêxã nhÿ hã më amã aa më ate mëmoj pumunh kêt kwý ho anhÿr rax o ixpa. Jao tanhmã më ho mex to pix o ri ixpa. Tã ka më axtem në ã inhîpêx anhÿr kaxyw. Anê.

³³ Hãmri nhùm më kãm:

—Nã ã ate amnhî nhîpêx anhÿr ja mÿrapê hkët. Kêt apê më inhîõ htã ri axtem në te apê Tirtúm pyrãk ã amnhî jarênhja mÿrapê na pa më kên o atak kaxyw. Na pu htem ã amnhî jarênh anhÿr o papa hkët në. Anê

³⁴ Hãmri nhùm më kãm:

—No ãm hãmri ixte ã amnhî jarênh anhÿr kênã. Tanhmã na Tirtúm kapêr ã kagã htúm kot ja jarênh to wehe? Na pre Tirtúm Ijaew nhõ pahijê mã kapêr në më kãm: E më ate inhÿ hã më ho amnhîptãr jakamã te më apê pa ixpê Tirtúm pyrãk.

Anhÿr o kot më harênh. ³⁵ ãm hãmri na Tirtúm kapêrja. Tãm kot ã më harênh kot anhÿr. Mê kot ÿ hã më kãm kapêr jakamã te më kêp urãk ã më harênh anhÿr kênã. ³⁶ Tã tãm kot ã më harênh anhÿr tã hpãnhã më akaxyw pa ixpê Kra hã ixãm në më awýr inhmênh nhùm ixwrýk në ixpê Kra hã amnhî jarênh tã ka më ja hã inhma në ãm inhma në ixkõt ajamaxpêr kêt në. Kwa mon ka më ja hã ixpumunh në ixkõt ajamaxpêr kêt në? ³⁷ Kot paj Inhîpêêxã më wa ixãhpumunh kõt më amã aa më ate mëmoj pumunh kêt kwý ho anhÿr kêt ka më ja hã ixpumu në më rî kam në mãmri ixkõt ajamaxpêr kêt në. ³⁸ Mê amã ixkapêr mar prãm

kêt tā kwa ixte Tirtūm pyrā nē aa mē ate mēmoj pumunh kêt kwỳ ho anhyr ā ixpumu nē Inhīpēxā mē wa ixte amnhī nhīpēx tipxi hkôt ajamaxpēr. Anē.

³⁹ Hāmri nhūm mē kuma nhūm ja mē kēp omnuj tỳx nē. Te kot Tirtūm pyrāk ā amnhī jarēnhja nhūm mē kēp omnuj nē. Jakamā nhūm mē ra kot unēnh nē ixkre rūm ho kator nē kapôt ā mēnh nē kēn ho htak kaxyw nhūm kē axte mē kēp akunok nē ma nhỹhỹm tē.

Jejus kot Jotāw nhūhkjē hā ri pa hā harēnh

⁴⁰ Tā nhūm Jejus ma tē nē pyhtī pē Jotāw ā rē. Pa mē hkôt ri ixpa ho ixpa xwýnhjaja ma hkôt mō. Finat Juāw Paxis kot Tirtūm mā wam mē hkrā kumrār o pa xāta wýr. ⁴¹ Hāmri nhūm mē ohtō nē mē ixwýr mra nē Jejus kapēr ma nē kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā omunh o kuhē. Hāmri nē hā tanhmā axpēn mā kapēr to nē axpēn mā:

—Kwa ām hāmri na pre finat Juāw Paxisja mē pamā Jejus jarēnh o pa. Aa kot mē pamā mē pahte mēmoj pumunh kêt kwỳ ho anhyr kêt tā ām xatā hkukamā mē pamā harēnh o pa. Kēp Tirtūm Kra hā Juāw rom hihtỳx o hihtỳx ā harēnh o pa. Nē Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnh ā nhūm mē pamā harēnh o pa. Nā ām hāmri na pre ā mē pamā harēnh anē. Anē.

⁴² Hāmri nhūm mē ohtō nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwý.

11

*Rajare htyk jarēnh
Juāw 5.21-29, 6.40*

¹ Rōm nhūm krī pē Petān kamā mēhō my pē Rajareja ra ā htỳx nē nō. Na pre htōx wa hamēxkrut. Hō kēp Matre nhūm hō kēp Marir. ² Marir na pre kormā arīgro hō hā kot Jejus o mex kaxyw mē hkuxwaxā ho hkuxwa nē amnhī kī ho hpar pōnh kaxyw. Nom kormā. Jakamā nhūm wa hkamyja wa kēp ā htỳx nē nō. ³ Hāmri nhūm wa tee ri hkukamā hamaxpēr nē ma krī hō hwýr Jejus wýr mēhō mē nhūm ma hwýr tē. Nē hwýr pōj nē omu nē kām:

—Pa Pahihti. E ot pa awýr tē. Na ra amā akrāmnhwý japē htỳx xwýnhāta ā htỳx nē nō nhūm htōx wa tee ri hkukamā hamaxpēr nē awýr inhmē pa tē. Kwa tokyx pu ma hwýr tē ka akupým wa kām ho mex nā? Anē.

⁴ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Nā ā htỳx nē nōr tā koja akupým mex. Mē kot akupým mex ā harēnh mar hāmri nē Tirtūm mē wa ixtā hpijaām nē wa ixihtỳx o wa ixihtỳx ā wa ixpumunh kaxyw na ā ā htỳx nē nōr anē. Nē pa ixpē Tirtūm Kra hā akupým ho mex ā ixpumunh nē ixkôt hamaxpēr kaxyw na ā ā htỳx nē nōr anē. Anē.

⁵ Na pre Jejus kām Rajare mē htōx wa mē hapē nē. ⁶ Tā ā htỳx ā harēnh ma nē hwýr mōr tokyx anhyr kêt nē. Pa mē arī amnhīm hikranh xā kamā ri ixpaja o ixtā axte apkati axkrut. ⁷ Hāmri nhūm rī kormā hwýr nojarēt nē mē inhmā:

—E ma pu mē jarāhā akupým Jutej kamā Rajare hwýr mō nē omu. Anē.

⁸ Hāmri pa mē tee ri ja hā kuma nē kām:

—Kwa ham mē panhō pahijaja kot kēn o atak o apír mā tā ka ra akupým mē hwýr akrā. Kwa pu mē hwýr pamōr kêt nē nā? Anē.

⁹ Hāmri nhūm mē inhmā:

—Nā koja mē kormā tanhmā ixto hkêt nē. Kormā ixte Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to jatur xām mēnhre hā. Te ixte kormā arīgro hā ixrīt mex nē ixpa pyrā nē kormā Tirtūm kot mēmoj tā inhmā karō xā hkôt pix mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. ¹⁰ Tā kot paj hatur xām kumē nhūm te myt ār nhūm ra kamāt kō pyrāk nhūm mē rī kormā tanhmā ixto nē ixpī. Jakamā e ma pu mē hwýr. Koja mē tokyx tanhmā ixto hkêt nē. Anē.

¹¹ Hāmri nē mē inhmā Rajare jarēnh o:

—Na mē pahkrāmnhwý Rajareta ra gōr nē nō. Tā kot puj mē ma hwýr mō pa kumra. Anē.

¹²⁻¹³ Ra htyk ā omunh tā ā mē inhmā harēnh anē. Pa mē kuma nē ixtỳx ho ām ot nē nōr ā hkamnhix nē kām:

—Kwa mān ra akupým amnhī kām hamak o mōr jakamā na ra amnhī krit nē gōr nē nō. Kwa pu mē awjanā nē hwýr pamōr kêt nē nā? Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm mē inhma nē hprī hā mē inhmā harē nē mē inhmā:

—Nā na pre ty. ¹⁵ Nom kormā ā nē hikwýta ā na pa hwýr inhmōr kêt nē. Tā kot paj ma hwýr mō nē hā mē amā ixāhpumunh tỳx ā amnhī to amnhīrit. Ka mē ja hā ixpumu nē amnhī kaxyw ixkôt ajamaxpēr tỳx o ri apa. Ā mē ate amnhī nhīpēx anhyr kaxyw na pa kormā ā nē nōr ā hwýr inhmōr kêt nē. E ma pu mē hwýr. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm mē inhīō pē Tomas pihpohti tee ri ā kapēr anhyrja ā kuma nē mē inhmā:

—Tōe ma pu mē hkôt. Kē mē mamrī hkôt mē pahto hpimrāatā mē panhīmex pa ri. Anē.

¹⁷ Tā pa mē ma hkôt mē hwýr mō nē ra Rajare nhō krī hwýr ixpōx o mō hāmri nē harēnh ma. Ra htyk nhūm mē kot haxār ā arīgro pē kwat ā harēnh ma. ¹⁸⁻¹⁹ Nhūm Matre mē Marir wa hkamy ho hamak xāj arī mýr o hkrī. Jakamā nhūm Ijaew kwýjaja Jerujarē rūm ma wa hwýr mra. Mē kot wa kām kapēr nhūm tokyx akupým tām wa hkrā kaxyw nhūm mē wa hwýr mra. Wa ō krī pē Petānja Jerujarē hwýr ām 3 kirōm

pix jakamã nhũm mẽ ma wa hwýr mra nê wa kuri wa kãm kapêr o hkrĩ. ²⁰ Rôm nhũm Matre Jejus hpôx o môr ã harênh ma nê kãnhmã xa nê man mẽ ixkutã tê. No nhũm Marir arĩ mýr o nhý nê hkôt htêm kêt nê. ²¹ Hãmri nhũm Matre mẽ ixkutã tê nê mẽ ixkaxpa nê Jejus pumu nê mýr kamã kãm kapêr nê kãm:

—Hêxta gòa nê Pahihti. Na pre ra wa ixkamy wa ixpê ty. Kop apu jar mẽ ixkôt ri apa ronhýx pre htyk kêt nê. Xê mon ka pre we tokyx mẽ ixwýr atêmre hkêt nê? ²² Tã na pa arĩ akôt ijamaxpêr týx nê. Kot kaj mẽmoj tã tanhmã Tirtũm wýr to nhũm ama nê tanhmã amã mẽmoj to. Ra ixte ja hã apumunh mex kênã. Anê.

²³ Hãmri nhũm Jejus kuma nê kãm:

—Kwa tee ri ajamaxpêr nê akapri hkêt nê. Kojã akamy akupým war amã htĩr kãm ga. Anê.

²⁴ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Ma koja anê. Nhýmã Tirtũm kot mẽ piitã akupým mẽ ho htĩr xã hã arĩgrota ã koja akupým htĩr. Anê.

Kamy akupým htĩr ã harênh mar tã Jejus kot akupým ho htĩr tokyx anhýr ã hkamnhix kêt nê ã kãm kapêr anê.

²⁵⁻²⁶ Jakamã nhũm kãm:

—Nã pa na ixpê akupým mẽ ho mẽ htĩr xwýnh. Jakamã mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja koja mẽ htyk tã koja mẽ hkarõ Tirtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nê mex nê pa ho pa. Xã ate ja kaxyw ixkôt ajamaxpêr týx nã? Anê.

²⁷ Hãmri nhũm Matre kuma nê kãm:

—Xê nhũm. Apê Tirtũm Kra hã na pre mẽ ixkaxyw axãm. Ka na pa htem amnhĩ wýr akãm ijamak o ixpa. Anê.

Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ã iarênh anê. E ma akupým tê nê atõx mã anê kê tokyx man ixwýr tê pa omu. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nê ma akupým tê. Hãmri nê Marir wýr axã nê kãm Jejus jarê. Kõt mẽ hkrĩ xwýnhjê hkãx ã kãm harê nê kãm:

—An xê hãmri amýr kêt nê. Na ra mẽ pajahkre xwýnhhta hpôx o mō nê mũtar nhý nê atã karõ. Anê.

²⁹ Hãmri nhũm kuma nê kãnhmã xa nê ma mẽ ixwýr htêm kurê kumrêx. ³⁰ Hãmri pa mẽ kormã krĩm ixpõx kêt nê. Arĩ Matreja Jejus wýr htêm xã kamã arĩ ixkrĩ. ³¹ Jakamã nhũm Matre ma tê nê Marir mã Jejus jarê nhũm kato nê man mẽ ixwýr tê. Hãmri nhũm Jerujarê rũm wa hwýr mẽ mrar xwýnhjaja omu nê htýx kot hkamy hã pika pumunh nê mýr kaxyw htêm ã hkamnhix nê man hkôt mra. ³² Hãmri nhũm Marir mẽ hkukamã mẽ ixwýr tê nê Jejus pumu nê hpar pê tẽm nê kãm kapêr pê hipõ nê mýr o nhý. Nê kãm:

—Hêxta gòa nê Pahihti. Na pre ra wa ixkamy wa ixpê ty. Kop apu jar mẽ ixkôt ri apa ronhýx pre htyk kêt nê. Hô mon ka pre we tokyx man mẽ ixwýr atêmre hkêt nê? Anê.

³³ Hãmri nhũm Jejus kuma nê mýr ã omu. Nê hkôt mẽ mrar xwýnhjaja mẽ mýr ã mẽ omu nê kãm mẽ hkapri nê. ³⁴ Hãmri nê mẽ kãm:

—Nhýri na ka prem haxã? E mẽ hwýr ixto tê pa omu. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma hã pyka hwýr mẽ ixto mō ³⁵ nhũm Jejus mẽ urãk nê hwýr mýr o tê ³⁶ nhũm mẽ ja hã omu nê axpên mã:

—Kwa mãn kãm hapê htýx. Hã na ho ama nê hwýr mýr o tê. Anê.

³⁷ Nom nhũm mẽ hkwyjaja axtem nê mẽ kãm:

—Tk. Ra kot no hkre xwýnhhta o mex tã mo na we tokyx man kormã htĩr ri hwýr htêm nê omunh nê akupým ho mex kêt nê? Anê.

Jejus kot akupým Rajare ho htĩr ã harênh

³⁸ Tã pa mẽ ra kên kre kamã mẽ kot Rajare jaxãr xãta wýr ixpõx o mō nhũm Jejus hkapri nê hwýr tê nê omu. Nhũm prem ra kên rax o hitom ³⁹ nhũm omu nê mẽ kãm:

—E mẽ akwýjaja nhãm inhmã nê kahê xã mẽ. Anê.

Hãmri nhũm Matre kuma nê tee ri hamaxpêr nê kãm:

—Xê ma Jejus. Mẽ ri ã anhýr kêt nê. Ra htyk ã arĩgro kèp 4 kênã. Mãn ra hkatõk nê hkro htýx kumrêx. Anê.

⁴⁰ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Kwa ri ã ajamaxpêr anhýr kêt nê Matre. Na pa ra amã ixkapêr nê amã ixkapêr o: “Kot kaj amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr týx nê. Hã kot kaj Tirtũm mẽ wa ixihtýx o wa ixihtýx xãja pumu.” Anhýr o amã ixkapêr. Jakamã kwa ja kaxyw Tirtũm mẽ wa ixkôt mãn ajamaxpêr týx nê hkêt wehe. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—Ma ãm hãmri na ka inhmã akapêr. Ma kot paj kaxyw war amã ijamaxpêr týx nê. Anê.

⁴¹ Rôm nhũm mẽ kãm nhãm kên jakwa kre kahê xã mẽ. Hãmri nhũm Jejus Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw kãnhmã kaxkwa hwýr rĩt nê kãm:

—Pa Papaj. Nã na pa hte tanhmã mẽmoj tã awýr to ka inhma nê tanhmã inhmã mẽmoj nhípêx to. Amex o amex Papaj. ⁴² Na ka hte ã inhmã amnhĩ nhípêx anê. Tã pa jajé noo mã ã amã ixkapêr anê. Ate inhmar nê tanhmã Rajare hto nhũm mẽ kot ja hã ixpumunh nê ixte anhý hã pix mã tanhmã amnhĩ nhípêx to ho ri ixpa hã ixpumunh kaxyw. Nê ka ate mẽ hwýr inhmênh ã apumunh kaxyw. Anê.

⁴³ Nhũm pre ã Tirtũm mã kapêr anê. Hãmri nê kýx pê Rajare mã kapêr nê kãm:

—Pa Rajare. Kwa tokyx kànhmã nhÿ nè amnhẽ mè ixwÿr tẽ nè akato. Anẽ.

⁴⁴ Puh nhũm akupÿm htir nè hkupu xa rãhã tẽ nè mè ixwÿr kato nè xa. Arĩ hkuk nè ìhkra nè hpar kupu rãhã mè ixwÿr kato nè xa. Hãmri nhũm Jejus mè kãm:

—Kwa mè atõ nè kupu xa hpõt kẽ ma akupÿm òrkwÿ hwÿr tẽ. Anẽ.

⁴⁵ Hãmri nhũm mè kot Marir mè Matre wa hwÿr mra xwÿnh kwÿjaja ã Jejus kot Rajare nhÿpẽx anhÿr ã omu nè amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpër nè hkõt amnhĩ xunhwÿr kurẽ kumrẽx. ⁴⁶ Nom nhũm mè hkwÿjaja axtem nè omu nhũm ja mè kẽp omnuj nè. Jakamã nhũm mè ma Parijew nhõ xwÿnhjẽ hwÿr mra nè mè kãm harẽ.

Mẽ kot Jejus pÿr ã amnhĩ grõnh

Matẽwre 26.1-5; Makre 14.1-2; Rukre 22.1-2

⁴⁷ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwÿnhjaja tee ri Jejus kot akupÿm Rajare ho htir ã harẽnh ma hãmri nè patre krãhtũmjẽ mè amnhĩ wÿr mè inhõ juisti ho akuprõ nè axpẽn mã Jejus o kapër punuj pẽ hã axpẽn mar o hkrĩ. Hãmri nhũm mẽhõ mè kãm:

—Kwa tanhmã kot puj mè ho? Na ra mè kãm mẽmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax o pa. ⁴⁸ Kot puj mè ãm omu nè tanhmã ho hkõt nhũm mè pahkwÿjaja kot ã amnhĩ nhÿpẽx anhÿr ã omu nè htÿx ãm hãmri ã kot amnhĩ nhÿpẽx anhÿr ã hkamnhix. Hãmri nè amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpër nè hkõt amnhĩ xunhwÿ. Jao ra amnhĩ kaxyw kẽp mè õ pahihtĩ hã ãm. Kojã mè ã amnhĩ nhÿpẽx anẽ nhũm Rõm kamã pahihtija mè kot kator nè hpãnhã Jejus xãm ã harẽnh ma. Hãmri nè gryk xãj mè pahwÿr õ põristi hkwy rẽ nhũm mè pahwÿr mra nè mè panhĩmex pa nè Tirtũm nhõrkwÿ grãnh pa. Kwa tanhmã kot puj wem tokyx amnhĩ nè ho? Anẽ.

⁴⁹ Hãmri nhũm Kajpas mè kãm kapër. Kajpasja na pre amgrãja kamã kẽp mẽõ patre nhõ pahi maati. Jakamã mè kãm:

—Nã na pa ra ijamaxpër. Kwa mè inhma. ⁵⁰ Nã kot puj mè hpÿr tokyx anẽ kẽ tapxipix ty pu mè arĩ mÿrpe pahpiitã pajamakẽtkati nè ri papa. Anẽ.

⁵¹ Nhũm pre ã mè kãm kapër anẽ. Nom amnhĩ krã hkõt ã mè kãm kapër anhÿr kêt nè. Arĩ kẽp mẽõ patre krãhtũmjẽ nhõ pahi maati jakamã Tirtũm nhÿ hã Jejus kot Ijaew nè tykja kukamã ã harẽnh anẽ. Nom ja hã amnhĩ pumunh kêt nè. ⁵² Na pre Jejus mè ixpẽ Ijaew pix nè htyk kêt nè. Krĩ piitã hkõt Tirtũm krajẽ nè na pre ty. Mẽ piitã mè kot axpẽn to hkwy nè ri axpẽn to pa kaxyw na pre mè nè ty. ⁵³ Hãmri nhũm ã Kajpas mè kãm kapër anẽ nhũm mè inhõ pahijaja kuma nhũm ja mè kãm mex nè. Jakamã nhũm mè kot tanhmã Jejus ã ãmnẽnh to nhũm mè kot mè kãm tanhmã hpÿr to kaxyw

ã axpẽn mar anhÿr o pa. ⁵⁴ Jakamã nhũm Jejus axte mè noo mã ri pa hkõt nè. Hãmri ma krĩ pẽ Epraĩ hwÿr ma mõ. Pa mè hkõt ixpa ho ixpa xwÿnhjaja ma hkõt ixpa. Epraĩja kapõt ã krĩ na pre. Jakamã pa mè mã hwÿr mõ hãmri nè kamã ri ixpa.

⁵⁵ Tã nhũm arĩgro pẽ Pasja ra ahtẽp o mõ. Amnepẽm finat Mojes kot Ejit rũm mè panhĩgõtjẽ kator mã hamaxpër kaxyw na pa pre htem hã ixkĩnh kaxyw Pas ã Jerujarẽ hwÿr akuprõ. Na pa pre htem hwÿr põj nè kamã Tirtũm noo mã mè inhĩmex kaxyw tanhmã amnhĩ nhÿpẽx to.

⁵⁶⁻⁵⁷ Jakamã nhũm ra Ijaew ohtõ nè ma Jerujarẽ hwÿr pa. Nẽ kãm Jejus pumunh prãm xãj Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh xã hã ixkre wÿr mra nè hwÿr agjẽ nè kamã hapër nè axpẽn mã:

—Kwa nok? Xã kojã mè hpakĩnh wÿr mõr kêt nè nã? Anẽ.

Nhũm Parijew nhõ xwÿnhjẽ mè mè inhõ patre krãhtũmjaja haxwÿja hapër o kuhẽ. Nom mè kot axtem nè unẽ nè haxãr kaxyw. Jakamã mè kãm hã karõ nè mè kãm:

—E kër ka mè nhÿri Jejus pumu nè man mè ixwÿr mra nè mè inhĩmã harẽnh kurẽ kumrẽx. Anẽ.

12

Marir kot Jejus kuxwa hã harẽnh

Matẽwre 26.6-13; Makre 14.3-9; Rukre 7.36-50

¹ Tã nhũm ra Pas wÿr apkati grẽre. Ra hwÿr apkati kẽp 6. Jakamã pa mè ma akupÿm krĩ pẽ Petãn wÿr Jejus kõt mõ. Jejus kot akupÿm Rajare ho htir xwÿnhnta mè õ krĩ hwÿr pa mè akupÿm mõ nè Rajare nhõrkwÿ hwÿr põj nè mè hwÿr agjẽ. ² Hãmri nhũm mè Jejus pumu nè hkĩnh nè. Nẽ mè inhĩmã mẽmoj mex nhÿpẽx pa mè ixãpkur o ixkrĩ. Nhũm Rajare haxwÿja mè ixkutã apkur o nhÿ. Nhũm htõx Matre mè inhĩmã mẽõ ho pa nè mẽsti hã unhwÿr o xa. ³ Hãmri nhũm wa htõx Marir Jejus kukamã tanhmã hamaxpër to nè hamaxpër o:

—Ma kot paj tokyx mè kot mè ixpẽ hpÿr kukamã mè hkuxwaxã ho hkuxwa. Anẽ.

Hãmri nè kãx rax kãm mè hkuxwaxãja py nè o tẽ. Ra rit kahti hkõt hitep xã nhũm kupy nè hwÿr o tẽ. Mẽ kot mẽmo htwÿm o mè hkuxwaxã mex nhÿpẽxja na pre hã kãxpore xohtõ rax kumrẽx. Jakamã nhũm kupy nè Jejus wÿr o tẽ nè hpar ã hkapÿr pa nè amnhĩ krã hkĩ ho hpar grã ho nhÿ nhũm ra ixkre kuxwa htÿx kumrẽx. ⁴ Hãmri nhũm mè inhõ pẽ Jut Kariotja. Kot kormã mè ìhkram Jejus nhõr mã xwÿnhnta tee ri ã kot amnhĩ nhÿpẽx anhÿr ã omu nhũm ja kẽp omnuj nè ⁵ nhũm mè inhĩmã:

—Tk. Kwa pẽr mè hkuxwaxã hã kãxpore xohtõ rax kumrẽx tã nhũm ri axtem nè Jejus par ã hkapÿr pa. Mo na ma o htẽm nè ho

wēnē nē hpānhā kàxpore ho rax nē hpyr nē ho mē kēp amrakati xwýnhjē nhípēx kēt nē? Kot ho wēnē ronhỹx hpānhā kàxpore ho rax kumrēx nē kupy nē ho mēmoj japrōr rax o rax. Tā axtem nē amarī Jejus par ā hkapīr pa. Anē.

⁶ Te kām mē kēp amrakati xwýnhjē japē pyrāk tā kām mē hapē hkēt. Ām hēx rom ā kapēr anē. Na pre hte mē inhmā mē ixkàxpore jamý nē mē ixkót mē inhmā hamār o pa. Nom tōhā axtem nē mē ixpē hkwȳ ho ahkī nē ho amnhīm mēmoj japrō. Jakamā Marir kot mē hkuxwaxā ho hapēx par ā omu nē tee ri hpānhā kàxpore rax mā hamaxpēr nē kamā gryk nē ā mē inhmā kapēr anē. ⁷ Hāmri nhūm Jejus amnhī tā hamaxpēr ā omu nē kām:

–Tk. Kwa tanhmā kām akapēr to hkēt nē. Ixytyk nhūm mē kot ixkuxwa hkukamā na ā inhīpēx anē. ⁸ Na hte mē kēp amrakati xwýnhjaja mē akót pa rāhā nē. Ka mē amā mēmo arīgro hā tanhmā mē ho ajuta hto hprām nē rī mē ho ajuta nē mē kām mēmoj gō. No kēt pa kot paj ri mē akót ixpa ka mē ixto mex ry ho apa hkēt nē. Kot paj tokyx mē apiitā mē are. Jakamā ām hāmri na ā inhīpēx anē. Anē.

Patre krāhtūmjaja kot Rajare hā ānnēnh ā harēnh

⁹ Rōm nhūm Jerujarē nhō xwýnhjaja ra Jejus Petān wýr hpōx ā harēnh ma nē kot omunh mā ma hwýr mra. No ām tapxipix pumunh mā hwýr mra rax kēt nē. Māānēn kot akupým ho hūr xwýnhta pumunh mā nhūm mē ma hwýr mra. ¹⁰⁻¹¹ Na pre ra Ijaew ohtō nē Jejus kot akupým Rajare ho hūr ā harēnh ma hāmri nē mē inhō patre kaga nē Jejus kōt amnhī xunhwý. Jakamā nhūm patre krāhtūmjaja tee ri ja hā mē omu nē axpēn mā:

–Nā kot puj mē Jejus pix pīr kēt nē. Kot puj mē māānēn hkōt Rajare pī hāmri nhūm wa hixi hamē mē kēp hapēx japēr. Anē.

Jejus kot Jerujarē hwýr ar ā harēnh

Matēwre 21.1-11; Makre 11.1-11; Rukre 19.28-40

¹² Tā nhūm apkati nhūm Ijaew Jerujarē kamā mē hkīnhja kryx nē Jejus ra mē hwýr āhtēp o mōr ā harēnh ma. ¹³ Hāmri nē axpēn mā:

–Kwa ma pu mē mō nē pō hkwȳ jakā nē kutā ho mra. Anē.

Hāmri nē hkwȳ jakā nē hamý nē ma kutā ho mra. Hāmri nē ra hkaxpa nē omu nē hkīnh nē. Nē kām:

Pa. Nā ām hāmri na ka mē ixwýr mō. Tirtūm na pre mē ixwýr amē ka ā amōr anē.

Tirtūmja mex o mex. Ām hāmri na pre mē ixwýr amē.

Kot kaj mē inhō pahi hpānhā mē ixto amnhūptār o ri apa. Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm Jejus nhýri jumēnre pumu nē hwýr tē nē hā nhý nhūm mē pimràatā ma akupým Jerujarē hwýr mō. Tirtūm kapēr ā kagā htūm ra kot ja jarēnh kot:

¹⁵ Pa Jerujarē nhō xwýnhjaja. Kwa mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr ho amā ma hkēt nē.

Ota mē anhō pahi nyw ra mē awýr jumēnre hā nhý nē hpōx o tē. Anē.

¹⁶ No Jejus kōt mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjaja pa mē ā kot amnhī nhípēx anhýrja ā omu nē tee ri hkukamā ijamaxpēr nē axpēn mā:

–Kwa mo na ri ā amnhī nhípēx anē nē jumēnre hā nhý nē mē hkōt mō? Anē.

Tā nhūm arīgro hō hā ty nē akupým kaxkwa hwýr api pa prem hā omu hāmri nē kormā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot hkukamā ā harēnh kot anhýrja mā ijamaxpēr kurē kumrēx. Hāmri nē axpēn mā harēnh o:

–Kwa ām hāmri na Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ra ā Kraja jumēnre hā ýr nē mē hkōt mōr ā hkukamā kot harēnh anhýrta. Anē.

¹⁷ Hāmri nhūm Jejus kot Rajare mā kapēr pē akupým ho hūr ā omunh xwýnhjaja arī nhām mē hkwȳjē mā ujarēnh o pa. ¹⁸ Nhūm mē kuma nē ma Jejus wýr omunh mā mra.

¹⁹ Hāmri nhūm Parijew nhō xwýnhjaja tee ri ja hā mē omu nē axpēn mā:

–Kwa na pu mē tee ri Jejus nē mē kām pakapēr kaprý nhūm mē pamar kēt nē ra piitā hkōt amnhī nhípēx o pa. Kwa nā. Anē.

Ijaew kēt xwýnhjē jarēnh

²⁰ Tā nhūm ra Gres kwýjaja Ijaew kōt hkīnh kaxyw ma Jerujarē hwýr mē hkōt mra nē mē lhkō hā Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o hkōt mra. ²¹ Jakamā nhūm mē nhýri mē inhō pē Firipty pumu nē hwýr mra. Firipty kēp pyka pē Garirej kamā krī pē Pesēj nhō xwýnh nhūm Gres nhō xwýnhjaja omu nē hwýr mra nē kām:

–Pa. Kwa na pa mē inhmā Jejus pumunh prām nē. Tanhmā kot pa wem amnhī to nē omu nē kām ixkapēr? Anē.

²² Hāmri nhūm mē kuma nē ma Andre hwýr mē o mra nē kām mē harē. Hāmri nē wa ma Jejus wýr mē o mra nē kām mē harē nē kām:

–Pa Pahiiti. Ota Gres nhō xwýnhjaja kām apumunh prām nē awýr mō. Mē pahkīnhā mē kēp Ijaew kēt tā mē kām apumunh prām nē. Anē.

Jejus kot amnhī kukamā amnhī jarēnh

Matēwre 16.24-28; māānēn Apokarip 2.10, 12.11

²³ Hāmri nhūm Jejus mē omu nē mē kām tanhmā amnhī jarēnh to. Kot mē ohtō nē mē nē htyk nhūm mē kukwak ri Tirtūm wa kuri hūr tūm nē pa ho pa hā mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—Nà na ra ixyk ā arīgro hwýr apkati grêre. Ixpê Tirtüm kot mē akaxyw ixām xwýnh jakamā kot paj mē apiitā mē anē ty hāmri nē akupým ixtír nē ma kaxkwa hwýr akupým api. ²⁴ Mē axohtë nē nhýrmā Tirtüm mē wa ixri atír tùm nē apa ho apa kaxyw kot paj ā amnhī nhīpêx anē. Kwa mē ā ixte amnhī jarēnh anhýrja ma nē mē amnhī krām haxār týx nē ri hā apa. Te ixte mēmo hy kot amnhī nhīpêx pyrāk. Na htem pikap hagjê nhüm te htyk pyrā nē pika kaxwýnh kām hikwý. Tā gaa nē higrôt nē hprêk nē ô. Nē ô rax kumrêx. Hyja pyxire nē hikwý htā kamā ô rax kumrêx. Nom koja mē hkre hkêt nē nhüm ô hkêt nē. Na hte ā mēmo hyja amnhī nhīpêx anē. Ja pyrā nē kot paj mē anē ixyk kêt nē te mē kot mēmo hy hkre hkêt nhüm hprêk nē ô hkêeta pyrāk ka mē ixkukwak ri Tirtüm mē wa ixri atír tùm nē apa hkêt nē. Jakamā kot paj mē anē ty nhüm mē ijaxā. Hāmri pa akupým ixtír ka mē axohtë nē ixkukwak ri wa ixri atír tùm nē apa ho apa.

²⁵ —Nē koja mē ixpī pa mē anē ty. Tā mē ate ixkôt amnhī nhīpêx o apa xwýnhjaja. Koja mē ixtā mē apar mā tā kwa kër ka mē atyk pymaj ixkaga hkêt nē. Kwār mē māmri tanhmā ixtā mē ato ka mē nhýrmā Tirtüm mē wa ixri axte amnhī xā kamā ajamak kêt kumrêx nē atír tùm nē amex nē apa ho apa. No kot kaj mē ixkīnhā jar amā amex pix prām hāmri nē nhýrmā wa ixri atír tùm nē apa hkêt nē. ²⁶ Kot kaj mē ā ixkôt amnhī nhīpêx anhýr o ri apa hāmri nhüm mē kot inhīpêx pyrāk o mē anhīpêx. Hāmri ka mē nhýrmā ma ixkôt kaxkwa hwýr api nē kamā ixri atír tùm nē apa ho apa. Hāmri nhüm Inhīpêxā ixtā mē apumu nē mē ato mex kumrêx. Anē.

*Tirtüm kot Jejus mā kapêr ā harēnh
Matêwre 3.17, 17.5*

²⁷ Tā nhüm Jejus tee ri amnhī kukamā htyk mā hamaxpêr nē hkapri htyx nē. Nē hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjê mā amnhī jarē nē mē inhāmā:

—Hêxta waa nē. Na pa tee ri amnhī kukamā ijamaxpêr. Nē tee ri amnhī xā htyx kamā ijamak kukamā ijamaxpêr pē ra amnhī kamā ixkahak nē. Nom ixte pika piitā hkôt mē kot ixkôt amnhī xunhwýr xwýnhjê nē ixyk kaxyw ixwryk kēnā. Jakamā kot paj Inhīpêxā kot mē kēp ixpytār kaxyw tanhmā amnhī to hwýr to hkêt nē. Anē.

²⁸ Hāmri nē hpānhā Hipêxā mā kapêr nē kām:

—Pa Papaj. Ām mēmoj pixi na inhāmā hprām. Kē mē piitā ixkukwak ri amex o amex ā apumu. Ja na kêt inhāmā hprām týx kumrêx.

Anhýr o Tirtüm mā amnhī jarē. Hāmri nhüm kuma nē kaxkwa rüm kām kapêr. Kýxpê kām kapêr nē kām:

—Nà na pa pre ra ā mē kām amnhī to amnhīrit anē nhüm mē ja hā ixpumu. Tā kot paj axte akukwak ri amnhī to amnhīrit nhüm mē piitā axte inhmx o inhmx ā ixpumu. Anē.

²⁹ Nhüm pre ā Tirtüm Jejus mā kapêr anē. Hāmri nhüm mē kot mē ixkuri mar o kuhê xwýnhjaja kuma no ām hprī hā kot kām tanhmā kapêr toja mar mex kêt nē. Nē htyx ho ām mēmoj tā hkamnhīx. Jakamā nhüm mē hkwyjaja axpēn mā:

—Kwa mo na wehe? Na mām katôtök nā? Anē.

Nhüm mē hkwyjaja mē kām:

—Nà na katôtök kêt. Tirtüm kapêr o wryk xwýnh mām tanhmā kām kapêr to. Anē.

³⁰ Hāmri nhüm Jejus mē kām:

—Nà Tirtüm tām na inhāmā kapêr. Nom pa ixte mar kaxyw inhāmā kapêr kêt nē. Mē kajaja mē ate ixtā mar kaxyw na kýx pē ā inhāmā kapêr anē. Anē.

Hāmri nē mē kām:

³¹ —E hāmri. Kot paj tokyx mē apiitā mē ate amnhī tomnuj pānhā amnhīrer kaxyw tanhmā amnhī nhīpêx to. Jao māmēn Satanasti pē hihtýx xā ho ijapêx. ³² Koja mē pi kahpa hā inhō pa kýxpê ajêt. Tirtüm kot mē awýr inhāmēnh tā nhüm mē ā inhīpêx anē pa ty. Jakamā koja pika piitā hkôt mē ohtë nē ixkôt amnhī xunhwý nē amnhī kaxyw inhāmā hamaxpêr rāhā ho pa. Anē.

³³ Mē ixte tanhmā htyk to hā harēnh mar kaxyw nhüm pre ā mē inhāmā amnhī jarēnh anē. ³⁴ Hāmri nhüm mē kot mē ixkuri mar o kuhê xwýnhjaja tee ri kot htyk ā amnhī jarēnhja ma nē kām:

—Kwa mē ixte amnhī wýr kamā ijamak o ixpa xwýnhja htír tùm nē pa ho pa xwýnh na. Tirtüm kapêr ā kaga htüm kot ā harēnh kot anhýr tā ka ā ri mē kot apír nhüm atyk ā amnhī jarēnh anē. Ate Tirtüm kot mē ixwýr amēnh xwýnh ā amnhī jarēnh tā ā ri atyk ā amnhī jarēnh anē. Kwa xā apē mē ixte amnhī wýr kamā ijamak o ixpa xwýnh kêt? Anē.

³⁵ Hāmri nhüm mē kuma nē amnhī tā mē kām:

—Tý ixpê tām kēnā. Tā kot paj tokyx mē are. Jakamā kër ka mē ixte arī mē akamā ixpa ri ixkôt amnhī xunhwý nē amnhī kaxyw ixkôt ajamaxpêr o ri apa. Te ixpê kanē hpôk pyrāk jakamā na pa hte mē kām Tirtüm kapêr o mē ahkre o ri ixpa. Nom kot paj kritpēm mē akôt ixpa ry hkêt nē. Jakamā kwa kër ka mē tokyx te mē kot kanē hpôk nhīrā kamā ri mē pa xwýnh kot amnhī nhīpêx pyrā nē Tirtüm kôt amnhī nhīpêx o ri apa. Kormā mē akôt ixpa ri. Kot paj tokyx ma mō nhüm te ra kamāt kô pyrāk.

Na hte kamàt kô kamā mē pa xwýnhjaja tee ri rít mex mā nom rít mex kēt nē. Nē mēmoj pumunh mex kēt nē. ³⁶ Jakamā kwa mē tokyx ixte arí mē akamā ixpa ri amnhí kaxyw inhmā ajamaxpēr nē ixkôt amnhí xunhwý. Te ixpé kané hpók nhūm kamā mē arít mex pyrāk. Jao ixpyrà nē te mē apé kané hpók nhīrā mex pyrāk o amnhí nhīpēx. Nē ixpyrà nē tām ri amnhí nhīpēx o apa. Anē.

Nhūm pre ā mē kām kapēr anē hāmri pa mē kēp ixkato nē ma nhām mō.

Mē hkwyjaja kot Jejus kôt hamaxpēr kēt ā mē harēnh

³⁷ Na pre hte Jejus mē noo mā mē kot aa mēmoj pumunh kēt kwý ho anhyr rax o pa. Tā nom nhūm mē ohtō nē hā omu nē ām hā omu nē kēp Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnh ā hkôt hamaxpēr kēt nē. ³⁸ Nom ra mē hkukamā Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o pa xwýnh pé finat Ijaisja mē hkukamā ja hā mē harē nē hā kagā. Nē hā kagāja o:

Pa Pahi Maati. Nā ra ixte mē kām ajarēnh o ixpa ryy htā no nhūm mē inhma nē ām inhma.

Nē mē kot axihtýx o axihtýx ā ajarēnh mar tā no ām ajarēnh ma nē amnhí kaxyw akôt hamaxpēr kēt nē. Anē.

³⁹ Mē kām Tirtūm kapēr mar prām kēt jakamā na prem māānēn Jejus kēp Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnh hkôt hamaxpēr kēt nē. Nhūm pre finat Ijaisja axte mē hkukamā ja hā mē harē nē mē hā kagā. Nē hā kagā ho:

⁴⁰ Na pre Tirtūmja tanhmā amnhí nē mē hkrā hto nhūm mē hkôt hamaxpēr kēt nē.

Ra mē kot hihtýx o hihtýx ā omunh tā omu nē ām omu.

Nē mē kot kapēr mar tā amnhí tomnuj kaga hkēt nē.

Nē Tirtūm kot mē nē mē kot amnhí tomnuj o hapēx prām xāj hkôt amnhí xunhwýr kēt nē. Anē.

⁴¹ Kormā Jejus mē hwýr wrýk kēt ri nhūm finat Ijaisja hpimtir kām kot amnhí to rax kumrēx ā omu nē hkukamā ā harēnh nē hā kagā anē.

⁴² Hāmri nhūm Ijaew krāhtūm kwýjaja hkwyjē rom amnhí kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhí xunhwý. Tā Parijew nhō xwýnhjaja kot ā mē kot amnhí nhīpēx anhyr ā mē harēnh mar pymaj ja hā amnhí to amnhīrít kēt nē. Mē kot Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkreja nē mē kator pymaj nhūm mē kām amnhí to amnhīrít kēt nē. ⁴³ Na prem hamaxpēr o:

—Nā kot paj ja hā amnhí to amnhīrít nhūm mē amnhí nē ixtomnuj nē. Hāmri nē amnhí pyrā nē axpēn mā inhmex ā ijarēnh kēt nē.

Anhyr o mē umaj amnhí kukamā hamaxpēr o pa. Nom Tirtūm tām kot

amnhīm mē mex ā mē harēnhja nhūm mē hkukamā hamaxpēr kēt nē.

Jejus kot Hipéèxà nhý hā kapēr ā harēnh

⁴⁴ Nhūm Jejus axte mē kām kapēr nē kyx pé kapēr nē mē kām:

—Nā koja mēhō amnhí kaxyw ixkôt hamaxpēr hāmri nē ixkôt pix mā hamaxpēr kēt nē. Māānēn amnhí kaxyw kot mē awýr inhmēnh xwýnhja kôt hamaxpēr. ⁴⁵ Wa ixte amnhí nhīpēxia te típxi pyrāk jakamā koja mē tanhmā ixte amnhí nhīpēx to hā xpumu nē te kot Tirtūm kot amnhí nhīpēx ā omunh pyrāk.

⁴⁶ —Nē te ixpé kané hpók nhūm inhīrā kamā mē apa pyrāk kaxyw na pre Inhīpéèxà mē awýr inhmē pa mē awýr wrý. Ixte kapēr o mē ajahkre ho ri mē akôt ixpa kaxyw. Jakamā koja mēhō amnhí kaxyw ixkôt hamaxpēr nē ixkôt amnhí xām hāmri nē te kané hpók nhīrā kamā rít mex o pa pyrāk o amnhí nhīpēx. Jao amnhí nhīpēx nyw o amnhí nhīpēx o pa. ⁴⁷⁻⁴⁸ No mē kot ixkapēr mar nē ām mar xwýnhjaja te māānēn Inhīpéèxà kapēr mar nē ām mar pyrāk. Mýrapē koja mē nhýrmā ma kuwy hwýr pa nē mē kot amnhí tomnuj mýrapē kamā pa ho pa. Tā no ā mē ate amnhí nhīpēx anhyr o ri mē apa kaxyw na pa pre mē awýr ixwrýk kēt nē. Ixte mē ate amnhí tomnuj pānhā amnhīrer par kaxyw na pa pre mē awýr wrý.

⁴⁹ —Nē na pa hte amnhí krā hkôt tanhmā ri mē amā ixkapēr to ho ri ixpa hkēt nē. Ām kot mē awýr inhmēnh xwýnhja nhý hā na pa hte tanhmā mē amā ixkapēr to ho ri mē akôt ixpa. ⁵⁰ Tā mē kot Tirtūm kapēr mar nē amnhí kaxyw hkôt hamaxpēr xwýnhjaja koja mē nhýrmā wa ixri htír tūm nē mex nē pa ho pa. Jakamā na pa hte tanhmā kot inhmā karō hto xā hkôt pix mā tanhmā mē amā ixkapēr to ho ri ixpa. Anē.

13

*Jejus kot hkwyjé hpar kuhōnh ā harēnh
Rukre 22.24-27*

¹ Tā nhūm ra Pas ā mē ixkīnhta ahtēp. Pas ā na hte mē ixpé Ijaewjaja axpēn wýr akuprō nē hā ōwēhti hkra nyw pa nē ho anē nē hkur o ixkrī. Amnepēm Tirtūm kot pika pé Ejit rūm mē inhīgēxjē kator kaxyw nhūm mē nojarēt nē ā hkwy hpar nē ho anhyr nē hkwy hkurta pyrāk. Na prem nojarēt nē mē hkra my kot wa mē kēp htyk pumaj ōwēhti hkra nyw kwý hpa nē ho anē nē í hku. Jakamā nhūm arí mē ixpé mē hkanrēhā mē htāmnhwýjaja ā mē kot amnhí nhīpēx anhyrja mā ijamaxpēr nē hā ixkīnh kaxyw mē urāk nē hkwy hpa nē kuku. Jakamā nhūm ra Pas ahtēp nhūm Jejus amnhí kukamā tanhmā hamaxpēr to kurē kumrēx. Ra ma akupým Hipéèxà

hwýr àpir xà hà arìgro hwýr apkati grêre. Jakamā nhūm akupým nojarêt ā amnhī pumu nē kām mē pahte hkôt amnhī xunhwýr xwýnhjê japê jakamā kām mē pajapê rāhā mē panê htyk mǎ. ² Tā nhūm myt axà pa mē Pas ā ixàpkur o ixrī. Nhūm Simāw Kariot kra Jut Kariotja mǎānēn mē ixkutā apkur o nhý. Kêp mē ixkwý htā nhūm pre Satanasti tanhmā hkrā hto nhūm ra axtem nē kot mē kām Jejus kurê xwýnhjê nhīhkram haxàr kaxyw.

³⁻⁴ Tā pa mē kormā axpēn kutā ixàpkur kaxyw ixrī hpa nhūm Jejus kànhmā xa nē hinókà kapa nē toajti py nē ho amnhī krax pre. Kot amnhī to rax ā amnhī pumunh tā ja hà amnhī to jarkrar pē tanhmā ri mē inhnoo mǎ amnhī nhīpēx to ho pa hkêt. Kêp mē inhō pahi htā te kêp mē inhmā àpēnh xwýnh pyrāk o amnhī nhīpēx o pa. ⁵ Jakamā toajti py nē ho amnhī krax pre nē pasiiti hō py nē kamā gō hkwy ru nē ho mē ixpar kuhō nē toajti o mē ixpar grā ho mō. ⁶ Ā mē inhīpēx anhýr o mō. Pē ra hpānhā Simāw Pêtre hpar kuhōnh kaxyw nhūm tee ri amnhī tā omu nē kām:

—Tk. Kwa apē inhmā axàpēnh xwýnh kêt kēnā kot ka kêt ri axtem nē ixpar kuhō Pahihti. Apē mē inhō Pahi kēnā kot ka kêt ā mē inhīpēx anē. Anē.

⁷ Hāmri nhūm kām:

—Kwa nà. Kormā ate ja hà amnhī tā ixpumunh mex kêt. Nom kot kaj nhýrmā aprī hà amnhī tā ixpumu. Anē.

⁸ Hāmri nhūm kām:

—Nà nom kot kaj ām ixpar kuhōnh kêt nē. Kwari. Anē.

Hāmri nhūm Jejus kām:

—Tōe. Kot paj apar kuhōnh kêt nē ka te apē ixkwý hkêt pyrāk. Anē.

⁹ Hāmri nhūm tee ri kuma nē kām:

—Tōe mamrī ixpar kuhō. Nom ixpar pix kuhōnh kêt nē. Mǎānēn inhīhkra kuhō nē ixkuk kuhō. Inhmā ixte apyrāk prām týx kumrēx kēnā. Anē.

¹⁰ Hāmri nhūm Jejus kām:

—Nà amýkry hkôt mē wýr xwýnhjaja na htem mex nē axte wýr kêt rāhā hikwý. Na htem ām amnhī par pix kuhō nē hikwý. Ja pyrā nē Tirtūm kot mē anē mē ate amnhī tomnuj ho hapēx par xwýnhjaja te amýkry hwýr mē axwýr nē amex pyrāk. Ka mē te mē kot amnhī par pix kuhōnhata pyrā nē axte tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē Tirtūm mǎ amnhī jarēnh kurē kumrēx kē anē amnhī katut kôt ate amnhī tomnujta mē nē ho hapēx. Na pre ra mē anē mē ate amnhī tomnuj o hapēx. No ām mē apiitā hkêt. Ota arī mē anhīōja pyxire nē arī amnhī tomnuj rāhā ri pa. Jakamā te wýr kêt nē arī grā htyk rax kām ri pa pyrāk. Anē.

¹¹ Nhūm pre ā Jejus mē inhmā kapēr anē. Ra kot hprī hà mē kot kām hkurê xwýnhjê

mā òr mā xwýnhjaja pumunh jakamā te wýr kêt nē arī grā htyk rax kām ri pa pyrāk ā ā harēnh anē.

¹² Tā mē ixpar kuhōnh pa nē akupým hinókà py nē haxà nē nhý hāmri nē mē inhmā:

—E mēmo kaxyw na pa we ā mē apar kuhōnh anē? Kot paj ixprī hà mē amā amnhī jarē ka mē inhuma. ¹³⁻¹⁴ Na ka htem ixto “mē ijahkre xwýnh” nē ixto “pahihti” anhýr o ijarēnh o ri apa. Ām hāmri na ka htem ā axpēn mǎ ijarēnh anē. Ixpē mē ajahkre xwýnh nē mǎānēn ixpē mē anhō pahihti htā inhmā mē ate tanhmā axpēn nhīpēx to ho apa hprām xāj na pa ā mē apar kuhōnh anē. Tā kēr ka mē ixpyrā nē tanhmā axpēn to mex to ho ri apa. ¹⁵ Jao amnhī kuxwar axpēn to mex pē mēmoj to axpēn kutā anojarêt rāhā ho ri apa. ¹⁶ Kwa mē ixkapēr ma nē kām amnhī krām haxàr týx rāhā ho ri apa. Mē ate amnhī to rax o ijakrenh kêt. Te ixpē mē anhō patrāw nhūm mē ate inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa xwýnh pyrāk. Nē te ixte mēmoj tā mē amā karō nhūm mē ate inhmar nē inhmā tanhmā mēmoj nhīpēx to pyrāk. Tā te ixpē mē anhō patrāw pyrāk tā pa ā mē apar kuhōnh anē. Ka mē amnhī tā ixpumu hāmri nē amnhī xwar tanhmā axpēn to ajuta hto ho ri apa. No ri axpēn pumu nē ajamaxpēr o: “Tk. Nà ixte amnhī to rax o hakrenh kēnā kot pa kêt ri tanhmā ho ajuta hto. Kē tām mǎn pa ixto ajuta.” Anhýr o ajamaxpēr o ri apa hkêt nē.

¹⁷ —E na pa ā mē amā ixujarēnh anē. Kot kaj mē inhma nē ixujarēnh kôt ā axpēn nhīpēx anhýr o ri apa. Hā kot kaj mē akīnh nē ri apa. Anē.

Jejus kot amnhī tā hà àmnēnh xwýnh o amnhūrē ā harēnh

Matēwre 26.20-25; Makre 14.17-21; Rukre 22.21-23

¹⁸ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Kot kaj mē apiitā mē akīnh nē apa hkêt nē. Ixte mē arēnh xwýnhjaja mē apiitā mē apumunh mex. Jakamā na pa Tirtūm kot mē apiitā mē ate amnhī tomnuj o hapēx par kêt ā mē anhīōja jarē. Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot harēnh kot:

Ixkutā apkur o ýr xwýnhjê hō koja axtem nē mē kot kām ixkurê xwýnhjê nhīhkram ijaxā. Kêp ixkôt pa ho pa xwýnh tā koja axtem nē ā inhīpēx anē.

Anhýr o kot harēnh. Tā koja tokyx ā inhīpēx anē. ¹⁹ Nom kormā kot ā inhīpēx anhýr kêt ri na pa hkukamā mē amā harē. Jakamā koja ā inhīpēx anē ka mē ja hà ixpumu nē ra ixte amnhī kukamā mē amā amnhī jarēnhata mǎ ajamaxpēr nē ixpē Tirtūm rūm

mê awÿr ixwrÿk xwÿnh kôt ajamaxpêr tÿx kurê kumrêx.

²⁰ —Kwa mê ixkapêr ma nê amnhî krâ kamâ kãm ajamaxpêr tÿx o ri apa. Koja mêmhõ ixte mê hwÿr mê arênh xwÿnhjê hã tanhmã mê ato mex to. Hãmri nê te pa kot tanhmã ixto mex to pyrâk. Nê koja mêmhõ tanhmã pa ixto mex to nê määnêñ te kot mê awÿr inhmêñh xwÿnhnta tanhmã ho mex to pyrâk. Anê.

²¹ Nhùm pre â Jejus mê inhmã kapêr anê. Hãmri nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê hkaprî nê mê inhmã:

—Hêxta waa nê. Nà kot kaj mê atõ mê kot kãm ixkurê xwÿnhjê nhîhkram ijaxã. Kwa mê amnhî krâ kamâ ixkapêrja mã ajamaxpêr tÿx nê. Anê.

²² Hãmri pa mê amnhî tã kuma nê tee ri axpên pumunh o ixkrî. ²³ Ixpê Juãw na pa pre ixpê Jejus krãmnhwÿ mex â îhkõ hã ixâpkur o inhÿr ²⁴ nhùm Simãw Pêtreja ixpumu nê inhmã nomgôr nê kawax pê inhmã:

—Kwa mê pahõtõ nhîxi hã hkukja na? Anê.

²⁵ Hãmri pa kuma nê Jejus mã kãm:

—Kwa Pahihti. Mê ixtõ koja we â anhîpêx anê? Anê.

²⁶ Hãmri nhùm mê inhmã:

—Nà kot paj pâwti hô py nê guhkrax kãm ho mry kagõ nhek nê kot mê îhkram ijaxãr mã xwÿnhnta mã kugõ ka mê hkõt omu. Anê.

Hãmri nê kupy nê ho mry kagõ nhek nê Simãw Kariot kra Jut Kariotja mã kugõ nhùm kupy. ²⁷ Pyrã kôt nhùm Satanasti tanhmã hkãrã hto. Hãmri nhùm Jejus te kot kãm amnhî to nojarêr pyrâk o amnhî tã kãm kapêr nê kãm:

—E kwa tokyx nã. Anê.

²⁸⁻³⁰ Hãmri nhùm kuma nê kato nê ma kamàt kô kamã htêm kurê kumrêx. Hãmri pa mê ixâpkur o ixkrî xwÿnhjaja Jejus kot â kãm kapêr anhÿrja â kuma nê tee ri hkukamã ijamaxpêr. Hãmri nê kot ma mê hkîñh â mêõ hkwy japrôr kaxyw ma htêm â hkamnhîx. Nhùm mê ixkwÿjaja axtem Jejus kot mê kêp amrakati xwÿnhjê mã mêmjoj nhôr â kãm karõ nhùm ma mê hwÿr htêm â hkamnhîx. Kêp mê inhmã mê ixkâxpore jamãr o pa xwÿnh jakamã pa mê â ixtÿx mêmjoj tã hkamnhîx anê.

Jejus akupÿm nojarêr nê mê kãm mêmjoj tã karõ hã harêñh

Matêwre 22.39-40; määnêñ Wam Juãw 3.11-24

³¹⁻³² Hãmri nhùm Jejus mê inhmã:

—Nà kot kaj mê tokyx mêmjoj pumu nê Tirtùm mã mex o mex â harê nê ijaxwÿja inhmã inhmex o inhmex â ijarê. Kot kaj mê tokyx mêmjojta pumu kãm ga.

³³ —Te mê apê ixkra pyrâk tã kot paj arî ri mê akõt ixpa grire hãmri nê ma akupÿm api.

Kot kaj mê tee ri jar ijapêr o ri apa nom nhÿri ixpumunh kêt nê. Nê kormã tokyx ma ixkõt apa hkêt nê.

³⁴ —E kot paj axte mê amã mêmjoj tã karõ. Kormã ixte mê amã ja hã karõ hkêt. Kêr ka mê amã axpên kîñh o ri apa. Te pa inhmã mê ajapê pyrâk o axpên nhîpêx rãhã ho ri apa. ³⁵ Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anê nhùm mê akwÿjaja ja hã mê apumu nê mê apê ixkwÿ hã mê apumunh kurê kumrêx. Anê.

Simãw Pêtre kot Jejus â amnhî to hêx kukamã harêñh

Matêwre 26.31-35; Makre 14.27-31; Rukre 22.31-34

³⁶ Nhùm Jejus â kot mê ixrer nê ma nhÿhÿm môr â amnhî jarêñh anê hãmri nhùm Simãw Pêtre tee ri kot amnhî jarêñh ma nê kãm:

—Kwa Pahihti. Nhÿhÿm kot kaj kêt mô pa mê akõt ixpa hkêt nê? Anê.

Hãmri nhùm kãm:

—Nã ma inhmôr xãta wÿr kot kaj mê kormã ma ixkõt apa hkêt nê. Nom kot kaj mê nhÿrmã ma ixkõt apa. Anê.

³⁷ Hãmri nhùm Simãw Pêtre kãm:

—Kwa mo kot pa mê omu nê tokyx ma akõt inhmrar kêt nê? Inhmã akõt ixtÿk puma hkêt kênã. Kwãr mê mãmrî atã ixpî. Inhmã ajapê htÿx kumrêx kênã. Anê.

³⁸ Hãmri nhùm Jejus kãm:

—Xã âm hãmri na ka â inhmã amnhî jarêñh anê Simãw Pêtre? Xã amã ixkõt atÿk puma hkêt? Kwa o kora. Koja apkati hkõt krãhyre hkãr kêt ri ka ra mê umaj ate ixkõt apa hkêt â amnhî tã axãprêr o axkrunêpxi kãm ga. Kwa amnhî krã kamã ixkapêrja mã ajamaxpêr tÿx nê. Anê.

14

Jejus kot Tirtùm nhõ krî jarêñh

Eprêw 11.16

¹ Nhùm Jejus arî mê inhmã kapêr nê mê inhmã:

—Kwa â ixte mê amã amnhî jarêñh anhÿrja ma nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê akaprî hkêt nê. Arî amnhî kaxyw Tirtùm mê wa inhmã ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. ² Inhîpêêxã nhõ krî kamã ixkre xohtõõ. Âm hãmri na pa â mê amã harêñh anê. Tã kot paj ma akupÿm hwÿr api nê mê akutêp mã amã mê anhõrkwÿ ho mex.

³ Hãmri nê ho mex pa nê rî man akupÿm mê awÿr wrÿ. Hãmri nê ma akupÿm amnhî kôt mê ato ixâpir pa ka mê Tirtùm mê wa ixkõt apa rãhã apa ho pa. Jakamã kwa mê ri akaprî nê apa hkêt nê. Anê.

Jejus te kêp Tirtùm wÿr pry pyrâk

Epes 2.18

⁴—Nē ma nh̄h̄ym inhmōr xàta ra mē ate harēnh mar mex. Nē hw̄yr pryja määnēn mē ate harēnh mar mex. Anē.

⁵Hāmri nh̄um Tomas tee ri kuma nē kām:

—Kwa mē ixte nh̄h̄ym amōr xàta pumunhre hā kot pa kēt mē hw̄yr pryja pumu. Anē.

⁶Hāmri nh̄um kām:

—Kwa paa. Te ixpē Inh̄ipēēxà hw̄yr pry pyràk. Na htem amnh̄i kaxyw inhmā hamaxpēr nē ixkōt amnh̄i xunhw̄y hāmri nē nh̄yrmā ixkukwak ri pix mā ma Inh̄ipēēxà mē wa inhō kr̄i hw̄yr api. Ixkukwak ri pix mā na htem hpr̄i hā Tirtūm kapēr ma. Nē ixkukwak ri pix mā na htem wa ixri ht̄ir tūm nē pa ho pa. ⁷Kot kaj mē apr̄i hā ixpumu nē määnēn te apr̄i hā Inh̄ipēēxà pumunh pyràk. Tā ra mē ate tanhmā ixte amnh̄i nh̄ipēx to hā ixpumunh mex jakamā määnēn te ra mē ate Inh̄ipēēxà kot amnh̄i nh̄ipēx ā omunh mex pyràk. Anē.

Jejus mē Tirtūm wa kot amnh̄i nh̄ipēx tipxi hā wa harēnh

Juāw 1.1, 10.30; Piripos 2.6; Korosē 2.9

⁸Nh̄um Jejus ā mē inhmā kapēr anē nh̄um Firipti kuma nē kām:

—Kwa nom mē inhmā inhno ho Anh̄ipēēxà pumunh prām. Kot pa mē omu nē ixkīnh týx kumrēx. Anē.

⁹Hāmri nh̄um Jejus kām:

—Kwa na pa pre ra mē akōt ri ixpa ryy nē. Ka mē apr̄i hā ixpumunh mex nē. Kēt ra mē kot ixpumunh mex xw̄ynhaja te mē kot määnēn Inh̄ipēēxà no ho omunh mex pyràk. ¹⁰Wa ixte amnh̄i nh̄ipēxā ām tipxi. Xà ate kormā amnh̄i kr̄a hi mā ixkapēr jaxār týx kēt? Inh̄ipēēxà mē wa ixte amnh̄i nh̄ipēxā ām tipxi. Nē kot axpēn pyràk. Jakamā na pa hte amnh̄i kr̄a hkōt ri tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to ho ri ixpa hkēt nē. Ām Inh̄ipēēxà nh̄y hā na pa hte ri tanhmā mē amā ixkapēr to ho ri ixpa. Nē hihtýx xà ho tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to ho ri ixpa. Ka mē ja hā ixpumu nē te ano ho Inh̄ipēēxà pumunh pyràk. ¹¹Kwa mē ixkapēr ma nē hkōt ajamaxpēr týx nē. Inh̄ipēēxà mē wa ixte amnh̄i nh̄ipēxā ām tipxi. Nē kot axpēn pyràk. Rý ka mē tee ri ja kukamā ajamaxpēr japēr hāmri nē ixte aa mē ate mēmoj pumunh kēt kw̄y ho anh̄yr ā mán ixpumu nē ja hā wa ixte amnh̄i nh̄ipēx tipxi kōt ajamaxpēr.

¹²—Kwa mē ixkapēr ma nē amnh̄i kr̄a kamā amnh̄i krām haxār týx nē. Mē ate amnh̄i kaxyw ixkōt ajamaxpēr xw̄ynhaja kot kaj mē ixte tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to ho ixpa hā ixpumu nē ixkōt ā amnh̄i nh̄ipēx anh̄yr o ri apa. Kot paj akup̄ym Inh̄ipēēxà hw̄yr api nē kuri ixpa ho ixpa. Ka mē ixwakre kamā ixih̄týx xà ho tanhmā mē akw̄jē mē amnh̄i nh̄ipēx to ho ri apa.

¹³—Nē kot kaj mē apē ixkw̄y hā tanhmā mēmoj tā ixw̄yr to pa mē ama nē mē amā tanhmā mēmoj nh̄ipēx to. Mē kot omunh nē Inh̄ipēēxà mex o mex ā omunh kurē kumrēx kaxyw. ¹⁴Nā kot kaj mē apē ixkw̄y hā mēmoj tā ixw̄y pa mē ama nē mē amā tanhmā mēmoj to. Anē.

Jejus kot mē pahw̄yr Tirtūm mē wa Karō rēnh ā kot amnh̄i jarēnh

Juāw 7.37-39, 16.7-17; Atre 2.1-4; määnēn Rōmān 5.5; Wam Kor̄it 12.7-11; Epes 3.16; Wam Juāw 2.27

¹⁵Nh̄um Jejus ar̄i mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Nā kot kaj mē amā ixkīnh hā kot kaj mē ixkapēr kōt pix mā ri amnh̄i nh̄ipēx rāhā ho ri apa.

¹⁶—Kot paj akup̄ym kaxkwa hw̄yr api hāmri nē mē ato Inh̄ipēēxà w̄y nh̄um inhma nē mē aw̄yr kot mē ato ajuta xw̄ynh maatita rē nh̄um man mē aw̄yr wr̄y nē mē akaxw̄ynh mā agjē. Hāmri nē mē akōt tanhmā mē ato ajuta hto ho pa rāhā ho pa. ¹⁷Wa Ixkarō koja mē aw̄yr kurē nh̄um mē amā agjē. Hāmri nē hpr̄i hā mē amā Tirtūm kapēr o amnh̄ir̄it o mē akōt pa ka mē apr̄i hā mar mex nē. No mē kēp Tirtūm kra hkēt xw̄ynhaja koja hpr̄i hā wa Ixkarō jarēnh mar kēt nē. Mē kot wa ixkōt amnh̄i xunhw̄y kēt jakamā koja mē hkarōt mā gjēx kēt nē. Ām mē ate ixkōt amnh̄i nh̄ipēx o apa xw̄ynh̄jē pix w̄yr koja wr̄y nē mē aw̄yr agjē nē mē akamā pa ho pa.

¹⁸—Nē ixte mē arer nē ma inhmōr mā tā kot kaj mē te mē hā aw̄rē pyrà nē ahte atýx ri apa pyràk kēt nē. Kot paj te pa akup̄ym mē aw̄yr ixwr̄yk pyrà nē mē aw̄yr wa Ixkarō rē nh̄um mē akām agjē nē mē akamā pa ho pa.

¹⁹—Nē koja tokyx mē kot amnh̄i kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr kēt xw̄ynhaja axte ixpumunh kēt nē. No mē papajaja kot puj mē tokyx axte nh̄yr̄i axpēn pumu.

—Nē kot paj akup̄ym ixt̄ir hāmri nē ixt̄ir tūm nē ixpa ho ixpa ka mē ixkukwak ri ajaxw̄yja nh̄yrmā Tirtūm mē wa ixri at̄ir tūm nē apa ho apa.

²⁰—Tā koja wa Ixkarō mē aw̄yr wr̄y nē mē akarō mā agjē ka mē apr̄i hā Tirtūm mē wa ixte amnh̄i nh̄ipēx ā wa ixpumunh mex kurē kumrēx. Te wa ixte amnh̄i nh̄ipēx tipxi pyràk o ka mē hā wa ixpumu. Nē määnēn mē papajaja te ra mē pah̄tipxi nē ri mē papa pyràk ka mē hā amnh̄i pumunh mex kurē kumrēx.

²¹—Nē mē kām ixkīnh xw̄ynhaja na htem ixkapēr ma nē hkōt amnh̄i nh̄ipēx o pa. Jakamā nh̄um Tirtūm ixt̄a mē omu nē kām mē hapē ht̄ýx nē. Pa määnēn amnh̄i tā mē omu nē inhmā mē hapē ht̄ýx nē. Jakamā kot paj mē kām amnh̄i to amnh̄ir̄it nh̄um te mē kot no ho ixpumunh pyràk. Anē.

Nhūm pre ā Jejus hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjê mā amnhî jarēnhanē. ²²Hāmri nhūm Jutre hōja. Jut Kariot kêt axtem Jutre hōja Jejus axte kot mē inhmā pix mā kot amnhî to amnhîrît ā harēnhja ma nē kām:

—Kwa aprî hā mē inhmā mēmoj jarē mē ijahkre xwýnh. Mon ka mē kēp akwý hkêt xwýnhjê mā axte amnhî to amnhîrît kêt ā amnhî jarē? Nē ām mē papxpix mā amnhî to amnhîrît ā amnhî jarē? Anē.

²³ Hāmri nhūm kām:

—Nā mē amā ixkīnh xwýnhjaja na ka htem ixkapēr ma nē hkôt amnhî nhîpēx. Nhūm Inhîpēxā ja hā mē apumu nē ixtā kām mē ajapē htýx nē. Hāmri pa wa mē akôt ixpa ho ixpa. Jao mē amā amnhî to amnhîrît mex o ixpa. ²⁴ Na pa hte amnhî krā hkôt ri mē kām ixkapēr o ixpa hkêt nē. Ām Inhîpēxā nhý hā na pa hte mē kām ixkapēr o ri ixpa. Kot mē awýr inhmēnh xwýnhhta nhý hā. Tā nhūm mē kām inhmar prām kêt jakamā na pa hte wa mē kām mē apyrā nē amnhî to amnhîrît o ixpa hkêt nē.

²⁵ —E na pa kormā ixte mē akôt ri ixpa ri ā mē amā amnhî jarēnhanē. ²⁶ Tā koja Inhîpēxā ixpānhā mē awýr wa Ixkarō rē. Ixte hā mē amā ixāhwýr xā hkôt. Hāmri nhūm man mē awýr wrý nē mē akaxwýnh mā agjē nē mē akôt ri tanhmā mē ato ajuta hto ho pa. Nē ra ixte ā mē amā ixkapēr anhýrja koja hprî hā mē amā ho amnhîrît mex nē. Ka mē amnhî krā kamā kām ajamaxpēr nē hā ano htýx nē ho apa. Anē.

Jejus kēp mē pajamakētkati nhōr xwýnh

Rōmān 5.1; Karatas 5.22; Pripōs 4.7; Korošē 3.15

²⁷ Nhūm Jejus arî mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Nē mē kēp ixkwý hkêt xwýnhjaja na htem tee ri amnhî kukamā hamaxpēr o ri pa. Jao hkaprî nē pa. No pa na pa hte mē kurom ijamakētkati nē ixkīnh nē ri ixpa ho ixpa. Tā kot paj tanhmā mē ato ka mē ixpyrā nē ajamakētkati nē axāmnhîx akīnh nē ri apa. Jakamā kwa mē ixte amnhî jarēnhanē ma nē tee ri amnhî kukamā ajamaxpēr o amā ma ho ri apa hkêt nē.

²⁸ —Na pa pre ra mē amā ma ixāpir nē nhýrmā man akupým mē awýr ixwryk ā mē amā amnhî jarē. Tā na pa ra ma akupým Inhîpēxā hwýr ixāpir mā. Kot amnhî to rax o kot ijakrenh. Kot paj akupým hwýr api nē kuri inhmex nē ixpa ho ixpa. Tā ka mē amā ixkīnh hā kot kaj mē ma akupým hwýr ixāpir ā ijarēnh ma nē inhý hā akīnh nē.

²⁹ —Kormā ma akupým ixāpir kêt ri na pa ā mē amā amnhî kukamā amnhî jarēnhanē. Kēr pa mēmo arîgro hā ma akupým api ka mē ja hā ixpumu nē ajamaxpēr o: “Nā ām hāmri na pre mē inhmā amnhî kukamā akupým Hipēxā hwýr āpir ā amnhî jarē.” Anhýr o

ajamaxpēr. Jao ixkôt ajamaxpēr týx rāhā ho ri apa.

³⁰ —Kot paj tokyx axte tanhmā mē amā ixkapēr to hkêt nē. Mē kēp ixkwý hkêt xwýnhjê nhō pahihtî Satanastija na ra kot tanhmā ixto kaxyw. Nom koja tee ri tanhmā kām ixto hprām kapry. Kurom ixihtýx o ixihtýx o ixte hakrenh par jakamā koja tanhmā ixto hkêt nē. ³¹ Kwār kām tanhmā ixto hprām xā hkôt tanhmā ixto pa omu. Inhmā Inhîpēxā hkôt ixte amnhî nhîpēx prām jakamā kot paj jahti mā arî xa nhūm te tanhmā kot ixto pyrāk o inhîpēx nom tanhmā ixto hkêt nē. Mē ate inhmā Inhîpēxā japē htýx ā ixpumunh kaxyw kot paj ā mē anoo mā amnhî nhîpēx anē. Nē mē ate ixte kām tanhmā amnhî nhîpēx to ho ri ixpa rāhā mē kot ixpír ā ixpumunh kaxyw. E hāmri. Ma pu mē mō nē amnhî to Tirtūm wý. Anē.

Nhūm pre ā Jejus hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjê mā kapēr anē. Pa mē kuma nē kānhmā ixkuhē nē inhnōjarēt nhūm axte mē inhmā awjarē.

15

Jejus te kēp mēmo krō pyrāk

Karatas 2.20; Wam Juāw 2.28

¹ Nhūm Jejus arî mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Nā te ixpē mēmo pī pé “uwa” anhýr xwýnhhta kahkō maati pyrāk. Nē Inhîpēxāja te kot uwa hkre nē hamār o pa xwýnhhta pyrāk. ² Nē mē kot ixkôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja te mē kot uwa kahkō rūm krō pyrāk. Na hte mē hkwyjaja htýx ri kēp ixkwý hā amnhî jarēnh ā amnhî to hēx. Jao te kot krōja rā htā ô hkêt pyrāk. Kōja rā htā ô hkêt nē nhūm kot hamār xwýnhja tee ri omu nē kahkō nē krāhta nē kumē. No koja ô mex nē nhūm omu nē hkīnh nē. Hāmri nē rā nē ô rax kaxyw tanhmā ho mex to. Tā na hte Tirtūm uwa krō jamār xwýnhhta pyrā nē ā mē ate ixkôt amnhî xunhwýr xwýnhjê nhîpēx anē. ³ No mē kajaja na ka prem mē kot ixkwý hā amnhî to hēx xwýnhjê rom ixkapēr mar týx nē. Nē amnhî kaxyw inhmā ajamaxpēr nē ixkôt amnhî nhîpēx mex o apa. Jao te mē ate krō rā nē ô rūnh pyrāk o amnhî nhîpēx.

⁴ —Na hte krōja amnhî krā hkôt ô hkêt nē. Ām kahkō pix kukwak ri na hte rā nē ô. Ja pyrā nē kot kaj mē ixkukwak ri pix mā inhmā hprām xā hkôt ri tanhmā amnhî nhîpēx to ho apa. Jakamā kwa kēr ka mē ixkapēr pix mān mar o apa pa mē akôt ixpa ho ixpa. ⁵ Te ixpē kahkō nhūm te mē apē krō pyrāk jakamā kot kaj mē inhmā hprām xā hkôt tanhmā amnhî nhîpēx to ho ri apa nē te krō rā nē ô rūnh pyrāk o amnhî nhîpēx. No kot kaj mē amnhî krā hkôt ri amnhî nhîpēx o

ri apa nê te krô grâ nê ô hkêt pyrâk o amnhî nhîpêx.

⁶ Na hte uwa krô nhô dônja nhÿri hã krô grâ pumu hãmri nê kakhô nê hakâ nê ma o mra nê kuwy kamâ kurê nê ho hxêt pa. Ja pyrâ nê mê kot htÿx ri ixkôt amnhî xunhwÿr ã amnhî jarênh xwÿnhjaja koja mê nhÿrmã amnhî xâ htÿx kamâ hamak rãhã ho pa.

⁷ —Tã no mê kajaja. Kêr ka mê ixkapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Te mê pahüpÿxi nê ri papa pyrâk o amnhî nhîpêx. Hãmri nê mãmri amã hprãm xâ hkôt mêmoj tâ Tirtüm wÿ nhùm ama nê amã mêmoj tâ ate hwÿr xâta kôt kugô. ⁸ Kot kaj mê Inhîpêêxã mê wa ixkapêr kôt amnhî nhîpêx o ri apa nhùm mê piitã ja hã mê apumu nê hamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Jajaja na htem Tirtüm kot amnhî nhîpêx o amnhî nhîpêx o pa. Mãn Tirtümja mex o mex.” Anhÿr o hamaxpêr.

⁹ —Nê na pa hte Inhîpêêxã kãm ijapê pyrâk o inhmã mê ajapê nê. Tã kêr ka mê amarî inhmã mê ajapê hã ri ixkôt amnhî nhîpêx mex o apa. ¹⁰ Na pa hte am Inhîpêêxã kapêr kôt pix mã ri amnhî nhîpêx o ri ixpa. Jakamã na pa hte kãm ijapê hã ixkÿnh nê ri ixpa. Tã kêr ka mê ixpyrã nê ixkapêr kôt pix mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri apa. Nê ixpyrã nê inhmã mê ajapê hã amnhî pumu nê akÿnh nê ri apa.

¹¹ —E na pa ã mê amã ixkapêr anê. Mê ate inhmar nê ixpyrã nê axãmnhîx ajamakêtkati nê akÿnh nê ri apa kaxyw. Tã kêr ka mê ã amnhî nhîpêx anê nê te pa ixte ã amnhî nhîpêx anhÿr pyrâk. Anê.

Jejus kot mê pamã axpên kÿnh tÿx ã mê pamã karô

¹² Nhùm Jejus arî mê inhmã kapêr nê mê inhmã:

—E kêr ka mê te inhmã mê ajapê pyrâk o mê amã axpên japê ho mê amã axpên kÿnh o ri apa. Jao axpên to mex o ri axpên kôt apa. ¹³ Koja mêhõ kãm hkrãmnhwÿ japê htÿx nê nhùm ra mêhõ mêmo myrapê kot kêp hpÿr mã nhùm tee ri hã omu nê nê kãm amnhî mê nhùm kupî. Hãmri nhùm mê ja hã omu nê kãm hkrãmnhwÿ japê htÿx ã nê htyk ã axpên mã harê.

¹⁴⁻¹⁵ —E kot paj axte mê apê inhmã mê axâpênh xwÿnh ã mê ajarênh kêt nê. Na hte mê ô patrãwajaja hprî hã kãm mê apênh xwÿnhjê mã amnhî jarênh kêt nê. Na htem am mê apênh pix ã mê kurê. Nom mê kajaja mê ate ixkapêr mar nê hkôt pix mã amnhî nhîpêx jakamã kot paj hpãnhã mê apê ixkrãmnhwÿ hã mê ajarê. Na htem axpên to hkrãmnhwÿ nê ma nhÿhÿm pa kaxyw nê tanhmã amnhî kukamã hkrãmnhwÿ mã amnhî jarênh to. Tã mê apê ixkrãmnhwÿ jakamã na pa hte ã amnhî kukamã mê amã amnhî jarênh anê. Nom ja pix jarênh kêt nê.

Na pa hte määnên Inhîpêêxã xô ri mê amã mêmoj piitã ho amnhîrit o mê akôt ixpa.

¹⁶ —Nê mê kajaja na ka prem ixpê mê akrãmnhwÿ kaxyw ixãm kêt nê. Pa na pa pre amnhî kaxyw inhmã mê aprãm. Ixkapêr kôt pix mã ri mê ate tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa kaxyw. Te uwa krô ô rÿnh nê aa grã hkêeta pyrâk. Jakamã kot kaj mê mêmoj tâ Inhîpêêxã wÿ nhùm mê ama nê mê ate mêmoj tâ hwÿr xâ hkôt amã kugô.

¹⁷ —E. Kwa kêr ka mê amã axpên kÿnh nê tanhmã axpên to ajuta hto ho axpên mã mêmoj kutã anojarêr pix o mân kêt ri apa. Nã ja na kêt inhmã hprãm. Anê.

Mê kot Jejus kwÿjê kamã gryk xwÿnhjê jarênh

Matêwre 10.22; määnên Juåw 7.7, 17.14; Wam Juåw 3.13

¹⁸ —Nê koja ixkwÿ hkêt xwÿnhjaja kãm mê aprãm nôkati. Tã kêr ka mê amnhî tâ mê omu nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kêt nê. Ixkumrêx na prem kãm ixprãm nôkati. Tã koja mê mã ixtã mê ato anê nê kãm mê aprãm kêt nê. ¹⁹ Mê apê mê hkwy ronhÿx mê amnhî tâ mê apumu nê kãm mê ajapê nê. Nom apê mê hkwy hkêt. Ra ixte amnhî kaxyw mê arênh jakamã na htem tee ixtã mê apumu nê kãm mê akÿnh kêt o kãm mê akurê nê. ²⁰ Koja mê ixtã hpijaam kêt nê nê määnên mê atã hpijaam kêt nê. Nê mê anhîpêx o te mê kot pa ixpê mê anhõ patrãw nhîpêx pyrâk. Ka mê ixpyrã nê amnhî xâ htÿx kãm ajamak o ri apa. Na pa pre ra mê amã ja jarê. Nom koja mê akwÿwjaja jajê rom te ra mê kot ixkapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêxta pyrã nê määnên mê akapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx o pa. Kwa kêr ka mê ixkapêrja mã mân ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa.

²¹ —Koja mê ixtã tanhmã mê anhîpêx to. Mê kot Tirtüm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt jakamã koja mê ã ixtã mê anhîpêx anê. Tirtüm kot mê awÿr inhmênh kôt hamaxpêr kêt nê ã mê anhîpêx anê. ²² Ixwÿrÿk nê mê kãm Tirtüm kapêr jarênh o ri ixpa htã nhùm mê inhma nê am inhma nê ixkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Jakamã koja mê kot amnhî tomnuy xwÿnh ã amnhî to hpimxur kêt nê.

²³ —Nê koja mêhõ kêp ixprãm nôkati nê määnên te kêp Inhîpêêxã prãm nôkati pyrâk. ²⁴ Na pa pre mê piitã mê hkôt aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mê hkôt ixpa nhùm mê hã ixpumu. Am papxipix na pa pre ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri mê hkôt ixpa nhùm mê hã ixpumu. Kêp am mê kot ja hã ixpumunh kêt ronhÿx prem axpên mã ijarênh o: “Tk. Mê pahte mêhõja nhÿhÿnh mê pahwÿr hpôx ã omunhre hã kot puj kêt mê ri hã pahpijaam o ri papa.” Anhÿr o nhÿx prem axpên mã ijarê. Tã ra mê kot ja hã ixpumunh mex tâ axtem nê Inhîpêêxã

mê wa mê kãm wa ixkurê nê. Jao mê kot amnhî tomnuj xwýnh ã amnhî to hpimxur kêt nê. ²⁵ No Tîrtûm kapêr ã kagã htûm kot mê hkukamã mê harênh nê mê hã kagã nê kot mê hã kagã kot:

Mêmo tanhmã kutê mýrapê na htem kãm ixkurê? Nã ãm amari na htem kãm ixkurê ho pa. Anê.

Tã ã ixtã kagã kot anhýr xã hkôt na htem ã kãm ixkurê anê. Jakamã koja mê mãânêñ ixtã kãm mê akurê nê. Nom kêr ka mê arî mê kãm ixkapêr jarênh o ri mê hkôt apa nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kêt nê.

²⁶ —Nê tokyx ma akupým Inhîpêêxã hwýr ixãpir mã ã tá kot paj hwýr pøj nê aa mê ato ijamakêtkati hkêt nê. Kot paj amnhî pãnhã mê awýr wa Ixkarõ rê. Mê kot kãm: “Mê kutã nojarêñ xwýnh maati” anhýr xwýnhnta kot paj mê awýr kurê nhûm ixpãnhã mê awýr wrý nê mê amã agjê nê hprî hã mê amã Tîrtûm mê wa ixto amnhîrit o ri mê akôt pa. ²⁷ Kot kaj mê ama hãmri nê mê piitã mê hkôt ri mê kãm ixkapêr jarênh o ri apa. Na pa pre ra mê kãm Tîrtûm kapêr jarênh ryy ho mê hkôt ri ixpa ka mê ixkôt ri inhmar o apa ry nê. Jakamã kêr ka mê ixwakre kamã arî mê kãm ixkapêr jarênh o ri mê hkôt ri apa. Anê.

16

¹ Nhûm Jejus arî mê inhmã kapêr nê mê inhmã:

—Nê mê kot nhýrmã ixtã tanhmã mê anhîpêx to nhûm mê ate tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr nê mê umaj ixkaga pymaj na pa hte ã mê amã ixprî hã mêmojarênh ry anê. ² Kot kaj mê kãm ixkapêr jarênh o ri apa nhûm mê hkwyjaya tee ri mê ama nhûm ja mê kêt omnuj nê. Nhûm mê Tîrtûm kapêr o mê ahkre xã hã ixkreja rûm amnhî nê mê ajano nê mê akwýjê hpar o pa. Hãmri nê hamaxpêr o: “E pu mê axte mê hkwyjê pynê nê mê kupa. Tîrtûm kãm ja mex kênã.” Anhýr o htýx hamaxpêr o pa. ³ Mê kot hprî hã Inhîpêêxã mê wa ixkapêr mar mex kêt nê ã htým wa inhmã ja mex ã wa ijarênh anê. ⁴ Nom mê ate ixkôt amnhî xunhwýrta krax kãm na pa pre ã mê amã mê harênh anhýr kêt nê. Arî mê akôt ixpa kênã. Kot ka mê ixkôt apa rãhã amã mê uma hkêt nê. Tã pa ra akupým inhnojarêñ nê ã mê amã mê harênh anê. Jakamã koja mê nhýrmã ã mê anhîpêx anê ka mê amnhî tã mê omu nê ra ixte mê akukamã ã mê harênh anhýrja mã ajamaxpêr kurê kumrêx nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kêt nê. E kwa ixkapêrja mãn mê amnhî krã him haxãr týx nê ri hã apa. Anê.

Jejus mê Tîrtûm wa hkarõ jarênh

⁵⁻⁶ Nhûm Jejus arî mê inhmã kapêr nê mê inhmã:

—E na pa ra kot mê awýr inhmênh xwýnhnta wýr ra akupým inhnojarêñ ka mê ixte amnhî jarênh ã inhma nê akapri nê. Nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr tã mê atõ aprî hã ma inhmõr xã ã ixkukjêr kêt nê. Rý inhmã: “Kwa mo kaxyw kot kaj kêt mê ixre nê ma akupým mõ? Xã we ja amã mex?” Anhýr o mê atõ ixkukjêr kêt nê. ⁷ Kêt ma akupým ixãpirja mê amã mex kumrêx. Kop ãm akupým ixãpir kêt ronhýx mê amã mêmojarêñ kutã nojarêñ xwýnhnta ixpãnhã mê awýr wrýk kêt nê. Tã kot paj ma akupým api nê amnhî pãnhã mê awýr kurê. Jakamã kwa mê ja ma nê tãm ajamaxpêr o ri apa. ⁸ Koja ixpãnhã mê awýr wrý hãmri nê mê kêt ixkwý hkêt xwýnhjê mã mêmojarêñ to axkrunêpxi nê ho amnhîrit. Koja mê kãm mê kot tanhmã amnhî tomnuj to xã ho amnhîrit. Nê mãânêñ mê kãm tanhmã mê kot amnhî to mex to xã ho amnhîrit. Nê mãânêñ Tîrtûm kot nhýrmã mê kot amnhî tomnuj mýrapê tanhmã mê homnuj to xãta nhûm mãânêñ mê kãm ho amnhîrit. Koja mê kãm ja piitã ho amnhîrit.

⁹ —Jakamã koja mê ja kukamã tanhmã hamaxpêr to nê hamaxpêr o: “Kwa kot paj xep amnhî tomnuj kaga nê amnhî kaxyw Tîrtûm Kra Jejus mã ijamaxpêr nê hkôt amnhî xãm kêt nhûm Tîrtûm nhýrmã ixte amnhî tomnuj mýrapê tanhmã ixto. ¹⁰ Nã kot paj hkôt amnhî xãm hãmri nê ra urãk nê Tîrtûm kapêr kôt tãm ri amnhî nhîpêx o ixpa. Na pre Jejus tãm ri amnhî nhîpêx o pa nhûm Tîrtûm amnhî wýr ho api pa mê axte jar nhýri omunh kêt nê. ¹¹ Na xep Tîrtûm nhýrmã kot ma kuwy hwýr mê kêt Jejus kwý hkêt xwýnhjê nhõ pahi maatiya mênã ã ra amnhî kukamã ã ra amnhî jarêñ. Jakamã kwa arî ixpê hkwy jakamã kot paj tokyx Jejus kôt amnhî xãm kêt nhûm hkôt kuwy hwýr inhmê.” Anhýr o hamaxpêr. Koja ã wa Ixkarõja mê kêt ixkwý hkêt xwýnhjê mã mêmojarêñ to amnhîrit mex anê.

¹² —Nê na pa kormã mê amã mêmojarêñ piitã ho amnhîrit kêt nê. Kormã mê ate aprî hã mêmojarêñ pumunh nê mar mã tãm kêt. ¹³ Tã koja ixpãnhã wa Ixkarõ mê awýr wrý nê mê akarõ mã agjê hãmri nê hprî hã mê amã Tîrtûm kot amnhî nhîpêx o amnhîrit o mê akôt pa ho pa. Nom koja amnhî krã hkôt tanhmã mê amã ho amnhîrit to hkêt nê. Koja ãm Tîrtûm pix xõ ri mê amã ho amnhîrit o mê akôt pa. Jao hprî hã mê amã ixkôt mê ate amnhî nhîpêx nyw o mê amã amnhîrit o mê akôt pa. ã koja hprî hã ra ixte mê amã ixujarêñ xã hkôt axte mê amã mêmojarêñ to amnhîrit mex o pa anê.

¹⁴ —Nê koja hprî hã mê amã pa ixto amnhîrit o pa. Jao mê amã inhmex o inhmex ã ixto amnhîrit o mê akôt pa. ¹⁵ Inhîpêêxã mê wa ixkapêrja ãm htixi. Tã koja wa Ixkarõ ixkapêr xõ ri ã mê amã

mēmoj to amnhīrīt anē. Jao ra wa ijamē wa ixkapēr o amnhīrīt mex o pa. Koja ā wa mē apē ixkwý hā mē ato mex o pa anē. Anē.

Mē kot akupým Jejus tūr ā omunh ā mē harēnh

¹⁶ Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Nē kot paj tokyx mē ano pé akunok ka mē axte amnhī kaēx ā ixpumunh kēt nē. Nom kwa kēr ka mē tee ri ixkapērja kukamā ajamaxpēr kēt nē. Kot paj ixtā apkati grēre ka mē axte ixpumu. Anē.

¹⁷⁻¹⁸ Nhūm pre ā Jejus hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwýnhjē mā kapēr anē. Pa mē tee ri ā kapēr anhēr ā kuma nē axpēn mā:

—Kwa mo na ri ā amnhī jarēnh anē? Nē tokyx mē pano pé pikunor tā hā apkati grēre nhūm axte mē pahte omunh ā amnhī jarē nē akupým Hīpēēxā hwýr āpīr ā amnhī jarē. Pēr kapērja ām ri katii. Anē.

¹⁹ Nhūm amnhī tā mē inhma nē mē inhmā:

—Kwa xā na ka mē kormā aprī hā ixkapēr ā inhmar kēt nē? ²⁰ Kot paj ty nhūm mē kēp ixkwý hkēt xwýnhjaja ijarēnh ma nē hkīnh nē. No mē kajaja kot kaj mē akaprī nē amýr o apa. Nē gaa nē akupým akīnh nē. Kwa mē ixkapērja ma nē kām ajamaxpēr tỳx o apa. ²¹ Te mē ate mē hpījagri xwýnh kot amnhī nhīpēx pyrāk. Na htem ōhy xā nē gaa nē ra ōhy xā htỳx nē. Nē hkīnh kēt nē tee ri amnhī nhīpēx o hikwý. Tā gaa nē hpījagri nhūm hkrare kato nhūm omu nē akupým hkīnh nē axte ōhy xā htỳx mā hamaxpēr kēt nē. ²² Tā ā mē ate amnhī nhīpēx anhēr kaxyw. Kot kaj mē akīnh kēt nē ri apa. Tā kot paj akupým tokyx ixtūr nē axte mē awýr ixkato ka mē ixpumu nē akīnh nē. Hāmri nē akīnh rāhā ri apa ho apa. Nhūm mēhō mē apumu nē tee ri tanhmā mē akīnh nē mē ato kaprý ka mē arī akīnh rāhā ri apa ho apa.

²³ —Nē ixte akupým kaxkwa hwýr ixàpīr nē amnhī pānhā mē awýr wa Ixkarō rēnh nhūm mē awýr wrýk nē hprī hā mē amā mēmoj piitā ho amnhīrīt jakamā kot kaj mē axte amā mēmoj tā ixkukjēr prām kēt nē. Anē.

Jejus kwýjaja kot àmnhīx mēmoj tā Tīrtūm wýr

Matēwre 18.19-20; Juāw 14.13-14

Nhūm Jejus arī mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—E kwa mē ā ixkapēr anhērja ma nē amnhī krā kamā kām ajamaxpēr tỳx nē ho apa. Kot paj mē apē ixkwý hā mēmoj tā Inhīpēēxā wý nhūm mē ama nē mē ate hā axāhwýr xā hkôt mē amā mēmoj tanhmā ho rý mē amā mēmoj gō. ²⁴ Na ka mē kormā apē ixkwý hā mēmoj tā axāhwýr kēt nē. Tā kēr ka mē amā mēmoj tā hwýr prām nē māmri mēmoj tā hwýr o apa. Kē mē ama hāmri

nē tanhmā mē amā mēmoj nhīpēx to ka mē amnhī tā omu nē akīnh nē.

²⁵ —Nē na pa pre mē amā mēmoj jarēnh kaxyw nē mēmoj tā haxwý nē mē amā ixu-jarēnh rax nē. Nom kot paj axte ā mē amā ri ixujarēnh anhēr kēt nē. Kot paj tā ixprī hā mē amā tanhmā Inhīpēēxā jarēnh to ka mē aprī hā mar mex kurē kumrēx. ²⁶ Hāmri nē mē kamjaja mē apē ixkwý hā tanhmā amnhī to hwýr to ho apa. Jakamā mo kaxyw kot pa kēt axte tanhmā mē ato hwýr to? Kot kaj mē kamjaja amnhī to hwýr jakamā arī ixte mē ato hwýr kaxyw ixto presija hkēt nē.

²⁷ —Na ka mē ra amā ijpapē nē. Nē ixte Inhīpēēxā rŭm mē awýr ixwrýk ā ixpumu. Jakamā nhūm Inhīpēēxāja ixtā māānēn kām mē ajapē nē. Tā kot kaj mē kamjaja mēmoj tā amnhī to hwýr o apa nhūm mē ama nē kām mē ajapē htỳx kām mē amā mēmoj gō.

²⁸ —Na pa pre Inhīpēēxā rŭm amnē mē awýr wrý. Hāmri nē kām hprām xā hkôt tanhmā amnhī nhīpēx to hpar o mō nē ra akupým hwýr inhnojarēt kaxyw. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē inhmā amnhī jarēnh anē. ²⁹ Pa mē tā ixprī hā mar mex nē. Hāmri nē kām:

—Tỳ. Na na pa mē tā ixprī hā ate amnhī jarēnh na. Ka amnhī tā haxwýr nē axu-jarēnh kēt jakamā pa mē tā ixprī hā amar mex nē. ³⁰ Pēr ām ate mēmoj piitā omunh par xwýnh na ka. Jakamā ate mē ijamaxpēr piitā hkôt aprī hā mē ixpumunh par kumrēx kēnā kot ka tanhmā mē ijamaxpēr to hā mē ixkukja. Ām hāmri na ka Tīrtūm rŭm awrýk ā amnhī jarē. Anē.

³¹ Hāmri nhūm mē inhma nē mē inhmā:

—Xā ām hāmri na ka mē ixkôt ajamaxpēr tỳx nē? ³² Kwa mē o kora. Kot kaj mē tokyx mē umaj ixre nē anghrā nē ma ahpýnhā mē anhō krī hwýr mra. Mē kot ixkôt tanhmā mē anhīmex to pymaj kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē kām ga. Kot paj ahte mē kām ixām pyrāk o amnhī nhīpēx nom ahte ixām kēt nē. Inhīpēēxā aa kot ixrere hā.

³³ —E ixkukwak ri mē ajamakētkti nē axāmnhīx mē apa kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr anē. Nom mē kēp ixkwý hkēt xwýnhjaja koja nhýrmā ixtā mē atomunj tỳx o pa. Tā kēr ka mē amā mē uma nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o ri apa hkēt nē. Nhýrmā ixte mēmoj punuj piitā ho ijpapē par ā arīgrota ā kot paj mē atā mē ho ijpapē par kumrēx. Anē.

17

Jejus kot amnhī to Tīrtūm wýr ā harēnh Rōmān 8.34; Eprēw 7.25

¹ Tā nhūm Jejus mē inhmā kapēr pa nē hpānhā kaxkwa hwýr rīt nē Tīrtūm mā amnhī jarē nē kām:

“Pa Papaj. E na pa ra amā hprām xà hkót tanhmā amā amnhī nhīpēx to hpar o mō nē akupŷm awŷr inhnojarēt kaxyw. Jakamā kot kaj ixpē Akra hā ma akupŷm amnhī wŷr ixto api. Mē kot ja hā ixpumunh nē amā amex o amex ā ajarēnh o pa kaxyw. ² Na ra pyka piitā hkót ri mē pa xwŷnh kwŷjaja amnhī kaxyw ixkót hamaxpēr nē ixkót amnhī xunhwŷ nom ka na ka pre inhmā mē agō. Ixte mē htŷr tŷm nē mē pa mā xwŷnh ā mē harēnh kaxyw. Jakamā koja mē nhŷrmā ixkukwak ri pakuri htŷr tŷm nē pa ho pa. ³ Na mē ra ixkapēr mar mex nē. Nē ixpē Jejus Kris pé ate mē hwŷr inhmēnh xwŷnhja kót hamaxpēr mex nē. Nē apē Tirtŷm ā ām apyxi mex ā mēānēn akót hamaxpēr mex nē. Nē amex o amex ā akót hamaxpēr nē kām akŷnh nē. Jakamā koja mē nhŷrmā pakuri htŷr tŷm nē pa ho pa. Nā koja mē anē.

⁴ Amnepēm amnē pyka ja hwŷr inhnojarēt nhŷm ate tanhmā ixte amnhī nhīpēx to hā inhmā karōta na pa ra hatur xām mēnh kaxyw. Na pa xatā mē kām akapēr jarēnh o ri mē hkót ixpa. Jao ra mē kām apē Pahi Maati hā apixi mex ā ajarē nē amex o amex nē axāhpumunh o axāhpumunh ā mē kām ajarēnh o ri ixpa. ⁵ Jakamā e Papaj. Kēr ka tokyx ixpē akra hā ma akupŷm amnhī wŷr ixto api. Pa akupŷm awŷr pōj nē te amnepēm akuri ixpaja pyrā nē axte akuri ixpa ho ixpa.” Anē.

Jejus kot hkwyjē ho Tirtŷm wŷr ā harēnh
Nhŷm Jejus arī Tirtŷm mā kapēr nē kām:

⁶ “E Papaj. Nā ra ate pyka hkót inhmā mē ōr xwŷnhjaja na pa ra mē kām akapēr jarēnh ryy ho ri mē hkót ixpa nhŷm mē akapēr kót pix mā amnhī nhīpēx o pa. ⁷ Tā ixte anhy hā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpaja ra mē kot ja hā ixpumunh mex. ⁸ Na pa pre hte axō ri mē ahkre ho ri ixpa nhŷm mē amnhī kaxyw ixkót hamaxpēr mex nē. Nē ate mē hwŷr inhmēnh nhŷm mē hwŷr ixwŷrŷja ā mē kot ixpumunh mex.

⁹⁻¹⁰ Tā ot pa mē ho awŷr o xa. Nom na pa mē kēp ixkwŷ hkēt xwŷnhjē ho awŷr kēt nē. Ām ate inhmā mē ōr xwŷnhjē pix o na pa awŷ. Mē kēp akra jakamā mēānēn mē kēp ixkraa. Jakamā na htem pamā pamek o pamek ā pajarēnh o ri pa.

¹¹ Axihtŷx o axihtŷx jakamā na ka pre amnhī xwar inhmā axihtŷx xā hkwy gō pa te ixte axihtŷx pyrāk. Tā na pa ra akupŷm awŷr inhnojarēt kaxyw. Kot paj jar pyka hkót ri ixpa ry hkēt nē. Nom ixkwŷjaja koja mē arī kamā pa jakamā kwa Papaj. Kēr ka inhmā mē omunh mex nē kē mē inhŷ hā tām ri amnhī nhīpēx o pa. Nē

pahpyrā nē te ixkre tipxi kamā mē htŷpxi nē mē pa pyrāk o axpēn kót pa.

¹² Kormā mē kamā ixpata ā ate inhmā axihtŷx xā hkwy nhōrta o pa mē htānopxar mex o ri mē hkót ixpa. Jakamā nhŷm mē ri ixkót amnhī nhīpēx o pa. Ām Jut Kariot pix koja mē hkŷnhā tanhmā amnhī tomnuj to nē hapēx. No ām ra akapēr ā kagā kot hkukamā ā kot amnhī nhīpēx anhyr ā harēnh xāja kót koja ā amnhī nhīpēx anē nē hapēx.

¹³ Tā na pa ra akupŷm awŷr inhnojarēt kaxyw jakamā na pa ixte tokyx mē rer mā xwŷnhjē ho awŷr o xa. Kormā mē hkót ri ixpa ri. Mē kot inhmar nē ixpyrā nē hkŷnh nē hamakētati nē ri pa kaxyw. ¹⁴ Na pa pre ra mē kām akapēr jarēnh ry nē nhŷm mē ixpyrā nē akót pix mā amnhī nhīpēx o ri pa. Jakamā nhŷm hte mē kēp ixkwŷ hkēt xwŷnhjaja tee ri ja hā mē omu nē axtem nē kām mē hkurē nē. Nom mē kēp mē hkwy hkēt jakamā na htem ā mē kamā gryk anē.

¹⁵ Tā na pa ā mē ho awŷr anhyr o xa. Nom mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē hkāx ā mē pa kaxyw na pa mē ho awŷr kēt nē. Koja mē arī mē hkót ri pa. Nom mē urāk nē amnhī tomnuj o pa pumaj na pa ā mē ho awŷr anē. ¹⁶ Mē kēp mē hkwy hkēt. Axtem mē kot amnhī nhīpēx. Te mē kot mē pahte amnhī nhīpēx pyrāk jakamā kē mē amarī mē hkót pa htā mē kot amnhī nhīpēx kót amnhī nhīpēx o pa hkēt nē. Ām pahkót pix mā amnhī nhīpēx o pa. ¹⁷ Akapēr pix na mex o mex jakamā koja mē hkót amnhī nhīpēx o pa nē gaa nē te pahte amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx.

¹⁸ Na ka pre amnē mē hwŷr inhmē pa pre ixte mē kām akapēr jarēnh o ri ixpa kaxyw mē hwŷr wrŷ. Nē amnhī pyrā nē mē kot akapēr jarēnh o mē hkót pa kaxyw pa mē kurē nē ma mē hwŷr mē kurē. ¹⁹ Inhmā mē hapē jakamā kot paj amnhī grōnh kót nhām mē kot axpēn mā ri inhgrōnh o pa xwŷnhjē mā amnhī gō. Amā hprām xā hkót. Ixkwŷjaja kot ja hā ixpumunh nē ixpyrā nē amā hprām xā hkót pix mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa kaxyw.” Anē.

Jejus kot hkrajē piitā ho Tirtŷm wŷr

²⁰ Nhŷm Jejus arī Tirtŷm mā amnhī jarē nē kām:

“Tā na pa ā jajē ho awŷr anē Papaj. Nom ixkót mē pa ho mē pa xwŷnhjē pix o na pa awŷr kēt nē. Mēānēn mē ō ri nhŷrmā mē kot ixkót amnhī xunhwŷr mā xwŷnhjaja na pa mē ho ixpimrāā tā mē ho awŷ. ²¹ Kē mē pahpyrā nē te hamaxpēr tipxi pyrā nē ri axpēn to pa. Nē pahte amnhī nhīpēx kót pix mā amnhī nhīpēx o pa. Koja mē

ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa nhũm mẽ kêp pahkwÿ hkêt xwÿnhjaja pahã mẽ omu mẽ ate mẽ hwÿr inhmênh ã apumunh kurê kumrêx.

²² Nê koja mẽ ixkukwak ri panhÿ hã te pahpyrà nê hamaxpêr tipxi nê ri pa pyràk o amnhĩ nhĩpêx o pa. ²³ Na pa htem te ixkre tipxi kamã mẽ itipxi pyràk o xepên nhĩpêx o ri ixa. Te pahte xepên nhĩpêx pyràk. Tã koja mẽ ixwakre kamã ã xepên nhĩpêx anhÿr o pa nhũm mẽ kêp pahkwÿ hkêt xwÿnhjaja ja hã mẽ omu mẽ hamaxpêr o: 'Nã pêr ãm hãmri na pre Tirtũm tãm mẽ pahwÿr Jejus mẽ. Kãm hapê htÿx tã mẽ pahwÿr kumê nhũm wrÿ nê amnhĩ xwar kãm hkwyjê japê nê.' Anhÿr o koja xepên mã pajarênh o pa.

²⁴ Amnepêm amrakati ri pa pre amã ijapê hã ri ixa. Tã ot pa jajê ho awÿ. Ka na ka pre inhmã mẽ agô. Tã ma awÿr inhmôr mã xãta wÿr na pa inhmã mẽ ãpir prãm nê. Koja mẽ nhÿrmã ma pahwÿr api pu mẽ pahpiitã pahpimràatã pamã xepên japê hã ri papa ho papa.

²⁵ E Papaj. Amex o amex tã mẽ kêp ixkwÿ hkêt xwÿnhjaja na kormã ate mẽ hwÿr inhmênh xwÿnh ã ixkôt hamaxpêr kêt nê. Nom mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjaja na mẽ kurom ja hã ixkôt hamaxpêr mex nê.

²⁶ Na pa ra ixprĩ hã mẽ kãm akapêr o amnhĩrĩt o ri ixa. Tã kot paj axte mẽ kãm akapêr kwÿ jarê. Amã ijapêta pyrà nê mẽ kãm xepên kĩnh ã xepên te pa kaxyw na pa mẽ kãm hã karô. Kot paj inhĩ hã mẽ hkôt ixa hkêt tã koja Pahkarôja mẽ hwÿr wrÿ nê mẽ hkarô mã agjê nê te pa mẽ hkôt ixa pyràk o mẽ hipêx. Ja na pa inhmã hprãm. Tã koja anê. Jakamã na pa ã mẽ ho awÿr anê. Tã ãm ja pix Papaj." Anê.

Nhũm pre ã Jejus ô Papaj mã mẽ inhnoo mã amnhĩ jarênh anê pa mẽ ixpiitã hã kuma.

18

Mê kot Jejus pynênh ã mẽ harênh

Matêwre 26.47-56; Makre 14.43-50;

Rukre 22.47-53

¹ Tã nhũm Jejus mẽ ixto Hipêêxã hwÿr pa. Hãmri nê ixkreja rũm ma tẽ nê Jerujarê rũm kato nê ma gô pê Kirô hwÿr tẽ pa mẽ hkôt ixa ho ixa xwÿnhjaja ma hkôt mra. Nê gô hã rê nê hikjê hã mẽ kot mẽmo pĩ hkô hkre xwÿnhja wÿr mra nê parpê ixkrĩ hpa. ² Na pre hte Jejus xatã hwÿr amnhĩ kôt mẽ ixto pa ho kuhê. Jakamã nhũm Jut Kariot kot mẽ kãm ôr mã xwÿnhhta ra kot hwÿr mẽ ixa ho ixkuhê xãta pununh mex. ³ Jakamã pa mẽ hwÿr pøj nê ixkrĩ hpa nhũm mẽ mẽ ixwÿr mra. Jut Kariot mẽ pôristijaja. Rôm nhô xwÿnhjê nhô pôristijê mẽ patre nhô pôristijaja nhũm mẽ mẽ ixwÿr Jut Kariot kôt

mra. Ijaew nhô pahijê nhÿ hã mẽ ixwÿr mra. Piitã wapohti jamÿ nê pô hpôk nê kanê jamÿ nê mẽ ixwÿr hpôk o kato. ⁴⁻⁵ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ wÿr mẽ omu mẽ kãnhmã xa nê ma mẽ kutã tẽ. Jut Kariot kot mẽ kãm ôr kaxyw nhũm amnhĩ tã omunh mex jakamã amnhĩ wÿr mẽ omu mẽ ma mẽ kutã tẽ. Hãmri nê mẽ hkaxpa nê mẽ omunh o xa nhũm Jut Kariot mẽ kuri xa nhũm Jejus mẽ omu nê mẽ kãm:

—Pa. Mêmioj japêr na ka mẽ pô hpôk o ri apa? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nã Jejus pê Najare nhô xwÿnh japêr o na pa mẽ ri ixa. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tÿ ot pa xa. Pa na ixpê Jejus. Anê.

⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri xepên pumu nê umaj katê ho axkamê nê kuhê. Nom katê ho pikamênh o ra rôrôk pa nê hikwÿ. ⁷ Hãmri nê kãnhmã kuhê hpa nhũm Jejus axte mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã amnhĩ jarê. Mêhō japêr o na ka mẽ apa? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Jejus pê Najare nhô xwÿnhhta japêr o na mẽ ri ixa kênã. Anê.

⁸ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa ra ixte mẽ amã amnhĩ jarênh kênã. Paa. Ijapêr o na ka mẽ ri apa. Jakamã kwa kêr ka mẽ ixkôt ri mẽ pa xwÿnhhtaja tanhmã mẽ ho hkêt nê. Kê mẽ mãmri anhrã nê ma mra.

⁹ Anhÿr o mẽ inhnê mẽ kãm kapêr. Na pre ra ham Hipêêxã mã mẽ ixtã kãm amnhĩ jarê nê kãm:

—Kormã mẽ kamã ixa ri ate inhmã ixihtÿx xã nhôrta o na pa mẽ htãnopxar mex o ri mẽ hkôt ixa.

Anhÿr o mẽ ixtã kãm amnhĩ jarênh jakamã nhũm ã mẽ inhnê mẽ kot unênh mã xwÿnhjê mã kapêr anê.

Simãw Pêtre kot mêhō pê hamak krãhyr ã harênh

Matêwre 26.51-54; Makre 14.47; Rukre 22.49-51

¹⁰ Hãmri nhũm Simãw Pêtre tee ri Jejus ã mẽ omu hãmri nê ô wapo kapa nê jam ho apê nê ho hamak nhikjê krãhta. Mawti jamak krãhta. Mawtijaja mẽô patre mã apênh xwÿnhjê hõ na pre nhũm Simãw Pêtre hamak krãhta. ¹¹ Hãmri nhũm Jejus ja hã omu nê nê kãm kapêr nê kãm:

—Tk. Kwa nã amarĩ xa nê akupÿm awapota hkãm haxã. Ixte mẽ anê amnhĩ xã htÿx kamã ijamak kaxyw na pa pre Inhĩpêêxã rũm amnê mẽ awÿr pika hwÿr wrÿ. Kêt inhmã kãm hprãm xã hkôt pix mã na inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixa hprãm. Jakamã kwãr mẽ mãmri tanhmã

kām ixto hprām xà hkôt māmri tanhmā ixto. Anē.

Mē kot Anas wýr Jejus o htēm ā mē harēnh Matēwre 26.57-58; Makre 14.53-54; Rukre 22.54

¹² Tā nhūm pōristi mē mē hkrāhtūm nē mēō patre nhō pōristijaja Jejus pynē nē hpa hpre hpa ¹³ nē ma Anas wýr o tē. Anasja Kajpas piinhō na pre. Nhūm Kajpas kormā amgrāja ā Anas pyrā nē kēp mēō patre maati. ¹⁴ Jakamā na pre ra Ijaew nhō pahijē mā Jejus jarēnh o:

–Nà kot puj mē Jejus pīr tokyx anē. Kē tapxipix ty pu mē arī mýrpē pahpiitā pajamakētkati nē ri papa. Anē.

Jakamā nhūm mē Jejus pynē nē kormā ma patre maati hwýr o tē.

Simāw Pētre kot Jejus kôt pa hkēt ā kot amnhī jarēnh

Matēwre 26.69-75; Makre 14.66-72; Rukre 22.54-62

¹⁵ Hāmri pa ixpē Juāw mē ixkrāmnhwý Simāw Pētre mē pa wa ma mē hkôt wa tē. Nhūm mē ra mē inhō patre maati nhōrkwý hwýr Jejus o axā. Nhūm patre maati kot ixpupunh jakamā nhūm kām āpēnh xwýnhja ixpumu nē inhmā anē pa mē hkôt axā. ¹⁶ Nom nhūm Simāw Pētre arī kapôt ā hakwa krem xa. Hāmri pa omu nē akupým hwýr tē nē mēhō niti kot hakwa kre jamār o ām xwýnhja mā anē nhūm kām kahē xà mē nhūm mē ixkôt axā. ¹⁷ Hāmri nhūm nita hprī hā omu nē kām:

–Xēē. Pēr apē mē kot unēnh nē o mōr mūj kôt ri mē pa xwýnhjē hō na ka mē? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kām:

–Tk. Nà ixte mēhō myti ata pumunhre hā. Anē.

¹⁸ Hāmri nhūm ra kôt ā kamāt nē ra kryy nē nhūm mē āpēnh xwýnh kwý mē mēō patre nhō pōristi hkwyjaja amnhīm kuto nē hā ànhunh o kuhē. Nhūm Simāw Pētre mē omu nē mē hwýr tē nē mē ihkō hā ànhunh o xa.

Patre maati kot Jejus kujjēr ā harēnh

Matēwre 26.59-66; Makre 14.55-64; Rukre 22.66-71

¹⁹ Rōm nhūm Anasja hēx rom tanhmā Jejus kujjēr to nē kām:

–E kwa inhmā amnhī jarē. Tanhmā na ka hte we akôt mē pa ho mē pa xwýnhjē jahkre hto ho apa wehe? Anē.

²⁰ Hāmri nhūm amnhī tā kām:

–Nà na pa hte mē piitā mē noo mā ri mē kām ixkapēr o ixpa. Tirtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre kamā nē Tirtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā pa hte mē piitā mē noo mā ri mē kām tanhmā ixkapēr to ho ri ixpa. Na pa hte nhýri ixpimxur pē ri mē kām tanhmā ixkapēr to ho ri ixpa

hkēt nē. ²¹ Tā ka ixtā mē kot inhmār o kuhē xwýnhjaja tanhmā ixtā mē hkukjēr to hkēt nē. Ām papxipix ri ixkukja. Kwa ixtā mē hkukja kē mē kot tanhmā ixkapēr mar to xà hkôt tanhmā amā ijarēnh to nà? Anē.

²² Hāmri nhūm patre nhō pōristi hōja kuma nē hwýr tē nē kām:

–Tk. Kwa na htem ā patre maati mā kapēr anhýr kēt nē. Na htem hā hpijaām o kām kapēr. Tā na ka axtem nē ri ā kām akapēr anē. Anē.

Hāmri nē hinep hkura.

²³ Hāmri nhūm Jejus amnhī tā omu nē kām:

–Kwa kot pa tanhmā mē amā amnhī to ixēx to ka mē hā inhma nē ri kormā tanhmā axpēn mā ixto akapēr to rý hā ixtak. Nom ām hāmri ixte mē amā amnhī jarēnh tā ka axtem nē ri inhūnep ixtak. Anē.

²⁴ Hāmri nhūm Anas tanhmā mar to hpa hāmri nē umre Kajpas wýr kumē. Na pre Kajpasja kormā hitom kām ri tanhmā amnhī nhípēx to ho nhý nhūm Anas mē kām anē nhūm mē kuma nē hwýr Jejus o tē nē ho axā. Arī hpa hpre rāhā hwýr o tē nē ho axā nhūm xa nē kām amnhī jarē.

Simāw Pētre kot axte Jejus kôt pa hkēt ā amnhī tā aprār ā harēnh

Matēwre 26.71-75; Makre 14.69-72; Rukre 22.58-62

²⁵ Nhūm Simāw Pētre arī mē ihkō hā ànhunh o xa nhūm mēhōja kām kapēr nē kām: –Kwa pēr apē Jejus kôt ri mē pa xwýnhjē hō na ka. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kām:

–Tk. Koký ixte mēhō nēj pumunhre hā. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm hpānhā mēō patre maati mā āpēnh xwýnhja māānēn omu. Simāw Pētre kot kēp hamak krāhyr xwýnhnta kwý na pre. Jakamā nhūm hprī hā omunh mex kurē kumrēx nē kām:

–Kwa nà ka na ka mūtār pī hkōta kamā mē ihkō hā xa pa apumu. Anē.

²⁷ Hāmri nhūm tee ri kuma nē axte mē kām amnhī tā aprār kām hihtýx nē. Jao ra mē kām amnhī tā aprār o axkrunēpxija mē nhūm krāhyre hkār kurē kumrēx. Ra Jejus kot hkukamā harēnh xà hkôt kēp hkwy hkēt ā amnhī tā aprār o axkrunēpxi.

Jejus kot Pirat mā amnhī jarēnh

Matēwre 27.1-2, 27.11-31; Makre 15.1-20; Rukre 23.1-5, 23.13-25

²⁸ Hāmri nhūm mē ixpē Ijaew hkrāhtūmjaja ra Kajpas rūm Jejus o kato nē ma Pirat wýr o tē. Piratja na pre te Rōmjē nhō pahī pē Sesti mā mē ixpē Ijaew jamār o pa nhūm mē ma hwýr o tē. Nhūm ra myt kator grire nhūm mē hwýr o tē nē ōrkwý kapem o xa. Pirat kēp Ijaew kēt jakamā nhūm mē ōrkwý hwýr gjēx kēt nē kapôt ā

kuhê. Na hte Ijaew kormã Pas ã hkĩnh hãmri nê nhãm mē kēp Ijaew kêt xwýnhjê nhõrkwý hwýr gjêx kêt nê. Koja mē hwýr agjê nê amnhĩ tomnu nê Pas ã apkur kêt nê. Jakamã nhũm mē Pirat wýr Jejus o tē no ãm hwýr o àr kêt nê. Æm ixkre kapem o xa. ²⁹ Hãmri nhũm Pirat mē hwýr kato nê omu nê hã mē hkukja nê mē kãm:

—Kwa tanhmã na we amnhĩ tomnuj to ka mē ixwýr o tē? Anê.

³⁰ Hãmri nhũm mē kãm:

—Nã kot amnhĩ tomnuj o pa xwýnh kênã. Jakamã na pa mē awýr o tē. Ate tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harênh mar nê mýrapê tanhmã ho kaxyw. Anê.

³¹ Hãmri nhũm mē kuma nê mē kãm:

—Tk. Kwa mē kamjaja ma amnhĩ kôt o tē nê amnhĩ krã hkôt tanhmã ho. Mē ate tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã omunh xã hkôt. Anê.

Hãmri nhũm mē tee ri kuma nê kãm:

—Kwa amnepê mē ixpê Ijaewjaja na pa pre htem kên o mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê tak o mē kupa. Tã na ra Rõm nhõ pahitija mē pamjaja mē ixte mē hpar nê mē ixkurê. Tapxipix kãm mē hpar ã àmnênh prãm. Jakamã kot kaj ý hã mē inhmã tanhmã hã axãmnhênh to kē mē kupĩ. Ra ja kaxyw mē kot mē ixkaxyw axãm kênã. Anê.

³² Rõm nhõ xwýnhjaja na htem mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê hpar kaxyw nê pĩ kahpa hã mē hanhõ nê mē kupa. Nhũm Jejus amnhĩ kukamã tanhmã mē kot hprĩ to hã mē omunh mex jakamã ra hprĩ hã mē inhmã mē kot tanhmã hipêx to hã mē harê. Jakamã nhũm pre ã Ijaew Pirat kot mē kãm hprĩ prãm xã ã kãm kapêr kãm xihtýx anê.

³³ Hãmri nhũm mē kuma nê akupým õrkwý hwýr axã nê amnhĩ wýr Jejus ã karõ nhũm hwýr axã nhũm kãm:

—E kwa inhmã amnhĩ jarê. Xã apê Ijaew nhõ pahi na ka? Xã ka na htem amnhĩ wýr akãm hamak o pa? Anê.

³⁴⁻³⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Tý ãm hãmri na ka ã ijarênh anê. Nom jar pika ja kamã ixpê mēõ pahi hkêt. Axtem ixpê mēõ pahi na pa. Mo kaxyw na ka ã ixkukjêr anê? Xã na pre mēhõ ixte mē anhõ pahi Sesti kutã ixãm ã amã ijarê ka ama nê tee ri ixkukamã ajamaxpêr? Nã xã ãm hãmri amã Tirtũm kot Ijaew wýr inhmênh ã ixpumunh prãm? Mo kaxyw na ka ã ixkukjêr anê? Anê.

Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Tk. Mo kot pa kêt ri axtem nê Tirtũm kot Ijaew wýr amênh ã akukja? Mē apyrã nê ixpê Ijaew kêt kênã. Mē kot ixwýr ato htêm xwýnhjaja na mē ã ate amnhĩ jarênh anhýr ã ajarênh anê. Nã mē akwýjê mē mē anhõ patre krãhtũmjaja na mē ã inhmã ajarênh anê. Jakamã e aprĩ hã inhmã amnhĩ jarê.

Tanhmã na ka we amnhĩ tomnuj to nhũm mē ixwýr ato tē? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê kē axte kãm:

—Nã ixpê pyka ja kamã mē õ pahi hkêt. Kop ãm ixpê pyka ja kôt mē õ pahi ronhýx ra ixkõt ri mē pa xwýnhjaja tanhmã ixtã mē ato. Nom jar ixpê mē õ pahi hkêt. Æm axtem ixpê mē õ pahi na pa. Æm hãmri na pa ã amã amnhĩ jarênh anê. Anê.

³⁷ Nhũm ã kãm amnhĩ jarênh anê hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Xã apê mē õ pahi hõ na ka? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tý. Nã ãm hãmri na ka ã ijarênh anê. Na pa pre amnê pikaja wýr wrý nê jar mē akamã ixkato nê mē akamã ixàptàr. Ixte tanhmã mē kãm ixkapêr to ho ri ixpa kaxyw na pa pre wrý nê mē akamã ixpa nê ãm hãmri mē kãm ixkapêr o ri ixpa. Na pa hte tãm ixkapêr o ri ixpa. Tã mē kot ixkapêr mar nê ixkõt ri amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwýnhjaja na htem ixpê mē õ pahihtĩ hã ijarênh o pa. Anê.

³⁸ Hãmri nhũm Pirat kot tãm kãm kapêr ã amnhĩ jarênhja ã kuma nê kãm:

—Tk. Aa ixte pika ja kamã mēhõ pumunh nhũm tãm kapêr o pare hã. Anê.

Hãmri nê kapêr ã kuma nê tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nê akupým Ijaew wýr ho kato nê mē kutã o xa nê mē kãm:

—Kwa tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã.

³⁹ E mē inhma. Na pa hte amgrã mē arĩgro pê Pas kãm mē amã mē hagjênh xã rũm mē akwýjê ho hpýnh nê mē hapõj nhũm mē hamakêtkati nê amnhĩx ri pa. Ka mē ja hã omu nê Pas ã akĩnh nê. Jakamã e. Pa mē amã mē anhõ “pahihtĩ” jarênhja mã inhũre. E na pa ra kãm inhũre. Anê.

⁴⁰ Hãmri nhũm mē tee ri ã kapêr anhýr ã kuma nhũm ja mē kēp omnuj týx nê. Nhũm mē hã kãx pê gryk kamã kãm kapêr kãm hihtýx nê kãm:

—Tk. Kwa na kãm anhũrer kêt nê. Kêt Parapas mã mân anhũre. Anê.

Parapasja na pre hte tanhmã amnhĩ tomnuj týx to ho ri pa nhũm prem mýrapê unê nê haxã. Tã nhũm mē axtem nê Pirat kot kãm urer prãm xã Jejus kaga.

19

*Mê kot Jejus tak ã mē harênh
Matêwre 27.27-31; Makre 15.16-21;
Rukre 23.20-25*

¹ Tã nhũm Pirat akupým õrkwý hwýr Jejus o axã nê õ pøristijê mã hã amýnê nhũm mē hwýr mra nê htak o kuhê. ² Hãmri nê kēp pahi hã hpêr o pikênh kaxyw kãm pahi hã mē ahkã nhĩpêx nê hkrãm haxã. Nom axtem mēmo mrõnhĩ te kot ronh kanêre pyrãk xwýnhja nhũm mē hikãx nê hkrãm haxã. Nê kēp pahi hã mē ê kamrêk py nê kãm haxã.

³ Hāmri nē xatā hwýr mra nē hinep htak nē hā hpēr o pikēnh o xa nē kām:

—E apē Ijaew nhō pahi punuti na ka. Anē.

⁴ Hāmri nhūm Piratja akupým Ijaew wýr kato nē mē kām:

—E koja inhō pōristi akupým mē awýr ho kato ka mē omu. Na pa tee ri kot tanhmā amnhī tomnuj to hā hkukja. Pēr tanhmā kot amnhī tomnuj to hkēt kēnā. Anē.

⁵ Hāmri nhūm Jeus kato nē arī pahi hā àhkà tu nē ê kamrêk jaxà nē o xa nhūm Pirat mē kām:

—E kwa mē omu nē kamā axukapri hkēt wehe. Anē.

⁶ Hāmri nhūm patre krāhtūmjē mē mēō pōristijaja tee ri ja hā kuma nhūm ja mē kēp omnuj nē. Hāmri nē hā kām kapēr kām hihtýx nē kām:

—Tk. Kwa nà pī kahpa hā mān anhō. Kē pī kahpa hā mān ajēt nē ty. Anē.

Hāmri nhūm tee ri hā mē kuma nē mē kām:

—Nà mē kam nē ma amnhīm o tē nē mē kam amnhīm ho anē. No pa kot paj ho anhyr kēt nē. Mo mýrapē kot pa kēt hā amýnē nhūm mē kupi? Nà kwarī kot pa ho anhyr kēt nē. Anē.

⁷ Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

—Kwa kēp Tirtūm Kra hā amnhī jarēnh kēnā. Mē inhīgétjaja na prem ā mē ixte amnhī jarēnh anhyrja nē mē inhmā kapēr pa htem ā amnhī jarēnh anhyr kēt nē. Kojā mēhō ā ri amnhī jarēnh anē nhūm mē ja mýrapē kupi. Anē.

⁸ Hāmri nhūm Pirat tee ri Jeus kēp Tirtūm Kra hā amnhī jarēnhja ma nē kām uma nē kām tanhmā ho hprām kēt nē. ⁹ Hāmri nē akupým ōrkwý hwýr ho axà nē axte hkukja nē kām:

—Kwa aprī hā inhmā amnhī jarē. Nhýhýnh na ka pre mē ixwýr mō? Anē.

Nom nhūm axte tanhmā kām nē hkēt nē. Ām arī akryk mar o xa. ¹⁰ Nhūm tee ri omu hāmri nē kām:

—Kwa xà ate ixpumunh kēt? Inhý hā na htem mē kupa nē inhý hā akupým mē hapój. Tā ka pēr aprī hā inhmā tanhmā amnhī jarēnh to hkēt nē ri akryk akuhē. Anē.

¹¹ Hāmri nhūm Jeus kām:

—Nom Tirtūm nhý hā pix mā na ka hte ā amnhī nhīpēx anē. Kēp ām Tirtūm kām ja prām kēt ronhýx ka tee ri tanhmā amā ixto hprām hkaprý. Tām kot mē ixkaxyw axām kēnā. Tā mē kot awýr inhmēnh nē ri ixtyk ā ijarēnh xwýnh pē Ijaew nhō pahijaja. Ra mē kot ixkaga jakamā na mē ā amā ijarēnh anē. Jakamā mē kot amnhī tomnuj týx o ajakrenh. Anē.

¹² Hāmri nhūm Piratja tee ri ā kapēr anhyr ā kuma nē kot kām urer prām nē. Hāmri nē akupým Ijaew wýr kato nē hā mē kām kapēr nhūm mē tee ri kot kām urer kaxyw

ā amnhī jarēnhja ma nē kām ja prām kēt kumrēx. Jakamā kaxpē nē kām kapēr nē kām:

—Kwa nà ra kēp mē inhō pahi hā kot amnhī to hēx kēnā. Kot mēhō ā ri amnhī jarēnh anē nhūm Rōm kamā mē panhō pahi Sestija ja hā harēnh ma nē kamā gryk týx nē. Tā kot kaj kām anhýre nhūm ajarēnh ma nē akamā gryk nē. Anē.

¹³ Hāmri nhūm tee ri mē kuma hāmri nē ma pahi kot tanhmā mē harēnh to xà hā kēn pota wýr ma tē nē hā nhý. Mē ixpē Ijaew kapēr kām mē ixte kām: “Kapata” jarēnh xwýnhja wýr kot tanhmā Jeus jarēnh to kaxyw ma hwýr tē nē hā nhý nhūm mē hwýr o tē.

¹⁴ Hāmri nhūm ra arīgro pē sēsta. Mē ixpē Ijaewjaja mē ixte Pas ā amnhī tomnuj mýrapē mry hkwy hpar nē Tirtūm kót pix mā amnhī nhīpēx ā amnhī jarēnh xà hā arīgroja kato. Jakamā nhūm kaxkwa nhīpōk ri myt nhý nhūm Piratja mē kot Jeus kator ā harēnh prām xaj arī mē kām ho mē ō pahi hā harē nē mē kām:

—E ota mē anhō Pahihitita. Anē.

¹⁵ Hāmri nhūm mē tee ri ā harēnh anhyrja ā kuma nē kām:

—Kwa apī ri. Ma o tē nē pī kahpa hā anhō kē tokyx ty.

Anē nhūm tee ri mē kuma nē mē kām:

—Kwa nà. Kēp mē anhō pahi kēnā kot paj kēt ri axtem nē mē apē kupi. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Nà kēp mē inhō pahi hkēt. Pahi Sesti pix na kēp mē inhō pahi. Anē.

Mē kām Sesti hkīnh kēt tā ā kām Jeus htyk prām xaj ri harēnh anē. ¹⁶ Hāmri nhūm Pirat tee ri ja hā mē kuma nē tā Jeus ā pōristi mā karō nē mē kām:

—E mē māmri ma o tē nē pī kahpa hā anhō kē ty. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma o tē.

Mē kot pī kahpa hā Jeus nhōr ā mē harēnh

Matêwre 27.32-44; Makre 15.21-32; Rukre 23.26-43

¹⁷ Hāmri nhūm pōristija Jeus mā ō pī kahpa gō nhūm kutu nē ma mē hkôt hkjēnh o mō. Nhūm mē krī rīm ho kato nē ma hixēt prék wýr o tē. Hixēt prékja mē kot harēnh o: “Korkot” anē. No mē ixpē Ijaewjē kapēr kām na pa pre htem harēnh o “Mē hkrā hi xà” anhyr xwýnhja wýr nhūm mē ma o tē nē hā ho api. ¹⁸ Hāmri nē pikap pī kahpa xi nē hā Jeus xi nhūm hā nō nhūm mē prek o ĩhkra ho htýx nē hpar o htýx. Hāmri nē kaxyw hkakwý nē hkakwýnh pa nē kamā pī kahpata xām nē hity hpa nhūm Jeus kýx pē ajēt. Hāmri nhūm mē māānēn wa ho haméxkrut nē pī kahpa hā wa kunhō nhūm wa kuri ajēt. Wa kot tanhmā amnhī tomnuj

to xwýnhja wa ho akutā Jejus nhîjê nhùm wa urák nê kýxpê ajêt.

¹⁹ Hāmri nhùm Piratja ô pôristi mā anê nhùm mē tap ô py nê hā tanhmā kagā hto nê kagā ho:

IJAEW NHŌ PAHI JEJUS NA JA
KÊP NAJARE NHŌ XWÝNH

²⁰ Nom mē ixpê Ijaew kapêr pix kām hā kagā hkêt nê. Māānēn Gresjê kapêr kām nê Raxîjê kapêr kām nhùm mē māānēn hā kagā nê Jejus mýri kunhō. Hāmri nhùm Ijaew kwýjaja Jerujarê rúm hwýr mra nê mē kot ā hā kagā nhîpêx anhýrta pumu nê kamā harê. Jerujarêja hixêt prêeta wýr jawý jakamā nhùm mē kurúm ohtō nê hwýr mra nê omunh o kuhê. ²¹ Hāmri nhùm patre hkrāhtümjaja tee ri ā Jejus jarēnh anhýr ā kagāta pumu nhùm ja mē kēp omnuj nê. Jakamā nhùm mē ma Pirat wýr mra nê kām:

—Kwa mon ka ri hā mē kām anê nhùm mē axtem nê ā ri kagā nhîpêx anê? Kwa nā kēp mē inhō pahi hkêt. Ām htýx ri kot ā kot amnhî jarēnh anhýr o pa kēnā. Kwa hā kagāja o anhîpa nê hpānhā hā kagā ho: “Kêp Ijaew nhō pahi hā kot amnhî to hêx xwýnh.” Anhýr o hpānhā hā hipêx nê anhō nā? Anê.

²² Hāmri nhùm mē kuma nê mē kām:

—Tk. Nā pa ho ixpinhpanh kêt nê. Ra ixte hā kagā hpar kēnā. Anê.

Pôristijaja kot axpēn mā Jejus xê ho pi-grānh

Matêwre 27.35-36, 27.55-56; Makre 15.24; Rukre 23.34

²³ Hāmri nhùm pôristijaja kot axpēn mā Jejus xê o pi-grānh kaxyw amnhî tā haxwýr o tē. Mē kēp 4 no nhùm Jejus xê kēp 5 jakamā nhùm mē amnhî kôt ho 4 nê haxwý nhùm pyxi nê hprā. ê rytita. Na pre hipêx muxre. Nhýhýnh hkayr xā pumunh kêt kumrêx. ²⁴ Jakamā nhùm mē omu nê kām hkîn nê. Hāmri nhùm hō kot amnhîm hpyr nê ho arík kaxyw nhùm mē hā kēnre ho jōka. Na pre ra Tirtüm kapêr ā kagā htüm kot mē hkukamā ja hā mē harēnh nê mē harēnh kot: Na prem axpēn mā ixê o anhgrā nê hā kēnre ho jōka ho hkrī.

Anhýr o kot mē hkukamā mē harēnh. Tā nhùm mē ra hkôt ā amnhî nhîpêx anhýr o hkrī.

Jejus kot Juāw nhîhkram katorxā jaxār ā harēnh

²⁵ Nhùm Jejus par pē katorxā xa. Nê htōx nê Kropti hprō Marir nê Marir Matarēn mē nhùm mē Jejus katorxā nhîhkō hā Jejus pumunh o kuhê. Nhùm amnhî tā mē omu ²⁶ nê mē kuri pa ixpê Juāw pumu. Hāmri nê kēp ixkrāmnhwý mex ā ixtā katorxā mā kapêr nê kām:

—E ota Juāwta. Koja ixpānhā te kēp akra pyrāk o anhîpêx nê tanhmā ato ajuta hto ho pa. Anê.

²⁷ Hāmri nê hpānhā pa inhmā kapêr nê inhmā:

—E Juāw. Kêr ka te kēp akatorxā pyrāk o inhmā hipêx mex o ri apa.

Anhýr jakamā pa kuma nê kot inhmā hā karō xā hkôt inhōrkwý hwýr haxā nê amnhî kôt ri ho ixpa.

Jejus htyk ā harēnh

Matêwre 27.45-56; Makre 15.33-41; Rukre 23.44-49

²⁸ Tā nhùm Jejus ra amnhî pumu hāmri nê hamaxpêr o:

—Nā Inhîpêxā kot mēmoj tā inhmā karōta na pa ra kām ho anhýr o hitep xā xir kaxyw. Anê.

Hāmri nê kām kôr ā amnhî jarê. Nom ra hkukamā Tirtüm kapêr ā kagā htüm kot htyk kaxyw nê kām kôr kukamā harēnh jakamā nhùm ā amnhî jarēnh anê nê kapêr o: Nā na pa ra inhmā kôr nê. Anê.

²⁹ Nhùm hpar pē guhkrax kām wîhti punureta ām jakamā nhùm mē ā kot amnhî jarēnh anhýrja ma nê kaxyw mēmo rerek py nê o tē nê kaxyw pī ryti hō py nê ho hkanhwý. Nê akupýn o tē nê ho wîhti mā haxā nê kām kupê. ³⁰ Nhùm hkaō nê hkaōr pa hāmri nê kapêr o:

E nā hāmri na pa ra mē piitā mē kot amnhî tomnuj pānhā amnhîrer pa. Jao ra Inhîpêxā kām hprām xā hkôt kām tanhmā amnhî nhîpêx to jatür xām kumê.

Anhýr o amnhî jarēnhja kôt ahpar mā hkrā nê ty.

Mē kot kô xwa ho Jejus kamnhwýr ā harēnh

Wam Juāw 5.6-8

³¹ Nhùm ra sêsta nhùm apkati nhùm mē inhō arîgromnu pē sap kaxyw. Sapja ā na hte mē ixpê Ijaew mē ixkîn pē Pas ā ixkîn rûnh o ixpa. Nhùm mē kām sap ā arî mē htyk nê mē harir xwýnhjê pumunh prām kêt jakamā nhùm Ijaew krāhtümjaja ma Pirat wýr mra nê kām:

—Kwa pôristi mā anê kē mē tokyx mē hte hi kuka kē mē htyk tokyx anê. Kē mē tokyx mē o wrý nê ma mē o mra nê mē hagjê. Kormā sap kêt ri. Anê.

³² Hāmri nhùm mē kuma nê ô pôristijê mā anê nhùm mē ma mē hwýr mra nê akutā wa kot Jejus nhîjê nê jêt xwýnhnta wa kumrêx wa hte hi hkwyr. ³³ Hāmri nê hpānhā Jejus wýr tē nê omu nhùm ra htyk mex nê ajêt nhùm mē ja hā omu nê kēp hte hi hkwyñh kêt nê. ³⁴ Nhùm pôristi hōja kô xwa py nê ho ihkjê rúm hkanhwý nhùm hkamrō mē i kagō ahkā nê hprôt nhùm mē hkwyja omunh o kuhê. ³⁵ Nê ixpê Juāw na pa pre ijaxwýja

20

Jejus akupým htír ā harēnh

Matêwre 28.1-10; Makre 16.1-8; Rukre 24.1-12

mē ihkô hā xa nē ja hā omunh jakamā pa ā mē amā hā kagā anē. Ām hāmri na pa mē amā harē nē hā kagā. Mē ate kamā harēnh nē harēnh mar nē hkôt ajamaxpēr kaxyw.³⁶ Na pre ra Tirtūm kapēr ā kagā htūm kamā ra hkukamā tanhmā kot mē pahwýr mēnh xwýnhta jarēnh to nē hā kagā. Nē hā kagā kot:

Koja mē nhýhýnh hi hkwýnh kêt nē. Anē. Tā nhūm mē ra hā kagāja kôt ā hipêx anē nē kēp hi hkwýnh kêt nē.³⁷ Nē Tirtūm kapēr ā kagā htūmja määnēn ja hā harēnh kot:

Mē kot hpīr nē hkanhwýr xwýnhja koja mē hpar pē omunh o kuhê. Anē.

Tirtūm kapēr ā kagā htūm kamā ā Jejus tyk kukamā harēnh kot anhýr.

Mē kot Jejus jaxār ā mē harēnh

Matêwre 27.57-61; Makre 15.42-47; Rukre 23.50-56

³⁸ Tā nhūm Juje pē Arimatej nhō xwýnhja Jejus ra htyk ā omu nē ma Pirat wýr tē nē hā kām kapēr. Kot ma o mōr nē tokyx haxār kaxyw. Na pre ra Jejus kôt amnhī xām nom Ijaew krāhtūmjē pymaj mē kām amnhī to amnhīrīt kêt nē. Jakamā nhūm ma Pirat wýr tē nē hā kām kapēr nē kām:

–Pa e ot pa awýr tē. Ixte mēmoj tā amā ixkapēr kaxyw. Kot kaj apu inhmā “ý” anhýr japēr. Kwa xā kot pa ma Jejus o mō nē haxā? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kām: “Nā māmri ho anē.” Anē hāmri nhūm ma hwýr tē nē ho wrý nē kumý nē ma haxār mā o mō.³⁹ Nhūm Nikotēja ma hkôt tē. Amnepē mā kot kamāt kām Jejus wýr htēm nē wa axpēn mā kapēr o ýr xwýnhta. Jakamā ma Juje hkôt tē. Nē amnhī kôt mē hkuxwa xā hkwý ho mō. Ām ho mōr rax kumrêx. Ho 34 kir nē kutu nē o mō. Mē hkuxwa xāja na pre mē kot mēmo kuxwa xā mā “mīra” nē “aroe” anhýr jarēnhja nhūm kaxyw hkwý jakā nē ho ahkā nē ho mē hkuxwa xā nhīpêx. Hāmri nē kutu nē ma Juje kot Jejus jaxār nhūm kot ho hkuxwa kaxyw hkôt o mō.⁴⁰ Hāmri nhūm wa ho kupêxê kukōnh pa nē ho Jejus kupu. Mē ixpê Ijaew mē ixte mē htykjê jagjēnh kaxyw ā mē hipêx anhýr xā hkôt nhūm wa ā hipêx anē nē haxā.⁴¹ Nhūm ra mē kot pī kahpa hā nhōr xā tā mē kot mēmo pī ho pa nē hkre xwýnh kwý kuhê. Nē kamā kēn kre nyw. Kormā mē kot kamā mē htykjê hō jaxār kêt xwýnhta.⁴² Jakamā nhūm wa omu nē axpēn mā:

–E kwa pu hwýr Jejus o tē nē kamā mán tokyx haxā. Kēr pu kormā sap kêt ri ra tanhmā amnhī to hpa. Anē.

Hāmri nē hwýr kumý nē o tē nē kamā haxā nē hā hitom pa hāmri nē ma akupým krīm wa tē.

¹ Tā nhūm sap tē nē hapêx nē hpānhā semān nyw krax xā pē tōmík. Hāmri nhūm Marir Matarēn kwýhtā kānhmā nhý. Kormā myt kator kêt ri kānhmā nhý nē ma kēn kreta wýr tē. Nē hwýr pōj nē tee ri hitom xā hā kēn rax pumu. Nhūm ra nhām hakwa kre kuhpa hā ri hkwý nhūm omu nē tee ri hkukamā hamaxpēr pē omunh o xa.² Hāmri nē awjanā nē ma akupým hprôt nē nhýri Simāw Pêtre nē pa ixpê Jejus krāmnhwý mex ā wa ixpumu nē hkaprī kamā wa inhmā harē nē wa inhmā:

–Xê na pēr mē pahpê mē panhō Pahihti kapa nē nhýhým ma o tē. Xê nhýhým mán pre wem o tē? Anē.

³ Hāmri pa wa kuma nē hwýr ixprôt kurê kumrêx.⁴ Hāmri pa Simāw Pêtre mā wa nē ixkumrêx hwýr pōj.⁵ Nom kormā kēn kre hwýr ixār kêt ri kormā hakwa krem inhkôt nē kaxwýnh kām nōr xā kamā Jejus japēr ixrīt o xa. Nhūm kupêxê nhīrê pix nō pa omu.⁶ Hāmri nhūm Simāw Pêtre ixkôt tē nē ixrom krem ār kurê kumrêx nē kupêxê nhīrêta pumu.⁷ Nē hkrā kupu xā pumu nhūm axtem hkrā muxre nē ahte nō.⁸ Hāmri pa hkôt axā nē nōr xā kaprý pumu nē ija-maxpēr o:

–Héxta waa nē. Nā mán akupým htír. Hā na nōr xā hkaprý mex nē. Nā mán akupým htír kām ga. Anē.

⁹ Ra Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja kukamā akupým htír ā harēnh tā pa wa kormā ixprī hā ja hā omunh kêt nē. Tā kēn kre kaprý pumu nē kām ijamaxpēr kurê kumrêx.¹⁰ Hāmri nē wa ixkato nē awjanā nē ma akupým wa ixkwýjê hwýr wa tē.

Jejus kot Marir Matarēn wýr kator ā harēnh

Makre 16.9-11

¹¹ No nhūm Marir Matarēnja arī kēn kre kapem hkaprī nē mýr o xa. Nē mýr pē hikôt nē kēn kre kamu¹² nē kamā Tirtūm kapēr o wrýk xwýnh wa ho axkru nē wa omu. Nhūm wa ê jakajre kamā wa nhý. Nhūm hōja hkrām nhý nhūm hōja htem nhý.¹³ Hāmri nē wa Marir Matarēn mā kapēr nē kām:

–Kwa mon ka ri omu nē amýr o xa? Anē.

Nhūm kām:

–Xê nhūm. Na prem ma nhýhým mē ixpê mē inhō Pahihtija mý nē ma o tē nē hpānhā nhýri kuxi. Anē.

¹⁴ Róm nhūm Jejus tām tē nē hkatut kôt xa nhūm Marir Matarēn ho hakêx nē omu nom hprī hā omunh kêt nē. Omu nē htyx ho axtem mēhō hā hkamnhīx.¹⁵ Hāmri nhūm kām:

—Kwa mon ka ri amýr o xa? Mëhõ na ka ri hapêr arít pê amýr o xa? Anê.

Hâmri nhùm kuma nê htýx ho pĩ hkre jamâr xwýnh ã hkamnhîx nê kãm:

—Xê xà ka na ka mē ixpê mē inhõ Pahihti ho ahkĩ nē ma o tē nē nhýri axi mē? Xê ka japêr nê akatát kót inhmã harê. Nhýri inhmã nõr xà jarê pa ma hwýr tē nē kumý nē man akupýn o tē nē akupým kên kre kamã kuxi. Anê.

¹⁶ Hâmri nhùm Jejus kãm hixi jarê nê kãm:

—Kwa Marir Matarên. Amnê ixpumu nê arĩ ã akapêr anê nà. Anê.

Hâmri nhùm jatã hprĩ hã kuma nê ho hakêx nê amnhĩ jaêr pê hprĩ hã omu nê kãm:

—Xê Pahihti. Xep ka na ka. Hêxta gãã nê. Anê.

Nom mē ixpê Ijaew kapêr kãm Pahita jarênh o: “Raponĩ” anê. Nhùm ã kãm kapêr anê hãmri nê axte ma nhýhým kêp htêm pymaj hpa hã kupy. ¹⁷ Hâmri nhùm kãm:

—Kwa inhmã anhüre. Na pa kormã ma akupým Inhípêêxã hwýr ixápír kêt nê. E tokyx ma akupým tē nê ixtõ nê ixtõxjê mã ijarê. Na ka prem apê ixkrãmnhwý pix tã ra mē apê ixtõ nê ixtõx na ka mē. Jakamã ma akupým mē hwýr tē nê mē kãm ijarê. Nê mē kãm: “Na Jejus mē awýr pêr mēnh o: ‘Kot paj tokyx ma akupým Inhípêêxã Tirtúm wýr apĩ. Nom kêp pa Inhípêêxã pix kêt mãânên kêp mē Anhípêêxã na. Nê mãânên kêp mē anhõ Tirtúm na.’ Anhýr o mē awýr pêr mē.” Anê. E ma akupým mē hwýr tē nê tokyx ã mē kãm ijarênh anê. Anê.

¹⁸ Hâmri nhùm kuma nê ma akupým mē ixwýr tē nê mē inhmã awjarê nê mē inhmã:

—Xê na pa ham mē panhõ Pahihtita pumu. Na akupým mē pamã htír. Anê.

Hâmri nê mē inhmã kot tanhmã kãm kapêr to hã harê pa mē kuma nê tee ri hkukamã ijamaxpêr.

*Jejus kot hkwyjê hwýr kator ã harênh
Rukre 24.36-43*

¹⁹ Tã nhùm tòmĩk nê kamàt pa mē Jejus kôt ixpa ho ixpa xwýnhjaja axpên wýr akuprõ hãmri nê Ijaew krãhtúmjê pymaj hakwakre kahê hpa nê axpên mã ixkapêr o ixkrĩ. Nhùm Jejus mē ijaêr pê nhýhýnh mē ixwýr axã nê mē ixkuri xa nê mē inhmã:

—Pa. Xà kormã mē anhõt kêt? Anê.

²⁰ Hâmri nê mē inhmã amnhĩ nhĩhkra kamã prek tatak xà jahkre nê hakýx kôt mē kot hkanhwýr xàja nhùm mē inhmã hahkre. Pa mē akupým htír kãm omu nê ixkĩnh týx kumrêx. ²¹ Hâmri nhùm mē inhmã:

—E kwa kêr ka mē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o amã ma ho ri apa hkêt nê. Na pre Inhípêêxãja mē awýr inhmê pa pre wrý. Tã kot paj amnhĩ pyrà nê mē piitã mē hwýr mē arê. Anê.

²² Hâmri nê mē ixkaxyw htyyxã mē nê mē inhmã Tirtúm mē wa Karõ jarê nê mē inhmã:

—E koja Tirtúm mē wa Ixkarõja wrý nê mē akarõ mã gjêx pa. ²³ Ka mē ý hã ma mē piitã mē hwýr apa nê mē kãm Tirtúm kapêr jarênh o ri mē hkõt apa. Nê nhýri mēhõ pumu nê inhý hã kãm: “Kot kaj Tirtúm kôt amnhĩ xãm nhùm amnhĩ tã apumu nê anê ate amnhĩ tomnuj rênh pa.” Anê. Ka mē ã kãm akapêr anê nhùm mē ama nê hkõt amnhĩ xãm nhùm Tirtúm amnhĩ tã omu nê nê kot amnhĩ tomnuj rênh pa. Nom koja mē ama nê ãm mē ama nê mē hkõt amnhĩ xãm kêt japêr ka mē inhý hã kãm: “Nà kot kaj Tirtúm kôt amnhĩ xãm kêt nê nhùm anê ate amnhĩ tomnuj rênh kêt nê.” Anhýr o kãm akapêr nhùm Tirtúm ho anê nê nê rênh kêt nê. E kêr ka mē ã inhý hã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri apa. Anê.

Nhùm pre ã Jejus mē inhmã kapêr anê hãmri nê kato nê ma nhýhým tē.

*Jejus kot Tomas mã kapêr ã harênh
Matêwre 28.17*

²⁴ No nhùm mē inhõ pê Tomas pihpohtita kormã mē ixkĩnhã akupým Jejus htír kãm omunh kêt nê. Na pre ma kape hã tē nhùm wakre kamã mē ixwýr axã nê mē inhmã kapêr hãmri nê ma nhýhým tē. Jakamã nhùm Tomas akupým mē ixwýr tē nê axã pa mē kãm harê nhùm tee ri mē inhma nê mē ixkõt hamaxpêr kêt nê. ²⁵ Nê mē inhmã:

—Nà kot pa ihkra kamã prek tatak xà pumu nê kamã inhĩhkra hkrã jaxã. Nê hakýx kôt hkanhwýr xàta pa mã ho anê nê omu nê kamã inhĩhkra hkrã jaxã nê rĩ kormã akupým htír kôt ijamaxpêr. Anê.

²⁶ Tã nhùm semãn pyxi nê hapêx pa mē axte axpên wýr akuprõ nê axte Ijaew krãhtúmjê pymaj amnhĩ tã kahê htýx nê ixkrĩ. Nhùm Tomas tã mē ixkuri nhý. Hâmri nhùm Jejus axte nhýhýnh mē ixwýr axã nê mē inhmã:

—Pa. Na ka mē rĩ akrĩ. Anê.

²⁷ Hâmri nê Tomas pumu nê hwýr tē nê kãm ihkra pê nê kãm:

—E ota inhĩhkra kamã prek tatak xàta. Mãmrĩ kamã anhĩhkra hkrã jaxã. Nê hpãnhã ijakýx kôt mē kot ixkanhwýr xà kamã mã ho anê nê haxã nê akupým ixtír kôt ixpumunh kurê kumrêx. Anê.

²⁸ Hâmri nhùm kuma nê kãm:

—Nà pêr ãm hãmri apê inhõ Pahihti Tirtúm na ka. Anê.

²⁹ Hâmri nhùm kãm:

—Tý. ãm ano ho ixpumunh kôt pix mã na ka ixkõt ajamaxpêr. Tã no ãm koja mē nhýrmã mē amýr pê mē pa xwýnhjaja mē akĩnhã mē no ho ixpumunh kêt tã akupým ixtír ã ijarênh mar pix tã ixkõt hamaxpêr. Ja na mex kumrêx. Anê.

Juāw kot tanhmā amnhī jarēnh to hā harēnh

Rōmān 15.4; Wam Juāw 5.13

³⁰ Na pre Jejus kormā mē ixto pa ri mē inhnoo mē mēmoj tanhmā hipēx to rax nē nom kot paj kagàja kamā piitā hā kagà hpar kēt nē. ³¹ Ām hkwȳ pix na pa hē amā hā kagà. Mē ate mē ixpyrā nē omunh nē kēp Tirtūm Kra hā kot mē pakaxyw ām xwýnh ā omunh nē hkôt amnhī xunhwýr kaxyw na pa ā mē amā harēnh nē hā kagà anē. Tā kot kaj mē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwýr hāmri nē nhýrmā atyk tā nhūm akupým mē ato mē atūr ka mē ixpyrā nē kuri amex nē atūr tūm nē apa ho apa. Tā pa ā mē amā mēmoj piitā harēnh nē hā kagà anē.

21

Jejus kot hkwȳjê hwýr kator ā harēnh

Matēwre 26.32, 28.7, 28.10

¹ Tā nhūm Jejus axte hkôt mē ixpa ho mē ixpa xwýnh kwýjê hwýr kato. Himô pē Tipeja mýri. ² Pa mē ixpē 7 nē axpēn wýr akuprō. Na pre Simāw Pētre nē Tomas pihpohti nē Natānaew. Natānaewja Garirej kamā krī pē Kanā nhō xwýnh na pre. Nē wa pa wa ixpē Jēpetew krata wa nē wa inhīō wa pijakruuta wa. Pa prem wa mē nhýri axpēn wýr akuprō. ³ Hāmri nhūm Simāw Pētre mē inhmā:

—E pa jarāhā ma tep wýr tē nē hkwȳmnē. Anē.

Pa mē kuma nē kām:

—Tōe. Nā pa mē ijaxwýja ma akôt mō. Anē.

Hāmri nē mē ma himô rax pē Tipeja wýr mō nē kanôre mā agjē nē gōx kām kryhti rēnh o ixkuhē. Nom tee ri ho tep òmnēnh kaxyw rēnh o ixkuhē nē hōmnēnh kēt nē ixtā apkati nhūm tep amrakati kumrēx.

⁴ Tā nhūm myt kato nhūm Jejus gō mýri xa. Pa mē ixpiitā omu no ām ixprī hā kēp Jejus ā omunh kēt nē. Tā no nhūm tām xa. ⁵ Hāmri nē mē inhmā kapēr nē mē inhmā:

—Pa. E mǎn ka mē ra tep kwýmnēnh rax nē nā? Anē.

Hāmri pa mē kām:

—Tk. Nā mo tep? Amrakati kumrēx kēnā. Anē.

⁶ Hāmri nhūm mē inhmā:

—Xō wehe? Tōe. Axte mē axupōk rūm kryhti mē nē omu. Anē.

Hāmri pa mē mar xā hkôt ho anē nē kumē. Hāmri nhūm kamā tep hipu rax kumrēx nhūm utī rax nē. Pa mē tee ri ixte ho ixāpir kaxyw ri hkukjē. ⁷ Hāmri pa kēp Jejus ā omunh kurē kumrēx nē Simāw Pētre mā kām:

—Kwa pēr mē panhō Pahittita na. Anē.

Hāmri nhūm inhma nē hkīnh týx nē akupým hinōkà jaxà nē gōx kām mrō nē ma hwýr ho nana ho tē. ⁸ Hāmri pa mē hkôt kanôre kamā kryhti kjēnh o mō. Ra amgrā hwýr amgrire. Wýr 100 met pix jakamā pa mē hwýr ixpōx tokyx anē. ⁹ Nē pàr o hkre kura nē kuxi nē ijapōx pa nē Jejus wýr ixprōt nē mra. Nhūm ra mē ixkutēp kuto nē par nhīpēx nē nhýhýnh tep kwý par kām haxwý nē ho àr o nhý. Nē kaxyw pāwti nē amnhī ri haxwý nē o nhý. ¹⁰ Hāmri nē mē ixpumu nē mē inhmā:

—E mē amnē anhō tep o mra pu mē hkuxōt nē kuku. Anē.

¹¹ Hāmri nhūm Simāw Pētre akupým pàr wýr tē nē kryhti ho htýx xā hpôt nē amgrā hwýr hkjēnh o mō. Kamā tep rūnh pix. Nē ohtō nē. Kamā kēp 153 nē hikwý htā nhūm nhýhýnh kryhti hkwȳ pikaxōnh kēt nē. ¹² Hāmri nhūm Jejus mē inhmā:

—E kwa mē tokyx mra pu mē apku. Anē.

Hāmri pa mē kuma nē hwýr mra nē ixkrī pa. Hāmri nē tee ri omunh o ixkrī. Mē ixprī hā omunh mex kēt tā kot ā mē inhmā amnhī nhīpēx anhýr ā omu nē kēp mē inhō Pahihiti hkôt omunh kurē kumrēx jakamā hixi hā hkukjēr kēt nē. Ām akryk omunh o ixkrī. ¹³ Hāmri nhūm mē inhmā pāwti ho hkry pa. Nē hpānhā tep jamý nē mā ho anē nē ho hkry pa nē ho mē inhīpēx pa pa mē ixāpkur o ixkrī.

¹⁴ Nhūm Jejus akupým htír kām ra ahpýnhā mē ixwýr hapōx o axkrunēpxi.

Jejus kot akupým tām Simāw Pētre xām

Atre 20.28-31; Wam Pētre 5.1-4

¹⁵ Tā pa mē ra ixāpkur pa nē kànhamā ixkuhē nē gō mýri mra. Hāmri nhūm Jejus Juāw hkra Simāw Pētre mā tanhmā kapēr to. Nom ixpē Juāw nhūm kēp ixkra hkēt axtem Juāw ō hkra na pre. Jakamā nhūm Jejus kām kapēr nē kām:

—Kwa Simāw. Xā wa amā ijapē ho ate pika hkôt mēmoj piitā hakrenh par nā? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tý inhmā ajapē htýx kēnā Pahihiti. Ra ate ja hā amnhī tā ixpumunh mex. Inhmā ajapēē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tōe. Nā kēr ka inhmā mē kot ixkôt amnhī xunhwýr xwýnhjē jahkre mex o ri mē hkôt apa. Te ho òwēhti hkrare jamār xwýnh kot hamār mex o ri hkôt pata pyrāk. Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tōe. Nā kot paj amā mē ho anē. Anē.

¹⁶ Tā nhūm hā ahtūmre nhūm kē axte kām:
—Kwa Simāw. Xā we ām hāmri na ka inhmā amnhī jarē. Xā we amā ijapēē nā? Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tý. Ra ate inhmā ajapê hā xipumunh kēnā. Anē.

Hāmri nhūm kê axte kām:

—Tōe. Kêr ka inhmā mē kot ixkôt amnhī xunhwýr mā xwýnhjê jahkre mex o ri mē hkôt apa. Te ho ôwêhti jamār xwýnh kot ôwêhti jamār mex o hkôt pa xwýnh kot amnhī nhīpêx pyrāk. Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Nà kot paj amā mē ahkre mex o ri mē hkôt ixpa. Anē.

¹⁷ Tā hāmri nhūm hā ahtūmre nhūm kê axte kām:

—Kwa Simāw. Xà we ām hāmri na ka inhmā amnhī jarê? Xà we amā ijapê htýx kumrêx nā? Anē.

Hāmri nhūm tee ri amnhī tā kuma nē hkaprī nē. Ra kot amnhī tā hkukjêr o axkrunêpxi jakamā nhūm hkaprī nē tee ri hamaxpêr. Hāmri nē kām:

—Kwa Pahihti. Ate mēmoj piitā omunh par. Nē ate inhmā ajapê htýx ā xipumunh par kēnā. Anē.

Hāmri nhūm kê axte kām:

—Tōe. Kêr ka inhmā mē kot ixkôt amnhī xunhwýr mā xwýnhjê jahkre mex o ri mē hkôt apa. Te ho ôwêhti jamār xwýnh kot hamār mex o ri pata pyrāk. Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Nà kot paj amā mē ho anē Pahihti. Anē.

Simāw Pêtre tanhmā htyk to hkukamā harēnh

¹⁸ Nhūm Jejus arī Simāw Pêtre mā kapêr nē kām tanhmā htyk to hkukamā harēnh to nē kām:

—Kwa ixkapêr ma nē amnhī krā him haxār týx nē hā apa Simāw Pêtre. Nà korrmā anyw ri na ka pre hte ma nhýhým apa kaxyw nē anojarêht hāmri nē anhīndhka mex jagjê nē ma nhýhým amā apa hprām xā hkôt ri apa. Tā kot kaj apigêt nhūm mē apyné nē akahti hpre nē apa hpre nē ma nhýhým ato mō ka mē kām amnhī gō nē amnhī nē tanhmā mē kām nē hkêt nē. Amā mē hkôt amōr prām kêt tā māmri mē kām amnhī gō kê mē ma nhýhým ato mō. ¹⁹ Tā kêr ka arī ixkôt amnhī xām týx nē atír prām xāj mē umaj axte ixkaga hkêt nē. Hāmri nhūm mē apí nē tanhmā atyk to hā apumu nē amā Tirtūm kīnh ā apumunh mex kurê kumrêx. Hāmri nē atā Pahi Maati Tirtūm mex o mex ā harê. Anē.

Nhūm pre ā Jejus Simāw Pêtre tyk kukamā kām ujarēnh anē. Hāmri nē kām:

—E kêr ka ixte amnhī to htýx nē amarī mē kām ixām nhūm mē kot ixpírja pyrā nē ā amnhī nhīpêx anē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tōe. Nà kot paj hāmri tā ā amnhī nhīpêx anē Pahihti. Anē.

Juāw tyk kukamā tanhmā harēnh to hkêt ā harēnh

²⁰ Nhūm pre ā Jejus Simāw Pêtre mā tanhmā htyk to hkukamā harēnh anē. Hāmri nhūm kuma nē ixpê Juāw ā ixto hakêx nē ixpê Jejus krāmnhwý mex ā xipumu. Kormā Jejus htyk kêt ri kamāt kām mē ixàpkur o ixkrīta ā na pa pre ihkô hā ixàpkur o nhý nē kot mē kām ôr mā xwýnhhta nhīxi hā hkukja. ²¹ Jakamā nhūm Simāw Pêtre ixto hakêx nē xipumu nē ixtā Jejus kukja nē kām:

—Kwa no pêr pahkôt mōr mūj? Tanhmā koja we htyk to? Anē.

Hāmri nhūm kām:

²² —Nà kot paj amā tanhmā htyk to hkukamā harēnh hkêt nē. Kot pa inhmā arī kritpêm pa rāhā pa akupýn ixwryk prām nhūm arī pa nē htyk kêt rāhā pa akupýn wry. Kêr ka ri htyk kukamā tee ri tanhmā ajamaxpêr to hkêt nē. Ām ixkôt pix mā ate amnhī nhīpêx týx pix kukamā mām ajamaxpêr o ri apa.

²³ Anhýr o kām ijarēnh jakamā nhūm mē ixkwýjaja kot ā ijarēnh anhýrja ā kuma ma nē htýx nhýrmā ixtyk kêt ā ixkamnhīx. Nē gaa nē rī piitā axpên mā ā ijarēnh anhýr o pa. Nom na pre ā ijarēnh anhýr kêt nē. Na kêt pre ijarēnh o:

—Kot pa inhmā arī ri kritpêm pa rāhā pa akupýn ixwryk prām nhūm arī pa nē htyk kêt rāhā pa akupýn wry.

Anhýr o ijarê. Nom ām hāmri ixtyk kêt rāhā nhūm akupýn wryk ā ijarēnh kêt nē.

Juāw kot Jejus kot tanhmā amnhī to hā kagā hpar kêt ā kot amnhī jarēnh

Juāw 20.30-31

²⁴ E na pa mē amā Jejus kot tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa hā harê nē hā kagā. Ixpê hkôt ri ixpa ho ixpa xwýnhjê hô na pa ām hāmri ā hā kagā anē. Ka mē kamā harê nē ama nē ām hāmri ixte kagā nhīpêx kôt xipumunh mex kurê kumrêx. ²⁵ No na pre Jejus ām ja pix o anhýr o pa hkêt nē. Na pa ām mē amā hkwy pix jarê nē hā kagā. Na pre tanhmā ri mēmoj to rax kumrêx o ri pa. Nom kēp ām ixte kot tanhmā ri amnhī nhīpêx to piitā hā kagā hpar ronhýx hā kagāja katutxō rax kumrêx. Jao te ra kaxkwa htêp o mōr pyrāk.

Tā ām ja pix. Na hapêx.

Atre **Jejus nh̄y h̄a mē ahkre ho mē** **pa xw̄ynhjaja kot tanhm̄a** **amnh̄i nh̄ip̄ex to ho pa h̄a mē** **harēnh**

Rukre na pre kagaja nh̄ip̄ex. Na pre kēp tōtō nē hkwyjē kane ho pa. Nē Jejus nh̄y h̄a mē ahkre ho pa xw̄ynh pē Pawre kōt pa ho pa. Hāmri nē hamaxp̄er nē hkrāmhwȳ Teopre mā kagaja nh̄ip̄ex nē hw̄yr kumē. Nē kagaja kamā Jejus nh̄y h̄a mē ahkre ho mē pa xw̄ynh maatiŋjaja kot Jejus m̄yr pē tanhm̄a amnh̄i nh̄ip̄ex to ho pa h̄a mē harē.

Nē Ijaew nh̄o patrejaja nē mē hkwȳ pē Parijew nh̄o xw̄ynhjaja nē mē hkwȳ pē Sat-usew nh̄o xw̄ynhjaja kot Tirtūm kap̄er ā kaga htūm kamā harēnh nē mar nē hkōt amnh̄i nh̄ip̄ex tā Tirtūm Kra Jejus kōt amnh̄i nh̄ip̄ex kēt ā mē harē. Mē kot kēp Tirtūm Kra hkēt ā hkamnh̄ix jakamā na prem kām mē kot hkōt amnh̄i xunhw̄yr xw̄ynhjē kurē nē. Tā nh̄um Simāw Pētre mē Pawre mē Jejus nh̄y h̄a mē ahkre ho mē pa xw̄ynh kw̄yjaja mē urāk nē kēp Ijaew tā mē kurom Jejus hkōt amnh̄i xunhw̄y nh̄um mē tee ri ja h̄a mē omu mē kamā gryk t̄yx nē tanhm̄a mē hip̄ex to ho pa. Tā nom nh̄um mē tee ri amnh̄i kukamā hamaxp̄er nē Jejus kaga hkēt nē. Mē kot mē hip̄ex kati htā na prem arī Tirtūm Karō nh̄y h̄a mē piitā mē kām tanhm̄a Jejus kot mē panē amnh̄i nh̄ip̄ex to h̄a harēnh o pa. Kam nē kapit 1 kamā wesik 8 jap̄er nē kamā harē. Hāmri nh̄um Rukre ā mē kot amnh̄i nh̄ip̄ex anh̄yrja piitā h̄a kaga nē Teopre hw̄yr kumē. Nē kām mē harēnh o:

Tirtūm Karō jarēnh

Matēwre 28.16; Makre 16.14; Rukre 24.36; Juāw 20.19

¹ Pa Teopre? Xā amex? E ot pa axte aw̄yr kaga nh̄ip̄ex nē kumē. Nā wam ixte aw̄yr kaga nh̄ip̄ex nē mēnhta kamā na pa pre amā Jejus kot tanhm̄a amnh̄i nh̄ip̄ex to h̄a harē nē h̄a kaga. Kot tanhm̄a amnh̄i nh̄ip̄ex to ho pa nē tanhm̄a mē ahkre hto ho paja krax rūm pa pre piitā h̄a kaga hpa nē aw̄yr kumē. ²⁻⁴ Kormā akup̄ym kaxkwa hw̄yr āpir xw̄yj ri na pre ŷ h̄a mē ahkre ho pa kaxyw hkōt mē pa xw̄ynh kw̄yjē rē. Tā nh̄um mē kām hkurē xw̄ynhjaja kup̄i nh̄um amnh̄i xā ht̄yx kām hamak rax kām ty. Hāmri nh̄um Tirtūm akup̄ym ho h̄tir. Nom nh̄um ma akup̄ym kaxkwa hw̄yr āpir kurē kumrēx kēt nē. Na pre xatā mē kot ŷ h̄a mē ahkre ho mē pa xw̄ynh maatiŋjē hw̄yr hapōj nh̄um mē akup̄ym h̄tir kām omu. Na pre hte nh̄yri mē hw̄yr hapōj nē tanhm̄a mē ahkre hto nē mē kām:

—Na pre Tirtūm mē ato hkra nē tām mē ate amnh̄i nh̄ip̄ex o apa kaxyw mē axunhw̄y.

Anh̄yr o mē ahkre h̄a arīgro ho 40. Hāmri nē kormā mē kamā pa ri axte tanhm̄a mē kām kap̄er to. Tirtūm Karō nh̄y h̄a mē kām kap̄er nē mē kām:

—E kēr ka mē krī ja kamā ri apa nē tokyx ma nh̄yh̄m apa hkēt nē. Kē Inh̄ip̄éexā Tirtūm mē aw̄yr amnh̄i Karō rē m̄an. Ra ixte mē amā harēnh xā hkōt koja mē aw̄yr kurē nh̄um mē aw̄yr wr̄y nē mē akarō mā agjē ka mē rī kormā anhr̄a nē ma nh̄yh̄m krī hkōt ri mē kām kap̄er jarēnh o ri mē hkōt apa.

⁵ —Juāw Paxis na pre hte Tirtūm mā gōx kām mē hkrā kumrār o pa. Tā koja Tirtūm tokyx mē aw̄yr amnh̄i Karō rē. Kot ixpānhā amnh̄i kaxyw mē ato mē amā ma hkēt kaxyw mē aw̄yr kurē. Koja h̄a apkati grēre nh̄um mē aw̄yr kurē nh̄um ixpānhā mē aw̄yr wr̄y nē mē amā agjē nē mē akamā mē akōt pa ho pa. Ka mē rī kormā Jerujarē rūm ājapōj nē ma mē kām Tirtūm kap̄er jarēnh o ri mē hkōt apa. Anē.

Jejus akup̄ym kaxkwa hw̄yr āpir ā harēnh Makre 16.19; Rukre 24.50

⁶ Tā nh̄um mē axte akuprō. Jejus nē ŷ h̄a mē ahkre ho mē pa xw̄ynh maatiŋjaja nh̄um mē hixēt pē Oriwēhti nh̄imōk ā axte exp̄en w̄yr akuprō. Hāmri nh̄um mē amnh̄i tā Jejus kukja nē kām:

—Kwa Pahih̄ti mē inh̄mā mēmoj jarē. Xā kot kaj tokyx apē Tirtūm kot mē ixw̄yr amēnh xw̄ynh ā amnh̄i jarē nē Rōm nh̄o xw̄ynhjē nē mē pahpē Ijaew kator nā? Hāmri pa mē pamjaja amnh̄i to amnh̄iptār o ri ixpa. Anē.

⁷ Hāmri nh̄um mē kām:

—Nā Inh̄ip̄éexā pix na ā mēmoj kot anh̄yrja kukamā āhpumunh. Tapxixip na kot mēmoj tanhm̄a ho h̄a arīgro nē mēmoj tanhm̄a ho h̄a mytwr̄y pumunh mex. No mē kajaja mo kaxyw kot ka mē amnh̄i katorta kukamā amnh̄i jarēnh ma? ⁸ Nā kot paj ām mē amā mēmoj to pyxire nē hkukamā harē. Koja Tirtūm tokyx mē aw̄yr amnh̄i Karō rē nh̄um ixpānhā kot mē ato amnh̄iptār kaxyw mē akarō mā agjē. Hāmri ka mē ma pyka piitā hkōt anhr̄a nē ma mē kām ixkap̄er jarēnh o ri mē hkōt apa. Jar Jerujarē kamā nē pika pē Jutej kōt nē nhām pika pē Samar kamā nē pika piitā hkōt mē kām ijarēnh o ri mē hkōt apa. Ā mē ate amnh̄i nh̄ip̄ex anh̄yr pix kukamā kot paj mē amā harē. Anē.

⁹ Nh̄um pre ā Jejus mē kām kap̄er anē hāmri nē mē kēp k̄anhm̄ā āpir o tē nē mē noo mā ma kaxkwa hw̄yr āpir o tē nē kakrām axā nē mē kēp akunok. ¹⁰ Hāmri nh̄um mē tee ri hap̄er o kuhē rāhā nh̄um mēhō myja wa axkrut nē mē hw̄yr wr̄y nē mē kutā wa xa. Wa ē hakaj nē wa xa. ¹¹ Hāmri nē mē kām:

—Pa Garirej nhõ xwýnhjaja? Kwa mo kaxkwa na ka mē tee ri kaxkwa pumunh o akuhê? Tirtüm na akupým amnhî wýr Kra Jejus o api ka mē àpir kām omu. E mē tee ri hkukamā ajamaxpēr kêt nē. Koja nhýrmā man akupým mē awýr wrý. Te mē arüm kaxkwa hwýr àpirja pyrà nē akupým mē awýr wrý ka mē omu. Anē.

Akupým Jerujarē hwýr mē mrrar ā mē harēnh

Rukre 24.52

¹² Tā nhüm Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatijaja wa kuma nē awjanā nē ma akupým krīm mra. Hixét pé Oriwēhti rüm ma akupým Jerujarē hwýr mra. Wýr jawý nhüm mē akupým hpõx tokyx anē. ¹³ Hāmri nē akupým kýx pé ixkreja wýr api nē agjē. Na pre

Simāw Pētre nē

Juāw nē

Xiakre nē

Andrehti nē

Firipti nē

Tomas nē

Patoromew nē

Matēwre nē

Xiakre hõ pé Apew kraja nē

Simāw Jerox nē

Jut pé Xiakre hkraja.

Mē piitā Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatijaja na pre mē. ¹⁴ Nē määnēn mē hkõt mē hkwýjaja. Jejus katorxā Marir nē Jejus tøjaja nē Jejus kot tanhmā mēni ho mex to xwýnh kwýjaja nhüm prem kýx pé ixkreja wýr Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatijē hkõt gjēx pa. Hāmri nē xatā axpēn wýr akuprõ nē Tirtüm mā amnhî jarēnh o hkrī.

Tirtüm kot Jut Kariot pānhā mēhõ xām ā harēnh

Matēwre 27.3-10; Juāw 15.27

¹⁵⁻¹⁹ Tā nhüm mē kot Jejus kõt amnhî xunhwýr xwýnhjaja ra kēp 120. Jakamā nhüm mēmo arigro hā axpēn wýr akuprõ nē hkrī. Nhüm Simāw Pētre kānhmā xa nē tanhmā mē kām Jut Kariot jarēnh to nē mē kām:

—E Jejus kõt ixtõ nē ixtõxjaja. Pa mē amā tanhmā finat Jut Kariot jarēnh to ka mē inhma. Na pre axtem nē mē pahkwýjē mā Jejus ā amýnē nē hpānhā kaxpore hkwy jamý nē o tē nē ho amnhīm pyka hkwy japró. Tā tanhmā amnhî to nē nhýri õ pyka kamā tēm nē amnhî tu katõk nē hkrēx kato nē ty nē hkamrõ ho õ pyka xy hpa. Jakamā nhüm Jerujarē nhõ xwýnhjaja harēnh ma nē pykaja ā hixi mē nhüm kēp “pyka kamrõhti.” No mē pahpé Ijaew kapēr kām kēp “Ajetām.” Amnepēm na pre Tirtüm Karõ finat Tawi mā Jut Kariot kukamā tanhmā harēnh to. Kormā kator nē kot tanhmā amnhî to hkēt tā nhüm ra hkukamā omu nē Tawi mā harē.

Kot axtem nē mē kām Jejus ā àmnēnhja nhüm hkukamā omu nē Tawi mā harē nhüm kuma nē õ ri hā kaga. Tā nhüm kot hkukamā hā kaga hkõt nhüm ā Jejus nhípēx anē. Jut Kariotja mē panhiõ na pre. Na pre Jejus mē pahpyrà nē amnhüm kuta. Mē pahpyrà nē ý hā kapēr jarēnh o pa kaxyw. Tā nhüm axtem nē ā hipēx anē.

²⁰ Nom na pre Tawi kot Tirtüm mex ā grer ā kaga kot ra hkukamā tanhmā harēnh to. Kaga hkwy pé Sam kamā kot harēnh kot:

Kot amnhî tomnuj xwýnhnta nhõrkwy koja hkaprýn kuhê ho kuhê nhüm mēhõj mýr pé kamā pa hkēt kumrēx. Koja ām arī hkaprýn kuhê ho kuhê.

Nom kot Jejus mā tanhmā amnhî nhípēx to ho paja kē mēhõ mýr pé ho amnhiptā nē hpānhā Jejus nhý hā mē ahkre ho pa. Anē.

Å Tirtüm kapēr ā kaga htüm kot Jut Kariot kukamā harēnh kot anhýr. ²¹ Jakamā e ixkwýjaja. Kot puj mē hpānhā mē atõ xām ka Jut mýr pé mē pahpé Jejus nhý hā mē ahkre ho ipa xwýnhjē hkõt Jejus akupým htír ā harēnh o apa. ²² E mē atõ na ka pre mē ixpyrån finat Juāw Paxis kot Jejus hkrā kumrār ā omu? Nē Jejus kot ri tanhmā amnhî nhípēx to ho pa xā hkrax rüm ka mē ixkõt ri omunh o ri apa? Nē htyk kām omu nē akupým htír kām omu nē ma akupým kaxkwa hwýr àpir kām omu? E mē atõ na ka pre mē ixpyrån ā kot amnhî nhípēx anhýr ā omunh par o ri hkõt apa? ā mē ate kot amnhî nhípēx anhýr ā omunh o apa xwýnhjē hõ kot paj mē ata ka Jut Kariot mýr pé mē ixpyrån ma mē kām Jejus akupým htír ā harēnh o ri apa. Anē.

²³ Nhüm pre ā Simāw Pētre mē kām kapēr anē. Hāmri nhüm mē kuma nē axpēn pumunh o hkrī hāmri nē Maxitre mē Jujere wa kām hamaxpēr. Jujere na pre hixi axkrunēpxi. Na pre kēp Jujere nē kēp Pasapas nē kēp Justi. ²⁴⁻²⁵ Hāmri nhüm mē wa hā Tirtüm kukja nē kām:

—Pa Tirtüm? Nā na pre finat Jut Kariotja Jejus kaga nē ty nē kot amnhî tomnuj mýrapé ma mē kot amnhî xā htýx kamā hamak tùm xata wýr ma mō. Tā ot pa mē ixte mēhõ kot mýr pé mē ixpyrà nē Jejus nhý hā mē ahkre ho pa kaxyw mēhõ hā akukjēr kaxyw akuprõ. Ate mē ixiptā tanhmā mē ixte amnhî nhípēx to ho ipa hā mē ixpumunh par Tirtüm. Ate mē ija-maxpēr kõt mē ixpumunh par nē mē ixte tanhmā amnhî nhípēx to hā mē ixpumunh par. Jakamā e. Ota Maxitre mē Jujereja wa nhý. Nhý kot kaj amnhīm ata? Kot paj mē kēn pijakrutja ā wa hixi xi nē ho àk nē hõ py. Hāmri ka amā hprām xwýnhnta ta. Kēr pa mē kēn pumunh kēt rāhā hõ py nē hā hixi pumu nē amā hprām xwýnh kõt omunh kuré kumrēx. Anē.

²⁶ Nhūm prem ā Tīrtūm mā kapēr anē hāmri nē kēnja o axkamur nē ho āk nē omunh kēt rāhā ja py nē omu nhūm hā Maxitre nhīxi nō. Jakamā nhūm Jejus nhỹ hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatijsa amnhī kōt kumē nhūm mē akupým kēp 12.

2

Tīrtūm Karō kot mē hwýr wrýk ā harēnh Rukre 24.49; Atre 4.31, 8.15, 10.44, 19.2

¹ Tā nhūm mē hkīnh pē Pētekos kato nhūm mē kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjaja nhỹri axpēn wýr akuprō nē hā hkīnh. Pētekosja ā na pre hte Ijaew mē hpur kām mēo rūnh ā hkīnh kaxyw axpēn wýr akuprō nē hā hkīnh. Jakamā nhūm mē kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjaja haxwýja axpēn wýr akuprō. ² Hāmri nē kaxkwa kamā mēmoj ma. Nhūm mēmoj te kōk xāpēr týx krihkrit pyrāk o mē hwýr wrýk o mō nē mē pikuprōnh xā hā ixkreja wýr axā nhūm mē piitā kuma. ³ Hāmri nhūm mēmoj te kuwy jakrax pyrākja ahpýnhā mē hwýr anhgā nē mē hkrā nhūmōk ā hikwý. ⁴⁻¹³ Tīrtūm Karō na pre. Tām mē hwýr wrýk jakamā ā ri mē hipēx anē. Hāmri nē kot mē ho amnhīptār kaxyw mē hkarōm gjēx pa nhūm mē ý hā tanhmā kapēr to ho kuhē. Nom mē kapēr o kapēr kēt nē. Axtem mē kapēr kwý ho kapēr. Tīrtūm Karō kot tanhmā mē ho jakamā nhūm mē axtem mē kapēr kwý ho kapēr. Jao ahpýnhā mē kapēr kwý ho Tīrtūm mā mex o mex ā harē. Na pre Ijaew kwýjaja ahpýnhā pyka hō kamā ri mē hkōt pa nē mē kapēr ma nē ho kapēr o pa. Tā akupým Jerujarē hwýr pan pōj nē kamā ri pa ho pa. Hāmri nē mēmojta ma nē ma Jejus kwýjē hwýr hprōt nē ahpýnhā mē kapēr ā mē kuma nē tee ri mē omunh o kuhē. Amnhī jaēr pē mē kuma nē tanhmā axpēn mā mē harēnh to ho:

–Kokýý. Garirej nhō xwýnhjaja kot mē pakapēr mar kēt tā ra tanhmā amnhī to nē ahpýnhā ri mē pakapēr o kapēr. Ahpýnhā mē pakapēr nē ahpýnhā mē panhō pyka htā nhūm mē ā ri mē pakapēr o kapēr anē.

Na pika pē Pat
nē Met
nē Erāw
nē Mēsopotām
nē Jutej
nē Kapatos
nē Pōt
nē As
nē Prik
nē Pāpir
nē Ejit
nē Sírēn wýr Ripja
nē krī pē Rōm
nē gō hipōk pē Kret
nē Arap.

Nē mē pahkwýjaja mē pahpē Ijaew kumrēx
nē mē pahkwýjaja amarī ri amnhī to Ijaew.

Ām ahpýnhā mē panhō pyka nē ahpýnhā ri mē pakapēr.

–Tā pu mē ahpýnhā mē pakapēr kām mē kapēr ma. Tīrtūm mex ā mē kot axpēn mā harēnhja pu mē hā mē mar mex nē. Anē.

Nhūm prem ā axpēn mā mē harēnh anē nē tee ri mē omunh o kuhē. Amnhī jaēr pē amnhī kapēr kām mē kapēr ma nē tee ri hamaxpēr nē axpēn mā:

–Kokýý. Tanhmā mán pre wem amnhī to nē ra mē pakapēr ma nē mē pakapēr o kapēr? Anē.

Nhūm mē hkwyjaja axtem nē ri mē hā hpēr o axkē nē axpēn mā:

–Tk. Ām mē pipānh ā ā ri mē kot amnhī nhīpēx anhýr kēnā. Anē.

Simāw Pētre kot mē kām ujarēnh Atre 3.12-26

¹⁴ Hāmri nhūm Simāw Pētre ā mē kapēr anhýrja ma hāmri nē kýx pē mē kām kapēr nē mē kām:

–E Jerujarē nhō xwýnhjaja nē mē apē ixkwý Ijaew. Pa mē amā mēmoj jarē ka mē inhma nē inhmar týx nē. ¹⁵ Na ka mē atýx ri mē ixpipānh ā mē ixkamnhix. Mē ixkrā pipānh kēt. Kormā myt kaxkwa nhīpōk wýr htēm kēnā. Na hte Ijaew kwýhtā kagōxyhti ho hkōm kēt nē. ¹⁶ Ja na pre Tīrtūm amnepē mā ā mē ixte amnhī nhīpēx anhýrja kukamā mē ijarē nhūm ý hā kapēr o pa xwýnh finat Joew mē ixkukamā hā kaga. Nē hā kaga ho:

¹⁷ Koja nhỹrmā mēmoj piitā hapēx kaxyw pa mē piitā mē hwýr Ixkarō rē nhūm ma mē hwýr wrý nē mē hkarō mē agjē. Hāmri nhūm mē hkanrēhā mē hkra xāptār nywjaja ma mē kām ixkapēr jarēnh o ri mē hkōt pa. Koja mē hpimtir kām amnhī kukamā mēmoj pumu. Nē mēhpigētjaja haxwýja. Kot paj mē hpimtir kām tanhmā mē kām ixkapēr to.

¹⁸ Nē kot paj mē kot ixkōt ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho mē pa xwýnhjē hwýr Ixkarō rē nhūm mē ý hā ma mē kām tanhmā ixkapēr jarēnh to ho ri mē hkōt pa.

¹⁹ Kot paj kaxkwa kamā nē pyka kamā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwý ho anē nhūm mē amnhī jaēr pē omu. Jao nhỹri mē hkamrō pumu nē kuwy pumu nē kuwy hkūm pumu hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr.

²⁰ Nē koja myyti ahtyk nhūm mytwýre haxwýja te mry kamrō pyrāk. Pahihti Jejus akupým hpōx xā hā arīgro xwýj ri koja mēmoj ā amnhī nhīpēx anē.

Akupÿn hpôx xà hã arĩgro koja mex kumrëx.

²¹ Tã koja mëhõ mëmoj kot ã amnhĩ nhĩpëx anhÿr ã omu nê amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpër nê amnhĩ to ixwÿ pa kuma nê ho ixkra nê mëmoj punujta pê utã. Anê.

Na pre ã Tirtÿm kapër anê nhÿm finat Joewja më pamã hã kagã. ²² E pa më amã tanhmã Jejus jarënh to ka më inhma. Nã Najare nhõ xwÿnh na pre. Më pahte Tirtÿm nhÿ hã kot tanhmã amnhĩ nhĩpëx to ho pa hã omunh kaxyw na pre Tirtÿm më pahwÿr kumê nhÿm ý hã më panoo mã tanhmã amnhĩ nhĩpëx to ho pa. Nê aa më pahte mëmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o pa pu prem hã omu.

²³ —Tã ka prem tanhmã kaxyw ajamaxpër punuj to nê apĩ. Tirtÿm ra kot amnepê mã ja kukamã ja hã më apumunh mex tã më pahwÿr kumê ka më axtem nê apĩ. Jao më kot htÿx ri amnhĩ nhĩpëx o më pa xwÿnhjê mã agõ nhÿm më kupĩ. Pĩ kahpa hã kunhõ nhÿm ty. No ãm më kajaja na ka prem më kãm hã amÿnê nhÿm më ã më amã hprãm xã hkõt hipëx anê nê më amã kupĩ.

²⁴ —Tã nhÿm Tirtÿm akupÿm ho htÿr nhÿm akupÿm htÿr o htÿr nhÿm më htykja tee ri kot amnhĩ kõt mënh prãm kaprÿ. ²⁵ Amnepëm na pre finat Tawija Jejus akupÿm htÿr kukamã harê. Te Jejus tãm kapër pyrãk o kapër nê kapër o:

Na hte Pahi Maati ixkõt pa ho pa rãhã nê. Kot inhihkõ hã ixtãnopxar o pa jakamã kot paj inhmã ma hkêt nê ri ixãmnhÿx ijamakêtcati nê ri ixpa.

²⁶⁻²⁷ Pa Tirtÿm? Nã kot paj nhÿrmã ixyk tã arĩ amnhĩ wÿr akãm ara. Kot kaj më htykjê kamã ixkarõ rer kêt nê. Ixte akapër kõt amnhĩ nhĩpëx mex o ri ixpa jakamã koja inhĩ kormã omnu nê hkro hkêt ri ka akupÿm ixto ixtÿr. Jakamã na pa inhmã ixyk pyma hkêt nê ixkĩnh nê ijamakêtcati nê ri ixpa. Nê amnhĩ kĩnh jarënh rãhã ho ri ixpa.

²⁸ Na ka pre akupÿm ixto ixtÿr ã amnhĩ jarê pa ixtÿr tÿm nê ixpa ho ixpa kaxyw. Tã ate ixkõt ri ara rãhã jakamã pa ixkĩnh nê ri ixpa. Anê.

²⁹ ã na pre më panhĩgët finat Pahi Tawija Jejus htyk nê akupÿm htÿr kukamã harënh anê. No tãm amnhĩ jarënh kêt nê. Tawija na pre ty nhÿm më haxã nhÿm htem arĩ haxãr xã hã pika ho mex o pa. Tã tãm ã kot amnhĩ jarënh anhÿr ro nhÿx akupÿm htÿr nhÿm më arĩ haxãr xã kaprÿ ho mex o pa hkêt nê. ³⁰ Pahi Tawi kęp Tirtÿm nhÿ hã kapër jarënh o pa xwÿnh jakamã nhÿm Tirtÿm kãm hkanrêhã htãmnhwÿ Jejusja kukamã harê nê kãm:

Koja nhÿrmã akanrêhã atãmnhwÿjê hõ amÿr pê apyrã nê më ho amnhĩptãr o pa.

ãm hãmri na pa amã ja jarê. Anê.

³¹ Nhÿm pre ã Tirtÿm Tawi mã më pakaxyw ãm mã xwÿnhnta jarënh anê nhÿm kuma. Nê mar tÿx jakamã hkukamã htyk nê akupÿm htÿr ã harê nê hã kagã. Nê hã kagã ho:

Koja Tirtÿm më htykjê kamã hkarõ rer kêt nê nhÿm aa í omnu nê hkro kêt. Anê.

ã na pre finat Tawija Jejus Kris kukamã harê nê hã kagã anê. ³² Kot harënh xwÿnh Jejusja tãm na pre Tirtÿm akupÿm ho htÿr pa më pamjaja akupÿm htÿr kãm omu. Hãmri nê më ixte omunh xã hkõt ã më amã harënh anê. Anê.

Nhÿm pre ã Simãw Pêtre më kãm Jejus jarënh anê. Hãmri nê më kãm:

³³ —Na pre Tirtÿm akupÿm amnhĩ wÿr Kra Jejus o apĩ. Hãmri nê kãm anê nhÿm Ihkõ hã mëmoj piitã ho amnhĩptãr o hkrĩ. Hãmri nhÿm Tirtÿm kot kãm amnhĩ jarënh xã hkõt kãm amnhĩ Karõ gõ. Tã nhÿm ra amnhĩ pyrã nê më ixwÿr kurê nhÿm jarãhã më ixwÿr te kuwy jakrax pyrã nê më ixwÿr wrÿ nê më ixkarõ hwÿr gjëx pa. Hãmri pa më ý hã ahpÿnhã më akapër o ixkapër ka më inhma. Tã më akwÿjjaja axtem nê më xpipãnh ã më ixkamnhÿx. ³⁴ No finat Tawija na pre tãm kaxkwa hwÿr ãpĩr ã amnhĩ jarënh kêt nê. Jejus kot í ho kaxkwa hwÿr ãpĩrja na pre harê nê harënh o:

Na pre Tirtÿm inhõ Pahihti mã kapër nê kãm:

³⁵ “E jar inhihkõ hã nhÿ.

Pa amã më kãm akurê xwÿnhjê gõ ka më ho amnhĩptãr o akrĩ.” Anê.

ã na pre finat Tawija Tirtÿm kapër jarënh anê. Nom tãm í rãhã kaxkwa hwÿr ãpĩr ã amnhĩ jarënh kêt nê. Pahihti Jejus na pre ã hã harënh anê. ³⁶ Jakamã kwa ixkwÿ Ijaew. Më inhma nê inhmar tÿx nê. Më ate Jejus ã axãmnhênh nhÿm më kot më amã pĩ kahpa hã hpĩr xwÿnhnta. Tãm na pre Tirtÿmja kęp më panhõ Pahihti kaxyw ãm. Nê kęp më papytãr xwÿnh kaxyw më pakaxyw ãm. Anê.

³⁷ Nhÿm pre ã Simãw Pêtre më kãm ujarënh anhÿr o xa. Hãmri nhÿm më tee ri ujarënhja ma nê hkaprĩ nê. Nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpër nê hamaxpër o:

—Hêxta waa nê. Pêr ãm hãmri na pre Jejus më pamã amnhĩ jarënh tã pu prem amnhĩ kaxyw hkõt pajamaxpër kêt nê axtem nê kupĩ. Anê.

Hãmri nê amnhĩ tã më hkukja nê Simãw Pêtre mã:

—Kwa ã kot anhÿr jakamã tanhmã kot paj më amnhĩ nhĩpëx to? Anê.

³⁸ Hãmri nhÿm më kãm:

—Nã kër ka më tee ri ate amnhĩ tomnuj mã ajamaxpër nê akaprĩ nê. Hãmri nê Jejus

Kris kôt amnhî xunhwÿ. Pa mē ja hā mē apumu nē Jejus nhÿ hā mē akrā kumrā. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē te amnhî katut kôt mē ate amnhî tomnuj piitā rēnh par pyrā nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Hāmri nē mē ixkuxwar mē awÿr amnhî Karō rē. ³⁹Kām mē awÿr rēnh prām. Mē amā nē mē akanrēhā mē akra nē mē atāmnhwÿjē mā nē mē kot kormā Tirtūm kapēr mar kēt xwÿnhjē mā. Ām mē kot amnhî to hwÿr xwÿnh piitā nhūm kām mē hwÿr rēnh prām. Anē.

⁴⁰ Nhūm pre ā Simāw Pētre mē kām ujarēnh anē. Mē kām kapēr xihtÿx o kapēr ry nē. Hāmri nē mē kām:

—Koja nhÿrmā Tirtūm mē kot tanhmā amnhî tomnuj to ho mē pa xwÿnhjaja tanhmā mē homnuj tÿx to. Jakamā kwa mē tokyx mē ate amnhî tomnuj kaga kē tanhmā mē ato hkēt nē. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm mē hkwÿjaja kapēr mar tÿx nē amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhî xunhwÿ. Mē ohtō rax nē hkôt amnhî xunhwÿ. Mē kēp 3.000 nē hkôt amnhî xunhwÿ. Hāmri nhūm mē kot Jejus nhÿ hā kapēr jarēnh o mē pa xwÿnhjaja mē hkrā kumrār pa. Mē kēp Jejus kwÿ hā amnhî to amnhîrit kaxyw mē hkrā kumrār pa. ⁴² Hāmri nhūm mē ra mē kot Jejus kôt amnhî nhîpēx xwÿnhjē hkôt amnhî nhîpēx o pa nhūm Jejus nhÿ hā mē ahkre xwÿnh maatiijaja apkati mē Jejus kapēr o mē ahkre nhūm mē mar tÿx nē ra Jejus kôt amnhî nhîpēx mex o mō. Nē gaa nē hkôt amnhî nhîpēx mex o pa. Mē kām kapēr mar prām tÿx jakamā na pre htem axpēn wÿr akuprō nē axpēn kutā apku nē Tirtūm mā amnhî jarēnh o hkrī. Nē mē kām axpēn to mex pix prām o axpēn kôt pa ho pa.

Jejus kwÿ kot tanhmā amnhî nhîpēx to hā mē harēnh

Atre 4.32-35

⁴³ Tā nhūm Jejus nhÿ hā mē ahkre ho mē pa xwÿnh maatiijaja xatā Tirtūm nhÿ hā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr o ri krī nhō xwÿnhjē hkôt pa nhūm mē piitā ja hā mē omu. Amnhî jaēr pē mē omu nē mē kamā no pyma ho tee ri tanhmā Tirtūm mā hamaxpēr to. ⁴⁴ Nhūm mē kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnh piitā mēmoj to axpēn kutā nojarēt o pa. Jao axpēn pē ri mēmoj to ōxÿ hkēt nē pa. ⁴⁵ Jakamā nhūm mēhō kēp amrakati nhūm mē ja hā omu hāmri nē ō pyka hkwÿ ho wēnē rÿ mē hikukrēx kwÿ ho wēnē nē kàxpore jamÿ nē ma o mra nē mē kām kugō. Na pre hte ā mē kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja axpēn nhîpēx anhÿr o pa. ⁴⁶ Hāmri nē apkati mē Tirtūm mā amnhî jarēnh xā hā ixkre hwÿr mra nē kām mex o mex ā harē. Nē hamakētkati nē āmnhîx ri hkīnh kām axpēn

nhōrkwÿ hkôt ri apkur o pa. ⁴⁷ Pē Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o ri axpēn kôt pa. Ā mē kot amnhî nhîpēx anhÿr o pa jakamā nhūm krī nhō xwÿnh piitā kām mē hkīnh nē. Nē mē hkwÿjaja apkati mē mē hwÿr mra nē mē hkôt axkamē nē mē urak nē Jejus kôt amnhî xunhwÿr nhūm Tirtūm ja hā mē omu nē mē ho hkra. Jakamā nhūm mē ra ohtō rax kumrēx o mō.

3

Te grā xwÿnh jarēnh

Juāw 14.12-14; Atre 14.8-10

¹ Tā nhūm apkati hō hā nhūm Simāw Pētre mē Juāw wa ma Tirtūm mā amnhî jarēnh xā hā ixkre hwÿr wa tē. Na pre hte myt āphanh greire nhūm mē piitā kot Tirtūm mā amnhî jarēnh kaxyw hwÿr mra. Jakamā nhūm Simāw Pētre mē Juāw wa hamwÿja ma hwÿr wa mra. ² Nhūm mēhōja hakwakrem hkrī. Katorxā nhōxā hkre rūm hte grā nē kator xwÿnhnta. Nē arī hkrī ho hkrī nē aa kānhmā ām nē ri pa hkēt nē. Nhūm hte hkrāmnhwÿjaja apkati mē hamÿ nē ma o pa nē Tirtūm mā amnhî jarēnh xā hā ixkre jakwakrem hkrī nhūm mē hwÿr o hkrī. Hakwakreja mē kot kām: “Mē gjēx xā mex” anhÿr xwÿnhnta kapem hwÿr mē mrar xwÿnhjē hwÿr o hkrī. ³ Tā nhūm Simāw Pētre mē Juāw wa tē nē ixkreja wÿr wa ār o tē nhūm hte grā xwÿnhnta wa omu nē kàxpore hā wa kuwÿ ⁴ nhūm Simāw Pētre omu nē kām:

—E amnē wa ixpumu. Anē.

⁵ Hāmri nhūm kuma nē htÿx ho wa kot kām kàxpore hkwÿ nhōr ā wa hkamnhîx nē wa omu ⁶ nhūm Simāw Pētre kām:

—Nā ixkàxpore hkēt. Nom kot paj Jejus Kris xāhpumunh xā ho tanhmā anhîpēx to. E pa Jejus Kris pē Najare nhō xwÿnhnta nhÿ hā amā ixkapēr jakamā tokyx kānhmā xā nē ri mra. Anē.

⁷ Hāmri nē upōk rūm hpa hā kupy nē kānhmā ām nhūm hte mex nē kānhmā xā nē amnhî te karo ho ri mra. ⁸ Hāmri nē hte mex ā amnhî pumu nē hkīnh tÿx nē. Nē hkīnh xāj ma wa hkôt harī ho tē nē wa hkōt ixkrem axā. Tirtūm mā mex o mex ā harēnh pē harī ho wa hkôt tēn axā. ⁹ Hāmri nhūm mē piitā amnhî jaēr pē akupÿm mex ā omu nē kamā no pyma nē. ¹⁰ Nē axpēn mā:

—Kokÿÿ mÿjti na pre hte mē gjēx xā mex kamā mē hwÿr rāhā ho hkrī htā nhūm Tirtūm tanhmā ho nhūm kānhmā xā nē ri mrar mex kurē kumrēx. Hēxta waa nē. Anē.

Simāw Pētre kot mē kām ujarēnh

Rukre 24.46-47; Atre 2.14-36

¹¹ Hāmri nhūm hte mex xwÿnhja Simāw Pētre mē Juāw wa hkôt ixkre hwÿr axā nē wa kuri xā. Nhūm mē piitā amnhî jaēr pē harēnh ma nē hwÿr hprōt nē agjē nē omu.

Mê kot ixkre nhîkjê jarênh o: "Pahi Sarumâw nhô" anhÿr xwÿnh jarênhja wÿr nhÿm mê hprôt nê hte mex xwÿnhnta kamâ no pyrna ho kuhê. Nê kuri Simâw Pêtre mê Juâw wa omu nê axpên mâ wa harênh o:

—Hêta waa nê. Tanhmâ na we wa amnhÿ to nê akupÿm kâm hte ho mex nhÿm ri mra?

Anê nê wa kamâ no pyrna nê. ¹² Hâmri nhÿm Simâw Pêtre mê kuma nê mê kâm:

—Pa ixkwÿjaja. Kwa mêmo na ka mê ri mê ixkamâ ano pyrna ho akuhê? Xâ wa ixâhpumunh tÿx xâ ho na pa wa ho mex? Nâ ja kot anhÿr kêt. Rÿ xâ wa ixte Tirtÿm kôt amnhÿ nhîpêx mex o ixpaja o na pa wa ho mex? Nâ mâânên ja kot anhÿr kêt. ¹³⁻¹⁷ Mê ate omunh xwÿnhnta Jejus tãm kot ho mex kêna. Kot amnhÿ kaxyw kâm hamaxpêr tÿx jakamâ nhÿm akupÿm ho mex ka mê omu.

—Finat Apraâw nê Ijak nê Jako mê hkwÿjaja kot hkôt amnhÿ nhîpêx o pa xwÿnh pê Tirtÿmjaja. Tãm na pre akupÿm Kra Jejus o hÿr nê mex o mex â harê. Mê ate hâ axâmnênh nhÿm mê kot hpÿr xwÿnhnta. Pahihti Pirat kot kâm urer kaxyw tã ka mê nê kâm akapêr kâm axihtÿx nê. Nom Jejus tãm kot amnhÿ nhîpêx o pa xwÿnh na pre. Na pre hte amnhÿ nhîpêx mex rãhâ ho pa htã ka mê axtem nê hkaga. Nhÿm pahihti Pirat mê ate kot kâm urer kêt â axihtÿx nhÿm kâm urer kêt nê ô pôristi mâ kugô nhÿm mê amâ kupi. Mê kajaja mê amâ hprãm xâ hkôt mê amâ kupi. Tirtÿm kot mê pahwÿr mênh tã ka mê axtem nê apî.

—Nom mê ate kêp Tirtÿm Kra hâ omunh kêt jakamâ na ka prem â hipêx anê. Mê kot mê ato amnhÿtâr xwÿnhjê mê na ka prem amarî apî. Na prem mê axâmnênh xâ hkôt mê amâ pi kahpa hâ kunhò nê â hpÿr anê. Kêp akupÿm mê pahto mê pahtÿr xwÿnh tã ka prem axtem nê apî. No nhÿm Tirtÿm akupÿm ho hÿr pa prem akupÿm hÿr kâm omu.

¹⁸—Amnepê m Tirtÿm nhÿ hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjaja na prem Tirtÿm kot mê pakaxyw âm xwÿnhjaja kukamâ tanhmâ harênh to nê hâ kaga nê mê kâm harênh o pa. Kot amnhÿ xâ htÿx kâm hamak kâm htykja kukamâ nhÿm pre htem harênh o pa. Tã â Tirtÿm kot kukamâ harênh anhÿr xâja kôt ka mê â hipêx anê nê apî.

¹⁹—Jakamâ kwa mê tee ri mê ate amnhÿ tonnuj â amnhÿ pumu nê tokyx hkaga. Hâmri nê amnhÿ to Tirtÿm wÿ kê mê anê mê ate amnhÿ tonnuj piitâ amnhÿ katut kôt rênh pa. ²⁰ Hâmri nê mê ato mex nê ka mê kukwak ri akînh nê ajamakêtkati nê axâmnhÿx ri apa. Koja nhÿrmâ akupÿn mê pahwÿr Jejus mê. Ra kot mê pakaxyw âm kêna.

²¹—Nom koja tokyx akupÿn wrÿk kêt nê. Koja kormâ kaxkwa kamâ pa rãhâ nhÿm Tirtÿm akupÿm kot mêmoj piitâ ho mex par

mê nhÿm rî kormâ akupÿn mê pahwÿr wrÿ. Amnepê m Tirtÿm nhÿ hâ kapêr jarênh o pa xwÿnhjaja kot ja kukamâ harênh nê hâ kaga xâ hkôt.

²²—Na pre finat Mojes haxwÿjaja Tirtÿm nhÿ hâ mê pahpâmjê mâ tanhmâ ja jarênh to nê harênh o:

Koja nhÿrmâ mê panhò Pahi Maati Tirtÿmjaja te kot ra mê akaxyw pa ixâmja pyrà nê axte mê panhîô xâm. Mê panhîô koja. Koja nhÿrmâ inhÿr pê môn pøj nê mê amâ Tirtÿm kapêr jarênh o pa. Ka mê kapêr ma nê mar tÿx nê kapêr kôt amnhÿ nhîpêx o ri apa.

²³ Koja mêhò kuma nê âm kuma nê hkôt amnhÿ nhîpêx kêt nê nhÿm Tirtÿm tee ri ja hâ omu nê kêp hkra hkêt â harênh kurê kumrêx. Anê.

²⁴ Â na pre finat Mojesja mê kâm Jejus kukamâ ujarênh anê. No âm tapxipix na pre â harênh anhÿr kêt nê. Tirtÿm nhÿ hâ mê kapêr o mê pa xwÿnh piitâ na prem â mê kâm harênh anhÿr o pa. Kot harênh o pa xwÿnh kot wa finat Sãmuewja nê hkôt mê hkwyjê piitâ â Jejus kukamâ hkwyjê mâ harênh anhÿr o pa.

²⁵—Tã mê pahpê mê hkamrô hkwy o pu mê. Mê pahpê mê hkanrêhâ mê htâmnhwÿy. Mê pakaxyw na pre Tirtÿm â mê kâm kapêr anê. Nê Kraja kukamâ finat Apraâw mâ kâm:

Koja nhÿrmâ akanrêhâ atâmnhwÿjê hō pyka piitâ hkôt mê piitâ mê ho mex o pa nhÿm mê kukwak ri mex kumrêx nê ri pa. Anê.

²⁶ Â kot Kra hkukamâ harênh anhÿr tã mê pakumrêxjê hwÿr na pre kumê. Kot mê pahto mex nhÿm mê pahte amnhÿ tonnuj kaga kaxyw nhÿm mê pahpê Ijaew kumrêxjê hwÿr kumê. Anê.

Nhÿm pre â Simâw Pêtreja hte grâ xwÿnh pumunh o mê kuhê xwÿnhjê mâ ujarênh anê.

4

Simâw Pêtre mê Juâw wa kot mê aptâr tÿmjê mâ kapêr â wa harênh Rukre 21.12-13

¹⁻⁴ Nhÿm Simâw Pêtre mê Juâw wa arî mê kâm Tirtÿm kapêr jarênh o wa xa nê mê kâm:

—Nâ na pre Jejus ty nhÿm Tirtÿm akupÿm ho hÿr. Tã kot akupÿm ho hÿr jakamâ koja nhÿrmâ urak nê akupÿm mê htyk xwÿnh piitâ mê ho hÿr pa. Anê.

Hâmri nhÿm mê kot wa mar o kuhê xwÿnh kwÿjaja wa kuma nê wa hkôt hamaxpêr nê wa urâ nê Jejus kôt amnhÿ xunhwÿ. Jakamâ nhÿm ra mê kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjaja ohtô rax kumrêx. Ra mê kêp 5.000.

Hämri nhüm axtem më hkwyjaja wa hwÿr mra në wa mar o kuhê. Më õ patre nhõ pôristi krâhtüm më Satusew nhõ xwÿnh kwÿjê më nhüm më ma Simāw Pêtre më Juāw wa hwÿr mra në tee ri wa kot më ahkre hā wa mar o kuhê. Nê më kām akupÿm më htÿr jarênhja ma në wa kamā gryk në. Satusew nhõ xwÿnhjaja na pre htem akupÿm më htÿr kôt hamaxpêr kêt jakamā nhüm wa akupÿm më htÿr jarê nhüm më tee ri wa kuma në hamaxpêr punuj në wa kamā gryk kato. Hämri në wa hā amÿnê nhüm më wa unê në ma wa o tē në më hægjênh xā kamā wa haxā. Ra myt õ grire nhüm më wa haxā. Wa kot më hægjênh xā kamā hā apkati nhüm rÿ kormā më kot ujarênh ā tanhmā wa ho kaxyw.

⁵⁻⁶ Tā nhüm apkati nhüm më ohtõ në wa ujarênh ā wa mar kaxyw Jerujarê kamā axpên wÿr akuprõ. Ijaew pigêjtaja në më ãptār tùm kwÿjaja. Nê më kot finat Mojes kapêr o më ahkre ho më pa xwÿnhjaja. Nê më õ patre maati Anas më hkwyjaja. Nê Ijaew nhõ juisti Kajpas më Juāw õ më Aresānja. Nhüm më kot Simāw Pêtre më Juāw wa mar kaxyw axpên wÿr akuprõ. ⁷ Hämri në wa hā karõ nhüm pôristi wa hwÿr tē në wa haprõ në ma më hwÿr wa o tē në wa ho axā në më kutā wa ÿr nhüm wa nhÿ. Hämri nhüm më wa omu në wa kām:

—E më inhmā amnhÿ jarê. Mëhõ xāhpumunh xā ho na ka pre wa hte grā xwÿnhnta ho mex? Mëhõ na pre hwÿr war amê ka wa ho mex? Anê.

⁸ Hämri nhüm Simāw Pêtre më kām awjarê. Tÿrtüm Karõ kot kām hamaxpêr o hihtÿx jakamā nhüm ÿ hā Ijaew pigêjtêjê më më ãptār tÿmjê më awjarê në më kām:

⁹ —Tõe mëhõ kot ho mex xwÿnhja ā më ate wa ixkukjêr ¹⁰ jakamā kot paj më amā harê ka më ixte harênhja ma. Wa ixpyrā në më apê Ijaew kêr ka më wa ixkapêr mar tÿx në. Jejus Kris pë Najare nhõ xwÿnhnta. Më ate hpÿr nhüm Tÿrtüm kot akupÿm ho htÿr xwÿnhnta. Tām na pre ãhpumunh tÿx o akupÿm hte grā xwÿnhnta o mex. ÿ hā ixte kaxyw kām ixkapêr nhüm tām akupÿm ho mex. ¹¹ Tÿrtüm kot mex o mex ā harênh në më pakaxyw ãm tā ka prem axtem në hkaga. Nom Tÿrtüm kapêr ā kagā htüm kot ra më akukamā ā më ate amnhÿ nhÿpêx anhÿr ā më ajarênh në më ajarênh kot:

Më kot kên o amnhÿm õrkwÿ nhÿpêx kaxyw në nhÿri kên maati pumu në htÿx omnu ā hkamnhÿx në hkaga. Më kot hkaga htā nhüm Tÿrtüm më kurom mex o kot kên piitā hakrenh par ā omunh kurê kumrêx.

Anhÿr o kot më ajarênh. Te më ate kên maati kaga xwÿnh ā më ajarênh pyrāk. Tā ka më ā më kot më akukamā më ajarênh anhÿrja kot te më ate kên maati kaga pyrā në Jejus kaga në apÿ. Tÿrtüm kot amnhÿm

mex o mex ā omunh në harênh tā ka prem axtem në hkaga. ¹² Tapxipix na hte më panê më pahte amnhÿ tomnuj rê. Mëhõ koja urāk në ãhpumunh tÿx o më panê kurê? Mëhõ koja ahpÿnhā pyka piitā hkôt urāk në ā më panhÿpêx mex anê? Nā ãm amrakati kumrêx. ãm Jejus pix. Tapxipix na pre Tÿrtüm ja kaxyw ãm jakamā tapxipix na kêp më pahkaprÿ xwÿnh maati. Anê.

¹³ Nhüm pre ā Simāw Pêtreja më kām kapêr anê. Hämri nhüm më amnhÿ jaêr pé kuma në axpên mā:

—Kwa wa kām më pahpyma wa hā hkwy jêt kêt kumrêx. Te ri wa htÿx ri wa pa pyrāk tā wa hamaxpêr tÿx kumrêx. Mān wa kêp Jejus kôt më pa ho më pa xwÿnh kwÿ jakamā na wa ā kapêr anê nā? Anê.

¹⁴ Hämri në tee ri kot tanhmā mëmoj tā wa kām ãkjêr to hkukamā hamaxpêr. No nhüm hte grā xwÿnh ra kot më hwÿr ãr në Simāw Pêtre wa kuri mex në ãm nhüm më kot no ho omunh jakamā wa kām ãkjêr kêt në. ¹⁵ Hämri në wa kām anê nhüm wa më kêp kato në kapõt ā xa nhüm më tanhmā wa kām në kaxyw wa hā axpên ma në axpên mā:

¹⁶ —Kwa tanhmā kot puj më wa ho? Ra jar Jerujarê kamā më piitā më kot akupÿm hte grā xwÿnhnta mex ā wa omunh kênā kot puj kêt më kām wa kot ho mex hkêt ā wa harê. ¹⁷ Tā më kot harênh o hprõt pymaj kot puj më axte Jejus jarênh o pa në wa hkurê. Kê hte grā xwÿnh jarênhja ãm jar më pakamā hapêx. Nā kot puj më ā wa kām karõ anê. Anê.

¹⁸ Nhüm më wa hā axpên mar pa hāmri në akupÿn wa hā karõ nhüm wa akupÿn më hwÿr axā nhüm më wa kām:

—E Simāw Pêtre më Juāw wa. Wa māmri ma tē. Nom kêr ka wa më ixkapêr mar kumrêx. Kêr ka wa axte ri tanhmā më kām Jejus jarênh to ho ri apa hkêt në. ãm kwarÿ ho kwarÿ. Anê.

¹⁹ Hämri nhüm wa tee ri më kuma në më kām:

—Nā Tÿrtüm tām kot ja hā wa inhmā karõ kênā kot pa kêt wa më akapêr ma në harênh o ixpa hkêt në. ²⁰ Na pa pre wa Jejus kôt ri ixpa në xatā kot tanhmā amnhÿ nhÿpêx to hā omunh o hkôt ixpa. Nê xatā tanhmā më ahkre hto hā mar o hkôt ixpa. Nê akupÿm htÿr kām omu. Jakamā tanhmā kot pa wa amnhÿ to në më kām ja jarênh kêt në? Nā kot pa wa më akapêr mar xā hkôt ā amnhÿ nhÿpêx anhÿr hkêt në. Anê.

²¹⁻²² Hämri nhüm më kuma në tee ri më kot tanhmā wa ho kaxyw. Te grā xwÿnhnta hte grā në hkrÿ ho hā amgrā pé 40 tā ra akupÿm mex nhüm më piitā ja hā omu në hā axpên mā Tÿrtüm mex o mex ā harênh o ri pa. Jakamā nhüm më utār xwÿnhjaja më kuma në kām më uma në. Hämri në më umaj tanhmā Simāw Pêtre më Juāw wa ho hkêt në.

Ām axte wa kot Jejus jarēnh o pa nē wa kām kapēr kām hihtýx nē wa hano nhūm wa ma tē.

Mē kot amnhī to Tirtūm wýr ā mē harēnh Matéwre 18.19-20

²³ Tā nhūm Simāw Pētre mē Juāw wa ma akupým Jejus kōt htō nē htōxjē hwýr wa tē nē mē kām amnhī jarē. Nē pujarē krāhtūmjē mē mē aptār tūmjaja kot Jejus kapēr jarēnh nē wa hkurē kamā hihtýxja nhūm amnhī tā mē kām mē harē. ²⁴ Hāmri nhūm mē wa kuma nē amnhī to Tirtūm wýr kurē kumrēx nē kām:

—Pa Pahi Maati? Nā mēmoj piitā ho akator xwýnhhta na ka. Na ka pre kaxkwa ho akato nē pyka ho akato nē gō xujanār o akato. Hāmri nē kamā mēmoj piitā ho akator pa. ²⁵⁻²⁶ Amnepēm na pre mē inhīgēt Tawija amā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa. Nē Akarō nhý hā akapēr kwý jarē nē hā kagā. Nē kagāja kamā mē kot Pahihti Jejus kutā amnhī xunhwýr xwýnhjē jarē nē mē hā kagā. Mē hkukamā mē hā kagā nē mē hā kagā ho:

Mēmo mýrapē na prem Ijaew kēt xwýnhjaja Tirtūm kutā amnhī xunhwýr?

Nē Ijaew haxwýja. Mēmo mýrapē na prem htýx ri hamaxpēr o ri pa?

Nē pyka piitā hkōt pahijaja na prem Pahi Maati kutā amnhī xunhwýr pa.

Nē kot mē pakaxyw ām xwýnh Jejus Krisja nhūm mē määnēn kutā amnhī xunhwýr pa.

Nē mē kot hpīr kaxyw mē kām hā amýnē. Kwa mēmo mýrapē na prem axtem nē ā amnhī nhīpēx anē? Anē.

Ā na pre finat Tawija Akarō nhý hā mē harē nē hā kagā anē Tirtūm. ²⁷ Ām hāmri na pre mē hkukamā mē hā kagā. Ra mē kot ā amnhī nhīpēx anhýr kēnā. Krī ja kamā na prem ā amnhī nhīpēx anhýr kaxyw axpēn wýr akuprō. Pahi Erox nē pahi Pōn Pirat nē mē ixkwýjaja nē mē kēp Ijaew kēt xwýnhjaja axpēn wýr akuprō nē Akra Jejus kutā amnhī xunhwýr nē mē kot hpīr kaxyw hā amýnē. Kot tām amnhī nhīpēx o pa nhūm ate mē ixkaxyw ām xwýnhja nhūm mē axtem nē kutā amnhī xunhwýr.

²⁸ —Nom annepēm kormā mē ixkēt ri na ka pre mē hkukamā ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr ā mē omu. Mē kot tanhmā apē Akra Jejus to nē hpīrta kukamā ka pre hā mē omu. Tā mē ixwýr amē nhūm prem kupī. No ām ajamaxpēr xā hkōt.

²⁹ —Tā ka mē omu. Na mē Jejus ā mē ixkamā gryk týx nē tanhmā hā mē ixto kaxyw. Jakamā kot kaj mē ixpē amā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa xwýnhjaja ka tanhmā mē ixkrā hto pa mē inhmā mē uma hkēt nē mē hkōt ixpa ho ixpa. Mē kot tanhmā mē ixto hā mē ixkagrōnh tā pa mē

inhmā mē uma hkēt nē ixāmnhix ri ixkīnh nē ri ixpa. Nē anhý hā mē kutā amnhī to htýx nē arī mē kām akapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Mē kot Jejus ā tanhmā mē ixto htāā.

³⁰ —Akra Jejus mex o mex jakamā kot paj mē āhpumunh týx xā ho tanhmā mē piitā mē ho mex to ho ri mē hkōt ixpa. Mē ā xwýnhjaja akupým mē o mex. Nē mē kot aa mēmoj pumunh kēt kwý ho anē. Kē mē omu nē axāhpumunh o axāhpumunh ā apumunh mex kurē kumrēx. E ām ja pix na ra hapēx. Anē.

³¹ Nhūm prem ā amnhī to Tirtūm wýr anē. Puh nhūm ixkreja mē kām hteret týx nē nhūm Tirtūm Karō axte tanhmā mē hkrā hto nhūm mē ý hā kām mē uma hkēt nē. Ām amnhī to htýx nē mē kām Tirtūm kapēr jarēnh rāhā ho ri mē hkōt pa.

Jejus kwýjaja tanhmā kot axpēn nhīpēx to hā mē harēnh

Atre 2.42-47

³²⁻³³ Nhūm Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnh maatiijaja. Na pre Tirtūmja mē ho mē kām ma hkēt jakamā nhūm pre htem akupým Jejus htūr kōt mē kām harēnh o ri mē hkōt pa. Nhūm Tirtūm mē kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnh piitā mē kutā nojarēt rāhā ho pa nhūm mē ra ohtō rax nē. Nē mē kām axpēn to mex pix prām o ri axpēn kōt pa. Mē ohtō htā te mē tipxi pyrāk. Nē axpēn pē mēmoj to ōxý hkēt nē. Na pre htem axpēn mā mē hikukrēx nē mē apkur xā jarēnh o: “Inhō pix kēt mē pahpiitā mē panhō na.” Anhýr o ri mēmoj tā axpēn kutā nojarēt o ri pa. No kēt axpēn mā mēmoj jarēnh o: “Tk. Nā ām inhō pix na.” Anhýr o harēnh kēt nē. ³⁴⁻³⁵ Na pre htem tōhā ō ixkre hō ho wēnē. Rý ō pyka hkwy ho wēnē nē kāxpore jamý nē ma o mra nē Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnhjē mā kugō nhūm mē hamý nē mē kēp amrakati xwýnhjē mā ho anhrā. Hāmri nhūm mē amnhīm hamý nē ho amnhīm awjaprō. Jakamā na pre hte mē hkwyjaja kām prām nē ri pa rý ē hkēt nē ri pa hkēt nē.

³⁶⁻³⁷ Jujere na pre ā amnhī nhīpēx anē nē mē kaxyw ō pika hkwy ho wēnē. Hāmri nē kāxpore py nē o tē nē Jejus nhý hā mē ahkre xwýnh maatiijē mā kugō. Jujereja Ijaew nhō patre ho ajuta xwýnh na pre. Gō hipōk pē Sipe kamā na pre kato. Kēp Jujere htā no nhūm Jejus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnhjaja na prem kām: “Panāpe” Anē. Mē kapēr kām Panāpeja te kēp “mē hamaxpēr o mē hihtýx o pa xwýnh” anhýr pyrāk. Jakamā nhūm ō pika hkwy ho wēnē nē kāxpore py nē o tē nē Jejus nhý hā mē ahkre xwýnhjē mā kugō nhūm mē kupy nē mē kēp amrakati xwýnhjē mā ho anhrā.

5

Ananīs mē Sapire wa kot amnhī to hēx ā wa harēnh

Karatas 6.7; Eprēw 10.26-31

¹ Tā nhūm Ananīs mē hprō Sapire wa Jujere jarēnh ma nē urāk nē ō pyka hkwy ho wēnē. ² Hāmri nē kàxpore py. Nom na pre wa ra hā axpēn ma. Jakamā nhūm Ananīs Jujere kīnhā kàxpore hkwy pix py nē o tē nē Jejus nh̄y hā mē ahkre xw̄ynh maatiĵē mā kugō. Nom katāt kōt mē kām ōr ā amnhī jarēnh kēt nē. Kot kàxpore ho pikjēr nē amnhūm hkwy ho arīk ā amnhī jarēnh kēt nē. Ām mē kām amnhī jarēnh o hēx. Te piitā ōr par pyrāk o amnhī nh̄ipēx nē mē kām:

—E ota ixkàxporeta. Na pa wa inhō pika hkwy ho wēnē nē kàxpore hpy nē hpānhā Jujere pyrā nē man mē aw̄yr piitā o tē. Anē.

³ Hāmri nhūm Simāw Pētre ra ā kot amnhī nh̄ipēx anh̄yr ā omu hāmri nē kām:

—Tk. Kwa mon ka axtem nē Satanasti kapēr ma nē hkōt amnhī nh̄ipēx nē te akàxpore piitā ōr pyrāk ā amnhī to axēx anē? Te ate piitā ōr pyrāk tā no ām hkwy pix gō. Hēxta waa nē. Na ka axtem nē Tirtūm Karō mā akàxpore nh̄or par o axēx. ⁴ Anhō pyka kēnā. Nē hpānhā kàxporeja anhō kēnā. Kot kaj amā tanhmā ho hprām xa hkōt māmri tanhmā ho. Amā piitā ho axārīk prām nē māmri piitā ho arīk. R̄y amā hkwy hpix nh̄or prām nē māmri hkwy pix gō. No ri ate ōr par pyrāk o amnhī to axēx kēt nē. Te ate mē inh̄mā pix mā axēx pyrāk nom mē inh̄mā pix mā hkēt. Na ka māānēn te Tirtūm mā axēx pyrāk. Anē.

⁵⁻⁶ Nhūm pre ā Simāw Pētre Ananīs mā kapēr anē nhūm kuma nē pykap tēm nē htyk kurē kumrēx. Hāmri nhūm mē aptār nyw̄waja hw̄yr tē nē kupēxē ho hkupu nē kumy nē ma o tē nē haxā. Hāmri nhūm mē kot ā kot amnhī nh̄ipēx anh̄yr ā harēnh mar xw̄ynhja tee ri harēnh ma nē kām ma ht̄yx nē.

⁷ Tā nhūm ra hā ahtūm nē. Ra hā 3 ore nē hapēx nhūm Ananīs prō Sapireja ht̄yx hamakētcati nē mē hw̄yr tē nē axā. Kormā mjēn htyk ā harēnh mar kēt nē hamakētcati nē hkīnh nē mē hw̄yr tē nē axā. ⁸ Hāmri nhūm Simāw Pētre omu nē hēx rom hkukja nē kām:

—Pa? E kwa inh̄mā mēmoj jarē. Tanhmā na prem war anhō pykaja pānhā war amā amnh̄irer to? Xā ām hāmri na amjēn mē inh̄mā harē nā? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē mjēn pyrā nē kām ho hēx nē kām:

—Ÿy. Ām hāmri kot amā harēnh kēnā. Anē. ⁹ Hāmri nhūm Simāw Pētre tee ri kuma nē kām:

—Tk. Hēxta waa nē. Kwa mon ka war ajamē war akàxpore ho te Tirtūm mā axēx

pyrāk? Mān ka wa ajamaxpēr o: “Koja Tirtūm ja hā wa ixpumu nē ām hā wa ixpumu nē tanhmā hā wa ixto hkēt nē.” Anh̄yr o mān ka wa ajamaxpēr nā? Nom na ka wa ām kām axēx kapr̄y. Onēj ra mē kot amjēn jaxār xw̄ynhja akup̄yn hpōx o mra. Koja mē anh̄ipēx o te hipēx pyrā nē māānēn ato tē nē ajaxā ka rī amnhī pumu.

¹⁰ Anē nhūm kuma nē mjēn pyrā nē pykap tēm nē htyk kurē kumrēx. Hāmri nhūm mē kot mjēn jaxār xw̄ynhja mra nē mē hw̄yr agjē nē omu nhūm ra htyk mex nē nō nhūm mē kumy nē ma o tē nē mjēn nh̄ihkō hā haxā. ¹¹ Hāmri nhūm mē piitā wa harēnh ma nē kām ma ht̄yx nē. Mē kot Jejus kōt amnhī xunhw̄yr xw̄ynh̄jē mē amarī ri mē pa xw̄ynhja nhūm mē tee ri wa hkukamā hamaxpēr o kām ma ht̄yx kumrēx.

Mē kot aa mēmoj pumunh kēt kw̄y ho anh̄yr ā mē harēnh

Makre 16.17-20; Atre 19.11-12

¹²⁻¹⁴ Na pre hte Jejus kōt mē kot amnhī xunhw̄yr xw̄ynhja xatā Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hw̄yr akuprō. Mē kot ixkre nh̄ikjē mā: “Pahi Sarumāw nhō” anh̄yr xw̄ynh jarēnhja w̄yr nhūm pre htem akuprō. Nhūm mē piitā kām mē hkīnh nē mē ohtō nē mē hkōt akuprō nē mē urāk nē Jejus kōt amnhī xunhw̄y. Mēnijaja nē mēmyjaja. No nhūm mē hkwyja Ananīs mē Sapire wa kot amnhī nh̄ipēxja mā hamaxpēr nē kām mē hkōt mrar pyma nē. Kām mē hkīnh tā kām mē hkōt mrar pyma nē.

Nhūm pre hte Jejus nh̄y hā mē ahkre ho mē pa xw̄ynhja aa mē kot mēmoj pumunh kēt kw̄y ho anh̄yr o ri mē piitā mē hkōt pa. ¹⁵ Jakamā nhūm pre htem mē ā xw̄ynh̄jē jamy nē ma mē hw̄yr mē o mra nē Simāw Pētre kutēp pry kamā mē haxw̄y nē mē kām: —E mē jar anh̄ikw̄y. Kē Simāw Pētre ja kōt mē ajānh tē nē mē akupēnh o akup̄ym mē ato mex r̄y nhūm hkarō pix mē atā harir ka mē akup̄ym amex japēr.

Anh̄yr o mē kām kapēr hāmri nhūm mē kupīp kām kutēp hikw̄y. ¹⁶ Nē Jerujarē pu hā krī hkwy kamā. Mē ā xw̄ynhja nē mēkarōmnuti kot tanhmā mē ho xw̄ynhja nhūm pre htem mē hamy nē ma mē ihkrep mē o mra nhūm mē piitā akup̄ym mex pa.

Mē kot Jejus kw̄yĵē jagjēnh ā mē harēnh

Rukre 21.12-15; Juāw 15.26-27; Atre 4.1-22

¹⁷ Tā nhūm mē ō patre maati mē hkrāmnhw̄y Satusew nhō xw̄ynhja tee ri akup̄ym mē mex ā mē harēnh ma nē axpēn mā:

—Tk. Kwa na mē ra ohtō nē Jejus gryk ā mē pahte mē ahkre kaga nē ām hkōt pix mā ri amnhī nh̄ipēx o pa. Anē.

Hāmri nē Jejus nh̄y hā mē ahkre maati xw̄ynh̄jē kamā gryk nē ra tanhmā mē ho

kaxyw. ¹⁸ Hāmri mē unē nē mē hagjē nhūm mē hagjēnh xā kamā hkrī hpa.

¹⁹ Tā nhūm kamāt nhūm Tirtūm kapēr o mē wrýk xwýnhja ma mē hagjēnh xā hwýr mē hwýr wrý nē mē hwýr axā nē mē kām hakwakre kahē xā mē nē mē kator pa. Hāmri nē mē kām:

²⁰ —E mē ma akupým Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwýr mra nē axte mē kām awjarē. Tanhmā mē kot amnhī nhīpēx to nē Jesus kōt amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx ā mē kām hā karō kē mē ama. Anē.

²¹ Hāmri nhūm mē kuma nē ma akupým hwýr hapēx kurē kumrēx. Nhūm myt kator o mōr mē nhūm mē hwýr agjē nē mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o kuhē.

Tā nhūm mēō patre maati mē hkōt ri mē pa xwýnhjaja amnhī wýr mē āptār tūm xwýnhjē hwý nhūm mē piitā axpēn wýr pikuprōnh pa. Hāmri nē htýx arī Jesus kwýjaja mē hagjēnh xā kamā mē hkrī hā mē hkamnhīx nē amnhī wýr mē hā karō. ²² Nhūm pōristijaja ma kot mē haprōr kaxyw mē hagjēnh xā hā ixkre hwýr mra nē tee ri kamā mē hapēr nhūm mē kamā amrakati. Hāmri nhūm mē akupým mē pikuprōnh xwýnhjē hwýr hprōt nē mē kām:

²³ —Nā na pōristi hkwyjaja arī hakwakrem ixkre jamār mex nhūm hakwakre arī kahē htýx nē xa. Tā pa mē hwýr agjē nē tee ri hkre kamā mē hapēr nhūm mē kamā amrakati kumrēx. Anē.

²⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri hamaxpēr. ²⁵ Rōm nhūm ja mē hwýr tēn axān mē kām:

—Kwa jāā mē ate mē hagjēnh xwýnhjaja na mē axte Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā mē ahkre ho kuhē pa ham mē omu nē mē kurūm tē. Anē.

²⁶ Hāmri nhūm patre nhō pōristi krāhtūmja kuma nē mē hwýr pōristi hkwy rē nhūm mē ma mē hwýr mra nē mē hwýr agjē nē kē axte mē unē nē akupým mē o mra. Nom tanhmā mē ho hkēt nē. Mē kot hkōt ri mē pikamēnh xwýnhjē pymaj mē ho mex nē mē o mō. Nē mē hā axpēn mā:

—Nā kot puj mē tanhmā mē ho nhūm mē ja hā mē pahpumu nē kēn o mē pahkapē nē tanhmā amnhī to nē hā mē panhīmex. Anē.

²⁷ Hāmri nē mē ho mex nē akupým mē o mōn mē hwýr mē ho agjē nē mē pikuprōnh xwýnhjē kutā mē hkrī. Hāmri nhūm mēō patre maati ja mē kām:

²⁸ —Kwa ra mē ixte Jesus kapēr jarēnh nē mē akurē htā ka xep mē ām mē inhma nē arī mē kām harēnh o ri apa. Nē jar Jerujarē kamā mē piitā mē kām harē. Nē mē pajaja mē ixte Jesus pīr ā ka mē ri mē kām mē ijarēnh o apa. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm Simāw Pētre mē kuma nē mē amnhī tā mē kām kapēr nē mē kām:

—Tý kot kaj mē Tirtūm kapēr kuhpa hā mē inhā mēmoj tā karō pa mē ama nē ām mē ama nē ām Tirtūm kapēr pix ma nē hkōt ri amnhī nhīpēx. ³⁰ Amnepēm mē panhīgētjaja na prem Tirtūm kōt pix mā amnhī nhīpēx o pa. Tā ka prem axtem nē kēp mē kām Kra Jesus ā amýnē nhūm mē pī kahpa hā kunhō nē kupī. Nom nhūm Tirtūm akupým ho htír ³¹ nē kēp mē panhō Pahihti hā harē. Nē kēp mē pahkaprī xwýnh mex ā harē. Hāmri nē ra amnhī ri ýr nhūm ihkō hā mēmoj piitā ho amnhīptār o hkrī. Nhūm kām: “Koja Ijaew mē kot amnhī tomnuj kaga nē akōt amnhī xunhwý pa ja hā mē omu nē amnhī katut kōt mē kot amnhī tomnuj rēnh pa nē mē ho ixkra.” Anē. ³² Tā mē pajaja mē ixte Jesus htyk nē akupým htír ā omunh mex jakamā na pa hte Tirtūm Karō nhý hā ā mē amā harēnh anē. Karōja na pre Tirtūm mē ixte hkōt amnhī nhīpēx xwýnhjē hwýr kurē nhūm mē ixwýr wrý nē mē ixkarō mā agjē. Tā ý hā na pa htem ri ā harēnh anhýr o ri mē akōt ixpa. Anē.

³³ Hāmri nhūm mē kuma nē mē kamā gryk týx nē. Nē mē kām mē himex prām nē mē kām mē hā amýnē. ³⁴ Hāmri nhūm Kamariewtija tee ri ja hā mē omu hāmri nē kānhmā xa nē Jesus nhý hā mē ahkre xwýnh maati jē xyr pē hkwyjē mā kapēr. Parijew nhō xwýnh na pre. Nē kēp Tirtūm kapēr ā kaga htūm o mē ahkre ho pa xwýnhjē hō na pre. Nhūm mē piitā kām hkīnh nē. Jakamā nhūm kānhmā xa nē pōristi mā anē nhūm mē amnhī nē Jesus nhý hā mē ahkre ho mē pa xwýnhjē kator nhūm mē kapōt ā kuhē. ³⁵ Hāmri nhūm Kamariewtija mē nē tanhmā mē kām kapēr to nē mē kām:

—E ixkwýjaja. Kwa kēr pu mē tanhmā mē ho hkukamā pajamaxpēr mex nē. ³⁶ Mān arī mē ate finat Tetastija jarēnh ā anohtýx nē ho apa japēr. Mytwrý hō hā na pre mē kām amnhī to rax ā amnhī jarēnh o pa. Hāmri nhūm hkōt ri mē pa xwýnhjaja ohtō nē. Mē kēp 400. Tā nhūm prem mē kēp Tetasti pī nhūm hkōt ri mē pa xwýnhjaja axpēn pē anhrā nē ma hapēx.

³⁷ —Tā nhūm mē kot mē piitā mē ho kōta xā hā arīgroja ā nhūm Garirej nhō xwýnh pē finat Jut haxwýja hkōt mē pa xwýnhjaja ohtō nē. Tā nhūm mē māānēn mē kēp kupī nhūm hkōt ri mē pa xwýnhjaja haxwýja axpēn pē anhrā nē ma hapēx.

³⁸ —Jakamā kwa pu mē tanhmā jajē ho hkēt nē. Pu mē ām mē omu. Kōja mē amnhī krā hkōt ā ujarēnh anhýr o pa japēr hā kōja Tetasti mē Jut wa hkōt pa xwýnhjē pyrā nē tokyx axpēn pē anhrā nhūm Jesus jarēnh o paja hapēx o hapēx. ³⁹ Nom kōja mē ām hāmri Tirtūm nhý hā ā mē ahkre ho pa anhýr japēr hā kot puj mē tee ri ja ho pajapēx mā. Jakamā kwarī. Kot puj mē tanhmā mē ho

nē te mē pahte Tirtūm kutā amnhī xunhwūr pyrāk. Anē.

Nhūm pre ā Kamariewti Jejus nhỹ hā mē ahkre ho mē pa xwỹnh maatiĵē xyr pē hkwyĵē mā kapēr anē. ⁴⁰ Hāmri nhūm mē kuma nē kām:

–Tỹ nā ām hāmri na ka ā akapēr anē. Kot puj xep mē tanhmā mē ho hkēt nē. Anē.

Hāmri nē akupỹn mē hā karō nhūm mē akupỹn mē hwūr agĵē. Hāmri nhūm mē pōristi mā mē hā amỹnē nhūm mē htak. Hāmri nhūm mē āptār tūmrejaja mē kām:

–E mē māmri ma akupỹm mra. Nom kēr ka mē axte mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri apa hkēt kumrēx. Anē.

⁴¹ Hāmri nhūm mē kām ure nhūm mē ma mra. Kĩnh nē ma mra nē axpēn mā:

–Nā kwār mē Jejus ā mē pahtak nē tanhmā hā mē pahto. Kwār mē māmri ā hā mē pahto anē. Kot pu mē hkaga hkēt nē. Ra Tirtūm kot ja hā mē pahpumunh mex kēnā.

Anhỹr o axpēn mā kapēr o axpēn ja-maxxpēr o hihtỹx mex o pa.

⁴² Hāmri nē arī apkati mē hkwyĵē mā Jejus kapēr jarēnh o mē ahkre ho mē hkōt pa. Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā nē nhām mē ōrkwỹ kamā ri mē ahkre ho pa. Tirtūm kot mē pakaxyw Jejus xām ā mē kām harēnh o ri mē hkōt pa.

6

Mē kēp mē mjēn htyk xwỹnhĵē jarēnh Wam Ximotre 3.8-9

¹ Tā nhūm mē kot Jejus kōt amnhī xunhwūr xwỹnhĵaja ohtō rax kumrēx o mō. Mē piitā kēp Ijaew no nhūm mē hkwyĵaja axtem Gres kapēr o kapēr nhūm mē hkwyĵaja Ijaew kapēr o kapēr. Na pre hte Ijaew kapēr o kapēr xwỹnhĵaja apkati mē mē kēp mē mjēn htyk xwỹnhĵē mā mēō ho pa. No ām mē piitā mē hipēx o axpēn pyrāk kēt jakamā nhūm Gres kapēr o mē kapēr xwỹnhĵaja tee ri ā mē kot amnhī nhīpēx anhỹr ā mē omu nē mē kamā gryk nē. Hāmri nē mē kām:

–Kwa na ka htem amnhī kamā mē kēp mē mjēn htyk xwỹnhĵē mā mēō ho rūnh nē agō. No mē ixkamā jajē mā na ka htem ām ho hkryre nē agō. Kwa mē ri ā mē hipēx anhỹr kēt nē. Mē hipēx o axpēn pyrāk nā. Anē.

² Hāmri nhūm Jejus nhỹ hā mē ahkre xwỹnh maatiĵaja mē hā mē kapēr ma hāmri nē mē piitā mē ho akuprō nē mē kām:

–Kwa kēr ka mē ja hā axpēn mā axākĵēr kēt nē. E pu mē kot mē kēp mē mjēn htyk xwỹnhĵē mā ō ho pa kaxyw mē akwỹĵē rē. No mē pajaja kot paj ja ho anhỹr o ri ixpa hkēt nē. Kot pa mē anē nē Jejus kapēr o ri mē ajahkre hkēt nē nhūm ja mex kēt nē. Jakamā mē atō kot kaj mē akatāt kōt mē kām mē ō ho apa? ³ E mē amnhī kamā mē ho 7 nē mē arē

pu mē kēp mē mjēn tyk xwỹnhĵē mā ō ho pa kaxyw mē unhwỹ.

Tām mē hamaxpēr xwỹnhĵaja.

Nē mē ate axpēn mā mē mex ā mē harēnh xwỹnhĵaja.

Nē Tirtūm Karō nhỹ hā mē kot amnhī nhīpēx o mē pa xwỹnhĵaja.

Ā mē kot amnhī nhīpēx anhỹr xwỹnhĵaja ka mē ho 7 nē arē pu mē kaxyw mē unhwỹ.

⁴ Nom mē pajaja kot paj mē akōt arī mē amā Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē ajahkre pix tānopxar o ri ixpa. Anē.

⁵ Hāmri nhūm mē kuma nhūm ja mē kām mex nē. Nhūm mē ma mra nē axpēn mā hkwyĵē nhīxi jarē hāmri nē mē ho 7 nē mē kurē. Ā mē hixi kot anhỹr.

Estewāw. Estewāwja na pre Jejus kōt amnhī nhīpēx mex o pa. Tirtūm Karō kaxwỹnh mā ar nē ho amnhīptār jakamā nhūm pre hte tām ri amnhī nhīpēx o pa.

Nē kaxyw Firipti

nē Prokot

nē Nīkanō

nē Timā

nē Parmēnti

nē Nīkoraw. Nīkorawja krī pē āxiok nhō xwỹnh na pre. Kēp Ijaew kēt tā kām Tirtūm Kĩnh o pa. Tā ra māānēn Kra Jejus kōt amnhī xām.

⁶ Jakamā nhūm mē mē kēp 7tajē rē nē Jejus nhỹ hā mē ahkre xwỹnh maatiĵē hwūr mē o mra. Hāmri nhūm mē omu nē mē āpēnh ā mē unhwūr kaxyw mē hā ĩkra jaxwỹ nē mē ho Tirtūm wūr. Hāmri nhūm mē kēp mē mjēn htyk xwỹnhĵē mā mē ō ho pa nē mē piitā mē hipēx o axpēn pyrāk.

⁷ Tā nhūm mē ra ohtō rax nē Tirtūm kapēr ma nē hkōt amnhī nhīpēx o pa. Jakamā nhūm Jerujarē kamā mē kot Jejus kōt amnhī xunhwūr xwỹnhĵaja ra ohtō rax kumrēx. Nē mē ō patre hkwy haxwỹja ohtō nē mē urāk nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwūr.

Mē kot Estewāw pynēnh ā mē harēnh Rukre 21.14-15

⁸ Tā nhūm Estewāwja. Kot mē kēp mē mjēn htyk xwỹnhĵē mā mē ō ho pa xwỹnhĵē hōja. Tirtūm kot kutā nojarēt mex jakamā na pre hte ŷ hā āhpumunh tỹx o aa mēmoj pumunh kēt kwỹ ho anhỹr o ri mē hkōt pa. ⁹ Hāmri nhūm Ijaew kwỹja tee ri ja hā omu nhūm ja mē kēp omnuj tỹx nē nhūm mē hā kām akir. Urāk nē mē kēp Ijaew nē Jerujarē kamā ri mē hkōt pa htā ahpỹnhā mē ō pyka. Mē kot kām “Ripetat” xwỹnh kwỹ na pre mē. Nē ahpỹnhā mē ō krī.

Mē hkwyĵaja kēp Sirēn nhō xwỹnh.

Nē mē hkwyĵaja kēp Aresān nhō xwỹnh.

Nē mē hkwyĵaja kēp Siris nhō xwỹnh.

Nē mē hkwyĵaja kēp As nhō xwỹnh.

Ahpýnhã mẽõ pika nẽ mẽ õ krĩ htã na prem Jerujarẽ kamã ri axpẽn kõt pa ho pa. Tã Estewãw kot ã amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o pa hã omu nhũm ja mẽ kęp omnuj tỹx nẽ nhũm mẽ hã kãm akir. ¹⁰ No nhũm Tĩrtũm Karõ nhỹ hã hamaxpěr tỹx o mẽ kãm kapěr nhũm mẽ kuma nẽ tee ri kutã tanhmã kãm nẽ hprãm kaprỹ. ¹¹ Hãmri nẽ ma mra nẽ tanhmã ho hẽx to kaxyw amnhĩ kwỹjẽ rẽ nẽ mẽ kãm hã amỹnẽ nẽ mẽ kãm:

—E kër ka mẽ krĩ nhõ xwỹnhjẽ mã Estewãw o axẽx nẽ tanhmã mẽ kãm ho akapěr punuj to ho ri mẽ hkõt apa. Kẽ mẽ ama nẽ kamã gryk kato. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ pa mẽ hpãnhã mẽ amã amnhĩre. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ ma mra nẽ hapõj nẽ ma krĩ nhõ xwỹnhjẽ mã tanhmã ho hẽx to ho ri mẽ hkõt pa nẽ mẽ kãm:

—E mẽ amnẽ akuprõ nẽ mẽ inhma. Kwa kër ka mẽ Estewãwti kapěr mar kêt nẽ. Na hte finat Mojes mẽ Tĩrtũm wa ho kapěr punuj pix o ri pa. Pa mẽ ra kot wa ho kapěr punuj ã kuma. Anẽ.

¹² Hãmri nhũm mẽ kuma. Krĩ nhõ xwỹnhjẽ mẽ nẽ mẽ ãptar tũmrejẽ mẽ Tĩrtũm kapěr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỹnhjaja nhũm mẽ tee ri mẽ kot Estewãw o hẽxja ma nẽ kamã gryk nẽ. Hãmri nẽ ma hwỹr mra nẽ unẽ nẽ ma mẽ õ juisti hwỹr o tẽ. ¹³ Hãmri nhũm mẽ kãm ho hẽx xwỹnhjaja mẽ hkõt mra nẽ juisti mã tanhmã ho hẽx to nẽ mẽ kãm:

—E jahti na hte finat Mojes kot Tĩrtũm nhỹ hã mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to hã karõ ho hẽx rãhã ho pa. Nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xã hã ixkreja nhũm tanhmã ho hẽx to pa mẽ kuma. ¹⁴ Na hte mẽ kãm: “Koja nhỹrmã Jejus pẽ Najare nhõ xwỹnh Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xã hã ixkreja grãnh pa kãm ga.” Anhỹr o mẽ kãm hẽx o pa. Nẽ Mojes kot mẽ pahte amnhĩ nhĩpẽx ã karõ nẽ mẽ pahkurẽ pa prem kuma. Anẽ.

¹⁵ Nhũm prem ã mẽõ juisti mã Estewãw o hẽx anẽ. Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ Estewãw wỹr rĩt nẽ hkuk pumu nhũm te kot Tĩrtũm kapěr o mẽ wrỹk xwỹnhjẽ kuk nhĩrã rax pyrã nẽ xa nhũm mẽ tee ri omu nẽ kamã no pyma nẽ.

7

Estewãw kot juistijẽ mã ujarẽnh

¹ Hãmri nhũm mẽ õ patre maatija Estewãw mã kapěr nẽ kãm:

—E mẽ inhmã amnhĩ jarẽ. Xã ãm hãmri na mẽ ri ã ajarẽnh anẽ nã? Anẽ.

² Hãmri nhũm kuma nẽ mẽ piitã mẽ kãm kapěr. Mẽ kãm kapěr ryy nẽ mẽ kãm:

—Tõe kot paj mẽ amã mẽ panhĩgêt finat Apraãw tanhmã harẽnh to ka mẽ inhma. Amnepẽm na pre Tĩrtũm maatija Apraãw wỹr kato. Kormã pyka pẽ Mẽsopotãm kamã pa ri. Kormã kot ma krĩ pẽ Arã hwỹr mõi kêt

ri nhũm hwỹr kato nẽ kãm: ³ “E kër ka mẽ anhõ krĩ pẽ akato nẽ akwỹjẽ re nẽ ma mẽ. Kot paj ma nhỹhỹm hpãnhã pyka hõ hwỹr mẽ ato mẽ.” Anẽ.

⁴—Hãmri nhũm kuma nẽ amnhĩ to akuprõ nẽ ma mẽ. O pyka pẽ Katej pẽ kato nẽ ma krĩ pẽ Arã hwỹr mẽ nẽ hpãnhã kamã pa. Tã nhũm hipẽexã Terahti kęp ty nhũm Tĩrtũm amnẽ jar mẽ panhõ pyka hwỹr kumẽ. Jar mẽ papapxa hwỹr kumẽ.

⁵—Nom nhũm kormã kãm pykaja nhõr kêt nẽ. Kormã kãm hkwy ho grire nẽ õr kêt nẽ. Na pre ãm kãm:

E kot paj nhỹrmã amã pykaja gõ. Amã nẽ akanrẽhã akra nẽ atãmnhwỹjẽ mã kugõ ka mẽ kamã ri apa ho apa.

Anhỹr o kãm mẽ panhõ pika pẽ Kanaãja jarẽ. Apraãw kormã hkra hkõt ri nhũm ã kãm kapěr anẽ. ⁶ Hãmri nẽ kãm:

Koja akanrẽhã atãmnhwỹjaja nhỹrmã ma nhỹhỹm pyka hõ hwỹr pa nẽ hpãnhã kamã pa. Mẽ õ pyka kamã pa hkõt tã nhãm pyka hõ kamã pa hãmri nẽ pika nhõ xwỹnhjẽ mã ãpẽn rũnh o pa nhũm pyka nhõ xwỹnhjaja mẽ hipẽx kati rũnh o pa. Nẽ mẽ ãpẽn ã mẽ kãm amnhĩrer kêt nẽ. ãm mẽ homnuj o pa hã amgrã xohtõ rax kumrẽx. Nhũm mẽ hã amgrã pẽ 400.

⁷ Nom kot paj mẽ hã mẽ homnuj tỹx nẽ. Akanrẽhã atãmnhwỹjẽ hã mẽ homnuj tỹx nẽ nhũm mẽ rĩ kormã mẽ kurũm kato nẽ man akupỹn pa nẽ jar põi. Hãmri nẽ jar inhmã inhmex o inhmex ã ijarẽnh rãhã ho pa. Anẽ.

⁸ Hãmri nẽ kãm:

E pu axpẽn ma. Koja ka nẽ akanrẽhã akra nẽ atãmnhwỹjaja ka mẽ ixkõt ri amnhĩ nhĩpẽx o apa hã kot paj mẽ ato ixkra. Tã koja ja amã mex japěr hã kër ka mẽ amnhĩ my kwryt kã hkwy jakã. Nẽ koja mẽ akrajaja hapõj nẽ my ka mẽ mã mẽ ho anẽ nẽ mẽ kęp mẽmy kwryt kã hkwy jakã. Mẽ piitã mẽ kot mẽ apẽ ixkra hã mẽ apumunh kaxyw kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ.

Anhỹr o Apraãw mã kapěr nhũm kuma nẽ mar xã hkõt hkra Ijak my kwryt kã hkwy krãhta. Kormã hkarãre ri. Kormã hã arĩgro pẽ 8 pix ri nhũm kęp hkwy krãhta.

—Tã nhũm Ijak hprẽk nẽ hprõ nẽ hkra. Hãmri nẽ mã hkra Jako ho anẽ nẽ. Nhũm Jako hprẽk nẽ mã hkra pẽ 12jẽ ho anẽ nẽ mẽ piitã mẽmy kwryt kã hkwy jakã pa. ã na pre mẽ pahpãr kraxjaja amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o pa.

⁹—Jako hkrajẽ hõ na pre kęp Juje. Nhũm Juje htõjaja hipẽexã hkõt kamã gryk nẽ axtem nẽ mẽ urojẽ mã ho wẽnẽ nhũm mẽ kęp haprõ nẽ ma pyka pẽ Ejit wỹr o mẽ. Amarĩ Ejit nhõ xwỹnhjẽ mã ãpẽn o pa kaxyw. Tã

no nhũm Tirtũm arĩ tãnopxar rãhã ho hkõt pa. ¹⁰ Hãmri nê Ejit kãm mê kot homnuj xwýnhjê nhĩhkra rũm hkapa nê tanhmã hkrã hto nhũm àhpumunh tỳx nê hamaxpêr mex nê. Jakamã nhũm Ejit nhõ xwýnhjê nhõ pahi Paraohitja omu nê kãm hkĩnh nê. Kot tãm amnhĩ nhĩpêx nê àhpumunh tỳx kõt omu nê kãm hkĩnh nê. Hãmri nê amnhĩ ri kumê nhũm ihkõ hã àpênh o pa. Kãm òrkwý pumu nê Ejit nhõ xwýnhjê ho amnhĩptãr o pa.

¹¹ –Rõm nhũm mê hpur kãm mêmõj nhĩgrõt mex kêt nê nhũm mê kêp mê apkur xã hã mê oja ra ri mê kêp kryre. Ejit kamã nê jar Kanaã kamã nhũm mê apkur xã hã mê oja mê kêp hapêx par o mõ. Nhũm mê piitã prãm xãj ra hiire nê kãm prãm tỳx o pa nhũm mê panhĩgêjtaja hãmri prãm xãj tee ri amnhĩ xãpkur xã hã mêmõj japêr.

¹² –Tã nhũm Jakoja Ejit kãm arĩ mê apkur xã hã mê õ rax ã harênh ma nê ma hwýr hkra hkwyjê rê. Mê panhĩgêjtaja nhũm ma mê hwýr mê kurê nhũm mê ma mê hwýr mra. Hãmri nê mê hwýr pøj nê mê kêp mêmõ hy hkwyj japrõ nê ma akupým o mra. Wam mê mõrta ã mê kêp mêmõj japrõ nê ma akupým o mra.

¹³ –Tã nhũm mê kêp mêmõ hy japrõr xwýnhja hapêx nhũm mê axte akupým mê hwýr mra. Hãmri nhũm mê htõ Juje mê kãm amnhĩ to amnhĩrit nê kêp mê htõ hã mê kãm amnhĩ jarê. Mê kot ra htyk ã hkamnhĩx tã nhũm mê kãm amnhĩ jarê. Hãmri nhũm Paraohiti mê kêp Juje htõ hã mê harênh ma.

¹⁴ –Tã nhũm Juje amnhĩ wýr hipêxã Jako mê htãmnhwýjaja mê hã karõ nhũm mê piitã ma Ejit wýr hapêx. Mê kêp 75 nê ma Ejit kamã Juje hwýr hapêx hãmri nê kamã pa ho pa.

¹⁵ –Ã kot anhýr jakamã nhũm Jakoja ma Ejit wýr mõ nê hpãnhã kamã pa ho pa. Tã hãmri kamã ty. Nhũm hkrajê piitã Ejit kãm pa hãmri nê gaa nê htyk pa. ¹⁶ Hãmri nhũm mê hkanrêhã mê hkrajaja mê hamý nê ma akupým Kanaã hwýr krĩ pê Sikê hwýr mê o pa nê kamã mê hagjê. Na pre mê hkukamã finat Apraãw kot Amõr krajê pê kênkre japrõ nê kamã hprõ jaxã. Jakamã nhũm prem mýr pê ma hwýr mê o pa nê kamã mê hagjê hãmri nê ma akupým Ejit wýr pa.

¹⁷ –Tã gaa nê rĩ ohtõ rax kumrêx o mõ. Mê panhĩgêjtaja ohtõ rax kumrêx o mõ. Hãmri nhũm Tirtũm kot Apraãw mã mê õ pyka jarênh xwýnhja nhũm kot mê kãm òr kaxyw. ¹⁸ No nhũm Ejit nhõ pahi kot Juje ho mex xwýnhta na pre ra ty nhũm axtem hpãnhã hõja mê ho amnhĩptãr o pa. Nê aa Juje jarênh mar kêt nê. Kormã pahi xãr nyw kêt ri htyk jakamã nhũm mýr pê harênh mar kêt nê. ¹⁹ Hãmri nê hkwyjê homnuj o pa. Tanhmã mê panhĩgêjtê nhĩpêx to ho pa. Nê mê kãm mê hkra my hapõx xwýnhjê hã amýnê. Mê

hapõx nhũm mê kot pikap mê rênh nhũm mê htyk kaxyw nhũm mê kãm mê hã amýnê.

²⁰ –Rõm nhũm finat Mojesja kato. Nê mexre. Hãmri nhũm katorxã Ejit nhõ xwýnhjê kot kêp hpĩr pymaj òrkwý kamã ri mê kêp ho hpimxur o pa hã mytwrý axkrunêpxi.

²¹ –Tã nhũm ra htyxre nhũm katorxã mê hipêxã wa tee ri hkukamã hamaxpêr hãmri nê mê kot wa kêp hpĩr pymaj kumý nê ma o tẽ nê kaxyw ã nhĩpêx nê nhýri gõ nhĩpõk ri põ kamã ho amũxu. Tã nhũm Paraohiti hkra nija ra gõx mã wýr mã tẽ nê ra omu hãmri nê amnhĩm kumý nê ma o tẽ nê ho hkra. ²² Jakamã nhũm Mojes Ejit nhõ xwýnhjê kamã hprêk. Hãmri nê mê àhpumunh xã hã kagã pumunh pa. Nê hihtỳx nê mê kãm kapêr kãm hihtỳx mex o pa.

²³ –Tã hãmri ra hã amgrã pê 40 nê hapêx nhũm Mojes hamaxpêr nê ra kãm amnhĩ kwý pê Ijaewjê pumunh prãm nê ma mê hwýr tẽ. ²⁴⁻²⁵ Hãmri nê htẽm kõt ja wa omu. Nhũm Ejit nhõ xwýnhja Ijaewja homnuj o xa nhũm Mojes tẽn tee ri hã omu nê hamaxpêr o: “E pa ma wa hwýr tẽ nê ixkwý mũj ã Ejit nhõ xwýnhnta pikê ixkwýjaja ja hã ixpumu nê Tirtũm kot mê hwýr inhmã ã ixpumu. Ixte Ejit nhõ xwýnhjê nê mê kator kaxyw mê ja hã ixpumunh kurê kumrêx.”

–Anhýr o hamaxpêr hãmri nê wa hwýr tẽ nê amnhĩõja nê Ejit nhõ xwýnh pĩ. Tã no nhũm hkwyjaja kot hpĩr ã harênh mar tã tanhmã amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr to hkêt nê. ²⁶ Nhũm apkati nhũm mêhõja war axkrut nê axte pijapu ho wa xa. Hamê wa kêp Ijaew. Jakamã nhũm Mojes akupým mê hwýr tẽ nê tee ri axpên tã wa omu nhũm ja kêp omnuj nê. Hãmri nhũm wa hwýr tẽ nê axpên nê wa kãm kapêr nê wa kãm: “Pa? Kwa war ajamê war apê Ijaew kênã na ka wa ri axtem nê ã axpên nhĩpêx anê.” Anê. ²⁷ Hãmri nhũm kot amnhĩ kaxyw hkryx xwýnhja kuma nê nhãm amnhĩ nê hkujate nê kãm: “Tk. Kwa xã apê mê inhõ pahi hã na ka ã wa inhmã akapêr anê? Nã apê mê inhõ pahi hkêt kênã. ²⁸ Kot kaj inhĩpêx o te ate Ejit nhõ xwýnhnta nhĩpêx pyrã nê wa ixtõ hpĩr kêt nê.” Anê.

²⁹ –Hãmri nhũm tee ri kuma nê ra kãm ma nê Ejit rũm kator kurê kumrêx nê ma pyka pê Mijiã hwýr mõ nê kamã hpãnhã pa. Kamã hprõ nê hkra. Nhũm hkra myja wa hamêxkrut.

³⁰ –Tã nhũm Mijiã kamã pa hã axte hã amgrã pê 40. Hãmri nê mêmõ arĩgro hã kapõt ã krã hakýx pê Sinai kape hã ri pa nhũm Tirtũm kãm kapêr. Nom nhũm Mojes omunh kêt nê. ãm utĩ kaõk kamã kuwy hpõk pix pumu. ³¹ Amnhĩ jaêr pê ã kot amnhĩ nhĩpêx anhýr ã omu hãmri nê amnhĩ tã hprĩ hã omunh kaxyw hwýr tẽ nhũm Tirtũm kãm:

³² Pa Mojes? E ixpê Tirtüm na pa. Ixpê akukamâ anhîgêt Apraâw nhô Tirtüm na pa. Nê ixpê Apraâw kra Ijak mē htâmnhwý Jako wa ô Tirtüm na pa. Anê.

Hâmri nhüm tee ri kuma nê kâm ma xâj htetert tÿx nê. Hâmri nê umaj axte pî hpôkja wÿr rît kêt nê. Âm nhâm hkrâ nê rît o xa.

³³ Hâmri nhüm Tirtüm kâm:

E kwa ixpê Tirtüm maati hâ ixtâ apijaam â aparkâ kapa nê apar kênh nê xa.

³⁴ Na pa ra ixkra Ijaewjaja Ejit kâm mē omu. Na ra Ejit nhô xwÿnhjaja ixpê mē homnuj tÿx kumrêx râhá ho pa nhüm mē amnhî xâ há maj tee ri amnhî nhîpêx. Pa ja há mē omu nê inhmâ mē hkaprî nê. Jakamâ kot paj Ejit nhô xwÿnhjê nhîhkra rüm mē kator pa. E ka kot paj mē hwÿr amê ka ma akupÿm mē hwÿr mô nê mē kurüm mē kator.

Anhÿr o kâm mē kaxyw karô. ³⁵ Ra Ijaew kot Mojes hkaga tâ nhüm mē kaxyw âm nê ma akupÿm kot mē hwÿr mēnh kaxyw. Na prem ra omu nê hkaga. Te mē ate Jejus kagaja pyrâ nê hkaga. Jakamâ nhüm pijapu xwÿnhhta tee ri amnhî tâ omu nê kamâ gryk nê amnhî nê kâm kapêr nê kâm: “Tk. Kwa xâ apê mē inhô pahi há na ka â wa inhmâ akapêr anê? Nâ apê mē inhô pahi kêt.” Anhÿr tâ nhüm Tirtüm mē kaxyw tâm xâm. Kot mē ho amnhîptâr nê Ejit nhô xwÿnhjê rüm mē kator kaxyw. Ja kaxyw na pre pî hpôk kamâ kâm kapêr nê mē kaxyw âm.

³⁶ —Jakamâ nhüm Mojes ma akupÿm Ejit wÿr mô nê mē kurüm hkwyjê kator nê ma mē o pa. Na pre mē ho mex nê Tirtüm nhÿ há mē kâm aa mē kot mēmoj pununh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mē o pa. Ejit kamâ nê mãânên mē kot gô xujanâr mã: “Gô kamrêk” anhÿr xwÿnhhta kamâ. Nê kapôt â mē kâm â amnhî nhîpêx anhÿr o mē o pa. Nê kapôt â ri mē o pa ho ra há amgrâ pê 40.

³⁷ —Tâ tâm na pre mē panhîgêtjê mã mēhó hkukamâ mē kâm tanhmâ harênh to nê mē kâm harênh o: “Koja Tirtüm nhÿrmâ te ra mē akaxyw pa ixâm pyrâ nê inhmÿr pê mē panhîo xâm. Ý há mē amâ kapêr jarênh o pa kaxyw nhüm nhÿrmâ mē akaxyw âm ka mē omu.”

—Anhÿr o â Jejus kukamâ harênh anê.

³⁸ Na pre Mojes kapôt â mē panhîgêtjê ho pa nhüm mē krâ hakÿx pê Sinaija wÿr pa. Mē panhîgêtjaja hâmi hwÿr pa nhüm Tirtüm kapêr o mē wrÿk xwÿnhja mē kaxyw Mojes mã kapêr nhüm ô ri mē kâm awjarê nê há kagâ. Mē kot mar nê hkôt amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o pa kaxyw nhüm mē kâm Tirtüm kapêr jarênh o pa. Nê mē pajaxwÿja. Mē pahte hkôt amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa kaxyw na pre mē pamâ há kagâ. ³⁹ Tâ no nhüm mē

panhîgêtjaja Mojes ma nê âm kuma nê hkaga kumrêx nê akupÿm Ejit wÿr hkrâ. ⁴⁰ Jakamâ nhüm Mojes kormâ nhÿri mē kaxyw Tirtüm mã kapêr o âm rôm nhüm mē wakre kamâ htô Arâw wÿr mra nê kâm: “Kwa Mojes ra kot tanhmâ amnhî to kênâ. Kot Ejit rüm mē pakator nê mē pahto mör tâ ra nhÿri arîk nê tanhmâ amnhî to. Jakamâ e. Kwa hpânhâ mē inhmâ mēmo karô nhîpêx pu mē ho panhó sânti kê tâm ma akupÿm Ejit wÿr mē pahto pa.” Anê.

⁴¹ —Hâmri nhüm mē kuma nê mē kâm kâx o môx krare karô ho sânti nhîpêx nê mē kâm âm. Hâmri nhüm mē axtem nê te ho Tirtüm nhîpêx pyrâk o hipêx nê kâm ôwêhti hkwy pa nê kâm haxwÿ nê há apku. Hâmri nê â amnhî nhîpêx anhÿr â amnhî pumu nê hkînh nê. ⁴² Hâmri nhüm Tirtüm tee ri ja há mē omu nhüm ja kêp omnuj tÿx nê nhüm mē hkaga hpa. Jakamâ nhüm prem amnhî krâ hkôt ri myyti nê mytwÿre nê kanhêti karô nhîpêx nê te mē kot Tirtüm nhîpêx pyrâk o hipêx o pa. Hâmri nê amnhî kaxyw kumâ pix mã hamaxpêr o pa há amgrâ xohtó nê. Tâ nhüm Tirtüm nhÿ há kapêr jarênh o mē pa xwÿnhjaja tanhmâ mē kâm kapêr to nê mē há kagâ. Te Tirtüm tâm mē kâm kapêr pyrâk o mē kâm kapêr nê há kagâ kot:

Pa mē apê Ijaewjaja? E mē inhma. Amnepem mē ate kapôt â ri mē apa há amgrâ pê 40ta â. Xâ we inhmâ na ka prem akrit kwÿ hpar o apa?

⁴³ Nâ inhmâ hkêt. Na ka prem axtem nê ri amnhî krâ hkôt amnhîm mēmo karô nhîpêx nê hipêx o te mē ate pa inhîpêx pyrâk. Pê kâm akrit kwÿ hpar nê ôr o ri apa.

Mê anhó mēmo karô nhîpêxa mē ate amnhîm há hixi pê Môrok mēnh xwÿnhja ka pre htem â kamâ amnhî kôt ho apa.

Nê amnhîm kanhêti karô nhîpêx nê há hixi mē nhüm kêp Repâ. Ka mē ixkuhpa há wa kêp mē apâm â harênh o ri apa.

Tâ â mē ate amnhî nhîpêx anhÿrja mÿrapê kot paj pânâ nhÿhÿm mē arê.

Koja mē akutâ amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja mē apynê nê ma pyka pê Papirôn rüm hamú mē ato hapêx ka mē amari mē kâm axâpênh rûnh o ri apa kâm ga. Anê.

Â na pre Tirtüm mē panhîgêtjê mã kapêr anê nhüm ý há kapêr jarênh o pa xwÿnhja mē kâm há kagâ.

⁴⁴ —Tâ nhüm mē panhîgêtjaja kormâ kapôt â ri pa ri amnhî kôt mÿr kâ ho ixkre ho pa. Tirtüm mã kapêr xâ há ixkreja nhüm prem amnhî kôt ri o pa. Mē kot kâm “Tirtüm nhôrkwÿ kaâkre” anhÿr xwÿnhja. Tirtüm kot mē kâm há karô xâ hkôt nhüm mē hipêx nê amnhî kôt ri o pa. Na pre Tirtüm hprî

hã Mojes mã tanhmã kot hipêx to hã karõ nhũm mẽ hkõt hipêx nê amnhĩ kõt ri o pa.

⁴⁵ –Tã nhũm Mojes ty nhũm hpãnhã J-
jueja amnhĩ kõt mẽ o pa. Ma Tirtũm kot mẽ
kãm pyka mex nhõrta wỳr Mojes mẽ pê mẽ
o pa. Hãmri nê hwỳr mẽ o põj nhũm Tirtũm
mẽ nê mẽ kot ra kamã mẽ pa ho mẽ pa
xwỳnhjê japõj nhũm mẽ pãnhã kamã pa ho
pa. Nê amnhĩ kõt Tirtũm nhõrkwỳ kaakreta
o pa. Rãhã nhũm finat Tawija mẽ hpãnhã
mẽ ho amnhĩptã. ⁴⁶ Na pre Tirtũm Tawi kot
tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã omu nê
kãm hapê nê. Jakamã nhũm Tawi kãm kapêr
nê kãm: “Pa Tirtũm? Kwa xà kot paj amã
ixkre mex õ nhĩpêx nã? Mẽ ixpê Ijaewjaja
mẽ ixte kamã amã amex o amex ã ajarênh
o ixkrĩ kaxyw pa hipêx. Xà kot paj amã
hipêx?” Anhỳr tã no nhũm Tirtũm kormã
kãm ja prãm kêt nê. ⁴⁷ Jakamã nhũm Tawi
hkra Sarumãwja hipêxã mỳr pê hpãnhã kệp
mẽ õ pahi nê kãm hipêx. ⁴⁸ Nom xà na hte
Tirtũm maatija mẽ pahte kãm panhĩhkra ho
ixkre nhĩpêx xwỳnhjê kamã hkrĩ? Nã kaxkwa
kamã na hkrĩ xà. Na pre ra Tirtũm nhỹ
hã kapêr jarênh o pa xwỳnhja Tirtũm kot
tanhmã mẽ pajamãr to ho pa hã kagã nê hã
kagã ho:

⁴⁹ Na pa hte kaxkwa rũm pyka hkõt mẽ piitã
mẽ hamãr mex o ixkrĩ.

Tã tanhmã kot paj amnhĩ to nê mẽ ìhkra ho
mẽ kot inhmã ixkre nhĩpêxta wỳr axã
nê kamã ixpa ho ixpa?

⁵⁰ Nã ixte mẽmoj piitã ho ixkator xwỳnhjê kênã
kot pa kêt ã amnhĩ nhĩpêx anê. Anê.

Nhũm pre ã Tirtũm amnhĩ tã mẽ kãm kapêr
anê nhũm ý hã kapêr jarênh xwỳnhja õ ri mẽ
pamã hã kagã.

⁵¹ –E kwa mẽ inhma ixkwỳjaja. Mẽ
akrã hihtỳx kumrêx jakamã mẽ amã Tirtũm
kapêr mar prãm kêt. Na ka htem mẽ
panhĩgêjtê pyrã nê amnhĩ nê Tirtũm Karõ
kaga nê kapêr mar kêt nê. ⁵² Na pre hte
Tirtũm nhỹ hã kapêr o mẽ pa xwỳnhjaja
mẽ panhĩgêjtê hwỳr mra nê mẽ kãm kapêr
jarênh o ri mẽ hkõt pa. Tã nhũm mẽ hkaga
nê mẽ hipêx kati ho pa. Na pre htem Jejus
wỳr kũkamã mẽ kãm: “E koja nhỹrmã kot
Tirtũm kapêr mar nê hkõt amnhĩ nhĩpêx
mex rãhã xwỳnhjê maatija mẽ pahwỳr wrỳ.”
Anhỳr o mẽ kãm harênh o pa. Tã no nhũm
mẽ kãm ja mar prãm kêt jakamã axtem nê
hã mẽ hpar o pa. Mẽ kot mẽ kãm Jejus jarênh
o mẽ pa xwỳnhjê hpar o pa. Tã nhũm tãm mẽ
pahwỳr wrỳ ka mẽ omu nê mẽ kot amnhĩ
nhĩpêxta pyrã nê hã amỳnê nhũm prem mẽ
amã kupĩ.

⁵³ –Tirtũm kapêr o mẽ wỳr k xwỳnhjaja
kot Tirtũm nhỹ hã tanhmã mẽ pahte amnhĩ
nhĩpêx to ho papa hã mẽ pamã karõ nhũm
mẽ ate mar tã mẽ apê hprãm nõkati. Nê ama
nê ãm ama nê hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri apa
hkêt nê. Anê.

*Mẽ kot Estewãw pĩr ã mẽ harênh
Rukre 21.16-19, 23.34; Atre 22.20*

⁵⁴ Hãmri nhũm juistijaja tee ri Estewãw
xujarênh ma nê kamã gryk tỳx nê kãm
kapêr punuj nê. ⁵⁵ Nom nhũm Tirtũm
Karõja tanhmã hkrã hto nhũm kãm mẽ uma
hkêt nê. Hãmri nê kãnhmã rĩt nê kaxkwa
pumunh o xa nê kamã Tirtũm rũm hirã rax
pumu. Nhũm Jejus Tirtũm nhĩhkõ hã xa
nhũm omu nê hkĩnh nê mẽ kãm:

⁵⁶ –Kokỳy. Na kaxkwa axkjê nhũm kamã
Tirtũm nhỹ pa omu. Nhũm kuri kot mẽ
pahwỳr mẽnh xwỳnh Jejusja xa. Hêxta waa
nê. Nã na pa jarãhã wa omu nê ixkĩnh tỳx
kumrêx. Anê.

⁵⁷ Hãmri nhũm mẽ kuma nê kamã gryk
tỳx nê. Hãmri nê kãm mar prãm kêt nê kệp
amnhĩ jamak pro. Hãmri nê gryk xàj ãmra
htỳx nê hwỳr hprõt ⁵⁸ nê unê nê krĩ pê ho
kato nê ma o tẽ nê nhỹri o xa. Hãmri nê kên
o htak o hpĩr kaxyw amnhĩ nhĩnõkã hkwrỹ
nê mẽhõ my pê Sawti mẽ kugõ nhũm mẽ
kãm hamỳ. Hãmri nhũm mẽ kên rũnh kwỳ
jamỳ nê o mra nê Estewãw wỳr rênh prêprêk
o kuhê. Nê ho ì kamã htak nê hkrãx pê htak.
⁵⁹ Hãmri nhũm ra htyk kaxyw nê Jejus mã
amnhĩ jarê nê kãm:

–Pa Pahihti Jejus? E koja ixkarõ awỳr api
ka ixto amnhĩptã. Anê.

⁶⁰ Hãmri nê hkõn krã ho tẽm nê nhỹ nê
axte kãm amnhĩ jarê nê mẽ kot hpĩr xwỳnhjê
nê kãm kapêr nê kãm:

–Kwa Pahihti. Mẽ kot ixpĩr tã kwa
tanhmã ixtã mẽ ho hkêt nê.

Anhỳr o mẽ nê Jejus mã kapêrja kõt ra ty.

8

*Mẽ kot Estewãw jaxãr ã mẽ harênh
Atre 22.4, 26.9-11*

¹⁻² Hãmri nhũm mẽ kot Jejus kõt amnhĩ
nhĩpêx xwỳnhjaja Estewãw wỳr mra nê htyk
kãm omu nê hkaprĩ nê. Nê mur nê kumỳ nê
ma o mõ nê haxã. Nom nhũm Sawtija mẽ kot
hpĩr ã omu nhũm ja kãm mex nê.

*Sawti kot Jejus kwỳjê nhĩpêx kati ho pa hã
harênh*

Atre 1.8

Tã nhũm Jerujarê kamã Ijaewjaja mẽ kot
Jejus kõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê homnuj
tỳx o pa. Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ
kũkamã hamaxpêr nê mẽ hkwỳjaja mẽ umaj
hapõj nê ma pika hkwỳr hkõt hpigrãnh pa.
Mẽ hkwỳjaja Jutej wỳr ma pa nhũm mẽ
hkwỳjaja Samar hwỳr ma pa. Æ na prem mẽ
umaj nhỹhỹm hpigrãnh par anê. Æm Jejus
nhỹ hã mẽ ahkre xwỳnhjê maati pixjaja na
prem Jerujarê kamã arik nê nhỹhỹm mõr
kêt nê. Simãw Pêtre nê Juãw nê Xiakre nê
Andre nê Firipti nê Patoromew nê Matêwre
nê Makre nê Tomas nê Xiakre hõja nê Simãw
õ nê Maxitreja. Æm jajaja pix na prem arik.

³ Nhũm Sawti haxwýja Jejus kôt mē kot amnhī xunhwýr xwýnhjē homnuj o pa. Mē kot Jejus kaga hprām xāj tanhmā mē hipēx to ho pa. Na pre hte mē ōrkwý hwýr agjē nē mē unē. Mēmyjē pynē nē mēnijē pynē nē ma mē o mra nē mē hagiēnh xà kamā mē hagiē. Mē urāk nē kēp Ijaew tā ā mē hipēx anhýr o pa.

⁴ Tā nhũm mē umaj Jerujarē rūm pika hō hwýr mē hpigrānh xwýnhhtaja amarī pika hkwý hkôt ri pa hkēt nē. Na prem ma mē piitā mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa. Kēp Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnh ā harēnh rāhā ho ri mē hkôt pa.

Wajaga kot amnhī tā Firipti mar ā harēnh

Juāw 2.23-24

⁵⁻¹² Tā nhũm Firipti haxwýja ma mō. Ma krī pē Samar hwýr mō nē kamā mē kām Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwýnhhtaja jarēnh o pa. Samar kamā na pre wajaga Simāwti ri Samar nhō xwýnhjē hkôt mē no kupyr rāhā ho ri mē hkôt pa. Nē āhpumunh týx ā amnhī to jarkrar o ri pa. Jakamā nhũm mē kot amnhī nhīpēx ā omu nē kamā no pyma nē. Nē htýx ho ām hāmri kot amnhī jarēnh ā hkamnhīx. Jakamā nhũm pre mē kām tanhmā ri amnhī to hēx to ho pa pē mē no kupyr rāhā ho ri pa nhũm mē amnhī jaēr pē omu. Mē kot amnhī to hkrýre xwýnhhjaja nē mē kot amnhī to rūnh xwýnhhjaja nhũm mē amnhī jaēr pē kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā omunh o hkôt pa. Nē ri axpēn mā harēnh o:

—Kokýy. Wajagaja āhpumunh týx kumrēx. Tirtūm nhý hā mán te ā amnhī nhīpēx anhýr o pa nā? Mán pre Tirtūm kām āhpumunh xā hkwý gō nhũm ý hā ā amnhī nhīpēx anhýr o pa. Anē.

Hāmri nē hkôt hamaxpēr o ri hkôt amnhī nhīpēx o pa.

Tā nhũm Firipti mē ō krī hwýr mō nē mē kām Jejus Kris jarēnh o ri mē hkôt pa nē mē kām:

—Jes kēp Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnh jakamā kot kaj mē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwý nhũm Tirtūm hā mē apumu nē mē ato hkra. Anē.

Hāmri nē Tirtūm nhý hā akupým tanhmā mē kute xwýnhjē ho mex to ho pa. Mē ī kamā mē htyk xwýnhhjaja nē mē hyk o mē pa xwýnhhjaja nhũm mē ohtō nē akupým mē ho mex o pa. Nē mē hkwýjē nē mēkarōmnuti hkwý jano nhũm mē āmra htýx o mē hkaga nē ma mē kurūm hapōx nē mra. Ā Firiptija Jejus nhý hā mē ho mex o pa anē nhũm mē piitā ja hā omu nē kapēr ma nē hkīnh nē. Nē kapēr mar týx nē hkôt hamaxpēr. Jao wajaga Simāwti kaga nē hpānhā amnhī kaxyw Jejus kôt pix mā hamaxpēr nē hkôt

amnhī xunhwý. Hāmri nhũm Firipti ja hā mē omu nē mē hkrā kumrā. Mēmyjaja nē mēnijaja nē mē piitā mē hkrā kumrā. Ra mē kot Jejus kôt amnhī xunhwýr ā mē piitā mē kām amnhī to amnhīrit kaxyw nhũm mē hkrā kumrā pa.

¹³ Hāmri nhũm wajaga Simāwti haxwýja Jejus kapēr ma nē mē urāk nē amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xām nhũm Firipti hkrā kumrā. Ra mē kot Tirtūm kapēr kôt amnhī nhīpēx ā mē harēnh ma nē hkīnh nē. Hāmri nē ma mē hwýr Simāw Pētre mē Juāw wa kumē. ¹⁵⁻¹⁷ Hāmri nhũm wa ma mē hwýr wa mō nē pōj. Hāmri nhũm Firipti wa omu nē wa kām krī nhō xwýnhjē jarē nē wa kām:

—Nā na pa pre mē kām Jejus kapēr jarē nhũm mē inhma nē hkôt amnhī xunhwý. Jakamā pa pre mē hkrā kumrā. Nom na kormā Tirtūm Karōja mē hkarō mā gjēx kēt nē. Anē.

Hāmri nhũm wa mē harēnh ma nē mē himōk ā wa ihkra jaxwýr o ri mē hkôt mra. Ja kôt nhũm Tirtūm Karō mē hwýr wrý nē mē hkarō mā gjēx pa. ¹⁸⁻¹⁹ Hāmri nhũm wajaga Simāwti mē amnhī tā wa omunh o xa nē hamaxpēr o:

—Kokýy. Kwa wa kot mē hā ihkra jaxwýrja kôt na hte Tirtūm Karō mē hkarō mā agjē. Hēxta waa nē. Inhmā ā mē hipēx anhýr o ri ixpa hprām týx. E pa ixkàxpore hkwý jamý nē o tē nē wa kām kugō kē wa tanhmā ixto pa wa urāk nē ā mē hipēx anhýr o ri ixpa. Nā kot paj anē. Anē.

Hāmri nē wa hwýr tē nē wa kām:

—E ota ixkàxporeta. Kwa amnhīm apy nē hpānhā tanhmā ixto pa war apyrā nē mē hā inhīhkra jaxwýr o ri mē hkôt ixpa kē Tirtūm Karōja mē hkarō mā agjē. Inhmā ja ho anhýr prām týx. Anē.

²⁰⁻²³ Hāmri nhũm wa tee ri ā kapēr anhýrja ā omu nhũm Pētre kām:

—Tk. Kwa ajamaxpērja mex kēt. Xà na htem kàxpore ho Tirtūm mā amnhīrer pē ý hā mē ho hwýr o pa nhũm Karō mē hwýr agjē? Nā na htem kàxpore ho Tirtūm Karō japrōr kēt nē. Kot kaj wa ixpyrā nē ā mē hipēx anhýr kēt nē. Ajamaxpērja mexre hā. Kormā ate Tirtūm kôt amnhī xām týx kēt jakamā na ka atýx ā ri ajamaxpēr anē.

—Na ka ā wa ixte Tirtūm nhý hā mē hipēx anhýr ā wa ixpumu nē amā wa ixpyrā nē ā mē hipēx anhýr o ri apa hprām xāj ajamaxpēr punuj nē. Nhũm ajamaxpēr punuj

te kot apa hã apyr ka tee ate kêp amnhĩ kjênh pyrãk. Kwa tokyx ajamaxpêr punuj ã amnhĩ pumu nê akaprĩ nê tokyx hkaga. Hãmri nê amnhĩ to Tirtũm wý kê amnhĩ katut kôt ajamaxpêr punujja mē ka axte ã ajamaxpêr anhýr kêt nê. Á mē hamaxpêr punuj anhýr xwýnhjaja koja mē nhýrmã ma kuwy hwýr pa. Anê.

²⁴ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nê hkaprĩ nê wa kãm:

—Kwa xã wehe? Tô tokyx ixto Tirtũm wý kê ã ijamaxpêr anhýrja mýrapê hwýr inhmēnh kêt nê. Anê.

²⁵ Tã nhũm Simãw Pêtre mē Juãw wa Samar nhõ xwýnhjē mã Pahihti Jejus kapêr jarēnh pē ho mē ahkre hãmri nê ma akupým Jerujarē hwýr mō. Ma pyka pē Samar hkôt mē kãm Jejus kapêr jarēnh o ma akupým mō.

Firipti mē Exiop nhõ xwýnh wa harēnh Ijais 53.7-8

²⁶ Hãmri nhũm Firipti arĩ Samar kamã arĩk. Hãmri nhũm Tirtũm kapêr o mē wrýk xwýnhjaja hwýr wrý nê kãm:

—Pa? E ot pa awýr wrý nê tē. Nã kêr ka tokyx akato nê ma mō nê Jerujarē rũm kãnhmã Kas wýr pry kahpêr ta nê hã juk nê ma hã mō. Kapôt ã pry norta kahpêr ta nê hã mō. E kwa tokyj.

Anhýr o kãm kapêr hãmri nê ma akupým tē nê kaxkwa hwýr api. ²⁷ Hãmri nhũm Firipti kuma nê kato nê ma hwýr mōr kurê kumrêx. Mōõ hãmri nê pryja kahpêr ta nê hã mō.

Hãmri nhũm ra mēhõ myja mō. Exiop nhõ xwýnh na pre. Exiop kamã mēõ pahi na pre niti. Hixi pē na pre Kãtatre. Nhũm pry hã mōr xwýnhja kêp kãm kãxpore jamãr o pa xwýnh. Exiop kamã te kêp mē õ kōwenatõ pyrãk. Tã kot Tirtũm mã mex o mex ã harēnh kaxyw ma Jerujarē hwýr mō. ²⁸ Hãmri nê akupým Exiop wýr kormã mō. Ő pãr kãm nhý nê Tirtũm kapêr ã kaga htũm kamã kapêr o mō. Tirtũm nhý hã kapêr o pa xwýnh pē Ijais kot Tirtũm kapêr ã kaga htũmja nhũm kamã kapêr o mō. ²⁹ Hãmri nhũm Tirtũm Karõ Firipti mã harē nê kãm:

—E mēhõ mũj wýr aprõt nê tē nê hã ajêt nê ma hkôt tē. Anê.

³⁰ Hãmri nhũm kuma nê ma hwýr hprõt nê hã ajêt nê kot kaga kamã kapêr ã kuma. Ijais kot Tirtũm kapêr ã kaga htũm kamã kapêr ã kuma nê kãm:

—Pa? Mãn ka aprĩ hã ate kamã akapêr xwýnhta ma nã? Anê.

³¹ Hãmri nhũm kãm:

—Nã ixte maare hã. Mēhõ kot hprĩ hã inhmã harē pa ixprĩ hã kuma? Xãt ka ixwýr api nê ixri nhý nê aprĩ hã inhmã harēnh o ixkõt mō nã? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê hwýr api nê ãhkõ hã nhý nê kagata pumunh o nhý. ³² Nhũm hã kaga kot:

Na htem õwēhti par kaxyw nhũm amarĩ mē kãm akryk kuhê.

Nê mē kot kêp hkĩ jakãr kaxyw nhũm ma anê nê amarĩ mē kãm akryk kuhê.

Tã na pre mēhõja õwēhti kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.

Jakamã nhũm mē kot tanhmã hipêx to htã no nhũm arĩ mē kãm akryk xa. Amnhĩ nê tanhmã mē kãm kapêr punuj to hkêt nê. Ám arĩ mē kãm xa.

³³ Na prem homnuj týx nê ri hipêx kati rax nê.

Aa kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt kumrêx tã nhũm mē ã hipêx anê nhũm mēhõ yr pē tanhmã nê mē kãm kapêr to hkêt nhũm prem kupĩ.

Nhũm amnhĩ kanrēhã hkra hkêt rãhã ty. Jakamã kot puj mē hkrajê nhixi mar kêt nê. Kra hkêt rãhã htyk kēnã. Anê.

³⁴ Nhũm pre ã Exiop nhõ xwýnh Tirtũm kapêr ã kaga htũm kamã harēnh anê. Hãmri nê tee ri ã kot mēhõ jarēnh anhýrja kukamã hamaxpêr nê hã Firipti kukja nê kãm:

—Kwa aprĩ hã inhmã mēhõja jarē. Mēhõ na prem ã hipêx rax anê? Xã kot kaga xwýnhnta na prem ã hipêx anê na xã nhãm mēhõ na prem ã hipêx anê? E kwa aprĩ hã inhmã harē pa ã mē kot hipêx anhýr xwýnh kõt omu. Anê.

³⁵ Hãmri nhũm kãm:

—Tõe kot paj amã harē. Nã Jejus na prem ã hipêx anê nhũm prem hã kaga. Anê.

Hãmri nê hprĩ hã kãm kot kamã harēnh xwýnhnta jarē. Jejus kot tanhmã mē panê amnhĩ nhĩpêx toja nhũm hprĩ hã kãm harēnh o hkõt mō.

³⁶ Hãmri nhũm wa kormã mō nê pry htã himõ hãnh mō nhũm Exiop nhõ xwýnh omu nê Firipti mã kãm:

—E mũj gõ mũj nõ. Xã kot kaj kamã ixkrã kumrã nã? Anê.

³⁷ Nhũm kãm:

—Nã kot paj amnhĩ kaxyw Jejus Kris kõt ajamaxpêr nê hkõt amnhĩ xãm hã kot paj akrã kumrãr kurê kumrêx. Anê.

Hãmri nhũm kãm:

—Tý. Kêp Tirtũm Kra kēnã kot paj kêt amnhĩ kaxyw hkõt ijamaxpêr kêt. Anê.

³⁸ Hãmri nê pãr o mrar xwýnh mã anê nhũm pãr o nõ nhũm wa kato nê himõ hwýr wrý nhũm Firipti hkrã kumrã. Kot Jejus kõt amnhĩ xãm ã hkrã kumrã. ³⁹ Hãmri nê wa akupým api nhũm Tirtũm Karõ Firipti mý nê ma nhýhým o mō nhũm Exiop nhõ xwýnhja axte omunh kêt nê. Hãmri nê ma akupým papxã hwýr mō. Ra kot Jejus kõt amnhĩ xãm jakamã hkĩnh nê ma akupým mō.

⁴⁰ Rõm nhũm Firipti krĩ pē Ajõt kamã pøj. Tirtũm Karõ kot Exiop nhõ xwýnh pē kator

nē tanhmā ho nē Ajôt wýr o mō hāmri nē kamā kumē. Hāmri nhūm mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh pē ma krī hō hwýr mē kām ujarēnh anhýr o pa rāhā krī pē Sejurej wýr mō nē pōj.

9

*Sawti kot Jejus kōt amnhī xām ā harēnh
Atre 22.6-11, 26.12-18*

¹ Rōm nhūm Sawtija xatā Jerujarē kamā Pahihti Jejus kōt mē kot amnhī xunhwýr xwýnhjaja tanhmā mē homnuj týx to ho ri mē hkōt pa. Kām mē himex par prām jakamā na pre hte ā amnhī nhīpēx anhýr pix o pa. Tā ra hamaxpēr nē ma patre maati hwýr tē nē mē hā amnhī jarē nē kām:

² –E ot pa awýr tē. Kwa inhmā kagā nhīpēx pa kupy nē ma krī pē Tamas kām mē pahpē Ijaew xāptār tūmrejē hwýr o mō nē mē kām kugō. Kē mē kamā harē nē omu hāmri nē hkōt inhīhkra kamā Jejus kōt mē kot amnhī nhīpēx xwýnhjē jagjē. Mēnijaja nē mēmyjaja. Hāmri pa mē unē nē man akupýn awýr mē o mō ka mē omu nē kam tanhmā mē hipēx to. Anē.

Hāmri nhūm kuma nhūm ja kām mex nē. Hāmri nhūm kām kagā nhīpēx nē kugō nhūm kupy nē hkōt mē pa xwýnhjē mē ro hā ma Tamas wýr mē hwýr mōr kurē kumrēx.

³ Mōō mē ra hpōx o mōr mē nhūm puh kaxkwa rūm hirā rax kumrēx wry nē hā ajēt nhūm hipōk ri xa. ⁴ Hāmri nē tee ri omu nē kām ma xāj pykap tēm nē akryk nō. Hāmri nhūm kaxkwa rūm mēhō kām kapēr nē kām: –Pa Sawti? Hēxta waa nē. Kwa mon ka hte ixtomnuj týx o ri apa? Anē.

⁵ Hāmri nhūm amnhī jaēr pē kuma nē kām: –Kwa mē atō na ka ā inhmā akapēr anē pahihti? Anē.

Hāmri nhūm kām:

–Kwa nhūm ixpē Jejus ixte amā ixkapēr kēnā. Pa na ka hte ixpē ixkōt mē kot amnhī xunhwýr xwýnhjē nhīpēx kati ho apa. Jao te pa ate ixtomnuj týx pyrāk. ⁶ Nom kot kaj axte ā amnhī nhīpēx anhýr kēt kumrēx. E kànhmā xa nē māmri ma krī hwýr tē. Kot kaj hwýr pōj nhūm mēhō awýr tē nē mēmoj tā amā karō ka ama nē hkōt amnhī nhīpēx. Anē.

⁷ Nhūm pre ā Jejus Sawti mā kapēr anē. Nhūm hkōt mē pa xwýnhjaja mēmoja ma no ām hprī mar nē mēmoj pumunh kēt nē. Hāmri nē tee ri hamaxpēr nē kām ma xāj akryk kapēr kēt kumrēx nē kuhē. ⁸ Hāmri nhūm Sawti kànhmā xa nom rīt kēt nē tee ri rīt mā nhūm mē hpa hā kupy nē ma krīm o mō. ⁹ Nē Tamas wýr o pōj nē nhýri mēhō nhōrkwý hwýr ho axā nhūm kamā nohkre nē arī hkrī. Tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o hkrī. Nē apkur kēt nē hkōm kēt o ra hā apkati axkrunēpxi.

¹⁰ Tamas kamā na pre mēhō my pē Ananjsja pa. Kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē hō na pre. Jakamā nhūm Jejus hwýr kato nē kām kapēr. Te hpimtir kām hwýr kator nē kām kapēr pyrā nē kām:

–Pa Ananís? Anē.

Nhūm kām:

–Ý? Ot pa xa. Mo na Pahihti? Anē.

¹¹ Nhūm Jejus kām:

–E kēr ka akato nē ma mē kot kām: “Pry katāt” anhýr xwýnhta wýr tē. Hāmri nē kamā Jut nhōrkwý japēr. Kamā na Tas nhō xwýnh pē Sawtija hkrī. Na no hkre nē inhmā amnhī jarēnh o hkrī. Ka hwýr axā nē omu. ¹² Ate hwýr atēm nē inhý hā hā anhīhkra xir nhūm akupým rīt mex kaxyw na ato amýti. Jakamā e ma hwýr tē nē ā hipēx anē. Anē.

¹³ Hāmri nhūm Ananís tee ri kuma nē kām Sawti Puma ho amnhī kamā kahak nē. Hāmri nē kām:

–Kwa na Pahihti. Tām na xep hte Jerujarē kamā mē kot amnhī kaxyw akōt mē hamaxpēr xwýnhjē nhīpēx kati ho pa. Pa ra mē hā harēnh ma. ¹⁴ Tā na xep ra jar Tamas wýr pōj. Patre krāhtūm kapēr nhý hā kot mē ixpē akōt amnhī xunhwýr xwýnhjē pynēnh nē ma akupým hwýr mē ixto mōr kaxyw. Tān ka ri hwýr ijano. Kwa na ri ixto anhýr kēt nē Pahihti. Anē.

¹⁵ Nhūm Jejus kām:

–Nā māmri ma hwýr tē. Ra ixte amnhī kaxyw ām kēnā. Jakamā koja ā mē anhīpēx anhýrta hpānhā ma mē piitā mē kām ixkapēr jarēnh o pa. Mē apē Ijaew mā nē mē anhō pahī hkwyjē mā nē mē kēp Ijaew kēt xwýnhjē mā. Koja mē piitā mē kām ixkapēr jarēnh mex o ri mē hkōt pa. ¹⁶ Koja mē ixtā homnuj týx nē nhūm amnhī xā htýx kamā hamak o pa. Nom kot paj ixprī hā mē kot tanhmā ixtā hipēx to hkukamā kām ixujarēnh pa nhūm amnhī kukamā amnhī jarēnh ma. E tokyx māmri ma axāmnhix hwýr tē. Anē.

¹⁷ Hāmri nhūm kuma nē kato nē ma Sawti hwýr htēm kurē kumrēx. Hāmri nē ixkre hwýr axā nē omu nē hkrā hā hkrā xi nē kām:

–Pa Jejus kōt ixtō Sawti? E na Pahihti Jejus awýr inhmē pa awýr tē. Pry kahti ri kot awýr kator xwýnhta. Tā akupým arīt nhūm Tīrtūm Karō kot akarō mā ār kaxyw na awýr inhmē pa tē. Anē.

¹⁸ Hāmri nhūm mēmoj te tep kà pyrākja Sawti no rūm hapōj nē rōrōk nhūm akupým rīt mex kurē kumrēx. Hāmri nē kànhmā xa nhūm Ananís hkrā kumrā. Ra amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr ā hkrā kumrā. ¹⁹ Hāmri nhūm nhý nē apku nē akupým hihtýx.

*Sawti kot Tamas kamā Jejus kapēr jarēnh
Sikūn Korī 11.22-23*

Nhūm Sawti Tamas kām mē kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē hkōt amnhī xām

nē mē hkôt ri pa nē tokyx ma akupÿm mōr kêt nē. ²⁰ Kormā mē hkôt ri pa nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwÿr mra nē kamā mē kām Jejus kapēr jarē. Kép Tirtūm Kra hā harēnh o kuhē. ²¹ Hāmri nhūm mē amnhī jaēr pē ā harēnh anhyja ma nē tee ri hamaxpēr nē expēn mā:

–Kokÿÿ. Kwa tām na xep pre Jerujarē kamā amnhī kaxyw Jejus kôt mē kot amnhī xunhwÿr xwÿnhjē homnuj tÿx o pa. Tā xep jar kot mē hkwyjē pynēnh nē ma mē o mōr nē Jerujarē kamā patre krāhtūmjē mā mē ōr kaxyw na pre man mē pahwÿr mō. Tā ra tanhmā hamaxpēr to nē axtem nē mē pamā Jejus kapēr jarēnh o mē pajahkre ho pa. Anē.

²² Hāmri nhūm Sawti arī Tamas kām Ijaew mā tanhmā Jejus jarēnh to kamā hihtÿx o mē hkôt pa nē mē kām:

–Nā Jejus Krisja na pre Tirtūm mē pakaxyw ām nē mē pahwÿr kumē. Ām hāmri na pa mē amā ja jarē. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri kutā tanhmā kapēr to hkukamā hamaxpēr.

²³ Tā ra hā apkati xohtō nē nhūm Tamas kām Ijaew kwÿjaja kot Sawti pīr kaxyw hā expēn ma. ²⁴ Hāmri nhūm mēhōja hā ama nē Sawti hwÿr tē nē kām mē harē nē kām:

–Kwa Sawti kēr ka axkām ajamak rom. Na mē pahkwÿjaja atā amÿnē. Na mē ra krī puhā kahē xā hā hakwakre piitā hamār ho kuhē. Kot kaj nhÿhÿm akato nhūm mē apumu nē apynē nē apī. Anē.

²⁵ Jakamā nhūm kamāt nhūm Sawti hkôt ri mē pa xwÿnhjaja kawā rax ō mÿ nē hwÿr o tē nē kām ām nhūm hwÿr axā nē nhÿ. Hāmri nhūm mē hkagrī nē kēn o krī puhā kahēja nhūrō pē ho wrÿ nhūm mē kēp kato nē ma mō.

Sawti kot Jejus kwÿjē hkôt pikamēnh ā harēnh

Karatas 1.15-24

²⁶ Tā nhūm Sawti krī pē Tamas rūm kato nē ma akupÿm Jerujarē hwÿr mō hāmri nē hwÿr pōj. Hāmri nē mē kot Jejus kôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjē hkôt amnhī jarēnh kaxyw mē hwÿr tē. Hāmri nhūm mē tee ri amnhī wÿr omu nē kot Jejus kôt amnhī xām ā amnhī to hēx ā hkamnhix hāmri nē amnhī kamā kahak o amnhī nē hkurē nē mē piitā kām uma nē. ²⁷ Ām Panāpe pix ām hāmri kot Jejus kôt amnhī xām kôt hamaxpēr. Hāmri nē ma hwÿr tē nē haprō nē ma Jejus nhÿ hā mē ahkre xwÿnh maatijē hwÿr o tē nē yr pē mē kām kapēr nē mē kām:

–Kwa ām hāmri na Sawti amnhī jarē. Na ra mē pahpyrā nē Jejus kôt amnhī xām. Na xep pre Tamas wÿr pry hā kormā mō nhūm xep Pahihti Jejus hwÿr kato nē kaxkwa rūm kām kapēr nhūm kuma nē hkôt amnhī xām. Jakamā nhūm xep ra axtem kot amnhī

nhīpēx nyw o Tamas nhō xwÿnhjē mā Jejus kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa. Ra amnhī kamā kām mē uma hkēt nē àmnhix ri mē kām harēnh o ri mē hkôt pa. Anē.

²⁸ Hāmri nhūm mē kuma nē amnhī kôt Sawti mē nhūm mē hkôt ri pa. Hāmri nē Jerujarē kamā mē piitā mē kām Jejus kapēr jarēnh o pa. Kām Jejus kôt amnhī xunhwÿr kēt xwÿnhjē pyma hkēt nē àmnhix ri mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa. ²⁹ Nē Ijaew kwÿ pē Gresjē kapēr o mē kapēr xwÿnhjē mā nhūm xatā mē kām Jejus jarēnh o ri mē hkôt pa. Kép Tirtūm kot mē pakaxyw ām xwÿnh ā harēnh rāhā ho ri mē hkôt pa. No nhūm mē kām mar prām kēt nē ra kot Jejus ā hpīr mā. ³⁰ Hāmri nhūm mē kot Jejus kôt amnhī xunhwÿr xwÿnh kwÿjaja mē harēnh ma nē mē kēp ho kato nē ma krī pē Sejarēj wÿr o mō. Hāmri nē kurūm ma akupÿm ō krī pē Tas wÿr kumē nhūm ma akupÿm mō.

³¹ Tā ra Sawti kot Jejus kôt amnhī xām jakamā nhūm mē kām mē hkurē xwÿnhjaja axte Jejus ā tanhmā hkwyjē hto hkēt nhūm mē piitā hamakētcati nē àmnhix ri pa. Pika pē Jutej kamā nē Garirej kamā nē Samar kamā nhūm mē piitā hamakētcati nē àmnhix ri pa. Hāmri nē Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o ri pa. Nhūm Tirtūm Karō tanhmā mē hkrā hto nhūm mē ra kapēr kôt amnhī nhīpēx mex o mō. Hāmri nhūm mē ohtō rax nē mē urāk nē Jejus kôt amnhī xunhwÿ nē hkwyjē hkôt axkamē.

Enejti akupÿm mex ā harēnh

Atre 3.1-10

³² Tā nhūm Simāw Pêtreja ma mē kot Jejus kôt amnhī xunhwÿr xwÿnhjē mā Tirtūm kapēr jarēnh o mē ahkre kaxyw ma krī piitā hkôt pa. Jakamā krī pē Rit wÿr mō ³³ nē hwÿr pōj nē kamā Enejti pumu. Nhūm Ī kamā htyk pa nē kupīp kām hikwÿ rāhā hā amgrā pē 8. ³⁴ Hāmri nhūm Simāw Pêtre omu nē Jejus nhÿ hā kām kapēr nē kām:

–Pa Enejti? E na Jejus Kris akupÿm ato mex. Jakamā ē kànhmā xa nē akupīpta py. Anē.

Hāmri nhūm akupÿm mex nē kànhmā xa nē amnhī pumu nē hkīnh o hkīnh. ³⁵ Hāmri nhūm krīja kamā nē krī hō pē Sarō kamā mē piitā harēnh ma nē mē kot amnhī tomnuj kaga hpa nē hpānhā Jejus kôt amnhī xunhwÿ nē hkôt amnhī nhīpēx o pa.

Tapitre akupÿm hti ā harēnh

Rukre 8.49-56; Atre 20.7-12

³⁶ Nhūm Tapitreja krī pē Jope kamā na pre pa. Gres kapēr kām hixi pē Nokre. Mē kapēr kām Nokreja te kēp “karā” anhyr jarēnh pyrāk. Na pre ra Tapitre pē Nokreja Jejus kôt amnhī xām nē mē piitā mē ho mex o ri mē hkôt pa. Nē mē kēp amrakati xwÿnhjē kamā ukapri ho ri mēmoj to mē kutā nojarēt o ri mē hkôt pa. ³⁷ Tā ra ā htÿx nē hāmri ty. Hāmri

nhũm mē tee ri omu nē hkaprī nē mýr rax nē. Nē kumý nē kuhō hāmri nē kormā haxār kêt ri kýx pé ixkre kamā kuxi nē kuri mýr o hkrī.

³⁸ Nhũm Simāw Pêtre kormā krī hō pé Rit kamā ri pa. Rit rŭm Jope hwýr jawý jakamā nhũm Jope kamā mē kot Jejus kôt amnhī xunhwýr xwýnhjaja Simāw Pêtre jarēnh ma hāmri nē hwýr ja wa ho hamēxkrut nē wa kumē. Nhũm wa ma hwýr tē nē hwýr pój nē omu nē kām:

—Pa? E jar na pa wa awýr tē. Na Jejus kôt mē pahōx Tapitre ham mē pahpé ty. Kwa tokyx kormā mē kot haxār kêt ri ma wa ixkôt hwýr tēn omu nā? Anē.

³⁹ Hāmri nhũm wa kuma nē ma wa hkôt htēm kurē kumrēx. Hāmri nē Jope hwýr pój nē mē hwýr tē nhũm mē kýx pé htyk nē nōr xwýnhja wýr ho api nhũm hwýr axā. Nhũm kuri mē kēp mē mjēn htyk xwýnhjaja hkaprī nē mýr o hkrī. Hāmri nhũm Simāw Pêtre mē hwýr axā nhũm mē omu nē kām Tapitre kormā htír ri kot tanhmā mē ho mex to hā harē. Nē mē ē hkwy jamý nē kām kupē nē kām:

—Ga ja pumu. Tyk xwýnhnta na pre mē inhmā hkay nē kugō. Na pre hte mē ixto mex o pa. Tā mē ixpé ty. Hēxta gāā nē. Na pa mē ixkaprī htýx kumrēx. Anē.

⁴⁰ Hāmri nhũm mē kuma nē mē kator pa hāmri nē htyk xwýnhnta ri hkōn krā ho nhý nē ho Tirtŭm wý. Hāmri nē htyk xwýnhnta mā kapēr nē kām:

—Pa Tapitre? E kwa kànhmā nhý. Anē.

Pu nhũm no amra nē Simāw Pêtre pumu nē kànhmā nhý. ⁴¹ Hāmri nhũm hpa hā kupy nē kànhmā ām nē kapōt ā mē kuhē xwýnhjē mā anē nhũm mē akupým wa hwýr agjē nhũm mē kām:

—E ota. Na Tirtŭm akupým mē amā ho htír. Anē.

Hāmri nhũm mē amnhī jaēr pé omu nē hkīnh týx nē. ⁴² Hāmri nhũm Jope kamā mē piitā harēnh ma nē mē ohtō nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwý. ⁴³ Hāmri nhũm Simāw Pêtre Jope kamā ri pa hā apkati sohtō nē tokyx mē kurŭm kato nē ma krī hō hwýr mōr kêt nē. Na pre mry kà ho mēmoj nhīpēx o pa xwýnh pé Simāw ri pój nē kuri pa hā apkati sohtō nē.

10

Konēre kot Simāw Pêtre hā karō hā harēnh Rukre 7.1-10

¹ Tā nhũm Ijaew kêt xwýnh Konēre. Kēp Rōmjē nhō pōristi krāhtŭm na pre. Ó pōristija pika pé Itar nhō xwýnh na pre mē nhũm Konēre kēp mē hkrāhtŭm. Krī pé Sejarej kamā. ² Konēreja kot amnhī to mex o pa xwýnh na pre. Kēp Ijaew kêt tā na pre

hte ōrkwý kamā hkwyjē mē Tirtŭm ā hpijaam nē kām mex o mex ā harēnh o pa. Apkati mē kām amnhī jarē. Nē mē kēp amrakati xwýnhjē mā kàxpore hkwy nhōr o pa. ³ Jakamā nhũm mēmo arigro hā ra myt japanh grire nhũm mēmoj pumu. Te hpimtir kām kot omunh pyrā nē kaxkwa kamā Tirtŭm kapēr o wrýk xwýnh pumu. Nhũm hwýr wrý nē tanhmā kām kapēr to nē kām:

—Pa Konēre? Anē.

⁴ Nhũm tee ri omu nē kām ma htýx kumrēx. Hāmri nē kām:

—Mo na? Anē.

Hāmri nhũm kām:

—Nā ate amnhī to Tirtŭm wýr o apaja nhũm ra amnhī tā ama nhũm ja kām mex nē. Nē ate mē kēp amrakati xwýnhjē mā kàxpore hkwy nhōr o apaja nhũm ja määnēn kām mex nē.

⁵ —Jakamā e inhma. Kēr ka ma Jope hwýr amā mē àpēnh xwýnh kwýrē kē mē ma hwýr mra nē kamā mēhō pé Simāw Pêtre japró nē man akupým awýr o mō. ⁶ Simāw kot mry kà ho mēmoj nhīpēx o pa xwýnhnta nhōrkwy kamā na hte pa. Ōrkwýja gō mý ri na. E hwýr mē arē kē mē ma hwýr mō nē hapró nē man awýr o mō kē amā mēmoj mex jarē ka ama. Anē.

⁷ Nhũm pre ā Tirtŭm kapēr o wrýk xwýnhja Konēre mā kapēr anē hāmri nē kato nē ma akupým api. Hāmri nhũm kot mar xā hkôt jajē rē nē Simāw Pêtre hwýr mē kurē. Kām àpēnh xwýnhjē ho hamēxkrut nē kaxyw ō pōristi hō. Pōristija na pre hte Konēre pyrā nē Tirtŭm ā hpijaam o pa. ⁸ Jakamā nhũm mē kurē nē mē kām kapēr hāmri nē ma Jope hwýr Simāw Pêtre hwýr mē kurē nhũm mē kato nē ma hwýr mō. ⁹ Hāmri nhũm apkati nhũm kaxkwa nhīpōk ri myt nhý nhũm mē hwýr hpōx o mō.

Simāw Pêtre tanhmā hpimtir to hā harēnh Atre 11.5; Karatas 2.11-21

Rōm nhũm Simāw Pêtre kot Tirtŭm mā amnhī jarēnh kaxyw ixkre nhũmōk ā api nē himōk po hā kām amnhī jarēnh o nhý. ¹⁰ Hāmri nē ra kām prām nē nom nhũm mē kormā kām ō hā àpēnh jakamā nhũm arī ixkre nhũmōk ā Tirtŭm mā amnhī jarē.

Hāmri nē Konēre pyrā nē te hpimtir kām kot mēmoj pumunh pyrā nē mēmoj pumu nhũm Tirtŭm Konēre hkukamā tanhmā kām mēmoj to amnhīrīt to. No ām hā kuxi nē kām harēnh jakamā nhũm Simāw Pêtre te hpimtir kām kot mēmoj pumunh pyrā nē mēmoj pumu. ¹¹ Nhũm kaxkwa katēr nhũm kurŭm mēmoj te kot mē hpiro xā pyrāk xwýnhja pyka hwýr wrýk o mō. Nē hatur xā piitā axpēn tā akupró nē ajēt nē wrýk o mō nhũm omu. ¹² Mē hpiro xāta kamā mēmo mry piitā hikwý. Mēmo mry hpar o ri pa

xwýnhjaja nê htu mýr pê ri pa xwýnhjaja nê mêmō àk kýx pê htor o ri mrary xwýnh piitã mē hpiipro xãja kamã hikwý nhũm omu.

¹³ Hãmri nhũm Tirtũm kãm:

—Pa Simãw Pêtre? Mãn ka ra amã prãm nê nã? E kãnhmã xa nê axãmnhix mãmri mryta õ kapi nê apĩ nê ho anê nê aku. Piitã mē ate hkur mã mex. Anê.

¹⁴ Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa nã Pahi Maati. Mē ixpê Ijaew mē ixte mry piitã hkur kêt. ãm hkwy pix na pa htem kuku. No mry jaja aa mē ixte hõ hkwy hkrêr kêt. Anê.

¹⁵ Hãmri nhũm Tirtũm kãm:

—Nã kot anhÿr tã kot paj pam amã mēmojarê ka kamã anhõkre kahak kêt nê. Mãmri amnhĩm hõ kapi nê apĩ nê ho anê nê axãmnhix hkwy hkre. Anê.

¹⁶ Nhũm pre ã kãm mry hã karõ anhÿr o axkrunêpxi. Simãw Pêtre kot mãmri Ijaew kêt xwýnhjê hkõt pa nê ãmnhix ri mē kutã apkur nhũm Tirtũm kãm ja mex nhũm kot hã amnhĩ pumunh kaxyw nhũm ã kãm harênh anhÿr o axkrunêpxi. Hãmri nhũm mē hpiipro xãja ma akupÿm kaxkwa hwÿr ãpir o mō nê akunok. ¹⁷ Hãmri nhũm Pêtre te hkrãktor pyrãk jao tee ri hpimtir kukamã hamaxpêr o nhÿ nê hamaxpêr o:

—Kwa mo kaxyw na Tirtũm ã inhmã ja hã karõ anê? Anê.

Rôm nhũm Konêre kot hwÿr mē rênh xwýnhjaja ra hwÿr hpõx o mō. Ijaew kêt xwýnhjaja Simãw nhõrkwy hã mē hkukjêr o mō nê hwÿr pøj nê hakwakrem kuhê.

¹⁸ Hãmri nê õrkwy nhõ xwýnhjê mã kãm:

—Pa na ka mē arĩ akri? E Simãw Pêtre hwÿr na pa mē mō. Xã jar na hte pa nã? Anê. Hãmri nhũm mē kãm: —Tÿ. Omũj kýx pē ixkre nhĩmõk ã na nhÿ. Anê.

¹⁹ Nhũm Simãw Pêtre arĩ kot mēmojarê pumunhta kukamã hamaxpêr o nhÿ nhũm Tirtũm Karõ kãm mē hpõx xwýnhjê jarê nê kãm:

—E Simãw Pêtre. Ota Ijaew kêt xwýnhjaja axkrunêpxi nê ajapêr o mō nê ra anhõrkwy hwÿr pøj. ²⁰ Mē hwÿr wrÿ nê mē kot amã mēmojarênh ma nê mãmri axãmnhix ma mē hkõt mō. Tanhmã ajamaxpêr to hkêt nê. Pa na pa awÿr mē kumê nhũm mē mō. Anê.

²¹ Hãmri nhũm kuma nê mē hwÿr wrÿ nê mē omu nê mē kãm:

—Pa? Xã pa na ka mē ijapêr o mō? E ot pa xa. Kam nê mē inhmã mēmojarê pa mē ama. Mēmo kaxyw na ka mē ixwÿr mō? Anê.

²² Hãmri nhũm mē kãm:

—Nã mē inhõ patrãw Konêre na awÿr mē inhmê pa mē mō. Na hte tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê Tirtũm ã hpijaãm nê kãm mex o mex ã harênh o pa. Nhũm mē inhõ krĩ kamã Ijaew kãm hkinh nê. Tã na Tirtũm kapêr o wrÿk xwýnhjaja ham hwÿr wrÿ nê kãm ajarê. Kot amnhĩ wÿr atã karõ nhũm ate hwÿr

amõr nê kãm axujarênh kaxyw kãm ajarênh jakamã nhũm mē ixte ajaprõr kaxyw awÿr mē inhmê pa mē man awÿr mō. Anê.

²³ Hãmri nhũm mē kuma nê mē kãm:

—Tõe nã na pa mē ama. E mē agjê nê akri nê jar mē ixri nõ kē apkati pu mē rĩ ma akupÿm mō. Anê.

Hãmri nhũm mē kuma nê mē hwÿr agjê.

Tã nhũm apkati nhũm mē akupÿm nojarêr nhũm Simãw Pêtre ma mē hkõt mō. Nhũm Jope kamã mē kot Jejus kõt amnhĩ xunhwÿr xwýnh kwÿjaja ma mē hkõt mō. Nhũm mē mõr o kamãt.

²⁴ Hãmri nhũm apkati nhũm mē Seजारêj wÿr hpõx o mō. Nhũm ra Konêre mē kutêp amnhĩ wÿr hkwyjê ho akuprõ nhũm mē Simãw Pêtre kutêp õrkwy kamã akuprõ nê hkrĩ. ²⁵ Hãmri nhũm mē hwÿr pøj nê mē hwÿr ãr kaxyw nhũm Konêre amnhĩ wÿr omu nê kãnhmã xa nê kutã tē nê hpar pē hkõnkrã ho tēm nê nhÿ. ²⁶ Hãmri nhũm tee ri ja hã omu nê pa hã kupy nê kãnhmã ãm nê kãm:

—Kwa kãnhmã xa. Ixpê Tirtũm kêt tã ka ri ã inhĩpêx anê. Anê.

²⁷ Hãmri nê hkõt õrkwy hwÿr axã nê kutêp mē pikuprõnh xwýnhjê pumu nê mē kãm:

²⁸ —Pa na ka mē arĩ akri? E mãn ra mē ate mē ixpê Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx ã mē ixpumunh mex. Na pa htem mē apê axtem nhõ xwýnhjê hkõt ri ixpa hkêt nê. Nê mē anhõrkwy hwÿr inhjêx kêt nê. Tã ham Tirtũm inhmã mē ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ixpaja nê ixkurê nê inhmã: “Kot paj pam mē hkwyjaja mex ã mē harê ka mē kamã anhõkre kahak kêt nê.”

²⁹ —Anhÿr jakamã ka xep pre ixtã karõ pa inhõt kêt nê man mē awÿr inhmõr kurê kumrêx. E mē inhmã mēmojarê pa mē ama. Mēmo kaxyw na ka mē ixtã karõ? Anê.

³⁰ Hãmri nhũm Konêre kãm:

—Nã jãã na pa pre jar inhõrkwy kamã Tirtũm mã amnhĩ jarênh o nhÿ. Ra myt xãpanh grire pa kãm amnhĩ jarê. Hãmri nhũm Tirtũm kapêr o wrÿk xwýnh ixwÿr wrÿ nê hirã rax kãm xa. ³¹ Hãmri nê inhmã: “Pa Konêre? E na hte Tirtũm ate kãm amnhĩ jarênh ta mar o hkrĩ. Nê ate mē kēp amrakati xwýnhjê ho mex o apaja nhũm hã apumu.

³² Jakamã e ma Jope hwÿr amã mē ãpênh xwýnh kwÿ rē kē mē ma hwÿr mō nê kamã Simãw Pêtre japrõ nê man akupÿn awÿr o mō. Mry kã ho mēmojarê nhĩpêx o pa xwýnh Simãw nhõrkwy kamã na hte pa. Õrkwyja gō mÿ ri na.” Anê.

³³ —Ã kot inhmã kapêr anhÿr jakamã na pa kuma hãmri nê awÿr jajê rênh kurê kumrêx. Tã ka mē hkõt man mē ixwÿr mō nê ã apõx anê. ãm hãmri na ka mē hkõt mō. Mē apê Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx kuhpa hã amnhĩ nhĩpêx nê axãmnhix man mē ixwÿr

mō. Tā ot pa mē Tirtūm noo mā ixkrī. Kam nē māmri ŷ hā mē inhmā mēmoj jarē pa mē ama. Anē.

Simāw Pêtre kot Konēre mā ujarēnh

³⁴ Hāmri nhūm Simāw Pêtre Konēre kot kām amnhī jarēnhja ma nē mē kām awjarē nē mē kām:

—Nā ām hāmri na Tirtūm mē akukamā tanhmā inhmā kapēr to. Xep kām mē ixpē Ijaew pixjapē hkēt. Kām mē pahpiitā mē pajapē nē mē panhīpēx o axpēn pyrāk. ³⁵ Koja ahpyñhā pyka piitā hkōt mēhō mē ixpyrā nē kēp Ijaew kēt tāā hkōt amnhī xām nē hā hpijaam pē kām mex o mex ā harē nē tām amnhī nhīpēx. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā omu nhūm ja kām mex nē.

³⁶ —Na pre ra mē ixpē Ijaew mā tanhmā Kra Jeus Kris jarēnh to. Jeus kot mē panē htyk kukwak ri na hte mē ixte hkōt amnhī xunhwyr xwŷnhjē ho hkra. Tā ra määnēn ā mē apē Ijaew kēt xwŷnhjē mā ā amnhī jarēnh anē nē Jeus htyk kukwak ri mē ate mē ixpyrā nē hkōt amnhī xunhwyr xwŷnhjē ho hkra. Jakamā Jeus Krisja kēp mē pahpiitā mē panhō Pahihti.

³⁷⁻³⁸ —Mān ka prem ra harēnh ma. Mē ixpē Ijaew nhō pika pē Jutej kumrēx kām na pre Juāw Paxisja Jeus kukamā mē kām harē nē mē hkrā kumrār o pa. Mē piitā mē kot amnhī tomnuj kaga nē Tirtūm kōt amnhī xunhwyr ā mē omunh xā hkōt mē hkrā kumrā. Jeusja krī pē Najare kamā na pre hprēk. Tā hwyr na pre Tirtūm amnhī Karō mē nhūm wrŷ nē hkarō mā axā nē hkōt pa ho pa. Jakamā nhūm āhpumunh o āhpumunh nē ma krī piitā hkōt tanhmā mē ho mex to ho ri mē hkōt pa. Pika pē Garirej kumrēx kamā mē piitā ri mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Nē mēkarōmnuti kot Satanesti nhŷ hā tanhmā mē ho xwŷnhjaja nhūm mē nē mēkarōmnuti japōx o pa. Ā na pre Tirtūm nhŷ hā amnhī nhīpēx anhŷr o pa.

³⁹ —Tā Jeus nhŷ hā hkrajē jahkre ho mē ixpa xwŷnhjaja na pa prem kot ri tanhmā amnhī to ho pa hā omunh par o ri hkōt ixpa. Mē ixpē Ijaew nhō pyka kamā nē mē inhō krī pē Jerujarē kamā kot ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho paja pa prem piitā omunh o hkōt ri ixpa. Tā nhūm prem axtem nē mē ixpē pī kahpa hā kunhō nē kupī.

⁴⁰ Hāmri nhūm htyk o apkati axkrunēpxi nhūm Tirtūm akupŷm ho hŷr nē akupŷm mē ixwyr kumē pa prem akupŷm hŷr kām omu. ⁴¹ No nhūm mē piitā akupŷm hŷr kām omunh kēt nē. Ām mē ixwyr pix na pre kato nē mē ixkutā apku pa mē papxipixjaja akupŷm hŷr ā omu. Hāmri nhūm Tirtūm mē ixte ma mē piitā mē kām akupŷm hŷr ā harēnh o ri ixpa kaxyw mē ixrē.

⁴²⁻⁴³ Amnepēm Tirtūm nhŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwŷnhjaja na prem Jeus kukamā

tanhmā hā kaga hto nē mē kām harēnh o pa. Nē mē kām:

Koja nhŷrmā mēhōja man mē pahwyr wrŷ nē mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to. Ka mē atō amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr nē hkōt amnhī xām hā koja Tirtūm ja hā apumu nē mēhō kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to xwŷnhhta kukwak ri amnhī katut kōt ate amnhī tomnuj rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Anē.

Na pre Tirtūm nhŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwŷnhjaja Jeus kukamā ā harēnh nē hā kaga anē. Tā koja Jeus nhŷrmā akupŷn wrŷ hāmri nē mē htyk xwŷnhjē nē arī mē hŷr xwŷnhjē mē pahto pimrāatā tanhmā mē pajarēnh to. Mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa hā mē pahpumunh kōt tanhmā mē pajarēnh to. Hāmri nē Tirtūm mē wa kuri mē pahŷr tūm nē mē papa ho papa mā xwŷnhjē jarē nē määnēn wa kuri mē hŷr tūm kēt xwŷnhjē jarē. Mē pahpiitā tanhmā mē pajarēnh to kaxyw na pre Tirtūm mē pakaxyw Jeus xām. Tā ā kot mē pajarēnh anhŷrja kukamā na pre mē ixte mē amā tanhmā harēnh to ho ixpa kaxyw mē awyr mē ixrē. Mē ate kapēr mar nē tokyx Jeus kōt amnhī xunhwyr kaxyw. Anē.

⁴⁴ Nhūm Simāw Pêtre ā mē kām ujarēnh anhŷr rōm nhūm Tirtūm mē kot mar o hkrī xwŷnhjē hwyr amnhī Karō rē nhūm mē hwyr wrŷ nē mē hkarō mā gjēx pa. ⁴⁵⁻⁴⁶ Hāmri nhūm mē Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o hkrī. No ām mē kapēr kām harēnh kēt nē. Mē kapēr kwŷ hō ho kām mex o mex ā harē. Aa mē kot mē kapēr mar kēt tā ra ho kapēr mex nē. Jakamā nhūm Jope rūm mē kot Simāw Pêtre hkōt mē mōr xwŷnhjaja. Ijaew kwŷ kot ra Jeus kōt amnhī xunhwyr xwŷnhjaja amnhī jaēr pē ja hā mē omu nē axpēn mā:

—Hēxta waa nē. Mē kēp Ijaew kēt tā nhūm Tirtūm kot mē panhīpēx pahpyrā nē mē hwyr amnhī Karō rē nhūm mē hwyr wrŷ nē mē kām agjē. Nā ām hāmri na mē pahpyrā nē ā mē hipēx anē. Anē.

Hāmri nhūm Simāw Pêtre mē kuma nē mē kām:

⁴⁷ —Kwa pu mē hkrā kumrār kurē kumrē. Ra Tirtūm Karō kot mē pahpyrā nē mē hkarō mā gjēx kēnā kot kēt mēhō mē nē tanhmā mē pahpē āmnār to. Ra mē kot mē pahpyrā nē Jeus kōt amnhī xunhwyr kēnā. Anē.

⁴⁸ Hāmri nē Konēre mē hkwyjē mā kām:

—E kot paj mē ate Jeus Kris kōt amnhī xunhwyr ā mē akrā kumrā. Anē.

Hāmri nē mē hkrā kumrār pa nhūm mē Simāw Pêtre mā kām:

—Kwa kormā anojarēt kēt nē. Kritpēm ri mē ixkōt ri apa hā atā apkati grēre nē kormā ma akupŷm mō. Anē.

Hämri nhüm më kuma në më hkôt ri pa hã apkati grêre hãmri në nojarêt në ma akupÿm mō.

11

Simāw Pêtre kot hkwyjê mã Konêre jarênh Atre 10.1-48

¹⁻² Hämri nhüm Simāw Pêtre ma akupÿm mō. Jutej kamã krî pê Jerujarê wÿr ma akupÿm mō hãmri në pōj. Hämri nhüm Jutej kamã Jejus nhÿ hã më ahkre xwÿnh maatiêj më më kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjaja Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh ma. Konêre më hkwyjê kot më urãk në Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr ã më harênh ma. Jakamã nhüm Simāw Pêtre akupÿm më hwÿr pōj nhüm më omu në më hã àhkukjêr kurê kumrêx. Hämri nhüm më hkwyjê mã më hã kãm akir në kãm:

³ —Kwa më pahpê Ijaew pyrà në më kot amnhÿ my kwryt kã jakãr kêt tã ka mëmo hwÿr më hwÿr mō më kuri pōj në më kutã apku. Anê.

⁴ Hämri nhüm Pêtre tee ri më kuma hãmri në hprî hã më kãm amnhÿ jarê. Nê tanhmã Tirtüm kot kãm Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh to hã më kãm harê në më kãm:

⁵ —Kwa më ã ri ajamaxpêr anhÿr kêt në. E pa më amã amnhÿ jarê ka më inhma mãn. Nã na pa pre jãã Jope kamã Tirtüm mã amnhÿ jarênh o nhÿ në te xipimtir kãm mëmoj pumunh pyràk. Nhüm mëmoja te më hpipro xã pyrà në kaxkwa rüm ixwÿr wryk o mō pa ixprî hã omu. ⁶ Nhüm kamã mry piitã. Mry xoprê në mry xuwapô në mry hpar o ri pa xwÿnhjaja në mry htu mÿr pê ri pa xwÿnhjaja në ãk. Nê më pahte hkur xwÿnhjaja në më pahte hkur kêt xwÿnhjaja. ⁷ Kamã mry piitã pa omu. Hämri nhüm Tirtüm inhmã: “Pa Simāw Pêtre? Mãn ka ra amã prãm në nã? E kãnhmã xa në axãmnhÿ mãmri mryta ô kapi në apî në ho anê në aku. Piitã më ate hkur mã mex.” Anê.

⁸ —Pa tee ri kuma në kãm: “Kwa Pahi Maati. Më ixpê Ijaewjaja më ixte mryja piitã hkur kêt. ãm hkwyjê hpix na pa htem kuku. No ja hkwyjê aa më ixte hō hkwyjê hkrêr kêt.” Anê. ⁹ Nhüm inhmã: “Nã nom kot anhÿr tãã. Kot paj pam amã mëmoj jarê ka kamã anhōkre kahak kêt në. Jakamã e mãmri amnhÿm hō kapi në apî në ho anê në axãmnhÿx hkwyjê hkrêr.” Anê.

¹⁰ —Na pre ã Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr inhmōr kukamã inhmã karō ho axkrunêpxi anê. Nom hã kuxi në inhmã më pahte mry kur kêeta jarê. Hämri nhüm më hpipro xãja ma akupÿm kaxkwa hwÿr apî në kakrãm axã në akunok. ¹¹ Hämri nhüm Ijaew kêt xwÿnhjaja më ixwÿr axkrunêpxi në mra në pōj. Konêreja Sejarêj rüm ixwÿr më rênh xwÿnhjaja nhüm më mra në ixwÿr pōj.

¹² Hämri nhüm Tirtüm Karō ma më hkôt inhmê. Më kêp Ijaew kêt tã nhüm ixãmnhÿx ma më hkôt ixpa kaxyw më hkôt inhmê pa ma më hkôt mō. Nhüm Jope kamã më kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnh kwÿjaja kêp gja ma më ixkôt mō. Pa më mō në Sejarêj kamã Konêreja wÿr pōj. ¹³ Hämri nhüm më ixpumu në më inhmã amnhÿ jarê. Tirtüm kapêr o wryk xwÿnh kot hwÿr wryk në òrkwÿ hwÿr ãr në tanhmã kãm kapêr toja nhüm inhmã harê. Na xep pre kãm: “E kêr ka ma Jope hwÿr amã më ãpênh xwÿnh kwÿjê rê kê më ma hwÿr mō. Hämri në kamã Simāw Pêtre japrô në man akupÿn awÿr o mō kê tanhmã më amã ujarênh to. ¹⁴ Koja më amã tanhmã më apê Tirtüm kra hprãm xãj tanhmã më ate amnhÿ nhÿpêx to hã më amã karō ka më ama në mar tÿx në hkôt amnhÿ nhÿpêx. Ka më anhōrkwÿ kamã akwÿjê më apimràatã ama në mar tÿx në. Hämri në kot më amã hã karō xã hkôt amnhÿ nhÿpêx nhüm Jejus më ate amnhÿ tomnuj pê më apytãr pa.” Anê.

—Na xep pre ã Tirtüm kapêr o wryk xwÿnhja kãm ijarênh anê. Jakamã nhüm ixwÿr jajê rê pa ma më hkôt mō. ¹⁵ Hämri në kormã më kãm tanhmã Jejus jarênh to. Tanhmã kot më panê amnhÿ nhÿpêx to hã harê. Nê kormã më kãm ixujarênh o ixãm rôm nhüm Tirtüm Karō te wam kot më panhÿpêxta pyrà në më hwÿr wryk në më hkarō mã gjêx pa. ¹⁶ Pa ja hã më omu në Pahihti Jejus kot akupÿm kaxkwa hwÿr nojarêt në tanhmã më pamã kapêr tota mã ijamaxpêr kurê kumrêx. Na pre më pamã: “Finat Juãw Paxis na pre hte gō ho më hkrã kumrãr o pa. Tã koja Tirtüm ta hpãnhã më awÿr amnhÿ Karō rê nhüm më akarō mã agjê.” Anê.

—Ã na pre Pahihti Jejus akupÿm nojarêt në më pamã kapêr anê. Jakamã pa ã kot më hipêx anhÿr ã më omu në ã kapêr anhÿrja mã ijamaxpêr kurê kumrêx. ¹⁷ Na pu prem Pahihti Jejus Kris kôt amnhÿ xunhwÿr nhüm Tirtüm ja hã më pahpumu në më pahwÿr amnhÿ Karō rê. Tã te kot më panhÿpêxta pyrà në mããnhê Ijaew kêt xwÿnhjêj hwÿr kurê nhüm më hkarō mã agjê. Më kêp Ijaew kêt tã nhüm më pahpyrà në më hwÿr kurê nhüm më hkarō mã agjê. Tirtüm tãm kot amnhÿ krã hkôt më hwÿr rênh kênã kot pa kêt më në tanhmã kêp ixãmnrã to. Anê.

¹⁸ Nhüm pre ã Simāw Pêtre më kãm amnhÿ jarênh anê nhüm më kuma në tãm hamaxpêr në hkÿnh në. Nê axte më hã tanhmã kãm në hkêt në. ãm më hã Tirtüm mã mex o mex ã harê. Hämri në axpên mã:

—Nã ãm hãmri. Më kêp Ijaew kêt tã na prem Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr nhüm Tirtüm kot më panhÿpêxta pyrà në amnhÿ katut kôt më kot amnhÿ tomnuj rênh pa. Nhÿrmã wa

hkuri mē pahpyrā nē htūr tūm nē pa ho pa kaxyw nhūm ā mē hipēx anē. Nā ām hāmri na ā kot mē panhīpēx pyrā nē mē hipēx anē. Anē.

*āxiok kamā Jejus kwý jarēnh
Atre 4.36-37*

¹⁹ Tā ra mē kot kēn o Estewāw kapēr o hpīr xwýj ri mē kot ā hipēx anhýrta pyrā nē mē kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjaja omnuj týx o pa. Jakamā nhūm mē hkwyjaja mē umaj ma ahpýnhā krī hkwy hkōt pigrānh pa. Wēnis wýr nē Siple hwýr nē āxiok hwýr nhūm mē ma ahpýnhā krī hkwy hkōt anhrā nē kamā pa ho pa. Nē mē kām tanhmā Pahīhti Jejus kot mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkōt pa. No ām kormā Ijaew pix mā harēnh o pa.

²⁰ Tā hāmri nhūm mē hkwyjaja Siple mē Sirēn rūm āxiok hwýr pan pōj. Hāmri nē kamā mē kēp Ijaew kēt xwýnhjē mā Pahīhti Jejus kot amnhī nhīpēx jarēnh o pa. Ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr jakamā na mē ra ahpýnhā ri mē kām harēnh o ri pa. Ijaew mā nē māānēn Ijaew kēt xwýnhjē mā ²¹ nhūm mē ma mē hkōt ri Pahīhti Jejus nhý hā mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkōt pa. Hāmri nhūm mē ohtō nē amnhī nhīpēx tūm kaga hpa nē hpānhā amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwý.

²² Hāmri nhūm Jerujarē kamā Jejus kwýjaja mē harēnh ma nē mē hwýr Panāpe mē. Āxiok hwýr mē hwýr kumē. Ma mē hwaxr mōr nē Jejus kōt mē hamaxpēr o hihtýx kaxyw. ²³ Hāmri nhūm ma mē hwýr mō nē mē hwýr pōj nē mē omu. Tirtūm kot mē ho mex ā mē omu hāmri nē mē ý hā hkīnh nē. Nē mē kām:

—Nā ām hāmri na ka mē ra Jejus kōt amnhī xunhwý nē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri apa. Tā kēr ka mē ām kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa nē aa hkaga hkēt nē. Anē.

²⁴ Panāpeja na pre tām amnhī nhīpēx o pa. Nē amnhī kaxyw Jejus kōt pix mā hamaxpēr mex o pa. Nē Tirtūm Karō hkōt amnhī nhīpēx rāhā jakamā na pre hte ý hā mē kām Pahīhti Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkōt pa. Hāmri nhūm mē kuma nē ohtō nē Jejus kōt amnhī xunhwý.

²⁵ Tā nhūm Panāpe āxiok rūm kato nē kot Sawti japrōr kaxyw ma krī pē Tas hwýr mō. ²⁶ Hāmri nē hwýr pōj nē Sawti pumu nē haprō nē ma akupým amnhī kōt āxiok hwýr o mō. Hāmri nē kamā mē kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē hkōt wa ri pa hā amgrā pyxi nē hapēx. Nē mē ho ohtō nē ri mē kām Jejus kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt pa. Jakamā nhūm krī nhō xwýnhjaja mē kot Jejus kōt amnhī nhīpēx xwýnhjē pumu nē mē hā mē hixi rē nē mē harēnh o: “Kris tō

nē htōxjaja” anhýr o mē harē. Āxiok kumrēx kām na prem ā mē kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē jarēnh anē. Jakamā nhūm mē piitā ā mē harēnh anhýr o pa.

²⁷ Tā nhūm Panāpe mē Sawti wa kormā āxiok kamā paja rōm nhūm Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh xwýnh kwýjaja mē hwýr mran pōj. Jerujarē rūm mē hwýr mran pōj. ²⁸ Hāmri nhūm mē piitā mē kot mē kapēr mar kaxyw mē hwýr akuprō. Jakamā nhūm hō pē Akapōja kānhmā xa nē tanhmā mē kām ujarēnh to. Tirtūm Karō nhý hā mēmoj kukamā mē kām awjarē nē mē kām:

—Kwa okora kēr ka mē axkām ajamak rom. Kōja tokyx pika piitā hkōt mē apkur xā hā mēōja mē kēp hkryre nē mē piitā mē hipēx kēt nē. Anē.

Tā nhūm gaa nē ujarēnh xāja kōt mēmoj ā amnhī nhīpēx anē. Kormā Pahīhti Krawti kot mē ho amnhīptār ri nhūm mēmoj ā amnhī nhīpēx anē. No nhūm kormā ā amnhī nhīpēx anhýr kēt ri nhūm Akapōja kukamā ā mē kām ujarēnh anē. ²⁹ Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri Jutej kamā Jejus kōt mē hkwyjē hkukamā hamaxpēr nē axpēn mā:

—E kwa pu mē Jutej kamā Jejus kōt mē pahtō nē pahtōxjē mā pahkāxpore hkwy gō kē mē ho amnhīm awjaprō nē hkur o pa. Anē.

Hāmri nē mē kaxyw kāxpore hkwy ho akuprō. Nhūm mē hikāxpore hkryre xwýnhjaja ām mē kām ho hkryre nē kugō nhūm mē hikāxpore rūnh xwýnhja mē kām ho rūnh nē kugō. ³⁰ Jakamā nhūm mē ho hpikuprōnh pa nē Panāpe mē Sawti wa kot mē hwýr o mōr nē mē kām ōr kaxyw wa kām kugō. Hāmri nhūm wa hamý nē ma Jutej kamā Jerujarē hwýr mē hwýr o mō. Hāmri nē hwýr pōj nē mē kot Jejus kapēr o mē ahkre xwýnhjē mā kugō. Hāmri nhūm mē kām Jejus kōt mē htō nē htōxjē mā o anhrā nhūm mē hamý nē hkīnh nē ho amnhīm awjaprō.

12

Mē kot Simāw Pētre pynēnh nē haxār ā mē harēnh

Matēwre 18.19-20

¹ Tā nhūm mē ō pahi Eroxa ō pōristi mā Kris kwýjē hā amýnē nhūm mē mē hipēx kati nē nhūm mē amnhī xā htýx kamā hamak o pa. ² Juāw tō Xiakreja nhūm mē pahi Erox nhý hā unē nē hkanhwýr o kupī. ³ Hāmri nhūm Ijaew kām ja mex jakamā nhūm pahi Erox hpānhā mē kām Simāw Pētre hā amýnē nhūm unē nē haxā. Mē kot pāwti kaxkrit kēt kur ā mē hkīnh xā hā arīgro pē Pasja ā nhūm prem unē. ⁴ Na pre Erox Simāw Pētre hkukamā hamaxpēr o:

—Nā kōja mē hkīnh hapēx pa Ijaew nom kupī nhūm rī amnhī pumu. Anē.

Hāmri nhūm pôristi kot Simāw Pêtre jamār xwýnhjaja kêp 16. Nhūm mē axpên pānhā kêp 4 kapên nē hamār rāhā ho kuhê. ⁵Nhūm arī mē hagjênh xā kamā hkrī ho hkrī. Hāmri nhūm Kris kôt htō nē htōxjaja harênh ma nē tee ri hkukamā hamaxpêr hāmri nē axpên wýr akuprō nē ho Tirtūm wýr rāhā ho hkrī.

Tirtūm kapêr o wrýk xwýnh kot Simāw Pêtre kator ā harênh

⁶Tā nhūm ra mē hkīnh hapêx nhūm kamāt. Hāmri nhūm pahi Erox kot tanhmā Simāw Pêtre ho xā hā arīgroja wýr nhūm kamāt nhūm pôristijaja arī mē hagjênh xā kamā hamār mex o kuhê. Nhūm kuri wa hamêxkrut nē akutā hijê nē hamār o nō. Kāx o akutā kām ê nē wa ho nō nhūm wa hkaêx kām htýx gōr nē nō. Nhūm ja wa hakwa krem māānêñ hamār o xa. ⁷Puh nhūm Tirtūm kapêr o wrýk xwýnhjê hōja mē hwýr axā nē wrýhtak rax kām xa. Hāmri nē Simāw Pêtre grêk nē kumra nē kām:

–Pa Simāw Pêtre? E kwa tokyj kànhmā xa pu mō. Anê.

Hāmri nhūm hkrākato nē omu nē kànhmā ām kurê kumrêx nhūm kaxprexā hā kaxja axrê nē pykap rōrōk nē hikwý. No nhūm kuri pôristi wa nōr xwýnhta wa mar kêt nē. Wa arī ôt týx nē nō. ⁸Hāmri nhūm Tirtūm kapêr o wrýk xwýnhja Simāw Pêtre mē:

–E tokyx anhō kamīs jaxā nē amnê ixkôt tē pu pakato nē ma tē. Anê.

⁹Hāmri nhūm kamīs nē hparkā jaxā nē ma hkôt tē. No ām kormā amnhī pumunh mex kêt nē. Te hpimtir kām ā kot amnhī nhīpêx anhýr pyrāk ā amnhī kamnhix. ¹⁰Hāmri nhūm wa hakwakrem pôristi wa kot hamār o wa ām xwýnhja hānh wa tē nē wa hakre nē hpānhā ihōja wa hānh wa tē no nhūm mē ôt týx nē hkrī nē wa omunh kêt nē. Nhūm wa hakwacre nhītep xā hkôt wa tēn kato nē hpānhā krī nē kahê xā hā hakwacreja wýr wa tē. Hāmri nhūm tām wa kām amnhī kahê xā mē nhūm wa kato nē pry hā tē. Ja kôt nhūm Tirtūm kapêr o wrýk xwýnhja akunok nhūm Simāw Pêtre axte omunh kêt nē. ¹¹Hāmri nē hprī hā amnhī pumunh kurê kumrêx nē hamaxpêr o:

–Kwa te ixpimtir kām ā ixte amnhī nhīpêx anhýr pyrāk tā xep ixpimtir kêt. Tirtūm na ixwýr kapêr o wrýk xwýnhja mē nhūm ixwýr wrý nē mē kêp ixkator. Pahi Erox ra kot xpír nhūm ixkwý Ijaew kām ja prām tā nhūm mē kêp ixkator. Nā ām hāmri na Tirtūm ā mē kêp ixkator anê. Anê.

¹²Hāmri nē Marir nhōrkwý hwýr htēm kurê kumrêx. Juāw Makre katorxā Marirja nhūm ōrkwý hwýr tē nhūm mē ra kamā hpikuprōnh rax nē ho Tirtūm wýr o hkrī nhūm tām mē hwýr tē. ¹³Hāmri nē kormā kapôt ā hakwa krem mē kām kahê xā tatak o xa nhūm ixkre kamā mē kām āpênh xwýnh

Rotreja kuma nē hwýr tē. ¹⁴Hāmri nhūm kām kapêr nhūm amnhī jaêr pē kuma nē hkīnh nē. Nē kormā kām kahê xā mēnh kêt ri ma akupým tē nē mē kot ho Tirtūm wýr xwýnhjê hwýr axā nē mē kām:

–Xê pêr Simāw Pêtre na tē nē kapôt ā hakwakrem xa nē inhmā kapêr.

¹⁵Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē kām:

–Kwa arī mē hagjênh xā kamā hkrī kênā. Mān ka tanhmā amnhī krā amnhī to hā na ka ri atýx ā akapêr anê. Anê.

Hāmri nhūm mē kām:

–Ma tanhmā kot pa kêt ri ixkrā amnhī to? ām hāmri na pa mē amā harê. Mē kam nē mra nē omu. Anê.

Nom nhūm mē kuma nē ām kuma nē kām:

–Nā tām kêt. Kaxkwa rūm Tirtūm mā hamār o pa xwýnh mān amā kapêr nom tām kêt. Anê.

¹⁶Rôm nhūm Simāw Pêtre arī hakwacre tatak o xa. Hāmri nhūm mē jatā hwýr mra nē kām kahê xā mē nē amnhī jaêr pē omu nē hkīnh nē. ¹⁷Hāmri nhūm kànhmā mē kām ihkra hpê nē mē ho hpinhkrênh pa nē mē kām:

–Nā Tirtūm na ixwýr kapêr o wrýk xwýnhja mē nhūm ixwýr wrý nē pôristi pē ixkator. Anê.

Hāmri nē mē kām:

–E kêt ka mē Xiakre nē Jejus kôt mē pahōtō nē pahōtōxjê mā ijarê kē mē ijarêñh mar kurê kumrêx. Nom kot paj ixkato nē ma krī hō hwýr mō. Anê.

Hāmri nē mē kêp kato nē ma mō.

¹⁸Tā nhūm apkati nhūm pôristi kot hamār o hkrī xwýnhjaja hkrā hapôj nē tee hapêr nē nhýri omunh kêt nē. Hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpêr o kām ma htýx kumrêx nē axpên mā:

–Kwa tanhmā na pre we amnhī to nē mē pahpê akunok? Tanhmā koja we pahi Erox hā mē pahkukja pu mē harênh to? Anê.

¹⁹Hāmri nhūm pahi Erox hpikunor ā harênh ma nē axtem pôristi hkwyjê mā anê nhūm mē mra nē tee ri mē hagjênh xā kamā hapêr nom nhýri omunh kêt nē. Hāmri nhūm Erox mē kot hamār xwýnhjê kamā gryk týx kumrêx nē amnhī wýr mē hā karō nē mē kām:

–Kwa nok? Mē ate hamār rāhā ho akuhê hā ixte mē amā karō htā nhūm tanhmā amnhī to nē akunok. Nā kot paj mē anhūmex ka mē rī amnhī pumu. Anê.

Hāmri nhūm mē tee ri kām amnhī tā āprār kaprý nhūm mē hā amýnê nhūm mē ho kator nē ma mē o mra nē mē himex. Hāmri nhūm pahi Erox Jutej rūm kato nē ma Se-jarej wýr mō nē hpānhā kamā pa ho pa.

*Pahi Erox tanhmā htyk to hā harênh
Wam Pêtre 1.24-25*

²⁰ Krī pē Xir mē Sito wa kamā mē pa xwýnhjaja na pre htem pahí Erox nhō pyka hwýr pa nē mē kēp amnhīm apkur xā hā mēō japrōr o pa. Tā nhūm Erox kot mēmoj mērapē mē kamā gryk jakamā nhūm mē tee ri mē kēp ujarōr kaxyw mē hwýr mra nom nhūm mē kām mēmoj kwý ho wēnē hkēt nē. Hāmri nhūm mē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē pahí Erox nhō kōwenatō Pratōja wýr mra nē kām:

—E awýr na pa mē mra. Kwa mē ixyr pē pahí Erox mā tanhmā akapēr to kē ama nē mē ixkamā gryk kēt nē. Pa mē axte mē awýr mra nē mē apē mēmoj kwý japrōr o ri ixpa. Anē.

²¹ Hāmri nhūm mē kuma nē hwýr tē nē mē yr pē tanhmā kām kapēr to nhūm kuma hāmri nē kot tanhmā mē kām kapēr to kaxyw mē kām arīgro hta.

Tā nhūm ra kot arīgro hyr xwýnhnta kato nhūm Erox kēp pahí hā ē mex jaxā nē tē nē kēp pahí hā mē hkrī xā kamā nhý nē tanhmā mē kām kapēr to. ²² Mē kām kapēr ryy nē. Hāmri nhūm mē kuma nē hēx rom kām mex o mex ā harē. Nē kýx pēē axpēn mā harē nē harēnh o:

—Kwa pahí Erox kēp mē panhīō hkēt. Pēr kaxkwa rūm Mēpahpām na pre mē pahwýr wry nē ā mē pamā kapēr mex anē. Anē.

Hāmri nē te kēp Tirtūm pyrāk o hipēx nē kām mex o mex ā harē. Nom hēx rom ā harēnh anē. Kot mē mar nē kām mē hkīnh nē akupým mē kām mēmoj to wēnē hprām xāj nhūm mē hēx rom ā axpēn mā mex ā harēnh anē. ²³ Hāmri nhūm mē kuma nhūm ja kām mex nē nhūm hkīnh nē mē mar o nhý nē kēp Tirtūm pyrāk ā harēnhja nē tanhmā mē kām nē hkēt nē. Jakamā nhūm tee ri amnhī tā omu nē hwýr kapēr o wrýk xwýnhjē hō mē nhūm hwýr wry nē tanhmā ho nhūm ōhy kamā kutōj rax nē htyk tokyx anē.

Panāpe mē Sawti wa akupým āxiok hwýr mōr ā wa harēnh

Atre 11.27-30

²⁴ Tā nhūm mē ra ohtō nē Tirtūm Kra Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh ma nē hkōt amnhī xunhwý.

²⁵ Hāmri nhūm Panāpe mē Sawti wa ra Kris kōt htō nē htōxjē mā kàxporeta jamý nē ma Jerujarē hwýr o mō nē mē kām kugō. Hāmri nē ma akupým āxiok hwýr nojarēt nē war amnhī kōt Juāw Makre o mō. Hāmri nē mē ma mō nē akupým mē hwýr pōj.

13

Tirtūm kot Panāpe mē Sawti wa hyr
Atre 9.15-16; Rōmān 1.1

¹ Āxiok kamā Kris kōt mē kot axpēn to htōjaja kot Tirtūm nhý hā kapēr o mē ahkre ho pa xwýnhjē nhīxi ā kot anhýr. Na pre Panāpe nē Sawti nē Simeāw kà htykre nē

Rusti pē Sirēn nhō xwýnh nē pahí Erox krāmnhwý Mānahēja. ² Jakamā nhūm prem mēmo arīgro hā axpēn wýr akuprō nē Tirtūm mā mex o mex ā harēnh kaxyw apkur kēt rāhā kām amnhī jarēnh o hkrī. Hāmri nhūm Tirtūm Karō mē kām tanhmā kapēr o amnhīrit to nē mē kām:

—E kēr ka mē Panāpe mē Sawti war ata nē wa kot inhā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa kaxyw wa ām. Anē.

³ Hāmri nhūm mē kuma nē wa hyr kurē kumrēx nē wa himōk ā mē ihkra jaxwý nē wa ho Tirtūm wý. Hāmri nē wa kot Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa kaxyw wa kumē nhūm wa mō.

Wajaga kot Jejus nē hkrāmnhwý kurē hā harēnh

Atre 8.9-24

⁴⁻⁵ Tā nhūm Tirtūm Karō krī pē Serēw wýr Panāpe mē Sawti wa kumē nhūm wa ma hwýr mō. Nē amnhī kōt Juāw Makre ho mō. Kot tanhmā wa ho ajuta hto ho wa hkōt pa kaxyw. Hāmri nē wa mē mō nē Serēw wýr pōj nē pār krem axā nē ma gō hipōk pē Sipre hwýr mō. Hāmri nē gō hipōk ā krī pē Saramīn wýr pōj nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwýr tē nē kamā Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē kām harēnh o wa xa.

⁶⁻⁸ Tā nhūm mē krīja rūm kato nē hpānhā gō hipōk kōt mō nē hatur xā kamā krī pē Papos wýr pōj. Hāmri nē kamā wajaga Pa-jejus pumu. Gresjē kapēr kām hixi pē Erīm. Erīm haxwýja kēp Ijaew. Na pre hte hēx rom te kēp Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o pa xwýnh pyrāk o amnhī nhīpēx nē ma mē kām ujarēnh o ri mē hkōt pa. No ām mē kām amnhī to hēx o pa. Gō hipōkja ā pahí Sejupaw hkrāmnhwý na pre. Pahí Sejupawja āhpumunh týx jakamā nē pre Panāpe mē Sawti wa harēnh ma nē kām wa kapēr mar prām nē wa kot kām Tirtūm kapēr jarēnh kaxyw amnhī wýr wa kuwý. Nom nhūm hkrāmnhwý wajaga Erīmja kām wa hkīnh kēt nē wa nē kām kapēr kām hihtýx nē kām:

—Kwa nā wa kapēr mar kēt nē. Kot kaj war ama nē wa urāk nē amnhī kaxyw Jejus kōt ajamaxpēr nē hkōt amnhī xām. Kwarī wa kapēr mar kēt nē. Anē.

⁹ Hāmri nhūm Sawti ra axtem pānhā hixi. Ra hpānhā kēp Pawre. Nhūm Tirtūm Karō ra hkarō mē ār jakamā nhūm ý hā wajagata pumu nē wa nē hkrāmnhwý mā kapēr ā kām akir nē kām:

¹⁰ —Tk. Kwa pēr apē Satanasti hkwy hā na ka ā wa inhñē kām akapēr anē. Na ka hte mēmoj punuj pix kukamā ajamaxpēr nē mēmoj mex nē mē no kupyr o apa. Tirtūm kapēr mex kumrēx tā ka axtem nē nē mē hkurē ho ri apa. ¹¹ Ā ate amnhī nhīpēx anhýrja mýrapē koja Tirtūm tanhmā ato ka

ano hkre nê arît kêt o atâ apkati sohtë nê kâm ga. Anê.

Hâmri nhûm no hkre kurê kumrêx nê tee ri rît kaxyw no pikrar pÿnh o xa nom mêmoy pumunh kêt nê. Hâmri nê mēhō kot hpa hā hpyr nê ōrkwÿ hwÿr ho mōr kaxyw ri amnhî pu hā mē hapêr pênh o xa. ¹² Hâmri nhûm hkrâmnhwÿ pahihtija tee ri ja hā omu nê amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xām kurê kumrêx. Hâmri nê Pawre mē Panāpe wa kot tanhmā Tirtûm kapêr jarênh to hā wa kuma nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Aa ixte ā mēhō kapêr kot anhÿr mar kêt tā pa jarāh kuma. Nā ām hāmri na Jejus jarênhja. Anê.

Pawre mē Panāpe āxiok ō hwÿr wa mōr ā wa harênh

Atre 15.38

¹³ Tā nhûm Pawre mē Panāpe mē Juāw Makre wa mē krî pē Papos rûm kato nê hpānhā ma pyka hō hwÿr mō. Pār kām ma pyka pē Pāpir wÿr mō nê kamā krî pē Perke hwÿr pōj. Hâmri nhûm Juāw Makre tanhmā hamaxpêr to nê tee ri axte wa hkôt mōr kukamā hamaxpêr hāmri nê wa hkaga nê awjanā nê ma akupÿm Jerujarê hwÿr ahte mō. ¹⁴ Jakamā nhûm Pawre mē Panāpe wa ahte Perke rûm kato nê hamū pika pē Pisit kām krî pē āxiok wÿr mō nê hwÿr pōj. Nhûm Ijaew nhō arîgromnu pē sap kato nhûm wa Tirtûm kapêr o mē ahkre xā hā ixkre hwÿr wa tē nê hwÿr axā nê nhÿ. ¹⁵ Hâmri nhûm mēhō mē kām Tirtûm kapêr ā kaga htûm kwÿ kamā harênh o xa. Mojes mē Tirtûm nhÿ hā kapêr o mē pa xwÿnh kot kapêr ā kaga hkwy kamā nhûm mē kām kamā harênh o xa. Hâmri nê kamā harênh pa nhûm mē ahkre xwÿnhja Pawreja wa omu nê wa hwÿr mēhō mē nhûm wa hwÿr tē nê wa kām:

—E na mē ijahkre xwÿnhja war ate mē inhmā axujarênh prām nê māmri mē inhmā mēmoy jarênh kaxyw nhûm mē war atâ anê. Anê.

¹⁶ Hâmri nhûm wa kuma nhûm Pawre kânhmā xa nê mē hpinhkrênh kaxyw mē kām kânhmā ĩkra nhûm mē omu nê hpinhkrênh pa nhûm mē kām awjarê. Amnhî kwÿ pē Ijaewjê mē mē kēp Ijaew kêt xwÿnhjê kām Tirtûm kĭnh xwÿnhjê mā nhûm mē kām awjarê. Nê mē kām kapêr ryy nê. Tirtûm kot tanhmā mē hkukamā Ijaew nhġêt nê pāmjê nhġêx to hā mē kām awjarê nê mē kām:

—E kot paj mē amā awjarê ka mē inhma. ¹⁷ Nā mē ixpê Ijaew nhō Tirtûmja amnepēm na pre mē ixpê Ijaew pāmjê ré. Kormā Ejit kām mē pa ri nhûm amnhî kaxyw mē kurê nê mē ho ohtë rax kumrêx. Hâmri nê mē kaxyw hihtÿx jakamā Ejit rûm mē kator pa. ¹⁸ Hâmri nê mē ho mex ryy ho mē hkôt pa. Mē kot kapôt ā ri pa hā amgrā

pê 40 kamā mē kot htÿx ri tanhmā amnhî nhġêx to ho pa htā nhûm mē kamā ukapri ryy ho mē hkôt pa. ¹⁹⁻²⁰ Na pre mē kām pyka pē Kanaā kamā mē pa xwÿnhjê nhġmex pa. Kanaā kamā mē pa xwÿnhja ahpÿnhā axpên kaxyw mēō krî pē 7ja nhûm mē kām mē ho hapêx pa. Hâmri nê hpānhā mē inhġêtjê mā pykaja o hpigrānh pa. Mē ixpê Ijaew nhġêtjê mā ho hpigrānh pa nhûm mē kamā pa hā amgrā sohtë nê. Hā amgrā pē 450. Tā nhûm Tirtûm hpānhā mē kām juisti hkwy ré nê mē kaxyw mē unhwÿ nhûm mē ho pa. Tā nhûm hpānhā Sāmuew mē ho amnhġtā nê mē o pa. Kêp Tirtûm nhÿ hā kapêr jarênh o pa xwÿnhjê hō nhûm Tirtûm mē kaxyw ām.

²¹ —Tā nhûm mē ixpāmja axpên ma nê ra te krî hkwy kamā mē urāk mē mēō pahi kot Sāmuew pānhā mē ho amnhġtār o pa hprām xāj amnhî to Tirtûm wÿ nê kām: “Pa Tirtûm. Kwa mē ixkaxyw pahi hō xām kē mē ixto amnhġtār o pa nā. Ja na mē inhmā hprām tÿx kumrêx.”

—Anhÿr o amnhî to hwÿr jakamā nhûm mē kuma nê mē kaxyw Sawti xām. Kisti hkra na pre. Nê mē inhġêt Pējamī kanrêhā htāmnhwÿ na pre. Hâmri nhûm Tirtûm mē kaxyw ām nhûm kēp mēō pahi nê mē ho amnhġtār o pa hā amgrā pē 40. ²² Tā nhûm Tirtûm kator nê hpānhā mē kaxyw Tawi xām. Hâmri nê harênh o: “Nā Jese hkra Tawija na hte inhmā hprām xā hkôt amnhî nhġêx mex o pa.” Anê.

²³ —Tā Jejus kēp Tawi hkanrêhā htāmnhwÿ na pre. Kukamā na pre Tirtûm mē ixpê Ijaew nhġêtjê mā harê nê harênh o: “Koja nhÿrmā Tawi hkanrêhā htāmnhwÿjê hō mē ate amnhġ tomnuj pē mē apytā.” Anhÿr o hkukamā mē kām harê. ²⁴ No nhûm kormā Jejus kot mē ixpê Ijaewjê mā amnhġ to amnhġrît kêt ri nhûm Juāw Paxis kumrêx hkukamā mē ixwÿr mō nê mē inhmā Tirtûm kapêr jarênh o ri mē ixkôt pa. Nê mē ixte amnhġ tomnuj kaga nê hpānhā tām amnhġ nhġêx o ipxa hā mē ixpumunh kôt mē ixkrā kumrār ā mē inhmā karō ho pa.

²⁵ —Tā mē kām kapêr o pa ryy nê ra hatur xām mēnh kaxyw nê amnhġ tā tanhmā mē inhmā kapêr to nê mē inhmā: “Na ka mē ixpumu nê atÿx Tirtûm kot mē akaxyw pa ixām ā ixkamnhġx nom pa hkêt. Kot mē pakaxyw ām mā xwÿnhhta kukamā na pa pre mō. Tām kot amnhġ to rax o ijakrenh. Nê kot amnhġ to mex o kot ijakrenh. Jakamā na pa hte ām kukwak ri ipxa nê amnhġ tā hā ixpġjāam o ipxa.” Anê.

—Na pre ā Juāw Paxisja mē inhmā Jejus jarênh anhÿr o pa.

²⁶ —Tā kwa mē inhma mē apē Apraāw kanrêhā htāmnhwÿjaja nê mē apē Ijaew kêt xwÿnh kām Tirtûm kĭnh xwÿnhja. E mē apġtā ixkapêr ma nê kām ajamaxpêr tÿx

rähã ho ri apa. Nã mẽ pahpiitã mẽ pakaxyw na Tirtũm kapërja. Kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj pẽ mẽ papytãr ã amnhĩ jarẽnhja mẽ ixpẽ Ijaew pix kaxyw kêt. Mẽ pahpiitã mẽ pakaxyw na. Mẽ pahpiitã mẽ pahte ja mar nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽxja na Tirtũm kãm hprãm. ²⁷ Nom Jerujarẽ nhõ xwýnhjẽ mẽ mẽ ãptãr tũmrejaja na prem Jejus kẽp Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwýnh ã harẽnh mar tã hkõt hamaxpër kêt nẽ. Na pre htem mẽ inhõ arĩgromnu pẽ sap ã akuprõ nẽ expẽn mã Tirtũm kapër ã kagã htũm kamã ujarẽnh o hkrĩ. Kagãja kamã Tirtũm nhỹ hã mẽ kapër o mẽ pa xwýnhjaja kot hprĩ hã Jejus jarẽnh nẽ hã kagã nhũm mẽ kot mar tã hprĩ hã mar týx kêt nẽ. Jakamã na prem axtem nẽ mẽ kãm hã amýnẽ. Tirtũm nhỹ hã kapër jarẽnh xwýnhjaja kot mẽ hkukamã mẽ harẽnh xãja kõt nhũm mẽ kot hpĩr kaxyw mẽ kãm hã amýnẽ.

²⁸⁻²⁹ Kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkõt tã nhũm mẽ amarĩ hã pahi Pirat wý. Kot mẽ kãm hã ãmnẽnh nhũm õ põristijaja kot hpĩr kaxyw nhũm mẽ hã kuwý nhũm mẽ kãm kupĩ. Ra Tirtũm kapër ã kagã htũm kot mẽ hkukamã mẽ harẽnh xã hkõt. Hãmri nhũm mẽ kot hkõt pa ho pa xwýnhjaja pi kahpa nẽ ho wrý nẽ ma o tẽ nẽ kẽn kre kamã haxã. ³⁰ Tã nhũm Tirtũm akupým ho htĩr ³¹ nhũm xatã hkõt mẽ pa ho pa xwýnhjẽ hwýr hapõj. Kormã htyk kêt ri ra Garirej rũm Jerujarẽ hwýr hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjẽ hwýr xatã mẽ hwýr hapõx o pa. Jao hã arĩgo xohtõ nẽ nhũm prem piitã omu. Tã mẽ tãmjaja na htem mẽ ixpẽ Ijaew mã harẽnh o pa.

³²⁻³³ –Amnepêm Tirtũm na pre mẽ ixpẽ Ijaew nhĩgõtjẽ mã tanhmã Kra Jejus jarẽnh to. Kormã mẽ pahwýr wryk kêt ri tanhmã mẽ kãm harẽnh to. Jakamã ra kot hkukamã harẽnh xã hkõt nhũm pre mẽ pahwýr wry nẽ tanhmã mẽ panẽ amnhĩ nhĩpẽx to. Tã mẽ ate harẽnh mar kaxyw na pa wa man mẽ awýr mõ. Amnepêm finat Tawi na pre Tirtũm kapër kwý hã kagã. Tirtũm mex ã mẽ grer xã pẽ Sam 2ja kamã hã kagã. Te Tirtũm tãm Jejus mã kapër pyrãk o hã kagã nẽ hã kagã ho:

Apẽ Ixkra na ka.

Tã mẽ piitã mẽ kot apẽ Ixkra hã apumunh kurẽ kumrẽx kaxyw na pa jarãhã mẽ kãm ato amnhĩrĩt. Anẽ.

Nhũm pre ã Tirtũm Jejus mã kapër anẽ nhũm Tawi õ ri mẽ pamã hã kagã.

³⁴ –Amnepêm na pre Tirtũm tanhmã Kra Jejus kukamã harẽnh to. Mẽ kot hpĩr nhũm kot akupým ho htĩr kukamã hã amnhĩ jarẽ. ĩ hkro pymaj kot mẽ htykjẽ pẽ hkaxãr nẽ akupým ho htĩr ã nhũm hkukamã hã amnhĩ jarẽ. Te Kraja mã amnhĩ jarẽnh pyrã nẽ amnhĩ jarẽnh o:

E kot paj ato mex rax nẽ. Ixte Tawi mã amnhĩ jarẽnh xã hkõt.

Anhýr o hkukamã harẽnh xã hkõt akupým ho htĩr nhũm axte htyk kêt ã harẽ.

³⁵ –Nẽ kagãja nhãm hõ hõ kot tanhmã Jejus jarẽnh kute. Te Jejus tãm Tirtũm mã kapër pyrã nẽ harẽnh o:

Ixpẽ Akra hã ixte akapër kõt ri amnhĩ nhĩpẽx rãhã ho ixpa jakamã kot kaj ixpumunh mex pa inhĩ hkro hkõt nẽ. Anẽ.

Tirtũm kapër ã kagã htũm kot ã Jejus jarẽnh kot anhýr. ³⁶ Nom ã Tawi jarẽnh anhýr kêt nẽ. Tawi na pre Tirtũm kapër kõt amnhĩ nhĩpẽx mex o pa hãmri nẽ ty nhũm prem mẽ panhĩgõtjẽ nhĩhkõ hã haxã hãmri nhũm ĩ hkro nẽ hapẽx.

³⁷ –Tã no Jejusja Tirtũm kot akupým ho htĩr jakamã nhũm Tawi pyrãn ĩ hkro nẽ hapẽx kêt nẽ.

³⁸ –E mẽ inhmar týx nẽ ixkwýjaja. Kra Jejus pix kukwak na hte Tirtũm amnhĩ katut kõt mẽ pahte amnhĩ tomnuj rẽ. ³⁹ Jakamã kot kaj mẽ ãm Mojes kapër kõt pix mã ri amnhĩ nhĩpẽx nhũm Tirtũm tee ri ja hã mẽ apumu nẽ amnhĩ katut kõt mẽ ate amnhĩ tomnuj rẽnh kêt nẽ. Jejusja tapxipix na pre htyk o Tirtũm mã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer pa. ⁴⁰⁻⁴¹ Amnepêm na pre Tirtũm kapër nhỹ hã kapër xwýnhjẽ hõja mẽ kãm Tirtũm kapër jarẽ nẽ hã kagã. Te Tirtũm tãm mẽ kot kapër ã hpõr o pikẽnh xwýnhjẽ mã kapër pyrã nẽ mẽ kãm:

E kot paj aa mẽ ate mẽmoj pumunh kêt õ ho anẽ.

Nhũm mẽhõ mẽ amã harẽ ka mẽ harẽnh ma nẽ ãm ama.

Nhũm mẽ kot omunh mex xwýnhjẽ hõ kot hprĩ hã mẽ amã harẽnh tã ka mẽ ãm ama nẽ hkõt ajamaxpër kêt nẽ.

Hãmri nẽ tee ri tanhmã kãm ajamaxpër to ho ri apa. Anẽ.

Ã Tirtũm mẽ kãm kapër anhýr jakamã kwa mẽ o kora. Apu mẽ kajaja na pre ã mẽ ajarẽnh anẽ rý ko. Anẽ.

⁴² Nhũm pre ã Pawre mẽ kãm ujarẽnh ryy anẽ. Hãmri nẽ Panãpe mẽ wa ixkreta rũm kator kaxyw nhũm mẽ kot mar o hkrĩ xwýnhjaja tee ri ma wa mõr ã wa omu nẽ ma wa hkõt mra nẽ wa kãm:

–Kwa war axujarẽnhja na mex kumrẽx. Mẽ inhmã axte mar prãm. Xã koja axte sap kato ka wa akupým mẽ ixwýr wa tẽ nẽ axte mẽ inhmã avjarẽ? Anẽ.

Hãmri nhũm wa mẽ kãm:

–Tõe. Nã kot paj war anẽ. Anẽ.

⁴³ Hãmri nẽ wa ma tẽ nhũm mẽ hkwyjaja ma wa hkõt mra. Ijaew kwýjaja nẽ Ijaew kêt xwýnh kãm Tirtũm kĩnh xwýnhjaja nhũm mẽ ma wa hkõt mra. Hãmri nhũm wa pry hã mẽ kãm kapër o mõ. Tirtũm kot mẽ kutã nojarẽt rãhã ho pa nhũm mẽ kot amnhĩ tã omunh nẽ

hkôt amnhî nhîpêx tÿx rāhā ho pa nē hkaga hkēt ā mē kām kapēr o mō.

⁴⁴ Tā nhūm axte sap nhūm krī nhō xwÿnh piitā axte Tirtūm kapēr mar kaxyw ixkre wÿr akuprō. Ijaewjaja nē Ijaew kêt xwÿnhjaja. ⁴⁵ Hāmri nhūm Ijaew kwÿjaja tee ri mē amnhî wÿr Ijaew kêt xwÿnhjê pumu nē mē hā Pawre mē Panāpe wa kamā gryk nē. Mē kām Ijaew kêt xwÿnhjaja kot Tirtūm kapēr mar prām kêt jakamā mē hā wa kamā gryk nē. Hāmri nē Pawre kapēr ma nē xatā kām kapēr punuj nē kām:

—Tk. Kwa na ka Tirtūm kapēr jarēnh o axēx. Ja kot anhÿr kêt. Anē.

⁴⁶ Nom nhūm wa kām mē uma hkēt nē. Wa ām Tirtūm Karō nhÿ hā amnhî to htÿx nē wa mē kām kapēr. Nē amnhî tā tanhmā mē kām kapēr to nē mē kām:

—Nā wa ixpyrā nē mē apē Ijaew jakamā na pa mē akumrēxjê mā Tirtūm kot mē pakaxyw Jejus xām ā harē. Tā ka mē ama nē ām ama nē te mē ate hkaga pyrā nē ā wa inhmā akapēr anē nē wa ixte kapēr o ixēx ā wa ijarē. Pēr ām mē ate mē amā Tirtūm mē Kra wa kuri mē atÿr tūm nē mē apa hprām kêt. Jakamā kot paj wa mē apē ixkato nē hpānhā ma Ijaew kêt xwÿnhjê mā Jejus kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. ⁴⁷ Tirtūm kapēr ā kagā htūm ā kot mē ixte amnhî nhîpêx anhÿrja kukamā mē ijarē nē mē ijarēnh o:

Mē ate Ijaew kêt xwÿnhjê mā ixkapēr jarēnh o ri apa kaxyw na pa pre mē kaxyw mē arē.

Jakamā koja pyka piitā hkôt mē pa xwÿnhjaja ohtō nē mē akapēr ma nē ixkra hkôt amnhî xunhwÿ.

Koja mē ā amnhî nhîpêx anē pa ja hā mē omu nē mē ho ixkra. Anē.

Tirtūm kot ā ja kukamā mē ijarēnh anhÿr jakamā kot paj wa mē apē ixkato nē mē apānhā ma Ijaew kêt xwÿnhjê mā Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Anē.

⁴⁸ Hāmri nhūm Ijaew kêt xwÿnhjaja amnhî tā wa kapērja ma nē hkĭnh nē Tirtūm kapēr mex o mex ā harē. Hāmri nhūm ra Tirtūm kot nhÿrmā amnhî ri mē htÿr tūm nē mē pa ho mē pa kaxyw mē rēnh xwÿnhjaja amnhî kaxyw Pahitī Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhî xunhwÿ.

⁴⁹ Tā nhūm pika pē āxiok kamā mē piitā Tirtūm kapēr jarēnh ma. ⁵⁰ Nom nhūm Ijaew xāptār tūmrejaja kām Pawre mē Panāpe wa hkĭnh kêt jakamā na prem krī hkôt mē kot amnhî to rūnh xwÿnhjê mā wa ho kapēr punuj o pa. Mē ō pahi mē mēni kot amnhî to rūnh xwÿnhjaja nhūm mē kām tanhmā wa ho kapēr to nhūm mē kuma nē mē hkôt hamaxpēr. Mēnijaja kām Tirtūm prām tā amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpēr kêt jakamā tanhmā mē kot Pawre mē Panāpe wa ho hēx toja ma nē hkôt hamaxpēr nē wa

kamā gryk nē. Jakamā nhūm mē ohtō nē tanhmā wa hipêx to nē amnhî nē wa hano. ⁵¹ Hāmri nhūm wa mē kēp kato nē xa nē mē kot Tirtūm kapēr kaga hā amnhî pumunh kaxyw mē noo mā wa hparkā kapa nē nē awjagrō kapī nē ma wa tē. Hāmri nē ma krī pē lkōn wÿr hpānhā wa mō. ⁵² Hāmri nhūm āxiok kamā mē kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja hkĭnh nē ri pa. Tirtūm Karō kot mē hkarō mā gĕx jakamā nhūm mē hkĭnh nē ri pa ho pa.

14

Pawre mē Panāpe wa kot lkōn wÿr mōr ā wa harēnh

Matēwre 10.34-35

¹ Hāmri nhūm Pawre mē Panāpeja wa āxiok rūm kato nē hpānhā ma krī pē lkōn wÿr wa mō. Hāmri nē hwÿr pōj nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwÿr wa tē nē kamā mē kām Jejus jarēnh o nhÿ. Mē kām harēnh kām hihtÿx jakamā nhūm mē hkwÿjaja wa kuma nē amnhî kaxyw hkôt hamaxpēr nē hkôt amnhî xunhwÿ. Ijaew kwÿjaja nē mē kēp Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja nhūm mē ohtō nē Jejus kôt amnhî xunhwÿ.

² Tā nhūm mē hkwÿjaja kām Jejus jarēnh mar prām kêt nē. Hāmri nē kato nē ma Ijaew kêt xwÿnh kwÿjê hwÿr mra nē tanhmā mē kām Pawre mē Panāpe wa ho hēx to nē wa ho kapēr punuj nē nhūm mē mar xā hkôt wa kamā gryk nē. ³ Nom nhūm wa tokyx kator nē ma mōr kêt nē arī Tirtūm Karō nhÿ hā amnhî to htÿx nē mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkôt pa. Nē kēp mē kutā nojarēt xwÿnh ā harēnh o pa. Nē ŷ hā mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mē hkôt pa. Jakamā nhūm mē hkwÿjaja ja hā wa omu nē wa kapēr ma nē hamaxpēr o:

—Kwa ām hāmri na wa Tirtūm kēp mē pakamā ukapri xwÿnh ā harē. Pēr ŷ hā wa kot ā amnhî nhîpêx anhÿr o pa kēnā. Anē.

⁴ Hāmri nhūm Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja wa hkôt hamaxpēr nē wa hkôt amnhî xunhwÿ. No nhūm mē hkwÿjaja wa hkôt hamaxpēr kêt nē. Ra mē kot Ijaew kwÿ kot tanhmā wa ho kapēr punuj toja ma nē mē hkôt hamaxpēr jakamā nhūm krī nhō xwÿnhjaja xapēn kwÿm ri tanhmā wa hkôt hamaxpēr to ho pa. Jao xapēn kwÿm ri wa hkôt hamaxpēr o pa.

⁵ Tā nhūm wa hkôt hamaxpēr kêt xwÿnhjaja xapēn wÿr akuprō nē wa hā amÿnē. Ijaew kwÿjaja nē Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja nē mē ō pahijaja nhūm mē kot kēn o wa htak o wa hpir kaxyw wa hā amÿnē. ⁶ Hāmri nhūm wa amnhî tā ama nē mē kēp kato nē hpānhā ma pika hō hwÿr mō. Ma Rikōn kām krī hkwy hwÿr hpānhā mō. Risti wÿr nē Tepe wÿr nē pu hā krī hkwy hwÿr

wa mo. ⁷ Wa mo nê pôj nê ma mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhîpêx to hā harênh o ri mē hkôt pa.

*Te grà xwýnh jarênh
Atre 3.1-10*

⁸ Nhūm Risti kamā mēhō my hte grà nê hkrī xwýnhja. Katorxà nhōxà kre rūm hte grà nê kator jakamā ri pa hkêt nê arī hkrī xà kamā hkrī ho hkrī. ⁹ Jakamā nhūm Pawre mē kām ujarênh o xa nhūm kuri mar o nhý. Hāmri nê hamaxpêr o:

—Nà pêr Tirtūm àhpumunh o àhpumunh. Mān kot ixto mex kaxyw àhpumunh týx. Nà koja ixto mex. Anê.

Hāmri nhūm Pawre ā hamaxpêr anhýr ā omu ¹⁰ nê kàx pē kām kapêr nê kām:

—E kwa kànhmā xa. Anê.

Hāmri nhūm kuma nê kànhmā ām kurē kumrêx nê ri mra. Nê amnhī te kamā hamak o ri mra nê hkīnh týx kumrêx. ¹¹ Hāmri nhūm kuri mē kuhē xwýnhjaja Pawre kot ā hipêx anhýrja ā omu nê htýx wa kēp kaxkwa kamā mēhpām ā wa hkamnhīx nê hkīnh nê axpēn mā:

—Kwa pêr mēpahpām na wa. Mēpahpām Jupti mē Mēkurtija na wa panhī hā amnhī jahkre nê mē pahwýr wrý. Nà ām hāmri na wa mē pahwýr wrý. Anê.

Nom mē kapêr pē Rikaōn o axpēn mā kapêr jakamā nhūm Pawre mē Panāpe wa mē mar kêt nê. Wa kot mē kapêr mar kêt jakamā ā mē kot wa harênh anhýrja mar kêt nê htýx wa xa. ¹² Nhūm mē ā wa kēp mēhpām ā wa harênh anê nê hkīnh týx nê. Panāpeja nhūm prem kēp mē hpām Jupti hā hkamnhīx no Pawreja nhūm kēp mēhpām Mēkurti hā hkamnhīx. Pawreja Mēkurti pyrā nê kapêr japjê rūnh jakamā nhūm mē kēp hā hkamnhīx. ¹³ Na prem krī htā mēhpām Juptija mā amnhī jarênh xà hā ixkre nhîpêx nê hkarō nhîpêx. Hāmri nê hwýr akuprō nê kām mex o mex ā harē nê amnhī to hwýr o pa. Jakamā nhūm Jupti nhō patrejaja Pawre mē Panāpe wa kēp mēhpām ā wa harênh ma hāmri nê wa hā hkwyjê mā kām:

—Kwa pu mē wa kām mōx kwý hpa nê pixōrà hkwyjê ré. Hāmri nê wa kām wa mex o wa mex ā wa harē nê wa kēp mēpahpām ā amnhī to wa kuwý. Wa kēp mēpahpām kēnā. Anê.

Hāmri nê ra ā wa hipêx anhýr kaxyw ¹⁴ nhūm wa tee ri mē kot amnhī nhîpêx ā mē omu nhūm ja wa kēp omnuj týx nê. Jakamā nhūm wa amnhī pē hinōkà kaxōnh pa nê mē kutā hprōt nê ā mē kot wa hipêx anhýrja nê mē kām kapêr kām hihtýx nê. ¹⁵ Nê mē kām:

—Kwa mē ri ā wa inhîpêx anhýr kêt nê. Wa ixpē mēapām kêt kēnā kot ka kêt mē ā wa inhîpêx anê. Nom mēapāmja na ka htem ām amnhī to hwýr kaprý nê kām mex o mex ā

harênh kaprý o ri apa. Tā mē ate ā amnhī nhîpêx anhýr kaga nê hpānhā Tirtūm kôt amnhī xunhwýr nê amnhī to pix wýr o apa kaxyw na pa pre wa mē awýr mō nê pōj. Tirtūmja mē ate mē apām jarênhhta rom htír o htír. Na pre mēmoj piitā ho kato. Kaxkwa ho kato nê pyka ho kato nê gō xujanār o kato. Nê kamā ri mēmoj piitā ho kator pa.

¹⁶ —Amnepēm mē pa xwýnhjaja na pre htem amnhī krā hkôt pix mā tanhmā ri amnhī nhîpêx to ho pa nhūm Tirtūm ja hā mē omu nê ām mē omu nê tanhmā mē ho hkêt nê. ¹⁷ Mē pahte amnhī tā omunh kaxyw na hte amarī tanhmā mē pahto mex to ho pa. Na hte mē pahwýr na rē nhūm mē pahpur go mex nê. Nhūm mē pamā tanhmā mē pahpur kām mēmo hyja to nhūm ra mē pamā ô rūnh nê. Pu htem hamý nê ho paxāpkur mex nê pahkīnh nê ri papa. Tirtūm pix kukwak ri na pu htem ā amnhī nhîpêx anhýr o ri papa. Anê.

¹⁸ Nhūm pre ā Pawre mē kot wa kām mōx parja nê mē kām kapêr kām hihtýx anê. No nhūm mē kuma nê ām kuma nê wa kām mry hkwyj hpar kaxyw wa hā hihtýx nê. Jakamā kripēm nhýx prem wa kām hkwyj pa. Tā tanhmā hamaxpêr to nê hkaga nê wa kām hpar kêt nê.

*Mē kot Pawre pír ā āmnēnh ā mē harênh
Sikūn Ximotre 3.10-11*

¹⁹ Tā nhūm Ijaew kwýjaja mē hwýr mran pōj. Krī pē āxiok mē lkōn rūm ma mē hwýr mran pōj nê mē kām Pawre ho hêx o mē hkôt pa nhūm mē kuma nê axtem nê Pawre kamā gryk kato. Hāmri nê mē kot hpír kaxyw kēn runh kwý jamý nê ho htak prēpêk o kuhē. Hāmri nhūm amnhī xà htýx kamā ama nê tēm nê akryk nō nhūm mē omu nê htýx ho ra htyk ā hkamnhīx. Hāmri nê hwýr tē nê hpa hā kupy nē ma hkjēnh o mō nê krī pum kumē nê ma akupým mra. ²⁰ Hāmri nhūm Jejus kôt mē kot axpēn to htōjaja tee ri ā mē kot hipêx anhýr ā omu nê hkarī htýx nê hwýr hprōt nê omu nê mýr o kuhē. Hāmri nhūm te htyk pyrā nê nōr tā Jejus nhý hā akupým hihtýx mex nê kànhmā nhý hāmri nê ma akupým mē hkôt krīm tē.

Tā nhūm apkati nhūm Panāpe mē wa krīja rūm kato nê ma wa mō. Pānhā ma krī pē Tepe hwýr wa mō.

*Pawre mē Panāpe akupým āxiok wýr wa
mōr ā wa harênh*

²¹⁻²² Tā nhūm wa ma Tepe hwýr mō nê pōj. Hāmri nê kamā mē kām Jejus tanhmā kot mē panē amnhī nhîpêx to hā harênh o ri mē hkôt wa pa nhūm mē wa kuma nê ohtō nê Jejus kôt amnhī xunhwýr.

Tā nhūm wa kato nê awjanā nê ma akupým pika pē Pisit wýr wa mō. Nê kamā krī hkwyj hkôt ri ra mē kot Jejus kôt amnhī xunhwýr xwýnhjê jahkre ho ri mē hkôt pa.

Krī pē Risti nē lkōn nē āxiokja kōt. Nē mē ahkre kamā Jejus kōt mē ho mē hiht̄yx o wa pa nē mē kām:

—E ra mē ate Jejus kōt amnhī xunhw̄yr jakamā koja mē kām Jejus kurē xw̄ynhjaja tee ri ja hā mē apumu nē hā tanhmā mē anhīpēx to. Tā kēr ka mē ām amnhī tā mē omu nē ām mē omu nē Jejus kaga hkēt nē. Nē arī hkēt amnhī nhīpēx mex o ri apa rāhā nh̄ymā ma ō krī hw̄yr api nē Tirtūm wa kuri amex kumrēx nē atūr tūm nē apa ho apa. Anē.

²³ Hāmri nē ahp̄nhā krī piitā hkēt ri mē kot pastō nh̄y hā mē ahkre kaxyw mē hkwyjē rē nē mē kaxyw mē unhw̄y nē mē ho Tirtūm w̄y. āpkur kēt rāhā mē ho kuw̄y nē kām:

—Pa Tirtūm? E jajē pumu. Mē kot krī ja kamā pastō nh̄y hā akrajē jahkre ho pa kaxyw na pa wa mē unhw̄y. Jakamā e kēr ka mē kutā anojarēt rāhā ho ri mē hkēt apa. Anē.

Hāmri nē wa mē kēp kato nē ma hpānhā nh̄yh̄m wa mō. ²⁴ Pyka pē Pīsīt kamā mō nē hpānhā nhām pyka pē Pāpir kōt mō. Wa ma mē kām tanhmā Jejus kapēr jarēnh to ho mē hkēt mō. ²⁵ Hāmri nē krī pē Perke hw̄yr wa pōj nē kamā mē kām Jejus kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā harē hāmri nē mē kurūm kato nē axte mō. Pānhā ma krī pē Atari hw̄yr wa mō. ²⁶ Hāmri nē hw̄yr pōj nē hpānhā kurūm akup̄ym āxiok w̄yr wa mō. Pār rax kām ma akup̄ym mō. Āxiokja kamā na pre wa nojarēt nhūm Jejus kōt wa htō nē wa htōxjaja wa ho Tirtūm w̄y nē ma krī hkwyjē hw̄yr wa kumē. Wa kot ma mē hkēt tanhmā Jejus kot mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o wa pa kaxyw wa kumē. Jakamā nhūm wa ra ja ho anh̄yr pa nē akup̄ym mē hw̄yr wa mō. ²⁷ Hāmri nē wa akup̄ym pōj nē Jejus kōt mē kot axpēn to htō nē htōxjē ho akuprō nē mē kām amnhī jarē nē mē kām:

—Nā ām hāmri na pa wa ra ixkākīnh pē akup̄yn mē aw̄yr pōj. Na pre Tirtūm wa ixkutā nojarēt rāhā ho wa inhīhkō hā pa. Jakamā pa pre wa ma ŷ hā Ijaew kēt xw̄ynhjē mā Jejus jarēnh o ipxa nhūm mē hkwyjaja wa inhma nē hkēt amnhī xunhw̄y.

²⁸ Anh̄yr o wa mē kām kapēr hāmri nē wa tokyx ma nh̄yh̄m krī hō hw̄yr axte mōr kēt nē. War arī āxiok kamā Jejus kōt wa htō nē htōxjē hkēt ri pa.

15

Jerujarē kamā Jejus kw̄y hpikuprōnh ā mē harēnh

Matēwre 23.1-4; Karatas 2.1-5, 5.1-16

¹ Tā hāmri nhūm Ijaew kw̄yjaja āxiok w̄yr Jejus kw̄y pē Ijaew kēt xw̄ynhjē hw̄yr mōn pōj. Pika pē Jutej rūm mē hw̄yr pōj nē tanhmā mē ahkre hto ho pa. Nom axtem

nē Tirtūm kapēr kuhpa hā mē ahkre nē mē kām:

—Kot ka mē amā Jejus kōt amnhī xunhw̄yr prām hāmri nē mē ixpyrā nē finat Mojes kot mē pamā karō xā hkēt amnhī my kw̄r̄yt kà kw̄y jakā nē rī kormā hkēt amnhī xunhw̄y. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anh̄yr kēt nē nhūm Tirtūm tee ri ja hā mē apumu nē amnhī katut kōt mē ate amnhī tomnuj rēnh nē mē ato hkra hkēt nē. Anē.

² Hāmri nhūm Pawre mē Panāpe tee ri mē kapēr anh̄yrja ma nhūm wa kēpja omnuj t̄yx nē. Hāmri nhūm wa mē kām:

—Tk. Kwa kot anh̄yr kēt. Na hte Tirtūm mē pahte amnhī my kw̄r̄yt kà jakār ā mē pahpumunh kōt mē pahto hkra hkēt nē. Anē.

Hāmri nē tee ri mē kapērja nē mē kām kapēr no nhūm mē ām wa kuma nē wa hkēt hamaxpēr kēt nē. Nē arī ā mē ahkre anh̄yr o mē hkēt pa. Jakamā nhūm mē ja hā axpēn mā kapēr rax nē. Hāmri nhūm Jejus kw̄y pē Ijaew kēt xw̄ynhjaja amnhī tā Pawre mē Panāpe wa hkukja nē wa kām:

—Kwa xā kot paj mē apyrā nē amnhī my kw̄r̄yt kà jakā nhūm Tirtūm kām ja mex nē nā? Kwa wa ma akup̄ym Jerujarē hw̄yr mō nē ja hā Jejus nh̄y hā mē ahkre xw̄ynh maatijē mē mē kot Jejus kw̄y jahkre xw̄ynhjē kukja nē hā mē ama. Nē ota mē ixkw̄yjaja koja ma war akōt mra. Kē mē tanhmā mē amā ja jarēnh to ka mē ama nē man akup̄yn mē ixw̄yr mra nē tanhmā mē inhma mē kapēr jarēnh to. Anē.

Hāmri nhūm wa mē kām: “Tōe. Nā kot paj mē anē.” Anē. ³ Hāmri nē wa mē mā Jerujarē hw̄yr mō. Ma pyka pē Wēnīs mē Samar hkēt ma hw̄yr mō. Hāmri nē nh̄yrī Jejus kōt mē htō nē htōxjē pumu nē mē kām Ijaew kēt xw̄ynhjē jarē. Mē hkwyjaja mē urāk nē Jejus kōt amnhī xunhw̄yr ā mē harēnh o mō. Hāmri nhūm mē harēnh ma nē mē ŷ hā hkīnh nē. ⁴ Hāmri nhūm mē ra Jerujarē hw̄yr Jejus kōt mē htōjē hw̄yr mōn pōj. Hāmri nē mē ahkre xw̄ynhjē mē Jejus nh̄y hā mē ahkre xw̄ynh maatijē pumu nhūm mē haxw̄yja amnhī w̄yr mē omu nē hkīnh nē. Nē tanhmā mē ho mex to nē mē kām kapēr mex nē. Hāmri nhūm Pawre mē Panāpe wa mē kām amnhī jarē. Tirtūm kot wa ihkō hā wa hkēt pa nhūm wa ŷ hā kot Ijaew kēt xw̄ynhjē mā kapēr o pa nhūm mē hkwyjaja kot wa mar nē Jejus kōt amnhī xunhw̄yr ā nhūm wa mē kām amnhī jarē. ⁵ Nhūm Jejus kw̄yjē kamā mē kēp Parijew nhō xw̄ynh kw̄yjaja. Mē kēp Parijew tā hkwyjē rom Jejus kōt amnhī xunhw̄y. Jakamā nhūm mē tee ri Pawre mē Panāpe wa kot Ijaew kēt xw̄ynhjē jarēnh ma nē kānhmā kuhē nē wa kām:

—Kwa kē mē pahpyrā nē amnhī my kw̄r̄yt kà jakā nē finat Mojes kot Tirtūm nh̄y hā mē pamā mēmoj tā karō hkēt amnhī nhīpēx o

pa. No kot mē ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nhūm ja mē pahpē omnuy nē. Anē.

⁶ Hāmri nhūm Jejus nhū hā mē ahkre xwŷnh maatiĵē mē mē hkwŷjē jahkre xwŷnhjaja mē kuma nē hapōj nē nhŷri akuprō. Ijaew kēt xwŷnh kot Jejus kōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā axpēn mar kaxyw nhŷri akuprō. ⁷Hāmri nē mē hā axpēn mar ryy nē. Hāmri nhūm Simāw Pētre tā kånhmā xa nē mē kām:

—Nā na pre Tirtūm mē pahkapi nē Ijaew kēt xwŷnhjē kaxyw pa ixta. Ixte mē kām Jejus kōt tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkōt ixpa nhūm mē kot inhmar nē hkōt amnhī xunhwŷr kaxyw nhūm mē kaxyw ixta. Ra mē ate ja hā ixpumunh mex. ⁸⁻⁹Tirtūm kot tanhmā ri mē pakute hkōt mē pahpumunh par jakamā te kot ra mē panhīpēxta pyrā nē māānēn Ijaew kēt xwŷnhjē nhīpēx. Mē kot mē pahpyrā nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr jakamā nhūm Tirtūm te ra mē panhīpēx pyrā nē amnhī katut kōt mē kot amnhī tomnuj rē nē mē ho hkra. Hāmri nē mē hwŷr amnhī Karō rē nhūm mē hkarō mē agĵē. Tirtūm tām kot amnhīm mē rēnh kēnā.

¹⁰ —Tā xā mē pahpē Ijaew na pu htem wam Tirtūm kot finat Mojes mā kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o papa? Nā na pu htem hkōt amnhī nhīpēx mex kēt nē. Nē mē panhīgētjaja na xep prem haxwŷja hkōt amnhī nhīpēx mex o pa hkēt nē. Mē pahpiitā mē pahpē hihtŷy kēnā. Tā Ijaew kēt xwŷnhjaja kot hkōt amnhī nhīpēx o pa hā ka mē ra mē kām karō kaxyw. Kwa kot kaj mē anē nhūm Tirtūm tee ri ja hā mē apumu nhūm ja kēp omnuy nē. Kām ja prām kēt. ¹¹Kwa mē ā mē kām hā karō anhūr kēt nē. Mē panhō pahihiti Jejus na hte mē pahpiitā mē pakutā nojarēt o axpēn pyrāk. Jakamā Ijaew kēt xwŷnhjaja nē mē pahpē Ijaewjaja kot puj mē amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷ. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nē mē panhīpēx o axpēn pyrā nē Jejus kukwak ri amnhī katut kōt mē pahte amnhī tomnuj rē nē mē pahto hkra. No na hte mē pahte amnhī my kwŷrīt kā jakār rŷ finat Mojes kapēr kōt amnhī nhīpēx ā mē pahpumunh kōt mē pahto hkra hkēt nē. Anē.

¹² Nhūm pre ā Simāw Pētre mē kām kapēr anē. Hāmri nhūm hpānhā Panāpe mē Pawreja mē kām amnhī jarē. Tirtūm kot tanhmā wa ho nhūm wa kot Ijaew kēt xwŷnhjē hwŷr wa mōr ā amnhī jarē. Nē Tirtūm nhŷ hā mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwŷ ho anhūr o ri mē hkōt pa hā mē kām amnhī jarē nhūm mē piitā akryk wa mar o hkrī nē wa ujarēnhta hkukamā hamaxpēr. ¹³Hāmri nhūm Simāw Pētre mē Panāpe wa mē kām ujarēnh pa hāmri nhūm

Xiakre wa hpānhā kånhmā xa nē mē kām kånhmā lhkra pē nē mē kām:

¹⁴ —E pa ijaxwŷja mē amā ixkapēr ka mē inhma. Nā na pu mē ra Simāw Pētre kapēr ma. Tirtūm kot wam amnhī kaxyw Ijaew kēt xwŷnh kwŷjē rēnh ā mē harēnhja pu mē ra kuma. ¹⁵Ām hāmri na ā mē harēnh anē. Amnepēm Tirtūm kapēr nhŷ hā mē kapēr o mē pa xwŷnhjaja na prem ra ja kukamā Tirtūm kot tanhmā mē hipēx to hā amnhī jarēnh kukamā hā kagā. Te ho tām kot kām kapēr pyrā nē hā kagā ho:

¹⁶ Amnepēm finat Tawija na pre hte inhmā amnhī kwŷjē ho amnhīptār o pa.

Mē kēp Ijaewjaja nhūm pre inhmā mē ho amnhīptār o pa.

Hāmri nhūm mē gaa nē axpēn pē anhgrā nē ahpyñhā ri pa.

Tā ixpē Tirtūm kot paj nhŷrmā ma mē hwŷr wŷr nē axte mē ho akuprō nē tām mē unhwŷr pa.

¹⁷ Jakamā Ijaewjē kukwak ri koja Ijaew kēt xwŷnh kwŷjaja māānēn ixkōt amnhī xunhwŷ.

Pa te ixte Ijaewjē nhīpēx pyrā nē mē ho ixkra.

¹⁸ Ā mē hkukamā ijamaxpēr anhūr xā hkōt.

¹⁹ Anhūr o mē harēnh jakamā nhūm ra mē hkwŷjaja mē higēt kot amnhī nhīpēx kaga hpa nē hpānhā Tirtūm kōt amnhī xunhwŷ. Jakamā kwa kēr pu mē axte ja nhŷjuk ri mē kām mēmoj tā karō hkēt nē. Ja pix na mex. ²⁰Ām ja pix kot puj mē kām hā karō nē hā kagā nē mē hwŷr kumē:

Mē kot sānti hā mē ō hkur nē kot puj mē hkurē.

Nē mē kot mēmo mry hpar nē hkamrō runh kēt rāhā hkur nē mē hkurē.

Nē mē kot mēmo mry kamrō kur nē māānēn mē hkurē.

Nē mēmyjaja kot amnhī prō pix tānopxar ā mē kām karō.

Nē mēnijaja haxwŷja kot amnhī mjēn pix tānopxar ā mē kām karō.

—Ām ja pix kot puj mē kām hā kagā nē mē kām hā karō. ²¹Mē panhīgētjē mā finat Mojes kot ā mē kām karō anhūrja na htem arī krī piitā hkōt ā mē kām hā karō anē. Mē panhō arīgromnu pē sap ā na htem arī ri Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre kamā ā mē kām hā karō anē. Anē.

Mē kot Ijaew kēt xwŷnhjē hwŷr kagā mēnh ā mē harēnh

Karatas 5.1

²² Hāmri nhūm mē Xiakre kapēr mar o hkrī. Jejus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnh maatiĵaja nē mē kot hkwŷjē jahkre xwŷnhjaja nē Kris kwŷjē piitā Xiakre kapēr ma nhūm ja mē kām mex nē. Jakamā nhūm mē axpēr mā:

–Tôe. Nâ ãm hãmri na Xiakre ã Ijaew kêt xwýnhjê jarênh anê. Nâ ja mex. Pu mê ã âxiok nhô xwýnhjê mâ ja hã kagâ anê hãmri nê mê hwýr kumê. Koja Pawre mê Panãpeja wa kupy nê ma akupým mê hwýr o mô nê mê kãm kugô. E mê pahtô kot puj mê ma wa hkôt mê hwýr mô? Anê.

Hãmri nhùm mê kuma nê Siras mê Jut Pasapas wa kuta. Jejus kôt mê kot axpên to htô nê htôxjaja kot axpên mâ hamê wa kot amnhî to mex xwýnh ã wa harênh jakamâ nhùm mê ma Pawre mê Panãpe wa hkôt môr kaxyw wa kuta. ²³ Hãmri nê âxiok kamâ Kris kwý pê Ijaew kêt xwýnhjê kaxyw kagâ nhîpêx nê kamâ ã mê kãm kapêr anê nê mê kãm:

Pa? âxiok mê Sir mê Siris kamâ Ijaew kêt xwýnhjaja? Xâ mê amex? Mê ixpê Jejus kôt mê atôjaja na pa mê awýr kagâja nhîpêx nê mê awýr kumê. Mê ixpê Jejus kôt mê kot amnhî xunhwýr xwýnhjê jahkre ho ixpa xwýnhjaja nê Jejus nhý hã mê ahkre ho mê pa xwýnh maatijsaja pa mê awýr kumê.

²⁴ Na xep ra ja rûm mê ixkwýjaja ma mê awýr mô nê mêmoj tâ tanhmâ mê amâ karôhto. Mê ate amnhî mykwryt kâ jakâr nê amnepêm mê inhîgêt Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx o apa hã mê amâ karô. Ka xep mê tee ri ja kukamâ ajamaxpêr. No mê pajaja na pa prem mê awýr mê rênh kêt nê. ãm amnhî krâ hkôt na prem mê awýr mô nê ã mê amâ ja hã karô anê.

²⁵ Tâ pa tee ri mê harênh ma nhùm ja mê ixpê omnuj tÿx nê. Jakamâ na pa mê jar akuprô nê mê akaxyw mê inhîôja wa kuta. Wa kot ma Panãpe mê Pawre wa hkôt mê awýr wa môr nê mê amâ mê ixkapêr jarênh kaxyw. Panãpe mê Pawreja mê inhmâ wa hapê htÿx. ²⁶ Na hte mê amâ Pahihti Jejus Kris kapêr jarênh o pa kaxyw wa amnhî grônh kôt mê amâ harênh o pa.

²⁷ Tâ pa mê akupým mê awýr wa kumê nê wa hkôt mê pahtô Jut mê Siras wa kumê. Mê ixte mê amâ kagâ kamâ mê ixkapêrja nhùm wa kot hprî hã mê amâ harênh kaxyw pa mê wa hkôt mê awýr wa kumê.

²⁸⁻²⁹ E ja pix nê kot paj mê akurê:
Kêr ka mê sânti hã mê ô hkur kêt nê.
Nê mêmo mry kamrô kur kêt nê. Jao mêmo mry pa nê hkamrô runh kêt rãhã hkur kêt nê. Kamrô runh pa nê rî kormã tanhmã ho nê aku.

Nê kêr ka mê amyjaja amnhî prô pix tânôpxar o apa.

Nê mê anijaja ajaxwýja amnhî mjên pix tânôpxar o apa.

E ãm ja pix kot paj mê amâ hã karô. Tirtûm Karô kãm ja mex. Nê mê inhmã

mãânên ja mex. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anhýr o ri apa nê amex nê apa.

Tã ãm ja pix. Mê ixpê Jejus kwýjê jahkre xwýnhjê mê Jejus nhý hã mê ahkre xwýnh maatijsê mê pa mê mê awýr kagâja nhîpêx nê kumê. E kêr ka mê amex nê akính nê ri axpên kôt apa. ãm ja pix na hapêx. Anê.

Nhùm prem ã kagâ kamâ mê kãm mêmoj tâ karô anê. ³⁰ Hãmri nê Jut wa mê kãm kugô nê ma âxiok wýr wa mê kumê nhùm wa mê ma akupým hwýr o mô. Jut nê Siras nê Pawre nê Panãpeja nhùm wa mê ma akupým mê hwýr o mê mô. Mðô hãmri nê mê hwýr pøj. Hãmri nê Jejus kwýjê ho akuprô nê mê kãm kagâja gô ³¹ nhùm mê kupy nê kamâ harê nê kuma. Kamâ mê kot mê kãm mêmoj tâ karô kamâ harê nê kuma nê ý hã hkính nê akupým tâm hamaxpêr.

³² Jut mê Siras wa kêp Tirtûm nhý hã kapêr o pa xwýnh na pre wa. Jakamâ na prem mê hwýr môn pøj hãmri mê kãm tanhmã ujarênh to ho pa. Mê kot Jejus kôt pix mã hamaxpêr o pa kaxyw mê kãm ujarênh o pa nê mê kãm:

–E kêr ka mê mãmri Jejus kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa nê aa hkaga hkêt nê. Anê.

³³ Hãmri nê mê hkôt ri pa hã apkati xohto nê. Hãmri nê wa akupým Jerujarê hwýr nojarêr nê mê kãm amnhî jarê nhùm mê wa kuma nê wa kãm:

–Tôe. Nâ wa mãmri ma akupým mô. Koja Tirtûm war apumunh mex nê ka wa ma akupým amex nê akâ hkính pê akwýjê hwýr akato. Anê.

³⁴ Hãmri nhùm wa nojarêr tâ nhùm Siras tanhmã hamaxpêr to nê hitôt nê mê kuri arík nhùm Jut Pasapas pix ma akupým hkwyjê kot mê hwýr wa mênh xwýnhjê hwýr mô.

³⁵ Hãmri nhùm Pawre mê Panãpe wa Siras pyrâ nê kormã âxiok kamâ pa. Hãmri nê Jejus kôt mê htô hkwyjê mê pimrãatã mê ahkre ho pa. Tirtûm kapêr o mê hkôt mê ahkre ho pa.

Pawre mê Panãpe wa kot axpên pê pikjêr ã wa harênh

Atre 13.13; Korosê 4.10

³⁶ Hãmri nhùm Pawre mê Panãpe war arî mê hkôt ri pa hã apkati xohto nê. Tã nhùm Pawre hamaxpêr nê Panãpe mã:

–Kwa ma pu ma akupým ra pahte krî hkwy kêt mê kãm Jejus jarênh o papa xwýnhjê hkôt akupým mô. Pu ma mê hwýr mô nê Jejus kôt pahtô nê pahtôxjê kot tanhmã ri amnhî nhîpêx to hã mê omu. Anê.

³⁷ Hãmri nhùm kuma nê kãm:

–Tôe. Nâ pu ma mô. Nom kêr pu ma amnhî kôt Juãw Makre ho mô kê axte pahto ajuta ho pahkôt mô. Anê.

³⁸Hāmri nhūm Pawre tee ri kuma nhūm ja kēp omnuj nē nhūm kām:

—Tk. Kwa na pre pahkôt pa htā Pāpir kamā tanhmā hamaxpēr to nē pahkaga nē ma akupŷm Jerujarē hwŷr mō. Jakamā kwarī koja axte pahkôt mōr kêt nē. Anē.

³⁹Hāmri nhūm Panāpe tee ri hā hihtŷx no nhūm kēp hkaga kumrēx. Jakamā nhūm wa ja hā axpēn pē axkjē nē ma ahpŷnhā mō. Nhūm Panāpe amnhī kôt Juaw Makre ho mō nē wa ma pār kām gō hipōk pē Sipre hwŷr wa mō. ⁴⁰Nhūm Pawre axtem amnhī kôt Siras wŷ nē ma wa mō. Hāmri nē wa nojarēt nhūm Jejus kôt wa htōjaja wa ho Tirtūm wŷ nē kām:

—Pa Tirtūm. E koja Pawre mē Siras wa ma krī hkwy hkôt mē kām akapēr jarēnh o ri wa pa. Jakamā kēr ka wa htānopxar o ri wa hkôt apa. Anē.

Hāmri nhūm wa kato nē ma krī hkôt ri Jejus kapēr o mē ahkre ho wa pa. ⁴¹Wa ma pyka pē Sir mē Siris kôt Jejus kôt mē htō nē mē htōxjē pumunh nē Jejus kôt mē ho mē hihtŷx o wa pa kaxyw.

16

Ximotre kot Pawre mē Siras wa hkôt ri pa hā harēnh

Wam Ximotre 1.1-2; Sikūn Ximotre 1.5; Piripos 2.19-22

¹⁻³Tā nhūm Pawre mē Siras wa ma akupŷm krī pē Tepe hwŷr wa mō nē hwŷr pōj nē hpānhā kurūm ma Risti hwŷr mō. Hāmri nē wa hwŷr pōj nē kamā Ximotre pumu. Ximotre na pre ra katorxā pyrā nē Jejus kôt amnhī xām nhūm mē kot Jejus kôt axpēn to htō xwŷnhjaja kām hapē nē. Nē kot Jejus kapēr kôt amnhī nhīpēx mex o pa hā axpēn mā harē.

Krī pē Risti mē Ikōn kamā nhūm prem ā axpēn mā Ximotre jarēnh anhŷr o pa. Jakamā nhūm Pawre mē Siras wa mō nē mē hwŷr pōj nē Ximotre kot amnhī nhīpēx ā omu nhūm Pawre kām war amnhī kôt o mōr prām nē. Nom Ximotre hkamrō pihkār na pre. Katorxā kēp Ijaew nhūm hipēēxā kēp Gres jakamā nhūm ā Ximotre hkamrō pihkār anē. Nhūm Ijaew kot katorxā hkôt kēp Ijaew ā omunh jakamā nhūm Pawre hamaxpēr nē mē kaxyw kēp my kwŷrēt kà krāhta nē arī kormā mē hwŷr amnhī kôt o mō. ⁴Hāmri nē mē ma krī hkwy hkôt mō. Mōō nē Ijaew kēt xwŷnhjaja ra kot amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr xwŷnhjē jahkre ho mē hkôt pa. Ra Jerujarē kām mē kot Jejus kwŷjē jahkre ho pa xwŷnhjē mē Jejus nhŷ hā mē ahkre xwŷnh maatijaja mē kot mē kām mēmoj tā karōta nhūm mē ma mē kām harēnh o ri mē hkôt pa. ⁵Hāmri nhūm mē kuma nē ra Jejus kôt amnhī nhīpēx mex o mō. Hāmri nhūm apkati mē krī nhō xwŷnh

kwŷjaja mē urāk nē Jejus kôt amnhī xunhwŷ. Jakamā nhūm mē ra ohtō rax o mō.

Pawre tanhmā hpimtir to hā harēnh Rōmān 15.18-21

⁶Tā nhūm Pawre mē Siras mē Ximotre mē ma pyka pē As wŷr nojarēt. Mē kot mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho pa kaxyw mē hwŷr nojarēt tā nhūm Tirtūm Karō kormā mē nē mē hkurē. Jakamā nhūm mē hpānhā ma pyka hkwy pē Prik mē Karatas wa hkôt pa. Ixpē Rukre na pa pre mē hā ajēt nē ma mē hkôt ixpa ho ixpa. ⁷Hāmri nē mē pyka pē Mīs ā mō nē hpānhā ma Pitūn wŷr inhmōr mā tā no nhūm Tirtūm Karō axte kē mē nē mē ixkurē. ⁸Jakamā pa mē arī Mīs jakār ā mō nē gō xujanār mŷ ri krī pē Tōx wŷr pōj.

⁹Tā nhūm kamāt pa mē xipiitā gōr nē inhīkwŷ nhūm Pawre tanhmā hpimtir to. Nhūm xep pika pē Masetōn nhō xwŷnhjaja mē amnhī wŷr hwŷr kām hihtŷx o xa nhūm hpri hā omu nē kapēr ma. Nhūm xep pre kām:

—Pa Pawre? Kwa amnē Masetōn wŷr mē ixwŷr mō nē tanhmā mē ijahkre hto. Anē.

¹⁰Hāmri nhūm Pawre hkrākato nē mē inhmā hpimtir jarē. Pa mē kuma nē axpēn mā:

—Tō kwa tokyx pu mē hwŷr. Tirtūm kot mē hwŷr mē parēnh kēnā. E pu mē ma mē hwŷr mō nē mē kām Jejus jarēnh o mē ahkre. Anē.

Hāmri nē amnhī to akuprō nē mē hwŷr inhnōjarēt kurē kumrēx.

Ritre kot Jejus kôt amnhī xām ā harēnh Piripos 1.1

¹¹Hāmri pa mē ma Masetōn wŷr mō. Tōx rūm ma pār kām hwŷr mō. Hāmri nē gō nhīpōk pē Samōtas wŷr pōj nhūm mē hā pār nhō. Hāmri nhūm apkati pa mē axte mō nē Masetōn kamā krī pē Nēap wŷr pōj. ¹²Hāmri nē pār rūm ijapōj nē hpānhā kurūm hamū krī pē Piripos wŷr ixpar o mō. Piriposja Masetōn kamā krī maati na. Rōm nhō xwŷnhjaja na prem ho kato. Jakamā pa prem ma hwŷr mō nē pōj nē tokyx axte kurūm nhŷhŷm inhmōr kēt nē. ¹³Hāmri nhūm sap kato pa mē axpēn mā:

—Kwa pyhti mŷri mātē hte Ijaewjaja axpēn wŷr akuprō nē Tirtūm mā amnhī jarēnh o hkrī nā. E kwa pu mē hwŷr nē gō mŷri mē hapēr o ri papa. Anē.

Hāmri nē ma hwŷr mra nē mē hapēr o ri ixpa nhūm ām mēni pijjaja axpēn wŷr akuprō. Pa mē omu nē mē kuri ixkrī nē mē kām Jejus kapēr jarēnh o mē ahkre o ixkrī. ¹⁴Nhūm mē kot mē inhmar o hkrī xwŷnhjē hō pē Ritreja. Krī pē Xijaxir nhō xwŷnh na pre. Nē kēp kupēxē mex o wēnē xwŷnh. Na pre hte kām Tirtūm prām o pa. Jakamā nhūm Pawre kot mē ahkre ho ŷra rōm nhūm Pahiti Jejus tanhmā Ritre hkrā hto nhūm hpri hā Pawre kapēr mar tŷx nē. ¹⁵Hāmri

nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xām kurē kumrēx. Ōrkwý kamā hkwyjē mē nhūm mē hkôt amnhī xunhwýr pa. Jakamā pa mē kēp Jejus kwý hā mē hkrā kumrā. Mē piitā mē kot mē kēp Tirtūm kra hā mē omunh kaxyw. Hāmri nhūm Ritre amnhī kôt mē ixwý nē mē inhām:

—An kot kaj mē ixte Jejus kôt amnhī xām týx ā ixpumu hā kot kaj mē ma ixkôt mō nē hpānhā inhōrkwý kamā pōj nē apa. Anē.

Pa mē kuma nē ma hkôt mō.

Mē kot Pawre mē Siras wa haxà ā mē harēnh

Makre 1.23-26, 1.34

¹⁶ Tā nhūm arīgro hō hā pa mē Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw axte pyhti mýri mē pikuprōnh xāja wýr mō. Hāmri nē pry kamā mē kām āpēnh xwýnh nija pumu. Ra mēkarōmnuti kot tanhmā hkrā hto nhūm ý hā āhpumunh týx xwýnhja. Nhūm hte mēkarōmnuti nhý hā mē kām mēmo hkukamā tanhmā ujarēnh to ho pa. Jakamā nhūm ō patrāwjaja kukwak ri ujamyňh rūnh pē hkīnh nē pa. ¹⁷ Jakamā pa mē mō nhūm nija mē ixpumu nē mē ixtā ajēt nē ma mē ixkôt mō. Hāmri nē mē kām mē ijarēnh o mē ixkôt mō nē mē kām:

—Xē mē mran jajē pumu. Na htem Tirtūm maati mā tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho pa. Tirtūm kot mē ate amnhī tomnuj pē tanhmā mē apytār to hā mē amā ujarēnh kaxyw na mē awýr mra. Anē.

¹⁸ Nē ām xatā mē kām mē ijarēnh o mē ixkôt paja o ra hā apkati sohtō nē. Tā nhūm Pawre ra kām mar kaga nē nē mēkarōmnuti mā kapēr nē kām:

—Tk. Kwa kēp akato nē ma tē. Pa Jejus Kris nhý hā amā ixkapēr ka inhma nē kēp akato nē ma atēm kurē kumrēx. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē kēp kato nhūm akupým tām hkrā. ¹⁹ Jakamā nhūm ō patrāwjaja tee ri ja hā omu nē gryk týx nē xēpnē mā:

—Kwa ra mēkarōmnutijaja kēp kator jakamā koja axte mēmoj kukamā tanhmā ujarēnh to hkēt nē. Pu mē kukwak ri axte paxujamyňh kēt nē. Anē.

Hāmri nē Pawre mē Siras wa kamā gryk týx nē. Hāmri nē wa unē nē ma mē kot xēpnē mar xā hā ixkre hwýr wa hkjēnh o tē ²⁰ nē mē kot mē ho amnhīptār xwýnhjē mā tanhmā wa ho hēx to nē mē kām:

—Kwa mē amnē Ijaewja wa omu. Na hte wa mē panhō krī kamā hēx pix o pa nhūm mē tee ri wa kapēr ma nē wa kamā gryk týx nē. ²¹ Mē ixte amnhī nhīpēx te kot xēpnē pyrāk kēt tā nhūm wa mē kot amnhī nhīpēx o mē pajahkre kaxyw nhýhýnh mē pahwýr mō. Nom mē pahpē Rōm nhō xwýnhja axtem mē pahte amnhī nhīpēx kēnā kot pu

kēt wa kuma nē wa kapēr kôt amnhī nhīpēx. Anē.

²² Hāmri nhūm mē kuma nē piitā wa kamā gryk týx nē. Hāmri nhūm mē ho amnhīptār xwýnhja wa kēp wa ē kaxōnh o hkapa nē wa hā mē ō pōristi mā amýnē nē mē kām:

—E mē ma wa o tē nē mē htak xā ho wa htak. Anē.

²³ Hāmri nhūm mē kuma nē ma wa o tē nē wa htak rax nē. Hāmri nē wa haxā nē mē hagjēnh xā jamār xwýnh mā kām:

—E kēr ka ja wa omunh mex nē kē wa kator kēt nē. Anē.

²⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē wa o tē nē ixkre jatur xā kamā wa haxā nē wa kator pymaj hamē wa htem pī jaxā nē ho htýx nhūm wa arī hte týx nē nhý.

²⁵ Tā nhūm kamāt. Nē kôt ā kamāt nhūm wa Tirtūm mā amnhī jarē nē mex o mex ā wa grer o wa nhý nhūm wa urāk nē mē hagjēnh xwýnhja wa mar o hkrī. ²⁶ Puh nhūm pyka mē kām htetet týx nē nhūm mē hā ixkreja amnhī to āpēr týx nē amnhī kahē xā rēnh pa. Nhūm mē hagjēnh xwýnhjē kaxpre xā piitā mē nē pirēnh pa. ²⁷ Hāmri nhūm mē hamār o kuhē xwýnhja pika tertet kamā ama nē hkrākato. Hāmri nē mē hā ixkre jakwakre kahē xā rēnh parja pumu nē mē hagjēnh xwýnhja hapōx par ā mē hkamnhix nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Hāmri nē pahi kot mē hā hpīr pymaj ō wapo kapa nē ra tām kot ho amnhī pīr kaxyw. ²⁸ Hāmri nhūm Pawre tee ri ja hā omu nē kax pē kām amýra nē kām:

—Kwa amnhī pīr kēt nē. Ot pa mē arī ixpiitā ixkuhē. Na pa mē ixtō ixkator nē ixprōt kēt nē. Anē.

²⁹ Hāmri nhūm kuma nē kanē hā ahwý nē kuwy nē mē hwýr axā nē mē piitā mē omu. Hāmri nē Pawre mē Sirasja wa omu nē wa hwýr kām ma ho htetet o tē. Hāmri nē wa hā hpījaam kaxyw wa kutā tēm nē hkōnkrā ho nhý. ³⁰ Hāmri nē kānhmā xa nē wa ho kato nē ixkre kapem wa o xa nē wa kām:

—Kwa tanhmā kot pa amnhī nhīpēx to kē Tirtūm war apyrā nē ixte amnhī tomnuj pē ixpytā? Anē.

³¹ Hāmri nhūm wa kām:

—Nā kot kaj amnhī kaxyw Jejus Kris kôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī xām nhūm Tirtūm ja hā apumu nē amnhī katut kôt ate amnhī tomnuj piitā rēnh pa. Nhūm anhōrkwý kamā akwýjaja apyrā nē Jejus kôt amnhī xunhwý nhūm ā mē hipēx anē. Anē.

³² Hāmri nē wa ma hkôt ōrkwý hwýr tē nē hprī hā mē kām Tirtūm kapēr jarē nhūm mē wa mar o hkrī. ³³ Hāmri nhūm mē hagjēnh xā jamār xwýnhja wa kām wa htak xā kuhō. Kormā kamāt kō hkwy kamā wa kām kuhō nē hkane. Hāmri nhūm wa mē kot Jejus kôt amnhī xunhwýr par ā mē omu nē mē hkrā kumrā. Mē hamār xwýnh mē

hkwýjê mê hkrâ kumrâr pa. ³⁴ Hâmri nhùm mê kot amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr jakamâ piitâ hkînñ nê. Hâmri nhùm mê hamâr xwýnhja ôrkwý hwýr Pawre mê Siras wa o tê nê wa kâm ô nhùm wa apku nhùm ma akupým mê hagjênh xâ hwýr wa o tê nê akupým wa haxâ.

Mê kot Pawre mê Siras wa kâm urer â mê harênh

Atre 22.25-29

³⁵ Hâmri nhùm apkati nhùm krî pytâr xwýnhjaja mê ô pôristi mã anê nhùm mê hagjênh jamâr xwýnh wýr tê nê kâm:

—E na mê papytâr xwýnhjaja ate Pawre mê Siras wa kâm anhüerer nhùm wa mãmrî ma akupým htêm kaxyw hâ karô. Anê.

³⁶ Hâmri nhùm mê kuma nê wa hwýr axâ nê wa kâm:

—E na krî pytâr xwýnhjaja ixte war akator kaxyw war atâ inhmä karô. Jakamâ e wa mãmrî axâmhñix ma mô. Anê.

³⁷ Hâmri nhùm Pawre kâm:

—Nâ wa ixte tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt tâ nhùm mê kot wa ixpynênh nê wa ixtak. Wa ijaxwýja wa ixpê Rôm nhô xwýnh tâ nhùm prem axtem nê mê piitâ mê noo mã wa ixtak nê wa ijaxâ. Mê kot amarî Rôm nhô xwýnh tak nê mê hagjênh kêt tâ nhùm mê â mê noo mã â wa inhîpêx anê. Kormâ wa ixte tanhmâ amnhî tâ ixâprâr to hkêt tâ nhùm mê â wa inhîpêx anê. Jakamâ kwarî kot kaj mê no hkâx â wa ixkator kêt nê. Kê mê kot wa ijaxâr xwýnhjaja tâm man mra nê wa ixkator pa war arî ma mô. Anê.

³⁸ Hâmri nhùm pôristija kuma nê ma akupým mê hwýr mra nê mê kâm wa kapêr jarê. Hâmri nhùm mê tee ri mê urân wa kêp Rôm nhô xwýnh â wa harênh ma nê kâm ma htýx nê. ³⁹ Hâmri nê ma wa hwýr tê nê wa hwýr axâ nê wa kâm:

—Pa? E mãmrî war akato nê axâmhñix ma mô. Na pa prem war anhîpêx kati rax nê. Tâ kêr ka wa axte ja mã ajamaxpêr hkêt nê. Kê ja âm jar mê pakamâ hapêx. Anê.

Hâmri nê wa kator nê wa kâm:

—E kwa wa mê inhô krî pê akato nê ma nhýhým mô. Anê.

⁴⁰ Hâmri nhùm wa kuma nê kato nê ma akupým Ritre nhôrkwý hwýr wa tê. Hâmri nê Jesus kôt wa mê htôjê pumu nê wa mê kâm amnhî jarê nê mê kâm:

—E kot paj hãmri wa mã mô. Nom kêr ka mê arî Jesus Kris kôt amnhî nhîpêx mex râhâ ho ri apa nê aa hkaga hkêt nê. Anê.

Hâmri nê wa mê kurûm kato nê ma krî hô hwýr wa mô.

17

Tesarôn kamâ mê kot wa kamâ gryk â mê harênh

Wam Tesarôn 1.1, 2.13-14

¹⁻² Tâ nhùm Pawre mê Sirasja wa ma krî hkwý hkôt pa. Piripos rûm ma Apiporip mê Apôrôn kôt wa mô hãmri nê ra Tesarôn wýr wa pôj. Na pre hte Pawre nhýri pôj nê Ijaew nhô Tirtûm kapêr o mê ahkre xâ hâ ixkre hwýr agjê nê kamâ mê kâm Jesus kapêr jarênh o kuhê. Jakamâ nhùm wa mô nê Tesarôn wýr pôj nê ixkre hwýr mê hwýr tê nê mê kâm ujarênh o xa. Nê mê kâm ujarênh o hâ arîgromnu pê sap o axkrunêpxi. ³ Nê hprî hâ mê kâm tanhmâ Tirtûm kapêr jarênh to nê mê kâm:

—Nâ Tirtûm kapêr â kagâ htûm kot mê pakaxyw âm xwýnh jarênh. Amnhî xâ htýx kamâ hamak kâm htyk hãmri nê akupým htîr â nhùm kot hkukamâ harênh. Tâ na pre Jesusja â amnhî nhîpêx anê. Tãm kêp Krisja. Tirtûm kot mê pakaxyw âm xwýnhta na. Anê.

⁴ Hâmri nhùm mê hkwýja kuma nê wa hkôt hamaxpêr nê wa urâk nê Jesus kôt amnhî xunhwý. Ijaew kwýjê nê Ijaew kêt xwýnh kwýjaja nê mêni kot amnhî to rûnh xwýnh kwýjaja nhùm mê ohtô nê amnhî kaxyw Jesus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý. ⁵ Tâ nhùm Ijaew kwýjaja tee ri hkwý kot wa hkôt amnhî xunhwýr â mê omu nê mê hâ Pawre mê Siras wa kamâ gryk týx nê. Hãmri nê ma mra nê wa kaxyw mê kot amnhî tomnuj týx xwýnh kwýjê ho akuprô nê mê kâm wa hâ amýnê. Jakamâ nhùm mê ma kapêr punuj pê wa hapêr o ri mra nhùm mê piitâ mê omu nê mê kuma. Hâmri nhùm mê wa hapêr o ra Jasâw nhôrkwý hwýr mra. Nê mê kot Pawre mê Siras pynênh nê ma mê utâr xwýnhjê hwýr wa o htêm kaxyw mê kêp kahê xâ mê nê mê hwýr agjê. ⁶ Hâmri nê tee ri ôrkwý kamâ wa hapêr nhùm wa kamâ amrakati. Jakamâ nhùm mê Jasâw mê kot Jesus kôt axpên to htô xwýnh kwýjê pynê nê ma mê kot mê ho amnhîptâr xwýnhjê hwýr mê o mra. Hâmri nê mê kâm tanhmâ Pawre mê Siras wa ho hêx to. Âm kapêr punuj kâm kâx pê mê kâm wa harê nê mê kâm:

—Kwa na hte Pawre mê Siras wa pyka piitâ hkôt mê kâm ri mêmoj to hêx o pa. Tâ wa ra mê panhô krî hwýr pôj nê jar mê pamâ ri tanhmâ hêx to ho ri mê pahkôt pa. ⁷ Jasâw nhôrkwý kamâ na pre wa pôj nhùm amnhî wýr wa kuwý. Na hte wa hkôt mê hamaxpêr xwýnhjaja pahîhti Sesti kapêr kwým ri kuhpa hâ kapêr o pa nê axtem nê mêô pahî pê "Jesus" anhýr xwýnhja kapêr kôt amnhî nhîpêx o pa. Anê.

⁸ Hâmri nhùm mê kot mê ho amnhîptâr xwýnhjê mê krî nhô xwýnhjaja mê kuma nê gryk týx kumrêx. ⁹ Hâmri nê Jasâw mã kâm:

—E kot paj mê apê mê akâxpore hkwý jamý. Ka mê ajapôj nê ma mê panê Pawre mê Siras wa hano nhùm wa kato nê ma mô pa ri akupým mê amâ kugô. Anê.

Hämri në më kêp më hikàxpore hkwy jamy.

Pawre më Siras kot Perej wÿr môr ã wa harênh

¹⁰ Tã nhũm ra kamàt nhũm më kot Jejus kôt axpên to htôjaja hãmri Pawre më Sirasja wa ma krī pē Perej wÿr wa kumē. Hãmri nhũm wa kato në ma hwÿr mô nē hwÿr pōj. Hãmri në Ijaew nhō Tirtũm kapēr o më ahkre xã hã ixkre hwÿr htēm kurē kumrêx nē wa axã. ¹¹ Perej kamã Ijaew na pre te më kot Tesarôn kamã Ijaew pyrãk kêt nē. Mē kurom më kãm Tirtũm kapēr mar prãm nē. Jakamã nhũm pre Pawre më Siras Tirtũm kapēr o më ahkre ho pa. Apkati më më ahkre mex o pa nhũm më wa kuma nē hkĩnh nē. Nē Tirtũm kapēr ã kagã htũm kamã wa kot më ahkreta japēr nē kamã omu nē axpên mã wa harênh o:

–Nã ãm hãmri na wa ã Tirtũm kapēr o më pajahkre anē. Tirtũm kapēr ã kagã htũm hkôt na hte wa më pajahkre. Anē.

¹² Hãmri në ohtō nē Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ. Ijaew kwÿ nē Ijaew kêt xwÿnh kwÿ nē mēni kot amnhĩ to rūnh xwÿnhjaja nhũm më ohtō nē Jejus kôt amnhĩ xunhwÿ.

¹³ Tã nhũm Tesarôn kãm Ijaewjaja Pawre jarênh ma. Kot Perej nhō xwÿnhjê mã Tirtũm kapēr jarênh o pa hã harênh ma. Hãmri në ma më hwÿr mra nē më kãm tanhmã ho hêx to nhũm krī nhō xwÿnhjaja më kuma nē ra Pawre kamã gryk tÿx nē. ¹⁴ Jakamã nhũm Jejus kôt më htôjaja më harênh ma nē më umaj Pawre kator nē ma gô xujanãr wÿr o mô. No nhũm Siras më Ximotre wa Perej kamã më kuri arik. ¹⁵ Hãmri nhũm më hkwyjaja ma Pawre o mô. Ma krī pē Atenas wÿr o mô. Hãmri në hwÿr o pōj nē kamã kure. Hãmri në ra akupÿm Perej wÿr nojarêt nhũm Pawre më kãm:

–E kër ka më ma akupÿm mô nē Siras më Ximotre wa kãm ijarê kê war amnhĩm nojarêt nē tokyx man ixkôt wa mô. Anē.

Pawre kot Atenas nhō xwÿnhjê mã kapēr ã harênh

Rômãn 1.18-20

¹⁶ Tã nhũm Pawreja kormã Atenas kamã pa. Siras më Ximotre wa kamã hamak o ri kormã kamã më kot amnhĩ nhĩpêx ã më omunh o pa. Na pre Atenas nhō xwÿnhjaja sãnti ho ohtō rax nē më õ krī kamã unhwÿ nhũm Pawre ri omunh o ri kuhê ho pa. Na pre htem ahpÿnhã mēmo karō nhĩpêxja o te Tirtũm nhĩpêx pyrã nē kutã hkõn krã ho rōrøk nē hkrī nē kãm mex o mex ã harênh o pa. Hãmri nhũm Pawre tee ri ja hã më omunh o ri më hkôt pa nē hkaprĩ nē. ¹⁷ Hãmri në ma amnhĩ kwÿjê nhō Tirtũm kapēr o më ahkre xã hã ixkre hwÿr pa nē kamã më ahkre ho kuhê. Ijaewjê më Ijaew kêt xwÿnh kot Tirtũm ã hpijaãm xwÿnhjê mã

nhũm Tirtũm kapēr jarênh o kuhê. Nē apkati më më kot mēmoj to wēnê xã hwÿr mra nē më ujarprōr xwÿnhjê mã Tirtũm kapēr jarênh o kuhê. ¹⁸ Hãmri nhũm më mar o pa. Atenas nhō xwÿnhjaja na prem axpên kôt amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt nē. Mē hkwyjaja kēp Epikure hkôt amnhĩ nhĩpêx xwÿnh. Nē më hkwyjaja axtem kēp Etok kôt amnhĩ nhĩpêx xwÿnh. Hãmri nhũm Pawre më kãm Jejus kot tanhmã më panē amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o pa nē akupÿm htĩr ã harênh o pa. Hãmri nhũm më tee ri kuma nē hã axpên kukjêr o kuhê nē axpên mã:

–Tk. Kwa mo na hte myti ata harênh o pa? Anē.

Nhũm më hkwyjaja më kãm:

–Ko. Axtem mëpahpãm õ na hte tanhmã harênh to. Anē.

¹⁹⁻²¹ Atenas nhō xwÿnhjê më axtem krī hō nhō xwÿnhjaja na prem kãm më ujarênh nyw mar prãm nē. Jakamã nhũm prem mēmoj jarênh nyw ma hãmri në ãm axpên mã harênh pix o ri pa. Tã ra Pawre ujarênh nyw ma nē ma amnhĩ kôt më kot axpên mar xã hã ixkre hwÿr o tē. Ixkre pē Areopja wÿr nhũm prem amnhĩ kôt o tē nē kãm:

–E kwa aprĩ hã më inhmã ate mēmo jarênh nywta jarê pa më ama. Mē inhmã mar prãm. Anē.

²² Hãmri nhũm më kuma nē më kãm ujarênh o xa. Mē kot axpên mar xã hã ixkre kamã Atenas nhō xwÿnhjê mã awjarê nē më kãm:

–E nã na ka htem anhō mēmo karō nhĩpêx xohtōta ã apijaãm pē kãm amnhĩ jagrer o ri apa. Pa hte ja hã më apumunh o më akôt ixpa. ²³ Na pa ra më anhō sãnti piitã hkôt omunh o ri ixpa nē o müj hō kuhê xã kaprÿja wÿr ixkata. Nhũm himök ã mēmo karō nhĩpêx amrakati nom ã hã kagã kot:

MËPAHPÂM PUMUNH KËT KUHË XÃ NA JA
Ã më ate hã kagã kot anhÿr. Mē ate omunh kêt tã ka htem arĩ hã apijaãm o ri apa. No pa na ixte mēhōja jarênh mar mex. Tã kot paj më amã harê ka më inhma.

²⁴ –Mëpahpãm më ate omunh kêt ã amnhĩ jarênh ta Tirtũm na. Tãm na pre pyka ho kato nē kamã mēmoj piitã ho kator pa. Gô ho kato nē mry ho kato nē panhĩ ho kato. ãm mēmoj piitã ho kator par kumrêx. Na hte pika kamã nē kaxkwa kamã mēmoj piitã ho amnhĩptãr mex rãhã ho pa. Jakamã mēmo kaxyw kot puj më jar kãm òrkwy nhĩpêx? Tãm kēp mēmoj piitã ho kator xwÿnh jakamã kot mēmoj to presija hkêt. ²⁵ Kēp mēmoj piitã hpãm jakamã mēmoj piitã õ na. Jakamã tanhmã kot pu wem amnhĩ to nē kãm mēmoj gō? Tãm kot mēmoj piitã ho kator nē ho htĩr nē kot mēmoj piitã òr kēnã kot puj kêt më amnhĩ pyrã nē kãm mēmoj gō. ²⁶ Na pre më pahkukamã ahpÿnhã më pahpiitã

mê papapxà jarê në më pakator hâ arġro jarê. Na pre më pahpâm kot wa Atâwja nhîpêx. Jakamâ nhûm Atâw kêp më pahpiitâ më pahpâr krax.

²⁷ —Tâ mëmo kaxyw na pre â Tirtûm më panhîpêx mex anê? Nâ âm më pahte amnhî kaxyw hkôt pajamxpêr në hkôt amnhî xunhwÿr kaxyw na pre më panhîpêx. Ja më pahpê hihtÿx kêt. Kojâ mêhõ kâm Tirtûm prâm nhûm amnhî tâ omunh kurê kumrêx.

²⁸ —Nê Tirtûm pix kukwak ri na pu htem pahtîr në tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri papa. Mê akwÿ kot kagâ jahkre xwÿnhja na pre ja hâ kagâ në hâ kagâ ho: “Mê pahpê mëpahpâm kra na pu htem papa.” Anê. Â hâ kagâ kot anhÿr.

²⁹ —Tâ ka prem amnhîm mëmo karõ nhîpêx. ôr o hkwy nhîpêx në prat o hkwy nhîpêx në kên o hkwy nhîpêx. Hâmri në hipêx pa në ho mëpahpâm â harê në ri hâ apijaam o apa. No më âm amnhî krâ hkôt më ate hipêx. Tirtûm te kot ja pyràk kêt.

³⁰ —Amnepêm më pa xwÿnhjaja na prem më apyrâ në â mëmoj nhîpêx anhÿr o pa nhûm Tirtûm ja hâ më omu në âm më omu në hâ tanhmâ më hipêx to hkêt në. Kornâ më kot kapêr mar kêt jakamâ nhûm pre ja hâ më omu në âm më omu. Tâ na ra më pahte mëmo karõ nhîpêx o mëpahpâm në më pamâ kapêr. Mê pahte hpânhâ amnhî kaxyw âm kôt pix mâ pajamxpêr o papaja na kâm hprâm. ³¹ Kojâ nhÿrmâ tanhmâ më pahte amnhî nhîpêx to ho papa hâ më pahpumunh kôt tanhmâ më pajarênh to. Nê amnhî ri më htîr tûm në më pa ho pa xwÿnhjê jarê në amnhî ri më pa hkêt xwÿnhjê jarê. Na pre ra â më harênh anhÿr kaxyw arġro hta. Arġrota â kot hprî hâ kâm tanhmâ më pajarênh to kaxyw na pre ra Jejusja xâm. Kaxyw na pre akupÿm ho htîr. Nê akupÿm ho htîr jao kot nhÿrmâ kâm tanhmâ më pajarênh to xwÿnh â ho amnhîrît. Anê.

³² Nhûm pre â Pawre më kâm Tirtûm kapêr jarênh anê nhûm më mar o kuhê. Kot më kâm Jejus tyk në akupÿm htîr â harê nhûm më mar o kuhê. Nhûm më hkwyjaja kuma në âm kuma në axtem në ri hâ akunha. Nom nhûm më hkwyjaja më kurom mar tÿx në Pawre mâ kâm:

—E kwa më inhmâ ja mar prâm. Apkati hõ hâ ka axte më inhmâ ja jarê pa më ixprî hâ mar mex në. Anê.

³³ Hâmri nhûm Pawre akupÿm nhÿri hpõx xâ hâ ixkre hwÿr ma tê. ³⁴ Hâmri nhûm Xiônîs pê Areop kâm më kâm kapêr xwÿnh në mêhõ ni pê Tâmarîs në më hkwyjaja kapêr mar tÿx në amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr në hkôt amnhî xunhwÿ. Hâmri në Pawre kôt pa.

18

*Pawre Korît wÿr mōr â harênh
Wam Korît 1.1-3*

¹ Tâ nhûm Pawre krî pê Atenas rûm kato në ma krî pê Korît wÿr mō në pøj. ² Hâmri në nhÿri Akirti pumu. Haxwÿja kêp Ijaew. Krî pê Pôt kamâ na pre kato. Tâ ma pyka pê Itar wÿr mō në Itar kamâ krî pê Rôm kamâ hpânhâ pa. Pa ho pa htâ nhûm më õ pahihtî Krawti tanhmâ hamaxpêr to hâmri në më amnhî në Ijaew piitâ më hanor pa. Jakamâ nhûm Akirti kato në hprõ Prisire më wa ma Korît wÿr mō. Hâmri në hwÿr pøj në kamâ pa ho pa. Jakamâ nhûm Pawre Korît wÿr pøj në wa omu ³ në wa kuri pøj në wa hkôt ri pa. Nê Siras më Ximotre wa kamâ hamak pê wa îhkõ hâ âpênh o pa. Wa urâk në kupêxê pyti ho ixkre nhîpêx në ho wênê ho ri wa hkôt pa. ⁴ Hâmri nhûm sap kato nhûm ma Tirtûm kapêr o më ahkre xâ hâ ixkre hwÿr pa në kamâ më kâm Tirtûm kapêr jarênh o hkrî. Ijaew më Ijaew kêt xwÿnhjê mâ nhûm më kâm ujarênh o hkrî. Nê më kâm Jejus kot më panê tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ harê.

⁵ Tâ nhûm Siras më Ximotre wa ma Masetôn rûm Pawre wÿr mōn pøj. Jakamâ nhûm Pawre axte ixkre nhîpêx â âpênh kêt në. Pânhâ apkati më Ijaewjê jahkre ho pa. Mê kâm tanhmâ Jejus jarênh to ho ri më hkôt pa. Kêp Tirtûm kot më pakaxyw âm xwÿnh â harênh o pa. ⁶ Nom nhûm më kâm mar prâm kêt në kamâ gryk kato në kâm kapêr punuj në. Nhûm Pawre tee ri amnhî tâ më kuma në më kâm:

—E ixte më amâ Jejus kot më panê tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ harênh tâ ka më amâ mar prâm kêt në. Nâ më kam në më mämri ate amnhî tomnuj kâm ty në arî kam amnhî pumu no âm amnhî tâ tanhmâ inhmâ në hkêt në. Ra më ate Tirtûm kapêr kaga kênâ. Nâ kot paj më akaga në ma hpânhâ Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt ri më kâm ja jarênh o ri ixpa. Anê.

Hâmri në kânhmâ xa në hinõkâ kapa në ho apê. Mê kot hkaga hâ amnhî pumunh kaxyw nhûm më noo mâ â amnhî nhîpêx anê. ⁷ Hâmri në ixkre rûm kato në hijuk ri Ijaew kêt xwÿnh pê Xijutre nhõrkwÿ hwÿr tê në hpânhâ Xijutre hkôt pa ho pa. Xijutre kêp Ijaew kêt tâ amnhî kaxyw Tirtûm mâ hamaxpêr râhâ ho pa.

⁸ Tâ nhûm Ijaew õ pê Kriptija hkwyjê rom amnhî kaxyw Pahihti Jejus kôt hamaxpêr në hkôt amnhî xâm. Kêp Ijaew nhõ Tirtûm kapêr o më ahkre xâ hâ ixkre kamâ më ahkre xwÿnh na pre. Jakamâ ôrkwÿ kamâ hkwyjê më më hpimràatâ Pahihti Jejus kôt amnhî xunhwÿr pa. Nê krîja kamâ ra Ijaew kêt xwÿnh ohtõ në Kripti pyrà në amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr në hkôt amnhî

xunhwý. Jakamā nhūm Pawre mē kēp Jejus kwý hā mē piitā mē hkrā kumrā.

⁹ Tā nhūm kamāt nhūm Pawre gōr nē nō nē amyti nhūm kēwe Pahihti Jejus axte hwýr kato nē kām kapēr nē kām:

–Pa Pawre? E kwa kēr ka māmri axāmnhix ri atar mē kām ijarēnh rāhā ho ri apa nē amnhī kamā akahak o ri mē hkōt apa hkēt nē. ¹⁰ Kot paj atānopxa nhūm mēhō tanhmā ato hkēt nē. Krī ja kamā koja mē ohtō nē ixkōt amnhī xunhwý. Anē.

¹¹ Nhūm pre ā Pahihti Jejus Pawre hpimtir kām kām kapēr anē. Jakamā nhūm Korit kām arī ri mē hkōt pa ryy nē. Arī mē hkōt pa hā amgrā pyxi nē hkōt mytwrý kēp 6. Jao Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt pa.

¹² Tā nhūm Korit nhō xwýnhjē nhō pika pé Gres kamā mē ho amnhīptār xwýnh nyw Gartija. Korit kām pa jakamā nhūm Ijaew xāptār tūmrejaja Pawre pynē nē ma hwýr o tē nē kām tanhmā ho hēx to. ¹³ Jakamā nhūm Ijaew pikuprōnh xā hā ixkre kamā mē kām kapēr xwýnh Sostenesja Garti mā Pawre o hēx nē kām:

–Kwa jahti na hte mē ixpē Ijaew kot amnhī nhīpēx kwým ri mē ahkre ho pa. Jao mē ixte axtem nē tanhmā Tirtūm kōt ri amnhī nhīpēx to ho ri ixpa kaxyw mē inhmā karō ho pa. Nom mē ixte amnhī nhīpēx kuhpa hā mē inhmā karō. Anē.

¹⁴ Hāmri nhūm ra Pawre kot Garti mā amnhī jarēnh mā tā nhūm Garti amnhī to wa nē hā mē kām kapēr nē mē kām:

–Tk. Kwa kot tanhmā amnhī tomnuj tore hā. Kot tanhmā amnhī tomnuj to nhūm mē ate inhmā harēnh ronhýx pa arī mē ama nē tanhmā mē amā hipēx to. ¹⁵ No xep ām kot mē axāptār tūmrejaja kot amnhī nhīpēx kuhpa hā pix mā kot amnhī nhīpēx o pa kēnā. Nē mē ate mē ahkre kuhpa hā kot ri mē ahkreja pix myrapē na ka mē kamā agryk nē ā inhmā ho akapēr anē. Nā kot paj ja hā tanhmā ho hkēt nē. Ka mē kam nē amnhī krā hkōt tanhmā ho hprām xā hkōt tanhmā ho. Anē.

¹⁶ Hāmri nē amnhī nē mē hano. ¹⁷ Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē ra Sostenes kamā gryk nē. Kot Garti mā tanhmā Pawre jarēnh to htā nhūm kuma nē ām mar jakamā nhūm mē hā Sostenes kamā gryk. Hāmri nē unē nē Garti noo mā htak o xa. Nē htak rax nē. Nom nhūm hā mē omu nē ām mē omu nē nē tanhmā mē kām nē hkēt nē.

Pawre kot akupým āxiok wýr mōr ā harēnh

¹⁸ Tā nhūm Pawre arī Korit kamā mē hkōt pa nē gaa nē nojarēt nē Jejus kōt htōjē mā amnhī jarē nē mē kām:

–E kot paj ma akupým pika pé Sir wýr mō. Anē.

Hāmri nē mē kēp kato nē ma hwýr mō. Nē ma amnhī kōt Akirti mē hprō Prisire wa o

mō. Mōō nē krī pé Sēnkrej wýr pōj. Nhūm Pawre amnhī kukamā mēmoj tā tanhmā Tirtūm mā amnhī jarēnh to nē amnhī jarēnh xā hkōt amnhī krā hkēnh pa. Ijaew kot amnhī nhīpēx xā hkōt ā amnhī nhīpēx anē. Hāmri nē mē pār wýr agjē nē Sēnkrej rūm kato nē ma Sir wýr mō. ¹⁹⁻²¹ Mōō nē krī pé Epes wýr pōj. Hāmri nhūm Pawre mē hkwyjaja pār rūm hapōj nē krī hwýr agjē nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwýr mra nē hwýr agjē nhūm Pawre mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o nhý. Hāmri nhūm mē kuma nē kām mar prām nē. Nē kām:

–Kwa anojarēt kēt nē. Kritpēm mē ixkōt ri apa ryre nē Tirtūm kapēr o mē ijahkre. Mē inhmā ja mar prām.

Anhýr tā no nhūm mē kām:

–Nā kot paj ma mō. Nom koja Tirtūm nhýrmā akupým mē awýr inhmē pa man akupým mē awýr mō nē axte kapēr o mē ajahkre. Anē.

Hāmri nē ma mō. Ma Epes rūm pār kām mō. Nom nhūm Akirti mē Prisireja wa Epes kamā arīk nē hpānhā kamā pa ho pa.

²² Tā nhūm Pawre krī pé Seजारej wýr pōj. Hāmri nē hpānhā kurūm kurūm Jeru-jarē hwýr mō. Kot Jejus kōt htōjē pumunh mā ma mē hwýr mō. Hāmri nē mē hwýr pōj nē mē omu nē tanhmā mē kām amnhī jarēnh to nē mē kēp kato nē ma akupým āxiok wýr mō. ²³ Hāmri nē hwýr pōj nē kamā mē hkōt ri pa ryy nē mē kurūm kato nē hpānhā ma akupým pyka pé Prik mē Karatas wa hwýr mō. Nē kamā kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē jahkre ho pa. Mē kot Jejus kōt amnhī nhīpēx týx rāhā ho pa kaxyw mē hkōt mē ahkre mex o ri mē hkōt pa.

*Apor kot Epes kām Tirtūm kapēr jarēnh
Epes 1.1-2; Wam Korit 3.6-9*

²⁴ Tā nhūm Epes wýr Ijaew ō pé Aporja mō nē hwýr pōj. Krī pé Aresān kamā na pre kato. Na pre hte amnhī kaxyw Tirtūm kōt pix mā hamaxpēr nē kapēr ā kagā htūm mar týx nē. Jakamā mē kām harēnh mex o pa nhūm mē piitā kām mar prām nē. ²⁵ Nom kormā Jejus jarēnh jatur xā mar kēt jakamā ām mē kām hkrax pix jarēnh o pa. Juāw Paxis kot tanhmā mē ahkre htoja nhūm mar týx nē. Nē tanhmā kot mē hkrā kumrār to ho paja nhūm māānēn mar týx nē. Jakamā na pre hte mē kām ja pix jarēnh o pa. No Jejus kēp Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnh ā harēnhja nhūm kormā mar kēt nē. Tā Epes wýr mō nē pōj. ²⁶ Hāmri nē Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xā hā ixkre hwýr axā nē kamā mē kām ujarēnh o nhý. Amnhī kamā kahak kēt nē āmnhix ri mē kām ujarēnh mex nē. Hāmri nhūm Prisire mē Akirti wa kot mē kām ujarēnh ā kuma nē war axpēn mā:

—Kwa mǎn kormǎ Jejus jarēnh piitǎ mar kēt. E pu amnhī kōt panhōrkwý hwýr o tē nē pahprī hǎ kǎm harēnh jatur xǎm kumē kē hprī hǎ mar pa. Anē.

Hǎmri nē war amnhī kōt kuwý nē hprī hǎ kǎm ujarēnh jatur xǎm kumē nhūm hprī hǎ harēnh piitǎ mar tǎx nē.

²⁷ Tǎ ra pyka pē Gres wýr nojarēt nē Jejus kōt htōjē mǎ amnhī jarē nhūm mē kuma nhūm ja mē kǎm mex nē. Hǎmri nē Gres kamǎ Jejus kōt mē htōjē mǎ kagǎ nhīpēx. Apor kot mē hwýr amnhī kōt o mōr nē mē kǎm ōr nhūm mē kot omunh nē kamǎ harēnh nē ho mex kaxyw mē kǎm hipēx. Hǎmri nē hipēx pa nē kǎm kugō nhūm kupy nē mē kurūm kato nē ma mē hwýr mō. Hǎmri nē mē hwýr pōj. Gres nhō xwýnh kwýjaja na prem ra Jejus kōt amnhī xunhwý. Tirtūm kot mē kutǎ nojarēt jakamǎ nhūm mē ra hkōt amnhī xunhwý. Jakamǎ nhūm Apor mē hwýr pōj hǎmri nē mē ihkō hǎ tanhmǎ mē ho ajuta hto ho pa. ²⁸ Nē xatǎ Ijaew mǎ tanhmǎ Jejus jarēnh to kamǎ hihtýx o mē hkōt pa nē mē kǎm:

—Nǎ Jejusja tǎm na pre Tirtūm mē pakaxyw ǎm. Tirtūm kapēr ǎ kagǎ htūm kamǎ ǎ harēnh kot anhýr. Anē.

19

Pawre akupým Epes wýr mōr ǎ harēnh Rukre 3.15-16

¹ Tǎ nhūm Apor kormǎ Korīt kǎm pa ri nhūm Pawre ma akupým Epes wýr mō. Ma krǎhakýx kōt akupým hwýr mō. Hǎmri nē hwýr pōj nē mē kot Jejus kōt amnhī nhīpēx o mē pa xwýnhjē pumu. Nhūm mē kormǎ Jejus jarēnh jatur xǎ mar kēt nē. ² Jakamǎ nhūm Pawre mē hwýr mō nē mē omu nē Tirtūm Karō hǎ mē hkukja nē mē kǎm:

—Kwa mē ate Jejus kōt amnhī xunhwýr xǎ hǎ arǐgrota ǎ xǎ na pre Tirtūm Karō mē akarō mǎ agjē? Anē.

Hǎmri nhūm mē kuma nē kǎm:

—Nǎ mē ixte Tirtūm Karō jarēnh mar kēt. Anē.

³ Hǎmri nhūm mē kǎm:

—No mēmoj kōt na prem mē akrǎ kumrǎ? Anē.

Nhūm mē kǎm:

—Nǎ Juǎw Paxis kot mē hkrǎ kumrǎr o paja kōt na prem mē ixkrǎ kumrǎ. Anē.

⁴ Hǎmri nhūm Pawre mē kǎm:

—Nǎ Juǎw Paxis na pre Ijaew mǎ kapēr o: “Kot kaj mē mē ate amnhī tomnuj kaga nē hpǎnhǎ tǎm amnhī nhīpēx pa hǎ mē akrǎ kumrǎ.” Anhýr o mē kǎm kapēr o pa. Nē mē kǎm Jejus jarēnh o: “Koja tokyx mēhō ixkōt hapu hǎ mē pahwýr kato nē tanhmǎ amnhī nhīpēx to ho pa. Ka mē omu nē amnhī

kaxyw hkōt ajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwý.” Anē. Tǎ Jejusja na pre ǎ mē kǎm harēnh anhýr o pa. Anē.

⁵ Nhūm pre ǎ Pawre mē kǎm Juǎw Paxis mē Jejus wa harēnh anē nē hpǎnhǎ Jejus nhý hǎ mē hkrǎ kumrǎ. ⁶ Hǎmri nē hpǎnhǎ mē hǎ ihkra jaxwý nhūm Tirtūm Karō mē hwýr wrý nē mē hkarō mǎ gjēx pa. Hǎmri nhūm mē ý hǎ ahpýnhǎ axtem mē kapēr kwý ho kapēr nē ý hǎ Tirtūm mex o mex ǎ harēnh o kuhē. ⁷ ǎ mē kot amnhī nhīpēx anhýr xwýnhjaja kēp 12.

⁸ Tǎ nhūm Pawre Epes kǎm Ijaew nhō Tirtūm kapēr o mē ahkre xǎ hǎ ixkre hwýr mǎr ǎ mytwrý axkrunēpxi. Amnhī kamǎ kahak kēt nē hprī hǎ Ijaew mǎ hprī hǎ Jejus jarē nē mē kǎm:

—E pa mē amǎ Jejus jarē ka mē inhma. Nǎ Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnhnta na. Nē mē pahte kamǎ pajamak o papa xwýnhnta na. Jakamǎ kot ka mē amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwý nhūm Tirtūm ja hǎ mē apumu nē mē ato hkra. Anē.

Hǎmri nhūm mē hkwyjaja kuma nē hkōt hamaxpēr kurē kumrēx. ⁹ Nom nhūm mē hkwyjaja kuma nē ǎm kuma nē Jejus o kapēr punuj nē. Mē piitǎ mē noo mǎ kuhē nē ho kapēr punuj tǎx nē. Nhūm Pawre tee ri ja mē omu hǎmri nē mē kurūm kato. Mē pikuprōnh xǎ hǎ ixkreta rūm kato nē hpǎnhǎ nhǎm mē kot kǎm “Xirǎn kot mē ahkre xǎ hǎ ixkre” anhýr xwýnhja wýr hpǎnhǎ mō. Nē amnhī kōt mē kot Jejus kōt amnhī xunhwýr xwýnhjē ho pa nē hpǎnhǎ ixkreta kamǎ mē ahkre ho pa. Apkati mē hwýr mra nē mē ahkre. ¹⁰ Jao hǎ amgrǎ axkrut. Jakamǎ nhūm pyka pē As kamǎ mē piitǎ Pahihiti Jejus jarēnh ma. Ijaew nē Ijaew kēt xwýnhjaja nhūm mē piitǎ harēnh ma.

Wajaga hkwy jarēnh

¹¹ Tǎ nhūm Pawre Tirtūm nhý hǎ mē kǎm aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwý ho anhýr o ri mē hkōt pa. ¹² Jakamǎ nhūm pre htem hwýr mra nē kēp é hkwy jamý nē ma mē ǎ xwýnhjē hwýr o mra nē mē hǎ haxwý nhūm mē akupým mex. Nē mēkarōmnuti kot tanhmǎ mē ho ho pa xwýnhjē hǎ nhūm prem mǎǎnēn mē hǎ é kwý jaxwý nhūm mēkarōmnutija mē kurūm hapōj nē ma mǎr kurē kumrēx nhūm mē akupým tǎm hkrǎ.

¹³⁻¹⁴ Tǎ nhūm mēō patre maati Sewahtija hkra my kēp 7 nē piitǎ kēp wajaga. Hǎmri nē mē kǎm Pawre pyrǎ nē mē nē mēkarōmnuti japōx o pa hprǎm nē. Jakamǎ kormǎ Jejus kōt amnhī xunhwýr kēt tǎ mē kot ý hǎ Pawre pyrǎ nē mēhō nē hkwy janor kaxyw nē kǎm:

—E Pawre kot Jejus jarēnh o ri pa xwýnhnta nhý hǎ kot paj amǎ ixkapēr. Jakamǎ e kwa tokyx myta rūm akato nē ma tē. Anē.

¹⁵ Hāmri nhūm mēkarōmnutija mē kuma nē am mē kuma nē mē kām:

—Tk. Mē apē Jejus mē Pawre wa hkwy hkēt tā mē nē ā mē inhmā akapēr anhūr o apa. Nā Jejus mē hkwy pixjaja na htem Tirtūm nhūr hā mē kēp mē ijapōx o pa. Mē apē mē hkwy hkēt kēnā. Nā pa ixkatoore kaxyw ā. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm mēkarōmnuti kot tanhmā ho xwŷnhhta mēkarōmnuti nhūr hā wajagajē pynē nē mē htak rax o kēp mē ē kaxōnh pa nhūm mē tee ri amnhī nhīpēx. Hāmri nē hkēnh nē ōrkwūr rūm hapōj nē ma umaj hprōt nē mra. ¹⁷ Hāmri nhūm Epes kamā mē piitā ā kot mē hipēx anhūr ā mē harēnh ma nē tee ri hamaxpēr nē kām ma nē. Ijaew nē Ijaew kēt xwŷnhjaja nhūm mē piitā tee ri kām hamaxpēr o pa. Nē Pahihti Jejus mā mex o mex ā harē. ¹⁸ Jakamā nhūm mē kot Jejus kōt amnhī xunhwūr nyw xwŷnhjaja piitā tanhmā amnhī jarēnh to. Nē mē hkwyjaja amnhī jarēnh o:

—Nā kormā ixte Jejus kōt amnhī xām kēt ri na pa pre ā amnhī tomnuj anhūr o ri ixpa. Tā Jejus kōt amnhī xām hāmri nē axte ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē. Anē.

Nhūm mē hkwyjaja kēp wajaga htā mē urāk nē Jejus kōt amnhī xunhwūr hāmri nē amnhī jarēnh o:

—Nā ijaxwūrja kormā Jejus kōt amnhī xām kēt ri na pa pre hte nē mē no kupyr nē mē y pix o ri mē hkōt ixpa. Tā Jejus kōt amnhī xām hāmri nē axte ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē. Pānhā axtem amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o ri ixpa. Anē.

¹⁹ Hāmri mē ō wajaga xāhpumunh xā hā kagā jamūr nē ma o mra nē kaxyw kuto nē kamā rēnh pa nē mē piitā mē noo mā ho xēt pa. Wajaga xāhpumunh xā hā kagāja ā kaxpore xohtō rax kumrēx tā nhūm mē Jejus gryk ā hamūr nē o mra nē ho hxēt pa nhūm hapēx. ²⁰ Hāmri nhūm krī nhō xwŷnhjaja ā mē kot amnhī nhīpēx anhūr ā mē omu nē ohtō rax nē mē urāk nē Jejus kōt amnhī xunhwūr.

Pawre kot Rōm wūr hkrā hā harēnh

Rōmān 1.13-15, 15.22-29

²¹ Tā nhūm Pawre ra akupūr Jerujarē hwūr nojarēt nē hamaxpēr o:

—E kot paj ixkato nē hpānhā ma Masetōn mē Gres wa hkōt ma akupūr Jerujarē hwūr mō. Ma mē kot Jejus kōt amnhī xunhwūr xwŷnhjē pumunh o mē hkōt mō. Hāmri nē Jerujarē hwūr pōj nē kamā tanhmā amnhī to hpa hāmri nē hpānhā ma Rōm wūr mō. Anē.

²² Hāmri nē hkōt ho ajuta ho wa pa xwŷnh Ximotre mē Eras wa kām amnhī jarē nē wa kām:

—E kēr ka wa ma ixkukamā Masetōn wūr wa mō. Kot paj kormā jar As kamā ixpa

grire hāmri nē ma war akōt mō pu mē hamūr ma Jerujarē hwūr mō. Anē.

Hāmri nhūm wa kuma nē kato nē ma hkukamā Masetōn wūr mō.

Mē kot sānti hā Pawre mā ākjēr ā mē harēnh

Sikūn Korūt 1.8-9

²³ Rōm nhūm Epes nhō xwŷnhjaja tee ri Pawre kot tanhmā Pahihti Jejus jarēnh to hā kuma nhūm ja mē kēp omnuj nē. Nhūm mē Jejus ā kamā gryk tūr nē. ²⁴ Na prem amnhī kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr kēt nē. Na prem axtem sānti ho mē hpām nē amnhī to hwūr pē hā hpiaam nē kām mex o mex ā harēnh o pa. Mē ō sāntija ni Xiānre na pre. Nhūm mē kām ixkre nhīpēx nē kamā hkarō nhīpēx xām. Hāmri nē hwūr akuprō nē hā hkīnh nē hkarō hā hpiaam nē kām mex o mex ā harē. Nhūm pre hte Temētja Xiānre nhōrkwūr karō hkryre hkwy nhīpēx nē mē kām ho wēnē ho pa. Prat o hipēx nē ho wēnē ho pa. Jao ra hā mē āpēnh xwŷnhjē mē nhūm mē kot haprōr xwŷnhjē kukwak ri kaxpore jamūrnh rūnh o pa.

²⁵ —Jakamā nhūm Pawre mē hwūr mō nē pōj nē mē kām Mēpahpūm Tirtūm jarēnh o ri mē hkōt pa nhūm Temēt tee ri kuma nhūm ja kēp omnuj nē. Hāmri nhūm hamaxpēr nē mē kot urāk nē Xiānre nhōrkwūr karō hkryre nhīpēx nē ho wēnē ho pa xwŷnhjē ho akuprō nē mē kām:

—E kwa mē inhma. Na pu htem mēpanā Xiānre nhōrkwūr karō hkryre pānhā kaxpore jamūrnh rūnh o papa. ²⁶ Tā mān ka mē ra ham hpōx xwŷnh Pawreja pumu nē kapēr ma. Na hte jar mē panhō krī kamā nē As piitā hkōt mē kām mēpanā Xiānre karō nē mē kām kapēr o pa. Xep mē pahte mē hkarō nhīpēxja kēp mēpanā kumrēx kēt ā mē kām harēnh o pa nhūm xep mē ohtō nē kuma nē ra hkōt hamaxpēr.

²⁷ —Kwa ja mex kēt. Koja mē kapēr ma nē hkōt amnhī nhīpēx hāmri nē axte mē pahte ixkre karō hkryre nhīpēx xwŷnhhta japrōr kēt nē. Hāmri nē mē paxāpēnh o kapēr punuj nē. No ām ja pix omnuj kēt. Koja mēpanā Xiānre mā amnhī jarēnh xā hā ixkreja kaga hpa. Nē haxwūrja karōja kaga. Mē piitā kām hapē kēnā. As kamā nē pyka piitā hkōt mē piitā kām hapē nē hwūr mra nē amnhī to hwūr o pa. Kēp mēpanā mex kumrēx tā koja mē Pawre kapēr gryk ā hkaga hpa nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Hāmri pu mē axte mē kukwak ri pakaxpore rax nē papa hkēt nē. Kwa tanhmā kot puj mē amnhī nhīpēx to? Anē.

²⁸ Hāmri nhūm mē tee ri ā kapēr anhūr ā kuma nē Pawre kamā gryk tūr kumrēx. Nē gryk xāj kax pēē kapēr nē xatā kapēr tūr kām kapēr punuj nē. Nē kapēr o:

—Xiänre na mex kumrêx. Kêp mē pahpê Epes nhô xwýnhjê nâ maati na.

Anhÿr o kâxpêê kapêr o kuhê. ²⁹ Hâmri nhûm krî nhô xwýnh piitâ mē kuma nê mē hwÿr hprôt nê haxwÿja gryk nê kâxpêê mē hkôt â harênh anhÿr o kuhê. Hâmri nê gryk xà Pawre hkôt ri wa pa xwýnhja wa unê nê ma mē kot axpên mar xâ hâ ixkre hwÿr wa hkjênh o tē. Masetôn nhô xwýnh wa kêp Gajore mē Aristakja nhûm mē wa unê. ³⁰ Hâmri nhûm Pawre mē kot wa unênh â mē omu nê tee ri wa hkukamâ hamaxpêr nê mē hkôt hprôt nê mē kâm tanhmâ kapêr to kaxyw nom nhûm mē kot Jesus kôt amnhî xunhwÿr xwýnhja ja nê kâm kapêr kâm hihtÿx nê. ³¹ Hâmri nhûm As kamâ mē kot mē ho amnhîptâr xwýnh kwÿjaja â mē kot amnhî nhîpêx anhÿr â mē omu nê Pawre hwÿr hpêr mē. Mē kâm hkînh jakamâ kot mē hkôt htêm nhûm mē kot hpîr pymaj hwÿr hpêr mē nê mē hkôt htêm nê hkurê kamâ hihtÿx nê.

³² Rôm nhûm mē piitâ mē kot axpên mar xâ hâ ixkre hwÿr pikuprônê pa nê kâx pê kapêr punuj o kuhê. Nom axpên kôt kapêr kêt nê. Âm axpên kwÿm ri kâx pê tanhmâ kapêr punuj to ho. Nhûm mē hkwÿjaja hprî hâ mē mar kêt tâ amarî amnhî krâ hkôt kâx pê kapêr punuj nê. ³³ Nhûm Ijaew kwÿjaja tee ri ja hâ mē omu nê axpên mâ:

—Tk. Kwa okora. Kojâ mē nâ Xiänre hâ gryk hâMRI nê tanhmâ mē pahpê Ijaew to nâ? Anê.

Hâmri nê hamaxpêr nê mē hwÿr amnhîô pê Aresânja mē nê kâM:

—Kwa ma mē hwÿr tē nê mē kâM tanhmâ mē pahpê axâprâr to. Pawre kêp mē pahkwÿ htâ tãm na mē kâM mē gryk jaxâ. No mē papajaja na pu mē kâM mē gryk jaxâr kêt nê. Anê.

Hâmri nhûm mē kuma nê mē hwÿr tē nê xa nê tee ri kot mē ho hpinhkrênh kaxyw kânhmâ mē kâM îhkra pêr kaprÿ. ³⁴ Nhûm mē omu nom hpinhkrênh kêt nê arî kâx pêê kapêr punuj â 2 or. Nê kâx pê kapêr o:

—Mêpanâ Xiänreja mex o mex. Kêp mē pahpê Epes nhô xwýnhjê nâ mex na. Anê.

³⁵ Tâ nhûm mē ô pahi nhô kôwenatô jatâ tanhmâ Epes nhô xwýnhjê ho hpinhkrênh to hâMRI nê ja nê mē kâM kapêr nê mē kâM:

—Kwa mē anhîkrê. Mē piitâ kot Xiänre mex o mex â omunh kênâ. Nê mē pahpê kâM amnhî jarênh xâ hâ ixkre jamâr xwýnh â mē kot mē pahpumunh mex. Nê kaxkwa rûm karô kot mē pahwÿr tēm nhûm mē pahpê hamâr o papa xwýnh â nhûm mē kot mē pahpê hamâr xwýnh kêt â mē pajarê? Ra mē piitâ mē kot ja hâ mē pahpumunh jakamâ kwa mē anhîkrê nê ri â akapêr anhÿr kêt nê. ³⁷ No mē ate wa unênh nê amnhî kôt wa ho atēm xwÿnhta wa. Wa

kot tanhmâ mêpanâ Xiänre ho kapêr punuj to rÿ kêp ô ixkre kamâ âhkînh kêt tâ ka mē amarî wa unê nê amnê amnhî kôt wa o tē.

³⁸ —Kwa kê Temêt mē hkwÿjaja kâM tanhmâ wa ho kapêr to hprâm nê ma pahihtî hwÿr wa o tē nê kumâ mân tanhmâ wa ho kapêr to. Mêmoj tâ axpên mâ mē kapêr xâ hâ arîgrota ââ. ³⁹ Rÿ ka mē amâ mêmoj jarênh prâm nê arîgroja â mân ri kormâ mêmoj jarê. ⁴⁰ No jarâhâ mē ate amnhî nhîpêxja te mē ate pahihtî kutâ amnhî xunhwÿr nê ho akapêr punuj pyrâk. Kojâ Rôm nhô xwýnhjê nhô pahi mē ajarênh ma hâMRI nê mē ate kamâ agrÿk â amnhî kamnhîx. Hâmri nê mē atâ ixkukja pa tanhmâ kâM mē ajarênh to? Mêhō nhÿ hâ na ka mē â apikuprônê nê amnhî nhîpêx anê? Nâ amnhî krâ hkôt na ka mē akuprô nê â amnhî nhîpêx anê. Anê.

⁴¹ Hâmri nê mē kâM kapêr pa nê mē hano nhûm mē angrâ nê ma akupÿm ôrkwÿ hwÿr hapêx.

20

Pawre ma Masetôn mē Gres wa hwÿr môr â harênh

¹ Hâmri nhûm Pawre ra nojarêt. Jerujarê hwÿr môr mâ nom kormâ pika pê Masetôn kumrêx wÿr môr nê kurûm ma akupÿm Jerujarê hwÿr môr mâ. Hâmri nê nojarêt nê mē kot Jesus kôt amnhî xunhwÿr xwýnhjê ho akuprô nê mē kâM amnhî jarê nê mē kâM:

—E kot paj ma mō. Nom kêr ka mē arî ixwakre kamâ Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex râhâ ho ri apa nê aa hkaga hkêt nê. Anê.

Hâmri nê mē kâM:

—E mē mâMRI ixwa kre kamâ axâmnhîx ajamakêtkati nê ri apa. Anê.

Hâmri nê kato nê ma Masetôn wÿr mō. ² Nê hwÿr pøj nê kamâ krî hkwÿ hkôt mō nê nhÿri mē kot Jesus kôt amnhî xunhwÿr xwýnhjê pumu nê Tirtûm kapêr o mē ahkre. Mē kot hkôt amnhî nhîpêx mex nê kâM hprâm xâ hkôt pix mâ amnhî nhîpêx kaxyw mē kâM kapêr o ri mē hkôt pa. Hâmri nê kato nê ma mō nê pyka pê Gres wÿr pøj. ³ Nê kamâ mē hkôt pa hâ mytwrÿ axkrunêpxi hâMRI nê akupÿm pyka pê Sir wÿr nojarêt. Nê ma pâr kâM hwÿr môr kaxyw nê amnhî tâ Sir kamâ Ijaew kwÿ kot tanhmâ harênh to hâ amnhî jarênh ma. Na prem ra hâ axpên mâ amÿnê nê axpên mâ:

—E koja amnê mē pahwÿr mō pu mē nhÿri omu nê hpîr kurê kumrêx. Anê.

Hâmri nhûm Pawre amnhî tâ mē kapêr ma nê pâr kaga nê mē hwÿr môr kêt nê. Hâmri nê awjanâ nê Jerujarê hwÿr Masetôn kamâ pa. ⁴ Nhûm Jesus kôt htô hkwÿjaja ma hkôt mō. Â mē hixi kot anhÿr.

Perej nhõ xwýnh Sopatõja. Piro hkra na pre.

Në Tesarõn nhõ xwýnh Aristak më Sikün wa.

Në Tepe nhõ xwýnh Gajoreja.

Në As nhõ xwýnh Xikitre më Torow wa.

Në Ximotreja.

Jajaja na prem ma Pawre hkõt Jerujarë hwýr mõ. ⁵Në pa ixpë Rukre ixte më amã ja jarënh në hã kagã xwýnhja na pa axte Pawre hã ajët në hkõt mõ. Jakamã nhüm jajaja piitã ma wa ixkukamã Tôx wýr mõ në kamã wa ixkãm hamak o pa.

⁶Tã pa wa ma krî pê Piripos rüm ixkato në pãr kãm ma më hkõt mõ. Arîgro pê Pas jakãnh më ma më hkõt mõ.

Tã wa ixtã arîgro pê 5 në më hkõt Tôx wýr pøj në kamã më omu në më hkõt ixpa hã ixtã ù semãn.

Pawre kot akupým Exik o htír ã harënh Juãw 5.21; Atre 9.36-43

⁷Tã nhüm sap në kamãt pa më kot Jejus kõt amnhî xunhwýr xwýnhjë hkõt akuprõ në axpën kutã apku nhüm Pawre më kãm kapër. Ra apkati hkõt më inhnojarët kaxyw jakamã nhüm më kãm Tirtüm kapër jarënh ryy në. Ra kõt ã kamãt nhüm arî më kãm harënh o nhý. ⁸⁻⁹Ixkre hprëk axpën nhÿy axkrunëpxi nhÿtep xã kamã na pa prem akuprõ në mar o ixkrî. Ixkreja kamã kanë ohtõ në hpõk o harir. Jakamã nhüm Pawre arî më kãm ujarënh o nhý nhüm mëhõ xãptãr nyw Exikja ra õtxwa htýx në më ixkuri õt o nhý. Janere hã õt o nhý. Tã ra gõr në janere pê kato në ahparmã tã në pykap tẽm. Pa më tee ri omu në ahparmã hwýr ixprõt në wrý në omu nhüm htyk mex në nõ. Kýj rüm ahpãr mã htẽm ryy jakamã htyk mex në nõ. Hãmri nhüm hkwýjaja tee ri omu në hkaprî htýx në kumý në mýr o hkrî. ¹⁰Hãmri nhüm Pawre më ixkõt wrý në hwýr tẽ në htyk ã omu në kumý në më kãm:

—E më amýr kêt në. Ra htyk tã koja Tirtüm akupým më pamã ho htír.

Anhýrja kõt nhüm akupým htír. ¹¹⁻¹²Hãmri nhüm më akupým htír ã omu në hkính týx kumrëx. Hãmri pa më akupým kýx pê ixkre hwýr api nhüm Pawre më inhmã pãwti hkwy nhÿrë në më inhmã kugõ pa më Jejus kot më panë htyk mã ijamaxpër pê kuku. Hãmri nhüm Pawre axte më kãm kapër o ýr rãhã nhüm myt kato pa më kęp anhrã në ma ixpa.

Pawre Mîrët wýr mõr ã harënh

¹³Hãmri pa më inhnojarët nhüm Pawre më ixte hkõt më inhmõr xwýnhjë mã:

—E kër ka më ma pãr kãm ixkukamã mõ. Kot paj ahte ma kýx pê më akõt ixpar o Asõt wýr mõ. Hãmri në hwýr pøj në më anhõ pãr mã axã pu më ma pahpimrãatã ma hamü mõ. Anë.

¹⁴Hãmri pa më kuma në ma mõ në mëmo arîgro hã Asõt kamã axpën wýr pøj. Hãmri nhüm Pawre më ixkõt pãr wýr axã pa më ma krî pê Mitiřen wýr mõ. ¹⁵Në hwýr pøj në kurüm kormã mõ nhüm apkati pa më gõ hipõk pê Kiw jakrenh o mõ. Në hãkre në mõ nhüm apkati pa më gõ hipõk pê Sãm wýr pøj në hã pãr nhõ. Hãmri nhüm apkati pa më axte mõ në Mîrët wýr pøj. ¹⁶Nom nhüm ra Pawre nojarët në. Kãm tokyx As rüm kator në Jerujarë hwýr mõr në tokyx hpõx prãm në. Kãm më hkính pê Pëtekos xwýj ri hwýr hpõx prãm jakamã nojarët týx pa më Epes wýr inhmõr kêt në.

Pawre kot Epes kamã Kris kwýjë mã amnhî jarënh

¹⁷Tã pa më Mîrët wýr pøj nhüm Pawre amnhî wýr Epes wýr Jejus kwý jahkre ho më pa xwýnhjë hã karõ. ¹⁸Hãmri nhüm më man më ixwýr mõ nhüm Pawre më omu në më kãm amnhî jarë në më kãm:

—Nã ixte më amã amnhî jarënh kaxyw na pa më atã karõ. Ra më ate tanhmã ixte amnhî nhÿpëx to hã ixpumunh mex. Wam më awýr As wýr ixpõxta ã ka prem aprî hã ixpumunh mex në. ¹⁹Na pa pre më akõt ri më amã tanhmã amnhî nhÿpëx to ho ri ixpa. Te ixpë më amã ixãpënh xwýnh pyrãk. Në Pahihti Jejus mã tanhmã amnhî nhÿpëx to ho ri më akõt ixpa. Në ixkwý Ijaew kwý kot Jejus kapër kaga hã më omu në ixkaprî në inhmýr o ixpa. Nhüm prem Jejus ã ixtomnuj pa amnhî xã htýx kamã ijamak o ri më hkõt ixpa. ²⁰Nom arî ri Tirtüm kapër o më ajahkre ho ri më akõt ixpa rãhã në aa hkaga hkët në. Më anhõrkwy kamã në më ahkre xã hã ixkre kamã. Më ate tãm amnhî nhÿpëx prãm xãj pa pre ã më ajahkre mex anhýr rãhã ho ri më akõt ixpa.

²¹—Në më ixpë Ijaewjë më më apë Ijaew kêt xwýnhjë më pa pre më ajahkre ho axpën pyrãk. Më apiitã më ate amnhî tomnuj kaga në hpãnhã Tirtüm kõt amnhî nhÿpëx kaxyw. Në amnhî kaxyw më panhõ Pahihti Jejus Kris kõt ajamaxpër kaxyw na pa pre më akõt ri më ajahkre rãhã ho ri ixpa.

²²—Tã ra Tirtüm Karõ kot akupým Jerujarë hwýr inhmënh jakamã pa kormã hwýr mõ. Kot paj hwýr pøj nhüm krî nhõ xwýnhja Jejus ã ixtomnuj në nom tanhmã më kot ixtoja kukamã ixte ixprî hã ixãhpumunh kêt. ²³Ja pix na ixte omunh. Na pa hte nhýri pøj nhüm htem Jejus ã ixpynë në më hagjênh xã kamã ijagjë në tanhmã inhÿpëx to. Tirtüm Karõ na pre ra ã më kot inhÿpëx anhýrja kukamã inhmã më harë. Jakamã ixte amnhî kukamã amnhî tã ixãhpumunh mex. Kot paj xep akupým Jerujarë hwýr pøj nhüm më ixpumu në Jejus ã tanhmã inhÿpëx to. ²⁴Tã no pa amnhî kamã ixkahak kêt o inhmã më uma hkët në. Kojã më kãm

ixpîr prâm nê māmri xipî. Inhmā ixytyk pyma hkêt. Âm mēmoj pixi na inhmā hprām. Ra Pahihti Jejus kot mēmoj tā inhmā karō xāja na inhmā kormā ixtîr ri hatur xām mēnh prām. Tirtûm kām mē pajapê hā kot mē pahto mex prām xāj mē pahwÿr Kra Jejus mēnh nhûm mē panê tanhmā amnhî nhîpêx to hā harēnhja na inhmā mē piitā mē kām harēnh jatur xām mēnh prām.

²⁵ –Tā e ixkrāmnhwÿjaja. Na pa pre mē akôt mē ajahkre rāhā ho ri ixpa. Mē ate Jejus kôt amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri apa kaxyw. Tā kot puj pēr mē axte axpēn pununh kêt nê.

²⁶⁻²⁷ –Na pa pre ra mē amā Tirtûm kapēr piitā harēnh pa. Mē ate mar tÿx nê hkôt pix mē amnhî nhîpêx o apa kaxyw. Jakamā koja mē anhō krî nhō xwÿnhjê hō amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpēr prām kêt nê rî tām. Kwār māmri kot amnhî tomnuj kamā ty nê arî tām amnhî pumu no âm kê amnhî tā tanhmā inhmā nê hkêt nê.

²⁸ –E mē ate Kris kwÿ jahkre ho apa xwÿnhjaja. Kêr ka mē amnhî pumunh mex o ri apa. Nê mē kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê jamār mex o ri apa. Ja kaxyw na pre Tirtûm Karō mē kaxyw mē axunhwÿ. Tirtûm Kra Jejus kot htÿk o Tirtûm mā mē pahte amnhî tomnuj piitā hpānhā amnhîrer pa jakamā kêr ka mē kām mē omunh mex o ri mē hkôt apa. Te ôwēhti jamār xwÿnh kot ôwēhti jamār mex o ri pata pyrāk.

²⁹ –Kot paj ma mō nhûm mēmojjaja ixpānhā mē awÿr pōj nê mē ate Jejus kaga hprām xāj tanhmā mē amā hêx to ho ri mē akôt pa. ³⁰ Nê mē akwÿjaja mē urā nê tanhmā hamaxpēr punuj to nê mē ate Jejus kaga hprām xāj hêx rom tanhmā mē amā kapēr to ho ri mē akôt pa. ³¹ Jakamā kwa mē o kora. Kêr ka mē axkām ajamak rom nê ri apa. Kê jajaja nhÿrmā ā mē amā kapēr anê ka mē ama nê mē hkôt ajamaxpēr kêt nê. Mē ate mē mar nê mē hkôt ajamaxpēr pymaj na pa pre mē akôt ri mē ajahkre ho ri ixpa hā ixtā amgrā axkrunēpxi. Arîgro hā nê kamāt kām mē ajahkre rûnh o ri ixpa. Nê mē ate mē amā mē hêx xwÿnhjê hkôt amnhî xunhwÿr pymaj mē ajahkre pē te inhmÿr pyrāk o ri mē akôt ixpa.

³² –E kot paj Tirtûm nhîhkram mē ajagjēnh pa. Kojā mē atānopxar o ri mē akôt pa nê mē akutā nojarêt rāhā ho ri. Hāmri ka mē âm hkôt pix mē amnhî nhîpêx. Jao Jejus kaga hkêt nê. Hāmri nhûm nhÿrmā Tirtûm mē pahpê hkrajê piitā tanhmā mē pahto mex to.

³³ –Na pa pre mē akôt ixpa ry htā no âm aa mēmoj tā mē awÿr kêt nê. Mē axê hkwy hā mē awÿr rÿ mē akāxpore hā mē awÿr o ri ixpa hkêt nê. ³⁴ Na pa pre amnhî pa kukwak ri amnhîm ixujaprōr pē ixāpkur o ri mē akôt

ixpa. Nê ixkôt mē pa xwÿnhjê mē ixujaprōr o ri ixpa. Ra mē ate ja hā ixpumunh mex.

³⁵ –Tā mēmo kaxyw na pa pre ā mē akôt amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa? Nā mē ate ja hā ixpumunh nê ixpyrā nê ā amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa kaxyw. Nê ixpyrā nê tanhmā mē kute xwÿnhjê ho ajuta hto ho ri mē apa kaxyw. Na pre Pahihti Jejus ja jarēnh o: “Koja mēhō amā mēmoj gō ka amnhîm apy nê akînh nê. Nom kot kaj kam nhām mēhō mā mēmoj gō hāmri nê akînh tÿx o ate mēhō mā mēmoj nhōrta jakre.” Anê.

³⁶ Na pre ā Pawre mē kām ujarēnh anhÿr pa hāmri pa mē ra inhnojarêt. Hāmri nhûm mē piitā hkônkrā ho hkrî pa nhûm Pawre mē ho Tirtûm wÿ. ³⁷⁻³⁸ Hāmri nhûm mē piitā kām Pawre hkînh tÿx jakamā mÿr rax o kuhê. Tee ri kot axte mē kot axpēn pununh kêt ā mē kām amnhî jarēnhja ma nê hkaprî htÿx nê. Nê hkaprî xāj kahti hkôt hamÿ nê mur. Hāmri nê ma Jerujarê hwÿr hkujaêk kaxyw mē ixkôt pâr wÿr hkaprî nê mē ixkôt mÿr o mō.

21

Pawre kot Jerujarê hwÿr hpōx ā harēnh

¹ Tā pa mē gō mÿri Jejus kôt mē ixtōjê re nê pâr krem agjê nê axte mō. Ma gō hipōk pē Kosti hwÿr ixkatāt kôt mō nê hā ajêt. Hāmri nhûm apkati pa mē axte hamû mō nê hpānhā gō hipōk pē Roxti hwÿr mō nê hwÿr pōj nê hā pâr xi. Hāmri nê hpānhā axte krî pē Patar wÿr mō. ² Hāmri nê hwÿr pōj nê pâr rûm ijpōj nê pâr ô pumu. Nhûm ra pyka pē Wēnîs wÿr nojarêt pa mē hwÿr agjê nê ma kamā axte mō. ³ Mōō nê amÿm amnhî kukamā gō hipōk pē Sipre pumu. Hāmri nê upōk rûm hakrenh mō mō nê pyka pē Sir wÿr mō nê kamā Xir hwÿr pōj nê hā pâr nhō. Pâr pām kot krî kamā pâr kukrêx rer kaxyw pa mē kormā hā ajêt nê tokyx axte nhām inhmōr kêt nê. ⁴ Hāmri pa mē kutêp api nê krî kamā mē kot Jejus kôt axpēn to htō nê htōx xwÿnhjê japêr o mō. Hāmri nê nhÿri mē omu nê mē hkôt ri ixpa ho ixtā ũ semān. Nhûm prem Tirtûm Karō nhÿ hā Pawre mā kapēr nê kām:

–Kwa Pawre mē inhma. Kot ka Jerujarê hwÿr pōj nhûm xep mē kām akurê xwÿnhjaja tanhmā anhîpêx to. Tirtûm Karō na ā akukamā mē inhmā ajarēnh anê. Jakamā kwa hwÿr amōr kêt nê. Na pa mē tee ri akukamā ijamaxpēr. Anê.

⁵ Hāmri nhûm amnhî tā mē kuma nê âm mē kuma nê Jerujarê wÿr hkrā kamā hitÿx nê. Jakamā nhûm semān hapêx pa mē axte inhnojarêt. Axte Jerujarê hwÿr kormā inhmōr kaxyw inhnojarêt. Nhûm Jejus kôt mē ixtōjaja mē kot mē ixkujaêk kaxyw piitā pâr wÿr mē ixkôt mō. Mē hprō nê mē hkrajê mē nhûm mē pimraātā mē ixkôt mō. Hāmri pa mē pâr wÿr pōj nê gō mÿ ri ixiptā

ixkõnkrã ho ixkrĩ hpa nê amnhĩ to Tĩrtũm wỳ. ⁶ HãMRI nê mē kãm amnhĩ jarēnh pa nê mē noo mã pàr krem agjê nê ma axte mō nhũm mē awjanã nê ma akupỳm òrkwỳ hwỳr hapêx. HãMRI pa mē kurũm kormã ma Jerujarê hwỳr mō. ⁷ Mō ò nê krĩ pē Poremax wỳr pōj nê hã ajêt. HãMRI nê pàr rũm ijapōj nê axte krĩ kamã JeJus kõt mē ixtō nê mē ixtōxjê japêr o mō nê nhỹri mē omu nê mē kuri amnhũm hikra.

⁸ Tã nhũm apkati pa mē axte mō. Pãnhã ma krĩ pē Sejarej wỳr mō. HãMRI nê hwỳr pōj nê Firipti kuri pōj. Firiptija kormã nyw ri mē kot Jerujarê kamã mē mjên htyk xwỳnhjê mã mē apkur xà nhõr ho pa kaxyw mē ho ⁷ nê mē unhwỳr xwỳnhjtajê hõ na pre. Tã hpãnhã kēp Tĩrtũm kapêr jarēnh o pa xwỳnh. ⁹ Nhũm hkra nijaja kēp kwat. Piitã mjên kêt nê hkukrit rãhã pa. Mē kēp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o mē pa xwỳnh na pre mē. Jakamã pa mē mē kuri pōj. ¹⁰ HãMRI nê mē hkõt ri i xpa hã ixtã apkati grēre nhũm Akapô Jutej rũm man mē ixwỳr mõn pōj. Kēp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarēnh o pa xwỳnh na pre. ¹¹ HãMRI nê mē ixwỳr pōj nê Pawre pumu nê hkukamã kot tanhmã harēnh to kaxyw hwỳr tēn kēp hpexã kapa nê ho amnhĩ te hpre nê ho amnhĩ pa hpre nê xa. HãMRI nê mē inhnoo mã Tĩrtũm Karõ nhỹ hã mē kot tanhmã hipêx to hkukamã kãm awjarê nê kãm:

—E kot kaj Jerujarê hwỳr pōj nhũm Ijaew xãptãr tũmjaja apumu nê ã anhĩpêx anê nê apa hpre nê ate hpre hãMRI nê Ijaew kêt xwỳnhjê nhĩhkram ajaxã. Kojã mē ã anhĩpêx anê. Anê.

¹² HãMRI pa mē tee ri ã ujarēnh anhỹrja ma nê Pawre kamã ixkahak tỳx nê ixkaprĩ nê inhmyr o ixkrĩ. Nê xatã kot mē hwỳr mõr nê kãm ixkapêr kãm ixihỹtỳx nê kãm:

—Kwa mē ixkapêr ma Pawre. Mē hwỳr amõr kêt o mē hwỳr amõr kêt. Anê.

¹³ HãMRI nhũm mē inhmã:

—Tk. Kwa mē amỳr kêt nê. Na pa mē apumu nê ixkaprĩ nê. Nã kot paj ma mē hwỳr mō. Kwãr mē mãMRI Pahihti JeJus ã tanhmã ixto rỳ hã ixpĩ. Ixte amnhĩ kamã ixkahak kêt. Anê.

¹⁴ HãMRI pa mē tee ri mē hwỳr mõr nê hkurê kaprỳ nê kãm:

—Tõe. Nã kam nê Tĩrtũm kãm hprãm xã hkõt mãMRI mē hwỳr mō rỳ mē hwỳr amõr kêt nê. Anê.

¹⁵ Tã pa mē ra inhnojarêt nê amnhĩ to ixpikuprõnh pa nê ma Pawre hkõt Jerujarê hwỳr tã ma mō. ¹⁶ HãMRI nhũm Sejarej kamã JeJus kõt mē ixtō hkwỳjaja ma mē ixkõt mō. Pa mē mō ò nê Jerujarê hwỳr pōj. HãMRI nhũm mē ixkõt mē mõr xwỳnhjaja mē ixto mō nê Mēnasõ nhõrkwỳ hwỳr mē ixto pōj. Mēnasõja Sipre kamã na pre kato. Tã hpãnhã Jerujarê hwỳr ahpã nê kamã ri pa ho pa. Na

pre ra JeJus kõt amnhĩ xãm ã hã amgrã sohtõ nê. Tã pa mē kuri pōj.

Pawre mē Xiakre wa harēnh

Atre 15.3-21; Wam Korĩ 9.19-22, 10.32-33

¹⁷ Tã pa mē Jerujarê hwỳr pōj nhũm JeJus kõt mē ixtõjaja mē ixpumu nê hkĩnh nê. ¹⁸ HãMRI nhũm apkati pa mē ma Pawre hkõt Xiakre hwỳr mō. Nhũm mē kot Tĩrtũm kapêr o mē ahkre xwỳnh piitã ra kuri akuprõ nê mē ixkutêp hkrĩ. ¹⁹ Jakamã nhũm Pawre mē hwỳr axã nê mē kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã amnhĩ jarê nê mē kãm:

—Pa na ka mē ri akrĩ. E ot pa axte mē apumunh mã mō. Ixte mē amã amnhĩ jarēnh ã amnhĩ jarēnh kaxyw. Nã na pa pre ma Ijaew kêt xwỳnhjê hkõt i xpa nê mē kãm JeJus kot mē panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to jarēnh o ri mē hkõt i xpa. Nhũm Tĩrtũm inhĩhkõ hã ixkutã nojarêt mex jakamã nhũm prem inhma nê ohtõ rax nê mē pahpyrã nê JeJus kõt amnhĩ xunhwỳ. Anê.

²⁰⁻²⁵ HãMRI nhũm mē Ijaew kêt xwỳnh kwỳjaja kot JeJus kõt amnhĩ xunhwỳr ã mē harēnh ma nê mē y hã hkĩnh nê mē hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harê. HãMRI nê Pawre mã kãm:

—Nã na pa prem ra mē harēnh ma. HãMRI nê mē kãm kagã nhĩpêx nê mēmoj tã mē kãm karõ nê mē hwỳr kumê. Mē kot omunh nê kamã harēnh nê hkõt amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw.

Na pa prem kagãja kamã mē kot sãnti nhõ hkur nê mē hkurê.

Nê mry kamrõ hkur nê mē hkurê.

Nê mēmo mry hpar nê hkamrõ runh kêt rãhã hkur nê mē hkurê.

Nê mē kot amnhĩ prõ pix tãnopxar kaxyw mē kãm hã karõ.

Nê mēnijaja kot amnhĩ mjên pix tãnopxar kaxyw mē kãm hã karõ.

Nê nhãm mē kot axpên to amnhĩkati nê mē hkurê.

Ã na pa prem ja hã kagã nê mē hwỳr mēnh anê. Jakamã e mē inhma. Na ra mē pahpê Ijaew kwỳjaja ohtõ rax kumrêx nê mē pahpyrã nê JeJus kõt amnhĩ xunhwỳ. Mãn ka pre mē harēnh ma. Na htem JeJus kõt amnhĩ nhĩpêx o pa jao mããnen Tĩrtũm nhỹ hã Mojes kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Tã nhỹri mē kot tanhmã ato hêx to hã ajarēnh ma. Na ka xep hte Ijaew kêt xwỳnhjê nhõ krĩ kamã pōj hãMRI nê mē ò krĩ kamã Ijaew kwỳjê pumu nê mēmoj nê tanhmã mē kãm akapêr to ho ri apa. Nom Ijaew kêt xwỳnhjê mã ka xep hte ã mēmoj nê akapêr anhỹr kêt nê. ãm Ijaew mã pix mã ka xep hte mē kot finat Mojes kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx nê mē hkurê ho ri apa. Nê mē panhĩgêt kot amnhĩ nhĩpêx kuhpa hã mē kot mē hkra my kwryt

ka jakâr nê ka xep hte mê hkurê ho ri apa. Nê mê kot mê panhîgêt kôt amnhî nhîpêx nê ka xep hte määñên mê hkurê ho ri apa. Mê kêp Ijaew tâ ka xep pre hte â mêmoj nê mê hkurê anhÿr ho ri apa. Na prem jar â Ijaewjê mâ ato hêx o pa anê nhùm mê kuma nê mê hkôt hamaxpêr kurê kumrêx. Jao ra ate mê pahpê Ijaew kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx kêt â akamnhîx.

–Tâ ra mê kot apôx â ajarênh mar jakamâ tanhmâ kot kaj we mê kâm amnhî tâ axaprâr to? Nê tanhmâ kot kaj we mê noo mâ amnhî nhîpêx to kê mê arî mê pahte amnhî nhîpêx kôt ate amnhî nhîpêx o apa hâ apumu? E na pa mê ra ijamaxpêr. Kot ka â amnhî nhîpêx anê. Na ra jar mê pahkwýjaja kêp kwat nê Tirtüm mã tanhmâ amnhî jarênh to jatür xâm mênh kaxyw amnhî krâ hkênh mã. Jakamâ e kêr ka ma mê hkôt tê nê mê urâk nê amnhî krâ hkênh nê kam nê mê ate amnhî krâ kênhta pânâ amnhîre. Kot kaj â mê hkôt amnhî nhîpêx anê hâmri nhùm mê pahkwýjaja arî mê pahte amnhî nhîpêx o ate amnhî nhîpêx o apa hâ apumu nê mê kot ato hêx â apumunh kurê kumrêx. Nê arî ate finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri apa hâ apumu. Anê.

²⁶ Hâmri nhùm Pawre mê kuma nê mê kâm:

–Tôe. Nâ âm hâmri na ka mê inhmâ awjarê. Nâ kot paj â amnhî nhîpêx anê. Anê.

Jakamâ nhùm apkati nhùm ma mê kêp 4tajê o mô nê mê mex kaxyw tanhmâ amnhî nhîpêx to. Hâmri nê Tirtüm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwÿr mra nê agjê nê mê ô patre mã mê amnhî jarê nê kâm:

–E ot pa mê awÿr mra. Na pa prem ra mêmoj tâ tanhmâ Tirtüm mã amnhî jarênh to. Tâ kot paj mê axte ixtâ ü semân hâmri nê hatur xâm mênh kaxyw akupÿn awÿr mra nê amâ mêmoj gô ka mê inhmâ Tirtüm mã agô nê hkôt kâm mê ijarê. Nê pa kot paj mê ixiptâ hpânâ amâ amnhîre. Anê.

*Mê kot Pawre pynênh â mê harênh
Atre 24.12*

²⁷ Tâ nhùm semânja hapêx kaxyw nhùm pika pê As rüm Ijaew kwýjaja ma mra nê Tirtüm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwÿr agjê. Hâmri nê kamâ Pawre pumu nê kamâ gryk tÿx nê hwÿr hprôt nê unê nê tanhmâ hkwyjê mã ho hêx to nê ho kapêr punuj nê. Nê mê kâm:

²⁸ –E mê amnê mra nê jahti pumu. Na hte krî piitâ hkôt ri mê pahkwýjê mã tanhmâ ri hêx to ho pa. Tirtüm nhÿ hâ finat Mojes kapêr nhùm mê kâm ho kapêr punuj o pa. Nê mê pahte Tirtüm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkreja nhùm hte määñên tanhmâ mê kâm ho kapêr punuj to. Mê pahpyrà nê kêp Ijaew tâ mê pahpê hkwy ho kapêr o pa. Tâ ra axtem nê amnhî kôt Tirtüm nhô ixkre hwÿr

Ijaew kêt xwÿnh kwýjê ho agjê. Mê kot hwÿr gjêx kêt kumrêx tâ nhùm axtem nê amnhî kôt mê ho agjê. Anê.

²⁹ Na pre krîja kamâ Ijaew kêt xwÿnh Topîja Pawre hkôt pa nhùm mê omu. Kêp Epes nhô xwÿnh nhùm mê kot pry â Pawre hkôt pa hâ omu. Tâ hâ ahtüm nê Tirtüm mã amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ Pawre pumu nê htÿx amnhî kôt Topî ho àr â hkamnhîx nê â mê kâm harênh anê. ³⁰ Hâmri nhùm mê kuma nê Pawre kamâ gryk tÿx nê. Nê hwÿr hprôt nê unê nê ixkre rüm ho kato nê kêp hakwa kre kahê. ³¹⁻³² Hâmri nê ma o tê nê htak rax nê. Ra mê kot htak o hpîr mã tâ nhùm mêhõja pôristi krâhtüm wÿr hprôt nê kâm awjarê nê kâm:

–Kwa o müj mê ra kot axpên nhümex kaxyw pijapu ho kuhê. Anê.

Hâmri nhùm tee ri kuma nê pôristi hkwyjê mã anê nê mê ma mê hwÿr hprôt kurê kumrêx. Nhùm mê arî Pawre htak tâ amnhî wÿr mê omu nê mê umaj kâm ure. ³³ Hâmri nhùm pôristi krâhtüm Pawre hâ amÿnê nhùm pôristijaja unê nê kâx o mê hkaxprexâ ho axkrut nê ho hkaxpre pa. Hâmri nhùm mê hkrâhtüm Pawre hâ mê hkukja nê mê kâm:

–Kwa mê atô inhmâ jahti jarê. Tanhmâ na hixi te? Tanhmâ na we amnhî tomnuj to hâ na ka mê â hipêx anê? Anê.

³⁴ Hâmri nhùm mê kuma nê piitâ anhîpê kâxpê kâm tanhmâ harênh to. Nom axpên kwÿm tanhmâ ri kâm harênh to. Hâmri nhùm tee ri hprî hâ kot mê mar kaxyw hâmri nê pôristi mã anê nhùm mê kêp Pawre ho kato nê ma mê âpênh xâ hâ ixkre hwÿr o tê. ³⁵⁻³⁶ Hâmri nhùm Ijaew kwý ohtô nê pry hâ axpên nhîgânh o hkôt mra. Nê gryk xâj kapêr punuj tÿx o mê hkôt mô nê kâx pê pôristi mã kapêr nê mê kâm:

–Kwa mê apîhti ri. Mexti hâ. Mêmo kaxyw na ka mê ri amâ hapê ho apahti? Anê.

Jakamâ nhùm pôristija tee ri mê kuma hâmri nê mê kot tanhmâ ho pymaj kumÿ nê kýx pê mê kêp kupê nê o mô. Jao ixkreja wÿr mê âpir xâ hâ ho âpir o mô. ³⁷ Nê kot ho àr kaxyw tâ nhùm Pawre mê hkrâhtüm mã kâm:

–E pa amâ mêmoj jarê ka inhma. Anê.

Mê kapêr o kâm kapêr hâmri nhùm amnhî jaêr pê kuma nê kâm:

–Kwa xâ na ka mê ixpyrà nê Gresjê kapêr o akapêr? ³⁸ Na pa ixtÿx apê Ejit nhô xwÿnh pê mê hpar o apa xwÿnhnta â akamnhîx. Ham na pre mê inhô pahîhti kutâ amnhî xâm nê kot hkurê kaxâr kaxyw mê ho ajuta xwÿnhjê ho 4.000 nê mê hkurê nê ma kapôt â mê o pa. Nom tâm na xep Gresjê kapêr o kapêr kêt nê. Anê.

³⁹ Hâmri nhùm Pawre kâm:

—Nà ixpê Ejit nhô xwýnhnta kêt. Ixpê Ijaew na pa. Pyka pê Siris kamã krî rax pê Tas kamã na pa pre ixkato. E xà kot paj ixkôt mê môr xwýnh nêj mã ixkapêr nà? Anê.

⁴⁰ Hãmri nhùm kãm:

—Tôe. Kam nê mãmri tanhmã mê kãm akapêr to. Anê.

Hãmri nhùm mê àpir xàta ã kÿx pê mê mÿri xa nê kãnhmã mê kãm ìhkra pê nhùm mê omu nê hpinhkrênh pa nhùm mê kãm amnhî jarê.

22

Pawre kot kãm hkurê xwýnhjê mã amnhî jarênh

Atre 9.1-19, 26.1-23

¹⁻² Nhùm Pawre amnhî kwý Ijaew kapêr o mê kãm kapêr nê mê kãm:

—E ixkwýjaja. Pa mê amã amnhî jarê ka mê inhma. Anê.

Hãmri nhùm kot mê kapêr o kapêr ma nê hpinhkrênh pa nê akryk mar o kuhê nhùm mê kãm:

³ —Nà ixpê mê anhîo na pa. Ijaxwýja ixpê Ijaew. Pyka pê Siris kamã krî pê Tas kamã na pa pre ixkato no ãm jar Jerujarê kamã na pa pre ixãptar. Kamariew na pre hte ijahkre ho pa. Finat Mojes kot Tirtùm nhÿ hã mê panhîgêjtê mã kapêrja nhùm pre hpri hã ho ijahkre ho pa. Na pa pre mê apyrã nê inhmã Tirtùm kôt amnhî nhîpêx prãm nê.

⁴ —Jakamã na pa pre mê pahkwý kot Jejus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê japêr o ixpa nê nhÿri mê kãm ixkato nê mê unê. Mêmÿjê pÿnê nê mênijê pÿnê. Hãmri nê mê kot mê hpar kaxyw mê hagiênh o ri ixpa. ⁵ Na pa pre ã mê hipêx o ri ixpa anê. Mê panhò patre maati nê mê àptar tùmrejaja ra mê kot ja hã ixpumunh mex. Mê tãmjaja na prem krî pê Tamas kãm mê pahkwýjê kaxyw kagã nhîpêx nê inhmã kugò pa kupy nê ma mê hwýr o mô. Ixte mê ò krî kamã Jejus kwýjê pÿnênh par nê man akupÿn Jerujarê hwýr mê ho inhmôr nhùm mê kot tanhmã mê ho kaxyw.

⁶ —Tã ra myt apha pa mê hwýr ixãhtêp o mô. Puh nhùm kaxkwa rùm hirã rax kumrêxja ixwýr wrÿ nê ixtã ajêt pa hipòk ri xa. ⁷ Hãmri nê umaj pykap tèm nhùm mēhō kapêr nê inhmã: “Pa Sawti? Hêxta waa nê. Kwa mon ka hte axtem nê ixtomnuj tÿx o ri apa?” Anê. ⁸ Hãmri pa kãm: “Kwa mê atò na ka ri ã inhmã akapêr anê pahihiti?” Anê nhùm inhmã: “Ixpê Najare nhô xwýnh Jejus. Pa na ka hte ixpê ixkôt mê kot amnhî xunhwýr xwýnhjê homnuj tÿx o ri apa. Jao te pa ixtomnuj pyràk.”

⁹ —Anhÿr o inhmã kapêr nhùm ixkôt mê pa xwýnhjaja kuma no ãm hpri hã mar mex kêt nê. ãm hirã raxta pix pumu. ¹⁰ Tã pa kãm: “No tanhmã kot pa we amnhî to

Pahihti?” Anê nhùm inhmã: “E kãnhmã xa nê mãmri ma Tamas wýr mô. Kot kaj hwýr pøj nhùm mēhō awýr tē nē mēmoj tã amã karō ka ama nē hkôt amnhî nhîpêx.” Anê.

¹¹ —Nhùm pre ã inhmã kapêr anê. Hãmri pa hirã rax pumunh o ixãm kurê ra inhno hkre nê ixrit kêt nhùm ixkôt mê pa xwýnhjaja ixpa hã ixpy nê ma Tamas wýr ixto mô nê ixto pøj.

¹² —Tã nhùm Tamas nhô xwýnhjê pē ãnãniſti ixwýr tē. Na pre hte Tirtùm kapêr ã kagã htùm kôt amnhî nhîpêx mex nhùm Tamas kamã Ijaew piitã kãm hkînh nê xepnê mã mex ã harê. ¹³ Jakamã nhùm ixwýr tē nê inhmã: “Pa Jejus kôt ixtō Sawti? E akupÿm rit.” Anhÿrja kôt pa akupÿm ixrit mex kurê kumrêx nê omu. ¹⁴ Hãmri nhùm inhmã: “Nã mê panhîgêjtê nhô Tirtùm na amnhî kaxyw ata. Ate kapêr mar nê hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa kaxyw. Nê ate kaxkwa kamã Kra mex pumunh nê kapêr mar kaxyw. Tã ka xep ham hirã rax kamã omu nê kapêr ma. ¹⁵ Jakamã kêr ka ma mê piitã mê kãm ate omunh xwýnhja jarênh o ari mê hkôt apa. Nê mê kãm kapêr jarênh o mê ahkre ho ri apa. ¹⁶ E tokyx kãnhmã xa nê Jejus mã amnhî jarê nê hkôt amnhî xãm kê anê ate amnhî tomnuj rēnh pa. Hãmri pa apê hkwy hã akrã kumrã ka ma mê kãm kapêr jarênh o ri apa.” Anê.

—Nhùm pre ã ãnãniſti inhmã kapêr anê.

¹⁷ —Tã pa man akupÿn jar Jerujarê hwýr mê awýr mô. Hãmri nê jar Tirtùm mã amnhî jarênh xã hã ixkre kamã kãm amnhî jarênh o ixãm rôm axte mēmoj pumu. ¹⁸ Nhùm Jejus axte ixwýr kato nê xa nê inhmã kapêr nê inhmã: “E inhma. Jerujarê nhô xwýnhjaja kãm ixkapêr mar prãm kêt jakamã kot kaj mê kãm ixkapêr jarê nhùm mê amar kêt nê. Jakamã kwa tokyx akato nê hpãnhã ma nhÿhÿm mô.” Anê.

—Hãmri pa tee ri ã kapêr anhÿrja ã kuma nê kãm: ¹⁹ “Kwa na koja mê inhma Pahihti. Ra mê kot ixte amnhî nhîpêx ã ixpumunh mex. Ixte amnhî nhîpêx tũmta kôt mê kot ixpumunh mex. Na pa pre hte krî piitã hkôt mra nê Tirtùm kapêr o mê ahkre xã hã ixkre kamã mê kot akôt amnhî kaxyw hamaxpêr xwýnhjê pÿnê nê mê htak nê mê hagiênh xã kamã mê hagiê nhùm mê kot ja hã ixpumunh mex. ²⁰ Nhùm mê kot akapêr jarênh o pa xwýnh Estewãw pirta pa pre hã mê omu nhùm ja inhmã mex pa mê kãm mê hinókã jamÿnh o hã mê omunh o xa. Na pa pre ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa. Tã hpãnhã akôt amnhî xãm hãmri nê akôt amnhî nhîpêx o ri ixpa. Jakamã koja mê ixte amnhî nhîpêx nyw ã ijarênh ma nê kãm ixkapêr mar prãm nê.” Anê.

²¹ —Pa pre ã Jejus mã amnhî jarênh anê nhùm inhmã: “Nã. Kêr ka mãmri krîja rùm akato nê ma nhÿhÿm mô. Kot paj hpãnhã

ma Ijaew kêt xwýnhjê hwýr amê ka hpãnhã ma mē hwýr mō nē mē hkôt mē kãm ixkapêr jarênh o ri apa." Anê.

²² Nhũm pre Pawre ã amnhĩ hwýjê mã amnhĩ jarênh anê nhũm mē arĩ mar o kuhê rãhã Ijaew kêt xwýnhjê jarênh ma nē kamã gryk tỳx nē. Ijaew kêt xwýnhjaja kot mē urak nē Tirtũm kapêr marja nhũm mē kãm hprãm kêt jakamã nhũm Pawre ã mē harênh anê nhũm mē kuma nē kamã gryk tỳx kumrêx. Nê gryk xaj kapêr punuj nê kapêr o:

–Kwa mē mãmri apĩti ri. ãm hpĩr mã htãmti kênã. Anê.

²³ Hãmri nê gryk xaj amnhĩ nhĩnókã hwýr nê ho apê nê pyka jamý nê kãnhmã ri ho ahkapê.

Pawre kot pôristi krãhtũm mã amnhĩ jarênh

Atre 16.35-39

²⁴ Hãmri nhũm pôristi krãhtũmja tee ri ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhýr ã mē omu nê mē kapêr ma nê pôristijê mã kapêr nê mē kãm:

–Kwa tanhmã na we jahti amnhĩ tomnuj to nhũm mē ã kamã gryk tỳx anê? E mē tokyx ixkre hwýr ho axã nê mē htak xã ho htak kê mē pamã tanhmã amnhĩ jarênh to. Anê.

²⁵ Hãmri nhũm mē kuma nê ho axã nê htak kaxyw kormã hpre ho xa. Hãmri nhũm pôristi krãhtũm nhõ kôwenatôja mē hkôt axã nê hã mē omunh o xa nhũm Pawre omu nê amnhĩ tã kãm kapêr nê kãm:

–Kwa kormã ixte tanhmã mē amã amnhĩ jarênh to hkêt tã ka mē ixtak kaxyw. Ixpê Ijaew tã mããnen ixpê Rõm nhõ xwýnh kênã. Xã na htem ã Rõm nhõ xwýnhjê nhĩpêx anê? Anê.

²⁶ Hãmri nhũm tee ri ã amnhĩ jarênh anhýrja ã kuma nê pôristi krãhtũmja wýr hprôt nê kãm:

–Kwa taxy pu mē tanhmã ho hkêt nê. Xep kêp Rõm nhõ xwýnh kênã. Anê.

²⁷ Hãmri nhũm tee ri kuma nê Pawre hwýr axã nê kãm:

–Kwa xã ãm hãmri na ka amnhĩ jarê? Xã apê Rõm nhõ xwýnh na ka? Anê.

Hãmri nhũm kãm:

–Tý. ãm hãmri ixte mē amã amnhĩ jarênh kênã. Ixpê Rõm nhõ xwýnh na pa. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm kãm:

–Kwa pa na pa pre amnhĩ to Rõm nhõ xwýnh prãm xaj amnhĩ pãnhã mē kãm amnhírer rax nê. Anê.

Nhũm Pawre kãm:

–Tý nom pa na pa pre amnhĩ pãnhã mē kãm amnhírer kêt nê. Inhĩpêexã hkôt ixpê Rõm nhõ xwýnh na pa. Anê.

²⁹ Hãmri nhũm mē kuma nê tee ri hamaxpêr o kãm ma nê. Nê kãm ma ho hkaga kurê kumrêx. Nhũm mē hkrãhtũm nhõ pahija mããnen kãm ma nê. Kêp Rõm

nhõ xwýnh tã nhũm mē axtem nê kot unênh nê kãx o hkaxpreja mã hamaxpêr nê kãm ma nê. Na htem ã Rõm nhõ xwýnhjê nhĩpêx anhýr kêt nê. Na htem tanhmã mē hkukjêr to nê hprĩ hã mē kuma nê rĩ kormã tanhmã mē hipêx to.

Pawre kot Ijaew xaptãr tũmrejê mã amnhĩ jarênh

Matêwre 23.27-28

³⁰ Tã nhũm apkati nhũm pôristi krãhtũmja Ijaew kwý ho akuprõ. Mêõ patre maati nê patre krãhtũmja nê mē aptãr tũmrejaja nhũm kot mē kãm tanhmã Pawre jarênh to kaxyw mē ho hpikuprõnh pa. Hãmri nê Pawre pê hkaxpre xã rê nê ma mē hwýr o tē nê mē kutã ýr.

23

¹ Hãmri nhũm mē omu nê mē kãm amnhĩ jarê nê mē kãm:

–E ixkwýjaja. Pa mē amã amnhĩ jarê ka mē inhma. Na pa hte Tirtũm nom tãm amnhĩ nhĩpêx o ixpa nê mē pahpê Ijaew mē pahte amnhĩ nhĩpêx kwým ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nê. Anê.

² Hãmri nhũm mē õ patre maati ãnãnisti hõ na pre. Hãmri nê ã Pawre kot amnhĩ jarênh anhýrja ã kuma nê kamã gryk nê. Hãmri nê mē kot mar o kuhê xwýnhjê mã kãm:

–Kwa mē atõ hakwap hkurahti ri. Tãm kot amnhĩ nhĩpêxti hã. Na ãm mē pamã amnhĩ to hêx o xa. Anê.

³ Hãmri nhũm Pawre kuma nê hwýr rĩt nê omu nê kãm:

–Nã ka koja Tirtũm akura kãm ga. Te ate finat Mojes kot ý hã kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx pyrãk tã ri axtem nê ri mē kot ijakwap ixkuranh kaxyw ri mē kãm ixtã amýnê. Anê.

⁴ Hãmri nhũm kuri mē kuhê xwýnhja tee ri ã kãm kapêr anhýrja ã kuma nê kãm:

–Kwa kêp patre maati kênã kot ka kêt ri ã kãm akapêr anê. Anê.

⁵ Hãmri nhũm amnhĩ jaêr pê ja hã kuma nê kãm:

–Kwa ixte ja hã omunh kêt jakamã na pa ã ixtỳx kãm ixkapêr anê. Ixte kêp patre maati hã omunh ronhýx pa ã kãm ixkapêr anhýr kêt nê. Tirtũm kapêr ã kagã htũm kot ja nê mē pamã kapêr kênã. Mē pahte tanhmã mē panhõ pahĩ ho pakapêr punuj to nê mē pamã kapêr. Tã pa ãm ixtỳx ã kãm ixkapêr anê. Anê.

⁶⁻⁸ Hãmri nê hprĩ hã mē kot mar o hkrĩ xwýnhjê pumu. Nhũm mē kamã Satusew nhõ xwýnh kwý nê Parijew nhõ xwýnh kwý. Satusew mē Parijew nhõ xwýnhjaja na htem axpên kwým ri tanhmã mē htykjê jarênh to. Satusew nhõ xwýnhjaja na htem mē htyk nê mē hkarõ mē ro hã mē hapêx o mē hapêx ã mē hkamnhix. Nê Tirtũm kapêr o mē wryk

xwýnh kêt ã mẽ harênh o pa. No Parijew-jaja na hte mẽ kurom mẽ htyk mẽ akupým mẽ htır ã mẽ hkamnhix nê Tirtüm kapêr o mẽ wrýk xwýnh ã mẽ hkamnhix. Nhüm Pawre kot ja hã mẽ omunh jakamã tanhmã hamaxpêr to hãmri nê mẽ kãm kapêr. Na pre Parijew nhö xwýnhjê pyrà nê mẽ htyk nê akupým mẽ htır kôt hamaxpêr nê Tirtüm kapêr o mẽ wrýk xwýnh kôt hamaxpêr. Jakamã mẽ omu nê kãx pê mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

–Nà ijaxwýja ixpê Parijew nhö xwýnh. Nhüm inhĩpêêxã haxwýja kêp Parijew nhö xwýnh. Jakamã na pa hte mẽ apê Parijew nhö xwýnhjê pyrà nê mẽ htyk nê akupým mẽ htır kôt ijamaxpêr. Tã ãm ja pix mýrapê na ka mẽ ixpynê nê ã inhĩpêx anê. Anê.

Hãmri nhüm Parijew mẽ Satusew nhö xwýnhjaja kuma nê ja hã axpên kãm gryk nê. Nê hã axpên mã akir. ⁹ Hãmri nê ra axpên mã ãkêr rax nê. Hãmri nhüm Parijew kwý pê Mojes kapêr o mẽ ahke ho mẽ pa xwýnhjaja kãnhmã kuhê nê mẽ kãm Pawre hã ãprãr kãm hihtýx nê mẽ kãm:

–Kwa pêr tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. Mãn ãm hpimtir kãm na pre ã ri kaxkwa kamã mẽmoj mar anê. Rý apu Tirtüm kapêr o wrýk xwýnh kãm tanhmã kapêr to nhüm pre Tamas wýr pry kamã mar o xa rý ko. Anê.

¹⁰ Hãmri nhüm Satusew nhö xwýnhjaja tee ri Tirtüm kapêr o mẽ wrýk xwýnh kot kãm kapêr ã harênhja ma nê hã axpên mã ãkêr rax nê. Hãmri nhüm pôristi krãhtümja tee ri mẽ kot axpên mã ãkêr ã mẽ omu hãmri nê pôristi mã kãm:

–Kwa mẽ Pawre hwýr tẽ nê mẽ kêp utã nê ma akupým o tẽ nê haxã. Kot ka mẽ ho anhyr kêt nhüm mẽ tanhmã hamaxpêr to nê gryk xãj axpên nhĩhkra kamã hkaxõnh pa. Anê.

Hãmri nhüm mẽ kuma nê hwýr tẽ nê mẽ kêp utã nê akupým o tẽ nê ixkre hwýr ho axã.

Jejus kot Pawre jamaxpêr o hihtýx ã harênh

Atre 18.9-10

¹¹ Tã nhüm kamãt nhüm Jejus tãm Pawre hwýr kato nê kãm:

–Pa Pawre? Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o amnhĩ kamã akahak kêt nê. Kot kaj te ra ate jar Jerujarê kamã mẽ kãm ijarenhta pyrà nê ma krĩ pê Rõm wýr mõ nê krĩ nhö xwýnhjê mã ijarê. Anê.

*Mê kot Pawre hã ãmnênh ã mẽ harênh
Sikün Ximotre 4.18*

¹²⁻¹³ Tã nhüm apkati nhüm Ijaew kwýjaja axpên wýr akuprõ. Memyjaja kêp 40 nê axte hkôt mẽ hkwýjaja axpên wýr akuprõ. Mẽ kot Pawre pĩr kaxyw hã axpên mar kaxyw hã akuprõ nê hã axpên mã amýnê nê axpên mã:

–Tõe. Nà kot puj mẽ hpĩr kaxyw amnhĩ jagri htýx o paxãpkur kêt rãhã kupĩ nê rĩ

kormã apku nê ixkõ. Nà kot puj mẽ ho anê. Ra Tirtüm noo mã mẽ pahte ja hã amnhĩ jarênh kênã. Anê.

¹⁴ Hãmri nê mẽ ma mẽ õ patre krãhtümjê mẽ mẽ ãptãr tũmrejê hwýr mra nê mẽ kãm hã amnhĩ jarê nê mẽ kãm:

–Ot pa mẽ amã amnhĩ jarênh mã mra. Nà kot paj mẽ tã Pawre pĩ. Kot paj mẽ kormã hpĩr kêt ri ixãpkur kêt rãhã kupĩ. Ra mẽ ixte Tirtüm noo mã ja hã amnhĩ jarênh xã hkõt. ¹⁵ Jakamã e mẽ inhã. Kêr ka mẽ axêx rom pôristi krãhtüm mã anê kê apkati kê man mẽ awýr Pawre ho tẽ. Te mẽ ate aprĩ hã hkukjêr kaxyw pyràk o kãm axêx. Koja mẽ kormã mẽ awýr ho hpõk kêt ri pa mẽ unên kupĩ. Anê.

¹⁶ Hãmri nhüm Pawre tãmnhwý mẽ kot ã hã amnhĩ jarênh anhyrja ma hãmri nê ma pôristi xãpênã xã hã ixkrej wýr Pawre hwýr hprõt nê kãm mẽ harê. ¹⁷ Hãmri nhüm kuma nê amnhĩ wýr pôristi krãhtüm nhý hã mẽ hamãr xwýnh ã karõ nê kãm:

–Kwa ma mẽ akrãhtüm wýr ixtãmnhwýta o tẽ kê kãm mẽmoj jarê nã? Anê.

¹⁸ Hãmri nhüm kuma nê ma hwýr o tẽ nê kãm:

–E Pawre na inhã anê pa awýr htãmnhwý ho tẽ. Kot tanhmã amã ujarênh to kaxyw. Anê.

¹⁹ Hãmri nhüm omu nê hpa hã kupy nê o tẽ nê ahte mẽ hkãx ã o xa nê kãm:

–E mãmrĩ inhã mẽmoj jarê pa ama. Mẽmo na ka te inhã harênh kaxyw? Anê.

²⁰⁻²¹ Hãmri nhüm kãm:

–Nà Ijaew xãptãr tũmrejaja na mẽ kot inhĩgêt Pawre pĩr kaxyw hã amnhĩ jarê pa amã harênh o tẽ. Koja xep mẽ hã awý. Xep apkati nhüm ate ma mẽ hwýr mẽ hkukjêr xã hã ixkre hwýr ho amõr nhüm mẽ kot hprĩ hã kot amnhĩ nhĩpêx ã hkukjêr kaxyw. Nom koja mẽ ãm amã amnhĩ to hêx. Koja xep mẽ kêp 40 nê pry kamã kutêp amũxu nê kuhê. Na mẽ ra hã axpên mar pa nê axpên mã: “Kot puj mẽ paxãpkur kêt rãhã Pawre pĩ nê rĩ kormã apku nê ixkõ.” Anhyr o amnhĩ jarê pa mẽ kuma. Jakamã na mẽ kormã ate mẽ hwýr mẽnh kaxyw akãm ama. Kwa mẽ hwýr ho amõr kêt nê. Anê.

²² Hãmri nhüm kuma nê kãm:

–Tõe. Nà na pa ra ama. Mãmrĩ ma akupým tẽ. Nom kêr ka inhmar kumrêx. Kêr ka nhãm mẽhõ mã ja jarênh kêt kumrêx. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

Hãmri nhüm kuma nê kato nê ma akupým tẽ.

Mê kot Ijaew pymaj nhýhým Pawre mẽnh ã mẽ harênh

²³⁻²⁴ Tã nhüm pôristi krãhtümja amnhĩ wýr ý hã pôristi jamãr o mẽ pa xwýnh wa ho hamêxkrut nê wa hã karõ nê wa kãm:

—E wa inhma. Kojã kôt ã kamàt ka wa ma krĩ pè Sejarej wýr Pawre ho mò kè hkà hkĩnh pè pahĩhti Peris wýr pøj.

Nè amnhĩ kôt pòristi ho 200 nè o mò.

Nè kè mè kèp 70 nè kawar ã hkrĩ nè mè akòt mò.

Nè kè mè kèp 200 nè wapo jamý nè mè akòt o mò.

Kè mè ã ohtò rax anè.

Nè Pawre kot kawar ã ýr nè mör kaxyw ka mè kãm hò ho mò.

E kèr ka mè ã axohtò nè hkòt amör anè kè hkà hkĩnh pè pahĩhti Peris wýr pøj. Anè.

²⁵ Hämri nè pahĩhti Peris mã kagã nhüpèx nè kamã kãm Pawre jarè nè kãm:

²⁶ Pa pahĩhti Peris? Xà amex? Ixpè Kraw Risas na pa awýr kagã mè.

²⁷ E ot pa awýr Ijaew pè Pawre mè. Na pre hkwyja kot hpĩr kaxyw unèh tã pa mãänèn kèp Röm nhö xwýnh ã harènh ma hãmri nè hwýr inhö pòristi rè nhüm mè hwýr hpròt nè mè kèp utã. ²⁸ Hämri nè Ijaew xaptär tümrejè hwýr o tè. Mè kot inhmä tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harènh kaxyw. ²⁹ Tanhmã kot amnhĩ tomnuj to nhüm mè kot haxàr rý hpĩr ronhýx ja mex nè. No xep ãm kot mè higétjè kot amnhĩ nhüpèx kòt amnhĩ nhüpèx kèt pix mýrapè na mè kamã gryk.

³⁰ Tã pa mè kot hpĩr kaxyw hã mè harènh ma nè mè umaj awýr kumè. Hämri nè kamã mè gryk xwýnhjè mã ajarè. Jakamã koja mè mèmò arĩgro hã awýr pøj nè tanhmã kot amnhĩ nhüpèx to hã amã harè ka kam ja hã mè ama nè tanhmã ho.

Tã ãm ja pix na pa amã harè. Ixpè Kraw Risas na pa awýr kagã ja mè. Tã mãn ka arĩ ixte amã harènhja ma. Anè.

³¹ Tã nhüm kamãt nhüm mè hkrãhtüm kot mè kãm karö xà hkòt nhüm pòristijaja ma Pawre o mò. Hämri nè krĩ pè áxipat wýr pøj nè kamã amnhüm hikra.

³² Nhüm apkati nhüm mè kot mè hkòt pykap mör xwýnhjaja mè ò pahi kot mè kãm hã karö xà hkòt awjanã nè ma akupým mò nhüm kawar ã mè mör xwýnh pixjaja ma Pawre ho mò. ³³ Hämri nè mò nè Sejarej wýr pøj nè pahĩhti Peris nhĩhkram Pawre jaxã nè kãm kagã ja gò nè awjanã nè ma akupým hapèx. ³⁴ Hämri nhüm Perisa kagã ja py nè omu. Nè omunh pa nè Pawre mã kãm:

—E inhmä amnhĩ jarè. Tanhmã na anhö pyka hixi te? Anè.

Nhüm kãm:

—Kèp Siris. Anè.

³⁵ Nhüm kãm:

—Tòe. Kè mè kot ato kapèr xwýnhjaja pøj pa kormã ixprĩ hã mè kot tanhmã ajarènh to ma mãn. Anè.

Hämri nè ò pòristi mã anè nhüm mè ma Pawre o tè. Ma pahi Erox htyk xwýnh

nhörkwý hwýr o tè nè kamã haxã nhüm hkrĩ ho hkrĩ.

24

Ijaew kot tanhmã Pawre ho kapèr punuj to hã mè harènh

Rukre 21.12-13; Atre 25.7

¹ Tã nhüm arĩgro kèp 5 nè hapèx nhüm Ijaew kwýjaja Sejarej wýr pøj. Mè ò patre maati ãnãnĩsti nè Tetur nè kaxyw mè aptär tümrejaja nhüm mè ma hwýr mò nè pøj. Tetur kèp axiwòkat ã mè yr pè kapèr xwýnh jakamã nhüm mè kot tanhmã Pawre o kapèr punuj to kaxyw pahi Peris wýr amnhĩ kòt o mò. ² Hämri nhüm mè amnhĩ wýr Pawre hã karö nhüm pòristi hapró nè mè hwýr o tèn ho axã. Hämri nhüm Teturja pahĩhti Peris mã Pawre kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã harè nè kãm:

—E pahĩhti inhma. Nã na ka hte tãm mè inhüpèx nè mè ixto mex o apa. Jakamã nhüm hte nhãm pika hkwy nhö xwýnhjaja mè ixkurè kaxàr kaxyw mè ixwýr hpròt kèt nè. Pa htem ixpiitã akukwak ri ijamakètkati nè ixãmnhix inhmex nè ixpa. ³ Nè mè ixkĩnh rãhã ho ixpa. Hèxta waa nè. Mè ixpiitã inhmä akĩnh. ⁴ E kot paj amã awjarè ka inhma. Kot paj ixujarènh o hakotre ka inhma nè tokyx ma akupým tè. ⁵ Nã Pawre na hte amnhĩ tomnuj pix o pa. Kèp Jejus pè Najare nhö xwýnhnta kòt amnhĩ nhüpèx o mè pa xwýnhjè nhö pahi na. Jakamã na hte pyka piitã hkòt mè ixpè Ijaew tanhmã axpèn kaxyw mè ixkryx to ho pa. ⁶ Jãã na pre Tirtüm mã amnhĩ jarènh xã hã ixkre hwýr amnhĩ kòt mè kèp Ijaew kèt xwýnh kwýjè ho agjè nè mè ixpè ixkreja omnu kaxyw mã tã pa mè omu nè unè. ⁷ Tã nhüm pòristi krãhtüm Risasja mè ixpè utã ⁸ nè awýr mè ixte tanhmã amã harènh to xwýnhjè rè. Tã ot pa mè ixkrĩ. Nè ota Pawre nhý. Kam kot amnhĩ nhüpèx ã hukja kè tanhmã amã amnhĩ jarènh to ka ama nè ixte amã harènh xã hkòt tanhmã mar to. Anè.

⁹ Hämri nhüm Ijaew hkwy haxwýja kãm:

—Nã ãm hãmri na ã amã harènh anè pahĩhti. Anè.

Pawre kot pahĩhti mã amnhĩ jarènh

Rukre 21.14-19

¹⁰ Hämri nhüm pahĩhti Peris Pawre mã anè nhüm kot kãm amnhĩ tã aprãr kaxyw kãnhmã xã nè kãm:

—Nã na ka ra inhö pyka kamã mè ixto amnhĩptär mex o atã amgrã xohtò nè pahĩhti. Jakamã na pa pre ate ixkapèr mar kaxyw ã ajarènh ma nè ixkĩnh nè.

¹¹ —E kot paj amã amnhĩ jarè ka inhma. Ham na pa pre Jerujarè hwýr mò nè pøj. Na pa hwýr ixpòx ã ixtã arĩgro pè 12 pix. Kam nè ixtã ixkwýjè kukja nè mè ama. Ixte Tirtüm mã amnhĩ jarènh xã hã ixkre kamã

Tirtüm mā mex o mex ā harēnh kaxyw na pa pre hwyr mō. ¹² No na pa pre nhÿri expēn kaxyw tanhmā ri mē hkryx to hkēt nē. Nē mē ixte Tirtüm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā rÿ kapēr o mē ahkre xā hā ixkre kamā rÿ nhÿri pry kamā tanhmā expēn kaxyw ri mē hkryx to hkēt nē. Ām amrakati ho amrakati. ¹³ Mē kot ā ri ijarēnh anhÿrja amrakati kumrēx. Mēhō kot ā ixte amnhī nhīpēx anhÿr ā ixpumunh kēt tā na htem amnhī krā hkōt amā ijarēnh o hēx. ¹⁴ Na htem mē ixte Jesus kōt amnhī nhīpēx xwÿnhjaja mē ixte amnhī nhīpēx mex kēt ā mē ijarē nom kot anhÿr kēt. Ām mē inhġētjē nhō Tirtüm kapēr nywja kōt na pa hte amnhī nhīpēx mex o ri ixpa rāhā nē. Nhūm ixkwÿjaja htÿx axtem kapēr ō hkōt ixte amnhī nhīpēx o ixpa hā ixkamnhīx no ām kapēr ō hkēt. Ijaxwÿja na pa hte mē urāk nē finat Mojes kapēr ā kagā mar o ixpa. Nē Tirtüm nhÿ hā mē kapēr o mē pa xwÿnh kot kapēr ā kagāja pa hte mē urāk nē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri ixpa. ¹⁵ Nē mē urāk nē Tirtüm kot nhÿrmā akupÿm mē ho htÿr kōt pa hte ijaxwÿja ijamaxpēr tÿx nē. Mē htyk xwÿnh piitāā. Mē kot amnhī to mex xwÿnhjē mē mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjē mē mē ho hpimrāātā akupÿm mē ho htÿrja kōt pa hte mē urāk nē ijamaxpēr tÿx o ri ixpa. ¹⁶ Jakamā na pa hte tām amnhī nhīpēx rāhā nē. Tirtüm noo mā nē mē piitā mē noo mā tām ri amnhī nhīpēx mex rāhā nē.

¹⁷ –Tā na pa pre pyka hkwy hkōt ri ixpa hā itxā amgrā sohtō nē. Hāmri nē mā akupÿm Jerujarē hwÿr ixkwÿjē hwÿr mō. Amarī ixte mē kām kāxore hkwy nhōr kaxyw pa akupÿm mē hwÿr mō. Nē māānēn Tirtüm mā mēmoj nhōr kaxyw. ¹⁸ Hāmri nē mē ixte amnhī nhīpēx xā hkōt pa mē amnhī to mex pa nē ma tēn Tirtüm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hwÿr axā nhūm mē kamā ixpumu. Nom na pa pre ri ixkreja kamā tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Rÿ tanhmā ixkapēr punuj to hkēt nē. Na pa prem ām inhgrēre nē akryk ixkuhé nhūm mē ixpumu. ¹⁹ Pika pé As rūm Ijaew kwÿjaja na prem ixkre kamā ixpumu. Nar mē tāmjaja mān awÿr mra nē tanhmā amā ijarēnh to.

²⁰ –Nē jar mē kot ixto kapēr xwÿnhjaja. Na pa pre mē āptār tūmrejē mā amnhī jarēnh pa nhūm mē inhma nē tanhmā inhmā nē hkēt nē. Kam nē ja hā mē hkukja nē mē ama. ²¹ Rÿ ko. Kojā apu mē amā ām ja pix ā ijarēnh japēr. Na pa pre mē kām ixkapēr nē mē kām: “Na pa hte mē htyk nē akupÿm mē htÿr kōt ijamaxpēr tÿx nē. Tā ja pix mÿrapē na ka prem ixpynē nē ā inhīpēx anē.” Anhÿr o mē kām ixujarēnh jakamā nhūm apu mē hkwyjaja kēp ja omnuj nē. Jakamā kōja apu mē amā ja hā ijarēnh japēr. Nom ja pix jarē.

Anē.

Ā na pre Pawreja pahi Peris mā amnhī jarēnh anē.

Peris mē hprō wa kot Pawre mar ā wa harēnh

²² Tā nhūm pahihiti Peris kot mē kot Jesus kōt amnhī xunhwÿr xwÿnhjē kot amnhī nhīpēx ā mē omunh mex jakamā hāmri Pawre mar pa nē ho kapēr xwÿnhjē mā kām:

–Nā hāmri. Na pa ra mē ama. E mē mamrī ma mra. Kē pōristi krāhtüm Risasja mō nē pōj pa wa ixprī hā mē ate tanhmā harēnh toja ma nē ri kormā tanhmā Pawre jarēnh to. Anē.

²³ Hāmri nē hpānhā pōristi pytar xwÿnh mā Pawre jarē nē kām:

–E mē ma akupÿm ixkre hwÿr o tē nē kamā hamār o apa. No ām kwār māmri āmnhī ri ixkre kamā tanhmā amnhī to ho ri pa. Nē kē hkrāmnhwÿjaja māmri hwÿr mēmoj to mra kē kuku. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma o tē nē akupÿm ixkre hwÿr ho axā nhūm kamā pa ho pa.

²⁴ Tā ra hā apkati grēre nhūm Peris mē hprō wa ma Pawre hwÿr tē. Prō haxwÿja kēp Ijaew. Hixi pé na pre Turujire. Jakamā nhūm wa ma Pawre nhōrkwÿ hwÿr wa tē. Nhūm Peris Pawre hā karō nhūm kato nē wa hwÿr tē nē wa kām awjarē. Tanhmā wa kot amnhī to nē amnhī kaxyw Jesus Kris kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xām prām xāj hprī hā wa kām harē. ²⁵ Nē wa kām:

–Nā na htem Jesus Kris kōt amnhī nhīpēx nē tām ri amnhī nhīpēx o pa. Kām tanhmā amnhī tomnuj to hprām tā ho anhÿr kēt nē. Nē arī Jesus kot amnhī nhīpēx kōt amnhī nhīpēx o pa. Kojā Tirtüm nhÿrmā mē pahpiitā mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa hā mē pahpumunh xā hkōt tanhmā mē pajarēnh to. Mē pahte tām amnhī nhīpēx xwÿnh ā mē pajarē rÿ mē pahte amnhī tomnuj xwÿnh ā mē pajarē. Anē.

Nhūm pre ā Pawre Peris mē Turujire wa kām kapēr anē. Hāmri nhūm Peris tee ri ujarēnhja ma nē kām ma nē. Kot amnhī tomnuj o pa xwÿnh ā amnhī pumu nē ā kām kapēr anhÿrja mar pyma nē. Hāmri nē Pawre mā kām:

–E hāmri. Nā na pa wa ra ama. Mamrī ma akupÿm tēn axā. Kot paj mēmo arigro hā mēmoj to anhÿr kēt nē axte amnhī wÿr atā karō ka axte tanhmā wa inhmā axujarēnh to. Anē.

²⁶ Nē htÿx hamaxpēr o:

–Nā kot paj mēmo arigro hā axte amnhī wÿr hā karō kē ixwÿr tē nē ixte kator prām xāj inhmā amnhīrer japēr. Anē.

Hāmri nē xatā amnhī wÿr hā karō htā no nhūm aa kot kator kaxyw tanhmā kām nē hkēt nē.

²⁷ Tã nhũm amgrã axkrut nẽ hapêx nhũm Pos Pesti pahi Peristi hpãnhã kêp mẽ õ pahi nẽ mẽ ho amnhĩptã. Jakamã nhũm Peris akupÿm õ krĩ hwÿr nojarêt nẽ Pawre mã ìhkra karo hkêt rãhã ma mõ. Na pre hamaxpêr o:

—Nã kot paj Pawre kator nhũm Ijaew ja hã ijarênh ma nẽ ixkamã gryk nẽ. Nã kwãr mẽ hagjênh xã hã ixkre kamã hkrĩ ho hkrĩ. Kot paj kator kêt nẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ kãm ìhkra karo hkêt rãhã ma akupÿm õ krĩ hwÿr mõ. Jakamã nhũm Pawre arĩ ixkre kamã kêp prês nẽ hkrĩ ho hkrĩ.

25

Pawre Rõm wÿr hkrã ã harênh

¹ Tã nhũm pahi nyw Pos Pesti krĩ pẽ Sejarej wÿr mõn pøj. Hãmri nẽ kamã ri pa hã apkati axkrunêpxi pix nẽ ma Jerujarê hwÿr mõ. ² Hãmri nẽ hwÿr pøj nhũm Ijaew kwÿjaja omu nẽ hwÿr mra nẽ kãm Pawre ho kapêr nẽ hã hwÿr kurê kumrêx. Mẽõ patre krãhtũmjê mẽ Ijaew xãptãr tũmrejaja nhũm mẽ hwÿr mra nẽ kãm:

³ —Pa pahĩhti? E ot pa mẽ awÿr mra. Kwa xã kot ka Pawre hã karõ kê man awÿr mõ ka jar kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã hkukja nẽ ama? Anẽ.

No ãm hêx rom ã hã kãm kapêr anẽ. Kot hã karõ nhũm mẽ kot pry hã hpĩr kaxyw nhũm mẽ hêx rom ã kãm kapêr anẽ. ⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa ra Sejarej kamã kêp prês nẽ hkrĩ kênã kot pa kêt amnhĩ wÿr hã karõ. Kot pa tokyx ma akupÿm hwÿr mõ. ⁵ Jakamã kêr ka mẽ axãptãr tũmjaja ma ixkõt mra. Hãmri nẽ Sejarej kamã inhmã tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harênh to pa mẽ ama nẽ rĩ kormã tanhmã harênh to. Anẽ.

⁶ Hãmri nẽ mẽ kamã pa hã apkati grêre nẽ ma akupÿm Sejarej wÿr mõ. Hãmri nẽ hwÿr pøj nhũm apkati nhũm mẽ hkukjêr xã hã ixkre hwÿr tẽ nẽ mẽ kot mẽ mar xã hã mẽ hkrĩ xã kamã nhÿ nẽ amnhĩ wÿr Pawre hã karõ. ⁷ Nhũm mẽ hwÿr o tẽ nẽ ÿr nhũm hkwy kot Jerujarê rũm mẽ mõi xwÿnhjaja kãm hipøk nẽ pahi Pos Pesti mã tanhmã ho kapêr to nẽ ho kapêr punuj tÿx nẽ. Kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã ho kapêr o kuhê. Nom mẽ kot ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omunh kêt tã ãm amnhĩ hkrã hkõt ri tanhmã ho hêx to. ⁸ Jakamã nhũm Pawre tee ri amnhĩ tã mẽ kot ho hêxja ma nẽ kãnhmã xa nẽ Pos Pesti mã amnhĩ tã aprã nẽ mẽ kãm:

—Nã aa ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt. Na pa finat Mojes kot Tĩrtũm nhÿ hã kapêr nhĩrõp ixãm nẽ hkwyim ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nẽ. Nẽ mẽ ixte Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre kamã ri tanhmã ixtÿx ri amnhĩ nhĩpêx to hkêt. Nẽ pahĩhti Sesti kapêrja pa pre hirõp ixãm nẽ tanhmã

amnhĩ tomnuj to hkêt nẽ. Aa ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt kumrêx. Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm Pos Pesti kuma nẽ tanhmã hkukamã hamaxpêr to nẽ hamaxpêr o:

—Kwa nhÿ krĩ kamã kot pa we Pawre kot inhmã tanhmã amnhĩ jarênh toja ma nhũm Ijaew ja hã kãm ixkĩnh japêr? Nã mẽõ krĩ pẽ Jerujarê hwÿr kot paj akupÿm mẽ hwÿr o mõ nẽ kamã mãn hkukja nẽ kuma. Nã ja na mex. Nã kot paj anẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ Pawre mã kãm:

—E xã kot puj ma akupÿm Jerujarê hwÿr mõ pa kamã axte mẽ kot ajarênh ma nẽ tanhmã ajarênh to nã? Anẽ.

¹⁰ Hãmri nhũm kãm:

—Nã jar ixte pahĩhti Sesti nhÿ hã mẽ kot mẽ hkukjêr xã hã ixkre kamã inhÿr nẽ amnhĩ jarênh kênã. Jar na htem mẽ hkukja nẽ tanhmã ri mẽ mar to. Na pa pre tanhmã ixkwÿjê ho hkêt nẽ. Mẽmo kaxyw kot pa akupÿm mẽ hwÿr mõ nẽ axte mẽ kãm amnhĩ jarê? ¹¹ Kop apu pa tanhmã ixte amnhĩ tomnuj to ronhÿx mẽ mãmri ja hã ixpĩ pa mẽ kêp tanhmã ri amnhĩ to hkêt nẽ. Nom mẽ kot ixto hêx pix o ã jarênh anhÿr kênã. Jakamã mẽmo mÿrapê kot kaj mẽ ìhkram ijaxã? E Rõm kãm pahi maati Sesti hwÿr mãn inhmẽ pa kumã mãn amnhĩ jarê. Anẽ.

Pahi Sesti kêp pyka piitã hkõt mẽ ho amnhĩptãr xwÿnh maati jakamã nhũm Pawre kot mar kaxyw hwÿr hkrã. ¹² Hãmri nhũm Pos Pesti kuma nẽ ma tẽ nẽ hã õ kõwenatõjê ma. Hãmri nẽ hã axpên mar pa nẽ akupÿm hwÿr tẽ nẽ kãm:

—Tõe. Nã kot paj pahi maati Sesti wÿr amẽ. Ra hwÿr akrà kênã. Anẽ.

Pos Pesti kot Akrip mã Pawre jarênh

¹³ Tã nhũm apkati grêre nẽ hapêx nhũm pahi hõ pẽ Akripja ma Pos Pesti hwÿr mõ. Tõx Perênis mẽ wa mõ. ¹⁴ Hãmri nẽ wa hwÿr pøj nẽ kuri wa pa hã apkati grêre nhũm Pos Pesti wa kãm Pawre jarê nẽ wa kãm:

—E pa war amã mẽhõ jarê. Na pre pahi Perisja mẽ hagjênh xã kamã mẽhõ jaxã nẽ kormã kator kêt ri nhũm mẽ ãpênh nẽ kator pa hpãnhã ãpênh o amnhĩptã. ¹⁵ Tã ra ma Jerujarê hwÿr mõ nhũm Ijaew nhõ patre krãhtũmjê mẽ mẽ ãptãr tũmrejaja inhmã ho kapêr punuj rax nẽ. Nẽ ixte mẽ kãm hpĩr kaxyw inhmã hã ãmnenh kãm hihtÿx nẽ. ¹⁶ Nom pa mẽ kêp ja kaga nẽ mẽ kãm: “Nã mẽ ixpê Rõm nhõ xwÿnhjaja na pa htem ã mẽ hipêx anhÿr kêt nẽ. Na pa htem mẽ kot ho kapêr xwÿnh noo mã tanhmã hkukjêr to nhũm tanhmã amnhĩ tã ãprãr to pa htem kuma nẽ rĩ kormã tanhmã mẽ ho. No na pa htem kormã mẽ kot tanhmã amnhĩ jarênh to hkêt ri tanhmã mẽ ho hkêt nẽ.” Anẽ.

¹⁷ —Jakamã nhũm prem kaxyw Sejarej wÿr pøj nhũm apkati pa hã mẽ hkukjêr kurê kumrêx. Nẽ mẽ kot mẽ hkukjêr xã hã mẽ

hkrī xà kamā nh̄y nē ixte hkukjēr kaxyw amnhī w̄yr Pawre hā karō. ¹⁸ Na pa pre ijamaxpēr o: “Mān pre tanhmā amnhī tomnuj t̄yx to hā na mē inhmā harēnh kaxyw.” ¹⁹ Anh̄yr ā hkamnhīx tā te kot amnhī to mex xw̄ynh pyrāk. Ām kot mē hkōt amnhī nh̄pēx kēt pix ā nh̄um mē inhmā harē. Nē kaxyw mēhō htyk xw̄ynh jarē. Mē kot kām “Jejus” anh̄yr xw̄ynhja na xep hte mē kām akup̄ym h̄t̄r ā harēnh o pa. Ām ja pix na prem inhmā harē. ²⁰ Pa tee ri ixte nh̄yri ixprī hā tanhmā mē kot harēnh to hā mē mar kaxyw hkukamā ijamaxpēr. Hāmri nē hā Pawre kukja nē kām; “Xā kot puj ma akup̄ym Jerujarē hw̄yr mō pa axte akw̄y kot tanhmā ajarēnh to ma nē rī kormā tanhmā ajarēnh to nā?” ²¹ Anh̄yr tā no nh̄um akup̄ym Jerujarē hw̄yr mōr kaga kumrēx nē amnh̄um Rōm kām pahī maati Sesti jarē. Ixte ma hw̄yr mēnh nh̄um kot kām amnhī jarēnh nh̄um kot mar nē tām tanhmā harēnh to kaxyw. Jakamā pa kormā ixte hw̄yr mēnh kaxyw amnhī xa hā akup̄ym mē hagjēnh xà kamā haxà nh̄um arī hkrī ho hkrī. Anē.

²² Hāmri nh̄um Akrip kuma nē kām:

—Xōwehe? Kwa na pa inhmā tanhmā kapēr to mar prām nē. Anē.

Hāmri nh̄um kām:

—Tōe. Nà kê apkati pa hā karō ka tanhmā kapēr mar to. Anē.

²³ Jakamā nh̄um apkati nh̄um Akrip mē htōx Perēnis wa pahī hā mē ē mex jagjē nē ma mē hkukjēr xà hā ixkre hw̄yr wa tē. Pōristi krāht̄um kw̄jē mē Sejarej kamā mē kot amnhī to rūnh xw̄ynh kw̄jē mē nh̄um mē hw̄yr akuprō. Nh̄um mē piitā Akrip mē htōx wa kēp pahī hā wa ē mex ā wa omu nē wa kamā no pyma nē. Hāmri nh̄um Pos Pesti Pawre hā karō nh̄um mē haprō nē ma mē hw̄yr o tē. ²⁴ Hāmri nh̄um Pos Pesti omu nē Akrip mē htōx mē mē kot mar o hkrī xw̄ynhjē mā kām:

—E pahih̄ti Akrip mē mē apikuprōnh xw̄ynhjaja. Ota Pawre xa. Jerujarē kamā nē jar Sejarej kamā na pre hkwyjaja inhmā ho kapēr rax nē. Hāmri nē ixte hp̄r kaxyw inhmā hā āmnēnh kām hiht̄yx nē. ²⁵ Nom mēmoj m̄yrapē kot pa kēt kupi? Tā nh̄um amnh̄um pahī maati Sesti jarē pa ma hw̄yr mēnh kaxyw. ²⁶⁻²⁷ Nom na htem amarī pahī maati Sesti hw̄yr mē rēnh kēt nē. Na htem kām mē kot tanhmā amnhī tomnuj to hā kagā nē hw̄yr kagā mē ro hā mē kurē. No jahti kot tanhmā amnhī tomnuj toja na ixte omunh kēt. Te inhmā tanhmā kot amnhī tomnuj to hkēt pyrāk. Jakamā na pa mē aw̄yr o tē. Mē ate kapēr mar nē kot tanhmā amnhī tomnuj to hā inhmā harēnh nh̄um ixte hā kagā nē pahī Sesti hw̄yr mēnh kaxyw. Jakamā e mē kam nē hkukja nē ama nē tanhmā mar to. Anē.

26

Pawre kot pahih̄ti Akrip mā amnhī jarēnh

Atre 8.3, 9.1-19, 22.1-21

¹ Hāmri nh̄um Akrip Pos Pesti kot tanhmā Pawre jarēnh toja ma nē Pawre mā kām:

—E māmri mē inhmā amnhī jarē pa mē ama. Anē.

Hāmri nh̄um kuma nē kām amnhī jarēnh kaxyw kànhmā kām ĩhkra pē nē kām:

²⁻³ —Hēxta waa nē. Nà na pa amā amnhī jarēnh kaxyw nē ixkīnh nē pahī Akrip. Ra ate mē ixpē Ijaew kot amnhī nh̄pēx ā mē ixpumunh mex. Nē mē ixte tanhmā amnhī nh̄pēx to hā mē ixte axpēn kukjērta ate hā mē ixpumunh mex. Jakamā na pa amā amnhī jarēnh kaxyw nē ixkīnh nē. E tokyx anojarēt kēt nē inhma. Pa amā ixujarēnh jatur xām kumē ka aprī hā inhma. ⁴ Nà ixkw̄yjaja ra mē kot ixte amnhī nh̄pēx ā ixpumunh mex. Ixp̄rē rūm ixpapx kamā nē māānēn Jerujarē kamā ixte tanhmā amnhī nh̄pēx to ho ixpaja mē kot hā ixpumunh mex. ⁵ Ixpē mē hkwy pē Parijew nhō xw̄ynh kw̄jē hā mē kot ixpumunh. Koja mē apu ja hā amā ijarēnh japēr r̄y ko. Mē ixpē Parijew nhō xw̄ynhjaja na pa htem amnepēm finat Mojes kot Tirt̄um nh̄y hā mē inh̄gētjē mā mēmoj tā karō xà hkōt amnhī nh̄pēx mex o ixkw̄yjē jakre.

⁶ —Amnepēm na pre Tirt̄um mē inh̄gētjē mā tanhmā amnhī jarēnh to. Kot nh̄yrmā mē piitā akup̄ym mē ho h̄t̄r ā amnhī jarē. Tā ixte ja kōt ijamaxpēr pix m̄yrapē na prem kot hā amā ixto kapēr kaxyw aw̄yr ixto mō. ⁷ Mē ixpē Ijaew nh̄gēt piitā na prem Tirt̄um kapēr kōt hamaxpēr o ri pa. Kot nh̄yrmā akup̄ym mē ho h̄t̄r ā amnhī jarēnh kōt hamaxpēr t̄yx o pa. Amnepēm finat jako mē hkra pē 12jaja na prem hkōt hamaxpēr. Nē ixpē mē hkanrēhā mē htāmnh̄y na pa hte ijaxw̄yja ja kōt ijamaxpēr t̄yx rāhā ho ri ixpa. Tā ām mēmoj pixi m̄yrapē na ixkw̄yjaja ā amā ixto kapēr punuj anē. ⁸ Mē kot ixpyrā nē ja kōt hamaxpēr ā amnhī jarēnh tā nh̄um pre Tirt̄um akup̄ym Kra Jejus o h̄t̄r nom nh̄um mē ixkīnhā ja kōt hamaxpēr kēt. Nom Tirt̄um kēp akup̄ym mē pahto pah̄t̄r xw̄ynh kēnā.

⁹ —Amnepēm kormā Jejus kōt ijamaxpēr kēt ri na pa pre ijaxw̄yja mē urāk nē akup̄ym h̄t̄r kōt ijamaxpēr kēt nē. Nē ixt̄yx ijamaxpēr o: “Kot paj Jejus pē Najare nhō xw̄ynh kōt mē kot amnhī xunhw̄yr xw̄ynhjē nh̄pēx kati ho ixpa nh̄um Tirt̄um ja hā ixpumu nh̄um ja kām mex nē.”

¹⁰ —Anh̄yr jakamā pa pre hte tanhmā mē homnuj t̄yx to ho ri ixpa. Jao Jerujarē kamā mē inhō patre krāht̄umjē nh̄y hā mē unē nē mē hagjēnh xà kamā mē hagjēnh o ixpa nh̄um mē kot mē himex kaxyw mē hā inhmā

amnhî jarê nhûm ja inhmâ mex nê. Pa mê harênh ma nê ixkînh nê. ¹¹ Pa pre hte xatâ tanhmâ mê hipêx to nê mê kot Jejus kaga hprâm xâj mê hipêx kati rûnh nê. Tîrtûm kapêr o mê ahkre xâ hâ ixkre piitâ kamâ pa pre hte â mê hipêx anê. Nê mê kamâ inhgryk tÿx jakamâ ma krî hkwyê hkôt mê hapêr o ri ixpa. Â na pa pre mê hipêx anhÿr o ri ixpa.

¹² –Tâ axte ixte mê hkwyêjê pynênh nê mê hagdênh kaxyw ma Tamas wÿr mō. Mê inhō patre krâhtÿmjê nhÿ hâ ma mê hwÿr mō. ¹³ Hâmri nhûm ra kaxkwa nhîpōk ri myt nhÿ pa kormâ pry hâ inhmōr ri kaxkwa rûm mēmo nhîrâja pumu. Nhûm hirâ htÿx o myt jakre nê ixtâ ajêta pa ixkôt ri mê pa xwÿnhjê mê hipōk ri ixkuhê. ¹⁴ Hâmri nê mê inhmâ ma xâj pykap ixrôrōk pa nhûm kaxkwa rûm mēhōj inhmâ kapêr. Mê ixpê Ijaew kapêr o kapêr nê inhmâ: “Pa Sawti? Hêxta waa nê. Kwa mon ka hte axtem nê ixtomnuj tÿx o ri apa? Nom na ka tee ri â amnhî nhîpêx anhÿr kaprÿ.” Anê. ¹⁵ Hâmri pa tee ri kuma nê kâm: “Kwa mê atō na ka â inhmâ akapêr anê?” Anê.

–Hâmri nhûm inhmâ: “Ixpê Jejus na pa amâ ixkapêr. Pa na ka hte ixpê ixkôt mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjê homnuj tÿx o apa ho te pa ixtomnuj tÿx pyrâk. ¹⁶ E kânhmâ xa. Ate inhmâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho apa kaxyw na pa amâ amnhî to amnhîrît. Jarâhâ ate ixpumunh xâ hkôt ate mê kâm ma ijarênh nê mê kâm ixkapêr jarênh o mê ahkre ho ri mê hkôt apa kaxyw na pa amnhî kaxyw ata. Kot paj nhÿrmâ axte awÿr ixkato nê tanhmâ amâ ixkapêr to ka inhma nê ma mê kâm ixkapêr jarênh o ri mê hkôt apa. Ja kaxyw na pa amnhîm ata.” Anhÿr o inhmâ kapêr. ¹⁷ Hâmri nê inhmâ: “E kot paj Ijaew mê Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr amê nê anê mê omunh mex nê nhûm mēhō apîr kêt nê. ¹⁸ Kêr ka ma mê hkôt mê kâm ixkapêr jarênh o ri apa kêj mēhprî hâ kuma. Mê kot amnhî tomnuj kaga nê amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwÿr kaxyw. Hâmri nhûm Tîrtûm ja hâ mē omu nê ixkukwak ri amnhî katut kôt mê kot amnhî tomnuj piitâ rēnh pa nê axte kâm hamaxpêr kêt nê. Hâmri nê mē ho hkra. Koja mē â amnhî nhîpêx anê hāmri nê axte Satanasti nhÿ hâ tanhmâ amnhî nhîpêx to hkêt nê. Pânâ Tîrtûm kôt pix mē amnhî nhîpêx o pa.” Anê.

¹⁹ –Â na pre Pahiiti Jejus inhmâ kapêr anê. Tâ kot kaxkwa rûm inhmâ ixapênh jarênh â karōja pa pre mar tÿx nê hkôt amnhî nhîpêx rāhâ ho ri ixpa pahi Akrip. ²⁰ Jakamâ na pa pre ma mē hkôt mē kâm kapêr jarênh o ri ixpa. Tamas kumrêx hwÿr nê hpānhâ Jerujarê hwÿr nê hpānhâ pika pē Jutej piitâ hkôt Ijaew mē kapêr jarênh o

ri ixpa. Tâ hpānhâ Ijaew kêt xwÿnhjê mē harê. Na pa hte mē kâm ixkapêr o: “Kwa mē ate amnhî tomnuj kaga nê hpānhâ Tîrtûm kôt amnhî xunhwÿ. Hāmri nê hkôt pix mē amnhî nhîpêx o ri apa. Mē piitâ mē kot apê hkwyê hâ mē apumunh kaxyw.” Anê.

²¹ –Âm ja pix mÿrapê na pre ixkwÿjaja ixpynê. Tîrtûm mē amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ ixpynê nê ra mē kot ixpîr kaxyw. ²²⁻²³ Nom na hte Tîrtûm ixtānopxa nê ixto ixihÿtÿx mex rāhâ ho pa pa arî mē kām harênh o ri ixpa. Mê kot amnhî to rûnh xwÿnhjê mē nê mē kēp amrakati xwÿnhjê mē nê mē piitâ mē kām harênh o ri ixpa. Finat Mojes mē Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh o mē pa xwÿnhjaja kot ra hkukamâ tanhmâ harênh to xâ hkôt pa hte mē kām harênh o ri ixpa. Nê mē kâm: “Tîrtûm kot mē pakaxyw am xwÿnhnta na pre amnhî xâ htÿx kamâ hamak kām ty. Tâ nhûm Tîrtûm akupÿm ho htîr. Kumrêx na pre akupÿm ho htîr jakamâ kumrêx na pre tanhmâ mē kām kapêr to ho ri mē hkôt pa. Mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnh piitâ urâk nê nhÿrmâ Tîrtûm mē wa ô krî kamâ htîr tûm nê pa ho pa hprâm xâj mē harênh o pa. Mê ixpê Ijaew nê mēânēn mē apê Ijaew kêt xwÿnhjaja nhûm pre â mē pajarênh anê.” Anhÿr o pa hte mē kām harênh o ri mē hkôt ixpa pahi Akrip. Anê.

²⁴ Nhûm Pawre kormâ kot mē kâm amnhî jarênh par kêt ri nhûm Pos Pesti tee ri tanhmâ Jejus jarênh to hâ kuma nê kâx pē kâm kapêr nê kâm:

–Kwa na ka akrâ axpâ nâ? Pêr ate kaga pumunh tÿx kurê akrâ pipānh pyrâk o ri atÿx â ri mē inhmâ axujarênh anê. Anê.

²⁵ Hâmri nhûm kâm:

–Nâ ixkrâ pipānh kêt. Âm hāmri na pa mē amâ awjarê. ²⁶ Jerujarê kamâ na prem Jejus pî nhûm mē piitâ omu. Tâ nhûm akupÿm htîr hāmri nê hpimxur pē ri pa hkêt nê. Na pre mē ohtō nê akupÿm htîr kām omu. Pahi Akrip ra kot ja mar mex jakamâ na pa ixâmnhix â mē amâ harênh anê.

²⁷ Anhÿr o kâm kapêr hāmri nê pahi Akrip wÿr rît nê kâm:

–Kwa pahi Akrip. Xâ Tîrtûm nhÿ hâ kapêr jarênh o mē pa xwÿnhjaja kot Jejus kukamâ tanhmâ harênh toja kôt na ka hte ajamaxpêr? Nâ ra hkôt ajamaxpêr kēnâ. Ra ixte ajamaxpêr kôt apumunh mex. Anê.

²⁸ Hâmri nhûm tee ri kuma nê kâm:

–Tk. Kwa xâ kot kaj â inhmâ akapêr anê pa ama nê apyrâ nê amnhî kaxyw Jejus kôt ijamaxpêr? Nâ na ka ixte â ate Jejus jarênh anhÿrja kôt ijamaxpêr â ixkamnhix kaprÿ. Anê.

²⁹ Hâmri nhûm Pawre kâm:

–Ko. Kot kaj ixpyrâ nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr pa ixkînh nê. Nom kaxipix kêt. Mē apiitâ mē ate inhmar o akrî xwÿnhjaja

määnēn. Mē ate mē ixpyrà nē Jejus kōt amnhī xunhwýr na inhmā hprām. Ām ixpyrà nē mē apē prés pix na inhmā hprām kēt. Anē.

³⁰ Hāmri nhūm pahi Akripja nē htōx Perēnīs nē pahi Pox Pesti nē mē hkōt mē mōr xwýnhjaja kånhmā kuhē nē ma mrar kaxyw. ³¹ Nē nojarēt nē Pawre hā xypēn mā:

–Kwa tanhmā kot amnhī tomnuj to hkēt kēnā kot kēt mē haxā rý kupī. Anē.

³² Hāmri nhūm Akripja Pos Pesti mā kām:

–Kwa kop apu kot amnhī kaxyw pahi maati Sesti hwýr hkrā hkēt ronhýx pu mē ra kator. Anē.

27

*Mē kot Rōm wýr Pawre mēnh ā mē harēnh
Atre 23.11, 25.12*

¹ Tā nhūm mē pyka pē Itar wýr pahi maati Sesti hwýr Pawre mēnh kaxyw. Itar kamā mē ō krī maati na pre kēp Rōm. Jakamā nhūm Pawre mē mē kot mē hagjēnh xā kamā mē hkrī xwýnh mē ho hpmirāatā ma mē o mra nē pōristi krāhtūm Jurti nhīhkram mē haxār pa. Kot ma Rōm wýr mē o mōr kaxyw. Jurtija kēp Itar kamā mē ō pahi maati hā pōristi krāhtūm nhūm prem ma mē kām mē o mōr kaxyw ĩhkram mē hagjēnh pa. Ixpē Rukre na pa pre inhmā Pawre hkōt inhmōr prām nē mē hā ajēt nē mē hkōt mō.

² Tā pa mē ra inhnojarēt nhūm Aristak haxwýja ma mē ixkōt mō. Pyka pē Masetōn nhō xwýnh na pre. Ō krī pē na pre Tesarōn. Jakamā nhūm ma wa ixkōt mō. Hāmri nhūm pānja nojarēt. Atamix rūm pār nhūm ra As wýr nojarēt pa mē hwýr inhgiēx pa nē ma kamā mō. ³ Hāmri nhūm apkati pa mē krī pē Sito hwýr pōj nē hā pār xi. Nhūm pōristi krāhtūm Jurtija Pawre ho mex jakamā pa mē Sito hwýr pōj nhūm Pawre mā anē pa mē ixkato nē ma ixkrāmnhwýjē hwýr mra nē mē kutā apku nē ma akupým pār wýr mra.

⁴ Tā pa mē axte mō. Nom nhūm kōk mē ixkutā àpēr týx jakamā pa mē umaj juk nē gō hipōk kupu ho mō. Gō hipōk pē Sipeja pa mē upōk rūm ma hkupu ho mō nhūm mē inhnē kōk pē àmnār mex nē. ⁵ Hāmri pa mē mōdō nē pyka pē Siris mē Pāpir wa hakrenh o mō nē pyka pē Ris kamā Mira hwýr pōj nē hā pār xi nē ijapōx pa. ⁶ Hāmri nhūm pōristi krāhtūmja Aresānrir rūm pār pumu nhūm ra Itar wýr nojarēt. Pa mē hwýr inhgiēx kurē kumrēx hāmri nē ma kamā axte mō. ⁷ Hāmri nhūm pānja kōk kutā tee ri mōr prēprēk kaxyw nē ām amnhīm hprī nē mōr ā apkati sohtō nē pa mē tokyx ixpōx kēt nē. Tā Sito hwýr ixāhtēp o mō nom nhūm kōk mē ixkutā hihtýx rax kumrēx. Jakamā pa mē juk nē gō hipōk pē Kret jatur xā jahpa nē ma kape hā mō nhūm mē inhnē kōk pē àmnār mex nē. Hāmri pa mē ma Sarmōn jakrenh

o mō ⁸ nhūm pār kōk kutā amnhīm hprī nē kape hā mō. Pa mē mō nē jatā Rasej tā pār nhīkwý xā mex wýr pōj nē kamā pār xi. ⁹ Nom pār kot amnhīm hprī nē mōr jakamā nhūm ra kōk xàpēr týx nē kamā kry htýx ā mytwrý mē ixtā kato. Mytwrýja ā mē kot kōk xàpēr týx pymaj nhýhým pār kām mrar kēt. Jakamā nhūm Pawre tokyx mē inhmōr nē pār nhō xwýnhjē mā kapēr kām hihtýx nē mē kām:

¹⁰ –Kwa pu mē jar kōk xàpēr týx jamār o ri papa nā. Kē kōk mē kry htýxja hapēx pu mē rī kormā axte mō. Kot puj mē anhýr kēt nē kōk xàpēr týx kām mō nhūm nhýri pānja mē pahpē axā nhūm gō mē apē mē akukrēx o hapēx pa. Pu mē pajaxwýja axkaprā.

¹¹ Anhýr o mē kām kapēr tā no nhūm mē kuma nē ām kuma. Pār pām mē pār o mrar xwýnh wa nojarēt týx nē kapēr ma nē ām kuma. Nhūm pōristi krāhtūm wa nojarēt ā wa kuma nē haxwýja Pawre mar kēt nē. ¹² Nhūm mē kot pār nhīkwý xā mex jarēnhja mē kot mex ā harēnh tā mē kēp omnuj nē. Hā na wrýk nē kōk xàpēr týx nhūm mē kēp omnuj týx nē. Jakamā nhūm mē piitā Pawre rom ra nojarēt nē. Mē kām tokyx krī pē Wēnīs wýr hpōx prām jakamā nojarēt týx nē. Gō hipōk pē Kret kamā na Wēnīsja. Nē kamā kōk xàpēr týx kēt jakamā nhūm mē hwýr nojarēt nē axpēn mā:

–E kwa pu mē tokyx Wēnīs wýr mō nē kamā mān kōk xàpēr týx japēx jamār o papa. Anē.

Hāmri nē piitā hwýr nojarēt.

Kōk kot pār o àpēr týx ā harēnh

¹³ Tā nhūm kahpa hkōt kōk xàpēra katāt kōt kawax pē apē nhūm mē kamā ama nē axpēn mā:

–E hāmri. Tokyx pu mē mō. Anē.

Jakamā pa mē pār o htýx xā ho api nē axte mō. Ma gō hipōk pē Kret jakār ā mō. ¹⁴ Puh nhūm na wrý nē kōk àpēr týx kumrēx. Mē kot kām “kōk xàpēr týx maati” anhýr xwýnhja gō hipōk rūm mē ixto àpēr týx kumrēx o mō. ¹⁵ Hāmri nē mē ixkutā àpēr týx nhūm pār tee ri kutā hkarōt. Pa mē kormā Wēnīs wýr ixpōx kēt ri ra ho awjanā nhūm amnhī krā hkōt kōk kōt mō. ¹⁶⁻¹⁷ Hāmri nē mō nē gō hipōk pē Krawti jahpa nē hakār ā mō nhūm mē inhnē kōk pē amýtā nhūm amnhīm hprī nē kawax pē apē. Hāmri pa mē pār krare kot mē ixkōt mōr xwýnhja pa mē kumý nē pār rax kām kumē. Ra kamā gō rax tā pa mē ixkarōt týx nē nē hkapiř pa nē ho api nē pār rax kām kumē nē ho htýx. Hāmri nē hpānhā kōk xàpēr týx pymaj pār rax kaxpre hpa. Hāmri nē kōk kot pykahti grā maati pē Sirteja wýr pār mēnh nhūm kot amnhī to pykahti xām o htēm pymaj nhūm mē kot ho mrar xā hā kupēxē rax o wrý nhūm pār amnhī krā hkōt ma kōk kōt mō.

¹⁸ Tã nhũm apkati nhũm kôk arĩ mẽ ixpê pãr o ãpêr tỳx nê arĩ na wrỳk rax rãhã nê. Jakamã pa mẽ pãr ãr pymaj nê mẽ hikukrêx kwỳ gôx kãm rênh pa. Kaxkritre nê ãr kêt kaxyw.

¹⁹ Tã nhũm apkati pa mẽ hpãnhã pãr kre kamã ri nê hikukrêx kwỳ rê nê gôx kãm kurê. ²⁰ Nhũm kôk arĩ ãpêr tỳx kumrêx ã apkati xohtô nê. Nê na wrỳk rax rãhã jakamã pa mẽ kanhêti pumunh kêt nê myt pumunh kêt o mẽ ixtã apkati xohtô rax kumrêx. Hãmri nê tee ri ahkapi nê tee ri amnhĩ kukamã ijamaxpêr. Nê ixytãr par pix kukamã ijamaxpêr o ixkaprĩ nê ixkrĩ.

²¹ Hãmri nê mẽ inhmã ma xãy ixãpkur kêt ryy nê. Hãmri nhũm Pawre tee ri ja hã mẽ ixpumu nê pãr nhô xwỳnh wa kãm kapêr nê wa kãm:

—Kwa na pa pre tee ri Kret kãm man mẽ pamôr nê war amã ixkapêr. Kop apu mũtar mãn mẽ kuri arĩ ri mẽ hkôt mẽ papa ronhỹx pu mẽ pajamakêtkati nê paxãmnhĩx ri papa. Tã nhỹx pu mẽ ri mẽ hikukrêxja gôx kãm rênh par kêt nê. ²² Nom kwa kër ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Kot puj mẽ pahô pahtyk kêt nê. ãm pãrja pix koja axã nê hapêx. ²³ Ixpê Tĩrtũm krajê hõ na pa. Na pa hte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. Jakamã na pre kamãt ja kamã ixwỳr kapêr o wrỳk xwỳnhjê hõ mẽ nhũm ixwỳr wrỳ nê inhmã awjarê ²⁴ nê inhmã: “Pa Pawre? Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o amã ma hkêt nê. Kot kaj akã hkĩnh pẽ ma Itar kamã Rõm wỳr mō nê pōj nê pahi maati Sesti pumu nê kãm amnhĩ jarê. Jakamã koja Tĩrtũm akôt mẽ mōr xwỳnh piitã omunh mex nê ka mẽ atō tanhmã amnhĩ to hkêt nê.” Anê.

²⁵ —Ã kot inhmã kapêr anhỹr jakamã kwa mẽ amnhĩ to htỳx nê tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnh kot inhmã ujarênh xã hkôt koja Tĩrtũm ã mẽ panhĩpêx anê. Ixte ja hã omunh mex kênã. ²⁶ Kojã xep kôkja nhỹri gô hipók ã pãr krakrak pa. Nom mẽ papajaja kot puj mẽ pahkã hkĩnh pẽ hwỳr pahpôx pa. Anê.

²⁷ Tã pa mẽ mōõ nê ã inhmōr anhỹrja ã ixtã semãn axkrut nê ra gô rax pẽ Ariax kôt axã. Kamãt kãm hkôt axã nhũm kôkja arĩ pãr o apêr tỳx rãhã ho mō. Hãmri nhũm kôt ã kamãt nhũm pãr o mrar xwỳnhja ra pãr kot pykahti grã htêp ã hkãmnhĩx. ²⁸ Jakamã nhũm mẽ gô xupỳm pumunh xã ho gô pumu nhũm upỳm kêp 36 met. Hãmri nhũm hã ahtũmre nê axte omu nhũm ra hpãnhã kêp 27 met pix. Jao ra pãr kot gô kôkwe htêp o mōr ã omu. ²⁹ Hãmri nê kot kên kuranh nê hã pikrakrak pymaj katê rũm ho htỳx xã ho 4 nê gôx kãm kurê nhũm arĩ ajêt. Hãmri nhũm mẽ tokyx kãm arĩgro hprãm o arĩgro mã nojarêt o hkrĩ. ³⁰ Hãmri nhũm pãr kãm mẽ ãpênh xwỳnhjaja tanhmã hamaxpêr to

nê hêx rom pãr krare ho wrỳk o tẽ. Mẽ kot mẽ ixrer nê ahte xarmã mōr nê rêr nê tokyx gô hipók wỳr hpôx kaxyw. No ãm hêx rom te mẽ kot axte pãr krã rũm ho htỳx xã hõ mẽnh kaxyw pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê kaxyw ho wrỳk o tẽ. ³¹ Nom nhũm Pawre mẽ hamaxpêr ã mẽ omu hãmri nê pōristi mẽ mẽ hkrãhtũm mã mẽ harê nê mẽ kãm:

—Kwa koja mũjjaja mẽ pare nê ahte pãr krare kamã xarmã mōn rê ka mẽ apikaprãr pa kãm ga. Anê.

³² Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nê mẽ hwỳr hprôt nê mẽ kêp pãr krare pẽ hkaxpre xã jakã nhũm gôx kãm tẽm nê ma gô hkôt hkaprỹn mō.

³³ Tã hãmri nhũm ra myt kator o mō nhũm Pawre akupỳm mẽ piitã mẽ ho mẽ hamaxpêr o hihtỳx kaxyw mẽ kãm:

—Kwa na ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o akaprĩ nê axãpkur kêt o atã semãn axkrut. ³⁴ E pu mẽ mẽmoj krê nê ho amnhĩ xihtỳx. Kot puj mẽ pahô pahtyk kêt nê. ãm hãmri na pa mẽ amã ixkapêr. Anê.

³⁵ Hãmri nê mẽmoj py nê mẽ noo mã Tĩrtũm mã harê nê hkur o xa ³⁶ nhũm mẽ ja hã omunh xã hkôt akupỳm tãm hamaxpêr o mō. Hãmri nê amnhũm mẽõ hkwỳ jamỳ nê kumê kuku. ³⁷ Pãr kãm mẽ inhmōr xwỳnhjaja na pa prem ixpê 276. ³⁸ Tã pa mẽ ra ixãpkur pa. Hãmri nê pãr kaxkrit kaxyw mẽ apkur xã hã mẽmoj y jakrêxja gôx kãm hkapĩr pa.

Pãr mẽ kêp pikrakrak ã harênh

³⁹ Tã nhũm ra myt kator mex nê nhũm mẽ amnhĩ kukamã gô hipók pumu nê axpên mã:

—Kwa nhỹ pika na mũj wehe? Anê.

Hãmri nê nhỹri hakãx ã amnhĩm nōr xã mex pumu nê hwỳr pãr o mōr kaxyw hã axpên ma. ⁴⁰ Hãmri nê kaxyw pãr o htỳx xã jakã nhũm axrê nê gôx kãm rōrôk pa. Nê pĩ ho pãr o juk xã nhô xê xãja nhũm mẽ mããnênh krãhta. Hãmri nê akupỳm mrar xã hã kupêxê nhô nhũm kôk ho hikot nê ma gô jakãx wỳr o mō. ⁴¹ Nom nhũm pãr kormã hakãx pẽ awry hã mōr ri amnhĩ to kokwe kura nê pyka nhũmōk ã nō nhũm mẽ tee ri kot hkaxãr nê akupỳm gô xupỳm mã mẽnh kaxyw. Nom nhũm gô kot pãr nhĩxô htak tỳx kurê nhũm mẽ ixpê pikrakrak par o mō. ⁴² Jakamã nhũm pōristijaja tee ri omu hãmri nê ra mẽ kêp prêsjê nhũmex kaxyw. Mẽ kot gôx kãm rōrôk nê gô hipók wỳr hpa ho nana nê mẽ kêp pikunor pymaj kot mẽ hũmex kaxyw. ⁴³ Nom nhũm mẽ hkrãhtũmja kãm Pawre pĩr prãm kêt jakamã ja nê mẽ hkurê nê mẽ inhmã:

—E mẽ ate apa ho gô rênh mex xwỳnhjaja. Akumrêx mra nê mrō nê ho nana ho mra nê rê. ⁴⁴ No mẽ ate apa ho nana punuj

xwýnhjaja kêr ka mē tapti rý pàr kukrêx ô moy nê hã ajêt nê hã ma mōn rē. Anê.

Hāmri pa mē ā amnhī nhīpêx anê nê ixpi-itā ixxã hkīnh pē ixrêr pa.

28

Gô hipók pē Maw kamā mē pa hã mē harênh

Makre 16.17-18

¹ Tã pa mē ixpiitã ixxã hkīnh pē ixrêr pa. Nhũm gô hipók ā mē pa xwýnhjaja mē inhmã gô hipók nhīxi jarê nhũm xep kēp Maw. ² Nhũm Maw nhô xwýnhjaja mē ixto mex nê. Nhũm axte na wryk rax nê nhũm kry htýx kumrêx nhũm mē ixxkamã ukapri nê mē inhmã kuto nê mē inhmã kapêr mex nê. ³ Hāmri nhũm Pawre kuwy kaxyw ri pi kawrà ho mra nê kuwy hwýr o tē nê hã haxwýr o xa. Hāmri nhũm kagã xoprê ô wēnén xihýtýxja kuwy kagro pymaj pi rũm kato nê ihkra hã kunha nê hã àpêr o ajêt. ⁴⁻⁵ Hāmri nhũm Pawre omu nê amnhī nê ho apê nê kuwy kamã kumê nhũm kamã tēm nê xêt pa. Hāmri nhũm gô hipók nhô xwýnhjaja tee ri ja hã omu nê axpên mã:

—Kwa ga mēmyti mũj pumu. Mãn kēp mē hpar o pa xwýnh na. Hã na kagã ô wēnén xihýtýxta kunha. Nã koja ty nê rī amnhī pumu. Ra hkã hkīnh pē gô rũm mē pahwýr rêr tã koja tã ty kãm ga. Anê.

⁶ Hāmri nhũm mē tee ri kot tanhmã amnhī to hã hkamnhīx nê hamãr o kuhê. à htýx nê ihkra hikot rý htyk kurê kumrêx à hkamnhīx tã nhũm tanhmã amnhī kamã hamak to hkêt nê. Am htýx ri hkīnh nê kapêr nê hpikunhar o ri mra. Hāmri nhũm mē tee ri omu nê axpên mã:

—Kwa tanhmã kot amnhī tore hã. Kēp mē hpar o pa xwýnh kêt. Mãn kēp kaxkwa kamã mēpahpãmjê hō nã? Hã na kagã kunha nhũm tanhī to hkêt nê. Anê.

⁷ Nhũm gô hipók ā mē ô pahihiti pē Puptija. Ôrkwý hã jawý jakamã nhũm amnhī kôt mē ixwý pa mē ma hkôt mō nê kuri hkôt ixpa ho ixtã apkati axkrunêpxi nhũm mē ixto mex nê. ⁸ Nhũm ra Pupti nhīpêxã kēp à nê nō. Kã kagro htýx nê haók. Hāmri nhũm Pawre hwýr tē nê omu nê hã ihkra xi nê ho Tirtũm wý nhũm akupým ho mex kurê kumrêx. ⁹ Hāmri nhũm gô hipók nhô xwýnhja harênh ma nê Pawre hwýr mē à xwýnh piitã o mra nhũm mē omu nê Tirtũm nhý hã akupým mē ho mex pa. ¹⁰⁻¹¹ Hāmri nhũm gô hipók nhô xwýnhjaja mē ixto mex rax nê.

Pawre axte Rôm wýr nojarêt à harênh

Rômãn 1.10-12, 15.30-32

Tã pa mē gô hipóota kamã ixpa hã mytwry axkrunêpxi. Hāmri nhũm kók xàpêr týxta hapêx pa mē axte inhnojarêt nê ma mō. Pàr ô kamã hpãnhã mō. Aresãnrir rũm pãrja pa mē hpãnhã kamã mō. Mē kot kãm “sãnti

pihpo” anhýr xwýnhhta kamã. Na pre gô hipók kamã haxwýja kók xàpêr týx hapêx jamãr xa hã hikwý htã ra axte nojarêt. Hāmri nhũm gô hipók nhô xwýnhja ma mē inhmōr xã hã mē inhmã mē ixàpkur xã hkwy nhōr rax nê. Hāmri pa mē pàr wýr inhjêx pa nê ma kamã mō. ¹² Mōō nê Sirakus wýr pój nê hã pàr xi. Hāmri nê krīja kamã mē ixtã apkati axkrunêpxi nê axte mō. ¹³ Mōō hāmri nê Rekre hwýr pój nê hã pàr xi. Hāmri nê kamã mē ixtã apkati. Nhũm ra kahpa hkôt kókja kawax pē àpêr mex jakamã pa mē ma hkôt mō. Nê mē ixtã apkati axkrut nê Potew wýr pój nê hã pàr xi. ¹⁴ Hāmri nê pàr rũm ijpáj nê krī kamã Jejus kôt mē ixtô nê htōx kwýjê pumu nhũm mē amnhī wýr mē ixwý. Pa mē ma mē hkôt mra nê mē hkôti ri ixpa hã ixtã ũ semãn. Hāmri nê ma Rôm wýr hpãnhã ixpar o mō. ¹⁵ Hāmri nê kormã amým inhmōr ri nhũm Rôm kãm Jejus kôt mē ixtô nê ixtōxjaja mē ijarênh ma nê man mē ixkutã mra. Ma krī pē Praxsi Apja mē “Wên Pijakrunêpxi” anhýr xwýnh jarênhja wa hwýr mē ixkutã mra. Hāmri pa mē axpên kaxpa nhũm Pawre mē omu nê hkīnh nê. Nê mē hã Tirtũm mã amnhī jarê nê kãm:

—Pa Tirtũm? Nã am hāmri na ka mē ixkutã jajê rē. Na pa mē omu nê ixxkīnh nê. Nã amex o amex Tirtũm. Anê.

¹⁶ Hāmri pa mē ma mē hkôt Rôm wýr mō nê pój. Jatã Itar kãm Rôm wýr pój. Hāmri nhũm pôristi krãhtũm Pawre mã:

—E kot paj mē hagjênh xã kamã ajaxàr kêt nê. Kot kaj amã nhýri ixkre kamã apa hprãm nê mamri kamã apa. Nom koja pôristi hō akôt pa ho pa.

Anhýr jakamã nhũm nhýri ixkre kamã pahihiti Sesti kot mar kaxyw kamã hamak o pa.

Pawre kot Rôm kamã tanhmã amnhī nhīpêx to hã harênh

Atre 17.5-6

¹⁷ Tã nhũm Pawre Rôm kamã hã apkati axkrunêpxi nê amnhī wýr Ijaew xãptãr tũmrejê hwý nhũm mē hã akuprô nhũm mē kãm amnhī jarê nê mē kãm:

—E ixkwýjaja. Pa mē amã amnhī jarê ka mē inhma. Nã na pa pre mē panhigêtjê kapêr nhīrôp tanhmã ixãm to hkêt nê rý ixte tanhmã mē pahkwýjê hō hto hkêt tã nhũm mē pahkwýjaja amarĩ ixpynê. Jeru-jarê kamã ixpynê nê Rôm nhô xwýnhjê nhīhkram ijaxã. ¹⁸ Hāmri nhũm mē ixte amnhī nhīpêx ā ixxkujja nê tee ri mē kot mēmoj mýrapê ixpir kaxyw tanhmã ixxkujêr to kapry. Jakamã nhũm mē kãm ixkator prãm nê. ¹⁹ Nom nhũm mē pahkwýjaja kãm ja mex kêt jakamã pa pre jar pahĩ maati Sesti kot ixte kãm amnhī jarênh à inhmar kaxyw amnhũm harê nê man hwýr mō. Kot

paj tanhmā kām mē pahkwjýjê ho ixkapêr punuj to hkêt nê. Âm ixte amnhî tâ tanhmâ mar to hpix kaxyw na pa hwýr mō.

²⁰ –Tâ pa amnhî wýr mē awý. Ixte mē amâ amnhî jarênh kaxyw. Mē pahkaprî xwýnhhta. Mē pahte kormâ kamâ pajamak o papa xwýnh Jejusta. Âm ixte amnhî kaxyw hkôt ijamaxpêr pix mýrapê na prem â kâx o ixkaxpre anê. Anê.

²¹ Hâmri nhûm mē kuma nê kām:

–Nâ jar tanhmâ ajarênh kute hkêt. Na pre Jutej kamâ mē pahkwýjaja tanhmâ ajarênh to hâ kagâ nê mē ixwýr mēnh kêt nê. Nê ham mē kurûm mē hpôx xwýnhjaja na prem tanhmâ mē inhmâ ajarênh to hkêt nê. ²² No na xep hte pyka piitâ hkôt mē kām mē ate Jesus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê kurê nê. Na pa pre mē ajarênh ma nê mē inhmâ axujarênh mar prâm nê. Anê.

²³ Hâmri nhûm mē kot mar kaxyw arîgro hta.

Tâ nhûm mē kot arîgro hyr kato nhûm mē Pawre nhôrkwý hwýr pikuprônh rax nê nhûm mē kām awjarê. Mē kām ujarênh ry nê. Nê ho kamât. Nê mē kām:

–Nâ mē pahte amnhî wýr kamâ pajamak o papa xwýnh Jejusta. Kot kaj mē atō amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xâm nhûm Tirtûm ja hâ apumu nê ato hkra. Anê.

Nhûm pre â mē kām kapêr anê. Nê finat Mojes kot Tirtûm nhý hâ Jesus kukamâ tanhmâ hâ kagâ htoja nhûm mē kām harê. Nê Tirtûm nhý hâ kapêr jarênh o mē pa xwýnhjaja kot tanhmâ hâ kagâ htoja nhûm mē kām harê. ²⁴ Hâmri nhûm mē hkwyjaja kuma nê hkôt hamaxpêr nê amnhî kaxyw Jesus kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwý. No nhûm mē hkwyjaja kuma nê âm kuma nê kām axte mar prâm kêt nê.

²⁵⁻²⁹ Jakamâ kânhmâ kuhê nê nojarêt nhûm Pawre mē kām:

–Nâ amnepêm na pre Tirtûm finat Ijaisti mâ tanhmâ kapêr to. ý hâ kot mē panhîgêjtjê mâ tanhmâ kapêr jarênh to kaxyw. Tirtûm Karô nhý hâ kot mē kām kapêr nê tanhmâ mē harênh to kaxyw. Te Tirtûm tâm mē kām kapêr pyrâk mē kām kapêr. Nê âm hâmri tanhmâ mē pahkwýjê jarênh to. Na pre mē kām:

E Ijaisti. Kêr ka ma akwýjê hkôt ri mē kām tanhmâ ixkapêr jarênh to ho ri apa.

Nê mē kām: “Kot kaj mē ajamak o axumar týx tâ aprî hâ ixkapêr mar kêt nê.

Nê mē ano ho arît týx tâ aprî hâ ixte amnhî nhîpêx â ixpumunh kêt nê.

Mê amâ ixkapêr mar prâm kêt jakamâ te mē ate mar pymaj amnhî jamak pro pyrâk o amnhî nhîpêx o ri apa.

Nê mē amâ ixte amnhî nhîpêx â ixpumunh prâm kêt jakamâ te mē ate ixte amnhî nhîpêx â ixpumunh pymaj te mē

anomnhôt pyrâk o amnhî nhîpêx o ri apa.

Jao amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt nê. Kop mē amâ ixkapêr mar prâm ronhyx ka mē aprî hâ inhmar týx nê.

Nê aprî hâ ixte amnhî nhîpêx â ixpumunh mex nê.

Jao amnhî tomnuj kaga hpa nê ixkôt amnhî xunhwý.

Pa ja hâ mē apumu nê mē ato mex nê. Tâ ka mē â amnhî nhîpêx anhýr kêt nê.”

Anhýr o kêr ka mē kām ixkapêr jarênh o ri mē hkôt apa Ijaisti. Anê.

Na pre â Tirtûm mē panhîgêjtjê kaxyw Ijaisti mâ kapêr anê nhûm ô ri mē kām ujarênh o pa nê mē pamâ hâ kagâ. Jakamâ kwa mē okora. Kêr ka mē jajê pyrâ nê â amnhî nhîpêx anhýr hkêt nê. Kwa mē inhma nê inhmar týx nê. Ijaew kêt xwýnhjaja kot kapêr marja na ra Tirtûm kām hprâm nê. Jakamâ kwoja mē hwýr mē kot kapêr jarênh o mē pa xwýnh kwýjê rê nhûm mē hkôt mē kām ujarênh o pa nhûm mē kuma nê mē akurom kām mar prâm nê. Anê.

Hâmri nhûm mē kuma nê hapôx pa nê ma akupým axpên mâ panhîgêjtjê kaxyw jarênh to ho mra. ³⁰ Hâmri nhûm pahî maati Sesti tokyx amnhî wýr Pawre hwý nê tanhmâ mar to hkêt nhûm ôrkwý kamâ kêp prês nê pa ho hâ amgrâ axkrut. Nê tâm ôrkwý pânha mē kām amnhîre. Nhûm pre krî nhô xwýnhjaja ohtô nê hwýr mra nhûm amnhî wýr mē omu nê hkînê nê. ³¹ Na pre hte amnhî wýr mē kuwý nê mē kām Tirtûm kapêr jarênh o hkrî. Mē kot Tirtûm Kra Pahîhti Jesus Kris kôt amnhî xunhwýr nhûm Tirtûm kot ja hâ mē omunh nê amnhî katut kêt mē kot amnhî tomnuj rênh par nê mē ho hkra hâ mē kām ujarênh o hkrî. Nê mē kot hkôt amnhî xunhwýr xwýnhjê jahkre. Tanhmâ mē kot Jesus kôt amnhî nhîpêx mex to ho pa hâ mē kām karô ho hkrî. Hâmri nhûm mēhō ja nê tanhmâ kām kapêr to hkêt nê.

Tâ âm ja pix Teopre. Ixpê Rukre na pa awýr kagâja nhîpêx nê kumê. Nê kamâ amâ tanhmâ mē pahkwýjê jarênh to. Tâ âm ja pix na hapêx.

Rõmân Pawre kot Rõm kãm Jejus kõt hkwyjê hwýr kagã nê mênh

Kagã ja na pre Pawre hipêx. Kêp Jejus nhý hã mē ahkre ho pa xwýnh na pre. Na pre hte mry kã ho ixkre nhípêx nê mē kãm ho wênê ho mē hkõt pa pē mē piitã mē kãm Tirtüm kapêr jarênh o pa. Tã krí pē Rõm kamã mē kot Jejus kõt amnhí xunhwýr xwýnhjê hwýr kagã ja nhípêx nê mē hwýr kumê. Kormã ma mē hwýr mör nê mē omunh kêt ri.

Nê Jejus kêp Tirtüm mã tanhmã mē pajarênh to xwýnh ã nhüm pre mē kãm harê nê hã kagã. Jejus kot mē pahte amnhí tomnuj pãnhã mē panê htyk jakamã na hte Tirtüm mē pahte hkõt amnhí xunhwýr ã mē pahpumu nê Jejus kukwak ri mē pahte amnhí to mex xwýnh ã mē pajarê.

Nê Tirtüm Karõ nhý hã mē kot amnhí nhípêx nyw nê hamaxpêr nyw o pa hã nhüm Pawre mē kãm karõ nê hã kagã. Á na pre mē kãm mēmoj jarê nê hã kagã anê. Nê hã kagã ho:

¹ Pa Rõm nhõ xwýnhjaja? Xã mē amex? E ot pa mē awýr kagã nhípêx nê kumê. Tirtüm na pre mē akaxyw ixãm. Ixte mē amã Jejus kot tanhmã mē panê amnhí nhípêx to hã harênh o ri ixpa kaxyw. Na pre ixpê Pawre hã ixpumu nê ixãm. Jakamã na pa ã mē awýr kagã nhípêx nê mênh anê. Ixte Jejus nhý hã mē ahkre ho ri ixpa xwýnh na pa. Na pa hte kãm tanhmã amnhí nhípêx to ho ri ixpa. Tã ã mē awýr kagã nhípêx nê mênh anê.

² Amnepê m na pre Tirtüm nhý hã kapêr jarênh o ri mē pa xwýnhjaja mē pakukamã mē panhigêjtê mã Jejus kukamã tanhmã harênh to ho ri pa. Nê mē kãm kapêr jarênh o mē hkõt pa nê mē kãm:

–Koja nhýrmã Tirtüm mē pahpiitã mē panê tanhmã kot amnhí nhípêx to mã xwýnh mē nhüm mē hpiitã hprí hã harênh ma nê omu. Anê.

Nhüm prem ã Jejus kukamã mē kãm harênh anhýr o ri mē hkõt pa. Tirtüm kapêr ã kagã htüm kamã harênh xã hkõt tanhmã mē kãm harênh to. ³ Tirtüm Kra Jejus Krisja na pre mē kãm harênh o ri mē hkõt pa. Mē panhõ Pahihti na. Kêp Tirtüm Kra htã na pre mē pahpyrã nê i ho amnhí nhípêx nê wrý nê katorxã nhõxã hkre rüm kato. Jakamã kêp Tirtüm Kra pix kêt mãânên katorxã hkõt kêp higêt Tawi hkanrêhã htãmnhwý.

⁴ Kêp Tirtüm Kra htã nhüm prem axtem nê tanhmã hamaxpêr to nê kupí. Nom nhüm Tirtüm kêp amnhí Kra hã akupým ho htír. Jakamã na pu htem harênh ma nê kãm pajamaxpêr o:

–Jesús kêp Tirtüm Kraa. Mē kot kêp hpír tã nhüm akupým ho htír. Jakamã nhüm Tirtüm pyrã nê hihtýx o hihtýx. Anê.

⁵ Tã ã Tirtüm kot Kra nhípêx anhýrja ri na mãânên pa ixto mex nê mē akaxyw ixãm. Jakamã na pa hte ma krí piitã hkõt mē kãm tanhmã Jejus Kris jarênh to ho ri mē hkõt ixpa. Ijaew mã nê Ijaew kêt xwýnhjê mã. Mē kot harênh mar nê amnhí kaxyw kãm hamaxpêr nê kapêr kõt pix mã amnhí nhípêx mex kaxyw. ⁶⁻⁷ Nê mē apê Rõm nhõ xwýnhjaja. Na ka prem Jejus kõt amnhí xunhwý nhüm Tirtüm ja hã mē apumu nê mē ato hkra nê mē apê Jejus mē wa hkwyjê hã mē ajarê. Mē ate hkõt amnhí nhípêx kaxyw nhüm pre ã mē ajarênh anê.

Tã ot pa kagã nhípêx nê mē awýr mênh kaxyw. Tirtüm kot mē ato hkra xwýnhjê hwýr. Tirtüm kãm mē ajapêê.

Na pa hte mē ato mē panhípêêxã maati Tirtüm mē Pahihti Jejus Kris wa hwýr rãhã ri ixpa. Nê mē ato wa hwýr o:

–Kwa kêr ka wa Rõm kamã war akrajê pumunh mex nê mē kutã anojarêr rãhã nê. Kê mē hamakêtkati nê ãmhñx ri tanhmã amnhí nhípêx to ho ri pa. Anê.

*Pawre kot Rõm nhõ xwýnhjê pumunh
prãm ã amnhí jarênh*

Atre 28.15-16; Rõmân 15.22-29

⁸ Nê na ka prem amnhí kaxyw Jejus Kris mã ajamaxpêr nê hkõt amnhí xunhwý nhüm krí piitã hkõt mē pa xwýnhjaja mē ajarênh ma. Nê mē ate amnhí nhípêx nyw ã mē ajarênh ma nê axpên mã tanhmã mē ajarênh to ho pa. Nê mē ajarênh o:

–Kwa na xep Rõm kãm mē hkwyjaja amnhí kaxyw Jejus mã hamaxpêr týx nê. Nê hkõt amnhí nhípêx mex rãhã ho ri pa. Anê.

Pa ã mē kot mē ajarênh anhýrja ma nê ixkñh týx nê. Nê Tirtüm mã mē anhý hã ixkñh ã amnhí jarênh o ri ixpa. ⁹ Na pa hte mē ato hwýr rãhã ho ri ixpa. Nê nhýri mē kãm Tirtüm Kra Jejus kapêr jarênh o ri ixpa nê mē amã ijamaxpêr nê mē ato kuwý. Nê tanhmã Tirtüm mã amnhí nhípêx to ho ixpa pē mē amã ijamaxpêr nê mē ato kuwý. Tirtüm kot ja hã ixpumunh mex. ¹⁰ Na pa hte tanhmã kãm amnhí jarênh to kaxyw nê mē akaxyw amnhí to kuma nê kãm:

–Pa Tirtüm? Na pa ra inhmã ma Rõm wýr inhmör nê kamã akõt ixkwýjê pumunh prãm týx kumrêx. Xã kot ka tokyx mē hwýr inhmê nã? Anê.

¹¹ Na pa ra inhmã mē awýr inhmör prãm týx nê. Na pre Tirtüm Karõ tanhmã ixkrã lto pa ý hã kapêr ã kagã mar týx nê. Nê hkõt mēmoj mex pumunh rax nê. Tã ra inhmã ma mē awýr inhmör nê amnhí xõ ri mē amã harênh prãm nê. Mē ate inhmãr nê aprí hã Jejus Kris kõt amnhí xunhwýr týx nê hkõt amnhí nhípêx mex rãhã ho ri apa kaxyw.

¹² Kot paj nhÿrmã ma mẽ awÿr mō. Nē mẽ awÿr pōj pu mẽ axpēn pumu nē pahkīnh nē. Mē pahte amnhī kaxyw Jejus Křis mã pajamaxpēr mex o papa hã axpēn pumu nē pahkīnh nē. Nē mẽ pahpiitã hkōt amnhī nhīpēx mex o ri papa.

¹³ E ixkwÿjaja. Xatã ixte mẽ awÿr ixkrã htã nhūm mẽmoj xatã tanhmã ixpē ãmtār to pa kormã jar ixpa. Nom kot paj nhÿrmã ma mẽ awÿr mō. Mē ate ja hã inhmar kaxyw na pa ã Tirtūm noo mã mẽ amã amnhī jarēnh anē. Na pa pre krī hwÿ kamã mẽ apē Ijaew kēt xwÿnh kwÿjē hwÿr ixpa. Nē mẽ kãm Jejus kot mẽ panē tanhmã amnhī nhīpēx to hã harēnh o ri mẽ hkōt ixpa. Nhūm mẽ hwÿjaja inhma nē hkōt amnhī xunhwÿ. Ja kaxyw na pa inhmã ma mẽ anhō krī hwÿr inhmōr prãm nē. Mē akwÿjaja kot ixkapēr mar nē mẽ apyrã nē Jejus kōt amnhī xunhwÿr kaxyw. ¹⁴ Na pre ra Tirtūm ixte kapēr o mẽ ajahkre ho ixpa kaxyw mẽ piitã mẽ kaxyw ixãm. Tanhmã ri mẽ kute xwÿnhjē kaxyw. Mē kãm ma ho mẽ pa xwÿnhjē mẽ mẽ kãm ma hkēt o mẽ pa xwÿnhjē mã. Nē mẽ kot kagã pumunh xwÿnhjē mẽ mẽ kot kagã pumunh kēt xwÿnhjē mã. Mē piitã mẽ kaxyw na pre ixãm. Ixte mẽ kãm Jejus kot tanhmã mẽ panē amnhī nhīpēx to hã harēnh o ri mẽ hkōt ixpa kaxyw. ¹⁵ Jakamã na pa ra inhmã mẽ apē Rōm nhō xwÿnhjē hwÿr inhmōr prãm nē. Ixte mẽ anhō krī kamã mẽ piitã mẽ kãm ja jarēnh o ri ixpa nhūm mẽ kot inhmar nē mẽ pahpyrã nē Jejus kōt amnhī xunhwÿr kaxyw.

Jejus kot mẽ panē htyk ã harēnh

Sikūn Ximotre 1.6-12

¹⁶ Nē Jejus kot mẽ panē htyk ã harēnhja ãm hãmri na. Harēnhja mex o mex. Na htem kuma nē kãm hamaxpēr nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwÿ. Hãmri nhūm Tirtūm ja hã mẽ omu nē mẽ nē mẽ kot amnhī tomnuj o hapēx pa nē mẽ ho hkra. Nom mẽ ixpē Ijaew nhō xwÿnhjē pix kēt. Mãānēn mẽ apē Ijaew kēt xwÿnhjaja nhūm kãm mẽ pajapē ho axpēn pyrãk. Jakamã na pu htem Jejus kōt amnhī xunhwÿ nhūm Tirtūm ja hã mẽ pahpumu nē mẽ pahto hkra. Ja kaxyw ãhpumunh tÿx o ãhpumunh tÿx. ¹⁷ ãm mẽ kot amnhī kaxyw Jejus mã hamaxpēr xwÿnh pixjaja na hte mẽ ho hkra. Kapēr ã kagã htūm kot tanhmã ja jarēnh to nē harēnh kot:

Na hte Tirtūm mẽ kot amnhī kaxyw Kra mã hamaxpēr ã mẽ omunh xã hkōt mẽ ho hkra nhūm mẽ amnhī kaxyw kãm hamaxpēr rãhã ho pa. Jao ra ô ri tãm amnhī nhīpēx o pa. Anē.

Mē pahpiitã mẽ pahte amnhī tomnuj xwÿnh ã mẽ pajarēnh

Atre 14.15, 17.22-29; Apokarip 9.20-21

¹⁸ Nē mẽ kot amnhī tomnuj o ri mẽ pa xwÿnhjaja na hte Tirtūm axtem tanhmã mẽ harēnh to. Na htem Tirtūm kapēr ma nom amnhī tomnuj gryk ã ãm kuma. Nē mẽ hwÿjaja kot kapēr mar pymaj kapēr ô ho mẽ kēp ãmnār rãhã ho ri pa nhūm Tirtūm ja hã mẽ omu nhūm ja kēp omnuj nē. ¹⁹⁻²⁰ Te mẽ kot Tirtūm kot amnhī nhīpēx ã omunh kēt pyrãk o amnhī nhīpēx tã mẽ kot omunh mex. Tirtūm kot mẽmoj to kator krax rūm ra kot mẽ pamã amnhī to amnhīrit mex. Pu mẽ pano ho omunh kēt tã no ãm kot amnhī nhīpēx kōt ra kēp Tirtūm ã omunh mex nē. Nē kēp mẽmoj piitã ho kator xwÿnh ã omunh mex nē. Nē mex o mex ã omu nē hihtÿx o hihtÿx hã omu. Tirtūm kot amnhī nhīpēx kot amnhīrit mex nhūm mẽ kot omunh mex tã hkōt amnhī xunhwÿr kēt nē. Nē axtem nē hamaxpēr o:

–Tk. Tirtūm kot inhmã amnhī to amnhīritre hã kot pa kēt ri hkōt amnhī nhīpēx. Kot pa inhno ho omu nē rī kormã hkōt amnhī nhīpēx japēr. Anē.

Ra mẽ kot amnhī nhīpēx ã omunh mex tã ri ã hamaxpēr anē. Jakamã nhūm Tirtūm tee ri ja hã mẽ omu nhūm ja kēp omnuj tÿx nē. ²¹ Mē kot amnhī nhīpēx ã omunh mex tã amnhī kaxyw tanhmã kãm hamaxpēr hto hkēt. Rÿ arī hamaxpēr japēr nē kãm:

–Nã Tirtūm. ãm hãmri amex kumrēx. ãm amex o amex. Apē Tirtūm ã ãm apixi mex kumrēx na ka. ãm hãmri na ka hte mẽ ixto mex o apa.

Anhÿr o amnhī kaxyw kãm kapēr kēt nē. Nē ãm htÿx tanhmã hamaxpēr punuj to pix o ri pa. Te kamãt kō kamã ri mẽ pa xwÿnhjē kot amnhī nhīpēx pyrã nē mẽmoj mex pumunh kēt nē.

²² Mē kot ãhpumunh tÿx ã amnhī to jarkrar o ri pa htã no ãm te mẽ hkrã kanhīn kēt nē mẽ hamaxpēr kēt pyrãk o amnhī nhīpēx. ²³ Jakamã na htem amnhīm mẽmo karō nhīpēx. Mẽmo htyk mã xwÿnhjē hō karō nhīpēx. Tanhmãan panhī karō rÿ mẽmo mry karō rÿ mẽmo kuwēnh karō. Rÿ mẽmo kagã karō nhīpēx. Hãmri nē ho ô sãnti nē te ri ho Tirtūm nhīpēx pyrãk o hipēx. Jao hpar pē hkōn krã ho rōrōk nē amnhī to kuwÿ nē kãm amnhī jagrer pē kãm mex o mex ã harē. Tirtūmja sãnti rom htīr o htīr tã nhūm mẽ axtem nē sãnti gryk ã hkaga nē ã amnhī nhīpēx o pa anē. ²⁴ Jakamã nhūm tee ri ã mẽ kot amnhī nhīpēx anhÿr ã mẽ omu nē amnhī pyrã nē mẽ hkaga nē ãm mẽ omu. Jakamã nhūm mẽ ãm amnhī krã hkōt tanhmã ri amnhī tomnuj to ho pa. Nē axpēn kãm ri tanhmã hpijaam kēt to. ã na htem htÿx ri amnhī tomnuj anhÿr o pa.

²⁵ Tirtūm kapērja ãm hãmri htã nhūm mẽ axtem nē te amnhī pum rēnh pyrãk o hipēx nē kãm hamaxpēr kēt nē. Nē hpãnhã ri

mē hēx xwŷnhjē kapēr pix ma nhūm ja te mē kām mex pyrāk. Na htem ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē axtem nē Tirtūm kot mēmoj nhīpēx pix parpē rōrōk nē amnhīm mex o mex ā harē. Nom kot hipēx xwŷnh Tirtūm parpē mān ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē. Nom kot mēmoj nhīpēx xwŷnhnta mex o mex jakamā koja mē kot hkōt amnhī nhīpēx xwŷnhjaja jajē rom kām mex o mex ā harēnh tūm rāhā ho ri pa. ²⁶ No mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjaja na hte Tirtūm amnhī pyrā nē mē hkaga nhūm mē htŷx amnhī krā hkōt ri tanhmā amnhī tomnuj to ho ri pa. Jao mēni hkwŷjaja axtem nē axpēn gryk ā mjēn kaga nē axpēn nhīō ho mjēn. ²⁷ Nhūm mēmy hkwŷjaja māānēn axtem nē amnhī kwŷjē my gryk ā hprō kaga nē axpēn nhīō ho hprō. Na htem ā axpēn kamā hpījaam kēt o pa anē. Mŷrapē koja mē ā pix kām amnhī xā htŷx kamā hamak o pa. ²⁸ Na htem amnhī tomnuj gryk ā Tirtūm mē hamaxpēr kēt nhūm tee ri amnhī tā mē omu nē hamaxpēr o:

—Mē kām amnhī tomnuj pix prām jakamā kwār mē māmri ā amnhī nhīpēx anē. Kot paj axte ja nē tanhmā mē kām ixkapēr to hkēt nē. Anē.

Jakamā nhūm mē arī htŷx ri amnhī krā hkōt tanhmā amnhī tomnuj to ho ri pa rāhā nē.

²⁹ Hāmri nē mēmoj punuj pix mā hamaxpēr.

Nē kām amnhī mex pix prām mā hamaxpēr.

Nē kām axpēn tomnuj pix prām.

Nē mēmoj tā axpēn kām gryk pix prām.

Nē mē kām axpēn par pix prām.

Nē mēmoj tā ri kām axpēn mā ākjēr prām.

Nē mēmoj tā kām axpēn mā hēx prām.

Nē kām axpēn kaxyw tanhmā hamaxpēr punuj to pix prām.

Nē kām tanhmā axpēn to kapēr punuj to pix prām.

³⁰ Nē kām mēmoj tā axpēn to hēx pix prām.

Nē kām Tirtūm prām kēt o ri pa.

Nē mēmoj tā axpēn mā ākjēr o ri pa.

Nē mēmoj tā amnhī to jarkrar rāhā ho ri pa.

Nē tanhmā amnhī tomnuj to pix kukamā hamaxpēr. Nhūm mē katorxā nē mē hipēxā tee ri ja nē tanhmā mē kām kapēr to no nhūm mē mar kēt kumrēx.

³¹ Ā mē kot amnhī nhīpēx anhŷr o ri mē pa xwŷnhjaja na hte Tirtūm kām mēmoj mex nhūm mē kēp omnuj nē nhūm Tirtūm kēp mēmoj omnuj nhūm mē kām mex nē. Nē axpēn mā mēmoj tanhmā ho hā amnhī jarēnh tā ho anhŷr kēt nē. Nē axpēn kām ukapri ho ri pa hkēt nē. ³² Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot tanhmā mē hkukamā mē harēnh to nē mē harēnh kot:

Ā mē kot amnhī nhīpēx anhŷr o ri mē pa xwŷnhjaja koja mē nhŷrmā ty hāmri nē

amnhī xā htŷx kamā hamak rāhā ho ri pa ho pa. Anē.

Nhūm mē kot amnhī tā ja mar tŷx tā aa amnhī tomnuj kaga hkēt nē. Arī ā amnhī nhīpēx anhŷr o pa rāhā nē. Nhūm mē hkwŷjaja mē kot amnhī tomnuj ā mē omu nē mē urāk nē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri mē hkōt pa nhūm mē amnhī pyrā nē mē omu nē hkīnh nē. Na htem ā amnhī nhīpēx anhŷrja gryk ā Tirtūm kaga nhūm tee ri amnhī tā mē omu nē amnhī pyrā nē mē hkaga nē ām mē omu. Jakamā nhūm mē amnhī tomnuj tŷx pix rāhā ho pa.

2

Mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē hkukamā mē harēnh

Matēwre 7.1-5; Sikūn Tesarōn 1.6; Eprēw 9.27; Sikūn Pētre 2.4, 3.7; Jutre 6-14; Apokarip 6.15, 20.11

¹ Nē kot ka mē atō ā mē kot amnhī tomnuj anhŷr xwŷnhjē kot amnhī nhīpēx ā mē harēnh na nē ā ajamaxpēr anē nē ajamaxpēr o:

—Tk. Mē kot amnhī tomnuj pix o ri pa xwŷnh kēnā. No pa na ā ixte amnhī nhīpēx anhŷr o ri ixpa hkēt. Mē kurom ixte tām amnhī nhīpēx o ri ixpa xwŷnh na pa.

Anhŷr o amnhī jarē. Kwa nā mē ā ajamaxpēr anhŷr kēt nē. Mē pajaxwŷja na pu htem tōhā mē urāk nē tanhmā amnhī tomnuj to. Tā ka mē ā mē kot amnhī tomnuj ā mē harēnh anē nē te ka ate amnhī jarēnh pyrāk. ² Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot mē kot amnhī tomnuj o ri mē pa xwŷnhjē jarēnh kot:

Mē kot amnhī tomnuj mŷrapē koja mē nhŷrmā amnhī xā htŷx kamā hamak rāhā ho ri pa. Anē.

Ām hāmri ā mē harēnh kot anhŷr. ³ Mān ka mē atō tanhmā amnhī kukamā ajamaxpēr to nē ajamaxpēr o:

—Nā koja Tirtūm nhŷrmā amnhī nē kuwy hwŷr mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē rē. No pa koja hwŷr inhmēnh kēt nē. Anē.

Kwa mē ā ajamaxpēr anhŷr kēt nē. Kot ka mē ā amnhī kukamā ajamaxpēr anhŷr tā tōhā mē urāk nē tanhmā amnhī tomnuj to. Jakamā koja Tirtūm mē urāk nē hā tanhmā mē ato. ⁴ Kot kaj mē atō tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē ām ja hā amnhī pumu nē ajamaxpēr o:

—Ixte amnhī tomnuj xwŷnh tā na hte Tirtūm ja hā ixpumu nē ām ixpumu nē hā tanhmā ixto hkēt nē. Kēp mē ixkamā ukapri xwŷnh jakamā na hte gryk tokyw anhŷr kēt nē. Jakamā kot paj arī tanhmā amnhī tomnuj to ho ri ixpa nē aa jam inhūrer kēt nē. Tirtūm kot ja hā tanhmā ixtore kaxyw hā.

Anhŷr o ajamaxpēr. No ām ja kot anhŷr kēt. Na hte Tirtūm kormā amnhī tā mē

pajamã. Më pahte amnhî tomnuj kaga në hpãnhã hkôt amnhî xunhwÿr kaxyw na hte kormã amnhî tã më pajamã. Jakamã na kormã tanhmã ate amnhî tomnuj tota ã tanhmã ato hkêt në.

⁵ Më akrã hihÿx jakamã më amã hkôt amnhî xunhwÿr prãm kêt. Na ka htem tanhmã amnhî tomnuj to pix kukamã ajamaxpër o ri apa. Nê gaa në ra anhÿr kumrêx. Nhùm Tirtùm tee ri ja hã më apumu nhùm ja kêp omnuj tÿx o mô. Jakamã koja nhÿrmã tanhmã më ajarênh to nê gryk tÿx kãm tanhmã më atomnuj tÿx to. Æm hãmri na hte më pahte amnhî nhîpêx ã më pahpumunh xã hkôt ahpÿnhã tanhmã më panhîpêx to.

⁶ Koja nhÿrmã më pahpiitã kormã më pahÿr ri më pahte amnhî nhîpêx ã më pahpumunh xã hkôt tanhmã më panhîpêx to. Më kot amnhî to mex o ri më pa xwÿnhjaja nhùm më ho mex në. Nê më kot amnhî tomnuj o ri më pa xwÿnhjaja nhùm më homnuj në. Koja nhÿrmã më pahpiitã më pahto hpimràatã ã më panhîpêx anê. ⁷ Më kot hkôt tãm ri amnhî nhîpêx o pa pê kãm Tirtùm kot amnhîm më mex ã më harênh prãm xwÿnhjaja koja nhÿrmã amnhîm më mex ã më harê. Hãmri nhùm më kuri htÿr tùm në hkînh në mex kumrêx në pa ho pa. ⁸ Nom më kot amnhî mã pix mã ri hamaxpër o ri më pa xwÿnhjaja. Nê më kot tanhmã amnhî tomnuj to gryk ã Tirtùm kapêr kaga xwÿnhjaja koja kãm më hkînh kêt në tanhmã më homnuj tÿx to. ⁹ Më kot amnhî tomnuj xwÿnh pitã koja më nhÿrmã amnhî xã htÿx kamã hamak rãhã në pa ho pa. Ijaew kumrêxjaja në hpãnhã Ijaew kêt xwÿnhjaja nhùm më amnhî xã htÿx kamã hamak rãhã në pa ho pa. Më kot amnhî tomnuj tÿx o paja mÿrapê.

¹⁰ No kêt tãm më kot amnhî nhîpêx xwÿnhjaja koja Tirtùm më ho mex rax rãhã ho pa ho pa. Nê amnhîm më kot amnhî to mex xwÿnhjê hã më harê. Nê tanhmã më ho mex to nhùm më kamã amnhî krit në pa ho pa. Hamakêtkati në hkînh në ãmnhîx ri pa ho pa. Ijaew kwÿ kumrêxjaja në mãânênh Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja nhùm më mex në hamakêtkati në hkînh në ãmnhîx ri pa ho pa. ¹¹ Koja Tirtùm nhÿrmã ahpÿnhã më pahte amnhî nhîpêx ã më pahpumunh xã hkôt tanhmã më pajarênh to pê tanhmã më panhîpêx to. Më ixpê Ijaewjaja në më apê Ijaew kêt xwÿnhjaja nhùm ã më pahpiitã më panhîpêx anê.

¹² Amnepêm na pre finat Mojes mã tanhmã kapêr to nhùm kuma në ô ri hã kagã hpa. Më ixpê Ijaew ri na kapêr ã kagãja. Ra më ixte mar tÿx jakamã koja më ixtõ ra kapêr mar tÿx tã hkôt amnhî nhîpêx kêt hãmri nhùm Tirtùm tee ri amnhî tã omu në ã amnhî nhîpêx anhÿrja mÿrapê nhÿrmã ma më kot amnhî xã htÿx kamã hamak tùm xãta wÿr kumê. Kot kapêr mar tÿx tã hkôt amnhî

nhîpêx kêt mÿrapê nhùm ã hipêx anê. No kêt më apê Ijaew kêt xwÿnhjaja më ixkînhã më ari Tirtùm kapêr ã kagã hkêt jakamã koja më ate kapêr nhîrõp më akuhê hã më apumunh kôt tanhmã më anhîpêx to hkêt në. Koja hpãnhã më ate tanhmã amnhî tomnuj to ho apa mÿrapê më kot amnhî xã htÿx kamã hamak o pa tùm xãta wÿr më arê.

¹³ Na hte më kot kapêr mar ã më omunh xã hkôt amnhîm më kot amnhî to mex xwÿnh ã më harênh kêt në. Æm më kot kapêr kôt amnhî nhîpêx ã më omunh xã hkôt pix mã na hte amnhîm më kot amnhî to mex xwÿnh ã më harê. ¹⁴ No më hkwyjaja kormã kot kapêr mar kêt tã te ra më kot mar mex pyrãk o amnhî nhîpêx. Jao amnhî krã hkôt tãm ri amnhî nhîpêx kurê kumrêx. Te kot Ijaew pyrã në Tirtùm kapêr mar tÿx në hkôt amnhî nhîpêx o ri pata pyrãk. ¹⁵ Na htem amnhî krã hkôt tanhmã amnhî nhîpêx mex to. Te Tirtùm kapêr kot më hkrãm gjêx pyrãk o amnhî nhîpêx o pa. Jakamã tee ri tanhmã amnhî tomnuj to hã amnhî pumu në hkapri në. Nê tãm amnhî nhîpêx ã amnhî pumu në hkînh në.

¹⁶ Tã koja nhÿrmã Tirtùm Jejus Kris mã anê nhùm kuma hãmri në më piitã kormã më htÿr ri tanhmã më kot amnhî nhîpêx to hã më omunh xã hkôt tanhmã më harênh to. Nê më hamaxpêr kôt më omunh mex xã hkôt tanhmã më harênh to. Më papajaja më pahte axpên jamaxpêr kôt axpên pumunh kêt tã Jejus kot më pajamaxpêr kôt më pahpumunh par.

Tã na pa hte më kãm Jejus kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã harênh o ixpa pê ã më kãm ixujarênh anhÿr o ri ixpa.

Pawre kot hkwyjê mã kapêr

Römân 3.19-20

¹⁷ Nê ixpÿrà në më apê Ijaew kwÿjaja na ka më axtem në Ijaew kêt xwÿnhjê mã tanhmã amnhî to jarkrar o ri apa në më kãm:

—Nã më ixpê Ijaew ri Tirtùm kapêr ã kagã jakamã ãm më papxipixjaja na hte Tirtùm amnhîm më inhmex ã më ijarê. Nê ãm më papxipixjaja na hte më ixto hkra. ¹⁸ Nê më papxipixjaja na më ixte Tirtùm kãm hprãm xã hkôt mëmoj pumunh par në më kot amnhî to mex xã pumunh par në më kot amnhî tomnuj xã pumunh par. Më apê Ijaew kêt xwÿnhjê rom më ixte mëmoj piitã omunh par kumrêx. Anê.

¹⁹⁻²⁰ Nê amnhî jarênh o:

—Nã te më ixpê më nohkre xwÿnhjê pa hã më hamÿnh në ri më ho ixpa xwÿnh pyrãk. Jakamã Ijaew kêt xwÿnh pê htÿx ri më pa xwÿnhjaja na pa htem më kãm Tirtùm kapêr tùm o më ahkre mex o ri ixpa. Kormã më kot hprî hã mar kêt jakamã na pa htem ho më ahkre ho ri më hkôt ixpa. Më kurom më ixte mar par kênã.

²¹ Anhÿr ā amnhī jarēnh nē mē ate kapēr o mē ahkre ho apa htā hkōt amnhī nhīpēx kēt nē.

Nē mē ate mē kot axpēn pē āhkīnh nē mē hkurē htā no ām mē kamjaja axpēn pē axāhkīnh o ri apa.

²² Nē mē amā sānti hkīnh kēt ā amnhī jarēnh tā axtem nē hwÿr agjē nē hpar pē kăxpire nhīkwÿ xwÿnh o axāhkīnh o ri apa.

Nē mē kot axpēn prō ho amnhīkati nē mē hkurē ho apa htā mē kamjaja ā ri amnhī nhīpēx anhÿr o ri apa.

²³ Nē mē ate Tīrtūm kapēr ā kagā mex o mex ā harēnh tā hkōt amnhī nhīpēx hkēt nē. Jakamā nhūm mē akwÿjaja ja hā mē apumu nē mē apyrā nē Tīrtūm ā hpjaām kēt o pa.

²⁴ Tīrtūm kapēr ā kagā htūm kot tanhmā mē ate amnhī nhīpēx ā mē ajarēnh to nē mē ajarēnh kot:

Mē kēp Ijaew kēt xwÿnhjaja na htem Ijaew kot htÿx ri amnhī nhīpēx o ri mē pa hā mē omu nē mē y hā tanhmā Tīrtūm o kapēr punuj to ho ri pa. Anē.

²⁵ Mē pahpē Ijaew na pu htem mē pahkra-jaja mē hapōx kōt kormā mē hkryre ri pu htem mē kēp mēmy kwÿrÿt kâ jakâ. Finat Mo-jes kot Tīrtūm nhÿ hā mē panhīgētjē mā hā karō xā hkōt na pu htem ā mē hipēx anē. Mē pahte Tīrtūm mā mē pahkrajē nhōr ā amnhī to amnhīrit kaxyw. Jakamā na pu htem arī Mojes kapēr kōt ā mē hipēx anē nhūm Tīrtūm kām ja mex nē. Nom kot pu mē kapēr kwÿm ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa nhūm ja kēp omnuj tÿx nē hāmri pu mē tee ri mē pahkrajē my kwÿrÿt kâ jakâr kapÿrÿ. Na hte Tīrtūm ā mē pahkrajē nhīpēx anhÿr ā mē pahpumunh kōt amnhīm mē pamex ā mē pajarēnh kēt nē. Nom mē pahte kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o papa pē mēmy kwÿrÿt kâ jakârja nhūm kām mex nē. ²⁶ Ijaew kēt xwÿnhjaja kot ā mē hkrajē nhīpēx anhÿr kēt tā ra mē hkwÿjaja Tīrtūm kapēr ma nē hkōt amnhī nhīpēx o ri pa. Jao te mē kot amnhī my kwÿrÿt kâ jakâr pyrak o amnhī nhīpēx. Jakamā nhūm Tīrtūm ja hā mē omu nē mē kām:

—Nā ām hāmri. Mē ate amnhī my kwÿrÿt kâ jakâr kēt tā mē apē ixkra na ka mē. Anē.

²⁷ Mē kot amnhī jakâr kēt tā Tīrtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o ri pa nhūm amnhī tā mē omu nē mē arom amnhīm mē kot amnhī to mex xwÿnh ā mē harē. Mē kot amnhī jakâr kēt tāā.

No mē kajaja mē ate Tīrtūm nhÿ hā Mojes kapēr ā kagā mar tÿx tā hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Ja mÿrapē koja ja hā mē apumu nē Ijaew kēt xwÿnhjē kīnhā mē ate amnhī tomnuj xwÿnh ā mē ajarē. Ra mē ate amnhī jakâr tā mē ate amnhī tomnuj xwÿnh ā mē ajarē.

²⁸ Nē kot ka mē atō tanhmā amnhī to jarkrar to nē amnhī jarēnh o:

—Nā ixpē Ijaew jakamā na hte Tīrtūm mē kot inhmy kwÿrÿt kâ krāhyr kōt ixto kraa. Anē.

Nom xā na hte Tīrtūm ā mē pahte amnhī nhīpēx anhÿr ā mē pahpumunh kōt mē pahto hkra? Nā kot anhÿr kēt. Na htem ām htÿx ā amnhī to jarkrar anhÿr kapÿrÿ ho pa.

²⁹ Nē Tīrtūm Karō kot mē hkarō mā gjēx xwÿnhjaja kēp Tīrtūm kra jakamā na htem Tīrtūm kām hprām xā hkōt amnhī nhīpēx. Nom ri amnhī krā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hkēt nē. Rÿ htÿx hamaxpēr o:

—Nā kot paj Mojes kapēr ā kagā hkōt amnhī nhīpēx nhūm Tīrtūm ja hā ixpumu nē amnhīm inhmx ā ijarē nē ixto hkra.

Anhÿr o hamaxpēr kēt nē. Na htem hamaxpēr o:

—Nā ra Tīrtūm Karō kot ixkarōm àr jakamā ixpē hkra nhūm amnhīm inhmx ā ijarē. Jakamā kot paj ām kōt pix mā ri amnhī nhīpēx o ri ixpa rāhā ty. Kwār māmri ixkwÿjaja amnhīm inhmx kēt ā ijarē. Anē.

Kēr ka mē ā ajamaxpēr anhÿr o ri pa. Ā mē hamaxpēr anhÿr na mex o mex.

3

¹ Nē mām ka mē ra tee ri tanhmā amnhī kukamā ajamaxpēr to nē ajamaxpēr o:

—Kwa mo kaxyw na pa ixpē Ijaew? Mon pa pre we ixpē Ijaew kētre hkēt nē? Mē kēp Ijaew kēt xwÿnhjaja kot amnhī jakâr kēt tā nhūm Tīrtūm mē pahpyrā nē mē ho hkra. Anē.

Kwa mē ā ri ajamaxpēr anhÿr kēt nē. ² Mē pahpē Ijaew na pre Tīrtūm Ijaew kēt xwÿnhjē rom mē pahto mex rax nē. Na pre amnepē mā mē panhīgēt mā tanhmā kapēr to. Mē pahpiitā mē pahte mar nē hkōt amnhī nhīpēx kaxyw. Nom Ijaew kēt xwÿnhjē nhīgēt mā ā kapēr anhÿr kēt nē. Ām mē pahpē Ijaew nhīgēt pix mā kapēr. Jakamā mē pahpē Ijaew mā ja mex kumrēx.

³ Nom kot kaj mē atō ja ma nē ajamaxpēr o:

—Nā Tīrtūm kot mē ixto mex mā mē ixtā amnhī jarēnh tā no nhūm xep mē inhīgēt kwÿjaja hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Na xep prem kapēr kwÿm ri amnhī tomnuj o pa. Jakamā ko. Koja Tīrtūm mē ixpē mē hkanrēhā mē htāmnhwÿjaja tanhmā mē ixto mex to japēr ko. Anē.

⁴ Kwa mē ri ā ajamaxpēr anhÿr kēt nē. Tīrtūm na hte mē pahpiitā mē pakurom mēmoj tā amnhī jarēnh o hēx kēt nē. Tā ra kot tanhmā mē pahtā amnhī jarēnh to xā hkōt koja ā mē pahto mex anē. Kapēr ā kagā htūm kot mēhō tanhmā Tīrtūm mā kapēr to nē harēnh kot:

Pa Tirtüm. Na ãm kapxipix na ka hte mëmoj tä amnhî jarënh xà hkôt amnhî nhîpëx o ri apa.

Jakamã na htem ãm axpën mã axêx ã akapër ã ajarënh kaprÿ. Anhÿr o harê.

⁵ No kot ka mã atô atÿx ajamaxpër në ajamaxpër o:

—Xà koja Tirtüm tanhmã më ixte amnhî tomnuj to hã mã ixpumu në gryk? Nã koja gryk kêt në. Jakamã kot paj arî amnhî tomnuj o ri ixpa. Kê më piitã ja hã ixpumu në ixrom Tirtüm tapxipix kot amnhî to mex o pa xwÿnh ã harënh o pa. Nã ja mex. Jakamã kot paj arî amnhî tomnuj rãhã ho ri ixpa nhüm më Tirtüm pix mã mãn kot tãm amnhî nhîpëx xwÿnh ã harê. Hãmri nhüm Tirtüm amnhî tä ixpumu në tanhmã ixto hkêt në. Koja tanhmã ixto japër hãmri në ixpyrà në amnhî tomnuj në. Anê.

Kot kaj mã ã ajamaxpër anê në ãm amnhî krã hkôt ã ajamaxpër anhÿr kaprÿ. Nom ã ajamaxpër anhÿrja Tirtüm jamaxpër kôt kêt. ⁶ Kwa mẽ ri ã ajamaxpër punuj anhÿr kêt në. Tirtüm kot mẽ pahpyrà në aa kot amnhî tomnujre hã. Kop ãm mẽ pahpyrà në tanhmã kot amnhî tomnuj to ronhÿx tanhmã kot we amnhî to në mẽ pahte amnhî tomnuj xwÿnh ã mẽ pajarê? Nhÿx mẽ pahpyrà në ã amnhî jarënh anê. Nã ã mẽ ajamaxpër anhÿrja mex kêt.

⁷⁻⁸ E pa ixprî hã mẽ amã ja jarê ka mẽ inhma. Kot kaj mẽ atô amnhî kukamã ajamaxpër o:

—E kot paj mãmri ri mëmoj tä ixêx o ri ixpa kê mẽ ixêx nhi hã ixpumu në ixrom Tirtüm pix mã mãn kot amnhî to mex ã harê. Nê ãm pix mã mãn hêx kêt xwÿnh ã harê. Hãmri nhüm Tirtüm amnhî tä ixpumu në mẽ ã mẽ kot harënh anhÿrja ma nhüm ja kãm mex në nhüm hkînã në. Jakamã ixêx o ri ixpaja ã tanhmã ixto hkêt në. Ra mẽ kot ixrom tãm kot amnhî nhîpëx o pa xwÿnh ã harënh jakamã nhüm ixêx nhita ã tanhmã ixto hkêt japër. Jakamã kot paj ixte amnhî tomnuj o ri ixpaja mã inhÿrer kêt në. Kêr kê mẽ ja hã ixpumu në ixrom Tirtüm tapxipix kot amnhî to mex xwÿnh ã harê.

Anhÿr o ajamaxpër nom mẽ ajamaxpërja kot anhÿr kêt. Na hte akwÿjaja pa ixpê Pawre ixêx o ixpa hã ri axpën mã ijarê no na pa hte ixêx o ri ixpa hkêt në. ã mẽ ajamaxpër anhÿr o ri apa xwÿnhjaja koja Tirtüm mẽ atomnuj tÿx në kãm ga.

Mê mẽ pahte amnhî tomnuj xwÿnh ã mẽ pajarënh

Wam Korüt 6.9; Karatas 3.22; Xitre 3.3

⁹ Tã tanhmã kot puj mẽ pahpê Ijaew amnhî jarënh to? Xà kot pu mẽ pahte amnhî to mex o Ijaew kêt xwÿnhjê jakrenh ã amnhî jarê? Nã mẽ pahte ã amnhî nhîpëx anhÿre hã. Mẽ pahpê Ijaew në Ijaew kêt

xwÿnhjaja. Mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhî tomnuj o axpën pyràk. Na pa pre ra mẽ amã ja jarê. ¹⁰ Tirtüm kapër ã kagã htüm kot ja jarënh kot:

Mêhõ na we aa kot amnhî tomnuj kêt kumrêx në pa?

¹¹ Nê mẽhõ na we kot mëmoj mex piitã omunh par?

Nê mẽhõ na kãm Tirtüm prãm?

¹² Nã amrakati kumrêx. Na mẽ ra piitã hkaga hpa.

Nê kapër kwÿm ri tanhmã amnhî tomnuj to ho pa.

Ãm mẽhõ pyxire në amnhî to mex o ri pa hkêt kumrêx.

¹³ Na htem kapër punuj pix o ri pa.

Jakamã Tirtüm noo mã mẽ kot amnhî nhîpëxja te kot mëmoj tyk në hkro punuj pyràk.

Na htem ãm ri hêx pix kukamã ri hamaxpër o pa. Tanhmã mẽ hêx to xãja te kêp kagã xoprê nhõ wenën xihtÿx pyràk.

¹⁴ Nê na htem mẽ piitã mëmoj nhÿxi ho ri axpën mã mẽ hixi jarënh o pa. Nê ri tanhmã axpën japrÿ hto ho pa.

¹⁵ Nê tanhmã kapër mã gêt kãm mẽ kãm kapër to.

¹⁶ Nê tanhmã mẽ hkwyjê homnuj to. Jakamã nhüm mẽ piitã ri hkaprî në mex kêt në pa.

¹⁷ Nhüm htem ãm axpën mã mẽ gryk xà pix o kapër o pa.

¹⁸ Nê Tirtüm ã hpijaãm kêt o pa. Na htem kapër ma në ãm kuma në kãm hkînã kêt o pa.

Ã na htem amnhî nhîpëx anhÿr rãhã ho pa. Anê.

Ã Tirtüm kapër ã kagã htüm kot mẽ pajarënh anhÿr. ¹⁹ Mẽ pahpê Ijaew ra mẽ pahte ja jarënh mar tÿx. Tirtüm kapër ã kagã htüm kwÿ na. Na hte ã mẽ kot amnhî tomnuj xwÿnhjê jarënh anê. Nê mãânên mẽ papajaja. Mẽ pahpê Ijaew na hte ã mẽ pajarënh anê. No ãm mẽ papapxipix hkêt. Krî piitã hkôt ri mẽ pa xwÿnhjaja nhüm ã mẽ harënh kot anhÿr. Ijaew kêt xwÿnhjaja në mẽ pahpê Ijaew. Mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhî tomnuj xwÿnh jakamã mẽmo kaxyw kot pu mẽ pahte amnhî tomnuj kêt ã ri amnhî to jarkrar o papa? Kot puj mẽ ã amnhî jarënh anhÿr kaprÿ. Jakamã koja Tirtüm mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhî tomnuj mÿrapê tanhmã mẽ panhîpëx to. ²⁰ Mẽ pahpê koja mẽ pahte kapër kôt pix mã amnhî nhîpëx o papa hã mẽ pajarê? Nê mẽ pahpê mã koja mẽ mãmã kapër në mẽ mãmã:

—Nã na ka hte akatãt kôt ixkapër kôt pix mã amnhî nhîpëx mex në. ãm hãmri na ka hte ã amnhî nhîpëx anhÿr o apa.

Anhÿr o mẽ pahpê mã kot we ã kapër anê? Nã aa kot mẽ pahpê mã kapër anhÿr kêt.

Na pu htem âm kapêr ma nê tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr. Mê pahte amnhî tomnuj â amnhî pumunh kaxyw na pre mê pamâ kapêr â kagâ htümja gô. Mê pahtô mê pahte kapêr â kagâ hkôt amnhî nhîpêx mex o papa hkêt kênâ kot kêt ri amnhîm mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarê.

Tanhmâ Tirtüm kot mê pahto hkra to hã harênh

Atre 17.30-31; Karatas 2.16-21; Piripos 3.7-9; Xitre 3.5; Xiakre 2.10

²¹ Nê na hte Tirtüm mê pahte kapêr kôt amnhî nhîpêx â mê pahpumunh kôt amnhîm mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarênh kêt nê. Jakamâ mēhō kukwak ri koja we â mê pajarênh anê? Nâ nhâm mēhō kot tām amnhî nhîpêx rāhā ho pa hã omunh pix kukwak ri koja â mê pajarênh anê. Tā mēhō kukwak ri kot â mê pajarênh anhÿr xwÿnhnta na pre ra mê pamâ ho amnhîrit. Amnepêm Tirtüm kapêr â kagâ htüm kamâ na pre mēhō hkukamâ tanhmâ harênh to. Nê Tirtüm nhÿ hã mê kapêr jarênh o pa xwÿnhjaja haxwÿja kukamâ tanhmâ harênh to ho pa. ²² Jejus Krisja na prem hkukamâ harênh o pa. Tām na pu htem hkôt amnhî xunhwÿr nê amnhî kaxyw kām pajamaxpêr rāhā ho papa nhūm Tirtüm ja pix â mê pahpumunh kôt amnhîm mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarê. Mê kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnh piitā. Mê ixpê Ijaew nê mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Mê pahpiitā mê pahte xapên pyrāk jakamâ kot puj mê pahtô Jejus kôt amnhî xām nhūm Tirtüm Kra Jejus kot amnhî to mex pix o pa kukwak ri mê pahpumu nê amnhîm pajarênh o:

—Nâ âm hāmri. Ra kot ixkra Jejus kôt amnhî xām jakamâ ra inhmâ te Jejus kot amnhî nhîpêx pyrâ nê amnhî to mex o pa. Anê.

²³ No mê pahtô na mê pahte Tirtüm mê Jejus wa urāk nê amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri papa? Nâ amrakati kumrêx. Mê pahpiitā mê pahte amnhî tomnuj xwÿnh kênâ. ²⁴ Tā Tirtüm kot mēmoj tā mê pakutā nojarêt rāhā jakamâ na hte Jejus Kris kukwak ri amarî amnhîm mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarênh o pa. Mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnh piitā nhūm â mê pajarênh anê. Ra Jejus kot htyk o mê pahte amnhî tomnuj piitā hpānhā amnhîrer par jakamâ na hte Tirtüm Jejus kukwak ri amarî mê pahte amnhî to mex xwÿnhjê hã mê pajarê. Te mê pahte amnhî tomnuj kêt kumrêx pyrāk mê pajarê. ²⁵⁻²⁶ Na pre mê pahwÿr Jejus mê nhūm mê pahwÿr wrÿ nê mê panê ty nê htyk o mê pahte amnhî tomnuj piitā hpānhā amnhîrer pa. Jakamâ kot pu mê pahtô amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr nhūm Tirtüm ja hã mê pahpumu nê Kra kukwak

ri amnhî katut kôt mê pahte amnhî tomnuj piitā rēnh pa. Jao te aa mê pahte amnhî tomnuj kêt kumrêx pyrāk â mê pahpumu.

No kêt amnepêm kormâ Jejus wrÿk nê mê panê htyk kêt ri mê pa xwÿnhjaja. Tanhmâ na pre Tirtüm mê kot hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê nhîpêx to? Kormâ Jejus mê panê htyk kêt ri mê pa xwÿnhjaja tanhmâ na pre mê hipêx to? Nâ na pre mê hkwÿjjaja amnhî kaxyw Tirtüm kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr nhūm amnhî tā mê omu nê amnhîm mê harênh o:

—Nâ âm hāmri. Koja nhÿrmâ Ixkra ma mê hwÿr wrÿ nê mê nê ty nê htyk o mê kot amnhî tomnuj pānhā amnhîrer pa. Jakamâ koja mê tāmjaja amnhî tomnuj pānhā amnhîrer kêt nê. Anê.

Tā nhūm Jejus tām mê pahwÿr wrÿ nê mê pahpiitā mê panê ty. Jakamâ nhūm Tirtüm ra mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja Kra kukwak ri amnhî katut kôt mê pahte amnhî tomnuj piitā rēnh pa. No na hte amarî â mê panhîpêx anhÿr kêt nê. Âm Jejus tyk pix kukwak ri na hte â mê panhîpêx anê. Âm hāmri na hte â mê panhîpêx mex anê. Na hte tām mê panhîpêx rāhā ho pa. ²⁷ Jakamâ kot puj mê â pajamaxpêr anê nê pajamaxpêr o:

—Nâ na pa hte amnhî to mex rāhā o ri ixpa. Amnhî to mex o mê piitā mê hakrenh pa.

Anhÿr o pajamaxpêr kêt nê. Koja mēhō â hamaxpêr anê nê âm amnhî jarênh o hêx. Na hte Tirtüm mê pahte amnhî to mex â mê pahpumunh kôt amnhîm mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarênh kêt nê. Mê pahte amnhî to mex rāhāre hã. Nom na pu htem amnhî kaxyw Jejus mê pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr nhūm ja hã mê pahpumu nê ri kormâ amnhîm mê pamex â mê pajarê.

²⁸ E pa axte tanhmâ mê amâ ja jarênh to ka mê aprî hã inhma. Mēmoj pumunh kôt na hte Tirtüm mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarênh wehe? Xâ mê pahte kapêr tūm kôt amnhî nhîpêx o ri papa hã mê pahpumunh kôt? Nâ na hte ja hã mê pahpumunh kôt â mê pajarênh anhÿr kêt nê. Mê pahte hkôt amnhî nhîpêx rāhā ho papare hã. Âm mê pahte amnhî kaxyw Kra Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr â mê pahpumunh kôt pix mā na hte mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarê. Ja pix â mê pahpumunh kôt na hte â mê pajarênh anê.

²⁹ Nê xâ Tirtüm kēp mê ixpê Ijaew pix nhō Tirtüm pix na? Nâ kēp mê ixpix nhō Tirtüm kêt. Kēp mê ixpê Ijaew nhō Tirtüm nê määnēn kēp mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê nhō Tirtüm.

³⁰ Nê Tirtûm âm pyxi mex. Axtem hõ kêt. Na hte mê pahpiitã mê panhîpêx o axpên pyrâk. Jakamã na hte mê kot amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr o mê pa xwÿnhjê pumu nê mê kot amnhî to mex xwÿnh ã mê harê. Mê ixpê Ijaew nê määnên mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja.

³¹ Tã koja mēhō htÿx hamaxpêr o:

—Na ixte amnhî kaxyw Jejus kôt ijamaxpêr mex o ixpa nhûm Tirtûm kot amnhîm inhmxê ã ijarênh jakamã kot paj axte kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Kot paj âm amnhî krã hkôt amnhî nhîpêx o ri ixpa. Ra Tirtûm kot ixto hkra kênã.

Anhÿr o ajamaxpêr japêr. Kwa mê ã ri ajamaxpêr anhÿr kêt nê. Na htem amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr hãmri nê kãm hkôt amnhî nhîpêx prãm rãhã nê pa ho pa.

4

Apraãw kot amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr

Karatas 3.6-18; Xiakre 2.23

¹ Nê mê panhîgêt finat Apraãwja kêp mê pahpê Ijaew pâr krax. Tã mēmoj tã na pre Tirtûm omu nê kot amnhî to mex xwÿnh ã harê? ² Xã kot kãm tanhmã amnhî nhîpêx to hã karõ xã hkôt amnhî nhîpêx mex ã omunh xã hkôt nhûm pre ã harênh anê? Nã ja kôt kêt. Kop apu ja kôt ã kot harênh anhÿr ronhÿx Apraãw amnhî tã omu nê Tirtûm mã amnhî to jarkrar nê kãm:

—Pa Tirtûm? E mân ka ixpumu. Na pa hte akapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri ixpa.

Anhÿr o nhÿx pre kãm amnhî to jarkrar. No na pre tanhmã kãm amnhî to jarkrar to hkêt nê. ³ Tã mēmoj tã omunh xã hkôt na pre Tirtûm amnhîm mex ã harê? Nã Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot tanhmã Apraãw jarênh to kot:

Na pre Apraãw amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xãm nhûm amnhî tã omu nê amnhîm mex ã harê. Anê.

⁴ Mē õ patrãwja na htem kãm mē àpênh xwÿnhjaja àpênh mex ã mê omunh xã hkôt mē kãm amnhîre. ⁵ No Tirtûm na hte ã mê panhîpêx anhÿr kêt nê. Na hte mê pahte tãm amnhî nhîpêx ã mê pahpumunh kôt amnhîm mê pahte amnhî to mex xwÿnh ã mê pajarênh kêt nê. Âm mê pahte amnhî kaxyw Kra Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr ã mê pahpumunh kôt pix mã na hte amnhîm ã mê pajarênh anê. Ra mê pahte amnhî tomnuj o ri papa htã hpãnhã amnhî kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr xwÿnh pixjaja na hte ã mê pajarênh anê.

⁶ Jakamã na hte mê pamã amnhî jarênh o:

—Ixte mê amex ã mê ajarênh tã no âm mê ate amnhî to mex kôt mê apumunh kôt na pa ã mê ajarênh anhÿr kêt nê. Âm mê ate

amnhî kaxyw Ixkra mê wa ixkôt ajamaxpêr nê wa ixkôt amnhî xunhwÿr ã mê apumunh kôt na pa hte ã mê ajarênh anê. Anê.

Pu mê ã kot pamã kapêr anhÿr ã amnhî tã kuma nê pahkînh nê. Pahi finat Tawi na pre haxwÿnja ja jarênh o:

⁷ Na hte Tirtûm amnhî katut kôt mê pahte amnhî tomnuj piitã rênh pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê.

Jakamã pu mê ja hã amnhî pumu nê pahkînh nê.

⁸ Nê amnhî kukamã pajamaxpêr o: “Héxta waa nê. Na pa pre amnhî tomnuj o ixpa nê tee ri ja hã amnhî pumu nê ixkaprî nê.

Hãmri nê amnhî to Tirtûm wÿ nhûm inhma nê ixte amnhî tomnuj o hapêx pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê.

Nã âm hãmri. Ja mex kumrêx.” Anê.

⁹ Tã mê kot ja hã amnhî pumunh nê hkînh xwÿnhjaja mēmojaja na mē? Xã mê kot amnhî my kwÿrÿt kã jakãr xwÿnh pix kwÿjaja na pre pahi Tawija ã mê harênh anê nã? Nã mê tapxipixjaja kêt. Määnên mê kot amnhî jakãr kêt xwÿnh kwÿjaja. Tanhmã na pre ra Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot finat Apraãw jarênh to? Na pre harênh o:

Na pre Apraãw amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xãm nhûm amnhî tã omu nê amnhîm mex ã harê. Anê.

¹⁰ Xã Apraãw ra kot amnhî my kwÿrÿt kã krãhyr nhîrõ pê na pre Tirtûm amnhîm mex ã harê? Nã kormã kot amnhî krãhyr kêt ri na pre ã harênh anê. ¹¹ Kormã kot amnhî krãhyr kêt ri kãm kapêr nê kãm:

—E ate amnhî kaxyw inhmã ajamaxpêr nê ixkôt amnhî xãm ã ixte apumunh kôt na pa amnhîm amex ã ajarê.

Anhÿr o kãm kapêr hãmri nê rî kormã kãm tanhmã amnhî krãhyr to hã kãm karõ nhûm kuma nê mar xã hkôt amnhî my kwÿrÿt kã hkwy krãhta. Kot Tirtûm mã amnhî nhõr ã amnhî to amnhîrît kaxyw ã amnhî nhîpêx anê.

Nom kormã amnhî krãhyr kêt ri na pre Tirtûm amnhîm mex ã harê. Tã Ijaew kêt xwÿnhjaja kot amnhî jakãr kêt tã mê hkwyjaja Apraãw pyrã nê amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr nê kãm amnhî nhõr jakamã Apraãw te kêp mê hpâr krax maati pyrãk. ¹² Nê määnên mê pahpê Ijaew. Kot puj mê pahõt amnhî kaxyw Tirtûm kôt pajamaxpêr nhûm amnhî tã mê pahpumu nê mê pamex ã mê pajarê. No âm mê pahte amnhî jakãr ã mê pahpumunh kôt ã mê pajarênh anhÿr kêt nê. Âm Apraãw pyrã nê amnhî kaxyw Tirtûm kôt pajamaxpêr pix ã mê pahpumunh kôt na hte mê pamex ã mê pajarê. Kormã Apraãw kot amnhî my kwÿrÿt kã krãhyr kêt ri ra kot amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr jakamã kêp mê pahpê Ijaew

mê pahte uräk nê amnhî kaxyw Tirtûm mã pajamaxpêr xwýnhjê hpàr krax maati. Ijaew kêt xwýnhjê pyrã nê kêp mê pahpàr krax maati.

Tirtûm kot Apraãw mã mêmoj mex jarênh Karatas 3.22

¹³ Annepêm na pre Tirtûm Apraãw mã tanhmã kapêr to nê kãm:

—E koja nhÿrmã akanrêhã akra nê atãmnhwýjaja amÿrpê apyrã nê krî piitã hkôt mê kêp mê ô pahi. Anê.

Tã tanhmã Apraãw kot amnhî nhîpêx to hã omunh xã hkôt na pre ã kãm kapêr anê? Xã kot kãm tanhmã amnhî nhîpêx to hã karô nhùm kot hkôt amnhî nhîpêx mex ã omunh xã hkôt na pre hkînê nê ã kãm kapêr anê? Nã kot anhÿr kêt. Mê pahtô kot pu we Tirtûm kapêr xã hkôt pix mã amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri papa? Mê pahpê hihtÿx kênã. Æm kot amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr nhùm kot amnhî tã omunh nê amnhîm mex ã harênh kôt pix mã na pre ã kãm kapêr anê.

¹⁴ Kop apu kot kãm tanhmã kapêr to nê kãm: —E Apraãw. Kot kaj ixkapêr piitã ama nê hkôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa. Hã koja nhÿrmã akanrêhã akra nê atãmnhwýjaja kêp krî piitã hkôt meô pahihti.

Anhÿr o kãm kapêr ronhÿx ãm kãm ã kapêr anhÿr kaprÿ. Apraãw aa kot kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx mex o pare hã. Kop apu ã kãm kapêr anhÿr ronhÿx pre kuma nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Kwa nã. Ra ixte Tirtûm kôt amnhî xãm tã tanhmã kot pa amnhî to nê kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri ixa? Kot paj tee ri inhmã ã amnhî nhîpêx anhÿr o ixa hprãm kaprÿ. Jakamã koja nhÿrmã ixkanrêhã ixkra nê ixtãmnhwýjaja kêp mê ô pahi hkêt nê pa. Hêxta waa nê. ¹⁵ Koa Tirtûm ixte kapêr kwÿm ri tanhmã ixte amnhî tomnuj to hã ixpumu nê tanhmã ixtomnuj to. No mêhõ kot we kapêr piitã hkôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho pa? Nã amrakati kumrêx.

Anhÿr o nhÿx pre hamaxpêr. ¹⁶ No na pre Tirtûm ã kãm kapêr anhÿr kêt nê. Ra kot hprî hã mê pahte amnhî nhîpêx ã mê pahpumunh mex kênã. Na pre ãm kãm:

—E ate amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhî xãm jakamã kot paj amarî ato mex nê. Anê.

Tirtûm na hte mêmoj tã amnhî jarênh o amnhî to hêx kêt nê. Na hte mêmoj tã amnhî jarênh xã hkôt tanhmã mêmoj nhîpêx to ho ri pa. Jakamã koja mê pahte Apraãw pyrã nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwýnh piitã mê pahto mex nê.

Nê xã na pre ã mê pamã kapêr anê nê mê pamã:

—E kot kaj mê ixkapêr kôt pix mã ri amnhî nhîpêx o ri apa hã kot paj mê ato mex rax nê.

Anhÿr o mê pamã kapêr? Nã na pre ã mê pamã kapêr anhÿr kêt nê. Na pre mê pamã: —Kot kaj mê finat Apraãw pyrã nê amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwÿ hã kot paj mê ato mex nê.

Anhÿr o mê pamã kapêr. Tã Apraãw kumrêx kot mê pakukamã amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr jakamã te kêp mê pahpiitã mê pahte uräk nê ã amnhî nhîpêx anhÿr xwýnhjê pàr krax maati pyrãk.

¹⁷ Annepêm na pre Tirtûm tanhmã Apraãw mã kapêr to. Kot tanhmã kãm kapêr toja Tirtûm kapêr ã kagã htùm kamã na. Na pre kãm:

Kot kaj apê ahpÿnhã ri mê urojê hpàr krax. Anê.

Kormã Apraãw kra hkêt tã nhùm hkra hkukamã ã kãm kapêr anê. Hãmri nhùm kuma nê hkôt hamaxpêr kurê kumrêx nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Ra ixprô mê wa ijamê wa ixpigêt tÿx nê wa ixkra hkêt kumrêx. Kot paj wa tanhmã amnhî to nê tokÿx ty. Tã ra Tirtûm kot ixkra nê ixtãmnhwýjê hkukamã ã inhmã mê harênh anhÿr kênã. Jakamã kot pa xep wa ixpigêt tÿx tã tanhmã amnhî to nê ixkra. Nã kot pa xep wa anê. Nê koja ixkraja tanhmã amnhî to nê ixpê htyk japêr tã koja Tirtûm akupÿm inhmã ho htîr. Nã koja inhmã ho anê. Ra kot inhmã ixkra nê ixkanrêhã ixtãmnhwÿ sohtô jarênh kênã. Anê.

¹⁸⁻¹⁹ Na pre ra hpigêt tÿx nê. Ra hã amgrã pê 100 nê hkurê kêt nê pa. Nhùm hprô mãânênh hpigêx tÿx nê. Nê ôhy kamã hkra hkêt kumrêx. Kormã wa hkra hkêt tã nhùm Tirtûm Apraãw mã hkra nê htãmnhwÿ sohtô hã harê. Nê kêp mê urojê sohtôjê pàr krax ã kãm harê. Hãmri nhùm kuma nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr tÿx kurê kumrêx. ²⁰ Nê ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho pa. Na pre war amnhî kra hã amnhî jarênh ma nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr kêt nê. Æm Tirtûm tãm kot wa kãm wa hkra jarênh pix mã hamaxpêr pê amnhî kaxyw kãm hamaxpêr tÿx o ri wa pa. Nê hamaxpêr o:

—Nã ra wa ixpigêt tÿx kumrêx tã koja xep Tirtûm wa inhmã wa ixkra hõ gõ. Nã koja wa inhmã kugõ. Hêxta waa nê. Æm hãmri Tirtûmja mex o mex. ²¹ Nã kot wa inhmã wa ixkra jarênh xã hkôt koja wa inhmã kugõ. Ja kaxyw ahpumunh o ahpumunh. Tirtûmja hêx kêt. Anê.

²² Hãmri nhùm Tirtûm ã hamaxpêr anhÿr ã omu nê amnhîm mex ã harê. Nê kot kãm amnhî jarênh xã hkôt wa kãm wa hkraja gõ.

²³ Nom na pre amnhîm Apraãwja pix mex ã harênh kêt nê. ²⁴ Kot puj mê pahtô uräk nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr nhùm amnhî tã mê pahpumu nê ra kot Apraãw

jarênhta pyrâ në amnhîm mê pamex â mê pajarê. Na pre mê panhō Pahihti Jejus ty nhûm Tîrtûm akupÿm ho htîr. Tâ mê papa-jaja na pu prem amnhî kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr nhûm Tîrtûm ja hâ mê pahpumunh kôt mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarê. ²⁵ Na pre mê pahwÿr Kra Jejus mê nhûm mê pahwÿr wrÿ. Tâ nhûm mê axtem në kupî nom nhûm amarî htyk kêt në. Na pre htyk o mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer pa. Ja kaxyw na pre Tîrtûm mê pahwÿr kumê. Jakamâ nhûm prem kupî nhûm akupÿm ho htîr. Tâ mêmo kaxyw na pre Tîrtûm â mê pahwÿr Kraja mênh nhûm mê panê htyk anê nhûm akupÿm ho htîr? âm kot kukwak ri amnhîm mê pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwÿnhjaja mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarênh pix kaxyw.

5

*Tîrtûm kot mê pahto hkwy hâ harênh
Matêwre 5.12; Sikûn Korî 4.8, 5.18-21;
Xiakre 1.2-4; Wam Pétre 4.12, 5.9*

¹ Nê na pu prem amnhî tomnuj o ri papa nhûm Tîrtûm ja hâ mê pahpumu nhûm ja kêp omnuj në. Jakamâ nhûm Jejus amnhî grôn h kôt wrÿ në mê panê ty. Nhûm Tîrtûm htykja kukwak ri mê pahto hkwy. Mê pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr në hkôt amnhî xunhwÿr â mê pahpumu hâMRI në â mê panhîpêx anê pu mê ra pahpê hkwy hâ papa. ² Na pre Jejus Tîrtûm mâ mê pajarênh o:

—E jajê pumu. Na mê ra amnhî kaxyw pamâ hamaxpêr në pahkôt amnhî xunhwÿ. Anê.

HâMRI nhûm kuma në mê pahto mex në mê pakutâ nojarêt râhâ ho pa. Tâ kot puj mê pahpê hkrajaja nhÿrmâ pano ho Tîrtûm mex o mex xwÿnhja pumu. Jakamâ na pu htem amnhî kukamâ â pajamaxpêr anhÿr o pahkînh në papa nê pajamaxpêr o:

—Hêxta waa në. Kot paj nhÿrmâ inhno ho Tîrtûm mex o mex â omu në kuri ixpa ho ixpa. Nâ âm hâMRI. InhMâ omunh prâm tÿx kumrêx. Anê.

³⁻⁴ Nê na htem Jejus â mê pahtomnuj në pu mê pahpunuj në ri papa. Pamex kêt në tâ tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr o ri pahkaprî në papa hkêt në. Kwâr mê mâMRI â mê panhîpêx anê. Pu mê pahpunuj kurê Jejus kôt amnhî xunhwÿr tÿx o kormâ mô. Nê mê unaj hkaga hkêt në. Arî amnhî wÿr kamâ pajamak o papa. Jao amnhî kaxyw kumâ pix mâ kâM pajamaxpêr tÿx râhâ pahkînh në ri papa.

Kot puj mê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri papa nhûm Tîrtûm ja hâ mê pahpumu nhûm ja kâM mex në. HâMRI nhûm ja kaxyw tanhmâ

mê pahto paxihtÿx to pu mê pahpunuj tâ hkôt pajamaxpêr tÿx râhâ në.

⁵ Nê ra mê kot Jejus â tanhmâ mê panhîpêx to htâ pu mê amnhî kaxyw tee ri kâM pajamaxpêr kaprÿ hkêt në. Ra kot mê pamâ amnhî Karô nhôr nhûm kôt mê pahkarô mâ gjêx kêNâ kot pu kêt mê ri tee ri amnhî kaxyw kâM pajamaxpêr kaprÿ. Na hte Karôja mê pahkarô kamâ mê pamâ Tîrtûm kapêr jarênh o amnhîrît në kâM mê pajapê htyk â harênh o amnhîrît râhâ në.

⁶ Amnepê mâ na pre mê piitâ amnhî tomnuj o ri pa në tee ri kâM amnhî to mex râhâ hprâm kaprÿ. Mêhō kot we ja kaxyw tanhmâ mê hkrâ hto? Jakamâ nhûm Tîrtûm ja hâ mê omu hâMRI në mê kaxyw Kra Jejus mâ kâM:

—E inhma. Ka kot kaj mê kot tanhmâ amnhî tomnuj to ho paja â ma mê hwÿr wrÿ. Ixte mê në atyk kaxyw agrôn h kôt mê hwÿr amênh jakamâ kot kaj wrÿ në mê kâM ixkapêr jarênh o ri mê hkôt apa. Râhâ nhûm mê hkwyjaja apî ka mê piitâ mê në ty. Anê.

HâMRI nhûm kuma në kâM:

—Tôe. Nâ kot paj amâ hprâm xâ hkôt â amnhî nhîpêx anê. Anê.

HâMRI në man amnhî grôn h kôt mê pahwÿr wrÿ. ⁷⁻⁸ Xâ koja mêhō kâM axpên japê xâ axpên në ty nâ? Xâ kot mêhō tãm kot amnhî nhîpêx xwÿnh tâ nhûm mê kot hpîr kaxyw nhûm hkrâmnhwÿja kâM hapê në. Nê në amnhî grôn h kôt mê kâM xa nhûm mê kupî nhûm në ty? Nâ kot apu në htyk japêr ko. No mê papajaja. Na pu htem mêhō hkrâmnhwÿta kînhâ arî amnhî tomnuj râhâ ho ri papa htâ nhûm Tîrtûmja arî kâM mê pajapê në. Nê kâM mê pajapê xâj mê pahwÿr Kris mê nhûm mê panê ty. Arî mê pahte amnhî tomnuj râhâ ho papa tââ. Na pre â Tîrtûmja kâM mê pajapê hâ â mê pahwÿr mênh anê. ⁹ Na pre ty nhûm hkamrô hkwy axkapî nhûm Tîrtûm ja hâ omunh xâ hkôt tãm amnhîm mê paxunhwÿ. Tâ Jejus kukwak ri koja ma mê kot amnhî xâ htyk kamâ hamak tûm xâta wÿr mê parênh kêt në. Mê pahpê hkwy kêNâ kot kêt hwÿr mê parê.

¹⁰ Nom kormâ mê pahpê hkwy hkêt ri na pu prem te ra kutâ amnhî xunhwÿr pyrâk o amnhî nhîpêx. Tâ nhûm Kra mê panê ty pu mê hkôt amnhî xunhwÿ. Jakamâ nhûm Tîrtûm Jejus tyk kukwak ri mê pahto hkwy. Nê ra akupÿm Kra ho htîr jakamâ kot puj mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja nhÿrmâ wa urâk në wa kuri pahTîr tûm në pamex kumrêx në papa ho papa.

¹¹ Nê mê pahpê kuwy rax wÿr mê papa mâ xwÿnh kêt jakamâ na pu htem pahkînh në pajamakêtkati në ri papa. Nom ja pix â na pu htem â amnhî nhîpêx anhÿr kêt në. Mê pahpê Tîrtûm krâmnhwÿ jakamâ na pu htem mâânênh pahkînh në ri papa. Pahihti

Jejus Kris kot më panê htyk â omunh xâ hkôt na pre Tirtûm më pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê ho hkwy jakamâ na pu htem pahkînh nè pajamakêtkati nè ri papa.

*Atâw më Kris wa harênh
Wam Korût 15.20-22, 45-49*

¹²⁻¹³ Nê amnepêm na pre Tirtûm finat Mojes mâ tanhmâ kapêr to. Hâmri nhûm kuma nè Ijaew kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa kaxyw më kâm mêmojta â karô nè më kâm hâ hkagâ. Më kot kamâ harênh nè mar nè Tirtûm kôt amnhî nhîpêx kaxyw. Hâmri nhûm më tee ri â kot më kâm mêmojta karôja ma nè tanhmâ axpên mâ kapêr to nè axpên mâ:

–Kwa na pu htem â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nè. Na pu htem âm amnhî tomnuj tÿx kumrêx o ri papa nè amnhî to mex kêt kumrêx. Anê.

Âm hâmri na prem â amnhî jarênh anê. Më pahpiitâ më pahte amnhî tomnuj xwÿnh kênâ. My kot wa pê finat Atâwja kumrêx na pre tanhmâ më pahte amnhî tomnuj to ho hkrax. Mÿrapê na pre htîr tûm nè ri pa ho pa hkêt nè. Na pre ri pa nè gaa nè ri hpigêt tÿx nè ty. Tâ mÿr pê ri më papa xwÿnhjaja na pu htem urâk nè tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri papa. Mÿrapê na pu htem ri papa nè gaa nè Atâw pyrâ nè pahtyk pa. Tirtûm kot më pahtâ Atâw mâ kapêr xâ hkôt. ¹⁴⁻¹⁹ Jakamâ na prem kormâ Mojes kator xwÿj ri pika piitâ hkôt ri pa nè gaa nè haxwÿja htyk pa. Më kot amnhî tomnuj mÿrapê ty. Atâw pyrâ nè Tirtûm kot mëmo xô nè hkurê xwÿnhhta krêr kêt tâ urâk nè tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri pa. Hâmri nè mÿrapê ty.

Na pre â Atâwja më pahpiitâ më pamâ Tirtûm kapêr nhîrôp âm nè amnhî tomnuj o hkrax anê nè mëmo xôta krê. Jao te më pahpiitâ më pahte urâk nè kumê hkur pyrâk o më panhîpêx. Mÿrapê nhûm htem arî pika piitâ hkôt hapôj nè kormâ hprîre htâ ra Atâw pyrâ nè tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri pa. Jakamâ nhûm Tirtûm Atâw kot tanhmâ amnhî tomnuj to hâ omunh xâ hkôt më pakukamâ hamaxpêr o:

–Nâ koja më Atâw pyrâ nè amnhî tomnuj o ri pa. Mÿrapê kot paj ma më kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâta wÿr më rênh pa. Anê.

Tâ Jejus Kris më Atâw wa harênhja kot axpên pyrâk jakamâ na hte Atâw kanrêhâ hkra nè htâmnhwÿjaja Atâw kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o ri pa râhâ nè. Urâk nè amnhî tomnuj râhâ ho ri pa. Nhûm axtem Jejus kôt më kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja Jejus kôt amnhî nhîpêx râhâ ho ri pa. Te më kêp hkanrêhâ hkra nè htâmnhwÿjê pyrâ nè urâk nè tãm amnhî nhîpêx. Na htem â ahpÿnhâ amnhî nhîpêx anhÿr o ri pa. Na pre Jejus më pahte amnhî tomnuj pânâ

amnhîrer par kaxyw më panê ty. Jakamâ më pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja na hte Tirtûm ja hâ më pahpumunh kôt më pahto hkra. Kot puj më nhÿrmâ pahtyk tâ nhûm akupÿm më pahto më pahÿr pu më wa kuri pahÿr tûm nè papa ho papa.

Atâw kot Tirtûm kapêr nhîrôp âm jakamâ na hte Tirtûm më pahpiitâ më pahte amnhî tomnuj xwÿnh â më pajarê. Nom nhûm Jejus Atâw rom kot Tirtûm kapêr mar nè hkôt amnhî nhîpêx râhâ jakamâ na hte Tirtûm më pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja amnhîm më pahte amnhî to mex xwÿnh â më pajarê.

Nhûm Atâw kot Jejus kînhâ Tirtûm kapêr nhîrôp âm mÿrapê na hte mÿr pê më pa xwÿnhjaja ohtô nè pa nè gaa nè Atâw pyrâ nè htyk pa. Hâmri nè kormâ htîr ri amnhî to mex o pa hkêt mÿrapê ma më kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâta wÿr ma hapêx. Tâ nhûm Tirtûmja mex o mex jakamâ na hte Jejus Kris më wa më pakamâ ukapri nè. Jakamâ na pre më pahwÿr Jejus më nhûm më pahwÿr wrÿ hâmri nè htyk o më pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîre. Nhûm Tirtûm â kot amnhî nhîpêx anhÿr kukwak ri më pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja amarî tanhmâ më pahto mex to ho ri pa. Atâw kot amnhî tomnuj pix pumunh kôt na pre Tirtûm më pahpiitâ më pahte amnhî tomnuj xwÿnh â më pajarê. Tâ nhûm Jejus më pakamâ ukapri nè më panê ty nhûm Tirtûm ja hâ omunh xâ hkôt ra më pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwÿnhjaja te më pahte aa tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt pyrâk o më panhîpêx. Na hte amarî â më panhîpêx anê.

Nê Atâw kot amnhî tomnuj mÿrapê na htem piitâ ri pa nè tanhmâ amnhî to nè ty rÿ ri pa nè gaa nè wejre nè ty. No na pre Jejus Krisja aa kot amnhî tomnuj kêt kumrêx tâ amarî më panê ty. Jakamâ nhûm Tirtûm ra kukwak ri më pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê kutâ nojarêt râhâ nè më pakukamâ hamaxpêr o:

–Nâ më kot Ixkra hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja na pa më omunh pa. Tâ kot paj Ixkrata kukwak ri tãm më unhwÿ nhûm më nhÿrmâ wa ixri mex nè htîr tûm nè pa ho pa. Anê.

²⁰⁻²¹ Nê na pre Tirtûm tanhmâ finat Mojes mâ kapêr to. Më piitâ më kot amnhî tomnuj o ri më pa hâ amnhî pumunh kaxyw. Hâmri nè më kot kapêr mar nè hkôt amnhî nhîpêx o pa kaxyw tanhmâ më kaxyw Mojes mâ kapêr to. Nhûm kuma nè amnhî xô ri më kâm hâ kagâ nè më kâm harênh o ri më hkôt pa. No nhûm prem kapêr ma nè âm kuma nè hkwy m pix mâ ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa. Nê pika piitâ hkôt ja arî râhââ. Ja mÿrapê koja më nhÿrmâ ty nè ma më kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak

tüm xàta wýr ma pa. Nom Tirtüm arî kãm pika piitã hkôt mê papa xwýnhjê japê nê. Mê pahte amnhî tomnuj o papa tâ nhùm kãm mê pahto mex prãm nê. Jakamã na pre mê pahwýr Kra Jejus Kris mê nhùm mê pahwýr wrý. Mê panê htyk o kot mê pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer kaxyw. Tã kukwak ri kot puj mê pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwýnhjaja nhýrmã Tirtüm mê wa kuri pahtrî tüm nê pa mex nê papa ho papa.

6

Mê kot mê pahkrã kumrãr ã mê harênh Sikün Korit 5.17; Karatas 2.19-20, 5.24, 6.14; Epes 4.17-24; Korosê 3.1-11; Wam Pêtre 4.1-6

¹ Nê mê pahte arî tõhã tanhmã amnhî tomnuj to htã nhùm Tirtüm arî kãm mê pajapê nê. Nê arî mê pakutã nojarêr rãhã nê. Jakamã xà kot kaj mê atõ ã harênh anhýrja ma nê atýx ri ã ajamaxpêr anê nê ajamaxpêr o:

—Nã Tirtüm kãm ijapê nê kot ixkutã nojarêr rãhã ho ri pa jakamã mo kaxyw kot pa Jejus kôt amnhî nhípêx o ri ixpa? Nã kot paj ho anhýr kêt nê. Anê.

Ka ã mê atõ atýx ri ajamaxpêr anhýr japêr. Kwa xà ajamaxpêrja mex? Nã mex kêt.
² Æ ajamaxpêr anhýrja mê hamaxpêr mex xà hkôt kêt. Ra mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwýr nê mê pahte amnhî tomnuj kaga jakamã nhùm mê pahte amnhî tomnujja te ra mê pahpê hapêx pyrãk. Jakamã kot puj mê arî tanhmã amnhî tomnuj to ho ri papa hkêt nê. ³ Mëmo kaxyw na htem Tirtüm mã mê pahkrã kumrã? Nã mê pahte ra Jejus kôt amnhî xunhwýr ã amnhî to amnhîrît kaxyw. Te Jejus htyk nhùm mê pahte amnhî tomnujja haxwýja hkôt htyk nê hapêx par pyrãk o amnhîrît kaxyw. Jakamã na pu htem pajamaxpêr o:

—Nã kot paj axte tanhmã amnhî tomnuj to ho ri ixpa hkêt nê. Anê.

⁴ Na htem Tirtüm mã gõx kãm mê pahkrã kumrã nhùm mê pahte amnhî nhípêx tümja te mê kot Jejus kôt haxwýja haxãr pyrãk. HãMRI nhùm mê akupým mê pahto api. Te Tirtüm hihýtýx o hihýtýx o kot akupým Kra Jejus ho htír pyrãk. Te mê pahtyk tâ nhùm akupým kot mê pahto mê pahtrî pyrãk. Pãnhã mê pahte amnhî nhípêx nyw o amnhî nhípêx kaxyw. ⁵ Nhùm mê pahte amnhî nhípêx tümja te Jejus kôt htyk nê hapêx par pyrãk. Nê mê pahte amnhî nhípêx nywja te Jejus akupým htír pyrãk o amnhî nhípêx.

⁶ Amnepêm na pu pre htem amnhî tomnuj rãhã ho ri papa. Te mê kãm mê ãpênh xwýnhjaja kot mê õ patrãw mã ãpênh rãhãta pyrãk. Tã nhùm Kris mê panê ty. Kot mê panê mê pahte amnhî tomnuj pãnhã

amnhîrer nê ho hapêx par kaxyw mê panê ty. Jakamã te mê pahte amnhî tomnuj mê pajamaxpêr punujja te pí kahpa hã Jejus kôt harir nê htyk nê hapêx par pyrãk. Pãnhã mê pahte amnhî nhípêx nyw pix o amnhî nhípêx kaxyw. Nê mê pajamaxpêr nyw pix o pajamaxpêr papa kaxyw. ⁷ Na hte mê htyk xwýnhjaja axte tanhmã amnhî tomnuj to hkêt nê. Tã kêr pu mê urãk nê axte ã amnhî nhípêx anhýr kêt nê. ⁸ Na pu prem Jejus kot mê panê htyk ã harênh ma nê pajamaxpêr o:

—Nã ra Jejus kot mê panê htyk jakamã kot paj ixte amnhî nhípêx tüm kaga hpa nê hpãnhã kot amnhî nhípêx kôt pix mã ri amnhî nhípêx o ri ixpa. Te ra ixtyk nê axte tanhmã ixte amnhî tomnuj to ho ri ixpa hkêt pyrãk. Jao amnhî nhípêx nyw pix o amnhî nhípêx o ri ixpa. Anê.

⁹ Nê Jejus htyk nhùm Tirtüm akupým ho htír jakamã koja axte htyk kêt nê. Ra mê pahte ja mar mex. ¹⁰ Na pre ãm htyk tipxi htã htykja o mê pahpiitã mê pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîre. Tã ra akupým htír o htír nê kaxkwa kamã Tirtüm mã tanhmã amnhî nhípêx to ho ri pa. ¹¹ Tã mê papajaja kot puj mê ã kot amnhî nhípêx anhýrja ma nê ã pajamaxpêr anê nê pajamaxpêr o:

—Nã ãm hãMRI. Te ixte Jejus pyrã nê ra ixtyk pyrãk jakamã kot paj axte amnhî tomnuj o ri ixpa hkêt nê. Te ixte Jejus pyrã nê akupým ixtír nê ãm Tirtüm kôt pix mã amnhî nhípêx o ri ixpata pyrãk o kot paj hpãnhã amnhî nhípêx o ri ixpa. Anê.

¹² Jakamã kot ka mê atõ nhýrmã tanhmã amnhî kukamã ajamaxpêr punuj to japêr hãMRI nê ajamaxpêr o:

—Nã inhmã ã amnhî tomnuj anhýr prãm nê. Omnuj tâ kot paj ho anê. Nã ixte ho anhýr mã kênhã.

Anhýr o ajamaxpêr japêr tâ kwa mê ã ajamaxpêr anhýr kêt nê.

¹³ Kêt Tirtüm mã mãn amnhî gõ nê hkôt amnhî nhípêx o ri apa. HãMRI nê amnhî krã kamã mëmoj mex pix mã ajamaxpêr nê tãm akapêr. Nê mê kot amnhî to mex xwýnhjê kôt pix mã mãn ri apa. Na ka pre htem akapêr punuj nê. Nê ajamaxpêr punuj nê.

Nê mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwýnhjê hkôt ri apa.

Nê kagõxyhti japrõ nê ho akõm o ri mê hkôt apa.

Tã ra hpãnhã Tirtüm mã amnhî gõ nê axte ã amnhî nhípêx anhýr kêt nê.

¹⁴ Amnepêm na pu prem tanhmã mê pahte amnhî nhípêx to ho papa hukukamã pajamaxpêr nê pajamaxpêr o:

—Nã kot paj Tirtüm kapêr kôt pix mã mãn ri amnhî nhípêx o ri ixpa nê amnhî to mex o ri ixpa nhùm Tirtüm ja hã ixpumu nê amnhîm inhmex ã ijarê. Nã kot paj anê.

Anh̄yr tā no ām tee ri mē pamā hkōt amnh̄i nh̄ipēx o ri papa hprām kapr̄y nē arī ri kapēr kw̄ym tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to ho ri papa. Tā ra hpānhā axtem pajamaxpēr o:

–Nā Tirtūm kot ixkutā nojarēt rāhā ho pa xw̄ynh. Tā ra ixte hkōt amnh̄i xām jakamā koja tanhmā ixto pa hkōt amnh̄i nh̄ipēx mex o ri ipxa. Nā koja ixto anē.

Anh̄yr jakamā ra amnh̄i kaxyw kām pajamaxpēr t̄yx o mēmoj punuj kutā amnh̄i to ht̄yx nē.

Mē pahte Tirtūm mā tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to hā mē pajarēnh

Juāw 8.34

¹⁵ Tā ā kot anh̄yr jakamā tanhmā kot puj wem pajamaxpēr to? Xā kot pu mē ā pajamaxpēr anē nē pajamaxpēr o:

–Nā na hte Tirtūmja ixte kapēr kōt amnh̄i nh̄ipēx o ipxa hā ixpumunh kōt amnh̄im inh̄mex ā ijarēnh kēt nē. Ām kēp ixkutā nojarēt rāhā nē amarī amnh̄im inh̄mex ā ijarēnh xw̄ynh jakamā kot paj arī amnh̄i tomnuj rāhā nē aa ja kaga hkēt nē.

Anh̄yr o kot puj mē pajamaxpēr? Nā kot puj mē ā pajamaxpēr anh̄yr kēt nē. Ā mē pajamaxpēr anh̄yrja mex kēt. ¹⁶ Kōja mēhō nh̄yri kot amnh̄i tomnuj t̄yx xw̄ynh̄jē hō pumu nē kām amnh̄i jarēnh japēr nē kām:

–E inh̄ma. Kot paj ām akōt pix mā tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to ho ri ipxa. Jakamā e inh̄mā mēmoj tā karō pa ama nē amā tanhmā ho ho ri ipxa.

Anh̄yr o kām kapēr japēr. Hāmri nē ā amnh̄i nh̄ipēx anh̄yr tā amnh̄i tomnuj pix o ri pa. Tā ā mē kot amnh̄i nh̄ipēx anh̄yr o mē pa xw̄ynh̄jaja koja nh̄yrmā ty hāmri mē kot amnh̄i xā ht̄yx kamā hamak tūm xāta w̄yr ma hapēx.

No koja mēhō Tirtūm mā amnh̄i jarēnh nē kām:

–Pa Tirtūm. E kot paj ām akapēr kōt pix mā ri amnh̄i nh̄ipēx o ri ipxa.

Anh̄yr o kām amnh̄i jarē nē hkōt amnh̄i nh̄ipēx mex o pa. Nē tām amnh̄i nh̄ipēx o ri pa. Hāmri nē nh̄yrmā ty nē ma ō krī hw̄yr api nē Jejus mē Tirtūm wa kuri ht̄ir tūm nē mex rāhā nē pa ho pa.

¹⁷ Tā mē kajaja na ka xep prem tee ri mē amā mē ate amnh̄i tomnuj mā anh̄urer prām tā nh̄um te tām kot amnh̄i tā mē ato ht̄yx pyrāk o mē anh̄ipēx ka mē tee ri kām anh̄urer prām kapr̄y. Tā nh̄um Tirtūm tanhmā mē akrā hto ka mē kapēr ma nē amnh̄i kaxyw hkōt ajamaxpēr t̄yx nē ām hkōt pix mā amnh̄i nh̄ipēx. Pa ja hā mē ajarēnh ma nē mē anh̄y hā ixkīnh nē. Nē Tirtūm mā ixte mē ajarēnh mar nē mē anh̄y hā ixkīnh ā amnh̄i jarē. ¹⁸ Na pre Tirtūm tanhmā mē akrā hto ka mē amnh̄i tomnuj mā anh̄urer pa nē hpānhā hkōt pix mā amnh̄i nh̄ipēx.

¹⁹ E kot paj ixprī hā tanhmā mē amā ja jarēnh to. Te ixte ixkrajē jahkre pyrāk o kot paj mē amā awjarē. Nā amnepēm na ka prem ajamaxpēr punuj kōt amnh̄i tomnuj o ri apa. Nē gaa nē ra amnh̄i tomnuj pix kukamā ajamaxpēr. Tā kēr ka mē arī ā amnh̄i nh̄ipēx anh̄yr kēt nē. Pānhā tām ri ajamaxpēr o ri apa. Jao gaa nē ra Tirtūm kām hprām xā hkōt tām amnh̄i nh̄ipēx mex nē. ²⁰ Na ka prem tee ri amā amnh̄i tomnuj mā anh̄urer prām kapr̄y. Te tām kot amnh̄i tā mē ato ht̄yx nē amnh̄i kōt mē ato pa pyrāk o mē anh̄ipēx. ²¹ Xā na prem ā amnh̄i tomnuj anh̄yr o apa nē akīnh nē ajamakētati nē ri apa? Nā na ka prem akīnh nē apa hkēt nē. Tā na ka prem Jejus kōt amnh̄i xunhw̄y nē tee ri ate tanhmā amnh̄i tomnuj to hā amnh̄i pumu nē akaprī nē apijaam nē. Ā mē kot amnh̄i tomnuj anh̄yr o pa xw̄ynh̄jaja na htem ja m̄yrapē ty nē ma mē kot amnh̄i xā ht̄yx kamā hamak tūm xāta w̄yr pa. ²² No na pre ra Tirtūm tanhmā mē akrā hto ka mē amnh̄i tomnuj kaga hpa. Te Tirtūm tām kot hpānhā amnh̄i tā mē ato ht̄yx nē amnh̄i kōt mē ato pa pyrāk ka mē ra ām hkōt pix mā amnh̄i nh̄ipēx mex o ri apa. Nē hpānhā amā kapēr kōt pix mā amnh̄i nh̄ipēx mex prām. Nē hkōt pix mā amnh̄i nh̄ipēx hprām. Jakamā kot kaj mē nh̄yrmā kuri amex kumrēx nē at̄ir tūm nē ri apa ho apa.

²³ Na hte mē kām āpēnh o ri mē pa xw̄ynh̄jaja mē kām mēmoj tā apē nē āpēnh pa nē hpānhā amnh̄urer xā jam̄y. Ja pyrā nē koja mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynh̄jaja nh̄yrmā ty hāmri nē ma mē kot amnh̄i xā ht̄yx kamā hamak tūm xāta w̄yr ma pa.

No mē pahte amnh̄i kaxyw Jejus Kris kōt pajamaxpēr xw̄ynh̄jaja na hte Tirtūm ja hā mē pahpumu nē mē pajarēnh o:

–Nā ām hāmri. Jajaja koja nh̄yrmā Ixkra mē wa Ixkuri mex kumrēx nē ht̄ir tūm nē pa ho pa. Hēxta waa nē. Nā ām hāmri koja mē anē. Anē.

Xā tām mē pahte amnh̄i nh̄ipēx ā mē pahpumunh kōt na hte ā mē pajarēnh anē? Nā ām mē pahte Kra Jejus Kris kōt amnh̄i xunhw̄yr ā mē pahpumunh kōt pix mā na hte ā mē pajarēnh anē.

7

Mē pahte amnh̄i tomnuj kot axte amnh̄i tā mē pahto ht̄yx kēt ā harēnh

Römān 8.2, 10.4; Karatas 4.1; Epes 2.2; Korosē 3.7

¹ E Jejus kōt ixkw̄yjaja. Nā Tirtūm kot mē pakaxyw tanhmā Mojes mā kapēr tota na ka mē ra mar t̄yx nē. Na pu htem kormā pah̄t̄ir ri hkōt amnh̄i nh̄ipēx o ri papa. Tā ty hāmri nē axte hkōt amnh̄i nh̄ipēx kēt nē. Ra mē ate ja mar t̄yx. E pa mē amā ja hā ejēp jarē ka

mě inhma. ² Nā finat Mojes kot Tirtūm nhý hā mėnijaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hā mė kām karōja. Koja mėhō ho mjēn hāmri nē ām kōt pix mā ri pa ho pa nē aa hkaga hkēt nē. No koja nhýrmā mjēn kēp ty nhūm ahte ri pa. Hāmri nē kām axte mėhō ho mjēn prām nē māmri axte mėhō ho mjēn. Ja tanhmā kute hkēt. ³ Nom koja wam mjēn arī htīr japēr nhūm hprō tanhmā hamaxpēr to nē hkaga nē hpānhā nhām mėhō ho mjēn. Hā koja Tirtūm pē ja homnuj nē. Nom koja mjēn ra kēp ty nhūm mýrpē axte kām mėhō ho mjēn prām nē māmri ho mjēn. Ja na Tirtūm pē homnuj kēt. Ra wam mjēnja htyk kēnā. Á Tirtūm kot Mojes mā mė pakaxyw mėmoj tā karō kot anhyr.

⁴ Tā ja pyrā nē na pu prem amnepēm pajamaxpēr o:

—Ixte Tirtūm kapēr kōt pix mā amnhī nhīpēx o ri ixpa jakamā nhūm Tirtūm ja hā ixpumu nē amnhīm inhmex ā iarē. Anē.

Tā pu mė ra tanhmā pajamaxpēr to nē hpānhā pajamaxpēr ō ho pajamaxpēr o:

—Nā na xep hte Tirtūm mė ixte kapēr kōt amnhī nhīpēx ā mė ixpumunh kōt amnhīm mė inhmex xwýnh ā mė iarēnh kēt nē. Mē ixte hkōt amnhī nhīpēx mex o ri ixpare hā. Kēt ām Kris kot mė inhnē htyk nhūm mė ixte amnhī kaxyw hkōt ijamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwýr pix ā mė ixpumunh kōt na hte mė inhmex ā mė iarē. Ām ja pix ā mė ixpumunh kōt na hte mė ixto hkra nē mė ixkutā nojarēt o pa. Kra Jejus pix kukwak ri na hte ā mė nhīpēx anhyr o pa. Anē.

Ā mė pajamaxpēr nyw kot anhyr. Jakamā te mė pahte mėhō kot mjēn nyw xwýnh gryk ā axte mjēn htyk xwýnh mā hamaxpēr kēēta pyrāk o na pu htem amnhī nhīpēx o papa. Jao Kris kapēr kōt pix mā amnhī nhīpēx o ri papa. Nē Tirtūm noo mā tām ri amnhī nhīpēx. Nē axte mė pahte amnhī tomnuj kukamā tanhmā pajamaxpēr to hkēt nē.

⁵ Nē amnepē mā mė pahte amnhī krā hkōt tanhmā mė pahte amnhī nhīpēx to ho ri papata ā na pu prem amnhī tomnuj pix o ri papa. Ra mė pahte Tirtūm kapēr mar týx tā kuma nē ām kuma nē ri papa nē ri hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Mýrapē nhūm Tirtūm tee ri ja hā mė pahpumu nē mė pahtyk nē ma mė kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xā hwýr papa mā xwýnhjē hā mė pajarē.

⁶ Nē amnepēm na pu pre htem ā pajamaxpēr anhyr o:

—Nā kot paj Tirtūm kapēr kōt pix mā amnhī nhīpēx o ri ixpa nhūm amnhī tā ixpumu nē ixte amnhī tomnuj kēt xwýnh ā iarē.

Anhyr o pajamaxpēr no ām tee ri ā pajamaxpēr anhyr kapry. Nē arī tanhmā amnhī tomnuj to ho ri papa. Tā hpānhā te Jejus Kris kōt pahtyk pyrāk o amnhī nhīpēx nē hpānhā

Karō nhý hā tām amnhī nhīpēx. Jao ra tee ri mė pamā Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx prām kapry hkēt nē. Ra Tirtūm Karō nhý hā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx mex o ri papa.

Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot tanhmā mė pajarēnh to

Römän 3.20, 5.20; Karatas 3.23-24

⁷ Tā Tirtūm mė pahte kapēr kōt ri amnhī nhīpēx ā mė pahpumunh kōt amnhīm mė pamex ā mė pajarēnh kēt jakamā mėmo kaxyw na kapēr ā kagā htūmja? Nā mė pahte mar nē pahpri hā Tirtūm noo mā mė kot amnhī tomnuj xā jarēnh mar nē omunh mex kaxyw na. Na hte mė pahkwýjē kukrēx kīnh o pamā ho panhō hprām nē mė pamā karō. Á kot mėmoj punuj piitā nē mė pamā karō kot anhyr. Tā mė pahte ja mar kēt ronhyx pu mė Tirtūm kēp ja homnuj ā harēnh mar kēt nē. ⁸ Tā ra mė pahte harēnh mar nē kēp ja homnuj ā harēnh ma. Mē pamā axpēn kukrēx kīnh o ho pamā panhō hprāmja määnēn kēp ja homnuj ā harēnh mar tā nom aa hkaga hkēt nē arī pamā axpēn kukrēx kīnh o pamā ho panhō hprām týx rāhā ho ri papa. Kop ām Tirtūm kapēr kēt ronhyx pu mė kot amnhī tomnuj xāja aa mar kēt kumrēx nhūm te mė pamā amrakati pyrāk. ⁹ Amnepē mā ixte Tirtūm kapēr mar kēt ri na pa pre itýx ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ri ixpa nē ijamaxpēr o:

—E kot paj nhýrmā Tirtūm ri itýr tūm nē inhmex nē ixpa ho ixpa.

Anhyr tā hpānhā pamā axpēn kukrēx kīnh o ho pamā panhō hprām nē kapērta ma nē ja hā amnhī pumunh kurē kumrēx. Hāmri nē tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Nā ā ixte amnhī nhīpēx anhyr o ixpa jakamā kot paj nhýrmā ty nhūm Tirtūm akupým ixto itýr pa kuri itýr tūm nē ixpa ho ixpa hkēt nē. Hēxta waa nē. Ixte amnhī tomnuj xwýnh na pa. Kot paj nhýrmā ty nhūm Tirtūm ma mė kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xāta wýr amnhī nē inhmē. Anē.

Hāmri nē ixkapri nē tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ri ixpa. ¹⁰ Tā hpānhā axtem ijamaxpēr o:

—Nā kot paj Tirtūm kapēr kōt pix mā mān ri amnhī nhīpēx o ri ixpa hāmri nē nhýrmā itxyt tā hwýr api nē kuri itýr tūm nē inhmex nē ixpa ho ixpa. Nā kot paj anē.

Anhyr ā ijamaxpēr tā no ām tee ri inhmā hkōt amnhī nhīpēx o ixpa hprām kapry. Na pa pre xatā kapēr nhīrōp ixkuhē nē tee ri ja hā amnhī pumu nē ijamaxpēr o:

—Kwa tanhmā kot pa amnhī nhīpēx to nē ām Tirtūm kōt pix mā ri amnhī nhīpēx? Na pa hte tee ri inhmā ā amnhī nhīpēx anhyr prām týx kapry. Ām ixte amnhī tomnuj pix o

ri ixpa xwýnh jakamã äm hämri koja amnhî në kuwyta wýr inhmê. Nã koja ixto anê. Hêxta waa nê. Tanhmã kot paj we ja nê kãm ixkapêr to? Anê.

¹¹ No mêhõ koja Tirtüm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri pa? Na pu htem pahpiitã tee ri pamã ho anhÿr prãm kaprÿ. Mê pahpê hihtÿx kumrêx jakamã na pa pre ixtÿx ixte Tirtüm kuri ixtÿr tüm nê ri ixpa hä amnhî kukamã amnhî jarênh kaprÿ. Äm xatã kapêr nhîröp ixkuhê nê amnhî tomnuj pix o ri ixpaja mÿrapê koja mê kot amnhî xã htÿx kamã hamak tüm xãta wýr amnhî nê inhmê. ¹² Kot anhÿr tã tanhmã kot puj mê Tirtüm kapêr ä kagã htümta jarênh to? Nã kot mê pamã mê pahte amnhî nhîpêx ä karõta mex kumrêx. Mex o mex. ¹³ Mex kumrêx tã na htem kuma nê tee ri kãm hkôt amnhî nhîpêx hprãm kaprÿ. Jao nhÿrmã ty nê ma kuwy hwÿr pa. Kêt pa na pa pre ra mar nê omunh mex tã hkôt amnhî nhîpêx mex kêt nê. Jao ra ixte amnhî tomnuj xwýnh ä amnhî pumu. Na pa pre tee ri inhmã hkôt amnhî nhîpêx o ri ixpa hprãm tã no äm xatã kapêr nhîröp ixkuhê nê hkwým ri amnhî nhîpêx rãhã ho ri ixpa. Tã ra tee ri ja hä amnhî pumu nê amnhî kukamã ijamaxpêr o:

–Nã na pa hte äm tee ri inhmã Tirtüm kôt amnhî nhîpêx prãm kaprÿ no äm ho anhÿr kêt nê. Äm ixte amnhî tomnuj pix o ixpa xwýnh na pa. Ja mÿrapê koja Tirtüm amnhî nê ma kuwy hwÿr inhmê. Nã koja ixto anê. Anê.

Mê pahte mê pamã amnhî tomnuj kaga hprãm kaprÿ hä mê pajarênh

Karatas 5.17

¹⁴ Nê Tirtüm kapêr ä kagã htümta Tirtüm kapêr na. Nê Tirtüm kïnhã äm inhî pix na pa ri ixpa jakamã tanhmã kot pa amnhî to nê kapêr kôt ri amnhî nhîpêx mex o ri ixpa? ¹⁵ Inhmã tãm ixte amnhî nhîpêx prãm tã no äm amnhî tomnuj pix o ri ixpa. Mëmoj ixpê omnuj tã pa hte ra hkôt tanhmã amnhî tomnuj to ho ri ixpa. HäMRI nê ja hä amnhî pumu nê tee ri amnhî kukamã ijamaxpêr o:

–Hêxta waa nê. Mon pa hte axtem nê ä amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa? Mëmoj ixpê omnuj nhüm inhmã ho anhÿr prãm kêt tã ra ho anê. Nhüm mëmoj mex nhüm inhmã ho anhÿr prãm tã ho anhÿr kêt nê. Mon pa hte axtem nê ä amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa? Anê.

¹⁶ Ä ixte amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa htã ra Tirtüm kapêr mexta ma hämri nê ra ijamaxpêr o:

–Nã Tirtüm kapêrja mex kumrêx tã pa tee ri inhmã hkôt amnhî nhîpêx mex hprãm kaprÿ ho ri ixpa. Hêxta waa nê. Anê.

¹⁷ Inhmã amnhî tomnuj prãm kêt tã arî ixkaxwýnh kãm ijamaxpêr punuj nhÿ hä ä amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa. ¹⁸ Nê

inhmã tãm amnhî nhîpêx prãm tã no äm tee ri ä inhmã amnhî nhîpêx anhÿr prãm kaprÿ. Tanhmã kot pa amnhî to nê tãm amnhî nhîpêx o ri ixpa? Na pa tee ri inhmã ja ho anhÿr prãm kaprÿ. Ixte amnhî tomnuj xwýnh na pa. Nê aa ixte amnhî to mex kêt kumrêx xwýnh. ¹⁹ Inhmã mëmoj mex kôt pix mã amnhî nhîpêx prãm tã no äm ä amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Nê äm hkwým ri tanhmã amnhî tomnuj to ho ri ixpa. Mëmoj ixpê omnuj tã pa hkôt amnhî nhîpêx o ri ixpa. ²⁰ Ixte Tirtüm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt jakamã na pa hte ä amnhî tomnuj anhÿr o ri ixpa. Mëmoj ixpê omnuj pa inhmã ho anhÿr prãm kêt tã ra hkôt amnhî nhîpêx. Ixte Tirtüm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt jakamã ä amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa. ²¹ Nê mëmoj mex nhüm inhmã hkôt amnhî nhîpêx prãm tã ra hkwým ri amnhî nhîpêx. Ä ixte amnhî nhîpêx anhÿr xwýnh na pa. ²² Nê inhmã Tirtüm kapêr mar nê hkôt ri amnhî nhîpêx prãm tã ²³ nom ixte amnhî tomnuj xwýnh jakamã hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Na pa tee ri ja hä amnhî pumu nê amnhî kukamã ijamaxpêr o:

–Nã kot paj axte amnhî tomnuj kêt nê. Kot paj äm amnhî to mex pix kukamã ijamaxpêr o ri ixpa.

Anhÿr tã no äm arî amnhî tomnuj o ri ixpa nê amnhî to mex kêt. Ixte amnhî tomnuj xwýnh jakamã na pa hte ä amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho ri ixpa nê tee ri inhmã amnhî tomnuj kaga hprãm kaprÿ. ²⁴ Hêxta waa nê. Na pa ixkaprî htÿx nê ri ixpa. Ä ixte amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpaja mÿrapê kot paj nhÿrmã ty nê ma mê kot amnhî xã htÿx kamã hamak tüm xãta wýr ma mō. Mêhõ kot tanhmã ixkrã hto pa ä amnhî nhîpêx anhÿrja kaga? ²⁵ Nã më panhõ Pahihti Jejus Krisja pix. Tãm koja ixte amnhî tomnuj kutã tanhmã ixto ixihtÿx to. Jakamã na pa axte tee ri amnhî kukamã ijamaxpêr kêt nê. Pãnhã ixkïnh nê ri ixpa nê Tirtüm mã kãm:

–Pa Tirtüm. Nã äm hämri amex o amex. Anê.

Tã ra ixte Jejus Kris kôt amnhî xãm jakamã koja tãm tanhmã ixto ixihtÿx to pa rî kormã Tirtüm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri ixpa. No kot pa pam amnhî krã hkôt amnhî tomnuj rãhã ho ri ixpa. Ä ixte anhÿr xwýnh na pa.

8

Tirtüm Karõ kot mê pahto tãm mê pahte amnhî nhîpêx xwýnh ä harênh

Karatas 5.16-26

¹ Nê Jejus Kris kêp mëmoj punuj kutã më pahto më paxihtÿx xwýnh jakamã më pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwýnhja na pu htem ÿhä amnhî tomnuj o ri papa hkêt nê. Jao më pahte kuwy hwÿr papa mã xwýnh kêt. ² Te

ra mä pahtyk nhüm Tirtüm kot akupÿm më pahto më pahtir pyräk jakamä nhüm Karöja më pahkarö mä agjë pu më ý hä tãm amnhî nhîpëx o ri papa. Te tãm kot amnhî nhîpëx pyräk o amnhî nhîpëx nhüm Karö mëmoj punuj piitä kutä më pahto më paxihtÿx. Këp më pajamaxpër punuj kutä më pahto më paxihtÿx xwÿnh jakamä kot puj më nhÿrmä më kot amnhî xã htÿx kamä hamak tùm xãta wÿr papa hkët nê.

³ Nom kormä më pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem tee ri pamä Tirtüm kapër piitä hkôt amnhî nhîpëx prãm kapÿr nhüm më pahpë hihtÿx kumrëx. Jakamä tanhmä koja Tirtüm amnhî to nê amnhî mä më pamex xwÿnh ä më pajarë? Na pre tee ri amnhî tã më pajamä hämri nê më pahwÿr Kraja më nhüm man më pahwÿr wrÿ nê më pahpyrä nê i ho më pakamä kato. Nom më parom aa tanhmä amnhî tomnuj to hkët kumrëx nê ri pa. Tã më kot hpîr tã nhüm amari htyk kêt nê. Na pre htyk o më pahte amnhî tomnuj piitä hpãnhä amnhîrer pa. Jakamä tãm këp më pajamaxpër punuj kutä më pahto paxihtÿx xwÿnh. Na pu htem hkôt amnhî xunhwÿr hämri nê kukwak ri amnhî tomnuj o ri papa hkët nê. ⁴ Pãnhä Tirtüm kot amnhî nhîpëx kôt amnhî nhîpëx o ri papa nê axte më pahte amnhî nhîpëx tùm kôt amnhî nhîpëx kêt nê. Hämri hpãnhä Tirtüm Karö kot amnhî nhîpëx kôt pix mä amnhî nhîpëx. Nê hamaxpër kôt pix mä pajamaxpër. Ja kaxyw na pre Tirtüm më pahwÿr Kraja më nhüm wrÿ nê më pahpiitä më panë ty.

⁵ Nê më kot amnhî krä hkôt tanhmä amnhî nhîpëx to ho ri më pa xwÿnhjaja na htem htÿx ri tanhmä hamaxpër to xã hkôt amnhî nhîpëx o ri pa. No kêt Tirtüm Karö kot më pahkarö mä gjëx xwÿnhjaja na pu htem më kurom te Jejus jamaxpër pyräk o pajamaxpër o papa.

⁶ Nê më kot amnhî krä hkôt amnhî nhîpëx xwÿnhjaja koja më nhÿrmä ty nê ma kuwy hwÿr pa nê kamä pu ho pa. No më pahte Tirtüm Karö hkôt amnhî nhîpëx xwÿnhjaja kot puj më pajamaxpër nyw o pajamaxpër nê amnhî nhîpëx nyw o amnhî nhîpëx. Jao paxãmnhix ri pajamakëtkati nê ri papa. Nê nhÿrmä ty hämri nê Tirtüm më Jejus wa kuri akupÿm pahtir tùm nê pamex kumrëx nê papa ho papa.

⁷ Nê më kot amnhî krä hkôt ri amnhî nhîpëx xwÿnhjaja kãm Tirtüm kÿnh kêt. Nê kãm kapër mar prãm kêt jakamä tanhmä kot më amnhî to nê hkôt amnhî nhîpëx? ⁸ Kojã mëhõ amnhî krä hkôt kãm hprãm xã hkôt pix mä amnhî nhîpëx hämri nhüm Tirtüm tee ri ja hä omu nê hkÿnh kêt nê. ⁹ No më papajaja na pu htem më uräk nê ä amnhî nhîpëx anhÿr kêt nê. Ra Tirtüm Karö kot më pahkarö mä gjëx jakamä na pu htem hkôt

pix mä amnhî nhîpëx hprãm. No koja Tirtüm Karö mëhõ kaxwÿnh mä àr kêt nê nhüm këp hkra hkët nê.

¹⁰⁻¹¹ Tã më papajaja. Më pahte amnhî tomnuj mÿrapë koja më pakrãhkäja nhÿrmä ty. No nhüm Tirtüm ra kot amnhîm më pahte amnhî to mex xwÿnh ä më pajarënh nhüm Kris Karö kot më pahkarö mä gjëx jakamä koja më pahkaröja htyk kêt nê. Më pakrãhkä pix koja ty nhüm më pahkaröja ma kaxkwa hwÿr àpir kurë kumrëx. Tã nhüm nhÿrmä Tirtüm akupÿm më pakrãhkä ho htÿr nê akupÿm më pahkaröja më pakrãhkãm hagjë pu më wa kuri pahtir tùm nê papa ho papa. ¹² Jakamä e kwa ixkwÿjaja. Kër pu më axte ri më pajamaxpër tùm kôt amnhî nhîpëx o ri papa hkët nê. ¹³ Kot puj më arÿ ä amnhî nhîpëx anhÿr o ri papa hämri nê nhÿrmä ty nê ma më kot amnhî xã htÿx kamä hamak tùm xãta wÿr papa. Jakamä kër pu më mëmo arÿgro hä pamä tanhmä amnhî tomnuj to hprãm hämri nê amnhî kukamä pajamaxpër o:

–Nä inhmä ä amnhî nhîpëx anhÿr prãm tã kot paj Tirtüm Karö nhÿ hä ja kutä amnhî to htÿx nê ho anhÿr kêt nê. Anë.

Kot puj më ä pajamaxpër anë hämri nê nhÿrmä kuwy wÿr papa hkët nê. Pãnhä Tirtüm më Jejus wa kuri pamex nê pahtir tùm nê ri papa ho papa. ¹⁴ Më kot Tirtüm Karö hkôt amnhî nhîpëx xwÿnhjaja këp Tirtüm kraa.

¹⁵ Nom annepëm kormä më pahte hkôt amnhî xunhwÿr kêt ri. Nê kormä më pamä kapër mar prãm kêt ri nhüm kot amnhî tã më pahpumunh nê tanhmä më pahto pumaj na pu prem pamä uma ho ri papa. Tã hkôt amnhî xunhwÿr nhüm Karöja më pahkarö mä gjëx jakamä na pu htem ra pamä uma hkët nê ri papa. Karö kot më pahpë Tirtüm kra hä më pajarënh jakamä pu më amnhî kamä kot tanhmä më panhîpëx to puma hkët nê ri papa. Nê paxãmnhix pajamakëtkati nê kãm amnhî jarë nê kãm amnhî jarënh o:

–Pa Inhîpëxä maati? Ot pa ixpë akra hä amä amnhî jarënh kaxyw amnhî kaxyw amä ijamaxpër. Anë.

Jao ra më pamä uma hkët nê ri papa. ¹⁶ Karö kot më pahkarö mä gjëx nhüm më pahte amnhî tã omunh jakamä na pu htem pajamaxpër o:

–Nä Tirtüm Karö kot ixkarö mä àr jakamä ixpë hkra na pa. Anë.

Nhÿrmä mëmoj piitä akupÿm mex par ä harënh

Sikün Korit 4.16-18; Korosë 3.4; Wam Pëtre 4.13

¹⁷ Nê më kãm Tirtüm prãm kêt xwÿnhjaja na htem te më kot Tirtüm Kra Jejus nhîpëx pyräk o më panhîpëx pu më pahpunuj nê

ri papa. Nom kot puj mê nhÿrmã Tirtûm mex o mex xwÿnhja kuri pamex kumrêx nê papa. Mê pahpê hkra jakamã kot puj mê Kra Jejus pyrã nê ô krî kamã kuri pamex kumrêx nê ri papa ho papa. ¹⁸ Jar Jejus ã mê pahpunuj nê ri papa htã kot puj mê nhÿrmã kuri pamex kumrêx nê papa ho papa. Hãmri nê mê pamex o pamex ã amnhî pumu nê jar pika ja kamã tanhmã mê pahpunuj toja mã axte pajamaxpêr kêt kumrêx.

¹⁹ Nê pika hkôt Tirtûm kot mêmoj ho kator xwÿnhjaja na htem Tirtûm kot mê pahto mex par jatur xãm mênh ã arîgro jamãr rãhã ho pa. ãk nê mry nê pí nê gô nê mêmoj piitã mê pajamãr o pa. Te kot mê pakukamã hamaxpêr o:

–Kwa mêmo arîgro hã koja Tirtûm hkrajê piitã ho amnhîrit nê mê ho mex par jatur xãm kumê pu mê ja hã mê omu? Hêxta waa nê. Inhmã tokyx ja hã mê omunh prãm týx. Koja tokyx ã mê hipêx anê pa ixkñh týx kumrêx.

Anhÿr o hamaxpêr pyrãk. ²⁰ Mêmo kaxyw na hte mryja ã mê pakukamã hamaxpêr anê? Nã amnepê mã Tirtûm kot mêmoj piitã ho katorta ã nhùm pre piitã mex o mex. Pí nê mry nê gô. Mêmoj piitã mex kumrêx rãhã nê. Aa grã nê htyk kêt kumrêx. Tã Atãw kot amnhî tomnuj mÿrapê nhùm ra ÿ hã mêmoj piitã homnu par jakamã na hte mêmoj htîr nê pa nê gaa nê ty nê hapêx. Nê mê pahpur kãm ahkagrôt punuj hapôj. Atãw kot amnhî tomnuj mÿrapê nhùm Tirtûm kapêr xã hkôt ã mêmoj omnu hpar anê. ²¹ Nom koja arî rãhã ho rãhã hkêt nê. Koja nhÿrmã Tirtûm akupÿm mêmoj piitã ho mex pa nhùm mex o mex nê axte grã rÿ axte htyk nê hapêx kêt nê. Nê axte omnu nê hikwy hkêt nê. Koja mê pahpyrã nê mex o mex. Jakamã na htem Tirtûm kot mê pahto mex par jatur xãm mênh xã hã arîgro jamãr rãhã ho pa. ²² Te mêhõ ni hpijagri kaxyw ðhy xã htyx nê tokyx kãm hpijagri hprãm xã ãmra ho nör pyrãk o amnhî nhîpêx pê mê pahto mex jatur xãm mênh ã arîgrota jamãr o pa.

²³ Nê mê papajaja na pu htem tanhmã pahpunuj to nê jajê pyrã nê te amnhî kamnhêr o ri papa pyrãk. Rÿ tanhmã paxã kute nê ri papa. Rÿ pamã prãm nê paxãã nê ri papa. Nê tanhmã mê pahpunuj to nê ri papa. Jao te pí nê gô nê mryja pyrã nê amnhî tã Tirtûm kot mê pahto mex par jatur xãm mênh ã arîgro jamãr rãhã ho ri papa.

Na pre Tirtûm mê pahwÿr Karõ rê nhùm mê pahkarõ mã agjê nê mê pakukamã Tirtûm tanhmã kot mê pahto mex to hã mê pamã ho amnhîrit nê mê pamã ho amnhîrit o:

–Koja nhÿrmã Tirtûm mê ato mex par jatur xãm kumê nê mê piitã mê kãm mê apê hkra hã mê ato amnhîrit. Hãmri nê mê amã mê anhi nyw gô ka mê axte axã nê ri apa

nê atyk kêt nê. Hãmri nê Tirtûm ri amex kumrêx nê ri apa ho apa. Nã kot kaj mê nhÿrmã ã amnhî nhîpêx anê. Anê.

Ã Tirtûm Karõ kot mê pakukamã mê pajarênh anhÿr jakamã na pu htem amnhî tã kot mê pahto mex jatur xãm mênh pix jamãr o ri papa. ²⁴ Nom na kormã ã mê pahto mex anhÿr kêt nê. Kormã mê pamã mê panhi nyw nhör kêt nê. Nom ra kot mê pahto hkra jakamã pu mê ja hã amnhî pumu nê pajamaxpêr o:

–Nã ra Tirtûm kot ixto hkra jakamã koja nhÿrmã mãanên inhmã inhi nyw gô. Nã koja inhmã kugô.

²⁵ Anhÿr o pajamaxpêr tã kormã. Na pu htem kormã amnhî tã hamãr rãhã ho ri papa nê aa hkaga hkêt nê papa.

Mê pahte Tirtûm Karõ nhÿ hã Tirtûm mã amnhî jarênh

²⁶ Nê na pu htem Tirtûm mã amnhî jarênh kaxyw nhùm hte Karõja mê pahto ajuta pu mê ÿ hã pakatãt kôt kãm tanhmã amnhî jarênh to. No kot puj mê amnhî krã hkôt kãm amnhî jarênh mex kêt nê. Na pu htem ja kaxyw tee ri amnhî kukamã pajamaxpêr o:

–Kwa tanhmã kot pa Tirtûm mã amnhî jarênh to? Tanhmã kot pa mêmoj tã ixãhwÿr to rÿ amnhî to hwÿr to? Nã kot paj amnhî krã hkôt ja ho anhÿr mex kêt nê. Hêxta waa nê. Anê.

No nhùm Tirtûm Karõ ra kot mê pahkarõ mã gjêx jakamã na hte tanhmã mê pahkrã hto pu mê ÿ hã kãm amnhî jarênh mex nê pakatãt kôt mêmoj tã kuyw. Te Karõja tanhmã mê pakute hã mê pahpumunh nê mê pakamã ukapri xaj tãm mê pahto hwÿr pyrãk.

²⁷ Jakamã pu mê ÿ hã tanhmã Tirtûm mã amnhî jarênh to nhùm mê pamar kurê kumrêx. Ra kot mê pajamaxpêr kôt mê pahpumunh par kênã. Nhùm ra Karõ kot mê pahkarõ mã gjêx jakamã na pu htem kãm hprãm xã hkôt kãm amnhî jarê nê tanhmã amnhî to paxãhwÿr to.

Tirtûm kot mê pamã mêmoj piitã ho mex ã harênh

Römân 8.37; Piripos 1.12; Wam Pêtre 5.10

²⁸ Nê mê pamã Tirtûm kñh xwÿnhjaja. Tirtûm kot mê pahto hkra xwÿnhjaja. Koja mêmoj mê pakamã tanhmã amnhî to htã kêr pu mê ãm ja hã amnhî pumu nê tee ri amnhî kukamã pajamaxpêr kêt nê. Koja te mê pahpê omnuj pyrãk tã koja nhÿrmã hpãnhã mê pamã mex nê. Koja Tirtûm nhÿrmã tanhmã mê pamã mêmojta o mex to. ²⁹ Amnepê mã mêmoj piitã hkêt ri na pre Tirtûm mê pakukamã tanhmã mê pajarênh to nê mê pajarênh o:

–E kot paj nhÿrmã mê kot Ixkra Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê ho ixkra jakamã

nhüm më Jesus pyrà në kèp ixkraa. Nè uräk në ixkapër kòt amnhì nhìpèx o pa. Jao pa ra ixkra xohtò në. Nà ja na inhmã hprãm. Anè.

³⁰ Tã pu htem pajapôj në ri papa. Hãmri në kapër ma në amnhì kaxyw Kra Jesus kòt pajamaxpër në hkòt amnhì xunhwý. Hãmri nhüm Tirtüm ja hã më pahpumu në pahto hkra në amnhüm më pamex xwýnh ã më pajarè në më pahto mex në. Nè te ho Kra Jesus nhìpèx pyràk o më panhìpèx. Jao nhýrmã wa kuri më pahfir tüm në papa ho papa mã xwýnh ã më pajarè.

Mèhò kot Tirtüm pè aa më papytär kèt ã harènh

Römän 5.1

³¹ Tã ã Tirtüm kãm më pajapè në më pahto mex kot anhýr. Á kot më panhìpèx mex anhýr jakamã ra më pahkòt pa ho pa rãhãã. Jakamã mëhò koja ihkra pè më pahpytã? Nè mëhò koja tanhmã ri kèp më pahto? Nà koja kèp më papytär rý tanhmã kèp më pahto hkèt në. ³² Tirtüm kãm Kra Jesus japè htýx tã na pre më pahpè në hkèt në më pahwýr kumè. Te kot më pamã òr pyràk o hipèx nhüm më pahwýr wrý në më panè ty. Tã ra Tirtüm kot më pamã òr jakamã koja mãänèn kãm më pahte Kra hkòt amnhì xunhwýr xwýnhjè japè në më pahto mex rãhã ho ri pa. Nà koja ã më pahto mex anè.

³³ Jakamã mëhò koja kãm më pahte amnhì tomnuj xwýnh ã më pajarè? Ra tãm kot më pahto hkra në më pahte amnhì to mex xwýnh ã më pajarènh kènã kot kèt mëhò kãm tanhmã më pahto kapër punuj to nhüm më kuma. Koja më tee ri kãm tanhmã më pahto kapër to kaprý. ³⁴ Na pre ra Jesus Kris më pahte amnhì tomnuj pãnhã amnhìrèr kaxyw më panè ty nhüm Tirtüm akupým ho htír. Hãmri nhüm ma akupým kaxkwa hwýr api në Pahi Maati krí xà kamã Tirtüm nhìhkò hã hkrí ho hkrí. Nè Tirtüm mã më pakutã nojarèt rãhã ho kuri hkrí ho hkrí. Jakamã mëhò koja kèp më kot amnhì xà htýx kamã hamak tüm xàta wýr më pajano? Nà amrakati kumrèx.

³⁵ Nè Krisja kaxkwa kamã Tirtüm nhìhkò hã hkrí ho hkrí htã mãänèn jar më pahkòt pa ho pa. Kãm më pajapè htýx jakamã kot puj më tanhmã pahpunuj to htã nhüm arí kãm më pajapè në më pahkòt pa ho pa.

Rý nhüm më kot hkòt amnhì xunhwýr kèt xwýnhjaja tanhmã hã më pahto htã nhüm arí kãm më pajapè kamã më pahkòt pa ho pa.

Rý më pamã prãm në ri papa. Rý më paxè hkèt në pamã kry në ri papa htã nhüm arí kãm më pajapè kamã më pahkòt pa ho pa.

Rý ra më kot hã më panhümex kaxyw rý hã më pahpar kumrèx. Tã nhüm arí kãm

më pajapè kamã më pahkòt pa ho pa rãhã në.

Kãm më pajapè kamã më pahkòt pa ho pa rãhã jakamã pu më tee ri amnhì kukamã pajamaxpër kèt në. Ám hkòt paxãmnhix ri pajamakètkati në ri papa ho papa. ³⁶ Tirtüm kapër ã kagã htüm te më papajaja më pahte kãm tanhmã amnhì jarènh to pyrà në më pajarènh kot:

Pa Tirtüm. Na htem atã më ixtomnuj týx o pa.

Nè ra më kot më inhümex kaxyw.

Nè më inhìpèx o te më kot òwèhti ho mör në hpar kaxyw tanhmã hipèx to pyràk.

Jakamã na pa më ra ixtyk kaxyw.

Anhýr o kot më pajarènh. ³⁷ Tã kwär më ã më panhìpèx anè. Arí Kris kãm më pajapè kamã më pahkòt pa ho pa rãhã jakamã më kot tanhmã më pahto htã pu më arí amnhì kaxyw kãm pajamaxpër týx rãhã ho ri papa. Nhüm arí më kutã më pahto paxihtýx pu më arí më kãm pakuhè.

³⁸ Mèmoj koja tanhmã më pahto nhüm Tirtüm tee ri ja hã më pahpumu në kãm më pajapè hkèt në? Nà amrakati kumrèx. Koja mëhò rý mëmoj më pahpè àmnär kèt në. Na hte jar pika ja kamã Kris kãm më pajapè kamã më pahkòt pa ho pa. Nè kot puj më nhýrmã ty nhüm arí kãm më pajapè kamã më pahkòt pa ho pa rãhã në. Jakamã koja mëkarò rý mëkaròmnuati rý jar pika ja kamã më kãm Tirtüm prãm kèt xwýnhjaja më pahpè àmnär kèt në. Rý mëmoj tanhmã kute. Rý kormã hapu hã mëmoj tanhmã kute. Koja mëmoj piitã tee ri tanhmã kèp më pahto htã nhüm Kris arí kãm më pajapè kamã më pahkòt pa ho pa rãhã në nhüm mëmoj tee ri më pahpè àmnär kaprý. ³⁹ Nè koja kýj rüm mëmoj wrý në tanhmã kèp më pahto japèr. Rý pyka rüm mëmoj kato në tanhmã kèp më pahto japèr. Rý kuwy rý kòk xápèr týx tanhmã kèp më pahto. Tã nhüm më panhò Pahihti Jesus Kris arí kãm më pajapè kamã më pahkòt pa ho pa rãhã në. Te Tirtüm kãm më pajapè pyràk o kãm më pajapè htýx kãm më pahkòt pa ho pa rãhã jakamã nhüm mëmoj tee ri më pahpè àmnär kaprý.

9

Ijaew jarènh

Atre 3.25; Römän 3.1-2

¹⁻² Nè në na pa tee ri ixkwý Ijaew kot tanhmã amnhì nhìpèx to ho pa hã më omu në ixkaprì në. Ixpyrà në më kèp Ijaew tã ixkìnhã amnhì kaxyw Kris kòt hamaxpër kèt jakamã nhüm Kris tee ri kãm më hamakètkati në àmnhix ri më pa hprãm kaprý. Pa tee ri më hkukamã ijamaxpèr në ixkaprì në ri ixpa. Nè aa ixkaprì ixpè kator kèt kumrèx. Mè kot inhmã më hkình kèt ã

amnhî tâ ijarênh tâ inhmâ mê hkîn h kênâ. Âm hâMRI na pa â amnhî jarênh anê. Tîrtûm Karô kot ja hâ ixpumunh mex nê inhmâ:

–Nâ âm hâMRI na ka amâ mê hkîn h â amnhî jarê. Anê.

³ Mê kêp ixkwý na mê. Mê ixpâr kraxja âm pixi mex. Tâ nhûm mê ixkîn hâ amnhî kaxyw Kris kôt hamaxpêr kêt jakamâ kop âm Tîrtûm kot mê nê kuwy hwýr pa inhmênh ronhýx ja inhmâ mex. Nhýx pa kâm:

–Kwa Tîrtûm. Amnhî nê kuwy hwýr ixkwýjê rênh kêt nê. Inhmâ mê hapê htýx kumrêx. Mê hpân hâ pa mân mê nê hwýr inhmê nâ.

Anhýr o nhýx pa kâm ixkapêr. Nom kot paj amnhî to â ixâhwýr anhýr kaprý. Tîrtûm kot mê kamâ ukaprî htâ no nhûm mê amnhî kaxyw Kris mâ hamaxpêr kêt jakamâ tanhmâ koja amnhî to nê mê hpân hâ pa mê nê kuwy wýr inhmê nhûm mê ixrom kuri htîr tûm nê pa ho pa? Mê kot hkôt amnhî xunhwýre hâ. ⁴ Mê ixpê Ijaew nhîgétjaja na pre Tîrtûm amnepê mâ mê ho mex rax nê. Nê kâm mê ho hkra hprâm nê. Nhûm prem tanhmâ kot amnhî nhîpêx mex to hâ no ho omunh o pa. Nê hirâ htýx kâm ri pa hâ omu nhûm mê kâm:

–E kot kaj mê ixkapêr ma nê ixkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Hâ kot paj mê akôt ixpa ho ixpa nê mê ato mex nê ka mê axpên kanrêhâ axâmnâr rax nê. HâMRI pa mê amâ pika mex gô ka mê kamâ ajamakêtkati nê axâmnîx ri apa ho apa.

Anhýr o mê kâm kapêr. HâMRI nê mê kaxyw Mojes mâ tanhmâ kapêr to nê mê kaxyw kâm mêmoj piitâ hâ karô. Mê kot tanhmâ amnhî tomnuj to hâMRI nê tee ri ja hâ amnhî pumunh nê tanhmâ amnhî to Tîrtûm wýr to nhûm kot mê mar nê mê nê ja ho hapêx par kaxyw. Finat Mojes kot amnhî xô ri mê kâm ujarênh nhûm mê kot mar nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri pa kaxyw. ⁵ Mê ixkukamâ mê ixpâmjaja. Apraâw nê Ijak nê Jako kanrêhâ mê hkra nê mê htâmnhwýjaja na pre mê. Mê hwýr na pre Tîrtûmja Kra JeJus Kris mê nhûm mê hwýr wrý nê mê kamâ î ho î ho kator jakamâ haxwýja kêp Ijaew na pre. Kêp Mêpahpâm nê mex o mex nê hihtýx o hihtýx tâ Ijaew wýr wrý nê mê kamâ kato. HâMRI nhûm Ijaew kêt xwýnhjaja harênh ma nê tee ri hamaxpêr nê hamaxpêr o:

–Hêxta waa nê. Kêp âm JeJus mê papa kamâ mân kator ronhýx mê pamâ mex kumrêx. Anê.

⁶ No nhûm kormâ Ijaew hwýr wrýk kêt ri nhûm Tîrtûm ra kot mê ho hkra kaxyw mê hâ amnhî jarê nhûm mê hkwýja kâm ja prâm kêt nê hkaga. Tâ xâ na pre Tîrtûm kot mê ho hkra hâ amnhî jarênh â amnhî to hêx? Nâ aa hêx kêt kênâ kot kêt ri mêmoj tâ amnhî jarê nê hâ amnhî to hêx. Jakamâ na pre mê

hkwýjaja hkwýjê rom hkaga hkêt nê nhûm amnhî tâ mê omu nê mê ho hkra. Nom mê piitâ mê ho hkra hkêt nê. Mê hkwýjaja kot hkaga jakamâ nhûm âm mê hkwýjê pix o hkra.

⁷ Nê finat Apraâwja na pre hkanrêhâ hkra nê htâmnhwý sohtô nê. Tâ xâ na pre Tîrtûm htâmnhwý piitâ mê ho hkra hâ amnhî jarê? Nâ mê piitâ â mê harênh anhýr kêt nê. Âm mê hkwýjê pix na pre mê ho hkra hâ mê harê. Apraâw kra Ijak kôt hkanrêhâ htâmnhwý pixjaja nhûm kot mê ho hkra hâ mê harê.

⁸⁻⁹ Nê Apraâw kormâ hprô kamâ hkra hkêt ri na pre kâm âpênh xwýnh kamâ hkra nhûm kato nê myre nê hixi pê Ismael. Nom kêp Apraâw prô kumrêx kamâ hkra hkêt. Prô kuprý kamâ hkra na pre. Tâ nhûm Tîrtûm kâm hkra kumrêx kukamâ harê nê kâm:

–E kot paj ma tê hâMRI nê mêmo arîgro hâ akupýn awýr tê nhûm ra aprô hpîjagri nhûm war akra myre. Anê.

Tâ nhûm hprô Saraja htujarô. Nê gaa nê hpîjagri nhûm hkraja myre. Hixi pê Ijak. Kêp Apraâw prô kamâ hkra jakamâ Tîrtûm nom kêp Apraâw kra kumrêx. Jakamâ hkra Ijak kanrêhâ htâmnhwýjaja na pre Tîrtûm kot mê ho hkra hâ mê harê. Ra kot Apraâw mâ ja hâ amnhî jarênh xâ hkôt.

¹⁰ Tâ nhûm Ijakja hprêk nê Repek o hprô. Nê gaa nê ra haxwýja wa hkra nhûm hkraja wa ahpo nê kato nê wa hamê my. Kot wa pê Ejau nhûm kot hapu pê Jako. ¹¹⁻¹² Nom nhûm kormâ wa kator kêt ri nhûm Tîrtûm wa hkukamâ tanhmâ wa harênh to. âhpumunh xâ hkôt wa katorxâ mâ wa harê nê kâm:

–E kot paj amâ war akra wa hkukamâ tanhmâ wa harênh to ka inhma. Nâ koja wa kato nê gaa nê hprêk hâMRI nhûm kot haputa amnhî to rax o kot wa jakre. Anê.

Kot wata koja kot hapu kîn hâ amnhî to grîre nê ri pa nhûm â wa hkukamâ wa harênh anê. Kâm wa kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hprâm xâ hkôt â wa harênh anê. Kormâ wa kot tanhmâ amnhî tomnuj to rý tanhmâ amnhî to mex to hâ kot wa omunh kêt tâ kâm hprâm xâ hkôt â wa hkukamâ wa harênh anê. ¹³ Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot wa harênh nê wa hâ kagâ kot:

Ejau rom Jako kanrêhâ hkra nê htâmnhwý pixjaja na pre Tîrtûm amnhîm mê ho hkra. Anê.

¹⁴ Mân ka mê Tîrtûm kot â wa harênh anhýrja ma nê ajamaxpêr o:

–Tk. Kwa ja mexti hâ. Mo na pre hamê wa hkanrêhâ wa hkra nê wa htâmnhwý piitâ ho hkra hkêt nê? Anê.

Kwa mê â ajamaxpêr anhýr kêt nê. Tîrtûm na hte kâm hprâm xâ hkôt tanhmâ mê panhîpêx to ho pa pu mê kot tanhmâ mê

panhîpêx to hã omu nê ãm omu nê amnhî tã tanhmã kãm nê hkêt nê. ¹⁵ Na pre finat Mojes mã amnhî jarênh o:

Inhmã hprãm xã hkôt na pa hte mē omu nē tanhmã mē kamã ixukapri hto ho ri ixpa.

Nē inhmã hprãm xã hkôt na pa hte ahpÿnhã tanhmã mē hipêx to ho ri ixpa.

Anhÿr o kãm amnhî jarê. ¹⁶ Nom tanhmã mē pahte amnhî nhîpêx to hã mē pahpumunh kôt na hte mē pakamã ukapri hkêt nê. ãm tãm kãm hprãm xã hkôt na hte tanhmã mē pakamã ukapri hto ho pa. ¹⁷ Amnepê mã Ejit kãm mē ô pahihti Paraohiti hwÿr na pre Mojes mē nhũm pa hwÿr mō nē kãm tanhmã Tirtũm kapêr jarênh to nê kãm:

–E Tirtũm na awÿr inhmê pa mō. Tãm na pre apê Ejit nhô xwÿnhjê nhô pahi kaxyw axãm. Akraã hihtÿx tã nhũm mē kaxyw axãm. Tã ra xatã ahpumunh tÿx o tanhmã anhîpêx to. Kri piitã hkôt ri mē pa xwÿnhjaja kot atã harênh mar nê ahpumunh o ahpumunh ã omunh kaxyw. Tã ixte amã ja jarênh kaxyw na pre awÿr inhmê pa man awÿr mō. Anê.

¹⁸ Æ na hte Tirtũm kãm hprãm xã hkôt tanhmã mē panhîpêx anhÿr to ho pa. Jao mē hkwyjê kamã ukapri ho pa. No mē hkwyjaja nhũm tee ri mē hkrã hihtÿx ã mē omu nê ãm mē omu nhũm mē amnhî krã hkôt ri tanhmã amnhî tomnuj to ho ri pa.

Tirtũm kêp mē pakamã ukapri xwÿnh ã harênh

¹⁹ Nê kot kaj mē atō Tirtũm kot ã mē hipêx anhÿrja ã harênh ma nê tanhmã hã ixkukjêr to nê inhmã:

–Kwa na xep hte Tirtũm ahpÿnhã tanhmã mē hipêx to. Nê mē hkwyjê kamã ukapri ho pa nê mē hkwyjaja mē hkrã hihtÿx ã mē omu nê ãm mē omu nê mē kamã ukapri hkêt nê. Jakamã kwa mo na hte mē kot amnhî tomnuj xwÿnh ã mē harê? Tãm kot ã mē hipêx anhÿr kênã kot kêt mē kot amnhî tomnuj xwÿnh ã mē harê.

Anhÿr o ajamaxpêr japêr. ²⁰ Kwa mē ri ã atÿx Tirtũm jarênh anhÿr kêt nê. E pa mē amã ejêp jarê ka mē inhma. Xã kot mēhō gyw kwÿ ho amnhim poti nhîpêx nhũm tee ri amnhî tã omu nê amnhî tã tanhmã kãm kapêr to nê kãm: “Tk. Kwa mon ka ri ã inhîpêx anê?” Anhÿr o amnhî tã kãm kapêr? Nã koja kãm tanhmã nê hkêt nê. ²¹ Hipêx xwÿnh kãm hprãm xã hkôt kot ã hipêx anhÿr kênã kot kêt amnhî tã kãm akir. Koja amnhim gyw kwÿ kakwÿ nê ho poti ho axkrut nê hipêx. Nê hō ho muxre. Ho mex kumrêx nhũm xa. Nhũm ihōja mã ho anê nê hipêx no ãm wamta kînhã ho hanhãjti nhũm omnãjti nê xa. No ãm tãm kot hamê wa hipêx prãm xã hkôt wa hipêx kênã.

²² Tã na hte ã Tirtũm mē panhîpêx anê. Te poti pynajre pyrã nê mē pahkwÿjê nhîpêx

nhũm mē kãm kapêr mar prãm kêt nê htÿx ri tanhmã amnhî tomnuj to ho ri pa. Hãmri nhũm amnhî tã mē omu nê te amnhî nê mē rênh kaxyw pyrãk o mē hipêx no ãm kormã hamaxpêr o:

–Nã kot paj nhÿrmã mē kot amnhî tomnuj mÿrapê mē ho ijapêx pa nhũm mē piitã ja hã ixpumu nê inhmã ixãhpumunh o ixãhpumunh ã iarê. Nê inhmã mēmoj punuj piitã hkînh kêt kumrêx ã axpên mã iarê. Anê.

²³ Nom na hte jajê rom mē pahkwÿjê nhîpêx o te poti mexta nhîpêx pyrã nê amnhî kaxyw mē paxunhwÿnê nê mē pahto hkra kaxyw. Nê mē pajarênh o:

–Nã koja mē amnhî kaxyw Ixkra Jejus mã hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ pa ja hã mē omu nê mē kamã ixukapri ho ri ixpa. Nê mē ho mex pē mē kutã inhnojarêt rãhã ho ri ixpa. Hãmri nhũm mē nhÿrmã Ixkra mē wa ixri htîr tũm nê mex nê pa ho pa. Kot paj ã mē ho mex anê nhũm mē amnhî tã ixpumu nê inhmã inhmê x inhmê ã ijarênh o pa. Anê.

Æ na hte Tirtũm ahpÿnhã mē pahpiitã mē panhîpêx anê.

²⁴ Nê na hte mē expê Ijaew pix o hkra hkêt nê. Na hte mããnen mē apê Ijaew kêt xwÿnhjê ho hkra. ²⁵ Amnepê mã mē kãm kapêr jarênh o ri mē pa xwÿnhjê hō pē finat Ojeja na pre te Tirtũm tãm kot Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh pyrã nê mē harênh o:

Amnepê m na pa pre mē ho ixkra hkêt tã kot paj mē hkwyjê ho ixkra.

Na pa pre mē kamã ixukapri hkêt tã pa ra inhmã mē hapê nê.

²⁶ Nê ixte mē kêp ixkra hkêt ã mē harênh tã kot paj ra mē kêp ixkra hã mē harê.

Ixpê mēō Tirtũm kot paj ã mē harênh anê. Anê.

²⁷ Hãmri nhũm finat Ijais Ojej pãnhã tanhmã Ijaew jarênh to. Ijaisja Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh o ri pa xwÿnhjê hō na pre. Jakamã nhũm Tirtũm kãm tanhmã mē ijarênh to nhũm kuma nê ô ri mē ixkukamã mē inhîgêxjê mã ujarênh o pa nê hã kagã. Nê hã kagã ho:

Ijaew na mē ohtō rax kumrêx.

Te gō xujanãr mÿri pykahti grã hkryre xohtō pyrãk.

Tã koja mē piitã ixkôt amnhî xunhwÿr kêt nê.

Koja mē ãm grêre nê amnhî kaxyw inhmã hamaxpêr nê ixkôt amnhî xunhwÿ.

Jakamã mē tapxipixjaja koja hkwyjê rom nhÿrmã inhō kri hwÿr api.

²⁸ No mē kot amnhî kaxyw inhmã mē hamaxpêr kêt xwÿnhjaja kot paj tokyx tanhmã mē harênh to.

Mê kot amnhî tomnuj mÿrapê tanhmã mē harênh to nhũm mē ma mē kot amnhî

xà htýx kamā hamak tūm xàta wýr ma pa.

Nà kot paj tokyx ā mē hipēx anē. Anhýr o mē harē. ²⁹ Nom nhūm kormā ā mē harēnh anhýr kēt ri nhūm ra wam tanhmā mē harēnh to nē mē harēnh o:

Amnepēm Sotō mē Komo kamā mē pa xwýnhjaja na prem amnhī tomnuj týx rāhā ho ri pa.

Mýrapē nhūm Tirtūm xāhpumunh o āhpumunh xwýnhja tee ri ja hā mē omu hāmri nē kaxkwa rūm mē ō krī wa hipy mēmoj pōōta rē.

Nhūm mē hā rōrōk nē mē ho hkaxār pa nhūm mē hapēx.

Tā na pu htem mē urāk nē amnhī tomnuj o ri papa.

Jakamā kop ām Tirtūm kot mē pahkwýjē kamā ukapri kēt ronhýx pu mē ra mē urāk nē pahpiitā pajapēx pa. Anē.

Ijaew kwý kot Jejus kōt amnhī xunhwýr kēt ā mē harēnh

Rōmān 10.1-4

³⁰ Nē Ijaew kēt xwýnhjaja na prem Ijaew pyrā nē kām Tirtūm prām kēt tā Jejus jarēnh ma nē Ijaew rom amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwý. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mē omu nē mē ho hkra nē mē kot amnhī to mex xwýnhjē hā mē harē. ³¹⁻³² Hāmri nhūm Ijaew tee ri mē kot Jejus kōt amnhī xunhwýr ā mē omu nhūm ja mē kām mex kēt nē. Hāmri nhūm mē hamaxpēr o:

–Tk. Kwa ra mē ixte finat Mojes kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o ri mē ixpa xwýnh jakamā koja Tirtūm ja hā mē ixpumu nē mē ixte amnhī to mex xwýnhjē hā mē ijarē nē mē inhñē mē ixte amnhī tomnuj rēnh pa. No kot paj mē Ijaew kēt xwýnhjē pyrā nē Jejus kōt amnhī xunhwýr kēt nē. Ām kwarī ho kwarī.

Anhýr ā amnhī jarē. No ām ā mē hamaxpēr anhýrja mex kēt. Na prem htýx Tirtūm noo mā kot amnhī to mex ā amnhī jarēnh kapry nē arī ri tanhmā amnhī tomnuj to ho ri pa. Te pry kamā kēn nōr nhūm mē kot nhām nē mēnh kaxyw hkamnār nē ho amnhī par krā hi kukēnh pyrāk o na htem amnhī nhīpēx. Jao amnhī krā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hprām xāj te Jejus kapērja nhām amnhī nē rēnh pyrāk o hipēx. Jakamā koja mē Tirtūm nhō krī hwýr āpir kēt nē. ³³ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

E mē inhma. Kot paj nhýrmā Ijaewjē hwýr mēhō mē nhūm mē hkōt kapēr o pa.

Nom koja mē kapēr mar kēt nē. Koja mē kuma nē ām kuma.

Te pry kamā kēn nōr nhūm mē kot nhām pry nē mēnh kaxyw hkamnār nē ho

amnhī par krā hi kukēnh pyrāk o koja mē amnhī nhīpēx.

No te mē kot nhām pry nē mēnh kaxyw hkamnār kēt pyrāk xwýnhjaja koja mē kurom nhýrmā ma Tirtūm nhō krī hwýr api.

Hāmri nē hkīnh nē pa ho pa. Anē.

Nom kēn kumrēx jarēnh kēt nē. Na prem Jejus ā kuxi nē ā harēnh anē. Ijaew te mē kot kēn nhīpēx pyrāk o Jejus nhīpēx nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr kēt nē axtem nē hkaga nē ām kamā gryk pix o ri pata ā nhūm mē harē. No mē kot amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr ronhýx Jejus te kēn kot mē kēp āmnār pyrāk kēt nē. Jakamā ā mē harēnh kot anhýr.

10

¹ Hēxta waa nē. Ijaxwýja ixpē Ijaew. Mē kēp ixkwý jakamā kēp apu mē kot amnhī kaxyw Jejus mē hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwýr ronhýx pa ixkīnh týx kumrēx. Inhmā mē kēp Tirtūm kra hprām týx kumrēx kēnā. Inhmā ja prām xāj na pa hte mē ho Tirtūm wýr rāhā ho ri ixpa. ² Ra ixte mē omunh mex. Mē kām Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to hprām tā no ām mē kot hprī hā kapēr mar kēt. Jakamā na htem tee ri tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho ri pa hprām kapry. ³ Nhūm pre Tirtūm tee ri amnhī tā mē omu nē hamaxpēr o:

–Koja mēhō amnhī kaxyw Ixkra Kris kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xām pa ja hā omu nē kot amnhī to mex xwýnh ā harē nē ho ixkra kurē kumrēx. Nom na hte Ijaew ohtō nē ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē.

Anhýr o mē harē. Ām hāmri na ā mē harēnh anē. Na htem ām axtem nē hamaxpēr o:

–Tk. Kot paj amnhī kaxyw Kris kōt ijamaxpēr nē hkōt amnhī xām kēt nē. Kot paj ām pam amnhī krā hkōt tām ri amnhī nhīpēx o ri ixpa. Mē ixpē Ijaewjē mē ixte amnhī nhīpēx xā hkōt. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā ixpumu nē amnhīm inhmex ā ijarē. Nom kot paj Kris kōt amnhī xām kēt nē. Ām kwarī ho kwarī.

Anhýr ā amnhī jarē. ⁴ Nom na htem ām htýx ri amnhī krā hkōt amnhī to mex o pa hā amnhī kamnhix kapry. Koja mē tee ri kām finat Mojes kapēr kōt amnhī nhīpēx o ri pa hprām kapry. Jejus tapxipix na pre tām amnhī nhīpēx mex rāhā ho pa. Na pre Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o ri pa nē aa kapēr ō nhīrōp ām nē hkwým ri tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Kot amnhī tomnuj kēt xwýnh ā ām pixi mex na. Jakamā tapxipix kukwak ri na hte Tirtūm amnhīm mē pahte amnhī to mex xwýnh ā mē pajarē.

Tirtüm kām mē pahpiitā mē pahto hkra hprām ā harēnh

⁵ Nē amnepēm na pre finat Mojes Tirtüm nhÿ hā Ijaew mā tanhmā ujarēnh to nē hā kagā. Nē mē kām ujarēnh o:

—E kot kaj mē atō Tirtüm nhÿ hā ixujarēnh ma nē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri apa nē hkwȳm ri tanhmā amnhī nhīpēx to hkēt nē. Hā koja Tirtüm hā apumu nē amnhīm ate amnhī to mex xwÿnh ā ajarē ka nhÿrmā kuri atūr tūm nē amex nē apa ho apa. Anē.

⁶ Ā mē kām kapēr anhÿr tā mē pahte Mojes kapēr xā hkōt amnhī nhīpēx o papaja na mē pahpē hihtÿx kumrēx. Tirtüm kapēr tūm na. Kapēr ā kagā kamā kot mē pamā mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to hā karōja ohtō rax kumrēx jakamā pu mē tee ri pamā piitā hkōt amnhī nhīpēx prām kaprÿ. Nhūm Tirtüm tee ri amnhī tā mē pajamā hāmri nē mē pahwÿr Kra Jejus mē. Jakamā na pu htem amnhī kaxyw hkōt pajamāxpēr nē hkōt amnhī xunhwÿ nhūm Tirtüm hā mē pahpumu nē kukwak ri mē pahto hkra kurē kumrēx. Kra kukwak ri kot mē pahto hkra kaxyw kot mē pahwÿr mēnh nhūm mē kot hprī nhūm akupÿm ho htūr jakamā na pu htem harēnhja ma nē pajamāxpēr o:

—Nā na xep pre Jejus ixto ixpē Tirtüm kra. Anē.

Nom xā na hte Tirtümja ā mē pamā kapēr anē nē mē pamā:

—E kot kaj mē ma kaxkwa hwÿr api nē Kris japrō nē man amnhī kōt akupÿn o wry pa ja hā mē apumu nē mē ato ixkra.

Anhÿr o mē pamā kapēr? Nā na hte ā mē pamā kapēr anhÿr kēt nē. Tanhmā kot puj mē amnhī to nē ā amnhī nhīpēx anē? ⁷ Rÿ xā na hte ā mē pamā kapēr anē nē mē pamā:

—E na pre Krisja ty. Jakamā mē kam nē ma hwÿr mra nē akupÿm amnhīm ho htūr. Hāmri pa ja hā mē apumu nē mē ato ixkra.

Anhÿr o mē pamā kapēr? Nā na hte ā mē pamā kapēr anhÿr kēt nē. Tanhmā kot pu mē amnhī to nē akupÿm ho htūr? Ja pyrā nē na hte Tirtüm mē pamā mēmoj tā karō pu mē kām ho anhÿr nhūm ja hā mē pahpumunh kōt mē pahto hkra hkēt nē. ⁸ Ām mē pahte amnhī kaxyw Jejus kōt pajamāxpēr nē hkōt amnhī xunhwÿr ā mē pahpumunh kōt pix mā na hte mē pahto hkra. Hāmri nē mē pahwÿr Karō rē nhūm mē pahkarō mā gjēx jakamā mē pahte Tirtüm kām hprām xā hkōt amnhī nhīpēx o papaja na mē pahpē hihtÿx kēt. Te kapēr ra mē pahkrā hi kaxwÿnh kām hikwÿ pyrāk o pu mē piitā mē kām harēnh o ri mē hkōt papa. Jakamā na pa hte mē piitā mē kot amnhī kaxyw Jejus kōt hamāxpēr kaxyw tanhmā mē kām harēnh to ho ri mē hkōt ixpa nē mē kām:

⁹ —Kot ka mē atō Jejus kēp anhō Pahihti hā harē nē Tirtüm kot akupÿm ho htūr kōt

ajamāxpēr. Hā koja Tirtüm ja hā apumu nē anē ate amnhī tomnuj o hapēx nē ato hkra. Ām ja pix ā mē pahpumunh kōt na hte mē pahto hkra. Anē.

¹⁰ Nē na pu htem mē pahkrāhi kaxwÿnh kām amnhī kaxyw Jejus mā pajamāxpēr. Nē mē pajakwa ho kēp mē panhō Pahihti hā harē. Hāmri nhūm Tirtüm ja hā mē pahpumu nē amnhīm mē pahte amnhī to mex xwÿnh ā mē pajarē nē mē pahto hkra. ¹¹⁻¹³ Tā mē pahte amnhī kaxyw Jejus kōt pajamāxpēr nē hkōt amnhī xunhwÿr xwÿnhjaja kot puj mē pahkīnh nē papa ho papa. Mē pahpiitā. Ijaew nē Ijaew kēt xwÿnhjaja. Mē pahpiitā mē panhō Pahi Maatija ām pyxi mex na. Jakamā koja Ijaewjē hō rÿ Ijaew kēt xwÿnhjē hō amnhī to kuwÿ nhūm kuma nē ho hkra. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Mē kām kēp Tirtüm kra hprām xwÿnhjaja koja mē amnhī to Tirtüm wÿ nhūm mē kuma nē Jejus kot mē nē htyk kukwak ri mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapēx nē mē ho hkra nhūm mē hkīnh nē pa. Anē.

¹⁴⁻¹⁵ Xā na htem kormā amnhī kaxyw Kris mā hamāxpēr kēt rāhā amnhī to Tirtüm wÿ nhūm mē kuma nē mē ho hkra? Nā tanhmā kot wem amnhī to nē amnhī kaxyw kām hamāxpēr kēt rāhā amnhī to kuwÿ? Na hte Tirtüm ma mē hwÿr mē hkwȳjē rē nhūm mē ma mē hwÿr mra nē Tirtüm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt pa. Nhūm mē hkwȳjaja mē kuma nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamāxpēr nē amnhī to Tirtüm wÿ. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Koja mēmoj mex jarēnh xwÿnhjaja ma mē hwÿr mra.

Nē mē hwÿr hpōx o mō nhūm mē amÿm amnhī wÿr mē omu nē hkīnh nē. Anē.

¹⁶ Tā ra mē piitā kot kapēr mar tā piitā amnhī kaxyw hkōt hamāxpēr kēt nē. Jakamā nhūm finat Ijais tee ri ja hā mē omu nē Tirtüm mā mē harēnh o:

Pa Pahi Maati. Kwa ra mē kot akapēr mar tÿx tā akōt amnhī nhīpēx kēt nē. Mē kām akapēr kōt amnhī nhīpēx o pa hprām kēt. Na htem ām grēre nē akōt amnhī xunhwÿ nē akōt amnhī nhīpēx o ri pa. Anē.

¹⁷ Kot anhÿr tā ām mē kot Kris kapēr jarēnh mar kōt pix mā na htem amnhī kaxyw hkōt hamāxpēr. Koja mē harēnh mar kēt tā tanhmā koja wem amnhī to nē amnhī kaxyw hkōt hamāxpēr nē hkōt amnhī xunhwÿ? ¹⁸ Mān ka mē atō atÿx ā jamāxpēr anhÿr o:

—Ko mān Ijaew kormā Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh mar kēt jakamā na mē kormā hkōt amnhī xunhwÿr kēt nē.

Anhÿr o ajamaxpër. Nom ja kot anhÿr kêt. Ijaew piitã ra mẽ kot harënh mar kënã. Tirtüm kapër ã kagã htüm kot ja hã mẽ harënh kot:

Na prem ma mẽ piitã mẽ kãm ja jarënh o ri mẽ hkõt pa nhüm mẽ piitã kuma. Anë.

¹⁹ Tã mãn ka prem ra ja ma mẽ atÿx ajamaxpër o:

–Kot anhÿr tã no mãn kormã hprĩ hã Jejus jarënh mar kêt jakamã mẽ hkõt amnhĩ xunhwÿr kêt nẽ. Anë.

Nom ja haxwÿja kot anhÿr kêt. Ra mẽ kot hprĩ hã harënh mar mex tã kuma nẽ ãm kuma nẽ amnhĩ kaxyw kãm hamaxpër kêt nẽ. No mẽ apẽ Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja na ka mẽ kurom harënh ma mẽ amnhĩ kaxyw hkõt ajamaxpër nẽ hkõt amnhĩ xunhwÿr kurẽ kumrëx. Hãmri nhüm Ijaew tee ri ja hã mẽ apumu nẽ mẽ akamã gryk tÿx nẽ. Nom ra Tirtüm kot ã mẽ hkukamã mẽ kot amnhĩ nhĩpëx anhÿr ã mẽ omunh nẽ mẽ harënh kot anhÿr kënã. Na pre finat Mojes mẽ kãm tanhmã hã kagã hto. Te Tirtüm tãm kot mẽ hã kagã pyrà nẽ kapër ã kagã htüm kamã kot mẽ harënh kot:

Mẽ ate mẽ kamã mẽ akahak o apa xwÿnhjaja. Mẽ kot htÿx ri amnhĩ nhĩpëx o mẽ pa hã mẽ ate mẽ harënh tã no kot paj mẽ arom amnhĩm mẽ kot amnhĩ to mex xwÿnhjẽ hã mẽ harë.

Kot kaj mẽ tee ri ja hã mẽ omu nẽ mẽ kamã agryk tÿx kumrëx.

Nẽ mããnẽn pa ixte mẽ ho mex ã ixpumu nẽ mẽ hã ixkamã agryk nẽ. Anë.

²⁰ Nẽ finat Ijaeis na pre haxwÿja ã mẽ harënh anë. Na pre kãm amnhĩ kwÿp pẽ Ijaew pyma hkõt nẽ xatã Tirtüm nhÿ hã tanhmã mẽ kãm Ijaew kêt xwÿnhjẽ jarënh to ho pa. Te Tirtüm tãm kot mẽ harënh pyràk o mẽ kãm:

Nã Ijaew kêt xwÿnhjaja kot Tirtüm japër kêt tã koja tãm mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrit nhüm mẽ hkõt amnhĩ xunhwÿ.

Mẽ kot kormã amnhĩ kaxyw kãm hamaxpër kêt tã koja tãm mẽ kãm amnhĩ to amnhĩrit. Anë.

²¹ Æ Ijaew kêt xwÿnhjẽ jarënh kot anhÿr. Nẽ axte mã tanhmã Ijaewjẽ jarënh to kot:

Te mẽ katorxã kot tanhmã hkrajẽ ho mex to kaxyw tee ri amnhĩ wÿr mẽ kãm ãkjër pyràk o na hte Tirtüm Ijaewjẽ nhĩpëx o pa.

Jao tee ri kãm tanhmã mẽ ho mẽ mex to hprãm tã no nhüm mẽ amnhĩ tã kuma nẽ ãm kuma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpëx kêt nẽ. Anë.

11

Tirtüm kot Ijaew kamã ukapri hã harënh Matêwre 13.10-17

¹ Tã ra Ijaew kot Tirtüm kaga jakamã mãn ka mẽ atõ mẽ harënh ma mẽ ajamaxpër o:

–Mãn pre Tirtüm tee ri amnhĩ tã mẽ omu nẽ amnhĩ pyrà nẽ mẽ hkaga.

Anhÿr o ajamaxpër. Nom na pre mẽ hkaga hkêt nẽ. Ijaxwÿja ixpẽ Ijaew na pa. Mẽ urak nẽ ixpẽ Ijaew pãr krax pẽ finat Apraãw kanrẽhã htãmnhwÿ Pëjamĩ kanrẽhã hõ na pa. Tã xã na pre Tirtüm ixkaga? Nã kot ixkaga hkêt. ² Amnepëm kormã mẽmoj piitã hkêt ri na pre mẽ ixpẽ Ijaew hkukamã mẽ ixto hkra hã amnhĩ jarẽ. Tã nhüm amgrã sohtõ nẽ hapëx nhüm mẽ hapõj hãmri nẽ Tirtüm kõt amnhĩ nhĩpëx o pa hkêt nẽ. Hãmri nhüm finat Erisja tee ri mẽ kot amnhĩ nhĩpëx ã mẽ omunh o pa nẽ Tirtüm mã tanhmã mẽ harënh to nẽ mẽ hã kagã. Nẽ hã kagã ho:

³ Kwa Tirtüm. Mẽ ixte amã amnhĩ jarënh xã hã mẽsti hkwy na prem ra hkrakrak pa. Nẽ anhÿ hã akapër jarënh o ri mẽ pa xwÿnh kwÿ nhĩmex rax nẽ. Æ papxipix na pa arĩ ixtir nẽ ri ixpa nom nhüm mẽ ra kot ixpir kaxyw ixtã amnhĩ jarẽ. Anë.

⁴ Tã tanhmã na Tirtüm kutã kãm kapër to? Na pre kãm:

Nã kapxipix na ka arĩ atir kêt nẽ. Arĩ mẽ ohtõ nẽ apyrã nẽ amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpër. Mẽ ohtõ. Arĩ mẽ kęp 7.000 nẽ akwÿjẽ rom ri sãnti Paaw kutã hkõnkrã ho hkrĩ nẽ kãm mex ã harënh kêt nẽ. Anë.

⁵ Tã arĩ ã jarãhã mẽ kot ã amnhĩ nhĩpëx anhÿr kënã. Tirtüm kãm Ijaew japẽ jakamã mẽ kamã ukapri. Jakamã nhüm ra mẽ hkwyjaja mẽ pahpyrà nẽ amnhĩ kaxyw Kris kõt hamaxpër nhüm Tirtüm mẽ ho hkra.

⁶ Nom mẽ kot amnhĩ to mex ã mẽ omunh xã hkõt mẽ ho hkra hkêt nẽ. Amarĩ kãm mẽ hapẽ htüm xã hkõt na hte mẽ ho hkra. Kop apu mẽ kot amnhĩ to mex ã mẽ omunh xã hkõt kot mẽ ho hkra ronhÿx amarĩ mẽ ho hkra hkêt nẽ. Nhÿx mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpëx to ho pa hã mẽ omunh xã hkõt pix mã mẽ ho hkra.

⁷ Ijaew piitã Tirtüm kot amnhĩm mẽ mex ã mẽ harënh prãm tã no ãm mẽ grẽre nẽ hamaxpër xã hkõt Jejus kõt amnhĩ xunhwÿ. Na htem ohtõ rax nẽ kapër ma nẽ ãm kuma nẽ tee ri kot amnhĩm mẽ mex ã mẽ harënh prãm xãj amnhĩ krã hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpëx to ho ri pa. Nom ra mẽ kot Jejus kaga jakamã ã amnhĩ nhĩpëx anhÿr kaprÿ. Mẽ kot hkaga jakamã te ri mẽ hamak kro nẽ Tirtüm kapër mar kêt pyrà nẽ pa. ⁸ Tirtüm kapër ã kagã htüm kot mẽ harënh kot:

Tirtüm na hte mẽ kãm kapër mar prãm kêt xwÿnhjẽ pumu nẽ ãm mẽ omu nhüm htem htÿx ri pa ho pa. Nẽ Tirtüm mã hamaxpër kêt o ri pa. Mẽ kot kapër mar tã hprĩ hã mar tÿx kêt nẽ. Nẽ mẽ kot kapër ã kagã kamã harënh tã hprĩ hã mar tÿx kêt nẽ. Jakamã na htem

amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt o pa.

Tâ na htem arî jarâhâ â amnhî nhîpêx anhÿr o ri pa. Te mê nohkre nê mê hamak kro xwÿnh kot amnhî nhîpêx pyràk. Anê.

⁹ Nê amnepê m na pre pahi finat Tawija amnhî kwÿ Ijaew jarênh o:

Na htem htÿx ri hkÿnh kâ m apkur o pa. Te tutre kâ m prâm nê kot rapuuti hwÿr âr nê tee ri kâ m kator prâm kaprÿ pyràk.

Ja pyrà nê mê kot Tirtûm kapêr mar kêt mÿrapê koja Tirtûm tanhmâ mê ho nhûm mê tee ri kâ m mex prâm kaprÿ.

¹⁰ Te mê nohkre xwÿnhjaja tee ri mê hpa nhîpêx o pa pyràk.

Nê omnuj nê â nê ho gjêx o ri pa pyràk o amnhî nhîpêx o ri pa.

Anhÿr o mê harê. ¹¹ Tâ arî Ijaew Jejus kaga nê kâ m kapêr mar prâm kêt jakamâ xâ na Tirtûm tee ri ja hâ mê omu nê mê hkaga kumrêx? Nâ kot mê hkaga hkêt. Â m mê tâmjaja kêp Jejus prâm nôkati jakamâ nhûm tee ri ja hâ mê omu nê mê hpânhâ Ijaew kêt xwÿnhjê mâ amnhî to amnhîrît nê mê hkwyjê ho hkra. Jakamâ koja Ijaew kwÿjaja ja hâ mê omu nê tee ri hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Kwa na xep Ijaew kêt xwÿnh kwÿjaja Jejus kêt amnhî xunhwÿ nhûm Tirtûm ja hâ mê omu nê mê ho hkra. Kwa mon pu prem axtem nê ri Jejus kaga? E pu mê kuxwar amnhî kaxyw hkôt mân pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ kêt Tirtûm ja hâ mê pah-pumu nê Ijaew kêt xwÿnhjê pyrà nê mê pahto hkra. Hâmri nê amnhî mâ mê pahte amnhî to mex xwÿnh â mê pajarê. Anê.

Â Ijaewjaja hamaxpêr anhÿr kaxyw na pre Tirtûm Ijaew kêt xwÿnhjê mâ amnhî to amnhîrît. ¹² Hâmri nhûm mê amnhî tâ omu nê hkÿnh nê pa. No nhûm Ijaew kwÿjaja. Mê kâ m Jejus prâm nôkati ho mê pa xwÿnhjaja mê hkÿnhâ hkaprî nê pa. Tâ koja mê nhÿrmâ amnhî kaprî hâ amnhî pumu nê amnhî kÿnh kêt â amnhî pumu hâ mri nê Tirtûm kêt amnhî xunhwÿr nê amnhî kaxyw Kra Jejus Kris mâ hamaxpêr japêr. Koja mê â amnhî nhîpêx anê hâ mri nê Ijaew kêt xwÿnhjê pyrà nê hkÿnh nê ri pa. Hâmri nhûm Tirtûm ja hâ mê omu nê Ijaew kêt xwÿnhjê mê mê ho hpimràâtâ mê ho mex rax nê nhûm mê hkÿnh nê hamakêtkati nê pa ho pa.

Tirtûm kot Ijaew kêt xwÿnhjê ho hkra hâ harênh

¹³ E kot paj hpânhâ mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê mâ ixkapêr nê mê atâ kagâ. Na pre Jejus ma mê awÿr inhmê. Ý hâ ixte mê ajahkre ho ri mê akôt ixpa kaxyw. Pa pre ma krî hkwy kamâ mê akwyjê hwÿr mô nê ixkÿnh kâ m mê kâ m kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Nhûm mê hkwyjaja inhma nê

amnhî kaxyw Jejus kêt hamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ. ¹⁴ Tâ koja apu ixkwÿjaja mê harênh mar japêr. Ijaew tee ri mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê jarênhja ma hâ mri nê ra amnhî kamâ gryk japêr. Jao mê apyrâ nê Jejus kêt amnhî xunhwÿ nê nhÿrmâ kuri htÿr tûm nê mex nê pa ho pa. ¹⁵ Kormâ mê kot amnhî kaxyw kâ m hamaxpêr kêt jakamâ na pre Tirtûm hpânhâ mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê mâ amnhî to amnhîrît. Ka mê ra krî piitâ hkôt axohtô nê hkôt amnhî xunhwÿ nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Tâ koja Ijaewjaja nhÿrmâ amnhî kaxyw Tirtûm mâ hamaxpêr nê mê apyrâ nê Jejus kêt amnhî xunhwÿr japêr. Hâmri nê te mêhêo hkra kêp htyk nhûm hkaprî htâ nhûm hkraja tanhmâ amnhî to nê akupÿm kâ m htÿr nhûm kot omunh nê hkÿnh tÿx kumrêxta pyràk o amnhî nhîpêx. Jao Tirtûm mê kot hkôt amnhî xunhwÿr â mê omu nê hkÿnh nê. Pu mê pahpimràâtâ urâk nê pahkÿnh nê ri papa.

¹⁶ E pa mê amâ mê ujarênhja â ejêp kwÿ jarê. Koja mêmo pi hpâr jarê mex nê hâ koja pâr mex nê xa. Ja pyrà nê Ijaew pâr kras finêr Apraawja kumrêx na pre amnhî kaxyw Tirtûm mâ hamaxpêr nhûm ho hkra. Jakamâ koja nhÿrmâ hkanrêhâ htâmhwyjaja urâk nê amnhî kaxyw kâ m hamaxpêr nhûm mâ mê omu nê anê nê mãânê nê ho hkra nhûm mê mex nê pa. Te kot mêmo pi hpâr jarê mexja nhÿ hâ pâr mexta pyràk.

¹⁷ Nê na htem akunî kamâ mêmo pi hpa jakâ nê hamÿ nê ma amnhî kêt o mra. Nê ixkre kapem ra mê kot mêmo pi hkreja hpa jakâr nê rênh xwÿnh xwakre kamâ wam pi hpa jakâr xwÿnhnta nhô nê axpên tâ hkaxpre nê gaa nê axpên jamÿnh mex nê grâ hkêt nê. Nê arî htÿr mex nê. Te kêp hpa kumrêx pyràk. Tâ Ijaew kwÿ kot amnhî kaxyw Jejus kêt hamaxpêr xwÿnhjaja te mê kêp ixkre kapem pi hpârta pyràk. No mê hkwyjaja mê kot Jejus kaga xwÿnhjaja te mê kêp mê kot kêp hpa jakâr nê rênhta pyràk. Jakamâ nhûm Tirtûm te mê kot pâr pê hpa jakâr nê rênhta pyràk o mê hipêx nê mê hkaga. Nê axtem te mê kot mêmo pâr pa jakâr nê hpânhâ kamâ axtem pi hpa janhôr nê hâ hkaxpreta pyràk o mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê nhîpêx nê mê amâ amnhî to amnhîrît. Ka mê ra amnhî kaxyw Jejus mâ ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ nhûm Tirtûm mê ato mex nê.

¹⁸ Tâ kêr ka mê arî Ijaew o mex o ri pa. Tanhmâ ri mê hipêx to mâ ajamaxpêr to hkêt nê. Rÿ ajamaxpêr o:

—Nâ âm hâ mri na Tirtûm mê hkaga nê âm kâ m mê paxpixjê japêr.

Anhÿr o ajamaxpêr kêt nê. Ijaew te ixkre kapem pi hpâr mexta pyràk. No mê kajaja te mê ate akunî rûm pi hpa kot ixkre kapem pâr mex pix kukwak ri htÿr nê hâ harirta

pyrâk. Kêt akunî rûm pî hpa jakâr kukwak ri na hte ixkre kapem pâta htîr nê kuhê hkêt nê. Kop apu pâta mex kêt ronhÿx ra akunî rûm hpaja grà pa. Ja pyrâ nê Ijaew kukwak ri kot kaj mê nhÿrmâ Tîrtûm ri atîr tûm nê apa ho apa. Jakamâ kwa kêr ka mê ate amnhî to rûnh o mê hakrenh â amnhî to jarkrar kêt nê. ¹⁹ Mân ka mê atô ajamaxpêr o:

—Ra Tîrtûm kot Ijaew kaga nê hpânâ mê pajaja mê ixto hkra jakamâ mân kâm mê ijapê ho mê hakre. Ra mê hpânâ mê ixto hkra kênâ. Anê.

²⁰ Nâ âm hâMRI na pre Tîrtûm Ijaew kwÿ kaga. Mê kot JeJus kôt amnhî xunhwÿr kêt mÿrapê na pre te mêmô pî hpa jakâr nê rênhta pyrâk o mê hipêx. Ka mê ra mê kurom amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr jakamâ nhûm Tîrtûm te kot akunî kâmâ pî hpa jakâr nê ho htêm nê ixkre kapem pî hpâr mex â hanhôr nê hâ hkaxpre pyrâk o mê anhîpêx. Nom kwa kêr ka mê ja hâ amnhî pumu nê ri hâ Ijaewjê mê amnhî to jarkrar kêt nê. Âm amnhî to mex nê Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. No kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nhûm amnhî tã mê apumu nê ra kot Ijaew kwÿ nhîpêxta pyrâ nê tanhmâ mê ato nê mê akaga.

²¹ Â Ijaew jarênh kot anhÿr. Te mê kêp pâr mex pyrâk. Tã nhûm mê kot JeJus kôt amnhî xunhwÿr kêt jakamâ nhûm Tîrtûm te kot pî hpa jakâr nê rênhta pyrâk o mê hipêx nê mê homnuj nê. Kot kaj mê urâk nê â amnhî nhîpêx anê nhûm mâ mê ato anê nê. ²² Ijaew kot JeJus kôt amnhî xunhwÿr kêt jakamâ nhûm Tîrtûm mê hpânâ mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê mâ amnhî to amnhîrît. Tã ka mê Ijaew rom amâ JeJus prâm nhûm Tîrtûm ja hâ mê apumu nê amnhî pyrâ nê kâm mê aprâm nê mê akamâ ukapri rãhã nê pa ho pa. Tã kwa mê okora. Kêr ka mê hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri apa rãhã ty. Kot kaj mê hkaga nhûm amnhî tã mê apumu nê te Ijaew kot hkaga xwÿnhjê nhîpêx pyrâk o mê anhîpêx nê mê akaga.

²³ Koja Ijaew nhÿrmâ JeJus kôt amnhî xunhwÿr japêr nhûm Tîrtûm ja hâ mê omu nê mê ho hkra. Te mê kot pâr pa jakâr nê rênh nhûm grà par xwÿnh nhûm kot akupÿm amnhîm hamÿnh nê ixkre kapem pâr wÿr o htêm nê akupÿm hâ hanhôr nê hâ hkaxpre ho htÿx nhûm kukwak ri akupÿm htîrta pyrâk. Ja kêp tanhmâ kute hkêt. Kot â hipêx anhÿr kaxyw âhpumunh tÿx. ²⁴ Mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja te mê ate akunî kamâ pî hpa jakâr nê ixkre kapem pâr â hanhôr nê hâ kaxpreta pyrâk. Jao JeJus kôt amnhî xunhwÿr nhûm mê ato hkra kurê kumrêx. No Ijaew te mê kêp ixkre kapem pâta pyrâk jakamâ Tîrtûm kot akupÿm hanhôrta tanhmâ kêp kute hkêt. Kêp Tîrtûm kênâ kot

tanhmâ kêp kute. Jakamâ koja mê hkôt amnhî xunhwÿr nhûm amnhî tã mê omu nê mê ho hkra kurê kumrêx.

Tîrtûm kot mê piitã mê kamâ ukapri hã harênh

Matêwre 23.37-39; Rukre 21.24; Juãw 10.16

²⁵ E kot paj mê amâ mêmôj to amnhîrît ka mê inhma. Nâ na pa ra mê amâ Ijaew krã xihtÿx xwÿnhjê jarê ka mê harênh ma. Ra mê kot JeJus kaga hã mê harênhja. Tã koja mê â amnhî nhîpêx anhÿr o pa rãhã hkêt nê. Na hte Tîrtûm kormã amnhî tã mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê jamâr o pa. Amnepêm na pre amnhî kaxyw mê akukamâ tanhmâ mê akwÿjê jarênh to. Tã kot kaj mê kot tanhmâ mê ajarênh to xwÿnh piitã JeJus kôt amnhî xunhwÿr pa nhûm ri Ijaew amnhî to hapu nê kormã hkôt amnhî xunhwÿr. Â mê kot amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw. Jakamâ kwa kêr ka mê ri ja hâ amnhî to jarkrar o ri mê hkôt apa hkêt nê. Mê pahpyrã nê mê kot JeJus kôt amnhî xunhwÿr mâ xwÿnh kênâ. ²⁶ Koja Tîrtûm nhÿrmâ Ijaew piitã ho hkra. Kapêr â kagã htûm kot mê harênh kot: Nhÿrmâ kot mê ate amnhî tomnuj pê mê apytãr mâ xwÿnhja Ijaew ô koja.

Jako hkanrêhã htãmnhwÿjê hõ koja.

Koja nhÿrmâ wÿr nê mê ate amnhî tomnuj pê mê apytã nê mê ate amnhî tomnuj o hapêx pa. Anê.

Anhÿr o kot harênh. ²⁷ Nê mãânên ja:

Kot paj mê nê mê kot amnhî tomnuj o ijapêx pa.

Amnepê mâ ixte mê hkukamâ mê hã amnhî jarênh xã hkôt. Anê.

²⁸ Nom arî mê kãm JeJus mar prâm kêt jakamâ te mê kot kutã amnhî xunhwÿr pyrâk o amnhî nhîpêx. Tã â mê kot amnhî nhîpêx anhÿrja ri ka mê kamjaja mê hpânâ mê apê Tîrtûm kra. Nom nhûm Tîrtûm arî kãm mê hapêê. Na pre amnepê mâ kot tanhmâ mê ho mex to hkukamâ tanhmâ mê hã amnhî jarênh to. Mê hpâr kraxjê mâ tanhmâ mê hã amnhî jarênh to. Finat Apraãw mê Ijak mê Jakoja mâ mê hkanrêhã mê htãmnhwÿjê hã tanhmâ amnhî jarênh to.

²⁹ Na hte Tîrtûm mêmôj tã tanhmâ amnhî jarênh to nê âm hâMRI hã amnhî jarê nê amnhî jarênh xã hkôt tanhmâ hipêx to. No na hte mêmôj tã amnhî jarênh tã gaa nê ho hamakêtkati hkêt nê. Rÿ hpânã axtem tanhmâ hipêx to hkêt nê. Na hte mêmôj tã amnhî jarênh xã hkôt tanhmâ hipêx to. Tã ra amnepê mâ kot Ijaew o mex â amnhî jarênh jakamâ koja nhÿrmâ mê ho mex rax nê â mê hipêx anhÿrja o hamakêtkati hkêt nê.

³⁰ No mê kajaja mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Amnepêm na ka prem ajaxwÿja Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Tã nhûm mê akamâ ukapri nê kãm mê ajapê nê. Ka

mē ra harēnh ma nē hkôt amnhī xunhwý nē hkôt amnhī nhīpēx mex nē. No ām Ijaew kukwak ri. Mē kot kapēr kôt amnhī nhīpēx o pa hkēt jakamā nhūm Tirtūm mē hpānhā nhām mē amā amnhī to amnhīrit nē mē ato mex rax nē. Jakamā te Ijaew kukwak ri mē amex nē ri mē apa pyrāk. ³¹ Tā koja nhýrmā kot mē anhīpēxta pyrā nē Ijaew ho hkra. Nē mē apyrā nē mē kamā ukapri nē. Mē kot mē apyrā nē amnhī kaxyw Kra hkôt hamaxpēr xwýnhjaja nhūm mē apyrā nē mē ho hkra nē mē ho mex nē. ³² Mē apē Ijaew kēt xwýnhjaja nē mē ixpē Ijaew mē pahte axpēn pyrāk. Na pu htem pahpiitā Tirtūm kapēr piitā hkôt amnhī nhīpēx rāhā ho ri papa hkēt nē. Tā kot puj mē tee ri ja hā amnhī pumu nē amnhī to kuwý nhūm mē pama nē amari mē pakamā ukapri nē mē pahto mex nē.

Pawre kot Tirtūm mex o mex ā harēnh

Epēs 3.20; Korosē 1.16; Wam Korīt 2.9, 2.16

³³ Tirtūmja āhpumunh týx o āhpumunh týx. Nē ukapri ho ukapri nē mex o mex. Mē pahtō na pu urāk nē ā amnhī nhīpēx anhýr o papa? Nā amrakati kumrēx. Nē mē pahtō na pahte Tirtūm jamaxpēr kôt omunh? Nā mē pahte hamaxpēr kôt omunh kēt. ³⁴ Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot: Mē pahte Tirtūm jamaxpēr kôt omunh kēt. Nē kot pu mē pahtō mēmoj tā hakre hkēt nē. Mē parom āhpumunh o āhpumunh xwýnh kēnā.

³⁵ Nē mē pahtō kot puj we kām pakapēr nē kām: “Kwa Tirtūm. Ra ixte amā mēmoj nhōrta pānhā kwa amnhī xwar inhmā mēmoj gō.” Anē.

Nā mēmoj piitā ō kēnā kot puj kēt ri ā kām mēmoj nhōr ā amnhī jarēnh anē. Anē.

³⁶ Tām na nē amnhī kaxyw mēmoj piitā ho kator pa. Nē ām pix kukwak ri na mēmoj piitā hñir nē pa. Jakamā kwa pu mē kām mex o mex ā mán harēnh rāhā ho ri papa.

12

Mē pahte Tirtūm mā amnhī nhōr ā mē pajarēnh

Wam Korīt 6.20; Epēs 4.1; Piripos 4.8-9; Korosē 1.10; Wam Tesarōn 4.1-3; Wam Pētre 2.11

¹ Kwa Jejus kôt ixkwýjaja. Tirtūm na hte mē pahto mex nē mē pakamā ukapri rāhā jakamā na pa ā mē amā ixkapēr anē. Kwa mē tokyx kām amnhī jarē nē kām amnhī gō. Te mē ate kām hkīnh xā nhōr pyrāk o amnhī nhīpēx nē kām amnhī gō. Jao mē amā kapēr kôt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa hprām ā kām amnhī jarē. Nē kām hprām xā hkôt pix mā tanhmā amā amnhī nhīpēx to ho ri apa hprām ā kām amnhī jarē. Kot kaj mē ā kām amnhī jarēnh anē nhūm amnhī tā mē ama

nē hkīnh nē. Ā mē pahte kām amnhī jarēnh anhýrja na kām mar prām.

² Nē kēr ka mē kām Tirtūm prām kēt xwýnhjaja kot amnhī nhīpēx o ri amnhī nhīpēx o ri apa hkēt nē. Nē mē amnhī to Tirtūm mán wý kē mē amā mē ajamaxpēr mex jagjē. Koja mē ama nē mē amā hagjē ka mē ra aprī hā hamaxpēr xā hkôt mē pahte amnhī to mex xā pumunh mex nē. Na pu htem hkôt amnhī nhīpēx o ri papa nhūm amnhī tā mē pahpumu nē hkīnh nē. Pu mē pajaxwýja ý hā pahkīnh nē ri papa.

Kris kwýjaja kot tanhmā axpēn nhīpēx to hā mē kām karō

Römän 12.1-11; Epēs 4.11-16; Wam Pētre 4.10-11

³ Nē na pre Tirtūm ixto mex nē. Nē mē akaxyw ixām. Ixte mē amā Kra Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē akôt ixpa kaxyw. Tā na pa ā kagāja kamā mē amā harēnh anē.

Jakamā kwa kēr ka mē amnhī to jarkrar o ri mē kām apa hkēt nē. Ām kwarī ho kwarī. Rý atýx ri ajamaxpēr o:

—Nā pa na ixte amnhī to mex o ixte ixkwýjē piitā mē hakrenh par.

Anhýr ā amnhī to jarkrar o ri mē hkôt apa hkēt nē. Kēt mē ām amnhī jarēnh o:

—Na pa pre amnhī kaxyw Jejus kôt ijamaxpēr nhūm Tirtūm ixpumu nē ixto hkra. Jakamā na pa hte Jejus Kris pix kukwak ri tām amnhī nhīpēx o ri ixpa. No amnhī krā hkôt ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Anē.

⁴ E pa mē amā mēmoj jarē ka mē inhma. Nā mē panhija pyxi htā kamā mēmoj xohtōō. Nā kamā mē pano nē mē pajakwa. Nē kamā mē pajamak nē mē pahte. Na pu htem mē pano ho rīt nē mē pajakwa ho pakapēr. Nē mē pajamak o ri ama nē mē pahte ho ri mra. ⁵ Ja pyrā nē Kris kôt mē pahte amnhī xunhwýr xwýnhja ām pyxi tā hkôt mē pahte amnhī xunhwýr xwýnhjaja mē paxohtōō. Jakamā na pu htem ahpýnhā tanhmā axpēn to mex to ho ri papa. Jao Kris kôt axpēn to pahtō nē pahtōx o papa.

⁶ Tirtūm na hte mē pahpē hkwy hā ahpýnhā mē pamā tanhmā mēmoj tā karō to nē kaxyw mē pahto mē paxihtýx. Tā kēr pu mē ra kot mē pamā mēmoj tā karō xā hkôt kām amnhī nhīpēx rāhā ho ri papa. Jakamā koja mēhō ate Tirtūm kapēr jarēnh o ri apa kaxyw axām nē amā anē ka Tirtūm kamnār rom mē kām kapēr jarēnh mex o ri mē hkôt apa.

⁷ Rý ate akwýjē mā tanhmā axápēnh to ho ri apa kaxyw axām ka mē kām axápēnh mex o ri mē hkôt apa.

Rý ate Tirtūm kapēr ho mē ahkre ho ri apa kaxyw axām ka ho mē ahkre mex o ri apa.

⁸ Rỳ ate Tirtūm kapēr o ri Jejus kôt mē akwýjé jamaxpēr o hihtýx o ri apa kaxyw axām ka mē kām kapēr jarēnh pē mē ho mē hihtýx mex o ri mē hkôt apa.

Rỳ ka mē atō akukrēx rax japēr nē ate mē kēp amrakati xwýnhjē mā mēmoj nhōr o ri apa kaxyw axām ka axāmnhīx ri mē kām mēmoj nhōr o ri mē hkôt apa.

Rỳ ate akwýjé ho amnhīptār kaxyw axām ka mē ho amnhīptār mex o ri apa.

Rỳ ate tanhmā mē akwýjé ho mex to nē mēmoj to mē kutā anojarēt o ri apa kaxyw axām ka akīnh kām ā mē hipēx anhýr rāhā ho ri apa nē tanhmā akapēr punuj to hkukamā ri ajamaxpēr o ri mē hkôt apa hkēt nē.

⁹ Nē kēr ka mē apiitā amā axpēn kīnh kām axpēn to mex rāhā ho ri apa nē ri axēx rom amā axpēn kīnh ā amnhī jarēnh o ri apa hkēt nē. Nē mē kot amnhī tomnuj xā piitā hkaga hpa nē hpānhā mē kot amnhī to mex xā pix pyr týx nē hkôt amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. ¹⁰ Nē mē apē Kris kwý hā amā axpēn kīnh kām tām axpēn nhīpēx o ri apa. Nē mē akwýjaja mē kot amnhī to mex xwýnh ā mē harēnh o ri mē hkôt apa. No mē ri atýx ajamaxpēr o:

–Nā koja mēhō ixkumrēx ixte tām amnhī nhīpēx xwýnh ā ijarē pa rī kormā amnhī xwar tām kot amnhī nhīpēx xwýnh ā harē.

Anhýr o ajamaxpēr kēt nē. Kēr ka akumrēx tām kot amnhī nhīpēx xwýnh ā harē.

¹¹ Nē kēr ka mē Tirtūm mā mēmoj to anhýr kaxyw nē kamā amā kaga hkēt kām tanhmā kām mēmoj to ho ri apa. Jao akīnh kamā kām ho anhýr mex nē. ¹² Nē mē nhýrmā Tirtūm kot kaxkwa kamā mē ato mex rax kukamā ajamaxpēr nē akīnh rāhā kām mēmoj to anhýr o ri apa.

Nē kēr ka mē tanhmā amnhī to rý nhūm mēhō tanhmā mē ato ka mē akapri nē ri apa htā no ām tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o Tirtūm kaga hkēt nē. Arī amnhī to hwýr rāhā ho ri apa. ¹³ Nē koja Kris kôt atōjē hō kēp amrakati ka mē ja hā omu nē anhō mēmoj japēr nē māmri kām hwýr gō. Nē amnhī wýr awý nē tanhmā ho mex to.

¹⁴ Nē mē kot tanhmā mē atomnuj to xwýnhjaja kēr ka mē amnhī tā mē omu nē agryk nē wajaga kot tanhmā amā ho kaxyw hwýr atēm nē kām tanhmā hā axāmnēnh to hkēt nē. Kēt ām ho Tirtūm pix wý nē kām:

–Pa mē ijamār mex xwýnh maati. Nā na ixkwýjē hōja ā inhīpēx anē. Tā nom kēr ka ixtā tanhmā homnuj to hkēt nē. Ām tanhmā ho mex to.

Anhýr o mǎn mē ho awý.

¹⁵ Nē koja akwýjē hō mēmoj tā hkīnh nē. Ka omu nē urāk nē ý hā akīnh nē. No koja

mēmoj tā hkapri nē mýr o nhý ka omu nē ra urāk nē ý hā akapri nē.

¹⁶ Nē kēr ka mē piitā mē hipēx o axpēn pyrāk o ri apa. Te mē ate amnhī to rax o akwýjē jakrenh o te mēmoj kamā akahah o amnhī nhīpēx pyrāk kēt nē. Nē axāhpumunh týx o ate mē piitā mē hakrenh par pyrāk o ri amnhī nhīpēx o ri apa hkēt nē.

¹⁷ Nē koja mēhō tanhmā ato htā ka ām amnhī tā omu nē tanhmā amnhī tā ho hkēt nē. Nē mē piitā mē noo mā tām ri amnhī nhīpēx o ri apa.

¹⁸⁻¹⁹ Nē kēr ka mē tām ri axpēn mā akapēr rāhā ho ri apa.

Nē kot kaj akramnhwý mē wa tanhmā axpēn nhīpēx to. Hāmri ka wa akupým tām axpēn xām kaxyw kām akapēr tā nhūm ama nē ām ama nē akaga. Ka ām amnhī tā omu nē kamā agryk kēt nē. Kōja Tirtūm tām tanhmā atā ho. Kapēr ā kaga htūm kot ja jarēnh kot:

Kēr ka mē amnhī tā tanhmā kot ato xwýnh to hkēt nē. Pa kot paj mē atā tanhmā ho. Anē.

Nē harēnh kot:

²⁰ Kēr ka mē amā mē kām mē akurē xwýnhjē o mex pix o ri apa.

Kē mē kām prām ka ja hā mē omu nē mē kamā axukapri nē mē kām mēmoj kwý gō kē mē kuku.

Rỳ nhūm mē kām kōr ka mē kām gō hkwy kē mē ho ixkō.

Kot kaj mē ā amnhī tā mē hipēx mex anē nhūm mē tee ri amnhī tā mē apumu nē amnhī kamā hpijaam jao mē atā amnhī kamā gryk nē. Anē.

²¹ Nom kot kaj mē amnhī tā tanhmā mē homnuj to hāmri nē ajaxwýja urāk nē amnhī tomnuj nē. Ja pymaj kēr ka mē amnhī rom tām mē hipēx. Hāmri nhūm mē amnhī tā mē apumu nē mē apyrā nē tām mē anhīpēx japēr.

E kēr ka mē ā axpēn nhīpēx o ri apa anē.

13

Mē pahto amnhīptār xwýnhjē jarēnh

Matēwre 22.21; Xitre 3.1; Wam Pētre 2.13-

17

¹ Nē kēr ka mē kot mē ato amnhīptār xwýnhjē kapēr ma nē kapēr kôt ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Tirtūm kot mē pakaxyw mē unhwýr kēnā. Mē kot mē pahto amnhīptār o pa kaxyw na hte mē unhwý. ² Jakamā koja mēhō mē kapēr ma nē ām kuma nē hkôt amnhī nhīpēx kēt nē hāmri nē te kot Tirtūm kapēr mar nē ām mar pyrāk o amnhī nhīpēx. Hāmri nhūm Tirtūm tee ri ja hā omu nē nhýrmā tanhmā hā ho.

³ Xā na hte tām mē kot amnhī nhīpēx xwýnhjaja kām mē kot mē ho amnhīptār xwýnhjē puma ho pa? Nā na htem kām mē

uma hkêt kâm ri pa. Æm mē kot amnhī tomnuj xwýnh pixjaja na amnhī kamā kām mē uma ho pa. Tā ka mē amā mē kot mē ato amnhīptār xwýnhjē pyma hprām kêt xwýnhjaja kēr ka mē kapēr ma nē hkôt amnhī nhīpēx kē amnhī tā mē apumu nē hkīnh nē. Nē amnhīm mē ate amnhī to mex xwýnh ā mē ajarē. ⁴Tirtūm nhý hā mē panhō pahī kot mē pahto amnhīptār jakamā na htem mē kām mē pahto mex prām nē. Nē kot pu mē pahtō axtem nē tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nhūm tee ri ja hā pajarēnh ma nē tanhmā hā mē pahto. Æm hāmri na hte ā mē pahto amnhīptār xwýnhjaja mē panhīpēx anē. Tirtūm kām hprām xā hkôt. ⁵Jakamā kwa mē kapēr ma nē hkôt ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa. Nom amā kot tanhmā ato pix pymaj hkôt ri amnhī nhīpēx kêt nē. Māānēn ā amnhī kukamā ajamaxpēr anē nē ajamaxpēr o:

–Nā Tirtūm kot mē ixkaxyw unhwýr jakamā na pa hte kapēr ma nē hkôt amnhī nhīpēx mex o ri ixpa.

Anhýr o ajamaxpēr.

⁶Nē mē pahto amnhīptār xwýnhjaja kot Tirtūm nhý hā tanhmā mē panhīpēx to ho pa jakamā na pu htem mē āpēnh pānhā mē kām amnhīre. Mē pahpiitā axpēn kaxyw kām kāxpore ho hkryre nē kugō. Tanhmā kot ho mē pamā mēmoj to mex to kaxyw. ⁷Jakamā kēr ka mē hā apijaām o ri apa kamā māmri mē kām kāxpore hkwyō ho hkryre nē ōr o ri apa. Mē kot hā āhwýr xā hkôt.

Mē pahte tanhmā axpēn nhīpēx to hā mē pamā karō

Matēwre 22.39-40; Karatas 5.13-15; Wam Juāw 3.11-24

⁸Nē kēr ka mēhō ho tewēn japēr nē tokyx kām amnhīre. Nē mē amā axpēn kīnh o aa ho ajamakētkati hkêt nē. Jao mēmoj to axpēn kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Kot kaj mē ā axpēn nhīpēx anē nē Tirtūm kapēr piitā hkôt amnhī nhīpēx mex o ri apa.

⁹Amnepē mā na pre finat Mojesja Tirtūm nhý hā Ijaew mā mēmoj tā karō nē mē kām:

Kēr ka mē aprō pix tānopxa nē nhām mēnijē hō kamā ri akurē ho apijaām kêt o apa hkêt nē.

Nē mē anijaja mē amjēn pix tānopxa nē nhām ri mēmyjē hō kamā akurē ho apijaām kêt o ri apa hkêt nē.

Nē mē ri axpēn par kêt nē.

Nē mē ri axpēn pē axāhkīnh o ri apa hkêt nē.

Nē mē amā ri axpēn kukrēx kīnh o ri amā ho anhō hprām o ri apa hkêt nē. Anē.

Nē māānēn ja:

Kēr ka mē nhām mē axpēn nhīpēx o te ka amā amnhī tā ma pyrāk. Jao tām axpēn nhīpēx o ri apa. Anē.

Å kot mē kām hā karō kot anhýr. Kot puj mē ā pamā pahkwýjē kīnh anē nē māānēn wam finat Mojes kot mēmoj tā mē panhīgētjē mā karō hkôt amnhī nhīpēx o ri papa rāhā nē. Jao axpēn par kêt nē. Nē axpēn pē paxāhkīnh kêt nē. Nē axpēn kutā panojarēt rāhā nē. ¹⁰Koja mēhō kām amnhī tā ma pyrāk o hkwyjē nhīpēx nē mē ho mex pix o pa. Jakamā kot kaj mē amā ri axpēn kīnh nē mēmoj to axpēn kutā anojarēt pix nē. Jao Tirtūm kapēr piitā hkôt amnhī nhīpēx mex o ri apa.

¹¹Amnepē mā mē pahte amnhī kaxyw Jejus kōt pajamaxpēr xā hā arīgrota ā na pre kormā akupýn mē pahwýr hpōx xā hā arīgro kormā hwýr awry rax nē. Tā ra hwýr ahtēp o mō. Kōja tokyx akupýn mē pahwýr wrý nē ma akupým kaxkwa hwýr mē pahto api. Jakamā kwa kēr pu mē arī hamār rāhā ho ri apa. Jao tanhmā amnhī tomnuj to kaxyw nē pajamaxpēr o:

–Kwa koja Jejus tanhmā amnhī to nē jarāhā akupýn wrýk japēr. Tā kot pa ri ā amnhī nhīpēx anē nhūm wrý nē tee ri ja hā ixpumu pa amnhī kamā ixpijaām týx nē. Nā kot paj ā amnhī tomnuj anhýr kêt nē. Anē.

Hāmri nē Jejus kamā ajamak pē kutēp Tirtūm kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri papa.

¹²Na pu htem kamāt kām gōr nē arīgro jamār pē kamā pajamak o panhīkwý. Arīgro te kēp Jejus akupýn wrýk pyrāk. Jakamā kwa pu mē kamā pajamak pē kām panojarēt rāhā ho ri papa nē amnhī nē tanhmā mē omnu xā kute pumunh mex o ri papa. Te ho pôristi kot amnhī nē mē kot kām mē hkurē xwýnhjē pumunh mex pyrāk o Jejus kutēp tām amnhī nhīpēx o ri papa. Na pre tanhmā mē pahkrā hto pu mē ý hā tām ri amnhī nhīpēx. Tā kēr pu mē arī ā amnhī nhīpēx anhýr o ri papa nē te mē pahte arīgro hā mē pa xwýnhjē kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx. ¹³Kot puj mē ā amnhī nhīpēx anē nē mē piitā mē noo mā tee ri tanhmā mē pahte amnhī tomnuj to mā pajamaxpēr kêt nē. Jao amnhī kamā pahpijaām nē ri papa hkêt nē. Nē pajamakētkati nē paxāmnhix ri papa. Te ho hirā kamā ri mē pa xwýnhjē kot amnhī nhīpēx pyrā nē ām ri paxāmnhix tām amnhī nhīpēx o ri papa.

Nē mē pahprō pix tānopxar o ri papa.

Nē mē pahpipānh nē ri papijapu ho ri papa hkêt nē.

Nē mēmoj tā axpēn mā paxākjēr hkêt nē.

Nē mēmoj tā axpēn kām pagryk kêt nē.

¹⁴Nom kot puj mē axtem nē ā amnhī tomnuj anē nē mē pahte amnhī nhīpēx tūm kōt pix mā amnhī nhīpēx. Tā kēr pu mē ā amnhī nhīpēx anhýr pumaj hpānhā amnhī to Pahihti Jejus Kris wý nē kām:

—Pa Jejus. Nà kormã jar apa ri na ka pre mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to kutã axihtyx o axihtyx nõ aa tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nõ. Tã inhmã apyrã nõ ixte amnhĩ tomnuj kutã ixihtyx o ixihtyx o ixpa hprãm. Anẽ.

Jao mẽ pajamaxpër tũmja te ra kot amnhĩ tã mẽ pahto htỳx kêt pyrãk o pu mẽ amnhĩ nhĩpèx o ri papa.

14

Mẽ pahte Kris kôt pahkwỳjẽ mã paxàkjêr kêt ã mẽ pamã karõ

Matêwre 7.1-5; Rõmân 2.1; Wam Korõt 10.23-33; Xiakre 4.11

¹ Nẽ koja mẽhõ kormã Jejus kôt amnhĩ xãm nyw ri kormã hkôt hamaxpër tohtuj anẽ. Hãmri nõ htỳx tanhmã hamaxpër to nõ mẽmoj mex kaga. Ka mẽ ja hã omu nõ ãm omu nõ hã tanhmã kãm nõ hkêt nõ. Kwãr mãmri ã amnhĩ nhĩpèx anẽ. Koja gaa nõ ri hprĩ hã Tirtũm kapër mar tỳx nõ hãmri nõ hkôt mẽmojta pumunh mex nõ. ² Jakamã koja Jejus kôt akwỳjẽ hõ mẽ apkur xã piitã hkur pymaj tanhmã hõ kute hã harẽ nõ hkaga nõ hamaxpër o:

—Nà kot pa ja hkur kêt nõ. Kot pa apu kuku nõ hkur o amnhĩ tomnuj nõ. Anẽ.

Kwãr mãmri ã hamaxpër anẽ nõ hkur kêt nõ. Nom mẽ pahte Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr tỳx xwỳnhjaja na pu htem paxãmnhĩx Jejus kamnãr rom mẽmoj piitã kuku. Nom mẽ pahkĩnhã ham mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja kormã kapër piitã mar kêt jakamã kwãr mẽ mãmri anẽ nõ mẽmoj kur kêt nõ. ³ Nom kër ka mẽ ri tanhmã hã mẽ kãm akapër to hkêt nõ. Rỳ mẽ kãm:

—Kwa mẽ ixpyrã nõ mẽmoj piitã aku.

Anhỳr o mẽ kãm akapër kêt nõ. Ano ho ãm hã mẽ omu.

Nẽ mẽ ate mẽmoj piitã hkur kêt xwỳnhjaja kër ka mẽ ajaxwỳja mẽ ixte mẽmoj piitã hkur ã tanhmã mẽ inhmã axàkjêr to hkêt nõ. Mẽ ixte mẽmoj piitã hkur o ixpa hã mẽ ixpumu nõ ãm hã mẽ ixpumu nõ hã tanhmã mẽ inhmã axàkjêr to hkêt nõ. Rỳ hã mẽ inhmã:

—Kwa nã kot kaj mẽ ja kur o amnhĩ tomnuj nõ.

Anhỳr o hã mẽ inhmã akapër kêt nõ. Ano ho ãm ja hã mẽ ixpumu. Mẽ pahte ahpỳnhã tanhmã paxãpkur to htã Tirtũm kot mẽ pahte Kra Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja piitã mẽ pahto hkra kènã. ⁴ Jakamã kwa mẽmoj tã tanhmã axpèn mã axàkjêr to ho ri apa hkêt nõ. Koja Kris kôt atõjẽ hõ axtem tanhmã hamaxpër to ka mẽ tee ri ja hã omu nõ tanhmã hã kãm nõ hkêt nõ. Rỳ ajamaxpër o:

—Tk. Na hte ã ri amnhĩ nhĩpèx anhỳr o pa. Ja omnuj. Pa na pa hte ã amnhĩ nhĩpèx anhỳr kêt nõ.

Anhỳr o ri axpèn kukamã ajamaxpër hkêt nõ. Mẽ pahpè Tirtũm kêt kènã kot pu kêt mẽ ã ri axpèn kukamã pajamaxpër anẽ. Tirtũm pix na hte tanhmã mẽ pajarènh to xwỳnh. àhpumunh o àhpumunh xwỳnh jakamã koja tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ ri kormã tãm hamaxpër pè ãmnhĩx ri tanhmã amnhĩ nhĩpèx to ho pa.

⁵ Nẽ koja Jejus kôt atõjẽ hõ mẽmo arĩgromnu jarẽ nõ hã àpènh kêt nõ. Ka mẽ apè hkwỳjaja tee ri ja hã omu nõ ajamaxpër o:

—Nà arĩgro piitã mẽ pamã mex kènã. Kot paj mãmri arĩgro piitã hã apè.

Anhỳr o ajamaxpër japèr. Nom kër ka mẽ ja hã axpèn mã tanhmã axàkjêr to hkêt nõ. Na pu htem ahpỳnhã pamã tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpèx to hprãm xã hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpèx to. No tanhmã ri hã axpèn mã paxàkjêr to ho ri papa hkêt nõ. ⁶ Kêt mẽ kot arĩgromnu jarènh xwỳnhjẽ mẽ mẽ pahte arĩgro piitã mex ã harènh xwỳnhjaja mẽ pahpiitã mẽ pahpè Tirtũm kraa. Jakamã mẽ pahpiitã na pu htem pajamaxpër o:

—Na pu hte Tirtũm kãm hprãm xã hkôt ã amnhĩ nhĩpèx anhỳr o ri ixpa. Anẽ.

Nẽ mẽ pahte mẽmoj piitã hkur xwỳnhjaja nõ mẽ kot mẽmoj kwỳ hkur kêt xwỳnhjaja mẽ pahpè Tirtũm kraa. Mẽ pahpiitã mẽ pamã kãm hprãm xã hkôt amnhĩ nhĩpèx prãm jakamã na pu htem paxãpkur kaxyw nõ Tirtũm mã amnhĩ jarẽ nõ kãm:

—Pa mẽ ijamãr mex xwỳnh maati. Nã ãm hãmri na ka hte apkati mẽ mẽ inhmã mẽ inhõ ho apa. Amex o amex Tirtũm.

Anhỳr o kãm amnhĩ jarẽ. Hãmri nõ kormã hkamnãr rom paxãmnhĩx ri tanhmã mẽõ kuteta ku. ⁷⁻⁸ Mẽ pahpè Tirtũm kra jakamã na pre ra mẽ pakukamã tanhmã mẽ pajarènh to. Mẽ pakukamã pahtyk ã arĩgro jarẽ nõ mẽ pahte pahtĩr ri tanhmã ri amnhĩ nhĩpèx to ho papa hkukamã hamaxpër. No mẽ papajaja na pu htem amnhĩ krã hkôt tanhmã mẽ pahte amnhĩ nhĩpèx to kukamã paxãhpumunh kêt. ⁹ Jakamã na pre Kris ja hã mẽ pahpumu nõ tãm mẽ pakaxyw amnhĩ to kèp mẽ panhõ Pahihti nõ mẽ panè ty. Hãmri nõ akupỳm htĩr. Kèp mẽ panhõ Pahihti hã akupỳm htĩr. Kèp mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjẽ nhõ Pahihti kaxyw. Jakamã kèp ra mẽ pahkwỳjẽ htyk xwỳnhjẽ nhõ Pahihti nõ mããnèn kèp arĩ mẽ pahtĩr xwỳnhjẽ nhõ Pahihti. ¹⁰ No mẽ papajaja mẽ pahpè Kris kôt mẽ pahkwỳjẽ nhõ pahĩ hkêt jakamã kèr mẽ Kris kôt akwỳjẽ hõ tanhmã amnhĩ nhĩpèx to hã omu hãmri nõ tanhmã ho akapër to hkêt nõ. Rỳ ajamaxpër o:

—Kwa na ã amnhĩ nhĩpèx anẽ. Inhmã ja mex kêt.

Anhÿr o ajamaxpër kêt nê. Koja nhÿrmã Tirtüm tãm më pahpiitã tanhmã më pahte amnhÿ nhÿpêx to hã më pahpumunh xã hkôt tanhmã më pajarênh to. Nom kër pu më papajaja amnhÿ hkra hkôt ä axpên jarênh anhÿr kêt nê. ¹¹⁻¹² Kot puj më nhÿrmã pahpiitã Tirtüm kutã pahkrÿ nê kãm tanhmã amnhÿ jarênh to. Kormã më pahfir ri tanhmã më pahte amnhÿ nhÿpêx to ho papa hã kãm pahprÿ hã amnhÿ jarê. Kê më pama nê tanhmã më pajarênh to. Kapêr ä kaga htüm kot më pakukamã më pajarênh kot:

Koja nhÿrmã më piitã ixpê më õ pahi hã ixykutã hkôn krã ho rôrök nê hkrÿ nê inhmã inhmex o inhmex ä ijarê.

Nê më piitã ixpê Tirtüm ä ixpyxi mex ä ijarê. Äm hãmri na pa ä më hkukamã më harênh anê. Anê.

Më pahte Kris kôt pahkwÿjê ho mex ä më pamã karõ

Wam Korüt 8.9-13

¹³ Nê kwa kër ka më akwÿ kot Jejus kôt amnhÿ xunhwÿr tohtuj anhÿr xwÿnhjaja tanhmã më kot amnhÿ nhÿpêx to ho pa hã më omu nê ja nê tanhmã më kãm akapêr to hkêt nê. Äm më noo mã tãm ri amnhÿ nhÿpêx rãhã ho ri apa. Më kot ja hã më apumunh nê më akôt amnhÿ nhÿpêx kaxyw. No kot ka më kot tanhmã amnhÿ nhÿpêx toja ä kãm akapêr nhüm ama nê tee ri amnhÿ kukamã hamaxpêr nê hkaprÿ nê.

¹⁴ E kot pa hpãnhã më paxãpkur xã hã tanhmã më panhõ jarênh to. Ixte Pahihtÿ Jejus jamaxpêr xã hkôt tanhmã ijamaxpêr to ho ri ixpa jakamã kot paj ixxatãt kôt më amã tanhmã më panhõ jarênh to nê äm hãmri harê. Nã më paxãpkur xãja äm pixi nê omnu hkêt. Piitã mex o mex. Nom koja mëhõ tee ri mëmo më apkur xã hõ pumu nê hamaxpêr o:

—Nã kot paj ja hkur kêt nê. Kot paj apu kuku nê ho amnhÿ tomnuj nê. Anê.

Hãmri nê hkur kêt nê. Tã kwãr mãmrÿ ä hamaxpêr anê nê hkur kêt nê. Nom na äm amnhÿ krã hkôt Tirtüm kêp ja omnuj ä hkamnhÿx. Kêp omnuj kêt. Ra kot mëmo më paxãpkur xã piitã mex ä harênh. ¹⁵ Tã kot kaj më kot mëmoj kur kêt xwÿnhhta py nê o tẽ nê kot hkaga xwÿnh noo mã hkur o xa nhüm apumu nê tee ri hamaxpêr nê hkaprÿ nê. Jakamã kot ka më ä noo mã amnhÿ nhÿpêx anhÿrja o ho mex kêt nê. Kwa më ä ri axpên nhÿpêx anhÿr hkêt nê. Kot ka më ä axpên nhÿpêx anê nê te amnhÿ pix kukamã ajamaxpêr pyrãk o amnhÿ nhÿpêx. Jao akwÿjê ho mex kukamã ajamaxpêr kêt nê. Kris kãm më hapê htÿx kôt më kot amnhÿ tomnuj pãnhã amnhÿrer kaxyw ra nê htyk kênã kot ka kêt më axtem nê ri ä më noo mã më kot mëmoj kur kêeta kur anê. Rÿ koja apu tee ri kot mëmoj kur kêeta kur ä më apumu

nê tanhmã amnhÿ tomnuj to. Jao Kris kaga japêr. Jakamã kwa më ä më noo mã mëmoja kur kêt nê. ¹⁶ Mëmo më apkur xãja mex tã nhüm më akwÿjê hõ kãm mex kêt japêr ka më noo mã hkur kêt nê. Nê tanhmã hã kãm nê hkêt nê. Kot kaj më anê nhüm Kris kra hkêt xwÿnhjaja tee ri ja hã më apumu nê tanhmã axpên mã më apê Kris kwÿjê ho kapêr punuj to. ¹⁷ Më pahpê Tirtüm krajaja na pu htem paxãpkur xã nê pahkõm xã pix kukamã pajamaxpêr o ri papa hkêt nê. Na pu htem amnhÿ më pahkwÿjê mex kukamã pajamaxpêr. Nê më pahte tãm amnhÿ nhÿpêx kukamã pajamaxpêr. Nê tãm axpên nhÿpêx kukamã pajamaxpêr. Kot puj më ä amnhÿ nhÿpêx anê nhüm Tirtüm Karõ ja hã më pahpumu nê më pahto më pahkÿnh nê. Pu më pahkÿnh nê pajamakêtkati nê ri axpên kôt papa. ¹⁸ Tã kot puj më ä Kris mã tanhmã amnhÿ nhÿpêx to ho ri papa anê nhüm Tirtüm ja hã më pahpumu nhüm ja kãm mex nê. Nê Kris kôt më pahkwÿjê mã haxwÿja ja mex nê.

¹⁹ Jakamã kër pu më tãm axpên mã pakapêr o ri papa. Nê pajamakêtkati nê axpên kôt ri pajapõj. Nê Kris kôt tanhmã axpên to paxihtÿx to ho ri papa. ²⁰ No kot ka më axãpkur xã gryk ä akwÿ hkukamã ajamaxpêr kêt nê atÿx ri mëhõ noo mã mëmoj kur japêr. Kêp omnuj tã ka më äm amnhÿ pix kukamã ajamaxpêr nê noo mã hkur japêr. Hãmri nhüm ja hã më apumu nê ra kot Tirtüm kaga mã. Ra kêp hkra jakamã kwa më noo mã më kot mëmoj punuj ä harênh xwÿnhhta kur kêt nê. Nom më paxãpkur xãja piitã mex. Tirtüm kot më pamã õr jakamã piitã më panhõ. Tã koja akwÿjê hõ Tirtüm kêp mëmoj omnuj ä hkamnhÿx tã ka më noo mã aku nê ho amnhÿ tomnuj nê. ²¹ Kêr pu më pahkwÿjêja tanhmã kot amnhÿ tomnuj to pymaj pu më pahte amnhÿ nhÿpêx kukamã pajamaxpêr mex o papa. Mëmo mëõ nê mëmo kagõ pẽ wÿhtija. Tirtüm kot më pamã mëmoj piitã õr tã no nhüm më pahkwÿjêja kêp ja omnuj nê pu më noo mã hkur rÿ ho pahkõm kêt nê. Mëmo mry nê mëmo wÿhti pu më noo mã hkur rÿ ho pahkõm kêt nê.

²² Nê kër ka më atõ mëmoj krêr kaxyw nê hkukamã ajamaxpêr o:

—Nã kot paj ja krê. Tirtüm kãm ja mex kênã. Anê.

Hãmri nê mãmrÿ Tirtüm kamnãr rom axãmnhÿx akrê. Kãm ja mex kênã kot ka kêt ri tee ri hkrê kaxyw hkukamã ajamaxpêr nê hkaga. ²³ No kot kaj më atõ mëmoj to anhÿr kaxyw nê tee ri amnhÿ kukamã ajamaxpêr nê ajamaxpêr o:

—Kot paj apu ja ho anê nhüm Tirtüm hã ixpumu nhüm ja kêp omnuj nê rÿ ko. Anê.

Hãmri nê tee ri amnhÿ kukamã ajamaxpêr. Tã ra ä amnhÿ nhÿpêx anê nê akrê rÿ mëmoj to anê. Hãmri nhüm Tirtüm tee ri ä ate

amnhî nhîpêx anhÿr ã apumu nhûm ja kêp omnuj nê. Ate hkamnâr rom mêmôj to anhÿr kêt nê amarî amnhî krâ hkôt ho anhÿr jakamâ ho amnhî tomnuj nê.

15

Mê pahte amnhî pix kukamâ pajamaxpêr kêt ã mê pamâ karô

Makre 10.45; Wam Korîť 10.24; Piripos 2.3-5

¹ Nê kêr pu mê pahte ra Jejus kôt amnhî xunhwÿr tÿx xwÿnhjaja amnhî kôt kormâ mê kot Jejus kôt amnhî xunhwÿr totuj janhwÿr xwÿnhjê jamâr mex nê. Jao mê kamâ pagryk tokyx anhÿr kêt nê. ãm mê kutâ panojarêť pix o papa. Jao ra amnhî pix kukamâ pajamaxpêr kêt nê. ² Mâânên amnhî mê Kris kôt mê pahkwÿjê hkukamâ mân mê pajamaxpêr. Jao mê kot tãm amnhî nhîpêx kaxyw mê ho mex o ri papa. ³ Kris na pre jar pa ri amnhî pix kukamâ hamaxpêr kêt nê. Na pre mâânên ô Papaj kukamâ hamaxpêr. Jakamâ Tirtûm kapêr ã kagâ htûm kot kãm kapêr jarênh kot:

Pa Papaj. Na hte mê pahkurê xwÿnhjaja ixto kapêr punuj nê. Nom mâânên ã ato kapêr o pa anê. Anê.

⁴ Mê pakaxyw na Tirtûm kapêr ã kagâja. Mê pahte kamâ harênh nê mar nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr tÿx o ri papa kaxyw. Jakamâ na pu htem tanhmâ pahpunuj to htâ kapêr kwÿ ma nê pahkÿnh nê. Jao tee ri amnhî kukamâ pajamaxpêr o ri pahkaprî hkêt nê. ãm nhÿrmâ Tirtûm kot mê pahto mex kukamâ pajamaxpêr o akupÿm paxihtÿx nê pahkÿnh nê ri papa. Mê pahkÿnh nê ri papa kaxyw na Tirtûm kapêr ã kagâja. ⁵⁻⁶ Na pu htem Tirtûm kamnâr rom pahkÿnh nê. Nê axpên kamâ paxukaprî ho ri papa. Jakamâ na pa hte tanhmâ mê ato Tirtûm wÿr to nê kãm:

–Pa Tirtûm. Apê mê ijamâr xwÿnh maati na ka. Nê apê mê inhô Pahiťi Jejus Kris nhô Papaj na ka. Nâ xep ra Rôm nhô xwÿnh kwÿjaja kãm akapêr kôt amnhî nhîpêx prâm jakamâ kwa tanhmâ mê hkrâ ho mex to kê mê hamakêtkati nê ajamaxpêr kôt hamaxpêr rãhâ ho ri akot pa. Hãmri nhûm mê amnhî tã apumu nê piitã amex o amex ã ajarê.

Anhÿr o pa hte mê ato kuwÿ.

Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh

Atre 10.34; Römân 9.24; Karatas 3.28

⁷ Nê kwa kêr ka mê amâ axpên tã ma ho ri apa. Te ho Kris kãm mê pahťã mata pyrãk. Jao axpên to mex pix o apa. Kot kaj mê ã axpên nhîpêx anê nhûm mê piitã axpên tã mê apumu nê mê anhÿ hã Tirtûm mã mex o mex ã harê.

⁸ Amnepêťm Tirtûm Ijaew mã tanhmâ Kris jarênh to. Kormâ pika hwÿr wrÿk kêt ri

nhûm hkukamâ nhÿrmâ mê hwÿr wrÿk nê mê kamâ kator ã harê.

Tã nhûm mê hwÿr wrÿy nê mê kamâ kato. Ijaew hkanrêhã htãmnhwÿjê kamâ kato nê mê ho mex o ri mê hkôt pa. Mê kot amnhî tã omunh nê ã hamaxpêr anhÿr kaxyw. Nê hamaxpêr o:

–Amnepêťm Tirtûm kot mê panhîgêť mã hkukamâ harênh xã hkôt na mê ixwÿr Kraja mê nhûm wrÿy nê mê ixto mex o ri pa. Nâ ãm hãmri na pre mê ixwÿr kumê.

Anhÿr o hamaxpêr kaxyw. ⁹ Nê mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja mê ajaxwÿja mê ate tanhmâ kot amnhî nhîpêx to hã harênh mar nê Tirtûm mã mex o mex ã harênh kaxyw. Nê Tirtûm kot mê akamâ ukaprî hã mê ate amnhî tã omunh nê mex o mex ã harênh kaxyw na pre wrÿy. Tirtûm kapêr ã kagâ htûm kot tanhmâ mê ixpê Ijaew jarênh to nê mâânên tanhmâ mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh to nê mê pajarênh kot:

Kot paj Ijaew kêt xwÿnhjê jamak mã amâ amex ã ajarênh o ri mê hkôt ixpa.

Nê amex ã inhgrer o ri mê hkôt ixpa. Anê.

¹⁰ Nê ja:

Kwa mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê mê mê apê Ijaew. Kêr ka mê apiitã Tirtûm nhÿ hã akÿnh nê ri apa. Anê.

¹¹ Nê mâânên ja:

E kêr ka mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja nê krî piitã hkôt mê apa xwÿnhjaja mê apiitã Tirtûm mã mex o mex ã harênh o ri apa.

Anhÿr o kot harênh. ¹² Nê Tirtûm nhÿ hã kapêr o pa xwÿnh finat Ijais haxwÿja Ijaew mã Jejus jarênh o:

Koja nhÿrmâ Jese kanrêhã htãmnhwÿjê hõja mê pahwÿr kato.

Hãmri nê mê pahpê Ijaew mê Ijaew kêt xwÿnhjê ho amnhîptâr o pa.

Jakamâ nhûm mê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr o pa. Anê.

¹³ Nê na pa hte tanhmâ mê ato Tirtûm wÿr to ho ri ixpa nê kãm:

–Pa Tirtûm. Kwa kêr ka Rôm nhô xwÿnhjê ho mex kê mê amnhî kaxyw Akra hkôt hamaxpêr mex o ri pa. Jao hkôt hkÿnh nê hamakêtkati nê ri axpên to pa. Nê kê Akarô mê ho mê hihtÿx o pa kê mê amnhî kaxyw amâ mân hamaxpêr tÿx rãhâ ho ri pa. Anê.

Pawre kot hprî hã amnhî jarênh

Sikûn Pêťre 1.12-13

¹⁴ E Kris kôt ixkwÿjaja. Nâ ra ixte mê ajarênh mar mex. Na ka xep htem amnhî to mex o ri apa. Nê mêmôj to axpên kutã anojarêť rãhâ ho ri apa. Nê mê kot tanhmâ Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx to xãja ka mê omunh mex nê ho axpên jahkre ho ri apa. ¹⁵ Tã ot pa kagâ ja kamâ mê amâ ixujarênh kãm ixihtÿx nê. Tirtûm nhÿ hã. Ra mê ate mêmôj mar mex tã pa axte mê amâ harê. Mê

ate mar t̄yx nē hā anoht̄yx kaxyw. Nā ā ixte amnhī nh̄ip̄ex anh̄yr kaxyw na pre Tirt̄üm mē akaxyw ixām. ¹⁶ Ixte Jejus Kris mā mē apē Ijaew kēt xw̄ynhjē mā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixpa kaxyw. Nē mē ato hw̄yr o ri ixpa kaxyw. Tā pa hte krī hkwȳ kamā ā mē akw̄j̄jē mā harēnh anh̄yr o ri mē hkōt ixpa. Nē Jejus jarēnhja pa hte mē hkōt mē kām harēnh o ri ixpa. Mē kot mar nē hk̄inh kām hkōt amnhī nh̄ip̄ex mex kaxyw. Hāmri nh̄üm Tirt̄üm Karō mē kām mē hamaxpēr nyw jagjē nh̄üm Tirt̄üm hā mē omu nh̄üm ja kām mex nē nh̄üm hk̄inh nē hamaxpēr o:

—Nā ām hāmri. Koja mē nh̄yrmā wa ixri ht̄ir t̄üm nē mex nē pa ho pa. Anē.

¹⁷ Tā na pa ixte Jejus Kris nh̄y hā Tirt̄üm mā tanhmā amnhī nh̄ip̄ex to ho ixpa hā amnhī pumu nē ixk̄inh nē. ¹⁸⁻¹⁹ Na pa hte ŷ hā mē apē Ijaew kēt xw̄ynhjē mā Tirt̄üm kapēr jarēnh o ri mē akōt ixpa. Nē mē anoo mā tanhmā ri Kris kot mē amā amnhī nh̄ip̄ex to hā harē. Nē mē amā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kw̄y ho anh̄yr o ri mē akōt ixpa. Tirt̄üm Karō nh̄y hā. Nh̄üm hte mē akw̄j̄jaja amnhī jaēr pē omu nē kamā no pyma nē. Hāmri nē mē pahpyrā nē Jejus kōt amnhī xunhw̄y. Nom pa hte ā amnhī nh̄ip̄ex anh̄yr ā amnhī pumu nē ri hā amnhī to jarkrar kēt nē. Ām ixte Kris pix nh̄y hā mē kām ixkapēr ā mē kām amnhī jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Tā pa ra Jerujarē r̄üm Irir w̄yr krī piitā hkōt mē kām Kris kapēr jarē. Tirt̄üm Karō kot tanhmā ixto hiht̄yx to jakamā pa mē piitā mē kām harēnh mex nē. ²⁰ Na pa hte mē hw̄yr inhnojarēt nē ā ijamaxpēr anē nē ijamaxpēr o:

—Kormā mē kot Kris jarēnh mar kēt xw̄ynhjē hw̄yr kot paj mō. Nom ra mē kot harēnh mar xw̄ynhjē nhō krī hw̄yr inhmōrja inhmā prām kēt. Anē.

²¹ Tirt̄üm kapēr ā kagā ht̄üm kot kapēr mar kēt xw̄ynhjē jarēnh kot:

Kormā mē kot Tirt̄üm kapēr mar kēt xw̄ynhjaja koja mē kuma nē hprī hā mar t̄yx nē. Anē.

Pawre kot Röm w̄yr hkrā hā amnhī jarēnh Römän 1.8-15

²² Hēxta waa nē. Inhmā mē apumunh prām t̄yx nē Röm kām Jejus kōt ixkw̄j̄jaja. Na pa hte xatā mē aw̄yr ixkrā nom kormā mē aw̄yr inhmōr kēt nē. Kormā ixte krī hkwȳ kamā mē kām Kris jarēnh o ri ixpa jakamā kormā mē aw̄yr inhmōr kēt nē. ²³ Na pa ra xatā mē aw̄yr ixkrā hā ixtā amgrā sohtō nē. Tā ra jar mē kām Kris kot mē panē tanhmā amnhī nh̄ip̄ex toja jarēnh pa. ²⁴ Jakamā kot paj tokyx ma mē aw̄yr mō. Hāmri nē mē aw̄yr pōj pu mē axpēn pumu nē pahk̄inh nē axpēn mā pakapēr o papa. Pa mē akōt ri ixpa tāmtā hamū pyka pē Espānhā w̄yr ma mō. Nē kot paj inhnojarēt ka mē ixto Tirt̄üm

w̄yr nē inhmā ixāpkur xā hkwȳ gō pa ma mē hw̄yr pry hā hkur o mō.

²⁵⁻²⁶ No na pa kormā mē aw̄yr inhnojarēt kēt nē. Kot paj ja r̄üm awjanā nē akup̄ym Jerujarē hw̄yr mō. Kamā Kris kōt mē pahkw̄j̄jaja kēp amrakati nē ri pa nh̄üm pika pē Gres mē Masetōn kamā Kris kōt mē pahkw̄j̄jaja mē harēnh ma nē mē kām k̄axpore hkwȳ ho akuprō nē mē kaxyw inhmā kugō. Tā kot paj ma mē hw̄yr o mō nē mē kām kure nē ri kormā ma mē aw̄yr mō. ²⁷ Jerujarē kamā Kris kōt mē pahkw̄j̄jaja Ijaew na mē. Mē kumrēx na prem Kris kōt amnhī xunhw̄y. Hāmri nh̄üm mē hkwȳj̄jaja ma mē apē Ijaew kēt xw̄ynhjē mā kapēr jarēnh o ri mē akw̄y hkōt pa. Hāmri nh̄üm pika pē Gres kamā mē pa xw̄ynhjaja mē kapēr ma nē mē urāk nē Kris kōt amnhī xunhw̄yr kurē kumrēx. Jakamā amnhī xwar kām nhām krī hō kamā Kris kōt mē pahkw̄j̄jē ho mex prām nē. Hāmri mē kām k̄axpore hkwȳ ho akuprō nē mē kaxyw inhmā kugō.

²⁸⁻²⁹ Tā kot paj ma Jerujarē hw̄yr mē kām o mō nē mē kām kure hāmri nē awjanā nē ri kormā ma Röm w̄yr mē aw̄yr mō. Hāmri nē mē aw̄yr pōj pu mē axpēn pumu nē pahk̄inh nē. Nē axpēn mā Jejus Kris mex o mex ā harē nē kām tanhmā amnhī jarēnh to ho papa. Jao pahk̄inh nē papa. Tā pa hpānhā hamū ma Espānhā w̄yr mō.

³⁰ Nē na pu prem Jejus Kris o panhō Pahihti. Jao te mē pahpē hkōt axpēn to pahō nē pahōtō pyrak o axpēn nh̄ip̄ex. Nē Karō nh̄y hā pamā axpēn k̄inh nē. Jakamā kwa Jejus kōt ixkw̄j̄jaja. Kēr ka mē ixpē mē atō hā ixto Tirt̄üm w̄yr kām axiht̄yx nē. ³¹ Kēr pa ma pyka pē Jutej kamā Jerujarē kamā Kris kōt mē pahkw̄j̄jē hw̄yr mō nē mē kām k̄axporeta gō nh̄üm mē omu nē Ijaew kēt xw̄ynhjē kot mē kām ōr ā mē omunh tā tee ri hamaxpēr kēt nē. Ām hk̄inh kām māmrī āmnhix hamy nē ho amnhim awjaprō.

Nē kēr ka mē ixto aw̄y kē inhnē mē kēp mē pahkw̄y hkēt xw̄ynhjē pumunh mex nē.

³² E kēr ka mē ā ixto Tirt̄üm w̄yr anē. Kē ixte ma Jerujarē r̄üm ma Röm w̄yr pār kām inhmōrta ā kē ixpumunh mex nē. Pa inhmex pē mē kurūm ma mē aw̄yr mōn pōj pu mē tokyx axpēn pumu nē pahk̄inh nē. Pa mē ate tanhmā amnhī nh̄ip̄ex to ho ri apa hā mē apumunh o mē akōt ri ixpa nē ixk̄inh nē. ³³ Tā ām ja pix. Kē Tirt̄üm mē akōt pa ho pa. Tām na hte tanhmā mē pahō pu mē ŷ hā pajamakētati paxāmnhix ri pahk̄inh nē ri papa.

16

Pawre kot ahp̄ynhā hkrāamnhw̄j̄jē mā kapēr

¹ Ku nê määnên ja. Ot pa mē awýr Kris kôt pahtõx Pepreja mē awýr kumē. Na hte krī pē Sēnkrej kamā Kris kôt mē pahkwýjê tanhmā mē ho mex to ho ri mē hkõt pa. ² Nē määnên pa na hte tanhmā ixto mex to. Tã kē mēmo arĩgro hã mē awýr põj ka mē kēp Kris kôt mē pahtõx ã omu nē ho mex nē tanhmā ho ajuta hto.

³ Nē kēr ka mē atar Kris kôt ixkrãmnhwýjê mē ijarē. Na pa hte mē kãm ijamaxpēr rãhã ho ri xpa. Nē Akirti mē hprõ Prisireta ka mē wa kãm ijarē. Na pre hte wa inhĩhkõ hã Jejus Kris mē tanhmā amnhĩ nhĩpêx mex to ho wa pa. ⁴ Jao wa amnhĩ grõnh kôt mē kãm ixkurē xwýnhjê pē ixpytã. Pa amnhĩ tã wa omu nē inhmã wa hkĩnh nē. No ãm papxipix inhmã wa hkĩnh kêt nē. Na pre Ijaew kêt xwýnh kwý pē Kris kwýjaja ixtã wa harēnh ma nē haxwýja kãm wa hkĩnh nē.

⁵ Nē na hte Kris kwýjaja wa õrkwý kamã axpēn wýr akuprõ. Mē kot Tirtüm mē amnhĩ jarēnh nē kapēr ã kagã hkwy mar kaxyw axpēn wýr akuprõ. Tã kēr ka mē mē kãm ijarē.

Nē Kris kôt mē pahtõ Epēnre mē ijarē. Kēp ixkrãmnhwý mex na. Inhmã hkĩnh. Kumrēx na pre jar pika pē As kamã amnhĩ kaxyw Kris kôt hamaxpēr nē hkõt amnhĩ xãm.

⁶ Nē Kris kôt mē pahtõx Marir ka mē kãm ijarē. Na xep hte tanhmã mē ato mex to rũnh o pa.

⁷ Nē Kris kôt mē pahtõ ãrõhti mē Jũhti wa kãm ijarē. Ixpyrã nē wa kēp Ijaew na wa. Kormã ixte Kris kôt amnhĩ xãm kêt ri na pre wa kumrēx hkõt amnhĩ xãm. Na hte Jejus nhý hã mē ahkre ho mē pa xwýnhjaja wa kot Kris kapēr jarēnh mex ã wa harē. Tã ã amnhĩ nhĩpêx anhýrja mýrapē na pre mē hkwyjaja wa unē nē wa haxã pa prem ixpimrãatã ixpê prēs nē mē hagiēnh xã kamã ixkrĩ.

⁸ Nē Kris kôt mē pahtõ ãpritte mã ka mē ijarē. Kēp Kris kôt ixkrãmnhwý mex na.

⁹ Nē Kris kôt mē pahtõ Upãnre mã ijarē. Na hte ixpyrã nē Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri pa.

Nē Kris kôt mē pahtõ Etaki mē ijarē. Kēp ixkrãmnhwý mex na.

¹⁰ Nē Kris kôt mē pahtõ Apes ka mē kãm ijarē. Na prem ra Kris ã hipêx punuj nē no nhũm mē kutã amnhĩ to htýx nē Kris kaga hkêt nē.

Nē Aristopti nhõrkwý kamã hkwyjê mã ijarē.

¹¹ Nē Kris kôt mē pahtõ Erojawti mã ijarē. Ixpyrã nē kēp Ijaew na.

Nē Nasisti nhõrkwý kamã Kris kwýjaja ka mē kãm ijarē.

¹² Nē Kris kôt mē pahtõx Xiripere mē Xiripos wa kãm ijarē. Wa kēp Pahihti Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to xwýnh na wa.

Nē Kris kôt mē pahtõx Pesixti mã ijarē. Haxwýja kēp ixkrãmnhwý na. Na hte Pahihti Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri pa.

¹³ Nē Kris kôt mē pahtõ Rupti mã ijarē. Na hte Kris kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa. Nē katorxã mã ijarē. Na pre te ixpê hkra nhĩpêx pyrãk o inhĩpêx.

¹⁴ Nē Kris kôt mē pahtõ Asĩnre mã nē Prekõxti nē Emes nē Patopas nē Emas mē. Jajê piitã mē pahkwý kot mē hwýr pikuprõnh xwýnhjê mē mē ho apimrãatã mē kãm ijarē.

¹⁵ Nē Kris kôt mē pahtõ Pirorti mã nē mē pahtõx Juure mē Nērew wa nē htõxja nē mē pahtõ Orĩpti wa mē kãm ijarē. Nē mē pahkwý kot mē hwýr pikuprõnh xwýnhjê mē mē ho apimrãatã mē kãm ijarē.

E kēr ka mē jajê piitã mē kãm ijarē. Na pa hte mē kãm ijamaxpēr rãhã ho ri xpa.

¹⁶ Nom mē tapxipixjaja kêt. ã mē apiitã mã na pa hte ijamaxpēr rãhã ho xpa.

Nē ota jar Kris kwýjaja mē awýr hpēr mē.

¹⁷ Kwa ixkrãmnhwýjaja. Na ka mē ra aprĩ hã Tirtüm kapēr mar týx nē. Tã kēr ka mē amnhĩ nē mē kot Tirtüm kapēr o hêx xwýnhjê pumunh mex o apa. Mē kãm axpēn nē mē ato hpigrãnh par prãm. Nē mē ate Kris kaga nē hpãnhã mē kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêxja mē kãm hprãm jakamã kwa mē amnhĩ nē mē omunh mex nē askãm ajamak rom. ¹⁸ Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o Pahihti Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hkêt nē. ãm amnhĩ hkrã hkõt tanhmã ri hkwyjê jahkre hto ho pa. Kot mē no kupyrr kaxyw tanhmã mē kãm hêx to ho ri mē hkõt pa. Te mē ahkre mex pyrãk tã mē ahkre mex kêt nē. Jakamã nhũm htýx ri mē pa xwýnhjaja mē kot mē ahkreja ma nhũm te mē kãm mex pyrãk. Jakamã kwa mē okora mē amnhĩ nē mē omunh mex nē. ¹⁹ Na ka htem mē kurom Kris kôt amnhĩ nhĩpêx mex nē nhũm xep mē piitã mē apumu nē axpēn mã ja hã mē ajarēnh o ri pa. Pa mē ajarēnh ma nē ixkĩnh nē. Tã kēr ka mē arĩ ajamaxpēr mex rãhã ho ri ajamaxpēr o apa. Nē amnhĩ nhĩpêx mex rãhã nē. No tanhmã ajamaxpēr punuj to ho ri amnhĩ tomnuj o ri apa hkêt nē. ã mē ate amnhĩ nhĩpêx anhýrja na inhmã hprãm.

²⁰ Nē na hte Satanasti mē hkwyjaja mē ate Jejus kaga hprãm xaj mē akõt tanhmã ri mē anhĩpêx to ho ri pa htã kēr ka mē amnhĩ tã mē omu nē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr kêt nē. Koja gaa nhũm Tirtüm mē hipêx o te mē kot kagã xoprē hkrã xõm nē hpĩr pyrãk o mē hipêx. Jakamã ã mē kot mē anhĩpêx anhýr tã koja Tirtüm mē amã mē ajamakêtkati xaja gõ. Tapxipix na kot mē pajamakêtkati xã nhõr kaxyw ãhpumunh týx.

Nē na pa hte mē ato Pahihti Jejus wý nē kām:

—Pa Pahihti. Kwa kēr ka Rōm kām akwýjé pumu nē mē ho mex nē mēmoj to mē kutā anojarēt rāhā ho ri apa. Anē.

²¹ Nē ota mē pahtō Ximotreja mē awýr hpēr mē. Na hte inhīhkō hā Kris mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri pa. Nē ixtō Rusti mē Jasāwti mē Sosipa wa mē haxwýja mē awýr hpēr mē.

²² Nē kot inhmā ixkapēr ā kagā xwýnh Testi haxwýja mē awýr hpēr mē. Kēp Kris kōt mē pahtō na. ²³ Nē Kris kōt mē pahtō Gajre haxwýja mē awýr hpēr mē. Ōrkwý kamā na hte Kris kwýjaja axpēn wýr akuprō nē kamā Tirtūm mā amnhī jarē nē kapēr ā kagā kamā harē nē mar o hkrī. Ōrkwý kamā na pa pre pōj.

Nē mē pahtō Eras haxwýja mē awýr pēr mē. Na hte jar krī ja kamā Rōm nhō pahihti mā ō kàxpore jamār pé ho mēmoj to anhýr o pa.

Nē Kris kōt pahtō Kwatre haxwýja mē awýr hpēr mē. E jajaja piitā na mē awýr hpēr rē.

²⁴ E kē Pahihti Jejus Krisja mē akutā nojarēt rāhā ho pa.

*Pawre kot Tirtūm mex o mex ā harēnh
Epēs 1.3, 3.20-21; Wam Ximotre 1.17;
Eprēw 13.20; Jutre 24-25*

²⁵ Nē kwa kēr pu mē Tirtūm mā mex ā harēnh rāhā ho ri papa.

Nē ixte mē amā Jejus Kris jarēnhā ā ka prem ama nē hkōt amnhī xunhwý. Tā koja mē ato mē axihtýx ka mē hkōt axihtýx kām hkōt ri amnhī nhīpēx mex o ri apa. Amnepēm na pre Tirtūm mē apē Ijaew kēt xwýnhjē ho hkra kaxyw hā amnhī jarēnh kēt nē. Kormā ja ho hpimxur ryy nē. ²⁶ Tā ā mē anhīpēx anhýrja o amnhīrit nē ý hā mē kapēr jarēnh o ri pa xwýnhjē mā kapēr nē mē kām:

—E Jejus kot tanhmā amnhī nhīpēx to ho pata kēr ka mē piitā mē kām hā kagā kē mē pyka piitā hkōt kamā harē nē kuma. Nom kē Ijaew pixjaja mar kēt nē. Kē pika piitā hkōt kamā harē nē kuma. Panhī nē kupē nē kupē hkā htykre nē mē hkā haka nē mē hkā kamrēkjaja. Kē mē piitā Jejus jarēnh ma nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwý. Hāmri nē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri pa. Anē.

Nhūm pre ā mē pakaxyw mē kām kapēr anē nhūm prem kuma nē hā kagā.

²⁷ Nā Tirtūmja tapxipix na āhpumunh týx xwýnh ā am pyxi mex. Nē tapxipix kēp mē pahpiitā Mēpahpām. Tā kēr pu mē Jejus Kris kot mē panē htyk ā omunh xā hkōt Tirtūm pix mā mex o mex ā mām harēnh rāhā ho papa.

Tā am ja pix. Ixpē Pawre na pa ā mē awýr ixpēr mēnh anē. Na hapēx.

Wam Korit Pawre kot Korit kām Jejus kōt hkwyjê hwyr kagā nē mēnh

Pawre na pre kagāja nhîpêx. Jejus nhî hâ kapêr jarênh o pa xwýnhjê hō na pre. Na pre hipêx nē ma krî pē Korit kām Jejus krajê hwyr kumê. Nē kagāja kamā mē kām tanhmā mēmoj tā karō hto. Na pre mē kot ahpumunh tîx ā amnhî to jarkrar o pa nē mē kām kapêr. Nē tanhmā amnhî tomnuj to nē mē kām kapêr. Nē mē hprō nē mē mjên xwýnhjaja tanhmā wa kot axpên nhîpêx to hâ mē kām karō. Nē mē kot Tirtûm mā mex o mex ā harênh kaxyw axpên wýr mē pikuprōnh nē tanhmā amnhî nhîpêx to hâ nhûm mē kām karō. Ā na pre Pawre mē kām mēmoj tā karō nē hâ kagā anê. Nē mē kām:

¹ Pa Korit kām Jejus kōt ixkwýjaja. Xà mē amex? Ot pa mē awýr kagāja nhîpêx nē kumê. Ixpê Pawre na pa Kris kōt mē pahō Sostenes mē wa awýr ixpêr mē. Tā kagāja nhîpêx nē mē awýr kumê. Tirtûm na pre ixte Jejus Kris nhî hâ mē ajahkre ho ri ixpa kaxyw ixâm. ² Tā ot pa mē awýr kagā nhîpêx nē mēnh mā. Korit kām ixpyrà nē mē apê Tirtûm krajê hwyr.

Tirtûm kot amnhî kaxyw mē axunhwýr jakamā na ka prem amnhî tomnuj kaga nē Kris kōt amnhî xunhwý nē hkōt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Krî piitā hkōt mē kot amnhî to Jejus Kris wýr o mē pa xwýnhjê pyrà nē. Mē panhō Pahihti Jejus Krisja ām pixi mex na.

³ Nē Tirtûm kêp Mēpahpām maati nē Jejus Kris kêp mē panhō Pahihti jakamā na pa hte mē ato wa hwýr rāhā o ri ixpa nē mē ato wa hwýr o:

–Kwa Tirtûm mē Jejus wa. Kêr ka wa Korit nhō xwýnhjê kutā anojarêt rāhā ho wa ri apa. Nē mē ho mex rāhā nē. Kê mē amnhî tā war apumunh kōt ri hamakêtkati nē hkînh nē amnhîx tanhmā ri amnhî nhîpêx to ho ri pa. Anê.

Tirtûm kot Jejus Kris kukwak ri mē pahō mex ā harênh

Sikûn Pêtre 1.2; Wam Tesarôn 5.23-24

⁴ Nē mē ate amnhî kaxyw Jejus Kris kōt ajamaxpêr o ri apa jakamā na hte Tirtûm mē ato mex nē. Tā pa hte kām amnhî jarênh kaxyw nē kām mē ajarênh o:

–Pa Tirtûm. Ām hāmri na ka pre Korit nhō xwýnh kwýjê ho akra. Nā ja mex o mex. Anê.

⁵ Nē ra mē ate Kris kōt amnhî xunhwýr jakamā na ka mē ra amex kumrêx nē ri apa. Nē aprî hâ Kris kot amnhî nhîpêx pumunh mex nē aprî hâ akwýjê mā harênh o ri mē hkōt apa. ⁶ Na pa pre mē awýr mō nē mē

amā Kris kot amnhî nhîpêx ā harênh o ri mē akōt ixpa. Ka prem inhma nē hkōt amnhî xunhwýr tîx kurê kumrêx. ⁷ Jakamā nhûm Tirtûm mē ate kām tanhmā amnhî nhîpêx to ho apa kaxyw mē ato mē axihtîx. Nē kaxyw mē amā mē ate axpên to mex xā piitā mē amā kugō. Mē ate Jejus kot akupýn mē pahwýr wryk jamār pē hapêr arit o apa pē tanhmā kām axpên nhîpêx to ho apa kaxyw. ⁸ Koja Tirtûm tanhmā mē akrā hto ka mē hkōt pix mā ri amnhî nhîpêx rāhā nhûm Pahihti Jejus Krisja akupýn mē pahwýr wry. Hāmri nē mē ate amnhî nhîpêx ā mē apumu nē mē ajarênh o:

–Nā ām hāmri na hte jajaja amnhî to mex pix o ri pa. Anê.

⁹ Nē koja Tirtûm ra kot amnhî jarênh xā hkōt mē ato mex nē. Ra kot mē ate Pahihti Jejus Kris kōt apa kaxyw amnhîm mē axunhwýr jakamā koja ra kot amnhî jarênh xā hkōt mē ato mex rāhā nē.

Mē pahō mēmoj tā axpên pē pahpigrānh kêt ā mē pamā karō

Rōmān 15.5-6; Sikûn Korit 13.11; Epes 4.1-6; Piriþos 2.1-4; Wam Pêtre 3.8

¹⁰⁻¹¹ E Kris kōt ixkwýjaja. Na ka xep htem mēmoj tā axpên mā axākjêr pix o ri apa nhûm pre Krojre hkwyjaja amnê ixwýr pōj nē inhmā mē ajarê. Kwa nā mē ā amnhî nhîpêx anhýr kêt nē. Kêr ka mē axpên kōt ri amnhî nhîpêx rāhā ho ri apa. Nē axpên kōt ri ajamaxpêr rāhā nē. Te ixkre tipxi kamā mē ri apa pyràk o mán kêt mē axpên nhîpêx o ri axpên kōt apa. Nē mē axpên kutā anojarêt rāhā ho ri apa. No mēmoj tā axpên mā axākjêr pē axpên pē apigrānh kêt nē. Na pa Pahihti Jejus Kris nhî hâ mē amā ā ja hā karō anê.

¹² Nē na ka xep htem ahpýnhā ri mē apê mē ixkwý hā amnhî jarênh o ri apa. Jao mē akwýjaja pa ixkōt ri amnhî nhîpêx xwýnh ā amnhî jarê. Nē mē akwýjaja axtem Apor kōt ri amnhî nhîpêx xwýnh ā amnhî jarê. Nē mē akwýjaja axtem Simāw Pêtre hkōt amnhî nhîpêx xwýnh ā amnhî jarê. Nē mē akwýjaja axtem Kris kōt amnhî nhîpêx o ri apa xwýnh ā amnhî jarê. Ā na ka xep htem ahpýnhā amnhî jarênh anhýr o ri pa.

¹³ Kwa nā ka mē ā ahpýnhā amnhî jarênh anê nē te mē ate Kris o apigrānh pyràk o hipêx. Kwa mon ka hte mē akwýjaja apê ixkwý hā amnhî jarê? Xà pa na pre pî kahpa hā ajêt nē mē anê ty? Nā Kris pix na pre mē panê hā ajêt nē ty. Xà mē apê pa ixkwý hā amnhî jarênh kaxyw na prem mē akrā kumrā? Nā mē apê Kris kwý hā amnhî jarênh kaxyw na prem ā mē anhîpêx anê. Mē kot ja hā mē apumunh xwýnhjaja kot mē apê Kris kwý hā mē apumunh kaxyw. Tā na ka xep htem axtem nē ā ri ahpýnhā mē kām amnhî jarênh anhýr o ri apa.

¹⁴⁻¹⁵ Kop ãm ixte amnhî kôt mê axunhwÿr prãm ronhÿx pa mê ato mê axohtô nê mê akrã kumrã nê mê amã: “E ra mê apê ixkwÿ na ka mê.” Anê. Nom na pa pre ã mê amã ixkapêr anhÿr kêt nê. ãm hãmri na pa pre ãm mê ato grêre nê mê akrã kumrã. ãm Kripti mê Gajre wa pix. ¹⁶ Ku nê xep mãânên Estepti nê kaxyw mê hkwyÿjaja. ãm jajê pixjaja. Nom ko apu axte mê hkwyÿ ko. Ixte mê hkrã kumrãr xwÿnhjê mã ijamaxpêr tÿx kêt. ¹⁷ Na pre Kris ixte mê hkrã kumrãr o ri ixpa kaxyw ixãm kêt nê. ãm ixte mê kãm kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa pix kaxyw na pre ixãm.

Nê na pa hte amnhî krã hkôt ri ixujarênh o ri mê akôt ixpa hkêt nê. Kot pa ã amnhî nhîpêx anê nhùm mê ixkapêr mex ã inhma nê pa ixkôt amnhî xunhwÿ. Ja pymaj na pa hte amnhî krã hkôt ri tanhmã ixujarênh to ho ri ixpa hkêt nê. Na pa hte ãm ixpri hã Kris kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mê hkôt ixpa. Mê pahpiitã mê panê htyk ã harênhja pa hte mê kãm harê. Mê kot hprî hã mar nê hkôt amnhî xunhwÿr kaxyw. Jao amnhî krãm mê ujarênh mexta jagênh nê hã no htÿx kaxyw. Pa ja hã mê omu nê ixkînh nê ijamaxpêr o:

—Na htem ixkapêr ma nê Jejus kôt amnhî xunhwÿr kurê kumrêx. Nã ãm hãmri na pa hte mê kãm ixkapêr kaprÿ ho ri ixpa hkêt nê. Anê.

¹⁸ No kêt mê pahte Tirtûm kot mê pahto hkra xwÿnhjaja ra mê pahte Kris pî kahpa hã mê panê htyk ã harênh mar nê pahkînh nê papa xwÿnh na pu mê. Jakamã na pu htem pajamaxpêr o:

—Nã ãm hãmri na Tirtûm Kraja htyk kukwak ri mê ixto mex nê mê ixto hkra. Mê ujarênhja mex kumrêx. Anê.

No kêt mê kêp hkra hkêt xwÿnhjaja na htem tee ri Kris tyk ã harênh ma nê hamaxpêr o:

—Tk. Tanhmã kot kêt we amnhî to nê mê panê ty? ãm amarî mê kot amnhî krã hkôt pî kahpa hã nhôr nê hprî kênã. Anê.

*Tirtûm kra hkêt xwÿnhjê jarênh
Matêwre 11.25-26; Wam Korît 3.19*

¹⁹ Nê Tirtûm kapêr ã kagã htùm kot mê kêp hkra hkêt xwÿnhjê jarênh kot:

Mê kot htÿx ri ãhpumunh tÿx ã amnhî to jarkrar o pa htã kot paj mê kêp ja ho ijapêx pa nhùm mê ã amnhî jarênh anhÿr kaprÿ. Anê.

²⁰ Jakamã mê ãhpumunh tÿx ã mê kot amnhî to jarkrar xwÿnhjaja nê mê kot Mojes kapêr o mê ahkre ho ri mê pa xwÿnhjaja nê mê kapêr rûnh xwÿnhjaja. Mê kot Tirtûm Kra hkôt amnhî xunhwÿr kêt jakamã te mê ãhpumunh kêt pyrãk. Tirtûm kra hkêt xwÿnhjaja kot mê ãhpumunh tÿx ã mê harênh tã no ãm Tirtûm noo mã te mê ãhpumunh kêt pyrãk. Nê te htÿx

ri mê kot amnhî nhîpêx o pa pyrãk. ²¹ Tirtûm ãhpumunh o ãhpumunh jakamã na pre ra mê hkukamã hamaxpêr o:

—Nã kot paj mê ãhpumunh tÿx ã mê omunh xã hkôt mê ho ixkra hkêt nê. ãm mê kot ixkra Jejus kot mê nê htyk ã harênh mar nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr pix ã mê omunh xã hkôt kot paj mê ho ixkra. Anê.

²²⁻²⁴ No Ijaewjaja kãm amnhî krã hkôt pix mã amnhî nhîpêx prãm jakamã na pa hte mê ixpê Jejus kwÿjaja mê hwÿr mra nê mê kãm Kris kapêr jarênh o ri ixpa nhùm mê inhma nê ãm nê inhma. Nê te mê kot mê inhmar kêt pyrã nê mê inhma:

—Tk. Nã kot paj mê tokyx axujarênh kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Kot kaj mê inhma mê ixte aa mêmoj pumunh kêt ô ho anê pa mê ja hã apumu nê axihtÿx ã apumu nê rî kormã hkôt amnhî nhîpêx.

Anhÿr o inhma kapêr. Tã no pa mê kãm ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. ãm Kris kot mê panê pî kahpa hã htykja pix pa htem mê kãm harênh o ri ixpa. Ja kamã nhùm mê hkwyÿjaja mê inhma nê ãm nê inhma nê Kris xihtÿx kêt ã ãm amarî htyk ã harê. No mê hkwyÿjaja. Tirtûm kot amnhî kaxyw mê unhwÿr xwÿnhjaja na htem mê kurom mê inhma nê ra mê inhmar tÿx kurê kumrêx. Nê mê inhma kapêr o:

—Nã ãm hãmri na Krisja Tirtûm pyrã nê hihtÿx o hihtÿx. ãm hãmri na ka ã harênh anê. Anê.

No Ijaew kêt xwÿnhjaja na Ijaew pyrã nê kãm amnhî krã hkôt amnhî nhîpêx o pa hprãm kêt nê. Nê mê kãm mê ãhpumunh tÿx pix prãm o pa. Jakamã na pa htem mê kãm Kris kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa nhùm mê hkwyÿjaja mê inhma nê Ijaew kwÿjê pyrã nê ãm mê inhma nê mê inhma:

—Tk. Nã na ka htem ãm ri axêx o ri apa. Kot pa mê akapêr mar kêt nê. Kot paj mê axãhpumunh tÿx ã mê apumu nê rî kormã mê ama nê mê akôt amnhî nhîpêx.

Anhÿr tã pa mê ãm arî Kris kot mê panê htykja pix pa mê kãm harênh o ri mê hkôt ixpa. Nhùm mê hkwyÿjaja mê inhma nê mê inhma:

—Nã mê axãhpumunh kêt jakamã na ka htem atÿx ri ã ja jarênh anê.

Anhÿr tã no nhùm mê hkwyÿjaja. Tirtûm kot amnhî kaxyw mê unhwÿr xwÿnhjaja na htem mê inhma nê mê inhma kapêr o:

—Nã ãm hãmri na ka mê ã Krisja jarênh anê. Tirtûm pyrã nê ãhpumunh o ãhpumunh kênã. Anê.

²⁵ Tirtûm mê Jejus wa mê pakuroom ãhpumunh o ãhpumunh nê hihtÿx o hihtÿx.

*Tirtûm mê parom hihtÿx o hihtÿx ã harênh
Matêwre 11.25; Sikûn Korît 12.7-10; Xi-
akre 2.5*

²⁶ E Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Amnepē mā Tirtūm kot amnhīm mē axunhwyrta ā tanhmā na ka prem amnhī nhīpēx to ho ri apa? Nā na ka prem axohtō nē jar mē noo mā axāhpumunh kēt nē ri apa. Nē mē apē pahi hkēt nē ri apa. Mē axohtō nē amnhī to hkryre nē ri apa. ²⁷ Tā nhūm Tirtūm amnhī kôt mē ate amnhī to hkryre xwýnhjē xunhwý. Kōja nhýrmā kot tanhmā mē pahpiitā mē pajarēnh to xā hā arīgrota kato hāmri nhūm mē āhpumunh týx ā amnhī to jarkrar xwýnhjaja Tirtūm kot mē kurom mē pahto hkra hā mē pahpumu hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē amnhī kamā hpijaam týx nē. Nē mē hihtýx ā amnhī to jarkrar xwýnhjaja haxwýja. Nhūm Tirtūm kot mē kurom mē pahto hkra hā mē pahpumu nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē amnhī kamā hpijaam týx nē.

²⁸ Na hte Tirtūm amnhī kaxyw mē kot amnhī to hkryre xwýnhjē xunhwý. Nē mē kot mē kamā kahak o pa xwýnhjē xunhwý. Jar pyka ja kamā mē hkwy kot mē hkaga htā nhūm Tirtūm amnhī mā mē unhwý. Mēmo kaxyw na hte ā amnhīm mē unhwýr anē? Nā mē kot nhýrmā tee ri mē āhpumunh týx ā amnhī jarēnh xwýnhjē pumunh nē axpēn mā mē harēnh o:

–Kwa mē pahte mē āhpumunh týx ā mē harēnh tā nhūm Tirtūm mē pahpyrā nē amnhī kaxyw mē unhwýr kēt nē. Nā te mē āhpumunh kēt pyrāk.

Anhýr o axpēn mā mē harēnh kaxyw na pre Tirtūm amnhīm mē kot amnhī to hkryre xwýnhjē xunhwý. ²⁹ Jakamā kot puj mē nhýrmā Tirtūm mā amnhī to jarkrar pē tanhmā kām amnhī jarēnh to hkēt nē. Rý kām:

–Kwa ga ixpumu Tirtūm. Na pa hte ā amnhī nhīpēx anē nē ā amnhī nhīpēx anē. Kwa ja hā ixpumu nē ixto akra nā?

Anhýr o amnhī to hwýr kēt nē. ³⁰ Ām Jejus pix kukwak ri na hte Tirtūm mē pahto hkra. Tām na pre Tirtūm noo mā amnhīm mē paxunhwý. Mē pahte urāk nē pahpē hkra kaxyw. Jakamā na pu htem ām pix kukwak ri amnhī nhīpēx mex o ri papa. Nhūm mē pamā āhpumunh týx xā hkwy gō. Tā ra kot mē pahte amnhī tomnuj pē mē papytār jakamā kot puj mē nhýrmā pahtyk tā no ām akupým pahūr nē Tirtūm mē wa kuri pahūr tūm nē pamex kumrēx nē papa ho papa. ³¹ Tā ā Jejus kot mē panhīpēx kot anhýr jakamā Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Kot ka mē amā mēmoj tā jarkrar prām nom kēr ka mē kamjaja amnhī to jarkrar kēt nē. Mē panhō Pahihti ra kot mē panē tanhmā amnhī nhīpēx toja pix ā tanhmā ho jarkrar to ho ri apa. Anē.

2

Pawre kot tanhmā Kris jarēnh to hā harēnh

Sikūn Korit̄ 4.1-7; Wam Pētre 3.15

¹⁻² E Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Amnepē mā ixte mē awýr inhmōrta ā na pa pre inhnō-jarēt nē ijamaxpēr o:

–Kot paj ma mē hwýr mō nē mē kām Kris kapēr jarē. Kot amnhī grōnh kôt mē inhnē htykja pa mē kām harē. Ām ja pix jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Nom kot paj mē kapēr japijē xwýnhjē pyrā nē mē kām ixkapēr japijē hkēt nē. Rý mē urāk nē te ixāhpumunh týx o ri ixkapēr japijē pyrāk o ri mē kām ixkapēr japijē hkēt nē. Kot paj ām ixkatāt kôt ri mē kām tanhmā Jejus jarēnh to pix o ri mē hkôt ixpa.

Anhýr o mē akukamā ijamaxpēr. Hāmri nē ma mē awýr mō nē mē awýr pōj nē mē amā Jejus kot mē panē htyk nē akupým htūrja pix jarēnh rāhā ho ri ixpa. ³ Na pa pre tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

–Hēxta waa nē. Tanhmā kot pa we mē kām Tirtūm kapēr jarēnh to nhūm mē inhmar týx nē hkôt amnhī xunhwýr kurē kumrēx wehe? Kot paj amnhī krā hkôt mē kām harēnh kēt nē. Ja kaxyw ijamaxpēr týx kēt kēnā. Kot paj amnhī krā hkôt mē kām harē nhūm mē ām inhma nē hkôt amnhī xunhwýr kēt nē. Nā kot paj Tirtūm nhý hā mē kām tanhmā ixkapēr to kē tām tanhmā mē hkrā hto kē mē inhma nē hkôt amnhī xunhwýr japēr.

Anhýr o ijamaxpēr. ⁴ Nē mē ate inhmar kaxyw na pa pre ixēx rom tanhmā mē ano kupyri to ho ri ixpa hkēt nē. Rý mē pajaja mē ixāhpumunh xā hkôt tanhmā mē amā ixkapēr to hkēt nē. Na pa pre ām Tirtūm Karō nhý hā mē amā awjarē. Mē ate mar nē hihtýx o hihtýx ā omunh kaxyw. ⁵ Jakamā na ka prem Tirtūm xihtýx ā omu nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr kurē kumrēx. No pa ixāhpumunh týx ā ixpumunh kôt ixkôt ajamaxpēr kēt nē. Na ka prem ixkapēr ma nē ajamaxpēr o:

–Nā Tirtūm na mē parom āhpumunh o āhpumunh nē hihtýx o hihtýx.

Anhýr o ajamaxpēr kôt ajamaxpēr kurē kumrēx.

Tirtūm Karō kot mē pamā āhpumunh xā nhōr ā harēnh

Matēwre 7.6; Juāw 14.22, 16.13-15; Xiakre 3.13-18

⁶ Nē na hte Tirtūm kra hkwyjaja Tirtūm kot amnhī nhīpēx ā omunh mex. Nē hamaxpēr ā omunh mex. Jakamā na pa hte mē ahkre japijē ho mē hkôt ixpa. Nom jar pika ja kamā mē pajamaxpēr týx xā ho mē ahkre hkēt nē. Rý pika piitā hkôt mē utār xwýnhjē jamaxpēr týx xā ho ri mē ahkre ho ri ixpa

hkêt nê. Koja nhÿrmã mê àhpumunh xàja mê kêp hapêx pa. ⁷ Jakamã na pa hte àm Tirtùm xàhpumunh xà pix o mê ahkre o ri ixpa.

Amnepê mã kormã mêmoj piitã hkêt ri na pre Tirtùm amnhî kukamã amnhî jarênh o:

—Mê kot amnhî kaxyw Ixkra hkôt mê hamaxpêr o mê pa xwÿnhjaja kot paj mê ho ixkra nhùm mê mex kumrêx nê pa ho pa.

Anhÿr o mê harê. Nom mê kot hkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja nhùm kormã mê kãm ja ho amnhîrît kêt nê. Tã ja na pa hte ra mê kãm harênh rãhã ho ri mê hkôt ixpa nhùm mê Tirtùm kãm mê pahto hkra hprãm hã harênh ma. ⁸ Nom pika piitã hkôt mê ho amnhîptãr xwÿnhjaja na mê kormã ja mar kêt nê. Kêp apu mê kot mar ronhÿx prem pî kahpa hã mê panhõ Pahihtî nhõr nê hpîr kêt nê. Mex o mex tã nhùm prem axtem nê ã hipêx anê. ⁹ Mê kot mêmoj mex pumunh kêt tã Tirtùm kapêr ã kagã htùm kot mêmoj mex jarênh kot:

Na pre Tirtùm mê kãm hkîn xwÿnhjê kutêp mêmoj mex kwÿ jaxwÿy nhùm mex o mex nê mê ahã hikwÿ.

Aa mêhõ kot mêmoj mex o mexja pumunh kêt.

Nê aa mêhõ kot ã mêmoj kot anhÿr pumunh kêt.

Nê aa ã mêmoj mex kot anhÿr kukamã hamaxpêr kêt.

Tã nhùm Tirtùm mê kutêp hkwy jaxwÿy.

Anhÿr o kot harênh tã no nhùm mê kot hkôt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ã kapêr anhÿrja mar kêt nê. ¹⁰ Mê pamã na pre Tirtùm ja ho amnhîrît. Na pre ra mê pamã Karõ gõ nhùm mê pamã gjêx o mê pamã mêmoj to amnhîrît mex nê. Tirtùm Karõja àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Nê kot hprî hã Tirtùm jamaxpêr pumunh par. ¹¹ No mê papajaja na pu htem axpên jamaxpêr kôt axpên pumunh kêt nê. Na pu htem papam amnhî jamaxpêr ã amnhî pumu. Ja pyrã nê Tirtùm Karõ pix na hte Tirtùm jamaxpêr pumunh. ¹² No mê pahpê hkrajaja na hte mê pahkarõja pix mê pakamã pa hkêt nê. Na hte mãânên Tirtùm Karõja mê pakamã pa nê mê pamã tanhmã mêmoj to amnhîrît to ho mê pahkôt pa. Nê Tirtùm kot mê pakutêp mêmoj mex jaxwÿrja nhùm ja kukamã mê pamã harênh o amnhîrît.

¹³ Jakamã na pa htem amnhî krã hkôt ri mê kãm ixujarênh kêt nê. Àm Tirtùm Karõ nhÿ hã na pa hte ixprî hã mê kãm kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Ra Tirtùm Karõ kot mê amã gjêx xwÿnhjê mã pa ÿ hã ixkapêr. ¹⁴ No mê kãm Tirtùm Karõ kapêr mar prãm kêt xwÿnhjaja na htem Tirtùm kot amnhî nhîpêx pumu nê hprî hã omunh kêt nê. Mê kãm kapêr mar prãm kêt jakamã na htem ri kot tanhmã mê pahto mex to hã harênh ma nê hamaxpêr o:

—Tk. Kwa mo kaxyw na htem ri ã Tirtùm jarênh anê? Tanhmã kot we amnhî to nê mê pahto mex? Nã kot anhÿr kêt. Anê.

¹⁵ Nom mê pahpê Tirtùm kra hkwy hã mê pahte Karõ kapêr mar mex xwÿnhjaja na pu hte mê kurom Tirtùm kot amnhî nhîpêx ã omunh mex nê. Nê Karõ xô ri mar mex nê nhùm mê kot Karõ kapêr mar kêt xwÿnhjaja tee ri ã mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr ã mê pahpumu. Nom hprî hã mê pahte Tirtùm kôt amnhî nhîpêx pumunh kêt nê. ¹⁶ Tirtùm kapêr ã kagã htùm kot ja jarênh kot:

Mêhõ na kot Tirtùm jamaxpêr pumunh?

Nê mêhõ na pre we kãm hamaxpêr gõ? Nã amrakati kumrêx. Tapxipix na àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Anê.

Tã mê papajaja mê pahte Tirtùm Karõ kapêr mar tÿx xwÿnhjaja na pu htem Kris xô ri pahprî hã hamaxpêr kôt omunh mex nê.

3

Mê kot Tirtùm mã tanhmã amnhî nhîpêx to xwÿnhjê jarênh

Wam Korîit 14.20; Karatas 5.16-21; Epes 4.14; Eprêw 5.11

¹ E Kris kôt ixtõ nê ixtõxjaja. Pa mê amã mêmoj jarê ka mê inhma nê kãm ajamaxpêr. Nã amnepê mã kormã mê ate Kris kôt amnhî nhîpêx tohtuj anhÿrta ã tanhmã na ka prem amnhî nhîpêx to ho ri apa wehe? Na ka prem arî ajamaxpêr tùm kôt pix mã amnhî nhîpêx. Kormã mê ate Tirtùm Karõ hkôt amnhî nhîpêx mex kêt jakamã na ka pre htem mêhprîre kot amnhî nhîpêx pyrãk o amnhî nhîpêx. Nê mê urãk nê kormã mêmoj piitã omunh kêt nê. Jakamã na pa pre mê amã ixujarênh kaxyw nê te mê ate kormã Tirtùm kapêr mar kêt xwÿnhjê pyrãk o mê anhîpêx nê mê amã tanhmã ixujarênh to.

² Mê hkarãre na htem mê hkã kagõ pix kaõ nê kormã mê apkur xà mex kur kêt nê. Ja pyrã nê na pa pre te ixte mê ato hpîjaõr pyrã nê mê amã Tirtùm kapêr piitã harênh par kurê kumrêx kêt nê. Àm mê amã hkwy pix jarê ka prem ama nê Jejus kôt amnhî xunhwÿy. Tã na pa hte arî mê amã hkwy pix jarênh o ri ixpa nê kormã piitã ho mê ajahkre jatur xãm mênh kêt nê. ³ Na ka htem arî te mê apê Kris kwÿ hkêt pyrãk o amnhî nhîpêx o apa. Nê mêmoj kôt axpên kãm agryk axpên mã axãkjêr o apa. Á amnhî nhîpêx anhÿr jao arî mê ate amnhî nhîpêx tùm kôt amnhî nhîpêx rãhã nê.

⁴ Na hte mê akwÿjaja amnhî jarênh o: “Ixpê Pawre hkwy na pa.” Anê. Nê mê akwÿjaja amnhî jarênh o: “Pa na ixpê Apor kwÿ na pa.” Anê. Kwa na ka htem ã amnhî jarênh anhÿr o te mê apê Kris kwÿ hkêt pyrãk. ⁵ Apor mê pa àm wa ixte Tirtùm kapêr o mê ajahkre xwÿnh pix na pa wa. Wa ixpê mê anhõ pahihtî hkêt kênã kot ka kêt

mē axtem nē mē apē ahpýnhā wa ixkwý hā amnhī jarē. Na pa pre wa mē amā Tirtúm kapēr jarēnh o ri mē akót ixpa ka prem wa inhma nē amnhī kaxyw hkót ajamaxpēr týx nē. Nē hkót amnhī xunhwý nom wa pa wa ixkót amnhī xunhwýr kēt nē. Na pa wa ām Tirtúm kapēr o mē ajahkre nom amnhī kót mē axunhwýr kēt nē.

⁶⁻⁹ E pa ixprī hā mē amā war amnhī jarē ka mē inhma. Te wa ixpē Tirtúm pur kām wa ixápēnh xwýnh pyrāk no mē kajaja te mē apē hpur pyrāk. Na htem hpur karē nhūm hirā nhūm mē kamā ahkre ho pa. Ja pyrā nē na pa pre ixkumrēx mē awýr ixpa nē mē amā Tirtúm kapēr jarēnh o ri mē akót ixpa. Te mē kot pur kām ahkre ho ri pata pyrāk. Tā nhūm Apor ixpānhā ma mē awýr pa nē te mē kot pur karēta pyrāk o mē anhīpēx nē mē amā Tirtúm kapēr o mē ajahkre mex o ri pa. Xā na hte pur karēr xwýnhja rý kamā ahkre xwýnhja tām tanhmā mēmo hy hto nhūm ra higrōt nē hprēk nē ó? Nā na htem ām ahkre hpa nhūm arī hikwý. Nhūm Tirtúm tām tanhmā hyta to nhūm higrōt nē hprēk nē ó. Ja pyrā nē na hte Tirtúm mē ho hkra nē tanhmā mē ho nhūm mē amnhī kaxyw hkót hamaxpēr týx nē hkót amnhī nhīpēx mex o pa. Nom mē kām harēnh o pa xwýnhja kót amnhī xunhwýr kēt nē.

Nē na hte pur karēr xwýnh rý kamā ahkre xwýnhja tām tanhmā hyta to nē ho htír kēt nē. Tirtúm pix na hte tanhmā ho nhūm higrōt. Ja pyrā nē na pa hte Tirtúm kapēr o mē ajahkre o ri mē akót ixpa nom pa tanhmā mē ato ka mē apē Tirtúm kra nē ri apa hkēt nē. Tanhmā kot pa mē ato ka mē apē hkra? Tapxipix na kot mē pahto hkra kaxyw āhpumunh. Nē tapxipix na hte tanhmā mē pahkrā hto pu mē kām hprām xā hkót amnhī nhīpēx mex o ri papa.

Nē pur karēr xwýnh mē pur kām ahkre xwýnhja wa. Hamē wa ápēnh mex jakamā koja hamē wa kot pur kām ápēnh pānhā amnhīm ujamýnh rax nē. Ja pyrā nē kot paj mē ixte Tirtúm kapēr o mē ajahkre ho ri mē akót ixpa xwýnhjaja nhūm Tirtúm nhýrmā mē ixápēnh pānhā mē inhmā amnhīrer mex nē.

Nē te mē ate Tirtúm nhō ixkre pyrāk. ¹⁰ Nē pa te ixpē Tirtúm mā ixkre hā ixápēnh xwýnh pyrāk jakamā na pre Tirtúm mē akaxyw tanhmā ixto pa mē amā tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē akót ixpa. Te ixte ó ixkre kaxyw ām xā maati xām pyrāk o mē anhīpēx. Jao mē amā kapēr jarēnh o ri mē akót ixpa. Mē ate amnhī kaxyw hkót ajamaxpēr nē hkót amnhī xunhwýr kaxyw. Tā na ka prem hkót amnhī xunhwý nhūm ixpānhā Tirtúm kapēr o mē ahkre ho mē pa xwýnh kwýjaja mē awýr mra nē mē amā kapēr jarēnh jatúr xām kurē. Nē hprī hā ho

mē ajahkre ho ri mē akót pa. Te ho mē kot ixkre krax nhīpēx pyrāk o mē anhīpēx.

Nē kwa mē ate mē ahkre o mē apa xwýnhjaja kēr ka mē akatāt kót mē ahkre mex rāhā ho ri mē hkót apa.

¹¹ Nē Jejus Kris tapxipix na pu htem hkót amnhī xunhwý nhūm mē panē mē pahte amnhī tomnuj o hapēx. Jakamā te kēp kýxpē ixkre nhīmōk ā nōr xā maatita pyrāk.

¹² Nē na htem tōhā ixkre nhīpēx kaxyw nē pī htýx jakā nē ho hipēx nhūm kripēm mē kām mex ry nē kuhē. No na htem tōhā nojarēt kām ixkre hā apē nē pī rerek o hipēx nhūm mē kām mex ry hkēt nē. Koja rōr nhyre hwýr mra nē mē kēp hapōk nē homnu. Ja pyrā nē na hte Tirtúm kapēr o mē ahkre ho ri mē pa xwýnh kwýjaja te mē kot katāt kót pī htýx o ixkre nhīpēxta pyrā nē katāt kót mē ahkre ho ri mē hkót pa. No nhūm mē hkwyjaja axtem nē te mē kot pī rerek o ixkre nhīpēxta pyrāk o amnhī nhīpēx nē htýx ri Tirtúm kapēr kwým ri tanhmā mē ahkre hto ho pa. Jao hkwyým ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri pa.

¹³ Nē koja mēhō pī htýx pix o amnhīm ōrkwý nhīpēx hāmri nhūm mēmo arīgro hā tanhmā amnhī to nē kēp pōr. No ām hā pōja pix xēt pa nhūm kām hikwý xā nē ōkwa éja arī piitā mex nhūm ixkre hpām axte hā pō janhōr o nyw. No koja pī rerek o hipēx nhūm mēmo arīgro hā kēp pōr hāmri nē piitā kēp kaxār pa. Ja pyrā nē koja nhýrmā Krisja akupýn mē pahwýr wrý hāmri nē mē pahte kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho papaja piitā hā mē pahpumunh kót tanhmā mē pajarēnh to. Koja mē pahkwýjaja mē pahte mē kot pī htýx o ixkre nhīpēxta pyrā nē Tirtúm mā mē pahte amnhī nhīpēx mex o mē papa xwýnhjē xápēnh pumu nē mē pahte amnhī to mex xwýnh ā mē pajarē. Hāmri nē hpānhā mē kot pī rerek o ixkre nhīpēxta pyrā nē mē kot kām amnhī nhīpēx mex kēt xwýnhjē pumu nē mē kot amnhī to mex kēt xwýnh hā mē harē.

¹⁴ Nē pī htýxja na hte tanhmā amnhī to nē hpōr no ām arī mex nē kuhē nhūm mē piitā arī mex ā omu. Ja pyrā nē koja Krisja mē kot kām tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho mē pa xwýnhjē pumu nē mē kot tanhmā kām amnhī nhīpēx to hpānhā mē kām amnhīre nhūm mē piitā mē kot amnhī to mex ā mē omu. ¹⁵ No pī rerekja na hte pōr nē kaxār pa. Ja pyrā nē mē kot Kris mā amnhī nhīpēx mex hkēt xwýnhjaja koja Tirtúm mē kām amnhīrer kēt nē. Nom arī mē kēp hkra jakamā koja mē arī kuri htír tūm nē pa. No ām mē kot Tirtúm mā amnhī nhīpēx mex kēt jakamā koja mē hkwyjē hkīnh ā amnhīm mēmoj mex kwý jamýnh kēt nē. Te mēhō nhōrkwý kēp hpōr nhūm mē hkukrēx kwý jamýnh kēt nē ý kamā kurūm hapōx pyrāk.

¹⁶⁻¹⁷ E pa mē amā mēmoj jarē. Ra mē ate mar tā mǎn ka mē ra tanhmā amnhī to nē hā ano hkēt rý ko. Nà te mē pahpē Tirtūm nhōrkwý pyrāk. Tirtūm nhōrkwýja ō na. Tā mē pahpē hkra nhūm Karō kot mē pakaxwýnh mǎ gjēx jakamā te mē pahpē ōrkwý pyrāk. Jakamā mē kot kapēr kwým ri mē ajahkre o ri mē pa xwýnhjaja te mē kot Tirtūm nhōrkwý grǎnh xwýnh pyrāk. Koja mē nhýrmā amnhī xǎ htýx kamā hamak o pa.

Mē pahte amnhī to jarkrar kēt ā mē pamā karō

Wam Korît 1.10-25

¹⁸ Nē kot kaj mē atō axǎhpumunh týx o amnhī to jarkrar o ri apa japēr. Kwa mē jam anhūre nē axte ri ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Nē te mē ate amnhī nē axǎhpumunh týx xǎja nhām rēnh par pyrāk o amnhī nhīpēx. Mē pakaxwýnh xǎja pika kamā mē āhpumunh pix jakamā kēr ka mē te amnhī nē nhām rēnh pyrā nē hpǎnhā Tirtūm xǎhpumunh xǎ hkōt pix mǎ amnhī nhīpēx o ri apa. ¹⁹ No pika kamā mē āhpumunh xwýnhjaja Tirtūm noo mǎ te mē hkrǎ pipǎnh nē htýx ri pata pyrāk. Tirtūm kapēr ā kaga htūm kot mē harēnh kot:

Pika ja kamā mē āhpumunh týx ā mē kot amnhī to jarkrar xwýnhjaja Tirtūm noo mǎ te mē kot amnhī to hēx o pa pyrāk. Anē.

²⁰ Nē mǎānēn mē harēnh kot:

Mē kot amnhī xǎhpumunh týx ā amnhī to jarkrar o ri mē pa xwýnhjaja na hte Tirtūm mē omu nē mē kot ā amnhī jarēnh anhýr kaprý hā mē harē. Anē.

²¹⁻²² Jakamā kwa kēr ka mē axte mē apē ixkwý rý mē apē Apor kwý hā amnhī jarēnh o ri apa hkēt nē. Mē apē wa ixkwý hkēt kēnā. Nē mē apē nhām mēhō hkwy hkēt. Mē pahpiitā mē pahpē Kris kwý na pu mē.

Nē kot puj mē nhýrmā pahtyk tā akupým pahtür nē Tirtūm mē Jejus wa kuri pamex nē pahtür tūm nē ri papa. Jakamā kwa mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē.

Nē jarǎhā mēmoj piitā mē panhō. Nē kormǎ mēmoj kot amnhīrīt kēt xwýnhjaja haxwýja mē panhō na. Ām mēmoj piitā mē panhō jakamā te mē pahpē mēmoj piitā mēō pahi pyrāk. ²³ No mē papajaja axtem Kris kēp mē panhō Pahihti. Nē Tirtūm kēp Kris nhō Pahihti.

4

Tirtūm pix kot tanhmā mē pajarēnh to xwýnh ā harēnh

Eprēw 13.17

¹ Nē mē pajaja mē ixpē mē anhō pahi hkēt. Ām mē ixte Kris mǎ tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa xwýnh pix jakamā Tirtūm kormǎ kapēr kwý ho amnhīrīt kētja na pa htem mē

amā ho amnhīrīt o ri mē akōt ixpa. Ja kaxyw na pre mē ixunhwý. ² Na pre Kris tanhmā mē inhmā kapēr to nē mē inhmā:

—E kēr ka mē ixkapēr pix o mǎn mē ahkre ho ri mē hkōt apa. Anē.

³⁻⁴ Kumā pix mǎ ixte amnhī nhīpēx o ri ixpa jakamā koja tapxipix ixte kām amnhī nhīpēx ā ixpumunh kōt tanhmā ijarēnh to. Ixte kām amnhī nhīpēx mex ā ijarē rý ixte kām amnhī nhīpēx mex kēt ā ijarē. Ām tapxipix koja tanhmā ijarēnh to. No koja nhām mēhō rý mē atō ā ijarēnh anē na ama nē ām ama. Rý papam tanhmā kām ixte amnhī nhīpēx mex to hā kām amnhī jarēnh japēr hāmri nē ām ixtýx kām ā amnhī nhīpēx anhýr ā amnhī jarēnh kaprý. Pahihti Kris pix kot hprī hā mē pahte amnhī nhīpēx kōt pahpumunh jakamā tapxipix koja tanhmā mē pajarēnh to.

⁵ Jakamā kwa kēr ka mē ri mē kot Tirtūm mǎ tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē omunh xǎ hkōt tanhmā mē harēnh to hkēt nē. Koja nhýrmā Pahihti Krisja akupýn mē pahwýr wrý nē rī tām tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to hā mē pahpumunh xǎ hkōt tanhmā mē pajarēnh to. Nē mē kot hpimxur pē tanhmā amnhī tomnuj to ho mē pa xwýnhjaja nhūm mē piitā mē noo mǎ mē kām ja ho amnhīrīt nhūm mē ja hā mē omu. Nē mē pahpiitā mē pajamaxpēr xǎ ho amnhīrīt nhūm mē piitā hprī hā ja hā axpēn pumu. Hāmri nhūm Tirtūm rī kormǎ mē pahte kām tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho pa xwýnhjē jarē.

⁶ E Jejus kōt ixkwýjjaja. Nà na pa ā mē amā Apor mē wa amnhī jarēnh anē. Mē ate inhmar nē Tirtūm kapēr ā kaga hkōt tanhmā wa ijarēnh to kaxyw. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē ahpýnhā tanhmā mē ixte Kris kapēr jarēnh xwýnhjē jarēnh to hkēt nē. Nē axpēn mǎ mē ijarēnh o:

—Nà tām kot Kris kapēr jarēnh mex o kot hkwyjē jakrenh jakamā kot paj hkōt pix mǎ mǎn ri ixpa.

Anhýr o axpēn mǎ mē ixtō jarēnh kēt nē. Kot kaj mē ā mē ixtō jarēnh anē nē te mē ixto jarkrar pyrāk o amnhī nhīpēx. ⁷ Kwa mēhō na pre mē amā tanhmā mē ijarēnh to ka mē mar xǎ hkōt ā mē ijarēnh anē? Nē mē ixkapēr mex ā mē ixkwýjē jarē nē mē ixkapēr mex kēt ā mē ixkwýjē jarē. Nà na ka mē ām amnhī krǎ hkōt ā mē ijarēnh anē nom Kris xǎhpumunh xǎ ho ā mē ijarēnh anhýr kēt nē. Ām mē ixte Tirtūm kapēr o mē ajahkre xwýnhjaja na pa prem mē amā mēmoj jarē ka mē ama nē mē inhý hā hkōt axǎhpumunh mex nē. No amnhī krǎ hkōt mē axǎhpumunh kēt kēnā kot ka kēt mē ā ahpýnhā tanhmā mē ixto jarkrar anhýr to ho ri apa.

⁸ Te mē ate Apor mē wa ixrom Tirtūm kapēr mar par nē hkōt amnhī nhīpēx mex

pyræk. Te wa ixrom me ãte Jejus nhĩhkõ hã mẽ ho amnhĩptår pyræk. Hẽxta waa nẽ. Kop apu ãm hãmri mẽ ãte ĩhkõ hã mẽ ho amnhĩptår ronhỹx pa ijaxwỹja mẽ apyrà nẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ. Hãmri nẽ ixkĩnh tỹx kumrẽx. ⁹ Nom ja kot anhỹr kêt.

*Jejus nhỹ hã mẽ ahkre xwỹnhjẽ jarẽnh
Sikũn Korit 4.8-10; Eprẽw 12.1*

Nẽ mẽ ixpẽ Jejus nhỹ hã mẽ ajahkre ho mẽ ixpa xwỹnhjaja te Tĩrtũmja axtem tanhmã mẽ inhĩpẽx to pyræk pa mẽ inhmex kêt nẽ ixpa. Te mẽ ixte gyw kãm amnhĩ rẽnh nhũm mẽ kot mẽ ixkamã õkre kahak pyræk o na htem mẽ inhĩpẽx. Jakamã na hte mẽ hkwỹjaja mẽ ixpumu nẽ mẽ ixkapẽr ma nẽ ãm mẽ inhma nẽ axpẽn mã mẽ ijarẽnh o:

–Tk. Kot mẽ ahkreja mexti hã. Kwa pu mẽ himex ri.

Anhỹr jakamã te ra mẽ ixtyk nẽ mẽ inhĩkwỹ nhũm mẽ piitã mẽ ixtã htu nẽ mẽ ixpumunh nẽ ma pa pyræk o amnhĩ nhĩpẽx. Jakamã na htem mẽ ixte mẽ ahkre ma nẽ ãm kuma nẽ ma pa. Nom Tĩrtũm kapẽr o mẽ wrỹk xwỹnhjaja na htem ja hã mẽ pahpumu nẽ axpẽn mã mẽ pajarẽnh o:

–Kwa mẽ kot Jejus ã mẽ hipẽx kati htã nhũm mẽ arĩ hkõt amnhĩ nhĩpẽx mex nẽ aa hkaga hkõt nẽ. Hẽxta waa nẽ. Nã ãm hãmri na htem ã amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o pa. Anẽ.

¹⁰ Na hte mẽ kot mẽ ixkapẽr mar xwỹnh kwỹjaja kãm mẽ ixkĩnh kêt nẽ tanhmã mẽ ixto kapẽr punuj to. No mẽ kajaja nhũm mẽ ã mẽ ato kapẽr anhỹr kêt nẽ. Na htem mẽ ixkrã pipãnh ã mẽ ijarẽ no mẽ kajaja nhũm mẽ Kris nhỹ hã mẽ axãhpumunh tỹx ã mẽ ajarẽ. Nẽ mẽ ixte Tĩrtũm kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx mex kêt ã mẽ ijarẽ no mẽ kajaja na htem Tĩrtũm kõt mẽ ãte amnhĩ nhĩpẽx mex ã mẽ ajarẽ. Nẽ mẽ kot mẽ ixkamã õkre kahak tỹx tã mẽ akamã õkre kahak kêt nẽ mẽ kãm mẽ akapẽr mar prãm nẽ. ¹¹ Na pa htem arĩ Kris ã ixpunuj nẽ ixpa. Nẽ mẽ inhmã prãm nẽ mẽ inhmã kôr nẽ ri ixpa. Nẽ mẽ ixẽ pikaxõnhre nẽ ri ixpa. Nhũm htem Kris ã mẽ ixtak rũnh nẽ. Pa mẽ inhõrkwỹ hkõt nẽ nhãm ri ixpa nẽ nhãm ri ixpa. Na pa htem arĩ ã amnhĩ nhĩpẽx anhỹr o ri ixpa. ¹²⁻¹³ Nẽ ixãpkur xã kaxyw ixãpẽn rũnh o ri ixpa. Nhũm hte mẽ kãm Jejus prãm kêt xwỹnhjaja mẽ ijapry ho pa htã pa mẽ amnhĩ kurom mẽ kãm ixkapẽr mex nẽ mẽ kãm:

–E kẽ Tĩrtũm mẽ ato mex nẽ ka mẽ amex nẽ apa. Anẽ.

Nẽ mẽ kot mẽ inhĩpẽx kati htã pa htem mẽ kutã amnhĩ to htỹx nẽ arĩ mẽ hkõt ixpa. Na htem te mẽ kot ahpunuj nhĩpẽx pyræk o mẽ inhĩpẽx nẽ mẽ ixwỹr mrrar kêt nẽ. Æ na htem mẽ ixte Jejus nhỹ hã mẽ ahkre o mẽ ixpa xwỹnhjẽ nhĩpẽx anẽ.

Pawre te kẽp mẽ hpãm pyræk ã kot amnhĩ jarẽnh

Wam Tesarõn 2.11-12

¹⁴⁻¹⁵ E Kris kõt ixkwỹjaja. Na pa ã mẽ amã kagã nẽ mẽnh anẽ. Nom mẽ ãte inhmar nẽ amnhĩ kamã apijaam kaxyw kêt. Inhmã mẽ ajapẽ jakamã na pa ã mẽ amã ixkapẽr nẽ hã kagã nẽ mẽnh anẽ. Na mẽ ra ohtõ nẽ ixpãnhã mẽ awỹr pa nẽ mẽ amã Tĩrtũm kapẽr o mẽ ajahkre. Nom ixkumrẽx na pa pre mẽ amã kapẽr jarẽ ka prem inhma nẽ Kris hkõt amnhĩ xunhwỹ nẽ amnhĩ kaxyw hkõt ajamaxpẽr tỹx nẽ. Jakamã paxipix te ixpẽ mẽ apãm nhũm te mẽ apẽ ixkra pyræk. ¹⁶ Jakamã kwa mẽ ixte amnhĩ nhĩpẽx kõt ixpumu nẽ ixkõt mãnh kãm mẽ amnhĩ nhĩpẽx o ri apa. ¹⁷ Æ mẽ ãte amnhĩ nhĩpẽx anhỹr kaxyw na pa pre ijamaxpẽr nẽ ma mẽ awỹr Ximotre mẽ. Haxwỹja Kris kõt te kẽp ixkra pyræk. Nẽ inhmã hapẽẽ. Na hte ja Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpẽx mex to ho pa. Tã pa pre mẽ awỹr kumẽ. Koja ma mẽ awỹr mõ nẽ põj nẽ mẽ amã Kris kapẽr jarẽnh o ri mẽ akõt pa. Nẽ mẽ amã tanhmã ijarẽnh to nẽ mẽ amã:

–Nã Pawre na hte Jejus Kris jamaxpẽr kõt hamaxpẽr o pa. Nẽ kot amnhĩ nhĩpẽx kõt amnhĩ nhĩpẽx o pa. Nẽ krĩ piitã hkõt mẽ kot uræk nẽ ã amnhĩ nhĩpẽx o pa anhỹr kaxyw mẽ ahkre mex o pa. Anẽ.

¹⁸ Nẽ na xep mẽ akwỹjaja te ra ãhpumunh tỹx pyrã nẽ tanhmã ijarẽnh to nẽ ijarẽnh o:

–Pawreja akupỹn mẽ pahwỹr mõr ã amnhĩ jarẽnh tã koja akupỹn mõr kêt nẽ kãm ga. Æm kapẽr kati xwỹnh na.

¹⁹ Anhỹr ã ijarẽnh tã koja Tĩrtũm kãm tokyx ma mẽ awỹr inhmõr prãm hã kot pa ma mẽ awỹr inhmõr kurẽ kumrẽx. Hãmri nẽ põj nẽ ixpri hã ã mẽ kot ixto kapẽr anhỹr xwỹnhtajẽ pumu. Nẽ mẽhõ kot ã mẽ kãm ijarẽnh anhỹr xwỹnhntã ã ahkukja. ²⁰ Tĩrtũm krajaja na htem hkõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx jakamã na htem hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to hã mẽ omu nẽ rĩ kormã kẽp hkra hã mẽ harẽ. Tã kot paj nhỹrmã mẽ awỹr põj nẽ ã ixto kapẽr anhỹr xwỹnhjẽ pumu nẽ ixpri hã mẽ kot amnhĩ nhĩpẽx ã mẽ omu nẽ rĩ kormã tanhmã mẽ harẽnh to. Jao Tĩrtũm nhỹ hã mẽ kot mẽ ajahkre hã mẽ omu rỹ amnhĩ krã hkõt mẽ kot mẽ ajahkre hã mẽ omu nẽ rĩ kormã tanhmã mẽ harẽnh to. ²¹ Jakamã kwa mẽ tokyx ixkutẽp tãm amnhĩ nhĩpẽx o ri apa. Kẽr pa mõ nẽ mẽ awỹr põj nẽ mẽ ãte tãm amnhĩ nhĩpẽx ã mẽ apumu nẽ ixkĩnh nẽ. Nẽ mẽmoj tã mẽ amã ixãkjẽr kêt nẽ. Nẽ mẽ amã ixkapẽr mex pix o ri mẽ amã ixkapẽr. Te mẽ hipẽxã kot hkrajẽ mã kapẽr mex pyræk o mẽ amã ixkapẽr mex nẽ. Hãmri pu mẽ axpẽn pumu nẽ pahkĩnh nẽ.

5

Mêhō kot tanhmā amnhī tomnuj to hā harēnh

Sikūn Korîit 2.5-11

¹ Nē kwa na pa pre tee ri mē anhīōja jarēnh ma nē ixkaprī ht̄yx nē. Na xep hte amnhī tomnuj t̄yx pē nā puro hā hpijaam kēt o pa. Kwa mē pahpē Kris kw̄yja mē pahte ā amnhī nh̄ip̄ex anhȳr kēt nh̄um mē kot Kris kōt amnhī xunhw̄yr kēt xw̄yñhjaja haxw̄yja ā amnhī nh̄ip̄ex anhȳr kēt tā nh̄um ra mē anhīōja kot Kris kōt amnhī xām tā ā amnhī nh̄ip̄ex anē. Kwa ja omnuj t̄yx kumrēx. ² Na xep ri ā amnhī nh̄ip̄ex anhȳr o pa ka mē ja hā omu nē ām omu nē nē tanhmā kām nē hkēt nē. Amarī hā omunh o ri hkōt apa. Mē ate Tirtūm kōt axāhpumunh t̄yx ā amnhī jarēnh tā no ām ja hā omu nē ām hā omu nē nē tanhmā kām nē hkēt nē. Kwa nā. Mē tee ri kot ā amnhī nh̄ip̄ex anhȳrja ā omu nē akapri nē hkēt wehe. Nē mē tokyx amnhī nē hano kē mē akōt Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hw̄yr axte m̄rar kēt nē.

³⁻⁵ Ixte mē apē awry htā ā kot amnhī nh̄ip̄ex anhȳr ā harēnh ma nē hkukamā tanhmā ijamaxp̄er to. Nā ra ixte mē aw̄yr ixp̄ox ronh̄yx pa mē ato akuprō. Pahihti Jejus nh̄y hā mē ato akuprō nē mē amā kot amnhī tomnuj xw̄yñhta jarē nē mē anē hanor kurē kumrēx. Jakamā e kēr ka mē māmri ā amnhī nē hip̄ex anē. Mē panhō Pahihti Jejus nh̄y hā amnhī nē hano nē te Satanasti mā rer pyrāk kē tee ri ja hā amnhī pumu nē tokyx kām urer jap̄er. Hāmri nē akup̄ym tām amnhī nh̄ip̄ex. Kē nh̄ymā Pahihti akup̄yn mē pahw̄yr wr̄y nh̄um ma mē pahkōt ō krī hw̄yr api.

⁶ Mē ate Tirtūm kap̄er jarēnh mar mex ā amnhī jarēnh tā kormā amnhī nē ā kot amnhī nh̄ip̄ex anhȳr xw̄yñhta janor kēt nē. Kwa mē tokyx amnhī nē hano. Na htem pāwti nh̄ip̄ex kaxyw nē kamā kot ho hikot xā ho hkryre nē kamā kurē nē gaa nē rī ho piitā hikot pa. Ja pyrā nē kot ka mē amnhī nē kot amnhī tomnuj xw̄yñhta janor kēt nē hāmri nē gaa nē ra urāk nē apiitā ā amnhī nh̄ip̄ex anhȳr o ri apa.

⁷ Kwa mē tokyx amnhī nē hano. Kēr ka mē arī amnhī to mex pix o ri axp̄en kōt apa nē tām ri amnhī nh̄ip̄ex o ri axp̄en kōt apa. Na pre ra Jejus Kris mē pahte amnhī to mex o papa kaxyw mē panē ty. Mē pahpiitā mē panē ty. ⁸ Jakamā na pu htem ām amnhī to mex pix o ri papa. Nē tām amnhī nh̄ip̄ex o ri papa. Jao tanhmā amnhī tomnuj to ho ri papa hkēt nē.

⁹ Nē wam ixte mē aw̄yr kagā nē mēnh̄ta kamā na pa pre mē amā:

—Kēr ka mē nhām mē kot mēnjē kamā hpijaam kēt o mē pa xw̄yñhjē hkōt ri apa hkēt nē. Ām ri mē hkāx ā pa.

Anhȳr o mē amā hā karō. ¹⁰⁻¹¹ Nom na pa pre mē piitā ā mē nē mē akurē anhȳr kēt nē. Ām mē kēp Kris kw̄y hā amnhī jarēnh tā ā ri amnhī tomnuj anhȳr xw̄yñh pixjaja na pa pre mē nē mē akurē. Koja mēhō kēp Kris kōt mē pah̄tō r̄y mē pah̄tōx ā amnhī jarēnh tā mē kamā hpijaam kēt o ri pa ka mē ja hā omu nē hkōt ri apa hkēt kurē kumrēx.

Nē mē kām nhām mē hkukrēx kīnh o kām ho ō hprām o ri mē pa xw̄yñhjaja.

Nē sānti kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē kām mex ā harēnh o ri mē pa xw̄yñhjaja.

Nē mē kot axp̄en to kap̄er punuj o ri mē pa xw̄yñhjaja.

Nē mē pipānh o ri mē pa xw̄yñhjaja.

Nē axp̄en pē ri mē āhkīnh o mē pa xw̄yñhjaja.

Koja mēhō kēp Kris kw̄y hā amnhī jarēnh tā ā amnhī nh̄ip̄ex anhȳr o ri pa ka mē ja hā mē omu nē hkōt ri apa hkēt kumrēx. Nē mē kutā axāpkur kēt nē. Ām mē hkāx ā ri mra.

No mē kēp Kris kw̄y hkēt xw̄yñhjē nē na pa pre ā mē akurē anhȳr kēt nē. Mē piitā ā mē kot amnhī nh̄ip̄ex anhȳr o pa kēnā. Na htem axp̄en kām hpijaam kēt o ri pa.

Nē mē kām axp̄en kukrēx kīnh o kām ho hprām o ri pa.

Nē sānti kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē kām amnhī jagrer pē amnhī to hw̄yr o pa.

Nē mē axp̄en pē āhkīnh pix o pa.

Kris kw̄y hkēt xw̄yñhjaja na htem ā amnhī nh̄ip̄ex anhȳr o pa. Tā tanhmā kot ka wem amnhī to nē mē hkāx ā ri apa? Mē piitā ā mē kot amnhī nh̄ip̄ex anhȳr kēnā. Kot puj mē nh̄ymā Tirtūm nhō krī mex w̄yr api nē ri kormā mē hkāx ā ri papa.

¹²⁻¹³ Nē mē kēp Kris kw̄y hkēt xw̄yñhjaja na pa hte mē kot amnhī tomnuj ā mē omu nē ām mē omu nē tanhmā hā mē kām nē hkēt nē. Tirtūm tām koja nh̄ymā ja hā tanhmā mē hip̄ex to. No koja Kris kōt mē pah̄tō r̄y mē pah̄tōxjē hō tanhmā amnhī tomnuj to ho pa pu mē pah̄tō ja hā omu nē nē tanhmā kām pakap̄er to kurē kumrēx. Tirtūm kap̄er ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Kēr ka mē amnhī nē Kris kōt akw̄yjē hō kot tanhmā amnhī tomnuj to ho pa xw̄yñhjē jano. Ā harēnh kot anhȳr.

6

Mē pahte Kris kw̄yjē ho pakap̄er kēt Matēwre 5.38-40

¹ Nē na ka xep htem Kris kōt atō r̄y atōxjē hō mē ka wa tanhmā axp̄en tomnuj to nē axtem nē juisti hw̄yr axp̄en to mra. Mē apyrā nē kēp Kris kw̄y hkēt tā ka htem ma hw̄yr amnhī to mra nh̄um war axp̄en tā war ama nē tanhmā war ajarēnh to. Kwa mon ka htem axtem nē ā Kris kw̄y hkēt xw̄yñhjē hw̄yr mē amnhī to amrar anē? Kēt mē Kris

kôt anhiõ hwÿr mǎn kêt mē amnhĩ to mra nē kumǎ mǎn amnhĩ jarē kē axpēn tā war ama nē axpēn tā tanhmǎ war amǎ kapēr to.

² Ra mē ate ja mar tÿx tā hkôt amnhĩ nhĩpēx kêt nē. Mēmoj ǎm grire htǎ ka wa tokyx akupÿm hǎ tǎm axpēn xǎm kêt nē. Rÿ Kris kôt war atōjē hō hwÿr wa amnhĩ to atēm nhũm akupÿm tǎm axpēn tā war axǎm kêt nē. ǎm axtem nē mē kēp Kris kôt mē atō hkēt xwÿnhjē hwÿr amnhĩ to mra. Kwa mē ǎ amnhĩ nhĩpēx anhÿr kêt nē. Mē pahpē Kris kwÿjaja kot puj mē nhÿrmǎ Kris nhĩhkō hǎ mē kēp hkwȳ hkēt xwÿnhjē tanhmǎ mē harēnh to. ³ Nē Tirtũm kapēr o mē wryk xwÿnhjaja kot puj mē mǎǎnēn nhÿrmǎ tanhmǎ mē harēnh to ho pahkrĩ. Jakamǎ kwa mǎmrĩ ǎ mē pahte amnhĩ nhĩpēx anhÿrja kukamǎ akupÿm tanhmǎ axpēn xunhwÿr to ho apa. Mēmoj tā mē atōjē hō wa kot tanhmǎ axpēn to hǎ wa omu nē tokyx akupÿm axpēn tā wa kǎm akapēr kē wa tokyx akupÿm tǎm axpēn nhĩpēx. ǎ mē kot axpēn nhĩpēx anhÿr o paja na kêt mex. ⁴ No na ka xep htem arĩ Kris kôt mē akwÿ hkēt xwÿnhjē hwÿr axpēn to mra nē mē kǎm amnhĩ jarē. Kwa mē ri ǎ amnhĩ nhĩpēx anhÿr kêt nē. ⁵ Mē tokyx tee ri ja hǎ amnhĩ pumu nē amnhĩ kamǎ apijaam kêt wehe. Xǎ mē akamǎ Kris kôt mē atōjē hō pixire nē kot tǎm akupÿm mē axunhwÿr kaxyw amrakati kumrēx? ⁶ Na ka xep htem mēmoj tā axpu nē ra mē kēp Kris kwÿy hkēt xwÿnhjē hwÿr amnhĩ to mra. Kot tǎm akupÿm mē unhwÿr xwÿnhjē hwÿr amnhĩ to mra.

⁷ Mē apijapu ho apa jakamǎ na ka mē amnhĩ tomnuj tÿx nē. Hǎmri nē te mē apē Kris kwÿy hkēt xwÿnhjē pyrǎ nē mē hwÿr amnhĩ to mra. Kwa kwǎr Kris kôt anhiõ mǎmrĩ apē ahkĩ rÿ tanhmǎ anhĩpēx to. Ka mē ǎm amnhĩ tā omu kē tapxipix tanhmǎ amnhĩ tomnuj to. ⁸ Ja mex tā mē ate ǎ amnhĩ nhĩpēx anhÿr kêt. Na ka htem axpēn pē ahkĩ. Mē ate Kris kôt axpēn to atō nē atōx tā axtem nē ǎ axpēn nhĩpēx anē. Te mē apijaam kêt pyrǎk o amnhĩ nhĩpēx o ri apa. ⁹⁻¹⁰ Mē kot tanhmǎ amnhĩ tomnuj to xwÿnhjaja koja mē nhÿrmǎ ma Tirtũm nhō krĩ mex wÿr ǎpir kêt nē. Ra mē ate ja jarēnh mar tÿx.

Mēmyjē hō kot nhǎm mēnijē hō ho amnhĩ kati xwÿnhjaja.

Nē mēnijē hō kot nhǎm mēmyjē hō ho amnhĩ kati xwÿnhjaja.

Nē mēnijaja axtem nē mē kot amnhĩõ ho mjēn o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē mēmyjaja haxwÿja axtem nē amnhĩõ ho hprō ho ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē mē ǎhkĩnh o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē mē kǎm nhǎm mē hkukrēx kĩnh o kǎm ho õ hprǎm o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē ri mē pipǎnh o mē pa xwÿnhjaja.

Nē ri axpēn to kapēr punuj o mē pa xwÿnhjaja.

Nē mē kot amnhĩ to sǎnti hwÿr o mē pa xwÿnhjaja.

ǎ mē kot amnhĩ nhĩpēx anhÿr xwÿnhjē piitǎ koja mē Tirtũm nhō krĩ hwÿr ǎpir kêt nē.

¹¹ Kormǎ mē ate Kris kôt amnhĩ xunhwÿr kêt ri na ka pre mē akwÿjaja ǎ amnhĩ nhĩpēx anhÿr o ri apa. Tǎ amnhĩ kaxyw Jejus kôt ajamaxpēr nē hkôt amnhĩ xunhwÿ. Hǎmri nhũm Tirtũm Karō mē Pahihti Jejus Krisja wa mē anē mē ate amnhĩ tomnuj piitǎ rēnh pa nē mē apē Tirtũm kra hǎ mē axunhwÿ nē amnhĩm mē ate amnhĩ to mex xwÿnh ǎ mē ajarē.

Mē pahte tǎm amnhĩ nhĩpēx o papa hǎ mē pamǎ karō

Matēwre 5.27; Rōmǎn 12.1-2; Epes 5.3; Korosē 3.5; Wam Tesarōn 4.1-8

¹² Nē na ka hte mē akwÿjaja amnhĩ jarēnh o:

–Nǎ na pa hte pa inhǎ tanhmǎ amnhĩ nhĩpēx to hprǎm ǎ hkôt amnhĩ krǎ hkôt amnhĩ nhĩpēx o ri ixpa. Anē.

Mē ate ǎ amnhĩ jarēnh anhÿr tā no ǎm mē ate amnhĩ jarēnhja mex kêt. Mēmoj piitǎ mē pamǎ mex kêt. Na pu htem pamǎ hprǎm xǎ hkôt mēmoj to anē nē gaa nē ra ho amnhĩ pyrǎ nē ho anhÿr pix o papa. Nē gaa nē kǎm panhÿrer kêt kumrēx. Jao ra pahpipǎnh pix o ri papa. Rÿ paxǎnhjē pix o ri papa. Jakamǎ kēr pu mē pamǎ tanhmǎ amnhĩ nhĩpēx to hprǎm xǎ hkôt tanhmǎ amnhĩ nhĩpēx to ho papa hkēt nē. ǎm amnhĩ mē amnhĩ kaxyw Jejus mǎ pajamaxpēr pix nē.

¹³ Nē na htem amnhĩ jarēnh o:

–Nǎ kot paj inhǎ prǎm nē mǎmrĩ mēmoj ku. Nē inhǎ nhǎm mēhō kamǎ ixpijaam kêt prǎm nē mǎmrĩ ǎ amnhĩ nhĩpēx anē. Ja tanhmǎ inhǎm kute hkēt. Anē.

Tǎ koja nhÿrmǎ Tirtũm mē panhÿja o hapēx pa. Na pre mē pahte nhǎm mē kamǎ pahpijaam kêt o papa kaxyw mē panhĩpēx kêt nē. ǎm mē pahte mē panhĩpēx xwÿnhjē maatija mǎ tanhmǎ amnhĩ nhĩpēx mex to ho papa pix kaxyw na pre mē panhĩpēx.

¹⁴ Nē na pre Pahihtija ty nhũm Tirtũm akupÿm ho htir. Ja pyrǎ nē kot puj mē nhÿrmǎ mē pajaxwÿja ty nhũm akupÿm mē pahto mē pahÿr. Ja kaxyw tapxipix pix na ǎhpumunh tÿx o ǎhpumunh tÿx. ¹⁵ Na pu htem Kris kôt amnhĩ xunhwÿr kôt pahpē hkwȳ nē te pahpē i pyrǎk. Jakamǎ kwa mē ja hǎ anohtÿx nē axte nhǎm mē hkuprÿjē hwÿr amrar nē mē ho amnhĩkati hkēt nē. Tirtũm kēp ja omnuj. Te mē pahte Kris nhĩ pyrǎk jakamǎ kot kaj mē ǎ amnhĩ nhĩpēx anhÿr jao te Kris tǎm kot ǎ amnhĩ nhĩpēx anhÿr o pa pyrǎk. Kwa ja mex kêt. Xǎ kot we Krisja ǎ amnhĩ nhĩpēx anē? Nǎ koja ǎ amnhĩ nhĩpēx

anhÿr kêt nê. ¹⁶ Tîrtûm kapêr ā kagā htûm kot ja jarênh kot:

Kot ka mē atō mēnijê hō ho aprō nhûm kêp aprō kumrêx. Hāmri nê te ra war atîpxi pyrāk o axpên nhîpêx. Anê.

Ā kot aprō mē wa ajarênh anhÿr jakamā kwa kêr ka mē atÿx ri nhām mē hkuprÿjê hwÿr apa hkêt nê. Kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anê nê Tîrtûm noo mā te ate aprō kuhpa hā hkuprÿta o aprō pyrāk. Te wam aprōta kuhpa hā war atîpxi pyrāk. ¹⁷ Na pu htem Pahihti Jejus Kris kôt amnhî xunhwÿ nhûm amnhî tā mē pahpumu nê mē pamā Karō gō nhûm mē pamā agjê. Pu mē ra Karōja kôt te ra Jejus mē wa pahptîpxi nê ri papa pyrāk o axpên nhîpêx. Jao Kris jamaxpêr mē mē pajamaxpêrja te wa kot axpên pyrāk. Nê Kris kot amnhî nhîpêx mē mē pahte amnhî nhîpêxja te kot axpên pyrāk.

¹⁸ Jakamā kwa kêr ka mē amnhî prō pix tânopxar o ri apa. Nê mē anijaja amjên pix tânopxar o ri apa. No mē nhām mēmyjê ho amnhîkati ho ri apa hkêt nê. Nê mē amyjaja nhām mēnijê ho amnhîkati ho ri apa hkêt nê. Kot ka mē nhām mēmoj tanhmā omnuj kute ho anê no ām amnhî nhî homnu hkêt nê. Nom kot kaj mē nhām mēnijê ho amnhîkati rÿ nhām mēmyjê ho amnhîkati hāmri nê ra amnhî nhî homnu hpa. ¹⁹ Mē panhî kamā na hte Tîrtûm Karō agjê nê kamā hkrî. Tîrtûm na pre mē pahwÿr kurê nhûm mē pahkarō mā agjê pu mē te mē pahpê ôrkwÿ pyrāk. Jakamā na pu htem amnhî krā hkôt pahÿty ri mēmoj tanhmā ho ho papa hkêt nê. Ām Tîrtûm jamaxpêr xā hkôt pix mā na pu htem tanhmā mēmoj nhîpêx to ho papa. ²⁰ Na pre ra Jejus mē pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîrer kaxyw mē pahpiitā mē panê ty. Te htyk o amnhîm mē pajaprōr pyrāk o mē panhîpêx. Jakamā kwa kêr pu mē ām hkôt pix mā mān ri amnhî nhîpêx rāhā ho ri papa. Kê mē pahkwÿjaja ja hā mē pahpumunh kôt Tîrtûm mā mex o mex ā harênh o ri pa.

7

Mē mjên mē mē hprō wa kot axpên to mex ā mē pamā karō

Epes 5.22; Korosê 3.18; Eprêw 13.4

¹ Nê ota mē ate ixwÿr kagā nê mēnhata na pre ixwÿr pōj pa omu. Nê kamā mē ate mē aprō hā ixkukjêr xwÿnhÿta pa kamā harê nê omu. Tā kot paj mē amā tanhmā harênh to ka mē inhma.

Nā kot ka mē amyjê hō amā aprō hkêt nê ahte ri apa hprām nê kam nê aprō hkêt apa. Ja tanhmā kute hkêt. Nom kêr ka mē hkuprÿjê ho presija ho ri apa hkêt nê. ² Na htem tōhā kām hprō hprām kêt nê ri pa nê gaa nê mē hkuprÿjê hō pumu rÿ mē kêp mē

hprōjê hō pumu nê kamā hpijaam kêt o ri pa. Ja pymaj kêr ka mē amyjaja māmri aprō nê mē anijaja māmri amjên.

³ Nê mē anijaja. Koja mē amjên akamā hkurê ka mē māmri kām amnhî gō kê mē anî. Nê mē amyjaja määnê. Koja mē aprō mē akamā hkurê ka mē māmri mē anî. ⁴ Ām ka amā tanhmā amnhî nhîpêx to hprām xā hkôt pix mā amnhî nhîpêx kêt nê. Määnê amā aprō kot kām tanhmā amnhî nhîpêx to hprām xā hkôt määnênh hkôt kām amnhî nhîpêx.

⁵ Nê kot kaj mē mēmo arîgro hā amā Tîrtûm mē amnhî jarênh rÿy hprām japêr. Hāmri nê aprō mā:

—E kot puj jarāhā axpên to amnhîkati hkêt nê. Kot puj ām Tîrtûm pix mā amnhî jarênh o amykry. Anê.

Hāmri nê māmri ā amnhî nhîpêx anê. No kwa kêr ka mē ām ja ho anhÿr o apkati pixi nê kām anhÿre. Nhûm jāā ka mē amā axpên to amnhîkati hprām nê māmri tanhmā axpên nhîpêx to. No kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt o hā atā apkati xohtō nê gaa nê ra akurê xāj axtem nê Satanastî jamaxpêr o ajamaxpêr. Jao nhām mēhō ni hwÿr mra nê aprō kuhpa hā kamā akurê ho kamā apijaam kêt. Rÿ nhûm mēnijaja nhām mēmyjê hō hwÿr mra nê mjên kuhpa hā kamā hkurê ho war axpên kamā hpijaam kêt.

⁶ E mē ate ja hā ixkukjêr jakamā na pa ā ixprî hā mē amā ja jarênh anê. Ka mē akwÿjaja amā aprō hprām nê māmri aprō nê ri apa. Nê mē akwÿjaja amā aprō hprām kêt nê māmri aprō hkêt nê ri apa. Nom kot pa paa mē amā mē aprō hā ixāmnhênh kêt nê. Ka mē kam amnhî krā hkôt ajamaxpêr xā hkôt tanhmā amnhî nhîpêx to. ⁷ Na pa hte ixprō hkêt nê ri ixpa nom inhma ja mex pa hte ahte ixpa.

Mē mjên kêt nê mē hprō kêt xwÿnhjê jarênh

Nê kormā mē aprō hkêt xwÿnhjaja. Ka mē ixpyrā nê aprō hkêt nê ri apa ronhÿx inhma ja mex nê. Na hte mēmy hkwÿjaja hprō kêt nê ri pa nhûm Tîrtûm ja hā mē omu nê tanhmā mē ho nhûm mē mex nê ri pa nê mēnijê kamā hkurê ho mē kamā hpijaam kêt o ri pa hkêt nê. No na hte mē hkwÿjaja hprō hkêt nê ri pa nê gaa nê ra hkurê xāj mēnijê kamā hpijaam kêt. Ā mē ate amnhî nhîpêx anhÿr pymaj kêr ka mē amā aprō hprām nê māmri aprō. Tîrtûm mā ja mex kēnā.

⁸ E mē aprō hkêt nê mē amjên kêt xwÿnhjaja. Nê ra mē apê mē aprō htyk rÿ mē amjên htyk xwÿnhjaja. Pa mē amā mēmoj jarê. Nā kot kaj mē ixpyrā nê mē aprō hkêt nê ri apa rÿ mē amjên kêt nê ri apa nhûm ja inhma mex nê. ⁹ No kot ka mē atō ra akurê japêr nê māmri aprō rÿ māmri amjên. Ja määnênh tanhmā kute hkêt.

Mē pahte axpēn kaga hkēt ā mē pamā karō

Matēwre 5.31, 19.3-9; Makre 10.2

¹⁰ E kot paj hpānhā ra mē ate axpēn to amjēn nē axpēn to aprō xwýnhjē mā ixkapēr. Nom kot paj amnhī krā hkōt tanhmā ixkapēr to hkēt nē. Pahihti Jejus Kris kapēr xā hkōt kot paj mē amā ixkapēr. Jakamā e kēr ka mē anijaja mē amjēn kaga hkēt nē. ¹¹ Nom kot kajja mē tanhmā ajamaxpēr to nē hkaga japēr hāmri nē ahte ri apa nē axte nhām mēhō ho amjēn kēt nē. Rý tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr nē māmri akupým amjēnta wýr tē nē akupým hkōt ri apa. No kēr ka mē axte nhām mēhō ho amjēn kēt nē.

Nē ra mē amyjaja kēr ka mē ajaxwýja ā amnhī nhīpēx anē nē mē aprō kaga hkēt nē. E kēr ka mē ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa.

¹² Nē mē ate ixwýr kaga mēnh kamā axpēn tā ixkukjēta kot paj hpānhā mē amā harē. Na Pahihti Jejusja ja hā tanhmā inhām nē hkēt nē. Ām amnhī krā hkōt kot paj mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhā.

Ka mē amyjē hō ra Kris kōt amnhī xām nom nhūm aprō kormā hkōt amnhī xām kēt japēr. Nom koja kām arī ri akōt pa ka hprām ka hkaga hkēt nē. Kē arī ri akōt pa. ¹³ Nē mē anijaja. Ka mē ajaxwýja ra apē Kris kwý hā ri apa nhūm amjēn kēp hkwý hkēt tā arī ri akōt pa hprām nē arī ri akōt pa ka hkaga hkēt nē. ¹⁴ Kēp Kris kwý hkēt tā koja akōt Kris kwýjē hkōt ri pa. Rý mē aprō kēp Kris kwý hkēt tā koja akōt Kris kwýjē hkōt ri pa. Jao Tirtūm kapēr mar o pa nē gaa nē apyrā nē hkōt amnhī xām japēr. Nē mē akra kēp Kris kwý hkēt xwýnhjaja haxwýja mē akōt Kris kwýjē hkōt ri pa nē Tirtūm kapēr mar o pa nē gaa nē akōt Jejus kōt amnhī xunhwýr japēr.

¹⁵ Nom koja aprō kēp Kris kwý hkēt ā kām akaga hprām nē rī tām māmri akaga. Rý amjēn kēp Kris kwý hkēt ā kām akaga hprām nē rī tām māmri akaga. Kēr ka mē kot akaga nē tee ri kām tanhmā akapēr to hkēt nē. Kwār māmri akaga ka ahte ajamakētkati nē axāmnhix ri apa. Mē pajamakētkati nē mē pamex nē ri papaja na Tirtūm kām hprām.

¹⁶ No koja amjēn kēp Kris kwý hkēt tā kām mē akaga hprām kēt nē ka mē hkaga hkēt nē. Rý aprō kēp Kris kwý hkēt tā ka mē kam hkaga hkēt nē. Koja arī ate amnhī nhīpēx ā apumunh o ri akōt pa nē gaa nē rī apyrā nē Kris kōt amnhī xām japēr. ¹⁷ Jakamā kot ka mē aprō rý amjēn ra Kris kōt ahte amnhī xām. Hāmri nē wa arī ri axpēn kōt ri apa ho apa. Na pa hte krī piitā hkōt Jejus kōt mē pahkwýjē mā ā ixujarēnh anhýr o ri ixpa. Tā kēr ka mē ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa.

Kris kōt amnhī xunhwýr kēt ri tanhmā mē pakute hā mē pajarēnh

¹⁸ Ja pyrā nē kot kaj mē ra amy kwýr kà jakār japēr. Tā ra Kris kōt amnhī xām nē arī arāhā ri apa. Rý amnhī jakār kēt rāhā hkōt amnhī xām japēr nē arī arāhā ri apa. Mo kaxyw kot ka kēt amnhī jakā? ¹⁹ Tirtūm na hte mē pahte amnhī my kwýr kà jakār ā mē pahpumunh kōt tanhmā mē pajarēnh to hkēt nē. Rý mē pahte amnhī jakār kēt ā mē pahpumunh kōt määnēn tanhmā mē pajarēnh to hkēt nē. Ām mē pahte hkōt amnhī nhīpēx pix ā mē pahpumunh kōt na hte tanhmā mē pajarēnh to. ²⁰ Jakamā kēr pu mē pahte Kris kōt amnhī xunhwýr kēt ri tanhmā mē pakuteja arī rāhā ri apa. ²¹ Ka mē akwýjaja ate nhām mē kām mē axāpēnh o apa htā Jejus kōt amnhī xunhwý. Tā kēr ka mē māmri mē kām axāpēnh o ri apa. Nom koja anhō patrāwja amnhī nē mē ajano ka mē māmri ma mra nē amnhī mā tanhmā axāpēnh to ho ri apa.

²² Nē koja mēhō Kris kōt amnhī xām. Tanhmān kēp mē ō patrāw rý kot mē kām mē āpēnh xwýnhjē hō. Tā Kris kōt amnhī xām hāmri nē arī amnhī nhīpēx tūm kōt ri amnhī nhīpēx o pa hkēt nē. Ra Kris kōt amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o pa. Jao ra tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Te kot ō patrāw punuj kaga nē hpānhā ō patrāw mex kapēr kōt amnhī nhīpēx pix o pa pyrāk.

²³ Na pre Jejus mē pahte amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer kaxyw mē panē ty. Te htyk o kot amnhīm mē pajaprōr pyrāk o mē panhīpēx. Jakamā kwa kēr ka mē jar mē anhō patrāw kōt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa hkēt nē. Mē määnēn Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx o ri apa. ²⁴ Jakamā kēr pu mē pahte Kris kōt amnhī xunhwýr kēt ri tanhmā mē pakuteta pu mē arī rāhā ri hā papa.

Ra mē pahte amnhī jakā rý mē pahte amnhī jakār kēt.

Rý ra mē pahte nhām mēhō mā paxāpēnh o papa rý amnhī mā paxāpēnh o papa.

Rý ra mē pahprō nē ri papa rý mē pahprō hkēt nē ri papa.

Pu mē pahte Kris kōt amnhī xunhwýr kēt ri tanhmā mē pakuteta ām arī rāhā hā ri papa. Jao Tirtūm kām hprām xā kōt pix mā amnhī nhīpēx o ri papa.

Mē hprō nē mē mjēn kēt xwýnhjē jarēnh
Matēwre 19.10-12

²⁵ Nē mē ate ixwýr kaga mēnhā kamā na ka mē määnēn kormā mē hprō hkēt xwýnhjē hā ixkukja. Tā kot paj mē amā tanhmā mē harēnh to. Nom Pahihti Jejus Kris na pre ja hā tanhmā inhām nē hkēt nē. Ām pa kot paj ām amnhī krā hkōt tanhmā hā mē amā ixkapēr to. Na pre Pahihti mē akaxyw tanhmā ixkrā hto pa hte ý hā tanhmā mē amā mēmoj tā karō hto ho ri ixpa. Jakamā e mē inhā nē inhmar týx nē.

26-27 Nà ra mè kām mè pahkurê xwýnhjaja Kris à mè pahomnuj o pa jakamâ koja ixpyrà nè mè hprô hkêt rãhã mè pa xwýnhjaja ahte ri pa nhùm ja mex nè. Nhùm mè umaj amnhî pix tânopxar o ri pa. Nê mè aprô xwýnhjaja kêr ka mè kām mè pahkurê xwýnhjê pymaj mè aprô kaga hkêt nè. Æm pix tânopxar o ri apa.

28 Tã kot ka mè atô amã aprô hprãm nè mãmri aprô. Ja mãânên tanhmã ixpê kute hkêt. Nê mè anijaja mè amã amjên prãm nè mãmri amjên. Ja tanhmã ixpê kute hkêt. Nom kot ka mè akwýjê pyrã nè aprô rý amjên. Nê gaa nè akra. Hãmri nè tanhmã mêmjoj kute kamã ka tee ri wa mè amnhî kukamã ri ajamaxpêr o ri apa. Ja pymaj na pa hte mè amjên kêt nè mè aprô hkêt à mè amã awjarê.

29 Nê Kris tokyx akupýn mè pahwýr wrýk kaxyw jakamã kwa ra mè aprô nè apa xwýnhjaja. Kêr ka mè amnhî prô nè amnhî kra pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nè. Te ho mè hprô hkêt nè mè pa xwýnhjaja kot amnhî nhîpêx pyrã nè Kris kutêp kumrêx mã ajamaxpêr pê tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa nè arî kormã aprô nè akrajê ho hapu nè tanhmã mè kutã anjarêt to ho apa.

30 Kris kot tokyx akupýn mè pahwýr wrýk jakamã kwa mè ri amýr o ri mè apa xwýnhjaja. Kêr ka mè kutêp tee ri amnhî kaprî pix mã ajamaxpêr o akapri nè ri apa hkêt nè. Nê mè akînh nè ri apikunhar o ri mè apa xwýnhjaja kêr ka mè Kris kutêp amnhî kînh xã pix mã ajamaxpêr o ri apa hkêt nè. Nê ri mè axujaprôr o ri mè apa xwýnhjaja kêr ka mè Kris kutêp tanhmã axujaprôr to pix kukamã ri ajamaxpêr kêt nè. 31 Nê mè apê mè ate mêmjoj to wênê ho ri mè apa xwýnhjaja Kris kutêp ãm ri mè akukrêx pix kukamã ajamaxpêr kêt nè. Kojã mè panhõ pika piitã hkôt mè pakukrêxja nè mêmjoj piitã arî rãhã hkêt nè. 32 Jakamã kot kaj mè akukrêx pix kukamã ajamaxpêr nè amnhî pix kukamã ajamaxpêr nhùm ja apê omnuj nè. Kris kwý pê mè hprô hkêt xwýnhjaja na htem Pahihti Jeus Kris kãm hprãm xã hkôt pix mã kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri pa hprãm. Jao ãm pix kutã tanhmã nojarêt to rãhã ho ri pa. 33 No kêt ra mè hprô nè mè pa xwýnhjaja na htem hprô pix kukamã kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa hprãm. Jao pix kukamã amnhî nhîpêx o pa. 34 Mê kãm Tirtüm kapêr kôt amnhî nhîpêx prãm tã no ãm mãânên kãm hprô kapêr mar nè hkôt kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri pa hprãm.

Nê mênijaja kot Jeus kôt amnhî nhîpêx nè kormã mè mjên kêt xwýnhjaja na htem kãm Pahihti Jeus kãm hprãm xã hkôt pix mã kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa hprãm. Nê ãm pix mã hamaxpêr o pa. Nê ãm hkôt pix mã amnhî nhîpêx o pa. No ra mè mjên nè

mê pa xwýnhjaja na htem arî ri mè hikukrêx tânopxar o pa. Nê mjên mã hprãm xã hkôt tanhmã kãm amnhî nhîpêx to ho pa. Jakamã tanhmã kot wem amnhî to nè Jeus kãm prãm xã hkôt pix mã amnhî nhîpêx o pa?

35 E ixte mè ato ajuta kaxyw na pa ã mè amã ixkapêr anê. Jakamã na pa mè ate mêmhõ ho aprô nè mè akurê hkêt nè. Æm mè ate Tirtüm kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o apa hã na pa mè amã karô. Mê ate kumã pix mã ajamaxpêr o ri apa pix kaxyw. Nê kumã pix mã tanhmã ri amnhî nhîpêx to ho apa kaxyw na pa mè amã tanhmã mêmjoj tã karô hto.

Mê kot mè hprô mã xwýnhjê jarênh

36 E kot paj hpãnhã mè ate mêmhõ ho aprô mã xwýnhjê mã ixkapêr ka mè ixkapêr ma. Nã kot kaj mè atô ate ho aprô mã xwýnhhta kukamã ajamaxpêr o:

—Nã kot paj ho ixprô hkêt nè. Inhmã hkînh týx tã kot paj ho ixprô hkêt nè. Kot paj ãm ixprô hkêt nè ahte ri ixpa. Anê.

Hãmri nè ahte ri apa. Tã ra tee amnhî kurê kamã ama nè ajamaxpêr o:

—Hêxta waa nè. Mon pa pre ho ixprô hkêt nè ahte ri ixpa? Anê.

Hãmri nè mãmri ma hwýr tẽ nè kãm amnhî jarê nè ho aprô. Ra ate aprô hkêt nè ahte ri apa hã amnhî jarênh tã no ãm mãmri ho aprô. Ja tanhmã kute hkêt kênã. 37 Nom kot kaj ho aprô hkêt ã amnhî jarê nè mãânên akurê hkêt nè ri apa. Hãmri nè mãmri ho aprô hkêt nè ri ahte ri apa. Ja mãânên tanhmã kute hkêt. 38 Kot ka ho aprô nè war amex nè apa. Rý kot ka ho aprô kêt nè mãânên amex kumrêx nè ri apa. Ja na mex o ate mêmhõ ho aprô nè ho apata jakrenh.

Mê kêp mè mjên tyk xwýnhjê jarênh

39 E kot paj hpãnhã mè apê mè amjên tyk xwýnhjê mã ixkapêr. Nã koja amjên arî htír ri ka ãm hkôt pix mã axkamê nè hkaga hkêt nè. No koja nhýrmã apê ty hãmri ka tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr hãmri nè amã axte amjên prãm nè mãmri axte amjên. Nom kwa kêr ka mè amnhî pyrã nè Kris kôt akwýjê hõ pix o amjên. No mamri nhãm mêmhõ ho amjên kêt nè. 40 No kot ka mè axte amjên kêt nè ahte ri apa hãmri nè axãmnhîx ri ajamakêtkati nè apa. No na pa ãm amnhî krã hkôt mè amã ã ja jarênh anê. Mãn Tirtüm Karô mã mãânên ja mex nè.

8

Sãnti hã mè apkur xã jarênh

Rômãn 14.13-23; Wam Korîit 10.14-22, 13.2; Karatas 5.13; Wam Pêtre 4.8; Wam Juãw 3.18

¹ Nê mè ate ixwýr kagã mênhta kamã na ka pre mãmânên sãnti hã mè apkur xã hã

ixkukja. Tã kot paj mē amã tanhmã ja jarēnh to ka mē inhma.

Nã na hte Kris kôt pahkwý hkēt xwýnhjaja mēmo karō ho sãnti nhípēx mã mēō hwý nhípēx nē hwýr o mra. Hãmri nē hpar pē haxwý nē kutã hkôn krã ho rôrôk nē hkrĩ nē kãm mex o mex ã harē nē kãm amnhĩ jagrer pē amnhĩ to kuwý. Hãmri nē kãm amnhĩ jagrer pa nē akupým amnhĩm mēōtajamý nē ma o mra nē hwýjé mã ho wēnē. Na htem ã amnhĩ nhípēx anhýr o pa. Tã na ka prem kagãta kamã mē ate mē kēp mēō japrôr nē hkur ã ixkukja. Nã ra mē ate sãnti pumunh mex. ãm mē kot ihkra pix o hipēx ã omunh mex jakamã na pu htem hã pamã mē apkur xãta hkur prãm nē mãmri paxãmnhĩx ri kuku. Ja tanhmã Tirtüm pē kute hkēt. Ra mē pahte ja pumunh mex. Tã nom kwa kēr pu mē ja hã Kris kôt mē pahkwýjé mã amnhĩ to jarkrar o ri papa hkēt nē. Nē ja hã mē kurom paxãhpumunh týx ã mē kãm amnhĩ to jarkrar hkēt nē. Kot pu mē ã amnhĩ nhípēx anhýr o mē hamaxpēr o hihtýx hkēt nē. Kēr pu mē ãm mē kamã paxukapri pē tanhmã mē ho mex to ho papa. Nē Kris kôt mē hamaxpēr o hihtýx o papa. ã mē pa hte amnhĩ nhípēxja na Tirtüm kãm hprãm. ²No koja mēhō mēmoj pumunh týx ã amnhĩ to jarkrar o ri pa nē ãm tee ri ã amnhĩ jarēnh anhýr kaprý. ³No koja mēhō ãhpumunh týx kēt tã kãm Tirtüm kĩnh nhũm amnhĩ tã omu nē kãm hapē nē ho hkra. Kēt ja na mex o mex.

⁴E kot paj ixpri hã mē amã tanhmã sãnti hã mē apkur xãta jarēnh to ka mē inhma. Nã Mēpahpãmja pixii. Axtem hō hkēt. Nom mē kot sãnti nhípēxta ãm mē kot ihkra o hipēx jakamã htir kēt. Ra mē pahte ja jarēnh mar týx nē omunh mex. ⁵Na htem ohtō nē ri sãnti kēp Mēpahpãm ã hkamnhĩx o pa. Kaxkwa kamã mēmo karō nhípēxja nhũm htem kēp Mēpahpãm ã harēnh ho pa. Nom ja kot anhýr kēt. ⁶Mēpahpãmja ãm pixi ho pixi mex. Mē panhō Tirtümja. Tãm na pre mēmoj piitã ho kator pa. Jakamã na pu htem kapēr kôt pix mã amnhĩ nhípēx o ri papa.

Nē mē panhō Pahihti haxwýja pixii. Pahihti Jeus Krisja. Na pre Tirtüm nhĩhkō hã mēmoj piitã ho kator pa. Na pu htem ja hã omunh xã hkôt ri pamex nē ri papa. Ra mē pahte ja jarēnh mar týx nē omunh mex. Jakamã na pu htem paxãmnhĩx ri mēmoj piitã hkur o papa. Tirtüm kot mēmoj piitã ho kator par kēnã. ⁷Tã no ãm ham mē kot Kris kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja na htem mē pahkĩnhã kãm sãnti hã mē apkur xã hkur puma nē. Ham mē kot sãnti kaga nē amnhĩ kaxyw Kris kôt amnhĩ xunhwýr jakamã kormã Tirtüm kôt amnhĩ nhípēx tohtuj anē. Jakamã na htem tee ri sãnti hã mē apkur xãja pumu nē hamaxpēr o:

—Nã kot paj ja kur kēt nē. Kot paj anē nhũm apu Tirtümja pē ja omnuj nē. Anē.

⁸Nom na kēt hte Tirtüm mē paxãpkur xã hã mē pahpumunh kôt mē pahte amnhĩ to mex xwýnh ã mē pajarēnh kēt nē. Kot puj mē mēmoj ku rý mēmoj kur kēt nē nhũm ja hã mē pahpumunh kôt tanhmã mē pamex ã pajarēnh to hkēt nē. Jakamã na pu htem mãmri paxãmnhĩx ri mēmoj tã mē apkur xã hkur o papa nē tanhmã amnhĩ to hkēt nē. ⁹⁻¹⁰Nom kwa mē okora. Kēr ka mē sãnti mã amnhĩ jarēnh xã hã ixkre hwýr agjēx nē kamã axãpkur hkēt nē. Kot kaj mē atō ã amnhĩ nhípēx anē nhũm mēhō kormã kot Kris kôt amnhĩ xãm tohtuj anhýr xwýnhjaja hã mē apumu nē tee ri hamaxpēr. Axãhpumunh týx ã ate amnhĩ jarēnh tã sãnti nhõrkwý kamã axãpkur o nhý nhũm ja hã apumu nē tanhmã amnhĩ nhípēx to wehe? Koja ja kēp omnuj tã apyrã nē tē nē axã nē mē kutã apku. Hãmri nē apkur pa nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr o:

—Héxta waa nē. Kwa mon pa axtem nē ri ã mēmojja kur anē? Nã na pa anē nē ra amnhĩ tomnuj týx nē. Anē.

Hãmri nē hkapri nē pa. ¹¹Ate axãhpumunh týx ã amnhĩ jarēnh tã amnhĩ kôt atõja mex kukamã ajamaxpēr kēt nē. Kris ra mýrapē htyk tã nhũm ã ate sãnti hã mēō hkur ã apumu nē tee ri hamaxpēr o Jeus hkôt amnhĩ nhípēx mex kēt nē. ¹²Kormã kot Kris kôt amnhĩ xãm týx kēt tã tee ri ja hã mē apumu nē hamaxpēr mex kēt nē. Jakamã ka Kris noo mã amnhĩ tomnuj nē. ¹³Tã ã ixte Kris kôt ixkwýjé nhípēx anhýr pymaj koja ixtõjé hō kãm mēmoj kur puma nē. Nē htýx ho Tirtüm kēp omnuj ã hkamnhĩx. Pa ja hã omu nē ijaxwýja axte hkur kēt nē. Ixte mex ã omunh tã no ãm kot tee ri ja hã xpumunh nē hamaxpēr o:

—Kwa Tirtüm kēp ja mex kēt tã nhũm Pawreja ri kuku. Jakamã kot paj ijaxwýja urãk nē kuku. Omnuj tãã.

Anhýr o hamaxpēr pymaj kot paj urãk nē mēmota kur kēt nē. Na pa hte ã Kris kôt ixtõjé mex kukamã ri ijamaxpēr anhýr o ixpa.

9

Pawre kot amari Tirtüm kapēr o mē ahkre hã amnhĩ jarēnh

Atre 9.1-18, 20.33-35; Sikün Korit̄ 11.7-9

¹Nē ixte Jeus nhý hã mē ahkre ho mē pa xwýnhjé hō jakamã na pa hte Tirtüm kapēr o mē ajahkre ho ri ixpa. Na pa pre inhno ho mē panhō Pahihti Jeus pumu nē mē amã harēnh o ri mē akõt ixpa ka prem inhma nē hkôt amnhĩ xunhwý. ²Mē hwýjaja kot axpēn mã ixpē Jeus nhý hã mē ahkre xwýnh kēt ã ijarēnh tã mē kajaja mē ate ja hã xpumunh mex. Ixte mē amã mē

ujarênh mexja jarênh nhûm mē ate mar nē hkôt amnhî xunhwÿrja kukwak ri na ka mē apē Jejus kwÿy. ³ Jakamā koja mē atā ixto kapēr japēr kot paj ā mē kām mē ajarênh anē. ⁴ Nē ixte Jejus nhÿ hā kapēr jahkre o ipxa xwÿnh jakamā kot paj inhmā Kris kwÿjē kutā amarî ixâpkur prām nē māmri mē kutā apku. Ja tanhmā kute hkêt tā kot paj ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē. Kot paj ixâpkur kaxyw nē amnhî pānhā amnhîre nē rî kormā apku. Na pa hte ā amnhî nhîpêx anhÿr o ri mē akôt ipxa. ⁵ Rÿ kot pa ixkwÿjē pyrā nē inhmā Kris kôt ixkwÿjē hō ho ixprō hprām nē māmri ho ixprō. Nē wa ma krî piitā hkôt Kris kwÿjē kukwak ri ixâpkur o ipxa hprām nē wa māmri ā amnhî nhîpêx anhÿr o ipxa. Ja mex kēnā. Na hte ā Simāw Pētre mē Jejus tō kot hapujaja amnhî nhîpêx anhÿr o pa nhûm ja tanhmā kēp kute hkêt. No ām mē hkînhā ixprō hkêt na pa hte ri ipxa.

⁶ Nē ixkwÿjaja na htem apkur xā hpānhā âpênh o pa hkêt nē. Na htem Jejus nhÿ hā kapēr jarênh o ri pa nhûm hte Jejus kwÿjaja mē kām mē apkur xā gō nhûm mē amarî hkur o pa. Tā no pa na pa na hte Panāpe mē wa ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē. Na pa hte wa mry kâ ho ixkre nhîpêx nē mē kām ho wēnē nē hpānhā amnhîm awjaprō. Na pa hte wa ā amnhî pa kukwak ri ixujaprōr nē ho ixâpkur o ri ipxa anē.

⁷ Mē kām pur kām harōj jamÿnh o mē pa xwÿnhjaja na htem amarî hkwy jamÿ nē ho apkur o pa. Nē motre jamÿr o mē pa xwÿnhjaja haxwÿja amarî hkâ kagō janē nē ho hkōm o pa. Nē pōristijaja na hte mē ō pahija mē âpênh pānhā mē kām amnhîrer o pa. Jajē piitā na htem mē âpênh pānhā mē kām amnhîrer o pa. Ja pyrā nē te ixpē mē amā ixâpênh o ipxa xwÿnh pyrāk jakamā ixte mē ajahkreta pānhā kot ka mē inhmā inhō ho apa nhûm ja määnēn mex nē. ⁸ No ām papxipix na pa hte ja mex ā harênh kêt nē. Tirtûm kapēr ā kagā htûm haxwÿja kot ja mex ā harênh. ⁹ Kamā na pre finat Mojesja Tirtûm nhÿ hā harênh kot: Koja akrit amā âpênh o pa ka omu nē ho mex nē. Kām ō mex nē.

Anhÿr o kot harênh. Xā na pre Tirtûmja ām mē pahkrit pix kukamā ukapri nē ā harênh anē nā? Nā kot anhÿr kêt. ¹⁰ Määnēn mē pahpē panhî kaxyw na pre ā ja jarênh anē. Mē pahte mē hpur kām paxâhkre xwÿnhjaja nē mē pahte kamā paxujamÿnh o papa xwÿnhjaja. Jajē kaxyw mē pahte pur kukwak ri amarî paxâpkur o ri papa kaxyw ā pre ā ja jarênh anē. ¹¹ Tā ja pyrā nē na pa hte mē awÿr mō nē mē amā Tirtûm kapēr jarênh o ri mē akôt ipxa. Nē mē akôt ho mē ajahkre ho ri ipxa ka htem inhmā ixâpênh pānhā amnhîrer kêt nē. Ixkwÿjaja kot Tirtûm kapēr o mē ajahkre hpānhā mē ate mē kām

amnhîrer tā pa inhmā amnhîrer kêt nē. Na pa pre mē ajahkreta pānhā mēmoj tā mē awÿr kêt nē. Ām nhām ixâpênh ōta kukwak ri na pa hte ixâpkur o ri ipxa.

¹² Nē na hte mē ixkwÿjaja mē awÿr mra nē Tirtûm kapēr o mē ajahkre o ri mē akôt pa. Hāmri nē hpānhā mē apkur xā hā mē awÿr ka mē kām mēmoj gō. No kêt pa na pa hte mē urāk nē ixâpkur xā hā mē awÿr kêt nē. Kot pa apu hā mē awÿr ka mē tanhmā ixto akapēr to nē axpēn mā ijarênh o:

—Pēr ām mē pahte kām amnhîrer pix kaxyw na hte Pawre mē pahwÿr mra nē mē pamā Jejus Kris kot tanhmā mē panē amnhî nhîpêx to hā harênh o pa. Pēr ām apkur xā pix prām xāj ā kot mē pamā ujarênh anhÿr o pa. Jakamā kot puj mē kuma nē ām kuma.

Anhÿr o axpēn mā ijarênh pymaj na pa hte mē ajahkre hpānhā mēmoj tā mē awÿr kêt nē. Na pa hte ām mry kâ ho ixkre nhîpêx nē ho wēnē nē ja pix kukwak ri ixâpkur o ri ipxa. Nē amarî ri mē ajahkre ho ri mē akôt ipxa.

¹³ Nē Tirtûm mā amnhî jarênh xā hā ixkre kamā mē âpênh xwÿnhjaja na htem hwÿr mē mrrar xwÿnhjaja mē âpênh pānhā mē kām amnhîre. Nē mē kot mē kām Tirtûm mā mēmoj nhōr o kuhē xwÿnhjaja na htem määnēn mē âpênh pānhā mē kām amnhîre. ¹⁴ Nē Pahiitū Krisja na pre ja hā mē pakukamā pahtā karō kot:

—Kēr ka mē kot tanhmā mē amā ijarênh to ho ri mē pa xwÿnhjē mā amnhîrer o ri apa. Anē.

¹⁵ Tā no na pa hte aa mēmoj tā ixâhwÿr kêt nē. Nē mē ate inhmā amnhîrer kaxyw pa mē amā ja jarênh kêt nē. Aa ixte mēmoj tā mē awÿr kêt. Kot paj apu anē nē ixpijaam nē. Rÿ kot pa apu anē nē mē akukwak ri ixâpkur o ri ipxa hāmri nhûm mē akwÿjaja ja hā ixpumu nē hā ijarênh o:

—Tk. Na hte amarî mē pajahkre o ri pa hkêt nē. Ām mē apkur xā pix prām xāj na hte ā mē pajahkre ho pa anē. Anē.

Jakamā na pa hte mēmoj tā mē awÿr kêt nē. ¹⁶ Ixte mē amā mē ujarênh mexja jarênh o ri ipxa htā na pa hte ja hā amnhî to jarkrar o ri ipxa hkêt nē. Pahiitū Jejus na pre ja hā inhmā karō pa hte kām ho anhÿr o ri ipxa. Kot paj kām ho anhÿr kêt nē ixpunuj nē ri ipxa. ¹⁷ Kēp ām amnhî krā hkôt mām tanhmā mē amā ixujarênh to ho mē akôt ri ipxa ronhÿx pa hpānhā ixāmnhîx kâxpore hā mē awÿ. No ām ā ixte amnhî nhîpêx anhÿr kêt. Tirtûm tām kot inhmā ja hā karō jakamā na pa hte amarî ixāmnhîx ri mē amā kapēr jarênh o mē ajahkre ho ri mē akôt ipxa nē mēmoj tā ixâhwÿr o ri ipxa hkêt nē. ¹⁸ Ixte amarî ri mē amā mē ujarênh mexta jarênh o ri ixpaja na inhmā hprām. Ja na inhmā mex. Na pa hte ā amnhî nhîpêx anhÿr o

ri ixpa nhũm ja inhmā mex pa ixkĩnh nē ri ixpa. Jakamā na pa hte hpānhā ixāhwyr kēt nē. Nē inhmā mēmoj prām o ri ixpa hkēt nē. ¹⁹ Nē nhām mē kām tanhmā ixāpēnh to ho ixpa hkēt tā pa hte mē piitā tanhmā mē kām amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixpa. Pē mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri ixpa. Jakamā na mē ra ohtō nē ixujarēnh ma nē amnhĩ kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhĩ xunhwyr.

Pawre kot tām mē piitā mē hipēx o pa hā amnhĩ jarēnh

Wam Korit 10.33

²⁰ Nē na pa hte Ijaewjē hwyr ixpa nē mē kot amnhĩ nhĩpēx kōt amnhĩ nhĩpēx o ri mē hkōt ixpa. Ixte mē kurom Tirtũm kot finat Mojes mā mēmoj tā karō hkōt amnhĩ nhĩpēx o ixpa hkēt tā mē hkōt ri ixpa nē mē urāk nē hkōt amnhĩ nhĩpēx o ri ixpa. Mē kot ja hā ixpumunh nē ixte mē kām Jejus jarēnh mar nē ixpyrā nē amnhĩ kaxyw hkōt hamaxpēr kaxyw.

²¹ Tā pa hpānhā mē kēp Ijaew kēt xwynthjē hwyr ixpa nē mē kot amnhĩ nhĩpēx kōt amnhĩ nhĩpēx o ri mē hkōt ixpa. Mē kot ja hā ixpumunh nē ixkapēr mar nē ixpyrā nē amnhĩ kaxyw Jejus kōt hamaxpēr kaxyw. Tirtũm mē Kris wa hamaxpēr xā hkōt na pa hte ahpynhā mē kot amnhĩ nhĩpēx xwynthjē hwyr mra nē ā amnhĩ nhĩpēx anhȳr o ri mē hkōt ixpa.

²² Nē na pa hte kormā mē kot Kris kōt amnhĩ xunhwyr tohtuj anhȳr xwynthjē hkōt ri ixpa nē te ixte ho mē urāk nē kormā hkōt amnhĩ xām nyw pyrāk o amnhĩ nhĩpēx o ri mē hkōt ixpa. Mē kot ja hā ixpumunh nē ixkapēr mar nē hkōt amnhĩ nhĩpēx mex kaxyw. Ā na pa hte mē piitā mē hkōt ri ixpa nē mē hkōt amnhĩ nhĩpēx o ri ixpa anē. Mē kot ja hā ixpumunh nē inhmar nē ixpyrā nē Kris kōt amnhĩ nhĩpēx tȳx kaxyw. ²³ Mē kot mē ujarēnh mex mar kaxyw na pa hte mē piitā mē hkōt ā amnhĩ nhĩpēx anhȳr o ri ixpa. Tirtũm kot mē ho hkra nē mē ho mex kaxyw. Nē määnēn pa kot mē hā ixto mex kaxyw.

Pawre kot htȳx ri amnhĩ nhĩpēx kēt ā kot amnhĩ jarēnh

Sikũn Ximotre 4.7; Eprēw 12.1-3

²⁴ Mē hprōt xwynthjaja na htem hprōt tȳx no nhũm mēhō pixi nē wam hkwyjē re nē wam tēn pōj nhũm htem ja hā omu nē kām mē hkĩnhxā gō. Ja pyrā nē kēr ka mē apiitā tām amnhĩ nhĩpēx mex rāhā ho ri apa kē Tirtũm mē apumu nē nhȳrmā ja pānhā mē amā mēmoj mex gō.

²⁵ Nē mē hprōt xwynthjaja na htem mē hkĩnhxā hpyr prām xāj mē hprōt xā hā arigro hwyr apkati mē hprōt o kuhē. Prōt tȳx prām xāj. Tā mē hprōt xā hā arigrota ā nhũm hkwyjē pē amnhĩ to wa nē amnhĩm hkĩnhxā py. Nom koja hkĩnhxāja kripēm kām mex

ry hkēt nē. Koja gaa nē hapēx tokyx anē. Tā nom kot puj mē Tirtũm kapēr kōt amnhĩ nhĩpēx mex o ri papa. Nē mē hprōt xwynthjē kot hkĩnhxā hpyr prām xāj apkati mē hprōt o kuhēta pyrā nē apkati mē hkōt amnhĩ nhĩpēx mex o ri papa. Hāmri nhũm amnhĩ tā mē pahpumu nē nhȳrmā mē pamā hkĩnhxā mex ō gō. No ām jar hkĩnhxā kurom koja aa mē pahpē hapēx kēt nē. Koja mē pamā mex rāhā ho rāhā.

²⁶ Nē na hte mē hprōt xwynthjaja htȳx ri tanhmā hprōt to ho pa hkēt nē. Na htem hkwyjē pē amnhĩ to wa kaxyw hprōt nē nhȳri mē āhuk xāta pix pumunh pē hwyr hprōt nē mra hāmri nē kamā ahtwȳ. Nē kamā āhuk pix kukamā hamaxpēr o hprōt tȳx nē mra. Ja pyrā nē na pa hte apkati mē Tirtũm kōt pix mā amnhĩ nhĩpēx o ri ixpa. Nhȳrmā kot inhmā mēmoj mex nhōr kaxyw.

Nē mē pijapu mex xwynthjaja na htem htȳx ri nhȳhȳnh axpēn tak kēt nē. Na htem nhȳhȳnh kot mē htak o mē rēnh xā pix kamā mē htak o mē rēnh kukamā hamaxpēr pē kamā mē htak. Ja pyrā nē na pa hte ixtȳx ri tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixpa hkēt nē. Na pa hte Tirtũm mā ijamaxpēr pē tanhmā amnhĩ nhĩpēx to rāhā ho ixpa. Kot nhȳrmā inhmā mēmoj mex nhōr kaxyw. ²⁷ No na pa hte ixtȳx ri amnhĩ jamaxpēr xā hkōt tanhmā amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixpa hkēt nē. Kot pa ā amnhĩ nhĩpēx anē nē ixte mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri ixpa htā ām ri ixtȳx ri ā amnhĩ nhĩpēx anhȳr kaprȳ nhũm Tirtũmja tee ri ja hā ixpumu nē inhmā mēmoj mex nhōr kēt nē.

10

Ijaew kot amnhĩ nhĩpēx

Rōmān 15.4; Eprēw 3.8-11; Jutre 5

¹ E Kris kōt ixkwȳjaja. Kot paj mē amā amnepē mā mē ixpē Ijaew hkukamā mē inhġējtaja tanhmā mē harēnh to ka mē inhma. Mē kot pahi finat Mojes kōt ri mē pa xwynthjaja kot paj mē amā harē. Mē pahte mē urāk nē pahtȳx ri amnhĩ nhĩpēx pymaj kot paj mē amā tanhmā mē harēnh to ka mē inhma. Mān ka mē arī mē harēnh ā anohtȳx japēr. Na prem piitā pika pē Ejit kamā pa htā kurũm kator pa. Hāmri nē ma kapōt ā kakrā pumunh o hkōt pa ho pa. Pry hkēt jakamā nhũm pre Tirtũm tanhmā kakrā hto nhũm ma mē hkukamā pa nhũm mē omu nē hkōt pa. Hāmri nē ra gō xujanār mē kot kām: “Gō kamrēk” anhȳr xwynthjaja wȳr pōj nē tee ri rē prām xāj amnhĩ kukamā hamaxpēr. Hāmri nhũm Tirtũm mē kām hkōt ā ho amgrā nhũm mē hkōt mex pē rēr pa nē axte kakrā hkōt pa ho pa. ² Finat Mojes kot mē o pa jakamā nhũm prem kēp hkwyjē hā amnhĩ jarē nē kām amnhĩ jarēnh o:

—Nā kot paj mē akapēr ma nē akōt ri amnhĩ nhĩpēx o ixpa. Anē.

Te mê pahpê Kris kwÿ hã amnhî jarênh kaxyw mê kot gôx kãm mê pahkrã kumrãr nhùm mê pahte Kris mã amnhî jarênhhta pyràk. ³ Na prem kapôt â ri pa nhùm Tirtùm tãm kaxkwa rûm mê hwÿr mê apkur xà rê nhùm mê hkawrà nè ho apkur o pa. ⁴ Tã ra kôr xäj hirot nhùm Tirtùm tanhmã mê kãm kên prêkja to nhùm kurùm mê kãm gô axkapî nhùm mê ho ixkô nè akupÿm hihtÿx. Â Krisja mê hkôt mê ho mê hihtÿx o pa anê. Mê kot no ho omunh kêt tã nhùm mê hkôt mê ho mê hihtÿx o pa.

⁵ Tã no nhùm mê ohtô nè Tirtùm kôt amnhî nhîpêx kêt nè. Kot mê ho mex kumrêx tã nhùm mê âm amnhî tã omu nè âm omu nè kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nè. Âm kapêr kwÿm ri tanhmã amnhî tomnuj to ho pa nhùm tee ri amnhî tã mê omu nè tanhmã mê ho nhùm mê hkwyja hpikaprãr pa. Hãmri nhùm arî mê htîr xwÿnhjaja kapôt â mê hagjênh pa nè axte ma pa.

⁶ Jakamã kwa kêr pu mê kot â amnhî nhîpêx anhÿr â mê harênh ma nè hã pano htÿx nè ho papa hãmri nè ho mê uràk kêt nè. Mê uràk nè pahÿx ri tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri papa hkêt nè.

⁷ Nê na pre mê hkwyjaja sãnti kutã hkôn krã ho rôrôk nè hkrî nè kãm amnhî jagrer pê amnhî to kuwÿ. Tirtùm kapêr â kagã htùm kot mê kot amnhî nhîpêx anhÿr â mê harênh kot:

Na prem sãnti kutã apkur o hkrî nè kãm amnhî jagrer o hkrî nè gaa nè pipãnh pix o pa. Jao axpên kamã hpijaam kêt o pa.

Anhÿr jakamã kwa kêr pu mê â mê kot amnhî nhîpêx anhÿrja â pano htÿx nè ho mê uràk hkêt nè.

⁸ Nê na pre mê hkwyjaja htÿx ri mjên nè hprô kuhpa hã nhãm ri mê kamã hpijaam kêt o pa. Mÿrapê nhùm arîgro pixi hã mê ohtô rax kumrêx nè axkaprã. Mê kêp 23.000 nè pikaprãr pa. Tã â Tirtùm kot mê panhîpêx anhÿr pymaj kêr pu mê ja hã pano htÿx nè ho mê uràk kêt nè. Âm kwarî ho kwarî.

⁹ Nê na pre mê hkwyjaja axtem nè htÿx ri tanhmã axpên mã Tirtùm jarênh to nè harênh o:

—Nã Tirtùmja gryk tokyx anhÿr kêt jakamã kwa pu mê â amnhî tomnuj anhÿr o papa. Koja mê pahpumu nè tanhmã mê pahto hkêt nè.

Anhÿr tã nhùm tee ri ja hã mê kuma nè mê omu nhùm ja kãm mex kêt nè nhùm mê hwÿr kagã xoprê nhô wenên xihtÿx kwÿ rê nhùm mê hwÿr mra nè mê hkamnhar o mê hkwyjê pa. Tã â kot mê panhîpêx anhÿr pymaj kwa kêr pu mê ja hã pano htÿx nè mê uràk nè amnhî tã Tirtùm kamã pajamak o papa hkêt nè. Kwarî ho kwarî.

¹⁰ Nê na pre mê hkwyjaja axtem nè Tirtùm o kapêr punuj nè nhùm tee ri amnhî tã mê kuma nè mê hwÿr kapêr o wryk xwÿnh mê nhùm ma mê hwÿr wry nè ÿ hã mê hkwyjê nhîmex. Tã â kot mê panhîpêx anhÿr pymaj kwa kêr pu mê ja hã pano htÿx nè ho mê uràk nè Tirtùm o pakapêr punuj kêt nè.

¹¹ Na pre mê ixpê Ijaew nhîgêtjaja â htÿx ri amnhî nhîpêx o pa anê. Tirtùm kapêr â kagã htùm kot â mê kot amnhî nhîpêx anhÿr piitã harênh par. Mê panhõ ejêp kaxyw. Mê pahte kamã harênh nè mê harênh mar tÿx nè mê uràk nè â amnhî nhîpêx anhÿr kêt kaxyw. Ra Jeus akupÿn mê pahwÿr wryk xà hã arîgro hkukamã grêre jakamã kwa kêr pu mê kutêp mê kurom kapêr kôt pix mã ri amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri papa.

Mê pahte mêmoj punuj nè amnhî to htÿx â mê pamã karô

Matêwre 4.1, 6.9-13; Wam Korîit 1.8; Sikûn Pêtre 2.9; Jutre 24

¹² Tã kêr ka mê â Ijaew kot amnhî nhîpêx anhÿr â mê harênhja ma nè â ajamaxpêr anhÿr kêt nè. Rÿ mê ajamaxpêr o:

—Nã mêmoj piitã kutã ixihÿx kênã kot pa hkêt mê uràk nè â amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa.

Anhÿr o mê ajamaxpêr kêt nè. Kot kaj mê â amnhî jarênh anê nè ra mê uràk nè tanhmã amnhî tomnuj to.

¹³ Nê na prem kapôt â pare ri omnuj nè ri pa. Nhùm mêkarômnuti tanhmã mê hkrã hto nhùm mê tanhmã amnhî tomnuj to ho pa. Ja pyrà nè na hte arî mê pahte amnhî tomnuj hprãm xäj tanhmã mê pahkrã hto ho pa. Mê pahpiitã â mê pahto anhÿr o ri mê pahkôt pa. Nom nhùm Tirtùm ra kot mê pamã amnhî jarênh xà hkôt mê panê omunh mex rãhã ho pa. Jakamã na pu htem tanhmã amnhî tomnuj to hkukamã pajamaxpêr nhùm ja hã mê pahpumu nè mê panê mêkarômnuti mã kapêr. Nê kutã mê pahto paxihÿx nè pu mê ÿ hã amnhî tomnuj kêt nè. Nê âm kôt pix mã amnhî nhîpêx mex o ri papa.

Mê kot sãnti mã mêmoj nhôr xwÿnhjê jarênh

Wam Korîit 8.1-13; Karatas 4.8; Apokarip 9.20

¹⁴ Jakamã e Kris kôt ixkwÿjaja. Kêr ka mê amnhî kaxyw sãnti hkôt ajamaxpêr o ri apa hkêt nè. Nê amnhî to hwÿr kêt nè. Âm kwarî ho kwarî.

¹⁵ E mê axãhpumunh tÿx â amnhî jarênh jakamã kot paj mê amã mêmoj jarê ka mê aprî hã inhmar tÿx japêr. ¹⁶ Nã na pu htem tôhã Jeus kot mê panê htyk mã pajamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprô. Hãmri nè mêmo kagô hkwy ru nè Tirtùm mã mex â harê nè mêmoj o pahkôm pê Jeus kot mê panê hkamrô pikapîr mã pajamaxpêr. Nê hpãnhã

pāwti hō py nē axpēn mā ho hkry nē mē kot Kris pīr nē ī kamā hkamnhwyr nhūm mē panē htykja mā pajamaxpēr pē kuku. ¹⁷ Pāwtita ām pixire htā pu htem axpēn mā ho hkry nē pahpiitā kuku. Mē pahpē Kris kwý hā mē pahte amnhī jarēnh nhūm mē pahkwý kot ja hā mē pahpumunh kaxyw. Te mē pahtipxi nē ri mē papa pyrāk nē pāwti pixire htā pu mē pahpiitā kuku.

¹⁸ E kot paj hpānhā mē amā amnepē mā Ijaew kot tanhmā amnhī nhīpēx to jarē ka mē inhma. Na pre htem Tirtūm mā mex ā harēnh nē kām amnhī nhōr ā kot amnhī tā mē omunh kaxyw nhūm prem tanhmā amnhī nhīpēx to. Jao kām mē apkur xā hkwy gō nē kām mex o mex ā harē. Hāmri nē amnhī mā mēmoja kwý xā nē hkur o hkrī. Jao ra Tirtūm mā mex o mex ā harē nē kām kēp hkra hā amnhī jarē.

¹⁹ Nom mē kot sānti mā mēmoj nhōr xwýnhjaja na htem kām mēmo mē apkur xā hkwy gō nom ām kām ōr kaprý. Tanhmā kot we amnhī to nē amnhī tā mē omu? Mo rīt kaxyw no? Ām mē ĩhkra ho mē kot amnhīm hipēx kēnā. Jakamā na htem ām kām mē apkur xā hkwy nhōr kaprý. ²⁰ Mē kot sānti mā mēmoj nhōr xwýnhjaja na htem Tirtūm mā ōr kēt nē. Mēkarōmnuti mā na htem kugō. Jakamā kot kaj mē urāk nē sānti mā mēmoj gō nē apē mēkarōmnuti hkwy hā amnhī to amnhīrit nē apē hkwy hā ri apa. Jakamā mē ate sānti mā mēmoj nhōrta na inhmā hprām kēt kumrēx. ²¹ Kot kaj mē panhō Pahihiti Jejus kot mē panē htyk ā mēmoj kagō hkwy ho ixkō hāmri nē ma mra nē hpānhā sānti pē mēkarōmnuti hā mēmoj to ixkō. Hāmri nhūm Tirtūmja tee ri ja hā mē apumu nhūm ja kēp omnuj týx nē. Rý ka mē Pahihiti Jejus kot mē panē htyk ā pāwti hkwy hku nē hpānhā ma mra nē sānti pē mēkarōmnuti hā mēmoj hku. Hāmri nhūm Tirtūm kēp ja omnuj týx nē. Mē pahte ā amnhī nhīpēx anhýrja na axpēn kuhpa hā. ²² Jakamā kot ka mē ā amnhī nhīpēx anē nē te ra mē amā mēkarōmnuti hkīnh nē māānēn amā Tirtūm kīnh pyrāk o amnhī nhīpēx. Nē te Tirtūm kurom mē kajaja mē axāhpumunh týx pyrāk o amnhī nhīpēx. Nhūm tee ri amnhī tā mē apumu nē mē akamā gryk týx nē. Kwa mē okora. Kojja Tirtūm akamā gryk ka amex kēt kumrēx.

Mē pamā Kris kōt mē pahkwýjē hkīnh pē mē ho mex ā mē pamā karō

Matēwre 20.28; Rōmān 14.1-15.7; Piripos 2.1-4

²³ Nē na htem tōhā amnhī jarēnh o:

—Nā kot pa inhmā mēmoj to anhýr prām nē ixāmnhīx ā amnhī nhīpēx anhýr o ri ixpa. Anē.

Tā no ām mēmoj piitā mē pamā mex kēt. Na htem kām mēmoj to anhýr prām

xā hkōt mēmoj piitā tanhmā ho ho ri pa nē tanhmā amnhī tomnuj to. Hāmri nhūm mē hkwyjaja ja hā mē omu nē mē urāk nē tanhmā ri amnhī tomnuj to. Jao Kris kōt amnhī xunhwýr týx kēt nē. ²⁴ Jakamā kwa kēr pu mē amnhī pix kukamā pajamaxpēr pē tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa hkēt nē. Māānēn amnhī kwýjē hkukamā pajamaxpēr pē tanhmā mē ho mex to ho ri papa pē tām ri amnhī nhīpēx o papa.

²⁵ Nē kot kaj mē amnhī xāpkur xā japrór kaxyw ma nhýhým mra nē māmrī axāmnhīx ri amā mēmoj prām xā hkōt mēmoj japró. Nom kēr ka mē axujaprórja kēp sānti xāpkur xā hā mē hkukjēr kēt nē. Ām axāmnhīx ri mē kēp mēmoj japrór o ri apa. ²⁶ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Pika piitā hkōt mēmoj piitā kēp Tirtūm nhō na. Anē.

Jakamā mē māmrī axāmnhīx ri mēmoj piitā hapró nē mēmoj piitā hkur o apa.

²⁷ Tā koja mē kēp Kris kwý hkēt xwýnhjē hō ate kutā axāpkur kaxyw amnhī wýr awý ka amā hwýr amōr prām nē māmrī ma hwýr mō. Nhūm mēmoj to amā anhō ka axāmnhīx ri māmrī aku. No ri tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr nē tanhmā hā hkukjēr to hkēt nē. Rý kām:

—Kwa xā we mryja sānti hā mē apkur xā na na?

Anhýr o hā mē hkukjēr kēt nē. Ām māmrī axāmnhīx hkur o akrī. ²⁸⁻²⁹ Nom koja Kris kōt mē kot amnhī xām tohtuj anhýr xwýnhjē hō mē awýr axā nē tee ri ja hā apumu nē amā:

—Kwa sānti hā mē apkur xā na ka ri mē kutā hkur o akrī.

Anhýr o amā kapēr ka ama nē hkaga kurē kumrēx nē hkur kēt nē. Amā mex tā Kris kōt atōja kēp omnuj jakamā ka hkaga nē hkur kēt nē. No kot ka ām ama nē arī hkur o anhýr japēr. Kot amā harēnh xwýnhhta kēp omnuj tā ka arī noo mā hkur japēr. Nhūm ja hā apumu nē tee ri Tirtūm kapēr kukamā tanhmā hamaxpēr to. Hāmri nē apyrā nē kuku nē gaa nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē amnhī mā:

—Hēxta waa nē. Sānti nhōja mex kēt tā pa ri kuku. Kwa na pa pēr hkurja o amnhī tomnuj nē. Hēxta waa nē. Anē.

Hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o hkaprī nē. Ā kot amnhī nhīpēx anhýr py-maj koja mēhō ā mēmo mē apkur xā nē amā kapēr anē ka ama nē hkaga kurē kumrēx. Jao amnhī pix kukamā ajamaxpēr kēt nē. Māānēn Kris kōt atō nē atōxjē mex kukamā ajamaxpēr. Nom koja amā kēp sānti hā mē apkur xā hā harē ka ama nē ā ajamaxpēr anhýr japēr nē ajamaxpēr o:

—Nā kēp omnuj tā kot paj mamrī kuku. Ja inhmā mex kēnā. ³⁰ Ra ixte Tirtūm mā

harênh nê ixâmnhîx hkur o inhÿr kênâ kot kêt â nê inhmâ kapêr anê. Anê.

Kwa mê â ajamaxpêr anhÿr kêt. Kot kaj mê â ajamaxpêr anê hâMRI nê Kris kôt atô rÿ atôx mex kukamâ ajamaxpêr kêt nê.

³¹ Jakamâ kêr ka mê tãmhã amnhî nhîpêx to ho ri apa. Nê axapênh mex nê. Kêr kê mê piitã ja hã mê apumu nê mê apumunh kôt amnhîm Tirtûm mex â harê. ³² Nê kêr ka mê piitã mê noo mã tãmhã ri amnhî nhîpêx o apa. Ijaew noo mã nê Ijaew kêt xwÿnhjê noo mã. Nê JeJus kwÿjê noo mã. Mê piitã mê noo mã tãmhã ri amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Mê kot tee ri mêmoj tã mê apumunh nê hpijaam pymaj ka mê tãmhã ri mê piitã mê noo mã tanhmã amnhî nhîpêx mex to ho ri apa. ³³ Na pa hte â amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixa. No na pa hte pa amnhî pix kukamâ ijamaxpêr kêt nê. Mê piitã mê mex kukamâ na pa hte ijamaxpêr o ri ixa. Pê tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri ixa. Mê kot ja hã ixpumunh nê ixyprã nê JeJus kôt amnhî xunhwÿr nê am kôt pix mã ri amnhî nhîpêx o pa kaxyw.

11

¹ Na pre hte Kris â â amnhî nhîpêx anê nê mê piitã mê mex kukamâ hamaxpêr rãhã ho ri pa. Tã na pa hte urãk nê â amnhî nhîpêx anê. Jakamâ kwa kêr ka mê ixyprã nê â amnhî nhîpêx anhÿr o mân ri apa.

*Mênijaja mê mjên â hpijaam â mê kãm karô
Epes 5.22; Wam Pêtre 3.1-6*

² Nê na ka xep htem arî ra ixte tanhmã mê amã ixkapêr toja mã ajamaxpêr tÿx o ri apa. Na pa pre Kris kôt mê pahtô nê mê pahtôxjaja axpên wÿr pikuprônêh nê tanhmã amnhî nhîpêx to hã mê amã karô ka prem inhma nê mê urãk nê â amnhî nhîpêx anê. Am hãmri na ka htem â amnhî nhîpêx anhÿr o apa. Ja na inhmã mex.

³ Na pa pre krî hõ kamã mênijaja kot amnhî krã hpro hã mê amã mê harê. Ka prem inhma nhûm mê akwÿjjaja kãm ja mex nê nhûm mê akwÿjjaja tee ri ja kukamã ajamaxpêr. No mêmo kaxyw na hte mênijaja amnhî krã hpro? E kot paj ixprî hã mê amã ja jarê ka mê inhma. Nã Tirtûm kêp Kris jamãr xwÿnh nhûm Kris kêp Tirtûm mã mê inhmyjê jamãr xwÿnh. No mê anijaja mê amjên kêp Kris mã mê ajamãr xwÿnh. Na hte mênijaja ohtô nê ra mê mjên â amnhî to amnhîrit kaxyw amnhî krã hpro nê ri pa. No mê inhmyjaja na pa htem â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Na pa htem amarî ixkrã hkênê nê ixa. ⁴ Jakamã na pa htem Tirtûm kapêr mar xã hã ixkre hwÿr axpên wÿr akuprô nê Tirtûm nhÿ hã mê anijê mã kapêr jarênh o ixkuhê. Rÿ Tirtûm mã tanhmã mê pajarênh to. No am amnhî krã hpro hkêt rãhã kãm mê ajahkre rÿ kãm mê

pajarê. Kot pa mê amnhî krã hpro nê te mê apê ixprôjjaja mê apê mê ijamãr xwÿnh â mê ajarênh pyrãk. Jao te mê ixte mê ijamãr xwÿnh Kris â ixpijaam kêt pyrãk o amnhî nhîpêx. ⁵ No mê anijaja mê ixte Kris mã mê ajamãr xwÿnh jakamã na ka htem Tirtûm nhÿ hã mê inhmã kapêr jarênh rÿ kãm mê pajarênh kaxyw nê amnhî krã hpro. Mê ixte Kris mã mê ajamãr xwÿnhjê hã apijaam kaxyw â amnhî nhîpêx anê nê mê amnhî krã hpro. Kot ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê te mê ate mê ixtã apijaam kêt pyrãk o amnhî nhîpêx nhûm mê amjên tee ri ja hã apumu nê hpijaam nê. Te ate amnhî krã hkênê nê ri apa nhûm tee ri apumunh nê hpijaam pyrãk. ⁶ Kot kaj mê amnhî krã hkênê nê ri apa nê amnhî kamã apijaam nê ri apa. Mê anijaja na ka htem akrã hkî japijê nê kamã amex nê ri apa. No kot ka mê amnhîm akrã hkênê nê apunuj nê amnhî kamã apijaam nê ri apa. Jakamã kêr ka mê Tirtûm mã amnhî jarênh kaxyw nê amnhî krã hpro. Nom kot ka mê amjên â apijaam kêt nê ri apa hprãm japêr nê mamrî amnhîm akrã hkênê nê ri amnhî kuk â apijaam kêt nê ri apa.

⁷ No mê inhmyjaja na pa htem amnhî krã hpro hkêt nê. Te mê ixpê Tirtûm pyrãk nhûm mê anijaja te mê apê Tirtûm kra pyrãk o na pu htem axpên nhîpêx. Tirtûm krajaja na htem mêmoj tã Tirtûm mã karô hkêt nê. Ja pyrã nê mê anijaja na ka htem mê inhmyjê mã mêmoj tã karô kamã axihtÿx o apa hkêt nê. Na ka htem mê ixtã apijaam kãm mêmoj tã mê ixwÿ.

⁸ Amnepê mã Tirtûm kot mêmoj to kator krax rûm na pre myja kumrêx nhîpêx hãmri nê kêp ôkwa i hõ kapa nê ho kãm hprô nhîpêx. No na pre nija kumrêx nhîpêx nê ôkwa i ho kãm mjên nhîpêx kêt nê. ⁹ Myja mã na pre hprô nhîpêx. No nija mã mjên nhîpêx kêt nê. ¹⁰ Jakamã kêr ka mê anijaja amjên â apijaam â amnhî to amnhîrit kaxyw hãmri nê mê inhmã Tirtûm nhÿ hã tanhmã akapêr jarênh to kaxyw rÿ kãm amnhî jarênh kaxyw hãmri nê amnhî krã hpro nê akuhê. Hãmri nhûm Tirtûm kapêr o mê wryk xwÿnhjaja ja hã mê apumu nê hkênê nê tee ri mê akukamã hamaxpêr kêt nê.

¹¹⁻¹² Nê wam ni kator xwÿnhnta na pre myja rûm kato. Tã na pa htem jarãhã mê inhmyjaja hpãnhã mê anijê rûm ijapôj. Tirtûm jamaxpêr xã hkôt. Tãmhã na pre â mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw â mê panhîpêx anê. Tã mê ixpê Pahihti Kris kwÿ hã mê inhmyjaja nê mê anijaja na pu htem ri ahte papa hkêt nê. Na pu htem axpên kutã pamã axpên hkênê o papa nê mêmoj to axpên kutã panojarêrê o ri papa. Nê axpên to presija ho papa. Na hte mê anijaja mê amjên o presija ho apa. Nê mê amyjaja na ka htem mê aprô ho presija ho apa. Tã kêr ka

mē anijaja mē amjēn ā apijaam o ri hkōt apa.
¹³ Jakamā kwa mē kot amnhī krā hproja kukamā ajamaxpēr t̄yx nē. Xā mē anhō krī kamā mēnijaja mē mjēn ā hpijaam ā amnhī to amnhīrit̄ kaxyw amnhī krā hpro na? Koja mē ja kaxyw ā amnhī nhīpēx anh̄yr japēr kē mē rī mē anoo mā Tirtūm mā amnhī jarēnh kaxyw nē kupē xē hkwȳ ho amnhī krā hprō nē rī kām amnhī jarē. Nom koja mē ā amnhī nhīpēx anh̄yr kēt nhūm mēm̄yjaja tee ri ja hā mē omunh nē ho kapēr hkēt japēr hāmri kē mē rī amnhī krā hpro hkēt nē ri pa.

¹⁴ Mē kot mē pahte amnhī nhīpēx ā mē pahpumunh nē hkīnh kaxyw na pu htem tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri papa. Na htem mē pahkrā hkī jarēnh o: “Koja mēm̄yjaja hkrā hkī japjē nē ri pa nē ra kamā omnaji.” Anh̄yr jakamā na pa htem amnhī krā hkēnh nē ri ixpa. ¹⁵ No mē anijaja na htem mē ajarēnh o: “Mēnijaja na htem hkrā hkī japjē nē ri pa nē kamā muxti.” Anh̄yr jakamā na ka htem akrā hkī japjē nē ri apa. Mē akī te kēp mē akrā hpro xā pyrāk. Na ka htem ā amnhī nhīpēx anh̄yr o apa.

¹⁶ E na pa ra mē amā krī hkwȳ kamā Kris kw̄y nijaja kot mjēn ā hpijaam ā amnhī to amnhīrit̄ kaxyw tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē harē. Tā koja mēhō nija tee ri ja ma nhūm ja kēp omnui japēr. Nhūm amnhī jarēnh o:

—Kēt. Kot paj tanhmā inhmā amnhī nhīpēx to hprām xā hkōt tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. Koja inhmjēn ja hā ixpumu nē hpijaam nē rī tām.

Anh̄yr ā amnhī jarē ka mē tee ri ā kot amnhī jarēnh anh̄yrja ā ama nē kām:

—Kwa nā ā ri ajamaxpēr anh̄yr kēt nē. Na hte Kris kw̄yjaja ā hamaxpēr anh̄yr kēt nē. Anē.

Jejus tyk mā mē pajamaxpēr pē tanhmā mē pahte amnhī to hā mē pajarēnh

Matēwre 26.26-30; Makre 14.22-26; Rukre 22.19-20

¹⁷ Nē na ka xep htem Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hw̄yr axpēn w̄yr akuprō nē kamā amnhī to mex kēt nē. Na ka htem tanhmā amnhī tomnuj to pa tee ri mē ajarēnh ma nē ixkaprī nē. Nē amnhīm mē amex ā mē ajarēnh kēt nē. ¹⁸ Na ka xep htem axpēn w̄yr akuprō nē mēmoj tā axpēn mā akir nē axpēn pē anh̄ra. Nē ahp̄ynhā mēmoj mā ajamaxpēr jao ra mē amā axpēn kīnh kēt nē. Na pa tee ri ā mē ajarēnh anh̄yrja ma nē ixkaprī ht̄yx nē. ¹⁹ Xā na hte Tirtūm ahp̄ynhā tanhmā mē pahte amnhī anhīpēx to hā mē pahpumunh kōt kām mē pajapē hkēt ā amnhī jarē? Nā na hte ā amnhī nhīpēx anh̄yr kēt nē. Kām mē pajapē ho axpēn pyrāk kēnā.

²⁰ Nē na hte Kris kw̄yjē piitā tōhā axpēn w̄yr akuprō nē Jejus tyk mā hamaxpēr

kaxyw pāwti hkwȳ hku. Tā mē kajaja na ka xep htem ja kaxyw axpēn w̄yr akuprō nom axtem nē Jejus tyk mā ajamaxpēr pē axāpkur kēt nē. Ām mē axāpkur pix kukamā ajamaxpēr nē axtem nē axāpkur rūnh o akrī. ²¹ Jao amnhī pix kukamā ajamaxpēr. Mē akw̄yjaja wam m̄rar nē hpōx nē mē apkur xā hā mē hkrī xw̄ynhjaja na xep htem hkwȳjē rom mēōta pinh pa. Nē w̄ihtija nhūm mē määnēn hpenh pa nē axtem nē ho axpā. Jakamā nhūm mē akw̄yjaja kot amnhī to hapu nē hpōx xw̄ynhjaja mēmojta ā hprār pa. ²² Kwa mon ka mē amā hprām nē anhōrkwȳ kamā axāpkur kēt nē? Mē kot Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā na htem apkur rūnh hkēt nē. Ka mē ā amnhī nhīpēx anē nhūm mēō hkēt xw̄ynhjaja amnhī to hapu nē mra nē mēō hā prā nē amnhī kamā hpijaam nē. Kwa xā kot pa ā mē ate amnhī nhīpēx anh̄yr ā mē ajarēnh ma nē ixkīnh nē mē ate amnhī nhīpēx mex ā mē ajarē? Nā kot paj ā mē ajarēnh anh̄yr kēt nē.

²³ Pahihti Jejus na pre ja hā tanhmā inhmā kapēr to nē inhmā:

—Kēr ka mē tōhā axpēn w̄yr akuprō nē axāpkur pē ixtyk mā mēn mē ajamaxpēr pē ā amnhī nhīpēx anē nē ā amnhī nhīpēx anē. Anē.

Jakamā kot paj ixprī hā amnhī xō ri mē amā kot tanhmā inhmā kapēr tota jarē ka mē inhma. Nā Jejus kormā htyk kēt ri Jut Kariot ra kot pōristi mā hā ānnēnh kaxyw nhūm kamāt nhūm Jejus mē ŷ hā mē ahkre xw̄ynhjē mē apkur kaxyw hkrī hpa. Hāmri nhūm Jejus pāwti hō py nē o xa ²⁴ nē Tirtūm mā harē nē kām:

—Pa Papaj. Nā ām hāmri na ka hte mē inhmā mē inhō mex o apa. Anē.

Nē hpānhā pāwja o hkry pa nē ho mē kot ŷ hā mē ahkre ho mē pa xw̄ynhjē nhīpēx pa nē mē kām:

—E na pa ā pāwti ho hkry nē mē amā ōr anē. Koja mē ā inhīpēx anē nē te mē kot ixto hkry hpar pyrāk o inhīpēx pa amnhī xā ht̄yx kamā ijamak kām ty. Nom mē anē kot paj ty. Jakamā e kēr ka mē ixwakre kamā tōhā axpēn w̄yr akuprō nē ixte mē ate amnhī tomnuj pānhā amnhīrer kaxyw mē anē ixtyk mā ajamaxpēr pē akīnh nē pāwta kur o akrī. E mē māmri axāmnhix aku. Anē.

²⁵ Hāmri nē hpānhā kop kām w̄ihtita py nē o xa nē mē kām:

—E kop kām w̄ihtija te kēp Tirtūm kot mē atā amnhī jarēnh nyw xā jarēnh pyrāk. Ixtyk kukwak ri koja mē ato hkra. Kot paj ty nhūm ixkamrō mē anē axkapī. Jakamā e. Mē kopja kamā w̄ihtia ho akōm o axpēn nhīpēx. Nē ho akōm pē ixte mē anē ixtyk mā ajamaxpēr. Anē.

²⁶ Tā ā kot amnhī jarēnh anh̄yr jakamā na pu htem axpēn w̄yr akuprō nē pāwti hkwȳ hku nē mēmo kagō hkwȳ o ixkō. Nē

ho pahkôm pê axpên mâ Jejus tyk jarênh o pahkrî. Tâ kër pu mê arî â amnhî nhîpêx anhÿr o ri papa rāhā nhūm Jejus akupÿn mê pahwÿr wrÿ. ²⁷ Jakamā kot kaj mê tōhā mēmo arîgro hā kot mê panē htykja mā ajamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprō. Hāmri nhūm mê anhîō mê awÿr axā nē nhÿ. Nom axtem nē Jejus tyk mā hamaxpêr kêt japêr. Nē htyx pāwti kur o nhÿ. Nē hkôt amarî mēmo kagō ho hkōm o nhÿ. Koja ā htyk mā hamaxpêr kêt rāhā amnhî nhîpêx anē nē te Jejus o kapêr pyrāk o amnhî nhîpêx. Te ho kapêr o:

—Nā Jejus amarî htyk nhūm hkamrō amarî hpikapîr kēnā. Na pre mê panē htyk kêt nē.

Anhÿr o ho kapêr pyrāk. ²⁸ Jakamā kwa kër ka mê ate pāwta kur kaxyw nē taxy kormā tanhmā ate amnhî nhîpêx to mā ajamaxpêr nē ajamaxpêr o:

—Kwa mân pa Tirtūm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri ixpa nā?

Anhÿr o mân ajamaxpêr. Hāmri nē ate hkôt amnhî nhîpêx mex ā amnhî pumu nē amarî axāmnhîx aku. No kot ka mê kormā mēmoj punuj kaga hkêt nē arî ri ho anhÿr o pa hāmri nē kām ajamaxpêr nē hkur kêt nē. Rÿ tanhmān tee ri tanhmā ate amnhî tomnuj tota mā ajamaxpêr nē akapri nē. Hāmri nē tokyx Tirtūm mā amnhî jarē nē amnhî to mex prām xāj amnhî to awÿ hāmri nē arî kormā axāmnhîx pāwtita ku. ²⁹ Koja mēhō mê akôt axā nē mēmoj kukamā hamaxpêr pê htyx pāwti nhîrēnta ō py hkur o nhÿ. Hāmri nhūm Tirtūm tee ri ja hā omu nē hā tanhmā ho. ³⁰ Na ka mê ra axohtō nē ā amnhî nhîpêx anē nē atÿx ri mēmoj kukamā ajamaxpêr pê pāwta ku. Jejus kot mê panē htykja mā ajamaxpêr kêt pê atÿx tanhmā ajamaxpêr to pê hkwy hkur o akrî. Mÿrapē na ka mê ra ja hā axā nē ri apa. Nē mê akwÿjjaja ra htyk rax nē. ³¹ Nom kot ka mê axpên wÿr akuprō hāmri nē akupÿm tām axpên kôt ajamaxpêr nē axpên kôt amnhî nhîpêx nē rî kormā pāwtita ku. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mê apumu nē tanhmā mê ato hkêt nē. ³² Na hte mê pahte tanhmā amnhî tomnuj to hā mê pahpumu nē hā tanhmā mê pahto. Mē pahte ja hā amnhî pumunh nē axte ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt kaxyw na hte ā mê pahpê hkrajē nhîpêx anē. Jakamā kot puj mê nhÿrmā mê kēp hkra hkêt xwÿnhjē hkôt kuwyta wÿr ma papa hkêt nē. ³³ Jakamā e Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Kēr ka mê axte Pahihti Jejus tyk mā ajamaxpêr kaxyw axpên wÿr akuprō. Hāmri nē ra axpên wÿr apikuprōnh pa hā axpên pumu nē rî kormā pāwti hkwy hku nē hkur pê Jejus kot mê panē htyk mā ajamaxpêr o akrî. ³⁴ Nē ka mê atō ra amā prām japêr nē anhôrkwy kamā apku nē rî kormā mê hkôt tē. Jao ra anhôhy htu nē ajamakētkati nē akwÿjē jamār o nhÿ.

Kē mê hpôx pa ka mê atipxi nē Pahihti Jejus tyk mā ajamaxpêr pê hkur o akrî. Hāmri nhūm Tirtūm ja hā mê apumu nē hkîn h nē tanhmā mê ato hkêt nē.

Na ka prem mê ate inhmā kagā nē mēnhta kamā mēmoj tâ ixkukjêr rax nē. Tā na pa kagā ja kamā mê amā hkwy jarênh rax nē. Nom kot paj piitā harênh par kêt nē. Kot paj âm mê amā hkwy pix jarē. Hāmri nē nhÿrmā ma mê awÿr mō nē mē apumu nē kormā axte mê amā harênh jatur xām kumē.

12

Mē kot Tirtūm kapêr o hêx xwÿnhjē jarênh Rômān 12.6-8; Wam Korîit 14.29; Wam Pêtre 4.10-11; Wam Juāw 4.1-2

¹ Nē kot paj hpānhā mê amā tanhmā Tirtūm Karō jarênh to ka mê inhma. Tanhmā kot mê pahkrā hto nhūm mê pahte ahpÿnhā tanhmā kām amnhî nhîpêx to ho papaja kot paj mê amā harē. ² Amnepē mā kormā mê ate Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na ka prem sānti hkôt ri amnhî nhîpêx o ri apa. Kapêr kêt tā ka prem hkôt ri amnhî nhîpêx rāhā ho ri apa. Te kot mê ano kupyrr pyrāk ka mê kām mex o mex ā harênh o ri apa. Nē kām amnhî jagrer pê amnhî to hwÿr o ri apa. Ā na ka prem amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. ³ Tā ra hpānhā Tirtūm kôt amnhî xunhwÿ.

Na htem ohtō nē Tirtūm nhÿ hā kapêr jarênh o pa hā amnhî jarênh tā no âm mê hkwyjjaja ja hā amnhî to hêx. Tā kot paj ixpri hā mê amā tanhmā mê harênh to. Koja mēhō mê kām Tirtūm nhÿ hā kapêr jarênh o pa hā amnhî jarē hā koja Jejus o kapêr punuj to pa hkêt nē. Koja harênh o:

—Jejus kēp mê panhō Pahihti jakamā kwa pu mê hkôt amnhî xunhwÿ nē hkôt amnhî nhîpêx o ri papa.

Anhÿr o harē. Koja mēhō ā mê amā kapêr anē ka mê ama nē mê kot Tirtūm nhÿ hā kapêr jarênh o pa xwÿnh ā omunh kurē kumrêx. No koja mê amā ā kapêr anhÿr kêt nē ka mê ama nē Tirtūm kapêr o hêx o pa hā omunh kurē kumrêx.

Tirtūm Karō kām mê pahte axpên to mex prām ā harênh

Rômān 12.6; Epes 4.7; Wam Pêtre 4.10

⁴ Nē ahpÿnhā kot tanhmā mê panhîpêx to xwÿnhja âm pixii. Kēp Tirtūm Karō. Na hte mê pahkarō mā agjē nē ahpÿnhā tanhmā mê pahte axpên to mex kaxyw tanhmā mê panhîpêx to. Kot tanhmā mê panhîpêx to xāja ohtōō. Mē pahte ahpÿnhā ri tanhmā kām amnhî nhîpêx to nē tanhmā axpên to mex to ho ri papa kaxyw na. Tirtūm Karō na hte ja kaxyw tanhmā mê pahkrā hto.

⁵ Nē mê pahte kām tanhmā amnhî nhîpêx to ho papa xwÿnhja haxwÿja âm pixii. Kēp

Pahiiti Jejus. Tã na pu htem ahpÿnhã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa.

⁶ Nê kot mê pahto ajuta nhũm mê pahte ahpÿnhã tanhmã axpên to mex to ho papa xwÿnhja haxwÿja ãm pyxii. Kêp Tirtũm. Na pu htem ahpÿnhã tanhmã hkôt axpên xunhwÿr tÿx to kaxyw tanhmã axpên to mex to ho papa.

⁷ Nê Karõja na hte ahpÿnhã tanhmã axpên kaxyw mê panhĩpêx to pu mê axpên to ajuta mex o ri papa.

⁸ Jakamã na pu hte mê pahkwÿjaja Tirtũm Karõ nhÿ hã ma mê pahkwÿjê mã Tirtũm kapêr jarênh o ri mê hkôt papa.

Nê mê pahkwÿjaja ma ÿ hã paxãhpumunh mex pë ma ri kapêr o mê ahkre ho mê hkôt papa.

⁹ Nê mê pahkwÿjaja Karõ nhÿ hã Tirtũm kot tanhmã mê pahto ajuta hto kaxyw hkôt pajamaxpêr tÿx nê.

Nê mê pahkwÿjaja akupÿm mê à xwÿnhjê ho mex o papa nhũm mê akupÿm mex nê pa.

¹⁰ Nê mê pahkwÿjaja aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mê hkôt papa.

Nê mê pahkwÿjaja Tirtũm kapêr mar tÿx nê ô ri mê kãm harênh o mê hkôt ri papa.

Nê mê pahkwÿjaja Tirtũm Karõ nhÿ hã tanhmã mê kot amnhĩ nhĩpêx to hã mê omunh o papa. Rÿ pahprĩ hã mêkarõmnuti nhÿ hã mê kot amnhĩ nhĩpêx à mê omunh o papa.

Nê mê pahkwÿjaja nhãm mê kapêr mar kêt tã ra mê kapêr o pakapêr.

Nê mê pahkwÿjaja mê kapêr o pakapêrja ma nê mê kot mar kêt xwÿnhjê mã harê. Kormã aa pahte mar kêt tã ra pahprĩ hã mar mex nê mê kãm harê.

¹¹ ã na hte Tirtũm Karõ kãm hprãm xã hkôt tanhmã mê panhĩpêx to pu mê ahpÿnhã ÿ hã à axpên nhĩpêx anhÿr o ri axpên kôt papa.

Te mê pahpê Kris nhĩ pyrak ã mê pajarênh Rõmãn 12.3-8; Epes 1.22-23, 4.11-16; Korosê 3.15

¹² E pa hpãnhã mê amã mê panhĩ kamã tanhmã mêmoj jarênh to ka mê inhna nê hã anohtÿx nê. Mê panhija ãm pixi htã no ãm kamã mêmoj xohtõõ. Kamã mê pahte nê kamã mê pahpa nê kamã mê pajakwa. Nê mê panhĩnhu nê mê pano. ã mê panhĩ kamã mêmoj xohtõ kôt anhÿr. Ja pyrã nê Kris nhÿja ãm pixi htã te mê pahpê ì kamã mêmoj xohtõta pyrak. Mê pahkwÿjaja te mê pahpê hte pyrak. Nê mê pahkwÿjaja te mê pahpê ihkra pyrak. Nê mê pahkwÿjaja te mê pahpê no pyrak.

¹³ Mê pahpê Kris kwÿjaja axpên kaxyw mê paxohtõõ. Mê ixpê Ijaewjaja nê mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Nê amari ri mê kãm

mê axapênh o mê apa xwÿnhjaja nê amnhĩ mã ri mê axapênh o mê apa xwÿnhjaja. ã ahpÿnhã mê paxohtõ kôt anhÿr tã nhũm Tirtũm Karõ te mê pahpê Kris nhĩ pixi pyrak o mê panhĩpêx. Nhũm Krisja mê pahpiitã mê pamã Karõ gõ nhũm mê pahkarõ mã agjê. Pixi htã mê pahpiitã mê pahkarõ mã agjê.

¹⁴ Nê mê panhija pixi tã kamã tanhmã mê pakute xãja ohtõõ. Tã Kris nhÿja te kot mê panhija pyrak. Urak nê kamã mê paxohtõõ. Jakamã na pu htem ahpÿnhã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa. Karõ kot tanhmã amnhĩ kaxyw mê panhĩpêx to xã hkôt.

¹⁵ Nê kop ãm mê pahparja kapêr ronhÿx tee ri mê panhĩhkra pumu nê amnhĩ mã:

–Hêxta waa nê. Kêp ãm ixpê mê ihkra ronhÿx pa inhmex nê ijarir. No ãm ixpê mê hpar pix jakamã pêr ãm mê hkÿnhã ixpê mê hkwy hkêt ãm ixpê mê hatur xã pix na pa.

Anhÿr o amnhĩ jarênh japêr. Nom ja kot anhÿr kêt. Axtem nhÿhÿm kot mê pahto pa kaxyw na mê pahparja. Nê axtem mêmoj tã mê paxapênh rÿ mêmoj jamÿnh kaxyw na mê panhĩhkraja. Na pu htem hamê wa ho presija rãhã ho papa. Ja pyrã nê kot puj mê pahkwÿjê hõ mê parom Tirtũm Karõ nhÿ hã mêmoj tã apênh tÿx ã omu nê hkÿnhã mê pahte amnhĩ to warê hkêt ã amnhĩ jarênh o papa hkêt nê.

¹⁶ Nê mê pajamakja kapêr ronhÿx kapêr o: –Hêxta waa nê. Kêp apu ixpê mê no ronhÿx pa inhmex nê ijarir. No ãm ixpê mê umar xã pix jakamã pêr ãm ixte ho warê hkêt kumrêx.

Anhÿr o amnhĩ jarênh japêr. Nom ja kot anhÿr kêt. Hamê wa mex kênã. Axtem ho mê paxumar kaxyw na mê pajamakja. Nê axtem ho mê parit kaxyw na mê panoja. ¹⁷ Kêp ãm mê pano pix ronhÿx pu mê parit pix nê paxumar kêt nê ri papa. Rÿ kêp ãm pajamak pix ronhÿx pu mê paxumar pix nê parit kêt nê mê paxupãr kêt nê ri papa. ¹⁸ Mê panhija pixi htã kamã hikukrêx xohtõõ. Na pre Tirtũm amnhĩ krã hkôt kamã mêmoj piitã hipêx nê hanhõ. ¹⁹ Kêp ãm mê panhija kamã ãm mêmoj pixi ronhÿx pu mê pamex kêt nê papa. ²⁰ Tã no ãm kot anhÿr kêt. Mê panhija ãm pixi htã kamã hikukrêx xohtõõ. ²¹ Jakamã na hte mê panoja amnhĩ nê mê panhĩhkra mã kãm:

–Tk kwa ma tẽ. Ixte ato presijare hã.

Anhÿr o kãm kapêr kêt nê. Rÿ mê pahkrãja amnhĩ nê mê pahpar mã kãm:

–Tk kwa ma tẽ. Na pa ato presija hkêt nê.

Anhÿr o kãm kapêr kêt nê. Ja pyrã nê kot puj mê nhÿri Kris kêt panhĩõ pumu nê pamex o pahte hakrenh ã amnhĩ jarênh kêt nê. ²² Nê mê panhĩ kamã mêmoj kwÿ te hirerek pyrak tã no pu mê arĩ pamã hapê nê. Ja pyrã nê kêr pu mê kormã mê kot Kris

kôt amnhî xunhwÿr tohtuj anhÿr xwÿnhjaja pu mē pamā mē hkînh kām tanhmā mē kutā panojarēt to ho ri papa.

23-24 Nē na pu htem mē panhî kamā mē pakukrēx kwÿ hā pahpijaam nē hpro nē ri ho papa. Nē hkwy hā pahpijaam kēt nē hpro hkēt nē ho ri papa. Nē hkwy mē pahpē omnajti htā pu mē ho mex nē ri ho papa. Tirtūm kot ā mē panhîpēx anhÿr jakamā na pu htem mē pakamā mē pakukrēx kwÿ mē pahpē omnajti htā pu mē ho mex nē ri ho papa. Ja pyrā nē kēr pu mē Tirtūm kôt mē pahpē nē mē pahpē piitā ho mex o ri papa. Nē tām mē hipēx. Mē pahkwÿjaja muxre nē mē pahkwÿjaja omnajti htā. Tanhmā mē kute htā pu mē kēp mē Jejus kôt mē pahpē nē mē pahpē x mē ho mex o ri papa.

25 Nē na hte mē panhî kamā mē pahpar nē mē panhîkra nē piitā axpēn kôt apēnh mex o pa. No na hte mē pahparja nhÿhÿm ma mra nhūm ihōja hkwy mē nhÿhÿm ma mrar kēt nē. Na hte wa axpēn kôt apēnh mex o pa. Ja pyrā nē kēr pu mē pahpē Tirtūm krajaja axpēn kôt amnhî nhîpēx rāhā ho ri papa. Nē axpēn to mex rāhā ho ri papa. No ri axpēn kwÿm ri tanhmā amnhî nhîpēx to ho ri papa hkēt nē.

26 Na pu htem tōhā nhÿhÿnh panhî kamā paxā nē ri papa. Pahkrā tātāk rÿ pakatut gēk. Jao te mē panhî piitā kamā mē paxā pyrāk. Nē nhÿhÿnh akupÿm pamex nē te panhî piitā hkôt akupÿm pamex pyrāk. Ja pyrā nē koja Kris kôt panhîo nhÿhÿnh ā nē ri pa. Rÿ tanhmā amnhî to nē ra hkaprī nē ri pa pu mē ja hā omu nē ŷ hā pahkaprī nē papa. No koja mēmoj tā hkînh nē pa pu mē ja hā omu nē ŷ hā pahkînh nē papa.

Te mē pahpē Kris nhî pixi pyrāk ā mē pa jarēnh

27 Nē mē pahpē Kris kwÿjaja te mē pahpē Kris nhî pixi pyrāk. Ahpÿnhā mē pahpē tanhmā amnhî nhîpēx to ho papa htā mē pahpē Kris kwÿ jakamā te mē pahpē ŷ pixi pyrāk.

28 Nē mē pahpē Kris kôt tanhmā pahkwÿjē ho ajuta hto ho papa kaxyw na pre Kris ahpÿnhā tanhmā mē paxunhwÿr to.

Mē pahkwÿjaja mē pahpē ŷ hā nhām mē kām kapēr jarēnh o papa kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahpē ŷ hā tanhmā kapēr jarēnh to ho ri papa kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja Tirtūm kapēr jarēnh o mē ahkre ho ri mē papa kaxyw mē paxunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahpē aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr o ri papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja akupÿm mē ā xwÿnhjē ho mex o mē papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē kapēr o mē hihtÿx o mē papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja mē pahpē tanhmā mē ho ajuta ho ho ri papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Nē mē pahkwÿjaja nhām mē kapēr ō ho mē pahpē o mē papa kaxyw mē pa xunhwÿ.

Ā na pre ahpÿnhā mē pahpē hkwyjē piitā mē paxunhwÿr anē. ²⁹ No na pu htem pahpiitā axpēn kôt Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā ŷ hā tanhmā pakapēr to ho ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā kapēr jarēnh o ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr o ri papa hkēt nē.

³⁰ Nē mē pahpiitā akupÿm mē ā xwÿnhjē ho mex o ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā mē kapēr ō ho ri pakapēr o ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā ri mē kapērja ma nē pakapēr kām pahkwÿjē mā harēnh o ri papa hkēt nē.

Na pu htem ahpÿnhā tanhmā Kris kôt mē pahkwÿjē ho ajuta hto ho ri papa. ³¹ Tā kēr pu mē pahpiitā pamā axpēn kînh pē tanhmā axpēn to mex to ho ri papa. Ja na mex o kot mēmoj piitā hakrenh par. E kot paj ixprī hā tanhmā mē amā ja jarēnh to ka mē inhma.

13

Mē pahpē axpēn kamā paxukaprī ho papa hā mē pamā karō

Juāw 13.31-35; Karatas 5.13-15; Korosē 3.12-14

¹ Kot pa ma mē piitā ahpÿnhā mē kapēr kām mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o ri ixpa japēr. Ām mē piitā mē kapēr o ixkapēr mex o mē kām harēnh o ri ixpa japēr. Nē Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjē kapēr o mē ahkre ho ri ixkwÿjē hkôt ixpa japēr. Tā inhma mē hkînh kēt kām ixte mē ahkre ho ri ixpa ronhÿx mē inhma nē ām inhma. Nhūm ixkapērja te ixte rat tatak pyrāk o pa tee ri Tirtūm kapēr o mē ahkre kaprÿ ho ri mē hkôt ixpa nhūm Tirtūm tee ri inhma mē hkînh kēt ā ixpumu nē inhma:

—Nā amā mē hkînh kēt jakamā na ka tee ri ixkapēr o mē ahkre kaprÿ. Anē.

² Rÿ kot paj Tirtūm xāhpumunh tÿx o mē kām kapēr pimxur kwÿ jarēnh o ri ixpa japēr. Rÿ Tirtūm mē kurom inhma mēmoj to amnhîrit pa omu nē mē kām harēnh o ri ixpa japēr. Rÿ pa Tirtūm kot amnhî nhîpēx piitā omunh par japēr. Rÿ ixte amnhî kaxyw hkôt ijamaxpēr tÿx kôt ŷ hā kēn krā hprēk

ō mā ixkapēr nhūm kot inhmar nē inhmar xā hkōt nhām pikamēnh japēr. Tā inh mā ixkwj̄jē hkīnh kēt kām ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm tee ri ja hā ixpumu nē inhmā:

—Nā amā mē hkīnh kēt jakamā te axāhpumunh t̄yx kēt kumrēx pyrāk. Na ka tee ri ā mē kām ixkapēr jarēnh anh̄ȳr o ri apa kapr̄ȳ. Anē.

³ R̄ȳ pa mē kēp amrakati xw̄ynh̄jē mā ixkukrēx nhōr par japēr. R̄ȳ Kris ā mē kām amnhī grōnh kōt mē kām xa nhūm mē hā ixp̄ir japēr. Tā inhmā mē hkīnh kēt kām ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm tee ri ja hā ixpumu nē inhmā:

—Nā ā ate mē kām amnhī nhīpēx anh̄ȳr o ri apa htā amā mē hkīnh kēt jakamā na ka tee ri ā mē kām amnhī nhīpēx anh̄ȳr kapr̄ȳ. Anē.

⁴ Kot puj mē pamā axpēn kīnh hā kot puj mē kritpēm mē piitā mē kām pahpr̄i ho papa.

Jao axpēn kām pagryk tokyx anh̄ȳr kēt nē. Nē pamā axpēn to mex pix prām.

Nē mēmōj tā axpēn kamā pagryk kurē kumrēx kēt nē.

Nē mēmōj tā amnhī to jarkrar o ri papa hkēt nē.

Kot puj mē pamā axpēn kīnh hā kot puj mē ā amnhī nhīpēx anh̄ȳr o ri papa hkēt nē.

⁵ Nē kot puj mē axpēn kamā paxukapri ho papa hā kot puj mē tām axpēn nhīpēx rāhā ho papa. Jao amnhī pix kukamā pajamaxpēr o ri papa hkēt nē. Nē mē pagryk tokyx anh̄ȳr kēt nē. R̄ȳ axpēn kām pagryk tokyx anh̄ȳr hkēt nē. R̄ȳ koja mēhō tanhmā mē panhīpēx kati hto pu mē ām amnhī tā omu nē axte kot tanhmā mē panhīpēx tota mē pajamaxpēr kēt nē.

⁶ Nē kot puj mē pamā axpēn kīnh o papa hā kot puj mē tee ri mēhō kot tanhmā amnhī tomnuj to hā omu nē pahkapr̄i nē. R̄ȳ tanhmā kot amnhī to mex to hā omu nē pahkīnh nē.

⁷ Nē kot puj mē pamā axpēn kīnh o papa hā kot puj mē ar̄i Tirtūm kot mē pahto mex par jatur xā mēnh xā hā ar̄igro jamār rāhā ho ri papa. Nē mē kot Kris ā tanhmā mē pahto htā pu mē tee ri amnhī kukamā tanhmā pajamaxpēr to hkēt nē. Ām mē kutā amnhī to ht̄yx nē mē kām pakuhē nē ar̄i amnhī kaxyw Tirtūm mā pajamaxpēr t̄yx rāhā nē.

⁸ Nē kot puj mē pamā axpēn kīnh o papa hāmri nē aa mē pahte ā amnhī nhīpēx anh̄ȳr mā panhūrer kēt nē. Nē ar̄i mē pamā axpēn kīnh rāhā ho papa ho papa. Jar pika ja kamā mē pahte Tirtūm nh̄ȳ hā mē kām kapēr jarēnh o ri papa htā kot puj mē nh̄ȳrmā ma ō kr̄i hw̄ȳr api hāmri nē kuri axte ā kām amnhī nhīpēx anh̄ȳr kēt nē. Mo kaxyw kot puj mē axte ri mēhō mā kapēr jarē? Kot puj mē ō kr̄i hw̄ȳr api nē ra mē pahpiitā paxāhpumunh o axpēn pyrāk.

Nē na pu htem tōhā mē kapēr ō ho pakapēr o ri papa. Nom kot puj mē nh̄ȳrmā Tirtūm nhō kr̄i hw̄ȳr api hāmri nē kuri axte nhām ri mē kapēr o pakapēr kēt nē.

Nē na pu htem jar mē pahkw̄yjaja mē paxāhpumunh mex kōt Tirtūm kapēr jarēnh o ri papa. Tā kot puj mē nh̄ȳrmā ō kr̄i hw̄ȳr api hāmri nē axte ā amnhī nhīpēx anh̄ȳr kēt nē. Ām mē pamā axpēn kīnh pixja kot puj mē ar̄i ō kr̄i kamā mē pamā axpēn kīnh tūm rāhā papa ho papa. ⁹ Jar mē pahpiitā mē paxāhpumunh tohtuj anh̄ȳr o pakapēr jakamā na pu htem kormā Tirtūm kapēr jarēnh tohtuj anh̄ȳr o ri papa. ¹⁰ Tā kot puj mē nh̄ȳrmā ō kr̄i hw̄ȳr api nē kuri paxāhpumunh jatur xām mēnh pa. Jakamā nhūm jar mē paxāhpumunh tohtuj anh̄ȳr xw̄ynhta mē pahpē hapēx.

¹¹ E pa mē amā ja hā ejēp jarē ka mē inhma. Nā amnepē mā ixp̄irre ri na pa pre it̄yx ri mēhp̄rj̄jē kot amnhī nhīpēx o amnhī nhīpēx nē mē hamaxpēr o ijamaxpēr. Nē mē kapēr mex kēt o ixkapēr o ri ixpa. Tā ra ixāptār hāmri nē mē āptārjē jamaxpēr o ijamaxpēr o ri ixpa. Te ra mē pahte kaxkwa kamā mē paxāhpumunh jatur xām mēnh parta pyrāk mē aptārjē jamaxpēr o ijamaxpēr o ri ixpa.

¹² Ja pyrā nē na pu htem kormā Tirtūm kot amnhī nhīpēx ā omunh tohtuj anh̄ȳr. Te mē pahte amnhī pumunh xā pynajre kamā pahpr̄i hā amnhī pumunh mex kēeta pyrāk. Nom kot puj mē nh̄ȳrmā ō kr̄i hw̄ȳr api hāmri nē pahpr̄i hā paxāhpumunh jatur xām kumē. Te Tirtūm kot hpr̄i hā tanhmā mē pakute hā mē pahpumunh parja pyrāk.

¹³ E ar̄i mē pahte Tirtūm kōt amnhī nhīpēx o papa xāja na axkrunēpxi. Mē pahte hkōt amnhī nhīpēx o papa rāhā ho papa kaxyw. Wamta na ja: Kēr pu mē ar̄i amnhī kaxyw Tirtūm mā pajamaxpēr mex rāhā ho ri papa. Nē hkōt ja: Kēr pu mē ar̄i Tirtūm kot mē pahto mex par jatur xā hā ar̄igro jamār rāhā ho papa. Nē hkōt ja: Kēr pu mē ar̄i pamā axpēn kīnh pē tanhmā axpēn to mex to rāhā ho papa. Ja na mex o kot wamta wa hakrenh. E kēr pu mē ā amnhī nhīpēx anh̄ȳr rāhā ho ri papa.

14

Tirtūm Karō kot mē pahto mē paxiht̄yx ā harēnh

Wam Korit̄ 12.7-11, 12.27-31

¹ E kēr ka mē ar̄i amā axpēn kīnh pē axpēn to mex rāhā ho ri apa nē aa jam anhūrer nē ho ajamakēt̄kati hkēt nē. Nē amnhī to Tirtūm Karō mān amnhī to aw̄ȳ kē mē amā tanhmā mē ajamaxpēr to ka mē ahp̄ynhā tanhmā axpēn to mex to ho ri axpēn kōt apa. Nē kēr ka mē ā ajamaxpēr anē nē ajamaxpēr o:

—Inhmã mê hkînĥ o ri ixpa hprãm tÿx. Nê Tirtùm Karô kot tanhmã ixto nhùm ixte ahpÿnhã tanhmã mê ho ajuta hto ho ixpaja pa määnên inhmã ho anhÿr prãm. Nê kot tanhmã ijakwa hto nhùm ixte ahpÿnhã mê kapêr ô ho ixkapêrja pa määnên inhmã ho anhÿr hprãm. No kêt ixte Tirtùm nhÿ hã mê kãm kapêr jarênhja na inhmã ho anhÿr prãm tÿx kumrêx. Anê.

²⁻⁴ Mê pakamã mê kapêr ô ho Tirtùm mã kapêr xwÿnhjaja na htem Tirtùm Karô nhÿ hã ãm kumã pix mã kapêr ôta o kãm kapêr nhùm tapxipix mê kuma. No mê papajaja na pu htem tee ri mar o pahkrĩ nom mar kêt nê. ãm kapêr xwÿnhja pix koja mê pakurom amnhĩ ma. Nom koja mê pakapêr kãm Tirtùm mã amnhĩ jarê pu mê mar mex nê. Nhùm mê pakapêr kãm Tirtùm nhÿ hã mê pamã kapêr jarê pu mê pahprĩ hã kuma. Jao mê pamã kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx prãm nê. Nê mëmoj tâ pahkaprĩ nê ri papa htã mê kuma nê amnhĩ kaxwÿnh kãm amnhĩ to paxihtÿx.

⁵ Mê apiitã mê ate nhãm mê kapêr ô ho Tirtùm mã amnhĩ jarênhja na mex. Nom mê ate mê akapêr o mê akwÿjê mã Tirtùm kapêr jarênh o ri mê apaja na mex o wanta jakre. Kot ka mê nhãm mê kapêr ô ho Tirtùm mã amnhĩ jarê nhùm mê akwÿjaja mê amar kêt jakamã ka mê ã akapêr anhÿrja o Kris kôt mê ho mê hamaxpêr o hihtÿx kêt nê. ãm kapxipix amnhĩ ma. Rÿ koja kapêr ôja mar mex xwÿnhjê hõ amar japêr nê mê akapêr kãm akwÿjê mã harê. Hã koja ja mex nê. Nom kot kaj mê apiitã ma mê kapêr kãm mê kãm Tirtùm kapêr jarênh o ri apa nhùm mê piitã hprĩ hã amar mex nê. Nê amar xã hkôt Tirtùm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex nê. ⁶ Jakamã e Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Kot paj apu nhÿrmã ma mê awÿr mō hãmri nê nhãm mê kapêr ô ho mê amã ixkapêr japêr ka mê inhmar kêt nê. Nom kot paj mê akapêr o mê amã ixkapêr ka mê apiitã aprĩ hã inhmar mex nê. Pa Tirtùm nhÿ hã mê amã mëmoj jarê rÿ tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx toja pa mê amã harê. Rÿ Karô nhÿ hã mê amã mëmoj jarênh o ã mê amã Tirtùm kapêr jarênh anê ka mê aprĩ hã inhmar mex nê. ⁷ Nom mê kapêr ô ho mê kapêr o mê akôt ri mê pa xwÿnhjaja te mëhõ kot htÿx ri wiorãwti kakrênh xwÿnh pyrãk. Koja htÿx ri hkakrênh o xa nhùm mê tee ri kot grer mar mã. Rÿ nhùm mëhõ htÿx ri pifti kakôr o xa nhùm mê tee ri mëmo më greer mar mã.

⁸ Põristijaja na htem amarĩ ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa nhùm mê hkrãhtũmja mê kãm pifti kakô nhùm mê kuma nê mê pijapu mã hamaxpêr kurê kumrêx nê hwÿr hprôt. Nom koja kawax pê hkakô rÿ htÿx rĩ tanhmã hkakôr to nhùm mê kuma nê ãm kuma. ⁹ Ja pyrã nê kot kaj mê kapêr ô ho

akwÿjê mã akapêr nhùm mê ama nê ãm mê ama. Ka te ãm mê kãm ajakwa momok pyrãk o axãm o amnhĩ nhĩpêx.

¹⁰ Nê ahpÿnhã mê pakapêr xohtõo. Na htem ahpÿnhã mê kapêr o amnhĩ kwÿjê mã kapêr nê xepên mar mex nê. ¹¹ Nom koja mëhõ nhÿhÿnh pika hõ rÿm ixwÿr mō nê mê kapêr o inhmã kapêr pa mar kêt nê. Nê amnhĩ xwar kutã ixkapêr o kãm ixkapêr nhùm ixpyrã nê inhmar kêt nê. ¹² Jakamã kot kaj mê amã Tirtùm Karô xihtÿx xã ho amã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho apa hprãm hã kot kaj mê amnhĩ to awÿ nê kãm:

—Kwa amnhĩ kôt ijamaxpêr o axihtÿx Tirtùm. Pa anhÿ hã ixkapêr o ma Kris kôt ixkwÿjê ho mê hamaxpêr o ixihtÿx o ri mê hkôt ixpa. Kê mê akapêr ma nê Kris kôt amnhĩ xunhwÿr tÿx nê. Nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa. Anê.

¹³ Nê kër ka mê nhãm mê kapêr ô ho Tirtùm mã amnhĩ jarênh xwÿnhjaja amnhĩ to Tirtùm Karô wÿ nê kãm:

—Ixte mê kapêr ô ho ixkapêr tâ ixte amnhĩ mar kêt. Jakamã kwa tanhmã ixto ijamaxpêr mex to pa amnhĩ mar mex nê ixkapêr kãm ixprĩ hã Kris kôt ixkwÿjê mã ja jarê kê mê inhmar tÿx nê. Anê.

¹⁴ Nom kot paj nhãm mê kapêr ô ho Tirtùm mã mex ã harênh tâ amnhĩ mar kêt nê. Te ixpimtir kãm ixkarô pix kapêr pyrãk. No kot paj pam amnhĩ krã hkôt ixkapêr o kãm mex ã harê hãmri nê ra amnhĩ mar mex nê. ¹⁵ Nã ja na inhmã mex jakamã kot paj nhãm mê kapêr ô ho Tirtùm mã mex ã harê nê kãm gre. Nê määnên ijamaxpêr xã hkôt ixkapêr o määnên kãm mex ã harê nê kãm gre. Nã ja na inhmã mex. ¹⁶ Nom kot puj mê ma mê kot Tirtùm kapêr mar xã hã ixkre hwÿr mra nê kamã Tirtùm mã mex ã harê. Tã pa nhãm mê kapêr ô ho kãm ixkapêr japêr. Ka mê ate inhmar o akrĩ xwÿnhjaja tee ri inhma. Jakamã tee ri inhma nê ixkôt Tirtùm mã akapêr kêt nê. Rÿ kãm:

—Nã ãm hãmri na ã amex ã ajarênh anê Tirtùm.

Anhÿr o kãm akapêr kêt nê. Mê ate inhmaare hã kot ka mê ã kãm akapêr anê. Jakamã kot paj ri mê akamã mê kapêr ô ho ixkapêr kêt nê. ãm mê akapêr pix o mê anom Tirtùm mã mex ã harê. ¹⁷ Kot paj mê kapêr ô ho Tirtùm mã mex o mex ã harênh mex tâ ka mê mëmo mê kapêrja aprĩ hã mar kêt jakamã inhmar pê Tirtùm kôt amnhĩ xunhwÿr tÿx kêt nê.

¹⁸ Na pa hte tõhã mê arom nhãm mê kapêr ô ho Tirtùm mã amnhĩ jarê. Nom nhÿri ahte nhÿ nê ã kãm amnhĩ jarênh anê. ãm hãmri na pre Tirtùm ja kaxyw tanhmã ixto pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa.

¹⁹ Tã na pu htem Tirtùm mã mex o mex ã harênh kaxyw nê ma mê kot kãm amnhĩ

jarēnh xā hā ixkreta w̄yr axpēn w̄yr mra pa mē pikuprōnh xw̄yñhjē kapēr o mē kām ixkapēr. Nom kot paj nhām mē kapēr ō ho mē kām ixkapēr ry rax kumrēx tā no nhūm mē inhmar kēt nē. Nom kot paj mē kapēr o ām ixkapēr krānre htā no nhūm mē inhmar mex kurē kumrēx. Ja na inhmā mex. ²⁰ Kwa mē ixkapēr ma nē mar t̄yx nē. Nē mēhpr̄irjē jamaxpēr o ajamaxpēr kēt nē. Ām Kris kōt mē apt̄ar tūmjē jamaxpēr o mān kēt mē ajamaxpēr o ri apa. Ām mēmoj pixire hkōt kot kaj mē ām hāmri te mēhpr̄ijē jamaxpēr pyrāk o ajamaxpēr. Mēhpr̄ijaja na htem mēmoj punuj kukamā hamaxpēr kēt nē. Na htem ām ht̄yx pa. Tā kēr ka mē urāk nē mēmoj punuj kukamā ajamaxpēr o ri apa hkēt nē.

²¹ Amnepēm na pre Tirtūm tanhmā Ijaewjē mā kapēr to. Mē kapēr o mē kām kapēr tā no nhūm mē kuma nē ām kuma. Jakamā nhūm tee ri ja hā mē omu nē amnhī tā tanhmā mē harēnh to. Tanhmā mē harēnh toja Tirtūm kapēr ā kagā htūm kamā na. Kot mē harēnh to:

E kot paj ma mē hw̄yr axtem pika hō rūm pōristi hkw̄y rē kē mē ma mē hw̄yr mra nē mē unē. Hāmri nē amnhī kapēr o mē kām kapēr nhūm mē tee ri mē kuma no ām hkōt mēmoj pumunh kēt nē.

Koja mē ā mē hipēx anh̄yr tā nhūm mē arī kām ixkapēr mar nē amnhī kaxyw ixkōt hamaxpēr prām kēt nē. Anē.

Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ā mē harēnh kot anh̄yr. ²² Jakamā kot kaj mē Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre hw̄yr akuprō nē mē kapēr ō ho Tirtūm mā amnhī jarēnh japēr. Nhūm Kris kōt amnhī xunhw̄yr kēt xw̄yñhjaja mē akōt agjē nē hkrī nē tee ri mē akapēr ma nē Kris kōt amnhī xunhw̄yr kēt nē. Tanhmā kot mē amnhī to nē hkōt amnhī xunhw̄y? Mē kot akapērta maare hā. No kot ka mē akapēr o Tirtūm nh̄y hā mē kām akapēr nhūm mēhpr̄i hā amar mex nē. Jao tanhmā hamaxpēr to nē mē apyrā nē Kris kōt amnhī xunhw̄yr japēr. ²³ Nom kot ka mē apiitā nhām mē kapēr ō ho Tirtūm mā mex ā harē nhūm amarī ri mē pa xw̄yñhjaja mē aw̄yr agjē nē mē akapēr ā mē ama nē hā mē apumu. Hāmri nē tee ri hamaxpēr nē mē akra pipānh ā axpēn mā mē ajarē. ²⁴ Nom koja mē aw̄yr agjē ka mē akatāt kōt mē amnhī kapēr o Tirtūm kapēr jarēnh o akuhē nhūm mēhpr̄i hā mē amar mex nē. Hāmri nē amnhī kapēr o akapēr ma nē hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Xep ixte amnhī tomnuj xw̄yñ na pa. Nā ām hāmri na mē Tirtūm kapēr jarē. Nā ām hāmri na kēt ja. Anē.

²⁵ Hāmri nē mē amā tanhmā kot amnhī tomnuj to hā amnhī jarēnh pa hāmri nē hk-aga nē Jejus kōt amnhī xunhw̄y. Nē hkōnkrā

ho htēm nē hkrī nē Tirtūm mā mex o mex ā harē. Hāmri nē mē amā:

—Nā ām hāmri na hte Tirtūm mē akamā pa ho pa. Anē.

Tirtūm nhōrkw̄y kamā mē pahte tanhmā amnhī nh̄ipēx to hā mē pamā karō

Atre 2.42, 5.12-13; Epr̄ew 10.25

²⁶ E Jejus kōt ixkw̄yaja. Kot paj hpānhā axtem mē amā mēmoj tā karō. Mē kot Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā tanhmā mē ate amnhī nh̄ipēx to hā karō ka mē inhma.

Nā kēr ka mē axpēn w̄yr akuprō nē akrī ka mē atō amā Tirtūm mā mex ā harēnh ā mē grer o agrer prām hāmri nē māmri kām ho gre. Hāmri nē agrer pa kē apānhā mēhō kānhmā xa nē Tirtūm kapēr kw̄y ho mē ajahkre. Nē ho anh̄yr pa nhūm hpānhā mēhō kānhmā xa nē Tirtūm kot tanhmā ho mex to hā mē amā amnhī jarē. Nē amnhī jarēnh pa hāmri nhūm mēhō nhām mē kapēr ō ho mē amā ujarēnh japēr. Hāmri nē ujarēnh pa kē mēhō hpānhā mē akapēr o hprī hā mē amā kapērta jarē.

E kēr ka mē axpēn w̄yr akuprō nē Kris kōt axpēn to axiht̄yx kaxyw ā axpēn pānhā amnhī nh̄ipēx anē.

²⁷ Nē ka mē atō amā nhām mē kapēr ō ho mē kām akapēr prām japēr. Nom kēr ka mē axohtō nē ā mē kām amnhī nh̄ipēx anh̄yr kēt nē. Ām mē atō wa axkrutre r̄y axkrunēpxire nē mē kapēr ō ho mē kām akapēr. Hāmri nē axpēn pānhā akapēr pa kē mēhō kot hprī hā mē kapēr ōta mar japēr nē mē apānhā xa nē mē akapēr o mē kām harē kē mēhprī hā mar mex nē. ²⁸ Nom koja ja kaxyw mēhō amrakati japēr ka mē kapēr ō ho akapēr kēt nē. Ām kapxipix nh̄yri ahte Tirtūm mā akapēr.

²⁹ Nē kē Tirtūm nh̄y hā kapēr jarēnh xw̄yñhjē hō wa axkrut r̄y axkrunēpxi nē mē ajahkre ka mē aprī hā mar o akrī. Hāmri nē mar pa nē tanhmā mē harēnh to. Ām hāmri Tirtūm nh̄y hā kapēr ā mē harē r̄y ho hēx ā mē harē.

³⁰ Nē koja mēhō Tirtūm nh̄y hā mēmoj jarēnh o xa. Rōm nhūm Tirtūm mē kaxyw mē atō mā ajamaxpēr kw̄y gō. Ka kapēr o ām xw̄yñhta mā kānhmā anh̄ihkra pē kē apumu nē anh̄ikrē. Hāmri ka hpānhā xa nē mē kām tanhmā ajamaxpēr tota jarē. ³¹ Nom kēr ka mē anh̄ipē mē kām akapēr hkēt nē. Ām axpēn pānhā Tirtūm kapēr o axpēn jahkre nē ho axpēn jamaxpēr o axiht̄yx. Ja mex. ³²⁻³⁴ Nom kēr ka mē axpēn w̄yr akuprō nē apiitā anh̄ipē at̄yx ri akapēr kēt nē. Ja na Tirtūm kēp hprām nōkati. Mē ate axpēn pānhā axpēn mā akapērja na kām hprām. Jakamā kē mē kot Tirtūm nh̄y hā mē kapēr jarēnh o pa xw̄yñhjaja taxy axpēn jahkre hā

axpên jamâ. Nhûm mêhō kumrêx kapêr pa hāmri ka hpānhā mē kām akapêr.

Nê kê mēnijaja amarî mē ahkreja mar o hkrî. Ijaew kot amnhî nhîpêx xâ hkôt. Jakamâ kwa mē anijaja. Kêr ka mē amarî akryk mē mar o akrî nê axpên mē akapêr o akrî hkêt nê. ³⁵ No kot kaj mē tee ri mēmoj ma nê mar mex kêt japêr tâ hâ axpên kukjêr kêt nê. Âm akryk arî mar o akrî. Hāmri nê akupÿm anhōrkwÿ hwÿr tē nê rî kormâ hâ amjên kukja. Nom kot ka mē apikuprōnh xâ hâ ixkre kamâ axpên mē akapêr o akrî nhûm mē amjênjaja tee ri ja hâ mē apumu nê hpijaam nê.

³⁶ E na pa â Tîrtûm mē amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ tanhmâ mē pahte amnhî nhîpêx to hâ mē amâ karō anê. Tâ te mē apê ja mex kêt pyrâk. Kwa mon ka wem ja ma nhûm mē apê omnuj nê? Xâ mē ate Tîrtûm kapêr mar mex o ijakrenh kôt na ka mē â ajamaxpêr anê? Xâ na pre Tîrtûm mē akumrêx mē kapêr? Hâ na ka mē â ajamaxpêr anê? Rÿ xâ mē kaxpîx mâ na pre kapêr? Hâ na ka mē ixkapêr ma nhûm mē apê omnuj nê? Nâ ixkumrêx na pa pre mē awÿr inhmōr nê mē amâ Tîrtûm kapêr jarênh kênâ kot ka kêt mē axtem nê â ajamaxpêr anê. ³⁷ Kot kaj mē atō â ajamaxpêr anhÿr japêr nê ajamaxpêr o:

—Nâ na pre Tîrtûm tanhmâ inhmâ kapêr to pa ô ri mē kām ixujarênh mex o ri ixpa.

Anhÿr o ajamaxpêr. Rÿ ajamaxpêr o:

—Nâ na pre Tîrtûm Karō mē kaxyw tanhmâ ixto pa ÿ hâ tanhmâ mē ho mex to ho ri ixpa.

Anhÿr o ajamaxpêr. Kot kaj mē â ajamaxpêr anê hāmri nê määnên pa â ixte amnhî nhîpêx anhÿr â ixpumunh mex kurê kumrêx. Amnhî pyrâ nê ixte Tîrtûm nhÿ hâ mē kām ixkapêr xwÿnh â ixpumunh nê hâ ijarênh kurê kumrêx. ³⁸ Nom koja ja hâ ijarênh kêt ka mē ja hâ omu hāmri nê tanhmâ kot mē amâ kapêr toja ma nê âm ama.

³⁹ E Kris kôt ixtō nê ixtōxjaja. Kêr ka mē amnhî to Tîrtûm Karō wÿ kê ma mē ate mē kām Tîrtûm kapêr jarênh o ri apa kaxyw mē ato mē axihtÿx.

Nê koja mēhō kām nhām mē kapêr ô ho kapêr prām ka mē ja nê kām akapêr kêt nê. Kwâr māmri â amnhî nhîpêx anê. ⁴⁰ Nom kêr ka mē ate Tîrtûm mē amnhî jarênh xâ hâ ixkre kamâ axpên pānhâ axpên mē akapêr nom anhîpê kām akapêr hkêt nê.

15

*Kris akupÿm hÿr kumrêx â harênh
Atrê 2.23-36, 10.39-41; Wam Korîit 6.14*

¹ E Kris kôt ixkwÿjaja. Kot paj axte mē amâ Jejus kot mē panê tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ harê ka mē inhma. Na pa pre ra mē amâ ja jarê ka mē ama nê hkôt amnhî xunhwÿ.

Nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. ² Na pa pre mē amâ harê ka mē amnhî kaxyw kām ajamaxpêr tÿx nê nhûm Tîrtûm mē ato hkra. Tâ ka htem arî kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Koja mēhō kot Tîrtûm kapêr mar tâ amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê nhûm Tîrtûm tee ri amnhî tâ omu nê ho hkra hkêt nê.

³ Na pa pre amnhî krâ hkôt mē amâ tanhmâ Kris jarênh to hkêt nê. Ixte kapêr mar xâ hkôt na pa hte amnhî xō ri mē amâ tanhmâ harênh to ho ri ixpa. Jejus jarênhja na mex o kot mē ujarênh piitâ hakrenh par kumrêx. Tâ tām kot paj mē amâ harê. Na pre Krisja mē pahte amnhî tomnuj pānhâ amnhîrer kaxyw mē panê ty. Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot hkukamâ harênh xâ hkôt. ⁴ Hāmri nhûm mē kên kre kamâ haxâ nhûm kamâ nōr o apkati. Nê axte hâ apkati. Hāmri nhûm Tîrtûm akupÿm ho hÿr. Kapêr â kagâ htûm kot hkukamâ harênh xâ hkôt.

⁵ Tâ nhûm Simāw Pêtre kumrêx akupÿm hÿr â omu nhûm hpānhâ Jejus nhÿ hâ mē ahkre ho mē pa xwÿnh maatijaja haxwÿja omu. ⁶ Hāmri nhûm mē kot hkôt mē pa xwÿnh pē 500 jakrenh xwÿnh piitâ anhîpê haxwÿja akupÿm hÿr kām omu. Na pre ra mē hkwyjaja ty nhûm mē hkwyjaja arî hÿr nê pa. ⁷ Jakamâ nhûm prem ra akupÿm hÿr kām omu. Hāmri nhûm hpānhâ Xiakreja omu. Nhûm hpānhâ ÿ hâ mē ahkre o mē pa xwÿnh piitâ omu. Akupÿm hÿr kām omu.

⁸ Tâ pa na pa pre ijaxwÿja amnhî to hapu nê akupÿm hÿr kām omu. Te ixpê mē hkra kot hapu pyrâ nê amnhî to hapu nê omu. Na pre kaxkwa kamâ inhmâ kapêr o xa pa ixpri hâ omu. ⁹ No mē kot ixpyrâ nê Kris nhÿ hâ mē ahkre ho mē pa xwÿnh maati hkwyjaja na mē mex o kot ijakrenh. Na pa pre hte mē hkinhâ amnhî tomnuj tÿx nê. Jao Kris pē hkrajê homnuj tÿx o ri ixpa. Tâ hkôt amnhî xām hāmri nê tee ri â amnhî nhîpêx anhÿr â amnhî pumu nê amnhî kamâ ixpijaam tÿx nê. Jakamâ na pa hte Kris nhÿ hâ kapêr jarênh o ixpa hâ amnhî pumu nê ixte hkôt amnhî xām kêt ri tanhmâ ixte amnhî nhîpêx toja mē ijamaxpêr nê ixpijaam nê. ¹⁰ Na pa pre amnhî tomnuj tÿx o ixpa htâ nhûm Tîrtûm arî kām ijpapê nê. Nê ixkamâ ukapri nê. Pa pre hkôt amnhî xām nhûm ixto hkra pa ra kām tanhmâ amnhî nhîpêx to mex rāhâ ho ixpa. Jakamâ na hte tee ri amnhî tâ ixpumu nê tanhmâ hamaxpêr to hkêt nê. Rÿ hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Inhmâ Pawre japê nê ixte ho mex tâ nhûm ixkôt amnhî nhîpêx kêt kumrêx.

Anhÿr o tee ri hamaxpêr kêt nê. Na pa hte kām tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ixpa rūnh o ÿ hâ mē kapêr o pa xwÿnh kwÿjê jakre ho ixpa. Nom amnhî krâ hkôt mē ahkre hkêt nê. Ja kaxyw na pre Tîrtûmja ixto ixihtÿx pa

ŷ hā kām tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri ixpa nhūm ja hā ixpumu nē hkīnh nē.

¹¹ Nē Jejus jarēnhja ām pixii. Axtem hō hkēt. Nē ŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnhjê kapêrja nē pa ixte mē amā harēnhja kot axpēn pyrāk. Harēnh tipxi. Kris kot mē pahte amnhī tomnuj mŷrapê mē panê htyk nhūm Tirtūm kot akupŷm ho htīr ā wa harēnhja na pa hte pix jarēnh o ri mē akōt ixpa. Ka prem inhma nē amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr tŷx nē.

Tirtūm kot akupŷm mē pahto mē pahťir ā harēnh

Rukre 20.37

¹² Nē kwa ra ixte mē amā Kris htyk nē akupŷm htīr ā harēnh tā ka xep mē akwŷjaja axtem nē mē htyk nē akupŷm mē htīr kēt ā mē hkamnhīx o ri apa. ¹³ Kwa mē ajamaxpērja mex kēt. Kêp apu ām hāmri mē ate ā mē harēnh anhŷr ronhŷx pre Kris haxwŷja akupŷm htīr kēt nē. Nhŷx pre htyk o ty.

¹⁴ Nē kêp apu Kris akupŷm htīr kēt ronhŷx pa mē ām mē amā kapêr jarēnh o ixpa kaprŷ. Ka mē ajaxwŷja amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr kaprŷ.

¹⁵ Nē kêp ām akupŷm mē htīr kēt ronhŷx pa mē ixte mē amā Tirtūm kapêr jarēnh o ri ixpa xwŷnhjaja mē amā ho ixêx o ri ixpa. Na pa htem mē amā Tirtūm ra kot akupŷm Jejus o htīr ā harēnh o mē akōt ixpa. Tā kêp apu akupŷm mē htīr kēt ronhŷx pa mē ām mē amā harēnh o ixêx.

¹⁶ Nē kêp apu akupŷm mē htīr kēt ronhŷx pre Kris haxwŷja akupŷm htīr kēt nē. Nhŷx pre ām amarī tyn hapêx.

¹⁷ Nē Kris amarī htyk nē hapêx ronhŷx kot pu mē ri amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwŷr kaprŷ.

Nē Kris amarī htyk nē hapêx ronhŷx pre Tirtūm Jejus kukwak ri mē panê mē pahte amnhī tomnuj o hapêx kēt nē. Nhŷx pu mē pahpiitā nhŷrmā ma kuwy hwŷr pajapêx pa.

¹⁸ Nē kêp apu Kris htyk nē hapêx ronhŷx ra mē kot amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr tā ra htyk xwŷnhjaja ma mē kot amnhī tomnuj mŷrapê kuwyta wŷr hapêx.

¹⁹ Nē kêp apu Kris htyk kumrêx nē hapêx ronhŷx pu mē kormā pahtyk kēt xwŷnhjaja tee ri amnhī wŷr kamā pajamak o ri papa kaprŷ. Nē pahpê hkra hā amnhī jarēnh kaprŷ. Jao pahkaprī htŷx o mēmoj piitā hakrenh par kumrêx nē ri papa.

Kris kumrêx akupŷm htīr ā harēnh

Atre 26.23; Sikūn Korit̄ 4.14; Piripos 3.10-11; Wam Tesarōn 4.15-18; Apokarip 20.1-15

²⁰ Nā mē htyk nē nhŷrmā akupŷm mē htīr kēt ā mē harēnhja kot anhŷr kēt. Ra

Tirtūm kot akupŷm Kris o htīr jakamā koja määnēn hkra htyk xwŷnhjaja nhūm mē piitā Jejus pyrā nē nhŷrmā akupŷm mē ho htīr pa. Jakamā na pu htem Kris akupŷm htīrja mā pajamaxpēr nē amnhī kukamā pajamaxpēr o:

—Nā ra Tirtūm kot akupŷm Jejus o htīr jakamā koja urāk nē nhŷrmā akupŷm mē pahte hkōt amnhī xunhwŷr xwŷnh piitā mē pahto mē pahťir. Nā koja ā mē panhīpêx anē. Ja kaxyw āhpumunh tŷx kumrêx xwŷnh kēnā. Anē.

²¹ Nē amnepēm na pre Tirtūm my kot waja nhīpêx. Hāmri nhūm kot tanhmā amnhī tomnuj to ho ra mē htykja o hkra. Tā nhūm wamta kōt my hōta wamta rom amnhī to mex o mē htyk tā akupŷm mē ho htīr o hkra. ²²⁻²³ Tā mē pahpê wam my pē Atāw kanrēhā tāmnhwŷ jakamā kot puj mē urāk nē nhŷrmā ty. No ām määnēn mē pahpê Kris kraa. Kris kumrêx na pre akupŷm htīr. Tā koja nhŷrmā akupŷm mē pahwŷr wrŷ hāmri nhūm Tirtūmja kot hipêx pyrā nē akupŷm mē pahto mē pahťir. Mē pahte hkōt amnhī xunhwŷr ā mē pahpumunh kōt akupŷm mē pahto mē pahťir pa. No ām kormā.

Kris nhŷrmā kot mē htyk o hapêx ā harēnh Juāw 11.25; Rōmān 6.23; Wam Korit̄ 15.54; Sikūn Ximotre 1.10; Eprêw 2.14; Apokarip 20.14

²⁴⁻²⁸ Nē koja Kris arī mē ho amnhīptār rāhā nhūm Tirtūm mē kot kutā amnhī xunhwŷr xwŷnhjê pē mē hihtŷx xā ho hapêx pa. Kapêr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Koja nhŷrmā Tirtūm Kris kot kām mē ho amnhīptār kaxyw ām. Anē.

Jakamā Jejus tapxipix koja mē ho amnhīptār o pa. Kojā Tirtūm pix mē ho amnhīptār kēt nē. Nom koja pahī hkwyjê hō axte nhām mē ho amnhīptār kēt kumrêx.

Tā mē kot mēkarōmnuti hkōt kām tanhmā amnhī to ho mē pa xwŷnhjaja koja Tirtūm ma amnhī nē kuwy hwŷr mē rēnh pa. Nē mēhtykja o hapêx nhūm mēhō axte htyk kēt kumrêx. Jakamā koja Jejus Kris mēmoj punuj piitā ho hapêx nē Mēpahpām Tirtūm nhīhkram akupŷm mēmoj piitā haxār pa. Tirtūm jamaxpēr xā hkōt ā mēmoj to anhŷr par anē hāmri nē ihkram mēmoj jaxār pa. Nē määnēn tām kām amnhī gō. Jakamā nhūm Tirtūm tapxipix mēmoj piitā ho amnhīptār pa.

Mē htyk xwŷnhjê jarēnh

²⁹ Nē na hte mē pahkwŷjaja kormā kêp Tirtūm kra hkēt tā Jejus kōt mē kot amnhī xunhwŷr nē mē htyk xwŷnhjê mā hamaxpēr o pa. Hāmri nē mē kām nhŷrmā axte mē omunh prām xāj mē urāk nē Jejus kōt amnhī xunhwŷr nhūm mē hkrā kumrā. Tā akupŷm mē htīr kēt ronhŷx mē ām ā pajamaxpēr anhŷr kaprŷ. ³⁰ Nē paa. Na pa hte ma mē

kâm Tîrtûm kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Nhûm mê hkwyjaja ja hâ inhma nê ixkamâ gryk nê ixtâ amÿnê pa mê mÿrapê ixpunuj nê ri ixpa. No âm amnhî to htÿx nê arî ri mê kâm Kris kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa. Tâ kêp âm nhÿrmâ akupÿm ixtîr mâ kêt ronhÿx pa tee ri â amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixpa kaprÿ. ³¹ Na htem apkati mê ixtâ tanhmâ amnênh to ho ri pa. Âm hâMRI na pa mê amâ â mê harênh anê. Nom na pa hte tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr o ri ixkaprî nê ixpa hkêt nê. Mê kot ixpîr mâ tâ pa hte mê ate Pahihti JeJus Kris kôt amnhî nhîpêx mex â mê apumunh kôt ixkînh nê ri ixpa. Nhûm te ixkamâ mêmoy kêt pyrâk pa hte ri ixpa. ³² Na pa hte jar Epes kamâ mê oprê xwÿnhjê kutâ amnhî to htÿx pê mê kâm JeJus kapêr jarênh o ri mê hkôt ixpa nhûm mê kâm mar prâm kêt jakamâ hâ ixtomnuj tÿx nê. No nhÿrmâ ixtÿk nê akupÿm ixtîr mâ kêt ronhÿx pa mê kêp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê jamaxpêr o ijamaxpêr nê mê urâk nê ijamaxpêr o: Ixte ixtÿk â arîgro pumunh kêt jakamâ kot paj mâmri mêmoy piitâ hkur o ri ixpa. Nê mâmri mêmoy piitâ ho ixkôm o ri ixpa. Nê mâmri mêmoy piitâ ri tanhmâ ho ho ri ixpa.

Ixtÿk nê axte ixte â amnhî nhîpêx anhÿr o ixpare kaxyw â.

Anhÿr o nhÿx pa ijamaxpêr o ixpa. Kêp âm Tîrtûm kot akupÿm mê pahto mê pahtîr mâ kêt ronhÿx pu mê â mê kêp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê jamaxpêr anhÿrja kôt pajamaxpêr pix o ri papa. No âm ja kot anhÿr kêt.

³³ Na htem mêmoy jarênh o:

—Mê kot htÿx ri amnhî tomnuj xwÿnhjê hkôt ri mê pa xwÿnhjaja koja mê gaa nê mê kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx o ri pa. Anê.

Âm hâMRI na â mê harênh anhÿrja. Jakamâ kwa mê okora. Kêr ka mê â amnhî nê mê kot amnhî nhîpêx anhÿr o mê pa xwÿnhjê pumunh mex o ri apa. ³⁴ Kwa mê tokÿx mê ate tanhmâ amnhî tomnuj to hâ amnhî pumu nê axte â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Nê mê ate Tîrtûm kot akupÿm mê ho htîr kêt â harênh xwÿnhjaja. Te mê ate Tîrtûm kot amnhî nhîpêx â omunh kêt pyrâk. Tâ mê ate tokÿx ja hâ amnhî pumunh nê amnhî kamâ apijaaam kaxyw na pa â mê amâ ixkapêr anê.

Mê panhî nyw jarênh

Rukre 20.34-36; Rômân 8.10-11; Sikûn Korût 5.1; Piripos 3.20-21

³⁵ Nê mân ka mê atô akupÿm mê htîr â mê harênh ma nê tee ri mê hkukamâ ajamaxpêr nê hâ ri tanhmâ axpên kujêr to nê axpên mâ:

—Kwa tanhmâ koja we Tîrtûm akupÿm hkra htyk xwÿnhjê ho htîr to? Ra mê htyk nê mê î katôk nê hapêx par mâ kênâ. Tanhmâ kot wem amnhî to nê akupÿm htîr? Nê

tanhmâ koja we mê î nywja kute wehe? Anê.

³⁶ Na na ka mê atÿx ri â ajamaxpêr anê nê tee ri mê hkukamâ ajamaxpêr. E kot paj ixprî hâ ja hâ eJêp jarê ka mê inhma. Na na htem mêmoy y hkre. Te mê kot mê htyk jaxâr pyrâk o hipêx nê hkre nhûm hikwÿ nê gaa nê higrôt hapôj. Nom te kêp mêmoy ta pyrâk kêt. ³⁷ Âm hy pix na htem hkre. No higrôt kre hkêt nê. Rÿ tanhmân par nywja kre hkêt nê. Âm hy pix na htem hkre. Tâ nhûm higrôt hapôj nê hprêk nê gaa nê ô. ³⁸ Tîrtûm na hte hamaxpêr xâ hkôt tanhmâ ho nhûm higrôt hapôj nê hprêk nê ô. Tâ ja pyrâ nê kot puj mê Tîrtûm jamaxpêr xâ hkôt pahtÿk tâ koja akupÿm mê pahto mê pahtîr nê mê pamâ mê panhî nyw gô.

³⁹ Nê mêmoy hy piitâ te kot axpên pyrâk kêt. Ahpÿnhâ na. Ja pyrâ nê ahpÿnhâ ri mêmoy piitâ î. Na axtem mê panhî nê axtem mry nhî nê axtem âk nhî nê axtem tep nhî. Mêmoy piitâ ahpÿnhâ ri î.

⁴⁰⁻⁴¹ Nê kaxkwa kamâ haxwÿja mêmoy piitâ ahpÿnhâ no âm muxre. Myytija mex. Nê mytwÿrÿreja axte mâ no âm haxwÿja mex. Nê kanhêti haxwÿja mex. Haxwÿja axte mâ. Kamâ hkwy hpôk kryre nê kamâ hkwy hpôk rûnhti no âm piitâ mex.

Nê jar pika ja kamâ haxwÿja mêmoy piitâ mex. No âm te kot kaxkwa kamâ mêmoy jarir xwÿnhjaja mex pyrâk kêt. Axtem na ra.

⁴² Tâ koja mê panhî nywja haxwÿja axte mâ. Te kot panhî htûm pyrâk kêt. Na htem ty nhûm mê ma mê o mra nê mê hagjê. Nhûm mê hikwÿ nê gaa nê î rerek nê hapêx. Tâ koja Tîrtûm akupÿm tanhmâ mê pahto mê pahtîr to pu mê hpânhâ pamex kumrêx. HâMRI nê axte mâ mê panhî nyw mex o mex jakamâ koja axte htyk nê î rerek kêt nê.

⁴³ Na htem ty nhûm mê hagjê nhûm htyk xwÿnhja tanhmâ amnhî to hkêt nê amari hikwÿ. Omnuj nê î nhenhek nê hikwÿ. Tâ koja Tîrtûm akupÿm mê ho mê htîr nê mê kâm mê î nyw gô nhûm mê hpânhâ mex kumrêx nê hihtÿx nê Tîrtûm nhô krî kamâ pa ho pa.

⁴⁴ Mê htyk nhûm mê kot mê hagjênh xwÿnhjaja na htem arî î htûm â hikwÿ. Âm jar pika ja pix kâm ri mê papa kaxyw na mê panhî htûmja. No mê panhî nywja axtem Tîrtûm nhô krî kamâ ri mê papa kaxyw jakamâ koja mê panhî nywja axte mâ. Tîrtûm Karô koja mê pamâ kugô.

Mê panhî nyw te kot Kris nhî pyrâk â harênh

Rukre 20.34-36

⁴⁵⁻⁴⁶ Nê Tîrtûm kapêr â kagâ htûm kot Atâw jarênh kot:

Na pre Tîrtûm my kot wa Atâwja nhîpêx. Jakamâ Atâw kêp pika nhô xwÿnh na pre. Anê.

Ā Atāw jarēnh kot anhyr. Ja pyrā nē na pu htem pakatorxā nhōhy rūm pajapōj nē Atāw pyrā nē pahpē pika nhō xwýnh. Tā nhūm Atāwja pa nē gaa nē hpigēt nē ty. Jakamā kot puj mē urāk nē papa nē gaa nē ty. Nom nhūm Krisja Atāw kurom kēp akupým mē ho mē htír xwýnh jakamā kot puj mē pahpē hkwyjaja Atāw pyrā nē nhýrmā mē pahtyk tā nhūm Kris akupým mē pahto mē pahfír. Hāmri nhūm Tirtūm Karō mē pamā mē panhī nyw gō pu mē axte pahtyk kēt nē. Pānhā axte mā mē pahpē kaxkwa nhō xwýnh.

⁴⁷ Nē Atāw na pre Tirtūm pika ho hipēx nē ho htír nhūm ri pa. Nom Kris na pre Atāw rom kaxkwa rūm mē pahwýr wrý. ⁴⁸ Tā mē pahpē pika nhō xwýnhjaja te mē pahpē Tirtūm kot wam my nhīpēx xwýnhnta pyrāk. No mē pahte kaxkwa hwýr ma papa mā xwýnhjaja te mē pahte kaxkwa rūm my kot mē pahwýr wrýk xwýnh Krista pyrāk. ⁴⁹ Tā kormā mē pahpē pika nhō xwýnh jakamā te mē pahpē my pika ho hipēx xwýnhnta nhī pyrāk. Nom kot puj mē nhýrmā ty hāmri nē hpānhā te pahpē kaxkwa rūm my kot mē pahwýr wrýk xwýnhnta nhī pyrāk.

Axte mē pahtyk kēt kumrēx ā mē pajarēnh Juāw 11.25; Sikūn Korit 5.4; Wam Tesarōn 4.13-18

⁵⁰ Nē kot puj mē panhī htūm rāhā Tirtūm nhō krī hwýr paxāpir kēt nē. Panhī htūm na hte ty nē rerek nē hapēx. Jakamā koja Tirtūm Karō mē pamā mē panhī nyw gō pu mē rī kormā ma ō krī hwýr pajapēx pa nē kamā papa ho papa.

⁵¹⁻⁵² E mē inhma. Na pre kormā Tirtūm mē amā mēmoj to amnhírít kēt tā ra inhma ho amnhírít. Jakamā kot paj ý hā mē amā harē ka mē inhma. Nā kot puj mē pahpiitā mē pahtyk kēt nē. Koja nhýrmā Tirtūm kapēr o mē wrýk xwýnhjē hōja mē pamā pifti kakō. Mē pajaēr pé hkakō. Hāmri nhūm Tirtūm kra ra mē htyk nē mē hikwý xwýnhjaja akupým í nyw o htír kurē kumrēx. Nē kormā mē pahtyk kēt xwýnhjaja kot pu mē mē pahtyk kēt ri mē urāk nē panhī nyw kurē kumrēx. Hāmri pu mē pahpiitā pahfír o pahfír tūm nē papa. ⁵³ Koja Tirtūm mē panhīpēx o te mē pahte paxē htūm o papinhīpanh nē hpānhā paxē nyw jagjēnh pyrāk. Jao mē panhī htūm o hapēx nē hpānhā mē pamā mē panhī nyw gō pu mē axte pahtyk kēt kumrēx nē ri papa ho papa. ⁵⁴ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Na ra Tirtūmja mēhtyk ho hapēx pa. Anē. Te ra kot ho hapēx par pyrāk o ā harēnh kot anhyr. No ām kormā. Jakamā kot puj mē nhýrmā panhī nyw nē ri papa nē mē pahpō axte pahtyk kēt kumrēx. ⁵⁵ Mē pahtykja te mē kot makre par nhūm axte kot mē hkamnhwýr kēja pyrāk. Urā nē koja Tirtūm

akupým mē pahto mē pahfír pu mē axte pahtyk kēt nē. Nē axte ri pamā ma hkēt nē papa. Nē axte paxā hkēt nē. ⁵⁶ Tirtūm kapēr ā kagā htūmja ā mē pakukamā mē pajarēnh kot anhyr. Mē pahte amnhī tomnuj xwýnhjakamā kot puj mē nhýrmā ty. ⁵⁷ Nom nhūm Tirtūm āhpumunh týx o āhpumunh týx jakamā na hte Pahihti Jejus Kris kukwak ri mē pahte hkōt amnhī xunhwýr xwýnhjē nē mē pahte amnhī tomnuj rēnh pa. Pu mē nhýrmā mē pahtyk tā nhūm akupým mē pahto pahfír.

Mē pahte Jejus mā tanhmā amnhī nhīpēx mex to hā mē pamā karō

Karatas 6.9; Korosē 1.10

⁵⁸ Jakamā e kwa Jejus kōt ixkwýjaja. Kēr ka mē arī Pahihti Jejus kōt mān amnhī xunhwýr týx rāhā ho ri apa. Nē kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx rāhā nē kām tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho ri apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē kām tanhmā amnhī nhīpēx to kaprý ho ri apa hkēt nē. Ām hāmri kām mēmoj to anhyr mex rāhā ho ri apa.

16

Mē kēp amrakati xwýnhjē jarēnh

Atre 11.27-30; Rōmān 15.25-27; Sikūn Korit 8.1-24, 9.1-5; Wam Ximotre 6.18

¹ Nē na pa pre krī pé Karatas kamā tanhmā Jerujarē kamā Kris kwýjē jarēnh to. Ijaew kwý kot mē pahpyrā nē Jejus kōt amnhī xunhwýr ā mē harē nē mē kēp amrakati hā mē harē hāmri nē mē kām:

—E. Kwa kēr ka mē kām mē akāxpore hkwy ho akuprō nē ma mē hwýr amē.

Anhyr o mē kām ixkapēr. Jakamā kwa kēr ka mē urāk nē mē kaxyw mē kām kāxpore hkwy ho akuprō. ² Mē panhō arīgromnu pé sap ā hkwy ho akuprō. Kot kaj mē akāxpore rax japēr nē mē kaxyw hkwy ho rax nē axi. Nom kot kaj akāxpore grire japēr nē mē kaxyw mē kām ho grire nē agō. Kēr pa mēmo arīgro hā ma mē awýr mō ka mē ra mē kaxyw ho apikuprōnh rax nē.

³ Nē ma mē kot mē kām ho mōr mā xwýnhjaja ka mē ixkutēp mē akwýjē ré. Kēr pa pōj nē mē omu hāmri nē mē kaxyw kagā nhīpēx nē kamā mē harē. Nē mē kām kugō nhūm mē ma Jerujarē hwýr kāxpore mē ro hā amnhī kōt o mō nē mē kām kugō. Mē kot kamā harēnh nē mar hāmri nē mē kamjaja mē ate mē kaxyw mē rēnh ā mē ajarēnh ma. ⁴ Rý kot ka mē amā mē hkōt inhmēnh prām nē māmri mē hkōt inhmē pa ma mē hkōt mō.

Pawre kot amnhī kukamā amnhī jarēnh Atre 19.21-22

⁵ Nom kot paj tokyx mē awýr inhmōr kēt nē. Kot paj ja rūm ixkato nē hpānhā ma pika pé Masetōn wýr mō. Hāmri nē mē hkōt ixpa

grire nê ma kormã mē awýr Korîť wýr mō.
⁶ HãMRI nê pōj nê mē akōť ri ixa ryy nê. Nê
 ixtã amgrã pixi nê hapêx nê rî kormã ma
 axte nhãm krî hō hwýr mō. Nê inhnojarêt
 ka mē ixto Tirtũm wý nê inhmã ixãpkur xã
 hkwy gō pa ma mē hwýr pry hã hkur o mō.
⁷ No ixte mē awýr ixpōx nê tokyx mē akurũm
 ixkator nê hpãnhã ma nhãm krî hō hwýr
 inhmōrja na inhmã hprãm kêt. Jakamã koja
 Tirtũm kãm ja mex pa arî ri mē akōť ri ixa
 hã ixtã mytwrý xohtō nê tokyx ma nhãm
 inhmōr kêt nê. ⁸ Kot paj kormã jar Epes
 kamã ri ixa rãhã nhũm mē hkĩnh pê Pêtekos
 kato nê hapêx pa rî kormã ma Masetōn wýr
 mō. ⁹ Na pa hte jar kormã mē kãm Jejus
 kapêr jarênh o ri mē hkōť ixa nhũm mē
 ohtō nê inhmar o pa. Mē kãm mar prãm.
 Tã no nhũm mē hkwyjaja ohtō nê mē kēp
 ja omnuj nê nhũm mē hã ixkamã gryk nê
 ixtomnu o pa.

*Mē kot Ximotre ho mex ã mē harênh
 Hapuhã Juãw 5*

¹⁰ Nê kwa koja Ximotre mēmo arĩgro hã
 mē awýr pōj ka mē omu nê ho mex nê.
 Nê mē amnhĩ nhōrkwý hwýr awý kē mē
 akutã apkur o pa. Na hte ixpyrã nê Pahihti
 Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to mex o pa.
¹¹ Kormã mē pahkĩnhã nyw tã kēr ka mē tee
 ri ja hã omu nê ri axpēn mã tanhmã harênh
 to hkêt nê. Mē ãm akapêr mex pix o kãm
 akapêr. Nê koja akupýn nojarêt ka mē pry
 hã kãm apkur xã hkwy gō kē mex pê man
 akupýn ixwýr mō pa tokyx omu. Kot paj jar
 mē pahkwýjê mē akupýn hpōx kamã ijamak
 o ixa.

¹² Nê na pa hte xatã jar mē pahtō Aporja
 ma mē awýr mōr kaxyw mē awýr hano.
 Kot jar mē pahtō hkwyjê mē ma mē awýr
 mōr kaxyw. Nom kormã. Koja xep mē jar
 tanhmã amnhĩ to hpa nê rî kormã ma mē
 awýr mō.

*Kagã jatur xã kamã Pawre kot mēmoj tã
 karō*

*Epes 6.10-12; Sikũn Ximotre 1.7; Wam
 Pêtre 5.8-9*

¹³ E kwa kēr ka mē arî amnhĩ wýr Jejus
 kamã ajamak rãhã ho ri apa. Nê hamãr pê
 kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nê amnhĩ
 kaxyw hkōť ajamaxpêr tỳx rãhã nê.

¹⁴ Nê mē amã axpēn kĩnh pê tanhmã
 axpēn to mex to.

¹⁵ Mãn ka mē ra Estepti mē hkwyjê jarênh
 ma. Mē hkumrêxjaja na prem pika pê Gres
 kamã Kris kōť amnhĩ xunhwý. Tã xep mē
 ra Kris kōť hkwyjê ho mex o ri mē hkōť pa.

¹⁶ Kēr ka mē ã mē kot amnhĩ nhĩpêx anhýr
 xwýnhjê kapêr ma nê hkōť ri amnhĩ nhĩpêx
 o ri apa. Mē kot Kris mã mē ajamãr xwýnh
 piitã kēr ka mē kapêr ma nê mē hkōť ri
 amnhĩ nhĩpêx mex nê.

¹⁷ Nê ota Estepti nê Akajkre nê Putuna-
 treta na mē ra jar pōj. Pa mē Sostenes mē
 wa mē omu nê wa ixkĩnh nê. Te ixte mē
 apumunh nê ixkĩnh tỳxta pyrãk. ¹⁸ Na xep
 prem ma mē awýr mō nê tanhmã mē amã
 kapêr to ka prem mē ama nê akĩnh nê. Tã mē
 ra amnê ixwýr mō nê tanhmã inhmã kapêr
 mex to pa mē kuma nê ijaxwýja ixkĩnh nê.
 Kwa kēr pu mē ã mē kot mē panhĩpêx anhýr
 xwýnhjê ho mex o papa.

¹⁹⁻²⁰ Nê ota jar pika pê As kamã Kris
 kōť mē pahkwýjaja piitã mē awýr hpêr mē.
 Nê Akir mē hprō Prisireja wa. Nê wa
 ōrkwý kamã mē kot Tirtũm mã amnhĩ jarênh
 kaxyw mē pikuprōnh xwýnh piitã mē awýr
 hpêr mē.

Nê kēr ka mē nhýri axpēn pumu nê mē apê
 Kris kōť mē ate axpēn to atō nê atōx ã axpēn
 mã akapêr mex nê akĩnh nê.

²¹ E kot paj kagã jatur xã kamã inhĩkra
 ho mē amã amnhĩ nhĩxi nhĩpêx ka mē omu.
 Koja inhmã ixkapêr ã kagã xwýnhnta ja hã
 kagã hkêt nê. Pa kot paj hipêx. Ixpê Pawre
 na pa ã amnhĩ nhĩxi nhĩpêx anê ka mē omu.

²² Nê kwa kēr ka mē arî amã Pahihti Jejus
 kĩnh o ri apa. Koja mēhō kãm hkĩnh kêt hã
 koja Tirtũm ja hã homnuj tỳx kumrêx.

E “maranat.” Mē pakapêr kãm na htem
 maranat jarênh o: “Kwa tokyx akupýn mē
 ixwýr wrý Pahihti.” Anê.

²³ E kē Pahihti Jejus Krisja mē ato mex
 nê mē akutã nojarêt rãhã ho pa. ²⁴ Ixpyrã
 nê mē apê Jejus Kris kwý jakamã na pa hte
 inhmã mē akĩnh nê.

Tã ãm ja pix. Ixpê Pawre na pa ã mē awýr
 kagã nhĩpêx nê mēnh anê.

Sikūn Korīt Pawre wam Korīt kām Jejus kôt hkwyjê hwyr kagà nê mēnh kôt kagà hō mēnh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Kêp mry hkâ ho ixkre nhîpêx nê ho wênê ho pa xwýnh na pre. Tâ hpânhâ kêp Jejus nhý hâ hkrajê jahkre ho pa xwýnh. Jakamâ na pre kagàja nhîpêx nê Korīt kâm mē kot Jejus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê hwyr kumê. Na pre ra mē hwyr wamta nhîpêx nê kumê. Wam kagà nhîxi pē Wam Korīt. Tâ axte hkôt ja nhîpêx nê mē hwyr mēnh jakamâ kagà nhîxi pē Sikūn Korīt.

Na pre Korīt kām Jejus kôt mē htōjê hō axtem nê nâ puro kamâ hpijaam kêt o pa nhūm Pawre tee ri harēnh ma nê mē hwyr wam kagàta mē nê kamâ tanhmâ mē kot hipêx to hâ mē kâm karō. Tâ kagà ja kamâ axte tanhmâ hâ mē kâm karō hto.

Na pre ra Korīt wýr mē kêp Kris nhý hâ mē ahkre hâ amnhî to hêx xwýnhjaja mē hwyr pōj nê tanhmâ mē kâm kapêr jarēnh to ho mē hkôt pa. Nê tanhmâ mē kâm Pawre ho hêx to. Jakamâ nhūm kagàja kamâ tanhmâ mē kâm amnhî tâ aprâr to nê kâm mē hkînh tỳx â amnhî jarê. Á na pre Pawre mē kâm mēmoj jarēnh nê hâ kagà anê. Nê mē kâm hâ kagà ho:

¹ Pa Korīt kām Tirtūm krajaja. Xâ mē apiitâ mē amex na ka mē apa? E ot pa mē awýr kagà nhîpêx nê kumê. Mē amâ nê mē anhō pika pē Gres kamâ Tirtūm krajê mē mē ato xpinràatâ mē awýr hipêx nê kumê. Ixpê Pawre na pa hte Tirtūm jamaxpêr xâ hkôt ma Jejus Kris nhý hâ krî piitâ hkôt hkrajê jahkre ho ri ixpa. Tâ Kris kôt mē pahto Ximotre mē wa mē awýr hipêx nê kumê.

² E kê Mēpahpām Tirtūm mē Pahitū Jejus Kris wa mē ato mex rāhâ ho pa. Nê mēmoj to mē akutâ nojarêt rāhâ ho pa. Ka mē wa kukwak ri ajamakêtkati nê amex nê ri akînh nê apa ho apa.

Pawre kām amnhî xâ htỳx kamâ hamak puma hkêt â harēnh

Rômân 1.11-12; Korosê 1.11; Sikūn Tesarōn 2.16

³⁻⁴ Nâ Tirtūm kêp mē panhō Pahitū Jejus Kris nhîpêêxâ na. Nê kêp Mēpahpām maati jakamâ na hte mē pakamâ ukapri nê tanhmâ mē pahto mex to ho pa. Kot puj mē mēmoj tâ tanhmâ amnhî to nê pahkapri nê ri papa nhūm ja hâ mē pahpumu hāmri nê hamaxpêr pix o akupým mē pahto mē paxihtỳx. Mēmo kaxyw na hte â mē pahto mex anê? Nâ mē pahte amnhî tâ omunh nê amnhî pyrak mē hkapri nê ri mē pa xwýnhjê jamaxpêr o hihtỳx o mē hkôt papa kaxyw.

Ja kaxyw na hte mē pajamaxpêr o hihtỳx. Jakamâ kwa pu mē kâm mex o mex â mân harēnh rāhâ ho papa.

⁵ Na htem tōhâ ixto Kris nhîpêx pyrà nê tanhmâ ixto pa amnhî xâ htỳx kamâ ijamak o ri ixpa. Tâ nhūm Tirtūm inhîpêx o te Kris nhîpêx pyrà nê hamaxpêr pix o tanhmâ ixkrâ hto pa mē kutâ amnhî to htỳx nê arî mē hkôt ixpa. ⁶⁻⁷ Na pa hte mē amâ Kris kapêr jarēnh o ixpa. Mē ate inhmar nê hkôt amnhî nhîpêx kaxyw. Jakamâ na hte mē kâm Tirtūm kapêr mar prām kêt xwýnhjaja tōhâ mē atâ ixtomnuj nê pa amnhî xâ htỳx kamâ ijamak o ri ixpa. Tâ kwâr mē māmri â inhîpêx anê. Mē ate Jejus kôt amnhî xunhwýr tỳxja na inhmâ hprām. Na htem tanhmâ Kris â inhîpêx to nhūm Tirtūm mē hâ ixpumu nê tanhmâ ixkrâ hto pa inhmâ amnhî xâ htỳx kamâ ijamak puma hkêt nê ixpa. Nê arî mē hkôt mē kâm kapêr jarēnh rāhâ ho ri ixpa. Na hte Tirtūm amarî â inhîpêx anhýr kêt nê. Mē ate â kot inhîpêx anhýr â ixpumunh nê ixpyrà nê amnhî kaxyw kām ajamaxpêr tỳx kaxyw na hte â inhîpêx anê. Mē ate ja hâ ixpumunh nê â ajamaxpêr anhýr kaxyw nê mē ajamaxpêr o:

–Nâ kot pa nhýrmâ Pawre pyrà nê tōhâ mē mýrapê amnhî xâ htỳx kamâ ijamak o ixpa. Hāmri nhūm Tirtūm ja hâ ixpumu nê te ho Pawre nhîpêx pyrà nê tanhmâ ixto pa inhmâ amnhî xâ htỳx kamâ ijamak puma hkêt nê ixpa. Nâ koja â inhîpêx anê.

Anhýr o mē ajamaxpêr kaxyw na hte Tirtūm mē kutâ ixto ixihtỳx. Mē ate ja hâ ixpumunh nê akupým tām ajamaxpêr pē Karō nhý hâ amnhî to axihtỳx kaxyw. Jakamâ na pa tee ri mē akukamâ ijamaxpêr kêt nê.

Tirtūm kêp mē papytâr xwýnh â harēnh

⁸ E Kris kôt ixkwýjaja. Kot paj ixpri hâ mē amâ tanhmâ amnhî jarēnh to ka mē inhma. Na pa pre ma pika pē As wýr mō nê mē kâm Jejus kapêr jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Hāmri nhūm mē hkwyjaja ja hâ ixtomnuj tỳx nê pa amnhî xâ htỳx kamâ ijamak pē mē hkôt ixpa. Kironhýx pa pre mē kamâ ty. ⁹ Na pa pre tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr o:

–Koja pêr mē ixpi. Tanhmâ kot pa we amnhî to nê tokyx mē kêp amnhî pytà? Kot paj tee ri inhmâ mē kêp amnhîptâr prām. Tirtūm pix na ja kaxyw mē kutâ âhpumunh tỳx. Rý nhūm mē kot ixpri tâ nhūm kot akupým ixto ixtir kaxyw tapxipix na âhpumunh tỳx. Nâ kot paj amnhî kaxyw tapxipix mâ mân ijamaxpêr o ri ixpa nhūm amnhî tâ ixpumu nê hkînh nê. Á ixte amnhî nhîpêx anhýr o ixpaja na kâm hprām. Anê.

¹⁰ Tâ nhūm pre â inhîpêx anê nê xatâ mē kêp ixpytâr o ixkôt pa. Kojâ â mē kêp inhîpêx anhýr rāhâ ho pa. Nâ â kot inhîpêx anhýr mâ kênâ.

¹¹ Nom kwa kêr ka mē apiitā arī ixto Tirtūm wūr rāhā ho ri apa kê mē ama nē mē kām ixkurē xwŷnhjê kutā ixto ixihtýx rāhā ho pa. Nē ixto mex rāhā nē. Hāmri nhūm mē ohtō nē kot mē kēp tanhmā ixpytār to hā ixtā omu nē ixtā kām mex o mex ā harē.

Pawre kot mē kām amnhī tā aprār ā harēnh

Wam Korīt 2.1-5

¹² Nē na xep pre atar Kris kōt mē pahkwýjaja tanhmā ixto kapēr punuj to nē Jejus kot mē awūr inhmēnh kēt ā mē amā ixto hēx. Nē ijakwa nhīkjê ho inhmā mē akīnh nē ijakwa nhīkjê ho mē ato ixkapēr punuj ā ijarēnh o ri pa. Nom ixte ā amnhī nhīpēx anhūr kēt. Aa ixte tanhmā mē ano kupyur to hkēt. Ām hāmri na pa mē amā amnhī jarē nē tām mē amā ixkapēr o ri ixpa nē tām ri mē anhīpēx o ri ixpa. No ijamaxpēr tūm kōt tanhmā mē anhīpēx to hkēt nē. Ām Tirtūm kot mēmoj to mē pakutā nojarēt ā omunh xā hkōt pix mā na pa hte ý hā mē ato mex o ri ixpa. Ijamaxpēr nyw o. Na pa hte Tirtūm pyrā nē mē piitā mē ho mex nē. No mē kajaja ixpyrān mē apē hkra jakamā na pa hte mē ato mex kumrēx o ri ixpa. ¹³ Na pa hte mē amā kagā hkwy nhīpēx nē ixprī hā mē amā tanhmā mēmoj jarēnh to. Mē ate kamā harēnh nē mar mex kurē kumrēx kaxyw. No na pa hte mē amā tanhmā ixēx to rý tanhmā mē ano kupyur to hkēt nē. ¹⁴ Ā ixte amnhī nhīpēx anhūr o ri ixpa htā kormā mē apiitā ja hā ixpumunh mex kēt nē. Nē Jejus kot mē awūr inhmēnh ā ixpumunh mex kēt nē. Jakamā na hte mē akwýjaja ixto akapēr punuj o pa. Tā kot kaj mē nhýrmā ām hāmri Jejus kot mē awūr inhmēnh ā xepēn mā ijarē pa mē ama nē ixkīnh nē. Hāmri nhūm nhýrmā mē panhō Pahihti Jejus mē pahwūr akupýn wrý pa kām mē ajarē nē kām:

—E Pahihti. Jajē mā na pa pre akapēr jarēnh o ixpa nhūm mē inhma nē akōt amnhī xunhwūr kurē kumrēx nē tām amnhī nhīpēx mex o pa.

Anhūr o kām mē ajarē. Hāmri nē ā mē ate amnhī nhīpēx anhūr ā mē apumunh kōt ixkīnh nē. Ka mē ajaxwýja akīnh pē tanhmā kām ijarēnh to ho akuhē.

Pawre hēx kēt ā kot amnhī jarēnh

Wam Korīt 16.5-6

¹⁵⁻¹⁶ Nē na pa pre ra mē awūr ixkrā. Ixte ma mē awūr inhmōr nhūm mē ate ixpumunh nē akīnh ā mē akamnhix nē mē awūr ixkrā nē ijamaxpēr o:

—Nā ma Masetōn wūr inhmōr xwýj ri kot paj ma Korīt kumrēx wūr mō. Hāmri nē Kris kōt ixkwýjê pumu nē rī kormā hamū Masetōn wūr mō. Nē mē kamā ri ixpa tāmā awjanā nē akupýn Korīt wūr mō nē axte

mē omu. Jao Tirtūm kapēr o mē ahkre ho axkrut nhūm mē amnhī tā ixpumu nē hkīnh nē. Hāmri pa akupým Jutej wūr inhnojarēt nhūm mē pry hā ixāpkur xā hā inhmā mēmoj kwý nhōr japēr.

Anhūr o ijamaxpēr. ¹⁷ Tā kormā jar tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa ka xep mē tee ri amnhī wūr ixkām ama nē xepēn mā ijarēnh o:

—Kwa Pawre kot ra mē pahwūr nojarēt ā amnhī jarēnh tā amnhīm nojarēt kēt kumrēx. Mān pre ām mē pamā amnhī to hēx nā? Ra kot mē pamā amnhī jarēnh tā tokyx hpōx kētre hā. Anē.

¹⁸ Kwa mē ri ā inhmā ijamaxpēr anhūr kēt nē. Na pa pre mē amā ixēx kēt nē. Na pa hte Tirtūm noo mā ām hāmri mēmoj jarēnh o ri ixpa nē mē amā mēmoj jarēnh o ixēx kēt nē. Nā ām hāmri na pa pre ma mē awūr inhmōr ā amnhī jarē.

¹⁹ Na pa pre ra Ximotre mē Siras mē wa mē amā Jejus Kris jarēnh o ri mē akōt ixpa. Jejus kēp Tirtūm Kra hā harē nē kot amnhī nhīpēx te kot Tirtūm kot amnhī nhīpēx pyrāk ā harēnh o ri ixpa. Jejus haxwýja amnhī to hēx kēt. Kot mēmoj tā amnhī jarēnh xā hkōt na hte ām hāmri tanhmā amnhī nhīpēx to. Tā ā kot amnhī nhīpēx anhūrja kōt na pa inhmā ixte amnhī nhīpēx o ixpa hprām nē. ²⁰ Ra Tirtūm Jejus Kris kukwak ri kot mē pahto mex ā amnhī jarēnh jakamā na pu htem xepēn mā harēnh o:

—Koja Tirtūm Jejus kukwak ri mē pahto mex rax nē. Ra kot mē pahtā amnhī jarēnh xā hkōt. Nā Tirtūm mex o mex. Anē.

Tirtūm kot mē pa hwūr Karō rēnh ā harēnh Rōmān 8.14; Epes 1.13

²¹ Nā Tirtūmja mex o mex. Kot mē pahpē hkra kaxyw amnhīm mē paxunhwūr jakamā na hte tanhmā mē pahkrā hto pu mē Kris kōt amnhī nhīpēx mex o papa.

²² Na pu htem Kris kōt amnhī xunhwūr nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nē mē pahwūr Karō rē nhūm mē pahwūr agjē. Mē piitā mē kot mē pahpē hkra hā mē pahpumunh kaxyw. Te mē kot tanhmā mē hikukurēx kagā hto nhūm mē kot kēp ō dōn ā omunhta pyrāk. Tā koja Tirtūm Karō mē pakamā hkrī pu mē ja hā amnhī pumunh kōt Tirtūm kot nhýrmā mē pahto mex rax ā amnhī tā omunh kurē kumrēx. Ra kot mē pahto mex tā koja nhýrmā mē pahto mex rax o wam kot mē pahto mex raxta jakre.

Pawre kām mē kām ākjēr prām kēt ā kot amnhī jarēnh

Wam Korīt 4.21; Sikūn Korīt 10.1-2

²³ E Kris kōt ixtō nē ixtōxjaja. Kot paj kormā ma mē awūr inhmōr kēt ri ixprī hā mē amā tanhmā amnhī jarēnh to ka mē ixte amnhī jarēnh ma. Tirtūm tām mē arom kot ijamaxpēr kōt ixpumunh mex jakamā kot

paj noo mā ixprī hā mē amā tanhmā amnhī jarēnh to ka mē inhma.

Na pa pre ra mē awȳr inhnojarēt tā no ām tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

–Nà kot paj taxy kormā ma mē hw̄yr inhmōr kēt nē. Kot paj tokyx mē hw̄yr mōn pōj nē kot amnhī tomnuj xw̄ynhta ā mē kām akir nē nē tanhmā mē kām ixkapēr to. Hāmri nhūm mē amnhī tā inhma nē hkaprī nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Ā mē kot amnhī nhīpēx anh̄yr pymaj kot paj kormā mē hw̄yr inhmōr kēt nē.

Anh̄yr o ijamaxpēr. ²⁴ Inhmā ma mē awȳr inhmōr nē tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to hā axte mē amā karō kamā ixih̄t̄yx prām kēt. Mē akw̄yjē rom ra mē ate Kris hkōt amnhī xunhw̄yr t̄yx kēnā. Tā mē ate hkōt amnhī nhīpēx mex o akīnh nē apaja na inh̄mā hprām.

2

¹ Na pa pre ma mē awȳr mō nē mēmoj tā mē amā akir nē nē tanhmā mē amā ixkapēr to ka prem inhma nē akaprī nē ri apa. Tā inh̄mā akup̄ym mē awȳr inhmōr nē axte mē amā ixākjēr prām kēt jakamā na pa kormā mē awȳr inhmōr kēt nē. ² Kot kaj mē akīnh nē apa pa ijaxw̄yja ixkīnh nē ixpa. No kot paj ma mē awȳr mō nē mēmoj tā mē amā akir ka mē tee ri inhma nē akaprī nē. Pa mē apumu nē ijaxw̄yja ixkaprī nē.

³ Ja pymaj na pa pre wam ixte mē awȳr kagā mēnh̄ta kamā mēmoj nē tanhmā mē amā ixākjēr to. Mē ate kamā harēnh nē mar nē tokyx kormā mē awȳr inhmōr xw̄yj ri tanhmā mē ate amnhī tomnuj tota kaga nē tām amnhī nhīpēx kaxyw. Kēr pa mēmo arīgro hā ma mē awȳr mōn pōj nē mē ate tām amnhī nhīpēx o apa hā mē apumu nē ixkaprī hkēt nē ixkīnh nē. Ka mē ajaxw̄yja ixpumu nē akīnh nē. ⁴ Jakamā na pa pre ā mē amā kagāta nhīpēx nē mē awȳr mēnh̄ anē. Nē kamā mēmojta nē tanhmā mē amā ixākjēr to. Na pa pre ixkaprī ht̄yx nē tee ri mē akukamā ijamaxpēr o inh̄m̄yr rax pē mē amā mēmojta ā kagā. No ām mē akaprī kaxyw na pa pre mē amā hipēx kēt nē. Ām mē ate kamā harēnh nē inhmar nē ajamaxpēr o:

–Hēxta waa nē. Nà Pawre na kām mē pahkīnh t̄yx kumrēx. Hā na pre mē pahte tanhmā amnhī tomnuj to hā mē pajarēnh ma nē tee ri mē pakukamā hamaxpēr pē kagāja kamā hā mē pamā akir nē mē pahw̄yr kumē. Nà kām mē pahkīnh t̄yx kām na ā mē pamā kapēr kām hiht̄yx anē.

Anh̄yr o ajamaxpēr kaxyw na pa pre hipēx nē mē awȳr kumē.

Mē kot axte amnhī tomnuj mā hamaxpēr kēt ā mē kām karō

Rukre 17.3-4; Wam Korit 5.1-13; Karatas 6.1-2

⁵⁻⁹ Nē wam kagāta kamā na pa pre mē amā mē akw̄yjē hō kot nā kaākre kamā hpijaam kēēta pa mē amā tanhmā hā karō hto. Ra mē ate harēnh mar tā nē kām akapēr kēt nē. Tā mē ate inhmar nē nē tanhmā kām akapēr to nē amnhī nē hanor kaxyw na pa pre mē awȳr kagāja mē. Hāmri nē ijamaxpēr o:

–Ko. Kojā mē ixkapēr mar xā hkōt amnhī nē hanor japēr. Anē.

Tā ka xep prem kamā harē nē ama nē tee ri ja hā amnhī pumu nē akaprī nē. Nē ixpyrā nē apijaam nē. Hāmri nē ijamaxpēr xā hkōt amnhī nē hanor kām axih̄t̄yx nē. Ām hāmri na ka prem ā hipēx anē. Nhūm xep tee ri ja hā amnhī pumu nē hkaprī nē hkaprī xāj ri m̄yr o pa. Jao ra ā amnhī nhīpēx anh̄rta kaga nē akup̄ym tām amnhī nhīpēx. Tā ra ā kot amnhī nhīpēx anh̄yr jakamā kwa mē tokyx akup̄ym amnhī w̄yr awȳ kē axte mē awȳr mra nē mē akōt pa. Ra kot amnhī tomnujta kaga jakamā kēr ka mē axte kām ajamaxpēr kēt nē. Akup̄ym tām kām akapēr kē tokyx akup̄ym tām hamaxpēr nē hkīnh nē pa. Kot kaj mē tokyx ā hipēx anh̄yr kēt nē nhūm tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hkaprī nē pa. Ja pymaj kwa mē amā hkīnh ā kām amnhī jarē nē akup̄ym tām kām akapēr pē tām hipēx o ri apa. Kē amnhī tā mē apumu nē akup̄ym hkīnh nē tām hamaxpēr. ¹⁰ E kēr ka mē axte kot tanhmā amnhī tomnuj tota mā ajamaxpēr kēt nē. Kwarī ho kwarī. Kot kaj mē ā hipēx anē pa ijaxw̄yja ma hipēx anē. No pa na pre tanhmā ixtomnuj to hkēt nē. Ām Jejus kapēr kw̄yn na pre ri ā amnhī nhīpēx anē. Tā ra kot amnhī tomnujta kaga jakamā kot paj Jejus nh̄y hā akup̄ym tām hipēx nē kot amnhī tomnujta o ijamakētkti tokyx anē nē axte kām ijamaxpēr kēt nē. Mē apiitā mē amex nē ri mē apa kaxyw. Jakamā kēr ka mē ajaxw̄yja mē amex nē apa kaxyw ā amnhī nhīpēx anē nē axte kām ajamaxpēr kēt nē. ¹¹ Kwa mē tokyx ja ho ajamakētkti. Kē Satanasti tee ri ja hā mē apumu nē mē amā mē ate tanhmā amnhī tomnuj to hprām xāj tee ri tanhmā ri mē ato ho pa kapr̄y. Kēr pu mē Satanasti kot amnhī nhīpēx kōt amnhī nhīpēx o ri papa hkēt nē. Ra mē pahte Tirtūm kapēr kuhpa hā tanhmā kot amnhī nhīpēx to ho pa hā omunh mex kēnā.

Pawre kot Xitre japēr o pa hā harēnh

¹² Nē na pa pre ja rām ixkato nē ma Tōx w̄yr mō. Ixte mē kām Kris jarēnh o mē hkōt ixpa kaxyw ma mē hw̄yr mō. Nhūm Pahihti Kris ixkukamā tanhmā mē hkrā hto jakamā pa pre mē hw̄yr pōj nhūm mē piitā kām ixujarēnh mar prām nē. Pa pre mē kām

Tīrtūm kapēr jarēnh ryy ho mē hkōt ixa. ¹³ Na pa pre Xitre na mē hwȳr ixkukamā hpōx ā hkamnhīx tā nhȳri omunh kēt nē. Hāmri nē ijamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Inhmā Korīṭ kām Jejus kwȳjē jarēnh mar prām. Na pa tee ri mē hkukamā ijamaxpēr o ixa. Nom kormā Xitre mē kurūm akupȳn hpōx kēt. Mān kormā Masetōn kamā pa.

Anhȳr o ijamaxpēr hāmri nē mē kām amnhī jarē nē ixkato nē ma Masetōn wȳr krī hkȳw hkōt hapēr o mō. Tā ra hwȳr ixkato nē omu.

Te mē pahpē mēhkuxwa xā pyrāk ā mē pajarēnh

Epes 5.2; Piriṗos 4.18

¹⁴⁻¹⁶ Nā Tīrtūmjia mex o mex. Na hte mē pahto mex rāhā ho pa. Nē mē kot mē panē āmnār xwȳnhjaja nhūm hte tanhmā mē ho pu mē ma paxāmnhīx ri mē hkōt mē kām Kris kapēr jarēnh o ri papa. Te mē pahte mē hkuxwa xā ho ri mē hkuxwa ho papa pyrāk. Mē pahte Kris kōt amnhī nhīpēx jakamā Tīrtūm mā te mē pahkuxware nē ri mē papa pyrāk. Nē te mē kām Kris jarēnh o ri papa pē te mē hkuxwa xā ho mē hkuxwa ho ri mē hkōt papa pyrāk. Nhūm hte mē hkȳwjaja mē pama nē kām mar prām nē. Nē mē paxujarēnhja haxwȳja te kot mē hkuxwa xā kuxwa mex nhūm htem hpār nē kām ho amnhī kuxwa hprām pyrāk. Jao kām mē pamar prām nē Kris kōt amnhī xunhwȳ. No nhūm mē hkȳwjaja axtem nē mē kēp mē pamar prām nōkati. Mē kumā Tīrtūm kapērja te kēp wenēn kuxȳ htȳx nhūm mē kot hpār nē htyk pymaj amȳm kuhē pyrāk. Jao kapēr kaga nē kēp amȳm amnhī xunhwȳ.

Nē na pu htem amnhī krā hkōt mē kām Kris kapēr jarēnh o ri papa hkēt nē. Ām Tīrtūm nhȳ hā pix mā tanhmā harēnh to ho papa.

Pawre kot katāt kōt Tīrtūm kapēr o mē ahkre hā harēnh

¹⁷ Na hte mē kot mē kēp Kris nhȳ hā mē ahkre hā amnhī to hēx xwȳnhjaja te Tīrtūm kapēr o wēnē pyrāk o mē hkōt pa. Jao kāxpore hprām xāj amnhī krā hkōt tanhmā mē kām harēnh to nhūm htem mē kuma nē hpānhā tanhmā mē kām amnhīrer to. Nom pa na pa hte ā amnhī nhīpēx anhȳr kēt nē. Nē mē urāk nē amnhī krā hkōt Tīrtūm kapēr jahkre ho ixa hkēt nē. Tīrtūm kot mē akaxyw ixām jakamā na pa hte ixkatāt kōt Kris nhȳ hā amarī mē amā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixa. No mē urāk nē kāxpore prām xāj mē amā harēnh kēt nē. Tīrtūm kot ja hā ixpumunh mex.

3

¹ Mē kēp Kris nhȳ hā mē ahkre hā amnhī to hēx xwȳnhjaja na htem nhȳhȳm nojarēt nē mē kot mar xwȳnhjē mā:

—E kot paj ma nhām krī hō hwȳr mō nē Tīrtūm kapēr o mē ahkre. Jakamā kwa mē kaxyw inhmā kagā nhīpēx nē kamā ixte Tīrtūm kapēr o mē ajahkre mex xwȳnh ā ijarē nē hā kagā. Hāmri nē inhmā agō pa ma amnhī kōt o mō nē mē kot inhmār mā xwȳnhjē mā kugō kē mē kamā harē nē ijarēnh ma nē kām ixkapēr mar prām nē.

Anhȳr o na htem amnhī to mē hwȳr o pa. No pa na inhmā ā amnhī nhīpēx anhȳr prām kēt. Inhmā nhām mē kām amnhī to jarkrar prām kēt. Mē ate ja hā ixpumunh mex. Ra mē piitā mē kot ixkatāt kōt ixte Tīrtūm kapēr jarēnh mex ā ixpumunh mex jakamā mo kaxyw kot pa ri amnhī kōt kagā jamȳ nē ho ixa? Nā kot pa amnhī kōt hō ho inhmōr kaxyw hā ixāhwȳr kēt nē. ²⁻³ Mē kajaja te mē apē inhō kagā pyrāk. Na ka prem ixte mē ajahkre ma nē Jejus kōt amnhī xunhwȳr kurē kumrēx. Hāmri nhūm Tīrtūm mē amā amnhī Karō rē nhūm mē amā agjē ka mē ŷ hā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o apa. Hāmri nhūm mē akȳwjaja amnhī jaēr pē mē ate amnhī nhīpēx nyw ā mē apumu nē mē atā axpēn mā ijarēnh o:

—Hēxta waa nē. Pēr ām hāmri na pre Kris mē hwȳr Pawre mē. Na pre ma mē hwȳr mō nē mē kām Tīrtūm kapēr o mē ahkre nhūm mē kuma nē amnhī tomnuj kaga hpa nē hpānhā Tīrtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx nē tām ri amnhī nhīpēx o pa. Ām hāmri na hte Pawre mē ahkre mex o pa. Hēxta waa nē.

Anhȳr o mē atā ijarēnh jakamā mo kaxyw kot pa kagā hkȳw jamȳ nē amnhī kōt ho ixa? Nā mē kajaja te mē apē inhō kagā pyrāk.

⁴ Na pa pre Jejus kōt amnhī xām nhūm Tīrtūm ja hā ixpumu nē tanhmā inhmā kapēr o amnhīrit to nē inhmā:

—E Pawre. Kēr ka ma mē kām ixkapēr jarēnh o ri mē hkōt apa.

Anhȳr jakamā na pa hte Tīrtūm kamnār rom ā amnhī nhīpēx anhȳr o ri mē hkōt ixa. ⁵ Nom amnhī krā hkōt mē ahkre hkēt nē. Tanhmā kot pa we amnhī to nē amnhī krā hkōt mē kām kapēr o mē ahkre mex nē? Nā Tīrtūm pix na hte ja kaxyw tanhmā ixkrā hto pa ō ri mē ahkre ho ri ixa.

Tīrtūm kapēr nyw jarēnh

⁶ Nē Tīrtūm na hte tanhmā ixkrā hto pa Karō nhȳ hā mē piitā mē kām kapēr nyw jarēnh o ri ixa. Annepēm Tīrtūm kot Ijaew mā mēmoj tā karō xwȳnhhta. Mojes kot kapēr tūm jarēnh o pa xwȳnhhta mex tā no nhūm mē tee ri hkōt kām amnhī nhīpēx prām o pa. Nē xatā kamā harē nē omunh tā tee ri kot hkōt

kām amnhī nhīpêx prām. Tā mẽ kot hkôt amnhī nhīpêx kêt mýrapê na prem pikaprār pan hapêx. No kêt Tirtüm kapêr nywja. Jejus jarênhja. Na hte Tirtüm Karô tanhmã mẽ pahkrã hto pu mẽ Jejus kôt amnhī nhīpêx o ri papa. Jao mẽ pahpê pahfir tùm nê papa mã xwýnh. No na hte nhãm mẽ hkwyjaja kãm harênhja mar prãm kêt nê amnhī jarênh o:

–Nà kot paj amnhī krã hkôt ã amnhī nhīpêx anê nê ã amnhī nhīpêx anê nhùm Tirtüm ja hã ixpumu nê ixtir tùm nê ixpa mã xwýnh ã ijarê.

Anhýr tã no ãm ã amnhī jarênh anhýr kaprý. Tirtüm Karô nhý hã mẽ kot amnhī to mex o mẽ pa xwýnh pixjaja koja mẽ htir tùm nê pa ho pa.

⁷ Nê Tirtüm kapêr tũmta na pre Mojes mẽ kãm harênh kaxyw nhùm mẽmoj tanhmã amnhī nhīpêx to rax kumrêx. Naja hkrakrak nê haxênh nê kamã kamãt kô htyk. Hãmri nhùm Tirtüm mẽ kot hkôt amnhī nhīpêx kaxyw kên po hã mẽ kãm mẽmoj tã karô nhùm Mojes kumý nê mẽ hwýr o wrý nê mẽ kãm kamã harê. Tirtüm kot hirã htýx kamã kãm kapêr nhùm kuri mar o ãm jakamã urãk nê ý hã hkuk nhĩrã htýx kumrêx nê mẽ kãm kapêr jarênh o xa. Jakamã nhùm mẽ tee ri kot hprĩ hã omunh mex kaxyw no ãm nom gêk týx nê. Tã gaa nhùm hkuk kãm hirãja amnhim hprĩ nê hapêx o mõ. Na pre ã Tirtüm Ijaewjê mã kapêr tùm nhõr anê. Hãmri nhùm Mojesja ô ri mẽ kãm kamã harê nê harênh pa hãmri nê mẽ kãm:

–E kêr ka mẽ Tirtüm kapêr mar týx nê hkôt amnhī nhīpêx mex rãhã ho ri apa. Kêr ka mẽ nhýrmã atyk tã kê akupým mẽ ato mẽ atir ka mẽ ô krĩ kamã kuri atir tùm nê amex nê apa ho apa. Anê.

Hãmri nhùm mẽ kuma nê kãm:

–Tõe. Nà kot paj mẽ hkôt pix mã ri amnhī nhīpêx mex rãhã ho ri ixpa.

Anhýr ã amnhī jarênh tã no ãm hkôt amnhī nhīpêx kêt nê nhùm Mojes tee ri mẽ kot amnhī nhīpêx ã mẽ omu nê mẽ kãm:

–Nà mẽ ate Tirtüm kapêr kôt amnhī nhīpêx kêt jakamã kot kaj mẽ nhýrmã ty nê Tirtüm pê awry rax kumrêx nê ri apa. Anê.

⁸ Tã na hte Tirtüm jarãhã axtem tanhmã mẽ pamã kapêr to. Pãnhã kapêr nyw o kapêr nê mẽ pamã:

–Kot kaj mẽ Ixkra Jejus kôt amnhī xunhwý pa hã mẽ apumu nê mẽ ato ixkra. Hãmri nhùm Ixkarô mẽ amã agjê. Anê.

Kapêr ja na mex kumrêx o kot kapêr tùm jakrenh. ⁹ Kapêr tũmja mex tã nhùm htem hkôt amnhī nhīpêx kêt nê. Jakamã na htem ty nê Tirtüm pê awry rax ã ri pa. No kapêr nywja na tũmta rom mex o mex. Na hte Tirtüm mẽ pamã kapêr nywja jarênh o:

–Kot paj tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ amnhī to mex pix o ri apa. Jao ixkôt ri amnhī nhīpêx mex o ri apa. Anê.

¹⁰ Nê kapêr tũmja te kot kanê hpók kryre pyrãk. No kapêr nywja mex o kot tùm jakrenh jakamã te kot mẽmo hpók rũnh o kanê hpók kryre jakrenh pyrãk. Jakamã nhùm mẽ kot hirã rax kãm ri mrar gryk ã hpók grire nhĩrã kamã mrar kêt pyrãk. ¹¹ Tirtüm kapêr tùm te kot Mojes kuk pyrãk. Na pre kamã hirã rax tã gaa nê amnhim hprĩ nê kamã hirã hapêx o mõ. Nê gaa nê hapêx. No kêt Tirtüm kapêr nywja te kot Tirtüm nhĩrã htýx rãhã ho rãhãta pyrãk. Kojã urãk nê aa hapêx kêt kumrêx.

Ijaewjê jarênh

Rõmãn 11.7-10

¹² Nê Tirtüm kapêr nywja mex o mex jakamã na pa hte ixãmnhix mẽ kãm harênh o ri ixpa. ¹³ Te ixte Mojes kot amnhī nhīpêx pyrãk kêt. Na pre hte Mojes ixkĩnhã ãmnhix Ijaewjê mã Tirtüm kapêr jarênh o ri pa hkêt nê. Mẽ kot hkuk kãm hirãta ra hapêx o mõ ã omunh nhùm hpijaãm pymaj na pre kupêxê puroore ho amnhī kuk pro nê ri mẽ hkôt pa. ¹⁴ Jakamã nhùm prem hprĩ hã hkuk kãm hirã pumunh mex kêt nê. Nê Tirtüm kapêr ã kagã htũmja nhùm prem mããnênh hprĩ hã mar mex kêt nê. Mẽ hkrã hihtýx jakamã te mẽ kot amnhī jamak pro nê mẽmoj mar mex kêt pyrãk jakamã mẽ kot mar tã hprĩ hã mar kêt nê. Nê hkôt ri amnhī nhīpêx mex kêt nê. No mẽ kot Kris kôt amnhī xunhwýr xwýnhjaja na hte Tirtüm amnhī tã mẽ omu nê te mẽ nê mẽ hamak hpro xãta rênh par nê rênh pyrãk o mẽ hipêx nhùm mẽhprĩ hã kapêr mar týx nê.

¹⁵ Tã na hte Ijaewjaja arĩ jarãhã Mojes kot Tirtüm kapêr ã kagã htũm kamã harênh o pa. Nom arĩ mẽ hkrã hihtýx jakamã te mẽ kot amnhī jamak pro nê kamã harênh o pa pyrãk o amnhī nhīpêx jakamã kormã hprĩ hã mar kêt nê. ¹⁶ Tã koja mẽ hkwyjaja Pahihti Jejus Kris kôt amnhī xunhwýr nhùm amnhī tã omu nê te kot mẽ hamak nê hpro xã hpyr nê mẽnh pyrãk o mẽ hipêx nhùm mẽhprĩ hã kapêr nyw mar týx nê. ¹⁷ Pahihti mẽ Karõja wa htixpi jakamã na hte mẽ pakamã agjê nê hprĩ hã mẽ pamã kapêr o amnhĩrit o pa. ¹⁸ Ra mẽ pahte Pahihti Kris kôt amnhī xunhwýr jakamã te mẽ pahte mẽ kot amnhī jamak pro xwýnh kot amnhī nhīpêx pyrãk kêt. Nhùm Pahihti Karõja tanhmã mẽ panhipêx to pu mẽ ra hkôt amnhī nhīpêx mex o mõ. Jakamã na htem mẽ pahte amnhī nhīpêx nyw pumunh kêt Tirtüm kot tãm amnhī nhīpêx ã omunh kurê kumrêx. Kormã mẽ pahte hkôt amnhī nhīpêx mex kumrêx kêt tã ra hkôt amnhī nhīpêx mex o mõ. Jao te tãm kot amnhī nhīpêx pyrãk o amnhī nhīpêx o mõ.

4

*Jejus kapēr te kēp kanē pyrāk ā harēnh
Wam Korīt 2.1-5; Sikūn Korīt 1.12; Wam
Tesarōn 2.1*

¹ Nē na pre Tirtūm ixto mex nē tanhmā kām ixāpēnh to hā inh mā karō. Ixte ma mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa kaxyw. Jakamā na pa hte ixāmnhix mē hkōt mē kām harēnh o ri ixpa. ² Nhūm mē hkwyjaja axtem nē ixēx o ri ixpa hā ijarēnh tā ixte ā amnhī nhīpēx anhūr kēt. Na pa hte amnhī tomnuj o ri ixpa hkēt nē. Mē hkwyjaja kot mē no kupyri kaxyw mē kām Tirtūm kapēr o hēx o pa htā pa na pa hte ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē. Ixpri hā mē kām harēnh o ixpaja na inh mā hprām jakamā na pa hte ixkatāt kōt harēnh o ri mē hkōt ixpa. Mē piitā mē kot ixēx kēt kōt ixpumunh mex kaxyw. Tirtūm kot ixēx kēt kōt ixpumunh mex. ³ No nhūrmā mē htyk nē ma kuwy hwūr mē pa mā xwŷnh pixjaja na htem hpri hā ixkapēr mar mex kēt nē. ⁴⁻⁶ Satanasti tām kēp mē hpām. Kēp mē kām Tirtūm kapēr mar prām kēt xwŷnh piitā mē hpām. Jakamā na pa hte mē kām tanhmā Jejus jarēnh to. Kēp Tirtūm Kra hā harē nē te kot Tirtūm kot amnhī nhīpēx pyrāk ā harēnh o ri ixpa. Hāmri nhūm Satanasti tee ri ja hā ixpumu nhūm ja kēp omnuj nē. Jakamā nhūm tanhmā Tirtūm nē mē hkrā hto nē te mē hamak pro pyrāk o mē hipēx. Mē kot hpri hā Jejus jarēnh mar nē hkōt amnhī xunhwūr pymaj nhūm ā nē mē hipēx anē. Jejus jarēnh te kēp kanē hpōk mex pyrāk jakamā mē kot mar kēt xwŷnhjaja te kamāt kō kamā ri mē pa pyrāk. No nhūm Satanasti tām kot nē no kupyri jakamā nhūm htem ā ri kamāt kō kamā mē pa pyrāk o amnhī nhīpēx anē.

Amnepē mā kormā mēmoj kēt ri nhūm kamāt kō pix. Tā nhūm Tirtūm tanhmā kapēr to nē kapēr o:

—E kē hirā kato. Anē.

Hāmri nhūm ra kapēr xā hkōt hirā kator kurē kumrēx. Tā ja pyrā nē na pa pre kamāt kō kamā ixtyx ri ixpa pyrāk nhūm Tirtūm te kot inh mā kanē hpōk nhūm hirā pyrāk o inhīpēx pa mex o mex ā omunh kurē kumrēx. Hāmri nē Jejus Kris kot amnhī nhīpēx ā omu nē te Tirtūm kot amnhī nhīpēx ā omunh pyrāk. Wa kot amnhī nhīpēx te kot axpēn pyrāk.

Nē na pa hte pam tanhmā amnhī jarēnh to ho ri ixpa hkēt nē. Ām Jejus Krisja pix na pa hte harē. Tapxipix na kēp mē panhō Pahihti. Jakamā hkīnhā te ixpē mē amā ixāpēnh xwŷnh pyrāk o na pa hte mē amā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixpa.

*Pawre te kēp poti grāre nhīpēx pyrāk ā
harēnh
Wam Korīt 2.4-5; Sikūn Korīt 11.23, 12.9*

⁷ Nē Tirtūm ixrom hihtyx o hihtyx. No pa na hkīnhā ixihtyx kēt. Te ixpē poti grāre nhīpēx pyrāk jakamā na pa hte Tirtūm xihhtyx xwŷnh pix nhī hā mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Nhūm htem inhma nē ām hāmri ixte ŷ hā ixkapēr ā ixpumunh kurē kumrēx. No pa ixte amnhī krā hkōt ixkapēr ā ijarēnh kēt nē.

⁸ Na pa hte mē hkōt mē kām Jejus jarēnh o ri ixpa nhūm mē hkwyja tōhā inhma nē ja hā inhīpēx kati nē pa amnhī xā htyx kamā ama. Nom nhūm Tirtūm mē kutā tanhmā ixkrā hto pa inh mā amnhī xā kamā ijamak pyma hkēt nē arī mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Nē amnhī kaxyw Jejus kōt pix mā ijamaxpēr tyx rāhā pē tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ri ixpa hkēt nē.

⁹ Nē mē kām ixkurē xwŷnhjaja ohtōō. Na htem xatā Jejus ā tanhmā ixtomnuj to htā pa kormā ixtyk kēt nē. Na pa hte Tirtūm kamnār rom arī mē hkōt ixpa nhūm Tirtūm ixkōt pa ho pa. ¹⁰ Na htem Jejus pyrā nē ixpīr kaxyw tanhmā inhīpēx to. No ām ko. Kōja mē nhūrmā ixpī rŷ ko. Ixte amnhī kukamā ixāhpumunh kēt. Kot paj ām arī ixtir ri mē kām Jejus jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Kēr-kē mē hkwyjaja ixkapēr ma nē axpēn mā tanhmā Jejus jarēnh to nē harēnh o:

—Nā pēr ām hāmri na pre Jejus akupŷm htir nē tanhmā hkwyjē ho mex to. Ām hāmri na hte Pawre ja hā harē. Anē.

¹¹ Mē kot Jejus ā ixpīr mā tā pa arī mē kām akupŷm htir ā harē. Tirtūm na hte ja kaxyw tanhmā ixkrā hto pa arī mē kām harēnh o ri mē hkōt ixpa. ¹² Na pa pre ra mē amā harē ka prem inhma nē Jejus kōt amnhī xunhwūr kurē kumrēx nē amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o ri apa. Jakamā ixpyrā nē mē apē atir tūm nē apa mā xwŷnh. Nhūm htem piitā mē ate Jejus kōt amnhī xunhwūr ā mē apumu. Tā nhūm mē kot Jejus ā ixpīr kaxyw. Nom kwār mē māmri ixpī. Ja inh mā tanhmā kute hkēt. Mē kot ixpīr mā tā kot paj arī Jejus kapēr jarēnh o ri ixpa rāhā ty. Ra mē kot ixkapēr mar nē Jejus kōt amnhī xunhwūr xwŷnhjaja mē pahpyrā nē kēp htir tūm nē pa ho pa mā xwŷnh kēnā. ¹³ Jakamā kwār mē māmri ixpī. Na pa hte arī amnhī kaxyw Tirtūm kōt ijamaxpēr mex rāhā nē. Amnepē mā na pre Pahi finat Tawija tanhmā Tirtūm kapēr jarēnh to nē harēnh o:

Ām hāmri na Tirtūm kapērja. Hēx kēt jakamā na pa hte mē kām harēnh rāhā ho ri ixpa. Anē.

Tā pa hte Tawī pyrā nē mē piitā mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o ri ixpa. Tirtūm kot mē pamā tanhmā mēmoj to hēx to hkēt. ¹⁴ Ra kot amnhī jarēnh xā hkōt akupŷm Pahihti Jejus o htir jakamā kot puj mē nhūrmā urāk nē ty nhūm akupŷm mē pahto mē pahūr nē ma war amnhī wŷr mē pahto api.

¹⁵ Amnepēm na pa pre ma mē awyr mō nē mē akōt mē amā Tirtūm kapēr jarēnh o ri ixa. Ka prem inhma nē Jejus kōt amnhī xunhwý nē ixyrā nē Tirtūm mā mex o mex ā harē. Jakamā kwār mē māmri Jejus ā tanhmā inhīpēx to. Koja mē gaa nē rī mē hkwýjaja mē pahpyrā nē Jejus kōt amnhī xunhwý nē Tirtūm mā mex o mex ā harē.

Pawre tee ri amnhī kukamā hamaxpēr kēt ā kot amnhī jarēnh

Rōmān 8.17; Sikūn Korīt 1.7; Wam Pētre 1.3-9, 4.12-16, 5.10

¹⁶ Jakamā na pa tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ixkapri nē ixa hkēt nē. Mē kot Jejus ā tanhmā ixtomnuj to htāā pa hte ixāmhīx kapēr jarēnh o ri ixa. Ra ixpigēt nē ixirerek o inhmōr tā inhōpinh xā kaxwýnh kām ijamaxpēr o Jejus kōt amnhī nhīpēx mex o mō. ¹⁷ Mē kām ixxurē xwýnhjaja na htem Jejus ā inhīpēx kati htā ā inhīpēx anhýr japjē hkēt nē. Nom kot paj nhýrmā ty nhūm Jejus akupým ixto ixtir pa Tirtūm mē wa kuri inhmex kumrēx nē ixa ho ixa. Mē kot ixtomnujja na mē ho apkati grēre no kot paj nhýrmā Tirtūm mē Krata wa kuri inhmex kumrēx nē ixtir tūm nē ri ixa ho ixa. Jao rāhā ho rāhā.

¹⁸ Jakamā na pa tee ri mē kot tanhmā ixtomnuj tota kukamā ijamaxpēr o ri ixa hkēt nē. Ja koja tokyx hapēx. Na pa hte ām nhýrmā Tirtūm nhō krī kamā inhmex nē ixkīnh rāhā ri ixpaja pix kukamā ijamaxpēr o ri ixa.

5

Mē panhī nyw jarēnh

Piripos 3.21; Sikūn Pētre 1.13-14

¹ Nē mē panhīja te kot tyrti hō ho ixkre pyrāk. Na htem tyrti hō ho ixkre nhīpēx nhūm gaa nē hapēx. Tā mē panhīja na hte urāk nē hapēx tokyx anē. Na pu htem ri papa nē gaa nē pawej nē ty. Tā nhūm Tirtūm hpānhā mē pahpē hkrajē mā mē panhī nyw gō pu mē kuri ō krī kamā pamek kumrēx nē pahtr tūm nē papa ho papa. ²⁻³ Na pu htem jar pahpunuj nē papa. Nē mē paxā nhi nē mē pahkapri nē. Mē panhī htūmja te kot mē paxē htūm pyrāk jakamā na pu htem ty nē te paxē htūm kwrynh nē hpānhā nyw jagjēnh pyrāk o amnhī nhīpēx. Tā na pu htem amnhī kukamā panhī nywja mā pajamaxpēr o ri papa. Kot pu mē kaxkwa kamā pahkarō pix nē ri papa hkēt nē. Mē panhī nyw ā kot puj mē ri papa ho papa.

⁴ Nē na pu htem jar pahpunuj nē pamek kēt nē ri papa. Nē tokyx mē pahtyk nē panhī htūm o pajapēx nē hpānhā panhī nyw ā mē papa hprām. Tā koja Jejus tokyx akupým wrýk japēr pu mē pahtyk kēt rāhā tokyx panhī nywta o panhī nyw. Nom koja tokyx akupým wrýk kēt japēr pu mē

nhýrmā ty nhūm Tirtūm akupým mē pahto mē pahtr nē mē pamā mē panhī nyw gō pu mē ho panhī nyw. ⁵⁻⁶ Na pre ra Tirtūm mē panhī nyw kukamā hamaxpēr nē mē pahtr tanhmā amnhī jarēnh to. Nē mē pahwýr Karō rē nhūm mē pahkarō mā agjē pu mē ja hā amnhī pumu nē pahkīnh nē pajamaxpēr o:

—Nā ra Tirtūm kot ixwýr amnhī Karō mēnh nhūm ixkarō mā ār jakamā koja määnēn nhýrmā inhmā inhī nyw gō. Kormā inhī htūm kamā ixa nē Pahihti Jejus mē wa ō krī kamā ixa hkēt tā koja nhýrmā inhmā inhī nywja gō pa inhī nyw o wa kuri ixa ho ixa. Nā koja ā inhīpēx anē.

Anhýr o pajamaxpēr pē pahkīnh nē papa.

⁷ Nē mē pahte jar pano ho nhýri Jejus pumunh kēt tā no ām panhōpinh xā kaxwýnh kām kām pajamaxpēr mex nē.

⁸ Jakamā na pu mē tee ri amnhī kukamā pajamaxpēr o papa hkēt nē. Na pu htem ām tokyx mē pahtyk nē ma Pahihti Jejus nhō krī hwýr paxāpir jamār o papa. Ō krīja kēp mē papapxā kumrēx jakamā na pu htem ma hwýr paxāpir pix kukamā pajamaxpēr rāhā nē. ⁹ No ām mē pamā ja pix prām kēt. Na pu htem määnēn pamā Jejus mā hprām xā hkōt nhýri tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho ri papa hprām o papa. Jar mē panhī htūm rāhā rý mūtār kuri ō krī mex kām mē panhī nyw ā tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho ri papaja na mē pamā hprām.

¹⁰ Nē na hte Krisja jar mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pahpumunh o hkrī. Mē pahte tām amnhī nhīpēxja nē mē pahte amnhī tomnujja nhūm hte hā mē pahpumunh rāhā ho hkrī. Tā koja nhýrmā kot mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pahpumunh kōt tanhmā mē panhīpēx to. Mē pahte tām amnhī nhīpēx o ri papa xwýnhjaja koja ra mē panē htyk kukwak ri mē pahto mex nē. No mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwýnhjaja koja mē homnuj týx nē. Jakamā na pa inhmā kām hprām xā hkōt pix mā amnhī nhīpēx o ixa hprām nē.

Mē pajamaxpēr nyw jarēnh

Rōmān 6.4-6; Sikūn Korīt 4.2; Epes 4.22-24; Korosē 3.9-10

¹¹ Nē Tirtūm kot hprī hā mē pahpumunh rāhā ho hkrī jakamā inhmā kām hprām xā hkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri ixa hprām. Mān ka mē ra ja hā ixpumunh mex nē rý ko. Mē piitā mē kot hkōt amnhī xunhwýr prām xāj na pa hte mē kām kapēr jarēnh o ri ixa. ¹² Nom ixte ja hā amnhī to jarkrar o ri ixa hkēt. Ām mē ate inhmār nē mē kēp Kris nhý hā mē ahkre hā amnhī to hēx xwýnhjē mā tanhmā ijarēnh to kaxyw na pa ā mē amā amnhī jarēnh anē. Mē kot Tirtūm kapēr jahkre mex kumrēx ā amnhī to jarkrar tā na htem hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Tā mē ate

apri hā ixte Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mēx ā ixpumunh nē tanhmā mē kām ijarēnh to kaxyw na pa ā te ixte amnhī to jarkrar pyrāk o mē amā amnhī jarēnh anē. ¹³⁻¹⁴ Mē kot ixkrā pipānh ā ijarēnh tā Tirtūm na mē akaxyw ixām pa hte mē amā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixpa. Ixkrā pipānh kēt. Ixte Tirtūm kām hprām xā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to xwŷnh na pa. Tā mēmo kaxyw na pa hte ā kapēr jarēnh rūnh anhŷr o ri mē akōt ixpa? Nā inhāmā mē akīnh kēnā. Mē ate Tirtūm kōt tām amnhī nhīpēx prām xāj na pa hte ā mē amā kapēr jarēnh anhŷr rāhā nē. Kris na pre tanhmā ixto pa inhāmā mē akīnh nē. Te tām kām mē ajapē pyrāk. Na pre Kris amnhī grōnh kōt mē pahpiitā mē nē ty. Tirtūm kot mē pahte amnhī tomnuj mŷrapē tanhmā mē pahto pymaj nhūm mē pahpiitā mē panē ty. Jakamā te mē pahpiitā Jejus kōt mē pahtyk pyrāk o na pu htem amnhī nhīpēx. Jao te mē pahte amnhī nhīpēx tūmja mē pahpē hapēx par pyrāk o pu mē amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o ri papa. ¹⁵ Mē pajamāxpēr nyw o tām mē pahte amnhī nhīpēx o papa kaxyw na pre Jejus mē panē ty. Jakamā na pu htem axte amnhī pix kukamā ri pamā mēmoj prām o ri papa hkēt nē. Na pu htem māānēn Tirtūm kām hprām xā hkōt tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho ri papa. Ja kaxyw na pre Tirtūm akupŷm Kris o htŷr pu mē kukwak ri pajamāxpēr nyw o amnhī nhīpēx o papa. ¹⁶ Jao mē piitā mē hkrā hkā hā mē omunh xā hkōt pix mā tanhmā mē harēnh to hkēt nē. Mē kot amnhī tomnuj ā mē harēnh rŷ mē kot amnhī to mex ā mē harēnh kēt nē. Amnepē mā na pa pre ā Kris jarēnh anē nē harēnh o:

—Nā Krisja na hte mē pahte amnhī nhīpēx kōt amnhī nhīpēx kēt nē. Ām ri kot mē pahte amnhī nhīpēx kwŷm ri amnhī nhīpēx jakamā kot amnhī tomnuj tŷx xwŷnh na.

Anhŷr ā harēnh o ixpa. Tā axte ā harēnh anhŷr hkēt nē. Kot amnhī tomnuj xwŷnh kēt jakamā na pa hte hpānhā hkōt pix mā tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho ri ixpa.

Mē pahpē Tirtūm krāmnhwŷ hā mē pajarēnh

Rōmān 5.1, 5.10; Epes 6.20; Korosē 1.20

¹⁷ Nē koja mēhō Kris kōt amnhī xām nhūm kot amnhī nhīpēx tūmja kēp hapēx nhūm hpānhā kot amnhī nhīpēx nyw pix o amnhī nhīpēx nē hamāxpēr nyw pix o hamāxpēr. ¹⁸ Tirtūm na hte tanhmā mē pahto pu mē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri papa. Na pu prem pamā hkurē htā nhūm Kris kukwak ri mē pahte hkōt amnhī nhīpēx xwŷnhjē ho hkrāmnhwŷ. Hāmri nē tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō nē mē pamā:

—E kēr ka mē ma krī piitā hkōt ri mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa kē mē ama nē mē

apyrā nē Kris kōt amnhī xunhwŷ. Pa ja hā mē omu nē ixte mē anhīpēx pyrā nē mē ho ixkrāmnhwŷ. Anē.

¹⁹ Jakamā na pa hte ma mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa nē mē kām:

—E pa mē amā mēmoj mex jarē ka mē inhma. Nā na pre Krisja mē pahte amnhī tomnuj mŷrapē mē panē ty. Nē htyk o Tirtūm mā mē pahpānhā amnhīrer par kumrēx. Jakamā na ra Tirtūmja Kris kukwak ri kām mē pahpiitā mē pahto hkrāmnhwŷ prām. Koja kukwak ri mē pahte amnhī tomnuj piitā ho hamakētcati nē axte kām hamāxpēr kēt kumrēx. Kām mē pahto hkrāmnhwŷ hprām jakamā koja ā mē panhīpēx anē. Jakamā e kwa mē tokyx Kris kōt amnhī xunhwŷ kē Tirtūm kot inhīpēx pyrā nē mē ato hkrā nē mē ato hkrāmnhwŷ.

Anhŷr o mē kām harēnh o ri mē hkōt ixpa. ²⁰ Kris kot mē apiitā mē awŷr inhēmnh jakamā na pa hte ŷ hā mē amā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixpa nē mē amā:

—E Tirtūm kām mē ajapē jakamā na mē awŷr inhēm pa mō. Jakamā kwa mē tokyx amnhī tomnuj kaga nē hkōt amnhī xunhwŷ. Kē amnhī tā mē apumu nē mē ato hkrāmnhwŷ. Anē.

²¹ Krisja aa kot tanhmā amnhī tomnuj to hkēt kumrēx tā nhūm pre Tirtūmja te mē kot amnhī tomnuj tŷx kumrēx xwŷnh pyrāk o hipēx. Tā mēmo kaxyw na pre ā hipēx anē? Nā mē panē kēnā. Mē pahte hkōt amnhī xunhwŷr nhūm kot mē panhīpēx o te aa mē pahte amnhī tomnuj kēt kumrēx xwŷnh pyrāk o mē panhīpēx kaxyw na pre ā mē panē Krata nhīpēx anē.

6

¹ Tā kot ā Kra nhīpēx anhŷr jakamā kwa mē ixkapēr ma nē mar tŷx nē. No mē ama nē ām mar kēt nē. Tirtūm kām mē pajapē htŷx jakamā mē pakutā nojarēt rāhā ho pa. Kumā na pa hte ā mē amā kapēr jarēnh anhŷr o ri mē akōt ixpa. ² Amnepē mā na pre Ijaew mā kapēr nē mē kām:

Na ka prem amex kēt nē ri apa nē amnhī to ixwŷ pa pre mē ama nē mēmojta pē mē apytā nē mē ato mex nē. Anē.

Jakamā kwa mē inhma. Tirtūm kām mē ate amnhī tomnuj pē mē apytār prām tŷx jakamā kwa mē tokyx amnhī to awŷ kē ā kēp mē apytār anē.

Mē kot Kris ā tanhmā Pawre nhīpēx to hā mē harēnh

Sikūn Korīṭ 4.7, 11.23-33; Korosē 1.10

³⁻⁴ Nē mē kot Tirtūm kapēr mar nē hā ixtomnuj tā pa hte amnhī katut kōt mē kot tanhmā ixtomnuj toja rē nē ho ijamakētcati tokyx anē. Nē arī mē kām kapēr jarēnh rāhā ho ri mē hkōt ixpa. Mē kot mar nē ām mar nē hkaga pymaj na pa hte ā amnhī nhīpēx

anhÿr rāhā nē. Mē kot ja hā inhÿpēx punuj tā pa arī mē kām harēnh o ri mē hkōt ixa. ⁵ Mē kot Kris ā ixtak nē ijagjēnh nē tanhmā ixto kaxyw ixtā htu htā pa hte mē kutā amnhī to htÿx nē ixkuhē. Na pa pre hte Tirtūm mā mē kām kapēr jarēnh rax nē. Jao tōhā inhōt kēt nē inhōt xwa ho ri mē hkōt ixa. Nē tōhā inhāmā prām tÿx nē ri ixa. Tā no ām arī mē kām kapēr jarēnh rāhā nē. ⁶ Inhmā tanhmā ixte amnhī tomnuj to hprām kēt. Inhmā Tirtūm kot amnhī nhÿpēx kōt pix mā amnhī nhÿpēx prām. Nē inhāmā inhgryk tokyx anhÿr prām kēt. Ām inhāmā mē piitā mē hkīnh kām mē ho mex pix prām. Ā na pa hte Tirtūm Karō nhÿ hā amnhī nhÿpēx anhÿr o ri mē hkōt ixa. Mē kot ja hā ixpumunh nē ra Tirtūm kapēr ma nē hkōt amnhī xunhwÿr kaxyw. ⁷ Na pa hte ixtakat̄ kōt mē kām ixkapēr mex pix nē. Tirtūm xihtÿx xwÿnhja nhÿ hā ri mē kām kapēr jarēnh jao tām amnhī nhÿpēx nē tām ri ijamaxpēr o ri mē hkōt ixa. Jakamā na htem ja hā ixpumu nē ixte Tirtūm kapēr jarēnh ma nē hkōt amnhī xunhwÿ. ⁸ Na hte mē hkwÿjaja kām ixkīnh nē nhūm mē hkwÿjaja axtem kām ixkurē nē. Nē mē hkwÿjaja amnhīm inhmem ā ijarē nhūm mē hkwÿjaja axtem axpēn mā tanhmā ixto kapēr punuj to. Mē kot ixēx nhī hā ijarēnh tā pa hte ixtakat̄ kōt mē kām ixkapēr o ri ixa. Nom kwār mē māmri tanhmā ri ixto kapēr to. Ja tanhmā inhāmā kute hkēt. ⁹ Na hte mē hkwÿjaja ixkamā ōkre kahak nē pika piitā hkōt axpēn mā tanhmā ijarēnh to ho pa. Mē kām ixpīr prām tā no pa arī ixtīr nē ixa. Mē kot Jejus ā ixtomnuj tÿx tā kormā ixpīr kēt nē pa ri ixtīr nē ixa. ¹⁰ Ixte Kris ā amnhī xā htÿx kamā ijamak o ri ixa htā arī ixkīnh nē ixa. Nē ixkāxpore hkēt tā nhūm mē ohtō nē ixte mē kām Jejus kapēr jarēnh kukwak ri mex nē pa. Nē ixkukrēx rax kēt tā nhūm Tirtūm ixto mex nē pa inhmem nē ixa. Tā kot paj nhÿrmā ō krī kamā kuri inhmem kumrēx nē ixtīr tūm nē ixa ho ixa. Jakamā na pa hte arī mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixa. ¹¹ E Korit̄ kām ixkrāmnhwÿjaja. Na pa ixpīr hā mē amā amnhī nhÿpēx jarēnh par kumrēx. ¹² Inhmā mē akīnh tÿx tā te mē amā ixkīnh kēt pyrāk. ¹³ Kwa te mē ate ixto mē akatut nē akuhē pyrāk o inhÿpēx kēt nē. Amnhī pyrā nē amā ixkīnh nē hkēt wehe. Te mē apē ixkra pyrāk o na pa ā mē amā ixkapēr anē.

Te mē pahpē Tirtūm nhōrkwÿ pyrāk ā mē pajarēnh

Wam Korit̄ 10.20-22, 15.33; Epes 5.3-14; Sikün Ximotre 2.4; Xiakre 4.4-5; Wam Pētre 2.11, 4.1-6

¹⁴ Nē kēr ka mē kot Kris kōt amnhī xunhwÿr kēt xwÿnhjē mē mē mēmoj tā tanhmā axpēn mar to hkēt nē. Rÿ mēhō ho amjēn rÿ mēhō ho aprō hkēt nē. Ahpÿnhā

mē pajamaxpēr kēnā. Tanhmā kot we mē hamaxpēr nyw xwÿnhjaja nē mē hamaxpēr tūm xwÿnhjaja amnhī to nē axpēn kōt hamaxpēr nē ri axpēn kōt pa? Nā koja mē ā amnhī nhÿpēx anhÿr kēt nē. Ahpÿnhā mē pajamaxpēr. Na hte hirā htÿxja kamāt kō mē pihkār kēt nē. ¹⁵ Xā na hte Kris mē Satanasti wa axpēn kōt hamaxpēr? Nā wa kot axpēn kōt hamaxpēr kēt. Ahpÿnhā wa hamaxpēr nē ahpÿnhā wa kot amnhī nhÿpēx. Nē ahpÿnhā hirā nē ahpÿnhā kamāt kō. Nē mē pahpē Kris kwÿjaja nē mē kēp hkwy hkēt xwÿnhjaja ahpÿnhā mē pajamaxpēr nē ahpÿnhā mē pahte amnhī nhÿpēx. ¹⁶ Na pu htem Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā sānti xunhwÿr nē amnhī to hwÿr pē kām mex o mex ā harēnh kēt nē. Axtem na sāntija. Mē panhō Tirtūmja sānti rom htīr tūm rāhā nē pa ho pa xwÿnh. Nē mē papajaja te mē pahpē Tirtūm nhōrkwÿ pyrāk. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Ixkrajaja te kēp inhōrkwÿ nhūm ixpē ō dōn pyrāk. Te ixpē inhōrkwÿ kamā ixa xwÿnh pyrāk jakamā kot paj ixkrajē kamā ri ixa ho ixa. Ixpē Mēhpām na pa. Anē.

¹⁷⁻¹⁸ ā Tirtūm xihtÿx xwÿnhja kot amnhī jarēnh anhÿr jakamā na hte mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjē nē mē pahkurē ho: Kēr ka mē hkōt ri apa hkēt nē. Kwarī ho kwārī.

Nē mē hkōt ri amnhī nhÿpēx o apa hkēt nē. Kot kaj mē ixkapēr ma nē ixkōt amnhī nhÿpēx hā kot paj amnhī wÿr mē awÿ nē mē ato ixkra.

Nē pa kot paj ixpē Mēapām maati. Anē.

7

¹ Tā ā Tirtūm kot mē pahto hkra nē mē pahkōt pa ho pa hā amnhī jarēnh kot anhÿr jakamā kwa ixkrāmnhwÿjaja. Kēr pu mē kapēr ma nē tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Nē mēmoj punuj kukamā pajamaxpēr kēt nē. Nē ām kapēr kōt pix mā amnhī nhÿpēx mex rāhā nē.

Pawre kot Korit̄ nhō xwÿnhjē nhÿ hā hkīnh ā harēnh

² Nē kwa Kris kōt ixtō nē ixtōxjaja. Kēr ka mē tee ri amnhī tā tanhmā inhāmā ajamaxpēr to hkēt nē. Na pa pre tanhmā mē atō hto hkēt nē. Rÿ tanhmā mē atō hto ka mē ja hā ixpumu nē ixkōt tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē. Rÿ pa pre ixēx rom tanhmā mē anokupyro to ho ri ixa hkēt nē. Kwa mē amā ixkīnh nē tokyx ixkōt ajamaxpēr kēt wehe. ³ Mē ate inhmar nē amnhī tā apijaam kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr anhÿr kēt nē. Inhmā mē akīnh kēnā. Na pa pre inhāmā mē akīnh ā amnhī jarēnh rax nē. Inhmā ri mē akōt ixa rāhā ho ixa hprām. Rÿ ka mē nhÿrmā apiitā apikaprar par japēr pa inhāmā

mē akôt ixyk prām nē. ⁴ Na pa hte ra mē amā ijamaxpēr pē ixkīnh nē ixa. Nā kot kaj mē ixkapēr ma nē Jejus kôt amnhī nhīpēx mex nē. Tā kēr ka mē ā amnhī nhīpēx anhūr rāhā nē. Na pa hte jar ra amnhī xā htýx kamā ijamak o ri ixa htā no ām mē amā ijamaxpēr nē ixkīnh nē.

⁵ Nē na pa pre amnē Masetōn wūr kormā Xitre japēr o mō. Hāmri nē Masetōnja wūr pōj nē hapēr pē mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri mē hkôt ixa. Hāmri nhūm mē kām ixkurē xwýnhjaja Kris ā inhīpēx punuj nē hā inhām ākjēr pix o pa. Hāmri nē ma Masetōn kamā krī piitā hkôt ri mē kām ixto kapēr punuj nē pa amnhī tā mē mar o ri mē hkôt ixa. Nē mē kajaja mē ate Kris kaga nē nhām mē hamaxpēr kôt amnhī nhīpēx pymaj na pa pre tee ri mē akukamā ijamaxpēr o ri mē hkôt ixkaprī nē ixa. ⁶ Tā Tirtūm kēp mē hkaprī xwýnhjē pumunh nē akupým mē ho mē hkīnh xwýnh jakamā na pre ixkaprī hā ixpumu nē ixwūr Xitre mē. Pa pre omu nē akupým ixkīnh nē tām ijamaxpēr. ⁷ No ām Xitre pumunh kôt pix mā ixkīnh kēt. Na pre ixwūr pōj nē tanhmā inhām mē ajarēnh to nē mē ate tanhmā ho mex to hā mē ajarē. Nē mē amā ixpumunh prām týx ā mē ajarē. Nē Kris kôt mē atōta hpījaām kēt o pa nhūm ixte kaga kamā hā mē amā ixākjēr nhūm mē ate ja hā omunh nē ra amnhī kamā apījaām o akaprī htýx ā mē ajarē. Nhūm Tirtūm kot inhām mē kām ixkurē xwýnhjē pumunh mex kaxyw mē ate ixto hwūr ā mē ajarē. Na pre ā inhām mē ajarēnh anē pa kuma nē mē anhūr hā ixkīnh týx kumrēx.

⁸⁻⁹ Nē wam ixte mē amā kagāta nhīpēx kēt ri na pa pre tee ri mē ate amnhī nhīpēx ā mē ajarēnh ma nē mē akaxyw hipēx. Nē kamā mē ate hpījaām kēt xwýnhhta kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā omunh nē ām omunh o arī hkôt apa hā kagāta kamā mē amā akir hāmri nē Xitre mē kugō nhūm kupy nē ma mē awūr o mō. Tā ka xep prem kamā harē nē ama nē amnhī kamā apījaām nē. Nē akaprī nē ajamaxpēr o:

—Héxta waa nē. Ām hāmri na Pawre ā mē ijarēnh anē. Na pa mē ā amnhī nhīpēx anē nē amnhī tomnuj týx nē. Anē.

Tā nhūm Xitre akupým ixwūr pōj nē inhām mē ajarē. Pa mē ajarēnh ma nē tee ri ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Héxta waa nē. Mon pa pre axtem nē ā ri mē kām ixākjēr anē? Nā na xep prem kagāta kamā harē nē kuma nē kaprī htýx nē. Anē.

Tā ām hāmri na pa pre ā mē akaxyw hipēx nē mēmojta ā mē amā ixākjēr anē. Na ka xep prem kamā harē nē ama nē tee ri ajamaxpēr o ra akaprī nē. Nom Tirtūm kām hprām xā hkôt na ka prem ja hā amnhī pumu nē ā akaprī anē. Tā xep ra akupým tām amnhī nhīpēx nē akupým Tirtūm kôt amnhī nhīpēx mex nē. Jao akupým akīnh nē ri apa. Jakamā

ām hāmri na pa pre mē awūr wam kagāta mēnh nē mēmoj tā ā mē amā ixākjēr anē.

¹⁰ Koja Tirtūm krajē hō tanhmā amnhī tomnuj to. Hāmri nē tee ri ja hā amnhī pumu nē amnhī kamā hpījaām nē akupým Tirtūm kôt tām amnhī nhīpēx. Hāmri nē akupým mex nē tām hamaxpēr pē hkīnh nē ri pa. Nē axte tee ri amnhī kukamā hamaxpēr hkēt nē. Ja na Tirtūm kām hprām. Tā koja mē kēp hkra hkēt xwýnhjē pyrā nē tanhmā amnhī tomnuj to nē ra hpījaām japēr. Nom hkwýjaja kot ja hā omunh pix mýrapē hpījaām nē arī Tirtūm kôt amnhī nhīpēx kēt japēr. Hā koja nhýmā ty nē Tirtūm kra kot akupým hkôt tām amnhī nhīpēx xwýnhjē kīnhā Tirtūm pē awry rax kumrēx nē ri pa.

¹¹ Mē pahte Tirtūm kapēr kwým ri tanhmā amnhī nhīpēx to hā tee ri amnhī pumunh nē amnhī kamā hpījaām nē akupým tām amnhī nhīpēxja na Tirtūm kām hprām. Tā na ka xep ā amnhī nhīpēx anē. Wam ixte mē awūr kaga mēnhnta na ka xep prem kamā tanhmā ixte nā puro kamā hpījaām kēt xwýnhhta ā mē amā ixākjēr tota kamā akapēr nē ama. Hāmri nē tee ri mē ate kormā kot amnhī tomnuj ā kām axākjēr kēt ā amnhī kukamā ajamaxpēr nē amnhī kamā apījaām nē. Nom Tirtūm kām hprām xā hkôt. Mē ate jam ajamaxpēr pē amnhī kamā apījaāmja na kām hprām. Tā ka mē hpījaām xwýnhhta kamā agryk nē kām akapēr o:

—Kwa mē pahpē Jejus kwýjaja mē pahte ā amnhī nhīpēx anhūr kēt tā ka ā amnhī nhīpēx anē. Nā na ka amnhī tomnuj týx kumrēx. Kot kaj ā amnhī nhīpēx anē pa mē hā apumu nē gaa nē apyrā nē ā amnhī tomnuj anē. Kwa ja kaga nē axte ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē. Nē akupým Tirtūm kôt amnhī xām týx nē hkôt amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Anē.

Hāmri nhūm krī nhō xwýnhjaja ja hā mē ajarēnh ma nē mē apē jamnuj ā mē apumunh kurē kumrēx. Ām hāmri na ka prem ā kām akapēr anē.

¹² Nē ixte mē awūr kaga nē mēnhnta kamā na pa pre nā puro kamā hpījaām kēt xwýnhhta mā tanhmā ixākjēr to hkēt nē. Rý nā purota mā tanhmā ixākjēr to hkēt nē. Na pa pre mē apē Kris kwýjē hwūr kaga nhīpēx nē kamā tanhmā mē amā hpījaām xwýnhhta ā karō hto. Mē ate kamā harēnh hāmri nē inhūr hā amnhī nē hanor nhūm Korīt nhō xwýnh piitā kot ā mē ate amnhī nhīpēx anhūr ā mē apumunh kaxyw. Nē mē ate Tirtūm nom ā hipēx anhūr jao mē amā ixkīnh pē ixkapēr kôt ā hipēx anhūr ā amnhī pumunh kaxyw.

¹³ Tā nhūm Xitre ixwūr pōj nē tanhmā inhām mē ajarēnh to. Na xep pre mē awūr nojarēt nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr. Mē ate kagāta kamā harēnh nē ijarēnh mar nē kamā agryk pymaj tee ri amnhī kukamā

hamaxpēr. Tā ma mē awyr̄ mōn pōj nē mā amā kugō. Ka xep prem kamā harē nē ama nē hkōt amnhī nhīpēx kurē kumrēx nhūm mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumu nē hkīnh nē. Hāmri nē tām hamaxpēr. Tā ra akup̄yn ixwyr̄ mō nē inhmā mē ajarē pa mē ajarēnh ma nē ijaxw̄yja ixkīnh nē. ¹⁴ Na pre kormā mē awyr̄ nojarēt pa kām tanhmā mē amex ā mē ajarēnh to. Tā nhūm xep ma mē awyr̄ mōn pōj nē mē apumu nē hamaxpēr o:

—Nā pēr ām hāmri na pre Pawre inhmā mē mex ā harē. Mē mex kēnā. Anē.

¹⁵ Tā nhūm pre mē arūm kato nē ra man akup̄yn ixwyr̄ mōn pōj nē inhmā mē ajarēnh o:

—Na pa pre ma mē hwyr̄ mō nē mē kām ixkapēr o ri mē hkōt ixpa nhūm mē ixkapēr ma nē ixkōt amnhī nhīpēx kurē kumrēx nē ixto mex nē. Kormā ixte mē hwyr̄ inhmōr kēt tā mē harēnh ma nē inhmā mē hkīnh nē. Tā pa ma mē hwyr̄ mō nhūm mē ixto mex rax nē pa ra inhmā mē hkīnh t̄yx kumrēx. Anē.

¹⁶ Ā inhmā mē ajarēnh anē pa mē ajarēnh ma nē ixkīnh t̄yx nē. Ām hāmri na ka htem mēmoj tā amnhī jarēnh xā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa.

8

Mē kot Kris kōt mē hkwyj̄jē pē ōxy hkēt ā mē kām karō

Atre 11.27-30; Rōmān 15.25-27; Wam Korit̄ 16.1-4

¹ E Kris kōt ixkw̄yja. Kot paj hpānhā mē amā jar Masetōn kamā tanhmā Jejus kw̄yja kot amnhī nhīpēx to hā mē harē ka mē harēnh ma. Na hte Tirtūm mē kutā nojarēt nhūm mē mex nē pa. ² Mē hkwyj̄jaja kot Kris ā mē hipēx kati nhūm mē kot amnhī xā ht̄yx kām hamak o pa htā hkīnh nē hamakēt kati nē ri pa. Nē mē hkāxpore hkryre htā ho ōxy hkēt nē pa. Na htem āmnhix ri mē kēp amrakati xw̄ynh̄jē mā hkwȳ nhōr o pa.

³⁻⁴ Tā na prem Jerujarē kamā Kris kōt mē pahkw̄j̄jē jarēnh ma. Mē kēp amrakati hā mē harēnh ma nē kām mē hkaprī nē. Nē mē kām mē hwyr̄ mēmoj rēnh nē mē ho ajuta hprām nē. No ām pa ixte mē kām hā karō xā hkōt kēt. Mē tāmja mē hamaxpēr xā hkōt na prem ā hamaxpēr anē nē mē kaxyw kāxpore ho pikuprōnh rax nē. Hāmri nē inhmā kugō nē inhmā:

—Kwa na pa prem Jerujarē kamā Kris kōt mē pahkw̄j̄jē jarēnh ma nē mē inhmā mē hkaprī nē mē kām mē ixkāxpore hkwȳ ho akuprō. Jakamā e am̄y nē ma mē hwyr̄ o mō nē mē kām agō kē mē tokyx ho amnhīm awjaprō nē kuku. Anē.

⁵ Pa mē kuma nē ixt̄yx ho ām kāxpore grire hā hkamnhix nē ijamaxpēr o:

—Kwa mo mē hikāxpore rax koja mē ri ho akuprō nē mē kām kugō? ām mē hikāxpore hkryre kēnā.

Anh̄yr̄ o ijamaxpēr tā no nhūm mē kaxyw ho rax nē ho akuprō. Mē hikāxpore hkryre htā mē kām ōr rax nē. Hāmri nē inhmā amnhī jarēnh o:

—Na pa mē ra Pahihti Jejus Kris mā amnhī gō. Mē ixte tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho ri ixpa kaxyw. Jakamā e tanhmā mē inhmā mēmoj tā karō hto. Kot pa mē ama nē akapēr kōt amnhī nhīpēx. Ja na pa mē inhmā hprām nhūm Tirtūm haxw̄yja kām ja prām. Anē.

⁶ Na pa pre ā mē kot amnhī nhīpēx anh̄yr̄ ā mē omu nē mē apē Korit̄ nhō xw̄ynh̄jē mā ijamaxpēr kurē kumrēx. Hāmri nē Xitre mā mē ajarē. Na pre mē awyr̄ mō nē mē amā Jerujarē nhō xw̄ynh̄jē jarē. Mē ate mē kām kāxpore hkwȳ ho apikuprōnh kaxyw. Tā pa pre jam ijamaxpēr nē ra akup̄ym mē awyr̄ mēnh mā nē kām:

—Kwa ma akup̄ym Korit̄ wyr̄ mō nē mē kām anē kē mē ra kot amnhī jarēnh xā hkōt Jerujarē nhō xw̄ynh̄jē kaxyw kāxpore hkwȳ ho akuprō nē tokyx mē hwyr̄ kumē. Ra mē kām Kris kōt mē hkwyj̄jē hkīnh ā amnhī jarēnh kēnā. E kwa tokyj. Anē.

⁷ Na ka htem amnhī to mex o ri apa. Nē amnhī kaxyw Kris hkōt ajamaxpēr t̄yx nē. Nē ma mē kām Tirtūm kapēr jakapēr mex o ri mē hkōt apa. Nē mē ajamaxpēr mex nē. Nē mē piitā mē ho mex o ri apa. Nē mē amā ixkīnh o ri apa. Jakamā kwa kēr ka mē axāmnhix mē kēp amrakati xw̄ynh̄jē mā mē akāxpore hkwȳ nhōr o apa. Jao mē amā Tirtūm kīnh t̄yx ā amnhī to amnhirit̄. ⁸ Ixte ā mē amā ja hā karō anh̄yr̄ tā hā mē atā ixih̄t̄yx kēt nē. Ām mē kamā axukaprī hkōt mē ate mē kām axāmnhōr o apa kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr anē. Masetōn kamā mē pahkw̄yja kot amnhī nhīpēxta pyrā nē. ⁹ Ra mē ate Jejus Kris kām mē pajapē hō kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā mar mex. Amnepēm na pre kaxkwa kamā mex kumrēx nē ri pa ho pa nhūm mēmoj piitā kēp ō htā nhūm rer pa nē mē pahwyr̄ wr̄y nē mē pakamā kēp amrakati nē ri pa. Hikāxpore hkēt nē ri pa. Tā mēmo kaxyw na pre ā mēmoj mex piitā rer par nē mē pahwyr̄ wr̄y anē? Ām kot mē pahto mex pix kaxyw. Kot mē pahto mex nhūm mē pahte kukwak ri mē paxāmnhix ri mē pajamakēt kati nē mē papa kaxyw na pre ā amnhī nhīpēx anē. Mē pahte nh̄yrmā urāk nē kaxkwa kamā pamex kumrēx nē ri papa ho papa kaxyw.

¹⁰ E kwa kēr ka mē tokyx kāxpore hkwȳ ho apikuprōnh pa nē Jerujarē nhō xw̄ynh̄jē hwyr̄ amē. Mē akumrēxja na ka prem ham amgrā hapēxta kamā ra mē kaxyw ho apikuprōnhja krax. Mē amā mē ho mex prām xā ham ho hkrax tā no ām kormā hatur xām mēnh nē mē hwyr̄ mēnh kēt nē.

¹¹ Kwa mē tokyx ja ho ajapêx nà. Na ka prem ate ho anhÿr krax à akĩnh pē kàxpore hkwy ho apikuprōnh o apa. Tā kēr ka mē arī akĩnh rāhā ho apikuprōnh par jatur xām amē. No mē ri atÿx tanhmā ajamaxpēr to hkēt nē. Rÿ mē ajamaxpēr o:

—Nà kormā. Kot paj nhÿrmā ixkàxpore rax nē rī kormā mē hwÿr hkwy mē.

Anhÿr o mē ri ajamaxpēr hkēt nē. Mē ate tanhmā akàxpore hkre kamā kute hā omunh xā hkōt mē kām hkwy pix gō. ¹² Kēr ka mē axāmnhix akĩnh kām mē kām ho akuprō. Ate amnhī kàxpore pumunh xā hkōt. Ka mē akàxpore rax nē mē kām ho rax nē agō. Rÿ mē akàxpore grire nē mē kām ho grire nē agō. Ja na kēt mex. ¹³ No mē ate mē kām ōr par nhūm mē arom mē hikàxpore rax nē ri paja mex kēt. ¹⁴ Nom ra mē akàxpore rūnh jakamā kwa mē amnhī kutā mē kām hkwy ho hkryre nē ho akuprō kē mē apyrā nē hikàxpore nē ri pa. Kēr ka mē nhÿrmā tanhmā amnhī to nē axā nē nhūm akàxpore apē hapêx nhūm mē ajarēnh ma nē amnhī kuxwar mē ato ajuta nē mē amā hkwy ho akuprō nē mē awÿr kumē. Ka mē akàxpore ho xpēn pyrā nē rī apa. ¹⁵ Amnepēm Tirtūm kot kaxkwa rūm Ijaewjē hwÿr mēō rēnh nhūm mē kot apkati mē amnhīm hkawrā nē ho apkur o pata ā na pre Tirtūm kapēr ā kagā htūmja ā mē harēnh anē nē mē harēnh kot: Na pre mē hkra xohōt xwÿnhjaja mē apkur xā hkawrā rūnh nē. Nē gōj kām unhwÿ nē kuku nē piitā ho ōhy htu. Nhūm mē hkra grēre xwÿnhjaja haxwÿja hkwy kawrā no ām ho hkryre nē hkawrā. Nē gōj kām unhwÿ nē kuku nē haxwÿja ho ōhy htu hpa. Na pre htem apkati mē ā amnhī nhīpêx anhÿr o pa. Anē.

Ja pyrā nē kēr ka mē akàxpore ho xpēn pyrāk o rī ho apa.

Xitre mē hkrāmnhwÿjē jarēnh

¹⁶ Nē Xitre na pre ixpyrā nē kām mē ato ajuta hprām nē. Na pre inhmā mē atā amnhī jarē pa pre kuma nhūm ja inhmā mex nē pa ixkĩnh nē. Nē ijamaxpēr o:

—Nā ām hāmri na Tirtūm tanhmā Xitre hkrā hto nhūm ā hamaxpēr mex anē. Anē.

¹⁷ Tā pa ma akupÿm mē awÿr mōr ā hkukja nhūm inhma nē hkĩnh nē mē awÿr nojarēt kurē kumrēx. Nom kormā ixte kām mē ajarēnh kēt rī nhūm tām amnhī kukamā hamaxpēr nē mē awÿr hkrā. ¹⁸ Tā na ra nojarēt kaxyw. Kot paj ma hkōt Kris kōt mē pahōjē hō mē kē ma hkōt mō. Kōt ixte mēnh xwÿnhhta na hte mē kām Tirtūm kapēr jarēnh mex nē nhūm htem amnhīm mex ā harē. ¹⁹ Na pre jar Jejus kwÿjaja kot ma ixkōt Jerujarē hwÿr kàxpore hkwy ho mōr kaxyw nhūm prem amnhīm mē kurē. Tā koja Xitre mē wa mē awÿr mōn pōj ka mē

kām kàxporeta gō nhūm man akupÿn o mō pa wa rī kormā ma Jerujarē hwÿr mē kām o mō. Mē kot hamÿnh nē mē pamā mē hkĩnh ā kot amnhī tā mē pahpumunh kaxyw. Nē Tirtūm mā mex o mex ā harēnh kaxyw. ²⁰⁻²¹ Nom kàxpore rax nhūm ixte mē hwÿr o inhmōr nhūm mē kot hā ixkamnhix pymaj kot paj ma amnhī kōt Kris kōt mē pahōta o mō. Ixte Xitre hkōt mē awÿr mēnh xwÿnhhta pa ma amnhī kōt o mō. Nom ixāhkĩnh o ixpare hā. Tirtūm kot ja kōt ixpumunh mex tā kot paj ma amnhī kōt o mō.

²² Nē ot pa ma Xitre pa wa hkōt axte mē awÿr ja mē. Kēr kē mē axkrunēpxi nē ma ixkukamā mē awÿr mō. Ixte wa hkōt mēnh xwÿnhhta ixte kot amnhī nhīpêx ā omunh mex. Na hte kām mē piitā mē ho ajuta ho pa hprām nē. Tā mē ajarēnh ma nē inhmā mē ajarēnh o:

—Nā koja mē Jerujarē nhō xwÿnhjē mā kàxpore nhōr rax nē kām ga. Mē kot amnhī to mex kēnh. Anē.

Jakamā ra mē awÿr hkrā. Tā koja ma Xitre wa hkōt mō nē mē ato ajuta ka mē tokyx kàxpore ho apikuprōnh pa.

²³ Nē koja mēhō tanhmā Xitre hā mē akukjēr to ka mē kēp ixkrāmnhwÿ mex ā harē. Nē kot inhīkō hā mē ho ajuta mex o pa hā harē. Na pre ra jar Kris kwÿjaja mē akaxyw kuta nē ma mē awÿr kumē. Jakamā koja ma mē awÿr mō nhūm Kris kōt mē pahōjē hō wa pijakrutja wa ma hkōt mō. Na hte wa haxwÿja Kris kōt amnhī nhīpêx mex o pa. ²⁴ Kōja mē awÿr pōj ka mē omu nē mē ho mex nē. Nē mē amā mē hkĩnh nē. Kē krī piitā hkōt Kris kōt mē pahkwÿjē piitā mē hā mē ajarēnh ma nē xapēn mā mē amex ā mē ajarē. Nē mē ajarēnh o:

—Pēr ām hāmri na pre Pawreja mē pamā Korīt kām mē pahkwÿjē jarē. Na xep pre Xitre mē hkwyta ma mē hwÿr mō nhūm mē ho mex rax nē. Ra Pawre kot mē pamā mē harēnh xā hkōt. Anē.

9

Mē kot kàxpore ho pikuprōnh ā mē harēnh

¹⁻² Kwa ixkrāmnhwÿjaja. Kot paj Jerujarē nhō xwÿnhjē kaxyw mē atā ixihitÿx kēt nē. Ra mē amā mē ho ajuta hprām jakamā na pa pre Masetōn kamā Kris kōt mē pahkwÿjē mā mē ajarēnh o:

—Pika pē Gres kamā Kris kōt mē pahkwÿjaja na prem ham amgrā hapēxta kamā Jerujarē kamā mē pahkwÿjē jarēnh ma nē kām mē ho ajuta hprām. Anē.

Hāmri nhūm mē ajarēnh ma nē mē apyrā nē kām tanhmā mē ho ajuta hto hprām. ³⁻⁴ Tā ot pa mē awÿr Xitre mē hōta wa mē ho ixpimrāatā wa mē kumē. Mē kot kàxpore hā mē akukjēr kaxyw. Kēr pa mytwÿr hō hā ma Masetōn nhō xwÿnh kwÿjē mē mē awÿr mō nē ra ixte mē kām kàxpore hkwy

ho mē apikuprōnh ā mē ajarēnh kōt mē ate ho apikuprōnh rax ā mē apumu nē ixkīnh nē. Nom kot pa mō nē tee ri hapēr nē te ixte Masetōn nhō xwýnhjē mā mē ato ixēx pyrā nē xpijaam nē. Ka mē ajaxwýja amnhī kamā apijaam nē. ⁵ Ā mē pahte amnhī nhīpēx anhýr pymaj na pa ā mē amā kagāja nhīpēx nē Xitre mā ōr nē ma amnhī kukamā mē awýr mēnh anē. Nē hkōt wa mōr mā xwýnhta mē ho ixpimràatāā amnhī kukamā wa mē kumē. Tā kē mē awýr pōj nē mē amā kagāja gō ka mē kamā harē nē ama nē tokyx kàxpore ho apikuprōnh jatúr xām amē. Kēr pa mē hapu hā mē awýr mō ka mē ra mē ixkutēp ho apikuprōnh pa nē mē kām agō nē ajamakētcati nē apa. No pa ixte mē amā mē ate ho apikuprōnh kaxyw mē atā ixihýtš kēt. ⁶ Na htem piitā ā hamaxpēr anhýr o pa nē hamaxpēr o:

–Kot ka apur rax nē kamā anhō rax nē. Nom kot ka apur grire nē kamā anhō grire.

Anhýr o hamaxpēr jakamā kēr ka mē apiitā ajamakētcati nē Jerujarē nhō xwýnhjē mā kàxpore nhōr mex nē. Kēr ka mē ho apikuprōnh pa nhūm rax nē. Te mēhō ihpur rax nē kamā ō raxta pyrāk. Kē Tirtūm ā mē ate amnhī nhīpēx anhýr ā mē apumu nē nhýrmā mē ato mex nē. ⁷ Nom kēr ka mē anhōxý kamā mē kām ōr kēt nē. Mē pahte pahkīnh kām panhōxý hkēt kām mē kēp amrakati xwýnhjē mā mēmoj nhōr o papaja na Tirtūm kām hprām. ⁸⁻⁹ Koja mē hā mē apumu hāmri nē amnhīm mē amex ā mē ajarēnh rāhā ho pa. Mē kām Tirtūm kīnh xwýnhjaja na htem amnhīx ri mē kēp amrakati xwýnhjē mā mēmoj nhōr o pa. Te Tirtūm kot amnhī nhīpēx pyrāk. Na hte amnhīx ri mē pamā mēmoj nhōr o pa. Mē pahwýr na rē nhūm wrý. Nhūm mē pamā mē paxàpkur xā nhōr o pa. Nē tanhmā mē pahto pu mē paxā hkēt nē pajamakētcati nē paxàpēnh o papa. Nē pamex nē ri papa. Panhō rūnh nē ri papa. Jakamā kwa pu mē urāk nē paxāmnhīx ri mē kēp amrakati xwýnhjē mā mēmoj nhōr o papa.

¹⁰ E pa ixprī hā mē amā ja jarē ka mē inhma. Nā na hte ā Tirtūm mē pamā mē paxàpkur xā nhōr o pa anē. Kot kaj apur kām ahkre nhūm tanhmā amā mēmo hyta nhīpēx to nhūm amā hapōx mex nē amā ō rūnh nē ka anhō rax nē. Nē hkwy ho axàpkur o apa nē axte hkwy hkre. Tā kēr ka mē ā Tirtūm kot mē ato mex anhýr ā amnhī pumu hāmri nē urāk nē axāmnhīx ri mē kēp amrakati xwýnhjē mā axāmnhōr pē mē ho mex o ri apa. Nhūm Tirtūm mē hā mē apumu nē mē amā mēmoj nhōr rāhā nē. Ka mē amnhī pyrā nē mē kēp amrakati xwýnhjē mā hkwy nhōr o apa. ¹¹ Koja Tirtūm mē ato mex rax nē ka mē anhō mēmoj rax nē. Ja o amnhī xwar mē kēp amrakati xwýnhjē kaxyw kàxpore hkwy jaxwý. Kēr pa mē amā hkwy jamý nē ma

Tirtūm kōt mē pahkwýjē mā o mō nē mē kām kugō kē mē omu nē hkīnh nē. Nē mē atā Tirtūm mā mex o mex ā harē. ¹² Hāmri nē mē akukwak ri mex nē ri pa. Nē axpēn mā Tirtūm mex o mex ā harēnh o ri pa. ¹³ Koja mē amnhī tā mē apumu nē hkīnh nē. Hāmri nē Tirtūm mā amnhī tā tanhmā mē ajarēnh to nē kām:

–Pa Tirtūm. Nā ām hāmri na pre Korīt kām akōt mē ixkwýjaja amnhī jarē. Na htem akōt pix mā amnhī nhīpēx mex o ri pa. Jao mē ixpē ōxý hkēt nē mē inhmā kàxpore hkwy nhōr rax nē. amnhīx ri hamakētcati nē mē inhmā hkwy nhōr rax nē. No ām mē papxipix na htem ā mē inhīpēx anhýr kēt nē. Na htem mē kēp amrakati xwýnh piitā ā mē hipēx anhýr o pa. Ām hāmri na ka pre tanhmā mē hkrā hto nhūm mē anhý hā ā amnhī nhīpēx anhýr o pa. Amex o amex Tirtūm. Anē.

¹⁴ Hāmri nē mē ato hwýr o:

–Pa Tirtūm. Ām hāmri na hte Korīt nhō xwýnhjaja amnhī pyrā nē mēmoj to mē ixkutā nojarēt o pa. Jakamā aa mē ixte amnhī tā mē inhno ho mē omunh kēt tā mē inhmā mē hkīnh nē. Kwa kēr ka mē ixtā mēmoj to mē kutā anojarēt rāhā ho apa Tirtūm.

Anhýr o mē ato kuwý. ¹⁵ Tirtūmja mex o mex. Nom na hte mē pahto mex pē mē pamā kàxpore nhōr kēt nē. Kra Jejusja na pre mē pamā kugō. Kām mē pajapē ho mē pahwýr kumē nhūm mē pahwýr wrý nē mē pahpiitā mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer kaxyw mē panē ty. Ja na mex o kot mē pamā kàxpore nhōr jakrenh. Mēhō koja urāk nē ā mē panē htyk anē? Nā amrakati ho amrakati. Ām Jejus pix na pre ā amnhī nhīpēx anē.

10

Pawre kēp Tirtūm Karō nhý hā kapēr xwýnh ā harēnh

Epes 6.10-20; Wam Tesarōn 5.8

¹ E Kris kōt ixkwýjaja. Nā ixpē Pawre kot paj mē akwy kot tanhmā ixto kapēr to xwýnhjē mā amnhī jarē ka mē apiitā inhma. Nā na hte Kris mē pakamā gryk tokyx anhýr kēt nē. Na hte mē pahto mex japjē nē. Tā inhmā urāk nē ā mē anhīpēx anhýr prām nē. No na hte mē akwýjaja axpēn mā tanhmā ixto kapēr punuj to nē ri axpēn mā:

–Pawre na hte nhýri krī kamā pa nē mē pamā kagā nhīpēx nē mē pahwýr kurē nē kamā mēmoj tā mē pamā kapēr kām hihtýx nē hā mē pamā akir. Tā amnē mē pahwýr mō hāmri nē te kām mē pahpyma pyrāk o mē pamā kapēr o pa.

Anhýr o ijarē. ² Nom inhmā mē awýr inhmōr nē mēmoj tā mē amā ixākjēr prām kēt tā kot paj nhýrmā mē awýr mō ka mē

tanhmā amnhī tomnuj to ho apa japēr. Pa ja hā mē apumu nē hā mē amā akir kām ga. ³ Na pa htem jar pika ja kamā Tirtūm kwý hkēt xwýnhjé kaēx ā ri ixpa nom mē urāk nē amnhī krā hkôt tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa hkēt nē. Nē mē urāk nē amnhī krā hkôt tanhmā ijamaxpēr to ho ixpa hkēt nē. Na pa htem Tirtūm Karō nhý hā āhpumunh xā ho amnhī nhīpēx o ri ixpa. ⁴ Nē Tirtūm xāhpumunh týx xā ho mē kām kapēr jarēnh o ri ixpa. Mē kot mar nē hkôt amnhī nhīpēx kaxyw. Nē āhpumunh týx o na pa htem mē kot Tirtūm kôt amnhī xunhwýr pymaj mē kēp āmnār xwýnhjaja tanhmā mē nē mē ho. ⁵ Na htem htýx ri tanhmā Tirtūm nē hkwyjé mā kapēr to ho pa. Amnhī kaxyw hkôt mē hamaxpēr kēt kaxyw tanhmā nē mē kām kapēr to. Na pa htem ja hā mē omu nē Tirtūm xāhpumunh týx xā ho tanhmā mē kām ixkapēr to nhūm mē tee ri inhma nē axte mē kēp āmnār kēt nē. Pa mē kām Tirtūm kapēr jarē nhūm mē ohtō nē kuma nē Kris kôt amnhī xunhwý nē hkôt amnhī nhīpēx o pa. ⁶ Tā mē kajaja kot kaj mē Tirtūm kôt amnhī nhīpēx mex tā mē atō ra kapēr nhīrōp xa nē tanhmā amnhī tomnuj to. Pa ja hā apumu rý hā ajarēnh ma nē hā amā akir. ⁷ Mē ate Tirtūm kot mē awýr inhmēnh kēt ā expēn mā ijarēnh tā kot kaj mē atō ām hāmri apē Kris kwý hā amnhī pumu nē ra māānēn pa ixpē hkwy hā ixpumunh kurē kumrēx. Mē apyrā nē ixpē hkwy kēnā. ⁸ Na pa pre ma mē awýr mō nē tanhmā mē amā amnhī jarēnh to nē mē amā:

–Tirtūm na pre mē awýr inhmē pa mō. Ixte ý hā mē amā kapēr jarēnh o ri mē akôt ixpa kaxyw. Anē.

Tā pa hte arī ā amnhī jarēnh anhýr o ri ixpa. Ām hāmri na pre Tirtūm mē awýr inhmē pa hte ām hāmri mē amā kapēr jarēnh o ri mē akôt ixpa. Na pa hte Tirtūm nhý hā mē amā ixkapēr nē kapēr o iēx o amnhī to jarkrar kēt nē. Ixte tanhmā mē atomnuj to ho ri ixpa kaxyw na pre Tirtūm mē awýr inhmēnh kēt. Mē amā ixkapēr mex nhūm mē ate inhmar nē Kris kapēr kôt amnhī nhīpēx mex o apa kaxyw na pre mē awýr inhmē. ⁹ E kwa Kris kôt ixkwýjaja. Na pa hte mē amā ixpuma kaxyw mē awýr kagā rēnh kēt nē. Mē ate kamā harēnh nē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr o amnhī kamā amā ma kaxyw kēt. ¹⁰ Mē akamā mē kām ixkīnh kēt xwýnhjaja na htem ijarēnh o:

–Pawre na hte awry hā pa nē mē pahwýr kagā rēnh nē kamā te kēp pahi ho amnhī nhīpēx pyrā nē mēmoj tā mē pamā kapēr kām hihtýx nē. Tā mē pahwýr pōj hāmri nē kapēr kaxyw nom kapēr kām hihtýx o kapēr kēt nē. Jakamā mo kaxyw kot puj mē hwýr mra nē kapēr ma?

Anhýr o ijarē. ¹¹ Nom ā ixte anhýr kēt. Kwa mē inhma. Kot paj nhýrmā ma mē

awýr mō hāmri nē te kagā ja kamā mē amā ixkapēr pyrāk o mē amā ixkapēr nē ixkapēr xihtýx o mē amā ixkapēr kām ga.

¹² Na hte mē akwýjaja kot amnhī to mex o mē ajakrenh ā amnhī to jarkrar o ri pa. No ām amnhī krā hkôt pix mā na htem ā ri amnhī jarēnh anē. Na hte Tirtūm ā mē harēnh anhýr kēt nē. ¹³ Tā inhmā mē urāk nē ā amnhī jarēnh anhýr prām kēt. Ām ixte Tirtūm kot tanhmā inhmā karō hto xā hkôt amnhī nhīpēx o ixpaja na inhmā hprām. Tā mē kajaja mē awýr na pre inhmē. ¹⁴ Ra kot mē awýr inhmēnh jakamā ixkumrēx na pa pre mē awýr mō nē mē akôt ri mē amā tanhmā Kris jarēnh to ho ri ixpa. Tirtūm kām nhýhým ixpa hprām xā pix wýr na inhmā ixpa hprām.

¹⁵ No kēt mē kot amnhī krā hkôt htýx ri Tirtūm kapēr jahkre o mē pa xwýnhjaja na htem nhýri krī kamā mē kot Kris kôt amnhī xunhwýr ā mē harēnh ma nē mē hā amnhī to jarkrar o ri pa. Te tām kot mē hwýr mōr nē mē kām ujarēnh nhūm mē kot mē mar xā hkôt Kris kôt amnhī xunhwýr pyrāk. Nē mē hā amnhī to jarkrar o:

–E na pa pre ma mē hwýr mō nē mē kām Tirtūm kapēr jarē nhūm mē inhma nē hkôt amnhī xunhwýr kurē kumrēx. Ixkukwak ri na prem ā amnhī nhīpēx anē. Anē.

Nom ā amnhī nhīpēx anhýrja ā amnhī to hēx. No pa na pa hte ho mē urāk kēt nē. Koja Tirtūm ma nhýri krī hwýr ixkwýjé hō mē nhūm ma hwýr mō nē mē kām Kris kapēr jarē. Hāmri nhūm mē kuma nē Kris kôt amnhī xunhwýr. Pa mē harēnh ma nē mē ý hā ixkīnh nē nom pa ixkukwak ri mē kot hkôt amnhī xunhwýr ā amnhī to jarkrar kēt nē. Ixte mē hwýr ixpa nē mē kām ixujarēnhre hā kot pa hkēt mē hā amnhī to jarkrar. Ām Tirtūm kām nhýhým ixpa hprām xā pix wýr na pa hte ixpa nē mē kām kapēr jarē. Jakamā kot kaj mē nhýrmā Kris kôt amnhī nhīpēx mex o ri apa pa ja hā mē apumu nē mē are nē hpānhā ma krī hō hwýr Kris kot mē hwýr inhmēnh xā hō hwýr mō. Ka mē ja hā ixto Tirtūm wýr o apa. ¹⁶ Kot paj mē anhō krī kamā mē piitā mē kām Jejus kapēr jarēnh pa hāmri nē hpānhā ma krī hkwy hkôt ijapōx o ri ixpa nē kamā mē kām harēnh o ri mē hkôt ixpa. Kormā aa mē kot mar kēt kumrēx xwýnhjé mā harēnh o ri mē hkôt ixpa. Na pa hte ā mē hwýr ixpa nē mē kām ixujarēnh anē. Jakamā nhūm mē ja hā ixpumu nē mē kot Tirtūm kapēr mar xwýnhjé pix wýr ixpa hā ijarēnh kēt nē.

¹⁷ Nē Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot mēmoj tā mē kot amnhī to jarkrar ā harēnh kot: Kēr ka mē kamjaja amnhī mex ā amnhī to jarkrar kēt nē. Ām Tirtūm pix mā mān mex o mex ā harēnh o ri ho jarkrar o ri apa. Anē.

¹⁸ Kot pu mē Tirtūm noo mē amnhī to mex ā amnhī to jarkrar nē ām amnhī to jarkrar kaprý. Nom koja Tirtūm tām ja hā mē pahto jarkrar nē ām hāmri mē pahte amnhī to mex xwýnh ā pahto jarkrar.

11

Jejus kot mē hwýr mē rēnh ā amnhī to hēx xwýnhjē jarēnh

Matēwre 7.15; Rōmān 16.17; Karatas 1.6-9; Korosē 2.8; Sikūn Pētre 2.1

¹ E kot paj te mē hkrā pipānh xwýnh kot htýx ri amnhī jarēnh pyrāk o tanhmā mē amā amnhī to jarkrar to. Kwa mē inhma nē ixkamā agryk kēt nē. No mē ixkapēr kumrēx mān ma. ² Inhmā mē akīnh. Te ho Mēpahpām Tirtūm kām mē akīnhā pyrāk. Te mē apē mēhō kukrit kām my hkīnh nē kot ho mjēn prām xwýnhā pyrāk. Kām mēmyjē piitā mē hkīnh kēt ām kām pix kīnh. Ja pyrā nē kēr ka mē amā Kris kīnh o nhām amā mē hkīnh xwýnhjē jakre. Te ho mēhō ni kot kām myta pix kīnh nē kām ho mjēn prām xwýnhā pyrāk. Ja na pa inhmā hprām. ³ Ra mē amā Kris kīnh týx o apa nē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri apa htā nhūm mē kot amnhī krā hkōt htýx ri Tirtūm kapēr jahkre ho mē pa xwýnhjaja tee ri ja hā mē ajarēnh ma nē axpēn mā mē ajarēnh o:

–Kwa nā ja mex kēt. Koja mē Pawre kapēr ma nē ām kuma nhūm ja mex nē. No mē pahkōt mē kot amnhī nhīpēxja na mē pamā mex. Ja na kēt mē pamā mex o mex. Anē.

Hāmri nē ra kot Kris nē tanhmā mē amā hēx to kaxyw. Te annepē mā kagā kot mē panā kot wa pē Ewa mā hēx nhūm kot mar nē hkōt amnhī nhīpēxā pyrāk. ⁴ Na pa pre ra mē awýr mō nē mē amā tanhmā Jejus jarēnh to. Nē tanhmā mē amā Tirtūm Karō jarēnh to. Nē tanhmā wa kot mē pahto hkra hto hā mē amā wa harē ka prem inhma nē mar týx nē. Tā nhūm ra mē kot htýx ri Tirtūm kapēr jahkre xwýnhjaja xipānhā mē awýr mō nē Jejus kapēr kwým ri tanhmā mē amā ujarēnh to nē mē amā harēnh o hēx rāhā ho pa. Nē Tirtūm Karōja nhūm mē amā tanhmā ho hēx to. Nē ixte mē amā Tirtūm kapēr jarēnh kwým ri xipānhā tanhmā mē amā harēnh to ho pa. Na ka prem mē ama nē ām hāmri harēnh ā hkamnhīx. Kwa kēr ka mē ri mē ujarēnh piitā mar nē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Mē kot Jejus jarēnh tā no ām katāt kōt harēnh kēt nē. Ām ri ho hēx o pa. Ka htem ama nē ām hāmri harēnh ā hkamnhīx nē mē amā mē mar prām nē. Mē kot mē amā harēnh o hēx o pa htā ka mē ama nē ra mē hkōt amnhī nhīpēx kaxyw. Kwa mē ri ā amnhī nhīpēx anhýr hkēt nē. ⁵ Kris kot mē awýr mē rēnh ā mē kot amnhī jarēnh tā amnhī to hēx. Ka prem ama nē ām hāmri mē kot mē amā harēnh ā mē hkamnhīx. Nom na

pre Krisja mē awýr mē rēnh kēt nē. Kēt pa na pre mē awýr inhmē. ⁶ Mē hkīnhā ixkapēr kror pyrāk tā no ām ixte Tirtūm kapēr mar týx. Nē kot amnhī nhīpēxja na ixte omunh par. Ra mē ate ja hā ixpumunh mex.

⁷ Na pa pre mē akōt ri mē amā Jejus jarēnh o ri ixpa no ām hpānhā mēmoj tā mē awýr o ri ixpa hkēt nē. Xā amarī ixte mē amā harēnh nē hpānhā mēmoj tā mē awýr kētja mē apē omnuj? ⁸⁻⁹ Kormā ixte mē amā Tirtūm kapēr jarēnh o ri ixpata ā na pa pre hte tōhā kāxpore ho presija no ām aa hā mē awýr kēt nē. Jar Masetōn kamā Kris kōt mē pahkwýjaja na prem ixwýr hkwy rēnh o pa pa ho ixāpkur xā japrōr o ri mē akōt ixpa. Mē kumā ixte Tirtūm kapēr jarēnh o ri ixpa hkēt tā pa hte mē kukwak ri mē akōt ho ixāpkur o ri ixpa. Tā kot paj arī ā mē akōt ixpa nē ā amnhī nhīpēx anē nē mēmoj tā mē awýr o ri ixpa hkēt nē. ¹⁰ Ja inhmā mex. Jakamā kot paj amarī mē anhō pika pē Gres kām ā mē amā Tirtūm kapēr jarēnh o ixpa anē nē mēmoj tā mē awýr kēt nē. Ām hāmri na pa ā mē amā amnhī jarēnh anē. Kris pyrā nē ixēx kēt kēnā. ¹¹ Xā we inhmā mē akīnh kēt kōt na pa hte ā mē amā Tirtūm kapēr jarēnh pānhā mē awýr kēt anē? Nā inhmā mē akīnh jakamā na pa hte kapēr jarēnh pānhā mē awýr o ri ixpa hkēt nē. Inhmā mē akīnh týx kēnā. Tirtūm kot ja hā ixpumunh mex. ¹² No mē kot amnhī krā hkōt htýx ri Tirtūm kapēr jahkre xwýnhjaja na htem mē ajahkre hpānhā kāxpore hā mē awýr pix o pa. Nē mē amā tanhmā amnhī to hēx to nē mē amā:

–Nā mē ixte Pawre kot amnhī nhīpēx pyrāk. Mē ixte amnhī nhīpēxja kot axpēn pyrāk.

Anhýr o mē amā amnhī to hēx. Nom ixte ho mē urāk kēt kumrēx. Mē ixte amnhī nhīpēx kot axpēn pyrāk ronhýx pa mē urāk nē kāxpore hā mē awýr o ri ixpa. Nom ixte ā amnhī nhīpēx anhýr kēt. Kot paj aa ā amnhī nhīpēx anhýr o ixpa hkēt nē. ¹³ Ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr xwýnhjaja na pre Tirtūm mē awýr mē rēnh kēt nē. Mē kot Kris nhý hā mē ahkre xwýnh ā amnhī jarēnh tā ām amnhī to hēx. ¹⁴ Mē ō pahi Satanastija te mēmoj mex jarēnh pyrāk tā no ām na hte mē pano kupyri pē mē pamā tanhmā hēx to ho mē pahkōt pa. Te kot mēmoj mex ā ām hāmri kot harēnh pyrāk tā no ām ho hēx. ¹⁵ Tā hkōt mē kot amnhī nhīpēx xwýnhjaja na htem urāk nē te tām mē kot amnhī nhīpēx xwýnhjē pyrā nē mē pahwýr mra nē tanhmā mē pamā hēx to. Satanastij pyrā nē mē pano kupyri kaxyw tanhmā mē pamā hēx to. Nom koja Tirtūm nhýrmā mē pahtā mē homnuj týx kumrēx nhūm mē rī amnhī pumu.

Tanhmā mē kot Kris ā Pawre nhīpēx to ā mē harēnh

Atre 9.23-25

¹⁶ E kot paj axte te ixtýx ri amnhī to jarkrar pyrāk o mē amā tanhmā amnhī jarēnh to ka mē inhma nē ixkamā agryk kēt nē. ¹⁷ Pahihti Kris nhý hā kot paj mē amā amnhī jarēnh kēt ām amnhī krā hkōt kot paj mē amā amnhī jarē. ¹⁸ Na htem ohtō nē mē ate mē hā apijaam kaxyw tanhmā mē amā amnhī to jarkrar to ho pa. Tā kot paj mē urāk nē amnhī krā hkōt mē amā amnhī to jarkrar ka mē inhma. ¹⁹ Mē ate amnhī xāhpumunh týx ā amnhī jarēnh tā ka htem htýx ri mē kot amnhī to jarkrar o ri mē pa xwýnhjē kapēr ma nē mē hkōt ajamaxpēr nē mē hkōt amnhī nhípēx kurē kumrēx. ²⁰ Mē kot Kris nhý hā mē ahkre hā amnhī to hēx xwýnhjaja mē pakuroom mē kot amnhī to rax xwýnh ā amnhī jarēnh jakamā na htem mēmoj tā mē amā karō ho pa.

Nē mē kām hprām xā hkōt nhýhým mē arē nē nhýhým mē arē.

Nē mē apa pix kukwak ri apkur o pa.

Nē mēmoj tā mē ajakwap mē atak o pa.

Ā mē kot mē anhípēx anhýr tā ka te mē ate atūm kēt pyrā nē atýx ri mē kapēr ma nē mē hkōt amnhī nhípēx o ri apa. ²¹ Tā ixte mē urāk nē ā mē anhípēx anhýr kēt tā kot paj mē urāk nē mē amā tanhmā amnhī to jarkrar to ka mē inhmar japēr. Te ixtýx ri amnhī jarēnh pyrāk o kot paj mē amā amnhī jarē nom ām hāmri mē amā amnhī jarē. ²² Mē kot Jejus nhý hā mē ahkre hā amnhī to mē hēx xwýnhjaja na htem mē amā tanhmā amnhī to jarkrar to nē mē amā:

—E mē inhma. Mē ixpē Ijaew na pa mē. Mē arom mē ixpē finat Aprāw kanrēhā htāmnhwý jakamā kwa mē ixkapēr ma nē mē ixkōt amnhī nhípēx. Anē.

Nom ijaxwýja ixpē Ijaew tā pa hte mē urāk nē ja hā amnhī to jarkrar hkēt nē. ²³ Nē mē kot Kris kapēr jarēnh mex o pa hā amnhī jarēnh tā pa na pa hte harēnh mex o mē hakre. Te ixkrā pipānh pyrāk o ā mē amā amnhī jarēnh anhýr tāā.

E pa mē amā tanhmā amnhī jarēnh to ka mē inhma. Nā na pre Kris ā mē kām ixkurē xwýnhjaja mē kot amnhī to jarkrar xwýnhjē hkīnhā Kris ā ixpynēnh nē ijagjēnh sohtō nē. Nē mē hkīnhā tōhā ixtak rūnh kumrēx. Pa mē hkīnhā xatā mē kot tanhmā ixto hā kritpēm ronhýx pa pre ty. ²⁴ Na pre Ijaew krāhtūmjaja Kris ā ixkatut kām ixtak rūnh nē. Nē ixtak xāja pī hā mry kà janhōr o ixtak. Nē ixtak kaxyw nē ixtak xā jatut xā kamā kax xwa gixre janhō nē ho ixtak rūnh o ixkatut kà rē. Ixtak o 39 hāmri nē ri kormā mē kot xpīr pymaj inhmā ure. Na pre htem nhýri ixpynē nē ā inhípēx anē. Na prem ā inhípēx anhýr o 5 wēs.

²⁵ Nē na prem ra mē kot xpīr kaxyw nē kēn rūnh kwý jamý nē ho ixtak o kuhē. Nē

Rōm nhō xwýnhjaja haxwýja pī ho ixtak rax kumrēx. Ā inhípēx anhýr o axkrunēpxi.

Nē na pa pre hte gō xujanār kām nhýhým Jejus jarēnh o ri ixpa kaxyw pār kām mē hwýr ixpa nhūm pānja tanhmā amnhī to nē agjē. Kritpēm nhýx pre hte gōja ixpī. Pa pre ā amnhī nhípēx anhýr o axkrut. Tā arigro hō hā kē axte pār ō mā axā nē ma axte krī hō hwýr mō. Nhūm kē pārtā axte mē ixpē axā nhūm gōja nhýx kē axte ixpī. Pa pār jakā hā kumý nē hā ijēt o amýkry. Nē ho apkati. Tā nhūm nhýhýnh pār ōja mō nhūm kamā mē mōr xwýnhjaja ixpumu nē ixwýr pār o mō nē amnhī wýr ixto api nē ma amnhī kōt ixto mō.

²⁶ Na pa pre amnhī xā htýx kamā ijamak o ri ā mē kām Kris kapēr jarēnh o ri ixpa anē. Kironhýx pre gō tāmja ixpī. Nhūm mē āhkīnh nhi xwýnhjaja kironhýx prem māānēn ixpī. Nē Ijaew nē Ijaew kēt xwýnhjaja tōhā tanhmā ixtomnuj to ho pa. Pa pre krī hkwy hwýr ixpa rý kapōt ā ixpa nhūm mē ixtā amýnē. Pa pre gō xujanār kām pār kām ri ixpa nē nhýx kamā ty. Nhūm mē kēp Kris kwý hā amnhī to hēx xwýnhjaja haxwýja tanhmā ixtomnuj to pa mē ý hā amnhī xā htýx kamā ijamak o ri ixpa. Ā na prem Kris ā inhípēx anhýr o pa.

²⁷ Nē na pa Jejus kapēr jarēnh o ri ixpa kurē ixkēngrā nē ri ixpa. Nē tōhā inhōt kēt ā ixtā apkati. Nē tōhā inhmā prām nē inhmā kōr nē ri ixpa. Nē tōhā ixē mex kēt nē inhmā kry nē ri ixpa. ²⁸ Na pa hte Kris kapēr jarēnh o ri ixpa pē ā amnhī nhípēx anē. Nom ja pix kēt. Na pa hte krī piitā hkōt Kris kwýjē hkukamā tee ri ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Mān mē arī Kris kōt amnhī nhípēx mex japēr rý ko. Mān mē ra kapēr kwým ri tanhmā amnhī tomnuj to rý ra hkaga.

Anhýr o ijamaxpēr o ixpa.

²⁹ Nē na hte mēhō Tirtūm kapēr nhīrōp xa nē tanhmā amnhī tomnuj to pa tee ri omu nē ixkaprī htýx kumrēx. Kōja mēhō tanhmā Tirtūm nē mēhō mā kapēr to nhūm kuma nē Tirtūm kōt amnhī nhípēx kēt pa tee ri ja hā omu nē nē kēp āmnār xwýnhhta kamā inhgryk týx kumrēx.

³⁰ E Kris kōt ixkwýjaja. Na pa ā mē amā amnhī jarēnh anē. Te ixte amnhī to ijarkrar pyrāk no ām mē ate ixirerek xwýnh ā ixpumunh pix kaxyw. ³¹ Ām hāmri na pa ā mē amā amnhī jarēnh anē. Ixēx kēt. Pahihti Jejus nhípēxā Tirtūm kot ja hā ixpumunh mex. Tirtūmjaja mex o mex. Kōja mex o mex tūm nē pa rāhā ho pa. Tām kot ixirerek ā ixpumunh mex. ³² Kormā krī pē Tamas kām ixpare ri na pre mē ō pahi Arētja mē kām ixtā amýnē nhūm pōristijaja krī hpu hā kahē xā nhō hakwakre piitā kām hipōk pa nē ixkām hamak o kuhē. Pa tee inhmā

nhÿhÿnh ixkator nê ma mê umaj ixprôt nê ixtêm prâm nê ixirerek xwÿnh â amnhÿ pumunh kurê kumrêx. ³³ Tã nhÿm Kris kôt mê pahkwÿjaja hamaxpêr nê kawâ rax my nê o tê nê inhmã ãm pa hwÿr axã nê kamã nhÿ. Hãmri nhÿm mê pãr nhôr o kahê nhÿrô pê ixto wrÿ pa ixkato nê mê kêp amÿxu nê amnhÿm ixprÿ nê ma tê nê mê kêp akunok. Á na pre Tÿrtÿm ixirerek xwÿnh ã inhmã ixto amnhÿrit anê.

12

Tÿrtÿm kot Pawre mã mêmoj to amnhÿrit ã harênh

¹ E Kris kôt ixkwÿjaja. Nã inhmã amnhÿ to jarkrar hprãm kêt tã kot paj tanhmã mê amã amnhÿ jarênh to ka mê inhma nê hã ixtã apijaãm japêr. Na hte Tÿrtÿm tãhã inhôt kãm ixkarô mã tanhmã kapêr to. ²⁻³ Amnepê mã amgrã hã hã na pre tanhmã ixkrã hto nê ô krÿ hwÿr amnhÿ wÿr ixto api. Na pre ra hã amgrã pê 14 ãn. Apu inhÿ rãhã ixto api rÿ apu ãm ixkarô pix o api rÿ ko. Ixte ja hã amnhÿ pumunh mex kêt. Tÿrtÿm pix kot ja hã ixpumunh. ⁴ Na pre ixto api pa pôi nê ô krÿ kamã axtem tanhmã mê kapêr to hã mê kuma. Na prem mêmoj mex kumrêx jarê pa kuma nê ixkÿnh nê. Nê inhmã mar prãm nê. Hãmri nê ijamaxpêr o:

–Hêxta waa nê. Mêmoj jarênhja mex kumrêx. Nã kot paj akupÿm wrÿ nê ixkwÿjê mã harê kê mê ixpyrã nê kuma. Nã kot paj anê.

Anhÿr tã nhÿm Tÿrtÿm Karô ja nê ixkurê nê inhmã:

–Nã kêr ka mê kãm ja jarênh kêt nê. Ám kapxipix kot kaj ama nê ri hã apa.

⁵ Anhÿr jakamã pa pre paxipix mê arom mêmoja pumu nê kuma nom kot paj ri hã amnhÿ to jarkrar kêt nê. Kot paj ãm Jejus pix tanhmã harênh to ho ri ixa. Jao ixrom mex o mex ã harê. Nê ixrom hihtÿx o hihtÿx nê ãhpumunh o ãhpumunh ã harênh o ri ixa.

⁶ Nê ixte Tÿrtÿm nhô krÿ hwÿr ixãpirja ãm hãmri ixte hã amnhÿ jarênh tã kot paj ja hã amnhÿ to jarkrar o ri ixa hkêt nê. Mê ate ja hã inhmar kôt inhmex ã jarênhja na inhmã hprãm kêt. Nom kot ka mê ixte tãm amnhÿ nhÿpêx ã ixpumu nê tãm ixkapêr ã inhma hãmri nê rÿ kormã inhmã inhmex ã ijarê. Á mê ate amnhÿ nhÿpêx anhÿrja na inhmã hprãm. ⁷ Na pre Tÿrtÿm inhôt kãm inhmã mêmoj mex kwÿ jarênh rax nê. Hãmri nê hpãnhã inhmã:

–E na ka akwÿjê rom inhô krÿ hwÿr api nê mê kurom mêmoj mex pumunh rax nê. Tã ate ja hã amnhÿ pumunh nê ma mê kãm hã amnhÿ to jarkrar o ri apa pymaj kot paj Satanasti mã anê nhÿm inhma nê tanhmã atomnuj to ho pa. Nom ijamaxpêr xã hkôt koja ã anhÿpêx anê.

Anhÿr jakamã nhÿm tanhmã inhÿpêx to pa inhmex kêt nê ixa. Te mrônhi rax nhÿhÿnh kot ixkamnhwÿr nhÿm inhmã tee ri hkaxãr prãm kaprÿ nê ý hã ho inhgÿx rãhã nê ixpaja pyrãk. ⁸ Tã pa tee ri ja hã amnhÿ pumu nê amnhÿ to Jejus wÿ nê kãm:

–Kwa Pahihti. Na pa ra mêmojta nhÿ hã ixpunuj nê ixirerek nê ixa. Kwa inhnê ata pa akupÿm ixhihtÿx nê ijamakêtkati nê ri ixa nã?

Anhÿr o amnhÿ to hwÿr o axkrunêpxi. ⁹ Hãmri nhÿm inhmã:

–Nã kot paj anê hyr kêt nê. Kot paj ãm akutã inhnojarêr rãhã ho ri akôt ixa. Ka axirerek nê apa htã ixhihtÿx xwÿnh ã ixpumunh kôt ixkamnãr rom tanhmã inhÿ hã amnhÿ nhÿpêx to ho ri apa. Anê.

Á inhmã kapêr anhÿr jakamã na pa ixpunuj nê ri inhÿrot nê ixa htã ixrom hihtÿx xwÿnhã nhÿ hã ixkÿnh nê ixa. Nê kurom ixirerek xwÿnh pix ã amnhÿ to jarkrar o ri ixa. ¹⁰ Jakamã kot paj Kris ã ixpunuj nê ri ixa htã ixkÿnh nê ijamakêtkati nê ri ixa. Kwãr mê mãmri hã tanhmã ixto kapêr to nê tanhmã hã inhÿpêx to pa amnhÿ xã htÿx kamã ijamak o ri ixa. Nê ixpê amrakati nê inhÿrot nê ri ixa htã Kris nhÿ hã tanhmã kãm amnhÿ nhÿpêx mex to rãhã ho ri ixa.

Pawre kot tee ri mê hkukamã hamaxpêr ã harênh

¹¹ Tã mêmo kaxyw na pa ã mê amã amnhÿ jarênh anê? Nã mê ate ixtã apijaãm kêt jakamã na pa ã mê amã amnhÿ jarênh anê. Mê kêp Kris nhÿ hã mê ajahkre xwÿnh ã amnhÿ to hêx xwÿnhjaja na ka htem ixrom kot amnhÿ to rÿnh xwÿnh ã mê harê nê mê hã apijaãm o ri apa. Nom ixte amnhÿ to grire xwÿnh tã mê kot amnhÿ to rÿnh o ijakrenh kêt. ¹² Na pa pre mê akamã ri ixa nê Tÿrtÿm nhÿ hã aa mê ate mêmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr rax o ri mê akôt ixa. Nê ý hã akupÿm mê ã xwÿnhjê ho mex. Nê mê nohkre xwÿnhjê no ho mex. Na pa pre hte ã mê amã mêmoj nhÿpêx anhÿr o ri mê akôt ixa. Amnhÿ xã htÿx kamã ijamak o ri ixa htã Tÿrtÿm xihtÿx xã ho amnhÿ to htÿx nê ã mê amã mêmoj to anhÿr o ri mê akôt ixa. Mê ate omunh nê Tÿrtÿm ãhpumunh tÿx ã omunh kurê kumrêx kaxyw. Nê ixpê Kris nhÿ hã mê ajahkre hã ixpumunh kurê kumrêx kaxyw na pa pre ã mê amã amnhÿ nhÿpêx anhÿr o ri mê akôt ixa. ¹³ Xãn pa pre nhãm krÿ hkwy kamã Kris kôt mê pahkwÿjê ho mex tã mê kajaja tanhmã mê ato mex to hkêt nê? Nã na pa pre hte mê anhÿpêx o axpên pyrãk. Ám mêmoj pixire na pa pre mê urãk nê mê awÿr kêt nê. Nhãm krÿ hkwy kamã ixpata ã na pa pre mêmoj to presija nhÿm prem inhmã ôr o pa. Tã pa pre mê mō nê mê akôt ixa nê mêmoj to presija htã hã

mē awýr kêt nê. Kwa mē ā ixte amnhī jarēnh anhyrja ma nē ixkamā agryk kêt nê.

¹⁴Tā ot pa ra akupým mē awýr inhnojarēt kaxyw. Na pa pre ra mē awýr inhmōr o axkrut. Tā ra axte mē awýr inhnojarēt kaxyw. Kot paj mē awýr mō nē mē akôt ixpa nom te wam ixtēmta pyrā nē mēmoj tā ri mē awýr kêt nê. Ām mē amā ixkīnh pix na inhmā hprām. Mē apiitā te mē apē ixkra pyrāk. Na hte mē hkrarejaja mē katorxā nē mē hipēēxā mā ujaarōr o pa hkêt nê. Mē hipēēxā nē mē katorxā na hte hkrare mā kot mēmoj to presija xā hkôt kām haprōr o pa nom mēmoj tā hwýr kêt nê. Ja pyrā nē kot paj mē apē ixkra pyrāk ā mēmoj tā mē awýr kêt nê. ¹⁵Kot kaj mē mēmoj to presija japēr nē inhmā harē pa ixamnhīx ixkīnh kām mē amā ixkāxpore piitā ōr par pyrāk o amnhī nhīpēx. Nē mē amā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa rāhā ixtykja na inhmā hprām. Inhmā mē akīnh týx kumrēx tā mē kajaja mē amā ixkīnhja mē atā hkwy jēt kêt kumrēx. ¹⁶Ixte amnhī mā mēmoj tā mē awýr kêt tā na hte mē akwýjaja ixēx rom ixte nhām mē kēp amrakati xwýnhjē mā kāxpore hā mē awýr o ixpa hā ixkamnhīx.

¹⁷Kwa tanhmā na pa pre ri mē ano kupyry to? Xā ja kaxyw na pa pre mē awýr ixkrāmnhwýta wa kumē? ¹⁸Na pa pre Xitre hā ixhiitýx nē mē awýr kumē. Nē Kris kôt mē pahōtōja pa Xitre hkôt kumē nhūm wa ma mē awýr mō. Tā xā na pre Xitre tanhmā mē ano kupyry to? Nā na pre ā mē anhīpēx anhyr kêt nê. Tā wa ixte amnhī nhīpēx nē wa ijamaxpērja kot axpēn pyrāk. Nā na pa hte urāk nē mē ano kupyry o ri ixpa hkêt nē. ¹⁹Mān ka mē axpēn mā mē ijarēnh o:

—Nā Pawre mē hkwyjaja mē kām amnhī to rūnh xwýnh prām jakamā na ā Pawre kagāja kamā mē pamā amnhī tā āprār anē.

Anhyr o mē ijarēnh japēr nom mē inhmā amnhī tā tanhmā ixāprār to hprām kêt. Ām mē inhmā mē akīnh nē mē ato mex prām jakamā na pa htem tanhmā mē amā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. Na pa Tirtūm noo mā Kris nhý hā ā mē amā mē amnhī jarēnh anē.

²⁰Tā kot paj jatā ma mē awýr mō ka mē akwýjaja tanhmā amnhī tomnuj to japēr.

Mēmoj tā axpēn mā axākjēr o apa.

Rý mēmoj tā axpēn kām agryk.

Rý axpēn kām agryk tokyx anhyr o apa.

Rý axpēn pē anhōxy.

Rý axpēn to akapēr punuj o apa.

Rý mē ajakwa kamā nhām mē hixi ho rē o ri apa.

Rý amnhī to rūnh prām xāj anhmā amnhī nhīpēx to ho apa.

Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhyr o ri apa pa ja hā mē apumu nē ixkapri htyx kumrēx ka mē tee ri amnhī tā ixpumu. ²¹Xā kot paj mē awýr mō nē mē apumu ka mē akwýjaja

arī mē aprō kuhpa hā nhām mēnijē ho amnhīkati ho ri apa? Rý arī tanhmā ajamaxpēr punuj to ho apa? Rý atýx ri apijaām kêt o apa? Kot ka mē arī ā amnhī nhīpēx anē pa ja hā mē apumu nē ixkapri xāj inhmýr rax nē. Nē mē anhyr hā Tirtūm noo mā ixpijaām týx kumrēx.

13

Pawre kot tanhmā amnhī kukamā mē kām karō hto

¹Tirtūm kapēr ā kagā htūm tanhmā mē kot amnhī tomnuj to xwýnhjē jarēnh kot:

Koja mēhō tanhmā amnhī tomnuj to nhūm mēhō pyxi nē ā amnhī nhīpēx anhyr ā omu nē awýr tē nē amā harē ka mē ama nē ām ama nē hkôt ajamaxpēr kêt nē. No koja mēmojaja axkrut rý axkrunēpxi nē hā omu nē awýr mra nē axpēn kôt amā harē ka mē ama nē mē hkôt ajamaxpēr kurē kumrēx. Anē.

Tā ra mē awýr inhmōr o axkrut tā kot paj akupým mē awýr mō nē mē apumu. ²Hapu hā mē awýr inhmōrta ā na pa pre mē akwý kot tanhmā amnhī tomnuj to hā mē omu nē hā mē kām akir nē mē kām:

—Kot kaj mē amnhī tomnuj kaga nē tām amnhī nhīpēx kêt kot paj nhýmā akupýn mē awýr mō nē ā mē ate amnhī nhīpēx anhyr ā mē apumu nē hā mē atomnuj týx kumrēx kām ga. Anē.

Jakamā kot paj mē ma mē awýr mō nhūm mē akwýjaja arī mē ate amnhī tomnuj o apa hā inhmā mē ajarē pa mē atā mē kuma nē tanhmā mē ato htýx nē. ³Kot kaj mē ja hā ixpumu nē aprī hā ixte Kris nhý hā ixkapēr xwýnh ā ixpumunh týx kurē kumrēx. Kris ixrom hihtýx o hihtýx. Na pre ra mē ate amnhī tomnuj o apata mýrapē tanhmā mē anhīpēx to. Tā kot kaj mē kormā ā ate amnhī nhīpēx anhyrja kaga hkêt hā koja tee ri ja hā mē apumu nē mē anhīpēx kati nē. ⁴Amnepēm na pre Krisja te hihtýx kêt pyrā nē ām arī mē kām xa nhūm mē unē nē pī kahpa ā kunhō nē kupi. Tā nhūm Tirtūmja āhpumunh týx o akupým ho htír nhūm akupým htír o htír nē Tirtūm nhý hā hihtýx o hihtýx ā amnhī to amnhīrit. Ja pyrā nē wam mē awýr inhmōrta ā na pa pre hte mē akamā te Kris kormā htyk kêt ri hihtýx kēeta pyrā nē mē akôt ixpa. Tā kot paj ma akupým mē awýr mō hāmri nē te Kris ra akupým htír nē hihtýx o hihtýxta pyrā nē Tirtūm xihtýx xā ho tanhmā mē kot amnhī tomnuj xwýnhjē nhīpēx to. Hāmri nhūm mē amnhī tā ixpumu nē Tirtūm nhý hā ijamaxpēr týx ā ixpumunh kurē kumrēx.

⁵Kwa mē aprī hā tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to hā amnhī pumu. Xān ka htem

ām hāmri amnhī kaxyw Jejus Kris kôt aja-maxpēr o ri apa nā? Kot kaj mē apē hkwy hā koja mē akaxwýnh kām mē akamā hkrī rāhā nē. Nom koja mē akaxwýnh kām mē akamā hkrī hkēt ka mē ām apē hkwy hā amnhī jarēnh kaprý. ⁶ No pa na ixte ja hā amnhī pumunh mex. Ixpē Jejus kwý na pa. Ra ixkamā hkrī nē ixkôt pa ho pa jakamā ixpē hkwy na pa. Tā mē ate ja hā ixpumunh mexja na inhmā hprām. Na pa hte ixpē Jejus kwý hā amnhī jarēnh kaprý hkēt nē.

⁷ Nē na pa hte mē ato tanhmā Tirtūm wýr to ho ri ixpa nē mē ato hwýr o:

–Pa Tirtūm. Kwa tanhmā Korīt nhō xwýnhjē hkrā hto kē mē tanhmā amnhī tomnuj to ho pa hkēt nē.

Anhýr o mē ato kuwý. Mēmo kaxyw na pa hte ā mē ato hwýr anē? Ixte mē ajahkre mex ā amnhī to amnhīrit kaxyw kēt. Ām mē ate amnhī to mex rāhā ho ri apa kaxyw. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa hāmri nhūm axtem mēhō mē awýr mōn pōj nē tanhmā mē amā mē ijarēnh to nē mē ijarēnh o:

–Kwa Pawre mē hkwyjaja na htem Tirtūm kapēr kwým ri Korīt nhō xwýnhjē jahkre ho pa.

Anhýr tā pa amnhī tā mē kuma nē ām mē kuma. ⁸ Na pa hte Tirtūm kapēr kutā amnhī xunhwýr kēt nē. Na pa hte ām mē ate hkôt amnhī nhīpēx o ri apa hā mē amā karō kamā ixihýt× rāhā ho ri mē akôt ixpa. ⁹ Jakamā kot kaj mē hkôt amnhī nhīpēx mex o apa pa ja hā mē apumu nē ixkīnh nē. Mē kot axpēn mā ixirerek ā ijarēnh o pa htāā. Ā mē ate amnhī nhīpēx anhýr o apa kaxyw na pa hte mē ato Tirtūm wýr o ri ixpa nē kām:

–Pa Tirtūm. Kwa tanhmā Korīt nhō xwýnhjē hkrā hto kē mē kot amnhī tomnuj kaga hpa nē hpānhā akapēr kôt pix mā mām amnhī nhīpēx rāhā nē. Anē.

¹⁰ Tā pa kormā mē awýr inhmōr xwýj ri ā amnhī kukamā kagā nhīpēx nē mēnh anē. Mē ate kamā harēnh nē mar nē tokyx akupým tām amnhī nhīpēx kaxyw. Kot pa mē awýr mō nē Pahihti nhý hā mē ate amnhī tomnuj ā mē amā akir. Nom inhmā ā mēmoj tā mē amā ixākjēr anhýr prām kēt. Ām ý hā kapēr o mē ajahkre mex nhūm mē ate inhmar nē hkôt amnhī nhīpēx rāhā ho apaja na inhmā hprām.

¹¹ E Kris kôt ixkwýjaja. Ām ja pix. Kwa kēr ka mē ixkapēr mar týx nē hkôt amnhī nhīpēx mex nē. Nē Tirtūm kôt pix mā ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa rāhā ho apa. Nē tām ri amnhī nhīpēx. Nē axpēn kôt ajamakētkati nē akīnh nē axamnhīx ri apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhýr o apa nhūm Tirtūm mē akôt pa ho pa. Kām mē pajapē htýx kumrēx. Kēp mē pamā

mē pahkīnh nē mē pajamakētkati jagjēnh xwýnh.

¹²⁻¹⁴ Nē ota jar Kris kôt mē pahkwýjaja pa mē ixpimrāatā mē awýr ixpēr mē. Mē ixpiitā mē inhmā mē akīnh týx jakamā na pa mē awýr ixpēr mē.

Nē kē Pahihti Jejus Kris mēmoj to mē akutā nojarēt rāhā ho pa. Nhūm Tirtūm arī kām mē ajapē rāhā ho pa. Nhūm Karō tanhmā mē akrā hto ka mē axpēn to mex pix kukamā mām ajamaxpēr o apa.

Tā e ixkwýjaja. Ām ja pix. Ixpē Pawre na pa mē awýr kagaja nhīpēx nē ā mēnh anē.

Karatas

Pawre kot Karatas kamã Jejus kôt hkwyjê hwÿr kagã nê mênh

Pawre na pre kagãja nhîpêx nê pika pê Karatas kamã Kris kwÿjê hwÿr kumê. Na pre ra Ijaew kwÿjaja mê hwÿr mra nê Tirtüm kapêr kwÿm ri mê ahkre ho pa nê mê kãm:

—Kot kaj mê amnhî kaxyw Jejus Kris kôt ajamaxpêr hãmri nê määnên mê ixpê Ijaew nhîgêt kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx. Kê Tirtüm ja hã mê apumu nê mê ato hkra. Anê.

Nom ã mê kapêr anhÿrja kot anhÿr kêt. Mê pahte amnhî kaxyw Jejus Kris kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr pix ã mê pahpumunh kôt na hte Tirtüm mê pahto hkra. Tã nhüm prem ã mê kãm ho hêx anhÿr o pa nhüm Pawre tee ri ã mê kapêr anhÿrja ã mê harênh ma nhüm ja kêp omnuj nê. Jakamã nhüm Karatas nhô xwÿnhjê mã kagãja nhîpêx nê mê hwÿr kumê. Nê kamã hprî hã Tirtüm kot mê ho hkra kaxyw tanhmã amnhî nhîpêx to hã mê kãm harê nê hã kagã. Nê mê kãm:

1-2 Pa Karatas nhô xwÿnhjaja? Xã mê amex? Ixpê Pawre na pa mê awÿr ixpêr mê nê mêmjoj tã mê amã karô.

Mêpahpãm Tirtüm mê Jejus Kris na pre wa mê akaxyw ixãm. Ixte wa ý hã ma ri mê akôt mê ajahkre o ri ixpa kaxyw. Na pre Jejus ty nhüm Tirtüm akupÿm ho htür. Hãmri nhüm wa mê akaxyw ixãm. Pyka ja kamã na pre mêhõ mê akaxyw ixãm kêt nê. Tirtüm mê Jejus Kris na pre wa ixãm. Jakamã na pa ã mê awÿr kagã nhîpêx nê mênh anê. Mê apê Tirtüm krajê hwÿr.

Nê ota jar krî ja kamã ixpyrà nê Kris kôt mê pahkwÿjaja mê awÿr hpêr mê.

³ E kê Mêpahpãm Tirtüm mê Pahihti Jejus Kris wa mêmjoj to mê akutã nojarêt rãhã ho pa. Nê mê ato mex rãhã nê. Ka mê wa ý hã akÿnh nê ajamakêtkati nê axãmnhîx ri apa.

⁴ Nã na pre Krisja amnhî grôn h kôt mê pahwÿr wÿr nê mê panê ty. Mê pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer kaxyw mê panê ty. Mêpahpãm Tirtüm kãm hprãm xã hkôt. Tã mêmjoj kaxyw na pre ã mê panê amnhî nhîpêx anê? Nã pika ja kamã mê kot amnhî nhîpêxja omnuj tÿx jakamã nhüm amnhî grôn h kôt te mê kot amnhî tomnuj pê mê papytãr pyràk o mê panhîpêx nê ã mê panê htyk anê. ⁵ Jakamã kwa kêr pu mê Tirtüm mã mex o mex ã mãn harênh o ri papa. Nã kot puj mê ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho ri papa.

Mê ujarênh pixi ãm hãmri hã harênh Rômãn 16:17; Sikün Korît 11.3-4; Epes 4.14; Korosê 2.8; Sikün Pêtre 2.1-3

⁶ Kwa ixkrãmnhwÿjaja. Na pa pre mê ate tanhmã amnhî nhîpêx to hã mê ajarênh ma nê ixkaprî nê tee ri mê akukamã ijamaxpêr. Na pre Tirtümja Kris kukwak ri mê ato mex nê. Nê mê ate hkôt amnhî nhîpêx o apa hprãm xãj te kot amnhî wÿr mê awÿr pyràk o mê anhîpêx ka mê hkôt amnhî xunhwÿ. Tã xep tanhmã mê ajamaxpêr to nê ra hkaga kaxyw. Ra axtem mê ujarênh ôja ma nê gryk ã Tirtüm kaga kaxyw. Pa tee ri mê ajarênh ma nê ixkaprî nê. Kwa mon ka mê axtem nê ri ã amnhî nhîpêx anhÿr mã? ⁷ Jejus jarênh pix na ãm hãmri. Mo mê ujarênh mex ô kot ka kêt mê ama nê hkôt amnhî nhîpêx? Nã amrakati kumrêx. ã mê amã ujarênh anhÿr xwÿnhjaja na htem Kris kapêr o pihkãr rûnh kumrêx o pa nê katãt kôt harênh kêt nê. Ka xep mê ama nê ajamaxpêr kati rûnh nê.

⁸ Na pa pre ma mê awÿr mô nê ãm hãmri mê amã Jejus kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx to hã harê ka prem inhma. Tã koja mêhõ mê awÿr mô nê mê amã nhãm mê ujarênh ô jarê nhüm Tirtüm ja hã omu nê nhÿrmã ma mê kot amnhî xã htÿx kamã hamak tùm xã hwÿr kumê nhüm ma hwÿr mô nê aa kator kêt nê. Mê pahto rÿ Tirtüm kapêr o wÿrk xwÿnhjê hõ koja ã amnhî nhîpêx anê nhüm ja hã omu nê ma kuwyw pê himôta wÿr amnhî nê kumê. ⁹ E kot paj axte mê amã ja jarê ka mê aprî hã inhma. Koa mêhõ mê awÿr mô nê mê ate hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhã kwÿm ri tanhmã mê amã ujarênh to. Hã koja Tirtüm omu nê nhÿrmã ma mê kot amnhî xã htÿx kamã hamak tùm xã hwÿr kumê nhüm ma hwÿr mô nê kamã pa ho pa nê aa kator kêt kumrêx.

Tirtüm pix kãm Pawre hkÿnh hprãm ã kot jarênh

Juãw 5.44; Atre 26.9-20; Karatas 2.6

¹⁰ Nê koja mêmjojaja ixkapêr ma nê kãm mar prãm kêt o kãm ixkÿnh kêt japêr nê mãmri kãm ixkÿnh kêt. Tirtüm kãm ixkÿnhja pix na inhãm hprãm. Kop apu mê piitã kãm ixkÿnhja mãn inhãm hprãm ronhÿx pa Kris nhÿ hã kapêr jarênh o ri ixpa hkêt nê.

Tirtüm kot Pawre mã Kra Jejus o amnhîrît ã harênh

Sikün Korît 1.12; Wam Tesarôn 2.4

¹¹⁻¹² E Jejus kôt ixkrãmnhwÿjaja. Nã ixte mê ujarênh mex jarênh o ixpaja na pre jar pika ja kamã mêhõ amnhî krã hkôt inhãm harênh rÿ inhãm ahkre hkêt nê. Jejus Kris tãm na pre ixwÿr kato nê inhãm ho amnhîrît. Jakamã mex o kot pika jakamã mê ujarênh piitã hakrenh par. ¹³⁻¹⁵ E kot paj ixprî hã mê amã tanhmã amnhî jarênh to ka mê inhma. Tanhmã Tirtüm kot amnhî kaxyw ixãm to hã pa mê amã amnhî jarê. Nã na pre kormã ixkêr ri ixkukamã hamaxpêr nê amnhüm ixta nê amnhî kaxyw ixãm nê kot ixto mex ã ixtã amnhî jarê. Tã pa pre

ixkato nê gaa nê ixàptàr nom kormã Jejus Kris kôt amnhî xãm kêt nê. Na pa pre axtem nê inhmã mê ixpê Ijaew kot amnhî nhîpêx kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri ixpa hprãm nê. Nhùm pre ixpyrà nê arî mê nywjaja haxwýja kãm mê hkôt pix mã ri amnhî nhîpêx o pa hprãm nê. No inhmã mê hkôt amnhî nhîpêx mex o mê hakrenh par prãm jakamã na pa pre mê inhîgêt kôt amnhî nhîpêx mex kumrêx o ri ixpa. Mê kapêr piitãã hkôt amnhî nhîpêx mex nê. Tã á amnhî nhîpêx anhýr o ixpa kaprý. Na pa pre axtem nê mê kot Tirtùm Kra Jejus Kris kôt amnhî xunhwýr xwýnhjê nhîpêx kati ho ri mê hkôt ixpa nê inhmã mê himex prãm týx kumrêx. Á na pa pre amnhî nhîpêx anhýr o ri ixpa. Ra mê ate ja há ixpumunh mex.

¹⁶⁻¹⁷ Tã pa pre ma Tamas wýr mō. Kamã tanhmã Kris kwýjê nhîpêx to kaxyw ma mê hwýr mō. Hãmri nê kormã mê hwýr ixàhtêp o inhmōr mê nhùm Tirtùm tanhmã ixto nê inhmã Kra Jejus o amnhîrit pa jatã omu. Kêp Tirtùm Kra há pa ixprî há omu. Nhùm inhmã kapêr nê ixte kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri ixpa kaxyw ixàpênh á inhmã karō nê Ijaew kêt xwýnhjê hwýr inhmê. Ixkwý Ijaew wýr inhmênh kêt nê. Na pre inhmã:

—E kër ka ma Ijaew kêt xwýnhjê hkôt ri mê kãm ixkapêr jarênh o ri apa.

Anhýr jakamã pa pre kuma nê hkôt amnhî xãm kurê kumrêx nê á amnhî nhîpêx anhýr o ri ixpa. Jao tanhmã ixte kêp hkwýjê nhîpêx tota kaga nê ma pyka pê Arap wýr mō. Nom tanhmã amnhî tá Jejus kwýjê kukjêr to hkêt nê. Nê Jerujarê hwýr inhmōr nê Jejus nhý há mê ahkre xwýnh maatijaja tanhmã amnhî tá mê kukjêr to hkêt nê. Ám Tirtùm kot inhmã há karō xà hkôt ma Arap wýr mō nê kamã kapôt á ri ixpa. Kamã na pre Tirtùmja inhmã Jejus Kris kot tanhmã amnhî nhîpêx to ho amnhîrit o pa. Hãmri nê inhmã kapêr pa amnhî tá kuma hãmri nê ma akupým Tamas wýr mō.

¹⁸ Tã nhùm ra amgrã axkrunêpxi nê hapêx pa Tamas rùm ixkato nê ma Jerujarê hwýr Simãw Pêtre hwýr mō. Hãmri nê kuri pój nê hkôt ixpikamênh á ixtã semãn axkrut. ¹⁹ Nom mê kot Jejus nhý há hkwýjê jahkre ho mê pa xwýnh maati hkwýjê hō pumunh kêt kumrêx. Ám Simãw Pêtre mê Pahihiti Jejus tō Xiakreja pix wa omu. ²⁰ Ám hãmri na pa á amnhî jarênh anê. Tirtùm kot ja há ixpumunh mex. ²¹ Tã pa pre mê kurùm ixkato nê hpãnhã ma pika hkwý hkôt ijapōx o mê hkôt ixpa. Ma pika pê Sir mê Sirisja wa hwýr mō.

Mê kot amnhî jaêr pê Pawre kot amnhî nhîpêx nyw á omunh á mê harênh

²² Nom Jutej kamã Kris kwýjaja na prem kormã ixpumunh kêt nê. Ám Simãw Pêtre

mê Xiakreja pix na pre wa ixpumu. ²³ Na pre ra mê hkwýjaja tanhmã hkwýjê kot axpênh mã ijarênh toja ma. Na prem ijarênh o:

—Kwa Jejus á mê panhîpêx kati htýx o pa xwýnhhta na pre tanhmã hamaxpêr to nê hpãnhã mê kãm Jejus kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kaxyw. Ra kot Jejus nê mê pahkurê htã hpãnhã mê kãm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Anê.

²⁴ Hãmri nhùm Kris kwýjaja amnhî jaêr pê ijarênh ma nê inhý há hkînh nê. Nê ixtã Tirtùm mã mex o mex á hare.

2

Pawre kot Kris kwý hkrãhtümjê mã amnhî jarênh

Atre 15.1-11

¹⁻² Tã nhùm amgrã pê 14 nê hapêx nhùm Tirtùm akupým Jerujarê hwýr inhmê pa ma akupým mō. Panãpe nê Xitre mê pa mê mō nê mê hwýr pój. Hãmri nê Kris kwý hkrãhtümjê hwýr mra nê mê kãm amnhî jarê. Mê tapixijixê mã amnhî jarê nê ixte Ijaew kêt xwýnhjê mã Jejus kapêr jarênh o ixpa há amnhî jarê. Na pa pre ra amnhî kukamã ijamaxpêr o:

—Koonêh. Kot pa apu mê kãm amnhî jarê nhùm mê inhma nê ixte Tirtùm kapêr kwým ri mê ahkre ho ixpa há ixkamnhix rý há inhmã akir. Na pa hte Ijaew kêt xwýnhjê mã Kris jarênh o ixpa no ám mê ixpê Ijaew pyrà nê finat Mojes kapêr kôt mê kot amnhî my kwryt kã jakãr á mê kãm karō hkêt nê. Ám mê kot Kris kôt amnhî xunhwýr pix kaxyw na pa hte mê kãm há karō ho ixpa. Tã kot paj Kris kôt mê ixkrãhtümjê mã ja há amnhî jarê nhùm mê inhma nê tanhmã hamaxpêr to nhùm ja mê kêp omnuj japêr nhùm mê tanhmã amnhî to nê ixte Kris kapêr jarênh o ixpaja nê ixkurê. Jakamã nhùm ra ixte mê kãm Kris kapêr jarênh o ixpa nhùm mê kot inhmar xwýnhjaja ijarênh ma nê tee amnhî kukamã hamaxpêr o ra hkaprî nê pa.

Anhýr o ijamaxpêr. ³ Tã na prem ixte amnhî jarênhja ma nê ja nê tanhmã inhmã nê hkêt nê. Pa mê kãm amnhî jarênh pa nhùm mê inhma nhùm Ijaew kêt xwýnhjaja kot amnhî jakãr kêtja nhùm mê kãm mex nê. Mê kêp tanhmã kute hkêt nê. Nhùm Ijaew kêt xwýnh Xitre ixkôt pa nhùm mê kot omunh tá kot mê ixpyrà nê amnhî my kwryt kã krãhyr á kãm karō hkêt nê.

⁴ Tã nhùm mê kêp Jejus kwý há amnhî jarênh o hêx xwýnhjaja mê ixtã akuprō. Nom hêx rom mê ixte Kris kôt amnhî nhîpêx á mê ixpumunh pix kaxyw. Hãmri nê ixkapêr ma nê Xitre há inhmã akir nê inhmã:

—Kwa na pre Xitre Jejus kôt pix mã amnhî xãm nom finat Mojes kot mê pahpê Ijaew kot amnhî nhîpêx á karō hkôt amnhî nhîpêx

kêt nê. Kwa ja mex kêt. Na htem Jejus kôt amnhî xunhwÿ nê mãânên finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx. Jakamã kwa kãm anê kê amnhî my kwyrÿt kã krãhta. Finat Mojes kot mē panhîgêtjê mã hã karô xã hkôt.

⁵ Anhÿr tã pa prem mē kuma nê ãm mē kuma. Kot pa ri mē kãm ja hã karô hkêt nê. ãm Jejus kapêr kôt pix mã kot puj mē amnhî nhîpêx o papa nê finat Mojes kapêr mē Jejus kapêr o papihkãr kêt nê. Kot puj mē anhÿr o Jejus kapêr o ahkã nhũm ja mex kêt nê. Jejus kapêr kãm mo mē kot mēmy kwyrÿt kã jakãr ã mē kãm karô? Amrakati. Jakamã na pa pre ãm mē pano kupyr o mē pa xwÿnhtajê kapêr ma nê ãm mē kuma.

⁶ Tã pa pre ra Ijaew kwÿ pē Jejus kôt ixkwÿ hkrãhtũmjê mã amnhî jarênh pa. Tanhmã ixte Ijaew kêt xwÿnhjê mã Jejus kapêr jarênh to hã mē kãm amnhî jarê nhũm mē inhma nhũm ja mē kãm mex nê. Jakamã Ijaew kêt xwÿnhjaja kot mē ixpê Ijaew pyrã nê finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêxja nhũm mē tanhmã mē kaxyw inhmã hã karô hto hkêt nê. Tirtũm na hte mē kēp mē hkrãhtũm ã mē omunh xã hkôt mē hkwyjê rom tanhmã mē ho mex to hkêt nê. Na hte mē pahpiitã mē panhîpêx o axpên pyrãk. Jakamã na pa hte ijaxwÿja Jejus kôt mē ixkrãhtũmjaja kot amnhî to rax o ijakrenh ã tanhmã ija-maxpêr to hkêt nê. ⁷ Na pa pre mē kãm amnhî jarênh pa nhũm mē inhma nê axpên mã:

—Nã ãm hãmri na pre Tirtũm ahpÿnhã Pawre mē Simãw Pêtre wa kãm wa ãpênh ã karô nê Ijaewjê hwÿr Simãw Pêtre mē nê axtem Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr Pawre mē. Wa kot ahpÿnhã mē hkôt mē kãm Jejus kapêr jarênh o ri pa kaxyw. Nã ãm hãmri na hte wa ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Nã ja mex. Anê.

⁸ Ra Tirtũm kot Ijaew wÿr Simãw Pêtre mēnh tã hpãnhã Ijaew kêt xwÿnhjê kaxyw pa ixãm. Ý hã wa ixte mē kãm Jejus kapêr jarênh o ri mē hkôt wa ixpa kaxyw. ⁹ Jakamã nhũm mē ixkrãhtũm Xiakre mē Simãw Pêtre mē Juãwja ixte mē kãm amnhî jarênh ma nê hkĩnh nê. Tirtũm kot ixto mex nê Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr inhmēnh ã ixte amnhî jarênhja ma nê hkĩnh nê. Hãmri nê Panãpe mē wa inhmã kapêr nê wa inhmã:

—Nã ãm hãmri. Kot puj xep mē anê. Ka mē Panãpe wa kot kaj wa ma Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt mē kãm Jejus kapêr jarênh o ri apa. No mē pajaja kot paj mē axtem mē pahkwÿ Ijaew kôt harênh o ri ixpa. Æ kot puj mē ahpÿnhã mē hwÿr papa anê. ¹⁰ Nom kêr ka wa inhmar kumrêx. Kêr ka wa mē ixpyrã nê Kris kôt mē pahkwÿjê pē amrakati xwÿnhjê ho mex o ri apa. Mēmoj to mē kutã anojarêt rãhã ho ri apa.

Anhÿr o wa inhmã kapêr pa wa mē kuma nê mē kãm:

—Tôe. Nã kot paj wa anê. Ra ã wa ixte amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw kênã. Anê.

Pawre kot Simãw Pêtre mã ãkjêr ã harênh Atre 10; Rômãn 3.21-31, 6.1-14

¹¹⁻¹⁴ Tã nhũm Simãw Pêtreja man mē ixwÿr krÿ pē ãxiok wÿr mō. Nê jar mē ixkôt ri pa. Ixpyrã nê kēp Ijaew tã Kris kôt Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt pa nê mē kutã apkur o pa. Ixpyrã nê ãmnhix ri mē kutã apkur o ri mē hkôt pa. Ijaew kêt xwÿnhjaja kot amnhî my kwyrÿt kã jakãr kêt jakamã na pa htem mē kutã ixãpkur kêt nê. Tã ra mē ixte Kris kôt amnhî xunhwÿr jakamã ja mē ixpê tanhmã kute hkêt. Na pa htem ixãmnhix mē hkôt ixpa nê mē kutã apku. Ra mē ixte Kris kôt amnhî xunhwÿr kênã kot pa hkêt ri mē hkôt ixpa hkêt. Na pa htem ixãmnhix mē hkôt tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri ixpa.

Tã nhũm Xiakre kot mē ixwÿr mē rēnh xwÿnhjaja haxwÿja mē ixwÿr mō. Mē ixpyrã nê mē kēp Ijaew tã mē ixpyrã nê Kris kôt amnhî xunhwÿ. Jakamã ra mō nê mē ixwÿr pōj. Hãmri nhũm Simãw Pêtre mē omu nê mē umaj axte Ijaew kêt xwÿnhjê kutã apkur kêt nê. Axtem nê ôja py nê o tē nê mē hkãx ã ahte apkur o nhÿ. Hãmri nhũm ra mē ixri Ijaew kwÿ pē Kris kôt mē pahkwÿjaja ja hã omu nê piitã urãk nê ã amnhî nhîpêx anê nê Simãw Pêtre ri Ijaew kêt xwÿnhjê hkãx ã apkur o hkrÿ. Nhũm ixkôt pa xwÿnh Panãpeja haxwÿja ja hã mē omu nê mē urãk nê ã amnhî nhîpêx anê nê mē hkãx ã apku. Hãmri pa tee ri ja hã mē omu nhũm ja inhmã mex kêt nê. Na prem ã amnhî nhîpêx anhÿr o Tirtũm kapêr ã kagã htũm kamã mē ujarênh mex kwÿm ri amnhî nhîpêx. Jakamã pa ã mē kot amnhî nhîpêx anhÿrja nê Simãw Pêtre mã ixkapêr. Mē piitã mē noo mã xa nê ã kot amnhî nhîpêx anhÿrja nê kãm ixkapêr nê kãm:

—Tk. Kwa nã Simãw Pêtre. Ri ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Pahpê Ijaew tã kormã pahkwÿjaja hpõx kêt ri ka hte ixpyrã nê axãmnhix Ijaew kêt xwÿnhjê kutã axãpkur o ri apa. Tã amnhî wÿr mē pahkwÿjê pumu nê axtem nê mē hkãx ã axãpkur o akrÿ. Kwa nã na ka ã amnhî nhîpêx anê nê ra axtem amnhî nhîpêx. Te ate mē kãm akapêr nê mē kãm: “Kot kaj mē ixpyrã nê amnhî my kwyrÿt kã jakã pa rÿ mē akôt ri ixpa nê mē akutã ixãpkur o ixpa.” Anhÿr pyrãk. Kwa ja mex kêt.

¹⁵ —Mē pahpê Ijaew na pu htem mē kēp Ijaew kêt xwÿnhjê jarênh o: “Mē kot mē pahte amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx kêt xwÿnhjaja.” Anê. ¹⁶ Tã mē pahpê Ijaew tã na hte Tirtũmja mē pahte mē panhîgêt kot amnhî nhîpêx kôt mē pahte amnhî nhîpêx ã mē pahpumunh kôt mē pahto hkra hkêt nê. Ra mē pahte ja pumunh mex. Æm mē pahte amnhî kaxyw Jejus Kris kôt pajamaxpêr ã

mē pahpumunh kôt pix mā na hte mē pahto hkra. Kot pu mē amnhī kaxyw hkôt pajamaxpēr nhūm ja hā mē pahpumunh kôt pix mā mē pahto hkra.

¹⁷—Mē pahpē Kris kwỳ jakamā na hte Tirtūm amnhīm mē pamex ā mē pajarē nē mē pahte amnhī tomnuj xwýnh kēt ā mē pajarē. Jakamā na pu htem paxāmnhīx ri Ijaew kēt xwýnhjē kot Kris kôt amnhī xunhwýr xwýnhjē hkôt ri papa ho papa. Ra Tirtūm kot mē pahpyrā nē amnhīm mē mex ā mē harēnh kēnā. Tā koja mēhō kormā ja mar kēt nē tanhmā hā mē pajarēnh to nē mē pajarēnh o: “Tk. Ra mē kot amnhī kaxyw Kris kôt hamaxpēr tā axtem nē Ijaew kēt xwýnhjē hkôt ri pa. Jakamā arī mē kot amnhī tomnuj xwýnh kēnā.” Anhýr o mē pajarēnh japēr. Nom ām mē pahte amnhī tomnuj xwýnh ā mē pajarēnh kaprý. Na pu htem Kris kôt amnhī nhīpēx nē ra tām amnhī nhīpēx mex o papa. ¹⁸No kot pu mē hkôt ri amnhī nhīpēx o papa htā tanhmā pajamaxpēr to nē pahte amnhī nhīpēx tūm o awjanā hāmri nē amnhī tomnuj týx kumrēx.

¹⁹—Tā tanhmā kot puj wem amnhī to nē mē panhīgēt kot amnhī nhīpēx piitā hkôt amnhī nhīpēx mex o ri papa? Na pu htem pajamaxpēr o: “Kot paj ā amnhī nhīpēx anē nē ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm ja hā ixpumu nē amnhīm inhmex ā ijarē.” Anhýr o pajamaxpēr. Hāmri nē finat Mojes kot mē panhīgētjē mā kapēr piitā hkôt ri mnhī nhīpēx o papa nom tōhā hkwyīm ri tanhmā amnhī tomnuj to. Jakamā nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumunh kôt mē pamex ā mē pajarēnh kēt nē. Kapēr ā kagā htūm kot ā ja jarēnh kot anhýr. Nom kot puj mē amnhī kaxyw Kris kôt pajamaxpēr nhūm ja hā mē pahpumunh kôt amnhīm mē pamex ā mē pajarē. Hāmri pu mē Tirtūm kôt amnhī nhīpēx o ri papa nē axte mē pahpē Ijaew nhīgētjē kot amnhī nhīpēx kôt amnhī nhīpēx hkēt nē. Te ra mē pahtyk nē axte hkôt amnhī nhīpēx kēt pyrā nē pānhā Tirtūm kapēr kôt pix mā ri amnhī nhīpēx o ri papa.

²⁰—Nē na prem pī kahpa hā Kris nhō nē kupī nhūm mē pahte amnhī tomnuj te ĩhkō hā jēt nē haxwýja htyk pyrāk. Jakamā na pu htem amnhī tomnuj kaga nē Kris kôt amnhī xunhwý nhūm Karō mē pahkarōm agjē pu mē te Jejus Kris kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx o papa. Jao hpānhā mē pahte amnhī nhīpēx nyw pix o amnhī nhīpēx o ri papa. Kris kām hprām xā hkôt pix mā tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho papa. Kris kēp Tirtūm Kra htā kām mē pajapē kamā mē panē htyk jakamā na pu htem amnhī kaxyw kôt pix mā pajamaxpēr rāhā ho papa.

²¹—Ām hāmri na pre Tirtūm mē pahto mex kumrēx nē mē pahwýr Krisja mē nhūm mē pahwýr wrý nē mē panē ty. Tā na pa pre kapērja ma nē mar týx nē hā ri ixpa nē ho

ijamakētkati hkēt nē. Tā kop apu Tirtūm kot mē pahte mē panhīgētjē kot amnhī nhīpēx o amnhī nhīpēx ā mē pahpumunh kôt mē pamex ā mē pajarēnh ronhýx pre Krisja ām mē panē htyk kaprý. Mo kaxyw nhýx pre mē panē ty? Anē.

Ā na pa Simāw Pêtre mā ixkapēr anē nhūm mē piitā apkur pē hā inhmar o hkri.

3

Mē pahte amnhī krā hkôt pahpē Tirtūm kra hkēt ā mē pajarēnh

Karatas 5.16-23; Epes 2.8; Pīripis 3.9; Sīkūn Ximotre 1.9; Xitre 3.4-7

¹Kwa Karatas nhō xwýnhjaja. Te ri mē ajamaxpēr kēt kumrēx pyrāk. Amnepē mā mē awýr inhmōrta ā na pa pre mē amā tanhmā Kris htykja jarēnh to. Pī kahpa hā mē panē htyk ā harē ka mē aprī hā inhma. Tā nhūm Tirtūm kapēr jarēnh o mē hēx xwýnhjaja ixpānhā mē awýr mra nē tanhmā mē amā ujarēnh to ka mē ama nē mē ajamaxpēr o apihkār rax nē. Jao axte Kris tyk mā ajamaxpēr kēt nē. ²E mē inhmā mēmoj jarē. Mēmoj tā mē apumunh kôt na pre Tirtūm mē awýr amnhī Karō rē nhūm mē awýr agjē? Xā mē anhīgēt kot amnhī nhīpēx kôt mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumunh kôt? Nā na pre ja hā mē apumunh kôt mē awýr rēnh kēt nē. Na ka prem Kris jarēnh ma nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nhūm ja hā mē apumunh kôt mē awýr kurē nhūm mē awýr agjē.

³Na pu htem amnhī krā hkôt tanhmā amnhī nhīpēx to ho pahpē Tirtūm kra hkēt nē. Tirtūm Karō pix kukwak ri na pu htem pahpē hkra. Tā ka mē axtem nē ajamaxpēr o:

—Nā Tirtūm ra kot ixto hkra jakamā kot paj arī ri mē inhīgēt kot amnhī nhīpēx kôt amnhī nhīpēx o ixpa rāhā nē inhmex kumrēx nē ri ixpa. Anē.

Kwa ā mē ajamaxpēr anhýrja mex kēt. ⁴Mē akwý kot Kris ā mē atomnuj tā ka mē amnhī xā htyx kamā ajamak o ri apa htā Kris kaga hkēt nē. Tā ra axtem nē mē kapēr o mē hēx xwýnhjē jamaxpēr kôt ajamaxpēr o te Kris ā amnhī xā kamā ajamak kaprý pyrāk. Kwa nā mē ri mē hkôt ajamaxpēr kēt nē. ⁵Na pre Tirtūm mē awýr amnhī Karō rē nhūm mē awýr agjē nē mē amā aa mē ate mēmoj pumunh kēt kwỳ ho anhýr o ri mē akamā pa ho pa. Xā mē anhīgēt kot amnhī nhīpēx kôt mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumunh kôt na pre ā mē amā amnhī nhīpēx anē? Nā ja kôt kēt. Ām mē ate Kris kapēr mar nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr ā mē apumunh kôt pix mā na pre ā mē amā amnhī nhīpēx anē.

Tirtüm kot amnhî tâ finat Apraâw pumunh kôt mex â harênh

Rômân 4.1-25; Xiakre 2.23

⁶ Nê mê ixpê Ijaew pâr krax finat Apraâw na pre amnhî kaxyw Tirtüm kôt hamaxpêr nhüm amnhî tâ omu nê kâm:

Nâ ate amnhî kaxyw inhmä ajamaxpêr tÿx jakamâ na pa amnhîm amex â ajarê. Amex kumrêx Apraâw.

⁷ Anhÿr o kâm kapêr jakamâ mê pahte urâk nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr xwÿnhjaja te mê pahpê Apraâw tâmnhwÿ pyrâk.

⁸ Nê mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Na hte Tirtüm mê pahto hpimrâk tâ mê pahte amnhî kaxyw kâm pajamaxpêr â mê pahpumunh kôt amnhîm mê pamex â mê pajarê nê mê pahto hkra. Amnepê m na pre Apraâw mâ kapêr nê kâm:

E ate amnhî kaxyw ixkôt ajamaxpêr jakamâ kot paj akukwak ri pyka piitâ hkôt mê piitâ mê ho mex nê.

Anhÿr o kâm kapêr jao määnên mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê jarê. ⁹ Jakamâ mê pahte Apraâw pyrâ nê amnhî kaxyw Tirtüm kôt pajamaxpêr xwÿnhjaja kot puj mê pahpiitâ urâk nê pamex kumrêx nê papa ho papa.

Tanhmä Tirtüm kot mê panê pî kahpa hâ jêt xwÿnh nhîpêx to hâ harênh

Rômân 4.14, 7.10; Wam Korût 15.56

¹⁰ Nê koja mêhō hamaxpêr o:

—E kot paj finat Mojes kapêr kôt ri amnhî nhîpêx o ri ixpa nhüm Tirtüm ja hâ ixpumu nê amnhîm inh mex â ijarê nê ixto hkra. Anê.

No âm ja kot anhÿr kêt. Tirtüm kapêr â kagâ htüm kot ja jarênh kot:

Ixte amnhîm mê mex â mê harênh kaxyw mê kot Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx xwÿnhjaja koja mê âm mëmoj pixire nê hirôp kuhê. Rÿ mëmoj pixire nê hkôt amnhî nhîpêx kêt pa ja hâ mê omu nê hâ mê homnuj tÿx kumrêx.

Anhÿr jakamâ tanhmâ kot pu mê amnhî to nê Mojes kapêr piitâ hkôt amnhî nhîpêx nê aa ho pixi nê hirôp pakuhê hkêt? Nâ kot puj mê ho anhÿr kêt nê. Kot puj mê tee ri pamâ ja ho anhÿr prâm kaprÿ. Jakamâ Tirtüm kot amnhîm mê mex â mê harênh kaxyw mê kot â amnhî nhîpêx anhÿr mâ xwÿnhjaja koja mê mex kêt nê.

¹¹ Na hte Tirtüm mê kot finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx o mê pa hâ mê omunh xâ hkôt mê mex â mê harênh kêt nê. Âm mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr xwÿnh pixjaja na hte â mê harênh anê. Kapêr â kagâ htüm kot mê harênh kot:

Mê kot amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr xwÿnhjaja na pa hte mê mex â mê harênh o ixpa. Mê tapxipixjaja koja mê nhÿrmâ Ixkra mê wa ixri mex kumrêx nê htÿr tÿm nê pa ho pa. Anê.

¹² Nom na htem amnhî kaxyw Tirtüm mâ hamaxpêr pê finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx o pa hkêt nê. Mojes kapêr â kagâ kot ja jarênh kot:

Mê kot ixkapêr piitâ hkôt amnhî nhîpêx mex o mê pa xwÿnh pixjaja koja mê htÿr tÿm nê pa ho pa. Anê.

¹³ Tâ kot pu mê âm kapêr o pixire nê hirôp pakuhê hâ mri nê mÿrapê pahÿr tÿm nê papa hkêt nê. Nê hpânâ mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tÿm xâta hwÿr ma papa. Ja pymaj na pre Krisja î ho mê pahwÿr wrÿ nê mê pahte amnhî tomnuj mÿrapê mê panê ty. Tirtüm kot mê pahte amnhî tomnuj mÿrapê tanhmâ mê pahto pymaj â mê panê htyk anê. Jakamâ nhüm Tirtüm mê pahte amnhî tomnuj â mê pahpumunh kôt mê pakuhpa hâ Kraja homnuj nê. Kapêr â kagâ htüm kot ja jarênh kot:

Pî kahpa hâ jêt xwÿnh ta na pre Tirtüm homnuj tÿx kumrêx. Anê.

Mê kot amnhî kaxyw Kris kôt mê hamaxpêr xwÿnhjê jarênh

¹⁴ Tâ â Jejus Kris kot mê panê amnhî nhîpêx anhÿr kukwak ri na pre Tirtüm kot Apraâw nhîpêx pyrâ nê mê ixpê Ijaew pix o mex kêt nê. Määnên mê apê Ijaew kêt xwÿnhjê ho mex nê. Jakamâ koja mêhō. Ijaew ô rÿ Ijaew kêt xwÿnhjê hō amnhî kaxyw Kris kôt hamaxpêr nhüm Tirtüm hâ omu nê ho hkra nê hwÿr Karō mê nhüm kâm axâ.

Tirtüm kot finat Mojes kukamâ mê pahto mex â harênh

Rômân 3.19-20, 5.20-21, 11.32; Eprêw 6.13-18

¹⁵ E ixkrâmnhwÿjaja. Kot paj ixprî hâ mê amâ ja jarê ka mê inhma. Nâ koja mêhō wa hamêxkrut nê mëmoj tâ axpên ma. Pika hâ war axpên ma rÿ mëmoj tâ war axpên ma. Hâmri nê wa hâ axpên mar pa nhüm ja âm hâ mri nê âm râhââ. Koja nhâm mêhō tē nê axtem tanhmâ harênh to hkêt nê. ¹⁶ Ja pyrâ nê na hte â Tirtüm mëmoj tâ amnhî jarênh anê. Na hte mëmoj jarê nhüm arî râhââ. Na hte jarâhâ mëmoj jarê nhüm jââ nhüm axtem hijuk ri mëmoj jarênh kêt nê. Na hte âm kapêr pÿnh nê. Tâ na pre Apraâw mâ hkanrêhâ htâmnhwÿjê hō kukwak ri Apraâw o mex â amnhî jarê. Tâmnhwÿ piitâ kukwak ri ho mex â amnhî jarênh kêt nê. Âm kanrêhâ htâmnhwÿ Krisja pix kukwak ri â Apraâw o mex â kâm amnhî jarênh anê.

¹⁷ E kot paj hpânâ axtem tanhmâ mê amâ harênh to. Na hte Tirtüm kot mëmoj tâ amnhî jarênh xâ hkôt tanhmâ mëmoj to ho pa râhâ nê. Â na pre finat Apraâw mâ kot ho mex â amnhî jarênh anê. Tâ ra hâ amgrâ pê 430 nê hapêx nhüm hpânâ finat Mojes mâ kapêr. Kot mar nê amnhî xō ri Ijaew mâ harênh o ri mê hkôt pa kaxyw. Tâ no nhüm

ra kot Apraãw mã mẽmoj jarẽnhta arĩ hã no htỳx rãhã nẽ aa ho hamakẽtkati hkẽt nẽ. Nẽ kot Mojes mã tanhmã kapẽr toja nẽ Apraãw mã tanhmã kapẽr toja nhũm hamẽ wa ho hamakẽtkati hkẽt nẽ. Nhũm wa hamẽ arĩ rãhã ho rãhã. ¹⁸ Tã mẽ ano kupyw o ri mẽ pa xwỳnhjaja na htem htỳx tanhmã mẽ amã harẽnht to nẽ mẽ amã harẽnht o:

–Kwa kot puj mẽ Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx o papa hkẽt nẽ nhũm Tirtũm tee ri ja hã mẽ pahpumu nẽ mẽ pahto mex kẽt nẽ. Anẽ.

Nom ja kot anhỳr kêt. Kop apu ã kot anhỳr ronhỳx Tirtũm ra wam kot tanhmã Apraãw mã kapẽr tota ra ho hamakẽtkati. Nom na hte arĩ kãm hamaxpẽr rãhã nẽ ho pigrãnh nẽ ho hapẽx kêt nẽ. Na pre Apraãw mã kãm:

Kot kaj amnhĩ kaxyw ixkõt ajamaxpẽr hã kot paj ato mex kumrẽx. Anẽ.

Tã kot ho mex ã amnhĩ jarẽnhja arĩ rãhãã. Na hte arĩ mẽ kot amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpẽr xwỳnhjẽ ho mex nẽ. Nom mẽ kot Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx o pa hã mẽ omunh xã hkõt mẽ ho mex kêt nẽ. ãm mẽ kot amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpẽr xwỳnh pixjaja na hte mẽ ho mex.

Mo kaxyw na Mojes kapẽr ã kagã?

Rõmãn 3.20, 5.20, 7.7

¹⁹⁻²⁰ Tã mo kaxyw na Mojes kapẽr ã kagãja? Nã mẽ pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho papa hã amnhĩ pumunh nhũm Tirtũm kot ã mẽ pahte amnhĩ nhĩpẽx anhỳrja nẽ mẽ pahkurẽ kaxyw. Na pre Mojes Tirtũm nhỹ hã mẽmoj nẽ mẽ pahkurẽ. Mẽ pahte axpẽn pẽ paxãhkĩnh nẽ mẽ pahkurẽ. Nẽ mẽ pahte axpẽn mã paxẽx o ri papa nẽ mẽ pahkurẽ. ã mẽmoj nẽ mẽ pahkurẽ anẽ. Mẽ pahprĩ hã kapẽr mar nẽ tãm amnhĩ nhĩpẽx o papa kaxyw. Ja kaxyw na pre Tirtũm Ijaew kaxyw Mojes mã kapẽr gõ. Na pre kaxkwa rũm kapẽr o wrỳk xwỳnhjaja kumrẽx kãm harẽ nhũm kuma nẽ Ijaew mã hã kagã. Jakamã na htem harẽnht o: “Mojes kapẽr” anhỳr o harẽ.

Tã Apraãw kanrẽhã htãmnhwỳ Krisja kormã kator kêt ri nhũm Ijaew Mojes kapẽr ma nẽ hkõt ri amnhĩ nhĩpẽx o pa. Tã nhũm Krisja kator o Mojes kapẽr o hapẽx. Ra Tirtũm kot Kris kukamã ho mex ã amnhĩ jarẽnht xã hã arĩgrota kator mẽ nhũm Mojes kapẽr hapẽx.

No na pre Tirtũm Ijaew mã ujarẽnht kaxyw tãm mẽ kãm ujarẽnht kêt nẽ. Kapẽr o wrỳk xwỳnhjẽ mã na pre harẽ nhũm mẽ amnhĩ xõ ri Mojes mã mẽ kaxyw kãm awjarẽ. Kot mẽ õ ri mẽ kãm harẽnht kaxyw. No Apraãw mã na pre Tirtũm tãm kapẽr. Na pre hwỳr kapẽr o wrỳk xwỳnhjẽ hõ mẽnh kêt nẽ. Tãm kot kãm kapẽr jakamã kapẽrja na mex o Ijaew kaxyw Mojes mã kapẽr jakrenh.

²¹ Nẽ na pre Tirtũm tanhmã mẽ pamã kapẽr o amnhĩrĩt to nẽ mẽ pamã:

–E kot paj amnhĩ kaxyw ixkõt mẽ ajamaxpẽr ã mẽ apumunh kõt pix mã mẽ amex ã mẽ ajarẽ.

Anhỳr o mẽ pamã kapẽr. Tã xã na pre kapẽrja nhĩjuk ri axte amnhĩ jarẽ nẽ amnhĩ jarẽnht o:

–E kot paj mẽ ate Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx mex o apa hã mẽ apumunh kõt mẽ amex ã mẽ ajarẽ.

Anhỳr o mẽ pamã kapẽr? Xã na hte mẽmoj jarẽ nhũm jãã nhũm ra hijuk ri axtem mẽmoj jarẽ? Nã Tirtũm kapẽr ãm hpỳnh kẽnã. Kop ãm mẽ pahte Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx o papa hã mẽ pahpumunh kõt mẽ pamex ã mẽ pajarẽnht ronhỳx mẽ pamã:

–ãm ja pix ã mẽ apumunh kõt kot paj mẽ amex ã mẽ ajarẽ. Anẽ.

²² Nom na pre ã kapẽr anhỳr kêt nẽ. Kapẽr ã kagã htũm kot ja jarẽnht o:

Mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o mẽ apa xwỳnh na ka mẽ.

Anhỳr jakamã tanhmã kot puj mẽ amnhĩ to nẽ Mojes kapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx mex o papa? Mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwỳnh kẽnã. Mẽ pahte kapẽr piitã hkõt amnhĩ nhĩpẽx kêt jakamã koja Tirtũm ja hã mẽ pahpumunh kõt mẽ pamex ã mẽ pajarẽnht kêt nẽ. Kõja ãm mẽ pamã kapẽr o:

–Kot kaj mẽ amnhĩ kaxyw Jejus Kris mã ajamaxpẽr pa ja hã mẽ apumunh kõt mẽ amex ã mẽ ajarẽ nẽ mẽ ato ixkra nẽ mẽ ato mex o ri ixpa. Anẽ.

Mojes kapẽr te kẽp Kris xwỳj ri mẽ hamãr xwỳnh pyrãk ã harẽnht

Rõmãn 10.4; Karatas 4.1

²³ Nẽ kormã Kris kot mẽ pahwỳw wrỳk nẽ mẽ panẽ htyk xwỳj ri na pre Ijaew Mojes kapẽr ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽx o ri pa. Nhũm kapẽrja te kot amnhĩm mẽ unẽnht nhũm mẽ kot hkõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o ri pa pyrãk. Na prem Tirtũm kot mẽ mex ã mẽ harẽnht prãm xãj ãm pix ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽx o pa. Nom kapẽr piitã hkõt amnhĩ nhĩpẽx mex kêt nẽ. ²⁴ Te mẽhprĩre nhũm Mojes kapẽr te kẽp mẽ hamãr xwỳnh pyrãk. Mẽhprĩ jamãr xwỳnhjaja na htem mẽhprĩjẽ pumu nẽ tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpẽx kaxyw tanhmã mẽ ahkre hto ho mẽ hkõt pa. Ja pyrã nẽ na pre Ijaew tãm amnhĩ nhĩpẽx o pa kaxyw Mojes kapẽr ma nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽx o ri pa. Jejus Kris kutẽp ã amnhĩ nhĩpẽx anhỳr o ri pa. Tã nhũm Jejus tãm kaxkwa rũm wrỳ pa mẽ ixkwỳ pixjaja mẽ ixkwỳjẽ rom amnhĩ kaxyw hkõt ijamaxpẽr. Hãmri nhũm Tirtũm ja hã mẽ ixpumunh kõt mẽ inhmex ã mẽ ijarẽnht kurẽ kumrẽx.

Jejus kukwak ri mẽ pahpẽ Tirtũm kra ã mẽ pajarẽnht

Juãw 1.12; Rõmãn 8.14; Epes 1.5

25-26 Tã ra mē ixte amnhī kaxyw Kris kôt ijamaxpēr jakamã na pre Tirtūm mē ixto hkra pa mē ra te ixpē hkra xàptār pyrāk o amnhī nhīpēx nē kapēr kôt amnhī nhīpēx mex o ri ixpa. Jao Mojes kapēr kaga. Te mēhprīre ra mē ahkre kamã mē àptār nē kot mē ahkre xwýnh kaga pyrāk. Hãmri pa mē ixpē Tirtūm kra xàptārjaja hãmri axte Mojes kapēr kôt amnhī nhīpēx hkēt nē.

27 Tã mē kajaja na ka pre mē ixpyrà nē amnhī kaxyw Kris kôt ajamaxpēr nhūm mē akwý kot mē apē Jejus kwýhã mē apumunh kaxyw nhūm mē akrà kumrà. Hãmri ka mē Jejus kot amnhī nhīpēx kôt pix mē amnhī nhīpēx o ri apa. 28 Tã ra mē pahpē Jejus Kris kôt amnhī xunhwýr xwýnh jakamã na hte Tirtūm ahpýnhã ri tanhmã mē pakute hkôt mē pahpumunh kēt nē. Mē pahpē Ijaew rý mē pahpē Ijaew kēt xwýnhjaja. Rý mē pahpē nhãm mē kãm paxàpēnh xwýnh rý amnhī mã mē paxàpēnh xwýnh nhūm hte ja hã mē pahpumunh kôt tanhmã mē pajarēnh to hkēt nē. Rý mē anijē hkôt rý mē inhmyē hkôt mē pahpumunh kôt tanhmã mē pajarēnh to kēt nē. Æm mē pahte Jejus Kris kôt amnhī xunhwýr ã mē pahpumunh kôt pix mã na hte ã mē pahpumunh o pa anē.

29 Nē na pre Tirtūm Apraãw mã hkanrēhã htãmnhwý Jejus Kris o mex ã amnhī jarē. Tã Kris kēp mē panhō Pahihti jakamã pu mē Tirtūm noo mã urāk nē te mē pahpē Apraãw tãmnhwý pyrāk. Jakamã koja Apraãw nhīpēxta pyrà nē mē pahto mex rax nē.

4

Mojes kapēr te axte mē pahpynēnh kēt pyrāk ã harēnh

Rōmãn 7.1, 8.14-17; Karatas 3.23

1 E kot paj axte mē amã tanhmã mēhprījē jarēnh to ka mē inhma. Koja mēhō ra hkra mã mēmo hikukrēx nhōr kaxyw. Hikukrēx nē ò pika. Ò mēmoj piitã òr kaxyw. No nhūm hkraja kormã hprīre nē hamaxpēr mex kēt jakamã nhūm kormã hprēk jamār o pa. Nhūm hkraja ari te kãm àpēnh o pa xwýnh kot amnhī nhīpēx pyrà nē amnhī krã hkôt ri amnhī nhīpēx o pa hkēt nē. Kormã hipēéxã kapēr kôt ri amnhī nhīpēx o pa. Nhūm hipēéxãja kot kãm ò mēmoj piitã òr kaxyw no ãm kormã hprēk jamã. 2 Tã kormã hkraja hprīre ri nhūm hipēéxã tanhmã amnhī to nē ty. Nom nhūm hkraja mýr pē kormã ò mēmoj o amnhīptār kēt nē. Kormã hprīre jakamã nhūm hipēéxã mýr pē kot kãm hamār o pa xwýnhja kormã kãm hamār o pa. Tã nhūm hipēéxã kot kãm amgrã jarēnh xwýnhta kato nhūm tãm mēmoj piitã ho amnhīptã. Ra àptār mex nē hamaxpēr mex nē amnhīm ho amnhīptār pa. 3 Tã Ijaew

na prem ã amnhī nhīpēx anē. Amnepēm kormã mē kot Mojes kapēr kôt ri amnhī nhīpēx o pata ã na prem te mēhprīre hamaxpēr kēéta pyrāk. Te kormã mē àptār kēt pyrà nē jar pika ja kamã mē kot amnhī nhīpēx tūm kôt pix mã amnhī nhīpēx o pa. Mē kot amnhī nhīpēx tūm te kot amnhīm mē unēnh nē mē kãm è pyrāk o mē hipēx nhūm mē hkôt pix mã amnhī nhīpēx o ri pa. 4 Tã nhūm Tirtūm kot Kra hkukamã mē pahwýr mēnh xã hã arīgrotã kato hãmri nhūm mē pahwýr kumē nhūm mē pahwýr wrý nē mē pahpyrà nē mēhō nhōhy rūm kato. Nē mē pahpyrà nē gaa nē hprēk nē mē ixpē Ijaew rom Mojes kapēr piitã hkôt amnhī nhīpēx mex kumrēx o ri pa. 5 Jao te kot Mojes kapēr pē mē papytār pyrāk o mē panhīpēx pu mē hpãnhã pahpē Tirtūm kra kaxyw. 6 Tã mē ixpē Ijaew kwýjaja nē mē apē Ijaew kēt xwýnh kwýjaja ra mē pahpē Tirtūm kra jakamã na pre mē pahwýr Kra Jejus Karōja rē nhūm mē pamã agjē. Hãmri nē mē pamã kapēr o:

—Ra mē apē Tirtūm kra jakamã kēr ka mē kãm amnhī jarēnh kaxyw nē kãm: “Pa Papaj” anē. Kēr ka mē ã kãm akapēr anē. Anē.

7 Jakamã na pu mē ra te pahpē mē kãm paxàpēnh xwýnh pyrāk kēt nē. Ra mē pahpē Tirtūm kra jakamã na hte mē panhīpēx o te Kra Jejus nhīpēx pyrà nē mē pahto mex nē.

Mojes kapēr kôt mē kot amnhī nhīpēx xwýnhjē jarēnh

Sikún Korit 11.3-4; Korosē 2.16-19; Eprēw 6.1; Wam Pētre 1.14

8 Nē amnepē ãm kormã mē ate amnhī kaxyw Jejus kôt ajamaxpēr kēt ri na ka prem Tirtūm jarēnh mar kēt nē. Æm atýx ri sãnti mã mex ã harē nē kãm amnhī jagrer o ri apa. Nē amã mēmoj kīnh nē amã hprãm xàj tanhmã amnhī to hwýr to ho ri apa. Te mē kãm mē àpēnh o mē pa xwýnhjaja kot amnhī nhīpēx pyrà nē sãnti mã tanhmã amnhī nhīpēx to ho ri apa. Nom sãntija kēp Tirtūm kēt.

9 Tã ka prem Tirtūm jarēnh ma nē hkôt amnhī xunhwý nhūm amnhī tã mē apumu. Tã tãm kot amnhī kaxyw mē paxunhwýr jakamã kwa mon ka mē ra axtem nē akupým sãnti hkôt amnhī nhīpēx kaxyw? Nã mē ajamaxpērja mex kēt. Sãnti nhīpēxta tanhmã koja amnhī to nē mē ato ajuta? Æm mē kot ihkra ho hipēx pix jakamã hihtýxti hã. Amari kuhē xã kamã kuhē ho kuhē xwýnh kēnã. Tã te kot akupým amnhī kôt mē arēnh kaxyw pyrāk o mē anhīpēx ka mē ra axtem nē akupým hkôt amnhī nhīpēx kaxyw. Kwa nã mē ã ri amnhī nhīpēx anhyr kēt nē.

10 Nē na ka htem amnhī kukamã ajamaxpēr o:

—Na pre hte Ijaewjaja Mojes kapēr xã hkôt arīgro hkwy hã axtem tanhmã amnhī

nhîpêx to nê mēmo mytwrî hâ tanhmâ amnhî nhîpêx to nê mēmo amgrâ hâ tanhmâ amnhî nhîpêx to. Tâ kot paj mē urâk nê â amnhî nhîpêx anhÿr o ixa. Kê Tirtûm ja hâ ixpumu nê inhmxê â ijarê. Anê.

Kwa mē â ajamxpêr anhÿr kêt nê. Mon ka htem axtem nê ri â ajamxpêr anê? Na hte Tirtûm â mē pahte amnhî nhîpêx anhÿr â mē pahpumunh kôt mē pamex â mē pajarênh kêt nê. ¹¹ Na pa ja hâ mē ajarênh ma nê tee ri mē akukamâ ijamxpêr. Te ixte Tirtûm kapêr o mē ajahkre kaprî ho ri ixa pyrâk.

Karatas nhô xwÿnhjaja kot Pawre ho mex â mē harênh

Wam Korî 9.21-23

¹² Kwa ixkrâmnhwÿjaja. Ixpê Ijaew tâ te ixpê Ijaew kêt pyrâk o amnhî nhîpêx o ri mē apê Ijaew kêt xwÿnhjê hkôt ri ixa. Jao Kris kapêr gryk â mē inhîgêjtaja kot amnhî nhîpêx kaga nê axte hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Tâ kwa mē ixpyrâ nê â amnhî nhîpêx anê. Wem ma amnhî to amôr gri kêt wehe. Wam ixte mē awÿr inhmôrta â na pa pre mē amâ Tirtûm kapêr jarênh o ri mē akôt ixa ka prem inhma nhûm ja mē amâ mex nê ka mē ja hâ tanhmâ ixto hkêt nê. ¹³ Na pa pre ixââ nê mē awÿr mô nhûm ixâja ixto htÿx nê pa tokyx ixkator nê ma akupÿm mē arûm inhmôr kêt nê arî mē amâ Tirtûm kapêr jarênh o ixa. ¹⁴ Kormâ ixâ nê tanhmâ ixkute htâ ka prem ja hâ ixpumu nê ixto mex nê ixkamâ anhôkre kahak kêt nê. Na ka prem te ixto Jesus Kris nhîpêx pyrâk o inhîpêx. Nê te ixto Tirtûm kapêr o wrÿk xwÿnh nhîpêx pyrâk o inhîpêx. ¹⁵ Jao mē amâ ixkînh nê â inhîpêx anê nê mē amâ ixto mex pix prâm. Nê nhÿri ixpumu nê ixkamâ axukapri nê inhmâ akapêr o:

—Hêxta waa nê. Anopxââ. Inhmâ amnhî no kaxâr nê amâ ôr prâm nom tanhmâ kot pa mē amnhî to nê hkapa nê amâ kugô? Anê.

Nê mē amâ inhmâ mēmoj mex pix nhôr prâm. Tâ ra tanhmâ ajamxpêr to nê axtem nê te mē amâ ixkînh kêt pyrâk o inhîpêx.

Mê no kupyx xwÿnhjaja kot mē hamaxpêr o pihkâr â mē harênh

¹⁶ Nê na pa pre âm hâmri mē amâ Tirtûm kapêr jarênh o ri mē akôt ixa. Nom ra mē amâ mar prâm kêt jakamâ na ka mē axtem nê inhîpêx o te ixte mē akutâ amnhî xâm pyrâk. ¹⁷ Mē amâ Tirtûm kapêr o mē hêx xwÿnhjaja te mē kâm mē akînh pyrâk o mē anhîpêx no âm mē kâm akînh kêt. Na htem mē amex kaxyw tanhmâ mē amâ kapêr to hkêt nê. Âm mē ate mē mar nê mē gryk â ixkaga nê mē hkôt ri amnhî nhîpêx o apa pix prâm xâj na htem mē akôt tanhmâ mē amâ hêx to ho pa. ¹⁸ Pa mē harênh ma hâmri nê mē kamâ inhgryk o â mē amâ mē harênh

anhÿr kêt nê. Kojja mēhō mē awÿr mra nê ixwakre kamâ rÿ inhnoo mâ mē amâ mēmoj mex jarê nhûm ja inhmâ mex nê. No nhûm mē amâ mē hêx xwÿnhjaja axtem nê mē ajamxpêr o pihkâr pix kaxyw na htem mē awÿr mrrar nê mē amâ â ujarênh o pa anê.

Pawre kot tee ri mē hkukamâ hamaxpêr â harênh

¹⁹ Te mē apê ixkra pyrâk jakamâ na pa hte mē ate amnhî nhîpêx â mē apumu nê tee ri ijamxpêr nê ixkapri htÿx nê. Te nhÿhÿnh ixâ htÿx nê ixte amnhî xâ htÿx kamâ ijamak o ri ixpaja pyrâk. Rÿ te mē hpîjagri ho mē hikwÿ xwÿnh ôhy xâ htÿxta pyrâk. Mē ate Kris kôt amnhî nhîpêx mex o apa hprâm xâj na pa hte â amnhî nhîpêx anhÿr o ri ixa. ²⁰ Hêxta waa nê. Kop apu ra mē awÿr ixpôx nê mē akôt ixa ronhÿx pa ixkînh tÿx kumrêx. Nhÿx pa ra ixpri hâ mē amâ ixkapêr ka mē inhma. Nê amnhî tâ inhmâ mē akînh tÿx â mē akamâ inhgryk kêt â ixpumunh kurê kumrêx. No kaga pix kâm ixkapêrja ka mē kamâ harê nom aprî hâ inhmar mex kêt nê. Na pa tee ri nê akukamâ ijamxpêr o ixkapri htÿx nê ixa.

Mojes kapêr kôt mē kot amnhî nhîpêx xwÿnhjê jarênh

Eprêw 12.18-29

²¹ Kwa mē amâ arî Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri mē apa hprâm xwÿnhjaja. Mân ka mē kormâ aprî hâ Mojes kapêr piitâ mar par kêt jakamâ na ka mē amâ hkôt amnhî nhîpêx prâm. E pa ixpri hâ mē amâ tanhmâ harênh to ka mē inhma. ²² Nâ Tirtûm kapêr â kaga htûm kot finat Apraâw jarênhja. Na pre hkra myja wa hamêxkrut. Prô Sara kamâ ja nê kot amnhîm haprôr nhûm ri kâm âpênh o pa xwÿnh Aga kamâ ja. ²³ Kâm âpênh xwÿnh kamâ ja na pre mē pahpiitâ mē pahpyrâ nê amari kato. No hprô Sara kamâ ja. Sara na pre ra hpigêx tÿx nê. Ra hkamrô hkêt rÿy nê pa htâ nhûm Tirtûm kot wa hkra hkukamâ wa kâm ujarênh xâ hkôt nhûm Apraâwja htu nhûm wa hkrata kato. Tirtûm kot hkukamâ wa kâm harênh xâ hkôt nhûm kamâ hkra nhûm kato.

²⁴⁻²⁵ Tâ wa nita â wa harênh kot anhÿr. Na pre Tirtûm mēmoj jarê. Te ho wa urâk o wa harê no âm hâ kuxi nê â wa harênh anê. Jakamâ ni wa harênhja te kot Tirtûm kapêr pijakruuta pyrâk. Wam ni Agata te kot hixêt prêk pê Sinai nhîmôk â Tirtûm kot Mojes mâ kapêrta pyrâk. Hixêtja pika pê Arap kamâ na pre. Jakamâ nhûm Tirtûm Ijaew kaxyw Mojes mâ kapêr nhûm kuma nê amnhî xô ri mē kâm hâ kaga. Tâ na hte arî jarâhâ mē hkwÿjaja hamaxpêr o:

—E kot paj mē panhîgêt finat Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx o ri ixa nhûm Tirtûm ja hâ ixpumu nê amnhîm inhmxê â ijarê nê ixto hkra.

Anhÿr o hamaxpër no ãm ã hamaxpër anhÿr kaprÿ. Æ më hamaxpër anhÿr xwÿnhjaja te më kÛp Apraãw mã ãpÛnh xwÿnh Aga hkrata pyrãk. NÛ krÿ pÛ JerujarÛ kÛp Ijaew nhõ krÿ jakamã haxwÿja te kÛp Agata pyrãk. NhÛm krÿ nhõ xwÿnhjaja haxwÿja te më kÛp Aga hkrata pyrãk. Na htem htÿx TÿrtÛm kot më omunh nÛ më ho hkra hprãm xãj Mojes kapÛr kõt amnhÿ nhÿpÛx o pa hã amnhÿ jarÛnh kaprÿ. Jakamã haxwÿja te më kÛp më kãm më ãpÛnh o pa xwÿnh pyrãk.

Jejus kõt më kot amnhÿ kaxyw hamaxpÛr xwÿnhjÛ jarÛnh

²⁶ NÛ hapu hã TÿrtÛm kapÛrta. Apraãw prõ kumrÛx Saraja te kÛp kaxkwa kamã JerujarÛ õja pyrãk. Krÿ ja kamã më pa mã xwÿnhjaja te më kÛp më kãm më ãpÛnh xwÿnhjÛ pyrãk kÛt. Ra më kot amnhÿ kaxyw Kris mã hamaxpÛr nÛ hkõt amnhÿ xunhwÿr jakamã na htem hamaxpÛr o:

–Ixte amnhÿ kaxyw Kris mã ijamaxpÛr nÛ hkõt amnhÿ xãm jakamã na TÿrtÛm ixpumu nÛ amnhÿm inhmxÛ ã ijarÛ nÛ ixto hkra. AnÛ.

Æm hãmri na më ã wantajÛ rom hamaxpÛr anÛ. Tã ã më hamaxpÛr anhÿr xwÿnhjaja te më kÛp Sara hkra pyrãk.

²⁷ TÿrtÛm kapÛr ã kagã htÛm kot ja jarÛnh kot:

E kormã akra hkÛt nÛ apa htã kÛr ka mãmrÿ akÿnh nÛ ri apa.

NÛ kormã apijagri hkÛt tã kÛr ka akÿnh tÿx nÛ ri apa.

Kormã amjÛn kot akamã hkra hkÛt nÛ te kot akaga pyrãk tã kot kaj akra nÛ akanrÛhã atãmnhwÿ xohtõ rax nÛ.

MÛ ohtõ rax o ra amjÛn kot nhãm hprõ hõ kamã hkrata jakre. AnÛ.

Æ kapÛr kot anhÿr o më kot amnhÿ kaxyw Kris kõt hamaxpÛr xwÿnhjÛ hkukamã më ohtõ hã më harÛ.

²⁸ E ixkrãmnhwÿjaja. Te më apÛ Ijak kanrÛhã htãmnhwÿ pyrãk. Koja mëhõ amnhÿ kaxyw Kris kõt hamaxpÛr hãmri nÛ te kÛp Apraãw më hprõ Sara wa hkra Ijak kanrÛhã htãmnhwÿ pyrãk. Na pre TÿrtÛm amnepÛ mã kormã Ijak kator kÛt ri ra hkukamã hamaxpÛr nÛ Apraãw mã harÛ. NÛ më papa-jaja nhÛm TÿrtÛm Ijak pyrã nÛ më pakukamã më pamã hamaxpÛr nÛ amnhÿm më paxunhwÿr ã amnhÿ jarÛ. Tã ra më ate amnhÿ kaxyw Kris kõt ajamaxpÛr jakamã te më apÛ Ijak kanrÛhã htãmnhwÿ pyrãk.

²⁹ NhÛm Apraãw kot Aga kamã hkra Ismaewja na pre hprõ kumrÛx kamã hkrata pumu nÛ kãm hkÿnh kÛt nÛ kamã gryk pix o pa. NÛ tanhmã hipÛx to pÛ ri haprÿ ho ri hkõt pa. Tã më kot amnhÿ krã hkõt amnhÿ to TÿrtÛm kra hprãm xwÿnhjaja na htem ã më pahte Kris kõt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjÛ

nhÿpÛx anhÿr o pa. Na htem TÿrtÛm kot më pahto hkra hã më pahpumu nÛ Ismaew kot Ijak nhÿpÛx pyrã nÛ më pakamã gryk pix o pa. NÛ tanhmã më pahtomnuj to pÛ më pahto kapÛr o ri pa. ³⁰ Tã no ãm kwãr më mãmrÿ ã më panhÿpÛx anÛ. Koja më pahpyrã nÛ nhÿrmã TÿrtÛm nhõ krÿ hwÿr ãpir kÛt nÛ. TÿrtÛm kapÛr ã kagã htÛm kot më harÛnh kot:

Na pre TÿrtÛm Apraãw mã kapÛr nÛ kãm: “E kÛr ka amnhÿ nÛ ate haprõr nhÛm kot amã ãpÛnh o ri pa xwÿnh më hkrata wa hano. Koja hkrata amÿr pÛ amnhÿm mëmoj to ãrik kÛt nÛ.

Ate aprõ kumrÛx kamã akrata pix koja hõja rom amÿr pÛ mëmoj piitã ho amnhÿptãr pa.” AnÛ.

³¹ Tã te më pahpÛ ãpÛnh xwÿnh kamã hkrata pyrãk kÛt. Te më pahpÛ Apraãw prõ kumrÛx kamã hkrata pyrãk. Te TÿrtÛm kot Ijak kukamã hamaxpÛr pyrãk o na pre më pakukamã hamaxpÛr.

5

¹ NÛ Kris kot më pahte amnhÿ nhÿpÛx tÛm pÛ më papytãr jakamã kwa ixkrãmnhwÿjaja. KÛr ka më arÿ ate amnhÿ nhÿpÛx tÛm kõt amnhÿ nhÿpÛx kÛt nÛ. Ra Kris kot ja pÛ më papytãr nhÛm më paxãmnhÿx ri papa kÛnã.

MÛ pahpÛ TÿrtÛm kra hprãm xãj tanhmã më pahte amnhÿ nhÿpÛx to

Juãw 8.32, 8.36; KorosÛ 2.20

² E më inhma. Kot kaj më atõ TÿrtÛm kot ato hkra hprãm xãj amnhÿ my kwryt kã krãhta hã kot kaj më ãm amarÿ ã amnhÿ nhÿpÛx anhÿr kaprÿ. Na hte TÿrtÛm ja hã më omu nÛ ãm hã më omu. Kot kaj ã amnhÿ nhÿpÛx anÛ nhÛm Krisja ãm ate amnhÿ tomnuj mÿrapÛ anÛ htyk kaprÿ pyrãk o amnhÿ nhÿpÛx. ³ Hãmri nhÛm TÿrtÛm tee ri ja hã më apumu nÛ te kot ã më amã kapÛr anhÿr pyrã nÛ më amã kapÛr o:

–E ra amã apÛ Kris kwÿ hprãm xãj amnhÿ my kwryt kã krãhyr jakamã kot kaj mããnhÛn Mojes kapÛr piitã hkõt amnhÿ nhÿpÛx o ri apa.

Anhÿr o më amã kapÛr pyrãk.

⁴ Nom kot kaj më atõ amnhÿ kukamã ajamaxpÛr o:

–Nã kot paj Mojes kapÛr piitã hkõt amnhÿ nhÿpÛx o ri ixpa nhÛm TÿrtÛm ja hã ixpumu nÛ inhmxÛ ã ijarÛ nÛ ixto hkra kãm ga. AnÛ.

No ãm ja kot anhÿr kÛt. Na hte TÿrtÛm ã më pahpÛ amnhÿ nhÿpÛx anhÿr ã më pahpumunh kõt më pahto hkra hkÛt nÛ. Jakamã kot kaj më ã amnhÿ nhÿpÛx anÛ nÛ te ate Kris kutã amnhÿ xãm pyrãk nhÛm TÿrtÛm ato mex kÛt nÛ. ⁵ Nom kot ka më axtem ajamaxpÛr o:

–Ra ixte amnhÿ kaxyw Kris kõt ijamaxpÛr nÛ hkõt amnhÿ xãm jakamã koja TÿrtÛm hã ixpumu nÛ inhmxÛ ã ijarÛ. Karõ ra kot ã inhã ja ho amnhÿr anhÿr kÛnã.

Anhÿr o ajamaxpër. Âm hāmri ā mē ajamaxpër anhÿrja. ⁶ Jakamā mē pahpê Kris kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê kamā ra mē kot amnhî my kwryt kâ jakâr xwÿnhjaja nhÿm mē pahkwÿjaja ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Tā nhÿm Tirtÿm ja hā mē pahpumu nhÿm ja tanhmā kêp kute hkêt. Na hte mē pahte amnhî my kwryt kâ jakâr ā mē pahpumu nê âm hā mē pahpumu. No kot pu mē Jejus Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. Nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpër tÿx o ri papa. Nê mē pamā xpên kÿnh pē tām ri xpên nhîpêx o ri papa. Ja na kêt Tirtÿm kām hprām.

⁷ Ra mē ate Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa htā nhÿm mē hêx xwÿnhjaja mē awÿr mra nê tee ri ā mē ate amnhî nhîpêx anhÿr ā mē apumu nê tanhmā mē amā Tirtÿm kapër o hêx to. Ka mē ama nê axte Tirtÿm kôt amnhî nhîpêx mex hkêt nê. ⁸ No âm ā mē kot mē amā mē ujarênh anhÿr xwÿnhjaja na pre Tirtÿm mē awÿr mē rênh kêt nê. Tirtÿm kot amnhî wÿr mē awÿr xwÿnh kênâ kot kêt axtem nê mē awÿr kapër o mē amā hêx o mē pa xwÿnhjê rē.

⁹ Nê koja mēhō pixi nê tanhmā amnhî tomnuj to nhÿm mē piitā ja hā omu nê urāk nê kām tanhmā amnhî tomnuj to hprām. ¹⁰ No kêt mē apê Kris kwÿ na ka mē. Ixte ja hā mē apumunh mex. Kot kaj mē axte ixkapër ma nê akupÿm Kris kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Nā kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anê nê axte mē kot mē apê ànnâr xwÿnhjê kapër mar nê mē hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Kojā Kris mē atā mē homnuj tÿx kumrêx nhÿm mē rî amnhî pumu.

Pawre kot mē kot amnhî jakâr ā mē kām karō hkêt ā harênh

¹¹ Nê na hte Tirtÿm kapër o mē hêx xwÿnhjaja tanhmā mē amā ixto hêx to ho pa. Ixte mē kām Tirtÿm kot mē ho hkra kaxyw mē kot amnhî my kwryt kâ jakâr ā mē kām karō hā ixto ri hêx o pa. Nom ixte anhÿr kêt ixkrāmnhwÿjaja. Kop apu ixte mē kām ja hā karō ho ixpa ronhÿx Ijaew krāhtÿmjaja ja hā ijarênh ma nhÿm ja mē kām mex nê nhÿm mē axte Kris ā tanhmā inhîpêx to hkêt nê. Nom ixte ja hā mē kām karō hkêt. Âm ixte mē kām Kris kot mē panê pî kahpa hā htyk jarênh pix mÿrapê na htem ixkamā gryk nê.

¹² Hêxta waa nê. Mē kot mē amā hêx o pa pē mē ajamaxpër o pihkâr xwÿnhjaja kop mē âm mē anhō kri rûm hapōx nê ma nhÿhÿm hapêx ronhÿx pa ixkÿnh tÿx kumrêx.

Mē pahte xpên to mex o papa hā mē pamā karō

Wam Korÿt 13; Eprêw 13.3, 13.16; Wam Pêtre 1.22; Wam Juāw 3.11

¹³⁻¹⁴ Kwa ixkrāmnhwÿjaja. Nā na pre Kris amnhî kaxyw mē parê. Axte mē pahte

amnhî nhîpêx tÿm kôt amnhî nhîpêx kêt kaxyw. Ra kot ā mē pahte amnhî nhîpêx anhÿr pē mē papytâr jakamā kêr ka mē amnhî tā ja ma nê axte atÿx ri amā hprām xā hkôt tanhmā amnhî nhîpêx to ho ri apa hkêt nê. Mē âm amā xpên kÿnh pix o ri xpên kôt apa. Nê nhām mē hipêx o te ka amā amnhî tā ma pyrāk o mē hipêx. Jao mē piitā tām mē hipêx o ri apa. Kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anê nê te mē ate wam Tirtÿm kapër piitā hkôt amnhî nhîpêx pyrāk. ¹⁵ No kot kaj mē axtem nê xpên kām axoprê ho ri apa hāmri nê te ra mē ate xpên to ajapêx par o amōr pyrāk o amnhî nhîpêx. Te mry xoprê kot xpên par o pata pyrāk. Kwa mē ā amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê. Mē âm xpên to mex pix nê mē xpên kām axukaprî ho ri xpên kôt apa.

Mē pahte amnhî nhîpêx nyw jarênh Matêwre 26.41; Rômān 8.1-11

¹⁶ Nê kwa kêr ka mē amnhî to Tirtÿm Karō wÿ kē mē amā mē ate amnhî nhîpêx nyw jagjê ka mē axte ate amnhî nhîpêx tÿm kôt amnhî nhîpêx hkêt nê. Âm mē ate amnhî nhîpêx nyw kot pix mā mân amnhî nhîpêx o ri apa. ¹⁷ Tirtÿm Karō kot amnhî nhîpêxja nê mē pahte amnhî nhîpêx tÿmjaja wa kot xpên pyrāk kêt. Te wa kot xpên kutā amnhî xām nê wa pijapu pyrāk. Jakamā kot puj mē pahte amnhî nhîpêx tÿm o amnhî nhîpêx nê Tirtÿm Karō mā hprām xā hkôt amnhî nhîpêx hkêt nê. ¹⁸ No kot puj mē Tirtÿm Karō hkôt amnhî nhîpêx nê ra jar pika ja kamā mē kot amnhî nhîpêx kôt ri amnhî nhîpêx kêt nê. Ra axtem mē pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx. ¹⁹ Jar mē kot amnhî nhîpêx tÿmta mex kêt. Ra mē piitā mē kot ja pumunh mex.

Na htem htÿx ri hkwyjê kamā hpijaàm kêt o pa.

Jao mēmyjaja hprō kuhpa hā nhām mēnijê ho amnhîkati.

Nhÿm mē hprōjaja mē mjên kuhpa hā nhām mēmyjê ho amnhîkati.

Nê mēmy hkwyjaja axtem nê mēmyjê hkwy ho amnhîkati.

Nê mēni hkwy haxwÿjaja axtem nê mēnijê hkwy ho amnhîkati.

²⁰ Nê mē kām mēmoj mē hikukrêx japê htÿx o kām Tirtÿm Kÿnh jakre.

Nê mēmoj kaxyw ma wajaga hwÿr amnhî to pa.

Nê hkwyjê kamā oprê ho ri pa.

Nê mēmoj tā xpên kām gryk pix nê.

Nê mēmoj to xpên pē ôxÿ nê.

Nê mēmo mÿrapê xpên pē anhrà nê amÿm ahpÿnhā ri pa.

²¹ Nê mēmoj tā xpên kamnhÿx rāhā ho ri pa.

Nê xpā nê mē grer kām ri xpên kām hpijaàm kêt o ri pa.

Ā na htem mė kot amnhī nhīpēx tūm kōt amnhī nhīpēx o ri mė pa xwŷnhjaja amnhī nhīpēx anē. Ā mė kot amnhī nhīpēx anhŷr xwŷnhjaja koja mė Tirtūm nhō krī hwŷr gjēx kēt nē. Ra ixte mė amā ja jarēnh tā pa axte mė amā harē. Mē ate hā ano htŷx rāhā ho ri apa kaxyw. ²² No mė kot amnhī nhīpēx nywja axtem na.

Tirtūm Karō hkōt mė kot amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx xwŷnhjaja na htem axtem kām axpēn kīnh nē.

Nē hkīnh nē ri hamakētkati nē amnhīx ri axpēn kōt pa.

Nē gryk tokyx anhŷr hkēt nē. Ām axpēn to mex pix o ri axpēn kōt pa.

Nē tām axpēn nhīpēx.

Nē kōt mēmoj tā amnhī jarēnh xā hkōt tanhmā mēmoj to.

²³ Nē axpēn mā kapēr mā hprī ho ri axpēn mā kapēr.

Nē mēmoj punuj piitā nē amnhī to htŷx o ri pa.

Ā na hte mė kot Tirtūm Karō hkōt amnhī nhīpēx o mė pa xwŷnhjaja Karō nhŷ hā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx anhŷr o pa. Jao määnēn Mojes kapēr kwŷm ri amnhī nhīpēx hkēt nē. Jakamā koja mēhō mė pahte amnhī nhīpēx nyw nē tanhmā mė pahkurē hto hkēt nē. ²⁴ Tā mė pahpē Jejus Kris kwŷ jakamā na pu mė pahte amnhī nhīpēx tūmja nhīpēx o te mė pahte amnhī nē hprī pyrā nē ate hkōt amnhī nhīpēx kēt nē.

Tirtūm Karō hkōt mė pahte amnhī nhīpēx ā mė pamā karō

Epes 4.23-24; Korosē 3.10

²⁵ Tā ra Tirtūm Karō kot mė pahto hkra jakamā kwa kēr pu mė am kōt pix mā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o ri papa. ²⁶ Kot puj mė ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē mēmoj tā mė pahkwŷjē mā amnhī to jarkrar o ri papa hkēt nē. Kot puj mė ā amnhī nhīpēx anē nhūm mė pakamā gryk nē. Jakamā kēr pu mė ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri papa hkēt nē.

6

Mē pahte tanhmā axpēn to ajuta hto hā mė pamā karō

Matēwre 18.15-17; Rukre 17.3-4; Sikūn Tesarōn 3.14-15; Xiakre 5.19-20

¹⁻³ Kwa ixkrāmnhwŷjaja. Mē apē Tirtūm Karō hkōt amnhī nhīpēx o ri mė apa xwŷnhjaja. Kōja Kris kōt akwŷjē hō tanhmā amnhī tomnuj to ka mė ja hā omu nē ā amnhī nhīpēx anhŷr nē kām akapēr. Nom kēr ka mė kamā agryk kamā kām tanhmā nē hkēt nē. Ām kām akapēr mā aprī ho kām akapēr nē akupŷm tām am. Nom kwa kēr ka mė amnhī pumunh mex nē urāk nē ā amnhī tomnuj anhŷr kēt nē.

Kot ka mė atō ā kot amnhī nhīpēx anhŷr ā omu nē am omu nē nē tanhmā kām akapēr to hkēt nē. Nē ajamaxpēr o:

–Tk. Kwār māmri ā amnhī nhīpēx anē. Pa ja nē tanhmā kām ixkapēr to hkēt nē. Kurom ixte amnhī nhīpēx mex o ri ixpa kēnā.

Anhŷr o ajamaxpēr japēr. Kwa mė ā ajamaxpēr anhŷr kēt nē. Kot kaj mė ā ajamaxpēr anē nē nē kām akapēr kēt nē hāmri nē te ate amnhī to mex ā amnhī jarēnh kaprŷ pyrāk.

Nē kēr ka mė axpēn to ajuta mex o ri axpēn kōt apa. Jao Kris kōt amnhī nhīpēx mex nē.

⁴⁻⁵ Nē na htem piitā amnhīm apēnh pix tānopxar o pa. Jakamā kēr ka mė amnhī tānopxar pē tām amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Hāmri nē ja hā amnhī pumu nē akīnh nē. Nom kwa kēr ka mė ate amnhī nhīpēx mex o akwŷjē jakrenh ā mė kām amnhī to jarkrar o ri apa hkēt nē.

⁶ Nē kēr ka mė kot Tirtūm kapēr o mė ajahkre xwŷnhjē ho mex nē mė kām mēmoj nhōr o ri apa.

⁷ Kōja Tirtūm nhŷrmā mė pahŷr ri mė pahte amnhī nhīpēx ā mė pahpumunh kōt tanhmā mė pajarēnh to. Hāmri pu mė tee ri amnhī kukamā pajamaxpēr nom amnhī nē tanhmā kām paxēx to hkēt nē. Kōja mēhō kām amnhī to hēx nē te tām kot amnhī mā hēx pyrāk nom kot puj mė Tirtūm mā amnhī nē tanhmā paxēx to hkēt nē. ⁸ Jakamā kot kaj mė amnhī krā hkōt tanhmā ri amnhī nhīpēx to rāhā ho apa hāmri nē nhŷrmā ty nē Tirtūm pē awry rax ā ri apa. Nom kot kaj mė Tirtūm Karō mā hprām xā hkōt pix mā amnhī nhīpēx nē nhŷrmā ty nhūm Tirtūm akupŷm ato atŷr ka kuri amex nē ajamakētkati atŷr tūm nē ri apa ho apa.

Mē pahte axpēn to mex rāhā hā mė pamā karō

Atre 20.35; Wam Korūt 15.58; Xitre 3.14; Eprēw 13.3, 13.16; Xiakre 1.27

⁹ Jakamā kwa kēr ka mė arī tām ri amnhī nhīpēx nē tām axpēn nhīpēx o ri axpēn kōt apa nē jam anhŷr kēt nē. Mē ā amnhī nhīpēx o ri apa anhŷr rāhā ty nhūm Tirtūm nhŷrmā ja hā mė ato mex rax nē. ¹⁰ Tā kēr pu mė arī Kris kōt pahŷjē ho mex rāhā ho ri papa. Nom mė tapxīpixjē ho mex kēt nē. Pu mė mė piitā mė ho mex o axpēn pyrāk.

¹¹ E ixte mė amā kagā nhīpēx nē mēnh nhūm mė ate ja hā ixpumunh kaxyw kot paj pam kagā jatur xā hā inhīkra ho inhīxi nhīpēx ka mė ixte inhīxi hā kagā rŷnhŷita pumu.

Jejus kot mė panē htyk ā Pawre kām harēnh prām ā harēnh

Wam Korūt 1.22-24, 2.1-2

¹² Nē mė amā Tirtūm kapēr o mė hēx xwŷnhjaja na htem hamaxpēr o:

—Nà kot paj Karatas nhõ xwýnhjê mã Kris pĩ kahpa hã htyk ã harênh o ri ixpa hkêt nê. Kot pa anê nhũm mẽ ixpê Ijaew kwýjaja ja hã inhma nê hã tanhmã inhîpêx to. Ja pymaj kot paj mẽ kãm tanhmã harênh to hkêt nê. Kot paj ãm mẽ kot amnhĩ my kwyrýt kà jakàr pix ã mẽ kãm karõ kê mẽ ixkapêr xà hkôt ã amnhĩ nhîpêx anê. Pa hã mẽ omu nê ma ixkwýjê mã mẽ hã amnhĩ to jarkrar o ri ixpa. Anê.

¹³ Te mẽ kot finat Mojes kapêr kôt ri amnhĩ nhîpêx pyrãk tã no na htem ã amnhĩ nhîpêx anhÿr kêt nê. Ra mẽ kot amnhĩ jakàr tã no ãm Mojes kapêr piitã hkôt amnhĩ nhîpêx hkêt nê. ãm hkwy hkôt pix mã amnhĩ nhîpêx o pa. Nom kot kaj mẽ ama nê mẽ urãk nê amnhĩ jakà nhũm mẽ ja hã mẽ apumu nê hkĩnh nê. Nê ma ri mẽ hkwyjê mã mẽ atã amnhĩ to jarkrar o ri pa nê mẽ kãm:

—E Karatas nhõ xwýnhjaja na pa prem mẽ kot amnhĩ my kwyrýt kà jakàr ã mẽ kãm karõ nhũm mẽ inhma nê mẽ pahpyrà nê ã amnhĩ nhîpêx anê. Anê.

¹⁴ No pa na pa hte ã mẽ kãm mẽmoj tã karõ anhÿr o ri ixpa hkêt nê. ãm Tirtũm kot mẽ pahto hkra kaxyw mẽ panhõ Pahihti Jejus Kris kot mẽ nê htykja pix na pa hte mẽ kãm harê. Ra kot inhnê htyk jakamã te pa ixte kuri ijêr nê ixtyk pyrãk. Jakamã ra jar pika ja kamã mẽ kot amnhĩ nhîpêxja te ixpê htyk nê hapêx pyrãk pa axte hkôt amnhĩ nhîpêx kêt pyrãk.

¹⁵ No mẽ kot amnhĩ my kwyrýt kà jakàr xwýnhjaja nê mẽ kot amnhĩ jakàr kêt xwýnhjaja na hte Tirtũm ja hã mẽ omu nê ãm mẽ omu. ãm mẽ pahte amnhĩ nhîpêx nyw o amnhĩ nhîpêx o ri papaja pix na kãm hprãm. ¹⁶ Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhîpêx anhÿr o ri apa nê apê Tirtũm kra mex nhũm mẽ ato mex rax nê. Nê mẽmoj to mẽ akutã nojarêr rãhã nê. Ka mẽ axãmnhix ajamakêtkati nê ri apa ho apa.

¹⁷ Nê na prem Kris ã ixtak rax nê nhũm ixkatut ã ixtak xà arĩ rãhã nê pa hte hã ixpa. Ixte Jejus Kris mã tanhmã amnhĩ nhîpêx to xwýnh ã ixto amnhĩrít xà na. Jakamã kê mẽhõ axte Jejus kot mẽ awÿr inhmênh ã tee ri ixpumu nê tanhmã hã ixkukjêr to hkêt nê.

¹⁸ E ixkrãmnhwýjaja. Kê Pahihti Jejus Kris mẽmoj to mẽ akutã nojarêr nê mẽ ato mex rãhã ho pa. Nà koja mẽ ato anê.

ãm ja pix na hapêx. Ixpê Pawre na pa ã mẽ amã kagã nhîpêx nê mẽ awÿr mẽnh anê.

Epes

Pawre kot Epes kām Jejus kôt hkwýjê hwýr kagá nê mēnh

Pawre na pre kagája nhípêx. Jejus nhý hã hkrajê jahkre o pa xwýnhjê hõ na pre. Jakamã na pre krí pè Epes kãm Kris kwýjê hwýr hipêx nê kumê. Epes nhõ xwýnhjaja Ijaew kêt xwýnh na pre mē. Nhũm pre ra Pawre ma mē hwýr mō nê mē kãm Tirtũm kapêr jarēnh o ri mē hkõt pa nhũm mē hkwýjaja kuma nê Jejus kôt amnhĩ xunhwý.

Na pre hte Pawre ma krí piitã hkõt ri Tirtũm kapêr jarēnh o ri mē hkõt pa. Hãmri nhũm mē hkwýjaja Jejus ã unê nê krí pè Rõm wýr kumê nê kamã haxã nhũm arĩ hkrĩ ho hkrĩ. Nom amari hkrĩ hkêt nê. Na pre hte mē kot hwýr mrar xwýnhjê mã Tirtũm kapêr jarê. Nê krí hkwý hkõt Jejus kôt hkwýjê mã kagá nhípêx nê mē hwýr kurê. Jakamã na pre Epes kamã hkwýjê hwýr kagája nhípêx nê mē hwýr kumê.

Nê kagája kamã hprĩ hã mē kot Jejus kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê kot tanhmã amnhĩ nhípêx to ho pa hã mē kãm karõ. Ra mē kot hkõt amnhĩ xunhwýr jakamã te mē htípexi nê ri mē pa xwýnh kot amnhĩ nhípêx pyrãk o amnhĩ nhípêx o pa hã mē kãm hã karõ. Nê jar pika hkõt te mē kēp Kris nhĩ pyrã nê pa hã mē harê. ã na pre Pawre mē kãm mēmoj jarê nê hã kagã anê nê mē kãm:

¹ Pa Epes kãm Kris kôt ixkwýjaja. Xã mē amex na ka mē apa? E ot pa mē awýr kagã nhípêx nê kumê. Ixpê Pawre na pa hipêx nê mē awýr kumê. Ixpê Jejus Kris nhý hã mē ahkre ho mē ixpa xwýnh na pa. Tirtũm kãm hprãm xã hkõt. Tã pa ã mē awýr kagã nhípêx nê mē awýr mēnh anê. Mē apê Tirtũm krajê hwýr. Na ka xep htem Jejus Kris kôt amnhĩ nhípêx mex o ri apa. ãm hãmri na ka htem ã amnhĩ nhípêx anê.

² E kē Mēpahpãm Tirtũm mē Pahihti Jejus Kris wa mē ato mex nê mēmoj to mē akutã nojarêt rãhã ho pa. Ka mē wa ý hã axãmnhix ajamakêtkati nê akĩnh pē tanhmã amnhĩ nhípêx to ho ri apa.

Tirtũm kot mē pakukamã amnhĩm mē parēnh ã harēnh

Rõmãn 8.28-30; Wam Korĩt 1.21-22; Wam Tesarõn 1.4; Sikũn Tesarõn 2.13; Wam Pētre 1.2

³ Na hte mē panhõ Pahihti Jejus Kris nhípêxã Tirtũmja mē pahto mex rãhã ho pa. Mē pahpê Kra Kris kwý hã mē pahpumunh kôt tanhmã mē pahto mex to ho pa. Ra wa Karõja mē pahkarõ mã gjêx jakamã te ra mē pahte kaxkwa kamã wa kuri mē pamex nê mē papa pyrãk. Tã ra mē pahte jar pika ja kamã paxãmnhix pajamakêtkati mē pamex

nê ri papa jakamã kwa kêr pu mē amnhĩm ãm mex o mex ã harēnh rãhã nê.

⁴⁻⁵ Amnepê mã kormã mēmoj kêt ri na pre Tirtũm mē pakukamã amnhĩm mē parê. Kris kukwak ri amnhĩm mē parê. Tã mēmo kaxyw na pre ã mē pakukamã mē parēnh anê? ãm mē pahte kapêr kôt pix mã amnhĩ nhípêx o ri papa kaxyw. Jao tãm kot amnhĩ nhípêx pyrã nê noo mã tãm amnhĩ nhípêx o ri papa. Kãm mē pajapê jakamã na pre mē pakukamã tanhmã hamaxpêr to nê hamaxpêr o:

—Nã Ixkra Jejus Kris koja nhýrmã ma mē hwýr wrý nê mē nê ty. Tã mē kot mē nê htyk ã harēnh mar nê amnhĩ kaxyw hkõt hamaxpêr xwýnhjaja kot paj mē ho ixkra. Nã kot paj ã mē hipêx anê. Anê.

⁶ No mē papajaja tanhmã mē pahte amnhĩ nhípêx mex to hã mē pahpumunh kôt na pre ã mē pahto hkra hã mē pajarēnh anhýr kêt nê. ãm Kra Kris pix kukwak ri na pre ã mē pajarēnh anê. Kãm Kra japê jakamã na hte mēmoj to mē pahpê hkwý hã mē pakutã nojarêt rãhã ho pa. Jakamã na pu htem amnhĩ tã kãm mex o mex ã harēnh o papa.

⁷⁻⁸ Na pre Krisja mē panê htyk o Tirtũm mã mē pahte amnhĩ tomnuj panhã amnhĩre. Nhũm Tirtũm ã kot amnhĩ nhípêx anhýr ã omunh xã hkõt mē pahte hkõt amnhĩ xunhwýr xwýnhjê nê mē pahte amnhĩ tomnuj rēnh pa. Koja aa tanhmã hã mē pahto hkêt nê. Pu mē axte amnhĩ amnhĩ tomnuj o papa hkêt nê. Hêxta waa nê. Kãm mē pajapê htýx kumrêx jakamã na pre ã mē pahto mex rax anê. ãm mex o mex nê ãhpumunh o ãhpumunh.

⁹⁻¹⁰ Amnepêm na pre hamaxpêr o:

—Nã na pa ra kaxkwa ho ixkato nê kamã mēmoj piitã ho ixkato. Nê pika ho ixkato nê kamã mēmoj piitã ho ixkato. Tã koja nhýrmã Ixkra Kris mēmoj piitã ho amnhĩptãr o pa. Kaxkwa kamã nê pika piitã hkõt mēmoj piitã ho amnhĩptã nê tapxipix inhý hã kēp mēõ Pahihti. Koja ã amnhĩ nhípêx anhýr xã hã arĩgro kato nhũm ã amnhĩ nhípêx o pa anê. Nã ja na inhmã hprãm. Anê.

ã Tirtũm amnhĩ kukamã hamaxpêr anhýrja kôt na pre Kris kēp mē panhõ Pahihti hã harê. Tã nhýrmã mē pahto amnhĩptãr kaxyw koja mē pakaxyw ãm. Amnepêm ri mē pa xwýnhjê mã kot kormã ja ho amnhĩrĩt kêt tã ra jarãhã mē pamã ho amnhĩrĩt.

¹¹ Kris kukwak ri na pre amnhĩm mē parê. Ra kot mē pakukamã mē pahtã amnhĩ jarēnh xã hkõt. ¹² Tã mē ixpê Ijaew kwý kumrêx mē ixte Kris kôt amnhĩ xunhwýr jakamã koja mē piitã mē inhý hã Tirtũm mã mex o mex ã harēnh o ri pa.

¹³ Nê mē kajaja na ka prem mē ixpyrã nê Tirtũm kapêr ma nê ajaxwýja hkõt amnhĩ

xunhwý. Ám hámri na Tirtúm kapërja. Tá ka prem ama në hkót amnhí xunhwý. Hámri nhúm amnhí tá mě apumu në kot inhípëx pyrà në mě anë mě ate amnhí tomnuj piitã rënh pa në mě ato hkra. Hámri në mě awýr Karõ rë nhúm mě awýr wrý në mě akarõ mã agjë në mě akamã pa ho pa. Kris kukwak ri na pre mě awýr kurë. Amnepë mã na pre mě pakukamã hamaxpër o:

—Koja mě Ixkra hkót amnhí xunhwý pa ja hã mě omu në mě ho ixkra në mě hwýr Ixkarõ rë. Hámri nhúm mě hkarõ mã agjë në mě kamã hkrí ho hkrí.

¹⁴ Anhýr jakamã na pre mě pahwýr kurë nhúm mě pahwýr wrý në mě pahwýr agjë në mě pakamã hkrí ho hkrí. Pu mě ja hã amnhí pumu në pajamaxpër o:

—Nã ra Tirtúm kot ixwýr Karõ mënň jakamã na ixkarõ hwýr axã në kamã hkrí ho hkrí. Tá koja ra kot mě ixtã amnhí jarënh xã hkót ja hã ixto mex në. Ra kot ixto hkra kënã. Jakamã koja nhýrmã ma amnhí wýr ixto api pa kuri inhmex kumrëx në ixpa ho ixpa. Hámri në kukwak ri axte tanhmã amnhí tomnuj to ho ri ixpa hkët në. Anë.

Jakamã koja mě piitã ã kot mě ho mex anhýr ã amnhí tá kamã ama në amnhí tá omu në kãm mex o mex ã harënh rãhã ho pa.

Pawre kot Epes nhõ xwýnhjë ho Tirtúm wýr ã harënh

Piripis 1.9; Korosë 1.9-12; Wam Tesarõn 5.23; Sikün Tesarõn 1.11, 2.16; Eprëw 13.20

¹⁵ Në na ka xep htem amnhí kaxyw Kris kót ajamaxpër týx pë amã Tirtúm krajë piitã mě hkñnh o mě ho mex o apa. Na pa pre mě ajarënh ma në ixkñnh týx në. ¹⁶⁻¹⁸ Në xatã mě ato Tirtúm wýr o ri ixpa në mě ato hwýr o:

—Pa Mëinhípëxã maati Tirtúm. Nã amex o amex. Ka na ka pre mě ixwýr mě inhõ Pahihti Jejus Krisja mě nhúm mě ixwýr wrý në hprí hã mě inhmã ate tanhmã amnhí nhípëx to ho apa hã ato amnhírít. Tá Epes kãm akrajaja na xep htem akót pix mã ri amnhí nhípëx rãhã ho ri pa. Ám hámri na htem ã amnhí nhípëx anë.

—Në kwa Tirtúm. Kë Akarõ tanhmã mě hkrã hto kē mëhprí hã akapër mar týx rãhã ho pa. Jao ra ate mě ixkukamã mě ixtã tanhmã mě ixto mex to hã amnhí jarënhja kē mě kãm hamaxpër týx rãhã ho pa. Në ate nhýrmã mě ixpë akrajaja mě ixpiitã tanhmã mě ixto mex to jarënhja kē mě kãm hamaxpër týx pë hkñnh rãhã ho pa ho pa.

¹⁹⁻²⁰ —Në kē mě axãhpumunh o axãhpumunh ã ate akupým Akra Kris o hür ã apumunh mex në Tirtúm. Na ka pre axãhpumunh xã ho akupým ho hür në ma akupým anhõ krí hwýr ho api në amnhí nhíhkõ hã ýr nhúm arí hkrí ho hkrí. Apyrà në kot mě ixto amnhíptãr kaxyw. Á axãhpumunh xã htýx kot anhýr. Tá kē akrajë

piitã ja hã apumu në axãhpumunh týx o ate tanhmã mě ixto ajuta hto ho apa hã apumu.

Anhýr o na pa hte mě ato hwýr o ri ixpa.

²¹ Në Krisja ãhpumunh týx o mëkarõmnuti piitã hakrenh. Në hihtýx o mě hakrenh jakamã krí nhõ xwýnhjë mã te mě ãhpumunh týx kët pyràk o na htem htýx ri amnhí nhípëx o pa pyràk. Në Krisja hihtýx o pika piitã hkót pahi piitã mě hakrenh par kumrëx. Në hihtýx o kot pika piitã hkót mëmoj piitã mě hakrenh par. Jakamã mëhõ koja we tanhmã kot amnhí nhípëx to hã kãm karõ rý kãm hamaxpër gõ? Nã amrakati kumrëx. Ra kot ã amnhí nhípëx anhýr rãhã në pa ho pa xwýnh kënã. Në hihtýx o hihtýx rãhã në pa ho pa xwýnh. Në ãhpumunh o ãhpumunh rãhã në pa ho pa xwýnh. Në hihtýx o kot jar pika ja kót mě pajakrenh par në hihtýx o Tirtúm nhõ krí kamã mě mëmoj piitã hakrenh par. Tá koja mëmoj piitã ho amnhíptãr rãhã htír tím në pa ho pa.

Kris te kęp mě pahkrã pyràk ã harënh

Rõmãn 12.4; Wam Korít 12.12; Epes 4.16; Korosë 3.25

²² Na pre Tirtümja Kra Kris nhühkram mëmoj piitã haxãr pa. ý hã kot nhýrmã ho amnhíptãr o pa kaxyw. Jakamã kot mě pahto amnhíptãr xwýnh ã kęp mě panhõ Pahihti. Në te kęp mě pahkrã pyràk. Në mě papajaja te mě pahpë í pyràk jakamã na pu htem hkót ri amnhí nhípëx o papa. ²³ Na hte mě panhýja mě pahkrã kamã mě pajamaxpër xã hkót tanhmã amnhí nhípëx to. Ja pyrà në na pu htem mě pahkrã pyràk xwýnh Krisja kapër ma në hkót tanhmã ri amnhí nhípëx to ho ri papa.

Koja mëhõ ãm hkrã pix në í hkët në pa hámri në mex kët në. Na htem hkrã në mãänën í në pa në mex në. Ja pyrà në na hte Kris mě pahte hkót amnhí nhípëx o papa hã mě pahpumu në hkñnh në mex në pa. Pu mě pajaxwýja hkót ri amnhí nhípëx ã amnhí pumu në pahkñnh në pamex në papa ho papa.

2

Tanhmã Tirtúm kot më pahto hkra hto ã harënh

Wam Korít 6.11; Xitre 2.11-3.7

¹ Në amnepë mã na pu pre htem Tirtúm kãx ã tanhmã amnhí tomnuj to ho ri papa. ² Në jar mě kot amnhí nhípëx o amnhí nhípëx. Jao amnhí tomnuj pix o ri papa. Në mëkarõmnuti nhõ pahi Satanasti kapër kót pix mã ri amnhí nhípëx rãhã në. Na pre hte tanhmã më pahkót më pahto ho pa. Më pahte tanhmã amnhí tomnuj to kaxyw mě pamã mě pajamaxpër punuj jagjë. Pu mě amnhí tá omunh kët tá ý hã amnhí tomnuj o papa. Satanastija kęp mě kot Tirtúm kapër kwým ri amnhí nhípëx o mě pa xwýnhjë nhõ

pahihti na. Tã pu pre htem pahtÿx ri hkôt amnhî nhîpêx pix o ri papa. ³ Mê pahpiitã tanhmã amnhî tomnuj to hprãm xã hkôt pix mã tanhmã amnhî nhîpêx to. Nê mêmôj punuj kukamã pajamexpêr nê ra hkôt ã amnhî tomnuj anê. Æ na pu prem mnhi nhîpêx anê nhûm Tirtûm ja hã mê pahpumu nhûm ja kãm mex kêt nê. Jakamã nhûm tee ri mê pakukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Na htem ixkapêr kwÿm ri tanhmã amnhî tomnuj to rãhã ho pa. Æ mê kot amnhî nhîpêx anhÿr o mê pa xwÿnhjaja koja mê nhÿrmã ixri htîr tûm nê mex nê pa ho pa hkêt nê. Ixkînhã mê kot amnhî tomnuj xwÿnh jakamã tanhmã kot mê amnhî to nê ixri htîr tûm nê pa ho pa? Nã mê kot amnhî tomnuj mÿrapê koja mê nhÿrmã ma amnhî xã htÿx kamã hamak tûm xãta wÿr ma hapêx pa. Nã koja mê anê. Hêxta waa nê. Inhmã ma hwÿr mê pa prãm kêt tã ra ma hwÿr mê pa kaxyw.

Anhÿr o hamaxpêr. ⁴⁻⁵ Nê amnepê m korrmã mê pahte amnhî tomnuj o papata ã te mê pahte amnhî xã htÿx kamã pajamak tûm xã hwÿr pryta ã mê papa pyrãk. Nom Tirtûm kãm mê pajapê nê mê pakamã ukapri jakamã na pre mê pahto mex rax nê. Nê akupÿm Kris o htîrja ri te ra mê pahte amnhî xã htÿx kamã pajamak tûm xã hwÿr pryta nê mê pahto ujanãr pyrãk o mê panhîpêx. Mê pakamã ukapri nê kãm mê pajapê ho ã mê panhîpêx anê. Amari ã mê panhîpêx anê nê mê panê mê pahte amnhî tomnuj rênh pa. Jakamã kot puj mê pahte Kra hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja nhÿrmã amnhî xã htÿx kamã mê hamak tûm xãta wÿr papa hkêt nê. ⁶ Ra Tirtûm akupÿm Jejus Kris o htîr jakamã te ra Jejus kôt akupÿm mê pahpê hkwyjê ho mê pahÿr pyrãk. Jakamã te ra ô kri kamã îhkô hã mê pamex kumrêx nê pahkri pyrãk. ⁷ Mêmô kaxyw na pre Tirtûm kãm mê pajapê hkôt ã mê pahwÿr Jejus Kris mênh nhûm mê panê htyk anê? Nã kãm mê pajapê htÿx ã mê pahte pahpri hã amnhî tã omunh kaxyw na pre ã mê pahwÿr mênh anê. Tã kot puj mê nhÿrmã kaxkwa kamã hwÿr pøj nhûm mê pamã amnhî jarênh o:

—E mê amnê ixpumu. Inhmã mê ajapê htÿx jakamã na pa pre mê akamã ixukapri xaj ma mê awÿr Ixkra Jejus Krisja mê nhûm amnhî grônh kôt mê awÿr wrÿ nê mê anê ty. Inhmã mê ajapê htÿx jakamã na pa pre ã mê awÿr mênh nhûm mê anê htyk anê. Inhmã mê apê ixkrajê japê xaj na pa pre ã mê ato mex rax anê.

Anhÿr o mê pamã kapêr hãmri nê mê pahto mex rãhã ho pa. ⁸⁻⁹ Xã na pu prem pahpê hkra hprãm xaj amnhî krã hkôt mê papamajaja kãm tanhmã amnhî to mex to nê kãm:

—E kwa Tirtûm. Na pa ã amnhî to mex anê nê ã amnhî to mex anê. Jakamã kwa ja hã ixpumu nê ixto akra nã?

Anhÿr o na pu prem amnhî to kuwÿ? Nã na pu prem ã amnhî to hwÿr anhÿr kêt nê. Na pu prem amnhî kaxyw hkôt pajamexpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr nhûm ja pix ã mê pahpumunh kôt mê panê mê pahte amnhî tomnuj rê nê mê pahto hkra. Kãm mê pajapê nê mêmôj to mê pakutã nojarêr rãhã ho pa jakamã na hte ã mê panhîpêx mex anê. Jakamã na pu htem amnhî tã omu nê pajamaxpêr o:

—Nã na xep hte Tirtûmja mê pahte tanhmã amnhî nhîpêx to ho papa hã mê pahpumunh kôt mê pahto hkra hkêt nê. Æm mê pahte amnhî kaxyw kãm pajamaxpêr ã mê pahpumunh kôt pix mã na hte mê pahto hkra. Anê.

¹⁰ Nê Tirtûm tapxipix na hte tanhmã mê pahto pu mê amnhî to mex rãhã ho papa. Nom kormã kot mê pahto hkra hkêt ri na pu prem ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Tã Jejus Kris kôt amnhî xunhwÿr nhûm Tirtûm ja hã mê pahpumu nê mê pamã mê pahte amnhî nhîpêx nyw jagjê pu mê ÿ hã tãm amnhî nhîpêx o ri papa. Amnepê m tanhmã kot mê pakukamã hamaxpêr to xã hkôt. No na hte tanhmã mê pahte amnhî krã hkôt amnhî nhîpêx to hã mê pahpumunh kôt mê pahto hkra hkêt nê.

Tirtûm krajaja te kot axpên to htô nê htôx pyrãk

Karatas 3.28; Korosê 1.21-23

¹¹ E mê apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Na ka htem mê akatorxã nhôhy rûm ajapôj hãmri nê mê ixpê Ijaew pyrã nê amnhî my kwÿrÿt kã jakãr kêt nê. Jakamã na pre ixkwÿjaja mê akurom amnhî jakãr ã amnhî to jarkrar o ri pa nê amnhî jarênh o:

—Ra mê ixte amnhî my kwÿrÿt kã jakãr ã mê ixpumunh kôt na hte Tirtûm mê ixto hkra. Tã Ijaew kêt xwÿnhjaja kot mê ixkînhã amnhî jakãr kêt jakamã mê kêp hkra hkêt. Nê mãânên mê kêp mê pahkwÿ hkêt.

Anhÿr o mê ajarênh o pa. ¹² Æm hãmri na prem mê apê mê ixkwÿ hkêt ã mê ajarê. Na pa prem mê akurom amnhî my kwÿrÿt kã jakã nê mê akurom Kris kamã ijamak o ri ixpa. Jakamã nhûm Tirtûm kot mê ixto mex ã amnhî jarê pa mê mê apÿrã nê tee ri amnhî kukamã ijamexpêr o ri ixpa hkêt nê. Nê mê akurom amnhî kaxyw Tirtûm mã ijamexpêr. Nã Æm hãmri na prem mê apê mê ixkwÿ hkêt ã mê ajarê. ¹³ Te Tirtûm kãx ã ri mê apa pyrãk tã ka mê arî ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Jejus Kris kot mê panê htyk nhûm mê ate hkôt amnhî xunhwÿr jakamã ra mê apê hkwyÿ. Jao arî hkãx ã ri apa hkêt nê. Te mê ixpê Ijaew kwÿ pyrã nê hpãnhã kuri ra ri apa pyrãk. ¹⁴ Jakamã na

pu htem Kris kukwak ri ra axpën nhîpêx nyw o axpën nhîpêx o ri papa. Më ixpê Ijaewjaja në më apê Ijaew kêt xwÿnhjaja na pu htem te ra ixkre tipxi kamã ri papa pyrãk. Nom amnepëm na pu prem ã axpën nhîpêx anhÿr kêt në. Më pahte amnhî nhîpêx tùmja ahpÿnhã na pre. Na pu prem pamã axpën kurê në axpën kãx ã ri papa. Nê nhÿri axpën pumu në te pahte axpën pumunh kêt pyrã në nhãm parît o ri mra. Tã nhùm Kris më panê htyk o më pahte amnhî tomnuj piitã hpãnhã amnhîrer pa. Më ixpê Ijaew në më apê Ijaew kêt xwÿnhjaja. Nê htyk o te ra kot më pahte axpën nhõrkwÿ hwÿr axpën wÿr o papa pyrãk. Jao më pamã axpën kurê ho hapêx në hpãnhã tãm axpën kaxyw më pax-unhwÿ pu më hpãnhã axpën to mex rãhã ho ri papa. ¹⁵ Amnepëm Mojes kot Tirtùm nhÿ hã më ixpê Ijaew më ixte tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa hã karõja. Na pa prem më apê Ijaew kêt xwÿnhjaja më ate Tirtùm kôt amnhî nhîpêx kêt ã më apumu në më akamã inhgryk në. Nê axpën mã më ajarênh o:

–Nã më pahkÿnhã më kot Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt jakamã koja Tirtùm më ho hkra hkêt në.

Anhÿr tã nhùm Kris më pahwÿr wrÿ në më pahpiitã më panê htyk o më pahte hkôt amnhî xunhwÿr ã më pahpumunh kôt pix mã më pahto Tirtùm kra. Jakamã pa më axte më ate Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt ã më apumunh kôt më apê Tirtùm kra hkêt ã më ajarênh kêt në. Hãmri në më ixpê Ijaew në më apê Ijaew kêt xwÿnhjaja pu më axte axpën kãm pagryk o ri papa hkêt në. Ra te ixkre tipxi kamã më pahte axpën kôt ri papa pyrãk.

¹⁶ Kris na pre pÿ kahpa hã më panê htyk o ã më panhîpêx anê në më pahte axpën kôt amnhî nhîpêx o papa kaxyw më pax-unhwÿ. Nom Tirtùm jamaxpêr xã hkôt ã më panhîpêx anê. Jakamã na pu htem arÿ pamã axpën kurê ho papa hkêt në. ¹⁷ Na pre Kris më pahwÿr wrÿ në ã më panhîpêx anê. Më apê Ijaew kêt xwÿnhjaja më ate kormã Tirtùm kapêr mar kêt xwÿnhjaja në mãânên më ixpê Ijaew më ixte kapêr mar mex xwÿnhjaja nhùm pre akupÿm tãm më pahte axpën kôt amnhî nhîpêx o papa kaxyw më paxunhwÿ. ¹⁸ Hãmri nhùm Tirtùm më pahwÿr amnhî Karõ rê nhùm më pahkarõ mã agjê. Kris kukwak ri pix mã më pahwÿr kurê pu më ÿ hã paxãmnhÿx ri kãm tanhmã amnhî jarênh to ho ri papa. ¹⁹ Hãmri në te më pahpê nhãm axpën kaxyw më urojê pyrã në axpën kãx ã ri papa hkêt në.

Te më pahpê Tirtùm nhõrkwÿ pyrãk ã më pajarênh

Wam Korÿt 3.16; Sikÿn Korÿt 6.16; Wam Pêtre 2.5

²⁰ Nê më pahpê Jejus kwÿ jakamã te më pahte ixkre tipxikamã ri papa pyrãk. Nê te më pahpê ixkre nhîpêx mex pyrãk. Nê Kris te kêp ixkre hkrax mã kuhê xã në kÿxpê kãm nõi xã maatija pyrãk. Nê më kot Jejus nhÿ hã më ahkre xwÿnhjaja në më kot Tirtùm nhÿ hã kapêr o ri më pa xwÿnhjaja te më kêp ixkre nhõkwa êja pyrãk. Nê më papajaja te më pahpê ixkre nhîmõk ã põja pyrãk. ²¹ Ixkre mã kuhê xã në kÿxpê kãm nõi xã maati kukwak ri pix mã na hte õkwa ê në hã põja kÿxpê mex në axpën tã harir. Ja pyrã në ãm Kris kukwak ri pix mã na pu htem te ixkre tipxi kamã ri papa pyrãk o axpën nhîpêx mex o ri papa. Te më pahpê më kot ixkre rax kumrêx nhîpêx o mõi nhùm muxre në ãm xwÿnhnta pyrãk.

²² Na htem amnhîm õrkwÿ nhîpêx në hipêx pa në hwÿr agjê në kamã pa ho pa. Ja pyrã në na hte Tirtùm Karõja më pahpê hkrajê karõ mã agjê në më pakamã pa ho pa. Te më pahpê Tirtùm nhõrkwÿ pyrãk. Më ixpê Ijaew në më apê Ijaew kêt xwÿnhjaja Tirtùm mã te më pahpê õrkwÿ pyrãk.

3

Pawre kot Ijaew kêt xwÿnhjê mã mëmoj to amnhîrÿt ã harênh

Rõmãn 15.14-21; Korosê 1.24-29

¹ Tã te më pahpê Tirtùm nhõrkwÿ pyrãk jakamã na pa hte jar më hagjênh xã kamã më ato hwÿr rãhã ho ixkrÿ. Na pa pre hte ma më apê Ijaew kêt xwÿnhjê hwÿr ixpa në ixprÿ hã më amã Jejus kapêr jarênh o ri më akôt ixpa. Mÿrapê na prem ixpynê në ijaxã pa arÿ jar ixkrÿ ho ixkrÿ. Nom arÿ amnhî kaxyw Tirtùm mã ijamaxpêr tÿx pê më ato hwÿr rãhã ho ixkrÿ. ² Na pre kãm ijapê hã më apê Ijaew kêt xwÿnhjê kaxyw ixãm. Ma ixte ri më akôt ixpa në më amã kapêr jarênh o ri më akôt ixpa kaxyw. Ra më ate ja hã ijarênh mar mex. ³ Na pre më pahto hpimrãatã tanhmã më pahto mex to hã inhmã amnhî to amnhîrÿt pa pre omu. Më kajaja në më pajaja. Pika piitã hkôt më piitãã tanhmã më ho mex to. Na pre kormã kot mëhõ mã ja jarênh kêt tã inhmã ho amnhîrÿt pa pre omu. Tã kagã ja kamã kot paj më amã hkwy ho grêre në ho amnhîrÿt në më amã hã kagã ka më ixpyrã në kamã harê në ama. ⁴ Jao aprÿ hã mar mex në. ⁵ Amnepëm më pahkêr ri më pa xwÿnhjê mã Tirtùm kot ja ho amnhîrÿt kêt tã nhùm Karõ më ixkwÿjê kumrêx mã ho amnhîrÿt. ÿ hã kapêr o ri më pa xwÿnhjê më më ixpê Jejus nhÿ hã më ajahkre o më ixpa xwÿnhjê kumrêx mã ho amnhîrÿt. Më ixte kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa xwÿnhjê mã ho amnhîrÿt pa prem omu. ⁶ Na pre më inhmã tanhmã më ato amnhîrÿt to pa prem ja hã më apumu në më akukamã ijamaxpêr o:

—Nà ãm hãmri koja xep Ijaew kêt xwýnhjaja mē ixpē Ijaew pyrà nē Tirtüm kapēr ma nē Jejus Kris kôt amnhî xunhwý nhüm Tirtüm ã mē kot amnhî nhîpêx anhÿr ã mē omu nē mē ixpyrà nē mē ho hkra nē mē ho mex o pa. Anē.

⁷ Tã nhüm Tirtümja mē awÿr inhmē. Ixte mē amã ja jarēnh o ri mē akôt ixpa nhüm tokyx mē ate mar kaxyw. Na pre ixto mex nē kãm hprãm xà hkôt mē akaxyw ixãm nē ixte ÿ hã kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ixpa kaxyw ixto ixihÿtÿx nē mē awÿr inhmē. ⁸ Tã mo kaxyw na pre mē akaxyw ixãm? Te ixte ja kaxyw inhmex kêt pyràk. Ixkwýjaja ja kaxyw mex o kot ijakrenh tã nhüm pre ixpumu nē tanhmã hamaxpēr to nē mē akaxyw ixãm nē mē awÿr inhmē. Ixte mē amã mēmoj mex kumrêx jarēnh o ri mē akôt ixpa kaxyw. Na pre inhmã:

—Kêr ka ma Ijaew kêt xwýnhjê hwÿr mō nē mē kãm Jejus Kris kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa. Nē mē kãm: “Kot kaj mē Jejus Kris kôt amnhî xunhwý hãmri nē kukwak ri amex nē apa.” Anē. ⁹ Kojã mē apē Ijaew kwýjê pyrà nē amnhî kaxyw Ixkra Kris kôt hamaxpēr nē hkôt amnhî xunhwý pa hã mē omu nē mē ho ixkra. Kormã aa ixte mē kãm ja hã amnhî to amnhîrit kêt tã pa akumrêx mã harê. E ma mē hkôt ri mē kãm ã jarēnh anhÿr o ri apa kē mē ijarēnh ma.

Anhÿr o mē pahto kator xwýnh maatija inhmã kapēr. ¹⁰ Tã mēmo kaxyw na hte mē pahto hpimràatã mē pahto hkra? Nã kaxkwa kamã kapēr o mē wryk xwýnh pytàr xwýnhjaja nē mēkarōmnuti kot mē pahte amnhî nhîpêx nyw o papa hã mē pahpumunh kôt axpēn mã tanhmã Tirtüm jarēnh to kaxyw. Nē harēnh o:

—Kokÿÿ. Tirtüm àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx jakamã na hte tanhmã mē hipêx to nhüm mē tãm amnhî nhîpêx mex o pa. Nã Tirtüm àhpumunh o àhpumunh nē hihtÿx o hihtÿx. Anē.

Koja mē ate amnhî to mex o apa hã mē apumu nē ã axpēn mã Tirtüm jarēnh anē.

¹¹ Amnepēm kormã mēmoj kêt ri na pre Tirtüm mē pakukamã mē pahtã tanhmã amnhî jarēnh to hãmri nē Jejus kukwak ri ã mē panhîpêx anē. Jao mē piitã mē kãm àhpumunh o àhpumunh ã amnhî to amnhîrit. ¹² Tã pu mē ra Jejus kukwak ri amnhî kamã pamã Tirtüm puma hkêt nē. Kãm mē pajapê kēnã kot pu kêt mē ri amnhî kamã pamã uma ho papa. Kot puj mē paxãmnhix ri kãm amnhî jarēnh rãhã ho ri papa. Te ra pahte hwÿr paxàpir nē pano ho omunh nē kãm pakapēr o pakuhê pyràk. ¹³ Jakamã kwa kër ka mē kot mē atã tanhmã ixtomnuj to hã ijarēnhja ma nē tee ri ixkukamã ajamaxpēr hkêt nē. Kwâr mē mãmri tanhmã inhîpêx to. ãm ixte mē amã amnhî jarēnh ma nē axpēn mã ijarēnh o:

—Hêxta waa nē. Mãn Pawre kãm mē pajapê hã na pre amnhî grõnh kôt mē pamex kaxyw mē pahwÿr mra nē mē pamã Tirtüm kapēr jarēnh o pa. Mē kot ja hã tanhmã hipêx kati hto htã nhüm jam urer kêt nē. Anē.

Kris kãm mē pajapê kamã tanhmã mē panē amnhî nhîpêx to

Juãw 3.16; Wam Juãw 3.1

¹⁴ Nē na pa hte mē ato Mēpanhîpêxã maati hwÿr kãm ixihÿtÿx o ixpa. ¹⁵ Kêp mē pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwýnhjê nhō Pahi Maati mex kumrêx na. Kra hkwyjaja ra kaxkwa kamã kuri htir tùm nē pa ho pa nē arî pyka ja kamã mē pahpê hkwyjaja kormã jar papa. Nom te mē pahpiitã mē pahte ixkre tipxi kamã Tirtüm kôt ri papa pyràk. ¹⁶ Jakamã na pa hte mē ato hwÿr o:

—Pa Tirtüm. Nã amex o amex. E ot pa Epes nhō xwýnhjê ho awÿr o ixkrî. Kwa kē Akarō mē kãm axãhpumunh xà hkwy gō kē mē akôt ri amnhî nhîpêx rãhã ho pa.

¹⁷ Nê kē mē amnhî kaxyw Kris kôt hamaxpēr tÿx o pa. Te mēmo pî hpâr jarê kot pika kaxwýnh kãm pimãnh nē pika jamýnh tÿxta pyràk. Nhüm kók xãpēr tÿx tã tee kot kãm mēnh prãmta pyràk. Kē mē pî hpâr jarê kot pika jamýnh pyrà nē kãm axpēn kînh o pa. Jao mēmoj to axpēn kutã nojarêt rãhã ho pa.

¹⁸⁻¹⁹ —Nê kē krî piitã hkôt mē akrajê pyrà nē amnhî tã Kris kãm mē hapê htÿx o mē hapê htÿx ã amnhî pumu. Jao urak nē mē kãm axpēn kînh tÿx o pa. Nê kē mē ate amnhî nhîpêx pix o amnhî nhîpêx rãhã ho pa. Nē ajamaxpēr pix o hamaxpēr rãhã ho pa. Jao te mēmo pî hpãrta pyrà nē akôt hihtÿx nē. Anē.

²⁰ Kot puj mē ã amnhî to Tirtüm wÿr anē nhüm mē pama nē ra àhpumunh tÿx xà ho ã mē panhîpêx anē. Ra kot mē pakamã pa ho pa kēnã. ²¹ ã Tirtüm Jejus Kris kukwak ri mē pahpê hkrajê nhîpêx anhÿr jakamã kwa pu mē pahpê hkra xwýnhjaja kër pu mē kãm mex o mex ã harēnh rãhã ho papa. Nã kot puj mē ã kãm anhÿr o papa.

4

Te ixkre tipxi kamã axpēn kôt ri mē papa pyràk

Rōmãn 15.5; Piripos 2.1-4; Korosê 3.12-17; Wam Pêtre 3.8

¹ Nē ra mē kot Kris ã ijaxàr nhüm ixkrî htã pa ã inhmã mē akînh xài mē amã ixkapēr nē hã kagã anhÿr o ixkrî. Kwa kër ka mē Tirtüm kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa. Ja kaxyw na pre amnhî kôt mē awÿ ka prem hkôt amnhî xunhwý.

² Nē kër ka mē amã amnhî to rax o akwýjê jakrenh prãm o ri apa hkêt nē. Nē mē agryk tokyx anhÿr kêt nē. ãm axpēn kãm axukapri

pix o mǎn ri axpĕn kôt apa. Kê mĕhō te tanhmǎ ri mĕ ato htǎ ka mĕ kamǎ agryk tokyx anhÿr kĕt nĕ. Ǽm mĕ amǎ ri axpĕn hkĭnh pix o mǎn ri axpĕn kôt apa. ³Ra Tirtũm Karō kot mĕ pahkarō mǎ gjĕx par jakamǎ te mĕ pahte ixkre tipxi kamǎ axpĕn kôt ri mĕ papa pyrǎk. Jakamǎ kĕr ka mĕ axpĕn to mex pix kukamǎ mǎn kĕt ajamaxpĕr o ri axpĕn kôt apa. Nĕ tǎm axpĕn nhĭpĕx. Jao ajamakĕtkati nĕ axǎmnhĭx ri axpĕn kôt ri apa ho apa. ⁴Te mĕ pahte ixkre tipxi kamǎ ri axpĕn kôt papa pyrǎk jakamǎ mĕ pahpiitǎ mĕ pahkarō kamǎ Tirtũm Karōja hkrĭ ho hkrĭ. Jakamǎ kot puj mĕ nhÿrmǎ ma ō křĭ hwÿr api nĕ kamǎ mĕ pamex rǎhǎ papa ho papa.

⁵Nĕ mĕ panhō Pahihtija ǎm pixii. Na pu prem pahpiitǎ amnhĭ kaxyw hkôt pajamaxpĕr jao ra mĕ pahpĕ hkrǎa. Tǎ mĕ pahpĕ Kris kwÿ hǎ amnhĭ to amnhĭrĭt kaxyw na prem Tirtũm mǎ mĕ pahkrǎ kumrǎ. Ǽ mĕ panhĭpĕx anhÿr o axpĕn pyrǎk o mĕ panhĭpĕx o pa anĕ.

⁶Nĕ Tirtũm haxwÿja ǎm pixii. Kĕp mĕ pahpiitǎ mĕ panhĭpĕxǎ maati na. Na hte mĕ pahpĕ hkrajĕ mǎ ǎhpumunh xǎ hkwy gō pu mĕ ŷ hǎ kǎm tanhmǎ amnhĭ nhĭpĕx to ho papa. Nhũm hte mĕ pahkarō kamǎ pa ho pa. Jakamǎ te mĕ pahte ixkre tipxi kamǎ ri axpĕn kôt papa pyrǎk.

Kris kot ahpÿnhǎ tanhmǎ mĕ pahto mex to hǎ harĕnh

Rōmǎn 12.3-8; Wam Korĭt 12.1-12; Wam Pĕtre 4.10-11

⁷⁻⁸Nĕ Tirtũm kapĕr ǎ kagǎ htũm kot Kris jarĕnh kot:

Na pre mĕ kot kutǎ amnhĭ xunhwÿr xwÿnhĭĕ pytǎr pa nĕ ma akupÿm kaxkwa hwÿr api.

Tǎ arĭ jar pika hkôt mĕ pahpĕ hkwyĭĕ mǎ tanhmǎ mĕ pahto paxihtÿx to ho pa.

Na hte Krisja tanhmǎ mĕ pahte ahpÿnhǎ kǎm amnhĭ nhĭpĕx to ho papa kaxyw tanhmǎ mĕ pahto paxǎhpumunh to. Kǎm hprǎm xǎ hkôt. ⁹Tirtũm kapĕr ǎ kagǎ htũm kot akupÿm kaxkwa hwÿr ǎpir ǎ harĕnh. Ǽm tapxipix na pre ǎ pika hwÿr wrÿk nĕ akupÿm kaxkwa hwÿr ǎpir anĕ. Na pre ty nhũm mĕ haxǎ. Hǎmri nhũm akupÿm htŭr nĕ kato nĕ ma akupÿm api. Tapxipix na pre ǎ amnhĭ nhĭpĕx anĕ. ¹⁰Tǎ akupÿm kaxkwa hwÿr ǎpir xwÿnhŭta na hte kaxkwa kamǎ nĕ pika hkôt amnhĭm mĕmoj piitǎ tanhmǎ ho ho hkrĭ. ¹¹Na pre ahpÿnhǎ tanhmǎ mĕ pahto mex to. Ahpÿnhǎ mĕ pahte tanhmǎ kǎm amnhĭ nhĭpĕx to ho papa kaxyw na pre mĕ paxunhwÿ.

Nĕ mĕ pahkwÿjaja mĕ pahte krĭ piitǎ hwÿr pamrar nĕ ŷ hǎ hkrajĕ mǎ kapĕr jarĕnh o papa kaxyw mĕ paxunhwÿ.

Nĕ mĕ pahkwÿjaja mĕ pahte krĭ pixi kamǎ Tirtũm nhÿ hǎ hkrajĕ jahkre ho ri mĕ hkôt papa kaxyw mĕ paxunhwÿ.

Nĕ mĕ pahkwÿjaja mĕ pahte pahprĭ hǎ mĕ piitǎ mĕ kǎm tanhmǎ mĕ kot amnhĭ nhĭpĕx to nĕ Jĕsus kôt amnhĭ xunhwÿr ǎ mĕ kǎm harĕnh o papa kaxyw mĕ paxunhwÿ.

Nĕ mĕ pahkwÿjaja mĕ pahpĕ pastō kaxyw mĕ paxunhwÿ.

Nĕ mĕ pahkwÿjaja mĕ pahte mĕ kǎm Tirtũm kapĕr ǎ kagǎ jarĕnh o mĕ ahkre ho papa kaxyw mĕ paxunhwÿ.

¹²ǎ kot puj mĕ pahpiitǎ ahpÿnhǎ Kris mǎ tanhmǎ amnhĭ nhĭpĕx to ho ri papa anĕ. Kot puj mĕ ǎ mĕ hipĕx anhÿr o ri papa nhũm mĕ pamar tÿx nĕ. Nĕ gaa nĕ mĕ pahpyrǎ nĕ Tirtũm mǎ amnhĭ nhĭpĕx mex o pa. Pu mĕ pahpiitǎ hkôt amnhĭ nhĭpĕx mex o papa. ¹³Nĕ gaa nĕ mĕ pahpiitǎ mĕ pahpĕ Tirtũm kra hǎ Jĕsus kot amnhĭ nhĭpĕx kôt omunh mex nĕ. Nĕ amnhĭ kaxyw hkôt pajamaxpĕr tÿx nĕ. Jao te ra hkôt mĕ paxǎptǎr mex pyrǎk. Nĕ te kot amnhĭ nhĭpĕx pyrǎk o amnhĭ nhĭpĕx.

¹⁴Mĕhprĭrejaja na htem nhǎm hamaxpĕr nĕ nhǎm hamaxpĕr o pa. Te kōk xǎpĕr nĕ nhǎm mĕmoj to mrar nĕ nhǎm mĕmoj to mrar pyrǎk. Nom kĕr pu mĕ ho mĕ urǎk kĕt nĕ. Ǽm Kris kôt pix mǎ pajamaxpĕr tÿx o papa. Jakamǎ nhũm mĕ tee ri mĕ pahte hkwyĭm ri tanhmǎ amnhĭ tomnuj to hprǎm xǎj tanhmǎ mĕ pahto kaprÿ. Nom kĕr pu mĕ mĕ mar kĕt nĕ. Ǽm pakatǎ kôt mĕ ǎptǎr kot amnhĭ nhĭpĕx o amnhĭ nhĭpĕx o papa. Jao Kris kôt axpĕn to paxihtÿx o papa. ¹⁵Tǎm axpĕn mǎ pakapĕr nĕ pamǎ axpĕn kĭnh o axpĕn mǎ paxĕx kĕt nĕ. Kwa kĕr pu mĕ ǎ amnhĭ nhĭpĕx anhÿr o mǎn papa. Jao te mĕ pahkrǎ Kris kot amnhĭ nhĭpĕx pyrǎk o amnhĭ nhĭpĕx mex o mō.

¹⁶Nĕ mĕ panhĭ kamǎ tanhmǎ mĕ pakuteja piitǎ na hte mĕ pahkrǎ kamǎ mĕ pajamaxpĕr xǎ hkôt axpĕn kôt ahpÿnhǎ tanhmǎ axpĕn to ajuta hto. Te ixkre pixi kamǎ mĕ pahte axpĕn kôt tanhmǎ axpĕn to ajuta hto ho ri papa pyrǎk.

Kris kôt mĕ pahte amnhĭ nhĭpĕx nyw ǎ mĕ pamǎ karō

Korosĕ 3.5-11; Wam Pĕtre 4.7

¹⁷E kot paj Pahihti nhÿ hǎ mĕ amǎ mĕmoj jarĕ nĕ nĕ mĕ amǎ ixkapĕr kǎm ixihtÿx nĕ ka mĕ inhma. Nǎ kĕr ka mĕ axte mĕ kĕp Tirtũm kra hkĕt xwÿnhĭĕ kot amnhĭ nhĭpĕx o amnhĭ nhĭpĕx o ri apa hkĕt nĕ. Na htem htÿx ri tanhmǎ hamaxpĕr punuj to ho ri amnhĭ tomnuj o pa. ¹⁸Jao Tirtũm mǎ hamaxpĕr kĕt nĕ pa. Kǎm hamaxpĕr prǎm kĕt kumrĕx nĕ pa. Te mĕ kot omunh nĕ nhǎm hkrǎ pyrǎk o amnhĭ nhĭpĕx. Rÿ te mĕhō wa kot axpĕn kǎm gryk kǎm axpĕn nhĭpĕx pyrǎk o hipĕx. Jao

te kamāt kô kamā ri pa pyrā nē Tirtūm kot amnhī nhīpēx pumunh kēt nē pa. Jakamā koja mē nhŷrmā kuri htūr tūm nē pa hkēt nē. ¹⁹ Na htem tanhmā amnhī tomnuj to htā amnhī kamā hpijaam kēt nē pa. Nē axpēn kamā hpijaam kēt rāhā ho pa. Ām amnhī pix kukamā hamaxpēr nē tanhmā amnhī tomnuj to ho ri pa. ²⁰⁻²¹ Nom Jejus Krisja ā kot amnhī nhīpēx anhŷr kēt. Mē kurom tām kot amnhī nhīpēx mex o pa xwŷnh nē tām kapēr o pa xwŷnh na. Na pa pre ma mē awŷr mō nē ixprī hā mē amā ja hā harē ka prem inhma nē inhmar tŷx nē. ²² Na pa pre mē amā:

—Kwa mē ri axte amnhī nhīpēx tūm kôt amnhī nhīpēx o ri apa hkēt nē. Ja na omnuj tŷx. Na ka prem ā amnhī nhīpēx anē nē ajamaxpēr punuj pix o ri apa. Jao amnhī tomnuj rāhā nē. Tā kēr ka mē amnhī nē awry hā mēnh pyrā nē axte ā amnhī tomnuj anhŷr o ri apa hkēt nē.

²³ —Nē kēr ka mē axte mē ajamaxpēr tūm nē mē ate amnhī nhīpēx tūm kôt ri amnhī nhīpēx kēt nē. Nē mē ajamaxpēr nyw nē mē ate amnhī nhīpēx nyw kôt pix mā ri amnhī nhīpēx o ri apa. Te mē kot mē ē htūm kwrŷnh nē rēnh nē hpānhā nyw jagjēx nē ri hā pata pyrā nē ām amnhī nhīpēx nyw kôt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa. ²⁴ Mē ajamaxpēr nyw nē mē ate amnhī nhīpēx nywja axtem na. Te Tirtūm jamaxpēr nē kot amnhī nhīpēxta pyrāk. Jakamā kwa kēr ka mē kām hprām xā hkôt pix mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Jao kām amnhī nhīpēx mex o ri apa. Nē kapēr kôt ri amnhī nhīpēx. Anē.

Na pa pre ā mē amā ixkapēr anē. Tā kēr ka mē arī ixkapēr kôt pix mā amnhī nhīpēx. ²⁵ Mē pahpē Kris nhī jakamā te pahte ixkre htīpxi kamā axpēn kôt amnhī nhīpēx pyrāk jakamā kwa mē axte axpēn mā mēmoj to axēx kēt nē. Nē amarī axpēn xō ri axpēn mā mēmoj to axēx kēt nē. Ām tām axpēn mā mēmoj jarēnh o ri apa.

²⁶ Nē kot kaj mē mēmoj tā agryk japēr. Rŷ mēhō kamā agryk rŷ amarī agryk japēr. Tā kēr ka ho ajapēx tokyx anē agryk japjē hkēt nē. Kēr kē kormā kamāt kēt ri ka akupŷm tām akrā nhūm ja amā mex nē. ²⁷ Nom kot ka mē arī kamā agryk o ri apa nhūm mēkarōmnuti nhō pahī Satanastija ja hā mē apumu nē te mē ate amnhī tomnujta ā mē apynēnh pyrāk o mē anhīpēx. Ka mē ra hkôt tanhmā amnhī tomnuj to. Ja pymaj kēr ka mē agryk japjē hkēt nē. Satanasti kām hprām xā hkôt ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē.

²⁸ Nē mē axāhkīnh o mē apa xwŷnhjaja kēr ka mē axte mē kēp axāhkīnh hkēt nē. Mēmoj tā apē nē hpānhā kāxpore jamŷ nē ho amnhīm awjaprō. Nē mē kēp amrakati xwŷnhjē mā mēmoj japrōr o ri apa. Kēr ka

mē ate amnhī nhīpēx tūmta pānhā ā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa.

²⁹ Nē kēr ka mē amā axpēn kīnh kamā tām axpēn mā akapēr o ri apa. Nē akapēr mā agēt kām ri axpēn mā akapēr kēt nē. Ām axpēn mā akapēr mā aprī ho axpēn mā akapēr. Nē mē amā axpēn kīnh nē mē amā axpēn to mex pix prām xāj tām axpēn mā ri akapēr o ri apa.

³⁰ Tirtūm na pre mē pahwŷr amnhī Karō rē nhūm mē pahpē hkra hā mē pahkarō mā agjē nē mē pakamā hkri ho hkri. Koja mē pakamā hkri ho hkri rāhā nhūm nhŷrmā Tirtūm amnhī wŷr mē pahto api pu mē kuri pahŷr tūm nē papa ho papa. Jakamā kwa kēr ka mē tanhmā amnhī tomnuj to ho amnhī kamā Tirtūm Karō mā hkaprī jagjēnh kēt nē. Nē kām hpijaam jagjēnh kēt nē. Koja mē pahte amnhī tomnuj ā mē pahpumu nē mē pahkaga hkēt tā tee ri ja hā mē pahpumu nē hkaprī nē. Jakamā kēr pu mē ām kām hprām xā hkôt pix mā tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho ri apa.

³¹ Nē kēr ka mē axte ri axāhkurē ho ri apa hkēt nē. Nē agryk kām axpēn mā tanhmā akapēr punuj to hkēt nē. Rŷ axpēn japŷr ho ri apa hkēt nē. Nē atŷx ri axpēn tā apēr o apikēnh kēt nē. Nē ri axpēn tā mē kām axāmnēnh kēt nē. ³² Kēt mē ām axpēn to mex pix nē axpēn kām axukaprī ho ri apa. Nhūm mēhō tanhmā mē ato ka mē ām amnhī tā omu nē tanhmā ho hkēt nē tanhmā kot atoja ho ajamakētkati kurē kumrēx. Tirtūm na pre Kris kukwak ri mē pahte amnhī tomnuj grānh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Tā kēr ka mē urāk nē mēhō kot tanhmā atomnuj tota tokyx ho ajamakētkati nē axte kām ajamaxpēr kēt nē.

5

¹ Nē koja mēhō kām hkra japē nhūm amnhī tā omu nē hkīnh nē. Hāmri nē nhŷrmā hkra nē amnhī pyrā nē kām hapē nē. Ja pyrā nē Tirtūm kām mē pahpē hkwyjē japē jakamā kēr pu mē amnhī pyrā nē pamā pahkwjē hkīnh tŷx o papa. ² Kris haxwŷja kām mē pajapē jakamā na pre htyk o mē panē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīr pa. Kēp Tirtūm Kra htā amnhī mex pix kukamā hamaxpēr kēt nē ā mē panē amnhī nhīpēx anē. Tā ā kām mē pajapē anhŷr jakamā nhūm Tirtūm ja hā omu nhūm ja kām mex nē. Te ho mē hkuxwa xā mex kuxwa pyrāk. Jakamā kēr pu mē amnhī tā omu nē urāk nē pamā axpēn kīnh o axpēn to mex o mān ri papa.

Mē pahte amnhī tomnuj kaga hā kot mē pamā karō

Sikūn Korūt 6.14-7.1; Korosē 3.16-17; Wam Juāw 1.5-10, 2.15

³ Nē mē pahpê Tirtûm kra jakamâ kēr pu mē pahprô pix tânopxar o ri papa nē nhâm mēnijê hō kamâ pahpijaam kêt o ri papa hkêt nē.

Nē kēr pu mē amnhî pix kukamâ paja-maxpêr kêt nē. Âm ja ho anhÿr hkêt kumrêx. Mē pahpê Tirtûm kra kênâ kot pu kêt axtem nē â amnhî nhîpêx anhÿr o ri papa. Tirtûm krajaja na htem â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē.

⁴ Nē määnên mē pakapêrja. Kēr pu mē ri tanhmâ axpên mâ pakapêr punuj to hkêt nē. Nē ri axpên japry hkêt nē. Nē amnhî krâ hkôt pahÿx ri tanhmâ pakapêr to hkêt nē. Âm tãm axpên mâ pakapêr mex nê axpên mâ Tirtûm mex o mex â harênh o ri papa.

⁵ Nē Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt xwÿnhjaja nē axpên kâm mē hpijaam kêt xwÿnhjaja nē amnhî pix kukamâ mē hamaxpêr o pa xwÿnhjaja. Â mē kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhjaja kêp Tirtûm mē Kris wa hkra hkêt. Na htem â amnhî nhîpêx anhÿrja gryk â wa kâm hamaxpêr kêt nē.

⁶ Nē koja nhÿrmâ mēhō mē awÿr mō nē mē ate tanhmâ amnhî tomnuj to prâm xâj hêx rom amâ kapêr nē mē amâ:

—Kwa mon ka hte mē ixpyrà nē â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê? Ja mex kênâ. Anê.

Koja â mē amâ kapêr anê ka mē ama nē âm ama. Â mē kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhjaja koja Tirtûm nhÿrmâ ja hâ mē homnuj tÿx kumrêx. ⁷ Jakamâ kwa kēr ka mē ate ho mē kot amnhî nhîpêx pyràk pymaj mē hkôt ri apa hkêt nē. Kwarî ho kwarî.

Mē pahpe amnhî nhîpêx nyw jarênh

Juâw 1.4, 3.19, 8.12, 12.35; Rômân 13.12; Wam Tesarôn 5.5; Wam Juâw 1.5

⁸ Amnepêm kormâ mē ate Tirtûm kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na ka prem te kamât kô kamâ ri apa pyrà nê atÿx ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri apa. Tâ ra Jejus kôt amnhî xunhwÿ hâMRI nê te hirâ kamâ mē apa xwÿnh pyràk. Jakamâ kwa kēr ka mē hpânâh Tirtûm kâm hprâm xâ hkôt pix mâ mân ri amnhî nhîpêx o apa. Ra mē apê hirâ kamâ mē apa xwÿnh kênâ. ⁹ Kot kaj mē â amnhî nhîpêx anê nê tãm amnhî nhîpêx mex nê tãm akapêr o apa. ¹⁰ Jao Tirtûm kâm hprâm xâ hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri apa ¹¹⁻¹² nê te kamât kô kamâ ri mē pa xwÿnhjaja kot amnhî nhîpêx pyràk o amnhî nhîpêx kêt nē. Â mē kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhjaja na htem hpimxur pê tanhmâ amnhî tomnuj tÿx to ho pa. Nom kot paj ixpri hâ mē amâ tanhmâ mē kot amnhî tomnuj to hâ mē harênh kêt nē. Kot pa mē amâ harê nê xpijaam tÿx nê. Ixte harênh mâ xwÿnhja omnuju. Tâ kēr ka mē urâk nê â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nē. Âm mē noo mâ tãm ri amnhî nhîpêx o ri apa. ¹³ Mē kot ja hâ

mē apumunh nē tee ri tanhmâ kot amnhî tomnuj to hkukamâ hamaxpêr kaxyw. Jao amnhî tomnuj kaga japêr. ¹⁴ Te mē kot kanê hpôk rax kâm mēmoj piitâ omunh mexta pyràk. Tirtûm kapêr â kagâ htûm kot ja jarênh kot:

Mē amâ Tirtûm prâm kêt xwÿnhjaja te ra mē atyk nê mē anhîkwÿ pyràk.

Nē te kamât kô kamâ mē anhôt nê mē anhîkwÿ pyràk.

Jakamâ kwa te mē akrà hapôx nê kânhmâ mē akri pyràk o amnhî nhîpêx nê Tirtûm kôt amnhî xunhwÿ.

Kê Kris tanhmâ mē akrà hto ka mē te myt kato nhûm mē ate arigo hâ ri apa pyràk o amnhî nhîpêx. Anê.

Tirtûm krajaja kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mē kâm karô

Korosê 4.5; Sikûn Ximotre 4.2

¹⁵ Nē kwa kēr ka mē amnhî pumunh mex o ri apa. Nē mē ri htÿx ri mē kot amnhî nhîpêx xwÿnhjê hkôt amnhî nhîpêx kêt nē. Nē âm amnhî to mex pix o ri apa. ¹⁶ Na htem ra Kris â mē pahtomnuj o pa pu mē pamex kêt nê ri papa. Tâ nom kēr pu mē apkati mē arî Tirtûm mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho papa mâ panhÿrer kêt nē.

¹⁷ Nē âm Tirtûm pix mâ amnhî jarênh o ri papa nê kâm:

—Pa Tirtûm. Inhmâ akôt pix mâ amnhî nhîpêx prâm jakamâ kwa ixte amâ mēmoj to anhÿr kaxyw ixkrâm ijamaxpêr mex jagjê nê ho amnhÿrit mex pa tanhmâ amâ amnhî nhîpêx to ho ri ixpa.

Anhÿr o amnhî to kuwÿ. Nom kēr pu mē pahÿx ri pajamaxpêr kôt tanhmâ kâm amnhî nhîpêx to hkêt nē.

¹⁸ Nē kēr pu mē ri pahpipânho o papa hkêt nê. Kwarî ho kwarî. Kot puj mē â amnhî nhîpêx anê nê te kagôxyhti kot amnhî tâ mē pahkaxpre pyràk o mē panhîpêx pu mē tee ri pamâ hkaga hprâm kapry. Te kot amnhîm mē pahto arîk pyràk o mē panhîpêx nhûm ja mex kêt nê. Na htem pipânho kâm hamaxpêr mex kêt nê âm htÿx ri tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Tâ kēr pu mē â amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê âm Tirtûm Karô pix hkôt mân ri amnhî nhîpêx o ri papa.

¹⁹ Nē kēr pu mē axpên wÿr akuprô nê pahkînh kâm Tirtûm mâ mex o mex â harênh pê ho pagrer o pahkrî. ²⁰ Nê mē pamex nê ri papa rÿ pahpunuj nê ri papa htâ arî kâm mex o mex â harênh râhâ ho ri papa. Kêp Mēpanhîpêxâ maati jakamâ mē pahpê Pahîhti Jejus Kris kwÿ hâ pu mē kâm mex â harênh râhâ ho papa nê aa ho pajamakêtkati hkêt nê.

²¹ Nē kēr ka mē Kris â apijaam râhâ o ri apa. Jao axpên kôt ajamaxpêr nê axpên kôt ri amnhî nhîpêx mex o ri apa.

Tanhmā mē hprō nē mē mjên kot axpên nhîpêx to hā mē kām karō

Wam Korīt 11.3; Korosē 3.18-19; Wam Pêtre 3.1-7

²² Nē kēr ka mē anijaja mē amjên ā api-jaam o ri apa. Nē mē hamaxpēr mex ā mē omu nē mē hkôt ri amnhî nhîpêx o ri apa. Te mē ate Pahihti Kris kapēr kôt amnhî nhîpêx o ri apata pyrāk. ²³ Kris kēp mē pakamā ukaprî xwýnh nē kēp mē papytār xwýnh jakamā te kēp mē pahpiitā mē pahkrā pyrāk. Nē mē papajaja te mē pahpê í pyrāk. Jakamā na pu htem pahpê íja te mē pahkrā kot tanhmā hamaxpēr to xā hkôt amnhî nhîpêx o papajaja pyrāk. Ja pyrā nē kēr ka mē anijaja mē amjên jamaxpēr mex ā mē omu nē mē hkôt amnhî nhîpêx mex nē. ²⁴ Mē pahpê Kris kwý jakamā na pu htem hkôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. Ja pyrā nē kēr ka mē amjên kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa.

²⁵ Nē mē amyjaja. Kēr ka mē amā aprō hā ma ho ri apa. Te ho Kris kot mē pahťā ma ho pata pyrāk. Na pre kām mē pajapê xāj amnhî grōnh kôt mē pahwýr wrý nē mē panē ty. Tā kēr ka mē urāk nē ā amā aprō hā ma ho apa anē. ²⁶ Na pre Kris kām mē pajapê xāj mē pahte amnhî tomnuj pē mē pahpytā. Te mēhō my kām mēhō ni hkīnh nē mēmoj punuj pē utār nē ho hprōta pyrāk. Nhūm te mē kot axpên mā wa rer kaxyw nhūm nija ma gōx mā htem nē wýr nē amnhî to mex nhūm mē kot axpên kaxyw wa ho mexta pyrāk. Hāmri nē te ra axpên mā wa rer nhūm wa kot axpên kôt pa ho pata pyrāk.

Ja pyrā nē na pre Jejus kām mē pajapê nē kām amnhî kuri mē papa ho mē papa hprām xāj mē pahwýr wrý nē mē pahte amnhî tomnuj pē mē pahpytā nē mē pamā Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Tā mē pahpê hkrajaja na pu htem kapēr ma nē hkôt amnhî nhîpêx o papa ho amnhî tomnuj kaga. Te gōx kām mē paxwýr nē mē pahte amnhî nē amnhî grā htyk kuhōnh par pyrāk. Jao Tirtūm kapēr kôt pix mā amnhî nhîpêx o ri papa. Te ra paxwýr nē amnhî nē tanhmā mē pahte amnhî tomnuj to grānh par pyrāk. Nē te mjên mā xwýnh wýr nē amnhî to mex pyrāk.

²⁷ ā mē pahte amnhî nhîpêx anhýr jakamā te mē pamex nē ri papa pyrāk. Hāmri nhūm Krisja ja hā mē pahpumu nē kām mē pajapê htyx nē. Jakamā koja nhýmā akupýn wrý nē ma akupým amnhî kôt mē pahto api pu mē kuri pa hťr tūm nē papa ho papa.

²⁸ Nē xā mē amyjaja mē amā amnhî japêê? Nā mē amā amnhî japê ho na ka htem amā amnhî tā ma ho apa. Tā kēr ka mē aprō nhîpêx o te ka amā amnhî tā mata pyrāk. Jao tām mē hipêx o ri apa. Te war apixire nē war apa pyrāk o wa axpên nhîpêx. Kot kaj mē tanhmā hipêx to nē te ate amnhî nhî tanhmā hipêx to pyrāk. ²⁹⁻³⁰ Na htem amnhî

nhî ho mex pix o pa nē kamā gryk kēt nē. Nē kām prām nē apku. Nē kām kōr nē ixkō. Nē nhýhýnh ā nē amnhî kane. Na pu htem ā amnhî to mex o ri papa anē. Ja pyrā nē te mē pahpê Kris nhî pyrāk jakamā na hte mē pahto mex o pa. Te mē pamā mē papa mē pahte amnhî nhî hā mata pyrāk. ³¹ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot: Koja mēmyjē hō hprō kaxyw hāmri nē hipêêxā nē katorxā wa ōrkwý kaga nē ām hprō kôt pix mā hpānhā ri pa ho pa. Te wa tipxi nē ri pa pyrāk o wa axpên nhîpêx o pa. Anē.

³² Na pre Tirtūm ā ja jarēnh anē. Kapērja mex tā amnepē mā mē pa xwýnhjaja na prem hprî hā mar týx kēt nē. Na prem htýx mē mjên kot tanhmā mē hprō nhîpêx to pix ā hkamnhix no ām ja pix kēt. Māānēn te mē pahpê Kris nhî pyrā nē tām mē pahte amnhî nhîpêx nē axpên nhîpêx o papa hā ā mē pajarēnh kot anhýr. Te ixkre tipxi kamā mē pahte Kris kôt mē papa pyrāk o ā mē pajarēnh anē.

³³ Jakamā kwa kēr ka mē amyjaja mē amā mē aprō japê ho ri apa. Te ka amā amnhî tā ma pyrāk o mē hipêx. Jao tām mē hipêx. Nē mē anijaja kēr ka mē ajaxwýja mē amjên ā apijaam o ri apa.

6

Mē hkrajaja kot tanhmā hipêêxā nē katorxā nhîpêx to hā mē kām karō

Korosē 3.20-21

¹ Nē mē apē mē hkrajaja kēr ka mē anhîpêêxā nē mē akatorxā wa kapēr ma nē hā ano htyx nē wa hkôt ri amnhî nhîpêx rāhā ho ri apa. Mē amā Pahihti Kris kôt amnhî nhîpêx prām xāj ā amnhî nhîpêx anhýr o ri apa. Kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anhýrja o amnhî nhîpêx mex o ri apa. ²⁻³ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Kēr ka mē anhîpêêxā nē mē akatorxā wa kapēr ma nē wa hkôt ri amnhî nhîpêx. Kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anē nē amex nē kritpēm atír nē ri apa ry nē.

Anhýr jakamā kot kaj mē amā kritpēm atír nē ri apa hprām hā kēr ka mē ā amnhî nhîpêx anhýr o ri apa. Kormā mē aprīre htā ā amnhî nhîpêx anē. E kēr ka mē ā mē anhîpêêxā nē mē akatorxā nhîpêx anhýr o ri apa.

⁴ Nē mē apē mē hipêêxā nē mē katorxā kēr ka mē akrajē gryk kaxyw mē kām apē o apikēnh hkēt nē. Tām mē kām akapēr nē Pahihti Jejus kapēr o mē ahkre ho ri apa. E kēr ka mē ā akrajē nhîpêx anhýr o ri apa.

Mē pahte mē panhō patrāw kapēr kôt amnhî nhîpêx ā mē panā karō

Korosē 3.22-4.1; Wam Ximotre 6.1-2; Xitre 2.9-10; Wam Pêtre 2.18-25

⁵ Nē mē ate mē kām mē axâpênh o mē apa xwýnhjaja kër ka mē anhô patrâw kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Te mē ate Kris kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx pyrâk. Jao mē hã apijaam rãhã nê. ⁶ Nom kër ka mē ãm mē noo mã pix mã ri mē kãm axâpênh mex kêt nê. Mãânên mē wa kre kamã mē kãm axâpênh mex rãhã nê. Ja na Tirtüm kãm hprãm. Mē apê Tirtüm Kra Kris mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho apa xwýnh jakamã kër ka mē anhô patrâw mã axâpênh mex o ri apa. ⁷ Nê mē akînh kãm mē kãm axâpênh mex nê. Te mē ate Pahihti mã akînh kãm tanhmã kãm amnhî nhîpêx to pyrã nê mē kãm tãm amnhî nhîpêx pê axâpênh mex o ri apa. ⁸ Kot puj mē amnhî kaxyw Tirtüm mã pajamaxpêr pê pahkînh kãm tãm amnhî nhîpêx o ri papa nhüm nhÿrmã mē pahpumu nê nhÿrmã ja hã mē pahto mex rax nê. Mē pahpê hkrãjê piitãã. Mē pahte mē kãm paxâpênh xwýnhjaja nê amnhî mã mē paxâpênh xwýnhjaja nhüm nhÿrmã mē pahpiitã mē pahte tãm amnhî nhîpêx xwýnhjê ho mex rax nê.

Mëõ patrãwjaja kot tanhmã kãm mē ãpênh xwýnhjê nhîpêx to

Korosê 4.1

⁹ Nê mē apê mē õ patrãwjaja kër ka mē amã mē ãpênh xwýnhjê ho mex nê mē ãpênh ã mē kãm axãkjêr o ri apa hkêt nê. Tãm mē hipêx. Kaxkwa kamã mē panhõ Pahi Maatija mãânên kêp mē õ Pahi Maati jakamã ã mē hipêx mex anhÿr o ri apa. Tãm na kãm mē pahpiitã mē pajapê ho axpên pyrâk. E kër ka mē ã mē hipêx anhÿr o ri apa.

Tanhmã mē pahte Satanasti kutã amnhî to htÿx to hã mē pamã karõ

Rõmãn 16.20; Sikün Korüt 10.3-5; Wam Tesarõn 5.8-11; Xiakre 4.7; Wam Pêtre 5.8-11

¹⁰ E kot paj hpãnhã tanhmã mē pahte mēkarõmnuti nhõ pahi Satanasti kutã amnhî to htÿx to jarê ka mē inhma. Kêr ka mē Pahihti nhÿ hã kutã amnhî to htÿx rãhã nê apa. Ate tanhmã amnhî tomnuj to hprãm xãj tanhmã kot ato htã ka Tirtüm xihtÿx o anhõpinh xã kaxwýnh kãm kutã amnhî to htÿx nê. Rÿ koja ate mēmoj mex o anhÿr nê tanhmã ato ka mē amnhî tã hamaxpêr ã omu nê ãm omu nê arÿ Tirtüm xihtÿx nhÿ hã tãm ajamaxpêr mex rãhã ho ri apa. ¹¹ Na hte pöristijaja pijapu kaxyw hãmri nê amnhî nê kãx o mē ê jagjê nhüm mē tee ri kãm mē hkamnhwÿr prãm hkaprÿ. Tã ja pyrã nê koja Satanasti mē ate kapêr kôt tanhmã amnhî nhîpêx to hprãm xãj tanhmã mē ato ka mē amnhî tã hamaxpêr ã omu hãmri nê Tirtüm xihtÿx nhÿ hã kutã amnhî to htÿx nê. Jao mē ate amnhî nhîpêx nyw pix o amnhî nhîpêx nê mē ajamaxpêr nyw pix o ajamaxpêr. Kot kaj mē ã amnhî nhîpêx anê

nhüm Satanasti tee ri tanhmã kãm mē ato hprãm hkaprÿ.

¹² Mē pahpê Tirtüm kra jakamã mē kot mē pakutã amnhî xunhwÿr xwýnh maatijaja axtem na mē. Mē kêp mēkarõmnuti jakamã mē pahkînhã mē ï hkêt. ãm mē hkarõ kaxkrit pix na mē. Na htem kòk kòt tanhmã amnhî tomnuj tÿx to ho pa. Nê mē hihtÿx. Na htem arÿ jar pika ja kamã mē kêp Tirtüm kra hkêt xwýnhjê ho amnhîptã nhüm htem mē hkôt ri htÿx tanhmã ri amnhî tomnuj tÿx to ho pa. Nom amnhî tã mē omunh kêt nê. ¹³ Jakamã kwa kër ka mē Tirtüm kot mē akarõ mã amnhî Karõ jagjênh xwýnhnta kôt pix mã amnhî nhîpêx o apa. Jao mē ate amnhî nhîpêx nyw kôt pix mã mãn ri mē amnhî nhîpêx. Kêr kê mēkarõmnuti tee ri kãm tanhmã mē ato hprãm kaprÿ ka mē arÿ Tirtüm Karõ xihtÿx nhÿ hã kutã amnhî to htÿx rãhã ho apa.

¹⁴ Jakamã kwa kër ka mē axkãm ajamak rom nê te ho sõrdat kot pijapu kaxyw ê jagjênh pyrâk o amnhî nhîpêx. Na htem amnhî nê môx kã ho mē ê jagjê nê mē hpre xã ho amnhî pre hpa. Nê hipy kãx o mē hinõ kã jagjê. Hãmri nê ri kormã ma mē kãm mē hkurê xwýnhjê kutã mra nê axpu. No mē kajaja kër ka mē kurom amnhî krãm Tirtüm kapêr jaxãr tÿx nê hkôt pix mã ri ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Nê hkôt ri amnhî nhîpêx mex nê. Jao te sõrdat pijapu kaxyw kot amnhî nhîpêxta pyrâk.

¹⁵ Na hte sõrdatjaja hpar kã jagjê nê aa hopõx kêt nê. ãm rãhã gõr nê hikwÿ. Jao ra mē kutã pijapu kaxyw amnhî grõnh rãhã gõr nê hikwÿ. Tã kër ka mē ma mē kãm Jëjus kot tanhmã mē panê amnhî nhîpêx to hã harênh o apa kaxyw nê sõrdat pyrã nê amnhî grõnh kôt ma mē hwÿr apa nê amnhî kamã akahak kêt nê.

¹⁶ Nê sõrdatjaja na htem amnhî nê amnãr xã hã kãx po jamÿ nê ho kuhê nhüm mē tee ri kãm mē hkamnhwÿr prãm kaprÿ. Ja pyrã nê koja Satanasti tanhmã mē ato ka mē Tirtüm kêp mē anhõ pahi hã hihtÿx o kot Satanasti jakrenhja mã ajamaxpêr kurê kumrêx nê ãm hkôt pix mã amnhî nhîpêx. Na hte Satanasti te kot mē pahwÿr krur rênh pyrâk o mē panhîpêx. Jao xatã mē pahte Tirtüm kaga hprãm xãj tanhmã mē pahto. Nê mē pahte Tirtüm mã tanhmã amnhî nhîpêx to pymaj xatã tanhmã mē pahto kaprÿ. Pu mē amnhî tã omu hãmri nê Tirtüm Karõ xihtÿx nhÿ hã Tirtüm kôt pix mã amnhî nhîpêx.

¹⁷ Nê na hte sõrdatjaja kãx o mē hkrãjapap jagjê nê pijapu kaxyw mē kutã mra nhüm mē tee ri mē hkrã jayr prãm kaprÿ. Ja pyrã nê kër ka mē amnhî kaxyw Tirtüm kôt pix mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Nê ra kot mē ato hkra mã ajamaxpêr rãhã nê. Kê

Satanasti tee ri kām mẽ akrā kamā mẽ amā mẽ ajamaxpēr punuj jagjēnh prām hkaprý.

Ně sōrdatjaja na htem mẽ kutā wapo jamý ně ho kuhē. Nom mẽ papajaja mẽ panhō wapoja na axtem kēp Tirtüm kapēr. Na hte Tirtüm Karō mẽ pahkrā kamā kapēr o amnhīrit pu htem pix mā pajamaxpēr o papa nhüm Satanasti tee ri kām mẽ pahkrām mẽ pajamaxpēr punuj jagjēnh prām kaprý. Te mẽ papijapu nhüm mẽ pahte amnhī ně ho pakrihkrit pyrāk o hipēx.

¹⁸ ā Satanasti pē mẽ pahte amnhī ně amnhī nhīpēx kot anhýr. Jakamā kēr pu mẽ amnhī to Tirtüm pix wýr o ri papa ké Satanasti kutā mẽ pahto paxihtýx pu mẽ hkót tanhmā amnhī tomnuj to hkēt ně.

Ně kēr pu mẽ mẽmoj to anhýr kaxyw ně ra Tirtüm Karō nhý hā amnhī to Tirtüm wý. Ně kām amnhī jarēnh rāhā ho papa ně aa ja ho pajamakētkati hkēt ně. Ně Tirtüm krajē piitā mẽ ho hwýr rāhā ho ri papa.

¹⁹ Ně kwa kēr ka mẽ määnēn ixto Tirtüm wýr rāhā ně. Kot tanhmā ixto nhüm ixāmnhix ixte mẽ kām kapēr jarēnh mex o ri mẽ hkót ixpa kaxyw. Mě kot ja hā tanhmā ixto htā pa arí ixāmnhix mẽ kām harēnh mex o ri mẽ hkót ixpa. Ně ixprí hā mẽ kām Jejus kot tanhmā mẽ panē amnhī nhīpēx to hā harē. Kormā mẽ kot hprí hā ja mar mex kēt. ²⁰ Tā ixte mẽ kām ja jarēnh kaxyw na pre Tirtüm mẽ hwýr inhmē nhüm prem hā ijaxā pa arí mẽ hagjēnh xā kamā ixkrí ho ixkrí. Jakamā kwa mẽ ixto Tirtüm wý ké tanhmā ixto xihitýx to pa arí mẽ kām kapēr jarēnh o ixkrí. Ja na Tirtüm kām hprām ně ijaxwýja inhmā ja prām.

Kagàjatur xà

Korosē 4.7-8

²¹ Ně ot pa mẽ awýr Xikitre mẽ. Kot paj mẽ amā kagāja nhīpēx pa ně kām kugō nhüm kupy ně ma mẽ awýr o mō. Hāmri ně mẽ awýr o pój ně mẽ amā kugō ně mẽ amā tanhmā ijarēnh to ka mẽ ijarēnh ma ně akīnh ně. Xikitre na hte Pahihti mā tanhmā amnhī nhīpēx mex to o pa. Kris kót mẽ pahtō na. Ně inhmā hapēē. ²² Tā ot pa mẽ awýr kumē. Kē mẽ awýr pój ně mẽ amā ijarē ka mẽ kam ama ně akupým tām akrā ně tee ri ixkukamā ajamaxpēr kēt ně. ²³ E ixkrāmnhwýjaja. Kē Mēpahpām Tirtüm mẽ Pahihti Jejus Krisja wa tanhmā mẽ akrā hto ka mẽ ajamakētkati ně axāmnhix ri apa. Ně mẽ amā axpēn kīnh o ri axpēn kót apa. Ně mẽ apiitā wa hkót ajamaxpēr mex o ri apa. ²⁴ E mẽ amā mẽ panhō Pahihti Jejus Kris kīnh rāhā ho apa xwýnhjaja. Kē Tirtüm mẽ ato mex ně mẽmoj to mẽ akutā nojarēt rāhā ho pa.

Tā ām ja pix na hapēx. Ixpē Pawre na pa mẽ awýr kagāja nhīpēx ně kumē.

Piripos

Pawre kot Piripos kamã Jejus kôt hkwyjê hwýr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Jejus nhÿ hã mē ahkre o mē pa xwýnhjê hō na pre. Na pre Jejus ā mē kām hkuré xwýnhjaja unē nē ma krī pē Rōm wýr kumē nē kamã haxã nhūm mē hagjēnh xã kamã hkrī ho hkrī. Tã nhūm arī hkrī rãhã Piripos kamã Jejus kôt hkwyjê hwýr kagàja nhîpêx nē kumē. Na prem Pawre jarēnh ma nē kām ukapri nē. Jakamã axpēn kaxyw kãxpore hkwy ho akuprō nē hwýr kumē. Hāmri nhūm omu nē hkīnh nē amnhī tã kagàja nhîpêx nē kamã mē kām amnhī jarē nē mē hwýr kumē. Kot amnhī xã htýx kamã hamak o hkrī htã arī hwýr mē mrar xwýnhjê mã Tirtūm kapēr jarēnh rãhã ho hkrī hã amnhī jarē. Nē kām Jejus kot amnhī nhîpêx kôt pix mã amnhī nhîpêx o pa hprãm ā amnhī jarē. Nē kām Jejus jamaxpēr kôt pix mã hamaxpēr prãm ā amnhī jarē. Ā na pre Pawre kagàja kamã mē kām amnhī jarēnh anē. Nē mē kām:

¹ Pa Piripos kamã Jejus Kris kôt ixkwýjaja. Xã mē amex na ka mē apa? E ixpē Pawre na pa mē amã kagàja nhîpêx nē kamã mē amã amnhī jarē nē mē awýr kumē. Nhūm Ximotre haxwýja kām ja mex nē. Wa ixpē Jejus mã tanhmã amnhī nhîpêx to ho wa ixpa xwýnh jakamã na pa wa mē awýr hipêx nē kumē. Mē ate Tirtūm kapēr o mē ajahkre xwýnhjê hwýr nē mē kām mē ate tanhmã amnhī to xwýnhjê hwýr nē mē ate kōt mē mar o akri xwýnhjê hwýr. Mē apē Kris kôt wa ixtō nē wa ixtōxjê ho ixpimrãatã mē awýr hipêx nē kumē. ² E kē Mēpanhîpêxã maati Tirtūm mē Pahihti Jejus Kris wa mēmōj to mē akutã nojarēt rãhã nē ka mē axãmnhix ri ajamakêtkati nē ri apa ho apa.

Pawre kot Piripos nhō xwýnhjê ho Tirtūm wýr ā harēnh

Epes 1.15-19; Korosē 1.9-12

³ Na pa hte xatã mē amã ijamaxpēr o ixkrī nē mē panhō Tirtūm kot tanhmã mē ato mex toja pa kām ijamaxpēr nē ixkīnh nē ixkrī. ⁴ Nē Tirtūm mã mē ajarēnh nē mē ato kuwý. Ixkīnh kām mē ato kuwý.

⁵ Wam ixte mē awýr inhmōrta ā na pa pre mē amã Jejus kot mē panē tanhmã amnhī nhîpêx to hã harēnh o ri mē akôt ixpa. Ka prem inhma nē hkôt amnhī xunhwýr týx nē hkôt amnhī nhîpêx o ri apa. Jakamã inhmã axpēn kaxyw ri kãxpore hkwy nhōr o apa. Te ham mē ate ixwýr mēnhata pyrãk pa pre mē akukwak ri amnhīm ho ixujaprōr o ri ixpa pē nhãm ri mē kām Jejus jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Na pa hte arī jam ijamaxpēr rãhã ho

ixkīnh nē ixkrī. Nē Tirtūm mã mē ate ixto mex ā kām mē ajarēnh o ixkrī.

⁶ Nē na pa pre ma mē awýr mō nē mē amã Jejus jarē ka prem inhma nē hkôt amnhī xunhwý nhūm Tirtūm ja hã mē apumunh mex nē. Hāmri nē mē ate hkôt amnhī to htýx kaxyw tanhmã mē ato mē axihtýx to. Tã koja arī mē ato mē axihtýx rãhã nhūm Jejus Kris nhÿrmã akupýn mē pahwýr wýr. Koja ā mē ato mex anē. ⁷ Na hte tanhmã ixto mex tota pyrã nē tanhmã mē ato mex to ho pa nē mē akutã nojarēt rãhã ho pa.

Nē kormã mē kot ijaxãr kêt ri pa pre ma mē piitã mē kām Jejus jarēnh o ri ixpa. Nē ãm hãmri mē kãm harē. Mē kot mar nē hkôt amnhī xunhwýr týx kaxyw pa pre mē hkôt harēnh rãhã ho ri ixpa. Ka prem ja kaxyw inhmã kãxpore hkwy gō pa pre ho amnhīm ixujaprōr pē mē hkôt ri mē kãm harēnh o ri ixpa. Tã nhūm prem jar Rōm kamã ijaxã pa arī ixkrī htã ka mē axte ixwýr hkwy mē. Jakamã na pa hte mē amã ijamaxpēr rãhã ho ixkrī nē inhmã mē akīnh týx nē. ⁸ Te Jejus Kris kām mē ajapē htýx pyrãk. Tirtūm kot ja hã ixpumunh mex.

⁹⁻¹⁰ Na pa hte mē ato kuwý nē kām:

—Pa Tirtūm. E Piripos nhō xwýnhjê pumu. Na mē ra kãm axpēn kīnh o axpēn kôt pa. Kwa tanhmã mē hipêx to kē mē arī kãm axpēn kīnh týx pix nē. Jao axpēn to mex rãhã ho pa. Nē tanhmã mē hkrãt hto kē mē amnhī krãm akapēr jaxãr týx nē. Jao tãm amnhī nhîpêx mex nē hamaxpēr mex o ri pa. Nom kormã mē kot ja pumunh tohtuj anhÿr. Tã kēr ka tanhmã mē ho kē mē ā amnhī nhîpêx anhÿr rãhã Jejus Kris akupýn mē ixwýr wýr.

Anhÿr pa hte mē ato hwýr o ixpa. ¹¹ Nã koja Jejus Kris mē akaxwýnh kãm mē ato mē axihtýx ka mē ý hã axihtýx pē tãm ri amnhī nhîpêx nē tãm axpēn nhîpêx o ri axpēn kôt apa. Nhūm mē piitã ja hã mē apumu nē axpēn mã Tirtūm mex o mex ā harē.

Pawre kãm Kris kôt amnhī nhîpêx prãm ā harēnh

Atre 28.30-31; Epes 6.19-20; Sikūn Ximotre 2.9

¹² E Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Kot paj mē amã tanhmã amnhī jarēnh to ka mē inhma. Na prem ra Jejus ā ixtomnuj týx nē hã ijaxã pa amnhī xã htýx kamã ijamak o ixkrī. Nom mē kot ā inhîpêx anhÿr tã pa hte arī ixkrī xã kamã mē kãm Jejus jarēnh o ixkrī. Jakamã na mē ra ohtō nē tanhmã kot mē panē amnhī nhîpêx to hã harēnh ma. ¹³ Pōristi kot inhîhkō hã ixtãnopxar xwýnhjê mē ixwýr mē mrar xwýnh piitã ixte Kris kapēr jahkre ho ixpa pix ā mē kot ijaxãr ā ijarēnh ma. ¹⁴ Nē jar Kris kôt mē pahtō nē mē pahtōxjaja haxwýja ijarēnh ma nē ohtō nē ixpyrã nē Kris nhÿ hã amnhī to htýx nē arī hkwyjê mã kapēr jarēnh rãhã ho pa. Ixpyrã nē kãm mē

uma hkêt nê mê kutâ amnhî to htÿx pê mê kâm harênh râhâ ho pa.

¹⁵⁻¹⁸ Nê na pre mê hkwÿjaja ixte mê amâ Kris jarênh o ixpa hâ ijarênh ma nê hâ ixkamâ gryk nê axtem hamaxpêr nê ixwakre kamâ gryk kâm mê kâm Kris kapêr jarênh o pa. Na htem hamaxpêr o:

—E kot paj ma Pawre kot ra mê hwÿr mōr xwÿnhjê hwÿr mō nê kot ra mê kâm Jejus kapêr jarênh nhÿpy axte mê kâm harênh o ri mê hkôt ixpa. Hâmri nhÿm mê inhma nê inhgryk â Pawre kaga. Hâmri nhÿm mê hagdênh xâ kamâ arî hkrî tâ tee ri mê hâ ijarênh ma nê hkaprî nê rî amnhî pumu. Nâ kot paj anê.

Anhÿr o hamaxpêr tâ pa mê harênh ma nê ixkaprî hkêt nê. Mê kot mê amâ hprî hâ Kris kapêr jarênh kênâ kot pa kêt tee ri mê harênh ma nê ixkaprî. Kwâr mê māmri ri ixkamâ gryk kâm kapêr jarênh o ri pa. Pa mê harênh ma nê ixkînh nê. Nom na hte mê hkwÿjaja jajê rom kâm ixkînh kâm mê kâm Kris kapêr jarênh o pa. Nê tām hamaxpêr pê mê kâm harênh o pa. Ra mê kot ixpumunh mex jakamâ nhÿm Tirtûm kot jar mê hwÿr inhmênh nhÿm ixte âm hāmri mê kâm kapêr mex jarênh o ri ixkrî hâ ixpumunh mex. Jakamâ kwâr mê māmri tanhmâ inhmâ hamaxpêr to xâ hkôt mê ujarênh mexja jarênh o pa. Mê kâm ixkînh kâm harê rÿ ixkamâ gryk kâm ri harênh o pa. Âm hāmri Kris kapêr jarênh o pa jakamâ pa mê harênh ma nê ixkînh nê.

¹⁹ Nê ra mê ate ixto Tirtûm wÿr o apa jakamâ koja Karōja ixkaxyw tanhmâ jar Rôm kamâ pahihî nhîpêx to nhÿm tokyx ixkator japêr. Pa ixâmnhix ijamakêtkati nê ri ma mê akôt ixpa. ²⁰ Nom inhmâ Jejus kâm hprâm xâ hkôt pix mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ixpa hprâm. Jakamâ koja mê ixkator pa ixkînh nê arî kâm tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri ixpa. Nom koja mê tanhmâ hamaxpêr to nê ixpî pa mê kutâ mê kâm amnhî to htÿx nê ixâm râhâ nhÿm mê ixpî pa ijamakêtkati nê ty. Kê mê ja hâ ixpumu nê ixtâ Kris mex o mex â harê. Âm Jejus kâm hprâm xâ hkôt pix mâ na inhmâ amnhî nhîpêx prâm. ²¹ Tâ kot paj tanhmâ amnhî to hê arî ixtîr japêr hâ kot paj âm kôt pix mâ amnhî nhîpêx râhâ ho ixpa. Nom koja mê tanhmâ hamaxpêr to nê hâ ixpî pa ty nhÿm Tirtûm ma kaxkwa hwÿr ixkarō ho âpir kurê kumrêx. Pa Tirtûm mê Krata wa kuri inhmex o inhmex nê wa kuri ixpa ho ixpa. ²²⁻²³ Tâ nhÿ na we inhmâ mex o hō jakrenh wehe? Na pa tee ri amnhî kukamâ ijamaxpêr. Inhmâ tokyx ixtyk nê Kris kuri ixpa hprâm. Ja na inhmâ hprâm o inhmâ hprâm. Nom ko. Kot pa arî ixtîr nê arî mê kâm Jejus kot tanhmâ mê panê amnhî nhîpêx to hâ harênh râhâ ho ri ixpa. Ko.

Ja määnen inhmâ mex. ²⁴ No mê amâ na arî ixtîr nê ixpaja mê amâ hprâm ²⁵ jakamâ kot paj pêr tokyx ixtyk kêt nê. Kot paj arî ri mê amâ Kris kôt mê ato mê axihtÿx o ri mê akôt ixpa. Jao âm ho hkrânre ka mê ra amnhî kaxyw kâm ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr tÿx nê. Jao akînh nê apa. ²⁶ Tâ kot paj nhÿrmâ akupÿm ixtîr râhâ mê awÿr mō ka mê ixpumu nê akînh nê. Jejus Kris kot akupÿm ixkator â akînh nê. Hâmri nê ixtâ Jejus mâ mex o mex â harê.

Mê pahte Jejus â pahpunuj tâ mê pahte amnhî to htÿx â mê pamâ karō

Rukre 6.22; Sikûn Korû 2.14-16; Xiakre 1.12; Jutre 3

²⁷ Jakamâ e kêr ka mê Jejus Kris kapêr kôt pix mâ amnhî nhîpêx. Nê axpên kôt axpên to axihtÿx pê mê kâm Jejus kot tanhmâ mê panê amnhî nhîpêx to hâ harênh o ri apa kê mê ama nê mê pahpyrâ nê hkôt amnhî xunhwÿ. E kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Kêr pa nhÿrmâ mê hagdênh xâja rûm ixkator japêr nê nhÿri ja hâ mê ajarênh ma rÿ ma mê anhō krî hwÿr mō nê ja hâ mê apumu nê ixkînh nê. ²⁸ Nom kwa kêr ka mê amâ mê kot Kris â tanhmâ mê ato xwÿnhjê puma hkêt nê. Mê kot tanhmâ mê anhîpêx kati hto htâ kêr ka mê kutâ amnhî to htÿx nê mê hkôt apa. Kêr kê mê amnhî tâ mê apumu nê tee ri hamaxpêr hāmri nê axpên mâ:

—Kwa mê pahte Kris â tanhmâ mê hipêx to htâ na htem amnhî to htÿx nê arî mê pamâ harênh o ri pa. Pêr mê kâm mê pahpuma hkêt. Mân hte Tirtûm tanhmâ mê ho nhÿm mê ÿ hâ kâm mê pahpuma hkêt nâ? Kwa tanhmâ kot puj mê ho nhÿm mê Jejus kapêr jarênh o pata kaga? Nâ kot puj mê âm tee ri hâ tanhmâ mê ho kaprÿ. Mân âm hāmri na htem nhÿrmâ Tirtûm kuri htîr tûm nê pa ho pa hâ amnhî jarênh o pa nâ? Anê.

Koja mê â mê ajarênh anê. Tirtûm kot mê ato mê axihtÿx â mê apumunh kôt. ²⁹ Na pre tanhmâ mê ato ka mê Kris kôt amnhî xunhwÿ. Tâ mê kot tanhmâ hâ mê anhîpêx to htâ na hte Tirtûm mê kutâ tanhmâ mê ato ka mê ÿ hâ amnhî to htÿx nê apa. ³⁰ Ijaxwÿja na pa hte amnhî xâ htÿx kamâ ijamak o ixkrî. Na pre htem Jejus â ixtomnuj o pa ka prems ja hâ ijarênh ma nê hâ ixpumu. Tâ ota kê mê ra axte tanhmâ hâ inhîpêx to. Pa kê amnhî xâ htÿx kâm ijamak o ixkrî ka mê ijarênh ma. Tâ xep mê ixpyrâ nê Kris â amnhî xâ htÿx kamâ ajamak o apa. Nom kwa kêr ka mê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o akaprî nê apa hkêt nê.

2

Jejus kâm mê pajapê xâj tanhmâ kot amnhî nhîpêx to hâ harênh
Rômân 15.5-6; Epes 4.1-6; Piripos 2.18

¹ Nē ra mē pahte Jejus kōt amnhī xunhwȳr jakamā pu mē tee ri amnhī kukamā pajamaxpēr o pahkaprī nē ri papa hkēt nē. Ām kām mē pajapēja mā pajamaxpēr rāhā ho pahkīnh nē pajamakēt kati nē ri papa. Nhūm Karō mē pahkarō mā agjē nē mē pahto mex nē mēmoj to mē pakutā nojarēt o ri mē pakamā pa. ² Tā kēr ka mē axpēn mar mex nē mēmoj tā axpēn mā axākjēr o ri apa hkēt nē. Te ri ixxre pixi kamā mē atipxi nē axpēn kōt amnhī nhīpēx pyrāk. Nē Tirtūm kām hprām xā hkōt pix mā ajamaxpēr o ri apa. Nē mē amā axpēn kīnh o ri apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē pa ja hā mē apumu rȳ hā mē ajarēnh ma nē ixxīnh tȳx kumrēx.

³ Nē kwa kēr ka mē axpēn pumu nē ā ajamaxpēr anhȳr kēt nē. Mē ajamaxpēr o:

—Tk. Kot pa ri tanhmā jahti ho ajuta hto ho ixpa hkēt nē. Ixte amnhī to rax o hakrenh kēnā kot pa hkēt ri ho ajuta. Kē tām mān tanhmā ixtō ajuta hto.

Anhȳr o ajamaxpēr kēt nē. Kēt nhȳri mēhō pumu nhūm tanhmā kute ka hā omu nē ajamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Kwa tanhmā kot pa we ho ajuta htoo?

Anhȳr o ajamaxpēr hāmri nē ajamaxpēr xā hkōt tanhmā ho ajuta hto.

⁴ Jao Jejus pyrā nē mēmoj to axpēn kutā anojarēt o ri apa. No ri amnhī pix kukamā ajamaxpēr o apa hkēt nē. ⁵ Kēr pu mē te Jejus tanhmā hamaxpēr toja pyrāk o pajamaxpēr o ri papa.

⁶ Kēp Tirtūm Kra kumrēx jakamā te urāk tā xā na pre ja hā amnhī pumu nē amnhī pix kukamā ā hamaxpēr anē nē hamaxpēr o:

Te ixte Tirtūm pyrāk jakamā mēmoj piitā inhō na. Jakamā kot paj jar kaxkwa kamā inhmex nē ixxīnh nē ixpa ho ixpa nē aa rer nē nhȳhȳm inhmōr kēt kumrēx. Anhȳr o na pre hamaxpēr? Nā na pre ā hamaxpēr anhȳr kēt nē.

⁷⁻⁸ Kām mē pajapē xāj na pre kaxkwa kamā mēmoj mex piitā rer pa nē man mē pahwȳr wrȳ nē mē pahpyrā nē ī ho katorxā nhōhy rūm kato.

Kēp mē panhō Pahihti htā te kēp mē panhō nē te kot amnhī to grire pyrāk o amnhī nhīpēx o ri pa.

Nē Tirtūm kām hprām xā hkōt pix mā amnhī nhīpēx o pa.

Nē ām kōt pix mā amnhī nhīpēx o pa rāhā nhūm prem kupi nhūm arī mē kām xa nē tanhmā amnhī tā mēhō hto hkēt nē.

Na prem hipēx kati nē. Te kēp mē kot amnhī tomnuj tȳx xwȳnhjē nhīpēx pyrāk o hipēx nē pī kahpa hā kunhō nē kupī.

Tā no nhūm mē kēp tanhmā amnhī tomnuj to hkēt nē arī mē kām xa. Mē panē na pre ā amnhī nhīpēx anē.

⁹ Hāmri nhūm Tirtūm ā kot amnhī nhīpēx anhȳr ā omu nē akupȳm ho htīr nē akupȳm amnhī wȳr ho api.

Nē mex o mex ā harē.

Nē kot nhȳrmā mē pahpiitā mē pahto amnhīptār kaxyw mē pakaxyw ām.

¹⁰ Jakamā kot puj mē nhȳrmā pahpiitā Jejus kutā pahkōnkrā ho rōrōk nē pahkrī hpa nē kax pēē kām mex o mex ā harē.

Mē pahpiitāā. Kaxkwa kamā mē pa xwȳnhjaja nē pika piitā hkōt mē papa xwȳnhjaja.

Nē mē htyk xwȳnh piitā koja mē akupȳn htīr pu mē pahpimrāatā Jejus kutā pahkōnkrā ho parōrōk nē pahkrī hpa nē kām mex o mex ā harē.

¹¹ Nē kām:

Pa Pahihti Jejus. Nā ām hāmri na apē mē inhō Pahi Maati hā apyxi mex na ka.

Jakamā mē ixtō kot paj mēmoj tā tanhmā amā karō hto? Nā kot paj mē ixtō ā amnhī nhīpēx anhȳr kēt nē. Anē.

Kot puj mē nhȳrmā ā Jejus mā pakapēr anē. Jao määnēn Tirtūm hihtȳx o hihtȳx nē āhpumunh o āhpumunh ā omu. Nē mex o mex ā omu.

Te mē pahpē kanhēti pyrāk ā mē pajarēnh Matēwre 5.14-16

¹²⁻¹³ Tā kwa ixkrāmnhwȳjaja. Inhmā mē akīnh. Kwa kēr ka mē arī Tirtūm kōt amnhī nhīpēx mex rāhā nē. Te ixte mē akamā ixpare ri mē ate amnhī nhīpēx mexta pyrāk o ixwakre kamā amnhī nhīpēx mex o ri apa. Na pre ra Tirtūm mē panē mē pahte amnhī tomnuj rē nē tanhmā mē pahto pu mē ŷ hā kapēr kōt amnhī nhīpēx o ri papa. Jakamā kwa kēr pu mē axte tanhmā amnhī tomnuj to ho papa hkēt nē. Nē mē pahte Tirtūm kapēr kwȳm ri amnhī nhīpēx pymaj ām hkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri papa.

¹⁴ Nē kēr ka mē mēmoj to anhȳr kaxyw nē agryk kām tanhmā ri ho hkēt nē. Nē mēmoj tā axāpēnh kaxyw nē ri hā axpēn mā akapēr kati kamā ho anhȳr kēt nē. ¹⁵⁻¹⁶ Mē kot amnhī tomnuj xwȳnhjaja na htem ā amnhī nhīpēx anhȳr o pa. No kēt mē kajaja. Mē ate mē hkōt apa htā kēr ka mē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Mē kurom mē apē Tirtūm kra jakamā kēr ka mē hkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa. Nē tanhmā amnhī tomnuj to rȳ tanhmā ajamaxpēr punuj to hkēt nē. Mē kot amnhī tomnuj xwȳnhjaja te ri kamāt kō kamā ri mē kēp āhkīnh o ri mē pa xwȳnhjē kot amnhī nhīpēx pyrāk. Tā kot kaj mē hkōt tām ri amnhī nhīpēx o apa nē te ate kanhētija kamāt kō kamā hirā ho harir pyrāk o amnhī nhīpēx. Jao mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē hkōt apa. Mē kot amar nē apyrā nē nhȳrmā kuri htīr tūm nē pa ho pa kaxyw. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē nhūm nhȳrmā Jejus Kris akupȳn mē pahwȳr wrȳk ā arīgroat

ã pa mẽ apumu nõ ixkĩnh nõ. Nẽ ixkĩnh kãm Jejus mã mẽ ajarẽ nõ kãm mẽ ajarẽnh o:

—Kwa Pahihti. E jajẽ pumu. Na pa pre mẽ kãm akapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt ixpa nhũm mẽ inhmar tỳx nõ nõ akapẽr kõt amnhĩ nhĩpẽx o ri pa. Jakamã na pa pre mẽ kãm akapẽr jarẽnh kaprỳ hkõt nõ.

Anhỹr o kãm mẽ ajarẽ. ¹⁷ Na pa pre mẽ akõt mẽ amã Tĩrtũm kapẽr jarẽnh o ri ixpa ka prem inhma nõ hkõt amnhĩ xunhwỹ. Jakamã te ixte Tĩrtũm mã mẽ ato ixkĩnh xã nõ kãm mẽ anhõr pyràk.

Nẽ koja jar Rõm nhõ pahihtija tanhmã ixto hkõt japẽr. Rỳ tanhmã ixto. Nom kwãr mẽ mãmri tanhmã kãm ixto hprãm xã hkõt tanhmã ixto rỳ ixpĩ. Koja mẽ ã ixte mẽ anhĩpẽx anhỹr ã ixpĩ pa ixkĩnh nõ. Nẽ tanhmã ijamaxpẽr to hkõt kãm ty. Jakamã na pa ra ã mẽ kot inhĩpẽx anhỹrja kukamã mẽ amã amnhĩ Kĩnh ã amnhĩ jarẽ ka mẽ inhma. ¹⁸ Tã kër ka mẽ ixpyrà nõ ajaxwỹja ixtã akĩnh nõ apa.

Ximotre mẽ Eparoxit wa harẽnh

¹⁹ Nẽ koja Pahihti Jejus kãm ja prãm hã kot paj ma mẽ awỹr Ximotre mẽ nhũm ma mẽ awỹr mõi nõ ri mẽ akõt pa nõ tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpẽx to hã mẽ apumu. Hãmri nõ man akupỹm ixwỹr mõi nõ inhmã mẽ ajarẽ pa mẽ ajarẽnh ma nõ ixkĩnh nõ tee ri mẽ akukamã ijamaxpẽr o ixkrĩ hkõt nõ. ãm tãm mẽ akukamã ijamaxpẽr o ixkrĩ. ²⁰ Ximotre tapxipix na ixpyrà nõ kãm mẽ akĩnh nõ kãm mẽ ato ajuta hprãm. Na hte mẽ ajarẽnh rãhã ho pa. ²¹ Nom jar mẽ piitã Ximotre Kĩnhã amnhĩ mex pix kukamã hamaxpẽr o pa nõ kãm Jejus Kris kõt tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho pa hprãm kêt nõ.

²² Ximotre te kęp ixkra pyràk. Na hte ixkõt pa nõ ixpyrà nõ Jejus mã tanhmã amnhĩ nhĩpẽx mex to ho pa. Pa pre wa ijamẽ mẽ kãm mẽ ujarẽnh mex jarẽnh o wa ri mẽ hkõt ixpa. ²³ Tã koja mẽ tanhmã ixtã axpẽn mar to. Apu mẽ kot ixpĩ ã amnhĩ jarẽ rỳ ixkator ã amnhĩ jarẽ. Pa tanhmã amnhĩ tã mẽ mar to nõ ri kormã ma mẽ awỹr Ximotre mẽ kẽ ma mẽ awỹr mõi nõ mẽ amã tanhmã ijarẽnh to.

²⁴ Nẽ koja Pahihti Jejus kãm ja mex pa ijaxwỹja ma mẽ awỹr mõi pu mẽ axte axpẽn pumu.

²⁵ Nẽ kot paj tokyx ma akupỹm mẽ awỹr Kris kõt mẽ pahtõ Eparoxit mẽ. Na ka prem kãm kãxpore gõ nhũm man ixwỹr o mõi nõ inhmã kugõ. Hãmri nõ jar inhmã ãpẽn rax nõ ixpyrà nõ mẽ ujarẽnh mexja jarẽnh o pa. ²⁶⁻²⁷ Tã ra ã htỳx nõ. Kironhỹx pre mẽ pahpẽ ty. Tã nhũm Tĩrtũm omu nõ kamã ukaprĩ nõ. Nẽ mããnẽn pa ixkamã ukaprĩ nõ. Nẽ tee ri ixte ã htỳx ã omunh nõ ixkaprĩ htỳx pymaj akupỹm inhmã ho mex nhũm ra akupỹm mex nõ ri pa. Hãmri nõ kãm mẽ

apumunh prãm nõ. Mẽ ate ã htỳx ã harẽnh mar nõ akaprĩ hã mẽ ajarẽnh ma nõ tee ri mẽ akukamã hamaxpẽr. ²⁸ Jakamã inhmã akupỹm tokyx mẽ awỹr mẽn prãm. Tã koja mẽmo arĩgo hã mẽ awỹr pøj ka mẽ omu nõ akĩnh nõ tãm ajamaxpẽr. Pa ijaxwỹja jar ixkĩnh nõ tãm ijamaxpẽr. ²⁹⁻³⁰ Na ka prem ixwỹr amẽ nhũm man ixwỹr mõi nõ jar ixri mẽ kãm Kris kapẽr jarẽnh o ri mẽ hkõt pa rãhã nhỹx hã ty nom kot amnhĩ kamã kahak kêt. Jakamã kẽ akupỹm mẽ awỹr pøj ka mẽ omu nõ akĩnh nõ. Nẽ kahti hkõt amỹ nõ ho mex nõ. Kęp Kris kõt mẽ pahtõ mex kẽnã. ã na htem Kris mã mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho mẽ pa xwỹnhjẽ nhĩpẽx mex anhỹr o pa.

3

*Mẽmoj tã mẽ pahpumunh kõt Tĩrtũm kot tãm mẽ paxunhwỹr ã harẽnh
Piripos 2.18, 4.4*

¹ E Kris kõt ixtõ nõ ixtõxjaja. Kris kęp mẽ panhõ Pahihti jakamã kwa mẽ jam ajamaxpẽr nõ akĩnh rãhã ho ri apa.

Na pa ra mẽ amã mẽmoj jarẽnh rax nõ. Nẽ hã kagã rax tã kormã inhmã ja ho anhỹr kaga hkõt nõ. Kot paj axte mẽ amã hkwỹ hã kagã. Mẽ ate hã ano htỳx nõ ho apa kaxyw. ² Jakamã e kwa mẽ okora. Kër ka mẽ amnhĩ nõ mẽ kot Tĩrtũm kapẽr o hẽx xwỹnhjẽ pumunh mex o ri apa. Na htem tanhmã mẽ amã kapẽr ho pa nõ mẽ amã:

—Kot kaj mẽ ixpẽ Ijaewjẽ pyrà nõ amnhĩ my kwryt kã jakã hãmri nõ apẽ Tĩrtũm kra. Anẽ.

³ Nom ja kot anhỹr kêt. Mẽ pahte amnhĩ jakãr kõt mẽ pahpẽ Tĩrtũm kra hkõt. ã kot anhỹr ronhỹx pu mẽ amnhĩ krã hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to ho pahpẽ hkra. Nom ja kot anhỹr kêt. Mẽ ate amnhĩ jakãr kêt tã mẽ ixpyrà nõ amnhĩ kaxyw Jejus Kris mã ajamaxpẽr jakamã mẽ ixpyrà nõ mẽ apẽ Tĩrtũm kra na ka mẽ. Na ka htem mẽ ixpyrà nõ Karõ nhỹ hã kãm mex o mex ã harẽnh o ri apa nõ mẽ ixpyrà nõ Jejus kukwak ri akĩnh nõ ri apa. Nom na pu htem pahpẽ hkra kaxyw amnhĩ jakãr kêt nõ. ⁴ Kop ãm amnhĩ krã hkõt mẽ pahte amnhĩ to Tĩrtũm kra ronhỹx pa ra amnepẽm amnhĩ to hkra nõ ri ixpa. Na pa pre ixpẽ hkra hprãm xãj amnhĩ krã hkõt tanhmã ri amnhĩ nhĩpẽx to rax o ixpa nom ã amnhĩ nhĩpẽx anhỹr kaprỹ. E pa ja hã mẽ amã amnhĩ jarẽ ka mẽ ijarẽnh ma.

⁵ Na pa pre ixkato nõ kormã ixtã semãn pixire nhũm mẽ ixpẽ Ijaew ã inhmy kwryt kã krãhta. Nom pa ã mẽ kot inhĩpẽx anhỹr kõt ixpẽ Tĩrtũm kra hkõt nõ. Nẽ inhĩpẽxã hkõt ixpẽ finat Pẽjamĩ kanrẽhã htãmnhwỹ jakamã ixpẽ Ijaew mex na pa. Nẽ Ijaew kapẽr o ixkapẽr o ri ixpa. Nom ja kõt ixpẽ

Tirtüm kra hkêet. Nê määñen ixpê Parijew nhõ wýñh jakamã na pa pre Tirtüm kot finat Mojes mã mê pakaxyw mêmjoj tâ karõ kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ixa hprãm. ⁶Jao tee ri mê kot Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx wýñhñjê pumu nê mê homnuj týx o ri ixa. Na pa pre ijamaxpêr o: “Nã müjjaja na htem mê ixkwým ri amnhĩ nhĩpêx o pa.” Anê nê mê hipêx kati ho ri ixa. Nê ijamaxpêr o: “Ra ixte finat Mojes kot Tirtüm nhý hã kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex jakamã na pa hte tanhmã ri amnhĩ tomnuj to ho ri ixa hkêet nê.” Anê.

⁷ã na pa pre ixpê Tirtüm kra hprãm xãj amnhĩ nhĩpêx anhýr o ixa. Tã nom ãm ã amnhĩ nhĩpêx anhýr hkaprý. Na htem ã ri amnhĩ nhĩpêx anhýr kôt kêp Tirtüm kra hkêet nê. Tã pa hpãnhã amnhĩ kaxyw Kris kôt ijamaxpêr nhüm ixto hkra kurê kumrêx.

⁸Ra ixte Jejus Kris kôt amnhĩ xãm jakamã Jejus kêp inhõ Pahihti pa inhmã kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri prãm. No hkrax rüm ixte amnhĩ nhĩpêx tùmja na pa ra Jejus gryk ã hkaga hpa. Te ixte mêmjoj punuj pyr nê amnhĩ katut kôt mênh nê axte kãm ijamaxpêr kêt pyrãk. Jao amnhĩ kaxyw Jejus kôt pix mã ijamaxpêr o ri ixa. ⁹Nom kormã ã ijamaxpêr anhýr kêt ri na pa pre itýx ri ijamaxpêr o:

—Nã ixte Mojes kot Tirtüm nhý hã kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ixa jakamã koja Tirtüm ja hã ixpumu nê ixto hkra.

Anhýr tã nom ja kot anhýr kêt. Na htem amnhĩ krã hkôt tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa nhüm Tirtüm ãm ja hã mê omu nê ãm hã mê omu nê mê ho hkra hkêet nê. Nom koja mê Kris kôt amnhĩ xunhwý nhüm ja hã mê omu nê mê ho hkra kurê kumrêx. Jakamã ixte Kris kôt amnhĩ xãm ã ixpumunh kôt pix mã na pre ixto hkra nê inhmex ã ijarê.

¹⁰Hãmri pa ra inhmã Kris kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixa hprãm. Na pre ty tâ akupým htír nê hihtýx nê ãhpumunh týx o tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Tã ijaxwýja inhmã urãn ã amnhĩ nhĩpêx anhýr prãm. Nê inhmã urãk nê amnhĩ xã htýx kutã amnhĩ to htýx nê ixa hprãm. Mê kot hã ixpír mã tâ pa urãk nê Tirtüm kapêr kaga hkêet nê ãm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri ixa rãhã urãk nê hã ty. Ja na inhmã ho anhýr prãm. ¹¹Kê Tirtüm kot hipêxta pyrã nê akupým ixto itýr pa wa kuri itýr tùm nê ixa ho ixa. ¹²Inhmã Kris kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ixa hprãm týx kumrêx. Kormã ixte hkôt amnhĩ nhĩpêx o inhmõr nê kormã hatur xãm mênh kêt tâ inhmã tokyx hatur xãm mênh prãm. Na pa ã inhmã amnhĩ nhĩpêx anhýr prãm týx kumrêx.

Nê na pa hte ixte amnhĩ tomnuj kêt ã amnhĩ to jarkrar o ri ixa hkêet nê. Na pa hte arĩ tõhã tanhmã amnhĩ tomnuj to nom inhmã ã amnhĩ nhĩpêx anhýr prãm

kêt. Nê na pa kormã ixpír hã Kris kot amnhĩ nhĩpêx mar o inhmõr nê hatur xãm mênh kêt tâ inhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx o inhmõr nê tokyx hatur xãm mênh prãm. Ja kaxyw na pre Jejus Kris amnhĩ kaxyw ixta. ¹³Na pa hte mê akurom papxipix ixte Jejus kãm hprãm xã hkôt amnhĩ nhĩpêx o ixa hã amnhĩ to jarkrar kêt nê. Nom ra ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ixpata pa axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Te amnhĩ katut kôt ixte rênh par pyrãk o hipêx nê axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Nê Jejus kãm hprãm xã hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx prãm xãj amnhĩ kaxyw kãm ijamaxpêr o ri ixa.

¹⁴Koja nhýrmã Tirtüm ixpê Kris kwý hã amnhĩ wýr ixwý nê inhmã:

—E amnê ixwýr api Pawre. Kot kaj jarãhã amnê mê ixwýr api.

Anhýr o nhýrmã inhmã kapêr jakamã na pa hte amnhĩ tã ãm pix jamã rãhã ho ixa. Pê ra Jejus kot amnhĩ nhĩpêx piitã omunh par o mõ. Nã kot paj gaa nê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex o ri ixa. ¹⁵Kwa kêr pu mê pahpiitã ã pajamaxpêr anê. Jao amnhĩ wýr hamãr pê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Mê pahpiitã mê pahpê Kris kwý kênã. Nom kot ka mê atõ ja kaxyw tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr nê ajamaxpêr o:

—Nã tanhmã kot paj we amnhĩ to nê Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã o ri ixa? Ja kaxyw ixãhpumunh týxre hã. Anê.

Hãmri nê ã ajamaxpêr anhýr o apaja apê hihtýx japêr. Hã koja Tirtüm hprĩ hã tanhmã amã ja kukamã harênh to nê kaxyw ato axihtýx ka ixpyrã nê hkôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o apa. ¹⁶Jakamã kêr pu mê ãm Tirtüm kãm hprãm xã hkôt pix mã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho papa. Ra mê pahte hkôt amnhĩ nhĩpêx o papa xãja kôt pix mã arĩ amnhĩ nhĩpêx rãhã ho papa.

¹⁷E Kris kôt itxõ nê itxõxjaja. Na pa ra mê anoo mã Jejus kôt tãm ri amnhĩ nhĩpêx o ri ixa. Tã kêr ka mê ja hã ixpumu nê ixpyrã nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Hãmri nê nhýri mê kot ixpyrã nê ã amnhĩ nhĩpêx anhýr wýñhñjê hõ pumu nê urãk nê ã amnhĩ nhĩpêx anê. ¹⁸⁻¹⁹Jesus kot mê pamã mê pahte amnhĩ tomnuj mýrapê pí kahpa hã mê panê htýkja nhüm mê ra ohtõ nê hprĩ hã mar tâ hkôt amnhĩ xunhwýr kêt nê. Mê kãm ã kot amnhĩ nhĩpêx anhýrja ã mar prãm nõkati. Jakamã te mê kãm Jejus kurê wýñh pyrãk. Na htem hã hpijaãm kêt kãm tanhmã ri amnhĩ tomnuj to ho pa. Nê kãm amnhĩ mex pix prãm. Nê tanhmã amnhĩ tomnuj to nê ja hã amnhĩ pumu nê hkính nê. Nom tee ri ja hã amnhĩ pumu nê hkaprĩ nê ri pa hkêet nê. Tã ã mê kot amnhĩ nhĩpêx anhýr jakamã koja mê nhýrmã ma mê kot amnhĩ xã htýx kamã hamak o pa tùm xãta wýr hapêx. Nã koja mê ã amnhĩ nhĩpêx anê. Ra ixte mê amã ja hã mê harênh rax tâ pa axte mê amã mê

harë. Inhmã më hkaprî hkôt na pa hte xatã më amã ja hã më harë. ²⁰ Kêt më papajaja më kurom më pahpê kaxkwa nhô xwýnh nom kormã. Koja nhýrmã Jejus Kris akupýn më pahwýr kaxkwa rúm wrý. Më papytãr xwýnh maati Pahihtija akupýn wrý hãmri nê ma akupým amnhî kôt më pahto api. Jakamã na pu htem arî pahkính pê amnhî wýr kamã pajamak rãhã ho ri papa. ²¹ Na pu htem jar pyka ja kamã Jejus kínhã paxirek nê pahpunuj nê ri papa. Nom koja nhýrmã akupýn më pahwýr wrý hãmri nê amnhî pyrà nê më pamã më panhî nyw gô pu më urãk nê paxihtýx kãm pahfür tím nê papa ho papa. Á kot më panhîpêx anhýr kaxyw àhpumunh o àhpumunh. Tã koja àhpumunh týx kãm mëmoj piitã ho amnhîptãr pa. Pu më pahpiitã hkôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri papa.

4

*Pawre kot mëmoj tã më kãm karô
Epes 4.3; Piripos 2.2; Korosê 3.15*

¹ E Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Inhmã më ajapêê. Na pa hte më ato ijamak o ixkrî nê më amã ijamaxpêr nê ixkính nê. Nê jar më pahkwýjê mã më ajarênh o ri ixkrî. E kwa kër ka më arî Pahihti kapêr kôt pix mã mãn amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa.

² Nê wa ka Ewox më Sîxika wa. Na ka xep hte wa mëmoj tã axpên kamã agryk rãhã ho ri apa. Kwa wa ã amnhî nhîpêx anhýrja mã anhûre nê tãm axpên nhîpêx. Pahihti Kris kôt war ate axpên to war atôx kênã kot ka kêt wa axtem nê mëmoj tã axpên kamã agryk o ri apa.

³ Nê ka Xikitre. Apê ixkrãmnhwý mex jakamã kër ka axpên tã wa nita wa kãm akapêr kãm axihtýx nê kê war ama nê akupým tãm axpên nhîpêx. Na pre wa ra Kremên më hkwyjê më hpimràatã ixpyrà nê Jejus kot tanhmã më panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri pa. Tirtúm nhô kagã kamã më hixi piitã hikwý. Më pahfür tím nê më papa mã xwýnhjaja ra Tirtúm nhô kagã kamã më panhîxi jaxwýr par.

⁴ Nê kër ka më apê Pahihti hkwy hã akính nê ri apa. Më ate ã amnhî nhîpêx anhýr o apaja na pa inhmã hprãm týx jakamã kot paj axte më amã harë. Kwa kër ka më akính nê ri axpên kôt apa.

⁵ Pahihti Jejus ra akupýn më pahwýr no-jarêt jakamã kër ka më kutêp më piitã ri më ho mex o ri më hkôt apa.

⁶ Nê kër ka më tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Arî amnhî to Tirtúm wýr rãhã nê. Kot ka më mëmo arîgro hã apê amrakati japêr nê tee ri ja hã amnhî pumu nê amnhî to awý kê më ama nê më amã mëmoj gô. Rý më ate mëmoj tã hwýr xwýnhhta

tanhmã më amã hipêx to ka më amnhî tã omu nê kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ã inhîpêx anê nê inhmã ja gô Tirtúm. Amex o amex.

Anhýr o kãm amnhî jarê. ⁷ Kot kaj më ã amnhî to hwýr anhýr o ri apa nhùm tanhmã më akrã hto ka më më apê Jejus Kris kwý hã ajamakêtkati nê axãmnhîx ri apa. Hãmri nê mëmoj tã tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri akaprî nê apa hkêt nê. Ám akính rãhã ri apa. Tirtúm kot tanhmã më pahto nhùm më pajamakêtkati nê ri më papaja më pahte amnhî tã omunh kêt. Ám tapxipix kot ã më panhîpêx anhýr kukamã àhpumunh týx.

⁸ E Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Nã ixkapêr ã kagã jatur xã na ja. Kwa kër ka më ixujarênh mar týx nê hkôt amnhî nhîpêx o apa.

Nê kër ka më axápênh mex pix kukamã ri ajamaxpêr o apa.

Nê mëmoj mex pix kukamã ri ajamaxpêr. Nê axpên mã akapêr mex pix kukamã ri ajamaxpêr.

Nê akatãt kôt akapêr xaptãr pix o axpên mã akapêr hkukamã ri ajamaxpêr o ri apa.

Nê tãm ri amnhî nhîpêx hkukamã mãn ajamaxpêr o ri apa.

Nê më piitã ri më ho mex o apa hkukamã ajamaxpêr.

Nê më akapêr mex pix kukamã mãn ajamaxpêr o ri apa.

E kër ka më ã amnhî nhîpêx anhýrja kukamã ajamaxpêr rãhã ho ri apa.

⁹ Nê më akôt ixpare ri na pa pre Kris kôt amnhî to mex pix nê tãm ixkapêr o ri ixpa. Tã kër ka më ixpyrà nê ã amnhî nhîpêx anê. Koja Tirtúm ja hã më apumu nê më akôt ri pa ho pa. Kêp më pamã më paxãmnhîx pajamakêtkati xã nhôr xwýnh na.

Mê kot Pawre hwýr mëmoj mënh nhùm kot omunh nê hkính ã harênh

Sikún Korüt 11.7-9; Piripos 1.5

¹⁰ Nê amnepêm na ka prem xatã tanhmã ixto mex to ho ri apa. Tã axte ã inhîpêx anhýr prãm nom më apê awry nê ixpa jakamã ka xep prem tee ri tanhmã ixto mex to hkukamã ajamaxpêr kapry. Tã jar më kot ijaxãr ã ijarênh ma nê ixwýr Eparoxit më nhùm man ixwýr mô nê inhmã kãxporeta gô. Më amã ijapê hã ixwýr amê pa omu nê ixkính týx nê. Nê ixkính kãm Tirtúm mã më ajarê. Ám hãmri na na prem ixwýr amê.

¹¹⁻¹² Nê na pa hte tanhmã ixkute htã arî ixkính nê ijamakêtkati nê ri ixpa. Jakamã kot pa mëmo arîgro hã ixpê amrakati nê inhmã prãm japêr tã no ãm tee ri amnhî kukamã ijamaxpêr o ri ixkaprî hkêt nê. Arî ixkính rãhã ixãmnhîx ri ixpa. Rý pa inhô mëmoj rax japêr nê mãânênh ixkính nê ixãmnhîx ri ixpa. Na pa pre tãhã inhô rax nê ixpa. Nê tãhã inhô hkêt nê ixpa. Tã arî ixkính rãhã nê ixpa

ho ixpa. ¹³Na hte Kris mēmoj piitā hkukamā ixto ixihtýx pa ý hā mēmoj kutā ixihtýx nē ixpa. Jao mēmo arīgro hā inhmā prām týx nē ri ixpa htā ý hā kutā ixihtýx nē ixāmnhīx ri ixpa. ¹⁴Tā jar ixpunuj nē ixkrī ka mē ijarēnh ma nē ixwýr kàxpore hkwy rē. Ām hāmri na ka prem ixwýr arē. ¹⁵Amnepēm na pa pre mē anhō pika pē Masetōn rūm ixkato nē mē piitā mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri ixpa ka mē xatā ixwýr kàxpore hkwy rē pa ho amnhīm ixujaprōr o ri mē hkót ixpa. Mē apē Piripos kamā Kris kōt ixtō nē ixtōx pixjaja na ka prem ā inhīpēx anē. Krī hkwy kamā Kris kōt mē pahkwýjaja na mē akīnhā ā inhīpēx anhýr kēt nē. Ām mē kapxpix na ka pre ā ixto mex anē. ¹⁶Tesarōn kamā ixpare ri na pa pre ixpē amrakati kumrēx nē ri mē hkót ixpa ka mē xatā ixwýr kàxpore hkwy rē pa pre ho amnhīm ixujaprōr rāhā ho ri mē hkót ixpa. ¹⁷Nom mē ate ixwýr hkwy rēnh kaxyw mē akamā ijamak o ri ixpa hkēt nē. Rý ijamaxpēr o:

–Ko. Koja Piripos nhō xwýnhjaja ijarēnh ma nē kām ixkaprī nē ixwýr kàxpore hkwy rēnh japēr.

Anhýr o mē akukamā ijamaxpēr kēt nē. Nom ra mē ate ixwýr hkwy rēnh jakamā koja Tirtūm ja hā mē apumu nē mē ato mex nē. Ā mē pahte axpēn kutā panojarēt anhýrja na kām hprām.

¹⁸Tā nhūm Eparoxitja ham mē arūm kato nē man ixwýr mō nē inhmā kàxporeta gō. Kwa na ka mē inhmā ōr rax nē. Koja tokyx ixpē hapēx kēt pa kritpēm ho ixāpkur o ixkrī. Tā ot pa ho kōta nē tanhmā hkre kamā kute pumunh xā hkót hā kagā nē mē awýr kumē. Nā mē ate ixwýr axāmnhōrta na Tirtūm omu nē ixtā mē apumu nhūm ja kām mex kumrēx. Te mē kot mē hkuxwaxā hpār nhūm mē kām mexta pyrāk nhūm ja kām mex nē. ¹⁹Nā koja Tirtūm mē apē Jejus Kris kwý hā mē amā mē ate mēmoj to presija xā nhōr rāhā ho pa. Mēmoj piitā kēp ō kēnā.

²⁰E kēr pu mē Mēpanhīpēxā maati Tirtūm mā mex o mex ā harēnh rāhā o papa. Ja na inhmā hprām.

²¹⁻²²Nē ot pa mē jar ixpiitā mē apē Jejus Kris kōt mē ixkwýjē hwýr kagāja kamā mē ixpēr mē. Mē ixpyrā nē mē apē Tirtūm kra hā. Pa nē Kris kōt mē pahtō nē mē pahtōxjaja. Nē Rōm nhō pahi mā mē àpēnh xwýnh kot Kris kōt amnhī xunhwýr xwýnhjaja määnēn. Ām jar mē ixpē Tirtūm krajē piitā pa mē awýr ixpēr mē.

²³E kē Pahihti Jejus Kris mēmoj to mē akutā nojarēt rāhā nē. Jao mē ato mex o pa.

Tā ām ja pix. Ixpē Pawre na pa mē awýr kagāja nhīpēx nē kumē.

Korosê

Pawre kot Koros kamã Jejus kõt hkwyjê hwÿr kagã nê mênh

Pawre na pre kagãja nhîpêx. Jejus nhÿ hã hkrajê jahkre o mê pa xwÿnhjê hõ na pre. Tã nhÿm mê kêp Jejus kra hkêt xwÿnh kwÿjjaja Jejus ã unê nê haxã nhÿm arî hkrî ho hkrî. Hãmri nê krî pê Koros kamã Jejus krajê mã kagã nhîpêx nê mê hwÿr kumê. Koros kamã Jejus kwÿjê kamã Ijaew kwÿ nê kamã Ijaew kêt xwÿnh kwÿ nhÿm Pawre mê ho hpimràatã mê hwÿr kumê. Kormã mê hwÿr mõr nê mê omunh kêt tãã. Nê kagãja kamã mê kot tanhmã Jejus o hêx to ho pa xwÿnhjê jarênh to. Jejus kêp Tirtûm Kra hkêt ã mê kot ho hêx xwÿnhjê jarê nê mê nê mê kãm kapêr. Mê kot mê hkõt amnhî nhîpêx kêt kaxyw mê kãm kapêr nê hã kagã nê mê hwÿr kumê nê mê kãm:

1 Pa Koros kamã Kris kêt ixkwÿjjaja. Xã mê amex na ka mê apa? Ixpê Pawre na pa mê awÿr kagãja nhîpêx nê mê awÿr kumê. Kris kêt mê pahtõ Ximotre mê wa kumê. Ixte Jejus Kris nhÿ hã mê ahkre ho mê ipxa xwÿnhjê hõ na pa. Tirtûm kãm hprãm xã hkõt. 2 Tã pa mê awÿr kagã nhîpêx nê kumê. Mê apê Kris kêt mê ixtõ nê ixtõx na ka mê. Na ka xep htem Kris kapêr kêt amnhî nhîpêx mex o ri apa. E kê Tirtûm mê apê hkra hã mê akutã nojarêt rãhã nê. Ka mê amex nê ajamakêtkati nê axãmnhîx ri tanhmã amnhî nhîpêx ho ri apa.

*Koros nhõ xwÿnh kwÿjjaja kot Jejus kõt
amnhî xunhwÿr ã mê harênh*

Wam Tesarõn 1.2-5

3-4 Na pa ra Ximotre mê wa mê ajarênh ma. Mê ate amnhî kaxyw Jejus Kris kêt ajamaxpêr tÿx nê hkõt amnhî nhîpêx mex o apa hã mê ajarênhja ma. Nê mê kot Tirtûm kêt amnhî xunhwÿr xwÿnh piitã mê amã mê hkînh ã mê ho mex o apa hã mê ajarênhja ma nê wa ixkînh nê. Jakamã na pa wa Pahihti Jejus Nhîpêxã Tirtûm mã amnhî jarênh kaxyw nê kãm mê anhÿ hã wa ixkînh ã amnhî jarê. 5 Na pre Epas ma mê awÿr mõ nê mê amã Jejus kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx to hã harênh o mê akõt pa. ãm hãmri kot mê amã harênhja. Tã ka xep prem ama nê amnhî kaxyw hkõt ajamaxpêr nê hkõt amnhî xunhwÿ. Hãmri nê amnhî wÿr Jejus jamãr o ri apa. Kojã nhÿrmã akupÿn mê pahwÿr wÿr nê amnhî pyrã nê ma akupÿm kaxkwa hwÿr mê pahto api nê mê pahto mex kumrêx o mê pahkõt pa ho pa. Tã ka xep htem amnhî kaxyw hkõt ajamaxpêr tÿx nê ã kot amnhî nhîpêx anhÿr kutêp amnhî wÿr kamã ajamak rãhã nê. Nê

mê amã mê kot Tirtûm kêt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê hkînh tÿx nê.

6 Na hte Tirtûm ãm hãmri mê pahto mex pix rãhã ho pa. Nê mêmoj to mê pakutã nojarêt rãhã nê. Tã wam mê ate harênh marta ã ka mê hkõt amnhî xunhwÿr kurê kumrêx nê ri kapêr kêt axpênh kêt amnhî nhîpêx mex pix o ri apa. Jao hkõt pix mã amnhî nhîpêx mex nê. Tã na hte pika piitã hkõt ri mê pa xwÿnh kwÿjjaja mê apyrã nê Jejus jarênh ma nê hkõt amnhî xunhwÿ. Nê mê apyrã nê axtem hkõt pix mã amnhî nhîpêx nê kapêr kêt amnhî nhîpêx mex o ri pa.

7 Nê mê awÿr mõrta ã na pre Epasja mê amã Tirtûm kapêr jarênh o ri mê akõt pa ka prem ama nê amnhî kaxyw hkõt ajamaxpêr nê hkõt amnhî xunhwÿ. Epasja wa ixpyrã nê kot Kris mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa xwÿnh. Nê wa inhmã hapêê. Na pre katãt kêt mê amã Tirtûm kapêr jarênh pa. Kot mêmoj to mê pakutã nojarêt rãhã hã harênh o ri mê akõt pa. 8 Tã man akupÿn wa ixwÿr mõn pøj nê wa inhmã tanhmã mê ajarênh to. Tirtûm Karõ nhÿ hã mê amã Kris kêt atõ nê atõx piitã mê hkînh o ri apa hã mê ajarê. Pa wa mê ajarênh ma nê wa ixkînh tÿx kumrêx.

*Pawre mê Ximotre wa kot Koros kãm
hkwyjê ho Tirtûm wÿr ã wa harênh*

*Epes 1.15-23, 3.14-21; Piriþos 1.9; Wam
Tesarõn 5.23-24; Sikûn Tesarõn 1.11, 2.16*

9 Nê na pre Epas akupÿn wa ixwÿr pøj nê wa inhmã tanhmã mê ajarênh to. Mê ate amnhî kaxyw Jejus kêt ajamaxpêr o apa nê mê amã Kris kêt akwyjê piitã mê hkînh o ri apaja nhÿm wa inhmã mê ajarê. Pa wa mê ajarênh ma nê mê ato Tirtûm wÿr rãhã o jar mê hagjênh xã kamã ixkrî. Nê arî mê ato hwÿr rãhã ho ixkrî. Nê mê ato hwÿr o:

—Pa Tirtûm. Ot pa Ximotre mê wa Korosê nhõ xwÿnhjê ho awÿr kaxyw amã mê harê. Kwa tanhmã mê hamaxpêr to kê mê amã hprãm xã hkõt pix mã amã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Nê Akarõ nhÿ hã hprî hã akapêr ma nê ãm hkõt pix mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Anê.

10 Na pa hte wa ã mê ato Tirtûm wÿr anhÿr rãhã ho ixkrî. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa nê Jejus kot amnhî nhîpêx o amnhî nhîpêx mex o ri apa. Nê aprî hã Tirtûm kot amnhî nhîpêx ã omunh mex o mõ. Jao mêmoj to axpênh kutã anojarêt pix o ri apa hprãm. Hãmri nhÿm Tirtûm ja hã mê apumõ nê hkînh nê. 11 Tirtûmja mê pakuum mêmoj piitã kaxyw ãhpumunh o ãhpumunh. Nê mêmoj piitã kaxyw hihtÿx o hihtÿx. Jakamã na pa hte wa mê ato hwÿr o:

—Pa Tirtûm. Kwa tanhmã Koros nhõ xwÿnhjê ho kê mê axihtÿx nhÿ hã mêmoj punuj kutã amnhî to htÿx nê. Mê kot Jejus ã tanhmã mê ho nhÿm mê kot amnhî xã kamã hamak tã kê mê tee ri amnhî kukamã

hamaxpêr o hkaprî nê ri pa hkêt nê. Âm anhyr hã mê hkurê xwýnhjê kutã amnhî to htýx nê hkînh kãm ri pa ho pa. Anê.

Na pa hte wa â mê ato hwýr anê.

¹² Na pre ra Tirtúm amnhî ri mê pakutêp mêmoy mex kwý jaxwý. Mê pahpê hkrajê mã haxwý. Tã ka mê ý hã tãm amnhî nhîpêx o apa jao mê ate mêmoy mex jamýnh mã tãm. Ô krî nhîrã rax kumrêx kamãã. Jakamã kwa mê kot Jejus â tanhmã mê pahto htã kër pu mê arî Tirtúm mã mex o mex â harênh rãhã ho ri papa.

¹³ Nê Satanasti kêp kamãt kô kamã mê kot amnhî tomnuj ho mê pa xwýnhjê pãm. Tãm na hte mê ho amnhîptãr o pa nê hkôt na pu prem amnhî nhîpêx o papa rãhã nhùm Tirtúm tee ri ja hã mê pahpumu. Hãmri nê kãm kêp mê papytãr prãm xaj mê pahwýr Kra japê htýx kumrêx xwýnhja mê. Nhùm mê pahwýr wrý nê mê panê htyk o mê pahte amnhî tomnuj pãnhã kãm amnhîre. Tã pu prem hkôt amnhî xunhwý nhùm Tirtúm hã mê pahpumu nê mê panê mê pahte amnhî tomnuj o hapêx pa. Te kot amnhî katut kôt rênh par pyrãk. Jao Satanasti pê mê pahpytã nhùm hpãnhã Jejusã tãm kêp mê pahto amnhîptãr o pa xwýnhjê.

¹⁴ Ra htyk o mê pahte amnhî tomnuj piitã hpãnhã amnhîrer jakamã na pu htem hkôt amnhî xunhwý nhùm mê pahte amnhî tomnuj o hapêx pu mê axte Satanasti hkôt ri amnhî nhîpêx kêt nê. Âm Jejus kôt pix mã amnhî nhîpêx o ri papa.

Kris mê Tirtúm wa kot amnhî nhîpêx te wa kot axpên pyrãk â harênh

Juãw 1.1-5; Korosê 2.9; Eprêw 1.1-14

¹⁵ Nê Krisja te kot Tirtúm pyrãk. Mê pahte pano ho Tirtúm pumunh kêt tã Kra Kris kot amnhî nhîpêx â harênh mar kôt mãânên Tirtúm kot amnhî nhîpêx â omunh mex nê. Amnepê mã kormã mêmoy kêt ri nhùm Jejus pa ho pa rãhã nê. Jakamã kot amnhî to rax o Tirtúm kot mêmoy to katorja piitã hakrenh par kumrêx. ¹⁶ Na pre hipêexã Tirtúm nhý hã mêmoy piitã ho kator pa. Kaxkwa kamã nê pika hkôt mêmoy piitã ho kator pa. Nê kaxkwa kamã mê pahte pano ho mêmoy pumunh par xwýnhjaja nhùm pre ho kato. Nê kamã mê pahte pano ho mêmoy pumunh kêt xwýnhjaja nhùm pre mãânên ho kato. Nê kapêr o wrýk xwýnhjaja nê mê hkrãhtúmja nùm pre mê ho kato. Nê pika kamã mê ho amnhîptãr xwýnhjaja nhùm pre mê piitã mê ho kator pa. Kãm hprãm xã hkôt Tirtúm nhý hã mêmoy piitã ho kator pa.

¹⁷ Tã na hte arî kaxkwa kamã nê pika hkôt mêmoy piitã hamãr rãhã ho pa. Kêp apu kot hamãr kêt ronhyx mêmoy piitã akupým hapêx pa.

¹⁸ Nê tãm na hte mê pahpê hkrajê ho amnhîptãr o pa. Te kêp mê pahkrã nhùm te

mê pahpê î pyrãk jakamã na pu htem kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o papa. Kumrêx na pre akupým htír o htír jakamã kot amnhî to rax o mêmoy piitã hakrenh par.

¹⁹ Nê na pre Tirtúm â hamaxpêr anê nê hamaxpêr o: "Nã Ixkra mê wa ixte amnhî nhîpêxja te kot axpên pyrãk. Nê wa ixihtýx mãânên te kot axpên pyrãk. Nê wa inhmex xã mê wa ixãhpumunhja te kot axpên pyrãk. Â wa ixte amnhî nhîpêx kot anhyr. Wa ixte amnhî nhîpêxja na mex kumrêx." Anê.

²⁰ Tã Jejus kot pí kahpa hã mê panê tyk nê hkamrô pikapír kukwak ri na hte Tirtúm mê kot hkôt amnhî xunhwýr xwýnhjê piitã mê ho hkra nhùm mê hamakêtkati nê amnhix pa ho pa. Kaxkwa kamã nê pika piitã hkôt mê kot Jejus kôt amnhî xunhwýr xwýnhjaja na htem â amnhî nhîpêx mex anhyr o pa. Â Jejus kot mê panê htyk anhyr jakamã kot amnhî to rax o kot mêmoy piitã hakrenh par.

Jejus kêp tãm mê paxunhwýr xwýnhjê â harênh

²¹ Nê mê papajaja na pu prem pamã Tirtúm prãm kêt o ri papa. Te hkãx â ri papa pyrã nê kutã amnhî xunhwý nê pajamaxpêr punuj nê tanhmã amnhî tomnuj to pix o ri papa. ²² Tã Jejus kôt amnhî xunhwý nhùm amnhî tã mê pahpumu. Hãmri nê ra mê panê htyk jakamã amnhî tã mê pahpumu nê Tirtúm noo mã tãm mê paxunhwý. Te aa mê pahte tanhmã amnhî tomnuj to hkêt pyrãk o mê panhîpêx nê tãm mê paxunhwý. Pu mê arî pahpê Tirtúm kutã amnhî xunhwýr xwýnhjê kêt nê hpãnhã pahpê hkrãmnhwý. ²³ Na pre Tirtúm mê pahte amnhî kaxyw Kra Kris kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwýr â mê pahpumu kôt â mê pahto mex anê. Tã kër pu mê arî hkôt amnhî nhîpêx o ri papa nê aa hkaga hkêt nê. Mê kot Kris â tanhmã mê pahto htã pu mê arî hkôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri papa.

Kormã mê kot jar ijaxãr kêt ri na pa pre hte mê kãm â harênh anhyr o ri mê hkôt ixpa. Tã ka prem Jejus jarênh ma nê hkôt amnhî xunhwýr kurê kumrêx. Nhùm krî piitã hkôt ri mê pa xwýnhjê wýjaja mê apyrã nê harênh ma nê hkôt amnhî xunhwý nê hkôt amnhî nhîpêx o pa.

Pawre kêp Ijaew kêt xwýnhjê mã Jejus jarênh xwýnhjê â harênh

Epes 3.1-13

²⁴ Nê ixte mê amã Kris kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ixpaja â na prem tanhmã ixto htýx nê pa amnhî xã htýx kãm ijamak o ri ixpa. Tã arî Tirtúm kãm hprãm xã hkôt â amnhî nhîpêx anhyr jakamã na pa ixkînh nê jar ixkrî. Ixte Kris kwýjê kaxyw amnhî xã kamã ijamak týx o ixkrî. Te mê apê Kris nhî pyrãk xwýnhjê mãã. Tã pa te ixpê Kris kot amnhî nhîpêx

pyràk o më akaxyw amnhĩ xà htỳx kãm ijamak o ixkrĩ.

²⁵ Na pre Tirtũm mẽ apẽ Ijaew kêt xwỳnhjẽ kaxyw ixãm. Ixte mẽ amã kapẽr piitã harẽnh par nhũm mẽ ate mar nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽx mex o ri apa kaxyw. ²⁶ Na pre kormã mẽhõ mẽ awỳr mõi mẽ mẽ amã harẽnh kêt nẽ. Tã ra Tirtũm kãm mẽ ate mar prãm nẽ. Kãm mẽ apẽ Ijaew kêt xwỳnhjẽ mẽ mẽ pahpẽ Ijaew xwỳnhjẽ japẽ o axpẽn pyràk. Nom na pre amnepẽm ri mẽ pa xwỳnhjẽ mã kormã ja hã amnhĩ to amnhĩrit kêt nẽ. Tã ra jarãhã mẽ pahpẽ Kris kwỳjẽ mã ja ho amnhĩrit. Mãanẽn kãm mẽ apẽ Ijaew kêt xwỳnhjẽ japẽ hã amnhĩ to amnhĩrit. ²⁷ Mẽ apẽ Ijaew kêt tã na ka prem Kris kõt amnhĩ xunhwỳ nhũm Tirtũm Karõ mẽ akarõ mã agjẽ mẽ mẽ akamã pa ho pa. Ka mẽ ra hkõt amnhĩ nhĩpẽx jakamã kot kaj mẽ ixpyrà nẽ nhỳrmã kuri atĩr tũm nẽ amex rãhã ho apa ho apa. Ja na mex kumrẽx. Tã ja na Tirtũm kãm mẽ ate mar prãm nẽ mẽ akaxyw ixãm. ²⁸ Jakamã na pa pre Ximotre mẽ wa mẽ apiitã mẽ amã Kris kot mẽ panẽ tanhmã amnhĩ nhĩpẽx to hã harẽnh kãm ixihitỳx o ri mẽ akõt ipxa. Nẽ kapẽr o mẽ ajahkre ho ri mẽ akõt wa ipxa. Nẽ jar mẽ hagjẽn h xà kamã krĩ piitã hwỳr kagã nhĩpẽx nẽ mẽ hwỳr kurẽ. Mẽ kot kamã harẽnh nẽ mar nẽ amnhĩ tomnuj kaga nẽ hpãnhã Kris kõt amnhĩ xunhwỳr nẽ am kõt pix mã amnhĩ nhĩpẽx o pa kaxyw. Kêr pa nhỳrmã kãm mẽ ate inhar nẽ hkõt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjẽ jahkre nẽ kãm:

—E Pahihti. Ota akwỳjaja. Na htem akõt amnhĩ nhĩpẽx mex rãhã ho ri pa. Anẽ.

²⁹ ã ixte kãm mẽ piitã mẽ harẽnh anhỳrja na inhmã hprãm. Ja kaxyw na pre Jejus ixto ixihitỳx. Jakamã na pa hte Tirtũm nhỹ hã tanhmã kapẽr o mẽ ahkre hto ho ri mẽ hkõt ipxa. Jao mẽ ho Tirtũm wỳr o ri ipxa nẽ mẽ kãm kagã nhĩpẽx nẽ mẽ hwỳr kurẽ nẽ kamã kapẽr o mẽ ahkre o ri ipxa.

2

Pawre kot Jejus kapẽr o Koros nhõ xwỳnhjẽ o hihtỳx ã harẽnh

Epes 3.14-19; Piripos 1.9

¹ E kot paj mẽ amã tanhmã amnhĩ jarẽn h to ka mẽ inhma. Na pa hte mẽ ato Tirtũm wỳr rãhã ho ixkrĩ. Mẽ kajaja nẽ krĩ pẽ Ratisej kamã Jejus kõt mẽ pahkwỳjaja. Kormã ixte mẽ apumunh kêt tã pa hte mẽ ato Tirtũm wỳr kãm ixihitỳx ãhã ho ixkrĩ. ² Mẽmo kaxyw na pa hte ã mẽ ato hwỳr anẽ? Nẽ mẽmo kaxyw na pa hte mẽ amã kagã nhĩpẽx nẽ mẽ awỳr kurẽ? Nã am mẽ ate kamã harẽnh nẽ mar nẽ Jejus kapẽr kõt axpẽn to axihitỳx o ri apa kaxyw. Nẽ mẽ amã axpẽn kĩnh o ri apa kaxyw. Pẽ te mẽ ate ixkre tipxi kamã axpẽn kõt amnhĩ nhĩpẽx o ri apa

pyràk. Jao aprĩ hã Tirtũm kot amnhĩ nhĩpẽx pumunh mex nẽ amnhĩ kaxyw hkõt ajamaxpẽr tỳx nẽ. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpẽx anẽ nẽ Kris kot amnhĩ nhĩpẽxta pumunh pa. Na pre Tirtũm tokyx mẽ kãm Kris o amnhĩrit kêt tã ra mẽ pamã ho amnhĩrit. ³ Tirtũm kot amnhĩ nhĩpẽx nẽ kapẽrja na pu htem Kris nhỹ hã pahprĩ hã omunh nẽ mar mex nẽ. ⁴ Jakamã koja mẽmojaja mẽ awỳr mra hãmri nẽ hẽx rom Tirtũm kapẽr kwỳm ri tanhmã mẽ amã mẽmoj jarẽn h to. Te mẽ ãhpumunh tỳx pyràk o mẽ amã harẽ no ãm mẽ ãhpumunh kêt. Ka mẽ ama nẽ ãm mẽ ama nẽ Kris kaga hkêt nẽ.

⁵ Nẽ kormã arĩ Jejus ã ijaxàr nẽ ixkrĩ nẽ kormã mẽ akõt ipxa hkêt tã ot pa hte mẽ amã ajamaxpẽr rãhã ho ixkrĩ. Nẽ ra tanhmã mẽ ajarẽn h mar to. Na ka xep htem Kris kõt amnhĩ nhĩpẽx tỳx o ri apa. Te ahkrõ pẽ kukryt mut kuxẽeti kot pĩ kupu htỳxta pyràk. Nẽ ka xep htem arĩ amnhĩ kaxyw Kris mã ajamaxpẽr tỳx o ri apa. Pa mẽ ajarẽn h ma nẽ ixkĩnh tỳx nẽ.

⁶ Na ka prem Pahihti Jejus Kris kõt amnhĩ xunhwỳr pa. Tã kër ka mẽ arĩ hkõt amnhĩ nhĩpẽx mex rãhã ho apa. Kêp mẽ panhõ Pahihti kẽnã. ⁷ Jakamã mẽ ãm kõt pix mã amnhĩ xunhwỳr tỳx nẽ aa hkaga hkêt nẽ. Te mẽmo pĩ hpãr jarẽja pika kaxwỳnh kãm pimãnh nẽ kot pika jamỳnh tỳxta pyràk. Nhũm kòk xãpẽr tỳx tã tee kot mẽnh kaxyw pyràk. Tã kër ka mẽ pĩ hpãrta pyrà nẽ hkõt amnhĩ xunhwỳr tỳx nẽ hkõt amnhĩ nhĩpẽx mex o ri apa. Pa Epas kot mẽ ajahkre ho pa xà hkõt. Nẽ amnhĩ krãm Kris kapẽr jaxàr tỳx nẽ aa ho ajamakẽtkati hkêt nẽ. Pẽ akĩnh kãm Tirtũm mã mex o mex ã harẽnh rãhã ho ri apa.

⁸ Nẽ kwa kër ka mẽ kot hẽx rom mẽ amã tanhmã kapẽr to ho mẽ pa xwỳnhjaja ka mẽ amnhĩ nẽ mẽ omunh mex nẽ. Nẽ mẽ kapẽr mar hkêt nẽ. Mẽ ate Kris kaga hprãm xaj na htem tanhmã mẽ amã hẽx to ho ri mẽ akõt pa. Te amnepẽm mẽ kot Tirtũm kapẽr kwỳm ri tanhmã mẽ ahkre hto xwỳnhjẽ pyràk. Hinhu hikõoti kapẽr kõt na htem tanhmã mẽ amã hẽx to nom Kris nhỹ hã mẽ amã kapẽr kêt nẽ. Jakamã kwa mẽ amnhĩ nẽ mẽ omunh mex nẽ.

⁹ Nẽ Kris mẽ Tirtũm wa kot amnhĩ nhĩpẽx kot axpẽn pyràk. Nẽ wa hamaxpẽr kot axpẽn pyràk. ¹⁰ Tã kër pu mẽ pajaxwỳja wa hamaxpẽr o pajamaxpẽr nẽ wa kot amnhĩ nhĩpẽx o amnhĩ nhĩpẽx. Jakamã kwa mẽ kot Tirtũm kapẽr kwỳm ri tanhmã mẽ kapẽr to xwỳnhjẽ kot amnhĩ nhĩpẽx o amnhĩ nhĩpẽx kêt nẽ. Nẽ mẽ kapẽr ma nẽ ãm mẽ ama. Kris na hihtỳx o hihtỳx o kot mẽkarõmnuti nhõ pahi piitã mẽ hakrenh par. Nẽ hihtỳx o hihtỳx o kot Tirtũm kapẽr o mẽ wryk xwỳnhjẽ piitã mẽ hakrenh par. Nẽ ãhpumunh o ãhpumunh o kot mẽmoj piitã hakrenh par

jakamā kēr ka mē kapēr kōt pix ma nē hkōt pix mā ri amnhī nhīpēx o ri apa.

Mē pahte amnhī nhīpēx nyw jarēnh Rōmān 6.3; Karatas 5.24

¹¹ Nē na hte ixkwý Ijaewjaja mē hkra nhýrmā hprēk nē Tirtūm kōt amnhī nhīpēx ā mē harēnh kaxyw mē kēp mēmy kwryt kà jakà. Tā mē kajaja. Mē apē Ijaew kēt xwýnhjaja na pre Kris mē anhīpēx o te mē kot amnhī jakārta pyrāk. Jao te kot mē anē mē ate amnhī nhīpēx tūm jakār par pyrāk o mē anhīpēx ka mē ra amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o apa. Nhūm htem mē ate amnhī nhīpēx nyw ā mē apumu nē mē ate Jejus kapēr kōt amnhī nhīpēx ā mē apumunh kurē kumrēx. ¹² Tā na pu htem jarāhā mē pahte Tirtūm kōt amnhī nhīpēx o papa hā amnhī jarēnh kaxyw amnhī jakār kēt nē. Na pu htem hpānhā amnhī kaxyw Tirtūm xihtýx o hihtýx xwýnhja kōt pajamaxpēr. Kot mē panē pahte amnhī tomnuj rēnh par kōt pajamaxpēr hāmri nhūm mē gōx kām mē pahkrā kumrā. Te mē pahte gōx kām mē pahte amnhī nhīpēx tūm rer par pyrāk o amnhī nhīpēx. Te Jejus htyk nhūm mē kot haxār nhūm nōr nhūm mē pahte amnhī tomnuja ihkō hā nōr nē hapēx par pyrāk. Tā pu htem ra gōj rūm pahkrā hapōj. Te Tirtūm kot akupým Kris o hūr pyrāk. Jao ra mē pahte Kris kōt amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o papa hkrax ā amnhī to amnhīrit. ¹³ Amnepēm kormā mē pahte Jejus kōt amnhī xunhwýr kēt ri na pu prem ri amnhī tomnuj to nē tanhmā pajamaxpēr punuj to ho ri papa. Tirtūm noo mā te ra mē pahtyk pyrāk. Tā Tirtūm te akupým Kris kōt mē pahto pahūr pyrāk o mē panhīpēx nē mē panē mē pahte amnhī tomnuj piitā ho hapēx nē axte kām hamaxpēr kēt kumrēx. ¹⁴ Te mē pahte tanhmā amnhī tomnuj to ho papa nhūm Tirtūm kot ja hā mē pahpumunh nē mē pahte amnhī tomnuj piitā hā kagā hpar pyrāk. Nē kot kagāja pyr nē Kris nhīhkō hā pī kahpa hā nhōr pyrāk. Jao te kot mē pahte amnhī tomnuj ā kagāta hkaxōnh nē rēnh par pyrāk o hipēx. ¹⁵ Hāmri nhūm Krisja pī kahpa hā htykja o mēkarōmnuti mē mē ō pahī Satanasti wa mē ho hirerek pa. Jao hihtýx o kot mē hakrenh par ā amnhī to amnhīrit. Te mē kot kutā amnhī xunhwýr xwýnh piitā mē noo mā mē ho krihkrit par nē ma akupým ō krī hwýr hkīnh nē grer o mōrta pyrāk.

¹⁶ Nē koja mēmojaja mē awýr mra nē tee ri mē ate mēmoj kur o akrī hā mē apumu nē mē amā:

–Kwa na hte Tirtūm kōt mē kot amnhī xunhwýr xwýnhjaja ja kur kēt nē. Nē ja ho hkōm kēt nē. Nē mē panhō arīgromnu pē sap ā ri mēmoj tā āpēnh kēt nē. Nē mytwrý nyw ā mēmoj tā āpēnh kēt nē. Na htem ā Tirtūm ā

hkīnh o pa anē. Tā ā mē ate mē ixkōt amnhī nhīpēx anhýr kēt jakamā mān mē apē Tirtūm kra hkēt nā. Anē.

Tā nom kēr ka mē kapēr ma nē ām ama. ¹⁷ Amnepēm kormā mē pahte Kris kōt amnhī xunhwýr kēt ri na pu prem ā amnhī nhīpēx anhýr o papa. Tā Jejus kōt amnhī xunhwý hāmri nē axte ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Pānhā kapēr pix ma nē hkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri papa.

Mē pahte mē kot Tirtūm kapēr o mē hēx xwýnhjē mar kēt ā mē pamā karō

¹⁸ Nē koja mēmojaja mē awýr mra nē hēx rom tanhmā mē amā amnhī jarēnh to nē mē amā:

–Na pre Tirtūm ām mē papxpix mē inhmā amnhī to amnhīrit. Jakamā kwa mē ixkapēr ma. Kot kaj mē inhmā kēt nē hāmri nē mē amex kēt nē apa.

Anhýr o mē amā kapēr japēr ka mē ama nē ām mē ma. Rý nhūm mē amā:

–Tirtūm mē parom kot amnhī to rax o kot mē pahpiitā mē pajakrenh par jakamā kwa mē tanhmā amnhī to hwýr to hkēt nē. Kot ka mē anē nhūm mē ama nē mē akamā gryk nē. No kēt mē amnhī to kapēr o wrýk xwýnhjē mān wý. Koja mē ama nē mē akamā gryk kēt nē tanhmā mē amā mēmoj nhīpēx to. Anē.

Koja mē ā mē amā kapēr anē ka mē ama nē ām mē ama. Te ho mē āhpumunh týx kām mē kot ā mē amā kapēr anhýr pyrāk no ām mē kapērja mex kēt. Na htem amnhī krā hkōt te amnhī to rax pyrāk o ā mē amā kapēr jao mē hamaxpēr tūm o hamaxpēr o ri pa. No mē apyrā nē mē hamaxpēr nyw o hamaxpēr kēt nē. ¹⁹ ām mē kot Tirtūm kapēr kwým ri mē ahkre jakamā mē kēp Jejus kwý hkēt. No mē papajaja mē pahpē Jejus kwý na pu mē. Nhūm Jejus kēp mē panhō Pahihī jakamā na hte tanhmā mē pahto paxihtýx to pu htem kukwak ri tanhmā xpēn to ajuta hto ho ri papa. Nē hkōt xpēn to paxihtýx o ri papa. Mē pahpiitā mē pahte hkōt amnhī nhīpēx mex o ri papa kaxyw. Tirtūm kām hprām xā hkōt.

Mē pahte amnhī krā hkōt tām amnhī nhīpēx kēt ā mē pajarēnh

Karatas 3.1-5, 5.1-9; Epes 2.8; Piriḡos 3.9

²⁰⁻²¹ Nē wam mē pahte amnhī nhīpēx tūm nē mē pajamaxpēr tūmta te kot Kris kōt htyk nē mē pahpē hapēx par pyrāk jakamā na pu htem arī hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Nē mēkarōmnuti hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Tā no nhūm xep ra mēhōja mē awýr mō nē hēx rom mēmoj nē tanhmā mē amā kapēr to nē mē amā:

–Kwa mē ja jamýnh kēt nē. Nē ja hkur kēt nē. Nē ja kupēnh kēt nē.

Anhýr o mēmoj nē mē akurē ho pa. Xep mē ā mēmoj nē mē akurē anē ka xep mē ama nē mē hkōt amnhī nhīpēx. Kwa nā

mon ka më ri axtem në më hkôt amnhî nhîpêx? ²² Tîrtûm kot mëmojja në tanhmâ më pahkurê htore hâ. Âm më kot amnhî krâ hkôt mëmoj në më akurê ka më ama në më hkôt amnhî nhîpêx. Mëmoj kur në më akurê xwÿnhata na htem kuku nhûm hapêx kurê kumrêx. Mo koja we Tîrtûm omu nhûm kêp omnuj? Nà ja kot anhÿr kêt kênâ. Më âm amnhî krâ hkôt më kot ja në më akurê. ²³ Tâ â mëmoj në më akurê anhÿr xwÿnhajaja na ka htem nhÿri më omu në më kapêr ma në atÿx ajamaxpêr o:

—Nà te Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex o pa pyràk. Te më àhpumunh tÿx pyràk o â më inhmâ mëmoj jarênh anê. Anê.

No âm më kot mëmoj jarênhja kot anhÿr kêt. Â më kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhajaja kêp Tîrtûm kra hkêt. Na htem âm amnhî krâ hkôt mëmoj në më akurê ho pa. Nê hâ amnhî to jarkrar o ri pa. Më ate ja hâ më mar në më kot amnhî to rûnh â më hkamnhîx kaxyw. Na htem kot amnhî tomnuj pymaj tanhmâ amnhî nhî hto ho pa. No âm ri â amnhî nhîpêx anhÿr kaprÿ. Nê âm htÿx Tîrtûm kapêr o më wrÿk xwÿnhjê hwÿr kaprÿ ho pa.

3

Më pajamaxpêr nyw në më pahte amnhî nhîpêx nyw jarênh
Rômân 6.4-11

¹ Nê na pre Tîrtûm akupÿm Kris o htÿr nhûm më pahte hkôt amnhî xunhwÿr jakamâ te Tîrtûm kot Kris nhîpêx pyrà në akupÿm më pahto më pahÿr pyràk o më panhîpêx. Jakamâ kwa kêr pu më axte pahte amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx kêt në. Te Kris pyrà në ra kaxkwa hwÿr paxàpir në kamâ ri papa pyràk o amnhî nhîpêx. Jao pajamaxpêr nyw pix o pajamaxpêr në pahte amnhî nhîpêx nyw pix o amnhî nhîpêx o ri papa. Te Kris kot amnhî nhîpêx pyràk. Na pre akupÿm kaxkwa hwÿr api në Tîrtûm nhîhkô hâ më ho amnhîptâr xâ kamâ hkrî ho hkrî.

²⁻³ Nê ra më pahte Kris kôt amnhî xunhwÿr jakamâ te jar pika hkôt pajapêx par në Tîrtûm wa kuri kaxkwa kamâ pamex në papa ho papa pyràk. Jakamâ kwa kêr pu më pahte amnhî nhîpêx nyw mã mãn pajamaxpêr râhâ ho papa. Nê axte më pahte amnhî nhîpêx tûm mã pajamaxpêr kêt në.

⁴ Kris kêp akupÿm më pahto më pahÿr xwÿnh. Kojja nhÿrmâ akupÿn më pahwÿr wrÿ hâMRI nhûm Tîrtûm te ho mex raxta pyràk o më panhîpêx në më pahto mex rax kumrêx.

Më pahte akupÿm amnhî nhîpêx tûm o paxujanâr kêt â më pamâ karô
Epes 4.17-5.2

⁵ Jakamâ kwa kêr ka më axte ate amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx kêt në. Te ra

më apê htyk në hapêx par pyrà në axte kâm ajamaxpêr kêt në.

Jakamâ axte ri axpên mjên rÿ axpên prô ho amnhîkati hkêt në.

Nê nhâm ri mëmyjê hō rÿ mênijê hō ho amnhîkati hkêt në.

Nê më amâ tanhmâ amnhî tomnuj to hprâm kêt në.

Nê më amâ akukrêx rax prâm kêt në. Kot ka më â amnhî nhîpêx anê në gaa në akukrêx rax gryk â axte Tîrtûm mã ajamaxpêr kêt në.

⁶ â më kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhajaja Tîrtûm kâm më hprâm kêt. Kojja nhÿrmâ tanhmâ ja hâ më homnuj tÿx to. ⁷ Amnepêm kormâ më ate Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na ka prem â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. ⁸⁻⁹ Tâ kêr ka më axte â amnhî nhîpêx anhÿr kêt në.

Nê më ri axpên kâm agryk o ano hkâ karôt o axpên pumunh kêt në.

Nê më axpên kamâ axâhkurê hkêt në. Ri tanhmâ axpên tomnuj to ho apa hkêt në.

Rÿ axpên jakwa kamâ mëmoj ma në ri axpên xô ri tanhmâ ri axpên mã ho axêx to ho ri apa hkêt në.

Nê më akapêr mã agêt o ri më kâm akapêr kêt në.

Nê më ri mëmoj to axpên mã axêx hkêt në. Â më ate amnhî nhîpêx anhÿr tûmta ra më apê hapêx par kênâ.

Më pahte amnhî nhîpêx nyw kôt amnhî nhîpêx â më pamâ karô

Rômân 12.2; Epes 4.23; Wam Pêtre 2.11

¹⁰ Nê na ka më ra më ate amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o ri apa. Jao ra më pahto kator xwÿnh maattija kôt amnhî nhîpêx mex o mô. Kot kaj më gaa në rî hkôt amnhî nhîpêx mex kumrêx o ri apa. Kâm hprâm xâ hkôt.

¹¹ Nê më pahpê Kris kwÿjaja ahpÿnhâ na pu më. Na më pakamâ Ijaew në Ijaew kêt xwÿnhajaja. Nê më pakamâ panhî në kupê. Nê më kâm àpênh xwÿnhajaja në më kot amnhî mã ri àpênh xwÿnhajaja. Âm ahpÿnhâ më pahpê Kris kwÿjaja më pahte anhÿr tâ na hte Tîrtûm tanhmâ më pakute hkôt më pahpumunh kêt në. Na hte më panhîpêx o axpên pyrà në më pahpiitâ më pakamâ pa ho pa pu htem pahpimràatâ hkôt ri amnhî nhîpêx o papa.

¹² Nê Tîrtûm kâm më pajapê në kâm më pajapê xâj më pakukamâ amnhîm më parê. Më pahte kâm tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri papa kaxyw më pakukamâ më parê.

Jakamâ kêr ka më axpên kamâ axukapri ho ri axpên kôt apa.

Nê axpên to mex pix o ri axpên kôt apa.

Nê më amâ amnhî to rax o axpên jakrenh prâm kêt në.

Nê mê âm amnhî pix kukamâ ri ajamaxpêr kêt nê. Amnhî mê nhâm mê hkukamâ ajamaxpêr o ri apa.

Nê mê ri agryk tokyx anhÿr kêt nê.

¹³ Nê koja mêhõ tanhmâ mê ato ka mê amnhî tâ omu nê tanhmâ amnhî tâ ho hkêt nê. Âm ja ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kâm ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Ra Jejus kot mê panê mê pahte amnhî tomnuj piitâ rênh par kênâ kot pu kêt mê amnhî tâ tanhmâ mêhõ hto. Tâ kêt ka mê axpên to mex o ri apa nê amnhî tâ tanhmâ axpên to ho ri apa hkêt nê.

¹⁴ E kêt ka mê â axpên nhîpêx anhÿr o ri apa. No âm ja pix kêt. Nê mê määnên amâ axpên kînh pê axpên kutâ anojarêt rāhā nê. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anê nê määnên ra ixte mêmoj tâ mê amâ karôta ka mê ho anhÿr mex kurê kumrêx. Mê pamâ axpên kînhja na mex kumrêx o kot mêmoj piitâ hakrenh par.

¹⁵ Nê kêt ka mê Kris kukwak ri anhôxâhkre kaxwÿnh kâm akînh nê ajamakêtkati nê tām ri axpên nhîpêx o ri axpên kôt apa. Te ixkre tipxi kamâ mê ate axpên kôt ri amnhî nhîpêx pyrāk. Â mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr o papa kaxyw na pre Tirtûm amnhî wÿr mê pahwÿ. Mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr kaxyw.

Nê kêt ka mê Tirtûm mā amnhî jarênh kaxyw nê kâm Kra Jejus â akînh â amnhî jarênh o ri apa.

Mê pahte Tirtûm mā mex â pagrer â mê pamâ karô

Epes 5.19

¹⁶ Nê kêt ka mê Kris kapêr piitâ hkôt amnhî nhîpêx mex nê. Nê kapêr o xpên jahkre mex o ri axpên kôt apa. Tirtûm kot amnhî nhîpêx o xpên jahkre ho ri axpên kôt apa. Nê kâm agrer o ri apa. Kâm mex o mex â agrer o ri axpên kôt apa. Nê kâm kukwak ri akînh â amnhî jarênh o kâm gre.

¹⁷ Nê kêt ka mê Mēpahpām Tirtûm mā amnhî jarênh o:

—Pa Tirtûm. Nâ âm hāmri na ka pre mê ixwÿr Akra Jejus mê nhûm mê ixwÿr wrÿ nê mê inhnê ty.

Anhÿr o kâm amnhî jarê. Hāmri nê âm Pahihti Jejus kot amnhî nhîpêx kôt pix mā tanhmâ ri amnhî nhîpêx to rÿ âm kôt pix mā tanhmâ akapêr to ho ri apa.

Tanhmâ mê pahte axpên nhîpêx to hā mê pamâ karô

Epes 5.22-6.9

¹⁸ Nê mê anijaja. Tirtûm kot myja kumrêx nhîpêx nê hkôt kâm hprō nhîpêx jakamâ kêt ka mê amjên â apijaam o apa. Nê mê hamaxpêr mex â mê omu nê mê hkôt ri amnhî nhîpêx mex nê. Â mê ate amnhî nhîpêxja na Tirtûm kâm hprām.

¹⁹ Nê mê amyjaja kêt ka mê amâ mê aprō japê nê. Te amâ amnhî tâ ma pyrāk o mê hipêx o ri apa. Jao tanhmâ mê homnuj to hkêt nê.

²⁰ Nê mê apê mê hkrajaja kêt ka mê anhîpêxâ nê akatorxâ wa hā apijaam nê wa kapêr ma nê wa hkôt ri amnhî nhîpêx. Â mê ate amnhî nhîpêx anhÿrja na Tirtûm kām hprām. Koja â mê ate amnhî nhîpêx anhÿr â mê apumu nê hkînh nê.

²¹ Nê kêt ka mê apê mê hipêxâ nê mê katorxâ mê akra gryk kaxyw mê kām apêr o apikênh kêt nê. Kot kaj mê â mê hipêx anê nhûm mê tee ri amnhî tâ mê ama nê hkapri nê.

²² Nê mê ate mê kām tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri mê apa xwÿnhjaja kêt ka mê anhō patrāw kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx. Nê mê noo mâ mê kām tanhmâ amnhî nhîpêx mex to nê määnên mê wa kre kamâ mê kām tanhmâ amnhî nhîpêx mex to. Nom mê kot axâpênh â apumunh nê hā kām akînh pix kaxyw axâpênh mex kêt nê. Määnên mê amâ Pahihti Kris kînh â akatât kôt mê kām mêmoj tâ axâpênh mex nê. Mê noo mâ nê määnên mê wakre kamâ.

²³ Nê mê akînh kâm mê kām axâpênh mex o ri apa. Te mê ate Pahihti mā akînh kām tanhmâ kām amnhî nhîpêx to pyrâ nê tām amnhî nhîpêx o tām mê kām axâpênh mex o ri apa. ²⁴ Te mê anhō patrāw pix mâ axâpênh pyrāk nom kumâ pix mā hkêt. Määnên mê panhō Pahihti Krisja mā. Jakamâ kot kaj mê â amnhî kaxyw Tirtûm mā ajamaxpêr pê akînh kām anhō patrāw mā mêmoj tâ apê nhûm Pahihtija ja hā mê apumu nê nhÿrmâ mê ato mex rax nê. ²⁵ E kêt ka mê â mê anhō patrāw mā axâpênh mex o ri apa anê. No kot kaj mê kapêr kwÿm amnhî krâ hkôt ri tanhmâ amnhî nhîpêx to nhûm Tirtûm tee ri ja hā mê apumu hāmri nê nhÿrmâ tanhmâ hā mê anhîpêx to. Na hte â mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê piitâ mê hipêx anê nê mê hipêx o axpên pyrāk. Jakamâ kwa kêt ka mê anhō patrāw mā axâpênh mex rāhā ho ri apa.

4

¹ Nê mê apê mê ô patrāw kêt ka mê kot mê amâ mê âpênh xwÿnhjê ho mex nê tanhmâ mê homnuj to hkêt nê. Mê urāk nê kaxkwa kamâ mê anhō Patrāw maatija hkrī. Kot mê pahte tanhmâ amnhî nhîpêx to nê tanhmâ mê pajamaxpêr to hā mê pahpumunh rāhā jakamâ kêt ka mê noo mā mê ho mex rāhā ho ri apa.

E kêt ka mê apiitâ â axpên to mex anhÿr o ri apa.

*Mê pahte Tirtûm mā amnhî jarênh rāhā hā
mê pamā karō*

*Matêwre 7.7; Rukre 11.1-8; Atre 1.14;
Epes 6.18*

² Nê kêr ka mê xatā Tirtûm mā amnhî jarênh rāhā ho ri apa. Nê tanhmā mēhō kot amnhî nhîpêx to hā harênh ma nê ho Tirtûm wÿ. Nê mê ate kām amnhî jarênh kamā kām mex o mex ā harê. ³⁻⁴ Nê määnên ixto awÿ kê mê tokyx ixkator japêr. Pa ixāmnhîx mê kot kormā Kris jarênh mar kêt xwÿnhjê mā harênh o ri mê hkôt ixpa. Ā ixte amnhî nhîpêx anhÿrta ā na prem ixpynê nê ijaxā pa kormā jar ixkrî. Jakamā kwa mê māmri ja hā ixto Tirtûm wÿr o pa.

*Mê pahte apkati mê mê pahkwÿjê mā
Jejus jarênh ā mê pamā karō*

Epes 5.16

⁵ Nê kêr ka mê kêp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê hkôt nhÿhÿm ri apa nê tām ri Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx o mê hkôt ri apa.

⁶ Nê kê mēhō awÿr tē nê tanhmā Jejus ā akukjêr to ka amā hkînh ā aprî hā kām awjarê. Ahpÿnhā tanhmā mê kot hā akukjêr to xā hkôt tanhmā mê kām harênh to kê mēhprî hā mar mex nê.

*Pawre kot Koros wÿr Xikitre mê Ones wa
mēnh ā harênh*

Epes 6.21-22

⁷⁻⁸ Nê ot pa mê awÿr mê pahtō Xikitre mēnh mā. Kot ma mê awÿr ixte mê amā ixkapêr ā kagā nhîpêx o mōr kaxyw. Na hte ixkôt Tirtûm mā amnhî nhîpêx o ri pa. Inhmā hapê. Tā kot paj mê awÿr kumê kê ma mê awÿr mō nê hprî hā mê amā ijarê. Mê ate ijarênh mar nê tām ajamaxpêr nê akînh kaxyw. ⁹ Mê akwÿ Onesti hkôt koja ma mê awÿr mō. Määnên Kris kôt kêp mê pahtō hā mê pamā hapê xwÿnh na. Na hte Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex rāhā ho ri pa. Tā Xikitre mê koja wa ma mê awÿr mō. Hāmri nê mê awÿr pōj nê jar tanhmā mê ixte amnhî nhîpêx to hā mê ijarê ka mê ama.

*Kris kôt mê hkwÿ kot mê hwÿr hpêr mēnh
ā mê harênh*

¹⁰ Nê ota Aristakja ixpyrā nê kêp près nê hkrî. Tā mê awÿr hpêr mê. Nê Panāpe htō Juāw Makreja määnên mê awÿr hpêr mê. Na pa pre ra mê amā Juāw Makre jarê. Tā koja mēmo arîgro hā akupÿn mê awÿr mōr japêr ka mê omu nê ho mex nê.

¹¹ Nê Jejus Justija määnên mê awÿr hpêr mê. Jajaja mê ixpyrā nê kêp Ijaew. Tā mê tapxipixjaja na htem ixpyrā nê mê ixpê Ijaew kwÿjê rom mê kām Tirtûm kapêr nyw o mê ahkre ho ri mê hkôt pa. Tirtûm kot Kra Kris kôt mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjê ho hkra hā harênh nywja na htem mê kām harênh o ri mê hkôt pa. Pa ja hā mê omu nê ixkînh nê. ¹² Nê mê anhîō Epasja määnên

mê awÿr hpêr mê. Na hte Jejus Kris mā tanhmā amnhî nhîpêx mex to ho pa. Nê mê ato Tirtûm wÿr rāhā ho pa nê mê ato hwÿr o:

—Pa Tirtûm. E kwa tanhmā Koros kamā akrajê ho kê mê akôt amnhî xunhwÿr tÿx nê. Nê amā hprām xā hkôt pix mā amnhî nhîpêx o ri pa. Nê amnhî kaxyw Kris kôt pix mā hamaxpêr tÿx rāhā nê. Anê.

¹³ Ām hāmri na hte mê ato hwÿr o pa. Nom mê kapxipix o hwÿr kêt nê. Määnên krî pē Ratisej kamā nê krî pē Jerop kamā Kris kôt mê pahtōjê ho hwÿr o ri pa. Mê ate Tirtûm kôt amnhî nhîpêx mex o apa kaxyw. Ixte ja hā omunh mex.

¹⁴ Nê jar mê pahtō tōtō Rukre mê Tēmtija wa määnên mê awÿr hpêr mê. Tōtō Rukreja kêp ixkrāmnhwÿ mex na.

¹⁵ Nê kêr ka mê krî pē Ratisej kamā Kris kôt mê pahkwÿjê mā ijarê. Nê Nîpare mā nê ōrkwÿ hwÿr mê pikuprōnh nê Tirtûm mā mex o mex ā harênh o mê hkrî xwÿnhjê mā määnên ijarê.

¹⁶ Nê e kêr ka mê ixte mê awÿr kagā mēnhja kamā harênh pa nê hpānhā krî pē Ratisej kamā Kris kôt mê pahkwÿjê hwÿr amê kê mê apyrā nê kamā harê nê piitā kuma. Nê mê kām anê kê ra ixte mê hwÿr kagā mēnh xwÿnhhta kê mê amā kugō ka mê kuxwar kamā harê nê ama.

¹⁷ Nê kêr ka mê Akip mā ijarê kê ra Tirtûm kot kām mēmoj tā karō xwÿnhhta kê ho anhÿr jatur xām kumê. Kêp hkra hā kê tām kām āpênh jatur xām kumê.

¹⁸ Tā ām ja pix. E paj pam amnhî nhîhkra ho hatur xā hā kagā. Mê ate ixte mēmoj tā kagā pumunh nê hkôt inhmā ajamaxpêr kaxyw. Nê ixte mê awÿr mēnh ā ijarênh mar kaxyw. Kwa kêr ka mê arî ixpê près ā ixto Tirtûm wÿr rāhā ho ri apa.

E kê Tirtûmja mēmoj to mê akutā nojarêt nê mê ato mex nê ka mê amex nê ajamakêtkati nê apa ho apa. Tā ām ja pix. Ixpê Pawre na pa mê awÿr kagāja nhîpêx nê ā mê awÿr mēnh anê.

Wam Tesarõn Pawre kot Tesarõn kamã Jesus kõt hkwýjê hwýr kagã nê mênh

Pawre na pre kagãja nhîpêx. Kêp Jejus nhý hã mê ahkre ho pa xwýnhjê hô na pre. Jakamã na pre kagãja nhîpêx nê ma krî pê Tesarõn kamã Jejus kõt hkwýjê hwýr kumê. Tesarõn kamã Jejus ã kãm mê hkurê xwýnhjaja na prem Jejus ã mê homnuj o pa nhùm mê amnhî xã htýx kamã hamak o pa. Hãmri nhùm Pawre mê harênh ma nê kagãja nhîpêx nê mê hwýr kumê. Kot mê kãm mê hamaxpêr o hihtýx kaxyw mê kot arî Jejus kõt amnhî nhîpêx mex o pa nê aa hkaga hkêt ã mê kãm karõ. Nê nhýrmã Jejus akupýn kaxkwa rùm mê pahpê hkwýjê hwýr wrýk nê ma akupým amnhî kõt mê pahto àpirja nhùm mê kãm harê. Æ na pre mê kãm mêmoj jarê nê hã kagã anê nê mê kãm:

¹ Pa mê apê Tesarõn kamã Jejus kwý hã expên wýr mê apikuprõnh xwýnhjaja? Xã mê amex na ka mê apa? Ixpê Pawre na pa mê awýr kagãja nhîpêx nê mê awýr kumê. Siras mê Ximotre mê pa mê awýr kumê. Mê pahpê Mêpanhîpêxã maati Tirtùm mê Pahihti Jejus Kris wa hkwý jakamã na pa htem mê ato Tirtùm wýr rãhã ho ri ixa. Kot mê akutã nojarêr rãhã nhùm mê ajamakêtkati nê axãmnhîx mê apa kaxyw.

²⁻³ Nã mêmoj kêt. Na pa htem mê amã ijamaxpêr nê mê anhý hã ixkînh nê ixa hãmri nê mê awýr kagãja mê. Na pa htem mê ato Tirtùm wýr rãhã ho ri ixa nê kãm mê ajarênh o:

—Pa Tirtùm, E mãn ka Tesarõn kamã akrajê punu. Æm hãmri na ka pre tanhmã mê hkrã hto nhùm mê akõt amnhî nhîpêx mex o pa. Na htem amnhî kaxyw akõt hamaxpêr týx nê. Jao mê piitã mê kamã ukapri kamã tanhmã mê ho ajuta hto ho pa. Nhùm mê kãm mê ixkurê xwýnhjaja Pahihti Jejus Kris ã tanhmã mê ho ho pa htã nhùm mê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr o hkaprî nê Jejus mê war akaga hkêt nê. Arî war anhý hã amnhî to htýx nê Pahihti Jejus kutêp tanhmã kãm amnhî nhîpêx to ho pa. Æm hãmri na htem ã amnhî nhîpêx anê Tirtùm. Na pa htem mê kot ã amnhî nhîpêx anhýrja mã ijamaxpêr nê ixkînh nê.

Anhýr o pa htem mê ato kuwý. ⁴E Kris kõt ixkwýjaja. Nã Tirtùm kãm mê ajapê jakamã na pre amnhîm mê arê. Kot mê ato hkra nhùm nhýrmã kuri mê amex nê atir tùm nê apa ho apa kaxyw. Ra mê ixte ja hã mê ajarênh mar mex.

Mê piitã mê kot Tesarõn nhõ xwýnhjê jarênh mar ã mê harênh

⁵ Nê na pa prem ma mê awýr mô nê mê amã Jejus jarênh o mê akõt ixa. Kot mê panê tanhmã amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mê akõt ixa. Nom pa mê amnhî krã hkõt mê amã ixujarênh kêt nê. Æm Tirtùm Karõ nhý hã na pa prem hihtýx xã ho tanhmã mê amã ixkapêr to ka prem mê inhma nê mê ixkõt ajamaxpêr kurê kumrêx. Na pa prem tãm amnhî nhîpêx o ri ixa ka mã ja hã mê ixpununh o ri mê ixkõt apa. ⁶ Tã Jejus kõt amnhî xunhwý nê hkõt amnhî nhîpêx mex nê. Nê mê ixkõt amnhî nhîpêx mex nê. Mê kot Jejus ã tanhmã mê ato htã ka htem Tirtùm Karõ nhý hã akînh nê hkõt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa. ⁷ Tã nhùm pika pê Masetõn mê Gres wa kamã Jejus kõt mê pahkwýjaja ã mê ate amnhî nhîpêx anhýr ã mê ajarênh ma nê mê apyrã ã amnhî nhîpêx anhýr o pa. ⁸ Na ka prem tanhmã Jejus kot mê panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mê hkõt apa nhùm mê piitã mê akapêr ma. Nom mê tapixixjaja mar kêt nê. Na mê ra ohtõ nê mê ajarênh ma nê mê apyrã nê ma mê kãm Jejus jarênh o pa. Ra mê ate Jejus kõt amnhî xunhwýr ã amnhî jarênh o ri apa nhùm mê piitã kot mê amar jakamã mê pajaja na pa htem mê kãm ã mê ajarênh anhýr kêt nê. Mo kaxyw? Ra mê kot mê ajarênh mar mex kênã. ⁹ Na pa htem nhýri krî hô hwýr pøj nhùm mê ixpumu nê ra mê tãmjaja mê inhmã mê ajarênh kurê kumrêx. Nê mê ajarênh o:

—Kwa Tesarõn kamã Kris kõt mê pahkwýjaja na xep kãm mê akînh nê. Amnepêm na pre htem amnhîm sãnti nhîpêx nê kêp mêhpãm ã harê nê amnhî to hwýr o pa. Tã ka xep prem ma mê hwýr mô nê mê kãm Tirtùm kapêr jarê nhùm mê ama nê Tirtùmja sãnti rom Æm hãmri hã omunh kurê kumrêx. Hãmri nê gryk ã sãnti kaga hpa nê Tirtùm kõt amnhî xunhwýr nê hkõt pix mã amnhî nhîpêx mex o pa. ¹⁰ Nê amnhî wýr Tirtùm Kra kamã hamak rãhã ho ri pa. Anê.

Æm hãmri na ka htem amnhî wýr kamã hamak rãhã ho apa. Na pre ty nhùm Hipêxã Tirtùm akupým ho htîr. Tã koja nhýrmã akupým nê pahwýr kumê nhùm akupým mê pahwýr wrý. Hãmri pu mê Æm pix kukwak ri mê kot amnhî xã htýx kãm hamak o pa htùm xãta wýr papa hkêt nê.

2

*Pawre kot amnhî jarênh
Sikûn Korî 1.12, 4.1-6*

¹⁻² Nê kormã mê awýr mê inhmõr kêt ri na pa prem kormã Piripos nhõ xwýnhjê mã Tirtùm kapêr jarênh o ri mê hkõt ixa. Nom nhùm mê hkwýjaja kãm mê inhmar prãm kêt nê. Na prem Jejus ã mê inhmã kapêr punuj nê mê inhîpêx kati pa prem amnhî xã htýx kamã ijamak o mê hkõt ixa. Na

ka prem ja hā mē ijarēnh ma. Ā mē kot mē inhīpēx anhūr tā pa mē tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr pē Tirtūm kapēr jarēnh kaga hkēt nē. Na pa prem arī mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkōt ixa. Tā mē awūr inhnojarēt nē Tirtūm nhī hā amnhī to htīx nē ma mē awūr mō. Hāmri nē mē amā tanhmā Jejus jarēnh to ho ri ixa. Ka prem mē inhma hāmri nē axohtō nē hkōt amnhī xunhwī. ³ Nom pa prem ixēx rom tanhmā mē amā ixkapēr to hkēt nē. Rī mē inhmā mēmoj prām xāj mē ano kupyr pē mē amā ixkapēr kēt nē. ⁴ Rī mē ate mē ixkapēr mar nē mē inhmex ā mē ijarēnh kaxyw pa tanhmā mē amā ixkapēr to hkēt nē. Ām Tirtūm kot mē inhmar nē tapxipix mē inhmex ā mē ijarēnh pix prām xāj na pa prem mē amā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixa. Tirtūm tapxipix na hte tanhmā mē pakute hkōt mē pahpumunh rāhā ho pa. Tām na pre mē ixte kapēr jarēnh o ri ixa kaxyw mē ixunhwī.

⁵ Xān pa prem mē ijakwa nhīkjē ho mē ate tām amnhī nhīpēx ā mē ajarē hāmri nē mē ijakwa nhīkjē ho mē ato ixkapēr punuj nē? Nā na pa prem ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē. Na pa prem ixkatāt kōt mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumunh kōt tanhmā mē ajarēnh to ho ri ixa.

Nē xā mē ate mē ixkapēr mar nē akīnh nē hpānhā mē inhmā amnhīrer kaxyw na pa prem mē awūr mō nē mē amā Jejus kapēr o mē ajahkre? Nā na pa prem kāxpore prām xāj mē amā ixkapēr kēt nē. Tirtūm kot ja kōt mē ixpumunh mex.

⁶ Rī xā mē ate mē inhmex ā mē ixto jarkrar kaxyw na pa prem mē awūr mō? Nā māānēn ja kaxyw kēt. Ā mē ate mē ijarēnh anhūr prām xāj na pa htem Tirtūm kapēr o mē ajahkre ho ri ixa hkēt nē.

⁷ Rī xān pa pre mē awūr mō nē mē amā amnhī jarēnh o:

–E mē ixte Jejus nhī hā ixkapēr o ixa xwīnh jakamā kot paj mē amā tanhmā ixkapēr to ka mē inhma nē hpānhā mē inhmā amnhīre.

Anhūr o mē amā ixkapēr? Nā na pa pre ā mē amā ixkapēr anhūr kēt nē. Na pa prem te mē katorxā kot hkrajē nhīpēx pyrāk o mē anhīpēx nē amarī mē ajahkre ho ixa nē mēmoj tā mē awūr kēt nē.

⁸ Mē inhmā mē akīnh jakamā na pa prem mē amā ixprī hā Tirtūm kapēr piitā harēnh par o mē akōt ixa nē mē kot ja hā tanhmā mē ixto pymaj tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr o ri ixkaprī hkēt nē. Ām ixāmnhīx ri tanhmā Jejus kot mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o mē akōt ixa. ⁹ Mē apē mē ixkwī jakamā na pa prem tanhmā mē amā ixkapēr to hpānhā mē ixāpkur xā rī mēmoj

tā mē awūr kēt nē. Na pa prem mē pamjaja mēmoj tā ixāpēnh pē mē amā ixkapēr o ri ixa. Nē ixāpēnh rūnh kumrēx. Arīgro hā nē kamāt kām. Mān arī mē ate ā mē ixte amnhī nhīpēx anhūrja ā anohtīx japēr ko. ¹⁰ Na pa prem tām amnhī nhīpēx o mē akōt ixa. Tirtūm kām hprām xā hkōt. Jao tanhmā amnhī to mex to rāhā ho ri ixa ka prem amnhī tā mē ixpumu. Nhūm Tirtūm haxwīja ja hā mē ixpumu. ¹¹ Na pa pre mē apē mē ixkra pyrāk mē anhīpēx o ri mē akōt ixa. ¹² Jao mē amā ixkapēr mex nē. Nē mē akaprī nē apa xwīnhjaja pa prem akupīm mē ajamaxpēr o mē axihtīx hāmri nē mē apiitā mē amā ixkapēr nē mē amā:

–Kwa kēr ka mē Tirtūm kōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa nē aa hkaga hkēt nē. Anē.

Tirtūm tām na pre amnhī wūr mē pahwī pu prem hkōt amnhī xunhwī. Tā koja nhīrmā amnhī wūr mē pahto api pu mē Kra Jejus kukwak ri wa kuri pamex kumrēx nē ri papa ho papa. Jakamā kwa kēr ka mē hkōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa.

Jejus kwījaja kām Jejus kōt amnhī xunhwūr hkēt xwīnhjē pyma hkēt

Atre 17.1-9

¹³ Nē ma mē awūr mē inhmōrta ā na pa prem mē amā Tirtūm kapēr jarēnh o ri mē akōt ixa ka prem mē inhma nē mē ixte amnhī krā hkōt mē ixkapēr ā mē ixkamnhīx kēt nē. Na ka prem ām hāmri mē ixte Tirtūm kapēr jarēnh ā mē ixpumunh kurē kumrēx nē amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr nē Jejus mē Hipēēxā wa hkōt amnhī xunhwī. Jakamā na pa hte mē amā ijamaxpēr nē mē anhī hā ixkīnh nē. Hāmri nē Tirtūm mā mē anhī hā ixkīnh jarēnh o ri ixa. Nā na ka htem arī Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex nē. ¹⁴ Nhūm hte mē akwījaja tee ri ja hā mē apumu nē Jejus ā mē atomnuj nē. Nom mē kapxipixjaja ā mē anhīpēx anhūr kēt nē. Jutej kamā Ijaew kwījaja na prem mē apyrā nē Jejus kōt amnhī xunhwī nhūm mē hkwījaja tee ri ja hā mē omu nē hā mē hipēx kati ho pa.

¹⁵ Annepēm Ijaew na prem Tirtūm nhī hā mē kām kapēr o mē pa xwīnhjē homnuj nē mē hkwījē hpar o pa. Hāmri nhūm hpānhā mē hkanrēhā mē htāmnhwījaja mē urāk nē Pahiti Jejusja pī. Tā jarāhā māānēn ā Jejus ā mē panhīpēx anē nhūm Tirtūm tee ri mē pahtā mē omu nhūm ja kēp omnuj tīx kumrēx nhūm mē pahtā mē kamā gryk nē.

Na hte mē apē Ijaew kēt xwīnhjē ho hkra nhūm Ijaew kām ja prām kēt ¹⁶ jakamā na htem mē akwī kot Tirtūm kōt amnhī xunhwūr pymaj mē anē mē ixkurē nē mē inhmā:

–Kwa Ijaew kēt xwīnhjē mā Tirtūm kapēr jarēnh kēt nē. Ja mex kēt. Anē.

Mē ate Jejus kōt amnhī xunhwūr nē nhǎrmā Tirtūm wa kuri atīr tūm nē apaja mē kām hprām kēt jakamā na htem ā mē anē āmnār o pa anhǎrya o amnhī tomnuj nē. Mē kot amnhī tomnuj tǎx o mē pa xwǎnh jakamā na Tirtūm mē kamā gryk nē. Kōja nhǎrmā mē kot amnhī xā htǎx kamā hamak tūm xā hwūr mē rēnh pa.

Pawre akupŷm Tesarōn nhō xwǎnhjē hwūr hkrā hā harēnh

Atre 17.10-13

¹⁷ Nē ma mē awūr mē inhmōr tā mē anhō krī kamā mē kēp Kris kwŷ hkēt xwǎnhjaja na pre mē ixpumu nē mē anē mē ijano pa prem ijapōj nē hpānhā ma nhǎhŷm krī hō hwūr ixpa. Nom arī mē amā ijamaxpēr rāhā nē mē ato ijamak o ri ixpa nē xatā akupŷm mē awūr ixkrā. ¹⁸ Na pa prem inhmā akupŷm mē awūr inhmōr prām tǎx nē. Ixpē Pawre na pa pre xatā mē awūr ixkrā htā nhūm Satanasti tanhmā mē anē ixpē āmnār to pa kormā mē awūr inhmōr kēt nē. Ām tee ri inhmōr prām kaprŷ. ¹⁹⁻²⁰ Mē inhmā mē akǎnh tǎx. Mē ate Tirtūm kōt amnhī nhǎpēx mex jakamā kōja nhǎrmā Pahihti Jejus akupŷn mē pahwūr wrŷ pa mē akuri xa nē kām mē ajarēnh o:

–Pa Pahihti. E Tesarōn nhō xwǎnhjē pumu. Na ka pre mē hwūr inhmē pa mē hwūr mō nē mē kām ajarē nhūm prem inhma nē amnhī kaxyw akōt hamaxpēr tǎx nē akōt amnhī xunhwūr. Tā na htem akōt tām amnhī nhǎpēx rāhā ho pa.

Anhūr o kām mē ajarē nē mē anhŷ hā ixkǎnh tǎx kumrēx.

3

Pawre kot Tesarōn wūr Ximotre mēnh ā harēnh

Atre 17.14-15, 18.5

¹⁻⁵ Nē kormā mē akōt ixpa ri na pa pre Kris kwŷ hkēt xwǎnhjaja kot Kris ā tanhmā mē atomnuj to hkukamā mē amā mē harē ka prem mē inhma. Na htem ā Kris ā mē pahkurē xwǎnhjaja mē panhǎpēx anhūr o pa. Tā nhūm prem ā mē anhǎpēx anē pa mē ajarēnh ma nē tee ri mē akukamā ijamaxpēr nē xapēn mā mē ajarēnh o:

–Hēxta waa nē. Kwa mē kot Jejus ā tanhmā mē homnuj toja mǎrapē mān mē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē Jejus kaga rŷ ko. Mān ra Satanasti tanhmā mē kām Jejus o hēx to nhūm mē kuma nē tanhmā hamaxpēr to nē hkaga. Kwa mān pu prem ām mē kām Tirtūm kapēr jarēnh kaprŷ nā? Anē.

Hāmri nē tee ri mē akukamā ijamaxpēr nē mē awūr Ximotre mēnh kaxyw nē kām:

–Mān ra Tesarōn nhō xwǎnhjaja Jejus ā tanhmā mē homnuj to nhūm mē amnhī xā htǎx kamā hamak o ra tee ri amnhī kukamā

hamaxpēr. Kwa ma mē hwūr mō nē ja hā mē omu. Hāmri nē mē kot Kris kōt amnhī xunhwūr tǎx kaxyw mē hamaxpēr o axihtǎx. Hāmri nē akupŷn wa ixwūr mō nē wa inhmā tanhmā mē harēnh to. Kot paj Siras mē wa akutēp jar Atenas kamā wa arīk. Anē.

Hāmri nē mē awūr kumē. Ximotre na hte Siras mē wa inhǎhkō hā mē kām Tirtūm kapēr jarēnh o pa. Nē Kris kot tanhmā mē panē amnhī nhǎpēx toja nhūm wa inhǎhkō hā mē kām harēnh o pa. Tā pa pre mē awūr kumē nhūm ma mē awūr mō pa Siras mē wa Atenas kamā kutēp arīk.

Ximotre akupŷn mōr nē Pawre mā mē harēnh

⁶ Tā nhūm ra ham akupŷn mē arūm wa ixwūr mō nē wa inhmā tanhmā mē ajarēnh to pa wa mē ajarēnh ma nē ixkǎnh nē. Na ka xep htem arī amnhī kaxyw Kris kōt ajamaxpēr tǎx rāhā nē. Jao mē amā mē piitā mē hkǎnh nē tanhmā mē ho mex to ho ri apa. Nē arī mē inhmā ajamaxpēr nē ixpyrā nē mē amā mē ixpumunh prām o ri apa. ⁷ Nā ām hāmri na ka htem ā amnhī nhǎpēx anē. Na pa wa ra jar ixpunuj nē ixpa nē Kris ā amnhī xā htǎx kamā ijamak tā mē ajarēnh ma nē tām ijamaxpēr. ⁸ Tesarōn nhō xwǎnhjaja kot Kris ā tanhmā mē anhǎpēx to htā ka mē arī hkōt amnhī xunhwūr tǎx rāhā nē. Pa wa mē ajarēnh ma nē mē anhŷ hā ixkǎnh pē tanhmā Pahihti Jejus mā amnhī nhǎpēx to ho ri ixpa. ⁹ Nā na pa hte wa mē anhŷ hā ixkǎnh nē. Nē xatā Tirtūm mā mē ajarē nē kām:

–Pa Tirtūm. Nā ām hāmri na ka pre amnhī kōt Tesarōn kām akwŷjē xunhwūr tǎx nē nhūm htem akōt amnhī nhǎpēx mex rāhā ho pa. Ām hāmri na ka hte ā mē hipēx anē. Na pa hte mē kot amnhī nhǎpēx mā ijamaxpēr o ri ixpa nē ixkǎnh nē.

Anhūr o kām mē ajarē. ¹⁰⁻¹¹ Nom kām ja pix jarēnh kēt nē. Na pa hte wa māānēn arīgro hā nē kamāt kām amnhī to Mēpanhǎpēēxā Tirtūm mē Pahihti Jejus Kris wa hwūr kām ixihtǎx rāhā ho ixpa nē wa kām:

–Kwa Tirtūm mē Jejus wa. Na pa wa ra inhmā Tesarōn wūr inhmōr nē mē pahkwŷjē pumunh prām tǎx nē. Kormā mē kot akapēr jatur xā mar kēt. Tā wa inhmā akupŷm mē hwūr wa inhmōr nē mē kām akapēr jatur xām mēnh prām. Mē kot mar nē akōt amnhī nhǎpēx mex o pa kaxyw. Kwa xāt ka wa akupŷm mē hwūr wa inhmē nā? Anē.

Na pa hte wa ā amnhī to wa hwūr rāhā ho ixpa anē. Tā kōja wa akupŷm mē awūr wa inhmē pa wa ma mē awūr inhmōr kurē kumrēx. ¹² Kōja Tirtūm tanhmā mē akrā hto ka mē amā xapēn kǎnh pē tanhmā xapēn to ajuta hto ho ri apa. Nē mē amā akwŷjē hā ma ho te mē kam amā amnhī tā ma pyrāk

o ri apa. Ā kot kaj mē apiitā axpēn nhīpēx anē. Te wa inhmā mē akīnh pē tanhmā mē ato mex to pyrāk. ¹³ Kōja Tīrtūm ja kaxyw tanhmā mē akrā hto ka mē tām ajamaxpēr mex nē. Kēr kē Jejus nhīrmā akupŷn wrŷ. Mē kot hkōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjē mē ro hā akupŷn wrŷ. Hāmri ka mē Mēpanhīpēxā Tīrtūm kutā amnhī kukamā ajamaxpēr nē tām mē ate amnhī nhīpēx ā amnhī pumunh kōt akīnh nē apikunhar o kuri akuhē. No ri tee ri amnhī kamā ajamaxpēr nē ajak-wamnajre nē akuhē hkēt nē.

4

*Tīrtūm kām mēmoj prām ā harēnh
Rōmān 13.11-14; Epes 5.3-14*

¹ E Jejus kōt ixkwŷjaja. Na pa prem ma mē awŷr mō nē Tīrtūm kapēr o mē ajahkre ho ri mē akōt ixpa. Mē ate mar nē Tīrtūm kām hprām xā hkōt tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw. Ka prem mē inhma nē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri apa. Tā kot paj axte ja hā tanhmā mē amā karō hto. Pahihti Jejus nhī hā axte mēmoj tā mē amā karō. Jakamā kwa kēr ka mē arī Tīrtūm kapēr kōt pix mā ri amnhī nhīpēx mex nē ŷ hā amnhī to htŷx pē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa. ² Na pa prem ra Jejus nhī hā mē amā mēmoj tā karō. Mē ate hkōt amnhī nhīpēx prām xāj mē amā hā karō ka prem mē inhma. ³ Nā mē pahte tām amnhī nhīpēx o papaja na Tīrtūm kām hprām. No kēt mē pahtŷx ri nhām mēnijē ho amnhīkati o papaja na kām hprām kēt. ⁴ Jakamā kwa kēr ka mē amyjaja aprō pix tānopxar o ri apa. No mē ri nhām mēnijē ho amnhīkati ho ri apa hkēt nē. Nē mē anijaja kēr ka mē amjēn pix tānopxar o ri apa. No mē ri nhām mēmyjē ho amnhīkati ho ri apa hkēt nē. ⁵ Jejus kwŷy hkēt xwŷnhjaja kot htŷx ri kām hprām xā hkōt mēnijē hwŷr mrar nē mē ho amnhīkati htā kēr ka mē ho mē urāk kēt nē. Kwarī ho kwarī. ⁶ ā mē kot amnhī nhīpēx anhŷr xwŷnhjaja koja Tīrtūm nhīrmā mē homnuj tŷx kumrēx. Na pa prem ra mē amā ja jarē ka prem mē inhma. Jakamā kwa kēr ka mē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa hkēt nē. ⁷ Xā na pre Tīrtūm ā mē pahte amnhī nhīpēx anhŷr kaxyw amnhī wrŷ mē pahwŷy nē mē pahto hkra? Nā ja kaxyw na pre mē pahto hkra hkēt nē. Ām mē pahte tām amnhī nhīpēx o ri papa kaxyw nē tām ri axpēn nhīpēx o ri papa kaxyw na pre mē pahto hkra. ⁸ Jakamā kot kaj mē atō ja hā mē inhma nē ām mē inhma nē arī ā amnhī nhīpēx anē. Hāmri nē mē pajaja mē ixkapēr nhīrōp axām kēt nē. Tīrtūm kapēr nhīrōp kot kaj xa. Nē määnēn kot mē pahwŷr Karō mēnh xwŷnhja kapēr nhīrōp kot kaj xa.

⁹ Nē mē amā axpēn kīnh pē axpēn to mex o apa hprām xāj na pre Tīrtūm tanhmā mē amā kapēr o amnhīrīt to ka htem ā axpēn

nhīpēx anhŷr o ri apa. Jakamā kot paj mē axte ja hā tanhmā mē amā nē hkēt nē. ¹⁰ Na ka mē ra amā axpēn kīnh pē te mē kam amā amnhī tā ma pyrāk o axpēn nhīpēx o ri apa. Nē pika pē Masetōn kamā Kris kōt mē akwŷjaja ka mē määnēn amā mē hkīnh pē ā mē hipēx anē. Tā kēr ka mē arī ā amnhī nhīpēx anhŷr rāhā nē. ¹¹ Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē ajamakētcati nē axāmnhīx axāpēnh pix tānopxar o ri apa. Jao mē hakwa kamā nhām tanhmā mē hixi jarēnh to ho ri apa hkēt nē. Nē ām amnhī pix tānopxar o ri apa. Nē amnhī pa kukwak ri axāpkur kaxyw amnhīm axāpēnh mex o ri apa. Na pa prem ra ā ja hā mē amā karō anē. ¹² Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē hāmri nē amā prām xāj axāhwŷr o ri apa hkēt nē. Nhūm Kris kwŷy hkēt xwŷnhjaja mē ate amnhī nhīpēx ā mē apumu nē axpēn mā mē ate tām amnhī nhīpēx xwŷnhjē hā mē ajarēnh kurē kumrēx.

*Kris kwŷy htŷk xwŷnhjē jarēnh
Matēwre 24.29-31; Wam Korīt 15.51-58*

¹³ E Kris kōt ixkwŷjaja. Na ka xep mē tee ri Kris kōt akwŷy htŷk xwŷnhjē hkukamā ajamaxpēr. Jakamā kot paj ixprī hā tanhmā mē amā mē harēnh to ka mē inhma. Nā Kris kwŷy hkēt xwŷnhjaja na htem ty nhūm mē hkwŷjaja tee ri mē hkukamā hamaxpēr o hkaprī nē. Mē htŷk nē ma Jejus wrŷr āpir kēt jakamā na htem mē mŷr pē hkaprī htŷx nē pa. No mē papajaja na pu htem ho mē urāk kēt nē. ¹⁴ Jejus na pre ty nhūm Tīrtūm akupŷm ho htŷr. Tā ra ā kot hipēx anhŷr jakamā koja nhīrmā Jejus akupŷn wrŷ nē mē kot hkōt amnhī xunhwŷr nē htŷk xwŷnhjē karō nhūm man amnhī kōt kaxkwa rūm mē o wrŷ. Na pu htem ā ja kōt pajamaxpēr anē. ¹⁵⁻¹⁶ Na pre Pahihti Jejus inhmā hkōt mē pahkwŷy htŷk xwŷnhjē jarēnh o:

–Kot paj nhīrmā akupŷn mē awŷr wrŷy ka mē ate ixkōt amnhī nhīpēx xwŷnhjē piitā ma ixkutā axāpir o mō. Nom kot kaj mē arī atŷr nē apa xwŷnhjaja akumrēx axāpir kēt nē. Kormā. Kōja Tīrtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnhjē krāhtūmja Tīrtūm mā pifti kakō. Kakōr tŷx pa ixkwŷy htŷk nē hikwŷy xwŷnhjē mā ixkapēr nē ixāmra kamā mē kumra. Nhūm mē hkarō akupŷn mē hwŷr wrŷy nē mē kām gjēx pa. Hāmri nhūm mē akupŷm htŷr nē kānhmā hkrī hpa nē ma kumrēx ixkutā āpir o mō. ¹⁷ Hāmri ka mē ate ixkōt amnhī xunhwŷr xwŷnhjē arī mē atŷr nē apa xwŷnhjaja ka mē hā ajēt nē mē atixpi nē ma ixkutā axāpir o mō pu mē kakrā kamā axpēn kaxpa. Hāmri nē mē pahpimrāātā ma kaxkwam api nē inhō krī hwŷr pōj. Kaj mē Tīrtūm mē wa ixkuri amex kumrēx nē atŷr tūm nē apa ho apa. Anē.

¹⁸ ā Pahihti Jejus inhmā mē pakukamā mē pajarēnh anē. Jakamā kwa kēr ka mē tee ri mē pahkwý htyk xwýnhjē hkukamā ajamaxpēr hkēt nē. Ā ixujarēnh anhýrta ā anohtýx pē axpēn jamaxpēr o axihtýx o ri axpēn kôt apa.

5

Mē pahte akupýn Jejus wrýk xà hā arīgro pumunh kēt ā harēnh

Matēwre 24.32-25.13; Wam Pētre 3.8-13

¹⁻² Nē mē pahte Jejus akupým wrýk xà hā arīgro pumunh kēt jakamā kot paj mē amā tanhmā hā kagā hto hkēt nē. Koja nhýrmā akupýn mē pahwýr nojarēt hāmri nē te kot mē ahkính xwýnh kot amnhí nhípēx pyrā nē mē pajaēr pē mē pahwýr wrý. ³ Jakamā koja kormā wrýk kēt ri nhūm Kris kwý hkēt xwýnh kot amnhí wýr kamā hamak kēt xwýnhjaja hāmri mex nē pa hā amnhí pumu nē hkính nē pa. Nē axpēn mā kapēr o:

—Nā koja Tirtūm tanhmā mē pahto hkēt nē. Arī mē pamex nē ri mē papa kēnā. Nā kot puj mē paxamnhix ri pajamakētcati nē ri papa ho papa.

Anhýr o axpēn mā kapēr rōm nhūm puh Jejus mē haēr pē akupýn wrý. Hāmri nē ma mē kot amnhí xà htýx kamā hamak o pa htūm xà hwýr mē rēnh pa nhūm mē tee ri kēp hpimxur prām kaprý. Te mē htujarō xwýnh kot amnhí nhípēx pyrāk. Na htem mex nē pa htā hpjagri kaxyw ōhy xà htýx kumrēx nē tee ri kām ōhy xà hkēt prām kaprý ho hikwý. ⁴ Nom mē kajaja kot kaj mē urā nē amnhí jaēr pē akupým wrýk kām omu nē tee ri amnhí kukamā ajamaxpēr o akapri hkēt nē. ⁵ Mē pahpē Jejus kwý jakamā na pu htem kapēr kôt ri tām amnhí nhípēx o ri papa. Jao te mē pahte mē kēp Jejus kwý hkēt xwýnhjē kot amnhí nhípēx pyrāk kēt. ⁶ Na htem mē pahkínhā akupýn wrýk kukamā hamaxpēr kēt nē. Te htýx ri mē ōt rāhā ho hikwý pyrāk. Nom mē papajaja na pu htem akupýn wrýk kamā pajamak o papa pē kām tanhmā amnhí nhípēx mex to rāhā ho ri papa. ⁷ Te kot ja pyrāk. Na htem kamāt kām gōr nē mēmoj mā hamaxpēr kēt nē htýx hikwý. Nē mē hkwyjaja kamāt kām axpā nē htýx ri tanhmā amnhí tomnuj to ho pa. Jao hamaxpēr mex kēt nē. Tā mē kēp Jejus kwý hkēt xwýnhjaja hte mē urāk nē htýx ri tanhmā amnhí tomnuj to ho pa nē akupýn Jejus wrýk mā hamaxpēr kēt nē. ⁸ No kēt mē papajaja. Mē pahte hkôt amnhí xunhwýr xwýnhjaja. Kēr pu mē ho mē urāk kēt nē. Satanastī kām mē pahte amnhí tomnuj prām tā mē pahte kām hprām xà hkôt amnhí nhípēx pymaj kēr pu mē mēmoj punuj pē amnhí to htýx rāhā ho ri papa.

Nē amnhí kaxyw Jejus kôt pajamaxpēr týx rāhā nē.

Nē mē pamā mē piitā mē hkính pē mē kutā panojarēt rāhā ho ri papa.

Nē nhýrmā Tirtūm mē hkra Jejus wa kuri pahtír tūm nē papa ho papa hkukamā mān pajamaxpēr rāhā o ri papa.

Kot puj mē ā amnhí nhípēx anē hāmri nhūm Satanasti tee ri mē pahte amnhí tomnuj prām xāj mē pahkrām pajamaxpēr punuj jagjēnh kaprý.

⁹ Xà na pre Tirtūm mē pakamā gryk kām mē kot amnhí xà htýx kamā hamak tūm xà hwýr mē pajanor kaxyw mē parē? Nā na pre ja kaxyw mē parēnh kēt nē. Ām Pahihti Jejus Kris kukwak ri kot amnhí katut kôt mē pahte amnhí tomnuj rēnh par nē mē pahto hkra kaxyw na pre mē parē.

¹⁰ Tā mēmo kaxyw na pre Krisja mē panē ty? Nā nhýrmā Tirtūm mē wa kuri mē pamex kumrēx nē pahtír tūm nē papa ho papa hprām xāj na pre mē panē ty. Jakamā koja nhýrmā akupým amnhí kôt ma mē pahto āpir kaxyw akupýn mē pahwýr wrý pu mē amnhí kaxyw hkôt pajamaxpēr xwýnh piitā ma hkôt kaxkwa hwýr api hāmri nē Tirtūm wa kuri pamex nē pahtír tūm nē papa ho papa. Kormā mē pahtír ri mē papa xwýnhjaja nē ra mē htyk nē hikwý xwýnhjaja nhūm akupým mē ho htír. Hāmri nē mē pahto hpimrāatā amnhí kôt mē pahto āpir pa. Mē pahte hkôt amnhí xunhwýr xwýnh piitā koja Jejus nhýrmā akupýn wrý nē ā mē panhípēx mex anē.

¹¹ Tā ā kot anhýr jakamā kwa kēr ka mē jam ajamaxpēr o apa pē axpēn jamaxpēr o hihtýx o ri axpēn kôt apa. Nē Jejus kôt axpēn jamaxpēr o hihtýx o ri axpēn kôt apa. Ra ā mē ate axpēn nhípēx anhýr tā kēr ka mē arī ho anhýr rāhā ho ri apa nē aa hkaga hkēt nē.

Tirtūm kapēr o mē pajahkre xwýnhjē jarēnh

Karatas 6.6; Wam Ximotre 5.17-19

¹² Nē kwa Kris kôt ixkwýjaja. Na hte mē kot Tirtūm kapēr o mē ajahkre xwýnhjaja mē ajahkre mex pē Tirtūm mā mē ajamār mex o pa. Na htem ā mē anhípēx mex anhýr rāhā ho ri mē akôt pa. Tā kwa kēr ka mē amnhí tā mē omu nē mē kapēr mar týx nē. ¹³ Nē mē hā apijaam pē tanhmā mē ho mex to ho apa.

Nē kwa kēr ka mē tām axpēn nhípēx nē axamnhix ri ajamakētcati nē axpēn kôt ri apa ho apa.

Mē pahte tanhmā Kris kôt mē pahkwýjē nhípēx to hā mē pamā karō

Epes 4.1-6

¹⁴ Nē koja Kris kôt mē anhīō kām kaga nē pa ka mē ja hā omu nē kām anē kē ā amnhí nhípēx anhýr kēt nē. Kē hpānhā amnhí xāpkur xà kaxyw āpēnh o pa.

Nē mē kām ma ho mē pa xwýnhjaja ka mē kām mē hamaxpēr o axihtýx o ri mē hkôt apa.

Nē kormā amnhī kaxyw Jejus kôt mē hamaxpēr tohtuj anhýr xwýnhjaja ka mē tanhmā Jejus kôt mē ho mē axihtýx to kē mē hkôt amnhī nhīpēx mex o pa.

E kēr ka mē ā mē axpēn nhīpēx anhýr o ri apa nē axpēn kamā agryk tokyx anhýr kēt nē.

¹⁵ Nē koja mēhō tanhmā atomnuj to ka mē ām omu nē amnhī tā tanhmā ho hkēt nē. Ām ho mex o ri apa. Nē mē piitā tanhmā mē ho mex to hpix kukamā ajamaxpēr rāhā nē.

¹⁶ Ā mē pahte amnhī nhīpēx anhýr o papaja na Tirtūm kām hprām.

Mē pahpē hkra hā pahkīnh rāhā papaja na kām hprām.

¹⁷ Nē mē pahte Tirtūm mā amnhī jarēnh rāhā ho papaja na määnēn kām hprām.

¹⁸ Nē tanhmā mē pakute htā arī Tirtūm mā mex o mex ā harēnh o papaja na määnēn kām hprām. Mē pahkīnh nē papa kamā kām mex o mex ā harē. Rý mē pahpunuj nē papa htā arī kām mex o mex ā harē. Rý nhūm mēhō tanhmā mē panhīpēx to htā pu mē arī kām mex o mex ā harē.

Ā mē pahte amnhī nhīpēx anhýr o papaja na Tirtūm kām hprām.

Mē pahte tanhmā Tirtūm Karō nhīpēx to hā mē pamā karō

¹⁹ Nē koja Tirtūm Karō mē amā mēmoj tā tanhmā kapēr o amnhīrit to ka mē ama nē hkôt amnhī nhīpēx kurē kumrēx. Rý mēhō mā tanhmā akapēr to kurē kumrēx. No kēr ka mē ama nē ām ama nē atýx ri hā apa hkēt nē. ²⁰ Rý nhūm mēhō Tirtūm Karō nhý hā tanhmā mē amā kapēr to ka mē ama nē agryk nē tanhmā ho akapēr punuj to hkēt nē. ²¹ Kojā Tirtūm kapēr kôt tanhmā mē amā mēmoj jarēnh to nē ām hāmri Tirtūm Karō nhý hā harēnh ā amnhī jarē. Ka mē ama nē hkôt amnhī nhīpēx. ²² No koja Tirtūm kapēr kwým ri tanhmā mēmoj jarēnh to hāmri nē Tirtūm Karō nhý hā ja jarēnh kēt nē. Ām amnhī krā hkôt harē. Ka mē tee ri ama nē amnhī krā kamā kapēr xir týx kēt nē. Jao hkôt amnhī nhīpēx kēt nē.

Tanhmā Pawre kot mē ho Tirtūm wýr to hā harēnh

Wam Tesarōn 3.3, 16

²³ Nē na pa hte mē ato Tirtūm wýr o ri ixpa nē kām:

—Pa Tirtūm. Nā ate mē inhmā mē ijama-kétkati xā nhōr jakamā na pa htem anhý hā ixāmnhīx ijama-kétkati nē ri ixpa. Jakamā kwa kēr ka tanhmā Tesarōn kamā akwýjé ho kē mē amnhī to mex rāhā ri pa. Jao tām amnhī nhīpēx nē tām ri hamaxpēr rāhā

nhūm Pahihti Jejus Kris akupýn mē ixwýr wrý.

Anhýr o mē ato kuwý. ²⁴ Tā koja ā mē anhīpēx anē. Ra kot amnhī jarēnh xā hkôt. Ā mē anhīpēx anhýr kaxyw na pre amnhīm mē arē.

Kagà jatur xà

²⁵ E Kris kôt ixkwýjaja. Kwa kēr ka mē amnhī xwar ixto Tirtūm wýr o apa.

²⁶ Nē kēr ka mē atar Kris kôt mē pahkwýjé piitā mē kām mē ijarē.

²⁷⁻²⁸ Nē kē Pahihti Jejus Kris mē akutā nojarēt rāhā ho pa. Ixte Pahihti nhý hā ā mē amā ixkapēr nē hā kagā anhýr jakamā kēr ka mē atar Kris kwýjé piitā mē kām kamā harē kē mē piitā ixkapēr ma.

Tā ām ja pix na hapēx. Ixpé Pawre na pa ā mē amā kagā nhīpēx nē mē awýr mēnh anē.

Sikūn Tesarōn Pawre kot Tesarōn kamā Jesus kōt kwjyē hwyr wam kagā nē mēnh kōt hō kagā nē mēnh

Pawre na pre kagāja nhīpēx nē ma Tesarōn kamā Jesus kōt hkwyjē hwyr kumē. Na pre hte Tesarōn kamā mē kām Jesus ā mē hkurē xwynthjaja Jesus ā tanhmā mē homnuj to nhūm mē amnhī xā htýx kamā hamak o pa. Hāmri nhūm Pawre mē harēnh ma nē kagāja nhīpēx nē mē hwyr kumē. Nē kamā mē kām mē hamaxpēr o hihtýx. Nē mē kot arī Tirtūm kōt amnhī nhīpēx mex o pa nē hamaxpēr kōt hamaxpēr o pa hā mē kām karō. Nē nhýrmā Jejus akupýn kaxkwa rūm mē pahpē hkrajē hwyr wryk nē pika ho hapēx par ā mē kām harē. Ā na pre Pawre mē kām kagāja kamā mē kām ujarēnh anē. Nē mē kām:

¹ Pa Tesarōn nhō xwynth kot Tirtūm kapēr mar kaxyw axpēn wýr mē apikuprōnh xwynthjaja? Xā mē amex na ka mē apa? Ixpē Pawre na pa axte mē awyr kagā nhīpēx nē kumē. Siras mē Ximotre mē pa mē awyr kumē. Nā mē pahpē Mēpanhīpēxā maati Tirtūm mē Kra Jejus Kris kwý na pu mē. ² Jakamā na pa htem mē ato wa hwyr rāhā ho ri ixa. Wa kot mē akutā nojarēt rāhā ka mē ajamakētkati nē apa kaxyw. Nē mēmoj to mē akutā wa nojarēt rāhā ho pa kaxyw.

Tirtūm kot nhýrmā hkrajē nhīpēx kati xwynthjē homnuj týx ā harēnh

Wam Pētre 4.12-19

³ Nē na ka htem amnhī kaxyw Tirtūm mā ajamaxpēr týx mex o ri apa. Nē axpēn kutā anojarēt rāhā nē. Na pa htem ā mē ate amnhī nhīpēx anhýrja mā ijamaxpēr nē mē anhy hā ixkīnh nē Tirtūm mā mē anhy hā ixkīnh ā amnhī jarē. ⁴ Nē nhýhým ixa nē nhýri krīm agjē nē kamā Tirtūm kōt mē pahkwjyē mā mē ato amýra nē mē kām:

—E pa mē amā Tesarōn kamā Kris kwjyē jarē ka mē inhma. Nā mē ō krī kamā mē hkwyjaja na htem Kris ā mē hipēx kati ho pa nhūm htem amnhī xā htýx kamā hamak pē mex kēt nē pa. Tā nom tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o Jejus kaga hkēt nē. Na htem arī hkōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho pa. Anē.

⁵ ā mē ate mē kutā amnhī nhīpēx anhýr o apaja na hte Tirtūm hā mē apumu nē hkīnh nē pa. Nē mē akukamā hamaxpēr o:

—Mē kot Ixkra Jejus ā tanhmā mē hipēx to ho pa htā ām hāmri na htem mē kutā amnhī to htýx o pa nē mē unaj wa ixkaga hkēt nē. Na htem ā amnhī nhīpēx anē nē mē kēp ixkra hā amnhī to amnhīrīt mex nē. Nā koja mē nhýrmā wa ixri mex kumrēx nē hūr tūm nē pa ho pa.

Anhýr o hamaxpēr. ⁶ Nē mē kot Kris ā mē anhīpēx punuj xwynthjaja koja Tirtūm nhýrmā mē atā mē homnuj týx nē nhūm mē amnhī xā htýx kamā hamak rāhā ho pa. Ām hāmri koja ā mē atā mē hipēx anē. ⁷⁻¹⁰ Koja Pahihti Jejusja nhýrmā man akupýn pika hwyr hirā htýx kām wry nhūm Tirtūm kapēr o mē wryk xwynth xihtýx xwynthjaja man hkōt wry. Koja mē wry hāmri nē mē kot amnhī tomnuj xwynthjē homnuj týx kumrēx. Jao ma mē kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xāta wýr mē rēnh pa nhūm mē kamā hūr tūm nē amnhī xā htýx kamā hamak rāhā ho pa ho pa. Koja ā Pahihtija amnhī nē mē kot hkōt amnhī xunhwýr kēt xwynthjē rēnh anē nhūm mē pahkīnhā Tirtūm mē Krata wa kuri mex nē pa hkēt nē. Nē mē pahkīnh ā wa mex o wa mex nē wa hihtýx o wa hihtýx ā wa omunh kēt nē. Koja Pahihti Jejus nhýrmā akupýn wry nē ā mē panē mē hipēx anē. Koja wry pu mē amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr xwynthjaja amnhī wýr omu nē pahkīnh nē. Hāmri nē amnhī nhī nyw ā amnhī pumu nē kām:

—Héxta waa nē. Amex o amex Pahihti. Na ka pre mē inhñē ty hāmri nē mē inhñā mē inhñi nyw gō. Kot paj mē Tirtūm mē war ari inhñmex kumrēx nē ixtūr tūm nē ixa ho ixa. Ām hāmri na ka ā mē ixto mex anē. Nā amex kumrēx o amex kumrēx Pahihti. Anē.

Ā kot puj mē pahpē hkwyjaja amnhī tā kām mex o mex ā harēnh anē. Ra mē ate mē ixkapēr mar nē hkōt amnhī xunhwýr jakamā kot kaj mē ixpyrā nē ā kām mex o mex ā harēnh anē.

Pawre kot Tesarōn nhō xwynthjē ho Tirtūm wýr ā harēnh

¹¹⁻¹² Nē na pa htem mē ato Tirtūm wýr rāhā ho ixa nē kām:

—Pa Tirtūm? E Tesarōn kām akrajaja na pa mē ho awý. Na ka hte Akra Pahihti Jejus Kris mē wa mē ho mex rax o apa. Jao amnhīm mē arē nhūm mē ra kām amnhī to mex prām nē. Na htem amnhī kaxyw Jejus mā hamaxpēr rāhā pē mēmoj to axpēn kutā nojarēt o pa. Jakamā kwa tanhmā mē hkrā hto kē mē akōt ā amnhī nhīpēx anhýr rāhā ho pa. Kēr ka mē kot akōt amnhī nhīpēx o pa hā mē omu nē akīnh nē mē kām mē mex ā mē harē. Nhūm mē ate tanhmā mē ho mex to hā amnhī tā apumu hāmri nē mē amnhī pyrā nē amā amex o amex ā ajarēnh rāhā ho pa. Anē.

2

Kot amnhī tomnuj týx kumrēx xwynth maati jarēnh

Matēwre 24.23-25; Makre 13.14-23; Rukre 21.20-24; Wam Juāw 2.18-19; Apokarip 13.1-18

¹ Nē koja nh̄yrmā mē panhō Pahihti Jejus Kris akup̄yn wrȳ pu mē ma kutā api nē kakrā kamā hkaxpa. Jakamā kwa Jejus kōt ixkw̄yjaja. ² Koja mēhō mē awyr̄ mō nē mē amā Jejus ra akup̄yn wrȳk ā harēnh japēr. R̄y tanhmā mē amā Jejus hpōx xā hā ar̄igro jarēnh o hēx to nē mē amā:

—Kwa na ra Jejus akup̄yn nojarēt. Koja tokyx akup̄yn mē pahwyr̄ wrȳ. Semān ja kamā r̄y ko. Apu hō hā koja apu wrȳ r̄y ko.

Anh̄ȳr o harē. Nē Tirtūm Karō nh̄y hā ā kot mē amā harēnh anh̄ȳr ā amnh̄i jarē r̄y nhām mēhō kot ā kām harēnh anh̄ȳr ā harē. R̄y pa ixte harēnh nē hā kagā hā ijarē. Nom kwa kēr ka mē kapēr ma nē amā nē h̄kōt ajamaxpēr kēt nē. R̄y ama nē tee ri amnh̄i kukamā ajamaxpēr kēt nē. Koja mēhō ā mē amā Jejus tokyx wrȳk ā harēnh anē nē amā amnh̄i krā h̄kōt ā harēnh anh̄ȳr o hēx. Nom Tirtūm Karō nh̄y hā r̄y pa inh̄y hā r̄y nhām Kris kōt mē panh̄iō nh̄y hā ā harēnh anh̄ȳr kēt nē. ³⁻⁴ Jakamā kēr ka mē amā mē kot harēnh o hēxja ma nē h̄kōt ajamaxpēr kēt nē. Kormā Pahihti Jejusja akup̄yn nojarēt kēt. E kot paj ixpr̄i hā mē amā ja jarē ka mē inh̄ma. Na kormā Pahihti akup̄yn nojarēt kēt ri koja mē ohtō rax kumrēx nē Tirtūm kutā amnh̄i xunhw̄y nē kām hkurē ho pa. Nē amnh̄i tomnuj t̄yx o pa. Hāmri nh̄um ra kot amnh̄i tomnuj t̄yx kumrēx xw̄ynh maatija amnh̄i to amnh̄i r̄it. Nom na pre ra Tirtūm tanhmā kot hipēx to hkukamā hā amnh̄i jarē. Koja xep gaa nē ma mē kot amnh̄i xā ht̄yx kamā hamak t̄um xāta w̄yr kumē nh̄um kamā amnh̄i xā ht̄yx kamā hamak o pa rāhā nē pa ho pa.

Tā nom kormā Pahihtija akup̄yn wrȳk nē ma hw̄yr mēnh kēt ri koja mē piitā omu nē kēp Mēhpām maati pixi hā harēnh kaxyw mē kēp mē ō sānti piitā hkrakrak pa. Nē mē kot mēmo karō ho amnh̄i pām ā harēnh xw̄ynhja nh̄um piitā hkrakrak pa. Hāmri nē axtem nē Tirtūm mā amnh̄i jarēnh xā hā ixkre jatur xā kamā hitom w̄yr axā nē kamā nh̄y nē hēx rom mē piitā mē kām kēp Tirtūm ā amnh̄i to hēx nē mē kām:

—E mē amnē ixpumu. Ixpē mē anhō Tirtūm na pa. Pa kot kaj mē inh̄mā inh̄mex o inh̄mex ā ijarē. No kēr ka mē anhō sānti ho apām o apa h̄kēt nē. Kwarī ho kwarī. Am paxipix ixpē Mēapām maati nē paxipix ixpē mē anhō Tirtūm.

Anh̄ȳr o amnh̄i to hēx. ⁵ Na pa pre ar̄i mē akōt ixpa ri ā mē amā harēnh anē. Mān ar̄i mē ate ja hā anoht̄yx r̄y ko. ⁶ Nom kormā ā kot amnh̄i nh̄ipēx anh̄ȳr xā hā ar̄igrota kormā kator kēt. Mēhō kormā kot kēp amnār jakamā nh̄um kormā kator kēt nē. Ra mē ate kēp amnār xw̄ynhja jarēnh mar. Tā koja hpōx xā hā ar̄igro kato nh̄um kēp amnār xw̄ynhta kām pry kaprā nh̄um r̄i kormā mō. ⁷ Nom na hte ra hpimxur pē Tirtūm nē mē

piitā mē hkurē ho pa. Mē kot Tirtūm kōt amnh̄i xunhw̄yr pymaj tanhmā nē mē ho ho pa. Nom kormā kēp amnār xw̄ynhja kēp amnār jakamā nh̄um hte mē noo mā tanhmā mē ho h̄kēt nē. Tā koja Tirtūm nh̄yrmā kēp amnār xw̄ynhja mā anē nh̄um kuma nē kām ure nh̄um r̄i kormā amnh̄i to amnh̄i r̄it nē mē piitā mē noo mā mō nē Tirtūm nē tanhmā mē kām hēx to ho pa. ⁸⁻¹² Koja kato nē Satanasti mē wa mē piitā tanhmā mē nokupyr to ho ri mē h̄kōt pa. Nē hēx rom mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kw̄y ho anh̄ȳr o ri pa. Koja wa hēx rom te Tirtūm kot amnh̄i nh̄ipēx pyrāk o ā amnh̄i nh̄ipēx anē. Hāmri nh̄um mē kot Jejus kōt amnh̄i xunhw̄yr kēt xw̄ynhja ja hā wa omu nē wa h̄kōt hamaxpēr kurē kumrēx. Nē am hāmri wa kapēr ā wa hkamnh̄ix. Kop apu ra mē kot Tirtūm kapēr mar nē h̄kōt amnh̄i xunhw̄yr ronh̄yx ra Tirtūm amnh̄i tā mē omu nē mē ho hkra. Nom koja mē kām kapēr mar prām kēt nē. Am wa kot amnh̄i to hēx o wa pa xw̄ynhta kōt pix mā koja mē kām amnh̄i nh̄ipēx prām.

Ja m̄yrapē koja Tirtūm tee ri ja hā mē omu hāmri nē mē nē wa kot amnh̄i tomnuj t̄yx xw̄ynhta wa omunh kēt nh̄um wa tanhmā mē kām amnh̄i nh̄ipēx to nh̄um mē wa omu nē wa h̄kōt hamaxpēr kurē kumrēx. Hāmri nē wa gryk ā Tirtūm kaga jakamā nh̄um nh̄yrmā mē kot amnh̄i xā ht̄yx kamā hamak t̄um xāja w̄yr mē rēnh pa.

Koja Satanasti mē kot amnh̄i tomnuj t̄yx kumrēx xw̄ynh maatita ā hēx rom tanhmā mē no kupyr to anh̄ȳr o pa rāhā nh̄um Pahihti Jejusja hirā rax kām akup̄yn mē pahwyr̄ wrȳ. Hāmri nē kot amnh̄i tomnuj t̄yx kumrēx xw̄ynh maatita ā am̄ynē nh̄um mē kām hp̄ir kurē kumrēx nh̄um hapēx. Koja ā amnh̄i nh̄ipēx anē.

Tirtūm kot tanhmā mē pahto mex to hā harēnh

Rōmān 8.28-30; Wam Tesarōn 2.13, 5.23-24

¹³ Nē amnepēm kormā mēmoj kēt ri na pre Tirtūm amnh̄im mē arē. Mē ate kapēr mar nē h̄kōt amnh̄i xunhw̄yr nh̄um kot mē ato hkra kaxyw mē arē. Kām mē ajapēē. Na pre mē awyr̄ amnh̄i Karō rē nh̄um mē akarō mā agjē nē tanhmā mē ajamaxpēr to ka mē ŷ hā tām amnh̄i nh̄ipēx rāhā ho ri apa. Na pa htem ja hā mē amā ijamaxpēr nē mē anh̄y hā ixk̄inh kām Tirtūm mā mē ajarēnh o ri ixpa. ¹⁴ Na pre mē awyr̄ mē ixrē. Mē ixte mē awyr̄ ixpa nē mē amā tanhmā Jejus kot mē panē amnh̄i nh̄ipēx to hā harēnh o ixpa kaxyw. Mē ate mē inh̄mar nē Jejus kōt amnh̄i xunhw̄yr nh̄um Tirtūm kot Pahihti Jejus Kris o mex pyrā nē tanhmā mē ato mex to kaxyw. ¹⁵ Jakamā kwa kēr ka mē ra mē ixte wam mē awyr̄ kagā mēnh̄ta kamā

harê nê mar tÿx nê. Nê mê akôt mê ixpa ri tanhmâ mê ixte mê ajahkre htoja mê ajamaxpêr mex nê hâ ano htÿx nê hkôt amnhî nhîpêx râhâ ho ri apa. Jao Jejus kôt amnhî nhîpêx mex o ri apa Kris kôt ixkwÿjaja.

¹⁶ Mêpanhîpêêxâ maati mê Pahihti Jejus Kris wa kâm mê pajapê htÿx kumrêx. Na hte wa tanhmâ mê pajamaxpêr o hihtÿx to ho pa pu mê wa ÿ hâ tãm pajamaxpêr o ri papa. Nê wa ÿ hâ nhÿrmâ wa kuri pamex nê pahÿr tûm nê papa hkukamâ pajamaxpêr kaprÿ ho papa hkêt nê. ¹⁷ Na pa htem mê ato wa hwÿr o ixpa nê wa kâm:

—Pa Tirtûm mê Jejus wa? Kwa kêr ka wa tanhmâ Tesarôn kamâ akrajê mâ mê hamaxpêr o hihtÿx to kê mê war anhÿ hâ tãm amnhî nhîpêx nê tãm hamaxpêr. Jao kapêr mex râhâ nê pa ho pa. Anê.

3

Tanhmâ mê pahte axpên to Tirtûm wÿr to hâ kot mê pamâ karô
Korôsê 4.2-4

¹ Nê kwa Kris kôt mê ixtô nê ixtôxjaja. Kêr ka mê amnhî xwar mê ixto Tirtûm wÿr râhâ ho ri apa. Mê ixte krî piitâ hkôt mê kâm Jejus jarênh o ri mê hkôt ixpa nhûm mê kot mê inhmar nê amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr kaxyw. Jao mê apyrâ nê hkôt amnhî nhîpêx mex o pa kaxyw. ² Nom koja mê piitâ â amnhî nhîpêx anhÿr kêr nê. Mê hkwÿjaja kâm Jejus jarênh mar prâm kêr jakamâ kwa mê ixto Tirtûm wÿ kê mê inhne mê omunh mex nê nhûm mê Jejus â tanhmâ mê ixto hkêt nê.

³ Nê koja Pahihti tanhmâ mê akrâ hto ka mê ajamaxpêr mex nê ÿ hâ hkôt amnhî xunhwÿr tÿx o ri apa. Jakamâ nhûm Satanasti mê ate amnhî tomnuj hprâm xâj tee ri tanhmâ mê anhîpêx to kaprÿ nhûm Pahihti mê anê omunh mex nê. Ra kot mê atâ amnhî jarênh xâ hkôt. ⁴ Koja â mê anê hipêx anê ka mê ÿ hâ tanhmâ mê ixte mêmoj tâ mê amâ karô xâ hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. ⁵ Tâ kê Pahihti tanhmâ mê akrâ hto ka mê Tirtûm pyrâ nê mê piitâ mê kamâ axukapri ho ri apa. Nê Pahihti Kris pyrâ nê mêmoj punuj kutâ amnhî to htÿx nê. Jao hkôt amnhî nhîpêx mex râhâ ho ri apa.

Mê kâm kaga xwÿnhjê jarênh

Wam Korît 4.12; Epes 4.28; Wam Tesarôn 4.9-12

⁶ E kot paj hpânhâ Kris kôt mê pahkwÿ kâm kaga xwÿnhjê jarê ka mê inhma. Pahihti Jejus nhÿ hâ kot paj mê amâ tanhmâ mê harênh to. Nâ koja mê akwÿjaja kâm kaga nê amnhîm mêmoj tâ âpênh kêr japêr. Nê mê ixte mê axâpênh mex o apa hâ mê amâ karôja kuhpa hâ amnhîm mêmoj tâ âpênh kêr japêr. Koja mê â amnhî nhîpêx anê ka mê ja hâ mê omu hâmri nê mê hkôt ri apa

hkêt nê. ⁷⁻⁸ Xâ mê pajaja na pa prem ma mê awÿr mô nê mê akôt inhmâ kaga nê mêmoj tâ ixâpênh kêr nê ri ixpa? Nâ na pa prem mê apa kukwak ri ixâpkur pymaj ixâpênh rûnh nê amnhî pa pix kukwak ri ixâpkur o ri ixpa. Na ka prem mê inhmâ mêmo mê apkur xâ ho mra pa prem amarî amnhîm hamÿnh nê hkur kêr nê. Na pa prem hpânhâ mê amâ amnhîre nê kormâ kuku. Tâ kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri axpên kôt apa nê amnhî pa pix kukwak ri apku. Nê mê amâ kaga hâ nhâm akwÿjê hpa kukwak ri axâpkur o ri apa kêr nê. ⁹ Na pa prem amnhî pa pix kukwak ri ixâpkur o ri mê akôt ixpa. Mê ate ja hâ mê ixpumunh nê mê ixpyrâ nê â amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw. Nom mê ixte Jejus mâ tanhmâ mê ajahkre hto nhûm mê ate mê inhmar nê hpânhâ mê inhmâ mê ixâpkur xâ nhôrja Jejus mâ tanhmâ kute hkêt tâ pa prem â amnhî nhîpêx anhÿr kêr nê. Mê ate ja hâ mê ixpumunh nê mê ixpyrâ nê â amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw na pa prem amnhî pa pix kukwak ri ixâpkur o ri mê akôt ixpa. ¹⁰ Na pa prem mê amâ ja hâ karô ho:

—Koja mêhō kâm kaga nê âpênh kêr nê ka mê ja hâ omu nê kâm ô hkêt nê. Kwâr māmri apkur kêr nê kâm prâm nê ri pa nê amnhî pumu. Anê.

¹¹ Tâ xep ra mê akwÿjaja â amnhî nhîpêx anê nê kâm kaga nê âpênh kêr nê amarî ri pa. Nê xep htÿx ri axpên jakwa kamâ nhâm mê hixi ho rêr o ri pa. ¹² Kwa mê inhma Jejus kôt ixkwÿjaja. Kot paj Pahihti Jejus nhÿ hâ mê amâ mê kot â amnhî nhîpêx xwÿnhjê jarê ka mê inhma nê mê inhmar tÿx nê. Kêr ka mê kâm kaga xwÿnhjê mâ anê kê mê jam ure nê hpânhâ âpênh mex o pa. Jao mê apyrâ nê amnhî pa kukwak ri apkur o pa. Kêr ka mê â mê kâm ixkapêr jarênh anê.

¹³ Nê kwa kêr ka mê axpên to mex o apata kaga hkêt nê.

¹⁴ E na pa mê â Tirtûm nhÿ hâ mêmoj tâ mê amâ karô nê hâ kaga anê. Tâ koja mêhō kamâ harê nê kuma nê âm kuma nê hkôt amnhî nhîpêx kêr ka mê ja hâ omu nê hkôt ri apa hkêt nê. Tokyx kot ja hâ amnhî pumunh nê amnhî tâ hpijaam kaxyw. ¹⁵ Nom arî Kris kôt kêp mê akwÿ jakamâ kêr ka mê arî kêp mê atô rÿ atôx â tãm hipêx nê kâm akapêr mex o ri apa. Nom te ho kêp mê akwÿ hkêt pyrâk o kâm akapêr kêr nê.

Tanhmâ Pawre kot mê ho Jejus wÿr to hâ harênh

¹⁶⁻¹⁸ Nê na pa hte mê ato Pahihti Jejus wÿr râhâ ho ixpa. Kot mê pamâ mê pajamakêtkati xâ nhôr jakamâ na pa htem mê ato kuwÿ nê kâm:

—Pa Pahihti? Kwa kêr ka Tesarôn kamâ akwÿjê pumu nê mêmoj to mê kutâ anojarêt râhâ ho ri mê hkôt apa. Kê mê hamakêtkati nê âmnhix pa ho pa. Anê.

Tā ām ja pix. Ixpê Pawre na pa kagà jatur xà kamā inhīhkra ho amnhī nhīxi nhīpêx. Na hte kagà nhīpêx xwỳnh inhmā ixkapêr ā kagà. Nē hā kagà hpa pa hpānhā hatur xà kamā pam inhīxi nhīpêx. Tā na hapêx.

Wam Ximotre Pawre kot Ximotre hwÿr kagã nê mênh

Pawre na pre kagãja nhîpêx. Kêp Jejus nhÿ hã hkrajê jahkre ho pa xwÿnhjê hõ na pre. Nê Ximotre kêp Pawre ho ajuta ho hkõt pa xwÿnh na pre. Tã hpãnhã krî pê Epes kamã arîk nê Tirtûm kapêr o Jejus kõt hkwÿjê jahkre ho pa. Hãmri nhûm Pawre krî hõ kamã pa nê kagãja nhîpêx nê hwÿr kumê. Nê kamã kãm mêmoj tã karõ. Na pre ra Epes kamã mê hkwÿjaja Tirtûm kapêr o hêx o mê ahkre ho pa nhûm Pawre mê harênh ma nê kagãja kamã Ximotre mã tanhmã mê harênh to. Nê kot Tirtûm kapêr o Jejus kwÿjê jahkre mex xwÿnhjê xunhwÿr kaxyw kãm karõ. Nê Tirtûm kãm hprãm xã hkõt pix mã mê ahkre ho pa hã kãm karõ nê hwÿr kagã nê kumê. Nê kãm:

¹ Pa Ximotre? Xã amex? Ixpê Pawre na pa awÿr kagã nhîpêx nê kumê. Ixte Jejus Kris nhÿ hã mê ahkre ho ixpa kaxyw na pre Mëpapytãr xwÿnh Tirtûm mê Jejus Kris wa ixta nê ixãm. Jejus kamã na pu htem pajamak rãhã ho ri papa.

² Nã ra ate ixkapêr mar xã hkõt Jejus kõt amnhî xãm jakamã te apê ixkra pyràk Ximotre. Jakamã na pa hte ato Mëpanhîpêxã maati Tirtûm mê panhõ Pahihti Jejus Kris wa hwÿr o ixpa nê ato wa hwÿr o:

—Pa Tirtûm mê Pahihti wa. E Ximotre ho na pa war awÿr kaxyw. Kwa kêr ka wa kamã axukapri nê kutã war anojarêr rãhã ho wa ri apa. Kot kaj wa ã ho mex anê nhûm war anhÿr hã hamakêtkati nê amnhîx pa ho pa.

Anhÿr o na pa hte war ato kuwÿ

Tirtûm kapêr o mê ahkre xwÿnhjê jarênh Rômãn 16.17; Wam Ximotre 6.3; Sikûn Ximotre 2.23; Xitre 1.5-16

³ Nê na pu pre wa Epes kamã papa tã pika pê Masetõn wÿr panojarêr nê tee ri Epes kamã Tirtûm kapêr ho hêx o mê ahkre xwÿnhjê kapêr ma. Jakamã na pa pre amã:

—E Ximotre kêr ka Masetõn wÿr ixkõt amõr kêt nê. ãm jar Epes kamã arîk nê ixwakre kamã Tirtûm kapêr o mê hêx xwÿnhjê mã akapêr nê ã mê hêx anhÿrja nê mê hkurê ho ri mê hkõt apa.

Anhÿr o amã harê hãmri nê Epes kamã are nê ma Masetõn wÿr ahte mõ. ⁴ Mê hêx xwÿnhjaja amnepem panhîgêtjaja kot tanhmã amnhî nhîpêx to nê tanhmã ujarênh toja nhûm htem mê kãm harênh pix o pa. Nê mê hixi piitã harênh o pa. Na htem ã amnhî krã hkõt hkwÿjê mã ujarênh anhÿr o pa. Jao xapên kwÿm ri mê ahkre nê mê hã xapên mã ãkjêr o pa. ã mê kot amnhî nhîpêx

anhÿr jao Tirtûm nhÿ hã kãm hprãm xã hkõt mê ahkre hkêt nê. Kojã mêmõ Tirtûm nhÿ hã kapêr o mê ahkre hãmri nê amnhî kaxyw kãm hamaxpêr tÿx pê tanhmã mê ahkre hto. Nom ixte amã mê harênh xwÿnhjaja Tirtûm nhÿ hã mê ahkre hkêt jakamã na pa pre inhnojarêr nê ã amã mê harênh anê nê mê kuri Epes kamã are.

⁵ Tã kêr ka arî mê ahkre ho ri mê hkõt apa Ximotre. Nê Kris kõt mê pahkwÿjê mã anê kê mê amnhî kaxyw Jejus kõt hamaxpêr tÿx pê hamaxpêr mex o pa. Jao tanhmã hamaxpêr punuj to hkõt amnhî nhîpêx kêt nê. Nê mê kãm anê kê mê te kãm amnhî tã ma pyràk o nhãm kãm mê hã ma ho pa. ⁶ Ixte amã mê hêx xwÿnh jarênh xwÿnhjaja na htem ã mê ahkre anhÿr kêt nê. Na htem htÿx ri amnhî krã hkõt tanhmã mê ahkre hto. ⁷ Tirtûm kot finat Mojes mã mêmoj tã karõja mê kot mar tÿx ã amnhî kamnhîx nê ho mê ahkre hprãm tã no ãm hprî hã mar kêt nê htÿx ri ho mê ahkre ho pa. ⁸ Tirtûm kot Mojes mã mêmoj tã karõja mex. Mê kot mar nê hkõt amnhî nhîpêx o pa kaxyw na pre. ⁹ No na pre mê kot tãm amnhî nhîpêx xwÿnhjê mã ã hã karõ anhÿr kêt nê. ãm mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê mã na pre hã karõ.

Mê kot mê õ pahi kapêr mar kêt xwÿnhjê mã.

Nê mê kot Tirtûm kapêr nhîrõp kuhê ho mê pa xwÿnhjê mã.

Nê Tirtûm ã mê hpjiaam kêt xwÿnhjê mã.

Nê mê kot mê hipêxã nê mê katorxã hpar xwÿnhjê mã.

¹⁰ Nê mê hprõ kuhpa hã nhãm mênijê ho amnhîkati xwÿnhjê mã.

Nê mê mjên kuhpa hã nhãm mêmÿjê ho amnhîkati xwÿnhjê mã.

Nê mêmÿjaja kot mênijê kuhpa hã kãm amnhî kwÿ myjê hkînê nê mê ho amnhîkati xwÿnhjê mã.

Nê mênijaja kot mêmÿjê kuhpa hã kãm amnhî kwÿ nijê hkînê nê mê ho amnhîkati xwÿnhjê mã.

Nê mê kot mêmoj to ãhkînê nê nhãm mê kãm ho wênê o mê pa xwÿnhjê mã.

Nê ri mê hêx o mê pa xwÿnhjê mã.

ã mê kot Tirtûm kapêr kwÿm ri amnhî nhîpêx anhÿr o mê pa xwÿnh piitã mê kaxyw na pre Mojes mã mêmojta ã karõ. Mê kãm Jejus prãm kêt xwÿnhjê mã. Mê kot mar nê tãm amnhî nhîpêx kaxyw. ¹¹ Tã pa na pa hte Pahihti kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx to hã harênh o ri mê hkõt ixpa. Ja kaxyw na pre Tirtûm ixãm. Tirtûmja mex o mex. Tãm na pre ja kaxyw ixãm.

*Tanhmã Pahihti Jejus Kris kot Pawre ho
mex to hã harênh
Atre 26.9-18*

¹² Nē Pahihti Jejus Kris na hte ixto mex rāhā ho pa. Na hte tanhmā ixto pa ŷ hā mē piitā mē kām tanhmā kot mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē hkōt ixpa. Na pre ixte ā amnhī nhīpēx anhūrja kukamā inhmā ixāpēnh ā karō nē inhmā:

—E ate amnhī kaxyw ixkōt ajamaxpēr mex jakamā kēr ka ma mē piitā mē hkōt ri mē kām ixkapēr jarēnh o ri apa. Anē.

¹³ Nom annepēm na pa pre hkōt ijamaxpēr kēt nē. Ām axtem nē haprū rūnh nē ho ixkapēr punuj o ri ixpa. Nē hkwyjē ho ixkrihkrit nē mē haprū nē mē htak. Nom kormā amnhī kaxyw Kris kōt ijamaxpēr kēt jakamā ihtyx ā mē hipēx anhūr o ixpa nhūm Pahihti ja hā ixpumu nē ixkamā ukaprī nē mē hā tanhmā ixto hkēt nē. ¹⁴ Nē kām ijapē xāj mēmoj to ixkutā nojarēt rāhā ho pa nē tanhmā ixkrā hto pa ra amnhī kaxyw hkōt ijamaxpēr nē hkōt amnhī xām. Hāmri nē kukwak ri ra inhmā hkwyjē hkūnh nē hpānhā mē ho mex o ri mē hkōt ixpa.

¹⁵ Nē Jejus Kris ra wrūk nē mē pahte amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer kaxyw mē panē htyk ā harēnhja na pa hte harēnh o ri ixpa. Ā kot amnhī nhīpēx anhūrja na mex o mex. Kē mē piitā kuma nē hā nohtyx rāhā ho pa.

Kormā ixte hkōt amnhī xām kēt ri na pa pre amnhī tomnuj tyx kumrēx o mē piitā mē hakrenh ¹⁶ nhūm Tirtūm ixpumu nē ixkamā ukaprī nē. Hāmri nē amnhī kaxyw ixām. Mē piitā mē kot ja hā ixpumunh nē expēn mā ā ijarēnh anhūr kaxyw. Nē ijarēnh o:

—Kwa Pawre na pre amnhī tomnuj tyx kumrēx o pa nhūm Jejus Kris ja hā omu nē kamā gryk tokyx anhūr kēt nē. Na pre tanhmā hkrā hto nhūm ra tām amnhī nhīpēx o pa. Kwa pu mē urāk nē amnhī kaxyw Jejus kōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwū. Kēr pu mē Pawre pyrā nē nhūr mā Tirtūm mē Kraja wa kuri pamex nē pahūr tūm nē papa ho papa.

Anhūr o expēn mā ijarēnh nē ixpyrā nē Jejus kōt amnhī xunhwūr kaxyw na pre Tirtūm ā ixto mex anē. ¹⁷ Jakamā na pa hte kām amnhī jarēnh kaxyw nē kām:

—Pa Tirtūm? Nā kapxipix apē Pahi Maati. Nē arāhā ho arāhā nē amex o amex. Mē ixte inhno ho aa apumunh kēt tā kapxipix apē Mēinhīpēxā maati. Tā koja nhūr mā mē piitā ā amā amex o amex ā ajarēnh anhūr o pa. Anē.

Ximotre kot tanhmā Epes nhō xwūnhjē jahkre hto hā kām karō

Wam Korūt 5.1-5

¹⁸ Nē te apē ixkra pyrāk Ximotre. Tā kot paj mēmoj tā amā karō ka inhma nē inhmar tyx nē. Nā Pahihti Jejus mā ate tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw na pa prem axām nhūm Tirtūm nhū hā kapēr o mē pa

xwūnhjaja axāpēnh kukamā amā kapēr nē amā:

—E ate ma mē kām Pahihti Jejus jarēnh o apa kaxyw Tirtūm kot axām jakamā kēr ka ā amnhī nhīpēx anhūr o ri mē hkōt apa. Anē.

Tā kot paj ijaxwūja kagāja kamā amā ixkapēr nē mēmoj tā amā karō. Ka mar tyx nē hkōt amnhī nhīpēx mex pē Tirtūm mā amnhī nhīpēx mex o ri apa. Jao aprī hā mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho ri mē hkōt apa. ¹⁹ Nē amnhī kaxyw Jejus mā ajamaxpēr mex nē. Nē mēmoj punuj pumu nē amā ho anhūr prām tā Jejus nhū hā nē amnhī to htūx nē ho anhūr kēt nē. Jao tām amnhī nhīpēx ā amnhī pumunh mex o ri apa. Nom kot kaj ja nē amnhī to htūx kēt nē tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē te ate Pahihti Jejus kaga pyrāk. Na pre pahkwūjaja ā amnhī nhīpēx anhūr o hkaga nē axte kām hamaxpēr kēt nē. ²⁰ Imēnew mē Aresānja na pre wa ā amnhī nhīpēx anē nē tanhmā Tirtūm o kapēr punuj to. Mūrāpē na pa pre Satanasti nhīhkram wa haxā. Kot tanhmā wa ho nhūm wa kot tee ri amnhī tomnujta ā amnhī pumunh nē tokyx tām amnhī nhīpēx nē axte ā amnhī nhīpēx anhūr kēt kaxyw.

2

Tanhmā mē pahte Tirtūm mā amnhī jarēnh to hā mē pamā karō

Rukre 11.2-4; Atre 10.34-35; Epes 6.18

¹ E kot paj hpānhā tanhmā mē pahte Tirtūm mā amnhī jarēnh to hā amā karō Ximotre. Ka inhma nē ixō ri ho mē pahkwūjē jahkre ho ri mē hkōt apa. E ja kumrēx kot paj mē kaxyw amā hā karō. Kēr ka mē piitā mē ho Tirtūm wūr ho ri pa. Nē kām mē harē nē mē kaxyw mēmoj tā axāhwūr o ri apa. Kēr kē ama nē tanhmā mē ho mex to. Kē mē amnhī tā omu nē ā kām kapēr anē nē kām:

—Pa Tirtūm? Nā ām hāmri na ka ā mē ixto mex anē. Amex o amex. Anē.

² Nē mē kām anē kē mē ō pahi nē mē ho amnhīptār xwūnh piitā mē ho ahwūr o pa ho:

—Pa Tirtūm? Kwa kēr ka mē inhō pahi mē mē kot mē ixto amnhīptār xwūnh piitā tanhmā mē ho kē mē ixto mex o pa. Kēr pa mē ijamakēt kati nē ixāmnhīx ixpa pē amā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. Nē ixāmnhīx mē hkōt tām amnhī nhīpēx. Anē.

³ Kot puj mē ā mē ho mē papytār xwūnh Tirtūmja wūr o papa anē nhūm mē pama nhūm ja kām mex nē.

E kēr ka ā mē kām ja hā karō anē Ximotre.

Tirtūm kām mēmoj prām ā harēnh Sikūn Pētre 3.9

⁴ Nē mē piitā mē kot kapēr mar nē amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwūrja na Tirtūm kām hprām.

⁵ Ja kaxyw na pre më pahwÿr Kra Jejus më nhùm man më pahwÿr wrÿ. Tirtùmja tapxipix na kèp Mèpahpâm. Nè Kra Jejusja tapxipix na kòt Tirtùm mã tãm më paxunhwÿr mã xwÿnh. Ja kaxyw na pre amnhì grònh kòt wrÿ më pahpÿrà nè i ho ì nè kato.

⁶ Hâmri nè gaa nè àptâr hâmri nè më pahpiità më panè ty. Jao Tirtùm mã më pahte amnhì tomnuj piità hpânã amnhìrer pa. Tã më pahpiità më pahte kòt ã amnhì nhìpèx anhÿr ã harènh mar nè tokyx hkòt amnhì xunhwÿrja na Tirtùm kãm hprãm.

⁷ Ja kaxyw na pre ixãm. Ixte Ijaew kèt xwÿnhjé mã Tirtùm kapèr jarènh o ri më hkòt ixpa kaxyw. Nè Jejus nhÿ hà tanhmã më kãm ixkapèr to ho ri ixpa kaxyw. Nè tanhmã kòt më panè amnhì nhìpèx to hà harènh kaxyw. Àm hâmri na pa ã amnhì jarènh anè. Ixèx kèt. Na ha hte Ijaew kèt xwÿnhjé hkòt ixpa nè ã më kãm ixkapèr anè nè më kãm:

—E më ate Tirtùm Kra Jejus kòt amnhì xunhwÿrja na Tirtùm kãm hprãm. Jakamã kwa më tokyx amnhì kaxyw hkòt ajamaxpèr nè hkòt amnhì xunhwÿ. Anè.

Ikrèsti kamã tanhmã më pahte amnhì nhìpèx to hà më pamã karò

⁸ Nè kòt kaj më tòhã Tirtùm kapèr mar kaxyw axpèn wÿr akuprò. Hâmri nè Tirtùm mã amnhì jarè nom kèr ka më mëmoj tã axpèn kamã agryk kamã kãm amnhì jarènh kèt nè. Rÿ mëmoj tã axpèn mã axàkjèr kamã kãm amnhì jarènh kèt nè. Àm tãm më ajamaxpèr pix o kãm amnhì jarè. Nè tãm amnhì nhìpèx kamã kãm amnhì jarè. Ja na inhmã hprãm. Tã kèr ka ã Epes nhò xwÿnhjé mã ja hà akarò anè Ximotre.

Mènijaja kòt tanhmã amnhì nhìpèx to kaxyw më hà kãm karò

Wam Korùt 14.34; Epes 5.22; Xitre 2.3; Wam Pètre 3.1-7

⁹ Nè kòt paj hpânã Kris kòt më pahtòxjaja tanhmã kòt amnhì nhìpèx to hà më kaxyw amã karò ka inhma. Nà mëmyjaja kòt më omunh nè kãm më hkình prãm xàj kè më htÿx ri më noo mã tanhmã amnhì nhìpèx to hkèt nè. Nè ja prãm xàj tanhmã è jagjènh to hkèt nè rÿ tanhmã ri mrar to hkèt nè. Rÿ më kãm më hkình prãm xàj òkrexé mex jagjènh rÿ më ìhkra kamã kax mex jagjènh nè ri hà më hkòt pa kèt nè. Rÿ ja kaxyw tanhmã ri amnhì kÿ jaxwÿr to nè ri hà më hkòt pa kèt nè. Rÿ më è mex jagjè nè më noo mã htÿx ri hpijaam kèt o pa hkèt nè. Kè mëmyjaja kãm më hkình prãm xàj ã htÿx ri amnhì nhìpèx anhÿr o pa hkèt nè. ¹⁰ Mè kãm anè kè më kãm Tirtùm mãn kình xàj më piità më kutã mëmoj to nojarèt o pa.

¹¹ Nè më kãm anè kè më Tirtùm kapèr mar kaxyw më pikuprònh xà hwÿr agjè nè akryk

Tirtùm kapèr mar o hkrì nè htÿx ri axpèn mã kapèr o hkrì kèt nè.

¹² Nè kè më ikrèsti kamã Tirtùm kapèr o mëmyjé jahkre hkèt nè. Rÿ kamã mëmoj tã tanhmã më kãm karò hto hkèt nè. Àm akryk Tirtùm kapèr mar o hkrì. ¹³ Mèmo myrapè koja më ã amnhì nhìpèx anè? Nà na pre Tirtùm my kòt wa finat Atãwja kumrèx nhìpèx nè kormã hprò Ewa o hapu nè hipèx. ¹⁴ Nè Atãwja na pre kagã kapèr mar nè hkòt amnhì nhìpèx kèt nè. Prò na pre mar xà hkòt Tirtùm kapèr nhìròp xa nè tanhmã amnhì tomnuj to. ¹⁵ Myrapè na htem mënijaja hpijagri ho hikwÿ nhùm më hkrajaja ã htÿx kãm hapòj. Tã nom koja më Jejus kòt amnhì xunhwÿ nè ã ixte më kaxyw amã mëmoj tã karò xà hkòt amnhì nhìpèx hãmri nè nhÿrmã mex kumrèx nè htÿr tùm nè pa ho pa. E kèr ka ã mënijé mã mëmoj tã karò anè Ximotre.

3

Pastò kòt tanhmã amnhì nhìpèx to kaxyw më hà kãm karò

Xitre 1.5-9

¹ E kòt paj hpânã tanhmã pastò jarènh to. Koja mëhò kãm kèp Kris kwÿjé nhò pastò nè Tirtùm kapèr o më ahkre hprãm nè àm hãmri ã hamaxpèr anè. Ja mex. ² Jakamã koja mëhò kãm kèp pastò hprãm hãmri nè ã amnhì nhìpèx anhÿr o apa.

Koja më piità më noo mã tãm ri amnhì nhìpèx.

Nè hprò pix tânopxar o pa.

Nè mëmoj punuj kutã amnhì to htÿx nè.

Nè tãm hamaxpèr.

Nè àmnhìx amnhì wÿr më piità më kuwÿ.

Nè Tirtùm kapèr o më ahkre mex nè.

³ No kè më kagòxyhti japròr nè ho pipãnh o pa hkèt nè.

Nè àhkurè ho pa hkèt nè.

Nè më piità më kamã ukapri ho ri më hkòt pa. Jao më kutã nojarèt rãhã ho pa.

Nè amnhìm kàxpore rax o pikuprònh prãm xàj tanhmã amnhì nhìpèx to hkèt nè.

⁴⁻⁵ Nè hkrajé jahkre mex o pa nhùm më kapèr ma nè hkòt amnhì nhìpèx. Nè hà hpijaam kãm tãm amnhì nhìpèx.

Koja më hkrajé jahkre mex kèt nè hãmri nè mãanèn Kris kwÿjé jahkre mex kèt nè. Jakamã nhùm hkrajé më Kris kwÿjaja tãm amnhì nhìpèx kèt nè.

⁶⁻⁷ Nè kè më kòt Jejus kòt amnhì xunhwÿr kèt xwÿnhjé noo mã tãm amnhì nhìpèx rãhã ho pa.

Mè kòt ja hà më omunh nè më hà hpijaam o pa kaxyw. Nom koja më tanhmã amnhì tomnuj to nhùm më tee ri ja hà më omu nè më ho kapèr punuj nè. Satanasti kãm hprãm xà hkòt.

Nē kē mē kot Kris kôt amnhî xunhwÿr nyw xwÿnhjaja kēp pastô hkêt nē.

Koja mē kēp pastô hāmri nē mēmo arĭgro hā tanhmā hamaxpēr to nē amnhî to rax prām xāj tanhmā amnhî to jarkrar to ho pa. Hāmri nhūm Tirtūm tee ri ja hā omu nē te kot Satanasti nhîpēx pyrāk o hipēx nē tanhmā homnuj to. Ja pymaj kē mē kot Kris kôt amnhî xunhwÿr nyw xwÿnhjaja kēp pastô hkêt nē.

E pastô na hte ā amnhî nhîpēx anhÿr o pa kamā Jejus kwÿjē jahkre nē tanhmā mē ho ajuta hto ho mē hkôt pa Ximotre.

Mē kot Kris kôt hkwyjē ho ajuta xwÿnhjē kaxyw mē hā kām karō

Atre 6.1

⁸ Nē kot paj hpānhā amā mē kot Kris kôt hkwyjē ho ajuta xwÿnhjē jarē ka inhma Ximotre. Nā koja mēhō kām Kris kôt hkwyjē ho ajuta hprām hā koja ā amnhî nhîpēx anhÿr o pa.

Koja mē htÿx ri mēmoj tā mē kām hpēr o pikēnh o pa hkêt nē.

Nē tanhmā mēmoj to hēx to ho pa hkêt nē. Nē kagōxyhti japrōr nē ho pipānh o pa hkêt nē.

Nē amnhīm kaxpore ho pikuprōnh nē ho rax prām xāj tanhmā amnhî nhîpēx to hkêt nē.

⁹ Nē kē Tirtūm kapēr piitā hkôt hamaxpēr o pa. Ra Tirtūm kot mē pamā kapēr piitā ho amnhîrīt jakamā koja Kris kôt hkwyjē ho ajuta xwÿnhjaja kapēr piitā hkôt hamaxpēr pē hkôt amnhî nhîpēx mex rāhā ho pa.

¹⁰⁻¹³ Nē kē mē amnhî prō pix tānopxar o pa. Nē pastô pyrā nē mē hkrajē jahkre mex nhūm mē hkôt ri amnhî nhîpēx mex o pa.

Nē kē mē hprōjaja mjēn pyrā nē mē piitā mē noo mā tām ri amnhî nhîpēx.

Nē hkwyjē ho kapēr rÿ mē axpēn jakwa kamā ri axpēn mā mē hixi ho rēr o pa hkêt nē.

Nē mjēn pyrā nē mēmoj punuj kutā amnhî to htÿx o ri pa. Nē amnhî to mex rāhā nē.

E koja mēhō kām Kris kwÿjē ho ajuta ho pa hprām hā koja ā amnhî nhîpēx anhÿr o pa. Nom kēr ka mē kot mē ho ajuta kaxyw mē unhwÿr tokyx anhÿr kēt nē Ximotre. Taxy mē kamā ama nē aprī hā mē kot ri tanhmā amnhî nhîpēx to hā mē omu mān. Hāmri nhūm mē piitā mē mex ā mē harē ka mē hā mē ama nē rī kormā mē kot mē ho ajuta ho pa kaxyw mē unhwÿ. Hāmri nhūm mē amnhî tā omu nē axpēn mā mex ā harē. Nē amnhî kaxyw Jejus Kris mā hamaxpēr mex o pa hā mē omu nē mē hā hpijaām o pa.

Pawre kot Ximotre mā amnhî jarēnh

¹⁴ Nē inhmā awÿr inhmōr nē apumunh prām Ximotre. Nom kot pa amnhî kukamā ā mēmoj tā amā karō nē hā kagā anē. ¹⁵ Kēr pa tokyx awÿr inhmōr kēt japēr ka ixte amā mēmoj ā kagāta kamā harē nē ixkutēp ho mē ahkre ho ri apa. Mē kot mar nē hprī hā mē ō pastô nē mē kot mē ho ajuta ho mē pa xwÿnhjaja kot tanhmā amnhî nhîpēx to hā mē harēnh mar kaxyw.

Mē pahpē Kris kwÿjaja mē pahpē Tirtūm kra jakamā na pu htem kapēr kôt ri amnhî nhîpēx nē pakatāt kôt mē piitā mē kām pakapēr o papa. Jao tanhmā mē kām Jejus Kris jarēnh to ho ri papa.

Pawre kot Jejus mex o mex ā mē grer jarēnh

¹⁶ Nē Jejusja mex o mex. Amnepēm kormā mē pahte harēnh mar kēt tā pu prem harēnh ma hāmri nē mex o mex ā pagrer o papa. Nē pagrer o:

Kris kēp Mēpahpām tā na pre mē pahwÿr wÿr nē mē pahpyrā nē i ho i nē kato.

Nhūm pre Tirtūm Karōja mex o mex ā harē. Nhūm Tirtūm kapēr o mē wÿk xwÿnhjaja omunh o pa.

Nhūm ahpÿnhā pika piitā hwÿr tanhmā kot mē panē amnhî nhîpēx to hā harēnhja angrā.

Nhūm hte mē hkwyjaja harēnh ma nē amnhî kaxyw hkôt hamaxpēr nē hkôt amnhî xunhwÿ.

Tā nhūm pika kamā āpēnh jatur xām kumē nhūm Tirtūm akupÿm amnhî wÿr ho api.

Na pu htem ā Jejus mex o mex ā pagrer anē.

4

Mē kot Tirtūm kapēr kwÿm ri tanhmā Kris kwÿjē jahkre hto xwÿnhjē jarēnh

Matēwre 24.4-13; Korosē 2.16-19; Sikūn Ximotre 3.1-9; Sikūn Pētre 2.1-3; Jutre 3-16

¹ Nē nhÿrmā Jejus akupÿn mē pahwÿr wÿk kaxyw koja pika nhō xwÿnh kwÿjaja ma hkwyjē mā tanhmā Tirtūm kapēr o hēx to ho pa. Na pre Tirtūm Karō hprī hā mē hkukamā tanhmā mē harēnh to. Koja xep Satanasti hkwyjaja Jejus kwÿjē hwÿr mra nē hēx rom tanhmā mē kām kapēr to. Satanasti nhÿ hā mē kām hēx o pa nhūm mē hkwyjaja mē kuma nē mē hkôt hamaxpēr nē Jejus kaga. Ā koja mē Jejus akupÿn mē pahwÿr wÿk kukamā amnhî nhîpēx anē.

² Nē Satanasti nhÿ hā mē kām mēmoj to hēx xwÿnhjaja ām Satanasti pix mar o pa jakamā koja mē hamaxpēr mex kēt nē. Koja mē mēmoj punuj pumu nē htÿx mex ā hkamnhix. ³ Tā koja mē Tirtūm kapēr kwÿm ri ā Jejus kwÿjē mā hēx ho pa anē nē mē kām:

—Kwa kēr ka mē axpēn mā ri mē rer o apa hkêt nē. Tirtūm kām ja prām kēt. Ām ahte ri mē papaja na kām hprām. Anē.

Nē mē kot mēmoj mex kur ā mē omu nē nē mē kām kapēr nē mē kām:

—Kwa na htem ata hkur kêt nē. Tirtūm pē omnuj kēnā kot ka kêt ri aku.

Anh̄y: o koja mē kām kapēr o pa. ⁴ Nom Tirtūm na pre mē pamā mē apkur xā piitā ho kato. Mē paxāmn̄h̄x mē pahte piitā hkur o papa kaxyw. Jakamā mē pahpē hkrajaja na pu htem mēmoj kaga hkêt nē. Na pu htem mēmoj kur kaxyw nē Tirtūm mā harē hāmri nē paxāmn̄h̄x kuku. ⁵ Tirtūm kot mē paxāpkur xā piitā mex ā harēnh̄ jakamā na pu htem kām harēnh̄ pē paxāmn̄h̄x piitā hkur o papa.

*Pawre kot mēmoj tā Ximotre mā karō
Sikūn Ximotre 1.6-14; Xitre 2.1-8*

⁶ E Ximotre. Ixte mēmoj tā amā karōta kēr ka ho Kris kôt pahkwj̄jē jahkre mex o ri mē hkôt apa. Kot kaj ā mē ahkre anh̄y jao ra Jejus Kris mā axāpēnh̄ mex nē. Na ka pre harēnh̄ ma nē hkôt amnh̄i xām hāmri nē hkôt amnh̄i nh̄ipēx mex nē. Tā kēr ka arī hkôt amnh̄i nh̄ipēx mex rāhā kē mē piitā ja hā apumu.

⁷ Nē mē ujarēnh̄ja kot paj tanhmā amā hā karō hto. Mē panh̄gēt xujarēnh̄ kamā mo Tirtūm jarēnh̄? Amrakati kumrēx. Jakamā kēr ka mē hkôt ajamaxpēr o ri apa hkêt nē. Ām Tirtūm kapēr kôt pix mā ajamaxpēr t̄yx rāhā ho ri apa. Tirtūm kapērja ām hāmri na.

⁸ Nē na htem amnh̄i karo hprām xāj tanhmā amnh̄i karo hto ho pa. Ja mex. Tanhmā kute hkêt. Na htem tanhmā amnh̄i karo hto nē gaa nē ra hkarore nē pa. No kêt mē kot Tirtūm kapēr kôt ri amnh̄i nh̄ipēx o paja na mex o mē hkarota jakre. Na htem Tirtūm kapēr kôt ri amnh̄i nh̄ipēx hāmri nē mex nē hkīnh̄ nē pa ho pa. Hāmri nē nh̄yrmā kaxkwa kamā Tirtūm mē Kra Jejus wa kuri mex nē h̄tir tūm nē pa ho pa. Ja na mex o mex. ⁹ ām hāmri ixte amā ja jarēnh̄ jakamā kwa kēr ka ja hā anoht̄yx nē ri ho apa Ximotre.

¹⁰ Nē Tirtūmja rāhā ho rāhā. Tā na pu pre amnh̄i kaxyw Kra Jejus kôt pajamaxpēr nē hkôt amnh̄i xām nh̄um Tirtūm pahto hkra. Kām mē piitā mē ho hkra hprām jakamā na htem pahpyrā nē amnh̄i kaxyw Kra hkôt hamaxpēr nē hkôt amnh̄i xunhw̄y nh̄um amnh̄i tā mē omunh̄ xā hkôt mē ho hkra. Ja kaxyw na pu htem mē piitā mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnh̄i nh̄ipēx to hā harēnh̄ rāhā o ri mē hkôt papa. Jao Tirtūm mā paxāpēnh̄ mex nē.

¹¹ E kēr ka ā ja ho pahkwj̄jē jahkre anh̄y ho ri mē hkôt apa. Mē kot amar nē akapēr kôt amnh̄i nh̄ipēx mex ho pa kaxyw.

¹² Nē kormā anyw tā kēr ka mē piitā mē noo mā tām ri akapēr nē tām amnh̄i nh̄ipēx o apa. Mē kot Jejus ā tanhmā ato htā arī amnh̄i kaxyw kām ajamaxpēr t̄yx nē. Nē

mē piitā mē kutā anojarēt nē ajamaxpēr mex pix o ri apa. Kot kaj kormā anyw tā ā mē noo mā amnh̄i nh̄ipēx anē nh̄um mē hā apumu nē kām akapēr mar prām nē. Anyw ā apumunh̄ tā kām akapēr mar prām nē.

¹³ Nē kēr ka mē ate Tirtūm kapēr mar kaxyw axpēn w̄yr akuprō ka arī ixkutēp mē kām Tirtūm kapēr tūm ā kagā kamā akapēr rāhā ho apa. Nē aprī hā tanhmā ho mē ahkre hto nē ho mē ahkre mex nē Ximotre.

¹⁴⁻¹⁵ E kēr ka ā amnh̄i nh̄ipēx anh̄y o ri mē hkôt apa nē amā ho anh̄y kaga hkêt nē. Mē piitā mē kot ate Jejus mā amnh̄i nh̄ipēx mex o amōr ā apumunh̄ kaxyw. Kormā ate mē kām Jejus jarēnh̄ o apa hkêt ri na pre pastō nh̄y hā mē kapēr xw̄ynh̄jaja ate Jejus mā tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to ho apa kaxyw axām. Hāmri nē anh̄imōk ā mē ĩkra jaxw̄y nē axāpēnh̄ kukamā tanhmā ajarēnh̄ to nē ato Tirtūm w̄y. Hāmri nh̄um ate mē kām kapēr jarēnh̄ o ri apa kaxyw amā ajamaxpēr o h̄iht̄yx. Tā kēr ka ŷ hā ā kām amnh̄i nh̄ipēx anh̄y rāhā ho ri apa.

¹⁶ Nē kwa kēr ka amnh̄i pumunh̄ mex nē Ximotre. Jao tām ri amnh̄i nh̄ipēx nē akatāt kôt Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkôt apa. Kot kaj ā amnh̄i nh̄ipēx anē hāmri nh̄um mē ama nē apyrā nē Jejus kôt amnh̄i xunhw̄y. Hāmri nē pahpyrā nē nh̄yrmā Tirtūm wa kuri h̄tir tūm nē pa ho pa.

5

*Tanhmā mē pahte Kris kôt mē pahkwj̄jē
nh̄ipēx to kaxyw mē pamā karō*

Sikūn Ximotre 2.24-25

¹⁻² E kot paj hpānhā Kris kôt pahkwj̄jē hō kot tanhmā amnh̄i tomnuj to nh̄um ate tanhmā ja nē kām akapēr to hā amā karō.

Nā koja mēhō tanhmā ri amnh̄i tomnuj to ka harēnh̄ ma hāmri nē ma hw̄y tē nē ja nē tanhmā kām akapēr to. Nom kēr ka kām akapēr mā agēt kêt nē.

Koja mēwejē ō tanhmā amnh̄i tomnuj to ka te kēp anh̄ipēxā r̄y akatorxā pyrāk o kām akapēr. Jao hā apijaam o tanhmā kām akapēr to.

R̄y koja apyrā nē mē nywjē hō tanhmā amnh̄i tomnuj to ka te kēp atō pyrāk o kām akapēr.

R̄y mēnijē nyw ō amnh̄i tomnuj japēr ka te kēp atōx pyrāk o kām akapēr. Jao hā apijaam o kot amnh̄i tomnujja nē tanhmā kām akapēr to.

E kēr ka mē kot amnh̄i tomnuj nē ā mē pahkwj̄jē mā akapēr anh̄y o apa Ximotre.

*Mē kēp mē mjēn h̄tyk xw̄ynh̄jē jarēnh̄
Xiakre 1.27*

³ Nē kot paj hpānhā Kris kôt pahkwj̄jē pē mē mjēn h̄tyk xw̄ynh̄jē jarē. Nā koja mēhō nija hkra hkêt nē htāmnhw̄y hkêt nē pa nh̄um mjēn kēp ty ka mē apē Kris kôt

hkwýjaja ja hã omu nê mēmoj to kutã anojarêt rãhã ho ri apa. ⁴ Nom koja ra hkra rý ra htãmnhwý japêr kê mê tãmjaja tanhmã ho ajuta hto ho pa. Kãm õ nê kãm mēmoj nhõr o pa. Kormã mēhprĩre ri na pre mê õ wówõ nê mê katorxã nê mê hipêxã mê hamãr mex pē mê kãm õ ho pa. Tã ra mê àptãr jakamã kê mê amnhĩ pyrà nê mê hamãr mex pē mēmoj to mê kutã nojarêt rãhã ho pa. Ja na Tĩrtũm kãm hprãm. Ā mê kot hkwýjê kamã ukapri ho pa jakamã te mê kot Tĩrtũm mã àpēnh pyràk.

⁵ No koja mēhõ ni ra wejre nê ahte ri pa. Nê hkra nê htãmnhwý hkêt nê ri pa. Tã kê ja hã amnhĩ pumu nê Tĩrtũm kamnãr rom amnhĩ to hwýr o pa. Nê mê piitã mê ho hwýr o pa. Jao tãm hamaxpēr. Ka mê apē Kris kôt hkwýjaja ja hã omu hãmri nê mê kam nê tanhmã kutã anojarêt to ho ri apa. ⁶ No koja mê Ā amnhĩ nhĩpēx anhýr kêt nê. Nê htýx ri mê grer wýr mra nê hpijaãm kêt o ri mra ka mê ja hã mê omu nê mê ho ajuta hkêt nê. Na htem Ā amnhĩ nhĩpēx anhýr o pa nê arĩ hũr tã te ra htyk nê hikwý pyràk.

⁷ E kêr ka Ā ja hã Kris kôt pahkwýjê mã karõ anê. Kê mê ama nê Ā mê mjen htyk xwýnhjê nhĩpēx anhýr o pa. ⁸ Nom koja mēhõ amnhĩ kwýjê ho mex kêt japêr. Nê òrkwý kamã hprõ nê hkrajaja nê hipêxã nê katorxã nhũm mê kãm mê apkur xã nhõr kêt japêr. Koja mê Ā amnhĩ nhĩpēx anhýr jao Jejus kaga nê te mê kot hkôt amnhĩ xunhwýr kêt xwýnhjaja kot amnhĩ nhĩpēx pyràk o amnhĩ nhĩpēx nom amnhĩ tomnuj týx o mê hakre.

⁹ Nê mê mjên htyk nê mê hkra nê mê htãmnhwý hkêt xwýnhjaja kêr ka mê tanhmã mê ho ajuta hto kaxyw hãmri nê mê hixi piitã hã kagã. Nom kwa kêr ka aprĩ hã tanhmã mê amnhĩ nhĩpēx to hã mê omu nê ri kormã mê hixi hã kagã.

Koja mēhõ kormã mjên hũr ri tãm hipêx nê nhãm mēmyjê ho amnhĩkati hkêt nê.

Nê ra hã amgrã pē 60 rý ra hã 60 jakre.

¹⁰⁻¹¹ Nê tãm mê piitã mê hipêx o pa.

Nê hkrajaja kormã hũr ri nhũm mê hamãr mex nê mê ahkre mex o pa.

Nê nhãm krĩ hõ nhõ xwýnhjaja õ krĩ hwýr pøj nhũm mê omu nê amnhĩ nhõrkwý hwýr mê kuwý.

Nê mê kêp amrakati xwýnhjê ho mex o pa. Koja mê Ā amnhĩ nhĩpēx anê ka ja hã mê omu nê rĩ kormã mê ho ajuta kaxyw mê hixi hã kagã. Nom mê hixi hã kagã kaxyw nê mēmoj tã mê hkukja nê mê kãm:

–E kot kaj Ā amnhĩ nhĩpēx anhýr o apa hã inhãm amnhĩ jarê pa ama nê rĩ kormã anhĩxi hã kagã.

Kot kaj axte amjên kêt nê.

Nê tanhmã Kris kôt akwýjê ho mex to ho ri apa.

Nhũm mēhõ mēmo mýrapê hkapri nê pa ka ja hã omu nê tanhmã ho ajuta hto.

E kot kaj Ā amnhĩ nhĩpēx anhýr o apa hã amnhĩ jarê pa ama nê anhĩxi hã kagã. Hãmri nhũm Kris kôt akwýjaja amã axãpkur xã nhõr o pa. Anê.

Ā mê kãm akapēr anê nhũm mê ama nê amã:

–ÿ. Ma kot paj Ā amnhĩ nhĩpēx anê.

Anhýr Ā amnhĩ jarê ka mê ama nê mê hixi hã kagã. No kormã mê hã amgrã pē 60 kêt xwýnhjaja kêr ka kormã mê hixi hã kagã hkêt nê. Koja mê tanhmã mê kot amnhĩ nhĩpēx to ho pa hã mê kãm karõja ma nê wam tajê pyrà nê amã:

–ÿ. Ma kot paj Ā amnhĩ nhĩpēx anê. Na pa Jejus Kris noo mã Ā amnhĩ jarēnh anê.

Anhýr Ā amnhĩ jarēnh tã gaa nê ra hkurê hapøj nê ra kot amnhĩ jarēnh ta kwým ri tanhmã amnhĩ nhĩpēx to nê axte mjên. ¹² Ra amnhĩ jarēnh o:

–Ma kot paj Ām Jejus mã pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpēx to ho ri ixpa nê axte inhĩmjên kêt nê.

Anhýr tã tanhmã hamaxpēr to nê kot amnhĩ jarēnh kwým ri axte mjên. Jao te Jejus mã amnhĩ to hēx pyràk nhũm Tĩrtũm pē jamnuj. Ja pymaj kêr ka mê kormã mê hã amgrã pē 60 kêt xwýnhjê nhĩxi hã kagã hkêt nê. Kormã mê hã amgrã pē 60 kêt xwýnhjaja arĩ mê hkĩnh týx ¹³ jakamã kot kaj mê kãm mê apkur xã nhõr o apa nhũm mê ja hã amnhĩ tã mê apumu nê axte amnhĩm àpēnh kêt nê. Ām kãm kaga nê htýx ri nhãm mê hwýr mra nê nhãm mê hwýr mra. Nê amnhĩ pumunh mex kêt nê htýx ri axpēn jakwa kamã ri mê hixi ho rēr o pa. Nê nhýri mēmoj pumu rý tanhmã mēmoj jarēnh mar to hãmri nê ma htýx ri hkwýjê mã harēnh o mra. Koja mê Ā amnhĩ nhĩpēx anhýr o pa hãmri nhũm mê kêp Kris kwý hkêt xwýnhjaja ja hã mê omu nê mê hkôt mê pahpê Kris kôt pahkwýjê ho kapēr punuj nê. ¹⁴ Ā mê kot amnhĩ nhĩpēx anhýr o pa pymaj kêr ka kormã mê nyw xwýnhjê mã anê kê mê mãmri axte mjên nê o pa. Hãmri nê hkra nê hkrajê jamãr o pa. Ja na inhãm hprãm. Koja mê Ā amnhĩ nhĩpēx anê hãmri nhũm mê kêp Kris kôt pahkwý hkêt xwýnhjaja mê hkôt tanhmã mê pahpo kapēr punuj to hkêt nê. ¹⁵ Mãn ka ra Kris kôt pahkwýjê nyw pē mê mjên htyk xwýnhjê kwýjaja tanhmã amnhĩ tomnuj to hã mê harēnh ma. Na prem Jejus kaga nê Satanasti hkôt amnhĩ nhĩpēx o pa.

¹⁶ E kêr ka mê Ā Kris kwý pē mjên htyk xwýnhjê nhĩpēx o apa anê Ximotre. Nom koja mê akwý kamã mēhõ nhõ wówõ mjên rý katorxã mjên kêp ty kê tãm kãm õ ho pa. Kêr kê Kris kôt pahkwýjaja Ām mê kêp mê mjên htyk xwýnhjê pē mê hkra nê mê

htãmnhwý hkêt nê ahte ri mê pa xwýnh pix-
jaja tanhmã mê ho ajuta hto ho pa.

*Mê pahpé Kris kôt pahkwýjé hkrãhtüm
kaxyw mê pahtä kãm karô*

*Atre 14.23; Wam Korît 9.7-14; Karatas
6.6; Wam Tesarôn 5.12; Wam Pêtre 5.1-4*

¹⁷⁻¹⁸ Nê kot paj hpãnhã amã Kris kôt mê
pahkrãhtümjê jarê. Tirtüm kapêr ã kagã
htüm kot mê harênh kot:

Kêr ka Tirtüm kapêr o mê ajahkre xwýnhjaja
mê ahkre pãnhã mê kãm amnhîre.
Anê.

Nê mãânên mê harênh ã kuxi nê mê harênh
o:

Koja akrit amã àpênh o pa ka ho mex nê kãm
ô mex o apa. Anê.

Ã ja jarênh kot anhÿr jakamã koja Kris kôt
mê akrãhtümja Kris mã tanhmã mê ato mex
to ho pa ka mê amnhî tâ kãm amnhîrer mex
o ri apa. Kot Tirtüm kapêr o mê ajahkre mex
jakamã ka mê amnhî tâ kãm amnhîrer mex
nê.

¹⁹ Nê koja mêhõ pixi nê mê awÿr tê nê amã
Kris kôt mê akrãhtüm kot tanhmã amnhî
tomnuj to hã harênh to ka ama nê ãm ama.
Nom koja wa hamëxkrut rÿ mê akrunëpxi
nê mê awÿr mra nê axpên kôt tanhmã
harênh to ka mê ama nê ãm hãmri mê kot
tanhmã kot amnhî tomnuj tota kôt aja-
maxpêr. ²⁰ Hãmri nê Kris kwýjê piitã mê noo
mã kot amnhî tomnuj xwýnhã mã tanhmã
kot amnhî tomnuj to nê kãm akapêr kê axte
ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Mê piitã mê
kot hã amar nê nhÿrmã tanhmã amnhî tom-
nuj to nhüm ate urãk nê hã tanhmã mê kãm
axãkjêr to pymaj tanhmã amnhî tomnuj to
hkêt nê.

²¹ E Tirtüm noo mã na pa ã amã mê kaxyw
mëmoj tâ karô anê Ximotre. Nê Jejus Kris
mê Tirtüm kapêr o mê wrÿk xwýnhjê noo mã
pa ã amã karô anê. Jakamã kêr ka inhmar
tÿx nê hkôt amnhî nhîpêx o ri apa. Jao mê
piitã mê hipêx o axpên pyrãk. Nom kêr ka
akrãmnhwý kot tanhmã amnhî tomnuj to hã
omu nê axtem nê ãm omu nê ajamaxpêr o:

–Nã kêp ixkrãmnhwý kênã kot paj kêt ja nê
tanhmã kãm ixkapêr to. Pa ho anhÿr kêt nê.

Anhÿr o ajamaxpêr kêt nê. Mê piitã mê
hipêx o axpên pyrãk.

²² Nê kêr ka anojarêt kãm mê kot Tirtüm
mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho mê pa
kaxyw mê unhwÿr kêt nê. Aprî hã tanhmã
mê kot amnhî nhîpêx ã hã mê omu nê mê
hkapi nê rî kormã mê unhwÿr rÿ tee ri mëmoj
tã mê omu nê mê hkaga.

Nê koja mêhõ tanhmã amnhî tomnuj to
ka ja hã omu rÿ harênh ma hãmri nê urãk
nê ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Arî Tirtüm
kôt amnhî nhîpêx pê tãm ri amnhî nhîpêx
pix o apa. ²³⁻²⁵ Na htem tõhã tanhmã amnhî
tomnuj to nhüm mêhõ ja hã mê omu nê mê

harênh kurê kumrêx. Kris kôt mê hkrãhtüm
kormã kot tanhmã hã kãm nê hkêt ri nhüm
mê ja hã mê omu nê tanhmã mê harênh
to. Nom na htem tõhã hpimxur pê tanhmã
amnhî tomnuj to nhüm Tirtüm pix ja hã mê
omu. Tã koja nhÿrmã mê piitã mê kãm ja ho
amnhîrît nhüm mê piitã harênh ma nê hkôt
omu.

Nê mê kot amnhî to mex xwýnhjaja
haxwÿja. Na htem tõhã mê noo mã tanhmã
mêhõ ho mex to nhüm hkwxÿjaja ja hã omu
nê axpên mã mex ã mê harê. Nê tõhã
hpimxur pê tanhmã mêhõ ho mex to nhüm
mêhõ ja hã omunh kêt nê. ãm Tirtüm pix
ã kot amnhî nhîpêx anhÿr ã omu. Tã koja
nhÿrmã mê piitã mê kãm ja ho amnhîrît
nhüm mê piitã harênh ma nê hkôt omu.

Nê kwa Ximotre. Axã nê anhöymnuj nê ri
apa jakamã kwa kêr ka gô pix o akôm o apa
hkêt nê. Mãânên wîhti hkwxÿ ho ixkõ kêr ka
anhõhy mex japêr.

6

*Mê kãm mê àpênh xwýnhjê kaxyw mê hã
kãm karô*

*Epes 6.5-9; Korosê 3.22-4.1; Xitre 2.9-10;
Wam Pêtre 2.18-25*

¹ E kot paj mê akwÿjaja mê kãm mê àpênh
o mê pa xwýnhjê kaxyw mëmoj tâ amã karô.
Mê kãm anê kê mê ô patrãw ã hpijaam o ri
pa. Jao mê kapêr ma nê hkôt kãm àpênh
mex nê. Koja mê ã amnhî nhîpêx anê nhüm
amnhî tâ mê omu nê hamaxpêr o:

–Kwa pêr Tirtüm kapêr na mex kumrêx.
Inhmã àpênh xwýnhja na hte hkôt amnhî
nhîpêx pê amnhî to mex o pa. Pêr ãm hãmri
na hte Pawre ho mê ahkre ho pa.

Anhÿr o hamaxpêr. ² Nê koja mê ô patrãw
ra Kris kôt amnhî xãm japêr ka kãm mê
àpênh xwýnhjê mã anê kê Kris kôt mê kêp
mê htõ hã mê kãm àpênh mex o ri pa. Nom
kê mê urãk nê kêp Kris kôt hkwxÿ hã mê omu
nê hamaxpêr o:

–Nã Kris kôt ixtõ kênã kot paj kêt ri kapêr
kôt amnhî nhîpêx nê kãm ixàpênh mex o ri
ixpa.

Anhÿr o hamaxpêr kêt nê. Kê kêp Kris kôt
htõ hã kãm ho mex prãm xaj kãm àpênh mex
o pa.

E kêr ka mê kãm mê àpênh o mê pa
xwýnhjê mã ã tanhmã mê àpênh to ho pa hã
karô anê Ximotre.

*Tirtüm kapêr kwým ri mê ahkre xwýnhjê
jarênh*

Rukre 12.13-21; Xiakre 5.1-6

³ Nê na hte Kris kwÿ hkêt xwýnh kwÿjaja
Kris kwÿjê mã Tirtüm kapêr o hêx o pa. Nê
htÿx ri Jejus kapêr kwým ri tanhmã harênh
to ho pa. ãm hãmri na Tirtüm mê Pahîhti
Jesús Kris wa kapêr tâ nhüm htem htÿx ri
tanhmã ho hêx to ho ri mê hkôt pa. ⁴ Mê

kot amnhĩ to rũnh xwũnh ã amnhĩ to jarkrar tã mẽ ãhpumunh tũx kêt. Na htem tanhmã Tĩrtũm kapêr kute hã axpên mã akir nê mẽmoj tã axpên kãm gryk o pa. Nê axpên mã kapêr punuj nê mẽmoj tã axpên kamnhĩx o pa. ⁵ Nê hamaxpêr mex kêt jakamã mẽmoj tã axpên mã ãkjêr pix o pa. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o Tĩrtũm kapêr mar tũx kêt nê. Hãmri nê htũx ri hamaxpêr nê hamaxpêr o: –Kot paj Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ixa nhũm mẽ inhma nê inhmã amnhĩrer mex nê pa ixkãxpore rax nê ri ixa. Nã kot paj ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixa. Ja inhmã mex.

Anhỹrja o kãm hikãxpore rũnh prãm o amnhĩ to amnhĩrit o pa.

Kãxpore jarênh

⁶⁻⁸ E kot paj hpãnhã amã tanhmã kãxpore jarênh to ka inhma Ximotre. Xã na pu htem pakatorxã nhõhy rũm pajapõj nê amnhĩ kôt kãxpore hkwyj jamỹ nê ho pajapõj? Nã na pu htem pahkênh nê panhỹ kamã pajapõj. Tã kot puj mẽ ja pyrà nê nhỹrmã ty nê mã ho anê nê panhỹ kamã ma papa. Jakamã kêr pu mẽ kormã pika ja kamã pahfĩr nê papa ri paxãpkur xã nê mẽ paxê pix tãnopxar pê pahkĩnh nê ri papa. Pakãxpore rũnh kêt tã na pu htem Tĩrtũm kamnãr rom pahkĩnh nê pajamakêtkati nê papa. Jao pajamaxpêr o:

–Nã ixkãxpore rax kêt nê ixkukrêx rax kêt tã na hte Jejus ixkõt pa ho pa nê mẽmoj to ixkutã nojarêr rãhã ho pa. Jakamã ixkãxpore rax kêt tã ixkĩnh nê ijamakêtkati nê ixãmnhĩx ixa.

Anhỹr o pajamaxpêr o papa.

⁹⁻¹⁰ Mẽ kot amnhĩm kãxpore o pikuprõnh rũnh xwũnhjaja na htem kãxpore pix kukamã hamaxpêr o pa nê gaa nê kãxpore rũnh gryk ã amnhĩ tomnuj o pa. Na prẽ mẽ pahkwỹjaja kãxpore rũnh prãm xãj Jejus kaga. Tã ra mẽ hikãxpore rũnh tã hkĩnh nê hamakêtkati nê pa hkêt nê. Na htem omnuj nê hkaprĩ nê pa. ã na htem mẽ hikãxpore rũnh xwũnh kwỹjaja amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Jao kãxpore pix kukamã hamaxpêr nê gaa nê ra gryk ã mẽ kot amnhĩ to mex xã kaga hpa nê htũx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Nê tanhmã hkwyjê nhĩpêx punuj to. Te tutre kot harõj xãnh ã htũx rapuuti hwỹr gjêx nê tee ri kãm kator prãm kaprỹ pyràk. ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa jakamã koja nhỹrmã Tĩrtũm ma mẽ kot amnhĩ xã htũx kamã hamak tũm xã hwỹr mẽ kurê.

Pawre kot Ximotre mã mẽmoj tã karõ

Korosê 4.17; Wam Ximotre 4.14; Sĩkũn Ximotre 2.1-7

¹¹ Nê kwa Ximotre kêr ka mẽ urãk nê kãxpore rax prãm xãj amnhĩ tomnuj o apa hkêt nê. Ate Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa xwũnh jakamã kêr ka kãm hprãm xã hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri

apa. Jao Tĩrtũm pyrà nê ate amnhĩ jarênh xã hkõt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nê amã Kris kôt akwỹjê hkĩnh pê mẽmoj to mẽ kutã anojarêr o ri apa. Nê Kris kôt mẽ hkwyjê hkêt xwũnhjaja kot Kris ã tanhmã ato htã ka arĩ hkõt amnhĩ nhĩpêx mex nê mẽ piitã mẽ ho mex o ri mẽ hkõt apa. ¹² Na ka pre Kris kôt mẽ pahkwỹjê noo mã tanhmã amnhĩ jarênh to. Tĩrtũm kot amnhĩ wỹr awỹr nhũm ate Jejus kôt amnhĩ xãm nê amã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hprãm ã amnhĩ jarê nhũm ikrêsti kamã mẽ piitã ja hã ama. Jakamã kwa kêr ka arĩ Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa. Hãmri nê nhỹrmã Tĩrtũm mẽ Kra wa kuri amex kumrêx nê atĩr tũm nê apa ho apa.

¹³⁻¹⁴ E na pa mẽmoj tã amã karõ rax ka piitã kamã harê nê mar pa. Tã kêr ka inhmã ja hã tanhmã amnhĩ jarênh to. Mẽmoj piitã ho htĩr xwũnh Tĩrtũm mẽ Jejus Kris wa noo mã tanhmã ja hã inhmã amnhĩ jarênh to. Jejus htỹk kaxyw nê ãmnhĩx kot Pahi Põn Pirat mã amnhĩ jarênh xwũnhhta noo mã amnhĩ jarê nê inhmã amnhĩ jarênh o:

–Nã kot paj ate mẽmoj tã inhmã karõ piitã hkõt amnhĩ nhĩpêx rãhã nhũm Pahihti Jejus Kris akupỹn mẽ pahwỹr wrỹ. ãm hãmri na pa ã amã amnhĩ jarênh anê Pawre.

Anhỹr o inhmã amnhĩ jarê.

Tĩrtũm mex o mex ã mẽ gre

¹⁵ Nê koja Tĩrtũm akupỹn mẽ pahwỹr Jejus mẽnh xã hã arĩgo jarê hãmri nhũm kot harênh xãta wỹr põj nhũm akupỹn mẽ pahwỹr kumê. Tĩrtũmja mex o mex. Tapxipix kêp mẽmoj piitã ho amnhĩptãr xwũnh maati. Nê kêp jar mẽ ho amnhĩptãr xwũnh piitã mẽ õ Pahi Maati.

¹⁶ Nê tapxipix na rãhã ho rãhã nê mex o mex jakamã puhã hirã rax kumrêx. Tã hkĩnhã mẽ pahte amnhĩ tomnuj xwũnh jakamã kot puj mẽ puhã hirã raxja kutã hkêt nê. Jao hwỹr mẽ pamrar kêt nê.

Nê aa mẽhõ kot no ho Tĩrtũm pumunh kêt tã kwa kêr pu mẽ pahpiitã kãm mex o mex nê hihtỹx o hihtỹx ã harênh rãhã ho papa.

Axe mẽ hikãxpore rũnh xwũnhjê jarênh Rukre 16.9

¹⁷ Nê kêr ka Kris kwỹjê kamã mẽ hikãxpore rũnh xwũnhjê mã anê kê mẽ kot amnhĩ to rũnh kôt amnhĩ to ãmra ho pa hkêt nê. Nê amnhĩ kaxyw mẽ hikãxpore rũnh kôt hamaxpêr o pa hkêt nê. Kãxpore na hte hapêx tokyx anê. Mẽ kãm anê kê mẽ hpãnhã amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt mãn hamaxpêr tũx rãhã ho pa. Na hte ãmnhĩx tanhmã mẽ pahto mex to ho pa nê mẽ pahpê õxỹ hkêt nê. Jao mẽ pahwỹr na rê nhũm mẽ pahpur go mex nê pu mẽ kamã panhõ rũnh o papa. Nê mẽ

pamā myyti ho hirā pu mē kukwak ri parīt mex pē mēmoj tā paxàpēnh o papa. Ā Tirtūm kot mē pahto mex kot anhūr pu mē kukwak ri pahkīnh nē pajamakētkati nē ri papa. Tā kēr ka mē hikàxpore rūnh xwýnhjē mā anē kē mē amnhī kaxyw kumā pix mā mǎn hamaxpēr rāhā ho pa. ¹⁸ Nē mē kām anē kē mē hikàxpore ho hkwyjē pē ōxy hkēt nē ho tanhmā mē ho mex to ho pa. Nē àmnhix ho tanhmā mē kēp amrakati xwýnhjē ho ajuta hto ho pa. ¹⁹ Kōja mē ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm ja hā mē omu nē hkīnh nē ō krī kamā mē kutēp mē kām mēmoj mex o akuprō. Jakamā nhūm mē kormā jar htūr nē pa ri mex nē pa nē mǎānēn nhýrmā kaxkwa kamā mex kumrēx o jar pika ja kamā mex nē pata jakre. E kēr ka ā mē hikàxpore rūnh xwýnhjē mā ja hā karō anē Ximotre.

Pawre kot Ximotre mā mēmoj tā karō jatur xā

Korosē 4.17; Wam Ximotre 6.14; Sikūn Ximotre 1.13, 4.5

²⁰ Nē ra Tirtūm kot ate kapēr o mē ahkre ho apa kaxyw axām jakamā kēr ka tām amnhī nhīpēx pē mē ahkre mex rāhā ho ri apa. Jao Tirtūm kapēr o hēx o ri mē ahkre xwýnhjē hkōt apa hkēt nē. Na htem mē kuma nē mē kapēr mex ā mē hkamnhix nom mē kapēr mex kēt. Jakamā kwa kēr ka mē kot tanhmā mē ahkre hto hā mē ama nē ām mē ama. ²¹ Na pre ra mē pahkwýjjaja mē kuma nē mē kapēr gryk ā Jejus kaga.

E ām ja pix. Kē Tirtūm mē apiitā mē akutā nojarēt rāhā ho pa. Ixpē Pawre na pa ā amā ixkapēr ā kagā anē.

Sikūn Ximotre Pawre kot Ximotre hwýr wam kaga nē mēnh kōt hō mēnh

Pawre na pre kagaja nhípēx. Na pre Jejus hwýr kēt xwýnhjaja Jejus ā unē nē krī pē Rōm kamā haxā nhūm arī hkrī ho hkrī. Tā ra mē kot hpīr kaxyw nhūm Ximotre mā kagaja nhípēx nē hwýr kumē. Na pre Ximotre Pawre hkōt pa ho pa hā mytwrý sohtō nē. Tā hpānhā krī pē Epes kamā arik nē Tirtūm kapēr o Jejus kōt hkwyjē jahkre ho ri mē hkōt pa. Jakamā nhūm Pawre kagaja nhípēx nē kamā kām mēmoj tā karō nē hwýr kumē. Nē nhýrmā mē kot Pawre pyrā nē Jejus ā hpīr mā htā tee ri amnhī kukamā hamaxpēr kēt ā kām karō.

Nē mē hkwyjaja kēp Tirtūm kra hā amnhī jarēnh tā nhūm Pawre Tirtūm kām hprām xā kuhpa hā mē kot tanhmā amnhī nhípēx to ho pa hā Ximotre mā mē harē. Kot mē harēnh mar nē Jejus kwýjē nē mē omunh mex o pa kaxyw. Nē Ximotre kot Tirtūm kām hprām xā kot pix mā amnhī nhípēx o pa hā kām karō. Á na pre Pawreja Ximotre mā mēmoj tā karō kamā hihtýx nē hā kaga nē hwýr mēnh anē. Nē kām:

¹ Pa Ximotre? Xā amex? Ixpē Pawre na pa amā ixkapēr nē hā kaga nē awýr kumē. Ixpē Jejus nhý hā hkwyjē jahkre ho ixpa xwýnh na pa. Tirtūm na pre ja kaxyw ixām. Tirtūm Kra Jejus Krisja kot puj mē pahpē hkwyjaja nhýrmā kukwak ri pamek kumrēx nē pahúr nhūm nē ri papa ho papa.

*Pawre kot Ximotre ho Tirtūm mē Jejus wa hwýr ā harēnh
Atre 16.1-2*

²⁻³ Te apē ixkra pyrāk Ximotre. Jakamā na pa hte ato Mēpanhípēxā maati Tirtūm mē Pahihti Jejus Kris wa hwýr rāhā ho ri ixpa. Na pa hte mē pakukamā mē panhīgēt pyrā nē tām ijamaxpēr o ixpa pē Tirtūm mā tanhmā amnhī nhípēx to ho ri ixpa. Jakamā na pa hte ato Kra Jejus mē wa hwýr rāhā ho ri ixpa. Arīgro hā nē kamāt kām amā ijamaxpēr nē ato wa kuwý nē wa kām:

—Pa Tirtūm mē Pahihti wa. E ixte ixkra puro Ximotre ho war awýr kaxyw war amā ijamaxpēr. Na ka hte wa ho mex nhūm war akōt amnhī nhípēx mex o pa. Te ō wōwō mē katorxā wa kot amnhī nhípēx pyrāk. Na pa hte kot amnhī nhípēx o paja mā ijamaxpēr nē ý hā ixkīnh nē. War ate kamā axukapri ho ri apa kaxyw na pa ho war awý. War ate kutā war anojarēt rāhā ho ri war apa nhūm hamakētkati nē āmnhix ri pa ho pa kaxyw. Anē.

Pawre kot Ximotre nhý hā hkīnh ā harēnh

⁴ Nē na ka pre hte ixkōt ixto ajuta ho ri ixkōt apa htā pa pre nhýhým inhnojarēt nē axtem axāpēnh ō hā amā karō hāmri nē Epes kamā are nē ma mō. Ka amā ijapē xāj tee ri ma inhmōr ā ixpumu nē amýr rax nē. Na pa hte arī ja hā inhnohtýx nē ri ho ixpa Ximotre. Jao ra ato ama nē. Tā kot puj nhýrmā axte axpēn pumu nē pahkīnh týx nē.

⁵ Nē na pa hte akatorxā Enitre mē anhō wōwōre Rojti wa kām ijamaxpēr rāhā ho ri ixpa. Na pre wa kumrēx amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xām. Tā ka wa hkanrēhā wa urāk nē ā amnhī nhípēx anē. Ixte ja hā apumunh mex. ⁶ Na pa pre ate tanhmā Jejus mā amnhī nhípēx to ho ri apa kaxyw axām kaxyw anhīmōk ā inhīhkra xi nē ato Tirtūm wý. Kot tanhmā akrā hto nhūm ate Karō nhý hā tanhmā amnhī nhípēx to ho apa kaxyw. Tā kēr ka arī ā kām amnhī nhípēx anhýr rāhā ho ri apa. ⁷ Na pu htem Tirtūm Karō nhý hā pamā ma ho papa hkēt nē. Na pu htem ý hā pamā mē piitā mē hkīnh pē paxāmnhix tanhmā mē ho ajuta hto ho papa. Nē ý hā kapēr o mē ahkre htýx o ri mē hkōt papa. Nē mēmoj punuj kutā amnhī to htýx rāhā nē. Jao amnhī to mex pix nē.

⁸ Jakamā kwa kēr ka amā mē kām Jejus jarēnh o apa pymaj tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Nē mē kot Jejus ā ijaxār nhūm arī ixkrī hā ijarēnh ma nē mē kot ixkuxwar ajaxār pymaj mē kām Tirtūm kapēr o mē ahkre hukukamā tee ri ajamaxpēr kēt nē. Mē kot ā anhípēx anhýr mā tā kēr ka amnhī kamā akahak kēt nē. Ám Tirtūm nhý hā hihtýx xā ho amnhī to htýx nē ixpyrā nē ma mē kām Jejus kot mē panē tanhmā amnhī nhípēx to hā harēnh to rāhā ho ri mē hkōt apa. Mē kot tanhmā hā anhípēx to htāā. ⁹ Na pu htem Jejus kōt amnhī xunhwý nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nē Jejus kukwak ri amnhī katut kōt mē pahte amnhī tomnuj piitā rēnh pa nē mē pahto hkra. Hāmri nē mē pahte hkōt pix mā amnhī nhípēx o papa kaxyw mē paxunhwý. Ám Jejus pix kukwak ri na hte mē pahto hkra nē ā mēmoj to mē pakutā nojarēt rāhā ho pa anē. No na hte mē pahte amnhī to mex ā mē pahpumunh kōt mē pahto hkra hkēt nē. Amnepēm kormā mēmoj piitā hkēt ri na pre mē pakukamā hamaxpēr o:

—Koja mē nhýrmā Ixkra Jejus Kris kōt amnhī xunhwý pa ja hā mē omu nē Ixkra kukwak ri mē ho mex nē. Anē.

¹⁰ Tā kormā mē pahte amnhī tā ā kot mē pajarēnh anhýrja mar kēt jakamā na pre Jejus mē pahwýr wrý nē tanhmā mē pahto mex to. Na pre ty nhūm Tirtūm akupým ho htír. Jakamā na pu htem ra amnhī kaxyw hkōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwý hāmri nē nhýrmā mē pahtyk tā nhūm Tirtūm kot Kra Jejus nhípēx pyrā nē akupým mē

pahto mē pahťir pu mē Jejus kukwak ri wa kuri pamex nē pahťir tūm nē papa ho papa. Jakamā na pu htem mē pamā pahťyk pyma ho papa hkēt nē.

¹¹ Amnepēm na pre Tirtūm ixām nē tanhmā inhmā ixāpēnh ā karō hto nē inhmā:

—E Pawre kēr ka Jejus nh̄y hā ma hkwyjē jahkre ho ri mē hkōt apa. Nē ixkapēr o mē ahkre mex nē. Kēr ka ā amnhī nh̄ipēx anh̄yr rāhā ho ri mē hkōt apa. Anē.

¹² Tā ā kot inhmā kapēr anh̄yr nh̄um ixte kapēr kōt amnhī nh̄ipēx o ixpaja m̄yrapē na htem Jejus ā tanhmā inh̄ipēx kati hto ho pa. Pa hte ixpunuj nē amnhī xā ht̄yx kamā ijamak o ri Jejus mā tanhmā amnhī nh̄ipēx to ho ri mē hkōt ixpa. Tā nom tee ri ja hā amnhī pumu nē amnhī kamā ixpijaam nē ixkaprī hkēt nē. Ixte amnhī kaxyw hkōt ijamaxpēr xw̄ynhja na ixte tanhmā kot amnhī nh̄ipēx to hā omunh mex jakamā kot paj ty nh̄um mē arī inhm̄yr pē Tirtūm kapēr mar o pa. Mē kot ja hā ixpir tā koja mē apē Kris kōt ixkw̄yjaja inhm̄yr pē arī mē kām harēnh o apa. Koja mē ā axpēn m̄yr pē amnhī nh̄ipēx anh̄yr o pa rāhā nh̄um Pahihti Jejus akup̄yn mē pahw̄yr wr̄y.

¹³ Kwa Ximotre. Ra ixte amā mēmoj tā karō rax jakamā kēr ka mar t̄yx nē hkōt amnhī nh̄ipēx rāhā o ri apa. Jao Jejus Kris nh̄y hā mē piitā mē noo mā amnhī kaxyw kām ajamaxpēr t̄yx rāhā nē. Nē mē piitā mē ho mex o ri apa. ¹⁴ Ate mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho ri apaja ām hāmri na. Tā koja mēhō ht̄yx ri tanhmā ho kapēr punuj to r̄y axtem nē tanhmā harēnh to ka ja hā ama nē nē kām akapēr kām axiht̄yx nē. Tirtūm Karō ra kot akarō hw̄yr ar̄ jakamā kēr ka ŷ hā ā Jejus jarēnhja jamār mex o ri apa anē.

*Pawre kot tanhmā amnhī jarēnh to
Sikūn Ximotre 4.16-18*

¹⁵ Nē m̄an ka pre ra pika pē As kamā Kris kw̄y kot ixkaga hā mē harēnh ma. Na pre Pijerti mē Emosti mē ohtō nē tanhmā hamaxpēr to nē ixto ajuta hkēt nē. ¹⁶⁻¹⁸ ām Onēsipti pix na pre mē kurom ijarēnh ma nē man ixw̄yr Rōm w̄yr mō nē ijpār o ri mē hkōt mra nē ixw̄yr kato. Hāmri nē xatā ixw̄yr mra nē tanhmā ixto mex to. Jao akup̄ym ijamaxpēr o hiht̄yx. Ixpē prēs nē ixkri htā kēp ixkrāmnhw̄y hā amnhī jarēnh ā hpijaam kēt nē. Nē amnepēm kormā kri pē Epes kamā ixpa ri na pre māānēn tanhmā ixto mex to ho pa. Tā ā kot inh̄ipēx mex anh̄yr o pa jakamā na pa hte ho Pahihti Jejus w̄yr nē kām:

—Pa Pahihti? Onēsipti o na pa aw̄y. Kot ixto mex rāhā ho pa jakamā kwa kēr ka ixtā omu nē kutā anojarēt rāhā ho apa. Nē ōrkw̄y kamā hkwyjaja māānēn tanhmā mē ho mex to. Hāmri nē nh̄yrmā akup̄yn mē ixw̄yr wr̄y

nē ixtā kamā axukaprī hā tanhmā ho mex to. Anē.

2

Mē pahte Jejus kōt amnhī nh̄ipēx pix prām ā mē pamā karō

Wam Ximotre 6.11-16

¹ E Ximotre. Jejus Kris kot mēmoj to mē pakutā nojarēt rāhā jakamā kwa kēr ka ŷ hā amnhī to ht̄yx nē kām tanhmā amnhī nh̄ipēx to ho apa hā amnhī kamā akahak o ri apa hkēt nē. ² Ra ate pa tanhmā Tirtūm kapēr o mē ahkre htoja mar jakamā kēr ka amnhī xō ri ā Jejus kōt mē pahkw̄yjē jahkre ho apa anē. Mē kot amar nē pahpyrām axpēn xō ri ho axpēn jahkre ho pa kaxyw.

³⁻⁴ Sōrdat na htem mē hkrāhtūm kām prām xā hkōt tanhmā amnhī nh̄ipēx to. Jao tanhmā kute htā kapēr ma nē hkōt amnhī nh̄ipēx. Tanhmān ā r̄y kām prām r̄y tanhmā omnuj to htā kutā amnhī to ht̄yx nē mē hkrāhtūm kōt amnhī nh̄ipēx. Na htem amnhī xāpēnh kukamā tee ri hamaxpēr o pa hkēt nē. Ām hē hkrāhtūm kapēr kōt pix mā amnhī nh̄ipēx o pa hprām. Tā kēr ka mē urāk nē Pahihti Jejus kōt amnhī nh̄ipēx rāhā ho ri apa hprām. Mē kot hā tanhmā atomnuj to htāā.

⁵ Nē mē hprōt t̄yx xw̄ynhja na htem hkwyjē pē amnhī to wa hprām xāj ām ja pix kukamā hamaxpēr. Hāmri nē hprōt t̄yx prām xāj mēmoj kot mē ho hirerek kēt nē amnhī jagri ht̄yx nē. Hāmri nē hprōt t̄yx o hkwyjē jakre nē amnhī to wa nē pōj nē kot amnhī to wa hā mēmoj to kānja. Tā kēr ka mē urāk nē amā Pahihti Jejus kot amnhī nh̄ipēx kōt pix mā amā amnhī nh̄ipēx prām.

⁶ Nē pur kām mē āpēnh xw̄ynhja na htem mē hpur kām āpēnh pix tānopar o pa nē āpēnh rūnh nē. Kām kaga hkēt kām āpēnh o pa. Tā āpēnh rūnhja kukwak ri ihpur kām ō rūnh nē ho apkur mex o pa. Nom koja mē kām kaga nē āpēnh mex kēt nē hāmri nē ō grire nē apkur mex kēt nē. Tā kēr ka pur kām mē āpēnh rūnh xw̄ynhjē pyrā nē Pahihti Jejus mā amnhī nh̄ipēx mex o apa. Nē mē urāk nē amā kaga hkēt kām axāpēnh pix tānopar o ri apa.

⁷ E na pa ā ajahkre anē Ximotre. Tā kēr ka ixte ajahkreja ma nē kām ajamaxpēr rāhā nē. Koja Pahihti tanhmā akrā hto ka aprī hā mar t̄yx nē.

⁸ Nē kēr ka Pahihti Jejus Kris mā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Na pre katorxā hkōt kēp Pahi finat Tawi kanrēhā htāmnhw̄y hā mē pahpyrā nē i ho i nē kato nē panhō pika kamā pa ho pa. Tā nh̄um prem kupi nh̄um amnhī xā ht̄yx kamā hamak kām ty. Hāmri nh̄um Tirtūm akup̄ym ho ht̄ir nh̄um akup̄ym ht̄ir o ht̄ir. Ā na pre hte harēnh anh̄yr rāhā ho ri mē hkōt ixpa. ⁹ M̄yrapē na

prem ijaxà pa arī jar ixkrī ho ixkrī. Na htem ixte amnhī tomnuj xwýnh pyrāk o inhīpêx nê axte ixte Jejus kapêr jarênh o ixpa pymaj ijaxà. Tã ã mē kot inhīpêx anhýr tã na hte Kris kôt pahťojaja arī ixpãnhã mē kãm harênh o ri pa. Koja mē tee ri kãm Jejus jarênh o hapêx prãm kaprý. ¹⁰ Jakamã kwãr mē mãmri ã inhīpêx anê. Koja mē arī Jejus kot tanhmã mē panê amnhī nhīpêx toja mar o pa nhũm mē hkwyjaja hkôt amnhī xunhwý nê nhýrmã pahpyrà nê kêp Jejus Kris kwý hã Tirtũm mē wa kuri mex nê htũr tũm nê pa ho pa.

Kris kwý kot tanhmã amnhī tã grer to hã mē harênh

¹¹ Na pu htem mē pahpê Kris kwý hã ã amnhī tã pagrer anê:

Mē kot Kris ã mē panhũmex tã kot puj mē akupým pahťir nê kuri pamex nê pahťir tũm nê papa ho papa.

¹² Mē kot tanhmã Kris ã mē pahťomnuj to htã kot puj mē arī hkôt amnhī nhīpêx o papa rãhã ty nê nhýrmã ãhkô hã mē ho amnhīptãr o papa.

Nom kot puj mē amnhī kamã pakahak pē mē pahpê Jejus kwý hkêt ã amnhī jarê hã koja Jejus amnhī xwar mē pahpê hkwy hkêt ã mē pajarê.

¹³ Nê mē pahte amnhī kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr kêê tã tanhmã amnhī jarênh to xã hkôt tanhmã amnhī nhīpêx to.

Aa kot mēmoj tã amnhī jarênh kuhpa hã ri tanhmã amnhī nhīpêx to hkêt. Anê.

Mē kot Tirtũm kapêr o mē ahkre mex xwýnhjê jarênh

Wam Pêtre 3.15-16

¹⁴ E Ximotre. Ixte ã mēmoj tã amã karô anhýrja kêr ka ho mē ahkre rãhã ho ri mē hkôt apa. Kê mē ama nê kãm hamaxpêr rãhã nê.

Nê mē kãm anê kê mē Tirtũm kapêr o mē ahkre mex o ri pa nê kapêr ã tanhmã axpên mã ãkêr to hkêt nê. Koja mē hã axpên mã akir hãmri nê amnhī to mex kêt nê. Hãmri nhũm mē kot mē kapêr mar xwýnhjaja ja hã mē omu nê tee ri Tirtũm kapêr kukamã hamaxpêr nê hkôt amnhī nhīpêx mex kêt nê.

¹⁵ Nê na htem mē kãm mē àpênh mex xwýnhjaja mē ò patrãw kapêr ma nê hkôt mēmoj tã àpênh mex nê. Nhũm ò patrãwja hwýr mra nê àpênh ã omu. Hãmri nhũm amnhī wýr omu nê amnhix noo mã apê. Kãm àpênh mex jakamã amnhī kamã kãm uma hkêt nê. Ja pyrã nê kêr ka Tirtũm noo mã kãm amnhī nhīpêx mex rãhã nê aprī hã kapêr o mē ahkre mex o ri mē hkôt apa. Kê ã ate amnhī nhīpêx anhýr ã apumu nê anhý hã hkĩnh nê. Ka àpênh xwýnhhta pyrã nê amnhī kamã amã uma hkêt nê noo mã kãm amnhī nhīpêx mex o ri apa.

¹⁶ No mē kot Tirtũm kapêr o hêx o mē pa xwýnhjaja kêr ka mē hkôt ri apa hkêt nê. Nê mē kapêr mar nê ri mē hkôt axãm hkêt nê. Na htem mē kapêr ma nê mē hkôt amnhī nhīpêx o pa nê kãm Tirtũm kapêr mar prãm kêt nê. Nê gaa nê te kêp mar pumaj amnhī jamak pro pyrãk o amnhī nhīpêx. ¹⁷ Týx ri tanhmã mē ahkre hto xãja te kot mē hkãnhy aa mex kêt nê ra omnuj týx o mōrja pyrãk. Jao mē kot mē kapêr mar o mē pa xwýnhjaja mē mar pē ra mē hkôt amnhī tomnuj týx o mō. Na hte ra Imênew mē Pijertija wa ã htýx ri amnhī krã hkôt mē ahkre anhýr o pa.

¹⁸ Nê Tirtũm o hêx o mē hkôt pa nê nhýrmã akupým mē pahto mē pahťir kêt ã harênh o pa. Hãmri nhũm mē amnhī tã wa kuma nê tee ri amnhī kukamã hamaxpêr pē Jejus kaga nê axte amnhī kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê. Nom wa kapêrja kot anhýr kêt. ¹⁹ Kêt Tirtũm kapêrja ãm hãmri na. Kot mēmoj to hêx kêt jakamã na pu htem amnhī kaxyw hkôt pajamaxpêr kaprý hkêt nê. Kapêr ã kaga htũm kot tanhmã mē pahpê hkrajê jarênh to nê harênh kot:

Tirtũm na kot hkrajê piitã omunh mex rãhã ho pa xwýnh.

Anhýr o mē pajarênh. Nê mē pamã mēmoj tã karô kot:

Kê mē kot Jejus kôt amnhī xunhwýr xwýnhjaja amnhī tomnuj o pa hkêt nê. Anê.

Tirtũm krajaja te kêp prat mex pyrãk ã mē harênh

²⁰ Nê mē hikãxpore rũnh xwýnhjaja mē ò xijere nê mē ò prat sohtôô. Prat kwý muxre nê hkwy omnajre. Prat pynajre na htem mãmri kamã apku no prat muxreja ãm mēmoj mex pix kaxyw na htem mēsti hã haxwý nê kamã apku. Kasamêt ã rý mē hkra krã hkênh ã mē hkĩnh nhũm htem mēsti hã haxwý nê kamã apku. ²¹ Tã mē kot Tirtũm kapêr o hêx o mē pa xwýnhjê hkôt hamaxpêr kêt nê mē hkôt amnhī tomnuj kêt xwýnhjaja te mē kot prat muxre pyrãk. Na htem tãm amnhī nhīpêx nê tanhmã hamaxpêr punuj to ho pa hkêt nê. Hãmri nhũm Tirtũm ja hã mē omu nê mē ý hã hkĩnh nê. Hãmri nê te mē kot prat muxre jaxwýr nê kamã apkur pyrã nê mē kot kãm tanhmã amnhī nhīpêx to ho pa kaxyw mē unhwý.

Mē pahte tãm amnhī nhīpêx ã mē pamã karô

²² Nê mē àptãr nyw jamaxpêr punujja kêr ka te ate hamýnh nê amnhī katut kôt rênh par pyrãk o hipêx Ximotre. Jao axte ho ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Nom mē hamaxpêr mexja kêr ka hamý nê amnhī krã him hagjê nê ho ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Jao tãm amnhī nhīpêx nê amnhī kaxyw Tirtũm kôt ajamaxpêr rãhã nê. Nê amã mē kêp Kris kôt akwýjê hkĩnh pē tanhmã mē ho ajuta

hto ho ri mē hkôt apa. Jao mēmoj to mē kutā anojarēt rāhā nē. Na hte ā Pahihiti Jejus kôt amnhī nhīpēx xwýnhjaja amnhī nhīpēx anhýr o pa.

²³ Nē kēr ka mē kot htýx ri amnhī krā hkôt mē ahkre ho mē pa xwýnhjē hkôt apa hkēt nē. Te ate mē kēp awry hā ri apa pyrā nē mē kapēr ma nē ām ama. Na htem mē kapēr mar o pa nē ra hā axpēn mā tanhmā ākjēr to ho pa. Jakamā kwarī mē hkôt ri apa hkēt nē.

²⁴ Mē pahte Tirtūm mā amnhī nhīpēx o papa xwýnhjaja na pu htem mē kurom mēmoj tā axpēn mā paxākjēr o ri papa hkēt nē. Na pu htem ām mē piitā mē kamā paxukapri pē mē ho mex nē mē kamā pagryk tokyx anhýr kēt nē. Nē Tirtūm kapēr o mē ahkre mex nē. Na hte ā mē pahte Tirtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to xwýnhjaja amnhī nhīpēx o papa anē.

²⁵⁻²⁶ Jakamā koja mēhō ate Tirtūm kapēr o mē ahkreja ma nē tanhmā ho amā kapēr to ka ama nē amnhī tā tanhmā kām akapēr punuj to hkēt nē. Ām kamā axukapri ho tanhmā hā kām akapēr mex to. Na hte Satanasti te kot amnhīm mē unēnh pyrāk o mē hipēx nē tanhmā mē kām Tirtūm kapēr o hēx to nhūm mē kuma nē hkôt hamaxpēr nē kapēr kôt amnhī nhīpēx. Tā kot kaj mē kamā axukapri ho mē kām akapēr mex nē nhūm Tirtūm tanhmā mē hkrā hto nhūm mē ama nē hkôt amnhī xunhwýr japēr. Te Tirtūm kot Satanasti pē amnhīm mē utār pyrāk. Jakamā nhūm mē hpānhā Tirtūm kapēr mex ā harē nē harēnh o:

—Nā pēr ām hāmri na Tirtūm kapērja. Ām mex o mex. Anē.

3

Jejus akupýn wryk kukamā mē kot amnhī tomnuj xwýnhjē jarēnh

Matēwe 24.4-13; Korosē 2.16-19; Wam Ximotre 4.1-5; Sikūn Pētre 2.1-3; Jutre 3-16

¹ Nē Jejus akupýn mē pahwýr wryk xwýj ri mē kot tanhmā amnhī nhīpēx toja kot paj hpānhā ixpri hā amā harē ka inhmar týx nē Ximotre. Kojā Jejus akupýn mē pahwýr nojarēt pu mē pahpē hkwyjaja pahpunuj nē papa. ² Nē Kris kwý hkēt xwýnhjaja koja mē amnhī pix kukamā hamaxpēr o pa.

Jao hikāxpore rax o pikuprōnh pix kukamā hamaxpēr pē hkwyjē pē ōxy htýx o pa.

Nē mēmoj tā amnhī to jarkrar o pa.

Nē tanhmā hkwyjē japry hto ho pa.

Nē mē hipēxā nē mē katorxā hā hpijaām kēt o pa.

Nē Tirtūm ā hpijaām kēt o pa.

Nhūm mēhō tanhmā mē ho mex to nhūm mē amnhī tā mē omu nē ām mē omu nē amnhī tā tanhmā mē kām nē hkēt nē. Ry mē kām: “Nā ām hāmri na ka ā ixto

mex anē. Nā ja mex.” Anhýr o mē kām kapēr kēt nē.

³ Mē ukapri hkēt jakamā koja mēhō tanhmā mē homnuj to nhūm amnhī tā mē omu nē kamā gryk kurē kumrēx nē aa gryk o hapēx kēt nē.

Nē amnhī tā tanhmā hkwyjē ho hēx to ho pa.

Nē htýx ri kām hprām xā hkôt tanhmā amnhī tomnuj to.

Nē oprē ho pijapu pix kukamā hamaxpēr. Nē axtem nē kām mēmoj mex pumunh prām ry mēmoj mex mar prām kēt nē.

⁴ Nē mēhō ho hkrāmnhwý htā axtem pē mē kām mē hkurē xwýnhjē nhīhkram haxā. Nē hamaxpēr mex kēt o tanhmā amnhī tomnuj to rāhā ho ri pa.

Nē amnhī to rūnh o mē piitā mē hakrenh par ā amnhī to jarkrar o ri pa.

Nē amnhī krā hkôt kām amnhī nhīpēx prām xā hkôt amnhī nhīpēx o pa nē kām Tirtūm kām prām xā hkôt amnhī nhīpēx prām kēt nē.

⁵ Hāmri nē mē kēp hkra hā amnhī jarēnh o pa htā aa hkôt amnhī nhīpēx kēt. Ā Tirtūm kra hkēt xwýnhjaja amnhī nhīpēx kot anhýr jakamā kwa kēr ka ā mē hkôt apa hkēt nē Ximotre.

⁶⁻⁷ Na htem hēx rom hkwyjē nhōrkwý hwýr agjē nē kamā tanhmā mēnijē mā hēx to. Mē kot mē mar nē tanhmā amnhī tomnuj to hāmri nē ja hā amnhī pumu nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr kaxyw. Nē mē kām mē kapēr nyw mar prām tā nhām mē kapēr ma nē nhām mē kapēr mar nē aa Tirtūm kapēr mar nē amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kēt nē. Jakamā nhūm mē kot amnhī tomnuj xwýnhjaja hēx rom mē hwýr mra nē mē ōrkwý hwýr agjē nē tanhmā mē kām mēmoj to hēx to. ⁸ Te kot amnepēm finat Jānre mē finat Jāmtija wa kot amnhī nhīpēxta pyrāk. Na pre finat Mojestija Tirtūm nhý hā tanhmā mē ahkre hto ho pa nhūm Jānre mē Jāmti wa kām mar prām kēt nē. Nē tanhmā ja nē hkwyjē mā kapēr to ho pa. Tā ā mē kot amnhī tomnuj anhýr o mē pa xwýnhjaja na htem wa urāk nē kām Tirtūm kapēr mar prām kēt nē kapēr nē tanhmā hkwyjē mā kapēr to ho pa. Nhūm mē hamaxpēr mex kēt jakamā ām mēmoj punuj pix kukamā hamaxpēr nē mē kuma nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr kēt nē. ⁹ Tā nom koja mē hkwyjaja tokyx hprī hā mē kot mēmoj to hēx ā mē omu hāmri nē axte mē hkôt hamaxpēr kēt nē nhūm mē ri amnhī pumu. Te amnepēm mē kot hprī hā Jānre mē Jāmti wa kot tanhmā amnhī tomnuj to hā wa omunhta pyrāk.

Mē pahte Jejus ā pahpunuj tā hkaga hkēt ā mē pamā karō

Atre 13.50-14.7, 14.19-22

¹⁰E Ximotre. Ate ixkôt apa ryy jakamā ra ate tanhmā ixte amnhī nhīpēx ho ixpa hā ixpumunh mex.

Ixte tanhmā Tirtūm kapēr o mē ahkre hto ho ixpaja.

Nē inhmā mēmoj to anhūr prām xwŷnhja. Nē ixte amnhī kaxyw Kris kôt ija-maxpērja.

Nē inhgryk tokyx anhūr kētja.

Nē ixte tanhmā Kris kôt ixkwŷjē ho mex to ho ri ixpaja.

Nē ixpunuj nē ixpa htā arī Kris kôt amnhī nhīpēx mex o ixpaja.

Ā ixte amnhī nhīpēx anhūr o ixpaja ate ixpumunh mex.

¹¹Na pa pre krī pē āxiok nē Ikōn nē Ristija kamā mē kām Jejus jarēnh o ixpa nhūm mē hkwyjaja Jejus ā tanhmā inhīpēx to pa amnhī xā htŷx kamā ijamak o ri mē hkôt ixpa. Tā nhūm Pahihti Kris xatā mē kēp ixpytā pa ixtūr pē mē ihkra rūm ijpōx o ixpa. ¹²Na hte Kris kwŷjē hkēt xwŷnhjaja mē pahte Kris kôt amnhī nhīpēx o papa hā mē pahomnuj o pa.

¹³Nē mē kot Tirtūm kapēr o hēx o mē pa xwŷnhjaja koja arī mē kēp Kris kwŷjē hā amnhī to hēx pē mē nokupyr. Nē mē kām Tirtūm kapēr o hēx o pa. Jao ra mē tāmjaja amnhī nokupyr o pa nē amnhī tomnuj tŷx kumrēx.

Pawre kot tanhmā Tirtūm kapēr ā kagā jarēnh to

Rōmān 15.4; Sikūn Pētre 1.19-21

¹⁴⁻¹⁵No ka Ximotre. Amnepēm aprīre rūm na pa pre mē ixohtō nē Tirtūm kapēr o ajahkre ho ixpa. Akatorxā nē anhō wōwōre nē pa nē Kris kwŷjaja pa prem ho ajahkre rāhā ho akōt ixpa ka mē inhmar tŷx nē amnhī kaxyw Jejus kôt ajamaxpēr. Jakamā kwa kēr ka arī hkôt ajamaxpēr mex rāhā ho ri apa. Tirtūm kapērja na htem mar pē amnhī kaxyw Jejus Kris kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwŷ nhūm Tirtūm ja hā mē omunh xā hkôt mē ho hkra. ¹⁶Tirtūm kapēr ā kagāja Tirtūm kapēr na. Na htem ho mē ahkre ho pa. Kōja mēhō hkwyŷm ri tanhmā amnhī tomnuj to nē kapēr ma nē tee ri amnhī tomnuja kukamā hamaxpēr o ra hkaprī nē. Rŷ tanhmā amnhī tomnuj to htā kapēr ā kagā kamā kapēr nē Tirtūm kot ā kot amnhī tomnuj anhūrja nē mē pamā kapēr ā harēnh ma nē amnhī tomnuja kaga kurē kumrēx. Rŷ kamā kapēr nē Tirtūm kot tanhmā mē pahte amnhī to mex to hā mē pamā karō kamā harē nē kuma. Hāmri nē ŷ hā hkôt amnhī nhīpēx mex rāhā nē. Ā na hte Tirtūm kapēr kagāja mē kot mar nē hkôt amnhī nhīpēx xwŷnhjē ho mex anē. ¹⁷Na hte mē kot Tirtūm mā amnhī nhīpēx o mē pa xwŷnhjaja kamā harē nē hkôt amnhī nhīpēx

mex pē mē piitā mē ho mex nē ho mē ahkre mex rāhā ho pa.

4

Pawre kot mēmoj tā Ximotre mā karō Korosē 4.5-6

¹Nē koja nhŷrmā Jejus Krisja akupŷn mē pahwŷr wrŷ hāmri nē mē pahpiitā tanhmā mē pajarēnh to. Ra mē htyk xwŷnhjaja nē arī mē pahūr xwŷnhjaja nhūm tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to ho papa hā mē pahpumunh kôt tanhmā mē pajarēnh to. Jao Tirtūm mē wa kuri mē pahūr tūm nē papa ho papa hā mē pajarē rŷ wa kuri pahūr tūm nē papa hkēt ā mē pajarē. Jakamā kwa Ximotre kot paj Tirtūm mē Jejus Krisja wa noo mā mēmoj tā amā karō ka inhmar tŷx nē. ²⁻⁴Kōja nhŷrmā mē kēp Tirtūm kra hkēt xwŷnhjaja axte kām Tirtūm kapēr mar prām kēt nē nhām mē kapēr pix mar prām o ri pa. Jao amnhī kukamā hamaxpēr o:

—Nā inhmā Tirtūm kapēr mar prām kēt. Kot mēmoj piitā nē mē hkurē kēnā. Kot paj hpānhā mēhō kot mēmoj nē mē hkurē hkēt xwŷnhjē kapēr pix mar o ri ixpa. Nā kot paj anē. Ja na inhmā hprām. Nom kot paj axte Tirtūm kapēr mar kēt nē.

Anhūr jao kapēr kaga nē hpānhā htŷx ri nhām mē ujarēnh pix ma nē hkôt hamaxpēr. Kōja mē ā amnhī nhīpēx anhūr o pa. Jakamā kwa kēr ka arī mē kām Jejus kot tanhmā mē panē amnhī nhīpēx to hā harēnh rāhā ho ri mē hkôt apa Ximotre. Mē kām mar prām kēt tā māmri ri mē kām harē. Nē nhŷri mēhō pumu nē kām harē. Mē kām mar prām xwŷnhjē mā harē nē mē kām mar prām kēt xwŷnhjaja ka māānēn mē kām harē. Nhūm mēhō tanhmā amnhī tomnuj to ka hā omu nē tanhmā nē kām akapēr to kē hkaga tokyx anē nē akupŷm tām amnhī nhīpēx. Rŷ nhūm mēhō tām amnhī nhīpēx o pa ka ja hā omu nē hā kām akapēr nē kām:

—Ām hāmri na ka hte Tirtūm kôt amnhī nhīpēx mex nē. Anē.

Hāmri nē anōjarēt kēt kām mē kām Tirtūm kapēr o mē ahkre rāhā ho ri apa. ⁵Nē tām ri amnhī nhīpēx rāhā nē. Mē kot Jejus ā tanhmā anhīpēx to htā kēr ka ŷ hā amnhī to htŷx nē arī mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa. Jao Tirtūm mā amnhī nhīpēx mex rāhā nē. Kēr ka ā mē hkôt amnhī nhīpēx anhūr o ri apa Ximotre.

Pawre kot ra htyk kaxyw ā amnhī jarēnh Atre 20.17-35

⁶Nē mē kot ixpūr xā hā arīgroja ra hwŷr ahtēp o mō. Kot paj pēr tokyx ty. Amnepēm na prem Tirtūm mā mēmoj nhōr kaxyw nē mē hkōm xā kamā mēmo kagōja py nē mē kot Tirtūm mā mēmoj nhōr xā hā mēstija ā hkaprī pa nhūm hapēx. Tā te ixpē mē hkōm xā kamā mēmo kagō pikapīrta pyrāk. Kot paj

tokyx ty nē jar ijarēx. ⁷ Na pa ra Pahihti Jejus mā amnhī nhīpēx mex o ri ixa. Mē kot tanhmā hā ixtomnuj to htā pa hkaga hkēt nē arī hkōt amnhī nhīpēx mex rāhā ra ixyk kaxyw. ⁸ Ixte Pahihti kām hprām xā hkōt amnhī nhīpēx mex o ri ixa jakamā koja amnhī tā tanhmā ixto mex to. Nom papxipix ixto mex kēt nē. Na hte ām hāmri tām mē pahpiitā mē panhīpēx. Jakamā nhūrēmā kot mē piitā tanhmā mē harēnh to xā hā arīgrota ā koja mē pahkīnh pē mē pahte amnhī wūr kamā pajamak o papa xwýnh piitā mē pamā mā mēmoj mex gō.

Pawre kot amnhī wūr Ximotre hwūr

⁹ Kwa na pa ra ato ijamak tỳx nē Ximotre. Kwa kēr ka amnhīm anojarēt nē tokyx tanhmā amnhī to hpa nē man ixwūr mō.

¹⁰ Na pre ra Kresēx ma Karatas wūr mō nhūm Xitre ma pika pē Tawmas wūr mō. Nhūm Tēmti ra tanhmā hamaxpēr to nē āpēnh gryk ā ixkaga nē ma akupým Tesarōn wūr mō. ¹¹ ām Rukre pix na arī ixkōt pa jakamā kēr ka anojarēt hāmri nē ahte amōr kēt nē. Makre mā anē kē man akōt ixwūr mō nē tanhmā ixto ajuta hto ho pa.

¹² Nē Xikitre na pa pre ra Epes wūr kumē.

¹³ Nē Torōt kām Kapti nhōrkwý kamā ixte kry pē inhō kamis pa hkā ryti rer jakamā kēr ka anojarēt nē inhā apy nē man inhā o mō. Nē inhō kagāta ka määnēn inhā amý nē o mō. Nē mēmo mry kà hā ixte mēmoj tā kagāta ka määnēn apy nē mán inhā o mō. E kēr ka anojarēt nē ixkukrēxja jamý nē ixwūr ho mō.

Tanhmā Aresānti kot Pawre nhīpēx to hā harēnh

¹⁴⁻¹⁵ Nē na pre kàx o mēmoj nhīpēx xwýnh Aresāntija ixtomnuj nē. Pa pre mē kām Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt ixa nhūm tee ri inhma nē kām mar prām kēt nē. Hāmri nē ixkutā amnhī xām nē inhīpēx kati nē. Nom koja Pahihti Jejus ixtā tanhmā ho. Kwa kēr ka amnhī nē omunh mex nē Ximotre.

Pahihti Jejus kot Pawre mā hamaxpēr o hihtỳx ā harēnh

¹⁶ Nē pahi kot mē mar xā hā ixkre kamā wam ixte mē kām amnhī jarēnhā ā na pre mēhō ixyr pē mē kām tanhmā ijarēnh to hkēt nē. Na prem piitā mē umaj ixkaga hpa. Nom kwār mē māmri ā amnhī nhīpēx anē. Tirtūm kot ixtā tanhmā mē hoja na inhā hprām kēt. ¹⁷ ām Pahihti Jejusja pix na pre mē kurom ixkaga hkēt nē. Na pre ixto ixihtỳx nē pa ý hā mē kām tanhmā mē panē kot amnhī nhīpēx to hā harēnh pa. Nhūm Ijaew kēt xwýnh kot inhmar o hkrī xwýnhjaja ixujarēnh mar o hkrī nhūm Tirtūm inhne tanhmā mē ho nhūm mē ixpír

kēt nē. ¹⁸ Koja Pahihti mē kutā ixto ixihtỳx rāhā nē mēmo arīgro hā amnhī wūr ixto api. Pa Tirtūm mē wa kuri inhmx kumrēx nē ixtūr tūm nē ixa ho ixa. Pahihti mex o mex jakamā kēr pu mē kām mex o mex ā harēnh rāhā ho papa nē aa jam panhūrer kēt nē.

Pawre kot tanhmā hkrāmnhwýjē jarēnh to

¹⁹ Nē kēr ka Prisire mē mjēn Akir wa kām ijarē. Nē Onēsipti hprō nē hkrajaja ka määnēn mē kām ijarē. ²⁰ No Eras kormā Korīt kām pa. Nē Toropti na pre ā nē pa Mīrēt kām kure nhūm ixkōt mōr kēt nē.

²¹ Kwa kēr ka amnhīm anojarēt nē amgrā pē man tokyx ixwūr mō Ximotre.

Nē ota Epti mē Prutēhti mē Rīnre mē Krawreja awūr hpēr mē. Nē jar Kris kōt pahkwýjē piitā awūr hpēr mē.

²² E kē Pahihti Jejus ato mex rāhā nē mē apiitā mē akutā nojarēt rāhā ho pa.

Tā ām ja pix. Ixpē Pawre na pa awūr kagāja nhīpēx nē kumē.

Xitre Pawre kot Xitre hwÿr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx. Kêp Jejus nhÿ hâ hkrajê jahkre ho pa xwÿnhjê hô na pre. Nhÿm pre Xitre Pawre hkôt pa hâ mytwrÿ xohtô nê. Tâ kêp Jejus kôt hkwyjê nhô pastô kaxyw gô hipôk pê Kret â arîk nê Tîrtûm kapêr o mê ahkre ho mê hkôt pa. Jakamâ nhÿm Pawre kâm kagàja nhîpêx nê kamâ kâm mêmoj tâ karô. Tîrtûm kapêr o mê hêx xwÿnhjaja tanhmâ kot ja nê mê hkurê to hâ kâm karô. Nê mê kot Tîrtûm kapêr o mê ahkre mex pix xwÿnhjaja Jejus kwÿjê kaxyw kot mê rênh â kâm karô. Nê Jejus kwÿjaja kot axpên to mex o pa hâ kot mê kâm karô kaxyw kagàja kamâ mê kaxyw kâm hâ kagà. Â na pre Pawre Xitre mâ mêmoj tâ karô nê hâ kagà nê hwÿr mênh anê. Nê kâm:

1 Pa Xitre? Xâ amex? Ixpê Pawre na pa awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Na pa hte Tîrtûm mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ixpa. Nê ixpê Jejus Kris nhÿ hâ hkrajê jahkre o ixpa xwÿnh jakamâ na pa hte mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr tÿx kaxyw tanhmâ mê kâm ixkapêr to ho ri ixpa. Nê mê kot hprî hâ mar kaxyw Tîrtûm kapêr o mê ahkre mex nê. ² Mê kot inhmar nê nhÿrmâ htyk nê ma Tîrtûm mê Jejus wa hwÿr âpir nê wa kuri htîr tûm nê pa ho pa hâ amnhî kukamâ hamaxpêr kaxyw. Amnepêm na pre Tîrtûm â mê pahpê hkrajê hkukamâ mê pajarênh anê. Nê âm hâMRI â mê pajarênh anê. Na hte mêmoj tâ amnhî to hêx kêt nê. ³ Tâ ra mê pakukamâ mê pamâ mêmoj to amnhîrit nê inhmâ kapêr o:

—E Pawre kêr ka ma mê hpiitâ mê hkôt ri apa nê mê kâm ixkapêr jarê nê mê kâm: “Kot kaj mê amnhî kaxyw Tîrtûm Kra hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ nhÿm Tîrtûm ja hâ mê apumu nê mê ato hkra. Ka mê nhÿrmâ atyk tâ nhÿm amnhî wÿr mê ato api ka mê wa kuri amex kumrêx nê atîr tûm nê apa ho apa.” Anhÿr o mê kâm ixkapêr jarênh o ri mê hkôt apa Pawre.

⁴ Anhÿr o inhmâ kapêr tâ pa â amâ ixkapêr nê hâ kagà anê Xitre. Pajamê pahte amnhî kaxyw Jejus kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xâm jakamâ te apê ixkra pyrâk. Jakamâ na pa hte ato Mêpanhîpêxâ maati Tîrtûm mê mê papytâr xwÿnh Jejus Krisja wa hwÿr râhâ ho ri ixpa nê wa kâm:

—Pa Tîrtûm mê Pahihti wa. Nâ Xitre ho na pa wa awÿ. Kwa kêr ka wa kutâ anojarêr râhâ ho ri apa. Kê wa akukwak ri hamakêtkati nê âmnhîx pa ho pa. Anê.

*Kris kwÿ hkrâhtûmjaja kot tanhmâ amnhî
nhîpêx to kaxyw mê hâ kâm karô
Wam Ximotre 3.1-13*

⁵ Nê na pa pre Kret rûm inhnojarêt hâMRI nê amâ axâpênh â karô nê Kret kâm are nê man mô. Na pa pre amâ:

—E kêr ka jar arîk nê mê kâm ixkapêr jarênh jatur xâm mênh o mê hkôt apa. Nê Kris kôt pahkwÿjê mâ mê hkrâhtûmjê xunhwÿ. Kret kâm krî piitâ hkôt. Na pa pre ixprî hâ tanhmâ amâ mê harênh to. Tâ kêr ka ate inhmar xâ hkôt mê hkwyjê kapi nê mê unhwÿ. Koja mê â amnhî nhîpêx anhÿr o pa ka ja hâ mê omu nê mê unhwÿ.

⁶ Kojâ mê tàm amnhî nhîpêx o pa nhÿm mê piitâ axpên mâ mê mex â mê harê.

Nê mê hprô pix tânopxar o pa nê kuhpa hâ nhâm mênijê ho amnhîkati hkêt nê.

Nê kê mê hkrajaja hipêxâ pyrâ nê amnhî kaxyw Jejus kôt hamaxpêr o pa. Jao hipêxâ nê katorxâ wa kapêr ma nê wa hkôt amnhî nhîpêx. No ri htÿx ri amnhî tomnuj o pa hkêt nê.

Anhÿr o na pa pre mê hâ amâ karô. ⁷ Jejus kôt pahkwÿjê hkrâhtûmjaja kot Tîrtûm nhÿ hâ hkrajê mâ kapêr mex o pa jakamâ na htem tàm amnhî nhîpêx o pa.

Nê amnhî pix kukamâ hamaxpêr o pa hkêt nê.

Nê gryk tokyx anhÿr kêt nê.

Nê kagôxyhti japrôr nê ho pipânho o pa hkêt nê.

Nê oprê ho pa hkêt nê.

Nê kâxpore rûnh prâm xâj hêx rom tanhmâ amnhî nhîpêx to hkêt nê.

Na htem â amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê.

⁸ Âm âmnhîx amnhî nhôrkwÿ hwÿr mê hwÿr o pa.

Nê mê piitâ mê kutâ nojarêr râhâ nê.

Nê tàm hamaxpêr nê tàm mê piitâ mê hipêx o pa.

Nê amnhî tomnuj pymaj amnhî to htÿx pê Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex râhâ ho pa.

⁹ Nê mê kot Tîrtûm kapêr mar tÿx jakamâ kê mê arî hâ nohtÿx nê mar tÿx xâ hkôt amnhî xô ri ho hkwyjê jahkre mex o pa.

Nê ho mê piitâ mê hamaxpêr o hihtÿx o pa.

Nhÿm mêhō Tîrtûm kapêr kwÿm ri tanhmâ ujarênh to nhÿm hâ kuma nê hprî hâ kâm tanhmâ harênh to kê mar mex nê.

E Xitre. Na hte â Jejus kwÿjê hkrâhtûmjaja amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Jakamâ kêr ka aprî hâ Kret kâm Jejus kôt pahkwÿjê kapi nê mê kot tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa hâ mê omu. Nhÿm mêhō â amnhî nhîpêx anê ka ja hâ omu hâMRI nê kêp Jejus kwÿjê hkrâhtûm kaxyw âm.

Kret nhō xwýnhjaja kot tanhmā amnhī tomnuj to hā mẽ harēnh

Xitre 3.9-11

¹⁰ Nē atar Kret kām na hte mẽ ohtō nē kām mẽ ō pahi kapēr mar prām kēt nē htýx ri tanhmā Kris kwýjē mã kapēr to ho pa. Na hte Ijaew kwýjaja ā amnhī nhīpēx anhýr o pa. Jao Ijaew kēt xwýnh kot Jejus kót amnhī xunhwýr xwýnhjē mã kām:

–Kwa mẽ ixpyrà nē mẽ ixpē Ijaewjē kot amnhī nhīpēx kót mán amnhī nhīpēx kēt wehe.

¹¹ Anhýr o mẽ kām kapēr jakamā kwa kēr ka ā mẽ kapēr anhýrja nē mẽ kām akapēr kām axihtýx nē. Na htem hpjijaam kēt o hikàxpore hprām xà ã mẽ kām kapēr anhýr o pa. Jao mẽ hamaxpēr o ahkã nhũm mẽ kuma nē tee ri hamaxpēr. ¹² Na pre ra mẽ hkwyjē hō tanhmā mẽ harēnh to. Mẽ ahkre xwýnhjē hōja mẽ harēnh o:

–Kret nhō xwýnhjaja na htem hēx pix o pa. Nē oprē nē kām kaga nē apkur xà pix kumrēh hamaxpēr o pa. Anē.

¹³ Ām hāmri ā mẽ harēnh kot anhýr. Ā mẽ kot amnhī nhīpēx anhýr jakamā kwa mẽ kot amnhī nhīpēxja nē mẽ kām akapēr kām axihtýx o ri mẽ hkót apa Xitre. Kē mẽ ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Nē mẽ kām anē kē mẽ amnhī kaxyw Tirtũm kót mán hamaxpēr týx nē. ¹⁴ Nē kē mẽ axte Ijaewjē xujarēnh nē mẽ kot amnhī nhīpēx kót amnhī nhīpēx kēt nē. Ā mẽ kot amnhī nhīpēx o pa hā mẽ kām karō xwýnhjaja na prem Tirtũm kapēr kaga hpa. ¹⁵ Mẽ kot Jejus kót amnhī xunhwýr xwýnhjaja tām mẽ hamaxpēr o pa jakamā na htem Tirtũm kot mẽmoj piitã ho kator xwýnh pumu nē piitã mex ā harē. No mẽ kēp Jejus kwý hkēt xwýnhjaja na htem hamaxpēr punuj pix o pa. Nē mẽmoj mex pumu nē mex kēt ā harē. Mex tã nhũm mex kēt ā harēnh o pa. ¹⁶ Nē mẽ kēp Tirtũm kra hā amnhī jarēnh tã amnhī tomnuj pix o pa. Jao kēp hkra hā amnhī jarēnh o hēx nē kapēr kwým ri amnhī nhīpēx pix o pa. Nhũm Tirtũm tee ri ja hā mẽ omu nē kām mẽ hkính kēt nē. Tirtũm mã mẽ kot amnhī to mex kwý mẽ hã jēt kēt kumrēx.

2

¹ E Xitre kot paj tanhmā ate mẽ ahkre hto hā amã karō ka inhna nē amnhī xō ri mẽ kām hã karō ho ri apa.

Měmy wejjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw mẽ hã kām karō

² Nē kēr ka mẽmy wejjē mã anē kē mẽ amnhī to àptār mex nē pa.

Nē pipānh nē ri pa hkēt nē.

Nē mẽ gryk kaxyw htýx ri hkwyjē hã hpēr o pikēnh kēt nē.

Kē mẽ tām hamaxpēr nē tām amnhī nhīpēx o pa.

Nē amnhī kaxyw Jejus kót hamaxpēr týx rāhã nē.

Nhũm mẽ hkwyjaja kot mẽmoj tã tanhmā mẽ homnuj to htã kē mẽ arī tām amnhī nhīpēx o pa nē amnhī tã tanhmā mẽ ho hkēt nē.

E kēr ka ā mẽmy wejjē mã ja hã akarō anē.

Měni wejjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw mẽ hã kām karō

Wam Korīt 14.34-35; Wam Ximotre 2.9-15, 3.11; Wam Pétre 3.1-6

³⁻⁴ Nē mẽni wejjē mã anē kē mẽ kām Jejus kính xàj tām ri amnhī nhīpēx o pa.

Jao axpēn jakwa kamã nhām mẽ hixi ho rēr o pa hkēt nē.

Nē kagōxyhti ho pipānh o pa hkēt nē.

Nē mẽ kām anē kē mẽni xàptār nywjē jahkre mex o pa. Mẽ kot mẽ mar nē mẽ urāk nē tām amnhī nhīpēx kaxyw.

Jao mẽ kām mẽ mjēn nē mẽ hkrajē japē hã mẽ kām mẽmoj to anhýr o mẽ kutã nojarēt rāhã ho pa.

Kēr ka ā mẽni wejjē mã akapēr anē.

Měni xàptār nywjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw mẽ hã kām karō

⁵ Nē mẽni xàptār nywjē mã anē kē mẽ tām hamaxpēr pē tām amnhī nhīpēx o pa.

Nē mẽ òrkwy kamã àpēnh mex o pa.

Nē mẽ mjēn kapēr ma nē hkót amnhī nhīpēx.

E. Ā mẽni xàptār nywjē mã karō anē. Koja mẽ ā amnhī nhīpēx anhýr o pa hāmri nhũm mẽ piitã mẽ kot amnhī nhīpēx ā mẽ omu nē mẽ harēnh o:

–Tirtũm kapērja mex kumrēx. Mẽ kot hkót amnhī nhīpēx o mẽ pa xwýnhjaja na htem tām amnhī nhīpēx mex o pa. Anē.

Měmy xàptār nywjaja kot tanhmā amnhī nhīpēx to kaxyw mẽ hã kām karō

Wam Ximotre 4.12; Sikũn Ximotre 2.22; Wam Pétre 5.5

⁶ Nē kēr ka mẽmy xàptār nywjē mã anē kē mẽ mẽmoj punuj pē amnhī to htýx o pa. Mẽ hamaxpēr punuj nē mẽ kot tanhmā amnhī tomnuj to pē amnhī to htýx o pa.

⁷ Nē kēr ka ajaxwýja tām amnhī nhīpēx rāhã ho ri mẽ hkót apa Xitre. Mẽ kot ja hã apumunh nē akót amnhī nhīpēx o pa kaxyw. Nom kēr ka tanhmā mẽ ahkre hto hkwyým ri tanhmā amnhī nhīpēx to hkēt nē. Ām Tirtũm ā apijaam o akatãt kót mẽ kām kapēr o mẽ ahkre pē tām amnhī nhīpēx o ri apa.

⁸ Nē kēr ka tām akapēr rāhã ho ri apa. Kēr kē mẽ kām mẽ pahkurē xwýnhjaja ja hã ama nē amnhī kamã hpjijaam hāmri nē apē Kris kwý hã tanhmā ato kapēr punuj to hkēt japēr.

Mē kām mē àpènh xwýnhjaja kot tanhmã amnhî nhîpêx to kaxyw mē hã kãm karô
Epes 6.5-8; Korosê 3.22-25; Wam Xi-
motre 6.1-2; Wam Pêtre 2.18-25

⁹ Nê kêr ka mē kãm mē àpènh o mē pa xwýnhjê mã anê kê mē ô patrãw kãm hprãm xà hkôt amnhî nhîpêx o pa.

Jao mē kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx mex nê.

Nê amnhî tâ tanhmã mē kãm kapêr punuj to hkêt nê.

¹⁰ Nê kê mē kèp mēmoj to àhkính kêt nê.

Nê tãm mē hipêx rãhã nê.

Nê kãm hkukrêx jamãr mex o pa.

Koja mē ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa nhũm mē ô patrãw amnhî tâ mē omu nê mē ý hã hkính nê pa. Hãmri nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Inhmã àpènh xwýnhhta na hte inhmã àpènh mex o pa. Na hte ixkukrêx nê ixkrit jamãr mex nê ixpê mēmoj to àhkính kêt nê. Nã mē kot Tirtũm kapêr kôt amnhî nhîpêx o mē pa xwýnhjaja na htem tãm amnhî nhîpêx o pa. Pêr Tirtũm kapêr ãm hãmri na. ãm mex o mex. Anê.

E Xitre kêr ka mē kãm mē àpènh xwýnhjê mã ã mē kot amnhî nhîpêx anhÿr ã karô.

Tanhmã Jejus kãm mē pajapê xàj amnhî nhîpêx to hã harênh

Epes 2.8-10; Wam Tesarôn 1.9-10

¹¹ Nê Tirtũm kot mēmoj to mē pakutã nojarêr rãhã ho pa jakamã na hte mē pahte Kra hkôt amnhî xunhwÿr xwýnhjê ho hkra pu mē nhÿrmã wa kuri pahtrî tũm nê papa ho papa. ¹² Na hte ã mē pamã kapêr o amnhîrît anê nê mē pamã:

—E kêr ka mē apê ixkra hã tãm amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa nê axte tanhmã amnhî tomnuj to nê tanhmã ajamaxpêr punuj to hkêt nê. Mē ate amnhî tomnuj pè amnhî to htÿx nê ixkapêr kôt pix mã ri amnhî nhîpêx rãhã nê. Anê.

¹³ Na pu htem ã amnhî nhîpêx anhÿr o papa jao pahkính nê mē papytãr xwýnh Jejus Kris jamãr o papa. Koja nhÿrmã mē panhõ Tirtũm xihtÿx xwýnhja akupÿn mē pahwÿr kumê pu mē mex o mex ã omu.

¹⁴ Na pre Jejus amnhî grõnh kôt mē pahwÿr wrÿ nê mē pahpiitã mē pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrêr kaxyw htyk o Tirtũm mã amnhîrêr pa. Mēmo kaxyw na pre ã mē panê amnhî nhîpêx anê? Nã mē pahpê hkwyã na kãm hprãm. Nê mē pahte tãm ri Tirtũm kapêr kôt amnhî nhîpêx o papaja na kãm hprãm. Nê mē pahte uràk nê mē piitã mē kutã panojarêr rãhã ho papaja na kãm hprãm. Jakamã na pre ã mē panê amnhî nhîpêx anê.

¹⁵ E Xitre. Ixte mēmoj tâ amã karõja kêr ka ho Kris kwÿjê jahkre mex o apa kê mē ama nê kapêr kôt amnhî nhîpêx o pa. Nhũm mēhõ tanhmã amnhî tomnuj to ka hã omu

nê Tirtũm nhÿ hã tanhmã nê kãm akapêr to kê axte hkêt nê. Tã mãn ka inhma. Kêr ka ã Kris kwÿjê jahkre mex o apa anê.

3

Tanhmã Kris kwÿ kot amnhî nhîpêx to hã mē kãm karô

Rõmãn 13.1-10; Epes 2.1-10

¹ Nê kêr ka Kris kôt akwÿjê mã anê kê mē ho amnhîptãr xwýnhjê kapêr ma nê mē hkôt amnhî nhîpêx o pa. Nê mēmoj to mē kutã nojarêr rãhã ho pa.

² Nê mē kãm anê kê mē tanhmã hkwyjê mã kapêr punuj to ho pa hkêt nê. Rÿ mēmoj tâ mē kãm àkÿr kêt nê. Kê mē tãm mē hipêx nê mē kamã ukapri pè mē ho mex rãhã ho pa. Na hte ã Kris kwÿjaja axpên nhîpêx o pa anê. ³ Kormã mē pahte hkôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Na pu prem Tirtũm mã pajamaxpêr kêt nê kapêr kôt ri amnhî nhîpêx hkêt nê. Nê amnhî tomnuj pix kukamã pajamaxpêr o ri papa. Nê amnhî pix kukamã pajamaxpêr. Jao mē pamã pam amnhî nhîpêx prãm xà kôt pix mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri papa. Nê axpên tomnuj nê. Nê axpên kãm pagryk rãhã ho papa. ã mē pahte amnhî nhîpêx anhÿr ho papa jakamã nhũm pre mē piitã kãm mē pahkính kêt nê. Pu mē pajaxwÿja pamã mē hkính kêt nê.

Tanhmã Tirtũm kot mē pahto mex to hã harênh

Rõmãn 5.6-8; Epes 2.4-10

⁴ Tã pu prem Tirtũm kèp mē papytãr xwýnh ã harênh ma. Kot tanhmã mē panê amnhî nhîpêx to hã harênh ma nê mex o mex nê mē pakamã ukapri hã harênh ma. ⁵⁻⁶ Hãmri nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿr nhũm amnhî tâ mē pahpumu nê mē pahto hkra. Nom mē pahte tanhmã amnhî to mex to hã mē pahpumunh kôt mē pahto hkra hkêt nê. Mē pahte tanhmã amnhî to mex tore hã. Na pre mē pakamã ukapri nê ã mē papytãr anê. Tã tanhmã na pre mē papytãr to wehe? Nã na pre Jejus Kris kukwak ri te kot mē pane mē pahte amnhî tomnuj piitã kuhõnh par pyrãk o mē panhîpêx. Hãmri nê mē pahwÿr amnhî Karô rê nhũm mē pahwÿr agjê nê mē pamã mē pahte amnhî nhîpêx nyw gõ. ã na pre Tirtũm Jejus Kris kot mē panê htyk kukwak ri mē pahto mex rax anê hãmri nê mē pahwÿr amnhî Karô rênh anê. ⁷ Tã mēmo kaxyw na pre ã mē pahto mex anê? Nã kãm mē pajapê jakamã na pre ã mē panhîpêx anê. Mē pahte amnhî tomnuj xwýnh tâ kãm mē pajapê htÿx nê kãm tanhmã mē pahto hprãm kêt nê. Nê mē pahwÿr Kra Jejus mē nhũm wrÿ nê mē pahte amnhî tomnuj pãnhã mē panê ty. Jakamã mē pahte amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr nê

hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja Jejus kukwak ri mē pahpē Tirtūm kraa. Ā na pre Jejus mē pahto mex anē. Jakamā kot puj mē nhÿrmā Tirtūm mē wa kuri pahfîr tūm nē pamex nē papa ho papa. Kojā wa nhÿrmā ā mē pahto mex anē.

⁸ Ām hāmri na pa amā ā ja jarēnh anē Xitre. Jakamā kwa kēr ka inhma nē inhmar tÿx nē. Nē ho amnhî kaxyw Tirtūm kôt mē hamaxpēr xwÿnhjê jahkre mex o ri apa. Kē mē amar xā hkôt tām ri amnhî nhîpēx o pa.

⁹ Nē mē kot htÿx ri mēmoj tā axpēn mā àkjêr o mē pa xwÿnhjaja kēr ka mē hkôt apa hkēt nē. Nē mē hkukamā mē higēt kôt apa hkēt nē. Rÿ finat Mojes kot Tirtūm nhÿ hā kapēr ā axpēn mā mē àkjêr xwÿnhjê hkôt apa hkēt nē. Na htem ā ri axpēn mā àkjêr anhÿr o pa nē tām amnhî nhîpēx kēt nē.

¹⁰ Nē koja mē akwÿjê hō amnhî krā hkôt tanhmā hkwyjê mā kapēr to nhūm mē kuma nē hā axpēn mā akir nē axpēn pē pikjêr kaxyw. Ka ja hā omu nē ā kapēr anhÿrja nē kām akapēr kē axte hkēt nē. Hāmri nhūm ama nē ām ama nē arī ā mē kām kapēr anhÿr japēr ka axte nē kām akapēr. Tā ra ate nē kām akapēr o axkrut tā nhūm arī ā kapēr anhÿr o axkrunēpxi japēr ka ja hā omu hāmri nē mē amnhî nē hano kē axte mē apē Kris kwÿjê hkôt ri pa hkēt nē. ¹¹ Ā mē kot amnhî nhîpēx anhÿr o mē pa xwÿnhjaja na mē ra Jejus wÿr pry kaga nē htÿx ri tanhmā amnhî tomnuj to ho pa. Nē ā amnhî nhîpēx anhÿr o pa jao kēp Kris kwÿy hkēt ā amnhî to amnhîrî.

Pawre kot kagā jatur xā kamā tanhmā Xitre mā kapēr to

¹² Nē kot paj tokyx ma Nîkop wÿr mō. Kēr pa tokyx hwÿr pōj nē amgrā pē krî nhō xwÿnhjê hkôt ixpa. Jakamā kot paj tokyx ma awÿr Atēmti rÿ Xikitre mē. Kē mō nē awÿr pōj ka tokyx tanhmā amnhî to hpa nē man ixwÿr mō pu mē Nîkop kamā axpēn pumu.

¹³ Nē ota mē akuri Apor mē axiwōkat Jēntija. Kojā wa mēmo arigro hā ma krî hō hwÿr nojarēt ka wa kām mē apkur xā hkwy gō kē wa ma ÿ kamā mōr kēt nē.

¹⁴ Nē kēr ka Kris kwÿjê mā anē kē mē arī ōrkwÿ pix kām hkrî ho hkrî hkēt nē. Kē mē tanhmā axpēn to mex to ho axpēn kôt pa. Nhūm mēhō kēp amrakati kē mē tanhmā ho ajuta hto. Mē kām anē kē mē ā axpēn nhîpēx anhÿr o pa.

¹⁵ Nē ota jar Kris kôt pahkwÿjê piitā awÿr hpēr mē Xitre. Nē kēr ka atar Kris kôt mē pahkrāmnhwÿjê mā mē ijarē.

E ām ja pix. Kē Pahihti Jejus mē akutā nojarēt rāhā ho pa. Ixpē Pawre na pa amā ā ixkapēr nē hā kagā nē awÿr mēnh anē.

Piremõ Pawre kot Piremõ hwÿr kagà nê mênh

Pawre na pre kagàja nhîpêx nê hkràmnhwÿ Piremõ hwÿr kumê. Na pre Piremõja amnhûm kâm àpênh xwÿnh Onesti japrô. Kâxpore ho haprô nhûm amarî kâm àpênh o pa. Tâ tanhmâ hamaxpêr to nê hkaga nê ma umaj krî hõ hwÿr hprôt nê tèn amûxu nê kamâ pa ho pa. Hâmri nê Pawre pumu nê kâm amnhî jarê. Pawre arî kêp prês nê hkrî ho hkrî nhûm Onesti omu nê kâm amnhî jarê. Hâmri nhûm Pawre kâm Jejus jarê nhûm kuma nê hkôt amnhî xâm kurê kumrêx. Hâmri nhûm Pawre ja hâ omu nê hkràmnhwÿ Piremõ mã kagà nhîpêx nê kamâ Onesti xyr pê kâm kapêr. Hâmri nê hipêx pa nê Onesti mã kugô nê ma akupÿm ô patrâw Piremõ wÿr kumê nhûm ma mô. Nhûm Pawre kagàja kamâ kâm kapêr nê kâm:

¹ Pa ixkràmnhwÿ Piremõ? Xà amex? Ixpê Pawre na pa awÿr kagà nhîpêx nê kumê. Apê Kris kôt ixtô hâ inhmâ akînh. Na ka hte ixpyrà nê Kris mã tanhmâ amnhî nhîpêx to ho apa. Ta ot pa awÿr kagàja kamâ ixpêr mê. ² Amâ nê anhôrkwÿ kamâ Tîrtûm kapêr mar kaxyw mê kêp Jejus kwÿ hâ mê pikuprônâ xwÿnhjê hwÿr. Nê Kris kôt pah Tôx Apti mê Akîp wa hwÿr kumê. Akîpja na hte mê pahpyrà nê Pahihti Jejus mã tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa.

³ Na pa hte mê ato Mëpanhîpêêxâ maati Tîrtûm mê Pahihti Jejus Kris wa hwÿr rãhã ho ri ixpa. Kot mêmôj to mê akutâ nojarêr rãhã nhûm wa ý hâ mê ajamakêtkati nê axâmnhîx apa ho apa kaxyw.

Pawre kot Piremõ nhÿ hâ hkînh ã harênh

⁴⁻⁵ Na pa pre ajarênh ma Piremõ. Na htem xatâ tanhmâ inhmâ ajarênh to nê ajarênh o:

—Hêxta waa nê. Piremõ na hte amnhî kaxyw Pahihti Jejus Kris kôt hamaxpêr tÿx nê kâm mê ixpê Kris kôt hkwyjê piitã hkînh pè tanhmâ mê ixtô mex to ho ri mê ixkôt pa.

Anhÿr o inhmâ ajarê pa mê kuma nê anhÿ hâ ixkînh nê ato Tîrtûm wÿr rãhã ho ixpa nê ato hwÿr o:

—Pa Tîrtûm. Na xep hte Piremõ kâm akînh tÿx nê akwyjê ho mex rãhã ho pa. ãm hãmri na hte ã mê hipêx anhÿr o pa. ⁶ Na xep mê piitã mê kâm tanhmâ Jejus kot mê inhñê amnhî nhîpêx to hâ harênh o ri mê hkôt pa. Jakamâ kêr ka tanhmâ mê kot mar xwÿnhjê hkrã hto kê mēhprî hâ mar tÿx nê Kris kot tanhmâ mê ho mex to hâ amnhî tã omu.

Anhÿr o ato kuwÿ. ⁷ Ate Kris kwÿjê ho mex o apa jakamâ te ate pa ixtô mex pyràk Piremõ. Na htem anhÿ hâ hkînh nê pa. Pa

ijaxwÿja ajarênh ma nê anhÿ hâ ixkînh tÿx nê jar mē hagjênh xà kamâ ixkrî.

*Piremõ kot Onesti kamâ ukapri hã
Pawre kot kâm karô*

Rômân 15.7; Epes 4.31

⁸ Nã ixte amâ mêmôj jarênhja tanhmâ kute hkêt. Kot paj ãm amâ mêmôj jarê nê hâ awÿ. Nom kot paj Kris nhÿ hâ amâ tanhmâ hã karô hto hkêt nê. ⁹ Kot paj ãm pahte axpêr to pahkràmnhwÿ hã hã awÿ. Ra ixwê tÿx nê Kris ã arî mē hagjênh xà kamâ ixkrî htã mêmôj tã awÿ ka inhma nê inhmâ ho anhÿr japêr ko.

¹⁰ E amâ àpênh xwÿnh Onestija na ixte amâ harênh kaxyw. Na pre man ixwÿr mô. Ixpê prês nê ixkrî nhûm ixwÿr mô. Pa omu nê kâm Jejus jarê nhûm inhma nê pahpyrà nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr nê hkôt amnhî xâm. Jakamâ te kêp ixkra pyràk. Hâmri nê ixto ajuta mex o pa. ¹¹ Xep kormã Jejus kôt amnhî xâm kêt ri na pre amâ àpênh mex kêt nê. Nê kâm kaga nê htÿx ri tanhmâ àpênh to ho pa. Tã ra Jejus kôt amnhî xâm hãmri nê katat kôt inhmâ àpênh mex o pa. Nê ixto ajuta mex nê. Kojã akupÿm amâ apê hãmri nê amâ àpênh mex nê.

¹² Jakamâ ot pa akupÿm awÿr kumê ixkràmnhwÿ. Nom inhmâ hapê jakamâ kojã ma akupÿm mô pa ho ama nê. Tã kot paj akupÿm awÿr kumê. ¹³ Kot jar ixri arîk nê apãnhã tanhmâ ixtô ajuta hto ho paja na inhmâ hprãm. ¹⁴ Jakamâ kot kaj amâ akupÿn ixwÿr mênh prãm nê mãmrî ixwÿr amê. Nom ixte ja pumunh kêt. Kam nê amâ hprãm xà hkôt tanhmâ kâm akapêr to. Kâm anê kê akuri arîk nê amâ àpênh o pa rÿ akupÿn ixwÿr amê. ¹⁵ Nom konên. Mãn akupÿm awÿr mör nê kêp Kris kôt akwÿ hã amâ àpênh mex kaxyw na pre Tîrtûm ixwÿr kumê nhûm ixwÿr mô nê ixri Jejus kôt amnhî xâm nê ixri pa hã mytwrÿ hkwy hapêx pa akupÿm awÿr kumê. ¹⁶ Nom ra kêp amâ àpênh xwÿnh pix kêt mãânên kêp Kris kôt atôô. Jakamâ kot kaj wa atar axpêr kôt Pahihti Jejus kôt tãm amnhî nhîpêx o ri apa. Nom mãânên kêp ixkràmnhwÿ mex ã inhmâ hapêê. ¹⁷ Jakamâ kot kaj ixpê Kris kôt akràmnhwÿ hã ijarê hã kot kaj mãânên inhmâ ho mex o apa.

¹⁸ Nê wam amâ àpênh o pata ã mãn pre apê mêmôj to ahkî rÿ akãxpore hkwy ho ahkînh japêr. Tã pa kot paj hpãnhã amâ amnhîre. Ka inhmâ tanhmâ kãxpore jarênh to pa amâ amnhîre. ¹⁹ Ixpê Pawre kot paj tanhmâ kot ato tewên toja pãnhã amâ amnhîre. E pa amnhî nhîhkra ho ã amâ amnhî jarênh ã kagà anê. Nom ajaxwÿja na ka tanhmâ ixtô tewên to Piremõ. Na pa pre amâ Jejus kot mē panê htyk ã harê ka pre inhmar xà hkôt hkôt amnhî xâm. Jao ixpyrà

nē atīr tūm nē apa ho apa mā xwỳnhta pānhā
te ate ixto tewēn pyrāk.

²⁰ E kwa ixkrāmnhwỳ. Ixpyrà nē apē
Kris kwỳ jakamā kēr ka ixkamā axukapri
hā inhmā Onesti ho mex nē. Kēr pa ja
hā ajarēnh ma nē ixkīnh nē tām ijamaxpēr.

²¹ Nā ra ixte apumunh mex kēnā. Kot kaj
ixte hā awỳrta kōt hipēx. Ja kaxyw na pa
amā kagāja nhīpēx nē awỳr kumē. Nom kot
kaj ām ja pix ho anhỳr kēt nē. Kot kaj ixte hā
awỳrja kōt amnhī krā hkōt tanhmā ho mex
to. Nā kot kaj ho anē.

*Pawre kām Piremō hwỳr mōr nē omunh
prām ā harēnh*

²² Nē Tirtūm kot mē awỳr inhmēnh kaxyw
mē ate ixto hwỳr o apa jakamā koja apu
tokyx ma mē awỳr inhmē. Jakamā kwa
kēr ka ixkutēp tanhmā mēmoj to mex to.
Kēr pa mēmo arīgro hā mōn awỳr pōj ka ra
ixkutēp tanhmā amnhī to hpa nē ām ixpix
kām ajamak o apa.

²³ Nē ota Epasja awỳr hpēr mē. Na hte
ixpyrà nē Jejus Kris ā mē hagiēnh xā kamā
kēp prēs nē hkrī ho hkrī. ²⁴ Nē Makre nē
Aristak nē Tēmti nē Rukre mē awỳr hpēr mē.
Na htem ixpyrà nē Kris mā tanhmā amnhī
nhīpēx to ho pa nom ixrom mē kēp prēs kēt.

²⁵ E kē Pahihti Jejus Krisja akutā nojarēt
rāhā ho pa. Ta ām ja pix. Ixpē Pawre na pa
amā kagā nē awỳr kumē.

Eprêw Ijaew hwÿr kaga

Kaga ja na pre Ijaew ò amnhî kwÿjê mã hipêx nom mê pahte hipêx xwÿnh nhÿxi mar kêt. Na pre tanhmã hamaxpêr to nê amnhî nhÿxi hã kaga hkêt nê. Apu Pawre rÿ apu axtem mêhõja na pre hipêx. Ijaew kwÿjaja urak nê Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê mã na pre hipêx nê mê hwÿr kumê. Ijaewjaja mê hixi hõ pê Eprêw. Jakamã nhÿm kaga nhÿpêx xwÿnhja mê hwÿr hipêx nê kumê. Nê kamã mê kãm mêmoj jarênh rax nê tanhmã Jejus jarênh to.

Nê mê hkwyjaja hkwyjê hkÿnhã kãm Jejus prãm kêt jakamã na prem hkaga nê mê kot amnhî nhÿpêx tÿm o ujanãr prãm xaj tanhmã mê homnuj to ho pa. Jakamã nhÿm kaga nhÿpêx xwÿnhja tanhmã ja hã mê kãm kapêr to.

Nê na pre tanhmã Tirtÿm nhõrkwÿ kaakre hã kaga hto. Nê kaxkwa kamã õrkwÿ mexja nhÿm tanhmã hã kaga hto nê mex o õrkwÿ kaakre jakrenh ã harê.

Nê mê kot Jejus ã amnhî xà htÿx kamã hamak o pa htã mê kot tee ri ja hã amnhî pumunh nê Jejus kaga nê mê hkurê kamã hihtÿx nê. Á mêhõja mê kãm kapêr anê nê hã kaga nê mê hwÿr kumê. Nê mê kãm kapêr o:

¹ Pa Kris kôt ixkwÿjaja? Xà mê amex? E ot pa mê amã kaga nhÿpêx nê mê awÿr kumê. Amnepêm Tirtÿm na pre mê panhigêjtê hwÿr ÿ hã kapêr jarênh o ri mê pa xwÿnhjê rê nhÿm mê xatã mê kãm kapêr jarênh o ri mê hkõt pa. Ahpÿnhã tanhmã mê kãm kapêr to ho amnhîrit o mê hkõt pa. Nhÿm Tirtÿm xatã mê hkanrêhã mê hkra nê mê htãmnhwÿjê hwÿr mê hkwyjê rê nhÿm mê kãm kapêr jarênh o ri mê hkõt pa. Nom mê kãm kapêr piitã harênh kurê kumrêx kêt nê. Na prem ãm hkwy pix jarê. Tã nhÿm hpãnhã mê hkwyjaja wantajê mÿr pê mê hwÿr mra nê axte mê kãm hkwy jarênh o ri pa. Jao ra mê kãm harênh jatur xãm mênh o mõ. ²⁻³ Tã nhÿm Tirtÿm Kraja mê pahwÿr wrÿ nê mê pamã kapêr jarênh jatur xãm kumê. Kêp Tirtÿm Kra jakamã te kot amnhî nhÿpêx pyrã nê pa. Urak nê mex o mex. Nê wa hihtÿx xaja tipxi. Nê wa ãhpumunh tÿxja mããnen tipxi. Jakamã mê pahte pano ho Tirtÿm pumunh kêt tã Jejus pumunh pê te mê pahte Tirtÿm pumunh pyrãk. Urak nê kot amnhî to rax o mê pahpiitã mê pajakrenh par. Amnepêm kormã mêmoj kêt ri nhÿm Jejus Tirtÿm kukwak ri mêmoj piitã ho kator pa. Tã koja Tirtÿm nhÿrmã kãm mêmoj piitã õr pa. Kaxkwa kamã mêmoj piitã nê jar pika piitã hkõt nhÿm kãm piitã õr pa.

Nê Jejus xãhpumunh xà pix kukwak ri na mêmoja arÿ rãhãã. Na pre mê panê mê pahte

amnhî tomnuj piitã hpãnhã amnhîrer par kaxyw mê panê ty. Hãmri akupÿm htÿr hãmri nê ma akupÿm kaxkwa hwÿr api. Tirtÿm xihtÿx o hihtÿx xwÿnhja wÿr akupÿm api. Nê õ krÿ kamã upòk rÿm pahÿ maati hkrÿ xà hã kuri hkrÿ ho hkrÿ. Nê ðhkõ hã mê pahto amnhîptãr rãhã ho hkrÿ.

Jejus mê Tirtÿm kapêr o mê wryk xwÿnhjê jarênh

⁴⁻⁵ Nê Jejus kot amnhî to rax o Tirtÿm kapêr o mê wryk xwÿnhjê jakrenh jakamã na pre ã Tirtÿm kãm kapêr anê nê kãm:

Na ka amnhî to rax o mê kot ixkapêr o mê wryk xwÿnhjê jakre.

Mê kot inhmã tanhmã amnhî nhÿpêx to ho mê pa xwÿnh na mê.

No mê kurom apê Ixkra kumrêx jakamã amex o ate mêmoj piitã hakrenh par.

Nê apê pika nhõ xwÿnhjê hwÿr ixte amênh mã xwÿnh na ka. Nã apê Ixkra kumrêx.

Kot paj jarãhã ixpê anhÿpêxã hã mê piitã mê kãm amnhî to amnhîrit. Pa na ixpê anhÿpêxã.

Anhÿr o Kra Jejus mã kapêr. Na pre kapêr o mê wryk xwÿnhjê mã ã kapêr anhÿr kêt nê. Jejus mã pix mã ã kapêr anê.

⁶ Nê koja nhÿrmã akupÿn mê pahwÿr Kra mênh kaxyw hãmri nê kapêr o mê wryk xwÿnhjê mã kãm:

E ota Ixkrata. Ixkra kumrêx na. Kot amnhî to rax o mê piitã mê hakrenh par.

Jakamã kêr ka mê apiitã kutã arõròk nê kãm mex o mex ã harê.

Anhÿr o mê kãm kapêr. ⁷ Nê kapêr o mê wryk xwÿnhjê na pre axtem tanhmã mê harênh to nê mê harênh o:

Ixkapêr o mê wryk xwÿnhjaja na pa hte nhÿhÿm mê kurê nhÿm htem inhmar xã hkõt ma nhÿhÿm mra nê inhmã tanhmã amnhî nhÿpêx to.

Te ixte ma nhÿhÿm kòk nê kuwÿja mênh nhÿm ixkapêr kôt nhÿhÿm mõrja pyrãk.

Anhÿr o mê harê. ⁸ No ã Krata jarênh anhÿr kêt nê. Na pre tanhmã kãm kapêr to nê amnhî pyrã nê kêp Tirtÿm ã harê nê kãm:

Pa Tirtÿm? E ka kot kaj mê ho amnhîptãr rãhã ho akri. Nê akatãt kôt mê ho amnhîptã.

⁹ Kojã mê tãm amnhî nhÿpêx ka ja hã mê omu nhÿm ja amã mex nê.

No koja mê tanhmã amnhî tomnuj to ka ja hã mê omu nhÿm ja apê omnuj nê. Mê kot tanhmã amnhî tomnuj to ho paja na omnuj tÿx.

Tã ate inhmã hprãm xã hkõt amnhî nhÿpêx jakamã na pa mê kaxyw axãm ka akÿnh kãm mê ho amnhîptã.

Ixpê anhõ Tirtÿm na pa ã amã ixkapêr anê. Anê.

¹⁰ Hämri nê kām:

Pa Pahihti. Nà amnepêm kormā mēmoj kêt ri na ka pre ixkukwak ri pika nê kaxkwa ho akato. Ām hāmri na ka pre ā amnhī nhīpêx anê.

¹¹ Tā nom koja nhÿrmā hāmē wa hapêx pa. Ām kaxipix kot kaj kuroom arī arāhāā nê aa ajapêx kêt nê.

Kaxkwa nê pika koja wa nhÿrmā te ixkre hā pō htūm kot amnhī nhīpêx pyrāk.

¹² Kot kaj wa hipêx o te mē kot ixkre nê pō htūm mā hikranh par nê hpānhā hā nyw janhōr pyrāk.

Jao pika nê kaxkwa htūm o ajapêx pa nê hpānhā nyw nhīpêx. Kaxkwa nyw nhīpêx nê pika nyw nhīpêx.

Nom kot kaj pika nê kaxkwa tūmta pyrā nê aa awej nê axirerek kêt nê.

Kot kaj arī anyw nê axihtÿx rāhā apa ho apa nê aa ajapêx kêt nê. Arāhā atīr tūm nê apa ho apa xwÿnh na ka.

¹³ E jar inhīhkō hā nhÿ nê inhmā mē ho amnhīptār o akrī.

Kot paj mē kām akurē xwÿnhjê pÿnēnh pa nē man awÿr mē o mra nē anhīhkram mē haxār pa. Anê.

Ā na pre Tirtūmja Kra Jejus mā kapêr anê. No kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê mā ā kapêr anhÿr kêt nê.

¹⁴ E kot paj hpānhā ixprī hā mē amā Tirtūm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê jarē ka mē inhma. Tirtūm mā na htem tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa. Na hte nhÿrmā kuri mē htūr tūm nê mē pa mā xwÿnhjê hwÿr mē kurē nhūm mē ma mē hwÿr wrÿ nē tanhmā mē ho ajuta hto ho pa. Na htem ā amnhī nhīpêx anhÿr o pa.

2

Mē pahte Jejus kaga hkê ā mē pamā karō

¹ Tā ā Tirtūmja Kra kot amnhī to rax o kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê jakrenh ā harēnh kot anhÿr jakamā kwa kēr pu mē kapêr mar tÿx rāhā nê hkôt pix mā amnhī nhīpêx o papa. Kot pu mē ho anhÿr kêt hāmri nê gaa nê hkaga. ² Na pre Tirtūm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjaja amnepē mā mē panhīgētjē hwÿr wrÿ nē Tirtūm nhÿ hā mē kot tanhmā amnhī nhīpêx to ho pa hā mē kām karō nē ma akupÿm api. Nē katāt kôt ri mē kām Tirtūm kapêr jarēnh o pa. Hāmri nhūm mē kot hkôt amnhī nhīpêx nē mar mex xwÿnhjaja nhūm mēmoj mē kām mex nē. No nhūm mē kot mar nē ām mar xwÿnhjaja koja mēmoj mē kēp omnuj nē. ³ Kōja nhÿrmā mēmoj mē kēp omnuj tÿx kumrêx nhūm mē tee ri amnhī tā omu nē tee ri kēp amnhīptār prām kaprÿ nē mex kêt nē pa. Nom mē kot Tirtūm kapêr mar tÿx xwÿnhjaja koja mēmoj mē kām mex o mex. Kōja Tirtūm amnhī katut kôt mē kot amnhī tomnuj rēnh pa nē axte kām

hamaxpêr kêt nhūm mē kuri htūr tūm nē mex rāhā nē pa ho pa. Na pre Pahihti Jejus mē kot kapêr mar o kuhê xwÿnhjê kumrêx mā ā ja jarēnh anê nē mē kām:

—Nà kot kaj mē amnhī kaxyw inhmā ajamaxpêr nhūm Tirtūm ixtā mē apumu nē mē anê mē ate amnhī tomnuj piitā ho hapêx pa nē axte kām hamaxpêr kêt nē. Anê.

Hāmri nhūm mē kot kapêr mar nē hkôt mē pa ho mē pa nē xwÿnhjaja mar tÿx nē amnhī xō ri mē pamā harēnh o ri pa. Nē mē pamā:

—Nà ām hāmri. Nā ā ja jarēnh kot anhÿr. Anê.

⁴ Hāmri nē mē pamā aa mē pahte mēmoj pumunh kêt kwÿ ho anhÿr o ri mē pahkôt pa. Tirtūm Karō kot ja kaxyw mē ho mē āhpumunh tÿx jakamā nhūm mē ŷ hā ahpÿnhā tanhmā mē pamā amnhī nhīpêx to ho pa. Mē pahte ja hā mē omunh nē kamā pano puma kaxyw. Nē ā mē pajamaxpêr anê nē pajamaxpêr o:

—Nà ām hāmri na mē pamā ā Jejus jarēnh anê nē ŷ hā ā amnhī nhīpêx anhÿr o pa.

Anhÿr o pajamaxpêr kaxyw na prem ā mē pahkôt amnhī nhīpêx anhÿr o pa.

Mē pahpê Jejus tō nē htōx ā mē pajarēnh Juāw 1.14; Rōmān 8.3-4; Pīripōs 2.5-11; Korosē 2.9; Wam Juāw 4.2

⁵ Nē na pre Tirtūm amnhī kukamā tanhmā amnhī jarēnh to nē nhÿrmā kot akupÿm mēmoj piitā ho nyw nē tām mēmoj piitā ho amnhīptār o pa hā amnhī jarē. No na pre kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê mā ā mē kot amnhī nhīpêx anhÿr ā mē kām karō hkêt nē. Kōja jajaja mē pahto amnhīptār o pa hkêt nē. ⁶ Tirtūm kapêr ā kaga htūm kot ja jarēnh kot:

Kwa Tirtūm. Nā ām hāmri na ka hte pika ja kamā ri mē ixpa xwÿnhjê jamār mex rāhā ho apa.

Akīnhā amarī ri mē ixpa xwÿnh tā amā mē ijapêē.

Nē mē ixkutā anojarēt rāhā ho apa.

⁷ Na ka hte tanhmā mē inhīpêx to pa mē te mē ixpē akapêr o mē wrÿk xwÿnhjê pyrāk.

Jao mē urāk nē akukwak ri mē inhmex nē ixpa ho ixpa.

Mē urān mē ixāhpumunh nē ixihtÿx kêt tā mē inhmex nē ixpa.

⁸ Na ka pre ra ate mēmoj to akator xwÿnh piitā mē inhīhkram haxā.

Nā ām hāmri na ka pre ā mē inhīpêx anê Tirtūm. Amex o amex. Anê.

Na pre ra mēmoj piitāā mē panhīhkram haxā. Pika nē kaxkwa nē kapêr o mē wrÿk xwÿnhjaja nē mēkarōmnuti nē kot mēmoj piitāā hipêxja nhūm mē panhīhkram haxār pa. Mē pahte ĩhkō hā ho amnhīptār o papa kaxyw. No na pu mē kormā piitā ho amnhīptār kêt nē. ⁹ No kêt Jejusja na Tirtūm

mê pakurom İhkram mêmoy piitâ haxâr par kumrêx. Kormâ pika ja kamâ ri pare ri na pre tanhmâ amnhî nhîpêx to nê Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê hkînhâ te amnhî to grire pyrâ nê amnhî xâ htÿx kamâ hamak kâm ty. Tîrtûm kâm mê pahto mex prâm xâj â mê pahpiitâ mê panê htyk anê. Tâ nhûm Tîrtûm akupÿm ho htîr nê akupÿm amnhî wÿr ho api nê kêp Pahi Maati mex o mex â harê. Na pre â Jejusja mê panê amnhî nhîpêx anê nhûm Tîrtûm ja hâ omu nê kukwak ri mê pahto mex nê.

¹⁰ Nê Tîrtûm kot mêmoy piitâ ho kator jakamâ mêmoy piitâ ô na. Na pre mê pakukamâ hamaxpêr o:

—Inhmâ ixkra xohtô hprâm. Kot paj nhÿrmâ man amnhî wÿr mê ho api kê mê ixri mex râhâ nê pa ho pa. Nâ kot paj â mê hipêx anê. Nê İxkra Jejus koja kêp mê ô Pahihti. Koja mê urâk nê mêmoy punuj pumunh o pa hâmri nê â htÿx kamâ hamak o kêp mê ô Pahihti mâ tãm. Anê.

¹¹ Na hte Jejus mê panê mê pahte amnhî tomnuj rê nê hpânhâ mê pamâ mê pahte amnhî nhîpêx nyw jagjê nhûm Tîrtûm ja hâ mê pahpumunh kôt mê pahto hkra. Kêp Jejus Nhîpêxâ nê kêp Mêpanhîpêxâ maati jakamâ nhûm Jejusja mê pahpê htô nê mê pahpê htôx â mê pajarê nê mê panhÿ hâ hkînh nê.

¹² Tîrtûm kapêr â kagâ htûm â mê pajarênh kot anhÿr. Kamâ Jejusja Mêpanhîpêxâ maati mâ mê pajarênh kot:

Koja ixtô nê ixtôxjaja akapêr mar kaxyw xypên wÿr akuprô pa ma mê hkôt mra nê mê kâm akapêr jarê nê mê İhkô hâ amex â gre. Anê.

¹³ Hâmri nê kâm:

Kot paj amnhî kaxyw akôt pix mâ ijamaxpêr mex o ri ixpa. Anê.

Hâmri nê hpânhâ kâm:

Ot pa akrajê hkôt ri ixpa ho ixpa.

Ka na ka pre mê kêp ixtô nê ixtôx kaxyw inhmâ mê agô.

Koja mê ixpyrâ nê amnhî kaxyw amâ hamaxpêr râhâ ho pa Tîrtûm. Anê.

¹⁴ Nê mê pahpê pika nhô xwÿnhjaja na pu htem âm ri panhî pix â papa. Nê panhî kamâ pahkamrô hâ ri papa. Jakamâ na pre Jejus kot mê panê htyk kaxyw mê pahwÿr wrÿ nê mê pahpyrâ nê ĩ ho mê pakamâ kato. Tâ mêmoy kaxyw na pre ĩ ho ĩ nê mê pahkôt pa? Nâ ĩ ho htyk o Satanasti pê hihtÿx xâ ho hapêx par kaxyw na pre â amnhî nhîpêx anê. Satanasti kêp mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê hpâm nê kêp mê htyk xwÿnhjê hpâm. ¹⁵ Jakamâ na hte kot mê pahtâ İhkra pikamÿr pyrâk o mê panhîpêx pu mê ý hâ pamâ pahtyk pyma nê ri papa. Tâ ra Jejus kot mê pahwÿr wrÿk nê te kêp mê papytâr pyrâk o mê panhîpêx jakamâ pu mê

tee ri pahtyk kukamâ pajamaxpêr o ri pamâ ma ho papa hkêt nê.

¹⁶ Nê Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê ho mex kaxyw na pre Jejus pika hwÿr wrÿk kêt nê. Mê panhîgêt finat Apraaw pyrâ nê mê panhî ho panhî xwÿnhjê ho mex kaxyw na pre wrÿ. ¹⁷ İjaew nhô patrejaja na pre htem mê kot amnhî tomnuj mÿrapê mê hpânhâ Tîrtûm mâ mry hkwy pa nê hkamrô kapî nê mê ho Tîrtûm wÿr. Kot hâ mê omunh nê mê mex â mê harênh kaxyw. Tâ nhûm Jejus wrÿ nê mêmoy mryta pyrâ nê â mê panê hkamrô pikapîr anê. Kaxyw na pre mê pahto maatija mê pahwÿr ĩ ho ĩ nê wrÿ nê mê pahpyrâ nê ni nhôhy rûm kato. Jao kêp mê pahto Tîrtûm wÿr xwÿnh maati. Na pre Tîrtûm kâm hprâm xâ hkôt mê panê mê pahte amnhî tomnuj pânâh amnhîrer pa. Tâ kot mê pahpyrâ nê mêmoy punuj pumunh nê amnhî xâ htÿx kamâ hamak o pa jakamâ kêp mê pakamâ ukapri xwÿnh â pixi mex na. ¹⁸ Kormâ htyk kêt ri na pre mê pahpyrâ nê omnuj nê ri pa. Nhûm mēkarōmmuti nhô pahi kot tanhmâ amnhî tomnuj to hprâm xâj tee ri hkôt kâm ahkrox o pa hkapyr nhûm hkôt amnhî nhîpêx kêt nê amnhî nê ho axtem nê. Jakamâ koja Satanastija urâk nê tanhmâ mê panhîpêx to nhûm Jejus mê pahtâ omu nê amnhî pyrâ nê tanhmâ kêp mê panhîpêx to pu mê ý hâ kutâ amnhî to htÿx nê papa.

3

Jejus kot amnhî to rax o Mojes jakrenh â harênh

Juâw 1.17-18

¹ E ixkrâmnhwÿyjaja. Ra Tîrtûm kot mê pahte kapêr mar nê tãm amnhî nhîpêx o ri papa kaxyw mê pahto hkra jakamâ kwa kêr ka mê Jejus kot tanhmâ mê pamâ amnhî nhîpêx toja mâ ajamaxpêr râhâ ho ri apa. Na pre Tîrtûm mê pahwÿr kumê nhûm mê pahwÿr wrÿ nê Tîrtûm kapêr o mê pajahkre ho ri mê pahkôt pa. Nê te kêp mê panhô patre pyrâ nê mê pahto Tîrtûm wÿr o pa. ² Na pre Tîrtûm finat Mojes kwÿ kaxyw Mojesja xâm nhûm kâm hprâm xâ hkôt tanhmâ mê hipêx to ho pa. Tâ nhûm hpânhâ mê pakaxyw Kra Jejusja xâm nhûm Mojes pyrâ nê Tîrtûm kâm hprâm xâ hkôt pix mâ tanhmâ mê panhîpêx to ho pa. Hamê na pre wa Tîrtûm jamaxpêr xâ hkôt tanhmâ kâm mê panhîpêx to ho pa.

³ Koja mēhō amnhîm ixkre mex nhîpêx nê hipêx pa nhûm hkwyjaja hwÿr mra nê omu nê mex kumrêx â harê. Nom kot hipêx xwÿnhâ âhpumunh xâ hkôt hipêx jakamâ tãm na mex o kot ixkreta jakrenh. Ja pyrâ nê finat Mojes kot amnhî to rax tâ nhûm Jejus kot amnhî to rax o kot hakrenh. Mojes te kêp ixkre nhîpêxta pyrâk no Jejus te kêp ixkre

nhîpêx xwýnhnta pyrâk jakamâ kot amnhî to rax o kot Mojes jakrenh.

⁴ Nê mê kot ahpýnhâ amnhî krâ hkôt tanhmâ ixkre nhîpêx to jakamâ kot hipêx xwýnhnta na mex o ixkreja jakrenh. Tâ ja pyrâ nê Tirtûm kot mêmoj piitâ ho kator jakamâ kot amnhî to rax o kot mêmoj piitâ ho kator xwýnh jakrenh par.

⁵ Nê finat Mojes na pre hte Tirtûm kâh hprâm xâ hkôt tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Nê ma kâh hkwyjê piitâ hkôt mê kâh kapêr jarênh o ri pa. Tirtûm tanhmâ kot mê kâh kapêr tota kukamâ nhûm mê kâh harênh o mê hkôt pa. No âm Tirtûm mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho hpa xwýnh pix na pre.

⁶ Nê Kris haxwýja na pre hte Tirtûm kâh hprâm xâ hkôt tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Nom Mojes rom kêp Tirtûm Kra kumrêx jakamâ kurom kêp mê panhō Pahihti kumrêx. Tâ kwa kêr pu mê kâh hprâm xâ hkôt pix mâ tanhmâ kâh amnhî nhîpêx to ho ri papa. Mê kot hâ tanhmâ mê panhîpêx to htâ pu mê ý hâ mê kutâ amnhî to htýx nê papa nê pajamaxpêr o:

—Nâ ixpunuj nê ixpa htâ kot paj ixpunuj râhâ ixpa ho ixpa hkêt nê. Koja nhýrmâ Tirtûm ixto mex kumrêx pa axte tanhmâ ixpunuj to nê ixpa hkêt nê. Hêxta waa nê. Nâ ja inhmâ hprâm týx kumrêx.

Anhýr o amnhî kukamâ pajamaxpêr o papa.

Mê pahte Tirtûm kaga hkêt â mê pamâ karō

Wam Korî 10.1-11; Jutre 5

⁷⁻⁸ Amnepêm na pre mêhōja tanhmâ Tirtûm Karō nhý hâ kapêr to nê kapêr o: E kêr ka mê Tirtûm kapêr mar týx o apa. No ama nê âm ama nê ri hâ apa hkêt nê. Ry kapêr pê akrâ hihtýx o apa hkêt nê.

Mê akukamâ mê anhîgêttjaja na prem â amnhî nhîpêx anê nê Tirtûm kapêr pê hkrâ hihtýx o pa. Kapôt â Mojes kôt mê pata â na prem kâh Tirtûm kapêr mar prâm kêt nê. Nê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr nê akupým Ejit wýr hkrâ nê axpên mâ: “Kwa na pu mê ra pahpunuj týx nê papa nhûm Tirtûm âm ja hâ mê pahpumu nê tanhmâ mê pahto mex to hkêt nê. Mân ra mê pahkaga nâ? E kwa pu mê awjanâ nê ma akupým Ejit wýr mân papa.” Anê.

⁹⁻¹⁰ Na prem â axpên mâ kapêr anhýr o ri pa hâ amgrâ pê 40.

Tirtûm xatâ kot tanhmâ mê ho mex to nhûm mê kot amnhî tâ omunh tâ âm omu nê htýx ri amnhî hkrâ hkôt pa.

Nhûm tee ri amnhî tâ mê omu nê mê kamâ gryk nê.

Hâmri nê hamaxpêr o: “Nâ pêr mê hamaxpêr kôt mê hâ hkwyjê jêt kêt kumrêx. Te mê hamak kre hkêt pyrâ nê ixkapêr mar kêt nê.” Anhýr o hamaxpêr.

¹¹ Hâmri nê mê kâh: “E mê inhma. Â mê ate amnhî nhîpêx anhýrja mýrapê kot kaj mê ma ixte mê amâ pika mex nhôr mâ xwýnhnta wýr apa hkêt nê.” Anhýr o mê kâh kapêr. Anê.

Â mêhōja Tirtûm Karō nhý hâ te Tirtûm tâm kot mê kâh kapêr pyrâk o mê harênh anê.

¹² Jakamâ kwa mê okora ixkrâmnhwýjaja. Kêr ka mê amnhî to mex o apa. Tirtûm kêp Mêpahpâm â pixi mex tâ kot kaj mê tanhmâ ajamaxpêr punuj to ry amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr kêt hâmri nê te ate amnhî katut kôt âm pyrâk o hipêx nê hkaga. Kwa mê â amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. ¹³ Kêt mê Kris kôt axpên to axihtýx o ri apa. Nê apkati mê â axpên nhîpêx anhýr râhâ nê. Kot kaj mê anhýr kêt hâmri nê mê amâ Tirtûm kapêr mar prâm kêt â amnhî to amnhîrit. Jao tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri apa nê atýx ajamaxpêr o: —Nâ ixte â amnhî tomnuj anhýr tâ nhûm Tirtûm ja hâ ixpumu nê âm hâ ixpumu.

Anhýr o ajamaxpêr japêr. Ry mê ajamaxpêr o:

—Nâ na pa hte â amnhî tomnuj anê nhûm Tirtûm ja hâ ixpumu nhûm ja kâh mex nê.

Anhýr o ajamaxpêr japêr. ¹⁴ Kwa mê ri â ajamaxpêr anhýr kêt nê. Amnepê mâ mê pahte Kris kôt amnhî xunhwýr nhûm kot mê pahto hkrata â na pu prem amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr o papa. Tâ kêr pu mê arî â amnhî nhîpêx anhýr týx o papa râhâ ty. ¹⁵ Tirtûm kapêr â kagâ htûm kot ja jarênh kot: E kêr ka mê Tirtûm kapêr ma nê mar týx nê. No ama nê âm mar nê ri hâ apa hkêt nê.

Ry mê kot hkaga xwýnhjê pyrâ nê kêp akrâ hihtýx kêt nê. Anê.

¹⁶ Mê panhîgêttjaja na prem Mojes kôt pika pê Ejit rûm kato nê hkîn nê ma kapôt â kormâ pika mex wýr pa. Nom Tirtûm kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx râhâ hkêt nê. Na prem kuma nê hkôt amnhî nhîpêx o hâ apkati grêre htâ ra mêmoj nhý hâ omnuj nê pa hâ amnhî pumu nê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr. ¹⁷ Jao xatâ kapêr nhîrôp kuhê nê amnhî hkrâ hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o pa ho ra hâ amgrâ pê 40. Hâmri nhûm tee ri amnhî tâ mê omu nhûm ja kêp omnuj nê. Jakamâ nhûm mê piitâ kapôt â ri pa nê gaa nê pikaprâr pa. ¹⁸ Mê kot kapêr mar kêt jakamâ nhûm mê kâh:

—Nâ â mê ate amnhî nhîpêx anhýr o ri apaja mýrapê kot kaj mê ixte mê amâ mê amex nhôr mâ xwýnhnta wýr apa hkêt nê. Anê.

¹⁹ Tã më kot amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr o pa hkêt jakamã na prem pika mexta wÿr hpôx kêt rãhã pikaprâr pa. Nhûm më hkra në më htãmnhwÿjê pixjaja na prem më mÿr pê hwÿr pøj në kamã pa.

4

Mê pahte Tirtûm kukwak ri pajamakêtkati në ri papa hã më pajarênh

¹ Më pahte Tirtûm kukwak ri pajamakêtkati në ri papa ho papaja Tirtûm kãm hprãm jakamã kwa kër pu më amnhî pumunh mex o papa. Nê wam më panhîgêrom Tirtûm kapêr mar tÿx në hkôt mân kêt ri amnhî nhîpêx mex rãhã në. Kër pu më kuro m më pajamak kãm amnhî krit xà hã pika mexta wÿr pøj. ² Më kot më pahpyrà në Tirtûm kapêr mar mex tã na htem amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt në. Te më kot mar kêt pyràk. ³ ãm më kot amnhî kaxyw Kris mã hamaxpêr xwÿnh pixjaja na htem kukwak ri hamakêtkati në ri pa ho pa. Amnepê mã mëmoj piitã hkêt ri na pre Tirtûm mëmoj piitã ho kator pa hãmri nhûm apkati nhûm axte mëmoj tã àpênh kêt në. ãm ò krî kamã arî hamakêtkati në hkòkòt o hkri. Tã më pahte uràk në pajamakêtkati në papa ho papaja na kãm hprãm. No wam ri më pa xwÿnhjaja më kot amnhî tomnuj mÿrapê na pre Tirtûm më kot urã në hamakêtkati në paja në më hkurê. Kapêr ã kagã htùm kot harênh kot:

Na pre Tirtûm tee ri amnhî tã më kot hipêx ã më omu nhûm ja kêp omnuj në. Hãmri nhûm më kãm: “Nà kot kaj më ixkukwak ri axãmnhîx ajamakêtkati në apa hkêt në.” Anê.

⁴ Nê kot harênh kot:

Na pre Tirtûm àpênh ã arîgro kêp 6 hãmri nhûm arîgro pê 7ta ã nhûm axte mëmoj tã àpênh kêt në. Na pre arî hkòkòt o nhÿ.

Arîgro pê 7 ã arî hamakêtkati në hkòkòt o nhÿ. Anê.

⁵ Nê më kot kapêr mar në ãm mar xwÿnhjê jarênh kot:

Kot kaj më aa ixkukwak ri axãmnhîx në ajamakêtkati në apa hkêt në. Anê.

⁶ Më panhîgêtjaja kot amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr kêt jakamã na prem hamakêtkati në ri pa hkêt në. Tã më papajaja na Tirtûm arî kãm më paxãmnhîx në pajamakêtkati në papa hprãm. ⁷ Amnepê m Ijaew Tirtûm kôt hamaxpêr kêt jakamã na prem kapôt ã pikaprâr pa. Hãmri nhûm amgrã xohtò në hapêx nhûm Tirtûm më hkanrêhã më htãmnhwÿjê hõ pê finat Tawija mã kapêr nhûm kuma në më pamã tanhmã kapêr tota ã kagã në hã kagã kot:

Kwa kër ka ixkapêr ma në mar tÿx në.

No më anhîgêtjê pyrà në akra hihtÿx ho inhma në ãm inhmar kêt në. Anê.

Na pa pre ra më amã ã ja jarênh anê. ⁸ Na pre finat Jojueja finat Mojes mÿr pê ma pika pê Kanaã hwÿr më hkanrêhã më hkrajê o pa në hwÿr më o pøj. Tã nhûm prem Jojue kukwak ri hamakêtkati në pa ho pa hkêt në. Kêp ãm kukwak ri ã amnhî nhîpêx anhÿronhÿx Tirtûm axte më kãm më hamakêtkati në më hamak kãm amnhî krit në më pata hkukamã harênh kêt në. ⁹ Nom më pahte kukwak ri pajamakêtkati në pajamak kãm amnhî krit në ri papa ho papaja na Tirtûm arî kãm hprãm. ¹⁰ Na pre arîgro pê 6ja ã mëmoj piitã ho kator pa nhûm apkati nhûm hamakêtkati në hkòkòt o nhÿ. Tã kot puj më pahpê hkrajaja amnhî to kuwÿ nhûm tanhmã më pahkrã hto pu më kukwak ri uràk në paxãmnhîx në pajamakêtkati në papa ho papa. Te Tirtûm àpênh pa nhûm apkati nhûm hamakêtkati në hkòkòt o ÿra pyràk. ¹¹ Jakamã kwa kër pu më amnhî to kuwÿ kê ã më panhîpêx anê pu më uràk në ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho papa. Nom kot pu më pahkwÿ Ijaewjê pyrà në kapêr kwÿm amnhî nhîpêx o papa hãmri në më urã në paxãmnhîx pajamakêtkati në papa hkêt në.

Tirtûm kapêr te kot wapo xwa gix pyràk ã harênh

¹² Nê Tirtûm kapêrja te ì ho tanhmã kot mëmoj to kaxyw hihtÿx pyràk. Nê te wapo xwa gix pyràk. Koja mëhò ò wapo xwa mex në ho mëmoj jakãr mex në. Ho mry hi jakãr mex pê kaxwÿnh kãm hi kanhîn o amnhîrit. Ja pyrà në na hte Tirtûm kapêr më pajamaxpêr o amnhîrit në mex ã harê rÿ omnuj ã harê.

¹³ Nê na htem Tirtûm pê mëmoj to pimxur kêt në. Na hte hprî hã mëmoj piitã omunh pa. Nê më pajamaxpêr kôt më pahpumunh pa. Na pu htem ã kot mëmoj piitã omunh par anhÿr xwÿnhja noo mã tanhmã amnhî nhîpêx to rãhã ho papa.

Jeus kêp më panhõ patre maati hã harênh

Eprêw 10.19-25; Wam Juãw 2.1-2

¹⁴ Nê Ijaew nhõ patreaja na pre htem Tirtûm mã amnhî jarênh xà hã ixkre hwÿr agjê në kamã më ho Tirtûm wÿr o pa. Ja pyrà në na pre ra Jeus Tirtûm nhõ krî hwÿr api në kamã më pahto hwÿr o hkri. Kêp Kra kumrêx jakamã kêp më pahto Tirtûm wÿr xwÿnh maati. Jakamã kwa kër pu më amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr tÿx rãhã ho papa. ¹⁵ Satanasti na pre te kot më panhîpêx pyràk o Jeus nhîpêx. Nê tee ri kot tanhmã kãm kapêr to nhûm kot mar në tanhmã amnhî tomnuj to hprãm xà ãm ri kãm ahkrox kaprÿ nhûm kutã amnhî to htÿx në hkôt amnhî nhîpêx kêt në. Tã kot Satanasti kot amnhî nhîpêx ã omunh mex

jakamã na hte kêp mē pahťānopxar mex o pa. Kot mē paxirerek kôt mē pahpumunh mex. ¹⁶ Jakamã kwa kêr pu mē amnhĩ tā kamã pahpijaam kêt kām paxamnhĩx ri amnhĩ to hwýr o papa. Kêp mē pakutã nojarêt xwýnh nē kêp mē pakamã ukapří xwýnh jakamã kêr pu mē tee ri mēmoj tā amnhĩ pumu nē amnhĩ to hwýr kurê kumrêx. Hāmri nē ý hã paxamnhĩx nē pajamakêtkati nē ri papa.

5

¹ Nē mē panhõ patre maati Jejusja Tirtũm na pre mē pakaxyw ãm. Kêp mē pahkwý hã mē pakaxyw ãm nhũm hte mē pahto Tirtũm wýr o pa. Nē kām mē pahkĩnh xã nhõr o pa. Kot ja hã mē pahpumunh nē mē pahte kapêr kwým tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa hã mē pakamã gryk o hapêx tokyx anhýr kaxyw.

² Mē panhĩgêťjaja na pre htem mē õ patre maati hwýr mra nē kām tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ jarê nhũm mē kuma nē mē kamã ukapří nē. Mē urã nē kormã kot Tirtũm kôt amnhĩ nhĩpêx totuj anhýr jakamã na pre mē kot tanhmã amnhĩ jarênh toja ma nē mē kamã ukapří nē. ³ Hāmri nē mē hpãnhã Tirtũm mã mēmoj gõ nē mããnen amnhĩ pãnhã kām mēmoj gõ. Mē urãk nē kot amnhĩ tomnuj o paja mýrapê amnhĩ pãnhã kām mēmoj gõ. ⁴ No na pre hte patrejaja amnhĩ krã hkôt kêp patre maati kaxyw amnhĩ xunhwýr kêt nē. Tirtũm kot mē kaxyw mē unhwýr jakamã na pre mē kaxyw finat Arãwja xãm nhũm kêp mē õ patre maati hã mē ho Tirtũm wýr o pa.

⁵ Nē Kris haxwýja kêp mē panhõ pahi maati hã tãm kot amnhĩ xãm kêt. Tirtũm na pre mē pakaxyw ãm nē tanhmã kãm kapêr to nē kãm:

Nã apê Ixkra na ka.

Kot paj jarãhã ixpê Anhĩpêêxã hã mē kãm amnhĩ jarê. Anê.

⁶ Nē hpãnhã kãm:

Kot kaj Mekijetek pyrã nē apê patre maati hã mē ho ixwýr rãhã ho ri apa. Anê.

⁷ Jejus kormã pika ja kamã pa ri na pre amnhĩ to Tirtũm wýr rãhã ho pa. Tõhã hkaprí nē tee ri mēmoj tā amnhĩ pumu nē amnhĩ to kuwý. Nē tee ri mē kot hpĩrta kukamã hamaxpêr nē mýr kãm amnhĩ to kuwý. Kop apu Tirtũm kãm mē kot kêp hpĩr prãm kêt ronhýx pre tanhmã nē mē kãm hkurê xwýnhjê ho nhũm mē hpĩr kêt nē. Jakamã nhũm pre ã amnhĩ to hwýr anê. No ãm Tirtũm kãm prãm xã hkôt kãm amnhĩ nhĩpêx prãm jakamã nhũm kuma no ãm tanhmã nē mē ho hkêt nhũm prem kupĩ.

⁸ Kêp Tirtũm Kra kumrêx tā amnhĩ xã htýx kãm hamak kãm ty. Jao Tirtũm kãm hprãm xã hkôt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ pumunh mex nē. ⁹ Na pre amnhĩ xã htýx kãm hamak o amnhĩ mex o amnhĩ mex ã mē kãm amnhĩ

to amnhĩrit. Jakamã na hte mē kot kapêr kôt ri amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwýnhjê mã mē kot amnhĩ nhĩpêx nyw jagjê nē nhýrmã Tirtũm mē wa kuri mē htĩr tũm nē mē pa mã xwýnhjê hã mē harê. ¹⁰ Jakamã na pre Tirtũm Mekijetek pyrã nē kêp patre maati kaxyw ãm.

Mē pahte Kris kaga nē mē pahkurê

Wam Korĩt 3.1-2, 13.11, 14.20; Epes 4.11-

16

¹¹ Nē Jejus kêp mē pahto Tirtũm wýr xwýnh maati hã harênhja inhmã ixprĩ hã mē amã harênh par prãm tā ka mē kormã inhmar týx kêt nē. Pa tee ri ixprĩ hã mē amã harênh kaprý. Te mē amã mar prãm kêt o amõr pyrãk. ¹² Amnepê mã mē ate Kris kôt amnhĩ xunhwýr nē kapêr mar týx tā kormã nhãm amnhĩ xõ ri ho amnhĩ kwýjê jahkre ho ri apa hkêt nē. Te mē ate hã ano hkêt pyrãk jakamã na pa hte arĩ mē amã kapêr kot amnhĩrit mex xwýnh kwý ho mē ajahkre ho pa. No kot amnhĩrit mex kêt xwýnh o mē ajahkre hkêt nē. Te mē hkarãre kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o na ka htem amnhĩ nhĩpêx o apa. Na hte mē hkarãre mēõ mex kur kêt nē. ãm kormã katorxã hkã pix kaõ. Ja pyrã nē ãm Tirtũm kapêr kot amnhĩrit mex xwýnhnta pix na ka mē mar týx o apa nom kapêr kot amnhĩrit mex kêt xwýnhja ka mē mar mex kêt nē.

¹³ Nē mē hkarãre kormã Tirtũm kapêr mar kêt jakamã na htem kormã mēmoj mex nē mēmoj punuj pumunh kêt nē. Tã te mē ate mē kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk.

¹⁴ Mē kot Tirtũm kapêr mar mex xwýnhjaja na htem hprĩ hã kapêr piitã mar týx nē. Kot amnhĩrit mex xwýnhnta mar týx nē mããnen kot amnhĩrit mex kêt xwýnhja nhũm mēhprĩ hã piitã mar týx nē. Te ho mē ãptãr kot mēõ mex kur o pata pyrãk. Jao ra mē ãptãr jamaxpêr o hamaxpêr o ri pa nē hamaxpêr o:

—Kot paj tãm amnhĩ nhĩpêx o ri ixpa nhũm ja inhmã mex nē. Nom kot paj axtem tanhmã amnhĩ tomnuj to nhũm ja ixpê omnuj nē. Jakamã kot paj tãm amnhĩ nhĩpêx pix o ri ixpa nhũm Tirtũm mã ja mex nē. Anê.

6

¹⁻² Na pu prem ra Tirtũm kapêr kot amnhĩrit mex xwýnhnta kwý ma. Tãm na ja:

Kris kot mē panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harênhja.

Nē mē pahte amnhĩ tomnuj kaga hã kot mē pamã karõja.

Nē amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt mē pajamaxpêr ã mē pamã karõja.

Nē mē pahpê Tirtũm kra hã amnhĩ to amnhĩrit kaxyw mē kot mē pahkrã kumrãr ã pamã karõja.

Nê mê pahte Tirtûm mā tanhmā amnhī nhîpêx to ho papa hkukamā mê kot mê pahkrā hā ĩhkra jaxwÿr nê mê pahto Tirtûm wÿr ā mê pamā karōja.

Nê mê pahtyk nê akupÿm mê pahtÿr ā mê pajarēnhja.

Nê Tirtûm kot nhÿrmā mê kot amnhī xā htÿx kām hamak tûm xā hwÿr mê kēp hkra hkêt xwÿnhjê janorja.

Mêmoja piitā pu mê ra harēnh mar tÿx nê. Pri hā kot amnhîrit mex. Tā kwa kēr pu mê hpānhā hijuk ri kot amnhîrit mex kêt xwÿnh kwÿ ma. Jao mê pahpê Tirtûm kra xāptār mex nê ri papa. ³ Jakamā kwa kēr pu mê kot amnhîrit mex xwÿnh kumrêx kwÿ ma nê hpānhā hijuk ri kot amnhîrit mex kêt xwÿnh kwÿ ma. Nê axpēn mā harēnh rāhā ho ri papa. Nā koja Tirtûm kām ja prām pu mê ā amnhī nhîpêx anhÿr rāhā o ri papa.

⁴⁻⁶ Na pre ra mê pahkwÿjaja Kris kaga nê htÿx ri amnhī nhîpêx o pa. Mê kot kapêr mar tÿx tā axtem nê hkaga jakamā koja mê axte kapêr mar kêt nê. Ra mê kām mar prām kêt. Kot puj mê tee ri axte mê kām harēnh o papa kaprÿ. Na prem hprī hā kuma. Tirtûm kām mê ho hkra hprām ā harēnhja nhÿm prem hprī hā kuma nê kām mar prām nê hkôt amnhī xunhwÿ. Hāmri nhÿm Tirtûm Karō te mê panhîpêx pyrā nê mê hkarō mā agjê nê mê kot amnhī to mex o pa kaxyw tanhmā mê hkrā hto nhÿm prem ÿ hā tanhmā kām amnhī nhîpêx to ho pa. Nê kām Tirtûm kapêr mar prām nê. Nê axpēn mā mex o mex ā harēnh o pa. Nê aa mê kot mêmoj pumunh kêt kwÿ pumu nê axpēn mā harēnh o:

—Nā Krisja ām hāmri āhpumunh tÿx o āhpumunh tÿx. Koja nhÿrmā akupÿn mê pahwÿr wÿr nê axte mê pamā āhpumunh tÿx o amnhîrit pu mê omu.

Anhÿr o kapêr tā tanhmā hamaxpêr to nê hkaga. Jakamā te mê kot axte Tirtûm pē Krata pī hā nhōr nê hprī pyrāk. Nê te mê piitā mê noo mā tanhmā haprÿ hto nê tanhmā kām kapêr punuj to pyrāk. Jakamā kot pu mê tee ri akupÿm tām mê unhwÿr prām kaprÿ.

⁷ Na hte Tirtûm mê pahto mex rāhā ho pa. Jao mê pamā mê pahpur ā na rē pu mê kamā panhō rūnh nê. Jakamā mê kot amnhī kaxyw Kris kôt hamaxpêr nê hkôt amnhī xunhwÿr prām xwÿnhjaja te mê hpur mex nê kamā mêmoj ō rūnh pyrāk. Nê urāk nê amnhī to mex o pa. ⁸ Nom koja mê hpur kām mêmoj nhîgrōt mex kêt japêr. Kamā mrōnhī nê kahpare nê mêmoj punuj pix hapōj nhÿm mê tee ri omu nê hkaga kurê kumrêx. Tā mê kot Kris kaga xwÿnhjaja te pur punuj kot amnhī nhîpêxta pyrāk nhÿm Tirtûm te kēp pur nhō dōn pyrāk. Jao tee ri amnhī tā mê kot amnhī nhîpêx ā mê omu nê mê hkaga kurê kumrêx nê ma mê kot amnhī xā htÿx

kām hamak tûm xā pē kuwyta wÿr mê rēnh pa.

⁹ E ixkrāmnhwÿjaja. Inhmā mê akĭnh jakamā na pa ā mê amā mê kot Kris kaga xwÿnhjê jarēnh anē. Nom te mê ate mê urāk kêt. Kris kôt mê ate amnhī xunhwÿr xwÿnh mex na ka mê. Ra mê ate hkôt amnhī xunhwÿr tÿx jakamā te mê apê pur mexta pyrāk. ¹⁰ Na ka htem Kris kôt mê akwÿjê ho mex o ri apa. Te mê amā amnhī tā ma pyrāk o axpēn nhîpêx o ri apa nhÿm Tirtûm ja hā mê apumu. Tā koja tanhmā ja hā mê ato mex to. Kot tām mê panhîpêx o pa jakamā koja tanhmā mê ate axpēn nhîpêx mex tota ā tanhmā mê ato mex to.

¹¹ Tā kēr ka mê arī ā axpēn nhîpêx anhÿr o ri apa rāhā ty kē nhÿrmā ja hā mê ato mex nê. Ā mê ate amnhī nhîpêx anhÿr o apaja na inhmā hprām tÿx kumrêx. ¹² Kot kaj mê ā amnhī nhîpêx anē hāmri nê amā kaga nê apa hkêt nê. Nê amnhī nhîpêx o te Tirtûm kra hkwy htyk xwÿnhjaja kormā htÿr ri kot amnhī nhîpêxta pyrāk. Na prem amnhī kaxyw Tirtûm mā hamaxpêr tÿx rāhā ho pa. Kot mê ho mex ā mê hā amnhī jarēnhja nhÿm prem amnhī tā kamā hamak rāhā ho pa. Tā amnhī tā kamā hamak o pa ry rax rāhā ty nhÿm Tirtûm ra kot mê hā amnhī jarēnh xā hkôt mê ho mex nê. Tā kēr ka mê urāk nê ā amnhī nhîpêx anhÿr o ri apa rāhā ty. ¹³⁻¹⁵ ā na pre finat Apraāwja amnhī nhîpêx anē. Kormā hkra hkêt tā nhÿm Tirtûm kām hkra nê kanrēhā htāmnhwÿjê hkukamā tanhmā mê harēnh to nê kām:

—Pa Apraāw. E inhma. Kot paj aprō mê war ato mex nê. Kot kaj war akra hāmri nê gaa nhÿm akanrēhā war atāmnhwÿjaja ohtō rax kumrêx. Ām hāmri na pa ā mê hkukamā amā mê harēnh anē. Kot paj amā amnhī jarēnh xā hkôt ā anhîpêx anē. Ixpê mê anhîpêx xwÿnh na pa ā amā amnhī jarēnh anē. Anē.

Tā ā kām wa hkra jarēnh anhÿr tā nhÿm wa tokyx hkra hkêt nê. Nom tee ri ja hā amnhī pumu nê Tirtûm kot wa kām hēx ā hkamnĭx kêt nê. Ām hkamnār rom ā hamaxpêr anē nê hamaxpêr o:

—Nā kot paj wa nhÿrmā ixkra. Tirtûm tām kot wa inhmā wa ixkra jarēnh kēnā. Anē.

Tā nhÿm amgrā xohtō rax kumrêx nê hapêx nhÿm wa hkra. Nhÿm axte amgrā hkwy hapêx nhÿm wa hkanrēhā htāmnhwÿ hkwy. Ra Tirtûm kot mê hkukamā Apraāw mā mê harēnh xā hkôt. Tirtûmja hihtÿx o hihtÿx nê āhpumunh o āhpumunh jakamā na pre amnhī jarēnh xā hkôt ā wa kām wa hkra nê wa htāmnhwÿjê nhōr anē. Kot ra wa kām hā amnhī jarēnh xā hkôt. No ri nhām mēhō nhĭxi jarēnh kôt wa kām wa hkra jarēnh kêt nê. Mēhō kot we hihtÿx o hihtÿx o Tirtûm jakre nhÿm we ri hixi jarēnh kôt ā wa kām

7

mê harênh anê? Amrakati kumrêx. Jakamâ na pre wa kâm amnhî jarênh o:

—Nâ ixâhpumunh xâ hkôt na pa â war amâ war akra jarênh anê. Anê.

¹⁶ No pika ja kamâ na htem â amnhî jarênh anhÿr kêt nê. Na htem mêhõ mâ tanhmâ mêmoj tâ amnhî jarênh to kaxyw nê mêhõ hihtÿx o kot hakrenh xwÿnh nhîxi jarênh kôt amnhî jarê. Nê amnhî jarênh o:

—Nâ ixte jahti noo mâ â amâ amnhî jarênh anhÿr jakamâ âm hâMRI na pa â amnhî jarênh anê. Anê.

Kot hâ amnhî to hêx nhûm hihtÿx o kot hakrenh xwÿnhta kot hâ harênh mar nê hâ tanhmâ homnuj to pymaj na htem â mê hixi jarênh kôt mêmoj tâ amnhî jarênh anê. HâMRI nê kot tanhmâ hâ ho pymaj ra kot amnhî jarênh xâ hkôt tanhmâ mêmoj nhîpêx to. ¹⁷ Nom Tîrtûm na hte urâk nê nhâm mêhõ nhîxi jarênh kôt ri mêmoj tâ amnhî jarênh kêt nê. Na hte tâm amnhî jarênh xâ hkôt mêmoj to anê nê aa hâ amnhî to hêx kêt nê. Na pre mê pahpê hkrajê mâ kâm:

—Kot paj nhÿrmâ mê ato mex rax nê. Âm hâMRI na pa mê amâ amnhî jarê. Ixte amnhî pumunh xâ hkôt na pa â mê amâ amnhî jarênh anê. Anê.

Mê pahte âm hâMRI kot amnhî jarênhja mar nê amnhî to hêx kêt â omunh kurê kumrêx kaxyw. Kojâ Tîrtûm mêmoj tâ â amnhî jarênh anê hâMRI nê hijuk ri axtem hpânhâ tanhmâ amnhî jarênh to hkêt nê. ¹⁸ Jakamâ kojâ nhÿrmâ ma amnhî wÿr mê pahto âpir â amnhî jarê hâMRI nê âm hâMRI amnhî jarê nê amnhî jarênh o:

—Nâ âm hâMRI ixte amnhî pumunh xâ hkôt na pa mê amâ ja hâ amnhî jarê. Anê.

Kojâ â amnhî jarênh anê hâMRI nê hijuk ri axte hpânhâ tanhmâ mêmoj jarênh to hkêt nê. Ra kot â amnhî jarênh anhÿrja kojâ arî râhâ nê. Jakamâ e kwa kêr ka mê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Ra mê pamex nê ri papa kaxyw Tîrtûm kôt amnhî xunhwÿr jakamâ kêr pu mê arî kot mê pahto mex rax xâ hâ arîgrota jamâr râhâ ho ri papa.

¹⁹ Na hte kanôre ho htÿx xâja kanôre ho htÿx nhûm ma gô hkôt pa hkêt nê. Ja pyrâ nê kot puj mê Tîrtûm kot mê pahto mex xâ kamâ pajamak o papa hâMRI nê hkaga hkêt nê.

Amnepê mâ na pre hte mê panhõ patre maatija Tîrtûm mâ amnhî jarênh xâ hâ ixkre hwÿr agjê nê hkôt â kupêxê ho hitom maati hwÿr agjê nê kamâ mê ho Tîrtûm wÿr o kuhê. Tâ nhûm JeJus akupÿm kaxkwa hwÿr api nê Tîrtûm ri hkrî hâMRI nê patre maatita pânâ tâm mê pahto hwÿr o hkrî. ²⁰ Na pre ra mê pakukamâ kaxkwa hwÿr api nê kamâ pa ho pa nê finat Mekijetekja pyrâ nê kêt mê panhõ patre maati. Tâ kojâ mê pahto Tîrtûm wÿr râhâ nê pa ho pa.

Patre Mekijetekjarênh

¹⁻³ E kot paj ixprî hâ mê amâ tanhmâ finat Mekijetekja jarênh to ka mê inhma. Krî pê Sarê kamâ na pre kêt mê ô pahi nê määnên kêt mêô patre. Sarêja mê pakapêr kâm kêt: “Mê hamakêtkati nê ri mê pa xwÿnhjê nhõ krî.” Jakamâ Mekijetekja mê pakapêr kâm kêt: “Mê hamakêtkati nê ri mê pa xwÿnhjê nhõ pahi.” Nê määnên kêt: “Pahi kot tâm amnhî nhîpêx o pa xwÿnh.” Nê Mekijetek nhîpêxâ nê katorxâ nê higêt nhîxija mê pahte harênh mar kêt. Nê kator â arîgro nê htyk â arîgroja määnên mê pahte harênh mar kêt. Tîrtûm kapêr â kaga htûm kot tanhmâ ja jarênh to hkêt. Âm JeJus pyrâ nê kêt patre hâ mê ho Tîrtûm wÿr râhâ ho pa xwÿnh pix â kot harênh. Âm ja pix na mê pahte harênh mar. Nê kot amnhî to rax xwÿnh jakamâ na pre Apraâw nhÿri omu nê hâ hpjaam kaxyw kâm hikukrêx kwÿy gô. Na pre hkwyjê mê ra mê urojê kutâ amnhî xunhwÿ nê pijapu nê mê kêt mê ô pahi ho 4 nê mê himex. Nê mê kêt mê hikukrêx kwÿptâ nê hamÿ nê ma ô krî hwÿr o mô. Nê kormâ pry hâ môr ri Mekijetek kaxpa nhûm amnhî wÿr omu nê kâm:

—Pa Apraâw? E kêt Tîrtûm ato mex nê ka amex nê apa. Anê.

Nhûm amnhî tâ kuma nê hkînê nê. HâMRI nê kâm mê hikukrêx kwÿyptâr xwÿnhta hkwy gô nhûm hamÿ nê ma amnhûm o mô. ⁴ Na pre Apraâw kot amnhî to rax â omu nê kâm mêmojta kwÿy gô. Kêt mê pahpê Ijaew pâr krax jakamâ määnên kot amnhî to rax tâ Mekijetekja urâk nê kot amnhî to rax â omu nê kâm mêmota kwÿy gô. ⁵ Finat Mojes kot Ijaew mâ Tîrtûm kapêr jarênh xâ hkôt kâm kugô. Na pre mê kâm:

—Mê akwy pê finat Rewi hkanrêhâ htâmnhwÿjaja kêt mê anhõ patre jakamâ kêr ka mê kâm mê akukrêx kwÿy nhôr o ri apa. Kot kaj mê akrit kêt 10 nê kâm ho pixi nê agô. Nê mê akâxpore kêt 10 nê kâm hõ gô. Kêr ka mê â mê kâm mê akukrêx nê mê akrit kwÿy nhôr o apa anê. Nê kêr ka mê kâm mêmoj mex pix gô. Mê kêt mê akwy na mê. Mê apiitâ mê apê Apraâw kanrêhâ htâmnhwÿ jakamâ kêr ka mê â mê hipêx anhÿr o apa. Anê.

⁶ Tâ Mekijetekja kêt Rewi hkwy hkêt tâ nhûm Apraâw amarî â hipêx anê nê kâm pahi htyk xwÿnhjê kukrêxta kwÿy gô. Jao hikukrêxta kamâ mêmoj kêt 10 nhûm omu nê kamâ kâm ho hpÿnh nê kugô. Na pre â kâm mêmoj anê. HâMRI nhûm amnhûm hamÿ nê kâm:

—Nâ âm hâMRI kojâ Tîrtûm ato mex rax nê. Anê.

Ra Tîrtûm kot Apraâw kanrêhâ kâm htâmnhwÿ ho ohtô nê mê hkukamâ mê

harënh jakamã nhùm Mekijetekja ã kãm Tirtùm kot ho mex ã harënh anë. ⁷ Më kot amnhî to rûnh o më hakrenh xwýnh pixjaja Tirtùm kot më ho mex kaxyw më ho àhwýr o pa jakamã na pre Apraãw o Tirtùm wý. Jao kot amnhî to rax o kot hakrenh ã amnhî to amnhîrit. ⁸ Hãmri nê Rewi hkanrêhã htãmnhwý kot amnhî nhîpêx pyrã nê Apraãw o Tirtùm wý nê kêp mëmojta jamý. Më urãk nê mëmoj kamã kêp 10ja rûm ho hpýnh nê amnhîm hamý. Nom kot amnhî to rax o Rewi hkanrêhã htãmnhwýjê jakrenh. Tirtùm kapêr ã kagã htùm kot Rewi hkanrêhã htãmnhwýjê htyk par ã më harënh tã tanhmã Mekijetek htyk ã harënh to hkêt jakamã kot amnhî to rax o kot Rewi hkwyjê jakrenh.

⁹⁻¹⁰ Nê kot pry kamã Apraãw kaxparta ã kormã Rewi kator kêt tã kêp Apraãw kanrêhã htãmnhwý mã xwýnh. Jakamã nhùm Apraãwja Mekijetek mã më hikukrêxta kwý nhôr jao te Rewi mã ör pyrãk. Tã nhùm amgrã xohtô nê hapêx nhùm Rewi hkanrêhã htãmnhwýjaja hapôj nê kêp më ô patre nê ri pa. Jao Mekijetek pyrã nê më kêp më hikukrêx kwý jamýnh o ri pa.

¹¹ Nê finat Mojes na pre Ijaewjê mã tanhmã Rewi hkanrêhã htãmnhwýjê jarënh to. Kormã më hapôx kêt ri nhùm hkwyjê mã tanhmã më harënh to. Më kêp patre hã më harë. Tã nhùm më hapôj nê hprêk nê më ho Tirtùm wýr o ri më hkôt pa. Nom më kot tãm amnhî nhîpêx o pa kaxyw na prem tanhmã më hkrã hto hkêt nê. Tanhmã kot më amnhî to nê ã më hipêx anë? Jakamã nhùm Tirtùm më hpãnhã më pahwýr kýj rûm mëhoja më nhùm më pahwýr wrý. Nom kêp Rewi hkanrêhã htãmnhwý hkêt. Nê mãânën kêp Rewi hpãm Arãw kanrêhã htãmnhwý hkêt. Axtem te Mekijetek kot amnhî nhîpêx pyrãk xwýnh na pre. Jejus Krisja. Tãm na pre më pahwýr wrý hãmri nê tanhmã më pahkrã hto pu më ý hã tãm amnhî nhîpêx o papa. ¹² No Mojes kapêr kot Rewi hkanrêhã htãmnhwý pixjaja kêp më ho Tirtùm wýr xwýnh ã më harënh. Tã nhùm Krisja më pahwýr wrý nê më hpãnhã kêp më pahto àhwýr o pa xwýnh. Jakamã na pu htem axte Mojes kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Pãnhã Jejus kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o papa.

¹³⁻¹⁴ Nê Jejus kêp Rewi hkanrêhã htãmnhwý hkêt. Katorxã hkôt kêp Apraãw tãmnhwý Juta hkanrêhã htãmnhwý na pre. Ra më pahte ja mar mex. Aa Juta hkanrêhã htãmnhwýjaja kêp patre hkêt. Na pre Tirtùm jajê mã më kot mëmoj nhôr xã hã mësti kunîhtita ã kãm mëmoj nhôr nê hkwyjê ho hwýr ã më kãm karô hkêt nê. Æm Apraãw tãmnhwý Rewi hkanrêhã htãmnhwýjê mã pix mã na pre ã më kãm ja hã karô anë. Tã nhùm Jejus wrý nê më hpãnhã më pahto

hwýr o pa. Më urãk nê kêp Rewi hkanrêhã htãmnhwý hkêt axtem kêp Juta hkanrêhã htãmnhwý htã Rewi hkwyjê hpãnhã më pahto Tirtùm wýr o pa.

Mekijetek pyrã nê më pahto Tirtùm wýr xwýnh jarënh

¹⁵⁻¹⁹ Nê Ijaewja na prem Mojes kapêr mar týx nê hkôt amnhî nhîpêx tã aa amnhî to mex kêt nhùm Tirtùm tee ri ja hã më omu nê hamaxpêr o:

—Nã Rewi hkanrêhã htãmnhwýjaja kêp më ô patre nê më ho ixwýr o pa htã nhùm më arî htýx ri amnhî tomnuj pix o pa. Jakamã koja më axte ri më ho ixwýr o pa hkêt nê. Anë.

Hãmri nê më pakaxyw më pahto àhwýr xwýnhja ta nê ãm. Kra Jejusja nhùm kuta nê ãm. Tãm na hte Rewi hkwyjê rom tanhmã më pahkrã hto pu më kukwak ri tãm amnhî nhîpêx nê Tirtùm kôt amnhî nhîpêx mex nê. Jao nhýrmã ma më pahte Tirtùm nhô krî hwýr paxãpirja jamãr o papa.

Jejus na hte Mekijetek pyrã nê kêp më panhõ patre maati nê më pahto Tirtùm wýr rãhã ho pa. Kêp Rewi hkanrêhã htãmnhwý hkêt tã Tirtùm pyrã nê kêp htír tùm nê pa ho pa xwýnh jakamã na pre Tirtumja më pakaxyw kuta nê më pahwýr kumê. Kapêr ã kagã htùm kot harënh kot:

Kot kaj Mekijetek pyrã nê më ho ixwýr rãhã ho ri apa. Anë.

²⁰⁻²¹ No Rewi hkwyjê mã na pre ã kapêr anhýr kêt nê. Æm Jejus pix mã ã kapêr anë nê kãm:

E kot kaj apê më ho ixwýr rãhã o apa xwýnh. Kot paj nhýrmã apãnhã axtem mëhõ xãm kêt nê. Æm kapxipix kot kaj më ho ixwýr o apa rãhã ho rãhã. Æm hãmri na pa amã ã ixkapêr anë. Ixpê Pahi Maati hã ã ajarënh anë.

²² Anhýr jao Jejus kot amnhî to rax o Rewi hkwyjê jakrenh par ã ho amnhîrit. Më kot Ijaew mã Tirtùm kapêr jarënh nhùm më kot mar nom hkôt amnhî nhîpêx kêt jakamã nhùm Tirtùm më hpãnhã Jejus xãm. Tapxipix na hte tanhmã më pahkrã hto pu më tãm amnhî nhîpêx mex o ri papa. ²³ Rewi hkwyjaja na prem axpên myr pê kêp mëõ patre nê ri pa htã htyk pa nê hapêx. ²⁴ Nom Jejusja htír tùm nê pa ho pa xwýnh jakamã koja më urãk nê aa hapêx kêt. Koja më pahto Tirtùm wýr rãhã ho pa nê aa jam urer kêt nê. ²⁵ Æ Jejus kot amnhî nhîpêx anhýr jakamã te kêp Tirtùm wýr më panhõ pry pyrãk. Na pu htem hkôt amnhî xunhwý nhùm më panê më pahte amnhî tomnuj piitã rënh pa nê më pahpê Tirtùm kra hã më pajarê.

²⁶ Nê ãm hãmri kêp më pahto Tirtùm wýr xwýnh maati mex na. Më pakurom tãm kot amnhî nhîpêx mex o pa nê aa kot tanhmã amnhî tomnuj to hkêt. Tã ra Tirtùm kot amnhî wýr ho àpir jakamã nhùm ra kuri

mê pahto hwÿr rāhā ho pa. ²⁷ Nê kot amnhî to rax o wam mêo patre maati jê jakrenh. Wamtaja na prem hkwÿjê pyrā nê amnhî tomnuj o pa. Jakamā na prem apkati mê amnhî tomnuj pānhā Tirtūm mā mēmoj gō nê kām amnhî jarē nê amnhî to kuwÿ. Hāmri nê rī kormā kot nhām mê hwÿr mê mrrar xwÿnhjê mā mê ho anē nê mê hpānhā Tirtūm mā mēmoj nhōr pē mê ho kuwÿ. No kêt Jesusja wam patre maati rom aa kot amnhî tomnuj kêt jakamā na pre hte mê urāk nê amnhî tomnuj pānhā Tirtūm mā mēmoj nhōr o pa hkêt nê. Ām mê papajaja na pre mê pahte amnhî tomnuj pānhā htyk o kām amnhîre. Ām htyk tipxi htā mê pahpiitā mê pahpānhā amnhîrer pa. Jakamā koja axte ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Mo kaxyw kot kêt axte mê panē ty?

²⁸ Mojes kapêr kôt na pre Ijaew amnhîm Rewi hkwÿjê xunhwÿ nhūm mê kēp mê o patre nê ri pa. Tā no nhūm mê urāk nê arī amnhî tomnuj o pa nhūm Tirtūm tee ri mê omu nê mê hpānhā mê pakaxyw Krata xām nê kām:

—Nā kapxipix mê kurom ate tām amnhî nhîpêx o apa jakamā kapxipix kot kaj mê hpānhā mê ho ixwÿr o apa rāhā ho rāhā. Anē.

8

Jejus kēp mê pahto Tirtūm wÿr xwÿnh maati hā harēnh

Rukre 22.20; Sikūn Korīt 3.6-11

¹ E kot paj axtem tanhmā mê amā mê pahto Tirtūm wÿr xwÿnh maatita jarēnh to ka mê inhma. Na hte kaxkwa kamā Tirtūm nhîhkō hā hkrī. Īhkō hā kēp Pahi Maati hā hkrī xā hā upōk rūm hkrī ho hkrī. ² Wam patre maati jaja na prem Tirtūm nhōrkwÿ kaākre wÿr mra nê kamā hitom maati kamā mê ho Tirtūm wÿr o pa. Nom nhūm Jejus na hte mê kurom kaxkwa kamā Tirtūm nhōrkwÿ mex kām mê pahto āhwÿr o hkrī. Ōrkwÿ kaākreja na prem Īkra ho hipêx nom kaxkwa kamā ōrkwÿ mexja na pre mēhō Īkra ho hipêx kêt nê. Tirtūm na pre tanhmā hipêx to nhūm kamā Jejusja mê pahto hwÿr o hkrī.

³ Nê mê pahpē Ijaew nhō patre maati jaja na prem mê ho hwÿr kaxyw nê mê kot amnhî tomnuj pānhā Tirtūm mā mēmoj nhōr kôt mê ho kuwÿ. No Kris na hte ā amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Ra htyk o kot kām amnhî nhî nhōr jakamā na hte wam patre maati pyrā nê xatā kām mēmoj nhōr kêt nê.

⁴ Tā na hte arī Ijaew Mojes kapêr kôt amnhîm Rewi hkwÿ kēp mê o patre kaxyw mê unhwÿ nhūm mê ho Tirtūm wÿr o pa. No Jejus kēp Rewi hkanrēhā htāmnhwÿ hkêt. Katorxā hkôt kēp Juta hkanrēhā htāmnhwÿ jakamā kop apu arī jar pika ja kamā hÿr

nê pa ronhÿx Ijaew nhō patre pyrā nê kēp mê ho Tirtūm wÿr o pa xwÿnh kêt. Ām Rewi hkanrēhā htāmnhwÿ pixjaja na htem mê kaxyw kām mēmoj gō nê hkôt mê ho kuwÿ. ⁵ Jar na htem arī ā amnhî nhîpêx anhÿr o pa nom kaxkwa kamā na htem ā amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê.

Nê jar Tirtūm nhōrkwÿ kaākreja te kot kaxkwa kamā ōrkwÿ mexta pyrāk. Na pre Mojes ōrkwÿ kaākre nhîpêx kaxyw nhūm Tirtūm tanhmā kām hā karō hto nê kām:

—E jāā hixêt prēk nhīmōk ā axāmta ā na pa pre amā ixkreta kukamā ixprī hā tanhmā mê ate hipêx to hā amā karō. Tā kēr ka ā hipêx anē. Anē.

Hāmri nhūm kuma nê kot kām hā karō xā hkôt hipêx. Hāmri nhūm mê o patre maati ixkreja kamā mê ho Tirtūm wÿr o pa. Na prem ā amnhî nhîpêx anhÿr o pa.

⁶ Tā nhūm ra Tirtūm axtem mê hpānhā mê pakaxyw Kris xām nhūm hte mê pahto hwÿr mex o wamtajē jakre. Na hte kaxkwa kamā mê pahpiitā mê pahpūmnh mex rāhā ho hkrī nê wamtajē rom tanhmā mê pahkrā hto pu mê tām amnhî nhîpêx o ri papa. Tirtūm kot finat Mojes mā kapêrja mex nê nom axtem na pre. Tā kapêr nyw na mex o kot wam kapêr jakrenh. Kapêr nyw kôt kot puj mê pahtyk tā akupÿm pahÿr nê nhÿrmā Tirtūm mê Jejus wa kuri pamex nê pahÿr tūm nê papa ho papa nê axte pahtyk kêt nê. ⁷ Kēp apu Tirtūm kot Mojes mā kapêr kôt mê kot tām amnhî nhîpêx o pa ronhÿx pre Tirtūm axte kapêr nyw ā kagā hkêt nê. ⁸ Nom wam kapêr tūmta na pre mê mar tÿx htā arī amnhî tomnuj rāhā ho pa nhūm tee ri ja hā mê omu nê mê kām:

Nā kot paj axte nhÿrmā mê apē Ijaew mā axtem tanhmā ixkapêr to.

⁹ Amnepēm mê anhîgētjē mā na pre ixkapêr.

Na pa pre Ejit pē mê kator nê mê kot tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa kaxyw tanhmā hā mê kām karō hto.

Nom na prem ixkapêr ma nê ām kuma nê ixkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Pa tee ri ja hā mê omu hāmri nê mê hkaga.

¹⁰ Tā kot paj mê apē mê hkanrēhā mê htāmnhwÿ nywjē mā axtem ixkapêr ka mê ixkapêr nywja ma.

Kot paj nhÿrmā tanhmā mê akrā hto ka mê ixkapêr nyw mar tÿx nê hā ano htÿx nê ho pa.

Nē akīnh nē apa.

Nē ixkôt ri amnhî nhîpêx mex o apa.

Nē axpēn mā ijarēnh o: “Nā ām hāmri Tirtūm kēp mê panhō Tirtūm na.” Anhÿr o ri axpēn mā ijarēnh o apa.

Pa amnhî tā mê ama nê mê apumu nê amnhî xwar mê apē ixkra hā amnhîm mê ajarē.

11 Kot kaj mê apiitâ ixte amnhî nhîpêx kôt ixpumunh mex o ri apa. Mê akâxpore rûnh xwýnhjaja nê mê akâxpore hkryre xwýnhjaja mê apiitâ ixpumunh mex jakamâ kot kaj mê ri axte ixtâ tanhmâ axpên kujêr to ho ri apa hkêt nê.

12 Nê kot paj mê ato mex rax o ixpa.

Nê axte tanhmâ mê ate amnhî tomnu hto ho apaja mâ ijamaxpêr kêt nê. Anê.

13 Nê koja mêmoj ra htûm hāmri nê hapêx tokyx anê. Ja pyrâ nê na pre Tirtûm mê pamâ kapêr tûmta jarênh o:

—E kêr ka mê axte ixkapêr tûm mar kêt nê. Pānhâ ixkapêr nyw pix mân mar o apa nê âm kôt pix mâ mân amnhî nhîpêx rāhâ ho ri apa. Anê.

9

Tirtûm nhôrkwý kaakre jarênh

1 Nê amnepê m na pre finat Mojesja mê panhîgêt nê mê pahpāmje mâ tanhmâ Tirtûm nhôrkwý kaakre jarênh to. Tanhmâ mê kot hipêx to nê kamâ tanhmâ amnhî nhîpêx to hā mê kām karō. Nê kamâ tanhmâ mê kot amnhî to Tirtûm wýr to hā mê kām karō. Nê tanhmâ mê hkwyjê ho hwýr toja nhûm pre määnên mê kām hā karō. No Tirtûm nhôrkwý kaakreja kêp ôrkwý kumrêx kêt. Âm mê kot omunh nê kaxkwa kamâ ôrkwý kumrêx mâ hamaxpêr kaxyw na pre. 2 Jakamâ nhûm prem Mojes kapêr na nê hipêx. Kamâ hitom hamêxkrut. Wam hitom kamâ na pre kanê hprêeti xām nê kutâ mêsti xām. Nê mêsti nhîmök ä Tirtûm mâ ô pâwti jaxwý. Mê panhō patre na pre htem Tirtûm mâ kugō nê mêsti ä kām haxwý hāmri nê hkwyjê ho kuwý. Tâ hitom ja na prem kêp Tirtûm nhō hitom mex ä harê.

3-4 Nê hitom wa hkaêx kām na pre kupêxê ho hakwakre kahê xāja ajêt. Haturxâ kamâ hitomja na prem Tirtûm nhō hitom maati hā harê. Tirtûm na pre te hirâ htýx kām hwýr wrý nê te kamâ hkrî pyrâk. Nê kamâ na pre Tirtûm mâ mêhkuxwa xâ ho xêt xâ hā mêš kunîhtija kuhê. Na prem ôr o hipêx nê kamâ âm nhûm kuhê. Nhûm pre hte mêō patre hwýr agjê nê kutâ kuhê nê mê ho Tirtûm wý. Nê mêš kunîhti haxwýja hitom maati kamâ kuhê. Na prem pî ho hipêx nê ôr o hpro nê kamâ âm. Mêstija kaxwýnh kām na pre htem mêmoj jagjê.

Tirtûm kot Ijaew mâ tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to ho pa hā karō nê kên po hā mê kām hā kagāja nhûm prem kamâ kuxâ nhûm hikwý.

Nê määnên ôr o xijereja xâ nhûm hikwý. Nê xijere kamâ amnepê mâ Tirtûm kot kaxkwa rûm mê hwýr mêō rênh kwý hikwý. Mêōja mê kot kām: “Manâ” anhýr xwýnhja na prem hkwy hkawrâ

nê xijere kamâ kugjê hāmri nê mêsti kamâ kuxâ.

Nê finat Arāw nhō kô kot ho amnhî kaxpar xâ htûmta nhûm prem kamâ kuxâ. Tirtûm kot tanhmâ ho nhûm kurûm pixōrâ muxre hapōx xwýnhnta nhûm prem määnên mêš kunîhti kamâ kuxâ nhûm hikwý.

5 Nê himök ä Tirtûm kapêr o wrýk xwýnh wa hkarō nhîpêxja wa hamêxkrut nê axpên kutâ wa hkôn krâ ho hkrî. Axpên wýr hara koror nê wa hkrî. Patre maati kot omunh nê Tirtûm kot mê hkôt pa ho paja mâ hamaxpêr kaxyw. Nê wa hkaêx kām ahkapryja Tirtûm kot mê nê mê kot amnhî tomnu rênh mâ hamaxpêr xâ na pre.

Ä Tirtûm nhôrkwý kaakre kot anhýr. No kot paj ixprî hā mê amâ piitâ harênh par kêt nê. 6 Na pre hte mêō patre apkati mê wam hitom wýr agjê nê kamâ Ijaew ho Tirtûm wýr o pa. 7 No hitom maati ja âm mê ô patre maati pix na pre hwýr agjê. Nom apkati mê hwýr pa nê gjêx kêt âm amgrâ pýnh kām hwýr gjêx pýnh nê. Nê hwýr gjêx kaxyw nê mêmo mry pa nê hkamrō ru nê o pa nê hitom maati hwýr ho agjê. Hāmri nê ho mêš kunîhti nhîmök kamî nê Tirtûm mâ kām:

—Pa Tirtûm. E ota mry kamrōta. Mê ixpê akwýjaja mê ixte amnhî tomnuj jakamâ na pa mê amnhî pānhâ mêmo mry nhôkre jakâ nê kupî nê hkamrō ru nê man awýr o mra. Te kot mê ixte amnhî tomnuj mýrapê htyk pyrâk. Jakamâ kwa ä mê ixte amnhî nhîpêx anhýrja ä mê ixpumunh hkôt mê inhnê mê ixte amnhî tomnuj rê.

Anhýr o mê amnhî to kuwý. 8 Nê patre maati pix na pre hitom maati ja wýr agjê nê mê ho Tirtûm wý. Ijaew na prem ikre kapem hamār o kuhê nê hwýr gjêx kêt nê. Tirtûm Karō kot hā mê kām karō xâ hkôt. Te Tirtûm pé amým kuhê pyrâk. Tâ na htem jarāh arî Ijaew kanrêhâ mê hkra nê mê htāmnhwýjaja ä amnhî nhîpêx anhýr o pa. Jao mê higêtjê pyrâ nê Tirtûm pé amým kuhê.

9 Mê kot arî Tirtûm mâ mry hpar nê hkamrō ho mêmoj kamîr nê amnhî to hwýr o pa htâ na htem arî hamaxpêr punuj pix o pa.

10 Tirtûm kapêr tûm kot tanhmâ mêmoj tâ mê kām karō hto.

Na pre tanhmâ mê apkur xâ hā mê kām karō hto nhûm htem pix kur o pa.

Nê tanhmâ mê hkôm xâ hā mê kām karō hto nhûm htem pix o hkôm o pa.

Nê tanhmâ amnhîmnuj to hā tanhmâ mê kot amnhî kuhōnh to hā karōja nhûm htem hkôt pix mâ tanhmâ amnhî kuhōnh to ho pa.

Nê tanhmâ mê kot ri mê hikukrêx kuhōnh to hā mê kām karōja nhûm htem kôt pix mâ tanhmâ kuhōnh to ho pa.

Ä na pre Tirtüm Kris kukamä më käm mëmoj tä karö rap anë. Kris kutêp pix mä ä më kot amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw. No më pahte arî ä amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw kêt. Na pre ra Kris më pahwÿr wrÿ në Tirtüm kapêr tùm o hapêx në hpânhâ më pamâ kapêr nyw jarê pu më hpânhâ nywta kôt pix mä amnhî nhîpêx o papa. Kapêr nywja mex o mex. Nê mex o wanta jakrenh.

Kris htyk o më pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer ä harênh

¹¹ Tä na pre Krisja tãm më pahwÿr wrÿ në kêp më pahto Tirtüm wÿr xwÿnh maati në patre hpânhâ më pahto hwÿr o pa. Nom jar pika ja kamä më kot më ïhkra ho Tirtüm nhôrkwÿ kaäkre nhîpêxta wÿr ä r nê kamä më pahto hwÿr kaxyw na pre wrÿk kêt nê. Na pre ra akupÿm kaxkwa hwÿr api në kamä ôrkwÿ mex wÿr axâ nê kamä tanhmâ më pahto mex to në tanhmâ më pahto Tirtüm wÿr to rähâ ho hkrî. ¹² ä kaxkwa kamä Tirtüm nhô hitom maati ja wÿr ä r tipxi htä më pahpiitä më pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer pa. Nom mëmo mry kamrô ho më pahpânâ amnhîrer kêt nê. Môx kamrô rÿ motre kamrô ho më pahpânâ amnhîrer kêt nê. Amnhî kamrô ho na pre më pahpânâ amnhîre. Tyk në hkamrô pikapîrta o më pahpiitä më pahpânâ amnhîrer pa.

¹³ Nê amnepêm Ijaew kot Tirtüm kapêr tùm kôt amnhî nhîpêx mex o pa hkêt jakamâ nhüm tee ri më omu në më kot amnhî tomnuj o më pa xwÿnh ä më harê. Jakamâ na pre mëo patre xatâ mry kamrô ho më hkamî. Môx kamrô në motre kamrô ho më hkamî. Na pre môx krare hkwy hpa në ho hxêt në hprâ ho hkwyjê kamî. Ä na prem xatâ më hipêx anhÿr o pa. Tirtüm kot ja hä më omunh në më mex ä më harênh kaxyw. Nom te më krähkâ pix mex pyrâ në më hkrâ kaxwÿnh käm arî hamaxpêr punuj o pa. ¹⁴ ä na prem amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Nom Krisja më kurum aa tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt jakamâ na pre më pahte amnhî tomnuj xwÿnhjê në ty. Te më kot amnhî në môx rÿ motre hpar në hkamrô runhta pyrâk o amnhî nhîpêx në më panê Tirtüm mä amnhî gö nhüm pre më käm hkurê xwÿnhjaja kupî. Na pre Tirtüm Karôja ä kot më panê htyk anhÿr kaxyw tanhmâ ho hihtÿx to. Karôja aa hapêx kêt kumrêx rähâ në pa ho pa xwÿnh jakamâ na pre Kris tykja kukamâ tanhmâ ho hihtÿx to nhüm më panê ty. Tapxipix na më pahte tãm amnhî nhîpêx o papa kaxyw kêp tanhmâ më pahkrâ hto xwÿnh. Jakamâ na pu htem ra pajamaxpêr nyw o pajamaxpêr o papa në pajamaxpêr o:

—Na pa pre tee ri inhmâ amnhî krâ hkôt tãm amnhî nhîpêx o ixpa hprâm kaprÿ në äm amnhî tomnuj pix o ri ixpa. Tä Kris kot inhnê htyk o hkamrô pikapîr ä harênh

ma në amnhî kaxyw hkôt ijamaxpêr tÿx në nhüm amnhî tä ixpumu në ixte tãm amnhî nhîpêx o ixpa kaxyw ixâm. Jakamâ kot paj äm Tirtüm pix mä käm tanhmâ amnhî nhîpêx to ho ri ixpa. Tîr rähâ në pa ho pa xwÿnh jakamâ kot paj nhÿrmâ kuri urâk në xtÿr tùm në ixpa ho ixpa. Anê.

¹⁵ Nê amnepê mä na prem piitä Tirtüm kapêr tùm kôt amnhî nhîpêx mex o pa hkêt nê. Më kot xatâ hkôt amnhî nhîpêx o pa hä amnhî jarênh tä hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Jakamâ na pre Kris wrÿ në më pahte hkôt amnhî xunhwÿr mä xwÿnhjê mä Tirtüm kapêr nyw jarê në më pamâ:

—Kot paj më anê ty nhüm Tirtüm ä ixte amnhî nhîpêx anhÿrja kukwak ri më ato mex rähâ ho pa. Anê.

Hämri në amnhî jarênh xâ hkôt më pahte amnhî tomnuj piitä hpânhâ amnhîrer kaxyw më panê ty. ¹⁶⁻¹⁷ Te jar pika ja kamâ mëhê htyk kukamâ hkrajê mä tanhmâ amnhî jarênh to pyrâk. Na htem htyk kaxyw në hkrajê mä:

—Nâ kot paj mëmo arîgro hä ty ka më inhmÿr pè ixpê ixkukrêx kwÿ o arîk.

Anhÿr o na htem amnhî jarê. Hämri në ty nhüm hkrajaja amnhîm ô mëmoj to àrik pa. Më hipêxâ kukwak ri më hikukrêx mex në mÿr pè o pa. No kormâ htÿr ri nhüm më kormâ kêp hamÿnh kêt nê. Ja pyrâ në na pre Tirtümja Jesus htyk kukwak ri tanhmâ më pahto mex to pu më kukwak ri më pamex në pahkînh në ri papa.

¹⁸ Nê Tirtüm kapêr tùm kôt na pre hte më ô patre mry pa në äm hkamrô runh kôt pix mä më ho Tirtüm wÿr o pa nhüm amnhî tä më omunh xâ hkôt më kuma në tanhmâ më ho mex to.

¹⁹ Na pre finat Mojesja Ijaew mä Tirtüm kapêr tùm piitä harê në harênh pa hämri në môx ôxpî në kaxyw motre hoxpî. Hämri në xijere kamâ hamê wa hkamrô runh pa në kamâ gö hkwy ru. Hämri në kaxyw mëmo pî hpa hkryre pè “isop” jarênhja kwÿ kukê. Nê kaxyw ôwêhti hkî kamrêkre hkwy hpy në isop më ho pihkâr pa në mry kamrô o go. Hämri në ho hkwyjê kamî. Nê ho Tirtüm kapêr ä kagâ tÿmta kamî. ²⁰⁻²² Hämri në ho anhÿr pa në më käm:

—Nâ na Tirtümja ixte mry kamrô ho më akamîr pumunh kôt më pamâ kapêr o: “E kot kaj më ixkapêr kôt amnhî nhîpêx o ri apa hä kot paj tanhmâ më ato mex to rähâ ho ri ixpa ka më amex në akînh në ajamakêtkati në ri apa. Jakamâ kêr ka më mry kamrô ho mëmoj piitä hkamîr pa. Nê ho amnhî kamî. Kêr pa ja hä më apumu hämri në axte tanhmâ më ate amnhî tomnuj tota mä ijamaxpêr kêt nê.” Anê. Ä na Tirtüm më pamâ kapêr anê. Anê.

Hämri në hpânhâ mry kamrôta o ôrkwÿ kaäkre kamî. Nê hkre kamâ mëmoj kuhê

xwýnh piitã nhũm ho hkamĩr pa. Ā na pre mē ō patre mē mex kaxyw mē hipēx anhÿr o pa. Mē kot tōhã mēmoj to hpÿnhre nē ho hkamĩr kēt jakamã kironhÿx pre mēmoj piitã Ā hipēx anhÿr o pa. Kop apu mē kot mry hpar nē hkamrō runh kēt ronhÿx pre Tirtũm arĩ mē kot amnhĩ tomnuj mã hamaxpēr rãhã ho pa.

²³ Na prem ā Tirtũm nhōrkwÿ kaãkre kamã mēmoj kuhē xwýnh piitã mex kaxyw hipēx anē. Te Tirtũm kot mē pahto mex nhũm mē pahte nhÿrmã ma kaxkwa hwÿr ō krĩ hwÿr paxãpirta pyrà nē. Nom mē kot mry hpar nē hkamrō runhta kukwak ri mē pamex nē papa hkēt. Ām mēhō kamrō kukwak ri mē pamex xwýnhta pix kukwak ri na mē pahpē pahťir tũm nē papa mã xwýnh. Ja na mex o mry kamrō piitã hakrenh pa. ²⁴ Jejus Krisja pix kukwak ri. Tãm na pre patre pyrà nē mē pahto Tirtũm wÿr kaxyw mē ĩhkra ho Tirtũm nhōrkwÿ kaãkre nhĩpēxta wÿr gjēx kēt nē. Ām ĩxkre kaãkre pix na pre. Na pre kaxkwa kamã Tirtũm nhō krĩ hwÿr axã. Tã arĩ kamã Tirtũm nhĩhkō hã mē pahto hwÿr rãhã ho hkrĩ.

²⁵ Nē Ijaew nhō patre maati na hte amgrã mē ōrkwÿ kaãkre kamã hitom maati hwÿr gjēx tipxi. Nē amnhĩ kōt mry kamrō ru nē ho agjē. Tirtũm kot hã omunh nē axte mē kot amnhĩ tomnuj mã hamaxpēr hkēt kaxyw. Nom Kris na pre mē urãk nē mēmo mry pa nē Tirtũm mã hkamrō kapĩr kēt nē. Kamrō na pre mē panē axkapĩ. Nom patre pyrà nē amgrã mē ā amnhĩ nhĩpēx anhÿr kēt nē. Na pre htyk o Tirtũm mã amnhĩ nhōr tipxi. ²⁶ Kēp apu patre pyrà nē amgrã mē mē panē htyk o pa ronhÿx ra mē panē htyk xohtō rax kumrēx. Nhÿx pre amnepē mã Tirtũm kot mēmoj piitã ho katorta rũm amgrã mē mē panē htyk o pa ho hkrax. Jao xatã htyk o amgrã xohtō rax kumrēx. Nom ja kot anhÿr kēt. Na pre mē pahwÿr wrÿ nē mē panē htyk tipxi htã htykja o mē pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer par kumrēx. Jakamã mo kaxyw koja axte ty?

²⁷ Ām pahťyk tipxi htã koja Tirtũm nhÿrmã akupÿm mē pahpiitã mē pahto pahťir nē ahpÿnhã tanhmã mē pajarēnh to nē ahpÿnhã tanhmã mē panhĩpēx to. Kormã mē pahťir ri mē pahte amnhĩ nhĩpēx ā mē pahpumunh xã hkōt tanhmã mē panhĩpēx to. ²⁸ Ja pyrà nē na pre Krisja Ām mē panē htyk tipxi htã mē pahto ohtō nē mē panē mē pahte amnhĩ tomnuj piitã rēnh pa. Hãmri nhũm Tirtũm akupÿm ho hťir nē akupÿm amnhĩ wÿr ho api. Tã koja nhÿrmã akupÿm mē pahwÿr wrÿ. Nom axte mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩ rer kaxyw mē panē htyk kaxyw wrÿk kēt nē. Ra kot mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kēnã. Koja akupÿn wrÿ nē mē pahte amnhĩ wÿr kamã

pajamak o papa xwýnhjaja ma akupÿm amnhĩ kōt kaxkwa hwÿr mē pahto ãpir pa. Ra mē pahťyk tã nhũm akupÿm mē pahto mē pahťir nē ma amnhĩ kōt mē pahto ãpir pa pu mē kuri pamex nē pahťir tũm nē papa ho papa.

10

Kris kot mē panē htyk tipxi hã harēnh

¹ Nē arĩ mē kot Tirtũm kapēr tũm kōt amnhĩ nhĩpēx o mē pa xwýnhjaja kormã hprĩ hã Tirtũm kot tanhmã mē pahto mex to hã harēnh mar tÿx kēt. Na prem kormã hkwy pix ma. Na hte mē ō patreja amgrã mē kãnhmã kaxkwa hwÿr mry kamrōta pē nē mē amnhĩ to Tirtũm wÿ. Kot ja hã mē omunh nē axte mē kot amnhĩ tomnuj mã hamaxpēr hkēt kaxyw. Tã ā mē kot amnhĩ nhĩpēx anhÿr tã arĩ Tirtũm kapēr kwÿm amnhĩ nhĩpēx rãhã ² jakamã na prem xatã kãm mēmo mry kamrō runh o pa. Kēp apu tãm amnhĩ nhĩpēx nē tãm ri hamaxpēr ronhÿx arĩ ā amnhĩ nhĩpēx anhÿr o pa hkēt nē. Nē xatã amnhĩ pãnhã mry hpar nē hkamrō ho Tirtũm nhōrkwÿ kaãkre kamã mēmoj kamĩr kēt nē. ³ Nom na prem tãm amnhĩ nhĩpēx o pa hkēt nē. Mē kot amgrã mē Tirtũm kot mē nē mē kot amnhĩ tomnuj rēnh kaxyw mē kot kãm mēmo mry hpar o pa htã no Ām hkōt amnhĩ nhĩpēx xwýnh ā amnhĩ jarēnh kēt nē. Arĩ mē kot amnhĩ tomnuj o pa jakamã na prem mry hparta ā amnhĩ pumu nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr o hkapĩr nē pa. ⁴ Nom na hte mōx kamrō rÿ motre kamrōja mē panē mē pahte amnhĩ tomnuj rēnh kēt nē. ⁵⁻⁸ Jakamã na pre Krisja mē pahwÿr nojarēt nē Tirtũm mã amnhĩ jarēnh o:

Pa Tirtũm? E kot paj ma mē hwÿr wrÿ.

Mē kot amnhĩ pãnhã amã mry hparta apē hprãm nōkati nē amã hkĩnh kēt.

Ate mē nē mē kot amnhĩ tomnuj rēnh kaxyw mē kot amã mēmo mry hparta amã hprãm kēt. Ām ĩxkukamã na ka pre ā mē kot amnhĩ nhĩpēx anhÿr kaxyw mē kãm ja hã karō.

Mē kot mry nhĩpēx o te pa ixte mē nē ĩxtyk nē ĩxkamrō pikapĩr pyràk o na prem ĩxkukamã ā amnhĩ nhĩpēx anē.

Jakamã na ka ra mē kaxyw ĩnhmã ĩnhĩ gō pa mē urãk nē ĩnhĩ ho ĩnhĩ.

Tã kot paj ma mē hwÿr wrÿ. ĩxte amã hprãm xã hkōt pix mã ĩxte tanhmã amã mnhĩ nhĩpēx to ho ĩxpa kaxyw. Akapēr ā kagã htũm kot tanhmã ĩxkukamã ĩjarēnh to xã hkōt kot wrÿ nē ā amã amnhĩ nhĩpēx anē. Anē.

Hãmri nē man mē pahwÿr wrÿ. ⁹ Kot Tirtũm kapēr tũm o hapēx par nē hpãnhã tãm mē panē htyk kaxyw wrÿ. Jakamã na pre nojarēt nē Tirtũm mã amnhĩ jarēnh o:

—E ixte amã hprãm xã hkõt amnhĩ nhĩpêx kaxyw kot paj ma mẽ hwyr wry.

¹⁰ Anhÿr jakamã wry mẽ Tirtũm kãm hprãm xã hkõt mẽ panê ty. Na pre nhãm mẽhõ mẽ kãm hkurê xwÿnhjê mã òr nhũm mẽ kot hprĩ nhũm amari htyk kêt nê. Na pre amnhĩ grõnh kõt mẽ kãm amnhĩ gõ nhũm prem kupĩ. Hãmri nhũm htyk o mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê o Tirtũm kra. Mẽ kot xatã mry hparta rom htyk tipxi tã mẽ pahpiitã mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer pa.

¹¹ Nẽ mẽ õ patrejaja na htem apkati mẽ Tirtũm nhõrkwÿ kaakre kamã kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Nẽ apkati mẽ hkwyjê hpãnhã mry hkwy hpa mẽ hkamrõ ru mẽ mẽ ho Tirtũm wÿ. Tã nom ja hã mẽ omunh xã hkõt mẽ mẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj rênh kêt nê. ¹² No kêt Kris na pre mẽ kot xatã mry hpar xwÿnhã rom ãm htyk tipxi htã mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩre. Hãmri mẽ ma akupÿm kaxkwa hwÿr api mẽ Tirtũm nhĩhkõ hã Pahi Maati hkrĩ xã kamã upõk rũm hkrĩ ho hkrĩ. ¹³ Kõja kuri hkrĩ rãhã nhũm Tirtũmja ihkram mẽ kot kutã amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê jaxãr pa. Ja kaxyw na kormã kuri hamãr o hkrĩ. ¹⁴ ãm htyk tipxi htã htykja o mẽ pahte hkõt amnhĩ xunhwÿr xwÿnhjê ho Tirtũm kra pu mẽ ra hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã ho papa. Nẽ pajamaxpêr mex o ri papa. Tirtũm kãm hprãm xã hkõt.

¹⁵ Amnepêm mẽ kot Tirtũm nhÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwÿnhjaja na prem mẽ panhigêjtê mã kapêr o pa. Tirtũm Karõ nhÿ hã mẽ kãm kapêr mẽ mẽ kãm:

¹⁶ —E na Tirtũm mẽ pamã amnhĩ jarê mẽ amnhĩ jarênh o:

Kot paj nhÿrmã axtem ixkapêr nyw o mẽ amã ixkapêr.

Nẽ mẽ akrãm hagjê ka mẽ mar tÿx pê hã ano htÿx mẽ ho apa.

Ixkapêr tũm na pa pre mẽ amã kên pota ã hã kagã.

Nom ixkapêr nyw kot paj axtem mẽ akrãm hagjê.

¹⁷ Nẽ kot paj axte mẽ ate amnhĩ tomnuj mã ijamaxpêr kêt nê.

Anhÿr o mẽ pamã amnhĩ jarênh. Anê.

¹⁸ Tã ra axte mẽ pahte amnhĩ tomnuj mã hamaxpêr kêt ã kot amnhĩ jarênh jakamã mo kaxyw kot pu mẽ arĩ amnhĩ pãnhã kãm mẽmo mry hpar mẽ hkamrõ runh o papa? Tã mẽ pahkwÿjaja na hte arĩ kãm ja ho anhÿr prãm o pa. E kwa mẽ axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê ixkwÿjaja.

Akupÿm mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm o paxujanãr kêt ã mẽ pamã karõ

Matêwre 27.51; Rukre 23.45; Rõmãn 5.1-2; Epes 3.12; Eprëw 4.14-16

¹⁹⁻²⁰ E ixkrãmnhwÿjaja. Ra Jejus kot mẽ panê htyk o hkamrõ pikapir jakamã na pu

htem arĩ tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpêr hkêt nê. Tirtũm axte kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj mã hamaxpêr kêt jakamã na pu htem paxãmnhix amnhĩ to hwÿr o papa. Te paxãmnhix òrkwÿ kaakre kamã hitom maati hwÿr pagjêx mẽ kãm amnhĩ to hwÿrtã pyrãk. Jao ra mẽ papamjaja amnhĩ to hwÿr o papa nhũm patre axte mẽ pahto hwÿr kêt nê. Jejus na pre htyk o mẽ pamã hitom maati wÿr hakwakre kahêxã hã kupêxêja kõt ã ho axkjê. Jao mẽ paxãmnhix hwÿr mẽ pagjêx kaxyw mẽ pamã kahê xã mẽ.

²¹ Tã ra kêp Tirtũm nhõ krĩ kamã mẽ pahto hwÿr xwÿnhã maati na. Nẽ mex kumrêx o jar pika ja kamã patre kot mẽ ho hwÿr o pa xwÿnhã jakrenh. ²² Jakamã e kwa kêr pu mẽ mãmri paxãmnhix amnhĩ to Tirtũm wÿr o papa. Ra Jejus kot mẽ panê htyk nhũm mẽ pahte amnhĩ kaxyw hkõt pajamaxpêr rãhã ho papa jakamã kêr pu mẽ axte mẽ pahpê amnhĩ tomnuj xwÿnhã ã amnhĩ jarênh kêt nê. Kêr pu mẽ nhÿrmã tanhmã pajamaxpêr punuj to rÿ tanhmã amnhĩ tomnuj to hãmri mẽ tee ri ja hã amnhĩ pumu mẽ pahkapri kamã amnhĩ to Tirtũm wÿr kurê kumrêx. Jejus ra kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer par jakamã kot puj mẽ Tirtũm mã tanhmã mẽ pahte amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ jarê nhũm mẽ pama mẽ axte kãm hamaxpêr kêt nê. Pu mẽ te paxwÿr mẽ pahte amnhĩ nê pagrã htyk kuhõnh par mẽ akupÿm pamex pyrãk. Nẽ axte paxãmnhix amnhĩ to Tirtũm wÿr o papa.

²³ Nẽ mẽ kot Kris ã tanhmã mẽ pahto htã kwa kêr pu mẽ tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpêr kêt nê. Rÿ pajamaxpêr o:

—Konên. Kõja mẽ tanhmã hamaxpêr to mẽ Kris ã ixpi rÿ ko. Pa apu mẽ kot ixpir pymaj akupÿm ixte amnhĩ nhĩpêx tũm o awjanã mẽ akupÿm hkõt amnhĩ nhĩpêx japêr rÿ ko. Anê.

Kwa pu mẽ tee ri ã pajamaxpêr anhÿr hkêt nê. Pu kêt mẽ pajamaxpêr o:

—Nã mẽ kot Kris ã tanhmã ixto htã kot paj aa hkaga hkêt nê. Mẽ kot hã ixpir mã tã kot paj hkaga hkêt kumrêx.

Anhÿr ã amnhĩ jarê. ²⁴ Nẽ kêr ka mẽ akwÿjê mã anê kê mẽ mẽmoj to axpên kutã nojarêr rãhã ho ri axpên kõt pa. Jao tanhmã axpên to mex to o ri axpên kõt pa.

²⁵ Na pre ra mẽ pahkwÿjaja tanhmã hamaxpêr to mẽ axte mẽ pahkõt pikuprõnh mẽ Tirtũm kapêr mar o hkrĩ hkêt nê. No kêr pu mẽ ho mẽ urãk kêt nê. Kêr pu mẽ arĩ xatã axpên wÿr akuprõ mẽ mẽ pahte tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpêr mẽ axpên mã pakapêr o papa. Kêt mẽ panhõ Pahihtija ra akupÿn mẽ pahwÿr wÿk kaxyw jakamã kwa kêr pu mẽ kutêp arĩ axpên mã pajamaxpêr mex nhõr pê tãm axpên nhĩpêx mex rãhã ho i papa.

²⁶ Mẽ pahkwÿjaja kot Tirtũm kapêr mar mex tã na htem kuma mẽ ãm kuma. Kwa

kêr ka mê ho mê urak kêt nê. Kris kot mê panê htyk â harênhja mê kot mar mex tâ na htem kuma nê âm kuma nê hkaga kumrêx. Jakamâ mêhō koja Kris pyrà nê htyk o mê kot amnhî tomnuj pânâ amnhîre? Nâ am-rakati kumrêx. Âm Jesus pix na pre Tîrtûm ja kaxyw âm. Tapxipix na pre â mê panê amnhî nhîpêx anê. Tâ nhûm mê kot hkagaja mÿrapê koja mê nhÿrmâ mê tãmjaja mê kot amnhî tomnuj pânâ amnhîre. ²⁷ Mê kot Tîrtûm kutâ amnhî xunhwÿr xwÿnh na mê. Amnepê m na pre Tîrtûm mê kot kutâ amnhî xunhwÿr xwÿnhjê kaxyw mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâta nhîpêx. Tâ ra mê kot Jesus kaga jakamâ koja nhÿrmâ ma hwÿr mê rênh pa nhûm mê tee ri kãm hwÿr pa hprâm kêt kaprÿ. ²⁸ Amnepê m finat Mojesja kormâ htîr ri na pre hte mêhō pixi nê kapêr kaga nê akupÿm kot amnhî nhîpêx tûm o awjanâ nê tanhmâ amnhî tomnuj to nhûm hkwyjaja ja hâ omu. Tanhmân axkrut rÿ axkrunêpxi nê ja hâ omu. Hâmri nê ma Mojes wÿr mra nê axpên kôt kãm tanhmâ kot amnhî tomnuj to hâ harê. Hâmri nhûm harênh ma nê mê kãm hâ amÿnê nhûm tee ri kãm htîr prâm kaprÿ. Mê kot akupÿm amnhî nhîpêx tûm o ujanâr nê amnhî tomnuj o paja mÿrapê na prem mê kupa. Â na pre htem mê hipêx anhÿr o pa.

²⁹ Nê koja mêhō tanhmâ Tîrtûm Kra Jesus o kapêr punuj to. Tîrtûm kapêr â kaga htûm kot ra mê kot kêp Tîrtûm Kra hâ harênh mar mex tâ axtem nê tanhmâ ho kapêr punuj to ho pa. Kot mê panê htyk nê hkamrô pikapîr kôt kot mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer â harênh mar tâ kuma nê âm kuma nê harênh o:

—Nâ mê pahpyrà nê kot amnhî tomnuj xwÿnh nhûm mê kot hâ hpîr kênâ. Na pre mê panê htyk kêt nê.

Anhÿr â harê. Nê Tîrtûm Karôja nhûm määnên tanhmâ ho kapêr punuj to. Kêp mê pakutâ nojarêt xwÿnh tâ nhûm axtem nê tanhmâ ho kapêr punuj to. Mÿrapê koja nhÿrmâ Tîrtûm tanhmâ homnuj tÿx to. Homnuj tÿx o mê kot Mojes kapêr kaga nhûm mÿrapê kot mê hparta jakre. Jakamâ kwa kêr ka mê â amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê. ³⁰ Tîrtûm kapêr â kaga htûm kot ja jarênh kot:

Ixpê Tîrtûm kot paj mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê homnuj tÿx nê. Anê.

Nê mê kot tãm amnhî nhîpêx xwÿnhjê jarênh kot:

Mê kot amnhî to mex o mê pa xwÿnhjaja kot paj nhÿrmâ mê ho mex rax nê. No mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwÿnhjaja kot paj nhÿrmâ mê homnuj tÿx nê. Anê.

Ra mê pahte â kapêr anhÿr xwÿnhja kot amnhî nhîpêx â omunh mex. ³¹ Jakamâ kwa

mê okora. Kêr ka mê amnhî to mex rãhâ ho ri apa. Tîrtûm rãhâ ho rãhâ nê hihtÿx o hihtÿx jakamâ koja mêmoj tâ akamâ gryk ka amex kêt o amex kêt.

³² Nê amnepê m mê ate Jesus kôt amnhî xunhwÿr krax kãm na prem Jesus â mê atomnuj tÿx tâ ka prem mê umaj hkaga hkêt nê. Tâ kêr ka mê arî â amnhî nhîpêx anhÿrja kukamâ mân ajamaxpêr nê hâ anohtÿx rãhâ ho apa. Jao arî â amnhî nhîpêx anê nê mê umaj Jesus kaga hkêt nê. ³³ Na prem mê piitâ mê noo mã tanhmâ mê amâ kapêr punuj to nê tanhmâ mê anhîpêx to. Nê tōhâ tanhmâ mê akwÿjê homnuj tÿx to ka mê tee ri ja hâ mê omu nê mê kamâ axukapri nê. Nê mê hkôt axkamê nhûm prem mã mê ato anê nê. ³⁴ Na prem mê akwÿjê jagjê ka prem ja hâ mê omu nê ma mê hagÿjênh xâ hâ ixkre hwÿr mê hwÿr mra nê tanhmâ mê ho mex to. Nhûm prem mê apê mê akukrêx kwÿptâ nê ma amnhîm o pa ka mê âm amnhî tâ mê omu nê ajamaxpêr o:

—Kwâr mê mãmri ma amnhîm hamÿn o pa. Koga nhÿrmâ Tîrtûm inhmâ ixkukrêx mex o kot ja jakrenhta kwÿp nhôr rax nê pa amnhîm hamÿ nhûm aa ixpê hapêx kêt nê. Hâmri nhûm axte mêhō aa ixpê utâr kêt nê. Jar mê ixkukrêxta mexti hâ. Anê.

Jao mê kot mê apê utâr tâ ka mê akapri nâ apa hkêt nê. Â amnhî kukamâ ajamaxpêr anhÿr pê akînh nê apa. Âm hãmri na ka prem â amnhî kukamâ ajamaxpêr anê. ³⁵ Na ka prem mê kutâ amnhî to htÿx kãm â apa anê. Tâ kwa kêr ka mê arî â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Kêr kê nhÿrmâ Tîrtûm ja hâ mê ato mex rax nê.

³⁶ Nê kêr ka mê arî amnhî kaxyw Tîrtûm mã ajamaxpêr rãhâ ho ri apa. Mê kot Jesus â tanhmâ mê ato htâ ka mê hkaga hkêt nê. Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhÿr o apa nhûm Tîrtûm ja hâ mê apumu nhûm ja kãm mex nê. Hâmri nhûm ra kot amnhî jarênh xâ hkôt nhÿrmâ amâ mêmoj mex nhôr rax nê. Jakamâ kwa mê kot tanhmâ mê anhîpêx to hâ amnhî pumu nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o ri akapri hkêt nê. Kot kaj mê Kris â apunuj rãhâ apa hkêt nê. ³⁷ Tîrtûm kapêr â kaga htûm kot Jesus jarênh kot:

Koja mê pahwÿr wrÿk mã xwÿnhnta tokyx wrÿ. Na ra wrÿk kaxyw nojarêt. Anê.

³⁸ Nê harênh kot:

Ixkôt mê kot amnhî nhîpêx mex o mê pa xwÿnhjaja koja mê amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr tÿx rãhâ nê. Jao nhÿrmâ ixri htîr tûm nê mex rãhâ nê pa ho pa.

Nê koja mêhō ixkaga pa tee ri kãm ixkînh kêt â omu. Anê.

³⁹ No mê papajaja te mê pahte mê kot Jesus kaga nhûm kot amnhî tâ mê homnuj mã xwÿnhjê pyrâk kêt. Arî mê pahte amnhî

kaxyw hkôt pajamaxpêr rāhā jakamā koja nhýrmā amnhī wýr mē pahto api.

11

Amnhī kaxyw Tirtūm kôt mē hamaxpêr mex xwýnhjê jarēnh

Sikūn Pêtre 3.5-7

¹ Nē na htem Kris ā mē panhīpêx kati ho pa pu mē pahpunuj rāhā nē ri papa. Te Kris kot mē pahto mex kêt pyrāk pu htem mēmoj punuj pix kām ri papa nē kormā Tirtūm kot mē pahto mex ā amnhī tā omunh kêt nē. Tā ā mē pahte anhýr tā kwa kēr pu mē arī kapêr kôt amnhī nhīpêx rāhā ho papa. Mē pahte pano ho Tirtūm pumunh kêt tā kot mē pahkôt pa ho pa hā amnhī kaxyw kām pajamaxpêr týx rāhā ho papa. Jakamā na pu htem ām kapêr kôt pix mā amnhī nhīpêx o papa. ² Amnepê mā mē pakukamā mē panhīgétjaja na prem no ho Tirtūm pumunh kêt tā amnhī kaxyw kām hamaxpêr nē kapêr kôt amnhī nhīpêx o pa nhūm amnhī tā mē omu nhūm ja kām mex nē.

³ Nē mē papajaja na pu htem pajaxwýja mē pano ho omunh kêt tā amnhīm harēnh o:

—Nā amnepēm kormā mēmoj piitā am-rakati ri nhūm Tirtūm ām kapêr pix o mēmoj piitā ho kato. Ixte inhno ho ja hā omunh kêt tā kot ā amnhī nhīpêx anhýr ā amnhī jarēnhja jakamā kot paj hkôt ijamaxpêr týx rāhā ho ri ixpa. Anē.

⁴ Na pre finat Atāw nhīpêx nē kaxyw hprō Ewa nhīpêx. Hāmri nhūm wa hkra Apewja htō Kaī rom amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpêr týx o pa. Jakamā nhūm wa Tirtūm mā mēmoj gō. Nhūm Apew kot Kaī rom Tirtūm kām hprām xā hkôt kām mēmoj nhōr jakamā nhūm amnhī tā omu nē kot amnhī to mex xwýnh ā harē nē kot kām ōr xwýnhta nhūm mex ā harē. Tā Apew amnepēm htyk tā pu htem arī harēnh mar rāhā ho papa nē kām pajamaxpêr o:

—Apew na pre hte amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpêr týx rāhā ho pa.

Anhýr ā kām pajamaxpêr.

⁵ Nē Atāw kanrēhā htāmnhwý Enokja na pre haxwýja amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpêr týx o pa. Jao hkamnār rom kām hprām xā hkôt pix mā tanhmā kām amnhī nhīpêx to ho pa nhūm amnhī tā omu nē amnhīm mex ā harē. Jakamā na pre htyk kêt nē. Na pre Tirtūm htír rāhā ma amnhī wýr ho api nhūm hkwyjaja tee ri hapêr o pa. Jakamā na pu htem arī axpēn mā Enok kot amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpêr mex o pa hā harēnh o papa. ⁶ Mē kot amnhī kaxyw Tirtūm mā mē hamaxpêr kêt xwýnhjaja na hte Tirtūm mē mex ā mē harēnh kêt nē. Tā mē papajaja kēr pu mē Enok pyrā nē amnhī

kaxyw kām pajamaxpêr týx rāhā ho papa. Nē pajamaxpêr o:

—Tirtūmja htír rāhā ho rāhā. Koja nhýrmā mē ixte amnhī kaxyw hkôt ijamaxpêr xwýnhjê ho mex rax nē. Nā koja mē ixto anē.

Anhýr o mē pajamaxpêr nhūm Tirtūm amnhī tā mē pajamaxpêr ā mē pahpumu nē mē pahte amnhī to mex ā mē pajarē. No mē kot amnhī kaxyw kām hamaxpêr kêt xwýnhjaja na hte ā mē harēnh anhýr kêt nē.

⁷ Nē Enok kanrēhā htāmnhwý Noehtija na pre haxwýja amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpêr týx o pa. Jao hkamnār rom amnhīm pār raxja nhīpêx. Na pre ra Tirtūm na rax kukamā tanhmā kām ujarēnh to. Kormā aa na wrýk nhūm Noehiti kot omunh kêt tā Tirtūm kapêr ma nē mar xā hkôt amnhīm pār rax kumrēxta nhīpêx. Ōrkwý kamā hkwyjê mē mē amnhīm hipêx. No mē kot Tirtūm kapêr mar nē ām mar xwýnhjaja na pre Tirtūm gō tām o mē hanhi nē mē himex pa. Nom Noehtija nhūm kot amnhī to mex xwýnh ā harē. Kot amnhī kaxyw hkôt hamaxpêr rāhā ho pa jakamā nhūm pre ā mex ā harēnh anē.

⁸ Nē Noehiti kanrēhā htāmnhwý Apraāwja na pre haxwýja amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpêr týx o pa. Na pre Tirtūm kot kām pika nhōr ā kām amnhī jarē nē ra kot ma hwýr mēnh kaxyw. Hāmri nhūm Apraāw kuma nē hkamnār rom ō pika kaga nē ma pika hōja wýr pa. Aa kot ma hwýr mōr nē omunh kêt tā Tirtūm kapêr mar xā hkôt ō pika kaga nē ma hwýr pa ho pa. ⁹ Hāmri nē hwýr pōj nē omu nhūm Tirtūm kām:

—E pika ja kot paj nhýrmā akanrēhā akra nē atāmnhwýjê mā kugō. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē pikaja kamā pa ho pa. Ra kamā axtem mē uro hkwyjaja ri pa nhūm Tirtūm kormā mē kator kêt ri nhūm mē ō pika hwýr pōj nē mē kamā pa ho pa. Nom amnhīm ōrkwý mex nhīpêx kêt nē. Kormā kēp ō pika kumrēx kêt ā hkamnāx jakamā ām mry kā o ixkre nhīpêx nē kamā pa ho pa. Nē nhýhým pa kaxyw nē kugrā nē ma amnhī kôt o pa. Amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpêr rāhā jakamā ā amnhī nhīpêx anhýr o pa.

Nē Apraāw kra Ijak nē htāmnhwý Jakoja wa Apraāw pyrā nē mry kā ho ōrkwý nē ma amnhī kôt o pa. Nhūm Tirtūm kot Apraāw mā kapêr pyrā nē wa kām wa hkanrēhā wa hkra nē wa htāmnhwýjê mā pika nhōr ā amnhī kukamā wa kām amnhī jarē. ¹⁰ Jakamā nhūm Apraāw kormā Tirtūm nhō krī hwýr āpir xa hā amnhī tā hamār pē kot ho ō pika mā xwýnhjê kamā pa ho pa. Kaxkwa hwýr āpir mā xwýnhta mex kumrēx. Tirtūm kot hipêx jakamā koja mry kā ho ixkre nhīpēxta rom aa hapêx kêt nē. Jakamā nhūm Apraāw mē pahpyrā nē

ma kot hwÿr àpir xa hã amnhî tâ Tîrtûm jamâr rãhã ho pa. ¹¹⁻¹² Tã ra hpigêt tÿx nê hkurê hkêt nê pa. Te ra ri htyk kaxyw pa pyrãk. Nhûm hprô Sara haxwÿja hpigêx tÿx nê. Kamrô hkêt ã amgrã sohtô rax kumrêx. Nhûm wa aa hkra hkêt nê pa htã nhûm Tîrtûm nhÿrmã wa hkra hã wa kãm awjarê nhûm wa kuma nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kurê kumrêx. Nom amnhî tâ kuma nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr hkêt nê. Na pre wa kuma nê axpên mã:

—Nã kot puj xep hãmri tâ pahkra. Tîrtûm kot hã ã pajarênh anhÿr kênã. Anê.

Tã ã wa kot hkra kaxyw Tîrtûm mã hamaxpêr anhÿr jakamã na pre Apraãwja hprô htu. Ra wa hamê hpigêt tÿx kumrêx tâ nhûm htu. Nhûm wa hkra Ijakja gaa nê wa kãm kato. Jakamã nhûm wa gaa nê rî wa hkanrêhã wa htãmnhwÿ sohtô rax o ohtô rax. Ohtô ho kaxkwa kamã kanhêti sohtô jakre. Nê ohtô ho gô xujanâr mÿri pikahti grã hkryre jakre. Jakamã nhûm mê tee ri mê ho kôta hpar mã. Nhûm Apraãw kêp mê hpâr krax. ¹³ Tã nhûm Apraãw nê Ijak nê Jakoja mê ri pa tãmtã nê htyk pa nê hapêx. Tîrtûm kormã kot mê kãm pika jarênhã nhôr xwÿj ri ra htyk pa. Nom kormã mê htîr ri tanhmã kãm hamaxpêr to nê hamaxpêr o:

—Nã kormã Tîrtûm kot mê inhmã pika jarênhja nhôr kêt tâ koja nhÿrmã inhmÿr pê ixkanrêhã ixkra nê ixtãmnhwÿjê mã kugô. Nã koja mê kãm kugô. Ra kot hã inhmã amnhî jarênh kênã kot kêt mê kãm ôr kêt.

Anhÿr o kaxyw kãm hamaxpêr rãhã ho pa. Jao hkînh nê hamaxpêr o:

—Nã inhô krîja axtem na. Na pa hte jar pika ja kamã ri mê hkôt ri ixpa. Te ixpê mê uro pyrã nê ri mê hkôt ixpa nom jar inhô krî hkêt. Inhô krî na kêt axte mã. Anê.

¹⁴⁻¹⁵ Na prem ã ô krî hõ hkukamã hamaxpêr anhÿr o pa. No ô krî htũmta mê kot hkaga nê pika hõ hwÿr mör xwÿnhã na prem ã harênh anhÿr kêt nê. Kop apu mê kot amnhîm tãm mã jarênh ronhÿx prem awjanã nê ma akupÿm hwÿr pa. Na prem axtem krî hõ jarê nê kormã hwÿr mör kêt ã amnhî jarênh o pa. ¹⁶ Tã nhÿ krî na prem ã harênh anê? Nã kaxkwa kamã Tîrtûm nhô krîja. Tãm na mex kumrêx jakamã nhûm prem kormã hwÿr ma àpir xa hã mê pahpyrã nê amnhî tâ Tîrtûm jamâr rãhã ho pa nhûm amnhî tâ mê omu nê hkînh nê. Nê mê kot tãm amnhî nhîpêx ã mê omu nê mê kêp hkra hã mê harênh ã hpiaam kêt nê. Hãmri nê mê kutêp tanhmã ô krî ho mex to ho pa.

¹⁷⁻¹⁸ Na pre ra tanhmã Apraãw mã hkra Ijakja jarênh to nê kãm:

—Akra Ijak kanrêhã hkra nê htãmnhwÿjaja koja mê kêp ixkra. Anê.

Tã ra kot amnhî tâ Apraãw kamã hamak kaxyw hkukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Xã we Apraãw kãm ixkînh tÿx kumrêx nê kãm ixkôt amnhî nhîpêx rãhã ho pa hprãm nã? Xã we kãm ixkînh tÿx o hkrata jakrenh? E pa kop we ja hã amnhî tâ kamã ama nê omu mãn. Anê.

Hãmri nê kot hkra hpîr nê kãm ôr ã kãm karô. Hãmri nhûm kuma nê ra kot kãm hpîr kaxyw. Kot Tîrtûm kot amnhî nhîpêx ã omunh mex jakamã hkamnâr rom kot kãm hpîr kaxyw. ¹⁹ Nê hamaxpêr o:

—Nã Tîrtûm akupÿm kot mê ho htîr xwÿnh kênã.

Anhÿr jakamã kãm hkra hpîr puma hkêt nê ra kot kãm hpîr mã tâ nhûm Tîrtûm amnhî tâ omu nê nê kãm kapêr nhûm kuma nê hpîr kêt nê wa ma akupÿm ôrkwy hwÿr mô. Tã ã kot hkra nhîpêx anhÿr jakamã Apraãw mã te Ijak htyk nê akupÿm htîr pyrãk.

²⁰ Nê Ijakja na pre haxwÿja amnhî kaxyw Tîrtûm mã hamaxpêr tÿx o pa. Jao hkamnâr rom amnhî kra wa kãm Tîrtûm kot wa ho mex kumhã wa kãm harê. Kra Jako mê Ejauta wa kãm harê nê wa kãm:

—E koja nhÿrmã Tîrtûm inhmÿr pê war ato mex rãhã ho pa. Anê.

²¹ Nê Jakoja na pre haxwÿja amnhî kaxyw Tîrtûm mã hamaxpêr tÿx o pa. Jao hkamnâr rom hkra Juje mã Tîrtûm kot mê ho mex kukamã harê. Na pre Jakoja hkra nê htãmnhwÿ mê hpmiràatã hprãm xaj ma Ejit wÿr pa nê kamã pa ho pa. Tã nhûm Jako hpigêt tÿx nê ra htyk kaxyw. Hãmri nê hkra Juje mê hkra wa mê kãm kapêr nê mê kãm:

—E na pa tee amnhî kamã ama. Na pa ra ixtyk kaxyw. Nom koja Tîrtûm nhÿrmã inhmÿr pê mê ato mex rax nê. Anê.

Hãmri nê amnhî kaxpar xa hã pî hã amnhî kaxpa nê kãnhmã xa nê Tîrtûm mã mex o mex ã harê. Hãmri nê akupÿm nôr xa kamã nôn ty.

²² Nê Jujeja na pre haxwÿja amnhî kaxyw Tîrtûm mã hamaxpêr tÿx o pa. Jao htyk kaxyw nê hkamnâr rom hkwyjê mã tanhmã amnhî jarênh to. Ra hpigêt nê htyk kaxyw nê hkwyjê mã tanhmã amnhî tâ karô hto nê mê kãm:

—E na pa ra ixtyk kaxyw. Tã koja Tîrtûm inhmÿr pê nhÿrmã Ejit rûm mê akator nê ma akupÿm mê panhõ pika hwÿr mê ato pa. Ra kot mê panhîgêt Apraãw mã amnhî jarênh xa hkôt. Jakamã kwa mê inhma. Kêr ka mê akupÿm anojarêt nê ma amnhî kôt ixtã kasãwja mÿ nê amnhî kôt ixto mô. Hãmri nê mûtar mê panhõ pika kamã mê anhõ krî htã ijaxã pa jawÿ mê akuri ixtã pyka. Anê.

²³ Nê Mojes katorxã mê hipêxãja na pre wa haxwÿja jajê pyrã nê amnhî kaxyw Tîrtûm mã hamaxpêr tÿx o pa. Juje hkanrêhã htãmnhwÿ na pre wa. Jakamã nhûm Ejit nhô pahja tee ri Ijaew sohtô rax kumrêx ã mê omu nhûm ja kêp omnuj nê. Hãmri nhûm mê hkra myjaja mê hapôx kôt

mê hamýnh xwýnhjaja kot mê hpar â mê kãm karô. Tã nhũm Mojes kato nhũm hipêêxã mê katorxàja wa omu nhũm muxre nhũm wa tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nê pahi Paraohti mã mê hkra jamýnh xwýnh kot wa kêp hpir pymaj ho pimxur o hã mytwrý axkrunêpxi. Tirtũm kamnãr rom wa amnhĩ tã kãm uma hkêt nê â kêp hkra ho hpimxur anê.

²⁴Nê Mojes na pre haxwýja amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr tỳx o pa. Kormã karãre ri na pre Paraohti hkra nija omu nê amnhĩm kumý nê ho hkra nê amnhĩ kôt o pa. Rãhã nhũm ãptãr nhũm Ejit nhõ xwýnhjaja kêp pahi Paraohti htãmnhwý hã axpên mã harê. Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã mê kuma nê amnhĩ tã mê kãm aprã nê mê kãm:

—Kwa mê â ijarênh anhýr kêt nê. Ixpê mê akwý hkêt. Anê.

²⁵ãm kãm Tirtũm kwýjê kôt pix mã ri pa ho pa hprãm. Nê kãm Ejit nhõ pahi hkôt amnhĩ tomnuj prãm kêt nê. ãm mê kot amnhĩ tomnuj pix o paja na mê kãm hprãm nhũm ja hã mê omu nê tee ri mê hkukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Nã kot paj mê hkôt ri ixpa hkêt kumrêx. Mê hkĩnh nê pa htã koja mê gaa nê ty nhũm mê hkĩnhja mê kêp hapêx. Nã kot paj Tirtũm kwýjê hkôt mãn ri ixpa ho ixpa. Mê kot Tirtũm â mê inhípêx kati htã pa arĩ mê hkôt ixpa ho ixpa. ²⁶Inhmã Ejit nhõ xwýnhjê hkôt ixkukrêx rax nê ri ixpa hprãm kêt. Kwãr mê mãmrĩ Tirtũm â tanhmã inhípêx to. Koja mê â inhípêx anê pa ixpunuj nê ri ixpa htã koja Tirtũm nhýrmã ixto mex rax nê. Nã kot paj Ejit nhõ pahihiti hkôt ri ixpa hkêt nê.

Anhýr jao ra mê pahpyrà nê Kris gryk â mê hkaga. ²⁷Tã akupým mêõ pika hwýr Ijaewjê ho mör kaxyw nhũm Ejit nhõ pahihitija tee ri ja hã omu nê kamã gryk tỳx nê. No nhũm Mojesja amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr tỳx o hkamnãr rom kãm mê uma hkêt nê. Nê mê kêp hkwyjê kator pa nê ma akupým mêõ pika hwýr amnhĩ kôt mê o pa. Tirtũm kamnãr rom â mê kêp mê ho kator anê. Aa kot no ho omunh kêt tã amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr tỳx nê hkamnãr rom mê kator nê hamakêtkati nê mê o pa. ²⁸Nê hkamnãr rom mê hkĩnh â arĩgro mê kot kãm “Pas” anhýr xwýnhhta ho hkrax. Kormã Ejit rũm kator kêt ri. Nê kaxyw amnhĩ kwýjê mã hã karô nê mê kãm:

—E pa mê amã Tirtũm kapêr jarê ka mê inhma. Nã kot puj xep mê jarãhã ôwêhti hkwy pa nê hkamrô ru. Nê hkamrô ho panhõrkwy jakwakre hã pĩ kukô. Hãmri nê ĩ kuxôt nê kuku. Koja kamãt nhũm mê kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê pê mê hkra my kot wa piitã mê hpar mã xwýnhja mō. Hãmri nê mê pamý ri mō nê â mê pahte mê panhõrkwy nhípêx anhýrja â omu nê tanhmã mê pahkrajê ho hkêt nê. Tirtũmja

â mê pahte amnhĩ nhípêx anhýr kaxyw â inhmã karô anê. Jakamã e pu mê hkamnãr rom â amnhĩ nhípêx anê kê mê pahkrajaja mê pahpê htyk kêt nê. Anê.

Hãmri nê â mê kot Ejit rũm kator xã hã arĩgrota â mê hkĩnh o kator krax anê. Mê hkĩnhja na htem kãm “Pas” anê.

²⁹Nê Ijaewjaja na prem haxwýja Ejit rũm kormã Mojes kôt mê pa ri urãk nê amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr. Jakamã na prem ra gô xujanãr pê “Gô Kamrêk” anhýr xwýnhja mý ri kuhê nhũm Tirtũm mê kãm ho axkjê. Nê mê kãm hkôt â ho amgrã nhũm mê hã hkamnãr rom mex nê rêr pa. No nhũm mê hkôt mê kot mê himex kaxyw mê mrrar xwýnhjaja. Ejit nhõ pöristijaja nhũm gōja akupým mê hã axkamur nê mê himex pa.

³⁰⁻³¹Nê Ijaew kot Mojes mýr pê Jojue hkôt pa ri mê urãk nê amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr o pa. Na prem ra Tirtũm kot mê kãm pika nhõr xwýnhhta wýr pōj nhũm Tirtũm krĩ pê Jeriko hwýr mê kurê. Mê kot kamã mê pa xwýnh pê utãr kaxyw mê hwýr mê kurê. Mêõ krĩ pu hã kahêja kên tỳx pix o na pre. Nê hprêk rax kumrêx. Nê krĩ nhõ xwýnhjaja kãm Tirtũm kapêr mar prãm kêt. Hãmri nhũm Tirtũm mê hã Ijaewjê mã amýnê nê mê kãm:

—E mêõ krĩja kot paj mê amã kugō nom kêr ka mê inhmar kumrêx. Kêr ka mê apkati mê mê õ krĩ hwýr mra nê kupu hpýnh o atã apkati kêp 7 nê rĩ ma akupým mra. Anê.

Hãmri nhũm mê kuma nê mar xã hkôt ma Jeriko hwýr mra. Hãmri nê hwýr pōj nê Tirtũm kamnãr rom krĩ puhã kahêja kupu hpýnh o hã apkati kêp 7. Hãmri nhũm apkati pê 7ta â nhũm kên tỳx o kahêja mê kêp amnhĩ krakrak nê rōrōk pa. Nhũm mê mra nê hkôt krĩ hwýr agjê nê krĩ nhõ xwýnhjê nhĩmex pa. Nom krĩ kamã kuprý pê Raapja Ijaew pyrà nê amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr o pa jakamã nhũm mê kormã mê himex kaxyw mê hwýr mör kêt ri amnhĩ kukamã mê hkwyjaja kot mê hã ukapi ho pa kaxyw mê hwýr mê kurê. Hãmri nhũm Raapja mê kêp amnhĩ pyrà nê Tirtũm kôt hamaxpêr â mê omu nê hkwy kot mê himex pymaj amnhĩ nhõrkwy kamã mê kêp mê ho amũxu nhũm mê hkã hkĩnh pê ma akupým hkwyjê wýr mō. Jakamã nhũm mê kot mê himex kaxyw mê hwýr mra hãmri nê amnhĩ pyrà nê tanhmã Raap mê õ fãmii ho hkêt nhũm mê arĩ htũr nê pa. Mê urãk nê amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt hamaxpêr o pa hã omunh xã hkôt tanhmã mê ho hkêt nê.

³²ã na pre mê kot amnhĩ kaxyw Tirtũm kôt mê hamaxpêr xwýnhjaja Tirtũm kamnãr rom amnhĩ nhípêx anhýr o pa. Nom jajê pixjaja na prem â amnhĩ nhípêx anhýr hkêt nê. Mããnen Giteãw nê Parak nê Sãsõ nê Jepte nê Tawi nê Sãmuew nê Tirtũm nhý hã

mê kapër o pa xwýnhjaja. Jajê piitã na prem wantajê pyrã nê amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr tÿx rãhã ho pa. Nom kot paj ixprî hã tanhmã mê kot hkamnâr rom amnhî nhîpêx to hã mê harênh kêt nê. Kot pa anê nê tokyx harênh par kêt nê. Mê ohtô rax kumrêx jakamã na pa âm hkwyî pix jarê nê hã kagã.

³³ Na prem hkwyîjaja Tirtûm kamnâr rom ma mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê nhô krî hwÿr mra nê mê kêp mê ô pika pytã. Nê mê hkwyîjaja Tirtûm kamnâr rom mê ho amnhîptâr mex o pa. Nhûm prem kãm Tirtûm kurê xwýnhjaja mê hkwyîjê pynê nê ahkrehti kamã mry xoprê hkwyî nhîpy mê kurê. Nhûm prem amnhî tã mê omu nê amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr kurê kumrêx nhûm amnhî tã mê omu mê nê te mry jakwa ho pikamÿr tÿx pyrãk o mê hipêx nhûm âm mê omunh o kuhê nê tanhmã mê ho hkêt nê. Á na prem Tirtûm kamnâr rom amnhî nhîpêx anhÿr o pa.

³⁴ Nhûm mê kot kuwy rax kãm mê hkwyîjê rênh tã nhûm mê kot amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr tÿx nhûm amnhî tã mê omu nê mê nê tanhmã kuwy ho nhûm mê hxêt kêt nê. Nhûm pre mê hkwyîjaja wapo ho mê hkamnhwÿr o mê hkwyîjê hpar kaxyw nhûm mê amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr nhûm amnhî tã mê omu nê mê nê tanhmã mê ho nhûm mê amnhî rê nê mê umaj hprôt nê ma mra. Mê hihtÿx kêt tã Tirtûm kamnâr rom ý hã hihtÿx nê mê kãm mê hkurê xwýnhjê ho krihkrit pa nhûm mê ma akupÿm hapêx.

³⁵ Nê mêni hkwyîjaja na prem haxwÿja amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr tÿx o pa. Jao mê hkrajaja mê kêp htyk tã nhûm prem Tirtûm kamnâr rom mê ho kuwy nhûm mê kuma nê akupÿm mê kãm mê ho htîr.

Á na prem amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr pê mex nê pa anê. No na pre mê hkwyîjaja mê urãk nê amnhî kaxyw kãm hamaxpêr tÿx tã nhûm Tirtûm tokyx mê ho mex kêt nê. Na pre mê kãm mê hkurê xwýnhjaja Tirtûm ã mê par kaxyw. Nê mê hkwyîjaja Tirtûm ã mê hipêx kati ho pa nhûm mê amnhî xã htÿx kãm hamak kãm ty. Nhûm mê himex kaxyw nê mê kãm:

—Kwa mê Tirtûm kaga. Kot kaj mê hkaga pa mê amã inhÿre nê mê anhîmex kêt nê. Anê.

No nhûm mê kuma nê âm mê kuma nê amnhî kaxyw kãm hamaxpêr tÿx pê mê kãm:

—Nã mê kam nê mãmri ixpî. Inhmã ixyk pyma hkêt. Kot paj ty nhûm Tirtûm akupÿm ixto ixtrî pa kuri inhmx kumrêx nê ri ixtrî tûm nê ixpa ho ixpa.

Anhÿr o mê kãm amnhî jarênh jakamã hãmri Tirtûm kaga hkêt rãhã nhûm mê himex.

³⁶ Nê mê kãm mê hkurê xwýnhjaja na prem Kris ã mê hkwyîjê mã hpêr o pikênh pê mê htak xã ho mê htak rûnh o pa. Nê kãx o mê hkwyîjê hpa hpre nê mê hte hpre nhûm mê kêp prês nê hkri ho hkri.

³⁷⁻³⁸ Nhûm prem kên rûnh o mê hkwyîjê htak o mê kupa. Nê mê hayr o mê hkwyîjê pa. Nê mê hkamnhwÿr o mê hkwyîjê pa. Á na prem Kris kôt mê hamaxpêr ã mê omunh xã hkôt mê hipêx anhÿr o pa. Jakamã na pre mê hkwyîjaja mê umaj meô krî rûm hapôj nê ma hprôt nê mra. Nê te mê ô krî hkêt pyrã nê kapôt ã kêp amrakati nê ri pa. Mê ê hkêt nê ôwêhti hkã ho ê nê ri hã pa. Nê motre kã ho amnhî pre nê ri hã pa. Nê kên prêk ã api nê kre kamã hpimxur o pa. Nê pika hkre kamã hpimxur o pa. Nhûm mê kãm mê hkurê xwýnhjaja te mê kêp ahpunu nê mê kêp ahkro pyrãk o mê hipêx nê axpên mã mê harênh o:

—Nã mê mexti hã. Kwa pu mê piitã mê himex paa ri.

Anhÿr o mê harênh tã nhûm Tirtûm mê urãk nê ã mê harênh anhÿr kêt nê. Na pre mê mex kumrêx ã mê harê. Nê nhÿmã kuri mê mex nê pa ho pa hkukamã mê harê.

³⁹ Á na prem Tirtûm kamnâr rom mê kãm mê hkurê xwýnhjê kutã amnhî to htÿx kãm htyk o pa anê. Nhûm Tirtûm ja hã mê omu nê hkînh nê kãm mê hapê htÿx nê. No nhûm mê kormã htîr ri amnhîm Tirtûm kot mê ho mex xã jamÿnh kêt rãhã ty. ⁴⁰ Tã mo na pre Tirtûm kormã mê htîr ri hkwyîjê pyrã nê mê ho mex kêt nê? Nã na pre kormã mê hkukamã hamaxpêr o:

—Nã kot paj kormã mê ho mex kêt nê. Kot pa mê mÿr pê mê kot ixkôt amnhî xunhwÿr mã xwýnhjê jamãr grire mãn. Kêr pa inhô krî kamã mê ho ixpimrãtã mê ho mex rax kumrêx. Nã kot paj ã mê ho mex anê. Ja na kêt inhmã mex o kormã mê htîr ri ixte mê ho mexta jakrenh. Anê.

Jao ra ã mê papajaja mê pakukamã hamaxpêr anê.

12

*Mê pahte Jesus pyrã nê mêmoj kutã amnhî to htÿx ã mê pamã karô
Piripos 3.12-21*

¹ Na pre mê pakukamã mê panhîgêt kwÿjaja amnhî kaxyw Tirtûm mã hamaxpêr pê ã amnhî xã htÿx kamã hamak o pa anê. Tã te ra mê kot kÿj rûm kaxkwa rûm mê pahpumunh nê tanhmã mê pamã kapêr to pyrã nê mê pamã kapêr o:

—E mê inhma mê ixkanrêhã mê ixtãmnhwÿjaja. Na pa pre ã Tirtûm kamnâr rom amnhî nhîpêx o ixpa anê. Mê kot ja hã mê inhîpêx kati htã pa pre Jesus kaga hkêt nê. Tã kêr ka mê ixpyrã nê ã mê kãm mê akurê xwýnhjê kutã amnhî to htÿx anê. Nê

mê ixpyrà nè amnhî kaxyw Tîrtûm kôt pix mâ ajamaxpêr tÿx rāhā ho ri apa. Anê.

Jakamā kwa kêr pu mê urāk nè ā amnhî nhîpêx anhÿr rāhā ho mǎn ri papa. Te mê hprôt xwÿnhjaja kot amnhî nhîpêx pyrāk o amnhî nhîpêx. Na htem hprôt tÿx kaxyw mêmoj pytî jamÿnh nè ho hprôt hkêt nè. Na htem ŷ kamā hprôt o hprôt tÿx nè wam hkwyjê mā wa nè mra. Ja pyrà nè kêr pu mê pahte Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o papa kaxyw tanhmā mê pahte amnhî tomnuj to hā amnhî pumu nè hkaga kurê kumrêx. Mê pahte amnhî tomnuj o papa xāja te mex pyrāk no ām mex kêt. Te ho mê hprôt xwÿnh kot axtem nè mêmoj pytî mÿnh nè tee ri ho hprôt tÿxta pyrāk. Kot puj mê tanhmā amnhî tomnuj to ho papa nè Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex kêt nè. Jakamā kwa kêr pu mê Tîrtûm kapêr gryk ā amnhî tomnuj nè amnhî to htÿx rāhā ho papa. Te ho mê hprôt nè nhÿri mê àhuk xā pix kukamā hamaxpêr rāhā hprôt tÿx xwÿnhhta pyrà nè ām Jejus mā pajamaxpêr tÿx rāhā ho papa.

² E kot paj mê amā Jejus kot tanhmā mê panê amnhî nhîpêx toja jarê ka mê inhma. Nā kot mê panê mê pahte amnhî tomnuj pānhā amnhîrer kaxyw htyk nhûm mê pahte hkôt amnhî xunhwÿr jakamā na hte mê pamā pajamaxpêr nyw gô pu mê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr ho ri papa. Na pre mê kām hkurê xwÿnhjaja kot pî kahpa hā nhôr nè hpîr mā nhûm mê kutā mê kām amnhî to htÿx nè arî mê kām xa nhûm prem kupî. Tā tee ri amnhî kukamā hamaxpêr o Tîrtûm kaga hkêt nè. Na pre hamaxpêr o:

—Nā kwār mê māmri ixpî. Kot paj ty nhûm Inhîpêxā akupÿm ixto ixtrî pa kuri inhmx kumrêx nè ixtrî tûm nè ixpa ho ixpa. Anê.

Tā na ra kaxkwa kamā Tîrtûm xupôk rūm mex nè hkri ho hkri. ³ Jakamā kwa kêr pu mê kot ā mê panê amnhî nhîpêx anhÿrja mā pajamaxpêr rāhā ho ri papa. Mê kot hipêx kati htā nhûm mê kutā amnhî to htÿx nè xa. Tā kêr pu mê urāk nè mê kām mê pahkurê xwÿnhjê kutā amnhî to htÿx rāhā ri papa. Jao tee ri amnhî kukamā pajamaxpêr o mê umaj Tîrtûm kaga hkêt nè.

⁴ Na ka htem ma mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjê hwÿr mra nè mê kot amnhî tomnuj kaga kaxyw tanhmā mê kām akapêr to nhûm mê ja hā mê ama nhûm ja mê kêp omnuj nhûm mê amnhî tā tanhmā mê atomnuj to. Nom wam mê kot mê pahkwÿjê nhîpêxta pyrà nè kormā mê atôxpîr kêt nè.

Tîrtûm kot tanhmā hkrajê nhîpêx to hā harênh

Juāw 15.1-2; Eprêw 5.7-8; Xiakre 1.2-4

⁵ Nê mǎn ka mê arî Tîrtûm kapêr ā kagā htûm kwÿ hā ano htÿx japêr. Mê pahpê Tîrtûm krajê mā kapêr jarênh kot:

Koja Pahi Maati tanhmā mê ate amnhî tomnuj to nè mê amā kapêr ka mê ama nè mar tÿx nè mêmojta kaga kurê kumrêx. No mê ama nè tee ri kot nè akurê xwÿnhhta kukamā ajamaxpêr o ri akapri o axtem nè Tîrtûm kaga hkêt nè. Ama nè kot amā mêmoj nè kapêr xwÿnhhta kaga kurê kumrêx.

⁶ Na hte Tîrtûm kām mê pajapê hā tanhmā mê pahte amnhî tomnuj to hā mê pahpumu nè hā tanhmā mê panhîpêx to. Tām mê pahte amnhî nhîpêx o papa kaxyw. Kot mê pahpê hkra hā mê pajarênh jakamā na hte ā mê pahte tām amnhî nhîpêx o papa kaxyw mê panhîpêx anê. Anê.

⁷ Jakamā kot kaj mê tanhmā amnhî tomnuj toja mÿrapê tanhmā apunuj kute nè ri apa htā no ām tee ri amnhî kukamā ajamaxpêr hkêt nè. Kêt mê ām ajamaxpêr o:

—Nā ixte tām amnhî nhîpêx kaxyw na Tîrtûm ā inhîpêx anê. Ixpê hkra hā ixte amnhî to mex o ixpa prām xāj ā inhîpêx anê.

Anhÿr o mǎn kêt ajamaxpêr. Na hte mê hipêxā mê hkra kot amnhî to mex kaxyw ā mê hipêx anê. Tā Tîrtûm na hte mê urāk nè ā mê panhîpêx anê. ⁸ No koja mêhō hkra kot tanhmā amnhî tomnuj to hā omu nè ām omu nè hā tanhmā ho hkêt nè. Hā koja hkraja te hipêxā hkêt nè hā awrāre nè ri pa pyrāk. Tā mê pahpê Tîrtûm krajaja kot puj mê tanhmā amnhî tomnuj to nhûm ja hā mê pahpumu nè hā tanhmā mê pahto. Nom mê kêp hkra hkêt xwÿnhjaja nhûm hte ja hā mê omu nè ām hā mê omu nè hā kormā tanhmā mê hipêx to hkêt nè.

⁹ Nê na hte mê panhîpêxā mêmoj tā mê pamā karô pu htem kuma nè hkôt amnhî nhîpêx. Ja mex. Nom kaxkwa kamā Mēpahpām maatija mê pahte mar nè hkôt amnhî nhîpêxja na kêt mex kumrêx. Kot puj mê ā amnhî nhîpêx anê nè nhÿrmā kuri pamex nè pahtrî tûm nè papa ho papa.

¹⁰ Nê mêhprîre na htem hamaakro nhûm mê hipêxā tanhmā hā mê ho. Hā mê hkaprêprêk rÿ hā mê kām akir. Amnhî krā hkôt tanhmā mê hipêx to. Mê kot ja hā amnhî pumunh nè axte hkêt kaxyw. Ja mex. Tā mê papajaja. Mê pahpê Tîrtûm kra na pu htem tōhā tanhmā amnhî tomnuj to nhûm mê pahpumu nè tanhmā hā mê pahto. Mê pahte amnhî pumunh nè axte hkêt kaxyw. Urāk nè amnhî to mex pix o papa kaxyw.

¹¹ Na hte mêmoj tā tanhmā mê panhîpêx to pu mê tee ri amnhî pumu nè pahkapri nè pahkînh kêt nè ri papa. Nom kot puj mê tokyx tanhmā amnhî tomnuj tota kaga nè akupÿm Tîrtûm kôt tām amnhî nhîpêx o papa nè akupÿm pahkînh nè pajamakêtkati nè ri papa.

Mê pahte Tirtûm kaga hkêt â mê pamâ karô

¹² Jakamâ e kwa kêr ka mê amnhî to htÿx nê apa. Mê kot Kris â tanhmâ mê anhîpêx to htââ. Âm Tirtûm kôt pix mâ amnhî nhîpêx mex pê akînh nê apa. ¹³ Kêr kê Kris kôt atôjê hô tee ri mêmoj tâ amnhî pumunh kôt ra Tirtûm kaga kaxyw tâ â mê ate amnhî nhîpêx anhÿr â mê apumu nê mê apyrâ nê akupÿm hkôt amnhî xâm tÿx nê hkaga hkêt nê.

¹⁴ Nê kêr ka mê tãm ri axpên nhîpêx o ri apa. Jao axpên kôt ajamakêtkati nê ri apa nê amnhî to mex pix kukamâ ajamaxpêr. No kot kaj mê anhÿr kêr nê nhÿrmâ mê panhō Pahi Maati hwÿr axâpir nê kuri amex nê apa hkêt nê.

¹⁵ Na hte Tirtûm mê pahto mex nê mêmoj to mê pakutâ nojarêt rāhā o pa. Jakamâ kwa kêr ka mê hkaga hkêt nê. Nê tanhmâ ri ajamaxpêr punuj to ho ri apa hkêt nê. Kot ka mê â amnhî nhîpêx anê nhûm Kris kôt mê pahkwÿjaja ja hâ mê apumu nê mê apyrâ nê tanhmâ amnhî tomnuj.

¹⁶ Nê kêr ka mê axpên kām apijaam kêt o ri apa hkêt nê. Nê te finat Ejau kot amnhî nhîpêx pyrāk o ri apa hkêt nê. Na pre Tirtûm â hpijaam kêt nê hkwyjê kamâ hpijaam kêt o pa. Nê Tirtûm mâ hamaxpêr kêt kumrêx. Kêp Ijak kra kot wa jakamâ koja nhÿrmâ hipêêxâ mÿr pê kêp hikukrêx nê ô pika piitâ ho ârik pa. Hāmri nhûm hipêêxâ kot ho Tirtûm wÿr nhûm kot ho mex kaxyw mâ tâ nhûm axtem nê mêmo arîgro hâ kām prām xâj kot kêp mêmoj to ârik mâ xwÿnhnta htō Jako mâ hkaga hpa. Mānkwrÿtre gōj kām âm prām xâj kām hkaga hpa. Jakamâ nhûm Jako hpānhâ te kêp Ijak kra kot wa pyrâ nê mÿr pê ô mêmoj piitâ ho ârik mā. ¹⁷ Gaa nhûm Ejau tee ri â amnhî nhîpêx anhÿrja mâ hamaxpêr o hkaprî nê. Nê tee ri kām Jako kot akupÿm kām mêmojta nhōr prām kapÿ. Nê mur nê hâ hipêêxâ wÿ no nhûm axte kām mêmoj nhōr kêt nê. Nhûm kot ho Tirtûm wÿr kaxyw tee ri amnhî to kuwy no nhûm kuma nê âm kuma nê kām ho anhÿr kêt nê.

¹⁸ Nê amnepê mâ Tirtûm kot mê panhîgêxjê mâ kapêr kaxyw na prem hixêt prêk pê Sinai jarênhja wÿr akuprō nê hparpê kuhê. Hāmri nhûm hixêt nhîmōk â kuwy hpōk rax kumrêx. Nê kuwy mÿr ri kakrâ htyk ajêt. Nê kōk âpêr tÿx nê. Nhûm Ijaewjaja hixêt krax â omu nê kām maa ho htartet o kuhê. ¹⁹⁻²¹ Hāmri nhûm mêhō pifti kakō nhûm Tirtûm hixêt nê mê kām kapêr nê mê kām:

—E mê inhma. Kêr ka mê hixêt â axâpir kêt nê. Kot kaj mê atō hâ api rÿ mê akrit ô hâ api ka mê ja hâ omu nê kaxyw kên rûnh kwÿ jamÿ nê ho htak o apî. Anê.

Hāmri nhûm mê piitâ tee ri kuma nê kām ma htÿx kumrêx nê amnhî nê kām:

—Kwa hāmri Tirtûm. Axte mê inhmâ mêmoj jarênh kêt nê. Mojes pix mâ mân mê ixkaxyw tanhmâ kām akapêr to. Anê.

Jakamâ nhûm Mojes Tirtûm mâ amnhî jarênh nê kapêr mar kaxyw hixêtja â api. Kām ma nê htartet rāhā mō nê hâ api. ²² Nom mê kām ma ho Tirtûm mâ amnhî jarênh tâ mê papajaja na pu htem mê kurom paxâmnhîx kām amnhî jarênh o papa. Na pu htem kām amnhî jarênh kaxyw nê hixêt prêk â paxâpir kêt nê. Te ra mê pahte ma kaxkwa hwÿr ô krî hwÿr paxâpir nê pano ho omunh pê kām amnhî jarênh pyrāk. Ô krîja mex o mex. Kamâ kapêr o mê wÿrk xwÿnhjaja ohtō o ohtō. Na htem kamâ hkînh rāhā ho pa ho pa.

²³ Nê ô krî hwÿr na hte hkra xâpir xwÿnhjaja ri pa. Nê mê papajaja na pu htem kām amnhî jarênh kaxyw nê te kaxkwa kamâ kuri pakuhê nê kām amnhî jarênh pyrāk o amnhî nhîpêx. Te mê pahpê hkra kot wa pyrāk jakamâ mê pamâ umpê hkêt. Nhûm pre Tirtûm ra ô kagâ kamâ mê pakutêp amnhîm mê panhîxi hâ kagâ hpa. Na hte mêmoj piitâ hamār o hkri. Nê krîja kamâ amnepêm kormâ Kris kot mê pahwÿr wÿrk kêt ri nhûm ra amnhî kaxyw Tirtûm kôt hamaxpêr mex xwÿnhjaja haxwÿja ra kamâ ri pa. Ra Tirtûm kot mê ho hkra jakamâ nhûm mê kuri ri pa ho pa. ²⁴ Nê Jejus haxwÿja kamâ pa ho pa. Na pre mê panê htyk nê hkamrō pikapîrja o mê pahte amnhî tomnuj pānhâ amnhîre. Jakamâ na pu htem hkôt amnhî xunhwÿ nhûm mê pahto hkra pu mê paxâmnhîx ri Tirtûm mâ amnhî jarênh nê amnhî to hwÿr o papa.

Amnepêm na pre Tirtûm tee ri Kai kot htō Apew pir nê hkamrō pikapîrja â omu nê hamaxpêr o:

—Nâ â kot amnhî nhîpêx anhÿr jakamâ kot paj hâ homnuj tÿx nê. Anê.

Tâ ra hpānhâ Jejus kot mê panê htyk nê hkamrō pikapîrja â omu nê ra axtem hamaxpêr o:

—Nâ âm hāmri na Ixkrajā mê nê ty. Jakamâ mê kot hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja kot pa Ixkra kukwak ri mê kot amnhî tomnuj mÿrapê tanhmâ mê ho hkêt nê.

Anhÿr o mê pakukamâ hamaxpêr. Â hamaxpêr anhÿrja mex o mex.

²⁵ Na pre Mojes Tirtûm nhÿ hâ mê panhîgêxjê mâ xatâ mê kām Tirtûm kapêr jarênh o ri pa nhûm mê kuma nê hkôt amnhî nhîpêx o pa. Tâ gaa nê ra hâ nohkêt pa nê akupÿm mê kot amnhî nhîpêx tûm o awjanâ nhûm Tirtûm tee ri ja hâ mê omu nê mÿrapê tanhmâ mê hipêx to. Tâ nhûm Kraja kaxkwa rûm mê pahwÿr wÿr nê mê pamâ kapêr. Jakamâ kwa mê okora kêr pu mê panhîgêtjê pyrâ nê mê pahte amnhî nhîpêx tûm o paxujanâr kêt nê. Kot puj mê anê

nhũm Tirtũm ja hã mē pahpumu nē mē urāk nē ja hã tanhmã mē panhĩpēx to.

²⁶ Amnepēm Tirtũm kot hixēt prēk pē Sinai kamã mē kãm kapērja. Na pre kapēr t̄yx o pika ho ãk nhũm httert t̄yx nē. Tã koja nhĩrmã axte pika ho ãk nē kaxkwa ho ãk nhũm wa hamē httert t̄yx kumrēx. Koja axte ho anh̄yr ho pixi nē axte ho anh̄yr kēt nē. ²⁷ Tã nhĩrmã axte mēmoj to ãk ã amnhĩ jarēnh jakamã koja mēmoj to kator xw̄ynhta piitã ho ãk. Nē mē pahte panhĩhkra ho mēmoj nhĩpēx xw̄ynhja nhũm ho ãk nhũm httert t̄yx kãm hpigrãnh pa nē hapēx. Nhũm mēmoj httert nē hpigrãnh kēt xw̄ynh pix-jaja arĩ rãhã ho rãhã. ²⁸ No Tirtũm nhõ krĩ koja httert nē hapēx kēt nē. Nē mē papa-jaja mē pahpē hkra jakamã te ra kuri õ krĩ kamã ri mē papa pyrãk. Jakamã kot puj mē mē urāk nē pajapēx kēt nē. Jakamã e kwa kēr pu mē amnhĩ tã Tirtũm mã mex o mex ã harēnh nē hã pahpijaam rãhã ho papa. Nē tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nē Tirtũm pumaj mēmojta kaga kurē kumrēx. ã mē pahte amnhĩ nhĩpēx anh̄yr o papaja na Tirtũm kãm hprãm. ²⁹ Hiht̄yx o hiht̄yx jakamã koja mēmoj tã akamã gryk kot kaj amex kēt o amex kēt.

13

Mē pahte Tirtũm kãm hprãm xã hkõt amnhĩ nhĩpēx ã mē pamã karõ

Rõmãn 12.1-2; Epes 4.1-3; Korosē 1.10-11; Wam Tesarõn 4.1-12; Wam Pētre 2.11-12; Wam Juãw 3.17-18

¹ Nē e kwa Kris kõt ixtõ nē ixtõxjaja. Kēr pu mē arĩ Kris kõt pahkwjē ho mex o mãn axpēn kõt ri papa. Nē kēr pu mē tanhmã pahpunuj to hã amnhĩ pumunh tã axpēn to mex mã panhũrer kēt nē. ã axpēn nhĩpēx anh̄yr rãhã ho papa.

² Nē amnepē mã na pre mēmojaja nhỹh̄nh mra nē mē panhĩgētjē hõ hw̄yr põj. Hãmri nhũm mē omu nē ht̄yx axtem krĩ hõ nhõ xw̄ynh ã mē hkamnhix tã no nhũm mē kēp Tirtũm kapēr o mē wr̄yk xw̄ynh kw̄y na prem. Hãmri nhũm amnhĩ nhõrkw̄y hw̄yr mē kuw̄y nhũm mē ma hkõt mra nē kuri põj nē kutã apku. Jakamã kwa koja nhỹh̄nh krĩ hõ rũm mēmojaja ma mē aw̄yr mõ ka mē omu nē axãmnhix amnhĩ nhõrkw̄y hw̄yr mē hw̄yr kurē kumrēx kē mē ari põj. ã mē hipēx anh̄yr o apa hãmri nē nhĩrmã mē panhĩgētja pyrã nē amnhĩ w̄yr Tirtũm kapēr o mē wr̄yk xw̄ynhjē hõ hw̄yr japēr. Mē urāk nē ja hã mē omunh kēt tã at̄yx amnhĩ w̄yr mē aw̄y nhũm ja mē amã mex o mex.

³ Nē kēr ka mē ra mē kot Jejus ã mē akw̄jē pynēnh nē mē hagjēnh xw̄ynhjē mã ajamaxpēr rãhã ho ri apa nē mē ho ajamakētkati hkēt nē. Te mē kajaja mē ãkõ hã mē hagjēnh xã kamã apunuj nē akrĩ pyrãk

o mē kãm ajamaxpēr o ri apa. Jao mē kamã axukapri ho mē hw̄yr mra nē mē kãm mēmoj nhõr o ri apa.

⁴ Nē mē kot axpēn to hprõja na mex. Nom kēr ka mē amyjaja ãm aprõ pix tãnopxar o ri apa. Nē mē anijaja mē ajaxw̄yja amjēn pix tãnopxar o ri apa. No mē hkuprjē hw̄yr mē mrrar xw̄ynhja nē nhãm mē kēp mē hprõ ho amnhĩkati xw̄ynhja nē nhãm mē kēp mē mjēn o amnhĩkati xw̄ynhja koja Tirtũm ja hã mē omu nē mē homnuj t̄yx kumrēx.

⁵⁻⁶ Nē kēr ka mē akãxpore rũnh kēt ã amnhĩ pumu nē tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr o akapri hkēt nē. Na pre Tirtũm mē pamã kapēr o:

Kot paj akõt ri ixpa rãhã ho ixpa nē aa arer r̄y akaga hkēt kumrēx.

Anh̄yr jakamã kot kaj mē akãxpore grire htã akapri nē apa hkēt nē. ã Tirtũm kot mē pahkaga hkēt ã amnhĩ jarēnh jakamã mēmoj kot pu wem omu nē pamã nhãm ri mē uma ho papa? Tirtũm kot mē pahkõt pa ho pa kēnã. Jakamã na pu htem pajamaxpēr o:

Nã Pahi Maatija ra kot ixkõt pa ho pa xw̄ynh jakamã mēmo kot pa hkēt ri inhmã uma ho ixpa?

Mēmo kot kēt ri tanhmã kēp ixtõ?

Anh̄yr o pajamaxpēr o papa. ⁷ Nē mē kot Kris mã mē ajamãr o mē pa xw̄ynh ra mē htyk xw̄ynhja ka mē arĩ mē kot tanhmã amnhĩ nhĩpēx to ho paja mã ajamaxpēr rãhã ho ri apa. Na prem Tirtũm kapēr o mē ajahkre mex nē. Nē tãm ri amnhĩ nhĩpēx o ri mē akõt pa. Nē amnhĩ kaxyw Tirtũm kõt pix mã hamaxpēr rãhã ty. Tã kēr ka mē urāk nē ã amnhĩ nhĩpēx anh̄yr o ri apa rãhã ty.

⁸ Nē Jejus Krisja arĩ rãhãã. Nē amnepē mã kot amnhĩ nhĩpēxja mããnen arĩ rãhãã. ã kot amnhĩ nhĩpēxja nhĩjuk ri axtem tanhmã amnhĩ nhĩpēx to hkēt.

⁹ Nē kwa kēr ka mē Tirtũm kõt amnhĩ nhĩpēx rãhã ho ri apa. Na hte kapēr o hēx xw̄ynhja mē aw̄yr mra nē mē amã:

–Amnepēm mē ate Tirtũm kot mē amex ã mē ajarēnh kaxyw mē ate kãm mēmo mry nhõr nē akup̄ym ham̄ynh nē hkur o apa htã ra ja ho anh̄yr kaga. Kwa mē ja ho awjanã nē axte ã amnhĩ nhĩpēx anh̄yr o ri apa. Kē Tirtũm ja hã mē apumunh kõt mē amex ã mē ajarē.

Anh̄yr o mē amã kapēr. Nom xã na hte Tirtũm ã mē pahte amnhĩ nhĩpēx anh̄yr ã mē pahpumunh kõt mē pamex ã mē pajarē? Xã na htem mēmo mē apkur xã hkur pē amnhĩ kaxyw Jejus kõt hamaxpēr t̄yx o pa? Nã na htem anh̄yr kēt nē. Na pu htem mēmoj kur kõt pamã Tirtũm kĩnh kēt nē. Kēt mē paxãpkur xãja mē panhĩ pix o hiht̄yx kaxyw na. Na hte Jejus kõt mē pahto paxiht̄yx kēt nē. ãm Tirtũm kot amarĩ kãm mē pajapē nē mēmoj to mē pakutã nojarēt jakamã na pu

htem ja hã amnhî pumu nê amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr tÿx o papa.

¹⁰ Tirtümja Jejus kot më panê htyk â omunh xà hkôt ra kot më pamex â më pajarênh jakamã mo kaxyw kot pu më axte kot më pamex â më pajarênh kaxyw kãm mëmo mry gô nê hkwy hku? Koja mëhõ akupÿm Tirtüm kapêr tùm o ujanâr jao Jejus kot nê htyk nê hkamrô pikapîrja kaga. ¹¹ Amnepêm na pre patre maatijaja tôhã më kãm mëmo mry hpar xwÿnh hkamrô ru nê guhkrax kãm kuru nê hamÿ nê ma o mra nê Tirtüm nhõrkwy kaãkre hwÿr hitom maati hwÿr ho agjê. Tirtüm kot më omunh nê axte më kot amnhî tomnuj mã hamaxpêr kêt kaxyw. Hãmri nhùm hpãnhã î my nê krî pê ho kato nê ma o mra nê nhÿri amÿm hkwyjê hkãx â ho hxêt pa. Tirtüm kapêr tùm kôt na prem â amnhî nhîpêx anhÿr o pa. ¹² Tã ja pyrà nê na prem ma krî pê amÿm Jejus o tê nê kupî nhùm hkamrô axkapî. Kot më pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhÿrer nê më pahto më pahpê Tirtüm kra kaxyw â htyk nê hkamrô pikapîr anê. ¹³ Na prem Tirtüm kapêr tùm gryk â Jejus kaga nê pôristijê mã anê nhùm më ma krî pê ho kato nê o tê nê kupî. Tã kër pu më jajê rom Jejus gryk â mãn Tirtüm kapêr tùm kaga. Kwâr më mãmrî Jejus pyrà nê Tirtüm â tanhmã më pahto nê amnhî nê nhÿhÿm më pajano. ¹⁴ Kêt jar më papapxãja kêp më papapxã kumrêx kêt. Nê jar më panhõ krîja kêp më panhõ krî kumrêx kêt. Më pamã te kot pô nhÿrõnh o ixkre pix pyràk. No kêt më panhõ krî kumrêx koja jar më panhõ krî rom aa hapêx kêt nê. Tã tãm na pu më kormã ma hwÿr papa kaxyw arî amnhî tã Tirtüm jamâr o papa.

¹⁵ Nê na htem Ijaew arî ohtõ nê amnhî pãnhã Tirtüm mã mry hpar ho pa. Nom më papajaja kot puj më axte â amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê. Kot puj më am Jejus kukwak ri Tirtüm mã mex o mex â harênh rãhã ho mãn papa. Jao te më pahte kãm hkînh xà nhõr pyràk o amnhî nhîpêx.

¹⁶ Nê kër pu më arî axpên to mex o ri axpên kôt papa. Nê kê mëhõ kêp amrakati japêr ka ja hã omu nê amnhî kutã kãm anhõ mëmoj kwÿ. Â kot puj më axpên nhîpêx anhÿr rãhã ho ri axpên kôt papa. Kot puj më anê nê te më pahte Tirtüm mã hkînh xà nhõr pyràk o amnhî nhîpêx. Â më pahte amnhî nhîpêx anhÿrja na mex o mex.

¹⁷ Nê kër ka më Kris kôt më akrãhtümjê kapêr ma nê më hkôt amnhî nhîpêx mex nê. Na htem Tirtüm mã më ajamâr o ri më akôt pa. Koja më nhÿrmã më kot tanhmã më anhîpêx to hã Tirtüm mã amnhî jarê. Jakamã më kãm më ato ajuta prãm. Tã kër ka më kapêr ma nê më hkôt ri amnhî nhîpêx mex o ri apa. Kêr kê më amnhî tã më apumu nê hkînh nê. No kot kaj më ama nê am më

ama nhùm më tee ri amnhî tã më apumu nê hkapîr nê. Jao tee ri kot tanhmã më ato ajuta mex to hkukamã hamaxpêr.

¹⁸ Nê kwa kër ka më ixto Tirtüm wÿr rãhã ho apa. Inhmã Tirtüm noo mã tanhmã amnhî tomnuj to hprãm kêt. Am inhmã amnhî to mex pix o ri ixpa hprãm.

¹⁹ Nê kër ka më ixto awÿ kê tokyx akupÿm më awÿr inhmê. Na pa ra inhmã më apumunh prãm tÿx nê.

Kagã nhîpêx xwÿnh kot tanhmã më ho Tirtüm wÿr to hã harênh

Epes 3.14-19; Piripos 1.0-11; Wam Tesarõn 3.9-13, 5.23; Sikün Tesarõn 1.11-12, 2.16-17

²⁰ Nê më panhõ Pahihti Jejus Krisja na hte më panhîpêx o te ôwêhti jamâr xwÿnh kot hkrit jamâr pyràk o pa. Jakamã kêp më pajamâr xwÿnh maati mex na. Na pre më panê ty nhùm Tirtüm akupÿm më pamã ho htÿr nê më pamã harênh o:

—E ra Ixkra kot më anê htyk jakamã kër ka më am ixkapêr nyw kôt pix mã ri amnhî nhîpêx o ri apa. Kot kaj më â amnhî nhîpêx anê hãmri nê nhÿrmã ty pa akupÿm më ato më atîr ka më ixri atîr tùm nê apa ho apa. Anê.

Tirtüm kêp më pahto më pajamakêtkati nê ri më papa xwÿnh na. ²¹ Tã na pa hte tanhmã më ato hwÿr to ho ixpa nê më ato hwÿr o:

—Pa Tirtüm. E kwa tanhmã ixkwÿjê ho mex to kê më kãm akapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o pa hprãm. Nê më kãm tãm amnhî nhîpêx o pa hprãm. Nê kê Jejus haxwÿja tanhmã më ho mex to kê më war amã hprãm xà hkôt pix mã war amã tanhmã ri amnhî nhîpêx to ho pa. Anê.

E kër pu më arî Jejus Kris mã mex o mex â harênh rãhã ho papa.

Kagã jatur xã kamã mëmoj jarênh

²² E Kris kôt ixkrãmnhwÿjaja. Nã na pa â më amã kagã nhîpêx anê. Jejus kôt më ato më axihtÿx kaxyw. No na pa ho ry nê hipêx kêt nê. Ixte ho grire nê hipêx jakamã kwa kër ka më kamã harê nê mar tÿx nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa.

²³ Nê mãn ka më ra Ximotre jarênh mar japêr. Na pre Kris â më hagjênh xã kamã hkri hã apkati xohtõ nê. Tã nhùm xep më ra kator. Tã koja kormã më awÿr inhmõr xwÿj ri man ixwÿr mô nê hpõx japêr kot paj ma amnhî kôt më awÿr o mô ka më omu.

²⁴ Nê kër ka më kot Kris mã më ajamâr xwÿnhjê mã ijarê. Nê atar Tirtüm krajê piitã më kãm ijarê.

Nê ota jar Tirtüm kra hkwyja piitã më awÿr hpêr më.

²⁵ E kê Tirtüm më apiitã më ato mex o pa. Tã am ja pix. Na pa â më amã hã kagã ho anê. Na hapêx.

Xiakre Xiakre kot Jesus kôt hwÿjê piitã hwÿr kagã nê mênh

Xiakre na pre kagãja nhîpêx. Kêp Jesus tō nê kêp Jerujarê kamã mê kot Jesus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê nhō pastō na pre. Nê kêp Ijaew. Jakamã na pre hwÿjê mã kagãja nhîpêx nê krî piitã hkôt urak nê Jesus kôt mê kot amnhî xunhwÿr xwÿnhjê hwÿr kurê. Jesus ã mê kãm mê hkurê xwÿnhjaja na prem mê hipêx kati nhûm mê amnhî xã htÿx kamã hamak o pa. Jakamã nhûm Xiakre kot mê hamaxpêr o mê hihtÿx kaxyw kagãja nhîpêx nê mê hwÿr kurê nê mê kãm:

¹ Pa ixkwÿjaja. Xã mê amex? E ixpê Xiakre na pa. Ixte Tirtûm mê Pahihti Jesus Kris wa kãm tanhmã amnhî nhîpêx to xwÿnh na pa. Jakamã kot paj kagãja nhîpêx nê pika piitã hkôt mê apiitã mê awÿr kurê. Mê apê Tirtûm krajê hwÿr.

Mê pahpunuj tâ mê pahte amnhî kaxyw Tirtûm kôt pajamaxpêr

Rukre 6.20-23; Rômãn 5.3-5; Korosê 1.11; Wam Pêtre 4.12-19

²⁻³ E ixkwÿjaja. Kêr ka mê atō tanhmã amnhî to rÿ tanhmã apunuj to. Rÿ mêhō tanhmã Jesus ã mê anhîpêx to. Tã kêr ka mê ja hã amnhî pumu nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr o ri akaprî hkêt nê. Ari akînh kãm amnhî kaxyw Tirtûm kôt ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anê nê gaa nê rî mêmōj punuj pê Jesus kôt amnhî xunhwÿr tÿx nê. Jakamã kwa kêr ka mê tanhmã apunuj to hã amnhî pumu nê ã mê ate amnhî nhîpêx anhÿrja kukamã ajamaxpêr pê akînh nê ri apa. ⁴ Nom kêr ka mê tee ri tanhmã apunuj to hã amnhî pumu nê akaprî xà Tirtûm kaga hkêt nê. Æm amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anê nê gaa nê Tirtûm noo mã tãm amnhî nhîpêx mex o ri apa. Nê kãm hprãm xã hkôt pix mã amnhî nhîpêx o apa.

Mê pahte tanhmã amnhî kute hã amnhî pumunh kôt amnhî to Tirtûm wÿr ã mê pamã karō

Matêwre 21.18-22

⁵ Nê kêr ka mê mêmōj mÿrapê tanhmã apunuj to hãmri nê tee ri ja hã amã Tirtûm mã ajamaxpêr tÿx prãm nhûm apê ja hihtÿx japêr. Rÿ mêmōj tanhmã apê amnhî nhîpêx to ka tee ri hukamã ajamaxpêr japêr. Kêr ka mê ã ajamaxpêr anhÿr japêr hãmri nê amnhî to Tirtûm wÿr kurê kumrêx. Kot amã ajamaxpêr mex nhôr nhûm ate ÿ hã tãm ajamaxpêr kaxyw amnhî to awÿ. Kot kaj mê ã amnhî to hwÿr anê nhûm amnhî tâ mê ama nê mêmōjta kutã tanhmã ato axihtÿx

to kurê kumrêx ka ÿ hã hkôt ajamaxpêr tÿx mex o ri apa. Jao tanhmã akute htã akînh nê ajamakêtkati nê ri apa. Kōja Tirtûm tee ri amã mêmōj kôt ajamaxpêr tÿx prãm kaprÿ hã apumu nê hã amã ãkjêr kêt nê. Kōja ate amnhî to hwÿrta ma nê tanhmã ato mex to. ⁶ Nom kêr ka mê amnhî to hwÿr kãm tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kati hkêt nê. Rÿ ajamaxpêr o:

–Koonên. Kōja apu Tirtûm inhmã ja ho anhÿr japêr.

Anhÿr o tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kati hkêt nê. Æm akînh kãm tanhmã ate amnhî to hwÿr toja kukamã ajamaxpêr o:

–Nã kōja inhmã ho anê. Ixte amnhî kaxyw kãm ijamaxpêr nê amnhî to hwÿr xã hkôt kōja inhmã tanhmã amnhî nhîpêx to.

Anhÿr o hkamnãr rom ã amnhî kukamã ajamaxpêr anê.

Nom kot kaj mê tanhmã amnhî to hwÿr to nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kati nê hkôt ajamaxpêr tÿx kêt nê. Nê te kōk nhãm ãpêr nê nhãm ãpêrta pyrã nê nhãm ri ajamaxpêr nê nhãm ri ajamaxpêrja o hkôt ajamaxpêr kêt nê. Kot kaj mê ã amnhî nhîpêx anê nhûm Tirtûm tee ri ja hã mê apumu nhûm ja kãm mex kêt nê. ⁷⁻⁸ ã mê hamaxpêr anhÿr xwÿnhjaja na htem nhãm hamaxpêr nê nhãm hamaxpêr jao hamaxpêr mex kêt nê. Jakamã kot kaj mê ã ajamaxpêr anhÿr o amnhî to Tirtûm wÿ hãmri nê ãm amnhî to hwÿr kaprÿ. Kōja ama nê ãm ama. Nom kot kaj mê tanhmã akute hã amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr tÿx pê amnhî to awÿ. Nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kati hkêt kãm tanhmã amnhî to hwÿr to nhûm amnhî tâ ama nê hkînh nê tanhmã amã mêmōj nhîpêx to. Mê ate hã axãhwÿr xã hkôt tanhmã mê amã mêmōj nhîpêx to.

Mê kêp amrakati xwÿnh mê mê kot amnhî to rûnh xwÿnhjê jarênh

Eprêw 13.5-6; Wam Pêtre 1.24-25

⁹ Nê kwa mê akãxpore hkêt xwÿnhjaja. Jar mê apê amrakati htã mê apê Tirtûm kra na ka mê. Jakamã kêr ka mê akãxpore rûnh kêt tâ mê apê Tirtûm kra hã amnhî pumunh kôt ajamakêtkati nê nê akînh nê apa.

¹⁰⁻¹¹ Nê mê akãxpore rûnh xwÿnhjaja. Mê akãxpore rûnh nê mê akukrêx rûnh tâ kot kaj mê nhÿrmã ty nê piitã rer pa nê mê kêp amrakati xwÿnhjê pyrã nê anhÿ kamã Tirtûm kuri akri nhûm tanhmã mê ajarênh to. Te mê apê mêmōj pixōrã kot amnhî nhîpêx pyrãk. Na hte kwÿhtã axpên pê axpôt nê muxre nê mex nê harir. Tã gaa nê rî hã myt xãhpanh mê nhûm ra nhōore. Nê gaa nê ra grã pa nê rōrōk nê hapêx. Tã kot kaj mê nhÿrmã urak nê ty nê akukrêx rer pa. Jakamã kwa kêr ka mê akãxpore rûnh pumunh kôt akînh nê ri apa hkêt nê. Kêt ãm

mê apê Tirtûm kra hã mãn amnhî pumunh kôt akînh nê apa.

Mê pahpunuj kôt pagryk nê mê pahkurê

¹² Nê kot kaj mê atô tanhmã apunuj to htã arî amnhî kaxyw Tirtûm mã ajamaxpêr tÿx rãhã ho ri apa. No tanhmã apunuj to hã amnhî pumu nê hkaga hkêt nê. Rÿ kot tanhmã ato xwÿnhã kêr ka mê amnhî tã kamã agryk nê tanhmã ho hkêt nê. Âm Jejus kôt pix mã amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Kêr kê Tirtûm amã hkînh ã amnhî tã apumu nê amex ã ajarê. Ka nhÿrmã kuri amex kumrêx nê atÿr tûm nê apa ho apa. Ra kot mê pakukamã mê pahtã amnhî jarênh xã hkôt. Jakamã kêr ka mê tanhmã apunuj to htã ã amnhî kukamã ajamaxpêr anhÿr pé akînh nê apa.

¹³ Nê Tirtûm aa kãm tanhmã amnhî tomnuj to hprãm kêt. Nê mê papajaja mê pahte tanhmã amnhî tomnuj to kaxyw na hte mê pamã tanhmã amnhî to rÿ mê pamã mê pajamaxpêr punuj jagjênh kêt nê. Jakamã kot ka mê atô amã tanhmã amnhî tomnuj to hprãm tã kwa kêr ka Tirtûm tãm kot ja kaxyw mê akrãm mê ajamaxpêr punuj jagjênh to hã hkamnhîx kêt nê. ¹⁴⁻¹⁵ Mê papamjaja na pu htem pajamaxpêr punuj xã hkôt tanhmã amnhî tomnuj to. No Tirtûm Karô na hte mê pamã mê pajamaxpêr punuj jagjênh kêt nê. Mê papamjaja na pu htem pajamaxpêr punuj nê gaa nê ra hkôt tanhmã amnhî tomnuj to. Hãmri nê gaa nê ã amnhî nhîpêx anhÿr rãhã ho ri papa. Mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwÿnhjaja koja mê nhÿrmã ty hãmri nê Tirtûm mê Kra wa kuri htÿr tûm nê pa ho pa hkêt nê.

Tirtûm kot tanhmã mê pahto mex to hã harênh

Xiakre 3.17-18; Sikûn Pêtre 1.3-4

¹⁶ Nê e ixkwÿjaja. Tirtûm kot mê pahte amnhî tomnuj prãm xaj mê pamã mê pajamaxpêr punuj jagjênh kêt jakamã kwa kêr ka mê ã ajamaxpêr anhÿr kêt nê. ¹⁷ Na hte mê pahto mex pix o pa. Na pre myyti ho kato. Kapêr pix o ho kato. Nê mytwrÿre ho kato. Nê kanhêti ho kato. Ja piitã ho kato nhûm mê pamã hirã mex o harir. Na hte mytwrÿre tãhã hirã mex o pa. Nê gaa nê nyw kaxyw nê kamãt kô. Nê gaa nê nyw mê nhûm akupÿm hirã. Æ na hte amnhî nhîpêx anhÿr o pa. No Tirtûmja ã kot anhÿr kêt. Kot amnhî nhîpêxja ãm rãhã ho rãhã. Na hte mê pahto mex pix o pa. No tãhã tanhmã mê pahto mex to nhûm jãã nhûm tanhmã mê pahtomnuj to hkêt nê. ¹⁸ Tã kapêr pix o kot ã mêmoj to kator kot anhÿr. Nê mê pamã kapêr o amnhîrit. Kãm mê pahto hkra hprãm xaj mê pamã Jejus kot tanhmã mê panê amnhî nhîpêx toja nhûm pre mê pamã ho amnhîrit. Na pu prem kuma nê hkôt amnhî xunhwÿ nhûm amnhî

tã mê pahpumu nê mê pahto hkra. Mê pahpê Ijaew kumrêxjaja na pre mê pahto hkra.

Mê pagryk o papa nê mê pahkurê

Rômãn 12.17-21; Epes 4.25-5.2

¹⁹ E ixkwÿjaja. Kwa mê ixkapêr ma nê hã anohtÿx nê ho apa. Koja mêhõ Tirtûm kapêr o mê ajahkre kaxyw mê awÿr mõ nê mê amã kapêr jarê ka mê mar tÿx nê. Koja mê ate tanhmã amnhî tomnuj to nê mê amã kapêr ka mê amnhî tã ama nê kamã agryk kêt nê. ²⁰ Mê gryk o mê pa xwÿnhjaja na htem Tirtûm kapêr kôt ri amnhî nhîpêx kêt nê. ²¹ Jakamã kwa kêr ka mê axte amnhî tomnuj rÿ ajamaxpêr punuj o ri apa hkêt nê. Na htem ohtõ nê ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa nom kêr ka mê kurom Tirtûm kapêr mãn amnhî krã him haxãr tÿx nê. Kapêr o mê ajahkre xwÿnhjaja na htem ho mê ajahkre mex o pa. Tã kêr ka mê ama nê amã hkôt amnhî nhîpêx prãm rãhã ho ri apa. Na pu htem Tirtûm kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx o papa hãmri nê nhÿrmã Tirtûm mê Kra wa kuri pahtÿr tûm nê pa mex nê papa ho papa.

Mê pahte Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx ã mê pamã karô

Matêwre 7.24-27; Wam Juãw 2.3-6

²² Nê kwa mê okora. Kêr ka mê ãm Tirtûm kapêr ma nê ãm mar kêt nê. Mããnênh hkôt amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Kot kaj mê ama nê ãm ama nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê hãmri nê apê Tirtûm kra hã amnhî jarênh kaprÿ. Jao nhÿrmã Tirtûm mê Kra wa kuri atÿr tûm nê apa hkêt nê. ²³⁻²⁴ Te ho mêhõ kot amnhî pumunh xã hpyr nê kamã amnhî pumunh nê amnhî krã hki jaê rÿ amnhî kuk tyk pumunh pyrãk. Tã te kot ãm ja hã amnhî pumunh nê kot amnhî to mex kêt rãhã akupÿm amnhî pumunh xã xir nê ma htêm nê axte amnhî kuk tyk rÿ amnhî krã kÿ jaêrta mã hamaxpêr kêt pyrãk. Mê kot Tirtûm kapêr mar nê ãm mar nê hkôt amnhî nhîpêx kêt xwÿnhjaja te kot ja jarênh pyrãk. ²⁵ Tã kêr ka mê ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Mê ate Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx o apa kaxyw xatã kamã harê nê mar tÿx o apa. Jao hkôt amnhî nhîpêx mex o apa. Tirtûm kot mê pahte tanhmã amnhî nhîpêx to ho papa hã mê pamã karô xãja ãm hãmri na. Na htem hkôt amnhî nhîpêx nhûm Tirtûm ja hã mê omu nê mê ho mex nê nhûm mê amnhîx hamakêtkati nê hkôt amnhî nhîpêx o pa. ²⁶ Nom koja mêhõ kêp Tirtûm kra hã amnhî jarênh tã htÿx ri kapêr punuj o ri pa hãmri nê ãm kêp hkra hã amnhî jarênh kaprÿ. Mê pahpê Tirtûm krajaja na pu htem ã pakapêr anhÿr kêt nê. ²⁷ Axtem mê pahte amnhî nhîpêx. Na pu htem mê hã awrã rÿ mê kêp mê mjên tyk xwÿnhjê ho mex nê mê hã pahpêr o pahpikênh o papa hkêt

nē. Nē tanhmā mē kute hā mē omu nē mē ho ajuta ho papa. Ā na pu htem pahpē Tirtūm krajaja amnhī nhīpēx anhūr o papa nhūm Mēpanhīpēxā Maati Tirtūm ja hā mē pahpumu nē hkīnh nē. No na pu htem mē kot amnhī tomnuj o mē pa xwŷnhjē hkôt ri amnhī nhīpēx kēt nē ām Tirtūm kapēr xā kôt pix mā amnhī nhīpēx nhūm amnhī tā mē pahpumu nē hkīnh nē.

2

Mē pahte mē piitā mē hipēx o axpēn pyrāk ā mē pamā karō

Rōmān 2.11; Korosē 3.25

¹ E ixkwŷjaja. Pahihti Jejus Krisja mex o mex. Tā ra mē ate hkôt amnhī xunhwŷr jakamā kwa kēr ka mē apē hkwŷ hā mē piitā tām mē hipēx o apa. Nē mē hipēx o axpēn pyrāk. ² Jakamā kot kaj mē nhŷrmā Tirtūm kapēr mar kaxyw axpēn wŷr akuprō nhūm hikāxpore rax xwŷnhhta mē akôt axā. Ē mex nē ōr o ihkra kamā kāk hāmri nē mē akôt axā. Nhūm hkôt mēhō pē amrakati xwŷnhja tē nē axā. Nom wamta kīnhā kēp amrakati nē ē omnajti nē pikaxōnhti. Hāmri nē hikāxpore rax xwŷnhhta hkôt mē awŷr tēn axā. ³ Tā tanhmā kot kaj wem ri wa hipēx to? Xā kot kaj mē wa hipēx o axpēn pyrāk nā? Nā xā kot kaj mē ā wa hipēx anē nē wam ār xwŷnhhta ē mex ā omunh xā hkôt kām kadēre hō gō nē kām:

—E ota kadēre. Māmri hā nhŷ. Anē.

Hāmri nē ē pynajti xwŷnhhta pumu nē axtem nē kām:

—E atar pikap nhŷ.

Anhūr o ahpŷnhā wa kām akapēr? ⁴ Kot kaj mē ahpŷnhā ā wa hipēx anē nē amnhī tomnuj nē. Wam ār xwŷnhhta ka kām akapēr mex nē tanhmā ho mex to. No hkôt hōta omnajti hā omunh xā hkôt te kamā anhōkre kahak pyrāk o hipēx. Kot kaj mē ā ahpŷnhā wa hipēx anē nhūm Tirtūm tee ri ja hā mē apumu nhūm ja kēp omnuj nē. ⁵ Kwa mē inhma ixkwŷjaja. Mē kēp amrakati xwŷnhjaja mē hikāxpore hkēt tā na hte mē hkwŷjaja amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xunhwŷ nhūm amnhī tā mē omu nē kot mē panhīpēx pyrā nē mē ho hkra. Jakamā jar mē kēp amrakati htā na htem amnhī kaxyw Tirtūm kôt hamaxpēr tŷx rāhā ho pa. Jakamā koja mē nhŷrmā kuri htūr tūm nē mex kumrēx nē pa ho pa. Mē kām Tirtūm kīnh o mē pa xwŷnh piitā koja mē nhŷrmā ā mex nē ri pa anē. ⁶ Nom kot kaj mē ahpŷnhā mē hipēx nē amnhī tomnuj nē. E pa mēmoj tā mē akukja. Mēmojaja na htem tanhmā mē ato hēx to? Nē mēmojaja na htem juisti mā tanhmā mē ato kapēr punuj to? Xā mē kēp amrakati xwŷnhjaja? Nā mē tām kēt. Mē hikāxpore rūnh xwŷnhjaja na htem ā mē anhīpēx anhūr

o pa. ⁷ Nē ra mē ate hkôt amnhī xunhwŷr xwŷnhja nhūm mē axtem nē tanhmā mē apē ho kapēr to ho pa. Tā ka htem mē kēp amrakati xwŷnhjē rom mē kām akapēr mex nē mē kām kadēre mex gō nhūm mē hā hkrī. ⁸ Tirtūm kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot: Kēr ka mē piitā mē hipēx o te ka amā amnhī tā ma pyrāk. Anē.

Ā kot mē pamā karō kot anhūr. Kapērja mex kumrēx. Kot puj mē ā axpēn nhīpēx anhūr jao Tirtūm kām hprām xā hkôt amnhī nhīpēx mex nē. ⁹ Nom kot puj mē ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē ahpŷnhā tanhmā mē hikāxpore rūnh xwŷnhjē ho mex to nē ahpŷnhā tanhmā mē kēp amrakati xwŷnhjē nhīpēx to japēr. Hā kot puj mē Tirtūm kapēr htūmta nhīrōp pakuhē nē amnhī tomnuj nē. ¹⁰ Kot pu mē kapēr tūm piitā hkôt ri amnhī nhīpēx mex o ri papa htā ām pixire nē hirōp pakuhē. Jao te pahte kapēr piitā hirōp pakuhē pyrāk. ¹¹ Na pre Tirtūm mē pahte mē pahprō pix tānopxar o papa hā mē pamā karō. Nē mē pamjēn pix tānopxar o papa hā mē pamā karō. Nē mē pahte axpēn par nē mē pahkurē. Jakamā kot puj mē pahprō pix tānopxar mex o ri papa japēr. Nē mē pamjēn pix tānopxar mex o ri papa japēr tā tanhmā pajamaxpēr to nē pahkwŷjē hōxpī. Jao te Tirtūm kapēr tūm piitā hirōp pakuhē hpar pyrāk o amnhī nhīpēx.

¹²⁻¹³ Koja nhŷrmā Tirtūm mē pahtūr ri tanhmā axpēn nhīpēx to ho papa hā mē pahpumunh kôt tanhmā mē pajarēnh to. Mē pamā axpēn kīnh ā axpēn to mex o papa hā mē pahpumunh kôt mē pajarē rŷ mē pamā axpēn kīnh kēt ā axpēn nhīpēx o papa hā mē pahpumunh kôt mē pajarē. Jakamā mē kamā mē ukapri kēt xwŷnhjaja koja nhŷrmā ja hā mē omu nē mē urāk nē mē kamā ukapri kēt nē. Nom mē kamā mē ukapri ho mē pa xwŷnhjaja koja ja hā mē omu nē mē urāk nē mē kamā ukapri nē mē nē mē kot amnhī tomnuj piitā rēnh pa. Jakamā kwa kēr ka mē amnhī to mex nē tām axpēn nhīpēx o ri axpēn kôt apa. Nē axpēn mā akapēr mex nē axpēn kamā axukapri pix kukamā ajamaxpēr o apa.

Amnhī kaxyw Tirtūm kôt mē hamaxpēr xwŷnhjē jarēnh

Rukre 3.8-14

¹⁴ Nē kwa ixkwŷjaja. Koja mēhō kot amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī xām ā amnhī jarēnh tā hkôt ri amnhī nhīpēx kēt nē. Hā koja nhŷrmā ty hāmri nē tanhmā kot we amnhī to nē Tirtūm mē Jejus wa kuri htūr tūm nē pa ho pa? Nā koja anhūr kēt nē. Kēp hkra hā amnhī jarēnh tā hkôt amnhī nhīpēx kēt jakamā koja nhŷrmā wa hwŷr āpir kēt nē.

¹⁵ Nē xā koja mēhō kēp amrakati nē ri pa. Nē ē pynajre pix jagjē nē ri hā pa. Nē ō hkēt

nē ri kām prām nē pa. ¹⁶ Ka mē ja hā omu nē tanhmā kām akapēr to nē kām:

—Kwa ā amnhī nhīpēx anhūr kēt nē. Anhōrkwý hwýr tēn axē mex japēr nē axā nē amnhīm mēmoj japēr nē aku. Kōja Tirtūm ato mex rax nē.

Anhūr o kām akapēr tā kām mēmoj nhōr kēt nē. Tā xā kōja we ama nē amar xā hkōt ē mex jagjē nē apkur mex o ri pa? Nā kot ka mē ā kām akapēr anē nē ho ajuta hkēt nē nhūm arī kām prām nē ē hkēt nē omnuj nē ri pa. Na htem mē kapēr pix o mē ho mex kēt nē. Kot kaj mē ā kām akapēr anē nē ām kām mēmoj tā karō kaprý. ¹⁷ Ja pyrā nē kōja mēhō ra amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xām ā amnhī jarēnh tā kapēr kōt ri amnhī nhīpēx kēt japēr. Hā kōja ām kēp hkra hā amnhī jarēnh kaprý.

¹⁸ Nē kot kaj mē atō ā ajamaxpēr anē nē ajamaxpēr o:

—Nā Jejus kwýjaja na htem ahpýnhā tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa. Na hte mē hkwyjaja amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr týx pix o ri pa. Nē mē hkwyjaja tanhmā hkwyjē ho mex to ho ri pa. Á na htem ahpýnhā tanhmā amnhī nhīpēx anhūr to ho pa. Anē.

Kwa mē ri ā ajamaxpēr anhūr kēt nē. Mē hkwyjē ho mex o mē pa xwýnhjaja na htem Tirtūm hkōt hamaxpēr pē māānēn hkōt amnhī nhīpēx nē hkwyjē ho mex o pa. Kōja mēhō amnhī kaxyw Jejus kōt hamaxpēr hā kōja māānēn hkōt amnhī nhīpēx pē tanhmā hkwyjē ho mex to ho pa. Na htem amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr pix o pa hkēt nē. Na htem māānēn hkōt mē piitā mē ho mex o ri pa.

¹⁹ Na ka hte mē akwýjaja ā ajamaxpēr anē nē ajamaxpēr o:

—Nā Tirtūmja pyxi mex o pyxi mex. Tā kot paj jam ijamaxpēr rāhā ho ri ixpa nē ra ixpē hkra hā ri ixpa. Nom kot paj kapēr kōt amnhī nhīpēx o ri ixpa hkēt nē.

Anhūr o ajamaxpēr nē ā ajamaxpēr anhūr kaprý.

Nē ām hāmri na ka htem Tirtūm pyxi mex o pyxi mex ā harē. Nom na htem jam hamaxpēr kōt pix mā kēp hkra hkēt nē. Mēkarōmnutijaja na htem haxwýja Tirtūm pyxi mex o pyxi mex kōt hamaxpēr tā mē kēp hkra hkēt. Na htem ā hamaxpēr anhūr pē kām uma ho pa. ²⁰ ā mē ajamaxpēr anhūrja mex kēt. Kōja mēhō amnhī kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr ā amnhī jarēnh tā hkōt amnhī nhīpēx o pa hkēt japēr. Hāmri nē ām amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr ā amnhī jarēnh hkaprý. E kot paj ixprī hā mē amā ja jarē ka mē inhma. ²¹ Mē panhīgēt finat Apraāw na pre amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr nē hkōt ri amnhī nhīpēx mex o pa. Tā nhūm amnhī tā kamā hamak kaxyw hkra Ijak ā kuwý nhūm kuma nē ra kot kām

hpīr nē ōr kaxyw nhūm Tirtūm amnhī tā omu nē amnhīm mex ā harē. Hāmri nē kot hkra hpīr nē kām kapēr. ²² Ra kot amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xām jakamā māānēn hkōt amnhī nhīpēx nē ra kot kām hkra nhōr kaxyw Tirtūm amnhī tā omu nē amnhīm mex ā harē. Na pre ā finat Apraāw Tirtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex anhūr o pa. Jao amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr mex ā amnhī to amnhūrīt.

²³ Nē kormā Apraāw wa hkra hkēt ri nhūm Tirtūm wa kām hkra jarē nhūm kuma nē hkra hkukamā amnhī kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr týx o pa nhūm amnhī tā omu nē mex ā harē. Nē kēp hkrāmnhwý hā harē. Kapēr ā kagā htūm kot ja jarēnh kot:

Na pre Apraāw hkra hkukamā amnhī kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr týx nhūm amnhī tā omu nē amnhīm mex ā harē. Anē.

²⁴ ā na pre finat Apraāwja hkra kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr anhūrja o ra hkōt amnhī nhīpēx nē ra kot kām hpīr kaxyw. Nom kop apu amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr pix nē hkōt amnhī nhīpēx kēt ronhýx pre Tirtūm tee ri amnhī tā omu nē amnhīm mex ā harēnh kēt nē. Na htem amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr nē māānēn hkōt ri amnhī nhīpēx mex o pa nhūm amnhī tā mē omu nē amnhīm mē mex ā mē harē. ²⁵ Mēhō ni kuprý finat Raapja na pre ā amnhī nhīpēx anē nē amnhī kaxyw Tirtūm kōt hamaxpēr pē tanhmā hkōt amnhī nhīpēx to ho pa. Na pre Ijaew myja wa hamēxkrut nē na Raap nhō krī hwýr wa tē. Mē hā ukapī nē kot mē hkurē kaxār kaxyw mē hwýr wa tē. Hāmri nhūm Raap Tirtūm kot wa mēnh ā wa omunh kurē kumrēx nē pōristi kot tanhmā wa ho pymaj amnhī nhōrkwý kamā mē kēp wa ho amūxu nē wa nē mē kām tanhmā hēx to. Nē hpānhā nhām pry hō hkōt akupým wa kumē nhūm wa hkā hkīnh pē ma akupým mex nē tē. Hāmri nhūm Tirtūm wa hā Raap pumu nē amnhīm mex ā harē.

²⁶ Tā kot kaj mē atō amnhī kaxyw Tirtūm kōt ajamaxpēr ā amnhī jarēnh tā hkōt amnhī nhīpēx kēt japēr. Hāmri nē apē hkra hā amnhī jarēnh kaprý. Te ra mēhō htyk nē nōr tā nhūm mē kot arī htūr ā harēnh kaprýta pyrāk.

3

Mē kot Tirtūm kapēr o mē ahkre xwýnhjē jarēnh

¹ Nē kwa Kris kōt ixkwýjaja. Mē axohtō nē mē amā Tirtūm kapēr o mē ahkre hprām tā kormā ja kaxyw mē apiitā mē amex kēt. Mē ixte Tirtūm kapēr o mē ajahkre xwýnhjaja kot paj mē tanhmā amnhī tomnuj to japēr nhūm Tirtūm ja hā mē ixpumu nhūm ja kēp omnuj nē. Mē ixte kapēr o mē ajahkre ho mē

ixpa kēnā kot pa hkēt mē ri tanhmā amnhī tomnuj to ho ri ixpa. Jakamā kot kaj mē Tirtūm kapēr piitā hkôt ri amnhī nhīpēx mex nē ri kormā ho akwýjē jahkre ho ri apa.

² Nē mē pahpiitā na pu htem tōhā mē pajakwa ho tanhmā amnhī tomnuj to. Mēmoj tā axpēn kām pagryk nē tanhmā mē kām pakapēr punuj to. Nom koja mēhō tanhmā kapēr punuj toja nē amnhī to htýx nē hāmri nē tām amnhī nhīpēx o pa.

Mē pajakwa jarēnh
Epes 4.29

³ Na htem nhýhým kawar o juk kaxyw hakwam kax jagjē nē kām nhýhým o htēm prām xā hkôt ma nhýhým ho juk o tē. Kaxja hkryre nhūm kawar rūnh tā no nhūm kām ma nhýhým ho mrar prām xā hkôt ho juk o mra.

⁴ Nē gō xujanār kām pār rūnh ta na hte kók apēr týx nē ma nhýhým o pa. Nē pī ho pār o juk xāta hkryre htā ma nhýhým ho juk o mō. Nhýhým pār o mrar xwýnh kām o mōr prām xā hkôt o mō.

⁵ Ja pyrā nē mē pajakwaja hkryre htā na htem ho kapēr o tanhmā mē hipēx to ho pa. Tōhā ho kapēr mex nē nhūm mē kuma nē hkīnh nē. Nē tōhā ho kapēr punuj nē nhūm mē tee ri mē kapēr ā mē kuma nē hkaprī nē rý kapēr xwýnh ta kamā gryk nē. Mē pajakwa hkryreja te kot kuwy jakrax kryre pyrāk. Kot ka kuwy jakrax grīre ho tē nē nhýri pōti kamā amē nhūm kók ho apē nhūm hpók rax tokyx anē. Hāmri nē ma pā ho hkaxār par o mō nē ho hkaxār pa. ⁶ Mē pajakwaja mā kot anhýr. Kot kaj atýx ri tanhmā ho akapēr punuj to nhūm mē ama nē axpēn mā anhīxi ho krī nhīpēx ka amex kēt nē apa. Rý ka atýx ri ajakwa ho tanhmā akwýjē ho akapēr to nhūm mē tee ri amnhī tā ama nē hkaprī nē rý akamā gryk nē. Satanasti nhý hā na htem ā mē hakwa ho kapēr punuj anē.

⁷ Na htem tōhā mēmo mry xoprē pynē nē tanhmā ho nē ra ho kām ma hkēt. Kagā rý hagrōre rý āati rý gōx kām mēmo mryja nhūm htem unē nē tanhmā ho nhūm kām ma hkēt nē mē hkôt pa ho pa. Nom na htem mry piitā ā hipēx anhýr kēt nē.

⁸ Tā mē pajakwa te mē kot tee ri mēmo mry ho kām ma hkēt kaprý xwýnh ta pyrāk. Na pu htem amnhī krā hkôt pajakwa ho pakapēr mex pix kēt nē. Tanhmā kot puj mē pakapēr punuj kēt kaxyw amnhī jakwa hto? Mē pakapēr punuj te kot kagā xoprē kot mē hkamnhar nē ō wenēn o mē hparta pyrāk. ⁹⁻¹⁰ Na pu htem tōhā pajakwa ho tām pakapēr nē tōhā pakapēr punuj nē. Nē tōhā Pahi Maati Tirtūm mā mex o mex ā harēnh tā ra axtem nē tanhmā mēhō japyrý hto. Tirtūm kot mē pahto amnhī pyrā nē mē panhipēx tā pu htem axtem nē tanhmā axpēn japyrý hto

ho ri papa. Jao te pahte Tirtūm japyrý pyrāk. Kwa ixkwýjaja. Kér pu mē pahpē Tirtūm krajaja ā pakapēr punuj anhýr hkēt nē. Ām mē pajakwa ho mēmoj mex pix jarēnh o ri papa.

¹¹⁻¹² Xā koja pā kamā hinore pyxi htā kamā gō xānh nē määnēn kamā gō xenh nōkati? Nā koja anhýr kēt nē. Na hte kamā gō mex pix nē rý kamā gō xenh nōkati pix nē.

Nē xā koja jàxō hpār ā rārāj harir? Rý ahkrō xō hā mánkwrýtre harir? Nā na hte ahpýnhā hpār ā harir. Ja pyrā nē kēr pu mē pahpē Tirtūm krajaja pajakwa ho pakapēr punuj pē ho papikamýr týx nē. Nē te hinore kamā gō mex pixta pyrā nē ēmoj mex pix jarēnh o ri papa. No mē pajakwa nhīkjē ho tām pakapēr nē hikjē ho pakapēr punuj kēt nē. Ām pakapēr mex pix o pakapēr o ri papa. Kwa kēr pu mē ā amnhī nhīpēx anhýr rāhā ho pa.

Tirtūm kót mē ahpumunh xwýnhjē jarēnh
Wam Korit 2.6-16

¹³ Nē kwa mē axāhpumunh týx xwýnhjaja kēr ka mē amnhī to mex o ri apa. Nē mē piitā tām mē hipēx mex nē mē amā axpēn japē hā axpēn to ajuta mex o ri apa. Tirtūm kapēr xā hkôt. Kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anē nē axāhpumunh mex ā amnhī to amnhīrit.

¹⁴ Nom kot ka mē mēmoj tā axpēn kamā agryk o ri apa. Rý amnhī pix kukamā ajamaxpēr o ri apa hāmri nē ām ate Tirtūm kapēr kót amnhī nhīpēx ā amnhī jarēnh kaprý. ¹⁵ ā mē kot amnhī nhīpēx anhýr xwýnhjaja na htem Tirtūm kót amnhī nhīpēx kēt nē. Mē kēp Tirtūm kra hkēt xwýnh pix-jaja na htem ā amnhī nhīpēx anhýr o pa. Jao mēkarōmnuti kot amnhī nhīpēx kót pix mā amnhī nhīpēx o pa. ¹⁶ Axpēn kamā mē gryk o mē pa xwýnhjaja na htem amnhī pix kukamā hamaxpēr jao tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Nē amnhī tā mē kamā mē gryk xwýnhjē homnuj o pa. Tā ā mē pahte amnhī nhīpēx anhýr pumaj kwa kēr pu mē mēmoj tā axpēn kamā pagryk o ri papa hkēt nē. ¹⁷ Mē kot Tirtūm kót amnhī nhīpēx xwýnhjaja na htem jajē rom tām axpēn nhīpēx rāhā o pa.

Nē axpēn kamā ukaprī pix o ri axpēn kót pa.

Nē tām hamaxpēr o pa.

Nē mē piitā mē hipēx o axpēn pyrāk.

Nē axpēn tā hpiaaam o ri pa.

Nē tanhmā ri axpēn no kupyr to hkēt nē.

Nē ri oprē ho pa hkēt nē.

Nē mē axpēn kamā ōkre kahak kēt nē.

Nē mē piitā mē ho mex o axpēn pyrāk.

Nē tām mē piitā mē hipēx rāhā nē.

Ā na htem Tirtūm kót mē kot amnhī nhīpēx xwýnhjaja amnhī nhīpēx anhýr o pa. ¹⁸ Kot puj mē ā amnhī nhīpēx anē nē

pajamakêtkati nê paxàmnhîx pahkînh nê ri papa. Nhûm nhÿri mêhō wa axpên kām gryk pu mē wa omu rÿ wa harênh ma hāmri nê mē pahţō ma wa hwÿr tē nē wa kām pakapēr nē tām akupÿm wa âm. Hāmri nhûm wa ra mē pahpyrà nê tām amnhî nhîpêx pê hamakêtkati nê wa ri pa. amnhîx ri hkînh nê wa ri pa.

4

Mê kot amnhî pix kukamâ mē hamaxpēr xwÿnhjê jarênh

Matêwre 20.20-28; Juâw 16.24

¹ Nê kwa mon ka hte mē akwÿjjaja axpên mâ akapēr mâ agêt o axpên kām agryk pix o apa? Na ka htem â amnhî nhîpêx anhÿr o amnhî pix kukamâ ajamaxpēr. Nê mē amâ amnhî jamaxpēr kôt pix mâ ri amnhî nhîpêx prâm. No Tirtûm kām hprâm xâ hkôt amnhî nhîpêx prâm kêt nê. ² Na ka htem nhÿri mēmoj pumu nê tee ri ho amâ anhō hprâm kaprÿ. Nê amâ ho anhō hprâm xâj ô xwÿnhta pÿr nê kēp utâr mâ.

Nê na ka htem tanhmâ axpên kukrêx kute hâ omu nê amâ ho anhō hprâm nê hâ ô xwÿnhta mē wa axpu. No mē amâ hprâm xwÿnhta mē ate hō hâ Tirtûm wÿr ronhÿx ra mē ama nê mē amâ hō gō. Tâ mē ate hâ axâhwÿr kêt jakamâ nhûm mē amâ ôr kêt nê.

³ Rÿ ka mē tōhâ mēmoj tâ awÿ nhûm kot mē amar tâ mē amâ ôr kêt nê. Kot mē amâ ôr nhûm mē ate ho anhōxÿ ho apa pymaj na hte tōhâ mē amâ mē ate hâ axâhwÿr xwÿnhta nhôr kêt nê.

⁴ Kormâ mē ate hkôt amnhî nhîpêx mex kêt. Te mēni hō ra mjên tâ nhâm kot mēhō my ho amnhîkati pyràk o na ka htem amnhî nhîpêx o apa. Jao mē amâ mē apê Tirtûm kra hprâm tâ axtem nê mē kām hprâm kêt xwÿnhjê hkôt amnhî nhîpêx o ri apa nê mē urâk nê tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri apa. Nê mē ate amnhî tomnuj gryk â mē amâ Tirtûm prâm kêt â amnhî to amnhîrit.

⁵ Tirtûm kapēr â kagâ htûm kot tanhmâ Karō jarênh to nê harênh kot:

Na pre Tirtûm mē pahwÿr amnhî Karō rê nhûm mē pahwÿr wrÿ nê mē pakamâ agjê nê mē pahkôt pa ho pa. Mē pahte hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o papaja na kām hprâm. Anê.

Âm hāmri â harênh kot anhÿr jakamâ kwa kēr ka mē harênh ma nê kām ajamaxpēr tÿx rāhâ ho ri apa.

⁶ Na hte Tirtûm mēmoj to mē pakutâ no-jarêt rāhâ pu mē ÿ hâ tām amnhî nhîpêx o ri papa. Kapēr â kagâ kot ja jarênh kot:

Mê kām Tirtûm kôt amnhî nhîpêx prâm kêt xwÿnhjaja na hte Tirtûm amnhî tâ mē omu nê mē kutâ amnhî xunhwÿ.

No mē kām hkôt ri amnhî nhîpêx prâm xwÿnhjaja na hte amnhî tâ mē omu nê

mê ho mex o pa nhûm htem hihtÿx xâ nhÿ hâ mē kām hprâm kêt xwÿnhjê hkôt ri amnhî nhîpêx kêt nê. Anê.

⁷ Jakamâ kwa kēr ka mē Tirtûm kapēr kôt pix mâ mân ri amnhî nhîpêx o ri apa. Kēr kê Satanasti tanhmâ mē ate amnhî tomnuj to hprâm xâj tanhmâ mē ato ka mē Tirtûm Karō nhÿ hâ âm ama nê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nhûm tee ri amâ âhkrox kaprÿ nê akaga nê ma tē.

⁸ Nê kot kaj mē Tirtûm kapēr kôt pix mâ ri amnhî nhîpêx o apa nhûm amnhî tâ mē apumu nê te kot mē apa hâ mē ajamÿnh nê mē ato pa pyràk o mē anhîpêx. Jao mē ato mex o ri mē akôt pa ho pa. Nê mē atânopxar rāhâ ka mē ajamakêtkati nê akînh nê ri apa.

Nê kēr ka mē tanhmâ amnhî tomnuj to hāmri nê tee ri ja hâ amnhî pumu nê hkaga kurê kumrêx nê axte â amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. Rÿ ka mē tanhmâ ajamaxpēr punuj to hāmri nê ja hâ amnhî pumu nê hkaga nê hpānhâ tām ajamaxpēr pix o ri apa. Mē apê Tirtûm kra hâ kēr ka mē âm hkôt pix mâ ri tām amnhî nhîpêx o ri apa.

Mê pahte amnhî tomnuj â tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mē pamâ karō

Wam Juâw 1.5-10

⁹ Nê kēr ka mē tee ri ate tanhmâ amnhî tomnuj to hâ amnhî pumu nê akapri xâj mur nê akînh kêt nê. Nê akapri xâj amÿr rax nê. ¹⁰ Hāmri nê Tirtûm mâ amnhî jarênh o:

—Pa Tirtûm. Na pa â amnhî tomnuj anê. Nom kot paj axte hkêt nê. Âm inhmâ akapēr kôt pix mâ ri amnhî nhîpêx prâm.

Anhÿr o kām akapēr kê mē ama nê mē ate amnhî tomnujta â tanhmâ mē ato hkêt nê. Âm mē ato mex nê ka mē akupÿm ajamakêtkati nê axàmnhîx akînh nê ri apa.

Mê pahte axpên to pakapēr nê mē pahkurê

Matêwre 7.1-5; Rômân 2.1-3, 14.10-13; Wam Korit 4.5

¹¹ E ixkwÿjjaja. Kwa kēr ka mē anhîō kot tanhmâ amnhî tomnuj to hâ omu nê tanhmâ ho akapēr punuj to hkêt nê. Tirtûm kapēr â kagâ htûm kot ja nê mē pahkurê kamâ hihtÿx jakamâ kot ka mē ri â amnhî nhîpêx anê nê te ate Tirtûm kapēr tûm kwÿ omnuj â harênh pyràk. Rÿ te axâhpumunh tÿx o ate Tirtûm jakrenh â amnhî to jarkrar pyràk. Jao kapēr kôt amnhî nhîpêx kêt nê. Na htem Tirtûm kapēr â kagâ htûm kwÿ mex â harê nê hkwy omnuj â harênh kêt nê. Piitâ mex kênâ.

¹² Nê Tirtûmja tapxipix na kēp mē pahto amnhîptâr xwÿnh maati. Nê tapxipix na hte mē pahte tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mē pahpumunh hkôt tanhmâ mē pajarênh to. Mē pahte amnhî to mex xwÿnh â mē pajarê rÿ mē pahte amnhî tomnuj xwÿnh â

mê pajarê. Âm tapxipix kot â mê pajarênh kot anhÿr xwÿnh. Tã ka mê axtem nê kapêr kwÿm ri tanhmã akwÿjê ho akapêr punuj to ho ri apa.

Mê pahte Tirtûm mã pajamaxpêr pê kãm amnhÿ jarênh â mê pamã karô

Rukre 12.13-21

¹³ E kwa mê inhma ixkwÿjaja. Na ka hte mê akwÿjaja tanhmã amnhÿ kukamã ajamaxpêr to nê akwÿjê mã amnhÿ jarênh o:

–Koja apkati pa ma krÿ hô hwÿr mô nê kamã mê kãm ixapênh o ixpa hã ixtã amgrã pyxi nê hpãnhã kãxpore jamÿnh rax nê man akupÿn mô.

Anhÿr o amnhÿ jarê. ¹⁴ Kwa mê â amnhÿ kukamã amnhÿ jarênh anhÿr kêt nê. Mê pahtô mê pahte amnhÿ kukamã paxãhpumunh mex? Amrakati kênã. Kot ka mê â amnhÿ kukamã amnhÿ jarênh anhÿr tã kormã â amnhÿ nhÿpêx anhÿr kêt ri tanhmã amnhÿ to nê ty. Rÿ tanhmã amnhÿ to nê axã hãmri nê nhÿhÿm amôr kêt nê. Te mê pahpê namê pyrãk na pu htem ri papa nê tanhmã amnhÿ to nê ty nê pajapêx tokyx anê. ¹⁵ Jakamã mê â amnhÿ kukamã amnhÿ jarênh anhÿr kêt nê. Kêt amnhÿ jarênh o:

–Koja Tirtûm kãm ja prãm koja apkati pa â amnhÿ nhÿpêx anê nê â amnhÿ nhÿpêx anê.

Anhÿr o Tirtûm kamnãr o tanhmã amnhÿ kukamã amnhÿ jarênh to. ¹⁶ No mê ate amnhÿ krã hkôt amnhÿ kukamã amnhÿ jarênhã Tirtûm jamaxpêr xã hkôt kêt. Âm amnhÿ krã hkôt mê ate amnhÿ kukamã amnhÿ jarênh kênã. Â mê ate amnhÿ jarênh anhÿrja mex kêt.

¹⁷ Nê mê kot tãm amnhÿ nhÿpêxja kot kaj mê ate mar mex tã hkôt amnhÿ nhÿpêx kêt japêr hãmri nê amnhÿ tomnuj o apa.

5

Mê hikãxpore rÿnh xwÿnhjê jarênh

Rukre 12.13-21; Wam Ximotre 6.9-10;

Apokarip 18.14

¹ Nê kwa mê akãxpore rÿnh xwÿnhjaja. Mê inhma nê inhmar tÿx nê. Nhÿrmã mê amex kêt jakamã kwa mê tee ri amnhÿ kukamã ajamaxpêr o ra akapri nê amÿr o apa kurê kumrêx. ² Tirtûm noo mã mê akãxpore te ra mê apê hapêx par pyrãk. Te ra mê anhÿ kamã mê ate amnhÿ tomnuj xwÿnh â kutã akrÿ pyrãk. ³ Mê ate mê akukrêx nê mê akãxpore ho apikuprônã rÿnh tã ka htem mê akwÿjê pê ho anhôxÿ ho ri apa. Mÿrapê koja nhÿrmã tanhmã mê apê amnhÿ to nê omnu pa ka mê ho apikuprônã rax kaprÿ. Hãmri nê mê ate amnhÿ tomnuj mÿrapê Tirtûm mê Kra wa kuri atir tûm nê apa ho apa hkêt nê. Âm kuwy kamã mê amnhÿ xã htÿx kamã ajamak rãhã ho ri apa. ⁴ Na ka htem apur kãm mê àpênh xwÿnhjê mã amnhÿrer kêt nê. Nhÿm mê tee ri amnhÿ tã mê ajamã hãmri nê

mê atã amnhÿ to Pahi Maati Tirtûm xihÿtÿx xwÿnhã wÿr o pa nhÿm mê atã mê kuma. ⁵ Mê akÿnhã mê kêp amrakati htã ka htem âm ja hã mê omu nê mê àpênh pãnhã mê kãm amnhÿrer kêt nê amnhÿ pix kukamã ajamaxpêr. Nê amã prãm xã hpix kukamã amnhÿm mêmoj japrôr pê akÿnh o ri apa. Jao te mê apê môx htwÿm nhÿm mê kot hpÿr nê hkrêr mã mex â harênh xwÿnhã pyrãk. Mÿrapê kot kaj mê môxta pyrã nê nhÿrmã ty hãmri nê Tirtûm mê Kra wa kuri atir tûm nê apa ho apa hkêt nê. ⁶ Nom ja pix kêt. Na ka htem mê anhô krÿ kamã mê anhô pahi mã tanhmã akwÿjê ho axêx to ho ri apa. Mê kot tanhmã atomnuj to hkêt tã ka mê kãm mê ho axêx rÿnh nê. Tã koja nhÿrmã Tirtûm mê hã tanhmã mê ato rax kumrêx ka mê rÿ amnhÿ pumu.

Mê pahte Jejus kutêp amnhÿ kaxyw kãm pajamaxpêr o papa hã mê pamã karô

Sikûn Pêtre 3.1-13

⁷ E ixkwÿjaja. Koja mêhõ tanhmã mê atomnuj to htã ka mê arÿ amnhÿ kaxyw Jejus mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Pê akupÿn hpôx xã hã arÿgro jamãr rãhã nê. Te pur nhõ dôñ kot amnhÿ nhÿpêx pyrãk. Koja hpur kãm ahkre nê ahkre hpa hãmri nê arÿ hamãr o pa nê kãm nojarêt kêt nê hã na wrÿk jamãr o pa. Jao hamakêtkati nê ô jamãr rãhã ho pa. ⁸ Tã kër ka mê urãk nê arÿ Pahihti akupÿn hpôx xã hã arÿgro jamãr rãhã ho ri apa. Koja tokyx akupÿn mê pahwÿr wrÿ. Jakamã kër ka mê kutêp mê kot mê atomnuj xwÿnhjê kutã amnhÿ to htÿx nê ri apa. Nom tee ri amnhÿ kukamã ajamaxpêr o Jejus kaga hkêt nê. Arÿ hamãr pê akÿnh nê ajamakêtkati nê ri apa. Koja akupÿn mê pahwÿr wrÿ nê mê pahto mex rax kumrêx.

⁹ Nê kër ka mê axpên to akapêr o ri apa hkêt nê. Kot ka mê â amnhÿ nhÿpêx anê nhÿm Tirtûm mê ama nê tanhmã mê ajarênh to. Kot mê pahpumunh xã hkôt tanhmã mê pajarênh to xwÿnh na. Tã ra tanhmã kot mê pahpiitã mê pajarênh to xã hã arÿgroja ra ahtêp o mô.

¹⁰ E ixkwÿjaja. Kêr ka mê wam mê kot Tirtûm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjaja kot amnhÿ nhÿpêx mã ajamaxpêr rãhã nê. Na prem Tirtûm nhÿ hã mê kãm kapêr o ri mê hkôt pa nhÿm mê hkwyjaja ja hã tanhmã mê hipêx to nhÿm mê amnhÿ xã htÿx kamã hamak rãhã ho pa. Tã tee ri amnhÿ kukamã hamaxpêr pê Tirtûm kaga hkêt nê. Na prem arÿ ÿ hã kapêr jarênh rãhã ho ri mê hkôt pa. Tã kër ka mê kot amnhÿ nhÿpêx pyrãk o amnhÿ nhÿpêx nê Tirtûm kaga hkêt nê. ¹¹ Na prem amnhÿ xã htÿx kamã hamak o pa rãhã ty hãmri nê Tirtûm kuri mex nê hkÿnh nê pa ho pa. Ra mê ate finat Johti jarênh mar mex. Na pre omnuj tÿx nê pa htã amnhÿ tã Pahi Maati Tirtûm kamã gryk nê hkaga hkêt nê.

Hāmri nhūm amnhī tā omu nē gaa nē ho mex rax nē nhūm akupŷm mex kumrēx nē pa. Pahi Maatija ukapri ho ukapri nē mex o mex jakamā na pre ā Johti ho mex anē. Tā koja ho mexta pyrà nē ā mē pahto mex anē.

Mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō

Matēwre 5.33-37, 18.15; Rōmān 12.15; Karatas 6.1-2; Jutre 22-23

¹² E ixkwŷjaja. Pa mē amā mēmoj jarē ka mē inhma nē inhmar tŷx nē. Kēr ka mē mēmoj tā amnhī jarēnh kaxyw hāmri nē akatāt kōt amnhī jarēnh kurē kumrēx. Nē amnhī jarēnh o: “Nā kot paj ja ho anē.” Anē. Rŷ amnhī jarēnh o: “Nā kwari pa ja ho anhŷr kēt nē.” Anhŷr o amnhī jarēnh kurē kumrēx. Kē mē akwŷjaja ām hāmri mē ate amnhī jarēnh ā mē apumunh kurē kumrēx nē axēx ā mē akamnhix kēt nē. Mē apē Tirtūm kra kēnā kot ka kēt mē ri axtem nē amnhī jarēnh o axēx.

¹³ Nē koja mē anhīō mēmoj tā tanhmā amnhī to nē omnuj nē. Ka mē ja hā omu nē kām anē kē amnhī kaxyw Tirtūm mā hamaxpēr pē amnhī to hwŷr rāhā ho pa. Rŷ koja hkīnh nē ri pa ka mē ja hā omu nē kām anē kē hkīnh kām mex o mex ā grer o pa. ¹⁴ Rŷ koja ā nē nō ka mē ja hā omu nē kām anē kē amnhī wŷr pastō nhŷ hā mē kapēr xwŷnh kwjŷē hā karō. Kē mē hwŷr mra nē Jejus nhŷ hā mēmo twŷm kwŷ ho hkukō nē ho Tirtūm wŷ. ¹⁵ Kē mē ā mē ā xwŷnhjē hwŷr mrar nē mē ho Tirtūm wŷr o pa anē. Koja mē ho kuwŷ nhūm mē kuma nē akupŷm mē ho mex. Nhūm mē tanhmā amnhī tomnuj to japēr kē mē ja hā amnhī jarē kē Tirtūm mē kuma nē ja hā tanhmā mē ho hkēt nē. ¹⁶ Jakamā kēr ka mē atō tanhmā amnhī tomnuj to nē tee ri ja hā amnhī pumu hāmri nē tokyx akwŷjē mā amnhī jarē kē mē tokyx ato Tirtūm wŷ. Kē atā mē kuma nē tanhmā akrā hto ka axte ā amnhī nhīpēx anhŷr kēt nē. Nē ra amex nē apa.

Nē koja mēhō Tirtūm kōt pix mā amnhī nhīpēx mex rāhā ho pa. Hāmri nē mēmoj tā kuwŷ nhūm kuma nē kām tanhmā mēmoj to. ¹⁷ Te finat Eris kot mēmoj tā hwŷr nhūm kot mar nē kām ho anhŷrta pyràk. Erisja kēp mē panhīō na pre. Tā na pre hkwŷjaja amnhī tomnuj pix o pa nhūm tee ri mē omu nē mē hā na wrŷk kēt kaxyw ho Tirtūm wŷr kām hihtŷx nē. Hāmri nhūm kuma nē kām ho anē nhūm na wrŷk kēt ry rax kumrēx. Hā amgrā axkrunēpxi nē hkōt mytwrŷ kēp 6. Mē kot amnhī tomnuj tŷx o paja mŷrapē. ¹⁸ Tā nhūm Eris axte mē ho kuwŷ nhūm axte mē hwŷr na rē nhūm akupŷm katāt kōt wrŷk mex nē. Nhūm akupŷm mē hpur kām mē ōja mē kām mex nē akupŷm mē kām ō rūnh nē. Tā ā Tirtūm kot Eris mar nē kām mēmoj nhīpēx

anhŷrja pyrà nē koja mē pama nē mē pamā mēmoj tanhmā ho.

¹⁹ Nē e mē inhma ixkwŷjaja. Koja mēhō Tirtūm kapēr mar tŷx nē te kēp hkra pyràk o amnhī nhīpēx. Tā tanhmā hamaxpēr to nē kapēr kaga nē htŷx ri amnhī tomnuj pix o pa. Ka mē ja hā omu nē hwŷr mra nē kot amnhī tomnuj nē kām akapēr kām axihtŷx kē tokyx hkaga nē akupŷm Tirtūm kōt amnhī xām tŷx nē ām hkōt pix mā amnhī nhīpēx. ²⁰ Koja amnhī tā mē ama nē Tirtūm kōt amnhī xām tŷx nhūm amnhī tā omu nē kot tanhmā amnhī tomnuj tota ho hamakētati nē amnhī katut kōt kurē nhūm nhŷrmā kuri htŷr tūm nē mex nē pa ho pa. Koja amnhī tomnuj tŷx o pa htā hkaga hpa nhūm Tirtūm ja hā omu nē hā tanhmā ho hkēt nē axte tanhmā kot amnhī tomnuj tota mā hamaxpēr kēt nē.

Tā ām ja pix. Ixpē Xiakre na pa ā mē awŷr kagā nhīpēx nē mēnh anē.

Wam Pêtre Simāw Pêtre kot Jejus kôt hkwyjê hwyr kagã nê mênh

Simāw Pêtre na pre kagãja nhîpêx. Kêp tep pynênh o pa xwýnh tâ hpãnhã kêp Jejus nhý hã hkrajê jahkre ho pa xwýnh. Nê krî pê Jerujarê kamã kêp Jejus krajê nhô pastô. Na pre krî piitã hkôt Jejus â mê kãm mê hkurê xwýnhjaja tanhmã hã mê hipêx to nhũm Pêtre mê harênh ma nê mê hamaxpêr o hihtýx kaxyw mê kãm kagãja nhîpêx nê krî piitã hkôt mê hwyr kurê. Mê kot kamã harênh nê mar nê amnhî kamã kahak kêt nê arî Tirtũm kôt amnhî nhîpêx mex o pa kaxyw. Nê Jejus â mê kot amnhî xã htýx kamã hamak tâ nhýrmã kaxkwa kamã mex nê pa ho pa hã mê kãm awjarê. Â mê kãm mêmôj jarê nê hã kagã anê. Nê mê kãm:

¹ Pa mê ate Jejus kôt amnhî xunhwýr nhũm Tirtũm kot mê ato hkra xwýnhjaja. Xã mê amex? Ot pa mê awýr kagã nhîpêx nê kumê. Ixpê Simāw Pêtre na pa. Ixte Jejus nhý hã hkrajê jahkre ho mê ixpa xwýnhjê hõ na pa mê awýr kagã nê kumê.

Na xep pre Kris â mê kãm mê pahkurê xwýnhjaja tanhmã mê anhîpêx to ka mê panhõ pika rùm mê umaj anhgrã nê ma ahpyñhã krî hkôt ri apa.

Jao mê akwýjjaja ma pika pê Põt kamã krî hkwyjê hkôt apa.

Nê mê akwýjjaja pika pê Karatas wýr apa.

Nê mê akwýjjaja pika pê Kapatos wýr apa.

Nê mê akwýjjaja pika pê As wýr apa.

Nê mê akwýjjaja Pitũn wýr apa.

Â ahpyñhã pika hkôt mê apigrãnh par anê. Tã ot pa mê awýr kagã nhîpêx nê mê apitã mê awýr kurê. Mê apýñh nê mê ate kamã harênh nê ixkapêr mar kaxyw. ² Na pre Mëpahpãm Tirtũmja amnhĩm mê pahte amnhî kaxyw kãm pajamxpêr xwýnhjê rê nê mê pahtã amnhî jarênh o:

—Kot paj jajê ho ixkra. Na pre ra Ixkra Jejus Kris ixpê mê nê ty nê htyk o hkamrõ axkapi nhũm mê harênh ma nê hkôt amnhî xunhwý. Tã nhũm Ixkarõ mê hkarõ mã agjê nhũm mê ra inhãm hprãm xã kôt pix mã ri inhãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa.

Anhýr o mê pahtã amnhî jarênh. Tã kê mê akutã nojarêrê rãhã ho ri mê akôt pa ka mê ý hã axãmnhix ajamakêtkati nê akĩnh nê ri apa.

Mê pahte amnhî kukamã pajamxpêr pê pahkĩnh o papa hã mê pamã karõ

Rukre 12.32-34; Rõmãn 8.18-25; Sikũn Korõt 4.16-18

³ Nê na pre mê panhõ Pahiiti Jejus Krisja ty nhũm Hipêêxã Tirtũm akupým ho htĩr. Tã kot mê pakutã nojarêrê rãhã ho pa jakamã

na pre mê pahpê hkrajê mã mê pajamxpêr nyw jagjê pu mê ý hã pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa. Hãmri nê Jejus akupým htĩrja mã pajamxpêr nê amnhî kukamã pajamxpêr o:

—Kot paj nhýrmã ty nhũm Tirtũm kot Jejus nhîpêx pyrã nê akupým ixto ixtĩr pa wa kuri ixtĩr tũm nê inhmex kumrêx rãhã ixpa ho ixpa. Nã koja â inhîpêx anê.

Anhýr o pajamxpêr jakamã kwa kêr pu mê Tirtũm mã mex o mex â mãn harênh rãhã ho papa. ⁴ Na ra mê pakutêp õ krî kamã mêmôj piitã ho mex nê. Õ krî kamã mêmôj kot omnu nê hapêx kêt jakamã na pu htem amnhî tã hamãr rãhã ho papa.

⁵ Nê mê kot Kris â mê atomnuj mýrapê na ka mê amnhî xã htýx kamã ajamak o ri apa nom arî amnhî kaxyw Tirtũm mã ajamxpêr rãhã ho ri apa. Hihtýx o hihtýx jakamã koja mê pahkôt pa ho pa nê mê pamã pajamxpêr o hihtýx rãhã nhũm nhýrmã Jejus akupým mê pahwýr wrý. Hãmri pu mê hkôt ri amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri papa. Ra Tirtũm kot mê pakukamã mê pajarênh xã hkôt. ⁶ Jar mê pahte arî amnhî xã htýx kãm pajamak o papa htã na pu htem Tirtũm nhýrmã kot mê pahto mexta kukamã pajamxpêr hãmri nê tee ri amnhî kukamã pajamxpêr kêt nê. Mê pahpê mê pahpunuj tũm nê ri papa ho papa mã xwýnh kêt. ⁷ Na hte Tirtũm mê panhîpêx o te mê kot õr nhîpêx pyrãk. Na htem hprî hã tanhmã õr kute hã omu. Kêp õr kumrêx â omu ry mêmôj mê ho pihkãr â omunh kaxyw kuwy kamã kurê. Nhũm piitã õr nê pigãnh pa japêr nhũm mê omu nê harênh o:

—Nã ãm hãmri. Kêp õr kumrêx nê mêmôj mê ho pihkãr kêt. Anê.

Na hte Tirtũm â mê panhîpêx anê. Jakamã mê pahpê Jejus kôt amnhî nhîpêx o mê papa xwýnhjaja mê pahte tõhã tanhmã pahpunuj to htã to nhũm mê panê ja rênh kêt nê. Na hte amnhî tã mê pahpumu nê hamaxpêr o:

—Kot paj kormã ja hã mê hamã nê tokyx akupým mê ho mex kêt nê. Koja mê omnuj nê pa htã tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê ixkaga hkêt nê arî amnhî kaxyw ixkôt hamaxpêr rãhã ho pa. Hãmri nhũm mê hkwyjjaja ja hã mê omu nê mê kêt ixkra hã mê omunh kurê kumrêx. Te mê kot hprî hã õr pumunh nê kêt õr kumrêx â omunhta pyrãk. Anê.

Jakamã kêr pu mê arî amnhî kaxyw hkôt pajamxpêr rãhã ho papa. Mêmô mýrapê mê pahpunuj nê ri papa htã arî hkôt pajamxpêr rãhã nhũm Jejus nhýrmã akupýn mê pahwýr wrý. Hãmri nhũm Tirtũm mê pahpumu nê mê pamã:

—Nã ãm hãmri na ka prem amnhî kaxyw ixpix mã ajamxpêr rãhã ho ri apa. Mê kot ixtã tanhmã mê atomnuj to nhũm mê

ate amnhî xà htÿx kamâ ajamak o apa htâ aa ixkaga hkêt nê arî amnhî kaxyw inhmâ ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Nã ãm hãmri mê ate amnhî to mex kumrêx xwÿnh na ka mê. Kot paj mê piitã mê kãm ja hã mê ajarê.

Anhÿr o mê pamã kapêr.

Nê ôr o mê hikukrêxã mex tã koja arî mex rãhã hkêt nê. Koja mēhō kãm tanhmã homnu hto hprãm nê homnu hpa. No mê papajaja kot puj mê arî amnhî kaxyw Tirtûm mã pajamaxpêr rãhã ho papa hãmri nê ôrta pyrà nê pajapêx kêt nê. Kurom mê pamex tûm nê aa pajapêx kêt nê papa ho papa.

⁸⁻⁹ Nê Jesusja aa mê ate ano ho omunh kêt tã na ka htem kãm mê ajapê htÿx nê kot mê panê tanhmã amnhî nhîpêx to hã harênh ma nê mê amã hkîn h nê. Nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr mex rãhã ho ri apa. Jakamã na pre Tirtûm ja hã mê apumu nê mê ato hkra nê mê apê ô krî kamã wa kuri amex nê apa mã xwÿnh ã mê ajarê. Ja kaxyw na pu prem amnhî kaxyw hkôt pajamaxpêr rãhã jao pahkîn h nê ri papa. Nê tee ri tanhmã amnhî kîn h tÿx ã amnhî jarênh to hkukamã pajamaxpêr. Kormã aa ã mê pahkîn h anhÿr kêt tã mê pahkîn h tÿx nê ri papa.

¹⁰ Nê Tirtûm kot mê pahto mex pê mê panê mê pahte amnhî tomnuj rênh par nhûm kuri mê pahtr tûm nê mê papa hã mê pajarênhja. Amnepê mã Tirtûm nhÿ hã kapêr jarênh o ri mê pa xwÿnhjaja na pre mê pakukamã ã mê pajarênh anhÿrja ma nê tee ri hamaxpêr nê tee ri hã axpên kujjêr o ri axpên kôt pa. Nom hprî hã mar mex kêt nê. Tã arî ri mê pakukamã hkwyjê mã ja hã mê pajarênh o ri pa.

¹¹ Na pre Tirtûm Karôja Kris tyk kukamã mê kãm ã mê pajarênh anhÿr o amnhîrît. Kormã Kris kaxkwa kamã pa ri. Kormã wrÿk nê katorxã nhôxãhkre rûm kator kêt ri nhûm pre hkukamã mê kãm tanhmã ho amnhîrît to. Mê kot hpîr nhûm kot amnhî xà htÿx kãm hamak kãm mê panê htykja ã hkukamã mê kãm harênh o amnhîrît. Nhûm Tirtûm kot akupÿn ho htîr nê kãm mex o mex ã harênhja nhûm hkukamã mê kãm harênh o amnhîrît. No ãm hprî hã mê kãm mēhō nhîxi hkôt harênh kêt jakamã nhûm prem harênh ma nê tee ri hkukamã ri hamaxpêr nê tee ri hã axpên kujjêr o ri axpên kôt pa. Nê hã axpên kujjêr o:

—Kwa mēhō koja we ã amnhî nhîpêx anê? Xã koja tokyx ã amnhî nhîpêx anê nã kormã?

Anhÿr o hã axpên kujjêr o ri pa. ¹² Hãmri nhûm Tirtûm axte mê kãm Jesus jarênh kwÿ ho amnhîrît nê mê kãm:

—Nã mê anoo mã koja ã amnhî nhîpêx anhÿr hkêt nê. Mê amÿr pê mê akanrêhã mê akra nê mê atãmnhwÿjê noo mã koja kato nê mê hkôt ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Anê.

Mê papamjaja mê panoo mã kator nê ã kot amnhî nhîpêx anhÿr o paja o ã mê kãm ho amnhîrît anê.

Amnepêm Tirtûm nhÿ hã kapêr o ri mê pa xwÿnhjaja nê jarãhã mê ixte Jesus nhÿ hã mê ahkre ho ri ixpa xwÿnhjaja mê ixkapêr ãm pixii. Na pa htem wantajê pyrà nê Tirtûm Karô nhÿ hã ãhpumunh tÿx xà ho mê amã tanhmã Jesus jarênh to ho ri mê akôt ixpa. Nhûm hte Tirtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjaja mê ixkapêr ma nê tee ri hamaxpêr o mê pahpyrà nê kãm hprî hã harênh mar par prãm nê.

Mê pahte Tirtûm pyrà nê tãm amnhî nhîpêx ã mê pamã karô

Epês 4.1-3; Korosê 1.10-12; Sikûn Pêtre 3.10-13; Wam Juãw 3.1-6

¹³ E kwa Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Kêr ka mê Jesus kutêp mēmoj punuj kutã amnhî to htÿx rãhã ho ri apa. Nê Tirtûm mã amnhî nhîpêx mex rãhã nê. Pê tãm ajamaxpêr nê tãm amnhî nhîpêx o apa. Nê mê ã ajamaxpêr anhÿr o:

—Nã koja nhÿrmã Jesus akupÿn mê ixwÿr wrÿ hãmri nhûm Tirtûm ixtô mex rax nê. Nã koja ã inhîpêx anê. Anê.

¹⁴ Nê kêr ka mê Tirtûm kapêr kôt pix mã mãn ri amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri apa. Te mēhprêre kot mê hipêxã kapêr mar nê hkôt amnhî nhîpêx pyràk. Kormã mê ate Kris kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na ka prem ate amnhî nhîpêx tûm kôt ri tanhmã amnhî tomnuj to ho ri apa. ¹⁵ Tã kêr ka mê hpãnhã amnhî to mex o mãn ajamaxpêr o apa nê Tirtûm pyrà nê amnhî tomnuj o apa hkêt nê. Tirtûmja kot amnhî to mex pix o pa xwÿnh na. ¹⁶ Kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh kot:

Kêr ka mê ixpyrà nê amnhî to mex pix o ri apa. Anê.

¹⁷ Tã koja nhÿrmã kēp Mēpahpãm maati hã hprî hã mê pahte amnhî nhîpêx ã mê pahpumunh hkôt tanhmã mê pajarênh to. Tãm mê pahte amnhî nhîpêx kôt mê pajarê rÿ mê pahte amnhî tomnuj kôt mê pajarê. Hãmri nê ahpÿnhã mê panhîpêx. Mê pahto mex nê rÿ mê pahtomnuj nê. Jakamã kwa pu mê nhÿrmã kot tanhmã mê pahtomnuj to pymaj hkôt pix mã amnhî nhîpêx o ri papa rãhã nê.

¹⁸ Nê kormã mê pahte Jesus kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem mê panhîgêt pyrà nê pahtrÿx ri amnhî tomnuj o ri papa. Tã nhûm Krisja te amnhîm mê pajaprôr pyràk o mê panhîpêx. Mê pahte hpãnhã kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx o papa kaxyw. No mēmoj to na pre mê pahpãnhã amnhîre? Nã ra mê pahte ja jarênh mar tÿx. Na pre kãxpore ho mê pahpãnhã amnhîrer kêt nê. Rÿ ôr o mê hikukrêx ã ohtë ho mê pahpãnhã amnhîrer kêt nê. Rÿ prat o mê hikukrêx ã ohtë ho mê pahpãnhã amnhîrer kêt nê. Jajaja hapêx tokyx anhÿr mã xwÿnh

na. ¹⁹ Na pre ã më hpãnhã amnhîrer anê nê tãm më panê ty nê htyk o amnhî nhî ho më pahpãnhã amnhîrer pa. Nhûm hkamrô axkapî. Te amnepê mã më panhîgêt kot amnhî pãnhã Tirtûm mã ôwêhti hkrare hpar nhûm hkamrô pikapîrta pyrãk. ôwêhti krare mexre pix na prem kãm kupa. Mex nê tanhmã kute hkêt xwýnh pix. Tã Krisja aa tanhmã amnhî tomnuj to hkêt kumrêx nê më panê ty nê htyk o Tirtûm mã më pahte amnhî tomnuj piitã hpãnhã amnhîrer pa. ²⁰ Amnepê mã kormã mëmoj kêt ri na pre Tirtûm kot ã më pahpãnhã amnhîrer anhÿr kaxyw më pakukamã kuta nê ãm. Tã nhûm amgrã ohtô nê hapêx nhûm më pahwÿr kumê nhûm man më pahwÿr wrÿ. Kot ã më pahpãnhã amnhî nhîpêx anhÿr kaxyw. ²¹ Tã nhûm prem kupî nhûm Tirtûm akupÿm ho htÿr nê mex o mex ã harê. Më pahte ja hã harênh mar kôt amnhî kaxyw Tirtûm pix mã pajamaxpêr o ri papa kaxyw. Nê më pahte amnhî wÿr Jejus jamãr rãhã ho ri papa kaxyw.

²² Tã pu prem ra kot ã më panê amnhî nhîpêx anhÿr ã harênh ma nê më pahte amnhî tomnuj kaga nê hkôt amnhî xunhwÿ. Jao amnhî to mex pix o ri papa. Nê më pamã Kris kôt më pahkwÿjê hkînh o papa. Tã kwa kêt pu më arî pamã axpên kînh tÿx rãhã ho papa.

*Te më pakatorxã rûm më pajapôx pyrãk o axte më pajapôx ã më pajarênh
Juãw 3.1-21*

²³ Nê na pu prem më pakatorxã nhôxãhkre rûm më pajapôx pyrã nê axte më pajapôx pyrãk o amnhî nhîpêx. Jao ra më pahpê Tirtûm kra nê ri papa. Na hte më pakatorxã nê më panhîpêxãja wa ri pa nê gaa nê më pahpê ty. No kêt Mëpanhîpêxã maati Tirtûmja wa kurom rãhã ho rãhã. Tã ra më pahte amnhî kaxyw kapêr kôt pajamaxpêr o pahpê hkra jakamã kot puj më urãk nê nhÿrmã pahÿr tûm nê papa rãhã ho papa.

Nê Tirtûm kapêrja Tirtûm pyrã nê rãhãã. Kojã aa hapêx kêt nê. ²⁴ Kapêr ã kagã htûm kot ja jarênh kot:

Pika piitã hkôt më pa xwýnhjaja te më kot pöti grã pyrãk.

Nê më kot amnhî to mex xãja te kot kapöt ã pixôrã pyrãk.

Na hte pöti tokyx grã nê hapêx.

Nê pixôrãja haxwÿja arîgro htÿx më nhûm grã tokyx anê nê rarak pa nê hapêx.

²⁵ No Tirtûm kapêr kojã pöti më pixôrãta wa kurom aa hapêx kêt nê. Kojã arî rãhã ho rãhã. Anê.

Tã kapêrja tãm na htem më pamã kamã harê pu më pahpiitã mar o papa.

2

Më pahte Tirtûm kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx ã më pamã karô

Rômãn 12.2; Wam Korîť 3.16-17; Epes 2.19-22

¹ Nê kwa kêt pu më axte tanhmã amnhî tomnuj to ho ri papa hkêt nê.

Rÿ tanhmã axpên mã paxêx to hkêt nê.

Nê paxêx rom tanhmã ri axpên nokupyry to hkêt nê.

Nê mëmoj tã axpên kãm pagryk kêt nê.

Nê tanhmã axpên japry hto hkêt nê.

Kêt pu më ã amnhî nhîpêx anhÿr o papa hkêt kumrêx.

² Më hkarãre na htem ãm kãm pijaôr pix prãm. Nê gaa nê htÿxre nê ra hprêk o mô. Tã kêt ka më pijaôr pix prãm xwýnhjê pyrã nê amã Tirtûm kapêr mar nê hkôt pix mã amnhî nhîpêx o apa hprãm. Jao mar tÿx pê ra hkôt amnhî nhîpêx mex o mô nê gaa nê hkôt amnhî nhîpêx mex o apa. Te më karãre pijaôr nê gaa nê ra hprêk o môrta pyrãk. ³ Ra më ate Jejus kot më pahto mex ã omunh mex kênã.

⁴ Nê na htem kên o ixkre nhîpêx kaxyw hãmri nê hkwy kawrã nê ri hkapi. Nhûm hõ mex kêt nhûm më tee ri omu nê nhãm kumê. Tã ja pyrã nê na pre më pahkwÿjaja tee ri Kris pumu nê htÿx mex kêt ã hkamnhîx nê te më kot kên mënhãta pyrãk o hipêx nê hkaga. No nhûm Tirtûmja amnhîm Kris mex o mex ã harê. Te ho mëhõ kot kên mex kêt ã hkamnhîx nê mënh nhûm mëhõ kot mex ã omunh nê amnhîm mÿnhãta pyrãk. Nom Krisja kên rom kêt htÿr tûm nê pa xwýnh jakamã nhûm pre Tirtûm më pakaxyw ãm pu prem hkôt amnhî xunhwÿ.

⁵ Nê Tirtûm na hte nhÿrmã më pahÿr tûm nê wa kuri më papa mã xwýnh ã më pajarê. Te më pahpê kên nhûm Tirtûm te kot amnhî Karô mã më pahto ixkre nhîpêx pyrãk. Jakamã na hte Jejus Kris tanhmã më pahkrã hto pu më Tirtûm kôt amnhî nhîpêx mex rãhã ho ri papa. Nê tanhmã kãm amnhî nhîpêx mex to nhûm ja hã më pahpumu nê hkînh nê.

⁶ Tirtûm kapêr ã kagã htûm kot tanhmã Kris jarênh to. Nê hã kuxi nê tanhmã harênh to. Te kêt kên pyrãk ã harê nê harênh kot: Kot paj nhÿrmã Ijaew wÿr mëhõ më nhûm më hkôt pa ho pa.

Kojã te kêt kên o inhõrkwy nhîpêx kaxyw kên maati mex kumrêxta pyrãk.

Kojã amnhî kaxyw hkôt më hamaxpêr xwýnhjaja nhÿrmã ma inhõ krî hwÿr api nê hkînh nê mex rãhã nê pa ho pa. Anê.

⁷ Tã ra amnhî kaxyw hkôt më pajamaxpêr xwýnhjaja. Kên pyrãk xwýnh pê Jejusja na më pamã mex o mex. No më kot hkaga xwýnhjaja na htem hamaxpêr punuj xwýnh

ã hkamnhîx nê hkaga nê kãm hkînh kêt nê. Tîrtûm kapêr ã kaga htûm kot mê harênh kot: Na prem kên o amnhîm ôrkwý nhîpêx kaxyw hkawrà ho pa nê kên maatiya pumu nê htýx omnuj ã hkamnhîx nê hkaga. Mê kot hkaga htã nhûm Tîrtûm mê kurom mex o kot kên piitã hakrenh par ã omunh kurê kumrêx. Anê.

⁸ Nê mãânên harênh kot:

Koja mê kapêr mar kêt kumrêx.

Te pry kamã kên nôr nhûm mê kot nhãm pry nê mênh kaxyw hkamnâr o amnhî par krã hi kukênh pyrãk o koja mê amnhî nhîpêx. Anê.

Mê kot Kris kapêr mar tã hkôt amnhî xunhwýr kêt jakamã te ho mê kot amnhî nê kên kamnâr o amnhî par krã hi kukênh pyrãk o koja mê amnhî nhîpêx. Jakamã koja nhýrmã Tîrtûmja ja hã tanhmã mê ho htýx kumrêx. Ra kot amnhî kukamã mê kãm amnhî jarênh xã hkôt. ⁹ No mê papajaja na pre Tîrtûm jajê rom amnhî kôt mê paxunhwý. Nhýrmã ô krî kamã mê papa ho papa kaxyw. Nê mê pahte mex o mex ã harênh kaxyw. Na pu htem Ijaew nhô patre pyrã nê Pahi Maati Tîrtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho papa. Nom kormã mê pahte Kris kôt amnhî xunhwýr kêt ri te mê pahpê kamãt kô kamã mê pahtýx ri mê papa xwýnh pyrãk. Tã Jesus kôt amnhî xunhwý nê hpãnhã te mê pahpê hirã mex kãm ri mê papa xwýnh pyrã nê tãm amnhî nhîpêx rãhã ho papa. Ra mê pahpê Tîrtûm kra jakamã na pu htem amnhî to mex rãhã ho ri papa. Nê Mëpahpãm maati Tîrtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri papa. Te mê kot mê ho àhwýr xwýnhjaja kot kãm amnhî nhîpêx o pata pyrãk. Á na pre Tîrtûm mê pahte amnhî nhîpêx anhýr o papa kaxyw mê panhîpêx.

¹⁰ Amnepêm kormã mê pahpê hkra hkêt ri na pre mêhõ mê pakamã ukapri hkêt kumrêx pu htem pahpunuj nê ri papa. Tã Jesus kôt amnhî xunhwý nhûm Tîrtûm mê pahto hkra pu mê pahpê hkra hã ri papa nhûm mê pakamã ukapri rãhã ho mê pahkôt pa.

Mê pahpê Tîrtûm mã tanhmã amnhî nhîpêx to xwýnh ã mê pajarênh

Rômãn 13.1-7; Xitre 3.1

¹¹ E ixkrãmnhwýjaja. Ra mê pahpê Tîrtûm kra jakamã mê pahpê ô krî nhô xwýnh. Te mê pahpê jar pika nhô xwýnh kêt pyrãk jakamã kwa kêr pu mê arî mê pahte amnhî nhîpêx tûm o amnhî nhîpêx kêt nê. Nê mê pajamaxpêr tûm o pajamaxpêr kêt nê. Ra axtem mê pajamaxpêr nyw nê axtem mê pahte amnhî nhîpêx nyw kênã. Mê pahte amnhî nhîpêx tûmja te kãm akupým mê pahte hkôt amnhî to paxujanâr prãm pyrãk. Mê pahte axte hkôt amnhî nhîpêx o ri papa kaxyw. Tã nom kêr pu mê anhýr kêt

nê. ¹² E kwa kêr ka mê anhô krî kamã akwý kot Kris kôt amnhî xunhwýr kêt xwýnhjê noo mã tãm ri amnhî nhîpêx o ri apa. Mê kot Kris ã tanhmã mê anhîpêx to rý tanhmã hã mê ato kapêr punuj to htãã. Kot kaj mê ã mê hkôt amnhî nhîpêx anhýr o ri apa hãmri nhûm mê tee ri mê apumu nê hamaxpêr o:

–Kwa mê ixte mê kot amnhî tomnuj xwýnh ã mê harênh tã mê kot amnhî to mex pix xwýnh na mê. Anê.

Hãmri nê nhýrmã mê pahpyrà nê Tîrtûm kôt amnhî xunhwý nê kãm mex o mex ã harê nê kãm:

–Kwa Tîrtûm. Na pre hte akrajaja anhý hã amnhî to mex rãhã nê pa ho pa pa ja hã mê omu. Nã xep amex o amex Tîrtûm. Anê.

¹³ Nê mê apê Pahihti Jeus Kris kôt amnhî nhîpêx xwýnh jakamã kêr ka mê anhô krî kamã mê anhô pahühti kapêr ma nê kapêr kôt mãn amnhî nhîpêx mex o ri apa. Nê mê anhô pika kamã mê anhô prëjitênja ka mê kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx. Mê kot mê ato amnhüptâr xwýnhjaja ka mê piitã mê kapêr ma nê mê kapêr kôt pix mã amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. ¹⁴ Nê mê anhô pahü nhý hã mê kapêr o mê pa xwýnhjaja na htem mê akaxyw mê unhwý. Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjaja nhûm tanhmã mê kot mê ho kaxyw. Nê tãm mê kot amnhî nhîpêx o ri mê pa xwýnhjaja nhûm mê kot mê ô pahü mã mex ã mê harênh kaxyw. ¹⁵ Tã kêr ka mê kapêr ma nê mê hkôt tãm amnhî nhîpêx rãhã ho ri apa. Hãmri nhûm mê ato kapêr punuj xwýnhjaja ja hã mê apumu nê axte tanhmã mê ato kapêr to hkêt nê. Á mê ate amnhî nhîpêx anhýr o apaja na Tîrtûm kãm hprãm.

¹⁶ Nê mê pahpê Tîrtûm kra jakamã na pu htem paxãmnhîx kãm tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri papa. Nom kêr pu mê pahpê hkra hã pahtýx ri amnhî nhîpêx kêt nê.

¹⁷ Nê kêr ka mê piitã mê ho mex o ri apa.

Nê mê ato amnhüptâr xwýnhjê ho mex nê mê hã apijaãm rãhã ho ri apa.

Nê mê apê Kris kôt mê ate axpên to mê atõ nê mê atõxjê hã amã axpên kînh pê axpên to mex nê.

Nê Tîrtûm ã apijaãm rãhã nê.

Mê kãm mê apênh xwýnhjaja kot tanhmã amnhî nhîpêx to hã mê kãm karõ

Epes 6.5-8; Korosê 3.22-25; Wam Ximotre 6.1-2; Xitre 2.9-10

¹⁸ Nê mê apê mê kãm mê axápênh xwýnhjaja kêr ka mê anhô patrãw kapêr ma nê hkôt ri amnhî nhîpêx. Kot mê ato mex o pa rý mê atomnuj o pa htã ka mê arî mê hã apijaãm pê hkôt ri amnhî nhîpêx.

¹⁹ Tanhmã kot mê anhîpêx punuj to htã ka mê arî kãm axápênh mex rãhã nê. Kêr kê Tîrtûm ja hã mê apumu nê mê ato mex nê ka mê ajamakêtkati nê axãmnhîx ri kãm axápênh o apa. ²⁰ Nom kot kaj tanhmã

amnhî tomnuj to nhûm anhô patrâw ja hâ apumu nê hâ atak ka amnhî xâ htÿx kamâ ama nê rî amnhî pumu. No kot kaj akatât kôt kâm axâpênh mex tâ nhûm amarî atak japêr tâ kêr ka amnhî tâ kamâ agryk kêt nê. Arî kâm amnhî to htÿx kamâ kâm xa nê amnhî tâ tanhmâ ho hkêt nê. Hâmri nhûm Tirtûm ja hâ apumu nê ato mex nê. ²¹ Amnepêm na pre mē pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja Kris pyrâ nê mē paxâ htÿx kamâ pajamak o papa hkukamâ ja hâ mē pahpumunh mex. Na pre Kris mē pakaxyw amnhî xâ htÿx kâm hamak tÿx tâ amnuj to htÿx nê mē kâm xa. Tâ kêr pu amnhî xâ htÿx kamâ pajamak tâ ŷ hâ urâk nê amnhî to htÿx nê papa. ²² Krisja aa tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt nê pa ho pa. Nê aa mēmoj tâ amnhî to hêx o pa hkêt. ²³ Mē kot kâm kapêr punuj tâ nhûm amnhî tâ tanhmâ mē kâm nê hkêt nê. Nê mē kâm kapêr punuj kêt nê. Nhûm prem homnuj tÿx kumrêx nhûm amnhî xâ htÿx kamâ hamak tâ amnhî tâ mē kâm âkjêr nê tanhmâ mē haprÿ hto hkêt nê. Na pre âm hamaxpêr o: “Nâ Tirtûm kot ixtâ mē omunh mex kênâ. Koja nhÿrmâ mē piitâ tanhmâ mē kot amnhî nhîpêx to hâ mē omunh xâ hkôt tanhmâ mē hipêx to. Tâm koja âhpumunh tÿx xâ hkôt tanhmâ ixtâ mē harênh to. Mē kurom âhpumunh tÿx o âhpumunh tÿx xwÿnh kênâ.” Anê.

²⁴ Kris na pre te kawâ kamâ mē pahte amnhî tomnuj piitâ gjênh nê ho nÿt nê htur râhâ pî kahpa hâ mē panê htyk pyrâk o amnhî nhîpêx. Mē pahte axte tanhmâ amnhî tomnuj to hkêt prâm xâj. Pânhâ mē pahte amnhî to mex pix o ri papa kaxyw. Tâ â kot amnhî xâ htÿx kâm hamak anhÿr o jêt jakamâ kot puj mē pahte hkôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja aa mē pahte amnhî tomnuj pânhâ amnhîrer kêt nê. Ra Jejus htyk o kot mē panê amnhîrer par kênâ.

²⁵ Na pu pre te mē pahpê ôwêhti pikunor pyrâ nê pahÿx ri papa. Tanhmâ amnhî tomnuj to râhâ ho ri papa. Tâ nhûm Kris te kot ôwêhti jamâr xwÿnh kot ôwêhti pikunor mâ katorita pyrâk o mē panhîpêx. Pu mē hkôt amnhî xunhwÿr nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. Jao hkôt papa ho papa.

3

Mē mjên mē mē hprô kot tanhmâ axpên nhîpêx to hâ mē kâm karô

Wam Korî 7; Epes 5.22-25; Korosê 3.18-19; Wam Ximotre 2.9-15

¹ Nê kêr ka mē anijaja mē amjên kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx. Akînhâ kormâ kot Tirtûm kôt amnhî nhîpêx kêt japêr tâ arî kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx mex o ri apa. Kê mē ate amnhî nhîpêx â mē apumu nê mē apyrâ nê Kris kôt amnhî xunhwÿr

japêr. Mē kâm Tirtûm kapêr mar prâm kêt tâ koja mē â mē ate amnhî nhîpêx anhÿr â mē apumunh kôt mē apyrâ nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr japêr. ² Na htem mē ate Tirtûm kapêr kôt tam ri amnhî nhîpêx o apa hâ mē apumunh o ri mē anijâ pa.

³ Jakamâ kêr ka mē anijaja amnhî mex pix kukamâ ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Rÿ ajamaxpêr o:

–Ma kot paj mē hkuxwaxâ ho amnhî krâ hkî kuxwa mex nê inhökrexê mex jagjê nê ri hâ mra. Nê kupêxê mex kwÿ japrô nê ho amnhîm ixê mex nhîpêx hâmrî nê hagjê nê ri hâ mra. Kot paj â amnhî nhîpêx anê nhûm mē piitâ ja hâ ixpumu nê kâm ixkînh nê inhmex â ijarê. Ma kot paj â amnhî nhîpêx anê.

Anhÿr o ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. ⁴ Tirtûm na hte â mē pahte amnhî nhîpêx anhÿr â mē pahpumu nê âm hâ mē pahpumu. Mē ôkrexê nê mē ê mex na hte hapêx tokyx anê. No mē panhöpînhxâ kaxwÿnh kâm tâm ri mē pajamaxpêr nê pakamâ amnhîkrit nê papaja. Kot kaj mē â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa hâmrî nhûm Tirtûm ja hâ mē apumu nhûm ja kâm mex nê. ⁵ Amnepê mâ mē pakukamâ mē panhō wôwô nê mē panâjaja. Mē hkwy kot Tirtûm kôt amnhî nhîpêx xwÿnhjaja na prem â amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Mē kot mjên kôt amnhî nhîpêx o pa jakamâ na prem amnhî tâ mē omu nê mē ho mex nê kâm mē hapê nê. ⁶ Mē panhō wôwô finat Saraja na pre â amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Jao mjên Apraâw kapêr ma nê hkôt amnhî nhîpêx. Nê kêp ô pahi hâ harê nê hkôt pix mâ amnhî nhîpêx o ri pa. Tâ kot kaj mē urâk nê amnhî to htÿx nê â amnhî nhîpêx anhÿr o apa. Hâmri nê amnhî tâ amâ amjên puma hkêt nê apa nê te apê Sara hkra pyrâk.

⁷ Nê mē amyjaja kêr ka mē tâm mē aprô nhîpêx o ri mē hkôt apa. Mē akînhâ mē hihtÿx kêt jakamâ mē kamâ axukaprî râhâ ho ri mē hkôt apa. War ajamê war apê Jejus kukwak ri war atîr tûm nê apa mâ xwÿnh jakamâ kêr ka mē ho mex râhâ ho ri mē hkôt apa. Tirtûm kâm war ajamê war ajamê jakamâ kot kaj mē â mē hipêx anhÿr o ri apa hâmrî nê ra axâmnhîx mēmoj tâ amnhî to Tirtûm wÿ nhûm mē amar kurê kumrêx.

Tirtûm krajaja kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak â mē harênh

Rômân 12.9-21; Korosê 1.10; Wam Tesarôn 5.14-15

⁸ E Kris kôt ixkrâmnhwÿjaja. Nâ ixkapêr jatur xâ na ja. Kêr ka mē ri axpên kôt ajamaxpêr mex pē xpên to mex râhâ ho ri apa. Nê mē ate Kris kôt axpên to atô nê atôx â amâ axpên kînh o ri apa. Jao axpên kamâ axukaprî nê mēmoj to axpên kutâ anojarêt râhâ nê. ⁹ Na pu prem Jejus

kôt amnhî xunhwÿ nhûm Tîrtûm mē pahto hkra nē mē pahto mex ā amnhî jarē. Tā koja mēhō tanhmā mē anhîpêx to rÿ tanhmā mē ato kapêr punuj to. Nom kêr ka mē ama nē amnhî tā tanhmā ho rÿ tanhmā ho akapêr punuj to hkêt nē. Ām te Tîrtûm kot mē panhîpêx pyrāk o mē hipêx nē mē ho mex pix o ri mē hkôt apa. Ja na Tîrtûm kām hprām. ¹⁰ Kapêr ā kagā htûm kot ja jarênh kot:

Kot kaj mē amā amex nē akînh nē ri apa hprām hā kot kaj mē ā amnhî nhîpêx anē:

Kot kaj mē ri akapêr punuj o ri apa hkêt nē. Nē mēmoj tā amnhî to axêx o ri apa hkêt nē. ¹¹ Nē te mē ate amnhî katut kôt ate amnhî tomnuj rēnh o apa pyrā nē hpānhā amnhî to mex pix o ri apa.

Nē mē amā tām expên nhîpêx pix prām o ri expên kôt apa.

Nē mē amā ajamakêtkati nē expên kôt apa hprām rāhā ho ri apa.

¹² Na hte Tîrtûmja ā mē kot amnhî nhîpêx anhÿr o pa xwÿnhjê jamār mex rāhā ho pa.

Nhûm mē tanhmā amnhî to hwÿr to nhûm mē mar kurē kumrêx.

No mē kot amnhî tomnuj o mē pa xwÿnhjaja na hte mē kutā amnhî xām nē ām mē omu nē mē ho mex kêt nē. Anē.

Tîrtûm kapêr ā kagā htûm kot ā mē harênh kot anhÿr.

¹³ Nē kot kaj mē amā amnhî to mex pix o apa hprām nhûm mēhō ja hā tanhmā mē atomnuj to hkêt nē. ¹⁴ No kot kaj mē amnhî to mex pix o apa htā nhûm mēhō ja hā apumu nē tanhmā hamaxpêr to nē atomnuj ka amnhî xā htÿx kamā ajamak japêr. Tā koja Tîrtûm nhÿrmā ja hā tanhmā mē ato mex to. Jakamā kwa kêr ka mē tee ri mēhō kot tanhmā mē atomnuj to hkukamā ajamaxpêr pē amā mē uma ho ri apa hkêt nē. Nē tee ri amnhî kukamā ajamaxpêr o akapri nē ri apa hkêt nē. ¹⁵ Ām amnhî kaxyw Kris mē mām ajamaxpêr tÿx rāhā nē mē panhō Pahihti hā apijaam rāhā ho ri apa. Nhûm mēhō ja hā mē apumu nē tanhmā hā mē akukjêr to nē mē amā:

—Kwa mēmo kaxyw na ka pre Kris kôt amnhî xām nē hkôt ri amnhî nhîpêx o apa? Anē.

Ka mē ama hāmri nē aprî hā kām amnhî jarênh kurē kumrêx. ¹⁶ Nom kêr ka mē akapêr mā aprî kamā kām amnhî jarē. Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx o apa hā mē kām amnhî jarē. Kojā mē Kris ā mē ato kapêr punuj rÿ hā mē atā hpêr o axkê nē pikunhar japêr ka mē ām amnhî tā mē ama nē ām mē ama. Kwār mē māmrî ā mē anhîpêx anē. Kêr ka mē amnhî tā mē omu nē arî amnhî to mex rāhā ho ri apa. Kêr kē mē tee ri amnhî tā mē apumu nē hpijaam nē.

¹⁷ Nē koja mē akwÿjaja mē ate Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx mex o apa hā mē apumu nē hā tanhmā mē anhîpêx to htā kêr ka mē arî Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx o ri apa. Ja na kām hprām. Nom kot kaj mē tanhmā amnhî tomnuj to nhûm mē ja hā mē apumu nē pahihti mā mē ajarē nhûm kuma nē ja hā tanhmā mē amā ākjêr to ka mē ra apijaam nē.

¹⁸ Nē Krisja na pre mē panē ty. Ām htyk tipxi tā mē pahpiitā mē pahpānhā amnhîre. Mē pakuroom aa kot tanhmā amnhî tomnuj to hkêt tā mē pahte amnhî tomnuj piitā hpānhā amnhîrer pa. Mē pahte hkôt amnhî xunhwÿr nē nhÿrmā mā Tîrtûm nhō krî hwÿr paxàpir nē kamā pahÿr tûm nē papa ho papa kaxyw. Mē kot hpîr tā nhûm Tîrtûm akupÿm ho htîr nhûm htîr o htîr. ¹⁹⁻²⁰ Nom kormā akupÿm htîr kêt ri na pre hkarō pix o mē htyk xwÿnhjê hwÿr mō. Ahpunu kamā mē hkarō kēp prês nē hkrî xwÿnhjê hwÿr mō nē mē kot Noehiti kapêr mar nē hkôt amnhî nhîpêx kêt nhûm gō htām kot mē hanhir par xwÿnhjê mā kapêr. Tîrtûm kot nhÿrmā mē kot amnhî tomnuj mÿrapê kuwy maati wÿr mē rēnh ā mē hkukamā mē kām awjarē. Amnepêm kormā Noehiti kot pâr raxta nhîpêx o kuhê ri na prem kām Tîrtûm kapêr mar prām kêt nē. Nhûm amnhî tā mē omu nē mē kamā gryk tokyx anhÿr kêt nē. Arî amnhî tā mē hamār o pa. Mē kot hkôt amnhî xunhwÿr nē hkôt amnhî nhîpêx prām xāj arî mē hamār ry ho pa. No ām tee ri mē hamār kapry nhûm mē amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nē htÿx ri amnhî tomnuj o pa. Mē ām grêre nē Noehiti kapêr ma nē gō htām pymaj hkôt pâr raxta wÿr agjê. Ām mē kēp 8 pix nē hwÿr agjê nhûm gō htām mē hanhir kêt nē. Tîrtûm na pre mē nē omunh mex nē. No mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjaja nhûm gō htāmja mē hanhir o mē himex pa. Nhûm mē kēp 8ja pix arî htîr nē mex nē pâr raxta kamā gō krāhkā hā mex rāhā pa.

²¹ Gō tāmja kēp hprî hā mē pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr ā mē pahto amnhîrît xā na. Mē pahte amnhî nhîpêx tûm kaga nē hpānhā amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa hā mē pahto amnhîrît xā. Jakamā na htem mē pahkrā kumrā. Nom mē kot mē panē mē pagrā kugrānh kaxyw kêt ra mē pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr ā amnhî to amnhîrît kaxyw na htem mē pahkrā kumrā. Ra mē pahte Tîrtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx o papa hā amnhî to amnhîrît kaxyw. Pu mē ra mē pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx ā amnhî to amnhîrît. Te mē pahte gōx kām mē pahte amnhî tomnuj rer par pyrā nē hpānhā amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa.

²² Nē na pre Jejus akupÿm htîr nē ma akupÿm Tîrtûm nhō krî hwÿr api nē Tîrtûm nhîhkō hā pahihti hā mē hkrî xā kamā hkrî

ho hkrî. Hâmri nê ra Tîrtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnh nê pahî piitâ mê ho amnhîptâr o hkrî.

4

Mê pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx â mê pamâ karô

Epes 4.17-24; Korosê 3.1-11

¹ Nê na prem Kris pî nhûm amnhî xâ htÿx kâam hamak kâam htyk kaxyw tâ arî mê kâam xa. Ra kot amnhî xâ hkukamâ amnhî tâ mê omunh tâ tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr o amnhî tâ tanhmâ ri mê kot hpîr mâ xwÿnhjê homnuj to hkêt nê. Arî mê kâam xa nhûm prem kupî. Tâ kêr pu mê urâk nê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri papa. Mê kot hâ tanhmâ mê panhîpêx to htâ pu mê urâk nê amnhî xâ htÿx kâam pajamak tâ tanhmâ amnhî tâ mê ho hkêt nê. Na hte ra mê htyk nê mê hikwÿ xwÿnhjaja axte amnhî tomnuj kêt nê. Tâ kêr pu mê urâk nê axte tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri papa hkêt nê. ² Jakamâ kêr pu mê axte mê pahte amnhî nhîpêx tûm kôt amnhî nhîpêx o papa hkêt nê. Nê mê pajamaxpêr tûm kôt axte pajamaxpêr o papa hkêt nê. Âm Tîrtûm kâam hprâm xâ hkôt pix mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho papa râhâ ty.

³ Annepêm kormâ mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem mê kêp Tîrtûm kra hkêt xwÿnhjê hkôt amnhî nhîpêx.

Jao nhâm mênijê pumu nê mê kamâ pah-pijaam kêt hprâm.

Nê pahpipânh o ri papa.

Nê mê pahpipânh kaxyw axpên wÿr akuprô nê mênijê kamâ pahpijaam kêt.

Nê sânti hwÿr pahkônkrâ ho pahkrî nê kâam amnhî jagrer.

⁴ Tâ Kris kôt amnhî xunhwÿr hâMRI nê mê pahte amnhî nhîpêx nyw o amnhî nhîpêx o papa. Hâmri nhûm arî mê kot amnhî nhîpêx tûm o amnhî nhîpêx xwÿnhjaja tee ri ja hâ mê pahpumu nê hêx rom amnhî kôt mê pamâ tanhmâ ri âhkrox to ho pa. Pu mê axte mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nhûm mê tee ri ja hâ mê pahpumu nê mê pakamâ gryk kato nê tanhmâ mê pahto kapêr punuj to. ⁵ Tâ koja Tîrtûm nhÿrmâ amnhî wÿr mê hâ karô nhûm mê ma hwÿr mra nê kutâ hkrî. Nê kormâ mê htîr ri tanhmâ mê kot amnhî nhîpêx to ho pa hâ kâam amnhî jarênh pa. Hâmri nhûm mê kot amnhî nhîpêx â tanhmâ mê hipêx to. Kojâ mê pahpiitâ tanhmâ mê pajarênh to. Mê htyk xwÿnhjaja nê kormâ mê pahÿr nê mê papa xwÿnhjaja nhûm mê pahpiitâ tanhmâ mê pajarênh to.

⁶ Na pre Jejus ty hâMRI nê kormâ akupÿm htîr kêt râhâ hkarô pix o ma amex wÿr tê nê kamâ mê htîr ri amnhî kaxyw Tîrtûm mâ hamaxpêr xwÿnhjê mâ awjarê. Na prem mê kot amnhî tomnuj mÿrapê ra wej nê ty nê arî amex kâam ri pa. Jakamâ nhûm Jejusja hkarô ho ma mê hwÿr tê nê mê kâam:

—E na pa ra mê ate amnhî tomnuj pânâ amnhîrer pa. Tâ kormâ mê aÿr ri mê ate amnhî kaxyw Tîrtûm kôt ajamaxpêr jakamâ kot kaj mê ma hwÿr api nê wa ixkuri wa ixpyrà nê aÿr tûm nê amex nê apa ho apa. Anê.

Mê pahpê Kris kwÿ hâ tanhmâ mê pahte axpên nhîpêx to hâ mê pamâ karô

Rômân 12.6-8; Wam Korî 12.1-11

⁷ Nê koja tokyx mê panhô pikaja mê pahpê hapêx nê kamâ mêmoj piitâ hapêx pa. Jakamâ kwa kêr ka mê ate amnhî nhîpêx â amnhî pumunh mex o apa.

Nê mê atÿx ri ajamaxpêr ri apa hkêt nê.

Nê mêmoj punuj nê amnhî to htÿx o ri apa ho ajamaxpêr nyw pix o amnhî to Tîrtûm wÿr râhâ ho ri apa.

⁸ Nê kwa kêr ka mê amâ axpên kînh o ri axpên kôt apa. Ja na mex o mex. Kot kaj mê â axpên nhîpêx anê nhûm Kris kôt atô rÿ atôxjê hō tanhmâ atomnuj to japêr ka amnhî tâ omu nê âm omu. Amâ hkînh o âm amnhî tâ omu. Jao axte kot tanhmâ atoja mâ ajamaxpêr kêt nê.

⁹ Nê kêr ka mê axâamnhîx ajamakêtkati nê amnhî nhôrkwÿ hwÿr axpên wÿ nê axpên to mex o ri apa. Nom kêr ka mê agryk kâam amnhî wÿr mê hwÿr kêt nê. ¹⁰ Na pre ra Tîrtûm mê pahpê hkra hâ ahpÿnhâ tanhmâ mê pamâ mêmoj tâ karô hto nê â mê pahte amnhî nhîpêx anhÿr o papa kaxyw mê pahto mê paxihtÿx. Mê pahte ahpÿnhâ tanhmâ axpên to mex to ho ri axpên kôt papa kaxyw. Tâ kêr ka mê ra kot mêmoj tâ mê amâ karô hkôt axpên nhîpêx o ri axpên kôt apa. ¹¹ Kojâ ma mê ate akwÿjê mâ kapêr jarênh o ri apa kaxyw mê amâ karô ka mê ama nê akatât kôt ÿ hâ mê kâam harênh mex o ri mê hkôt apa. Rÿ tanhmâ axpên to ajuta hto ho ri apa kaxyw mê axunhwÿr japêr ka mê amnhî tâ omu nê hkamnâr rom mê ho ajuta mex râhâ ho ri apa. Mê apiitâ Jejus nhÿ hâ â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa. Kêr kê Jejus kôt mê akwÿjaja amnhî tâ mê apumu nê mê anhÿ hâ Tîrtûm mâ mex o mex â harê.

Jejus kwÿjaja kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak o pa hâ mê harênh

Rukre 6.20-23; Juâw 16.1-4; Sikûn Tesarôn 1.3-12; Sikûn Ximotre 3.13; Eprêw 12.3; Xiakre 1.2-4

¹² E Kris kôt ixkrâamnhÿwjaja. Kojâ Kris kwÿ kêt xwÿnhjaja Kris â tanhmâ mê anhîpêx to nom kwa kêr ka mê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o akapri nê apa hkêt nê. Kêt mê akînh râhâ axpên kôt ri apa. Na htem â mê pahpê Kris kwÿjê nhîpêx anhÿr o pa. Jakamâ kwa mê amnhî tâ mê omu nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. ¹³ Mê arî akînh nê ri apa. Mê kot Kris pyrà nê mê panhîpêx punuj tââ. Kêr kê Jejus nhÿrmâ akupÿn mê pahwÿr wrÿ pu mê omu

nê pahkînh tÿx o pahkînh tÿx. ¹⁴ Kwâr mê māmri mê pahpê Kris kwÿ hâ tanhmâ mê panhîpêx to. Na htem â Tirtûm Karô kot mê pahkarô mâ gjêx xwÿnhjê nhîpêx o pa anê.

¹⁵ Nê mê apê Kris kwÿ jakamâ kwa kêr ka mê amnhî to mex râhâ o ri apa.

Jao mê hpar o ri apa hkêt nê.

Nê ri axâhkînh o ri apa hkêt nê.

Nê nhâm mê hkaêx mâ agjêx o ri apa hkêt nê.

Nê tanhmâ mê homnuj to ho ri apa hkêt nê.

Kot kaj mê â amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa nhûm mê anhô pahiti ja hâ tanhmâ mê ato ka mê amnhî kamâ apijaâm tÿx nê.

¹⁶ Nom koja mê apê Kris kwÿ hâ tanhmâ mê anhîpêx to ka mê ja hâ amnhî tâ mê omu nê amnhî kamâ apijaâm kêt nê. Âm Tirtûm pix mâ amnhî jarê nê kâm:

—Pa Tirtûm. Ixpê akra Kris kwÿ hâ na mê â ixtomnuj anê. Nom ixpê akra jakamâ kwâr mê māmri tanhmâ inhîpêx to. Amex o amex o ate ixto akra jakamâ kwâr mê māmri â inhîpêx anhÿr o pa. Anê.

¹⁷ Nê koja Tirtûm tokyx mê pahpiitâ tanhmâ mê pahte amnhî nhîpêx to hâ mê pahpumu nê tanhmâ mê panhîpêx to. Mê pahpê hkrajaja koja tanhmâ mê pahte amnhî nhîpêx to hâ tanhmâ mê pahto mex to. Hâmri nê hpânâ mê kêp hkra hkêt xwÿnhjê ho hapu nê tanhmâ mê hipêx to. Mê kot amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt jakamâ nhûm mê pahkînhâ tanhmâ mê homnuj tÿx to. ¹⁸ Kapêr â kaga htûm kot ja hâ mê pajarênh kot:

Mê kot Tirtûm kapêr kôt amnhî to mex xwÿnhjaja na htem amnhîx amnhî xâ htÿx kamâ hamak o pa kamâ ty nhûm Tirtûm ma ô krî hwÿr amnhî wÿr mê ho âpir kurê kumrêx.

Nom mê kot amnhî tomnuj xwÿnhjaja koja mê hkînhâ amnhî xâ htÿx kamâ hamak râhâ nê pa ho pa nê aa mex kêt nê. Anê.

¹⁹ Tâ koja Tirtûm kâm ja prâm japêr kwâr mê māmri Kris â tanhmâ mê pahtomnuj to. Nom kêr pu mê Tirtûm kamnâr rom amnhî to mex pix o ri papa. Kêp mê panhîpêx xwÿnh maati jakamâ ra kot amnhî jarênh xâ hkôt koja tanhmâ ri mê pamâ amnhî nhîpêx to ho pa.

5

Tirtûm krajaja kot tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ mê kâm karô

Atre 20.28-31

¹ E kot paj hpânâ mê apê Kris kwÿ hkrâhtûmjê mâ ixkapêr ka mê inhma. Ijaxwÿja ixpê mê akrâhtûmjê hō na pa. Na pa pre mê akurom Kris htyk kâm omu. Nom kot puj mê nhÿrmâ pahpimrââtâ mex o mex

â omu nê urâk nê mê pamex nê ri papa ho papa. ²⁻³ Jakamâ e Kris kôt mê hkrâhtûmjaja kêr ka mê atar Kris kôt pahkwÿjê jamâr mex nê. Ra Tirtûm kot mê ate kâm hkwyjê jamâr kaxyw mê axunhwÿr jakamâ kêr ka mê omunh mex râhâ ho mê hkôt o ri apa. Te ho ôwêhti jamâr xwÿnh kot ôwêhti jamâr mexta pyrâk. Te mê kêp Tirtûm krit ôwêhti nhûm mê ate kâm mê hamâr o apa xwÿnh pyrâ nê kâm mê omunh mex râhâ ho ri mê hkôt apa. Nê akînh pê tanhmâ ri mê ho ajuta hto ho ri mê hkôt apa. Ja na Tirtûm kâm hprâm. Nom kêr ka mê ano hkâ karôt kâm mê ho ajuta hkêt nê. Rÿ kâxpore hprâm xâj mê kâm tanhmâ amnhî nhîpêx to hkêt nê. Âm amarî tanhmâ mê kutâ anojarêt to pix kukamâ ajamaxpêr o ri mê hkôt apa.

Nê kêr ka mê kâm mêmoj tâ karô kamâ axihtÿx kêt nê. Mê akapêr mê aprî kamâ mê kâm mêmoj jarê kê mê amnhî tâ mê apumu nê mê apyrâ nê â axpên nhîpêx anhÿr o pa.

⁴ E kêr ka mê â Kris kôt mê akwyjê jamâr mex pê mê hipêx o apa anê. Hâmri nhûm mê pajamâr xwÿnh maati ja hâ mê apumu nê nhÿrmâ akupÿn mê pahwÿr wÿr nê mê ato mex rax nê.

⁵ Nê e mê amy xâptâr nywjaja. Kêr ka mê Kris kôt mê akrâhtûmjê kapêr ma nê mê hkôt ri amnhî nhîpêx mex o ri apa.

Nê kwa kêr ka mê apiitâ axpên nhîpêx o te anhîo kot amnhî to rax o ajakrenh pyrâk. Tirtûm kapêr â kaga htûm kot ja jarênh kot: Mê kot amnhî to jarkrar o ri mê pa xwÿnhjaja na hte Tirtûm mê kutâ amnhî xunhwÿ.

No mê kot amnhî to hkryre nê axpên tâ hpijaâm o mê pa xwÿnhjaja na hte mê ho mex o pa.

⁶ Anhÿr â mê harênh jakamâ kwa kêr ka mê Tirtûm â apijaâm râhâ ho ri apa ixkwÿjaja. Nê axpên mâ ri amnhî to jarkrar o ri apa hkêt nê. Kêr kê Tirtûm xihÿx xwÿnhja ja hâ mê apumu hāmri nê nhÿrmâ kot mê pahto mex xâ hâ arîgroja kato nhûm mê ate amnhî to mex xwÿnh â mê ajarê nê mê ato mex rax nê.

⁷ Nê kêr ka mê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr pê akapri ho ri apa hkêt nê. Âm te mê ate Tirtûm mâ akapri nhōr pyrâk o amnhî nhîpêx nê axamnhîx akînh nê akapri hkêt nê apa. Tirtûm kêp mê pajamâr xwÿnh maati kênâ kot ka kêt mê ri akapri nê ri apa.

⁸ Nê kwa mê okora. Kêr ka mê amnhî nê kot mê pakutâ amnhî xunhwÿr xwÿnh maati Satanastija pumunh mex râhâ ho ri apa. Na hte mê panhîpêx o te ropkror kot akunî kamâ mÿr ho krihkrit o ri mrar pyrâk o mê panhîpêx. Jao mê pahte Kris kaga hprâm xâj apkati mê tanhmâ nê mê pahto ho ri mê pahkôt pa. ⁹ Na hte â pika piitâ hkôt Kris kôt mê pahtô nê mê pahtôxjê nhîpêx

anhÿr o pa nhÿm mē pahpyrà nē amnhÿ xà htÿx kamā hamak o pa pē omnuj nē pa. Jakamā kwa kēr ka mē Kris kōt amnhÿ xunhwÿr tÿx nē kutā amnhÿ to htÿx rāhā ho ri apa. ¹⁰ Tÿrtÿm kām mē pajapê jakamā na hte mēmoj to mē pakutā nojarēt rāhā ho ri pa. Na pre mē pamex nē nhÿrmā mē pahte kuri tām amnhÿ nhÿpēx o papa mā xwÿnh ā mē pajarē. Kris kukwak ri ā mē pajarēnh anhÿr jakamā mē ate jar Kris ā apunuj nē ri apa htā kot kaj mē kritpēm ā amnhÿ nhÿpēx anhÿr ry hkēt nē. Kojā Tÿrtÿm mē akrā kamā mē ajamexpēr xihtÿx jagjē ka mē akupÿm amex nē axihtÿx pē ate amnhÿ nhÿpēx nyw o amnhÿ nhÿpēx rāhā ho ri apa.

¹¹ Tÿrtÿmja hihtÿx o hihtÿx nē àhpumunh o àhpumunh. Nē hihtÿx xà nē àhpumunh xà kojā aa kēp hirerek nē hapēx kēt kumrēx. Ām hāmri na mē kot harēnh kot anhÿrja.

Pêtre kapēr jatur xà

¹² Nē ota Kris kōt mē pahtō Sirastija na inhmā mē akaxyw kagāja nhÿpēx pa mē awÿr mēnh kaxyw. Na pa hte kām ixkapēr nhÿm inhma nē inhmā hā kagā. Na hte Kris kapēr kōt amnhÿ nhÿpēx rāhā ho ri pa. Tā inhmā kagāja nhÿpēx. Mē ate kamā harēnh nē mar nē tām ajamexpēr kaxyw. Nē Tÿrtÿm kām mē ajapē nē kot mēmoj to mē akutā nojarēt ā mē ate kamā harēnh kaxyw. Tā kēr ka mē kām mē ajapē hā amnhÿ tā harēnh ma nē kapēr kōt pix mā amnhÿ nhÿpēx mex rāhā ho ri apa. Mē akwÿjaja kot tanhmā hā mē ato htā.

¹³ Nē ota jar Papirōn kamā Kris kōt mē pahtō nē mē pahtōxjaja mē awÿr hpēr mē. Tÿrtÿm kot mē pahpyrà nē mē ho hkra jakamā mē kēp mē atō nē mē atōx ā mē awÿr hpēr mē. Nē Xiakre māānēn mē awÿr hpēr mē. Te kēp ixkra pyrāk.

¹⁴ Nē kēr ka mē nhÿri apē Kris kwÿ hā axpēn pumu nē mē axpēn to atō nē atōx ā axpēn mā akapēr mex kurē kumrēx.

E kē Tÿrtÿm mē apē Kris kwÿ hā mē amā mē ajamakētkati nē mē apa xà gō ka mē axāmnhÿx ajamakētkati nē amex nē ri apa ho apa.

Tā ām ja pix. Ixpē Simāw Pêtre na pa ā mē awÿr kagā nē mēnh anē.

Sikūn Pêtre
Simāw Pêtre kot Jejus kôt
hkwýjê hwýr wam kagã nê
mênh kôt hõ mênh

Simāw Pêtre na pre kagãja nhîpêx. Jejus nhý hã hkrajê jahkre ho mê pa xwýnhjê hõ na pre. Mê kêp Jejus kra hkêt xwýnhjaja ra kot Jejus ã hprî kaxyw nhûm pre kagãja nhîpêx nê krî piitã hkôt Jejus kwýjê hwýr kurê nê kamã hprî hã mê kãm mêmoj tâ karô. Mê kot arî Tirtûm kot amnhî nhîpêx kôt amnhî nhîpêx rãhã ho pa hã mê kãm karô. Nê hamaxpêr o mê hamaxpêr rãhã ho pa hã mê kãm karô.

Nê mê hkwý kot Tirtûm kôt amnhî nhîpêx ã amnhî jarênh tâ hkôt amnhî nhîpêx kêt xwýnhjaja nhûm pre tanhmã mê harênh to. Æ na pre mê kãm mêmoj jarênh nê hã kagã nê krî piitã hkôt mê hwýr rênh anê. Nê mê kãm:

¹ Pa Kris kôt ixtô nê ixtôxjaja. Xà mê amex? Ot pa mê awýr kagã nhîpêx nê krî piitã hkôt mê awýr kurê. Ixpê Simāw Pêtre na pa wam ixte kagã nhîpêx nê mê awýr mênh tâ axte hõ nhîpêx. Ixte Jejus Kris nhý hã mê ajahkre ho ixpa xwýnh ã mê amã hipêx nê kumê. Na pa hte Jejus mã amnhî nhîpêx mex o ri ixpa.

Nê mê papytãr xwýnh Jejus Krisja Tirtûm pyrã nê mex o mex. Nê wa kot amnhî nhîpêxja mex o mex. Jakamã na pre wa tanhmã mê pahkrã hto pu mê amnhî kaxyw wa hkôt pajamaxpêr týx rãhã ho ri papa. Na ka htem ixpyrã nê ã amnhî nhîpêx anê. Tã pa mê amã kagãja nhîpêx.

² Nã Tirtûm mê mê panhõ Pahihti Jejus wa kot amnhî nhîpêxja na ka mê ra harênh mar týx nê. Wa kot tanhmã amnhî nhîpêx to nê tanhmã wa hamaxpêr toja ka mê mar týx nê wa hkôt pix mã amnhî nhîpêx. Tã kêr ka mê arî ã amnhî nhîpêx anhýr rãhã ho ri apa. Jao axãmnhix ajamakêtkati nê akính nê apa ho apa. Na pa hte ã mê ato Tirtûm mê Pahihti Jejus Kris wa hwýr o ri ixpa anê. Na hte Tirtûm mê ato mex nê mê akutã nojarênt rãhã ho pa.

Tirtûm kot mê pahto mex o pa hã harênh
Epes 2.12-13; Wam Tesarôn 1.2-4; Sikūn
Pêtre 3.18

³ Nê Tirtûmja àhpumunh týx o àhpumunh týx jakamã na pu htem hkôt amnhî xunhwý nhûm amnhî tâ mê pahpumu nê mê pamã àhpumunh týx xã hkwý gô. Hãmri pu mê ra urãk nê amnhî to mex nê tãm amnhî nhîpêx o ri papa. Tã kot puj mê nhýrmã ma ô krî hwýr api. ⁴ Na pre mê pakukamã amnhî jarênh o:

—Kot paj nhýrmã ixkrajê mã ixte amnhî nhîpêx mex kwý gô nhûm mê inhý hã ho

tãm ri amnhî nhîpêx mex o pa. Nê ixpyrã nê hamaxpêr mex o pa.

Anhýr jao te ra mê pamã hkính xã mex kwý nhõr pyrãk o mê panhîpêx. Nê te ra kot mê pahkrãm hamaxpêr mex jagjênh nê mê pamã kot amnhî nhîpêx mex jagjênh pyrãk. Mêmo kaxyw na pre ã mê panhîpêx mex anê? Nã urãk nê tãm mê pahte amnhî nhîpêx mex rãhã o ri papa kaxyw. Jao mê pahte mê kêp hkwý hkêt xwýnhjê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê. Nê mê hamaxpêr punuj o pajamaxpêr kêt nê. Nê hpãnhã mê pahte Tirtûm kôt pix mã amnhî nhîpêx rãhã ho papa. Æ mê pahte amnhî nhîpêx anhýrja na mex o mex. ⁵ Tã ã Tirtûm kot mê panhîpêx mex anhýr jakamã kwa kêr ka mê kapêr mar týx nê hkôt pix mã amnhî nhîpêx mex o ri apa. Jao amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr rãhã nê. Kot kaj mê ã amã amnhî nhîpêx anhýr o apa hprãm hã kot kaj mê mããnhê amã tãm amnhî nhîpêx o apa hprãm. Nê mê amã Tirtûm kapêr piitã mar prãm o ri apa. ⁶ Hãmri nê piitã mar pa nê mêmoj punuj piitã nê amnhî to htýx nê. Nhûm mê kêp Kris kwý hkêt xwýnhjaja Kris ã tanhmã mê anhîpêx to htã ka mê ãm amnhî tâ mê omu nê mê umaj mê amã Kris kaga hprãm kêt nê.

Nê mê amã Tirtûm mã amnhî jarênh rãhã ho apa hprãm.

Nê mê amã kapêr mar rãhã ho apa hprãm. ⁷ Nê mê amã Kris kôt mê atô nê mê atôxjê ho mex pix o ri apa hprãm. Jao te mê amã amnhî tâ ma pyrãk o mê piitã mê hipêx o ri mê hkôt apa.

⁸ E kêr ka mê ã amnhî nhîpêx anhýr o ri apa. Kot ka mê ã amnhî nhîpêx anê nê mê panhõ Pahihti Jejus Kris kôt amnhî nhîpêx mex o mex. Hãmri nhûm mê akwýjaja mê apumu nê mê apê Kris kwý hã mê ajarênh kurê kumrêx. ⁹ No kot ka mê atô ixkapêr mar tâ hkôt amnhî nhîpêx kêt nê hãmri te Tirtûm kot anê ate amnhî tomnuj rênh par mã ajamaxpêr kêt pyrãk. ¹⁰⁻¹¹ No na ka htem ã amnhî nhîpêx anhýr kêt nê. Ra mê ate Pahihti Jejus Kris kôt amnhî nhîpêx mex jakamã na htem ja hã mê apumu nê Tirtûm kot mê ato hkra hã mê ajarênh kurê kumrêx. Kot kaj mê ã hkôt amnhî nhîpêx anhýr o apa nê mêmo arîgro hã apunuj nê apa htã Jejus kaga hkêt nê. Hãmri nê nhýrmã ma Tirtûm nhõ krî hwýr api nhûm mê apumu nê mê ato mex rax nê. Hãmri ka mê ô krî kamã mê panhõ Pahihti Jejus Kris wa kuri atîr tûm nê amex nê apa ho apa.

¹² Nê na ka mê ra Tirtûm kot amnhî nhîpêx mar týx nê amnhî krã kamã kot amnhî nhîpêx mã ajamaxpêr týx o ri apa. Tã nom kot paj arî mê amã ja jarênh rãhã ho ri ixpa. ¹³ Kormã ixtîr ri kot paj xatã mê amã harênh o amnhîrit. Ja na kêt inhmã hprãm. Mê ate nhýrmã tanhmã ri ajamaxpêr to nê hkaga pujaj. ¹⁴ Na pre mê panhõ Pahihti Jejus

Krisja inhmâ tokyx ixtÿr â ijarê. Kot paj xep kriptêm ri ixtÿr nê ixpa hkêt nê. ¹⁵ Jakamâ na pa kormâ ixtÿr ri â mê amâ kagâ nhîpêx anê. Mê ate inhmÿr pê arî omunh nê kamâ harênh nê Tirtûm kot amnhî nhîpêx mâ ajamaxpêr tÿx râhâ ho ri apa kaxyw.

Pêtre kot no ho Jejus pumunh â amnhî jarênh

Matêwre 17.1-5; Makre 9.1-8; Sikûn Ximotre 3.16-17

¹⁶ Nê na pa pre ra tanhmâ mê amâ mê panhõ Pahihti Jejus Krisja jarênh to. Hihtÿx o hihtÿx â harê nê âhpumunh tÿx o âhpumunh tÿx â harê. Nê nhÿrmâ akupÿn mê pahwÿr wrÿk â harê. No na pa pre amnhî krâ hkôt â harênh anhÿr kêt nê. Na pa pre inho ho Jejus hihtÿx o hihtÿx â omunh o hkôt ixpa nê ixte omunh xâ hkôt â mê amâ harênh anê. ¹⁷⁻¹⁸ Amnepê mâ kormâ ixkwÿjê mê mê ixte arî hkôt ixpa ri pa prem hkôt hixêet prêk nhîmök wÿr api. Pa nê kaxyw Xiakre nê Juaw mê pa mê hkôt ixpimràatâ hixêet â api nê himök â ixkuhê. Hâmri nhûm Tirtûm tanhmâ Jejus to nhûm hirâ htÿx kâm xa. Hâmri nhûm Mêpahpâm Tirtûmja mê inhmâ kapêr. Kaxkwa kamâ hirâ htÿx rax rûm mê inhmâ kapêr o:

—Eota Ixkrata xa. Inhmâ hapê ho inhmâ hapê. Anê.

Tâ ra ixte mar xâ hkôt pa amnhî xõ ri mê amâ harê nê hâ kagâ. ¹⁹ Na pa prem â hixêet prêk nhîmök â Jejus pumunh nê Tirtûm kot tanhmâ harênh to hâ mar anê. Hâmri nê ijamaxpêr o:

—Nâ âm hâmri na pre amnepêm Tirtûm nhÿ hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjaja Jejus kukamâ â harênh anhÿr o pa. Anê.

Mê kot tanhmâ Jejus kukamâ harênh toja te kot kamât kô kamâ kanê hpök nhîrâ hkryre pyrâk. Tâ koja nhÿrmâ akupÿn wrÿ hâmri nê te myt kator nê hirâ mex nhûm mê pahte mêmoj pumunh mex pyrâk. Jakamâ kwa kêr pu mê kot tanhmâ Jejus kukamâ harênh toja mar tÿx râhâ nhûm nhÿrmâ te myt kator pyrâ nê akupÿn mê pahwÿr wrÿ. ²⁰ Tirtûm kapêr â kagâ htum kot tanhmâ ÿ hâ kapêr jarênh xwÿnhjê jarênh to. Mê kot mêmoj kukamâ ujarênh â mê harê. Nê Jejus kukamâ tanhmâ ujarênh to hâ mê harê. Â mê kot mêmoj kukamâ harênh kot anhÿr. Nom na pu htem amnhî krâ hkôt â mê ujarênh anhÿrja mar tÿx kêt nê. Kojâ Tirtûm Karõ hprî hâ mê pamâ ho amnhîrit pu mê rî kormâ pahprî hâ mar tÿx nê. ²¹ Na pre ÿ hâ kapêr jarênh o mê pa xwÿnhjaja amnhî krâ hkôt hkwyjê mâ ujarênh o pa hkêt nê. Tirtûm Karõ na pre tanhmâ mê hkrâ hto nhûm mê ÿ hâ hkwyjê mâ tanhmâ harênh to ho pa nê ÿ hâ mê pamâ hâ kagâ.

2

Tirtûm kapêr jarênh o hêx xwÿnhjê jarênh Korosê 2.16-17; Wam Ximotre 4.1-5; Sikûn Ximotre 3.1-9; Jutre 3-16

¹ Nê amnepêm na pre Ijaew kwÿjaja te mê kêp Tirtûm nhÿ hâ kapêr jarênh xwÿnh pyrâk. Nom Tirtûm kapêr kwÿm ri hkwyjê mâ tanhmâ ho hêx to ho pa. Tâ koja nhÿrmâ mêmojaja mê urâk nê mê awÿr mra nê â mê amâ Tirtûm kapêr o hêx o pa anê. Nê kapêr kwÿm ri tanhmâ mê ajahkre hto ho mê amâ hêx o mê akôt pa. Mê ate mê mar nê amnhî nhîpêx nyw kaga nê hpânâ mê kot amnhî tomnuj kôt apa hprâm xâj nhûm mê hêx rom tanhmâ mê ajahkre hto ho pa. Pahihti Jejus kot mê nê htyk tâ nhûm mê hkôt amnhî nhîpêx kêt nê axtem nê ri kapêr o hêx o pa. Mÿrapê koja Tirtûm tokyx mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâ hwÿr mê rênh pa.

² Kojâ mê ohtô nê mê kapêr ma nê kâm mê mar prâm nê. Nê mê hkôt hamaxpêr nê mê hkôt amnhî nhîpêx o pa. Jao ra hpîjaam kêt nê mê hkôt htÿx ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho ri pa. Tâ â mê kot Tirtûm kapêr o mê hêx xwÿnhjê mar nê mê hkôt amnhî nhîpêx anhÿr jakamâ koja mê kâm Tirtûm kapêr mar prâm xwÿnhjaja mê kot amnhî nhîpêx â mê omu nê Tirtûm kapêrja mex kêt â harênh japêr. ³ Tirtûm kapêr o mê hêx o mê pa xwÿnhjaja na htem kâxpore pix prâm xâj mê awÿr mra nê tanhmâ mê amâ kapêr jarênh o hêx to ho pa nhûm Tirtûm ja hâ mê omunh râhâ ho hkrî. Na hte nhÿhÿm mra kêt nê rÿ htÿx ôt o hikwÿ hkêt nê. Na hte arî mê kot amnhî nhîpêx â mê omunh râhâ ho hkrî. Tâ koja nhÿrmâ ma mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâta hwÿr mê kurê nhûm mê ma hwÿr hapêx pa.

⁴ Nê amnepê mâ kaxkwa kamâ Tirtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnh kwÿjaja na prem axtem nê Tirtûm kapêr nhîröp kuhê nhûm tee ri amnhî tâ mê omu hâmri nê amnhî nê mê kator pa. Mê kamâ ukapri hkêt nê amnhî nê mê kator pa hâmri nê mê kot amnhî xâ htÿx kamâ hamak tûm xâta wÿr mê hano. Nhûm prem ma hwÿr pa nê ahkre xupÿm kâm kamât kô kamâ arî hkrî ho hkrî. Tirtûm kot mê piitâ tanhmâ mê harênh to xâ hâ arîgroja jamâr o hkrî. Nê tee ri kâm hapôx prâm kaprÿ ho hkrî.

⁵ Nê amnepêm pika kamâ ri mê pa xwÿnhjaja na prem haxwÿja piitâ amnhî tomnuj pix o ri pa. Jakamâ nhûm Tirtûm ja hâ mê omu nê mê kamâ ukapri hkêt nê. Nê mê hwÿr na rax mê. Mê kâm kapêr mar prâm kêt jakamâ nhûm mê hwÿr kumê nhûm wrÿk rax kumrêx nê mê hanhir pa nê mê himex. Âm Noehti mê hkwyjê pê 7 pixjaja nhûm mê kurom htÿr nê hkâ hkînh nê mex nê pa. Noehti kormâ na xwÿj ri kot mê kâm Tirtûm kapêr jarênh o ri mê hkôt pa

htā nhūm mē kuma nē ām kuma. Mýrapē na prem piitā pikaprār pa.

⁶ Nē Sotō mē Gomo wa kamā mē pa xwýnhjaja haxwýja na prem amnhī tomnuj týx kumrēx o pa nhūm Tirtūm wamtajē pyrā nē mē kamā ukaprī hkēt nē. Na pre kaxkwa rūm mē hipy mēmo hpók kwý rē nē ho mē ho hapēx pa. Tā mēmo kaxyw na pre ā mē hipēx anē? Nā mē piitā mē kot mē harēnh mar nē hamaxpēr o:

—Na hte ā Tirtūm mē kot amnhī tomnuj xwýnhjē nhīpēx anē.

Anhýr o hamaxpēr kaxyw na pre ā mē hipēx anē. ⁷⁻⁸ Nom Rohtija na pre Tirtūm Sotō nē kator jakamā nhūm htyk kēt nē. Na pre hkwýjē rom tām amnhī nhīpēx tā mē kot amnhī tomnuj týx xwýnhjē nhō krī kamā ōrkwar nē ri pa. Nē apkati mē tee ri mē kot amnhī nhīpēx ā mē omu nē mē ý hā hkaprī nē tee ri mē hkukamā hamaxpēr o pa. No nhūm mē amnhī tomnuj ā amnhī pumunh nē tokyx tām amnhī nhīpēx kēt nē. Nē apkati mē tanhmā amnhī tomnuj to nē kapēr punuj o pa nhūm Rohti tee ri mē omu nē hkaprī htýx nē pa. ⁹ Tā nhūm Tirtūm mē himex kaxyw nē mē nē kator nē mē himex pa. Na hte ā Tirtūm mēmoj punuj pē mē kot amnhī kaxyw kām hamaxpēr nē hkót amnhī nhīpēx xwýnhjē pytār anē. No mē kot amnhī tomnuj xwýnhjaja na hte axtem mē hipēx. Tā koja nhýrmā mē pahpiitā tanhmā mē pajarēnh to xā hā arīgro kato nhūm ma mē kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xā wýr mē rēnh pa. Ām tapxipix kot ā mē hipēx anhýr kaxyw āhpumunh týx. ¹⁰ Tā mē hpijaam kēt kām amnhī tomnuj o mē pa xwýnhjaja nē mē kot Tirtūm kapēr mar nē ām mar xwýnhjaja koja nhýrmā mē homnuj týx nē.

Nē Tirtūm kapēr o hēx o ri mē pa xwýnhjaja na htem amnhī to jarkrar pix o pa. Nē Tirtūm kapēr o mē wrýk xwýnhjē hā hpijaam kēt nē. Nē axtem nē mē ho kapēr punuj pē tanhmā mē haprý hto ho pa. ¹¹ Tā nhūm htem amnhī tā mē kuma nē ām mē kuma. Mē kurom mē hihtýx kumrēx tā no ām amnhī tā Tirtūm mā tanhmā mē ho kapēr to hkēt nē.

¹² Nē mry xoprē na hte htýx ri pa ho pa. Tā Tirtūm kapēr o mē hēx o mē pa xwýnhjaja htem mry xoprēta pyrā nē htýx ri hamaxpēr mex kēt o pa. Jao hprī hā mēmoj mar kēt tā htýx ri hijuk ri tanhmā mēmoj jarēnh to.

Nē mry xoprēja htýx pa nhūm mē kot hparja pyrā nē mē kot Tirtūm kapēr o hēx o mē pa xwýnhjaja koja Tirtūm nhýrmā kuwy hwýr mē ho hapēx nē kamā mē rēnh pa.

¹³ Nē koja nhýrmā Tirtūm mē kot tanhmā mē ama hēx to ho pa hā mē omunh xā hkót mē homnuj týx nē. Na htem hpijaam kēt nē mē piitā mē noo mā tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Kamāt kām nē arīgro hā. Nē mē

kām tanhmā amnhī nhīpēx to hprām xā hkót pix mā amnhī tomnuj o pa.

Na htem te mē kēp Kris kót mē atōjē pyrā nē mē akót Tirtūm kapēr mar xā hā ixkre hwýr agjē nē mē anhīkō hā mē kot Jejus tyk mē hamaxpēr kaxyw pawti hkwy hku. Nom htýx hkur o hkrī nē htyk mā hamaxpēr kēt nē. Kām Jejus kīnh kēt tā hēx rom hpijaam kēt kām mē anhīkō hā htýx ri hkur o hkrī.

¹⁴ Nē nhýri krī hwýr pōj nē mēnijē pumu nē kām mē hkīnh nē. Ra mē mjēn ri pa htā nhūm mē kām mē ho amnhīkati hprām nē mē kamā hpijaam kēt o ri pa.

Nē kormā mē kot Kris kót amnhī xunhwýr tohtuj anhýr xwýnhjē hwýr mra nē hēx rom tanhmā mē kām kapēr to pē mē no kupyr o ri mē hkót pa. Mē kot mē mar nē Kris kaga nē mē hkót ri amnhī nhīpēx prām xāj ā mē hipēx anhýr o pa.

Na htem hikāxpore rūnh o pikuprōnh pix kukamā hamaxpēr o ra ho ōxy nē.

Ā na htem amnhī nhīpēx anhýr o pa. Tā ra Tirtūm kot mē homnuj týx kaxyw mē hā amnhī jarē. ¹⁵⁻¹⁶ Te mē kot kamāt kō kamā pryjuk ā hpikunor nē htýx ri pa pyrāk o na htem amnhī nhīpēx nē kām Tirtūm kapēr mar prām kēt nē amnhī tomnuj pix o pa.

Amnepēm Peo hkra Paraāwta kēp Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o pa xwýnhjē tā axtem nē kāxpore rax prām xāj tanhmā amnhī tomnuj to kaxyw. Nhūm Tirtūm tee ri ja hā omu nē Paraāw kriet jumēnreja tanhmā hakwa hto nhūm kām kapēr. Jumēnre kapēr kēt tā nhūm Tirtūm tanhmā hakwa hto nhūm kām kapēr nē tanhmā kot amnhī tomnuj to kaxywta ā kām akir nhūm amnhī tā kuma hāmri nē ā amnhī nhīpēx anhýr kēt nē. Tā mē kot Tirtūm kapēr o mē hēx ho mē pa xwýnhjaja na htem Paraāw pyrā nē kāxpore rax prām xāj tanhmā amnhī tomnuj to pix prām. ¹⁷ Te hino ra grā nhūm mē tee ri kamā gō japēr pyrāk o na htem amnhī nhīpēx. Rý te kakrā hapōx nhūm mē kot omunh nē na wrýk ā hkamnhīx kaprý pyrāk. Tā ra Tirtūm mē kaxyw kamāt kō htýx pē mē kot amnhī xā htýx kamā hamak tūm xāta o mē nē. ¹⁸ Na htem htýx ri amnhī tomnuj o pa hā mē amā amnhī to jarkrar o ri pa. Jakamā nhūm mēhō ra amnhī tomnuj kaga kaxyw nhūm mē tee ri ja hā omu nē kot ā amnhī nhīpēx anhýr pymaj tanhmā nē kām kapēr to nē mē kām:

—Kwa ixte amnhī tomnuj o ixpa htā nhūm Tirtūm ja hā ixpumu nē ām ixpumu nē arī inhmex ā ijarē. Na pa hte mē hkuprýjē hwýr mra nhūm ja hā ixpumu nē ām ixpumu nē hā tanhmā ixto hkēt nē. Jakamā kwa mē ixpyrā nē arī ā amnhī nhīpēx anhýr o ri apa. Kōja Tirtūm tanhmā hā ato hkēt nē. Anē.

Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē ra hamaxpēr kati nē. ¹⁹ Na htem mē kām kapēr o:

—Kwa mẽ ixpyrà nè māmri amā tanhmā amnhī tomnuj to hprām xà hkôt amnhī nhīpêx o ri apa. Mēhō kot kêt ja nê tanhmā amā kapêr to? Anê.

Mẽ kot amnhī tomnuj xàja te kêp mẽ õ patrāw pyrāk jakamā na htem âm kôt pix mã amnhī nhīpêx o pa. Jakamā kot pu mẽ tanhmā amnhī tomnuj to. Nê gaa nê axte. Nê gaa nê ra ho amnhī pyrāk. Hāmri nê tee ri pamā hkaga hprām kapry nhūm te kêp mẽ panhō patrāw pyrāk o mẽ panhīpêx pu mẽ âm kôt pix mã ri amnhī nhīpêx o ri papa.

²⁰ Nê koja mēhō ra Tirtūm kapêr ma. Nê mẽ panhō Pahihti Jejus Kris jarēnhja nhūm hprī hā kuma. Kêp mẽ pahte amnhī tomnuj pẽ mẽ papytār xwýnhjã hãrēnh ma. Tã nhūm mẽ kot Tirtūm kapêr o mẽ hêx xwýnhjaja hwýr mra nê tanhmã kãm ho hêx to nhūm mẽ kuma nê kot amnhī nhīpêx tũm o awjanã. Jao amnhī tomnuj tỳx o kormã kot Tirtūm kapêr mar kêt ri kot amnhī tomnujta jakre. ²¹ Kêp âm aa kot Tirtūm kapêr mar kêt rãhã htyk ronhỳx ja kãm mex nê. Nom ra kot mar mex tã âm kuma nê hkaga jakamã koja mex kêt kumrêx. ²² Mẽ kot ã mẽ kot amnhī nhīpêx anhỳr ã mẽ harēnh kot:

Rop na hte õjaır nê akupỳm õjaırta ku.

Nê hagrō na htem unê nê hkumrã nhūm muxre. Tã nhūm mẽ kãm ure nhūm akupỳm hprōt nê mra nê akupỳm gyw o amnhī tomnu pa. Anê.

Tã mẽ kot Tirtūm kapêr o mẽ hêx xwýnhjê mar nê mẽ hkôt amnhī nhīpêx xwýnhjaja te mẽ kot rop mẽ hagrō wa kot amnhī nhīpêxta pyrà nê Tirtūm kapêr kaga nê akupỳm mẽ kot amnhī nhīpêx tũm o awjanã nê htỳx ri amnhī nhīpêx o pa.

3

Tirtūm kot pika ho hapêx kaxyw kormã amnhī tã mẽ pajamãr ã harēnh

Matêwre 24.29-31; Xiakre 5.7-11; Apokarip 19.11-16, 21.1-8

¹ E Kris kôt ixkrãmnhwýjaja. Na pa pre ra wam kagãta nhīpêx nê mẽ awýr kurê. Tã ra axte hkôt ja nhīpêx. Hamẽ wa kamã na pa mẽ amã Tirtūm kot tanhmã amnhī nhīpêx to hã harê. Nê Jejus Kris nhỳrmã akupỳn mẽ pahwýr wrýk ã harê. Mẽ ate mar nê tãm amnhī nhīpêx nê tãm ajamaxpêr o kutêp mẽ apa kaxyw.

² Amnepê mã Tirtūm nhỳ hã kapêr jarēnh o ri mẽ pa xwýnhjaja na prem Tirtūm kot nhỳrmã mẽ pahwýr mēhō mēnh mã xwýnhja jarēnh o pa. Kot nhỳrmã mẽ pahwýr wrýk nê mẽ pahto amnhīptār o pa hã harēnh o pa. Tã kêt ka mẽ kapêr ma nê hã ano htỳx nê hkôt ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa. Nê Jejus kot mẽ awýr mẽ rēnh xwýnhjaja ka mẽ kapêr ma. Mẽ kot mẽ amã mẽmoj jarēnh o mẽ pa xwýnhjaja na htem tanhmã mẽ amã Pahihti

Kris jarēnh to ho ri mẽ akôt pa. Nê tanhmã kot mẽ panê amnhī nhīpêx to hã harê. Tã kêt ka mẽ kapêr ma nê hã ano htỳx nê kãm ajamaxpêr tỳx rãhã ho ri apa.

³ Nê kwa mẽ inhma. Nhỳrmã Kris akupỳn mẽ pahwýr wrýk xwýr ri koja mẽ kot amnhī tomnuj tỳx xwýnhjaja mẽ awýr mra. Mẽ hpijaãm kêt o pa xwýnhjã jakamã koja mẽ tanhmã mẽ akamã amnhī tomnuj to ho pa. Nê mẽ apê Kris kwý hã mẽ apumu nê mẽ atã hpêr o pikēnh o pa. ⁴ Nê htỳx ri Kris ã mẽ akukja nê mẽ amã:

—Kwa no Krisja? Amnepêm akupỳn wrýk nê mẽmoj piitã tanhmã hīpêx to hã amnhī jarēnh tã arī Tirtūm kot mẽmoj to kator krax rũm mẽmoj amarī rãhãã. Ra mẽ panhīgêtjaja pikaprār par tã nhūm kormã akupỳn wrýk kêt nê. Kot mẽ pamã amnhī to hêx kēnã. Mo kaxyw koja kêt akupỳn mẽ pahwýr wrý? Kot mẽ pamã amnhī to hêx kēnã. Anê.

⁵⁻⁶ Nom ã mẽ kot harēnh anhỳrja kot anhỳr kêt. Tirtūm kot mẽmoj to kator krax rũm mẽmoj amarī rãhã hã mẽ kot harēnhja kot anhỳr kêt. Na pre Tirtūm kapêr pix o kaxkwa nê pika ho kato. Nhūm gô hkwyja kapêr mar xà hkôt pika hã amnhī jahkre. Nhūm hpãnhã panhī nhīpêx. Tã no nhūm mẽ kapêr mar kêt kumrêx. Nê mẽ kot amnhī tomnuj tỳx mýrapê na pre Tirtūm gô ho mẽ himex pa. Jao mẽ hwýr na rax mẽ nhūm mẽ hanhir o mẽ ho hapêx. No nhūm mẽ kot Jejus wrýk ã hpêr o pikēnh xwýnhjtaja kãm ã mẽ harēnh anhỳrja mar prãm kêt. Ra mẽ kot mar tã kãm mar prãm kêt nê arī mẽmoj piitã rãhã hã ri harēnh o pa. ⁷ Pika nê kaxkwaja arī rãhã htã koja Tirtūm nhỳrmã mẽ pahpiitã mẽ pahte tanhmã amnhī nhīpêx to hã mẽ pahpumunh kôt tanhmã mẽ pajarēnh to. Nê mẽ kot amnhī xà htỳx kamã hamak tũm xà hwýr mẽ kot amnhī tomnuj xwýnhjê rēnh pa. Hāmri nhūm rī kormã kaxkwa nê pikaja wa pōr nhūm himōk ã mẽmoj piitã hkaxãr pa nê hapêx.

⁸ Nê amgrã pẽ 1.000ja mẽ pamã amgrã xohtō rax kumrêx no Tirtūm mã te arīgro pixire pyrāk. ⁹ Tã ra kot mẽ pamã tokyx Jejus akupỳn wrýk ã harēnh tã nhūm kormã wrýk kêt jakamã nhūm htem tōhã tee ri hamãr o pa nê hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Tirtūm kot tokyx akupỳn mẽ pahwýr Jejus mēnh ã amnhī jarēnh tã tokyx mēnh kêt nê.

Anhỳr o harēnh tã no âm kot anhỳr kêt. Na kormã amnhī tã mẽ kot amnhī tomnuj xwýnhjê jamãr o pa. Mẽ kot amnhī tomnuj kaga nê hkôt amnhī xunhwýr prãm xàj kormã amnhī tã mẽ hamã. Kãm mẽ kot amnhī xà htỳx kamã hamak tũm xàta wýr mẽhō ho pixire nê mōr prãm kêt jakamã na kormã amnhī tã mẽ hamã. ¹⁰ Tã koja nhỳrmã mẽ panhō Pahihtija akupỳn mẽ pahwýr wrý. Te mẽ ãhkīnh xwýnh kot amnhī nhīpêx pyrāk o

mê pajaêr pê akupÿn wrÿ. Pu mê pahÿx ri tanhmã paxâpênh to ho ri papa nê akupÿn wrÿk ã hkamnhÿx kêt rãhã nhÿm mê pajaêr pê akupÿn wrÿ. Hãmri nê ma akupÿm amnhÿ kôt mê pahte hkôt amnhÿ xunhwÿr xwÿnhjê ho àpir par kurê kumrêx. Hãmri nhÿm rÿ kormã kaxkwa kaxâr o hkrihkrit tÿx kãm hapêx pa. Nê kanhêti mê myt nê mytwrÿre kaxâr pa. Nê pikaja nê mãânên kamã mêmoj piitã kaxâr pa. ¹¹⁻¹² Koja nhÿrmã ã mêmoj hapêx par anê. Jakamã kwa kêt pu mê Jejus kutêp tãm ri amnhÿ nhÿpêx rãhã ho ri papa. Nê Tirtÿm kapêr kôt pix mã amnhÿ nhÿpêx rãhã nê. Nê kãm hprãm xã hkôt tanhmã kãm amnhÿ nhÿpêx to ho ri papa. Kêr kê Jejus akupÿn wrÿ nê ã mê pahte amnhÿ nhÿpêx anhÿr ã mê pahpumu. Koja wrÿ nhÿm rÿ kormã kaxkwa nê pikaja wa kaxâr pa. Nhÿm kuwy mÿri kaxkwa kamã mêmoj harir xwÿnhja xêr nê ôr pa nê hapêx. ¹³ Tã kwâr mãmrÿ mêmoj ã amnhÿ nhÿpêx anê. Koja Tirtÿm axte mêmoj mex nhÿpêx. Na pre amnhÿ kukamã ja jarênh o:

Kot paj axte pika nê kaxkwa hõ nhÿpêx nhÿm mex o mex. Nhÿm mê kot amnhÿ kaxyw Jejus mã hamaxpêr nê hkôt amnhÿ xunhwÿr nhÿm ixte mê mex ã mê harênh xwÿnh pixjaja koja mê pika nywja kamã mex nê pa ho pa. Anê.

¹⁴ Jakamã kwa ixkrãmnhwÿjaja. Kêr ka mê Kris kutêp kapêr kôt amnhÿ nhÿpêx mex rãhã ho ri apa. Jao kutêp ajamakêtkati nê axãmnhÿx axpên kôt apa. Kêr ka mê nhÿrmã amnhÿ wÿr omu nê tee ri amnhÿ kukamã ajamaxpêr kêt nê. Ate tãm amnhÿ nhÿpêx o apa hã amnhÿ pumu nê akÿnh nê amnhÿ wÿr omunh o akuhê.

¹⁵ Nom arÿ Jejus kãm mê pahkwÿjê ho hkra hprãm jakamã na kormã amnhÿ tã mê hamã nê tokyx akupÿn wrÿk kêt nê. Na pre Jejus kôt mê pahÿ Pawre Tirtÿm nhÿ hã ã mê pamã ja hã kagã anê. Pawreja ixkrãmnhwÿ mex na. ¹⁶ Na hte mê pakaxyw kagã nhÿpêx nê kamã mê pahte Jejus kutêp tãm amnhÿ nhÿpêx o papa hã mê pamã karô. Na hte tãhã mêmoj tã kagã pu mê kamã harê nê tee ri pahprÿ hã mar mã no ãm mar mex kêt nê. Hãmri nhÿm Tirtÿm kapêr o mê hêx o mê pa xwÿnhÿtaja haxwÿja kuma hãmri nê amnhÿ krã hkôt hijuk ri tanhmã ho hêx to. Te mê kot hprÿ hã mar nê harênh pyrãk nom hprÿ hã mar kêt nê. ã na htem Tirtÿm kapêr ã kagã piitã ho hêx o pa anê. Mÿrapê koja mê nhÿrmã amnhÿ xã kamã hamak tÿx kumrêx.

¹⁷ Tã e Kris kôt ixkrãmnhwÿjaja. Ra mê ate mê harênh mar jakamã kwa mê okora. Mê amnhÿ nê mê omunh mex nê mê hkôt amnhÿ nhÿpêx kêt nê. Kot kaj mê anê nê Tirtÿm kôt amnhÿ nhÿpêx mex kêt nê. ¹⁸ Na ka htem mê papytãr xwÿnh Pahiti Jejus Kris kôt ri amnhÿ nhÿpêx o apa. Tã kêr ka

mê arÿ hkôt amnhÿ nhÿpêx mex rãhã ho ri apa. Nê hkôt amnhÿ xunhwÿr tÿx nê. Kêr kê amnhÿ tã mê apumu nê mêmoj to mê akutã nojarêti nê. Krisja mex o mex nê hihtÿx o hihtÿx. Tã kêr pu mê kãm mex o mex ã mãn harênh rãhã ho ri papa.

Tã ãm ja pix. Ixpê Simãw Pêtre na pa ã mê amã ja hã kagã nê mê awÿr mênh anê.

Wam Juāw

Juāw kot Jejus kôt hkwyjê hwyr kagà nê mēnh

Juāw na pre kagāja nhîpêx. Na pre kagà hkwy nhîpêx rax nê. Na pre määnēn Juāw kot tanhmā Jejus kot amnhî nhîpêx to ho pa ā kagà nê Apokarip nê Sikūn Juāw nê Hapuhā Juāw nhūm pre ja piitā Tirtūm nh̄y hā hā kagà.

Juāwja Jejus nh̄y hā hkrajê jahkre ho mē pa xwýnhjê hō na pre. Nê kēp Xiakre htō na pre. Tā ra hpigēt t̄yx nê kagāja nhîpêx. Urāk nê mē kot Tirtūm kôt amnhî xunhwyr xwýnhjê mā hipêx. Mē kot kamā harēnh nê mar nê kām axpēn kīnh o pa kaxyw. Nê mē kot amnhî tomnuj ā amnhî pumunh kôt tanhmā amnhî nhîpêx to hā mē kām karō nê hā kagà. Ā na pre Juāw mē kām mēmoj jarēnh nê hā kagà anê nê mē hwyr kumê. Nê mē kām:

Jejus kēp Tirtūm kapēr o amnhîrīt xwýnh ā harēnh

Juāw 1.1-4; Eprêw 1.1-4

¹ Pa ixpyrà nê mē ate Jejus kôt amnhî xunhwyr xwýnhjaja? Xà mē amex? E ot pa mē amā kagāja nhîpêx nê mē awyr kumê. Ixte mē amā Tirtūm kapēr o amnhîrīt xwýnh jarēnh kaxyw. Amnepê mā kormā mēmoj amrakati ri nhūm pre ra rāhā ri pa ho pa. Ām kukwak ri pix mā na pu htem Tirtūm mē wa kuri pahťir tūm nê papa ho papa mā xwýnh. Tā ŷ hā mē ixte kapēr o mē ajahkre ho ri mē ixpa xwýnhjaja na pa prem ixpiitā kormā akupŷm kaxkwa hwyr āpir kêt ri inhno ho omunh o ri hkôt ixpa. Nê mē ijamak o kapēr mar o ri hkôt ixpa. Nê mē inhīkra ho hkupēnh o ri hkôt ixpa. ² Na pre kaxkwa kamā Hipêxā hkôt ri pa ho pa htā amnē pika hwyr mē pahwyr wr̄y. Hāmri nê jar mē pakamā kato pa pre mē ixkwýjaja omu. Tā mē ixte omunh xā hkôt na pa htem amnhî xō ri tanhmā mē amā harēnh to. Koja nh̄yrmā akupŷm mē pahto mē pahťir pu mē kuri pahťir tūm nê pamex nê papa ho papa. ³ Na pa prem tanhmā kapēr to hā mar o ri hkôt ixpa. Nê kot tanhmā mē kām amnhî nhîpêx to hā omunh o ri hkôt ixpa. Ta kagāja kamā amnhî xō ri ixpr̄i hā mē amā harē nê hā kagà. Mē ate ixpyrà nê apr̄i hā kot tanhmā amnhî nhîpêx to ho pa hā harēnh mar kaxyw. Jao mē pahpiitā te ixkre tipxi kamā mē papa pyrāk o amnhî nhîpêx o papa nê axpēn kôt pajamaxpēr o ri papa. Jao Mēpanhîpêxā Maati mē Kra Jejus Kris wa hkôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. ⁴ Tā pa mē amā kagāja nhîpêx nê mē awyr kumê. Mē ate kamā harēnh nê mar hāmri nê mē ixpyrà nê ajamakētcati nê akīnh nê ri apa kaxyw.

Tirtūm mex o mex ā harēnh

Juāw 8.12; Epes 5.3-21; Wam Tesarōn 5.5; Eprêw 4.14-16, 9.11-14

⁵ Nê Jejus kot tanhmā mē inhmā Tirtūm jarēnh toja kot paj amnhî xō ri mē amā hā kagà. Nā Tirtūm kot amnhî nhîpêxja mex o mex. Āa kot tanhmā amnhî tomnuj to hkêt. Mex o mex jakamā na hte tanhmā mē kot amnhî tomnuj to mā amnhî jagjēnh kêt. Ām kot amnhî to mex o kot amnhî to mex rāhā nê pa ho pa xwýnh na. ⁶ Kot mē pahte amnhî tomnuj kêt ā mē pamā karō jakamā kot puj mē pahpê hkra hā amnhî jarēnh tā amnhî tomnuj pix o ri papa nê ām pahpê hkra hā amnhî jarēnh kapr̄y nê amnhî to paxêx. Tirtūm krajaja na htem amnhî tomnuj o pa hkêt nê. ⁷ Nom kot puj mē hkôt amnhî nhîpêx nê urāk nê tām ri amnhî nhîpêx o papa. Nê kapēr kôt ri amnhî nhîpêx. Hāmri nê te ixkre tipxi kamā ri Tirtūm mē Kra Jejus Kris wa hkôt axpēn to papa pyrāk o amnhî nhîpêx. Na pre Jejus mē panē ty nê hkamrō axkapī. Jao mē pahte hkôt amnhî xunhwyr xwýnhjaja mē panē mē pahte amnhî tomnuj piitā hpānhā amnhîrer pa. Jakamā ām kukwak ri pix mā na pu htem tām amnhî nhîpêx o ri papa.

Mē pahpiitā mē pahte amnhî tomnuj xwýnh ā mē pajarēnh

⁸ Nê mē pahte tōhā tanhmā amnhî tomnuj to jakamā kot puj mē aa pahte amnhî tomnuj kêt ā amnhî jarē hāmri nê ā amnhî jarēnh anhyr o paxêx. Tirtūm kot mē pahpiitā mē pahte amnhî tomnuj ā mē pahpumunh xwýnh kēnā.

Mē pahte amnhî tomnuj nê tanhmā amnhî nhîpêx to hā mē pamā karō

Xiakre 4.9-10

⁹ Nê mē pahpê Tirtūm krajaja na pu htem tanhmā amnhî tomnuj to hāmri nê tee ri ja hā amnhî pumu nê pahkapr̄i nê. Nê tokyx amnhî to Tirtūm wŷ. Hāmri nhūm mē pama nê Jejus kukwak ri tanhmā hā mē pahto hkêt nê. Ām amnhî katut kôt tanhmā mē pahte amnhî tomnuj tota rē nê axte kām hamaxpēr kêt nê. Ra kot mē pahťā amnhî jarēnh xā hkôt. Na hte Tirtūm amnhî jarēnh xā hkôt tanhmā amnhî nhîpêx to. Tā ra kot mē pahpê hkrajaja mē pahte amnhî tomnuj piitā amnhî katut kôt rēnh par ā amnhî jarēnh jakamā na pre ā mē panhîpêx anê. Na hte mēmoj tā tanhmā amnhî jarēnh to hāmri nhūm apkati nhūm ihkjê ho kumê nê axtem tanhmā mēmoj jarēnh to hkêt nê. ¹⁰ Ra kot mē pahpiitā mē pahte amnhî tomnuj xwýnh ā mē pajarēnh jakamā kot puj mē pahťō ā mē pajarēnh anhyrja ma nê hkôt pajamaxpēr kêt japēr. Rŷ kuma nê ām kuma nê pajamaxpēr o:

—Nā ixte tanhmā amnhî tomnuj tore hā.

Anh̄ȳr o amnh̄i jarē. Hāmri nē te ate Tirtūm hēx xw̄ynh ā harēnh pyrāk. Jao amā kapēr mar prām kēt ā amnh̄i to amnh̄ir̄it.

2

Jejus kēp mē paxyr pē Tirtūm mā kapēr xw̄ynh ā harēnh

Wam Ximotre 2.5; Eprēw 9.11-14

¹⁻² E mē ate amnh̄i tomnuj o apa hkēt kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr nē hā kagā anē. Mē ate kamā harēnh nē mar hāmri nē tanhmā amnh̄i tomnuj to hkēt kaxyw. Jejus Kris na pre mē pahpiitā mē pahte amnh̄i tomnuj pānhā amnh̄irer kaxyw mē panē ty. Jakamā kot puj mē pahpē hkrajaja tanhmā amnh̄i tomnuj to nhūm ja hā mē pahpumu nē te kēp mē paxyr pē Tirtūm mā kapēr xw̄ynh pyrāk o amnh̄i nh̄ipēx. Mē pakurom aa kot amnh̄i tomnuj kēt jakamā na hte mē paxyr pē Tirtūm mā kapēr nhūm kuma. Hāmri nē kukwak ri pix mā mē pahte tanhmā amnh̄i tomnuj to piitā amnh̄i katut kōt rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē.

Tirtūm krajaja kot Tirtūm kōt amnh̄i nh̄ipēx ā mē kām karō

³ Nē na pu htem Tirtūm kōt ri amnh̄i nh̄ipēx o papa hā amnh̄i pumunh kōt pahpē hkra hā amnh̄i pumunh mex nē. ⁴ Nom koja mēhō kēp hkra hā amnh̄i jarēnh tā hkōt amnh̄i nh̄ipēx kēt nē ām kēp hkra hā amnh̄i to hēx. ⁵ Na htem Tirtūm kapēr kōt amnh̄i nh̄ipēx o pa pē kām hkīnh tēx ā amnh̄i to amnh̄ir̄it. Nē kēp hkra hā amnh̄i to amnh̄ir̄it mex o pa. ⁶ Jakamā kēr ka mē apē Jejus Kris kw̄y hā amnh̄i jarēnh xw̄ynhjaja hkōt pix mā amnh̄i nh̄ipēx mex o ri apa.

Mē pamā axpēn kīnh ā mē pamā karō

Juāw 13.34-35; Wam Juāw 3.14-18

⁷ E Kris kōt ixkrāmnhw̄yjaja. Inhmā mē akīnh jakamā na pa ā mē amā mēmoj jarēnh nē hā kagā anē. Kot paj mē amā mēmoj nyw jarēnh kēt nē. Ra mē ate mēmoj mar xw̄ynhta kot paj axte mē amā harē. Mē pamā axpēn kīnh nē tām axpēn nh̄ipēx o papa hā Tirtūm kot mē pamā karōta. Ra mē ate mar tā kot paj axte mē amā harē nē hā kagā. ⁸ Wam Tirtūm kot mē pamā axpēn kīnh ā mē pamā karōja kormā Jejus kot mē panē htyk hkēt ri kot mē pamā hā karōta na. Tā ra Jejus kām mē pajapē xāj mē panē htyk jakamā na pa axte ā mē ate axpēn nh̄ipēx anh̄ȳr o apa hā mē amā karō nē hā kagā. Mē ate Kris pyrā nē amā axpēn kīnh xāj tanhmā axpēn kutā anojarēt to ho ri apa kaxyw. Nom kormā mē pahte Jejus kōt amnh̄i xunhw̄yr kēt ri na pu prem ā axpēn nh̄ipēx anh̄ȳr kēt nē. Tā hkōt amnh̄i xunhw̄y hāmri nē ā axpēn to mex o papa anē. ⁹⁻¹¹ Tā koja mēhō kot Jejus kōt amnh̄i nh̄ipēx ā amnh̄i jarēnh tā kām hkwyjē hkīnh kām āmnh̄ix ri mē kutā nojarēt o pa hkēt nē. Hāmri nē kot Jejus kōt

amnh̄i nh̄ipēx ā amnh̄i jarēnh ā amnh̄i to hēx. Jao te ht̄yx ri kamāt kō kamā pa pyrāk. No koja mēhō kām hkwyjē hkīnh kām mē kutā nojarēt o pa nē mēānēn Jejus kōt amnh̄i nh̄ipēx mex o pa. Jao te hirā kamā ri pa pyrāk. Jakamā tanhmā hkwyjē homnuj to ho pa hkēt nē mē piitā mē ho mex o axpēn pyrāk o pa.

Juāw kot mē piitā ahp̄ynhā tanhmā mē kām kapēr to

¹²⁻¹⁴ E kot pa ahp̄ynhā tanhmā mē amā ixkapēr to nē hā kagā. Mē apiitā te mē apē ixkra pyrāk. Na ka prem Jejus kōt amnh̄i xunhw̄y nhūm Tirtūm ja hā mē apumu nē Kra kukwak ri mē ate amnh̄i tomnuj piitā amnh̄i katut kōt rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Jakamā ra mē ate Tirtūm kēp Mēpanh̄ipēxā Maati hā omunh mex.

Nē mē ate Jejus kōt amnh̄i xunhw̄yr ā amgrā zohtō xw̄ynhjaja. Amnepēm amrakati ri Jejus ra rāhā ri pa ho pa xw̄ynhjaja kōt mē ate amnh̄i xunhw̄yr xw̄ynhjaja kot paj mē amā tanhmā ixkapēr to nē hā kagā.

Nē mē akw̄yjaja ham Jejus kōt mē ate amnh̄i xunhw̄yr xw̄ynhjaja ra mē ate Tirtūm kapēr mā ajamaxpēr rāhā ho ri apa. Jakamā na hte Satanasti mē ate amnh̄i tomnuj prām xāj tee ri tanhmā mē akrā hto ka mē Jejus nh̄y hā kutā amnh̄i to ht̄yx pē hkōt amnh̄i nh̄ipēx kēt nē.

Mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynhjaja tanhmā kot amnh̄i nh̄ipēx to

Matēwre 6.24; Eprēw 11.24-26; Xiakre 4.4

¹⁵ Nē kēr ka mē amā Tirtūm kōt amnh̄i nh̄ipēx prām xāj mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynh̄jē hkōt amnh̄i nh̄ipēx kēt nē. Nē mē hamaxpēr punuj xw̄ynh̄jē hkōt ri amnh̄i nh̄ipēx kēt nē. Kot kaj mē hkōt amnh̄i nh̄ipēx hāmri nē amā Tirtūm kīnh kēt ā amnh̄i to amnh̄ir̄it. ¹⁶ Mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynhjaja na htem mēmoj punuj mā hamaxpēr nē hkōt tanhmā amnh̄i tomnuj to. Nē mēmoj pumu nē ra kām ho ō hprām nom Tirtūm pē ja omnuj ā hkamnh̄ix kēt nē. R̄y tanhmā mēhō kot amnh̄i tomnuj to hā omu nē hkōt kām amnh̄i nh̄ipēx prām. Nē tanhmā amnh̄i to jarkrar to ho ri pa. Á na hte mē kot amnh̄i tomnuj xw̄ynhjaja amnh̄i nh̄ipēx anh̄ȳr o pa. Mē kot amnh̄i nh̄ipēxja Mēpanh̄ipēxā Tirtūm kām hprām kēt. ¹⁷ Kōja nh̄yrmā mē kot tanhmā amnh̄i tomnuj toja piitā hapēx pa. Nē mē hamaxpēr punujja mēānēn nh̄yrmā hapēx pa. Nē mē kot amnh̄i tomnuj o mē pa xw̄ynhjaja koja mē amnh̄i xā ht̄yx kamā hamak rāhā ho pa ho pa. No Tirtūm kōt mē kot amnh̄i nh̄ipēx o mē pa xw̄ynhjaja koja mē kurom kuri h̄ir̄ tūm nē mex nē hkīnh nē pa ho pa.

Kām Kris kurē xw̄ynh maati jarēnh

Wam Juāw 4.1-6; Sik̄in Juāw 7-11

¹⁸ E Kris kôt ixkwýjaja. Kris akupýn mē pahwýr wrýk kukamā koja mēmoj tanhmā amnhī nhīpēx to. Na pre ra Kris kôt mē panhīōja mē pamā ā harēnh anē nē harēnh o:

–Koja mē panhō Pahihti Kris akupýn mē pahwýr wrýk kaxyw hāmri nhūm kēp Kris ā amnhī to hēx xwýnh maati kumrēx nhýhýnh kato. Hāmri nē hēx rom te Kris pyrā nē tanhmā mē kām kapēr to nē tanhmā mē hipēx to ho pa nhūm rī kormā Kris akupýn mē pahwýr wrý. Anē.

Na pre hkukamā ā harēnh anē ka mē harēnh ma. Tā ra mē kēp Kris ā amnhī to hēx xwýnhjaja ohtō nē mra nē kām hkurē xwýnh maatita kukamā tanhmā amnhī nhīpēx to pē mē kām amnhī to hēx o pa. Jakamā na pa ixprī hā mē amā tanhmā mē harēnh to. Kojā tokyx kēp Kris ā amnhī to hēx xwýnh maatita nhýhýnh mē pahwýr kato. ¹⁹ Na pre hkwyjaja mē pahpē Kris kwýjē hkôt ri pa htā mē pahkīnhā kēp Kris kwý hkēt. Kēp hkwy rōnhýx arī mē pahkôt Kris kôt amnhī nhīpēx o pa. Nom axtem nē āhpumunh týx pyrā nē mē pahkaga nē htýx tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Jao kēp Jejus kwý hkēt ā amnhī to amnhīrit.

²⁰ No kēt mē pahpē Tirtūm krajaja na pre Jejus mē pahwýr Karō rē nhūm mē pahkarō mā agjē nē mē pahkrām kapēr mex jagjē. Jakamā na pu mē mē kēp Kris kwý hkēt xwýnhjē rom Tirtūm kapēr mar mex nē.

²¹ Xā mē ate Tirtūm kapēr ā kagā pumunh kēt kôt na pa ā mē amā ixkapēr nē hā kagā anē? Nā ra mē ate omunh nē mar mex kēnā. Tā mē ate mē kot tanhmā Jejus o hēx to xwýnhjē pumunh mex nē mē harēnh mar mex kaxyw na pa ā mē awýr kagā nhīpēx nē mēnh anē. Kēr kē mē mēmo arigro hā mē awýr agjē nē tanhmā mē amā Jejus o hēx to ka mē aprī hā mē omunh mex kurē kumrēx. ²² Tanhmā na htem Jejus o hēx to? E kot paj ixprī hā mē amā tanhmā mē harēnh to ka mē inhma. Nā koja mēhō mē amā tanhmā harēnh to nē harēnh o:

–Nā Jejus kēp Tirtūm Kra hkēt. Tirtūm kot mē pahwýr mēnh kēt tā ka htem atýx kapēr kôt ri amnhī nhīpēx o ri apa. Kwa kēt mē ixkapēr kôt mǎn ri amnhī nhīpēx o ri apa.

Anhýr o mē amā kapēr ka mē ama nē kām Kris mē Tirtūm wa hkīnh kēt xwýnh ā omunh kurē kumrēx. ²³ Kojā mēhō Tirtūm Kra Jejus kaga nē mǎānēn Hipēxā kaga. No koja mēhō Tirtūm Kra hkôt amnhī xām nē mǎānēn Hipēxā hkôt amnhī xām.

Mē pahte Kris kaga pymaj tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō

²⁴ Amnepēm mē ate Jejus kôt amnhī xunhwýrta ā na ka prem kēp Tirtūm Kra hā Tirtūm kot mē pahwýr mēnh xwýnh ā harēnh ma. Tā kēr ka mē arī amnhī kaxyw hkôt

ajamaxpēr nē hkôt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa. Kot kaj mē anē nē Mēpanhīpēxā Maati mē Kra wa hkôt amnhī nhīpēx mex o pa rāhā ty. ²⁵ Hāmri nē wa kuri atír tūm nē amex kumrēx nē apa ho apa. Ra Jejus kot ja jarēnh xā hkôt.

²⁶ Na pa ā mē amā ixkapēr nē hā kagā anē. Mē aprī hā mē amā Jejus o hēx xwýnhjē kapēr mar nē mē kot mē amā hēx kôt mē omunh mex kaxyw. ²⁷ Tirtūm Karō na pre mē akarō mā gjēx pa nē mē amā Tirtūm kapēr piitā o amnhīrit mex o mē akôt pa. Jakamā mēmo kaxyw kot kaj mē Tirtūm kapēr o hēx xwýnhjaja kot tanhmā harēnh toja ma? Ra Tirtūm Karō kot mē amā ho amnhīrit o mē ajahkre mex o pa kēnā kot ka kēt mē nhām mē kapēr ma. Na hte Tirtūm Karōja mē urā nē Tirtūm kapēr ho hēx kēt nē. Ām katāt kôt kot ho amnhīrit mex jakamā kwa kēr ka mē mar týx nē hkôt ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa.

Mē pahte tām ri amnhī nhīpēx ā mē pamā karō

Juāw 14.25-26, 15.1-8

²⁸ E Jejus kôt ixkrajaja. Kēr ka mē arī Kris kôt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa. Kē nhýrmā akupýn mē pahwýr wrýk o tē ka mē amnhī wýr omu nē akīnh nē. Nē akīnh kām axāmnhīx kutā mra nē hkaxpa nē amnhī kamā amā uma hkēt nē. Rý mēmoj tā amnhī tā apijaām kēt nē. Ām axāmnhīx akīnh nē ma kutā mra. ²⁹ Krisja mex o mex jakamā na pu htem urāk nē amnhī to mex o ri papa. Mē pahte amnhī to mex o papa xwýnhjaja urāk nē mē pahpē Tirtūm kra na pu mē.

3

Tirtūm krajē hkukamā tanhmā mē harēnh to

Rōmān 8.18; Sikūn Korīt 3.18; Sikūn Pētre 3.11-14

¹ Nē Mēpanhīpēxā Maati kām mē pajapē htýx kumrēx jakamā na pre mē pahte hkôt amnhī xunhwýr ā mē pahpumunh kôt mē pahpē hkra hā mē pajarē pu mē pahpē hkra nē ri papa. Ja na mē pamā mex o mex. Nom mē kot hkôt amnhī xunhwýr kēt xwýnhjaja kot hprī hā ja hā mē pahpumunh kēt jakamā na htem mē pahte tām amnhī nhīpēx ā mē pahpumu nē tee ri hamaxpēr.

² E Kris kôt ixkwýjaja. Ra mē pahpē Tirtūm kra htā kormā mē pahte amnhī kukamā mē pahprī hā ja hā amnhī pumunh mex kēt. Kojā nhýrmā Jejus akupýn mē pahwýr wrý pu mē pano ho tanhmā kute hā omunh mex nē. Hāmri nē tā te kot amnhī nhīpēx pyrāk o amnhī nhīpēx mex o papa. Ra mē pahte ja mar mex. ³ ā mē pahte amnhī kukamā pajamaxpēr anhýr o papa xwýnhjaja na pu htem kormā amnhī wýr Jejus kamā pajamak o papa. Pē urāk nē mēmoj punuj mā

pajamaxpēr kêt o papa. Nê urāk nê tanhmã amnhî tomnuj to hkêt nê.

Tîrtûm krajaja kot amnhî tomnuj o pa hkêt â mê kãm karô

⁴ Nê mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwÿnhjaja na htem Tîrtûm kapêr kwÿm ri amnhî nhîpêx o pa. Tã kot puj mê tanhmã amnhî tomnuj to hãmri nê mê urāk nê kapêr kwÿm ri amnhî nhîpêx. ⁵ No Jejus na pre mê pahte amnhî tomnuj pãnhã amnhîrer kaxyw mê pahwÿr wrÿ. Aa kot amnhî tomnuj kêt jakamã tapxipix kot mê pahpãnhã amnhîrer mã tãm. Ra mê pahte ja jarênh mar mex. ⁶ Jakamã mê pahpê hkwyÿjaja na pu htem ri pahtÿx tanhmã amnhî tomnuj to ho papa hkêt nê. Æ mê kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhjaja kêp hkwyÿ hkêt. ⁷ Nom koja mēhō Kris pyrà nê tãm amnhî nhîpêx o pa hãmri nê kêp Tîrtûm kraa. Jakamã kwa koja mēhō Tîrtûm kapêr kwÿm ri tanhmã mê amã kapêr to ka mê ama nê ãm ama. ⁸ Mê kot amnhî tomnuj o mê pa xwÿnhjaja na htem Satanasti hkôt â amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Satanastija Tîrtûm kot mēmoj to kator krax rûm nhûm ã kot amnhî tomnuj anhÿr o pa xwÿnh na. Tã ã kot amnhî nhîpêx anhÿr o paja o hapêx par kaxyw na pre Tîrtûm Kra Jejusja amnê pika hwÿr wrÿ.

⁹ Nom mê papajaja mê pahpê Tîrtûm kra na pu mê. Na pre mê pahwÿr amnhî Karô rê nhûm mê pahkarô mã gjêx pa nê mê pahkôt pa ho pa. Jakamã tanhmã kot puj wem amnhî to nê Satanasti pyrà nê pahtÿx ri amnhî tomnuj o papa? Nã kot puj mê ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê. ¹⁰ Koja mēhō tãm amnhî nhîpêx kêt nê hãmri nê mãnên hkwyÿjê kamã ukapri hkêt nê. Hãmri nê ã amnhî nhîpêx anhÿr o kêp Tîrtûm kra hkêt ã amnhî to amnhîrit. Æm kêp Satanasti hkra hã amnhî to amnhîrit kurê kumrêx.

Mê pamã axpên kînh o te Jejus kãm mê pahkînh pyràk â mê pamã karô

Matêwre 22.39; Rukre 10.25-37; Juāw 13.31-35

¹¹ Nê kër ka mê arî amã axpên kînh pē tãm axpên nhîpêx o ri apa rãhã nê. Te amnepê mã mê ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr ã arîgro ã mê kot mê amã ja hã karô pyrà nê. ¹² No mê ri finat Kaï kot amnhî nhîpêx pyràk o amnhî nhîpêx kêt nê. Kêp Satanasti hkra jakamã na pre htôja pî. Kurom kot tãm amnhî nhîpêx ã omu nê kamã gryk nê kupî. ¹³ Tã koja mê kêp Tîrtûm kra hkêt xwÿnhjaja Kaï pyrà nê kêp mê aprãm nôkati nom kër ka mê amnhî tã mê omu nê tee ri amnhî kukamã ajamaxpêr kêt nê. ¹⁴ Kormã mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr kêt ri na pu prem mê urāk nê amnhî tomnuj o papa. Jao mê pahpê kuwy hwÿr papa mã xwÿnh. Tã mê pahte Jejus kôt amnhî xunhwÿr jakamã ra pahpê Tîrtûm mê Kra wa kuri pahÿr tûm

nê papa mã xwÿnh. Jakamã na pu htem mê kêp hkra hkêt xwÿnhjê kurom pamã mê piitã mê hkînh o tanhmã mê ho mex to ho papa. Mê kãm amnhî kwÿjê hkînh kêt xwÿnhjaja arî mê kêp kuwy hwÿr mê pa mã xwÿnh na mê. Ra mê pahte ja jarênh mar mex. ¹⁵ Mê kãm mê hpar prãm o mê pa xwÿnhjaja koja nhÿrmã Tîrtûm mê Kra wa kuri htÿr tûm nê pa ho pa hkêt nê. Ra mê pahte mãnên ja mar mex. Jakamã kwa mê amã akwyÿjê hprãm nôkati ho ri mê apa xwÿnhjaja. Tîrtûm noo mã te ra mê ate mê hpar pyràk jakamã kot kaj mê arî ã amnhî nhîpêx anhÿr o ri apa hãmri nê nhÿrmã Tîrtûm nhô krî hwÿr axãpir kêt nê.

¹⁶⁻¹⁸ E ixkwÿjaja. Kwa kër pu mê pajakwa pix o pamã axpên kînh ã amnhî jarênh kêt nê. Mãnên axpên kutã panojarêr o ri papa. Nê tanhmã axpên to mex to. Tanhmã na pre Jejus kãm mê pajapê hã amnhî nhîpêx to? Nã na pre kãm mê pamex prãm xaj mê panê ty. Kãm amnhî tã ma hkêt kãm mê pakamã ukapri xaj mê panê ty. Tã kër pu mê urāk nê pahkwÿjê kamã paxukapri ho mê kutã panojarêr rãhã ho papa. Jao mê paxãpkur xã hã panhō pumu nê nhÿri pahkwÿjê hō pumu nhûm kêp amrakati. Pu mê tee ri ja hã omu hãmri nê kãm mê panhōta kwÿ gō. Kot pu mê ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt nê hãmri nê pamã Tîrtûm kînh ã amnhî jarênh kaprÿ. ¹⁹ Nê kot puj mê ã axpên to mex o papa anê nê ra pahte Tîrtûm kôt amnhî nhîpêx mex ã amnhî to amnhîrit. Hãmri nê ra paxãmnhîx kãm tanhmã amnhî jarênh to ho papa. Amnhî kamã pamã uma hkêt nê paxãmnhîx pajamakêtkati nê kãm tanhmã amnhî jarênh to.

Mê paxãmnhîx amnhî to Tîrtûm wÿr ã mê pamã karô

²⁰ Nê kot puj mê mēmo arîgro hã tanhmã amnhî tomnuj to hãmri nê tee ri ja hã amnhî pumu nê amnhî kamã pagryk nê. Na hte Tîrtûm tanhmã mê pahte amnhî tomnuj to hã mê pahpumu nom arî kãm mê pajapê. Mê parom àhpumunh o àhpumunh jakamã kot mê pahte amnhî tomnuj prãm kêt ã mê pahpumunh mex. ²¹ Jakamã puj mê ã kãm pajamaxpêr anê nê amnhî kamã pamã uma hkêt kãm paxãmnhîx tanhmã ri amnhî to hwÿr to ho ri papa. ²² Kot puj mê hkôt amnhî nhîpêx o papa rãhã nê mēmoj tã kuwy. Nê kãm hprãm xã hkôt amnhî nhîpêx o papa hã amnhî pumunh kôt mēmoj tã kuwy. Hãmri nhûm mê pama nê tanhmã mê pamã mēmoj to rÿ mê pamã mēmoj gō.

Te ikre pixi kamã mê pahÿpxi pyràk ã mê pamã karô

²³ Nê tanhmã mê pahte amnhî nhîpêx to ho papa hã na hte Tîrtûm mê pamã karô? Nã mê pahte amnhî kaxyw Kra Jejus Kris kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhî nhîpêx o papa

hã na hte mē pamã karō. Nē kapēr xà hkôt pamã axpēn kīnh o mēmoj to xpēn kutã panojarēt o papa hã na hte mē pamã karō. Na hte ã mē pahte amnhĩ nhĩpēx anhỹr ã mē pamã karō anē. ²⁴ Jakamã kot puj mē kapēr xà hkôt axpēn nhĩpēx o papa nē te ixkre tipxi kamã mē pahte axpēn kôt Tirtūm kôt ri papa pyrãk. Ra kot mē pahwỹr Karō rēnh nhūm kot mē pahkarō mã gjēx jakamã na hte mē pahkôt pa ho pa hã amnhĩ to amnhĩrit.

4

Mē kot Kris kapēr jarēnh ã amnhĩ to hēx xwỹnhjē jarēnh

Wam Korīt 12.1-3; Wam Juāw 2.18-26; Sikūn Juāw 7-11

¹⁻³ Nē koja mēhō Tirtūm kapēr o mē ajahkre kaxyw mē amã tanhmã Jesus Kris jarēnh to nē ãm hãmri harē nē harēnh o:

–Na pre Tirtūm Kra Jesus mē pahwỹr wrỹ nē ĩ ho ĩ ho mē pakamã kato. Tirtūm tãm na pre mē pahwỹr kumē nhūm wrỹ.

Anhỹr o mē amã harē ka mē ama nē kapēr kôt ajamaxpēr kurē kumrēx. ãm hãmri na hte Tirtūm Karō nhỹ ã harēnh anē. No koja Jesus kēp Tirtūm Kra hkēt ã harē ka mē ama nē ãm ama nē hkôt ajamaxpēr kēt nē. Kãm Kris kurē xwỹnh maati nhỹ hã kapēr xwỹnhjaja na hte ã harēnh anhỹr o pa. Na ka prem ra kãm Kris kurē xwỹnh maati tokyx hpōx ã harēnh ma. Tã na ra ŷ hã kapēr xwỹnhjaja ohtō nē pika piitã hkôt mē hkôt pa nē te Tirtūm Karō nhỹ hã mē kãm kapēr pyrãk o amnhĩ nhĩpēx o pa. Nom ãm amnhĩ to hēx o pa. Jakamã e kwa ixkwỹjaja. Kojã mēhō mē awỹr mra nē tanhmã mē amã Tirtūm kapēr jarēnh to ka mē aprĩ hã ama nē rĩ kormã kēp Tirtūm nhỹ hã kapēr jarēnh xwỹnh ã harē rỹ kot amnhĩ to hēx xwỹnh ã harē.

⁴ Kēt mē papajaja jajē rom mē pahpē Tirtūm kra na pu mē. Nē Tirtūm Karō kot ra mē pahkarō mã gjēx xwỹnhnta hihtỹx o jajē piitã mē hakrenh. Jakamã na pu htem ŷ hã mē kutã amnhĩ to htỹx o papa nhūm mē tee ri tanhmã mē pamã Jesus o hēx to kaprỹ. Pu mē kuma nē ãm mē kuma. ⁵ Mē kēp Tirtūm kra hkēt jakamã na htem hkôt amnhĩ nhĩpēx kēt nē. Mē kot amnhĩ nhĩpēxja axtem na. Jakamã na htem Tirtūm kapēr kwỹm ri tanhmã hkra hkēt xwỹnhjē mã kapēr to ho pa nhūm mē kuma nē kãm mē mar prãm nē. ⁶ Nom mē ixte Tirtūm kapēr o mē ajahkre xwỹnhjaja na pa htem mē kurom Tirtūm nhỹ hã ixkatãt kôt ãm hãmri mē amã kapēr jarēnh o ri ixpa. Jakamã ka mē apē hkra hã mē amã mē inhmar prãm nē. No mē kēp hkra hkēt xwỹnhjaja kãm mē inhmar prãm kēt.

Na pu htem pahprĩ hã mē kapēr ã mē kuma nē rĩ kormã tanhmã mē harēnh to.

Tirtūm nhỹ hã kapēr ã mē harē rỹ kãm hkurē xwỹnh maati nhỹ hã kapēr ã mē harē.

Tirtūm kãm mē pajapē hã tanhmã amnhĩ nhĩpēx to hã harēnh

Juāw 3.16-21; Rōmãn 5.5-9, 8.35-37

⁷ E ixkwỹjaja. Na hte Tirtūm tanhmã mē pahpē hkrajē ho pu mē pamã axpēn kīnh nē. Jakamã kēr pu mē ã axpēn nhĩpēx anhỹr jao axpēn to mex pix nē. ã Tirtūm kot mē panhĩpēx anhỹr jakamã kēr pu mē pahpē hkrajaja ŷ hã ã axpēn nhĩpēx anhỹr o ri papa.

⁸ Kojã mēhō Tirtūm kīnhã kãm mē hkwyjē hkīnh kēt hãmri nē mē kamã ukaprĩ hkēt o pa. Hãmri nē kēp Tirtūm kra hkēt ã amnhĩ to amnhĩrit mex nē.

⁹⁻¹⁰ Tirtūm kãm mē pajapē htỹx kumrēx. Kormã mē pamã hkīnh kēt ri nhūm kumrēx amnhĩ rom kãm mē pajapē ho pa. Nē kãm mē pajapē xãj mē pahwỹr Kra pyxita mē. Mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã kot mē panē htyk kaxyw. Mē pahte kukwak ri amnhĩ nhĩpēx nyw o amnhĩ nhĩpēx nē nhỹrmã wa kuri pahĩr tūm nē paxem nē papa ho papa kaxyw. ã na pre Tirtūm mē pahwỹr Kra mēnh anhỹr o kãm mē pajapē hã amnhĩ to amnhĩrit.

¹¹ E ixkwỹjaja. Tirtūm kãm mē pajapē htỹx jakamã kwa kēr pu mē urãk nē pamã axpēn kīnh o papa. Nē axpēn kamã paxukaprĩ nē. ¹² Aa mē pahpō pahte pano ho Tirtūm pumunh kēt tã na hte mē pakamã pa ho pa. Pu mē kãm mē pajapēta pyrã nē ŷ hã pamã axpēn kīnh o papa. ¹³ Na pre mē pahwỹr Karō rē nhūm mē pahkarō mã agjē pu mē ŷ hã kot amnhĩ nhĩpēx o amnhĩ nhĩpēx o papa.

¹⁴ Nē mē ixpē Jesus nhỹ hã mē ajahkre xwỹnhjaja. Mē ixte kot amnhĩ nhĩpēx nē kot mēmoj tanhmã ho hã omunh o ri hkôt ixpa jakamã na pa htem mã mē piitã mē kãm harēnh o ri mē hkôt ixpa. Nē mē kãm harēnh o:

–Tirtūm na pre mē pahwỹr Kraja mē. Kot mē pahpiitã mē panē htyk kaxyw mē pahwỹr kumē. Anē.

¹⁵ Mē kot Jesus kēp Tirtūm Kra hã harēnh o pa xwỹnhjaja na hte Tirtūm mē kamã pa ho pa nhūm htem ŷ hã ã Kra jarēnh anhỹr o pa.

¹⁶ Na pu mē ra pahprĩ hã Tirtūm kãm mē pajapē hã amnhĩ tã omu. Kãm mē pajapē htỹx kumrēx ã amnhĩ tã omu. Jakamã kot puj mē urãk nē ŷ hã pamã mē piitã mē hkīnh o papa. Tirtūm mē mē pahpō nē ri papa kēnã.

Mē kãm axpēn kīnh xwỹnhjaja kãm Tirtūm puma hkēt ã mē harēnh

¹⁷ Nē kot puj mē pamã axpēn kīnh o papa nē mãänēn Kris kôt amnhĩ nhĩpēx ho papa. Hãmri nhūm nhỹrmã Tirtūm kot Kra mē wa kuri mē hĩr tūm nē mē pa ho mē pa mã xwỹnhjē nhĩxi jarēnh kaxyw pu mē tee

ri amnhī kukamā pajamaxpēr kêt nē. Ra amnhī nhīxi jarēnh ma nē pahkīnh nē.

¹⁸ Nē koja mēhō kām hkwjýjē hkīnh kêt nē tanhmā hō homnuj to. Hāmri nē kot amnhī tā tanhmā ho pymaj kām uma ho hwyr mrar kêt nē. No koja kām hkwjýjē hkīnh nē tanhmā mē ho mex to ho pa nē kām mē uma hkêt nē. ¹⁹ Tirtūm kumrēx na pre kām mē pajapē nē mē pakukamā tanhmā mē pahto mex to. Tā pu mē ra amnhī pyrà nē pamā hkīnh o papa. Nē pamā mē piitā mē hkīnh o papa.

²⁰ Nē koja mēhō kām Tirtūm kīnh ā amnhī jarēnh tā kām hkwjýjē hō hprām nōkati hāmri nē ra kām Tirtūm prām kêt ā amnhī to amnhīrīt. Kot kaj mē ano ho akwýjē pumunh o apa xwýnhnta amā hkīnh kēē tā tanhmā kot ka we amnhī to nē ate ano ho Tirtūm pumunh kēēta amā hkīnh ā amnhī jarē? Nā ka ā amnhī jarēnh anhýr o amnhī to axēx. ²¹ Na pre Tirtūm mē pamā kapēr o amnhīrīt o:

Kot kaj mē amā ixkīnh hā kot kaj mē määnēn amā akwýjē hkīnh o mē ho mex o ri apa. Anē.

5

Tirtūm nhý hā mē pamā axpēn kīnh ā mē pamā karō

¹ Nē Tirtūm kot mē pahwýr Jejus mēnh ā harēnhja. Kōja mēhō kuma nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē Jejus kōt amnhī xām hā koja Tirtūm ja hā omu nē ho hkra.

Nē koja mēhō kām Tirtūm kīnh hā koja määnēn kām hkwýjē hkīnh o pa. ² Ja pyrà nē kot puj mē pamā Tirtūm kīnh nē kapēr kōt amnhī nhīpēx. Hāmri nē määnēn pamā krajē piitā mē hkīnh ho papa.

³ Nē kot puj mē pamā Tirtūm kīnh nē nhūm kapērja mē pahpē hihtýx kêt nē. Pu mē pamā Tirtūm kīnh ā kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o ri papa.

⁴⁻⁵ Na pu pre amnhī kaxyw Tirtūm Kra Jejus kōt pajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwý nhūm Tirtūm ja hā mē pahpumu nē mē pahto hkra pu mē ý hā amnhī nhīpēx nyw o amnhī nhīpēx o papa. No ri tanhmā amnhī tomnuj to ho ri papa hkêt nē.

Mēmoj axkrunēpxi nē kot Jejus kēp Tirtūm Kra hā ho amnhīrīt

Juāw 1.32-34, 3.36, 5.31, 15.26

⁶ Nē Jejus pix na pre Tirtūm mē pakaxyw ām nhūm kēp Kra hā mē pahwýr wrý. Hāmri nhūm Juāw Paxisja pyhtī kamā hkrā kumrā. Kēp Tirtūm Kra hā hkrā kumrā. Tā nhūm Tirtūm kapēr kōt ma tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa. Nē ri hkwýjē mā kapēr jarēnh o ri mē hkōt pa. Tā nhūm mē kupī nhūm kēp Tirtūm Kra hā pi kahpa hā ajēt nē ty nē hkamrō axkapī. Ā mē panē amnhī nhīpēx anē nhūm Tirtūm Karōja kēp Kra hā mē

pamā ho amnhīrīt. Ām hāmri na hte ā tanhmā mēmoj to amnhīrīt to anē. Mēmoj to hēx kêt jakamā na pre Jejus kēp Tirtūm Kra hā mē pamā ho amnhīrīt.

⁷ Nē kēp Tirtūm Kra hā mē pamā mēmoj to axkrunēpxi nē ho amnhīrīt. ⁸ Tirtūm Karō na pre kēp Kra hā mē pamā ho amnhīrīt pu prem kēp Kra hā omu. Nē Juāw Paxis kot hkrā kumrāta ā pu mē määnēn kēp Tirtūm Kra hā kot ho amnhīrītja ā omu. Nē määnēn kēp Tirtūm Kra hā pi kahpa hā jēt nē htyk nē hkamrō pikapīrta ā mē pamā ho amnhīrīt pu mē kēp Kra hā omu. E mē pamā mēmoj to axkrunēpxi nē Jejus kēp Tirtūm Kra hā kot ho amnhīrīt xwýnh na jajaja.

⁹ Nē na pu htem jar pahkwýjaja kot axpēn mar xā hā ixkre kamā mē kapēr ma nē mē hkōt pajamaxpēr. Tā koja Tirtūm tanhmā mē pamā mēmoj to amnhīrīt to pu mē hkōt pajamaxpēr kurē kumrēx. Kēp Tirtūm kēnā kot pu kêt mē kapēr prā nē hkōt pajamaxpēr kêt. Tām na pre mē pamā Jejus kēp Kra hā ā ho amnhīrīt anē. ¹⁰ Jakamā mē pahte Tirtūm Kra hkōt amnhī xunhwýr xwýnhjaja na pu prem Jejus kēp Kra hā harēnh ma nē hkōt pajamaxpēr kurē kumrēx. No mē kēp hkra hkēt xwýnhjaja na htem Tirtūm kot kēp Kra hā harēnh ma nē ām kuma nē amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr kêt nē. Jao te Tirtūm kēp Hipēēxā hā amnhī to hēx pyràk ā harē.

¹¹ E kot paj ipxri hā mē amā tanhmā ja jarēnh to ka mē inhma. Nā na pre Tirtūm Krata mē pahpiitā panē ty. Jakamā kot puj mē pahte hkōt amnhī xunhwýr xwýnhjaja nhýrmā ty nhūm Tirtūm akupým mē pahto mē pahfir. Pu mē wa kuri pamex nē pahfir tūm nē papa ho papa. ¹² Mē pahpē Jejus kwýjaja kot puj mē ā pahfir tūm nē papa anē. No mē kēp hkwý hkēt xwýnhjaja koja mē nhýrmā ty nē mē pahpyrà nē wa hwýr āpir kêt nē.

¹³ Na ka prem ipxpyrà nē amnhī kaxyw Tirtūm Kra hkōt ajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwý. Tā pa ā mē amā kagāja nhīpēx anē. Mē ate kamā harēnh nē mē pahte nhýrmā Tirtūm mē Kra wa hwýr mē paxāpir ā mē pajarēnhja mar nē amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr o ri apa kaxyw nē kapēr prār o ri apa hkêt nē.

Mē pahte paxāmnhix mēmoj tā Tirtūm wýr ā mē pajarēnh

Juāw 14.13-14

¹⁴ Nē mē pahpē Tirtūm krajaja na pu htem paxāmnhix pajamakētkati nē mēmoj tā tanhmā hwýr to ho papa. Kot puj mē kām hprām xā hkōt mēmoj tā kuwý nhūm mē pama. ¹⁵ Na pu htem mēmoj tā kuwý nhūm mē pamar mex nē mē pahte mēmoj tā hwýr xā hkōt tanhmā mē pamā mēmoj nhōr to rý tanhmā mēmoj to. Ra mē pahte ja mar mex.

*Tirtūm kot tanhmā hkra hkēt xwýnhjé
nhípêx to hā harēnh*

Rukre 22.31-32

¹⁶⁻¹⁷ Nē koja Kris kôt mē anhiō tanhmā amnhī tomnuj to ka mē atō tee ri ja hā omu nē ho Tirtūm wý. Ho awý kē nē tanhmā kot amnhī tomnuj tota o hapêx nē ja nē ho htýx kē axte ā amnhī nhípêx anhýr kēt nē. Kot puj mē pahtō tanhmā amnhī tomnuj to nhūm Tirtūm tee ri ja hā mē pahpumu nhūm ja kēp omnuj nē. Tā kot puj mē amnhī tomnujta kaga nhūm ja hā mē pahpumunh kôt tanhmā hā mē pahto hkēt nē. Ām mē kot amnhī nhípêx pixi koja ho hamakêtkati hkēt nē. Koja mēhō Tirtūm kaga ho hkaga nē aa hkôt amnhī xām kēt nē. Hāmri nhūm tee ri amnhī tā omu nhūm ja kēp omnuj týx kumrêx. Jakamā koja aa ho hkra hkēt nē. Nē aa kot hkaga ho hamakêtkati hkēt nē pa ho pa. Jakamā koja hkaga xwýnhhta nhýrmā ty nē kuri htír tūm nē pa ho pa hkēt nē.

¹⁸ Nē mē pahpê Tirtūm krajaja na pu htem amnhī tomnuj o papa hkēt nē. Tirtūm Kra Jesus kot ja pymaj mē panê Satanasti pumunh mex jakamā nhūm tee ri mē pahte tanhmā amnhī tomnuj to hprām xāj mē pano kupyry kaprý ho ri pa. Ra mē pahte ja mar mex. ¹⁹ Mē pahpê Tirtūm kra na pu mē. No mē kēp hkra hkēt xwýnhjaja Satanasti kot amnhī tā mē ho htýx pyrāk o mē hipêx jakamā nhūm htem tanhmā amnhī tomnuj to ho pa. Mē pahte ja mar mex.

²⁰ Nē määnēn ja mē pahte mar mex. Na pre Tirtūm Kra mē pahwýr wrý nē mē pamā tanhmā Tirtūm o amnhīrit to ho pa. Tapx- ipix kēp Mēpahpām ā mē pamā ho amnhīrit. Tā Jesus kukwak ri mē pahpê Tirtūm kra jakamā kot puj mē nhýrmā wa kuri pahtír tūm nē pa mex nē papa ho papa.

²¹ E Kris kôt ixkwýjaja. Kēr ka mē Tirtūm kapēr kôt pix mā mán ri amnhī nhípêx o ri apa rāhā nē. No nhām mē kot Tirtūm kapēr kwým ri mē amā kapēr o hêx xwýnhjé kapēr ma nē ām mē ama nē mē hkôt amnhī nhípêx hkēt nē.

Tā ām ja pix. Ixpê Juāw na pa krīpiitā hkôt mē amā kagā nhípêx nē kurē.

Sikūn Juāw
Juāw kot Jejus kôt hkwyjê
hwyr wam kagà nê mēnh kôt
hō mēnh

Juāw na pre kagàja nhîpêx. Jejus nhÿ hâ hkrajê jahkre ho ri pa xwÿnhjê hō na pre. Jakamā na pre hkrî hō kamā Kris kôt htōx mē ō fāmii mā kagàja nhîpêx nê mē hwyr kumê. Na pre hte Tirtūm kapêr o mē hêx o pa xwÿnhjê hō mē ō krî hwyr mra nhūm Juāw krāmnhwÿ nita omu nê htÿx kot mē ahkre mex â hkamnhîx. Hāmri nê kot Tirtūm kapêr o hkwyjê jahkre kaxyw amnhî nhōrkwÿ hwyr kuwÿ. Hāmri nhūm Juāw tee ri harênh ma nê kām kagàja nhîpêx nê kamā kot amnhî wÿr hwyr nê kām kapêr nê hprî hâ kām tanhmā mē kot Tirtūm o hêx to ho pa hâ tanhmā mē harênh to. Kot kamā harênh nê mē harênh mar hāmri nê mē axkām hamak rom nê ri pa kaxyw. â na pre Juāwja hkrāmnhwÿ ni mē hkwyjê mā mēmoj jarênh nê hâ kagà nê mē hwyr mēnh anê. Nê mē kām:

¹ Pa Jejus kôt ixtōx. Xà mē amex? E ot pa mē amā kagà nhîpêx nê mē awÿr kumê. Akrajaja nê apê mē hkatorxà mē mē ato ixpinraātā mē awÿr kumê. Ixpê Juāw pigêtre na pa. Inhmā mē akînh nom papxpîx inhmā mē akînh kêt. Mē pahpyrà nê mē kot Tirtūm kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja haxwÿja kām mē akînh. ² Mē pahte Tirtūm kapêr kôt ri amnhî nhîpêx rāhā ho ri papa jakamā na pu htem pamā axpên kînh o ri papa.

³ Na pa hte mē pahto Mēpanhîpêxà maati Tirtūm wÿr o ixpa nê kām:

—Pa Tirtūm. Ot pa mē amnhî to awÿ. Akra Jejus Kris mē mē amnhî to war awÿ. Kêr ka wa mē ixkamā axukapri nê mē ixkutā war anojarêt rāhā ho ri apa. Nê tanhmā mē ixkrā hto pa mē ixāmnhîx ijamakêtkati nê ixkînh nê mē inhmā axpên kînh nê axpên to mex o ri axpên kôt ixpa. Nê tām ri amnhî nhîpêx. Anê.

Mē pamā axpên kînh kām axpên to mex â mē pamā karō

Juāw 13.34-35; Wam Juāw 2.7-9, 3.14-18

⁴ Nê na pa pre akra hkwyjê pumu nhūm mē inhmā amnhî jarê pa mē kuma nê mē ŷ hâ ixkînh nê. Na xep prem Tirtūm kôt amnhî xunhwÿ nê hkôt ri amnhî nhîpêx mex o pa. Mē kot Mēpanhîpêxà Maati Tirtūm kapêr â kagà hkôt amnhî nhîpêx â inhmā amnhî jarê pa mē kuma nê ixkînh nê. ⁵⁻⁶ Jakamā na pa â amā ixkapêr nê hâ kagà anê. E kwa Kris kôt ixtōx. Kêr pu mē pamā axpên kînh o ri papa hâ mēmoj to axpên kutā panojarêt rāhā ho ri papa. â ixujarênh anhÿja nyw

kêt. Amnepê mā mē ate Jejus kôt amnhî xunhwÿr â arîgrota â na prem â mē amā karō anê. Tâ kêr pu mē arî pamā axpên kînh pê Tirtūm kapêr piitā hkôt amnhî nhîpêx mex o ri papa. Kapêr â kagà kot â mē pahte amnhî nhîpêx anhÿr â mē pamā karō.

Tirtūm kapêr o mē hêx xwÿnhjê jarênh Rômān 16.17-18; Wam Ximotre 5.22; Wam Juāw 2.18-26, 4.1

⁷ Nê mē kot Tirtūm kapêr o hêx o ri mē pa xwÿnhjaja na mē ra ma krî piitā hkôt mē kām tanhmā ho hêx to ho pa nê mē kām:

—Jesús kêp Tirtūm Kra hkêt âm mē panhîo na pre. Na pre Tirtūm mē pahwÿr mēnh kêt nê. âm mē panhîo rûm na pre kato.

Anhÿr o mē kām ho hêx o pa. Kām Kris kurê xwÿnhjaja maati ja nhÿ hâ na htem â ri ho hêx o pa anê. ⁸ Jakamā kwa mē amnhî nê mē omunh mex nê mē ama nê âm mē ama. Kot kaj mē kapêr ma nê mē hkôt ajamaxpêr hāmri nê mē ixte Tirtūm kapêr o mē ajahkreta kaga. Kwa mē arî mē ate amnhî nhîpêx nyw pix o mân amnhî nhîpêx rāhā o ri apa. Nê arî mē amā axpên kînh kām tanhmā axpên to ajuta hto rāhā ho ri apa. Kêr kê Tirtūm ja hâ mē apumu nê nhÿrmā mē ato mex nê. ⁹ Nom kot kaj mē nhām mē kapêr punujja kôt amnhî nhîpêx nê Kris kôt amnhî nhîpêx kêt nê nhūm Tirtūm mē akôt pa hkêt nê. Nom kot ka mē arî Kris kôt amnhî nhîpêx mex nê hāmri nhūm Tirtūm mē Kra Jejusja wa mē akôt ri pa ho pa rāhā nê. ¹⁰ Jakamā koja â Tirtūm kapêr â kagà kuhpa hâ Jejus o hêx xwÿnhjaja mēmo arîgro hâ mē anhō krî hwÿr pój ka mē omu nê amnhî nhōrkwÿ hwÿr mē hwÿr kêt nê. Nê tanhmā mē kām akapêr to hkêt nê. âm ri mē hkàx â ri mra. ¹¹ No kot kaj mē â mē hipêx anhÿr kêt nê mē hwÿr mra nê mē mar o akuhê hāmri nê te mē ate mē hkôt amnhî nhîpêx o amnhî nhîpêx pyrāk. Ja pumaj kêr ka mē nhÿri mē omu nê mē htêp kêt kumrêx.

Kagà jatur xà

Hapuhâ Juāw 13-15

¹² E Kris kôt ixtōx. Ixkapêr jatur xà na ja. Ixkapêr â kagàja âm hakotre nom inhmā mē amā ixkapêr ry hprām. Jakamā kot paj mēmo arîgro hâ ma mē awÿr mō pu mē axpên pumu nê pahkînh nê. Pa rî kormā mē amā ixkapêr jatur xàm kumê ka mē aprî hâ inhma.

¹³ Nê ota jar Kris kôt atōx krajaja awÿr hpêr mē.

E ixpê Juāw pigêtre na pa â awÿr kagàja nhîpêx nê mēnh anê.

Hapuhã Juãw Juãw kot Jejus kôt hkwýjê hwýr kagã nê mênh o axkrut kôt hõ mênh

Juãw na pre mãânên kagãja nhípêx. Jejus nhý hã hkrajê jahkre ho mê pa xwýnhjê hõ na pre. Tã hkrãmnhwý Gajore mã kagãja nhípêx nê hwýr kumê. Na pre Jejus kwýjaja ma krí piitã hkôt mê kãm Jejus kapêr jarênh o ri mê hkôt pa. Jao Gajore nhõ krí hwýr pøj nhùm Gajore mê hpõx ã mê harênh ma nê amnhí nhõrkwý hwýr mê kuwý. Jakamã nhùm pre htem ma õ krí hwýr pa hãmri nê kuri pøj. Nhùm Juãw ã Gajore kot amnhí nhípêx anhýr ã harênh ma nê hkính nê hwýr kagãja nhípêx nê kumê. Nê kamã kãm mēhõ pē Xotre kot tanhmã amnhí tomnuj to ho pa hã harê. ã na pre Juãwja Gajore mã mēmoj jarênh nê hã kagã nê hwýr mênh anê. Nê kãm:

¹ Pa ixkrãmnhwý Gajore? Xã amex? E ot pa awýr kagãja nhípêx nê kumê. Apê ixkrãmnhwý mex na ka. Inhmã akính.

²⁻³ Na pre ra Kris kôt pahtõ hkwýjaja ixwýr pøj nê tanhmã inhmã ajarênh to. Na ka xep hte Tirtúm kôt amnhí nhípêx mex ráhã ho ri apa. Pa ajarênh ma nê anhý hã ixkính nê. Nê ato Tirtúm wýr o ixpa. Kot ato mex nhùm amex nê ajamakêtkati nê apa ho apa kaxyw. Nê axã hkét nê amex nê ri apa kaxyw.

⁴ Ixte Tirtúm kapêr o mê ajahkre o ri ixpa jakamã te mê apê ixkra pyràk. Tã pa tanhmã ate mê pahkwýjê nhípêx to ho apa hã ajarênh ma nê ixkính nê.

Gajore kot tanhmã Jejus kôt hkwýjê ho mex to hã harênh

Wam Korüt 16.10-11

⁵ E ixkrãmnhwý. Na ka xep hte Jejus kôt pahtõjê ho mex o ri apa. Aa ate mê omunh kêt tã nhùm htem ma anhõ krí hwýr pa ka mê omu nê apê Jejus kôt mê htõ hã mê ho mex nê. ãm hãmri na ka hte ã mê hipêx anhýr o ri apa Gajore. ⁶ Na pre ra mê hkwýjaja akupýn ixwýr pøj nê mê ixpê Kris kwýjê mã amnhí tã ajarê. Amã mê hkính nê ate tanhmã mê ho mex to hã ajarê. Nhùm prem nojarêt ka xep pre mê kãm pry hã mê apkur xã hã mēmoj gõ nhùm mê inhmã ajarê. Nã ãm hãmri na ka hte ã mê ho mex o apa anê. ã ate mê hipêx anhýr o apata ã na hte Tirtúm apumu nê hkính nê. ⁷ Na htem krí piitã hkôt mê kãm Kris kot tanhmã mê panê amnhí nhípêx to hã harênh kaxyw ma mê hwýr pa. Nom mê apkur xã hprãm xäj mê kot Kris kôt amnhí xunhwýr kêt xwýnhjê hwýr pa hkêt nê. ⁸ Jakamã kwa kër pu mê papajaja mê pahpê Jejus kôt mê htõ hã mê kãm mēo hkwý nhõr o papa. Kot puj mê ã

mê ho ajuta anê nê te mê pajaxwýja mê ìhkõ hã ri mê kãm Kris jarênh o ri papa pyràk.

Xotre kãm Juãw kapêr mar prãm kêt ã harênh

Matêwre 20.25-28, 23.1-12

⁹ Nê ra ixte anhõ krí kamã mê apê Kris kwýjê mã kagã nê mênh nhùm mê ate kamã harênhã. Na xep pre Xotreja kuma nê ãm kuma. Kêp mê akrãhtúm prãm xäj kãm ixkapêr mar prãm kêt nê. ¹⁰ Na xep hte tanhmã ixto hêx to ho pa. Nom papxipix ixto hêx kêt nê. Mãânên Kris kôt mê pahtõjaja nhýhýnh krí hõ rúm mê awýr pan pøj nhùm xep tanhmã mê amã mê ho hêx to. Nê mê hpõx ã mê omu nom amnhí nhõrkwý hwýr mê hwýr kêt nê. Tã ka mê kurom amnhí nhõrkwý hwýr mê awýr nhùm xep tee ri ja hã mê apumu nê mê akamã gryk nê mê hã mê amã akir nê Tirtúm mã amnhí jarênh xã hã ixkre nê mê ajano. Na xep hte ã amnhí nhípêx anhýr o pa. Jakamã kot paj nhýrmã ma mê awýr mō hãmri nê mê apiitã mē anoo mã hã kãm akir. Tanhmã kot mê ixto hêx to nê tanhmã kot amnhí tomnuj to hã kãm akir ka mê apiitã hã inhma.

Mê pahte mê kot amnhí tomnuj xwýnhjê hkôt amnhí nhípêx kêt ã mê pamã karõ

Rukre 6.45; Rõmãn 12.9

¹¹ E kwa ixkrãmnhwý. Kêr ka ã Xotre kot amnhí tomnuj o pa anhýrja kôt amnhí nhípêx kêt nê. Mê kot amnhí tomnuj o mê pa xwýnhjaja na htem Tirtúm kôt amnhí nhípêx kêt nê. No kêt mê kot amnhí to mex o ri mê pa xwýnhjaja na mê kêp Tirtúm kra jakamã kër ka mê ã mê kot amnhí nhípêx anhýr xwýnhjê kôt pix mã amnhí nhípêx.

Temêtre jarênh

¹² Nê Temêtre na hte tãm ri amnhí nhípêx nê ãm hãmri Tirtúm kapêr o mê ahkre mex nê nhùm mê piitã axpên mã mex ã harê. Pa hte ijaxwýja mê kãm mex ã harênh o ri mê hkôt ixpa ka htem inhma. ãm hãmri na pa hte tanhmã harênh to ho ri ixpa.

Kagã jatur xã

Sikũn Juãw 12-13

¹³ E kagãja kamã na pa ãm ja pix jarê nê hã kagã nê awýr kumê Gajore. Na pa kormã harênh jatur xã mênh kêt nê. ¹⁴ Nom kot paj tokyx ma awýr mō hãmri nê ri kormã amã hatur xãm kumê.

E kêt Tirtúm akutã nojarêt ráhã ho pa.

Nê ota jar Kris kôt akrãmnhwýjaja awýr hpêr mê. Nê kër ka atar Kris kôt ixkrãmnhwýjê mã ijarê.

Tã ãm ja pix. Ixpê Juãw pigêtre na pa ã awýr kagã nhípêx nê mênh anê.

Jutre Jutre kot Jejus kôt hkwyjê piitã hwÿr kagã nê mênh

Jutre na pre kagãja nhîpêx. Xiakre pyra nê kêp Jejus tã na pre. Tã kagãja nhîpêx nê krî piitã hkôt Jejus kôt hkwyjê hwÿr kurê. Na pre mē hkwyjaja kêp Jejus kwÿ hã amnhî jarênh tã axtem nê tanhmã amnhî tomnuj to ho pa. Jakamã nhûm Jutre kagãja kamã Jejus kwÿjê mã hprî hã tanhmã mē harênh to nê mē kot mē hkôt amnhî nhîpêx nê mē kãm kapêr kãm hihtÿx nê. Nê mē kãm:

1 Pa Jejus kôt ixtõ nê ixtõxjaja. Xã mē amex? E ot pa mē amã kagã nhîpêx nê mē awÿr kurê. Tirtûm kot ixpyrã nê amnhî kaxyw mē axunhwÿr xwÿnhjê hwÿr. Mēpanhîpêxã Maati Tirtûm kãm mē pahpiitã mē pajapê jakamã na hte Kra Jejus Kris mē wa mē pahtãnopax mex rãhã ho pa.

Ixpê Jutre na pa hte Jejus Kris mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho ri ixpa. Nê ixpê Xiakre htõ na pa.

2 Na pa hte mē ato Tirtûm wÿr ho ixpa nê kãm:

—Pa Tirtûm. Kwa mē kot Akra Jejus kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjê pumu nê amã mē hapê hã mē kamã axukapri rãhã ho apa. Kê mē kamã amnhî krit nê ãmnhîx hamakêtkati nê ri tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Nê mē kãm axpên kînh o ri axpên kôt pa. Anê.

*Mê kot Tirtûm kapêr o hêx xwÿnhjê jarênh
Wam Ximotre 1.18-20, 6.12*

3 E ixkrãmnhwÿjaja. Nã inhmã mē akînh. Na pa pre jãã mē amã kagã hkwy nhîpêx kaxyw. Mē pahte Jejus Kris kukwak ri amnhî nhîpêx nyw ã tanhmã mē pajarênh to nê hã kagã kaxyw tã kormã harênh kêt nê. Kot paj axtem mêmoy jarê. Na pre Tirtûm mē pamã kot amnhî nhîpêx o amnhîrit pa. Nê kapêr o amnhîrit pa. Mē pahte mar nê hkôt amnhî nhîpêx kaxyw. Jakamã kêr pu mē kapêr mar tÿx nê amnhî krã hi kamã haxãr tÿx nê hã papa. Nom koja mēhõ kapêr kuhpa hã tanhmã mē amã kapêr o hêx to ka mē ama nê ãm ama.

4 Na xep ra kapêr o mē hêx xwÿnhjaja mē akôt pa nê mē apyrã nê Jejus kôt amnhî xunhwÿr ã amnhî jarê nom amnhî to hêx. Ka xep mē aprî hã mē hêx ã mē omunh kêt nê mē kêp Jejus kôt mē atõ hã mē hkãmnhîx nê atÿx amnhî nhõrkwÿ hwÿr mē awÿ. Nom mē kot Tirtûm kapêr o hêx pix kaxyw na htem mē akôt pa nê mē amã kapêr o:

—Tirtûm kãm mē pajapê htÿx kumrêx nê mē pakutã nojarêt ho pa jakamã kwa kêr pu mē mãmri nhãm mênijê ho amnhîkati ho papa. Koja ja hã mē pahpumu nê tanhmã hã mē pahto hkêt nê. Kãm mē pajapê kênã

kot kêt hã tanhmã mē pahto. No kêt Jejus Krisja mē ate kêp mē panhõ Pahihtî hã harê nom kêp mē panhõ patrãw rÿ kêp mē panhõ Pahihtî hkêt. Anê.

Ã Tirtûm kapêr kuhpa hã mē amã harênh anhÿr o pa. Tirtûm kapêr ã kagã htum kot amnepê mē hkukamã tanhmã mē harênh to nê mē harênh kot:

Ã mē kapêr anhÿr o paja mÿrapê koja mē mex kêt nê pa. Koja Tirtûm mē homnuj tÿx kumrêx.

Anhÿr o kot mē harênh. Tã pa mē amã ixpri hã mē harê nê hã kagã. Mē ate inhmar nê amnhî nê mē omunh mex kaxyw.

*Tirtûm kot tanhmã mē kot amnhî tomnuj
xwÿnhjê nhîpêx to hã harênh*

Sikûn Pêtre 2.1-17; Sikûn Ximotre 3.1-9

5 Nê amnepê mã mē panhîgêtjaja kormã Ejit kamã mē pa ri nhûm Tirtûm Ejit nhõ xwÿnhjê rûm mē kator pa. Hãmri nhûm mē hkwyjaja tanhmã hamaxpêr to nê axtem nê amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nê. Nhûm tee ri amnhî tã mē omu nê ã mē kot amnhî nhîpêx anhÿr xwÿnhjê nhîmex pa. Ra mē ate mē harênh mar mex tã pa axte mē amã nê harê.

6 Nê Tirtûm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê kwÿjaja. Na prem Tirtûm nhÿ hã kapêr o pa htã tanhmã hamaxpêr punuj to nê ra kãm ja ho anhÿr prãm nõkati nê Tirtûm kaga. Jakamã nhûm mē hã amÿnê nhûm mē unê nê kãx o mē hkaxpre pa. Nê nhÿri pika kaxwÿnh kãm kamãt kô htyk kãm mē kurê nhûm mē arî kamã hkrî ho hkrî. Nom koja nhÿrmã Tirtûm kot tanhmã mē pahpiitã mē pajarênh to xã hã arîgato kato nhûm mē ri kormã hapõx pa. Hãmri nê kot amnhî tomnuj mÿrapê mē mē kot amnhî xã htÿx kamã hamak tûm xãta wÿr ma hapêx.

7 Nê krîpê Sotõ nê Komo nhõ xwÿnhjaja na prem haxwÿja kãm Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx prãm kêt nê. Nê krîja wa hpuhã krî hkwy kamã ri mē pa xwÿnhjaja haxwÿja mē urak nê nê kãm kapêr mar prãm kêt nê. Na prem amnhî tomnuj tÿx rãhã ho pa. Nê axtem nê axpên pè ri mē hprõ ho amnhîkati ho pa. Nê mêmÿ hkwyjaja ri axtem nê axpên to amnhîkati ho pa. Hãmri nhûm Tirtûm tee ri mē kot amnhî nhîpêxã ã omu nê mē hipy kuwy hpõk kwÿ rê nhûm mē amnhî wÿr omu nê kãm ma xãj tee ri hprõt kapry. Nê hprõt kaxyw õrkwÿ rûm hapõj nê hxêt pa nê hapêx. Na hte ã Tirtûm mē kot amnhî tomnuj o mē pa xwÿnhjê nhîpêx anê. Jakamã koja nhÿrmã kuwy hpõk rãhã xwÿnhhta wÿr mē piitã mē rênh pa nhûm mē kamã amnhî xã htÿx kamã hamak rãhã ho pa ho pa nê aa ã hapêx kêt nê. Nê ã htÿx rãhã papa ho pa. Tã mē pahte Sotõ mē Komo nhõ xwÿnhjê jarênh mar nê mē pahte amnhî tomnuj kaga kurê

kumrêx kaxyw na pre Tirtûm â mê pamâ mê harênh o amnhîrît anê.

*Mê hpijaàm kêt xwýnhjê jarênh
Sikûn Pêtre 2.10*

⁸ Nê mê kot Tirtûm kapêr o pihkâr xwýnhjaja na htem â mê kot amnhî nhîpêx anhÿr xwýnhjê pyrâ nê amnhî tomnuj tÿx pix o ri pa. Jakamâ na htem tanhmâ hpimtir punuj to hâMRI nê hkrâ hapôj nê hpimtir xâ hkôt tanhmâ amnhî tomnuj to. Jao hkwyjê kamâ hpijaàm kêt o pa. Rÿ mênijê hõ rÿ mêmÿjê hõ nhûm mê axpên kâm hpijaàm kêt o pa. Rÿ Tirtûm kapêr o mê wrÿk xwýnhjê ho kapêr punuj nê. Kapêr mâ gêt o kâm kapêr kêt nê ho kapêr punuj to. â na htem hpimtir punuj xâ hkôt amnhî tomnuj o pa anê. ⁹ Tirtûm kapêr o mê wrÿk xwýnh krâhtûm Mikewja. Kêp mê hkrâhtûm tâ aa mê kâm kapêr mâ gêt kêt nê. Na pre Mojes ty nhûm Mikew ra ma hwÿr tèn wrÿ. Nê kuri Satanasti pumu hâMRI nê Mojes nhî nê tanhmâ kâm kapêr to. Nom kapêr mâ gêt o kâm kapêr kêt nê. âm kapêr mâ hprî ho kâm kapêr nê kâm:

–Kwa âm omu kê nõ. Kot kaj tanhmâ ho nhûm Tirtûm apumu nê hâ tanhmâ hâ ato. Anê.

¹⁰⁻¹¹ Nom ixte mê amâ mê hpimtir punuj jarênh xwýnhjaja. Mê kot Tirtûm kapêr o pihkâr xwýnhjaja kot hprî hâ Tirtûm kot amnhî nhîpêx â harênh mar kêt jakamâ na htem htÿx ri ho kapêr o haprÿ ho pa. Te ho mry xoprêja hamaxpêr kêt nê htÿx ri amnhî nhîpêx o pa pyrâk. Nom koja nhÿrmâ Tirtûm mê homnuj tÿx nê.

Te mê kot finat Kaî kot amnhî tõ hprî xwýnh kot amnhî nhîpêxta pyrâk. Nê te mê kot finat Paraâw kot amnhî nhîpêx pyrâ nê kâxporê rûnh prâm xâj Tirtûm kapêr kuhpa hâ tanhmâ amnhî nhîpêx to ho pa. Nê te mê kot finat Kore kot amnhî nhîpêx pyrâ nê Tirtûm kot mê kaxyw mê ô pahi xâm xwýnhhta kutâ amnhî xunhwÿ. Mÿrapê koja mê jajê pyrâ nê kuwy hpók râhâ xwýnhhta wÿr ma hapêx pa.

¹² Na ka htem apê Jejus kwÿ hâ axpên wÿr akuprô. Nê tõtâ mê apê hkwy hâ amâ axpên kînh â axâpkur kaxyw axpên wÿr akuprô. Nhûm ixte mê amâ mê harênh xwýnhjaja mê akôt agjê nê mê akutâ apku. Jakamâ kwa mê o kora mê amnhî nê mê omunh mex nê. Mê hipêx o te mê ate mê axâpkur xâ hâ mê anhõ kamâ kêne pumunh nê hanhir nê rênh pyrâ nê amnhî nhîhkô hâ mê pumu nê amnhî nê hanor kurê kumrêx. Na htem hpijaàm kêt kâm amnhî pix kukamâ hamaxpêr pê apkur rûnh o pa.

Te na wrÿk kaxyw htyk rax nê môr nhûm mê kot omunh nê wrÿk â hkamnhix tâ nhûm kôk kot nhâm mênh nhûm wrÿk kêeta pyrâk o na htem amnhî nhîpêx. Jao te mê kot

âm hâMRI nê amâ Tirtûm kapêr jarênh mex pyrâk tâ mê amâ ho hêx.

Nê te mê kêp mêmô pî hpâr ra ô mâ tãm tâ âm htÿx râ nê aa ô hkêt nhûm mê kot krâhyr nê mênh nhûm grâ parta pyrâk.

¹³ Nê te mê kêp gô xujanâr kot amnhî nhîpêx pyrâk. Na hte gô xujanârja hakâx wÿr kapê nê mra nhûm hamrô kÿxpê amgrâ kamâ arîk nhûm gô awjanâ nê ma akupÿm hipók wÿr mra. Ja pyrâk na htem ma nhÿhÿm mra nê mê kâm mêmôj jarê nê nhâm mra nê mê kâm mêmôj jarê nê ma akupÿm mê kurûm mra. Nhûm mê mar xâ hkôt amnhî tomnuj râhâ ho pa.

Nê te mê kot kaxkwa hâ kanhêre nhÿhÿm htêm nhûm mê kot nhÿhÿm htêm xâ hkôt omunh kêeta pyrâk. Jakamâ koja Tirtûm nhÿrmâ kamât kô kamâ mê rênh pa nhûm mê aa hapôx kêt nê.

*Mê kot amnhî tomnuj xwýnhjê hkukamâ
mê harênh*

Apokarip 20.11-15

¹⁴ Nê na pre finat Enojka amnepê mâ â mê kot amnhî tomnuj anhÿr xwýnhjê hkukamâ tanhmâ mê harênh to. Mê kot Tirtûm kapêr o pihkâr o ri mê pa xwýnhjaja nhûm mê hkukamâ mê harê. Enojka finat Atâw kanrêhâ htâmnhwÿ na pre. Tâ â mê kot amnhî tomnuj anhÿr xwýnhjê hkukamâ mê harênh o:

Koja nhÿrmâ Pahihtija man pika hwÿr akupÿn wrÿ. Kapêr o mê wrÿk xwýnh xohtô rax mê mê hpimrâatâ akupÿn wrÿ.

¹⁵ HâMRI nê mê pahpiitâ kormâ mê pahÿr ri mê pahte tanhmâ amnhî nhîpêx to ho papa hâ mê pahpumunh xâ hkôt tanhmâ mê pajarênh to. HâMRI nê mê kot Tirtûm kapêr o hêx o pa xwýnhjê pumu nê tanhmâ mê harênh to nê mê harênh o: “Jajaja na pre mê kâm Inhîpêêxâ Tirtûm prâm kêt nê ri kapêr kwÿm pix mâ amnhî nhîpêx o pa. Nê kapêr punuj o pa. Â na prem amnhî nhîpêx anhÿr râhâ ho pa.” Anhÿr o mê harê nê amnhî nê kuwy hwÿr mê kurê nhûm mê amnhî xâ htÿx kâm hamak o pa râhâ nê pa ho pa. Anê.

Â na pre finat Enojka mê hkukamâ mê harênh anê. ¹⁶ Âm hâMRI na mê harê. Tâ na hte arî mê hkwyjaja â amnhî nhîpêx anê. Nê hamaxpêr mex kêt nê. Na htem nhâm tanhmâ mê ho kapêr punuj to pix kukamâ hamaxpêr. Nê amnhî krâ hkôt htÿx ri tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa. Nê amnhî to jarkrar râhâ nê. Nê hêx rom mê kêp mêmôj jamÿnh kaxyw tanhmâ mê kâm hêx to.

¹⁷ E Kris kôt ixkrâmnhwÿjaja. Koja mê â mê amâ Tirtûm kapêr o hêx anhÿr o mê akôt pa ka mê ama nê âm mê ama nê mê kapêr mar kêt nê. âm mê panhõ Pahihti Jejus Kris

nhý hã mē ajahkre o mē pa xwýnhjaja kot tanhmã mē amã mē harēnh toja mã mãn kēt ajamaxpēr týt rãhã o ri apa. ¹⁸ Na prem mē amã mē harēnh o:

—Jeus akupýn wrýk xwýj ri koja mẽmojaja mẽ awýr mran pój. Nom mẽ kot Jeus kapēr kwým amnhĩ krã hkót tanhmã amnhĩ nhĩpēx to xwýnhjaja koja mẽ. Hãmri nē mẽ apē Jeus kwý hã mẽ apumu nē mẽ atã akunha nē mẽ atã hpēr o axkē nē Tirtúm ã hpēr o axkē nē kapēr ã kagã hã hpēr o axkē. Anē.

¹⁹ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpēx anhýr xwýnhjaja mẽ pahpē Jeus kwýjaja mẽ pahte axpēn kutã amnhĩ xunhwýrja na mẽ kãm hprãm. Mē kamã Tirtúm Karõ gjēx kēt jakamã mẽ kãm amnhĩ krã hkót pix mã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hprãm.

Mē pahte Kris akupýn wrýk jamãr pē tanhmã amnhĩ nhĩpēx to hã mẽ pamã karõ
Matēwre 24.45-51; Rukre 12.25-40;
Karatas 6.1-2; Xiakre 5.19-20; Sikün Pētre 3.12-15

²⁰ Kwa mẽ apē Jeus kót ixtõ nē ixtõxjaja kēr ka mẽ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpēx anhýr o mẽ pa xwýnhjē rom apkati mẽ amnhĩ kaxyw Jeus pix mã mãn ajamaxpēr rãhã ho ri apa. Te mẽ kot mẽ hakre hã ra ãptãr nē amnhĩ krãm mẽ hakre xã jagjēnh týtã pyrãk.

Jao Tirtúm kapēr mar týt nē hkót amnhĩ nhĩpēx mex o ri apa.

Nē Karõ nhý hã amnhĩ to hwýr rãhã nē.

²¹ Nē Tirtúm kãm mẽ pajapē hã kãm ajamaxpēr rãhã ho ri apa.

Nē Pahihti Jeus Kris kãm mẽ pajapē hã kãm ajamaxpēr týt rãhã ho apa.

Koja nhýrmã kãm mẽ pajapē hã akupýn mẽ pahwýr wrý nē tanhmã mẽ pahto mex to pu mẽ kuri pahfír tùm nē pahkĩnh nē papa ho papa. Tã kēr pu mẽ arĩ akupýn mẽ pahwýr wrýk xã hã arĩgro jamãr rãhã ho papa.

²² Nē mẽ pahkwýjaja kormã mẽ kot Jeus kót amnhĩ xunhwýr týt kēt xwýnhjaja kēr ka mẽ kamã axukaprĩ nē aprĩ hã mẽ kãm Tirtúm kapēr jarēnh o ri mẽ hkót apa. ²³ Na pre ra mẽ hkwýjaja mẽ kot Tirtúm kapēr o pihkãr xwýnhjē kapēr ma nē mẽ hkót amnhĩ nhĩpēx. Jakamã kēr ka mẽ ja hã mẽ omu nē te mẽ ate kuwy hpók rũnh nē mẽ hpa hã mẽ hamýnh nē nhãm mẽ rēnh pyrãk o mẽ hipēx. Jao mẽ kot nhýrmã Tirtúm kapēr o pihkãr xwýnhjē hkót kuwy hpók rũnhã wýr pa pymaj mẽ nē mẽ kãm akapēr kãm axihtýt o ri mẽ hkót apa. Kē mẽ ama nē mẽ hkaga nē mẽ hkót ri amnhĩ nhĩpēx kēt nē.

Nē htýt ri mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwýnhjaja kēr ka mẽ kamã axukaprĩ ho ri apa nē mẽ kamã agryk tokyx anhýr kēt nē. Xatã mẽ kãm Tirtúm kapēr jarēnh rãhã ho ri mẽ hkót apa. Nom kwa mẽ okora kēr ka mẽ

kot amnhĩ nhĩpēx o amnhĩ nhĩpēx o ri apa hkēt nē. Kwarĩ ho kwarĩ.

Jutre kot Tirtúm mã mex o mex ã harēnh Wam Pētre 1.5-7

²⁴ Nē kēr pu mẽ Tirtúm mã amnhĩ jarēnh kaxyw nē ã kãm amnhĩ jarēnh anē nē kãm:

—Pa Tirtúm. Nã ãm hãmri na ka hte amnhĩ kót mẽ ixunhwýr týt nē pa mẽ akaga hkēt nē akót amnhĩ nhĩpēx rãhã ho ri ixpa. Kot kaj nhýrmã amnhĩ wýr mẽ ixto api pa mẽ Akra mẽ war akuri axte tanhmã amnhĩ tomnuj to hkēt nē. Nē amnhĩ to mex pē anhĩrã htýt rax kãm ixpa. Jao ixkĩnh týt nē ixpa ho ixpa.

²⁵ —Apē mẽ inhõ Tirtúm ã apyxi mex kumrēx na ka. Na ka pre Pahihti Jeus Kris kukwak ri mẽ ixpiitã mẽ ixte amnhĩ tomnuj pē mẽ ixpytã. Nē na ka hte anhĩrã htýt rax rãhã ri apa. Nē amex o amex nē axihtýt o axihtýt nē axãhpumunh o axãhpumunh. Nē apē mẽ inhõ Pahi Maati hã apyxi mex na ka. Amnepē mã kormã mẽmoj kēt ri ka pre ã amnhĩ nhĩpēx anhýr o apa rãhã nē. Tã arĩ ã ate amnhĩ nhĩpēx anhýr ho apa ho rãhã. Nē kot kaj apkati mẽ ã ate amnhĩ nhĩpēx anhýr ho rãhã. ã ate amnhĩ nhĩpēx anhýr o apa ho rãhã ho rãhã. Tã ãm ja pix na hapēx. Anē.

E kēr pu mẽ ã Tirtúm mã mex o mex ã harēnh anhýr o papa.

ãm ja pix. Ixpē Jutre na pa mẽ awýr kagãja nhĩpēx nē kumē.

Apokarip Juāw kot Jejus nh̄y h̄a mẽmoj kukamã harēnh

Juāw na pre mẽ pamã kagãja nh̄ipêx. Juāw Paxis kêt axtem Jejus nh̄y h̄a hkrajê jahkre ho mẽ pa xw̄ynh̄jê h̄o pê Juāw na pre hipêx. Na pre Jejus ā mẽ kãm hkurê xw̄ynh̄jaja unê nê ma gô hipôk pê Patos w̄yr kumê nh̄um kêp prês nê gô hipôk kãm pa ho pa nê aa kurum kator kêt rãhã ty.

Jakamã kormã ht̄ir ri nh̄um Tirtũm kapêr o wr̄yk xw̄ynh̄jê h̄o gô hipôkja w̄yr wr̄y nê kãm mẽmoj kukamã awjarê nh̄um kuma nê hkôt mẽmoj pumu. Te hpimtir kãm mẽmoj pumunh pyrãk. Hãmri nê omu nê kuma nê amnh̄i xô ri mẽ pamã hã kagã. Na pre mẽmoj to axkrunêpxi nê hã kagã. Mẽ kot Jejus kutã amnh̄i xunhw̄yr xw̄ynh̄jaja kot Jejus ā tanhmã kêp hkwȳjê to ho pa nh̄um mẽ hkwȳjaja pikaprãr ā kagã. Nê Jejus kêp Pahi Maati hã kot nh̄yrmã mẽ kot Tirtũm kutã amnh̄i xunhw̄yr xw̄ynh̄jaja piitã ma mẽ kot amnh̄i xã ht̄yx kamã hamak tũm xã hw̄yr mẽ rēnh par ā kagã. Nê Tirtũm kot nh̄yrmã hkrajê ho mex kumrêx ā nh̄um mãânēn hã kagã. Hãmri nê mẽ pamã hã kagã o:

¹⁻² E kot paj mẽ amã awjarê nê hã kagã. Ixpê Juāw ixte Tirtũm mã tanhmã amnh̄i anh̄ipêx to ho ixpa xw̄ynh̄ kot paj mẽmoj jarê nê hã kagã. Na pre Tirtũmja Jejus mã mẽmoj kukamã tanhmã ujarēnh to ho ra kãm ho amnh̄ir̄it pa. Kot amnh̄i xô ri mẽ pahte hkôt amnh̄i xunhw̄yr xw̄ynh̄jê mã harēnh kaxyw. Hãmri nh̄um kuma nê kot amnh̄i xô ri inhmã ujarēnh kaxyw man ixw̄yr kapêr o wr̄yk xw̄ynh̄ mẽ nh̄um man ixw̄yr wr̄y nê ô ri inhmã mẽmoj to amnh̄ir̄it pa. Ām hãmri ā inhmã mẽmoj to amnh̄ir̄it anê. Tã kot paj amnh̄i xwar mẽ apê Jejus kôt ri mẽ apa xw̄ynh̄jê mã harê nê hã kagã. Mẽ ate mar nê axkãm ajamak rom nê ri apa kaxyw. Nã ixte hã kagã mã xw̄ynh̄ja koja tanhmã amnh̄i to nê tokyx mẽ pahw̄yr wr̄y. ³ Jakamã kwa kër ka mẽ apr̄i hã kagãja kamã harê nê ama nê hkôt pix mã amnh̄i nh̄ipêx nê mẽ piitã mẽ kãm kamã harēnh o ri mẽ hkôt apa. Kot kaj mẽ ā amnh̄i nh̄ipêx anê nh̄um Tirtũm ja hã mẽ ato mex ka mẽ akĩnh nê apa ho apa. Nê mẽ kot mẽ axujarēnh mar nê hkôt amnh̄i nh̄ipêx xw̄ynh̄jaja koja Tirtũm ja hã mẽ omu nê mẽ ho mex nê nh̄um mẽ apyrã nê hkĩnh nê pa ho pa.

Juāw kot kr̄i pê 7 kôt Jejus kw̄ȳjê hw̄yr kagã rēnh

⁴ E ixpê Juāw kot paj atar pika pê As kamã kr̄i pê 7 piitã hkôt mẽ apê Jejus kw̄ȳ hã axpēn w̄yr mẽ apikuprõnh xw̄ynh̄jê hw̄yr kagã nê kurê ka mẽ kamã harê nê ama.

Na pa hte mẽ ato Tirtũm w̄yr rãhã ho ri ixpa. Nê mẽ ato hw̄yr o:

—Pa Tirtũm. Kwa kêt ka pika pê As kamã akrajê ho mex nê mẽmoj to mẽ kutã anjarêh rãhã ho apa. Kê mẽ hamakêtkati nê amnh̄ix ri pa ho pa. Ja na inhmã hprãm. Anê.

Tirtũmja rãhã ho rãhã. Amnepēm kormã mẽmoj kêt ri nh̄um pre ra rãhã ho rãhã. Nê koja nh̄yrmã mẽmoj akup̄ym hapêx par tã nh̄um Tirtũm aa hapêx kêt kumrêx. Koja ar̄i rãhã ho rãhã. Na hte kaxkwa kamã kot mẽ pahto amnh̄ipt̄ar ā hkri xã kamã mẽ papyt̄ar rãhã ho hkri.

Nê Tirtũm Karô te kot Tirtũm kot mẽ pahto amnh̄ipt̄ar xã hã hkri xã kapem kanê maati pixi kamã kw̄r̄yt pê 7 xãm xw̄ynh̄ta pyrãk. Na hte Tirtũm nh̄ihkô hã hkri ho hkri. Tã kê mẽ ato mex rãhã ho pa.

⁵ Nê Jejusja na pre hte Tirtũm kapêr o mẽ ahkre mex o pa nê aa hkaga hkêt nê. Tã nh̄um prem axtem nê kupi. Hãmri nh̄um Tirtũm akup̄ym ho ht̄ir. Jejus kumrêx ho ht̄ir nh̄um ht̄ir o ht̄ir. Nê kêp pika piitã hkôt pahi piitã nhô Pahihti. Kãm mẽ pajapê ht̄yx jakamã na pre mẽ panê ty nê hkamurõja te mẽ panê hpikapir pyrãk o amnh̄i nh̄ipêx. Nê htyk o mẽ pahte amnh̄i tomnuj pãnhã amnh̄ire. Jao te mẽ pahte amnh̄i tomnuj pê mẽ papyt̄ar par pyrãk o mẽ panh̄ipêx. ⁶ Nê na pre mẽ pahpê patre nê mẽ piitã mẽ ho Hipêxã Tirtũm w̄yr o papa kaxyw mẽ paxunhw̄y. Nê kêp mẽ panhõ Pahi Maati hã kãm hprãm xã hkôt mẽ pahte kãm tanhmã amnh̄i nh̄ipêx to ho papa kaxyw mẽ paxunhw̄y. Jakamã kwa kër pu mẽ kãm mex o mex nê hiht̄yx o hiht̄yx ā mãn harēnh rãhã ho pa.

⁷ Nê koja tokyx akup̄yn mẽ pahw̄yr kakrã kamã wr̄y pu mẽ pahpiitã wr̄yk kãm omu. Nh̄um mẽ kot hp̄ir xw̄ynh̄jaja tee ri amnh̄i w̄yr omu. Nê pika piitã hkôt ri mẽ pa xw̄ynh̄jaja omu nê mẽ kot amnh̄i tomnuj jakamã tee ri amnh̄i kukamã hamaxpêr o kãm ma ht̄yx kumrêx. Hãmri nê kãm ma xãj mur nê ht̄ert̄et o kuhê. Koja nh̄yrmã Jejus akup̄yn wr̄y nh̄um mẽ amnh̄i w̄yr omu nê ā amnh̄i nh̄ipêx anê.

⁸ Nê Tirtũm na hiht̄yx o hiht̄yx nê àhpumunh o àhpumunh. Nê aa kot mēhõ ni r̄um kator kêt. Na hte amnh̄i jarēnh o:

—Ixrãhã ixpa xw̄ynh̄ na pa. Amnepê mã kormã mẽmoj piitã hkêt ri pa pre ra ixrãhã ri ixpa ho ixpa. Nê koja nh̄yrmã mẽmoj akup̄ym hapêx tã pa ar̄i ixrãhã. Anê.

Juāw kot Jejus akup̄ym ht̄ir ā omunh

⁹ Nê ixpê Jejus kôt mẽ atô Juāw na pa hte mẽ apyrã nê Jejus kôt amnh̄i nh̄ipêx nh̄um hte mẽ kãm Jejus kurê xw̄ynh̄jaja mẽ apyrã nê hã inh̄ipêx kati ho pa. Mẽ pahte hkôt ri amnh̄i nh̄ipêx o papa jakamã na htem hã mẽ pahtomnuj t̄yx rãhã ho pa. Tã pu htem ŷ hã

mē kutā amnhī to ht̄yx nē arī hkōt amnhī nhīpēx. Jakamā na pa pre Tirtūm kapēr o mē ajahkre rāhā ho ri mē akōt ixpa. Nē Jejus kēp mē panhō Pahihti hā mē amā harē. Mýrapē na prem hā ixpynē nē man amnē ixto tē nē jar gō hipōk pē Patos kām inhmē pa kamā ixpē prēs nē ixpa ho ixpa.

¹⁰ Tā nhūm tōmīk pa Tirtūm mā amnhī jarēnh o nh̄y. Hāmri nhūm Karō tanhmā ixkrā hto pa te ixpimtir kām mēmoj pumunh pyrā nē amnhī katut kōt mēhō kapēr ma. Te kot piifti kakōr t̄yx pyrāk pa kuma. ¹¹ Hāmri nhūm inhmā kapēr nē inhmā:

—Pa Juāw? E kot paj amā mēmoj to amnhīrit ka omu nē akw̄yjē mā hā kagā. Nē hā kagā hpa hāmri nē ahp̄ynhā krī hkwȳ hkōt mē kēp ixkw̄y hā axpēn w̄yr mē pikuprōnh xw̄ynh̄jē hw̄yr arē. Mē kot kamā harēnh nē mar nē axkām hamak rom nē ri pa kaxyw. Epes w̄yr nē Emīnā hw̄yr nē Pekamō hw̄yr nē Xijaxir w̄yr nē Satre hw̄yr nē Pirate hw̄yr nē Raxisej w̄yr. Krī pē 7ja piitā hw̄yr ixkapēr ā kagā nē mē hw̄yr arē kē mē apyrā nē mēmoj jarēnhja ma. Anē.

¹² Hāmri pa ixte mēhōja pumunh kaxyw ho ijakēx nē kanē hkwȳ pumu. Kanē kēp 7 nē piitā ōr o.

¹³ Nē kanē nhīpōk ri mēhōja te panhī pyrā nē pahi hā ē mex kām xa. Éja hpar kōn kōt hitep nhūm xa. Nē pahi hā mē hinō hpre xā ho amnhī nhīnō hpre nē xa. Hinō pre xāja ōr pix o. ¹⁴ Nē hkrā hkī te kaxāt nhī jaka pyrā nē hakaajre. Nē no te kuwy hpōk pyrā nē hkar̄yr t̄yx nē. ¹⁵ Nē hpar te mēmo kax kar̄yr t̄yx pyrāk. Nē kapēr te gō hprōt t̄yx koko pyrāk. ¹⁶ Na pre upōk rūm kanhēti ho 7 nē ham̄y nē o xa. Nē hakwa rūm wapo pōm kato nē akutā wa gixre nē ajēt. Nē hkuk kamā hirā ht̄yx kumrēx. Te myt kot mē pano hā harir nhūm gēk t̄yx pyrāk. Ā mēhōja kot an̄h̄y.

¹⁷ Pa tee ri tanhmā kute hā omu nē inhmā ma ht̄yx kumrēx nē umaj tēm nē hpar pē te ixtyk pyrā nē nō. Hāmri nhūm ixtā upōk rūm ĩhkraja xi nē inhmā kapēr nē inhmā:

—Kwa amā ixpuma hkēt nē. Pa na pa. Amnepē mā kormā mēmoj kator kēt ri pa pre ra. Nē ixrāhā. Koja nh̄yrmā mēmoj akup̄ym hapēx pa arī ixrāhā ixpa ho ixpa.

¹⁸ —Na pa pre ty tā akup̄ym ixt̄ir. Nē ixt̄ir o ixt̄ir. Kam ixpumu. Kot paj axte ixtyk kēt nē. Ixpē mēhtykjē hpām jakamā papxp̄ix na pa hte mē ht̄yk ā ar̄igo jarē nhūm mē hā ty nē ma mēhtykjē papxā hw̄yr ma pa.

¹⁹ —E kēr ka ate mēmoj pumunh xw̄ynhta pumunh t̄yx nē akw̄yjē mā hā kagā. Nē mēmoj kormā kot amnhī nhīpēx kēt nhūm ate omunh mā xw̄ynhta ka inh̄y hā mē kām hā kagā. Mē kot kamā harēnh nē mar t̄yx kaxyw.

²⁰ —Nē kot paj axte ixprī hā ate mēmoj pumunh xw̄ynhta jarē ka inh̄ma. Nā kanē

pē 7ta te mē kot krī hkwȳ pē 7 kamā mē kēp ixkw̄y hā axpēn w̄yr mē pikuprōnh xw̄ynh̄jē pyrāk. Nē inh̄hkra kamā kanhēti pē 7ta te kēp inhmā mē kot mē hamār xw̄ynh̄jē pyrāk. Anē.

2

Epes kamā Jejus kw̄yjē hw̄yr kagā

¹ Nhūm Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā: —E kēr ka krī pē Epes kamā ixkw̄yjē jamār xw̄ynh w̄yr kagā nē amē. Nē kagāja kamā mē kām ixkapēr jarē nē mē kām:

Pa Epes kamā ixkapēr mar kaxyw axpēn w̄yr apikuprōnh xw̄ynh̄jaja. Ot pa mē aw̄yr ixpēr mē. Ixpē ixupōk o kanhēti ho 7 nē ham̄ynh nē ho ixām xw̄ynhta na pa. Nē ixpē ōr o kanē pē 7 nhīpōk ri ixpa xw̄ynhta na pa ā mē aw̄yr ixpēr mēnh rēnh.

² Na pa hte tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to ho apa hā mē apumunh mex o ixpa. Na ka htem inhmā amnhī nhīpēx mex nē pa ja hā mē apumu. Mē kot ixtā mē anhīpēx kati htā ka mē kutā amnhī to ht̄yx nē ixkaga hkēt nē. Nē mē kot amnhī tomnuj xw̄ynh̄jē hkōt amnhī nhīpēx o ri apa hkēt nē. Nhūm ixte mē aw̄yr mē rēnh ā amnhī to hēx xw̄ynh̄jaja mē aw̄yr pan pōj ka mē aprī hā mē kot amnhī to hēx ā mē omu. Hāmri nē tee ri mē kot amnhī nhīpēx ā mē omu nē amnhī nē mē hanor kurē kumrēx. Ām hāmri na ka htem ā mē hipēx anē.

³ Nē mē kām ixkurē xw̄ynh̄jaja kot tanhmā ixtā mē atomnuj t̄yx to htā ka mē kutā amnhī to ht̄yx nē aa ixkaga hkēt nē. Nē ixkōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa. Ām hāmri na ka htem ā amnhī nhīpēx an̄h̄y o ri apa.

⁴ Ām mēmoj pixi na ixpē omnuj. Amnepē mā kormā mē ate ixkōt amnhī xunhw̄yr nyw ri na ka prem amā axpēn kīnh nē axpēn to mex o ri apa. Nē mē amā axpēn tā ma ho te mē amā amnhī tā ma pyrāk o axpēn nhīpēx. Tā tanhmā ajamāxpēr to nē axte ā axpēn nhīpēx an̄h̄y kēt nē. Jao te mē amā ixkīnh kēt pyrāk o amnhī nhīpēx. Pa tee ri ja hā mē apumu nhūm ja inhmā mex kēt nē.

⁵ Kwa mē tokyx ja hā amnhī pumu nē akup̄ym mē ate ixkōt amnhī xunhw̄yr nyw ri mē ate axpēn nhīpēxta o akup̄ym axpēn nhīpēx o apa. Kot kaj mē an̄h̄y kēt kot paj te mē apē mē anhō kanē hpyr nē kapōt ā mēnh pyrāk o mē anhīpēx ka mē ri apa nē gaa nē apikaprār pa. Tā mēhō koja mē am̄yr pē mē anhō krī kamā mē kām ijarēnh o pa?

⁶ Nē mē kēp Nikoraw nhō xw̄ynh̄jaja na ka htem mē kot tanhmā amnhī tomnuj to hā mē omu nē ixpyrā nē apē ja hprām nōkati nē mē hkōt ri amnhī nhīpēx kēt nē. Pa ja hā mē apumu nē ixkīnh nē.

⁷ Tã ixte mẽ amã ixkapêr jatux xà na ja. Kot kaj mẽ amã ixkapêr mar prãm hã kot kaj mẽ ã Tirtũm mẽ wa Ixkarõ nhỹ hã ixte mẽ amã ixkapêr anhỹrja ma nẽ kãm ajamaxpêr tỹx rãhã ho ri apa.

Tirtũm nhõ krĩ kamã mẽmo pĩ hpãr kuhẽ xwỹnh. Mẽ kot õ hkur nẽ axte htyk kêt nẽ pa ho pa mã xwỹnhã. Kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj nẽ amnhĩ to htỹx nẽ arĩ inhmã hprãm xã hkõt amnhĩ nhĩpêx rãhã ty pa akupỹm mẽ ato mẽ atĩr nẽ ma pĩ hpãrta wỹr mẽ arẽ. Ka mẽ ma hwỹr mra nẽ õ hõ hta nẽ akrẽ nẽ axte atyk kêt kumrẽx nẽ apa ho apa.

E ãm ja pix na hapêx. Anẽ.

—E Juãw. Kêr ka Epes kamã ixkwỹjẽ jamãr o pa xwỹnhã wỹr ã ixkapêr ã kagã anẽ nẽ mẽ hwỹr amẽ. Anẽ.

Hãmri pa kuma nẽ õ ri mẽ kãm hã kagã hpa.

Emĩnã kamã Jejus kwỹjẽ hwỹr kagã

⁸ Hãmri nhũm hpãnhã Emĩnã nhõ xwỹnhjẽ kaxyw inhmã kapêr nẽ inhmã:

—Nẽ hpãnhã Emĩnã kamã ixkwỹjẽ jamãr xwỹnh wỹr kagã nẽ mẽ hwỹr amẽ. Nẽ mẽ kãm ixkapêr jarẽ nẽ mẽ mẽ kãm:

Pa Emĩnã kamã ixkapêr mar kaxyw axpẽn wỹr mẽ apikuprõnh xwỹnhjaja. Ot pa mẽ awỹr ixpêr mẽ. Ixrahã ho ixrahã ixpa xwỹnhã na pa. Amnepêm kormã mẽmoj piitã hkêt ri na pa pre ixrahã nẽ ri ixpa. Koja nhỹrmã mẽmoj akupỹm hapêx pa arĩ ixrahã ho ixrahã nẽ ri ixpa. Na pa pre ty no ãm akupỹm ixtĩr o ixtĩr. Tã pa ã mẽ awỹr ixpêr mẽnh anẽ.

⁹ Nã na pa hte mẽ ate tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã mẽ apumunh rãhã ho ixpa. Na hte mẽ kãm ixkurẽ xwỹnhjaja ixtã mẽ atomnuj to ka mẽ apẽ amrakati nẽ ri apa. Nom mẽ ate tãm amnhĩ nhĩpêx jakamã te mẽ apẽ mẽ hikurẽx rũnh kumrẽx xwỹnhjẽ kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nẽ ixkukwak ri akĩnh rãhã ri apa. Na hte mẽ kęp Ijaew ã amnhĩ to hẽx xwỹnhjaja mẽ ato kapêr punuj rũnh o pa. Mẽ kot Tirtũm kõt amnhĩ nhĩpêx ã amnhĩ jarẽnh tã no ãm hkõt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. ãm Satanasti kõt pix mã na htem amnhĩ nhĩpêx o pa.

¹⁰ Tã mẽ kãm ixkurẽ xwỹnhjaja kot ixtã mẽ atomnuj tỹx o pa htã kêr ka mẽ amnhĩ tã mẽ omu nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. Nẽ arĩ mẽ kutã amnhĩ to htỹx nẽ. Koja Satanasti mẽ akwỹjẽ pynẽ nẽ mẽ ajagjẽ. Hãmri nẽ mẽ ate ixkaga hprãm xãj tanhmã mẽ anhiẽpêx kati hto ka mẽ hagjẽnh xã kamã amnhĩ xã htỹx kamã ajamak o atã arĩgro pẽ 10. Nom kêr ka mẽ kutã amnhĩ to htỹx nẽ ixkaga hkêt nẽ. Mẽ kot mẽ apar mã tã ka mẽ kutã amnhĩ to htỹx nẽ. Kot kaj mẽ aa ixkaga hkêt nẽ ixkõt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ty pa akupỹm

mẽ ato mẽ atĩr nẽ ma amnhĩ wỹr mẽ ato api. Hãmri ka mẽ Tirtũm mẽ wa ixri amex nẽ atĩr tũm nẽ apa ho apa nẽ axte atyk kêt nẽ apa.

¹¹ E ixkrajaja. Kot kaj mẽ amã ixkapêr mar prãm hã kot kaj mẽ ã Tirtũm mẽ wa Ixkarõ nhỹ hã ixte mẽ amã ixkapêrja anhỹr ma nẽ kãm ajamaxpêr tỹx rãhã ho ri apa. Kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj nẽ amnhĩ to htỹx nẽ inhmã hprãm xã hkõt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ty. Hã kot paj akupỹm mẽ ato mẽ atĩr ka mẽ ma kuwya wỹr apa hkêt nẽ.

E. ãm ja pix. Na hapêx. Anẽ.

—E Juãw. Kêr ka Emĩnã kamã ã ixkrajẽ mã ixkapêr ã kagã anẽ. Anẽ.

Hãmri pa kuma nẽ õ ri mẽ kãm hã kagã.

*Pekamõ kamã Jejus kwỹjẽ hwỹr kagã
Sikũn Korĩt 6.14-7.1*

¹² Nhũm Jejus arĩ inhmã kapêr nẽ hpãnhã inhmã:

—E hpãnhã Pekamõ kamã ixkrajẽ jamãr o pa xwỹnhja wỹr kagã nẽ mẽ hwỹr amẽ. Nẽ mẽ kãm ixkapêr jarẽ nẽ mẽ mẽ kãm:

Pa Pekamõ kamã ixkapêr mar kaxyw axpẽn wỹr mẽ apikuprõnh xwỹnhjaja. Ot pa mẽ awỹr ixpêr mẽ. Ixpẽ ijakwa rũm põm wapo akutã wa gix nẽ kator nẽ ãm xwỹnhã na pa mẽ awỹr ixpêr mẽ.

¹³ Na pa hte mẽ anhõ krĩ nhõ xwỹnhjaja kot tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã mẽ omunh mex nẽ. Mẽ kot Satanasti kõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa jakamã mẽ anhõ krĩ te kęp Satanasti nhõ krĩ pyrãk. ãxipas kot mẽ hkõt mẽ kãm ixkapêr o mẽ ahkre ho pa nẽ aa hkaga hkêt tã nhũm prem axtem nẽ ixtã kupi. Ka mẽ ja hã mẽ omunh tã mẽ umaj ixkaga hkêt nẽ arĩ ixkõt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. ãm hãmri na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

¹⁴ Mẽmoj pixi na ixpẽ omnuj. Na hte mẽ akwỹjaja axtem nẽ Paraãw kapêr kõt amnhĩ nhĩpêx o pa. Na pre Paraãwja Parak mã tanhmã kapêr to nhũm kuma nẽ amnhĩ xõ ri tanhmã mẽ anhĩgêt mã kapêr to ho pa. Nom ixkapêr kõt kêt ixkapêr kuhpa hã tanhmã mẽ kãm kapêr to nẽ mẽ kãm: “Mẽ mãmri mã sãnti hã mẽ hkĩnh mã xwỹnhjẽ hkõt mra nẽ sãnti hã apku nẽ hã akĩnh. Nẽ mẽ urak nẽ axpẽn pẽ axpẽn prõ ho amnhĩkati nẽ axpẽn pẽ ri axpẽn mjẽn o amnhĩkati nẽ mẽ ã ri amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Ja mex kẽnã.” Anhỹr o mẽ anhĩgêt mã kapêr o pa nhũm mẽ kuma nẽ mẽ hkõt amnhĩ nhĩpêx. Tã ka mẽ akwỹjaja mẽ urak nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa. Kwa ja mex kêt.

¹⁵ Na hte mẽ akwỹjaja Nikorawjẽ kapêr kõt ixkapêr kuhpa hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Ja mããnẽn mex kêt. ¹⁶ Tã ra mẽ akwỹjaja ã amnhĩ tomnuj anhỹr o

pa ka mē ja hā mē omu nē ām mē omu nē nē tanhmā mē kām akapēr to hkēt nē. Kwa mē ate ā amnhī nhīpēx anhūr xwýnhjaja. Kēr ka mē tokyx ja kaga nē akupým ixkôt ri amnhī nhīpēx mex nē. Kot kaj mē anhūr kēt kot paj tokyx mē awýr wrý nē te ijakwa rüm pōm wapo kator xwýnhta o mē hkanhwýr pyrāk o mē anhīpēx. Nom ixkapēr sihtýx pix o tanhmā mē anhīpēx to.

¹⁷ E kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nhý hā ixte mē amā ixkapēr anhūrja ma nē kām ajamaxpēr týx rāhā ho ri pa.

Nē kot kaj mē ate amnhī tomnuj nē amnhī to htýx nē inhmā hprām xā hkôt amnhī nhīpēx rāhā ty. Hā kot paj akupým mē ato mē atír hāmri nē ra pam mē amā mē anhō ka mē hkur o apa. Te amnepēm Ijaew kapôt ā pa nhūm ixte mē hwýr “manā” anhūr xwýnhta rēnh nhūm mē kot hkur o pata pyrāk. Nom ixte mē amā mē anhōja na hpimxur. Ām papxipix na pa hte mē kām ōr o ixpa.

Nē kot paj mē atā mē anhīxi nyw rē. Jao kēn jakare hkwý hā ahpýnhā mē anhīxi nyw jaxwý nē mē amā kugō. Ka mē hamý nē kapxipix amnhī nhīxi nyw pumunh o apa.

E ām ja pix. Na hapēx. Anē.

—E Juāw. Kēr ka Pekamō kamā ixkrajē hwýr ā ixkapēr anhūr ā kagā nē mē hwýr amē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ō ri mē kām hā kagā.

Xijaxir kamā Jejus kwýjē hwýr kagā

Jutre 3-23

¹⁸ Nhūm Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā:

—E hpānhā Xijaxir kamā ixkwýjē jamār xwýnh wýr kagā nē amē nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām:

Pa Xijaxir kamā ixkapēr mar kaxyw mē apikuprōnh xwýnhjaja. E ot pa mē awýr ixpēr mē. Ixpē Tirtūm Kra na pa. Ixpē inhno te kot kuwy hpōk karýr týx pyrāk xwýnhta na pa. Nē ixpē ixpar te kot kāk karýr týx pyrāk xwýnhta na pa mē awýr ixpēr mē.

¹⁹ Na pa hte mē ate amnhī nhīpēx kôt mē apumunh mex o ri ixpa. Na ka htem amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr pē inhmā amnhī to mex o ri apa. Mē akwý kot ixtā tanhmā mē anhīpēx to htā ka mē umaj aa ixkaga hkēt nē. Nē arī amā ixkīnh týx kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Nē axpēn to mex nē ixkôt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa. Jao ra ixkôt amnhī nhīpēx mex o wam mē ate ixkôt amnhī nhīpēxta jakre. Nā ja inhmā mex kumrēx.

²⁰ Ām mēmoj pixi na ixpē omnuj. Mē akôt niti ri pa xwýnh Jejawewtita. Kēp Tirtūm nhý hā kapēr jarēnh o pa xwýnh ā

amnhī to hēx xwýnhntita. Na hte ixkapēr kupa hā tanhmā mē ajahkre to ka htem ama nē nē tanhmā kām nē hkēt nē. Na hte mē amā: “Xē mē māmri ri mē hkuprýjē hwýr mra nē mē ho amnhīkati. Nē axpēn pē mē aprō nē mē amjēn o amnhīkati. Nē mē kot sānti hā mē hkīnh nē hā apkur xwýnhjē hkôt mra nē mē hkôt amnhī nhīpēx. Tirtūm kām ja mex kēnā.” Anhūr o mē amā kapēr o pa. Nē inhmā ja mex ā ijarē nom inhmā ja mex kēt. Tā ra mē akwýjaja kapēr ma nē hkôt amnhī nhīpēx ka mē ja hā mē omunh tā amnhī nē nitita janor kēt nē nhūm arī ri mē amā hēx o ri mē akôt pa. ²¹ Ra kot ā amnhī nhīpēx anhūr o mē akôt pa ry rax kumrēx tā pa kormā ja hā tanhmā ho hkēt nē kormā amnhī tā hamā. Kot ā amnhī nhīpēx anhūr kaga kaxyw na pa kormā hamār o ri ixpa. No nhūm aa hkaga hkēt nē.

²² Mýrapē kot paj tokyx tanhmā ho nhūm amnhī xā htýx kamā hamak o hikwý. Tā mē kot kapēr mar nē hkôt amnhī nhīpēx xwýnhjaja kot amnhī tomnuj ā amnhī pumu nē hkaga hkēt hā kot paj mā mē ho anē nē. Māānēn tanhmā mē homnuj to nhūm mē nitita pyrā nē amnhī xā htýx kamā hamak o hikwý.

²³ Nē nitita kot paj kēp hkrajē nhīmex pa. Ka mē apē ixkrajaja ja hā ixpumu nē ixte mē apiitā ahpýnhā tanhmā mē ajamaxpēr to hkôt mē apumunh ā ixpumu. Nē ixte ahpýnhā mē apiitā tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to ho apa hā mē apumunh xā hkôt tanhmā mē anhīpēx to hā ixpumu.

²⁴ Na hte mē akwýjaja akwýjē rom nita kapēr ma nē ām kuma nē hkôt amnhī nhīpēx kēt nē. Nē mē kapērja mē kot kām: “Satanasti kapēr pimxur” anhūr xwýnhta kôt nhūm mē amnhī nhīpēx kēt nē. Na htem ixkôt pix mā amnhī nhīpēx mex o ri pa. Tā ā mē ate ixkôt amnhī nhīpēx anhūr o apa xwýnhjaja kot paj mē amā ja pix ā karō ka mē inhma. ²⁵ Kēr ka mē arī ixkôt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa rāhā pa akupým mē awýr wrý. Ām ja pix ā kot paj mē amā karō.

²⁶ Nē kot kaj mē ate amnhī tomnuj nē amnhī to htýx nē arī inhmā hprām xā hkôt amnhī nhīpēx rāhā ty. Hāmri pa ja hā mē apumu nē nhýrmā mē ate krī hkwý hkôt mē pa xwýnhjē ho amnhīptār o apa kaxyw mē axunhwý. Ka mē apē mē ō pahihiti nē inhmā mē ho amnhīptār o ri apa.

²⁷ Na pre Inhīpēxā ixte pika piitā hkôt ri mē pa xwýnhjē ho amnhīptār kaxyw ixām.

Tā kot paj nhýrmā amnhī pyrā nē mē kaxyw mē axunhwý ka mē inhma mē hamār o apa.

Nhūm mēhō ixkapēr kwým ri tanhmā amnhī nhīpēx to ka mē ja hā omu nē hā

tanhmā ho. Te mē kot poti punuj mýnh nē mēnh nē hkrakrak pyrāk.

²⁸ Kot paj ā mē ate mē hipēx anhýr o apa kaxyw mē axunhwý. No ām ja pix kēt. Kot paj te ixte mē amā kanhēti hō nhōr pyrāk o mē anhīpēx. Arīgro hkōt kanhēti no hpōk rax japōx xwýnhnta kot paj te ixte mē amā ōr pyrāk ka mē ixri atír tūm nē apa ho apa.

²⁹ E ixkrajaja. Kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nhý hā ixte mē amā ixkapēr anhýrja ma nē kām ajamāxpēr týx rāhā ho ri apa. Anē.

—E Juāw. Kēr ka ā Xijaxir kamā ixkrajē kaxyw ixkapēr ā kagā nē mē hwýr mēnh anē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ō ri mē kām hipēx nē mē hwýr kumē.

3

*Satre kamā Jejus kwýjē hwýr kagā
Rukre 12.35-40*

¹ Nhūm Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā: —E hpānhā Satre kamā ixkwýjē jamār xwýnh wýr kagā nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām:

Pa Satre kamā ixkrajaja. E ot pa mē awýr ixpēr mē. Ixpē inhīhkra ho kanhēti pē 7 jamýnh nē xām xwýnhnta na pa. Nē ixpē inhīhkra ho Tirtūm Karō ām pyxi htā te kamā kēp 7 jamýnh nē ho ixām xwýnhnta na pa mē amā ixkapēr.

Na pa hte mē ate tanhmā ri amnhī nhīpēx to hā mē apumunh rāhā ho ixpa. Mē piitā kot axpēn mā mē ate ixkōt amnhī nhīpēx ā mē ajarēnh tā ā mē ate amnhī nhīpēx anhýr kēt. Na ka htem ixkuhpa hā pix mā amnhī nhīpēx o apa. Jakamā te inhmā ra mē atyk nē mē anhīkwý pyrāk.

² Na ka htem ām akrānh mā ixkōt ri amnhī nhīpēx nom Tirtūm mē wa ixkōt amnhī nhīpēx mex kēt nē. Ra Tirtūm mē wa ixte ja hā mē apumunh mex. Mē ate kormā wa inhnoo mā tām ri amnhī nhīpēx kēt jakamā kwa mē tokyx ja hā amnhī pumu nē ate amnhī tomnui mā anhūre nē wa ixkōt amnhī xunhwýr týx nē.

³ Kēr ka mē amnepē mā kormā mē ate ixkōt amnhī nhīpēx nyw ri mē kot ixkapēr o tanhmā mē ajahkre htoja mā ajamāxpēr nē amnhī tomnui mā anhūre. Nē ixkapēr kōt pix mā mān amnhī nhīpēx o ri apa. Kot kaj mē anhýr kēt kot paj nhýrmā mē ajaēr pē akupýn mē awýr wrý nē ja hā tanhmā mē ato.

⁴ ām mē agrēre nē amā ixkōt amnhī nhīpēx prām. Jao tām ri amnhī nhīpēx nē mē kot amnhī tomnui xwýnhjē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Te mē axē jakare kamā apa nē tanhmā amnhī pē htyk to hkēt pyrāk. Tā kot kaj mē nhýrmā ixri mē

axē jakare kamā apa ho apa. Ra mē ate ja ho anhýr mā tām kēnā. Ja na Tirtūm kām hprām.

⁵ Nē krī piitā hkōt mē ate amnhī tomnui nē amnhī to htýx nē inhmā hprām xā hkōt amnhī nhīpēx rāhā atyk xwýnh piitā kot ka mē nhýrmā Tirtūm mē wa ixri amex nē atír tūm nē apa ho apa. Ra mē hixija Mēpahpām Maati nhō kagāja kamā na. Kamā mē atír o mē atír mā xwýnhjē nhīxi piitā hā kagā. Kot paj kagāta kamā aa mē anhīxi grānh kēt nē. Hāmri nē Inhīpēxā mē kapēr o mē wrýk xwýnhjē mā mē ajarēnh o: “E mē jajē pumu. Ixkwý na mē.” Anhýr o mē kām mē ajarē.

⁶ E ixkwýjaja. Kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nhý hā ixte mē amā ixkapēr anhýrja ma nē kām ajamāxpēr týx rāhā ho ri apa.

Tā ām ja pix. Na hapēx. Anē. —E Juāw. Kēr ka ā Satrē mē ixkapēr ā kagā nē mē hwýr mēnh anē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ō ri mē kām hā kagā.

*Pirate kamā Jejus kwýjē hwýr kagā
Wam Tesarōn 2.13-16*

⁷ Nhūm Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā: —E hpānhā Pirate kamā ixkwýjē jamār xwýnh hwýr kagā nhīpēx nē amē nē mē kām ixkapēr jarē nē mē kām kām:

Pa Pirate kamā mē ate ixkapēr mar kaxyw mē apikuprōnh xwýnhjaja. E ot pa mē awýr ixpēr mē. Inhmex o inhmex xwýnh na pa. Aa ixēx kēt nē ixpa xwýnh. Amnepē mā na pre mēhōja pahi Tawi mā ōrkwý mex ā saf jamāh o pa. Tā pa hte urāk nē Inhīpēxā Tirtūm nhō krī hwýr mē gjēx xā hā saf jamý nē ho ixpa. Ām papxpix inhō safjakamā papxpix na pa hte mē ate ixkōt amnhī xunhwýr xwýnhjaja mē agjēx kaxyw mē amā kahē xā rē nē ixkra hkēt xwýnhjē pē kahē. Kot paj mē apē ixkrajē mā kahē xā rē ka mē hwýr agjē. Hāmri pa mē atā kahē nhūm ixkra hkēt xwýnhjaja tee ri kām mē akōt gjēx prām kaprý.

⁸ Na pa hte tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to ho apa hā mē apumunh mex o ri ixpa. Mē agrēre htā na ka htem ixkapēr kōt amnhī nhīpēx mex nē aa ixkra hkēt nē. Jakamā kot paj te ixte mē amā Tirtūm nhō hakwakre kahē xā mēnh pyrāk o mē anhīpēx ka mē axāmnhīx ajamakētkati nē ma mē kām Tirtūm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkōt apa. Nhūm mē hkwyjaja tee ri ā mē ate amnhī nhīpēx anhýrja nē mē amā kapēr kaprý ka mē arī ho mē ahkre ho ri mē hkōt apa.

⁹ Nē mē anhō krī kamā mē akwýjaja na prem ra Satanasti hkōt amnhī xunhwý nē hēx rom mē amā amnhī to hēx nē mē amā: “E mē ixpē ljaew mex jakamā kwa mē

ixkapēr ma nē mē ixkōt amnhī nhīpêx.” Anhÿr o mē amā karō htā no ām mē kot Satanasti hkōt amnhī nhīpêx xwÿnh na mē. Tā kot paj nhÿrmā tanhmā mē homnuj to nhūm mē tee ri amnhī pumu nē akupÿm mē awÿr mra nē mē akutā hkōnkrā ho rōrōk nē hkrī nē mē amā: “Nā mē kajaja na ka pēr mē ixrom Jejus kōt amnhī nhīpêx. Mān kām mē ajapêé.” Anē.

¹⁰ Mē kot ixtā mē atomnuj tÿx nhūm mē ate amnhī xā htÿx kamā ajamak tā aa mē umaj ixkaga hkēt nē. Nē arī ixte mē amā mēmoj tā karō xā hkōt mē kutā amnhī to htÿx rāhā arī ixkōt ri amnhī nhīpêx o apa. Jakamā mē kot nhÿrmā mē kām ixkurē xwÿnhjaja pika piitā hkōt tanhmā mē homnuj tÿx to nhūm mē amnhī xā htÿx kamā ama. Tā kot paj mē anē mē omunh mex nē nhūm mē tanhmā mē ato hkēt nē ka mē amex nē ri apa ho apa.

¹¹ E kot paj tokyx akupÿn mē awÿr wrÿ nē mē ate ixkōt pix mā amnhī nhīpêx ā mē ato mex rax kumrêx. Jakamā kwa mē māmri ā amnhī nhīpêx anhÿr o inhmā hprām xā hkōt pix mā amnhī nhīpêx rāhā ty. Kot ka mē anhÿr kēt kot pa mē amā mēmoj mex nhōr kēt nē.

¹² Nē kot kaj mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjē kutā amnhī to htÿx nē inhmā hprām xā hkōt pix mā amnhī nhīpêx rāhā ty. Hā kot paj amnhī kōt mē ato mē axihtÿx nē ka mē aa ixkaga hkēt nē. Nē kot paj nhÿhÿnh mē atā mē inhīxi ho axkrunēpxi nē haxwÿ. Inhīpêxā nhīxi nē inhīxi nyw nē Inhīpêxā nhō krī nhīxija kot paj nhÿhÿnh mē atā haxwÿ. Tirtūm nhō krī mē kot kām: “Jerujarē nyw” anhÿr xwÿnhnta koja nhÿrmā tanhmā amnhī to nē ra kaxkwa rūm pika wÿr wrÿ.

¹³ E ixkwÿjaja. Kot kaj mē amā ixkapēr mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nhÿ hā ixte mē amā ixkapēr anhÿrja ma nē kām ajamaxpēr tÿx rāhā ho ri apa.

Tā ām ja pix. Na ra hapêx. Anē.

–E Juāw. Kēr ka ā Pirate kamā ixkrajē mā ixkapēr ā kaga anē. Anē.

Hāmri pa kuma nē ô ri mē kām hā kaga.

Raxisej kamā Jejus kwÿjē hwÿr kagā

¹⁴ Nhūm pre Jejus arī inhmā kapēr nē inhmā:

–E hpānhā krī pē Raxisej kamā ixkrajē jamār xwÿnh wÿr kagā nhīpêx nē amē. Nē mē kām ixkapēr jarēnh o:

Pa Raxisej kamā ixkrajaja. Ot pa mē awÿr ixpēr mē. Am hāmri ixkapēr o ixpa nē aa ixêx kēt xwÿnhnta na pa. Jakamā ām hāmri na pa hte Tirtūm kapēr o mē ajahkre o ixpa nē aa ja kaga hkēt nē. Pa na ixpē mēmoj piitā hpār krax.

¹⁵⁻¹⁶ Na pa hte mē ate tanhmā amnhī nhīpêx to ho apa hā mē apumunh rāhā ho ixpa. Kop apu mē ate ixkōt amnhī nhīpêx mex ronhÿx pa ja hā mē apumu nē ixkūnh nē. Nom mē ate ā amnhī nhīpêx anhÿr kēt. No māānēn aa ixkaga hkēt nē. Na ka htem ri atÿx amnhī krā hkōt pix mā tanhmā amnhī nhīpêx to ho apa nhūm ja ixpē omnuj nē. Kot kaj mē arī ā amnhī nhīpêx anhÿr o apa pa hpānhā amnhī nē mē akurē. Te mē kot gō xenh nōkati janhir nē tee hkakinh nē akupÿm hkapīr pyrāk.

¹⁷ Mē ate inhmā hprām xā hkōt amnhī nhīpêx ā amnhī jarēnh tā ā amnhī nhīpêx anhÿr kēt nē. Nē ixkapēr mar tÿx nē amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr mex kēt nē.

¹⁸ Kwa mē tokyx ja hā amnhī pumu nē akupÿm ixkōt amnhī xunhwÿr tÿx nē. Kēr pa ja hā mē apumu nē amnhī katut kōt mē ate amnhī tomnuj rē nē tanhmā mē akrā hto ka mē inhnoo mā tām amnhī nhīpêx mex o ri apa. Hāmri pa mē amā tanhmā amnhī to amnhīr to ka mē aprī hā ixte amnhī nhīpêx ā ixpumunh mex nē ixkōt amnhī nhīpêx mex rāhā o ri apa.

¹⁹ Xā inhmā mē ajapē hkēt ā na pa ā mē amā ixkapēr anē? Nā inhmā mē apiitā mē ajapē htÿx kēnā. Nom inhmā mē ajapē htā ka htem ixkōt amnhī nhīpêx kēt nē. Na pa tee ri amnhī tā mē apumu nē ja hā tanhmā mē atomnuj tÿx to. Tokyx mē ate amnhī tomnuj mā anhÿr nē hpānhā tām amnhī nhīpêx kaxyw. Jakamā kwa mē tokyx ate amnhī tomnuj kaga nē akupÿm amnhī kaxyw inhmā ajamaxpēr ho ri apa.

²⁰ Na htem hkwyjē nhōrkwyjē hwÿr gjêx kaxyw hakwa krem kām ākjēr o kuhē nhūm mē kuma nē mē kām anē nhūm mē hwÿr agjē. Nē mē ixkre hkre kamā axpēn mā kapēr o hkrī rÿ axpēn mā kapēr pē mēmoj to hkōm o hkrī. Ja pyrā nē ot pa mē ajamār o ixpa. Mē ate inhmā anhÿr nhūm ixte mē akōt ixpa ho ixpa nhūm mē pahte axpēn to mex o papa kaxyw.

²¹ Kormā mē kot ixpīr kēt ri na pa pre mē kot amnhī tomnuj xwÿnhjē kutā amnhī to htÿx o ixpa. Amnhī to htÿx nē ri ixpa kamā ixtyk jakamā nhūm Inhīpêxā akupÿm ixto ixtrī nē akupÿm amnhī wÿr ixto api. Hāmri nē amnhī nhīhkō hā mē ho amnhīptār ā hkrī xā kamā inhÿr pa ixkrī ho ixkrī nē ĩhkō hā mē piitā mē ho amnhīptār o ixkrī. Tā kot kaj mē atō ixpyrā nē ate amnhī tomnuj nē amnhī to htÿx nē. Nē inhmā hprām xā hkōt pix mā amnhī nhīpêx rāhā ty. Hā kot paj amnhī pyrā nē wa ixte mē ato amnhīptār ā ixkrī xāja kamā amnhī nhīhkō hā mē akri ka mē wa inhīhkō hā wa inhmā mē ho amnhīptār o akri.

²² E ixkwÿjaja. Kot kaj mē amā ixkapēr

mar prām hā kot kaj mē ā Tirtūm mē wa Ixkarō nh̄y hā ixte mē amā ixkapēr anh̄y rja ma nē kām ajamaxpēr t̄yx rāhā ho ri apa.

Tā ām ja pix. Na hapēx. Anē.

–E Juāw. Kēr ka Raxisej kamā ixkrajē mā ixkapēr ā kagā nē mē hw̄yṛ amē. Nē kagāja piitā krī hkwȳ kamā ahp̄ynhā ixkw̄yē hw̄yṛ arē kē mē kamā harē nē ixkapēr ma. Anē.

Nh̄um pre ā Jejus inhmā kapēr anē. Pa kuma nē ō ri mē piitā mē kām hā kagā hpa.

4

Tirtūm kot mē ho amnh̄iptār ā hkrī xā jarēnh

¹ Tā pa axte mēmoj pumu nh̄um kaxkwa hw̄yṛ mē gjēx xā hā hakwakreja amnh̄i kahē xā mē pa omu. Hāmri nh̄um axte mēhō kapēr t̄yx xw̄ynhta. Te kot piiti kakōr t̄yx pyrāk xw̄ynhta axte inhmā kapēr nē inhmā:

–E amnē ixw̄yṛ api pa mēmoj nh̄yrmā kot tanhmā amnh̄i nh̄ipēx to hkukamā amā ho amnh̄irit ka omu. Anē.

² Hāmri nh̄um Tirtūm Karō tanhmā ixto nē ixto api pa kaxkwa kamā mēmoj pumunh o xa. Tirtūm kot mē ho amnh̄iptār ā hkrī xā maatita pa pre omu. Nh̄um kamā mēhōja nh̄y. ³ Kuk kamā hirā ht̄yx kumrēx. Te mēmo kēn kamrēk kar̄yṛ jaxēnh t̄yx pyrāk. Nē kot mē ho amnh̄iptār ā hkrī xā puhā māxw̄yxti grāgrāreja kām hipōk nē harir pa omunh o xa.

⁴ Nh̄um hkrī xā maati puhā mē ho amnh̄iptār o hkrī xā kēp 24. Kamā mē āptār t̄umjaja hkrī. Mē piitā ōr o mē ahkā htu nē ē jakare nē hkrī.

⁵ Nē Tirtūm hkrī xā maati r̄um na katōtōk nē hkrakrak nē haxēnh japā nē hikw̄y. Nē hkrī xā kapem kanē maati pixi kamā kw̄r̄yt pē 7ja pōk rāhā ho kuhē. Kanēja te Tirtūm Karō pyrāk.

⁶ Nē hkrī xā kapem mēmo te gō rax pyrākja hkar̄yṛ jaxēnh t̄yx kumrēx nē nō. Te ho kāk kar̄yṛ jaxēnh t̄yx pyrā nē hkar̄yṛe. Nē hkrī xā puhā mēmoj t̄ir nē kuhē pē kwat kuhē. Nē ōkwa nē katut piitā hkōt no. Ām no xohtō rax kumrēx. Na pre ā mēmoj kēp kwatja no xohtō anē pa omu.

⁷ Wamta te kot mry pē rēawti pyrāk. Nē hkōt ja te kot mōx myti pyrāk. Nē hapu hā hukuk te panh̄i hukuk pyrāk. No hapu hā ja te kot āanh̄āhti htor kaxyw hara koror pyrāk.

⁸ Nē piitā hara kēp 6. Nē ī piitā kamā no. Nh̄um prem Tirtūm mā mex o mex ā grer rāhā ho kuhē nē aa pinhkrēnh kēt nē. Nē kām grer o:

Amex o amex Tirtūm.

Nē axiht̄yx o axiht̄yx.

Nē aa ate amnh̄i tomnuj kēt kumrēx.

Amnepē mā kormā mēmoj kēt ri ka ra arāhā ri apa. Tā arī arāhā ri apa xw̄ynh na ka. Kot kaj aa ajapēx kēt nē.

ām hāmri na ka hte mē ixto mex rāhā ho apa.

Nē amex o amex Tirtūm. Anē.

⁹⁻¹⁰ Nh̄um prem xatā mē ho amnh̄iptār hkrī xā kamā hkrī xw̄ynhja mē kot kām “Rāhā pa xw̄ynh” anh̄yṛ xw̄ynhta mā ā grer anh̄yṛ o kuhē. Kām mex o mex ā grer pē tanhmā kot mē ho mex to hā harē. Hāmri nh̄um mē āptār t̄um pē 24jaja māānēn kutā hkōn krā ho rōrōk nē hipō hpa nē hkrī. Nē amnh̄i krā r̄um ōr o mē ahkāja kw̄r̄y nē hpar pē haxw̄y. Kēp mē ō Pahi Maati hā hā hp̄ijaam kaxyw wantajē pyrā nē mex o mex ā harēnh o hkrī nē kām:

¹¹ ām hāmri na pa htem amex o amex ā ajarē Tirtūm

Apē mē inhō Pahi Maati na ka.

Nē apē mē inhō Tirtūm na ka.

Na ka pre mēmoj piitā ho akato. Axāhpumunh t̄yx nē ajamaxpēr t̄yx o mēmoj piitā amā hprām xā hkōt ho akator pa.

Jakamā na pa htem ā amex o amex ā ajarēnh anē. Mē ixrom axiht̄yx mex kumrēx na ka hte apa Tirtūm. Anē.

5

Mē pahte amnh̄i tomnuj pānhā amnh̄irer xw̄ynh jarēnh

Juāw 1.29; Piripos 2.5-11

¹ Tā pa pre arī te kaxkwa kamā mēmoj pumu. Mē ho amnh̄iptār ā hkrī xā maatita kamā hkrī xw̄ynh nh̄ihkra kamā kagā pa omunh o xa. Upōk r̄um omu. No ām axtem kagā kaxkep na pre. Nē akutā hā kagā nē menh ē ho ho ht̄yx xāja kēp 7.

² Hāmri nh̄um Tirtūm kapēr o wryk xw̄ynh xih̄t̄yx xw̄ynhja kapēr t̄yx kām kapēr o:

–E mē atō na ate kagā m̄j pyr nē ho ht̄yx xā hpōt mā tām? Anē.

³ Hāmri nē tee ri mē piitā mē hkapi nom nh̄um ja kaxyw mēhō amrakati kumrēx. Kaxkwa kamā amrakati nē pika kamā māānēn amrakati nē pika hkrak ri amrakati. Nh̄yri mēhō kot kagā kaxkepta pyr nē hpōt nē omunh mā tām xw̄ynhja amrakati ho amrakati.

⁴ Nh̄um tee ri mēhō japēr nom mēhō pumunh kēt nē. Pa tee ri ja hā omu nē ixkaprī ht̄yx nē inhm̄yṛ o xa.

⁵ Hāmri nh̄um pahi hōja ixpumu nē inhmā: –Kwa am̄yṛ kēt nē. E mēhō m̄j pumu. Juta kanrēhā htāmnhw̄y xih̄t̄yx xw̄ynhta. Pahi Tawi kanrēhā htāmnhw̄y te kēp mry pē rēaw xih̄t̄yx pyrāk o hiht̄yx xw̄ynh m̄j pumu. Kot mē kām hkurē xw̄ynhje kutā amnh̄i to ht̄yx nē mēmoj punuj piitā ho hapēx kaxyw mā xw̄ynh jakamā tapxipix na

kot kagàta hpyr nê ho htÿx xà hpôt par mǎ tǎm. E ka omu. Anê.

⁶ Hāmri pa kuma nê hwÿr rīt nê Jejusja pumu. Kot mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhnta mē ho amnhīptār o hkrī xà maati kapem xa. Mēmoj htÿr pē kwat mē aptār tūm pē 24jê nhīpōk ri xa. Mē kām hkurê xwÿnhjaja kot hpīr nhūm ra akupÿm htÿr nê xa. Nom ra axtem nê xa. àhpumunh tÿxja te kot pahi xāhpumunh pyrāk. Nê hpār kēp 7. Nê no mǎānēn kēp 7. Noja te Tīrtūm Karō pyrā nê kēp pika piitā hkōt pa xwÿnh. Ā Jejusja axtem nê ām anê pa omu.

⁷ Hāmri nhūm mē pahto amnhīptār o hkrī xwÿnhnta wÿr tē nê īhkra kamā kēp kagā kaxkepta py.

⁸ Hāmri nhūm mē htÿr pē kwat mē mē aptār tūmjaja hpar pē hkōn krā ho rōrōk nê hkrī hpa nê hipō nê hkrī. Piitā wiorāwti jamÿ nê ōr o xijere kamā mēhkuxwa xà jamÿ nê o hkrī. Nhūm Tīrtūm krajaja Tīrtūm mǎ tanhmā amnhī jarēnh to nhūm mē mar o hkrī. Te xijere kamā mēhkuxwa xà hpār o hkrī pyrā nê mē kuma.

⁹⁻¹⁰ Jakamā nhūm mē hkōn krā ho hkrī xwÿnhjaja mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhnta kutā kām greer o hkrī. Mē greer nyw o kām gre nê kām:

Na prem apī ka atyk o mē piitā mē kot amnhī tomnuj pānhā amnhīrer pa.

Ahpÿnhā pika piitā hkōt mē urojē piitā hpānhā amnhīrer pa.

Nê ahpÿnhā ri mē kapēr xwÿnh kwÿjê piitā mē hpānhā amnhīrer pa. Atyk o mē kot amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhīrer pa.

Jakamā nhūm mē kot akōt amnhī xunhwÿr xwÿnhjaja kēp Tīrtūm kra nê ri pa.

Ka ra mē panhō Tīrtūm mǎ mē kēp patre kaxyw mē unhwÿ nhūm htem pika piitā hkōt mē ho amnhīptār o pa.

Tā atyk o ate pika piitā hkōt mē hpānhā amnhīrer jakamā kapxipix na ate kagāta pyr nê ho htÿx xà hpôt mǎ tǎm. Anê.

¹¹ Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjaja nhÿhÿnh hapōj nê kuhê. Mē ohtō rax o ohtō rax. Ohtō rax o mē pajamaxpēr jakrenh. Hāmri nê Tīrtūm kot mē ho amnhīptār ā hkrī xà maatiya wÿr mra nê kām hipōk pa. Nê mēmoj tÿr nê kuhê xwÿnhjê mē mē aptār tūmjê mǎ hipōk pa nê mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhnta mǎ kapēr.

¹² Kǎx pē kām kapēr nê kām:

Ām hāmri na pa htem amex o amex ā inhgrer o ixkuhê.

Mē ixrom axihtÿx o axihtÿx.

Nê mēmoj piitā anhōō.

Nê ate mēmoj piitā hukukamā axāhpumunh par.

Nê amex o amex jakamā na pa htem amā amex pix ā inhgrer o ri ixpa. Anê.

¹³ Tā nhūm mēmoj piitā Tīrtūm mē Jejus wa kām wa mex o wa mex ā harê. Pika hkōt panhī nê mry nê āk nê mēmoj piitā. Nê pika hkrak ri nê gō hkrak ri mēmoj piitā. Nê mē htykjaja. Nhūm mē piitā wa kām wa mex o wa mex ā wa harê nê wa kām:

E ate mē ixto amnhīptār ā akri xà kamā akri xwÿnh mē kot mē ixte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnh mē war amex o wa amex.

Nê war axihtÿx o war axihtÿx.

Nê war axāhpumunh o war axāhpumunh.

Na pa htem ā war ajarēnh anhÿr rāhā ixpa ho ixpa. Anê.

¹⁴ Hāmri nhūm mēmoj tÿr pē kwatjaja mē kuma nê mē kām:

—Nā ām hāmri na ka mē ā wa harēnh anê.

Wa mex o wa mex kumrēx. Anê.

Hāmri nhūm mē aptār tūmjaja Tīrtūm mē Jejus wa hpar pē hkōn krā ho rōrōk nê hkrī hpa nê haxwÿja wa kām wa mex o wa mex ā wa harê.

6

Kagā ho htÿx xà pē 7 jarēnh

Matēwre 24.3-14; Sīkūn Tesarōn 2.3; Wam

Juāw 2.18

¹ Tā pa arī kaxkwa kamā mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnh kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā omunh o xa. Nhūm kagā kaxkepta py nê wam ho htÿx xà pôt. Hāmri nhūm mēmo tÿr pē kwatjê hōja kapēr tÿx kumrēx. Te na katōtōk tÿx pyrāk o mēhōj mǎ kapēr nê kām:

—E amnē mē ixwÿr tē. Anê.

² Hāmri nhūm kawar jakajre nhÿhÿnh hwÿr hpōx o tē. Nhūm mēhōja ō kuxê mÿ nê hā nhÿ nê tē. Hāmri nhūm nhām mēhōja hwÿr tē nê kām pahi hā mē ahkā htu. Hāmri nê kām tanhmā kapēr to nhūm kuma nê mē kot kām Tīrtūm mē Jejus wa kurê xwÿnhjê nhūmex par kaxyw hakēx nê ma pika hwÿr tēn wrÿ.

³ Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhja wam kagā ho htÿx xāta kōt axte ja pôt. Hāmri nhūm mēmoj tÿr pē kwatjê hōja axtem mēhōj mǎ kapēr nê kām:

—E amnē mē ixwÿr tē. Anê.

⁴ Hāmri nhūm kawar kamrēk mē hwÿr hpōx o tē. Nhūm mēhō hā nhÿ nê tē. Nhūm nhām mēhōja kām wapo gō nê ma pika hwÿr htēm nê wrÿk kaxyw hano. Kot hwÿr wrÿk nê pikap mē pa xwÿnhjê kurê huk kaxyw. Mē kot axpēn par kaxyw ma mē hwÿr kumē. Hāmri nhūm kuma nê wapota py nê hakēx nê ma mē hwÿr tēn wrÿ.

⁵ Hāmri nhūm mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhja kagā ho htÿx xà hō pôt. Na pre ra ho axkrut nê hpôt tā hpānhā

axte hkôt ja pôt. Hämri nhüm mëmoj tîr pê 4jê hôta mëhøj mã kapêr nê kâm:

—E amnê më ixwÿr tē. Anê

Hämri nhüm kawar tykre më hwÿr hpôx o tē. Nhüm hä ÿr xwÿnhja mëmoj to peja xà hä paräs my nê o tē.

⁶ Hämri nhüm më htîr pê kwatjê rûm mëhøjã kâm kapêr nê kâm:

—E kêr ka ma pika hwÿr më hwÿr tēn wrÿ nê më kâm myt pyxi kamã më âpênh pânãhã më kâm mëmoj to hkryre nê anhõ parãsta kamã ho peja nê më kâm ör o apa. Nom më apkur xà hä örti në wîhti ka më kêp tanhmã ho hkêt nê. Anê.

Hämri nhüm kuma nê hakêx nê ma tēn më hwÿr wrÿ.

⁷ Tã nhüm më pahte amnhî tomnuj pânãhã amnhîrer xwÿnhja axte kagã ho htÿx xà hõ hpôt. Na pre ra ho axkrunêpxi nê hpôt tã hpânãhã axte hkôt ja pôt. Hämri nhüm mëmoj tîr pê kwat kot hitêp xwÿnhja mëhøj mã kâm:

—E amnê më ixwÿr tē. Anê.

⁸ Hämri nhüm kawar rãràãre më hwÿr hpôx o tē. Nhüm mëhõ hã nhÿ nê tē. Hä ÿr xwÿnh nhÿxi na pre kêp “Mêhtÿk” anê. Hämri nhüm mëhøjã kâm kapêr nê kâm:

—E ma pika hwÿr wrÿ nê tanhmã më ho kê më ohtõ nê tanhmã amnhî to nê axkaprã. Kê më hkwyjaja pijapu kamã axpên pa nê më hkwyjaja prãm xáj ty nê më hkwyjaja tanhmã à htÿx kute kamã ty. Nê mëmo mry xoprêja më hkwyjê pa. E ma më hwÿr wrÿ nê tanhmã më ho ho apa. Anê.

Hämri nhüm kuma nê hakêx nê ma pika hwÿr tēn wrÿ. Hämri nhüm më htykjê papxãja tanhmã amnhî to nê te kot hã jêt nê ma hkôt môr nê pika hwÿr wrÿk pyràk pa pre arî omunh o xa.

⁹ Hämri nhüm më pahte amnhî tomnuj pânãhã amnhîrer xwÿnhja axte kagã ho htÿx xà hõ hpôt. Na pre ra ho kwat në hpôt tã hpânãhã axte ja pôt. Hämri nê hpôtja kôt pa ra më kot Tîrtûm mã mëmoj nhõr xà hä mësti pumu. Nê hkrak ri më hkarõjê pumu. Më kot hkwyjê hkôt ri më kâm Tîrtûm kapêr jarênh nê Jejus kêp më ô Pahihti hã harênh o pa nhüm më kot hã më hpar xwÿnhjê karõja pa pre më omu. Nhüm më mësti hkrak ri amnhî to Tîrtûm wÿr o hkrî. ¹⁰ Kÿx pê kâm kapêr nê kâm:

—Ãm hãmri amex o amex Pahi Maati. Aa ate mëmoj tã tanhmã amnhî to axêx to hkêt kumrêx. Kwa xà kot kaj tokyx pika hkôt më kot më inhîmex xwÿnhjaja tanhmã më ixtã më ho nã? Anê.

¹¹ Hämri nhüm mëhøjã më hwÿr tē nê më kâm më é jakajre gõ nhüm më hagjê. Hämri nhüm më kâm:

—E më mamrî atar akòkòt o akrî. Kojã Tîrtûm kormã tanhmã më kot më atomnuj xwÿnhjê ho hkêt nê. Kê më axte më apyrã nê më akwyjê nhîmex mân. Kojã më Tîrtûm

jamaxpêr xà hkôt axte më akwyjê pa nhüm rî kormã më ato hpimrããtã tanhmã më atã më hipêx to. Jakamã e më atar kutêp mãmrî akòkòt o akrî. Anê.

¹² Hämri nhüm më pahte amnhî tomnuj pânãhã amnhîrer xwÿnhja axte kagã ho htÿx xà hõ hpôt pa omu. Na pre ra ho 5 nê hpôt tã hpânãhã hkôt axte ja pôt. Hämri nhüm pika htetet tÿx kumrêx. Nê myyti ahtÿk nê mytwÿre te kêp më hkamrõ kamrêk tÿx pyrà nê ajêt.

¹³ Nê kanhêti tanhmã amnhî to nê axrê nê pikap rôròk pa. Te kòk xapêr tÿx nê kot pãrerekre kormã ràx tã kot kãm hikranh par pyrà nê piitã rênã pa nhüm rôròk.

¹⁴ Hämri nhüm kaxkwaja te kagã kaxkep pyrà nê amnhî to kaxkep o tē. Nê pika piitã hkôt kêp prêk në hixêt prêk maati piitã te hkrî xà rûm hapôx nê mrar në nhãm hkrî pyràk. Nhüm gõ hipók piitã haxwÿja te hikwÿ xà rûm hapôx nê mrar në nhãm hikwÿ pyràk. Pika htetet tÿx nhÿ hä à mëmoj amnhî nhîpêx anê. ¹⁵ Hämri nhüm pika hkôt më piitã tee ri mëmoj à amnhî nhîpêx anhÿr à omu nê kâm ma nê htetet tÿx kumrêx. Më ho amnhîptãr xwÿnhjaja nê pöristi krãhtûmjaja nê më kot amnhî to rûnh xwÿnhjaja nê më hihtÿx xwÿnhjaja nê më kâm më âpênh xwÿnhjaja nê amnhî mã më âpênh xwÿnhjaja. Ãm piitã mëmoj à kot amnhî nhîpêx anhÿr à omu nê tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nê kâm ma ho kãm ma. Hämri nê hpimxur kaxyw ma kên prêk kre japêr o hpôt nê mra. ¹⁶⁻¹⁷ Hämri nê amnhî to kêp prêk wÿ nê kâm:

—Kwa na ra më ixto amnhîptãr à hkrî xà maati kamã hkrî xwÿnh më kot më ixte amnhî tomnuj pânãhã amnhîrer xwÿnhja wa më ixkamã gryk tÿx kumrêx. Ra wa kot tanhmã më ixtomnuj to xà hä arîgrota kato. Kojã wa më ixtomnuj tÿx nê pa më kutã hkêt nê. Kwa tokyx më inhîpy arôròk nê wa kêp më ixto amûxu. Anê.

7

Më kot Tîrtûm mã hkrãjê kagã

Apokarip 9.4

¹ Tã pa arî kaxkwa kamã mëmoj pumu. Nhüm Tîrtûm kapêr o më wrÿk xwÿnh pê kwatja piitã ahpyñhã pika nhîtep xà hkôt kòk jatur xà hã hamÿ nê ho kuhê. Pika piitã hkôt kòk hpinhkrênh par në âpêr kêt nê gõ xujanãr kôt âpêr kêt kaxyw hatur xà hã hamÿ nê ho kuhê. Nê pã piitã hkôt âpêr nê tanhmã pî hkwy ho pymaj nhüm më à amnhî nhîpêx anê nê nê hatur xà hã hamÿ nê ho kuhê. ² Na pre ra Tîrtûm ja hã më kâm karõ nê më kâm:

—E kêr ka më ma pika hwÿr wrÿ nê pika nê gõ xujanãrja tanhmã wa homnu hto. Anê.

Hāmri nhūm mē kuma nē hwÿr wrÿ nē kormā nē kōk ho htÿx. Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o wrÿk xwÿnhjē hōja myt japōx xā rūm mē hwÿr hpōx o tē. Nē İhkra kamā mē kot Tirtūm kra hā mē hixi jarēnh xā hā kagāta py nē o tē. Hāmri nē kāk pē mē kot pika mē gō xujanār homnu mā xwÿnhjē mā kapēr nē mē kām:

³—Kwa taxy pa Tirtūm krajē nhōkrā kagā hpa mān. Kēr ka mē omu nē mē kot tapxipixjaja tanhmā mē ho hkēt nē. Anē.

⁴⁻⁸Hāmri nē mē hkagā pa. Ahpÿnhā İjaew pigrānh xwÿnhjaja mē ho ohtō rax kumrēx nē tanhmā mē hkagā hto. Pa tanhmā mē kute hā mē harēnh ma nhūm xep mē ohtō rax kumrēx.

Juta kamā mē kēp 12.000.
Nē Rupē kamā mē kēp 12.000.
Nē Gax kamā mē kēp 12.000.
Nē As kamā mē kēp 12.000.
Nē Natari kamā mē kēp 12.000.
Nē Manase kamā mē kēp 12.000.
Nē Simeāw kamā mē kēp 12.000.
Nē Rewi kamā mē kēp 12.000.
Nē Isaka kamā mē kēp 12.000.
Nē Jipurō kamā mē kēp 12.000.
Nē Juje kamā mē kēp 12.000.
Nē Pējamī kamā mē kēp 12.000.

Ā mē ohtō rax kot anhÿr. Hāmri nē mē piitā mē pikamÿr par kām mē kēp 144.000. Piitā kēp Apraāw kanrēhā htāmnhwÿ na pre mē. Tā ā axpēn kaxyw mē ohtō rax kumrēx kot anhÿr tā nhūm mē hkagā pa.

*Tirtūm kra hkwyjē jarēnh
Apokarip 14.1-5*

⁹Tā pa axtem mēmoj pumu. Nhūm mē ohtō rax nē Tirtūm nhō krī kamā kuhē. Ahpÿnhā ri pika piitā kot mē ho amnhīptār ā hkrī xā maati ja kamā hkrī xwÿnh pē Tirtūm mē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhja wa kutā kuhē. Mē ohtō rax kumrēx jakamā pa tee ri mē piitā mē ho kōta hpar prām kaprÿ. Nē piitā ē jakare kamā kuhē. Nē hkīnh nē hkīnh xāj pō hkwy jamÿ nē ho āpēr o kuhē. ¹⁰Hāmri nē kÿx pēē Tirtūm mē Jesus wa kām kapēr nē wa kām: Hēxta waa nē. War amex o war amex Pahi Maati.

Na ka pre Akra Jesus kukwak ri mē ixte amnhī tomnuj ā tanhmā mē ixto hkēt nē.

War ajamē mē ixkamā axukapri rāhā ho apa xwÿnh na ka wa.

Jakamā pa mē inhmēx nē war awÿr api nē war akuri inhmēx nē İjamakētkati nē ixpa ho ixpa.

Ām hāmri na ka hte wa mē ixto mex rax kumrēx o apa. War amex o war amex. Anē.

¹¹Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnhjaja Tirtūm krī xā mā hipōk nē hkōn krā ho rōrōk nē hkrī hpa. Nē mē āptār tūmjē mē mē htūr nē kuhē xwÿnhjaja mē İhkō hā kām hipōk nē wam tajē pyrāk nē hkōn krā ho rōrōk nē hkrī. Hāmri nē mē ohtō kot Tirtūm mē Jesus wa kām kapēr ā mē kuma hāmri nē Tirtūm ā hpijaām kaxyw hpar pē htu mÿr pē hikwÿ hpa nē kām mex o mex ā harē nē kām:

¹²“Ām hāmri na mē ā ajarēnh anē Tirtūm. Amex o amex.

Na ka hte mē ixto mex o apa.

Mē ixrom axāhpumunh o axāhpumunh.

Nē mē ixrom axihtÿx o axihtÿx.

Jakamā na ka hte mē ixpiitā mē ixto mex kumrēx rāhā ho apa.

Ā ate anhÿr rāhā o rāhā jakamā na pa htem amā amex o amex ā ajarēnh rāhā ho ixpa.” Anē.

¹³Hāmri pa mē omunh o ixām rōm nhūm mē āptār tūmjē hōja ixwÿr tē nē mē ē jaka kamā mē hkīnh xāj pō jamÿnh nē ho kuhē xwÿnhjē hā ixkukja nē inhmā:

—E mān ate mē ē jakare kamā mē kuhē xwÿnh mÿjē pumunh nā? Tanhmā na prem amnhī nhīpēx to nē amnē api? Xā ate mē omunh? Anē.

¹⁴Hāmri pa kuma nē kām:

—Nā ixte mē omunh kēt. Kēt ka na ixrom ate mē omunh. Anē.

Hāmri nhūm inhmā mē harēnh o:

—Nā na pre mē hkwyjaja Jesus ā mē homnuj tÿx kumrēx nē mē kupa. Tā mē kēp Jesus kwÿ jakamā na pre mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapēx nē te amnhī kamrō ho mē nē mē kot amnhī tomnuj piitā kuhōnh par pyrāk o mē hipēx. Jakamā nhūm mē ē jaka kamā mex nē hkīnh tÿx nē pa.

¹⁵Nē Tirtūm kot mē pahto amnhīptār ā hkrī xā maati kutā kām mex o mex ā harēnh rāhā ho kuhē.

Na hte mē ho mex rāhā ho pa. Mē hkōt pa ho pa jakamā koja mēmoj tanhmā kēp mē ho hkēt nē.

¹⁶⁻¹⁷Nē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnh kot Tirtūm krī xā maati kamā ām xwÿnhnta na hte mē hamār mex rāhā ho mē hkōt pa.

Te mē kot mē hkrit jamār mex pyrāk.

Nē te mē kot mē hkrit kōm o pa nhūm htūr nē pa pyrāk.

Koja mē kuri htūr tūm nē hkōt pa ho pa.

Nē axte kām prām kēt nē.

Nē axte kām kōr kēt nē.

Nhūm arİgo htÿxja axte mē hkā ho hxēt kēt nē.

Koja Tirtūm te mē kot mē hkra no kagō nhīnhīnh par pyrāk o mē hipēx nhūm mē axte hkapri nē mÿr o pa hkēt nē.

Pānhā hkīnh nē mex rāhā kuri pa ho pa. Anē.

8

Kagà kaxkep o htýx xà kot hitep jarènh

¹ Tã pa arì kaxkwa kamã mēmoj pumu nhũm mē pahte amnhì tomnuj pãnhã amnhìrer xwýnhja kagà kaxkep o htýx xà kot hitepta pôt. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mēmoj piitã hpinhkrènh pa nhũm mēhõ kapèr kêt kumrèx. Nē hpinhkrènh par o ra hã ahtũm ry mex nē.

² Hãmri nhũm Tirtũm kutã kapèr o wrýk xwýnh pè 7 nē mē kuhè xwýnhjaja. Nhũm kapèr o wrýk xwýnhjè hõja mē hwýr tē nē mē piitã mē kãm pifti gõ.

³⁻⁴ Hãmri nhũm kapèr o wrýk xwýnhjè hõja ôr o xijere py nē Tirtũm mã mēhkuxwa xà ho xèt xà hã mēs kunihiti hwýr o tē. Mē ho amnhìptãr ã hkrĩ xà maati kutã ôr o mēstija wýr o tē nē kuri o xa. Hãmri nhũm mē kãm kamã mēhkuxwa xà hkwy runh rax nē nhũm mēsti hã ho xèt o xa. Rõm nhũm Tirtũm krajaja Tirtũm mã tanhmã amnhì jarènh to. Jakamã nhũm mēhkuxwa xà xèt kũm mē mē kot Tirtũm mã amnhì jarènh xàja mē nhũm ahkã nē Tirtũm kapèr o wrýk xwýnh nhũhkra kamã xijere rũm Tirtũm kutã kãx mã àpir o pa.

⁵ Hãmri nhũm kapèr o wrýk xwýnhja xijere kamã kuwy hpõk kwý ho nyt nē ahpãr mã pika hwýr kumè nhũm ma tē nē pikap tēm nhũm pika htetet týx nē kamã na katõtõk nē haxènh nē hkrakrak.

Mē kot pifti kakõr ã mē harènh

⁶ Hãmri nhũm Tirtũm kapèr o wrýk xwýnh pè 7 kot pifti jamýnh xwýnhjaja ra kot pafti kakõr mã.

⁷ Jakamã nhũm wamta õ pifti kakõ nhũm na mē te kot jër krã jakot pyrãk xwýnh mē kuwy te kot mēmo kamrõ kamrèk pyrãk xwýnhja pikap rõrõk pa. Nē nhýhýnh pika hkwy ho rax nē ho kaxãr pa. Nē põtĩ nē akunĩ hkwy ho rax kumrèx nē ho kaxãr pa. ⁸ Hãmri nhũm wam ãm xwýnh nhýjuk ri ãm xwýnhja õ pifti kakõ nhũm mēmoj te kēn krã hprèk põk pyrã nē kaxkwa rũm ahpãr mã tē nē gõ xujanãr nhýkjè kamã hpõk rãhã tēn mrõ. Hãmri nhũm gõ nhýkjè kamã gõja mēmo hkamrõ hã amnhì jahkre hpa. ⁹ Jakamã nhũm gõx kãm mēmoj htĩr nē ri mrap xwýnhjaja pikaprãr pa. Nē gõx kãm pãr gõ krãhkã hã pa xwýnhja haxwýja gjèx pa. Nē pãr kãm mē pa xwýnhjaja haxwýja hagjè nē pikaprãr pa. No nhũm gõ mex kãm pãr kãm mē pa xwýnhjaja mē kurom arĩ htĩr nē.

¹⁰ Tã nhũm wam ãm xwýnhja wa hijuk ri ãm xwýnhja õ pifti kakõ. Hãmri nhũm kanhèti rax kumrèxja axta nē hpõk o ma ahpãr mã tēn pikap tēm nē pyhti nē hino hkwy ho ohtõ nē homnu hpa. ¹¹ Kanhèti nhýxi pè na pre “mēmoj xý xà” anhýr jakamã nhũm tēm nē pyhti nē hino hkwy ho ohtõ nē homnu pa. Nhũm prem hwýr mra nē hkwy

janhi nē ho ixkõ nhũm ý nē nhũm mē ohtõ nē ho ixkõ nē axkaprà.

¹² Hãmri nhũm hpãnhã Tirtũm kapèr o wrýk xwýnhjè hõja õ pifti kakõ. Na pre ra ho axkrunèpxi nē hkakõr tã hpãnhã ra axte hõ ja kakõ. Hãmri nhũm mēhõja tē nē myyti kura nhũm hkwy ahtyk nē hirã hkèt nē. Nhũm mytwýre nē kanhèti mã ho anè nē myyti pyrã nē hkwy ahtyk nē hirã hkèt nē harir. Jakamã nhũm kamã kãm hirã mex kêt nē. Nē arĩgro hã myytija haxwýja hirã mex kêt nē.

¹³ Hãmri pa kaxkwa kamã àanhãhti pumu nhũm kýx pè ri htor o pa pè tanhmã kapèr to nē kapèr o:

—Hèxta waa nē. Kormã kot pifti kakõr xwýnhjaja axkrunèpxi nē kormã hkakõr kêt nē. Kojã mē tokyx hkakõ nhũm pika hkõt ri mē pa xwýnhjaja amnhì xà htýx kamã hamak týx o pa. Na pa tee ri mē hkukamã ijamaxpèr nē inhmã mē hkaprĩ htýx nē. Hèxta waa nē. Kojã mē omnuj týx kumrèx. Anè.

9

¹ Tã pa axte mēmoj pumu. Nhũm Tirtũm kapèr o wrýk xwýnhjè hõ õ pifti kakõ. Na prem ra ho kwat nē hkakõr tã hpãnhã axte hõja ja kakõ. Hãmri nhũm kanhèti hõ axta nē pikap tēm kurè kumrèx nhũm mēhõja omu nē hwýr tē nē kãm mēmoj tã saf gõ. Satanasti jagjènh xà hã ahkre xupým o htýx xà hã safja nhũm kanhèti mã kugõ.

² Hãmri nhũm kupy nē ahkrehtita wýr o tē nē kahè xà mē nhũm kurũm kuwy hkũm hapõx rax nē. Nē ma kãx mã àpir o pa nē myyti hpro hpa nhũm kamãk kò rax kumrèx.

³⁻¹¹ Nē kuwy hkũmja rũm mēmoj te krit pyrãk xwýnh kwýjaja pikap rõrõk nē kuhè. Te kot krit pyrãk tã mē hkuk te panhì hkuk pyrãk. Nē mē hkrã hkĩ te mēnjè hkrã hkĩ japjè pyrãk. Nē ôr o mē ahkã jagjè. Nē mē wa japjè htýx kumrèx. Te rēãwti xwa japjè pyrãk. Nē kãx o mē hinõ hkã. Nhũm mē htor o hara hkoko htýx o mra. Te ho kawar sohtõ pijapu kaxyw kot mē hkjènh xà kamã mē htur nē mē hkjènh o hprõt nhũm hkoko htýx pyrãk. Nē mē hkamnhwýr o pa kaxyw mē hanhyja te kot makre janhy pyrãk. Á kriitija kot anhýr. Nē te nhýhým oprè kaxyw nojarèt nē mē hkrit kawar hã hikukrèx mex rēnh pyrãk. Mēõ pahija ahkre xupýmta kamã kèp mē hkrãhtũm. Ijaew kapèr kãm hixi pè “Ap-atõ.” No Gres kapèr kãm kèp “Aporiãw.” No mē pakapèr kãm kèp “mē hpar o pa xwýnh.” Hãmri nhũm Tirtũm kriiti mã kapèr nē mē kãm:

—E kèr ka mē ma pika piitã hkõt te makre kot amnhì nhùpèx pyrã nē ri mē hkõt mē hkamnhwýr o apa. Á amnhì nhùpèx anhýr o mē atã mytwýr pè sik. No ãm kèr ka mē hpar kumrèx kêt nē. ãm mē kot amnhì xà htýx

kām hamak pix kaxyw tanhmā mẽ ho ho apa. Te makre kot mẽ hkamnhwýr nhũm à htýx kumrêxta pyrāk. No mẽ ate mẽ hkamnhwýr nhũm mẽ hkamnhwýr xàja koja à htýx o makre kot mẽ hkamnhwýr jakre. Nom ra mẽ kot Tirtũm kra hã mẽ hkagà xwýnhjaja kër-ka mẽ omu mẽ ãm mẽ omu mẽ tanhmā mẽ ho hkêt nõ. Mẽ kęp ixkwý na mẽ. Nẽ põ nõ prāt ka mẽ ãm omu mẽ tanhmā ho hkêt nõ. ãm mẽ kot panhĩ nhõkrā kagà hkêt xwýnhjaja ka ã mẽ hipêx anhýr o ri mẽ hkõt apa. Nom kër ka mẽ hpar kêt nõ. Kê mẽ tee ri amnhĩ xà hã maj kãm tokyx htyk mẽ hapêx prãm hkaprý ho pa. E ma mẽ hwýr mra mẽ ã mẽ hipêx anhýr o ri apa. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma mẽ ma mẽ hwýr mra.

¹² Na ra pika hkõt wam mẽ homnu xà pyxi mẽ hapêx. No ãm arĩ hamêxkrut.

¹³ Jakamā nhũm Tirtũm kapêr o wrýk xwýnhjê hõja axte õ pifti kakõ. Na prem ra ho sik mẽ hkakõr tã axte hkõt hõja hkakõ. Nhũm Tirtũm kutã õr o mẽsti rũm mẽhõja tanhmā kapêr to. Mesti janhã rũm kapêr. ¹⁴ Pifti kakõr xwýnhta mã kapêr mẽ kãm:

–E na ra mẽ kot mẽ hkwyjê nhĩmex ã arĩgrota kato. Jakamā kër ka ma pyhti pẽ Erax wýr wrý mẽ gõ mẽ ri Satanasti mã mẽ ãpênh xwýnh pẽ kwatja pumu. Na prem ra mẽ hpa hpre nhũm mẽ gõ mýr ri arĩ hkrĩ ho hkrĩ. Ka mẽ omu mẽ mẽ kãm mẽ hpa hpre xà hpõt pa kẽ mẽ ma mẽ hkõt ri mẽ hpar o pa. Anẽ.

¹⁵ Na pre ra Tirtũm mẽ kot mẽ hkwyjê nhĩmex o pa kaxyw mẽ kurê mẽ gõ mýr ri mẽ unhwý nhũm mẽ kormã mẽ hpar xà hã arĩgro jamãr o hkrĩ. Jakamā nhũm ã pifti kakõr xwýnhta mã mẽ harênh anẽ nhũm kuma mẽ ma mẽ mẽ hwýr wrý mẽ mẽ kãm mẽ hpa hpre xà hpõt pa. Hãmri nhũm mẽ ma pika piitã hkõt ri mẽ hpar o mẽ hkõt pa. Nẽ mẽ ho ohtõ rax kumrêx mẽ mẽ himex. ¹⁶ Nẽ ma amnhĩ kõt põristi ho ohtõ rax mẽ o pa. Piitã kawar ã hkrĩ mẽ mẽ hkõt hprõt mẽ hkoko ho mra. Mẽ kęp 200.000.000 hã mẽ harẽ pa mẽ harênh ma. Mẽ ohtõ rax o mẽ ohtõ rax.

¹⁷ Na pa pre arĩ te ixpimtir kãm mẽ omunh pyrāk. Nhũm kawar ã mẽ hkrĩ xwýnhjaja. Mẽ hinõ kãja axtem kãx o. Nẽ hkamrêkja te kuwy hpók kamrêk pyrāk. Nẽ rãrãrja te mẽ hkurõt kane xà pẽ êsõf rãrãr pyrāk. Nẽ kakrã htyk. ã kãx o mẽ hinõ hkã kot anhýr. Nẽ mẽ hkrit kawarti hkrãja te rããwti krã pyrāk. Nẽ mẽ hakwa rũm kuwy hpók mẽ êsõfti mẽ kuwy hkũm axpên kõt hapõx o pa. ¹⁸⁻¹⁹ Nẽ kawarti jamy axtem te kęp kagã xoprẽ hkrã pyrāk nhũm mẽ hamy ho mẽ hkamnhar o mẽ kupa. Nẽ mẽ hakwa rũm kuwy hkũm mẽ kuwy hpók mẽ êsõfti hapõx xwýnhta mã mẽ ho anẽ nõ. Jakamā nhũm kawartijaja mẽ

hkõt ri hamy mẽ hakwa ho mẽ hpar o pa mẽ ohtõ rax kumrêx mẽ mẽ himex.

²⁰⁻²¹ Tã nom nhũm arĩ mẽ htír nõ ri mẽ pa xwýnhjaja. Mẽ kot mẽ hkwyjê hpar kêt xwýnhjaja hãmri ja hã mẽ omunh tã arĩ amnhĩ tomnuj o pa mẽ kãm urer kêt nõ. Arĩ tanhmā amnhĩ tomnuj to ho pa. Axpên pẽ hprõ nõ mjên o amnhĩkati mẽ axpên pẽ ahkĩ. Nẽ axpên par o ri pa mẽ tanhmā axpên xy hto ho pa. ã htýx ri amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa mẽ kãm urer kêt nõ. ãm Satanasti hkõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Nẽ amnhĩm sãnti hkwy nhĩpêx. Pĩ ho hipêx mẽ kãx o hipêx mẽ kên o hipêx. Nẽ hipêx pa mẽ amnhĩ to hwýr o pa. Nom mo kot mẽ mar kaxyw sãnti jamak kre? Nẽ kot mẽ omunh kaxyw mo no? Nẽ ri mrar mẽ mẽ ho utãr kaxyw mo hte? Na htem arĩ ã amnhĩ to hwýr kaprý anhýr o pa.

10

Kagã kaxkep grire jarênh

¹ Tã pa arĩ mẽmoj pumu. Nhũm axte Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh xihtýxjê hõja pika hwýr wrýk o tẽ. Nẽ ãja kakrã ho na pre. Nẽ hkrã mýr ri mãxwýxti ajêt. Nẽ hkuk te myt no kamã hirã htýx pyrāk. Nẽ akutã hte kamã te kuwy hpók pyrāk. ² Nẽ ãkra kamã kagã kaxkep grire ra pipõt nhũm ma o tẽ mẽ o wrý mẽ o xa. Nẽ gõ xujanãr kãm upók rũm hte xãm mẽ kýx pẽ amgrã kamã apke rũm hte xãm mẽ o xa pa ixprĩ hã omu.

³ Hãmri nhũm kãx pẽẽ amýra. Te rããw hkãr týx pyrāk. Nhũm hpãnhã kaxkwa kamã mẽhõja kãm kapêr. Te na katõtõk o 7 wês pyrāk pa ixprĩ hã tanhmã kapêr to hã kuma. ⁴ Hãmri mẽ ra mẽ amã ã kagã kaxyw nhũm mẽ ja mẽ inhmã kapêr mẽ inhmã:

–Kwa nõ kwari ja kot kaj hã kagã hkêt nõ. ãm ja pix kot kaj akwyjê mã hã kagã hkêt nõ. ãm kapxipix mãn ama mẽ ri hã apa.

Anhýr jakamã pa mẽ amã hã kagã hkêt nõ. ãm papxipix kuma mẽ ri hã ixpa.

⁵ Tã nhũm Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh kot gõ xujanãr kãm upók rũm hte xãm mẽ apke amgrã kamã ãm xwýnhta hãmri Tirtũm nhý hã kapêr kaxyw mẽ kãnhmã ãkra pẽ. ⁶⁻⁷ Tirtũm pẽ kaxkwa mẽ pika mẽ gõ xujanãr o kator nõ kamã kot mẽmoj piitã ho kator xwýnhja. Nẽ htír rãhã mẽ pa ho pa xwýnhja. Nhũm ý hã kapêr mẽ kapêr o:

–E hãmri. Amnepẽ mã na pre Tirtũm ý hã mẽ kãm kapêr o ri mẽ pa xwýnhjê mã tanhmã amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh to. Tanhmã kot pika piitã hkõt mẽ pa xwýnhjê nhĩpêx to hã amnhĩ jarẽ. Nẽ mẽmo arĩgro hã mẽ kot amnhĩ tomnuj mýrapẽ tanhmã kot mẽ hipêx to hã mẽ hkukamã mẽ hã amnhĩ jarẽ. Tã ra ã mẽ hipêx anhýr xà hã arĩgro kato. Jakamã koja kapêr o wrýk xwýnh kot hitepta õ pifti kakõ hãmri nhũm mẽmoja

ã amnhî nhîpêx anhÿr kurê kumrêx. Æm hãmri na pa mē amā ja jarē. Anē.

⁸ Pa mar o ixām rôm nhūm wam inhmā kapêr xwÿnhhta axte inhmā kapêr nē inhmā:

–E ma pika hwÿr wrÿ nē gō xujanār kām upôk rûm hte xām nē amgrā kamā apke rûm hte xām xwÿnhhta wÿr tē nē kēp kagā kaxkep grire pipôt xwÿnhhta py. Anē.

⁹ Hãmri pa kuma nē ma hwÿr wrÿ nē hā kuwÿ nhūm inhmā kugō nē inhmā:

–E mī. Apy nē akrē. ànhre. Te kot menh xānh pyrāk. Nom kot kaj akrē nē anhōhy xā. Nom māmri apy nē akrē. E mī. Anē.

¹⁰ Hãmri pa kēp kupy nē hkaki nhūm ànhre. Pa hkrêr pa hãmri nē inhōhy xā kurê kumrêx.

¹¹ Hãmri nhūm kot inhmā ôr xwÿnhhta inhmā:

–Nā hāmri na ka apy nē akrē. Jakamā kêr ka ano ho ate mēmoj piitā omunh xwÿnhja nē ajamak o ate mēmoj mar xwÿnhja nē ate tanhmā Tirtūm kapêr mar toja ka piitā hā kagā hpa. Hãmri nē ate omunh xā hkôt akwÿjē mā piitā harēnh o apa. Mē kot nhÿrmā Tirtūm kot tanhmā mē piitā mē hipêx to hā harēnh mar kaxyw. Ahpÿnhā ri pika piitā hkôt mē urojē piitā koja nhÿrmā ā mē hipêx anē. Ahpÿnhā ri mē kapêr xwÿnh piitā. Nē mē ô pahijaja. Æm mē piitā koja nhÿrmā ā mē hipêx anē. Anē.

11

Tirtūm nhÿ hā kapêr xwÿnh pijakrut wa harēnh

¹ Tā nhūm mēhōj inhmā mēmoj to mīdi xā hā pī ryre gō nē inhmā:

–E ja py nē Jerujarē hwÿr wrÿ nē kamā Tirtūm mā amnhî jarēnh xā hā ixkreja o mīdi. Nē ixkre kamā amnepēm mē kot amnhî tomnuj pānhā Tirtūm mā ôwēhti nhōr xā hā mēstita mā ho anē nē ho mīdi. Nē ixkre kamā mē kot Tirtūm mā amnhî jarēnh o mē hkrī xwÿnhjaja ka aprī hā mē ho kōta.

² –No ixkre kapem pikaja ka ho mīdi hkêt nē. Ra Tirtūm kot mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjē mā hkaga jakamā koja mē htÿx ri kām hprām xā hkôt tanhmā homnu hto ho pa. Nē Jerujarē piitā hkôt ri homnu ho paja ā hā amgrā axkrunēpxi nē hkôt mytwrÿ kēp 6.

³ –Koja Tirtūm ma ŷ hā kapêr xwÿnh ho hamēxkrut nē mē hwÿr wa kumē nhūm wa ma mē hwÿr wrÿ nē mē kām Tirtūm kapêr jarēnh o ri mē hkôt pa. Hãmri nē tee ri mē kot tanhmā amnhî tomnuj to hā mē omu nē hkaprī nē. Hãmri nē wa hkaprī xāj xak punure kaxō nē haxā nē mē kām Tirtūm kapêr jarēnh o ri wa pa hā amgrā axkrunēpxi nē hkôt mytwrÿ kēp 6. Jakamā e. Pīja py nē ma mē hwÿr wrÿ nē ixkreta o mīdi. Anē.

⁴ Wa pijakrut wa kot Tirtūm nhÿ hā kapêr jarēnh o wa pa xwÿnhhta wa. Na htem wa kot amnhî nhîpêx ā wa harēnh ma nē mēmo pī hpār pē oriwēhti kot tanhmā amnhî nhîpêx toja mā hamaxpêr kurê kumrêx. Nē amnepēm Tirtūm nhÿ hā kapêr o pa xwÿnh pē Jakaris kot kanē hpôk xāmta mā määnēn hamaxpêr. Oriwēhti xōja htwÿm rax kumrêx nhūm htem htwÿm opôj nē ho kanē ho nyt nē hpôk nē kÿx pē unhwÿ nhūm mē piitā hirā kamā rīt mex o ri mra. Nē kanē hpôk mexja te kot Tirtūm kapêr pyrāk. Nē kanē xām xāja te kot Tirtūm nhÿ hā kapêr jarēnh o wa pa xwÿnhhta wa urāk. Nē oriwēhtija haxwÿja te kot wa urāk. Ra Tirtūm Karō kot wa hkarō mā ar jakamā na hte wa hprī hā mē kām Tirtūm kapêr jarēnh o pa nhūm mē kot mar xwÿnhjaja te kanē nhīrā kamā ri rīt mex nē ri pa pyrā nē hprī hā mar tÿx nē.

⁵ Tā koja mēhō tanhmā wa hipêx to kaxyw wa hwÿr tē nhūm wa hakwa rûm kuwÿ hpôk kato nē kot tanhmā wa ho mā xwÿnhhta o hxêt o kupī.

⁶ Nē koja wa Tirtūm xāhpumunh tÿx xā ho tanhmā ri mē hā mēmoj nhîpêx to pē mē kām kapêr jarēnh o ri mē hkôt pa. Jao tanhmā na hto nhūm mē hā wrÿk kêt ry nē. Rÿ tanhmā mē kēp gō hto nhūm mē hkamrō hā mē kēp amnhî jahkre. Kōja wa ā Tirtūm nhÿ hā mē kēp mēmoj nhîpêx anhÿr ho wa pa. Nē xatā wa kām hprām xā hkôt tanhmā mēmoj tomnu hto. ⁷ Nē mē kām kapêr o pa pē ā mē hipêx anhÿr o wa hā amgrā axkrunēpxi nē hkôt mytwrÿ kēp 6 nē rī kormā ho hapêx. Hãmri nhūm ahkre xupÿm rûm Satanasti nhō kōwenatōja kato nē ma wa hwÿr tē nē nhÿri pry kahti ri wa unē nē wa kupī nhūm wa pry kamā ty nē nō. ⁸ Hãmri nhūm mē wa haxār kêt nē nhūm wa arī pry kamā nō. Krī kapem na prem pī kahpa hā Jejus nhō nē kupī. Krī nhō xwÿnhjaja mē kot amnhî tomnuj tÿx xwÿnh na mē. Te ho amnepēm krī pē Sotō mē pika pē Ejit kamā mē kot amnhî tomnuj xwÿnhjē kot amnhî nhîpêx pyrāk. ⁹ Jakamā nhūm mē kot wa haxār nē axpēn kurē nhūm wa pry kamā arī ty nē nō nhūm mē piitā wa hwÿr mra nē wa omu. Nē ahpÿnhā krī piitā hkôt mē pa xwÿnhjaja tanhmā amnhî to nē ja hā wa omu. Ahpÿnhā ri pika piitā hkôt mē urojaja. Nē ahpÿnhā ri mē kapêr xwÿnh piitā. Hãmri arī ahpÿnhā mē ô krī kamā pa htā tanhmā amnhî to nē wa htyk ā wa omunh ā hā apkati axkrunēpxi nē hkôt hā myt aha. ¹⁰ Kōja mē wa htyk ā wa omu hãmri nē hkīnh nē. Nē hkīnh xāj axpēn mā hkīnh xā nhōr o pa. Wa kot kormā htÿr ri tanhmā mē homnuj to ho ri mē hkôt paja mā hamaxpêr nē wa htyk ā wa omu nē hkīnh tÿx nē.

¹¹ Tā koja wa htyk ā apkati axkrunēpxi nē hkôt hā myt aha hãmri nhūm Tirtūm wa kamā htyxā rē nē akupÿm wa ho wa htÿr

nhũm wa kànhmã xa nê ri mra. Hãmri nhũm mē kot wa omunh xwýnhjaja tee ri hã wa omu nê kãm wa uma htýx kumrêx. Æm kãm wa uma ho kãm wa uma.

¹² Hãmri nhũm kaxkwa kamã mēhõja wa kãm kapêr nê wa kãm:

—E war amnê mē iwýr war api. Anê.

Hãmri nhũm wa kuma nê ma kakrã kamã àpir o mō. Nhũm mē kãm wa hkurê xwýnhjaja tee ri wa àpir ã wa omu.

¹³ Hãmri nhũm pika htetert týx nê. Nê krí kamã ixkre ohtō nê grãnh pa nê mē hkwy nhímex rax nê nhũm mē ohtō rax kumrêx nê axkaprã. Mē kêp 7.000 nê pikaprãr pa. Hãmri nhũm arí mē htír nê ri mē pa xwýnhjaja tee ri mē omu nê kãm ma xàj htetert týx nê axpên mã:

—Kwa Tirtũm mãn ã mē panhípêx anê. Hihtýx o hihtýx jakamã kaxkwa rũm ã mē panhípêx anê pu mē pahpiitã pano ho ixkre pigrãnh ã omu. Anê.

¹⁴ E na ra amnhĩ xã htýx kamã hamak xàja hamêkrut nê hapêx. Tã no ãm arí mē kaxyw pyxi nê arík.

Mē kot pifti kot hitep kakõr ã harênh

Apokarip 4.8, 5.9-14, 7.9-12, 14.2-5, 15.3-4, 19.1-2

¹⁵ Tã nhũm Tirtũm kapêr o wrýk xwýnh kot hitepja õ pifti kakõ nhũm kaxkwa kamã mē pa xwýnhjaja kãx pê kapêr o:

E ãm hãmri. Na ra Mēpahpãm Maati mē Jejus Krisja wa kêp krí piitã hkõt mē piitã mē õ Pahihiti na wa.

Koja Mēpahpãm Maatija kêp Pahi Maati rãhã nê pa ho pa xwýnh. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm mē àptãr tũm pê 24jaja. Tirtũm kot mē pahto amnhĩptãr o hkrí xã mã hipòk nê mē hkrí xwýnhjaja. Hãmri ã mē kapêr anhyrja ma nê Tirtũm ã hpjijaãm kaxyw hpar pê rôrok pa nê htu myr pê hikwý. Hãmri nê kãm mex o mex ã harê nê kãm:

¹⁷ Pa Pahi Maati Tirtũm. Nã ãm hãmri mē ixrom axãhpumunh o axãhpumunh nê axihtýx o axihtýx.

Amnepê mã kormã mēmoj kêt ri na ka pre arãhã apa ho apa.

Tã arí arãhã apa ho apa.

Æm hãmri apê mē ixpiitã mē ixto amnhĩptãr xwýnh. Nã ãm hãmri amex o amex.

¹⁸ Kot kaj tokyx mē piitã tanhmã mē kot amnhĩ nhípêx to ho pa hã mē omunh xã hkõt tanhmã mē harênh to.

Nê ra mē htyk xwýnhjaja kot kaj mē piitã akupým mē ho mē htír pa nhũm mē pika rũm hapõx pa nê ma mra nê arí mē htír xwýnhjê nhĩhkõ hã akutã hkrí pa.

Ka mē piitã mē omu nê tanhmã mē kot amnhĩ nhípêx to ho pa hã mē omunh hkõt tanhmã mē harênh to.

Mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja kot kaj ma mē kot amnhĩ xã htýx kamã hamak o pa htũm xã hwýr amnhĩ nê mē arê nhũm mē ma hwýr hapêx. Hãmri nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê gryk týx kumrêx.

Ka hpãnhã mē kot akõt amnhĩ xunhwýr nê akapêr kõt amnhĩ nhípêx o mē pa xwýnh piitã mē omu nê tanhmã mē ho mex to.

Mē kot amnhĩ to rũnh xwýnhjaja nê mē kot amnhĩ to hkryre xwýnhjaja.

Nê amnepêm mē kot anhy hã mē kapêr o mē pa xwýnhjaja.

Akrajë piitã kot atã hpjijaãm xwýnhjaja kot kaj kormã mē htír ri tanhmã amnhĩ to mex hã mē omunh xã hkõt tanhmã mē ho mex to.

Æ kot kaj tokyx mē piitã ahpýnhã mē omunh xã hkõt mē hipêx anê. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm kaxkwa kamã Tirtũm nhõrkwý hã hakwakre kahê xã amnhĩ mē pa kamã õr o mēs kunihiti pumu. Pu nhũm na hkatõtõk nê haxênh nê hkrakrak nê na mē te kot jêr krã hakotre pyrãk xwýnhja pikap rôrok rax nê. Nê pika htetert týx o htetert týx pa arí omunh o xa.

12

Mêhõ ni mē kagãmnuti wa harênh

¹ Tã pa axte mēmoj pumu. Kaxkwa kamã aa mē pahte mēmoj pumunh kêt xwýnhja pa omu. Nhũm mêhõ nija xê te myt no mã hirã htýx pyrãk. Nê hpar nhõkwa kamã mytwýre ajêt. Nê kanhêti ho 12 o mē ahkã tu nê o xa.

² Na ra htujarõ nê hpjijagri kaxyw õhy xã nê amnhĩ kamnhêr o xa.

³ Tã pa axte mēmoj pumu. Aa mē pahte mēmoj ã kot anhyr pumunh kêt xwýnh õja pa omu. Kagãmnuti nom ãm axtem hkã kamrêk týx kumrêx. Nê rax kumrêx. Nê hkrã kêp 7. Nê hkrã piitã kamã õr o pahi hã mē ahkã htu nê o nõ. Nê hkrã kamã pãr kêp 10.

⁴ Tã nhũm hamy ho apêr o kaxkwa kamã kanhêti ho ohtō nê pikap kurê. Hãmri nê õhy xã nê amnhĩ kamnhêr o ãm xwýnhnta wýr tē nê hkra kator nhũm kot kêp krêr kaxyw kutã hamãr o nõ.

⁵ Hãmri nhũm hkra kato nê myre. Hihtýx o hihtýx ã kot pika piitã hkõt mē piitã mē ho amnhĩptãr mã xwýnh na pre. Nhũm kagãmnutija kot kêp utãr nê hkrêr mã tã nhũm Tirtũm kapêr o wrýk xwýnhjê hõja hwýr wrý nê kêp kumý nê ma Tirtũm wýr kaxkwa kamã kot mē pahto amnhĩptãr ã hkrí xã maatija wýr ho api.

⁶ Hãmri nhũm kagãmnuti tee ri ma kot kêp o mõr ã omu nê hpãnhã nita o apkjê nê kot tanhmã ho kaxyw nhũm amnhĩ tã omu nê umaj hprõt nê ma tē nê nhýri kapõt ã amũxu. Ra Tirtũm kot hkukamã kãm

hpimxur xà nhîpêx xà hwÿr hprôt nê ma tê nê kamâ kêp amûxu. Nhûm Tirtûmja nê kagâ pumunh mex nhûm kêp hpimxur mex â amgrà axkrunêpxi nê hkôt hâ mytwrÿ kêp 6.

Mê kot kaxkwa kamâ mêkarômnuti kurê kaxà â mê harênh

⁷Tâ nhûm mê ra kaxkwa kamâ kurê kaxàr kaxyw. Kagâmmnuti mê hkwyjaja nhûm mê ra Tirtûm kurê kaxàr kaxyw kutâ amnhî xunhwÿ. Jakamâ nhûm Tirtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê hkrâhtûm Mikewja ma mê hwÿr amnhî kôt hkwyjê o mra nê mê pijapu ho kuhê.

⁸Hâmri nhûm kagâmmnuti tee mê kutâ amnhî to htÿx kaprÿ nhûm Tirtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjaja amnhî nê mê ho axtem nê kaxkwa rûm mê kator o mê kator.

⁹Satanasti pê kagâmmnutita kagâ kot ni kator ewa mâ hêx xwÿnh na pre. Nê hêx rom tanhmâ hêx to ho pa xwÿnh. Jakamâ nhûm Mikew mê hkwyjaja hkwyjê mê mê ho hpimràâtâ amnhî nê pikap mê rênh pa.

¹⁰Hâmri nhûm kaxkwa kamâ mêhõja axte kâxpê kapêr nê kapêr o:

E âm hâMRI. Na ra Tirtûm hihtÿx o hihtÿx o mê panê mêmoj punuj piitâ ho hapêx par kumrêx.

Na pre hte Satanasti pê mêkarômnutija xatâ hwÿr mra nê kâm tanhmâ Jejus kwÿjê ho kapêr punuj to ho pa.

Tâ koja axte mê ho kapêr kêt kumrêx. Ra Tirtûm kot amnhî nê kator o kator nhûm ra ma môr o môr kênâ.

Koja Tirtûm pika piitâ hkôt mê ho amnhîptâr xwÿnhjê japôx pa nê hpânâ mê kaxyw Kra Krisja xâm nhûm pika piitâ hkôt mê ho amnhîptâr râhâ ho pa.

Nâ âm hâMRI. Ja mex o mex.

¹¹Na pre Jejus kôt mê pahtô nê mê pahtôxjaja mêkarômnuti kutâ amnhî to htÿx nê pa. No âm amnhî nhÿ hâ â kutâ amnhî nhîpêx anhÿr kêt.

Mê pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwÿnhata na pre ty nê hkamrô ho mê kuhô nê mê nê mê kot amnhî tomnuj o hapêx.

Jakamâ nhûm prem kukwak ri Satanasti kutâ amnhî to htÿx râhâ pa.

Nhûm mê kot Jejus â mê himex par kaxyw tâ nhûm mê kâm htyk pyma hkêt nê. Âm Jejus kôt arî amnhî to htÿx nê mê hkôt pa râhâ nê.

Ja o arî mê kâm Jejus kot mê panê tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ harênh o ri mê hkôt pa.

¹²Tâ Tirtûm ra kot mê panê mêmoj punuj o hapêx par jakamâ kwa kaxkwa kamâ mê apa xwÿnhjaja kêr ka mê akînh nê apa.

Nom gô xujanâr kâm nê pika kamâ mê pa xwÿnhjaja hêxta waa nê. Koja mê mex kêt nê.

Nê ra Mikew mê hkwyjaja kot amnhî nê kaxkwa rûm mêkarômnuti mê hkwyjê kator nê pikap mê rênh par jakamâ nhûm Satanastija gryk tÿx kumrêx.

Tirtûm kot ma mê kot amnhî xà htÿx kamâ hamak o pa tûm xâta wÿr mênh xà hâ arîgro hwÿr amgrà grêre nhûm tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr nê gryk tÿx o gryk tÿx. Anê.

¹³Hâmri nhûm kagâmmnutija mê kot amnhî nê kaxkwa rûm kator â amnhî pumu nê gryk tÿx nê. Nê gryk xâj ma akupÿm ni kot hkra myre ho pijagri xwÿnhata wÿr tê nê tanhmâ ho kaxyw hkôt ho krihkrit.

¹⁴⁻¹⁶Hâmri nhûm Tirtûm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê hõja omu nê nija mâ àanhâhti jara gô. Kot kagâmmnuti pê ho htor nê ma nhÿri hpimxur xà wÿr htêm kaxyw. Nê kormâ htor kaxyw nhûm kagâmmnuti omu nê kot gô ho hanhir kaxyw hkôt hakwa rûm gô kapî nhûm hpikapîr rax kumrêx. Te pyhti hprôt tÿx pyrâk. Hâmri nhûm Tirtûm omu nê nija nê tanhmâ pika hto nhûm kâm axkjê nhûm gô hprôt nê kamâ pikapîr pa. Jakamâ nhûm mex pê àanhâhti jara ho to nê ma kapôt â pimxur xà hwÿr ma tê. Nê kamâ pa hâ amgrà axkrunêpxi nê hkôt mytwrÿ kêp 6 nhûm prem hamâr mex râhâ ho pa.

¹⁷Hâmri nhûm kagâmmnuti tee ri kâm hpîr prâm kaprÿ nê gryk tÿx kumrêx. Hâmri nê ma ni hkwyjê hwÿr mô. Mê kot Tirtûm mê Jejus wa hkôt amnhî nhîpêx o mê pa xwÿnhjê hwÿr tanhmâ mê homnuj to kaxyw ma mê hwÿr mô. Hâmri nê tanhmâ kot mê ho kaxyw gô xujanâr mÿ ri nô.

13

*Satanasti nhô kôwenatô wa kot gô xujanâr rûm kator â wa harênh
Sikûn Tesarôn 2.3-5*

¹Tâ pa axte mêmoj pumu. Nhûm gô xujanâr rûm Satanasti nhô kôwenatôjê hõja te mrymmnuti pyrâ nê âpir o mô. Kagâmmnuti pyrâ nê hkrâ kêp 7. Nê urâk nê hpâr kêp 10. Nê hpâr piitâ kamâ pahi hâ mê ahkâ. Nê ahkâ piitâ hâ axtem tanhmâ Tirtûm o kapêr punuj to nê tanhmâ haprÿ hto hâ kagâja hikwÿ.

²Nê hkâ te kêp ropkrorti kâ pyrâk. Nê hakwa te kot rêawti jakwa pyrâk. Nê hkra te kot pâati nhîhkra pyrâk. Jakamâ na pre kagâmmnuti nhÿ hâ hihtÿx o kêp pahi hâ pika nhô xwÿnhjê ho amnhîptâr o pa.

³Nê hkrâ hõ te mê kot hayr o hpîr nhûm ra akupÿm htîr nê arî hayr xà wakre râ nyw pyrâk. Jakamâ nhûm pika kamâ mê pa xwÿnhjaja amnhî jaêr pê omu nê kamâ no pyma nê. Hâmri nê hkôt amnhî nhîpêx o pa.

⁴ Hāmri nē kagāmnuti kot tanhmā mrymnuti ho nhūm ý hā mē ho amnhīptār jakamā nhūm mē piitā hamē wa hā hpijajām kaxyw wa kām wa mex o wa mex ā wa harēnh o pa. Nē mrymnuti hā axpēn mē:

—Héxta waa nē. Mē pahtō na mē pahte mrymnutita pyrā nē ā mē pahte amnhī nhīpēx kot anhýr? Mē pahtō kot pu kutā xa nē paxihtýx o hkurē kapa? Nā amrakati kumrēx. Anē.

⁵⁻⁶ Hāmri nhūm Satanasti tanhmā mrymnuti ho nhūm kapēr o ri mē hkót pa nē mē ho amnhīptār o hā amgrā axkrunēpxi nē hkót mytwry kēp 6. No ām axtem nē Tirtūm o kapēr punuj o ri mē hkót pa. Nē ri tanhmā hapry hto nē ō krīja mex kēt ā harēnh o ri mē hkót pa.

⁷ Hāmri nhūm Satanasti ra kot mē hkurē kaxār kaxyw kām anē nhūm axtem nē Tirtūm pé hkrajē kutā amnhī xām nē mē hwýr hprōt nē tanhmā hpijapu hto ho pa nē mē ho axtem nē mē ho krihkrit pa nē ahpýnhā ri pika piitā hkót mē uro hkwyjé ho amnhīptār o pa. Nē ahpýnhā mē kapēr xwýnh piitā mē ho amnhīptā.

⁸ Jakamā nhūm mē ohtō rax kumrēx nē mrymnuti hkót amnhī nhīpēx. Nē kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē kām mex o mex ā harē. No ām mē piitā hkēt. Kot mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīer xwýnh kōt ra mē kot amnhī xunhwýr xwýnhjaja tapxipixjaja na prem hkót amnhī xunhwýr kēt nē. Amnepē mā kormā amrakati ri Tirtūm mē Jejus wa ō kagā kamā mē htír tūm nē mē pa mā xwýnh nhīxi xwýnh pixjaja na prem mrymnuti pumu nē hkwyjé rom hprī hā kot amnhī nhīpēx ā omunh kurē kumrēx nē hkót amnhī nhīpēx kēt nē.

⁹ E ka mē atō axumar kaxyw ajamak kre hā kot kaj ixujarēnh piitā ama nē kām ajamaxpēr týx rāhā ho apa.

¹⁰ Jakamā kwa Tirtūm kōt ixkwýjaja. Kwār mē māmri mē apynē nē mē ajagjé.

Nē kwār mē māmri wapo ho mē ajayr o mē apa.

Nom kēr ka mē umaj ixkaga hkēt nē. Ixkaga hkēt o ixkaga hkēt.

Mē ām ixkōt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa rāhā ty.

*Pika rūm mrymnuti hō kator ā harēnh
Makre 13.22*

¹¹ Tā pa mrymnuti hō pumu. Nom wamta pyrā nē gō xujanār rūm kator kēt axtem pika rūm kato. Nē ōwēhti hkrare pyrā nē hpār pijakrutre. Nē te ho kagāmnuti kapēr týx pyrā nē kapēr týx kumrēx o pa.

¹² Gō xujanār rūm mrymnuti xàpir xwýnhhta nhý hā pika nhō xwýnhjé mā kapēr týx nē mē kām:

—E pika piitā hkót mē apa xwýnhjaja mē inhma. Kēr ka mē kot hkrā hō jayr o

hpír nhūm akupým htír xwýnhhta kōt pix mā amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Nē kām mex o mex ā harēnh rāhā nē.

Anhýr o mē kām kapēr. ¹³ Hāmri nē Satanasti nhý hā mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwý ho anhýr o pa. Jao kaxkwa rūm tanhmā mē kām kuwy ho wrýk to nhūm pikap rōrōk nhūm mē amnhī jaēr pé omu nē kamā no pyma nē. ¹⁴ ā ri mē noo mā mē kām amnhī nhīpēx anhýr o ri mē hkót pa. Gō xujanār rūm mrymnutija noo mā ā hēx rom amnhī nhīpēx anhýr o mē no kupyr o pa nhūm mē omu nē hkót amnhī nhīpēx. Hāmri nhūm mē kām mēmoj tā karō nē mē kām:

—E wam mrymnutita. Mē kot hkrā hō jayr o hpír nhūm akupým htír xwýnhhta kēr ka mē kām hkarō nhīpēx nē ho mē anhō sānti. Kē mē piitā hwýr mra nē kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē amnhī to kuwy nē kām mex o mex ā harē.

Anhýr o mē kām hā karō. ¹⁵ Hāmri nhūm mē kuma nē mar xā hkót hipēx nē ām nhūm xa. Hāmri nhūm mrymnuti kot hitepta omu nē hwýr tē nē tanhmā ho nhūm ra kapēr nē mē kām:

—E kēr ka mē kot inhmex ā ijarēnh kēt xwýnhjé pynē nē mē himex pa. Anē.

¹⁶ Hāmri nhūm pika rūm mrymnuti kator xwýnhhta haxwýja mē kām kapēr nē mē kām:

—E koja ixkwýjaja inhý hā mē apiitā mē apē ixkwý hā mē akagā. Mē ate amnhī to rūnh xwýnhjaja nē mē ate amnhī to hkrýre xwýnhjaja. Nē amari mē kām mē axápēnh xwýnhjaja nē amnhī mā mē axápēnh xwýnhjaja. Nē mē akāxpore rūnh xwýnhjaja nē mē apē amrakati xwýnhjaja. Kojā mē apiitā mē akagā hpa. Mē akwý nhōkrā kagā nē mē akwý xupōk rūm mē anhīhkra katut kagā.

¹⁷ —Gō xujanār rūm mrymnutita nhīxi kot paj mē atā hipēx. Rý hixi hā nūm nhīpēx. Hāmri ka mē axāpkur xā japrōr kaxyw nhýhým mra nhūm mē atā hixita pumu nē ri kormā mē amā mēmoj kwý ho wēnē ka mē amnhīm haprō nē ho axāpkur o ri apa. Nē mē ate mēmoj to wēnē xwýnhjaja koja mē apē mēmoj japrōr kaxyw mē awýr mra ka mē tee ri nhýhýnh mē hā hixi japēr hāmri nē mē kām mēmoj to wēnē hkēt nē. Ām nhýhýnh mē atā hixi hā kagāta pumunh pix kukwak ri kot kaj mē awjaprō rý mēmoj to wēnē. Anē.

¹⁸ E kwa kēr ka mē ixte mēmoj pumunh nē mē amā hā kagāta pumu nē ama nē kām ajamaxpēr týx o apa. Mrymnutita nhīxi na kēp nūm. Nūmja kēp 666. E kaj mē akra hi mex xwýnhjaja kot kaj mē aprī hā ja mar týx kurē kumrēx.

14

*Tirtüm mex ä mẽ grer
Apokarip 7.1-8*

¹Tä pa axte mẽmoj pumu. Nhüm mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnhja hixét pè Siãwja nhũmök ä xa. Nè puhã mẽ ohtô rax kumrëx nè kuhê. Mẽ ohtô ho mẽ ohtô. Piitã kamã mẽ kèp 144.000. Nè piitã ôkrã hä mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnh mẽ Hipéêxã wa hixi jaxwýr pa mẽ omu.

²Nhüm mẽ kaxkwa kamã grer o kuhê. Mẽ grerja mex o mex. Te kot gô hprôt týx hkoko htýx pyrãk. Nè te na katôtök týx pyrãk. Nè te wiorãw mór xwýnhjaja kot hkakrënh mex pyrãk pa mẽ mar o xa.

³Nè mẽ grer xwýnhjaja. Jejus puhã mẽ ohtô rax kumrëx nè mẽ kuhê xwýnhjaja na prem Tirtüm kot mẽ ho amnhĩptãr ä hkrĩ xãta kuri grer o kuhê. Nè mẽmoj tũr pè kwat xwýnhjê mẽ mẽ ãptãr tũm pè 24jê kuri grer o kuhê. Mẽ grer nyw o gre. Ám mẽ tapxipixjaja mẽ kot mẽ grer nywja mar. Ra mẽ kèp Tirtüm kra hä mẽ kot mẽ ôkrã hä Tirtüm mẽ Kra Jejus wa hixi ä kagã nhũm Tirtüm kot ra mrymnuti mẽ hõta wa kèp mẽ utãr nè amnhĩ wýr mẽ ho ãpir xwýnh na pre mẽ. Ám mẽ tapxipixjaja mẽ grer nywja ma nè wa kãm ho grer o kuhê.

⁴⁻⁵Na prem tãm amnhĩ nhĩpëx nè Tirtüm kôt amnhĩ nhĩpëx rãhã ho pa. Te mẽ kot amnhĩ prô pix tãnopxar rãhã ho pata pyrãk. Nè ri tanhmã hëx to rý tanhmã ri amnhĩ tomnuj to ho pa hkêt nè. Ám tãm ri amnhĩ nhĩpëx mex o pa. Mẽ kèp Tirtüm mẽ mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnh kwý jakamã na prem mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnhja kôt pix mã amnhĩ nhĩpëx o pa. Jakamã na prem mrymnuti kutã rórök nè kãm mex o mex ä harënh kêt nè. Tä mẽ kumrëxjaja Tirtüm mẽ Kra wa kuri wa kãm grer o kuhê.

Tirtüm kapër o wrýk xwýnh pijakrunëpxi jarënh

⁶Tä pa axte Tirtüm kapër o wrýk xwýnhjê hõ pumu nhũm kýx pè ri htor o pa. Ahpýnhã ri pika piitã hkôt mẽ uro hkwyjê hkôt. Na ahpýnhã ri mẽ kapër xwýnhjê piitã mẽ hkôt mẽ kãm Tirtüm kot tanhmã mẽ hipëx to hä harënh kaxyw. Ahpýnhã mẽ kapër xwýnh piitã mẽ kãm harënh o pa. Nè htor o pa pè kýx pè mẽ kãm kapër nè mẽ kãm:

⁷“E na ra Tirtüm mẽ ate amnhĩ tomnuj mýrapè tanhmã mẽ ato kaxyw. Jakamã kwa mẽ tokyx hä apijaãm kaxyw akõn krã ho arôrök nè akrĩ nè kãm mex o mex ä harë. Kèp mẽmoj piitã ho kator xwýnh na. Na pre kaxkwa ho kato nè pika ho kato nè gô xujanãr o kato nè hino ho kato nè mẽmoj piitã ho kator pa. Jakamã kwa kër ka mẽ

tapxipix ä mãn apijaãm nè kãm mex o mex hä harënh rãhã ho apa.”

Anhýr o mẽ kãm kapër. ⁸Hãmri nhũm hõja wamta kôt tè nè urãk nè kýx pè mẽ kãm kapër o:

—Koja Tirtüm tokyx Papirõn grãnh pa. Na hte krĩ nhõ xwýnhjaja amnhĩ tomnuj pix rãhã ho pa. Mẽ kot amnhĩ nhĩpëx te mẽ kot kagõxyhti ho hkõm nè amnhĩ mẽ mẽ piitã mẽ kãm õr nè ho mẽ ho pipãnh pyrãk. Na htem mënijê piitã ho amnhĩkati o pa. Nè amnhĩ kwýjê pè mẽ hprõ ho amnhĩkati. Nè amnhĩ mẽ pika piitã hkôt mẽ pa xwýnhjê mã anhýr o pa. Mẽ kot mẽ urãk nè ä amnhĩ nhĩpëx anhýr o pa kaxyw mẽ kãm anhýr o pa. Ja mýrapè na ra Tirtüm kot tanhmã mẽ ho kaxyw mẽ hä amnhĩ jarê. Anê.

⁹Tã nhũm wa hkôt hõja tè nè wa urãk nè kãx pè pika nhõ xwýnhjê mã kapër nè mẽ kãm:

—E mẽ ate mrymnuti kutã akõn krã ho arôrök nè akrĩ nè kãm mex ä harënh xwýnhjaja. Nè mẽ ate karõ nhĩpëx nè kutã akõn krã ho akrĩ nè kãm mex ä harënh xwýnhjaja. Nè mẽ anhõkrã nè mẽ anhĩhkra hä hixi hä kagã xwýnhjaja.

¹⁰⁻¹¹—Tirtüm na tee ja hä mẽ apumu nè mẽ akamã gryk týx kumrëx. Mẽ ate kapër kuhpa hä mrymnuti hkôt amnhĩ xunhwýr jakamã nhũm mẽ akamã gryk týx o mẽ akamã gryk týx. Jakamã koja kuwy hpók rãhã ho rãhã xwýnhja kamã mẽ arënh pa ka mẽ amnhĩ xã htýx kamã ajamak rãhã apa ho apa. Koja kuwy hpókja aa hapëx kêt nè kurũm kãx mã hkũm ãpir o pa rãhã nè. Koja ä mẽ ate amnhĩ tomnuj o mẽ apa xwýnhjê nhĩpëx anê ka mẽ kamã apa ho apa nè aa kurũm ajapõx kêt nè kamã amnhĩ xã htýx kãm ajamak rãhã apa ho apa. Arigro hãn kamãt kãm arĩ ä amnhĩ nhĩpëx anhýr rãhã apa ho apa. Mẽ ate gõj rũm mrymnuti mẽ hkarõ ho sãnti wa kutã akõn krã ho arôrök nè akrĩ nè wa kãm wa mex ä wa harënhja mýrapè kot kaj mẽ ä amnhĩ nhĩpëx anê. Kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer xwýnh mẽ Tirtüm kapër o mẽ wrýk xwýnhjê noo mã kot kaj mẽ ä amnhĩ nhĩpëx anhýr o apa.

¹²Anhýr o mẽ kãm kapër jakamã kwa kër pu mẽ pahte Tirtüm kôt amnhĩ xunhwýr xwýnhjaja mẽ hkukamã mẽ harënhja ma nè Tirtüm kapër kôt pix mã amnhĩ nhĩpëx rãhã ho ri papa. Mẽ kot tanhmã hä mẽ pahto htã pu mẽ hkaga hkêt nè amnhĩ kaxyw Jejus kôt pajamaxpër týx rãhã nè. Hãmri nè nhýrmã mẽ kurom ma õ krĩ hwýr api nè kamã pamex kumrëx nè papa ho papa.

Mẽ kèp Jejus kwý hä mẽ htyk xwýnhjê jarënh

Wam Tesarõn 4.16

¹³ Tã nhũm kaxkwa kamã mēhōja axte inhmã kapēr nē inhmã:

E Juãw. Kēr ka ã akwýjê mã mēmoj tã kagã anê nê mē kãm hã kagã ho: “E mē ate Tirtũm kôt ri amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja. Mē kot Tirtũm ã mē apar nhũm mē atyk tã koja amnhĩ tã mē ato mex rax kumrêx.” Anhýr o mē kãm hã kagã.

Anhýr o inhmã kapēr. Hãmri nhũm Tirtũm Karōja kuma nê kãm:

—Nã ãm hãmri na ka ã mē harênh anê. Ra Tirtũm kot amnhĩ tã mē omunh rãhã ho pa. Mē kot kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa pē mē kãm mē hkurê xwýnhjê kutã amnhĩ to htýx rãhã htýkja nhũm Tirtũm kot amnhĩ tã mē omunh mex. Koja mē ho mex kumrêx. Mē kot Jejus ã mē hpar tã koja mē ho mex rax nê nhũm mē kuri mex rãhã nê pa ho pa nhũm mēhō axte tanhmã mē ho hkêt nê. Anê.

Tirtũm kot tanhmã mē kãm hkênh xwýnhjê nhĩpêx to

¹⁴ Tã pa axte mēmoj pumu. Kaxkwa kamã kakrã jakajre pumu. Nê kamã mēhōj te panhĩ pyrã nê nhý. Nhũm ôr o pahi hã mē ahkã htu nê kuteere xwagixre py nê o nhý.

¹⁵ Hãmri nhũm kaxkwa kamã Tirtũm kapēr o mē wrýk xwýnhjê hōja Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre rũm kato nê kakrã jaka kamã ýr xwýnhnta mã kapēr. Kãx pē kãm kapēr nê kãm:

—E pika nhõ xwýnhjaja te mē hpur kãm mēmo hy ra hkamrêk nê hikênh mã mex pyrãk. Jakamã anhõ kuteere ata py nê ma mē hkôt tanhmã ri mē ho ho ri mē hkôt apa. Te mē kot mēmo hy nhikênh o ri pa pyrãk o mē hipêx nê ma ho mē himex o ri apa. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm kuma nê pika piitã mýri õ kuteere ho apê nê te mēmo hy jakãr pyrãk o mē hipêx.

¹⁷ Hãmri nhũm axte Tirtũm mã amnhĩ jarênh xã hã ixkre rũm kapēr o mē wrýkjê hōja kato. ãhkra kamã kuteere xwa gixre py nê o xa. ¹⁸ Hãmri nhũm axte hōja ixkre rũm kê hkôt kato nê hkukamã kator xwýnhnta mã kapēr. Kãx pē kãm kapēr nê kãm:

—E na ra Tirtũm tanhmã mē kot amnhĩ tomnuj to hã tanhmã mē hipêx to kaxyw. Te mē kēp mē hpur kãm mēmo xõ pē uwa ra hkamrêk nê rênh mã tãm pyrãk. Jakamã ma pika hwýr mē hwýr wrý nê mē hkôt ri anhõ kuteere ho mē himex o ri apa. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm kuma nê ma pika hwýr wrý nê mē hipêx o te mē kot uwa xõ rênh nê prês kãm hkapĩr nê kagõ janênh pyrã nê mē hkôt ri kuteere ho mē hpar o pa. Tirtũm ra mē kamã gryk týx o mē kamã gryk týx jakamã nhũm ã mē hkôt mē hipêx anhýr o ri pa.

²⁰ Jakamã nhũm mē hkamrõ hpikapĩr rax kumrêx o uwa kagõ jakre. Te ho pyhti hprõt o nõr pyrãk. Jao upým o 2 met nê hkôt ho mēj

met. Nom hprõt xã hkôt ry rax o ry rax. Ho 300 kirõm. Nhũm ã mē kamrõ hprõt rax anê.

15

Tirtũm mex ã mē grer

¹ Tã pa axte kaxkwa kamã mēmoj pumu. Hãmri nê amnhĩ jaêr pē omu nê tee ri hkukamã ijamaxpêr. Aa mē pahte mēmoj ã kot anhýr pumunh kêt xwýnh pa pre omu. Nhũm Tirtũm kapēr o mē wrýk xwýnh pē 7jaja ahpýnhã pika hkôt mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê homnuj kaxyw akuprõ nê kuhê. ãm jajê pixjaja koja Tirtũm nhý hã axte tanhmã mē homnuj to nê ho anhýr pa hãmri nhũm ra ja hapêx o hapêx.

² Jakamã pa axte Tirtũm kapem gõ rax pumu. Te kot kãx karýr jajênh mē kuwy hpõk o pihkãr pyrãk xwýnhja hprõt o nõ. Nhũm Tirtũm kra hkwyjaja gõ mýri ri ohtõ rax kumrêx nê kuhê. Na pre ra mrymnutija tee ri amnhĩ kôt mē rênh mã nê tee ri mē hã amnhĩ nhĩi hã kagã hprãm kaprý nom nhũm mē hkaga nê Jejus kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho pa. Nê mrymnuti karõ ho sãnti mã mex ã harênh kêt rãhã ty nê kaxkwa hwýr api. Jakamã nhũm Tirtũm amnhĩ tã mē omu nê mē kãm wiorãwti hkwy gõ nhũm mē piitã hamý nê gõ rax mýri ho kuhê.

³ Hãmri nê Tirtũm mã tanhmã amnhĩ to ho pa xwýnh pē Mojes mē mē pahte amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩer xwýnhnta wa kot Tirtũm mã greta nhũm mē Tirtũm mã ho grer o kuhê nê grer o:

E Pahi Maati Tirtũm. Na pa mē ra inhmex pē awýr ixãpir pa.

ãm hãmri na ka hte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa.

Aa tanhmã axêx to hkêt.

Nê mē ixrom axihtýx o axihtýx.

Nê mē ixrom axãhpumunh o axãhpumunh.

Jakamã na ka hte mē inhmã aa mē ixte mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o apa.

Pika piitã hkôt ahpýnhã mē ho amnhĩptãr xwýnhjê nhõ Pahi Maati na ka.

Nê ate tãm amnhĩ nhĩpêx xwýnh na ka.

⁴ Jakamã na htem piitã atã hpijaam o pa.

Nê amã mē kapēr xãptãr pix o amã kapēr.

Nê amã amex o amex ã ajarênh rãhã nê.

ãm hãmri mē ixrom kapxipix amex o amex.

Jakamã koja ahpýnhã pika piitã hkôt akrajê piitã ate tãm amnhĩ nhĩpêx nê tãm mē piitã tanhmã mē harênh to hã ajarênh ma nê awýr mra nê akutã hkõn krã ho rõrõk nê hkrĩ nê amã amex o amex ã ajarê. Anê.

Mê homnu xã hã xijere jamýnh xwýnh jarênh

⁵ Tã na pa axte mēmoj pumu. Kaxkwa kamã Tirtũm nhõrkwy hã hitom xã piitã

amnhî kahê xâ rê nê kuhê pa omu. Nê ixkre kamâ ò hitom mex maati haxwýja amnhî kahê xâ mê nê xa.

⁶ Hämri nhüm ixkreja rüm Tirtüm kapêr o mê wrýk xwýnh pê 7aja hapôj nê kuhê. Mê ê hakajre nê hirâ htýx kumrêx. Nê mê hinô pre xâja ôr pix o. Nê piitâ Tirtüm mâ tanhmâ kot mê homnuj to xâ hâ xijere pê 7ta jamýnh kaxyw kuhê.

⁷ Hämri nhüm mêmoj tîr pê kwatjê ôja mê kâm xijere hkwy jamý nê mê hwýr o tê. Xijere kêp 7 nê piitâ ôr o. Nhüm hamý nê Tirtüm kapêr o mê wrýk xwýnhhtajê hwýr o tê nê ho mê hipêx nhüm mê ahpyñhâ hamý. Xijere kamâ Tirtüm gryk xâ jamý nê o kuhê.

⁸ Pu nhüm Tirtüm rüm kuwy hküm hapôj. Tirtüm mex nê hihtýx xwýnhhta rüm hapôx rax o ixkreta kunor pa nhüm mê tee ri hwýr gjêx prâm kaprý.

16

Xijere kamâ mê homnu xâ pê 7 jarênh

¹ Tâ pa arî mêmoj pumu nhüm Tirtüm nhôrkwý kamâ mêhõja kapêr o wrýk xwýnh pê 7jê mã kâx pê kapêr nê mê kâm:

–E na pa ra mê kot ixkapêr kwým ri amnhî nhîpêx xwýnhjê pumu nhüm ixpê ja omnuj týx o ixpê omnuj týx. Jakamâ e mê anhô xijereta jamý nê ma pika hwýr mê hwýr wrý nê axpên pânhá mê hâ xijere kamâ mê homnu xâ kapî. E mê tokyx ma mê hwýr wrý. Anê.

² Hämri nhüm mê kuma nê axpên pânhá mê hwýr wrý. Nhüm wamta kumrêx pika piitâ hkôt mê homnu xâta kapî. Pu nhüm mê kot mrymnuti mê ò sânti wa kâm mex â harênh nê amnhî tâ wa hixi jaxwýr xwýnh piitâ hkânhy hpa nê â htýx kumrêx nê ri pa.

³ Hämri nhüm wamta kôt hõja ò xijere py nê gô xujanâr kâm hkapîr pa nhüm gô te mê htýkjê kamrô pyrâ nê kamâ mêmo mry htýyxâ rênh xwýnh piitâ pikaprâr pa.

⁴ Tâ ra xijere kapîr xwýnh o axkrut nê ò xijere kapî hāmri nhüm hkôt hõta ò xijere py nê hpânhá gô hkryre piitâ hkôt hkapîr pa. Pyhti nê ri hino piitâ hkôt hkapîr pa nhüm piitâ gô xujanâr pyrâ nê mê hkamrô hâ amnhî jahkre hpa.

⁵ Hämri nhüm axtem Tirtüm kapêr o mê wrýk xwýnhjê hõ kot kâm gô piitâ hamâr xwýnhhta ja hâ omu nê Tirtüm mâ kâm:

Pa amex rāhā apa ho apa xwýnh. Nê arāhā apa ho apa xwýnh.

Nā ām hāmri na ka ā mê kēp gōta nhîpêx anê.

⁶ Na prem mê kot akôt amnhî nhîpêx xwýnhjê mê mê kâm ri akapêr jarênh xwýnhjê hpar o pa nhüm mê hkamrô hpikapîr rax nê.

Tā ka ra mê hā mê kēp mê hkōm xā homnu hpa nhüm mê kēp mê hkamrō ā amnhî jahkre nhüm mê tee ri ho

hkōm mā. Nā ām hāmri na ka ā mê kēp gō nhîpêx anê Tirtüm. Anê.

⁷ Hämri nhüm mê kot Tirtüm mâ mêmoj nhôr xâ hâ mēsti hpar pê hkrî xwýnhjê hõja kuma nê kām:

Nā ām hāmri na ā ajarênh anê Tirtüm.

Ām hāmri na ka ā akrajê hā mê hipêx anê.

Ra ate mê hā amnhî jarênh xā hkôt na ka hte tanhmā mê hipêx to.

Nā apê mê inhō Tirtüm Maati na ka.

Mê ixrom axihtýx o axihtýx nê axāhpumunh o axāhpumunh. Anê.

⁸ Tā ra axkrunêpxi nê ò xijere kapî. Jakamâ nhüm mê hpânhá hõja ò xijere o tê nê myyti hâ hkapîr pa nhüm hkagro htýx nê pika hkôt mê pa xwýnhjê hkâ ho hxê ò pa.

⁹ Kagro htýx o hkagro htýx jakamâ mê hkâ ho hxê nhüm mê kamâ hkâ kajê hpa. Hämri nê tee ri amnhî pumu nê hamaxpêr o:

–Nā Tirtūmtija na ā mê pahptomnuj týx anê. Anê.

Hämri nê kamâ gryk týx nê haprý nê tanhmâ ho kapêr punuj to ho pa. Nom mê kot amnhî tomnuj kaga nê kâm mex o mex â harênh kêt nê arî tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa.

¹⁰ Nhüm ra kêp kwat nê ò xijere kamâ mêmoja kapî. Jakamâ nhüm ra hpânhá hõja ò xijere o tê nê gój rüm mrymnuti kot mê ho amnhîptâr xâ hâ hkrî xâ hâ hkapîr pa. Jakamâ nhüm ra kot mê ho amnhîptâr xâ hâ pikaja kamâ kamât kô htýk pr kumrêx. Hämri nhüm mrymnuti mê hkôt mê kot amnhî nhîpêx xwýnhjê hâ kamât kô hpa nhüm mê amnhî xâ htýx ā maj amnhî nham o axpên kammhar týx kumrêx. ¹¹ Nê â Tirtüm kot mê hipêx anhýr ā amnhî tā omu nê kamâ gryk týx nê tanhmâ ho kapêr punuj to ho pa. No ām kot amnhî tomnuj xwýnh ā amnhî pumunh nê kot amnhî tomnuj kaga hkêt nê.

¹² Nhüm prem ra kêp sik nê ò xijere kamâ mêmoj kapî. Jakamâ nhüm hpânhá hõja ò xijere kamâ mêmoja o tê nê pyhti pê Erax kamâ hkapîr pa nhüm gōja grā pa nê te kêp pry pyrâ nê nō. Jakamâ nhüm myt japôx xâ rüm mê ho amnhîptâr xwýnhjaja nê pôristijaja hāmri pijapu kaxyw Jerujarê hwýr nojarê nê hâ hwýr pa.

¹³ Tā nhüm kagāmnuti mê ý hā mê kām hêx o pa xwýnh mê mrymnuti wa mê hakwa rüm mêmoj te priti pyrâ nê hapôx o pa. No ām priti hkêt mê kēp Satanasti mā mê āpēnh xwýnh kwýy.

¹⁴ Jakamâ na prem pika piitâ hkôt mê kot aa mêmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o hêx rom mê no kupyr o mê hkôt pa. Tā pika piitâ hkôt mê ho amnhîptâr xwýnhjê mê ho pikuprōnh kaxyw mê hapêr o pa. Mê kot Tirtüm xihtýx o hihtýx kurê kaxâr kaxyw mê pijapu xâ hā arīgro kukamâ mê ho pikuprōnh o pa.

Jejus kot amnhĩ kwýjê mã kapêr ā harênh
¹⁵ Tã nhũm Jejus pika hkôt hkrajaja arĩ mẽ
 htĩr nê pa xwýnhjê mã kapêr nê mẽ kãm:
 E mẽ inhma ixkwýjaja. Akupým ixte mẽ
 awýr ixwryk xã hã arĩgroja ā kot paj
 te mẽ àhkĩnh xwýnh kot amnhĩ nhĩpêx
 pyrà nê mẽ ajaêr pê mẽ awýr wrý.
 Jakamã kêr ka mẽ amnhĩ wýr ijamār
 rãhã ho apa. Kêr pa akupýn wrý ka
 mẽ amnhĩ wýr ixpumu nê akĩnh nê
 amnhĩ kamã amã ixpuma hkêt nê.
 Anê.

*Mê kot axpên kurê kaxâr kaxyw mẽ
 pikuprõnh ā mẽ harênh*

¹⁶ Tã nhũm Satanasti hkwyjaja pika
 piitã hkôt mẽ ho amnhĩptâr xwýnhjê ho
 pikuprõnh pa nê mẽ hkurê kaxâr kaxyw
 ma Ijaew kot kãm “Amaketõ” jarênhja wýr
 mra.

¹⁷ Hãmri nhũm Tirtũm kapêr o mẽ wryk
 xwýnh pê 7 kot hitepta õ xijere py nê kãx mã
 kamã mẽmoj kapĩr pa. Jakamã nhũm Tirtũm
 nhõrkwý kamã mẽ ho amnhĩptâr ā hkrĩ xã
 rũm Tirtũm kãx pê kapêr o:

–E hãmri. Na pa ra mẽ kot amnhĩ tom-
 nuj mýrapê tanhmã mẽ ho jatur xãm mẽnh
 kaxyw. Anê.

¹⁸ Pu nhũm na hkatõtõk nê hkrakrak nê
 haxênh nhũm pika httertet tỳx nê. Aa mẽ
 kot pika httertet tỳx kot anhýr ā omunh kêt
 kumrêx.

¹⁹ Jakamã nhũm Papirõnja kajê
 axkrunêpxi. Papirõn nhõ xwýnhjaja kot
 amnhĩ tomnuj tỳx o paja mýrapê nhũm
 Tirtũm ā mẽ hipêx anê. Nê pika httertet o
 pika piitã hkôt krĩ grãnh pa. ²⁰ Nhũm gõ
 hipók piitã gõja hã axkamur nhũm hapêx pa.
 Nê kên prêk nê hkrã hixêt rõrõk nê hpigrãnh
 pa. Pika httertet tỳx kumrêx jakamã ā mẽmoj
 amnhĩ nhĩpêx anê. ²¹ Nê na mẽ pê jêr krã
 jakootija mẽ piitã mẽ hipy rõrõk. No ãm
 hkrã hkryre hkêt hkrã rũnh kumrêx. ãm
 hpýnh nê kamã kêp 40 kir nê mẽ hã rõrõk
 nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã ã omu nê Tirtũm
 kamã gryk tỳx nê hapry nê ho kapêr punuj
 nê.

17

Tirtũm kra hkêt xwýnhjê jarênh

¹ Tã pa pre kê axte mẽmoj pumu. Nhũm
 kot xijere jamýnh xwýnhjê hõja ixwýr tẽ nê
 inhmã:

–E ma ixkõt tẽ nê mẽmoj pumu. Anê.

Hãmri pa kuma nê ma hkôt tẽ nhũm
 inhmã:

–Nã ahpýnhã gõ rax mýri krĩ nhõ
 xwýnhjaja te ho ni hkupry gõ mý ri ýr
 nê kãm mẽmyjê piitã hkĩnh o ýr xwýnhja
 pyràk. Na htem urãk nê Tirtũm kapêr kõt
 ri amnhĩ nhĩpêx kêt nê. ãm htýx ri tanhmã
 amnhĩ tomnuj to ho pa. Jakamã koja Tirtũm

tanhmã mẽ homnuj tỳx to nê mẽ ho hapêx.
² Krĩ piitã hkôt mẽ ho amnhĩptâr xwýnhjaja
 na hte ma mẽ õ krĩ hwýr mra nê te mẽ kot
 mẽ hkupryjê ho amnhĩkati pyràk o amnhĩ
 nhĩpêx. Nê te pipãnh nê htýx ri amnhĩ
 nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx o pa. Nhũm
 krĩ nhõ xwýnhjaja mẽ urãk nê amnhĩ krã
 hkôt pix mã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri
 pa. E ma ixkõt tẽ nê ja hã mẽ omu. Anê.

³⁻⁴ Hãmri nhũm Tirtũm Karõ tanhmã ixto
 nhũm kapêr o wryk xwýnhja ma kapôt wýr
 ixto mõ pa kapôt ā mrymnuti hkrã kêp 7
 nê kamã hpãr kêp 10 xwýnhja pumu nhũm
 hkamrêeti nê xa. Nê ĩ piitã hã tanhmã
 Tirtũm o kapêr punuj to hã kagã. Nhũm
 katut ā mẽhõ ni kupryta nhý. Mẽ ho
 amnhĩptâr xwýnh ã mẽ ê kakrã htyk nê
 hkamrêk o hkukãr jaxã nê hã nhý. Nê õr o
 õkrexê. Nê õr o hinwýyxê nê ãhkra kamã kãx.
 ãm õr pix o hikukrêx. Nê kên mex karýr pix
 o amnhĩ jamrêx. Nê õr o kopti hõ py nê hã
 nhý. Kopti kamã ni kupry kot amnhĩ tomnuj
 xã. ãm kot mẽ kêp mẽ mjên o amnhĩkati ho
 pa xã pix nhũm kupy nê o nhý.

⁵ Nê õkrã hã amnhĩ nhĩxi hã kagã kot:

Inhĩxi pimxur pê PAPIRÕN RAXTI.

Nê ixpê mẽ kêp mẽ mjênjê ho amnhĩkati ho
 mẽ pa xwýnhjê nã na pa.

Nê ixpê mẽ kot axpên prõ ho amnhĩkati o mẽ
 pa xwýnhjê nã na pa.

Nê ixpê mẽ kot Tirtũm nê mẽ kãm hêx o ri mẽ
 pa xwýnhjê nã na pa.

Nê ixpê mẽ kot Tirtũm kapêr kõt amnhĩ
 nhĩpêx o pa hkêt xwýnhjê nã na pa.

Anhýr o õkrã hã amnhĩ nhĩxi hã kagã kot
 anhýr. ⁶ Nhũm axpã nê nhý pa omu. No ãm
 kagõxyhti ho hpipãnh kêt. Mẽ kot Jejus kõt
 amnhĩ xunhwýr nê ri mẽ kãm Jejus kêp mẽ
 õ pahĩti hã harênh xwýnhjê kamnhwýr o
 mẽ hpar nhũm mẽ hkamrõ pikapĩr xwýnhjê
 kamrõ ho na pre axpã nê nhý. Pa ã kot
 amnhĩ nhĩpêx anhýr ā omu nê tee ri ija-
 maxpêr.

⁷ Hãmri nhũm Tirtũm kapêr o wryk
 xwýnhja inhmã:

–Kwa mon ka ri ja pumu nê tee ri aja-
 maxpêr? E kot paj ixprĩ hã amã harê ka
 inhma. Niti mẽ hã ýr xwýnh pê mrymnutita.
 Krã pê 7 nê kamã hpãr pê 10 xwýnhja kot paj
 ixprĩ hã amã hamê wa harê ka wa harênh
 ma.

⁸ –Nã mrymnutija na pre htĩr nê ri pa
 tã ty nê ahkre xupýmti kamã hikwý. Nom
 koja akupým htĩr nê kurũm kato nhũm mẽ
 piitã omu nê ahpýnhã tanhmã hamaxpêr
 to. Amnepêem kormã amrakati ri Tirtũm
 kot õ kagã kamã mẽ htĩr tũm nê mẽ pa mã
 xwýnhjê nhĩxi jaxwýr xwýnhjaja koja kator
 ã omu nê ãm omu nê tanhmã hamaxpêr to
 hkêt nê. No mẽ kot Jejus kõt amnhĩ xunhwýr
 kêt xwýnhjaja koja mẽ amnhĩ jaêr pê akupým

kator ä omu nê tee ri hkukamâ hamaxpêr. Hämri nê axpên mä: “Kwa amnepem htyk tä ra tanhmâ amnhî to nê akupÿm htîr nê api nê mô.” Anhÿr o axpên mä harê. Hämri nhüm kato nê ma tē nhüm Tirtüm tä ho hapêx kumrêx nhüm hapêx o hapêx.

⁹—Kwa inhma nê jam ajamaxpêr tÿx nê. Mrymnuti krâ pê 7ta te kêp hixêt prêk pê 7 pyrà nê hä ÿr xwÿnh ni kuprÿta te hixêt prêk pê 7ta ä ÿr pyràk.

¹⁰—Nê mrymnuti hkrâ pê 7ja te kêp mē ho amnhîptâr xwÿnh pê 7 pyràk. Nhüm mē ho amnhîptâr xwÿnhjaja te mē kêp 5 nê ra htyk pyràk nhüm hkôt hōja arî mē ho amnhîptâr o pa. No kot hitepta kormâ. Nom koja mē ho amnhîptâr ry hkêt nê.

¹¹—Mrymnuti htîr nê pa htâ htyk nê ra akupÿm htîr nê äpir xwÿnhhta koja hkrâ hitepta pânâ mē ho amnhîptâr o pa. Jakamâ te mē ho amnhîptâr xwÿnh pê 7jê hō pyràk. Koja hkrâ pê 7ja mē ho amnhîptâ nê gaa nê htyk mē nhüm hpânâ mrymnutita hpânâ mē ho amnhîptâ. Hämri nhüm rî kormâ Tirtüm tä mē ho hapêx par kumrêx.

¹²—Nê ate mrymnuti hkrâ kamâ pâr pê 10 pumunh xwÿnhhta te mē kêp mē ho amnhîptâr xwÿnh pê 10 pyràk. No äm jaja na kormâ mē ho amnhîptâr kêt nê. Koja mē nhÿrmâ anhîpê mrymnuti nhÿ hä ahpÿnhâ ri mē ho amnhîptâr o pa nom mē ho amnhîptâr japjê hkêt nê. ¹³ Koja mē tanhmâ ja hä axpên mar to hämri nê mrymnuti mä anê nhüm mē hpânâ mē piitä mē ho amnhîptâ.

¹⁴—Nê mē ho amnhîptâr xwÿnh pê 10jaja koja mē pahte amnhî tomnuj pânâ amnhîrer xwÿnh kurê kaxâr kaxyw hwÿr mra nê kutâ pijapu ho kuhê. No äm tee ri kâm tanhmâ ho hprâm hkaprÿ nhüm mē ho axtem nê amnhî tä mē himex pa. Hihtÿx o hihtÿx o kot mē ho hpimràâtâ mē hakrenh par. Nê kêp pika piitä hkôt mē ho amnhîptâr xwÿnhjê nhō Pahihtî. Täm na pre amnhî wÿr mē kot hkôt amnhî nhîpêx o mē pa xwÿnhjê wÿ nhüm htem amnhî kaxyw hkôt hamaxpêr mex rähâ ho pa. ¹⁵—Nê krî pê Papirôn kapem gō xohtō mÿ ri ni kuprÿ hkrî xwÿnhhta. Gō xohtōja te kêp ahpÿnhâ ri pika piitä hkôt mē uro hkwy pyràk. Nê te ahpÿnhâ ri mē kapêr xwÿnh kwÿ pyràk.

¹⁶—Nê mrymnuti hpâr pê 10ta kêp mē ho amnhîptâr xwÿnh pê 10 pyràk. Jakamâ koja mē kâm ni kuprÿta prâm nôkati nê kamâ gryk tÿx kumrêx. Hämri nê hwÿr mra nê kêp hikukrêx piitä utâ nê kêp ê hkwrÿnh pa nhüm hkênh mex nê xa. Hämri nhüm mē kupî nê î hkrêr pa nê kuwy kamâ hi rē nhüm kaxâr pa nê hapêx.

¹⁷—Na pre pahî pê 10jaja mrymnuti hkôt amnhî xunhwÿ nhüm Tirtüm äm ja hä mē omu nê tanhmâ nê mē kâm nê hkêt nê. Jakamâ koja mē äm hkôt pix mä amnhî

nhîpêx o pa rähâ nhüm Tirtüm mē ho hapêx. Nê mē ô krî mē mē ho hpimràâtâ mē ho hapêx pa. Hämri nê mē ho hapêx o mē ho hapêx.

¹⁸—Nê ate mēhō ni kuprÿ pumunh xwÿnhhta te kêp krî rax pê Papirôn nhō xwÿnhjê pyràk. Nê mē ho amnhîptâr xwÿnhjaja pika piitä hkôt mē ho amnhîptâr xwÿnhjê hkrâhtüm na. Anê.

Ä Tirtüm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjaja inhmä mē harênh anê. Pa kuma nê ô ri mē amâ hä kagâ. Mē ate kamâ harênh nê aprî hä mar tÿx kaxyw.

18

Tirtüm kot Papirôn grânh par ä harênh

¹ Tä pa kē axte mēmoj pumu. Nhüm axte Tirtüm kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê hōja kaxkwa rüm ahpar mä wrÿk o tē. Tirtüm nhÿ hä hihtÿx nê kamâ hirâ rax kumrêx o pika piitä hkôt mē kâm hirâ pa. ² Nê ahpar mä tēn wrÿ nê kâx pê kapêr o:

E koja Papirōnja pigrânh pa nê hpânâ kêp Satanastî mä mē äpênh xwÿnhjê papxâ nê kêp nhōnhti papxâ. Hämri nê aa kamâ mēmoj mex kêt kumrêx.

³ Krî nhō xwÿnhjaja na htem Tirtüm kapêr kôt amnhî nhîpêx kêt nê amnhî krâ hkôt kâm prâm xâ hkôt pix mä tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa. Te mēhō pipânh nê htÿx ri amnhî nhîpêx o pa pyràk.

Nhüm krî piitä hkôt mē ho amnhîptâr xwÿnhjaja mē hwÿr mra nê mēnijê ho amnhîkati ho pa.

Nê krî nhō xwÿnhjaja mēmoj pumu nê kâm hkînh nê haprôr kurê kumrêx o pa nê aa ujaarôr o hapêx kêt nê.

Jakamâ na hte krî hkwy nhō xwÿnhjaja mē hwÿr mēmoj to pa nê xatâ mē kâm ho wênê nê mē kukwak ri mē hikâxapore rûnh nê pa.

Anhÿr o kapêr. ⁴ Hämri nhüm Tirtüm Papirôn kamâ hkrajê mä kapêr nê mē kâm:

E mē tokyx mē kot ri htÿx amnhî nhîpêx xwÿnhjê nhō krîta rüm ajapōj ixkrajaja.

Kot kaj mē anhÿr kêt nê ra mē hkôt amnhî nhîpêx pa mē ato apimràâtâ mē ate amnhî tomnuj ä mē atomnuj tÿx nê.

⁵ Krî nhō xwÿnhjaja na htem amnhî tomnuj rûnh o pa.

Mē kot amnhî tomnuj xâ te mē kot kên katutxō nhüm hprêk rax o kot kaxkwa kanhwÿr kaxyw pyràk.

Na pa hte ä mē kot amnhî nhîpêx anhÿr ä mē omunh rähâ ho ri ixpa. Jakamâ kwa ixkrajaja mē tokyx mē kurûm ajapōj.

Anhÿr o hkrajê mä kapêr. Hämri nê kapêr o mē wrÿk xwÿnhjê mä kâm:

6 E kwa mē ma mē hwÿr wrÿ nē tanhmā ixkrajē hā mē ho.

No ām kêr ka mē tanhmā mē ho htÿx o mē kot ra tanhmā ixpē ixkrajē nhÿpēx tota jakre.

Kē mē tanhmā ixpē mē ho grire htā ka mē hā tanhmā mē ho htÿx kumrēx o mē kot mē hipēxta jakre.

7 Krī nhō xwÿnhjaja na prem mex nē pa.

Nē mē hikukrēx rūnh nē hkÿnh nē pa.

Nē tanhmā amnhī to jarkrar to ho ri pa nē amnhī jarēnh o:

“Ot pa mē te pahi ni kot amnhī nhÿpēxta pyrā nē ixkrī xā mex pix kām ixkrī pyrāk.

Nē te Tÿrtūm kot amnhī nhÿpēx pyrāk o na pa htem amnhī nhÿpēx o ri ixpa.

Nē mē ixkÿnh nē mē inhmex rāhā ri ixpa.

Ā mē ixte amnhī nhÿpēx anhyr xwÿnh na pa mē.”

Anhyr ā amnhī to jarkrar o pa.

Tā kêr ka mē tanhmā mē homnuj to kē mē mexta pānhā mē omnuj tÿx nē pa.

Nē kē mē hkaprī nē amnhī xā htÿx kām hamak rāhā nē pa ho pa.

8 E kē mē ā amnhī nhÿpēx anhyr o pa.

Jakamā koja mē arīgro hpÿnh kām mē hkwyjaja hpikaprār rūnh nē nhūm arī mē hfÿr xwÿnhjaja omnuj nē pa.

Nē tee ri amnhī pumu nē hkaprī xā mÿr o pa.

Nē amnhī xā htÿx kām hamak o pa.

Nē tee ri amnhī nhÿpēx o pa.

Nē kām prām nē pa rāhā ty nhūm kuwy mē ho hkaxār pa.

Ixpē Pahi Maati Tÿrtūm kot paj ixihÿtÿx kām ā mē hipēx anē. Anē.

9 Hāmri nhūm krī piitā kurūm mē ho amnhÿptār xwÿnhjaja. Mē kot mē hwÿr mrar nē mē hkuprÿjē ho amnhÿkati nē mē urāk nē mēmoj pumunh nē haprōr rāhā ho pa xwÿnhjaja tee ri krī kaxār nē kax mā kuwy hkūm āpir o paja pumu nē hkaprī nē mÿr o kuhē.

10 Nē Tÿrtūm kot mē ho hapēx par ā mē omu nē kām ma htÿx kumrēx. Amÿm mē omunh o kuhē nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē htertēt tÿx nē. Nē mÿr kām kapēr o:

Hēxta waa nē Papirōn nhō xwÿnhjaja.

Mē amex nē axihÿtÿx mex nē apa htā nhūm Tÿrtūm mē anhmex pa. Hēxta waa nē. Anē.

11 Nē mē hwÿr mrar nē mē kām mēmoj to wēnē ho mē pa xwÿnhjaja haxwÿja krī pumu nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hkaprī nē mÿr o kuhē. Nhÿri koja mē tokyx axte mēmoj to wēnē? Mē kēp mēmoj japrōr rūnh xwÿnhjaja hkaxār par kumrēx kēnā.

12 Na prem mēmoj piitā ho pa nē mē kām ho wēnē. Mēmoj mex piitā. ōr o mē hkukrēx nē prat o mē hkukrēx nē kēn jaxēnh ā kaxpore xohōō. Nē kupēxē mex. Kakrā

htyk nē hkamrēk nē hkroore nē hā hapjē. Nē mēmo pi kuxware nē pi htÿx nē kēn jakār nē kax o ri mēmo nhÿpēxta nhūm prem mē kām ho wēnē ho pa. 13 Nē mēmo htwÿm nē mē hkuxwa xā. Nē mē ō ho ānh xā nē mē ō kuxwa xā nē xwÿgrā nē harōj. Nē mōx nē ōwēhti nē kawar nē kaxyw kawarti hkjēnh xā hā karrotre. Nē nhÿhÿnh krī hō kamā panhī hkwy pynē nē mē hwÿr mē o pa nē mē kām mē ho wēnē nhūm mē amarī mē hkōt ri āpēnh rūnh o pa. Na prem ā mē kām mēmoj to wēnē anhyr o pa. Tā ra mē kot mē haprōr xwÿnh mē mē pimrāatā hapēx pa.

14 Jakamā nhūm mē tee ri mē hkukamā hamaxpēr nē te kot mē kām kapēr pyrā nē mē kām:

Hēxta waa nē. Mē amā mēmoj prām nē amnhÿm haprōr xwÿnhnta na mē apē hapēx par kumrēx.

Nē mē akāxpore rūnh nē mē akukrēx rūnhnta mē mē apimrāatā ajapēx pa. Kot kaj mē axte tanhmā amnhī nhÿpēx to ho apa hkēt nē. Anē.

15 Hāmri nē amÿm ri Tÿrtūm kot tanhmā mē hipēx to hā mē omu nē kām ma xāj mur nē htertēt o kuhē.

16 Nē mÿr kām kapēr o:

Hēxta waa nē. Na pre htem ē mex pix jagjē nē ri hā mra. Kakrā htykre nē hkamrēkre.

Nē mē hikukrēx mex o amnhī jamrēx nē ri hā mra.

Nē ōr nē kēn mex ā ohtō xwÿnh o amnhī jamrēx nē ri hā mra.

17 Tā ra hapēx par kumrēx. Anē.

Hāmri nhūm gō xujanār kām pār nhō dōn nē mē kot mē kām pār o ri mrar xwÿnhjaja nē mē kot kamā tep pynēnh xā ho tep pynēnh o ri mē pa xwÿnhjaja nē pār kām amarī mē pa xwÿnhjaja hāmri mē hwÿr mra nē wamtajē pyrā nē tee ri amÿm ri mē ō krī pumu nē mÿr o kuhē. 18 Nē kurūm kuwy hkūm xāpir o pa hā omu nē tee ri mē hkukamā hamaxpēr nē axpēn mā:

Hēxta waa nē. Krī mÿj na pre mex o mex. Mex o krī piitā hakrenh par htā hapēx pa. Anē.

19 Hāmri nē mur nē hkaprī xāj pika hkwy jamÿ nē ho amnhī kamī nē mÿr kām kapēr o:

Hēxta waa nē. Krī mÿj na pre rax o rax.

Nhūm pre nhÿhÿnh pār kām mēmoj to wēnē ho pa xwÿnhjaja mē hwÿr mēmoj to pa nē mē kām ho wēnē nē mē hkukwak ri hikāxpore rūnh nē ri pa.

Tā hāmri mē hapēx pa. Anē.

20 Hāmri nhūm Tÿrtūmja krajē piitā mē kām kapēr nē mē kām:

E ixpē Tÿrtūm na pa ā mē hipēx anē.

Mē kot mē apē ixkrajaja tanhmā mē atomnuj to ho paja mÿrapē na pa mē atā ā mē hipēx anē.

Jakamã e kaxkwa kamã mẽ apê ixri mẽ apa xwýnhjaja.

Nê mẽ ate inhý hã ri mẽ kãm ixkapêr jarênh o mẽ apa xwýnhjaja.

Nê Jesus nhý hã mẽ akapêr o ri mẽ apa xwýnhjaja. Mẽ apiitã mẽ apê ixkra na ka mẽ.

E mẽ amnhĩ tá ja pumu nê akĩnh nê axpên mã apikunhar o akuhê. Pa na pa mẽ atã ã mẽ ho ijapêx anê. Anê.

²¹ Tã nhũm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjê hõja hihtýx o kên rax kumrêxa mý nê o tẽ nê gô xujanãr kamã kãm gêt nê kumê nhũm mrõ nê akunok. Hãmri nhũm kapêr o:

E krĩta koja Tirtũm te ho ixte gõx kãm kên mênh nhũm mrõr nê hpikunor pyrãk o hipêx nhũm hapêx par kumrêx.

²²⁻²⁴ Na pre hte krĩja kamã mẽ kot ri mẽ kãm mẽmoj to wênê xwýnhjaja amnhĩ to rũnh o krĩ piitã hkõt mẽ hakrenh pa.

Nê krĩ nhõ xwýnhjaja na prem pika piitã hkõt hêx rom tanhmã mẽ no kupyr to ho ri pa. Jakamã ra mẽmoj to wênê xwýnhjê pyrã nê mẽ hikukrêx rũnh gryk ã Tirtũm kaga.

No ãm ja pix kêt. Tirtũm krajê mẽ Tirtũm nhý hã kapêr o mẽ pa xwýnhjaja na prem mẽ himex rax nê. Hãmri nhũm krĩ piitã kamã mẽ pa xwýnhjaja mẽ kot mẽ hipêx ã mẽ omu nê mẽ urãk nê ã mẽ hipêx anhýr o pa.

Tã Papirõn nhõ xwýnhjaja kot mẽ hipêx anhýrja mýrapê koja Tirtũm mẽ himex par kumrêx.

Jakamã koja mẽ axte hkĩnh nê hkĩnh xãj ri grer kêt nê.

Nê axte hkĩnh nê grer kãm hakwa kôr o ri pa kêt nê.

Nê axte ri wiorãw kakrênh hkêt nê.

Nê axte ri amnhĩm kawã hyr o hkrĩ hkêt nê.

Nê axte harõj kahuk o kuhê hkêt nê.

Nê axte mẽ õrkwý kamã kanê hpõk kêt nê.

Nê axte axpên mã ri hkrajê rer o ri pa hkêt nê. Koja ã mẽmoj kot anhýr piitã hapêx pa. Anê.

19

Mẽ kot Tirtũm mex ã mẽ harênh

¹ Tã pa kê axte mẽmoj pumu. Nê kaxkwa kamã mẽ kapêr ma nhũm mẽ ohtõ rax kumrêx nê tanhmã axpên mã kapêr to. Nê anhĩpê kãx pê kapêr týx nê kapêr o:

E pu mẽ pahpiitã Tirtũm mã mex o mex ã harê.

Tapxipix na hihtýx o hihtýx.

Nê tapxipix na ãhpumunh o ãhpumunh.

Nê tapxipix na mex o mex.

Tapxipix na mex o kot mẽmoj piitã hakrenh par.

Ra kot mẽmoj punuj pê mẽ papytãr par jakamã kęp mẽ papytãr xwýnh ã pixi mex na.

² Na hte amnhĩ jarênh xã hkõt tanhmã mẽmoj to ho pa.

Nê amnhĩ to hêx kêt nê.

Tã ãm hãmri na ã Papirõn nhõ xwýnhjê nhĩpêx anê.

Na prem mẽ kãm Tirtũm kapêr jarênh o mẽ pa xwýnhjê nhĩmex rax kumrêx.

Nê krĩ piitã hkõt ri pa nê amnhĩ kõt mẽ kurê nhũm mẽ kuma nê mẽ hkõt amnhĩ tomnuj o pa.

Nhũm Tirtũm tee ri hã mẽ omu nê ã hkrajê hã mẽ hipêx kati anê. ãm hãmri na ã mẽ hipêx anê.

Anhýr o axpên mã harê. ³ Hãmri nê xatã axpên mã:

Nã ãm hãmri na ã mẽ panhõ Tirtũmja mẽ hipêx anê nhũm mẽ kurũm kuwy hkũm kãx mã ãpir o pa.

Koja krĩ nhõ xwýnhjaja amnhĩ xã htýx kamã hamak rãhã ho pa nê aa ã htýx hapêx kêt.

E pu mẽ hã Tirtũm mã mex o mex ã harê. Anê.

⁴ Hãmri nhũm mẽ ãptãr tũm pê 24 mẽ mẽmoj tũr pê kwatjaja hãmri Tirtũm kot mẽ ho amnhĩptãr ã hkrĩ xã maati kutã rõrõk nê kãm hipõ hpa. Hãmri nê ã mẽ kapêr anhýr xwýnhjê mã kapêr nê kãm:

Nã ãm hãmri na ka mẽ ã Tirtũm mex ã harênh anê. E pu mẽ pahpiitã kãm mex o mex ã harê. Anê.

⁵ Hãmri nhũm mẽhõja Tirtũm krĩ xã maati kamã kapêr o:

E mẽ axte Tirtũm mã mex o mex ã harê.

Mẽ ate Mẽpahpãm kõt amnhĩ nhĩpêx o mẽ apa xwýnhjaja.

Nê mẽ apê mẽ ho amnhĩptãr xwýnhjaja nê amarĩ ri mẽ apa xwýnhjaja nê mẽ apiitã mẽ ate Tirtũm ã apijaãm o mẽ apa xwýnhjaja kãm mex o mex ã harê. Anê.

Kot mẽ pahpãnhã amnhĩrer xwýnh mẽ hkwyjê jarênh

⁶ Tã pa tanhmã mẽ kapêr to hã mẽ kuma nhũm mẽ kãx pê kapêr týx nê. Te mẽ ohtõ rax kumrêx kapêr pyrãk. Nê te gô koko htýx rý na katõtõk týx pyrãk. Hãmri nê mẽ kapêr o:

E na ra Tirtũm kęp mẽmoj piitã ho amnhĩptãr xwýnh.

Nê kęp mẽ panhõ Pahi Maati.

Nê hihtýx o hihtýx nê ãhpumunh o ãhpumunh. E pu mẽ kãm mex o mex ã mãn harê.

⁷⁻⁸ Nê hã pahkĩnh nê.

Nê kãm hihtýx o hihtýx ã harê.

Te mẽ kot axpên mã mẽ rer xwýnh kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk.

Jao mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwýnhhta te kēp myja pyrāk.

Nē mē kot hkôt amnhī nhīpēx xwýnh piitā te mē kēp nija pyrāk.

Nē te mē kot axpēn mā wa rer nhūm wa kot axpēn kôt pa ho pa pyrāk o koja mē amnhī nhīpēx.

Nē te mē kot mjēn mā xwýnh mā ē mex jakare nhōr nhūm kot hagjēnh pyrāk. Nē ē mexja te mē kot tām amnhī nhīpēx xā pyrāk. Anē.

⁹ Hāmri nhūm Tirtūm kapēr o wrýk xwýnhja inhmā:

—E Juāw. Pa amā mēmoj jarē ka mar týx nē akwýjē mā hā kagā. Tirtūm kapēr kwý kot paj amā harē. Kēp Tirtūm kapēr jakamā ām hāmri na. Na hte mēmoj jarēnh o hēx kēt nē. E kapēr ā kagā ho:

Na htem axpēn mā mē rer kaxyw nē amnhī wýr hkwyjē wý nhūm mē hwýr mra nē wa hā hkīnh nē apkur mex nē.

Ja pyrā nē Tirtūm kot amnhī wýr mē hwýr xwýnhjaja koja mē nhýrmā mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwýnhhta wýr api nē ā amnhī nhīpēx anē nē hkīnh nē apkur mex nē.

Hāmri nhūm Tirtūm mē ho mex rax kumrēx. Anē.

—E kēr ka ā akwýjē mā ja hā kagā anē Juāw. Anē.

Hāmri pa kuma nē kagā ja kamā mē amā hā kagā. ¹⁰ Hāmri nē hā kagā hpa nē ra ixte kām mex o mex ā harēnh kaxyw kutā ixkōn krā ho tēm nē nhý nhūm tee ri amnhī tā ixpumu nē inhmā:

—Kwa ā ri inhīpēx anhýr kēt nē. Apyrā nē ixte Jejus mā tanhmā amnhī nhīpēx to xwýnh kēnā. Jejusja apyrā nē kēp inhō pahiti na. Jejus kapēr na prem hkukamā mē kot Tirtūm nhý hā kapēr o mē pa xwýnhjaja hā kagā nē mē kām harēnh o pa. Jakamā kwa pu mē Tirtūm pix kutā mān pahkōn krā ho parōrōk nē pahkri nē kām mex o mex ā harē. Anē.

Kawar jaka hā ýr xwýnh jarēnh

¹¹⁻¹⁶ Tā pa kē axte mēmoj pumu. Nhūm kaxkwa axkjē nhūm kamā kawar jakajre xa nhūm mēhōja hā nhý. Hixi na pre kēp “Aa kot Tirtūm kaga hkēt xwýnh.” Anē nē hixi hō na pre kēp: “Tirtūm kôt pix mā amnhī nhīpēx o pa xwýnh.” Anē. Ā hixi kot anhýr jakamā na hte katāt kôt ahpýnhā mē kot amnhī nhīpēx ā mē omunh xā hkôt tanhmā mē harēnh to. Mē kot amnhī to mex ā mē omunh xā hkôt tanhmā mē hkwyjē jarēnh to nē mē kot amnhī tomnuj ā mē omunh xā hkôt ahpýnhā tanhmā hkwyjē jarēnh to. Na pre mē kot tanhmā hkwyjē nhīpēx to ho pa xwýnhjē kutā amnhī xunhwý nē mē hā tanhmā mē ho. Ā na pre kawar ā ýr xwýnhja amnhī nhīpēx anhýr o pa.

Nē no te kot kuwy hpōk pyrāk jakamā hprī hā mēmoj piitā omu nhūm mēmoj kēp hpimxur kēt nē. Nē kēp pahi hā mē ahkā ho ohtō nē kutu. Nē nhýhýnh ī hā hixi hō hā kagā nom ām tapxixip kot amnhī tā amnhī nhīxija pumunh. Na pre ra amnhī kamrō ho ē xy hpa nē xa. Nē hixi hō pē:

TIRTŪM KAPĒR O AMNHĪRĪT XWÝNH

Nē ē ryti hā hixi hō hā kagā. Nē ihkjē hā ām tām. Hā kagā jarēnh kot:

Ixpē mē ho amnhīptār xwýnh piitā mē ō Pahi Maati na pa.

Nē hakwa rūm wapo xwa gixre pōm katon ajēt. Kot ho tanhmā mē kot Tirtūm mē wa kutā amnhī xunhwýr xwýnhjē nhīpēx to kaxyw. Jakamā ra mē piitā mē ho pikuprōnh pa nē mē hipēx o te mē kot prēs kām uwa xō kagō janēnh pyrāk nhūm mē hkamrō hpikapir rax kumrēx. Tirtūm xihýtýx xwýnh kot mē kamā gryk týx jakamā nhūm ā kām mē hipēx anē. Mē kot amnhī tomnuj o paja mýrapē.

Nhūm ō pōristi piitā urāk nē kawar jakare hā hkrī nē hkôt ri pa. Mē ē jaka muxre jagjē nē hā ma hkôt ri pa.

¹⁷⁻¹⁸ Tā pa axte Tirtūm kapēr o mē wrýk xwýnh ōja pumu nhūm myyti kutā xa nē kax pē nhōnhti mā kapēr nē mē kām:

—E mē amnē mē ixwýr wrý nē Tirtūm ā akīnh nē mē htyk nē mē hikwý xwýnhjē hā atu nē aku. Mē ho amnhīptār xwýnhjaja nē pōristijaja nē mē hkrāhtūm nē kawar nē kawar ā mē hkrī nē ri mrrar xwýnhjaja nē mē kot amnhī to rūnh xwýnhjaja nē mē kot amnhī to hkryre xwýnhjaja. Nē mē kām nē āpēnh xwýnhjaja nē amnhī mā ri mē āpēnh xwýnhjaja. Ām mē htyk nē mē hikwý xwýnh mūj piitā māmri mē hwýr wrý nē mē hā atu nē mē aku. E mē tokyx nhōnhti. Anē.

¹⁹ Tā nhūm mrymnuti nē krī piitā hkôt mē ō pahi nē mē ō pōristijaja piitā axpēn wýr akuprō. Wam kawar jakare hā ýr nē htēm xwýnh mē ō pōristijē hwýr hprōt nē mē hkurē kaxār kaxyw axpēn mar kaxyw akuprō.

²⁰⁻²¹ Hāmri nē mē hwýr mra nē mē hkurē kapa. No ām tee ri amnhī nhīpēx nē tee ri kām tanhmā mē ho hprām hkapyr nhūm wam kawar jakare hā ýr nē htēm xwýnhhta hakwa rūm wapo xwagixre kator o mē himex pa. Hāmri nhūm mē hkwyjē pyrān htyk pa nē hikwý. Nhūm nhōnhti mē omu nē mē hwýr wrýk o mra nē mē kuku hāmri nē kām nē hkur kaga nē mē hkaga. No nhūm mrymnuti nē ý hā mē kām hēx o pa xwýnhhta wa nhūm mē axtem nē htūr rāhā wa unē nē ma wa o tē nē ēsōf o kuwy maati kamā wa kumē. Hāmri nhūm wa kamā htūr tūm nē hxēt rāhā nē pa ho pa nē aa htyk kēt nē.

20

*Mê kot Satanasti hpa hpre hã mê harênh
Wam Korî 15.20-28*

¹Tã pa kê axte mêmoj pumu. Nhùm Tirtùm kapêr o mê wrÿk xwÿnhjê hõja kaxkwa rùm wrÿ nê ahkre xupÿmti hpro xã ho htÿx xã hã safja py nê kãx pytÿhti ho mê hpre xãja õ py. ²⁻³Hãmri nê kagãmnuti pê hêx xwÿnh maati Satanastija pynê. Amnepêm Atãw mê Ewa wa kãm hêx xwÿnhnta pynê nê kãx pytÿi o hpa hpre nê hte hpre hãmri nê ahkre xupÿmti nhÿtom xã mê nê kamã kumê. Hãmri nê akupÿm hpro xã ho hpro nê saf o hã ho htÿx. Kot pika piitã hkôt mê kãm hêx o pa pymaj ã hipêx anê. Koja tokyx kator kêt ry rax kumrêx. Koja kamã arÿ hkrÿ hã amgrã xohtõ nê. Hã amgrã pê 1.000 nhùm rÿ kormã Tirtùm akupÿm kator nhùm kato nê ri pa. Nom pa hkrãre.

⁴Tã pa mê htyk nê akupÿm mê htÿr xwÿnh kwÿjê pumu. Kormã mê htÿr ri na prem Tirtùm kapêr kôt pix mã amnhÿ nhÿpêx o pa. Nê Jejus kêp mê õ pahihti hã harênh rãhã ho pa. Aa mê kot mrymnuti kutã hkõnkrã ho rôrõk nê kãm mex ã harênh kêt. Nhùm prem tee mê õkrã hã nê mê ïhkra katut ã mrymnuti nhÿxi nhÿpêx kaxyw nom nhùm prem hkaga kamã hihtÿx nhùm prem kãm mê hkurê xwÿnhjaja tee ri ja hã mê omu nê mê mut jakãr o mê kupa. Hãmri nhùm Tirtùm akupÿm mê ho mê htÿr nê mê kot mê ho amnhÿptãr ã hkrÿ xã kamã mê hkrÿ. Jejus nhÿkhõ hã mê hkrÿ hã amgrã pê 1.000 kaxyw. ⁵Mê kumrêx na pre Tirtùm akupÿm mê ho mê htÿr nhùm mê hkwyjaja mê hkÿnh ã arÿ ty nê hikwÿ hã amgrã pê 1.000 jakre nhùm rÿ kormã akupÿm mê ho mê htÿr.

⁶Wam akupÿm mê htÿr xwÿnhjaja kêp Tirtùm kra jakamã koja mê Tirtùm kra hkêt xwÿnhjê kurom hkÿnh nê pa ho pa. Nê mê kurom mê kot amnhÿ xã htÿx kamã hamak o pa htÿm xã wÿr pa hkêt nê. Nê mê kurom Tirtùm mê Kra Jejus Kris wa kuri mex kumrêx nê wa kãm tanhmã ri amnhÿ nhÿpêx to ho pa. Nê Jejus nhÿkhõ hã mê ho amnhÿptãr o pa hã amgrã pê 1.000.

*Tirtùm kot kuwy hwÿr Satanasti mênh ã
harênh*

⁷Tã koja amgrã pê 1.000 hapêx nhùm rÿ kormã Tirtùm kapêr o wrÿk xwÿnhja akupÿm ahkre xupÿm wÿr tẽ nê Satanasti mã kahê xã mê nhùm kato. ⁸Hãmri nê kê axte pika piitã hkôt tanhmã mê kãm hêx to ho ri pa. Gorti nhõ xwÿnhjê mã nê Makok nhõ xwÿnhjê mã nê krÿ piitã hkôt Tirtùm nê tanhmã mê kãm hêx to ho mê hkôt pa. Hãmri nê mê kot Tirtùm krajê kutã amnhÿ xunhwÿr nê mê hkurê kaxãr kaxyw amnhÿ kwÿjê ho akuprõ nhùm mê ohtõ rax kumrêx nê axpêh wÿr akuprõ. Te pikahti grã xohtõ pyrãk.

⁹Hãmri nê ma Tirtùm krajê nhÿmex par kaxyw mê hwÿr mra nê mê õ krÿ mã hipõk pa nê kuhê. Mê õ krÿja Tirtùm mã mex tã nhùm mê kot kêp grãnh par kaxyw ma hwÿr mra. Hãmri nhùm kaxkwa rùm kuwy hpõkja mê haêr pê mê hã rôrõk nê mê ho hxêt pa.

¹⁰No mê kãm hêx xwÿnh maati Satanastija nhùm Tirtùm kapêr o wrÿk xwÿnhja axte unê nê ma êsõf o kuwy maaita wÿr o tẽ nê kamã kumê. Ra mê kot kamã mrymnuti wa kot Tirtùm nê mê nokupyr o pa xwÿnh wa mênh tã wa hkôt Satanasti mã ho anê nê kamã kumê nhùm kamã pa ho pa. Koja mê aa kator kêt kumrêx. Nê arÿ kamã amnhÿ xã htÿx kamã hamak rãhã nê pa ho pa.

*Tirtùm kot ahpÿnhã tanhmã mê piitã mê
harênh to kaxyw*

Matêwre 25.31-46; Juãw 5.25-29

¹¹Tã pa axte mêmoj pumu nhùm kaxkwa mê pikaja wa ra hapêx pa. Pa Tirtùm kot tanhmã mê piitã mê harênh to hã hkrÿ xã raxja pumu. Nhùm hakajre nhùm Tirtùm kamã nhÿ.

¹²⁻¹³Hãmri nhùm ra mê htyk nê mê hikwÿ xwÿnh piitã akupÿm hapõx pa nê Tirtùm kot tanhmã mê harênh to hã hkrÿ xãta kutã hkrÿ pa. Mê piitãã. Mê kot amnhÿ to rÿnh xwÿnhjaja nê mê kot amnhÿ to hkryre xwÿnhjaja nê mê ho amnhÿptãr xwÿnhjaja nê gõ xujanãr kãm mê mrõr nê mê htyk xwÿnhjaja. Ra mê htyk nhùm mê kot mê hagjênh xwÿnhjaja piitã mê htykjê papxã rùm hapõx pa nê Tirtùm kutã ohtõ ho ohtõ nê hkrÿ. Hãmri nhùm Tirtùm õ kagã py nê kamã mê piitã mê hixi japêr. Kagã kamã ra mê hkukamã mê htÿr tÿm nê mê pa ho mê pa mã xwÿnhjê nhÿxi japêr. Nê kagã hõ kamã mê htÿr ri tanhmã mê kot amnhÿ nhÿpêx to ho pa hã mê piitã mê hã kagãja. Nhùm kupy nê kamã tanhmã mê harênh to nê hkôt hprÿ hã mê piitã mê omunh pa nê rÿ kormã ahpÿnhã tanhmã mê harênh to.

¹⁴⁻¹⁵Hãmri nê mê htÿr tÿm nê mê pa mã xwÿnhjê nhÿxi hã kagãja kamã tee ri mê hkwyjê nhÿxi japêr nhùm kamã amrakati. Jakamã nhùm mê ma kuwy maaita wÿr mê o mra nê kamã mê rênh pa. Te axte mê htyk nhùm mê kot kuwy kamã mê hagjênh pyrãk nhùm mê kamã rôrõk nê tee ri amnhÿ xã htÿx kamã hamak rãhã nê pa ho pa nê aa kator kêt kumrêx.

21

Pika mê kaxkwa wa nyw jarênh

Sikÿn Pêtre 3.8-13

¹Tã pa axte mêmoj pumu. Nhùm Tirtùm ra pika mê kaxkwa nyw wa ho kato. Ra pika nê kaxkwa nê gõ xujanãr tÿmja hapêx pa nhùm kaxkwa mê pika nyw wa ho kato. Nom axte gõ xujanãr o kator kêt nê.

² Hämri nhüm Tirtüm nhõ krī mex pē Jerujarē nywja tanhmā amnhī to nē pika nyw wýr wrýk o mō. Krīja mex kumrēx. Mex o mex. Te mjēn mā xwýnh ē mex jaxàr nē amnhī to muxre nē mjēn wýr htēm pyrà nē pika nyw wýr mex kumrēx nē wrýk o mō.

³ Hämri nhüm Tirtüm kot mē ho amnhīptār ā hkrī xà maati ja kamā mēhõja kapēr o:

—Nà ãm hāmri. Na ra Tirtüm hkrajē hkõt pa ho pa. Pika nyw kamā mē hkõt pa ho pa nhüm mē tã no ho omu nē hkõt pa ho pa rãhã nē. Nà ãm hāmri. Ja mex o mex.

⁴ —Koja hkrajaja hkõt pa ho pa nē axte htyk kēt kumrēx. Nhüm Tirtüm mē nē mē no kagõ nhĩnhĩn pa nhüm mē axte hkaprī nē mýr kēt nē. Nē ri axte amnhī xà kamā hamak kēt nē. Nē axte ri tanhmā omnu hto hkēt nē. Ra mē hkaprī nē à nē mýr o pata hapēx par kumrēx nhüm hpãnhã mēmoj nyw pix. Anē.

⁵ Hämri nhüm Tirtüm tãm tanhmã inhmã kapēr to. Krī xà maati kamã ýr xwýnhnta tãm inhmã kapēr o:

—E na pa ra akupým mēmoj piitã ho nyw pa. Jakamã e Juãw. ãm hāmri na pa ã amnhī kukamã amã mēmoj jarēnh anē. Ixēx kēt. Jakamã kēr ka akwýjē mã piitã hã kagã hpa. Kē mē kamã harē nē tokyx kuma nē hkõt hamaxpēr rãhã ho pa.

⁶ —Ra ixte amnhī kukamã mēmoj mã ija-maxpēr xwýnhja na pa ra ho anhýr pa. Ixpē mēmoj piitã ho anhýr o hkrax xwýnh nē mããnenē xpē mēmoj piitã ho ijaxēx par xwýnh. Nē ixrãhã ixpa xwýnh. Amnepēm kormã mēmoj kator kēt ri na pa pre ixrãhã ixpa. Nē ot pa arī ixrãhã ixpa. Tã mē kãm kór nē kãm gõ hkwy ho hkõm hprãm xwýnhjē pyrã nē mē kãm ixpix prãm xwýnhjaja kot paj te mē kãm inhõ hino rüm gõ hkwy nhõr nhüm mē kot ho hkõm pyrãk o mē hipēx. Hämri nhüm mē htír tùm nē ixri pa ho pa nē axte htyk kēt nē. Kot paj ã mē hipēx mex anē.

⁷ —Mē ate tanhmã amnhī tomnuj to nē amnhī to htýx nē ixkõt pix mã amnhī nhípēx o mē apa rãhã mē atyk xwýnhjaja kot paj ã mē anhípēx mex anē. Ka mē apē ixkra hã amex nē ixkõt ri apa rãhã ho apa. Pa ixpē mē anhõ Tirtüm ã tanhmã mē ato mex to rãhã ho ixpa.

⁸ —No mē kot amnhī kaxyw ixkõt hamaxpēr kēt xwýnhjaja. Nē mē kot amnhī tomnuj xwýnhjaja nē mē kot ri mē hpar prãm xwýnhjaja. Nē mē kot nhãm ri mēnijē ho amnhikati xwýnhjaja. Nē wajagajaja. Nē mē kot amnhī to sãnti hwýr o pa xwýnhjaja. Nē ri mē hēx nhi xwýnhjaja. ã mē kot amnhī nhípēx anhýr xwýnh piitã koja mē apē ixkrajē hkĩnhã ma kuwy maati wýr hapēx par kumrēx. Te axte mē htyk pyrãk nom koja mē axte htyk kēt nē. Anē.

Jerujarē nyw jarēnh

Sikún Korít 6.16; Karatas 4.26; Eprēw 12.22-24

⁹ Tã nhüm mē kot xijere pē 7 kamã Tirtüm gryk xà jamýnh xwýnhjē hõja hãmri ixwýr tē nē inhmã:

—E ma ixkõt tē nē mēmoj pumu. Na ra krī nywja pika nyw wýr wrýk o mō. Te mjēn mã xwýnh ē mex jaxàr nē amnhī to muxre nē mjēn wýr htēm pyrã nē mex kumrēx nē kaxkwa rüm pika nyw wýr wrýk o mō. Nē kot ho mjēn mã xwýnhra te mē pahte amnhī tomnuj pãnhã amnhírer xwýnhnta pyrãk. E tokyx tē nē omu. Anē.

¹⁰ Hämri nhüm Tirtüm Karõ tanhmã ixto pa ma kot inhmã kapēr xwýnhnta kõt tē nhüm ma ixto mō nē kēn krã hprēeti hwýr ixto api nē himõk ã ixãm. Pa Tirtüm nhõ krī mex pē Jerujarē nywja pumunh o xa. Nhüm mex o mex. ãm hāmri te mjēn mã xwýnh kot ē mex jaxàr nē amnhī to muxre nē mjēn wýr htēm pyrã nē ahpär mã wrýk o mō pa ixprī hã omu.

¹¹ Na pre rax o rax nē mex o mex. Tirtüm kamã pa ho pa jakamã nhüm kamã hirã htýx kumrēx. Te kēn mex ã kãxpore xohtõ jaxēnh mex týx pyrãk.

¹²⁻¹³ Nē krī puhã kahēja hprék rax nē. Nē hwýr mē gjēx xà kēp 12. Na pre myt japõx xà rüm axkrunēpxi. Nē myt gjēx xà rüm haxwýja axkrunēpxi. Nē akutã kahpa hkõt haxwýja axkrunēpxi. Nē ahpýnhã hakwakre hã Tirtüm kapēr o wrýk xwýnhjaja hamãr o kuhē. Nē hãkwa kre piitã hã Ijaew pē ahpýnhã mē pikjēr kãm mē kēp 12jaja mē hixi hã kagã.

¹⁴ Nē kahē xunhwýr xà hukamã kēn pytyrta ahpýnhã kēp 12. Kēn pytyrta ã na mē kot Jesus nhý hã mē ahkre o mē pa xwýnh maati pē 12jē nhĩxi hikwý.

¹⁵ Tã nhüm kot ixto mõr nē inhmã mēmoj jahkre xwýnhnta õr o mēmo pī py nē kot ho krī ho mĩdi kaxyw xa. Nē ho kahē piitã ho mĩdi kaxyw. Nē mē gjēx xãja ho mĩdi kaxyw.

¹⁶⁻¹⁷ Hämri nē ho mĩdi hpa. Krīja ry nē kahpa piitã axpēn pyrãk. Nē hprék piitã mããnenē axpēn pyrãk. Kamã mēmoj piitã ahpýnhã kēp 2.200 kírõm. No puhã kahēja hprék o 64 met pix nē.

¹⁸ Nē kahēja kēn jaxēnh pix o kot amnhī nhípēx jakamã mex o mex. Nē hkarýr týx kumrēx. Nē kahē hkre kamã krī kamã ahpýnhã ri ixkreja õr pix o kot amnhī nhípēx. Nē piitã hkarýr týx.

¹⁹⁻²⁰ Nē kahē xunhwýr xà hukamã kēn pytyrta ahpýnhã ri kēn mex pix o kot amnhī nhípēx. Piitã mex kumrēx nē hkarýrti.

Wamta kawax pē grãgrãre.

Nē hkõt ja kawax pē grãgrã kakrã htyk.

Nē hkõt ja kakrã htyk.

Nē hkõt hõja grãgrã karýr.

Nē hkõt ja hkamrēk pihkãrti.

Nē hkôt ja grāgrā kakrā htyk.
 Nē hkôt ja hkamrēk t̄yx kumrēx.
 Nē hkôt ja rārāare.
 Nē hkôt ja grāgrā mē pihkār.
 Nē hkôt ja rārār mē pihkār.
 Nē hkôt ja grāgrā karýyre.
 Nē hkôt ja kakrā htyk pihkār.

Ā kēn pytyr mex kot anhÿr.

²¹ Nē mē gjēx xā hā hakwakre kahē xā pē 12ja mēmo kēn jakooti rūnh kumrēx pix o. Nē krī kahti hkôt pry nhīkwÿ xwÿnhja ām ôr pix o. Nē hkarýyre.

²² Pa pre tee ri krī kamā Tirtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre japēr nhūm amrakati. Mo kaxyw koja mē axte ixkreja hwÿr mra? Ra Pahi Maati Tirtūm xihtÿx xwÿnh mē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhra ta hkrajē kamā pa ho pa kēnā kot kēt mē axte ri ixkreta o presija. Koja mē kām wa mex ā wa kām harēnh prām nē nhÿri tām wa hwÿr mra nē ā wa kām kapēr anē. Te mē pahte pahi hwÿr pamrar nē kām pakapērtā pyrā nē wa hwÿr mra nē wa kām kapēr.

²³ Nē koja krīja kamā myyti nē mytwrÿre hkēt. Mo kaxyw kot kēt myyti nē mytwrÿreja arī ri hirā ho pa? Krī kamā Tirtūm pa ho pa jakamā kamā hirā mex kumrēx. Nē mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhra haxwÿja kamā pa ho pa. Te kēp kanē hpók rax kumrēx pyrā nē hirā mex o pa. Kot hirā mex o kot myyti jakrenh. Ā Tirtūm mē Kra wa krīja kamā pa ho pa jakamā nhūm mē axte myyti ho presija hkēt nē.

²⁴ Koja krī nhō xwÿnhjaja hirā mex pix kām ri pa ho pa nē tām ri amnhī nhīpēx o ri pa. Tā koja mē ho amnhīptār xwÿnhjaja Tirtūm wÿr mra nē amnhī rom kām mex o mex ā harē nē kām:

–Na pre mē ixkwÿjaja mē ixpē mē ho amnhīptār xwÿnh ā axpēn mā mē inhmex nē mē ixāhpumunh ā ri axpēn mā mē ijarē. Nom mē ixrom amex o amex nē axāhpumunh o axāhpumunh. Jakamā ām hāmri na htem amā amex o amex ā ajarē Tirtūm. Anē.

²⁵ Nē krī hwÿr hakwakre koja amnhī kahē xā rēnh rāhā kuhē nē aa amnhī kahē hkēt nē. Jar mē panhō pika kamā na hte kamāt kaxyw nhūm htem amnhī tā hakwakre kahē hpa. No mo kaxyw koja mē axte pika nywja kamā ā amnhī nhīpēx anē? Koja kamāt kēt nē hirā rāhā ho rāhā jakamā nhūm mē amnhī tā kahē hkēt rāhā nē pa ho pa.

²⁶ Nē koja mē piitā Tirtūm wÿr mra nē kām mex o mex ā harē nē kām:

–Pa Tirtūm. Hēxta waa nē. Anhō krīja mex kumrēx. Mex o mex. Nē mē ixrom amex o amex nē axihtÿx o axihtÿx. Nē mē ixrom axāhpumunh o axāhpumunh. Ām hāmri na ka

ra mē ixpē akrajē kamā apa ho apa Tirtūm. Anē.

²⁷ Nē koja mēmoj punuj krīja wÿr gjēx kēt kumrēx. Mē hpjiaām kēt xwÿnhjaja nē ri mē hēx xwÿnhjaja hwÿr gjēx kēt nē. Ām mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer xwÿnhra nhō kagā kamā Tirtūm ri mē htīr tūm nē mē pa mā xwÿnhjē nhīxi nhīpēx xwÿnh pixjaja koja mē hwÿr agjē nē kamā pa ho pa.

22

¹⁻² Tā pa pre axte mēmoj pumu. Nhūm Tirtūm kapēr o wrÿk xwÿnhja axte inhmā mēmoj jahkre. Nhūm Tirtūm mē kot mē pahpānhā amnhīrer xwÿnhja wa kot mē ho amnhīptār ā hkrī xā maati rūm pyhti hprōt. Krī kahti hkôt pry pohti nōr xwÿnhra kahti hkôt hprōt o nō. Pyhti kamā gōja na htem ho ixkō nē htīr tūm nē pa ho pa. Gō karýyre. Nhūm mēmo pi hpār muxre xwÿnhja akutā hijē nē xa. Pī xōja na htem kuwō nē htīr tūm nē pa ho pa. Na hte apkati mē ô rāhā nē kuhē. Nē axtem hōja mē piitā mē mex nē ā hkēt kaxyw na hōja.

³ Amnepēm na pre Tirtūm Atāw mā kapēr nē kām:

–Ate amnhī tomnuj mÿrapē kot paj tanhmā pika homnu hto nhūm apē mex kēt nē. Ka kamā apur nē kamā axāpēnh rūnh o apa rāhā nē ri kormā kamā axāpkur o ri apa. Apē jamnuj tā kot kaj mē ā amnhī nhīpēx anhÿr o apa rāhā ty. Anē.

Tā ra Tirtūm nhō krī nyw kamā mē omnuj xāja amrakati kumrēx. Nē Tirtūm mē kot mē pahpānhā amnhīrer xwÿnhra wa ô krī kamā pa ho pa jakamā mē pahte kamā mē papa xwÿnhjaja kot puj mē wa kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri papa.

⁴ Kot puj mē tā pano ho Tirtūm pumunh o papa. Hāmri nhūm te mē pahpiitā mē panhōkrā hā amnhī nhīxi nhīpēx pyrāk o mē panhīpēx.

⁵ Nē kot puj mē Pahi Maati Tirtūm nhīrā kamā ri papa nē axte myyti nhīrā ho presija hkēt nē. Koja kamāt hapēx pa pu mē axte kanē ho presija hkēt nē. Nē Jejus nhīhkō hā hirā kamā mēmoj to amnhīptār rāhā ho papa.

Jejus tokyx akupÿn wrÿk ā harēnh

Apokarip 1.1-3

⁶ Tā nhūm Tirtūm kapēr o mē wrÿk xwÿnh kot ixto mōr xwÿnhra axte inhmā kapēr nē inhmā:

–E nā ām hāmri na ixte amā mēmoj piitā harēnh xwÿnhja. Ām hāmri na. Jakamā kwa kēr ka arī hā ano htÿx rāhā ho apa. Amnepēm Tirtūmja ŷ hā mē kapēr o pa xwÿnhjē mā tanhmā kapēr o amnhīrīt to. Kot tanhmā amnhī nhīpēx to hukamā mē kām ho amnhīrīt nhūm prem kuma nē ô ri

ma hkwyjê mã harênh o ri mê hkôt pa. Tã ra mê hpãnhã pa mê awýr inhmê. Mê ate Tirtüm mã tanhmã amnhĩ to ho apa xwýnhjê mã ixte ja jarênh kaxyw Pahihti Tirtümja mê awýr inhmê pa wrý. Nã koja mêmoj tokyx ã amnhĩ nhĩpêx anê. ⁷ Na pre Jejus mê amã amnhĩ jarênh o: “Kot paj tokyx akupým mê awýr wrý. Tã mê ate ijarênh ã kagã kamã harênh nê mar nê amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja kot kaj mê akĩnh nê ri apa.” Anhýr o amnhĩ jarê. Anê.

⁸ Nã ixpê Juãw na pa pre ã inhno ho mêmoj pumunh anê. Hãmri nê omunh pa nê Tirtüm kapêr o wrýk xwýnh kot inhmã harênh xwýnhhta kutã ixkõn krã ho ixtêm nê inhýr kaxyw. Nom nhüm amnhĩ nê inhmã kapêr kãm hihtýx nê inhmã:

⁹ —Kwa nã ri ã inhĩpêx anhýr kêt nê. Æm Tirtüm pix kutã na pu htem ã amnhĩ nhĩpêx anê. Apyrã nê ixpê Jejus kwý kênã. Na pa hte apyrã nê ý hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa. Nê mê apyrã nê kapêr ã kagã hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx. Na pu htem axpên kutã pahkõn krã ho parõrõk kêt nê. Æm Tirtüm pix kutã na pu htem ã amnhĩ nhĩpêx anê.

¹⁰ —E ã ate mêmoj pumunh nê mar anhýr xwýnhja koja tokyx ã amnhĩ nhĩpêx anê. Jakamã kwa kër ka akwýjê pê ho apimxur kêt nê. Piitã hã kagã hpa kê mê kamã harê nê kuma nê mêmoj kot ã amnhĩ nhĩpêx anhýr mã xwýnhhta piitã hkukamã harênh ma. Koja tokyx mêmoj ã amnhĩ nhĩpêx anê.

¹¹ —Jakamã kwãr mê mãmri piitã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa hprãm xã hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Kwãr mê mê kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja ã amnhĩ anhĩpêx anhýr o pa. Nê kwãr mê kot tanhmã kapêr punuj to xwýnhjaja mãmri ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o pa. Nê kwãr mê kot tãm amnhĩ nhĩpêx o ri mê pa xwýnhjaja mãmri Tirtüm kôt pix mã ri tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Anê.

Nhüm pre ã kaxkwa hwýr ixto àpir xwýnhhta inhmã kapêr anê.

¹² Hãmri nhüm hpãnhã Jejus tãm inhmã kapêr nê inhmã:

—E kot paj tokyx akupým mê awýr wrý. Nê akupým pøj hãmri nê mê kot amnhĩ tomnuj o mê pa xwýnhjaja pa ja mýrapê ma mê kot amnhĩ xã htýx kamã hamak tùm xãta wýr mê rênh pa. No mê kot ixkõt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja kot paj akupým inhõ krĩ hwýr amnhĩ kôt mê ho api.

¹³ —Nê ixrãhãã xwýnh na pa. Amnepê mã kormã mêmoj kêt ri na pa pre ra ixrãhãã. Nê koja nhýrmã mêmoj piitã akupým hapêx pa arĩ ixrãhã nê ixpa ho ixpa.

¹⁴ —Nê Tirtüm kot mê anê mê ate amnhĩ tomnuj kuhõnh par xwýnhjaja kot kaj mê amex kumrêx nê apa ho apa. Nê akĩnh nê

ajamakêtkati nê ri atýx apa ho apa. Te ho mê kot amnhĩ xê kahõnh nê mex jagjênh nê ri hã pata pyrãk. Koja Tirtüm mê amã anê ka mê ajamakêtkati nê õ krĩ hwýr agjê nê kamã ri amex kumrêx nê ri apa ho apa. Nê kamã mêmo pi xõ mê kot kur nê htír tùm nê pa mã xwýnhhta wýr mra nê amnhĩm õ rê nê hkur o ri apa. Ra mê ate Jejus kôt amnhĩ xunhwýr jakamã kot kaj mê axãmnhĩx hwýr mra nê amnhĩm hkwyê rê nê hkur o ri apa. Kot kaj mê ã amnhĩ nhĩpêx anê.

¹⁵ —Nom mê kot amnhĩ tomnuj o mê pa xwýnhjaja koja mê akĩnhã inhõ krĩ hwýr gjêx kêt nê. Mê kot ri mê ý ho mê pa xwýnhjaja. Nê mê kot nhãm ri mênijê ho amnhĩkati ho mê pa xwýnhjaja. Nê mê kot ri mê hpar o mê pa xwýnhjaja. Nê mê kot ri sãnti nhĩpêx o te Tirtüm nhĩpêx pyrãk o mê pa xwýnhjaja. Nê mê kãm ri hêx prãm o ri mê pa xwýnhjaja. Koja mê akĩnhã inhõ krĩ hwýr pa hkêt nê.

¹⁶ —E Juãw. Nã ixpê Jejus na pa awýr ixkapêr o mê wrýk xwýnhhta mê. Kot ixkwýjê kaxyw amã ixkapêr jarênh kaxyw. Ixpê Tawi pár krax na pa. Te ixpê arĩgro hkôt kanhêti hpõk rax kot arĩgro ho mõi ã ho amnhĩrit xwýnhhta pyrãk. Anê.

Nhüm pre ã Jejus inhmã kapêr anê. ¹⁷ Tirtüm Karõ mê Jejus kwýjaja na htem ã Jejus kot amnhĩ jarênh anhýrja ma nê hkĩnh nê. Nê kãm kapêr o:

—Hêxta waa nê. Kwa amnhĩm anojarêt nê tokyx akupým mê ixwýr wrý Pahihti. Pa mê tokyx ã amnhĩ nhĩpêx anhýr o ri war akõt ixpa. Anê.

Nê mê ate ja mar xwýnhjaja kër ka mê urãk nê ã kãm akapêr anê.

Nê te mê amã kõi nê ri mê pa pyrãk xwýnhjaja kër ka mê te Jejus wýr amrar nê õ gõ ho akõm pyrã nê hkôt amnhĩ xunhwý. Te Jejus amarĩ mê pamã õ gõ nhõr pyrãk o mê panhĩpêx pu mê hkôt amnhĩ xunhwý nê ra pahpê pahitir tùm nê papa mã xwýnh. Hãmri nê amnhĩ pãnhã tanhmã kãm amnhürer to hkêt nê.

Nhýrmã mêmoj nyw par ã harênh jatür xã

¹⁸ E ixpê Juãw na Jejus nhý hã mê amã mêmoj tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hkukamã ã mê amã hã kagã anê. Tã kwa mê o kora. Kër ka mê atõ amnhĩ krã hkôt ri ajamaxpêr o te ho ja pyrã nê hijuk ri axte mêmoj nhĩpêx kêt nê. Æm kwarĩ ho kwarĩ. Kot ka mê atõ anê nhüm Tirtüm ja hã apumu nê kagãja kamã tanhmã mê hipêx kati hto xãta o tanhmã anhĩpêx to ka arĩ amnhĩ pumu.

¹⁹ Rý ka mê atõ kagã kamã harê nê ama nê tanhmã ajamaxpêr to nê ajamaxpêr o:

—Nã ja kot anhýr kêt. Na mê ãm harênh o hêx. Kot paj kuma nê ãm kuma.

Anhýr o ajamaxpêr japêr. Hãmri nhüm Tirtüm amnhĩ tã ama nê kagã mexta kamã

kot tanhmã mē ho mex toja o ato mex kêt nē. Ka ô krī hwÿr axàpir nē mēmo pī xô mē kot hkur nē htír tūm nē pa kaxyw mã xwÿnhnta ka amnhīm hō hyr nē hkrēr kêt nē. Jakamã e kwa mē o kora. Kêr ka mē kagàta kamã ã mēmoj kot amnhī nhīpêx anhÿr mã xwÿnhnta jarēnh ma nē aprī hã piitã hkôt ajamaxpēr tÿx rãhã ho ri apa.

²⁰ E Jejus kot inhmã mēmoj kukamã tanhmã ujarēnh to xwÿnhnta na pre inhmã amnhī jarēnh o: “Kot paj tokyx akupÿn mē awÿr wrÿ.” Anē. Ām hāmri na pre ã amnhī jarēnh anē. Kojã tokyx akupÿn mē pahwÿr

wrÿ hāmri nhūm mēmoj piitã mex o mex. Jakamã kwa kêr ka amnhīm anojarēt nē tokyx akupÿn mē ixwÿr wrÿ Pahihti Jejus.

²¹ Nē ixpyrà nē mē apê Tirtūm krajaja na pa hte mē ato Pahihti Jejus wÿr rãhã ho ri ixpa nē kãm:

—Kwa akwÿjê pumu nē mē kutã anojarēt rãhã ho ri apa Pahihti. Anē.

E mē ujarēnhja na hapêx. Ixpê Juãw na pa Jejus kot inhmã tanhmã ujarēnh toja pa amnhī xô ri mē amã hã kagà hpa. E na hapêx.